

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Koldinghus birks tingbog 1719

Justitsprotokollen for Anst, Jerlev og Slavs herredsting 1718-19 er fra fol. 32 blevet brugt ved det nyoprettede birketing, indtil en egen tingbog er blevet indrettet. Og indtil det nye tingsted i Viuf er blevet færdigt til brug, har man holdt to tingdage om ugen, skiftevis på de to gamle tingsteder.

Mikrofilm 30022:

Fol. 32:

Amtmand Woydas autorisation af tingbogen som tingbog for Koldinghus birketing, indtil en anden tingbog kan blive indrettet og autoriseret. Birkeskriveren er Just Chrisian Lund.

32b:

1719 - 10. januar:

I Jesu Navn. Anno 1719, den 10. januar blev retten holden udi Herslev for Elbo, Brusk og Holmans herreder, af birkedommeren Thomas Ebbesen, birkeskriveren Just Lund, og var da tingmænd 8: Hans Hansen, Jens Jensen, Mads Sørensen, Christen Dahl, alle af Herslev, Peder Poulsen af Herslev Højrup, Nis Jensen af Oddersted, David Bertelsen af Pjedsted og Peder Iversen af Sønder Vilstrup.

Igangværende sag: Amtmanden ctr. Hans Hansen af Varmark i Haderslevhus amt. 24/1

34:

Igangværende sag: Amtmanden ctr. Hans Muus i Moeshus og Ole Mortensen i Varmark ang. slagsmål på Niels Pedersen Kyed i Bjert. Begge parter må få tingsvidne beskrevet. Men de skal henvende sig til Lunøe i Fredericia, der har protokollen, hvori det meste om denne sag er indført. Se 24/1

Igangværende sag: Rådmand Soltved af Haderslev ctr. jægermester Zeppelin til Refstrupgård. 21/2

35:

Regimentskriver Rask for Søren Jensen og Niels Pedersen af Taulov Nebel og Lars Pedersen af Torup ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen af Kongsted. 17/1

37:

Igangværende sag: Regimentskriver Søren Hacksen ctr. nogle rytterbønder for skiftesalær. Udsat til 24/1, men ikke set igen.

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert angav ulovlig skovhugst.

1719 - 13. januar:

Retten blev sat i Anst, Jerlev og Slavs herreders tinghus.

7/1. Etatsråd Mossil, formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen.
27/1

37b:

Skovfoged Jens Andersen i Egtved angav ulovlig skovhugst.

Peder Loft af Ågård fremlyste en hoppe 1. gang.

1719 - 17. januar:

Retten holdt på Elbo, Brusk og Holmans herreders tingsted med birkedommeren Thomas Ebbesen på Jubelholm og efter amtmandens befaling Peter Høeg i Vranderup som sætteskriver.

38:

10/1. Regimentskriver Rask for Søren Jensen og Niels Pedersen af Taulov Nebel og Lars Pedersen af Torup ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen af Kongsted. 7/2

38b:

Igangværende sag: Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 7/2

Peder Ravn af Børkop ctr. Niels Olesens hustru Mette Sørensdatter. 31/1

39:

1719 - 20. januar:

Retten blev holdt på tingstedet for Anst, Jerlev og Slavs herreder.

Læst kammerkollegiet skrivelse til amtmanden om told på okser.

Skovrider Jakob Røvert af Verst (ved Enevold Sørensen af Høllund) ctr. Jep Nissen af Øster Gesten. 3/2

39b:

Oluf Halballe af Knudsbøl fremlyste en hoppe 1. gang.

1719 - tirsdag den 24. januar:

Retten blev holdt i Herslev med Christen Pedersen ibidem som sætteskriver.

10/1. Amtmanden ctr. Hans Hansen af Varmark i Haderslevhus amt. 7/2

40b:

10/1. Amtmanden ctr. Hans Muus i Moeshus og Ole Mortensen i Varmark ang. slagsmål på Niels Pedersen Kyed i Bjert. Slagsmålet fandt sted i Middelfart. Ingen var mødt for amtmanden, hvorfor sagen henvandt til nyt stævneemål.

1719 - fredag den 27. januar:

13/1. Etatsråd Mossil, formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 3/2

41:

Præsten Hartvig Split af Verst ctr. amtmanden og amtsforvalter Jens Voigt. Udsat til 10/2, men først set 17/2.

7/1. Ole Nielsen af Fuglsang ctr. Søren Jensen ibidem. 17/2

Peder Loft af Ågård fremlyste en hoppe 3. gang.

41b:

Læst kontrakt, hvorved Thomas Christensen i Bække forpligter sig til at yde sine stedbørn forskellige ydelser i forbindelse med, at han har indgået ægteskab med Kirsten Pedersdatter, enke efter Bertel Jensen Møller i Børkop. Ydelserne er dem, som Bertel Jensen forpligtede sig til, da han ægtede enken efter sl. Hans Hansen, hvis børn det drejer sig om.

1719 - 31. januar:

Retten blev holdt i Herslev.

42:

Læst forordning om adskillige ekstraordinære påbud.

Læst kammerkollegiets skrivelse af 17/1 til amtmanden om told på okser.

17/1. Peder Ravn af Børkop ctr. Niels Olesens hustru Mette Sørensdatter ang. nogle hårde skældsord mod citantens hustru Sidsel Hansdatter søndag før jul i Hans Thomsens gård på deres vej til kirke. - Hans Thomsen af Børkop har forklaret: Sidste søndag før jul holdt han i sin gård lige efter Niels Olufsens vogn, som den tid tillige med flere gjorde følgeskab med vidnets gårdmand Peder Dahls hustru til hendes kirkegang. Og da kirkekonen som billigt først kørte ud af gården, holdt Peder Ravns hustru straks uden for gårdsrummet, og så vidt som ham er berettet, kørte Peder Ravns hustru næst efter kirkekonen. Og dengang hørte han ingensomhelst ordveksling til æres forklejning. Vidnet har boet i byen i to år, og i den tid er han ikke bekendt med andet, end at enhver

kone af lige stand har gang og sæde, som de har været gift til, sådan som det også er skik og brug i Gårslev, hvor han kommer fra. Han kan ikke nægte, at der jo nogle gange har været tvistighed mellem Peder Ravns og Niels Olufsens hustruer om deres gang og sæde til gilder eller værtskaber, fordi Peder Ravns kone vil have gang og sæde over Niels Olufsens kone, hvorimod Niels Olufsens kone mener at skulle have øverste sæde, såsom hun både skal være ældre gift og svarer af mere hartkorn end Peder Ravn eller hustru. - Herefter indgik parterne den forening, at de for at spare omkostninger ikke ville have nogen trætte. Derpå fremstår de to koner og erklærer, at de aldeles intet ved at påsige hinanden, og angående deres tvistighed om gang og sæde, hvor de kunne komme til nogen forsamling, så tilbyder Peder Ravns hustru at hun efterdags ikke skal eller vil prætere (nogen forrang) over Niels Olesens hustru, ihvor det og måtte være enten i eller uden kirken, dog enhver sit stolestade til deres gårde upræjudiceret. Derimod tilstår Niels Olesens hustru, at hun hverken har eller efterdags vil forlange at have gang og sæde over Ursula Christensdatter i Børkop og i så måder i anledning af kongens lov den yngre at sidere den ældre, som de har været gift til.

43:

Der udmeldes synsmænd til at syne broen ved Bredstrup spang og den hosliggende stenbro og gøre overslag til reparation. 7/2

1719 - 3. februar:

Tinget holdt på tingstedet for Anst, Jerlev og Slavs herreder.

Læst forordning om adsk. ekstraordinære skatter for 1719.

Amtmanden lader proklamere auktion på husdyr og husgeråd på Søholm.

20/1. Skovrider Jakob Røvert af Verst (ved Enevold Sørensen af Høllund) ctr. Jep Nissen af Øster Gesten for gæld. Denne har til stævningsmændene sagt, at Jakob Røvert kan gøre med ham, hvad han vil; han kan ikke betale, før han får solgt 2 plage. - Dom: Han skal betale.

43b:

27/1. Etatsråd Mossil (Mossius), formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 17/2

1719 - tirsdag den 7. februar:

Tinget holdt i Herslev.

31/1. Synsmænd afhjemler syn på broen ved Bredstrup spang og den hosliggende stenbro og gør overslag til reparation. Se fol. 45.

44:

Præsten Jens Bergendal i Fredericia ctr. anneksbonden Peder Quist i Egeskov og madame Margrethe sl. Christen Brocks af Fredericia. 14/2

Frederik Bredal på Holme (Søholmegård) ctr. nogle debitorer. 14/2

44b:

17/1. Regimentskriver Rask for Søren Jensen og Niels Pedersen af Taulov Nebel og Lars Pedersen af Torup ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen af Kongsted. 21/2

24/1. Amtmanden ctr. Hans Hansen af Varmark i Haderslevhus amt. Udsat til 14/2, men først set 21/2.

45:

17/1. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 21/2

Auktion på Holme bekendtgjort.

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf skovhus angav ulovlig skovhugst.

Se fol. 43b. Synsrapporten om Bredstrup spangs bro.

1719 - ingen dato angivet, 10/2:

Tinget holdt på tingstedet for Anst, Jerlev og Slavs herreder.

Hans Hansen i Seest ctr. Jep Rasmussen ibidem. Han får udmeldt synsmænd til at syne, hvorledes Hans Hansen den ældre er blevet gået for nær ved Jep Rasmussen indhegning af gården. Udsat til 17/2, men ikke set igen.

45b:

1719 - tirsdag den 14. februar:

Tinget holdt på Elbo-Brusk-Holmans herredsting.

7/2. Præsten Jens Bergendal (ved Daniel Lorentz von Grønningen) i Fredericia ctr. anneksebonden Peder Quist i Egeskov og madame Margrethe sl. Christen Brocks af Fredericia. Synsforretning afhjemles. Se fol. 47.

7/2. Frederik Bredal på Holme (Søholmegård) ctr. nogle debitorer. Nogle har aflagt forklaring, fremlagt kvittering eller modkrav. Udsat til 21/2, men ikke set igen.

46:

Jørgen Melsing af Fredericia ctr. sl. præsident Vinterbergs enke af Fredericia og Niels Madsen Paag ibidem angående deres og citantens ålegårds rette beliggenhed i Erritsø. Der føres vidner herom. Sagen ikke set mere.

46b:

Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 21/2

Madsle. Christence, arving til Svend Mortensens stervbo i Fredericia, ctr. Jep Hansen i Gudsø.
Udsat til 28/2, men først set igen 14/3

Krigsråd Ulsøe som skifteforvalter efter sl. Hans Kruse i Holme ctr. Christian Bredal på Søholme.
21/2

1719 - 17. februar:

Tinget holdt på Anst-Jerlev-Slavs herreders tingsted ved Egtved.

27/1. Ole Nielsen af Fuglsang ctr. Søren Jensen ibidem. - Da Ole Nielsen en aften kom fra Nybjerg mølle og ville gå hjem, kom Søren Jensen ridende efter ham og truede ham med en snarlig ulykke og brugte forskellige skældsord. Så red han forbi ham ad Fuglsang til. - I retten har Søren Jensen erkendt, at han sagde, "Du skal få en ulykke på din krop, eftersom du ikke fik nogen anden straf, fordi du slog mig med din økse, og betalte det med 2 mk.", og den ulykke skulle han få, når de ene kunne betræde (betrække) hinanden. Men så sagde Ole Nielsen, "Du skal have noget mere af øksen". Dette har Ole Nielsen benægtet, men han har vedgået at have sagt, "Du skulle have haft noget mere!". Søren Jensen nægter at have sagt, at djævelen skulle regere Ole Nielsen, eller at han var en rakker. Derimod har han sagt: "Du har været mig hadsk alle tider. I dette år ville du have gjort mig til tyv; den skal du selv være, til du mig det lovligt afbeviser." Han nægter at have kaldt ham skælm eller givet ham vedernavn. Dom: Andre til eksempel og afsky tilfindes Søren Jensen at betale i mulkt 4 rdl. samt 2 rdl. i sagsomkostninger og ellers at stille Oluf Nielsen nøjagtig kaution og forsikring for gjorte trusler og undsigelser eller i mangel deraf at borge for sig selv efter lovens 1-23-1.

47:

27/1. Præsten Hartvig Split af Verst ctr. amtmanden og amtsforvalter Jens Voigt. 3/3

47b:

Regimentskriver Rask ctr. nogle mænd i Vork. Han har stævnet dem til tinghuset ved Amhede, fordi de har oversiddet en ægt i forbindelse med en durchmarch den 27/12 1718, og vil have dem mulkteret og deres fæste underkendt. Udsat til 3/3, men ikke set igen.

3/2. Etatsråd Mossil (Mossius), formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 3/3

Se fol. 45b. Fire synsmænd afhjemler syn på anneksgården i Egeskov med bygninger, besætning og marker. Skoven kunne ikke synes på grund af sne.

48:

1719 - tirsdag den 21. februar:

Tinget holdt i Herslev.

Læst kammerkollegiets og finanskollegiets skrivelse til regimentskriver Rask, at rytterbønderne skal forskånes for familie- og folkeskat.

14/2. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 7/3

7/2. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 7/3

10/1. Rådmand Soltved af Haderslev ctr. jægermester Zeppelin til Refstrupgård. - Dom: Det findes, at etatsråd og jægermester Jochum Christopher Zeplin til Refstrup egenhændigt har underskrevet og tilstået den af rådmand Jochum Soltvedel i Haderslev producerede contoregning af 18/10 1714, og Zeplin har ikke iretteført det ringeste derimod, skønt sagen har stået under opsættelse en rum tid. Han skal betale.

48b:

7/2. Regimentskriver Rask for Søren Jensen og Niels Pedersen af Taulov Nebel og Lars Pedersen af Torup ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen af Kongsted. 7/3

49b:

Læst finans- og kammerkollegiets skrivelse om visse embedsmænds fritagelse for kopskat samt karrosse- og hesteskat.

Læst forordning om stemplet papir.

14/2. Krigsråd Ulsøe som skifteforvalter efter sl. Hans Kruse i Holme ctr. Christian Bredal på Søholme. 28/2

Bekendtgørelse om opsættelse af auktionen på Holme.

7/2. Amtmanden ctr. Hans Hansen af Varmark i Haderslevhus amt for toldsvig. - Idag sluttes sagen her med, at begge parter får beskrevet tingsvidne. - Hans Hansen har været anklaget for at have overført kvæg over Kolding fjord (fra Jylland til Holsten) den 9/9. Hovedvidnerne er Hans Pedersen Kyed i Bjert og hans daværende karl Jep Jensen. - Hans Pedersen Kyed har forklaret således: Noget før Mikkelsdag var han med sin karl ude i Drejens skov at opsøge sit ungvæg. Nede ved stranden lå der en båd med to karle, som han ikke kendte, og ved båden stod der to stude, muligvis bundet til båden. Så kom skovfogeden Svend Nielsen ridende til, og Hans Hansen af Varmark kom roende ovre fra den anden side og landede lidt øst for den anden båd. Han havde to karle til at ro for sig. Skovfogeden sagde noget til ham, og så red han bort. Hans Hansen gik i land og op mod skoven, idet han foregav at skulle op til sin svoger i Eltang. Vidnet havde været så nær ved den første båd, at han kunne skyde dertil med en pistol. Også han havde talt med Svend Skovfoged, men han husker ikke om hvad. På spørgsmålet, om vidnet ikke selv havde været hos skovfogeden natten i forvejen og desuden havde redet omkring i skoven for at holde øje med kvægs ulovlige overførsel, svarede han, at han nok havde været hos skovfogeden; men det var for at bede ham komme med ned i skoven, idet han var bange for, at rytterne skulle ride hans heste bort. Hans Hansen har ikke bedt

ham om hjælp til at få studene over; men han har hørt, at der var blevet indsat nogle stude i Bjert natten i forvejen hos Mathias Madsen. Vidnets karl havde også været med nede ved stranden, og han var i sin bare skjorte ude ved den båd, som Hans Hansen kom i. Det var, fordi han var ude at bade. - Jep Jensen, der dengang tjente Hans Kyed, bekræfter, at de var ude at opsøge deres ungvæg, som var søgt ned til stranden, fordi det var varmt vejr. Så drev de det op fra stranden, og han tog sit bad. Da han gik ved stranden i sin bare skjorte, kom skovfogeden ridende, og han søgte hen til sine klæder. Skovfogeden red hen til en båd, som lå et bøsseskud borte med to stude stående ved siden af. Så kom Hans Hansen og landede lidt væk fra den første båd. Han gik op til skovfogeden og talte med ham. Vidnets husbond kom også derhen. Så red skovfogeden op mod skoven, og det så ud til, at han var ravgal. Så drev karlen og Hans Kyed deres kvæg hjem til Bjert. - Mathias Madsen i Bjert kendte ikke noget til, at der skulle være indsat kvæg i hans gård den pågældende tid; så skulle det være sket uden hans vidende. Hans tjenestepige vidste heller ikke noget om det.

Søren Jensen af Egum ctr. Søren Jensen Ladegaard af Trelde. 7/3

50:

1719 - 24. februar:

Retten holdt ved Amhede.

Læst kammerkollegiets skrivelse til regimentskriveren om rytterbøndernes fritagelse for familie- og folkeskat.

Læst forordningen om stemplet papir.

Læst kammerkollegiets skrivelse til amtmanden om visse personers fritagelse for kopskat.

Læst stiftbefalingsmandens anordning om torvedag hver lørdag i Kolding.

1719 - 28. februar:

Retten holdt i Herslev (der er oprindeligt skrevet Viuf).

Læst plakat om moderation i tolden på rug og hvede.

Læst amtmandens proklamation om, at birketingsretten herefter skal holdes i Viuf, hvor der bliver indrettet et tinghus i Bertel Jespersens hus.

50b:

Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Hans Gade af Bredstrup. 7/3

Øvrige sager opsat til 7/3.

Claus Sørensen af Stovstrup lovbyder 3. gang sin gård, som hans sl. kone Sidsel Hansdatter og

andre vedkommende forhen ham lovligt har tilkøbt. Hans Bertelsen af Stovstrup og hustru Maren Eriksdatter begærede skøde. Herimod møder sl. Peder Eriksens enke af Tolstrup Marie Jensdatter, som protesterer imod lovbydelsen, idet hun hævder, at den ikke kan lade sig gøre, før end Claus Sørensen beviser, hvad regnskab han har gjort med sl. Peder Eriksens 3 børn, som han er formynder og værge for, eftersom hun ved, at de ikke har fået mere end 80 slettedaler, idet hendes sl. mand dog var blevet lovet 100 slettedaler. Claus Sørensen fremlægger et skiftebrev efter sin sl. hustru. Det viser, at Marie Jensdatter ikke har noget krav til ham.

51:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

51b:

1719 - fredagen den 3. marts:

Tinget holdt ved Amhede.

Læst plakater om moderation i tolden af fremmed rug.

Læst amtmandens proklamation om at holde ting i Viuf.

Kvartermester Johannes Becker i Vester Vamdrup på kongens vegne ctr. Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov. Kontrastævning fol. 62b. 7/3

54:

Søren Christensen i Verst ctr. Cathrine Marie Eliasdatter. Stævning på fol. 62. 21/3

17/2. Præsten Hartvig Split af Verst ctr. amtmanden og amtsforvalter Jens Voigt. - Han har frasagt sig et stykke land, ansat til 2 skp. hartkorn, på Verst fællesmark, fordi det ligger ubekvem for hans dyrkning og er af dårlig bonitet. Derfor har han stævnet stiftskriven Jep Jensen i Vester Nebel til at påhøre opsigelsen. Denne har imidlertid pr. brev svaret, at han ikke kan skille ham af med jorden, før end der dermed bliver lovligt omgået med opsigelse til kirkens høje forsvar, stiftbefalingsmanden og biskoppen. Men præsten er fornylig kommet til kaldet og har aldrig taget jorden i fæste endsige brugt den. Udsat til 14/3, men ikke set igen.

17/2. Etatsråd Mossil (Mossius), formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen. (Her nævnes oberforster Bachman som Mossii modpart!). 14/3

1719 - 7. marts:

54b:

Tirsdagen den 7. marts er birketingsretten for Anst, Jerlev og Slavs samt Elbo, Bruske og Holmans herreder efter kgl. befaling og amtmandens foranstaltning samlet, sat og holdt i Viuf, af birkedommeren Thomas Ebbesen på Holm, birkeskriveren Just Christian Lund af Viuf, tingmænd 8:

Jens Ravn af Håstrup, Morten Nielsen i Almind, Jens Andersen i Tiufkær, Hans Madsen i Taulov Nebel, Thomas Hansen af Herslev, Peder Nielsen af Møsvrå, Niels Nissen af Starup og Rasmus Rasmussen af ...

21/2. Regimentskriver Rask for Søren Jensen og Niels Pedersen af Taulov Nebel og Lars Pedersen af Torup ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen af Kongsted, for tyveri af 3 plage, som han har solgt til Jes Olufsen i Haderslev. - Jens Pedersen har fastholdt, at han har købt plagene af en mand, der kaldte sig Søren Jensen, uden for Vejle port, og der blev drukket lidkøb i porten. Den ene hed Hans; den anden vidste han ikke navnet på. Søren Jensen havde sagt, at han var fra Års (Århus). - Men vidner kan bekræfte, at Jens Pedersen nogle år har været berygtet for tyveri, og ejermændene har vedkendt sig plagene og har forklaret, hvor de havde dem fra. - Sognefoged Jens Jensen af Kongsted Torp har med nogle mænd været hos Jens Pedersen efter tyveriet, og da havde Jens Pedersen gjort optingning om plagene, først med Niels Pedersen, som han skulle give 10 rdl., hvilket de tog hinanden i hånden på, og dernæst med Søren Jensen, der også accepterede 10 rdl. i optingning. Jens Pedersen ville ydermere pantsætte sin kirkejord til dem, indtil han havde betalt. Om den tredje plag kunne han ikke optinge, fordi ejermanen ikke selv var til stede. - Jens Pedersen har tilbudt at skaffe sin påstående sælger og lidkøbsvidnerne til stede, men har beklaget sig over, at det var vanskeligt, når han sad i arrest og var blevet svigtet af sine venner. Peter Høeg, der er hans forsvarer, har ytret ønske om, at han blev løsladt af fængslet, så han kunne opsøge sine hjemmelmænd, og han betegner ham i den forbindelse som en velbekendt ærlig mand, der har betalt sine skatter i mange år, hvilket regimentskriverens advokat Jørgen Pedersen dog kan tilbagevise under henvisning til vidnesbyrdene. Han har imidlertid ikke noget imod, at Jens Pedersen løslades, hvis Peter Høeg selv vil stille kaution for ham. Og iøvrigt er Jens Pedersen ikke venneløs. Han får besøg af dem i sin arrest, og de kunne vel rejse ud til hjemmelsmanden. - Jens Pedersen fastholder sin forklaring til det sidste. - Dom: (ved birkedommeren og 8 meddomsmænd: Mogens Hansen, Jørgen Rasmussen, Peder Thomsen, Bertel Jespersen, Laurs Sørensen, Jens Udsen, Hans Købmand og Søren Madsen, alle af Viuf). Dommen gennemgår, hvorledes de tre retmæssige ejermænd er kommet til plagene og henviser derefter til Jens Pedersens forsøg på optingning samt hans ry for tyveri. Der henvises så til et vidnesbyrd (som ikke forekommer i tingbogen) om, at en gammel, grå mand sidste år i november en aften kom med tre plage til bromanden i Københoved. Den ene ville han have solgt eller borttusket. Næste dag begav han sig afsted ganske tidligt, og ved Skrave kirke blev han set af en mand fra Jels, mens han lå og bedede. Han havde sagt, at han ville til Haderslev og sælge hestene. - Ved et forhør på Koldinghus under overværelse af amtmanden, regimentskriveren og rettens middel har han tilstået at have solgt plagene til Jes Olesen i Gl. Haderslev den 17. eller 18. juni 1718. Det bemærkes, at han ikke i sin bekendelse har fulgt sandheden, men endog sagt, at han hørte hjemme i Brejning. Og i retten har han tilstået, da plagene blev fremvist, at det var de samme, som han havde solgt; men Jes Olesen købte dem den 13. eller 14. november. Sagen har været opsat den ene gang efter den anden, fordi Jens Pedersen ønskede at fremskaffe sine hjemmelmænd, men han har ikke fremført noget til sin befrielse. - Det findes bevist, at han er kommet til plagene på en ulovlig måde. Han bør efter lovens 6-17-39 straffes på sin boslod og midler, hvor de findes, og ellers sig selv til velfortjent straf og andre til eksempel og afsky efter forordningen af 4/3 1690 hænges i galgen, hvorfor skarpretteren nyder efter taksten 10 rdl. - Parterne begærede dommen beskrevet, og Jens Pedersen især forhåbede ved submission hos kongen om nåde at søge, som han forhåbede upåtvivlelig at erlange.

21/2. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle.
Kontrastævning på fol. 57b. 21/3

55b:

28/2. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Hans Gade af Bredstrup. Stævning på fol. 59. 14/3

Læst kgl. forbud mod udførsel af uld og anordning om uldens indkøb til det manufaktur, som kongen selv lader indrette.

3/3. Kvartermester Johannes Becker (indlogeret hos Christen Wind i Vester Vamdrup) på kongens vegne ctr. Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov. - Kvartermesteren vil have konfirmeret arresten på 2 heste og 4 stude, som han mener skulle overføres på forbudne steder, men som Jep Hansen Faarkrog atter har bemægtiget sig efter at have gjort arrest på dem i kongens navn. - Opbringningen var sket den 23/2 ud på aftenen. Korporal Jakob Christiansen Lassen var kommet gående ved Skanderup kirke tillige med de nyudskrevne dragoner Søren Bull og Simon Bastrup. Da kom Jep Faarkrogs dreng ridende sammen med Espen Knudsens søn i Skanderup på hver sin hest, og de drev 4 stude, som kvartermesteren anholdt og lod drive til Nagbøl til Niels Ebbesen, hvor de blev til næste dag for at blive drevet videre til Kolding toldsted. Jep Faarkrogs dreng sagde til dem, at de skulle være sig for morads ved Skanderup kirke; der var han nær kommet i dynd, da han aftenen i forvejen var ovre hos Peder Koed i Hjarup for at hente ham til Jakob Bucks i Dollerup for at modtage studene, men som han ikke var hjemme, var hans ordre at drive studene til Hjarup. Da korporalen (vidnet) og de andre var kommet med studene uden for Skanderup kirke, kom Jep Faarkrog ridende forbi dem ind i Skanderup by med en anden mand, og da korporalen og de andre var kommet ud for Mikkell Vedstesens gård i Skanderup med studene, kom Jep Faarkrog dem i møde, idet han havde med sig Jens Andersen, Mikkell Vedstesen og Mads Hansen, alle af Skanderup, og vedkendte sig studene og den ene hest, og Mads Hansen vedkendte sig den anden hest, som Espen Knudsens søn red på, og de gjorde arrest på dyrene, hvorefter de blev drevet ind i Jens Andersens gård og lukket inde i et hus. Så red de to drenge bort med deres heste, og korporalen gik til Kolding med sine kammerater. Korporalen var gået til Vamdrup for at fortælle kvartermesteren, at 6 stude skulle drives for Jep Faarkrog den aften for at gå over forbudne steder, og han mener, at de to stude nok blev afsat hos Jakob Buck. Ifølge hans drengs udsagn skulle de være solgt til Peder Koed i Hjarup. På spørgsmålet, om studene var kommet over noget forbudt sted, svarede korporalen, at så vidt han vidste, var åen syd om Lejrskov forbudt. - De to dragoner skulle sammen med korporalen oppasse studene, men da de nåede frem, havde kvartermesteren allerede gjort det. - Herefter bliver modpartens vidner afhørt. Anders Sørensen af Skanderup fortæller, at Jep Faarkrog den 1/2 var hos hans søn for at aftale fodring for 2-4 stude, efter som foderet kunne strække. Jep Faarkrog kunne komme med dem, når det var ham belejligt. - Jens Andersen af Lejrskov bevidner, at der aldrig nogensinde er blevet opbragt kvæg, som blev drevet mellem Lejrskov sogn over til Skanderup eller Hjarup. Disse sogne er inden landskellet undtaget Bastrup by i Vamdrup sogn, som ligger i Haderslevhus amt på den anden side den å, som går ud i Skodborg å. Men Hasselvad å syd for Lejrskov eller møllebækken har han aldrig hørt at det var forbudt at drive over. Der var et stort snefog den aften, da studedriften fandt sted. - Bendix Funck, der er advokat for kvartermesteren, anfører idag, at Jep Faarkrog ikke havde angivet for toldbetjentene, at han skulle have studene på foder hos Jens Andersen. Og han finder det usandsynligt, at en så velhavende mand som Jep Faarkrog så tidligt på året skulle have trang på

foder, så at han justement den aften hen mod natten skulle lade 4 stude overdrive til Skanderup og ikke kunne have underholdt dem med foder natten over. Jep Faarkrog tilbyder derimod sin ed på, at dyrene faktisk skulle på foder. - Dom: Kvartermester Becker har forsøgt at opbringe studene og hestene i den mening, at der var begået toldsvig med dem, hvorimod modparten beviser, at studene skulle på foder, samt at bøndernes fædrift aldrig nogensinde fra Lejrskov til Skanderup og andre omliggende byer her i Koldinghus amt inden og norden for Skodborg å og landskellet har været forbudt, og det er heller ikke at udfinde af anordningen om toldsvigs afskaffelse, at Hesselvad å og de andre bække og vandløb og møllevand, der har været omtalt i sagen, nogen sinde har været eller er forbudte. Hestene og studene kan ikke dømmes til nogen konfiskation, og Jep Faarkrog tilfindes at beholde dem fri for kvartermester Johannes Beckers tiltale i alle måder. Og eftersom kvartermesteren har søgt denne opbringelse for at lade se sin nidkærhed for kongens tjeneste, så ophæves processens bekostninger på begge sider.

56b:

21/2. Søren Jensen af Egum ctr. Søren Jensen Ladegaard af Trelde. 14/3

21/2. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 21/3

Laur Madsen af Håstrup fremlagde en obligation af Frederik Christian Bredal på Søholme til Jakob Kruse på Møgelkjærgård på den arv, der er tilfaldet ham og hans søskende Skak Kruse, Anne Mette Helvig og Margrethe Kruse efter deres broder Hans Kruse, forhen boende i Søholme.

57:

Skovfoged Svend Nielsen angav ulovlig skovhugst.

Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Jørgen Jepsen i Vester Nebel. 14/3

57b:

Se fol. 55. Mølleren Søren Andersens kontrastævning om mølledammens opkastning til skade på citantens havegrund. Mølleren vil bevise, at citanten har opfyldt en del af mølledammen, der tilhører kongen.

1719 - 14. marts:

3/3. Etatsråd Mossil (Mossius), formynder for Gotfred Mossils datter, ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 28/3

7/3. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Hans Gade af Bredstrup. - Dom: Eftersom Hans Gade har tilstået at have oppebåret af regimentskriver Søren Hacksen en del fouragepenge til deling mellem sognets beboere, og at Søren Hacksen atter igen ved afregning har betalt fornævnte fouragepenge til vedkommende, og i så måde Hans Gade ikke har gjort god regnskab og rigtighed for, hvad han således havde annammet, så skal han betale 17 rdl. 14 sk. samt sagsomkostninger. Og som Hans Gade har proponeret at være kommet til kort hos sine naboer for ovenmeldte fouragepenge, så har han sin regres forbeholdt.

58:

7/3. Søren Jensen af Egum ctr. Søren Jensen Ladegaard af Trelde, som skal påhøre en gældsdom af 14/9 1717. Han beder om forlig og skal den 7/3 betale her i retten 11 slettedaler imod at få dommen kvitteret. Idag er sagen blevet udsat til 28/3, men den er ikke set igen.

7/3. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Jørgen Jepsen i Vester Nebel. 21/3

14/2. Madsle. Christence, arving til Svend Mortensens stervbo i Fredericia, ctr. Jep Hansen i Gudsø. 21/3

Regimentskriver Rask for Christen Jensen i Ladegård skov ctr. Poul Slagter i Fredericia. Ved auktionen på Henneberg Ladegård over kaptajn Ellebrechts køer, blev der solgt en ko tilhørende Christen Jensen i Ladegårdshus til Poul Slagter, som klippede sit mærke på den. Den blev ikke opført i auktionsprotokollen, fordi den ikke vedkom kaptajnens køer. Udsat til 28/3, men ikke set igen.

58b:

Jens Damgaard anmelder på vegne af generalmajorinde Ingenhaven ildsvåde på hendes påboende gård i Amnitsbøl. Alle 97 fag er nedbrændt. Ildsvåden skal skyldes en karls omgang med krudt. Han er straks bortrømt.

Skovfoged Jens Nielsen angav ulovlig skovhugst.

Skovfoged Claus Maler ditto.

59:

1719 - 21. marts:

Læst kammerkollegiet skrivelse om opgæld på kroner.

Læst sammes skrivelse, at alle fæste- og skifteprotokoller m.v. vedr. landgods skal indsendes til eftersyn hos amtmanden.

7/3. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. Synsforretning på fol. 61b. 18/4

59b:

14/3. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Jørgen Jepsen i Vester Nebel. 28/3

14/3. Madsle. Christence, arving til Svend Mortensens stervbo i Fredericia, ctr. Jep Hansen i Gudsø for gæld. Jep Hansen har svaret, at han har betalt Svend Mortensen for mange år siden, nemlig med ½ tønne spegesild for 14 mk., og derefter kørte han et svin fra Knud Andersen i Kolding til ham. Den sal. mand havde lovet at udskrive det i sin bog. Det har Jep Hansen tilbudt sin ed på. Udsat til

4/4, men ikke set igen.

3/3. Søren Christensen i Verst ctr. Cathrine Marie Eliasdatter. 16/5

7/3. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 4/4

Regimentskriver Søren Hacksens stævning ctr. Hans Gade af Bredstrup. Se fol. 55b.

60:

1719 - 28. marts:

Læst kgl. resolution ang. dem, der undviger af landet for udskrivningen, at deres navne straks skal slås op på galgen, og de skal gøres arveløse.

14/3. Etatsråd Mossius, formynder for Gotfred Mossius' datter, (ved oberforster Bachman) ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 12/4

Alle øvrige sager opsat til 4/4

21/3. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Jørgen Jepsen i Vester Nebel. Udsat til 12/4, kommer igen 2/5

Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin. Stævning på fol. 62b. 12/4

61:

1719 - 4. april:

Læst forordning om kursen på species og kroner over for kurant.

Læst forordning om, at memorialer o.a. skal opdeles sådan, at hver af dem kun henvender sig til eet kancelli eller kollegium.

Læst relationskommissionens plakat om auktion på konge- og kirketiender, hoved- og ladegårdstakster m.v.

Læst 2 eksemplarer med vedfulgte konditioner om alt, hvad af ovenmeldte gods der sælges på Lolland og Falster.

Skovfoged Svend Nielsen angav ulovlig skovhugst.

Skovfoged Peder Krat i Vinding ditto.

61b:

Skovfoged Claus Henriksen Maler ditto.

21/3. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 18/4

Se fol. 59. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. Synsforretning: Der var sendt bud til byfogeden, men skønt budet sagde, at han havde lovet at komme, kom han dog ikke. Knud Jørgensens have er blevet synet. Mod øst strakte den sig 16 sjællandske alen længere ud i søen end naboen Kjeld Becks, og mod vest ca. 14 alen længere ud end Poul Skomagars. Denne del står under vand, og hvis han skal være fri for det, må han opfylde den. Hvis vandstanden skulle sænkes så meget, at hans have blev fri for vand, ville der intet malevand være til den lille kværn, der løber med overfaldsvand og er den bedste både til sommertørke og vinterfrost, og til underfaldskværnen ville der ikke være vand nok til forsvarlig maling.

62:

Se fol. 54. Søren Christensen i Verst ctr. Cathrine Marie Eliasdatter. Stævningen.

62b:

Se fol. 51b. Kvartermester Johannes Becker i Vester Vamdrup på kongens vegne ctr. Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov. Kontrastævning.

Se fol. 60. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin. Stævning.

63:

1719 - onsdagen den 12. april:

28/3. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin.
25/4

63b:

Læst forordning af 27/3 om afskaffelse af unyttigt krohold på landet.

Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 18/4

65:

Gabriel Kruse af Kolding fremstår p.v.a. sin svigermoder Inger Andersdatter af Borre mølle. Hun var indkaldt til retten idag af Peder Udsen i Kolding. Men citanten har ikke indfundet sig, og det er snart solnedgang, hvorfor han ønsker, at hun skal blive kendt sagesløs og få sine omkostninger dækket. Hun kendes sagesløs.

Andre sager udsættes til 18/4.

Peder Jensen af Dons får tingsvidne. Hans ejendom stod efter krigsjordebogens landmålings forvandling for hartkorn 2-5-0-0 og efter reduktion 2-1-0-0, mens han nu skal svare 3-5-0-0, skønt

hans gård ikke er større end naboernes. Det bekræfter disse. Han har andraget det for relocationskommissionen og ryttersessionen og har dog ikke hidtil kunnet få nogen lettelse. Hvis ikke han får den, kan han ikke besidde stedet.

Skovfoged Peder Krat angav ulovlig skovhugst.

28/3. Etatsråd Mossius, formynder for Gotfred Mossius' datter, (ved oberforster Bachman) ctr. regimentskriver Søren Hacksen. 18/4

65b:

1719 - 18. april:

Læst forordning af 31/3 om justitsen.

12/4. Etatsråd Mossius, formynder for Gotfred Mossius' datter, (ved oberforster Bachman) ctr. regimentskriver Søren Hacksen vedr. Starup kongetiende, som myndlingen har arvet. Søren Hacksen har fæstet kongetienden, men har ikke betalt afgift i 2 år. - Dom: Eftersom bevises med begge parter dokumenter, 1. at etatsråd Mosius er den rette fødte værge og af kongen beskikket til formynder for sin broder sl. doktor Hector Gotfried Mosius' efterladte umyndige børn, og 2. af hans skrivelse til inspektør Bentzen i Haderslev, at sekretær Mosius ikke har haft med de jyske tiendepenges oppebørsel at bestille længere end til 1716, bortset fra hvad han har tildristet sig til uden ordre. - 3. (Punktet angår et brev fra en madame Lund, der har haft med Ødsted kirketiende at gøre og har interesse tilfælles med Søren Hacksen). - 4. Når Søren Hacksen i et brev til sekretær Mosius har beklaget sig over misvækst i 1716 og 1717, så er det uden årsag, idet attest fra Starups sognemænd beviser, at han de sidste tre år har oppebåret over 300 rdl. og har kunnet få et overskud på mindst 80 rdl., når kongens skatter og en afgift på 200 rdl. er blevet trukket fra. - 5. Søren Hacksen mener, at han har fæstet tienden på livstid, og at han skal have sin indfæstning tilbage i modsat fald, idet han støtter sig til et fæstebrev, som er meddelt ham af sekretær Mosius, og til en auktionsforretning, som er approberet af Christian og Frederik von der Mosius. Men den post er hverken approberet af auktionsforretningen eller af etatsråd Mosius som hovedmand, der heller ikke har ratificeret fæstebrevet. - 6. (om at Søren Hacksen har overdraget tienden til krigsråd Folsack til Kjeldkær). - Søren Hacksen dømmes til promte at betale 100 rdl. til etatsråd Mosius. Og fordi sekretær Mosius uden myndighed har tilladt ham at beholde 50 rdl. af afgiften for 1717 for sin indfæstning, så har Søren Hacksen sin regres over for ham.

66:

4/4. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem til fornyelse af en dom af 9/11 1717. - Forlig: Thomas Hansen skal betale til Hans Hansen 4 rdl. 2 mk. inden 14 dage, og Hans Hansen vil selv betale sagsomkostninger. Derimod angår kongens krav for sagesfald kun Thomas Hansen. Se igen 2/5

12/4. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. Se attest fol. 66b. 16/5

66b:

21/3. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 2/5

Læst relutionskommissionens foranstaltning om køblernes indgrøftning.

Se fol. 66. Attest fra Niels Iversen, der har oppebåret tiende af forpagteren Henrik Wilhelm.

Skovfoged Ditlev Andersen af Stovstrup angav skovhugst.

67:

1719 - 25. april:

12/4. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin.
9/5

1719 - 12. april onsdag efter påske fremkom for retten afg. sl. Niels Christensens enke Marie Jensdatter af Tolstrup med lavværge Jens Pedersen Møller af Gammelby mølle - og lovbød sammen med sine børns formynder Claus Sørensen af Stovstrup 3. gang sin gård i Tolstrup. Claus Eriksen af Tolstrup og hustru Margrethe Mikkelsdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

67b:

Læst kontrakt om aftægt m.m. mellem Claus Eriksen og Marie Jensdatter af Tolstrup.

68:

Jens Olesen og Peder Pedersen af Starup og Morten Nielsen af Almind lovbød 3. gang den halve gård, som de er lodtagne i. Jens Olesens søn Ole Jensen af Starup og fæstemø Maren Christensdatter begærede skøde.

68b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert lod afhjemle syn på ulovlig skovhugst i Elbo herred, - i Holmans herred - og i Brusk herred.

69:

Skovfoged Jens Krog af Oksvig ditto for Jerlev herred.

1719 - 2. maj:

Oberst Christian Conrad von Elenbrecht i Middelfart ctr. sønnen kaptajn Anthoni Gynther von Elenbrecht. 16/5

69b:

18/4. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 16/5

Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn. Stævning på fol. 70. 16/5

28/3. Regimentskriver Søren Hacksen ctr. Jørgen Jepsen i Vester Nebel for gæld iflg. panteforskrivning. Idag fremstår mølleren Christen Simonsen af Dons mølle og betaler 20 rdl. for Jørgen Jepsen; de resterende godt 34 rdl. vil han kautionere for bliver betalt inden 14 dage, til 16/5. Herefter er sagen ikke set mere.

18/4. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem til fornyelse af en dom af 9/11 1717. - Thomas Hansen har ikke betalt mere end halvdelen. 9/5

70:

Se fol. 69b. Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn. Stævning for gæld på varer for 33 rdl.

1719 - 9. maj:

Niels Jessen Kjær af Seest fremviste 5 ulveunger, fundet i Seest skov.

2/5. Regimentskriver Anders Rask for Hans Hansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem til fornyelse af en dom af 9/11 1717. - Forlig: Thomas Hansen betaler 4 rdl. 2 mk., hvorimod Hans Hansen efterlader alle yderligere krav, så vidt hans egen sag angår efter dommen.

25/4. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin. 6/6

Læst ekstrakt af kammerkollegiets skrivelse, at proprietærer og andre vedkommende ufortøvet skal angive ... i nærmeste købstad hos forvalterne af stemplet papir.

70b:

Hans Madsen af Bjert har stævnet Niels Jørgensen Gris og fremlagt et tingsvidne af Elbo-Brusk-Holmans herredsting af 13/9 1718. Niels Gris vidste ikke, at det forholdt sig sådan med smedejorden, og ville fralægge sig den.

Skovfoged Jens Andersen i Egtved angav ulovlig skovhugst.

1719 - 16. maj:

21/3. Søren Christensen i Verst ctr. Cathrine Marie Eliasdatter, der har beskyldt ham for at være hendes barnefader i Verst kirke for den hele menighed. - Dom: Søren Christensen har edeligt benægtet at være hendes barnefader eller at have haft legemlig omgang med hende. Han frikendes

for hendes beskyldning, og hun skal for sin ublu sigtelse betale 2 rdl. i sagsomkostninger.

2/5. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 6/6

71:

Oberforster Bachman stævner for ulovlig skovhugst. Stævning fol. 77. 6/6

Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorer. Stævning på fol. 77b. 23/5

2/5. Oberst Christian Conrad von Elenbrecht i Middelfart ctr. sønnen kaptajn Anthoni Gynther von Elenbrecht. 31/5

18/4. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. Kontrastævning på fol. 74b. Udsat til 31/5, se 23/5

73:

Regimentskriver Rask anmelder ildsvåde for Mads Lassen og Christen Hansen i Harte. Attest fra præsten fol. 78.

73b:

Mads Pedersen af Pjedsted lovbød 3. gang sin gård, som Hans Sørensen Hedemand af Stallerup, Jens Sørensen af Lilballe, Niels Andersen af Vinding og Anders Jørgensen af Gudsø forhen har solgt ham. Hans søn Peder Madsen og dennes hustru Anne Christensdatter begærede skøde.

74:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

74b:

Se fol. 71. Henrik Wilhelms kontrastævning (ved Peder Langsted) ctr. von Ellenbrechts frue Anthonette Cathrine Juul På Henneberg Ladegård og fuldmægtig Peter Høeg.

75b:

2/5. Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn. 23/5

1719 - 23. maj:

16/5. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 31/5

Hans Jensen af Taulov Nebel anmelder et forlig med sin svoger Hans Pedersen Kyed af Nr. Bjert. Hans Kyed har sidste år købt 3 stude af Hans Jensen for 38 sldlr. Dem vil han betale inden 4 uger. Der har også været tvist om fædrene arv efter sl. Peder Pedersen Kyed i Bjert. Hans Jensens hustrus søster Johanne Pedersdatter, som er gift med Niels Jespersen i Bjert, skal have 100 sldlr. Dem vil

Hans Kyed betale med samme frist. Hans Jensen har på vegne af sin hustru og Hans Kyeds moder i forvaring en panteforskrivning på 40 sldlr. hos sl. Thomas Skræders arvinger i Kolding. Den bliver hos ham, indtil deres moder enten dør eller får brug for pengene. Så længe hun lever, indkasserer Hans Jensen renterne og leverer dem til hende. Hvis nogen af parterne bryder denne overenskomst, skal vedkommende betale 4 rdl. til birkets fattige.

76:

Christen Sørensen af St. Velling ctr. Mads Poulsen og Poul Poulsen af Tiufkær. 6/6

Rasmus Nielsen af Andkær fremviste nogle ulveunger, taget i Vinding skov.

76b:

Niels Jespersen Gris og Jens Christensen af Nr. Bjert har været udmeldt af retten til at syne nogle forfaldne broer og køresteder på landevejen ved Kolding og kongevejen op til dyrehaven. De afleverer deres synsforretning med overslag over materialeforbrug og udgift til reparation.

16/5. Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorer. 31/5

16/5. Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn. 27/6

77:

Skovfoged Peder Krat i Vinding angav skovhugst.

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert ditto.

Synet på fol. 76b beediges.

Se fol. 71. Oberforster Bachman stævner for ulovlig skovhugst præsten Peder Bering og hans tjenestekarle, Poul Frismand, Poul Christensen, Jes Vaaben, Las Degn, Morten Sørensen, Gregers Thomsen, Lars Vaaben, Christian Madsen, Niels Christoffersen, Peder Jensen og Peder Kaad med deres tjenestekarle og drenge, alle af Hjarup, samt Nis Marquorsen i Bønstrup. Der er holdt ransagning den 28/4 og fundet en del træ. De skal præstere hjemmel. Som vidner stævnes sognefoged Jens Christensen Snogdal, Lars Clemmensen og Jens Sørensen.

77b:

Se fol. 71. Stævningen fra Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorerne Frederik Bredal og hustru, Jens Olesen på Amhede, Jens Nielsen i Børup samt Maren Jensdatter, der tjener på Holme. De skylder for det, som de har købt på auktionen på Søholme.

78:

Se fol. 73. Attest fra præsten i Påby om ildsvåde.

1719 - 31. maj:

Christen Kjeldsen af Kragelund anmelder ildsvåde. Alle 55 fag hus er nedbrændt, og han selv har under største fare reddet sig selv og sine børn ganske nøgne og aldeles intet andet. Han har mistet alt, hvad han som en velhavende mand ejede, samt af korntienden den anpart, der tilkom kirken, som han var kirkeværge for, og desuden 30 rdl. 5 mk., han som lægdsmand nylig havde indkrævet af Bække sogns ryttergods. Han kan ikke komme på fode igen, medmindre kongen vil forlene ham nogen bygningshjælp og frihed for skatter samt efterlade ham de indebrændte månedspenge og kirkekornet, helst egnen er så slet og sandig og ufrugtbar som nogen steds kan findes i hele Danmark. Synsmænd har vurderet, at genopbygningen vil koste 416 rdl. 1 mk. 8 sk.

79:

16/5. Oberst Christian Conrad von Elenbrecht i Middelfart ctr. sønnen kaptajn Anthoni Gynther von Elenbrecht. 13/6

80b:

16/5 eller 23/5. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 20/6

82b:

Hans Markvorsen (Hans Markussen) på Vamdrupgård ctr. samtlige Vester Vamdrup mænd. 13/6

83:

Mogens Hansen og Rasmus Rasmussen af Viuf fremlægger synsforretning over, hvilke reparationer der behøves til det hus, som af kongen er givet til at være tinghus.

23/5. Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorer. 13/6

1719 - 6. juni:

9/5. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin. 13/6

16/5. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 20/6

16/5. Oberforster Bachman stævner for ulovlig skovhugst. Stævning fol. 77. 20/6

23/5. Christen Sørensen af St. Velling ctr. Mads Poulsen og Poul Poulsen af Tiufkær. Ca. 3 uger før stævningen kom Mads Poulsen til Jens Christensen af St. Velling på Smidstrup kirkegård før prædikenen, og da sagde Mads Poulsen, at der havde været nogle, som ville stjæle fra hans broder Poul Poulsens toft i Tiufkær, men han navngav ikke nogen, men sagde blot, at var de nævnt, så var de velkendte. Han gav ikke noget tegn fra sig med øjne eller hænder. I retten har Mads Poulsen heller ikke navngivet dem, men blot forklaret, at da de kendte indgangen til huset, så havde han

sluttet, at de måtte være bekendte. Udsat til 13/6, men ikke set igen.

Maren Jakobsdatter af Tolstrup lader læse obligation fra Bertel Sørensen ibidem for lån, han har modtaget fra tid til anden. Der er pant i 2 stude og en ko.

83b:

1719 - 13. juni:

31/5. Oberst Christian Conrad von Elenbrecht i Middelfart ctr. sønnen kaptajn Anthoni Gynther von Elenbrecht om den aftægtskontrakt, de har sluttet. Sønnen bekræfter af have underskrevet kontrakten, men formoder, at den er blevet ophævet af kongen ved, at denne har udlagt Henneberg Ladegård til græsning. Han vil imidlertid gerne yde sin far det samme, som hans søskende gør. Men disse har ganske slået hånden af ham. - Dom: Efterdi kongen har behaget at udlægge Henneberg Ladegård, som var en krongård og givet kaptajn Elenbrecht til beboelse og dyrkning på livstid, til rytterhestes græsning, så ses ikke, at faderen kan nyde den med sønnen den 2/3 1717 oprettede aftægtskontrakt, efterdi den alene har sit ophav i overdragelsen af Henneberg Ladegård, som kongen har taget til sig. Aftægten beløb sig til halvparten af sønnens indkomst af Henneberg Ladegård. Da nu kongen har givet kaptajn Elenbrecht 22 tdr. hartkorn i den vestre egn til erstatning (som dog ikke kan indbringe nær så stor en indkomst), så skal oberst Elenbrecht dog nyde, så længe han lever, halvparten af det nævnte vederlagsjordegods' årlige indkomster efter jordebogen, item halvparten af hoveripenge, af indfæstning og af alt, hvad godsets beboere med rette kan tilkomme at svare husbonden, foruden halvparten af Erritsø mølles landgilde, når kongens andel er klareret. Og for at obersten kan have sikkerhed for, hvori indkomsten består, så skal kaptajnen meddele ham en akkurat jordebog. Efter oberstens død skal sønnen lade ham hæderligt begrave efter stand og condition i Erritsø kirke.

84:

Læst proklama fra provst Peder Ahrenberg i Hvejsel om skifte i Vejle efter sl. mag. Oluf Simonsen.

31/5. Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorer. 20/6

6/6. Postmester og kontrollør Jens Jørgensen Riis ctr. jægermester Jochum Christopher Zeppelin. - Zeppelin har ikke betalt renterne på et lån, hvorfor postmesteren har opsagt kapitalen, som Zeppelin dog heller ikke har betalt. Ved første retsmøde mødte en af jægermesterens skytter frem med 10 rdl. til betaling af renterne; de forblev i rettens gemme, fordi postmesteren nu ikke ville modtage renterne uden at få kapitalen med. Senere påberåbte Zeppelin sig et kgl. moratorium af 16/1 1712 (om fritagelse for betaling af gæld, mens krigen stod på). - Dom: Det bevises med obligation af 10/11 1702, at jægermester Zeplin har til sig taget under formynderskab hos Jørgen Pedersen i Riis hans to sønners Peder og Jens Jørgensen Riis' tilfaldne mødrene arv på 200 rdl. - Zeplin er blevet søgt ved Nørvang-Tørrild herredsting og dernæst her ved denne ret, inden han irettelagde det kgl. moratorium, og han har ikke holdt nogen rigtig zahltermin med rentes erlæggelse uden foregående lovmål. Efter kgl. bevilling bliver Zeplin fri for kapitalens erlæggelse til denne krigs udfald, såfremt han efter kongens forordning af 31/3 1719 sætter sine myndlinge forsikring ved forløfte eller godt pant. Hvis ikke han kan det, bør der gøres udlæg i hans bo for kapitalen. Vidtløftig proces kunne

være sparet, om kongens frihedsbrev straks havde været offentliggjort eller forevist vedkommende, da pengene forlangtes og blev lovligt opsagt. Derfor bør Zeplin betale 8 rdl.

84b:

31/5. Hans Markvorsen (Hans Markussen) på Vamdrupgård ctr. samtlige Vester Vamdrup mænd. Kontrastævning fol. 85. 20/6

Skovfoged Jakob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

Henvisning til fol. 75. Attest fra Hans Elkjær: han og Anders Pedersen har fået skøde fra forrige rektor på Middelfart skole Bertel Tholovis på en ålegård der er inddraget i kaptajn Elhenbrechts sagsanlæg.

85:

Se fol. 84b. Kontrastævning fra Vamdrup bymænd. De mener ikke, at Hans Marquorsen har lod i de jorder, sagen drejer sig om.

85b:

1719 - 20. juni:

Læst kgl. resolution om, at proprietærbønder i sogne, hvor kongens tiende bliver henlagt til bønderne, skal være delagtige deri lige som rytterbønderne mod afgift af tønden 2 mk. 8 sk.

Læst rytter- og relutionskommissionens brev om det samme.

Læst amtmandens bestalling til mester Christian Seiler, at han må holde en skorstensfejer til at rense slottets skorstene samt betjene undersåtterne i de 8 herreder med, hvad de kunne have at lade udføre.

6/6. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. 4/7

86:

6/6. Oberforster Bachman stævner for ulovlig skovhugst. Se stævningen fol. 77. Udsat til 27/6, men ikke set igen.

Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop. 4/7

87:

Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop. Syn på skovpart. 4/7

87b:

Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop om udskrivning af sønnerne. 4/7

31/5. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 27/6

88:

13/6. Hans Markvorsen (Hans Markussen) på Vamdrupgård ctr. samtlige Vester Vamdrup mænd, der har nægtet ham græsgang, tørvegrøft, klyneskær efter lod og ligning. De mener ikke, at han har nogen lod i den pågældende jord. Idag indgås der et forlig, som approberes af retten. Der henvises til fol. (ingen talangivelse).

Hans Henriksen af Lille Velling søger tingsvidne om den stand, hvori han har overtaget en ryttergård i Follerup, som jægermester Zeplin har overdraget ham. Synsmænd skal syne gården. Stævning på fol. 95. 4/7

89:

13/6. Lars Madsen af Håstrup ctr. debitorerne Frederik Bredal og hustru, Jens Olesen på Amhede, Jens Nielsen i Børup samt Maren Jensdatter, der tjener på Holme. De skylder for det, som de har købt på auktionen på Søholme. - Dom: Jens Olesen Risø på Amhede har ved auktion på Søholmegård købt en del varer for 29 rdl. 5½ sk. og har ikke villet betale i mindelighed. Han skal betale.

Amtmanden gør vitterligt, at eftersom forrige skarpretter Christian Seiler, der tidligere har fået tilladelse til en skorstensfejer til at renholde skorstenene på Koldinghus slot m.m., hvorfor han nød løn efter reglementet, og til at amtets beboere måtte lade sig betjene af ham med hvad fæ, bæster eller deslige dem kunne bortdø m.v., for den betaling, de havde aftalt med ham selv eller hans forgænger, nu er afgået ved døden, og der derfor ingen er, som kan påtage sig sådant, skønt dog ideligt noget sådant forekommer, så bliver derfor herved i hans sted efter ansøgning dertil bestilt og tilladt sådant at forrette afdøde mester Christian Seilers søn Christian Seiler. Han skal nyde samme betaling som faderen.

89b:

Skovrideren af Verst fremviste 2 ulveunger.

1719 - 27. juni:

90:

20/6. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 4/7

23/5. Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. forpagter Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn. 4/7

Læst bestalling af Morten Pedersen som skovfoged i stedet for Laurs Hundsholt, som er befundet udygtig.

Regimentskriver Rask for Peder Bennetsen ctr. Søren Nielsen i Egum. 4/7

90b:

Jørgen Lauridsen af Oddersted ctr. Christian Madsen i Hjarup for gæld. Regimentskriver Rasks fuldmægtig Jørgen Pedersen af Påby kautionerer for betaling til Mikkelsdag.

Jørgen Nielsen af Starup anmelder ildsvåde.

91:

Rytterbonden Jens Andersen af Egtved ctr. Niels Jensen af Vork. Stævning på fol. 91b. Udsat til 4/7, men først set 11/7.

91b:

Skovfoged Morten Pedersen af Gejsing angav skovhugst.

Se fol. 91. Jens Andersens stævning ctr. Niels Jensen.

1719 - 4. juli:

92:

20/6. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. Se 18/7

20/6. Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop. Syn på skovpart afhjemles. Se fol. 96b.

20/6. Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop om udskrivning af sønnerne. Se 18/7

92b:

20/6. Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop. Han skal påhøre vidner om bortførslen af noget korn sidste år samt om Duckes tilbud til ham, hvis han ville blive på stedet og svare landgilde efter fæstebrev og landstingsdom o.a. - Hans Hansen Skovsen af Børkop har vidnet, at før end han overtog stedet efter Peder Iversen, talte han med ham og tilbød, at om han ville blive ved stedet, ville han selv holde sig fra det. Men Peder Iversen havde svaret, at det var lige meget om han eller en anden fik stedet, for han blev ikke selv ved det. Der var opstillet en liste over, hvad han måtte føre med fra boligen. - Mette Sørensdaughter har vidnet, at Ducke tilbød ham, at han kunne blive, hvis han betalte 20 slettedaler af sin restance. Så ville resten blive ham eftergivet. Men Peder Iversen svarede, at han ikke havde penge at betale med. - Tingsvidne.

93:

20/6. Hans Henriksen af Lille Velling får tingsvidne om den stand, hvori han har overtaget en ryttergård i Follerup, som jægermester Zeplin har overdraget ham. Stuehuset er i ret god stand, men udhusene er forfaldne og gærder øde.

27/6. Regimentskriver Rask for Peder Bennetsen ctr. Søren Nielsen i Egum. Attest på fol. 96. 25/7

94:

27/6. Madame Anne sl. Ove Pedersens ctr. forpagter Rasmus Hansen på Urupgård i Grindsted sogn for en gæld på 33 slettedaler. - Dom: Han skal betale.

94b:

27/6. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 11/7

Hans Ebbesen i Pjedsted lod læse en obligation fra Jep Hansen af Herslev Højrup med pant i gården.

95:

Hans Nielsen i Trelde lovbød 1/4 ejendomshave ved Fredericia mark 1. gang.

Skovfoged Peder Jensen Krat af Vinding angav skovhugst.

Se fol. 88. Stævningen fra Hans Henriksen af Velling.

95b:

Attest om synet på gården.

96:

Se fol. 93. Synsattest om den jord, Peder Bennetsen og Søren Nielsen tvistes om.

96b:

Se fol. 92: Synsforretning vedr. Peder Iversens skovpart. Man har optalt de hugne træer.

97:

1719 - 11. juli:

Læst anordning om sildefustagens størrelse.

Læst gentagelse af forbud mod udførsel af uld.

Læst bestalling for Jens Pedersen at være skovfoged.

4/7. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 18/7

Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. Espen Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre, Peder Jensen i Ågård, Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i

Starup. 1/8

(Filmrulle nr. 30022 slutter med fol. 100, og nr. 30023 begynder med fol. 99).

101:

27/6. Rytterbonden Jens Andersen af Egtved ctr. Niels Jensen af Vork, der skal have tilegnet sig noget jord. Han har ønsket forlig. Idag har de fire synsmænd afhjemlet deres syn, og der er blevet forelagt situationskort. Udsat til 8/8, men ikke set igen.

Jep Germandsen af Starup ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. Stævning nedenfor.
25/7

102:

Se ovenfor. Jep Germandsens stævning på vegne af hustruen Anne Pedersdatter.

102b:

Søren Lundmand af Follerup efterlyser en hest.

Hans Nielsen af Trelde lovbyder en ejendomshave 2. gang.

1719 - 18. juli:

4/7. Præsident Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop om udskrivning af hans fire sønner. Han har uden pas og afsked ladet dem forlade deres stavns, skønt de behøves til landmilitseren. - Dom: Hans sønner Niels, Peder, Jens og Hans Pedersen er undvejet deres husbonds gods og stavns uden hans vidende og ansøgning om pas efter lovens 3-19-11 og forordning af 19/2 1701, vel ikke af anden årsag end for at undgå de tid efter anden siden denne krigs begyndelse påbudte udskrivinger. Så mange af dem, som ikke virkelig efter forordningen af 23/4 1701 er enrullerede eller har noget sted i fæste, skal pågribes og derefter bringes til deres frarømte stavns, og krigsråd Ducke skal have sin regres til dem. Peder Iversen, som ikke kan ses andet end at have været årsag til deres undvigelse, fordi han både er deres fader og her ved retten har ville undskylde sin mislige og uforsvarlige omgang og ikke engang har villet gøre forklaring på, når de er bortrømt, hvor de er at finde, og ved hvem de sig opholder, bør andre til eksempel og afsky betale i mulkt 10 rdl. til Ribe stifts regimentskasse foruden 4 rdl. til denne sags omkostninger.

103:

18/7. Byfoged Knud Jørgensen af Kolding ctr. Søren Andersen, møller på Kolding slotsmølle. - Dom: Byfogeden Knud Jørgensen har med uddrag af Kolding tingprotokol bevist, at Søren Andersen den 19/7 1713 er dømt til skadegæld og omkostninger, fordi han har stemt vandet for højt op i slottets sø og mølledam til skade på byfogedens have, hvilket igen er påanket og bevist ved synstingsvidne ved bytinget den 6/7 1718: mølleren har stemt vandet over 16 alen op i byfogedens have. Møllerens kontrasyn (se fol. 61b i denne ekstrakt) forklarer, at mølleren ikke kan klare sig med mindre end 5 kvarter vand, og hvis byfogedens have skal være fri for vand, så ville der intet

malevand være til den lille kværn, der løber ved overfaldsvand m.v. Herimod beviser byfogeden, at der i forrige tider ikke har været mere end een kværn med underfaldsvand, og kværnen med overfaldsvand blev først bygget for ca. 15 år siden, samt at der har gået en vej mellem spøldammen og slottets sø for 16-17 år siden. Den står nu under vand. Ingen af de forrige møllere har stemt vandet op som den nuværende. - Søren Andersen skal erstatte byfogeden den skade, der er tilføjet ham (piletræerne i hans have går ud), med 5 rdl. Og for at sådan tvistighed een gang kan blive reguleret på fersk fod, så skal mølleren herefter ikke have lov til at stemme vandet højere end 4 kvarter uden de skadetagendes vilje og minde, uanset om kværnen med overfaldsvand så kan drejes eller ikke. Den har nemlig ikke stået der af alders tid, 20 år, og lovens 5-11-1 (?) befaler, at hvor sådanne nye kværne opbygges, skal de være således, at vandet ikke flyder eller beskadiger anden mands grund.

103b:

Regimentskriver Anders Rask for Peder Jensen i Ågård. Stævning på fol. 125. 1/8

104:

Regimentskriver Anders Rask for Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov. Stævning på fol. 125b. - Sognefogeden Jep Faarkrog havde med to mænd været inde hos regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen i Kolding for at få folkeskatten tilbage. Søren Hacksen spurgte, om de ikke havde noget at bestille ude i byen. Det havde de ikke, men de kunne godt gå ud en times tid, hvis regimentskrivere ikke havde tid nu. Så vendte Søren Hacksen sig på gulvet og sagde, "Jeg vil nok gøre klart med eder nu", og satte sig og udtog en bog, hvor han slog op for at se efter, hvad han havde fået. Så befalede han Jep Faarkrog at opsamle sine kvitteringer; men denne spurgte ham, om han ville tilbagelevere indersternes og husmændenes skat lige så vel som tjenestefolkenes. Søren Hacksen ville kun give tjenestefolkenes tilbage og det i halvt penge og halvt pengesedler. "Da har hr. krigsråd Rask sagt mig", sagde sognefogeden, "at der lige så vel skal betales tilbage indersters og husmænds skat som tjenestefolkenes". "Så får I ingen penge!", sagde Søren Hacksen, og sognefogeden bad de to mænd om at drages dette til minde. Så slog Søren Hacksen bogen sammen, sprang op og tog uden et ord med sin højre hånd sognefogeden dygtigt fat i hans hår ved den venstre side og deri trykkede ham hen til døren ud til køkkenet, hvor han slap og skød ham ud af døren med begge hænder. Ude fra køkkenet bad sognefogeden mændene om at drages til minde og sagde, at han ville klage til amtmanden. "Så gå og klag, hvor Djævelen du vil", var Søren Hacksens svar. - De har endnu ikke fået skatten tilbage. Alle i sognet har betalt skatten i klingende mønt. Der var dog een mand, der ikke havde penge til skatten, så sognefogeden ville lægge ud for ham med pengesedler. Dem ville Søren Hacksen imidlertid ikke tage imod, så sognefogeden måtte betale også dette beløb med klingende mønt. Tingsvidne. Se fol. 118.

104b:

Søren Andersen Kjær af Erritsø ctr. Jens Jensen Smed på anneksgården ibidem. Stævning på fol. 124. Udsat til 25/7, men først set 8/8

Regimentskriver Anders Rask for Jørgen Nielsen af Starup ctr. Jep Germandsens hustru Anne Jeppes ibidem. Stævning på fol. 124b. Tingsvidne.

106:

Amtsforvalter Jens Voigt af Kolding (ved fuldmægtig Michel Pedersen) skaffer tingsvidne for mølleren Thomas Christensen angående Børkop mølles tilstand og reparationsbehov.

Hans Nielsen i Trelde lovbød 1/4 ejendomshave ved Fredericia mark 3. gang. Hans Gade i Egeskov begærede skøde. Skødet findes på fol. 155b.

11/7. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 25/7

1719 - 25. juli:

106b:

Læst kammerkollegiets plakat om forpagtning af told og konsumtion på tobak 1720-26.

Læst relutionskommissionens specifikation til regimentskriver Rask på de reluerede tiender.

Læst sammes skrivelse ang. nogle kirketiender, som skal til nu auktion. Se fol. _

18/7. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 8/8

107:

4/7. Regimentskriver Rask for Peder Bennetsen ctr. Søren Nielsen i Egum. 8/8

108:

Præsten Niels Gudme af Herslev ctr. anneksbonden Søren Jensen. Stævning på fol. 125b. 8/8

109:

Mølleren Christen Simonsen på Dons mølle ctr. Hans Hansen Skræder, Niels Christensen og Hans Pedersen af Nyborg. Stævning på fol. 127b. 8/8

111:

Amtsforvalter Jens Voigt (ved fuldmægtig Mikkel Pedersen) ctr. arresterede Nis Jensen af Kolstrup, Stepping sogn. Stævning fol. 126. 8/8

112b:

Hans Henriksen af Lille Velling ctr. regimentskvartermester Christopher Falck og broder fenrik Bone Falck. 8/8

113:

11/7. Jep Germandsen af Starup ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 1/8

113b:

1719 - 1. august:

18/7. Regimentskriver Anders Rask for Peder Jensen i Ågård. 15/8

116b:

11/7. Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. Espen Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre, Peder Jensen i Ågård, Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i Starup. 29/8

117b:

25/7. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 15/8

Laurids Madsen af Håstrup tinglyser på vegne af fru Margrethe Elisabeth von Lambsdorph på Rønshave, enke efter major Johan Ludvig von Utervig, et forlig med oberstløjtnant Christopher Mouritz von Donop om det arvekrav, han har efter hendes mand. Han skal betale hende årligt 20 rdl. som renter af en obligation på 400 rdl., der er bortkommet. Obligationen annulleres.

118:

Regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hacksen ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. Udsat til 29/8, men ikke set igen. - I en af brændevinsagerne har Søren Hacksen påstået, at en kontrastævning var ulovlig, idet stævningsemændene havde været så drukne, at de ikke vidste, hvad de gjorde, og at de havde skrevet under på at have stævnet uden at have gjort det. Det var de samme stævningsemænd, der havde forkyndt Søren Hacksen stævningen vedr. Jep Faarkrogs tingsvidnesag om folkeskat (se fol 104). I retten havde Jep Faarkrogs advokat Jens Damgaard opfordret Søren Hacksen til at rejse et lovformeligt søgsmål, hvis han ville fastholde sin påstand om stævningens ulovlighed. Det synes at være den udfordring, Søren Hacksen her har efterkommet, dog uden at fuldføre den. Han påstår, at Jep Faarkrog ved det ulovlige stævningemål har tilsneget sig et geheimt tingsvidne. De to varselsmænd var Kolding bys tjener Poul Nicolaj og hans medfølger Martini.

1719 - 8. august:

119:

25/7. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. 15/8

25/7. Præsten Niels Gudme af Herslev ctr. anneksbonden Søren Jensen. 22/8

119b:

25/7. Amtsforvalter Jens Voigt ctr. arresterede Nis Jensen af Kolstrup, Stepping sogn. 22/8

25/7. Hans Henriksen af Lille Velling ctr. regimentskvartermester Christopher Falck og broder

fenrik Bone Falck. 22/8

120b:

25/7. Mølleren Christen Simonsen på Dons mølle og broderen Jens Simonsen ctr. Hans Hansen Skræder, Niels Christensen og Hans Pedersen af Nyborg. 22/8

121b:

Anders Nielsen af Nørup præstegård for Anne Jensdatter ibidem ctr. Rasmus Hansen af Gelballe. Stævning på fol. 123b. 22/8

122b:

25/7. Regimentskriver Rask for Peder Bennetsen ctr. Søren Nielsen i Egum. Denne har gravet tørv i på en mark, som Peder Bennetsen gør krav på. Der føres vidner om skellet mellem deres marker. Et par sorte pæle er blevet trukket op og ikke igen nedsat. De 3 pæle i bækken er altid blevet betragtet som rette skelpæle, og derfra går en lige linje til to gamle egepæle og en grå kampesten. - Idag sluttes der forlig. Søren Nielsen må beholde de tørv, han har skåret i år, men må ikke gøre det herefter. Med to gode mænd på hver side skal der sættes skelpæle mellem deres marker.

Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdaughter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. Udsat til 22/8, se 5/9

123b:

Se fol. 121b. Stævning fra Anders Nielsen af Nørup præstegård for Anne Jensdatter ibidem ctr. Rasmus Hansen af Gelballe.

18/7. Søren Andersen Kjær af Erritsø ctr. Jens Jensen Smed på anneksgården ibidem i markstrid. Idag skal fire mænd afhjemle et syn, men forinden tilstår Jens Jensen Smed, at han har frapløjet Søren Kjær noget jord. Han lover, at han ikke mere vil bemægtige sig den, og at han vil få sat skel med stabel og sten. Forlig.

124:

Se fol. 104b. Stævning fra Søren Andersen Kjær af Erritsø ctr. Jens Jensen Smed på anneksgården ibidem.

124b:

Se fol. 104b. Stævning fra regimentskriver Anders Rask for Jørgen Nielsen af Starup ctr. Jep Germandsens hustru Anne Jeppes ibidem for undsigelse af Jørgen Nielsens kone Mette.

125:

Se fol. 103b. Regimentskriver Anders Rask for Peder Jensen i Ågård ctr. konsumtionsforpagter

Søren Hacksen og hans ubekendte medfølgere angående, at de på en ulovlig måde ved egen selvgjort inkquisition, uden overværelse af vedkommende, søndag den 11/6 under prædiken og gudstjeneste har ransaget i Peder Jensens og hustrus fraværelse og medtaget lidt brændevin, som han lovligt skal have indkøbt. Søren Hacksen var tilsagt at møde den tirsdag den 17/7, men fordi han har antastet stævningens gyldighed, er den blevet opsat i 14 dage. Dette er blevet forkyndt ham den 24/7.

125b:

Se fol. 104. Stævning fra regimentskriver Anders Rask for Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov ctr. konsumtionsforpagter Søren Hacksen.

Se fol. 108. Stævning fra præsten Niels Gudme af Herslev ctr. anneksbonden Søren Jensen i Viuf for gæld.

126:

Se fol. 111. Stævning fra amtsforvalter Jens Voigt (ved fuldmægtig Mikkel Pedersen) ctr. arresterede Nis Jensen af Kolstrup, Stepping sogn.

126b:

Stævning fra Hans Henriksen af Lille Velling ctr. regimentskvartermester Christopher Falck og broder fenrik Bone Falck.

127b:

Stævning fra mølleren Christen Simonsen på Dons mølle og broderen Jens Simonsen ctr. Hans Hansen Skræder, Niels Christensen og Hans Pedersen af Nyborg, som skal have bemægtiget sig en del af citanternes jord til høbjergning af avling.

128:

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Regimentskriver Rask lod proklamere auktion på forpagtningen af ferske søer og kvægtiender for 1720-23.

1719 - 15. august:

8/8. Kaptajn von Ellebrecht på Henneberg Ladegård ctr. forpagteren Henrik Wilhelm. - Dom: Eftersom det har behaget Hans Majestæt at lade Henneberg ladegård udlægge til høbjergning og græsning for rytterheste samt lade nedbryde den derpå stående bygning, som kaptajn Elenbrecht og frue ellers efter fæstebrev og andre benådningsdokumenter ligesom deres forfædre kunne have haft i rolig possession deres livstid, så har det været kaptajnens pligt at nøjes med kongens vilje, og som den forandring sig således imod kaptajnens og andres tanker og uformodentlig er tildragen, så falder det af sig selv, at den forpagtningskontrakt, som den 28/12 1717 er oprettet mellem kaptajnen og

Henrik Wilhelm om Henneberg ladegårds avling og drift fra 1/5 1718 til årssdagen 1721 samt kautionen fra Jørgen Laursen af Billeskov om kontraktens overholdelse har mistet sin kraft. Men ... (så følger en opregning af, hvad Henrik Wilhelm har haft ud af sin forpagtning, så længe den stod på, en vurdering af en kontraregning, denne har irettelagt) ... og forpagteren var til stede og så med egne øjne den forandring, kongen lod begynde i juli 1718, hvorimod herskabet var fraværende, og Henrik Wilhelm har haft tid nok til at søge både afregning og at se sig om efter anden lejlighed. - Så det findes allerrettest, at Henrik Wilhelm alene skal betale (der nævnes noget korn og nogle redskaber, malkning af køer m.m.). Og fordi forpagteren ikke har villet finde sig i billighed, men forvoldt kaptajnen en langvarig proces, så betaler han derfor 10 rdl., dog med fradrag af 1 rd. rug og 4 skp. byg, som herskabet har modtaget. Nogle fedevarer til oberst Elenbrecht kan han ikke få godtgjort, da obersten ikke tilstår at have modtaget dem. De øvrige af parternes prætentioner bør af sig selv bortsvinde, og forpagteren skal lade sig nøje med fornævnte refusion, fordi han ikke har antaget gårdens tilstand ved syn og tilmed har fået ½ års arbejde af gårdens husmænd over den tid, de med billighed kunne tilkomme, og fordi han har forladt gården uden afregning og uden at lægge vårsæd og pløje fællesland og vedligeholde grøfter og gærder. Parternes fuldmægtige har regres over for hinanden for deres forhold til hinanden under sagen.

129b:

Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. Bramdrup sognemænd. Stævning fol. ._. 29/8

130:

Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. husmænd og inderster i Bramdrup sogn. 29/8

130b:

1/8. Regimentskriver Anders Rask for Peder Jensen i Ågård. 29/8 (under den fælles sag).

131:

1/8. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 22/8

1719 - onsdagen den 16. august:

Protokollen brugt på Kolding byting med herredsfoged Christen Bygom i Skads herred som sætledsdommer og birkeskriver Just Lund af Viuf som sætteskriver i stedet for byfoged Knud Jørgensen og byskriver Baltzer Bahnsen.

Kaptajn Jørgen Christopher Due til Sønderkov (ved Peter Høeg på Vrandrup) ctr. byfoged Knud Jørgensen, som skal have veget dommersædet, da kaptajnen anlagde sag mod byskriver Baltzer Bahnsen og Knud Andersen af Kolding, der havde fjernet hans heste med hestetøj og senere hans vogn fra hans logement i Kolding. - De mænd, der var stokkemænd den pågældende tingdag, er indkaldt som vidner om, hvad der skete i retten, hvor Peter Høeg selv mener, at han ikke fik lov at tilføre protokollen, hvad han vilje. Stokkemændene husker nok, at Peter Høeg klagede sig retsløs, men han blev dog ved med at indføre i protokollen. Hen mod aften må en af sagens egne stokkemænd iøvrigt bede sig undskyldt, da han skal ud at passe sin embedsforretning, idet han er

byens bedemand og skal have indbudt til en trolovelse, der skal foregå i morgen. - Den første dag er der blevet forelagt en landstingsstævning, idet Baltzer Bahnsen har appelleret en dom, der er blevet afsagt af Knud Andersen som sættemdommer i en sag mellem Bahnsen og Due. Med den forsøger Dues modparter at få den igangværende retshandling standset, idet landstingsstævningen siger, at intet må foretages i sagen, inden den har været for på landstinget; men sættemdommeren finder grunde til alligevel at afhøre de indkaldte vidner. - Hovedsagen drejer sig om, at kaptajn Due har udstedt en veksels til Baltzer Bahnsen, og da fristen for dens betaling er blevet overskredet, har Bahnsen med Knud Andersens hjælp foretaget udlæg i hans ejendele (heste og vogn), mens han og hans broder havde logi i Kolding. Forløbet er blevet beskrevet af værtshusværtinden Florentina sl. Claus Jørgensens: Den 5/6 kom Baltzer Bahnsen, Knud Andersen og to mænd til værtshuset og spurgte, om kaptajn Due var til stede. Det var han ikke, men hans broder var der. På spørgsmålet, om nogle af hans tjenere var til stede, fik de til svar, at kusken Claus var i gården. Ham gik de ned og talte med. Siden blev værtinden tilkaldt, og hun fik at vide, at der var blevet forkyndt arrest på Dues heste, vogn og alt hestetøj. Ville hun være ansvarlig for det arresterede? Det kunne hun ikke, svarede hun, for huset var et privilegeret værtshus, hvor døre og porte altid stod åbne. Så sagde de til Claus, at han skulle gå i byen og meddele sin herre arresten. Karlen gik, og da han kom tilbage, spurgte værtinden ham, om han havde talt med sin herre. Det havde han ikke; han havde talt med Jacob. Bahnsen spurgte igen, om værtinden ville holde lidt øje med det arresterede. "Ja, at på det I ikke skal tænke, at jeg vil have noget at bestille med et eller andet, så vil jeg levere eder nøglen til min bagdør". Om aften kl. ca. 11, da der var tændt lys, kom Knud Andersen og nogle mænd. Han spurgte igen, om hun ville være ansvarlig for det arresterede. Det havde hun allerede givet sit svar på, og hun bad dem om at forskåne hende for fortræd og ansvar, såsom hun var enke; men nu var kaptajnen selv hjemme; de kunne tale med ham. Så forlangte Knud Andersen på kongens vegne at få lys og lygte og en af værtindens folk til at gå med ned i stalden, for at de kunne se sig om. Det skete. Og snart efter så hun, at hestene i stor hast blev ført ud af gården. - Efter irettelæggelsen af dette brev, måtte retten hæves for denne aften. Den skulle sættes igen dagen efter kl. 9 efter gudstjenesteforretning.

139:

1719 - torsdagen den 17. august:

Idag afhøres nogle tjenestefolk i samme sag. Baltzer Bahnsens og Knud Andersens advokat vil gerne have et udsagn om, at værtinden havde sendt bud til dem om, at Due og hans broder var ved at forlade byen; men det kan de ikke få. Derimod bekræfter og udbygger de værtindens forklaring. Kusken Claus havde set, at da hestene så hastigt blev redet ud, havde den karl, der red den forreste hest en lang stage eller bøsse foran sig. Et par dage efter, var vognen også blevet fjernet, og efter at Due havde ladet det forsvundne efterlyse hos byfogeden, kom der besked om, at han kunne få sine sager igen, hvis han betalte sin gæld. - Til slut foretager Peter Høeg på Dues vegne sin irettesættelse: Due er ikke blevet sagsøgt ved sit eget værneting og er heller ikke blevet afkrævet pengene, da han var i Kolding. Baltzer Bahnsen har ikke villet tage imod Dues tilbud om penge eller kaution, og Knud Andersen har været sættemdommer i sin egen sag. Due kræver 30 rdl. i erstatning. - Af hensyn til landstingsstævningen bliver der ikke afsagt dom.

145b:

1719 - 22. august:

8/8. Amtsforvalter Jens Voigt ctr. arresterede Nis Jensen af Kolstrup, Stepping sogn. 5/9

146:

Amtsforvalter Jens Voigt ctr. dem, der holdt vagt over den undvegne Nis Jensen af Kolstrup. 29/8

147:

15/8. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. Se også fol. 149. 12/9

147b:

8/8. Forpagter Anders Nielsen af Nørup præstegård for Anne Jensdatter ibidem ctr. Rasmus Hansen af Gelballe. 12/9. Se 5/9

8/8. Mølleren Christen Simonsen på Dons mølle og broderen Jens Simonsen ctr. Hans Hansen Skræder, Niels Christensen og Hans Pedersen af Nyborg. 5/9

148b:

8/8. Præsten Niels Gudme af Herslev ctr. anneksbonden Søren Jensen. 12/9

8/8. Hans Henriksen af Lille Velling ctr. regimentskvartermester Christopher Falck og broder fenrik Bone Falck. 5/9

149:

15/8. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 12/9. Se 5/9. Se også fol. 147.

Øvrige sager opsættes til 12/9

1719 - 29. august:

Regimentskriver Rask for Poul Hansen af Seest ctr. Niels Truelsen ibidem. Stævning fol. __. 12/9, se 13/9

150b:

Regimentskriver Rask for Ole Madsen af Seest ctr. Johan Hansen ibidem. Stævning fol. __. Udsat til 12/9, men først set 3/10

22/8. Amtsforvalter Jens Voigt ctr. dem, der holdt vagt over den undvegne Nis Jensen af Kolstrup. 5/9

151b:

15/8. Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. husmænd og inderster i Bramdrup sogn. 12/9, se 13/9

152:

15/8. Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. Bramdrup sognemænd. 12/9, se 13/9

153b:

1/8. Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. (Eспен Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre), Peder Jensen i Ågård (samt Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i Starup). Stævning på fol. __. 12/9

Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 5/9

154b:

Bendix Funck af Viuf pva. Margrethe sl. Berent Runges og Hans Poulsen Skræder af Almind ctr. Peder Jensen Amhede. Stævning fol. __. Peder Jensen tilbød af levere dem deres bier tilbage. Forlig.

Rådmand Johan Henrik Eggers i Viborg ctr. degnen Christen Thomsen Aalstrup i Lejrskov. 12/9

Endelig efter at dagen var til ende og lys var tændt, fremstod prokurator Christen Svejstrup den ældre af Horsens med fuldmagt fra sl. Jens Nielsens enke og arvinger, som er stævnet af regimentskvartermester Niels Langballe for en obligation, han påstår at Jens Skjerlund har udgivet. Han har vel rejst sagen i tre amter for at føre arvingerne ud i omkostninger. Citanten er ikke mødt. Christen Svejstrup formoder, at det ikke tillades ham at føre sag.

155:

Regimentskriver Rask for Rasmus Jørgensen i Lunderskov ctr. Jens Andersen i Skanderup. 12/9, se 13/9

155b:

Generalmajorinde Ingenhaven lovbød sin gård i Amnitsbøl 1. gang.

Se fol. 106. Skøde fra Hans Nielsen Ougsen i Trelde til Hans Jensen Gade i Egeskov på 1/4 af Bøndershave.

156:

Hans Andersen Ravn i Skanderup modtager penge af Knud Jessen ibd. Det er den arv, som er tilfaldet steddatteren Boeld Pedersdatter efter hendes sl. fader. Pengene skal betales tilbage til formynderen Knud Jessen, når det påkræves.

1719 - 5. september:

156b:

22/8. Amtsforvalter Jens Voigt ctr. arresterede Nis Jensen af Kolstrup, Stepping sogn. - Der er blevet stjålet en hest fra mølleren Jens Jørgensen og hans mor i Vester Nebel mølle. Det var en hest, de selv havde føldraget, og der var brændt mærket IIS på dens venstre lår. Den gik på græs den 4/7 om aftenen, da solen var gået ned. Næste dag var den borte. Jens Jørgensen eftersøgte den straks i de omkringliggende byer, og næste dag red han sammen med Poul Madsen til Åbenrå for at ransage. De kom hjem om lørdagen og sagde, at de havde fundet hoppen i Røde kro, men kromanden ville ikke lade dem tage hoppen med uden at få købesummen for den refunderet. Så tog Jens Jørgensen med et vidne til Emmervad, hvor kromandens søn holdt Nis Jensen arresteret. Ham bragte de med til Røde kro, hvor hoppen stod. "Her har jeg min købmand, og I eders tyv", sagde kromanden, og de måtte gerne tage tyv og hoppe med sig, hvis han fik sine 8 rdl. for hoppen plus omkostninger. Omkostningerne ville de godt betale, men ikke købesummen, hvilket kromanden ikke ville gå med til. Så blev Jens Jørgensen og en medfølger i Røde kro, mens to andre rejste til øvrigheden i Åbenrå, hvor de afleverede et brev fra amtmand Woydas husfoged til amtskriveren. Det brev var amtskriveren ikke tilfreds med. Det skulle have været på stemplet papir og med amtmandens segl. Den ene af ledsagerne, Jens Nielsen af Højrup, måtte nu blive der som gidsel og borgen, mens andre tog tilbage til Kolding efter bevis fra amtsforvalteren og nyt brev fra husfogeden på stemplet papir. Nu fik de møllerenkens søn og Jørgen Frandsen fra Kolding med sig, først til Røde kro, hvor kromanden henviste dem til en søn, han havde i Åbenrå, og som også gik med dem til amtskriveren, der fik de medbragte breve og derefter bestemte, at tyv og hoppe skulle følge med tilbage mod erstatning af omkostninger på 6 rdl., arrestpenge 10 mk. 8 sk. samt 10 mk. til amtskriveren selv. - Efter nogen tid i Koldinghus arrest er fangen undveget. - Dom: (Meddomsændene er Niels Jørgensen, Knud Pedersen, Hans Laursen, Ole Johansen, Lars Offersen, Søren Jakobsen, Peder Christensen og Ole Jensen, alle af Gårslev). Nis Jensen har tilstået, at Jens Jørgensens hoppe er den samme, som han har solgt til kromanden Karl i Røde kro. I forhøret på Koldinghus har han sagt at have købt hoppen af Niels Madsen i Vester Vamdrup den 5/7 i Hjerndrup skov; men til kromanden har han sagt, at han købte den på Kolding bjerge for 2 år siden, hvoraf kan ses, at han ikke har faret med sandhed. Thi stævningmændene, der skulle stævne Niels Madsen viser i deres afhjemling, at Niels Madsen i Vester Vamdrup både er ufornuftig og ikke har været fra sin sygeseng i 6 samfulde år, og af det navn er der ingen anden der. Og endelig da han fornåm intet at kunne føre til sin befrielse for at undgå straf, har han søgt lejlighed til at praktisere sig af sin arrest af fængsels bånd, hvorved han sig desuden selv har gjort skyldig, så af hans adfærd både først og sidst klarligt ses, han på en tyvagtig måde har tilbragt sig hoppen, hvorfor han bør pågribes og hænges i galgen, hvorfor skarpretteren efter taksten skal have 10 rdl. Hans hovedlod tilfalder kongen.

157:

Daniel L. von Grønningen af Fredericia ctr. Anne Marie Sørensdatte i Pjedsted. 19/9

22/8. Forpagter Anders Nielsen af Nørup præstegård for Anne Jensdatte ibidem ctr. Rasmus Hansen af Gelballe. 19/9. Se også fol. 161.

157b:

22/8. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 19/9

22/8. Hans Henriksen af Lille Velling ctr. regimentskvartermester Christopher Falck og broder fenrik Bone Falck. - Dom: Hans Henriksen beviser, at han har haft i kommission for brødrene at indgå kontrakt med jægermester Jochum Christopher Zeplin om overtagelse af Follerupgård. De skulle betale til Hans Marcussen i Fredericia, men har ikke betalt. Hans Henriksen har haft adskillige omkostninger på gården og har selv måttet drive den, da brødrene ikke overtog den som aftalt til 1/5. Dommen beregner det beløb, som Christopher Falck skal betale. Og hvad han evt. ikke kan betale påhviler der Bone Falck som kautionist at betale. Hvis Hans Henriksen kan bevise at have haft nødvendige udgifter i forbindelse med det syn, han fik foretaget 21/7, skal han også have refusion af dem.

158:

Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen i Verst. 19/9

159:

Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 19/9

159b:

29/8. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 19/9

29/8. Amtsforvalter Jens Voigt ctr. dem, der holdt vagt over den undvegne Nis Jensen af Kolstrup, som flygtede fra arresten den 3/8. - Portner og fangefoged er Vogn Jensen. Der skulle være to karle til at holde vagt sammen med ham. Sognefoged Jep Faarkrog i Lejrskov havde tilsagt Søren Knudsen og Ole Lauridsen af Vrå. Vagten skulle gå fra den 2/3 i 24 timer til næste afløsning. Søren Knudsen havde ingen tjenestefolk at sætte til det, og han havde ikke selv tid på grund af markarbejdet, så han lejede hyrden Jens Sørensen, som han nok mente kunne klare vagten, skønt han var svag, tunghør, svagtsynet og gammel, over 50 år, men han ved ikke selv hvor meget over. Jens Sørensen havde nok ment, han kunne klare vagten, når der var anden hjælp. Ole Lauridsen havde også dårlig tid, men han var taget ind til Kolding og der beklaget sig til fangefogeden, at han ikke havde tid. Fangefogeden havde så taget vagten for ham for 6 sk. Så ville han vogte for ham og holde ham fri for al den skade, som han derover skulle tage. - Om morgenen havde Jens Sørensen været ude ved porten, og mens Vogn Jensen var alene om at vogte fangen, havde han været henne hos ham og gjort noget ved fangejernet. Selv forklarer han, at han ville sikre sig, at det var ordentligt låst, inden han gik ud. Så gik han ud at fiske, og skønt Jens Sørensen så det, skyndte han sig ikke tilbage til vagtstuen. For han troede, at portneren havde vækket sin kone, så hun kunne holde vagt. Så forsvandt fangen. - Natten forinden havde fangefogeden iøvrigt lagt sig til at sove. For han var efter eget udsagn sikker på, at lænkerne nok skulle holde, så at fangen ikke skulle slippe ud af dem, uden muligt ved Fandens kunst, og han vidste ikke, at der i staldgårdens nøgleknappe, der hang i portnerstuen, var en nøgle, der passede til fængselslåsen. - I løbet af sagen er portneren blevet sat fra sin bestilling. - Dom: Forrige portner ved Koldinghus Vogn Jensen tilstår, at han ikke blot imod husfoged Hans Svendsens ordre har påtaget sig vagt for Oluf Lauridsen af Vrå, men også

har undladt at binde arrestanten med så mange jern, som ham var ordineret, ja har lagt sig i sin seng til søvn og rolighed om natten, da han skulle vogte, og uden tilladelse lånt fremmede folk hus i fangestuen, ja, om morgenen, mens Jens Sørensen var ude af arrestkammeret, ganske ueftertænkt har begivet sig ned til søen for at fiske og betroet fangen og de fremmede at være alene tilbage, hvorved hestetyven har søgt lejlighed til at rømme fra sin velfortjente straf. Det holdes mistænkeligt, at undvigelsen har været oplagt og med åråd, idet Vogn Jensen har tjent i krigen og ved, at det ikke anstår sig en vagt så letsindigt at vige fra sin post. Andre til eksempel og afsky bør han efter lovens 1-19-9 bøde 30 rdl. samt gå i Bremerholm i 3 år. - Jens Sørensen af Vrå, som ikke har gjort sin vagt med sådan vindskibelighed, som han burde ved en fange, som sidder på livet, men har holdt sig uden for porten og ikke forføjet sig igen til vagthold, da han så, portneren forlod sin post, skal gå i Fredericia skubkærre 1/4 år. - Søren Knudsen og Ole Laursen, som begge tilstår at være ansagt til at vogte over Nis Jensen, og dog har taget sig sådant så let, at den ene har skikket en hyrde, som både var tunghør, af høj alder og så godt som kraftesløs, og den anden har antaget portneren, som ej med slig vogtning måtte have at bestille, og ikke engang bespurgt sig med slotsfogeden, om det måtte ske eller ikke, de skal sidde på vand og brød 8 dage i fængsel i fangestuen på Koldinghus andre til eftertanke og bedre agtpågivenhed en anden gang.

160b:

22/8. Mølleren Christen Simonsen på Dons mølle og broderen Jens Simonsen ctr. Hans Hansen Skræder, Niels Christensen og Hans Pedersen af Nyborg. - Christen Simonsen solgte i 1713 4 tdr. hartkorn til nogle mænd i Nyborg. Siden er noget af jorden i forbindelse med reuitionen og oprettelsen af det samlede rytterdistrikt udlagt til græs for rytterheste. - Nu har nogle af dem slået græs et sted, hvor de efter Christen Simonsens mening ikke havde ret til det. Men Hans Skræder påstår, at der er blevet indgået en ny aftale, da han en dag traf Christen Simonsen inde på Kolding gade. Den kender sidstnævnte imidlertid ikke til. Nogle af køberne er kommet til forlig med ham, og idag anmeldes forlig med Niels Christensen: Christen Simonsen skal af 1720 avlen på Nyborg mark levere 2 læs græs á 30 lispund til afslag på, hvad Niels Christensen skal yde som høleverance til rytterhestene af sit hartkorn. Og derefter skal han hvert år levere 50 lispund, så længe det behager kongen at lade det stå på den fod, det nu er. Så har Niels Christensen ikke yderligere krav vedr. de to tdr. hartkorn Christen Simonsen og broder nu bruger.

Generalmajorinde Ingenhaven lovbød sin gård i Amnitsbøl 2. gang.

Anders Jensen i Jordrup ctr. Jørgen Jensen, der i en stor forsamling skal sagt noget til skade for hans hustrus gode navn og rygte. Jørgen Jensen gør afbigt.

161:

Skovfoged Morten Pedersen angav skovhugst.

Se fol. 157. Forpagter Anders Nielsen af Nørup præstegård for Anne Jensdatter ibidem ctr. Rasmus Hansen af Gelballe. Kontrastævning.

8/8. Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdatter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. To mænd af Vork afhjemler et syn på Anne Sørensdatter. Kirsten

Mikkelskone, der allerede har vidnet een gang, vidner igen, omtrent det samme. Ingen udsættelsesdato angivet. Se 13/9

161b:

1719 - 12. september:

22/8. Præsten Niels Gudme af Herslev ctr. anneksbonden Søren Jensen i Viuf, der ikke har betalt landgilde for årene 1709-18. Dom: Han skal betale sin gæld og have sit fæste forbrudt.

162:

Justitsråd Aksel Bilde til Ørumgård og Stenalt (ved Herman Bertelsen på Tirsbæk) ctr. Hans Rosborg på Harrildslund. 19/9

163b:

29/8. Rådmand Johan Henrik Eggers i Viborg ctr. degnen Christen Thomsen Aalstrup i Lejrskov for gæld. - Dom: Han skal betale.

164:

22/8. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. Se 13/9

165:

29/8. Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. (Espen Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre), Peder Jensen i Ågård (samt Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i Starup). 3/10

167:

Andre sager udsat til i morgen.

1719 - onsdagen den 13. september:

Jep Iversen af Skanderup ctr. Hjarup bys beboere. 26/9

168:

12/9. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 19/9

5/9. Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdatter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. 3/10

29/8. Regimentskriver Rask for Rasmus Jørgensen i Lunderskov ctr. Jens Andersen i Skanderup. 26/9

Bertel Jespersen af Viuf ctr. Mikkel Schnegels hustru ibidem. Stævning på fol. -. Anne Schnegels gør afbigt til Kirsten Bertelskone og vil afholde sig fra at hente vand i deres gård, da der intet er at undvære i den tørre tid.

29/8. Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. Bramdrup sognemænd. 19/9

168b:

29/8. Præsten Henrik Sytkam af Harte og Bramdrup ctr. husmænd og inderster i Bramdrup sogn. 19/9

29/8. Regimentskriver Rask for Poul Hansen af Seest ctr. Niels Truelsen ibidem. Udsat til 26/9, men først set 10/10

29/8. Regimentskriver Rask for Rasmus Jørgensen i Lunderskov ctr. Jens Andersen i Skanderup. 26/9

Oberst Henrik Brockdorff til Grundet lod efterlyse et kagstrøgent gammelt kvindfolk, Karen Christensdatter, som siden hun har udstået sin straf ved Stougård for sine grove gerninger skal have truet Stovgård med brand. Der udloves 4 rdl. til den, der kan oplyse om hendes tilholdssted.

Generalmajorinde Ingenhaven lovbød sin gård i Amnitsbøl 3. gang. - Ingen begærede skøde. Tingsvidne.

1719 - 19. september:

12/9. Justitsråd Aksel Bilde til Ørumgård og Stenalt (ved Herman Bertelsen på Tirsbæk) ctr. Hans Rosborg på Harrildslund. - Stævningmændene har vidnet om, hvorledes de blev modtaget med deres stævning. Da de kom til Harrildslund den 21/8 og læste stævningen op i gården, ville de gå lidt til side, fordi de næppe kunne holde stævningen stille på grund af stort vejrlig. Da sagde Hans Rosborg til dem, "I skulle stå, I skulle få en ulykke, jeg skal lade eder tærse og slå, inden I kommer af min gård", og tog stævningmanden Mikkel Bunde i hans skulder og stødte ham mod en væg. Da de havde forkyndt stævningen og leveret ham en kopi deraf og ville gå hjem, tog Hans Rosborg Mikkel Bunde og slæbte ham til sin dør og stødte ham indenfor. Så gik den anden stævningmand, Anders Rasmussen, bagefter for at se, hvad ende det ville tage. De stod der indenfor i stor frygt og elendighed. Hans Rosborg krogede døren for dem og sagde, "Hvem der lukker hende op af eder før end jeg selv, han skal få al verdens ulykker". Mikkel Bunde gik til døren og ville være gået ud, men Hans Rosborg kom springende og greb fat i hans højre skulder og ved hans højre arm i skulderen, så han ikke kunne røre sin arm siden, og ville have slået ham om på jorden, sprang så bort med trusselsord og sagde, "Jeg skal hente min kæp; jeg skal så tærse dig; du skal få al verdens ulykke". Så kom hans kone og bad ham for Guds skyld lade være. I samme elendighed satte den ene af stævningmændene sin hat på hovedet. "Du hundsfoot, skal du sætte din hat på i min stue; jeg skal lade eder sætte så fast, at hverken sol eller måne skal skinne på eder mangan god dag. Det var fordi de ikke ville skrive under på noget, som Hans Rosborg havde skrevet på den stævningkopi, de havde givet ham. - Idag har nogle af de mænd, der var stokkemænd ved Grundet birketing den 22/2 vidnet, at Hans Rosborgs fuldmægtig den dag blev tilladt at indføre i tingbogen alt, hvad han ville. - Tingsvidne.

170b:

Læst plakat om efterhøsts-sessionerne.

5/9. Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen i Verst. 10/10

171b:

Regimentskriver Anders Rask for Niels Jepsen i Børup ctr. hyrden Jens Kjeldsen og datter Anne Jensdatter. Se 7/11

173:

Generalinde Levetzau til Bygholm ctr. bønder i Anst sogn. 26/9

173b:

Roved bymænd ctr. Store Anst bymænd. Markstrid. Udsat til 26/9, men ikke set igen.

5/9. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. Kontrastævnning. 3/10

174:

Jens Olesen af Starup ctr. Oluf Rasmussen i Børkop. 3/10. Se også 26/9.

175:

13/9. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 24/10

13/9. Præsten Henrik Sytkams sager. 3/10

5/9. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 3/10

5/9. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 3/10

5/9. Daniel L. von Grønningen af Fredericia ctr. Anne Marie Sørensdatter i Pjedsted. 3/10

Oberst Brockdorff efterlyser Karen Christensdatter 2. gang.

5/9. Forpagter Anders Nielsen af Nørup præstegård for hustruen Anne Jensdatter ctr. Rasmus Hansen af Gelballe, fordi han har overfaldet hende med hug og slag, da hun havde været til bryllup i Vork og dagen efter skulle hente sit tøj. Forsvareren har protesteret imod et af vidnerne, der efter faderens oplysning er 16 år gammel. Han har ikke været til Herrens bord. Herimod forklarer anklageren Bendix Funck af Viuf, at på landet er det ganske almindeligt, at de unge bliver afholdt fra Herrens bord, indtil de kommer til den størrelse, at de så godt som kan anses for dygtige karle. Brylluppet var hos Christen Pedersen i Vork. Da Anne Jensdatter havde hentet sit tøj, gav Rasmus Hansen hende et dygtigt slag, så kun var færdig at falde til jorden. "Vil du have mere, så skal du få".
- Nu er der blevet indgået forlig.

1719 - 26. september:

19/9. Generalløjtnant Levetzaus arvinger ctr. bønder i Lille Anst for resterende landgilde. - Dom: Christen Juncker, Hans Juncker og Christen Sørensen har tilstået at være skyldige al landgilde og tiendepenge for 1718. De skal betale.

175b:

13/10. Regimentskriver Rask for Rasmus Jørgensen i Lunderskov ctr. Jens Andersen i Skanderup, som ikke vil efterleve et mageskifte, skønt Rasmus Jørgensen har betalt det aftalte pengebeløb. - Jep Vedstesen af Skanderup har hørt dem tale om at skifte gårde inde hos Niels Hansen Kield, og at Rasmus Jørgensen gik med til at betale 2 rdl. (i opslagspenge). Da Jens Andersen havde fået dem, sagde Rasmus Jørgensen, "Nu, kom, nu vil vi gå til regimentskriveren at fæste", hvortil Jens Andersen svarede, "Nu vil vi accordere, og jeg vil have 200 rdl. til skifte". Under forhandlingen kom Las Poulsen af Hjarup og Hans Pedersen af Stenderup ind, og de ville hellere betale de 2 rdl. tilbage til Rasmus Jørgensen, end at Jens Andersen, der er gift med deres søster, skulle skifte gården bort. Så gik nogle af mændene hen til Knud Jessen, som Rasmus Jørgensen spurgte, om han ville være god for de 2 rdl. Dertil svarede han, "Jeg vil være dig mand for dem; men han tager vel intet fra dig". Udsat til 17/10, men ikke set igen.

176:

13/9. Jep Iversen af Skanderup ctr. Hjarup bys beboere, som han vil have til at udtale sig om skovhugst på hans skovskifte. Der var vognspor fra træstubbene til Hjarup by, men ved ransagningen blev der intet fundet hos nogen. Nogle er mødt frem. Niels Christensen forklarer, at han ved ransagningen stod og savede fjæl af en egegren sammen med Thomas Svendsens karl. Den havde han hugget på sit selvejerskovskifte, og han var selv med til at hugge den. - Blandt de udeblevne var Christen Mikkelsen. - Idag bliver der optaget tingsvidne.

176b:

Anders Jensen i Gamst lod læse et aftægtsbrev, som Jep Andersen ibidem har udgivet til ham for afståelse af hans gård.

Alle øvrige sager udsat til 10/10.

19/9. Jens Olesen af Starup ctr. Oluf Rasmussen i Børkop. 3/10

Oberst Brockdorff efterlyser Karen Christensdatter 3. gang.

1719 - 3. oktober:

19/9. Daniel L. von Grønningen af Fredericia ctr. Anne Marie Sørensdatter i Pjedsted. - Dom: Hun har i 1718 lånt 2 rdl. 3 mk. og skulle betale gælden med ½ anker fransk brændevin eller andet. Hun skal betale sin gæld plus 3 rdl. i omkostninger.

177:

19/9. Jens Olesen af Starup ctr. Oluf Rasmussen i Børkop. - Dom: Oluf Rasmussen har ikke ved ed kunnet fragå at skylde Jens Olesen 7 sldlr. 4 mk. 8 sk., hvorimod Jens Olesen har aflagt ed på sin fordring. Han skal betale.

12/9. Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. (Espen Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre), Peder Jensen i Ågård (samt Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i Starup). 17/10

19/9. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 24/10

178:

19/9. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 24/10. Se 31/10.

179b: (Fol. 179b-180 mangler i mikrofilmen).

180:

Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

19/9. Præsten Henrik Sytkams sager. 10/10

8/8. Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdatter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. Udsat til 10/10. Se 31/10.

1719 - 10. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1720.

180b:

Læst kammerkollegiets skrivelse, at af hver td. hartkorn (med visse undtagelser) skal der leveres 11 skålpund hø til nogle regimente. Det godtgøres med 2 rdl. pr. læs.

Maren Christensdatter af Vinding søger tingsvidne om sin mand Jens Andersens af Gud tilføjede hårde sygdom. Han blev angrebet 8 dage efter påske, ingen havde troet, han skulle leve. Senere slog sygdommen ned i hans lår og brød hul i det ene ben, så han nu ligger i jammerlig smerte. De har 4 små børn og er i yderste armod. Jens Andersen har været byens hyrde. Der føres vidner om hans sygdom. Man kan høre han jammerlige klage ud på gaden. Han kan hverken vride eller vende sig i sengen. Der er attest fra præsten på fol. . Maren Christensdatter får tingsvidne med henblik på at erhverve tilladelse hos øvrigheden til at søge medlidende om hjælp til bartskeerløn for hendes elendige mands smertes og pines kur samt til livs og levnedsophold.

181:

19/9. Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen i Verst. Udsat til 17/10, men set 31/10.

Skovfoged Morten Pedersen angav skovhugst.

Anders Sejrsen af Roved fremlyste en hest 1. gang.

29/8. Regimentskriver Rask for Ole Madsen af Seest ctr. Johan Hansen ibidem vedr. nogle gærder. Udsat til 24/10, men ikke set igen.

13/9. Regimentskriver Rask for Poul Hansen af Seest ctr. Niels Truelsen ibidem. - De har været nødt til at leje byskriver Baltzer Bahnsens skovhave til græsning, fordi Niels Truelsen ikke har vedligeholdt sin part af gærdet. Sidste år var det Poul Hansen, der betalte, skønt Niels Truelsen nød halvdelen af græsningen, og aftalen var iflg. Poul Hansen, at han selv skulle have græsningen i år, og at det derefter skulle gå på skift. Det benægter Niels Truelsen. - Udsat til 24/10, men ikke set igen.

3/10. Præsten Henrik Sytkams sager. Udsat til 24/10, men først set 7/11

1719 - 17. oktober:

181b:

Læst kongens generalpardon for dem, som har absenteret sig til udlandet. De kan indfinde sig igen og være fri for udskrivning. Dersom de ikke indfinder sig, skal deres navne slås op på justitsen. Ligeså skal forholdes med dem, som herefter deserterer, og deres arvelod skal konfiskeres.

Læst kgl. befaling til stiftamtmanden om, at der straks skal gøres udlæg for bøder tildømt Christianshavns kirke.

Hans Jørgensen af Hjortbjerg mølle, Højen sogn ctr. Niels Larsen af Højen for injurier. Se fol. 184. Niels Larsen gør afbigt for, hvad han måtte have sagt i en stor forsamling hos degnen Niels Andersen.

182:

3/10. Regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hacksen ctr. (Espen Jepsen og Jep Faarkrog i Lejrskov, Bendix i Uhre), Peder Jensen i Ågård (samt Jens Brødsgaard, Jens Olesen, hustru og datter i Starup). Udsat til 31/10, men først set 7/11

183:

Amtsforvalter Jens Voigt for Anne Krokone (Anne Madsdatter), nu Jens Olufsens hustru i Starup. Del af ovenstående sag. 7/11

183b:

Skovfoged Jakob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

Skovfoged Ditlev Andersen ditto.

Anders Sejrsen af Roved fremlyste en hest 2. gang.

Christen Madsen af Højen lovbød sin gård 1. gang.

184:

Se fol. 181b. Stævning fra Hans Jørgensen af Hjortbjerg mølle, Højen sogn ctr. Niels Larsen af Højen for injurier.

Forelæggelse til Bodil Pederskone, Peder Jensens hustru af Ågård. Se fol. 182.

1719 - 24. oktober:

184b:

Christen Madsen og hustru Karen Nielsdatter af Højen lovbød deres gård 2. gang.

Alle andre sager. 31/10

1719 - 31. oktober:

10/10. Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen og hustru Anne Madsdatter i Verst. 14/11

185:

3/10. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 14/11

186b:

3/10. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 14/11

187:

19/9. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. 28/11

187b:

Peder Hansen af Lejrskov ctr. Jep Nielsen i Asbøl. 14/11

188b:

3/10. Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdatter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. 21/11

Nogle skovfogeder angav skovhugst.

189b:

1719 - 7. november:

Læst amtmandens tilladelse til, at Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle idag er sættestemmer og sognefoged Jens Andersen af Viuf sætteskriver.

Brigader Eifler ctr. jægermester Zeplin. 21/11

Se 19/9. Regimentskriver Anders Rask for Niels Jepsen i Børup ctr. hyrden Jens Kjeldsen og datter Anne Jensdatter. 14/11

190:

10/10. Præsten Henrik Sytkams sager. 28/11. Se 21/11

17/10. Amtsforvalter Jens Voigt for Anne Krokone (Anne Madsdatter), nu Jens Olufsens hustru i Starup. 28/11. Se 21/11

Se 17/10. Søren Hacksens øvrige sager. 28/11

Morten Rytter i Jelling fremlyser en hest.

Synsrapport i sagen hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen i Verst.

Stævning i sagen hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen og hustru Anne Madsdatter i Verst.

190b:

1719 - 14. november:

Sogneplegn Christen Thomsen af Lejrskov anmelder ildsvåde. Der var intet vand i byen.

191:

Laurs Nielsen af Oustrup anmelder ildsvåde. Salshuset brændt ned med alt indbo. Han fremviste sine hænder, som i ildens lue ganske er beskadigede, så han næppe kan komme til at arbejde igen. Kun han selv med hustru og 6 små børn kom ud. Vidnerne er Hans Sørensen, Christen Jepsen og Niels Sørensen af Oustrup samt Christen Sørensen af Refsgård. Laurs Nielsen er i største armod og trænger til Guds, kongens og godtfolks hjælp, hvis han igen skal komme på fode.

192:

7/11. Regimentskriver Anders Rask for Niels Jepsen i Børup ctr. hyrden Jens Kjeldsen og datter Anne Jensdatter. 21/11

31/10. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 28/11

193:

Ditlev Lehmeier af Kolding ctr. Niels Christoffersen, degn i Starup. 28/11

193b:

31/10. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. 28/11

194b:

Læst kgl. deklARATION om våbenstilstand mellem Danmark og Sverige i 6 måneder.

31/10. Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Hans Hansen og hustru Anne Madsdatter i Verst. Udsat til 28/11, men ikke set igen. - Hans Hansen har overfaldet Anne Mathisdatter (Anne Thisdatter), der er gift med Søren Christensen i Verst. Denne har selv forklaret det således: Hans Hansen kom ind en morgen og spurgte, hvordan han havde det. Han svarede, "Det er skarn med mig, jeg er sådan, jeg kan ikke vende mig i sengen". Så henvendte Hans Hansen sig til konen og spurgte, hvad det var for en snak, hun havde sagt. Hun svarede, at han aldrig skulle kere sig om kællingeladder. "Ja, jeg skal kere mig derom", sagde og slog hende under øret, så hun faldt om i krogen. Hun kom op igen, så greb han hende i håret og stødte nogle gange hendes hoved ind mod et skab. Så faldt hun om, og han sparkede hende og slog en stol i stykker på hende, mens hun lå på jorden. Manden ville stå op af sin seng, og mens han trak sin skjorte på, så han, at Hans Hansen tog en nødde og gav hende nogle slag med den, så hun ikke kan få sit helbred igen. Før dette havde hun sin førlighed, men nu er hun både gammel og svag. - Tre dage senere blev hun synet af nogle kvinder, der konstaterede adskillige hævelser og blå pletter og i den venstre røre en knude så stor som et fuldkomment hønseæg. En af de kvinder, der har synet hende, vidner i retten, at hun aldrig kan få sit helbred igen. Forsvareren måtte spørge hende, om hun da havde forstand på lægekunst. Det havde hun ikke, og hvorfra hun vidste det, kunne hun ikke blotte for en mandsperson. - Senere er der taget syn ved to Koldingborgere i byfogedens nærværelse (fol. 190). - Vidner har hørt, at da Anne Mathisdatter blev berettet af præsten, sagde Hans Hansens kone uden for, "Lad hende ligge så længe, til hun får keret sig; så skal hun få noget mere!". - Et af vidnerne er Maren Olufsdatter, som forsvareren Bendix Funck antaster med en henvisning til, at hun engang har fået en dom for nogle ord, som hun først havde vedgået, men siden frafaldet. - Et af de mandlige vidner havde hørt Hans Hansen sige, at han havde givet Anne Mathisdatter noget til frokost; men han havde ikke forklaret, hvad han mente, men han har også i mere tydelige vendinger talt om sin handling.

195:

Morten Rytter i Jelling fremlyser en hest 2. gang.

31/10. Peder Hansen af Lejrskov ctr. Jep Nielsen i Asbøl. Udsat til 5/12, men ikke set igen. - Vidner har fortalt, at for to uger siden var de forsamlet hos sognefoged Jep Faarkrog i Lejrskov med Jep Nielsen og Knud Nielsen i Asbøl for at træffe aftale om deres fælles græsning. Da indgik Peder Hansen og Jep Nielsen en aftale om at bytte gårde, og hvis nogen brød denne aftale, skulle vedkommende give 10 rdl. til den anden. Det tog de hinanden i hånden på, og vidnerne lagde til vitterlighed deres ovenpå, og derefter drak de til stadfæstelse på skiftets ubrydelige efterlevelse 2 potter brændevin, idet hver af dem betalte 1 potte. Jens Nielsen havde sagt, at han selv (og ikke hans søn) stod for gården. De syntes ikke at være beskændede. Men det er sønnen, der står for

gården, og Jens Nielsen vil hverken holde aftalen eller betale opslagspenge.

1719 - 21. november:

7/11. Amtsforvalter Jens Voigt for Anne Krokone (Anne Madsdatter), nu Jens Olufsens hustru i Starup. 12/12

196:

7/11. Præsten Henrik Sytkams sager. Udsat til 28/11, men først set igen 19/12.

196b:

7/11. Brigader Eifler ctr. jægermester Zeplin. 12/12

14/11. Regimentskriver Anders Rask for Niels Jepsen (Smed) i Børup ctr. hyrden Jens Kjeldsen og datter Anne Jensdatter. - Niels Jepsens datter Kirsten er død, og han har klaget til amtmanden og peget på hyrdens datter Anne som banemand. Der er blevet foretaget syn ved 4 mænd under overværelse af Laurids Madsen af Håstrup. Anders Laursens søn og datter har klaget over, at hyrdens børn er skalkagtige, og der er et rygte om, den nu døde pige har været i slagsmål med Anne tre dage i træk. Et vidne har set pigerne brydes, og somme tider var den ene øverst, somme tider den anden; men han opfattede det nu som børneleg. Han har også engang i sommer set, at hyrdesønnen Peder truede med en kniv og bandede mod Jep Mortensens søn, som havde slået ham med en tømmerstreng, og denne bandede mod ham igen. - Anders Hansen af Børup havde været inde hos Niels Jepsen Smeds søndagen før barnet døde. "Min mave er i stykker, jeg kan ikke leve", sagde barnet, da moderen havde talt om, at hyrdepigen havde gjort det. Men ellers ved vidnet ikke, at hyrdens børn skulle være mere skalkagtige end andre børn der i byen. Et andet vidne har hørt en pige, der vogter får i Studsdal, fortælle, at hun var kommet forbi Kirsten og Anne et sted på vejen. "Nu har vi slagens i tre dage, og det har ikke ende endnu", havde en af de sagt. - Peder Sørensen af Skærbæk havde været inde hos pigen om lørdagen, mens forældrene ikke var der. Han havde spurgt, hvad hun fejlede. Hun svarede, at hyrdens pige havde sagt, at hun ville give hende en skilling for at bære hende fra Elkrog op til Anders Hansens i Børup, og da hun var kommet tæt derhen med hende, gjorde hun sig tung, så hun slæbte, og Kirsten faldt om. Så gik Anne op og ned ad hendes ryg med sine træsko og sparkede hende i hendes side. - Et vidne var til stede, da hyrdekongen kom ind med sin datter, der spurgte, "Hvad har jeg gjort ved dig? Hvad skader du?". "Du gav mig et spark, det føler jeg", svarede Kirsten, men Anne benægtede det. - At Kirsten var blevet sparket, var også det, hun havde sagt til sin far, da hun torsdagen før sin død kom helt kroget ind med den ene hånd i sin side. - Vidnerne kender generelt ikke til, at hyrdens børn skulle være mere skalkagtige end andre. - Den 14/11 må regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard bede om en snarlig dom, så det døde barn kan blive bedækket med muld. Liget har nu henstået i åben grav 8-10 uger under åben himmel og regn og rod. - Dom: Det er ikke at udfinde af tingsvidnet den 11/9, at Anne Jensdatter kan være det døde barns banemand, idet ingen tillægger hyrdens datter mere vanartighed og ond optugtelse end andres børn i Børup. Ved synsforretningen blev der ikke fundet sådanne tegn, som kunne forvolde hendes død. Kun har Kirsten sagt til Peder Sørensen, at hyrdens datter skulle have gået ad hendes ryg med sine træsko og sparket hende i hendes side, og siden har hun sagt det til hyrdens datter, hvilket denne benægtede. Og om sådan udtalelse havde

haft sin rimelighed, så måtte der have været mærker at observere ved synet. Hyrdens datter bør være fri for at være banemand og anden tiltale i denne sag.

197:

Søren Nielsen af Egum lod læse en obligation fra Hans Bertelsen og hustru Maren Eriksdatter i Stovstrup.

198b:

Morten Rytter i Jelling fremlyser en hest 3. gang.

31/10. Regimentskriver Rask for Anders Madsen af Vork ctr. Johanne Sørensdatter, afgangne Thomas Jepsens enke i Vork. - Johanne Sørensdatter var en aften kommet om til døren hos Anders Madsens gravide kone Anne Sørensdatter og havde spurgt, "Hvad er det, du siger heromme? Jeg skal om og høre det". - "Du slår mig vel ikke!". - "Gid rakkeren slå dig!", sagde Johanne Sørensdatter og slog Anne på munden med sin baghånd. Sådant hørte Kirsten Mikkelskone det. Hun boede i et rytterhus i nærheden. Nu rejste hun sig op og så da, at Johanne Sørensdatter lå på jorden, og Anne Sørensdatter stod over hende og bandt sit skørt op. Så kom Anders Madsen. "Slår du min kone", sagde han og greb Johanne Sørensdatter i håret og slog hende oven i hovedet. Dette vidnesbyrd ved Kirsten Mikkelskone findes gentaget på fol 161b (det første var på fol 122b), og også her er det Anne Sørensdatter, der bliver stående; men det ser denne gang ud til, at det også er hende, der har slået Johanne Sørensdatter oven i hovedet efter mandens tilsynekomst. Skriveren synes at have begået en fejl. - Udsat til 28/11, hvor sagen ikke er set. Der afsiges dom 19/12.

1719 - 28. november:

199:

14/11. Enevold og Jens Sørensen i Høllund ctr. Peder Mortensen Orlev ibidem. 12/12. Se 13/12.

Johan Georg von Ræder ctr. jægermester Zeplin. Sagen opsat til efter jul. Se 9/1.

200:

Major Georg von Ræder ctr. jægermester Zeplin for gæld. Stævning på fol. 208. Ingen opsættelsesdato angivet. Se 9/1.

Regimentskriver Anders Rask af Påby for bønderne i Bramdrup sogn ctr. Kolding magistrat. Stævninger på fol. 209. Opsat til 19/12. Se 5/12.

202:

Regimentskriver Rask for Jens Knudsen af Øster Vamdrup ctr. Jørgen Farup logerende i Vejen præstegård. Opsat til 5/12, ikke set før 13/12.

203b:

Regimentskriver Rask for Hans Nielsen af Fuglsang ctr. Mogens Sørensen af Andkær. Stævning på fol. _ . 5/12

14/11. Farveren Søren Jensen Verling i Vejle ctr. Enevold Sørensen i Høllund. Udsat til 12/12, se 13/12, i næste tingbog, hvor der indgås forlig. - De har begge været i Påby til auktion på kvægtiender den 14/8 og her overbudt hinanden vedr. Ødsted kvægtiende. Her har Enevold Sørensen, der var noget beskænket, brugt mund, så at birkedommeren måtte tale ham til rette. Han har bl.a. sagt, at det var godt, der blev budt så højt, for så fik kongen penge. Men han har måske også sagt, at Søren Verling i mange år har oppebåret denne tiende uden fæste og adkomst, hvortil Søren Verling har svaret, at det var hans kone, der havde haft den i fæste. Og da tienden blev tilslået Enevold Sørensen, sagde denne, "Nu måtte I lige så gerne have bleven hjemme at sværte eders vadmel". - Et af Søren Verlings vidner er Hans Sørensen af Oustrup, der læste sit vidnesbyrd op fra en seddel. - Imod Søren Verling fører Enevold Sørensen 6 vidner, der alle er overensstemmende deri, at de ikke har hørt de injurierende ord om uberettiget oppebørsel af tienden, men at de derimod har set, at de to efter auktionen gik ind til Christen Mikkelsen og drak et glas øl sammen. Og da det ikke hjælper, tilbyder Enevold Sørensen sin ed på, at han ikke havde til hensigt at bruge injurier, men blot havde talt i hidsighed.

204b:

14/11. Ditlev Lehmeier af Kolding ctr. Niels Christoffersen, degn i Starup. 12/12. Se 13/12.

7/11. Søren Hacksens sager ctr. Peder Jensen og Anne Krokone. Sagerne fortsættes den 12/12 i næste tingbog, men får her i ekstrakten et foreløbigt resume. - Den 11/7 1719 indledte Søren Hacksen i sin egenskab af konsumtionsforpagter en sag mod nogle bønder for ulovligt krohold og fremstilling af øl og brændevin efter en razzia, som han havde foretaget med nogle medhjælpere på en søndag en måneds tid forinden. Razziaen er beskrevet af Søren Hacksens medhjælper den første tingdag. - De var taget til Espen Jepsens i Lejrskov, der holdt bryllup den dag. Her fandt de 7½ tønde øl, men medhjælperne smagte ikke, om det var ondt eller godt øl (Haderslev øl). De fandt også 2 bimpler og en læderflaske med brændevin. Regimentskriveren ville lade det forsegle med konsumtionsseglet; men det ville Espen Jepsen ikke tillade. Det kunne ikke lade sig gøre, sagde han, og det samme sagde Jep Faarkrog. "Vil I gøre Gewalt", sagde regimentskriveren, "så kan vi intet her bestille", og så gik de bort. I mellemtiden var der kommet flere og flere til fra byen, så de knapt nok kunne være i stuen. - Derfra tog de til Ågård og kom ind til Peder Jensen, der var i kirke. De gav sig til at konfiskere den brændevin, som de fandt. En gammel mand, der sad i stuen fik lov til at få sit glas fyldt op, inden de gik med det. På et skab var der slået en del streger; regimentskriveren formodede, at de angav, hvor mange glas der var solgt den dag. - Så fortsatte razziaholdet til Starup, hvor de havde kendskab til, at der skulle være barsel den dag. Et af vidnerne gik ind til Anne Krokone, Jens Olesens hustru, hvor der stod en brændevinstønde med piber og vand foran skorstenen. Der var også en brændevinskedel med kobberhat i en anden stue. Der var kun een af medhjælperne, der så dette, for han var gået ind først for at bede om brændevin for en skilling, hvilket han også fik. Mens han stod og drak, ville konen bære brændevinskedlen ud, men medhjælperen tog fat i den og sagde, hun skulle lade den blive. Hun bad ham om ikke at være så slem og bar så alle redskaberne op på loftet. Så kom Søren Hacksen og den anden medhjælper ude på gaden. De blev hentet ind, for her var noget at bestille. "Her brænder I fint", sagde Søren Hacksen, "hvem har givet eder lov til at brænde?". Hun sagde, at det var første gang, hun brændte,

efter at Søren Hacksen havde fået det at råde over. Assistenterne gik på loftet for at ransage og række redskaberne ned til Søren Hacksen, der stod på loftstigen. Men så kom både mand og kone og andre til, og der blev trukket om redskaberne. En af kvinderne fik næseblod, og et af redskaberne fra loftet tabte Søren Hacksen ned på et lille barn, der lå på et kar neden for stigen. Låg og hat fik Anne Krokones mand bragt af vejen; men de andre ting endte ude på Søren Hacksens vogn. - Så begav de sig videre til Jens Brødsgaard, hvor der var barsel den søndag. Der fandt de 2 tønder øl, som konen eller et andet kvindfolk lod dem smage. Jens Brødsgaard tilstod selv, at han havde 6 pletter brændevin. Dem tilbød han at stille Søren Hacksen tilfreds for, da han fornemmede, at denne ville forsegle dem. - Så drog de til Vranderup. - Blandt de indkaldte vidner er budfoged (bovfoged) Mikkel Pedersen i Ågård og sognefoged Jakob Haar i Starup. Mikkel Pedersen oplyser, at Peder Jensen ikke har holdt offentlig kro, siden det blev kendt, at Søren Hacksen fik konsumtionen i Kolding. Men hvis han har haft brændevin, har han da undt sine naboer noget, når de har været samlet i hans hus, og somme tider har han haft meget brændevin og somme tider intet. Når han ikke mere holder offentlig kro, skal det være, fordi Søren Hacksen har forlangt for meget derfor i konsumtion. - Et af vidnerne fortæller, at da der var grandestævne i Peder Jensens hus, havde de måttet hente brændevin et andet sted. Og sidste vinter ved ulvejagten, da Søren Hacksen selv var med, da havde selv været inde hos Peder Jensen, hvor han ville have haft et glas brændevin, men Peder Jensen sagde, at han ikke havde noget at sælge. Søren Hacksen: "I skal lade eder indfinde; I sidder her og holder kro!". Peder Jensen: "Ja, Gud bedre os, tiderne er så hårde, vi kan intet end at holde det". - I sagen mod Anne Krokone er et af vidnerne Jep Germandsens hustru Anne Pedersdatter i Starup, der aflægger sit vidnesbyrd, efter at forsvareren har påpeget, at hun selv er stævnet i en "uærlig sag" som mordbrænder. Hun fortæller, at Søren Hacksen den søndag under gudstjenesten kom kørende, og hans kusk hentede hendes mand ud til ham. Så ville hun selv hen at fortælle Anne Madsdatter (krokone), at Søren Hacksen var der, idet hun vidste, at hun havde brændt brændevin nogle dage tidligere, og da hun kom derom, stod en af Søren Hacksens tjenere i døren, og indenfor var bl.a. både Karen Snedkers og Hendrine Henriksdatter. Hun overværede begivenhederne, og bagefter sagde Anne Madsdatter til hende, hun skulle ske al verdens ulykke for at have angivet hendes mors brændevinsbrænden. "Anna, Anna, I skulle støttes til kagen, det var eders ret!". Hun havde også hørt Anne Krokone bede Søren Hacksen om at lade moderen beholde kedlen, for hendes krop var opbrændt. Men det svarede Søren Hacksen ikke på. - Søren Hacksen har i sagens forløb anfægtet en af de kontrastævninger, der er udgået til ham. Det har han gjort ved at fremlægge en attest, der var underskrevet med forbogstaver (bomærker) af 4 personer, hvoraf de 3 var svenske fanger, der måtte marchere efter kgl. ordre og derfor ikke kunne stille i rettet for at aflægge ed. Den anden var en af Søren Hacksens tjenere. Attesten går ud på, at de to stævningmænd ikke havde foretaget stævningen sådan, som de med deres underskrift havde påstået. Den ene var så fuld, at han ikke vidste, hvad han bestilte. Sådanne folk kan man for en liden betaling få til at skrive det, som de aldrig har gjort. Bøndernes forsvarer Jens Damgaard, minder om, at dette er ensbetydende med en anklage om at sværge falsk, og opfordrer Søren Hacksen til at rejse stævning, hvilket han også senere gør (pro forma).

205:

Christen Madsen og hustru Karen Nielsdatter af Højen lovbød deres gård 3. gang. - Sogneegn Niels Andersen og hustru Anne Nielsdatter begærede skøde.

205b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

206b:

31/10. Jep Germandsen af Starup mølle ctr. Jørgen Nielsens hustru Mette Jørgens ibidem. - Den nat, da Jørgen Nielsens gård brændte, sagde Jørgen Nielsens kone, "Lad os nu få bud efter Anne Pedersdatter i Starup; hun har været min skademand; nu skulle hun på ilden; det var hendes ret". På den baggrund har Jep Germandsen rejst en injuriersag. Men der er flere vidner, der kender til, at Anne Pedersdatter har undsagt hende. Rytterkonerne Cathrine (eller Hendrine) Henriksdatter og Karen Snedkers har hørt truslerne af hendes egen mund mod Mette Forstands, som hun kaldes (Jørgen Nielsen kaldes Jørgen Forstand). Det har det hørt, mens Karen Snedkers stod i sin dør, og Hendrine Henriksdatter sad på møddingen uden for døren og ammede sit barn. Efter at stævningen er blevet rejst, har Anne Pedersdatter forsøgt at få dem til at tie stille med deres viden. Den ene har hun lovet et læs hø af de to, hun skulle have haft hos Jørgen Forstand, hvis hun ville vride ved de ord, som hun havde sagt, og den anden ville hun give noget garn, som hun havde lånt af hende. Den nat, gården brændte, havde en kvinde været oppe ved Anne Pedersdatters dør og banket på. "Kan I nu sove?", spurgte hun. "Ja, kan jeg så". Om hun vidste, at nu lå Jørgen Nielsens gård i aske? Det gjorde hun ikke. - Jens Damgaard, regimentskriverens fuldmægtig, har krævet Anne Pedersdatter dømt til spindehuset eller anden lignende straf. Hun har optrådt som vidne i brændevinssagen mod Peder Jensen af Starup på trods af Jens Damgaards påpegning af, at hun var retsforfulgt i en uærlig sag, som mordbrænder. Inden dommen har hun fået lov til at aflægge ed på, at hun var uskyldig i branden. - Dom: Anne Pedersdatter har sagsøgt Jørgen Nielsens hustru for den beskyldning, hun fremsatte den nat, da gården brændte. Men herimod er der blevet ført kontratingsvidne på, at Anne Pedersdatter noget før branden har sagt, "Jeg skal hverken lyve eller stjæle fra Mette Jørgenskone; men al det onde og al den ulykke, jeg kan gøre hende efterdags, det skal jeg gøre hende, efterdi hun tror mig dertil". Herom har Anne Pedersdatter aflagt ed, at hun hverken er gerningsmand, medvider eller tilskynder til branden. - Mette Jørgenskone har kunnet holde hende mistænkelig for branden, og derfor skal de ord, hun lod falde i sin bedrøvelige tilstand og ivrighed, ikke komme til skade på hendes gode navn og rygte. Men Anne Pedersdatter, som ikke har bevist nogen årsag til de af hende udtalte hårde undsigelsesord, bør andre til eksempel og afsky gøre Mette Jørgenskone her for retten offentlig afbigt samt betale sagens omkostninger med 4 rdl.

207:

Hans Mikkelsen af Lille Velling stævner på vegne af sin søn Hans Hansen en del personer af Velling, ang. det påsagn, at han skulle være medvider eller gerningsmand i det bortstjålne kristentøj i Bramdrup hos Niels Iversen og hustru. Niels Iversen erklærer, at Hans Hansen ikke er den dreng, der har logeret i hans hus den nat, da kristentøjet blev borte; han vil ikke beskyld ham, men erklærer ham for en skikkelig dannemands søn. Tingsvidne.

207b:

Læst kongens befaling til stiftamtmanden, at proprietærer altid skal skaffe andre dygtige karle i stedet for dem, som afgår ved kompagnierne.

Læst amtmandens proklamation af skifte på Hvolgård efter sl. major Brockdorff.

De to stævninger fra major Johan Georg von Ræder ctr. jægermester Zeplin.

208:

Regimentskriver Rasks stævninger i sagen, som Bramdrup sognemænd fører imod Kolding magistrat.

209:

Christen Madsen af Højen lod læse en aftægtskontrakt med sognedegn Niels Andersen og hustru Karen Nielsdatter, som har købt hans gård.

210:

Sognedegnen Niels Andersen lod læse afkald fra Søren Rasmussen og Laurids Madsen (på vegne af hustruen Cathrine Madsdatter) i Venge sogn, Skanderborg amt, efter deres broder Christen Madsen, som ikke havde betalt dem deres arv efter forældrene Mads Lauridsen og Maren Christensdatter.

210b:

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf skovhus angav skovhugst.

Laurids Hundsholt ditto.

211:

Kontrastævning fra regimentskriver Rask for Enevold Sørensen ctr. Søren Verling.

211b:

Attest fra Roveds beboere og 2 mænd i St. Anst om forlig efter en tvist om noget jord.

Såsom en anden ny birketingsprotokol er ordineret, så slttes denne, som er bekostet af - Just Lund.

(Filmrulle 30023 fortsætter med Anst m.fl. herreders tingbog 1776-87).

Koldinghus birks tingbog 1719-26

(Mikrofilm 30894)

Fol. 1:

1719

Udi denne protokol, hvorudi er 432 nummererede, igennemdragne og forseglede blade, som nu herved bliver anordnet til tingprotokol ved Koldinghus birketing, har birkeskriveren Just Christian Lund i Viuf straksen for retten at indføre alt, hvad på forbemeldte birketing passerende vorder, og intet på andet løst papir der antegne for siden at indføre imod loven, som i tingprotokollen bør indføres, men bladene fra øverst til nederst uden nogen margin at fuldskrive og sig ellers i det øvrige med ... penge samt og udi alle andre måder efter Hans Majestæts lov og allernådigst udgangne forordninger at rette og forholde under vedbørlig straf. Koldinghus den 1. december 1717. Woyda.

1b:

I den Hellige Trefoldigheds Navn.

1719 - 5. december:

1719, tirsdagen den 5. december er retten på Koldinghus birketing sat og betjent af birkedommeren Thomas Ebbesen på Holm, birkeskriveren Just Christian Lund af Viuf. Tingmænd: Christen Jensen af Håstrup, Jens Madsen af Smidstrup, Hans Frandsen af Møsvrå, Iver Poulsen af Tiufkær, Jens Madsen af Starup, Michel Schnegel og Michel Houbolt af Viuf samt Morten Nielsen af Almind.

28/11. Regimentskriver Anders Rasch (ved Jens Damgaard af Påby) for Hans Nielsen af Fuglsang ctr. Mogens Sørensen af Andkær. 12/12 (se 13/12)

Læst stiftamtmandens proklamation af 20/11 om ryttergods, som afgår på distrikterne.

28/11. Regimentskriver Anders Rasch for Bramdrup bys rytterbønder ctr. Kolding magistrat og borgere i markstrid. 19/12

2:

Regimentskriver Anders Rasch for Jep Nielsens enke i Bramdrup ctr. Niels Hansen og Anders Nielsen Skytte (dragon), begge tjenende hofjægermester Jochum Chr. Zeplin til Refstrup i Pjedsted, for hærværk. 19/12

2b:

Afskrift af stævningen i foranstående sag.

3:

Skovfogeden Svend Nielsen angav skovhugst. Nogle navne er nævnt.

1719 - 12. december:

Sættedommer Jep Nielsen Brendstrup i Nybjerg mølle, birkeskriveren Just Lund. Tingmænd: Niels Nissen af Starup, Jens Madsen af Smidstrup, ... og Michel Houbolt af Viuf, Iver Poulsen af Tiufkær, Peder ... af Håstrup, Christoffer Christoffersen af Møsvrå og Mads Nielsen (?) af Almind.

28/11. Amtsforvalter Voigt (ved Funk) for Jens Olesens hustru Anne Madsdatter af Starup ctr. Niels Lauridsen og Jens Hansen, tjenende regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen. Tingsvidne. Søren Hachsen havde sammen med sine to karle været på brændevinsinkvisition hos Anne Madsdatter, der også kaldes Anne krokone, en søndag i kirketiden. På loftet havde de fundet en kedel, som kunne bruges til både bryggen og brænden. Da karlene skulle have rakt den ned til Hachsen, der stod nedenfor, faldt den ned og ramte et spædbarn i ansigtet. Men skyldtes det, at Anne krokone havde forsøgt at rive den fra dem? Der blev fundet brændevin hos hende; men havde hun brændt den selv? Hun fører vidner på, at hun ikke har holdt kro eller brændt brændevin, siden Søren Hachsen overtog konsumtionsforvaltningen i Kolding. Tilnavnet krokone havde hun, inden hun kom til Starup. Har hun købt kedlen hos Ole Jensen for penge, som hun havde modtaget til opbygning af gården efter en ildebrand?

5:

28/11. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen ctr. ... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og Anne krokone i Starup ang. krohold. 9/1-1720

5b:

Regimentskriver Anders Rasch (ved Bendix Funk af Viuf) fører sag ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen boende i Kongsted Torp, for tyveri. 9/1

6:

Jens Andersen i Viuf ctr. fører sag ang. skovhugst. 13/12 og 9/1

6b:

1719 - 13. december:

12/12. Jens Andersen i Viuf ctr. Niels Poder og Las Pedersen, begge af Tiufkær. Se stævning fol. 8. 9/1

28/11. Regimentskriver Anders Rasch (ved Bendix Funk af Viuf) for Jens Knudsen af Øster Vamdrup får tingsvidne i en sag om tiende til hr. Jacob (Bendtsen) i Vejen. Niels Bull i Knurborg var med tiendetagerne hos Jens Knudsen, der betalte tienden med et sort lam, som Niels Bull straks skar ørene af. Det blev på gården nogle dage, hvorefter det blev bragt til Søren Deigaard. Da kom Anders Ebbesen og spurgte Jens Knudsens mor, Boeld Hansdatter, om hun ville sælge et hvidt lam,

som hun havde skåret øret af for at helbrede det for en sygdom, det havde haft. Det ville hun ikke, men Jørgen Farup kom og lod præstens karl tage lammet med til Søren Deigaard.

7:

Vagtmester Jakob Mikkelsen (ved Lauge Pedersen af Skærbæk) ctr. Mette Thomasdatter, som har ladet et rygte udgå om, at hun ville udlægge Niels Jacobsen som barnefader. Men hun udlagde i virkeligheden Claus Christensen Heckenfeld. Sagen afvises p.gr. af manglende fuldmagt fra vagtmesteren. Se stævning fol. 8.

7b:

Sognefogeden Jens Andersen i Viuf er sættemester:

28/11. Bendix Funk af Viuf p.v.a. Enevold og Jens Sørensen af Høllund (v. Bendix Funk af Viuf) ctr. Peder Mortensen Orlov (ved Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle) i markstrid. 19/12

28/11. Søren Jensen Werling, farver af Vejle, og Enevold Sørensen af Høllund anmelder forlig. Sidstnævnte tilbagetrækker beskyldninger mod Søren Jensen.

21/11. Krigsråd Eifler ctr. etatsråd Zeplin. 19/12

28/11. Sr. Ditlev Lehmeier af Kolding. 19/12

Læst plakater af 2/12-19 om told af okser og heste, som indføres til Danmark.

8:

5/12. Hans Nielsen af Fuglsang ctr. Mogens Sørensen af Andkær. 19/12

Jens Andersens stævning mod Niels Poder og Las Pedersen, begge af Tiufkær, for skovhugst. Se fol. 6b.

Vagtmester Jakob Michelsens stævning ctr. Mette Thomasdatter i Skærbæk. Se fol. 7.

1719 - 19. december:

Læst patent om højesteret for 1720.

Læst stiftamtmandens proklamation af 13/12 om auktion over krongods og tiender.

13/12. Bendix Funk p.v.a. Hans Nielsen af Fuglsang ctr. Mogens Sørensen af Andkær. Under forbehold af kongens ret indgår de forlig, idet de ingen beskyldninger har imod hinanden.

13/12 (Tingbogen viser tilbage til 12/12). Sr. Ditlev Lehmeier af Kolding ctr. Niels Christoffersen og svoger Jens Olesen i Starup for gæld. 16/1

8b:

5/12 (tingbogen viser 3 uger tilbage). Regimentskriver Anders Rasch (v. Bendix Funk af Viuf) for Bramdrup bys rytterbønder ctr. Kolding magistrat og borgere i markstrid. 16/1

9b:

5/9 (?). Dom: Hospitalsforstander Christoffer Licht for Anne Matisdatter i Verst ctr. Hans Hansen i Verst. Denne (og hans hustru) har overfaldet og pryglet Anne Matisdatter. Hun blev synet af Anne Jenskone og Maren Jensdatter 3 dage efter; de fandt adskillige blå mærker og sår og mente ikke, hun kunne få sit helbred igen. Hun blev beredt til døden og anmeldte da over for præsten, at Hans Hansen var hendes banemand. Anne Mathiasdatters mand er Søren Christensen. Der blev foretaget nyt syn ved byfoged Knud Jørgensen i Kolding. - Efter lovens 6-7-8 skal Hans Hansen bøde tre seks lods sølv (det er 9 rdl.). Til Anne Thisdatter skal han desuden betale for hendes smerte 2 rdl. og sagens omkostninger med 4 rdl., ialt 15 rdl.

(15/8). Dom: Præsten Henrik Sytkam af Påby ctr. nogle husmænd og huskvinder i Bramdrup for resterende høstdage. - De har ikke efterkommet befalingen i lovens 2-12-5 og tilfindes herefter uimodsigeligt, så snart de i høstens tid bliver advaret derom, at indfinde sig til deres høstdags fuldbyrdelse. - Søren Jensen og hustru og Søren Thurstens inderste og væverpige har under sagen erkendt sig skyldige og slipper derfor at betale sagsomkostninger. Derimod skal Joen Lassen og hustru samt Peder Gundersen og hustru, som ikke har villet gå med til et mindeligt forlig, hver erstatte præstens resterende høstdag med 1 mk. og betale hver 4 mk. danske i sagsomkostninger.

10:

Se 28/11. Dom: Anders Madsens hustru Anne Sørensdatte (kaldes også Anne Madsdatte) ctr. Johanne Sørensdatte i Verst (?) for vold. - Johanne Sørensdatte har søgt Anne Madsdatte i hendes gårds gårddør med ubekvemme ord og slag. Dennes mand har slået igen. Det var Johanne Sørensdatte, der var årsag til klammeriet, og hun dømmes til at bøde til Anne Madsdatte 2 rdl. eller også sidde på vand og brød i fangestuen på Koldinghus i 14 dage.

(13/12). Dom: (Krigsråd) Oberst Eifler til Tanderup ctr. etatsråd og jægermester Jochum Christopher Zeplin for gæld på 100 rdl. (i forbindelse med et huskøb i Pjedsted). - Han skal betale.

Amtsforvalter Voigt som forsvar for kongens forbeholdne og til Koldinghus slot beliggende gods og som ridefoged for det forbeholdne gods (ved Mathis Bekker af Seest) ctr. Anne Marie Sørensdatte, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersåtter i Strandhuse, især mod 2 kvinder i Strandhuse i Nyby, nemlig Mette Hansdatte og Karen Pedersdatte. 9/1

Fol. 10b-11a mangler i mikrofilmen.

10b:

Amtsforvalter Voigt stævner jægermester Zeplin for eksekutionsgebyrer. 9/1

13/12. Enevold og Jens Sørensen af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlov i markstrid. 9/1

11:

Skøde fra generalmajor von Ingenhavens enke fru Olegaard Rantzau til Christen Jensen og hustru Karen Thomasdatter samt Søren Sørensen og hustru Anne Thomasdatter i Amnitsbøl på en delvis nedbrændt selvejergård (Hammergård) i Amnitsbøl, som generalmajorinden har beboet indtil ildsvåden.

Panteforskrivning fra ovenstående to mænd til generalmajorinden på 300 slettedaler samt pligt til at genopføre bygningerne for den derpå bevilgede frihedsydelse. For renten beholder hun et hus nord for gården. Gælden er uopsigelig fra kreditors side. Der er et notat om en kvittering af 16. juli 1740 og, at kontrakten er indført i panteprotokollen.

11b:

5/12. Jep Nielsens enke i Bramdrup ctr. Niels Hansen og Anders Nielsen Skytte (dragon), begge skytter hos hofjægermester Jochum Chr. Zeplin til Refstrup i Pjedsted, for hærværk. 9/1.

1720

1720 - 9. januar:

I Jesu velsignede navn begynder vi først at skrive og holde ting på Koldinghus birketing i dette nye år, da man skriver anno 1720. Tirsdagen den 9. januar blev retten betjent af birkedommeren Thomas Ebbesen på Holm, birkeskriveren Just Lund af Viuf med tingmænd 8, navnlig Mads Nielsen og Morten Nielsen af Almind, Peder Je... af Smidstrup, Christoffer Christoffersen af Møsvrå, Iver Poulsen af Tiufkær og Niels Nielsen (?) af Starup, Michel Schnegel og Michel Houbolt af Viuf.

12/12. Sag ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen boende i Kongsted Torp, for tyveri. 6/2

Efter ordre af 2/12 fra amtmanden fremstillede Andreas Rasch (ved fuldmægtig Damgaard) samtlige Skærup bys beboere (mændenes navne og aldre er nævnt) til at vidne ang. et arvekrav fra Gotfrid Henrich Brosen, borger i Dresden. De kender ikke til, at nogen Michel Jensen Bull skal have boet i Skærup.

12/12. 28/11. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. ... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og Anne krokone i Starup ang. krohold. 30/1

(Se 12/12). Amtsforsvalter Voigt (v. Bendix Funk) for Anne Madsdatter ctr. regimentskriver Hachsen for borttagen kedel og brændevin. 30/1

28/11. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld. 23/1

12b:

28/11. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. 23/1

12/12. Jens Andersen i Viuf ctr. Knud Høg og Mads Poulsen af Tiufkær. Se stævning fol. 13b. 23/1

13:

13/12. Jens Andersens stævning mod Niels Poder og Las Pedersen, begge af Tiufkær, for skovhugst. 23/1

19/12. Amtsforvalter Voigt ctr. Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. 23/1

Se 19/12. Strandhuse mænd ctr. Zeplin for udpantning. 23/1

19/12. Enevold og Jens Sørensen af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlov (ved Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle) i markstrid. 23/1

13b:

Læst amtmandens ekstrakt af kammerkollegiets resolution af 23/12, at en birkefoged i rytterdistriktet nyder i besoldning en fri gård eller 30 rdl. løn og i stedet for det korn, som dommerne hidtil har nydt af hver gård pr. td. hartkorn, 2 sk. dansk, og en birkeskriver nyder en fri gård eller 20 rdl. løn og ikke andet, det være sig penge eller kornvarer.

Se fol. 12b. Jens Andersens stævning ctr. Knud Høg og Mads Poulsen af Tiufkær.

Skovrider Jacob Rouert af Verst stævner (ved Bendix Funk af Viuf) Jens Rasmussen og Jacob Jensen, begge af Gejsing, for skyldig landgilde. 16/1

Skovfoged Svend Nielsen angav skovhugst. Nogle navne er nævnt. Det drejer sig mest om hult og råddent træ.

Hans Skytte fra Fobeslet angav skovhugst.

Skovfoged Jens Nielsen angav skovhugst.

19/12. Jep Niensens enke i Bramdrup ctr. Niels Hansen og Anders Nielsen Skytte (dragon), begge skytter hos hofjægermester Jochum Chr. Zeplin til Refstrup i Pjedsted, for hærværk. 16/1

1720 - 16. januar:

Jens Andersen i Viuf i birkedommerens lovlige absence, birkeskriveren Just Lund af Viuf. Tingmænd: Poul Olesen, Michel Schnegel, Michel Haubolt og Laurs Jensen, alle af Viuf, Søren Hansen af Møsvrå og Jens Rasmussen af Børkop, så og Anders (?) Jensen af Almind.

19/12. Sr. Ditlev Lehmeier af Kolding (v. Bendix Funk af Viuf) ctr. Niels Christoffersen og svoger Jens Olesen i Starup for gæld. 30/1

14:

9/1. Skovrider Jacob Rouert af Verst (ved Bendix Funk af Viuf) ctr. Jens Rasmussen og Jacob Jensen, begge af Gejsing, for skyldig landgilde. 23/1

19/12. Regimentskriver Anders Rasch (v. hans fuldmægtig Jens Damgaard af Påby) for Bramdrup bys rytterbønder ctr. Kolding magistrat og borgere i markstrid. 30/1

15b:

Regimentskriver Anders Rasch (v. hans fuldmægtig Jens Damgaard af Påby) ctr. Hans Pedersen i Glibstrup, stævning fol. 19. 30/1

9/1. Regimentskriver Anders Rasch for Jep Nielsens enke i Bramdrup ctr. Niels Hansen Skytte og Anders Nielsen Skytte (dragon), begge tjenende hofjægermester Jochum Chr. Zeplin til Refstrup i Pjedsted, for hærværk. Udsat til 30/1, men ikke set igen.

Skøde fra Hans Nielsen Boele, borger i Middelfart, til Iver Sørensen af Erritsø på noget jord på Erritsø mark. Tidligere ejer var Henrik Jensen, boende på Svenstrup i Bringstrup sogn på Sjælland.

1720 - 23. januar:

Jens Andersen. Just Lund. Tingmænd: Hans Købmand, Michel Houbolt, Michel Schnegel og Niels Christensen af Viuf, Niels Kreng af Håstrup og Hans Kajsen af Herslev Højrup.

Læst plakat af 6/1 ang. forandring af tiden for auktion.

9/1. Amtsforvalter Voigt ctr. Anne Marie Sørensdatte, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersætter i Strandhuse. 6/2

16:

9/1. Amtsforvalter Voigt ctr. Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. 6/2

9/1. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld. 30/1

16b:

9/1. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. 30/1

9/1. Jens Andersen i Viuf ctr. Knud Høg og Mads Poulsen af Tiufkær. Udsat til 13/2, men ikke set igen.

9/1. Enevold og Jens Sørensen af Høllund (v. Bendix Funk af Viuf) ctr. Peder Mortensen Orlov (ved Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle) i markstrid. 6/2

16/1. Dom: Skovrider Jacob Rouert af Verst (ved Bendix Funk af Viuf) ctr. Jens Rasmussen og Jacob Jensen, begge af Gejsing, for skyldig landgilde. De skylder hhv. 24 og 11 rdl. Dem skal de betale.

17:

9/1. Jens Andersen i Viuf ctr. Niels Poder og Las Pedersen, begge af Tiufkær. 6/2

1720 - 30. januar:

Birkedommer Thomas Ebbesen på Holm, Just Lund af Viuf. Tingmænd: Michel Schnegel og Michel Houbolt af Viuf, Ole Nielsen af Skærbæk, Jens Persen, Bennet Nielsen af Svinholt, Hans Persen af Studsdal, .. Nielsen af Møsvrå.

23/1. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup i Pjedsted for gæld (begge sager). 6/2

16/1. Regimentskriver Anders Rasch (v. hans fuldmægtig Jens Damgaard af Påby) for Bramdrup bys rytterbønder ctr. Kolding magistrat og borgere i markstrid. 6/2

17b:

16/1. Sr. Ditlev Lehmeier af Kolding (v. Bendix Funk af Viuf) ctr. degnen Niels Christoffersen og svoger Jens Olesen i Starup for gæld. 13/2

9/1. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. 13/2

18:

9/1. Amtsforvalter Voigt (v. Bendix Funk) for Anne Madsdatter ctr. regimentskriver Hachsen for borttagen kedel og brændevin (se stævning fol. 19). 13/2

18b:

16/1. Regimentskriver Anders Rasch (v. hans fuldmægtig Jens Damgaard af Påby) ctr. Hans Pedersen den ældre i Glibstrup, sagsøgt af broderen Hans Pedersen den yngre. Forlig. Det har drejet sig om fordeling af arven, en selvejergård i Glibstrup. Impliceret er også søsteren Gertrud Pedersdatter og broderen Christen Pedersen (sidstnævnte forrykt i hovedet). - Se stævning fol. 19.

Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus (ved Jens Andersen af Viuf) ctr. Søren Hansen, Hans Poulsen og Hans Nielsen af Møsvrå og Jens Olufsen i Starup samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup for gæld. 20/2

19:

Christen Hansen af Lyng lod læse skøde på nogle ålegårde fra Cathrine Hansdatter, sl. Laurids Ibsens i Fredericia.

Stævning v. regimentskriver Anders Rasch for Hans Pedersen af Glibstrup som forhenværende rytter ctr. Hans Pedersen boende på ryttergården i Glibstrup. (Se fol. 18b).

Stævning v. regimentskriver og konsumtionsforpagter Søren Hachsen i sagen om inkquisitionen hos

Anne krokone i Starup. Se fol. 18.

19b:

1720 - 6. februar:

Birkedommer Thomas Ebbesen på Holm, birkeskriveren Just Lund af Viuf. Tingmænd: Søren Pedersen, Per Persen, Søren Christensen og Hans Bunde ... af Starup, Michel Schnegel af Viuf, Hans Nielsen af Møsvrå, Jes Pedersen af ..., ... Nielsen af Svinholt.

Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke (v. Ernst Rammel) stævner Peder Iversen af Børkop for gårdforsiddelse (se fol. 21b). 5/3

9/1. Sag ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen boende i Kongsted Torp, for tyveri. 20/2

30/1. Bramdrup bys rytterbønder ctr. Kolding magistrat og borgere i markstrid. Tingsvidne.

30/1. Major Redder ctr. svigerfaderen, hofjægmester von Zeplin til Refstrup for gæld på 500 rdl., den mødrende arv til Redders hustru. 20/2

30/1. Major Redder ctr. hofjægmester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. 27/2

20:

23/1. Amtsforvalter Voigt ctr. Anne Marie Sørensdatter, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægmester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersætter i Strandhuse. 27/2

20b:

23/1. Amtsforvalter Voigt ctr. Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. 13/2

23/1. Dom eller resolution: Enevold og Jens Sørensen af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlov ibidem i markstrid. Peder Orlov har indgivet en kontrastævning, som findes fol. 21b. Peder Orlov havde brugt en mark, som Enevold og Jens Sørensen havde fredet til høstgrøde. Nu aflægger han ed på, at han ikke havde vidst, at den var fredet. Man konkluderer, at tvisten skyldes, at byen ikke har noget videbrev eller grandestævne (der henvises til et tingsvidne af 5/6-1711). Peder Orlov ses ikke at være mere skyldig end de andre, hvorfor han frifindes for søgsmålet. Og for at lignende tvister skal undgås i fremtiden, så skal lodsejerne oprette med hinanden et lovskikket vide- og vedtægtsbrev på den måde, som til byens bedste, nytte, gavn og fremtarv kan udfindes, ligesom i andre byer brugeligt er.

21b:

Generalløjtnant Levezous enkefrue efterlyser en Laurs Pedersen, som havde sted og fæste på fruens stavn og gods i Lille Anst, men som har absenteret sig uden lovlig afsked. Amtsforvalter Voigt gør på kongens vegne krav på rettighed over ham, siden hans fader, Peder Jepsen, boede i Lille Anst på

krongods, og faderen havde hverken fordret eller fået pas og skudsmål, som han skulle have haft, før end nogen kunne tage ham i tjeneste eller fæste ham i hus eller gård. Iøvrigt finder han ikke stævningen lovlig. Se fol. 22.

Duckes stævнемål ctr. Peder Iversen af Børkop. Se fol. 19b.

Peder Orlovs stævнемål ctr. Enevold og Jens Sørensen. Se fol. 20b.

22:

Generalløjtnantenke Levetzous stævning, se fol. 21b.

23/1. Jens Andersen i Viuf ctr. Niels Poder og Las Pedersen, begge af Tiufkær. Sagen ophæves, idet Niels Poder har betalt sagens omkostninger. Lars Pedersen nævnes ikke.

1720 - 13. februar:

Thomas Ebbesen, Just Lund, Tingmænd: Hans Nielsen af Møsbrå, Ole Ebbesen af Håstrup, Michel Schnegel af Viuf. Peder Nielsen af Gammelby Lykke. Terkel Terkelsen, Jens (?) Nielsen og Anders Andersen af Bredstrup.

Amtsforvalter Voigt lod læse proklamation om forpagtning af noget gods, der tilhører prins Carl.

6/2. Amtsforsvalter Voigt ctr. Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. 20/2

30/1. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold (se fol. 24). 27/2

22b:

30/1. Dom: Sr. Ditlev Lehmeier af Kolding (v. Bendix Funk af Viuf) ctr. degnen Niels Christoffersen og svoger Jens Olesen i Starup for boggæld. Jens Olesen har aflagt ed på, at han ikke skylder mere end 4 rdl. Degnens kone har tilbudt at betale sin gæld. Degnens datter, Inger Nielsdatter, får Lehmeier regres overfor.

Jens Rasmussen af Jordrup frafalder en sag imod Iver Boesen m.fl. af Starup. Sagen synes at have drejet sig om gensidige beskyldninger for et tyveri.

23:

Hans Jespersen den ældre og Bertel Jespersen den yngre, begge i Stenderup, Eltang sogn fremlægger en kontrakt af 12/12-1711 mellem Jespersønnerne. Se stævning fol. 24. De har gjort rede og rigtighed over for medarvingerne og begærer, at de giver afkald og skøde på selvejergården. Tingsvidne.

23b:

Velagte Jep Hansen af Herslev Højrup lovbyder for 3. gang gården i Herslev Højrup, som er ham tilskødet af hans sl. fader Hans Jepsen og andre medarvinger den 29/12-1691. Velagte ungarl Hans Kejsen af Herslev begærede skøde for sig og sin kære fæstemø Else Jepsdatter (Jep Hansens datter).

Skødet efter foranførte lovbydelse fra Jep Hansen og Kirsten Rasmusdatter til Hans Kejsen og Else Jepsdatter, idet Hans Kejsen forpligter sig til at ægte Jep Hansens ældste datter.

24:

Hans Kejsen af Herslev og Hans Ebbesen af Pjedsted anmelder, at en obligation fra Jep Hansen i Herslev Højrup til Hans Ebbesen af Hans Kejsen er blevet indfriet.

(Se fol. 22). En rettens forelæggelse i Hachsens sag om krohold til Niels Ankersen med hustru, børn og tyende m.fl.

Se fol. 23. Stævningen fra Hans og Bertel Jespersønner i Stenderup til brødrene Hans Jespersen den yngre i Varde, Bertel Jespersen den ældre i Viuf samt Christen Andersen i Vork.

1720 - 20. februar:

Riberhus ladegård opbydes til forpagtning i 3 år ved auktion, som foretages i Ribe den 27/2.

6/2. Sag ctr. arresterede Jens Pedersen, forhen boende i Kongsted Torp, for tyveri. Jens Pedersen har påstået at have en hjemmelsmand i Århus ved navn Søren Jensen. Jens Damgaard af Påby har sammen med Peder Nielsen og Søren Madsen i Horsted by haft ham med til Århus, hvor de var indlogeret hos mad. Thodberg. Her blev et antal mænd ved navn Søren Jensen fremstillet for delinkventen, men det var ikke nogen af dem. På Damgaards forespørgsel hos magistraten i Århus blev det oplyst, at der var endnu en borger ved navn Søren Jensen, nemlig skipperen Søren Jensen Broge, der imidlertid ikke kan have haft noget med sagen at gøre. Jens Pedersen kan heller ikke fremskaffe vidner for sit påståede køb på Vejle torv. Han har en lang forklaring om, at lidkøbet på grund af trængsel blev drukket i Vejle sønderport, men han ved ikke, hvem lidkøbsvidnerne har været. Det ved måske hans broder, som bor i Vester ... - Jens Andersen af Viuf, der er forsvarer for Jens Peder- sen, beder om udsættelse nogle uger, for at den mulighed kan blive undersøgt. Tingsvidne. Se igen 25/6

24b:

13/2. Amtsforvalter Voigt ctr. Jochum Christopher Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. 27/2

6/2. Major Redder ctr. svigerfaderen, hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 500 rdl., den mødrende arv til Redders hustru. 27/2

Regimentskriver Rasch som forsvar for rytter og kassetjener Christen Jepsen af Viuf. Se stævning på fol. 27/2

25:

30/1. Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus (ved Jens Andersen af Viuf) ctr. Søren Hansen, Hans Poulsen og Hans Nielsen af Møsvrå og Jens Olufsen i Starup samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup for gæld. 5/3

Hans Andersen Gade af Bredstrup anmelder, at han har mistet 4 heste til en værdi af hhv. 20, 26, 14 og 8 rdl. ved smitsom syge med ansøgning om hjælp fra kongens kasse.

Hein Frandsen af Smidstrup anmelder at have mistet 2 heste ved smitsom syge med ansøgning om hjælp fra kongens kasse.

Hans Pedersen den yngre af Glibstrup lod læse obligation til Hans Pedersen den ældre ibidem.

Poul Hansen af Store Anst lod læse obligation fra Hans Pedersen den ældre i Glibstrup.

25b:

Hans Pedersen den yngre af Glibstrup og søster Gertrud Pedersdatter ved lavværge Hans Poulsen i Store Anst, Jørgen Nielsen af Ødsted for hustruen Mag.. Pedersdatter lovbød for sig og broderen Søren Pedersen i Gelballe og Christen og Jens Pedersønner, hvilke to sidste er vanvittige, den gård i Glibstrup som har været beboet af deres sl. fader Peder Sørensen. Hans Pedersen den ældre begærede skøde.

Hans Poulsen af Store Anst, sønnen Poul Hansen og svigerfaderen Garvers Dinesen lovbød 3. gang den otting på Glibstrup mark, som tilforn har været pantsat fra Gravers Dinesens gård i Store Anst til den selvejerbondegård i Glibstrup, som Hans Pedersen nu påbor. Hans Pedersen den ældre af Glibstrup begærede skøde.

Skødet efter forindførte lovbydelser.

26:

Læst kgl. befaling til de kommitterede i rytter- og relutionskommissionen ang. dragoners pligt til at tage arbejde i lægdet og ret til at modtage underhold i tilfælde af sygdom.

1720 - 27. februar:

Læst forordning af 25/12 om matrikelskatten for 1720.

Læst forordning af 3/2 om adskillige ekstrapåbud.

20/2. Dom: Amtsforvalter Voigt ctr. Jochum Christopher Zeplin i Pjedsted ang. udpantningsgebyr. Zeplin dømmes til at betale de resterende gebyrer.

26b:

6/2. Amtsforvalter Voigt ctr. Anne Marie Sørensdatter, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens

forbeholdne undersætter i Strandhuse. 12/3

20/2. Major Redder ctr. svigerfaderen, hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 500 rdl., den mødrende arv til Redders hustru. 12/3

6/2. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. Zeplins stævnemål på fol. ... 12/3

Søren Nielsen af Trelde (for sin hustru Inger Ovesdatter) ctr. Kirsten krokone (Kirsten Sørensdatte) ibidem for injurier. 12/3

27:

13/2. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. 19/3

20/2. Regimentskriver Rasch som forsvar for rytter og kassetjener Christen Jepsen af Viuf ctr. Poul Larsen (Boesen ?) og Christen Persen, tjenende Jørgen Rasmussen ibidem. Forlig. Jørgen Rasmussen, der er de indstævnedes husbond, lovede, at der herefter ikke skal ske Christen Jepsen nogen skade.

27b:

Peder Nielsen, skovfoged af Viuf skov, angav skovhugst.

1720 - 5. marts:

20/2. Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus (ved Jens Andersen af Viuf) ctr. Søren Hansen, Hans Poulsen og Hans Nielsen af Møsvrå og Jens Olufsen i Starup samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup for gæld. Jørgen Rasmussen af Viuf kautionerer for Hans Poulsen. Sagen mod de øvrige udsættes til 19/3

Rytterbonden Hans Poulsen af Tiufkær ctr. Terkel Thomsen ibidem for gæld. 19/3

Rytterbonden Jep Vedstesens i Skanderup ctr. Hans Bertelsen og Hans Olesen i Vester Gesten, Søren Pedersen af Gelballe og Niels Svensk i Nagbøl for gæld. Udsat til 19/3, men ikke set igen.

Ole Madsen, Peder Madsen, Anders Christensen, Iver Nielsen, Hein Frandsen og Christen Iversen, alle af Smidstrup, tinglyser for sig og præsten Lundeman et mageskifte med Søren Rasmussen i Håstrup.

28:

Jens Pedersen Shøller i Gammelby mølle lod læse obligationer fra 1) Jep Nielsen Surkær i Pjedsted, 2) Peder Madsen og Hans Madsen i Pjedsted, og 3) Jørgen Madsen i Tolstrup.

6/2. Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke (v. Ernst Rammel) stævner Peder

Iversen af Børkop for gårdforsiddelse. Parterne er udeblevet. 19/3

1720 - 12. marts:

27/2. Major Redder ctr. svigerfaderen, hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 500 rdl., den mødrende arv til Redders hustru. Tingsvidne. Søgsmålet frafaldet.

28b:

27/2. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. (medgift).
19/3

27/2. Søren Nielsen af Trelde (for sin hustru Inger Ovesdatter) ctr. Kirsten krokone (Kirsten Sørensdatter) ibidem for injurier. 26/3

29:

27/2. Amtsforvalter Voigt ctr. Anne Marie Sørensdatter, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersåtter i Strandhuse. 19/3

Valborg Jensdatter, Peder Skovfogeds enke i Viuf, lod læse obligation fra Søren Hansen i Møsvrå.

1720 - 19. marts:

27/2. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. Amtsforvalter Jens Voigt har som forsvar for slottes bondekone Anne Madsdatter indgivet en stævning, se fol. ... 26/3

12/3. Amtsforvalter Voigt ctr. Anne Marie Sørensdatter, Andreas Andersen og Jochum Skytte, alle tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersåtter i Strandhuse. Udsættes til domsafsigelse (6 uger fra irettesættelse). Se 16/4

12/3. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 1500 rdl. (medgift). Udsættes til domsafsigelse.

29b:

5/3. Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke (v. Ernst Rammel) stævner Peder Iversen af Børkop for gårdforsiddelse. Parterne er udeblevet. 3/4

30:

5/3. Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus (ved Jens Andersen af Viuf) ctr. Søren Hansen, (Hans Poulsen) og Hans Nielsen af Møsvrå og Jens Olufsen i Starup samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup for gæld. 3/4

5/3. Dom: Rytterbonden Hans Poulsen af Tiufkær ctr. Terkel Thomsen ibidem for gæld. Han skal betale.

Skovfoged Svend Nielsen anmelder skovhugst.

1720 - 26. marts:

19/3. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. 9/4

30b:

12/3. Søren Nielsen af Trelde (for sin hustru Inger Ovesdatter, som også benævnes Kirsten Ovesdatter) ctr. Kirsten krokone (Kirsten Sørensdatter) ibidem for injurier. Forlig, idet de to koner erklærer, at de ikke har noget at sige hinanden på. - Byens kvinder havde været samlet hos Søren Madsen i Trelde for at lægge lig i kiste. De opdagede, at det ene lys i gilstuen var blevet borte, og de gav sig til at lede efter det, althens de bandede og svor. En af dem, der svor, var Karen Pederstatter, til hvem Kirsten krokone havde sagt, at det behøvede hun ikke at gøre, for hun var uskyldig. Kirsten krokone havde nemlig set, at Inger Ovesdatter havde haft sin hånd oppe på hylden, hvor lyset stod; men hun kunne ganske vist ikke sige, om det kom i lommen eller på gulvet. Det var der blevet snakket videre om, da krokonens tjenestepige et par dage efter var inde for at låne et forklæde for at følge liget til kirkegården. En havde under eftersøgningen hørt Kirsten krokone sige: "Band ikke, jeg så et puds til lyset; den tobenede kat tog det". Under larmen var Søren Madsen kommet ind: "Ti stille, koner, sværger intet; det kan vel ligge på gulvet og være trådt bort".

Velagte Laurs Madsen af Håstrup for sin svoger Otte Jørgensen i Balle i Bjerre herred ctr. Niels Michelsen af Seest for gæld efter svinehandel. Se stævning fol. ... Udsat til 9/4, men ikke set igen.

31:

Hans Kejsen af Herslev Højrup fremlægger pantebrev på 100 slettedaler til Jens Pedersen, der tjener på Ødsted, søn af afdøde Peder Skovfoged.

Rytterbonden Mogens Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 9/4

1720 - onsdag den 3. april:

19/3. Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus (ved Jens Andersen af Viuf) ctr. Søren Hansen, (Hans Poulsen) og Hans Nielsen af Møsvrå og Jens Olufsen i Starup samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup for gæld. 9/4

Claus Eriksen af Tolstrup lader læse obligation på 76 rdl. til afdøde Peder Skovfogeds søn Jens Pedersen, der tjener på Ødsted.

31b:

19/3. Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop for

gårdforsiddelse. 9/4

1720 - 9. april:

26/3. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. 16/4

26/3. Rytterbonden Mogens Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 23/4 (se 24/4)

3/4. Dom: Sl. skovfoged Niels Pedersens (også kaldt Peder Nielsen) enke Valborg i Viuf skovhus ctr. (Søren Hansen, Hans Poulsen og Hans Nielsen af Møsvrå og) Jens Olufsen i Starup (samt Jens Ladegaard og hustru i Herslev Højrup) for gæld. Jens Olufsen skal betale 20 rdl. - De øvrige har vistnok gjort afregning i løbet af sagen.

3/4. Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke ctr. Peder Iversen af Børkop for gårdforsiddelse. Udsat til 23/4, men er først set igen 30/4

32:

Niels Hansen, jagtbetjent af Kolding, indgiver stævning for Frideric Christian Adel...

Stiftamtmanden i Sjællands stift, rektor og universitetsprofessor, stævner Peder Jensen rytter, som er Maren Hansdatters ægtemand, til at møde i tamperretten, fordi han for 4 år siden skal have forladt hende.

1720 - 16. april:

Regimentskriver Anders Rasch for Bramdrup mænd ctr. Kolding bys beboere ang. en omstridt grund. 23/4

Regimentskriver Anders Rasch ctr. Hans Hansen Købmand i Viuf. 23/4

19/3. Dom: Amtsforvalter Voigt ctr. (Anne Marie Sørensdatter,) Andreas Andersen og Jochum Skytte, tjenende jægermester Zeplin i Pjedsted, for ulovlig udpantning og vold foretaget imod kongens forbeholdne undersåtter i Strandhuse. - I den formening, at strandhusmændene har oversiddet jægermesterens indkaldelse til ulvejagt, som de dog hverken skriftligt eller mundtligt har fået besked om, har de opkrævet bøder og/eller pantet strandhusmændene. Men selv om de virkelig havde været tilsagt til jagten, så måtte skytterne dog ikke have gjort det; for iflg. forordning af 18/12-1688 skal jægermesteren i så fald betales af amtskriveren, regimentskriveren eller ridefogeden, under hvis distrikt de udeblevne måtte være, til jagttøjets vedligeholdelse m.m. - Altså skal de to skytter tilbagelevere penge og panter samt betale processens omkostninger. De bliver ikke idømt videre straf, da det er første gang, det er sket. - Strandhusmændene, der aldrig har været beordret eller brugt til ulvejagt, siden de får deres føde ved strandfiskeri, befries herved for at blive tilsagt til ulvejagt, så længe kongen ikke befaler anderledes. - (De to skytter er i tjeneste hos jægermester Zeplin. Anne Marie Sørensdatter, som ikke er nævnt i dommen, er hans husholderske, der åbenbart har spillet en ledende rolle i aktionen. Da de kom til Strandhuse, havde de først

henvendt sig hos sognefogeden Thomas Christensen og befalede ham at følge dem med rundt til udpanntningen. Han havde bemærket, at de ikke var tilsagt til ulvejagten, men fulgte ellers med rundt i byen. Sognefogeden selv havde betalt sine 3 mk., da han blev presset dertil af husholdersken, der sagde, at udpanntningen skete på deres herres befaling (skønt de ikke havde fremvist nogen skriftlig ordre). Skytterne havde slået Mette Hansdatter og Karen Pedersdatter.)

9/4. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. 30/4

32b:

1720 - 23. april:

16/4. Regimentskriver Anders Rasch for Bramdrup mænd ctr. Kolding bys beboere ang. en omstridt grund. Synsforretning afhjemles.

33:

16/4. Regimentskriver Anders Rasch ctr. Hans Hansen Købmand i Viuf. Syn afhjemles. (se 30/4)

Sl. Iver Koeds enke Malene Mortensdatter i Håstrup ctr. Hans Christensen og Peder Andersen i Tiufkær. 7/5

Regimentskriver Anders Rasch stævner ridtmester Kaas med hustru og børn på Røjgård samt mændene i Gesten sogn, Anst sogn, Ferup, Uhre, Vrå, Lejrskov, Højrup, Egholt (undtagen aftægtsmanden Jens Simonsen), Agersbøl, Hvolbøl, Asbøl, Hundsholt, Jordrup sogn og Vester Vamdrup om tyveriet af bygningsmaterialer fra Røjgård. 24/4

33b:

1720 - 24. april:

23/4. Sagen om Røjgård. Seest beboere er også stævnet. 7/5

34:

9/4. Rytterbonden Mogens Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 7/5

34b:

Læst forordning af 10/4 om markens værdi.

Læst mandat af 26/2 om østerstyveriets afskaffelse.

Læst kammerretsordningen af 10/3-20

Læst plakat fra politi- og kommercekollegiet om indløsning af sedler samt om sølv- og kobberværker i Norge.

1720 - 30. april:

Se 12/3 og 19/3. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld. 22/5

Se 12/3 og 19/3. Dom: Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld på 500 rdl. Han skal betale.

35:

23/4. Dom: Regimentskriver Anders Rasch ctr. Hans Hansen Købmand i Viuf for gårdforsiddelse. Han har ikke besøet sin jord i foråret, bygningsbrøstfældighed er opgjort til 83 rdl. Han skylder både forstrækning og månedspenge, har ingen hest og kun 2 køer og 4 får. Han bør have sit fæste forbrudt og betale sin gæld.

35b:

16/4. Regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen ctr. (... Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og) Anne krokone i Starup ang. krohold. Udsættes til domsafsigelse. (Se 4/6)

Se 9/4. Dom: Krigskommissær og præsident i Fredericia Jens Ducke (v. Ernst Rammel) stævner Peder Iversen af Børkop for gårdforsiddelse. - Ducke har ved domme bevist, at han ejer Peder Iversens påboende fæstebolig, og har bevist en omfattende skovhugst, 104 bøge og 12 ege, som har fundet sted gennem årene. Peder Iversen har flyttet adskilligt bohave fra stedet og har nægtet at blive, skønt Ducke har givet ham et fordelagtigt tilbud. Han dømmes for at have holdt sit fæstebrev uefterretteligt; han skal betale for hver eg 10 rdl. og for hver bøg 6 rdl.; og desuden skal han betale afgifterne af gården for årene 1705-18. Han kunne have været dømt til straf på kroppen med fængsel og arbejde i langsommelig tid, men for denne gangs skyld slipper han med at arbejde med skubkærren i Fredericia i 2 år.

1720 - 7. maj:

Provst Henrik Pontoppidan af Fredericia får tingsvidne ang. tiende af nogle huse i Erritsø sogn.

36:

23/4. Sl. Iver Koeds enke Malene Mortensdatter i Håstrup ctr. Hans Christensen og Peder Andersen i Tiufkær. 28/5

Jørgen Nielsen af Starup og hustru Mette Jørgenskone ctr. Jep Gjermandsens hustru af Starup til fuldbyrdelse af en dom af 28/11-1719 over hende. Udsættes til 21/5, men set igen 4/6

24/4. Sagen om Røjgård. Udsat til 21/5, men set igen 4/6

24/4. Rytterbonden Mogens Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 14/5

Hans Rosborg af Harrildslund (Haraldslund) begærer tingsvidne beskrevet af en sag, som har været

ført 12. og 19. november 1719 af justitsråd Axel Bille til Ørumgård vedr. en landdragon ved navn Amdi Hamborg.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig afhjemler syn på skove i Bruske herred.

Der afhjemles syn på skove i Elbo herred.

Ditto over Holmans herreds skove.

Ditto over Anst herreds skove.

Ditto over Jerlev herreds skove.

Kyrasser Jørgen Christensen og Villum Clemmensen af Eltang anmelder arveafkald efter Kjeld Andersens hustru Kirsten Clemmensdatter af Grene.

37:

På begæring af velagte Lauge Hansen af Stovstrup anmelder Claus Eriksen af Tolstrup på vegne af sin hustru Margrethe Michelsdatter og Niels Hansen Gade af Kongsted på vegne af sin hustru Karen Michelsdatter arveafkald efter sl. Michel Madsen og hans sl. hustru Anne Andersdatter.

Lauge Hansen af Stovstrup lovbød 3. gang 1/4 af sin påboende gård i Stovstrup samt 1/4 af en del købejord, som er ham tilskødet af hans sl. hustru Margrethe Michelsdatter. Lauge Hansens trolovede fæstemø Apelone Larsdatter fra Torup begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse fra Lauge Hansen af Stovstrup til Apelone Larsdatter.

37b:

Læst forordning (af 9/4) om restancers betaling samt befaling om, at ingen skibe må begive sig i søen uden konvoj.

1720 - 14. maj:

Læst plakat om forpagtning af en del fiskesøer.

7/5. Kvartermester Mogens Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 28/5

Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. 28/5

Nicolaus Mortensen Orlof af Høllund lovbød 3. gang sin gård i Ødsted. Velagte Erik Procth og hustru Karen Jørgensdatter begærede skøde.

38:

Skødet efter foranstående lovbydelse fra Nicolaus Mortensen Olof af Ødsted og hustru Anne Rasmusdatter til Erik Procth og hustru Karen Jørgensdatter.

1720 - 22. maj:

30/4. Major Redder ctr. hofjægermester von Zeplin til Refstrup for gæld. 4/6

38b:

Rasmus Nielsen af Andkær fremviste her ved tinget seks ulveunger, som han levende havde taget fra ulven i Andkær skov og har indbragt og ved tinget ophængt, hvoraf han nyder betaling efter forordningen.

Ligeledes har Jacob Rouer, skovrider i Verst, antruffet syv levende ulveunger i Jordrup skov, som ved landevejen i Fuglsang skov er ophængt.

Alle de øvrige sager, som til idag er indstævnet eller opsat, atter forflyttet til den 28/5.

1720 - 28. maj:

Læst kgl. befaling til stiftamtmanden d. 17/5 ang. de trafikerendes frie fart i ... og Østersøen uden fjendtligt overfald af Sveriges rige.

14/5. Kvartermester Mogens (Rasmussen) Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 11/6

7/5. Sl. Iver Koeds enke Malene Mortensdatter i Håstrup ctr. Hans Christensen og Peder Andersen i Tiufkær. 11/6

14/5. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. 11/6

39:

De øvrige sager opsat til 4/6

1720 - 4. juni:

22/5. Dom: Major Redder ctr. hofjægermester Jochum Christopher von Zeplin til Refstrup for gæld. - Zeplin har ikke villet stille sikkerhed for de 1500 rdl., som han skylder sin svigersøn. Men efter sit løfte til svigersønnen om de 1500 rdl. har han pantsat sit gods for 3400 rdl., og ved en udlægsforretning er det opgjort, at han skylder 6300 rdl. Derfor fornemmes det, at hans gæld forøges mere og mere, hvorved svigersønnens 1500 rdl. med tiden let kan blive usikre, efterdi ingen rente skal betales, inden Gud måtte forlene os med en ønskelig fred, og kapitalen først er forfalden efter Zeplins dødelige afgang. Derfor dømmes Zeplin til at give Redder prioritet i Refstrup hovedgård med underliggende jordegods.

7/5. Jørgen Nielsen af Starup og hustru Mette Jørgenskone ctr. Anne Jep Gjermanssens hustru af Starup til fuldbyrdelse af en dom af 28/11-1719 over hende. Udsættes til domsafsigelse (3/7)

7/5. Sagen om Røjgård. Tingsvidne. Regimentskriver Anders Rasch havde stævnet ridtmester Kaas

med hustru og børn på Røjgård samt mændene fra adskillige byer. Disse har holdt vagt ved Røjgård og skulle fortælle, hvad de vidste om, hvordan bygningerne var blevet nedrevet og bygningsdele fjernet.

Hans Pedersen den ældre og Hans Pedersen den yngre af Glibstrup fremstod og tilstod, at de på Anst gade i overilelse havde talt Søren Christensen Hjuler af Anst noget til fornærmelse, hvorfor de af ham er stævnet til tinget. Der indgås forlig, idet de to brødre erklærer, at de ikke ved andet end godt at sige om Søren Hjuler, og denne erkender, at han skylder Hans Pedersen den yngre 20 rdl. foruden 37 slettedaler, der er gjort arrest på. Tingsvidne.

39b:

Afståelses- og aftægtskontrakt mellem Jepsen Pedersen i Bjert og sønnen Niels Jespersen.

30/4. Dom: Regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen ctr. Espen Jepsen og Jep Faarkrog af Lejrskov, Peder Jensen af Ågård, Rasmus Brødsgaard og Anne krokone i Starup ang. krohold. - Forordningen til afskaffelse af krohold på landet forbyder ikke nogen på landet at brygge sit eget øl, ondt eller godt, hvormed de kan forsyne deres hus eller forsørge deres gæster. Derfor kan Espen Jepsen i Lejrskov ikke anses for at have handlet imod forordningen, fordi han har haft nogle tønder øl til sine bryllupsgæster. Men hvad angår de to bimpler brændevin, som fandtes sammen med øllet, så bør de være forbrudt til Søren Hachsen og betales efter bimplernes størrelse. De kan ansættes til 18 kander, 4 rdl. 3 mk. i penge. Men da Espen Jepsen ikke har solgt af varerne, men alene brugt dem til sine bryllupsgæster, så fritages han for den mulkt, der påhviler dem, som driver ulovligt krohold. Omkostningerne ophæves på begge sider. - Om Peder Jensen i Ågård har Hachsen påstået, at han driver offentlig kro, fordi hans forældre har gjort det, og fordi Peder Jensen selv i forrige konsumtionsforpagters tid har solgt godt øl og brændt brændevin; men Hachsen har ikke bevist, at han har gjort det siden forordningen om krohold kom. Han har bare skænket for sine naboer med, hvad han selv har købt, og de har givet ham vederlag enten med penge eller lige varer. Og hvis han har vederkvæget en tørstig rejsende med et glas øl eller brændevin, så har han ikke gjort andet end andre, som bor på kroløse veje, og det regner forordningen ikke for ulovligt krohold. Altså bør han være fri for Hachsens tiltale, og Hachsen skal tilbagelevere det træ brændevin, han har konfiskeret, eller erstatte det. - Angående Jens Olesens hustru Anne Madsdatter, hos hvem der er blevet fundet brændevinsredskaber, der nyligt var brugt, så kan det ikke befri hende, at måden, som Hachsen har inkvireret på, var utilladelig. Brændevinskedlen med dæksel og hat samt hosfølgende bimpel med brændevin bør være forbrudt til Hachsen; hun skal betale mulkt til Kolding hospital; denne modereres til 2 rdl., fordi bøden skal svare til personens formåen, og Anne Madsdatter har haft ildsvåde; hun har heller ikke brændt brændevinen for at sælge deraf, men kun for at forsyne sine håndværksfolk. - Søren Hachsens inkquisition er foregået på en helligdag i gudstjenestetiden, og det uden en øvrighedspersons nærværelse; og han har uden forudgående rettergang taget sig selv til rette. For denne egenvillige handle måde bør han først betale helligbrøde efter lovens 6-3-1 med 3 lod sølv og lige så meget for hver af hans medbragte karle; for sin øvrige formastelse skal han betale 4 rdl. til Kolding hospital. - Søren Jensen Lynggaard (Liunggaard) har Hachsen ikke køret over ved sin irettesættelse af 11/11-19, så retten slutter, at han har rettet for sig, og dømmer ham derfor ikke. (De øvrige er ikke nævnt i dommen).

40:

Oberforster og vildtmester Hans Bachman på Fobeslet ctr. Jens Jensen og moder Anne Jenskone. Udsat til 18/6, men ikke set igen.

1720 - 11. juni:

Læst kgl. befaling af 24/3 til stiftamtmanden, at stilstanden mellem Sverige og Danmark er til ende.

28/5. Kvartermester Mogens Rasmussen Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. 18/6

28/5. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. 25/6

40b:

28/5. Sl. Iver Koeds enke Malene Mortensdatter i Håstrup ctr. Hans Christensen og Peder Andersen i Tiufkær. 18/6

1720 - 18. juni:

Læst forordning af 1/6, som forklarer, hvorledes der skal forholdes med selvejergårde, som sælges fra ryttergodset.

11/6. Kvartermester Mogens Rasmussen Leegaard af Viuf ctr. Hans Christensen af Tiufkær for skovhugst. Hans Christensens kone indfinder og retter for sig og sin mand. Forlig.

11/6. Dom: Sl. Iver Koeds enke Malene Mortensdatter i Håstrup ctr. Hans Christensen og Peder Andersen i Tiufkær. - Peder Andersen har sigtet Malene Koeds for en hammel, som skulle tilhøre hans svoger Hans Christensen. Han har i vidners nærværelse vedkendt sig hammelen i Malene Koeds hus. Da han blev stævnet, sagde han til stævningsmændene, at hun var en tyv og skulle være tyv, indtil hun skaffede hjemmel for hammelen. Han har ikke kunnet bevise noget som helst, men har blot bragt Malene Koeds navn i vanære. Han kunne være dømt efter lovens 6-21-2 og -6, men da man tager hensyn til, at det kan være hans ubesindige hastighed, der har hersket over hans talemåde, så dømmes han i stedet for efter lovens 5-18-? til 1) at udstå kirkens disciplin ved åbenbart skriftemål, første gang han vil betjene sig af nadverens sakramente, 2) at betale til Smidstrup sogns fattige 2 rdl., 3) at gøre Malene Koeds offentlig afbigt både for menigheden og her for retten, - og 4) betale hende i kost og fortæring 6 rdl. (Hans Christensen synes ikke at være blevet dømt).

Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 3/7

41:

Rytterbonden Søren Simonsen af Hjelmdrup ctr. Jep Faarkorg i Lejrskov for gæld. 2/7 (se 3/7)

Rytterbonde Ebbe Clausen af Gejsing for samtlige Gejsing bymænd ctr. Store Anst beboere for tørve- og klynegravning. Synsmænd udmeldes. Udsat til 25/6, men ikke set igen.

Jep Hansen af Herslev Højrup og hustru Kirsten Rasmusdatter ctr. Maren Laursdatter for vold.

Udsat til 3/7, men er først set igen 10/9

41b:

1720 - 25. juni:

11/6. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. 3/7

Anders Nielsen Skytte, tjenende hos jægermester Zeplin; fremviste en gammel ulv, som han har taget i Højen skov, hvilken ved tinget blev ophængt. Han nyder derfor af birket 4 rdl.

1720 - onsdag den 3. juli:

(se 20/2). Regimentskriver Anders Rasch ctr. arrestanten Jens Pedersen af Kongsted Torp. - Jens Nielsen Storm og Søren Pedersen Storm, begge af Vester Nebel, der har holdt vagt over arrestanten, fortæller om en samtale, de har haft med ham. Han har fortalt om, hvordan han hjalp sin broder Jeppe Pedersen, da denne var i nød med Johan Fink om en stjålen hoppe. Sagen udsat til domsafsigelse (23/7).

42:

Regimentskriver Anders Rasch ctr. Anders Olesen, arresteret for hestetyveri. Han er udbrudt af fængslet. 23/7

18/6. Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 23/7

43b:

18/6. Rytterbonden Søren Simonsen af Hjelmstrup ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov for gæld. Udsat til domsafsigelse. (Se 7/8).

25/6. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. 9/7

44:

Søren Sørensen i Børkop ctr. Jens Christensen ibidem ang. slagsmål. Udsat til 9/7, men ikke set igen.

4/6. Jørgen Nielsen af Starup og hustru Mette Jørgenskone ctr. Anne Jep Gjermandsens hustru af Starup til fuldbyrdelse af en dom af 28/11-1719 over hende. Dom: Hun har ikke efterlevet den dom, der er afsagt over hende for hendes formastelse over for Jørgen Nielsens hustru, og har således kastet foragt på kongens ret. Derfor dømmes hun iflg. lovens 1-24-14 atter til at betale 3 lod sølv inden 15 dage og desuden til at være ugild til at stå i rette imod nogen, så længe hun ikke har rettet for sig. Hvis hun ikke har gjort dette inden 6 uger, må hendes modpart lade hende pågribe og fængsle, indtil hun gør det.

1720 - 9. juli:

3/7. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. Forlig i vente. Se igen 27/8

45:

1720 - 16. juli:

Læst forordning af 21/6 ang. dem, som søger pension af postkassen.

Læst forordning af 24/6, hvorefter amtmænd og magistrater ikke mere må tilegne sig (?) penge af arvs udførsel fra byerne.

Læst plakat af 24/6 om moderation af tolden for snustobak, som indføres i Danmark.

Sognepræst Christian Kjærulf i Starup ctr. Starup sognemænd om kvægtiende. 23/7

Rytterbonden Hans Michelsen af Lille Velling ctr. Kirsten Andreases af Skærup ang. et ungsvin m.m. 30/7

Skovfoged Ditlev Andersen angiver skovhugst.

45b:

Skovfoged Peder Krat af Vinding angiver skovhugst.

Skovfoged Svend Nielsen do.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø do.

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf do.

Skovfoged Jens Krag af Oksvig do.

46:

Angivelse af skovhugst ved Højen.

Angivelse af en vogn, der er anholdt med træ.

En lignende anmeldelse.

Jacob Nielsen i Trelde angiver skovhugst.

1720 - 23. juli:

Skøde fra Hans Eifler til Tamdrup (Tandrup), Laustrup og Faddersbøl, ko. ma. brigadér til hest, til jægermester Jochum Christopher Zeplin på et hus i Pjedsted.

3/7. Regimentskriver Anders Rasch ctr. Anders Olesen, arresteret for hestetyveri. Han er udbrudt af fængslet, mens både portner og vagter sov, men er nu anholdt igen. 6/8

46b:

16/7. Sognepræst Christian Kjærulf i Starup ctr. Starup sognemænd om kvægtiende. Udsat til 6/8, men ikke set igen.

3/7. Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 6/8

47:

Rytterbønderne Niels Christensen og Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand, Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem for vold. 6/8

47b:

3/7. Dom: Regimentskriver Anders Rasch ctr. arrestanten Jens Pedersen af Kongsted Torp. Skønt kongen ved befaling af 17/6-1720 har tilladt Jens Pedersen at eftersøge hans ved højesteret påberåbte hjemmel, og han derefter er blevet befordret til Århus og forestillet alle byens borgere ved navn Søren Jensen, som han har sagt skulle være hans købmand, så har han ikke turdet binde sig ved nogen af dem. Hans påstand om hjemmel har altså bare været en udflugt for at udsætte den straf, han har fortjent, hvorfor der ej rettere kan dømmes, end at han efter den tidligere afsagte dom af 7/3-1719 bør undgælde både på person og gods.

Gælds brev fra birkeskriver Just Christian Lund til skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus på 50 rdl., som han har lånt af ham.

Christiane Sophie sl. Hans Marquoursens efterleverske i Fredericia transporterer en obligation på 60 rdl., som er udstedt af Peder Nielsen Quist i Egeskov, til Søren Jørgensen Skøt i Trelde.

Skovrider Jacob Rouer af Verst indgiver angivelse af skovhugst.

48:

1720 - 30. juli:

Rytterbonden Søren Jørgensen Skiøtt af Trelde ctr. Peder Nielsen Quist af Egeskov for gæld. Udsat til 13/8, men ikke set igen.

Præsten Jacob Jensen af Nr. Vilstrup for sine husmænd Niels Espensen og Espen Nielsen ctr. løjtnant Abercrone og korporal Peder Mortensen. 13/8

49b:

16/7. Rytterbonden Hans Michelsen af Lille Velling ctr. Anders Skræders hustru Kirsten Hansdatter af Skærup. Forlig. Hun erkender, at hun af hastig overilelse har vedkendt sig en gris i Hans

Michelsens hus, som hun dog ingen føje havde til, og beder om forladelse og om, at han ikke vil tilregne hende denne hastighed, som let kan påkomme en kvinde. Desuden vil hun betale 2 mk. for svinet, som hun havde taget med sig, og som nu er forsvundet.

1720 - 6. august:

23/7. Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 13/8

52b:

23/7. Regimentskriver Anders Rasch ctr. Anders Olesen, arresteret for hestetýveri. 20/8

23/7. Rytterbønderne Niels Christensen og Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand, Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem for vold. Udsat til 13/8, men er først set igen 27/8

Regimentskriver Anders Rasch ctr. jægermester Jochum Christopher Zeplin og hans folk. Vidner fra Pjedsted. På grund af aftenmørket fortsættes sagen i morgen.

53:

1720 - 7. august:

6/8. Regimentskriver Anders Rasch ctr. jægermester Jochum Christopher Zeplin og hans folk. Vidner fra Brøndsted, Børup, Taulov Nebel. 20/8

55b:

3/7. Dom: Rytterbonden Søren Simonsen af Hjelmdrup ctr. Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov for gæld på 29 rdl. - Han skal betale.

56:

1720 - 13. august:

Læst kgl. befaling om smørfustagers indretning.

Rådmand Hans Poulsen af Ottense ctr. oberst Redder i Skærup for gæld. 24/9

Sr. Thomas Flensborg af Ottense (Odense) ctr. oberst Redder for gæld. 24/9

30/7. Præsten Jacob Jensen af Nr. Vilstrup for sine husmænd Niels Espensen og Espen Nielsen ctr. løjtnant Abercrone og korporal Peder Mortensen. - Tingsvidne. - De havde overskåret tøjret, som husmændenes heste var tøjret med, og ladet dem løbe, hvorefter de havde tøjret deres egne. Dem havde Espen Nielsen taget ind. Om natten var løjtnanten og korporalen med en flok dragoner brudt ind i huset; de havde pryglet manden og tvunget ham til at udlevere hestene m.m.

58:

6/8. Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. Udsat til 2/9, men se også 20/8

Hans Kyed af Bjert ctr. degnen Knud Friis i Skanderup. 27/8

Jørgen Torndal af Højen ctr. Gregers Jensen i Bramdrup for gæld. Udsat til 27/8, men ikke set igen.

58b:

1720 - 20. august:

6/8. Dom: Regimentskriver Anders Rasch ctr. Anders Olesen fra Sjælland, arresteret for hestetyveri. Der er kommet brev om, at hans herskab, Brostrup Albertin til Tølløse, ikke ønsker at lade ham hente hjem. De datoer, der er angivet i hans rejsepass, stemmer med de tider, hvor bønderne har klaget over at have mistet heste. Anders Olesen har tilbudt sin ed på, at han er uskyldig i disse hestetyverier. Men han har selv ved forhørene tilstået at have stjålet de to heste på Lejrskov mark, som han en nat blev pågrebet med, og at det var hans hensigt at tage dem med til Sjælland. Og det har han bekræftet i retten, efter at han først var flygtet derfra og siden anholdt igen. Han dømmes efter forordningen af 4/3-1690 til galgen. Skarpretteren skal have 10 rdl. derfor. Efter lovens 6-17-39 skal han have sin boslod forbrudt. For at bryde ud af fængslet idømmes han efter 1-21-17 en mulkt på 60 rdl.

59:

7/8. Regimentskriver Anders Rasch ctr. jægermester Jochum Christopher Zeplin og hans folk. Rasch har ført adskillige bønder som vidner på, at Zeplins folk uden tilladelse har brugt og skamredet bøndernes heste. De har vist opfattet det som udpantning for krybskytteri.

60:

(Se 13/8). Provst Peder Storm i Egtved ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 3/9

60b:

1720 - 27. august:

Læst krigs- og landkommissær Folsacks proklamation af 30/7 om kvarterpenge til underofficerer og tambourer.

Læst plakat om session.

Regimentskriver Anders Rasch ctr. løjtnant Wivet ved generalmajor Rantzovs regiment i Kolding. Han får tingsvidne på en episode, der forekom, da bønderne fra Taulov Nebel bragte hø til regimentet. De var ankommet til staldgården med 79 læs hø, da en del officerer kom og udsøgte sig det allermindste læs, som de henbragte til vægten. Bønderne efterkom en befaling om at læsse det af på vægten, hvorefter officererne påstod, at der manglede 6 lispund. Bønderne svarede, at de ikke forstod sig på vægten, men bad om, at man ville hidkalde regimentskriverens fuldmægtig, der skulle forestå leverancen. Så blev Jens Damgaard hentet. Overfor ham påstod officererne, at høet var for

grønt, var oversprøjtet med vand m.m. Damgaard svarede, at de måtte kassere, hvad der var af dårligt hør. Samtalen foregik i al skikkelig ærbarhed. Men så kom en officer med grå klædekjole, sølvtrådknapper, fløjsopslag og paryk. Han udsøgte sig atter det allermindste læs og ville have det vejret. Det modsatte Damgaard sig. Denne gang burde de tage et læs af gennemsnitsstørrelse for at se, hvad det kunne holde. Løjtnanten, som hed Wivet, svarede "Hvad er det for hundsfotteri!" Damgaard kaldte de tilstedeværende til vidne på, hvilken tort han var udsat for som fuldmægtig for regimentskriveren. Men løjtnanten gentog adskillige gange med sin stok hævet mod Damgaard, "Du bist ein Hundsfot". Damgaard kaldte igen de tilstedeværende til vidne, og de svarede, at de havde hørt det. Løjtnanten: "Hvad er eders husbond andet end en skriver, og I er hans knægt, som kommer her og vil befale os, hvad vi skal gøre; gjorde jeg din ret, skulle jeg prygle din hundsfot hermed (stokken) ..". Så gik officererne, men Damgaard fulgte efter dem for at få at vide, om de ville modtage høet eller ej. Løjtnanten: "Hvad siger den skopudser. I (jeg?) har jo befalet, de skulle køre hjem med deres hør". Damgaard svarede, "Man skal være dreng, førend man bliver karl, og jeg tilstår at have været dreng og pudset en ærlig mands sko, men nu tjener jeg min husbond som en karl, så I kan bare holde inde, hr. løjtnant", og så anmeldte han, at de kunne vente en skriftlig forespørgsel om høet. Det endte med, at der skulle udmeldes uvildige synsmænd til at vurdere høet, som så blev opmagasineret hos så den ene og så den anden af byens borgere - til stort besvær og omkostning for bønderne.

61b:

13/8. Hans Kyed af Bjert ctr. degnen Knud Friis i Skanderup. Udsat til 17/9, men først set igen 24/9

9/7. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. Udsat til 3/9, men da atter udskudt til 10/9

Byfoged Peter Høeg i Fredericia er sætteskriver i følgende sag:

Birkeskriver Just Christian Lund får på vegne af sine forældre Christen Justesen og hustru Johanne de Flig tingsvidne ang. sidstnævntes broder Abraham de Flig, som for mange år siden er bortrejst her fra landet. To mænd af Jelling bevidner, at Johanne de Flig har tjent i Jelling præstegård gennem mange år, og at hun ikke havde andre søskende end Abraham de Flig, der har været borte i mange år på rejser til Holland og Østindien. Han var ugift, da han for ca. 41 år siden rejste bort. Et andet vidne har tjent på Stovgård sammen med ham. Abraham havde gået på latinskole i Slagelse.

63:

6/8. Rytterbønderne Niels Christensen og Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand, Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem for vold. Udsat til 3/9, men da igen udsat til 10/9

1720 - 3. september:

Regimentskriver Anders Rasch ctr. Morten Christensen og Peder Christensen Smed af Seest for tyveri. 17/9

63b:

Læst kammerkollegiets skrivelse af 27/8, at ingen svin må indbrændes på de skove, som tilfalder (?) rytterkoblerne.

20/8. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 17/9

67:

Da dagen var expireret og natten allerede så fremskreden, at man ikke mere uden lys kunne se at skrive og holde ting, så blev de øvrige til idag udsatte sager udsat til 10/9

1720 - 10. september:

Sr. Herman Kaltoft af Fredericia ctr. de deputerede i Skov- og jagtsessionen for gæld. 17/9

67b:

27/8. Rytterbønderne Niels Christensen og Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand, Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem for vold. 17/9

27/8. Rytterbonden Mogens Hansen af Viuf ctr. Maren Simonsdatter for ærerørige ord. I præstens, rettens betjentes og andres nærværelse har de aftalt et forlig. Ved sidste retsmøde har hun betalt en mulkt på 2 mk. og i retten lagt pengene i de fattiges bøsse. Idag afgiver hun en erklæring om, at både Mogens Hansen selv, hans hustru, deres oldemor og forfædre er ærlige og skikkelige bønderfolk, som hun ikke ved andet end godt om. Og hun kan ikke gøre rede for, hvad hun har sagt til Mogens Hansens søn Iver. - Sagen var opstået, fordi Iver en dag havde slået et af hendes børn på munden med en lille pisk. Hun havde bandet ham og sagt, at hendes oldemor ikke var løbet af med kæltringer endnu. Det skal være Mogens Hansens kones oldemor, hun har sigtet til. - Hvis hun en anden gang siger noget ondt om Mogens Hansen og hans familie, skal sagen stå hende åben for. - Maren Simonsdatters mand er Ole Lauridsen.

18/6. Dom: Jep Hansen af Herslev Højrup og hustru Kirsten Rasmusdatter ctr. Maren Laursdatter for vold. - Maren Laursdatter har slået Kirsten Rasmusdatter i panden med en savrende (?) eller vedtræ, så blodet flød. Hun skal inden 15 dage betale efter lovens 6-7-2 og -6 tre tre lod sølv og dernæst halvt så meget, tilsammen 13 1/2 lod sølv eller 6 rdl. 4 mk. 8 sk. Ellers straffes hun med vand og brød i fængselstuen på Koldinghus i 14 dage. - (Ifølge vidneudsagn havde situationen været den, at Kirsten Rasmusdatter var inde i Mads Hansens rytterhus for at købe tobak for 1 sk. til sin mand. Derefter kom Maren Laursdatter til og sagde til hende: "Der står I, I fordrukne kvinde; hvornår vil I betale mig det, I er mig skyldig?". "Det skal øvrigheden dømme os imellem", svarede Kirsten, hvorefter hun tog en sengehest fra loftet og slog Maren med den i hovedet. Så kom de i slagsmål, og Kirsten fik sit sår i panden. Maren ville have bevist, at Jep Hansen og hustru havde klippet øret af et får, så blodet flød ud over hendes klæder.)

68:

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert afhjemler oldensyn for Brusks herred.

Jens Krag af Oksvig afhjemler oldensyn for Jerlev herred.

1720 - 17. september:

10/9. Sr. Herman Kaltoft af Fredericia ctr. amtmænd Ludvig Ernst von Woyda og øvrige meddeputerede i Skov- og jagtsessionen for gæld på 20 rdl. Det er tildømte omkostninger iflg. en landstingsdom af 15/12-17. Sønnen Frederik Henrik Kaltoft modtager pengene, som er deponeret i retten.

3/9. Dom: Regimentskriver Anders Rasch (v. Jens Damgaard) ctr. Morten Christensen og Peder Christensen Smed af Seest for tyveri. (Der er ikke blevet ført vidner imod Peder Smed, idet han ifølge sin forsvarer er i Haderslev). Inden domsafsigelsen spørges Morten Christensen, om han har mere at anføre. Det har han ikke, blot ønsker han, at Peder Smed får samme straf som han selv. - Morten Christensen dømmes efter lovens 6-17-32 til at stryges til kagen med ni ris, tre slag med hvert ris; derefter skal han forvises (fra) landet og efter 6-17-39 betale igæld og tvigæld til den bestjålne og til kongen sin hovedlod, om ellers noget i hans bo findes. - Angående Peder Smed, der var blevet stævnet sammen med Morten Christensen, uden at der hidtil er blevet ført noget bevis imod ham, så frifindes han nu efter sin prokurators påstand, idet Morten Christensens beskyldninger imod ham ifølge lovens 1-13-19 ikke kan stå til troende. Men Jens Damgaard reserveres ret til at sagsøge ham, hvis han mener, han kan bevise hans skyld. - (Tyveriet gjaldt noget egetømmer, der var stjålet fra Niels Trouelsen i Seest. Han eftersøgte det og fandt det i gården hos rådmænd Michel Danielsen i Kolding. Denne sagde, at han kunne søge den, der havde solgt det til ham, men han kendte ikke navnet. Så spurgte Niels Trouelsen sig for i Kolding Sønderports konsumtionskontor, og her fik han at vide, at Morten Christensen var kommet igennem med et læs egetømmer. Herefter fik han fra øvrigheden en ordre på to mænd, som skulle være ham assisterende med at indbringe Morten Christensen. Denne havde sagt, at han og Peder Smed var lige gode om det).

68b:

3/9. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 15/10

69b:

10/9. Rytterbønderne Niels Christensen og Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand, Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem for vold. Udsættes til domsafsigelse (se 1/10)

Skovrider Johan Brandt fra Hvilsbjerggård i Andkær afhjemler oldensyn for Holmans herred.

Samme afhjemler oldensyn for Elbo herred.

1720 - 24. september:

Oberforster og vildtmester Hans Bachman afhjemler ved Svend Skovfoged af Bjert oldensyn for Anst herred.

13/8. Rådmand Hans Poulsen af Ottense ctr. oberst Redder i Skærup for gæld. Og Sr. Thomas Flensborg af Ottense (Odense) ctr. oberst Redder for gæld. - Oberst Redders tjener Mads Pedersen Hvid fremlægger to kvitteringer for betalt gæld, hvorefter sagen frafalder.

27/8. Hans Kyed af Bjert ctr. degnen Knud Friis i Skanderup. Ingen mødt. 1/10

1720 - 1. oktober:

Læst kgl. åbent brev af 21/9 om, at rytterbønder skal svare 3 mk. dansk af hver tønde hartkorn månedligt i 8 måneder om året.

24/9. Hans Kyed af Bjert ctr. degnen Knud Friis i Skanderup. 8/10

70:

17/9. Dom: Rytterbønderne (Niels Christensen og) Peder Madsen af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundmand ibidem (og Niels Madsen og Laurids Pedersen ibidem) for vold. - Årsagen til klammeriet er ikke oplyst, men vidnerne så, at Peder Madsen og Søren Lundmand var på jorden med hinanden. Søren Lundmand sparkede Peder Madsen i hovedet 2 gange med sine træsko, så blodet flød. Der er synet forskellige sår. Søren Lundmand har fremlagt et forlig med Peder Madsen og har derfor påstået sig frifundet. Han frikendes altså for Peder Madsens søgsmål, men ikke for kongens strafbøder. Efter lovens 6-7-2 skal han for hver af de 2 såremål betale tre tre lods sølv, tilsammen 9 rdl., hvoraf bonden selv kunne have haft de 3 1/3, om han selv sin sag havde udført efter lovens 3-13-17, men det er ikke sket. Det er bekendt, at Søren Lundmand er af slet vilkår og bebor en ryttergård, og han ved ikke, hvordan han skal betale sine strafbøder, uden at gården kommer i vanmagt. Derfor modereres straffen til 2 rdl., hvoraf kongen beregnes 10 mk. og 2 mk. til Herslev sogns fattige. (De øvrige, som er nævnt i indledningen, er ikke nævnt i dommen. På tingdagen 10/9 havde Søren Lundmand foruden sin fattigdom og status som rytterbonde også påberåbt sig, at de var lige gode om det, og at det ikke var et rigtigt slagsmål, men bare en liden tvist).

Pantebrev fra Johan Brandt, skovrider for Elbo og Holmans herreder, til Jens Pedersen i Gammelby mølle på 100 rdl. à 96 sk. med pant i Lunde møllested i Skærup sogn.

1720 - 8. oktober:

Læst rentekammerets skrivelse af 21/9 om korn til kongens tjeneste.

Læst et aftægtsbrev mellem Søren Jensen, nu boende i Bramdrup, og Inger Bertels i Skærbæk.

Sr. Johan Watson ctr. Christian Schmidt af Børkop (Børkop?) ang. mortifikation. Se mortifikation fol. 70b og stævning fol. 71.

Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. en del husmænd i Andkær ang. tiendesvig. 22/10

70b:

1/10. Dom: Hans Kyed af Bjert ctr. degnen Knud Friis i Skanderup for gæld, 4 rdl. 2 mk., som degnen har lånt. Dem skal han betale.

Rytterbonden Søren Thomsen af Jordrup anmelder ildsvåde og får tingsvidne på, at det er ham umuligt uden Guds, kongens og foresatte øvrigheds hjælp at komme på fode igen.

Christian Schmidt, forhenværende privilegeret musicus instrumentalis i Fredericia og Koldinghus amt, mortificerer et gælds-brev fra Johan Watson. Denne, som er hans svoger, overtog hans privilegium for ca. 2 år siden og forpligtede sig da til en årlig betaling på 20 rdl. Men siden har han fornøjet Christian Schmidt een gang for alle.

71:

Stævning fra Johan Watson ctr. Christian Schmidt. Se fol. 70 og 70b.

1720 - 15. oktober:

Læst kongens explikation af 21/7 om rytterbøndernes månedspenge.

Læst proclama af 28/9 ang. licitation over forpagtning af krongods som mølleenge og fiskesøer i Haderslevhus amt.

Læst stiftsbefalingsmandens plakat, om at en eller anden, der har utrykt sig anonymt, skal gøre sit navn blot.

17/9. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 29/10

Skovrider Johan Brandt på Hvilsbjerggård stævner en del debitorer. 29/10

71b:

Jens Pedersen Møller af Gammelby mølle ctr. Nis Rasmussen i Binderup vedr. en studehandel, toldsvig m.m. Som købere af stude nævnes Jens Møller, Hartvig Bundgaard og Morten Andersen i Pjedsted. Tingsvidne.

74:

1720 - 22. oktober:

8/10. Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. en del husmænd i Andkær ang. tiendesvig. 29/10

74b:

Christen Rasmussen af Almind opbyder børnepenge for Karen Andersdatter, datter af afdøde Anders Jensen i Gelballe, 1. gang.

1720 - 29. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1721.

Læst amtmandens repartition af 3/10 over de bekostninger, som skal erlægges til tyves og morderes afstraffelse her i amtet, 5 1/2 sk. pr. td. hartkorn.

15/10. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 12/11

75:

15/10. Skovrider Johan Brandt på Hvilbjerggård ctr. en del debitorer. Udsat til domsafsigelse (se 3/12).

75b:

22/10. Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. en del husmænd i Andkær ang. tiendesvig. 12/11

22/10. Christen Rasmussen af Almind opbyder børnepenge for Karen Andersdatter, datter af afdøde Anders Jensen i Gelballe, 2. gang.

1720 - 5. november:

Læst Haderslevhus toldkommissions plakat af 27/9, at alle tolddefraudanter i Ribe stift skal indfinde sig for kommissionen og afhandle deres forseelse.

29/10. Christen Rasmussen af Almind opbyder børnepenge for Karen Andersdatter, datter af afdøde Anders Jensen i Gelballe, 3. gang. Ingen lånerne meldte sig.

1720 - 12. november:

29/10. Dom: Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. en del husmænd i Andkær ang. tiendesvig. Brandt har som tiendetager advaret sine fæstere i Andkær om, at han ville tage sin tiende af dem på ageren. Alligevel har de taget deres afgrøder (boghvede og vikke) ind uden at anmelde det. Det drejer sig om Søren Hansen, Niels Skræder, Søren Grove og Niels Laursen. Efter lovens 2-23-7 skal hver af dem give tredobbelt efter uvildige mænds udregning foruden, at de som tiendesvigere skal have deres fæste forbrudt til deres herskab.

29/10. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. 26/11

76b:

Læst forordning af 4/11 om misbrug ved modtagelse af bl.a. skæppekorn fra bønderne.

1720 - 19. november:

Læst patent om højesteret i 1721.

Johanne Christensdatter af Hinum ctr. Ole Jensen ibidem for gæld. Udsat til 10/12, men først set 17/12

Jens Andersen i Viuf fører vidner ang. skovhugst. Stævning fol. ...

77:

1720 - 26. november:

Regimentskriveren for rytterselvejerbonden Hans Gade i Bredstrup. Udsat til 4/12, men atter udsat til 7/1

12/11. Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. Opsat til domsafsigelse. Se 7/1-1721

1720 - 3. december:

29/10. Dom: Skovrider Johan Brandt på Hvilsbjerggård ctr. en del debitorer. En del af gælden går tilbage til Brandts formand Engvar (?) Jacobsen. Adskillige navne er nævnt. De skal betale.

77b:

1720 - 10. december:

Læst forordning af 25/10 med forbud mod handel på visse mistænkelige steder i Øster- og Vestersøen, så længe den grasserende syge varer.

Læst kgl. privilegium af 15/11 vedr. de reformerte i Fredericia.

Anders Pedersen af Hauhus (?), birkeskriver ved Skovgård birketing, og Anders Bredal, forpagter i Balle præstegård, ctr. Niels Mikkelsen i Seest for gæld. Udsat til 24/12, men atter udsat til 7/1

Niels Pedersens enke af Vrå i Lejrskov sogn ctr. svigersønnen Mads Gregersen i Tersbøl for gæld m.m. 17/12

78:

Jens Andersen i Viuf ctr. Christen Sørensen af Tiufkær og Hans Lassen i Viuf for skovhugst. 17/12

Læst relationskommissionens ordre vedr. hoveri. Ingen kan afløse hoveri med pengeafgift uden kongens tilladelse.

Læst afkald fra Hans Sadolin på Næs i Falster, Hans Pedersen Horne i Fåborg, Christoffer Møller i Gelskov mølle og Claus Hadager (Stadager?) i Åstrup på Falster efter deres broder og svoger Andersen Pedersen Horne til dennes enke Dorothe Mogensdatter Lucoppidan.

78b:

Læst proklamation om auktion på Håstrupgård.

1720 - 17. december:

Dragonen Niels Thomsen har fået kongebrev til ægteskab med Else Sørensdatter. Der føres vidner på, at de ikke er nærmere beslægtede end som næstsøskende. Hendes far, Søren Sørensen, var Niels Thomsens fars, Thomas Pedersens, fulde søskendebarn.

19/11. Johanne Christensdatter af Hinum ctr. Ole Jensen ibidem for gæld. Dennes hustru, Ola Andersdatter, benægter gælden med ed.

Madame Anneke Kyds i Vester Nebel ctr. Jørgen Nielsen i Nyborg og Mickel Damgaard i Fredsted for gæld. Jørgen Nielsen har betalt og udelukkes af stævningen. Udsat til 24/12, men atter udsat til 7/1

Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. fæstebrevs misligholdelse. 14/1-1721

79:

Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. lejemål. 14/1

Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård for gæld. 14/1

10/12. Jens Andersen i Viuf ctr. Christen Sørensen af Tiufkær og Hans Lassen (Casper) i Viuf samt Christen Strangesen i Tiufkær for skovhugst. Udsættes til domsafsigelse (se 24/12).

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

10/12. Niels Pedersens enke af Vrå i Lejrskov sogn ctr. svigersønnen Mads Gregersen i Tersbøl for gæld m.m. Udsat til 24/12, men atter udsat til 7/1

1720 - 24. december:

17/12. Dom: Jens Andersen i Viuf ctr. Christen Sørensen af Tiufkær og Hans Casper i Viuf samt Christen Strangesen i Tiufkær for skovhugst. Christen Sørensen og Hans Casper har omhugget en risbøg på Jens Andersens skovskifte. Da den faldt, væltede den en anden risbøg. Christen Strangesen, som da tjente Poul Amnitsbøl i Tiufkær, kørte toppen deraf hjem til Poul Amnitsbøls gård, hvor løv og grene blev brugt til at lægge under hø og korn. Christen Sørensen og Hans Casper skal betale for hver risbøg 10 rdl. Christen Lassen og Terkel Thomsen i Tiufkær har kautioneret for Christen Sørensen; hvis hans effekter enten ikke skulle være til stede eller ikke være tilstrækkelige til betalingen, så har Jens Andersen regres over for dem. Christen Strangesen, som tilstår at have været i skoven med heste og vogn og uden tilladelse læsset risbøgtoppen, bør betale 4 rdl. i mulkt i stedet for heste og vogn, som han ved sin handling havde forbrudt.

79b:

Alle de øvrige sager forflyttet til den 7/1.

1721

79b:

1721 - 7. januar:

I Den Hellige Trefoldigheds Navn anno 1721 tirsdagen den 7. januar blev retten på Koldinghus birketing sat og betjent af birkedommeren Thomas Ebbesen på Holm og i birkeskriverens lovlige forfald efter høje øvrigheds befaling som sætteskriver Amdi Severin Jensen af Viuf. Tingmænd: Mickel Simmensen (?), Mickel Houbolt, Christen Jepsen af Viuf; Hans Nielsen af Møsvrå, Niels Christensen af Viuf, Peder Hansen af Skærbæk og Hans Kyed af Store Velling.

17/12. Niels Pedersens enke af Vrå i Lejrskov sogn ctr. svigersønnen Mads Gregersen i Tersbøl for gæld m.m. Udsat til 21/1, men er ikke set igen. Hun har gjort krav på 20 slettedaler foruden en ko, som han har tilegnet sig. Idag lover han at betale samt at give hende hendes egen ko tilbage.

26/11. Dom: Provst Peder Storm i Egtved for Michel Christensen Skræder m.fl. ctr. Rugsteds lodsejere i markstrid. Rugstedmændene har den 2. søndag efter trinitatis frapantet provstens husmand Mickel Christoffersen Skræder en messingkedel og to skorstenslænker for 4 mk. danske, halvparten til kongen og halvparten til byen, fordi han ikke har villet betale 2 mk. græspenge for 2 fæhøveder, han havde på kogangen. De har gjort det på trods af en aftale af 28/8-1704 om frit tørveskær og fri græsgang for præstens husmænds kvæg. Den ydelse var en erstatning for et stykke jord, der var fragået præsten. Husmændene har i nogle år alligevel uden præstens vidende og imod hans vilje givet græspenge. Men derved har Rugsted lodsejere ikke opnået hævd på dem, og det understøttes heller ikke af deres videbrev af 22/5-1699, som iøvrigt ikke er underskrevet af husmændene. Panttagerne tilkendes at tilbagelevere Michel Skræders panter og desuden betale provsten i kost og tæring 4 rdl. Fremover skal de overholde aftalen, dog således at det ikke overgår 4 nøds græsning. - Angående panttagningen og dens omgang, så er den i sig selv i overensstemmelse med videbrevets 26. artikel. Og der kan ikke gives Mikkell Skræders hustru nogen refusion for den behandling, hun har klaget over; hendes skader er ikke tilstrækkeligt bevist hverken ved syn eller andre vidnesbyrd. Men fordi Peder Harboe kastede de fisk på gulvet, som af Gud er beskikket til menneskers føde og underhold, ses ikke rettere, end at han og medinteressenter skal betale til Ødsteds sogns fattige og nødlidende 4 mk. danske. - De græspenge, som er blevet oppebåret i 16 år uden provstens vidende (2 mk. årligt), har provsten krævet anvendt til reparation af en påanket forte og stenbro, som både er landevej for rejsende og sognevej for præsten. Såfremt Rugsted lodsejere ikke vil fyldestgøre deres videbrevs 19. artikel (vedligeholdelse af gader, veje, stenbroer og forter) inden 1. Jacobi dag, så ses ikke, at artikel 29 kan hjemle dem enten bøder eller græspenges deling, men da skal alle de, som er stævnet, tilbagegive hver deres del af græsningspengene, så de kan anvendes på byens gades og farvejes forbedring efter lovens 3-13-32. - Til Peder Poulsen i Rugsted, som den pågældende søndag havde været til Guds bord og derfor skulle have holdt sig fra grande og gadestævne så vel som slig pantning og vidtløftig samling, har provsten sin regres efter lovlig stævning, såsom hans forseelse i så måde dependerer af kirkens myndighed. - Joen Sørensen, som Rugsted rytterbønder havde rimelig årsag til at tiltale for hans vidnesbyrd i sagen, kan ikke vente sine omkostninger godtgjort, da han selv havde forvoldt

indstævningen og også inddraget Jesper Hjuler i sagen uden foregående stævning.

80:

Læst kongens forordning af 22/12 om, at ingen må indtage krongods uden kgl. bevilling.

Læst forordning om matrikelskatten for 1721.

Skovfogeden Peder Krat i Vinding angav ulovlig skovhugst.

Regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marchus Nissen af Bønstrup hans arvinger, Claus Wilhelm Claudi på Østerbygård i Haderslevhus amt, Peder Markussen i Hoskjær, Poul Markussen Værmed (?) på Vamdrupgård og Maren Markusdatter sammesteds ang. 32 rdl. 9 sk., som deres far har fået for meget. 21/1

80b:

26/11. Regimentskriveren for rytterselvejerbonden Hans Gade i Bredstrup. Udsat til 18/2, men ikke set igen.

10/12. (Anders Pedersen af Hauhus (?), birkeskriver ved Skovgård birketing, og) Anders Bredal, forpagter i Balle præstegård, ctr. Niels Mikkelsen i Seest for gæld. Udsat til 21/1, men ikke set igen.

17/12. Madame Anneke Kyds i Vester Nebel ctr. Mickel Damgaard i Fredsted for gæld. 14/1

Kammerjunker (Anders) Rosenkrantz til Tirsbæk efterlyser 2 vognheste.

Peder Nielsen Quist af Egeskov erklærer, at Søren Jørgensen Skytte har indfriet en panteobligation fra sal. Hans Markussens enke.

81:

1721 - 14. januar:

Læst rytterrelutionskommissionens katalog over krongods, som skal sælges på auktion.

Jørgen Simonsen af Nyborg og svogeren Frands Laursen af Strelde (Strellev) sogn i Riberhus amt får tingsvidne på, at Jørgen Simonsens hustru Dorthe Nielsdatter og Frands Lauridsens hustru Maren Nielsdatter i Adsbøl er den afdøde Kirsten Nielsdatters fulde søstre. Hun siges at være død i København uden livsarvinger, gift med Abraham Petersen.

Præsten Henrich Sytkam i Påby ctr. Jep Mauf, annexbonde i Bramdrup. 28/1

17/12. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. fæstebrevs misligholdelse. 28/1

81b:

17/12. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. lejemål. 28/1

17/12. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård for gæld. 28/1

Rytterbonden Jens Nielsen af Follerup ctr. dragonen Laurids Jensen for injurier. 4/2

82:

7/1. Madame Anneke Kyds i Vester Nebel ctr. Mickel Damgaard i Fredsted for gæld. 21/1.

1721 - 21. januar:

7/1. Regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen Gundorf og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marcus Nissen af Bønstrup hans arvinger. 4/2

Skovfoged Jens Andersen af Egtved lader Egtved bymænd og lodsejere med børn og tyende over 15 år afhøre om skovhugst. Tingsvidne.

Skovfoged Jens Andersen af Egtved angiver skovhugst.

14/1. Madame Anneke Kyds i Vester Nebel ctr. Mickel Damgaard (Damsgaard) i Fredsted for gæld. Udsat til 4/2, men ikke set igen. (Se 10/6).

82b:

1721 - 28. januar:

Læst kammerkollegiets skrivelse af 18/1 ang. falske markmønter påstemplet 1718 og 1719.

14/1. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. fæstebrevs misligholdelse. 12/2

14/1. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. lejemål. Optaget til doms (11/3).

83:

14/1. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård for gæld. Optaget til doms (11/3)

14/1. Præsten Henrich Sytkam i Påby ctr. Jep Mauf, annexbonde i Bramdrup. Udsat til 11/2, se 12/2

Skovfoged Ditlev Andersen angiver skovhugst.

Skovrider Brandt angiver hugst af elle og ellestave i Mørkholt og Gårslev.

1721 - 4. februar:

Læst forordning af 10/1 om de ekstraordinære skatter.

Læst forordning af 7/1 om, hvorvidt regimentskrivere og andre betjente må være befriede for det stemplede papir og retssalær i de sager, som de fører på krongodsets vegne.

Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen i Trelde. 18/2

83b:

21/1. Regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen Gundorf og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marcus Nissen af Bønstrup hans arvinger. Udsat til 18/2, men se allerede 12/2

14/1. Rytterbonden Jens Follerup i Højen ctr. dragon Lars Jensen. 25/2

Læst skov- og jagtsessionens plakat af 9/11 om, at proprietærer m.fl. som bor i skovegnene og har lejlighed til det, skulle i anledning af skovforordningen årligt indgive en forklaring til skov- og jagtsessionen om deres skoves tilstand m.m.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angiver skovhugst.

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert angiver skovhugst.

1721 - onsdag d. 12. februar efter taksigelsesfest:

28/1. Præsten Henrich Sytkam i Påby ctr. Jep Mauf, annexbonde i Bramdrup. 25/2

84:

28/1. Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. fæstebrevs misligholdelse. Udsat til domsafsigelse (11/3)

84b:

Jens Andersen af Viuf stævner Christen Lassen og Terkel Thomsen af Tiufkær, der var kautionister for Christen Sørensen. 25/2

85:

4/2. Regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen Gundorf og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marcus Nissen af Bønstrup hans arvinger. 18/2

1721 - 18. februar:

12/2. Regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen Gundorf og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marcus Nissen af Bønstrup hans arvinger. 4/3

4/2. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen i Trelde. 11/3

85b:

Niels Jacobsen af Skærbæk ctr. Johanne Sørensdatter Riis m.fl. ibidem. Johanne har udlagt Niels Jacobsen som barnefader. Men der føres vidner på, at hun ved en forsamling hos hans moder Mette Jacobs har indrømmet, at hun var blevet presset dertil af Jens Quist, Kirsten Jørgensdatter samt Maren og Karen Rasmusdatter. Hun havde fået løfte om 10 slettedaler, til hvilket formål de to Rasmusdøtre havde pantsat en guldring. Hendes advokat interesserer sig en del for, om der blev skænket brændevin hos Mette Jacobs. Det blev der, men kun til nødtørftighed. Under samtalen hos Mette Jacobs havde Niels Foged i Børup skrevet Johannes udsagn ned, men hun havde ikke villet underskrive dem. Hun havde imidlertid indrømmet, at hun var købt af de ovennævnte til at udlægge Niels Jacobsen, som hun den aften frikendte, skønt hun siden igen har beskyldt ham derfor. Fordi hun har fremturet med usandfærdige beskyldninger så mod den ene og så mod den anden, tillader retten, at hun sættes i fængsel under sagens videre forløb. Tingsvidne. (Se igen 4/3)

86b:

1721 - 25. februar:

12/2. Præsten Henrich Sytkam i Påby ctr. Jep Mauf, annexbonde i Bramdrup. Udsat til 11/3, men ikke set igen. Præsten har krævet ham for 8 læs brændevæd, han har påstået modregning, og idag har han lagt penge på bordet og tilbudt at betale det, han mener sig skyldig.

87:

4/2. Rytterbonden Jens Follerup i Højen ctr. dragon Lars Jensen. 11/3

Sr. Jens Pedersen af Gammelby mølle ctr. Jens Andersen af Skanderup for gæld. Udsættes til domsafsigelse (11/3).

87b:

12/2. Jens Andersen af Viuf ctr. Christen Lassen og Terkel Thomsen af Tiufkær, der var kautionister for Christen Sørensen. Udsat til 11/3, men ikke set igen. Ved dommen den 24/12-20 kautionerede de for, at Christen Sørensen eller hans ting ikke skulle forsvinde. Men nu er Christen Sørensen væk. Da de blev opmærksomme på, at han var ved at læsse sine ting på vognen for at køre væk, enedes de med ham om at køre gennem Viuf sammen med Christen Lassen. Jens Andersen har ønsket at de (især Christen Lassen) skal lide efter lovens 1-23-4.

Løjtnant Abercrone af Højen ctr. præsten Jacob Jensen i Vilstrup. 11/3

88:

Hospitalsforstander Christoffer Luge ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. 4/3

88b:

1721 - 4. marts:

Læst geheimeråd og oversekretær Ditlev Vibes brev af 11/2 om, at August Weydeman af Hamborg er gået bankerot med de hollandske oksekøberes penge.

89:

Læst rentekammerets proklama af 17/2 ang. falske markstykker stemplet 1718 og 1719. De, som kan angive falskmøntneren, skal få en belønning, og deres navne forblive ukendt.

Niels Madsen af Follerup fremlyser et svin.

18/2. (Afdøde) regimentskriver Anders Rasch og forrige fuldmægtig Hans Nielsen Gundorf og rytterbønderne i Vamdrup sogn ctr. sl. Marcus Nissen af Bønstrup hans arvinger. På grund af Anders Raschs død frafaldes sagen. De indstævnedede arvinger var: Claus Wilhelm Claudi på Østerbygård i Haderslevhus amt, Peder Markussen i Horskær, Poul Markussen Værmed (?) på Vamdrupgård og Maren Markusdatter sammesteds. Sagen drejede sig om 32 rdl. 9 sk., som deres far har fået for meget.

25/2. Hospitalsforstander Christoffer Luge (Luchte) ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. Se præstens attest fol. 90 og degnens fol. 90b. 18/3

90:

(Se 18/2). Regimentskriverstuen ctr. Niels Jacobsen og moder Mette Jacobs af Skærbæk i Taulov Nebel sogn. Stævningen er ugyldig vedr. den fængslede Johanne Sørensdatter Riis. 18/3

Skovfoged Svend Nielsen af Bjert angiver skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angiver skovhugst.

Peder Krat af Vinding angiver skovhugst.

Præsten mag. Frederik Lehmeiers skriftlige vidnesbyrd i sagen om Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter. Se fol. 89.

90b:

Hans Jensen degns attest om samme sag.

1721 - 11. marts:

Læst rytter- og relutionskommissionens kontrakt af 3/3 over noget relutions- og pantegods i Slavs og Anst herreder, som ingen endnu har vedkendt sig.

Læst plakat fra amtmanden om, at mr. Jens Mortensen Kasberg er blevet udnævnt til regimentskriver i stedet for Anders Rasch.

Niels Madsen af Follerup fremlyser et svin 2. gang. Det vurderes af Søren Lundmand af Follerup og

Niels Jensen af Trelde til 10 mk. danske.

Amtsforvalter Voigt får beskrevet den dom, som regimentskriver og konsumtionsforvalter Søren Hachsen erhvervede over Anne Madsdatter i Starup forleden år.

18/2. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen i Trelde. 18/3

25/2. Løjtnant Abercrome af Højen ctr. præsten Jacob Jensen i Vilstrup. Et forlig træder i kraft, hvis løjtnanten inden 8 dage betaler sagens omkostninger. Udsat til 18/3, men er ikke set igen.

91:

25/2. Rytterbonden Jens Follerup i Højen ctr. dragon Lars Jensen. 18/3

12/2. Dom: Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. fæstebrevs misligholdelse. Krabbe har fremlagt et dokument af 25/4-1718, som i noget var i fæstebrevsstil og i det meste i kontraktstil, og påstår på det grundlag, at Rasmus Hansen skal aflevere 7 tdr. rug, som han uden betaling har modtaget i sæd, til Philippi Jacobi dag, eftersom han foregives at være blevet opsagt af gårdens nuværende ejer Niels Thonboe. - Han dømmes til at levere de 7 trd. rug eller penge efter kapitelstaksten ved gårdens aftrædelse, og hvis han ikke gør det, skal han også betale sagens omkostninger. Men hvis han betaler, skal han ikke betale sagsomkostningerne, fordi denne proces er påført ham så længe forud, inden rugen ifølge forskrivningen var forfalden, og han har stillet Laurs Andersen i Modvig, der er bekendt for at være suffisant, som kautionist.

28/1. Dom: Christian Krabbe på Urupgård ctr. Rasmus Hansen af Urupgård ang. lejermål. - Krabbe har søgt Rasmus Hansen efter lovens 6-13-1 for 3 rdl. 2 mk. 4 sk., fordi hans hustru fødte allerede 2 dage efter brylluppet. - Krabbe har måttet tilstå, at Rasmus Hansens hustru først gjorde barsel, efter at han med hende havde haft både fæstensøl og bryllup m.v.. Så fordi lovens 5-2-32 giver til oplysning, at de skal holdes for ægtebørn, som er født af ægteviede forældre, endskønt de kunne være født før forældrene var kommet sammen i ægteskab, og Rasmus Hansen har tilbudt sin højeste saligheds ed på, at han aldrig har været hustruen så nær, inden de først havde tilsagt hinanden ægteskab, så kan han ikke dømmes til bøde efter lovens 6-13-1, som kun tager sigte på dem, som uden foregående ægteskabsløfter og copulation lægger sig sammen og føder uden at tænke på at gifte sig. Han frikendes.

28/1. Dom: Christian Krabbe på Urupgård ctr. Søren Hansen af Urupgård og Rasmus Hansen ibidem som forlover for gæld, 2 skp. rug, som Krabbe har lånt Søren Hansen for nogle år siden. Søren Hansen skal betale rugen, og hvis han ikke kan, skal Rasmus Hansen som kautionist gøre det.

91b:

25/2. Dom: Sr. Jens Pedersen af Gammelby mølle ctr. Jens Andersen af Skanderup for gæld. - Jens Pedersen har fremlagt en panteobligation fra Jens Andersen på 81 rdl. 2 mk. 8 sk. og krævet at få pengene betalt samt at overtage gården. Gælden hidrører fra en eller anden handel. Jens Andersen skal betale. Men hvad angår hans påboende gårds antagelse, som Jens Pedersen tilbyder, så må han derom henvende sig til ryttersessionen.

Skovfoged Ditlev Andersen angiver skovhugst.

1721 - 18. marts:

Læst plakat af 5/3 om det i Sjælland beliggende latterigods, som skal overleveres til dem, som ...

Læst specifikation af 17/3 fra amtsforvalteren ang. lotterisedler.

Niels Madsen af Follerup fremlyser 3. gang et svin.

4/3. Hospitalsforstander Christoffer Luge (Luchte) ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. 16/4

93:

4/3. Regimentskriverstuen ctr. Niels Jacobsen og moder Mette Jacobs af Skærbæk i Taulov Nebel sogn. 1/4

94:

11/3. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen i Trelde. 1/4

11/3. Rytterbonden Jens Follerup i Højen ctr. dragon Lars Jensen. Udsættes til domsafsigelse. Se 1/4

Sr. Steen Rasmussen af Amhede ctr. ... af Vester Nebel for gæld. Udsættes 14 dage, men er ikke set igen.

94b:

1721 - onsdagen efter Mariæ bebudelsesdag 26. marts:

Læst forordning af 8/3 om jagt i de nyinddelte rytterdistrikter.

Læst forbud af 15/3 mod spil og leg p.gr. af dronningens død.

Læst plakat om vårsession i Kolding.

Poul Poulsen og hustru Johanne Christensdatter af Store Anst ctr. Hans Jensen ibidem. 8/4

Skovfoged Jens Nielsen angiver skovhugst.

1721 - 1. april:

18/3. Dom: Rytterbonden Jens Nielsen Follerup i Højen ctr. dragon Lars Jensen. Han har rettet nogle beskyldninger imod Jens Follerup og har fastholdt dem i retten, idet han har trukket tiden ud under det påskud, at han kunne bevise dem. Det har han ikke gjort. Efter lovens 6-21-2 skal han gøre offentlig afbigt for retten og betale i mulkt til hospitalet i Kolding, andre til eksempel og afsky,

10 rdl. Hvis han ikke kan betale, skal han arbejde i skubkærren i Fredericia en uge for hver rigsdaler. (Det var begyndt nytårsdags aften, da der var en forsamling hos Peder Madsen i Højen; her havde dragonen Lars Jensen sagt, at han kunne gå og få hus hos hvem han ville i Højen, undtagen hos Jens Follerup, for han var en tyv. Forinden havde Jens Follerup selv kaldt dragonen for tyv, fordi han i sin opvækst havde stjålet pølse fra Niels Pedersen. Dertil havde dragonen svaret: "Det var, inden jeg havde nogen forstand; sig mig noget, siden jeg fik forstand", og så havde han hentydet til noget, som Jens Follerup skulle have gjort i Vejle, og som han kunne føre vidner på).

18/3. Regimentskriverstuen ctr. Niels Jacobsen og moder Mette Jacobs af Skærbæk i Taulov Nebel sogn. Tingsvidne. - Sagen har drejet sig om, hvem der var far til Johanne Sørensdatte Riis' barn. Da hun opdagede, at hun var gravid, havde hun sagt til nogle bekendte, at det var Niels Jacobsen, som hun har tjent hos. Denne har selv udtalt, at han ikke kunne sige sig fri for hende, men at han ikke var ene om at have haft omgang med hende. Der er foregået nogle forhandlinger om, hvor meget hun skulle have for at udlægge en anden. Hun havde forsøgt at sætte sine krav så højt, at familien afslog, og en af de tilstedeværende havde sagt, at så måtte han hellere sætte en hest mellem benene og tjene kongen, medmindre han vidste, at han var hendes rette barnefader. Endnu om morgenen den søndag, da hun skulle gå til bekendelse i kirken, havde hun lovet ikke at udlægge Niels Jacobsen. Ved retsmødet den 18/3 har Johanne Riis sagt, at Niels Jacobsen virkelig var barnefaderen, og at hendes bekendelse på Absalon Jensen ikke var rigtig, hvorfor hun gerne ville udstå kirkens disciplin. Der har også været en del tale om dragonen Bertel Bertelsen. Se iøvrigt fol. 85.

95:

18/3. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen i Trelde. 22/4

Jægermester Jochum Christopher Zeplin skøder til sognepræst for Pjedsted og Gårslev menigheder, Christen Christensen, et hus i Pjedsted, som han for 2 år siden havde købt af brigadér Hans Eifler.

Skovfoged Svend Nielsen af Viuf angiver skovhugst.

1721 - 8. april:

95b:

26/3. Poul Poulsen og hustru Johanne Christensdatter af Store Anst ctr. Hans Jensen ibidem. 16/4

Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 22/4

96:

Læst plakat om auktion hos fru oberstløjtnant Tillisch i Follerup.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angiver skovhugst.

1721 - 16. april efter påskefesten:

Krigskommissær Folsack for sin bonde Laurids Nielsen af Refsgård ctr. Maren Thomasdatter. 29/4

96b:

18/3. Hospitalsforstander Christoffer Luge (Luchte) ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. 29/4

8/4. Poul Poulsen og hustru Johanne Christensdatter af Store Anst ctr. Hans Jensen ibidem. 29/4

Mons. Laurs Andersen fra Engelsholm ctr. Mette sl. Christoffer Krølls af Løvlund. Synsmænd udmeldes. Udsat til 22/4, men ikke set igen.

Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge Ole Laursen af Viuf. 29/4

97:

1721 - 22. april:

Læst forordning af 17/3 om opbrydelse af toldsegl på skibe.

Læst plakat af 16/3 om brolæggers i København.

1/4. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 29/4

8/4. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 6/5

1721 - 29. april:

Kirkeinspektør Niels Morville fra Brantbjerggård får udmeldt 4 synsmænd af hvert provsti til syn på kronens kirker.

97b:

16/4. Krigskommissær Folsack for sin bonde Laurids Nielsen af Refsgård ctr. Peder Nielsens kone Maren Thomasdatter ibidem. Udsat til 6/5, men først set igen 20/5

Velagte dannekone Malene Koeds af Håstrup ctr. Peder Andersen af Tiufkær vedr. dom af 18/6-1720, som hun forlanger efterkommet. Peder Andersen gør afbigt. Malene Koeds formoder, at dommens punkter om den gejstlige ret og bøderne til de fattige også skal efterleves.

Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 13/5

98:

16/4. Poul Poulsen glarmester og hustru Johanne Christensdatter af Store Anst ctr. Hans Jensen ibidem. Forlig. - Poul Poulsen og hustru havde pantsat deres tøj til Hans Jensen. Da de en dag blev

set forlade byen, var Hans Jensen og hans søn Jes Hansen redet efter dem. Ægteparret sås komme vandrende tilbage med Hans Jensen og søn ridende bagved med hver sin kæp i hånden. Hans Jensen havde beskyldt dem for tyveri. Nu betaler Poul Poulsen 7 slettedaler inden mikkelsdag, imod at Hans Jensen "ekstraderer" alt deres bohave og klæder og andet, som dem med rette tilhører. De erkender hinanden som skikkelige folk og tager hinanden i hænderne på det.

16/4. Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge Ole Laursen af Viuf. 13/5

22/4. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 20/5

98b:

16/4. Hospitalsforstander Christoffer Luge (Luchte) ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. 6/5

Læst Kolding magistrats proklama om skifte efter Hans Barsbøl i Kolding.

Oberforster og vildtmester Hans Bachman angiver skovhugst i Brusk herred. Skovsyn over Jerlev herreds og Jellings skove.

Skovsyn over Holmans herred.

Skovsyn over Elbo herred.

Skovsyn over Anst herred.

Skovfoged Jacob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

1721 - 6. maj:

Regimentskriveren ctr. Hans Jacobsen af Nordbæk i Egtved sogn for gårdens forsiddelse. Synsmænd fremlægger en synsrapport. Han er ikke begyndt på markarbejdet. Men hans slette tilstand skyldes ikke ødselhed. Ingen kan ernære sig på den gård. Han har mistet alle kreaturer undtagen en ko og de fire får. Regimentskriverens fuldmægtig kræver ham dømt til at forsyne gården med kreaturer igen og betale resterende månedspenge og tiende, og hvis ikke han kan betale, da at han sendes til nærmeste fæstning, til han har aftjent gælden. - Hans Jacobsen anfører, at han har bestræbt sig af yderste evne al den tid, han har været ved stedet. - Dom: Det er bevist, at Hans Jacobsen har forsiddet sin fæstegård og bragt kongens gård i vanmagt. Ikke alene mangler den besætning af kvæg og bæster, men avlingen er også forsømt, og der er en restance på 9 rdl. 1 mk. 4 sk. - Han bør have sit fæste forbrudt efter lovens 3-13-2. Men fordi det ikke er på grund af ødselhed eller forsømmelse, at han er kommet i denne armod, så frikendes han for straf på kroppen.

99:

29/4. Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. Udsættes til domsafsigelse, 27/5

Gård i Højen, som påbos af Anne Madsdatter, lovbydes 1. gang. 13/5

22/4. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 13/5

1721 - 13. maj:

29/4. Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge Ole Laursen af Viuf. 20/5

99b:

6/5. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 27/5

Inger Margrethe Lauridsdatter Lykke af Skærup ctr. fenrik Bonefalk (kaldes også Falck) af Pjedsted. 27/5

100:

29/4. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 27/5

6/5. Gård i Højen, som påbos af Anne Madsdatter, lovbydes 2. gang. 20/5

1721 - 20. maj:

Regimentskriveren fremlægger en højesteretsdom af 8/3-1721: Når Jens Pedersen (af Kongsted) aflægger sin ed på, at han ikke har stjålet de 2 plage, som han er blevet anholdt for, og heller ikke er medvider i samme tyveri, så bør han være fri for regimentskriverens tiltale. Hvis ikke han trøster sig til at aflægge eden, så bør han lide efter birketingsdommen. - Jens Pedersen fremstod for retten og oplæste selv lovens eds forklaring ord for ord og blev af dommeren tilholdt at afholde sig fra falsk ed. Han gjorde sin højeste ed på, at han hverken har stjålet eller været medvider til tyveriet af de 3 plage fra Søren Jensen og Niels Pedersen i Taulov Nebel og fra Søren Jensen i Tårup. Derefter blev han sat på fri fod.

100b:

29/4. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 10/6

101:

13/5. Mads Jensen af Vinding for sin hustru Mette Madsdatter og sin hustrus søsterdatter Maren Paulsdatter, Karen Madsdatter af Højen og Jens Madsen af Højen, Jens Damsgaard af Rugsted for

hustruen Sidsel Madsdatter samt Jørgen Nielsen i Ødsted som farbror og formynder for sl. Jep Nielsens søn Niels Jepsen af Højen lovbød 3. gang den halve gård i Højen, som Anne Madsdatter nu påbor, og som deres sl. fader Mads Sørensen fik skøde på i 1674. - Ungkarl Christen Jørgensen fra Vejle med forhåbende kæreste Anne Madsdatter (der bebor stedet) begærede skøde.

Skøde på ovennævnte gård.

101b:

29/4. Dom: Krigskommissær Folsack for sin bonde Laurids Nielsen af Refsgård ctr. Peder Nielsens kone Maren Thomasdatter ibidem. - Maren Thomasdatter er hovedmanden til den blåme, som er påført Laurids Nielsen. Hun har sagt, at han førte et hvidt svin på skoven og fik et broget igen. Men der er ført vidner på, at det svin han fik hjem fra skoven, var det samme, som han havde ladet indbrænde. Maren Thomasdatter skal her for retten genkalde sine usandfærdige påsagn og gøre afbigt med en tilstrækkelig erklæring samt betale i mulkt til Egtved sogns fattige 4 mk. samt sagens omkostninger.

13/5. Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge Ole Laursen af Viuf. 10/6

1721 - 27. maj:

13/5. Inger Margrethe Lauridsdatter Lykke af Skærup ctr. fenrik Bonefalk (kaldes også Falck) af Pjedsted. - Tingsvidne, efter at der er ført vidner på, at fenrikken har lovet hende ægteskab. Hun har stævnet ham for Ribe konsistorium, fordi han var ustadig i sine forhen gjorte løfter og gode tanker og ikke opfyldt sit løfte til hendes æres frelse.

102:

13/5. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 10/6

Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab. 10/6

102b:

Regimentskriveren ctr. Frands Thomsen i Lunderskov. 10/6

103:

Kolding hospitals bønder i Almind får tingsvidne om deres slette tilstand. Vidnerne mener, at de er alt for højt skyldsats, fordi de har næsten ingen engbund, ganske ringe græsning og slet ingen skov. I de besværlige krigsår har de udstået mange indkvarteringer af de marcherende folk og dertil store og mange ægter. Så det må være umuligt for dem at blive på deres steder, hvis ikke de får hjælp. Rytterbonden Jens Jepsen af Almind bekræfter disse vidnesbyrd.

103b:

13/5. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 10/6

6/5. Dom: Hospitalsforstander Christoffer Lucht ctr. Jens Andersen og Dorthe Nielsdatter i Almind. - Det er bevist, at Jens Andersen i sit ægteskab har besvangret et kvindfolk ved navn Maren Pedersdatter 2 gange og for den ene gang udstået kirkens disciplin og for den anden gang gået soldat. Efter at være blevet hjemsendt fra soldatertjenesten har han taget til sig et andet løst kvindfolk ved navn Dorthe Nielsdatter og lagt hende i sengen hos sig ved den ene side og hans egen hustru på den anden side til utugtts bedrivelse og et forargeligt levned fremdragelse. Han har hverken ved biskoppen, sognepræsten eller provsten været at formå til bod eller bedring, mindre til at afskaffe bemeldte kvinde. Den dag, da der blev gjort anstalt til at få Dorthe Nielsdatter bragt til Kolding arrest, har han udstyret sig med pistol og kårde, så at de, der var beskikket til at køre hende til Kolding, ikke turde gøre det. Da hans hustru og hans fader havde klaget over ham, havde han pryglet sin kone; Jens Andersens fader havde tilkaldt præsten, som kom og fandt hustruen Else Christensdatter med håret hængende over skuldrene og hele håndfulde deraf på gulvet. Dorthe Nielsdatter har beviseligt tilbudt 20 slettedaler i afståelse, hvis Jens Andersen kunne blive skilt fra sin kone, så at hun kunne få ham. - Altså, siden Jens Andersen 2 gange i sit ægteskab er befundet i åbenbar hor og nu 3. gang er fremturet i et sådant utugtigt levned, har slået sin fader og sin ægtehustru, forhærdet sit hjerte, forkastet alle gudelige formaninger og optaget dem med studse og stolte miner m.m., bør han derfor efter lovens 6-13-24 miste sin hals. Kvinden Dorthe Nielsdatter, som således har ligget i med en ægtemand, agtes det for billigt at pågribe, hvor som helst hun er at finde, og derefter at henføre hende til arbejde i børnehuset i København på livstid. - I det øvrige ses ikke, at Jens Andersens hustrus og hans faders nu alt for sent fremkomne undskyldninger kan være de strafskyldige til nogen formildelse. - (Hustruen og faderen Anders Jensen havde selv startet sagen ved, da provsten var på visitats, at stå frem på kirkegulvet under gudstjenesten og klage over Jens Andersen. Denne havde ikke benægtet, at han havde Dorthe Nielsdatter i sin seng, men havde sagt, at hun var hans tjenestepige, og der var ikke plads til hende andre steder. Ifølge vidner var Jens Andersen undertiden gået til juleleg med Dorthe Nielsdatter. Ved den sidste retsforhandling inden dommen (18/3) benægtede Anders Jensen, Jens Andersens fader, at sønnen skulle have slået ham, og mente, at det var noget, sære folk havde udtænkt. Og hustruen benægtede ligeledes, at hun skulle have noget at klage sin mand på; der kunne nok være passeret en liden irrig mellem hende og manden, men så har hun selv været skyld deri. - Ved sagens begyndelse havde Niels Lauridsen i Amnitsbøl, Dorthe Nielsdatters fader, oplyst, at hun nu tjente hos kandestøber Peder Rasmussen på Christianshavn.)

Christen Snedker af Starup ctr. Jens Olesen og Ole Jensen ibidem ang. vold mod Christen Snedker og hustru Karen Hansdatter. 10/6

Kontrakt mellem Christen Simonsen af Dons mølle, som tilhører Nyborg ladegård, og Nyborg mænd om et mageskifte.

104:

Jens Jensen af Kongsted Torp samt Jep Udsen og Ole Hansen fremlægger på alle lodsejeres vegne en kontrakt mellem dem angående græsning for Jens Jensens gård.

Skøde fra Jens Andersen og hustru i Skanderup på en bondebolig i Skanderup, som de har købt af

Anthoni Jacobsen Buck i Nagbøl, til Mads Knudsen i Skanderup.

1721 - onsdag den 4. juni efter pinsehellig:

Pantebrev fra Christen Joensen i Mejsling på 60 rdl. til Anna og Maren Larsdatter, hvis formynder er Jørgen Christensen ibidem, annulleres som betalt.

104b:

1721 - 10. juni:

Michel Damsgaard af Fredsted tilstår gæld på 8 slettedaler til madame Anneken Kyeds i Vester Nebel og lover at betale gælden samt retsbetjentenes salær til mikkelsdag.

20/5. Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge Ole Laursen af Viuf. Opsagt til domsafsigelse. Se 1/7

27/5. Regimentskriveren ctr. Frands Thomsen i Lunderskov. 24/6 (se 25/6)

27/5. Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab. 17/6

20/5. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 24/6 (se 25/6)

27/5. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 17/6

105:

Rytterbonden Peder Markussen af Horskær i Vamdrup sogn anmelder stormskade på sin lade, der blev ramt af en kraftig hvirvelvind den 27/5, mens den var under reparation. Anmoder om øvrighedens hjælp.

27/5. Christen Snedker af Starup ctr. Jens Olesen og Ole Jensen ibidem ang. vold mod Christen Snedker og hustru Karen Hansdatter. 25/6

27/5. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 17/6

1721 - 17. juni:

10/6. Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab. 25/6

10/6. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 1/7

Regimentskriveren for Jens Follerup i Højen ctr. landdragonen Laurs Jensen ibidem for efterlevelse af dom. 1/7

10/6. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 25/6

105b:

Sognepræst for Brørup og Lindknud menigheder Lucas Debes tilskøder sr. Peder Tonboe, ejer til Hundsbæk, en kgl. privilegeret kro, som ligger på Bække kirkes grund, og som beboes af sl. Peder Frederiksens enke, madame Bodil Pedersdatter Vosgraf. Præsten har købt kroen af Søren Lauridsen i 1715.

1721 - onsdag den 25. juni:

10/6. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 15/7

106:

10/6. Regimentskriveren ctr. Frands Thomsen i Lunderskov. 8/7

Espen Hansen Ravn (?) er sætteskriver i følgende sag:

Birkeskriver Just Lund af Viuf ctr. Jørgen Knudsen af Vinding. 8/7

Læst amtmandens brev af 23/6 om kongens resolution, at alle husmænd, inderster og andre fattige i rytterdistriktet, som ikke yder tiende til kirkerne, må være forskånede for at betale stolestadepenge.

Mette Jensdatter, Niels Sørensens enke af Bølling, lovbød sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Morten Pedersen angav skovhugst.

Skovfoged Jens Pedersen angav skovhugst.

10/6. Christen Snedker af Starup ctr. Jens Olesen og Ole Jensen ibidem ang. vold mod Christen Snedker og hustru Karen Hansdatter. Der er indgået forlig, idet retten tager forbehold for kongens bøder, om nogen vil påtale dem.

17/6. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. 1/7

106b:

17/6. Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab. 1/7

1721 - 1. juli:

10/6. Maren Christensdatter af Viuf ctr. Maren Simonsdatter og lavværge og ægtemand Ole Laursen af Viuf. - Tingsvidne, idet Ole Lauridsen har gjort afbigt på hustruens vegne. (Maren Simonsdatter havde væltet Maren Christensdatter på gaden og brugt udtryk som "fordrukne mær", "fulde so" og "Pismaren").

17/6. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. 15/7

107:

17/6. Regimentskriveren for Jens Follerup i Højen ctr. landdragonen Laurs Jensen ibidem for efterlevelse af dom. 29/7

25/6. Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab. Opsat til domsafsigelse. Se 29/7

25/6. Regimentskriveren afhører vidner for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle om hærværk. Opsat til domsafsigelse, 5/8

Christen Hansen i Tystrup (Tyrstrup?) efterlyser 3. gang 2 plage.

1721 - 8. juli:

107b:

25/6. Regimentskriveren ctr. Frands Thomsen i Lunderskov. Udsat til domsafsigelse, 29/7

Jep Hansen af Bramdrup og Christen Jepsen af Ejstrup ctr. Karen Nielsdatter af Påby og hendes fader og lavværge Niels Matisen degn og moder Else degns. 15/7

108:

25/6. Birkeskriver Just Lund af Viuf ctr. Jørgen Knudsen af Vinding. Udsat til 22/7, men ikke set igen.

Peder Madsen og Frands Joensen af Bølling som lavværger for sl. Niels Sørensens enke Mette Jensdatter ibidem og formyndere for børnene Hans Nielsen og Maren Nielsdatter lovbyder Niels Sørensens gårdspart. Søren Simonsen af Hjelmstrup og hustru Maren Jensdatter (enkens søster) begærer skøde.

108b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1721 - 15. juli:

Læst kgl. befaling af 7/7, at musik igen må bruges hverken inden eller uden kirken.

Læst plakat om det anordnede lotteri til digernes reparation i hertugdømmet Slesvig og omliggende lande.

Læst rentekammerets plakat af 4/7 om bortforpagtning af konsumtionen og familieskatten.

Læst plakater om bortforpagtning af nogle fag hus tilhørende sl. hr. krigsråd Rasch.

25/6. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 29/7

109:

8/7. Jep Hansen af Bramdrup og Christen Jepsen af Ejstrup ctr. Karen Nielsdatter af Påby og hendes fader og lavværg Niels Matisen degn og moder Else degns. 29/7

1/7. Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. Udsættes til domsafsigelse, 26/8

Gældsbrev fra Hans Olesen i Bølling på 102 rdl. 2 mk. til birkedommer Thomas Ebbesen med pant i gården i Bølling.

Rytterbonden Søren Simonsen af Hjelmdrup lovbød 1. gang den selvejergård i Bølling, som han fik skøde på sidste tingdag. 22/7

1721 - 22. juli:

15/7. Gården i Bølling lovbudt 2. gang.

Jacob Iversen Skelde tilskøder som lavværg for sin svigermøder Anna Rasmusdatter, velærværdige Anders Jespersens efterleverske, sognedegnen for Gauerlund menighed Jacob Nielsen et hus i Gauerlund.

109b:

1721 - 29. juli:

8/7. Dom: Regimentskriveren ctr. Frands Thomsen i Lunderskov. - Han er blevet sagsøgt, fordi han har ladet sin hustru Malene Andersdatter begrave med de sædvanlige ceremonier, ligprædiken og jordpåkastelse, skønt hun efter regimentskriverens formening har forvoldt sin egen død. (Hun havde stukket en kniv i halsen på sig selv, men overlevede et par uger). Regimentskriveren har krævet dom på, at liget skulle graves op og igen nedgraves uden for kirkegården i henhold til lovens 6-6-21. - Hans påstand kan ikke bifaldes. For sognepræsten har i et indlæg forsikret, at Malene Andersdatter var et Guds barn, og at hun hensov salig i Herren. Hun har gjort bekendelse som en angergiven synder, der er kommet til sand pønitense og omvendelse, og er ved de forordnede salighedsmidler forsikret om Guds nåde og arvedel i det tilkommende liv. Desuden er det blevet bevist, at det salige menneske har været urigtig i sit hoved en 8 dages tid, inden hun fik sin skade, og at hun har været frisk og oven senge nogen tid derefter, så at der ved hendes død kun var et lille plaster på halsen. Det er altså ikke bevist, at hendes død er forårsaget af den skade, hun tilføjede sig selv. Men fordi hendes mand i så vigtig en sag ikke har andraget for øvrigheden sin hustrus begangne forseelse og hendes dødelige afgang, før end hun blev stedet til jorden, så agtes for billigt, at han betaler i mulkt til Skanderup sogns fattige og nødlidende 12 slettedaler, som sognepræsten og de fattiges beskikkede forstander oppebærer og uddeler efter forordningens indhold. - Skulle

citanten finde årsag til at tiltale sognepræsten hr. Peder Blehr i denne sag, må han gøre det for præstens forum.

1/7. Dom: Regimentskriveren ctr. smeden Gabriel Rode af Skærup for drab på hans hustru Anna Sørensdatte. - Det er bevist, at hun aftenen før den nat, da hun døde, var ædru, frisk og sund (hun ville gerne drikke, hvis hun havde noget at købe for). Om morgenen havde smeden hentet nogle koner, der havde fundet hende liggende med adskillige sår i ansigt og på krop og med pletter på halsen. Han havde sagt, at hun havde stødt sig og havde haft ondt af opstødning. Vidner har hørt sige, at smeden levede i uforligelighed med sin hustru, som ofte har klaget over, at han slog hende. Og om natten, da hun døde, har nogen hørt hende græde og hyle uden for smedehuset. Da smeden havde budt hende komme ind, havde hun svaret, "Nu vil jeg til at komme ind til dig, du vil slå mig igen; du slog mig før; du est en skønne karl". En slægtning, der kom og ville se liget, der allerede var lagt i kiste, havde undret sig over sårene. Smeden havde sagt til ham, "Ja, Søren, du skulle ikke hugge i blodigt sår; hører du nogen tale ilde derom, da styrk til det bedste for mig". - Synsmændene har rapporteret om mange sår fra top til tå og har skønnet, at sårene har forvoldt hendes død, hvilket også kirurgen mester Lambret Engvardi i Kolding har bifaldet. - Retten kender, at smeden har ombragt sin hustru og forsøgt at skjule drabet ved straks at lægge hende i kiste med henblik på en hastig jordefærd. Han dømmes til at pågribes, hvorsomhelst han er at finde, og efter forordningen af 16/10-1697 skal han først knibes med gloende tænger uden for det sted, hvor han har myrdet sin hustru, siden tre gange mellem gerningsstedet og retterstedet og dernæst en gang på retterstedet, hvorefter hans højre hånd afhugges med en økse, og siden hovedet i lige måde med en økse, hvorpå legemet af natmandens folk henføres og lægges på en stejle og hovedet tillige med hånden fæstes på en stage oven over legemet. Desuden skal hans boslod være forbrudt iflg. lovens 6-6-1. (Da sognefogeden Niels Jensen hørte rygtet om, at smeden skulle have dræbt hustruen, anmeldte han det for skovrider Brandt og siden for amtmanden og regimentskriveren. Da han samme aften kom hjem og skulle tage smeden i arrest, var denne rømt).

110:

15/7. Jep Hansen af Bramdrup og Christen Jepsen af Ejstrup ctr. Karen Nielsdatte af Påby og hendes fader og lavværge Niels Matisen degn og moder Else degns. (Se fol. 110b). Udsat til domsafsigelse, 9/9

15/7. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. 12/8

110b:

1/7. Regimentskriveren for Jens Follerup i Højen ctr. landdragonen Laurs Jensen ibidem for efterlevelse af dom. - Tingsvidne, efter at Laurs Jensen har bedt om forladelse og gjort afbigt. Da han er fattig, modereres sagsomkostningerne til 4 slettedaler.

Se fol. 110. Mathias Nielsen og Andreas Poulsen, borgere og skomagere i Vejle, kautionerer for Karen Nielsdatte.

111:

1721 - 5. august:

Sognefogeden Jens Andersen af Viuf er sættemer i følgende sag:

Birkedommer Thomas Ebbesen ctr. Jens Madsen i Ballesgård for skovhugst. Udsat til 19/8, men ikke set igen.

1/7. Dom: Regimentskriveren for Hans Jørgensen i Hjortbjerg mølle vedr. hærværk. - Under sidste ulvejagt har nogle unge mennesker væltet nogle bøgeblokke ned ad banken ovenfor møllen. En af dem ødelagde 2 bistader samt en del af huset. - Mads Jensen af Starup, Lars Jørgensen Torndal af Højen og Knud Jensen af Herslev Højrup (dragon af livkompagniet, tjener Hans Andersen) har nedvæltet den blok, som har gjort skade. De skal betale til Hans Jørgensen 6 rdl. 2 mk., hver 2 mk. i mulkt til Kolding hospital samt 2 slettedaler hver i sagsomkostninger. - Jep Christensen (dragon) af Højen, Hans Iversen og Peder Nielsen af Eltang, Frederik Willumsen, Hans Brun og Mads Jensen, Jochum Thomsen og Zidsele Jensdatter ibidem har nedvæltet nogle blokke, som dog ingen skade gjorde, idet de blev standset foran en tornebusk; de bør for denne unyttige gerning hver betale i mulkt til Vejle hospital 2 mk. og sagsomkostninger til Hans Jørgensen. - Hans Nielsen af Bjert frikendes. Ingen har set ham vælte blokke ned, og han har tilbudt sin ed på, at han er uskyldig.

1721 - 12. august:

29/7. Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hybo (eller Hyby) i Trelde. Udsat til doms, 23/9

111b:

Skovfoged Peder Krat af Vinding fremlægger skovsyn.

1721 - 19. august:

Præsten Eschild Busch, sognepræst til Vejle og Hornstrup, ctr. restanter for auktionspenge. 2/9

112:

Dom: Søren Pedersen og søskende ctr. Søren Madsen i Trelde vedr. et skifte. Modparten er ikke mødt op, men Søren Pedersen opholder sig her som gæst, idet han er i kongens tjeneste. Derfor kan en forhaling af sagen ikke tilstedes. Der dømmes, at Søren Pedersen og søskende er arvinger til afdøde Laurs Laursen i Trelde, dog på den måde, at moderen nyder med dem en broderpart. - Søren Madsen har ved skiftet erklæret at ville udstå en retskendelse vedr. deres uenighed og har derved forårsaget skifteforretningens ophold og denne proces. Derfor skal han erstatte Søren Pedersen og hans søskende deres sagsomkostninger inden 3 solemærker efter denne doms forkyndelse.

Hans Simonsen af Lilballe ctr. Hans Kyed i Bjert for gæld. 2/9

1721 - 26. august:

Jep Vidstesens af Skanderup ctr. byens øvrige lodsejere. 9/9

15/7. Dom: Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Laurs Vaaben og Christen Michelsen i Hjarup vedr. skovhugst. - De er sagsøgt for en riseg, som Bertel Jørgensen og Claus Madsen af Ødis har fundet hos dem, og som skal være fjernet fra Ødis rettighed. De havde fremlagt hjemmelsbrev (fra en Johan Funk i Tørning), men det har retten dømt misligt, hvorefter de har haft mulighed for at fralægge sig anklagen med ed. Det har Lars Vaaben ikke gjort, så han dømmes til at betale efter skovforordningen af 10/1-1710 en mulkt på 10 rdl. Christen Michelsen, som den 17/6 aflagde ed på, at han ikke havde noget at gøre med denne eg, frikendes.

Niels Pedersen af Horsted på vegne af hustruen og Jens Pedersen i Højen Stubdrup lovbød den gård ibidem, som de er født på, 1. gang.

112b:

1721 - 2. september:

Læst et forbud imod, at Eltang sogns beboere betaler tiende til nogen anden end generalfiskal Lindt eller hvem han beskikker.

19/8. Præsten Eschild Busch, sognepræst til Vejle og Hornstrup, ctr. restanter for auktionspenge. 16/9

19/8. Hans Simonsen af Lilballe ctr. Hans Kyed i Bjert for gæld. 16/9

Mr. Nis Markussen af Bønstrup ctr. Hjarup bymænd vedr. hegning. 16/9

26/8. Gården i Højen Stubdrup lovbudt 2. gang.

Skøde fra Niels Henriksen i Lille Velling til hustruen Dorthe Jensdatter på hans halve gård. Han har overtaget gården efter sin far Henrik Nielsen.

113:

1721 - 9. september:

29/7. Dom: Jep Hansen af Bramdrup og Christen Jepsen af Ejstrup ctr. Karen Nielsdatter af Påby (og hendes fader og lavværge Niels Matisen degn og moder Else degns). - Citanterne har taget hende i arrest for et sølvspænde af værdi 19 sk., som Karen Knudsdatter, Jep Hansens hustru, her ved retten har vedkendt sig, efter at Karen Nielsdatter havde fremlagt det her i retten med den forklaring, at hun havde fundet det ved en kistepude i en offentlig bryllupsforsamling i Bramdrup og derfor ikke vidste, hvem hun skulle tilbyde det eller fremlyse det for. Hun har hårdt og dyrt edeligt fornægtet spændet og har afgivet vekslende forklaringer om, hvad der var blevet af det. - Spændet skal udleveres til Karen Knudsdatter. Og fordi Karen Nielsdatter ikke har fremlyst det efter loven, men fornægtet det under så mange høje eder, hvorved hun højligt har fortørnet den nådige Gud i himlen og vanhelliget de dyrebare ting, som han har stiftet i nåde til alle syndige menneskers salighed, eragtes for billigt, at hun derfor udstår kirkens disciplin første gang, hun vil betjene sig af det højværdige sakramente. - Angående det sølvbæger, som blev borte ved samme bryllup, og som Karen Nielsdatter også er blevet beskyldt for (idet man bl.a. har henvist til et krigsforhør om en

samtale, hvor en rytter ved navn Christian Simonsen har spurgt Karen Nielsdatter om det var 18 rdl., hun havde fået for bægeret, og hun dertil havde svaret, at det var kun 11), så forhindrer lovens 1-13-1, at dette vidnesbyrd gøres gældende mod hendes benægtelse, og beskyldningen må ikke komme til hendes æres forklejning. - Den hårde anklage imod hende, fordi hun ikke havde fremlyst spændet efter lovens 5-9 (og det var vel mest af misforstand og på grund af spændets ringe værdi) og påstanden om sølvbægeret, der ikke er tilstrækkeligt bevist, kan ikke lædere hende på hendes ære i nogen måde, men hun er at agte og ære som andre ærlige folk efter hendes stand, såfremt de, som vil bebrejde hende noget, ikke vil lide efter loven. Processens omkostninger ophæves på begge sider. (Hendes dyre eder har bl.a. bestået i, at da hun inden arrestationen var blevet spurgt, om hun havde taget spændet, havde hun erklæret: "Næste søndag, når præsten tager folk til alters, vil jeg også lade mig betjene, og når jeg da sidder for alteret og skal annamme Jesu legeme og blod med andre Guds børn, så vil jeg ønske, at jeg må annamme djævelen i mig i stedet for Jesu legeme og blod, om jeg enten har set, fået eller ved af dette spænde at sige". Og hun havde tilføjet, at djævelen måtte tale og gale ud af hende).

Læst plakater om session.

2/9. Mr. Nis Markussen af Bønstrup ctr. Hjarup bymænd vedr. hegning. 16/9

26/8. Jep Vidstesen af Skanderup ctr. byens øvrige lodsejere. Da det er blevet aften, udsættes sagen til imorgen 10/9

113b:

1721 - 10. september:

9/9. Jep Videsen af Skanderup ctr. byens øvrige lodsejere. Udsat til 23/9, (24/9)

114:

Jep Videsen (Vidstesen) af Skanderup ctr. vidfogeden Jens Andersen ibidem. Udsat til 23/9, men denne udløber af sagen er vist ikke forfulgt videre.

Jens Pedersen af Højen Stubdrup, Niels Pedersen i Horsted for hustruen Anne Pedersdatter og Mads Hansen af Skanderup for hustruen Ellen Pedersdatter lovbyder 3. gang en gård i Højen Stubdrup. Broderen, velagte ungarl Søren Pedersen af Højen Stubdrup, og forhåbende fæstemø Maren Hansdatter fra Jennum i Skibet sogn begærer skøde.

114b:

Skøde efter ovenstående lovbydelse.

Gældsbrief fra Søren Pedersen i Højen Stubdrup til broderen Jens Pedersen ibidem.

115:

1721 - 16. september:

2/9. Præsten Eschild Busch, sognepræst til Vejle og Hornstrup, ctr. restanter for auktionspenge. Der er nævnt: Søren Jensen af Glæsbjerg, Jens Koed og Hans (Jørgensen) Møller. Opsættes til 23/9, idet betaling forventes, men sagen er ikke set igen.

2/9 og 9/9. Mr. Nis Markussen af Bønstrup ctr. Hjarup bymænd vedr. hegning. Syn afhjemles. Tingsvidne.

Sag ctr. Hans Nielsen Fynbo og Søren Jensen, begge af Fuglsang i Egtved sogn, for hestetyveri i Kalhave. 23/9

2/9. Hans Simonsen af Lilballe ctr. Hans Kyed i Bjert for gæld. 30/9

Johan Brandt, skovrider i Elbo og Holmans herreder, skøder 2 gårde i Skærup by til sin svoger Loten Muhlengracht fra Vordingborg.

115b:

1721 - 23. september:

12/8. Dom: Søren Jørgensen Skiøtte af Trelde og interessenter ctr. Niels Jensen Hyboe (eller Hybye) i Trelde. - Niels Hybye er blevet sagsøgt, fordi han ikke har villet påtage sig at svare kontribution af et stykke skov af kirkens anpart alene. Han frifindes for kravet.

116:

16/9. Sag ctr. Hans Nielsen Fynbo og arresterede Søren Jensen, begge af Fuglsang i Egtved sogn, for hestetyveri i Kalhave. 24/9

117b:

1721 - 24. september.

23/9. Sag ctr. Hans Nielsen Fynbo og arresterede Søren Jensen, begge af Fuglsang i Egtved sogn, for hestetyveri i Kalhave. 7/10

120b:

Skovrider Brandt af Skærup ctr. Peder Thomsen i Herslev. 7/10

10/9. Jep Vidstesens af Skanderup ctr. bymændene. 7/10

Afdøde Jens Koeds gård i Viuf lovbydes 1. gang. 30/9

1721 - 30. september:

Læst rentekammerkollegiets ordre af 13/9 til amtsforalter Jens Voigt om lotterisedler.

16/9. Hans Simonsen af Lilballe ctr. Hans Kyed i Bjert for gæld. Han lover at betale, og sagen

opsættes til 14/10, men er ikke set igen.

Niels Skovfoged af Viuf angav Jens Jepsen af Tiufkær for skovhugst.

24/9. Afdøde Jens Koeds gård i Viuf lovbydes 2. gang. 7/10

Regimentskriveren ctr. Karen Madsdatter af Mørkholt for drab. 14/10

121:

Regimentskriveren ctr. Skanderup mænd. 14/10

121b:

Jens Møller af Gammelby mølle ctr. Mads Degn og søn Niels Madsen samt datter Anne Madsdatter, alle af Bredstrup. Opsat til 7/10, men er ikke set igen. - Jens Møller havde på deres grandestævne den 17/9 gjort forbud imod, at nogen fiskede i mølleåen. Det har de gjort alligevel, og de to unge har også forfulgt Jens Møller med kæppe.

1721 - 7. oktober:

23/9 (se 24/9). Skovrider Brandt af Skærup ctr. Peder Thomsen i Herslev. 21/10

122:

24/9. Jep Vidstesen (Videsen) af Skanderup ctr. byens øvrige lodsejere. Stævningen er blevet for gammel. (se 14/10)

Skovrider Brandt ctr. Tiufkær og Smidstrup byer beboere. 21/10

Hans Henriksen af Lille Velling fører sag om skovhugst. Udsat til 21/10, men ikke set igen. Espen Pedersen og Søren Bull skulle være mistænkt. De nægter. Søren Smed har ellers bekræftet, at Espen Pedersen den pågældende dag havde lånt hans vogn til transport af træ.

122b:

Jens Andersen sætteskriver (fordi Just Lund skal være forsvarer) i følgende sag:

24/9. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 14/10

123b:

Skøde fra præsten Niels Munckeboe i Taulov sogn til sr. Jørgen Holm, færgemand i Snoghøj, på en ålegård ved navn Lillevig, som præsten har købt fra sin svoger i Middelfart, forrige rektor Bertel Taulovis.

30/9. Jacob Jensen Koed af Viuf, Søren Jensen Koed af Taulov Nebel, Peder Lassen ibidem for hustru Karen Jensdatter og hustrus søster Dorthe Jensdatter Koed (ugift) samt Christen Poulsen i

Børup for hustru Anne Jensdatter lovbød 3. gang den gård i Viuf, som deres sl. fader Jens Koed og hustru Anne Jacobsdatter har ejet og beboet. Broderen Hans Jensen Koed af Viuf begærede skøde.

124:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Obligation fra Hans Jensen Koed af Viuf til broderen Jacob Jensen Koed og søsteren Dorthe Jensdatter.

Læst plakater om konsumtions- og familieskatten.

124b:

1721 - 14. oktober:

30/9. Regimentskriveren ctr. Karen Madsdatter af Mørkholt for drab. 4/11

Jens Andersen sætteskriver i følgende sag:

7/10. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang og Søren Jørgensen Grøn af Vork for hestetyveri. 28/10

127:

(Se 7/10). Skanderup bymænd ctr. Jep Videsen. 28/10

30/9. Regimentskriveren ctr. Skanderup mænd. Udsat til 28/10, men ikke set igen.

Laur Madsen i Hafdrup fremlyser et svin.

Jep Nielsen af Asbøl efterlyser 3. gang en hoppe.

Skovrider Jacob Rower angiver skovhugst.

Skovfoged Jens Andersen af Egtved og Jens Pedersen angiver skovhugst.

1721 - 21. oktober:

Birkedommer Thomas Ebbesen ctr. en del debitorer. 11/11

7/10. Skovrider Brandt ctr. Tiufkær og Smidstrup byer beboere. 4/11

7/10. Skovrider Brandt af Skærup ctr. Peder Thomsen i Herslev. Tingsvidne. Skovrideren har sagsøgt ham for 2 kvartalers afgift, som han skylder fra den tid, da han boede i Føllerup mølle, som da var henlagt til skovriderens løn. Peder Thomsen har ment, at han kun skylder 4 rdl., som hidrører fra den tidligere skovrider Ingver Jacobsens tid.

Hans Andersen af Ostorp (?) sønden Kolding ctr. samtlige byens beboere. Niels Nikkelsen i Eltang har beboet Hans Andersens sted og kan vidne om gårdens rettigheder.

127b:

Skovangivelse fra Niels Skovfoged og Jacob i Trelde.

1721 - 28. oktober:

128:

14/10. Skanderup bymænd ctr. Jep Videsen. 11/11

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver:

Rytterbonden Hartvig Hansen og hustru ctr. Niels Hansen Hyrde og hustru Bodil Hansdatter og deres søn. Hyrdens kone har antydnet over for Hans Skræders hustru Johanne Madsdatter, at Hartvig Hansen har klippet et lam, der tilhører birkeskriver Just Lund. Hartvig Hansens hustru Sophie Madsdatter aflægger ed på, at hun ikke har gjort det, og Just Lund erklærer, at han aldrig har mistænkt hende og hendes mand. Tingsvidne.

128b:

14/10. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang og Søren Jørgensen Grøn af Vork for hestetyveri. 4/11

129:

1721 - 4. november:

14/10. Regimentskriveren ctr. Karen Madsdatter af Mørkholt for drab. 18/11

129b:

28/10. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang og Søren Jørgensen Grøn af Vork for hestetyveri. 11/11

Regimentskriveren ctr. Niels Jepsen af Ejstrup. Udsat til 18/11, men ikke set igen. Rytterbonden Niels Jepsen havde fundet en hest. På den red han til Harte smedehus. Nogle sagde til ham, at det var præstens hest. Så stod han af og jog den gennem Harte led, så den kunne gå hjem.

21/10. Skovrider Brandt i Andkær ctr. Tiufkær (og Smidstrup) beboere for tiendesvig af hør og hamp. Forlig. De vil betale, og Christen Lassen og Hans Poulsen siger god for betaling inden 14 dage.

Oberforster Bachman fører sag ang. krybskytteri. 18/11

130:

Markor Hansens enke af Amnitsbøl lovbød sin halve gård 1. gang.

130b:

Christen Mickelsen af Påby fremlyste en hest 3. gang.

1721 - 11. november:

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle sættedommer i følgende sag:

21/10. Birkedommer Thomas Ebbesen ctr. en del (navngivne) debitorer. 25/11

Jens Andersen af Viuf sætteskriver i følgende sag:

4/11. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang og Søren Jørgensen Grøn af Vork for hestetyveri. Sidstnævnte er blevet sagsøgt på grund af Hans Nielsens hustrus udsagn samt Søren Grøns datter Else Sørensdatters frivillige bekendelse for regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard, men i retten har datteren bekræftet sin faders uskyld. Sagen mod ham frafaldes, og han forbeholder sig tiltale imod Hans Nielsens hustru (Karen Davidsdatter) for den løgnagtige skamplet, hun har sat på ham. Se igen 2/12

131:

28/10. Skanderup bymænd ctr. Jep Videsen. 18/11

Provst Pontoppidan af Fredericia fører sag ang. nogle huse i Erritsø. 18/11

131b:

Rytterbonden Hans Pedersen af Erritsø anmelder ildsvåde og søger om frihed og bygningshjælp.

132:

Obligation fra Anthony Jacobsen Buk i Nagbøl på 36 rdl. til Jens Damgaard, regimentskriver Jens Kasbjergs fuldmægtig i Kolding.

Læst reskript fra amtmanden om en kgl. kommission til at undersøge klager over forrige kommissærer i digekommissionen (?).

Krigsråd og regimentskriver Marius Ulsø ang. skiftesalær. Nogle har gjort rigtighed, undtagen Claus Eriksen af Tolstrup. 2/12

Hans Henriksen af Lille Velling fremlyser 2 stude 1. gang.

Markor Hansens enke af Amnitsbøl lovbød sin halve gård 2. gang.

1721 - 18. november:

Læst patent om højesteret for 1722.

Læst forordning om kornskatten.

Læst stiftsamtmændens ordre af 12/11 om, at et hollandsk skib, som skal være befængt af pesten, ikke må anløbe nogen havn.

Læst plakat af 4/11 fra politi- og kommercekollegiet om forbud mod indførsel af varer fra Frankrig på grund af den grasserende syge.

4/11. Dom: Regimentskriveren ctr. Karen Madsdatter af Mørkholt for drab. - Hun har den 19/9 dræbt sit 11 måneder gamle drengebarn med en lille sortskaftet kniv i Hans Skousens rytterhus (ved at skære struben ud). Det har hun tilstået for Rasmus Pedersen og Jens Christensen af Mørkholt, da de synede barnet. På spørgsmål af provst Christen Christensen, der var til stede samtidigt, havde hun svaret, at barnet var så arrigt og ondt, at hun ikke kunne stille det, hvorfor hun ville gøre ende på det. - Hans Skousens hustru Anne Hansdatter har vidnet, at Karen Madsdatter havde indkaldt hende for at se det dræbte barn. Hun havde ellers fornemmet, at Karen Madsdatter var ved sin fornuft, bortset fra at hun var bekymret for føde, ildebrændsel og anden fornødenhed og dertil havde sagt, "Jeg går, ligesom jeg var fortvivlet". - Hans Skousen havde fortalt, at hun i de 20 år, han har kendt hende, har været ved sin fornuft, men havde sukket, da hun lejede sig ind hos ham, og klaget over, at hendes mand havde drukket op, hvad de havde, og solgt deres hus, så de nu var husvilde. - Sognepræst Pontoppidan, i hvis menighed hun har været i 13 år, har indgivet en attest: hun har levet et skikkeligt levned, ikke forsømt kirken eller de forordnede salighedsmidlers brugelse, og præsten kan ikke vide, hvad der har bragt hende til sådan en gerning mod det barn, hun så hjerteligt elskede, uden at den store armod, hun er kommet i, har sat hendes sind i urolighed. - Fangefogeden Peder Lambretsen har kunnet bevidne, at Karen Madsdatter har talt fornuftigt i sit fængsel, skønt hun kun har talt lidt, og han har hørt hende læse sit Fadervor nogle gange. - Sagsøgeren har krævet hende straffet efter lovens 6-6-1 og forordningen af 16/10-1697. Sidstnævnte forordning kan dog ikke bringes i anvendelse på dette mord, da den tager sigte på sådanne, som har dræbt ægtefælle, herre, husbond, frue eller madmoder. - Hendes forsvarer har forestillet, at Karen Madsdatter har været desperat og forvildet i hovedet, og har derfor refereret til lovens 6-6-17. - Retten kender, at Karen Madsdatter, der har talt fornuftigt både før og efter gerningen, skønt hun her for retten ikke har villet sige synderligt, har fortjent efter lovens 6-6-1 at bøde liv for liv. Til den ende bør hendes hoved skilles fra hendes legeme med et sværd og hovedet derefter nagles på en stage, hvornæst kroppen af natmandens folk begraves ved retterstedet og ikke på kirkegården. Hvad angår hendes boslod, såfremt hun har efterladt sig noget, så bør det tilfalde kongens kasse.

132b:

4/11. Oberforster Bachman fører sag ang. krybskytteri. Kvartermester Mogens Leegaard og Jørgen Rasmussen af Viuf beediger, at de ikke ved noget om den sag. Tingsvidne. - Ved første retsmøde har Jørgen Thomsen af Håstrup fortalt, at jægermesterens skytte Anders Nielsen og en anden ung mand, som skal have været skovriderens søn af Skoldborg, var kommet ind i hans gård med en spidshjort. Også jægermesterens skytte Jochum er set ridende med en bøsse.

11/11. Provst Pontoppidan af Fredericia fører sag ang. nogle huse i Erritsø. 25/11

11/11. Skanderup bymænd ctr. Jep Videsen. Se igen (2/12 og) 23/12

133:

Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. 25/11

Marquor Nielsens enke af Amnitsbøl, Kirsten Mathiasdatter, med lavværg Niels Mogensen af Jerlev lovbød 3. gang sin halve gård. Ingen købere meldte sig. Jep Jensen af Mejsling fremstod og krævede sikkerhed for et lån.

Pantebrev på 90 rdl. efter foranstående lovbydelse.

Hans Henriksen af Lille Velling fremlyser 2 stude 3. gang.

Jørgen Nielsen af Ødsted efterlyser 2 hopper.

133b:

1721 - 25. november:

18/11. Provst Pontoppidan af Fredericia fører sag ang. nogle huse i Erritsø. Tingsvidne.

134:

18/11. Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. 9/12

134b:

Karen Hansdatter i Højen ctr. landdragonen Lars Jensen ibidem. Udsat til 9/12, men ikke set igen. Da Karen Hansdatter var inde hos Søren Dreyers i Vejle, kom dragonen derind. Han gav hende nogle penge, men hun krævede nogle flere. Dem ville han ikke give hende, men slog hende i ansigtet. Hun er blevet synet for sine blå mærker, men synes ikke at have taget særlig skade.

By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen i Kolding får godkendt arrest på Mette Rasmusdatters ejendele med henblik på sagsanlæg. (se 2/12)

135:

11/11. Birkedommer Thomas Ebbesen ctr. en del (navngivne) debitorer. Udsættes til domsafsigelse, 23/12

1721 - 2. december:

11/11. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 9/12

(Se 25/11). By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Mette Rasmusdatter af Seest.

16/12

Postmester Geert Wulf af Vejle ctr. en del (navngivne) debitorer. 16/12

135b:

Jep Videsen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 16/12

11/11. Krigsråd og regimentskriver Marius Ulsøe ang. skiftesalær. Nogle har gjort rigtighed, undtagen Claus Eriksen af Tolstrup. 9/12

136:

1721 - 9. december:

25/11. Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. 16/12

2/12. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 16/12

Rytterbonden Hans Simonsen af Gelballe ctr. Poul Markussen af Vester Vamdrup eller Vamdrupgård ang. studehandel. Udsat til 16/12, men ikke set igen.

136b:

Anders Bredal af Hopballe ctr. Poul Hansen i Seest. 23/12

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver:

Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. 23/12

137b:

2/12. Krigsråd og regimentskriver Marius Ulsøe ang. skiftesalær. Nogle har gjort rigtighed, undtagen Claus Eriksen af Tolstrup. Udsat til 23/12, men ikke set igen.

1721 - 16. december:

Læst plakat af 8/12 om told.

Læst kgl. befaling til stiftsamtmænd ang. pågribelse af en morder, som har bortpraktiseret sig fra sit fængsel på Halmstad fæstning. Se ordlyden på fol. 141b.

9/12. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 13/1-1722

138:

Rytterbonden Christen Jørgensen af Harte anmelder ildsvåde.

138b:

2/12. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Mette Rasmusdatter af Seest. 23/12

2/12. Postmester Geert Wulf af Vejle ctr. en del (navngivne) debitorer. 13/1

2/12. Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. 20/1

139:

2/12. Jep Videsen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 13/1

139b:

1721 - 23. december:

Kgl. forordning af 4/11-1720 læst igen.

Læst ordre af 16/12 fra kammerkollegiet ang. familie- og folkeskat. Der skal tages kopi, som skal opslås på tingdøren.

9/12. Anders Bredal af Hopballe mølle ctr. Poul Hansen i Seest. Udsat til 13/1, men ikke set igen. Poul Hansen har idag gjort sin ed på ikke at skylde Anders Bredal noget. Sagen skulle være fortsat m.h.t. sagsomkostninger.

140b:

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver:

9/12. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. 13/1

141:

Rytterbonden Hein Frandsen af Smidstrup anmelder ildsvåde. Har brug for kongens hjælp og andre medlidende menneskers assistance for at komme på fode igen.

18/11. Dom: Skanderup bymænd ctr. Jep Videsen. - Sagsøgerne har krævet Jep Videsen dømt til at betale deres sagsomkostninger efter hans stævning, som ikke blev ført til ende. Men Jep Videsen har anlagt sag igen, så afgørelsen om sagsomkostningerne vil blive afgjort ved den endelige dom.

16/12. Dom: By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Mette Rasmusdatter af Seest. - Hun har udlagt ham som barnefader til det barn, hun er frugtsommelig med; men han har på Nørvang-Tørild herredsting aflagt sin ed på ikke at være barnefader eller at have haft sådan naturlig omgængelse med hende, hvoraf dette barn kunne avles eller fødes. Hun har ikke fremført noget til

bestyrkelse af sin påstand. Så Bahnsen frifindes iht. lovens 6-13-5.

141b:

Skøde fra Jep Nielsen Surkær og hustru Sidsel Hansdatter til Jeps broder Christen Nielsen Surkær og hans hustru Maren Nisdatter på en gård i Pjedsted, som kaldes Surkær.

Kong Frederik den Fjerdes brev om den dødsdømte morder Bendt Jensen, som menes undsluppet til Norge eller Danmark. Se fol. 137b.

25/11. Dom ved sættemester Jep Nielsen Bredstrup: Birkedommer Thomas Ebbesen ctr. en del debitorer. - Så mange, som er indstævnet, og som ikke har rettet for sig under sagens forløb og heller ikke forevist noget til deres befrielse, dømmes til at betale: Christen Madsen i Riis, Anders Madsen i Vork, Hans Nielsen i Fuglsang, Frederik Mogensen ibidem, Jens Jensen i Egtved, Niels Pedersen i Vester Nebel, Anders Mickelsen i Jerlev og Peder Orlof i Høllund. Desuden skal Anders Christensen og Mickel Nielsen i Vork, som har rettet for sig under sagen, være med til at betale sagens omkostninger.

1722

142:

1722 - 13. januar:

Udi den Hellige Trefoldigheds Navn Begyndes at Skrive udi dette Nye år og ting at holde, som man skriver Anno 1722, den 13. januar.

Birkedommer Thomas Ebbesen på Holm, birkeskriver Just Lund af Viuf med tingmænd navnlig Michel Schnegel, Michel Houbolt, Hans Iversen af ..., Niels Sørensen og Per Pedersen af Viuf, Hans Jørgensen af Hjortbjerg mølle og Jens Pedersen af Viuf skovhus.

Læst forordning af 22/12 om matrikelskatten og rytterholdspenge m.v.

Læst forordning af 29/12 om, at præsterne på landet (og retsbetjente) i stedet for den hidtidige midsommerrente skal have af bonden årligt et pund ost (?) af hver td. hartkorn.

Læst specifikation om en del jordegods i Sjælland, som kongen vil bortsælge ved offentlig auktion.

Læst ditto om krongods i Jylland.

Læst plakat om bortforpagtning af kongens tre gårde i Haderslev amt, Fobeslet, Drenderup og Starup.

16/12. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 3/2

16/12. Jep Videsen (Vedstesens) af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 27/1

Arveafkald fra Jens Nielsen, kyrasser, over for Søren Simonsen af Hjelmdrup vedr. hans afdøde fader Niels Sørensen af Bølling og hans moder.

142b:

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver:

23/12. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. 27/1

Dydædle madame Anneken Kyd af Vester Nebel ctr. Michel Damgaard af Fredsted for gæld. Udsættes til domsafsigelse. Se 27/1

Anders Madsen i Ødsted lovbyder gård 1. gang.

16/12. Dom: Postmester Geert Wulf af Vejle ctr. en del (navngivne) debitorer. - Nogle har befriet sig ved ed. De andre skal betale.

143:

Læst skrivelse af 21/10-1721 fra de kommitterede for ryttergodsets indretning i Jylland ang. Lars Christensen i Skærup.

Læst skøde (vistnok fra H. H. Welling) til Jacob Pedersen Smed i Smidstrup på en gård på Smidstrup mark. Forrige ejer var Hans Koed i Store Velling.

Skovfoged Peder Kratt af Vinding angiver skovhugst.

Skovfoged Svend Nielsen ditto.

Niels Pedersen ditto.

1722 - 20. januar:

Konsumtionsforvalter Frederik Jørgensen i Vejle ctr. en del personer i birket for ulovligt krophold og brændevinsredskaber. 3/2

143b:

16/12. Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. Udsættes til domsafsigelse, 10/3

Gården i Ødsted lovbudt 2. gang.

Læst rytterkommissionens plakat om bortforpagtning af de ferske søer.

144:

1722 - 27. januar:

Eisen (Esben?) Hansen af Viuf er sætteskriver i følgende sag, fordi Jens Andersen ibidem er sættemdommer idag:

13/1. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. 10/2

Oberforster og vildtmester Hans Bachman ctr. Follerup, Smidstrup og Drabæk, Rolles og Stenvad møller (vistnok) ang. visse restancer. Jens Pedersen Møller fra Gammelby mølle taler deres sag. De beder sig vistnok forskånedes for de pågældende afgifter, da de ellers ville falde i armod. Tingsvidne.

13/1. Jep Videsen (Vedstesens) af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 3/2

13/1. Dydædle madame Anneken Kyd af Vester Nebel ctr. Michel Damsgaard af Fredsted for gæld. Denne lægger 8 slettedaler på tingbordet, men sagsøgeren vil ikke lade sig nøje med løfter om betaling af resten, da Damsgaard tidligere har givet hende løfter uden at holde dem. Så kautionerer Hans Jensen af Fredsted og Peder Loft af Ågård for betaling af de resterende 4 sldr. inden 4 uger. Sagen ophævet.

144b:

Søren og Hans Nielssønner af Trelde ctr. Søren Jørgensen Skytte og Jeppe Madsen ibidem vedr. græsningsrettighed. Tingsvidne. (se 10/3)

145:

1722 - 3. februar:

Læst regimentskriverens proklama af 26/1 om et kvantum hør, som skal auktioneres på Drenderup gård.

13/1. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 10/2

20/1. Konsumtionsforvalter Frederik Jørgensen i Vejle ctr. (en del personer i birket) Hans Michelsen af Lille Velling for ulovligt krohold og brændevinsredskaber. 24/2

145b:

27/1. Jep Videsen (Vedstesens) af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 17/2

146:

Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. Peder Thomsen af Herslev. Udsat til 17/2, men ikke set igen.

Regimentskriveren ctr. Niels Hansen Hyrde, Poul Hjuler, Jens Hjuler, Thøger Andersen, Christen

Jepsen, Michel Schnegel, Ole Laursen, Hans Hansen og Hans N. (de to sidste tjenende Bertel Jespersen i Viuf) for slagsmål. Udsat til 17/2, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om et slagsmål i Bertel Jespersens hus. Niels Hansen og Poul Hjuler var kommet i slagsmål; de havde haft noget brændevin i hovedet; en var blevet indblandet, fordi han var løbet til og ville trække dem væk fra ilden, m.m.

146b:

Regimentskriveren ctr. vagtmesteren her i Viuf, boende hos kvartermester Mogens Legaard, og Thomas Madsen ibidem. Udsat til 17/2, men ikke set igen. Jens Andersen og Hartvig Hansen, begge af Viuf, har ved ransagning fundet nogle stave hos vagtmesteren. Der aflægges forklaring om stavene.

147:

Sag ctr. Peder Pedersen Smed i Viuf for uforsvarlig medfart mod Maren Christensdatter, som er til huse hos ham, og hendes datter. Udsat til 17/2, men ikke set igen.

Læst plakater af 9/1 om forholdsregler mod den i Frankrig grasserende smitsomme syge.

Skovfoged Jens Krog angav skovhugst.

Velagte Anders Madsen af Ødsted lovbød 3. gang sin gård i Ødsted, som han og hustru Else Andersdatter i 1712 har købt af Las Jensen og hustru Mette Thomasdatter. Ingen af frænderne meldte sig for at købe, hvorefter Clemens Henriksen Fentz af Vingsted mølle begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

147b:

1722 - 10. februar:

3/2. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 24/2

149b:

Espen Hansen er sætteskriver:

27/1. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. Udsat til 17/2, men først set igen 31/3

150:

Øvrige sager udsættes også til 17/2

Skøde fra Peder Michelsen Thusing til sønnen Jens Pedersen Thusing på noget jord på Erritsø og Malschov (?) marker.

Regimentskriveren lod tillyse offentlig auktion på bohøve hos Peder Olesen i Erritsø.

1722 - 17. februar:

3/2. Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 3/3

151b:

Michel Pedersen Damsgaard af Fredsted udsteder pantebrev på 100 rdl. til sin stedsøn Christen Hansen med pant i gården og en otting jord. Jep Piengaard af Starup, fra hvis gård ottingen er pantsat, erklærer sig indforstået.

Alle øvrige sager opsat til 3/3.

Christen Joensens gård i Mejsling lovbudt 1. gang.

1722 - 24. februar:

Læst forordning af 17/2 om ophævelse af krigsstyr og en del ekstraskatter.

Læst kgl. befaling til stiftsamtmænd af 13/2, at Viborg omslagstermin på grund af helligdage flyttes til 13/4.

Læst rentekammerets plakat om bortforpagtning af forstrande i Ålborg stift.

152:

3/2. Konsumtionsforvalter Frederik Jørgensen i Vejle ctr. (en del personer i birket og) Hans Michelsen af Lille Velling for ulovligt krohold og brændevinsredskaber. Udsat til 17/3, men ikke set igen.

10/2. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 10/3

153:

Gården i Mejsling lovbudt 2. gang.

Kongebrev for trompeteren Niels Eriksen, der er demitteret fra krigstjeneste og nu får tilladelse til at ernære sig som musikanter med anbefaling til proprietærer og andre om at benytte ham.

1722 - 3. marts:

17/2. Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 10/3

Læst en plakat af 23/2 om told.

Jens Joensen tjenende krigsråd Folsack til Kjeldkær og Knud Sørensen af Mejsling for hustruen Maren Joensdatter giver arveafkald til deres broder Christen Joensen af Mejsling efter deres fader

Joen Sørensen og moder Anne Christensdatter samt efter deres sl. broder Knud Joensen. (Se fol. 154). Ligeledes arveafkald fra Poul Joensen i Varde (fol. 154) og Mads Joensen, tjenende hr. forst. Gabel (fol. 154).

153b:

Jens Joensen, tjenende krigsråd Folsack til Kjeldkær, og Knud Sørensen af Mejsling for hustruen Maren Joensdatter og Mads Nielsen af Mejsling for Søren Joensen og Poul og Mads Joensen lovbød 3. gang den gård i Mejsling, som deres sl. forældre har haft, og som nu beboes af deres broder Christen Joensen. Denne og hustru Margrethe Simonsdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

154:

Arveafkald fra Søren Joensen med fuldmagt til Hans Mikkelsen i Oksvig. Der er påskrevet en fuldmagt fra Hans Mikkelsen Folsack til Mads Nielsen i Mejsling.

Arveafkald fra Poul Joensen, borger i Varde.

Arveafkald fra Mads Joensen.

154b: (første side på filmrullen M 30895)

Skovfoged Svend Nielsen angav skovhugst.

1722 - 10. marts:

20/1. Dom: Dragonen Ole Andersen af Håstrup ctr. svogeren Hein Frandsen af Smidstrup for løn og arvepart. - Ole Andersen har bevist, at han har tjent sin svoger Hein Frandsen i 10 år og har fortjent de første 2 år mindst 8 slettedaler pr. år og de sidste 8 år 10 slettedaler pr. år, tilsammen 96 slettedaler, såsom han var flittig og duelig ved gårdens dyrkning. Hein Frandsen har herimod anført, at han ikke har fæstet Ole Andersen for nogen løn, og Ole Andersen heller ikke har været hos ham som nogen tjenestekarl, men som en søn og broder af huset har nydt ophold, klæder og skolegang og ikke gjort andet arbejde, end hvad han havde lyst til, såsom han har rådet sig selv og lært at hjule og gøre snedkerarbejde. Hein Frandsen har stillet kontraregning i udsigt, hvis ikke Ole Andersen frafaldt sagen, men en sådan er ikke fremkommet. Han har ikke bestridt, at Ole Andersen har tjent ham flittigt og dueligt. Retten dømmer ham til at betale den optjente løn, dog med moderation under hensyn til, at Hein Frandsen har været udsat for ildsvåde. Beløbet sættes derfor til 60 slettedaler. - Ole Andersen har også gjort krav på en arvepart; men han har hverken fremlagt skiftebrev eller kontrakt, der kunne vise boets stilling, da Hein Frandsen overtog stedet, eller da Ole Andersens moder døde. Så retten kan ikke tilkende ham noget.

Læst forordning af 13/2, der nærmere forklarer forordningen af 15/1-1701 om, hvad besætning der skal være til en bondegård på over 8 tdr. hartkorn.

Læst plakat af 6/2 om, at ingen vintapper eller værtshusholder i København eller andetsteds har

pligt til imod sin vilje at optappe vin eller andre drikkevarer for fremmede uden kontant betaling.

24/2. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 31/3

155: (sidste side på filmrullen M 30849)

(Se 27/1). Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 24/3

Jens Pedersen af Gammelby mølle ctr. jægermester Zeplin til Refstrup. Jens Pedersen får tingsvidne ang. en revers, som han ikke håber vil være til hinder for hans lovlige køb og skøde.

155b:

3/3. Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 24/3

156:

Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. 24/3

Hans Bachman ctr. en del rytterbønder i Rugsted for skovhugst. 24/3

1722 - 17. marts:

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle ctr. Jens Madsen og Stafen Iversen af Bække. 8/4

Sr. Hans Henriksen af Lille Velling ctr. Niels og Jørgen Henriksen ibidem. Han forelægger et syn samt et forlig. De sagsøgte svin har gjort skade på hans engbund og rugland. Den skal de udbedre og herefter holde deres svin forsvarligt ringet.

Jens Simonsens påboende gård i Dons løvbudt 1. gang.

1722 - 24. marts:

10/3. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. 31/3

156b:

Oberforster og vildtmester Hans Bachman får tingsvidne ctr. Lejrskov bymænd ang. skovhugst.

157:

10/3. Hans Bachman ctr. en del rytterbønder i Rugsted for skovhugst. Stævning på fol. 166. 8/4

Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. 8/4

10/3. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 14/4

158:

10/3. Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 8/4

Ædle og velvise borgmester Hans Pedersen af Kolding ctr. fru jægermesterinde Brochdorfs på Ødsted ang. en ålegård. 21/4

158b:

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

Jens Simonsens gård i Dons lovbudt 2. gang.

1722 - 31. marts:

Læst forordning af 9/3 om, at alle slags fedevarer må udføres.

24/3. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. De efterlyses 2. gang. 8/4

Thomas Vosgraf af Bække for moderen mad. Boeld Vosgraf ctr Niels Thonbo af Gammelby i Riberhus amt. 14/4

159:

10/3. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 14/4

Sognepræst til Verst og Bække menigheder, Hartvig Spleth får tingsvidne ang. anneksgården i Bække, som har været ubeboet i 8 år.

10/2. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. 14/4

160b:

1722 - 8. april:

17/3. Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle ctr. Jens Madsen og Stafen Iversen af Bække. Udsat til 21/4, men ikke set igen.

24/3 (tingbogen viser tilbage til 17/3). Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. 21/4

24/3 (tingbogen viser tilbage til 17/3). Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 21/4

31/3. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. De efterlyses igen. Udsat til 21/4, men ikke set før 28/4

24/3 (tingbogen viser tilbage til 17/3). Hans Bachman ctr. en del rytterbønder i Rugsted for skovhugst. 21/4

161b:

Christen Simonsen i Dons mølle for sig og myndlingen Anne Simonsdatter og for hans sl. søster Anne Simonsdatters arvinger og for hans svoger Frands Nielsen i Stensgård, der er gift med hans søster Kirsten Simonsdatter, samt Søren Simonsen af Hjelmstrup, Hans Simonsen i Lilballe med myndling Cathrine Simonsdatter og Jes Simonsen i Brøndsted mølle lovbød 3. gang deres sl. fader Simon Sørensens fradøde gård i Dons. Velagte Jens Simonsen af Dons begærede som søn af huset skøde.

162:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1722 - 14. april:

31/3. Thomas Vosgraf af Bække for moderen mad. Boeld (Bodil) Vosgraf ctr Niels Thonbo af Gammelby i Riberhus amt. 28/4

31/3. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 21/4

162b:

24/3. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 21/4

Skovfoged Peder Krat i Vinding angav skovhugst.

Obligation fra birkeskriver Just Christian Lund af Viuf til velagte Iver Carlsen, tjenende sognefoged Jens Andersen i Viuf, på 46 rdl. 4 mk., som er tilfaldet ham som arv efter forældrene.

Jens Andersen er sætteskriver:

31/3. Rytterbonden Hartvig Hansen af Viuf (ved birkeskriver Just Lund) ctr. enken Ellen Madsdatter af Landrupgård for gæld. - Forlig. Ellen Madsdatter er enke efter Peder Bull på Landerupgård. Ved skiftet efter denne har Hartvig Hansen påstået et større tilgodehavende, som er opstået ved deres handel. Han har allerede under Peder Bulls dødsleje erindret den døende om gælden, men ingen har hørt beløbets størrelse nævnt. Oplysning herom har kun kunnet fås hos Hartvig Hansens hustru Sophie Madsdatter, der er datter til Ellen Madsdatter og steddatter til afdøde Peder Bull. Som part i sagen har hun kun fået lov til at vidne uden edsaflæggelse. Hun har kunnet oplyse, at nogen tid inden Peder Bulls død har denne og hendes mand opgjort deres mellemværende til 309 slettedaler. Herover var Peder Bull brudt i gråd og havde sagt, at hvis han

skulle betale så mange penge, måtte han sælge gården. Datteren havde sagt, at han kunne betale pengene af efterhånden. Han havde så leveret et par stude, der var blevet kvitteret med 50 slettedaler, skønt de kun var 20 værd. - Ved forliget erklærer Hartvig Hansen sig tilfreds med at få 60 slettedaler. Til gengæld lover Iver Bull af Eltang, Poul Andersen af Sønder Vilstrup, Hans Pedersen Kyed af Bjert, Jørgen Rasmussen af Viuf og Peder Iversen af Sønder Vilstrup, at den, som får Landerupgård i fæste, skal betale Hartvig Hansen pengene, inden fæstet tiltrædes. De kautionerer solidarisk for hinanden.

163:

1722 - 21. april:

14/4. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 28/4

14/4. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. Udsat til 19/5, men set igen 5/5

Læst proklama om, at Eltang sogns konge- og kirketienende, som tilhører krigskommissær Ducke, skal sælges på auktion.

8/4. Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. 5/5

163b:

8/4. Hans Bachman ctr. en del rytterbønder i Rugsted for skovhugst. Tingsvidne.

24/3. Ædle og velvise borgmester Hans Pedersen af Kolding ctr. fru jægermesterinde Brochdorfs på Ødsted ang. en ålegård. 28/4

8/4. Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 5/5

1722 - 28. april:

21/4. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 12/5

8/4. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. 12/5

164:

21/4. Borgmester Hans Pedersen af Kolding ctr. fru jægermesterinde Brochdorfs på Ødsted ang. en ålegård. Udsat til 5/5, men ikke set igen. (Se dog skøde 16/6)

14/4. Thomas Vosgraf af Bække for moderen mad. Boeld (Bodil) Vosgraf ctr Niels Thonbo af Gammelby i Riberhus amt. Udsat til 12/5, men ikke set igen. Sagen drejer sig vist om opsigelse af fæste, og Bodil Vosgraf vil føre bevis for de forbedringer, hun har foretaget på huset, siden hun fik

det i fæste af mag. Lucas Debes.

1722 - 5. maj:

21/3. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 12/5

164b:

Rytterbonden Claus Henrichsen Maler ctr. Niels Jensen Ottersbøl i Pjedsted for vold. 19/5

Byfoged Peder Høeg er iflg. resolution fra amtmand Woyda sættemdommer i følgende sag, fordi den indeholder beskyldninger imod birkedommeren. Skønt birkedommeren mener, at dette strider imod lovens 3-4-4, viger han dog sædet af respekt for amtmanden.

Regimentskriveren ctr. inspektør Jørgen Andersen af Binderup i Haderslevhus amt for toldsvig. 12/5

166:

21/4. Jep Vedstesens af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 19/5

Peder Knudsen af Uhre lovbød sin gård 1. gang.

Hans Bachmans stævning af Rugsted mænd, se fol. 157.

21/4. Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. (Mikkel Andersen i Bølling) Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. 27/5

1722 - 12. maj:

28/4. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 19/5

5/5. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 27/5, se også 19/5

167:

Byfoged Peder Høeg er sættemdommer:

5/5. Regimentskriveren ctr. inspektør Jørgen Andersen af Binderup i Haderslevhus amt for toldsvig. 27/5

168:

28/4. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. 27/5

Peder Knudsen af Uhre lovbød sin gård 2. gang.

1722 - 19. maj:

12/5. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 2/6

5/5. Jep Vedstesens af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. 2/6

5/5. Rytterbonden Claus Henrichsen Maler af Pjedsted ctr. skovfoged Niels Hansen (Ottersbøl) ibidem for vold. 2/6

168b:

(12/5. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem.) Søren Nielsen Ougesen af Trelde erkender at have sagt nogle fornærmelige ord til Jens Pedersen Møller af Gammelby mølle. Han beder om forladelse og lægger 1 mk. i det fattiges kasse i retten.

Peder Knudsen af Uhre i Lejrskov sogn lovbød 3. gang sin påboende gård. Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov begærede skøde på vegne af Peder Knudsens hustru Kirsten Lasdatter.

169:

Skøde efter lovbydelsen.

1722 - onsdag den 27. maj efter pinsehellig.:

Skovfoged Jens Krag af Oksvig angav skovhugst for Jerlev herred.

Ditto for Brusk herred.

Ditto for Elbo herred.

Skovsyn over Anst herred.

Ditto over Holmans herred.

169b:

12/5. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 9/6

170:

Byfoged Peder Høeg af Fredericia er sættestemmer:

170b:

12/5. Regimentskriveren ctr. inspektør Jørgen Andersen af Binderup i Haderslevhus amt for toldsvig. - Jørgen Andersen har fået opsyn med strand- og vadestedsriderne mellem Ribe og Kolding. En dom er blevet afsagt på Kolding byting 9/3. Der er vistnok anført nogle beskyldninger imod birkedommer Thomas Ebbesen om, at han har været med til at lægge råd op imod Jørgen Andersen. Jørgen Andersen har opfordret forskellige personer til med hans vidende at arrangere ulovlig kvægtransport over toldskellet, så at han kunne pågribe dem og blive belønnet med forfremmelse for det. Idag har der været et indlæg fra Thomas Ebbesen, der hævder, at hans eneste andel i sagen er, at han har udfærdiget stævningen, hvilket er hans embedspligt, og han kalder Jørgen Andersen for generalløgner og æretyv for at udfordre ham til stævnemål. Tingsvidne.

171:

Christen Poulsen af Rugsted lod læse en aftægtskontrakt med Søren Pedersen ibidem. Han afstår sin halve fæstegård.

5/5. Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. (Mikkel Andersen i Bølling) Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. 16/6

12/5. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. 2/6

1722 - 2. juni:

19/5. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 16/6

Regimentskriveren ctr. Niels Aagesen Smed af Ågård. 16/6

171b:

27/5. Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen (Basse) og Iver Skolemester fra Vester Vamdrup. Udsat til domsafsigelse, 14/7

172:

19/5. Rytterbonden Claus Henrichsen Maler af Pjedsted ctr. skovfoged Niels Hansen (Ottersbøl) ibidem for vold. - Sidstnævnte erklærer Claus Maler og hustru for ærlige og skikkelige folk, og denne indrømmer, at han med sit stævnemål har reageret mere, end der var årsag til. Forlig.

19/5. Jep Vedstesens af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. Udsat til domsafsigelse, 14/7

1722 - 9. juni:

Skøde fra hofjægermester Jochum Christoffer von Zeplin til Refstrup til sønnen Christian Frederik von Zeplin på en gård i Vorbasse sogn ved navn Over og Neder Skjoldbjerg, der beboes af Jens Pedersen.

Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 16/6

172b:

27/5. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 23/6

173:

Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre ibidem for gæld. 23/6

Læst plakat af 6/6 fra byskriver Lunø i Fredericia om, at Eltang sogns konge- og kirketiende skal udbydes på auktion.

Oberst og kommandant Leegel af Fredericia fremlyser 2 stude 1. gang.

Jørgen Holm af Snoghøj efterlyser 2. gang en karl ved navn Anders Hansen, som er født i Gudsø og er bortgået uden hans vilje og vidende.

Niels Jensen af Grene Krog fremviste 2 levende ulveunger, som han har fanget på heden, hvilke straks ved tinget blev ophængt og manden hans penge betalt.

173b:

1722 - 16. juni:

Sr. Jens Jensen af Haderslev får på de 8 nævningers vegne tingsvidne ctr. Jacob Nielsen af Rødding ang. nogle svin, som han har gjort forprang med. Han har købt to af Christen Madsen Wind i Vester Vamdrup og tre af Niels Christensen ibidem.

9/6. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 30/6

175b:

2/6. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 23/6

2/6. Dom: Regimentskriveren ctr. Niels Aagesen Smed af Ågård. Sagen var rejst på grundlag af en klage fra Christian Kjærulf, sognepræst for Starup og Nebel menigheder, for respektløshed over for præstens gudelige formaninger. Der er vidner på, at han har sagt, han sked en hund i præsten og hans kommando, og at han har levet i uforligelighed med sin kone. Hans egen kone Maren Terkelsdatter vidner, at han har solgt hendes klæder og ført hende fra hus og hjem, og dersom han ikke vil forlade sin brændevinsdrikken, kan hun ikke være hos ham. Han har sagt, at han vil forlade hende og aldrig komme igen, men hun har opfordret ham til at bede Gud om nåde og fatte et godt sind. Dertil har han svaret, at han længe har bedt Gud om nåde, men at det ikke hjalp. Og så havde han sagt: "Gid Vor Herre få en ulykke; han må have sat et falsk hjerte i mig i stedet for et godt". Da

var han ganske beskænket. - Smeden har bedt om forladelse for hvad usømmeligt, han kan have sagt om præsten og hans kommando; men gudsbespottelsen har han nægtet. Han indrømmer, at der undertiden er faldet nogen misforståelse mellem ham og konen; men det er kommet af, at hun aldrig vil tie eller give ham et ord efter. - Dommen accepterer ikke konens vidnesbyrd imod ham, fordi hun snarere kan regnes for anklager end for vidne. Men det er bevist, at han har levet uforligeligt med sin kone og vist foragt for præstens gudelige formaninger til et bedre livs fremdragelse med ublu og grove ord, menigheden til største forargelse og et ondt eksempels efterladelse. Derfor eragtes for billigt, at Niels Aagesen ikke alene her for retten, men også i Starup kirke over for menigheden bør gøre præsten afbigt. Desuden skal han iflg. lovens 6-21-4 betale i mulkt til sognets fattige 4 rdl. Hvis han ikke betaler, skal han arbejde ved skubkærren i Fredericia en uge for hver rigsdaler.

176:

Christen Madsen af Velling ctr. Hans Mickelsen ibidem. Denne erklærer, at han ikke ved noget usømmeligt om Christen Madsen. Forlig.

Hans Lassen af Højen Stubdrup ctr. Christen Nissen af Højen ang. et forløfte for Lars Jensen Dragon. 30/6

Hofjægermester Bielcke får udmeldt synsmænd til at syne skovskade på Vamdrup Hovgård. Udsat til 23/6, men se 30/6 og 18/8.

27/5. Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. (Mikkel Andersen i Bølling) Søren Jensen og Jens Lassen, husmænd af Fuglsang. Udsættes til dom, 14/7

176b:

(Se 28/4). Skøde fra Hans Pedersen, borgmester i Kolding, til fru jægermesterinde Brochdorf på Ødstedgård i Bredstrup sogn på halvparten af en ålegård, som han har købt af Christen Meldal i Nykøbing d. 17/10-1698.

1722 - 23. juni:

Læst plakat om, at Håstrup hovedgård skal på auktion.

9/6. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 30/6

9/6. Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre ibidem for gæld. 30/6

177:

Hans Pedersen den ældre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den yngre. 7/7

177b:

16/6. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 30/6

Madame Runge af Almind ctr. Niels Andersen ibidem. Udsat til 7/7, men ikke set igen.

1722 - 30. juni:

16/6. Hans Lassen af Højen Stubdrup ctr. Christen Nissen af Højen ang. et forløfte for Lars Jensen Dragon. 14/7

178:

Sr. Hans Henriksen i Lille Velling ctr. fenrik Falck af Skærup for gæld. Udsat til 7/7, men først set 14/7

16/6. Hofjægermester Bielcke får tingsvidne om skovskade på Vrandrup Hovgårds skovparter.

23/6. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 28/7 (se også 14/7)

23/6. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. Udsættes til dom, men se igen 28/7

16/6. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 14/7

Hans Christensen af Viuf ctr. Anne Thomasdatter ibidem. 7/7

178b:

23/6. Dom: Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre ibidem for gæld. - Hans Pedersen den ældre har udstedt en ren panteobligation på 142 slettedaler og har ikke bevist at have betalt det ringeste. Han skal betale inden 15 dage. - Brødrene har regres til hinanden, hvis de kan bevise at have noget til gode hos hinanden. (Se igen 7/7)

Gælds brev fra Hans Poulsen til Jens Jensens enke Kirsten Nielsdatter i Hesselballe på 140 slettedaler med pant i hans påboende gård i Silkeborg i Grene sogn, som han har fået skøde på den 6/4-1722.

1722 - 7. juli:

179:

Hans Olesen af Andkær lod læse obligation og testamente: Oluf Jensen af Gårslev og hustru Birgitte Bertelsdatter testamenterer penge og bohave til deres børn Jens Olufsen, Mette, Marie og Karen Olufsdatter samt Hans Olufsen.

23/6. Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre. 21/7

179b:

23/6. Hans Pedersen den ældre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den yngre. 21/7

Poul Hansen af Store Anst lod udslette panteobligation udstedt af Hans Pedersen den ældre i Glibstrup (fol. 25), bortset fra løftet deri om, at Poul Hansen må nyde 2 dages klynegrøft og 3-4 læs gærdsel. Ellers er resten ophævet ved Nis Sørensens død.

30/6. Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. Udsat til 14/7, men først set 21/7

180:

1722 - 14. juli:

Krigsråd (Hans) Folsach får tingsvidne på det arbejde, der er udført for Kjeldkær af bønderne i Vork, Risgård, Refsgård, Oustrup og Bøgvad i Egtved sogn fra 1/10-1721 til pinsedag 1722. Hoveriet har bestået af pløjning, kløvning af brændevad, gærdselhugst og skovning. Bønderne spørges, om det hele er kommet med, idet de uden frygt kan sige det, da krigsråden ikke mere disponerer over dem som husbond. Men det bekræfter de, idet de takker krigsråden for god medfart i den tid, han har været deres husbond. De fire synsmænd, der har takseret hoveriet, skal være udmeldt den 9/7. Det er Laurids Madsen af Håstrup, Jens Andersen af Viuf, Jep Buch af Rugsted og Poul Mogensens af Ødsted.

180b:

(Se 30/6). Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 32 synsmænd udmeldes. 28/7

30/6. Sr. Hans Henriksen i Lille Velling ctr. fenrik Falck af Skærup for gæld. Udsat til 28/7, men ikke set igen. Også Inger Margrethe Lycke er stævnet. Sagsøgtes advokat tilbyder 4 slettedaler mod kvittering, men Hans Henriksen mener, tingbogen må være kvittering nok, og han vil også have for sagsomkostninger. Sagen udsættes for at Inger Lycke kan spørges, om hun vil betale dem. (NB: både en Hans Henriksen og en fenrik Falck er impliceret i Anne Hansdatters sag fol. 187).

181:

Laurids Christensens enke af Skærup lader afhøre vidner om skovhugst. 28/7

30/6. Hans Lassen af Højen Stubdrup ctr. Christen Nissen af Højen ang. et forløfte for Lars Jensen Dragon. Frafaldet, efter at Christen Nissen har lovet at betale de fordrede 4 rdl. samt 1 rdl. i omkostninger. Men han forbeholder sig regres til Hans Jensen af Højen.

Hans Kejsen af Herslev Højrup fører vidner. 28/7

30/6. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 21/7

181b:

2/6. Dom: Jep Vedstesen af Skanderup ctr. en del bymænd ibidem for udpantning. - Jep Vedstesen har sagsøgt de øvrige bymænd, fordi de har pantet ham for græsningspenge for overlodskvæg. Det er sket i overensstemmelse med deres videbrev af 27/9-1719 og efter en aftale på grandestævne i Thomas Ulfs hus sidste søndag før Valborgsdag 1721. Han har forsøgt at antaste selve aftalen den søndag samt videbrevet, der ikke er underskrevet af ham selv, og som i 1. post udviser nogle raderinger og rettelser. Blandt de dokumenter, han har fremlagt, er en ordre af 11/8-1721 fra regimentskriver Kasbjerg til Skanderup mænd om, at de for året 1721 skulle rette sig efter deres vide af 4/6-1700 med 1 mk. i græspenge for hvert af Jep Vedstesens overlods kvæg, samt at de skulle levere ham pantet tilbage. Om rettelsen i det nyere videbrev har videregæden Jens Andersen forklaret, at den forrige degn Knud Friis havde renskrevet videbrevet og rettet det igen efter en fejlskrift, men rettelsen var foretaget, inden videbrevet blev ratificeret af amtmanden. Herimod har Jep Vedstesen skaffet en erklæring fra degnen, der nu er degn i Vorbasse sogn, om, at han ikke har rettet i videbrevet, og at den, som sligt påsiger ham, skal passere for ingen ærlig mand. Desuden har han fremlagt ekstrakter af det gamle videbrev af 4/6-1700 og af byens græsningsbog samt nogle erklæringer fra andre lodsejere om, at det gamle videbrev var det bedste, ligesom han har ført vidner om, at det kun var ham, man havde effektueret bestemmelsen om græsningspenge overfor. - De sagsøgte har bevist, at det nye videbrev er gyldigt, og at beslutningen om betaling af 2 mk. pr. stk. overlodskvæg er truffet rigtigt ved grandestævnet før Valborgsdag efter videregædens forslag. Kun Jep Vedstesen har protesteret, de fleste af de øvrige har samtykket i tavshed. - I sagen indgår også en redegørelse for, hvorledes man forholdt sig med tildeling af græsning til husmændenes kvæg. - Retten kender, at Jep Vedstesen skal betale græsningspengene samt de i vedtægten fastsatte bøder til byen. Men da han ikke har underskrevet videbrevet, kan han ikke dømmes til at betale bøder til kongen, da loven ikke selv foreskriver sådanne ved udpantning. - I videbrevet af 27/9-1719 har retten ikke fundet noget, der strider imod lov og ærbarhed, så den kan ikke underkende det; Skanderup bymænd skal fortsat holde sig det efterretteligt, idet der dog ikke er noget, der forhindrer dem i at ændre det, som de kan blive enige om det til byens større nytte og opkomst. - Uoverensstemmelsen mellem videregæden Jens Andersen, som alene har tillagt degnen Knud Friis rettelsen i videbrevets 1. artikel, og degnens svar herpå udsættes til videre lovmål, om nogen af dem ønsker revance. - De sagsøgte påstand om, at Jep Vedstesen skal mulkteres, kan ikke efterkommes. Han har ikke i sin procedure graveret nogen. Han skal betale 4 rdl. i sagsomkostninger og ikke mere, siden det især er modpartens fuldmægtig, der har været årsag til processens langvarighed.

183:

2/6. Dom: Vildtmester Hans Bachman ctr. to krybskytter, dragonerne Nis Michelsen (Basse) og Iver Skolemester fra Øster (Vester?) Vamdrup. - Thyge Nissen og Lauge Thomsen af Bastrup har bevidnet, at de to sagsøgte er blevet antruffet i Fahres (Farris?) skov med skydevåben af Peder Bachman. Nis Michelsen havde opfordret Iver Skolemester til at skyde Peder Bachman, og han gjorde også forsøg på det, efter at han først havde slået Peder Bachmans hest i hovedet så hårdt med geværet, at skæftet gik i stykker. - De skal pågribes, hvorsomhelst de kan findes, og ifølge jagtforordningen af 8/12-1688 samt forordningen af 3/5-1717 om ulovligt krybskytteris afskaffelse i vildtbanen skal de straffes med brændemærkning i panden andre til eksempel og afsky. Skarpretterens gebyr og sagens omkostninger betales af deres gods og midler.

Skovfoged Svend Nielsen angav skovhugst.

16/6. Dom: Forrige forpagter af familie- og folkeskatten Claus Jessen på Staugård ctr. Søren Jensen og Jens Lassen (Hansen?), husmænd af Fuglsang, samt Michel Andersen og Anders Iversen af Bølling som deres husbønder. - Søren Jensen og hustru har i nogle år beboet Michel Andersens kassehus i Fuglsang. I et andet kassehus, som ejes af Anders Iversen, bor Jens Lassen og hustru. Denne har før været gift med afdøde skovfoged Jens Krog, men har nu beboet huset sammen med Jens Lassen et år. Begge ægtepar betaler husleje ved (foruden at betale den ordinære afgift til kassen) arbejde og rede penge, så at bønderne har kunnet spare løn og kost til tjenestefolk og har unddraget skatteforpagteren deres folkeskat, som de ellers skulle have betalt for deres tyende. Forordningen af 31/12-1700 befaler, at inderster og alle de, som opholder sig på landet og hverken har fæstet gård eller hus eller er i nogen virkelig tjeneste hos nogen, skal betale hver termin 3 mk. pr. mandsperson og 1 mk. pr. kvindeperson. I en rentekammerskrivelse til regimentskriver Hachsen af 25/1-1696 siges der, at ingen husmænd, som bor for selvejer, hvortil kongen har herligheden, kan anses for andet end inderster. - Derfor dømmes Søren Jensen og Jens Lassen til at betale hhv. 15 rdl. og 3 rdl. (samt sagsomkostninger). Jens Lassens hustru skal ikke betale for de år, da hun boede der sammen med sin daværende mand skovfogeden, fordi skovforordningen af 31/1-1710 befrier alle skovfogeder for ordinære og ekstraordinære skatter. - Skulle fuld betaling ikke hos Søren Jensen være at erholde, eftersom hans bæster og andet ejende er taget under sekvestration, da han er arresteret for tyveri, men endnu ikke dømt, skal Michel Andersen betale sin husmands restance og sagsomkostninger. Da det ventes, at Jens Lassen kan rette for sig, så bliver Anders Iversen sagesløs.

184:

1722 - 21. juli:

7/7. Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre. (vist begge sager). 4/8 (se 5/8)

Jens Pedersen af Gammelby mølle opbød for sig og broderen Rasmus Pedersen af Pjedsted som formyndere for sl. Nis Markussen i Brøndsted mølle hans børn disses efterladte arv, 880 rdl.

14/7. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 15/9 (se 16/9)

184b:

7/7. Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. 28/7

185:

1722 - 28. juli:

30/6. Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen af Fuglsang for hestetyveri. 4/8

185b:

Rytterbønderne Peder Jørgensen og Hans Madsen af Nørre Bjert samt Bertel Jespersen af Skanderup ctr. vadestedsriderne Gabriel Andersen Kruse og Kasten Haagensen. 4/8

186:

30/6 (se også 14/7). Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 11/8

186b:

14/7. Hans Kejsen af Herslev Højrup får tingsvidne. - Niels Michelsen var den 15/6 inde hos Maren sl. Jesper Andersens i Fredericia, hvor han købte noget salt, som han lod stå i deres poser, mens han var i byen at drikke øl for en skilling. Da han kom tilbage, var poserne borte. Værtinden foreslog at lede i nogle sække, som stod der; hvilket hun så gjorde selv, men uden at finde dem. Hans Kejsen sagde: "Da lad mig lede i mine sække, efterdi jeg har været ude i byen, at ikke nogen skal råbe efter mig". Det gjorde han, og uventet fandt han poserne der. Han svor med høje eder, at han ikke vidste, hvordan poserne var kommet der. Der nævnes nogle andre bønder, som også har været til stede.

187:

14/7. Madame Anne Hansdatter, sl. Laurids Christensens enke af Skærup, fører vidner om skovhugst. (Der er nævnt en Hans Henriksen og en fenrik Falck). 18/8

188:

Jochum Poppe, aftakket rytter, nu boende i Skanderup, ctr. Jens Skræder og Karen Laskone i Lunderskov. Disse forklarer, hvorfor de ikke har givet ham besked om Maren Steffensdatters død, og gør rede for, hvad hun har efterladt sig.

21/7. Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. 4/8

Regimentskriveren ctr. Apelone Christensdatter af Andkær for lejermål. Udsat til 11/8, men ikke set igen.

188b:

1722 - 4. august:

28/7. Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. 11/8

189:

Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

28/7. Dom: Sag ctr. Søren Jensen og Hans Nielsen (Fynbo) af Fuglsang for hestetýveri. - To heste

er blevet stjålet fra Søren Pedersen og Terkel Andersen af Kalhave. De har mistænkt Søren Jensen og Hans Nielsen for tyveriet og sendt karlene Jens Pedersen af Kalhave og Christen Nissen af Højen til sognefogeden Søren Simonsen af Hjelmstrup, med hvem de arrangerede nogle vagthold i Fuglsang. Heri deltog også birkedommerens karl Frederik Mogensen og dennes søn Mogens Frederiksen. Hen mod midnat hørte de vagthavende, at der kom en (eller flere) ridende med nogle heste, og noget efter fandt de de eftersøgte heste forspændt Hans Nielsens vogn uden for hans hus. De så ingen mennesker, men mens de befandt sig der, kom Søren Jensen ridende forbi, og de vekslede nogle ord med ham. Sognefogeden lod de to karle tage hestene med tilbage til Kalhave. - Anklageren er regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard. Søren Jensen og Hans Nielsen har forsøgt at få Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle til at føre deres sag, men han har afslået. Så bliver birkeskriver Just Lund udpeget til at føre deres sag, hvilket han gør med stor ihærdighed, indtil han bliver afløst af byfoged Peder Høeg af Fredericia. - Anklageren har haft mange vidner at fremføre, og dommen gennemgår dem usædvanlig detailleret. Sognepræsten bevidner, at Hans Nielsens hustru Karen Davidsdatter over for ham har tilstået, at Søren Jensen har stjålet hestene og spændte dem for hendes mands vogn, mens han selv lå i sin seng. Desuden vidner han, at Hans Nielsen på grund af fattigdom og mange uforsørgede, hungrige børn ikke i alle måder er i stand til at ernære sig lovligt, hvorimod Søren Jensen nok har øvet sig i et og andet, selv om hans børn og nød ikke tvang ham til det. Men Karen Davidsdatters egne øvrige udtalelser stemmer ikke med det, som præsten har fortalt. Hun har i det hele taget været så ustabil i sine forklaringer, at retten beslutter at se helt bort fra hendes udtalelser. Bl.a. har hendes forklaringer en overgang ført til, at Søren Jørgensen Grøn af Vork blev tiltalt som medskyldig, idet hestene skulle have været opstaldet hos ham, efter at de var blevet ført bort fra Kalhave. - Sognefogeden Søren Simonsen har vidnet, at Søren Jensen selv har tilstået over for ham at være gerningsmanden, forført dertil af Hans Nielsen. Og et lignende vidnesbyrd har sognefogedens kone Maren Jensdatter på et langt senere tidspunkt aflagt. Begge udsagn benægtes af Søren Jensen, der nok erkender at have været hos Søren Simonsen, men det var, fordi hans kone havde hidkaldt ham. - De, som holdt vagt om natten ved Hans Nielsens hus, er ikke i overensstemmelse med hinanden i deres vidnesbyrd. I det hele taget overvejer dommeren meget nøje, hvilke uoverensstemmelser vidnesbyrdene udviser, og hans konklusion er, at de to anklagede må frikendes. Hans Nielsen, der under hele sagen har været hjemme, så han kunne passe sine børn, tilkendes vel af den grund ingen erstatning. Men heller ikke Søren Jensen, der har siddet fængslet, skal have erstatning, for de har nemlig med deres handle måde været med til at kaste mistanke på sig selv, og i den henseende kommer præstens vidnesbyrd til at spille en rolle. - Både anklager og forsvarer vil have sagen appelleret til højesteret, anklageren for at få de to mænd dømt, og forsvareren for at få tilkendt Søren Jensen erstatning. Anklageren forlanger, at Søren Jensen skal blive i fængsel indtil sagens endelige afslutning.

194b:

28/7. Rytterbønderne Peder Jørgensen og Hans Madsen af Nørre Bjert samt Bertel Jespersen af Skanderup ctr. vadestedsriderne Gabriel Andersen Kruse og Kasten Haagensen, som har opbragt noget kvæg i skoven i den formening, at det skulle smugles over fjorden. - "Og som klokken allerede var hen imod 12 slet, så blev denne sags videre førelse opsat til imorgen kl. 6 formiddag".

195b:

1722 - 5. august:

Foranstående sag fortsat. Tingsvidne.

197b:

21/7. Hans Pedersen den yngre af Glibstrup ctr. broderen Hans Pedersen den ældre. 25/8

(21/7?). Hans Pedersen den ældre ctr. Hans Pedersen den yngre. 25/8

198:

Hans Pedersen den ældre ctr. Søren Pedersen af Gelballe. 25/8

Peder Pedersen af Rands ctr. Niels Sørensen Skouenborg af Gårslev, som har overfuset ham med ærerørige ord under høvlingen på Fredericia mark. Forlig, idet sidstnævnte gør afbigt.

198b:

Jens Pedersen, møller af Gammelby mølle, opbød 3. gang for sig og broderen Rasmus Pedersen i Pjedsted 880 rdl. i børnepenge efter sl. Niels Markussen af Brøndsted mølle.

1722 - 11. august:

Søren Simonsen af Hjelmdrup ctr. byfoged Peder Høeg af Fredericia ang. Jens Andersen og hustru af Egtved. 25/8

28/7. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 25/8

199:

Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. 1/9

200:

4/8. Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. Udsættes til dom, 1/9

1722 - 18. august:

28/7: Madame Anne Hansdatter, sl. Laurids Christensens enke af Skærup, fører vidner om skovhugst. 1/9

(Se 16/6). Jep Vedstesen og Jens Andersen af Skanderup afhjemler et syn på Vranderup Hovgårds skovpart Nørtoft.

1722 - 25. august:

200b:

11/8. Søren Simonsen af Hjelmstrup ctr. byfoged Peder Høeg af Fredericia ang. Jens Andersen og hustru af Egtved. 15/9

203:

5/8. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. (Vistnok alle sagerne). 1/9

11/8. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 1/9

1722 - 1. september:

11/8. Dom: Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. - Smedekonen har skældt Johanne Madsdatter på hendes ære, bræget ad hende og lukket efter hende, og hun har skældt hendes søster for en tredobbelt hore. Det var fordi hun ikke måtte bage hos hende. Udenfor Johanne Madsdatters vindue har hun råbt: "Gudskelov, jeg er hverken tyv, skarn, horebåren eller kagstrøgen som hendes faster". Hun dømmes til at gøre afbigt i retten. (Se 10/11)

203b:

11/8. Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. 8/9

204:

Madame Anne Hansdatter, enke efter sl. Laurs Chrisensen i Skærup, får tingsvidne om en eg, som Rasmus Damkjær i Skærup for 4 år siden gav Hans Henriksen. Har den stået på Hans Lauridsens eller hans moders skovskifte?

204b:

Meulengracht af Skærup ctr. fenrik Bone Falck i Skærup. Forlig.

205:

25/8. Søren Jørgensen Skøtt og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 8/9

25/8. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. (Vistnok alle sagerne). 15/9 (se 16/9)

Niels Andersen af Ankershus fremlyste en hoppe, som smeden Niels Aagesen af Ågård har leveret ham til underpant, indtil han har betalt ham 4 rdl. for et bæst, som han har haft at ride på. Fremlysningen sker for det tilfælde, at hesten skulle tilhøre en anden.

1722 - 8. september:

Niels Andersen af Ankershus fremlyste en hoppe 2. gang.

1/9. Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. 30/9

206b:

1/9. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 6/10

Byfoged Peder Høeg af Fredericia ctr. degnen Oluf Jensen af Egtved m.fl. 15/9

208:

Regimentskriveren ctr. Marquor Sørensen af Egum, som har overfaldet ladefoged Hans Elkjær. Udsat til 22/9, men ikke set igen.

1722 - 15. september:

Skovfoged Jens Krog angav skovhugst.

Skovfoged Jens Pedersen af Hjarup angav skovhugst.

Regimentskriveren fører iht. ordre af 1/9 fra kammerkollegiet vidner over 2 rytterbønder, Frederik Christensen Raun og Jep Nielsen Snedker, begge af Pjedsted, angående deres tilstand, da de er kommet i gæld til Pjedsted kirke. Synsmænd afhjemler deres syn og bevidner, at Frederik Christensen har slæbt og stræbt nok så meget, som nogen mand i byen kunne gøre, ja forbedret bygninger og grund i de 10 år, han har været ved stedet, men han har mistet 14 plovbæster og 12 fæhøveder. Jep Nielsen Skræder har også mistet bæster m.m.

208b:

8/9 (og 25/8). Byfoged Peder Høeg af Fredericia ctr. degnen Oluf Jensen af Egtved m.fl. ang. stævning til Jens Andersen og hustru i sagen ctr. Søren Jensen. Udsættes til i morgen.

211:

1722 - 16. september:

Ovenstående sag fortsat. 30/9

212b:

8/9. (Tilsyneladende samme sag). Peder Høeg har skaffet stemplet papir, så han kan fortsætte sin sag. (30/9)

21/7. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. 30/9

1/9. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. (Vistnok alle sagerne). 30/9

213b:

1722 - 22. september:

Regimentskriveren efterlyser 1. gang en karl ved navn Peder Christensen, som igår er bortkommet fra Seest præstegård.

1722 - 30. september, dagen efter St. Michels dag:

Læst befaling af 14/9, at ingen må fiske i kongens åer eller damme.

16/9. Byfoged Peder Høeg af Fredericia ctr. degnen Oluf Jensen af Egtved m.fl. ang. stævning til Jens Andersen og hustru i sagen ctr. Søren Jensen. 13/10

214:

16/9. Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. Udsættes i 6 uger. Se dom 10/11

8/9. Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. 27/10

215:

16/9. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. (Vistnok alle sagerne). 13/10

216:

Jes Simonsen af Brøndsted mølle tinglyser afkald for børnene Markus Nielsen, Maren Nielsdatter og Søren Nielsen, børn af afdøde Niels Markussen, som beboede Brøndsted mølle, med kvittering for 880 rdl., som er modtaget af deres moder Maren Sørensdatter og hendes nuværende mand Jes Simonsen.

216b:

Jens Lydum fra Estrup ctr. Jep Faarkrog af Lejrskov for gæld. 13/10

Regimentskriveren lader proklamere, at der skal holdes skifte i Borlev efter sl. Oluf Jensen Wenborg.

1722 - 6. oktober:

Rytterbonden Peder Nielsen af Møsvrå anmelder ildsvåde.

Regimentskriveren efterlyser 3. gang Peder Hansen af Seest, som er escaperet den 21/9.

217:

Anne Marie Jensdatter af Bølling lovbyder 1. gang gården, som Germand Poulsen påbor.

8/9. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 20/10

Læst forordning om kornskatten for 1723.

Læst plakat fra generalkommissariatet, at kornleverance af rug og havre til magasinerne skal opbydes på auktion.

1722 - 13. oktober:

30/9. Jens Lydum fra Estrup ctr. Jep Faarkrog af Lejrskov for gæld. 10/11

Oberforster og vildtmester Hans Bachman til Estrup og Skodborghus ctr. hr. doktor Johannes Fischer af Ribe om to tofter i Vorbasse. 10/11

30/9. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 3/11

218:

30/9. Byfoged Peder Høeg af Fredericia ctr. degnen Oluf Jensen af Egtved m.fl. ang. stævning til Jens Andersen og hustru i sagen ctr. Søren Jensen. - Og Søren Simonsen af Hjelmstrup ctr. Peder Høeg. Tingsvidne.

Sl. skovfoged Svend Nielsens enke i Drejers skovfogedhus lod læse kontrakt om aftægt og arv mellem Svend Nielsen og sønnen Søren Svendsen, til hvem han har afstået sin skovfogedtjeneste ved sin død. Søren Svendsen lover at give moderen nødtørftigt ophold samt 40 slettedaler til hver af søstrene Karen og Else m.m.

218b:

Anne Hansdatter, sl. Laurids Christensens enke i Skærup, lod læse obligation til ridtmester Casten Brun i Børkop på 100 slettedaler. Hendes lavværge, skovrider Johan Brandt, og hendes søn Hans Lauridsen er medunderskrivere.

1722 - 20. oktober:

6/10. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 3/11

219:

Jens Pedersen Møller af Gammelby mølle på vegne af Herslev Højrup bymænd ctr. Peder Nielsen Riber af Sønder Vilstrup, som har lovet dem at holde skole. 27/10.

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle lovbyder som formynder for Anne Marie Jensdatter af Bølling den 1/4 af gården, som hun har arvet efter sine forældre, og som Germand Poulsen bebor. Denne og hans trolovede fæstemø Else Jensdatter fra Sønder Vilstrup begærer skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse. Af jordene er undtaget det, som er separeret til Jubelholm.

219b:

Jep Nielsen Bredstrup opbød 1. gang 100 rdl. for Anne Marie Jensdatter af Bølling, som han er værge for.

Peder Nielsen af Stallerup opbød 1. gang 54 slettedaler som værge for Lene Jensdatter af Kongsted.

Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. Christen Hansen ibidem for skovhugst. Denne tilstod. 3/11

Sognefoged Hans Simonsen af Lilballe efterlyste 2 stude.

Anders Poulsen Skomager i Vejle fremlyste en stud 3. gang.

1722 - 27. oktober:

30/9. Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. 10/11

Læst kgl. befaling af 5/10 til stiftamtmanden ang. en fransk snaur eller bark, som af 4 passagerer skal være bemægtiget, at anholdes, om den i nogen havn måtte indløbe.

Læst plakat om en del jordegods i Vorbasse sogn, som skal på auktion den 26. november.

220:

20/10. Jens Pedersen Møller af Gammelby mølle på vegne af Herslev Højrup bymænd ctr. skolemester Peder Nielsen Riber af Sønder Vilstrup, som har lovet dem at holde skole. Den sagsøgte indleverer 6 1/2 slettedaler og får så lov til at blive i Sønder Vilstrup.

Læst afkald: Ole Pedersen Engeltoft, degn til Verst og Bække menigheder, er kommet i ægteskab med Maren Mickelsdatter af Oustrup. Hendes stedfar har udbetalt hende arven efter hendes afdøde far Mickel Andersen og også det, som kan tilkomme hende efter hendes moder Sidsel Mickels. Jens Pedersen Skovfoged anmeldte skovhugst.

Jens Olesen Riisør lovbød Amhede gård 2. gang.

De 100 rdl. børnepenge tilhørende Anne Marie Jensdatter i Bølling og de 54 slettedaler tilhørende Lene Jensdatter af Kongsted blev opbudt 2. gang.

Sognefoged Hans Simonsen af Lilballe efterlyste 2 stude 2. gang.

1722 - 3. november:

20/10. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 17/11

Sognefogeden Jep Faarkrog af Lejrskov (v. Hans Pedersen af Jordrup) ctr. Peder Andersen Koed af

Hjarup. Udsat til 10/11, men er ikke set igen. Dog synes sagen at være en udløber af Jens Lydums sag ctr. Jep Faarkrog, idet denne ved retsmødet den 10/11 vil aflægge ed på, at han og Peder Koed har været fælles om et vist køb, og at han forlængst har betalt sin part til Peder Koed.

13/10. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 17/11

Niels Jensen af Eltang ctr. Hans Pedersen af Herslev med husbond og formynder Niels Pedersen ibidem. 10/11

Peder Nielsen af Stallerup opbød 3. gang 54 slettedaler børnepenge for sin myndling Lene Jensdatter af Kongsted.

220b:

Læst amtmandens plakat af 2/11 om skifte i Børkop efter ridtmester Bruns frue.

Regimentskriveren bekendtgør auktion på Fobeslet over 1201 læs hø.

Sognefogeden Hans Pedersen af Jordrup fremlyste 2 heste.

20/10. Skovrider Johan Brandt af Andkær ctr. Christen Hansen (kaldes her Jørgensen) ibidem for skovhugst. Udsat til 10/11, men ikke set igen.

Niels Nissen af Bramdrup efterlyste en hest.

Jens Olesen Risøe fra Søholme lovbød 3. gang sin påboende gård, Amhede kaldet, i Egtved sogn. Sr. Steen Rasmussen af Amhede og kæreste Birgithe Marie Malsøe begærede skøde.

Skøde efter ovenstående lovbydelse fra Jens Olesen Risøe og hustru Alheede Cathrine Bredals af Søholm til Sten Rasmussen på Amhede og hans kæreste på gården Amhede i Egtved sogn, som sælgerne har erhvervet ved skøde af 14/1-1718.

221:

1722 - 10. november:

Peder Mortensen af Haareby (Hårby) og Jørgen Sørensen af Bollers (?) af Fyn indfandt sig med rejseseddel fra deres sognepræst og ridefoged Christian Hansen af Brahesborg og vedkendte sig de to heste, som blev fremlyst 3/11. Kvartermester Mogens Leegaard af Viuf kautionerede. Retten udstedte en seddel til (sognefoged) Hans Pedersen i Jordrup om at lade dem få hestene.

13/10. Jens Lydum fra Estrup ctr. Jep Faarkrog af Lejrskov for gæld. 24/11

27/10. Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. Udsat til dom, 22/12

30/9. Dom: Møllerenken (efter sl. Thomas Christensen) Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr.

Jes Simonsen af Brøndsted mølle for ulovlig vandopstemning. - Regimentskriveren har på enkens vegne sagsøgt Jes Simonsen for den skade, han tid efter anden har forvoldt ved opstemning af møllevandet. Han har brudt de tidligere indgåede forlig: Det første mellem Peder Olufsen i Børkop mølle og Jens Pedersen i Brøndsted mølle den 22/11-1698, og det andet mellem Hans Hansen i Børkop mølle og Niels Markussen i Brøndsted mølle den 12/5-1705. Begge forligene forklarer, hvor højt Brøndsted mølles beboere må stive og stemme deres mølledam. - Hvis ikke Jes Simonsen allerede har taget forholdsregler til efterlevelse af forligene, skal han gøre det inden 4 uger.

Hans Christensen Skræder og hustru Johanne Madsdatter af Viuf ctr. Peder Smeds hustru Anne Thomasdatter ibidem. - Smedekonen gør afbigt i henhold til dom af 1/9-22.

3/11. Niels Jensen af Eltang ctr. Hans Pedersen af Herslev med husbond og formynder Niels Pedersen ibidem. Hans Pedersen har taget fæstepenge af Niels Jensen, men har ikke indfundet sig i tjenesten, men sendt fæstepengene tilbage. Forlig, idet Hans Pedersen skal betale 6 mk. næste tingdag, ellers fortsætter sagen 10/11(!). Sagen er ikke set mere.

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle opbød 3. gang 100 rdl. for Anne Marie Jensdatter af Bølling, som han er værge for.

222:

13/10. Oberforster og vildtmester Hans Bachman til Estrup og Skodborghus ctr. hr. doktor Johannes Fischer af Ribe om to tofter i Vorbasse. Synsmænd udmeldes. 8/12

1722 - 17. november:

3/11. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 24/11

3/11. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 1/12

224b:

Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 1/12

225b:

Thord Jensen af Kragelund ctr. Peder Jepsen af Vester Vamdrup for gæld. 8/12

1722 - 19. november:

Protokollen er brugt i retten på Gørding-Malt herredsting efter stiftamtmand von Calmeiers ordre efter memorial fra oberforster Hans Bachmans fuldmægtig. Sagen drejer sig om en auktion over Sønderskovgård. 227b:

1722 - 24. november:

Læst patent om højesteret for 1723.

Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. 8/12

229:

10/11. Jens Lydum fra Estrup (og ladefoged Lars Nielsen) ctr. Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov for gæld. Peder Andersen Koed tilstår, at gælden er hans. Han betaler 9 rdl. 2 mk. idag og vil betale de resterende 9 rdl. samt sagens omkostninger om 3 uger. 22/12

17/11. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 15/12

229b:

Sr. Hans Henriksen af Lille Velling ctr. Jørgen Henriksen ibidem for gæld. Udsat til 8/12, men er ikke set igen.

Samme mod samme i markstrid. Udsat til 8/12, men er ikke set igen.

1722 - 1. december:

Læst plakat om auktion i Herslev præstegård.

230:

17/11. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 15/12. Se også 8/12

17/11. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 15/12. Se også 8/12

Henrik Rover af Rolles mølle får udmeldt synsmænd. 8/12

Mads Jessen af Vranderup mølle får udmeldt synsmænd. 8/12

1722 - 8. december:

Læst forordning af 27/11 ang. en moderation vedr. pantsatte ejendomme.

Læst kgl. befaling af 1/12 til amtmanden om forsigtighed ved kvægs udførelse.

Læst partition over Bredstrup Spangs reparation, 2 1/2 sk. pr. td. hartkorn og 4 sk. for hver husmand, der har heste og vogn.

10/11. Oberforster og vildtmester Hans Bachman til Estrup og Skodborghus ctr. hr. doktor Johannes Fischer af Ribe om to tofter i Vorbasse. På grund af snevejr har syn ikke kunnet holdes. Det udsættes, til vejret er bekvemt.

1/12. Henrik Rover af Rolles mølle får tingsvidne på sin mølles tilstand. Den har kun ganske liden næring på grund af sin tilstand og de mange møller i omegnen.

231:

1/12. Mads Jessen af Vrandrup mølle får tingsvidne om sin mølles slette tilstand.

(1/12) Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 15/12

232b:

(1/12). Søren Jørgensen Skytte ctr. Jørgen Melsing af Fredericia. Tingsvidne. Se videre 15/12

233b:

24/11. Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. 15/12

17/11. Thord Jensen af Kragelund ctr. Peder Jepsen af Vester Vamdrup for gæld. 22/12

Gertrud Pedersdatter af Glibstrup lod læse en panteobligation fra Hans Pedersen den ældre ibidem.

Hans Knudsen af Dons lod læse kontrakt mellem ham og hustru og ærlige og velagte unge karl Jesper Hansen og deres datter Inge Steffensdatter, til hvem de har opladt og afstået deres gård. Bestemmelser om aftægt.

234:

Hans Jørgensen og Peder Nielsen af Stallerup lod læse panteobligation fra Hans Andersen Gade af Bredstrup på 54 sldr.

1722 - 15. december:

Læst forordning af 27/3-1719 om unyttigt kroholds afskaffelse på landet og ligeledes læst forordning af 4/11-1720 om visse betjentes misbrug ved modtagelse af skæppekorn fra bønderne.

1/12 (og 8/12). Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 22/12

1/12. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 12/1-1723

24/11. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 12/1

234b:

Løjtnant Thøger Dyssel ctr. Hans Henriksen i Lille Velling. 12/1

Laurs Madsen af Håstrup efterlyste en stud.

Regimentskriveren ctr. Ole Nielsen og Jørgen Sørensen af Gauerslund for vold mod Niels Jørgen Krog. 12/1

235:

8/12. Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. 22/12

Skovfoged Niels Pedersen angav, at ridtmester Rods karl af Starup har hugget en bøg.

1722 - 22. december:

Læst plakat ang. auktion på amtsforvalter Voigts gård og møbler.

10/11. Dom: Præsten Mads Humblet ctr. Seest bymænd om osteafgift iflg. forordning af 29/12-21. - Seest bymænd har hidtil givet præsten noget mælk hver sommer. Nu har han krævet mælken afløst af ost iht. forordningen. Det har de ikke fundet ham berettiget til, fordi de har opfattet deres mælk som en frivillig gave, der ikke kan være omfattet af forordningen. En sådan gave vil de gerne blive ved med at give, men den skal ikke opfattes som midsommerrente eller en rettighed. Der foreligger en ordre af 1/7-22 fra regimentskriveren om at yde ost ifølge forordningen. - Retten kender, at forordningen må forstås sådan, at hvor det hidtil har været skik at give præsten mælk, skal man nu give ost, et skålpund pr. td. hartkorn. Det skal Seest bønder efterleve. - De vil appellere dommen til højesteret.

15/12. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 19/1

236:

15/12. Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. 19/1

24/11. Jens Lydum fra Estrup ctr. Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov (nu Peder Koed af Hjarup) for gæld. Udsat til dom. (Sagen fortsætter 26/1)

8/12. Thord Jensen af Kragelund ctr. Peder Jepsen af Vester Vamdrup for gæld. Udsat til 12/1, men er ikke set igen.

1723

236:

1723 - 12. januar:

I Den Velsignede Jesu Navn Begynde vi at Skrive og Ting Holde i dette Ny Aar Anno 1723 den 12. Januar. - I birkedommerens forfald Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle, birkeskriveren Just Lund af Viuf. Tingmænd: Jørgen Jensen af Stallerup, Hans Olesen, Jens Christensen og Hans Christensen af Tiufkær, Jens Jepsen af Verst og Mickel Schnegel og Hans Iversen af Viuf og Stafen Hansen af Almind.

Læst plakat om lotteriet i København, at vedkommende skal forny deres lodder inden februar månedens udgang, såfremt de ej ville, at samme skal fortabes.

Læst forordning af 23/12-22 om matrikelskat, rytterholdspenge og flæskeskat for 1723.

Læst plakat af 19/12-22 om, hvorledes skal forholdes med skatternes ydelse af proprietærgods.

Læst plakat af 22/12-22 om forrige feltkasserer Sørensens midler og effekter m.m.

15/12. Løjtnant Thøger Dyssel ctr. Hans Henriksen i Lille Velling. 19/1

Poul Jensen Finger af Fredericia ctr. Rasmus Hansen af Urup. 26/1

236b:

15/12. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 26/1

237:

Husfogeden ved Koldinghus slot, Hans Svendsen, får udmeldt synsmænd til at syne Bredstrup Spang. 19/1

15/12. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 19/1

15/12. Regimentskriveren ctr. Ole Nielsen og Jørgen Sørensen af Gauerslund for vold mod Niels Jørgen Krog. De skal have hugget ham i hånden med en kårde. Udsat til 19/1, men ikke set igen.

Peder Pedersen af Dons fremlyser et gammelt øg.

Mickel Laursen og Iver Tullesen i Dollerup lovbyder et hus 1. gang.

1723 - 19. januar:

Læst forordning af 14/12-22 ang 9000 matrosers indrullering.

12/1. Husfogeden Hans Svendsen får tingsvidne på synet over Bredstrup Spang.

Regimentskriveren ctr. Hans Andersen Gade i Bredstrup for restance. 3/2

237b:

12/1. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 9/2

22/12. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 9/2

12/1. Løjtnant Thøger Dyssel ctr. Hans Henriksen i Lille Velling. 26/1

Mickel Laursen og Iver Tullesen i Dollerup lovbyder et hus 2. gang. 22/12. Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. 16/2

1723 - 26. januar:

Regimentskriveren fører vidner angående ryttergårde, som har nydt frihed og forstrækning på grund af ildsvåde. 3/2

238b:

Regimentskriveren fører vidner angående rytterbønder, der på grund af armod har fået lån af kassen til indkøb af plovbæster. 3/2

Niels Hansen af Herslev Højrup anmeldte ildsvåde.

239:

Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. Udsat til 3/2, men ikke set igen før 23/2

239b:

(22/12). Ridefoged Jens Lydum på Estrup ctr. Peder Andersen Koed af Hjarup for gæld. 9/2

12/1. Poul Jensen Finger (her: Jens Fingers enke) af Fredericia ctr. Rasmus Hansen af Urup. 9/2

19/1. Løjtnant Thøger Dyssel ctr. Hans Henriksen i Lille Velling. Ingen mødte. Søgsmålet "forsvandt".

12/1. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. 3/2

1723 - 3. februar:

26/1. Regimentskriveren får tingsvidne angående ryttergårde, som har nydt frihed og forstrækning på grund af ildsvåde: 1) Johan Ludvig von Mühlen i Andkær, nu skovrider Johan Brandt, 2) Hans Andersen i Højen, nu Anders Andersen, 3) Peder Markussen af Horskær, 4) fru generalmajorinde Ingenhouens i Amnitsbøl, nu Christen Jensen og Søren Sørensen, 5) Mads Lassen af Harte, hans enke Gye Jørgensdatter, 6) Christen Hansen af Harte, 7) Peder Hansen (Hans Pedersen) af Erritsø, og 8) Lars Nielsen af Oustrup. De nuværende beboere fører vidner på gårdenes tilstand.

240:

26/1. Regimentskriveren får tingsvidne angående rytterbønder, der på grund af armod har fået lån af kassen til indkøb af plovbæster: 1) Hans Nielsen af Damkær, 2) Jørgen Christensen af Damkær, 3) Knud Sørensen af Mejsling samt 4) Jens Nielsen af Bredstrup. - Hestene fremstilles for retten, hvor det bliver vurderet, om de er de 8 rdl. værd, som er blevet betalt i forstrækning pr. hest, hvorefter hestene brændemærkes med rytterdistriktets mærke.

Læst plakat af 15/1 om, at ingen af kongens undersåtter må nyde af pensionskassen(?) til at udløse sig af det tyrdske (tyrkiske?) slaveri uden ... danske skibe og under dansk flag.

Læst plakat af 15/1 om, at amtsbetjentene uden amtmandens autorisation må eksekvere proprietærer og andre, som ikke møder med deres forspand og vogne i fadebursrejser.

19/1. Regimentskriveren ctr. Hans Andersen Gade i Bredstrup for restance. Jens Jensen af Kongsted fremlagde en namsdom af 7/7-1716 mod Hans Gade. 16/2

240b:

26/1. Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. Udsat til dom, 16/3

Mickel Laursen og Iver Tullesen i Dollerup lovbyder et hus 3. gang. Ingen ville byde på huset undtagen Peder Pedersen af Dollerup, som begærede skøde.

241:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1723 - 9. februar:

Læst plakat om auktion i Løvlund.

26/1. Poul Jensen Finger af Fredericia ctr. Rasmus Hansen af Urup. - Udsat til dom, 9/3

26/1. Ridefoged Jens Lydum på Estrup ctr. Peder Andersen Koed af Hjarup for gæld. Udsat til dom, 9/3

241b:

19/1. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. 16/2

19/1. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 16/2

Hans Nissen af Vester Gesten og Morten Ebbesen af Vester Nebel lovbyd gård i Vester Nebel 1. gang.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

1723 - 16. februar:

Læst plakat fra regimentskriveren ang. auktion over 1201 læs hør på Fobeslet.

9/2. Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og Hans Nielsen Ougsen ibidem. Udsat til dom, 31/3

19/1. Degnen Jes Madsen af Vonsild ctr. Søren Simonsen af Hjelmdrup. Forlig. - Degnen havde sagsøgt Søren Simonsen for ukvemsord m.m. De havde mødt hinanden inde i Kolding hos sl. Michel Davidsens enke, hvor Søren Simonsen havde afkrævet Jes Madsen nogle penge for kreaturer, der var blevet købt for 3-4 år siden. Jes Madsen havde henvist ham til Christen Møller i Dons mølle, men ville ikke betale ham en skilling selv. Dertil havde Søren Simonsen svaret, at det kun var en skælm, der ikke ville betale, hvad han skyldte, etc. - Forligets indhold, se fol. 251b. (se også 31/3).

9/2. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 2/3

Edelig erklæring af 9/2-1723 fra Jens Kasberg, der er blevet beskikket til regimentskriver uden at kunne stille kaution for et helt år, om at kongen har 1. prioritet i alt, hvad han, hans hustru og børn ejer eller kan komme til at eje.

242:

Skøde fra Mette sl. Daniel Kellinghusens til Peder Pedersen af Erritsø på halvparten af en gård i Erritsø, som hendes sl. mand afdøde by- og rådstueskriver i Fredericia, havde købt af afdøde assessor Jochum Risum på Nebbegård.

Skøde fra Mette sl. Daniel Kellinghusens til Jens Thuesen af Erritsø på halvparten af en gård i Erritsø, som hendes sl. mand afdøde by- og rådstueskriver i Fredericia, havde købt af afdøde assessor Jochum Risum på Nebbegård.

Hans Nissen af Vester Gesten og Morten Ebbesen af Vester Nebel lovbød gård i Vester Nebel 2. gang.

Auktionen i Løvlund den 4/3 publiceret 2. gang.

3/2. Regimentskriveren ctr. Hans Andersen Gade i Bredstrup for restance. 2/3

242b:

1723 - 23. februar:

(26/1). Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. 9/3

243:

Læst amtsforvalterens ekstrakt af lotterikommissionens skrivelse af 2/2 om at forny indsatser inden udgangen af februar måned.

Niels Skovfoged af Viuf angav, at Thøger Andersen havde hugget en eg i Søren Madsens lykke.

Krigsråd og kirkeinspektør Niels Morville i Brandbjerg får udmeldt synsmænd til at foretage syn på de reparationer, der er udført på kirkerne. Der udmeldes 2 blytækkere: Søren Nielsen i Egum og Søren Jensen i Trelde, 2 smede: Niels Smed i Børup og Jørgen Smed i Skærup, 2 tømmermænd:

Peder Andersen i Tiufkær og Niels Jørgensen i Gårslev, 2 muremænd: Søren Agger i Øster Gesten og Bent Murermand i Skærbæk, samt 2 snedkere: Hans Per Lassen i Vejlbj og Christian Snedker i Starup. De skal afhjemle synet senere.

Hans Nissen af Vester Gesten på vegne af hustruen Anne Jørgensdatter Haar og Morten Ebbesen af Vester Nebel på vegne af hustruen Gertrud Jørgensdatter lovbød 3. gang deres hustruers lod i den gård i Vester Nebel, som deres salige forældre Jørgen Andersen Haar og hustru Maren Andersdatter tilforn ejede og påboede, og som nu beboes af deres broder Jørgen Jepsen Haar. Denne begærede skøde for sig og hustru Else Jensdatter Bunde.

Skøde efter foranstående lovbydelse. (Der er skøder tilbage til 1603).

243b:

Obligation fra Jørgen Jepsen Haar af Vester Nebel på 50 slettedaler til Hans Nissen af Vester Gesten.

1723 - 2. marts:

16/2. Regimentskriveren ctr. Hans Andersen Gade i Bredstrup for restance. 9/3

16/2. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 16/3

Edelig erklæring fra Thomas Folsach, som er beskikket til amtsforvalter uden at kunne stille kaution for et helt år, at kongen skal have første prioritet i alt, hvad han, hans hustru og børn ejer eller kommer til at eje.

244:

1723 - 9. marts:

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

23/2. Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. 23/3

9/2. Dom: Ridefoged Jens Lydum på Estrup ctr. Peder Andersen Koed af Hjarup for gæld. Jens Lydum og medinteressent (ladefoged Lars Nielsen) havde sagsøgt Jep Faarkrog af Lejrskov for 18 rdl. 2 mk. for nogle stude. Disse penge har Peder Koed tilstået at have modtaget, og han har straks betalt de 9 rdl. med løfte om at betale resten og sagsomkostningerne. Det løfte holdt han ikke. Nu skal han betale.

9/2. Dom: Poul Jensen Finger af Fredericia ctr. Rasmus Hansen af Urup. - Poul Finger har fremlagt en dom af 19/12-1707, som Rasmus Hansen, der nu bor på Urupgård i Grindsted sogn, var tildømt at betale, for at få dommen fornyet til betaling. Rasmus Hansen har fremlagt kvittering fra Karen Jens Fingers enke på 9 mk. for en tønde boghvedegryn og har tilbudt sin ed på, at han på nær 5 mk. har indfriet gælden. Men han skal betale gælden på godt 18 slettedaler med fradrag af de 9 mk. Sagsomkostningerne slipper han for, fordi kreditor ikke i rette tid har søgt sin betaling, skønt

debitor dog har boet så mange år her i amtet.

2/3. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Andersen Gade i Bredstrup for restance. - Han skal betale.

244b:

1723 - 16. marts:

Læst forordning af 6/3 om enrullering af 9000 søfolk.

3/2. Dom: Brødrene Hans Pedersen af Glibstrup. - Brødrene Hans Pedersen den ældre og den yngre i Glibstrup har ført sag imod hinanden vedr. forskellige tilgodehavender. Der indgår mellemregninger med Søren Pedersen og søn Peder Sørensen i Gelballe og med Gertrud Pedersdatter, Gravers Dynesen og Dynes Graversen, Søren Hjuler, og Poul Hansen i Anst. Et af tilgodehavenderne er spillepenge, andre gælder studehandel. Noget vedrører moderens begravelse, andet gælder indløsningen af en økse hos skovrider Rouert, atter andet et beløb, som Hans den ældre skal have hjulpet den yngre med, da denne var i arresten i Haderslev (?). En del fordringer er ikke blevet bevist. Retten opgør, at Hans den yngre skal betale den ældre 38 rdl.

2/3. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 31/3

245:

1723 - 23. marts:

9/3. Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. Udsættes til dom. Se igen 4/5

245b:

Læst plakat om vårsessionen.

1723 - 31. marts:

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted angav skovhugst.

16/3. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. 20/4

246:

Regimentskriveren ctr. Søren Iversen Koed af Håstrup. 6/4

(Se 16/2). Christen Simonsen af Dons mølle ctr. degnen Jes Madsen af Vonsild. Han får tingsvidne ang. en studetransport fra Dons mølle via Vonsild, hvor det var degnen, der modtog og eftertalte studene. 13/4

246b:

16/2. Dom: Søren Jørgensen Skytte (Skøtt) og Jep Madsen i Trelde ctr. Søren Nielsen Ougsen og

Hans Nielsen Ougsen ibidem. - Sagen har drejet sig om græsningsret. Der er blandt andet ført bevis på, at sl. Jørgen Hansen i Trelde skulle give lodsejerne en tønde øl for at nyde så megen græsning på Trelde mark og skov, som han kunne føde med sit eget foder; det blev ved, til en mistede livet derved. Det bevises, at de 3/4 af det omtvistede skovmål tilkommer Ougsønnerne, mens den sidste fjerdedel tilfalder Søren Skytte og Jep Madsen. Sådan skal det fortsætte; men til gengæld skal Ougsønnerne også betale kontributioner i forhold dertil, hvad de ikke har gjort før.

247b:

Anders Iversen af Bølling lovbød et hus på Bølling eller Fuglsang mark 1. gang.

1723 - 6. april:

31/3. Regimentskriveren ctr. Søren Iversen Koed af Håstrup. 13/4

Anders Iversen af Bølling lovbød et hus på Bølling eller Fuglsang mark 2. gang.

1723 - 13. april:

6/4. Regimentskriveren ctr. Søren Iversen Koed af Håstrup. - Han efterlyses 3. gang. Udsat til dom, 25/5

Regimentskriveren efterlyser Niels Jepsen, barnefødt på ryttergodset i Refsinggård i Gesten sogn og rømt fra Gamst.

Ole Jensen af Starup ctr. Karen Sørensdatter af Vork, som har forladt sin tjeneste. 20/4

248:

31/3. Christen Simonsen af Dons mølle ctr. degnen Jes Madsen af Vonsild. 20/4

1723 - 20. april:

Hofjægermester Bielcke får udmeldt synsmænd til at syne Vrandrup hovgårds brøstfældighed, (stævning på fol. 249b). 27/4

31/3. Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. Udsat til dom, 1/6

13/4. Ole Jensen af Starup ctr. Karen Sørensdatter af Vork, som har forladt sin tjeneste. 11/5

13/4. Christen Simonsen af Dons mølle ctr. degnen Jes Madsen af Vonsild. Han får tingsvidne ang. en studetransport fra Dons mølle via Vonsild, hvor det var degnen, der modtog og eftertalte studene. Han tilbyder sin ed på, hvad han har til gode, men skal skaffe lovligt bevis.

Jep Nielsen Bredstrup sættedommer:

Anders Iversen af Bølling lovbød et kassehus på (Bølling eller) Fuglsang mark 3. gang. Ingen bød

på det undtagen birkedommer Thomas Ebbesen, der begærede skøde.

Skøde efter forantsående lovbydelse.

248b:

1723 - 27. april:

20/4. Hofjægermester Bielcke har stævnet Peder Strangesen, som ikke indfandt sig. (Se fol. 249b).
Tingsvidne.

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. 11/5

249b:

Birkedommeren lovbød 2. gang sin tilhørende halve gård i Bølling samt Jubelholm, som han påbor, samt et kassehus i Fuglsang. (se 7/9)

1723 - 4. maj:

Sognefoged Mads Dahl af Herslev på vegne af samtlige Herslev bymænd ctr. hyrden Abraham Jensen i Pjedsted. 29/6

23/3. Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. Udsættes til dom, 11/5; men dommen kommer først 19/5

(Se fol. 248). Hofjægermester Bielckes stævning med rekvisition af synsmænd til at syne Vranderup Hovgårds brøstfældighed, fordi han efter ryttersessionens beslutning kan beholde den i fæste. Regimentskriver Søren Hacksen, af hvem gården er overdraget, adviseres. Ligeledes regimentskriver Jens Kasberg som gårdens forsvar. Peder Strangesen og Jep Jensen, tjenende på Vranderup Hovgård, indstævnes.

1723 - 11. maj:

27/4. Amtsforsvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. 25/5

250:

Regimentskriveren for Karen Madsdatter af Strandhuse ctr. skovfoged Søren Svendsen af Drejers skov for voldtægt. 25/5

250b:

Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. 19/5

20/4. Ole Jensen af Starup ctr. Karen Sørens datter af Vork, som har forladt sin tjeneste. Udsat til dom, 15/6

Niels Hansen skovfoged af Pjedsted fremlyste en hoppe.

Jep Nielsen Bredstrup sættedommer:

Søren Simonsen af Hjelmdrup lovbød 3. gang 1/2 gård i Bølling, som ham er tilskødet af Peder Madsen og Frands Joensen ibidem som lavværger for Niels Sørensens enke Mette Jensdatter. Ingen indfandt sig at byde på gården undtagen birkedommer Thomas Ebbesen, der begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse fra Søren Simonsen af Hjelmdrup og hustru Maren Jensdatter til Thomas Ebbesen og kæreste, madame Anna Amalia Bertelsdatter.

251:

1723 - onsdag d. 19. maj efter pinsehellig:

Morten Pedersen af Gejsing, Ditlev Andersen og skovfoged Niels Pedersen i Viuf angav skovhugst.

11/5. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. 1/6

4/5. Dom: Peder Rasmussen af Viuf ctr. Johan Jørgensen ibidem. - Peder Rasmussen har anklaget Johan Jørgensen for at have stjålet en lille økse, som han har genkendt på dens skæve hoved. - Michel Schnegel af Viuf har bekræftet, at øksen er den, som han for ca. tre år siden havde solgt til Niels Christensen for en pallask; køberen beklagede sig altid over, at den var skævøjet, og overdrog den senere til Peder Rasmussen. - Johan Jørgensens hustru har påstået, at de har fået deres økse fra hendes broder i Holsten, formodentlig bosat nær Frederikstad. Men Johan Jørgensen har ikke skaffet hjemmel. - Det kendes for ret, at øksen bør tilhøre Peder Rasmussen. Johan Jørgensen, der er forsvundet og derved yderligere har gjort sig fordægtig, burde lide efter loven, men i betragtning af tyveriets ringe værdi dømmes han til at arbejde ved skubkærren i jern på vand og brød i Fredericia fæstning 6 måneder og derefter rømme dette amt og birk.

251b:

Rytterbonden Niels Henriksen af Lille Velling ctr. broderen Hans Henriksen ibidem. 25/5

Erklæring fra Thomas Ebbesen om aftægt til sl. Niels Sørensens enke i Bølling, Mette Jensdatter, i overensstemmelse med hendes kontrakt med hendes søsters mand Søren Simonsen i Hjelmdrup.

Skovfoged Ditlev Andersen lader afhjemle skovsyn for 4 herreder.

Det den 16/2 fremlagte forlig mellem Søren Simonsen af Hjelmdrup og Jes Madsen, degn i Vonsild, ang. episoden i rådmand sl. Michel Danielsens hus i Kolding sidste Kolding marked (5/10). De har ikke noget at beskyldte hinanden for.

Regimentskriveren ctr. Jens Hansen og Niels Troelsen af Velling. 25/5

1723 - 25. maj:

Læst forordning af 7/5 med nærmere forklaring om ejendom og selvejerrettighed på det af kongen bortsolgte ryttergods.

Læst kgl. befaling af 2/4 til stiftamtmanden, at ingen i Ribe stift må gøre forprang med opkøb af råhuder, men de skal køre til torvs dermed. Givet på foranledning af klage fra Vejles og Koldings skomagere.

11/5. Regimentskriveren for Karen Madsdatter af Strandhuse ctr. skovfoged Søren Svendsen af Drejers skov for voldtægt. Udsat til dom, 6/7

252b:

11/5. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. 1/6

19/5. Regimentskriveren ctr. Jens Hansen og Niels Troelsen af Velling for ulydighed. Udsat til 1/6, men ikke set igen.

19/5. Rytterbonden Niels Henriksen af Lille Velling ctr. broderen Hans Henriksen ibidem. Sagen er bilagt på den betingelse, at Hans Henriksen forpligter sig til hverken med ord eller gerning at tilføje Niels Henriksen, hans hustru, folk eller børn nogen ulejlighed, så længe Niels Henriksen ikke giver ham nogen årsag dertil.

Mads Hansen, Thomas Ulf og Jes Knudsen af Skanderup beedigede, efter aftale med Jep Vedstesens, at de og/eller deres formænd har betalt hver 9 mk. helligdagsbrøde til Jep Vedstesens (eller hans hustru Gunder Lasdatter). Pengene skulle være hjælp til at bygge et skolehus. Så betalte Jep Vedstesens, der havde glemt, at pengene allerede var betalt, 4 1/2 rdl. til Mads Hansen, der lovede at holde godt regnskab med dem.

Laurs Pedersen af Grene Krog anmelder ildsvåde. Hans fæstegård ejes af kaptajn Henrik Brahe på Engelsholm.

Skovfoged Niels Pedersen afhjemler skovsyn.

Jens Skovfoged af Hjarup anmelder skovhugst.

Søren Svendsen anmelder skovhugst.

253:

13/4. Dom: Regimentskriveren ctr. Søren Iversen Koed af Håstrup, som uden at søge lovligt pas er rømt fra Koldinghus rytterdistrikt og stavn for at undgå at blive udskrevet til dragon (i stedet for Peder Sørensen Tiufkær, som skal tage fæste). Han er lovligt efterlyst 3 gange. Jens Grøn af Jerlev har erklæret, at Søren Koed har været hos ham og sagt, at han ville søge en husbond, fordi han var afsagt fra den forventede tjeneste hos amtsforvalter Folsach, og at han ville skrive hjem, når han havde fået tjeneste. Men det er ikke sket. - Ifølge befaling af 20/7-1720 skal hans navn ved skarpretteren opslås på galgen og han selv være arveløs, hvis ikke han har indfundet sig til stavns inden 6 uger efter, at denne dom er blevet forkyndt på Viborg landsting samt på hans sidste

opholdssted ved hans moder Malene Koeds i Håstrup.

1723 - 1. juni:

Læst forordning af 26/5 om frihed for dem, som vil nedsætte sig på heden i Jylland.

25/5. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. 15/6

19/5. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. Udsat til 15/6, men kommer først igen 22/6

20/4. Dom: Jørgen Melsing af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde for ukvemsord. De kræver afbigt af hinanden. Ukvemsordene er faldet ved en synsforretning i den ejendomstrætte, der har været med Ougsønnerne på Telde næs (Hans og Søren Nielsen Ougsen). Jørgen Melsing har sagt, at Søren Skytte ikke ville følge sandheden og ikke færdedes med sandhed eller ret. Søren Skytte havde svaret, "Det skal en skælm sige!". Retten eragter, at den enes forseelse har været lige så stor som den andens. Så længe ejendomstrættens ikke var afgjort ved dom, havde Jørgen Melsing ingen ret til at sige, som han gjorde. Men Søren Skyttes gensvar kunne heller ikke forsvares. - De dømmes til for deres uanstændige ord at bøde til Vejlbys sogns fattige hver 2 rdl., og deres ord imod hinanden kendes døde og magtesløse.

253b:

1723 - 8. juni:

Læst plakat ang. Hagsholm, Lyngballe og Nøringgård samt om den konge- og kirketienende på den grevelige residens Frijsenborg, som skal bortforpagtes.

Michel Damsgaard af Fredsted fører vidner ang. en so, som er blevet slået ihjel. Udsat til 22/6, men ikke set igen.

1723 - 15. juni:

1/6. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. Udsat til dom, 20/7

254:

Regimentskriveren ctr. Peder Christensen, sidst tjenende i Seest præstegård, som er rømt. 27/7

11/5. Dom: Ole Jensen af Starup ctr. Karen Sørensdatter (og hendes far Søren Rasmussen) af Vork, som har forladt sin tjeneste. Hun har ulovligt og uden forudgående opsigelse eller ringeste bevis på, at der er sket hende nogen uskel, unddraget sig sin tjeneste hos Oluf Jensen og begivet sig til sin fader, der har taget hende i beskærmelse (han har hævdet, at hun var blevet lovet skolegang; men det skulle først have været senere). Iflg. lovens 3-19-11 skal hun til kongen og sagsøgeren betale halvt så meget, som var aftalt for et års tjeneste, og hendes fader skal bøde dobbelt, fordi han har modtaget hende og villet forsvare hendes forseelse, plus 8 rdl. for anden skade og

sagsomkostninger.

1723 - 22. juni:

1/6. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. 29/6

Regimentskriveren ctr. skovfoged Morten Pedersen af Røj vagthus (med efterlysning) for mord på rytterbonden Simon Jensen af Egholt. 13/7 (efterlyses 29/6)

254b:

Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 6/7

256:

Rytterbonden Mogens Rasmussen Legaard af Viuf ctr. Peder Rasmussen ibidem ang. hovning og landgilde. Synsmænd udmeldes. 29/6

256b:

1723 - 29. juni:

4/5. Sognefoged Mads Dahl af Herslev på vegne af samtlige Herslev bymænd ctr. hyrden Alban Jensen i Pjedsted. - Denne havde ladet sig leje som hyrde af Herslev bymænd, men derefter brudt aftalen og var blevet lejet til Pjedsted, fordi han ikke havde været tilfreds med lønnen. Forlig, idet Alban Jensen skal betale 3 rdl., som, efter at rettens gebyr er trukket fra, skal gå til reparation af Herslev hyrdehus.

Regimentskriveren for samtlige rytterbønder i Dons ctr. samtlige Almind bys beboere og lodsejere. Synsmænd udmeldes. 6/7

22/6. Rytterbonden (kvartermester) Mogens Rasmussen Legaard af Viuf ctr. kongens husmand Peder Rasmussen ibidem ang. hovning og landgilde. Synsmænd har synet den omtvistede jord. Peder Rasmussen har nok i sin kålhøve noget af Mogens Rasmussens jord. Det foreslås udlagt Mogens Rasmussen, imod at Peder Rasmussen slipper for det krævede hoveri. Tingsvidne.

257:

22/6. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. Udsat til 13/7, men set allerede 6/7

22/6. Skovfoged Morten Pedersen af Røj vagthus (skovhus) efterlyses 2. gang for mord på rytterbonden Simon Jensen af Egholt. (se 6/7 og 13/7)

1723 - 6. juli:

Læst forordning af 4/6 om stemplet papir ved rettergang og sager, som af bønderne først skal søges forligt for ryttersessionen, m.m.

22/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 13/7

257b:

29/6. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. 13/7

(Se 29/6). Skovfoged Morten Pedersen af Røj vagthus (skovhus) efterlyses 3. gang for mord på rytterbonden Simon Jensen af Egholt. Tingsvidne.

25/5. Dom: Regimentskriveren for Karen Madsdatter af Strandhuse ctr. skovfoged Søren Svendsen af Drejers skovhus for voldtægt. - Hun har ved memorial af 19/6-22 til amtmanden anklaget Søren Svendsen for voldtægt, men har i retten udtalt, at hvis der ikke havde været det klammeri mellem Søren Svendsen og den mand i Strandhuse, som han havde hugget, så var voldtægten ikke blevet anmeldt. Hun kan ikke bevise, at hun straks efter voldtægten har klaget på kirkestævne, på tinge eller over for naboer og genboer; ej heller kan hun fremlægge noget bevis som f.eks. sønderrevne klæder eller blå mærker. Derimod har Søren Svendsen aflagt sin saligheds ed på, at han er uskyldig, og han frifindes derfor for anklagen. - Da ingen kan have gavn af hendes æres fortabelse, så idømmes hun i stedet for straf efter lovens 6-13-6 om tremarksbøder fængsel på vand og brød i 14 dage for sin ubeviselige og ulovdannede beskyldning. Desuden bør hun for sin åbenbare lastværdighed efter lovens 2-5-18 udstå kirkens disciplin. - (Karen Madsdatter har i retten gjort temmelig nøje rede for voldtægtens forløb og har forklaret, at hun var blevet truet til at tie stille. Bevise noget har hun ikke kunnet; men hun har ikke trukket sin anklage tilbage og har endt med at påberåbe sig Jesus).

258:

29/6. Regimentskriveren for samtlige rytterbønder i Dons ctr. samtlige Almind bys beboere og lodsejere. Forlig.

Der lyses til skifte efter Peder Mortensen Orlufs hustru i Høllund.

Der lyses til skifte efter Bertel Sørensen Skræder i Tolstrup.

Niels Andersen i Store Velling lod læse obligation fra Anders Jensen Ravn i Håstrup på 50 slettedaler med pant i en ager på Rønshave mark.

258b:

1723 - 13. juli:

Læst forordning af 30/6 om medvidere og medhjælpere i toldsvig.

6/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens

Christensen i Store Velling. 3/8

259b:

22/6 (og 29/6). Regimentskriveren ctr. skovfoged Morten Pedersen af Røj vagthus for mord på rytterbonden Simon Jensen af Egholt. Udsat til dom, 17/8

29/6 (og 6/7) Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. Udsat til dom, 17/8

260:

1723 - 20. juli:

Læst proklama angående bortauktionering af Eltang sogns konge- og kirketiende.

Rytterbønderne Søren Jørgensen Skytte, Niels Jensen, Søren Madsen, Peder Hansen Smed, Christen Hansen, Jens Pedersen og Søren Hansen Smed, alle af Trelde, ctr. skovfoged Jacob Nielsen ibidem. 3/8

261b:

15/6. Dom: Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Kjeldsen af Kragelund for mord. - Sidste Sct. Pedersdag tidligt om morgenen havde Anders Kjeldsen spist noget boghvedegrød, som hans fæstemø Elen Olufsdatter havde tilberedt. Da han havde spist, hvad han ville have, satte han potten med resten af grøden op på en hylde og gik til Kolding. Hans fæstemø og to børn (Margrethe Andersdatter og Kjeld Andersen) stod op en times tid senere og spiste levningen. Elen Olufsdatter havde nok set, at der var noget på grøden, som lignede den allun, manden undertiden brugte for sit dårlige ben. Kort efter blev de alle tre syge og kastede op. Elen gik til sengs og sendte datteren over til nabokonen Anne Madsdatter (Pedersdatter?), som kom og malkede og gav kalvene. Elen og Margrethe drak mælk mod forgiftningen, men det ville drengen Kjeld ikke have, så han fik øl, men døde i løbet af dagen. Mens naboerne var ved at lægge ham på strå, kom manden hjem. Forskellige, heriblandt sognefogeden Anders Risbøl af Asbo (også kaldet Anders Asboe) spurgte Anders Kjeldsen, om det var ham, der var skyld i forgiftningen, men det benægtede han. Sognefogeden skrev et brev til øvrigheden i Kolding om det passerede, og det blev bragt afsted af Enevold Iversen, som fulgtes med Anders Kjeldsen, der gav udtryk for interesse i at vide, hvad der stod i brevet. De skiltes ad hos Jens Andersens i Kolding, og siden har Anders Kjeldsen været forsvundet. Han havde sagt, at han ville ind at anmelde dødsfaldet til øvrigheden for at få barnet begravet. - Den døde dreng var blevet synet af Jep Nielsen Bredstrup og 4 mænd fra Kragelund, samt af 2 kirurger. - Adskillige vidner er blevet afhørt. Det er fæstemøen, der har angivet børnenes fader som den skyldige, og det har været et almindeligt rygte i byen, at det var han. - Fordi han er bortrømt og ikke har fremført noget imod beskyldningen, kender retten, at det er ham, der har forgiftet grøden og derved skilt sin egen søn ved livet, hvilket også ville have overgået det andet barn og fæstemøen, såfremt den gode Gud det ikke ved sit nådige forsyn havde hindret. Han er bortrømt og har taget skylden med sig. Han skal pågribes, hvor han er at finde, og iflg. forordningen af 16/10-1697 knibes med gloende tænger 3 gange mellem gerningsstedet og retterstedet og allersidst på retterstedet. Dernæst skal hans højre hånd levende afhugges med en økse og siden hovedet. Legemet skal lægges

på stejle og hovedet samt hånden fæstnes på en stage oven over legemet. - Hvad hans hovedlod angår, da såfremt noget kan opdages at tilhøre ham (siden ifølge en registrering og vurdering af 20/5 han intet ejer), skal det hjemfalde til kongen iflg. lovens 6-6-1.

262b:

Løjtnant Thøger Dyssel i Fredericia lod læse obligation fra fenrik Bone Falch på 200 rdl. med 2. prioritet i hans påboende selvejergård i Skærup.

1723 - 27. juli:

15/6. Regimentskriveren ctr. Peder Christensen, sidst tjenende i Seest præstegård, som er rømt. Udsat til dom, 17/8

Hans Elkjær i Erritsø fremlyser en hest med ridehynde m.m. 1. gang.

1723 - 3. august:

13/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 24/8

20/7. Rytterbønderne Søren Jørgensen Skytte, Niels Jensen, Søren Madsen, Peder Hansen Smed, Christen Hansen, Jens Pedersen og Søren Hansen Smed, alle af Trelde, ctr. skovfoged Jacob Nielsen ibidem. Denne har opkrævet naturalieafgifter hos dem og givet nogle lov til at hugge træ. Tingsvidne.

264b:

Hans Elkjær i Erritsø fremlyser en hest med ridehynde m.m. 2. gang.

1723 - 10. august:

Hans Elkjær i Erritsø fremlyser en hest med ridehynde m.m. 3. gang.

265:

1723 - 17. august:

13/7. Dom: Regimentskriveren som eftermålsmand ctr. skovfoged Morten Pedersen af Røj vagthus for mord på rytterbonden Simon Jensen af Egholt. - Morten Pedersen har hugget Simon Jensen i hovedet med sin hirschfænger, så han faldt til jorden. Han belavede sig straks på døden og bad Mette Niskone og Anne Terkelsdatter, som havde overværet overfaldet, om at være vidner. Snart kunne han ikke mere tale, men forinden havde han betegnet skovfogeden som sin banemand. - Morten Pedersen er bortrømt. Der er synsrapport fra to synsmænd og kirurger. - Det kendes for ret, at han bør pågribes og efter lovens 6-6-1 bøde liv for liv, hans hoved med et sværd at skilles fra kroppen, hovedet at sættes på en stage, kroppen at begraves på retterstedet. Sin hovedlod skal han have forbrudt til kongen.

13/7. Dom: Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel i Viuf for ulovligt krohold. -

Regimentskriveren har anlagt sagen efter ordre fra amtmanden. Michel Schnegel er en afdanket rytter og pensionist. Det er ikke bevist, at han selv har brygget og brændt; men han har skænket øl og brændevin for de mellem Kolding og Vejle rejsende. Drikkevarerne har han købt i Kolding, der ifølge milepælene kun ligger 6 fjerdingvej fra Kolding. Koldings konsumtionsforpagter har givet ham lov; men tilladelsen agtes ikke for lovgyldig, fordi den seneste forordning af 27/5-1719 befaler: "Og må ingenlunde være tilladt enten øvrigheden eller konsumtionsforpagterne i købstæderne at meddele nogen udenomboende mod en vis afgift frihed eller tilladelse på at holde kro eller brygge ..", hvorfor det kendes for ret, at Michel Schnegel ikke herefter må holde kro. Men da han ikke selv har brygget eller brændt drikkevarerne, og enhver kender hans fattige tilstand, så slipper han denne gang for den mulkt, forordningen nævner.

27/7. Dom: Regimentskriveren ctr. Peder Christensen, sidst tjenende i Seest præstegård, som er rømt. Han er uden lovligt pas og afsked den 21/9-22 undveget sin fødestavn og tjeneste i Seest, og har ikke efter efterlysning og stævning indfundet sig til dragontjeneste. - Efter kgl. befaling af 20/7-1718 bør hans navn straks opslås på galgen, og han skal være arveløs.

Johan Joachim Mejer, organist og instrumentalist i Vejle, lod læse en repartition, som stiftamtmanden på kongens befaling har foretaget til fordeling af rettighederne mellem tre musikanter i Koldinghus amt: Henrich Henrichsen i Kolding, Christian Schmit og ham selv. For hans eget vedkommende er specificeret, hvor han har eneret på at musicere ved værtskaber.

265b:

Mads Thygesen af Pjedsted for datteren Apelone Madsdatter ctr. Søren Mortensen og hans forældre Morten Andersen og Maren Olesdatter i Pjedsted. Se igen 24/8

1723 - 24. august:

3/8. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 21/9 (se også 14/9)

266:

17/8. Mads Thygesen af Pjedsted for datteren Apelone Madsdatter ctr. Søren Mortensen og hans forældre Morten Andersen og Maren Olesdatter i Pjedsted. Med henblik på stævning til tamperretten erhverves tingsvidne på, at Søren Mortensen under løfte om ægteskab har besvangret Apelone Madsdatter, som iøvrigt har ført et uberygtet levned og er barn af gode og skikkelige forældre. Der føres en del vidner fra Pjedsted. Christen Christensen har engang spurgt Søren Mortensen, om det var hans alvor, at han ville have Apelone. Dertil har han svaret og svoret på, at han aldrig vil forlade hende. En Christen Christensen, som tjener hos Apelones bror Thyge Madsen (hos hvem Apelone boede), har hørt Søren sige, at han ville have hende, hvis han kunne få hendes broders gård, eller hvis han ville give ham 200 rdl. med hende. - Vidnerne bekræfter, at de to unge holdt tvistende meget af hinanden og har opsøgt hinanden overalt, når de havde lejlighed til det. - Der har været snak om, at broderen Thyge engang er gået over til en nabo for at sove, så Søren og Apelone kunne sove sammen. Det er rigtigt, at han sov ude, men det var for at give sengeplads til en

tærskerdreng, der var lejet for nogle dage. Og Søren var godt nok kommet og havde lagt sig på sengen, men han havde beholdt både støvler og sporer på, i alt fald så længe vidnet var vågent. - Efter stævnemålet er der kommet en historie (måske med Søren's far som kilde) frem om, hvad Apelone foretog sig ved en julestue, at hun da havde været i kammer med nogle ryttere, efter at de havde jaget hendes broder Thyge ud. Provstens tjenestekarl Hans Christen kan bekræfte, at hun rigtignok var til julestue sammen med andet godt folk, og at nogle karle blev jaget ud af ryttere med dragne kårder, og hun blev derinde, men hun var sammen med mange andre både kvinder og karle, og hun var ikke i kammer med nogen, så vidt han vidste. Karlen har nok hørt en vise digtet om Skovbøllings piger, men han kendte ikke dens indhold. - Alt i alt bekræfter vidnerne, at Apelone har levet skikkelig og uberygtet, men at de to altså har elsket hianden, så hun nu er gravid. Det bekræftes også, at Søren's far har været meget kølig over for forbindelsen. - Se iøvrigt nedenfor.

268b:

Se ovenfor. Morten Andersen i Pjedsted og hans søn Søren Mortensen ctr. Apelone Madsdatter m.fl. - Faderen vil gerne bevise, at hans unge søn er blevet efterstræbt af Apelone, og at denne er tilskyndet dertil af sin familie, så hun kunne blive besvangret og ved ægteskab komme i besiddelse af Morten Andersens gård. I den forbindelse vil han også gerne bevise, at Apelone ikke er så uberygtet endda. Vidnerne bekræfter, at Apelone hyppigt har opsøgt Søren, men også, at Søren lige så tit har opsøgt Apelone. De har fulgtes med hinanden både i skov og på mark igennem godt 3 år. Men de ved stort set ikke, at deres møder har givet anledning til ukyskhed. Dog har Jens Albinsen fundet dem liggende sammen i hinandens arme i buskene på marken, som kaldes Sønder Kær, og een gang havde han set, at hun havde følt ham i bukserne; men ellers havde han ikke set andet end skikkelig og godt. - Anne Hansdatter har hørt sige, at Apelone for ca. 5 år siden var gået til julestue med andre; og da sagde man, at hun var gået i krog eller kammer, men med hvem vidste hun ikke. Hun havde ellers hørt, at de ved julestuen havde en leg på gulvet, og en rytter sad ved Apelone, hvorfor hendes broder Thyge forsøgte at få hende ud fra julestuen, hvorover der opstod klammeri. - Maren Nielsdatter, der tjener hos Morten Andersen, har engang set Søren tage Apelone på brysterne, og hun igen har set hans (der står ikke, hvad hun så). Hun har også hørt Apelone opfordre Søren til at opsige sine forældre og herefter følge hendes råd, siden det var hende, han skulle leve og dø med. - De fleste af vidnerne kan fortælle om de vrede forbandelser, Apelonens familie har udstødt mod Søren og hans familie, efter at Søren var rejst væk.

270b:

Læst plakat af 21/8 om, at to huse på Fovslet mark skal sælges ved auktion.

Henrik Hansen fra Grene opbød 70 rdl. børnepenge, som tilhører hans myndling ... Laursdatter Gjødvad, 1. gang.

Jep Christensen i Rugsted opbød 70 rdl. børnepenge, som tilhører hans myndling ... Laursdatter, 1. gang.

1723 - 31. august:

Regimentskriveren ctr. Niels Hansen Høst af Eltang for resterende afgift. Udsat til dom, 2/11

271:

Læst forordning af 20/8 med nærmere forklaring på, hvorfra pengene til delinkventers fængsel, underhold og eksekution skal tages.

Rytterbonden Søren Nielsen Gye af Trelde og hans datter Maren Sørensdatter ctr. Jens Sørensen Bull af Gårslev, der under løfte om ægteskab har besvangret Maren, samt hans forældre Søren Jensen Bull og hustru Kirsten Jensdatter af Gårslev. Der føres vidner på, at Maren ellers har forholdt sig uberygtet og er født af ærlige og skikkelige forældre. Den unge mands fader blev spurgt, om han havde noget at indvende imod vidnesbyrdene, men svarede nej, han vidste ikke andet om hende end hvad ærligt og tilbørligt er. Hans søn er, så vidt han ved, nu i København. Tingsvidne.

Børnepengene opbudt 2. gang.

1723 - 7. september:

Birkedommer Thomas Ebbesen lovbød 2. gang (se dog 27/4) 1/2 gård i Bølling med dertil liggende enemærke Jubelholm samt et kassehus liggende på Fuglsang mark.

Rytterbonden Hans Simensen af Lilballe opbød som formynder for afgangne Laurs Andersens datter, forhen boende på Løvlund, Sophie Cathrine, for 3. gang 70 rdl. af myndlingens børnepenge. Sr. Henrik Mathiasen af Vejle begærede at låne pengene mod pant i hans ejendom i Vejle. Hans Simensen afstod fra at tage imod tilbudet, idet han kun kunne tage imod sikkerhed i ejendomme eller jord, som han kendte, siden han ellers ikke kunne være forsikret imod ulykkelig ildebrand. Pengene forblev under rettens forsegling med fradrag af rettens gebyr og betaling for tingsvidne: 69 rdl. 1 mk. 2 sk. - (Det var Jep Christensen i Rugsted, der foretog første opbydelse).

271b:

Henrik Hansen fra Grene opbød 3. gang 70 rdl. af sin myndling Anna Laursdatters arv efter hendes fader Laurs Andersen, som boede og døde på Løvlund. - Henrik Mathiasen i Vejle begærede at låne pengene mod 1. prioritet i hans gård ibidem. Men Henrik Hansen turde ikke tage pant i andet end jord af ejendomme af hensyn til ulykkeligt tilfælde. Så pengene forblev under rettens forsegling.

Madame sl. Laurits Risoms af Smidstrup ctr. en del rytterbønder i Smidstrup sogn for resterende korntiende. 14/9

Lauge Bennetsen af Egum ctr. Jens Hansen ibidem i markstrid. Forlig.

1723 - 14. september:

(24/8). Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. Byfoged Peter Høeg af Fredericia afhører som den anklagedes forsvarer nogle vidner, som var blevet afhørt af anklageren, inden forsvareren havde lejlighed til at møde i retten. Han vil høre, om vidnerne var til stede ved det slagsmål, der førte til Jens Christensens død, og om de har noget at sige Hans Michelsen på med hensyn til slagsmål, tyveri eller trolddom. - Der

har været snak om, at han engang tog en karl med sig ud på marken og fjernede en hestesko fra en anden mands hest. Han har også været beskyldt for at have taget penge fra sl. Henrik Nielsen. Det har sønnen Niels Henriksen foreholdt ham, idet han har opfordret ham til at rense sig for beskyldningen, fordi han ellers ikke var værd at drikke af kande med. Hans Michelsen accepterede det, men gjorde aldrig noget ved det. - Han har deltaget i en del slagsmål efter grandestævner, men vist ikke mere end andre mænd i byen, og det var mange år siden. - Der har fornylig været mummiesnak om trolddom om hans kone. - Tingsvidne. (Se videre 21/9)

273:

7/9. Madame sl. Laurits Risoms af Smidstrup ctr. en del rytterbønder i Smidstrup sogn for resterende korntiende. 28/9

Søren Madsen af Trelde ctr. Søren Nielsen Ougesen ibidem for vold. 28/9

273b:

Sl. Hans Jensens enke Kirsten Jesdatter og hendes søn Jes Hansen anmelder ildsvåde og får tingsvidne for at søge kongen og medlidende kristne om hjælp.

Birkedommer Thomas Ebbesen lovbød 3. gang 1/2 gård i Bølling med dertil liggende enemærke Jubelholm samt et kassehus liggende på Fuglsang mark. Sr. Herman Skuster af Kolding og kæreste mad. Anna Lasdatter Bonum begærede skøde.

274:

Skøde efter foranstående lovbydelse fra birkedommer Thomas Ebbesen og kæreste Anna Amalia Bertelsdatter til Herman Mortensen Skuster og kæreste Maren Lasdatter Bonum. Den halve gård var tilskødet Thomas Ebbesen af Søren Simonsen i Hjelmstrup d. 11/3-23 og kassehuset af Anders Iversen i Bølling.

1723 - 21. september:

24/8 (se også 14/9). Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 5/10

274b:

1723 - 28. september:

14/9. Madame sl. Laurits Risoms af Smidstrup ctr. en del rytterbønder i Smidstrup sogn for resterende korntiende. Udsat til dom, 2/11

14/9. Søren Madsen af Trelde ctr. Søren Nielsen Ougesen ibidem for vold. 12/10

Skovfoged Peder Krat angav skovhugst.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

1723 - 5. oktober:

Læst plakat ang. bortforpagtning af familieskatten.

Christen Bjerg af Erritsø efterlyste en hest 1. gang.

Regimentskriveren ctr. Morten Johansen af Trelde om fæstes forbrydelse. Udsat til dom, 2/11

Regimentskriveren stævner Niels Christensen, Peder Madsen, Niels Madsen og Poul Poulsen af Follerup som hovedmænd i et slagsmål. 12/10

275:

21/9. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 12/10

1723 - 12. oktober:

5/10. Regimentskriveren stævner Niels Christensen, Peder Madsen, Niels Madsen og Poul Poulsen af Follerup som hovedmænd i et slagsmål. De havde været samlet for at dele byens videpenge. Udsat til 26/10, men ikke set igen.

5/10. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. 19/10

Mads Hansen af Viuf ctr. Anders Roskild ibidem. 19/10

275b:

Jens Enevoldsen i Grejs efterlyste en hoppe.

Hans Thomsen i Ødsted efterlyste en hest.

Christen Bjerg af Erritsø efterlyste en hest 2. gang.

28/9. Søren Madsen af Trelde ctr. Søren Nielsen Ougesen ibidem for vold. Niels Rasmussen har vidnet, at søndagen for 8 dage siden, fulgtes han med Søren Nielsen Ougesen ud i marken for at bygge en vangvogterhytte, og da sagde sidstnævnte til ham: Søren Madsen har været 2 gange i min gård og skændtes med mig. Kommer han 3. gang, skal en af os blive på stedet. Sagen udsat til 19/10, men er ikke set igen.

1723 - 19. oktober:

12/10. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. Udsat til dom, 9/11

Læst forordning af 24/9 om smør-, kød- og flæskefustager.

276:

12/10. Mads Hansen af Viuf ctr. Anders Roskild ibidem. 26/10

Niels Andersen i Andkær ctr. Peder Orlof i Høllund. Udsat til 2/11, men ikke set igen.

1723 - 26. oktober:

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver i følgende sag:

Birkeskriver Just Lund ctr. Søren Nielsen Skræder ved Grindsted kirke. Søren Nielsen tilstod, at han både brændte og solgte noget brændevin for rejsende og undertiden en drik mjød og øl, men ikke dermed holdt noget uskikkeligt hus. Men det er hans tanke ikke at bo der længere end til Voldermisse, ellers vil han søge tilladelse til krohold, da der ingen købstad er nærmere end 4-5 mil. Beder derfor om tiltalefrafald. Sagen udsat til 9/11, men ikke set igen.

Regimentskriveren ctr. Hans Olufsen i Bølling for vold mod exekutanten Hans Christoffersen. - Denne kom den 29/9 til Hans Olufsen for at eksekvere ham for 10 mark resterende månedspenge. Hans Olufsen var til kros, og exekutanten fik af konen lov til at låne en seng at ligge i, da han var syg af koldesygen. Da Hans Olufsen var kommet hjem ville han give ham brændevin at drikke, men overfusede ham dernæst, fordi han ville eksekvere ham. Han overfaldt ham nogle gange uden for på gaden og truede ham også med en ulykke, idet han mindede ham om Hans Michelsen, der sad på slottet. Udsat til 9/11, men ikke set igen.

276b:

Jens Jensen af Kongsted Torp stævner Hans Jørgensen Gammel i Stoustrup til at anhøre forbud mod at bygge. Forbudet konfirmeres af retten på Jens Jensens ansvar.

19/10. Mads Hansen af Viuf ctr. Anders Pedersen Roskild ibidem. Sagen kan fortsættes mod Morten Nielsen i Almind. 9/11

277:

Christen Bjerg af Erritsø efterlyste en hest 3. gang.

Thomas Houballe i Viuf fremlyste ...

1723 - 2. november:

Skovfoged Søren Svendsen angav at have optaget Hans Jensen i Taulov Nebel med 2 vogne i selvejerbonden Hans Buls gård.

Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. 16/11

Amtsforvalter Ancher Hansen ctr. Peder Qvist og hans svigersøn Rasmus Jensen af Idskov (Egeskov?) for restance. 16/11

31/8. Dom: Regimentskriveren ctr. Niels Hansen Høst af Eltang for resterende afgift. - Han har ikke betalt afgift af sit fæstehus hverken for indeværende eller foregående år, ialt 3 rdl. 5 mk. 10 sk. Han har erkendt gælden, men ejer aldeles intet uden en hustru og 5 børn, og han har en tid lang været nødt til med øvrighedens tilladelse at besøge godtfolk om almisse. Tidligere har han betale 24 sk. om året til amtstuen og gjort arbejde for præsten for resten af pengene. - Det er ikke forsvarligt at betro ham huset længere; han bør have sit fæste forbrudt og betale restancen til regimentskriveren.

5/10. Dom: Regimentskriveren ctr. Morten Johansen af Trelde om fæstebrevs underkendelse. - Han er den 14/6-1720 forundt et jordløst hus i fæste og har dog ikke siden indfundet sig hverken for at svare afgift af huset eller for at hente fæstebrevet. Trods kald og varsel har han ikke indfundet sig i retten. - Hans fæstebrev bør være forbrudt og magtesløst, og hans hus i Trelde kan fæstes ud til andre.

277b:

28/9. Dom: Madame sl. provst Laurits Risoms af Smidstrup ctr. en del rytterbønder i Smidstrup sogn for resterende korntiende, ialt 10 rdl. 11 sk. fra Niels Henriksen i Lille Velling, Anders Michelsen ibidem, Ole Klinkhammer i Store Velling og Niels Jensen ibidem. De skal betale. (Niels Henriksen havde nok erkendt sin gæld og sin vilje til at betale, men først når hans hustru havde fået anvist et andet stolestade i kirken).

1723 - 9. november:

Læst forordning af 28/10 om mark- og udredningspenge for dragon- og soldaterlægdene i Danmark.

Læst privilegium af 1/11 for forrige trompeter Niels Eriksen af Højen til med egne hænder at ernære sig ved musikprofessionen i Koldinghus amt og købstad.

19/10. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Michelsen af Lille Velling for mord på naboen Jens Christensen i Store Velling. - De to mænd havde sammen med flere andre været forsamlet i Jørgen Jensens hus i Store Velling. Der var opkommet klammeri om nogle stave, som Jens Christensen beskyldte Hans Michelsen for at have taget. Jens Christensen havde beskyldt Hans Michelsen for tyvepak og trælpak, slængt sin kofte fra sig og var gået til angreb på ham. Mads Buhl, Jens Hansen og Niels Hansen skilte dem ad. Da Jens Christensen ville tage sin kofte på, fik han et slag i hovedet med en trebenet stol. Hans Madsen sagde, at det var Hans Michelsen, der havde gjort det. Det blev bekræftet af en pige på knapt 13 år, Susanne Jensdatter, som havde set det ske. - Straks efter ulykken har Hans Michelsen med sine bemærkninger og al sin klage bekræftet, at han var den skyldige, men i retten har han nægtet. (De fleste vidner er blevet ført, inden han endnu havde fået en forsvarer, som kunne stille kontraspørgsmål). - Feltskærer Johan Rode og Lambert Friderich Engvardi, kirurg i Kolding, har foretaget obduktion og fundet pandebenet brækket i fire stykker samt en stor del blod derunder, så Jens Christensen umuligt kunne have levet efter slaget. Det bekræftes af synsmændene. - Det er især Hans Michelsens egne udsagn lige efter ulykken, der fælder ham. Straks da han blev beskyldt for gerningen, havde han f.eks. sagt: "Han må lige så vel

have noget som jeg!". Susanne Jensdatters vidnesbyrd ser man heller ikke helt bort fra, skønt hun endnu ikke er 13 år. Iøvrigt har Hans Michelsen trods sin benægtelse ikke kunnet modbevise noget af det fremførte og heller ikke kunnet udpege en af de andre som gerningsmand. - Retten opsummerer: 1) Der var intet andet klammeri end det mellem Jens Christensen og Hans Michelsen, 2) De blev adskilt, og da havde Hans Michelsen lejlighed nok til at absentere sig, og 3) han har da været uden for al fare, idet Jens Christensen var under naboernes styrelse. 4) Han har hverken kunnet afbevise eller sigte nogen af de andre, som var i stuen. 5) Han har gjort gerningen med den trebenede stol. - Hvorfor ej rettere vides at kunne kendes og dømmes, end Hans Michelsen, som agtes for rette og sande banemand, hvor misgerningen hverken kan anses for våde eller nødværge, bør straffes efter loven således: Hans hoved fra kroppen at skilles ved et sværd og nagles på en stage og kroppen ved retterstedet at begraves uden kirkegården. Hans hovedlod bør være forbrudt.

278:

Hans Michelsen erklærede sig til appel, siden han mente, at ej alt var forsvaret således, som det burde.

Rytterbonden, sognefoged Niels Pedersen af Børup i Taulov sogn anmeldte ildsvåde. Tingsvidne.

26/10. Mads Hansen af Viuf (opr. ctr. Anders Pedersen Roskild ibidem, men nu) ctr. Morten Nielsen i Almind. 23/11

1723 - 16. november:

Regimentskriveren ctr. en del unge mænd på ryttergodset, som er borttrømt for at undgå dragontjeneste. 23/11

279:

Stovstrup mænd ctr. Laurs Gammel ibidem. 23/11

Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 23/11

280:

Peder Bendixen af Øster Gesten anmelder ildsvåde og får tingsvidne til at vise medlidende kristne for at søge deres hjælp.

2/11. Amtsforvalter Ancher Hansen ctr. Peder Qvist og hans svigersøn Rasmus Jensen af Idskov (Egeskov?) for restance. 23/11

2/11. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. 30/11

Læst forordning om kornskatten for 1724.

Læst patent om højesteret for 1724.

Niels Madsen af Lejrskov efterlyste en plag.

Jens Enevoldsen af Bredal norden Vejle efterlyste en hoppe.

1723 - 23. november:

16/11. Regimentskriveren ctr. en del unge mænd på ryttergodset, som er bortrømt for at undgå dragontjeneste. 30/11

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Poul Andersen og søn Peder Poulsen af Bække vedr. landsoldat Peder Svendsens død. 7/12

281:

16/11. Stovstrup mænd ctr. Laurs Jørgensen Gammel ibidem. Udsat til dom, 21/12

16/11. Amtsforsvalter Ancher Hansen ctr. Peder Qvist og hans svigersøn Rasmus Jensen af Egeskov for restance. 30/11

281b:

Hans Hansen Bull af Eltang stævner en del personer for afkald, lovbud og skøde vedr. den selvejergård i Eltang, som Iver Hansen Bull påboede og fradøde. - Hans Hansen af Eltang gav afkald for sin hustru Else Hansdatter og hustrus søster Maren Hansdatter efter deres farbroder Iver Hansen Bull. - Hans Pedersen Kyed i Bjert, Hartvig Hansen i Viuf, Poul Andersen i Sønder Vilstrup gav afkald som værger for afdøde Peder Hansen Bulls børn på Landerupgård, Hans Pedersen og Mads Pedersen Bull, Iver Pedersen Bull, Else Pedersdatter Bull. - Anders Christensen af Smidstrup gav afkald for sin hustru Maren Laursdatter efter hendes morbroder Iver Hansen Bull. - Jens Andersen af Viuf gav afkald for sin hustru Maren Pedersdatter for hendes arv efter moderen sl. Maren Hansdatter. Afkaldstingsvidne.

9/11. Mads Hansen af Viuf ctr. (opr. Anders Pedersen Roskild ibidem, men nu) Morten Nielsen (her: Morten Pedersen) i Almind. - Ved et grandestævne havde Anders Roskild sagt, at Mads Hansen havde kørt boghvede ind en fredag aften. Granderne ville undersøge, om det var rigtigt, for i så fald havde han gjort det uhjemlet og skulle straffes. Det skulle have været søndag aften. Anders Roskild havde hørt det fra en mand i Almind. Det var Morten Nielsen, som ved et af retsmøderne står frem og tilstår, at han har sagt sådan, men også tilbyder sin ed på, at han kun har set Mads Hansen køre boghvede en søndag aften. Sagen udsættes idag til nyt stævne mål den 7/12, men er ikke set igen.

16/11. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 30/11

284:

Gården i Eltang, som sl. Iver Bul og hustru Boeld Christensdatter er fradød, lovbudt 1. gang.

Efterlysning af Agate Jensdatter fra Vester Gesten, som er rømt fra sin fæstemand Anders Pedersen

ibidem. (30/11)

1723 - 30. november:

Læst forordning af 5/11 om, hvornår sigtelses- og benægtelses ed må aflægges.

23/11. Regimentskriveren ctr. en del unge mænd på ryttergodset, som er bortrømt for at undgå dragontjeneste. Efterlysning og stævning har drejet sig om Knud og Hans, der er sønner af Peder Hansen af Brøndsted, Jens Nielsen, Niels Jørgensens søn af Brøndsted, Thomas Jørgensen, der er bror til Kjeld Jørgensen i Hjarup, Lauge Laugesen og Niels Jensen i Egtved, Iver Nielsen og Johan Jacobsen af Vamdrup samt Morten Lassen i Gårslev. Nogle fædre er mødt op og har, om muligt, forklaret, hvor deres sønner opholdt sig i tjeneste, og har også afvist, at det har drejet sig om rømning for at undgå dragontjenesten. For nogles vedkommende frafalder stævningen, andre skal stævnes til 2. tingdag efter næste påske (se 11/4-24). Sagen mod Iver Nielsen og Morten Laursen af Gårslev skal fortsætte 21/12, hvor den dog ikke er set.

16/11. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. 14/12

284b:

Mad. Christence Hegelunds i Fredericia ctr. en del debitorer i Vejlbysogn for lånekorn og penge. 7/11

23/11. Amtsforsvalter Ancher Hansen ctr. Peder Qvist og hans svigersøn Rasmus Jensen af Egeskov for restance. Udsat til dom, 21/12

23/11. Efterlysning af Agate Jensdatter fra Vester Gesten, som er rømt fra sin fæstemand Anders Pedersen ibidem. 7/12

Jens Andersen sætteskriver i følgende sag:

23/11. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 7/12

288:

Gården i Eltang, som sl. Iver Bul og hustru Boeld Christensdatter er fradød, lovbudt 2. gang.

Stafen Iversen i Bække fremlyste en hest 2. gang.

Hans Pedersen af Rodevad (Rådvad) efterlyste en hoppe.

Skovfoged Peder Krat angav skovhugst.

Skovfogederne Søren Svendsen og Niels Pedersen angav skovhugst.

1723 - 7. december:

23/11. Amtsforsvalter Thomas Folsach ctr. Poul Andersen og søn Peder Poulsen af Bække vedr.

landsoldat Peder Svendsens (Peder Smidts) død. 21/12

30/11. Efterlysning af Agate Jensdatter fra Vester Gesten, som er rømt fra sin fæstemand Anders Pedersen ibidem. - Hun mødte selv op og forklarede årsagen til, at hun var rejst bort: Havde hørt sin fæstemand og hans moder lægge råd op sammen om, at Agate alene skulle betale gården; derefter skulle han være ond og uforligelig imod hende. De fik en aftale om, at han selv skulle lade hende køre bort; men det indgik i aftalen, at hun senere skulle komme og hente sine midler. Det gjorde hun ikke. - Fire mænd af Store Anst bekræfter præsteenkenes attest om, hvornår trolovelsen skete, og at Anders Pedersen har forholdt sig ærligt og skikkeligt. Agathe har ikke stillet kaution, så hun skal blive under prokurator Jep Bredstrups opsyn og varetægt indtil sagen er blevet pådømt ved tamperretten i Ribe. Tingsvidne.

288b:

30/11. Mad. Christence Hegelunds i Fredericia ctr. en del debitorer i Vejlbysogn for lånekorn og penge. 21/12

Jens Andersen sætteskriver i følgende sag:

30/11. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 14/12

289b:

Mads Nielsen af Mejsling fremlyste 3 stude.

Skovrider Johan Brandt af Andkær efterlyste en stud.

Hans Hansen af Eltang m.fl. (se efterfølgende skøde) lovbød 3. gang den gård i Eltang, som sl. Iver Bul og hustru Boeld Christiansdatter har ejet og påboet. Højagtbare og velfornemme mand Hans Hansen Bul af Eltang og hustru Anna Christensdatter begærede skøde. Se også 14/12

290:

Skøde efter foranstående lovbydelse på den gård i Eltang, som Iver Bull og hustru Boeld Christensdatter er fradøde til Hans Hansen Bull af Eltang og hustru Anna Christensdatter fra: Hans Hansen af Eltang på vegne af hustruen Else Hansdatter og hustrus søster Maren Hansdatter, som er broderbørn af Iver Bul; Hartvig Hansen af Viuf, formynder for Else Pedersdatter Bull af Landerupgård, Iver Buls anden broders datter; Lauritz Madsen af Håstrup p.v.a. sin datter Maren Laursdatter, som er sl. Iver Buls søsterdatter og nu er gift med Anders Christensen i Smidstrup, som ikke selv kunne komme idag på grund af svaghed; Jens Andersen af Viuf p.v.a. sin hustru Maren Pedersdatter som arving efter hendes sl. mor Maren Hansdatter, der var født på samme gård i Eltang; Hans Markussen af Frøstrup på egne vegne efter sin sl. mor Maren Hansdatter, som og i samme gård er født; Hans Jensen af Seest med fuldmagt fra Nis Markussen af Hjerndrup med formynderen Nis Trouelsens samtykke; Knud Knudsen Horskjær, landdragon, efter hans mor Anna Hansdatter, og Jacob Bartramsen af Lejrskov som formynder for Hans Sørensen, arving efter hans sl. moder Anna Hansdatter. Der nævnes skøder tilbage til MDXC, lørdagen efter Dom. Reminiscere. (se også 14/12)

1723 - 14. december:

30/11. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. Udsat i 14 dage (se 11/1-1724)

Møllerenken i Børkop mølle (Kirsten Pedersdatter, enke efter Thomas Pedersen) lod læse en kontrakt med mølleren i Brøndsted mølle Jes Simonsen.

290b:

7/12. Hans Kyed af Nørre Bjert og Poul Andersen af Sønder Vilstrup p.v.a. deres myndlinge Hans Pedersen og Mads Pedersen Bul af Landerupgård og Iver Pedersen Bul ibidem lovbød 3. gang den ene lod af en selvejergård i Eltang, som deres farbror Iver Bull er fradød. Hans Hansen Bul og hustru Anna Christensdatter begærede skøde.

7/12. Skøde efter foranstående lovbydelse.

Hans Pedersen i Glibstrup lovbød et gadehus med kålhavne m.m. ibidem 1. gang.

Jens Sørensen af Rugsted efterlyste ...

Oluf Jensen af Starup ctr. Peder Michelsen og Thomas Pedersen, begge af Ågård. Forlig, idet de vil betale Oluf Jensen 6 rdl. inden 8 dage; ellers står sagen dem åben for. Sagen derfor udsat til 21/12, men ikke set mere.

7/12. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. Udsat til 21/12, men ikke set før 11/1

1723 - 21. december:

7/12. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Poul Andersen og søn Peder Poulsen af Bække vedr. landsoldat Peder Svendsens (Peder Smidts) død. - Tingsvidne. - Søndag den 17/10 havde Peder Svendsen været i hår med Poul Andersen og søn på Bække kro. Sognefoged Anders Risbøl af Asbo skilte dem ad ved andres hjælp, hvorefter han red hjem. Det gik så hurtigt med at skille dem ad, fordi præsten havde befalet det; og de nåede end ikke at give hinanden ørefigener; ingen af dem havde nogen slags våben i hånden. Peder Svendsen gik så med Bertel Ulfs enke Karen Hansdatter og hendes søn Hans Olesen hjem til Asbo. Senere gik de to unge mænd igen til Bække, hvor de var en tid lang på kroen. Der forekom intet slagsmål. Her måtte Hans Olesen befordre Peder Svendsen til sengs, fordi han var blevet for drukken til at gå hjem. Han stod op næste dag ved middagstid, gik ind til Peder Madsens for at få noget mad og kom om aftenen tilbage til sin madmor i Asbo. Næste dag var han dårlig. Han mente, det kom af et hold, han havde løftet sig til på Mattrup, og både på sognefogedens og madmoderens forespørgsel nægtede han, at det havde noget at gøre med slagsmålet på kroen. Han døde efter en uges forløb.

7/12. Mad. Christence Hegelunds i Fredericia ctr. en del debitorer i Vejlbj sogn for lånekorn og penge. 11/1

291:

Hans Pedersen i Glibstrup lovbød et gadehus med kålhav m.m. ibidem 2. gang.

30/11. Dom: Amtsforvalter Ancher Hansen ctr. Peder Qvist og hans svigersøn Rasmus Jensen af Egeskov for restance. - Peder Qvist er blevet exekveret for sin restance på 15 rdl. i 1716 og 1717 og er udeblevet et par gange, hvor restancen skulle undersøges. Han skal betale. (Svigersønnen er annexbonde, og sagen imod ham er frafaldet).

23/11. Dom: Stovstrup mænd ctr. Laurs Jørgensen Gammel ibidem. - Laurs Jørgensen har opført et hus i sin skovhave sønden for Stovstrup sådan, at der ikke kan være forte, fædrift eller kørevej, uden at byens rytterbønder får skade på deres hegnede mark og korn. Han skal atter nedbryde huset. De bøder, som han kunne være pligtig til som den, der har handlet imod lovligt gjorte forbud, er der ikke blevet stillet krav om; men han skal betale sagsøgernes omkostninger.

1724

291:

1724 - 11. januar:

I Den Velsignede Jesu Navn begynde Vi at Skrive og ting holde i Dette aar Anno 1724 den 11. Januari. I birkedommerens forfald som sættestemmer Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle og udi birkeskriverens lovlige absence dertil anordnet sætteskriver Jens Andersen af Viuf. Tingmænd: Michel Schnegel, Stephen Kurtz, Peder Smed og Hans Iversen, alle af Viuf, Mickel Damsgaard og Hans Madsen af Fredsted, så og Stephen Hansen af Almind.

Regimentskriveren lader nogle mænd fra Hjarup afhjemle en forretning angående noget hør på Fovsletgård.

Anders Hansen Risbøl af Asbo ctr. Samuel Eliassen i Kragelund m.fl. 25/1

21/12. Mad. Christence Hegelunds i Fredericia ctr. en del debitorer i Vejlbj sogn for lånekorn og penge. - Udsat til dom, 15/2

291b:

(14/12). Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 25/1, se 26/1

14/12. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. 25/1

Hans Pedersen i Glibstrup lovbød et gadehus med kålhav m.m. ibidem 3. gang. Udsættelse til 25/1 (se 26/1)

1724 - 18. januar:

Regimentskriveren ctr. Henrik Eliassen i Borre mølle for restance. 25/1

Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Ditlev Andersen angav skovhugst.

Jens Nielsen af Gudsø og Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

1724 - 25. januar:

11/1. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Mette Hansdatter ibidem. 1/2

Jens Andersen af Viuf sætteskriver i følgende sag:

Regimentskriveren ctr. Dorthe Christensdatter af Skærup for fødsel i dølgsmål og barnemord. Udsat til dom 8/2

292b:

18/1. Regimentskriveren ctr. Henrik Eliassen i Borre mølle for restance. 1/2

11/1. Anders Hansen Risbøl af Asbo ctr. Samuel Eliassen i Kragelund og Jørgen Hautorn m.fl. - Tingsvidne. - Noget før jul var de med 4 mænd kommet til Anders Risbøls gård om aftenen og for at få staldplads og husly for et par timer. De havde besværet sig over stalden. Da de var kommet ind i stuen, havde de forlangt brændevin hentet, men de fik kun øl. Ved bordet lavede de en voldsom larm. Anders Risbøl bad nogle gange om at få fred i sit hus. Anders Ulf, en ung karl fra byen satte så Jørgen Hautorn ud af døren og stængte den; men nogen tid efter var Jørgen Hautorn inde igen, og døren var gået i stykker. Ingen havde set, at det var ham, der havde gjort det.

293:

Da natten trængte sig på, blev øvrige sager udsat til imorgen kl. 8.

1724 - 26. januar:

(Se lovbydelsen 11/1). Hans Glojer af Glibstrup lod læse en panteforskrivning fra Hans Pedersen i Glibstrup på 50 slettedaler med pant i et hus, som han allerede bebor. (Aftægtslignende bestemmelser).

293b:

Jens Andersen sættestemmer i følgende sag:

Hans Pedersen i Glibstrup ctr. Hans Olufsen og Anders Bertelsen i Asbo ang. skovhugst. 15/2 (se 16/2)

295:

11/1. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. 15/2

1724 - 1. februar:

Skovfogederne Peder Krat og Niels Hansen angav skovhugst.

Læst kgl. befaling til stiftamtmanden med forbud imod, at trompeteren Niels Eriksen gør ringeste indpas i Vejles musikanters privilegier. Det er Oluf Poulsen og Christian Madsen Krag. Niels Eriksen havde den 20/11-1720 af krigskancelliet fået tilladelse til at ernære sig i Kolding amt med musik.

Skovrider Brandt i Andkær og hr. jægermester Bielches skytte fremlyste en vogn, der var læsset med båndstager, 1. gang.

295b:

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Peder Christensen af Hejnsvig, Niels Nielsen af Fugdal og Christen Christensen af Nollund for resterende landgilde. Synsmænd har vurderet deres eje og afhjemler deres syn. De oplyser, at de tre tiltalte ikke er i en sådan tilstand, at de kan betale landgilden. Niels Nielsens hustru går undertiden om at betle. Egnen er så slet, som den nogensteds i landet er at finde; mange steder er øde, og mange af de beboede steder betaler aldrig landgilde, men har ondt ved blot at betale skatterne. Peder Christensen og Niels Nielsen er ikke skødesløse eller onde husholdere; de har stræbt deres yderste, når de har haft deres helbred. Christen Christensen er gammel og har mange små børn. Den halve gård ved siden af Christen Christensens har i mange år ligget øde, mens han selv ved sit store arbejde og slæb dog har holdt sin gård nogenledes vedlige og udredt skatterne. - De tre mænd vedstår deres gæld; men de kan ikke betale den; øvrigheden har tit og mange gange ladet dem exekvere og tribulere. Herefter kan de ikke betale nogen landgilde, såsom de altid må købe kornet. Hvis kongen vil eftergive dem landgilden, vil de af al magt bestræbe sig på at betale skatterne. - Tingsvidne.

25/1. Regimentskriveren ctr. Henrik Eliassen i Borre mølle for restance. 15/2 (se 16/2)

25/1. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 15/2

296:

Hartvig Hansen af Viuf lod læse afkald fra Bertel Madsen af Landrupgård, som har påtaget sig svogeren Hartvig Hansens værgemål for sin søster Else Pedersdatter Bul i Landerupgård, efter farbroderen Iver Bul i Eltang.

1724 - 8. februar:

Hans Hansen af Verst, som bebor et hospitalshus, anmelder ildsvåde.

Iver Jørgensen af Verst, som bebor et hospitalshus, anmelder ildsvåde.

25/1. Dom: Regimentskriveren ctr. Dorthe Christensdatter af Skærup for fødsel i dølgsmål og barnemord. Hun har født et drengbarn i dølgsmål i sin seng og straks klemte det ihjel mellem knæene. Hun er borttrømt fra dem, som holdt vagt over hende. Hun bør pågribes og efter lovens 6-6-

7 henrettes ved et sværd, hendes hoved at nagles på en stage og kroppen ved retterstedet at begravnes. (I retten har hun tilstået alt og blot bedt om at komme i kristen jord. Hun har i 4 år tjent hos Hans Bock i Skærup, hvor hun også er blevet holdt i arrest).

296b:

Læst rentekammerets ordre af 1/2 om told af okser.

Skovrider Brandt i Andkær fremlyste en vogn, der var læsset med båndstager, 2. gang.

1724 - 15. februar:

26/1. Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter ctr. Poul Jensen Hjuler for voldtægt. Udsat til dom, 28/3

297:

Regimentskriveren ctr. Niels Olufsen af Børkop og Niels Pedersen Hanneberg, tjenende ibidem. 29/2

298b:

Oberstløjtnant Dileben af Fredericia ctr. rådmand Richter(?), Frederik Amager m.fl. Udsat til 22/2, men er ikke set igen. Oberstløjtnanten får udmeldt 36 mænd af birket til at syne hans hus i Fredericia. De sagsøgte advokat, Lyder Laursen af Fredericia, tvivler på, at der kan udmeldes mænd af birket til en opgave uden for dets jurisdiktion, og mener ellers nok, at der er over 100 forstandige borgere i Fredericia, som kan foretage et sådant syn.

299:

1/2. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 29/2

Herman Skuster af Jubelholm ctr. Jørgen Jepsen af Bølling, Morten Ebbesen, Jens Hansen og Søren Sørensen af Fuglsang om skovhugst. 22/2

299b:

Kirsten Christensdatter af Lilballe og lavværge Hans Koert af Almind anmelder forlig med hendes stedbørn, Frantz og Niels Jacobsen og Anne Jacobsdatter, som har stævnet hende ang. deres arv. Med håndsækning lover hun at give Anne 10 slettedaler, 2 får og en jerngryde; de to brødre eftergiver hende al deres arv og giver fuldkommen afkald.

11/1. Dom: Mad. Christence Hegelunds i Fredericia ctr. en del debitorer i Vejlbysogn for lånekorn og penge. - Nogle har under sagens drift betalt. Thomas Nielsen i Vejlbysogn skal betale 17 mk. 10 sk., Hans Ladegaard i Trelde 4 mk. 9 sk. Niels Andersen har betalt. - Søren Madsen i Trelde har nægtet at betale en gæld, som stammer fra hans formand på gården. Den er ikke bevist af regnskabsbøgerne, så han frikendes.

Og som man nu havde haft ting til kl. 12 ud på aftenen, så opsættes øvrige sager til imorgen kl. 8, da parterne og tingmændene har at møde til rettens videre fremmelse.

1724 - 16. februar:

1/2 (tingbogen viser tilbage til 8/2). Regimentskriveren ctr. Henrik Eliassen i Borre mølle for restance. Udsat til dom, 28/3

Jens Andersen sætteskriver i følgende sag:

26/1. Hans Pedersen i Glibstrup ctr. Hans Olufsen og Anders Bertelsen i Asbo ang. skovhugst. Niels Andersen af Refsing bevidner, at Anders Ulf af Asbo ville have ham til at følge med ud efter noget træ. Tingsvidne.

Skovfogederne Jens Krog og Niels Pedersen angav skovhugst.

1724 - 22. februar:

Læst forordning af 8/2 om indretning af landmilitser.

Læst rentekammerets ordre af 30/10-23 om dragonheste.

300:

Casper Johansen af Smidstrup ctr. Christen Lassen af Tiufkær. Ved gudstjenesten i Smidstrup kirke den 11/2 var Kirsten Pedersdatter segnet om i sin stol. Christen Lassen havde på det tidspunkt været ovre i kvindestolene bag ved hende. Vidner kan berette, at Kirsten Pedersdatter i flere år har skubbedes med Christen Lassens hustru og børn om pladserne. Ved et syn 2 dage efter havde man fundet nogle blå pletter på Kirsten Pedersdatters venstre knæ, og hun havde sagt, at de var blevet hende tilføjet af Christen Lassen. Sagen udsat til 7/3, men er ikke set igen.

15/2. Herman Skuster af Jubelholm ctr. Jørgen Jepsen af Bølling og Morten Ebbesen af Bølling (Jens Hansen og Søren Sørensen af Fuglsang er ikke nævnt) om skovhugst. Udsat til 7/3, men ikke set igen.

1724 - 29. februar:

15/2. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 21/3

Landdragon Peder Knudsen fremviste en gl. ulv, som han havde skudt i Bølling. Han fik straks sin betaling.

Jens Andersen af Viuf sætteskriver i følgende sag:

15/2. Regimentskriveren ctr. Niels Olufsen af Børkop og Niels Pedersen Hanneberg, tjenende ibidem. 7/3

Skovfoged Jens Krog af Oksvig ctr. Jørgen Nielsen i Ødsted for skovhugst. 14/3

1724 - 7. marts:

Læst regimentskriverens plakat af 7/3 om folkeskat.

Jens Andersen sætteskriver i følgende sag:

29/2. Regimentskriveren ctr. Niels Olufsen af Børkop og Niels Pedersen Hanneberg, tjenende ibidem. Udsat til dom, 4/4

300b:

Birkeskriver Just Lund er sættemdommer og Jens Andersen af Viuf sætteskriver i følgende sag:

Regimentskriver Jens Kasbjerg, birkedommer Thomas Ebbesen og buntmager Gotskalck ctr. Christen Larsen i Taulov Nebel. Buntmageren og hans kone var ved at flytte fra Taulov Nebel til Kolding, da Christen Larsen kom og mindede dem om, at de skyldte ham noget. Da han ville tage noget ned fra flyttevognen som pant, spurgte konen ham, om han havde ordre fra regimentskriveren. Han tog en jerngryde, en balje og en vugge og fik tingene stillet ind hos Gregers Hansen. Buntmageren har påstået, at han i den forbindelse skulle have sagt noget usømmeligt om regimentskriveren og birkedommeren, men det har ingen af vidnerne hørt. - Tingsvidne. (Se videre 14/3).

301:

1724 - 14. marts:

Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for gæld på 17 rdl. Han beder om henstand i 14 dage for at klarere gælden. Sagen så udsat til 28/3, men ikke set igen.

(Se 7/3) Christen Laursen af Taulov Nebel ctr. buntmager Gotskalck i Kolding ang. gæld på 2 rdl. 4/4

302:

29/2. Skovfoged Jens Krog af Oksvig (her: oberforster Bachman) ctr. Jørgen Nielsen i Ødsted for skovhugst. 4/4

Oberstløjtnant Royan af Follerup lod læse panteobligation fra Jep Nielsen Surkjær i Pjedsted på 50 rdl. med pant i hans påboende gård.

1724 - 21. marts:

Læst plakat fra provst Peder Bering i Hjarup om auktion i skoleresidensen i Kolding over sl. mag. Anders Lunds efterladte løsøre.

Skovfoged Søren Svendsen angav ulovlig skovhugst.

Erik Lauridsen i Tudved opbød (der står: lovbød) 1. gang sin myndling Mette Lauridsdatters arv efter hendes sl. fader Laurs Andersen Gjødvad.

Hospitalsforstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Jens Christensen og Niels Andersen af Almind for resterende landgilde til Kolding hospital. Udsat til dom, 9/5

302b:

Kvartermester Mogens Leegaard af Viuf ctr. Laurs Nielsen, hyrde i Refsing. 4/4

29/2. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 28/3

1724 - 28. marts:

21/3. Erik Lauridsen i Tudved opbød 2. gang sin myndling Mette Lauridsdatters arv efter hendes sl. fader Laurs Andersen Gjødvad.

21/3. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 25/4

Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 19/4

303:

Peder Sørensen af Gelballe ctr. Joen Sørensen i Lynggård og Lars Sørensen i Egholt. 19/4

303b:

Regimentskriveren stævner Terkel Christensen af Egholt, Jens Pedersen og Lars Olufsen af Vrå, Lars Christensen af Mejsling og Poul Larsen af Hjarup, som uden pas og afsked er frarømt ryttergodset. Udsættes til næste tingdag efter påske (se 4/4)

16/2. Dom: Regimentskriveren ctr. mølleren Henrik Eliassen i Borre mølle for resterende landgilde, ialt 96 rdl. 4 mk. 4 sk. - Han har tilstået gælden ved synsforretningen over hans ejende og møllens tilstand. Skønt møllen er fundet i nogenledes stand, og fæstehaveren med sit fæstebrev har bevist, at hans afgifter er sat op, og at ingen vil kunne svare så streng en afgift af denne mølle, både fordi den mangler malevand, og fordi der er mange kgl. møller i nærheden, som det står møllegæsterne frit for at vælge imellem, så kan dog hverken hans fæstebrev, fattigdom eller nogen bevidnet umulighed være ham til nogen frelse, enten møllen bliver øde eller ikke (der henvises til en moderationsberegning af rytterkommissionen og kongens approbation). Derfor dømmes mølleren til at betale restancen, og da vidnerne har bekræftet, at ingen sådan forhøjet afgift af denne mølle kan svares, så beror det på kongen og vedkommende høje øvrighed, om han med hustru og små børn fra møllen skal forskydes.

15/2. Dom: Anders Smed og datter Margrethe Andersdatter i Viuf ctr. Poul Jensen Hjuler ibidem for voldtægt. - Margrethe Andersdatter, der er i sit 18. år, har beskyldt Poul Jensen Hjuler for

voldtægt den 7/11; hun har forevist såremål, blå steder på lår og arme på steder, hvor ikke nogen kunne tænkes selv at have tilføjet sig dem. I et forhør har hun sagt, at han havde lokket hende med sig under det foregivende, at han ville gøre hende en tjeneste, hen til kirkegårdsmuren. Hun havde straks anmeldt overgrebet for skoleholder Jørgen Prip, som var det første hus og de nærmeste folk, hun kunne komme til, og har beklaget sig med udslået hår og skidne klæders fremvisning; men hun har ikke ladet sig syne før dagen efter; det var hende selv og ikke sognefogeden, der havde begæret synet. Klagemålet skete hos Peder Smed, hvor der blev holdt bryllupsfest, og det blev fremført af Margrethe Andersdatter sammen med Jørgen Prip. Poul Hjuler afviste anklagen. Det var ved den lejlighed blevet foreslået, at man skulle indgå forlig, og at Poul Hjuler skulle betale 2 mark. Det ville han ikke. - Poul Hjuler fragår ikke, at han var med hende ved kirkegårdsmuren og der har gøglet og brugt nogen lystighed med hende i drukkenskab. - Margrethe Andersdatters klagemål har været noget ustadigt. Dels siger hun, at hun blev i stand til at undløbe, dels siger hun, at han fuldbyrdede voldtægten. Mette Hansdatter og Hans Casper har vidnet, at hun selv har sagt, at de blå pletter på håndleddet fik hun, fordi Jørgen Prip greb hende så hårdt om armen, da han førte hende hen for at klage overfor bryllupsgæsterne, og at det klagemål aldrig ville være sket, havde det ikke været for ham. De bevidner også, at hun har talt videre med Hans Casper om, hvordan hun kunne føre Poul Hjuler i ulykke og fastholde sit klagemål, hvis hun lod sig besvangre af en anden. Desuden har Poul Hjuler ført vidner på, at hun har udspreddt et rygte om at lave til barsel ved Hans Koed i Viuf. Påstanden var ikke sand, men på grund af den kom hun for tidligt af plads hos Hans Koed. - Altså er af sagen at udfinde: 1) Et klagemål over voldtægt og forevisning af skidne klæder, 2) et syn over hendes krop med sår og blå pletter, 3) Derimod dog intet tilstrækkeligt bevis i så vigtig en livssag, hverken om gerningen eller derved, at hun senere skulle være blevet frugtsommelig; 4) det er ikke bevist, at hun har gjort den modstand, som en stærk kvinde kunne bruge imod en drukken mand, såsom intet tegn fandtes på ham, da han i bryllupshuset benægtede gerningen. 5) Poul Hjuler tilbyder sin ed på, at han er uskyldig i voldtægt. - Thi vide vi ej rettere herudi at kende og dømme end, at Poul Hjuler jo bør for den usømmelige ham og enhver ærbar gift mand uanståelige gøglen udstå kirkens disciplin, det første han agter sig til alterets sakramente, og betale til Viuf sogns fattige 2 rdl. - Hvad angår hans hårde irettesættelse over Margrethe Andersdatter for at have accepteret et ublu forslag til besvangrelse m.v., så ses ikke, at hans krav kan følges; thi det var mere forargeligt af den, som var af alder og forstand mere end hun, som endnu ikke har været til Herrens nadver, at overlægge et så forargeligt anslag. Imidlertid bør hun dog for sin letsindighed i omgangen med sagen og tilbøjeligheden for det gjorte forslag irettesættes af sognepræsten for sin ungdoms dårskab. - (Margrethe Andersdatter er datter af Anders Smed. Skoleholderen har følt et vist ansvar for hende, dels fordi hun gik til kristendomsundervisning hos ham med henblik på at kunne komme til alters første gang, og dels fordi hun var barnepige for ham og hans kone den bryllupsaften. Da han var hjemme for at fodre svinene, fandt han hende grædende bag kakkelovnen. Hvad hun sagde, kunne han ikke rigtig forstå, fordi hun græd og også var så hæs. Han havde så trukket hende med til bryllupshuset og udråbt anklagen. Det var kvartermester Mogens Rasmussen Legaard, der straks efter Prips kundgørelse af voldtægten havde foreslået forliget med en bøde på 2 mk. til de fattige. - Hans Casper, der også kaldes Hans Mikkelsen, havde om aftenen den dag, da forhøret fandt sted, sammen med andre været inde hos Laurids Sørensen i Viuf. Her havde han udspurgt Margrethe Andersdatter så detaillert om, hvordan Poul Hjuler kunne fuldbyrde voldtægten, når han dog skulle bruge begge sine hænder til at holde hendes med, at hun var blevet ham svar skyldig. Hun havde bedt ham gå med udenfor. Han ville ikke gå ud med hende alene, så han fik Mette Hansdatter med. Herude havde Margrethe bedt ham: "Hans, jeg beder eder om, I underretter mig noget heri. Jeg kan slet intet huske, hvorledes det er gået til". Men Hans

kunne ikke underrette hende om noget, han ikke havde været vidne til. Derimod sagde han til hende, at det bedste, hun nu kunne gøre, var at få en anden til at krybe på sig, for at hun kunne blive gravid. Og hvis ikke andre ville, skulle han nok gøre det. Det forslag havde Margrethe syntes meget interesseret i. De aftalte endda nøje, hvordan hun skulle slippe forbi hundene og komme ind til ham i foderloen. I retten havde Margrethe hævdet, at hendes interesse i forslaget kun var på skrømt. - Hans Koed kaldes undertiden Store Hans. - Den sognefoged, der i dommen måske modtager en diskret bebrejdelse for ikke at have taget initiativ til syn for voldtægt, er Jens Andersen, der i denne sag fungerer som sætteskriver).

304:

1724 - 4. april:

Hans Bertelsen af Vester Gesten anmeldte stormskade på laden. Han er i en sådan tilstand, at han ikke formår at genopbygge huset uden hjælp, især da det er i en hedeegn, hvor intet bygningstømmer er at få. Tingsvidne.

304b:

Søren Jørgensen Skytte af Trelde lod læse nogle dokumenter fra Peder Quist i Egeskov, se fol. 305 og 305b.

14/3. Oberforster Bachman ctr. Jørgen Nielsen i Ødsted for skovhugst. 18/4 (se 19/4)

28/3. Erik Lauridsen i Tudved opbød 3. gang sin myndling Mette Lauridsdatters arv på 68 rdl. 3 mk. 14 sk. efter hendes sl. fader Laurs Andersen Gjødvad. Pengene blev eftertalt af retten og med fradrag for tingsvidne, stemplet papir og Erik Lauridsens kvittering (3 mk. 14 sk.) af retten lagt i en pung, forseglet og leveret Erik Lauridsen. Hvis ikke der med det første indfinder sig nogen, der vil låne pengene, skal han efter amtmandens ordre opbyde pengene på landstinget.

28/3. Regimentskriveren efterlyser 2. gang Terkel Christensen af Egholt, Jens Pedersen og Lars Olufsen af Vrå, Lars Christensen af Mejsling og Poul Larsen af Hjarup, som uden pas og afsked er frarømt ryttergodset. 11/4

14/3. Christen Laursen af Taulov Nebel ctr. buntmager Gotskalck i Kolding ang. gæld på 2 rdl. Parterne ikke mødt. 11/4

Gården i Bredstrup lovbudt 2. gang. (1. gang er ikke set).

21/3. Kvartermester Mogens Leegaard af Viuf ctr. Laurs Nielsen, hyrde i Refsing. 19/4

Krigsråd og kirkeinspektør Morville får udmeldt synsmænd af Seest og Hjarup. De skal afhjemle på anfordring.

Niels Skovfoged angav skovhugst.

7/3. Dom: Regimentskriveren ctr. Niels Olufsen af Børkop og Niels Pedersen Hanneberg dragon,

tjenende ibidem, formedelst arrestanten Dorthe Christensdatters bortrømning under deres vagthold i Skærup, hvorfor regimentskriverens fuldmægtig har påstået arbejde på Bremerholm på livstid efter forordningen af 21/9-1695. - Efter dommen den 8/2 var hun stadig blevet holdt i arrest hos sin husbond Hans Buch i Skærup, idet hun har ligget i en seng, der kun havde udgang til den stue, hvor vagterne opholdt sig. - Det er bevist, at vagterne ikke kendte til nogen anden udgang. Værten Hans Buck og hustru bevidner, at heller ikke de vidste, at sengeloftets fjæle var løse, så man kunne slippe ud den vej til rummet ved siden af. Vagterne har ikke været beskænkede og har ikke sovet på vagten, og de har hørt hende klage sig i sengen, lige til det øjeblik, hvor hun var forsvundet. - Altså ses ikke, at deres forseelse kan henregnes til så hård en straf, som sagsøgeren påstår, men de skal i stedet gå i Fredericia ved skubkærren på vand og brød hver et helt år og desuden betale hver til de fattiges kasse i Holmans herreds provsti 2 rdl. eller i mangel af betaling gå hver en uge længere i Fredericia skubkærre. - Niels Olufsen vil appellere sagen til højesteret. (Det er regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard, der har forestået arresten. Forskellige vagthold á 2 mand har på skift vogtet over arrestanten, idet de til hinanden skulle overlevere den besked, at de skulle stå i strikken for hende, hvis de lod hende undkomme. Men som barselskvinde har hun også været under kvindeopsyn, og hun har været så dårlig, at hun er dånet både til og fra forhøret. Jordemoder Marie Donses havde måttet gnide hende om mund og næse med et stykke rugbrød for at få hende til live igen. Hun havde ikke kunnet tåle at blive ført til arresthuset bort fra varme og kvindeopsyn. Så hun var kommet tilbage til sin arrest i sengen i Hans Buchs hus. Her havde hun ligget og skreget og klaget næsten hele tiden, indtil hun den 30/1 var borte. Det var nok på grund af hendes klagen, at ingen hørte, hvad der skete med alkovens lofts-fjæle. Pludselig var der blevet stille. En af vagterne havde sagt, at nu sov hun vist. Han havde kigget ind bag forhænget, og så var hun der ikke. En af vagterne havde lånt en hest for at sætte efter hende; men det var for mørkt. De havde straks meldt det til sognefogeden Niels Buhl af Skærup, som ikke havde iværksat nogen eftersøgning, men derimod arresteret de to vagtposter. Først et par dage efter var eftersøgningen påbegyndt efter ordre fra regimentskriveren. I mellemtiden var åstedet blevet synet af Morten Dahl af Andkær og Jens Pedersen af Brejning (kendes som sognefogeder i Gauerlund sogn); de havde bl.a. forefundet, at der i det rum, som Dorthe Christensdatter var sluppet ud i, stod en lille malkestol, som hun kunne træde ned på, og derfra var der en dør ud til det fri).

305:

Se fol. 304b. Kvittering fra Peder Quist. Han har efter sin fader arvet en pantsat ejendomshave i Trelde, som har været tilhørende Jørgen Hansen og hustru i Trelde og deres gård. Den tilhører nu Søren Jørgensen Skytte, som har indløst pantet.

305b:

Se fol. 304b. Peder Nielsen Quist giver afkald på et stykke engjord og forskellige aftægtsydelse fra Søren Jørgensen Skytte.

1724 - 11. april:

4/4. Regimentskriveren efterlyser 3. gang Terkel Christensen af Egholt, Jens Pedersen og Lars Olufsen af Vrå, Lars Christensen af Mejsling og Poul Larsen af Hjarup, som uden pas og afsked er frarømt ryttergodset. 19/4

4/4. Christen Laursen af Taulov Nebel ctr. buntmager Gotskalck i Kolding ang. gæld på 2 rdl. 25/4

Hans Dæhne af Pjedsted ctr. Jep Surkjær ibidem for gæld. 2/5

Gældsbrief fra Jep Nielsen i Pjedsted til korporal Nicolaj Hermann og kæreste Barbra Mejnerts ibidem på 22 rdl. med pant i Jep Nielsens rytterhus. Søren Boll i Gårslev ejer de to fag af stalden og har ret til at nedbryde dem. - Gældsbriefet fremvist ved skifteforretningen efter sl. Nicolaj Hermandsen i Pjedsted.

306:

1724 - 19. april efter påske:

4/4. Kvartermester Mogens Rasmussen Leegaard af Viuf ctr. Laurs Nielsen, hyrde i Refsing. Udsættes til dom, 30/5

306b:

Se 30/11-23 og 4/4. Regimentskriveren ctr. det unge mandskab, der er undveget fra dragontjeneste, jvf. stævning af 23/11-23 og af 28/3-24, sidstnævnte er Terkel Christensen af Egholt, Jens Pedersen og Lars Olufsen af Vrå, Lars Christensen af Mejsling og Poul Larsen af Hjarup. Nogle af dem skal først frigives fra den tjeneste, de nu er i. 2/5

28/3. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 25/4

308:

4/4. Oberforster Bachman ctr. Jørgen Nielsen i Ødsted for skovhugst. Skovfoged Jens Krog af Oksvig begærer tingsvidne.

28/3. Peder Sørensen af Gelballe ctr. Joen Sørensen i Lynggård og Lars Sørensen i Egholt. 25/4

Hans Madsen i Egeskov, Søren Madsen i Bredstrup, Anders Sørensen ibidem for hustruen sl. Johanne Madsdatter, Christen Andersen i Bredstrup for hustruen Kirsten Madsdatter og Thomas Pedersen i Ågård for hustruen Boeld Madsdatter lovbød 3. gang gården i Bredstrup, som broderen sl. Jens Madsen fradøde. Jens Michelsen af Bredstrup, sl. Jens Madsens søskendebarn, og trolovede fæstemø Apolone Pedersdatter fra Stallerup begærede skøde. Jørgen Madsen af Tolstrup mangler endnu at lovbyde sin part. 25/4

Skøde på ovennævnte gård undtagen et hus, som ligger på et gammelt smedested og nu beboes af Anders Sørensen. Skødets udstedelse udsat til 25/4

308b:

1724 - 25. april:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf indgiver skovsyn. 2/5

28/3. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 9/5

19/4. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 2/5

19/4. Peder Sørensen af Gelballe ctr. Joen Sørensen i Lynggård og Lars Sørensen i Egholt. 9/5

11/4. Christen Laursen af Taulov Nebel ctr. buntmager Gotskalck i Kolding ang. gæld på 2 rdl. Ingen mødt. Udsat til 2/5, men ikke set igen.

19/4. Gården i Bredstrup: Jørgen Hansen er syg. Udsat til 2/5 Maren Jensdatter i Dollerup lovbyder sin selvejergård 1. gang. Udsat til 2/5, men kommer igen 9/5

1724 - 2. maj:

Syn på Holmans herreds skove.

25/4. Skovfoged Niels Pedersen af Viuf indgiver skovsyn.

19/4. Regimentskriveren ctr. det undvegne mandskab. Udsat til 16/5, men ikke set igen.

309:

11/4. Hans Dæhne af Pjedsted ctr. Jep Surkjær ibidem for gæld. 16/5

Markus Hansen af Bredstrup ctr. Hans Gade ibidem. 16/5

25/4. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 16/5

Ærværdige hr. Jesper Andersen Roesteen, rektor i Vejle og sognepræst i Vinding lod læse skøde fra nevøen Anders Lauridsen Risom, kirurg, på et gadehus i Gårslev, som Hans Clemensen har i fæste.

Christen Nielsen, Hans Poulsen og Hans Hansen af Hafdrup anmeldte ildsvåde.

19/4 og 25/4. Jørgen Madsen af Tolstrup lovbød sin part af gården i Bredstrup. Tingsvidne.

19/4 og 25/4. Skøde på ovennævnte gård.

309b:

1724 - 9. maj:

Læst reglement af 24/3 om sørgedragt.

Jørgen Bang af Stovstrup ctr. Laurs Jørgensen Gammel ibidem. Udsat til 23/5, men ikke set igen. Lars Jørgensen har boet til leje i et hus tilhørende Jørgen Bang. Han skulle betale 8 slettedaler i årlig leje og føje 4 fag til bygningen. Aftalen har han selv underskrevet i Jørgen Bangs tegnebog, men han har ikke efterlevet den.

310:

Regimentskriveren fører vidner ang. omstændighederne ved rytterbonden Hans Christensen af Tiufkær hans død. 23/5

311:

25/4. Peder Sørensen af Gelballe ctr. (før: Joen Sørensen i Lynggård og Lars Sørensen i Egholt, nu:) Jens Thomsen, der tjener Gotfried Rensel i Kolding. Tingsvidne. (se videre 30/5)

Arveafkald fra Anders Christensen af Smidstrup og Hans Jespersen ibidem for hustruen Anne Christensdatter over for deres fader Christen Simmensen i Dons mølle.

Maren Jensdatter i Dollerup lovbyder sin selvejergård 2. gang.

25/4. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 16/5

21/3. Dom: Hospitalsforstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Jens Christensen og Niels Andersen af Almind for resterende landgilde til Kolding hospital. De har tilstået gælden, men hævder, at de ikke kan betale på grund af vanheld og armod. Det skal de.

1724 - 16. maj:

9/5. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. 30/5

2/5. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 30/5

2/5. Markus Hansen af Bredstrup ctr. Hans Gade ibidem. 30/5

311b:

2/5. Hans Dæhne af Pjedsted ctr. Jep Surkjær ibidem for gæld. 30/5

Christen Michelsen af Påby opbød sin myndling Niels Jensens arv 1. gang.

Mølleren Jens Pedersen af Gammelby mølle lod læse mageskifte med Claus Eriksen af Tolstrup og Søren Bertelsen og hustru Anne Dorthe Abrahamsdatter ibidem.

312:

Maren Jensdatter af Dollerup med lavværge Niels Madsen af Lejrskov Højrup, Markus Nissen ibidem for Thule Sørensen som hans formynder og Iver Andersen af Gamst for hustruen Else Tulesdatter lovbød 3. gang den af enken Maren Jensdatter påboede gård i Dollerup, som hun og hendes sl. mand Iver Tulleesen har fået tilskødet i 1703. Mads Iversen fra Skanderup og forhåbende fæstemø Anne Jensdatter fra Søgård begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Maren Jensdatter lod læse en aftægtskontrakt efter hendes sl. mand Iver Tullesen.

312b:

1724 - 23. maj:

Læst regimentskriverens plakat af 22/5 om udlicitation af reparationsarbejde på rytterstaldene i Kolding og Fredericia.

Christen Michelsen af Påby opbød sin myndling Niels Jensens arv 2. gang.

9/5. Regimentskriveren får tingsvidne ang. omstændighederne ved rytterbonden Hans Christensen af Tiufkær hans død i anledning af en del mummiesnak og eftertale. - Der havde været selskab hos Maren Christensdatter, Joen Andersens enke. Her havde Hans Christensen lagt arm over bordet med Jens Tøgersen. Hans Christensen havde sagt noget om skælmeri, hvorefter Jens Tøgersen bød ham ud på gulvet. Maren Christensdatter (som af Hans Christensens hustru var blevet bedt om at sørge for, at ingen gjorde ham fortræd) bad ham om ikke at slå Hans, men han ville også kun danse. De var begge meget berusede. Så dansede de med hinanden i hænderne, til de faldt om. Hans kom på plads ved bordet igen og satte sig til at græde. Det gjorde han tit, når han var udsat for vederværdighed. En overgang var han lidt i hår med Christen Lassen, der nu sad over for ham, og da de blev hentet hjem, var der også en smule håndgemæng. Men Hans Christensen havde ikke klaget over at være kommet til skade. Det gjorde han derimod, da han blev ført hjem af sin kone, idet han i sin fuldskab bad hende gå til sognefogeden Laurs Madsen og få ham til at beskikke to mænd til at syne ham. Sognefogeden havde bedt hende komme igen næste dag, hvis der var mærker af slagsmål, men hun kom ikke. Og sognefogeden hørte ikke mere til sagen, før han om søndagen ved gudstjenesten hørte præsten bede for Hans Christensen og nævne Jens Tøgersen, Christen Lassen og Hans Poulsen som dem, der havde slået ham. Så tog han disse tre med hen til Hans Christensen, der imidlertid ikke havde noget at klage dem på. Det kommer også frem i forhøret, at han heller ikke har klaget over nogen som banemænd over for præsten, da han blev berettet, skønt hans moder ihærdigt søgte at få ham til det. Han havde fastholdt, at det var Gud i himmelen, der havde gjort det ved ham, og han havde formanet sin mor til ikke at eftersætte de tre, for de havde ikke gjort ham noget, og han ville have rolighed til at ligge i jorden. Iøvrigt havde han ingen blå mærker.

313:

Hans Andersen af Trelde ctr. Peder Gregersen ibidem. Udsat til 7/6, men ikke set før 13/6

316b:

1724 - 30. maj:

Skovfoged Jacob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

Christen Michelsen af Påby opbød sin myndling Niels Jensens arv på 53 rdl. 2 mk. (de øvrige er allerede udsat) 3. gang. Pengene blev af retten (efter fradrag) indlagt i en pung og forseglet.

16/5. Hans Dæhne af Pjedsted ctr. Jep Surkjær ibidem for gæld. - De er kommet til enighed. Obligationerne på fol. 305 og 306 slettes. Ny obligation på fol. 317.

16/5. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 27/6

16/5. Markus Hansen af Bredstrup ctr. Hans Gade ibidem. 13/6

317:

16/5. Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. Udsat til dom, 4/7

Generalinde Levezous til Bygholm ctr. Niels Andersen af Gejsing. Udsat til 13/6, men ikke set igen.

(9/5) Peder Sørensen af Gelballe ctr. Lars Sørensen i Egholt. 20/6

19/4. Dom: Kvartermester Mogens Rasmussen Leegaard af Viuf ctr. Laurs Nielsen, hyrde i Refsing. Lars Nielsen har, idet han har modtaget fæstepenge, tilsagt Mogens Leegaard sin broders tjeneste fra sidste påske til mikkelsdag **1724, men har ikke holdt sit løfte og fuldbyrdet stedsmålet. Han skal tilbagebetale de** 12 sk., som han modtog i fæstepenge, samt efter lovens 3-19-14 betale trediedelen af den løn, som hans broder skulle have haft, 9 mk.

Velbårne fenrik Bone Falch lod læse panteforskrivning fra Peter Hannibal Steenberg, som er forpagter på hans gård i Skærup. Pengene er et lån til køb af heste og kvæg.

317b:

Obligationen fra Jep Nielsen Surkiær i Pjedsted til Hans Dæhne i Fredericia på 26 rdl. med pant i et hus i Pjedsted. Se fol. 316b.

1724 - 7. juni:

Christen Larsen og Ole Hansen med fl. i Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen m. fl. i Kongsted. 13/6

318b:

Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 20/6

319b:

Regimentskriveren ctr. Peder Madsen og Niels Christensen af Follerup ang. slagsmål med Poul Poulsen ibidem. Der fremlægges et syn af 29/9-23. De lover at betale deres bøder inden 20/6.

320:

1724 - 13. juni:

Læst amtmandens efterlysning efter en Friderich Hitzler (?), der er udbrudt af arresten i Haderslev.

Anders Skousen af Bredstrup fremlyser en hoppe 1. gang.

Hospitalsforstander Kaj Halknegt af Vejle efterlyser en hoppe.

30/5. Markus Hansen af Bredstrup ctr. Hans Gade og hustru Maren Laursdatter ibidem. Udsat til 27/6, men kommer igen 20/6

23/5. Hans Andersen af Trelde ctr. Peder Gregersen (her: Peder Pedersen) ibidem. 27/6

323:

7/6. Christen Larsen og Ole Hansen med fl. i Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen m. fl. i Kongsted. Da der er blevet afhørt en del vidner og der nu er blevet holdt ting så længe, at det næsten er dag, udsættes sagen til 20/6

324b:

Oberforster Bachman som forsvar for sin bonde Mads Buck af Vorbasse ctr. Hans Steffensen ibidem. 27/6

1724 - 20. juni:

Sille Cathrine af Kolding på egne og sin mand Gotschalk buntmagers vegne ctr. Christen Laursen af Taulov Nebel ang. gældsdisput. Udsat til 27/6, men ikke set igen. Hun har ført vidner på, at hun har betalt gæld af med forskellige varer.

13/6. Christen Larsen og Ole Hansen med fl. i Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen m. fl. i Kongsted ang. en markstrid. Tingsvidne. (Se igen 1/8)

328:

7/6. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 4/7

13/6. Markus Hansen af Bredstrup ctr. Hans Gade og hustru Maren Laursdatter ibidem. - Jens Pedersen af Gammelby mølle fremlægger på vegne af sin stedsøn Markus Hansen et forlig: Hans Andersen Gade vil give Markus Hansen sikkerhed for den omtvistede arvelod i sin gård og betale årlige renter, og Markus Hansen vil så give Hans Gade skøde på sin andel.

328b:

30/5. Peder Sørensen Ulf af Gelballe ctr. Lars Sørensen i Egholt. Peder Ulf oplyser, at han har været i Lejrskov Højrup med henblik på forlig med Jens Thomsen i nærværelse af dennes stedfader Gotfried Reusler i Kolding. 4/7

329:

1724 - 27. juni:

Regimentskriveren ctr. samtlige Seest bymænd og lodsejere vedr. skoven. 4/7

30/5. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. 11/7

329b:

13/6. Oberforster Bachman som forsvar for sin bonde Mads Buck af Vorbasse ctr. Hans Steffensen ibidem. Udsat til 11/7, men er ikke set igen. - Samtlige grander i Vorbasse skulle have været ført som vidner undtagen Niels Madsen og Hans Christoffer Kromand(?). Sagen drejer sig om et skænderi, der har været mellem Mads Buck og Hans Steffensen på et grandestævne den 21/5. Hans Steffensen havde påstået, at Mads Buch byggede på jord, som ikke tilhørte hans husbond oberforsteren men Viborg børnehus, og det var igen foranlediget af, at der ved et tidligere grandestævne var blevet opskrevet nogle køer på talstokken, og Hans Steffensen havde forlangt at se byens videbrev.

330:

13/6. Hans Andersen af Trelde ctr. Peder Pedersen ibidem. - Hans Andersen og hustru Karen Davidsdatter havde mistet et får, som de havde givet til deres søn Peder Hansen. Ved eftersyn hos Peder Pedersen havde Karen Davidsdatter vedkendt sig et får, som hun uden videre havde taget med sig. I løbet af sagen har får fra begge gårde været i retten, hvor de uden for rettens dør er blevet synet af mænd, der skulle udtale sig om de to gårdes bomærker. Idag erkender Hans Andersen og hustru, at fåret, som de havde vedkendt sig, ikke er deres, betaler straks på tinget 2 mk. i de fattiges bøsse og erklærer sig indforstået med at betale modpartens omkostninger.

Christen Christensen af Baldersbæk i Vorbasse sogn anmelder, at han ved uskyldig påfalden smitte, som ses i hans ansigt, er gerådet i armod og derfor er nødt til at søge medlidende kristne om hjælp til sin helbredelse. Mads Buck, Willum Christensen og Christen Christensen, alle af Vorbasse, bevidner, at han i lang tid har været behæftet med smitte, så han derover længe har været holdt afskyelig for omgængelse med andre folk og desårsag er gerådet i armod tillige med sygdom.

330b:

1724 - 4. juli:

Læst Rentekammerets skrivelse af 13/6 om Constantinus Torsager, der havde angivet at ville forekomme al toldsvig i Jylland og derfor fået kgl. tilladelse til at føre et firkantet segl med kongens chiffer og derunder ordene 'Konfiskationssignet'. Han er ved Hjørring byting dømt til voldsbøder og til at pågribes som ransmand og tyv.

30/5. Dom: Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. David Hansens hustru Mette Hansdatter ibidem. - Hun har sagt til Hans Nielsen Ougsen bl.a.: "Der er ingen tyvekoster sporet til min gård, som de er til din port". Det er en insinuation, som kunne have bragt Hans Nielsen Ougsen og hans hus i vanrygte, hvis han havde ladet dem være upåtalte. - Hun skal tilbagekalde beskyldningen inden 15 dage for retten. - En del af vidnerne må der ses bort fra på grund af nært slægtskab til Hans Nielsen

Ougsen. En del udeblevne vidner beholder han sin regres overfor. - Procesomkostningerne ophæves på begge sider, eftersom stridighederne kom sig af, at Hans Nielsen Ougsen ikke ville frede og i hævd holde David Hansens korn. (Ordene om tyvekosterne hentyder til, at der engang var forsvundet nogle får fra en mand i Egeskov. De blev sporet til Trelde, men uden for Ougsens port kunne de ikke længere følge sporene, fordi der var mange andre nye spor oveni).

20/6. Peder Sørensen Ulf af Gelballe ctr. Lars Sørensen i Egholt og Jens Thomsen af Kolding. - Peder Ulf har været beskyldt for at have taget et spanskrør fra stampemøllen og igen kylet det fra sig senere. Drengen Jens Thomsen har været med til at udsprede rygten. Nu står han frem og i sin fader og læremester Gotfried Reuschs nærværelse forklarer, at hans tale herom har været grundløs, og at han ikke ved andet end godt om Peder Ulf. Laurids Sørensen af Egholdt frafalder sit søgsmål. Han ved heller intet andet end godt om Peder Ulf. Tingsvidne, efter at alle i sagen førte beviser og skrifter er blevet revet i stykker.

331:

Niels Pedersen og søn Peder Nielsen af Højen ctr. Jens Follerup ibidem. Denne nægter både vold og ærerørige ord. De giver hinanden hånd og erklærer, at de ikke har noget at sige hinanden på, men som ærlige og skikkelige dannemænd og bønderfolk herefter som tilforn vil ære og elske og tjene hinanden.

27/6. Regimentskriveren ctr. samtlige Seest bymænd og lodsejere vedr. skoven. Tingsvidne.

332:

Skovrider Johan Brandt lod læse obligation fra løjtnant Bohne Falch på 298 rdl. med pant i hans gård i Skærup.

En panteobligation på 100 slettedaler fra Anne Hansdatter, sl. Laurs Christensens i Skærup, til ridtmester Casten Bruun i Børkop (se fol. 218-219) annulleres.

En panteobligation på 200 rdl. fra fenrik Bonne Falk i Skærup (med hans svigermor Anne Hansdatter, sl. Laurs Christensens, som kautionist) til løjtnant Thøger Dyssel i Fredericia (se 20/7-1723) annulleres.

20/6. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 18/7

1724 - 11. juli:

Læst forordning af 14/6 med forbud imod indførsel af alle slags små kurantmønter.

Læst Rentekammerets plakat af 4/7 om bortforpagtning af Københavns konsumtion samt familie- og folkeskat på landet.

Læst Rentekammerets plakat af 20/6 om auktion på den færøske handel og jordebogsindkomster.

27/6. Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup. Udsættes til dom den 22/8

332b:

Skovfoged Søren Svendsen i Dreiens angav skovhugst.

Gulbrand Møller angav, at han på oberforster Bachmans vegne havde optaget to vogne med bølgeved i Dreyens, som er en uskiftet skov, Kongens Køkkenhave kaldet. Selvejeren Peder Jørgensen i Bjert er nævnt.

Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. 1/8 (se 2/8)

Thomas Mickelsen i Hinnum, Grindsted sogn, anmelder ildsvåde. Gården tilhører kaptajn Brahe til Engelsholm.

Hans Eskesen i Hinnum anmelder ildsvåde. Gården ligeledes under Engelsholm.

333:

Anders Christensen og Mads Pedersen af Hinnum anmelder ildsvåde. Gården tilhører justitsråd Axel Bille til Ørum Hovgård.

1724 - 18. juli:

4/7. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 25/7

1724 - 25. juli:

Læst oktroj og privilegier af 28/6 ang. den på Island faldende rå svovl.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Anders Rasmussen vangemand i Store Anst fremlyste en hest.

Laurits Hansen af Harte efterlyste en hoppe.

Jørgen Prip, den danske skoleholder i Viuf, var sætteskriver i følgende sag:

18/7. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 8/8

334:

1724 - 1. august:

Regimentskriveren får konfirmeret forbudsdomme mod Peder Sørensen Ulf af Gelballe og Oluf Hansen Klinkhammer af Store Velling. - Sognefoged Laust Thomsen Ulf af Skanderup har forkyndt forbudet på Skanderup kirkestævne d. 9/7 for alle kirkesøgende; men derefter skal Peder Ulf have bortstjålet noget hø fra gården. Synsmænd har konstateret, at hans rug står godt, men at hans vårsæd er ringe. Han undskylder sig med, at han har mistet 2 heste, men han har fået hjælp til pløjningen af andre. Hans forsømmelse menes tildels at skyldes hans mange tingrejser. Peder Ulf mener, at ingen

af Gelballe mændene bør føres som vidner imod ham, fordi de allesammen er hans avindsmænd, fordi han er enlig og fremmed iblandt dem og blot har forsøgt at stå på sin ret i en markstrid. - Sognefoged Niels Andersen af Store Velling har forkyndt forbud over Oluf Klinkhammer den 23/7 på kirkestævne for Smidstrup sogns beboere. Også hans gård er der blevet holdt synsforretning over med hensyn til gårdforsiddelse.

335:

(Se 20/6). Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted. Udsættes i 4 uger (29/8)

1724 - 2. august:

11/7. Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. 15/8

337b:

Jens Nielsen af Lejrskov Højrup ctr. degnen Christen Aalstrup af Lejrskov. En del af stævningen, som angår degnens påstået uforsvarlige omgang i hans skoleembede, afvises. Så der føres kun vidner ang. hans påståede uforsvarlige omgang i degneembedet. - Da der den 5. søndag efter trinitatis var offergang i kirken, var sangen ved at gå lidt i stå, fordi folk kom til at le. Årsagen var, at Jens Nielsen efter at have ofret til præsten gik degnen forbi. Degnens øjne havde stået på Jens Nielsen, og han havde sagt, Bi lidt! Jens Nielsen kom selv leende ned ad kirkegulvet. Bagefter var degnen blevet bebrejdet af præsten, som havde truet med, at han ville få sin afsked, inden ugen var omme. Degnen havde forsvaret sig med, at Jens Nielsen ikke havde ofret mere end een skilling til ham siden jul. Der udstedes tingsvidne, iden Jens Nielsen agter at forfølge sagen ved den gejstlige ret.

338b:

Skovfoged Peder Krat angav skovhugst.

Der udmeldes synsmænd til at syne tinghuset i Viuf. 8/8

Thomas Jensen af Kongsted Torp lovbød halvparten af sin ejendom i Torp 1. gang.

1724 - 8. august:

Niels Solgaard fra Kolding ctr. Hans Heldt ibidem. 22/8

339:

2/8. Synsmænd afhjemler syn på tinghuset i Viuf, der er så brøstfældigt på tag og andet, at man ikke kan sidde tørt og skrive ved tingbordet, når der falder stærk regn.

Thomas Jensen af Kongsted Torp lovbød halvparten af sin ejendom i Torp 2. gang.

Anders Rasmussen Vangemand i Store Anst fremlyste 3. gang en hest.

25/7. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 22/8

340:

1724 - 15. august:

Christen Michelsen i Hjarup ctr. Peder Mortensen Orlof i Høllund. 29/8

340b:

Anne Jensdatter af Haderslev og Karen Jensdatter af Eltang, begge født i Stenderup i Koldinghus rytterdistrikt, fører vidner på deres slægtskab til broder Hans Jensen, som boede og døde på Sjælland ved Guldagerhus. Han er født i Stenderup, Eltang sogn af forældrene Jens Sørensen og hustru Karen Hansdatter, som døde der for ca. 28 år siden. Noget før deres død blev han ladefoged for amtmand Viereg på Koldinghus, og siden kom han med amtmanden til Sjælland, hvor han tjente ham på Sorø slot, til han blev gift og kom til at bo i Guldagerhus. Anne Jensdatter har en søn ved navn Johan August Nielsen, der nu er hos en glarmester i København.

2/8. Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. 5/9

341:

Thomas Jessen (Jensen) af Kongsted Torp lovbød 3. gang halvparten af sin ejendom i Torp, som han har fået efter sl. Jens Nielsen ved arv og medgift med hans første hustru Uhe(?) Jensdatter. Palle Bennetsen af Egum begærede skøde på vegne af sin datter Karen Palesdatter, som er gift med Thomas Jessen.

341b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Oluf Hansen af Kongsted Torp opbød sin myndling Anne Thomasdatters børnepenge på 20 slettedaler 1. gang.

1724 - 22. august:

11/7. Dom: Dorthe Laurs Risums i Smidstrup ctr. Jens Jensen Ravn i Håstrup, fordi han uden fæste og adkomst dyrker den kirkejord, som hans afdøde fader Jens Ravn fæstede den 30/11-1693, uanset at jorden var fæstefalden efter faderens død. Fæstebrevet er makuleret og raderet, og der er med anden håndskrift og blæk indsat andre ord i stedet for de udraderede. Dorthe Risums har den 24/12-1723 bortfæstet jorden til Søren Christensen i Håstrup; men han har ikke kunnet komme til at tage jorden i brug. - Såvel fæstegiveren som fæstetageren er døde, og derfor kan ingen vide, hvorledes fæstebrevet er blevet makuleret m.m. Og der er ikke blevet forevist nogen fæsteprotokol. Altså bør fæstebrevet stå ved magt, så længe sl. Jens Ravns enke lever, idet den sagsøgte Jens Ravn har erklæret, at han driver kirkejorden til sin moders aftægt, hvilket han også har gjort, mens faderen

levede, efter at gården længe før hans død var givet sønnen i fæste. Det fæstebrev, der er udstedt til Søren Skræder, skal ikke komme enken til nogen skade, så længe hun svarer kongen og kirken det, som jorden er sat til.

342:

8/8. Niels Solgaard fra Kolding for Hans Frederik i Stenvad mølle ctr. Hans Heldt, feldbereder i Kolding. - Hans Frederiksen havde fået slagtet et svin, der var blevet meget fedt. Kyrasser Markus Grøner, der bor hos citanten, havde købt noget flæsk, som han tilbød at sælge til Hans Heldt. Denne havde påstået, at det var et dødt svin, hvis indvolde var blevet kastet for hundene. Der skaffes tingsvidne på, at svinet aldeles ingen svagthed havde haft.

Regimentskriveren får tingsvidne i en sag for rytterbønderne Peder Jensen og Peder Christensen, begge af Damkær i Skærup sogn, ctr. udrideren Jørgen Frandsen. - Denne var ved høslæts tider kommet til sognefogeden i Skærup, som ikke var hjemme, hvorfor sognefogedens kone henviste ham til Niels Jensen Ulf i Skærup. Denne fik besked på at følge med til Grundet og Agersbøl med en kongelig stævning, men skulle først skaffe heste. På forespørgsel, om han havde regimentskriverens ordre på at rekvirere heste, havde han trukket et brev op af tasken med de ord: "Her er kongens hånd og segl. Vil I ikke tro den!". Den mand, der stod for tur til ægt, var ikke hjemme, så sognefogedens kone henviste dem til Peder Damkjær, hvis heste dog stod hos Peder Jessen, hvor de fik dem. De kom hjem næste dags morgen. Da kom Peder Damkjærs og Jørgen Christensens hustruer og ville have rede på, om Jørgen Udrider havde regimentskriverens ordre; men de fik samme besked. Peder Jessens hustru, Anne Jepsdatter, havde set, at Jørgen Udrider med magt havde taget Kirsten Jørgensdatter hendes fader Jørgen Christensens hest og var redet bort på den. - Tingsvidne.

342b:

Oluf Hansen af Kongsted Torp opbød sin myndling Anne Thomasdatters børnepenge på 20 slettedaler 2. gang.

8/8. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. 29/8

343:

Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse og Poul Thuesen af Fredericia på egne og myndlinges vegne ctr. Jens Smedegaard og hustru Karen Hansdatter, Niels Madsen og hustru Maren Hansdatter, alle af Erritsø, samt Christen Hansen på Lyng vedr. arv. - Kirsten Hansdatter, der er enke efter sl. Anders Laursen og moder til 2 myndige sønner Laurids og Jørgen Andersen, erklærede at være villige til at indgå et forlig med sine to søstre Maren og Karen Hansdatter, da hun i sin fattige tilstand ikke så sig i stand til at udstå proces. Disse mener ikke at skyldes hende noget, men vil gå med til at betale hhv. 16 og 8 slettedaler. Men Poul Thuesen af Fredericia mener ikke, at han af hensyn til sine myndlinge således kan lade sagen forsvinde. Derfor udsættes den i 14 dage, men den er ikke set igen. (Se 19/12)

343b:

Peder Larsen Basballe af Kolding lod læse en fuldmagt til regimentskriver Hachsen på at oppebære konsumtion og folke- og familieskatten samt kopulationspenge for årene 1724-26.

1724 - 29. august:

344:

1/8. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted. 19/9

344b:

22/8. Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. Udsættes til dom, 18/10 (? - den kommer allerede 3/10)

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle ctr. Mads Nielsen i Gamst. Udsat til 12/9, men ikke set igen.

345:

15/8. Christen Michelsen i Hjarup ctr. Peder Mortensen Orlof i Høllund. 12/9

345b:

Hans Pedersen Kyed af Bjert får tingsvidne ctr. landdragonen Oluf Andersen. - Søndagen den 13/8, da han kom fra mønstring med citantens hest, som var varm og svedig, havde han ved hjemkosten taget sadlen af den og slået koldt vand fra brønden over dens sadelsted. Den var senere død. Oluf Andersen siger, at sådan plejer han at gøre. To vidner har overværet, at hesten blev flået og af natmanden opskåret og undersøgt indvendigt. Han havde under eder og bander erklæret, at hesten var forfangen og havde vist dem en opsvulmet lunge. Oluf Andersen havde været tilstede og tilstået, at han havde redet i galop med den på et bøsseskud sammen med dragonen Thomas Hansen. Den tjenestekarl, der havde modtaget hesten, havde fundet den uregerlig; men han fik den tøjret, og da spiste den. Det gjorde den også, da han næste dag kom og flyttede den.

346:

Oluf Hansen af Kongsted Torp opbød sin myndling Anne Thomasdatters børnepenge på 20 slettedaler 3. gang.

Læst proklama fra provsten og magistraten i Kolding ang. 3 begravelsessteder i Kolding kirke, hvis ejere ikke kendes. De bedes melde sig, ellers henfalder begravelsesstederne til kirkens og dens forsvars disposition.

1724 - 5. september:

Læst plakate af 12/7 ang. baroniet Rosenthal i Norge skal sælges på auktion.

Magdalene Kirstine Carlsdatter, tjenende præsten i Smidstrup, ctr. Ole Nielsen Skærbæk i Skærbæk for brudt ægteskabsløfte. En hel række vidner skal bevidne hendes gode navn og rygte samt ægteskabsløftet. Han havde gjort forskellige forberedelser til trolovelse, og da hun blev gravid, havde han også overvejet at købe hus; men så blev han indkaldt til dragontjeneste. Han har endda tilsagt hende ægteskab i præstens nærværelse og givet hende hånden på, at han ville fuldende ægteskabet, så hun ikke skulle stå skriftemål eller vederfares nogen skam.

346b:

Læst plakat om, at der i Søren Skræders hus ved Grindsted kirke skal holdes auktion over noget tøj, som den forrige forpagter af Grindsted præstegård, Rasmus ...sen har pantsat til Christian Felitz i Hejnsvig.

15/8. Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. 19/9

1724 - 12. september:

29/8. Christen Michelsen i Hjarup ctr. Peder Mortensen Orlof i Høllund. 26/9

347:

Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Jøllund Frederiksdatter, der har beskyldt ham for besvangrelse. Udsat til dom, 26/9

1724 - 19. september:

Læst anordning af 19/8 om, hvorledes der efter forordningen af 5/1-1714 skal forholdes med de personer på kongens gods, som har forset sig med lejermål: at der ved ret og dom skal ske aftingning for sessionen.

Læst plakat fra byfogeden i Kolding, Christian Grundal, om, at sl. borger Hans Pedersens arvinger holder auktion over hans gård m.m.

Regimentskriveren opbød noget øde kirkejord i Højen til fæste 1. gang.

29/8. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted. 26/9

Regimentskriveren ctr. Peder Sørensen Ulf i Gelballe for gårdforsiddelse. 26/9

347b:

5/9. Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. Udsat til dom, 31/10

Gældsbrief fra Bertram Højer, sognepræst til Anst og Gesten menigheder, til madame Anne Marie Mørch, Jens Heugs enke, med pant i præstegårdens bygninger i Gamst, som bebos af enken og hendes børn, samt i Bertram Højers tiender og afgifter. Gælden på 800 rdl. er for løsøre, som han

har købt efter hendes mands død.

Kontrakt mellem Søren Nielsen og Søren Madsen, begge i Trelde. Søren Nielsen har kgl. bevilling af 29/6-1711 til færgeri over Vejle fjord. Nu skal de være fælles om både indtægter og udgifter, og de skal hjælpe hinanden med at ro.

348:

1724 - 26. september:

Læst forordning om kornskatten for 1725.

Læst kgl. plakat af 18/9 om transportskattens udsættelse i det lollandske gods' lotteri.

Læst plakat om auktion over gods m.v. som har tilhørt sl. borgmester Hans Pedersen i Kolding.

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle får tingsvidne ctr. Peder Tøgersen af Kragelund og Poul Madsen af Nordbæk for skovhugst i Bøgvad skov.

Regimentskriveren opbød noget øde kirkejord i Højen til fæste 2. gang.

Hans Zeitler Vangemand i Starup fremlyste 3 galte 1. gang.

Jægermester Bielche ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen i Kolding. (Se stævning fol. 349).
24/10

348b:

19/9. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted. 3/10

12/9. Christen Michelsen i Hjarup ctr. Peder Mortensen Orlof i Høllund. Udsat til dom, 7/11

349:

19/9. Regimentskriveren ctr. Peder Sørensen Ulf i Gelballe for gårdforsiddelse. 3/10

Oberforster og vildtmester Bachman lader afhjemle oldensyn for Jerlev herred.

Michel Jensen af Smidstrup mølle p.v.a. sin søster Anne Jensdatter, nu tjenende i København, ctr. Tøger Andersen af Viuf. Denne tilstod, at han i hastighed og drukkenskab har sagt til Anne Jensdatters svoger, Laurs Sørensen af Viuf, at han havde ingen kones søster, der havde en skorstensfejer til ægte. Men han erklærede, at han ikke havde sigtet til Laurs Sørensens (kones) søster, som nu tjener smukke mennesker i København, og som han intet usømmeligt ved om, og han ved ikke at påsige Anne Jensdatter, enten at hun har tjent, tjener eller til ægte har nogen særdeles personer, enten skorstensfejere eller andre sådanne folk, men erkender hende for en dejlig, smuk, skikkelig pige. - Tingsvidne. (Se stævningen nedenfor).

12/9. Dom: Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Jøllund (Jyllinge?) Frederiksdatter af Skodborg, der har beskyldt ham for besvangrelse. - Eftersom Hans Pedersen har aflagt sin højeste saligheds ed, at han hverken er barnefader til det foster, hun beskylder ham for, eller har haft noget med hende at bestille, hvoraf foster kunne avles eller fødes, så bør han være fri for hendes tiltale i denne sag. - (I retten har Hans Pedersen villet bevise, at pigen først har beskyldt en anden for faderskabet og at hun tidligere har stået åbenbart skrifte for lejemål. Hun erkender begge dele. Det første havde Hans Pedersen truet og lokket hende til. Det åbenbare skriftemål skyldtes, at hun havde haft legemlig omgængelse med en karl, dog uden frugt. Det blev opdaget af slægten, og derfor havde de begge i Skodborg kirke afbedt deres synd for menigheden ved åbenbart skriftemål. Hun har ikke haft omgang med andre end Hans Pedersen de sidste to år, så hun fastholder i retten sin beskyldning, hvadenten han vil sværge sig fri eller ej. For nu kan hun ikke længere udholde at være holdt i arrest. - Hans Pedersen har efter sin edsaflæggelse krævet hende straffet efter loven; men som det ses, sker det ikke).

Stævningen af Tøger Andersen af Viuf ang. de usømmelige ord, som han for nogen tid siden på hjemvejen fra Kolding skal have udsagt om Anne Jensdatter, at hun med en særdeles person skulle være gift, hendes ærlige og skikkelige stand uanståelig.

(Se 26/9). Jægermester Bielches stævning ctr. regimentskriver Søren Hachsen, fordi han har skudt i vildtbanen på Møsvrå mark, og om, hvad han har gjort og sagt, da Søren Hansen sammesteds erindrede ham derom. Hans hustru og sønnen Ole Sørensen indstævnes også.

349b:

1724 - 3. oktober:

Hans Sivers af Gejsing lader afhjemle oldensyn i Anst herred.

26/9. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted i markstrid. 10/10

(26/9. Tingbogen viser tilbage til 19/9). Regimentskriveren ctr. Peder Sørensen Ulf i Gelballe for gårdforsiddelse. 10/10

352:

29/8. Dom: Købmanden Ludvig Witroch i København ctr. oberstløjtnant Roian, nu boende i Follerup. - Royan har den 5/5-1721 udgivet en revers om, at han ville betale den gæld på 140 rdl., som han søn har pådraget sig, så snart som muligt var. Men Royan har endnu ikke fået sin pension, og han har tilbudt at betale gælden med 12 rdl. om året. Det er et rimeligt tilbud, som bør holdes, men det årlige afdrag forhøjes til 14 rdl.

Regimentskriveren opbød noget øde kirkejord i Højen til fæste 3. gang. - Ingen meldte sig. Tingsvidne.

352b:

Jens Christensen af Herslev Højrup opbød sine myndlinge Mette og Maren Pedersdatters arv efter faderen Peder Lyckemand 1. gang.

Hans Zeitler (Zeiten) Vangemand i Starup fremlyste 3 galte 2. gang.

Skovfoged Hans Siver af Gejsing angav skovhugst.

Christen Jepsen af Viuf ctr. Ole Laursens hustru Maren Simonsdatter ibidem. Der henvises til stævning fol. ... Udsat til 17/10, men ikke set igen.

Efter anmodning fra Haderslev magistrat afhøres Peder Mortensen Orlov og Enevold Sørensen, begge af Høllund, ang. hvor længe Mathias Debern sidste vinter var hos Peder Orlov.

1724 - 10. oktober:

355: (Spring i pagineringen; der synes ikke at mangle nogen tekst)

Josias Møller og Knud Andersen af Kolding indkalder som opbudsmænd i Jacob Iversens bo i Kolding alle kreditorer og debitorer.

Læst proklama fra stiftsamtmænd og amtsforvalteren i Ribe om auktion over konsumtionen i Ribe, Lemvig og Ringkøbing købstæder og familieskatten i Lundenæs og Bølling amter.

Jens Christensen af Herslev Højrup opbød sine myndlinge Mette og Maren Pedersdatters arv efter faderen Peder Lyckemand 2. gang.

Niels Jepsen af Anckershus fremlyste og fremstillede en hest, som sidste søndag er kommet løbende ind i hans gård efter en mand fra Harte, som bad ham om at skille ham af med hesten. Søndag aften kom en karl med en tværsæk og spurgte efter en hest med et reb om det ene ben. Han forsvandt, da Niels Jepsen sagde til ham, at det vist ikke var rigtig fat med ham.

3/10. Regimentskriveren ctr. Peder Sørensen Ulf i Gelballe for gårdforsiddelse. 17/10

355b:

Peder Mortensen Orlov af Høllund lovbød sin gård 1. gang.

3/10. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted i markstrid. 31/10

357:

Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem for nærgående ord. 24/10

1724 - 17. oktober:

Niels Pedersen, skovfoged af Viuf skovhus, lod afhjemle oldensyn i Brusk herred.

Regimentskriveren lovbyder Hans Andersen Gades selvejergård i Bredstrup 1. gang.

Peder Mortensen Orlov af Høllund lovbød sin gård 2. gang.

Niels Jepsen af Anckershus fremlyste en hest 2. gang.

357b:

Terkel Thomsen af Tiufkær ctr. Jens Andersens hustru ibidem for skældsord. Jens Andersen tilbagekalder sin hustrus ord og tilbyder at betale sagsomkostningerne. Tingsvidne.

Peder Damgaard af Viuf for forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen. 31/10

Jens Pedersen, skovfoged af Hjarup, angav skovhugst.

10/10. Dom: Regimentskriveren ctr. Peder Sørensen Ulf i Gelballe for gårdforsiddelse. - Peder Ulf har imod loven og rytterforordningen forhutlet sin gård med jordens efterlæggelse og ubesåelse, solgt hø og foder, lidet sat kornsæd imod andre naboer, ladet henstå en del høbjergning uden at slå og avle, ikke søgt råd og redning for sine skabede bæster og ikke villet holde hegning og lukkelse med naboerne. Altså eragtes for ret, eftersom ingen kaution for gårdens beboelse efter sessionens resolution er blevet stillet, at Peder Ulf bør have sit fæste forbrudt. Og som den personlige strafildelse efter rytterforordningens 32. artikel dependerer af ryttersessionens kommitterede, så får sagsøgeren sig derhen at adressere. I det øvrige antage sagsøgeren sig gården og dens dyrkning med rugsædens læggelse, som nu er den ydersted tid, således som han vil tilsvare. - (Natten mellem den 18. og 19. september - efter at Peder Ulf havde modtaget stævningen til selve gårdforsiddelsessagen - nedbrændte hans salshus. Da naboerne kom til for at hjælpe, fandt de ham i færd med at redde indbo, og først senere forstod de, at hans kreaturer den nat var lukket inde i salshuset. Hvis han havde sagt det til dem i tide, kunne de mageligt være reddet. Den nat havde Peder Ulf, hans moder og søster sovet i laden. Der har været rygter om, at Peder Ulf selv har forvoldt branden, og visse folk har været bange for, at han skulle skaffe dem en lignende ulykke).

358:

1724 - 24. oktober:

26/9. Jægermester Bielche ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen i Kolding. 21/11

10/10. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem for nærgående ord. (Se igen 7/11)

Christen Jepsen af Viuf ctr. søstrene Maren og Karen Simonsdatter ibidem for nærgående ord mod Christen Jepsens hustru. Ole Laursen trækker deres ord tilbage. Tingsvidne.

358b:

Hans Jespersen i Stenderup ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. 31/10

359:

Jens Christensen af Herslev Højrup opbød sine myndlinge Mette og Maren Pedersdatters arv efter faderen Peder Lyckemand 3. gang.

Niels Jepsen af Anckershus fremlyste en hest 3. gang.

Niels Hansen af Brøndsted efterlyste 3 svin.

Regimentskriveren lovbyder Hans Andersen Gades selvejergård i Bredstrup 2. gang.

1724 - 31. oktober:

Niels Hansen af Brøndsted efterlyste 3 svin 2. gang.

10/10. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted i markstrid. 7/11

395b:

Skovrider Johan Brandt af Lunde ctr. Bone Falch, løjtnant af Skærup. 14/11

360:

Jørgen Bang af Stovstrup ctr. Lauge Hansens hustru ibidem. For 14 dage siden skulle konerne i Stovstrup til kirkefærd med Augustinus' kone fra Kobbøl. Da de skulle gå ud fra præsten mag. Jens Bugendal, ville Jørgen Bangs kone følges med Maren Eriksdatter. Lauge Hansens kone kom og ville presse sig ind imellem dem. Efter at konen var indløst og de skulle i kirken, fulgtes de to igen ad ind i kirken og satte sig 10 stole foran deres egen. Så kom Lauge Hansens kone og ville sætte sig imellem dem, og da hun ikke kunne det, kom hun under hele prædikenen til at sidde på deres skød. Efter prædikenen kom den, der gik med tavlen, hen til dem og sagde, at prædikenen ville tale med dem, når de gik fra kirke. Ved offergangen gik vidnet op sammen med Lauge Hansens kone, og Jørgen Bangs kone tog en anden at gå op med, og de satte sig hver for sig, da de kom ned igen. Gertrud Pedersdatter af Fuglsang var med i kirken; hun mener, at affæren skyldtes, at Lauge Hansens kone ville indbilde sig på de to andre. - Tingsvidne. (Se 14/11)

360b:

Regimentskriveren lovbyder Hans Andersen Gades selvejergård i Bredstrup 3. gang. Hans Gade har givet et tilbud, men det kan ikke accepteres. Markus Hansen af Bredstrup anmelder et tilgodehavende vedrørende arv (se 20/6). Søren Nielsen af Egum fremviste en panteobligation af 1717 fra Hans Gade på 120 slettedaler. Jens Pedersen af Gammelby mølle anmeldte et krav på 7 slettedaler.

361:

24/10. Hans Jespersen, degn i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst.

14/11

361b:

(Se 28/3). Dom: Regimentskriveren ctr. mølleren Henrik Eliassen i Borre mølle for resterende landgilde. Der er blevet gjort udlægsforretning i hans ejendom og bo, og der er ikke nok til at betale kronens fordring. Hans fæstebrev af 5/5-1713 kræves tilsidesat. - Eftersom han endnu ingen kaution har kunnet stille for møllens landgilde, og der ved udlægsforretningen ikke er forefundet tilstrækkeligt at betale med, så kan hverken møllerens vemodige klagemål over forhøjelsen af landgilden og i andre måder anses, mindre kan her konsidereres, om nogen ny fæster kan udrede møllens udgifter eller ej, siden vedkommende høje øvrighed ikke vil moderere den til en tålelig afgift, men Henrik Eliassen skal have sit fæste forbrudt.

Regimentskriveren opbød Borre mølle i fæste 1. gang.

17/10. Peder Damgaard af Viuf for forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. 7/11

Peder Mortensen Orlov af Høllund lovbød sin halve gård 3. gang. - Ungkarlen Landdragon Jens Pedersen af Viuf begærede skøde.

362:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

19/9. Dom: Markus Nissens arvinger af Bønstrup ctr. en del debitorer. Der er nævnt adskillige debitorer, mest omkring Vamdrup. De har været noteret i den afdødes tegnebog. Nogle har tilstået gælden, men angivet modregninger, som de ikke har kunnet bevise. De skal betale. Nogle skal betale, hvis ikke de vil fralægge sig gælden ved ed næste tingdag. En har anført, at et skiftebrev efter afdøde Hans Hansen af Øster Vamdrup ikke nævner noget om en gæld til Markus Nissen; men det gælder ikke, fordi denne ikke har været stævnet til at overvære skiftet eller underskrive skiftebrevet. Derimod har han underskrevet et skiftebrev efter Jens Iversens hustru i Søgård og her samtykket i, at han ikke havde andre fordringer end de 100 slettedaler, som der foreligger senere kvittering for. Så denne debitor frikendes for en gæld på 5 rdl. 5 mk., der går tilbage til 1698.

362b:

1724 - 7. november:

Læst patent om højesteret i Danmark for 1725.

Augustinus Flug (Pflug) af Kobbøl ctr. Anders Smed og Jens Nielsen Skousen (Jens Skou). 21/11

31/10. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted i markstrid. - Retten resolverer under henvisning til forordning af 31/3-1719, at parterne skal tilvejebringe et situationskort, inden sagen kan optages til doms. (Se igen 16/1-1725)

24/10. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem for nærgående ord. 21/11

26/9. Dom: Christen Michelsen i Hjarup ctr. Peder Mortensen Orlov i Høllund. - Christen Michelsen har sammen med andre haft sin hest i Skanderup for at få den kastreret af Peder Orlov. Denne har skåret den, efter at den var blevet kastet om af hans folk, og da den rejste sig, lammede den på det ene bagben, der mentes at være gået af led. Så blev den kastet om igen, og Peder Orlov trak i benet for at få det i led. Men den kom sig ikke og er siden død. Christen Michelsen har villet have Peder Orlov dømt til at betale hesten på grund af uforsigtighed ved kastningen eller skæringen; men ingen kan bevidne, at hans hest er blevet behandlet hårdere eller mere uforsigtigt end de andre heste, så Peder Orlov frikendes.

31/10. Peder Damgaard af Viuf for forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. 21/11

Regimentskriveren opbød Borre mølle i fæste 2. gang.

Niels Hansen af Brøndsted efterlyste 3 svin 3. gang.

1724 - 14. november:

Regimentskriveren opbød Borre mølle i fæste 3. gang. - Ingen meldte sig.

(Se 31/10). Lauge Hansen for sin hustru Apelone Larsdatter ctr. Jørgen Bangs hustru Maren Pedersdatter. Der føres vidner om nogle tidligere situationer i Fredericia kirke, hvor Jørgen Bangs hustru har sat sig uden for Lauge Hansens i den stol, der tilhører Stovstrup by af kvindestolene. Margrethe Jespersdatter plejer at sidde yderst, og i de 13 år, hun har været i Stovstrup, har det været sædvane, at den ældst gifte sad yderst. Tingsvidne.

363:

Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen Møller i Stenvad mølle. Udsat til 28/11

31/10 (tingbogen viser tilbage til 7/11). Skovrider Johan Brandt af Lunde møllested ctr. Bone Falch, løjtnant af Skærup. De er kommet til enighed om Falchs brændsvin for dette år.

31/10. Hans Jespersen, degn i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. 28/11

1724 - 21. november:

24/10. Jægermester Bielche ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen i Kolding. 5/12

7/11. (Peder Damgaard af Viuf for) forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. 28/11

7/11. Augustinus Flug (Pflug) af Kobbøl ctr. Anders Smed og Jens Nielsen Skousen (Jens Skou). Udsat til dom, 28/11

7/11. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem for nærgående ord. 28/11

1724 - 28. november:

363b:

21/11. Forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. 12/12

21/11. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem. 12/12

Jørgen Prip, den danske skoleholder i Viuf, er sætteskriver, da Jens Andersen idag er i ryttersessionen.

14/11. Hans Jespersen, degn i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. 19/12

364:

Hans Andersen Gade af Bredstrup tilstod, at han og hans hustru Maren Laursdatter skyldte Markus Hansen 24 rdl. som arvepart efter sl. Peder Laursen, som døde hos Hans Andersen Gade og var født på samme gård. Til sikkerhed pantsatte Hans Gade og hustru gården til Markus Hansen. Denne vil give dem skøde, så snart pengene er betalt.

Poul Amnitsbøls påboende otting i Tiufkær lovbudt 1. gang.

Skovfogederne Søren Svendsen og Peder Krat angav skovhugst.

364b:

21/11. Dom: Augustinus Flug (Pflug) af Kobbøl ctr. Anders Smed og Jens Nielsen Skovsen (Jens Skov). - Anders Flug har sagsøgt dragonen Anders Smed, som nu tjener Jens Skov i Torup, fordi han efter lejemål ikke har indfundet sig i sin tjeneste, efter at sagsøgeren har givet ham hans fæstepenge på 1 mk. på hånden og lovet ham for hans tjeneste fra mikkelsdag til påske 4 slettedaler. Anders Smed har ikke indfundet sig, skønt han er lovligt stævnet og lovdaget. Altså bør han efter lovens 3-19-14 tilbagebetale Augustinus Flug fæstepengene og en fjerdedel af den tilbudte løn, 4 mk. samt sagsomkostninger, ialt 2 rdl. 5 mk.

(14/11. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen Møller i Stenvad mølle. Sagen ikke set før 12/12)

1724 - 5. december:

Augustinus Flug af Kobbøl (ved Søren Jensen Dalmark, der tjener hos ham) anmelder et forbud hos Jens Skov i Torup på Anders Nielsen Smeds løn. 12/12

Poul Amnitsbøls påboende otting i Tiufkær lovbudt 2. gang.

21/11. Jægermester Bielche ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen i Kolding. Sagen frafaldet. Den har drejet sig om, at Søren Hachsen har skudt i Vildtbanen, og er blevet udsat nogle gange, fordi han har været i København bl.a. for at byde på forpagtning af konsumtionsskatten.

Læst plakater fra herredsfogeden i Tystrup herred om auktion hos Thomas Nielsen Hvid i Dalby.

Jens Pedersen af Høllund lovbød sin gård 1. gang.

1724 - 12. december:

28/11. Forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. 9/1-1725

Jens Pedersen af Høllund lovbød sin gård 2. gang.

5/12. Augustinus Flug af Kobbøl anmelder et forbud hos Jens Skov i Torup på Anders Nielsen Smeds løn. - Anders Smed aflægges ed på, at han aldrig har fæstet sig til Augustinus Flug eller taget fæstepenge af ham, men blot lånt 1 mk. af ham. Han har ikke ment, det havde nogen hast med at betale pengene tilbage, da Augustinus Flug er en af hans lægdsbønder.

28/11. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen Møller i Stenvad mølle. 9/1

28/11. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem. 19/12

365:

Skøde fra Laurs Madsen Borch, borger og handelsmand i Kolding, til Poul Hansen i Seest på 1/4 af Bøgvad have i Seest skov, som han har købt for 400 rdl. 3 mk. - Laurs Borch havde auktionsskøde efter sl. borgmester Hans Pedersen. De 3/4 af Bøgvad have ejes af byskriver Baltzer Bahnsen.

1724 - 19. december:

(Se 22/8) Kirsten Hansdatter af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. 16/1

Svend Michelsen af Jerlev ctr. Mette Madsdatter ibidem. 30/1

12/12. Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem. 30/1

365b:

28/11. Hans Jespersen, degn i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. 16/1

Niels Jensen af Trelde lod læse afkald fra Søren Jørgensen Skytte ibidem for hans brodersøn Søren Jørgensen på fædrende arv. Moderen Mette Hansdatter er nu gift med Niels Jensen. Renterne af pengene skal gå til drengens opfostring og skoleløn.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav for skovhugst Niels Blæsbjerg, præstens annextjener i

Vilstrup, Thomas Jørgensen af Højen og Jens Sejersen af Amnitsbøl.

Læst plakat fra byfogeden i Fredericia om auktion efter sl. Killian Hansen.

Christen Nielsen af Lindved efterlyste hoppe.

Kolding byfoged Christian Grundal efterlyser Anders Nielsen 1. gang.

Dragon Jens Pedersen af Høllund lovbød 3. gang en gårdpart i Høllund, som han har tilforhandlet sig fra Peder Mortensen Orlof den 31/10. Ærlige og gudfrygtige matrone Valborg Jensdatter, som er Jens Pedersens moder, med lavværge Jens Andersen i Viuf begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1725

366:

1725 - 9. januar:

Udi Den Hellige Trefoldigheds Navn Begynde vi at Skrive og Ting Holde I dette aar Anno 1725 Tirsdagen den 9. Januar. Birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding, Birkeskriver Just Lund af Viuf, Tingmænd: Michel Schnegel, Hans Iversen, Stefen Kurts, Mads Hansen, Niels Jørgensen af Viuf, Michel Damgaard og Hans Madsen af Fredsted.

Anders Bertelsen af Asbo(?) ctr. Morten Poulsen og hustru af Bække og Peder Madsen og hustru ibidem. Morten Poulsen er gået ind på at betale 10 mk. og har stillet kaution. Peder Madsen aflægger ed på, at han intet skylder. Tingsvidne.

12/12. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen Møller i Stenvad mølle. Udsat til dom, 16/1

12/12. Forpagteren på Hvolgård og Låge Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. Udsat til dom, 20/2

Regimentskriveren tillyser auktion over Hans Andersen Gades gård i Bredstrup.

Skovfoged Jens Andersen af Egtved angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen ditto.

Kolding byfoged Christian Grundal efterlyser Anders Nielsen 2. gang.

Læst forordning om matrikelskatten for 1725.

Kontrakt mellem Peder Poulsen og Hans Basse af Herslev Højrup som formyndere for Mette og Kirsen Laursdatter og deres halvbroder Niels Hansen, som bebor deres forældres fæstegård sammesteds, om hvad der skal tilfalde børnene i fædrende arv.

Anders Hansen af Håstrup lod læse skiftebrev af 7/4-1706: Lars Poulsen Dragon, som er trolovet med enken Dorthe Andersdatter og udgår af rullen ved næste session, får gården i fæste og lover at give de 4 stedbørn deres fædrende arv, ialt 60 sldlr. samt gave på 40 sldlr.

Læst kontrakt mellem Dorthe Andersdatter og sønnen Niels Hansen. Hun har afstået sin ryttergård i Højrup til ham og skal modtage en aftægt, der dog kan blive indstillet og erstattet af et beløb på 50 rdl., hvis hun bliver gift igen, idet hun stadig er ung.

366b:

1725 - 16. januar:

7/11. Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted i markstrid. Udsat til dom 27/2

19/12. Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. 30/1

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

19/12. Hans Jespersen, degn i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. Udsat til dom, 27/2

I henhold til den af sl. Markus Nissens arvinger fremlagte dom af 31/10-24 aflægger en del folk ed på ikke at skyldte noget til den afdøde. 23/1

367:

9/1. Dom: Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Hans Frederiksen Møller i Stenvad mølle. Dom: Hans Frederiksen har for 2 år siden købt en hest for 17 rdl. af Jens Poulsen. Han skal betale.

Kolding byfoged Christian Grundal efterlyser 3. gang Anders Nielsen, som har været kusk hos amtmanden. Han skal have begået lejermål med Kirstine Madsdatter og skal betale sine lejermålsbøder.

Læst skrivelse til amtmanden ang. resolution om selvejerbønder.

Poul Amnitsbøls påboende otting i Tiufkær lovbudt 3. gang (af velagte og velfornemme Laurs Madsen af Håstrup, som er kurator og tilsynsværge for barnet Else Madsdatter i skiftet efter sl. Mads Poulsen i Tiufkær på grund af en disput mellem dødsboet og Mads Poulsens broder Poul Poulsen). Poul Poulsen af Tiufkær begærede skøde, og det blev bifaldet af Hans Michelsen, barnets stedfader, som lavværgen for sin hustru Anne Knudsdatter, barnets moder, samt af Laurs Madsen.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Der blev fremvist et brev fra 3 af Poul Poulsens pårørende, Hans Lassen af Stensgård, Poul Jensen af Vester Nebel og Peder Poulsen af ... til broderen Poul Poulsen Amnitsbøl af Tiufkær. De bifalder

skødet.

367b:

1725 - 23. januar:

16/1. I henhold til den af sl. Markus Nissens arvinger fremlagte dom af 31/10-24 aflægges endnu en påstået debitor ed på ikke at skyldes noget til den afdøde.

Jens Pedersen af Gammelby mølle lod læse obligation fra Hans Andersen Gade i Bredstrup på 98 rdl. 4 mk. 5 sk., som er det beløb, han var blevet sagsøgt for af regimentskriveren. Han forklarer sin manglende betalingsevne med smitsomt skab hos hestene. Gården skulle have været til auktion den 24/1. Jens Pedersen får pant i gården med alt tilliggende i Bredstrup og Stallerup og i de huse, som beboes af Laurits Nielsen af Stallerup og Hans Nielsen og Bertel Buckholt i Bredstrup. Andre panthavere er Søren Nielsen i Egum, Markus Hansen i Bredstrup og sl. Niels Markussens børn i Brøndsted mølle.

1725 - 30. januar:

19/12. Svend Michelsen af Jerlev ctr. Mette Madsdatter ibidem, som har udlagt ham som barnefader. Han fralægges sig beskyldningen ved ed og kræver, at hun for sin ublu beskyldning bliver straffet efter loven. Hun fastholder, at han er hendes barnefader. Udsat til dom, 13/3

368:

Anders Kasberg af Kolding, der er broder til regimentskriveren, lader afhøre vidner vedr. Jerlevs hyrde Peder Olufsens død den 25/1 efter en sammenkomst hos Jørgen Nielsen i Jerlev. Hyrdens hustru, Anne Pedersdatter, bevidner, at den afdøde ikke har beskyldt nogen for andet, end der allerede er redegjort for i de fremlagte syn. Alle vidner bekræfter, at ingen gjorde hyrden noget ondt ved sammenkomsten. Men der var blevet skænket ham en drik brændevin. Han havde lænet sig op ad en dør, som gik op, så han faldt baglæns ud på gulvet. Han blev hjulpet op, men faldt så bagover og slog hovedet mod et skab. Blev lagt på en seng i et lille kammer, men kom igen og satte sig iblandt de andre med en kæp i hånden. Værten havde 2 gange forsøgt at lede ham hjem; men han havde sparket ham over benene med sine træsko. Så havde han taget ham og sat ham på en kiste, hvor han blev siddende til om morgenen og småsnakkede med sig selv, "Kælling, sæt os noget på ilden", som altid var hans mundheld. - De tre kvinder, som havde lagt ham på strå, havde klædt ham helt af, men ikke fundet tegn på vold. Tingsvidne.

16/1. Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. Udsat til dom, 13/3

Hans Hansen Købmand, tjenende Jens Andersen i Viuf, ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. 13/2

19/12. Dom: Anders Pedersen af Viuf ctr. Laurids Sørensen ibidem. - Da Viuf bønder havde bragt rytterhø til Koldinghus slot, og vognene var på vej hjem, havde Anders Pedersens søn Tøger Andersen og Laurids Sørensen kørt om kap. Sidstnævntes vogn væltede, hvorved hans tjenestedreng Jens Nielsen brækkede armen. Laurids Sørensen havde taget fat i den smalle ende af

sit svøbeskift og havde råbt, "Djævelen fare i din rakkerknægt; det voldte du!". Men han navngav ingen, og selv har han forklaret, at det var en gammel, hvid hest, som han havde for vognen, han sigtede til. - Efter den forklaring bør han være fri for Anders Pedersen, og ordene skal iøvrigt ikke være til skade på Tøger Andersens gode navn og rygte.

368b:

Skovrider Jacob Røvert lod læse obligation fra Niels Knudsen af Øster Gesten, hvem han har lånt 54 rdl. til månedspenge og anskaffelser til gården. Fæstebrevet stilles som underpant.

1725 - 6. februar:

Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen ibidem. 20/2

1725 - 13. februar:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

30/1. Hans Hansen Købmand, tjenende Jens Andersen i Viuf, ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. 27/2

369:

Michel Damsgaard af Fredsted ctr. Hans Olufsen af Tiufkær for gæld. 13/3

369b:

1725 - 20. februar:

6/2. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen ibidem. 13/3

9/1. Dom: Forpagteren på Hvolgård (og Låge) Palle Møller ctr. vadestedsrideren Casten Hagensen af Seest. - Palle Møller skulle køre sine to sønner til Sommersted præstegård, hvor de gik i skole. Ved toldboden i Kolding havde han anmeldt sine fire hopper og stillet kaution for, at de kom tilbage, hvorfor han havde fået passerseddel. Denne viste han til portneren Peder Eriksen, som gav ham lov til at passere. Men vognen blev standset af vadestedsrideren, der to gange greb fat i hestene og truede med, at han ville skyde dem, hvis de kørte videre. Så Palle Møller måtte vende tilbage til Kolding. Vadestedsrideren havde ellers været til stede i porten og havde set portneren godkende passersedlen. Og han havde forlangt selv at se den, skønt han hverken kunne læse eller skrive. - Han skal bøde 4 rdl. til Kolding hospital og betale 20 rdl. til sagsøgeren for hans udgifter. Der har også været rejst krav om erstatning for nogle ubekvemme ord, vadestedsrideren havde brugt, men da det ikke er blevet bevidnet i retten, hvad de gik ud på, slipper han for at bøde for dem.

370b:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Regimentskriveren efterlyser 1. gang Niels Jensen fra Bjerre herred og Jens Christensen af Sindbjerglund. 27/2

1725 - 27. februar:

16/1. Dom: Hans Jespersen i Stenderup, ctr. Christopher Christophersen af Møsvrå for skovhugst. - Hans Jespersen har mistet 3 risbøge i sin selvejerskov, og dem har han sporet til Møsvrå byled, hvorefter samtlige huse i Møsvrå blev ransaget. Hos Christoffer Christoffersen fandt man noget bøgetræ og grene. Træet kunne passe til rodstubben i Hans Jespersens skov, men Christoffer Christoffersen har fremført selvejer Niels Hansen af Lilballe som hjemmelsmand. Denne tilstår, at han ved sidste møgagen gav ham et stykke træ så tykt som 4 stave samt nogle bøgegrene, men kan ikke med vished sige, at det er det træ, som Hans Jespersen nu gør krav på. Christoffer Christoffersens hjemmel er derfor utilstrækkelig, men han har tilbudt sin ed på, at han ikke er Hans Jespersens skademand. Han tilpligtes næste tingdag at gøre sin tilbudte ed på, at han hverken selv eller ved sine folk eller fremmede er skademanden, eller at han er vidende om at have fået noget af Hans Jepsersens træ. Ellers skal han efter skovforordningen af 21/1-1710 betale 10 rdl. for den hos ham fundne risbøg.

13/2. Hans Hansen Købmand, tjenende Jens Andersen i Viuf, ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. Udsat til 13/3, men ikke set før 27/3

16/1. Dom: (Christen Larsen og Ole Hansen m.fl. af Kongsted Torp ctr. Søren Rasmussen og Jens Tørsten m.fl. af Kongsted) Selvejerne i Kongsted Torp ctr. krontjenerne m.fl. i Kongsted i markstrid. - Sagen har drejet sig om krontjenernes ret til at græsse på selvejernes mark i Torp, og striden har stået på de sidste 4 år. - Af de mange fremførte vidner og dokumenter uddrager retten: Krontjenerne har ingen fællig haft på Torp mark, siden Jens Nielsen 4 år før landmålingen kom til at bo i Oluf Hansens da øde gård i Tarp. - Tarp marks lodsejeres køer har været vogtet i en hjord for sig selv før og efter landmålingen på Torp mark. - Torp mark er ganske omstønet og med skelmærker adskilt fra andre marker. - En højesteretsdom af 1/7-1673 har statueret opdelingen af 20 ottinger på 5 til krongårde, 1 til et kronboel, 1 til en annexgård og de øvrige til selvejergårdene. - En dom af 1777-1666 siger ikke andet, end at de Torp mænd skulle være fri for hyrdelag, til de Kongsteder oprettede deres gærder så forsvarligt, som de var, da deres daværende videbrev blev oprettet. - Af nogle gamle tingsvidner fra 1680 ses, at krontjenerne i de tider ikke havde nydt græsning på Torp mark som andet end en venlighed fra selvejerne til gengæld for en hegning af nogle marker. - Videbrevet af 8/8-1697 omtaler i sin 12. post en fællig på Torp mark; men når man sammenholder med 30. og 31. post, ses det, at der ikke er tale om anden fællig end der, hvor der er fælles grund. - Den græsning, som lodsejerne af Torp mark har aftalt med Jens Jensen den 22/11-1720 kommer ikke denne sag ved. - Altså kendes for ret, at selvejerne af Torp mark efterdags alene bør nyde deres egen marks græsning. Derimod bør på Kongsted mark, som Torps lodsejere er lodtagne i, ikke indsættes mere kvæg, end hver lodsejer har jords vurdering til, jvf. lovens 3-13-28. - Det situationskort, som retten havde krævet udarbejdet, og som Torps lodsejere har betalt (og som er udarbejdet af konduktør og ingeniør Thembsen), skal krontjenerne betale deres del af, mindst 6 rdl.

371:

Hans Pedersen Kyed af Bjert lod læse obligation på 91 slettedaler fra Mads Andersen i Nørre Bjert

med sikkerhed i dennes fæstegård, som Hans Kyed må tiltræde, hvis ikke pengene bliver betalt.

Læst Kolding magistrats plakat af 23/2 om, at hestemarkedet i Kolding skal holdes ... i klostergaden efter stiftamtmandens ordre og gammel skik og sædvane.

Skovfogederen Peder Krat af Vinding, Niels Pedersen af Viuf skovhus og Guldbrand Møller indgav skovanmeldelse.

371b:

20/2. Regimentskriveren efterlyser 2. gang Niels Jensen fra Bjerre herred og Jens Christensen af Sindbjerglund. 6/3

1725 - 6. marts:

Hans Frandsen af Dalby ctr. sognefogeden Peder Lauridsen ibidem. 20/3

27/2. Regimentskriveren efterlyser 3. gang Niels Jensen fra Bjerre herred og Jens Christensen af Sindbjerglund. De skal betale lejermålsbøder, som de er udlagt for i Gårslev og Gauerlund kirker. Ingen har kunnet oplyse, hvor de er.

1725 - 13. marts:

30/1. Dom: Svend Michelsen af Jerlev ctr. Mette Madsdatter ibidem, som har udlagt ham som barnefader til sit foster. - Eftersom han har aflagt sin ed på, at han ikke er hendes barnefader og heller ikke har haft nogen omgængelse med hende, hvoraf barn kunne fødes eller avles, så bør Mette Madsdatters beskyldning ikke komme ham til nogen nachdel, hinder eller skade i nogen måde, men han skal være fri for hendes tiltale. (Hun har fastholdt sin påstand, og han har krævet, at hun for sin ublu beskyldning skulle straffes efter loven, men det sker ikke).

30/1. Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. Sagen skulle have været pådømt idag, men der er kommet endnu et indlæg, så den opsættes til 27/3

20/2. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen ibidem. 20/3

13/2. Michel Damsgaard af Fredsted ctr. Hans Olufsen af Tiufkær. 27/3

1725 - 20. marts:

6/3. Hans Frandsen af Dalby ctr. sognefogeden Peder Lauridsen ibidem. - Hans Frandsen har ført Peder Iversen af Vilstrup som vidne for at få bekræftet, at Peder Lauridsen engang i Hans Frosts hus i Dalby lovede Hans Frandsen, at han ville give ham 10 daler, hvis han ville antage Niels Pedersens gård. Men vidnet husker det ikke. Det er 4-5 år siden.

372:

13/3. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen ibidem. 4/4

Peder Thomsen af Viuf ctr. Bertel Jespersen ibidem for skovhugst. Udsat til 27/3, men ikke set igen.

1725 - 27. marts:

13/3. Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø.
Udsat til dom om 6 uger, 8/5

(27/2). Hans Hansen Købmand i Viuf ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. 10/4

13/3. Michel Damsgaard af Fredsted ctr. Hans Olufsen af Tiufkær. 8/5

Ditlev Markussen af Brandtlund indgav synsforretning om skovhugst i Holmans herred.

Ditto for Elbo herred. 10/4

Andreas Wejse i København fragår på vegne af datteren Frederica Lovise Wejse arv og gæld efter hendes morfar og mormor, afdøde auditor Christian Gasman og hustru Heinriche Anthonidatter Müller i Egtved.

372b:

1725 - 4. april:

Læst forordning af 16/3 ang. det oktrojerede Grønlandske Kompagni.

Læst forordning af 16/3 med forbud imod at lægge nogen landsby eller bondegård øde.

20/3. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen Hjarup ibidem.
17/4

Ebbe Pedersen af Omvrå på vegne af svogeren Anders Lassen af Lille Brande ctr. Apelone sl. Erik Hansens i Dal og søn Ole Eriksen. Sagen udsat i 6 uger, men er ikke set igen. Der føres vidner på, at Apelone samme nat, som hendes mand døde, fjernede fra gården plov, vogn, heste, kvæg og får m.m., skønt det bortfjernede bar husbonden Anders Lassens "brænde".

1725 - 10. april:

Læst forordning af 5/3 om lodsvæsenet sønden - og nordenfjelds.

Læst forordning af 27/3 om landmilitsen.

27/3. Thomas Fougaard af Erritsø afhjemler skovsyn.

27/3. Hans Hansen Købmand i Viuf ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. 17/4

Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter ibidem og søn dragon Jens Pedersen. 24/4

373:

27/3. Fjerde synsmand afhjemler skovsyn for Elbo herred.

Skovsyn for Jerlev hered.

Ditto for Brusk herred.

Ditto for Anst herred.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

1725 - 17. april:

Espen Pedersen og søster Gertrud Pedersdatter af Herslev ctr. Hans Pedersen Bull i Landerupgård. De fører vidner på, at Hans Bull for et par år siden var inde hos Espen Pedersen og søsteren i et kammer og begærede denne til ægte. Vidner, som befandt sig i en stue ved siden af kammeret havde hørt Espen Pedersen sige: "Vil du have hende, så giv hende hånden derpå", og at Hans Bull svarede "Ja". De havde drukket hinanden til, men vidnerne vidste ikke af, at Hans Bull var beskænket. Gertrud har godt rygte bortset fra hendes lejemål med Hans Bull. - Jens Jensen og Mads Dal har været på Landerupgård og forkyndt, at Mads Bull og Zidse Stafensdatter ikke måtte begive sig i ægteskab inden afslutningen af denne sag, og forkyndt det samme for præsterne Ulrich Selmer i Stenderup og Henrik Sytkam i Påby. Retten konfirmerer forbudet.

373b:

27/3. Hans Hansen Købmand i Viuf ctr. dragon Christen Flaarup ibidem. - Forlig. - Christen Flaarup har til Bertel Jespersen i Viuf sagt, at han havde fundet et par af Hans Hansen Købmands bukser med korn i lommerne og givet indtryk af, at han havde været en utro tjener. Nu tilbagekalder han disse ord, som han ifølge vidner skal have udtalt ved et glas brændevin, og erklærer, at han intet usømmeligt ved om Hans Købmand i nogen måde.

4/4. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen Hjarup (af Hjarup) ibidem. Udsat til dom, 29/5

Christen Simonsen af Dons mølle lovbød sin gård Ladegård på Nygårds mark 1. gang.

Skovfoged Jacob Nielsen angav skovhugst.

Lauge Jørgensen Skiøt af Trelde lod læse 2 dokumenter: 1) Fra broderen Søren Jørgensen Skiøt af Trelde, at han til medgift giver ham en mark at bruge i 20 år, idet Lauge indgår ægteskab med Boeld Hansdatter i Trelde, sl. Niels Hansens enke. 2) Samme broder og hustru Barbara Pedersdatter pantsætter i samme anledning et stk. jord for 100 rdl.

374:

1725 - 24. april:

Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for

skovhugst. 8/5

374b:

10/4. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter ibidem og søn dragon Jens Pedersen. 8/5

Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof. 8/5

Christen Simonsen af Dons mølle lovbød sin gård Ladegård på Nygårds mark 2. gang.

375:

1725 - 1. maj:

Regimentskriveren ctr. Morten Knudsen, Jens Pedersen Dragon og Christen Thomsen i Lejrskov Højrup for vold mod Jens Nielsen. 29/5

1725 - 8. maj:

På foranledning af regimentskriveren fører rytterbonden Hans Bertelsen af Vester Gesten vidner på, at han har ladet opføre 9 fag ladehus, som var blæst ned. Han havde modtaget 9 rdl. af regimentskassen til genopførelsen.

(Her synes birkeskriveren at have glemt at lade protokollen føre, idet den efterfølgende tilførsel, som er med en anden håndskrift, savner den sædvanlige henvisning til tidligere behandling og begynder med ordene: "Herimod mødte Lyder Laursen af Fredericia ...").

(27/3). Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. Dom skulle have afsagt idag, men sagen udsættes til 23/5

375b:

24/4. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter ibidem og søn dragon Jens Pedersen. 29/5

376:

24/4. Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. 29/5

376b:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus afhjemler syn i Nygård skov og hestekobbel på nyoprettet skovgærde, som er oprettet af Ågård og Hesselballe lodsejere.

Skovfoged Jens Krog angav Anders Andersen af Højen for skovhugst.

24/4. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Jerlev. Udsat til 26/6, men ikke

set igen.

Johan Pedersen af Højrup ctr. Espen Pedersen af Herslev. Sagen udsat til efter pinse, men er ikke set igen.

Rasmus Nielsen i Fredsted efterlyser en plag, og Jørgen Udsen ibidem en hest 1. gang.

27/3. Michel Damsgaard af Fredsted ctr. Hans Olufsen af Tiufkær. Udsættes til dom om 6 uger, men se 29/5

Christen Simonsen i Dons mølle lovbød 3. gang sin gård Ladegård på Nygård mark i Starup sogn. Ærlige og velforstandige unge karl Michel Christensen af Påby og fæstemø Anne Madsdatter (fra Hjelmdrup) begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse fra Christen Simonsen og hustru Anne Pedersdatter.

377:

1725 - 15. maj:

Adam Levin ctr. Peder Jensen i Oddersted. 29/5

377b:

Regimentskriveren ctr. Bertel Jensen, Niels Jensen og Peder Hansen(?) af Tolstrup for afpløjning fra deres nabo Jørgen Madsen. Situationen er blevet synet af sognefoged Mads Dahl af Herslev sammen med Søren Lundemand og Poul Poulsen af Follerup. De tre lover ikke at gøre det mere.

Skovfoged Jens Andersen anmeldte skovhugst.

Rasmus Nielsen i Fredsted efterlyser en plag, og Jørgen Udesen ibidem en hest 2. gang.

Læst obligation fra Jens Andersen i Skanderup på 18 rdl. til sl. Christen Jensen Boelsmands enke Dorthe Madsdatter ibidem.

Jørgen Madsen Skræder af Vester Vamdrup ctr. Hans Nielsen Bollerhoed ibidem. 29/5

1725 - 23. maj:

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Catrine Jørgensdatter, som i Vorbasse kirke skal have skriftet og udlagt Hans Jessen som barnefader, men også har påstået, at Niels Jessen var meddelagtig, idet også han havde haft legemlig omgængelse med hende. - Hun erklærer nu, at Hans Jessen er den rette barnefader, og at hun aldrig har haft omgang med hans broder Niels Jessen, hvad hun ellers havde sagt i det åbenbare skriftemål. Men det havde hun gjort, fordi Niels Jessen havde frarådet sin broder at "gøre hende noget til gode". Sagen udsat til 5/6, men er ikke set igen.

378:

8/5. Kirsten Hansdatter Lyngs af Strandhuse ctr. Jens Smedegaard og Niels Madsen af Erritsø. - Christen Hansen og hustru af Lyng er udeblevet, og prokuratoren kræver rettens kendelse om, at de skal betale hver 20 lod sølv efter lovens 1-13-7. Ingen udsættelse er anført.

378b:

Læst plakat af 8/5 om det lollandske lotterigods, som skal tilfalde dem, der har vundet.

Rasmus Nielsen i Fredsted efterlyser en plag, og Jørgen Udesen ibidem en hest 3. gang.

1725 - 29. maj:

17/4. Dom: Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup ctr. landdragon Hans Jepsen Hjarup (af Hjarup) ibidem. - Hans Jepsen har til sessionen den 4/12-1724 indgivet en klage over, at Laurids Ulf har afkortet ham den løn på 5 mk., der tilkom ham af Laurids Ulfs hartkorn. Det hænger sammen med, at Hans Jepsen har nægtet at tage tjeneste hos Laurids Ulf i den mening, at han var en dårlig husbond, der slog sine ansatte og jog dem af plads m.v. - Der er ført vidner på, at Laurids Ulf ikke er den eneste, Hans Jepsen ikke ville tage tjeneste hos, og at tjenestefolkene er blevet underholdt forsvarligt med øl og mad uden udskældelse og uden at jage dem bort med fratagelse af klæder og tilbageholdelse af løn. Altså har Hans Jepsen ikke haft ret i sin klage til sessionen, og han kan ikke støtte sig til, at Mette Lasdatter var blevet afskediget, for hendes skarnagtighed er blevet bevidnet. - Altså kendes for ret, at dragon Hans Jepsen Hjarup, som var ubortlejet i 1723, da Laurids Ulf begærede ham, og siden lod sig leje af Michel Vestesen, bør miste de fordrede 5 mk. Og på næste session skal han bede Laurids Ulf om forladelse for sin fornærmelse. Hvis ikke sessionen vil tage derimod, skal han gøre det her i retten.

379:

(8/5). Michel Damsgaard af Fredsted ctr. Hans Olufsen af Tiufkær for gæld til hustruen Anna Pedersdatter. Hans Olufsen har under sagen lovet at betale hende 2 slettedaler. Det løfte indfrier han idag.

8/5. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter ibidem og søn dragon Jens Pedersen. Udsat til dom, 10/7

8/5. Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. 12/6

1/5. Regimentskriveren ctr. Morten Knudsen, Jens Pedersen Dragon og Christen Thomsen i Lejrskov Højrup for vold mod Jens Nielsen. Udsat til 12/6, men først set 19/6

15/5. Jørgen Madsen Skræder af Vester Vamdrup ctr. Hans Nielsen Bollerhoed ibidem. 5/6

15/5. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 12/6

380b:

1725 - 5. juni:

Jens Madsen af Højen ctr. Laurs Pedersen og søster Maren Pedersdatter ibidem for slagsmål. 19/6

Læst plakate af 28/5 fra byfogeden i Kolding, at sl. Knud Jørgensens gård skal på auktion.

Skovfogederne Ditlev Andersen, Niels Hansen af Pjedsted og Jens Pedersen af Gelballe angav skovhugst.

29/5. Jørgen Madsen Skræder af Vester Vamdrup ctr. Hans Nielsen Bollerhoed ibidem. 19/6

Regimentskriveren ctr. Anders Hansen, Anders Lauridsen og søn Laurids Andersen i Børup for slagsmål. 19/6

381:

Knud Sørensen af Mejsling lovbød en otting på Mejlby mark 1. gang.

1725 - 12. juni:

29/5. Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. 26/6

29/5. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 10/7

383:

Niels Jensen af Erritsø ctr. Søren Kjær m.fl. ibidem. 19/6

Jens Madsen af Højen ctr. Las Pedersen og moder Karen Madsdatter ibidem. (Se stævning nedenfor). 26/6

Knud Sørensen af Mejsling lovbød en otting på Mejlby mark 2. gang.

Regimentskriveren lod proklamere, at den 20/6 skal der holdes skifte efter selvejerbonden Hans Gade, som boede og døde i Bredstrup.

Stævning fra Jens Madsen i Højen ctr. Las Pedersen og moder Karen Madsdatter ibidem for ærerørige ord, se ovenfor.

Christen Simonsen af Dons mølle lod læse kontrakt om, at Michel Christensen på Ladegård i Starup sogn og hans fæstemø Anne Madsdatter skal holdes skadesløse for købet.

383b:

Hans Hansen (Skræder) af Nyborg lod læse obligation fra Christen Simonsen i Dons mølle i forbindelse med et mageskifte.

Jep Hansen i Gudsø lod læse en kontrakt med Jens Poulsen, som er forlovet med hans datter Mette Jepsdatter og har fået opladt hans gård, om aftægt og om underhold til Hartvig Jepsen og et beløb at udbetale enten ham eller broderen Hans Jepsen i Gudsø senere.

384:

1725 - 19. juni:

5/6. Jørgen Madsen Skræder af Vester Vamdrup ctr. Hans Nielsen Bollerhoed ibidem. Udsat til 10/7, men er ikke set før dommen den 31/7

12/6. Niels Jensen af Erritsø ctr. Søren Kjær m.fl. ibidem. Synsmænd afhjemler deres syn vedr. noget skov. Tingsvidne.

384b:

(Se 29/5. Tingbogen viser tilbage til 5/6). Regimentskriveren ctr. Morten Knudsen, Jens Pedersen Dragon og Christen Thomsen i Lejrskov Højrup for vold mod Jens Nielsen. 3/7

5/6. Regimentskriveren ctr. Anders Hansen, Anders Lauridsen og søn Laurids Andersen i Børup for slagsmål. 3/7

5/6. Jens Madsen af Højen ctr. Laurs Pedersen og søster Maren Pedersdatter ibidem for slagsmål. 26/6

Knud Sørensen af Mejsling lovbød en otting på Mejlby mark 3. gang. Christen Joensen ibidem begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse til sognefoged Christen Joensen og hustru Margrethe Simonsdatter.

1725 - 26. juni:

12/6. Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. 10/7

385:

Michel Pedersen af Haurum har stævnet amtsforvalter Jens Voigt til at påhøre, at han i henhold til kommissionsdom af 25/2-1724 (som findes indført på pag. 1202-1207 i en protokol, som ikke nøjere er defineret) aflægger ed på, at han har taget skade for mindst 70 rdl.

19/6. Jens Madsen af Højen ctr. Laurs Pedersen og søster Maren Pedersdatter ibidem for slagsmål. Her nævnes ikke slagsmål, men ærerørige ord, og de indstævnedede er Laurs Pedersen og moderen, som her kaldes Karen Madsdatter. De nægter at have skældt Jens Madsens hustru eller børn for noget usømmeligt, idet de ikke ved andet end ærligt og godt om dem; men de vil gerne betale sagsomkostningerne. Jens Madsen vil gerne vise fjelighed mod sin søster og hendes søn, så hvis

løftet indfries, kan der skrives tingsvidne 3/7

Tillysning af auktion den 28/6 over Hans Gades fradøde gård i Bredstrup.

Jægermester Bachman ctr. Peder Christensen og søn i Skødebjerg for ildspåsættelse i Vorbasse hede. De aflægger ed på at være uskyldige.

Jægermester Bachman ctr. Niels Skræders søn i Øster Gesten ang. ildspåsættelse. 10/7

1725 - 3. juli:

26/6. Lasse Pedersen og moder indfrier deres løfte. Tingsvidne.

19/6. Regimentskriveren ctr. Anders Hansen, Anders Lauridsen og søn Laurids Andersen i Børup for slagsmål. Udsat til dom, 14/8

Hans Nielsen Bollerhoed af Vester Vamdrup ctr. Niels Jørgensen ibidem. 17/7

Anna Andersdatter af Rue, sl. David Mathiesens enke, ctr. Niels Espersen og hustru af Blæsbjerg og Else Mogensdatter af Amnitsbøl for gæld. 17/7

385b:

Jens Pedersen af Gammelby mølle tinglyser, at han den 7/7 vil sælge en gård i Tolstrup på auktion.

Poul Poulsen af Follerup stævner sine stedbørn, for at de skal give ham og hustru afkald på fædrende og mødrende arv. Afkaldene findes indført fol. 387-388.

19/6. Regimentskriveren ctr. Morten Knudsen, Jens Pedersen Dragon og Christen Thomsen i Lejrskov Højrup for vold mod Jens Nielsen. Udsat til 10/7, men ikke set igen.

Niels Rasmussen Bager af Vejle efterlyser en hest 1. gang.

Søren Kjær i Erritsø ctr. Niels Jensen ibidem. 10/7

Malene sl. Iver Koeds af Håstrup lod læse kgl. resolution på memorial fra hendes søn Søren Iversen Koed, hvem regimentskriveren har stævnet til at indfinde sig til dragontjeneste inden 6 uger, idet han ellers vil blive gjort arveløs, fordi han er rejst fra godset uden herskabets vidende. Han vil gerne blive i sin nuværende tjeneste. Resolutionen siger, at han skal være forskånet for sin fødestavns tiltale og forblive ved kongens livgarde til hest.

386:

1725 - 10. juli:

26/6. Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. 21/8

3/7. Søren Kjær i Erritsø ctr. Niels Jensen ibidem vedr. noget skov. Sagen henvises til forligelse i sessionen iflg. forordning af 4/6-1723. Hvis ikke forlig opnås, skal retten dømme.

Peder Christensen Damgaard er sætteskriver:

12/6. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 17/7

387:

29/5. Dom: Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter ibidem (og søn dragon Jens Pedersen). - De bebor hver sin selvejerryttergård i Høllund. Iflg. kgl. forordning af 4/6-1723 forbydes sagens endelige pådømmelse ved denne ret, inden ryttersessionen har forsøgt at forene parterne. Altså bør de straks henvende sig der. Hvis de så ikke opnår enighed, kan de igen indlevere deres dokumenter til retten, som straks vil pådømme deres sag. (Sagen har drejet sig om retten til skovhugst i et bestemt skovskifte, som Enevold Sørensen mente var fælles, mens Valborg Jensdatter mente, at det var hendes alene i henhold til hendes køb af gården fra Peder Mortensen Orlof).

Markus Hansen af Bredstrup ctr. skovfoged Niels Hansen i Pjedsted. Denne erkender, at han i ubesindighed har begejret Markus Hansen med hug og ord på landevejen ved Bredstrup Spang og frataget ham hans heste og vogn, som var læsset med træ til reparation af spanget, og henkørt vognen til Pjedsted, hvor Markus Hansens søster, Mette Markusdatter, som er gift med Rasmus Pedersen, forsøgte at få ham til at tilbagegive vognen. Dette fik ham til i samme oprør og hovedvildelse at overfalde hende med ærerørige ord. Nu beder han om forladelse. Han ved ikke andet end ærligt og godt om dem og vil betale sagsomkostningerne. Tingsvidne.

387b:

Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens enke Anne for ærerørige ord. 24/7

26/6. Jægermester Bachman ctr. Mogens Nielsen, Niels Skræders søn i Øster Gesten, ang. ildspåsættelse. Udsat til 24/7, men først set 31/7

Niels Rasmussen Bager af Vejle efterlyser en hest 2. gang.

De fem afkald, som den 3/7 på pag. 385 ommeldes: 1) Mads Andersen af Follerup har fået betaling af sin stedfader Poul Poulsen ibidem, 2) Thyge Andersen har fået betaling af sin stedmor Ingeborg Thulesdatter, 3) Hans Andersen af Follerup (med formynder Iver Nielsen af Smidstrup), 4) Dorthe Andersdatter (hendes formynder Otte Hansen i Smidstrup er død, så hun kvitterer med sin broder Mads Andersen og morbror Niels Madsen), 5) Niels Madsen i Follerup kvitterer for sin myndling Kirsten Andersdatter.

388:

1725 - 17. juli:

Læst forbud af 3/7 på kroners og anden grov mønts udførsel fra riget.

3/7. Anna Andersdatter af Rue, sl. David Mathiesens enke, ctr. Niels Espersen og hustru af Blæsbjerg (og Else Mogensdatter af Amnitsbøl) for gæld. - Niels Blæsbjerg og hustru Johanne Pedersdatter har foreslået et forlig, men deres husbond, præsten Jacob Jensen har ikke villet kautionere, så der afsiges dom: Forliget, der går ud på afbetaling af 15 slettedaler i afdrag, konfirmeres til uryggelig efterlevelse. (Ved første retsmøde tilstod Else Mogensdatter, at hun havde lånt lidt penge og noget rug samt noget lærred til sin datter Anne Christensdatter, og lovede at betale til jul).

Peder Christensen er sætteskriver i stedet for Jens Andersen, der idag er beordret til høslætten i rytterkobleme:

10/7. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 31/7

388b:

Læst plakat af 7/7 fra generalmajor Martin Maue(?) og etatsråd Lars Bazon (revisorer?) ang. at indfinde sig på tøjhuset med regninger(?).

3/7. Hans Nielsen Bollerhoed af Vester Vamdrup ctr. Niels Jørgensen ibidem. 31/7

Niels Rasmussen (Bager) af Vejle efterlyser en hest 3. gang.

1725 - 24. juli:

Regimentskriver Søren Hachsen ctr. Bartholomæus Jacobsen. 7/8

Peder Hansen af Skærbæk får på sin moder Maren sl. Hans Henningsens enke tingsvidne ctr. regimentskriveren ang. et selvejerhus i Skærbæk, der i krigsfordebogen for et år siden er blevet taxeret som et kassehus. Der føres vidner på, at det altid har været selvejerhus og betalt afgift til Maren Hennings nu påboende gård.

389:

Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. 7/8

10/7. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens enke Anne for ærerørige ord. 21/8

389b:

Fremvist en ung, stor ulv, som Svend Rasmussens tjener af Amhede havde fanget, hvilken blev ved tinget ophængt, og tjeneren af birkedommeren betalt.

Jep Nielsen Bredstrup har også for retten fremvist en ulveunge, som er taget fra den gamle ulv i Slavs herred, der og ved tinget er blevet ophængt og ham betalt.

1725 - 31. juli:

(10/7). Jægermester Bachman ctr. Mogens Nielsen, Niels Skræders søn i Øster Gesten, ang. ildspåsættelse på heden på Ravnholt og Øster Gesten marker. - Mogens Nielsen har for nogen tid siden skåret klyne sammen med andre. De havde ild i en klyne til at tænde deres tobakspiber med, indtil de skulle have deres middagsmad. Så flyttede de mere vestpå, hvor de spiste, og de medbragte klynen. Men han ved ikke, hvem der flyttede den, og heller ikke så han nogen sætte ild på heden; da de havde sovet lidt, var ilden løs. Sagen udsat i 8 dage, men er ikke set igen.

17/7. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 7/8

390:

Præsten Jørgen Feddersen i Gauerslund ctr. velbårne løjtnant Peter Lange. Denne har til gengæld for at have overtaget øde gods i Brøndsted fået tildelt Gauerslund kirkegårds græsning, som ellers var præstens rettighed. Tingsvidne.

Jens Pedersen af Taulov Nebel ctr. Christen Lassen ibidem. 7/8

17/7. Hans Nielsen Bollerhoed af Vester Vamdrup ctr. Niels Jørgensen ibidem. Udsættes til dom, den 14/8

(19/6 - men tingbogen viser tilbage til 10/7). Dom: Jørgen Madsen Skræder af Vester Vamdrup ctr. Hans Nielsen Bollerhoed ibidem for slagsmål. - Den 6/5, som var en helligdag, kom Hans Nielsen med en klynspade, opsøgte Jørgen Madsen og slog ham over nakken med den. Jørgen Madsen løb ind og hentede en vognkæp og optog slagsmålet, der dog faldt således ud, at han med spaden fik et hårdt slag over armen, så den hang slapt ned. - Hans Nielsen bør betale bartskeerløn med 4 rdl., og efter lovens 6-7-8 skal han til kongen i straf betale 6 rdl. og efter kap. 9 om helligbrøde 1 rdl. 3 mk., tilsammen 11 rdl. 3 mk. En del af pengene har han i forvejen deponeret i retten. Jørgen Madsen har ved et forlig frafaldet den trediepart, som han kunne have krævet efter loven. - Jørgen Madsen, der efter at have fået det første slag løb ind og hentede vognkæppen, som han derpå gav sig i fægteri med, i stedet for at lukke sin dør og blive i sin rolighed, er ikke helt uden skyld i det bensår, som han derefter pådrog sig i armen; så han skal hjælpe Hans Nielsen med at betale sagsomkostningerne.

390b:

1725 - 7. august:

31/7. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 14/8

391:

24/7. Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. 14/8

24/7. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. Bartholomæus Jacobsen. - Søren Hachsen fører mølleren på slotsmøllen Søren Andersen som vidne. Men Søren Andersen kender ikke noget til, at Bartholomæus Jacobsen eller hans logerende rytter skal have fået malet noget malt, langt mindre at han derefter skal have uds muglet det af Kolding. Tingsvidne.

Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. 21/8

Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld. 21/8

Regimentskriveren ctr. Hans Frederik(sen) af Stenvad mølle for gæld. 4/9

392:

Jens Hansen af Håstrup for Peder Hansen Skræder i Kolding ctr. Hans Frederik(sen) af Stenvad mølle for gæld. 4/9

31/7. Jens Pedersen af Taulov Nebel ctr. Christen Lassen ibidem. 28/8

392b:

Skovfoged Peder Krat angav skovhugst.

1725 - 14. august:

7/8. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. 21/8

393b:

31/7. Dom: Hans Nielsen Bollerhoed af Vester Vamdrup ctr. Niels Jørgensen ibidem. (Niels Jørgensen havde allerede ved første retsmøde tilstået, at han måske i ubesindighed og ølsmål havde forset sig mod Hans Nielsen, hvorfor han havde tilbudt at betale ham 4 slettedaler. Men ved næste retsmøde var han ikke mødt op for at fyldestgøre forliget). - Det kendes for ret, at han skal betale de 4 slettedaler samt 1 rdl. i sagsomkostninger, tilsammen 3 rdl. 4 mk.

7/8. Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. 21/8

3/7. Dom: Regimentskriveren ctr. Anders Hansen og Anders Lauridsen (og søn Laurids Andersen) i Børup for slagsmål. - Efter at de havde kastet nogle ord sammen onsdag efter pinse på marken, kom de i slagsmål, slog ikke alene hinanden til jorden, men skamferede endog hinanden med hænderne, så at blodet flød af dem begge m.v. - Så på det sådant slagsmål og mytteri ikke skal tage overhånd og andre til sligt at øve deraf fatte onde eksempler, eragtes billigt, at Anders Lauridsen og Anders Hansen, som begge er ens skyldige, efter lovens 6-7-2 betaler i brøde hver 2 tre lods sølv og sagsomkostninger.

1725 - 21. august:

14/8. Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. - De henvises til sessionen, og hvis ikke de kan opnå forlig, vil retten pådømme sagen den 2/10 (se 18/9)

394:

Poul Liebe af Kolding sætteskriver i stedet for Jens Andersen:

14/8. Adam Levin ctr. Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted. Udsættes til dom, 2/10

24/7. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens enke Anne for ærerørige ord. 4/9

Christen Hansen af Lyng ctr. Jens Poulsen og Jens Jørgensen af Erritsø. 4/9

7/8. Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. 4/9

394b:

7/8. Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld. Udsat til 28/8, men først set 4/9

Læst rentekammerkollegiets plakat af 20/7 om toldforhøjelse på fremmed kønrog, så længe som Zacharias Meigans(?) fabrik har privilegium.

10/7. Dom: Løjtnant Bone Falch af Skærup ctr. Niels Bul ibidem og Niels Christensen Frost af Damkær for skovhugst. - Sr. Steenberg har tillige med sine medhavende antruffet Niels Bul og hans svend Hans Sørensen tillige med dragonen Hans Henriksen Byssing og Jens Svoger af Skærup i Bone Falchs enemærke Terslykke ved en omhuggen eg, som de stod og savede toppen af. Sr. Steenbergs karl Jens Sørensen hjalp derefter med til at læsse træet på vognen. Hans Henriksen har tilstået, at han uden Niels Buls vidende havde omhugget egen og derefter formået ham til at afhente den med heste og vogn. Så han anses for hovedmanden, der har forlokket og forført Niels Bul til at hjælpe sig i det ulovlige arbejde. Derfor dømmes han til efter skovforordningen af 21/1-1710 at betale 10 rdl. til Bone Falch samt 4 rdl. i sagsomkostninger. - Fordi sr. Steenberg ikke har opbragt heste, vogn og redskaber, hvortil han havde største føje og anledning, men i stedet tillod sin egen karl at hjælpe til med at læsse træet og derefter lod dem køre hjem uprotesteret, da han burde have vist autoritet og myndighed, så eragtes det for billigt, at Niels Bul, som ikke kan undvære noget af sin besætning på sin påboende ryttergård, i stedet for heste og vogn, hvormed han intet havde at gøre i skoven på fremmed grund, betaler i straf til Bone Falch 2 rdl. og tilbageleverer ham det arresterede træ og betaler for det, der mangler. - Niels Christensen Frost, som sammen med Mads Jørgensen (hvis forseelse er blevet eftergivet) har hentet to grene af egetoppen og savet dem ud i fjæle, bør betale til Bone Falch 1 rdl. og levere træet tilbage. - I det øvrige frafaldes sagsøgernes påstand i lovens 6-17-22 og -28, siden skovforordningen af 21/1-1710 ej melder, at den, som således betrædes, foruden deri dikterede strafs lidelse også skal være en tyv og bøde sine tre mark. - (Peter Hannibal Steenberg er forpagter på Bone Falchs gård i Skærup. Søren Dons, der bebor et af Bone Falchs huse i Skærup var med ham i skoven den aften. Da Niels Bul havde bedt dem om hjælp til at læsse grenene, havde Søren Dons bragt ønsket videre til Peter Steenberg, hvortil denne svarede: "Nu frister I mig, nu vil jeg friste eder igen. I er lige så vel tilholden at se til løjtnantens skov som jeg. Vil I nu lade det passere?". Dertil svarede Søren Dons: "Nej, jeg hverken kan eller vil". Så sagde Steenberg, at han ikke gav dem nogen tilladelse til at tage træet, men ellers ville han ikke være den første til at afsløre det, om det ellers kunne holdes skjult, "men jeg vil lade mit øre slå på Horsens Kag, om det dølges". Så gav han sin karl lov til at hjælpe med at læsse. Næste dag lod han gøre forbud på træet).

1725 - 28. august:

7/8. Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Jens Pedersen ibidem. 4/9

1725 - 4. september:

21/8. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens Skomagere enke Anne for ærerørige ord. 18/9

28/8. Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Jens Pedersen ibidem. 18/9

395b:

7/8. Regimentskriveren ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for (gæld og) børnenes arv. 18/9

7/8. (Jens Hansen af Håstrup for) Peder Hansen Skræder i Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for gæld. 18/9

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en plag.

21/8. Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld. 11/9

21/8. Christen Hansen af Lyng ctr. Jens Poulsen og Jens Jørgensen af Erritsø. Udsat til 11/9, men ikke set igen.

21/8. Kgl. kontrollør i Kolding, Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. Udsat til 11/9, men ikke set før 23/10

1725 - 11. september:

Adam Levin ctr. Regina Pedersdatter i Oddersted. 25/9

396b:

4/9. Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld. 18/9

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en plag 2. gang.

Læst stiftsbefalingsmandens plakat af 31/8 om forbud mod kornprang i stiftet.

Læst sammes patent af 29/6-1718 om en torvedag i Kolding hver lørdag at holde.

1725 - 18. september:

Læst obligation fra Hans og Søren Nielsen Ougsen af Trelde til deres broder Jørgen Nielsen Melsing af Fredericia på 80 rdl. (se fol. 397).

Læst plakater om høstsessionen, som holdes i Kolding 2.-6. oktober.

4/9. Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Jens Pedersen ibidem. Sagen har drejet sig om rettigheden til en toft, men den henvises nu til sessionen med henblik på forlig. Se igen 16/10

11/9. Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld. Udsat til dom, 30/10

4/9. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens Skomagere enke Anne Lauridsdatter ibidem. 25/9

4/9. Regimentskriveren ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for (gæld og) børnenes arv. Udsat til dom, 30/10

397:

4/9. Peder Hansen Skræder i Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for gæld. Udsat til dom, 30/10

(21/8). Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. - Sagen skulle have været genoptaget 2/10, hvis ikke den blev forliget ved sessionen. På grund af tidspunktet for denne, kan sagen først genoptages 20/10. (se 2/10)

Peder Hansen Skræder af Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle ang. vold. 9/10

(Se fol. 396b). Obligationen fra Søren og Hans Nielsen Ougsen (Ovesen) i Trelde til broderen Jørgen Nielsen i Fredericia på 80 rdl., som de havde lånt bl.a. til proces.

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en plag 3. gang.

397b:

1725 - 25. september:

18/9. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens Skomagere enke Anne Lauridsdatter ibidem. Udsat til dom, 16/10

Provst Jørgen Beske af Gammelby i Bjerre herred efterlyser hest 1. gang.

11/9. Adam Levin ctr. Regina Pedersdatter i Oddersted. Byfoged Just Lund af Fredericia vil ikke føre sagen for Regina idag, da hun holdes i arrest og ikke er blevet ført frem for retten. 2/10

398:

Der lyses til auktion i Starup over afdøde ridtmester Rodes stervbo.

1725 - 2. oktober:

By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. Jørgen Rasmussen m.fl. 16/10

Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Albert Mogensen Legardt og hustru på Amhede. 23/10

Byskriver Baltzer Bahnsen af Kolding er sætteskriver i følgende sager:

21/8 og 25/9. Adam Levin ctr. 1) Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted og 2) Regina Pedersdatter. (Se senere idag). Meddomsmænd udmeldes. Udsat til dom 9/10

398b:

Just Lund ctr. Sr. Bredahl på Søholm for resterende auktionspenge til Hans Skades stervbo i Bredstrup. (Mon ikke byskriveren har hørt forkert og det drejer sig om Hans Gade?). Udsat til 16/10, men er ikke set igen.

Peder Damgaard af Viuf ... sl. Just Majus af Fredericia ctr. Søren Madsen og hustru i Bredstrup. Udsat til 16/10, men ikke set igen.

Læst panteobligation udgivet af Søren Jensen Wenborg i Borlev til Christen Rasmussen i Almind. Se nedenfor.

(Se 18/9). Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. Udsat til 16/10, men først set 30/10

Obligationen fra Søren Jensen Wenborg til Christen Rasmussen i Almind med pant for 20 rdl. i et boel i Borlev. Det er børnepenge fra myndlingen Karen Andersdatter. De har nogle år stået frugtesløst under rettens forsegling.

399:

Skovfogederne Peder Krat af Vinding og Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

21/8 og 25/9. Adam Levin ctr. 1) Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted og 2) Regina Pedersdatter. (Se tidligere idag). Sagen om Adam Levins kortspil med Peder Jensen m.v. skal pådømmes sammen med hans sag imod Regina idag 8 dage.

1725 - 9. oktober:

2/9. Adam Levin ctr. 1) Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted og 2) Regina Pedersdatter. - Dommerne vil ikke pådømme sagen, da et par af meddomsmændene er udeblevet. 30/10

399b:

18/9. Peder Hansen Skræder af Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle ang. vold. Udsat til dom, 20/11

1725 - 16. oktober:

Læst memorial fra birkedommer Ebbesen.

Læst plakat fra byfoged Peter Høeg om adskilligt samt en plakat om auktion på sl. ridtmester Johan Rodes bohove i Starup.

(18/9). Jens Pedersen af Taulov Nebel ctr. Christen Larsen ibidem. 30/10

Kyrasser Andreas Jensen ctr. Hans Frederik Skiøtte i Stenvad mølle. 30/10

400:

Skovrider Jacob Rowert af Verst ctr. Hans Frederiksen i Stenvad mølle. 30/10

400b:

Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 23/10

2/10. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. Jørgen Rasmussen m.fl. Udsat til dom, 27/11

401:

25/9. Dom: Hans Jensen af Tiufkær ctr. Thomas Pedersens Skomagere enke Anne Lauridsdatter ibidem. - Denne opholder sig på aftægt hos sin søn Peder Thomsen. Hun er blevet sagsøgt for at have bagtalt Hans Jensens hustru og familie og lavet om på deres navne. Bl.a. har hun sagt, at sl. Knud Høeg, der er Hans Jensens svigerfar, har taget 9 rugneg fra Christen Lassens ager, mens denne lå og sov. Og hun har sagt, at Hans Mikkelsen kaldes "den store høg", Hans Jensen "den skaldede høg" og Hans Mortensen "spurvehøg". De er alle tre svigersønner af Knud Høeg. - Hun har gennem sin søn Peder Thomsen tilbudt en erklæring om, at hun ikke vidste andet om disse tre, end at de var smukke og skikkelige folk, men om Knud Høeg har hun ikke tilbudt nogen erklæring, skønt sagen især har drejet sig om hendes bagtalelse af ham. - Hun skal næste tingdag her for retten tilbagekalde sin ubeviselige beskyldning så tilstrækkeligt, at sl. Knud Høeg kan ligge ulovskæmmet i sin grav og hans svogre og familie kan passere uden bebrejdelse af vedernavn, som til deres fornærmelse således er udspreedt.

1725 - 23. oktober:

2/10. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Albert Mogensen Legardt og hustru på Amhede. 20/11

401b:

Regimentskriveren ctr. Maren Bennedsdatter af Egtved. 6/11

402:

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

16/10. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 6/11

(4/9). Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. 6/11

Peder Michelsen og Hans Jørgensen af Stallerup opbød børnepenge for børnene efter sl. Jens Pedersen i Kongsted.

1725 - 30. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1726.

9/10. Dom: Adam Levin ctr. 1) Peder Jensen og Jørgen Larsen i Oddersted og 2) Regina Pedersdatter. - Retten blev betjent af følgende meddomsmænd: Hans Henriksen af Lille Velling, Lars Madsen af Håstrup, Jens Jensen i Torp, Hans Simonsen i Lilballe, Rasmus Pedersen i Pjedsted, Jens Hansen i Store Velling og Anders Christensen i Smidstrup. Jens Andersen i Viuf var sætteskriver. Dommen findes på fol. 403-404.

402b:

(2/10). Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. 20/11

16/10. Jens Pedersen af Taulov Nebel ctr. Christen Larsen ibidem. 20/11

16/10. Dom: Skovrider Jacob Rowert af Verst ctr. Hans Frederiksen i Stenvad mølle for gæld på 20 rdl. - Han skal betale.

16/10. Kyrasser Andreas Jensen af Horsens ctr. Hans Frederik Skjøtte i Stenvad mølle. 20/11

403:

Jacob Nielsen i Bølling lod fremlyse 2 plage.

Markvogteren Niels Sørensen i Fredericia fremlyste en hoppe og 4 svin.

Byfoged Høeg af Fredericia fremlyste en hoppe.

18/9. Dom: Peder Hansen Skræder i Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle for gæld. Peder Hansen beviser ved købmand og rådmand Peder Bruuns regning, at han som kautionist har betalt en restgæld på 7 rdl. 1 mk. 4 sk., som Hans Frederiksen har fået varer for. - Han skal betale.

18/9. Dom: Skovrider Johan Brandt af Lunde mølle ctr. Hans Frederiksen, møller af Stenvad mølle, for gæld på 14 rdl., som Johan Brandt i København med postpenge har udlagt for ham til hans copulations indløsning. - Han skal betale.

18/9. Dom: Hans Frederiksen af Stenvad mølle er ved regimentskriveren blevet sagsøgt af sin hustrus søskende for de ydelser, han ved kontrakt af 25/7-1723 havde lovet dem ved antagelsen af møllen. - Markus Jensen skulle have 150 slettedaler, heraf mangler 50 slettedaler. Kirsten og Maren Jensdatter, begge ubefriede, skulle have hver 100 slettedaler og desuden, når de blev gift eller i andre måder var trængende: hver en god seng af værdi 20 slettedaler, en kiste til 6 slettedaler og en brudeklædning til 20 slettedaler, tilsammen for begge pigerne 292 slettedaler. Mads Jensen, som Gud har betaget hans syn, skulle have 170 slettedaler (heri inkluderet en seng), hvis han ikke hos

Hans Frederiksen og efterkommere skulle nyde ophold. Til gengæld skulle Hans Frederiksen beholde alle effekter og løsøre i boet. - Hvis Markus Jensen, der er myndig, endnu ikke har fået de resterende 50 slettedaler, så kan han søge Hans Frederiksen. - Hvad angår de 2 døtre, så skal Hans Frederiksen enten stille kaution eller udbetale pengene til deres formyndere 6 uger efter denne doms forkyndelse, især da han søges af så mange kreditorer for misbetaling og ikke kan anses for vederhæftig. - Mads Jensen burde iflg. kontrakten have ophold på livstid på møllen, og hvis ikke Hans Frederiksen kan stille sikkerhed for dette, så skal han udbetale 170 slettedaler til hans formynder Christen Nielsen, imod at Mads Jensen søger tilhold hos sine venner, for at hans midler ikke til sin tid skulle blive uvisse og han i en sådan tilstand omsider lide nød, ifald mølleren måtte kvittere møllen.

Peder Michelsen og Hans Jørgensen af Stallerup opbød børnepenge for børnene efter sl. Jens Pedersen i Kongsted, 2. gang.

Anno 1725, den 30. oktober dømt: Som Adam Levin, borger og parykmager fra Fredericia, der sig en tid lang formedelst hans fattige tilstand i Oddersted har haft ophold, befindes at være først kommet i kiv og trætte med Peder Jensen ibidem den 30/4 om pistolvisitation, som ermeldte Peder Jensen skulle have haft hos sig i sengen og undsagt Adam Levin med, da han fordrede 1 mk., som han i kortspil havde vundet fra Peder Jensen, og under samme sags drift erbudt sig at bevise, hvad for slags folk ermeldte Peder Jensen og hustru efter ry og rygte var, har han efter det sidste tagne stævнемål den 4/9 fremført følgende beviser: 1) Et tingsvidne af 12/6, hvori vidnerne tillægger Peder Jensen og hustru rygte for at være taskenspillere. Lars Nielsen af Oddersted har hørt andre fortælle, at Regina har sagt, at der skete hende uret, når man kaldte hende taskenspiller, for hun var ikke taskenspiller men lommenøkker. Christen Hansen ibidem har fortalt, at hun har været antastet på Middelfart marked og blev ført til byfogeden, og at drengene forfulgte hende og kastede sten efter hende, men han vidste ikke, om der fandtes ulovlige koster hos hende. - 2) Et udtog af denne rets tingprotokol af 7/8 1725, hvori skoleholder Jørgen Prip bevidner, at Regine har ry for at være taskenspiller, altså lommetyv på markeder. Jep Bredstrup har bevidnet noget lignende. - 3) Et tingsvidne af Fredericia stadsting den 11/9-1725. Her har tre vidner bekræftet rygtet om taskenspilleri, og Peder Till har fortalt, at Regina for 7-8 år siden blev antastet med en pengepung indviklet i forklædet, hvorfor hun af bønderne blev pryglet ned ad Vesterport. Jakob Pedersen har fortalt, at han for 7-9 år siden ved sin bod på Vejle marked så Regina med hånden i en bondekones lomme. Han slog hende med sin bismær så hårdt, at hun faldt til jorden. - 4) Et udtog af Thisted bytings justitsprotokol, hvor hun tillige med Maren Nielsdatter for lommetyveri den 25/7-1711 er dømt til kagen og forvisning fra Thylands distrikt og desuden at betale igæld og tvigæld til Jens Taufgaard. Den straf undveg Regina og Maren, og de satte fangefogeden i det jern, de selv havde været lænket med. Regine har selv tilstået her i retten, at de drak fangefogeden fuld i brændevin, inden de kom fri af jernet og satte det over på ham. Men hun nægter at have begået tyveri andre steder end på Thisted og Skive markeder. - Retten kender, at der nok er ført bevis for, hvilket rygte Regina har, men at der ikke er to overensstemmende vidner, der kan bevidne, hvad hun i gerning har forøvet, hvorfor hun ikke kan tildømmes så hård en straf, som Adam Levin har krævet. Men da han ved udtoget af Thisted bytings justitsprotokol har bevist, at hun er dømt til kagstrygning m.v., så bør hun ingenlunde tillades at bo her på rytterdistriktet, men hun skal inden 3 solemærker rømme landet og må ikke komme igen, og hun må ikke huses eller hæles af nogen her. - Byfoged Ludvig Lem i Thisted har ved brev af 18/9 erklæret, at der ikke er midler til at lade hende afhente og afstraffe for noget, som hun er dømt for i hans formands tid. Og Adam Levin har ikke bevist, at hun

har stjålet noget enten fra ham eller andre her i amtet, og han har heller ikke fuldmagt fra nogen til at søge hende for tyveri her. - Peder Jensen, Reginas mand, har Adam Levin ikke overbevist om lommetyveri eller andet lignende, så han frifindes for Adam Levins tiltale. - Hvad angår sagens omkostninger, så tager retten i betragtning, at Adam Levin har erhvervet to resolutioner fra amtmændene; den ene autoriserer ham til at søge bevis over Peder Jensen og hustru, og den anden tillader ham at tage Regina under forvaring, indtil hun kan blive bragt hen, hvor hun skal udstå sin straf. Han har ført sådan oplysning i sagen, at sligt et menneske er blevet bekendt, der ellers i så mange år har opholdt sig på distriktet blandt ærlige folk gild og grif, og han har givet hende underhold i hendes arrest; men efter brevet fra Thisted byfoged kan han ikke vente nogen refusion herfor. Derfor bestemmer retten, at Regina Pedersdatter bør betale ham 20 rdl. under nam og udlæg i hendes ejendele, hvor de findes og opdages kan. - Dommen er underskrevet af Thomas Ebbesen og meddomsmændene. - (Det, der opr. førte til Adam Levins sagsanlæg, var en situation, hvor Adam Levin havde spillet kort med Peder Jensen, der lå i sin seng i den stue, hvor han boede hos Jørgen Larsen i Oddersted. Adam Levin havde vundet 1 mk. fra Peder Jensen, som ikke ville betale. Så ville Levin pante ham i kongens navn. Ifølge hans eget vidne kom nu nogle kvinder og tog frem fra sengens fodende en pistol, som de løb ind i en anden stue med, hvorefter nogle folk blev hidkaldt til at undersøge pistolen. Lars Jensen Dragon var i færd med det, da Jørgen Larsen kom og tog pistolen fra ham med den bemærkning, at den var hans og dragonen ikke havde noget at bestille med den. Den var iøvrigt ikke funktionsdygtig. Ifølge andre vidner havde Adam Levin truet med at slå Peder Jensens søster i hovedet med en ildskovl, hvis ikke han fik sine penge. Det havde Helmut Otte fået ham fra, hvorefter Levin var gået ud og havde fået fat i Lars Nielsen, hvem han befalede at følge med ind i regimentskriverens navn. Lars Nielsen ville først se en ordre fra regimentskriveren, men gik alligevel ind for at se, hvad der var på færde. - Afhøringen af Regina foregår den 11/8, efter at hun er blevet arresteret. Her udspørges hun bl.a. om nogle forsvundne personer: Apelone Jens Ladegaards, Margrethe og Cathrine, der før boede i Højrup, Maren Nielsdatter. Og så forklarer hun de nærmere omstændigheder om arrestationen i Thisted: Hun og Maren Nielsdatter var blevet arresteret; men byfogeden havde lånt Maren nøglen til den hængelås, som de var lænket med. De drak fangefogeden fuld med brændevin, og da han sov, låste de op for lænken og gik til byfogeden, hvorefter de alle tre satte lænken på fangefogeden, "med hvilket jern hun siden har hørt sige at fangefogeden gik omkring med og hoppede i tre dage". Byfogeden havde også givet dem deres pas tilbage. - Regine bliver ved afhøringen spurgt, hvem ellers her i egnen bruger lommetyveri og lignende skarnsstreger. Hun angiver Henrik Bastian og broderen Gregers Lorendorph. Og Anna Dorthea, som nu er forsvundet, har sagt, at hun har været med til at begå indbrud sammen med Gregers, som iøvrigt dette år har skåret og trakteret hende ilde).

404:

1725 - 6. november:

Læst forordning af 8/10 om kirketyverier.

Læst patent om højesteret for 1726.

23/10. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 20/11

23/10. Regimentskriveren ctr. Maren Bennedsdatter af Egtved. Meddomsmænd udmeldes. Dom

afsiges 20/11

Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 27/11

405b:

23/10. Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. 20/11

406:

Skovrider Jacob Rowert ctr. debitorer. 20/11

Jacob Nielsen i Bølling lod fremlyse 2 plage 2. gang.

Markvogteren Niels Sørensen i Fredericia fremlyste en hoppe og 4 svin 2. gang.

Byfoged Peter Høeg fremlyste en hoppe.

Peder Michelsen og Hans Jørgensen af Stallerup opbød børnepenge for børnene efter sl. Jens Pedersen i Kongsted, 3. gang. Pengene har været på rente hos sl. Hans Gade i Bredstrup. På grund af boets slette tilstand er der sket afkorting i tilgodehavender, så der nu er 39 rdl. 5 mk. 3 sk. tilbage.

406b:

1725 - 13. november:

Kirsten Lasdatter af Hygum ctr. Mads Madsen af Mejsling. Hun får tingsvidne på, at han har besvangret hende under ægteskabsløfte. Løftet er blevet bekræftet i nærværelse af krigsråd Folsach.

Jørgen Prip er sætteskriver i stedet for Jens Andersen:

(Se 6/11). Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse ctr. byfoged Grundahl og Peder Barsbol af Kolding. De fører vidner på, hvor skikkelig de havde opført sig, da de efter at have drukket et glas mjød hos Barsbol blev forsøgt arresteret af byfogeden.

410:

Jacob Nielsen i Bølling lod fremlyse 2 plage 3. gang.

Markvogteren Niels Sørensen i Fredericia fremlyste en hoppe og 4 svin 3. gang.

1725 - 20. november:

23/10. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Albert Mogensen Legardt og hustru på Amhede. Sagsøgte er i krigstjeneste, hvorfor han skal søges ved et andet forum. Tingsvidne.

30/10. Søren Kjær af Erritsø ctr. Jens Nielsen m.fl. ibidem. Der indgås forlig, idet Jens Nielsen

tilbagekalder beskyldninger imod Søren Kjær.

410b:

6/11. Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. 4/12

6/11. Skovrider Jacob Rowert ctr. debitorer. 4/12

6/11. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 4/12

30/10. Kyrasser Andreas Jensen af Horsens ctr. Hans Frederik Skiøtte i Stenvad mølle. 4/12

411b:

Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem. 27/11

9/10. Dom: Peder Hansen Skræder af Kolding ctr. Hans Frederiksen af Stenvad mølle, fordi han skal have overfaldet ham med hug og slag en aften på hans tingvej hjem fra Viuf. Peder Hansen har tilbudt sin sigtelsesed eller krævet modpartens benægtelsesed. Det er beviseligt, at Peder Hansen den 4/9 havde trætte med Hans Frederiksen om en gældsfordring, og at han efter lovens 1-4-1 straks har rejst sin sag og beklaget sin nød til birkedommeren og andre. Derimod har Hans Frederiksen ikke bevist, hvor han var, da hændelsen skulle have fundet sted. Han skal aflægge sin benægtelsesed eller tage imod sagsøgerens sigtelsesed. Hvis han vil appellere til højesteret, hviler sagen så længe.

6/11. Dom: Regimentskriveren ctr. Maren Bennedsdatter af Egtved. - Det er ryttersessionen, der har beordret sagen ført. - Maren Bennedsdatter, der retteligt hedder Maren Sørensdatter, har ladet sig besvangre 4 gange, hver gang ved een person. Altså eragtes for billigt, at hun efter loven bør stuppes for kagen andre sådanne løsagtige mennesker til eksempel og afsky. Da det er en æressag, skal dommen bringes for højesteret til konfirmation og videre påkendelse, hvor hun kan ansøge kongen om at befri hende fra kagen for hendes tre små børns skyld, at de ikke derover deres livstid skulle lide forhånelse.

412:

Mads Jepsen af Egeskov lod læse skøde fra svogeren Søren Jørgensen Skytte i Telde på en skovhave.

Niels Rand af Fredericia efterlyser en hoppe.

1725 - 27. november:

20/11. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. 4/12

412b:

6/11. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 18/12

Regimentskriveren ctr. Jørgen Christensen af Mejsling. Udsat til 4/12, men ikke set igen. Han skulle gøre rigtighed for sine børns arv på 200 slettedaler.

16/10. Dom: By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. Jørgen Rasmussen, Lars Sørensen og Niels Sørensen, alle af Viuf, samt Niels Sørensen, skovfoged i Høllund for en kaution for Hans Casper på 16 rdl. - De skal betale beløbet, men ikke renter, da kreditor ikke i rette tid har protesteret deres veksel.

1725 - 4. december:

20/11. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 11/12

413:

20/11. Skovrider Jacob Rowert ctr. debitorer. Udsat til dom, 11/12

27/11. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. 11/12

20/11. Kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert. Udsat til dom, 15/1

20/11. Kyrasser Andreas Jensen af Horsens ctr. Hans Frederik Skiøtte i Stenvad mølle. Udsat til dom, 8/1-1726

Jørgen Prip af Viuf ctr. Niels og Jensen Sørensen ibidem. Sagen udsat til 11/12, men er ikke set igen. Den drejer sig om et svin, som er blevet slået til skade.

Læst aftægtskontrakt mellem Michel Andersen og Niels Christensen, begge af Nyborg.

413b:

1725 - 11. december:

4/12. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. 8/1-1726

414:

Byfoged Peter Høeg af Fredericia ctr. Hans Michelsen af Lille Velling og Søren Jensen af Fuglsang for gæld. De tilstår gælden. Dom den 18/12

4/12. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. 18/12

4/12. Dom: Skovrider Jacob Rowert af Verst ctr. debitorer. - Jens Christensen af Verst skal betale 13 rdl. - (Søgsmål mod Eske Iversen i Bække og Søren Andersen i Gejsing var frafaldet).

Niels Rand af Fredericia efterlyser en hoppe 3. gang.

1725 - 18. december:

11/12. Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf. Udsat til dom om 6 uger, 5/2

27/11. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 8/1

414b:

Søren Madsen af Trelde lod læse kgl. bevilling til at holde færgepram over fjorden mellem Trelde og Bjerre herred.

11/12. Dom: Byfoged Peter Høeg af Fredericia ctr. Hans Michelsen af Lille Velling og Søren Jensen af Fuglsang for salær og udgifter ved retssager, han har ført for dem. - Søren Jensen skylder 53 rdl. 3 mk. 6 sk., som kreditor har tilbudt at moderere til 40 rdl., hvis han ville betale inden 8 dage. Det beløb skal han betale. - Hans Michelsen, som var sagsøgt for mordet på Jens Christensen i Store Velling, har afdraget sin gæld med 3 rdl. 3 mk., så der resterer 16 rdl. 3 mk., som kreditor har villet moderere til 10 rdl. Det beløb dømmes han til at betale.

Skovfogederne Niels Pedersen og Søren Pedersen angav skovhugst.

Christen Jepsen i Viuf ctr. Jens Jensen Smed i Tiufkær for gæld. Sagen udsat til 8/1, men er ikke set igen.

415:

Søren Hachsen i Kolding efterlyser en hest.

1726

415:

1726 - 8. januar:

I Den Hellige Trefoldigheds Navn begyndes at skrive og Ting holde Dette Nyaar Anno 1726, den 8. januar, og da retten betjent af birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding, birkeskriveren Just Lund af Viuf. Tingmænd: Michel Schnegel, Steffen Kurts, Christen Jepsen, Niels Jørgensen af Viuf, Michel Damsgaard, Søren Mogensen og Hans Madsen af Fredsted, Item og Jens Jensen Ravn af Håstrup.

Læst forordning af 8/12-25 om matrikelskat, rytterholdspenge og okse- og flæskeskat for 1726.

Hans Jessen af Vorbasse, tjenende under Estrupgård, anmeldte ildsvåde.

Læst afkald til skovrider Johan Brandt på 1200 rdl. fra J. A. Rosteen på vegne af myndlingen Jacob Ingvarsen Elling.

Læst obligation fra Hans Jensen i Seest til svogeren Christen Michelsen i Påby. Fæstegården stilles

som sikkerhed, idet den ikke skal blive afstået til nogen uden hans vilje og minde.

415b:

4/12. Dom: Kyrasser Andreas Jensen af Horsens ctr. Hans Frederik Skiøtte (Hans Frederiksen) i Stenvad mølle på vegne af hustruen Anna Christensdatter for gæld på 30 rdl., som han har lovet hende formedelst ægteskabs præention. Hans Frederiksen har påstået at have en modregning på 29 rdl. Men han dømmes til at betale hende de 30 rdl., og hvis han kan bevise sin fordring, må han søge hende ved krigsretten. (Hans Frederiksen har åbenbart været forlovet med Anne Christensdatter og har ikke kunnet blive gift med sin nuværende kone, før han fik Anne Christensdatters afståelse, som han havde lovet hende beløbet for).

Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Jacob Nielsen Lund af Trelde angav skovhugst.

Søren Hachsen i Kolding efterlyser en hest 2. gang.

11/12. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. 15/1

Regimentskriveren begærer 4 mænd udmeldt til at syne reparationen af birketinghuset. Udsat til 15/1, men ikke set igen.

27/11 og 18/12 (se også 13/11). Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 15/1

Assessor Svend Krag af København ctr. Søren Jensen af Fuglsang. 22/1

416:

1726 - 15. januar:

Læst plakat om vårsession, som holdes i Vejle og Kolding 19.-21. og 28. februar.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Regimentskriver Søren Hachsen i Kolding efterlyser en hest 3. gang.

8/1. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. 29/1

Hans Steffensen af Knurborg ctr. Søren Rasmussen af Grene. Udsat til 29/1, men først set 5/2

Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. 29/1

Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. 29/1

416b:

Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter og søn Jens Pedersen ibidem. 29/1

8/1. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 29/1

4/12. Dom: Toldofficerterne ved kgl. kontrollør i Kolding Jens Riis ctr. Niels Jespersen Griis af Nr. Bjert for toldsvig. - De har fundet 10 skp. salt hos ham og forsegle dem. Først sagde Niels Griis, at han havde købt saltet af en borger ved navn Mathis Clausen i Fredericia. Men det holdt ikke stik. Dagen efter angav han sin rette hjemmelsmand, hvilket han dog ikke havde været skyldig at gøre, før han var blevet sagsøgt for vanhjemmel og toldsvig. Det er Søren Andersen i Strandhuse, han har købt saltet af, og han vil sværge på, at han ikke vidste, at det var ufortoldet, eller at Søren Andersen ikke havde tilladelse til at sælge det, hvorfor han påstår, at det er Søren Andersen, der skal undgælde. Denne har ikke svaret. - Det kendes for ret, at saltet, som blev fundet hos Niels Griis uden told- eller passerseddel, bør være konfiskeret til angiveren, men at han iøvrigt ikke har overtrådt nogle af de gældende regler. Han har ikke indført noget til købstæder, eller ført det med båd i land på forbudte steder eller smuglet det ind eller holdt det gemt under hø eller halm, ejheller købt det i løndom eller drevet forprang med det, hvorfor han skal være frikendt for toldofficerternes påstand. De beholder deres ret over for Søren Andersen, der er den rette hovedmand, ifald han ikke kan skaffe bevis på, at saltet er retteligt fortoldet. Niels Griis har også regres over for ham med hensyn til betalingen for saltet og sagsomkostningerne.

417:

1726 - 22. januar:

8/1. Dom: Assessor Svend Krag af København ctr. Søren Jensen af Fuglsang. - Iflg. revers af 8/5-24 skylder han 41 rdl. Dem skal han betale.

1726 - 29. januar:

15/1. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. 12/2

15/1. Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. Udsat til dom, 12/3

Bertel Davidsen af Strandhuse og medinteressenter i kongens ørredgård lader afhjemle syn over den skade, der er sket ørredgården og vagthuset ved den ved oversvømmelsen julenat.

15/1. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. 12/2

418:

15/1. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter og søn Jens Pedersen ibidem. 12/2

418b:

15/1. Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. 5/2

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

Søren Svendsen ditto.

1726 - 5. februar:

15/1. Hans Steffensen af Knurborg ctr. Søren Rasmussen af Grene for slagsmål og skældsord. Han havde overfuset Hans Steffensen Degn af Knurborg, da han kom ind i Henrik Hansens hus i Grene for at hente nøglen til kirken. Nu tilstår han, at ordene var faldet i ubesindig hastighed og drukkenskab, og at han ikke ved andet end ærligt og skikkeligt at sige om degnen.

29/1. Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. 19/2

419b:

Hans Steffensen af Knurborg ctr. Grene og Vorbasse sognemænd. 19/2

Feldberedersvend Claus Jensen får tingsvidne på, at han er født af ærlige forældre: Jens Thomsen Winter og Maren Nielsdatter. Deres bryllup stod i Gejsing by for ca. 34 år siden, og hans moder blev da ført til Anst kirke "med hendes udflettede hår, brudesko og følge, som reputerligt var og det sømmer sig for en ærlig mø", og i kirken blev hun viet til sin fæstemand for den hele menighed med de sædvanlige ceremonier. I deres ægteskab har de bl. a. avlet deres kære søn Claus Jensen, som nu har lært sit håndværk i Kolding.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

Niels Pedersen Frismands påboende gård i Hjarup lovbudt 1. gang.

Regimentskriveren lod bekendtgøre, at kongens ferske søer i Kolding rytterdistrikt skal bortforpagtes.

420:

18/12. Dom: Regimentskriveren ctr. Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen i Viuf for ulovligt krohold m.v. - Sagen var blevet anlagt efter ordre fra amtmanden, imod Jørgen Rasmussen for at brygge øl og brænde brændevin til forhandling, og imod Michel Schnegel for krohold, hvilket allerede er blevet ham forbudt efter dom af 10/8-1723. - Michel Schnegel har fremlagt kvittering af 1/12-1725 fra borgeren Morten Juul for 3 tdr. øl og 10 kander brændevin. Han mener iøvrigt ikke, at han holder kro, for han har ikke altid haft noget at udskænke, og der er endog rejsende, der har beklaget sig over, at de intet kunne få på dette det eneste bedested mellem Kolding og Vejle. Han har ingen krostue, staldrum, hestefoder, logementer eller senge, og der er ingen anden mad at få end det, som et enligt menneske af tvang ville være fornøjet med. Der har heller ikke været klammerier i hans hus bortset fra, at Jørgen Udriider, som kom fuld derind og indvæltede sig på Hans Casper, af den grund efter fortjeneste fik et par ørefigener. - Jørgen Rasmussen har fremført, at han nok har brygget og brændt, men kun udlånt drikkevarer til Michel Schnegel, når han ikke kunne få noget fra andre, lovlige steder. Han er nødt til at brygge og brænde, fordi han undertiden skal holde natteleje for både skytter og andet godtfolk (uden betaling), og fordi han må hjælpe sine kreaturer. Den

fundne brændevinshat bruger han til at lægge over bryggerkedlen, så den kan knapt nok kaldes brændevinsredskab. Og forøvrigt begriber han ikke, at han skal forfølges mere end sine naboer. - Det kendes for ret, at Michel Schnegels kvittering kun angår indkøb fra 10/10-25 og ikke beviser lovligt indkøb af drikkevarer tilbage til 10/8-23. Altså skal han fuldstændigt og straks afskaffe alt krohold, hvis ikke han efter søgsmål vil dømmes som ugild efter lovens 1-24-14. På grund af hans fattige tilstand modereres hans sagsomkostninger til 1 rdl., og han befries således for videre straf, eftersom dommen af 10/8-23 aldrig efter sit indhold er blevet ham forkyndt. - Jørgen Rasmussen har selv tilstået at have brygget og brændt, og han er under mistanke for at have solgt til Michel Schnegel, der kun kan fremvise lovlig kvittering for en ganske kort periode. Han har imod forordningerne af 14/6-1689 og 13/8-1710 m.fl. uden tilladelse brændt brændevin og brygget godtøl til salg i Michel Schnegels hus. Han skal have sine brændevinsredskaber forbrudt, og desuden betaler han til Kolding hospital 10 rdl. samt 4 rdl. i sagsomkostninger.

1726 - 12. februar:

29/1. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse. Dom om 6 uger, 12/3

29/1. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter og søn Jens Pedersen ibidem. Dom om 6 uger, 12/3

29/1. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. 5/3

420b:

Kontrakt om afståelse og aftægt mellem Peder Jensen og hustru Anna Sørensdatter til Svend Sørensen og førstnævntes datter Mette Pedersdatter.

421:

Niels Pedersen Frismands påboende gård i Hjarup lovbudt 2. gang.

Jens Krog angav skovhugst.

1726 - 19. februar:

Læst kgl. plakat af 28/1 med nærmere forklaring af konsumtionsforordningen vedr. de adelige personer.

Læst kapitelstakst for 1725.

Regimentskriver Søren Hachsen ctr. en del debitorer for gæld (lån). 5/3

421b:

Regimentskriver Søren Hachsen ctr. sl. Espen Jepsens enke af Lejrskov ang. en dom af 4/6-1720. 5/3

Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende månedspenge m.m. 5/3

5/2. Hans Steffensen af Knurborg ctr. Grene og Vorbasse sognemænd. 12/3

Regimentskriveren efterlyser Thyge Jensen 1. gang.

422:

5/2. Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. 26/2

Christen Jørgensen af Højen ctr. (unavngivne). Forlig, idet Anders Andersen betaler for træ og rettens gebyr. Jep Møller kautionerer.

Ditlev Andersen angav skovhugst.

1726 - 26. februar:

Palle Møller af Hvolgård ctr. Hans Lauridsen af Vejlbj. 12/3

Mads Henriksen af Højen ctr. sine søstres børn og arvinger. 5/3

422b:

19/2. Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. 5/3

Baltzer Bahnsen er sætteskriver:

Lars Rasmussen af Fredericia ctr. Augustinus Pflug, skarpretter af Fredericia. 5/3

Peder Nielsen Frismand lovbød 3. gang Niels Pedersen Frismands påboende gård i Hjarup, som han og hustru Anne Eskildsdatter har fået tilskødet af sl. Knud Christensen Buchs enke Anne Jepsdatter i 1717. Hans søn Niels Pedersen Frismand begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse til sønnen Niels Pedersen Frismand og hustru Catrine Knudsdatter i Hjarup.

423:

Niels Christensen og Hans Nielsen, begge af Damkær i Skærup sogn, anmeldte ildsvåde.

1726 - 5. marts:

Skovfoged Peder Krat af Vinding og Jacob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

12/2. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. 19/3

26/2. Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. Udsat til dom, 19/3

423b:

19/2. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. en del debitorer for gæld (lån). 12/3

19/2. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. sl. Espen Jepsens enke af Lejrskov ang. en dom af 4/6-1720. Udsat til dom den 16/4

19/2. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende månedspenge m.m. 12/3

26/2. Lars Rasmussen af Fredericia ctr. Augustinus Pflug, skarpretter af Fredericia, vedr. ejendommen Kobbøl, som Lars Rasmussen har købt af ham og først derefter ladet taksere. Tingsvidne.

424:

Augustinus Flug (Pflug) ctr. birkeskriver Just Lund som fuldmægtig for Lars Rasmussen af Frederica. Lars Rasmussen har selv tilbudt 400 rdl. for gården. Tingsvidne.

424b:

26/2. Mads Henriksen af Højen ctr. sine søstres børn og arvinger. - Arveafkald fra Søren, Christen og Henrik Jensen og søsteren Maren Jensdatter, alle af Store Velling, ved Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup, fra Karen Jensdatter ved hendes mand Hans Buch af Skærup, fra Dorthe Jensdatter ved hendes mand Mogens Frandsen efter deres moder Zidsel Henriksdatter. Iver Hansen af Eltang gav afkald på vegne af sin hustru Bodil Henriksdatter.

Jens Pedersen i Bredstrup lod læse auktionsskøde til mølleren Jens Pedersen i Gammelby mølle på Hans Andersen Gades fradøde gård i Bredstrup, herunder 2 huse i Bredstrup og 1 i Stallerup. Gården blev tilslået ham for 340 rdl.

425:

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

1726 - 12. marts:

19/2. Hans Steffensen af Knurborg ctr. Grene og Vorbasse sognemænd. 26/3

26/2. Palle Møller af Hvolgård ctr. Hans Lauridsen af Vejlby. 2/4

5/2. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. en del debitorer for gæld (lån). Udsat til dom, 24/4

Egum bymænd får tingsvidne imod Hans Møller i Egum mølle på, at det er mølleren, der selv holder kørevejen til Egum mølle.

426:

Hans Jensen af Tiufkær ctr. Anne Lauridsdatter. 26/3

Berndt Frederiksen af Nollund Kloster, som tilhører Jens Bertelsen på Urup, anmelder ildsvåde.

Panteobligation fra Niels Pedersen Frismand og hustru Cathrine Knudsdatter i Hjarup til Mads Christensen Paaby, som tjener regimentskriver Jens Kasbjerg, på 200 rdl.

426b:

Læst kontrakt mellem Jens Nielsen Vejlbj og hans forældre Niels Nielsen og hustru Barbara Jensdatter om afståelse, aftægt og ydelse til 5 søskende.

12/2. Dom: Enevold Sørensen af Høllund ctr. Valborg Jensdatter og søn Jens Pedersen ibidem. - Enevold Sørensen har med et tingsvidne af 3/6-1711 ført bevis vedr. fællesskab om brug af skoven. Det var et forlig, som blev indgået med Hans Mortensen Orlov, der senere solgte sin gårdspart til broderen Peder Orlof, fra hvem Valborg Jensdatter har købt den. Hun har ved købet fået at vide, at gærdselhugst alene tilkom hendes gårdspart, idet der kun var fællesskab om de store træer. Det var ikke rigtigt. Hun har regres over for Peder Orlof. Enevold Sørensens sagsomkostninger skal hun kun erstatte med 4 rdl. 4 mk. 6 sk., da Enevold Sørensen er en lovkyndig mand, der ikke havde behøvet bruge en fuldmægtig til at føre sin sag.

427:

29/1. Dom: Jens Pedersen i Taulov Nebel ctr. Christen Lauridsen ibidem i markstrid. - Christen Lauridsen har frapløjet ham to små furer i Pauls toft og slået hø i hans bostoft m.v. - Der citeres en hel del vidner. - Han skal fralægge sig både de to furer og sin påståede andel af bostoften, som han ikke kan bevise nogen adkomst til.

427b:

12/2. Dom: Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. fiskerne Jørgen og Niels Andersen af Strandhuse for overfald og slagsmål og banden. - De var kommet ind til Peder Barsbol i Kolding for at drikke et glas mjød. Her havde de sat sig ind i en stue, som alene var anvist hæderlige præstefolk og deres hustruer, og røget tobak og sunget gemene bådsmandssange. Da de blev vist ud i dønsen, blev Niels vred og smed sit glas mod gulvet. Han betalte for det. Men Barsbol tilkaldte byfogeden, som først viste dem ud og dernæst på Barsbols begæring forsøgte at arrestere dem. De havde revet sig løs og var flygtet. - Retten finder det ubestrideligt, at Niels og Jørgen Andersen har opført sig genstridigt, men finder ikke, at Barsbol havde haft rimelig grund til at lade dem arrestere, da de jo var bekendte folk og nemt kunne være opsøgt hos deres mor i Strandhuse. Det kendes for ret, at de har sat sig op mod byfogeden og derfor skal gøre ham afbigt på Kolding byting samt betale 2 rdl. til Eltang sogns fattige samt 16 rdl. i sagsomkostninger. De har regres over for Peder Barsbol.

428b:

5/3. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende månedspenge m.m. Udsat til 26/3, men ikke set før 16/4

1726 - 19. marts:

Amtsforvalter Thomas Folsach får på rentekammerets ordre tingsvidne på, hvad hovedlod Karen Madsdatter i Mørkholt kan have efterladt sig. Hun blev den fradømt ved højesteret for mordet på sit eget drengbarn 1721. Vidnerne bekræfter, at hun var en fattig tiggerstakkel, der gik fra hus til hus og bad godtfolk om almisse.

5/3. Dom: Fenrik Jens Aagaard af Vester Nebel ctr. Peter Hannibal Stenberg. - De har haft en kontrakt om, at Stenberg skulle levere Aagaard noget korn, som han modtog 40 rdl. for. Han mangler endnu at levere 11 tdr. 6 skp. byg og 30 tdr. 7 skp. havre, men har påberåbt sig at have lånt Aagaard penge. Det er ifølge vidner sket i kortspil (hypkenspil) en dag, Aagaard var kommet at hente korn. Her havde Stenberg i spillets løb lånt ham en del til at spille videre for. - Stenberg skal straks levere Aagaard det resterende korn eller godtgøre det med penge efter årets kapitelstakst, og Aagaard frikendes iflg. lovens 5-14-55 for at tilbagebetale de dobbelpenge, han er blevet skyldig i kortspillet.

429:

5/3. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. Udsat til dom den 2/4

1726 - 26. marts:

12/3. Hans Steffensen af Knurborg ctr. Grene og Vorbasse sognemænd. Udsat til dom om 4 uger, men dommen kommer 16/4

12/3. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Anne Lauridsdatter. 16/4

Skovrider Jacob Rowert af Verst lod ved tinget ophænge en gammel ulv, som han havde skudt.

1726 - 2. april:

429b:

19/3. Dom: Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Laurids og Niels Christensen ibidem. - (Tredie juledags aften blev der holdt julestue for de unge mennesker hos Søren Jensen Koed i Taulov Nebel. Mens de unge i al fredsommelighed holdt sig lystige med dans og deslige, sad Søren Koed og andre i dønset. Herind kom Jens Poulsen (der også kaldes Jens Iversen efter sin forfader), og snart efter blev han overfuset af Niels, der kaldte ham skælm og løgner, og siden kom det til et slagsmål, som Laurids deltog i. Det, som Jens Poulsen skal have sagt, var, at Niels Christensen har siddet og grædt hos præsten. Da de er i retten den 19/3 tilbyder Laurids forlig med en erklæring om, at Jens Poulsen er en ærlig mand. Nu er Niels død, og skønt Jens Poulsen gerne vil tage imod forliget, er han for sit gode navns og rygtes skyld nødt til at lade sagen gå til doms). - Eftersom Laurs Christensen har forliget sig med Jens Poulsen for 14 dage siden, så bliver herved samme forlig af retten til uryggelig efterlevelse konfirmeret. Og som broderen Niels Christensen under sagen er død, bør hans ord og øvede imod Jens Poulsen hverken komme ham eller hans til nogen fornærmelse på gode navn og rygte ejheller at præjudicere afdøde Niels Christensen det ringeste i hans grav. Hans øvede ord i denne sag skal være som ugjorte og utalte.

12/3. Palle Møller af Hvolgård ctr. Hans Lauridsen af Vejlbj. 9/4

Købmand Peder Barsbol ctr. Niels Pedersen Kusk af Store Anst. 16/4

Peder Hansen af Stenderup (på præstegårdens grund) anmelder ildsvåde.

Jørgen Thomsen af Fredsted lovbød sin gård 1. gang.

Laurids Jensen af Store Velling på vegne af hustruen Kirsten Madsdatter ctr. Hans Michelsens hustru Anna Høegs af Håstrup for nogle beskyldninger om noget hø. Forlig, idet de erklærer kun at vide godt om hinanden.

Christen Simonsen af Dons mølle lod læse 3 dokumenter: 1) Obligation fra Jacob Nielsen af Bølling på 47 rdl. med pant i en enghave ved navn Høllets have. 2) Obligation fra Morten Ebbesen af Bølling på 100 rdl. efter en handel med Herman Skuster på Holm. 3) Arveafkald fra Simon Christensen Møller, født i Sønderjylland, Almind sogn, Dons mølle, efter moderen Anne Christensdatter.

430:

Skovfoged Jens Krog, og Niels Pedersen og Søren Svendsen angav skovhugst.

1726 - 9. april:

Ditlev Markussen, der tjener skovrider Johan Brandt af Brandtlund skulle afhjemle en skovsynsforretning, men Lars Christensen af Kongsted Torp var ikke mødt. 24/4

Samme lod afhjemle skovsynsforretning for Holmans herred.

Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. debitorer. 24/4

430b:

2/4. Palle Møller af Hvolgård ctr. Hans Lauridsen af Vejlbj. 16/4

Kontrollør Jens Riis af Kolding og tolder Rachlow fører sag om toldsvig. 24/4

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

1726 - 16. april:

2/4. Købmand Peder Barsbol ctr. Niels Pedersen Kusk af Store Anst. Udsat til dom den 30/4

5/3. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. sl. Espen Jepsens enke af Lejrskov ang. en dom af 4/6-1720. 30/4

12/3. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende månedspenge m.m. 30/4

431:

9/4. Palle Møller af Hvolgård ctr. Hans Lauridsen af Vejlbj. Udsat til dom om 6 uger, 28/5

26/3. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Anne Lauridsdatter. 24/4

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted angav skovhugst.

Synsmænd fremlagde synsforretning over ulovlig skovhugst i Anst herred og Jerlev herred.

26/3. Dom: Hans Steffensen af Knurborg ctr. Grene og Vorbasse sognemænd. - De har i et brev af 9/12-1725 til biskop Thura i Ribe beskyldt ham for at synge "barmhjertigt ilde", så han ikke i forhold til Søren Rasmussen vel kunne værdiges Vorbasse og Grene sognes vakante degneembede. Det skal være på grund af en sag, som foreligger i et tingsvidne af 13/6-1724, hvor Hans Steffensen og Mads Buch har skælnet hinanden i en sag, der er denne ganske uvedkommende. De har ikke haft nogen føje til deres anklage, hvormed de tilsigtede at skille Hans Steffensen fra det degneembede, han havde søgt. Derfor skal så mange, som har underskrevet memorialen, betale til ham i mulkt og omkostninger 5 rdl. Deres fornærmelige ord skal være ganske døde og magtesløse og i ingen måde komme Hans Steffensen til bebrejdelse på hans gode navn og rygte.

Jørgen Thomsen af Fredsted lovbød 3. gang (2. gang er ikke set) deres påboende gård, som de har fået tilskødet af sl. Christen Nielsen. Hans Iversen af Smidstrup og forlovede fæstemø Maren Jensdatter af Fredsted begærede skøde.

431b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1726 - 24. april:

16/4. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Anne Lauridsdatter. 30/4

9/4. Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. debitorer. Udsættelsesdatoen er ulæselig (7/5)

432:

9/4. Kontrollør Jens Riis af Kolding og tolder Rachlow fører sag om toldsvig. - Hans Hansen af Varmark havde bedt Peder Christensen Smed af Seest om at hente nogle stude fra Landerupgård. Men det blev Jep Skræder og Lytke Jessen af Seest, der kom til at udføre hvervet. Da studene var kommet til Påby, bad vadestedsridder Casten Gotfred Hagensen dem om at hente dem tilbage. Tingsvidne.

432b:

Skovsyn afhjemles for Brusk herred.

Søren Jensen af Borlev lovbød sin gård 2. gang. (1. gang ikke set).

12/3. Dom: Regimentskriver Søren Hachsen ctr. en del debitorer for gæld (lån). - Peder Thomsen i Starup, Hans Købmand ibidem, Maren Mortensdatter af Stubdrup og Niels Pedersen af Vester Nebel har tilstået deres gæld. De skal betale. - Christen Hansen i Gelballe, som har fået afdøde Jørgen Nielsens sted i fæste, kender ikke noget til gælden, så han frifindes, men Søren Hachsen beholder regres til arvingerne. - Nis Poulsen i Bramdrup hævder at have betalt noget uden kvittering. Han skal betale resten; men hvis Søren Hachsen vil aflægge ed på, at betaling ikke er sket, skal Nis Poulsen betale det hele. - Michel Damsgaard af Fredsted mener at have betalt for meget i skiftegebyr, men har ikke bevist det, så han skal betale det hele, idet han dog beholder regres over for Søren Hachsen.

Bekendtgørelse om, at der skal holdes auktion over afdøde Jens Madsen bohave i Verst.

Jens Hansen af Gamst lod læse aftægtskontrakt med Peder Olufsen. Den findes indført på fol. 1 i den nye tingprotokol.

Koldinghus birks tingbog 1726-1737

(Filmrulle M 30895)

1726 fortsat

fol. 1: (stærkt beskadiget)

Amtmand Woydas autorisation og instruks til birkeskriver Just Lund.

1b:

(1726 - 24. april)

Aftægtskontrakt mellem Jens Hansen og Peder Olufsen af Gamst.

1726 - 30. april:

... af Gelballe angiver ulovlig skovhugst, ligeledes Niels Pedersen af Viuf skovhus.

Tingsvidne for Søren Thomsen og Knud Nielsen af Rugsted i Ødsted sogn, som har skiftet og delt deres påboende gårds botoft.

16/4. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende månedspenge m.m. Udsat til ?
(det må være 12/6)

2:

16/4. Regimentskriver Søren Hachsen (vistnok ctr. sl. Espen Jepsens enke af Lejrskov ang. en dom af 4/6-1720). Udsat 6 uger, men ikke set igen.

24/4. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Anne Lauridsdatter ibidem om fyldestgørelse af en dom af 16/10-1725. Udsat til 7/5, men ikke set igen.

Skovfoged Jens Pedersen af Gelballe angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

16/4. Dom: Købmand Peder Larsen Barsbol ctr. Niels Pedersen Kusk af Store Anst for gæld. - Han skal betale.

Søren Jensen af Borlev lovbød 3. gang et boel i Borlev. Søren Kyed af Starup begærede skøde for Else Sørens datter.

Hans Lauridsen af Vejlbj lod læse skøde på en gård i Vejlbj fra Anne Poulsdatter, afgangne Mads Lumholts i Vejlbj til Hans Lauridsen og hendes datter Johanne Madsdatter.

1726 - 7. maj:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovrider Jacob Rowert ctr. Ole Rasmussen i Hvolbøl for gæld. 14/5

En vanskeligt læselig tilførsel. Der nævnes oberstløjtnant Porte(?), ridtmester Lytzou, Peder Madsen Basse. Sagen drejer sig vistnok om, at en karl, måske Søren Jørgensen, har været taget i tjeneste hos en af parterne. Udsat til 21/5, hvor sagen dog ikke er fundet.

2b:

Christen Svendsen af Bjert ctr. Mads Andersen ibidem for gæld på 30 slettedaler. Udsat til 4/6, men ikke set igen.

Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof. 28/5

Efter amtmandens ordre udmeldes tømmermænd til at syne ?? . De skal møde hos Mathias Hansen i Vejle og afhjemle synet ved påkrav.

Tingsvidne på, at Claus Jensen, som i Kolding har lært feldberederhåndværket, er født i Gejsing af forældrene Jens Thomsen Winther og Maren Nielsdatter, der endnu lever. De blev viet i Anst kirke. Også attest fra præsten.

3:

24/4. Hospitalsforstander Christopher Lucht ctr. debitorer. 14/5

1726 - 14. maj:

Jep Rasmussen af Seest ctr. Poul og ?? Hansen ibidem for beskyldning om toldsvig med stude. 28/5

Etatsråd Bielche efterlyser 3 plage 1. gang.

7/5. Skovrider Jacob Rowert ctr. Ole Rasmussen i Hvolbøl for gæld. Udsat til dom 21/5

7/5. Hospitalsforstander Christopher Lucht ctr. debitorer. 21/5

1726 - 21. maj:

Dragon Jens Michelsen af Vork ctr. Johanne Jensdatter ibidem. 4/6

Anders Pedersen af Tiufkær og Jens Hansen af Håstrup (og Hans Jensen) anmelder ildsvåde.

3b:

Etatsråd Bielche efterlyser 3 plage 2. gang.

14/5. Skovrider Jacob Rowert ctr. Ole Rasmussen i Hvolbøl for gæld. - Sagen skulle have været pådømt idag, men er blevet afgjort i mindelighed.

Mads Nielsen af Mejsling lovbød sin gård 1. gang.

14/5. Dom: Hospitalsforstander Christopher Lucht ctr. debitorer. - Niels Nielsen Nyemand, Jens Christensen, Jens Sort, Niels Andersen, Anders Hansen, Morten Nielsen, Morten Henriksen og Jens Reebecks enke af Almind, Jørgen Christensen af Vorbasse, Peder Nielsen i Brøndsted og Morten Pedersen af Skærup har været søgt for restancer vedrørende årene 1722-1725. De skal betale.

Søren Jensen Borlev af Borlev tilskøder sin trolovede fæstemø Else Margrethe Sørensdatter Kyed halvparten af sit påboende boel. Det er tilfaldet ham efter hans sl. broder Oluf Jensen i Borlev efter afkald af 1723 og ældgammelt skøde udgivet af dronning Dorothea. Lovbydelsestingsvidne af 30/4.

1726 - 28. maj:

7/5. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof. 4/6

Peder Sørensen og Peder Pedersen af Billund bragte 4 levende ulveunger, som de havde taget på deres egen mark, hvilke ved tinget blev ophængt og mændene deres penge derfor betalt.

Mads Nielsen af Mejsling lovbød sin gård 2. gang.

16/4. Palle Møller på Hvolgård ctr. Hans Lauridsen i Vejlbj. Sagen skulle have været pådømt idag, men parterne har ikke indfundet sig, hvorfor sagen er bortsvundet. Den har drejet sig om, at Palle Møller har krævet betaling for 10 høleer. Men Hans Lauridsen har påstået, at han kun har haft dem i kommission.

14/5. Jep Rasmussen af Seest ctr. Poul og Hans Hansen ibidem for beskyldning om toldsvig med stude. Forlig.

1726 - 4. juni:

Lars Jepsen af Søgård ctr. Bønstrups og Søgårds beboere. 12/6

4:

21/5, Dragon Jens Michelsen af Vork ctr. Johanne Jensdatter ibidem. - Hun har udlagt ham som barnefader. Jens Michelsen har tilbudt sin ed på, at han aldrig har haft legemlig omgængelse med hende undtagen een eneste gang, nemlig den 9/7-25, da de var ude i rytterkoblerne på Røj mark at slå græs. Idag aflægger hun ed på, at det er ham, der er barnefaderen, og at hun ikke har haft omgængelse med andre. Tingsvidne.

28/5. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Nørre Vilstrup. 12/6

Mads Nielsen af Mejsling lovbød sin gård 3. gang. Sønnen Mads Madsen og hans fæstemø Anne Christensdatter af Tiufkær begærede skøde.

Skøde fra Mads Nielsen og hustru Johanne Sørensdatter af Mejsling til deres søn Mads Madsen og hans fæstemø, hvis far er Christen Larsen af Tiufkær.

4b:

Mads Nielsen af Mejsling lod læse kontrakt med sønnen (se ovenfor) om aftægt og forsørgelse af hans andre børn.

1726 - 12. juni:

4/6. Lars Jepsen af Søgård ctr. Nis Markussen og øvrige Bønstrups og Søgårds beboere om græsningsret. Tingsvidne.

5:

4/6. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Nørre Vilstrup. 3/7

Bekendtgørelse af, at der i nærværelse af sognefogeden i Bredstrup skal holdes auktion over effekter, der er pantet for skovbøder.

30/4. Dom: Regimentskriver Søren Hachsen ctr. debitorer for resterende måneds- og fouragepenge m.m. - Thomas Bertelsens enke og arvinger (af Gårslev?) er ikke blevet stævnet ordentligt, så for deres vedkommende afvises sagen. Anders Munk er nu 3. mand på gården efter Thomas Bertelsen. Dette krav har drejet sig om skiftesalær efter Thomas Bertelsen; det var ikke blevet betalt af hans eftermand Hans Olesen. - Jes Nielsen i Gårslev er blevet søgt for en gæld, som hans forgænger Hans Olufsen skal have haft. Denne har nægtet en gæld i månedspenge, men erkendt at have fået nogle fouragepenge, som han dog hævder atter at have betalt. Så han frikendes, da Søren Hachsen ikke har bevist sin sigtelse. - Hans Madsen (Hans Lauridsen?) ibidem benægter gælden. - Søren Bull ibidem hævder at have leveret noget hø og halm til (lægdsmanden) Jep Surkjær, hvilket denne bekræfter; men også han klarer frisag. De tre frikendes for Søren Hachsens tiltale. (Teksten er vanskeligt læselig).

1726 - 18. juni:

Christen Andersen i Bredstrup lovbyder sin påboende gård 1. gang.

Læst forbud mod udførsel af alle slags kornvarer.

5b:

Læst patent om sønrullering samt plakat af 1/6 om, at alene København nyder oplagsfrihed for brændevin, salt og tobaksblade.

1726 - 25. juni:

Regimentskriveren ctr. nogle af Egum bymænd for slagsmål. Det viser sig at være brødrene Palle, Lauge og Peder Bennedsen. 9/7

Sag ctr. Peder Thonboe til Hundsbæk for misrøgt af Bække kirke. 9/7

7:

Christen Andersen i Bredstrup lovbyder sin påboende gård 2. gang.

Søren Jensen af Tved efterlyser en hest.

Niels Jespersen Stenderup af Nørre Bjert lod læse obligation på 25 rdl. fra Mads Andersen ibidem.

1726 - 3. juli:

12/6. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Nørre Vilstrup. 23/7

Regimentskriveren ctr. Hans Rasmussen af Lindeballe for skovhugst. 16/7

7b:

Regimentskriveren ctr. bortrømte Jens Knudsen, nu i Haderslev. 9/7

Jens Pedersen i Ferup ctr. Joen Nielsen i Lejrskov om stolestade. Vidner gør rede for, hvem der plejede at sidde i det 4 stade i den omtvistede stol. Det skal have tilhørt den gård, som Jens Pedersen nu bebor, og som før var beboet af Mads Jessen; men konen fra gården har ofte trykkedes med Joen Nielsens formands kone om stadet. Joen Nielsens formand var sognedegn i Lejrskov sogn. Engang, da degnens kone stod inden for Mads Jessens kone, kom degnen, tog hende i hånden og satte hende uden for Mads Jessens kone med besked om, at der skulle hun sidde. Så sad de sådan den dag, men siden skubbedes de igen. Dengang havde Mads Jessen skaffet vidner på, at stadet i 40 år havde tilhørt konen på hans gård; men præsten havde ikke sagt noget til det og ikke afgjort sagen. Iøvrigt er der plads til syv i stolen, selv om den kun er skrevet for fire. - Et andet vidne kan fortælle, at når degnens kone havde sat sig i det 4. stade, så gik pigerne fra Ferupgården inden for hende, men når konen fra Ferupgården selv var i kirke, så var det hende, der sad i det 4. stade, og degnekonen sad indenfor. - Iøvrigt har Jens Pedersens kone også en stol med to stader oppe under prædikestolen. I den omtvistede stol er det Jep Faarkrogs hustru af Lejrskov, der har gangstadet; 2. stade tilkommer Egholt; 3. stade tilkommer Asbøl; og det 4. menes af alle vidner at tilkomme Jens Pedersens gård. Tingsvidne.

8:

Arveafkald og skøde til Hans Hansen i Eltang fra Niels Nissen af Bramdrup på vegne af hans 2 stedbørn, Peder Pedersen og Maren Pedersdatter, efter deres fader Peder Hansen.

Hans Hansens gård i Eltang lovbudt 1. gang.

1726 - 9. juli:

25/6. Sag ctr. Peder Thonboe til Hundsbæk for misrøgt af Bække kirke. Han har nedtaget blytaget af våbenhuset og erstattet det med teglsten. En del af kirkens tagplader har han ladet nedtage og

udklappe og også på den måde fået bly tilovers til salg. Han har undskyldt sig med, at han ikke havde forstand på blytækning, men havde stølet på blytækker Christen Gabel fra Lindknud. Han har erkendt at have solgt lidt af blyet for at få penge til andre materialer, men indrømmer også, at en del af blytækkerens løn skulle bestå i blyasken af den ild, som blev brugt til omsmelting af blyet. Inde i kirken har han fra et par kirkestole fjernet noget træværk, som sognemænd havde anbragt som knæleskamler (Thord Jensens og Boeld Krokones), for at bruge det til loft i våbenhuset. Det regner ned i kirken. En kone, der skulle introduceres, har ikke kunnet stå i kirkedøren uden at blive overregnet; men præsten er heller ikke fri. Der er også blevet klaget over, at der efter Peder Thonboes køb af kirken har manglet lys ved altergangen. - Idag har synsmænd afhjemlet deres syn. Blandt dem har været de to blytækkere, Søren Jensen og Jens Jepsen fra Trelde. De bevidner bl.a. at blytaget over kirken ikke var lagt forsvarligt nok; pladerne går ikke langt nok ind over hinanden. - Tingsvidne. (Se 30/7)

8b:

25/6. Regimentskriveren ctr. de 3 Bennedssønner fra Egum. 23/7

3/7. Regimentskriveren ctr. bortrømte Jens Knudsen, nu i tjeneste hos Bertel Jensen i Haderslev. Idag foreligger præstens attest. Han er født i Hjarup og har siden sit 2. år været hos Gregers Thomsen i Hjarup, der er gift med Jens Knudsens møster. Herefter kom han i tjeneste hos Lars Jepsen af Søgård, der kvittede ham, da han fik et dragonlægd. Han har forladt ryttergodset uden pas og afsked for at undvige dragontjeneste.

Hans Hansens gård i Eltang lovbudt 2. gang.

Søren Jørgensen Skyttes halve gård i Trelde lovbudt 1. gang.

Jacob Andersen Buks enke i Nagbøl lovbyder med sønnen Jacob Buk og datteren Kirsten Jacobsdatter deres gård i Nagbøl 1. gang.

Thomas Pedersen af Ågård lovbød på vegne af sin hustru Boeld Madsdatter og andre en halv gård i Bredstrup, som Christen Andersen påbor, 3. gang. Christen Andersen, som er gift med Boeld Madsdatters søster Kirsten Madsdatter, begærede skøde.

Thomas Pedersen af Ågård fremlagde arveafkald og skøde fra Søren, Hans og Jørgen Madsen efter deres brødre Bertel og Jens Madsen, som boede og døde i Bredstrup.

9:

Christen Andersen af Bredstrup tilkendegav gæld til børnene af Anders Skousen i Bredstrup, børnepenge efter deres morbrødre Bertel og Jens Madsen.

Christen Andersen af Bredstrup tilkendegav gæld til korporal Hans Dæhne, der nu bor i Andkær.

1726 - 16. juli:

3/7. Regimentskriveren ctr. Hans Rasmussen af Lindeballe for skovhugst. Han var blevet antruffet

af regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard og sognefoged Christen Joensen af Mejsling, da de en morgen kom fra Jelling. Han kom fra Skærup i rytterdistriktet og havde frisk eg på vognen, som han hævdede at have købt af løjtnant Bone Falch. Træet blev beslaglagt og kørt til sognefogedens gård og siden til Kolding, efter at det var blevet vurderet. Nogle af vidneudsagnene går på, om Bone Falch har solgt eller givet ham træet. - Tingsvidne.

9b:

De to gårde i Trelde og Nagbøl lovbudt 2. gang.

1726 - 23. juli:

Læst forordning om reduktion af 12- og 2-skillingsstykker, 12 til 10 sk. og seks 2-skillinger fra 1711-25 til 10 sk.

Læst plakate af 11/7 om forpagtning af familieskatten.

Laur Pedersen af Grene Krog fører vidner på genopførelsen af hans gård, som for 3 år siden aldeles blev lagt i aske. Hans herskab har givet ham tømmeret.

Oluf Bogøe af Pjedsted har stævnet Niels Jensen ibidem og Søren Nielsen i Egum samt Søren Lundemand og Niels Madsen i Follerup ang. sin afståelse af sin gård til Niels Jensen. Oluf Bogøe kan ikke nægte, at han har fået 430 slettedaler for afståelsen foruden den lovede årlige aftægt, men mener, at han skulle have haft 105 slettedaler mere. Sagen henvises til sessionen.

10:

Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. 6/8

Thomas Michelsen af Hinum i Grindsted sogn fører på egne vegne og på vegne af de øvrige Engelsholms tjenere i byen, Laur Thomsen og Hans Eskelsen, vidner på genopbygningen af deres huse, som nedbrændte for 2 år siden. De har fået træ af deres husbond.

Rasmus Jørgensen og Anders Lassen af Lunderskov lader på egne og øvrige lodsejeres vegne i Lunderskov synsmænd afhjemle syn på den skade, som hagl og torden har forvoldt på deres kornmarker.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Poul Hansen af Seest ctr. Hans Hansen den ældre ibidem. 30/7

Peder Mortensen Orlof af Nr. Vilstrup ctr. Valborg Jensdatter af Høllund. 6/8

10b:

3/7. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Nørre Vilstrup. 6/8

Peder Mortensen Orlof af Nr. Vilstrup ctr. Valborg Jensdatter af Høllund ang. vanhjemmel i købekontrakten. 6/8

Niels Henriksen i Lille Velling lod læse skøde til sin hustru Johanne Christensdatter på halvparten af gården.

Mads Hansen af Skanderup som lavværg for afdøde Jacob Andersen Buchs enke Gertrud Pedersdatter af Nagbøl og Ole Jepsen Buk i Nagbøl som lavværg for Anne Kirstine Jacobsdatter lovbød 3. gang sl. Jacob Andersen Buks gård i Nagbøl. Anthony Jacobsen Buch og hustru Sara Jepsdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse. Men der kan først udstedes tingsvidne, efter at der er indhentet tilladelse fra Jacob Jacobsen. 6/8

11:

Læst skrivelse af 17/7 fra de tilforordnede for de kgl. finanser i rentekammerkollegiet til regimentskriveren med forbud mod, at han antager 12-skillingsstykker fra året 1720 for mere end 10 skilling danske i de kgl. oppebørsler.

9/7. Regimentskriveren ctr. de 3 Bennedssønner fra Egum. 30/7

Lauge Jørgensen af Trelde på egne vegne og på vegne af søsteren Dorthe Jørgensdatter af Gammelby i Bjerre herred, Niels Jørgensen i Trelde på egne vegne og på vegne af Jørgen Jørgensens arving Søren Jørgensen, Hans Jørgensen ibidem, Hans Jensen Ladegaard ibidem på vegne af hustruen Johanne Jørgensdatter, Hans Pag i Egeskov på vegne af hustruen Maren Jørgensdatter og Mads Jepsen ibidem på vegne af Anne Jørgensdatter lovbød 3. gang den gård i Trelde, som deres sl. forældre har haft. Halvparten er i 1712 solgt til deres broder Søren Jørgensen Skytte i Trelde. Det er den anden halvpart, der lovbydes. Søren Jørgensen Skytte og forhåbende fæstemø Dorthe Pedersdatter begærede skøde.

11b:

Skøde efter foranstående lovbydelse. Her repræsenteres Anna Jørgensdatter af sin mand Anders Jensen af Håstrup. Gården har før tilhørt sl. Jørgen Sørensen Skytte. Der er skøder fra 1680 og 1649.

Jens Udsen af Viuf på vegne af hustru Dorthea Hansdatter og hendes søster Johanne Hansdatter og Niels Nielsen af Bramdrup på vegne af sl. Peder Hansens børn, Peder Pedersen og Maren Pedersdatter lovbød 3. gang den gård i Eltang, som deres hustruers forældre, Hans Hansen og Maren Pedersdatter Kyed er fradøde. Hans Hansen og hustru af Eltang begærede skøde.

12:

Skøde efter foranstående lovbydelse til Hans Hansen og hustru Else Hansdatter af Eltang, som bor på gården.

Hans Hansen af Eltang tilkendegiver gæld til søsteren Johanne Hansdatter i Viuf for arv efter forældrene.

12b:

Søren Jørgensen Skytte af Trelde lod læse afkald fra Rasmus Poulsen i Gammelby, Bjerre herred, på vegne af dennes hustru Dorthea Jørgensdatter.

Samme lod af pantebogen udslutte en obligation, som han i 1712 har udgivet til brødrene Niels, Lauge, Jørgen og Hans Jørgensen.

13:

1726 - 30. juli:

Regimentskriveren mod nogle mænd i Trelde for slagsmål. 13/8

23/7. Poul Hansen af Seest ctr. Hans Hansen den ældre ibidem. 13/8

Skovfoged Peder Krat af Vinding indgav skovangivelse.

Jens Damgaard af Kolding ctr. Anders Madsen og Christen Christensen af Vork, fordi de ikke vil betale deres andel af sagsomkostningerne i en proces, der er blevet ført for Vork mænd imod kaptajn Brahe. De lover at betale, hvorfor sagen frafaldes.

Jørgen Jensen af Starup anmelder stormskade.

13b:

(Se 9/7) Peder Thonboe af Hundsbæk får udmeldt synsmænd til at syne Bække kirke. 6/8

23/7. Regimentskriveren ctr. de 3 Bennedssønner fra Egum. Udsættes til dom, 13/8

1726 - 6. august:

Læst fororodning af 31/7 om devaluering af 16-skillingsstykker. De må kun antages for 15 skilling.

Markvogter Søren Pedersen af Velling fremlyste en hoppe.

23/7. Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. 13/8

30/7. Peder Thonboe af Hundsbæk lader afhjemle syn på Bække kirke. Han reserverer sig evt. sagsanlæg mod Jens Blytækker. Synsmændene var Christen Andersen, som forstår blytækkerarbejdet, og sognefoged Hans Pedersen, begge af Jordrup. - Tingsvidne.

23/7. Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Peder Mortensen Orlof af Nørre Vilstrup. - Peder Orlofs to stævninger er sikkert indbefattet her. Der indgås forlig, idet Peder Orlof skal betale Valborg Jensdatter for vanhjemmel ved gårdhandelen og sagsomkostninger 35 slettedaler. Forliget skal

bekræftes ved dom.

14:

23/7. Anthony Jacobsen Buch fremlægger afkald og skøde fra broderen Jacob Jacobsen Buch på gården i Nagbøl. Der nævnes skøder fra 1487, 1498, 1513, 1528 etc.

Søren Hansens gård lovbudt 2. gang (1. gang er ikke set).

1726 - 13. august:

6/8. Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. 10/9

15:

30/7. Regimentskriveren mod nogle mænd i Trelde for slagsmål. 27/8

15b:

30/7. Poul Hansen af Seest ctr. Hans Hansen den ældre ibidem. 27/8

30/7. Regimentskriveren ctr. Palle, Laurids og Peder Bennedsen fra Egum. - Det er bevist, at de ved pinsegilde første pinsedag i Egum denne sommer har været i klammeri og hårgreb med hinanden, hvorved de dog ingen skade har gjort hinanden. - De har undskyldt sig med, at de ikke har gjort hinanden nogen skade, og at det ifølge lovens pag. 469 art. 17 (3-13-17) tilkom dem selv at anlægge sag. Dog kan de ikke ganske frikendes, men de bør for sådan deres begangne forargelse på en højtidsdag, hvoraf andre kunne tage ondt eksempel og stor ulykke forårsage, betale i mulkt til kongens kasse 4 rdl. - (Jens Nielsen af Egum har vidnet, at festen foregik hos Ebbe Nielsen. Det var deres sædvanlige pinsegilde, og de havde ikke fået andet at drikke end deres sædvanlige gildeøl, der var finansieret ved bøder i korn og penge det foregående år; korn fra dem, der blev opskrevet på viden, og penge for forskellige små forseelser (som ikke at møde til grandestævne). På den måde stillede man hvert år efter 12 skp. byg, der blev samlet hos oldermændene, og 1 daler i penge, som blev brugt til humle. Heraf blev der brygget 2 tønder øl. Hvis bøderne ikke nåede op på en daler, blev der samlet ind. Øllet blev drukket 1. pinsedag om eftermiddagen, efter at den, som var oldermænd, havde givet et måltid mad. Resten af øllet drak man 2. pinsedag. - De tre brødre havde været i Fredericia kirke 1. pinsedag og i alt fald 2 af dem gået offergang).

1726 - 20. august:

Læst forordning af 14/8 om, hvad mønt købmændsregninger og fordringer, som var forfaldne før mønternes reduktion, skal betales med.

1726 - 27. august:

13/8. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 10/9

13/8. Regimentskriveren mod nogle mænd i Trelde for slagsmål. Udsat til 17/9, men set igen

allerede 10/9

Henrik Jepsen af Sønderkov ctr. Anders Hansen i Asbo (Anders Risbøl). 10/9

Peder Tonboe til Hundsholt ctr. Anders Hansen Risbøl, Anders og Hans Ulf samt Iver Eskildsen af Asbo. 10/9

16:

Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan ?, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 3/9

17b:

Hans Sørensen af Almind lovbød for faderen Søren Hansen og hustru Kirsten Simonsdatter 3. gang gården i Møsvrå. Sønnen Oluf Hansen og hustru Anne Nielsdatter begærede skøde.

18:

Skøde efter foranstående lovbydelse. Søren Hansen og hustru har købt gården af Hans Jensen og Jochum Ravn i 1694.

Hans Sørensen af Almind fremlagde afkald til broderen Oluf Sørensen i Møsvrå efter forældrene.

Niels Pedersen, skovfoged af Luttermogel, lod læse obligation fra Oluf Sørensen.

18b:

1726 - 3. september:

Læst kgl. plakat af 20/8 ang. de for København bevilgede 4 species af vin, brændevin, salt og tobak.

Læst plakat om session.

27/8. Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditløf, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 1/10

19:

1726 - 10. september:

19b:

Skovfoged Jacob Nielsen Lund af Trelde angav skovhugst.

13/8. Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. 1/10

Stormskade anmeldt af Mads Christensen i Ris, Jens(?) Christen for faderen Christen Christensen af

Bøgvad og Christen Christensen af Vork.

27/8. Henrik Jepsen af Sønderkov ctr. Anders Hansen i Asbo (Anders Risbøl). 24/9

Kirsten Andersdatter af Refsgård, Søren Christensens enke, anmeldte ildsvåde.

20:

27/8. Peder Tonboe til Hundsholt ctr. Anders Hansen Risbøl, Anders og Hans Ulf samt Iver Eskildsen af Asbo. 1/10

Regimentskriveren ctr. samtlige Store Anst bymænd. 17/9

27/8. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 17/9

Anne sl. Ove Pedersens i Fredericia fremlyste en plag.

27/8. Regimentskriveren mod nogle mænd i Trelde (Peder Pedersens sønner m.fl.) for slagsmål. Udsat til 17/9, men ikke set igen. De anklagede er Peder Pedersen (Peder Ladegaards søn), Niels Pedersen, Peder Jørgensen og Søren Jørgensen af Trelde. De har ved en bryllupsfest været i slagsmål med farveren Christen Madsen af Fredericia. Det var begyndt med, at Peder Jørgensen og farveren gik og gøgledes. Peder Jørgensen havde taget en kande for at drikke farveren til, men denne havde undslået sig. "Enten skal du drikke eller slås med mig", havde førstnævnte sagt. Farveren havde svaret, at han gerne måtte binde hans hånd på ryggen, og så kunne han alligevel klare ham. Så begyndte slagsmålet, der vist i begyndelsen var i spøg.

Jacob Rolf af Praltz tilstod afkald til Jens Christensen i Herslev Højrup for den arv, der tilfaldt hans hustru Mette Pedersdatter efter hendes fader Peder Nielsen i Gammellykke.

1726 - 17. september:

Læst plakat om bortforpagtning af Ribe stifts forstrande.

10/9. Regimentskriveren ctr. samtlige Store Anst bymænd. Udsat til 1/10, men først set igen 15/10

20b:

Løjtnant Abercrone (ved Jens Krog af Oksvig) ctr. Maren Thomasdatter af Rugsted. Hun havde lovet at tjene ham et år for 6 slettedaler og havde fået 10 sk. i fæstepenge. Efter 8 dage ville hun hjem at hente sit tøj, men kom ikke tilbage. - Hendes broder Søren Thomasen erklærer på hendes vegne, at hun ikke vil tilbage, men hellere tilfredsstille ham med penge for sin forseelse. - Løjtnanten erklærer ikke at ville tvinge nogen i sin tjeneste, så hun må være fri og frank for hans præention. Sagen frafaldet.

Søren Madsen af Viuf ctr. skoleholder Jørgen Ibsen Prip ibidem. Han fører vidner på, at Jørgen Prip en dag er kommet ind til Søren Madsens gård og har kaldt hans kone Maren (Sørens datter?) ud til døren, hvor han har skældt hende ud for enten heks eller troldkone og lovet hende en ulykke. Det

ene vidne forsøger Prip at afvise med, at hun er et svagt menneske, som mere må leve af godtfolks almisse end af eget arbejde, og at hun er et besovet kvindfolk. Det andet vidne vil han have underkendt, fordi hun er i tjeneste hos sagsøgeren. Han forsøger at lade, som om ordene har været udtalt i spøg, og tilbyder dernæst sin benægtelses ed. Slutteligt skyder han sig ind under sit gejstlige forum. (se 5/11)

21:

Præsten Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. 2 Vestervig beboere for tiendeafgift. 1/10

10/9. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 8/10

Sr. Schach N. af Ørsted i Oksenvad sogn efterlyser en hest.

Poul Hansen Felding i Store Anst lovbød sin gård 1. gang.

Læst obligation fra Oluf Sørensen af Møsvrå til søstrene Anne og Elsebeth Sørensdatter, hvem han har lovet hver 50 slettedaler i forbindelse med, at han har overtaget forældrene Søren Hansen og Kirsten Simonsdatters gård.

21b:

1726 - 24. september:

10/9. Henrik Jepsen af Sønderskov ctr. Anders Hansen i Asbo (Anders Risbøl). 1/10

Regimentskriveren ctr. mølleren Daniel N. i Vingsted mølle. 1/10

Regimentskriveren ctr. Jep Jørgensen af Ågård. 8/10

22:

Anders Hansen Ravn af Lejrskov lovbød sin gård 1. gang.

1726 - 1. oktober:

17/9. Præsten Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. (Hans Pedersen og Peder Poulsen samt) Samuel Eliassen Biener af Vestervig i Vorbasse sogn for tiendeafgift. 15/10

24/9. Regimentskriveren for Peder Thomsen af Ødsted ctr. mølleren Daniel Revent (?) i Vingsted mølle. - Synsforretning afhjemles. Der er ikke sket nogen skade på kronens jord, siden bonden er vel aflagt med de skæpper tør rug, som mølleren vil levere inden 8 dage. Hvis ikke han gør det, fortsætter sagen 8/10. Ellers frafaldes den.

10/9. Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. Udsat til 12/11, men dommen forekommer 5/11

22b:

3/9. Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditløf, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 15/10

24/9. Henrik Jepsen af Sønderskov ctr. Anders Hansen i Asbo (Anders Risbøl). 29/10

10/9. Peder Tonboe til Hundsholt ctr. Anders Hansen Risbøl, Anders og Hans Ulf samt Iver Eskildsen af Asbo. 29/10

Anders Hansen Ravn af Lejrskov lovbød sin gård 2. gang.

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Læst amtmandens proklama om skifte efter ridtmester Rode i Starup.

Poul Hansen Felding af Store Anst lovbød sin påboende gård 3. gang. Hans Laursen af Roved begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse fra Poul Hansen Felding og hustru Maren Grauersdatter. Der er fragået en otting, som Hans Pedersen i Glibstrup har købt.

23:

Hans Laursen af Store Anst tilkendegav gæld på 100 slettedaler til Poul Hansen Felding.

1726 - 8. oktober:

Amtsforvalter Folsach for Iver Eskilsen ctr. Anders Hansen og Anders Bertelsen af Asbo. 22/10

24:

Jægermester Hans Bachman ctr. Hans Baltzer. 22/10

Anders Hansen Ravn af Lejrskov lovbød sin gård 3. gang. Jep Buk af Nagbøl og hustru Lene Andersdatter begærede skøde.

24b:

Skøde fra Anders Hansen Ravn og hustru Else Nielsdatter(?) til deres svigersøn Jep Buk.

25:

17/9. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 15/10

24/9. Regimentskriveren ctr. Jep Jørgensen af Ågård. Udsat til 22/10, men ikke set igen. - Peder Henriksen og Jens Nielsen af Ågård havde den 13/9 været med amtmandens tjener Anders Eliassen inde hos Jep Jørgensens, hvor Anders Eliassen bad konen om brændevin for en skilling. Det fik han, hvorefter han gav sig til at søge efter brændevinsredskaber. De redskaber, som han fandt, forseglede han og satte i Jep Jørgensens kakkellovnsstue, hvor de kunne stå i fred. Til konen sagde han, at hun

godt kunne blive ved med at klare af, så ville han vente i byen så længe, hvortil hun svarede, "Nej, dersom Fanden tager hesten, så må han tage grimen med". Vidnerne havde ikke smagt på vædsken i kedlen, så de vidste ikke med sikkerhed, om det var brændevin.

Søren Nielsen af Vorbasse Nebel efterlyst.

1726 - 15. oktober:

Læst plakate af 24/9 fra rentekammerkollegiet om forhøjelse af tolden på blå ... farve.

Læst plakate af 8/10 fra Rentekammeret ang. betaling af udenlandske varer med den reducerede mønt.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

8/10. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 29/10

1/10. Præsten Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. (Hans Pedersen og Peder Poulsen samt) Samuel Eliassen Biener af Vestervig i Vorbasse sogn for tiendeafgift. 29/10

17/9. Regimentskriveren ctr. samtlige Store Anst bymænd. Udsat til 22/10 i forventning om mindelig afgørelse. Ikke set igen.

1/10. Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditløf, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 29/10

Søren Nielsen af Vorbasse Nebel efterlyst 2. gang.

Bertel Nielsen i Vejle efterlyste en hest.

Niels Knudsen af Nr. Bjert fremlagde arveafkald for sin trolovede Anna Jensdatter til hendes formynder Hans Jørgensen i Stallerup.

1726 - 22. oktober:

Postmester Gert Wulf i Vejle ctr. Niels Jørgensen af Mørkholt for landgilderestance til mad. Sophie Jeremiasdatter Wulf. Han tilstår sin gæld på 50 rdl. 4 mk. 4 sk., som han gerne vil afbetale efterhånden. Der afsiges straks dom: Han skal betale sin gæld.

25b:

8/10. Dom: Jægermester Hans Bachman ctr. Hans Baltzer, aftakket rytter i Håstrup. - Der er hos ham fundet 5 skp. agern, som han tilstår at have samlet i skoven tid efter anden. Han skal efter lovens 6-17-30 betale tre lod sølv i mulkt til kongen, som ejer krontjenernes skov og har herligheden til selvejernes.

Ridefoged Jens Nielsen ved Estrupgård efterlyste 3. gang Søren Nielsen af Vorbasse Nebel, som er

rømt fra sit fæstested og har forladt hustru og børn.

8/10. Amtsforvalter Folsach for Iver Eskilsen ctr. Anders Hansen og Anders Bertelsen af Asbo (Anders Risbøl og Anders Ulf). Udsat til 4/11, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om, at de anklagede skulle have ladet en bygager opæde og nedtræde. Der har også været lidt voldsomhed i Anders Risbøls hus.

1726 - 29. oktober:

Læst plakate af 16/10 ang. udførsel af kornvarer til fyrstendømmet Slesvig.

1/10. Peder Tonboe til Hundsholt ctr. Anders Hansen Risbøl, Anders og Hans Ulf samt Iver Eskildsen af Asbo. 10/12

15/10. Præsten Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. (Hans Pedersen og Peder Poulsen samt) Samuel Eliassen Biener af Vestervig i Vorbasse sogn for tiendeafgift. 10/12

15/10. Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditløf, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 12/11

Jægermester Bachman har indstævnet samtlige beboere i Hvolbøl og Amnitsbøl samt Jens Sørensen af Rugsted for at vidne om et stk. vildt, som er fundet dødt. Ingen vidste noget. Tingsvidne.

26:

1/10. Dom: Henrik Jepsen af Sønderskov ctr. Anders Hansen i Asbo (Anders Risbøl). Henrik Jepsen har søgt Anders Risbøl for 8 rdl. arvemidler, der skal indestå hos ham siden 1720. Risbøl har ikke gjort noget for at modbevise kravet. Han skal betale.

15/10. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 19/11 **1726 - 5. november:**

Læst regimentskriverens proklama af 4/11 om skifte efter Barbara Pedersdatter, Søren Skyttes afdøde hustru af Trelde (se næste side).

Vidneførelse ang. genopførelse af brandlidtes ejendom. 12/11

26b:

(Se 17/9). Søren Madsen af Viuf ctr. privilegeret skoleholder Jørgen Ibsen Prip ibidem. Jørgen Prip tilkendegiver forlig. Han mener ikke selv, at hans udsagn til Søren Madsens kone har været helt sådan, som vidnerne har sagt. Men hvis han har sagt noget sådant, så er det sket i overilelse.

1/10. Dom: Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter ibidem. - Endskønt Else Laursdatter vel har bevist ved sin moder, søster, svogerskab og andre det, som gør Jens Follerup meget mistænkelig for legemlig omgængelse med Else Laursdatter og faderskab til hendes sidste foster, og ligeså til det første, som hun ikke har udlagt ham for, så kan alligevel intet reflekteres på

de nævnte vidner, da det ville stride imod lovens 1-13-16 (moder, søster m.m.), og de øvrige vidner har kun vidnet om noget, som er sagt uden tilståelse fra Jens Follerups side, at han skulle kunne være barnefader. Desuden har han straks indstævnet hende for at aflægge benægelses ed. - Altså bør det være Jens Follerup tilladt efter hans tilbud iflg. lovens 6-13-5 at værges sig med sin ed, om han drister sig derved. Dog at han derforinden lovligt påny lader hende stævne, siden stævneålet af 16/7 er over fatalia. - (Inden retssagen har parterne været indstævnet for amtmanden, hvor bl.a. Jørgen Torndal har sagt, at Jens Follerup havde tilbudt Else penge for ikke at udlægge ham. Det bekræfter han senere i retten. Han er morbror til Else. Andre har hørt noget lignende, samt hørt ham sige, at han aldrig ville forlade Else. Kirsten Lauridsdatter, der er hendes halvsøster, har vidnet i retten, at hun somme tider ikke kunne komme i seng, fordi Jens Follerup lå der. Han har svoret på, at han ville ægte Else, når hans kone døde, og tilbudt penge for ikke at udlægge ham. Sidste vinter kom han til Kirsten med noget hvidt pulver i et stykke papir. Det skulle Else spise på noget smørrebrød, så ville hendes foster blive fordrevet. Kirsten havde svaret, at det var for sent, fordi hun allerede var halvgående, men Jens Follerup havde hævdet, at det kunne alligevel fordrives. Kirsten havde taget pulveret med i retten, men det blev afvist, da det ikke var nævnt i stævningen. Elses mor er Sidsel Hansdatter, der også bl.a. fortæller om, at Jens Follerup har ligget med hende, og at han har lovet at vedkende sig børnene. - Disse vidner er altså familiemedlemmer. Jens Nielsen Follerup har nogle gange tilbudt sin ed på, at deres vidnesudsagn var løgn, har iøvrigt betegnet Else som en hore og har undertiden fremhævet, at det var vigtigt for ham at få sagen afsluttet hurtigt, fordi han ikke kunne komme til alters, så længe sagen stod på). (Se 24/12)

(Se forrige side). Ordlyden af regimentskriverens proklama om skifte efter Barbara Pedersdatter i Trelde. Hendes mand, Søren Jørgensen Skytte, har giftet sig igen uden først ved skifte at have gjort op med kreditorer og arvinger.

27:

1726 - 12. november:

5/11. Vidneførsel ang. brandlidtes ejendom. 19/11

29/10. Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditløf, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. 24/12

Tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jens Poulsen af Erritsø. 26/11

27b:

Niels Pedersen i Viuf skovhus angav skovhugst.

Læst et dokument om forlig mellem Børkop bymænd og møller om græsningsret. Først amtmandens befaling til 4 sognefogeder (Jens Jensen i Kongsted Torp, Morten Dahl i Andkær, Stephen Jørgensen i Gårslev og Hans Gade i Bredstrup) om at syne og taxere. Dernæst en erklæring fra bymændene og mølleren om deres forlig. Sognefogederne har underskrevet til vitterlighed (Navnet Mogens Sørensen forekommer i stedet for Hans Gade). Forliget er konfirmeret ved ryttersessionen den 27/9-1723.

1726 - 19. november:

12/11. Vidneførsel ang. brandlidtes ejendom. Regimentskriveren har stævnet nogle bønder, som har haft frihed og bygningshjælp efter ildsvåde. De fører vidner på bygningernes genopførelse. Det drejer sig om: Niels Hansen af Herslev Højrup, Hans Hansens enke og søn Jens Hansen i Store Anst, Jens Pedersen i Gelballe, Niels Hansens eftermand Peder Christensen, Peder Nielsen af Møsvrå, Niels Pedersen af Børup samt Peder Sørensen, Hans Hansen og Anders Jensen af Hafdrup. Tingsvidne.

29/10. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. 3/12

Christen Jensen af Vesterby fremlyste en hoppe.

28:

Skovrider Jacob Rover lod læse obligation fra Hans Pedersen i Glibstrup for lån til skatter og gårdens vedligeholdelse. Tilførslen er senere overstreget med notat om indfrielse.

Søren Kyed i Starup efterlyste en plag.

1726 - 26. november:

Læst forordning af 8/11 om, at den, som køber eller sælger en kirke, inden en måned efter handelen skal indberette den til Danske Kancelli og til stedets biskop.

Læst forordning af 15/11 om kornskatten for 1727.

12/11. Tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jens Poulsen af Erritsø. 3/12

Hans Ottesen af Skærbæk ctr. Jens Thomsen ibidem. 10/12

1726 - 3. december:

Læst plakat med forbud mod udførsel af de reducerede 12 skilling-stykker.

26/11. Dom: Tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jens Poulsen af Erritsø. - Ifølge en dom af 9/10 ved Fredericia byting har Jens Poulsen tilstået at have ladet sig overtale af Jørgen Rørup til at opkøre to læs gods fra stranden i den tro, at hans fartøj var læk. Godset hentede han ved Fudam vest for Snoghøj, hvor han af to ubekendte karle modtog ti forseglede sække, som han indsatte i sin stald uden at skjule dem og uden at have mistanke om toldsvig, før end tolderne af Fredericia dagen efter kom og tog sækkene. Han dømmes til at gøre sin ed på, at han var uvidende om toldsvig, men kun mente at hjælpe skibbruden mand ifølge forordningen af 21/3-1715, samt at han ikke kendte de to mænd, der var ved båden. Hvis ikke han tør trøste sig til en sådan ed, skal han dømmes som medvider og medhjælper til toldsvig og betale 200 rdl. i straf, andre til eksempel og afsky. Hvis han ikke kan betale, skal han i så fald arbejde ved skubkærren i Fredericia i 20 måneder. Og siden han ikke straks gav øvrigheden eller tolderne denne handling til kende efter forordningen af 21/3-1705, så bør han betale sagsomkostningerne.

28b:

19/11. Poul Hansen af Seest ctr. faderen Hans Hansen den ældre ibidem. - Forlig. Sagen har drejet sig om 13 års renter af en kapital på 100 rdl., som tilfaldt Hans Bertelsen, Poul Hansens stedsøn, efter hans mor. Nu erklærer Poul Hansen, at hans fader har tilfredsstillet ham med betaling, og Hans Hansen erklærer, at Poul Hansen har opfostret sin søn forsvarligt. Hvad de i løbet af retssagen har sagt imod hinanden, tilbagekaldes.

1726 - 10. december:

29/10. Dom: Peder Tonboe til Hundsholt ctr. Anders Hansen Risbøl, Anders og Hans Ulf samt Iver Eskildsen af Asbo. - Disse har vel ved deres fæstebreve af 1724 og 1725 bevist at være tilfæstet noget af kongens forbeholdne i lang tid værende øde gods, hvorefter Hans Ulf og Anders Risbøl skal nyde frihed i 12 år for alt, hvad navn det have kunne, og Andersen Bertelsen Ulf og Iver Eskildsen for alle skatter og påbud, hvad navn de have kan; og de mener, at de både efter disse fæstebreve og efter forordningen af 20/5-1723 skal friholdes for tiende til kirkens ejere. Men som hverken loven eller forordningen betager præst eller kirkeejer deres tiende af hvad kornvarer, som avles på det med frihed bortfæstede gods, så bør de sagsøgte give tiende til mr. Tonboe for alt det korn, de har avlet på den øde fæstejord, og det så oprigtigt og tilforladeligt, så de kunne bestyrke det med ed, om sagsøgeren ikke anderledes vil lade sig nøje med deres angivelse. Hvis tienden ikke skulle kunne erholdes i kærven dette år, så betaler de med penge efter vurdering af fire uvildige mænd, som så vil blive udmeldt af retten. Og da de sagsøgte kun har tilbageholdt tienden i den tro, at forordning og fæstebrev fritog dem derfor, så modereres deres sagsomkostninger til 4 slettedaler.

29/10. Dom: Præsten Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. (Hans Pedersen og Peder Poulsen samt) Samuel Eliassen Biener af Vestervig i Vorbasse sogn for tiendeafgift. Biener har ikke givet tiende af sin avl, siden han kom til Vestervig at bo, og mener, at forordningen af 26/4-1723 befrier ham herfor som den, der har antaget et øde sted i heden at opbygge; han påstår til forskel fra de to andre, der er kommet til enighed med præsten, at blive frikendt. Men forordningen nævner kun frihed fra alle kongelige skatter og kontributioner og ikke for præstens tiende. Derfor bør Samuel Eliassen Biener give præsten tiende af al den kornavl, han har haft på jorden, siden han kom til Vestervig, og det så retfærdigt som han med sin ed trøster sig til at bekræfte, ifald sognepræsten ikke med hans angivelse vil være fornøjet.

Provst Peder Storm af Egtved ctr. Niels Jensen af Rugsted for skovhugst. (se fol. 29b) 24/12

29:

Organist Johan Jochum Mejer af Vejle ctr. trompeter Niels Eriksen af Højen. 24/12

Adam Levin af Sønder Bjert (ved Søren Birk af Viuf) ctr. Niels Hansen Bjerg af Skærbæk for gæld. 7/1

Jacob Pedersen i Hygum og Jacob Jensen Buch i Skoldborg (v. Jens Krog af Oksvig) ctr. Anthoni Jacobsen Buk i Nagbøl for gæld. 24/12

Regimentskriveren ctr. Søren Larsen af Kongsted for gæld. Udsat til 24/12, men først set igen 7/1

Christen Svendsen af Nørre Bjert ctr. Mads Andersen ibidem for gæld. 24/12

29b:

26/11. Hans Ottesen af Skærbæk ctr. Jens Thomsen ibidem for injurier. Forlig.

(Se fol. 28b). Provst Peder Storms stævning af sin mensalbonde Niels Jensen, på hvis grund to esketræer er blevet fældet.

1726 - 17. december:

Barbara Nielsdatter af Fredericia ctr. Maria Pedersdatter m.fl. af Oddersted. Udsat til 7/1, men ikke set igen.

Jens Sørensen af Egum lod læse obligation fra Hans Hansen i Egeskov, som nu agter at bebo Søren Nielsens gård i Egum på den betingelse, at han ægter Søren Nielsens datter Maren Sørensdatter. Jens Sørensen, som er hendes broder, skal have 70 slettedaler, som er hans fulde medgift.

Anders Bertelsen Ulf af Asbo lod læse obligation fra Dynes Graversen af Store Anst på 106 slettedaler.

30:

Jens Damgaard i Kolding lod læse obligation på 99 rdl. fra Ulrich Selmer, sognepræst for Eltang og Vilstrup menigheder, med pant i hans påboende præstegårdsbygning i Stenderup.

1726 - 24. december:

Læst forordning af 10/12 om ophævelse af handel med Hamburg og forbud mod indførsel af hamburgsk mønt.

12/11. Dom: Regimentskriveren ctr. Otto Ottosen og Johan Ditlev, skytter hos hofjægermester Bielche, for vold mod dragonen Poul Hansen af Bølling. De har angrebet ham på landevejen over Rådvad, da han kom kørende med et læs træ (sørre eller forfumet træ), og har villet tvinge ham til at køre til Bramdrup med det i stedet for til Kolding, som han frivilligt ville have fulgt dem til. Da han vægrede sig, tog Otto Ottosen hans pisk og slog ham i hovedet med den store ende, og Johan Ditlev trak sin hirschfænger og svang den over dragonen, så han blev skamferet i sin ene hånd. - Da altså dragonen (hvis fader er selvejerbonde) havde mere ret til at begære skytterne at følge med til Kolding, hvor både amtmanden og anden øvrighed var til stede, som kunne have talt parterne til rette, end skytterne havde til at tvinge ham til Bramdrup, især da det af skovforordningen af 21/10 1710 fremgår, at bonden og andre ikke må tvinges, overfaldes eller pantes med deres læs på torve eller landevej, og da de, som vil håndhæve loven, også må kende den, så kendes for ret, at Otto Ottosen skal betale i bøde efter lovens 6-7-8 for de slag, han gav dragonen oven i hans hoved med svøbeskaffet, tre seks lods sølv, og Johan Ditlev, som ikke var beføjet til at trække sin hirschfænger andre til skade, skal bøde efter lovens 6-7-3 tre tre lod sølv plus efter 6-7-6 halvt så meget til. Af disse bøder tilkommer der kongen de to trediedele og den forurettede een trediedel. Desuden skal Johan Ditlev betale dragonen for svie 3 og for bartskærerløn 6 rdl. - Hvad angår en protest fra

jægermester Bachman, så er det op til ryttersessionen, om den vil sætte enten dragonen eller hans fader i nogen told (?) for træet.

Jens Damgaard begærede dommen beskrevet og lovede inden årets udgang at skaffe papir til diverse dokumenter i sagen.

10/12. Christen Svendsen af Nørre Bjert ctr. Mads Andersen ibidem for gæld. 7/1

30b:

10/12. Organist Johan Jochum Mejer af Vejle ctr. trompeter Niels Eriksen af Højen. 4/2

(Se 5/11). Jens Nielsen Follerup af Højen ctr. Else Laursdatter. Han aflagde ed på, at han ikke er hendes barnefader.

Jens Rasmussen Viborg af Nyborg har stævnet sin hustru Kirsten Albertsdatter i Borlev for at føre vidner på, at hun har nægtet ham sin ægteskabelige pligt. De blev gift for 12 år siden. Tingsvidne.

31:

10/12. Provst Peder Storm af Egtved ctr. Niels Jensen af Rugsted for sko vhuget. Udsat til 7/1, men ikke set igen. (se dog 4/3-1727)

10/12. Jacob Pedersen i Hygum og Jacob Jensen Buch i Skoldborg (Skodborg?) ctr. Anthoni Jacobsen Buk i Nagbøl for gæld. Udsat til 28/1, men ikke set igen.

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf angav skovhugst.

1727

31:

1727 - 7. januar:

I Den Hellige Trefoldigheds Navn Begyndes at Skrive og Holde Ting I dette nye aar Anno 1727 den 7. Januar. Hvortil Indfandt sig Birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding og Birkeskriveren Just Lund af Viuf med Tingmænd: Michel Schnegel, Mads Hansen, Mogens Jensen og Theit Pedersen af Viuf, Michel Damsgaard, Søren Mogensen og Hans Madsen af Fredsted og Oluf Sørensen af Møsvrå.

10/12. Adam Levin af Sønder Bjert (ved Søren Birk af Viuf) ctr. Niels Hansen Bjerg af Skærbæk for gæld. 21/1 (22/1)

10/12. Regimentskriveren ctr. Søren Larsen af Kongsted for gæld. 21/1

Hans Griesen af Trelde fremlyste 2 kvier.

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

24/12. Dom: Christen Svendsen af Nørre Bjert på sin formands stervbos vegne ctr. Mads Andersen ibidem for gæld. - Mads Andersen har udstedt en obligation til sl. Hans Kyed i Bjert og desuden fået et lån på nogle sølvknapper. Han skylder endnu 50 slettedaler og 2 års renter. Dem skal han betale.

31b:

Jens Jensen af Kongsted Torp lod læse obligation fra Niels Pedersen, sognefoged i Børup, på 157 slettedaler for varer og penge. Hans svoger Frederik Bredahl på Holmegård og sognefoged Hans Jensen i Taulov er vitterlighedsvidner.

1727 - 14. januar:

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge og okse- og flæskeskat for 1727.

Læst plakat om at omslagsterminen den 2/4 i Jylland udsættes til efter påske, den 18/4.

Læst plakat fra kammerkollegiet om, at kongen har besluttet at lade forhandle noget af sit gamle forbeholdne ryttergods på Sjælland.

1727 - 21. januar:

Læst konditioner, hvorefter kongens gamle ryttergods på Sjælland bortauktioneres.

Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen. 12/2

33:

7/1. Regimentskriver Hachsen ctr. Søren Larsen af Kongsted for gæld. 28/1

Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Smed og hustru ibidem. Da klokken nærmer sig 10 om natten, udsættes sagen til imorgen.

33b:

1727 - 22. januar:

Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Smed og hustru ibidem. 4/2

36b:

Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Hans Hansen Lund og hustru ibidem for gæld. 4/2 (5/2)

7/1

7/1. Adam Levin af Sønder Bjert (ved Søren Birk af Viuf) ctr. Niels Hansen Bjerg af Skærbæk for

gæld. 28/1

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle lod læse afkald fra Jens Andersen Boerlof på vegne af dennes hustru Marie Jensdatter, som Jep Nielsen Bredstrup er formynder for.

37:

Iver Jensen af Bindeballe lod læse obligation på 80 slettedaler for varekøb fra Michel Vedstesen af Stenderup.

1727 - 28. januar:

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

22/1. Dom: Adam Levin af Sønder Bjert (ved Søren Birk af Viuf) ctr. Niels Hansen Bjerg af Skærbæk for gæld. - Niels Hansen Bjerg har selv tilstået at være skyldig til Peder Jensen i Oddersted 10 rdl. iflg. en revers. Denne er ved sekvestrationen i Peder Jensens bo ved retssagen mod hans hustru Regina faldet i Adam Levins hænder. Regina blev ved dom af 30/10-1725 dømt til at betale Adam Levin 20 rdl. Niels Bjerg skal betale de 10 rdl.

21/1. Dom: Regimentskriver Hachsen ctr. Søren Larsen af Kongsted for gæld. - Søren Larsen har udstedt en veksle in blanco til Søren Hachsen på 12 rdl. og har ikke kunnet bevise at have betalt af derpå. Han skal betale.

Anne Laursdatter af Store Anst ctr. Hans Poulsen og hustru ibidem for gæld. 18/2

37b:

Børkop mølles beboere fremviste en dom af 10/11-1722 om møllevand med påtegning om forlig med Brøndsted mølles beboere.

1727 - 4. februar:

Regimentskrivaren ctr. arresterede Ole Ebbesen af Håstrup. 18/2

21/1 (22/1). Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 5/2

41:

Øvrige sager udsat til imorgen kl. 9.

1727 - 5. februar:

4/2. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 4/3

43b:

21/1. Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Hans Hansen Lund og hustru ibidem for gæld. 18/2

44:

Tilsyneladende samme sag. 18/2

24/12. Dom: Organist Johan Jochum Mejer af Vejle ctr. trompeter Niels Eriksen af Højen. - Vel er organist Johan Jochum Mejer i Vejle af det Danske Kancelli den 30/11-1712 bestalliget, at han såvel som de to andre instrumentalister, Christen Madsen Krog og Oluf Poulsen ibidem med sine musikinstrumenter må gøre opvartning der i byen og to mil deromkring på landet til bryllupper, barsler og andre værtskaber, hos hvem det kunne behøve og begære, så vidt det ej strider mod andres givne privilegier, som siden den 9/12-1715 af sl. stiftamtmand von Calmeier efter kongens befaling af 12/10 forhen er repartieret, udi hvilke sogne omkring Vejle det skulle være, foruden og af kongens den 24/12-1723 på Oluf Poulsens klage over gjorte indpas i det meddelte privilegium af en og anden og især af trompeter Niels Eriksen, befalet den sl. stiftsbefalingsherre, at han skulle maintainere dem ved sit privilegium, som derpå havde kongens egenhændige udstedte benådning, der og i dessen følge den 12/1-1724 har gjort sin forretning til indpas' afskaffelse, af hvilket organisten mener, Niels Eriksen ikke har ret i hans distrikt at opvarte; men som Niels Eriksen derimod har indlagt kongens beneficium fra krigskancelliet under det kongelige segl dateret 1/11-1720, som tillader ham at måtte opvarte med sin trompet og anden egenhændig musik i Koldinghus amt til sit brøds søgning, uden nogens påtale, i hvilken profession øvrigheden skal se ham at håndhæve på bedste måde; Altså ses ikke, at bemeldte aftakkede trompeter Niels Eriksen kan formenes opvartning i Koldinghus amt hos alle dem, som med hans egne hænders arbejde til noget værtskab vil være fornøjet, og organistens påstand således at være frafalden, som tilkommer og bør nyde de opvartninger hos dem, det af ham måtte forlange og begære efter hans bestallings indhold. Hvorefter trompeteren da bør sig entholde og ej i hans opvartninger at indtrænge.

Læst tre afkald: 1) Til Christen Eriksen og hustru Else Madsdatter i Seest fra svigersønnen Hans Hansen Bull på vegne af dennes hustru Anna Christensdatter; de har indløst kravene i den gård, som sl. Iver Bul i Eltang beboede. 2) Til samme fra svigersønnen Hans Madsen af Seest og hustru Else Christensdatter. 3) Til Christen Eriksen fra Hans Poulsen af Tiufkær. Christen Eriksen har på vegne af sin fader Erik Christensen udbetalt ham hans arv efter hans fader Poul Christensen.

44b:

1727 - 12. februar:

Læst plakat om vårsession.

21/1. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen (og Johanne Clausdatter). Udsat til imorgen.

46:

1727 - 13. februar:

12/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen (og Johanne Clausdatter). 11/3

47b:

Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup ctr. Hans Buch i Skærup. 25/2

Læst obligation fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde til hans broder sl. Jørgen Jørgensens efterladte søn Søren Jørgensen på dennes fædrende arv, som Søren Jørgensen Skytte har fået udleveret som formynder.

48:

Hans Greisen af Trelde fremlyste en kvie 3. gang.

1727 - 18. februar:

4/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Ole Ebbesen af Håstrup. 4/3

49:

Lauge Hansen af Stovstrup ctr. Birthe Christensdatter af Erritsø for injurier. Forlig.

Amtsforvalter Thomas Folsach af Kolding ctr. major von Redder og løjtnant Grosman. - Den 11/12 kom en del vogne fra strøgødset i Brande sogn og andre steder kørende med skattehavre til Kolding torv. Man var begyndt at bære kornet op på amtshusets loft fra de forreste vogne. Major Redder kom og tog en prøve fra en af vognene, og lidt efter kom han tilbage og satte en rytter til at spærre vejen for dem, der bar korn op. Det kom så op på slottet. Et af vidnerne var Peder Andersen af Fitting i Vorbasse sogn. Han var inde på amtshuset og hørte amtsforvalteren råbe ud af vinduet til officererne: "Vil I tage det med magt; ellers får I det ikke". Tingsvidne.

49b:

Jens Poulsen af Erritsø ctr. tolder Jacob Lund i Fredericia. Han aflægger sin ed ifølge dom af 3/12.

Læst plakat af 6/2 ang. toldsvig med oksetolden.

28/1. Anne Laursdatter af Store Anst ctr. Hans Poulsen og hustru ibidem for gæld. 25/2

5/2. Hans Nielsen Ougesen af Trelde hans to sager opsat til 25/2, for at retten kan erfare, om sagerne er blevet forligt. De var blevet rejst mod Hans Hansen Lund ibidem og hustru for gæld.

1727 - 25. februar:

13/2. Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup ctr. Hans Buch i Skærup. 18/3

50:

18/2. Dom: Anne Laursdatter af Store Anst ctr. Hans Poulsen og hustru ibidem for gæld. - De har lånt 4 rdl. 2 mk. 1 sk. af hende. Dem skal de betale.

Hans Jensen Gade af Egeskov lod læse obligation fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde.

Mette Jacobsdatter i Seest m.fl. lovbød gård 1. gang.

1727 - 4. marts:

Læst forordning af 21/2, at forordningen om ophævelse af handel med Hamburg strikte skal holdes.

Læst patent af 20/2 om, at det skal have sin forbliven ved ophævelsen af handelen med Hamburg.

Læst rentekammerets plakat af 24/2 om toldfri indførsel af fremmede kornvarer.

18/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Ole Ebbesen af Håstrup. 18/3

50b:

(Se 24/12). Provst Peder Storm af Egtved ctr. Niels Jensen af Rugsted for skovhugst. - Et vidne er afgået ved døden. Provsten begærer tingsvidne.

Læst obligation fra Anthonius Jacobsen Buch i Nagbøl på 340 rdl. til Nis Marcussen i Bønstrup og Jacob Bartramsen i Lejrskov med pant i gården, der ellers kun er pantsat til hans broder studiosus Jacob Jacobsen Buch. Anthoni Buch har bedt regimentskriver Jens Kasbjerg og husfoged Hans Svendsen om at underskrive som vitterlighedsvidner; men sidstnævnte har undslået sig, hvorfor Jens Damgaard har underskrevet i hans sted.

Anthoni Jacobsen Buch lod udslette en obligation til Jens Jepsen Buch.

Samme lod udslette en obligation til Jens Damgaard i Kolding.

51:

Erklæring fra Karen Jensdatter af Bønballe mølle eller Smidstrup mølle om, at hun med bifald fra alle sine venner og sin tiltagne lavværge Lauritz Madsen, sognefoged i Håstrup har indgået forlig med Morten Iversen Koed af Håstrup, som efter tamperretsdom i Ribe den 8/6-1718 har været forpligtet til at indgå ægteskab med hende efter at have besvangret hende. Han har givet hende erstatning og må så i alle måder være fri for hende og indlade sig i ægteskab med hvem han lyster.

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Gården i Seest lovbudt 2. gang.

5/2. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 26/3

1727 - 11. marts:

13/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen (og Johanne Clausdatter). 18/3

Søren Knudsen i Vrå lovbød noget jord på Lejrskov mark 1. gang.

Erik Christensen af Seest lod læse afkald til sig og sin svigermoder Mette Jacobsdatter fra: 1) Oluf Tøgersen i Bjert for hustruen Mette Hansdatters søsterlod efter hendes fader Hans Horskær og moder Mette Jacobsdatter. 2) Oluf Madsen i Seest for hustruen Anna Hansdatter. 3) Hans Andersen Ravn i Skanderup for hustruen Else Hansdatter.

Oluf Madsen af Seest som lavværge for sl. Hans Horskiærs hustru Mette Jacobsdatter og på vegne af sin egen hustru Anna Hansdatter, Oluf Tøgersen i Bjert på vegne af Mette Hansdatter og Hans Ravn på vegne af sin hustru Else Hansdatter lovbed 3. gang den gård, som sl. Hans Horskjær har beboet med sin hustru Mette Jacobsdatter, samt en enghave. Erik Christensen af Seest og forhåbende fæstemø Karen Hansdatter, som er Hans Horskjærs datter, begærede skøde.

51b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Aftægtskontrakt mellem Mette Jacobsdatter i Seest og svigersønnen Erik Christensen og datteren Karen Hansdatter.

52:

1727 - 18. marts:

Læst plakat af 28/2 om, at restancer til kirken ligesom de kongelige kontributioner skal inddrives ved exekution.

4/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Ole Ebbesen af Håstrup. - Dom ved birkedommeren og meddomsmændene: Mogens Rasmussen og Jens Andersen af Viuf, Hans Simonsen af Lilballe, Mads Bek af Eltang, Jacob Pedersen Haar og Søren Kyed af Starup, Hans Hansen Bul i Eltang og Jens Simonsen af Dons: Det er bevist, at Oluf Ebbesen Bels har levet i et uforligeligt ægteskab med sin gamle hustru Else Poulsdatter. Denne er set rørig og frisk om aftenen den 23/1, som hun om morgenen den 24/1 fandtes død i sin seng. Man har hørt skrig fra hende om natten, sidste gang var det, ligesom hun ikke kunne skrike igennem. Ved synsforretningen er der bl.a. fundet tegn på, at hun kunne være kvalt med en strikke. Oluf Ebbesen var straks blevet arresteret for gerningen, men kom i begyndelsen med forskellige ustadige forklaringer, indtil han den 5/2 på Koldinghus forklarede, at han havde kvalt sin hustru med en gammel, skiden klud, som hun havde om halsen. Da hun var død, havde han lagt hende på sengen med tøjet på og tørret blodet af hendes ansigt, inden han gik ud. - Thi bør Oluf Ebbesen Bels andre til afsky og eksempel som en grov morder at straffes efter forordningen af 16/10-1697: Først knibes han af skarpretteren uden for huset, hvor gerningen er gjort, med gloende tænger, siden 3 gange mellem gerningsstedet og retterstedet, og allersidst een gang på retterstedet. Dernæst afhugges først hans højre hånd og siden hans hoved, begge dele med en økse. Derefter lægges kroppen af natmandens folk på en stejle, og hovedet fæstes tillige med hånden på en stage oven over legemet. Skarpretteren skal have sin betaling efter taksten. - (Karen Nielsdatter, der er i tjeneste hos Oluf Ebbesen, havde hørt skrig om natten og igen om morgenen. Oluf Ebbesen var kommet ud, havde tændt sin pibe og bedt hendes datter om senere at spænde hestene for vognen og komme ud i skoven, hun kunne få Else til at hjælpe. Da datteren så var gået ind til Else, fandt hun hende liggende på sengen. Mor og datter gik ud til Oluf Ebbesen i

skoven med den besked, at hun var enten dånet eller død. "Da er jeg meget vanheldig eller ulykkelig. Jeg har mistet mit sosvin og min hest, og nu min kone!", havde han sagt. Han havde bedt Karen om at hente nogle koner for at lægge hende på strå, men det havde hun nægtet. Hun mente, at Else var ca. 80 år gammel).

Regimentskriveren ctr. skarpretteren Augustinus Flug og hustru Katrine Seilers samt Poul Tuesen og Rasmus Henningsen Slagter i Fredericia. De konfronteres med arrestanterne Jens Pedersen og Johanne Clausdatter, hvis tilståelser har belastet dem. Var det skarpretterens kone og knægt, der havde givet Jens Pedersen anledning til at logere hos sognefoged Jens Pedersen i Brejning, for at han kunne stjæle sølvtoj m.m. fra hans skab? Og havde de holdt ham skjult på loftet, da han blev eftersøgt af Knud Andersen fra Kolding? Havde skarpretteren, da Johanne Clausdatter var arresteret i Haderslev, mod betaling indfundet sig for at erklære, at det ikke var et tyvsmærke, hun havde i panden? - Tingsvidne.

53:

11/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen (og Johanne Clausdatter). 1/4

Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding for hospitalsbonden Jens Poulsen af Almind ctr. dragonerne Anders Knudsen (Christensen) og Knud Hansen og Peder Nielsen og Anders Smed af Øster Vamdrup samt Peder Jepsen i Vester Vamdrup. 1/4

54b:

Søren Knudsen i Vrå lovbød noget jord på Lejrskov mark 2. gang.

25/2. Dom: Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup ctr. Hans Buch i Skærup. - Det er ved skiftekontrakt af 8/11-1724 efter afgangne Jens Christensen i Store Velling bevist, at den af hans 4 børn (2 sønner og 2 døtre) som fik hans gård til beboelse skulle give hver af de andre 100 daler, ialt 300 daler, og hvis det var en af døtrene, der ved ægteskab fik gården, skulle de to sønner, hvis de forlod den, foruden den nævnte sum have hver kvæg til en værdi af 10 sldlr. Da altså Mogens Frandsen er blevet befriet med en af døtrene, nemlig Dorthe Jensdatter, og ikke har fået mere end 80 slettedaler, så tilfindes formynderen Hans Buch at betale sagsøgeren de resterende 20 sldlr. Han beholder sin regres til den af Jens Christensens børn, som har fået gården til beboelse. Med hensyn til, at Dorthe Jensdatters medarvinger vil sige, at hun har fået eet og andet af boet, som hun burde afkorte de 20 slettedaler for, så skal de også have regres til Mogens Frandsen og hustru.

1727 - 26. marts:

55:

Læst forordning af 29/3 ang. forekommelse af toldsvig med de til København henlagte 4 specier af vin, brændevin, salt og tobak.

Læst plakat af 25/2 om forbud mod indførsel af stentøj og det såkaldte kölanske gods.

Skovfoged Ditlev Andersen angav skovhugst.

Jacob Nielsen i Trelde angav skovhugst.

Rasmus Høg angav skovhugst.

Peder Smed af Trelde får tingsvidne ctr. Søren Madsen ibidem. Jens Nielsen, der tjener hos Christen Hansen i Trelde, vidner om den omtvistede kalv. Har set, at Søren Madsen slog den løs. (se 8/4)

4/3. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 8/4

Knud Sørensen af Vrå lovbød på vegne af sin fader Søren Knudsen 3. gang noget jord på Lejrskov mark. Jep Jepsen Buch og hustru Lene Andersdatter af Lejrskov begærede skøde.

55b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1727 - 1. april:

Hans Hansen Greisen (Gregersen) af Trelde fremstillede Hans Jensen af Almind, som sammen med Jens Andersen af Viuf har synet en kalv. Hans Greisen har fået den ved Fredericia marked, som den gik ved det tyske sogns hjord, og fremlyst den på tinge og kirkestævne. Jens Damgaard mindede om, at Hans Greisen med to tiltagne karle havde afhentet kalven fra hyrdens folk og i hyrdens nærværelse. Hyrden troede, det var på Peder Smeds vegne. Mener ikke, at Greisen har grund til at fremlyse, langt mindre beholde, kalven, men levere den tilbage til hyrden. Da Jens Andersen er syg idag, skal sagen udsættes til 8/4, men kommer først 16/4. Den er en udløber af sagen mellem Søren Madsen og Peder Smed i Trelde.

56:

Søren Birch i Viuf er sætteskriver i stedet for den sengeliggende Jens Andersen.

18/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen (og Johanne Clausdatter). 22/4

Provst Mouritz Højer af Vejle ctr. Mads Knudsen og hustru Kirsten Lauritzdatter af Rugbjerg. 22/4

56b:

18/3. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding for hospitalsbonden Jens Poulsen af Almind ctr. dragonerne Anders Knudsen (Christensen) og Knud Hansen og Peder Nielsen og Anders Smed af Øster Vamdrup samt Peder Jepsen i Vester Vamdrup. 22/4

57b:

Valborg Jensdatter af Høllund lovbød sin gård 1. gang.

Skovfoged Jens Krog angav skovhugst.

Niels Pedersen i Viuf ditto.

1727 - 8. april:

Læst plakat af 2/4 med forbud mod indførsel i Fyn og Nørrejylland af fremmede høleer og skæreknive.

Læst plakat af 24/3 med forbud mod indførsel af fremmed svovl.

Valborg Jensdatter af Høllund lovbød sin gård 2. gang.

Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Seiler, som forhen har boet i Starup sogn og by. 16/4

58b:

Jens Krog af Oksvig lod afhjemle synsforretning på skovhugst.

(Se 26/3). Søren Madsen af Trelde ctr. Jens Nielsen og Peder Smed af Trelde. Han får tingsvidne på, hvordan Peder Smed har fået Jens Nielsen til at vidne om deres omtvistede kalv. Søren Madsens pige har hørt Jens Nielsen fortælle, at Peder Smed havde sagt til ham, "Vil du vidne mig den kalv til, som står til Søren Madsens, vil jeg give dig det, som er 20 rdl. værd", - "og så fik han munden fra mig". Peder Smeds kone skal have lovet ham værdi for 4 rdl. Christen Skytte er hørt sige til Peder Smed, "Forfør ikke min dreng", og til Jens Nielsen: "Ved du så vist, at det er Peder Smeds kalv, som at denne so med hendes to grise er min, så kan du vidne det". Og dertil havde Jens Nielsen svaret, Nej. - Jens Nielsen er også hørt sige, at han ikke ville tage imod det, som Peder Smeds kone havde lovet, men det var vist ikke hans alvor, mener Søren Hansen af Trelde, som har talt med drengen sammen med Søren Madsen. Søren Hansen havde foreslået Søren Madsen at give drengen noget for at vidne ham kalven til. Det ville Søren Madsen ikke, men sagde dog, at hvad Søren Hansen lovede ham, ville han give. Hvorefter Søren Hansen lovede ham et par nye sko.

59:

26/3. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 20/5

Las Michelsen af Sellerup fremlyste en hest.

Regimentskriveren opbød kirkejord til fæste 1. gang.

1727 - 16. april:

8/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Seiler, som forhen har boet i Starup sogn og by. 22/4

59b:

Anders Bertelsen Ulf af Asbo ctr. Dynes Graversen af Store Anst for gæld iflg. obligation af 28/9-1726 på 106 slettedaler. - Jens Damgaard oplyste, at Dynes Graversen i marts-april har frasagt sig sin fæstegård under foregivende af, at han hverken havde at æde eller så, og at han var i stor gæld, og at Anders Ulf ikke kan få godtgørelse i gård eller besætning, som han utilladeligt har taget i pant. Han mener også, at gælden til Anders Ulf ikke skyldes, at denne har forstrakt ham til gårdens

vedligeholdelse, men at den alene hidrører fra en studehandel, som har ruineret Dynes Graversen. - Der afsiges straks dom: Debitor skal betale sin gæld.

60:

Jens Jepsen af Herslev ctr. Anders Roskilde af Viuf angående en hest. Jens Jepsen har gjort krav på en hest, som Anders Roskilde har taget til sig uden at lade den fremlyste, idet han mente, at den var hans egen. Han har tidligere vist Jens Jepsen en hoppe, men Jens Jepsen havde ikke vedkendt sig den. Men Jørgen Rasmussen af Brond (Boed? Bode?) bevidner, at han har solgt en hest til Jens Jepsen, og da den bliver fremvist uden for tinghuset, bevidnes det, at det er den samme hest. Jens Jepsen får så hesten, men af hensyn til skadeserstatning og sagsomkostninger skal sagen fortsætte 13/5, hvor den ikke er set.

60b:

Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. Jens Christensen af Almind for gårdforsiddelse. 22/4

61:

Bekendtgørelse af, at der hos postmester Gert Wulf skal holdes offentlig auktion over en i Gauerlund beliggende gård, som bebos af Jørgen Sørensen, samt en gård i Mørkholt, som bebos af Niels Jørgensen.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus lader afhjemle synsforretning over ulovlig skovhugst i Brusk og Anst herreder.

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted og skovfogeden af Gelballe indgav skovangivelse.

1/4. Jens Andersen af Viuf vidnede, at han sammen med Hans Jensen Smed af Almind har synet og takseret en sort kviekalv, som Hans Gregersen af Trelde har ladet fremlyse. Værdien er sat til 10 mk.

Jens Michelsen (Skræder) af Trelde lod læse obligation fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde med pant i det hus, Jens Michelsen bebor.

61b:

Skovfoged Jens Pedersen af Høllund lovbød for sin moder Valborg Jensdatter hendes gård 3. gang. Jes Madsen fra Vrandrup mølle og forhåbende fæstemø Cathrina Pedersdatter (Jens Pedersens søster) begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

62:

Aftægtskontrakt mellem ovenstående to parter.

Læst aftægtskontrakt mellem Peder Nielsen af Børkop og hans kommende svigersøn Hans Thomsen af Gårslev og hans datter Kirsten Pedersdatter, til hvem han har opladt sin ryttergård.

62b:

Regimentskriveren opbød kirkejord til fæste 2. gang.

Las Michelsen af Sellerup fremlyste en hest 2. gang.

1727 - 22. april:

1/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Jens Pedersen fra København (og Johanne Clausdatter). Dom ved birkedommeren og meddomsmænd: Lars Madsen og Jens Hansen af Håstrup, Jørgen Rasmussen af Viuf, Anders Christensen af Smidstrup, Jørgen Haar af Nebel, Christen Rasmussen af Almind, Jep Hansen og Gregers Jensen, begge af Bramdrup: Jens Pedersen har afgivet skiftende forklaringer om sin opvækst og tidligere færden, først at han er født i København, og siden at han er født i Nørre Jærløse sogn i Holbæk amt; han har en overgang hævdet at have været i hjulmagerlære. Han har oplyst, at han i København som dreng havde vogtet får for en slagter, men blev indsat i børnehuset, da fire af fårene blev væk. Her havde han stukket en dreng med en kniv, hvorfor han kom i slutteriet. Her stak han en vogter med en kniv og kom på Holmen. Han slap ud 3 gange, men blev indfanget igen. Da dronningen for nogle år siden var kommet i barselsseng, blev han løsladt sammen med nogle andre fanger. Der er blevet holdt forhør over ham i Fredericia den 28/12-1726 og 3/1-1727. Han var ved arrestationen i besiddelse af et pas, dateret 28/8-1726, som han først har påstået var givet ham af præsten, da han tjente hos mag. Knud Tommerup som kusk. Men mag. Tommerup har skrevet, at passet er falsk, og at Jens Pedersen aldrig har været i tjeneste hos ham. Så har han tilstået, at Johanne Clausdatter (som er en kagstrøgen, brændemærket kvinde) har skaffet ham det for en daler. Han har været i besiddelse af 8 dirke og en fil. Dem har han brugt til tyveri hos sognefogeden Jens Pedersen i Brejning, Knud Andersen i Kolding og Josias Møller i Middelfart, skønt han havde påstået, at han kun havde brugt dem een gang. Fire lagener har han givet til skarpretterens hustru i Fredericia. - Eftersom Jens Pedersen således er befundet i den ene løgnagtige bekendelse efter den anden, har tilvendt sig et falsk pas og betjent sig deraf til at strippe riger og lange igennem, givet sig i kompagni med en brændemærket, kagstrøgen kvinde, haft de punge hos sig, da han blev pågrebet, som ikke kan skønnes at han er kommet til anderledes, end at han har stjålet dem fra godtfolks lommer, ført sig så skikkeligt op i klædedragt, at ingen udvortes kunne anse ham for at være en gavtyv, pågrebet med de instrumenter, for hvilke godtfolks låse og lukkelser ej har kunnet holde, stjålet i få dage før sidste jul i Brejning, Kolding og Middelfart for ca. 20 rdl. og således ikke anvendt sin tid til andet end skarnvornhed i stedet for, at han som et ungt menneske kunne have søgt sit brød og fortjent det på lovlig måde og eftertænkt den kongelige nåde, der var vederfaret ham ved løsladelsen fra Bremerholm, - så bør han også derfor, andre slige mennesker til eksempel og afsky, efter lovens 6-17-36 at stryges til kagen med 9 ris, 3 slag af hvert, samt at brændes på panden med tyvemærke inden 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse og derefter sendes til Bremerholm for der i jern at arbejde på livstid, for at sådan en gavtyv efter denne dag ikke skal berøve og skade nogen. Iøvrigt betaler han efter lovens 6-17-39 igæld og tvigæld, foruden at han skal have sin hovedlod forbrudt, om der med tiden måtte tilfalde ham nogen arvemidler. - (Jens Pedersens mest sandfærdige forklaring er måske den, som forekommer den 12/2. Ifølge den er han født og døbt i Nye Jærløse (Nørre Jernløse) på Roskilde Duebrødre klostres gods.

Han var 10-11 år, da han kom til København; da kunne han læse print, og han kunne sin katekismuslærdom udenad. Efter flugten fra Bremerholm var han soldat i 2 1/2 år og vovede sig så tilbage til København, hvor han fik hyrekusketjeneste hos bager Jacob Sørensen i Nørregade. Det varede 1/2 år, så blev han afsløret i forbindelse med, at han stødte sammen med en anden kusk, og igen indsat. Her blev han kvæstet i det ene ben og kom på kvæsthuset, hvorefter han blev løsladt ved dronningens benådning. Siden traf han Johanne Clausdatter, som han rejste en del med, idet hun indkøbte kniplinger i Sønderjylland. - Det sølvbæger, som han stjal i Brejning, solgte han til jøden Moses Valentin i Fredericia. Lagernerne gav han til skarpretter Flugs hustru, fordi han skyldte hende en daler. - Johanne Clausdatter har i 1715 stjålet en del penge fra Vibeke Rødsteen i Viborg og blev derfor stuppet til kagen og brændt med tyvemærke i panden. Hun tog da til skarpretteren i Fredericia, hvor hun fik såret helet. Hun har tre døtre på Fyn, gift ved militsen, og en søn Peder Christian. Det var hende, der skaffede pas til Jens Pedersen; det købte hun hos Bente Skriverens. Hun fik også et til Christian, der da tjente hos skarpretteren. Engang, da hun var arresteret i Haderslev, kom skarpretter Flug og erklærede, at det ar, som hun havde i panden, ikke var et tyvemærke. Det forlangte han 2 rdl. for, da de kom tilbage til Fredericia. - Johanne er ikke nævnt som anklaget i dommen).

63:

16/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Seiler, som forhen har boet i Starup sogn og by, men har pas og afsked dateret Esrumkloster 17/3-24. - Dom ved birkedommeren og meddomsmænd: Lars Madsen og Jens Hansen, begge af Håstrup, Anders Christensen i Smidstrup, Jørgen Haar i Vester Nebel, Jørgen Rasmussen i Viuf, Christen Rasmussen i Almind, Jep Hansen og Gregers Jensen, begge af Bramdrup: Hans Seiler har sammen med Christian Nobe (som flygtede, inden stævningen var forkyndt for hans hustru) stjålet og hjembragt til Seilers hus en okse, som de tog ved Gravens natten mellem 12. og 13. marts. Dagen efter slagtede de den og delte med deres hustruers hjælp kødet imellem sig. Huden og tættet solgte de i Vejle for 8 mk., hvorfor de købte salt, som de saltede kødet med. Da de hørte, at oxen skulle eftersøges, gravede de baljerne med kødet ned. Da den hollandske købmand Johan Themsen Vogel lod oxen efterlyse, foretog Jens Simonsen en ransagning og fandt de to baljer i Seilers og Nobes fårestier. Anklageren har krævet Seiler straffet efter forordningen af 4/3-1690, men forsvareren har påstået, at straf efter lovens 6-17-32 vil være tilstrækkelig soning, og han har med Seilers pas bevist, at han har tjent kongen som kyrasser i 28 år og ikke nyder nogen pension. - Thi som den ene ej mere end den anden i dette arbejde er at undskylde, men været lige delagtige i den stjalne og slagtede okse, altså bør Christian Nobe at pågribes, hvor han opsøges, og han derefter såvel som hans medinteressent Hans Seiler for det begangne tyveri, hver for sig efter lovens 6-17-36 at stryges til kagen med 6 ris, 3 slag af hvert ris, og dernæst med tyvsmærke at brændes på deres pander. Og de fritages således denne gang fra at blive dømt til galgen efter forordningen af 4/3-1690, såsom det ikke er bevist, at de tidligere har begået tyveri. På hovedlods forbrydelse samt igældts og tvigældts betaling efter 6-17-39 er uforment at dømme, eftersom disse to aftakkede ryttere intet ejer.

63b:

Begge disse nu dømte, Jens Pedersen og Hans Seiler, udbad sig, at enhver sin dom, inden exekutionen derefter sker, allerunderdanigst måtte Hans Kgl. Maj. forestille, om derudi ikke nogen høj kgl. nåde til formildelse kunne være at udbede.

16/4. Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. Jens Christensen af Almind for gårdforsiddelse. 29/4

1/4. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding for hospitalsbonden Jens Poulsen af Almind ctr. dragonerne Anders Knudsen (Christensen) og Knud Hansen og Peder Nielsen og Anders Smed af Øster Vamdrup samt Peder Jepsen i Vester Vamdrup. 6/5

1/4. Provst Mouritz Højer af Vejle ctr. Mads Knudsen og hustru Kirsten Lauritzdatter af Rugbjerg. 6/5

Regimentskriveren opbød 3. gang til fæste noget kirkejord i Verst, som præsten der har haft i brug, i Vork, som Søren Rasmussen har haft i brug, og i Højen, som sidst blev brugt af Jørgen Sørensen. Man kan få det i fæste uden at betale indfæstning. Ingen meldte sig.

Las Michelsen af Sellerup fremlyste en hest 3. gang.

64:

1727 - 29. april:

22/4. Dom: Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. Jens Christensen af Almind for gårdforsiddelse. - Ikke alene har Jens Christensen pådraget sig restance (udover hvad der ham for året 1722 er eftergivet) og ladet stedet forfalde, men han har også bortsolgt af besætning og bohave uden at meddele noget herom til forstanderen. Han skal betale til hospitalet i Kolding de resterende 23 rdl. 4 mk. 13 sk. og have sit fæste forbrudt. Skulle Jens Christensen ikke kunne finde udvej for betaling af pengene, bør han for manglende betaling og stedets bygfældighed arbejde i jern på vand og brød i Fredericia fæstning et fjerdingår, andre deslige onde husholdere til eksempel.

Søren Pedersen Lundmand i Follerup ctr. Maren Amme(?). 6/5

Anders Pedersen Roskilde af Viuf ctr. Jens Jepsen af Herslev. Han får tingsvidne på, at Jens Jepsen engang har været inde i hans gård for at bese en brun hest, som han imidlertid ikke ville vedkende sig.

64b:

Løjtnant Bone Falch af Skærup (ved Thomas Hansen ibidem) ctr. Peder Jessen ibidem ang. nogle gærder. Synsmænd udmeldes, og sagen udsættes til 6/5, hvor den ikke er set.

Ditlev Markussen af Brandtlund lader afhjemle syn over skovhugst i Elbo og Holmans herreder.

65:

Læst obligation fra Jens Sørensen af Nørre Vilstrup til pige Mette Pedersdatter af Høllund på 100 sldlr.

Thomas Hansen af Herslev Højrup fremlyste et svin.

Hans Jepsen af Vinding efterlyste en plag.

1727 - 6. maj:

22/4. Provst Mouritz Højer af Vejle ctr. Mads Knudsen og hustru Kirsten Lauritzdatter af Rugbjerg.
20/5

29/4. Søren Pedersen Lundmand i Follerup ctr. Maren Amme(?), som bor hos Poul Poulsen ibidem. Sagen bliver frafaldet, efter at hendes mand Anders Madsen, en fattig, aftakket krigsmand, har tilbagekaldt hendes beskyldninger og lovet at betale sagsomkostningerne.

22/4. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding for hospitalsbonden Jens Poulsen af Almind ctr. dragonerne Anders Knudsen (Christensen) og Knud Hansen og Peder Nielsen og Anders Smed af Øster Vamdrup samt Peder Jepsen i Vester Vamdrup. 27/5

Peder Smed af Trelde ctr. Søren Madsen ibidem. 20/5

66:

Jens Andersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. 13/5

Peder Poulsen af Herslev Højrup efterlyste en hoppe 1. gang.

Hans Jepsen i Hjarup efterlyste en hoppe.

Thomas Hansen af Herslev Højrup fremlyste et svin 2. gang.

Jens Thorsen af Kongsted lod læse obligation fra Søren Laursen ibidem på 40 rdl.

1727 - 13. maj:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Thomas Hansen af Herslev Højrup fremlyste et svin 3. gang.

66b:

6/5. Jens Andersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. 20/5

Hans Jepsen i Hjarup efterlyste en hoppe 2. gang.

1727 - 20. maj:

Læst plakat af 16/5 om kirkesession.

6/5. Provst Mouritz Højer af Vejle ctr. Mads Knudsen og hustru Kirsten Lauritzdatter af Rugbjerg.
1/7

6/5. Peder Smed af Trelde ctr. Søren Madsen ibidem. Peder Smed har afhørt nogle vidner i sagen om den omtvistede kalv. Har bl.a. været interesseret i, om Søren Madsen, da han besøgte den såkaldt kloge mand på Fyn, havde spurgt denne til råds om, hvem der kunne være ejermand til kalven. Men hans ærinde hos den kloge mand synes at have været svigermoderens sygdom.

67:

8/4. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 4/6

13/5. Jens Andersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. 27/5

67b:

Christen Hansen af Bramdrup ctr. Mads Bech og Hans Hansen af Eltang. 1/7

Jens Christen Snogdal af Hjarup lovbød sin gård 1. gang.

Læst aftægtskontrakt: Hans Iversen af Smidstrup er tilsagt et kærligt ægteskab med Maren Jensdatter, søsterdatter til Sidsel Christensdatter i Fredsted. Ved ægteskabet tiltræder han den gård, som Jørgen Thomsen og hustru Sidsel Christensdatter i Fredsted har beboet. Dem skal han give aftægt.

1727 - 27. maj:

Korporal Søren Knudsen af Kolding har stævnet præsten Jørgen Fædder af Gauerslund og Maren Nielsdatter af Brøndsted eller Brejning angående, at pigen har lovet ham ægteskab. Han har haft beskikkelsesmænd til præsten med forbud imod, at pigen indgår ægteskab med andre. Men hendes formynder, Rasmus Pedesen Møller af Pjedsted, anfører, at korporalen aldrig hos ham som formynder eller hos hendes mor eller stedfar har begæret ægteskab, og nu er der holdt trolovelse med Jens Pedersen, hvis ryttergård vil tage skade, hvis ægteskabet skal udskydes.

68:

Oluf Pedersen af Højen ctr. Maren Pedersdatter ibidem for slagsmål. Sagen frafaldes.

Hans Jensen af Fredsted fremlyste en hoppe, som Mads Christensen havde fundet tøjret i Tiufkær eller Blåkær Krog.

20/5. Jens Andersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. Udsættes til dom, 15/7

68b:

Læst ordre af 24/5 fra amtmand von Jessen, om at udrideren Peder Jensen formedelst klage over ham er afskaffet, og at ingen herefter skal antage ham for udrider.

Jens Christen Snogdal af Hjarup lovbød sin gård 2. gang.

Bekendtgørelse af auktion i Bredstrup under overværelse af sognefogeden Markus Hansen.

6/5. Dom: Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding for hospitalsbonden Jens Poulsen af Almind ctr. dragonerne Anders Christensen og Knud Hansen og Peder Nielsen (Peder Niels Bennedsen) og Anders Smed af Øster Vamdrup samt Peder Jepsen i Vester Vamdrup. - (Begivenhedsforløbet, der er baggrund for dommen, er omtrent følgende: På en rejse noget før sidste jul var Jens Poulsen kommet til Vamdrup med en pose på ryggen; han indlogerede sig på kroen (hos Anne og Christen Sørensen Deigaard). Næste morgen spurgte han, om han måtte ligge over, hvilket han fik lov til. Han ville gerne have solgt et par sko, så Anne Deigaard sendte bud efter Peder Pedersens søn, som kom og prøvede skoene, men ikke købte dem. Dragonen Anders Christensen kom og købte et par gamle sko for 6 lybske. Så kom Peder Jepsen af Vester Vamdrup; han aftalte at købe skoene for 2 mk. plus at give Jens Poulsen befordring til Haderslev. Nu kom en del flere ind, bl.a. igen Anders Dragon, og indbød Jens Poulsen til et spil kort. Men han ville hellere give en skilling til øl i stedet for at tabe den i kortspil. Anders Dragon mente ikke, at Jens Poulsen kunne være kommet ærligt til skoene, siden han kunne sælge dem så billigt. De ville se hans skrifteseddel og opdagede, at han ikke havde været til alters i 4 år. Så talte de om at bringe ham til Kolding. For en sikkerheds skyld ville krokonen hente Poul Sottrup, der imidlertid undslod sig. Peder Bennedsen, der ellers hedder Peder Nielsen, tog Jens Poulsons pose. Anders Dragon ville tage hans lange lærredspung med penge fra ham, og den sloges de om. Imidlertid var der kommet en ny logerende, en fremmed mand fra Bred Uhre i Haderslev amt; han tog pungen fra dragonen og gav den tilbage til Jens Poulsen, som tog nogle penge ud og stak dem i lommen. Han bar en kamisoltrøje med sølvknapper. Den bad han nu krokonen om at gemme i bageovnen i fremmerset. Dragonerne og de andre havde forladt kroen med posen og en kande øl og var gået hen til Anders Dragons hus. Her gik Jens Poulsen hen for at hente sin pose, idet han efterlod pengepungen. Men Anders Dragon sikrede sig nu hans trøje fra bageovnen med den begrundelse, at så var han sikker på, at Jens Poulsen ikke forlod dem. Han havde een gang givet dem penge for at slippe væk og en anden gang brændevin. Det lykkedes ham tilsidst at slippe tilbage til kroen, hvorfra han sneg sig bort fra byen. Dragonerne og de, som var sammen med dem, forsøgte at finde ham uden held. Maren Iversdatter havde været med til at få ham bort, og hun røbede ikke, hvor han var gået hen, selv om flokken forsøgte at presse hende til det. De holdt auktion over det tøj, som de havde frataget Jens Poulsen. Pengene blev drukket op på stedet. De penge, som de havde fået fra Jens Poulsen, blev fordelt mellem de implicerede; bl.a. fik Peder Jepsen en hel slettedaler, som han skulle have delt med en fremmed mand fra Skustrup, som dog betakkede sig). - Det er bevist, at de to dragoner Anders Christensen og Knud Hansen har været hovedmændene, som skilte Jens Poulsen af med hans penge og gods i stedet for, hvis de tvivlede på, at han var kommet lovligt dertil, at de kunne have bragt ham til øvrigheden. Af hans penge havde de beholdt 4 rdl., efter at de havde tilbageleveret ham trøjen (sølvknapperne havde været skåret af, men var påsyet igen). Anders Dragons hustru havde fået en skjorte, og en anden skjorte blev på deres auktion solgt til Anna Deigaards for 24 sk. De to dragoner skal betale til sagsøgeren Christopher Lucht de 4 rdl. i samme mønt, som de fik fra Jens Poulsen. De skal tilbagelevere en brystdug med sølvknapper og 2 skjorter i lige så god stand, som de var, da de fik dem, og ellers efter sagsøgerens regning. De skal betale i sagsomkostninger 4 rdl. og yderligere på grund af deres uforsvarlige adfærd, da de sammen med Anders Smed med ondt i sinde ledte efter Jens Poulsen, en mulkt på 2 mk. til Kolding hospital. - Peder Nielsen Bennedsen, som har været med i denne uforsvarlige handel og drikkelag og modtaget 2 mk. af Jens Poulsons penge foruden de penge, som dragonerne fik, samt udtaget af Jens Poulsons pose 2 nathuer og en skjorte, hvoraf Jørgen Hansen (en broder til Knud Hansen Dragon) fik den ene

og Anders Smed den anden, skal tilbagebetale de 2 mk. og 4 mk. i sagsomkostninger. - Anders Smed, der også tog del i drikkelaget og modtog 2 mk. og på den ulovlige auktion tilkøbte sig en af Jens Poulsens huer for 1 mk. (der blev drukket op), bør tilbagelevere pengene og huen samt betale 4 mk. i sagsomkostninger. - Peder Jepsen, som tog en skjorte af Jens Poulsens pose og gav den til Anders Dragons hustru og desuden tog imod 4 mk. af pengene, hvoraf manden fra Skustrup skulle have haft de to (som han ikke ville tage imod), bør tilbagebetale pengene og betale sagsomkostninger med 4 mk. - Den anden hue, som alle ovennævnte sagsøgte har solgt til Jørgen Hansen, skal de skaffe tilbage eller erstatte med 23 sk. - Peder Nielsen Bennedsen, Anders Smed og Peder Jepsen skal som dem, der har delt Jens Poulsens penge imellem sig, også een for alle og alle for een fyldestgøre, hvad enhver af dem er tildømt. Den sidste hue skal betales af dem alle fem. - Angående skoene, som Jens Poulsen solgte til Peder Jepsen for 2 mk. plus en transport til Haderslev: denne handel agtes ikke for at være ulovlig, men skal stå ved magt, idet Peder Jepsen kan betale de aftalte 2 mk. og fyldestgøre Jens Poulsen med en rejse til Haderslev på en lige så bekvem tid på året, som da aftalen skete. - Et par strømper, som Jens Poulsen har krævet 24 sk. for, er der ikke belæg for i vidneudsagnene, så de penge kan han ikke tildømmes.

69:

1727 - 4. juni:

Søren Christensen af Kragelund ctr. Thrine Jacobsdatter. 17/6

Mads Beck af Eltang lod læse to kvitteringer: 1) Iflg. forligstingsvidne af 9/1-1714 er der betalt 100 sldlr. til Iver Buhl. Når de andre to stedbørn har fået deres arvepart, skal Mads Beck få skøde på deres andel af gården. 2) Kvittering fra Hans Hansen Bull, stedsøn til Mads Beck, for 300 sldlr., hvoraf 23 rdl. skal betales til Hans Bulls to søstre.

Peder Thomsen af Viuf lod læse et forelæggelsestingsvidne udstedt 29/6-1697 ang. aflysning af ulovlige gangstier over hans botoft.

20/5. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. Parterne er udeblevet. 17/6

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Ditlev Markussen af Brandtlund frembragte 5 levende ulveunger, som han havde taget i skovrider Brandts beridt. De blev straks ophængt ved tinget.

Jens Christen Snogdal af Hjarup, som er syg og sengeliggende, lovbød ved Niels Pedersen Friismand ibidem sin gård 3. gang. - Christen Hansen Snogdal af Hjarup, en søstersøn, begærede skøde.

69b:

Skøde efter ovenstående lovbydelse.

1727 - 10. juni:

70:

Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed ibidem, stævning af 26/5 om kalven. 25/6

71:

1727 - 17. juni:

Læst bestallingsbrev af 26/5 for Christian Schmidt af Fredericia til at være musikant i Fredericia i stedet for den forrige musikant, Johan Watzen, og i det på landet tildelte distrikt efter stiftamtmandens repartition.

Læst forordning af 15/5 med påbud til de i Viborg afbrændte kirkers og offentlige huses opbygning.

4/6. Søren Christensen af Kragelund for hustruen Anna Christensdatter ctr. Thrine Jacobsdatter. 25/6

Søren Sørensen af Bække ctr. Hans Jensen af Horskær. 1/7

Niels Hybye af Trelde ctr. Peder Iversen af Sønder Vilstrup og Bertel Madsen af Landerupgård. 25/6

Søren Jørgensen Skytte af Trelde ctr. Peder Iversen af Sønder Vilstrup og Bertel Madsen af Landerupgård. 25/6

4/6. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 25/6

Sognefoged Lars Lassen af Vester Nebel efterlyste en so.

71b:

1727 - 25. juni:

17/6. Søren Jørgensen Skytte af Trelde ctr. Peder Iversen af Sønder Vilstrup og Bertel Madsen af Landerupgård for gæld. Udsat til 8/7, men ikke set igen.

17/6. Niels Hybye af Trelde ctr. Peder Iversen af Sønder Vilstrup og Bertel Madsen af Landerupgård for gæld. Udsat til 8/7, men ikke set igen.

10/6. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed ibidem, stævning af 26/5 om kalven. Handler bl.a. om Søren Madsens konsultation af den kloge mand på Fyn. Tingsvidne.

72:

17/6. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 5/8

Anders Pedersen Roskilde af Viuf ctr. Jens Udesen ibidem. 8/7

Søren Andersen Lærke af Gejsing fremlyste en død flået ulv, som han har skindet uden for sin toft.

Michel Christensen af Nygård lovbød sin gård 1. gang.

Skovfoged Jens Andersen i Egtved lovbød halvparten af sin gård 1. gang.

Læst panteforskrivning fra Nis Basse i Gejsing til broderen Morten Basse.

17/6. Dom: Søren Christensen af Kragelund for hustruen Anna Christensdatter ctr. Cathrine (Thrine) Jacobsdatter. - Det er bevist, at Cathrine Jacobsdatter har sagt, at Anna Christensdatter var gået ind til hendes børn, mens hun selv var fraværende, og havde fjernet noget mel i sit forklæde, samt at hun lige så gerne kunne have stjålet melet. Denne påstand har Cathrine Jacobsdatter fastholdt, skønt hun ikke har kunnet bevise den, og Anna Christensdatter nægter at have gjort det. Hun skal for retten gøre afbigt, så Anna Christensdatter efterdages kan passere for en ærlig kone iblandt sine venner og andre henne og hjemme.

72b:

1727 - 1. juli:

20/5. Christen Hansen af Bramdrup ctr. Mads Bech og Hans Hansen af Eltang. 12/8

17/6. Søren Sørensen af Bække ctr. Hans Jensen af Horskær for beskyldninger. Hans Jensen trækker sine ord tilbage og vil betale 6 rdl. til den 29/7. Hvis ikke, skal der ske udlæg i hans bo 15 dage efter dommen.

73:

Regimentskriveren ctr. Peder Thomsen af Ødsted for gårdforsiddelse. 8/7

20/5. Dom: Provst Mouritz Højer af Vejle ctr. Mads Knudsen og hustru Kirsten Lauritzdatter af Rugbjerg. - (Mads Knudsen kom en dag til Helvig Nielsdatter i Bindeballe og ville sælge nogle skåle og et sammenbrækket låg til en sølvkande. Det bar Mouritz Højers og sl. hustrus navnetræk. Sølvet blev vejet på en rundvægt, og Mads Knudsen fik foreløbig 3 1/2 slettedaler, idet den endelige betaling skulle ske, når sølvet var vejet andetsteds. Guldsmeden i Vejle genkendte sølvet og tog Helvig Nielsdatter med til provsten, der vedkendte sig det. Mads Knudsen har sagt, at han har fået sølvet fra en rytterkone i Egtved. Men hans kone har også overfor Christen Pedersen og Mathis Jensen i Fitting talt om, at de havde fået låget fra taterne. Og ved det første retsmøde har de beklaget at have købt fra tater og skarnsmennesker uden at eftertænke, hvorledes de var kommet til sølvet. Og de havde tilbudt at betale provsten 18 rdl. inden den 22/4, hvilket han havde accepteret; men de havde ikke holdt deres løfte). - Sagsøgeren har kun krævet dom på de 18 rdl. Dem skal de betale.

De to gårde, Nygård ladegård og Jens Andersens i Egtved, lovbudt 2. gang.

1727 - 8. juli:

1/7. Dom: Regimentskriveren ctr. Peder Thomsen af Ødsted for gårdforsiddelse. - Peder Thomsen har ladet gården forfalde, lejet noget af jorden bort, forsømt indhegningen, så en rugager er blevet opædt, og besætningene er meget ringe. Det skyldes ikke ladhed, drik eller anden ond husholdning, men langvarig svaghed. Dog det er ingen undskyldning for en fæster, der jo skal fyldestgøre sit fæstebrev og loven i alle måder. Han bør have sit fæste forbrudt. Regimentskriveren har påstået straf over ham efter rytterforordningen af 10/8-1695, men denne post må afgøres af ryttersessionen.

73b:

Jens Udesen af Viuf (ved Hans Sørensen af Oustrup) ctr. Anders Roskilde og søn Tøger Andersen ibidem for slagsmål. 15/7

Anna Poulsdatter af Højen (ved Christen Nissen ibidem) ctr. Peder Olesens hustru Maren Lasdatter for skældsord. Hun tager sine ord i sig og lover at betale sagsomkostningerne inden 15/7. Sagen er ikke set igen.

Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Hans Poulsen og tjenestefolk ibidem for voldeligt overfald. 22/7

25/6. Anders Pedersen Roskilde af Viuf ctr. Jens Udesen ibidem for skældsord. 15/7

Michel Christensen af Nygård ladegård lovbød sin gård 3. gang. Broderen Mads Christensen fra Råby og kæreste, mad. Anna Kirstine Hansdatter Amnitsbøl begærede skøde.

Skøde fra Michel Christensen og hustru Anna Madsdatter til ovenstående.

74:

1727 - 15. juli:

Læst plakat af 7/7 om ophævelse af toldfrihed på indførte kornvarer.

Læst plakat om bortforpagtning af konsumtions-, familie- og folkeskatten for 1728-30.

Læst rentekammerkollegiets resolution af 5/7 til familieskatsforpagteren Søren Arndrup om tolkning af en post i kontrakten.

Peder Michelsen af Egtved ctr. Peder Pedersen og Peder Christensen ibidem ang. enghaven Hagens. Der forelægges en sessionsresolution af 27/2, og en synsforretning afhjemles. Tingsvidne.

8/7. Jens Udesen af Viuf (ved Hans Sørensen af Oustrup) ctr. Anders Roskilde og søn Tøger Andersen ibidem for slagsmål. 5/8

75:

Hans Iversen Koed af Håstrup får på sin moder Malene Koeds vegne tingsvidne imod Ole Madsen af Smidstrup om et stolestade i Smidstrup kirke. Det drejer sig om den 3. stol af mandsstaderne fra prædikestolen nedad. Her havde Andreas Ravn i Håstrup tidligere det yderste stade, dernæst et stade

til sl. Iver Koeds gård, og det 3. stade havde den gård, som Anders Olesen i Smidstrup forhen har beboet. Det 4. stade havde Mads Olesen og hans søn Ole Madsen. Ole Madsens gård havde 2 karlestader i kapellet. Mads Olesens karle gik ikke ind i den stol, hvor Iver Koed var. 5/8

75b:

(Jens Pedersen af Bredstrup) ctr. markvogter Gotlev Styrholt af Pjedsted. 5/8

76:

Knud Sørensen af Vrå ctr. Jens Knudsen af Asbøl. 5/8

25/7. Anders Pedersen Roskilde af Viuf ctr. Jens Udesen ibidem for skældsord. Jep Nielsen gik med til at være kausionsmand for Jens Udesen med 4 rdl. (Sagen har drejet sig om nogle nærgående ord, som Jens Udesen skulle have udtalt. Han ville ved første retsmøde trække ordene tilbage, idet de var faldet i en forsamling (hos Hartvig Hansens enke), hvor det gode traktement af æde- og drikkevarer betog ham noget meget af hans forsigtighed, så han kom til at tale for meget. Han havde lovet at betale 4 rdl. inden 8/7).

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Jens Andersen Ravn, skovfoged i Egtved, lovbød 3. gang sin gård. Hans hustrus fader, Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle, begærede skøde på vegne af Jens Andersens hustru, Anna Jepsdatter.

76b:

Skøde efter ovenstående lovbydelse. Der er skøder tilbage til 1656.

27/5. Dom: Jens Andersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. - Jens Andersen har tre tingdage kundgjort forbud imod færdsel over hans lykke og gærde nord for kørevejen. Her har nogen dannet gangsti og taget stave ud af gærdet for at danne gangsti over renden i stedet for at bruge den almindelige gangsti syd for. Retten bekræfter Jens Andersens forbud. Den, som handler imod det, kan efter lovens 6-14-1 og -5 blive idømt voldsbøder med tre fyrre lods sølv, hvoraf de to trediedele vil tilfalde kongen og den ene trediedel Jens Andersen eller hvem der herefter måtte have hans gård, foruden erstatning af skaden. Hans Kaad, som har part i samme lykke, kan nyde sin fart og kørsel lige med Jens Andersen til og fra lykken. Jens Andersen giver alle bymændene en kopi af dommen.

77:

1727 - 22. juli:

Læst forordning af 9/7 om nedsættelse af de kurante dukater, eller 2 rdl.-stykker, og opsættelse af nogle af de reducerede 2-skillingsstykker til deres forrige værdi.

Læst forordning af 9/7 om indkøb af sølv og de reducerede skillingsstykkers levering til mønten i København og på Kongsberg.

8/7. Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Hans Poulsen og tjenestefolk ibidem for voldeligt overfald. 5/8

1727 - 29. juli:

1727 - 5. august:

15/7. Enken Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. markvogter Gotlof Styrholt af Pjedsted. 19/8

77b: (Første side på filmrullen M 30896)

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Oluf Madsen af Smidstrup m.fl. 19/8

78: (Sidste side på filmrullen M 30895)

15/7. Knud Sørensen af Vrå ctr. Jens Knudsen af Asbøl. Udsat til 26/8, men er sikkert afgjort ved nedenstående.

78b:

15/7. Knud Sørensen af Vrå ctr. Jens Knudsen af Asbøl. - Jep Faarkrog af Lejrskov stævner på vegne af sig selv og Jens Knudsen af Asbøl Laurs Gregersen i Vrå, Jep Nielsen af Asbøl og Hans Thomsen af Lejrskov. - Hans Thomsen har sagt, at Knud Sørensen skulle have gjort noget utilbørligt på skriverstuen, hvorfor han skulle have fået en hoben hug. Rygtet herom er ifølge Jep Asbøl gået i Anst sogn. Her har Jep Asbøl hørt det hos Hans Poulsen i Glibstrup af en tiggerkvinde, men nu erklærer han, at det er et gement skarn, der har opdigtet den historie. Regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard kender Jep Asbøl som en gammel, troværdig mand, og fornemmer, at rygtet er opspundet af rendekællinger og løse folk, som er lige så lidt at finde, som de kan forklejne en ærlig mands ære. Han vil til 12/8 skaffe regimentskriverens erklæring, men den er ikke set pågældende tingdag.

25/6. Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. 16/9

79:

15/7. Magdalene (Malene) sl. Iver Koeds af Håstrup ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 19/8

Cathrine Jacobsdatter af Kragelund tilbagekalder beskyldninger efter dom af 25/6.

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Læst amtmand von Jessens ordre af 1/8 om, at der skal holde auktion på oldenen i kronens skove i amtet.

Læst dokument fra Hans Pedersen i Glibstrup, at han har lånt 40 rdl. af fhv. rytter Diderik von Ohlen, der får pant og beboelse i et hus i Glibstrup.

79b:

Læst kontrakt om aftægt mellem Hans Pedersen i Glibstrup og hans søster Gertrud Pedersdatter. Den skal afløse en tidligere kontrakt, ifølge hvilken Hans Pedersen havde pantsat til hende et hus i Glibstrup med ophold der samt årligt underhold. Nu må hun bo på gården.

1727 - 12. august:

Læst kongens åbne brev af 21/7 om forældreløse børns underhold på Vajsenhuset.

Læst plakat om session.

Jes Hansen af Mørkholt ctr. Jens Christensen ibidem for beskyldninger. Denne trækker sine ord tilbage og tilbyder sammen med sin søn Christen Jensen, at Jes Hansen fremover må benytte en kørevej gennem Jens Christensens gårds toft, så længe han ikke tilføjer korn og eng nogen skade.

80:

1/7. Christen Hansen af Bramdrup ctr. Mads Bech (og Hans Hansen) af Eltang. 19/8

Læst panteobligation på 100 sldr. fra Mads Beck af Eltang til Mette Pedersdatter fra Høllund. Pengene er udbetalt af hendes broder, skovfoged Niels Pedersen.

1727 - 19. august:

5/8. Enken Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. markvogter Gotlof Styrholt af Pjedsted. 2/9

80b:

5/8. Magdalene (Malene) sl. Iver Koeds af Håstrup ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 2/9

5/8. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Oluf Madsen af Smidstrup m.fl. 2/9

Laur Sørensen af Viuf fremlyste en hoppe.

(Se 12/8). Christen Hansen af Bramdrup fremlagde sit afkald til Mads Madsen Bech af Eltang for modtagen arvepart til hustruen Maren Hansdatter(?).

1727 - 26. august:

81:

Regimentskriveren ctr. Hans Jensen af Tiufkær for vold mod Peder Jespersen ibidem. Hans Jensen tilbød mulkt på 4 rdl. samt 2 rdl. til drengen Peder Jespersen for svie og smerte inden 30/9. Og han har kun godt at sige om Peder Strangesen, der er drengens stedfar. Retten konfirmerer hans tilbud. Der skal ske exekution i hans bo, hvis ikke han betaler til tiden.

Laur Sørensen af Viuf fremlyste en hoppe 2. gang.

1727 - 2. september:

19/8. Dom: Magdalene (Malene) sl. Iver Koeds af Håstrup ctr. Ole Madsen af Smidstrup. - Malene Kaads har bevist, at Oluf Madsens gårds beboere ikke i de sidste 40 år har haft mere end eet (nemlig det 4.) stade for en mandsperson i den 3. mandsstol fra prædikestolen af i Smidstrup kirke, hvor han nu gør krav på stade for sine børn og tyende, hvilket er udover den karlestol i kapellet, som han har part i. - Anders Ravns gårds beboere har haft gangstadet, og Malene Koeds gårds beboere 2. stade, samt stade for begge gårdes mandfolk og husmænd i de sidste 40 år. - Niels Hansen i Smidstrup har i vidnernes mindetid haft det 3. stade i stolen til sin gård. - Altså bør Oluf Madsen og hans efterkommere på gården lade sig nøje med eet mandsstade i den pågældende stol, idet han ikke har bevist at være berettiget til flere stader i den stol. Som den, der har forvoldt trætten, skal han betale Malene Koeds omkostninger med 2 rdl.

19/8. Dom: Enken Kirsten Pedersdatter af Børkop mølle ctr. markvogter Gotlof Styrholt af Pjedsted. - Han har slået Børkop møllerdreng Niels Henriksen med en kæp, der var fingertyk i den ene ende og noget tykkere i den anden. Synsmænd har fundet blå og blodige mærker på armen, og desuden er der attest af 15/7 fra Peder Ravn, som erklærer, at armen foruden at være blå og blodig også er brækket, hvilken skade han har påtaget sig at læge for mindst 3 rdl., idet drengen kommer til kur hos ham en gang om dagen. - Gotlof Styrholt har ikke fremført noget til modbevis. Han skal for stavshug efter lovens 6-7-8 betale 3 seks lod sølv, hvoraf tilfalder kongen 2/3 og sagsøgeren 1/3 efter lovens 1-24-4, og ikke mere, idet vangvogteren ikke har været varskoet til at overvære synet på drengen. Det er heller ikke bevist ved andet syn af kunstbefaren læge, at drengens arm har været knust, som Peder Ravn i sin attest ubeediget foredrager. - Markvogteren skal betale 1 rdl. i lægeløn, eftersom der ikke er tilstrækkeligt bevis for, hvad kuren ville koste hos en befaren læge. I sagsomkostninger betaler han 3 rdl. - Angående det hos Christen Hansen, vidfoged i Pjedsted, den 7/7 gjorde forbud på Gotlof Styrholts løn indtil denne sags afslutning, som sagsøgeren har forlangt påkendt, så konfirmeres det af retten.

81b:

19/8. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Oluf Madsen af Smidstrup. 16/9

Niels Solgaard af Kolding for Markus Jensen, tjenende på Stenvad mølle, ctr. Hans Frederik af Stenvad mølle for arvepart. Michel Christensen, der nu bor på Stenvad mølle, lovede at betale sagsøgeren 26 sldlr. næste tingdag. Lars Jensen af Lejrskov Højrup og Jens Jensen af Ejstrup lovede at betale inden 14 dage 10 slettedaler. Så frafalder Markus Jensen alle krav til Hans Frederik Møller, og han vil give ham afkald og kvittering, når pengene betales.

Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. 9/9

82b:

Prokurator Niels Solgaard af Kolding for Niels Kilde af Skanderup ctr. Niels Friismand af Hjarup. 30/9

Læst aftægtskontrakt mellem Svend Nielsen af Hesselballe og Oluf Bertelsen af Asbo, til hvem han har afstået sin krongård.

1727 - 9. september:

84:

Regimentskriveren ctr. kornet Smaltz og vagtmestrene Mørch og Breule for vold imod dragonerne Mads Jørgensen, der tjener mr. Muhlenkrat i Skærup, og Jens Madsen, der tjener Anders Christensen i Smidstrup. - Ved høbjergningen på Hønneberg ladegård var nogle karle i færd med at stakke hø. Kornet Smaltz kom ridende hen til dem og spurgte, om de gjorde det ordentligt. Mads Jørgensen svarede ja og tog på begæring noget hø op til kornetten. Denne sagde, at det var vel tørt, og at de måtte røgte vel, og de skulle arbejde, til de blev sorte af det. Dertil svarede Mads Jørgensen, "Det kan vi snart blive, om vi skal være her ret længe". "Svarer du mig", spurgte kornetten. "Nej", svarede han. Så trak kornetten sin kårde mod Mads Jørgensen, der trak sig baglæns med en fork i hånden. Kornetten stod af hesten og fik en stok af rytterne og gik imod Mads, der løb væk. Kornetten red hen og spurgte efter sognefogeden, kom så igen, og rytterne forsøgte at tage en fork fra Mads, der dog ikke ville slippe, da han selv skulle bruge sin fork. Kornetten red væk igen, og noget efter kom vagtmester Mørch. "Hvad har du imod en officer at tale!", sagde han til Mads, der svarede, "Jeg har intet imod ham at tale". I det samme slog vagtmesteren ham med stokken, og da han ville undløbe, slog han ham i hovedet, så han faldt om, hvorefter han gav ham en stor hoben hug, mens han lå på jorden. - Da høet blev kørt ind til Fredericia, skulle noget at det indleveres hos Jacob Kiøberg. Her holdt dragonen Jens Madsen for hullet og havde allerede næsten fået sit svøbereg af for at forke høet ind, da vagtmester Breule kom og sagde til ham, at han skulle køre væk fra hullet igen, fordi han havde "kørt om", og at han skulle bie, til hans formand havde aflæst, så skulle han komme til. Så kørte han forbi, og da hans formand havde aflæst, ville han til; men vagtmesteren sagde nu, at han skulle bie til allersidst. Det protesterede Jens Madsen imod, idet han henholdt sig til, hvad vagtmesteren før havde sagt. Derpå slog vagtmesteren Jens med sin stok, til knoppen gik af. En havde hørt, at der var blevet klaget over, at Jens havde brudt rækken ved at køre foran. Et andet havde hørt, at han havde fået lov af den, der holdt foran. En havde set, at dragonen havde taget sin hat af og sagt til vagtmesteren, "Således vil I vel have, jeg skal stå for Eder!". - Tingsvidne.

85b:

1727 - 16. september:

5/8. Dom: Søren Madsen af Trelde ctr. Peder Hansen Smed og hustru ibidem. - Søren Madsen har med to overensstemmende vidner (Karen Nielsdatter og Maren Nielsdatter) bevist, at den sorte kviekalv, som han, efter at den var sat på græs i foråret 1726, med nogle pigers hjælp havde mærket i venstre øre med et 'filekiør', er hans og ikke Peder Smeds. - Men Maren Jørgensdatter, som er Peder Smeds broderdatter, har kontravidnet, at Søren Madsen og hans tjenestepige Karen Nielsdatter var i stor tvivl om, hvorvidt kalven var deres eller ikke. Dette benægter Karen Nielsdatter dog, og Maren Nielsdatter af Vejlbj, hvis kniv Søren Madsen lånte til at mærke kalven med, har ikke vidnet noget herom. - Peder Smed har ført vidner på, at det er ham, der ejer den mærkede kalv. - Der er således vidne imod vidne. Men dommen anfører tre forhold, der svækker Peder Madsens stilling: 1) Jørgen Melsing af Fredericia (Søren Madsens svoger) har vidnet, at Jep Madsen, før end han vidnede på tinge for Peder Smed, havde sagt, at han ikke var vis på, hvem kalven tilhørte, hvilket Jep Madsen dog benægter. 2) Hans Hansen Gregersen har været ude at søge

efter Peder Smeds kalv, før end han vidnede på tinge. Han har sammen med nogle andre været ved Fredericia hjord og dér påstået, at en heløret sort kviekalv med hvide hår mellem lårene var Peder Smeds; og da han kom hjem, tilbød han Søren Madsen den, idet han sagde, at den var hans, hvilket Søren Madsen dog nægtede. Derefter har Hans Hansen Gregersen antaget kalven og ladet den fremlyse både på kirkestævne og ved tinge, skønt det ikke tilkom ham at fremlyse den, såfremt han ikke var sikker på, at det var Peder Smeds kalv, men hyrden i Fredericia, fra hvem han havde taget den uden dennes tilstedeværelse eller minde. 3) Det er bevist, at Jens Nielsen, der også vidnede til fordel for Peder Smed, inden han aflagde sit vidnesbyrd, har sagt, at Peder Smed havde lovet ham for 20 dalers værdi, hvis han ville vidne ham kalven til, og at han desuden, inden han vidnede ved tinget, havde indrømmet, at han ikke var sikker på, hvis kalven var. - Så efter slige omstændigheder kan formeldte tre vidner, hvis ord og tale om kalven burde have været eet både før og efter, ikke antages for noget gyldigt bevis. Ejheller de øvrige vidner, som har vidnet efter deres egne gisninger, tanker og tykke. - Da altså Peder Smed hverken har ladet lyse til tinge eller kirkestævne efter sin kalv, ejheller begyndt nogen sag imod Søren Madsen om den kalv, som han vidste ikke var blevet mærket i dølgsmål, inden Søren Madsen havde indgivet sag, men i stedet var søgt til Fredericia og havde sagt til Jens Pedersen, at han havde mistet en kalv og havde hørt, at der var en sådan ved Fredericia hjord, som var hans, så bør Peder Smed være fornøjet med den sorte kviekalv med hvide hår mellem lårene, som Hans Hansen Gregersen havde bragt til ham fra Fredericia hjord, og Søren Madsen skal beholde sin sorte kviekalv, som han havde mærket, efter at den var kommet på græs.

86:

Peter Høeg fandt på vegne af Peder Smed, at dommen var meget ulovgrundet, og erklærede at ville lade den indstævne til appel.

Der anmeldes ildsvåde for Christen Nielsen, Jes Christensen og Niels Christensen, der bebor en gård i Store Almstok, som tilhører præsidenten i Fredericia, Christopher Poul Beenfelt.

2/9. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Oluf Madsen af Smidstrup. Udsat til 28/10, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om, hvorfra Oluf Madsen har fået noget ege- og ellebark, som han har solgt i Fredericia i to omgange, idet han hver gang medbragte en lille slump bag i vognen. Han har hævdet, at det var bark, som han havde pillet af nogle grene. Egegrenene skulle han have fået fra Hans Henriksen i Lille Velling. En anden hjemmelsmand skulle være Mads Nielsen Ulf af Skærup. Men idag har Oluf Madsen erkendt, at han havde fundet en omhugget eg i Skærup skov og havde taget nogle grene.

86b:

Niels Gris(?) af Kolding ctr. Hans Henriksen af Lille Velling. Udsat til 30/9, men ikke set igen. Har drejet sig om vold.

(9/9. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem). Oberstløjtnant Rojan lader stævne en del vidner. 23/9

88:

Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Pedersen (Peder Smed) ibidem. 23/9

88b:

Hans Pedersen og Lauge Hansen af Follerup anmelder forlig i en tvistighed. Da de efter øvrighedens, deres forældres og husbonders ordre var ved at reparere Fredericia vej, var det kommet til gensidige beskyldninger. Nu tager de deres ord tilbage og vil herefter leve fredeligt og skikkeligt, som det tilkommer rette naboers børn og tyende. Hvis der igen opstår tvist mellem dem, skal den skyldige betale 1 mk. til de fattige og desuden lide tiltale efter loven. Hans Pedersen, der har været mest overilet, skal betale 1 mk. til sognets fattige; pengene skal leveres til sognepræsten næste søndag. Søren Pedersen bekræftede forliget på begges vegne.

1727 - 23. september:

16/9. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. 7/10

93:

16/9. Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Pedersen Smeds hustru ibidem. 30/9

1727 - 30. september:

2/9. Dom: Niels Kilde af Skanderup ctr. Niels Pedersen Friismand af Hjarup. Han skylder Niels Kilde 69 rdl. plus et års renter og har ikke holdt sit løfte om at betale. Det skal han.

23/9. Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Pedersen Smeds hustru Anne Pederskone ibidem. 14/10

93b:

1727 - 7. oktober:

Ditlev Markussen af Brandtlund lod afhjemle oldensyn for Holmans herred.

Ditto for Elbo herred.

Oldensyn for Anst herred.

23/9. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. 8/10

97b:

Oldensyn afhjemles for Skærup selvejere.

1727 - 8. oktober:

7/10. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. Tingsvidne. Sagen har drejet sig om Rojans ret til at køre over Holdt skifte. (Se 9/12)

98:

1727 - 14. oktober:

Læst forordning om kornskatten.

Oldensyn afhjemles for selvejerne i Nagbøl og Dollerup.

Regimentskriveren ctr. Hans Lassen og datter Karen Hansddatter af Højen Stubberup for overfald på Søren Sørensen Krage og hustru ibidem. Udsat til 11/11, men først set 9/12

98b:

30/9. Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Pedersen Smeds hustru Anne Pederskone ibidem. Forlig. Anna Smeds tilbagetrækker beskyldninger.

Christen Nissen i Højen efterlyste en hest 1. gang.

1727 - 21. oktober:

Regimentskriveren ctr. en del rytterbønder for skiftesalær. 11/11 (se 25/11)

99:

Jep Vidstesen af Skanderup ctr. Dorthe Madsdatter af Donslund. 4/11

Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen ibidem. 4/11

1727 - 28. oktober:

Forvalter Anders Stær ctr. Niels Pedersen Friismand i Hjarup for gæld. - Niels Friismand har udstedt en veksels på 178 rdl. til Niels Andersen i Limskov, som har overgivet den til Anders Stær. Vekslen skulle have været betalt 6 uger efter den 3/9, men er ikke blevet indfriet. Der afsiges dom straks: Han skal betale.

99b:

Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. 11/11 (se 25/11)

100:

1727 - 4. november:

Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

Læst patent om højesteret for 1728.

Læst plakat af 8/10 om, hvor de konfiskationssager skal indstævnes og pådømmes, som forefalder vedr. udsugning af okser og heste ved Kolding.

Læst plakater af 15/10 om, at alle slags kornvarer må udføres.

Læst kammerkollegiets plakater om ny auktion på en del gammelt ryttergods på Sjælland.

Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. 11/11

100b:

21/10. Jep Vidstesens af Skanderup ctr. Dorthe Madsdatter af Donslund. 25/11

21/10. Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen ibidem. 25/11

Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. 18/11

101:

Peder Madsens fradøde gård i Pjedsted lovbudt 1. gang.

Læst obligation fra Niels Pedersen Friismand i Hjarup til hans hustrus søskende på den arv, der tilfalder dem efter deres forældre af den gård, som han bebor med Knud Buks datter. Det er Knud Buks børn: Christen Knudsen Buk og Anna Kirstine Knudsdatter.

Læst kontrakt: Søren Jørgensen Skytte i Trelde har ægtet Dorthe Pedersdatter, som han har tilskødet den halve gård. Hendes moder Maren Jensdatter, enke efter sl. Peder Pedersen, lover til gengæld at oplade sin fæstegård til Søren Jørgensen Skyttes broder Hans Jørgensen Skytte, som nu snart skal ægte hendes anden datter, Kirsten Pedersdatter. Hun selv skal nyde forsvarligt ophold.

101b:

1727 - 11. november:

Læst plakater af 29/10 om, at Kolding å skal være toldskel indtil Kongeåen.

4/11. Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. 25/11

Øvrige sager udsættes til 25/11

Gården i Pjedsted lovbudt 2. gang.

102:

Birkedommeren fremlyste en kalv.

1727 - 18. november:

4/11. Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. 2/12

Niels Pedersen af Store Anst ctr. Hans Pedersen i Glibstrup. 25/11

Hans Madsen og Christen Christensen af Pjedsted lovbød 3. gang en halv gård for deres myndlinge Kirsten Pedersdatter og Maren Nielsdatter ibidem. Hans Nielsen af Pjedsted og fæstemø Johanne Jørgensdatter begærede skøde.

102b:

Skøde efter ovenstående lovbydelse på den gård, som sl. Peder Madsen fradøde.

103:

Birkedommeren fremlyste en kalv 2. gang.

1727 - 25. november:

4/11. Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen ibidem. 2/12

18/11. Niels Pedersen af Store Anst ctr. Hans Pedersen i Glibstrup. 2/12

28/10. Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. 9/12

Regimentskriveren ctr. Anders Jensen Dragon af Hjarup for vold mod Jes Lauridsen ibidem. 16/12

103b:

Mads Jensens aftægtskontrakt med svigermøderen Anna Iversdatter, sl. Mogens Hansens enke i Viuf, som har afstået ham og hans hustru sin selvejergård, ligesom Markus Hansen i Bredstrup har lovet sin svigermor aftægt.

104:

4/11. Dom: Jep Vidstesens af Skanderup ctr. Dorthe Madsdatter af Donslund. - Ved skiftebrev af 7/4-1725 er bevist, at Jep Vidstesens har ladet sig overtale til at være Dorthe Madsdatters lavværge, da der blev holdt skifte mellem hende og hendes børn efter hendes afdøde husbond Christen Jensen. Han har haft en del møje med at få inddrevet gæld fra adskillige onde og slette betalere, inden han kunne opgøre regnskabet med børnenes formyndere, så hun kunne indgå nyt ægteskab. Dorthe Madsdatter har ikke haft grund til at vente, at han skulle gøre det uden betaling, og hendes nuværende mand har også for retten erklæret, at det var rimeligt, han blev belønnet. Men Dorthe Madsdatter har nægtet at betale; hun har hævdet, at det har hun gjort, og at der ikke står noget i loven om, at der skulle tillægges en lavværge betaling. Men hun har ikke fremvist nogen kvittering, og der kan ikke reflekteres på hendes indvending. Hun dømmes til at betale Jep Vidstesens 4 rdl. plus sagsomkostninger.

Niels Købmand i Starup fremlyste en hoppe 2. gang.

4/11. Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. 2/12

Birkedommeren fremlyste en kalv 3. gang.

Mons. Poulsen til Refstrup efterlyste en stud.

21/10 (tingbogen viser tilbage til 4/11). Regimentskriveren ctr. en del rytterbønder for skiftesalær. 9/12

104b:

1727 - 2. december:

Løjtnant Thøger Dyssel får over for skarpretteren Augustinus Flug i Fredericia og Jep Mouridsen i Kobbøl udmeldt synsmænd til at syne Kobbølgaard. 9/12

25/11. Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. 9/12

105:

25/10. Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen ibidem. 16/12

18/11. Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. 9/12

Læst forordning om matrikelskat og rytterholdspenge samt om okse- og flæskeskatten for 1728.

Søren Nissen af Erritsø anmeldte ildsvåde.

Mads Christensen Paabye af Nygård ctr. Niels Pedersen Friismand i Hjarup for gæld på 200 rdl. iflg. panteobligation af 8/3-1726. Niels Friismand er ikke mødt. Dommen falder med det samme: Han skal betale.

105b:

Hans Nielsen af Pjedsted lod som indfriet udslette en obligation, som var udstedt af hans formand, afdøde Mads Pedersen, til Christen Christensen ibidem.

25/11. Dom: Niels Pedersen af Store Anst ctr. Hans Pedersen i Glibstrup for en gæld på 17 rdl. 4 mk. til Hans Poulsens stervbo i Store Anst. Hans Pedersen har hævdet at have betalt. Men det har han ikke bevist, så han dømmes til at betale.

Læst obligation fra Hans Nielsen af Pjedsted til Christen Christensen ibidem på 50 sldlr. Gælden hidrører fra hans formænd Mads Pedersen og Peder Madsen.

Mads Jessen i Vrandrup mølle lod læse afkald fra Jes Madsen i Hølling (Høllund i Ødsted sogn) og hustru Cathrine Pedersdatter på arv fra hans fader Mads Jessen og moder Anna Mathisdatter i Sæsted mølle.

106:

Læst panteobligation fra Søren Bertelsen af Tolstrup og hustru Anna Dorthe Abrahamsdatter på 20 rdl. til oberstløjtnant Rojan i Follerup.

1727 - 9. december:

25/11. Regimentskriveren ctr. en del rytterbønder for skiftesalær. 20/1-1728

2/12. Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. 23/12

(Se 14/10). Regimentskriveren ctr. Hans Lassen og datter for vold mod Søren Krage. 16/12

106b:

2/12. Løjtnant Thøger Dyssel får over for skarpretteren Augustinus Flug i Fredericia og Jep Mouridsen i Kobbøl afhjemlet syn på Kobbølgaard.

2/12. Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. 16/12

25/11. Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. 16/12

(Se 8/10). Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. 16/12

107:

Regimentskriveren lod læse skiftebrevet efter Søren Jørgensen Skyttes hustru af Trelde, Barbara Pedersdatter. Arv til sønnen Jørgen Sørensen og datteren Anna Sørensdatter.

107b:

Læst kontrakt mellem Augustinus Pflug, skarpretter i Koldinghus amt, boende i Fredericia, og Jeppe Mogensen, borger i Fredericia, angående udleje af Pflugs gård Kobbøl i Ullerup sogn for 8 år.

108:

1727 - 16. december:

9/12. Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen. Udsat til dom den 27/1

9/12. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem. 13/1

110:

25/11. Regimentskriveren ctr. Anders Jensen Dragon af Hjarup for vold mod Jes Lauridsen ibidem. 27/1

110b:

9/12. Regimentskriveren ctr. Hans Lassen og datter for vold mod Søren Krage. 27/1

9/12. Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. 23/12

Bekendtgjort, at der skal holdes offentlig auktion over Niels Friismands gård i Hjarup.

2/12. Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen Kusk ibidem. 27/1

1727 - 23. december:

Læst plakat af 12/12 om, at de varer, der behøves fra fremmede steder, skal forskrives fra første hånd.

Bekendtgjort 2. gang, at der skal holdes offentlig auktion over Niels Friismands gård og bohave i Hjarup.

Gyde Jensen af Gelballe lovbød sin gård 1. gang.

9/12. Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. 20/1

111:

Borgmester Jens Riis af Kolding for sin tjenestekarl Jens Madsen ctr. debitorer. 13/1

Skovfoged Hans Sievers af Røj fremlyste en død ulv, som var skudt i Røj skov. Den blev ophængt ved tinget.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

16/12. Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. 20/1

1728

111:

1728 - 13. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi nærværende Aar, Da man Tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1728, den 13. Januar.

Thomas Ebbesen af Kolding birkedommer, Just Lund af Viuf birkeskriver. Tingmænd: Gyde Andersen af Børkop, Mads Lassen af Tolstrup, Niels Christensen af Herslev i sin fader Christen Nielsens sted, Michel Schnegel, Mads Hansen, Christen Jepsen (overstreget: Søren Madsen) af Viuf, Hans Madsen og Michel Damsgaard af Fredsted.

Auktionen den 21/1 over Niels Friismands gård i Hjarup proklameret igen.

Gyde Jensen af Gelballe lovbød sin gård 2. gang.

Skovfoged Peder Krat angav skovhugst.

23/12. Borgmester Jens Riis af Kolding for sin tjenestekarl Jens Madsen ctr. debitorer. 24/2

111b:

Kgl. kontrollør ved Kolding toldsted, borgmester Jens Riis, ctr. Niels Ebbesen af Nagbøl og Niels Christensen af Katbøl. 27/1

112:

16/12. Søren Lundemand af Follerup får tingsvidne ctr. oberstløjtnant Rojan ibidem angående vejret.

113:

Maren Kjeldsdatter af Bølling lovbød sin gård 1. gang.

Jep Madsen af Rugsted lovbød sin gård. 1. gang.

Oluf Pedersen af Horsted efterlyste en plag.

Jep Mau(?) af Bramdrup efterlyste 2 svin.

Læst kontrakt mellem Søren Laursen i Kongsted og Jens Nielsen af Erritsø. Søren Laursen har på grund af nogle års vanhæld og misvækst - med samtykke fra hustru og to stedbørns formyndere - afstået halvparten af sin selvejergård til ungkarl Jens Nielsen, der inden et år skal ægte Søren Laursens steddatter Mette Loransdatter og betale til hendes broder Johan Loransen halvparten af dennes arv efter hans fader Lorang Cynatt, idet Søren Laursen betaler den anden halvpart.

113b:

1728 - 20. januar:

Krigs- og landkommissær Hans Folsach på Kjeldkær ctr. nogle mænd i Vork. 27/1

Læst forordning af 9/1 om, hvorledes der skal forholdes med huskapellaners vokationer samt subsistensembudet.

Læst forordning 15 19/12 om pension fra generalpostkassen.

9/12. Dom: Regimentskriveren ctr. en del rytterbønder for skiftesalær, idet de ikke har villet indløse deres skiftebreve, skønt ingen af dem har kunnet modsige fordringens rigtighed. Iver Buck i Dollerup har dog ment, at han burde slippe med de 10 slettedaler, som han allerede har betalt, idet han ingen havde haft at skifte med andet end sin svigermor, som kunne have sagsøgt ham, hvis hun ikke havde været tilfreds med delingen. Men det er ikke rigtigt, for hans afdøde hustru har haft to brødre, Niels og Anders Christiansen, som var arveberettigede sammen med deres mor. - Følgende dømmes til at betale: Jørgen Michelsen i Hjarup, Jens Andersen i Skanderup, Peder Pedersens enke i Trelde, Søren Skytte ibidem, Niels Knudsen i Bjert, Jens Laursen i Knudsbøl. Af Iver Buch i

Dollerup har regimentskriveren forlangt 20 sldlr. Det modereres til 10 slettedaler, fordi der mangler en skriftlig aftale. Så er han ikke blevet gået for nær; for hans bo fandtes i god stand, og hvis der var blevet foretaget en ordentlig registrering og vurdering, var han kommet til at betale mere til skifteforvalteren.

23/12. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Olesen af Tiufkær for vold mod Hans Jensens hustru. - Hans Olufsen har slået Hans Jensens hustru til jorden, og hun har straks derefter fremvist slag og skidne klæder. Hans Olufsens hustru har desuden ubeviseligt beskyldt Hans Jensens kone for, at hendes faders navn stod i tingbogen for tyveri. For de to forseelser skal Hans Olesen betale mulkt til Smidstrup sogns fattige med 4 mk. og sagsomkostninger 2 sldlr., ialt 2 rdl., idet der tages hensyn til deres fattige tilstand.

114:

23/12. Dom: Hans Lassen af Højen Stubberup ctr. Søren Krag ibidem. - Da Hans Lassens datter var henne hos Søren Krage for at sige til ham, at han skulle tage sine gæs væk fra hendes faders toft, havde han sagt til hende, at hun skulle sige til sin far, at han skulle tage Laurs Jensen med sig og lade fårene og vognen blive hjemme. Dermed har han bebrejdet Hans Lassen med Laurs Jensen, der er hans brodersøn, som på den tid var dømt for tyveri af nogle får. Men det har Hans Lassen ikke været delagtig i, hverken med råd, dåd eller gerning. Derfor skal Søren Krage betale i mulkt og sagsomkostninger til Hans Lassen 3 rdl. 15 dage efter første vårryttersession, såfremt sagen ikke der kan være at forlige anderledes.

Gårdene i Bølling og Rugsted lovbudt 2. gang.

Gyde Jensen og hustru Mette Pedersdatter af Gelballe lovbød 3. gang halvparten af deres påboende gård. Søren Thomsen af Gelballe begærede skøde.

Skøde efter ovenstående lovbydelse til Søren Thomsen og hustru Kirsten Andersdatter.

114b:

1728 - 27. januar:

Thomas Hansen af Herslev bevidner at have overværet, at Anders Jacobsen i Røjle har betalt Christoffer Christoffersen i Herslev Højrup for en hest.

115:

Regimentskriveren får på vegne af nogle sognemænd i Gauerlund sogn tingsvidne ctr. sognedegnen Jacob Ursin vedr. udpantning for resterende kornafgift efter tilladelse af 13/11-1727 fra amtmanden. Et af vidnerne er Johanne Pedersdatter af Vinding, enke efter forrige degn, sl. Christen Toft, som er død for 26 år siden. Hendes mand plejede at lade varsko fra prædikestolen, når det var tid at indsamle det bevilgede korn. Så gik han omkring med en sæk eller pose og fik hos sognemændene det, som de ville give ham, idet de selv bestemte art og mængde. Nogle gav ham intet. Hvad han fik, tog han imod med taknemmelighed og gjorde til gengæld sognemændene de tjenester, han kunne, og holdt skole for børnene, som han tog vare på, at de ikke skulle komme ud

for uheld. Han var også til tjeneste ved deres bryllupper og andre værtskaber. Det var bevillingskorn, en ydelse, som sognemændene gav af velvilje, og degneenken kendte ikke til nogen øvrighedsbefaling herom. Jens Bang, der havde været degn tidligere, var nok den første, der fik det. Andre ydelser modtog degnen som en rettighed: en skp. rug af hver gård, 2 sk. ringepenge og en snes æg til påske. Af rugen skulle de aflevere 6 trd. til Fredericia skole, så der blev ca. 10 skp. til dem selv. Ringepengene var for at ringe med klokken. Æggene gik vidnets mand om og sang for. (Jacob Ursin betvivler hendes vidnesbyrd, fordi hun har ophold af sognet og måske kan have været udsat for trusler, hvis ikke hun ikke vidnede til fordel for sognemændene). - Andre vidners forklaring er i overensstemmelse med enkens. Sådan har det også været, da Jesper og siden Christen Toft var degne. Et af vidnerne kan huske Jesper, at han nærmest gik rundt og tiggede kornet. Somme tider gav han ham noget, somme tider intet, alt efter, hvilke tjenester degnen havde gjort ham. - Jacob Ursin har vistnok erhvervet en resolution fra amtmanden om, at han måtte nyde samme gunst som sin forgænger, - og dernæst skaffet sig tilladelse til at inddrive kornet ved eksekution.

116b:

13/1. Kgl. kontrollør ved Kolding toldsted, borgmester Jens Riis, ctr. Niels Ebbesen af Nagbøl og Niels Christensen af Katbøl. 9/3

Rytteren Morten Michelsen i Kolding får tingsvidne ctr. Tubra Hansdatter i Jerlev på, at hun har ligget i seng med Erik Gjermandsen i Michel Hansens hus i Jerlev. Da havde Morten været meget syg, og Tubra havde været der for at våge over ham. Ved sengetid gik hun ikke hjem til den gård, hvor hun tjente. Mortens søster Anna havde sagt, at hun kunne ligge hos søsteren Johanne, men Tubra havde svaret, at hun ville ligge hos Erik. Der lå hun så til om morgenen. Ingen havde lagt mærke til, hvor meget tøj hun tog af, heller ikke Gjermand Nielsen, der lå i en anden seng i samme stue. - Tubra selv hævder, at hun ikke lagde sig hos Erik for at drive utugt, men fordi Johanne var syg. Hun havde villet være hos Morten Michelsen, der havde besvangret hende, da hun ikke vidste, om han kunne leve eller ej.

117b:

16/12. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Lassen og datteren Karen Hansdatter i Højen Stubdrup for vold mod Søren Sørensen Krage ibidem. Der er kun eet vidne, der har set, at Hans Lassen stødte Søren Krage for brystet, inden de fik hinanden i håret, og at Hans Lassens datter da slog Søren Krages hustru oven i hovedet med en forkl. Og de to sagsøgte vil ikke tilstå. Altså skal det være dem tilladt at aflægge deres saligheds ed på, at de ikke har gjort det. Eller - hvis de ikke trøster sig dertil - de skal i mulkt og omkostning betale for deres uforsvarlige adfærd 2 rdl., for at de kan leve fredeligt med hinanden herefter. Og så skal de iøvrigt holdes angerløse for al anden straf, fordi Søren Krage og hustru ikke har præsteret synsrapport eller andet bevis på, at de har fået nogen skade. - (Det ene vidne, som havde overværet slagsmålet, var Mads Jensen af Horsted. Han sad ved Hans Lassens brønd og var ved at blive barberet af Søren Krage, da Hans Lassen kom og protesterede imod, at de brugte hans brønd. Mads Jensen skilte de to ad, da de var kommet i slagsmål, og gik siden ind til Søren Krage for at blive barberet færdig).

16/12. Dom: Regimentskriveren ctr. Anders Jensen Dragon af Hjarup for vold mod Jes Lauridsen

ibidem. - Jens Lauridsen havde ved et drikkelag i Hjarup siddet og snakket om, at han ville leje en svinehyrde og give ham 40 rdl. i løn. Den snak havde dragonen bedt ham om at holde op med, ellers ville de skifte det på timen (?). Så sprang Jes Lauridsen over bordet og gik på dragonen. De kom i slagsmål; andre skilte dem ad, men de rev sig løs og gik på hinanden igen. Jes Lauridsen fik et blått øje og næseblod. - Det kendes for ret, at Jes Lauridsen, der kunne være blevet siddende ved bordet, for denne gangs skyld skal betale i mulkt til Hjarup sogns fattige 4 mk. og i sagsomkostninger 1 rdl. Dragonen, der ikke havde haft føje til at opirre Jes Lauridsen, hvis snak ikke var ham til fornærmelse, til klammeri eller at tilrede hans ansigt så ilde, skal betale det samme. - (Drikkelaget fandt sted den 12/10 hos Christen Michelsen, der holdt arveøl efter sin afdøde mor. Jes Lauridsen havde nok gentaget sig selv temmelig længe, inden dragonen bad ham holde op. De to slagsbrødre blev skilt ad af Peder Halkjær (dragonens bror) og Lars Michelsen).

16/12. Dom: Poul Hansen af Store Anst ctr. Niels Pedersen Kusk ibidem. - Poul Hansen har sagsøgt Niels Pedersen for manglende betaling af en hest; men har derpå meddelt, at betalingen havde fundet sted, så sagen nu kun gjaldt betaling af sagsomkostningerne. Disse skal de betale solidarisk, idet de begge har forladt sagen uklargjort.

16/12. Dom: Jens Pedersen af Bredstrup og interessenter ctr. forrige regimentskriver Søren Hachsen vedr. uretmæssig opkrævning af familie- og folkeskat. - Jens Pedersen af Bredstrup, Jens Poulsen af Taulov Nebel, Søren Skytte af Trelde, Lauge Hansen i Stovstrup, Jens Jepsen af Trelde og Hans Bertelsen af Stovstrup har ved gamle skøder og lovgyltige adkomster bevist, at deres gårde er sådanne selvejergårde, som lovens 3-12 omhandler. De har fremlagt fæstekontrakter vedr. de huse, som ligger under deres gårde enten i samme eller i andre byer samt en usvækket dom af 28/1-1710, hvorefter fæstere af sådanne huse er fri for at svare indersteskat. - Herimod har den forrige regimentskriver og nuværende skatteforpagter Søren Hachsen fremlagt forskellige (specificerede) dokumenter og resolutioner, der er baseret på hans egen fremstilling af sagen, og som han ikke har vovet at få bekræftet ved dom. - På det grundlag erkender retten at kunne udfinde: 1) At selvejere efter lovens 5-3-1 må efter forudgående lovbydelse sælge deres gårde til hvem de vil, og efter art. 27 tilkøbe sig deres gårdes herlighed. 2) At disse selvejergårdes bortfæstede boliger har været af alders tid, gårdene til hjælp. 3) At der aldrig er svaret familieskat af dem. 4) Der er ikke indgivet nogen af præsternes mandtaller, hvoraf kunne erfares, om de er antegnede til at svare indersteskat. 5) Der har tidligere været proces her, og den er faldet ud til fordel for bønderne. 6) De pågældende huse kan ikke nedlægges uden skade for gårdene, da jorden ikke kan avles under disse gårde. 7) Ingen kan fæste, leje eller bebo sådanne boliger, hvis de skulle betale familie- og folkeskat deraf, da det kunne beløbe sig til lige så meget, som de betaler for boligerne. 8) Nogle ordrer fra rentekammeret er at forstå om gadehuse og om inderster, som lejer sig ind for et år eller et halvt og derefter flytter fra det ene gadehus til det andet. 9) Søren Hachsen har ikke alene ladet sådanne ordrer henligge upådrejet, men også udstedt exemption efter den tid, han ikke kunne lade eksekvere, og det skal også være forekommet, efter kongens resolution om dem, som bor i de på rytterbøndernes gårdes grund opbyggede huse og svarer til kassen og bonden. - Altså frikendes følgende fæstere for Søren Hachsens krav om familieskat: Thomas Sørensen, som har fæstet Jens Poulsens selvejerhus i Taulov Nebel, Christen Eriksen i Hans Bertelsens hus i Stovstrup, Mads Gregersen i et af Lauge Hansens huse ibidem, Jens Michelsen, Poul Hansen, Peder Rasmussen og Jens Pedersen i Søren Skyttes huse, Niels Christensen og Christen Holm i Jens Jepsens huse i Trelde, Jens Hansen i samme Jens Jepsens hus i Vejlbj, Laurits Nielsen i Stallerup i Jens Pedersens bolig, samt Hans Nielsen i Follerup og vagtmester Bühringer i samme Jens Pedersens to boliger i

Bredstrup. De har regres over for Søren Hachsen over for dennes eget forum med hensyn til godtgørelse af sagsomkostninger. - Beboerne af Søren Skyttes øvrige 2 huse, nemlig Kasper ? og Jørgen Nielsens enke, som ikke bevises at have fæstet dem på livstid, kan ikke fritages for skatten. Ejheller Jørgen Pedersen, som bebor 4 fag hus, der tilhører Jens Jensen, såfremt mandtallerne og deres fattigdom ikke kan undskylde dem.

118b:

20/1. Krigs- og landkommissær Hans Folsach på Kjeldkær ctr. nogle mænd i Vork, Christen Madsen, Anders Madsen og Niels Pedersen. Sagen udsat til 24/2, men er ikke set igen. Den har drejet sig om gæld for æde- og sædekorn.

Søren Pedersen af Rugsted, Ole Sørensen af Vesterby og Anders Nielsen af Nørup præstegård lovbød 3. gang deres lodder i gården i Rugsted, som deres svoger Jep Madsen påbor. Denne begærede skøde.

Skøde efter ovenstående til Jep Madsen og hustru Anna Cathrine Ingenatziidatter. Gården ejedes før af sl. Mads Jepsen og hustru Maren Sørensdatter.

119:

Kjeld Jørgensen og Thomas Jørgensen af Hjarup og Peder Madsen og Morten Ebbesen af Bølling som formyndere for arvingerne til sl. Frands Joensens fire umyndige børn, Joen, Kjeld, Johanna og Anna Marie, lovbød 3. gang halvparten af gården i Bølling, som før var ejet af deres sl. far. Bertel Andersen, som næst Guds forsyn ægter Frands Joensens enke Maren Kjeldsdatter, bor på stedet, begærede skøde.

Skøde efter ovenstående på Frands Joensen Griis' gård.

119b:

Læst panteobligation fra Bertel Andersen af Bølling på 200 rdl. til de fire ovenstående børn. (Teksten er siden blevet overstreget).

120:

1728 - 3. februar:

1728 - 10. februar:

Læst skøde fra Søren Nielsen af Egum og hans hustru, der har solgt til sin datters mand Hans Hansen i Egum 3 stk. jord på Egum mark.

Mortificeret obligation af forrige sognepræst til Eltang og Vilstrup sogne, afdøde Ulrich Selmer til Jens Damsgaard.

1728 - 17. februar:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf og Søren Nielsen(?) af Bjerg angav skovhugst.

120b:

1728 - 24. februar:

Læst plakat af 19/2 om vårsessionen, som holdes 5/3. Hvem der har nogen sag at fremføre, skal 8 dage forinden indfinde sig i regimentskriverstuen samt indvarsle sin kontrapart.

13/1. Dom: Borgmester Jens Riis af Kolding for sin tjenestekarl Jens Madsen ctr. debitorer. - Niels Nielsen Nyemand, Morten Nielsen (eller Morten Henriksen) og Niels Andersen af Almind samt Jens Christensen af Herslev har lånt nogle beløb, som de dømmes til at betale.

Forrige regimentskriver Hachsen tillyser, at han den 1/3 agter at lade sin gård i Kolding bortforhandle ved offentlig auktion.

Pantebrev fra Claus Eriksen og hustru Margrethe Michelsdatter i Tolstrup til Jens Pedersen i Gammelby mølle på 112 sldr., som han har lånt dem i deres nød og trang og til indløsning af gården, som har været pantsat til skovfogedens søn Jens Pedersen af Viuf skovhus.

Gældsbrief fra Peder Hansen og hustru Elisabeth Pedersdatter til Tolstrup til Jens Pedersen, som nu bor i Bredstrup, på 123 sldr., som han har lånt til deres 'forvæser' sl. Kirsten Christensdatter, samt til Peder Hansens formand afd. Bertel Sørensen Skræder og hans hustru Elisabeth Pedersdatter.

121:

1728 - 2. marts:

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

1728 - 9. marts:

Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen og Jens Ebbesen af Bredstrup samt Christen Hyrde af Egum. 23/3

123:

27/1. Dom: Kgl. kontrollør ved Kolding toldsted, borgmester Jens Riis, ctr. Niels Ebbesen af Nagbøl og Niels Christensen Katbøl af Vester Vamdrup. - Toldbetjentene har bevist ved ekstrakt af Tystrup herreds tingprotokol, at Niels Ebbesen af fodertrang har hensat 2 stude hos Hans Nissen i Ødis. De er blevet dømt til konfiskation sammen med to stude, som Niels Christensen Katbøl har solgt på den søndre side til Jens Ebbesen i Bastrup. Toldofficerterne påstår tolden betalt og bønderne straffet efter forordningen af 4/4-1702. Niels Ebbesen har tilbudt sin ed på, at han ikke vidste, at det var forbudt at forsætte kvæget til den søndre side, når man var i fodertrang og der ingen hjælp var at finde på den nordre side, og man heller ikke agtede at lade dem blive der, men ville tage dem hjem til sig på vårgræsning, idet kongen derved ikke mistede noget i sin toldrettighed. - Det er ikke bevist, at Niels Ebbesen har uds muglet heste af riget eller taget imod

købmandsvarer, som er smuglet ind i landet, hvilke tilfælde den nævnte forordning alene sigter til. Så han kan ikke dømmes til den strafbøde på 200 rdl., som tolderne havde krævet. Men da han uden at anmelde det eller søge tilladelse dertil ved toldkammeret egenrådigt har ført de 2 ham fratagne og konfiskerede høveder over landskallet, så bør han derfor betale tolden med 4 rdl. - Niels Christensen Katbøl, hvis fattige tilstand er noksom bekendt, har vel været nødt til at sælge sit kvæg til betaling af månedspenge for ikke at lade sig udmatte ved exekutions tvang. Men det var ham ikke tilladet at bringe de to stude over landskallet uden at betale told og sælge dem til Jens Ebbesen. Derfor skal han efter toldrullen betale det samme i told som Niels Ebbesen, hvortil kommer en strafbøde på 20 rdl.

123b:

Læst obligation fra Laurids Leeh, sognepræst i Kolding, Jens Riis, borgmester i Kolding, Ebbe Christensen Leeh og Peder Hansen Brun, rådmænd sammesteds, samt Jørgen Sørensen Haar, nuværende kirkeværger for Kolding kirke. De har som forsvar for Kolding kirke og latinskole og til dennes opbyggelse lånt af skovrider Jacob Rovers i Verst 300 rdl. med pant i jordegods i Bramdrup sogn (beboet af Niels Iversen og Hans Nielsen) og Harte (beboet af Laurids Hansen).

1728 - 16. marts:

Skovfoged Jacob Nielsen af Trelde angav skovhugst.

1728 - 23. marts:

9/3. Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen og Jens Ebbesen af Bredstrup samt Christen Hyrde af Egum. Sagen ender idag med tingsvidne. - Jens Jensen af Kongsted Torp har vidnet, at han i oktober efter birkedommerens ordre og på begæring af Jens Pedersen af Bredstrup var i Egum sammen med næsten alle Bredstrup bymænd for at foretage en ransagning hos Christen Hyrde (der efter hans kones oplysning hedder Christian Døbkjær), hvem han forelæste sin ordre og spurgte, om han havde noget af Jens Pedersens gods. Hyrden og hustru svor, at det havde de ikke, og man måtte gerne ransage både ude og inde. Så blev en halvkiste oplukket. Her fandt de noget honning og et stk. lærred; det var underdelen af en skjorte, som man mente var Jens Pedersens, men hyrdekonen sagde, at hun havde fået det ved Stralsund af sin mands løjtnant eller vagtmester, og at hun havde det, før Jens Pedersen kom til Bredstrup. De fandt bl.a. også en sæk, som hyrdekonen sagde Søren Lundmand i Follerup havde lånt til at hente sæderug i fra Fyn, og derfor var der med rødt kridt skrevet hans navn derpå. Kisten blev aflåst, og Jens Jensen fik nøglen. I to senge fandt de nogle æbler, som viste sig at være stjålet fra Hans Hansens have. Der var en brændevinskedel af kobber med dæksel og hat (værdi ca. 10 rdl.). Indeni var der en messinghåndkedel. Jens Pedersen fik den forsejlet, og den blev sammen med kisten båret over til nærmeste nabo, Hans Jensen, som var byens vidfoged. - Der kom hyrden og tilstod, at de havde taget honningen fra Jens Ebbesens i Bredstrup; men den havde de optinget med ham for 4 slettedaler. Et lam, som han havde stjålet fra Jens Sørensen, havde han ligeledes fået optinget, for 8 mk. plus 2 mk. til Hans Jensen, som havde haft umage med at finde det. - Hans Jensen havde ikke villet have de konfiskerede ting i sit hus, så Jens Pedersen ville tage kisten med hjem. Før de skiltes, lovede Jens Pedersen at indberette det passerede for øvrigheden i Kolding. Dagen efter havde Jens Pedersen ladet nøglen til kisten afhente. - Efter ransagningen havde hyrdekonen jamret sig meget, og hun fik nogle af Egum bymænd til at

tage med over til Jens Pedersen i Bredstrup for at få et forlig i stand, så hun og hendes mand ikke skulle blive angivet for øvrigheden. De fandt Jens Pedersen liggende på sin seng. Hyrdekongen bad ham mange gange om forlig og lovede tilsidst 12 slettedaler, hvilket han dog afslog, idet han mente, at det var mindre end det, som var blevet stjålet fra ham. Hyrdekongen var bange for, at Christen Laursen i Nebel skulle få nys om sagen. Da hendes ledsagere forstod, at forlig ikke var muligt, ville de gå hjem, men på vejen ud sagde hyrdekongen, at hun ville give Jens Pedersen brændevinskedlen, hvis han gik med til forlig. Så gik de ind igen. "Når jeg tier, så tier vel Christen Laursen i Nebel også", sagde Jens Pedersen. Samme nat lod han tingene bringe tilbage til hyrden, som så lod ham beholde brændevinskedlen. - Jens Pedersen (Jens Møller) nægtede i retten, at han havde lovet hyrden at holde ham fri for nogens tiltale; men han havde måske sagt, at han ville holde ham fri for sin egen tiltale, ikke for øvrighedens eller Christen Laursens. Og han nægtede også, at det havde været hans sag at gøre indberetning hos øvrigheden.

124:

Auktionsskøde til Hans Lauridsen Buk og forlovede fæstemø Sara Christensdatter på den gård i Hjarup, som Niels Pedersen Frismand har ejet. Til gården hører et selvejerhus og et rytterhus, hvoraf 1/4 tilhører Laurs Vaaben i Hjarup. Det var Hans Lauridsen Bucks far, Laurids Madsen af Håstrup, der på sin søns vegne bød på gården, som han fik for 454 rdl.

124b:

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

Niels Hansen i Pjedsted angav skovhugst.

1728 - 31. marts:

Læst stiftbefalingsmandens plakat af 15/3 om nedsættelse af toldskelpæle fra Kolding å til Konge- eller Skoldborgåen.

Peder Hansen af Brøndsted har indklaget, at Jørgen Thomsen ibidem ved deres grandemål ved et uheld var kommet til at omkaste ham, hvorved hans ben var kommet til skade. Jørgen Thomsen bad om, at hans bøder til kongen måtte aftinges på mildeste måde. Han bør dog betale 2 rdl. til kongens kasse iflg. lovens 1-24-1.

Skovfogederne Ditlev Andersen og Jens Nielsen i Gudsø angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus lod afhjemle et syn over skovhugst i Bruske herred.

Jens Krog af Oksvig lod afhjemle syn over skovhugst i Jerlev herred.

125:

Mads Lassen af Tolstrup lod læse en købekontrakt: Jens Pedersen i Bredstrup har solgt til Mads Lassen og hustru af Meng i Aller sogn sin gård i Tolstrup, som han har købt af Christen Hansen og Hustru i Herslev.

1728 - 6. april:

Mads Nielsen Ulf af Skærup lod læse afkald fra Oluf Bertelsen Ulf for hustruen Kirsten Rasmusdatter for hendes arv efter hendes sl. far Rasmus Jensen Damkjær og hendes mor Kirsten Jensdatter, der nu er gift med Mads Ulf.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

1728 - 13. april:

Synsforretning på skovhugst i Elbo, Holmans og Anst herreder.

125b:

1728 - 20. april:

Læst panteobligation på 52 rdl. fra Anders Iversen i Bølling til Christen Simonsen i Dons mølle.

1728 - 28. april:

Løjtnant Dyssel i Fredericia ctr. skovrider Johan Brandt af Brandtlund og løjtnant Bone Falch i Skærup. 11/5

Jes Simonsen af Brøndsted mølle ctr. Søren Holtum af Børkop. 4/5

126:

1728 - 4. maj:

28/4. Jes Simonsen af Brøndsted mølle ctr. Søren Holtum af Børkop. 19/5

Læst panteobligation på 39 rdl. fra Hans Olufsen og Poul Hansen i Bølling til birkedommer Thomas Ebbesen.

Læst panteobligation på 440 rdl. fra Lorentz von Muhlengracht og hustru Karen Geertsdatter Londemann til skovrider Jacob Røvert i Verst med pant i deres iboende gård i Skærup.

1728 - 11. maj:

28/4. Løjtnant Dyssel i Fredericia ctr. skovrider Johan Brandt af Brandtlund og løjtnant Bone Falch i Skærup. 1/6

126b:

Lars Lassen i Vester Nebel lovbød sin påboende gård 1. gang.

1728 - 19. maj:

Lars Lassen i Vester Nebel lovbød sin påboende gård 2. gang.

Panteobligation af 25/8-1724 (fol. 347) fra Bartram Højer i Gamst til madame Anne Marie Mørch udslettet.

4/5. (Tingbogen viser tilbage til 12/5). Jes Simonsen af Brøndsted mølle ctr. Søren Holtum af Børkop. Denne hævder, at det er Niels Markussen, der bør betale de fordrede 8 slettedaler. Men dommen fældes: Søren Holtum har ikke villet betale, men har gjort kontraregning på adskillige fordringer hos sin formand, sl. Niels Markussen. Han skal betale, men har ret til at bevise sin kontraregning.

Jens Andersen af Skanderup ctr. Kirsten Hansdatter af Holm tillige med Herman Skuster ibidem og Jens Hansen af Skanderup. 1/6

1728 - 25. maj:

127:

Lars Larsen af Vester Nebel lovbød 3. gang den selvejergård, som han og hans hustru Anna Nielsdatter har ejet. Den yngste søn Hans Lauridsen og hustru Sidsel Pedersdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående.

127b:

Læst aftægtskontrakt mellem Hans Lauridsen i Vester Nebel og hans forældre, Laurids Lassen og Anna Nielsdatter.

128:

1728 - 1. juni:

Sr. Mads (Christensen) Paabye fra Nygård fremlagde kgl. bestalling af 14/5 på birkeskrivertjenesten i Koldinghus birk, hvorefter han selv betjente retten som skriver.

19/5. Jens Andersen af Skanderup ctr. Kirsten Hansdatter af Holm tillige med Herman Skuster ibidem og Jens Hansen af Skanderup. 15/6

11/5. Løjtnant Dyssel i Fredericia ctr. skovrider Johan Brandt af Brandtlund og løjtnant Bone Falch i Skærup. 15/6

Jægermester Bachman fører vidner om nogle risege, som er stjålet fra Egtved skov. Jens Lauridsen af Knudsbøl kørte pinseaften gennem skoven sammen med Søren Lauridsen. Han gik selv foran vognen; hørte øksehug, og der stod Knud Christensen af Knudsbøl ved en omhugget risege sammen med en karl, han ikke kendte, og huggede grene af. "I er dristige; sådan turde jeg ikke gøre", sagde han, og kørte så hjem. - Knud Christensen forklarede, at han den aften var kommet gående fra Bindeballe igennem skoven. Her fandt han egen og en ham ubekendt karl, der, efter at de to var kørt

videre, spurgte, om han ville hjælpe ham med at læsse egen på vognen. Det ville han godt, hvis han fik grenene. - Den forklaring var Knud Christensen rede til at aflægge ed på. 128b:

1728 - 8. juni:

Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan m.fl. - Får udmeldt 28-30 synsmænd. 15/6

Skovrider Johan Brandt af Lund møllested og videfoged Ole Jensen af Skærup ctr. Thøger Lauridsen af Skærup. 29/5

129:

Tjenestedrengene Hans Pedersen og Mathias, som tjener Mads Jensen i Viuf, fremviste 4 ulveunger, som de havde fundet i Viuf skov og dødet. De blev ophængt uden for tinghuset i den dertil ordinerede galge.

129b:

Afdøde Hans Pedersens arvinger i Seest opbød hans selvejergårdpart i Seest 1. gang.

Jens Kræmmer af Amnitsbøl fremlyste 2 plage.

1728 - 15. juni:

1/6. Løjtnant Dyssel i Fredericia ctr. skovrider Johan Brandt af Brandtlund og løjtnant Bone Falch i Skærup. Sagen frafaldes. Den drejede sig om gæld.

En obligation fra løjtnant Bone Falch i Skærup til skovrider Brandt annulleres som indfriet.

Løjtnant Falch af Skærup fremlagde skøde af 17/11-21 fra svigermoderen på gården i Skærup.

Panteobligation af 14/6-27 på 600 rdl. fra løjtnant Falch til oberstløjtnant Søren Brinch i Fredericia.

Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Hansen Risbøl i Asbo. (Se varslet fol. 132b). 29/6

130:

8/6. Søren Lundemand af Follerup ctr. oberstløjtnant Rojan m.fl. - Synsmænd afhjemler deres forretning om vej. Tingsvidne.

131:

1/6. Jens Andersen af Skanderup ctr. Kirsten Hansdatter af Holm tillige med Herman Skuster ibidem og Jens Hansen af Skanderup. - Kontrastævning fra dragonen Jens Hansen Dollerup af Skanderup. Han fører vidner på, at han har søgt forlig med Jens Andersen, hvis tjeneste han havde forladt. Han havde erklæret sig villig til at komme tilbage, dersom det kunne ske uden knur og mur. Men Jens Andersen havde svaret, at som hans husbond måtte han kunne sætte ham irette i hans arbejde, når det var nødvendigt. Denne

sag henvises til dragonsessionen.

131b:

1/6. Jens Andersen af Skanderup ctr. Kirsten Hansdatter af Holm tillige med Herman Skuster ibidem og Jens Hansen af Skanderup. (Se ovenfor). Jens Andersen har krævet hovedsagen udsat til 29/6, men sagen er ikke set igen.

Jens Kræmmer af Amnitsbøl fremlyste 2 plage 2. gang.

Afdøde Hans Pedersens arvinger i Seest opbød hans selvejergårdpart i Seest 2. gang.

Hyrden i Spjarup fremviste 4 ulveunger. De blev ophængt i galgen.

(Se fol. 129b). Skødet af 17/11-1721 fra Anne Hansdatter, enke efter Laurits Christensen, til hendes svigersøn Bone Falch, fenrik, og hans kæreste Inger Margrethe Lauridsdatter på Prunkgård(?), som Laurits Christensen og Jørgen Steffensen Hautorn og Peder Jessen tidligere har beboet, samt på hendes egen gård. Til gårdene hører 10 huse, som beboes af oberstløjtnant Redder, Thomas Brun, Søren Pedersen Dons, Melkior Thomassen, Jørgen Knudsen, Peder Pedersen Sort, Nicolaj Weiher, Peder Hjuler, Hans Krejbjerg og Niels Ulf, samt 2 øde byggesteder.

132:

Læst obligation af 14/6-1728 på 600 rdl. fra løjtnant Bonus Falch til oberstløjtnant Søren Brinch.

132b:

(Se 129b). Varselsmemorialet fra Peder Thonboe til Hundsbæk til Anders Hansen Risbøl i Asbo om fæstes forbrydelse.

1728 - 22. juni:

Jens Kræmmer af Amnitsbøl fremlyste 2 plage 3. gang.

Afdøde Hans Pedersens arvinger i Seest opbød hans selvejergårdpart i Seest 3. gang. Det er hans hustru Mette Madsdatter og søn Bertel Hansen i Seest. Peder Hansen, som er Mette Madsdatters søn, og hans fæstemø, Kirsten Hansdatter, begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

133:

1728 - 29. juni:

8/6. Skovrider Brandt og Ole Jensen af Skærup ctr. Thøger Lauridsen ibidem. 13/7

Jørgen Petter, der er fuldmægtig hos sorenskriveren Edvard Boring i Norge, stævner Niels Henriksen. Sagen udsat til 6/7, men er ikke set igen.

15/6. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Hansen Risbøl i Asbo. 6/7

133b:

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf skovhus angav skovhugst.

1728 - 6. juli:

Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Lundemand ibidem. Han får udmeldt 60 synsmænd.
13/7

134:

Borgmester, postmester og kontrollør Jens Riis af Kolding fremlyste 4 stude.

29/6. Dom: Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Hansen Risbøl i Asbo. - Anders Risbøl har ikke haft heste til gården, hvorfor sidste vinters gødning ikke er blevet aget ud. Han har udlejet 3 skp. htk. land uden sin husbonds minde. Han har sået rug i grønt land efter een pløjning, hvorfor væksten er blevet ringere end naboernes. Han har ladet land ligge udyrket. Bygningerne har han ladet forfalde for 30 rdl. Han har pådraget sig en restance til kongens kasse på 6 rdl. 3 mk. 2 sk. foruden skattekornt in natura for 1728. Desuden har han pådraget sig forskellig gæld til sin husbond, ialt 121 rdl. 4 mk. 10 sk. Han dømmes til at betale sin gæld og at have sit fæste forbrudt. Angående en påstået "forløftning": da Risbøl ikke er overbevist nogen undsigelse eller sådan skarnvornhed at ville stille i værk, så fritages han for en kautionsstillelse.

1728 - 13. juli:

6/7. Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Lundemand ibidem. Udsat til 3/8, men først set igen
10/8

135:

Simon Pedersen af Gauerslund ctr. Anne Poulsdatter af Rans m.fl. 27/7

29/6. Skovrider Brandt og Ole Jensen af Skærup ctr. Thøger Lauridsen ibidem. 27/7

135b:

Poul Markussen på Drenderup ctr. debitorer. 27/7

Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. hospitalsbønder. 27/7

1728 - 20. juli:

Jægermester Bielche ctr. Gulbrandt Møller, skytte på Estrup. 3/8

136:

Læst kgl. befaling af 21/6 om, at tyvagtige mennesker, som dømmes til kagstrygning og brændemærkning, for mændenes vedkommende skal sendes til Bremerholm og for kvindernes vedkommende til spindehuset at arbejde på livstid.

1728 - 27. juli:

13/7. Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. hospitalsbønder. 10/8

13/7. Poul Markussen på Drenderup ctr. debitorer. Udsat til 10/8, men ikke set igen.

13/7. Skovrider Brandt og Ole Jensen af Skærup ctr. Thøger Lauridsen ibidem. 7/9

13/7. Simon Pedersen af Gauerslund ctr. Anne Poulsdatter af Rans m.fl. - De vil betale 33 rdl. 2 mk. hos sign. Jens Pedersen Boller af Bredstrup i Simon Pedersens nærværelse til extradering af Simon Pedersens skifte- og fæstebreve. Dermed skal Simon Pedersens krav til enken og hr. Bolvig være frafaldet. Bolvig erklærer, at han ingen krav har mod Simon Pedersen, men at han kan flytte og fare, hvor og når ham lyster, samt at han ved Simon Pedersen har modtaget 2 ungnød for fæste og skifte efter Anne Poulsdatters afdøde mand. Hun skal få skiftebrevet udleveret og for den modtagne betaling nyde fæstebrev uden at give yderligere til Bolvig.

136b:

1728 - 3. august:

20/7. Jægermester Bielche ctr. Gulbrandt Møller, skytte på Estrup. 10/8

139:

1728 - 10. august:

13/7. Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Lundemand ibidem. 31/8

3/8. Jægermester Bielche ctr. Gulbrandt Møller, skytte på Estrup. Tingsvidne. - Skovrider Jacob Røvert i Verst og Hans Henrik (skytte hos jægermesteren) havde været ude på Bække mark for at skyde nogle urkokke. Da havde de hørt et skud, som kom fra Bække mose (Jesper mose). Hans Henrik red afsted og kom først derhen, skovrideren lidt senere. De fandt Gulbrandt Møller med to jagthunde; han befandt sig næsten i skellet mellem vildtbanen og manggodset (proprietærgodset), men mest i vildtbanen. Da Hans Henrik beklagede sig over, at Gulbrandt både ville skyde ham og hugge ham med sin hirschfænger, havde skovrideren sagt: "Læg din flinte ned; du skyder vel ikke mere end een; eller jeg skyder dig, så dampen skal stå af din hals, og du bliver ulykkelig". Den bedste urkokkejagt var i den mose, hvor Gulbrandt havde skudt.

139b:

Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Zitzfang ved Grene kirke. 14/9

140:

27/7. Dom. Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. hospitalsbønder. - De anførte bønder skylder landgilde for 1722-25 iflg. dom og har dertil pådraget sig restance for 1726-27: Niels Nielsen, Knud Sørensen, Jens Sort, Niels Andersen, Søren Nielsen, Anders Hansen, Morten Nielsen, Morten Henriksen og Jens Poulsen af Almind, Peder Nielsen af Brøndsted, Morten Pedersen i Skærup, samt Jens Tuesen og Jørgen Christensen i Vorbasse, ialt 137 rdl. 11 sk. - De skal betale.

1728 - 17. august:

Mag. Thura i Lejrskov anmeldte ildsvåde på præstegården.

141:

1728 - 24. august:

Læst plakat af 3/8 om høstsession.

Sognepræst Henrik Sytkam af Påby ctr. nogle husfolk. 7/9

Espen Hansen af Herslev ctr. Søren Jensen Buhl ibidem. Udsat til 7/9, men ikke set igen.

141b:

Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. nogle husfolk. 7/9

142:

Læst aftægtskontrakt: Mette Madsdatter(?) af Seest har afstået sin selvejergård til sin søn Poul Hansen og hans hustru Kirsten Hansdatter og skal have aftægt.

1728 - 31. august:

10/8. Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Lundemand ibidem. 14/9

142b:

Christen Nielsen Biere af Erritsø ctr. Jens Michelsen ibidem. Denne gør afbigt for sine ukvemsord, der må være udtalt i ølsmål. Tingsvidne.

Tobia Hansdatter af Jerlev ctr. Erik Gjermandsen ibidem. 7/9

1728 - 7. september:

Maren Therkildsdatter i Røgelse i Vejlbysogn på Fyn efterlyser sin mand Niels Aagesen. 14/9

143:

24/8. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. nogle husfolk. 14/9

Peder Madsen af Follerup ctr. sign. Hans Henriksen i Velling for ukvemsord, som han dog over for beskikkelsesmændene har nægtet at have udtalt. Tingsvidne.

31/8. Tobia Hansdatter af Jerlev ctr. Erik Gjermandsen ibidem. Tingsvidne. Morten Michelsen er nævnt som hovedmand i sagen (se 27/1). Erik Gjermandsen kan ikke nægte, at han har haft med Tobia at bestille. Men det var hende, der søgte ham først. Det var en dag, da der var fæstensøl i Andkær med Svend Michelsen af Jerlev, hos hvem hun tjente. Da hun var alene hjemme, havde hun bedt ham om at komme; hun havde brændevin og køge at give ham. Men han efterkom ikke invitationen før om aftenen, da hun var gået i seng. Hun lukkede op, da han bankede på. Så lagde han sig i seng med hende og sagde, "Jeg kan nok lefle med dig noget; der er ingen hjemme". Dertil svarede Tobia: "Der er ikke den dristighed i dig; du ser ikke ud dertil". Så beviste han sin dristighed og drev utugt med hende, idet han ikke vidste, at hun havde tilhold med Morten Michelsen. Men den gang, da hun gik i seng til ham i Michel Hansens enkes hus, havde han ikke noget med hende at bestille. Det var den gang, da Morten Michelsen var syg. - Den forklaring vil Erik Gjermandsen aflægge ed på. Men det protesterer Tobia imod, idet den forklaring afveg fra det, som han havde bekendt over for præsten iflg. dennes attest. Der er nævnt en tamperretskendelse af 18/2. Den ligger i Ribe Domkapitel. Retten tillader ikke Erik Gjermandsen at aflægge ed, så han sværger sig selv en sag på og Tobia Hansdatter yderligere vanære.

143b:

24/8. Dom: Sognepræst Henrik Sytkam af Påby ctr. nogle husfolk. - Eftersom Jens Christensen og Jesper Christensen af Stubdrup og Anders Poulsen og Poul Poulsen af Rodevad (som ikke har bevist at have nogen avling til deres påboende steder, hvoraf de tiender) ikke efter forlangende og tilsigelse har villet gøre deres sognepræst den ham efter lovens 2-12-5 tilkommende høsteday uden alene Jens Christensens hustru, så tilfindes enhver af husmændene for sådan deres modvillige udeblivelse at betale til sognepræsten 8 sk. for hver mand og hver 4 sk. for deres hustruer. - (Jesper Christensen havde forklaret, at han fik tilsigelsen en søndag aften, hvor han om lørdagen havde aftalt at arbejde hos Niels Pedersen på Stallerupgård. Men den kunne han nu ikke aflægge ed på. Anders og Poul Poulsen havde forklaret, at de var henlejet til at gøre arbejde nogle dage om ugen hos deres husbond).

27/7. Dom: Skovrider Brandt og Ole Jensen af Skærup ctr. Thøger Lauridsen ibidem. - Vangvogteren i Skærup havde 2. pinsedag på videstævne angivet til opskrivning bl.a. 2 af løjtnant Falchs bæster. Men Thøger Lauridsen, som er løjtnant Falchs svoger, begærede optegningen udsat til søndagen derefter, og det blev samtykket af de øvrige bymænd. Inden den søndag sagde skovrider Johan Brandt til videfoged Ole Jensen: "Skriver du ikke vangvogterens angivelse på pinde, skal jeg skrive på papir, og du skal betale", hvorpå de to heste blev skrevet for 8 sk. på stævnet af videfogeden. Da sagde Thøger Larsen til ham, "En skælm har bedt jer skrive dem, og en skælm har skrevet dem; du skal have 8 dygtige rap". Idet han forlod grandestævnet, råbte han og spurgte de tilstedeværende, om der var andre, der ville have hans svogers heste skrevet; men ingen svarede ham. - Sagsøgerne har krævet ham dømt som tremarksmand m.v. - Han dømmes til næste tingdag her for tinget at give dem så tilstrækkelig en afbigt, som de kan være tjent med, samt betale i mulkt til Skærup sogns fattige 2 rdl. samt 4 rdl. i omkostninger.

Jens Christensen i Vinding fremlyste 2 svin.

1728 - 14. september:

Steffen Iversen af Bække anmeldte ildsvåde.

144:

10/8. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Zitzfang ved Grene kirke. 28/9

David Bertelsen af Pjedsted ctr. Anne Olufsdatter af Mørkholt for injurier. Hendes fader Ole Simonsen af Mørkholt gør afbigt for hende. Frafaldet.

144b:

Peder Pedersen og hans to søstre af Højen ctr. Ole Pedersen og Ole Petter(?) ibidem. Udsat til 28/9, men er ikke set igen.

31/8. Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundemand ibidem. 21/9

145:

Peder Poulsen af Bække anmelder ildsvåde.

7/9. Dom: Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. nogle husfolk. - Præsten har krævet, at Peder Smed og hustru, Erik Svenske og hustru, Poul Jepsens og Mogens Dragons hustruer (alle af Viuf) betaler 10 sk. for hver mand og 8 sk. for hver kvinde, fordi de er udeblevet fra deres høstedag. De har ikke kunnet bevise deres undskyldninger, så de skal betale. - (Peder Smed havde forklaret, at han ingen høle havde selv, og at han desuden den dag måtte stene høleer for Viuf bymænd, der også ville høste den dag; hans hustru var ikke blevet tilsagt og var heller ikke blevet det tidligere. Erik Svenske undskyldte sig med, at han var blevet forhindret af sin husbond Mogens Rasmussen, med hvem han den dag måtte høste, siden han tjente ham 3 dage om ugen; hans hustru var ikke blevet tilsagt, og hun kunne heller ikke for svaghed den dag. Poul Jepsens hustru havde forklaret, at hendes mand var blevet lejet for kost og løn af Niels Nielsen i Møsvrå; så han var ikke inderste, men virkelig tjenestebud; hun selv havde ikke kunnet forlade sit barn, der var sygt, hvilket var alle bekendt, da der fra prædikestolen nogle søndage er gjort bøn for barnet. Mogens Dragon og hans hustru havde undskyldt sig med sygdom. Lars Skræder i Viuf, som også var stævnet, havde forklaret, at han ikke var tilsagt; men det var hans hustru, der lå på sygesengen. Birthe Rasmusdatter af Viuf var også stævnet sammen med sin (unavngivne) mand. Hun og Lars Skræder har tillige med Niels Mortensen og Knud Jensen med hustruer af Højrup inden dommen været hos præsten og afdiget sagen. Så mod dem er tiltalen blevet frafaldet.

7/9. Maren Therkildsdatter i Røgelse i Vejlbj sogn på Fyn efterlyser sin mand Niels Aagesen 2. gang. 21/9

Jens Christensen i Vinding fremlyste 2 svin 2. gang.

Læst købebrev og skøde: Peder Bertelsen Krog i Oksvig har solgt huset Plundsgård syd i Vork, som han har arvet efter sine forældre, til Henrik Henriksen(?) Brochhagen og hans hustru Catrine Sophia Jacobsdatter.

145b:

1728 - 21. september:

14/9. Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundemand ibidem. 2/11

14/9. Maren Therkildsdatter i Røgelse i Vejlbj sogn på Fyn efterlyser sin mand Niels Aagesen 3. gang. - Han er bortrendt. De havde bryllup i Ågård i 1722, hvor de boede hos Søren Larsen på det vilkår, at han, som var smed, skulle forestå byens smedearbejde. Det gjorde han til Mikkelsdag, da han gik ud for at sælge 5 uldsaxter(?). Siden har de ikke set ham i Ågård. Han holdt et ondt hus med citantinden, når han kom fuld hjem og hun ikke kunne skaffe ham øl. Hun måtte tage imod hug og slag, og hun var rejst fra ham for at undgå det, der var værre. Da var hun taget til Starup. Hun har forevist sit pas og skudsmål til bevis på, hvorledes hun har forholdt sig på de steder, hvor hun har været.

Jens Christensen i Vinding fremlyste 2 svin 3. gang.

1728 - 28. september:

14/9. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Zitzfang (Sidzfang) ved Grene kirke. Udsat til 2/11, men først set 9/11

Michel Christensen af Anst anmeldte, at hans hustru Maren Lauridsdatters broder Thomas Lauridsen var afgang ved døden. Han tjente på en lille ø ved navn Strand på den vestre havside hinsides Husum. Han var død på hjemrejsen fra et besøg hos moderen Lisbeth Nielsdatter i Anst. Efter at hun havde ladet hente hans skriftefaders bigtseddel i Holsten til bevis på hans levnedforhold kunne hun få ham begravet på Anst kirkegård. Lisbeth Hansdatter er enke efter Laurids Jensen Buch. Den afdøde eneste helsøster er Maren Lauridsdatter. Desuden er der 4 levende halvøskende: Knud Lauridsen, Jep Lauridsen, Maren Lauridsdatter, som alle bor i Bliksbøl syd for Tønder, samt Jens Lauridsen, der bor i Bosbølle by (Bosbül?) i Bliksbøl sogn.

146:

Peder Thomsen og Michel Pedersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. 12/10

146b:

Byfoged Peder Høeg af Fredericia ctr. degnen Christen Thomsen i Ålstrup(?) i Lejrskov. 12/10

Peder Jepsen fra Ribe, som har lært skræderhåndværket, fremlagde attest fra sognepræsten i Grindsted-Hejnsvig præstekald. Se nedenfor.

Sognepræsten for Grindsted og Hejnsvig sogne attesterer, at ovennævnte Peder Jepsens forældre

boede i Trøllund og blev viet 25/5-1697, og han er således født af ærlige og gudfrygtige forældre og een ret ægteseng. Han er døbt i Hejnsvig kirke 13/11-1698.

1728 - 5. oktober:

Anthoni Bertelsen Holm af Kolding er sættestemmer.

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted angav skovhugst.

1728 - 12. oktober:

28/9. Peder Thomsen og Michel Pedersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. 26/10

147:

Christen Christensen i Bramdrup efterlyste 2 heste for en mand ved navn Niels Jensen af Horne sogn 1. gang.

28/9. (Byfoged Peder Høeg for) Peder Foss af København ctr. degnen Christen Alstrup i Lejrskov. 2/11

Læst skarpretter Vit Wagners brev på at holde folk til at betjene undersåtterne i amtet, når kreaturer dør, for at renholde skarpretteren.

Ordlyden af ovennævnte brev. Det er fra amtmanden. Efter at forrige skarpretter Augustinus Flug er afgået ved døden, har stiftamtmanden udnævnt Vit Wagner, der er skarpretter i Ribe. Amtmanden tillader at holde de fornødne folk på betingelse af, at han opholder sig enten i Fredericia eller i Kolding.

1728 - 19. oktober:

Læst forordning om skattekor.

Læst plakat af 1/10 ang. at de autoriserede sedler ikke skal gælde længere end til årets udgang.

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Bertelsen Ulf i Asbo. 2/11

1728 - 26. oktober:

Forrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase(?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 30/11

149:

12/10. Dom: Peder Thomsen og Michel Pedersen af Viuf ctr. øvrige bymænd. - Peder Thomsen og Michel Pedersen i Viuf beviser med tingsvidner af 16/6-1666 og 29/6-1697, at deres bostoft er lyst i fred for al gang og stis gørelse bortset fra den gamle tingsti, som sagsøgerne ikke har forment nogen at gå ad, men som mange dog ikke vil lade sig nøje med, idet de har anlagt stier uden for tingstien

til ikke ringe skade på deres eng og grøde. Sagsøgerne skal have deres bostoffer fri for al gang uden for tingstien. Og hvem der handler herimod, skal foruden voldsbøder på tre 40 lods sølv erstatte ejerne den skade, som gøres på deres jord. Dommen skal forkyndes for alle Viufs beboere, og enhver lodsejer skal have en kopi af den.

Søren Madsen af Bredstrup lovbyder (der står 'opbyder') sin gård i Bredstrup 1. gang.

1728 - 2. november:

12/10. Peder Foss af København ctr. degnen Christen Alstrup i Lejrskov. 30/11

19/10. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Bertelsen Ulf i Asbo. 16/11

149b:

21/9. Dom: Oberstløjtnant Rojan af Follerup ctr. Søren Pedersen Lundemand ibidem. - Sagen har drejet sig om Rojans ret til at benytte en vej over Lundmands skifte. Lundemand har gravet den op for at forhindre Rojan i at bruge den. Til erhvervelse af tingsvidner har Lundemand bl.a. fået udmeldt 30 synsmænd, og Rojan 60, og en konduktørløjtnant Bech har været engageret til at tegne en kortskitse. - Søren Lundemand har bevist, at der ikke var kørevej over hans skifte fra Rojans bolig ud til landevejen, før end sl. oberstløjtnant Tille for over 30 år siden fik det sted til beboelse. Rojan har bevist, at der har været vej over skiftet fra hans bolig i 36 år, og at den var blevet benyttet uden anke, indtil denne trætte begyndte. - Retten dømmer, at Rojan skal kunne benytte vejen, hvilket Lundemand heller ikke har klaget over de første 10 år, han boede der. Men vejen bør ikke være bredere end 3 alen. - Den afgrøftning, som Lundemand havde foretaget over vejen, var sket uden lovlig advarsel og forbudssøgning ved tinget, så Rojan har ikke forbrudt noget ved at sløjfe den. Lundemand har ikke haft føje til denne vidtløftige proces, der kunne have været bilagt ved øvrighedens mægling. Han har afvist et tilbud om en mk. om året til erstatning for tabt avling, og han har ikke villet være med til at betale for udarbejdelse af situationskortet. Han dømmes til at betale ialt 34 rdl. i sagsomkostninger.

150:

Søren Madsen af Bredstrup lovbyder (der står 'opbyder') sin gård i Bredstrup 2. gang.

1728 - 9. november:

Læst plakat af 13/10 om at proprietærers fuldmægtige skal stille på skiftstederne med vogn og heste for det gods, der er betroet dem.

28/9. Reimert Clausen af Oddesund færgesgård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 7/12

Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 23/11

150b:

Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen i Bredstrup. 23/11

Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel. 23/11

151:

Jens Sørensen af Egum ctr. Jep Mouridsen i Kobbeltgård. 7/12

Anne Marie Lunds, enke efter birkeskriver Just Lund, ctr. debitorer. 23/11

Søren Madsen og hustru Anna Katrina Eriksdatter af Bredstrup lovbød 3. gang deres påboende gård. Peder Mortensen fra Pjedsted og fæstemø Sidsel Jacobsdatter (Søren Madsens steddatter) begærede skøde.

Skøde ifølge ovenstående fra Søren Madsen og hustru samt fra Hans Iversen af Håstrup på vegne af hans hustru Dorthe Jacobsdatter. Da Søren Madsen ikke har noget skøde på sit eget navn, indestår Jens Pedersen af Bredstrup for hans hjemmel.

151b:

Læst aftægtskontrakt indgået med ovennævnte Søren Madsen og hustru af Morten Andersen af Pjedsted Hvolgård, hvis søn imod skøde på Søren Madsens gård skal ægte hans steddatter. Der skal betales 20 slettedaler til hver af Søren Madsens stedbørn, Erik, Hans og Christen Jacobsen, når de bliver gift.

152:

Niels Pedersen af Luttergavl lod afhjemle oldensyn for Bruske herred.

152b:

Ditto ved Jens Krog af Oksvig for Jerlev herred.

1728 - 16. november.

Læst plakat om højesteret i Danmark for 1729.

Læst skrivelse af 6/11 til stiftamtmanden og biskoppen om, at de, der vil yde hjælp til dem, der i København er blevet ramt af den store, ulykkelige ildebrand, bør gøre det med rede penge.

2/11. Amtsforsvalter Thomas Folsach ctr. Anders Bertelsen Ulf i Asbo. - Vagtmester Gotfred har klaget over, at Anders Ulf har slået eller stødt ham, da han var inde hos ham for at eksekvere ham. Der er blevet afhørt nogle vidner. Idag vidner Anders' mor, Karen Hansdatter Ulf: En helligdag kom hun fra Bække kirke ind i kroen, hvor vagtmesteren gik frem og tilbage og klagede over, at Anders havde slået eller stødt ham. Da hun kom hjem, spurgte hun Anders, som nægtede det.

1728 23. november:

9/11. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 7/12

9/11. Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen i Bredstrup. 7/12

153:

9/11. Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel. 14/12

Peder Basbolle i Kolding ctr. vadestedsriders Carsten Hagensen og Jep Skræder, begge af Seest. 7/12

153b:

9/11. Anne Marie Lunds, enke efter birkeskriver Just Lund, ctr. debitorer. 30/11

1728 - 30. november:

Læst kgl. befaling af 15/11 om, at ingen må komme ind i København fra provinsen eller andre steder uden rigtigt pas og uden at bevise, at de har vigtigt ærinde at forrette i staden.

2/11. Peder Foss af København ctr. degnen Christen Alstrup i Lejrskov. 7/12

Skovrider Brandt har ved skovfoged Ditlev Andersen af skovfogedhuset ved Laues Himmerige stævnet Niels Poulsen af Erritsø til enten at vidne om en riseg, som er borttaget fra Hønneberg ladegårds skov, eller at påhøre vidner derom. Han forklarer, at han var gået ind i skoven for at se efter sine bæster og der fandt en omhuggen riseg. Christen Bjerre af Erritsø havde mødt ham på Erritsø mark med et egevas på sin skulder. Han havde forklaret, at den var fra en omhuggen riseg. På Christen Bjerrers formodning, at det nok var skovfogeden, der havde fået den, havde Niels Poulsen svaret, at det havde skovfogeden ikke, for han var lige så bange for skoven som han selv.

154:

26/10. Førrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 7/12

23/11. Anne Marie Lunds, enke efter birkeskriver Just Lund, ctr. debitorer. 14/12

154b:

Skovfoged Peder Krat af Vinding angav skovhugst.

1728 - 7. december:

Postmester Wolf i Vejle ctr. debitorer. 21/12

23/11. Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen i Bredstrup. 21/12

30/11. Førrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn,

(og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 14/12

155:

30/11. Peder Foss af København ctr. degnen Christen Alstrup i Lejrskov. 11/1-1729

9/11. Jens Sørensen af Egum ctr. Jep Mouridsen i Kobbeltgård. 21/12

9/11. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 21/12

23/11. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 21/12

23/11. Dom: Peder Lauridsen Basbolle i Kolding ctr. vadestedsrider Carsten Hagensen og Jep Skræder, begge af Seest. - De er blevet sagsøgt for boggæld. De skal betale.

Regimentskriveren ctr. Jørgen Rasmussen og Michel Schnegel af Viuf. De er blevet sagsøgt efter ordre fra amtmanden med henblik på fornyelse af en dom af 5/2-1726. Sagen påkendes straks: Dommen fornyes til efterlevelse inden 15 dage.

155b:

Regimentskriveren ctr. Hans Adam Stickbuur, Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen, alle af Viuf. 11/1

156:

Regimentskriveren lader afhøre vidner fra Gamst om skovhugst hos Niels Ebbesen af Nagbøl. 21/12

156b:

1728 - 14. december:

7/12. Forrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 21/12

157b:

30/11. Dom: Anne Marie Lunds, enke efter birkeskriver Just Lund, ctr. debitorer. - Enken har sagsøgt Hans Jensen i Horskær for 2 rdl. Han har ikke svaret. Hun har søgt Jens Christensen i Herslev for 2 rdl. 8 sk. Han har tilstået gælden, men erklæret at være så fattig, at han intet havde at betale med, hvilket påskud ikke kan være ham til nogen frelse. De skal betale. (Nogle andre debitorer har ordnet deres mellemværende i løbet af sagen).

Hans Andersen af Påby fremlyste en stud 1. gang.

Christoffer Nielsen af Vester Vamdrup fremlyste en stud 1. gang.

Rasmus Hansen i Gelballe lovbød sin påboende gård 1. gang.

23/11. Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel.
21/12

1728 - 21. december:

7/12. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 25/1

7/12. Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen i Bredstrup. 1/2

158:

7/12. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum.
11/1

7/12. Regimentskriveren lader afhøre vidner fra Gamst om skovhugst hos Niels Ebbesen af Nagbøl.
11/1

158b:

7/12. Jens Sørensen af Egum ctr. Jep Mouridsen i Kobbeltgård. 11/1

14/12. Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel. 11/1

Regimentskriveren ctr. Hans Olufsen, Anders Iversen og Jørgen Jepsen, alle af Bølling, for betaling af effekter, de har købt på auktionen i Fuglsang. Dommen falder straks: De skal betale.

159:

7/12. Dom: Postmester Wolf i Vejle ctr. debitorer for boggæld. De sagsøgte er Laurids Ulf i Vinding, Jørgen Knudsen ibidem, Hans Nielsen i Damkær, Hans Nielsen i Jerlev og Knud Sørensen i Mejsling. De har ikke svaret på søgsmålet. De skal betale.

Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Søren Nielsen (kaldet Jensen) på annexgården i Viuf. 11/1

159b:

14/12. Forrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 18/1

Rasmus Hansen i Gelballe lovbød sin påboende gård 2. gang.

Hans Andersen af Påby fremlyste en stud 2. gang.

1729

159b:

1729 - 11. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges At skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar, Da Man Tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1729, Den 11. Januar.

Thomas Ebbesen af Kolding birkedommer og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Thede Pedersen, Hans Iversen, Søren Madsen, Mogens Jensen og Niels Jørgensen af Viuf, Michel Damsgaard og Hans Madsen af Fredsted, Niels Iversen af Håstrup.

Ridtmester Baronapikes ctr. Magdalene Koeds og søn Morten Iversen Koed af Håstrup. 25/1

160:

21/12. Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel. 25/1

160b:

21/12. Jens Sørensen af Egum ctr. Jep Mouridsen i Kobbegård. 25/1

21/12. Regimentskriveren lader afhøre vidner fra Gamst om skovhugst hos Niels Ebbesen af Nagbøl. Samtlige Gamst bymænd med børn og tyende over 15 år har været stævnet. Niels Ebbesen havde sammen med nogle naboer sporet sine 3 omhugne risege lige til Gamst, hvor sporene forsvandt under andre spor. Under ransagningen her havde man fundet frisk egesavsmuld, bl.a. på tænderne af en sav, der var blå af træets saft. Tingsvidne.

7/12. Regimentskriveren ctr. Hans Adam Stickbuur, Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen, alle af Viuf. 25/1

21/12. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 18/1

21/12. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Søren Nielsen (kaldet Jensen) på annexgården i Viuf. 1/2

Skovfoged Søren Svendsen af Nørre Bjert angav skovhugst.

161:

Læst forordning af 21/12 om udskrivning af brandstyr for 1729-31.

Læst forordning af 7/11 om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat.

Læst plakat af 1/12 om, at folk og familier, som siden den 21/10-1728 er draget ud af København og nedsat sig på landet, skal være fri for konsumtions- folke- og familieskat, og de, som opholder sig i købstæderne, for folkeskat.

Læst forordning af 26/11 om prisen på det sølv, som leveres til mønten i København.

Læst plakat af 8/12 om handelen på Finmarken.

Læst specifikation for Finmarkenhandel af tørfisk, laks og tran.

Læst rentekammerets skrivelse af 25/10 om, at tiendepenge af udenrigs penge herefter skal være aldeles ophævet.

7/12. Dom: Peder Foss af København ctr. degnen Christen Aalstrup i Lejrskov. Christen Aalstrup har den 20/8-1716 skrevet under på at ville skaffe Foss 30 rdl. og har siden i brev meldt at have fået dem fra tolder Hans Andersen i Vejle og at ville betale dem inden påfølgende måneds udgang gennem mons. Bent Bentsen, om ikke allerede hans søster havde betalt. Siden har han den 7/6-1727 skrevet til tolder Laurids Nielsen i Middelfart, at pengene i 1717 var blevet betalt til præsten Peder Fride i Lejrskov efter mons. Foss' assignation. Og i et andet brev af 26/5-28 har han skrevet, at han ikke kunne give ham andet svar end før, da han havde tænkt, at denne sag var aldeles død og magtesløs; og at han selv ville komme til toldereren, som så ville finde, at alt var tilfredsstillende. Thi at fare med uret var ej alene skammeligt, men og syndigt, ja, evig saligheds forlis, hvilket var alt for stort et tab for så liden en vinding. Han har siden gentaget den forklaring, at pengene skulle være blevet betalt til pastor Fride, men at kvitteringen sammen med hans øvrige ejendele var brændt ved hans ildsvåde i 1719. Det ville han aflægge sin saligheds ed på. Men det kan ikke tillades ham; dels vil den være imod hans egen hånd og forskrivning; og dels ville den være en ed imod sl. Peder Fride (en død mand) uden stævning til ham eller hans arvinger og uden ringeste bevis fra stervboet, at den sl. mand havde fået besked fra Foss om at modtage pengene. Og hvis kvitteringen brændte for Aalstrup i 1719, så havde han haft lejlighed nok til at få den fornyet, da præsten levede nogle år derefter. Altså skal Christen Aalstrup betale de 30 rdl. samt 4 rdl. i omkostninger.

1729 - 18. januar:

21/12. Forrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. 1/3

161b:

11/1. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 25/1

Skovfoged Niels Pedersen i Viuf skovhus angav skovhugst.

Læst aftægtskontrakt: Rasmus Hansen i Gelballe afstår til sin søn Hans Rasmussen og hans trolovede Anna Andersdatter sin selvejergård imod aftægt. Sønnen skal beholde sin vanføre søster hos sig og skal til gengæld nyde hendes arvepart.

162:

Rasmus Hansen af Gelballe lovbød sin gård 3. gang. Hans søn Hans Rasmussen og fæstemø Anna Andersdatter begærede skøde.

Skøde iflg. foranstående.

162b:

1729 - 25. januar:

Læst plakat om, hvilke certifikater der skal følge varer fra Altona.

Læst amtsforvalter Folsachs plakat om bortforpagtning af en pensionsgård i Hopballe.

Læst krigsråd Folsachs plakat om vårsession.

11/1. Søren Nielsen af Egum ctr. Hans Bertelsen i Stovstrup og Jens Poulsen i Taulov Nebel. Med Hans Bertelsen er sagen blevet afgjort i mindelighed. - Dom: Jens Poulsen skylder til aftægtsbonden Søren Nielsen i Egum 41 slettedaler for afborgede stude, hvilket debitor hverken har villet tilstå eller fragå. Han skal betale. Kreditor har den 18/1 frafaldet sin sag imod Hans Bertelsen.

11/1. Regimentskriveren ctr. Hans Adam Stickbuur, Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen, alle af Viuf. 8/3

163:

18/1. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 1/2

11/1. (Ridtmester Baronapikes for) vagtmester Mørch ctr. Magdalene Koeds og søn Morten Iversen Koed af Håstrup. Udsat til 8/2 , men først set igen 22/2

Morten Nielsen af Bække får tingsvidne ctr. Hans Pedersen i Skanderup vedr. Maren Mortensdatter, der er blevet svanger under sin tjeneste hos Michel Vedstesens i Skanderup. Hun beskylder Hans Pedersen for at være barnefader. Med vidner og attest fra sognepræsten dokumenteres, at hun ikke er berygtet for løbsagtighed bortset fra besvangrelsen. Hans Pedersen vil reservere sig sin modsigelse, til Maren har født sit barn.

Oberstløjtnant Rojan af Follerup får tingsvidne imod Hans Henriksen Amnitsbøl af Lille Velling. (Birkeskriver Mads Paabye afgiver under mild protest men af respekt for amtmandens resolution tingbogen til Koldings byskriver Baltzer Bahnsen som sætteskriver. Denne kan så indføre, hvad der er at indføre, og udfærdige, hvad ske bør; men det skal være enten her på tinget eller i Paabyes hus og i dennes overværelse, da han alene er ansvarlig for bogen). Hans Henriksen havde holdt uden for Christen Jensen i Velling, da Rojan kom ridende forbi, da han til denne sagde: "Havde jeg gjort mod eder, som I har gjort mod mig, så havde jeg ikke gjort som en ærlig mand". Han mente, at Rojan var skyld i, at hans (Henriksens) karle nu gik i skubkærren i Nyborg; men det benægtede Rojan, som så red videre. Hans Henriksen sprang af slæden og trak vognkæppen med sig gennem

sneen hen efter oberstløjtnanten, men lod den falde efter advarende tilråb fra de andre på slæden. "Drages til minde", sagde Rojan og red sin vej. Hans Henriksen havde også råbt til forbipasserende: "Var jer for den nye skovløber!", men han havde ikke direkte navngivet nogen. - I retten erklærer Hans Henriksen, at han ikke har villet slå oberstløjtnanten, hvilket han heller ikke har haft grund til, da Rojan altid har vist ham kærlighed og venskab.

165:

21/12. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 8/3 (se også 15/2)

11/1. Dom: Jens Sørensen af Egum ctr. proprietærbonden Jep Mouridsen i Kobbegård for gæld på 10 rdl. lånte penge. Jep Mouridsen har ikke besvaret sigtelsen. Han skal betale.

1729 - 1. februar:

21/12. Dom: (Jævnfør denne sag med tingsvidnesagen 23/3-28). Regimentskriveren ctr. Jens Pedersen i Bredstrup. - Jens Pedersen (en lovkyndig mand) har ikke mindeligt villet extradere hyrden Christian Dybkjærs ulovligt tilkomne brændevinsredskab efter ryttersessionens d. 29/10-28 givne og ham bekendtgjorte resolution. Det skal bruges, så vidt dets værdi rækker, til forplejningsudgifter og sagsomkostninger i forbindelse med regimentskriverens sag imod Christian Dybkjær, der er arresteret for tyveri. Efter at der så er rejst sag mod Jens Pedersen, har denne ladet brændevinskedlen med tilbehør bringe til tinghuset sammen med 1 rdl. 1 mk. 1 sk., hvilket efter hans egen mening kunne være tilstrækkeligt i sagsomkostninger. Men det er for lidt. Regimentskriverens fuldmægtig har krævet 16 rdl. samt mulkt til Jens Pedersen for den ulovlige handel, han havde gjort med tyven. - Han dømmes til at betale sagsomkostningerne, der dog modereres til 8 rdl.

11/1. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Søren Nielsen (kaldet Jensen) på annexgården i Viuf. - Søren Nielsen, der er over 80 år gammel, fremstod og sagde, at han for længe siden havde afstået annexgården til sin søn Niels Sørensen. Denne tilstod gælden, som kvartermester Mogens Leegardt ville kautionere for indtil 1/7. - Tingsvidne.

165b:

Skovfoged Peder Krat i Vinding angav skovhugst.

25/1. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 22/2

1729 - 8. februar:

Præsten Morten Thomsen af Bredstrup fremlagde panteobligation af 28/11-28 på 42 rdl. fra Christen Andersen ibidem, se nedenfor.

Christen Andersen af Bredstrup lod sin panteforskrivning af 9/7-26 til mons. Dehn mortificere som indfriet.

Henrik Lichtenberg og Hans Christensen af Horsens ctr. degnen Christian Mulvad i Jelling. 22/2

Læst obligation fra Christen Andersen i Bredstrup til præsten Morten Thomsen ibidem, se ovenfor.

166:

1729 - 15. februar:

(Se 25/1). Christian Lund fra Refstrup fører kontrastævning for Henrik Hansen Sitzfang fra Grene. 22/2

Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. 1/3

1729 - 22. februar:

8/2. Henrik Lichtenberg og Hans Christensen af Horsens ctr. degnen Christian Mulvad i Jelling. 8/3

166b:

15/2. Christian Lund fra Refstrup fører kontrastævning for Henrik Hansen Sitzfang fra Grene: Det er ikke Henrik Stizfang, men mons. Bredal i Hopballe, der er rette debitor. Henrik Sitzfang har ikke selv købt svin af Reimert Clausen og Ole Lauridsen. 8/3

(25/1). (Ridtmester Baronapikes for) vagtmester Mørch ctr. Magdalene Koeds og søn Morten Iversen Koed af Håstrup. 8/3

167:

Jens Hansen af Håstrup som lavværg for Peder Iversens enke af Sdr. Vilstrup ctr. Niels Iversen i Håstrup. 8/3

167b:

1/2. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. Hyrden har ingen forsvarer. 8/3

1729 - 1. marts:

15/2. Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. 15/3

Christen Hansen Faarkrog i Hjarup lovbød sin påboende gård 1. gang.

18/1. Dom: Forrige regimentskriver Søren Hachsen, nu boende på Schalleraase (Schollemose?) i Fyn, (og Peder Basbolle) ctr. jægermester Bielke. - Kammerkollegiet har den 17/6-1724 meddelt Peder Barsbol i Kolding forpagtningskontrakt for 1724-26 på konsumtion-, familie- og folkeskat i Kolding rytterdistrikt, og den 28/6-24 har Barsbolle givet forrige regimentskriver Søren Haxen

fuldmagt til at oppebære og inddrive dette påbud. På den baggrund har Søren Hachsen påstået en restance på 139 rdl. hos jægermester Bielke i de tre forpagtningsår. Han grunder sit krav på et punkt i kontrakten samt en resolution af 25/11-24 fra kammerkollegiet på en besværing af 16/9 fra Barsbolle samt på nogle ubeedigede attester, hvormed han vil godtgøre, at jægermestrene Ratlow og Zeplin havde svaret påbuddet. Desuden har han fremlagt nogle breve, hvoraf nogle var rene og andre makulerede. - Men hovedmanden for forpagtningen, Peder Barsbolle, har ganske frasagt sig sagen og erklæret, at han hverken havde del i restancen eller råd og dåd med Søren Hachsen i denne sag. Og efter at begge parter har henvendt sig til kammerkollegiet og undergivet sig dets afgørelse, har kammerkollegiet decideret, at jægermester Bjelke var ganske fri for dette krav, da det ville stride både imod den kgl. meddelte frihed for jagt- og skovbetjente og imod kontraktens ordlyd. Denne afgørelse burde Søren Hachsen have indbragt for kongen til allernådigst forandring efter forordningen af 20/2-1717, hvis han fandt sig fornærmet med den og mente, at de høje herrer havde afsagt den forhastet. Desuden er Hachsens generalregnskab for restancen misligt; der er uoverensstemmelse mellem to forskellige regninger. I nogle mandtaller, som han belægger sit krav med, findes fem navne med forandret hånd og blæk, og de findes at være blevet forbedret, efter at præsten har givet dem fra sig, hvilket bevises ved de kopimandtaller, der så har været fremlagt. - Altså frifindes jægermester Bjelke (som bebor en rytterbonde-fæstegård, der bidrager på lige fod med andre, til forskel fra de to ovenmeldte jægermestre, der boede på deres herresæder, to skattefrie hovedgårde) for at betale de af Hachsen imod hovedmanden sr. Barsbols vilje og minde ham ej tilkommende og uvedkommende krævede 139 rdl. 24 sk.

168:

1729 - 8. marts:

22/2. Jens Hansen af Håstrup som lavværg for Peder Iversens enke af Sdr. Vilstrup ctr. Niels Iversen i Håstrup. 22/3

22/2. (Ridtmester Baronapikes for) vagtmester Mørch ctr. Magdalene Koeds og søn Morten Iversen Koed af Håstrup. - Sagen slutter idag med tingsvidne, efter at der er blevet ført en del vidner, som ikke tilstrækkeligt har bevist Mørchs sag. Han har så tilbudt at aflægge sigtelsed; men det har han ikke fået lov til, idet han fra begyndelsen har villet bevise sin sag ved vidnesbyrd.

Begivenhedsforløbet har ifølge vidnerne været omtrent følgende: Sidst i november var vagtmester Mørch kommet ind til Else Iversdatter (der synes at drive lidt krovirksomhed) i Håstrup og bad om at få hentet Søren Koed. Han bad han om at følge med til Laurids Madsen for at se på nogle heste. Så kom de tilbage og tog sig et glas brændevin sammen. Omsider drak de dus med hinanden, og Mørch sagde til Søren Koed: "Jeg mener, jeg har en god kammerat i dig; jeg har ikke een ved kompagniet, som kan skrive, når jeg er ude". "Mener du det", svarede Søren Koed, "skulle jeg tjene, så ville jeg straks være korporal". Den samtale fik Else Iversdatter til at sende bud til Søren Koeds mor, Malene Koed, og snart efter kom Morten Iversen Koed ind sammen med sin svoger Hans Poulsen af Tiufkær. Morten bebrejdede sin broder: "Vil du nu være en slet og ret rytter, holder jeg dig for en liderlig karl". Han mente, at den, der havde været ved livgarden til hest, måtte rangere over en korporal ved rytteriet, og at han skulle tænke sig om to gange, inden han tog imod en post som vagtmester! Vagtmester Mørch hævdede, at en garder rangerede på linje med en korporal ved rytteriet, men Morten holdt fast ved sit. "Det siger en hundsfot!", svarede vagtmesteren. Så slog Morten ham under øret og skubbede ham tilbage op mod væggen. Han havde fat i hans bryst med

den ene hånd og i hans bukser fortil med den anden. "Sådan tager jeg fat i en karl", sagde Morten. "Jeg estimerer jer ikke ved det skarn, jeg træder på", sagde vagtmesteren. Morten smed sine vanter og bød ham udenfor på de bare næver. Broderen Hans var også kommet til: "Er han ikke god nok, så er jeg!". Men så bad vagtmesteren om forligelsesmål, og Morten slængte 10 skilling på bordet til betaling for brændevin. Mens de drak, sagde Morten til vagtmesteren, "Vil I klage, så må I klage, hvor I vil". "Det gør en hundsfot", svarede denne, "det lader så kællingeligt at komme hjem og klage for sine officerer". - Nu kom brødrenes mor, Malene Koed, ind, svingende med en ildrager. Sønnen Hans søgte at få fat i den, men fik sin finger i klemme. Så jog hun sine sønner hjem med de ord, at de ikke havde noget at bestille her, og de kunne få øl og brændevin hjemme. Dernæst gik hun løs på vagtmesteren (der hævdede, at hun havde slået ham over armen med et nøgleknippe) og bebrejdede ham, at han ville forføre hendes søn enten til rytteri eller fylderi. - Der var andre til stede hos Else Iversdatter, bl.a. Peder Hansen, der var kommet løbende med vagtmesterens kårde og havde givet den til Thyge Jensen med de ord: "Der har du vagtmesterens kårde; var du den; jeg bier min sjæl ikke længere her", hvorefter han forlod stedet. Da vagtmesteren fik sin kårde tilbage, havde han prist sig lykkelig for, at han ikke havde haft den under slagsmålet, for så kunne han nemt have stukket 2-3 mennesker ihjel. Han var iøvrigt blodig på kind og hage, og der var et stykke afhugget hud. Men ingen havde set nogen gøre ham noget ondt bortset fra den ørenfigen, Morten havde givet ham.

169:

22/2. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. Kontrastævnning. 22/3

170b:

25/1 (og 22/2). Reimert Clausen af Oddesund færgesgård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 5/4

22/2. Henrik Lichtenberg og Hans Christensen af Horsens ctr. degnen Christian Mulvad i Jelling. 15/3

25/1. Regimentskriveren ctr. Hans Adam Stickbuur, Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen, alle af Viuf. 5/4

171:

Læst obligation fra Anders Iversen i Bølling til Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle på 23 rdl. 1 mk. til kgl. udgifter samt æde- og sædekorn.

Anders Clausen Møller, skovfoged i Egtved, angav skovhugst.

1729 - 15. marts:

1/3. Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. 5/4

8/3. Dom: Henrik Lichtenberg og Hans Christensen af Horsens ctr. degnen Christian Mulvad i Jelling. - Degnen har tilstået at have modtaget varer for 32 rdl. 2 mk. 1 sk. i 1720. Han skal betale.

Christen Hansen Snogdal af Hjarup lovbød 3. gang (de foregående lovbydelser har været 1/3 og 8/3; ikke set) sin halve påboende gård. Hans hustru Mette Jesdatter begærede skøde.

171b:

Skødet efter foranstående lovbydelse. Gården er tidligere tilskødet af Niels Pedersen Friismand efter fuldmagt fra Jens Christensen Snogdal.

Jacob Nielsen Lund, skovfoged i Trelde, angav skovhugst.

1729 - 22. marts:

8/3. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. Kontrastævning. 29/3

172:

Læst krigsråd og kirkeinspektør Morvilles plakat af 8/3 om kirkesession.

8/3. Jens Hansen af Håstrup som lavværge for Peder Iversens enke af Sdr. Vilstrup ctr. Niels Iversen i Håstrup. 5/4

Læst amtmandens proklama om skifte i Andkær efter sl. ridtmester Peter Reetz.

Læst obligation fra Niels Toxen, sognepræst i Verst og Bække, til madame Dorthe sl. Hartvig Spleths på 200 rdl. for løsøre og præstegårdens bygning.

172b:

Niels Hansen, skovfoged i Pjedsted, angav skovhugst.

1729 - 29. marts:

22/3. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 5/4

173:

Læst obligation fra Anders Iversen i Bølling til amtsforvalter Folsach i Kolding på 24 rdl.

Læst aftægtskontrakt for Christen Nielsen Bjerg (Biere) i Erritsø. Han har afstået sin selvejergård til sin stedsøn Thomas Nielsen Bjerg og hans kommende hustru Johanne Nielsdatter.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Skovfoged Jens Nielsen i Gudsø angav skovhugst.

1729 - 5. april:

8/3. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. 20/4

15/3. Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. 20/4

22/3. Jens Hansen af Håstrup som lavværge for Peder Iversens enke af Sdr. Vilstrup ctr. Niels Iversen i Håstrup. Tingsvidne. Jens Hansen vil søge sin ret ved skifteretten. Niels Iversen er Peder Iversens bror. Sagen har drejet sig om gæld og tilgodehavende i sidstnævntes stervbo.

29/3. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 26/4

173b:

Knud Nielsen af Bække, tjener til Peder Thonboe på Hundsvæk, anmeldte ildsvåde.

8/3. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Adam Stickbuur, Michel Schnegel og Jørgen Rasmussen, alle af Viuf. - Skønt Jørgen Rasmussen den 5/2-1726 blev dømt for ulovligt krohold i Michel Schnegels hus (der tilhører Jørgen Rasmussen) og den 16/10 derefter fik dommen forkyndt, har han alligevel forsynet Michel Schnegels eftermand Hans Adam Stickbuur i samme hus med mindst 20 tdr. godt øl foruden brændevin både i anker og i kandervis. Deraf skulle Stickbuur betale de 19 tønner øl med 10 mk. pr. tønne (idet den 20. var gratis), og af 20 kander brændevin skulle han betale de 19 kander med 3 rdl. 1 mk., som om Jørgen Rasmussen havde et fast og tilstrækkeligt privilegium til bryggen og brænden og forsyning af krohold. - Altså bør han betale i mulkt til nærmeste hospital 10 rdl. Hans brygge- og brænderedskaber skal konfiskeres, hvor som helst de findes; men retten frafalder et krav om betaling af øllets og brændevinens værdi. Han skal betale 6 rdl. i sagsomkostninger. - Hans Andersen Stickbaur, der har nedsat sig i Jørgen Rasmussen hus og ernæret sig ved krohold uden at have privilegium, bør også betale 10 rdl. samt 2 rdl. i sagsomkostninger. - Michel Schnegel er også sagsøgt for krohold. Men han har ikke tilstået sig skyldig, og der er heller ikke tilstrækkeligt bevis derfor, bortset fra at han har hentet noget brændevin til andre. Han frikendes.

Ditlev Andersen angav skovhugst.

174:

1729 - 12. april:

Jægermester og oberforster Bachman til Sønderskov ctr. Lejrskov bymænd for skovhugst. Hans Sivert, skovfoged i Røj, var af Jens Jensen, Hans Jensen og Ebbe Clausen i Gejsing blevet anmodet om at efterspore noget træ. Sporene gik til Lejrskov præstegård. Tingsvidne.

174b:

Niels Skovfoged i Viuf angav skovhugst.

1729 - 20. april:

5/4. Reimert Clausen af Oddesund færgegård og Ole Lauridsen i Odby på Thyholm ctr. Henrik Hansen Sitzfang ved Grene kirke. Sagen har drejet sig om betaling for en grisehandel. Nu frafalder den, idet Henrik Hansen sammen med Anders Bredal fra Hopballe har udstedt en obligation.

5/4. Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. Udsættes til dom, 10/5

1729 - 26. april:

5/4. Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. 3/5

Ole Sørensen Vandel af Asbo ctr. Eske Iversen af Bække. 10/5

175:

Eske Iversen af Bække ctr. Ole Sørensen Vandel af Asbo. 10/5

176b:

1729 - 3. maj:

26/4. Dom: Regimentskriveren ctr. hyrden Christian Dybkjær og hustru Maren Bertelsdatter fra Egum. - Meddomsmænd: Laurids Madsen, Jens Hansen, Jørgen Thomsen, Jens Lassen, Søren Rasmussen, Bertel Sørensen, Hans Iversen og Hans Sørensen, alle af Håstrup. - Christian Dybkjær har selv tilstået at have stjålet fra Jens Ebbesen i Bredstrup. Der var blevet foretaget inkquisition og sekvestration af Jens Jensen i Torp med tiltagne mænd. Og da fandt man honningen fra bistadet afskåret og liggende i en gryde i en kiste. Om denne stjalne honning havde han gjort hemmelig optingning med Jens Ebbesens bror, Ebbe Nielsen i Egum, for 4 sldlr. og således befriet sig for igæld og tvigæld i den mening, at alting dermed havde sin rigtighed. Men da sådan hemmelig optingning lige så lidt som Jens Pedersens løfte om friholdelse fra tiltale kan være Christian Dybkjær til nogen frelse, så kender vi for ret at være, at Christian Dybkjær efter lovens 6-17-32, andre til eksempel, bør miste sin hud ved hudstrygning af slutteren i fæng- slet og ikke for denne gang være hjemfalden i skarpretterens og natmandens hænder. Desuden skal hans hovedlod være hjemfalden til kongen iflg. art. 39, om ellers der vil være noget til overs, når hans gæld er betalt, og omkostningerne i forbindelse med hans fangenskab er udredet. Dermed skal han være angerløs. - Det øvrige i denne sag overdrages til birkedommeren, såsom det ikke angår nogens ære. Hvorudi han således fandt for ret: Det tilstås, at Jens Pedersen havde ret til at ransage efter det ham påstået stjalne gods, og ligeså havde han ret til at gøre arrest på Christian Dybkjærs ejendele og lade dem forsegle, da Dybkjær tilstod, at den honning, der blev fundet i kisten, var stjålet. Derimod gjorde han ikke ret i på så ulovlig måde at tilvende sig Dybkjærs brændevinsredskab, som stod under rettens forsegling i anden mands gemme. Det var heller ikke ret, at han lod hente nøglen til den forseglede kiste og gav Dybkjær eller hustru lov til at disponere over den. Thi med åbningen burde man have forholdt sig lige så lovligt som med forseglingen. Det var heller ikke ret, at Jens Pedersen

foretog en hemmelig optingning med Dybkjær og frisagde ham for tiltale, især da han intet beviseligt havde fundet af sit eget gods i Dyrkjærs gemmer. Han burde have sagsøgt ham til afstraffelse eller leveret ham med kosterne til øvrigheden efter lovens pag. 969, art. 4. Altså bør Jens Pedersen for sin lovstridige mishandling betale i mulkt til Kolding hospital, con moderatione, 4 rdl. og dermed være angerløs. - Ebbe Nielsen, som har gjort hemmelig optingning med Dybkjær om den stjalne honning, har også gjort optingning om et lam for 10 mk. Men det har man ikke fundet hos Dybkjær, og i retssagen har man bevidnet, at han ikke er berygtet for noget andet tyveri end det af honningen. Altså betaler enhver af dem (Ebbe Nielsen og Jens Sørensen) for slig mishandling mod lovens pag. 969, art. 4 i mulkt 2 rdl. til hospitalet, foruden at Jens Sørensen giver de 10 mk. tilbage til regimentskriveren; de skal anvendes til Dybkjærs forplejning og omkostninger i hans fangenskab.

177:

Læst obligation på 300 rdl. fra Anne Nielsdatter, enke efter Poul Jensen i Taulov Nebel, med lavværge Hans Jensen ibidem samt børn og svogre: Niels Christensen af Dons, Anders Bjerg af Oddersted, Niels Jepsen og Anders Hansen af Børup, til Jens Damgaard i Kolding. Pengene har været til betaling af gæld efter sl. Poul Jensen. (Tilførslen er senere blevet overstreget).

Ditlev Markussen fra Brandtlund indgav synsforretning på skovhugst i Holmans og Elbo herreder.

Niels Pedersen, skovfoged af Viuf, ditto.

177b:

Skovrider Jacob Røvert i Verst indgav synsforretning over skovhugst i Anst herred.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig ditto for Jerlev herred.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

Hans Pedersen af Østervig i Vorbasse sogn anmelder ildsvåde og søger almissebrev.

Markus Nissens enke af Dollerup ml.fl. lovbød hans fradøde gård 1. gang.

1729 - 10. maj:

Jægermester og oberforster Bachman på Sønderskov får tingsvidne ang. skovhugst. Han har været på ransagning sammen med Christen Nielsen og Niels Andersen af Husted og Thord Jensen af Kragelund. Hos Søren Eg i Kragelund fandt de 6 risege og hos Thyge Pedersen fire.

178:

Tingsvidne ctr. Sejer Lassen af Uhre for skovhugst. Skovfoged Anders Eliassen og medhavende synsmænd, Hans Thomsen og Jep Buch af Lejrskov, havde på Jacob Bertramsens forlangende sporet træet fra Mølkjær enghave. De sporede det til Sejr Lassens gård. Sejr Lassen havde sagt til Jacob Bertramsen, at han skulle lade det falde og forliges med ham. Men det ville Jacob Bertramsen

ikke. Sejr Lassen mente, at det var Hans Thomsen, der havde gjort det forslag, at det var bedst at drikke det træ op i en pot brændevin. Hans Thomsen indrømmer, at der blev talt om brændevin, fordi de ikke havde fået noget til frokost; men det var der ikke blevet noget ud af; de var gået hjem hver til sit.

178b:

26/4. Eske Iversen af Bække ctr. Ole Sørensen Vandel af Asbo. Tingsvidne.

179b:

26/4. Ole Sørensen Vandel af Asbo ctr. Eske Iversen af Bække. 24/5

180:

20/4. Dom: Lars Pedersen af Follerup ctr. Hans Olufsen i Tiufkær og Søren Bertelsen med hustru Anne Dorthe af Tolstrup. - Hans Olufsen skylder 6 rdl. 2 mk. Dem skal han betale. Søren Bertelsen har betalt sin gæld under sagen, men ikke sagsomkostningerne. Dem skal han betale sin part af.

Markus Nissens enke af Dollerup ml.fl. lovbød hans fradøde gård 2. gang.

1729 - 17. maj:

Mads Hansen, borger i Vejle, ctr. Peder N., der tjener Jens Hansen i Velling. 31/5

Christen Surkjær af Pjedsted fremlyste en hest.

180b:

1729 - 24. maj:

10/5. Ole Sørensen Vandel af Asbo ctr. Eske Iversen af Bække. 21/6

Løjtnant Dyssel af Fredericia ctr. Jep Mouridsen på Kobbøl for gæld på 40 rdl. iflg. revers. Dom: Han tilstår sin gæld, men foregiver, at han ikke har råd til at betale, hvorfor han har bedt om henstand. Men det vil løjtnant Dyssel ikke give ham. Han skal betale.

181:

Christen Eriksen af Seest fremlægger brev fra Laurids Madsen og hustru af Håstrup til birkedommeren: De vil sælge deres gård til deres søn Poul Lauridsen og har givet svogeren Christen Eriksen fuldmagt. Brevet er underskrevet af Laurids Madsen og Maria Nielsdatter Roden(?). Der er skøder tilbage til 1600.

181b:

Christen Surkjær af Pjedsted fremlyste en hest 2. gang.

1729 - 31. maj:

17/5. Mads Hansen, borger i Vejle, ctr. Peder N., der tjener Jens Hansen i Velling. 14/6

Hans Madsen af Bjert ctr. Hans Jensen fra Vonsild og Peder Nielsen i Horsted. 14/6

182:

1729 - 14. juni:

31/5. Mads Hansen, borger i Vejle, ctr. Peder Madsen, der tjener Jens Hansen i Velling. Jens Hansen beder idag sagsøgeren om enten at fremme eller frafalde sin sag. Den drejer sig om, at Mads Hansen har gjort krav på Peder Madsens tjeneste. Jens Hansen finder kravet uberettiget, da Peder Madsen ikke havde pas hverken fra øvrigheden eller fra sin forrige husbond, Anders Hansen i Nyborg. Desuden havde Jens Hansen givet Peder Madsen fæstepenge, før end Mads Hansen gav ham noget. Mads Hansen vil forsøge at skaffe yderligere bevis og får sagen udsat til 28/6, men den er ikke set igen.

Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. 28/6

31/5. Dom: Hans Madsen af Bjert ctr. Hans Jensen fra Vonsild, logerende i Vejle, og Peder Nielsen i Horsted. - Hans Jensen har udgivet en veksel til Hans Madsen på 90 rdl., hvoraf han har afdraget 39 rdl. 2 mk. Men resten skylder han endnu. Hans Madsen har gjort arrest på nogle stude, som Peder Nielsen havde i forvaring, og den arrest fik kan konfirmeret af retten den 31/5 (men alligevel har Peder Nielsen ladet studene sælge til anden side). Hans Jensen skal betale den resterende gæld foruden arrestens omkostninger med 6 rdl. De 7 stude bør komme til offentlig auktion, og hvis de indbringer mere end fordringen, bør det komme kreditor til gode. - Peder Nielsen havde lovet at holde studene til stede til sagens afslutning. Han bør efterkomme sit løfte eller svare til studenes værdi efter gode mænds sigelse.

182b:

Proklameret, at der den 20/6 skal holdes offentlig auktion i Bølling over Anders Iversens gård, besætning og løsøre til betaling af hans gæld.

Jens Andersen af Skanderup lovbød et boel i Skanderup.

Jens Andersen af Viuf fremviste 7 ulveunger, som han og folk har fundet i Viuf skov og dødet. De blev ophængt i galgen udenfor.

183:

1729 - 21. juni:

(24/5). (Anders Bertelsen Ulf af Asbo) ctr. Eske Iversen af Bække. 19/7

Selvejerrytterbønder ctr. de deputerede i skov- og jagtsessionen. 5/7

Jørgen Rasmussen af Viuf ctr. Søren Jensen og Christoffer Christoffersen i Møsvrå. 5/7

183b:

Jens Andersen af Skanderup lovbød et boel i Skanderup 2. gang.

Niels Pedersen, hyrde i Spjarup, fremviste 8 ulveunger, som han har fundet på Spjarup mark. De blev dødet og ophængt i galgen.

Samtlige Stovstrup bymænd fremlyste ved Hans Bertelsen en plag.

Anders Iversens gård i Bølling proklameret til auktion 2. gang.

184:

1729 - 28. juni:

Læst proklama om skifte på Herrildskær (Haraldskær) efter ridtmester Godsche von Brinches (Godske v.d. Brinckens) frue.

Læst amtmandens plakat af 21/6 om, at enhver skal fraholde sig at fiske i kongens søer i rytterdistriktet.

Samtlige Stovstrup bymænd fremlyste ved Hans Bertelsen en plag.

Regimentskriveren for Ole Rasmussen og hustru i Herslev ctr. Jens Jepsen ibidem. 19/7

185:

14/6. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. 5/7

Jens Bertelsen, boende i Herslev, giver afkald til sin fader Bertel Jensen i Tolstrup på arv efter denne og moderen Sidsel Pedersdatter.

Jens Andersen af Skanderup lovbød et boel i Skanderup 3. gang. Mads Knudsen og hustru Beritte Nielsdatter Skrøder begærede skøde.

185b:

Skødet efter ovenstående lovbydelse.

186:

Bertel Jespersen i Stenderup lovbød en gårdspart 1. gang.

1729 - 5. juli:

Jep Nielsen og Jonas Sørensen, begge boende i kassehuse, der tilhører kronen, anmeldte ildsvåde.

Krigsråd Folsach til Kjeldkær får tingsvidne ctr. adskillige skovskadere.

186b:

Jægermester og oberforster Bachman til Sønderkov ctr. Niels Poulsen og Peder Willumsen af Rue. 19/7

28/6. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. 19/7

21/6. Selvejerrytterbønder ctr. de deputerede i skov- og jagtsessionen. 19/7

21/6. Jørgen Rasmussen af Viuf ctr. Søren Jensen og Christoffer Christoffersen i Møsvrå. Sagen frafalder mod løfte om, at de sagsøgte betaler en erstatning. Den har drejet sig om, at Søren Jensen har forladt sin tjeneste hos Jørgen Rasmussen og er gået i tjeneste hos Christoffer Christoffersen. Han har erkendt, at han havde forladt tjenesten ved pinsetide. Da var han blevet indkaldt af sine officerer i Fredericia, hvor han blev demitteret med pas fra sin soldatertjeneste. Derfra gik han til Almind, hvor han blev trolovet med et kvindemenneske, og 3. pinsedag var han gået til Viuf og havde fortalt Jørgen Rasmussen, hvad der var sket. Han havde bedt om et løntillæg for at blive til fardag; ellers kunne han ikke blive, da klæderne nu var taget ham af kroppen. Jørgen Rasmussen ville holde sig til den opr. aftalte løn: 9 sldlr. og uld til et par strømper. Hos Christoffer Christoffersen havde han aftalt at arbejde til mikkelsdag for 4 1/2 sldlr. og et læs tørv. Her havde han ikke vist pas.

187:

Samtlige Stovstrup bymænd fremlyste ved Hans Bertelsen en plag 3. gang.

Bertel Jespersen i Stenderup lovbød en gårdspart 2. gang.

Jens Mogensen i Amnitsbøl lovbød sin halve gård 1. gang.

Læst obligation på 51 rdl. fra Niels Knudsen i Øster Gesten og hustru Gunder Iversdatter til skovrider i Anst og Slavs herreder Jacob Rovert i Verst.

1729 - 12. juli:

Læst krigsråd Folsachs plakat om høstsession.

Oberstløjtnant Søren Brinch i Fredericia ctr. løjtnant Bone Falch i Skærup. 26/7

187b:

Jens Mogensen i Amnitsbøl lovbød sin halve gård 2. gang.

Bertel Jespersen i Stenderup lovbød 3. gang en gårdspart, som beboes af broderen Hans Jespersen. Denne og hustru Anne Christensdatter begærede skøde.

Skødet efter ovenstående.

188:

Jens Jensen af Tiufkær fremviste en ulveunge, som blev ophængt i galgen.

1729 - 19. juli:

Læst kammerkollegiets plakat om bortforpagtning af familie- og folkeskat samt kopulationspenge for 1730-32.

5/7. Selvejerrytterbønder i Bramdrup ctr. de deputerede i skov- og jagtsessionen. 2/8

28/6. Regimentskriveren for Ole Rasmussen og hustru i Herslev ctr. Jens Jepsen ibidem. 2/8

188b:

Jens Pedersen Møller af Bredstrup ctr. skovfoged Peder Krat i Vinding. 26/7

5/7. Jægermester og oberforster Bachman til Sønderskov ctr. Niels Poulsen og Peder Willumsen af Rue. Sagsøgerens fuldmægtig er ikke mødt, hvorfor sagen er forsvundet. De to mænd har været til marked i Varde og Holstebro med nogle trævarer. Men de har hævdet, at det var træ, som de var kommet lovligt til. Peder Willumsen har hugget træ i sin egen have, og Niels Poulsen har fået træ fra sin husbond, ridtmester Brincke. Idag har dennes hjemmelsbrev været fremlagt.

21/6. (Anders Bertelsen Ulf af Asbo) ctr. Eske Iversen af Bække. 2/8

5/7. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. 26/7

189:

Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen m.fl. af Sellerup møllested. 2/8

Jens Mogensen i Amnitsbøl lovbød sin påboende halve gård 3. gang. Hans søn Jens Jensen og kommende hustru Maren Jensdatter af Amnitsbøl begærede skøde.

189b:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

190:

Jens Pedersen af Bredstrup lovbød 1/2 gård 1. gang.

1729 - 26. juli:

12/7. Dom: Oberstløjtnant Søren Brinch i Fredericia ctr. løjtnant Bone Falch i Skærup. - Han skal betale sin panteforskrivning på 600 rdl.

19/7. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. 2/8

19/7. Jens Pedersen (Møller) af Bredstrup ctr. skovfoged Peder Krat i Vinding. Synsforretning afhjemles vedr. skovhugst. Tingsvidne.

190b:

Christen Jepsen i Viuf ctr. Anne Smedekone. 16/8

191:

Jens Pedersen af Bredstrup lovbød 1/2 gård 2. gang.

Hans Lauridsen af Vester Nebel fremlyste en hoppe.

1729 - 2. august:

Oberstløjtnant Søren Brinch af Fredericia begærede annulleret en på fol. 132 noteret panteforskrivning fra løjtnant Bone Falch på 600 rdl.

Læst kongens forordning af 20/7 om assignationer, der herefter udstedes på de kgl. kasser.

19/7. Selvejerrytterbønder i Bramdrup ctr. de deputerede i skov- og jagtsessionen. Bønderne mener vistnok, at de har ret til skovning uden offentlig udvisning. De høje herrer har ikke svaret. Jens Damgaard, der har været bøndernes advokat, får tingsvidne med henblik på fornyet henvendelse til ryttersessionen.

191b:

26/7. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Hans Christensen Balle i Pjedsted. Sagen sluttes med tingsvidne, efter at Diderich Andersen af Pjedsted kautionerede for en gæld på 35 rdl. og gav hånd derpå. Tidligere har han også tilbudt sin kaution, men da ville han ikke give hånd.

19/7. (Regimentskriveren for) Ole Rasmussen og hustru i Herslev ctr. Jens Jepsen ibidem. 16/8

19/7. Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen m.fl. af Sellerup møllested. 23/8

19/7. Ole Vandels enke ctr. Eske Iversen af Bække. 13/9

Peder Smed af Viuf ctr. Christen Jepsen og Karen Christenskone ibidem. 23/8

192b:

Læst obligation på 600 rdl. fra løjtnant Bone Falch til generalmajor Christian Libman Leegel.

193:

Læst obligation på 36 rdl. 4 mk. fra Hans Christensen Balle i Pjedsted til svogeren Diderik

Andersen ibidem, hans kaution til Mads Lassen i Tolstrup. Hvis han ikke betaler, skal han have forbrudt sit fæste, og svogeren må tage fæste på gården.

Hans Lauridsen af Vester Nebel fremlyste en hoppe 2. gang.

1729 - 9. august:

Læst forordning af 22/6 ang. ryttergodset.

Præsten mag. Lundeman af Smidstrup ctr. Rasmus Bødker og Jens Nielsen, Thomas Sørensen og Anne Andersdatter, alle af Tiufkær. Da præstens karl tilsagde Anders Sørensen til græsslæt, havde denne svaret, at han ikke kunne, før end han havde fået fri fra sin husbond. Men nu lover han at komme og at tage sin kone med. De øvrige lover også at komme, og Anne Andersdatter vil tage sin mand med. Tingsvidne.

193b:

Sr. Hermand Kaltoft fra Fredericia ctr. skipper Josias Møller i Middelfart. Han får tingsvidne på, at skipperen i 1724 fik to fjerdinger smør af Kaltoft. Den ene blev brugt på skibet; den anden blev solgt i København for 4 rdl. 2 mk., som blev givet til tømmermestrene på fartøjet, Anders Jepsen og Mads Thomsen, boende i København.

Henrik Sitzfang i Grene ctr. Søren Rasmussen feldbereder ibidem for gæld. Sagen udsat til 20/9, men er ikke set igen.

Løjtnant Muhle ctr. bonden Nis Basse af Gejsing. 23/8

194b:

Hans Lauridsen af Vester Nebel fremlyste en hoppe 3. gang.

Peder Jepsen af Ferup lovbød sin gård 1. gang.

1729 - 16. august:

26/7. Christen Jepsen i Viuf ctr. Peder Smed og Anne Smedekone. 30/8

Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Niels Andersen af Almind. 30/8

2/8. Ole Rasmussen og hustru i Herslev ctr. Jens Jepsen ibidem. 27/9

Peder Jepsen af Ferup lovbød sin gård 2. gang.

Niels Jepsen af Nagbøl lovbød sin gård 1. gang.

Niels Lauridsen i Brejning opbød børnepenge 1. gang.

1729 - 23. august:

2/8. Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen m.fl. af Sellerup møllested. 4/10

195:

Regimentskriveren ctr. arresterede Iver Lauridsen. 6/9

195b:

9/8. Løjtnant Muhle ctr. bonden Nis Basse af Gejsing for ukvemsord. (6/9)

197:

Regimentskriveren for Christen Christensen ctr. nogle mænd i Seest. 6/9

2/8. Peder Smed af Viuf ctr. Christen Jepsen og Karen Christenskone ibidem. 6/9

Niels Jepsen af Nagbøl lovbød sin gård 2. gang.

Niels Lauridsen i Brejning opbød børnepenge 2. gang.

1729 - 30. august:

16/8. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Niels Andersen af Almind. 20/9

197b:

16/8. Christen Jepsen i Viuf ctr. Peder Smed og Anne Smedekone. 11/10

Niels Jepsen af Nagbøl lovbød sin påboende gård 3. gang. Hans søn Jep Nielsen og fæstemø Kirsten Christensdatter fra Påby begærede skøde.

198:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1729 - 6. september:

Niels Lauridsen i Brejning opbød børnepenge 3. gang for sin myndling Jens Pedersen fra Vejlbj.

198b:

23/8. Regimentskriveren ctr. arresterede Iver Lauridsen. 20/9

23/8. Regimentskriveren for Christen Christensen ctr. nogle mænd i Seest. 20/9

199:

Provstinde Risoms i Smidstrup ctr. Frederik Raun af Pjedsted. 13/9

199b:

(23/8). Løjtnant Muhle ctr. bonden Nis Basse af Gejsing for ukvemsord. Den 20/7 var nogle vogne fra Anst rode inde på slottets ladegård med hør. Nogle af mændene fra Anst var på loftet for at tage imod høet, som Nis Basse stak op til dem. Så kom nogle vogne fra Viuf rode. Viuf-boerne syntes, det gik for langsomt og beklagede sig til løjtnant Muhle, der først fik nogle kvinder til at hjælpe Nis Basse med det hør, som var faldet ned fra vognen. Men han ville ikke tage imod hjælp og skubbede høet ned igen. Han kunne nok selv forke sit hør. Så beorderede Muhle vognene fra Viuf frem, og det fik Nis Basse til at sige så højt, at Muhle kunne høre det: "De er store karle, de har nok givet løjtnanten noget til et glas vin." Dernæst fik Nis Basse en mængde prygl af løjtnanten.

200:

23/8. Peder Smed af Viuf ctr. Christen Jepsen og Karen Christenskone ibidem. 27/9

200b:

Læst obligation på 133 rdl. 2 mk. fra sognepræst Christian Kjærulf i Starup og Vester Nebel menigheder til borgmester Jens Riis i Kolding.

Peder Jepsen af Ferup lovbød sin påboende gård 3. gang. - Christen Andersen og fæstemø Margrethe Pedersdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

201:

Læst obligation fra Christen Andersen i Ferup: Eftersom Peder Jepsen for alderdom og svaghed har afstået sin gård til Christen Andersen og sin datter Margrethe Pedersdatter, så skal Christen Andersen udbetale nogle beløb til dennes søskende, Mads, Rasmus, Karen, Anders og Thomas foruden aftægt til deres forældre.

Læst aftægtskontrakt for Peder Jepsen med tilforhåbende svoger Christen Andersen og datter. (Overstreget med notat om, at den er indfriet og betalt).

201b:

1729 - 13. september:

6/9. Provstinde Risoms i Smidstrup ctr. Frederik Raun af Pjedsted. 20/9

Madame sl. rådmand Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer. 27/9

202:

Regimentskriveren ctr. Peder Andersen og Knud Sørensen af Verst. Der er blevet holdt syn over Knud Sørensen. - Jens Christensen af Ravnholt, der tjener Knud Sørensen 2 gange om ugen havde

den 30/8 været med ham ude på Verst mark for at læsse havre. Knud Sørensen gav ham to knipper blødt bånd, som han skulle bringe over til kvindfolkene, der gik og bandt havre lidt derfra. Så kom Peder Andersen gående forbi; han søgte efter nogle bånd, som havde ligget på hans agerende, og gik fra dem over mod kvindfolkene. Lidt efter sagde Knud Sørensen, "Jeg tror, Peder Andersen tager båndene fra mine kvinder; jeg skal over at høre, hvorfor han gør det". Så sprang han ned fra kornlæsset, greb sin pisk og løb over mod Peder Andersen, der nu gik med to knipper bånd, han havde taget fra kvinderne. Da Jens Christensen nåede hen til dem, var de i slagsmål. De blev adskilt ved, at præsten kom og holdt sin kæp imellem dem med de ord, at de skulle begge to skamme sig, og hvis de havde noget at skifte, så kunne de søge lands lov og ret. Jens Christensen havde givet Peder Andersen et slag over ryggen med en plovstryge, men det var først bagefter, og det var fordi han havde beskyldt ham for at have stjålet båndene. Sagen skulle have været fortsat 27/9, men er ikke set igen.

203b:

Mads Lassen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Bredstrup om en gårdhandel. 20/9

204:

Læst proklama om skifte og auktion efter sl. Morten Rytter i Jelling

2/8. Dom: Ole Vandels enke ctr. Eske Iversen af Bække. - (Baggrunden for søgsmålet er omtrent følgende: Den 29/3 kom en oksedrift forbi Asbo ind over rugmarken. Derfor gik Anders Bertelsen Ulf med sin karl, Ole Sørensen Vandel og Iver Eskesen ud og pantede en stud fra oksedriften til skadeserstatning. De tog den med til Anders Ulfs hus, og de to kvægdrivere fulgte efter. De betalte for skaden, og der blev drukket noget brændevin, så de to drivere blev drukne. Den ene satte sig til at sove ved bordet med hovedet på armene. I mellemtiden var Eske Iversen også kommet til. Iver Eskesen tog nu den sovende drivers randsel med ind i kviststuen, åbnede den og udtog et stykke flæsk, som Anders Ulf og Ole Vandel fik hver et stykke af. Anders Ulf gav brød til. Så blev randslen bundet til igen. Noget ud på aftenen vågnede driveren og opdagede, at der var forsvundet noget tøj fra hans randsel. Lyset blev tændt, og man fandt tøjet spredt rundt omkring. Det blev lagt tilbage i randslen. Driveren gav ondt af sig. Nu ville Eske Iversen drikke med ham, men han ville ikke, hvorfor Eske Iversen to gange slog brændevin i hans øjne. Så fulgte Anders Ulf driveren til sengs, hvor han blev liggende til han havde sovet ud hen på natten. Så stod han op, undersøgte sin randsel og gik bort uden at klage over at have mistet noget. De tilbageværende gav sig til at drikke igen. Det var foruden de allerede nævnte Hans Olesen Ulf af Asbo og Søren Jepsen Nyemand af Drostrup. Ole Vandel og Iver Eskesen gav sig til at danse. Så kom de i slagsmål. Siden drak de forligelsesmål igen. Derpå sagde Anders Ulf til Ole Vandel, at han skulle betale for brændevinen og gå hjem. Han greb i lommen efter sine penge, men de var borte. Nu foreslog Anders Ulf ransagning. Ole Vandel tog sine klæder af ind til den bare skjorte og med bukserne nede om hælene; hans lommer blev vendt, men man fandt ikke pengene. De øvrige lod sig også visitere. Da det var ovre, og de allesammen havde fået bukserne bundet op igen, slog Eske Iversen Ole Vandel på munden tre gange med de ord, "Vi skal lade os visitere for din skyld!". Eske og sønnen kom så i slagsmål med Ole Vandel. Herunder blev der revet hul i Ole Vandels skjorte. Hans penge faldt ud på gulvet, men det vides ikke, hvor de faldt fra. Pengene blev samlet op og eftertalt. Iblandt pengene var et 4 sk. stykke med hul i. Anders Ulf lagde pengene på bordet og bad de tilstedeværende erindre sig, hvor

mange der var, hvorefter han ledsagede Ole Vandel hjem. Eske Iversen havde lagt sin hånd over pengene og forlangt, at de blev drukket op, og til tjenestepigen Mette Jørgensdatter sagde han, at hun skulle forvare pengene; men det ville hun ikke. Anders Ulf kom nu tilbage og eftertalte pengene. Nu manglede skillingstykket med hul. Alle erklærede, at de ikke vidste, hvor det var. Man gav sig til at lede rundt om bordet med lys, og imens så tjenestepigen, at Eske Iversen tog det frem, lagde det på bordet og med sin venstre hånd strøg det ned på gulvet. Det klirrede. Så blev det samlet op og af Anders Ulf forvaret sammen med de øvrige penge. - Eske Iversen overnattede hos Anders Ulf. Næste morgen kom sønnen for at se efter ham. Han stod op og ville straks have fat i Ole Vandel. Da Eske Iversen kom tilbage med Ole Vandel, ville han drikke brændevin med ham, men Ole Vandel betakkede sig, for han havde fået nok aftenen i forvejen. "Holder du dig bedre end mig?", spurgte Eske Iversen. "Nej", sagde Ole Vandel, "men lige så god". "Nej, du er ikke; det har ikke drattet således fra mig som fra dig. Du var en tyv og en skælm, før du kom her, og det er du endnu". "Drages til minde!", sagde Ole Vandel til de tilstedeværende. - Jep Mogensen af Asbo og Niels Knudsen af Drostrup var dem, der skulle overbringe Eske Iversen stævningen for disse injurier. Foran hans dør begyndte Niels Knudsen at læse stævningen op. Men Eske Iversen rev den ud af hans hånd, tog hans stok og forfulgte ham med hug og slag ud af gården. Så kylede han kæppen efter ham og gik tilbage til sit arbejde. - Ole Vandel er død inden sagens afslutning). - Eske Iversen dømmes til at på birketinget at give en tilstrækkelig afbigt, så han, der er død, kan ligge ærlig i sin grav og hans efterlevende kan passere blandt smukke folk uden bebrejdelse for denne beskyldning, samt at betale i mulkt til nærmeste hospital 4 rdl. For sin adfærd mod stævningmændene skal han betale tre 15 lod sølv, altså 22 rdl. 3 mk. For stavhug betaler han tre 6 lod sølv, 9 rdl. Og i sagsomkostninger betaler han 5 rdl.

204b:

1729 - 20. september:

6/9. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Iver Lauridsen. - Meddomsmænd: Jens Andersen, Bertel Jespersen, Michel Pedersen, Hans Koed, Laurids Sørensen, Niels Sørensen, Søren Madsen og Jens Udsen, alle af Viuf. - Den til rytterdistriktet uden pasbord ankomne og sig navngivende Iver Lauridsen har godvilligt bekendt fra Peder Thomsen i Tiufkær at have stjålet et par gamle støvler og et par sko med messingspænder, og fra Peder Hansen i Tiufkær en gl. lædervest og 2 gamle halsklude foruden at have stjålet af klæder og deslige hos Hans Andersen ibidem, hvormed han sagde at han havde villet rømme sønderud, om han ikke var blevet anholdt dermed i Skanderup. Desuden har han ved et forhør på regimentskriverstuen tilstået, at han ved sin rømning fra Niels Andersen i Lystrup i Elsted sogn har stjålet forskellig beklædning og taget med sig sin løn på 10 mk., som han ikke havde gjort tjeneste for. Han har også stjålet tøj fra sine medtjenere. Noget deraf har han solgt i Horsens og Århus. Under et ophold i Århus har han stjålet fra sin vært Anders Kraiberg en gl. dyne, en pude og noget tøj, som han selv har slidt op. Fra en soldat, som han var i kompagni med, og fra tamburen har han stjålet penge. - Det kendes for ret, at Iver Lauridsen, der som en stærk karl, der kunne have tjent sit brød i stedet for bare at have lagt vægt på at bedrage og bestjæle godtfolk, efter lovens 6-7 bør stuppes ved kagen med 9 ris, 3 slag af hvert ris, hvorfor skarpretteren nyder sin betaling efter taksten. Derefter forsendes han til Bremerholm for at arbejde i jern på livstid. Da han aldeles intet ejer, dømmes han ikke denne gang for igæld, tvigæld og boslodsfortabelse.

205:

Poul Liebe af Kolding ctr. Niels Nielsen fra Lejrskov Højrup. 4/10

6/9. Regimentskriveren for Christen Christensen ctr. nogle mænd i Seest. 11/10

205b:

30/8. Dom: Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Niels Andersen af Almind efter namsdom af 10/8-28. - Niels Andersen har ikke kunnet svare sin restance, hvorfor hans bo blev vurderet og sekvesteret og leveret til forstanderen på de fattiges vegne. Han har ikke kunnet skaffe kaution og ved ikke udvej til at betale. - Han bør have sit fæste forbrudt og betale sine restancer, om han herefter kommer til at eje noget. Ang. den krævede personlige straf (skubkærre) for stedets forsiddelse, så fritages Niels Andersen derfor, eftersom det ikke er bevist, at han selv har forvoldt sin armod ved ørkesløshed, drukkenskab eller andre deslige udyder.

13/9. Dom: Provstinde Risoms i Smidstrup ctr. Frederik Raun af Pjedsted. Med dom af 23/12-1710 og skiftebrev af 30/6-16 eftr sl. provst Risum bevises, at sl. Niels Raun i Pjedsted har været debitor til dette stervbo, hvis datter Frederik Raun har fået og derfor efter skiftebrevet af 17/12-11, som han selv har underskrevet, burde have afdraget gælden efterhånden i stedet for ved sit indlæg af 13/9 at have disputeret gælden. Altså skal han betale den fordrede restance på 17 rdl. 2 mk. plus renter og sagsomkostninger.

206:

Læst obligation fra Christian Kjærulf, præst til Starup og Nebel, på 100 slettedaler til borgmester Jens Riis af Kolding.

13/9. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Bredstrup om en gårdhandel. 4/10

Jens Kræmmer af Amnitsbøl fremlyste en kvie 1. gang.

1729 - 27. september:

13/9. Madame sl. rådmand Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer. 11/10

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Michel Juncher i Lille Anst. 11/10

206b:

6/9. Peder Smed af Viuf ctr. Christen Jepsen og Karen Christenskone ibidem. 11/10

(Se 30/8). Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Smed. 11/10

Mads Jensen af Viuf ctr. Hans Poulsen af Tiufkær. Udsat til 11/10, men er ikke set igen.

207:

16/8. Dom: Ole Rasmussen og hustru i Herslev ctr. Jens Jepsen ibidem. - Oluf Rasmussens hustru Maren Christensdatter har uimodsagt klaget over, at Jens Jepsen, en gift mand, den 8/6 i hendes mands fravær og mens folk sov, havde sneget sig ind i huset og lagt sig i sengen hos hende. Da hun vågnede af sin søvn, blev hun klar over, at det ikke var hendes egen mand, der lå der. Hendes gråd og råb blev straks hørt. - Altså bør Jens Jepsen for denne gerning, der strider imod al ærbarhed og gode sæder, hvilke dyder enhver ærekær bør lægge vind på, arbejde i skubkærren i Fredericia i 4 uger. Og fordi han skældte hende ud, skal han give tilstrækkelig afbigt for dom og ret. Sognepræsten forbeholdes sin ret over ham for den begangne forargelse i hans menighed. - (Maren Jørgensdatter, der er Maren Christensdatters mor, havde meget tidligt om morgenen hørt en karl komme ind ad stuedøren. Hun havde spurgt, hvem det var. "Det er jeg", blev der svaret. Så troede hun, det var hendes svigersøn; for han er fra Sjælland og siger 'jeg', hvor andre bønderfolk her på egnen siger 'A'. - Jens Jepsen har i retten forsikret, at han ikke har tilføjet Ole Rasmussen nogen skade. Han vidste ikke, hvordan han var kommet ind i huset, men tænkte, det kan have været forårsaget af drukkenskab. Thi samme aften var han med flere andre til barselsgilde i byen ved siden af Ole Rasmussens gård, hvor også Maren Christensdatter var, og der har han taget en del mere til sig af drikkevarer, end han vel kunne tåle).

Niels Hansen, skovfoged i Pjedsted, angav skovhugst.

1729 - 4. oktober:

Sign. Tonboe på Hundsbæk ctr. Eske Iversen af Bække. 18/10

Præsten Cronius i Vorbasse ctr. Anne Christensdatter af Hejnsvig, nu tjenende i Skjoldbjerg. Udsat til 18/10, men er ikke set igen.

Mag. Jens Bergendal i Fredericia ctr. Anders Andersen i Egeskov, Hans Iversen og Jens Pedersen i Trelde. 11/10

20/9. Poul Liebe af Kolding ctr. Niels Nielsen fra Lejrskov Højrup. 18/10

20/9. Mads Lassen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Bredstrup om en gårdhandel. Udsat til 11/10, men er ikke set igen.

23/8. Dom: Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen, hans moder Mette Madsdatter og hans søster Kirsten Nielsdatter af Sellerup møllested. - De har med hug og jordskub overfaldet vidfogeden Thomas Pedersen i Sellerup og flere mænd, da de søgte at pante Thomas Nielsen for, hvad han havde handlet imod deres vide og vedtægtsbrev. Thomas Nielsen skal bøde til nærmeste hospital 2 rdl. og dernæst 4 rdl. til Sellerup bymænd.

1729 - 11. oktober:

207b:

27/9. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Michel Juncher i Lille Anst for skovhugst. Tingsvidne.

Jægermester Bachman ctr. løjtnant Bone Falch. 25/10

208:

27/9. Madame sl. rådmand Michel Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer. 8/11

208b:

20/9. Regimentskriveren for Christen Christensen ctr. nogle mænd i Seest. 8/11

27/9 og 30/8. Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Smed og vice versa. De to sager pådømmes under eet 25/10

209:

Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster og mand Jens N. i Elkær. 25/10

Læst sessionens forbud af 24/9 mod skydning ved bryllup og barsel.

4/10. Mag. Jens Bergendal i Fredericia ctr. Anders Andersen i Egeskov, Hans Iversen og Jens Pedersen i Trelde. Udsat til 25/10, men ikke set igen.

1729 - 18. oktober:

Læst kammerkollegiets plakat af 8/10 ang. bortforpagtning af kongens fiskeri af søer og damme.

Regimentskriveren får tingsvidne vedr. nogle jorder i Vork, Pjedsted, Harte Stubdrup og Ferup efter kammerkollegiets antegnelse på hans regnskab for 1728.

209b:

4/10. Sign. Tonboe på Hundsbæk ctr. Eske Iversen af Bække. 8/11

Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 8/11

Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Søren Madsen ibidem for injurier. Sidstnævnte gør afbigt.

210:

Retten blev betjent af byfoged Christian Grundal af Kolding i følgende sag:

Birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding ctr. vagtmester Mørch. Denne har på ryttersessionen den 24/9 indgivet en klage over birkedommeren, som er blevet beskyldt for at have lagt vidner deres ord i munden i en sag, som Mørch har haft. Thomas Ebbesen havde rejst sig fra sin plads og bedt Mørch være varsom med, hvad han sagde. Men da Mørch gentog sin anklage, sagde Ebbesen, "Det skal en skælm sige!". "Den skælm er I", svarede Mørch, "og om jeg havde eder udenfor, skulle I have næsestyver!". Det var sagen med Malene Kyeds og sønner i Håstrup, der havde været anledningen

til Mørchs klage.

210b:

4/10. Dom: Poul Liebe af Kolding ctr. Niels Nielsen fra Lejrskov Højrup for gæld på 10 sldr. - Poul Liebe har kautioneret for Niels Nielsen over for rådmand Peder Hansen Bruun i Kolding, der har lånt Niels Nielsen 2 trd. rug for 10 sldr., og har måttet betale pengene. Niels Nielsen skal betale.

Læst obligation fra Jørgen Thomsen i Håstrup til hans hustrus søsterdatter Lene Jørgensdatter, der er gift med Hans Christian i Flensborg, på 66 rdl. 4 mk. (Annuleret 3/6-1747).

211:

Læst afkald og kvittering fra samtlige arvinger efter sl. Peder Pedersen i Torup til deres stedfar Thomas Sørensen i Torp. Det er Morten Pedersen, Michel Pedersen p.v.a. hustruen Anna Pedersdatter og Steffen Nielsen p.v.a. hustruen Maren Pedersdatter.

1729 - 25. oktober:

11/10. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster og mand Jens N. i Elkær. 8/11

211b:

11/10. Jægermester Bachman ctr. løjtnant Bone Falch. 8/11

11/10. Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Smed og vice versa. De to sager pådømmes under eet 6/12

212:

1729 - 8. november:

Sejer Andersen af Roved fremlyste en hest 1. gang.

25/10. Jægermester Bachman ctr. løjtnant Bone Falch. 22/11

25/10. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster Lisbeth Jensdatter og mand Jens Nielsen i Elkær. 22/11

212b:

18/10. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 22/11

(Hans Thomsen af Fredericia) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 22/11

214:

11/10. Madame sl. rådmand Michel Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer. 22/11

18/10. Sign. Tonboe på Hundsbæk ctr. Eske Iversen af Bække. Udsat til 22/11, men ikke set igen.

Jens Jensen af Kongsted Torp ctr. smeden Ernst August Hansen ibidem. 22/11

214b:

Læst aftægtskontrakt for Peder Thomsen og hustru i Viuf med deres søn Mikkell Pedersen og hans kæreste Mette Lauridsdatter.

215b:

Læst aftægtskontrakt for Anders Pedersen i Viuf med sønnen Tøger Andersen.

216:

Læst obligation fra Christian Kjærulf, sognepræst til Starup og Nebel sogne, til Niels Pedersen Gudme, sognepræst til Herslev og Viuf.

Læst revers fra samme til samme.

Peder Thomsen af Viuf lovbød sin gård 1. gang.

Jens Pedersen af Bredstrup lovbød en gård i Sølsted 1. gang.

216b:

Læst patent om højesteret for 1730.

Læst en af mons. Høeg fremlagt vurderingsseddel på 2 læs træ.

11/10. Dom: Regimentskriveren for Christen Christensen ctr. Thomas Andersen og Hans Christian Seest. - Da Thomas Andersen og Hans Christian med flere drak arveøl efter Hans Jepsens hustru, har de indbyrdes brugt ganteri sammen for at få fat på Christen Christensen, til hvem de havde had. Da de begyndte at skubbes, kom han til dem og sagde, at de skulle lade sådant narreri være, for deraf kunne snart blive alvor. Så faldt de over ham med hug og slag og jordskub, så at blodet flød af ham. En lille dreng, Hans Andersen, broder til Thomas Andersen, tog Christen Christensen i håret, da han var blevet kastet over en blok i gården. - Thomas Andersen og Hans Christian bør betale for deres forøvede misgerning og for herefter at elske fred og rolighed hver 2 rdl. til nærmeste hospital, hvilken straf er således modereret af hensyn til deres bekendte uformuenheds skyld. Desuden betaler de begge 4 rdl. i sagsomkostninger. - Den mindreårige Hans Andersen, som intet havde med Christen Christensen at gøre og dog faldt ham i håret over blokken, bør for sådan gerning piskes med ris af forældrene, og om de ikke vil gøre det, da skal han stå skoleret i Seest skole, for at han som et ungt menneske herefter kan vogte sig for at udøve det, som kunne være mange til forargelse, ham selv og andre til skade samt timelig velfærds spilde.

1729 - 15. november:

Peder Thomsen i Viuf og Jens Pedersen af Bredstrup lovbød deres gårde 2. gang.

Forstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Hans Andersen i Almind. 29/11

Hesten blev fremlyst 2. gang.

217:

1729 - 22. november:

8/11. Jægermester Bachman ctr. løjtnant Bone Falch. Tingsvidne. - Jens Jensen af Skærup kørte en dag Bone Falch med frue fra Fredericia. På vejen traf de skovfoged Niels Hansen af Pjedsted. Falch spurgte ham, om han ikke havde fået en seddel fra ham, og hvorfor han ikke havde svaret. Falch var steget ned af vognen og havde bedt skovfogeden om at slå ild til en pipe tobak. Efter at de havde røget deres piber, red skovfogeden bort; men Falch kaldte ham tilbage, tog hans bøsse fra ham og slog den i stykker mod jorden. Baggrunden synes at være, at skovfogeden har opbragt nogle husmænd, der ulovligt førte træ til Fredericia.

8/11. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster Lisbeth Jensdatter og mand Jens Nielsen i Elkær. 6/12

8/11. Madame sl. rådmænd Michel Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer. 20/12

8/11. (Hans Thomsen af Fredericia) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 6/12

218b:

8/11. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 6/12

Jens Pedersen af Bredstrup lovbød 3. gang sin halve gård i Tolstrup. Ingen begærede skøde.

Auditør Johan Adolph Rigder (Richter) i Fredericia ctr. Hans Lomholt i Egeskov. 13/12

8/11. Dom: Jens Jensen af Kongsted Torp ctr. smeden Ernst August Hansen ibidem. - Jens Jensen har lovligt udsagt Ernst August Hansen af det hus, han har haft i leje, men han har alligevel ikke villet forlade det. - Han skal rømme både huset og smedjen samt betale sagens omkostninger. Ang. den mulkt, som sagsøgeren har påstået, så frifindes smeden på grund af sin fattige tilstand og ulovkyndighed.

Peder Thomsen af Viuf lovbød 3. gang sin påboende gård. Hans søn Michel Pedersen og dennes forhåbende fæstemø Mette Lauridsdatter af Håstrup begærede skøde.

219:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1729 - 29. november:

15/11. Forstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Hans Andersen i Almind. 13/12

Jens Andersen af Viuf er sætteskriver i følgende sag:

Birkeskriver Mads Paabye får tingsvidne ctr. major Redder, ridtmester Lietzov, løjtnant Muhle og korporal Peter Momsen. - Mads Paabye har haft to beskikkelsesmænd hos korporal Momsen i Ågård for at spørge ham, hvem der havde givet ham lov til at tilspigre birkeskriverens led i den vestre side af rytterkoblet, hvorigennem han har sin kirkevej og tingvej. Han havde gjort det efter ordre fra ovennævnte tre officerer, fordi ingen skulle have fart derigennem, og kunne han få folk at leje, ville han lade grøfte, hvor leddet var. - Der føres vidner på, at der i mange år har gået en adelfarvej mellem Fredericia, Ringkøbing og Varde. Der har været en fuldkommen stenbro gennem rytterkoblet mellem Ågård og Nygård med levende træer på begge sider. Stubbene er der endnu. Da koblet blev omdiget, blev der sat led mod både Ågård og Nygård. Begge led har birkeskriveren haft til kirke-, ting-, købstad- og møllevej i to år, siden han kom til at bo i Nygård. Hans formand har brugt vejen uden anke. Under store vande både sommer og vinter er der heller ikke nogen anden vej at benytte. På Nygård har der boet både oberster og generaler, og de er ikke blevet forment deres gennemkørsel.

220:

Læst aftægtskontrakt for Else Iversdatter, sl. Markus Nissens, der har afstået sin selvejergård til svigersønnen Mads Lauridsen Buch og datteren Kirsten Markusdatter.

220b:

Hans Iversen på Skanderupgård lovbød som lavværge for sl. Markus Nissens enke Else Iversdatter af Dollerup 3. gang hendes gård. Mads Lauridsen og Kirsten Markusdatter begærede skøde. (De to foregående lovbydelser angives at være sket 3. og 10. maj).

Skødet efter foranstående lovbydelse.

221:

1729 - 6. december:

Obligation fra Jens Sørensen i Vilstrup til Mette Pedersdatter af Høllund mortificeret.

22/11. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster Lisbeth Jensdatter og mand Jens Nielsen i Elkær. 13/12

22/11. (Hans Thomsen af Fredericia) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 10/1-1730

221b:

22/11. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 20/12

Morten Dahl af Andkær ctr. Mette Madsdatter af Skærup. - For 9 år siden tjente Mette Madsdatter hos Jens Pedersen i Brejning samtidigt med Hans Sørensen, en aftægtsrytter, og hun holdt sig til Hans Sørensen både nat og dag. Jens Pedersen har tit set dem ligge på sengen sammen. Mest kom hun til ham om morgenen, når drengen var gået ud at flytte hestene. Men Jens Pedersen har dog ikke set dem under dyne sammen, kun oven på sengen. Hun er også sommetider om natten gået ud uden at sige hvorhen. Og den sommer, da de var ude at rive hø, gik Mette og Hans Sørensen ind i skoven med hinanden alene, så at Jens Pedersen nåede at rive 2 læs hø, inden de kom ud igen. - Jens Christensen af Vinding har tjent Hans Jensen i Brejning på gården ved siden af Jens Pedersens på den tid, da Mette tjente der. Hans husbond gjorde barselskilde den sommer, og dagen efter var de fleste bymænd til marked i Vejle. Hans Sørensen havde lovet at spille violin, men kom ikke. Jens Christensen gik over efter ham, men fandt lodøren låset. Igennem stalddøren kunne han se, at Hans lå i sengen med et kvindfolk. Det sagde han til gæsterne, men de sendte ham hen efter ham igen. Han kom så ind ved at benytte stalddøren og kravle over hestekrybben. Her fandt han Hans Sørensen i sengen, som stod i foderloen, i brystduk og bar skjorte med Mette Madsdatter under dynen. Hun havde sine gangklæder på. Jens spurgte Hans, hvorfor han lå der; han havde jo lovet at spille. Men Mette sagde til ham, "Ti stille, broder, han er syg og skarn, og derfor lagde jeg mig lidt hos ham, at han skulle komme sig". Så tog Jens Mette ud af sengen og dansede med hende på logulvet, og han fik Hans til at spille på sin fiol, hvorefter Mette straks hentede noget mjød og gav dem at drikke; og så fulgte han med til barselskildet. Ingen af de to vidner mener, at Mette var berygtet med Hans Sørensen, og de ved ikke af, at de to skal have haft nogen legemlig omgængelse. Et vidne, der tjente som dreng dengang, husker, at Hans en nat kom ind og lagde sig i Mettes seng, hvor både drengen og en lille pige også var. - Mette Madsdatter beklager sig i retten over, at hun for ca. 6 år siden er blevet krænket af Peder Mortensen Dahl, som da lovede hende ægteskab; men nu søger han at komme ud af det ved at blamere hende endnu mere ved stævnenål. Hun tilbyder sin ed på, at da hun kom i med Peder Mortensen Dahl, var hun en ærlig pige. Men hun kan også føre vidner. Og derfor er der tale om en kontrastævning om 14 dage. Den er imidlertid ikke set i dette år.

222b:

25/10. Dom: Christen Jepsen af Viuf ctr. Peder Smed og vice versa. - Peder Smeds hustru Anne Margrethe har, da hendes børn bad om at måtte gå over til Christen Jepsens børn, sagt: "Nej, det skal I ikke, I skal gå til ærlige folk og ikke til skarn". Til Maren Pouls har hun sagt: "Gid kålene var hakket og kaget, og I i dem, og djævelen ovenpå" med tillæg som "Lange Maren" og "Skiden Karen", det sidste dog uden at sætte navn på, refererende til en kålplantesag, som ikke er andet end snak, der ikke er at regardere på. - Peder Smed har på sin hustrus vegne bevist, at Christen Jepsens hustru Karen har skældt Peder Smeds hustru Anne ud for en skidtfot, hvortil hun svarede, "Det var en skidtfot, der sad på din næse og gjorde i din mund; gak hjem og tag vare på din søster, den kanalje; hun er en skidtfot, jeg er en ærlig kone". - Thi som den enes brøst efter sådan beskaffenhed eragtes at være lige så grov som den andens, så befindes enhver af dem for herefter at holde rolighed og ikke bruge sådanne højstlastværdige ord og talemåder, den ærbare verden og godtfolk til forargelse, at betale til Viuf sogns fattige 2 rdl. hver. Skulle de ikke have råd til det, skal de straffes med 14 dage i distriktets arresthus på vand og brød. Christen Jepsens hustru beholder regres ang. den beskyldning, smedekonen har rejst mod hendes søster. - (Kålplantesagen drejer sig om, at Peder Smeds kone efter Maren Beriders (beriers) påstand havde bedt hende om at tage nogle planter til hende i Peder Thomsens plantebed. Men det har Maren Berider senere benægtet. Skænderiet mellem de to koner foregik efter kirketid hos Niels Jørgensen, hvor en del koner havde indfundet

sig. Smedekonens ordvalg var nok lidt grovere end ovenfor angivet. Hendes ord var foranlediget af, at Karen Christenskone havde sagt: "Min mand tjener kongen som en brav mand, men din skidtfots mand tjener hvermand!").

223:

Rasmus Damkjær af Andkær fremlyste en hest.

Ole Ebbesen af Nagbøl opbød børnepenge 1. gang.

Søren Hansen og Jens Sørensens enke lovbød deres gårdspart 1. gang.

1729 - 13. december:

29/11. Forstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Hans Andersen i Almind. 10/1

22/11. Auditør Johan Adolph Rigder (Richter) i Fredericia ctr. Hans Lomholt i Egeskov. Tingsvidne. - Auditør Richter har lejet en hingst hos Hans Lomholt til en tur til Holsten. Den var ved magt, da han fik den, men ødelagt, da den blev bragt tilbage. Sadlen havde tilredt den sådan, at ryggen var blodigt kød. To gange har Richter forsøgt at tilbagelevere den, men den er begge gange blevet afvist. (Se 10/1)

223b:

Iver Eskesen af Asbo på egne vegne og p.v.a. sin husbond Peder Thonboe til Hundsbæk. 20/12

6/12. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster Lisbeth Jensdatter og mand Jens Nielsen i Elkær. 20/12

Søren Hansen og Jens Sørensens enke lovbød deres gårdspart 2. gang.

En hest fremlyst 2. gang.

Ole Ebbesen af Nagbøl opbød børnepenge 2. gang.

Jens Grøn af Jerlev fremlyste 2 stude 1. gang.

Læst aftægtskontrakt for Karen Madsdatter, enke efter sl. Lars Hansen i Højen, med datteren Johanne Larsdatter, sl. Christen Nissens ibidem. Moderen afstår med samtykke fra sin broder Jens Madsen af Starup sin gård til datteren.

224:

(Synes at være en tilføjelse til foranstående kontrakt). Johanne Larsdatter skal betale sin mormor(?) Karen Møller, sl. Hans Eriksens. Karen Madsdatters bror, Jens Madsen af Starup, har samtykket.

1729 - 20. december:

6/12. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 10/1

13/12. Thomas Michelsen af Hinum ctr. Jens Madsen og Anders Madsen med søster Lisbeth Jensdatter og mand Jens Nielsen i Elkær. 17/1.

Hans Lauridsen Skytte i Bjert ctr. Niels Knudsen ibidem. 10/1

224b:

13/12. Iver Eskesen af Asbo på egne vegne og p.v.a. sin husbond Peder Thonboe til Hundsbæk. 31/1

Ole Ebbesen af Nagbøl opbød 3. gang sin myndling Maren Markusdatters fædrende arv på 200 rdl. Ingen ville modtage pengene, så de blev forseglede og tilbageleveret til Ole Ebbesen.

22/11. Dom: Madame Dorthe sl. rådmand Michel Danielsens enke i Kolding ctr. debitorer for boggæld. - Peder Hjuler i Seest, Michel Nielsen i Vork, Bertel Andersen i Bølling, Hans Christensen i Bramdrup, Søren Skræder i Eltang, Jep Andersens enke i Strandhuse, Thomas Pedersen i Tiufkær eller søn Peder Thomsen, og Dorthe Abrahams eller Søren Bertelsen i Tolstrup, som har datteren, skal betale. Andre har under retssagen afvist kravet.

225:

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

Niels Olesen i Gårslev efterlyste en stud.

Tolder Lunds søn mons. Banner i Fredericia efterlyste en sølvhirschfænger, som han den 5/11 har tabt mellem Bredstrup og Andkær.

Læst regimentskriverens plakat om bortforpagtning af Lerbæk hovedgård.

Søren Hansen i Nørre Vilstrup lovbød 3. gang sin påboende gård. Jes Simonsen af Brøndsted mølle og hustru Maren Sørensdaughter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse. Der er skøder tilbage til 1632.

225b:

Jens Sørensens enke Anne Nielsdatter med lavværge Niels Poulsen af Nørre Vilstrup lovbød 3. gang sin påboende gård. Hendes fæstemand Laurids Sørensen fra Stensgård begærede skøde.

1730

226:

1730 - 10. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn anfanges at Skrive og Ting Holde, udi Nær- værende Aar, Da man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1730, den 10. Januar:

Thomas Ebbesen af Kolding birkedommer, Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Michel Schnegel af Viuf, Thede Pedersen, Hans Iversen og Mogens Jensen ibidem, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted, Jens Lauridsen af Kongsted, Mads Hansen af Erritsø.

6/12. (Hans Thomsen af Fredericia) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 24/1

(Se 13/12) Hans Lomholt i Egeskov ctr. auditør Johan Adolph Richter i Fredericia. 24/1

20/12. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 24/1

20/12. Hans Lauridsen Skytte i Bjert ctr. Niels Knudsen ibidem. Udsat til 24/1, men er ikke set igen. Niels Knudsen har ikke villet levere, eller betale for et læs hø, som han skyldte Hans Skytte.

Læst forordning af 29/11-29 om matrikelskat og rytterholdspenge.

Læst plakat af 21/12 om forbud mod indførsel af al slags kvæg, kød, huder og hår fra fremmede steder.

Læst kammerkollegiets plakat af 20/12 om bortforpagtning af kronens ferske søer i nogle sjællandske amter.

226b:

Niels Skovfoged af Viuf angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

Peder Krat ditto.

13/12. Dom: Forstander Christoffer Lucht i Kolding ctr. Hans Andersen i Almind. - Ved registreringen efter hans kones død har han nægtet at lade et spejl komme til vurdering og i vrede slået det i stykker, hvorfor Christoffer Lucht måtte ophøre med registreringen. Han skal gøre Lucht afbigt og betale omkostningerne.

Læst kontrakt: Søren Jensen Basse afstår sin gård til Hans Pedersen Dahl, der skal ægte hans datter Karen Sørensdatter og udbetale noget til hendes søskende Jens og Anna. Hans Pedersens broder, Jørgen Pedersen, skal ægte kærestens søster Maren Sørensdatter, som skal have diverse ydelser.

Læst gældsbrief fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde til Søren Jensen Ladegaard ibidem.

227:

1730 - 17. januar:

20/12. Præsident Beenfeldt af Fredericia ctr. Thomas Michelsen i Hinum. 7/2

Gjermand Poulsens enke lovbød 2. gang sin gård i Bølling (1. gang ikke set).

1730 - 24. januar:

Læst amtmandens ordre af 21/12 til alle og enhver om at pøde og plante æble- og kirsebærtræer.

Læst kammerkollegiets plakat af 14/1 ang. bortforpagtning af Lillinge hovedgård.

Læst stiftamtmandens og biskoppens plakat om auktion på en del af Ribe hospitalsgods.

Læst regimentskriverens plakat af d.d. om 2. auktion på Lerbæk hovedgård.

10/1. (Hans Thomsen af Fredericia for) Peder Jørgensen ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 7/2

10/1. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. 7/2

227b:

10/1. Hans Lomholt i Egeskov ctr. auditor Johan Adolph Richter i Fredericia. 7/3

Regimentskriveren ctr. Knud Hansen m.fl. af Øster Vamdrup. 31/1

228b:

Peder Nielsen Skielde af Ferup ctr. Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov. Han har i Vrå skolehus fornærmet Peder Skjelde. Gør afbigt.

Jakob Nielsen, skovfoged i Trelde, angav skovhugst.

Læst aftægtskontrakt: Jens Niensens forældre i Egum har afstået deres fæstegård til ham og skal have aftægt.

229:

Niels Jensen i Tolstrup lovbød sin halve gård.

Jens Madsen i Bølling giver arveafkald til stedfaderen Peder Michelsen i Egtved.

Anders Hansen af Herslev og Søren Hansen af Tolstrup giver arveafkald til deres stedfar Niels Jensen i Tolstrup efter deres afdøde far og endnu levende mor.

Gjermand Poulsens enke Else Jensdatter af Bølling med lavværge Peder Madsen af Vilstrup lovbød 3. gang sin påboende partgård. Jens Madsen af Bølling begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

229b:

1730 - 31. januar:

24/1. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen m.fl. af Øster Vamdrup. Sagen udsat til 28/2, men ikke set igen. Nytårsdags aften efter midnat kom Knud Hansen, Jørgen Hansen og Anders Tversted af Øster Vamdrup samt Nikolaj Regelsen af Østerby og ville ind til Anders Nielsen Smed. Der er sket noget hærværk og vold. Knud Hansen havde kaldt smeden for en tredobbelt hareunge. Knud Hansen er identisk med Knud Hansen Dragon; hans far er Hans Knudsen, der har været mødt op på sine sønners vegne.

230:

20/12. Iver Eskesen af Asbo på egne vegne og p.v.a. sin husbond Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. samtlige Asbo lodsejere. Synsforretning er blevet afhjemlet af synsmænd. Original landmålingsforretning foretaget af konduktør Heglund. Tingsvidne.

231:

Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. 14/2

232:

Niels Jensen i Tolstrup lovbød sin halve gård 2. gang.

Læst obligation fra Jens Madsen af Høllund i Ødsted sogn til Thomas Christensen i Nørre Vilstrup eller til myndlingen Maren Nielsdatter.

1730 - 7. februar:

Læst skrivelse af 17/1 om at angive dem, der øver toldsvig, til de anordnede kommissorier til videre undersøgelse og påkendelse.

Christen Thomsen Alstrup af Vrå for Peder Andersen i Verst ctr. præsten Niels Tøxen af Verst. Udsat til 21/2, men er ikke set igen. Søren Gydesen i Verst bevidner, at den 19/1 var præsten inde i Peder Andersens hus for at berette Rasmus Murmester, der lå for døden. Søren Gydesen var derinde efter begæring som nabo. Efter berettelsen begærede Anne Clauses, at præsten ville tage hende til skrifte. Men det afviste han: "Hvor skulle jeg det? Eders barnefader er her i huset, og hvis I ikke vil skille eder fra hverandre, så vil jeg sætte eder i band". Peder Andersen svarede, "Det frygter jeg ikke for; det formår I ikke". "Jeg skal overbevise eder," svarede præsten, "at I er hendes barnefader". Uden for hørte Søren Gydesen, at præsten bad om fred, for han var ikke kommet for at skændes. - Søren Gydesen kan ikke bekræfte, at præsten offentlig har forbudt Peder Andersen at gå til "foder" og offer med børn, eller at han offentligt har sagt, at Peder Andersen var barnefader til Anne Clauses sidste barn; ejheller, at præsten har forbudt Anne Clauses at opholde sig i Verst. (Se igen 13/6)

233:

Løjtnant Dyssel af Fredericia ctr. Jep Mouridsen af Kobbøl. 21/2

24/1. Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde.
28/2

233b:

Laurids Sørensen for Søren Nielsen af Vorbasse Nebel ctr. Maren Christensdatter, som er rømt fra ham til Fyn og siden er flyttet til Hedegård i Give sogn, hvor hun har født et uægte barn og således brudt sin ægteskabelige pligt mod Laurids Sørensen, med hvem hun var ægteviet. Vidnerne sorterer under Nørvang-Tørrild herredsting. Sagen bliver opsat til 28/2, men er ikke set igen. (Se dog 23/1-1731).

Læst aftægtskontrakt mellem Niels Jensen, hans hustru Maren Sørensdatter og sønnen Jens Nielsen af Tolstrup på den ene side og Peder Jensen, hans hustru Anne Hansdatter og disses ældste datter Maren Pedersdatter af Højrup. Jens Nielsen skal ægte Maren Pedersdatter; så snart hendes medgift er indført i gården i Tolstrup, skal hun have tilskødet halvdelen af den. Niels Jensen og hustru vil selv stå for gården, så længe de begge lever.

234:

17/1. Dom: Præsident Beenfeldt af Fredericia ctr. Thomas Michelsen i Hinum og Thomas Michelsen ctr. Jens og Anders Madsen samt Jens Nielsen af Elkær. - Vel har præsident Beenfeldt ladet indlægge en ekstrakt af sin skifteprotokol, hvormed han vil bevise, at der var mere gæld end formue, når jorddrottens krav var afdraget. Men det fremgår ikke af ekstrakten, at kreditorer og debitorer var indkaldt til skiftet ved nogen proklama enten ved ting eller ved kirkestævne, og der er heller ikke foregået en speciel registrering ved rettens middel. Desuden har arvingerne ikke frasagt sig arv og gæld. Derfor bør Jens og Anders Madsen samt deres søsters mand Jens Nielsen af Elkær, som har delt deres forældres eje imellem sig, imod at moderen skulle nyde ophold på stedet, betale de fordrøede 10 sldlr. til sagsøgeren Thomas Michelsen. Jens Nielsen skal kun betale en søsters lod af beløbet.

24/1. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. provst Christen Christensen af Pjedsted. - Kendelse: Begge parter tilstår, at åen mellem Pjedsted og Bredstrup enge nu har gang og fald gennem Pjedsted bys eng alene på en vis distance og ikke flyder mellem Pjedsted og Bredstrup eng langs igennem som i alders tid. Jens Pedersens fæstebrev af 1711, der grunder sig på et ældre fæstebrev af 27/9-1656, hjemler ham alene ret til et fiskeri fra Peder Thomsens "tiensted" i Pjedsted til Kongsted bro. Ingen af parterne har ved situationskort bevist, hvordan åen går, eller hvor langt der er imellem Kongsted bro og Peder Thomsens "tiensted" m.m. Altså tilfindes parterne efter forordning af 31/3-1719 ved en konduktør at fremskaffe situationskort, før end sagen kan pådømmes endeligt.

Niels Jensen af Tolstrup lovbød 3. gang halvparten af sin påboende gård. Peder Jensen af Højrup begærede skøde for sin datter Maren Pedersdatter.

Skødet efter foranstående lovbydelse på halvparten af den gård, som Niels Jensen og hustru Maren Sørensdatter hidtil har beboet, og som er tilskødet hendes sl. mand Hans Andersen fra Søren Hansen af Brejning i 1701.

234b:

1730 - 14. februar:

Læst plakater af 26/1 om østerstyveri.

Læst krigsråd Folsachs plakater af 6/2 om ryttersession.

31/1. Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. 7/3

Regimentskriveren ctr. Jens Christensen i Vinding. Udsat til 14/3, men ikke set igen. - Peder Nielsen, der er sognefoged i Vinding, bevidner, at natten mellem 4. og 5. februar kom Kirsten Madsdatter og beklagede sig over, at Jens Christensen havde slået hendes søn Hans Henriksen (Jens Christensens tjenestedreng) fordærvet. Sognefogeden lod 4 mænd syne drengen, der fortalte, at Jens Christensen havde slået ham, mens han lå nøgen i sin seng. Jens Christensen havde forklaret, at han havde overladt drengen at have opsyn med huset, mens han selv var i Vejle for at levere havre til rytterne, og da han kom hjem, var der blevet et lagen borte fra en seng. Da han spurgte drengen derom, havde denne svaret, at det vidste han ingenting om, og hvis han ville beskyldes ham for at være tyv, så kunne han selv være det. Drengen havde lagenet i sin egen seng.

235:

1730 - 21. februar:

7/2. Løjtnant Dyssel af Fredericia ctr. Jep Mouridsen af Kobbøl. 14/3

Espen Hansen af Herslev og Hans Hansen Koed ibidem ctr. Karen Pedersdatter og lavværge Thomas Hansen af Herslev. 4/4

235b:

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

1730 - 28. februar:

Læst kammerkollegiets plakater af 21/2 ang. bortforpagtning af dronningens hovedgård i Lellinge på Sjælland.

Læst regimentskriverens plakater af 22/2 om forpagtning af Lerbæk hovedgård.

7/2. Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 7/3

236:

1730 - 7. marts:

14/2. Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. 14/3

Læst forordning af 24/2 om omslagsterminen for Nørrejylland.

Hans Pedersen, aftakket dragon fra Bredstrup, ctr. Jep Nielsen Surkær ibidem vedr. resterende løn for 1728 på 4 rdl. 3 mk. Sagen udsat til 21/3, men ikke set igen.

Regimentskriveren for Christen Jensen i Mørkholt ctr. Mette Sørensdatte af Store Velling. 21/3

237:

Skovrider Brandt ctr. Peder Hansen Gris, værende hos Niels Iversen i Hornstrup. 21/3

237b:

28/2. Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 21/3

238:

Skovfoged Søren Svendsen i Bjerg angav skovhugst.

Bekendtgørelse af auktion over mons. Meulengrachts påboende går i Skærup, Østergård.

24/1. Dom: Hans Lomholt i Egeskov ctr. auditør Johan Adolph Richter i Fredericia. - Richter har bevist, at han har haft en aftale med Lomholt om, at denne skulle købe en hest af ham for 4 rdl., når han først havde gjort en rejse til Holsten med den, og på betingelse af, at den ved hjemkomsten var uforringet og ganske nybeslået. - Hans Lomholt har bevist, at hesten ved hjemkomsten var så forarmet, at den ikke mere var nyttig til nogen tjeneste, ja således sadelbrudt at ryggen mange steder var i blodigt kød, og derfor ikke blev antaget hverken af ham eller andre, men blev jaget af gården ud på fællesmarken og også tilbudt auditøren igen i Fredericia. - Richter har altså ingen føje haft til denne trætte. Lomholt frifindes for hans tiltale og skal have sine sagsomkostninger dækket.

Hans Iversen af Fredsted opbød børnepenge for sin myndling Maren Hansdatter af Starup 1. gang.

1730 - 14. marts:

Regimentskriveren ctr. arresterede Jacob Ottesen. 21/3

239:

7/3. Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. 28/3

Hans Iversen af Fredsted opbød børnepenge for sin myndling Maren Hansdatter af Starup 2. gang.

Mogens Rasmussen Legaard lovbød sin svoger Christian Vredes gård i Ødsted 1. gang.

7/2. Løjtnant Dyssel af Fredericia ctr. Jep Mouridsen af Kobbøl. 28/3

1730 - 21. marts:

7/3. Regimentskriveren for Christen Jensen i Mørkholt ctr. Mette Sørensdatter af Store Velling. Tingsvidne. Se kontrastævning 4/4

7/3. Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 4/4
239b:

14/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jacob Ottesen. Meddomsmænd udmeldt: Jens Andersen, Bertel Jespersen, Hans Koed, Michel Pedersen, Mads Jensen, Laurids Sørensen, Søren Madsen og Jens Udsen, alle af Viuf. 28/3

7/3. Skovrider Brandt ctr. Peder Hansen Gris, værende hos Niels Iversen i Hornstrup. 4/4

Hans Iversen af Fredsted opbød børnepenge for sin myndling Maren Hansdatter af Starup 3. gang. Ingen ville låne dem.

Læst kgl. bestallingsbrev for skovrider Adolph Coburger til at være skovrider for Anst og Slavs herreder i stedet for Jacob Rovert, hvem han skal give en årlig pension på 40 rdl.

240:

Løjtnant Bonsbeks gård i Ødsted lovbudt 2. gang (1. gang ikke set).

Bekendtgørelse af offentlig auktion den 27/3 på mons. Meulengrachts gård i Skærup.

1730 - 28. marts:

21/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jacob Ottesen. Dom fol. 240b

Peder Strangesen af Tiufkær fremstillede sin slegfredsøn Christian Pedersen, avlet ved Kirsten Iversdatter i Håstrup, nu 13 år, og erklærede ham i kuld og køn iht. lovens 5-2-70.

Jens Sørensen af Hjarup ctr. Christen Michelsen, Jørgen Michelsen og Knud Lauridsens enke med søn Christen Knudsen ibidem. 18/4

240b:

14/3. Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. 25/4

Skovfoged Ditlev Andersen angav skovhugst.

Se ovenfor. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Jacob Ottesen. - Jacob Ottesen har bekendt, at hans agt var at stjæle hos Laurids Madsens enke i Håstrup, hvis han ikke var blevet grebet og anholdt. I Håstrup har han også stjålet fra Poul Smed, Anders Hansen og Jørgen Hansen. Fra Peder Andersen i Holtum har han stjålet, da han tjente der for ca. et år siden. Fra Søren Kjær i Erritsø, fra Oluf Buchs tjenestekarl i Nagbøl og fra en skræder i Henning sogn har han også stjålet. Det har drejet sig om beklædning og et par salmebøger. Tyvekosterne har han solgt eller drukket op. Noget

efter sidste mikkelsdag gav han sig i tjeneste hos natmanden i Haderslev, hvor han blev i ca. 6 uger, hvorefter han løb bort derfra. - Retten kender, at han ikke har foretaget sig andet end at flakke fra det ene sted til det andet for at bestjæle godtfolk, når han kunne finde lejlighed til det; han har holdt sig fra alterets sakramente i 2 år og givet sig til natmandstjeneste i stedet for at tjene sit brød lovligt og sømmeligt, stærk og rørig som han er. Han bør efter lovens 6-17 stuppes for kagen med 9 ris, tre slag af hvert ris, og derefter forsendes til Bremerholm for at arbejde i jern på livstid iflg. kgl. befaling af 21/6-1728. - Angående igæld og tvigæld samt boslods fortabelse efter 6-17-39 så udsættes denne post for denne gang, eftersom han ikke ejer noget. Hans underhold i arresten og denne doms eksekution m.v. må rytterdistriktet betale.

14/3. Dom: Løjtnant Dyssel af Fredericia ctr. Jep Mouridsen af Kobbøl. - Ved revers har Jep Mouridsen påtaget sig forskellige forpligtelser over for løjtnant Dyssel. Han skulle køre Dyssels kone til Fredericia efter udavling og udtærkning, men det har han ikke gjort, hvorfor Dyssel har haft udgift til 8 vogne. Han skulle opfodre 2 ungnøds stude samt 13 får og lam og levere dem på påkrav; men det har han ikke opfyldt. Han skulle også gøre en rejse til Viborg med sin vogn, efter at kornet var indavlet; det har han heller ikke efterkommet, hvorfor Dyssel har måttet leje vogn til rejsen. - Jep Mouridsen er vel mødt op i retten for at begære udsættelse til gendrivelse af kravene, men der er ikke kommet noget indlæg fra ham. - Han skal betale Dyssel hans udgifter og opfylde resten af sine forpligtelser.

241:

1730 - 4. april:

21/3. Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. 16/5

(Se 21/3). Mette Sørensdatter af Store Velling ctr. Christen Jensen af Mørkholt. Kontrastævning. Se igen 25/4

242:

21/2. Espen Hansen af Herslev og Hans Hansen Koed ibidem ctr. Karen Pedersdatter og lavværge Thomas Hansen af Herslev. 16/5

Hans Hansen af Sallerup ctr. Karen Nielsdatter ibidem. 18/4

21/3. Skovrider Brandt ctr. Peder Hansen Gris, værende hos Niels Iversen i Hornstrup. 18/4

Læst obligation fra Mads Jensen i Viuf til Jens Andersen ibidem på 95 rdl. 2 mk., som han har fortrakt ham med til betaling af arveparter til hustruen Maren Mogensdatters to søstre, Johanne og Margrethe Mogensdatter. (Tilførslen er senere blevet overstreget).

242b:

Læst forskrivning fra Aaslou (Aadslou) Christensdatter i Børkop: Der er holdt skifte efter hendes første mands død. Dernæst er hun kommet i ægteskab med Jens Knudsen, som p.gr. af gårdens

slette tilstand endnu ikke kan indløse børnenes arv og derfor ikke kan få skøde på gården. Hun specificerer, hvad han har indført på gården. Det attesteres af hendes stedfar Peder Thygesen Raun og Niels Olesen, begge ibidem.

Mogens Rasmussen Legaard lovbød 3. gang en gård i Ødsted, som hans svoger sl. Christen Nielsen Vrede hidtil har haft. Løjtnant Bartol Bonsach og frue Anne Margrethe Lofere Bulvile begærede skøde.

Skødet til ovenstående. Christen Vrede har fået gården tilskødet af Hans Conrardt Brinch i 1711.

243:

1730 - 18. april:

28/3. Jens Sørensen Bastrup af Hjarup ctr. Christen Michelsen, Jørgen Michelsen og Knud Lauridsens enke med søn Christen Knudsen ibidem. Bortset fra Jørgen Michelsen har de ordnet sagen i mindelighed. Idag aflægger han ed på, at han har betalt det skyldige beløb til sl. Laurids Poulsen i Hjarup, inden han døde. Sagen frafaldet.

4/4. Hans Hansen af Sellerup ctr. Karen Nielsdatter ibidem. 2/5

243b:

4/4. Skovrider Johan Brandt ctr. Peder Hansen Gris, værende hos Niels Iversen i Hornstrup. 9/5

Skovfoged Hans Sivert fra Røj lod afhjemle synsforretning på skovhugst i Anst herred.

Jægmester Bachman ditto for Brusk herred.

Ditto for Jerlev herred.

244:

Jakob Krog af Lund mølle ditto for Holmans herred.

Samme ditto for Elbo herred.

Jens Pedersen(?), skovfoged af Gelballe, angav skovhugst.

Andreas Eliassen, skovfoged i Egtved, angav skovhugst.

Niels Pedersen, skovfoged i Viuf, ditto.

Peder Krat, skovfoged i Vinding, ditto.

Niels Hansen i Pjedsted, ditto.

Ditlev Andersen, ditto.

1730 - 25. april:

Undersøgelsesforhør vedr. bortblevet brænde. 2/5

(Se 4/4). Christen Jensen af Mørkholt ctr. Mette Sørensdatter af Velling med lavværge, stedfaderen Niels Sørensen. Sagen (en faderskabssag) var opr. rejst af regimentskriveren for rytterbonden Christen Jensen, og det skulle bevises, dels at Mette Sørensdatter havde været i seng med musikantsvend Frederik Christian Hansen Mejer, nu Horsens, og dels at hun led af fald eller lignende sygdom. - Musikantsvenden havde sammen med Anders Jensen, der tjener stadsmusikanten i Fredericia, opvartet til et bryllup i Mørkholt sidste sommer. De fik anvist natlogi i Christen Jensens hus, hvor der blev anvist dem en stue med seng. Anders gik ind til pigerne i deres kammer og hilste på dem, men gik straks ud. Musikantsvenden afførte sig kjortel og kamisol og gik så ind til dem. Den ene af dem var Karen Pedersdatter af Gauerslund, et søskendebarn til Christen Jensen. Hun kunne fortælle, at svenden var kommet ind, afklædt til brystduk og bukser, og med de ord, "Nu må jeg til det!", havde han lagt sig yderst i sengen. Karen, der lå inderst, stod op, gik ud og lukkede døren; tilbage hos svenden blev Mette Sørensdatter. De blev liggende til dag. - Svenden selv har allerede ved stævningen tilstået at have været i seng med Mette, men har også tilbudt sin ed på, at han ikke havde brugt nogen legemlig omgængelse med hende. - Christen Jensens søster Johanne kan ikke selv bevidne, at Mette har været i seng med andre, men hun har hørt om det, og hun skal ikke kunne sige, om det er hendes bror eller en anden, der er hendes barnefader. - Christen Nielsen af Mørkholt, der er søskendebarn til Christen Jensen, har bevidnet, at sidste Kristi Himmelfartsdag kom Mikkel Jensen af Gårslev og ville have ham med ind til Christen Jensen. Derinde var Mette Sørensdatter og Karen Olufsdatter af Børkop. Christen Nielsen gik bort en times tid, og da han kom tilbage, så han Mikkel Jensen og Mette Sørensdatter komme ud af pigernes kammer, og Mette sagde, at han ikke skulle fortælle det til nogen. - Om den påståede sygdom har hendes morbroder, Hans Olufsen af Andkær berettet, at for ca. 6 år siden, da Mette førte ploven for ham, var hun ved at besvime og lagde sig på jorden, men kom straks til rette igen. Han havde haft hende med til den såkaldte kloge mand på Fyn, Anders i Brodgård. Denne havde forbudt hende at spise fedt flæsk, drikke brændevin og at lægge sig mod sønden sol, og efter hans recept havde morbroderen købt noget på Fredericia apotek til hende. Det havde han også gjort, mens hun tjente hos Jens Christensen i Mørkholt. - Peder Sørensens hustru Anne Therkildsdatter i Allerup har forklaret, at sl. Maren Madsdatter af Mørkholt (Mettes mormor) engang har spurgt hende til råds om et "fald", og hun havde givet hende det bedste råd, hun kunne, men vidste ikke, det blev fulgt. - Under Mette Sørensdatters kontrastævning er der blevet ført vidner om en aftale, der den 27/11 blev truffet i Christen Jensens hus. Repræsentanter for Mette havde spurgt Christen Jensen, hvordan han ville have det med Mette, som da var svanger. Han vidste ikke, hvordan det kunne gå, hvis ikke de kunne få kongebrev. Men de forsikrede ham om, at det kunne de godt, og de aftalte at spørge rådmand og postmester Skov i Fredericia derom. Kongebrevet kom, og de skulle ind til Mads Pag i Fredericia at indløse det. Der havde Mads Olufsen af Mørkholt set Jens Christensen og Niels Sørensen tale sammen om, hvordan de skulle beramme fæstensøl, men Jens Christensen havde svaret, at det havde de tid nok til at tale om, når de fik kongebrevet. Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev var med Christen Jensen inde at indløse det. Andre vidner kan bevidne Mettes uberygtethed bortset fra hendes besvangrelse med Christen Jensen. Og de siger også god for hendes sundhed. - Ved kontrastævningen stod Mette Sørensdatter frem og erklærede, at hun med frelst samvittighed kunne aflægge sin saligheds ed på, at hun ikke havde haft legemlig omgængelse med andre end Christen Jensen, hvoraf barn kunne avles. Hertil havde denne svaret, at han aldrig havde aftalt noget

ægteskabsløfte med Mette Sørensdatter. - Idag har Christen Jensen igen ført vidner. Hyrden Hans Olesens hustru Anne Pedersdatter af Mørkholt, der allerede een gang har vidnet, kan idag fortælle, at otte dage før sidste midsommer gik hun på Mørkholt fællesmark og ledte efter en kvie. Da hørte hun en sige: "Hvad, om der kom nogen og så, hvordan vi lå?" Den anden svarede, "Der kommer ingen sligt til dags". Det var ved middagstide. I det samme fik vidnet øje på Mette Sørensdatter og Mikkel Jensen liggende ved en ellebusk, Mikkel oven på Mette. Hendes knæ var blottede, og han havde sine bukser nede. Men om de havde legemlig omgængelse, så vidnet ikke. - Både Mikkel og Mette erklærede, at dette var en løgnagtig beskyldning. Et par andre vidner har hørt sige, at de to var i ord for hinanden. - Tingsvidne.

244b:

Hans Christensen af Viuf ctr. Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup. 2/5

Niels Johansen i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. 2/5

28/3. Dom: Regimentskriveren (for Hans Sørensen) ctr. Ole Madsen i Smidstrup. - Da de var hos præsten i Smidstrup med deres tiendekorn, havde Ole Madsen tilføjet klageren Hans Sørensen forskellige sår, idet han slog ham og sparkede ham med sine træsko. Men Hans Sørensen var selv årsag til klammeriet, idet han havde indæsket sig på Ole Madsen med stolte ord. - Ole Madsen tilfindes at betale i straf til Smidstrup sogns fattige 4 mk. og i sagsomkostninger 16 mk. Han havde ikke haft føje til at fælde, slå, sparke og så ilde medhandle Hans Sørensen, efter at de første gang var kommet op på benene igen og han så og fornåm, at han var overlegen. Dernæst tilfindes Hans Sørensen at betale i lige måde 4 mk. til Smidstrup sogns fattige, fordi han selv forårsagede den ham tilføjede overlast, idet Ole Madsen havde bedt om fred, inden han begyndte gerningen. - (Der havde været flere bønder inde på præstegården med deres tiendekorn, og de var blevet beskænket i præstegårdens køkken. Niels Kreng havde stået og ævlet på Ole Madsen, der bad om at få fred og ville gå ud. Så udfordrede Hans Sørensen ham med de ord, at sådan to kunne han ordne på een gang. Det ville Ole Madsen godt se! Hans Sørensen tog fat på ham; de tumlede om på gulvet, og hjalp så hinanden op igen. Men så tog Ole Madsen fat i Hans Sørensen, slog ham til jorden og gav ham et par spark. Det var Hans Rasmussen af Smidstrup, der kunne fortælle det. Niels Christensen fra præstegården havde hørt på Niels Krengs ævlen og Jens Rauns bibelske spørgsmål. Jens Raun havde fået travlt med at holde fast i en, som ville have været med i slagsmålet).

245:

1730 - 2. maj:

Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 16/5

25/4. Niels Johansen (Dragon) i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. Forlig. Thomas Hansen betaler den 24/6 14 rdl. til Niels Johansen. Der nævnes et skiftebrev efter Thomas Hansens hustru. (Se 27/6)

Thomas Hansen af Herslev ctr. en del debitorer. 16/5

Læst forordning af 21/4 om overholdelse af sønog helligdage.

Læst plakate af 22/3 om forbud mod indførsel af gemene tobaksblade.

18/4. Hans Hansen af Sellerup ctr. Karen Nielsdatter ibidem. - Jordemoder Anne Hansdatter i Andkær har sammen med andre kvinder vidnet, at Karen Nielsdatter en fredag 5 uger før sidste juleaften fødte et pigebarn, der syntes at være fuldbåret. Ved den lejlighed blev der ikke talt om, hvem barnefaderen kunne være. Hun har tidligere født et uægte barn. Karen Nielsdatter har i retten erklæret, at der ikke kunne være nogen anden barnefader end Hans Hansen af Sellerup. Han havde i høvlingstiden 1728 sendt bud efter hende gennem sin datter, for at hun skulle hjælpe med at tage hør fra. Ved den lejlighed fik han hende til at begå legemlig omgængelse. Anden gang var i 6. uge før påsken 1729. Men dette bestrides af nogle kvindelige vidner, til hvem hun skal have sagt, at det var så sent som 14 dage før påske. - Hans Hansen tilbød sin ed på, at han kun havde haft legemlig omgængelse med Karen Nielsdatter 2 gange: første gang for nogle år siden og sidste gang skærtorsdag 1729, og derfor ikke kunne være hendes barnefader. Den ed har han fået tid til at betænke sig på til idag. Han får dog ikke lov til at sværge, at han ikke er hendes barnefader, men kun om tidspunkterne for deres omgængelse. Så er det tamperrettens afgørelse, om han skal regnes for barnefader.

25/4. Undersøgelsesforhør vedr. bortblevet brænde. 16/5

Christen Andersen i Vester Vamdrup opbød sin myndling Kirsten Larsdatters arv efter hendes sl. fader Lars Jepsen i Søgård.

245b:

25/4. Dom: Hans Christensen af Viuf ctr. Mogens Frandsen af Sønder Vilstrup. Mogens Frandsen har udstedt en forskrivning på 100 slettedaler over ni år til Else Pedersdatter, der nu er Hans Christensens hustru. Der resterer 12 sldr. Dem skal han betale.

1730 - 9. maj:

Regimentskriveren ctr. ridtmester Lytzou. 16/5

246:

Hans Hansen, skoleholder i Vester Vamdrup, ctr. Jens Andersen af Skanderup. 23/5

246b:

Christen Andersen i Vester Vamdrup opbød sin myndling Kirsten Larsdatters arv efter hendes sl. fader Lars Jepsen i Søgård 2. gang.

18/4. Dom: Skovrider Johan Brandt ctr. Peder Hansen Gris, værende hos Niels Iversen i Hornstrup. - Hans Pedersen Gris (!) er ulovligt rømt af sin tjeneste hos skovrider Johan Brandt og har begivet sig til Niels Iversen i Hornstrup, inden han havde aftjent sin aftalte årsløn. Han skal betale et halvt års løn efter lovens 3-9-11, 5 sldr. 2 mk., plus i sagsomkostninger 5 sldr.

Hans Madsen Raun af Bjert, g.m. Peder Jørgensens datter Karen Pedersdatter ibidem, Anders

Andersen, g.m. Johanne Pedersdatter ibidem, Jep Jensen, g.m. Mette Pedersdatter ibidem, og Iver Pedersen ibidem gav arveafkald til faderen Peder Jørgensen af Bjert for deres arv efter ham og deres afdøde moder Maren Iversdatter.

1730 - 16. maj:

9/5. Regimentskriveren ctr. ridtmester Lytzou. Sagen er blevet rejst efter memorial til sessionen fra rytterbonden Laurids Nielsen i Egholt og drejer sig om den behandling, der er blevet givet Niels Jacobsen. - Vidnet Frands Danielsen har fortalt, at han en dag sidste vinter var i Kolding uden for ryttervagten, der holdtes i rådhuset på torvet. Her kom ridtmester Lytzou og kaldte Niels Jacobsen, der samme dag var blevet indsat, ud. På et spørgsmål fra ridtmesteren svarede Niels Jacobsen, at han ikke ret vel ville følge med dem. Lytzou sagde så til sergenten: "Tag ham med eder, og når I kommer uden byen, vil han så ikke den rette vej, så bind hans hænder på hans ryg, prygl ham bravt undervejs, og når han kommer til Flensborg, lad ham så løbe dygtigt spidsrod". Så gav ridtmesteren Niels Jacobsen et slag over hovedet med sin stok og gik. - Laurids Nielsen af Egholt fortalte, at da Niels Jacobsen kom fra(?) Flensborg sammen med en sergent og en soldat, var de inde i hans hus. Her havde Niels fortalt, at han var blevet forført af sit søskendebarn Laurids Christensen, en rytter i Kolding, til at tage ryttertjeneste, men det var ikke blevet til noget. I stedet var han af en korporal blevet ført til Flensborg, og da de kom ind i et værtshus, sagde korporalen til de soldater og underofficerer, der var der: "Slå brændevin i hans øjne", og de ville have pryglet ham, hvis han ikke havde villet tage tjeneste. Den forklaring havde sergenten og soldaten ikke modsagt. En korporal og 2 ryttere havde sidst i februar været i vidnets hus for at ransage efter Niels Jacobsen, og de havde trukket i vidnets kones hår i den tro, det var Niels, der lå i sengen. Nogle naboer, som Laurids Nielsen havde indkaldt, kunne bevidne det samme. Ved Hjarup havde de set amtmandens ransagningsordre, men den var kun til sognefogeden i Seest. - Niels Jørgensen selv forklarede, at da han var blevet ført afsted, var han blevet bagbundet i Kolding sønderport i konsumtionsboden med noget hampehysing, og han måtte under store smerter følge med til Vonsild, hvor han på krokonens indstændige forbøn blev løsgjort. - Under afhøringen er der blevet fremlagt et brev fra kaptajn Brockhusen, der meddeler, at Niels Jacobsen har taget tjeneste godvilligt. Niels Jacobsen indrømmer, at han har sagt sådan til kaptajnen; men nøden havde tvunget ham dertil, fordi han ellers ville have fået stokkeprygl.

247:

2/5. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 6/6

2/5. Undersøgelsesforhør vedr. bortblevet brænde. Udsat til 6/6, men er ikke set igen. Brændet har stået i birkedommer Ebbesens skov. Forskellige har tilstået, at de har taget noget af det.

247b:

2/5. Thomas Hansen af Herslev ctr. en del debitorer. 13/6

4/4. Dom: Espen Hansen af Herslev og Hans Hansen Koed ibidem ctr. Karen Pedersdatter og lavværge Thomas Hansen af Herslev. - Eftersom formynderne Espen Hansen og Hans Hansen Koed ikke har fået udbetalt deres myndlinge Bertel Christensens, Maren Christensdatters og Dorthe

Christensdatters fædrende arv, ialt 40 rdl., som efter skiftebrev var forfaldne til 1/11 til indsættelse på rente, så bør moderen Karen Pedersdatter, som har modtaget værdien for disse arvemidler, betale de 40 rdl. med renter fra 1/11-29.

4/4. Dom: Hans Thomsen af Fredericia (for Peder Jørgensen) ctr. skovfoged Jacob Nielsen af Trelde. - Hans Thomsen ejer Peder Jørgensens bolig i Trelde, som er matrikuleret for 1 skp. hartkorn, og han beviser, at skovrider Tyge Jacobsen, da han boede i huset, lod indrette 2 stole i Vejlbj kirke, een for mandfolkene og een for kvindekønnet (i koret), alt uden bevis af kirkebogen eller anden oprettet kontrakt med daværende kirkeforsvar, at stedet skulle være uden stol efter hans død, og stolene alene pro officio skulle følge efterkommende skovbetjente, enten de var skovridere eller skovfogeder, og hvadenten de kom til at bo i gårde eller andre huse i Trelde med stolestader i kirken. Efter sognepræstens attest er der nede i kirken stole til det sted, som Jacob Nielsen bebor, og dem kunne begge køn ellers bekvemt betjene sig af til Guds ords hørelse. Der har tidligere været strid om stolene. Det var da Hans Fynboe beboede det hus, som Peder Jørgensen nu har. Da skulle parterne have været indkaldt til Fredericia ved sognefogeden, men Hans Fynboe fik ikke besked. Jacob Nielsen erhvervede sig da en resolution, der forbød Hans Fynboe at benytte stolene. Men den var baseret på en attest fra sognemændene, som mestendels var underskrevet med bogstaver i stedet for navne. Nogle af mændene havde ikke selv skrevet under; mange havde end ikke hørt eller læst attestens indhold, og de fleste var enten ufødte eller ganske små børn, da disse stolestader blev indrettet. Det kom så til et forlig, hvor de to familier nogle år deltes om stolene. Men det er også konstateret, at skønt de høje herrers resolution af 23/1-1719 tilsidesatte Hans Fynboes fæstebrev, så har kirkeskriveren, byfoged Vedste Thomsen Lund i Ribe alligevel hævet afgift af huset. Disse penge burde være blevet givet tilbage, da Hans Fynboe fik forbud mod at benytte stolene. - Det kendes for ret, at Peder Jørgensen og hustru samt hans efterkommere på stedet bør nyde frit stolestade i de to omtvistede stole for så mange, som deri kan rummes af begge familier (!), efter den aftale, som præsten mag. Bergendahl een gang mindeligt har afhandlet, såsom lovens 2-22-46 forbyder, at de, som er bevilget stolestader, formener andre godtfolk plads, så længe der er rum i stolene, og art. 48 befaler, at stolestaderne på landet skal følge gårdene. - Jacob Nielsen har påberåbt sig en resolution af 6/7-1693 fra sl. stiftamtmand Sneckhaus og en attest fra 24 mæglingsmænd, som kirkesessionen har påberåbt sig, men han har ikke villet fremlægge disse dokumenter i retten. Derfor ses der bort fra dem. - Da Jacob Nielsen iflg. præstens attest må have tilbageholdt stiftamtmandens indvarslingsordre i 1719 for at være fri for modsigelse fra sin kontrapart og desuden har betjent sig af den attest fra bønderne, som er fundet mislig, så betaler han i mulkt til Vejlbj sogns fattige 2 rdl., for at han kan afholde sig fra sådanne ulovskikkede attesters søgning, og i omkostninger skal han betale 6 rdl. I det øvrige forbeholdes vedkommende øvrigheds ret imod ham, som på så lovstridig en måde har søgt og tilvendt sig disse resolutioner.

248:

Christen Andersen i Vester Vamdrup opbød sin myndling Kirsten Larsdatters arv efter hendes sl. fader Lars Jepsen i Søgård 3. gang.

1730 - 23. maj:

Christen Jensen m.fl. af Vinding fremkom med 7 ulveunger, som ved tinget i ulvegalgen blev ophængt.

Læst amtmandens repartition af 15/4 på fangepenge, som beløber sig til 10 1/2 sk. pr. td. hartkorn.

Skovfoged Niels Hansen af Pjedsted ctr. Tyge Madsen ibidem. Udsat til 6/6, men ikke set igen. Da skovfogedens kone Kirsten Sørensdatter kom gående forbi smedehuset, sagde hun, "Godmorgen, vil I ikke drive med gæssene idag?", hvortil Tyge Madsen svarede, "Lik min mås, din skidengæst, det Djævelen farer i dig".

9/5. Hans Hansen, skoleholder i Vester Vamdrup, ctr. Jens Andersen af Skanderup. 6/6

248b:

1730 - 6. juni:

16/5. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 20/6

249:

23/5. Hans Hansen, skoleholder i Vester Vamdrup, ctr. Jens Andersen af Skanderup. 20/6

Else Mortensdatter af Andkær lovbød sin halve påboende gård 1. gang.

1730 - 13. juni:

(Se 7/2). Præsten Niels Tøxen til Verst og Bække menigheder ctr. Peder Andersen og Anne Rasmusdatter af Verst. 27/6

252:

16/5. Thomas Hansen af Herslev ctr. en del debitorer. 27/6

Regimentskriveren for Peder Mikkelsen i Erritsø ang. stjålet esketræ. 27/6

Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Bertelsen Ulf m.fl. 27/6

252b:

Else Mortensdatter af Andkær lovbød sin halve påboende gård 3. gang. Ingen begærede skøde.

1730 - 20. juni:

Læst kammerkollegiets plakat af 27/5 ang. bortforpagtning af konsumtionen i købstæderne og familie-skatten på landet.

Læst krigsråd og kirkeinspektør Morvilles kontinuationsplakat af 16/6, hvormed indkaldes på Kolding rådhus den 5/7 alle, som vil antage skolehusene i rytterdistriktet og vedligeholde dem.

6/6. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 11/7

253:

6/6. Hans Hansen, skoleholder i Vester Vamdrup, ctr. Jens Andersen af Skanderup. 18/7

Mads Buch af Vorbasse fremkom med 8 ulveunger, som blev ophængt i den dertil ordinerede ulvegølge.

Else Mortensdatter af Andkær lovbød sin halve påboende gård 3. gang (!). Hendes mand Søren Hansen begærede skøde.

Skødet i henhold til foranstående. Der er skøder tilbage til 1640.

253b:

1730 - 27. juni:

13/6. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Bertelsen Ulf m.fl. 11/7

13/6. Præsten Niels Tøxen til Verst og Bække menigheder ctr. Peder Andersen og Anne Rasmusdatter af Verst. - Idag har Peder Andersen indleveret nogle vidners svar på nogle kontraspørgsmål og dernæst fået tingsvidne. Sagen har drejet sig om Peder Andersens hor med Anne Rasmusdatter, der også kaldes Anne Clausen. Der har været holdt provsteret i Anst kirke den 7/6, og præsten har skullet skaffe bevis for, at det ikke først er med hans ankomst til sognet, at de to er kommet i ord og usømmeligt rygte for hinanden, samt at han i tide og utide har formanet dem til at holde sig fra hinanden. - Anne Rasmusdatters mand, Claus Poulsen, er for nogen tid siden borttrømt, og regimentskriveren har fået rømningsdom på ham (den er ikke set i birkets tingbøger siden 1719). Hun har skrevet til kongen om sin situation, og dette brev er blevet oplæst i retten som bevis på, hvordan hun har understået sig i over for vor fyrste og høje øvrighed at beskæmme sin uskyldige mand og at begære en anden til ægte, mens hun endnu ikke var skilt fra sin første mand. Der er også et brev fra præsten i Bækbølling om, at hun har fået døbt et barn, som hun i løstighed skal have avlet med en Hans Hansen af Emmerlev sogn (hun har i et brev til biskoppen hævdet, at hun var blevet krænket af vedkommende, da hun var ude at lede efter sin mand). - Rasmus Hansen af Verst og Christen Nielsen af Husted har som præstens medhjælpere været indkaldt til kirken den 15/2-28 for at overvære præstens formaning af Peder Andersen og Anne Rasmusdatter. Her spurgte præsten Peder Andersen, på hvilken måde han havde åbnet sit hus for Anne Rasmusdatter. De svarede begge, at det var for et ærligt og oprigtigt ægteskabs skyld. Den forklaring afviste præsten, for Anne Rasmusdatter var gift, og hendes mand levede; og de var allerede i ondt rygte, inden Peder Andersens kone døde (og inden Claus Poulsen forsvandt). De havde henholdt sig til, at regimentskriveren havde fået rømningsdom på Claus Poulsen; men præsten indvendte, at det var for gården, og det var ikke en skilsmisdom. De skulle aldrig komme i ægteskab med hinanden, ej heller skulle de komme til alterets sakramente, medmindre de holdt sig fra hinanden og hun blev forligt med sin mand. De lovede, at de til foråret ville skille sig fra hinanden. Men det løfte havde de kun holdt delvist. Foruden den nævnte samtale i kirken har der været forhør, hvortil samtlige sognemænd har været stævnet. - Allerede dagen efter, at Peder Andersens kone var begravet, havde hendes far (Christen Nielsen Moesgaard) sagt til Christen Nielsen, at nu ville Peder Andersen have Anne Clausen. - Jochum Johansen Smed har i retten refereret en samtale, han havde haft i smedjen

med Peder Andersen forleden sommer. Han havde opfordret ham til at sørge for at have en god samvittighed, da han jo godt vidste, at han var berygtet med Anne Rasmusdatter. Hertil havde han bl.a. svaret, at om han end havde krøbet på hende og af hende 10 gange eller 100 gange, så skulle det dog være højere, og der var ikke noget om, at han ikke kunne få hende, lige så lidt som han ville gå hen og brække sine ben, og så måtte præsten og de andre sige, hvad de ville. - Et par af vidnerne har indgivet deres svar på præstens spørgsmål skriftligt. Anders Bertelsen Ulf af Asbo og Iver Eskildsen er blevet udmeldt til at skaffe deres skriftlige svar på kontraspørgsmålene. Det er dem, der er blevet indleveret idag.

Peder Møller af Børkop mølle for moderen Kirsten Pedersdatter ctr. samtlige Børkop mænd om græsningsret. Udsat til 4/7, men ikke set igen.

Peder Hansen Smed af Trelde ctr. oldermændene eller vidfogederne Hans Jørgensen og Christen Hansen ibidem m.fl. 4/7

254:

13/6. Regimentskriveren for Peder Mikkelsen i Erritsø ang. stjålet esketræ. - Sagen mellem Peder Mikkelsen Møller og Niels Madsen er forligt. Førstnævnte har ikke noget at sige sidstnævnte på. Men sagen fortsætter. 11/7

13/6. Regimentskriveren for Peder Mikkelsen i Erritsø ang. stjålet esketræ. 11/7

(Se 2/5). Niels Johansen (Dragon) i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. Denne har ikke holdt sit løfte. 4/7

13/6. Thomas Hansen af Herslev ctr. en del debitorer. Udsat til 25/7, men ikke set igen.

254b:

1730 - 4. juli:

27/6. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. oldermændene eller vidfogederne Hans Jørgensen og Christen Hansen ibidem m.fl. om et skovskifte. Tingsvidne.

256:

Jens Rasmussen Dragon af Gelballe ctr. Nis Jensen Smed og hustru Maren Jensdatter samt Ole Jensen ibidem. 25/7

Niels Johansen af Herslev ctr. Mads Kajsen ibidem. 18/7

257:

27/6. Niels Johansen (Dragon) i Herslev ctr. Thomas Hansen ibidem. Udsat til dom den 25/7, men ikke set igen.

Læst aftægtskontrakt for Jens Sørensen og hustru. De har afstået deres gård i Nyborg til Poul Nielsen på den betingelse, at han skulle have ægtet deres datter Karen Hansdatter(?), der imidlertid er afgået ved døden. Han overtager gården og yder aftægt.

1730 - 11. juli:

20/6. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 8/8

257b:

27/6. (Regimentskriveren for Peder Mikkelsen i Erritsø ang. stjålet esketræ) Niels Madsen af Erritsø ctr. Peder Mikkelsen m.fl. Forskellige har gjort afbigt over for Niels Madsen. Det har Peder Mikkelsen også, men han har ikke ment, at han skulle være med til at betale denne sags omkostninger, fordi det var ham, der havde mistet noget. Derfor udsættes sagen til 25/7, men den er ikke set igen.

27/6. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Bertelsen Ulf m.fl. 1/8

258:

Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. 25/7

1730 - 18. juli:

Hans Hansen Buhl af Eltang anmelder ildsvåde.

258b:

4/7. Niels Johansen af Herslev ctr. Mads Kajsen ibidem. Udsat til 25/7, men ikke set igen.

259:

Sognepræst Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. Christen Nielsen. 1/8

20/6. Dom: Hans Hansen, skoleholder i Vester Vamdrup, ctr. Jens Andersen af Skanderup. - Han har lånt 4 rdl. Dem skal han betale tilbage.

Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

1730 - 25. juli:

11/7. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. 8/8

259b:

Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vrandrup mølle. 29/8

262:

Læst amtmandens indkaldelse af kreditorer og debitorer til sl. oberst Brochdorfs dødsbo i morgen den 26/7.

Læst forordning af 14/7 om, hvorledes der herefter skal forholdes med militærpersoners skifter.

262b:

Regimentskriveren ctr. nogle rytterbønder for resterende skiftegebyr. 8/8

4/7. Jens Rasmussen Dragon af Gelballe ctr. Nis Jensen Smed og hustru Maren Jensdatter samt Ole Jensen ibidem. 15/8

1730 - 1. august:

Berent Everholdt, gl. aftakket krigsmand, anmelder ildsvåde. Han er derved bragt til betlende armod og må søge almisse.

11/7. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Bertelsen Ulf m.fl. - Ved tingsvidne og ekstrakt af landmålingsforretningen bevises, at Anders Ulf og flere Asbo mænd har taget jord under dyrkning af Iver Eskildsens boel efter Karen Jelleses mands død uden leje og afgift. Heri har Anders Ulf sået 2 skp. rugsæd, Hans Ulf 10 skp. og Oluf Vandels enke 2 skp. og det uden husbondens vilje. - Altså bør Peder Thonboe herefter nyde til fæstehaveren Iver Eskildsens boel, hvad landerier landmålingsforretningen tilegner daværende beboer Iver Christensen. De tre sagsøgte skal have deres arbejde og de 14 skp. rug forbrudt til Peder Thonboe efter lovens 6-15-11. Angående hvad gribsjord der af fællig er inddraget under avl, så bør Iver Eskildsen til sit sted have, hvad han efter ottingsmål og uvildige mænds tykke kan tilkomme. Fordi Ulvene og Ole Vandels enke ikke frivilligt har indrømmet sagsøgeren hans grund og ejendom, da de så landmålingen og hørte beviserne, hvorved de har bragt ham i anselige omkostninger, så betaler hver af dem i sagsomkostninger 4 rdl. og ikke mere, siden Thonboe først har rejst sagen i december 1729. - Anders Ulf mødte og begærede tingsvidnet og akten beskrevet.

263:

Jens Bertelsen i Herslev ctr. Kirsten Justdatter eller Kirsten Jenskone. 15/8

18/7. Sognepræst Jørgen Cronius af Vorbasse ctr. Christen Nielsen. Udsat til 8/8, men ikke set igen.

Der anmeldes ildsvåde hos følgende beboere i Bække: Mathias Møller, Steffen Iversen, Eske Iversen, Søren Nissen, Jens Thomsen, Morten Jensen, Peder Poulsen og Jens Madsen. Steffen Iversen og Peder Poulsen havde også ildsvåde for 2 år siden. De var alle ude at slå foder på Hundsbæk, da ilden opstod, undtagen Steffen Iversen, som var på Bække mark, og Morten Jensen, der lå syg i sin seng. Mathias Møller var ude på vejrmøllen uden for byen.

263b:

1730 - 8. august:

Regimentskriver Hans Langsted af Odense for rytterbonden Jens Rasmussen af Nymark på Fyn ctr. Peder Henriksen i Trøllund. 22/8

268:

25/7. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. 15/8

25/7. Regimentskriveren ctr. nogle rytterbønder for resterende skiftegebyr. 19/9

Trelde bymænd og lodsejere i Trelde skov ctr. Peder Hansen Smed. 15/8

Jens Poulsen af Taulov Nebel, madame Munckeboe, Christen Udsen og Peder Lassen af Torup ctr. Niels Skov i Nebel som formynder for Peder Skovs børn i Torup og Jens Hansen ibidem. Synsmænd udmeldes. Sagen skulle være fortsat 15/8, men er ikke set igen.

Mons. Arrendrup tinglyser på vegne af sin broder i København, at alle, som resterer af folke- og familieskat, straks skal indfinde sig og betale i hans logement hos Peder Barsbol i Kolding, hvis de ikke vil udsættes for eksekution.

11/7. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. 22/8

268b:

1730 - 15. august:

Læst amtmandens ordre af 3/6 om, at Dal marked den 28/8 skal flyttes og holdes den 29/8 i Vorbasse, hvor markedet har været af gammel tid.

25/7. Jens Rasmussen Dragon af Gelballe ctr. Nis Jensen Smed og hustru Maren Jensdatter samt Ole Jensen ibidem. 5/9

8/8. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. 5/9

269:

1/8. Jens Bertelsen i Herslev ctr. Kirsten Justdater eller Kirsten Jenskone for gæld. - De 10 mk. kender hun ikke til, da hendes bortrømte mand ikke har sagt noget om denne gæld; men hun tilstod at have fået 8 sldlr. Dem vil hun gerne give tilbage imod at få det tøj, kreditor har i pant. Der indgås forlig, idet Mads K.. i Herslev lover at afdrage gælden. Jens Bertelsen beholder sin regres til manden for de 10 mk.

Mons. Arrendrup gentog sin tillysning.

8/8. Trelde bymænd og lodsejere i Trelde skov ctr. Peder Hansen Smed. Sagen drejer sig om græsning. Tingsvidne.

272b:

1730 - 22. august:

8/8. Regimentskriver Hans Langsted af Odense for rytterbonden Jens Rasmussen af Nymark på Fyn ctr. Peder Henriksen i Trøllund. 5/9

273:

Knud Pedersen af Gamst anmelder ildsvåde efter lynnedslag.

8/8. Rasmus Bundesen til Søvig m.fl. ctr. Jep Faarkrog i Lejrskov. Udsat til 12/9, men ikke set igen. Rasmus Bundesen, der er amtsforvalter i Ribe, har sammen med andre proprietærer i Vester herred sagsøgt Jep Faarkrog for nogle penge, han havde fået til vognleje til en fadebursægt, da kongen var i Kolding. Han har ført adskillige vidner, der kan bekræfte, at Jep Faarkrog straks havde adviseret dem og givet dem pengene. De havde også holdt klar med forspændte vogne (nogle i 3 dage), da der kom besked om, at kongen rejste en anden vej.

Mons. Arrendrup tinglyser 3. gang på vegne af sin broder i København, at alle, som resterer af folke- og familieskat, straks skal indfinde sig og betale i hans logement hos Peder Barsbøl i Kolding, hvis de ikke vil udsættes for eksekution.

1730 - 29. august:

Anne Pedersdatter, sl. Christen Simonsens enke af Dons mølle, ctr. debitorer. 12/9

274:

25/7. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vranderup mølle. 5/9

Hans Mikkelsen af Kolding ctr. Peder Pedersen Smed i Viuf. 12/9

274b:

1730 - 5. september:

Claus Svitser fra Juellingsholm ctr. Søren Iversen i Urup. 19/9

15/8. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. 3/10

22/8. Regimentskriver Hans Langsted af Odense for rytterbonden Jens Rasmussen af Nymark på Fyn ctr. Peder Henriksen i Trøllund. Udsat til 19/9, men er ikke set igen. - Jens Rasmussen af Nymark havde mistet en hoppe for nogen tid siden. Han havde sammen med en anden været i Jylland for at lede efter den, og mente at have fundet den hos Peder Henriksen i Trøllund. Den hest, som de fandt der, var brændemærket med en hestesko oven i det oprindelige brændemærke. Peder Henriksen påstod, han havde købt hesten af Hans Nielsen Skræder i Vorbasse, og red afsted under foregivende af at ville hente ham som sin hjemmelsmand; men han kom ikke tilbage, mens fynboerne var der. Til stede hos Peder Henriksen var sognedegnen Hans Steffensen fra Knurborg. Han foreslog, at de skulle skære et øre af hesten, hvis de ville lægge hånd på den og vedkende sig

den, og iøvrigt tage tilbage til Fyn for at skaffe bedre bevis på deres adkomst til hesten. De kom ikke tilbage til den tid, de havde talt om; men da de kom, var hesten der ikke mere; den var blevet solgt til degnen. Da de så opsøgte degnen, fik de at vide, at han netop var ude for at sælge hesten. Retten har til slut resolveret, at Peder Henriksen har haft ret til at sælge hesten, da fynboerne ikke havde vedkendt sig den og lagt arrest på den.

275b:

Anders Nielsen af Herslev får tingsvidne på, at Jacob Hansen, som nu siges at være død på Sjælland, er født i Herslev. Forældrene var Hans Jensen og Maren Jacobsdatter. Han har en helbroder ved navn Jens Hansen, der bor nord for Ribe i et hus, som kaldes Klosterhus og er under Ribe hospital. Anders Nielsen og Mette Nielsdatter i Herslev samt Maren Nielsdatter, der tjener Jacob Bartramsen i Lejrskov, er kun halvsøskende, idet deres moder efter at være blevet enke giftede sig med Niels Andersen. Det 82-årige vidne Christen Madsen fortæller bl.a. at den afdøde har været enkedronningens livkusk, og at han efter hendes død blev livkusk hos prins Carl, så længe denne levede. Efter prinsens død har Jacob Hansen ikke skrevet hjem.

276b:

29/8. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vranderup mølle vedr. en markstrid. Ved sagens begyndelse indfandt herredsfoged Gotfred Schumacher af Tyrstrup herred sig og gjorde opmærksom på, at Skovstrup mark lå under Haderslevhus amt. Men tingsvidnesagen er blevet ført her i birket, fordi vidnerne var herfra og ikke kunne forlanges til at møde ved et fremmed ting. Se igen 28/11

278b:

15/8. Jens Rasmussen Dragon af Gelballe ctr. Nis Jensen Smed og hustru Maren Jensdatter samt Ole Jensen ibidem. 19/9

1730 - 12. september:

Niels Pedersen af Stallerup ctr. sin trolovede fæstemø Maren Christensdatter af Tårup med lavværge Christen Udsen ibidem. Hun er efter trolovelsen den 12/1 blevet tåbelig i hovedet og har mistet mund og mæle, skønt hendes forældre har søgt råd og hjælp såvel i Fyn og i Fredericia som andre steder hos forfarne mænd og læger. - Christen Udsen, der er pigens fader, tilstår datterens tilstand og vil gerne, Niels Pedersen frigøres for forlovelsen.

279:

Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder. 26/9

Enken Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Jes Madsen ibidem. 26/9

29/8. Anne Pedersdatter, sl. Christen Simonsens enke af Dons mølle, ctr. debitorer. Alle har fået ordnet deres mellemværende undtagen Hans Christensen Skræder af Viuf; derfor udsættes sagen til 24/10, men den er ikke set igen.

279b:

Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. 3/10

280b:

1730 - 19. september:

281:

5/9. Dom: Claus Svitser fra Juellingsholm ctr. Søren Iversen i Urup, der er sagsøgt for restancer på kgl. kontribution og lånepenge. Han skal betale 16 rdl. 3 mk. 5 sk. samt have sit fæste forbrudt.

8/8. Dom: Regimentskriveren ctr. nogle rytterbønder for resterende skiftegebyr. - Følgende skal indløse deres skiftebreve og betale sagens omkostninger: Hans Madsens enke i Velling, Christen Svenskes enke, Søren Smeds enke og Niels Christensen i Herslev, Søren Buhl i Lunderskov, Gjermand Hansen i Jerlev samt Jens Hansens enke i Horskær.

5/9. Dom: Jens Rasmussen Dragon af Gelballe ctr. Nis Jensen Smed og hustru Maren Jensdatter samt Ole Jensen ibidem. - Ole Jensen har erklæret Jens Rasmussen for tyv, efter at Jens Rasmussen havde tilbageleveret ham et par handsker, han aftenen i forvejen uforvarende havde fået i sin lomme. Han har hverken kunnet bevise, hvad tøj han mistede den aften, eller hvem der skulle have taget det fra ham. Han skal gøre afbigt i retten for sin forsmædelige adfærd og betale 1 rdl. i mulkt til de fattige i Skanderup sogn. - Angående Nis Jensen Smed, som havde sagt til dragonen, at han skulle komme med det øvrige tøj og være tyv derfor, så har han allerede gjort afbigt i retten. Men det har hans hustru Maren Jensdatter ikke, idet hun ikke har villet møde op i retten. Hun dømmes til at gøre afbigt.

Læst krigsråd Folsachs plakat af 26/8 om efterhøstsession i Vejle.

281b:

Læst skøde fra birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding og Mads Christensen Paabye på Nygård, der som de højstbydende den 24/5-30 på auktion efter derom udgangen plakat til tinge og kirkestævne som de højstbydende har købt sl. Jens Pedersens efterladte sted i fornævnte(!) Nyborg og atter overladt det til hans broder Steffen Nielsen.

Læst obligation fra Steffen Nielsen i Nyborg, Starup sogn, til sl. Jens Pedersens efterladte, umyndige søn Peder Jensen på 40 rdl.

Løst obligation på 58 rdl. 4 mk. 15 sk. fra Søren Pedersen, boende i Nyborg, til Søren Skammelsen i Nyborg. Det er af hans myndling Peder Jensens arv.

282:

1730 - 26. september:

12/9. Enken Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Jes Madsen ibidem. 17/10

282b:

12/9. Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder.
10/10

1730 - 3. oktober:

Læst Claus Hagens rekvisition af 28/9, at de, som har skelbrevet mellem Hejnsvig og Trøllund mark, fremskaffer det inden seks uger eller står til rette derfor.

Regimentskriveren for Jens Nielsen af Højrup ctr. vadestedsriderne Christian Møller og Johan Manningerode. Jens Nielsen havde bedt sin broder Anders om at hente noget kvæg, han havde på græs i Ravnholt. Denne red afsted men besluttede undervejs at besøge sin søster i Øster Gesten. Hendes mand Hans Hansen lovede at stille en tjenestedreng til rådighed, hvis Anders Nielsen ikke kunne drive kvæget hjem alene. Så red han til Ravnholt, hvor han fandt, at kvæget var på to forskellige marker. Hyrden Jens Nielsen var der ikke; han måtte hente ham i hans hjem, da han havde erfaret, at han ikke kunne skille sin broders kvæg ud fra hjorden alene; det blev ved med at søge tilbage til den øvrige hjord. Så fulgte hyrden med til Øster Gesten. Det var regnvej, og solen var ikke at se, så Anders Nielsen vidste ikke, hvad klokken var. Men her i Øster Gesten måtte de vente på tjenestedrengen et stykke tid, fordi han var ude på marken med et læs gødning. Derfra blev han assisteret af tjenestedrengen. På landevejen ind mod Kolding blev de standset af vadestedsriderne Christen Møller af Uhre og Johan Mønningrode af Kolding. De skulle forklare, hvorfra de kom, hvor de skulle hen, og hvorfor de kom så sent. Og hvorfor drev de ikke kvæget gennem Røj rytterkobbel? Det turde de ikke dels for rytterne og dels p.gr. af det kvæg, som går i koblet, og som deres eget kunne blande sig med. De fik så besked om at drive ad Kolding til. Da de kom ned mod Trudså, hvor vejen løber op til Højrup, ville Anders Nielsen styre sit kvæg den vej; men Mønningrode tog sin pistol og sagde, at han ville skyde ham, hvis ikke han drev kvæget til Kolding. De nåede ind til byen, da klokken slog ti.

284:

Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. 17/10

284b:

12/9. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. Parterne skal søge ryttersessionen i Vejle den 14/10 med henblik på forlig. Sagen fortsætter 17/10

5/9. Sognepræst Niels Gudme af Herslev ctr. Thomas Hansen og hustru ibidem. Sidste gang omtaltes et forlig, idet Thomas Hansen havde tilstået en gæld på 20 rdl. 2 mk. 5 sk. - Idag har præsten ladet tingsvidne beskrive.

26/9. Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder.
17/10

285:

1730 - 17. oktober:

285b:

3/10. Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. 14/11

286:

10/10. Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder.
24/10

26/9. Enken Valborg Jensdatter af Høllund ctr. Jes Madsen ibidem. 31/10

Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 31/10

286b:

Maren Jesdatter i Gårslev ctr. Knud Pedersen ibidem. Denne gør afbigt for nogle udsagn i skovrider Brandts hus. De var udtalt af ubesindighed og for meget bekommen drikketår. Tingsvidne.

287:

3/10. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. 31/10

Læst obligation fra Hans Christensen i Pjedsted Bolle. Han har lånt nogle penge af sin svoger Diderich Andersen ibidem til betaling af gæld, bl.a. til Mads Lassen i Tolstrup.

1730 - 24. oktober:

17/10. Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder. Sagen udsættes til domsafsigelse om 5 uger (5/12), men parterne kan forinden indlevere mere materiale. Det sker den 21/11

287b:

Læst forordning af 17/10 om sørgeklæder at bære for sl. Kong Frederik IV.

Læst forordning af 17/10 om ringen med klokkerne overalt i Danmark og Norge for sl. konge og forbud mod spil og leg i kirkerne og udenfor.

Læst patent om højesteret for 1731.

1730 - 31. oktober:

17/10. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. 14/11

Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen Thomas Svendsen af Hjarup. 14/11

17/10. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 21/11

288:

17/10. Enken Valborg Jensdatter af Høllund ctr. svigersønnen Jes Madsen ibidem om aftægt. Der anmeldes forlig. Valborg Jensdatter skal indtil 1. maj lade sig nøje med husværelse hos svigersønnen, men dernæst skal hun have bolig i gårdens rytterhus.

Gyde Jensen og Søren Thomsens enke Kirsten Andersdatter med lavværg Laurids Christensen af Gelballe lovbød et hus 1. gang.

1730 - 7. november:

Arvingerne efter Jep Lauridsen (død i Viuf) ctr. debitorer. 5/12

288b:

Læst forordning af 30/10 om landmilitsens ophævelse.

Læst amtmandens skrivelse af 6/11 om, at kong Frederik IV's stemplede papir skal gælde, indtil andet papir er blevet fremstillet.

Gyde Jensen og Søren Thomsens enke Kirsten Andersdatter med lavværg Laurids Christensen af Gelballe lovbød et hus 2. gang.

1730 - 14. november:

289:

Jægermester og oberforster Hans Bachman lader fremlægge en forretning, der viser, hvorledes vildtbanen er indstaget med vildtbanepæle på vestre og nordre side.

17/10. Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. 5/12

31/10. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. 21/11

31/10. Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen Thomas Svendsen af Hjarup. 28/11

Peder Andersen af Fitting ctr. Jens Madsen og tjenestekarl Christen Christensen i Slav. Udsat til 28/11, men ikke set igen.

Gyde Jensen og Søren Thomsens enke Kirsten Andersdatter med lavværg Laurids Christensen af Gelballe lovbød et hus 3. gang. - Jacob Christensen og hustru Bodil Nielsdatter af Gelballe begærede skøde.

289b:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

Læst skøde fra Jens Pedersen i Bredstrup til Mads Lassen i Tolstrup på en halv gård i Tolstrup.

290:

Læst kgl. befaling af 3/11 om, at alle betjente skal lade deres bestallings- og slige breve forny.

1730 - 21. november:

(24/10). Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbye, præst for Harte og Bramdrup menigheder.
Indlæg fra Christen Søbye. (5/12)

14/11. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Johanne Jepsdatter ibidem. 19/12

291:

31/10. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 12/12

293:

1730 - 28. november:

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert ctr. hestedoktoren Laurids Snedker. 5/12

293b:

Markus Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Pjedsted ctr. Christen Hansen og hustru ibidem.
12/12

295:

(Se 22/8). Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vrandrup mølle. 19/12

Skovrider Jakob Røvert ctr. debitorer. 12/12

295b:

Hans Henrik Skytte i Seest ctr. vadestedsrider Casten Hagensen. 12/12

14/11. Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen Thomas Svendsen af Hjarup. 12/12

Lars Pedersen i Follerup fremlyste en hest.

Anne Jørgensdatter i Håstrup lovbød sin gård l. gang.

Knud Andersen i Kolding fremlyste en hest 1. gang.

Læst forskrivning fra Jacob Nielsen i Seest, at han vil give sine søskende arvepart af deres fødegård, som han selv bebør. Det er Hans Nielsen, som bor hos en morbror i København, samt Maren, Doret og Anne Nielsdatter.

296:

Læst aftægtskontrakt for Niels Troelsen i Seest. Han har overdraget sin gård til sønnen Jacob Nielsen, der skal give ham aftægt.

1730 - 5. december:

Enken Maren Jesdatter af Gårslev ctr. Knud Pedersen ibiden. 16/1-1731

296b:

14/11. Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. 9/1

297b:

Iver Madsen i Eg efterlyser sin bortrømte hustru Dorthe Catrina Hansdatter 1. gang.

7/11. Arvingerne efter Jep Lauridsen af Vonsild ctr. debitorer. 19/12

Lars Pedersen i Follerup fremlyste en hest 2. gang.

Sl. Anders Jensen Rauns enke Anne Jørgensdatter i Håstrup lovbød sin gård 2. gang.

Knud Andersen i Kolding fremlyste en hest 2. gang.

Greven af Schel efterlyste en hest.

Jacob Nielsens hustru Kirsten Sørensdatter i Bølling lovbød sin halve gård 1. gang.

28/11. Dom: Skovfoged Søren Svendsen af Bjert ctr. hestedoktoren Laurids Snedker, logerende i Viuf. - Hestedoktoren Laurids Snedker fra Holsten har påtaget sig at skære Søren Svendsens hoppe for spat med den forsikring, at han ville svare for hoppen. Imod hans forsikring er den alligevel død, fordi han tillige havde overskåret en sene. Laurids Snedker bør erstatte Søren Svendsen hoppens værdi med 20 sldr. og tilbagegive ham den 1 rdl., som han havde fået for kuren. - (Jep Jensen af Bjert var med, da hesten skulle opereres. Det skete hos kvartermester Mogens Rasmussen Legaard i Viuf. Efter at hesten var blevet kastet om, skar doktoren 3 huller i hvert bagben, og han havde en lille egepind, som han gravede i hullerne med temmelig længe. Så afskar han et stykke af den såkaldte spatåre, og da det var overstået, sagde han, at nu kunne man ride med hoppen og lade den trække det tungeste læs. Søren Svendsen havde ladet Jep Jensen ride noget på den og vaske den med ølbærme, madsuppe(?) og fransk brændevin m.m. Men nogle dage efter var den ophovnet i det højre lår og under livet. - Jens Christensen af Bjert var til stede, da natmanden fra Kolding tog huden af den døde hest og da havde påvist, at en sene i låret var overskåret. Han havde desuden set den rette åre, som for spat var afskåret og kortet).

21/11. Dom: Jørgen Prip af Almind ctr. hr. Christen Søbeye, præst for Harte og Bramdrup menigheder. - Jørgen Ibsen Prip har krævet et beløb for 63 prædikener og for hans arbejde med Præstekærs auktion, ialt 18 rdl. 3 mk. 1 sk. Men præsten har bevist ved kreditors tidligere regning, at aftalen har været 2 mk. for en vinterprædiken og 28 sk. for en sommerprædiken. Det bliver for 24 vintermåneder 8 rdl. og for 27 sommermåneder 7 rdl. 5 mk. 4 sk., og derfra skal trækkes, hvad Prip tilstår at have modtaget for årene 1728-30. Angående Præstkærs auktionsvæsen, som Søbeye den 6/8-29 har forlangt, så agtes det for rimeligt, at denne møje betales ham efter hans regning med 2 rdl. plus 4 rdl. i befodringspenge, fordi Søbeye i sine skrivelser har forsikret Prip om skadesløs betaling og befodrning, ellers havde han været for ringe aflagt med de fordrede prædikenpenge, når han skulle befordre sig selv 3 mil hen og hjem. De øvrige poster, at skrive bryllupsvers og at holde vagt i præstens hus, frafaldes, eftersom derom hverken er tilståelse eller tilstrækkeligt bevis.

298:

1730 - 12. december:

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert får stadfæstet arrest på hestedoktoren Laurids Snedker, der logerer hos kvartermester Mogens Rasmussen Legaard i Viuf. Sammen med Hans Simonsen af Lilballe og skovfoged Niels Hansen af Pjedsted har Jens Lydum fra Holme skovhus den 30/11 på birkedommerens vegne været hos doktoren ledsaget af Søren Svendsen, der først har forsøgt at få betalt sit tilgodehavende eller stille kaution for sin egen tilstedeværelse, til sagen (se 5/12) var overstået. Men det havde han ikke fundet nødvendigt, da han lå i seng med et brækket ben. Så forkyndte Jens Lydum ham i kongens navn arresteret og forbød Mogens Legaard at lade ham rejse bort. Det ville han ikke være ansvarlig for, så han bad Søren Svendsen tage doktoren med sig, hvis han ville have ham. Men Lydum foreholdt ham, at hvis han ville af med ham, skulle det ske på lovlig vis. Da de tog afsked, sagde Hans Simonsen til Mogens Legaard: "Findes vi ikke før, så Gud lade os samles i Guds rige". Det har modpartens advokat forstået som en afskedshilsen til døden, idet Mogens Legaard lå heftigt syg med sår omkring munden.

299:

Ole Tøgersen af Bjert stævner alle bymænd og tjenestekarle og drenge over 15 år til at vidne om en forsvunden riseg. 9/1

299b:

28/11. Skovrider Jakob Røvert ctr. debitorer. 23/1

28/11. Hans Henriksen Skytte i Seest ctr. vadestedsrider Casten Hagensen af Seest. 19/12

Iver Madsen i Eg efterlyser sin bortrømte hustru Dorthe Catrina Hansdatter 2. gang.

28/11. Markus Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Pjedsted ctr. Christen Hansen og hustru ibidem. 9/1

28/11. Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen Thomas Svendsen af Hjarup. 19/12

Greven af Schel efterlyste en hest 2. gang.

Jacob Nielsens hustru Kirsten Sørensdatter i Bølling lovbød sin halve gård 2. gang.

21/11. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 9/1

Læst skøde fra Jacob Jørgensen i Svinholt til Hans Jensen og hustru Anne Jepsdatter i Egeskov på 1/4 af Havelykkes have ved Trelde.

300:

Læst aftægtskontrakt for Hans Jørgensen i Stallerup. Han har afstået gården til sin stedsøn Niels Pedersen, der skal give ham aftægt.

Tillæg til foranstående aftægtskontrakt.

300b:

1730 - 19. december:

Iver Madsen af Eg ctr. hans husbond Mads Jensen Dahl i Modvig. Udsat til 9/1, men ikke set igen.

12/12. Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen afdøde Thomas Svendsen af Hjarup. 9/1

Iver Madsen i Eg efterlyser sin bortrømte hustru Dorthe Catrina Hansdatter 3. gang.

Søren Iversen af Urup ctr. Anne Rasmusdatter af Hejnsvig. Præsten Claus Hagen af Grindsted var til stede i retten og forsøgte af få afværget vidneafhøringen, idet han mente, at han burde have været stævnet. Men retten resolverer, at sagen bør fremmes, da sagen kun gælder vidnesbyrd på Anne Rasmusdatters mund. Dernæst bevidner Peder Christensen Darum og Jens Poulsen, begge af Hejnsvig, at de har været med Søren Iversen hos Anne Rasmusdatter for at høre, hvem hun ville udlægge som barnefader. Hun svarede, at hun hverken kunne sige sig fri af Søren Iversen eller Niels Nielsen Blytækker. Men det sagde hun først, efter at hun havde været i enrum med Søren Iversen. Hendes første svar havde været, at hun udlagde Søren Iversen. Det var hende selv, der havde ønsket at tale med ham i enrum. Sagen skulle være udsat til 9/1, men så erkendte man, at de øvrige vidner måtte høre ind under Skovgård birk, hvorfor sagen her slutter med tingsvidne.

301:

28/11. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 16/1

301b:

21/11. Sogndegn Espen Hansen i Herslev ctr. Søren Buhls hustru Johanne Jepsdatter ibidem. Udsat til 9/1, men er ikke set igen. - Espen Hansen havde anlagt sag for injurier mod Johanne Jepsdatter, der havde brugt udtryk som skælm over for ham, da han havde foreslået en forsoning, mens de og andre fra byen var i Kolding og var inde hos Peder Kusk. Siden var en del af selskabet kommet ind

hos Anders Jørgensen i Kolding, og her foreslog nogle igen, at de skulle blive forsonede. Og det så ud til, at det lykkedes. De drak brændevin sammen og talte endda om at drikke dus. Men bagefter havde degnen sagt, at det forlig ikke var alvorligt ment fra hans side, ikke hvad angik hendes skældsord imod ham, men kun om den anden sag, som havde været årsag til Johanne Jepsdatters vrede. Denne sag havde sin oprindelse i, at vangmanden havde opbragt degnens hest i Søren Buhls korn. Han havde så taget den ind ("indtægtshesten") som pant. Men i stedet for at indløse den var degnen kommet til Buhls gård, mens denne var væk, og havde taget sin hest. Bagefter var Johanne Jepsdatter kommet grædende til nabogården og havde fortalt, at degnen havde slået hende. Det har han benægtet. Men en tjenestekarl har på afstand hørt deres samtale og set, at hun pludselig faldt omkuld og dernæst grædende rejste sig op igen. Han havde hørt degnen sige, "Est du fornøjet, ellers skal du få noget mere!", hvortil hun svarede, at hun havde fået nok. De ord ville degnen i retten have udlagt sådan, at han havde tilbudt konen en tømme som pant og gerne ville give mere, hvis hun ønskede det. Men det kunne tjenestekarlen ikke bekræfte. Degnen foregav så, at konen havde angrebet ham. Regimentskriverens fuldmægtig spørger ham, om han vil vedgå, at han har - om ikke slået konen omkuld så dog puffet hende omkuld. Det indrømmer degnen næsten, idet han vil gå med til den forklaring, at da hun angreb ham, skubbede han lidt til hende; det faldt hun ikke af, men hun lagde sig bare ligeså stille ned på gulvet og rejste sig så op igen. Den forklaring fandt fuldmægtigen så usandsynlig, at han ikke fandt det nødvendigt at modbevise den.

5/12. Arvingerne efter Jep Lauridsen af Vonsild ctr. debitorer. 16/1

12/12. Hans Henrik Skytte i Seest ctr. vadestedsrider Casten Hagensen af Seest. 16/1

Regimentskriveren ctr. Niels Lambertsens enke i Drabæk mølle. 16/1

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Læst afkald fra Jens Christensen i Torup for arv efter moderen Gertrud Hansdatter og faderen Christen Udsen i Torup.

Læst afkald fra Jep Andersen til hustruens (Anne Jacobsdatter) stedfar Christen Iversen i Smidstrup for arv efter hendes sl. fader Jacob Pedersen og efterlevende moder Mette Nielsdatter.

302:

Jacob Nielsens hustru Kirsten Sørensdatter i Bølling løvbød sin halve gård 3. gang. Hendes mand begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1731

302b:

1731 - 9. januar:

I Den Høj og Hellige Guds Navn anfanges at Skrive og Ting holde udi Nærværende Aar, Da Man

tegner efter Christi fødsel

Anno 1731, d. 9. Januar

Birkedommeren Thomas Ebbesen af Kolding og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Michel Schnegel, Søren Madsen, Mogens Jensen, Mads Jensen og Rasmus Jørgensen af Viuf, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted samt Jens Nielsen af Kongsted.

5/12. Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. 20/2

Poul Mikkelsen i Store Velling anmeldte ildsvåde.

12/12. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 23/1

12/12. Markus Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Pjedsted ctr. Christen Hansen og hustru ibidem. Udsat til 30/1, men kommer igen 23/1

303:

12/12. Ole Tøgersen af Bjert har stævnet alle bymænd og tjenestekarle og drenge over 15 år til at vidne om en forsvunden riseg. Michel Jensen af Eltang tilstår, at han er skademanden, og tilbyder at underkaste sig skov- og jagtsessionens straf samt at betale sagens omkostninger inden 14 dage.

Jens Boesen i Stovrup fremlyste en hoppe.

Hans Olesen i Bølling lovbød sin gård 1. gang.

19/12. Dom: Christen Svendsen af Bjert ctr. broderen afdøde Thomas Svendsen af Hjarup. Christen Svendsen har 43 rdl. til gode hos sin broder. Det er ikke blevet modsagt af denne, da han levede, og heller ikke af arvingerne efter hans død. Dødsboet skal betale gælden.

1731 - 16. januar:

19/12. Arvingerne efter Jep Lauridsen af Vonsild ctr. debitorer. Sagen udsat til 27/2, hvor der skulle have været afsagt dom over Jep Udsen af Viuf, der er den eneste skyldner, der endnu ikke har rettet for sig. Men sagen er ikke set mere. Arvingerne efter Jep Lauridsen er Anne Kirstine og Bodil Jepsdatter. Jep Lauridsen er død i Viuf, og alle skyldnerne har også været fra Viuf.

303b:

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert ctr. Mogens Rasmussen Legaard af Viuf. 30/1

19/12. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 13/3

Jens Biering af Ødis Bramdrup ctr. Karen Olufsdatter i Ødsted sogn. - Jep Madsen og Mads Nielsen, begge af Rugsted, har efter rettens befaling den 4/1 været hos Karen Olufsdatter i Tudved og spurgt, om hun ville vedstå sin beskyldning mod Jens Biering, at han var barnefader til det barn,

hun fødte i Jordrup 1729. Dertil havde hun svaret nej. - Hun havde ikke selv indfundet sig i retten, og der afsiges dom med det samme: Efter tiltale og ingen gensvar dømmer retten, at eftersom hun har nægtet for de to beskikkelsesmænd, at Jens Biering var fader til det barn, hun udlagde ham for i Jordrup kirke i 1729, eller at han har haft legemlig omgængelse med hende til barns avling, så bør Jens Biering være fri for hendes beskyldning og i dette fald være angerløs. Iøvrigt forbeholdes vedkommende øvrighed dens tiltale til hende efter loven til afstraffelse for sådan gjort falsk bekendelse.

304:

5/12. Dom: Enken Maren Jesdatter af Gårslev ctr. Knud Pedersen ibiden. - Da Knud Pedersen allerede frivilligt har gjort afbigt for den beskyldning, han har lagt på Maren Jesdatter i skovrider Brandts hus, da han foregiver at have været drukken, så har det derved sit forblivende. Men som han ved sådan adfærd har forvoldt Maren Jesdatter denne trætte, så skal han betale hendes sagsomkostninger.

19/12. Dom: Hans Henrik Skytte i Seest ctr. vadestedsrider Casten Hagensen af Seest. Iflg. revers af 13/5-1730 skylder Casten Hagensen 22 rdl. Dem skal han betale.

Jens Boesen i Stovrup fremlyste en hoppe 2. gang.

Hans Olesen i Bølling lovbød sin gård 2. gang.

19/12. Regimentskriveren ctr. Niels Lambertsens enke i Drabæk mølle. Udsat til 30/1, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om skiftegebyr.

1731 - 23. januar:

(Se 7/2-30). Otto Diderik Bierum fra Gravengård fremstillede på vegne af Laurids Sørensen af Vorbasse Nebel to varselspersoner, som havde været i Hedeby for at forkynde varslet for Maren Christensdatter, der holder til hos sin fader Christen Hansen. Maren Christensdatter har forladt sin mand Laurids Sørensen for ca. 4 år siden i sidste høbjergningstid, mens manden var ude at køre for Donslund møller. Siden har hun ladet sig besove og har født et barn hjemme hos sine forældre for godt et år siden. Laurids Sørensen havde ikke givet hende anledning til rømningen, og han har ført et skikkeligt og uberygtet levned.

304b:

9/1. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 6/2

9/1. Markus Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Pjedsted ctr. Christen Hansen og hustru ibidem om et gangstade i Pjedsted kirke i 3. kvindestol fra koret. Parterne anmelder idag et forlig. Så længe to navngivne gamle koner lever, så må Christen Hansens hustru Barbara Jesdatter bruge gangstadet, og Markus Nissens kone Anne Pedersdatter skal vige for hende. Men når de to gamle er døde, så skal Anne Pedersdatter og hendes efterkommere på Markus Nielsens gård have gangstadet, og så er det Barbara Jesdatter, der skal vige for hende. Til den tid har så Markus Nielsens gård 1. og 3. stade i den pågældende stol, mens Christen Hansens gård har 2. og 4. stade i stolen. Hvis

nogen af parterne gør noget, der strider imod denne overenskomst, skal de bøde 10 rdl. til Pjedsted sogns fattige og desuden have deres stolestade i stolen forbrudt. Begge parter fik tingsvidne beskrevet.

305:

Jørgen Bang af Stovstrup ctr. Hans Madsen Kyed af Nørre Bjert for gæld på 64 rdl. Sagen udsat til 6/2, men ikke set igen.

Hans Jensen af Fredsted ctr. Iver Nielsen og hustru Maren Hansdatter og Karen Hansdatter, alle af Smidstrup. Udsat til 6/2, men ikke set igen. Sagen skulle have drejet sig om, hvad midler og bohave afdøde Hans Pedersen og hustru Dorte Ottesdatter har efterladt sig.

Iver Tullesen af Øster Gesten og medarvinger ctr. Peder Olufsen i Gamst. 6/2

12/1. Dom: Skovrider Jakob Røvert ctr. debitorer. - Følgende skal betale deres boggæld: Niels Nielsen i Lejrskov Højrup, Søren Lærke i Gejsing, Niels Andersen i Refsing, Hans Bertelsen, tjenende Hans Nissen i Vester Gesten, Laurids Skræder i Vester Gesten, Christen Kalbæk i Bække, Søren Østergaard i Kragelund, Anders Iversen i Fuglsang samt Herman Skuster og hustru i Holm.

305b:

Hans Olesen i Bølling lovbød sin gård 3. gang. - Hans søn Poul Hansen af Bølling og hustru Maren Michelsdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

306:

1731 - 30. januar:

Læst forordning af 5/1 om politiens administration og kommercen.

Læst patent af 5/1 om, at undveget mandskab må vende tilbage uden straf.

16/1. Skovfoged Søren Svendsen af Bjert ctr. Mogens Rasmussen Legaard af Viuf. Udsat til 20/2, men ikke set igen. Hestedoktoren Laurids Snedker har logeret hos Mogens Rasmussen Legaard, og denne er blevet gjort ansvarlig for hans tilstedeværelse i en erstatningssag, men har alligevel ladet ham rejse. Glarmesteren Markus Christian Fleb af Kolding havde arbejde på gården, da afrejsen skete, og var på hestedoktorens begæring med til at hjælpe Laurids Snedker (der havde brækket benet) på vognen. Da Laurids Snedker sagde farvel til Legaard, vendte denne sig i sengen og begyndte at græde: "Vil du tage fra mig, nu da min mund er så slet!", men hestedoktoren lovede at komme igen om en tre ugers tid. Legaard var syg og talte undertiden i vildelse. På een nat var han oppe af sin seng 20 gange. Peder Isaksen, en husmand der tjente Legaard tre dage om ugen, havde været kusk. Det var Legaards hustru, der havde befalet afrejsen.

308:

Jørgen Lyng i Strandhuse ctr. Jens Davidsen i Trelde for gæld. Udsat til 13/2, men ikke set igen.

Lauge Nielsen og hustru Else Madsdatters fradøde gård lovbudt 1. gang.

1731 - 6. februar:

Læst forordning af 19/1 om helligeholdelse af sabbatten og andre helligdage.

Rasmus Sørensen i Gammelby mølle anmeldte bygnings-skade ved vandflod.

23/1. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 20/2

23/1. Iver Tullesen af Øster Gesten og medarvinger ctr. Peder Olufsen i Gamst. 20/2

308b:

Afkald fra Mette Nielsdatter med lavværgen Morten Nielsen og Maren Nielsdatter med lavværgen Mads Dahl til broderen Anders Nielsen (alle af Herslev) for deres arv efter halvbroderen Jacob Hansen efter skiftet i Saltø og på Sjælland.

Skovfoged Søren Svendsen i Drejers skovhus anmelder skovhugst.

Jens Boesen i Stovrup fremlyste en hoppe 3. gang.

Lauge Nielsen og hustru Else Madsdatters fradøde gård lovbudt 2. gang.

Sl. Andreas Jensen Rauns enke Anne Jørgensdatter i Håstrup med lavværgen Hans Sørensen ibidem og børnenes formyndere lovbydte sin gård 3. gang. Jep Jensen af Håstrup og hustru Else Andreasdatter begærede skøde. Formynderne er Hans Iversen Koed af Håstrup (for Jens Andreasen Ravn), Niels Jørgensen af Trelde (for Jørgen Andreasen Raun), Jens Jensen Raun af Håstrup (for Maren Andreasdatter) og Morten Iversen ibidem (for Maren Andreasdatter (sic)).

309:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

309b:

1731 - 13. februar:

Læst kammerkollegiets ordre af 3/2 til regimentskriver Kasbjerg med bekendtgørelse, at kongen ved resolution af 29/1 har ophævet march- og udredningspengene, som ved forordning af 28/10-23 var påbudt.

Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 27/2

Morten Sadelmager af Viuf fremlyste en plag.

Læst obligation fra Jep Jensen i Håstrup til Jens Simonsen i Dons på 61 rdl. 1 mk. 8 sk. Det er et lån af myndlingen Kirsten Pedersdatters arv. (Tilførslen er senere blevet overstreget).

310:

Læst obligation fra Jep Jensen i Håstrup til hustruens søskende for arv af gården i Håstrup. Disse søskende er Jens Andreasen, Jørgen Andreasen, Maren Andreasdatter og Maren Andreasdatter den yngre. (Senere overstreget).

Læst regimentskriver Jens Mortensen Kasbjergs proklama af skifte på Søholm efter afdøde Ingeborg Pedersdatter, der er død uden at have efterladt sig livsarvinger. Hendes efterladte mand er Christian Bredahl.

Anders Sørensen Skovsen af Bredstrup fremlyste en hest.

310b:

1731 - 20. februar:

Læst forordning af 10/2 om adskilligt vedrørende jordegods, samt om at fremmedes penge, som indføres til Danmark, må være befriet for 6. og 10. penges afdrag.

Læst kammerkollegiets plakat af 13/2 om forpagtning af kongens ferske søer i Københavns, Kronborgs og Frederiksborgs amter.

Christen Jensen i Gadbjerg aflagde ed på, at Thomas Svendsen i Hjarup var ham 15 rdl. 10 sk. skyldig for stude. 6/3

6/2. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 6/3

311:

6/2. Iver Tullesen af Øster Gesten og medarvinger efter Kirsten Pedersdatter i Gamst ctr. Peder Olufsen i Gamst. Tingsvidne. Bodil Jensdatter, der tjener Peder Olufsen, har erklæret, at hun ikke af sin husbond er blevet befalet at skjule noget af bohavet ved skifteregistreringen efter hans hustru. Noget var blevet lagt i et skrin, men det var til opbevaring; andet var lagt i en ovn, men det var fordi det skulle tørres.

Niels Skovfoged i Viuf skovhus angiver skovhugst og afhjemler synsransagning efter 2 ege, der er stjålet i Nygård rytterkobbel.

9/1. Dom: Knud Pedersen af Gårslev ctr. Hans Hansen i Gårslev og Poul Thomsen i Børkop. - En kurv, der tilhørte Poul Thomsen af Børkop, var blevet sat i Knud Pedersens vogn i Fredericia, uden at denne vidste af det. Kurven indeholdt "speceri". Hans Hansen har sagt, at Knud Thomsen havde kurven indbundet i sit sædeknipt, og derefter udråbt, at nu havde de ikke nødtigt at gå i byen at købe speceri, hvoraf onde og ildesindede mennesker havde taget anledning til at påføre Knud Pedersen og hans familie tort og blåme. - For at Hans Hansen herefter skal afholde sig fra sådan ubeviselig

æreklik, skal han betale til Gårslev sogns fattige 2 rdl. foruden 4 sldlr. i sagsomkostninger. I øvrigt bør Knud Pedersen være tilfreds med den forklaring, Hans Hansen har givet i retten, såsom slig løs snak ikke bør eller kan være ham eller hans efterkommere til ondt eftermæle uden straf for dem, som måtte indlade sig derpå.

Læst obligation på 40 sldlr. fra Christen Andersen og hustru Kirsten Madsdatter i Bredstrup til vagtmester Nicolaj Böhringer ibidem.

Læst aftægtskontrakt for Søren Sørensen og hustru Bodil Davidsdatter, som afstår deres påboende gård i Dons til Peder Jacobsen og deres datter Anna Cathrina Nielsdatter.

311b:

1731 - 27. februar:

Niels Jørgensen af Gårslev, tjener til Enevold Madsen Bolvig på Nebbegård, anmeldte ildsvåde.

13/2. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 13/3

312:

Lauge Nielsen og hustru Else Madsdatters fradøde gård lovbudt 3. gang af deres fælles børns formyndere, Knud Madsen af Taulov Nebel (for Jacob Lauridsen) og Niels Hansen Juul i Skærbæk (for Gisel Lauridsdatter). Michel Hansen af Lille Velling og fæstemø Maren Lauridsdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

312b:

Morten Sadelmager af Viuf fremlyste en plag 3. gang.

1731 - 6. marts:

Læst forordning af 16/2 om ophævelse af forbud mod indførsel af okser (og?) hopper(?).

Læst kammerkollegiets skrivelse af 24/2 til amtmanden om, at de reducerede landsoldater og dragoner med deres hustruer indtil videre skal være fritaget for at svare familie- og folkeskat.

Læst amtmandens og amtsforvalterens plakat af 23/2 om 2. auktion over kgl. forbeholdent gods og ryttergods på Koldinghus slot den 29/3.

Rasmus Jørgensen af Viuf anmelder for sin moder, sl. Jørgen Rasmusens enke, ildsvåde. Man antager, at det drejer sig om mordbrand, idet der i et andet hus var blevet lagt ild ind under en seng. Den blev dog slukket.

20/2. Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen m.fl. 17/4

313:

20/2. Dom: Christen Jensen i Gadbjerg ctr. Thomas Svendsens enke i Hjarup. Enken Ølgaard Bruun har ved skifteforretningen forpligtet sig til at betale enhver kreditor det, som retmæssigt tilkommer ham. Christen Jensen har i hendes lavværges overværelse for retten aflagt sin ed på, at han har 15 rdl. 10 sk. til gode. Dem skal hun betale.

Niels Hansen, skovfoged i Pjedsted, anmeldte skovhugst.

Ditlev Markussen, skovfoged i Skærup, ditto.

Anders Sørensen Skovsen af Bredstrup fremlyste en hest 3. gang.

1731 - 13. marts:

Læst forordning af 5/3 om at holde det unge mandskab ved jordegodset.

Mouritz Mouritzen anmeldte på vegne af amtsforvalter Thomas Folsach ildsvåde på gammelt ryttergods i Jelling hos Niels Gregersen, Iver Jensen, Peder Jensen og Niels Jensen.

313b:

Anders Nielsen af Herslev får som broder og lavværge tingsvidne for søsteren Maren Nisdatter ctr. Friderich Sumo (Schmo, Sihmo ?), der i 1721 er bortrømt fra hende, efter at han havde haft fæstensøl med hende. Det var ved midsommertide, og brylluppet var berammet til lysning i kirken. Folk siger, at han skal være taget til Tyskland, hvor han er kommet fra. Maren Nisdatter har ført et ærligt og kristeligt levned og har ikke givet anledning til hans rømning.

314:

27/2. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 3/4

16/1. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 10/4

Læst krigskommissær Duckes skrivelse af 3/3 til amtmanden og krigskommissær Folsach samt disses skrivelse af 10/3 til regimentskriveren.

Niels Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 1. gang.

Læst obligation på 100 sldlr. fra Jeppe Udsen, Ude Jepsen og Peder Jepsen af Kongsted til Morten Thomsen, præst i Bredstrup.

Læst obligation på 80 sldlr. fra Hans Bertelsen i Stovstrup til morbroderen Knud Madsen i Taulov Nebel. Det er et lån af myndlingen Jacob Lauridsen i Børup.

314b:

1731 - 20. marts:

Læst amtmandens og krigsråd Folsachs ordre af 16/3 om, at vedkommende rytterbønder og selvejere skal møde i Kolding den 30/3 for at vedstå deres underskrift på den klage over jægermester Bachman m.fl., der den 24/1 er blevet indgivet til kongen.

Læst byfoged Christian Grundahls plakat af 18/3, hvori han tilkendegiver, at stiftsbefalingsmanden den 14/3 har resolveret, at Kolding andendags påskemarked er forflyttet til nærmeste søgnedag efter 3. påskedag, en onsdag, samt at det forestående Olufsdags marked skal flyttes til 30/7, en mandag, fordi Olufsdag falder på en søndag.

Niels Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 2. gang.

Læst obligation på 28 rdl. fra Casten Hagensen, vadestedsrider i Seest, til Poul Hansen ibidem. Det er et lån til betaling af kreditorer. Obligationen er også underskrevet af Hagensens hustru Boel Marie Jesdatter.

1731 - 3. april:

Læst anordning af 23/2 om, at der skal holdes 3 højesteretskommissioner i København vedr. de for højesteret indstævnedede og efterstående sager.

13/3. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 24/4

Jørgen Rasmussens enke i Viuf får tingsvidne ctr. kromand Hans Hansen i Vejstrup Røj i Haderslev amt vedr. gæld for nogle heste. Et af vidnerne er den afdødes broder Mogens Rasmussen Legaard.

315b:

Niels Pedersen af Viuf skovhus begærer på vegne af søsteren Mette Pedersdatter udsløttet af protokollen hendes obligation af 10/8-27 fra Mads Bech i Eltang.

Læst obligation på 200 rdl. fra Mads Madsen Bech i Eltang til Rasmus Jørgensen i Viuf. Men sin kurator Mogens Legaards samtykke har han lånt pengene til afbetaling af gæld.

Læst revers på 21 rdl. fra skovfoged Niels Hansen til præsten Niels Gudme, sognepræst for Herslev og Viuf menigheder, med pant i et fæstehus i Pjedsted, som præsten må tiltræde i tilfælde af manglende betaling.

316:

Jægermester og oberforster Bachman lader afhjemle syn på Anst herred skove.

Synsforretning på Brusk herreds skove.

Ditto Holmans herred.

Ditto Elbo herred.

Skovfoged Jacob Nielsen angav skovhugst.

1731 - 10. april:

13/3. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 17/4

Skovfoged Jens Krog af Oksvig lader afhjemle syn på skovene i Jerlev herred.

Hans Jørgensen af Hjortbjerg mølle ctr. Jens Nielsen Follerup i Højen. 24/4

316b:

Niels Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 3. gang. - Ingen bød på den.

Skøde til Niels Pedersen på hans påboende gård i Højen. Det er regimentskriveren, der giver skødet, og forinden er afskrevet en brevveksling. 1) Fra amtmanden og krigskommissær Folsach til krigskommissær Ducke i København: Niels Pedersen har i mange år klaget over, at han manglede skøde på gården. 2) Fra Ducke i København til dem: Det er rigtigt, at Ducke for 24 år siden solgte Niels Pedersen den halve gård, men han betalte ikke just straks, og derfor fik han ikke skøde på den. Siden har det trukket i langdrag med skødeudstedelsen, fordi Ducke i 1710 forlod stillingen som regimentskriver. Ducke finder det helt umuligt at rejse helt til Kolding amt for at udstede skødet, og han tror heller ikke, at Niels Pedersen har råd til at betale hans rejse; så han giver regimentskriver Kasbjerg fuldmagt til at udstede skødet, som Niels Pedersen selv skal betale for.

317:

Christen Jørgensens enke Anna Madsdatter af Højen lovbød sin halve gård 1. gang.

1731 - 17. april:

Læst patent af 18/4 om, at den ekstraordinære bededag fremdeles holdes.

Læst landetatens ordre af 10/4 om, at et vist antal rytterheste skal sælges ved offentlig auktion, den 2/5 i Vejle, den 4/5 i Fredericia og den 7/5 i Kolding.

Regimentskriveren ctr. den for tyveri arresterede Ole Joensen Brandt fra Kristiansand i Norge. 1/5

317b:

Jægermester og oberforster Hans Bachman får tingsvidne ctr. Hans Pedersen i Glibstrup for skovhugst.

318:

10/4. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 1/5

319b:

6/5. Dom: Enevold Sørensen af Høllund ctr. Jens Thomsen af Vork m.fl. - De sagsøgte er foruden Jens Thomsen Mathias Hansen og Anders Sørensen, men vist også Kirsten Thomasdatter af Ødsted. Det drejer sig om, at Enevold Sørensen er blevet beskyldt for at have været i seng med sin tjenestepige Marie Christensdatter. Det har der været holdt forhør om i Ødsted kirke. Christen Joensen af Mejsling og Peder Christensen af Jerlev har været ude på Enevold Sørensens gård for at spørge de tre ovennævnte karle, som har bekræftet, at de har hørt den beskyldning. Men søndagen derefter har Kirsten Thomasdatter i kirken bekendt, at hun har fremsat beskyldningen efter udsagn fra en lille hyrdepige på 8 år ved navn Lene Jensdatter. Kirsten har sammen med to andre piger været ude at afhøre hyrdepigen om formiddagen den søndag, da der var forhør i kirken. En af Enevold Sørensens daværende karle, Niels Hansen, har fortalt, at Jens Thomsen ikke var hjemme den dag, da snakken opstod, for han var med sin madmoder på Vejle bjerge at sælge øl og brændevin. Da de kom hjem, havde Niels Hansen fortalt Jens Thomsen derom. Marie Christensdatter har tilbudt sin ed på, at Enevold Sørensen aldrig har været i seng hos hende. - De sagsøgte frikendes, fordi de har bevist, at det var den ulovaldrede hyrdepige, der var første kilde til beskyldning. Men Enevold Sørensen beholder sin regres til hyrdepigen for at søge hende afstraffet efter loven. Beskyldningen må ikke komme Enevold Sørensen til skade. - Der har været et mellem spil med nogle beskyldninger mod den koncipist, Jens Thomsen har brugt. De har været fremsat af Enevold Sørensens fuldmægtig, byfoged Peder Høeg af Fredericia. Denne er i mellemtiden afgået ved døden. Disse beskyldninger skal være ganske døde og magtesløse.

320:

Christen Jørgensens enke Anna Madsdatter af Højen lovbød sin halve gård 2. gang.

1731 - 24. april:

Læst amtmandens ordre af 21/4, at auktionen over rytterheste er ophævet for denne gang.

3/4. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 8/5

10/4. Hans Sørensen af Hjortbjerg mølle ctr. Jens Nielsen Follerup i Højen. 22/5

Christen Jørgensens enke Anna Madsdatter af Højen og lavværge Niels Pedersen ibidem lovbød den halve gård 3. gang. - Jørgen Christensen og Kirsten Christensdatter af Højen begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

320b:

Niels Pedersen af Højen lovbød 2. gang en halv gård i Højen (?).

1731 - 1. maj:

17/4. Regimentskriveren ctr. den for tyveri arresterede Ole Joensen Brandt fra Kristiansand i Norge. 22/5

17/4. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 22/5

321:

Søren Skytte i Trelde lovbød sin halve gård 2. gang. (1. gang ikke set).

1731 - 8. maj:

24/4. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. 19/6

321b:

Bertel Thomsen af Vinding ctr. Anne Pedersdatter ibidem. 29/5

Peder Pedersens enke af Starup ctr. Christen Joensen af Mejsling. 22/5

322:

Søren Jørgensen Skytte af Trelde lovbød 3. gang sin halve gård. Hans tilforhåbende fæstemø Anne Nielsdatter af Trelde begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

322b:

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

1731 - 22. maj:

Læst kammerkollegiets plakat af 7/4 om betaling af told.

1/5. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 5/6

8/5. Peder Pedersens enke af Starup ctr. Christen Joensen af Mejsling. Idag stod Christen Mortensen af Mejsling frem og tilstod, at det var ham, der med hjælp fra Niels Lauridsen Svensk ibidem havde omhugget en gammel eg i Starup skov og kørt den til Mejsling, hvor de havde lagt den på Christen Joensen savlade, mens han ikke var hjemme. Regimentskriverens fuldmægtig, Jens Damgaard, der har repræsenteret enken, meddeler, at amtmanden og jægermester Bachman og krigsråd Folsach har bestemt, at Christen Mortensens forseelse skal afhandles ved skovsessionen, hvorfor han må overlade sagens eventuelle videre førelse til enkens søn Anders Pedersen eller hendes svoger (svigersøn) Jens Iversen. Denne udtrykker sin forundring over, at regimentskriveren, der skulle være bondens forsvar, vil frafalde en så retmæssig sag uden grund i lov eller forordninger, og reserverer sin svigermors ret deroverfor. Sagen opsættes til 5/6, men er ikke set igen.

323:

1/5. Regimentskriveren ctr. den for tyveri arresterede Ole Joensen Brandt fra Kristiansand i Norge. 12/6

24/4. Hans Sørensen (Jørgensen) af Hjortbjerg mølle ctr. Jens Nielsen Follerup i Højen. 3/7

Læst obligation på 12 rdl. fra Poul Hansen af Store Anst til Albret Pedersen, skoleholder i Anst.

Læst aftægtskontrakt: Oluf Rasmussen og hustru har afstået deres fæstegård i Herslev til Niels Johansen, der skal give dem aftægt. De har forpligtet sig til at yde aftægt til Dorthe Svenskes og betale hendes jordefærd. Den forpligtelse har de stadig, men hvis de dør inden Dorthe Svenskes, overtager Niels Johansen forpligtelsen.

323b:

1731 - 29. maj:

Niels Pedersen, skovfoged i Luttergavl, fremkom ned en gammel hunulv og 3 unger, som han har dræbt og fanget i Viuf skov. De blev ophængt i galgen.

8/5. Bertel Thomsen af Vinding ctr. Anne Pedersdatter ibidem. Nogle synsmænd havde efter sognefogedens ordre været i Bertel Thomsens hus at syne hans gamle mor Else Jespersdatter og fundet blå pletter. De var tilføjet hende af Anne Pedersdatter, Jens Pedersens hustru. De to havde været inde hos Anne Jochumsdatter. "Hvad er det for parti, I skælder os for?", havde Anne Pedersdatter sagt, "gjorde jeg eder ret, slog jeg jer på munden". "Da har ingen slået mig endnu". Så skubbede Anne til Else, så hun faldt om på et skrin, og sagde til hende, "Du er en hore og en skælm, indtil du overbeviser os det, som du har skældt os for!". Idag har Jens Pedersen undskyldt sin kones ord og gerning, og sagen er frafaldet.

Regimentskriveren ctr. oberst Rojan og Søren Pedersen Lundemand, begge af Follerup, til at påhøre synsmænd. Der udmeldes 120 (navngivne) synsmænd. 5/6

324:

Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. Sidsel Jørgensdatter og Hans Henrik Skytte og hustru. 12/6

325:

Niels Jespersen i Berisbierre(?) fremlyste en hest 1. gang.

1731 - 5. juni:

22/5. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 26/6

325b:

Otto Diderik Bierum fra Gravengård stævner på vegne af Niels Bertelsen Ulf af Bække Eske Iversen, Morten Poulsen, Peder Andersen og Morten Jensen. Sagen bliver udsat til 19/6, men er ikke set igen.

29/5. Regimentskriveren ctr. oberst Rojan og Søren Pedersen Lundemand, begge af Føllerup, til at påhøre synsmænd. De seks udmeldte formænd (af de 120 synsmænd) afhjemler synet, som har angået den ejendomstrætte, der er imellem Rojan og Lundemand (vedr. bredden af en vej).
Tingsvidne.

326b:

Hr. kaptajnløjtnant Jungo fremlyste en hoppe.

Skovfoged Mejer i Pjedsted angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert ditto.

Maren Lasdatter og søn Mikkel Hermandsen Skuster lovbød en halv gård i Bølling, som Morten Ebbesen bebor, 1. gang.

1731 - 12. juni:

Dorthe Sørensdatte af Hjarup og hendes søster Gertrud Sørensdatte i Bønstrup ctr. Jørgen Michelsen i Hjarup. 26/6

Augustinus Poulsen af Rands ctr. Thomas Madsen hos Hans Lund i Vejlbj. Peder Dahl i Børkop og Hans Lund er forenet med Augustinus Poulsen: til mikkelsdag vil de betale sl. Mads Jensens gæld på 18 rdl. Det tog de hinanden i hånden på.

29/5. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. Sidsel Jørgensdatte og Hans Henrik Skytte og hustru. 26/6

327:

Læst forligelseskontrakt af 21/7-1712 mellem lodsejerne i Nagbøl og Dollerup: I et tingsvidne af 16/3-1708 er om lyngslætten og blanding af mødding på fælles mark anført, at det hermed skal blive som sædvanligt. Men nu er der kommet tvist om ordet 'sædvanligt', idet en af Dollerups mænd i 1712 har blandet mødding øst for Dollerup og dertil taget både dynd og strøelse fra Nagbøl hede, hvorved Nagbøl lodsejere er blevet fornærmet på deres græsning. Det har været imod sædvane, og kontrakten definerer nøjere, hvor man kan hente dynd til møddingsblandingen.

327b:

Hr. kaptajnløjtnant Jungo i Vejle(?) fremlyste en hoppe 2 gang.

Maren Lasdatter og søn Mikkel Hermandsen Skuster lovbød en halv gård i Bølling, som Morten Ebbesen bebor, 2. gang.

22/5. Regimentskriveren ctr. den for tyveri arresterede Ole Joensen Brandt fra Kristiansand i Norge.
3/7

1731 - 19. juni:

Hr. Sytkams enke ctr. efterfølgeren hr. Christen Søbye i Påby. 3/7

Læst anordning af 25/5 om, hvorledes man herefter skal forholde sig med de sager, til hvis afhandling kongen bevilger kommissærer.

Læst obligation fra Jacob Nielsen i Bølling til Søren Nielsen i Vester Nebel.

Læst obligation fra Poul Hansen i Bølling til Søren Nielsen i Vester Nebel.

328:

8/5. Dom: Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Hans Jørgensen og Christen Hansen af Trelde som vidfogeder på samtlige Trelde lodsejeres vegne. - Peder Smed har bevist at have et skovskifte på Klint i Trelde skov til sin halve gårds brug. Det er blevet opmålt af synsmænd efter anvisningsmændenes underretning. Anvisningsmændene har været med til at rebe Trelde skov, men skiftet blev ikke afpælet med de dertil ophugne pæle formedelst anden påkommende forhandling. Desuden har Peder Smed 2 skovskifter, den ene ved Snogbæk og det andet vest for Kragbæk. Der har været ført vidner på, hvor mange bæster og fæhøveder der har kunnet græsses på sådanne skifter. Modpartens kontrasynsmænd har synet hele Trelde skovs græsning og anset, at der kun kunne græsse 8 bæster og 22 fulde fæs høveder til en fuld lod, medmindre de såkaldte lodløse blev udelukket, og Peder Smeds lod var ikke større end andres. Det kendes for ret, at Peder Smeds lod bør tillægges så mange bæster og fæhøveder, som hans halve otting årligt kan græsse, når lodsejerne lægger græslæg, hvilket bør være sket til hvert års Philippi Jacobi dag, og de må ikke pålægge ham flere af boelsmændenes kreaturer end andre.

Maren Lasdatter på Holm (ved sin lavværge skoleholder Peder Damgaard af Egtved) og søn Mikkell Hermansden Skuster lovbød en halv gård i Bølling, som Morten Ebbesen bebor, 3. gang. - Morten Ebbesen og hustru Christence Mickelsdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

328b:

1731 - 26. juni:

12/6. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. Sidsel Jørgensdatter og Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 10/7

12/6. Dorthe Sørensdatter (gift med Hans Christensen) af Hjarup og hendes søster Gertrud Sørensdatter i Bønstrup ctr. Jørgen Michelsen i Hjarup. 10/7

329:

Løjtnant Bone Falchs obligation (protokolleret 2/8-1729) på 600 rdl. til generalmajor Legel blev mortificeret som indløst.

5/6. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 10/7

Læst obligation på 600 rdl. fra løjtnant Bonus Falch til Rebecca Elisabeth Ginding, løjtnant Larsens frue.

1731 - 3. juli:

19/6. Hr. Sytkams enke ctr. efterfølgeren hr. Christen Søbye i Påby. 10/7

12/6. Regimentskriveren ctr. den for tyveri arresterede Ole Joensen Brandt (Bradt) fra Kristiansand i Norge. Sagen udsat til 7/8, men er ikke set igen. Sagen har udløbere til Ribe og Holstebro. Han er blevet beskyldt for forskellige tyverier, bl.a. af en hoppe fra Jørgen Bang. Det har han nægtet. (Se igen 25/11-1732)

22/5. Hans Jørgensen (Sørensen?) af Hjortbjerg mølle ctr. Jens Nielsen Follerup i Højen. Udsat til 17/7, men ikke set igen. De havde aftalt et mageskifte, så Jens Follerup skulle have møllen og Hans Jørgensen til gengæld Follerups gård. Den aftale havde de bekræftet med håndsækning og mange forpligter og det med den tilføjelse, at den, som brød aftalen, skulle betale 20 sldr. til den anden.

Mads Jensen af Vinding, formynder for Jørgen Christensen i Højen, og Niels Pedersen af Højen, lavværge for Kirsten Christensdatter ibidem, lovbød deres halve gård i Højen 1. gang.

329b:

1731 - 10. juli:

Læst kongens plakat af 26/6 om, at de, som har indstævnet sager til højesteret for de anordnede 3 kommissioner, skal anmelde sig hos justiciarium inden 12 uger.

Læst amtmandens proklama af 25/5 ang. skifte efter afdøde ridtmester Godsche von Brincken, som boede og døde på Harrildskær.

26/6. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. Sidsel Jørgensdatter og Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 24/7

26/6. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 17/7

Hans Pedersen af Glibstrup ctr. jægermester Bachman til Sønderskov, Poul ... i Noes og Nis Basse i Gejsing. Han får udmeldt synsmænd til at syne et skel mellem skovparter i anledning af skovhugst. Udsat til 17/7, men er ikke set igen.

Sl. Just Lunds arvinger ctr. en del debitorer. 24/7

330:

Mads Jensen af Vinding, formynder for Jørgen Christensen i Højen, og Niels Pedersen af Højen, lavværg for Kirsten Christensdatter ibidem, lovbød deres halve gård i Højen 2. gang.

3/7. Dom: Hr. Sytkams enke ctr. efterfølgeren hr. Christen Søbye i Påby. - Ved udtog af Brusks herreds provsteprotokol d. 16/6 har Mad. Sytkam bevist, at Søbye har antaget præstegårdens bygnings betaling til nådsensårets udgang med 333 rdl. 2 mk., som var forfaldet d. 6/2-31. Desuden opregner dommen andre gældsbyrder: præstegårdens halve vårsæds dyrkning, sæds anskaffelse, indavling, pension, en rest af hendes andel af korntiende, gæld for effekter, han har købt på auktion efter hendes sl. mand, hans andel af Københavns brandstyr, hendes andel af oste i nådsensåret og hendes anpart af et bistade hos Else Buchs i Stubberup. - Han skal betale sin gæld med renter fra forfaldsdatoen. Angående at Søbye ikke har afregnet uvisse indtægter for barnedåb, kirkegangskoners indlæsning og bryllupper, så bør han gøre tilbørligt regnskab og betale kontant. En debit, som Søbye har hævet hos anneksbonden i Bramdrup, skal han betale til enken; men den andel af 17 læs brænde, som Bramdrup årligt skal have ydet, beregnet til 2 rdl. 12 sk. på enkens part, frafalder, siden ingen af en dusør kan gøre sig et lovgyldigt krav. Ligeledes frafalder 2 rdl. for tiende af ænder og kyllinger, efterdi her ikke foreligger tiendegivernes tilståelse. Søbye skal betale sagsomkostningerne med 5 rdl.

26/6. Dom: Dorthe Sørensdatter (gift med Hans Christensen) af Hjarup og hendes søster Gertrud Sørensdatter i Bønstrup ctr. Jørgen Michelsen i Hjarup. - Eftersom Jørgen Mickelsen i skiftekontrakt af 1/9-1721 efter sin sl. hustru (Sidsel Sørensdatter) har vedtaget at betale hendes søstre deres arvemidler i stervboet i to terminer, til påske 1722 og til nytårsdag 1723, hver gang 5 rdl. 3 mk. 8 sk., og Gertrud Sørensdatters andel 11 rdl. 1 sk. til 1727 års udgang, og han denne sin forpligtelse ikke har efterkommet, men alene har betalt til Dorthe Sørensdatter 14 mk. sidste mortensdag 1730, så tilfindes han at betale sin resterende gæld med 5 procent i rente årligt fra forfaldsdagen.

1731 - 17. juli:

Borgmester Riis af Kolding ctr. Søren Skræder og hustru Ingeborg Waber af Vranderup for gæld. Udsat til 31/7, men ikke set igen.

330b:

10/7. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 31/7

Niels Pedersen af Højen, der har lovbudt sin halve gård 17/4 og 24/4, lovbød idag 3. gang gården. Hans søn Peder Nielsen og fæstemø Bold Olufsdatter af Højen begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Aftægtskontrakt ml. Christen Jørgensens enke af Højen Anne Madsdatter (med lavværg Niels Pedersen ibidem) og Jacob Sørensen Smed i Højen, til hvem hun har afstået sin selvejergård.

331:

1731 - 24. juli:

10/7. Sl. Just Lunds arvinger ctr. en del debitorer, som har købt på auktionen i Viuf. Jørgen Prip af Almind har betalt idag. De to andre er Hans Jørgensen og Peder Jensen af Dons. Sagen udsættes til 7/8, men er ikke set igen.

10/7. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. Sidsel Jørgensdatter og Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 31/7

Bertel Nielsen i Skærbæk lovbød sin halve gård 1. gang.

Mads Jensen af Vinding, formynder for Jørgen Christensen i Højen, og Niels Pedersen af Højen, formynder og lavværge for Kirsten Christensdatter ibidem, lovbød deres halve gård i Højen 3. gang.
- Jacob Sørensen af Højen begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

331b:

1731 - 31. juli:

Jep Jensen og Jens Jensen af Amnitsbøl anmeldte ildsvåde. De er blevet bragt fra velstand til vestand.

Lauridsen Jensen og Niels Mortensen i Amnitsbøl anmeldte ildsvåde. Før branden var deres gårde i en sådan forfatning, at de kunne klare sig uden at betle.

17/7. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 11/9

332:

24/7. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 18/9

Læst obligation fra Christen Søbye, sognepræst for Harte og Bramdrup sogne, til mad. Johanne Margrethe Holmsted, sl. hr. Henrik Sytkams enke, på 100 rdl.

332b:

Obligation på 50 sldlr. fra Jacob Sørensen i Højen til Peder Pedersen Hauge ibidem.

Peder Pedersen Hauge af Højen kautionerer for Jacob Sørensen.

Bertel Nielsen i Skærbæk lovbød sin halve gård 2. gang.

Søren Raun i Brejning fremlyste 2 svin 1. gang.

1731 - 7. august:

Mogens Rasmussens enke af Viuf ctr. Jep Jensen af Håstrup, der tilstod, at han havde skovet 2

risbøge, fordi han vidste, at han ikke kunne få sådant træ for penge, og ikke heller evnede at købe det. Han skulle bruge træet til sin forfaldne gård. Han beder om forladelse og lover ikke at gøre det igen, betaler 2 rdl. 10 sk. til sagsomkostninger, og enken frafalder sagen.

Søren Raun i Brejning fremlyste 2 svin 2. gang.

Niels Hansen af Skærbæk med kurator Hans Madsen af Taulov Nebel lovbød 3. gang sin arveligt tilfaldne gård. Bertel Nielsen af Skærbæk og hustru Dorthe Jensdatter, som bebor gården, begærede skøde.

333:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1731 - 14. august:

Jægermester Bachman ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 28/8

333b:

Anders Jensens hustru i Harte Stubdrup ctr. Niels Frandsen ibidem vedr. skælden. Sagen udsat til 28/8, men ikke set igen.

Hyrden i Spjarup fremkom med 6 ulveunger, som han havde fanget på Spjarup mark. De blev ophængt.

334:

1731 - 21. august:

Læst kammerkollegiets skrivelse af 11/8 til generalmajor Frisch ang. kornets indbjergning på rytterkoblerne.

Læst kammerkollegiets tilsvarende skrivelse til regimentskriveren.

Søren Raun af Brejning fremlyste svin 3. gang.

Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 11/9

1731 - 28. august:

14/8. Jægermester Bachman ctr. Hans Pedersen af Glibstrup vedr. skovhugst. Hans Pedersen har forsøgt at foregive, at sagen er jægermesteren uvedkommende, idet bøgene er hugget på kirkens grund, og har i den anledning medbragt en protest mod stævnemålet fra Mads Hansen på vegne af generalmajorinde Lebbetzou. Men nu har synsmænd konstateret, at der ikke findes bøgetræer på kirkens grund. Tingsvidne.

334b:

Søren Svendsen angav skovhugst.

1731 - 4. september:

Hans Nielsen Raun af Eltang fremlyste nogle svin 1. gang.

1731 - 11. september:

21/8. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 25/9

31/7. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 25/9

337:

1731 - 18. september:

Sl. Rasmus Nielsens arvinger i Kolding ctr. debitorer. 2/10

31/7. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 25/9

Jacob Jensen Krog på Lund mølle på vegne af korporal Hans Dehn ctr. Hans Christensen i Pjedsted. 2/10

1731 - 25. september:

Præsident Christopher Benfelt af Fredericia som husbond for bønderne Søren Henriksen og Christen Sørensen i Grene Krog ctr. Jens Hansen Smed ibidem. 2/10

337b:

11/9. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 23/10

338:

18/9. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 23/10

11/9. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 16/10

339:

Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. debitorer. 9/10

339b:

1731 - 2. oktober:

18/9. Sl. Rasmus Nielsens (mad. Bechs) arvinger i Kolding ctr. debitorer. 9/10

25/9. Præsident Christopher Benfelt af Fredericia som husbond for bønderne Søren Henriksen og Christen Sørensen i Grene Krog ctr. Jens Hansen Smed ibidem. 16/10

342:

Regimentskriveren for Niels Johansen og hustru ctr. Laurids Nielsen og Christen Nielsen af Nyborg. 9/10

18/9. Jacob Jensen Krog på Lund mølle på vegne af korporal Hans Dehn ctr. Hans Christensen i Pjedsted. 16/10

Skovfoged Kaltoft angav skovhugst.

Læst kgl. befaling af 21/9 til geheimeråd Gabel om, at jøderne i Fredericia ej må strippe om på landet med, hvad de efter privilegium af 30/3-26 er bevilget.

Deklareret skifte efter afdøde mad. Lund på Kolding slot.

342b:

1731 - 9. oktober:

2/10. Regimentskriveren for Niels Johansen og hustru ctr. Laurids Nielsen og Christen Nielsen af Nyborg. 23/10

2/10. Sl. Rasmus Nielsens (mad. Bechs) arvinger i Kolding ctr. debitorer. 23/10

25/9. Jørgen Rasmussens søn Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. debitorer. 20/11

Læst obligation på 100 rdl. fra Hans Jespersen i Eltang sogn, Stubdrup by, til svigerfaderen Christen Simonsen Møller i Dons mølle.

343:

Læst obligation på 35 rdl. 3 sk. fra Jørgen Michelsen i Hjarup til Morten Sørensen ibidem. Lånet skal bruges til at indløse børnepenge efter dom af 12/6-31.

Jens Andersen i Viuf anmelder ildsvåde på sin gård i Fredsted, der er matrikuleret under hans gård i Viuf.

1731 - 16. oktober:

2/10. Præsident Christopher Benfelt af Fredericia som husbond for bønderne Søren Henriksen og Christen Sørensen i Grene Krog ctr. Jens Hansen Smed ibidem. - Sidstnævnte har oprettet en ålegård, hvis inddæmning har været til gene for de andre to bønder og for rejsende. Han har ikke råd til at fortsætte med sagen, så nu lover han at føre vandet tilbage til det gamle åløb, så snart han

kommer hjem. Tingsvidne.

343b:

Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 30/10

25/9. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 30/10

Ebbe Clausen af Gejsing får inkquisitionstingsvidne om skovhugst.

344:

2/10. Dom: Jacob Jensen Krog på Lund mølle på vegne af korporal Hans Dehn ctr. Hans Christensen i Pjedsted. - Denne har udstedt revers på 20 rdl. til Hans Dehn. Han skal betale.

1731 - 23. oktober:

Læst kammerkollegiets ordre af 13/10 til regimentskriveren om, at kongen ikke dette år vil købe kornvarer af bønderne, der så må sælge, hvor de vil.

9/10. Regimentskriveren for Niels Johansen og hustru ctr. Laurids Nielsen og Christen Nielsen af Nyborg. 6/11

Niels Kielde af Skanderup på vegne af sønnen Hans Nielsen af Gejsing ctr. Hans Iversen på Skanderupgård. 6/11

344b:

25/9. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 20/11

25/9. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 20/11

345b:

9/10. Sl. Rasmus Nielsens (mad. Bechs) arvinger i Kolding ctr. debitorer. 6/11

1731 - 30. oktober:

Berrigte (Birgite) Rasmusdatter af Verst på vegne af søsteren Anna Rasmusdatter stævner dennes undvegne mand Claus Poulsen til at møde i retten den 8/1

16/10. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 27/11

16/10. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. (attest fra en del Pjedsted beboere). 20/11

Læst kongens konfirmation til Henrik Henriksen, at han fremdeles må være musikanter i Kolding og må opvarte overalt i amtet, hvis ingen har privilegium.

346:

Skovfoged Hans Jørgen Mejer af Pjedsted angav skovhugst.

1731 - 6. november:

23/10. Regimentskriveren for Niels Johansen og hustru ctr. Laurids Nielsen og Christen Nielsen af Nyborg. 20/11

23/10. Niels Kielde af Skanderup på vegne af sønnen Hans Nielsen af Gejsing ctr. Hans Iversen på Skanderupgård vedr. en arvepart, han som formynder for Hans Nielsens hustru Maren Sørensdatter skal udbetale (skifte af 1716). Han har forevist kvittering for 8 rdl. og lovet at betale resten af de 64 rdl., så snart Hans Nielsen foreviser skøde og hans hustru er indskødet i ejendommen. Niels Kielde forsikrer, at det også har været hans mening. Han vil være tilfreds, hvis han får pengene inden 8 dage plus 4 rdl. i sagsomkostninger. Men dem vil Hans Iversen ikke betale, da han ikke har forvoldt sagen. Denne udsættes så til 20/11, men er ikke set igen.

346b:

Thomas Justesen af Gauerlund (v. Peder Damgaard) ctr. Hermand Kaltoft af Teglgård ved Fredericia. De tilkendegav, at de havde indgået forlig. Kaltoft skal betale 4 rdl. 1 mk., og Thomas Justesens søn beholder hesten på egen risiko, enten den kan kureres eller ikke. Hvis betaling ikke sker, fortsættes sagen 20/11, hvor den ikke er set.

23/10. Sl. Rasmus Nielsens (mad. Bechs) arvinger i Kolding ctr. debitorer. Udsat til dom den 18/12, men er ikke set igen. En del har afregnet i løbet af sagen.

Læst obligation på 99 sldr. (børnepenge) fra Nis Sørensen Basse af Gejsing til Christen Andersen Smed i Vester Vamdrup. (Senere overstreget)

1731 - 13. november:

Peder Damgaard af Kolding for Dorthe Olufsdatter af Pjedsted ctr. Hans Christensen, gæld. 27/11

347:

Læst privilegium til Jens Krog (Krag) på at holde kro i Anst i det hus, som Margrethe afdøde Jørgen Nielsens nu har i fæste og vil afstå til ham. Han må falholde alle slags ædende og drikkende varer for alle og enhver, som det måtte behøve og begære, og skal til gengæld være forpligtet til at holde huset i forsvarlig stand. Foruden sædvanlig afgift skal han svare 2 rdl. årligt.

Læst obligation på 40 rdl. fra Christian Lassen i Egtved sogn, Ballesgård, til svogeren Peder Tullesen i Hesselballe.

1731 - 20. november:

23/10. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. 4/12

23/10. Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. 18/12

347b:

6/11. Regimentskriveren for Niels Johansen og hustru ctr. Laurids Nielsen og Christen Nielsen af Nyborg. - Sagen frafaldes, idet Laurids Nielsen har betalt Maren Jensdatter for svie og smerte 3 slettedaler samt 4 slettedaler til feltskæreren for kur. Hans fattigdom tillader ham i ingen måde at betale mere. - Søndag den 23/9 over middag var Laurids Nielsen kommet ind til Niels Johansen, der lå i sin seng, og havde råbt, at han skulle skifte en pæl brændevin med ham, og at de skulle "riste palterne på hinanden". Før Niels Johansen havde fået sine træsko på, væltede Laurids ham baglæns i sengen og greb ham i halsen, trak ham op og gav ham 3-4 ørefigener. Så blev de skilt ad af Jørgen Simonsen, hvis kone hentede Niels Johansens kone Maren Jensdatter, der var i byen. Hun kom straks. "Vil I myrde min mand", råbte hun. Jørgen Simonsen fik fat i en fork og ville jage Laurids Nielsen af sin gård med den. Men Laurids fik fat i en bøgeslyde i et gærde og forfulgte Jørgen den modsatte vej. Denne slap ind ad en dør; men udenfor stod nu Maren. Hende slog Laurids med bøgeslyden, så hun klagede over, at armen var gået i stykker. Han ville nok have slået igen, hvis ikke Johanne Joen Nielsens havde hindret ham i det. - Det synes ikke at fremgå, hvilken andel Christen Nielsen har haft i slagsmålet.

30/10. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. (Afhøring om underskrifter på attest). 4/12

348:

Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. Christen Andersen af Viuf for gæld. 27/11

9/10. Dom: Jørgen Rasmussens søn Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. debitorer for boggæld. - Jørgen Ibsen Prip af Almind har ikke modsagt kravet. Niels Nielsen ibidem vil betale i to terminer til jul og påske, men det vil kreditor ikke bide på. Hans Hansen ibidem har påstået kontraregning, men har ikke trøstet sig til at aflægge ed derpå. De skal betale.

1731 - 27. november:

30/10. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 4/12

13/11. Peder Damgaard af Kolding for Dorthe Olufsdatter af Pjedsted ctr. Hans Christensen, gæld. 4/12

Laurids Jensen af Roeding på vegne af ladefoged Jens Pedersen af Harritskjær (Haraldskær?) ctr. Peder Krat af Vinding for en gæld på 6 rdl. Sagen udsat til 11/12, men ikke set igen.

348b:

20/11. Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. Christen Andersen af Viuf for gæld. 11/12

Fenrik Wechs fra Rønshave lod annullere en obligation, som Anders Rasmussen af Håstrup har udgivet til Niels Andersen i Store Velling (i protokollen den 6/7-23).

Læst obligation fra Jep Jensen i Håstrup til fru Cathrine Margrethe sl. kaptajn Huschens enke i Odense med pant i en gård i Rønshave. (Senere overstreget).

Læst kontrakt af 8/11-1729, hvori Christian Kjærulf, sognepræst for Starup og Vester Nebel sogne, bortforpagter sin korntiende for 1730-32 til Christen Simonsen i Donslund mølle for 309 rdl.

349:

Kvittering for det resterende af de 309 rdl., som Anna Pedersdatter, enke efter sl. Christen Simonsen skyldte. (Se ovenfor).

1731 - 4. december:

20/11. Christen Eriksen og Mads Hansen af Seest ctr. Mads Jessen i Vranderup mølle. - Resolution: Efter sidste opsættelse er forordningen af 31/3-1719 eftersat, og retten kan ikke afsige endelig dom i parternes ejendomstrætte, før end der er fremstillet et situationskort. (Se videre 8/7-32)

27/11. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 18/12

Hans Siverts af Røj skovhus vedr. skovhugst i Gejsing. 18/12

349b:

20/11. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 18/12

Regimentskriveren for Jep Jensen i Trelde ctr. Hermand Hermandsen Kaltoft af Teglgård ved Fredericia. - Maren Christensdatter, der tjener hos Niels Pag i Fredericia vidner om, hvad hun så en dag, da hun kom ud til Kongens Port for at jage sin husbonds køer væk fra volden. Hun hørte, at der var en, der på tysk sagde - og det mange gange - "Hug til, Hermand!". Da hun kom op på banken, så hun, at Kaltoft den yngre huggede Jens Jepsen mange gange med sin kårde eller hirschfænger, så det for vidnet var gruseligt at se på, ja blodet løb så stærkt af Jens Jepsen, at der lå store spor efter ham ind i byen, og havde en anden ved ham værende mand ikke kommet til hjælp og reddet Jens Jepsen at komme til undrenelse, troede vidnet ikke, han havde kommet fra Kaltoft med sit liv. Denne mand var Hans Jørgensen af Trelde. Senere hørte vidnet den unge Kaltoft sige til sin far, som også var der, "at Jens Jepsen fik en dygtig skramme, som han skulle huske en Tag". Vidnet havde spurgt, hvorfor han huggede ham sådan, og faderen svarede, "Så skal han have, den skælm". Det næste vidne er Hans Jørgensen af Trelde, der havde været i følge med Jens Jepsen, der havde nogle pile-, eske- og æblegrene på sin vogn. Selv havde Hans Jørgensen tørv og ellevas på sin vogn. Tæt uden for porten til Fredericia kom Kaltoft den yngre ridende og red ind i Jens Jepsens forspand,

idet han krævede, at han gjorde holdt. Men Jens Jepsen svarede, at han kun havde pilevas. Så gik Kalsoft løs på ham med hirschfænger. - Andre vidner bekræfter indholdet af Jens Jepsens vogn. - Der har været holdt syn på Jens Jepsens sår, og der foreligger attest fra skarpretter Vitus Wagner i Fredericia, hos hvem han har været i kur. - Tingsvidne. (Se videre 22/1-32).

350b:

Læst kontrakt mellem Johanne Nielsdatter, sl. Thomas Nielsen Bjergs enke på den ene side og Lauge Michelsen med søn Niels Laugesen på den anden side, alle af Erritsø: Johanne Nielsdatter skal indtræde i ægteskab med Niels Laugesen, så snart det bliver på begge sider samtykket og øvrigheden har skiftet mellem enken og hendes børn. Hun er tilfreds med, at Niels Laugesens person ikke indfører ringeste bohæve i gården. Han skal blive indskødet med hende i hendes påboende halve selvejergård. Hans fader skal indtage sl. Thomas Nielsen Bjergs ældste søn Niels Thomsen på sin gård og opfostre ham som sit eget barn. Faderens gård skal Niels Thomsen overtage, når han bliver myndig og ægter en af hans to døtre, Ingeborg og Maren Laugesdatter, uden ringeste modsigelse. Så skal faderen have aftægt. Der er også bestemmelser om, hvorledes de skal forholde sig, hvis enten Niels Thomsen eller døtrene ikke er tilfredse med aftalen.

27/11. Dom: Peder Damgaard af Kolding for Dorthe Olufsdatter af Pjedsted ctr. Hans Christensen for gæld. - Han skal betale.

351:

1731 - 11. december:

27/11. Rasmus Jørgensen af Viuf og medarvinger ctr. Christen Andersen af Viuf for gæld. Udsat til 8/1-1732, men ikke set igen. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf har aflagt ed på, at denne fordring ikke angik et pant, som Christen Andersen har nævnt.

Iver Tullesen af Øster Gesten ctr. Peder Olesen af Gamst. 8/1

Christen Thomsen i Sellerup ctr. Jens Henriksen ibidem. Der blev fremlagt en forlig underskrevet af Jens Henriksen og formynder Jørgen Henriksen m.fl. Efter at Jørgen Henriksen havde givet Christen Thomsen hånd, blev der skrevet tingsvidne.

1731 - 18. december:

351b:

Læst kgl. befaling af 7/12 til stiftsbefalingsmanden om gældssager.

4/12. Hans Siverts af Røj skovhus vedr. skovhugst i Gejsing. 8/1

4/12. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 8/1

4/12. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 15/1

Læst obligation på 66 rdl. 4 sk. fra Jep Hansen i Seest til broderen Hans Hansen ibidem (til hans myndling Christen Hansen).

20/11. Dom: Bertel Hansen den yngre af Seest ctr. (Sidsel Jørgensdatter og) Hans Henrik Skytte og hustru Karen Pedersdatter. - Karen Pedersdatter har ved afhøring den 16/5 i sit hjem måttet tilstå den sigtelse, som Christopher Jægers hustru Sidsel Jørgensdatter har rejst mod hende: at hun er rette sagsmand til den udstrøede skamfulde æresblame, at Bertel Hansens hustru Maren Markusdatter skulle leve i løbsagtighed med skovrider Coburger. Først efter at have nægtet to gange tilstod hun, og da angav hun sin mand Hans Henrik Skytte som sagsmand. Siden har to vidner fra Vranderup hovgård erklæret, at det var Christen Smed i Seest, der havde bragt rygten om lille Bertel Hansens kone til Karen Pedersdatter og hendes mand. Men det godtager retten ikke, for i så fald ville hun ikke i første omgang have angivet sin egen mand. Desuden har Christen Smed tilbudt sin ed på, at han intet vidste om denne sag før stævningen. - Hun dømmes til for lov og ret at gøre Maren Markusdatter en så sømmelig og tilstrækkelig erklæring, at hun uden tort, blame og bebrejdelse kan passere mellem skikkelige, honette folk efter hendes stand efterdags som forhen. Hun skal betale i mulkt til Seest sogns fattige 1 rdl. til erindring, at hun efter sin kristendoms pligt herefter Entholder sig fra sådan bebrejdelig tale. Desuden skal hun betale 4 rdl. i sagsomkostninger. - Otto Diderich Bierum begærede på Karen Pedersdatters vegne tingsvidne beskrevet. - (Afhøringen af Karen Pedersdatter er blevet beskrevet af nogle af vidnerne: Skoleholder Anders Koed var sammen med nogle andre mænd af Seest med birkedommeren og regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard inde hos Karen Pedersdatter. Sidsel Jørgensdatter var også med. - Damgaard: "Lille Mor, her er en kone, som siger, at I er den første, som har sagt til hende, at Bertel Hansens hustru Maren Marcusdatter og hr. skovrider Coburger ligger i ondt levned sammen, nemlig en utidig plovfællig". Det benægtede hun to gange. Birkedommer Thomas Ebbesen: "Den ærlige mand Bertel Hansens kone er sat en blame på. Vi må vide, hvorfra den er kommet". Sidsel Jørgensdatter slog hænderne sammen og svor, at det var Karen Pedersdatter. Så sagde Karen til sidst, "Ja, jeg har sagt det, og min mand har sagt mig det; hvorfra han har det, må han selv forklare, og derfor gør han nok rede, når han kommer hjem". - Hendes forsvarer har gjort en del ud af, at hun nok ikke forstod, hvad der kunne være ment med det ord plovfællig. Desuden forsøger han at få klaring på, hvorledes vidnerne er beslægtede med Bertel Hansen. Det gælder bl.a. degnen Hans Christian Trane, der åbenbart får mere at vide om sine familieforhold, end han har vidst i forvejen).

1732

352:

1732 - 8. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting holde udi Nærværende Aar, Da Man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1732, Den 8. Januar

Birkedommer Thomas Ebbesen af Kolding og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Michel Schnegel, Søren Madsen, Mogens Jensen, Mads Jensen og Rasmus Jørgensen af Viuf, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted.

Læst forordning af 24/12 om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1732.

Læst forordning af 17/12 om misbrug af anordningen om stemplet papir.

18/12. Hans Siverts af Røj skovhus vedr. skovhugst i Gejsing. Tingsvidne.

11/12. Iver Tullesen af Øster Gesten ctr. Peder Olesen af Gamst. 5/2

352b:

Niels Pedersen Basse af Pjedsted ctr. Michel Christen Skræder. 22/1

30/10. Claus Poulsen af Verst påråbt 3 gange, ikke mødt. Opsættelsesdatoen er ikke nævnt. Se 29/1

Jacob Skovfoged angav skovhugst.

18/12. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 22/1

1732 - 15. januar:

18/12. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 22/1

1732 - 22. januar:

8/1. Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 4/3

(Se 4/12). Hermand Kaltoft fra Teglgård ved Fredericia ctr. Jens Jepsen og Hans Jørgensen af Trelde for overfald i hans embede som skovfoged. Regimentskriverens fuldmægtig Jens Damgaard gør indsigelse at der skulle være tale om overfald fra de to bønders side, samt at Hermand Kaltoft skulle være blevet udnævnt til sognefoged. Men dennes sagfører Christian Grundahl kan fremlægge brev om hans udnævnelse fra jægermester Bachman. Det drejer sig om den tidligere behandlede episode den 13/11 på landevejen uden for Fredericia. Denne gang vidner Jens Michelsen af Trelde. Han fulgtes med de to fra Trelde by ad landevejen til Fredericia. Da de var ved Kaltofts haveplads, som nu kaldes præsidentens have, kørte de fra vidnet. Imellem kodammen og Fredericia stod den gamle Kaltoft. Han løb efter Hans Jørgensens vogn, tog fat i en gren på vognen, faldt med den, og da han var kommet op igen, løb han efter Hans Jørgensen og slog og ramte ham i hovedet med grenen. Så slog Hans Jørgensen nok igen efter Kaltoft, mener vidnet, for Kaltoft trykkede sin lue ned på hovedet. Hans Jørgensen var kommet ned fra sin hest og løb efter vognen, der af sig selv fulgte Jens Jepsens. Den unge Kaltoft red ind mod Jens Jepsens forspand. Jens Jepsen sprang af hesten, og så så vidnet ikke mere. Men han kan bekræfte, at der ikke var risbøge på vognene, og at gamle Kaltoft ikke var faldet på grund af hug eller slag. - Christian Grundahl vil bevise, at skovbetjente har ret til at opbringe vogne med skovet og læsset træ på landeveje, og har derfor medbragt nogle afskrifter af skov- og jagtsessionens protokol af 28/11-1710 og 13/10-1711, men da de dels er på ustemplet papir og den savner ratifikation, afvises de af retten. - Tingsvidne.

353b:

Jægermester Bachman ctr. Trelde og Egeskov beboere for skovhugst. Skovfogederne Jacob Nielsen af Trelde og Hermand Kaltoft af Teglgård optræder som vidner. Jacob Nielsen har truffet Hans Jørgensen af Trelde i færd med at hugge en eg og har derfor pantet hans økse. Men den har Hans Jørgensen taget tilbage igen, mens skovfogeden og hans kone var borte fra huset. Hans Jørgensen siger, at skovfogedens børn lukkede ham ind, og at han har lovet at betale for øksen. Sagen opsat uden angivelse af dato. Det må være 5/2

354:

Hans Poulsen og Niels Strangesen af Tiufkær tinglyser et mageskifte.

(8/1 og 15/1). Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 12/2

Hermand Kaltoft i Teglgård angav skovhugst.

1732 - 29. januar:

8/1. Anne Rasmusdatter af Verst ctr. hendes mand Claus Poulsen, som er bortrømt. 12/2

354b:

1732 - 5. februar:

Kst. fuldmægtig for regimentskriveren Jens Damgaard ctr. major Johan Georg von Redder. 12/2

357b:

22/1. Jægermester Bachman ctr. Trelde og Egeskov beboere for skovhugst. Skovfoged Jacob Nielsen Lund har indgivet anmeldelse af skovhugst og beklager sig desuden over den modstand, han har mødt. Skovfoged Kaltoft og søn har den 15/10-1731 antruffet Jens Jepsen, Hans Jørgensen, Peder Ladegaards søn, Jens Davidsen, Jørgen Smed, Hans Sørensen og Peder Smed, alle af Trelde, undervejs til Fredericia uden for Prinsens Port med pålæssede bøge- og egegrene; men de havde taget hver en gren fra deres læs og truet dermed, så Kaltoft og søn måtte undvige. De er også blevet mødt med skældsord og trusler i skoven. - Samtlige Trelde og Egeskov bymænd svarede, at de ikke har skovet andet end det, som er forklaret ved angivelse og syn. De kan ikke forklare, hvem der har hugget det øvrige, men de påpeger, at alle og enhver har adgang til skoven. - Tingsvidne.

358:

Hans Jensen Pag af Egeskov ctr. Bertel Madsen og Mads Madsen Beck på Landrupgård. 19/2

358b:

8/1. Dom: Iver Tullesen af Øster Gesten ctr. Peder Olesen af Gamst. Skønt Peder Olufsen foregiver, at han før sin hustrus død med en kjortel betalte Iver Tullesen for det tøj, som han lod stampe og kradse i Haderslev, og har tilbudt sin ed derpå, så hjælper det ham ikke, for det har Iver Tullesen ikke villet tilstå ham. Tøjet findes heller ikke opført i Peder Olufsens skiftebrev af 9/9-30. Han bør

betale Iver Tullesen tøj, som har været 12 alen, efter at det var kommet fra mesterens(?). Herfra trækkes det, som er givet i arbejds løn. Peder Olesen forbeholdes sin ret til at sagsøge Iver Tullesen, hvis han mener, han har ret til den.

Skovfoged Jacob Nielsen i Trelde anmeldte skovhugst.

Skovfoged Hans Jørgen Mejer i Pjedsted anmeldte skovhugst.

Læst vurderingsseddel af 28/11 på Poul Poulsens heste og vogn af Follerup.

1732 - 12. februar:

5/2. Kst. fuldmægtig for regimentskriveren Jens Damgaard ctr. major Johan Georg von Redder. Der har skullet optages tingsvidne på grund af nogle klager fra bønder. Majoren protesterede herimod, idet sagerne allerede var ordnet i mindelighed af nu afdøde regimentskriver Kasbjerg. Men der foreligger beslutning fra ryttersessionen om, at sagen skal undersøges. - Den første sag drejer sig om majorens behandling af nogle bønder ved høbjergningen i rytterkoblerne. Bønderne fra Lunderskov var et par timer før solnedgang kommet til Fobeslet for at bjerge hø. De standsede på stenbroen for at aflæse deres arbejdsredskaber, øl og mad. Så kom major Redder ridende henne fra Lejrskov sogns folk og spurgte, hvorfor de ikke ville køre til Svanemose. Der blev svaret, at de ville aflæse deres arbejdsredskaber m.m., fordi det ellers var så langt at bære dem fra Svanemose. Majoren gav sig til at slå nogle af mændene med et spanskrør. Så spurgte han en rytter, hvem den rebel var, der ikke ville køre til Svanemose. Rytteren pegede på Peder Andersen, som majoren så slog med sit spanskrør, til det gik i stykker; så fik han en hasselkæp af en rytter og slog og forfulgte med den Peder Andersen, der flygtede til skrænten ved Svanemose. Her lod majoren ham af en rytter trække til Fobeslet. Sognefoged Laurids Thomsen Ulf af Skanderup gik nu over på marken til sognefoged Jacob Bartramsen af Lejrskov for at høre regimentskriverens ordre, og mens han stod og læste regimentskriverens ordre, kom majoren ridende og spurgte Laurids Ulf, hvorfor han ikke havde bedre justits over sine folk. Han svarede, at han ikke vidste af, at de havde forset sig med noget. Så slog majoren ham 4-5 slag med et spanskrør. Laurids Ulf fortrak bag en høstak; majoren forlod ham og beordrede en rytter til at slå ham, hvilket rytteren dog ikke gjorde. Så blev Laurids Ulf arresteret og ført til Fobeslet sammen med Peder Andersen og siden til Kolding. Laurids Ulf er en af de klagende, og han har fået optaget synsrapport om sine kvæstelser. - Der har også været optaget synsrapport på den anden klager. Det er Peder Knudsen af Skanderup, som imod sin vilje er blevet hvervet til rytteriet. Nogle dage inden jul havde rytterne Søren Christensen og Anders Jørgensen overtalt ham til at følge med ind til løjtnant Grosman, hvor der blev skænket brændevin for ham. Løjtnanten havde givet ham 10 sk., som han dog ikke antog for håndpenge, idet løjtnanten havde sagt, at han bare kunne tage dem og drikke dem op, og hvis han ikke havde lyst til at være rytter i morgen, så måtte han have sin frie vilje i det. Så gik han til marketenderen og spiste og drak. Siden sov han hos rytteren Frederik Møller, og tidligt næste morgen gik han hjem til sin husbond. Vidnet Hans Thomsen Ulf af Skanderup kan så fortælle, at han sammen med andre var i trækørsel for husfogeden, og efter at han havde fået aflæsset, var han inde hos Christen Brøgger i Kolding. Der så han gennem vinduet, at Peder Knudsen kom jagende på sin vogn forfulgt af to korporaler. Vidnet fulgte efter, og da han kom forbi Jørgen Haars hjørnehus, så han uden for Peder Liebes hus Peder Knudsen og de to korporaler. Disse ville i kongens navn arrester³ ham, men han nægtede; han var i sin husbonds tjeneste og ville køre vognen hjem. De greb fat i tøjlerne og ville trække

heste og vogn ind i Henrik Rauns gård; men han trak i tømme så hårdt, at de ikke kunne flytte dem. Så skar de tømmerne over og fik på den måde deres vilje. Her i gården kom der et par ryttere og en underofficer; denne bad Peder Knudsen komme ned af vognen, og da han ikke ville, stødte rytterne til ham med koblerne af deres karabiner, indtil han kom ned. - Erik Christensen af Seest havde sammen med Peder Knudsens husbond Hans Andersen Raun af Skanderup om aftenen været inde i Saalenburgs hus i Kolding, hvor der var forsamlet en del ryttere, og hvor Peder Knudsen også var iblandt dem. Da Hans Raun spurgte sin karl, hvordan han var kommet så ilde afsted, havde denne grædt og svaret, at de havde taget ham med magt, slået ham og holdt ilde hus med ham. Snart efter kom der den rytter og satte de to besøgende på døren.

22/1. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 18/3

359:

Hans Elkjær af Erritsø ctr. Christen Svendsen af Nørre Bjert for gæld på 30 rdl. for kvæg. Udsat til 4/3, men ikke set igen.

29/1. Anne Rasmusdatter af Verst ctr. hendes mand Claus Poulsen, som er bortrømt. Idag udstedes der tingsvidne. Hendes mand har haft en ryttergård i fæste. For 5 år (1727) siden 2. påskedag rømte han under gudstjenesten fra gård, kone, 2 børn og konens gamle forældre. Konen var frugtsommelig, da han rømte. Vidnet Rasmus Hansen af Verst kan fortælle, at han inden sin rømning havde klaget over, at hans kone havde slået ham; men vidnet kan dog ikke aflægge ed på, at hun var årsag til mandens rømning. Tre år efter rømningen har Anne Rasmusdatter forset sig med lejermål. Der foreligger attest fra præsten Niels Tøxen.

359b:

1732 - 19. februar:

5/2. Hans Jensen Pag af Egeskov ctr. Bertel Madsen og Mads Madsen Beck på Landerupgård. 11/3

Læst obligation fra Jep Udsen og Peder Jepsen, begge af Kongsted, til sognepræst Morten Thomsen i Bredstrup.

1732 - 26. februar:

Kirsten Jensdatter af Dyvelsrække ctr. hendes mand Johan Friderich Fridtz, som er bortrømt for 4 år siden. (4/3)

1732 - 4. marts:

Mons. Rasmus Høj ctr. præsten Christen Søbye for resterende folke- og familieskat. Udsat til 18/3, men ikke set igen.

360:

Christen Simonsens enke Anna Pedersdatter i Dons mølle ctr. debitorer. 18/3

22/1. Dom: Mourids Mouridsen, fuldmægtig ved Kolding amtstue, ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. - Anders Ulf har benyttet sig af Mourids Mouridsen til at erhverve skøde fra rentekammeret på noget jordegods. Det kan ikke koste mindre end angivet i Mourids Mouridsens regning. Så Anders Ulf skal betale, og dernæst skal han have sit skøde.

360b:

26/2. Kirsten Jensdatter af Dyvelsrække ctr. hendes mand Johan Friderich Fridtz, som er bortrømt for 4 år siden. Efterlysning. 11/3

1732 - 11. marts:

19/2. Hans Jensen Pag af Egeskov ctr. Bertel Madsen og Mads Madsen Beck på Landerupgård. 1/4

Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Hans Nielsen Ougesen af Trelde. 1/4

Skov- og jagtsessionen ctr. Peder Jagt m.fl. af Fredericia. 1/4

361:

Læst aftægtskontrakt: Hans Madsen Lund fra Skærbæk skal giftes med Else Christensdatter, datter af Christen Lauridsen i Taulov Nebel og overtage fæstegården. Men de gamle skal selv stå for den, så længe de begge lever.

361b:

Skovfoged Ditlev Andersen angav skovhugst.

4/3. Kirsten Jensdatter af Dyvelsrække ctr. hendes mand Johan Friderich Fridtz, som er bortrømt for 4 år siden. Efterlysning 3. gang. 18/3

1732 - 18. marts:

4/3. Christen Simonsens enke Anna Pedersdatter i Dons mølle ctr. debitorer. 1/4

12/2. Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. 1/4

Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

11/3. Kirsten Jensdatter af Dyvelsrække ctr. hendes mand Johan Friderich Fridtz, som er bortrømt for 4 år siden. Efterlysning 3. gang. 1/4

362:

1732 - 1. april:

18/3. Kirsten Jensdatter af Dyvelsrække med lavværge Hans Jensen af Morsbøl ctr. hendes mand Johan Friderich Fridtz, som er borttrømt for snart 5 år siden. Hun får tingsvidne på, at han rømte fra hende og 3 børn uden ringeste årsag, og at hun har ført et kristeligt og skikkelig levned og opdrættet sine børn som en ret moder. Foruden præstens attest er der attest fra tre Vardeborgere.

11/3. Skov- og jagtsessionen ctr. Peder Jagt m.fl. af Fredericia. 29/4

362b:

11/3. Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Hans Nielsen Ougesen af Trelde. 22/4

Jes Madsen Degn af Vonsild ctr. Knud Nissen Kock af Ostorp og Jes Ebbesen af Vonsild samt Nis Kock i Ostorp. 22/4

363:

18/3. Christen Simonsens enke Anna Pedersdatter i Dons mølle ctr. debitorer. 8/4

363b:

Erik Lauridsen, skoleholder i Skærup, androg, at hans hustru Maren Sørensdatters broder Christopher Sørensen er død i Holland. Han sejlede på Østindien for det Østindiske Kompagni. Han rejste dertil som ungarl i 1724 og har sidst haft logi hos Hans Lorintzen. Erik Lauridsen får tingsvidne på, at den afdødes forældre var Søren Hansen og Maren Hansdatter (begge døde); han rejste her fra landet for at tjene i Haderslev amt og siden derfra til Holland; han har ingen andre arvinger end Maren Sørensdatter og en broder Kaj Sørensen, som bor i Seest. Arvingerne overdrog birkedommer Thomas Ebbesen at varetage deres fordringer i Amsterdam. Og det lovede han at gøre gennem sin kommissionær sign. Schadelt Berg imod en rimelig provision.

Læst aftægtskontrakt, hvori Jep Hansen i Seest lover at give sine forældre aftægt.

364:

18/3. Dom: Michel Christensen Skræder af Pjedsted ctr. Niels Pedersen Basse ibidem. - Michel Skræder har bevist, at Niels Basse i hans eget hus har udskældt ham for at være tyv og at have stjålet det tøj, som Johanne Iversdatter havde mistet. Det skete, før der kom to beskikkelsesmænd ind fra Christen Christensens tjenestepige, og efter at Michel Skræder havde erklæret, at hans indgang (dommen bruger ikke ordet indbrud) i Christen Christensens hus ikke var sket med henblik på at stjæle, men det var for at gøgle med pigen, idet han var fuld. Niels Basse har ikke bevist det ringeste af sin beskyldning, men kun, at Michel Skræder i fuldskab var gået ind til Christen Christensens om natten, efter at de om dagen havde drukket arveøl efter den sl. provst i Pjedsted. Men det har Michel Skræder selv vedgået, og det er ikke Niels Basses men Christen Christensens sag. - I betragtning af, at Niels Basse i sit indlæg den 30/10-31 har erklæret, at han ikke ved at kunne tillægge Michel Christensen nogen beskyldning for tyveri, hverken i rygte eller i gerning, så bør sidstnævnte være tilfreds med det, og den frafaldne beskyldning bør ikke være ham til ringeste æres forklejnelse. - Niels Basse har på en meget underfundig og ulovskikket måde søgt det irettelagte skrift af 16/10-31 underskrevet af de fleste bymænd, først på slet papir og siden på

stemplet papir, Michel Skræder til største beskæmmelse. Dette skrift har de efter tingsvidnet den 22/1 fragået, idet de dels ikke selv har underskrevet det og dels ikke hørt det læst op. Og i sit indlæg af 30/10 har Niels Basse selv erklæret, at han intet ondt rygte har hørt om Mickel Skræder, og at han alene sigtede til hans indgang hos Christen Christensen. Sidstnævnte har også beskyldt ham for at have forfalsket hans ord ("dine ord har du gjort til mine, og mine til dine"). Det har været imod den ærbarhed og den kristendomspligt, vi skylder vor næste både efter Guds, kongens og naturens lov. For denne gang dømmes han til at betale en mulkt til Pjedsted sogns fattigkasse på 1 rdl. samt 2 rdl. i sagsomkostninger. Straffen er modereret således, fordi han i sit indlæg den 30/10 selv siger, at han i sin høje alder så godt som er gået i barndom. - (Natten efter arveøllet for den afdøde provst havde Christen Christensens hustru Maren Christensdatter hørt et brag i deres bryggers; hun sprang op og fandt, at Michel Christensen stod bag døren; han skubbede til hende, så hun tørnede mod væggen, og forsvandt. Han havde knust et vindue. Udenfor havde han efterladt sin stok, som blev genkendt. Maren Christensdatter havde straks troet, at Kirsten Jesdatters lærred var forsvundet; men da hun råbte op om det, hørte hendes tjenestepige Karen Sørensdatter det, og hun råbte tilbage, at det lå inde på kisten hos hende. Næste dag er Michel Christensen blevet spurgt, om han var gået ind i Christen Christensens hus for at stjæle, myrde eller hore, og han har sagt, at han nok var gået derind for at gøgle med tjenestepigen (Karen Sørensdatter). Det har fået hende til at sende beskikkelsesmænd til ham (med sognefoged Rasmus Pedersen i spidsen) for at få rede på, om han ville fastholde denne ærekrænkelse, men den frafaldt han. Imidlertid var Niels Basse kommet til ham før beskikkelsesmændene, og han havde hævdet, at når Michel Skræder sådan kunne bryde ind hos Christen Christensen, så havde han des lettere kunnet være den, der havde stjålet fra Johanne Iversdatter, der boede i hans eget hus. I løbet af sagen har Niels Basse fået udfærdiget et skrift med beskyldninger mod Michel Skræder. Først har det været forelagt på slet papir, som retten ikke kunne modtage, men dernæst kom det i retten på ordentligt, stemplet papir. Nu er byfoged Christian Grundahl af Kolding blevet engageret af hospitalsforstander Christopher Lucht til at repræsentere Michel Skræder, der nemlig er hospitalstjener, og skrivelsen bliver grundigt gennemgået. Alle underskrivere skal høre skrivelsens indhold og erklære, om de vedkender sig dette indhold og deres egen underskrift. Sognefoged Rasmus Pedersen vedkender sig både indhold og underskrift; men de fleste nægter, at de har skrevet under på det stemplede papir, kun på det slette papir. Desuden viser det sig, at en del ikke har kendt indholdet af skriftet, inden de skrev under. Niels Jensen fortalte, at Niels Basse var kommet til ham og havde sagt, at de ville have garantier for Michel Skræder; det havde han skrevet under på, men ikke på noget om tyvagtighed. Hans Madsen havde nok skrevet under på det slette papir, men kunne ikke huske indholdet. Søren Sørensen havde nok lovet at underskrive, men havde ikke fået det gjort. Da Niels Basse var kommet til Claus Lauridsen, havde denne sagt, at han ikke kunne skrive, men at hans lille søn gerne måtte skrive under; han kendte ikke indholdet og havde ikke hørt det læst op. Christen Christensen, hos hvem Michel Skræder var brudt ind, havde underskrevet på slet papir, og han havde også læst det, men han havde ikke forstået det anderledes, end at det alene drejede sig om det indbrud, der var foregået hos ham selv. Hans Nielsen havde skrevet under uden at få skriftet læst op; han troede også, at det kun drejede sig om indbruddet hos Christen Christensen. David Bertelsen havde givet Niels Basse lov til at skrive under for sig; han havde selv holdt ved pennen; men han havde ikke vidst, hvad der stod på papiret. - Niels Basse selv skal i retten forklare, hvem der har skrevet skriftet for ham. Han har forklaret, at det var en dreng af den danske skole i Fredericia, der havde skrevet, men at det var ham selv, der havde optænkt det meste af skriftet. Det skulle være sket inde hos en rytter, men Niels Basse kendte ikke rytteren eller den gade, hvor han boede).

11/3. Dom: Hans Jensen Pag af Egeskov ctr. Bertel Madsen og Mads Madsen Beck på Landerupgård. - De skal betale en gæld på 65 rdl. 5 mk.

Hans Henningsens enke i Skærbæk lovbød et hus i Skærbæk 1. gang.

1732 - 8. april:

1/4. Christen Simonsens enke Anna Pedersdatter i Dons mølle ctr. debitorer. 22/4

Hans Henningsens enke i Skærbæk lovbød et hus i Skærbæk 2. gang.

Hans Jørgen Mejer af Pjedsted angav skovhugst.

Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

1732 - 22. april:

1/4. Christen Lauridsen af Taulov Nebel ctr. Hans Nielsen Ougesen af Trelde. Der anmeldes forlig: Hans Nielsen Ougesen skal betale 22 rdl. med renter til mikkelsdag og de øvrige 22 rdl. med renter til mikkelsdag 1732.

364b:

1/4. Jes Madsen Degn af Vonsild ctr. Knud Nissen Kock af Ostorp og Jes Ebbesen af Vonsild samt Nis Kock i Ostorp. Tingsvidne. Sagen drejer sig om nogle stude, som sidste vinter blev taget ud af Nis Kocks kobbøl ved nattetide og bragt til Kolding i den tanke, at der skulle være begået toldsvig med dem. Knud Kock har ved sagens begyndelse henvist til, at han allerede ved tingsvidne i Tystrup herredsting den 31/10-31 har bevist, at studene ikke var fra Jylland, men fra Haderslev amt. - Der er her i retten blevet afhørt en del vidner fra Vorbasse og omegn, idet sagsøgeren vil bevise, at studene er blevet købt på Vorbasse marked den 28/8. Vidnerne erkender, at de har set Jes Ebbesen på markedet, men Knud Kock har de ikke set, og de har ikke set, at Jes Ebbesen skulle have samlet en del opkøbte stude i Fitting. Jes Ebbesen selv har dog overnattet en nat hos Christen Pedersen i Fitting. Den første tingdag er vidnet Thor Jensen fra Kragelund udeblevet. Idag har han vidnet på en måde, der sætter spørgsmålstegn ved de første vidners troværdighed. Han har set både Jes Ebbesen og Knud Kock på Vorbasse marked den 29/8. Selv har han i 1730 drevet nogle stude fra Utugt (det skal nok være Utoft) i Grindsted sogn; det blev sagt, at de var Jes Ebbesens. Med en ukendt karl drev vidnet dem til Fitting til Mathias Jensens gård (han er en af dem, der som vidne ikke har kunnet oplyse noget til sagen), hvorfra karlen drev dem videre til vidnets gård i Kragelund. Thor Jensen kan også bestyrke sagsøgerens mistanke om, at de sagsøgte efter stævningen har været rundt hos vidnerne for at påvirke dem. Jes Ebbesen har i alt fald været hos ham selv. Men han får ikke lov til at aflægge ed, for de sagsøgte advokat kan henvise til, at han er under tiltale for mened efter en sag, der blev pådømt den 6/3-1727 i den Koldingske Toldinkvisitions- og Konfiskationskommission. Retten resolverer, at Thor Jensen er fældet i den nævnte dom, og at han ikke kan tages i ed, før tiltalen mod ham er afsluttet, eller han kan forevise kgl. oprejsning.

365:

Jacob Devantier (Devante) af Fredericia ved Christian Jæger ibidem ctr. Hans Jensen af Vilstrup m.fl. 20/5

367b:

Læst obligation på 65 rdl. 4 mk. fra Laurids Pedersen i værtshuset ved Engelsholm til Niels Andersen i Limskov. Niels Olufsen kautionerer.

Læst obligation på 80 rdl. fra Mathias Jessen i Skygeberig(?) til Mette Sl. Jørgen Rasmussens enke i Viuf med pant i jord på Tiufkær mark. Obligationen er også underskrevet af lånerens kone Anne Jørgensdatter Svartz.

Skovfoged Herman Kaltoft angav skovhugst.

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup angav skovhugst.

368:

8/4. Dom: Christen Simonsens enke Anna Pedersdatter i Dons mølle ctr. debitorer. - Følgende skal betale: Maren Simonsdatter og mand i Viuf, Hans Iversen ibidem, Morten Sadelmager ibidem, Hans Skræder ibidem, Thomas Pedersen i Ågård, Jep Pedersen ibidem, Henrik Kluges datter ibidem, Peder Michelsen ibidem, Peder Henriksen ibidem, Michel Stockholm ibidem, Tulle Jørgensen ibidem, Anders Smed ibidem, Jørgen Prip i Almind, Anders Pedersen i Tiufkær, Peder Thomsen i Ferup samt Niels Soldat i Velling.

1732 - 29. april:

1/4. Skov- og jagtssessionen ctr. Peder Jagt m.fl. af Fredericia. 13/5

Regimentskriver Søren Hachsen ved fuldmægtig Simon Møller af Kolding for Ole Christensen og hustru Maren Andersdatter m.fl. ctr. Margrethe Knudsdatter m.fl. af Tiufkær. 13/5

370b:

Hans Jensen m.fl. af Tiufkær ctr. Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 13/5

372b:

Niels Pedersen, skovfoged af Viuf skovhus, lader afhjemle skovsyn for Brusk herred.

Ditto for Elbo herred.

Ditto for Holmans herred.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig lader afhjemle skovsyn for Jerlev herred.

Jacob Nielsen Lund, skovfoged i Trelde, angav skovhugst og indgav 5 vurderingssedler på opbragte heste og vogne, som er anholdt på Fredericia vej.

1732 - 6. maj:

Arvingerne efter Mads Termendsen fra Nielsby ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. 13/5

374:

Michel Nielsen af Vork indbragte en gl. hunulv, som blev ophængt i galgen.

Læst obligation på 10 rdl. fra Bertel Andersen i Bølling til Ole Bertelsen Ulf i Hesselballe.

Niels Pedersen, skovfoged af Viuf skovhus, lod afhjemle skovsyn for Anst herred.

Hans Henningsens enke af Skærbæk med lavværge Jens Lydum af Holm Skov lovbød et hus i Skærbæk 3. gang. Ole Hansen af Skærbæk og hustru Lisbeth Hansdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

374b:

1732 - 13. maj:

Læst anordning af 18/3 om, hvad der herefter årligt skal betales til universitetet i København.

Læst generalpardon for alle desertører og rømte.

Læst forordning af 11/4 om jagten.

29/4. Regimentskriver Søren Hachsen ved fuldmægtig Simon Møller af Kolding for Ole Christensen og hustru Maren Andersdatter m.fl. ctr. Margrethe Knudsdatter m.fl. af Tiufkær. 10/6

375:

29/4. Hans Jensen m.fl. af Tiufkær ctr. Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 10/6

29/4. Skov- og jagtsessionen ctr. Peder Jagt m.fl. af Fredericia. 17/6

375b:

Viuf bymænd og lodsejere ctr. Håstrup bymænd og lodsejere. 20/5

Laurids Ulf af Skanderup for svigermøderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn Hans Poulsen af Tiufkær, (se beskikkelsen fol. 376). 27/5

Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. 27/5

376:

6/5. Dom: Arvingerne efter Mads Termendsen fra Nielsby ctr. Anders Bertelsen Ulf af Asbo. - Hvis Anders Ulf vil gøre sin saligheds ed på, at han ikke har underskrevet vekselen, som er blevet stemplet i rentekammeret den 14/2 og før stemplingen var in blanco, så bør han være angerfri. Ellers skal han betale de 37 rdl. 4 mk. (Hans sagfører har i retten henvist til, at vekselen først var dateret efter Mads Termendsens død og derfor ikke kunne være ægte; herimod har arvingerne henvist til, at det drejede sig om en blanco veksel). Se 25/6.

(Se fol. 375b). Beskikkelsen fra Else Hansdatter Koed i Skanderup til hendes søn Hans Poulsen i Tiufkær. Beskikkelsesmændene skal stille Hans Poulsen nogle spørgsmål og nedskrive svarene på brevet. 1) Om han i mindelighed vil betale hende det, som hun har til gode, og som hun trænger så hårdt til, da hun bestandig må holde sengen af alderdoms svaghed. 2) Hvorfor han aldrig har villet komme til hende som en søn, der er sin moder forbunden, for at gøre afregning med hende. 3) Hun erklærer for Gud og mennesker, at han skylder hende 40 sldlr., så menigmand kan vide det efter hendes død, og han har ikke betalt mere end 3-4 sldlr., som er afskrevet på renten. Beskikkelsen er underskrevet af Else Hansdatter og lavværge Laurids Thomsen Ulf. - Svarene: 1) Hun skal aldrig få en skilling, 2) Hun havde ikke været sådan mod ham, at han havde årsag at besøge hende. Gid Fanden kom til hende og Djævelen regere hende, jeg skulle ikke bande min egen moder. 3) Hun havde en sølvkande, som tilhørte ham efter hans sl. fader; den har hun solgt til den kanaljeknægt af en jøde i Fredericia, og når han fik den, skulle hun få hver skilling, som han skylder hende.

Jens Andersen af Viuf opbød 100 rdl. af sl. Just Lunds børns arvelod 1. gang.

1732 - 20. maj:

22/4. Jacob Devantier (Devante) af Fredericia ved Christian Jæger ibidem ctr. Hans Jensen og Jens Nielsen af Vilstrup. 10/6

13/5. Viuf bymænd og lodsejere ctr. Håstrup bymænd og lodsejere. Syn på grænserne mellem deres marker afhjemles. Håstrupperne forsøger at få det svækket med henvisning til, at de ikke selv overværede synet. Men de var blevet adviseret. Deres vidfoged Hans Iversen var ude at samle dem sammen til synet, men kom tilbage og sagde, at de ikke kunne komme idag. Da han så blev bedt om selv at overvære synet, svarede også han, at han ikke kunne idag.

378b:

Bennet Nielsen i Svinholt bragte 6 levende ulveunger, der blev ophængt i galgen.

Gregers Thomsen i Hjarup fremlyste en plag.

Skovfoged Jens Pedersen af Gelballe angav skovhugst.

1732 - 27. maj:

13/5. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. Denne lover at betale sin gæld på 80 rdl. inden 14 dage; ellers skal der samme dag afsiges dom. Men sagen fortsætter 1/7

13/5. Laurids Ulf af Skanderup for svigermoderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn

Hans Poulsen af Tiufkær. 10/6

379:

Vadestedsrider Mads Holt af Kolding ctr. Iver Jacobsen Buch af Dollerup. 10/6

379b:

Regimentskriver Søren Hachsen får ved sin fuldmægtig Simon Møller af Kolding udmeldt 14 mænd til at syne rytterkoblerne m.m. 10/6

Læst kaution: Kongen har givet kaptajn Palemon Laurberg regimentskrivertjenesten over Antvorskov rytterdistrikt, og Jens Andersen i Viuf kautionerer for ham med 200 rdl.

380:

Skovfoged Søren Svendsen fremlagde skovsyn over Jørgen skovlykke.

1732 - 10. juni:

20/5. Jacob Devantier (Devante) af Fredericia ved Christian Jæger ibidem ctr. Hans Jensen og Jens Nielsen af Vilstrup. 22/7

27/5. Vadestedsrider Mads Holt af Kolding ctr. Iver Jacobsen Buch af Dollerup. 17/6

13/5. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær ctr. Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 1/7

Regimentskriver Søren Hachsen ctr. Søren Skytte og Hans Ougesen af Trelde. 1/7

380b:

27/5. Regimentskriver om syn på rytterkoblerne. 17/6

Regimentskriveren ctr. Mads Jepsen og Niels Hansen Lomholt af Egeskov for overfald på Vejlbys skoleholder Henrik Drejers søn Peder Henriksen på hans lovlige hjemvej fra Egeskov til Fredericia. Udsat til 1/7, men ikke set igen.

27/5. Laurids Ulf af Skanderup for svigermoderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn Hans Poulsen af Tiufkær. 17/6

381:

Læst obligation på 26 rdl. fra Oluf Sørensen af Møsvrå til mademoiselle Birgita Johanne Lund af Kolding. (Senere overstreget).

1732 - 17. juni:

10/6. Regimentskriver Søren Hachsen lader ved sin fuldmægtig Simon Møller af Kolding 14 synsmænd afhjemle syn på de syv rytterkobler ved Henneberg ladegård, Fredericia, Vejle, Nygård, Røj, Kolding og Hjarup enemærke.

10/6. Laurids Ulf af Skanderup for svigermoderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn Hans Poulsen af Tiufkær. 1/7

10/6. Dom: Vadestedsrider Mads Holt af Kolding ctr. Iver Jacobsen Buch af Dollerup. - Iver Buch skal betale en gæld på 24 rdl. 4 mk. 2 sk.

381b:

Madame Johanne Margrethe Holmsted, sl. Henrik Sytkams enke i Kolding, ctr. præsten Christen Lauridsen Søbye af Påby. 1/7

Læst forskrivning: Poul Hansen i Bølling vedstår gæld på 14 rdl. 4 mk. til Peder Knudsen i Hesselballe.

13/5. Dom: Skov- og jagtsessionen ctr. Peder Jagt og Jørgen Nielsen af Fredericia m.fl. - Peder Jagt og Jørgen Nielsen har søndag den 17/2 indlagt sig med 3 både til Trelde strand. Bådene fandtes lastet med 49 risbøge og en riseg, som var hugget i kronens skov. Desuden blev fundet 3 buløkser, støvler, gamle klæder m.m. Peder Jagt var gået til angreb på skovfogeden med en stav, men sidstnævnte afbødede slagene med sin hirschfænger. Andre retirerede sig ud på vandet med de to både men blev landjaget af Trelde mænd, som roede ud i den tredje båd. De flygtede ind i skoven. - Peder Jagt og Jørgen Nielsen samt deres medfølgere, hvor de kan findes og opdages, dømmes til een for alle og alle for een at betale 10 rdl. pr. træ, ialt 500 rdl. eller at stille kaution for, at pengene bliver betalt til næste Viborg snapsting 1733. Hvis ikke de betaler, skal de pågribes og arbejde i jern ved skubkærren i Fredericia fæstning i år og dag, siden den øvede skovskade og indgreb i kongens enemærke er af så stor betydning, andre ligesindede skovtyve og skovhadere til eksempel og afsky. De tre både og de fundne økser skal være konfiskerede. (Søndag den 17/2 var skovfoged Herman Kaltoft kommet ridende til Niels Nielsen Dragon af Trelde og havde bedt om hans assistance til at opbringe nogen fra Fredericia, som lå under Trelde næs. Han og Søren Madsen og flere fra Trelde var så fulgt med Kaltoft og Jacob Skovfoged. De kunne høre, at der blev skovet, og fulgte lyden, til de fandt de tre både. Peder Jagt og Jørgen Nielsen blev genkendt; desuden var der en, der kaldte sig Peder Nielsen, og denne kaldte en anden karl Therkild. Foruden disse er Henrik Mou og Laurids Bådbygger blevet nævnt i sagen).

382:

Læst kaution: Kongen har antaget Andreas Rachlov til at være tolder i Kolding og betroet ham toldens oppebørsel. Følgende kautionerer for ham: Hans Madsen, selvejer i Seest, Mads Lauridsen, selvejer i Dollerup, og Hans Lauridsen Buch, selvejer i Hjarup.

1732 - 25. juni:

(Se 13/5). Anders Bertelsen Ulf af Asbo ctr. byfoged Christian Grundal af Kolding som fuldmægtig for Mads Termendsens arvinger. 22/7

382b:

Jægermester Bachmans skytte Adser Jørgensen kom med en hanulv, som blev ophængt i galgen.

1732 - 1. juli:

17/6. Madame Johanne Margrethe Holmsted, sl. Henrik Sytkams enke i Kolding, ctr. præsten Christen Lauridsen Søbye af Påby. 15/7

10/6. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær ctr. Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 29/7

383:

27/5. Dom: Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. - Da den kgl. forordning melder, at retten ikke må dømme mellem rytterbønder indbyrdes, uden at tvisten er forestillet øvrigheden til forlig, så får kreditor henvende sig til amtmanden, om han kan afhandle tvisten. Hvis sådant er uden frugt, kan han vente endelig dom den 15/7.

17/6. Laurids Ulf af Skanderup for svigermoderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn Hans Poulsen af Tiufkær. 12/8

Michel Muhle af Andkær får udmeldt synsmænd til at syne hans skov og ejendom. 8/7

383b:

Mads Lauridsen Buch i Dollerup ctr. Poul Hansen og Hans Bertelsen af Seest. 15/7

Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf m.fl. af Asbo. 22/7

385b:

Sognefoged Anders Andersen af Vester Gesten anmeldte ildsvåde. Onde mennesker har natten mellem 8/6 og 9/6 påsat ild, mens beboerne lå i deres trygge søvn. De var allesammen nær brændt inde. Han, som tilforn var en velhavende, oprigtig, ærlig mand, er gerådet i største armod. (Foranstående sag handler herom).

Jep Pedersen i Ågård fæstede i 1704 en ryttergård. For 12 år siden blev han ramt af en sygdom, der holdt ham i sengen i 4 år, og da han endelig kom sig, døde alle hans kreaturer. For tre år siden måtte han afstå noget af sit hartkorn til Jakob Baltzersen i Ågård, idet hans venner hjalp ham med det øvrige hartkorn. Men den almægtige Gud har hjemsøgt ham med vanheld, så at han nu ikke har eet eneste plovbæst. Han kan ikke føde sin hustru og sine tre små børn og kan ikke komme på fode igen uden hjælp fra kongens kasse. Hvis ikke han får hjælp, må han forlade stedet i betlende armod. Naboer bevidner, at både mand og kone er ædruelige og flittige. Tingsvidne.

386:

10/6. Regimentskriver Søren Hachsen ctr. Søren Skytte og Hans Ougesen af Trelde. Udsat til 15/7, men ikke set igen.

Jep Jensens påboende gård i Amnitsbøl lovbudt 1. gang.

1732 - 8. juli:

1/7. Michel Muhle af Andkær lader synsmænd afhjemle syn på hans skov og ejendom.

(Se 4/12-31). Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vrandrup mølle. 12/8

386b:

Prokurator Anders Hansen af Odense får på vegne af kyrasser Søren Hansen tingsvidne om dennes hustru Abelone Andersdatter og lavværge samt hendes barns formynder. Jordmoderen Ellen Hansdatter, sl. Hans Haugaards i Erritsø, og nogle kvinder bevidner, at det barn, som Abelone Andersdatter, der opholder sig hos Jep Mouridsen i Erritsø, fødte en nat i maj (det var nok natten mellem 6. og 7. maj), var fuldbårent; men jordmoderen kan ikke dermed sige, om moderen har været gravid i 40 uger. Barnet blev døbt Store Bededag trediedagen efter fødslen. Søren Hansen har en mistanke om, at hans kone ville have ham til at tro, at barnet ikke var fuldbårent, og at hun skulle have bedt jordmoderen om hjælp dertil; men det kan ikke bekræftes. (Se igen 2/9).

387:

Peder Pedersen af Viuf ctr. Jens Udsen ibidem. Denne gør afbigt over for hans hustru Sidsel Christensdatter. Hvad han har sagt om hende, må være sket i overflødig drukkenskab.

Ole Vandels enke Margrethe Bennetsdatter af Asbo anmeldte ildsvåde natten mellem 27. og 28. juni. De syv umyndige børn blev reddet, men hun er bragt til betlende armød. Gården var øde, da hun og hendes mand antog den til opbyggelse af kongens forbeholdne gods. Nu ejes den af Anders Ulf.

Jep Jensens påboende gård i Amnitsbøl lovbudt 2. gang.

Knud Pedersen i Vester Nebel lovbød sin gård 1. gang.

1732 - 15. juli:

Peder Markussen af Højen for Ole Pedersen ibidem ctr. Jep Hansen af Seest. 29/7

387b:

1/7. Mads Lauridsen Buch i Dollerup ctr. Poul Hansen og Hans Bertelsen af Seest. 29/7

1/7. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. 22/7

1/7. Dom: Madame Johanne Margrethe Holmsted, sl. Henrik Sytkams enke i Kolding, ctr. præsten

Christen Lauridsen Søbye af Påby. - Christen Søbye har ikke efter provsterettens dom den 19/2-31 betalt 30 rdl. i pension. Han skal betale.

Mads Jessen af Vrandrup mølle (på vegne af sine myndlinge Niels og Simon Markussen), Christen Pedersen Fynbo af Amnitsbøl (på vegne af sine myndlinge Mathias og Hans Markussen) og Jep Christensen Buch i Rugsted (på vegne af sine myndlinge Maren og Anne Markusdatter) lovbød 3. gang den gård i Amnitsbøl, som Jep Jensen (børnenes stedfar) nu påbor. Han og hans hustru Johanne Christensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

388:

Knud Pedersen i Vester Nebel lovbød sin gård 2. gang.

1732 - 22. juli:

25/6. Anders Bertelsen Ulf af Asbo ctr. byfoged Christian Grundal af Kolding som fuldmægtig for Mads Termendsens arvinger. 12/8

388b:

1/7. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. - Anders Ulfs tjenestekarl Hans Hansen har ved forhør på Koldinghus gjort adskillige bekendelser, hvorfor sagen udsættes til 12/8

389:

Peder Markussen i Horskær ctr. Iver Buch i Dollerup. 5/8

10/6. Dom: Jacob Devantier (Devante) af Fredericia ved Christian Jæger ibidem ctr. Hans Jensen og Jens Nielsen af Vilstrup. - Jacob Devante (af den reformerte koloni) har sagsøgt de to for vold og overlast, men har ikke kunnet bevise nogetsomhelst, da hverken han selv, heste, vogn eller hans medhavende er set eller synet at være beskadiget og frakommet. Tværtimod forstås det, at han selv har kørt for nær til Jens Nielsen, så denne er styrtet af vognen og dernæst har søgt Devante, men uden at gøre skade. Siden, da alting var kommet i sin rolighed og Devante havde fået sit gods igen (som han havde forladt og tabt undervejs), har han endda i Stovstrup med sin fork søgt klammeri med dem uden årsag, som dog ej blev til andet end det samme og det samme. - Altså bør de for Jacob Devantes tiltale være fri, og de nærgående udtryk, som han og hans fuldmægtig har anvendt mod dem og deres fuldmægtig, må ikke være dem til skade på deres gode navn og rygte. - (Christian Jæger har indledt retssagen med at fremlægge en beediget attest om overfaldet, og da den underkendes af retten, vil han straks have sagen udskudt, fordi aftenen trængte sig på. Men det kunne forsvareren Christian Grundahl afvise under henvisning til, at vidnerne var til stede, og at solen iøvrigt skinnede klar og bar for hans øjne. Det første vidne var Søren Gregersen af Stovstrup. Da han en dag var på vej tilbage fra Fredericia og var kommet ind i rytterkoblet, kom Jacob Devante løbende imod ham og vinkede. "Min kære Søren, kom afsted; her står tre karle, som vil myrde mig af!". Så fulgte vidnet med ham til hans vogn, der stod ca. et musketskud derfra. Der stod

Hans Jensen af Vilstrup, som sagde, "Jeg tror, Fanden rider den karl, han løber både fra heste og vogn". Så hjalp vidnet Devante til rette med hans vogn, hvis tømme var kommet i hjulene og stjerten faldet ned. Hans Jensen fik lov til at komme med på vidnets vogn, som så kørte i retning af Stovstrup. Ved næste led lå Jens Nielsen på jorden ved siden af vejen. "Der kan I se", sagde Hans Jensen, "her ligger en forslået karl". Ved siden af stod en balje med viktualier. Jens Nielsen rejste sig op: "Kunne jeg stå, kunne jeg gå, så skulle jeg slå!", og så gik han mod Devante med sin hånd om piskens i den tynde ende. Han ramte ikke. Devante var sprunget af sin vogn, og nu løb hans heste løbsk. Han løb bagefter og indhentede dem ved rytterleddet; han satte sig op på den til hånd hest og kørte overmåde stærkt, så han tabte noget fra vognen, nogle havrekærver og en fork. Dem samlede vidnet op, og da de nåede til Stovstrup smedje, gav han tingene tilbage til Devante. Lidt efter kom de tre karle (den tredje var Iver Nielsen af Vilstrup, et af vidnerne). Devante løb imod Hans Jensens vogn med sin fork i hånden og råbte Holdt! "Skal jeg holde?", sagde Hans Jensen, steg ned af vognen og søgte med sin svøbe Devante, der stak for sig med forken og sagde, "Bliv mig fra livet, ellers stikker jeg dig durch und durch. Så kom Jens Nielsen til. Devante bad om fred og slængte forken fra sig. Den tog Jens Nielsen og forfulgte ham med. Men vidnet sagde til ham, at han ikke måtte slå sig til rette. Efter at de tre karle var kørt, kom Jep Udsens søn Peder Jepsen af Kongsted og Søren Gadbjerg af Bredstrup kørende. De havde baljen med viktualier med. Den fik Devante imod 8 sk. og en pæl brændevin. - Iver Nielsen var den der kunne vidne om, at han havde set noget, der tydede på, at Devantier havde påkørt Jens Nielsens vogn, så han styrtede af den. Da havde der også været lidt optræk til slagsmål, og det var endt med, at Devantier var rendt væk hen i retning af Søren Gregersen).

15/7. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. 5/8

1732 - 29. juli:

Præsten Johan Jepsen af Taulov Nebel ctr. et stort antal (navngivne) husfolk i Skærbæk, Børup skov, Oddersted, Studsdal, Gudsø og Taulov Nebel. 12/8

389b:

15/7. Peder Markussen af Højen for Ole Pedersen ibidem ctr. Jep Hansen af Seest. 19/8

1/7. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær ctr. Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 12/8

Læst obligation på 100 sldlr. fra Jens Christensen i Drabæk mølle, Skanderup sogn, til kyrasser Jens Nielsen Lejrskov med pant i fæstet af møllen.

Læst obligation på 32 rdl. fra Poul Nielsen i Nyborg, Starup sogn, til Christen Pedersen Fynbo af Amnitsbøl hans myndlinge Mathias Markussen og Hans Markussen.

390:

15/7. Mads Lauridsen Buch i Dollerup ctr. Poul Hansen og Hans Bertelsen af Seest. 12/8

1732 - 5. august:

22/7. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. 19/8

22/7. Peder Markussen i Horskær ctr. Iver Buch i Dollerup. 19/8

Læst aftægtskontrakt: Søren Pedersen Buhl har med sin kæreste overtaget forældrenes selvejergård og skal yde dem aftægt.

Hans Pedersen af Vilstrup på egne vegne og Anders Lauridsen af Hesselballe på vegne af hustruen Karen Pedersdatter tilstod, at de af deres stedfader Knud Pedersen af Vester Nebel havde modtaget den arv, som tilkom dem efter deres sl. fader Peder Hansen og endnu levende mor Maren Joensdatter. - Peder Knudsen af Håstrup på egne vegne og Knud Jensen af Ravnholt på vegne af hustruen Kirsten Knudsdatter tilstod, at de fra Knud Pedersen har modtaget deres arv, så at de ikke har noget at fordre af bohavet og gård, der nu alene tilhører deres broder Søren Pedersen.

390b:

Knud Pedersen af Vester Nebel lovbød 3. gang sin gård. Søren Pedersen Buhl, hans stedsøn, og hustru Mette Pedersdatter Skjelde begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1732 - 12. august:

22/7. Anders Bertelsen Ulf af Asbo ctr. byfoged Christian Grundal af Kolding som fuldmægtig for Mads Termendsens arvinger. - Anders Ulf har tilbudt sin ed på, at han ikke skyldte til Mads Termendsens arvinger 37 rdl. 4 mk., men han er ikke mødt. Hans advokat Otto Diderich Bierum har for birkedommeren og Grundahl forevist en kvittering, hvormed han har villet legitimere den omtvistede vekselsum, skønt kvitteringen var på et højere beløb. Og således tilstår han vekslen, påstår Grundahl. Men han påstår videre, at Anders Ulf er en mand uden samvittighed ifølge de forhør, der er foregået på Koldinghus og som har vist, at han er medskyldig i en mordbrand mod Anders Andersen i Vester Gesten, og at han har øvet adskillige tyverier. Grundahl formoder derfor, at hans sekvestrede gods udlægges til Termendsens arvinger til dommens fuldbyrdelse. Her griber Otto Diderich Bierum af Gravengård, der er til stede i retten som advokat i sagen for Christen Eriksen og svoger contra mølleren Mads Jessen, ind og henviser til, at sagen mod Anders Ulf er indappelleret til landstinget til den 20/8. Efter at Anders Ulf var blevet påråbt 3 gange, fremstod hans hustru Anna Enevoldsdatter og svarede, at hendes mand ikke vidste, han skulle møde idag, såsom sagen var indstævnet til landstinget, og han var efter foregivende rejst til København om eftergivelse af nogle penge, som amtsforvalteren havde ladet ham eksekvere for. Tingsvidne.

391:

Jens Simonsen af Dons ctr. Jep Hansen af Seest. 26/8

8/7. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vranderup mølle. 23/9

391b:

29/7. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær versus Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 26/8

29/7. Præsten Johan Jepsen af Taulov Nebel ctr. et stort antal (navngivne) husfolk i Skærbæk, Børup skov, Oddersted, Studsdal, Gudsø og Taulov Nebel. 19/8

22/7. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 19/8

393b:

29/7. Mads Lauridsen Buch i Dollerup ctr. Poul Hansen og Hans Bertelsen af Seest. 19/8

1/7. Dom: Laurids Ulf af Skanderup for svigermoderen Else Hansdatter Koed ibidem ctr. hendes søn Hans Poulsen af Tiufkær. - Else Hansdatter har med sin søns tilladelse aflagt sin saligheds ed på at have 40 sldlr. til gode hos ham for et lån for 21 år siden. Han bør betale pengene, dog uden renter, siden ingen skadeløshedsforskrivning er blevet oprettet imellem dem. Angående at han har bandet sin moder, at Djævelen skulle regere hende og Fanden komme til hende m.m., så bør han, første gang han agter sig til alterets sakramente, stå åbenbart skrifte og afbede denne hans grove forseelse for Gud og menigheden.

394:

1732 - 19. august:

12/8. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 26/8

Læst proklama af 7/8 fra August Martfelt på vegne af stiftsbefalingsmanden i Odense til amtmanden angående pågribelse af tre delinkventer, som er udbrudt af Odense arrest. Det er Jens Sørensen Jyde, hans søn på 16 år og en student Laurids Pedersen Mørck. Dusør udloves.

Ædle Johan Risum i Dal ctr. en del debitorer for boggæld og tiende. 2/9 (se også 26/8)

Michel Muhle på Hvilsbjerggård ctr. Hans Hansen Lund i Sellerup. 2/9

394b:

12/8. Dom: Præsten Johan Jepsen af Taulov Nebel ctr. et stort antal (navngivne) husfolk i Skærbæk, Børup skov, Oddersted, Studsdal, Gudsø og Taulov Nebel. - Deres sognepræst har sagsøgt dem, fordi de ikke har opfyldt deres forpligtelse efter lovens 2-12-5 til at yde ham en høstdag, så snart han tilsiger dem dertil. Det skal de. En lang række husfolk er nævnt, og til slut nævnes protestanterne Oluf Hansen Smed i Skærbæk og Christen Jacobsen ibidem, som også er undergivet forpligtelsen, såfremt de ikke beviser, at de tiender på kærven af deres påboende boliger.

12/8. Dom: Mads Lauridsen Buch i Dollerup ctr. Poul Hansen og Hans Bertelsen af Seest. - De sagsøgte har i fællesskab handlet med Mads Lauridsen Buch. De skylder ham 40 rdl. 3 sk. Dem har

de ikke betalt hverken efter indstævning eller efter amtmandens resolution. De skal betale en for begge og begge for en.

29/7. Dom: (Peder Markussen af Højen for) Ole Pedersen ibidem ctr. Jep Hansen af Seest. - Jep Hansen har ikke efter amtmandens resolution tilfredsstillet sagsøgeren. Han skal betale 14 rdl. 2 mk.

5/8. Dom: Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Mads Bech i Eltang. - Denne har ikke efter stævning eller efter amtmandens resolution betalt sin gæld på 80 rdl. Han skal betale.

5/8. Dom: Peder Markussen i Horskær ctr. Iver Buch i Dollerup. - Denne har ikke modbevist kravet og ikke efter amtmandens resolution stillet kreditor tilfreds. Han skal betale 23 rdl. 4 mk.

395:

1732 - 26. august:

(Se 19/8). Sognepræst Claus Hagen i Grindsted ctr. Johan Risum i Dal (kontrastævning). 2/9

395b:

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Bertelsen Ulf i Asbo. 9/9

396:

12/8. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær versus Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 9/9

Thomas Mikkelsen i Hinum ctr. Anders Olufsen ibidem. 9/9

Jes Madsen degn i Vonsild ctr. svogeren Hans Tinglev. 9/9

396b:

19/8. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 2/9

12/8. Jens Simonsen af Dons ctr. Jep Hansen af Seest. Efter at amtmandens resolution er blevet fremlagt, afsiges dom: Jep Hansen skal betale sin gæld på 179 rdl.

Læst forskrivning fra præsten Christen Lauridsen Søbye til Johanne Margrethe Holmsted, sl. Henrik Sytkams enke i Kolding, på 86 rdl. 2 mk. 9 sk. Det er gæld for køb af præstegårdsbygningen og for hendes resterende pension for **1731 og 1732 efter namsdom af 10/7-31 og 15/7-32. Hun får første prioritet i præstens part af korntienden i Harte og Bramdrup sogne.**

397:

1732 - 2. september:

(Peder Pedersen af Viuf er sættdommer).

19/8. Michel Muhle på Hvilbjerggård ctr. Hans Hansen Lund i Sellerup. 16/9

397b:

Jægermester får oplyst ulovlig skovhugst i Verst skov. Skovfoged Hans Sivert har aflagt rapport: Peder Andersen af Verst har for ham bekendt at have hugget 20 små risege. Tingsvidne.

19/8 og 26/8. Johan Risum i Dal ctr. en del debitorer for boggæld og tiende. 16/9

398:

Regimentskriveren ctr. Hans Jørgensen af Trelde. Synsmænd afhjemler syn på Hans Nielsen af Trelde, som synes at være blevet slået med en sten. Der havde været slagsmål den 12/8 i Lauge Jørgensens hus mellem denne og hans broder Hans Jørgensen. Hans stedsøn Hans Nielsen var kommet ind til Mads Nielsen og havde bedt ham om at komme og skille de stridende ad, men det havde han afvist, fordi de var brødre. En halv time senere var drengens moder Boeld Hansdatter (Lauge Jørgensens hustru) kommet og havde bedt om noget eddike til at to sin søns sår i, idet hun sagde, at han var blevet slået af Hans Jørgensen med en sten. En anden stedsøn, Søren Nielsen, havde været inde hos Søren Gris med den samme anmodning om at skille de stridende ad, men også han havde afslået. Sagen afslutter med tingsvidne uden dom, idet regimentskriveren agter at få sagen afhandlet på høstsessionen.

398b:

Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen ibidem. 16/9

399:

(Se 8/7). Abelone Andersdatter af Erritsø ctr. sin mand Søren Hansen, rytter i Odense. 16/9

399b:

26/8. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 16/9

1732 - 9. september:

26/8. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær versus Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 21/10

26/8. Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Anders Bertelsen Ulf i Asbo. - Mette Bøjesdatter har udlagt Anders Ulf som barnefader, og amtsforvalteren ønsker sikkerhed for hans lejermålsbøder m.v. med 1. prioritet i hans sekvestrede bo. Herimod gør regimentskriveren krav på 1. prioritet til dækning af den retsforfølgning, der forventes imod ham i anledning af de bekendelser, der er kommet frem ved afhøringerne om mordbranden mod Anders Andersen. Retten godkender

sekvstrationen, indtil endelig dom er afsagt. - Hans Olesen Ulf af Asbo har givet til kende, at han ikke længere kunne svare til det sekvestrede gods, især ikke bierne og de sekvestrede kreaturer; men han blev ikke fritaget for sin forpligtelse. Tingsvidne.

26/8. Thomas Mikkelsen i Hinum ctr. Anders Olufsen ibidem. 30/9

26/8. Jes Madsen degn i Vonsild ctr. svogeren Hans Tinglev ibidem. Niels Henriksen af Lille Velling er stævnet som vidne, men er ikke mødt. Retten afsiger dom over ham: Han har ikke villet møde for enten at fragå eller tilstå den attest, som han har skrevet. For sin foragt for retten idømmes han en bøde på 20 lod sølv iht. lovens 1-13-7. Iøvrigt pålægges han at møde i retten 23/9.

400:

Læst proklama om skifte efter afdøde Enevold Sørensen i Høllund. - Krigsråd og krigskommissær Hans Folsach samt provst Peder Storm er efter Enevold Sørensens enke Gertrud Hansdatters ansøgning af kongen udpeget til skiftekommissærer. De indkalder arvinger og kreditorer til skiftet. Hvis nogen ønsker deres egne kommissærer, skal de henvende sig til Vejle posthus og tilkendegive det.

1732 - 16. september:

2/9. Abelone Andersdatter af Erritsø ctr. sin mand Søren Hansen, rytter i Odense. Hun får tingsvidne på, at hun har ført et skikkeligt og kristeligt liv i de 4-5 år, hun har boet i Erritsø, og at hun var i Odense hos sin mand i sommeren 1731, og han i Erritsø i 8 dage ved mikkelsdags tide.

400b:

2/9. Michel Muhle på Hvilsbjerggård ctr. Hans Hansen Lund i Sellerup. 14/10

401:

2/9. Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen ibidem. 23/9

Karen Thomasdatter, tjenende amtsforvalter Folsach i Kolding, ctr. Ole Knudsen af Gelballe. Udsat til 30/9, men ikke set igen. Bodil Madsdatter, Niels Iversens kone i Gelballe, bevidner, at da Ole Knudsens kone lå på sit yderste, sagde hun, at hendes søster Karen Thomasdatter skulle have deres ko for det, som hun skyldte hende. Anne Hanskone har nok hørt, at Ole Knudsens kone havde lånt 10 sldlr. af Karen Thomasdatter (dennes arvepart af gården), men vidste ikke, at hun kunne snakke, da hun lå på sit yderste.

401b:

Søren Terpager i Skanderup ctr. Iver Buch i Dollerup. 30/9

2/9. Johan Risum i Dal ctr. en del debitorer for boggæld og tiende. 30/9

2/9. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo.

30/9

1732 - 23. september:

12/8. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vranderup mølle. 30/9

Regimentskriveren ctr. Karen Pedersdatter af Egtved. 7/10

402b:

9/9. Jes Madsen Degn i Vonsild ctr. svogeren Hans Tinglev ibidem. Niels Henriksen af Lille Velling er mødt. Han bekræfter, at han har underskrevet en attest (den skal ifølge sagsøgerens oplysning gå ud på, at Hans Tinglev ved et forlig har erkendt, at han skylder ham 200 mk.). Men denne attest er ifølge kontraparten skrevet i 1730, over 30 år efter den begivenhed, som den handler om) med vedholden af pennen, men hvad indholdet var, husker han ikke, såsom han er en gl. mand og kort af hukommelse. Han kan ellers vidne, at han har gået parterne imellem til forlig, men har ikke været overværende ved selve forliget, som efter hvad han har hørt skal være indgået i præstens hus i Vonsild. Tingsvidne.

Karen Christensdatter af Vester Vamdrup ctr. Nis Jensen ibidem. 7/10

403:

Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Ulf af Asbo. Synsmænd udmeldes. 30/9

16/9. Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen ibidem. 7/10

1732 - 30. september:

403b:

23/9. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. Mads Jessen af Vranderup mølle. 11/11

16/9. Johan Risum i Dal ctr. en del debitorer for boggæld og tiende. 14/10

23/9. Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Ulf af Asbo. 14/10

404:

9/9. Thomas Mikkelsen i Hinum ctr. Anders Olufsen ibidem. - Ved rughøsten mente Anders Olufsen, at Thomas Mikkelsen havde slået hans forslæt, og overfusede ham derfor som tyv og skælm. Det kom til slagsmål. Idag gør Thomas Mikkelsen afbigt, og de giver hinanden hånden på forlig. Tingsvidne.

16/9. Søren Terpager i Skanderup ctr. Iver Buch i Dollerup. 14/10

16/9. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 14/10

Poul Lauridsen af Håstrup lovbød sin gård 1. gang.

Læst kvittering fra korporal Jørgen Fuhrvad (han underskriver sig selv Vorwa) til formynderen Hans Henriksen Amnitsbøl i Lille Velling for fædre og mødre arv. **1732 - 7. oktober:**

23/9. Regimentskriveren ctr. Karen Pedersdatter af Egtved. Meddomsmænd udpeges. 21/10

404b:

23/9. Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen ibidem. 28/10

23/9. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup ctr. Nis Jensen ibidem. Hun har påstået, at han har besvangret hende under ægteskabsløfte, og krævet arrest på ham, hans arvemidler og hans resterende årsløn for at hindre ham i at undslippe sine forpligtelser ved at flytte uden for amtet, når han til mikkelsdag er færdig med sin tjeneste hos Christen Vind i Vester Vamdrup. Niels Jepsen Hjuler i Hjarup kautionerer for arresten. Denne arrest er blevet konfirmeret af retten. Hun har spurgt ham, om han vil holde sit ægteskabsløfte, hvortil han har svaret, at han vil holde, hvad hun kan bevise at han har lovet, men at han i ingen måde var resolveret til at binde sig til ægteskab. Idag er der blevet ført vidner på hendes kristelige og sømmelige levned, indtil hun kom i ord for Nis Jensen. Vel har en korporal friet til hende, men man har ikke hørt noget utugtigt i den anledning. Nis Jensen er i mellemtiden kommet i tjeneste hos Peder Markussen i Horskær. - Tingsvidne.

Rasmus Sørensen af Gammelby mølle møder frem og oplyser, at han har været indstævnet af Peder Pedersen for en uge siden og nu igen idag. Retten frikendte ham for sagsøgerens tiltale.

405:

Læst aftægtskontrakt: Søren Skammelsen af Nyborg har afstået sin selvejergård til Hans Hansen ibidem. Denne skal opfostre Søren Skammelsens søster Anne Skammelsdatter, til hun bliver 16 år, og give hende en medgift, når hun skal giftes. Han skal ægte søsteren Kirsten Skammelsdatter og indestå som formynder for Søren Skammelsens søsters barn Peder Jensen. Og hans levende moder Anne Skammels skal han yde aftægt.

Poul Lauridsen af Håstrup lovbød sin gård 2. gang.

Hans Henningsens enkes fradøde gård i Skærbæk lovbudt 1. gang.

1732 - 14. oktober:

16/9. Michel Muhle på Hvilsbjerggård ctr. Hans Hansen Lund i Sellerup. 28/10

Poul Lauridsen af Håstrup lovbød sin gård 3. gang. Peder Knudsen og hustru Maria Nielsdatter begærede skøde.

405b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Hans Henningsens enkes fradøde gård i Skærbæk lovbudt 2. gang.

30/9. Dom: Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Anders Ulf af Asbo. - Der er bevist brøstfældighed på den gård, som Anders Ulf har i fæste af Peder Thonboe. Istandsættelsen er vurderet til mindst 20 rdl. 2 mk., som Anders Ulf skal betale, og siden regimentskriveren og amtsforvalteren har ladet hans ejendom sekvestrere, så bør husbonden have prioritet mellem regimentskriveren og amtsforvalteren.

30/9. Dom: Johan Risum i Dal ctr. en del (navngivne) debitorer i Hinum, Nollund, Urup, Eg, Horsbøl, Morsbøl, Hejnsvig, Fugdøl og Klink for boggæld og tiende. - De skal betale. Angående annexgårdens beboere i Hejnsvig, Christen Pedersen og Hans Mortensen, der har anført modregning, så frafalder begge parters påstand, da kreditor ikke har søgt mindelig betaling ved beskikkelse. Den ene annekstjener har søgt modregning (bl.a.) i sin datters løn og den anden i sin søsters; så bør de også holde kreditor fri for det krav i fremtiden og selv være ansvarlige derfor.

30/9. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo.
4/11

406:

30/9. Søren Terpager i Skanderup ctr. Iver Buch i Dollerup. 21/10

1732 - 21. oktober:

Læst forordning af 6/9 om udgifter til delinkventer.

Læst patent af 3/10 om højesteret for 1733.

Læst forordning af 10/10 om kornskatten for 1733.

Jesper Nielsen af Stovstrup ctr. Maren Hansdatter af Erritsø i en faderskabssag. Han vil bevise, at han ikke er den eneste, der har haft omgang med hende. Christen Pedersen af Fredericia kan fortælle om en episode inde hos Niels Pedersen i Fredericia, hvor nogle var forsamlede, bl.a. Niels Christensen, der nu tjener Jørgen Bang i Stovstrup. Da Jesper Nielsen kom derind, blev han hilst af Niels Christensen med ordene, "God morgen, svoger!". På spørgsmålet, hvori det svogerskab bestod, sagde Niels: "Det består i, at jeg lige så vel som du har haft legemlig omgængelse med Maren Hansdatter", og han forklarede, at hun, da hun tjente Jørgen Bang, havde væddet en pot mjød med ham på, at han ikke kunne komme ind til hende igennem det firkantede hul i bryggersvæggen. "Da Maren Hansdatter gik til dig, var barnet alt gjort, og det af mig!". - Jens Hansen af Torup er hørt sige, at Jesper Nielsen ikke var ene om at have gjort det barn. De ord vedstår han i retten, men forklarer, at det var sket i lystighed, og at meningen var, at Gud havde været med til hjælp. - Jens Andersen, som dengang tjente Ditlev Skovfoged, er også nævnt. I sommer har han været på vagt i hestekoblet på Fredericia mark sammen med Jens Nielsen. Da tilbød han Jens Nielsen en pæl brændevin, hvis de kunne bytte vagt, så han selv kom til at stå ved Stovstrup led; og det ønske forklarede han med, at så kunne han komme til at have letfærdighed med Maren Hansdatter. Men de byttede nu ikke. - Skovfoged Ditlev Andersen af Erritsø har sammen med et par andre mænd været med Maren Hansdatter inde hos Jesper Nielsen og spurgt, om de ville have hinanden. Det var Jesper

Nielsen ikke indstillet på, selv om han ikke kunne nægte, at han havde haft med hende at bestille. Maren er blevet spurgt, om han havde lovet hende ægteskab, men det har hun ikke svaret på. - Tingsvidne.

406b:

7/10. Dom: Regimentskriveren ctr. Karen Pedersdatter af Egtved. - Det er bevist, at Karen Pedersdatter den 7/9 i dølgsmål har født på Egtved mark et fuldbåret foster, hvilket hun efter fødslen nedgravede i en tørvepyt, hvor det fandtes dødt den 9/9, da hun ikke længere kunne dølge sin gerning. Hun har hverken for den hyrde, hun hjordede med, eller for Anders Iversen, der kom forbi og hilste, da hun var i barnsnød, åbenbaret sin vånde, så at de kunne have ført hende til byen eller hentet fostermoder og koner ud til hende. Retten reflekterer ikke på hendes påstand om, at barnet var dødfødt, og dømmes hende til at miste sit hoved ved et sværd, kroppen at begraves ved retterstedet, og hendes hoved at nagles på en stage efter lovens 6-6-7 og -8, hvorfor skarpretteren nyder betaling efter taksten. Angående hendes hovedlod, som skulle hjemfalde til kongen, efter at alle omkostninger forlods var fratrukket, så bortfalder den post af sig selv, da hun intet ejer. - Underskrevet af birkedommer Thomas Ebbesen, Jens Andersen, Hans Koed, Bertel Jespersen, Michel Pedersen, Laurids Sørensen, Christen Andersen, Jens Udesen og Mads Jensen (alle af Viuf). - (Hyrdens søn Peder Hansen havde søndagen den 7/9 hjordet sammen med hende. Da han lagde mærke til, at hun blev dårlig, foreslog han, at hun gik hjem. Hun svarede intet, men faldt i gråd og gik ad byen til. Det var om formiddagen. Ved middagstid kom hun tilbage og sagde, at hun bare havde haft lidt ondt i hovedet. Så drev de køerne hjem, og om eftermiddagen hjordede de sammen igen. Han kunne ikke mærke noget på hende. Hun var imidlertid ikke gået hjem, men havde gjort holdt ved Egtved tofter. Mens hun lå i sine veer, var Anders Iversen kommet ridende forbi; han havde hilst, og hun havde hilst igen. Da barnet kom, skar hun selv navlestrengen over med en kniv, gemte barnet under sit forklæde og satte det ned i tørvepytten. Det var efter hendes oplysning dødt ved fødselen. - Det var almindeligt bekendt, at hun var gravid; både det og hvem barnefaderen var, havde hun bekendt både for sin madmor og for præsten. Da hun kom hjem fra marken om søndagen, havde hendes madmor Anne Michelsdatter sagt til hende, at det ikke var rigtigt fat med hende; hun havde fået noget, enten levende eller dødt, og hun skulle bringe det til stede, for ellers gik det hende ilde. Men hun hævdede, at der ikke var sket noget. Dagen efter var hun i arbejde som sædvanligt. Men om tirsdagen blev hun kaldt til provsten, der afhørte hende i overværelse af nogle koner. Her nægtede hun stadig, men da konerne malkede hende, kunne hun ikke længere skjule sandheden. - I retten har Hans Jensen af Egtved tilstået, at han har haft legemlig omgang med hende, men han vidste ikke, om han var barnefaderen).

14/10. Dom: Søren Terpager i Skanderup ctr. Iver Buch i Dollerup. - Efter at amtmandens resolution er fremlagt, dømmes Iver Buch til at betale en gæld på 26 rdl. for købt kvæg.

Læst forskrivning på 120 slettedaler fra Hans Jørgensen Skytte i Trelde til broderen Søren Jørgensen Skytte ibidem. Det er for et krav fra broderen og svigermoderen Maren sl. Peder Pedersens på vegne af hans sl. hustru Dorthe Pedersdatter.

9/9. Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær versus Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. 28/10

1732 - 28. oktober:

7/10. Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen ibidem. 9/12

407:

14/10. Michel Muhle på Hvilsbjerggård ctr. Hans Hansen Lund i Sellerup. Sagen slutter idag. Michel Muhle har beskyldt Hans Lund for at have hugget en riseg i hans botoft og under arbejdet hermed at have nedtrådt to favne gærde. Risegen var kendelig på sin krogede top, og nu sidder der en kroget bjælke i Hans Lunds nyopførte lade. Muhle har ført to vidner på, at risegen er blevet sporet til Hans Lunds gård. Det tredie vidne er Jens Henriksen, der kun er 14-15 år, og som er i tjeneste hos Hans Lund. Han har endnu ikke været til Herrens bord, og Muhles advokat foreslår, at hans vidnesbyrd først modtages, efter at han har fået undervisning af sin sognepræst i sin kristendom, så at han kan forstå at tage sin salighed i agt og efter at have været antaget til den høje saligheds middels nydelse bedre vide, hvad en edsaflæggelse betyder. Det har forsvareren ikke fundet nødvendigt, men retten giver Jens Henriksen besked på at søge kristendomsundervisning hos præsten og dernæst efter at have været til alters at indfinde sig som vidne fire uger senere. I mellemtiden aflægges der vidnesbyrd af Jens Pirum, skønt Hans Lunds advokat har advaret imod at antage ham som vidne, idet han tidligere har været fra sin forstand og måske ikke er så godt oplyst om, hvad en ed gælder. Men retten modtager hans vidnesbyrd, og han aflægger ed på, at han ikke har været med til at hjælpe Hans Lund og ikke ved, hvem der ellers har gjort det. Efter de fire uger er Jens Henriksen igen i retten for at vidne, men endnu har han ikke været til Guds bord, og Muhle foreslår, at afhøringen udsættes til efter mikkelsdag, når drengen ikke længere er i tjeneste hos Hans Lund. Retten giver ham endnu en frist på 4 uger, til 14/10, til at få forudsætningerne for edsaflæggelsen i orden, at han kan vide, hvad sådan en gruselig ed betyder og medfører. Så kommer Jens Pirum frem igen og beklager sig hjerteligt, at han for 14 dage siden ikke havde vidnet den rette sandhed. Det skyldes, at Hans Lund og hustru, før de rejste til tinget, gav ham koldt øl og brændevin sammenblandet, så han blev noget beskænket. Hans Lund og hustru havde sagt til ham, at han nok kunne aflægge en skrøm ed i denne sag, det skulle Vorherre nok forlade ham. Og da de kom til Viuf, gav Lund ham mere brændevin, så han blev drukken. Og siden han således har vidnet, har han ingen rolighed haft i sind og samvittighed. Sandheden er, at sidste forår, da byggen og havren var opløbet, var han på Hans Lunds begæring sammen med Jens Henriksen med til at afsave og bortføre den riseg, som Muhle har ladet stævne for. De havde lagt den i Hans Lunds abildgård, og han var med til at slinde den sammen med Jens Henriksen, Christen Tuesen og Laue Michelsen af Gauerlund. Efter at de havde slindet den, blev den oversmurt med ... for at blive gjort ukendelig, og nu ligger den som bjælke i Hans Lunds lade. Jens Pirum tilbyder at udstå kirkens disciplin for sin forseelse. Simon Møller, der er Hans Lunds advokat, protesterer imod, at man antager denne erklæring, idet han henviser til lovens 1-13-20 og spørger stokkemændene, om de havde observeret nogen beruselse, da Jens Pirum afgav vidne. Det havde de ikke; de husker blot, at han havde spurgt om, hvad han skulle sige, eller hvordan han skulle holde sine fingre. - Først idag er Jens Henriksen mødt for at vidne. Nu har han været til alters, og han er i tjeneste hos Niels Skougaard i Andkær. Han bekræfter, at han holdt vagt, mens Hans Lund og Jens Pirum afsavede risegen, samt at Hans Lund havde opfordret ham til at aflægge falsk ed. Så går Muhle i forbøn for Jens Pirum og frafalder iøvrigt sit krav mod Hans Lund, nu da han har fået sagen oplyst.

407b:

Rasmus Sørensen Møller af Gammelby mølle gør afbigt overfor Jens Pedersen af Bredstrup for noget, han skal have sagt den 9/9. Tingsvidne.

21/10. Dom: Hans Jensen, Hans Mortensen og Knud Pedersen samt hustruer af Tiufkær versus Ole Christensen og Peder Thomsen og deres hustruer ibidem. - Det er ved tingsvidner bevist, at Margrethe Knudsdatter og Maren Knudsdatter, Lisbeth Andersdatter og Maren Andersdatter har del i det klammeri, der begyndte den 3/4 og fortsatte to dage med skældsord og slagsmål imod al ærbarhed og gode sæder. Enhver kunne være gået hjem fra gaden uden skælden og klammeri, og andre kunne være blevet hjemme i stedet for at løbe til og være med i en sådan lastværdig, foragtelig handel. Ingen af dem kan tilkomme revanche; det må gå lige op. - Oluf Christensen, der har slået Hans Jensens hustru (Maren Knudsdatter) og stødt hende op og ned i håret og udskældt manden for kæltring og knægt, over hvem og hustru han og hustru ville have rang og gang, samt slået Hans Mortensen til jorden med et stykke træ, så han derefter måtte ledsages hjem af andre, og desuden forfulgt Knud Pedersens hustru Karen Sørensdatter gaden langs med hug og slag af en kæp, så blodet flød, burde vel for disse udgivne stavhug imod de to personer, som ingen del i klammeriet har haft, efter lovens pag. 900 art. 8 bøde 6 lod sølv pr. slag, hvoraf enhver af dem skulle tilkomme 1/3 og kongen 2/3. Men som han ingen formue dertil har, såfremt kongens gård, som han besidder, skal bevares, så skal han (kun) til hver af dem bøde 1 rdl. og betale omkostninger med 2 rdl., tilsammen 4 rdl., og desuden gøre afbigt for Hans Jensen. - Angående Lisbeth Andersdatter, som har blameret afdøde Knud Høeg for tyv imod en dom af 16/10- 1725, så bør sådant udsagt være som utalt og uskrevet, og Lisbeth Andersdatter, der således imod dom og sandhed har handlet, skal skriftligt på egen regning til protokollen her i retten afbede sin formastelige adfærd imod den døde. Og for ydermere at entholde sig fra sådan æreskælden bøder hun til Smidstrup sogns fattigkasse 1 rdl. og betaler i sagsomkostninger 2 rdl. - (Striden har som nævnt drejet sig om rang og gang, eller om "højheden", som et af vidnerne siger. Et af vidnerne har sagt, at klammeriet drejede sig om Maren Knudsdatters offergang og sæde til bryllupper og barsler. I forbindelse med et af slagsmålene sagde Ole Christensen til Hans Jensen: "Du skal aldrig leve den dag, da min kone skal gå under din kone, og jeg skulle gå under din kæltringknægt!". Hertil har Hans Jensen svaret, Jo, for hans kone var ældre gift end hans. Dette synes altså at være en af stridighederne om kirkens stolestader. Maren Knudsdatter kaldes også Maren Høegs eller Maren Knudsdatter Høegs. Peder Thomsen kaldes også Peder Skomager. Han er gift med Lisbeth Andersdatter. Og det var hans mor, der i 1725 blev dømt bl.a. for at have beskyldt Knud Høeg for tyveri. Imens slagsmålene stod på, har kvinderne iøvrigt brugt både økse, ildklemmer, træsko og skovl som våben. Ole Christensens støden Maren Knudsdatter op og ned bestod i, at han med et greb i hendes hår dunkede hendes hoved mod jorden nogle gange. Kvinderne fandt især anledning til deres slagsmål, når de havde drevet kvæget ud eller hjem).

408:

1732 - 4. november:

14/10. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo.
16/12

Læst obligation på 100 sldlr. fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde til Niels Jensen Hyboe ibidem.

408b:

1732 - 11. november:

Læst plakat af 10/10 fra generaldirektøren for finanserne og rentekammeret om auktion på nogle hovedgårde.

Læst kongens befaling af 31/10 til amtmanden om, at prokuratorer skal autoriseres, før de procederer i retterne.

30/9. Dom: Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest ctr. møller Mads Jessen af Vranderup mølle. - Især sagsøgerne har fremlagt en række dokumenter, heriblandt en del skøder. - Retten finder det bevist, at omløbsåen ved møllen er blevet flyttet. Den skal Mads Jessen føre tilbage til dens gamle leje. Han skal erstatte sagsøgerne 2 års grøde fra Møgelmajer, som han egenrådigt har taget fra dem. Og for sådan selvtægt skal han bøde 4 rdl. til Seest sogns fattigkasse. Situationskortet skal han betale med 20 rdl., og i sagsomkostninger skal han betale 10 rdl. - Han beder om at få dommen beskrevet, da han vil appellere til højesteret.

409:

Tor Jensen i Kragelund fremlyste 2 heste 1. gang.

1732 - 18. november:

Thor Jensen i Kragelund fremlyste to heste 2. gang.

1732 - 25. november:

(Se 3/7-31). Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. 16/12

409b:

Madame Karen Terkelsdatter, sl. rådmand Michel Danielsens efterleverske i Kolding, ctr. debitorer. 9/12

Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd. 9/12

410b:

Læst kontrakt: Hans Gløjer har antaget en ryttergård i fæste. Den skulle han have overdraget til Hans Pedersen, men denne har ikke efter beskikkelse villet udløse ham. Derfor forpligter Hans Gløjer sig til at frifrelse og hjemle Laurids Andersen kontrakten, indtil Hans Pedersen udløser ham. (Stedet er vistnok Anst).

1732 - 2. december:

Søren Koed af Håstrup fremlyste en hoppe 1. gang.

1732 - 9. december:

Læst forordning af 24/11 om matrikelskat og rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1733.

Læst søetatens generalkommissariats plakat af 17/11 om, at en del regnskabsførere, som i sidste krig har stået i kongens tjeneste, skal fremkomme med deres regnskaber.

Læst plakat af 24/11 om ophævelse af forbud på indførsel af huder og hår af kvæg fra fremmede steder.

Læst stiftsbefalingsmandens befaling af 25/11 om landeprang og afskaffelse af alt unyttigt krohold på landet.

25/11. Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd. 16/12

411:

Jens Jepsen af Trelde får tingsvidne ctr. Hermand Kaltoft og søn Hermand Hermandsen Kaltoft i Teglgården. - Nogle mænd fra Trelde havde noget før mikkelsdag været i Vejle. På hjemvejen sluttede Hermand Kaltoft den yngre sig til dem. De tog ind til Søren Hansen i Andkær, og her spurgte Kaltoft, hvad de havde bestilt i Vejle. En af dem fortalte, at de ville have købt stude. Kaltoft tilbød dem fire stude, som han havde gående i Fredericia rytterkoppel, købt af Stenderup præst, hvis de ellers ville handle med ham. Jens Jepsen sagde: "Jo, jeg vil nok købe med eder, men måske I vil ikke sælge mig dem, fordi vi har været i trætte sammen". Men Kaltoft ville lige så gerne handle med ham som med nogen anden. Så købslog de. Søren Madsen af Trelde var mægler imellem dem. Da de nåede til prisen 36 rdl. 3 mk., ville den ene ikke betale de 3 mk. og den anden ikke afstå dem, så Søren Madsen ville lægge dem til, for at de ikke skulle skille dem ad. Derefter lagde de begge 2 sk. til de fattige. Dem modtog konen i huset med forsikring om at give dem til et nødtørftigt lem. Så lagde de yderligere 2 sk. hver til brændevin og mad til lidkøb. Det blev aftalt, at studene skulle betales ved afhentningen, idet det var en forudsætning, at Kaltoft den ældre ikke allerede nu havde solgt dem til Jørgen Nielsen Melsen af Fredericia. - Siden er der alligevel blevet handlet med de stude, der nu var udlagt til Jens Jepsen. Og Kaltoft den ældre har erklæret, at studene var hans, og hans søn havde ikke andet at bestille med dem, end at han købte for ham. (Se 3/2-1733)

411b:

25/11. Madame Karen Terkelsdatter, sl. rådmann Michel Danielsens efterleverske i Kolding, ctr. debitorer. 20/1-1733

Regimentskriveren for Jens Christensen i Trelde ctr. Jens Davidsen ibidem. 23/12

412:

Anders Rasmussen fra Rodevad ctr. Søren Buhl i Lunderskov. 23/12

28/10 Dom: Regimentskriveren for Jens Daugaard i Højen Stubdrup ctr. Niels Mikkelsen og Hans Lassen ibidem. - Det er bevist, at Niels Mikkelsen har beskyldt Jens Daugaard for at have taget hans hø som en tyv og en skælm, og at han lige så gerne kunne have taget det i hans hus og lade. Men allerede på første tingdag den 2/9 har han gjort afbigt. Den erklæring bør sagsøgeren være fornøjet med, og beskyldningen bør ikke komme ham til skade på hans gode navn og rygte. Dog som slig forgribelse imod hans næste strider imod ærbarhed og gode sæder, så bør Niels Mikkelsen efter sit eget tilbud bøde til de fattiges kasse i Højen sogn 1 rdl. samt betale en rdl. i kost og tæring. - Hans Lassen, som nægter at have været den, der har bidt Jens Daugaards finger til skamme, da lyset var gået ud, bør værge sig med sin ed eller bøde til klageren i omkostning og lægeløn 1 rdl. 2 mk. inden 6 uger fra dommens forkyndelse. - (Niels Mikkelsen havde fremsat sin beskyldning om søndagen den 17/8, da han og andre bymænd var ude på deres enemærke at samle hø til hyrden. Dernæst kørte man høet til Hans Lassen. Alle gik ind i Hans Lassens stuehus, hvor hyrden skænkede dem en pot brændevin, og de lagde hver en skilling til noget mere, så de blev noget beskænkede. Jens Daugaard og Jens Jensen kom op at skændes, og Hans Lassen bad Ole Christensen om at gå ud og bede dem være rolige. Det gjorde han. Så gik de ind med hinanden og forligtes. Siden var der skænderi mellem Hans Lassen og Jens Daugaard. De kom i slagsmål på gulvet, et lys gik ud, og da det blev tændt igen, fremviste Jens Daugaard sin blødende hånd og sagde, at det var Hans Lassen, der havde bidt ham i tommelfingeren, idet han bad de tilstedeværende drages til minde. Derefter var han nogen tid delvis uarbejdsdygtig. I høsten var han med ude at tilse sine folk, og han har sat korn sammen, men han kunne ikke selv høste. Hans Lassen har erklæret, at han var en gammel, udlevet mand, der ikke var i stand til at bide).

Søren Koed af Håstrup fremlyste en hoppe 2. gang.

Hans Michelsen i Lille Velling fremlyste en hoppe 1. gang.

Claus Christensen af Horskær fremlyste en hoppe og en hest 1. gang.

412b:

1732 - 16. december:

4/11. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m.fl. af Asbo. 13/1

25/11. Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. 13/1

413:

9/12. Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd. 20/1

414:

Søren Koed af Håstrup fremlyste en hoppe 3. gang.

Hans Michelsen af Lille Velling fremlyste en hoppe 2. gang.

Hans Madsen af Pjedsted lovbød sin halve gård i Pjedsted 1. gang.

Læst obligation på 34 rdl. 2 mk. fra Bertel Andersen i Bølling til Søren Nielsen i Vester Nebel. Senere overstreget.

414b:

Læst kontrakt: Peder Bennedsen og hustru (Maren Knudsdatter) af Tved i Vejlbj sogn indgår kontrakt med Hans Jensen Pag af Egeskov om, at Jes Jørgensen, der er i familie med Peder Bennedsens og opfødt på deres gård, skal giftes med Hans Pags datter Maren Hansdatter, og de to unge skal have Peder Bennedsens fæstegård efter hans og hans hustrus død. Peder Bennedsen lover, at hvis hans kone dør, vil han ikke gifte sig igen på gården, men han lover ikke, at han ikke vil gifte sig på aftægt (som de unge skal give ham). Han har idag modtaget 120 sldr. af Hans Pag, for at hans datter skal nyde gården. Hvis Jens Jørgensen dør, "skal hun tage os gamle i råd og lade os vide, hvad for en som hende igen skulle ægte". Underskrevet af Peder Bennedsen og Maren Knudsdatter.

1732 - 23. december:

9/12. Regimentskriveren for Jens Christensen i Trelde ctr. Jens Davidsen ibidem. 20/1

415:

Regimentskriveren ctr. Hans Jørgensen af Trelde. Udsat til 20/1, men ikke set igen. Det drejer sig om en arvepart på 20 sldr. med 8 års rente, som arveligt skal være tilfaldet Hans Jørgensens formand Hans Gregersen.

9/12. Anders Rasmussen fra Rodevad ctr. Søren Buhl i Lunderskov. 13/1

Birkeskriver Mads Paabye på Nygård lovbød 1/2 gård i Bølling.

415b:

Læst afkald og kvittering fra Ude Christensen i Torp. Han har modtaget sin arv efter sin sl. moder Gertrud Hansdatter og sin fader Christen Udsen i Torup.

Hans Madsen af Pjedsted lovbød sin halve gård i Pjedsted 2. gang.

Hans Michelsens søn Peder Hansen af Lille Velling fremlyste en hoppe 3. gang.

Læst angivelse af skovhugst fra Jens Krog af Oksvig.

1733

415b:

1733 - 13. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar, Da Man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1733, Den 13. Januar

Birkedommeren Thomas Ebbesen af Kolding og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Michel Schnegel, Søren Madsen, Mogens Jensen, Peder Pedersen og Rasmus Jørgensen af Viuf, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted.

Læst forordning af 29/12 om frihed for de af kongens krigstjeneste reducerede og demitterede militære, at de må ernære sig af deres egne hænders arbejde samt være befriet såvel for borgerlig tyngde og pålæg i købstæderne som for inderste- folke- og familieskat på landet.

Læst kammerkollegiets skrivelse af 23/12 til regimentskriver Søren Hachsen ang. oppebørsel af folke- og familieskat i Kolding rytterdistrikt for 1733.

16/12. Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. 27/1

416:

16/12. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 24/2

416b:

Laurids Nielsen af Refsing i Gesten sogn lyste i kuld og køn sin slegfreddatter Anne Lauridsdatter, som han har avlet med Anne Pedersdatter ibidem. Tingsvidne.

Hans Madsen af Pjedsted lovbød sin halve gård i Pjedsted 3. gang. Hans søn Hans Hansen og fæstemø Anne Nielsdatter ibidem begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

417:

23/12. Dom: Anders Rasmussen fra Rodevad (Rådvad) ctr. Søren Buhl i Lunderskov. - Han har lånt 2 rdl. Dem skal han betale.

Morten Ebbesen af Bølling fremkom med en gammel hunulv, som han havde dræbt i Bølling by. Den blev ophængt ved tinget i den ordinerede ulvegalge.

Læst Niels Skovfogeds angivelse af skovhugst.

Birkeskriver Mads Paabye lovbød en halv gård i Bølling 2. gang.

1733 - 20. januar:

Læst forordning af 12/1, der forbyder, at bønderkarle eller andre ubekendte personer passerer ud af landet, uden at de er forsynet med rigtigt pas og afsked.

16/12. Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd (med stævning af Mads Hansen af Roved). 10/2

418b:

23/12. Regimentskriveren for Jens Christensen i Trelde ctr. Jens Davidsen ibidem. 10/2

419:

Sogndegn Ole Jensen af Egtved får tingsvidne på vegne af Søren Christensen ctr. dennes hustru Anne Mathiasdatter. Der er attest fra sognefogeden Jep Christensen i Rugsted, og 4 mænd bevidner, at hun for 3 år siden ved nytårstide om natten uden årsag borttrømte. Hun var berygtet for løbsagtighed. Søren Christensen har levet ærligt og skikkelig.

Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. 3/2

Læst fæstebrev: Selvejer Hans Jørgensen i Stallerup steder og fæster til Peder Christensen Vinter og hans hustru Karen Jensdatter et hus ved sin gård. Det består af 4 fag, hvortil fæsterne har føjet 3 fag, foruden kålhav og noget jord, som Hans Jørgensen har lagt til.

419b:

9/12. Dom: Madame Karen Terkelsdatter, sl. rådmann Michel Danielsens efterleverske i Kolding, ctr. debitorer. - Følgende skal betale: Jonas Vadriders enke i Seest, Christian Møller i Uhre, Christen Christensen og datter i Gesten, Anders Sørensen i Amnitsbøl, Niels Rasmussen ibidem, Lorentz Lassen i Viuf, Peder Skomager i Tiufkær (efter dom af 20/12-1729), Hans Skræder i Gudsø, Niels Mørchs enke i Bjert og Laurs Jensen i Strandhuse. - Peder Skomager har modstået fordringen, men det gælder ikke imod ovennævnte dom (?). - Enhver skal betale 2 mk. i sagsomkostninger, undtagen Peder Skomager. - Niels Sørensens arvinger af Viuf er ikke blevet stævnet, men det er en mand af samme navn, så de kan ikke dømmes. Hans Christensen, som tjener på Gram, bør søges ved sit eget forum.

Mads Christensen Paabye på Nygård lovbød 3. gang sin halve gård i Bølling. Mads Jessen og hustru begærede skøde.

420:

Skøde efter foranstående lovbydelse til Mads Jessen og hustru Johanne Mogensdatter. Paabye har købt gården på auktion i 1729.

Læst obligation på 66 rdl. 4 mk. fra Mads Jessen i Bølling til Mads Paabye på Nygård.

1733 - 27. januar:

420b:

Jens Thomsen af Bække på vegne af sin husbond Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Hans Ulf og tjenestekarl Morten Christensen af Asbo. Udsat til 10/2, men er ikke set igen.

Jens Thomsen af Bække på vegne af sin husbond Peder Thonboe til Hundsbæk ctr. Hans Ulf af Asbo. Synsmænd udmeldes. Udsat til 3/2, men er ikke set igen.

13/1. Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. 10/2

Skovfoged Hans Sivert af Røj skovhus fremkom med en hunulv, som han havde skudt og dræbt. Den blev ophængt ved tinget.

Therkild Madsen i Andkær opbød sin myndling Inger Mogensdatters arvepart, 48 rdl. 8 1/2 sk.

1733 - 3. februar:

20/1. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. 17/3

(Se 9/12-32). Hermand Kaltoft fra Teglgård ctr. Jørgen Melsen i Fredericia. Hermand Kaltoft vil gerne bevise, at Jørgen Melsen og Jep Jensen i Trelde har aftalt at skade ham i den tidligere behandlede studehandel; men det lykkes ikke. Mølleren Rasmus Sørensen i Gammelby mølle kan ikke bekræfte, at de to havde aftalt at få de fire stude fra ham. Jens Hansen af Pjedsted kan fortælle, at han søndag efter Hellig Tre Kongers dag var inde hos Jens Mouridsen Kobbemand i Erritsø og drak en halv pot brændevin, hvorefter Jens Kobbemand kom til ham med nogle vikker i hånden og sagde, at han kunne få to skæpper sådanne vikker, hvis han ville vidne på Kaltofts side. Siden har han foreslået det samme to gange, idet han ifølge Jens Hansen havde væddet om, at han kunne få ham til det, og ville tabe derved, hvis det ikke lykkedes. Jens Kobbemand selv vidste ikke af de to skp. vikker at sige, men han vidste heller ikke af, at Jørgen Melsen og Jep Jensen havde aftalt at skille Kaltoft af med studene.

421:

Therkild Madsen i Andkær opbød sin myndling Inger Mogensdatters arvepart, 48 rdl. 8 1/2 sk. 2. gang.

1733 - 10. februar:

421b:

Christen Henningsen af Vejlbj får tingsvidne på, at han i sommeren 1732 har indavlet på Vejlbj mark fra sin egen tobaksplantage 1068 skm. tobaksblade, som han har solgt til Henrik Josef Jøde i Fredericia iflg. vejerseddel.

(Se 22/4-32). Nis Kock af Binderup ctr. Jes Madsen Degn i Vonsild. 24/2

422b:

Peder Pedersen af Viuf er sættemand i stedet for byfoged Christian Grundahl i følgende sag:

20/1. Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd (med stævning af Mads Hansen af Roved). 10/3

27/1. Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. 17/2

20/1. Regimentskriveren for Jens Christensen i Trelde ctr. Jens Davidsen ibidem. Udsat til 10/3, men ikke set igen. Jens Christensen (Fisker) var blevet synet efter begæring fra sognefoged Niels Lauridsen af Vejlbj. Det var efter et bryllup 1/11 hos Peder Hansen Smed i Trelde. Efter måltidet var Jens Christensen kommet gående ind i en anden stue. "Sidder du her, din fiskerknægt, som jeg er", sagde han. Jens Davidsen ville ikke være hans fiskerknægt. Jens Christensen slog i bordet og bød Jens Davidsen med udenfor, hvis han ville ham noget. Dernæst så man ham bløde efter et slag med en lysestage, der gik i stykker ved det. Da smedekonen kom ind og krævede betaling for stagen, sagde Jens Davidsen, at det var han mand for.

Therkild Madsen i Andkær opbød sin myndling Inger Mogensdatters arvepart på 48 rdl. 8 1/2 sk. efter hendes sl. fader Mogens Sørensen i Andkær 3. gang.

1733 - 17. februar:

Skoleholder Jørgen Ibsen (Jepsen) Prip af Almind ctr. Hans Jensen Smed i Almind. 3/3

423:

Peder Hjortlund lod proklamere skifte efter sin afbøde bonde Jacob Andersen i Plovslund.

10/2. Dom ved birkedommer Thomas Ebbesen og tiltagne meddomsmænd, Jens Andersen, Bertel Jespersen, Hans Koed, Michel Pedersen, Laus Sørensen, Søren Madsen, Thomas Jensen og Christen Andersen, alle af Viuf: Regimentskriveren ctr. portneren på Kolding slot Ulrich Schlegel og hustru Margrethe Augustinusdatter. - Forordningen af 21/9-1695 indeholder alene bestemmelser om, hvilken straf den skal lide, som enten ved hemmelig tilladelse eller af uforsigtighed lader de for mord eller drab arresterede delinkventer undkomme, og den kan således ikke anvendes i tilfældet Oluf Joensen Brat. I sin flugt fra sine forfølgere søgte han slotssøen, og her flød han død op, efter at isen dette år var optøet. For så vidt frafaldes sagsøgerens påstand. Men som det holdes mistænkeligt med jernenes låsning (stangen var alene sat igennem de to ører på bøjlerne og ikke på alle fire) og ligeså mistænkeligt med håndklavernes oplukkelse og andre nøglers eftergørelse, hvortil en nøgle har passet, som var trykket ned i det efter Brat fundne stykke voks, så bør de begge aflægge deres højeste saligheds ed på, at de ikke har haft råd og dåd i denne gerning, og dermed skal de være angerløse. Dog som fangefogedens hustru har omgåedes fangen alt for løseligt ved at lade ham låse og løse sig selv samt tilladt ham og andre udgang, uden selv at undersøge låsenes rigtighed m.v., så bør han med hustru at betale i mulkt til de fattiges kasse på rytterdistriktet 4 rdl. for at påagte sit

embede så kært, og han skal ikke have refusion for arrest, sold og fangefogedgebyr af amtet i denne sag.

1733 - 24. februar:

Læst forordning af 4/2 om indrettelse af en ny landmilit.

Læst skovforordning af 26/1.

Præsident Beenfelt af Fredericia ctr. en del af hans bønder: Jens Christensen af Almstok, Christen Christensen og Peder Andersen af Plovslund samt Jens Nielsen, Peder Christensen og Jens Madsen i Elkær for resterende landgilde. Udsat til 10/3, men ikke set igen.

423b:

Portnerens hustru på Kolding skot, Margrethe Augustinusdatter, aflagde ed efter dommen af 17/2.

10/2. Nis Kock af Binderup ctr. Jes Madsen Degn i Vonsild. Nis Kock får tingsvidne på, hvorledes nogle stude i sommeren 1731 ved nattetide blev fjernet fra hans have i Vonsild skov. Peder Smed har vidnet, at han var med til det sammen med vadestedsriderne Gabriel Kruse og Hans Knudsen med hjælp fra Jes Madsen Degn, der havde udpeget studene for dem og sagt, at det var Nis Kocks og Jes Ebbesens stude. Det var sket, efter at vadestedsrider Christian Møller fra Uhre ved Vorbasse marked 1731 havde fået kendskab til en ulovlig udførsel af stude og talt med Jes Madsen Degn om det.

13/1. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 17/3

424b:

Hans Nielsen Ougsen af Trelde ctr. Niels Nielsen ibidem. Sidstnævnte gør afbigt for, hvad man måtte have sagt, og vil betale 2 kvint sølv til de fattige. (Se igen 4/8)

425:

Otto Diderik Bierum af Gravengård ctr. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup. 10/3

1733 - 3. marts:

Peder Barsbol af Kolding ctr. Anders Hansen Handskemager i Anst. 17/3

Peder Jensen af Ågård ctr. Morten Pedersen. Denne gør afbigt, han har udtalt sig i drukkenskab.

17/2. Skoleholder Jørgen Ibsen (Jepsen) Prip af Almind ctr. Hans Jensen Smed i Almind. 17/3

1733 - 10. marts:

10/2. Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst

sognemænd (med stævning af Mads Hansen af Roved). 21/4

425b:

24/2. Otto Diderik Bierum af Gravengård ctr. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup. 24/3

426:

1733 - 17. marts:

24/2. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo.
24/3

3/3. Skoleholder Jørgen Ibsen (Jepsen) Prip af Almind ctr. Hans Jensen Smed i Almind. 31/3

426b:

3/3. Peder Barsbol af Kolding ctr. Anders Hansen Handskemager i Anst. 31/3

3/2. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. 5/5

Mads Bechs gård i Eltang lyst 3. gang til auktion den 26/3.

1733 - 24. marts:

17/3. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo.
14/4

431:

10/3. Otto Diderik Bierum af Gravengård ctr. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup. 14/4

Niels Skovfoged af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Ditlev Andersen ditto.

Skovfoged Hans Jørgen Mejer i Pjedsted ditto.

Niels Ebbesen af Nagbøl lovbød sin gård 1. gang.

1733 - 31. marts:

17/3. Skoleholder Jørgen Ibsen (Jepsen) Prip af Almind ctr. Hans Jensen Smed i Almind. 21/4

431b:

Læst obligation på 200 rdl. fra Peder Knudsen og hustru Maria Nielsdatter i Håstrup til Christiane Sophie Clemmendsdatter, sl. Hans Marchussens efterleverske i Fredericia. (Overstreget som indløst

i 1741).

Læst auktionsproklama fra Maria Elisabeth Udsdatter, sl. Frands Rorups enke fra Stadil præstegård, på to gårde i Pjedsted, der skal til auktion 16/4.

Skovfoged Ditlev Markussen i Skærup angav skovhugst.

17/3. Dom: Peder Barsbol af Kolding ctr. Anders Hansen Handskemager i Anst. - Anders Handskemager skylder 24 rdl. 1 mk. 4 sk. - Dem skal han betale.

Niels Ebbesen af Nagbøl lovbød sin gård 2. gang.

1733 - 14. april:

Læst krigsråd og landkommissær Folsachs sessionsplakat, dateret Randers den 9/4: Session i Vejle 16. og 18. maj og i Kolding 20/5.

Jens Lambertsen af Kolding p.v.a. Jens Christensen af Drabæk mølle ctr. Lunderskov mænd og lodsejere. 21/4

Jens Jepsen, Søren Jørgensen Skytte og Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Gregersen ibidem om et stykke fælles fædriftjord, som Hans Gregersen skal have indtaget til pløjeland. Udsat til 21/4, men ikke set igen.

432:

24/3. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 2/6

433b:

24/3. Otto Diderik Bierum af Gravengård ctr. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup. 19/5

1733 - 21. april:

Læst forordning af 10/4 ang. forekommelse af misbrug, som bevirker postintradernes forringelse.

31/3. Skoleholder Jørgen Ibsen (Jepsen) Prip af Almind ctr. Hans Jensen Smed i Almind. - En kedelfører fra Flensborg ved navn Adrian Ejersen havde været i Almind for at opkræve sit tilgodehavende hos Jørgen Prip, der dog ingen penge havde og derfor lånte et beløb hos Hans Jensen Smed med pant i et fyrbækken og to messingkedler. Dem solgte smeden senere til Anders Pedersen Roskilde, og med det forbehold, at handelen kunne gå tilbage. Jørgen Ibsen mener, at han selv skulle have haft overskuddet af den handel. Idag er der blevet indgået forlig: Prip skal indfri pantet inden 1/5 med 4 rdl. 3 mk. Hvis ikke han gør det, kan smeden sælge pantet på auktion, idet Prip får overskuddet.

434:

Jens Damgaard af Kolding ctr. Jep Christensen Buch i Rugsted. 28/4

14/4. Jens Christensen af Drabæk mølle ctr. Lunderskov mænd og lodsejere. 28/4

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

10/3. Dom: Forvalter Peder Norlem af Bygholm for sit herskab generalinde Lebbetzow ctr. en del Anst sognemænd (med stævning af Mads Hansen af Roved). - Det bevises med Mads Hansens klagemål af 7/7-31 med amtmandens resolution, at der er givet sognemændene ordre til materialekørsel for Anst kirke, såfremt de overhørige ikke ville betale lejevogne i de udeblevnes sted og straffes for modvillighed, hvilket dog ikke har frugtet hos en del af Gejsing mænd. Det bevises også med murermesterens og hans folks attest af Haderslev, den 10/1, ratificeret af notarius publicus, at sognemændene har nægtet kørsel med kirkematerialer, så han og hans folk måtte ligge uden arbejde 11 dage, og at kirkens patronesse måtte betale 7 rdl. 8 sk. for deres ledighed, selv om sognemændene (de indenbys hver dag og de udenbys hver kirkedag) for deres øjne kunne se kirketårnets store brøst. - Sognemændene forsvarer sig med, at deres vægring ved kørsel var retmæssig i henhold til kongens befaling af 1/5-1730, fordi begæringen om kørsel skete i deres høslæt og først i kornhøsten. Men de har fra den 7/7 imellem høvlingen og kornhøsten haft tid og lejlighed nok til at hente de fornødne manglende materialer, idet vejen til Aurbæk ikke er længere end 4 mil (et døgn rejse) og til Kolding 2 mil (en dags rejse), hvilket på ingen måde faldt dem for tungt, da Mads Hansen på patronessens vegne aftalte med dem 3 mk. for en Aurbæk-rejse og 24 sk. for en Kolding-rejse, som de måtte indeholde i deres tiendepenge. - Altså tilfindes de, så mange som efter register og beregning ikke har forrettet deres kørsel med kirkemateriale, een for alle og alle for een, at betale 43 rdl. 5 sk. samt i kost og tæring 6 rdl. Gejsing mænd skal desuden betale de 7 rdl., som patronessen har udlagt til håndværkerne for 11 dages lediggang i mangel af materialer, eftersom det var dem, der først vægrede sig ved kørselen, hvoraf de øvrige tog ondt eksempel, idet de ikke ville køre, før end de, der først stod for, havde kørt. - Et krav på andre 7 rdl. 8 sk., som håndværkerne skal have fået for 5 dages lediggang, bortfalder, idet det ikke er stadfæstet ved ed. - (Sagen startede egentlig med et krav fra sagsøgeren om betaling af resterende kirketiede, som sognemændene så ville have modregnet med kørsel, de havde gjort for hende. Et af vidnerne har været sognefogeden Christen Iversen i Store Anst. Han har efter ordre fra regimentskriverens fuldmægtig på kirkestævne tilsagt mændene til materialekørsel. De kørte alle i første omgang, men da de blev tilsagt på kirkestævne 2. gang, sagde Gejsing mændene nej. Og så ville de øvrige ikke køre, fordi det var Gejsingerne, der stod for tur. Så havde Mads Hansen af Roved på sit herskabs vegne spurgt, om de ville køre for penge, hvilket de altså ville. Gejsingerne var først blevet tilsagt af budfogeden Anders Hansen Handskemager i Anst og anden gang af sognefogeden selv på kirkestævnet).

1733 - 28. april:

21/4. Jens Christensen af Drabæk mølle ctr. Lunderskov mænd og lodsejere. Udsat til 5/5, men ikke set igen.

21/4. Dom: Jens Damgaard af Kolding ctr. Jep Christensen Buch i Rugsted. - Han skal betale sin gæld på 320 rdl. iflg. panteobligation.

434b:

Læst aftægtskontrakt: Niels Ebbesen og hustru Bodil Eriksdatter afstår deres selvejergård i Nagbøl til deres svigersøn Poul Lauridsen Buch og hans hustru Kirsten Nielsdatter. De skal yde aftægt.

Niels Ebbesen af Nagbøl lovbød sin gård 3. gang. Svigersønnen Poul Lauridsen Buch og hustru Kirsten Nielsdatter begærede skøde.

435:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1733 - 5. maj:

17/3. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. 19/5

1733 - 12. maj:

På vegne af skovrider Jacob Rovert lod skovfoged Lars Jensen i Seest afhjemle syn på digning og pileplantning i Anst herred.

1733 - 19. maj:

(Birkedommer Thomas Ebbesen er afgang ved døden).

5/5. Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. 9/6

435b:

14/4. Otto Diderik Bierum af Gravengård ctr. Karen Christensdatter af Vester Vamdrup. Dommen, der skulle være afsagt idag, er på grund af birkedommerens død udsat til 2/6, men sagen er ikke set igen. Bierum havde stævnet hende for den betaling han skulle have haft for at føre hendes ægteskabssag imod Nis Jensen i Horskær. De er blevet enige om at gifte sig, og det er allerede sket.
1733 - 2. juni:

Efter velædle hr. krigsråd og regimentskriver Hachsens ordre af dato 1/6 er retten betjent af Jens Andersen i Viuf som sættemer ...

Læst kammerkollegiets plakat af 9/5 ang. auktion på forpagtning af konsumtionen i købstæderne og folke- og familieskatten på landet for 1734-37.

14/4. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo.
23/6

Skovfogederne lader afhjemle skovsyn for Jerlev herred, Anst herred, Holmans herred, Elbo herred og Brusk herred.

436:

Regimentskriveren lader afhjemle syn på rytterkoblerne. 9/6

Læst obligation på 19 rdl. fra Michel Andersen i Bølling til Peder Andersen i Hesselballe.

Mads Jensen i Lie fremkom med 8 levende ulveunger, som blev ophængt i galgen.

Christen Rasmussen i Almind fremkom med 3 ulveunger, der blev ophængt i ulvegalgen.

1733 - 9. juni:

Læst landkommissær Folsachs plakat af 29/5 om session i Kolding 22-23/6 og 25-26/6.

2/6. Regimentskriveren lader afhjemle syn på hegning af rytterkoblerne ved Røj, Nygård, Vejle, Fredericia, Henneberg ladegård samt (idag) Kolding.

Degnen i Knurborg Hans Staffensen fremkom med en ulveunge, der blev ophængt.

19/5. Dom: Jens Pedersen af Bredstrup ctr. Jørgen Davidsen og søn David Jørgensen på Løvlund. - David Jørgensen skal som fæstehaver og hans fader som kautionist betale landgilderestancer på ialt 72 rdl. 4 mk.

436b:

1733 - 16. juni:

Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Thor Jensen af Kragelund. 23/6

Jesper Drejer, sognefoged for Starup og Nebel menigheder, ctr. Maren Knudsdatter, Jens Nielsen, Knud Nielsen og Maren Nielsdatter af Ågård. Udsat til 30/6, men ikke set igen. - Jesper Drejer var om aftenen den 24/4 kommet til en gård i Ågård og havde bedt om at måtte blive der om natten samt bedt om, at døren måtte blive låst, så ingen kom ind. Der skal i tusmørket, da de alle var i seng, have udspundet sig en samtale om, hvem Jesper Drejer har lovet ægteskab og hvem ikke; men ingen har rigtig hørt noget. På et tidspunkt er der opstået alarm med Drejer, og en af mændene har taget degnens kårde fra ham og lagt den på sin søsters seng.

437:

Læst forskrivning fra Tyge Madsen i Pjedsted. Hans forældre har overdraget ham deres gård på den betingelse, at han skal betale sine andre søskende. Der er nævnt søsteren Johanne Madsdatter, der skal have 50 sldr. plus 10 sldr. som broderen Hans Madsen har givet hende af sin arv. Forskrivningen er underskrevet 30/7-1724. Tilføjelse: "Eftersom min broder Tyge Madsen befrygter sig at blive besveget med pengenes straks betaling, da derimod lover jeg Johanne Madsdatter, at min arvepart, 60 sldr., bliver bestående i 2 år uden rente".

Læst obligation på 120 rdl. fra Jep Christensen Buch i Rugsted til Jens Damgaard i Kolding.

1733 - 23. juni:

Regimentskriver Hachsen lod annullere en obligation på 200 rdl. udgivet af Mads Bech i Eltang til Rasmus Jørgensen i Viuf, indført i tingbogen 3/4-31.

2/6. Regimentskrivaren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 7/7
438b:

Læst obligation på 200 rdl. fra Jep Christensen Buch i Rugsted til krigsråd og regimentskriver Søren Hachsen.

16/6. Dom: Amtsforvalter Thomas Folsach ctr. Thor Jensen af Kragelund for lejermål. - Det bevidnes, at Thor Jensen i sit ægteskab har begået lejermål med Kirsten Pedersdatter, en enke af Skøde, og så syndigt forset sig, hvorfor amtsforvalter Thomas Folsach påstår sekvestrationsforretningen, som efter amtmandens ordre påfulgte den 5/6, konfirmeret til hans bøders betaling. - Thor Jensen beviser ved skiftebrev af 25/6-22 at være skyldig til sine stedbørn 90 rdl. 5 mk. 15 sk., ligesom formynderen Hans Simonsen i Lilballe på vegne af sl. Just Lunds børn, der ejer Thor Jensens fæstegård, gør påstand om det, der er nødvendigt til gårdens besætning og bygfæld. Altså konfirmeres sekvestrationen således, at de umyndiges arvemidler, gårdens besætning og bygfæld samt anden retmæssig gæld der hidrører fra tiden, før han havde begået den syndige gerning, skal have første prioritet i de sekvestrede effekter.

1733 - 30. juni:

439:

1733 - 7. juli:

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle for Niels Madsen og Hans Nielsen Dahl (af Morsbøl?) ctr. Søren Skræder af Loft. 5 mænd udmeldes til at foretage et syn i Morsbøl Krog. Det skal de afhjemle 14/7, men da er ingen sager anført i tingbogen.

23/6. Regimentskrivaren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo.
4/8

439b:

Jakob Krog af Brandtlund lod på vegne af skovrider Brandt afhjemle syn på grøftning og plante... i Elbo og Holmans herreder.

440:

Læst kongens bestalling af 6/6 af Hans Pank til at være birkedommer i Koldinghus birk.

1733 - 14. juli:

1733 - 21. juli:

Sognepræst Niels Gudme i Herslev ctr. anneksebonden Christen Andersen af Viuf og Peder Smed af Starup. 28/7

1733 - 28. juli:

Peder Rasmussen Snedker af Viuf og Niels Rasmussen af Fredsted fremlagde synsforretning på tinghusets brøstfældighed.

21/7. Sognepræst Niels Gudme i Herslev ctr. anneksebonden Christen Andersen af Viuf og Peder Smed af Starup. 25/8

1733 - 4. august:

440b:

7/7. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 6/10

Regimentskriveren for hyrden Niels Christensen i Bredstrup ctr. Søren Tygesen af Skærup. 18/8

441:

Peder Jensen Haugaard og hustru Ellen Sørensdatter af Erritsø ctr. Niels Lauridsen ibidem. Denne havde ved pinsedagstide med beskikkelsesmænd været hos ægteparret for at spørge, om der var kommet nogle penge derover, sådan som drengen Jep Thomsen ifølge rygter skal have sagt. Ægteparret gav deres samvittigheds ed på, at det var der ikke. Så blev Jep Thomsen hentet ud. På spørgsmålet, om han havde båret penge derover, svarede han ja, og han havde givet dem til Ellen Sørensdatter. Da drengen kun var 10 år gammel, tog hans formynder Hans Michelsen Holdt ham i enrum for at lokke sandheden ud af ham, men han holdt fast på det, han havde sagt. Niels Lauridsen bemærkede, at der var mange, der kunne sværge, hvad de ville, fordi de ikke havde samvittighed, og så spurgte han Ellen Sørensdatter, hvem der havde byttet den 8-skillings, som drengen havde båret over til hende. Men hun svor, at hun aldrig havde set den, for hun var i kirke, da hendes lille dreng byttede den. Nu rejste Niels Lauridsen sig og slog i bordet: "Det er ikke det alene, men I har også lokket drengen til at bære de knapper herover, som er skåret af mine og andres klæder". Ellen Sørensdatter tog sin mands vest op og viste den frem, om han ville vedkende sig nogen af dens knapper. Men det ville han ikke. Var der så mere, de beskikkede havde i tanke? Jo, der gik det rygte i byen, at den gamle mand sl. Christen Nielsen Biere skal have stukket nogle penge ind under en lægte på Niels Lauridsens loft, og dem skulle Jep senere have taget. - I retten tilbyder Peder Jensen Haugaard og hustru deres ed på, at de ikke har taget noget; men det kan de ikke komme til, medmindre de vil stævne med henblik på edsafklæggelse.

441b:

Regimentskriveren for Hans Sørensen i Trelde ctr. Hans Jørgensen ibidem. 18/8

422:

(Se 24/2). Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Niels Nielsen. 18/8

1733 - 11. august:

Ole Jensen og hustru Mette Hansdatter i Strandhuse får tingsvidne på deres arveret efter Laurids Knudsen. Denne er søn af Mette Hansdatter og tidligere mand, sl. Knud Lauridsen. I hendes nuværende ægteskab er der en datter ved navn Maren Olufsdatter. I 1729 rejste Laurids Knudsen til Holland og kom i tjeneste ved det Østasiatiske Kompagni som matros på skibet Bastbarstein, der sejlede til Østindien. På rejsen afgik han ved døden. Inden sin udrejse af Danmark blev han forlovet med Maren Pedersdatter af Emmerlev. - Arvingerne giver fuldmagt til sr. Giert von de Linde(s) købmandsbud, sr. Thomas Skipper, der bor i Medelborig, som skal modtage den afdødes ejendele og levere til dem til Hans Winter i Amsterdam, som har lovet at sende pengene til sr. Jens Osterup i Hjerting.

1733 - 18. august:

Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. kommerceråd Lichtenberg ctr. Thomas Jensen af Ødsted. 1/9

443:

Jonas Wissing p.v.a. tolder Anders Rachlov af Kolding ctr. Jep Hansen af Seest. 1/9

4/8. Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Niels Nielsen. 25/8

Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Jep Hansen af Seest. 1/9

443b:

4/8. Regimentskriveren for Hans Sørensen i Trelde ctr. Hans Jørgensen ibidem. 8/9

4/8. Regimentskriveren for hyrden Niels Christensen i Bredstrup ctr. Søren Tygesen af Skærup. 8/9

444:

Mag. Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup menigheder, ctr. en del husmænd. 1/9

444b:

1733 - 25. august:

Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen af Tårup og Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jep Nielsen Basse og madame Susanne sl. mag. Munchebergs. 8/9

445:

28/7. Sognepræst Niels Gudme i Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen af Viuf og Peder

Smed af Starup. Christen Andersen har betalt en del af sin gæld, og Hans Jensen Smed af Almind kautionerer for resten.

18/8. Dom: Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Niels Nielsen. - Niels Nielsen har ikke efterkommet sit løfte om at afgive en erklæring samt betale stemplet papir dertil foruden mulkt til de fattige. - Han skal betale ialt 1 rdl. 4 mk.

1733 - 1. september:

18/8. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. kommerceråd Lichtenberg ctr. Thomas Jensen af Ødsted. 6/10

446:

18/8. Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Jep Hansen af Seest. 8/9

18/8. Jonas Wissing p.v.a. tolder Anders Rachlov af Kolding ctr. Jep Hansen af Seest. 8/9

Regimentskriveren for Jens Christensen af Mørkholt ctr. Jes Hansen. Denne gør afbigt over for Jens Christensen og familie og vil betale 2 mk. til fattiggassen i Gårslev sogn.

446b:

Iver Henriksen Amnitsbøl af Hjortsvang i Silkeborg amt får tingsvidne på arveret efter Dorthe Sørensdaughter, som var født af forældrene Søren Sørensen og Kirsten Lauridsdaughter. Hun rejste her fra landet ugift for at tjene i Holsten, hvor hun skal være blevet gift med Claus Hansen Topfer i Husum. Hun efterlod ingen livsarvinger. Iver Henriksen har fuldmagt fra en række personer, hvoraf de fleste bærer navnet Amnitsbøl. Deres hjemsteder er Fredericia, Horsens og Erritsø.

Jens Jepsen af Almind fremstod og tilkendegav, at Vorherre har hjemsøgt ham med storm og stor hvirvelvind, som omblæste hans ladehus. Tømmeret er ganske i stykker, og han kan ikke komme på fode igen uden hjælp. Der skal købes tømmer for mindst 40 rdl.

18/8. Mag. Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup menigheder, ctr. en del husmænd. 15/9

1733 - 8. september:

447:

25/8. Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen af Tårup og Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jep Nielsen Basse og madame Susanne sl. mag. Munchebergs. 6/10

449:

1/9. Dom: Jonas Wissing p.v.a. tolder Anders Rachlov af Kolding ctr. Jep Hansen af Seest. - Denne skal betale en gæld på 30 rdl.

1/9. Dom: Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Jep Hansen af Seest. - Denne skal betale en gæld på 89 rdl.

Læst obligation på 28 sldlr. fra Jep Udsen og søn Peder Jepsen af Kongsted til Thomas Sørensen i Torup.

449b: (første side på filmrullen M 30897)

18/8. Regimentskriveren for hyrden Niels Christensen i Bredstrup ctr. Søren Tygesen af Skærup. 22/9

18/8. Regimentskriveren for Hans Sørensen i Trelde ctr. Hans Jørgensen ibidem. 22/9

1733 - 15. september:

1/9. Mag. Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup menigheder, ctr. en del husmænd. 6/10

1733 - 22. september:

Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. 6/10

(450a er sidste side på filmrullen M 30896)

451b:

Hans Christian Møller af Horsens på vegne af Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 3/11

453:

8/9. Regimentskriveren for hyrden Niels Christensen i Bredstrup ctr. Søren Tygesen af Skærup. 6/10

Regimentskriveren for Mette Bøjesdatter i Asbo ctr. Peter Henriksen Skjøllermand ibidem. 6/10

453b:

8/9. Regimentskriveren for Hans Sørensen i Trelde ctr. Hans Jørgensen ibidem. Udsat til 13/10, men ikke set igen. - Hans Sørensen havde fået synet sine sår på begæring af sognefoged Niels Lauridsen i Vejlbj. Det var efter, at de havde været til andendagsbryllup hos Hans Nielsen i Egeskov. På hjemvejen ville de to prøve hinanden ved en brydekamp, men det blev til slagsmål, så blodet flød af Hans Sørensen. Han blev hjulpet hjem, hvor han lagde sig i laden, fordi han ikke ville ind til sin kone, som han så ud. Næste dag kom han i seng, og der blev sendt bud efter mester Fiet (det er nok skarpretter Vitus Wagner) i Fredericia, der forbandt ham. Så lå han i seng nogle dage. Hans Jørgensen har nok villet vedkende sig brydekampen, men ikke sårene.

Anders Hansen af Nyborg stævner for skovhugst. 6/10

1733 - 6. oktober:

454:

1/9. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. kommerceråd Lichtenberg ctr. Thomas Jensen af Ødsted for skovhugst i Kjeldkær skov. Christen Joensen af Mejsling har idag indgået forlig på Thomas Jensens vegne, der i bøde og sagsomkostninger skal betale 3 rdl. Sagen skal være aldeles mortificeret. En pantsat økse og nogle klæder udleveres til Christen Joensen. - Skovfoged Jochum Nielsen ved Kjeldkær har ifølge sagsøgeren søndag den 2/8, da der var ringet til kirke i Ødsted kirke, set, at der var blevet hugget 6 træer. Thomas Jensen havde allerede fået dem over åen, så skovfogeden kunne ikke komme til at pante ham på fersk gerning. Men Thomas Jensens tjenestekarl Mikkell Jensen var i færd med at hugge endnu et træ; han slængte en økse fra sig, og den tog skovfogeden. Mikkell Jensen er blevet afhørt som vidne i sagen, selv om den sagsøgte har advaret imod det; men han er 30 år gammel og har været til alters nogle gange. Han indrømmer, at han den søndag, efter at han var gået hjemme fra sin moster i Ravning, havde været inde hos skovfogeden for at få et glas øl, og derefter var han gået videre til sin husbond Thomas Jensen på Vingsted mølle. Husbond gik og rev hø på engen, og han havde heste og vogn med for at hente hø til hyrden. Mikkell ved ikke, om husbond har haft en økse med. Der lå 6 elletræer i kæret; dem hentede de næste morgen. Iøvrigt nægter han, at han selv har hugget noget træ. Hans Christian Møller havde nævnt muligheden af at indbringe sagen for overretten.

4/8. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 17/11

22/9. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. 3/11

454b:

8/9. Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen af Tårup og Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jep Nielsen Basse og madame Susanne sl. mag. Munchebergs. 27/10

22/9. Regimentskriveren for hyrden Niels Christensen i Bredstrup ctr. Søren Tygesen af Skærup. Forlig, idet hyrden erklærer, at han ikke har noget at sige Søren Tygesen på. - De var kommet i slagsmål med hinanden, da Søren Tygesen og andre var på vej hjem fra Fredericia og havde gjort holdt uden for Bredstrup. Hyrden var kommet drivende med noget kvæg, og da han havde fået det ind i byen, var han kommet tilbage og havde skældt Søren Tygesen ud for en skælm. Efter slagsmålet var hyrden blevet synet efter sin kones begæring. Idag gav de hinanden hånd på forliget.

22/9. Anders Hansen af Nyborg stævner for skovhugst. Udsat til 20/10, men ikke set igen. Idag er der indgået forlig mellem sagsøgeren og Steffen Nielsen af Nyborg, som inden 14 dage skal betale sagsomkostninger.

15/9. Mag. Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup menigheder, ctr. en del husmænd. 17/11

455:

Regimentskriveren ctr. Hans Madsen i Strandhuse. 27/10

455b:

22/9. Regimentskriveren for Mette Bøjesdatter i Asbo ctr. Peter Henriksen Skjøllermand ibidem. Der afsiges dom over udeblevne vidner: Hans Ulf, Iver Eskildsen og Peder Henriksen Skjøllermands tjenestekvinde Karen Jensdatter af Asbo. For deres foragt for retten skal de hver bøde 20 lod sølv til kongen og sagsøgeren og iøvrigt møde igen 20/10

1733 - 13. oktober:

Søren Thomsens enkes gård i Gelballe lovbudt 1. gang.

Niels Nielsen i Ejstrup fremlyser en hest 1. gang.

1733 - 20. oktober:

Læst forordning af 7/10, hvorved al skænden og larmen på prædikestolene i særdeleshed imod de såkaldte pietister forbydes.

Læst patent af 6/10 om højesteret for 1734.

6/10. Regimentskriveren for Mette Bøjesdatter i Asbo ctr. Peter Henriksen Skjøllermand ibidem. 10/11

456:

Hans Olesen Ulf af Asbo fik beskrevet den dom, der blev afsagt 6/10.

(Se 6/10). Jep Nielsen Basse af Tårup ctr. Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen ibidem samt Jens Poulsen af Taulov Nebel. 27/10

456b:

Boeld Olufsdatter med mand og lavværg Niels Thomsen af Pjedsted og formynderne Jens Lassen af Håstrup og Christen Lassen af Tiufkær (på vegne af børnene Las, Niels og Ole Christensønner samt Karen Christensdatter, alle af Pjedsted) tilskøder Mads Lassen og hustru Johanne Nielsdatter af Pjedsted den gård i Pjedsted, som Boeld Olufsdatter og børn hidtil har haft, og som var tilskødet hendes forrige mand sl. Christen Lassen af Gert Olufsen af Fredericia.

Søren Thomsens enkes gård i Gelballe lovbudt 2. gang.

Niels Nielsen i Ejstrup fremlyser en hest 2. gang.

1733 - 27. oktober:

Læst forordning af 16/10 om kornskatten.

6/10. Regimentskriveren ctr. Hans Madsen i Strandhuse. 8/12

457:

6/10 og 20/10. Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen af Tårup og Jens Poulsen af Taulov Nebel versus Jep Nielsen Basse og madame Susanne sl. mag. Munchebergs. 10/11

460b:

Læst aftægtskontrakt for Christen Christensen af Ejstrup, der har afstået sin fæstegård til forhåbende svoger (svigersøn) Christen Nielsen af Lilballe og datteren Karen Olufsdatter.

Læst aftægtskontrakt for Kirsten Andersdatter sl. Søren Thomsens af Gelballe. Hun afstår sin selvejergård til sin søn Anders Sørensen og hans forhåbende fæstemø Catharina Madsdatter af Seest.

461:

Søren Thomsens enke Kirsten Andersdatter af Gelballe, hendes lavværge Lars Christensen ibidem og hendes medarvinger og børn, Karen Sørensdatter (ved dennes mand Jørgen Christensen ibidem), Ole Sørensen (ved formynderen Jens Andersen af Harte) og Else Sørensdatter (ved formynderen Hans Rasmussen af Gelballe), lovbød 3. gang deres gård i Gelballe. Anders Sørensen, som er Kirsten Andersdatters søn, og hans fæstemø Catharina Madsdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

461b:

Jørgen Christensen af Gelballe, Jens Andersen af Harte og Hans Rasmussen af Gelballe gav på vegne af deres myndlinge (se lovbydelsen ovenfor) arveafkald til Anders Sørensen af Gelballe for fædre og mødre arv.

Niels Nielsen i Ejstrup fremlyser en hest 3. gang.

Skovrider Brandt lod ved sin karl Jacob Krog afhjemle oldensyn på Henneberg ladegård.

1733 - 3. november:

(Peder Pedersen af Viuf er sættestemmer, og Jens Andersen ibidem sætteskriver).

6/10. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. 17/11

22/9. Hans Christian Møller af Horsens på vegne af Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders

Lauridsen af Hesselballe. 17/11

Jens Krog lader afhjemle oldensyn for nogle skove.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest lader afhjemle oldensyn for Anst herreds skove.

462:

1733 - 10. november:

(Hans Pank er birkedommer for første gang, Jens Andersen af Viuf har sædvanligvis været sættdommer og er det atter nogle af de følgende tingdage).

27/11. Jens Hansen, Jens Knudsen, Peder Lassen og Christen Udsen af Tårup og Jens Poulsen af Taulov Nebel versus Jep Nielsen Basse og madame Susanne sl. mag. Munchebergs. Sagen henvises idag til behandling på ryttersessionen. Den har drejet sig om et hus, som Jep Nielsen Basse efter modpartens mening har opført uberettiget. Disses advokat har været Christian Grundahl. Bases advokat, Otto Diderik Bierum af Gravengård, har på et tidspunkt rejst spørgsmålet, om Grundahl opfyldte de kriterier for advokater, der var sat i kongens forordning herom. Retten resolverede, at Grundahl som edsvoren mand kunne fortsætte sin sag den dag og derefter søge stiftamtmandens autorisation, hvorimod Bierum selv blev underkendt.

464b:

Læst anordning af 30/10 om, at der for kontinuationsstævninger skal betales til rettens betjente lige så meget som for en hovedstævning.

20/10. Regimentskriveren for Mette Bøjesdatter i Asbo ctr. Peter Henriksen Skjøllermand ibidem. Udsat til 1/12, men ikke set igen. - Mette Bøjesdatter havde været på vej ud til Anders Ulfs lille toft, da hun blev angrebet af Skjøllermands søn; dennes moder kom ud og deltog i slagsmålet, og så kom også Skjøllermand selv i bar skjorte. Mette fik en del prygl, men synsmændene har ikke fundet alvorlige skader på hende.

1733 - 17. november:

6/10. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo.
15/12

3/11. Hans Christian Møller af Horsens på vegne af Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 8/12 (Se også 1/12)

465:

3/11. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. 8/12

465b:

Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Lauge Jørgensen i Trelde. 15/12

467b:

6/10. Dom: Mag. Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup menigheder, ctr. en del husmænd og inderster i Smidstrup og Skærup sogne. - Først sr. Hans Henrichsen i Velling hans tilhørende husmænd, nemlig Peder Buch, Palle Hjuler, Hans Roskilde(?) og Niels Soldat i Store Velling: Hans Henrichsen har fremlagt deres fæstebreve m.m., men han har ikke fremlagt nogen ekstrakt af jordebogen til bevis på, at disses huse er matrikuleret med noget hartkorn under hans såkaldte proprietærgods. Derfor kan de ikke anses for andet end lejehuse, hvortil fæsterne har lejevord; og som beboere af umatrikulerede huse skal de altså gøre præsten en årlig høstdag. - De øvrige husmænd har ikke fremlagt noget i retten til deres befrielse. Det er Niels Koed og Johan Diderichsen med hustruer i Store Velling, Christian Deth og hustru af Skærup og Hans Smed og Laurids Rasmussen med hustruer af Håstrup. Også de skal efter lovens 2-12-5 gøre deres høstdag til Smidstrup præstegård.

1733 - 24. november:

Ole Mønster, der er fuldmægtig hos jægermester Bielche på Vrandrup hovgård får tingsvidne ang. en aftakket rytter ved navn Hartvig Joachim Ebbert, der er arresteret i Haderslev for krybskytteri.

468:

Christen Jensen af Højen ctr. Jens Nielsen Follerup ibidem. 8/12

468b:

Læst obligation på 100 sldlr. fra Søren Jørgensen Skytte i Trelde til Frederik Amager, rådmand i Fredericia; lånet skal bruges til at indfri en gæld til Christiane Sophie sl. Hans Marcussens.

1733 - 1. december:

Læst forordning med forbud mod udførsel af heste.

(Se 17/11). Regimentskriveren for Anders Lauridsen af Hesselballe ctr. Jørgen Sørensen af Sillehus. 8/12

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

1733 - 8. december:

24/11. Christen Jensen af Højen ctr. Jens Nielsen Follerup ibidem. 19/1-1734

469:

17/11. Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. 19/1

17/11 (se også 1/12). Hans Christian Møller af Horsens på vegne af Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 19/1

469b:

17/11 og 1/8. Regimentskriveren for Anders Lauridsen af Hesselballe ctr. Jørgen Sørensen af Sillehus. 19/1

471:

I stedet for Peder Pedersen af Viuf var Mads Nielsen af Follerup stökkemand i følgende sag:

Peder Pedersen af Viuf ctr. Johan Hyrde ibidem. Udsat til 22/12, men ikke set igen.

Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Hans Gløjer af Lille Anst og Laurids Andersen og Diderich von Ohlen i Glibstrup. 22/12

Niels Pedersen af Møsvrå anmeldte ildsvåde.

471b:

Niels Nielsen af Fugdal i Hejnsvig sogn anmeldte ildsvåde.

27/10. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Madsen i Strandhuse. - Han har med et stykke træ slået Jørgen Lyngs tjenestepige Birthe Hansdatter, da hun var ved at uddrive sin husbonds svin. Samme dag har han mødt Iver Pedersens hustru Karen Andersdatter af Bjert, da hun var på vej hjem fra Strandhuse. Da hun spurgte ham, hvem det var, der skreg og klagede sig, slog han også hende, så hun skal have opspyttet blod. - Hans Madsen har tilstået og højligt fortrudt sin gerning. Han bør efter lovens pag. 900 art. 8 bøde til hver af dem tre 6 lods sølv, hvoraf der tilkommer dem 1/3 og kongen 2/3. Desuden skal han stå vedkommende til rette, hvis de får men af slagene, og til erstatning for arbejdes forsømmelse skal han betale 1 rdl. til hver af dem.

1733 - 15. december:

Læst forordning af 30/11 om matrikelskat og rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1734.

Læst amtmand von Linstows missiv af 8/12, at ingen må brænde brændevin på landet uden privilegium.

472:

17/11. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 19/1

17/11. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Lauge Jørgensen i Trelde og brødre. Udsat til 19/1, men ikke set igen. - For 6 år siden havde Lauge Jørgensen købt 4 stude af Hans Gade sammen med sine brødre Niels og Hans Jørgensen og Søren Jørgensen Skytte. Det var den gang, da Peder Pedersens

gård i Trelde skulle have ny fæster og den daværende regimentskriver havde noteret Gregers Hansen for den. Gregers Hansen var fæster på en gård i Tved under Enevold Madsen Bolvig på Nebbegård. Brødrene Jørgensen ville forhindre dette fæste, fordi de ønskede, at Hans Jørgensen skulle have gården. De havde derfor lovet Bolvig 4 stude for at lade være med at give Gregers Hansen pas. Siden sendte Bolvig så sin avlskarl Hans Skovenberg og Søren Gartner til Søren Skytte, for at de skulle brænde de 4 stude. De fik brændemærket tre; den fjerde var stumpumpet. Da Bolvig om efteråret sendte bud efter studene, ville Søren Skytte ikke af med dem, men fik i stedet en aftale med Hans Gade om levering af 4 stude. Men de blev uenige, og derefter ville Hans Gade ikke handle med Hans og Søren Skytte, heller ikke om hans brødre kautionerede for dem. Så købte Lauge og Niels to stude hver for ialt 50 slettedaler, og brødrene aftalte indbyrdes, hvorledes de skulle fordele betalingen. De havde ikke betalt.

Peder Thonboe af Hundsbæk lader Jens Skræder af Bække skaffe tingsvidne på, at de gårde i Bække, som Christen Jensen, Steffen Iversen, Poul Andersen, Hans Jessen, Jens Madsen, Morten Jensen, Eske Iversen og Niels Jepsen beboede, og som brændte for 2 år siden eller længere tilbage, igen er forsvarligt opbygget og bedre end før. Bønderne har alle nydt 2 års frihed for skat.

Hans Peiter Klods, der nu bor i Fredericia, får tingsvidne vedr. sin vandel. Den 3/5-1727 kom han til Starup med et barn, og et andet barn blev bragt ham; det var blevet fundet på Starup mark, hvor moderen havde forladt det. Hans Peiter Klods har været i Starup til udgangen af 1732 og har betalt Christen Pedersen for børnenes kost, klæder og skolegang. Dette bekræfter Christen Pedersen af Starup. Hans Peiter Klods var ankommet med et pigebarn på 7-8 år, og Johan Jørgensen bragte ham et ca. 4-årigt pigebarn, som han havde fundet på Starup mark efter solens nedgang. Barnet havde fortalt, at moderen var gået til Christen Pedersen. Der var han så gået hen med barnet, hvis storesøster vedkendte sig det.

Læst skøde fra Peder Thonboe på Hundsbæk til sl. Jens Madsens enke Catrine Hansdatter og hendes arvinger på et rytterhus i Bække nord for kroen.

472b:

Læst aftægtskontrakt for Lars Sørensen (og hustru) i Viuf. Han afstår sin fæstegård til Michel Jensen af Smidstrup mølle. Denne er bror til Lars Sørensens hustru.

1733 - 22. december:

Læst skøde fra Hans Iversen i Skanderup til Iver Jepsen ibidem på hans lille påboende proprietærgård (af hartkorn 6-4-3-2).

473:

Frederik Svartz af Vejle ctr. hans kære mama Catrine sl. kornet Svartzes og svigersøn, citantens svoger Mathias Jensen ibidem. 12/1

473b:

8/12. Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Hans Gløjer af Lille Anst og Laurids Andersen og Diderich

von Ohlen i Glibstrup. 26/1

474b:

Læst obligation på 80 sldlr. fra Michel Vedstesen i Skanderup til Hans Thomsen i Lejrskov, et lån af de midler, hans søn Tulle Hansen har arvet efter sin mor Kirsten Tullsdatter.

Læst skøde fra Jørgen Holm på Snoghøj til Hans Christian Frost i Erritsø på 4 agre.

Læst forskrivning på 24 rdl. 1 mk. fra Jens Udsen i Viuf til Jens Andersen ibidem.

Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

475:

Regimentskriveren bekendtgjorde skifte den 7/1 efter sl. Hans Madsen Kyed i Bjert samt skifte den 8/1 efter Hans Jespersen i Stenderup.

Jep Nielsen Bredstrup af Nybjerg mølle fremlyste en hest.

1734

475:

1734 - 12. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar, Da Man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1734 - den 12. Januar

Birkedommeren Hans Pank af Håstrup og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Peder Pedersen, Michel Snegel, Søren Madsen, Mogens Jensen og Rasmus Jørgensen af Viuf, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted, Christen Jensen af Håstrup.

Mads Jessen af Vranderup mølle ctr. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest. 26/1

22/12. Frederik Svartz af Vejle ctr. hans kære mama Catrine sl. kornet Svartzes og svigersøn, citantens svoger Mathias Jensen ibidem. 26/1

475b:

Arvingerne efter sl. Enevold Madsen Bolvig ctr. debitorer. 26/1

Sl. Herman Skusters enke Maren Lasdatter af Holm lovbød sin påboende gård 1. gang.

Mathias Jessens påboende sted Skygeberg lovbudt 1. gang.

Maren Eriksdatter af Stovstrup lovbød sin påboende gård 1. gang.

1734 - 19. januar:

Peder Nielsen Knoer, skoleholder i Ågård, ctr. Lauge Knudsen, skoleholder i Harte. Denne gør afbigt. Hans ord må være blevet sagt i drukkenskab og hastighed.

15/12. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 9/2

476:

8/12. Hans Christian Møller af Horsens på vegne af Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 16/2

Byskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Laurids Sørensen i Viuf. 9/2

8/12. Christen Jensen af Højen ctr. Jens Nielsen Follerup ibidem. - Der skulle have været afsagt dom idag; men nu gør Jens Follerup afbigt. Hans ord er sagt i drukkenskab. Niels Pedersen af Højen kautioner for hans betaling af sagsomkostningerne. - Sagen har drejet sig om en episode, der fandt sted, da de og andre var på vej hjem fra Horsens. Jens Follerup havde sagt til Christen Jensen, at han var en tyveknægt, der havde stjålet af kongens skov. De havde været oppe at slås lidt med de kæppe, de havde med.

8/12. Dom: Hans Christian Møller af Horsens p.v.a. Lichtenberg for hans to bønder Rasmus Sørensen af Klarlund og Niels Sørensen af Balle ctr. Peder Madsen af Vollund m.fl. - Det er bevist ved tingsvidner og ved vidnesbyrd fra feltskærer sr. Christian Galten i Vejle og synsmænd, at Peder Madsen i Vollund med hug og slag har overfaldet Rasmus Sørensen af Klarlund på hans lovlige hjemvej fra Vorbasse marked (den 28/8). Rasmus Sørensen har forsvaret sig med sin vognkæp; men da Mads Pedersen af Tågelund kom til, blev de Rasmus Sørensen for stærke. - Peder Madsen og Mads Pedersen skal bøde efter lovens pag. 900, art. 8 tre seks lod sølv, og efter pag. 919, art. 24 to fyrre lod sølv samt efter lovens pag. 898, art. 2 bøde for 16 såremål og blå slag hver 3 tre lod sølv. Denne bøde deles efter lovens pag. 155, art. 4 i 3 parter; den første tilkommer sagsøgeren, den anden hans husbond og den tredje kongen. Desuden betaler de begge til bartskærerløn 6 rdl. samt til processens omkostninger 4 rdl. Og skulle de ikke have formue til bødernes betaling, skal de efter lovens pag. 157, art. 11 arbejde i skubkærren i Fredericia fæstning 6 måneder. For de nærgående ord, der er passeret i samme tummel, tilfindes Peder Madsen her for tinget at gøre Rasmus Sørensen afbigt samt for sine ubesindige ord at betale i bøde til Egtved sogns fattige 2 rdl., som præsten modtager og uddeler til sognets fattige. (Da feltskæreren havde synet Rasmus Sørensen, vidste han endnu ikke, om patienten ville dø af sine sår. Kirsten Jensdatter af Nordbæk er en af dem, der har vidnet. Da hun ville hjem fra Vorbasse marked, mødte hun Peder Madsen og spurgte ham, om de skulle følges ad. Han havde svaret ved at spørge, om hun ville sekundere ham, for de tyve og skælme, der ville overfalde ham, og om hun ville svare dertil, hvis han slog nogen ihjel. Søren Andersen af Lihme havde også set Peder Madsen ved afrejsen fra markedet. Da han red derfra, kom Peder Madsen ham i møde lidt uden for Vorbasse; han red og svang med en svøbe, og da Søren Andersen spurgte, om han vil med hjemad, svarede han hujende nej, idet han nogle gange tilføjede,

at der var nogen, der skulle myrdes. Så råbte Søren Andersen til dem, der var bagude, at de ikke skulle befatte sig med Peder Vollund. Kirsten Jensdatter (Peder Christensens hustru) og hendes svoger Hans Pedersen af Nordbæk fulgtes ad fra markedet, og de kom til Rasmus Sørensen og hans broder Niels, der holdt på vejen. De spurgte Hans Pedersen, om de havde mødt nogen på vejen, og dertil svarede han ja, han havde mødt Peder Madsen. Så fortalte de, at Peder Madsen havde antastet dem og beskyldt Rasmus Sørensen for at være en tyv og kanalje, og han havde slået efter Rasmus Sørensen med sin pisk, men denne var sprunget ned af vognen, havde taget sin vognkæp og kylet den efter Peder Madsen, der blev ramt på skulderen og så red bort. Så fulgtes de ad til det punkt, hvor vejen deler sig i to (den ene til Spjarup og den anden til Nybjerg mølle). Her var Peder Madsen og Mads Jensen af Lie og nogle flere. De to fra Nordbæk red videre. Hans Pedersen vendte sig om en enkelt gang og så, at Peder Pedersen Vestergaard slog Rasmus Sørensen, men mere så han ikke, for han turde ikke vende sig om igen. Kirsten Jensdatter havde bedt dem om at holde fred, men også hun var blevet så bestyrtet og bange, da hun hørte de mange slag. "Slå digt!", råbte de i munden på hinanden. - Peder Hansen Brinch (?) af Spjarup havde været i følge med Peder Vestergaard og Gabriel Pedersen af Egtved og Mads Jensen af Lie på deres hjemvej. De var kommet til Peder Madsen, som holdt ved Slavsten. Han spurgte dem, om de havde set en vogn undervejs, og klagede over, at han var blevet slået. Han bad dem om at vente sammen med ham, til vognen kom. Så red de ganske langsomt fremad, indtil vognen med Rasmus Sørensen og hans broder indhentede dem. "Kommer du nu, din kanalje!", sagde Peder Madsen, "nu skal du få en ulykke, fordi du har slået mig". Så fulgte han efter vognen og slog nogle gange Rasmus Sørensen med sin pisk. Rasmus Sørensen bad om fred og spurgte så de andre om vej. "Hvad er det for nogle hundsfotter, der spørger om vej?", sagde Mads Jensen af Lie. Så så Peder Hansen, at Rasmus Sørensen steg ned af sin vogn, tog sin vognkæp og slog efter Mads Jensen, der red frem og tilbage i heden. Rasmus Sørensen satte sin vognkæp på plads igen og ville køre videre, men så red nogle af mændene om og tog fat i tømmerne, så vognen ikke kunne køre. Da kom Rasmus Sørensen til at slå Peder Vestergaard, som han ikke kendte, med sin svøbe. Peder Vestergaard havde ellers hverken sagt eller gjort noget hidtil; men nu sagde han, "Vil du ikke have fred, så skal du få noget mere". Så steg Rasmus igen af vognen og greb efter sin vognkæp, som han ikke fik fat i, og nu tog Peder Vollund og Peder Madsen fat i ham og slog ham til jorden. Han kom op igen og råbte på fred. Så kom Peder Madsen af Vollund, Mads Jensen af Lie og Peder Vestergaard og slog på ham, så han faldt til jorden og lå som død; men han råbte om fred igen, nu havde han fået nok. Så kom Mads Pedersen af Tågelund. "Jeg kender dig nok, Rasmus Klarlund; du skal, gode karl, minsæl have noget mere", sagde han og slog ham med sin pisk, mens han lå på jorden. Og det til trods for, at Rasmus Sørensen ikke havde noget udestående med ham. På det tidspunkt red Peder Hansen Brinch og andre videre. - Andre vidner har fortalt om, hvordan de siden fandt Rasmus Sørensen og hans broder. - På tingdagen den 17/11 frafaldt Rasmus Sørensen anklagen imod Peder Pedersen Vestergaard af Egtved og Mads Jensen af Lie, vistnok på grund af bevisets stilling. - Peder Madsen har forsøgt at få sagen trukket ud, fordi hans husbond oberst Beenfeldt ikke var stævnet).

476b:

De tre steder, nemlig Holm, Skiøgeberig samt Maren Eriksdatters halve gård i Stovstrup blev idag til andet ting lovbuft.

Skovfoged Jens Nielsen af Gudsø angav skovhugst.

1734 - 26. januar:

12/1. Mads Jessen af Vranderup mølle ctr. Christen Eriksen og Hans Madsen af Seest. - Sagen afvises, indtil der ifølge lovens pag. 114, art. 27 fremlægges kgl. bevilling.

477:

12/1. Frederik Svartz af Vejle ctr. hans kære mama Catrine sl. kornet Svartzes og svigersøn, citantens svoger Mathias Jensen (Jessen) af Skiøgeberig. - Forlig. - Sagen har drejet sig om Frederik Svartzes arv. Nu får han i retten udbetalt 30 rdl., og svogeren Mathias Jensen skal give ham en forskrivning på 10 rdl. Så har Frederik Svartz ikke flere fordringer i arven efter sine forældre. Hvis der er mere at få i afregningspenge for faderens tjeneste i Brabrant, tilfalder de Frederik Svartz. Og denne må også søge Mads Hacks hustru i Vonsild for de 20 rdl. hun har fået i Haderslev. Men hvis han ikke får noget ud af det, kan han ikke gøre krav gældende hos sin svoger og moder.

Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 16/2

477b:

Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. 9/2

479:

Anthoni Jacobsens tjenestekarl Jens Nielsen af Nagbøl ctr. Jens Christensen af Drabæk mølle. 9/2

479b:

22/12. Hans Pedersen af Glibstrup ctr. Hans Gløjer af Lille Anst og Laurids Andersen og Diderich von Ohlen i Glibstrup. Udsat til 9/2, men ej set. - De sagsøgte er nogle af Hans Pedersens husmænd. De har skullet gøre rede for de kontrakter, de har på husene.

12/1. Arvingerne efter sl. Enevold Madsen Bolvig ctr. (debitorer) Diderich Buch, guldsmed i Vejle, for gæld efter den offentlige auktion på Nebbegård. Degnen Ursiin i Gauerslund har betalt. - Dom: Diderich Buch har ikke holdt sit løfte til stævningmændene om betaling. Nu dømmes han dertil.

480:

Frederik Svartz af Vejle på egne vegne og på vegne af sin kære moder madame Katrine Svartzes af Skiøgeberg samt Jacob Svartz af Vonsild på egne vegne lovbød 3. gang den selvejerotting, som Mathias Jensen har i brug til sit påboende sted i Tiufkær, Skiøgeberg kaldet. Mathias Jensen, som er Frederik Svartz' svoger, og hans hustru Anna Jørgensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Mads Jensens påboende gård i Viuf lovbudt. Ingen bød på den.

480b:

Læst aftægtskontrakt for Therkild Thomsen af Tiufkær, der har afstået sin ryttergård til sønnen Peder Therkildsen. Denne skal give sine forældre aftægt samt betale til brødrene Thomas, Otte og Hans Therkildsen hver 20 sldr. og til søsteren Karen Therkildsdatter 60 sldr. plus en kiste og en seng.

1734 - 9. februar:

Læst forordning af 29/1 med forbud imod at modtage gaver fra de unge karle, der henhører til nationalmilitisen.

26/1. Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. 16/2

484:

19/1. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 23/2

19/1. Byskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Laurids Sørensen i Viuf. 16/2

Laurids Sørensen af Viuf ctr. Thomas Ebbesens enke i Kolding. 16/2

26/1. Anthoni Jacobsens tjenestekarl Jens Nielsen af Nagbøl ctr. Jens Christensen af Drabæk mølle. Udsat til 23/2, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om gæld.

Mads Jensens påboende gård i Viuf lovbudt 2. gang.

Lars Jepsen, skovfoged af Seest, angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

484b:

Læst obligation på 18 rdl. 2 mk. fra Niels Andersen af Refsing til naboen Niels Larsen ibidem, et lån af dennes myndling Claus Rasmussens arv efter hans far sl. Rasmus Madsen.

Læst aftægtskontrakt for Thomas Hansen og hustru af Lille Velling. De har afstået fæstegården til sønnen Hans Thomsen og fæstemø Lisbet Nielsdatter.

1734 - 16. februar:

9/2. Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. 2/3

486b:

19/1. Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 9/3

Sognefoged Nis Pedersen Lejrskov af Hjarup ctr. husmand Christen Levitsen ibidem. Udsat til 2/3, men ikke set igen. - Der har været ransagning i Hjarup efter en eg, som var forsvundet fra Nis

Pedersen. Hos Christen Levitsen havde de fundet 69 opkløvede hjuleger af grønt træ, efter at han havde sagt, at der ikke var noget at finde. Han er også set kløve egetræ sammen med husmanden Hans Agermand søndag morgen, da egen var forsvundet om natten.

487:

9/2. Byskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Laurids Sørensen i Viuf. 9/3

I følgende sag sad Anders Pedersen af Viuf som 8 mand:

9/2. Laurids Sørensen af Viuf ctr. Thomas Ebbesens enke i Kolding. Tingmændene Michel Schnegel af Hjarup og Hans Madsen af Fredsted bevidner, at Laurids Sørensen for 6-7 år siden her ved retten betalte birkedommer Thomas Ebbesen de den 27/11-25 tildømte 4 rdl., og da Laurids Sørensen havde betalt pengene, sagde Ebbesen, at han skulle betale 1 rdl. i omkostninger, hvad han straks gjorde. Så begærede Laurids Sørensen kvittering, men birkedommeren slog sig for sit bryst og rakte ham sin hånd med de ord, at han aldrig skulle blive krævet for pengene; det skulle han være mand for. - Tingsvidne.

26/1. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 9/3

487b:

Sl. Mogens Hansens enke Anne Iversdatter af Viuf med lavværge Christen Joensen af Mejsling, Iver Mogensen, Jørgen Christensen på vegne af sin hustru Mette Mogensdatter af Mejsling, Mads Jessen af Bølling på vegne af sin hustru Johanne Marie Mogensdatter og Jens Jørgensen af Starup på vegne af sin hustru Margrethe Mogensdatter lovbød 3. gang den dem tilhørende og Mads Jensen påboende gård i Viuf. Mads Jensen og hustru Maren Mogensdatter af Viuf begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1734 - 23. februar:

(Se 12/8-32). Simon Madsen af Vejen mølle og medarvinger efter Mads Termandsen fra Nielsby ctr. Anders Bertelsen Ulf fra Asbo. 9/3

488:

9/2. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 16/3

489b:

Læst forskrivning af 24/10-29 fra Søren Rasmussen Sandemand af Håstrup på 66 rdl. 4 mk. til Niels Strangesen af Tiufkær.

Læst aftægtskontrakt for ??? og hustru Maren Pedersdatter, der afstår fæstegården til Jørgen Hansen Broch, som skal giftes med mandens steddatter Anne Sørensdatter. Dennes søster skal i penge have

20 rdl. Underskrevet Tiufkær, den 3/12-1732. Første navn er Hans Olesen.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

1734 - 2. marts:

Jens Andersen i Viuf er sætteskriver i følgende sag:

Birkeskriver Mads Paabye på Nygård fører vidner ang. stolestader i Starup kirke. 16/3

492b:

16/2. Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. 9/3

493b:

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup angav skovhugst.

Hans Jespersens enke Anne Christensdatter i Stenderup lovbød sin gård 1. gang.

1734 - 9. marts:

Præsten Niels Tøxen lader annullere en obligation til mad. Dorthe sl. Hartvig Splets. Den er protokolleret 22/3-24.

Jens Simonsen af Nørre Vilstrup ctr. Jens Jørgensen af Vester Nebel mølle. 30/3

494:

16/2. Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. 20/4

494b:

2/3. Baltzer Bahnsen og Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. 23/3

16/2. Byskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Laurids Sørensen i Viuf. 20/4

495:

16/2. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 23/3

23/2. Dom: Simon Madsen af Vejen mølle og medarvinger efter Mads Termadsen fra Nielsby ctr. Anders Bertelsen Ulf fra Asbo. - Siden Anders Bertelsen Ulf ikke i så lang tid efter den ergangne landstingsdom af 17/9-1732 på den her ved retten forhen af sl. birkedommer Ebbesen afsagte dom har indfundet sig for at tilfredsstille kreditor, Simon Madsen og medarvinger, så fornyes landstingsdommen til betaling: Hvis han ikke har betalt inden 15 dage, må han lide nams indførelse i sit bo. - Hvad angår Otto Diderich, da henvises sagsøgerne til at søge ham ved hans eget forum. -

(Det er prokuratoren Otto Diderich Bierum fra Gravengård, der synes at være nævnt i landstingsdommen. Anders Ulfs nuværende prokurator er birke dommeren Joen Seerup fra Hunderup, der har anført det betænkelige i at føre sag mod en arresteret mand, der ikke kan komme til tinge).

Hans Jespersens enke Anne Christensdatter i Stenderup lovbød sin gård 2. gang.

Jep Udsen i Kongsted lovbød sin halve gård 1. gang.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

1734 - 16. marts:

2/3. Birkeskriver Mads Paabye på Nygård fører vidner ang. stolestader i Starup kirke. 30/3

Læst forordning af 5/3 ang. besvangrelser og det deraf påstående ægteskab.

Læst forordning af 24/3 ang. den gæld, som af officerer efterdags gøres.

Konsumtionsforpagter Henrik Ravn i Kolding ctr. David Madsen og moder med lavværge af Seest. 30/3

495b:

23/2. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 23/3

496:

Skovfoged Hans Jørgen Mejer af Pjedsted angav skovhugst.

Skovfoged Jesper Jespersen af Trelde angav skovhugst.

Jep Udsen i Kongsted lovbød sin halve gård 2. gang.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

1734- 23. marts:

Peder Pedersen af Viuf aflægger ed på, at han i sommeren 1733 i sin have på Viuf gade og mark har indavlet af sin egen tobaksplantage 300 skpp. tobaksblade, som han har solgt til køb- og handelsmand Knud Andersen i Kolding. Denne får tingsvidne.

16/3. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 30/3

499:

9/3. Baltzer Bahnsen og Seest Nederholms lodsejere ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem. Markstrid. Tingsvidne.

Baltzer Bahnsen og Seest Nederholms lodsejere (ctr. Christen Pedersen og Christen Hansen ibidem). Synsmænd udmeldes. Udsat til 30/3, men ikke set.

9/3. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 6/4

499b:

Læst skøde fra Jens Jensen i Kongsted Torp på 1/2 gård i Stovstrup vesten Bolbro til hans yngste søn Hans Jensen.

Hans Jespersens enke Anne Christensdatter i Stenderup med lavværg, hendes nuværende mand Poul Nissen Garp af Noes, lovbød sin gård 3. gang. - Anders Hansen af Lilballe og fæstemø Kirstina Jesdatter fra Smidstrup begærede skøde på een part, og Bertel Jespersen og hustru Mette Sørensdatter af Stenderup begærede skøde på en anden part.

Skøde til Anders Hansen og fæstemø efter foranstående lovbydelse.

500:

Skøde til Bertel Jespersen og hustru efter foranstående lovbydelse.

500b:

Jep Udsen i Kongsted lovbød sin halve gård 3. gang. - Hans søn Peder Jepsen og fæstemø Dorthe Nielsdatter fra Pjedsted begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

501:

1734 - 30. marts:

16/3. Konsumtionsforpagter Henrik Ravn i Kolding ctr. David Madsen og moder med lavværg af Seest. 20/4

Læst kammerkollegiets skrivelse af 27/3 til amtmanden, at aftakkede og dimitterede dragoner og soldater skal svare konsumtion og folke- og familieskat efter forordningen af 4/2-1733.

23/3. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 13/4

9/3. Jens Simonsen af Nørre Vilstrup ctr. Jens Jørgensen af Vester Nebel mølle. 13/4

501b:

Birkedommer Joen Seerup af Hunderup fremlægger amtmandens autorisation til at virke som sættemdommer i en sag mellem Mads Jessen Møller af Vranderup mølle og Christen Eriksen med svoger Hans Madsen af Seest. Men birkedommer Pank vil give ham autorisationen tilbage, idet han erklærer, at han ikke vil vige sit dommersæde i denne sag, siden den forrige interlocutoriekendelse er således, som han for højere ret vil være ansvarlig, og han vil forblive ved den, indtil han bliver underkendt af højere ret, eller en kgl. tilladelse fremlægges. Seerup vil ikke tage imod autorisationen, så den forbliver ved retten til indførelse i protokollen. Seerup får tingsvidne.

16/3. Birkeskriver Mads Paabye på Nygård får tingsvidne ang. stolestader i Starup kirke. - Hans Hansen af Nyborg vidner: Indtil 1708 havde Nygård de to første stole nærmest prædikestolen til fruentimmerne. Gårdens husmænd søgte stolestade hist og her, hvor der var plads i kirken, og hvor præsten anviste dem plads. Det var general Leegart, der dengang beboede gården. Nu har Paabye de 6 parter af gården, mens de 5 parter beboes af 13 beboere. Der skete en fordeling af kirkens stole i 1712 eller 1713 af kirkens daværende forsvar. I 1718 eller 1719 blev Nygårds to mandsstole ændret til 3 stole. Nu har gården 3 mandsstole og 3 kvindestole; der kan sidde 5 personer i hver. Panks formand (Christen Møller?) havde 12 tdr. hartkorn, og Peder Poulsen havde 4 tdr. hartkorn; sidstnævnte havde den mellemste stol. Nygårds kvindestole er de snævrere i kirken, så snævre, at en frugtsommelig kvinde knapt kan trænge sig ind. Nogle af Nygårds lodsejere havde indtil for 3 år siden desuden haft den 5. stol fra mandsstolen af; da blev den tillagt 3 andre uvedkommende fruentimmere. Der er ingen i hele sognet, der har så stor mangel på stolestader som birkeskriveren og familie, og der er beboere, som ikke holder tjenestefolk, der har lige så mange sæder og stader i kirken som birkeskriveren, der dog har en af de største gårde i sognet og holder 6-7 tjenestefolk. - Da general Leegart i 1718 el. 1719 rejste fra Nygård, gav han til kirken en fruentimmerstol, som han havde ladet opbygge, men som han ved sin afrejse ville nedbryde. Den blev sat på pulpituret, og Nygårds beboere gav 20 rdl. til pulpiturets opbygning, og de fik løfte om stolestader. - Den lukkede stol på pulpituret blev lavet af den stol, som generalen havde givet. - Efter at birkeskriveren havde fået de ønskede svar, blev vidnet også udspurgt af byfoged Christian Grundahl, der repræsenterede præsten Johan Soltau: Stolene på pulpituret var blevet fordelt i overværelse af provsten, præsten og kirkeværgerne. Der er ingen, der har taget stolestader fra birkeskriveren, blot har han fået dem. Foruden de tre mands- og tre kvindestole er der nederst i kirken 3 mands- og 4 kvindestole til Nyborgs beboere, og birkeskriveren har også stader på pulpituret, men her er staderne ikke inddelt. Derimod har han nede i kirken sammen med Peder Poulsen en mands- og en kvindestol; heraf svarer Peder Poulsens andel til 4 tdr. hartkorn, hvorimod birkeskriveren har 8 tdr. hartkorn. Møllerenken har også part her med 4 tdr. hartkorn, så birkeskriveren har halvdelen af staderne, ialt 5 af de 10 stader. Det var sognepræst Christian Kjærulff, der fik generalen til at skænke sin lukkede kvindestol til kirken, da han havde nedtaget den og ville have ført den bort. Generalen var også med til at forære det nye pulpitur, idet en del af sognemændene skød resten til. Vidnet ved ikke, hvem der fik tildelt den lukkede stol på pulpituret, men den er aldrig blevet brugt af andre end præstens familie. Og den kunne måske godt have været præstens anpart, fordi det var ham, der havde skaffet den. Ingen i sognet har nogensinde påanket præstens brug af den stol. - Et andet vidne kan huske, at sognets beboere var blevet kaldt til kirken for at drøfte opbygning af pulpituret, og da havde de vedtaget at give 20 rdl. Præsten havde foreslået, at der blev kvindestole på den ene side af den lukkede stol og mandsstole på den anden og i midten den lukkede stol, så generalen kunne bruge den, om han engang måtte komme tilbage til sognet. Dette vidne kan bekræfte, at de forømtalte snævre stole har været benyttet af højfrugtsommelige kvinder, og at det ikke blot er birkeskriveren, men alle Nyborgs beboere, der mangler sæder. - Nu foreslog Johan Soltau for at forebygge store

disputter og den påanke som kunne komme, hvis nogen skal afstå deres stader til birkeskriveren, og for at fremme kærligheden, at birkeskriveren og hans hustru, så længe de var i Starup sogn, måtte benytte halvdelen af sæderne i den lukkede stol, som tilhørte præstegården, uden at det dog må være til præjudice af præstegårdens rettighed. Birkeskriveren erklærede, at heller ikke han ønskede andet end at leve i kærlighed og enighed med hr. Soltau, hans sjælesørger og gode ven. Han ville være tilfreds, hvadenten han kunne få plads for sig og familie i den lukkede stol sammen med præstens, eller han kunne som en rettighed få anvist en plads i kirken, hvor han kunne opbygge sin egen stol.

1734 - 6. april:

23/3. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 13/4

1734 - 13. april:

30/3. Mølleren Jens Simonsen af Nørre Vilstrup ctr. Jens Jørgensen af Vester Nebel mølle. Forlig. Sagen har drejet sig om skovhugst.

30/3. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 20/4

502:

6/4. Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. Udsat til 4/5, men ej set. Det har drejet sig om nogle kirkejorder.

1734 - 20. april:

Hans Jensen Pag m.fl. af Egeskov ctr. Hans Jensen Gade m.fl. ibidem. 4/5

Læst forordning af 13/4 om, hvorledes der skal forholdes med dem, der deserterer fra de til udmarch kommanderede regimenter.

Regimentskriveren ctr. arrestanten Søren Nielsen af Haurum. 4/5

504:

13/4. Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke m. fl. af Asbo. 1/6

504b:

30/3. Konsumtionsforpagter Henrik Ravn i Kolding ctr. David Madsen og moder med lavværge af Seest. 18/5

Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. Jens Jepsen, Søren Jørgensen Skytte og Niels Jensen, alle af Trelde. 4/5

505:

Skovfoged Hans Jørgensen Mejer af Pjedsted angav skovhugst.

9/3. Dom: Byskriver Baltzer Bahnsen i Kolding ctr. Laurids Sørensen i Viuf. - Bahnsen har stævnet Laurids Sørensen for at få dommen af 27/11-1725 fornyet til inddrivelse af en gammel gæld. Men Laurids Sørensen har ført vidner på, at han efter dommen betalte pengene til daværende birkedommer Thomas Ebbesen, som modtog pengene på Baltzer Bahnsens vegne. Da det vidne blev ført, havde prokurator Grundahl tilbudt at betale Bahnsen pengene på birkedommerenkens vegne, men det blev afslået. Laurids Sørensen frikendes for Bahnsens krav, som enken bør betale, men uden sagsomkostninger, fordi Bahnsen havde afslået Grundahls tilbud. Enken forbeholdes sin ret over for Bahnsen, hvis hun kan finde noget til bevis på, at pengene er blevet betalt.

9/3. Dom: Jørgen Sørensen af Sillehus ctr. Anders Lauridsen af Hesselballe. - Jørgen Sørensen har sagsøgt sin hustru Maren Andersdatters stedfader for arv efter hendes broder uagtet hans arveafkald af 13/8 1728, der er ugyldigt, fordi det er skrevet på slet papir og skal være skrevet, inden han efter sit ægteskabs indgåelse havde opnået myndighedsalderen 25 år. - Der er af modparten ført vidner på, at Jørgen Sørensen og hustru efter arveafkaldet havde erklæret sig fornøjet. Ligeledes, at Anders Lauridsen har givet ægteparret en ko, et får og en kjortel. Karlen, der bragte koen til Jørgen Sørensen i Vingsted mølle, har vidnet, at denne ved modtagelsen bad ham hilse og sige Anders Lauridsen mange tak, han var godt fornøjet. Det var i 1732, da Jørgen Sørensen forlængst var blevet myndig. - Hvis han vil aflægge ed på, at han ikke var fornøjet, da han modtog koen, så skal Anders Lauridsen udbetale det, som ægteparret med rette endnu kan have til gode. Men ellers bør han være fri for dette krav. Sagsomkostningerne kan der først dømmes om, når Jørgen Sørensen har gjort sin ed eller fralagt sig den. (Se igen 28/9).

505b:

Niels Sørensen af Pjedsted fremlyste en hest 1. gang.

1734 - 4. maj:

Regimentskriveren ctr. arrestanten Niels Christensen. 11/5

506:

20/4. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. Jens Jepsen, Søren Jørgensen Skytte og Niels Jensen, alle af Trelde. 18/5

506b:

20/4. Regimentskriveren ctr. arrestanten Søren Nielsen af Haurum. Sagen afsluttes idag med tingsvidne, efter at der er blevet fremlagt nogle attester fra proprietærene der på egnen samt fra sognepræsten med tilføjet vidnesbyrd fra sognemændene. - Søren Nielsen har skudt korporal Svend Pedersen Lund. Omstændighederne omkring drabet er især blevet beskrevet af Jens Ibsen Hyrde af Haurum. Om natten (aftenen) mellem 10. og 11. marts var han og Laurids Thomsen inde hos Søren Nielsen, da korporalen, der logerede der, kom ind. De hilste venligt på hinanden og drak en pot

varmt øl med brændevin sammen i dagligstuen. Så ville korporalenn i seng, men han blev overtalt til at blive, og så drak de igen. På et tidspunkt, da korporalen igen vil til sengs, kommer de i snak, og det udvikler sig til skænderi. Korporalen greb sin kårde, der lå på bordet, og trak den af bælgem; men Søren Nielsen greb den med sin bare hånd om klingem. De blev skilt ad, men kom i slagsmål igen. Så sendte Søren Nielsens kone tjenestepigen ud efter karlen (en landsoldat ved navn Niels Sørensen), for at han skulle komme og hjælpe til med at styre hendes mand. Mens så dennes kone, karl og pige, samt de to besøgende stod om ham, fik korporalen lejlighed til at gå ud ad forstuedøren. Men i døren vendte han sig om og stak kårdespidsen ind ad den med de ord, at hvis Søren Nielsen nu gik til angreb på ham, så skulle kan komme til at løbe ind i kården, "og så skal jeg se hans hjerteblod". "Har du en kårde, så har jeg en flinte", svarede Søren Nielsen og greb op til bjælken efter sit gevær. Det gik af. Korporalen tumlede ind i stuen og faldt næsegrus til gulvet ved skorstenen med kården under sig. Ingen havde set, at Søren Nielsen havde haft begge hænder på flinten, eller at han havde trukket hanen på den eller havde taget til stilpinden. Man ved, at korporalen havde brugt flinten, når han skød spurve og skader ude i byen. (Se igen 18/5).

13/4. Dom: Hans Jensen Gade af Egeskov ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. - Trods løfter og opsættelser har Søren Skytte ikke indfundet sig til mindelig betaling af den obligation, han har udstedt den 9/12-26. Han skal betale.

1734 - 11. maj:

4/5. Regimentskriveren ctr. arrestanten Niels Christensen. 25/5

507:

Gregers Hansen af Skanderup ctr. Bodil Hansdatter af Gelballe. Han aflægger ed på, at han ikke er hendes barnefader.

Niels Sørensen af Pjedsted fremlyste en hest 3. gang.

1734 - 18. maj:

(Se 4/5). Regimentskriveren ctr. Søren Nielsen af Haurum. 1/6

507b:

Hans Iversen på Skanderupgård ctr. Jens Madsen i Vesterby. - Denne gør afbigt overfor Hans Iversens datter. Forlig.

508:

Jacob Pedersen og Bennet Nielsen i Svinholt fremkom med 8 ulveunger, som blev ophængt i galgen.

20/4. Dom: Konsumtionsforpagter Henrik Ravn i Kolding ctr. David Madsen og moder med lavværgem af Seest. - Det er med tingsvidne af 30/3 bevist, at David Madsen og moder med andre Seest beboere sorterer under Koldinghus amt, og at konsumtionsforpagteren har haft føjem til efter

forordningen af 31/12-1700 at udvirke en ordre fra amtmanden til en inkquisition i Seest for at se, hvad øl og brændevin der måtte findes til Søren Thomsens bryllup, der efter forordningen burde havde taget konsumtion i Kolding. Til den ene har sognefoged Christen Eriksen i Seest efter ordre sammen med to tiltagne mænd og konsumtionsbetjentene indfundet sig for at inkvirere hos David Madsen, som formastede sig til ikke at parere sin høje øvrigheds ordre, og moderen havde taget en stor kæp i hånden og havde truet med at slå den i panden, som først kom ind ad døren til det rum, hvor der lå øl og brændevin. Så de beskikkede måtte gå med uforrettet sag. - David Madsen og hans moder tilfindes for det første at gøre amtmanden afbigt og betale til Anst herreds fattigkasse 2 rdl. mod kvittering fra sognepræsten, og for det andet skal de betale 20 rdl. til kongens kasse og konsumtionsforpagteren, idet de ikke har bevist, at der er betalt konsumtion, eller at varerne er købt i nærmeste købstad.

4/5. Dom: Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. (Jens Jepsen, Niels Jensen og) Søren Jørgensen Skytte af Trelde. - De to andre har tilfredsstilet Grundahl. Søren Skytte skal betale de krævede 3 rdl. 2 mk. 20 sk. for udgifter ved retssag.

Michel Iversens gård i Gelballe blev lovbudt 1. gang.

1734 - 25. maj:

11/5. Regimentskriveren ctr. arrestanten Niels Christensen. 1/6

Regimentskriveren lader afhjemle syn over rytterkoblernes hegning.

508b:

Søren Kyed af Starup afhører vidner ang. en forsvundet riseg. Ingen ved noget.

Hans Michelsens søn Peder Hansen af Lille Velling ctr. Hans Henriksen af Velling. Udsat til 8/6, men ej set. - Ved grandestævnet i Store Velling søndag den 9/5 om eftermiddagen hos Jørgen Jensens havde Hans Henriksen sagt, at Anders Michelsen modtog kvæg til græs af Michel Hansen i Børup, hvilket han ikke måtte; det skulle tilbage. Han havde givet Peder Hansen et lille slag med en kæp, da denne havde sagt, at kvæget skulle blive.

509:

Michel Iversens gård i Gelballe blev lovbudt 2. gang.

1734 - 1. juni:

18/5. Regimentskriveren ctr. Søren Nielsen af Haurum. 8/6

509b:

25/5. Regimentskriveren ctr. arrestanten Niels Christensen. 22/6

Hans Svartz af Røj skovhus lod afhjemle synsforretning.

Jacob Krog af Brandtlund ditto.

Samme ditto.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig ditto.

Skovrider Jacob Romeli fremlægger sit bestallingsbrev af 26/4-1734 til at være skovrider i Anst herred.

510:

Skovfoged Niels Pedersen lod afhjemle synsforretning.

Hans Staffensen af Knurborg fremviste 6 ulveunger; de blev ophængt i galgen.

20/4. Dom: Regimentskriveren ctr. Anders Bertelsen Ulf, Niels Ulf og Ole Vandels enke Margrethe Bennedsdatter m. fl. af Asbo. - 1: Ved tingsvidne af 1/7-1732 bevises, at der er ransaget i Asbo efter trævarer, som var blevet stjålet fra Niels Lauridsen i Refsing, Hans Pedersen i Glibstrup og Ebbe Lauridsen i Keldbjerg. En del blev fundet hos Ole Vandels enke og hos Anders Ulf og henbragt til sognefoged Anders Andersen i Vester Gesten. - 2: I tingsvidnet af 2. sept. 1732 angående Anders Andersens afbrændte gård i Vester Gesten findes tilført en bekendelse fra Anders Ulfs tjenestekarl Hans Hansen samt bekendelser fra Niels Ulf og Margrethe Bennedsdatter, som de har vedgået for retten. (Dommen nævner ikke, hvad de har bekendt, men nok at deres bekendelser er blevet bekræftet af nogle vidner). - 3: Den 13. januar 1733, da sagen skulle have været pådømt, har Niels Ulf og Ole Vandels enke vedstået deres bekendelse i nærværelse af Anders Ulf. - 4: Tingsvidnet af 14. april 1733 indeholder forhøret af Anders Ulf, og det bekræfter, at han var rejst bort af frygt for pågribelse. Tingsvidnet indeholder også nogle vidnes- byrd angående Anders Ulfs forøvede gerninger og onde ry og rygter om, at han har været medvider og tilskynder til afbrændingen af Anders Andersens gård, samt vidnesbyrd om hans medvirken til Kirsten Jørgensdatters rømning. - 5: Tingsvidne af 7. juli 1733 viser, at Kirsten Jørgensdatter er bortrømt og rejst ned i landet. Vidnet Peder Poulsen har fortalt, at hun over for ham har bekendt, at det var Anders Ulf, der havde forført hende til at afbrænde gården. Et andet vidne har fortalt, at Anders Ulf til ham havde sagt, at hvis han vidste noget om Kirsten Jørgensdatter, så skulle han tie stille med det. - 6: Et tingsvidne af 18. juni 1733 fra Gørding-Malt herredsting viser, at Anders Ulf har været sydpå for at tærse og da kaldt sig Hans Bertelsen. - 7: Ved tingsvidnet af 31. marts 1734 fra Kolding byting bevises, at afdøde Ole Vandels enke i sin sidste dødstime fastholdt sin tidligere bekendelse. - Altså tilfindes Niels Bertelsen Ulf for sådan sin forøvede udædiske mordbrand og tyveri efter lovens 6-19-1 at miste sit hoved med en økse, hovedet at nagles på en stage og kroppen at lægges på stejle. Kirsten Jørgensdatter idømmes samme straf, som skal udføres, når hun findes. Ingen af dem ejer noget, så der bliver ingen boslod at beregne til kongen. - Ole Vandels enke Margrethe Bennedsdatter, der var blevet besvangret (af Niels Ulf) i sin arrest og døde i barselseng, efter at hun havde født et dødt barn, og som er blevet hensat i jorden efter den høje øvrigheds foranstaltning, burde vel efter loven have været stuppet til kagen og arbejdet i spindehuset på livstid, men hendes efterladte boslod henfalder til kongen. - Angående Anders Bertelsen Ulf, som har været medvider i tyveriet og Kirsten Jørgensdatters bortrømning og har haft råd og dåd i sådanne ugudelige og udædiske gerninger, som han som en kristenmenneske burde have afværget, skal miste sin hud efter lovens 6-

17-32 og arbejde i Bremerholms jern på livstid efter forordningen af 21. sept. 1695. Hans boslod skal være forbrudt til kongen, når al hans beviselige gæld er blevet betalt. Disse boslodder søger regimentskriveren inddrevet og beregnet til indtægt for kongens kasse. Anders Ulf er sagsøgt i en lejermålssag af amtsforvalteren, og der er faldet en sekvestrationsdom af 26. aug. 1732. Men de hans boslod kun kan betales eet sted, så kan amtsforvalteren ikke beregne den til indtægt. - For de eksekutioner, der efter dommen tilfalder skarpretteren, betales efter taksten. - Angående Anders Ulfs hustru (Anne Enevoldsdatter) så er der ikke ført tilstrækkeligt bevis imod hende. Hun frikendes. - Dommen er underskrevet af birkedommer Hans Pank og meddomsmændene Jens Andersen, Peder Knudsen, Morten Iversen Koed, Jens Jensen, Søren Iversen, Bertel Jespersen, Hans Koed og Michel Pedersen. Anders Ulf blev fremstillet her for retten løs og ledig uden nogen fængsels bånd, som efter at han havde hørt oplæst forestående dom, begærede samme med akten beskrevet meddelt det snarest muligt.

(Det var Niels Ulf og Kirsten Jørgensdatter, der natten mellem den 8. og 9. juni 1732 afbrændte sognefoged Anders Andersens gård i Vester Gesten. Niels Ulf havde haft svært ved at få ilden til at fænge og havde foreslået, at de opgav det; men Kirsten turde ikke komme hjem med uforrettet sag, så hun forsøgte et par gange og havde så held med sig. - Denne meget indholdstunge sag er blevet beskrevet veloplagt og i mange enkeltheder af Koldinghistorikeren redaktør P. Eliassen, hvis artikel er gengivet i John Kvist: Bække Sogn, hvortil interesserede kan henvises. - Her skal så blot noteres nogle enkeltheder, som Eliassen ikke har taget med. - Da sagen var i sin vorden, brændte også Ole Vandels enkes gård (natten mellem 27. og 28. juni 1732). Ingen synes at have sat den brand i forbindelse med nogen forbrydelse. Gården tilhørte iøvrigt Anders Ulf. Enken og hendes 7 umyndige børn blev reddet ud. En af redningsmændene var Henrik Skjøllermand af Asbo, og han var siden blevet bebrejdet af Anders Ulf, fordi han ikke havde ladet hende brænde inde. -

Efter at Niels Ulf og Ole Vandels enke i forhørerne havde peget på Anders Ulf som den, der havde fået dem til at forøve ugeringerne, forsvandt denne og blev først pågrebet i begyndelsen af 1733. Otto Diderich Bierum fra Gravengård, der på nogle tingdage har virket som hans advokat, har optrådt på en måde, som har fået anklageren til at antyde, at han kunne have været medvirkende til Anders Ulfs forsvinden. Niels Hansen af Gørklint har haft besøg af Anders Ulf på et tidspunkt. Han var ude at tælle præstetiende. Da der kom bud om, at han var eftersøgt, og at ingen måtte huse eller hæle ham, var han forsvundet på en hest, der blev hentet fra Gravengård. - Kirsten Jørgensdatter var kun 17 år, da hun begik ildspåsættelsen. Hendes flugtrute synes at være gået over Østervig og Tarm. Samuel Eliassen Biener fra Østervig har hørt sige, at Kirsten Jensdatter, der er gift med Peder Poulsen i Østervig, havde givet besked til Karen, som er en søster til Kirsten Jørgensdatter, at hun skulle komme til Østervig, så ville hun blive hjulpet med flugten. Senere har Kirsten Jensdatter sagt til Biener, at hun havde vist hende ned ad landet til sine gode venner, og ville hun nu se sig for, skulle hun ikke komme i næsen på nogen. Kirsten Jensdatters stedfar, Christen Christensen af Østervig, havde fortalt Biener, at Kirsten Jørgensdatter var kommet til Christen Andersen i Stadil. Siden havde Biener ikke hørt til Kirsten Jørgensdatter før ved påsketide. Da havde Kirsten Jensdatters søster Ingeborg været i Tarm med sin bortrømte broder Jens Pedersen fra Mejsling. Da havde Ingeborg talt med Kirsten Jørgensdatters søster Mette og hilst hende fra "den, som hun vidste vel selv". Kirsten Jensdatter har også sagt, at hun har skrevet med Kirsten Jørgensdatter og fået brev fra hende, at hun har forandret sit navn til Kirstina. - Da Kirsten Jensdatter af Østervig senere bliver afhørt, bekræfter hun, at Kirsten Jørgensdatter har været hos hende. Da havde denne sagt, at hun havde været i Tønder og nu ville til Stadil sogn. Hun var gået bort om aftenen, og Kirsten Jensdatter

hævder, at hun ikke siden har hørt fra hende eller fået brev fra hende. På et spørgsmål, om ikke regimentskriverens fuldmægtig i egen person havde været hos dem og forlangt, at de skulle anholde Kirsten Jørgensdatter, svarede hun benægtende. Det var nemlig deres nabo Christen Christensen, fuldmægtigen havde været inde hos. Naboen bor i en anden stue i samme hus. - Anne Christensdatter, der er tjenestepige hos Anders Ulf, har fortalt, at Kirsten Jørgensdatter pludseligt dukkede op hos dem en aften ved Mikkelsdags tide. Foruden tjenestepigen var Anders Ulfs hustru Anne Enevoldsdatter og Kirstens søster Karen der. Lidt efter bankede det på døren. Anne Enevoldsdatter og tjenestepigen gik ud for at se, hvem det var; men der var ingen i gården. Så gik madmoderen ud i toften og kom tilbage med den besked, at det var Anders Andersen fra Gesten. Da de kom ind igen, havde Kirsten skjult sig i en kakkelovn, og da hun hørte, hvem der havde været der, brød hun i gråd, og hun bad sin søster om at følge med sig på vejen. Så gik de to søstre, men Karen kom snart tilbage; hun turde ikke. - Tjenestepigen har iøvrigt fortalt, at da Anders Ulf var hjemme, havde han sagt, at han skulle betale folk, som de havde fortjent det, "og kommer A ikke før, så kommer A på St. Stefans nat og ligger for deres dør som en vinter". - Mette Bøjesdatter, der nu bor i Asbo, har været et af de vidner, der i almindelighed har skullet vidne om Anders Ulfs onde væsen. Hun har fornylig udlagt ham som barnefader. Hun har stået i forhold til ham i lang tid, og han havde engang lovet hende, at så længe hun ville gå ved ham, så ville han ikke gifte sig med nogen anden, og han ønskede at få så mange ulykker med den, han tog, som han havde gået over sædekorn, siden han kom af moders liv. Men han giftede sig, og da hun blev gravid, bad han hende om at udlægge en anden som barnefader, så skulle hun få en toft i Asbo med fire fag hus til beboelse på livstid plus en ko og et lam. Da havde hun udtrykt sin frygt for, at han heller ikke denne gang ville holde sit løfte. Men han havde tilbudt, at Fanden skulle tage ham, om han ikke holdt sit løfte. Og til gengæld måtte hun forpligte sig med høje eder, som han lagde hende i munden: at dersom hun udlagde ham som barnefader, så ønskede hun aldrig at arve himmerige. Dernæst havde hun aflagt falsk skriftemål for præsten i Verst. Da hun var svanger med det første barn, havde Anders Ulf tilbudt hende en drik. Det havde hun afslået, hvortil han havde sagt, at hun ikke var klogere end at hun ville drages med et lille barn. Hun havde tænkt meget over det, men havde valgt at lade være, da det kunne koste hendes eget liv. Dagen inden fødselen havde Anders Ulf og hans nuværende kone tvunget hende til at forlade deres hus. Halvandet år senere kom hun igen i løsagtighed med ham og blev igen gravid. Han gav hende nye løfter, som han ikke holdt. Og denne gang har hun både i sin sidste barnsnød og ved barkedåben i Bække kirke udlagt ham som barnefader til både det første og det sidste barn. - Et af vidnerne har været Anders Hansen Risbøl, der er velkendt fra tingbogen, og som nu bor i Drostrup. Efter at han var blevet fradømt sin fæstegård i Asbo, er han åbenbart forblevet på stedet i nogen tid, og da har han set, at Anders Ulf kom og fjernede gødning fra gården. - Niels Ulfs moder Anne Andersdatter af Bække har i retten fortalt om, hvordan hun havde været ude hos Anders Ulf efter hendes søns arrestation; der havde ikke været nogen hjælp at hente. Så havde hun sagt til ham, at hun havde hørt, hendes søn skulle på pinebænken, og så måtte han jo sige sandheden, "og så går sagen dig på". - Birkedommer Joen Seerup fra Hunderup har været Anders Ulfs hovedforsvarer under sagen. Han har hen imod sagens afslutning anført, at Niels Ulf skulle have fragået sine beskyldninger mod Anders Ulf, hvorfor han ønsker, at de to må blive konfronteret i retten, idet han ikke mener, at konfrontationen, som allerede har fundet sted, kan være gyldig, da Anders Ulf ingen forsvarer havde på det tidspunkt. De to mødes også i retten, og Anders Ulf spørger Niels Ulf, om han vil vedgå sin tidligere bekendelse. Men denne afhøring bliver afbrudt af regimentskriverens advokat Simon Møller, der hævder, at en fragåelse vil være i modstrid med lovens pag. 118, art. 1 (Danske Lov 1-15-1: Hvis nogen for dom og ret vedgår det, som han sigtes og beskyldes for, da må han det ej siden fragå), "helst da denne

Niels Ulf noksom er bekendt både af retten og andre som et overgivent, skarnagtigt, ugudeligt menneske, der hverken skøtter, hvad han siger eller gør". Det nytter ikke, at Joen Seerup foreholder, at den nævnte paragraf handler om tilståelse af egne gerninger, ikke af andres. Retten resolverer, at fragåelsen vil være i strid med loven. Af den påfølgende diskussion mellem prokuratorerne kan man se, at Niels Ulf faktisk nåede at fragå beskyldningen, men at dette blot ikke måtte føres til protokols. - Thomas Bang af Kolding har været forsvarer for Niels Ulf og Ole Vandels enke. Da disse allerede efter andet politiforhør har tilstået "med vemodig klage", har hans forsvar mest bestået i et forsøg på at kaste skylden på Anders Ulf som den, der havde tvunget eller overtalt dem til det, samt i en bøn om at lade nåde gå for ret i Jesu navn, "derfor den nådefulde Gud vil retten og alle vedkommende i mange fold belønne").

510b:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Jesper Jespersen ditto.

Skovfoged Hans Mejer i Pjedsted ditto.

Iver Michelsen af Harte på egne og broders vegne, Søren Michelsen, tjenende justitsråd Folsach, Karen Michelsdatters mand Laurids Hansen af Harte, og Maren Michelsdatters mand Jens Jepsen af Hjarup lovbød 3. gang deres forældres sl. Michel Iversens og hustrus fradøde halve gård i Gelballe. Michel Iversens søn Peder Michelsen og hans hustru Kirsten Mortensdatter begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

511:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

1734 - 8. juni:

Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 22/6

511b:

1/6. Regimentskriveren ctr. Søren Nielsen af Haurum. 29/6

512b:

Jens Follerups påboende halve gård i Højen lovbudt.

1734 - 22. juni:

8/6. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 6/7

Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og vagthavende. 6/7

513b:

Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 6/7

Forvalter Jens Damgaard af grevskabet Vedelsborg ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 6/7

Læst forskrivning på 50 rdl. fra Jeppe Nielsen Surkjær til David Bertelsen i Pjedsted.

514:

Læst forskrivning på 66 sldr. fra Hans Jessen og hustru Mette Clausdatter, nu boende på Frederik Ravns halve gård i Pjedsted, til David Bertelsen.

1/6. Dom: Regimentskriveren ctr. arrestanten Niels Christensen. - Siden han blev befriet fra skubkærren i Fredericia, har han vandret omkring og ikke været i stadig tjeneste. I sin tjeneste hos Hans Lauridsen i Anst har han bestjålet denne og afhændet de stjalne varer, som er vurderet til godt 7 rdl. - Han har ikke bevist, hvorfor han var dømt til skubkærren. Derfor skal han miste sin hud på kagen og brændes på sin ryg efter lovens pag. 984 art. 33 for utro tjeneste mod sin husbond efter forordningen af 4/3 1690 og efter kgl. befaling af 21/6 1728 arbejde i Bremerholms jern på livstid. Da han ikke ejer noget, kan han ikke betale sagens omkostninger. Skarpretteren skal have betaling efter taksten. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene: Niels Andersen, Niels Hansen (Store Velling), Jep Jensen, Jørgen Thomsen (Håstrup), Niels Hansen (Store Velling), Ole Madsen (Smidstrup), Jens Hansen (Store Velling), Christen Jensen Grøn (Håstrup).

Jens Follerups halve gård i Højen lovbudt 2. gang.

1734 - 29. juni:

Læst kgl. befaling af 2/6 om skattefritagelse for pårørende til militærpersoner, som udmarcherer til den kejslerlige tjeneste.

Præsten Bartram Højer af Gamst ctr. præsten Nielx Tøxen af Verst ang. betaling af 10 rdl. for to føjlplage. Tøxen skal forsøge forlig for provsten, ellers kan parterne indfinde sig igen 13/7. Det gør de ikke.

515:

8/6. Dom: Regimentskriveren ctr. Søren Nielsen af Haurum. - (Se under fol. 516b). - Korporal Lund er fundet ihjelskudt i Søren Nielsens hus. Denne har forhindret ham i at gå til sengs, og efter at han sagte har udtalt nogle ord, har korporalen trukket sin kårde og sagt, at han tjenete kongen som en karl. (Slagsmålet beskrives). - Søren Nielsen, der efter de tilstedeværendes bøn skulle have ladet sig råde og være gået til side og ikke grebet til våben, dømmes til at miste sit hoved med sværd efter lovens 6-6-1. Derefter skal hovedet med legemet henlægges i kristen jord, og hans hovedlod skal være henfalden til kongen, efter at der først er fratrukket lovlige krav i hans fæstegård. Skarpretteren skal have sin løn efter taksten. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmænd: Jens

Andersen (Viuf), Hans Hansen Bull (Eltang), Hans Jensen, Mikkel Jensen, Peder Jensen (Fredsted), Niels Jensen (Eltang), Jørgen Udsen (Fredsted), Hans Nielsen.

515b:

Jes Madsen Stouager, sognefoged for Vonsild og Dalby menigheder, lyser i kuld og køn sin slegfreddatter Kierstina Jesdatter, som nu har til ægte Anders Hansen i Stenderup, jvf. lovens pag. 711, art. 70. Det testamente, som han og hans hustru Anna Kierstina har oprettet, konfirmeres.

Peder Pedersen på egne vegne og på vegne af myndlingen Mette Gydesdatter, Jørgen Hansen af Vester Gesten på egne vegne og på vegne af brødrene Joen og Jens Hansen samt Hans Jensen af Egtved på egne vegne og på vegne af myndlingen Else Jensdatter, samt Peder Andersen af Ravnholt på egne vegne og på vegne af myndlingene Dorthe og Else Jensdatter lovbød 3. gang den halve gård i Højen. - Jens Nielsen Føllerup og fæstemø Bold Jensdatter begærede skøde.

Skødet i henhold til foranstående lovbydelse.

516:

1734 - 6. juli:

22/6. Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 13/7

22/6. Forvalter Jens Damgaard af grevskabet Vedelsborg ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 13/7

22/6. Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og vagthavende. 20/7

22/6. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 13/7

1734 - 13. juli:

Hans Christensen af Kragelund ctr. Jep Eskesens hustru Bold Jensdatter af Bække. 27/7

516b:

6/7. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 3/8

517:

6/7. Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 20/7

6/7. Forvalter Jens Damgaard af grevskabet Vedelsborg ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 27/7

1734 - 20. juli:

13/7. Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 17/8

6/7. Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og vagthavende. 27/7

Daniel Michelsen af Kolding ctr. Anna Terkildsdatter af Gudsø. Udsat til 3/8, men ej set. - Sagen har drejet sig om en arv, som var lovet til Anna Terkildsdatters søn Terkild Hansen til vederlag for det udstyr, hun gav datteren. Der er skiftebrev efter hendes afdøde mand Hans Jørgensen.

517b:

Regimentskriveren ctr. Morten Smed i Herslev. 3/8

Regimentskriveren bekendtgør offentlig auktion over selvejergården nr. 1 i Glibstrup, som beboes af Hans Pedersen.

518:

Læst obligation på 80 rdl. fra Søren Bertelsen og hustru Anna Dorthea Abrahamsdatter og deres svoger Hans Stephensen, alle boende i Tolstrup, til madame Mette sl. Jørgen Rasmussens enke i Viuf.

1734 - 27. juli:

13/7. Hans Christensen af Kragelund ctr. Jep Eskesens hustru Bold Jensdatter af Bække. 10/8

518b:

20/7. Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og vagthavende. 3/8

Regimentskriveren for Claus Møller i Pjedsted ctr. Hans Nielsen Grau ibidem. 17/8

519:

Regimentskriveren for Jens Jensen af Håstrup ctr. Mathias Jessen i Skiøgeberg. 10/8

519b:

13/7. Dom: Forvalter Jens Damgaard af grevskabet Vedelsborg ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. - Hans Pedersen skal indfri sin obligation af 25/6 1720 samt betale 5 års renter.

Hans Pedersens gård i Glibstrup lovbudt 2. gang.

1734 - 3. august:

27/7. Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og vagthavende. 10/8

Regimentskriveren ctr. nogle mænd i Højen. 17/8 (se også 10/8).

522:

13/7. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 17/8

20/7. Regimentskriveren ctr. Morten Smed i Herslev. Udsat til 17/8, men ej set. - Der var blevet stjålet noget hørlærred fra degnen Espen Hansen ibidem. Morten Smed har tilstået at have udlånt penge på nogle alen lærred, og da låneren ikke indfandt sig efter 8 dage, havde han ikke gjort sig flere tanker om det, allermindst at lærredet skulle være stjålet fra Espen Hansen. Den forklaring vil han aflægge ed på, og hans kone Anne Jepsdatter kan også bekræfte, at de ikke vidste noget om tyveriet.

Der proklameres offentlig auktion over Hans Pedersens gård i Glibstrup samt hans øvrige ejende 11/8

Læst kvittering fra Christen Pedersen: Donslunds gårds nuværende beboere har indløst det stk. eng og ålegård, som forrige beboer Peder Norby har pantsat til sl. Peder Ebbesen for 80 rdl. Pantebeviset har været leveret til Peder Ebbesens sl. husbond fordum kancelliråd Lassen, men har hidtil ikke været at finde. Der kvitteres for de 80 rdl. med det forbehold, at hvis det senere viser sig, at pantebrevet lyder på speciepenge, så skal gårdens nuværende beboere betale det resterende. Kvitteringen er underskrevet af Jens Lydum og Morten Nielsen af Klelund som vitterlighedsvidner.

Hans Pedersens gård i Glibstrup lovbudt 3. gang. Den skal til auktion den 11/8.

522b:

1734 - 10. august:

Lucas Knop, sognepræst for Pjedsted og Gårslev menigheder, ctr. Hans Grau. 24/8

(Se 3/8). Peder Nielsen og Hans Jensen m.fl. af Højen ctr. Poul Hansen af Bølling m.fl. 24/8

525b:

27/7. Hans Christensen af Kragelund ctr. Jep Eskesens hustru Bold Jensdatter af Bække. Udsat til 17/8, men ej set. - Bold Jensdatter havde beskyldt Hans Christensen for at have taget en af deres heste og redet til Drostrup med den. Det havde hun sagt, da Dorthe Andersdatters søn havde trolovelse i Bække. Nogle havde ment, at det var Niels Ulf, der havde taget den; men det havde hun benægtet og fastholdt at det var Thors Hans, der havde gjort det.

Læst obligation på 100 sldlr. fra Mads Jessen i Bølling til hr. Knud Storm, sognepræst til Egtved og Ødsted menigheder.

3/8. Dom: Regimentskriveren ctr. fangefoged Ulrich Schlegel på Koldinghus slot og de vagthavende, Niels Madsen og Peder Andersen af Børup, Thomas Pedersen af Erritsø og Knud Aand af Kolding angående Niels Bertelsen Ulfs undvigelse den 29/5. Ulrich Schlegel har ikke forrettet sin tjeneste, som han burde, og han har været forsømmelig med lås og lukke for Niels Ulf og andre arrestanter. Han dømmes til at arbejde i Bremerholms jern på livstid. De vagthavende Knud Aand og Niels Madsen, som efter portnerens foranstaltning har gået ærinde for fangen, da de

burde være blevet ved deres post og holdt forsvarlig vagt, skal aflægge deres korporlige ed på, at de i ingen måde enten direkte eller indirekte har vidst noget om mordbrænderen Niels Ulfs undvigelse før end om morgenen, da han blev savnet, og for at de herefter bedre kan forrette deres vagt, når de dertil måtte beordres, bør de betale til de fattiges kasse her i distriktet hver 1 rdl. - Angående de andre to vagthavende, Peder Andersen af Børup og Thomas Pedersen af Erritsø, som på samme tid skal have vagtet hos de øvrige arrestanter på Koldinghus slot, skal også de aflægge deres korporlige ed på, at de ikke kendte til Niels Ulfs undvigelse før om morgenen, da der blev gjort alarm, og dermed skal de vagthavende være angerløse. - Dommen underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Christen Hansen, Hans Ebbesen, Laue Jensen (Pjedsted), Hans Poulsen, Christen Lassen, Jens Joensen, Peder Strangesen (Tiufkær) og Niels Joensen (Smidstrup). - (Knud Aand er af Kolding, han er tidligere blevet kaldt Knud And og en enkelt gang Knud Andersen. Til hans forsvar er blevet anført, at han er en svag, affældig mand, blind på det ene øje og meget svagtsynet på det andet. Niels Hansen er blevet betegnet som en meget enfoldig mand, der har ladet sig sende efter brændevin hos portneren, som bor på slottets portstue. Ulrich Sclegels hustru plejede at have øl og brændevin til salg for de arresterede og vagterne. Men alle fire vagtposter havde ifølge et vidne været ædru).

526:

27/7. Regimentskriveren for Jens Jensen af Håstrup ctr. Mathias Jessen i Skiøgeberg. Udsat til 24/8, men ej set. - Han har fået nedlagt forbud på nogle tørv, som Mathias Jessen har gravet.

1734 - 17. august:

Læst plakater, der tillader udførsel af heste.

27/7. Regimentskriveren for Claus Møller i Pjedsted ctr. Hans Nielsen Grau ibidem. 7/9

526b:

3/8 (se også 10/8). Regimentskriveren ctr. nogle mænd i Højen. 7/9

527:

Knud And af Kolding aflagde ed i h.t. dom af 10/8.

Forstander Kaj Stalknecht af Vejle ctr. madame Anne Kirstine afgangne Christen Lauridsen Søbyes enke. 31/8

527b:

3/8. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. 31/8

20/7. Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. 28/9

528:

1734 - 24. august:

Læst afkald fra kyrasser Michel Hillebrandt til svogeren Jochum et Lauritz Bolvig på Nebbegård for arv til hans hustru Kierstine Bolvig, 726 rdl. 4 mk. 5 sk.

Rådmand Morten Juel af Kolding ctr. mad. Anne Kierstine sl. hr. Christian Søbyes enke. 31/8

528b:

Niels Madsen og Peder Andersen af Børup samt Thomas Pedersen af Erritsø aflagde ed iflg. dom af 10/8.

529:

10/8 (se også 17/8). Peder Nielsen og Hans Jensen m.fl. af Højen ctr. Poul Hansen af Bølling m.fl. 7/9

530:

Læst amtsforvalter og krigs- og landkommissær Hans Folsachs plakat af 3/8 om session i Vejle.

Laurids Leeh, provst af Brusk herred og sognepræst i Kolding, med tiltagne assessorer Friderich Lehmeyer, sognepræst for Almind og kapellan i Kolding, og Johan Otto Solthau, sognepræst for Starup og Vester Nebel menigheder, bekendtgør skifte efter forrige sognepræst for Harte og Bramdrup menigheder Christen Søbye.

10/8. Dom: Lucas Knop, sognepræst for Pjedsted og Gårslev menigheder, ctr. Hans Grau. - Hans Grau har tilstået en gæld på 36 rdl. 2 mk. 2 sk. for et lån samt resterende afgift af fæstegården, men har påstået, at han ikke kunne betale på grund af fattigdom. Han skal betale.

1734 - 31. august:

17/8. Dom: Forstander Kaj Stalknecht af Velje ctr. madame Anne Kirstine afgangne Christen Lauridsen Søbyes enke. - Hun skal betale en gæld på 66 rdl. 4 mk. iflg. en veksels samt 8 rdl. for særlig gæld.

530b:

17/8. Major Hans Sondorph og tolder Jacob Lund af Fredericia ctr. Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse. Udsat til 7/9, men ej set. - Jørgen Lyng har fisket i Dons lille og store sø. Han har sagt, at han har været lejet dertil af tolder Rachlow, idet den rytter, der bragte ham beskeden, sagde, at de havde tilladelse fra Jacob Lund. De fisk, de fangede, var af general Schaffalitzky de Muckadells kusk blevet kørt i et oksehoved til generalens hyttefad.

24/8. Dom: Rådmand Morten Juel af Kolding ctr. mad. Anne Kierstine sl. hr. Christian Søbyes enke. - Hendes lavværge, præsten Rubech Locopidan af Kolding, har tilstået hendes gæld på 65 rdl. 2 mk. 10 sk. - Den skal hun betale.

Læst obligation fra Peder Markussen i Horskær til skoleholder Hans Hansen i Vester Vamdrup på 100 sldr. Det er lån fra tid til anden til betaling af skatter af hans påboende gård og Vamdrup mølle.

Michel Skiønberg i Fredericia fremlyste en stud og en kvie. **1734 - 7. september:**

Læst kgl. forbud af 20/8 imod udførsel af skind og landprang dermed.

17/8. Regimentskriveren for Claus Møller i Pjedsted ctr. Hans Nielsen Grau ibidem. 19/10

531b:

17/8 (se også 24/8). Regimentskriveren ctr. nogle mænd i Højen. 21/9

533:

24/8 (se også 17/8). Peder Nielsen og Hans Jensen m.fl. af Højen ctr. Poul Hansen af Bølling m.fl. - Denne kontrastævning sluttes idag med tingsvidne, (se videre 21/9).

534:

Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 21/9

535:

1734 - 14. september:

1734 - 21. september:

7/9. Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. Denne sag slutter idag med tingsvidne. Husmanden Jens Sørensen af Tårup har bevidnet, at Jens Poulsen et par gange har brugt utilbørlige ord om regimentskriveren. Det var sket i forbindelse med en stridighed, efter at Jens Sørensens broder Thomas Sørensen var død. Denne havde beboet et sted i Tårup, der tilhørte Jens Poulsen. Regimentskriveren havde sat Jens Sørensen til at føre tilsyn med den afdødes hus. Der var Jens Poulsen en aften kommet og havde spurgt om, hvor besætningen var blevet af. "Giv dig tilfreds", havde vidnet svaret, "vi har givet det i øvrighedens hænder", og hvis han ville ham noget, skulle han henvende sig til regimentskriveren. "Jeg skider i regimentskriver Hachsen", havde Jens Poulsen sagt, og vidnet havde advaret ham om, at det ville gå ham ilde, hvis regimentskriveren hørte dette. - Senere, i sidste høst, da vidnet gik og slog rugen på den mark, som den afdøde broder havde haft, var Jens Poulsen kommet ridende og havde sagt til ham, "Det var ret, broder, du høster mit rug; men jeg giver dig ikke noget i dagleje; høst det lovligt og forsvarligt". Vidnet svarede, at han nok skulle høste det af; han havde høstet før. "Den skurk, den knægt, den bagerdreng", udbrød Jens Poulsen, "hvad har han med mit jordegods at bestille". Og da vidnets kone spurgte, hvem han sigtede til, svarede han, regimentskriveren. Der var også en tredje gang, da Jens Poulsen havde udtalt sig på samme måde. - De øvrige vidner var ikke i stand til at bekræfte Jens Sørensens udsagn, hvorefter Jens Poulsen erklærede, at han aldrig havde sagt noget fornærmende om regimentskriveren, hvorfor Jens Sørensens beskyldning smertede ham i hjertet. Han bad om, at regimentskriveren ikke ville antage det for andet end en ubeviselig beskyldning fra Jens Poulsens avindsmand. Han vidste ikke at

påsigte regimentskriveren andet end alt ærligt og godt, og bad ham for den alvidende og barmhjertige Guds skyld tilgive ham alt, hvad hans avindsmand havde påvidnet ham, og som en gunstig og from øvrighed ikke tilregne ham nogen last i så måde. Så ville Jens Poulsen forpligte sig til at være regimentskriveren hørig og lydig i alle optænkelige måder. Regimentskriverens fuldmægtig reserverede sig sin principals tiltale imod ham på sine behørigte steder for Jens Poulsens skamfulde og unyttige ord.

535b:

7/9. Regimentskriveren ctr. nogle mænd i Højen (og disse ctr. Nyborg mænd). Nogle vidner er udeblevet. Højen-mændenes advokat Christian Grundahl af Kolding beklager sig over forgæves rejse og reserverer sig sin ret, hvorefter sagen sluttes med tingsvidne. - Den har drejet sig om et voldsomt slagsmål ved et bryllup den 18/7 i Venborg, hvor Christen Jensen blev gift med Anne Sørensdaughter. Peder Poulsen i Nyborg var blevet synet for såremål, og da var han så tilredt, at han næsten ikke kunne sige noget, og altså heller ikke, hvem der havde tilredt ham. Synsmændene havde desuden synet Søren Peitersen på Nygård og hyrden Johan Skrøder af Bølling samt endelig også Henrik Sondergelts fiol, der var istykkerslaget og ganske uduelig. De brøstholdne har anklaget Christen Jensen, Hans Jensen og Jørgen Rans af Højen samt Søren Jensen, der tjener i Oksvig. Søren Peitersen var blevet passet op på hjemvejen af brudgommen og Jørgen Rans samt een til. Han skulle følge med tilbage til Venborg, ellers ville han blive parteret på stedet, og så fik han nogle slag af en stok. Og da de kom tilbage til bryllupsgården, væltede de ham og gik over ham. - Imidlertid påpeger Højen-karlenes advokat, at en del af de vidner, som regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller vil føre, selv har været part i sagen. Fra deres side kommer der en kontrastævning, og nu er nogle af Højen-mændene også blevet synet. Bl.a. har Christen Jensen fået et blåt øje, og Peder Nielsen er blevet så ukristeligt behandlet, at han har fået brok. Det har bl.a. betydet, at han har måttet afslå en venskabelig brydekamp med en anden karl den dag, da der blev kørt hø ind fra Vejle rytterkoppel. - Anledningen til slagsmålet har været, at Jørgen Rans og Lars Pedersen af Højen havde klaget over musikken og deri havde de fået medhold fra andre mænd af Højen. Musikanten gav ikke musik nok for deres penge; han spillede for korte stykker. Men Søren Peitersen og Morten fra Nygård (birkeskriverens karl) ville forsvare musikanten (musikanterne) og sagde, han spillede godt nok, og at han havde spillet i 34 år uden klage. Så gik Lars Pedersen og hans mor Maren Lasdatter af Højen løs på Morten (eller også var det Morten, der begyndte). Poul Hansens kone af Bølling ville skille dem ad, men hun blev slået til jorden af Maren Lasdatter. Da Poul Hansen, der havde været ude at hente en butelje brændevin til selskabet, kom ind og hans kone sagde til ham, "Poul lille, hvor bliver I af; de er færdige at myrde mig", så tog han Maren Lasdatter og slæbte hende ud og trykkede hende ned i møddingen. Der var også andre, der blev trykket eller trådt ned i møddingen i det slagsmål, der udviklede sig mellem de Højener og de Nyborger, og på et tidspunkt har karlene fra Højen forsynet sig med stove fra et gærde. Døren til stuehuset er blevet slået ind, da karlene fra Højen ville ind at eftersøge en eller anden. En del vidneudsagn angår et slagsmål mellem Peder Nielsen af Højen og Søren Hansen af Nyborg. De var kommet til, da der blev klaget over spillemanden. De havde på et tidspunkt hinanden i håret, men Søren Hansen kun med den ene hånd; for Peder Nielsen bed i ham hans ene finger. Peder Nielsens forklaring var, at Søren havde villet trykke ham en finger i øjet, og da han så vred hovedet for at undgå det, var fingeren smuttet ind i munden, og så havde han bidt. De var blevet skilt ad, Søren havde forsynet sig med en stav fra gærdet og var flygtet hjemad; da han mærkede, at nogle Højen-karle var ved at indhente ham, havde han gemt sig. Da han og en anden karl var nået hjem til Nyborg, havde de fået nogle naboer til at

tage til Venborg for at redde de Nyborgere, der var tilbage. De var ankommet ved solopgang bevæbnet med fork, vognkæp og hammer; Søren Hansen og Christen Jensen havde udvekslet nogle ørefigener. Men på det tidspunkt var folkene fra Højen væk. Efter at Søren Hansen var sluppet fra Peder Nielsen, var denne blevet slæbt til møddingen og trampet ned i den. Maren Lasdatter, der har spillet en aktiv rolle i slagsmålet og måske har startet det, har forklaret sin advokat, at hun var en gammel, svag kone nær de 60 år, og at det ikke var troligt, at hun skulle have overfaldet en stærk, ung mand som Søren Hansen. - Brudens far, Søren Pedersen af Venborg, var en gammel mand på 78 år. Han havde derfor ikke turdet gå ud i salen (laden) eller i gården og havde altså ikke set ret meget. Men han kunne fortælle, at hans kone og datter havde forsøgt at holde døren til stuehuset, da den blev rendt ind af 2 mænd.

Læst obligation på 30 rdl. fra Søren Sørensen Smed, der bebor et kassehus i Trelde, til regimentskriver Søren Hachsen i Kolding.

536:

Læst afkald fra Søren Sørensen af Trelde til regimentskriveren for en arvepart efter broderen Thomas Sørensen, der boede og døde i Tårup.

Læst afkald fra Jens Sørensen i Tårup til regimentskriveren for arv efter samme broder.

Læst afkald fra Enevold Osten af Slesvig til regimentskriveren for arvepart til hans kone Marie Sørensdatter efter samme broder.

Laue Michelsens påboende gård i Erritsø lovbudt 1. gang.

Niels Lauridsens gård i Erritsø lovbudt 1. gang.

1734 - 28. september:

(Se 20/4). Jørgen Sørensen af Sillehus erklærer, at den disput, som hidtil har svævet mellem ham og hans hustrus stedfader Anders Lauridsen i Hesselballe om hendes arv, er ophævet. Anders Lauridsen har gjort fornøjelig rede og rigtighed for den arv, der tilkom hende efter hendes sl. fader Anders Iversen i Hesselballe og hendes sl. broder Anders Andersen. De mortificerer den såkaldte afkaldskvittering, som Jørgen Sørensen har udstedt i sine umyndige år d. 13/7-1728, og Anders Lauridsen betaler rettens betjente. De tager hinanden i hænderne på, at den den 20. april afsagte dom ikke skal komme nogen af parterne til skade.

536b:

Der afhjemles oldensyn for Brusk herred.

17/8. Dom: Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen af Glibstrup. - Hans Pedersen, der har beboet en selvejergård i Glibstrup, er blevet sagsøgt for gårdens forsiddelse, skovens forhuggelse og restancers pådragelse. Gården med besætning er ved Hans Pedersens foranstaltning blevet solgt på offentlig auktion for 97 rdl., idet ingen af frænderne har budt på gården. I auktionsbetingelserne er tilført som første prioritet de kgl. påhæftende restancer samt anskaffet kornsæd. Dernæst følger

panthaveren i gården, forvalter Jens Damgaard, efter dom af 27/7. Siden følger en del andre uprioriterede kreditorers fordringer. - Altså kendes for ret, at restancen bliver betalt af købesummen og dernæst det, som Damgaard har til gode, hvorefter de øvrige kreditorer kan få. Køberen skal besætte gården og dyrke, istandsætte og vedligeholde den forsvarligt. - Da Hans Pedersen har forsidet sin gård og forhugget og ødelagt skoven, bør han arbejde i skubkærren ved Fredericia fæstning i seks måneder samt betale sagsomkostningerne.

537:

De to gårde i Erritsø lovbudt 2. gang.

1734 - 5. oktober:

Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 26/10

538:

Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jens Sørensen Skræder af Tårup. 26/10

539:

Mads Jessen Møller af Vrandrup mølle får tingsvidne på den skade, som møllen har lidt ved den stærke vandflod 11-12/9.

1734 - 12. oktober:

1734 - 19. oktober:

Læst patent om højesteret for 1735.

Læst forordning af 8/10 ang. en vis takst på skind og i hvilke tilfælde de må udføres af landet, samt at de ikke må sælges ved landprang på landet.

Regimentskriveren ctr. delinkventen Niels Bertelsen Ulf. Han er blevet indbragt til Koldinghus den 1/10, og der er blevet holdt forhør på Kolding slot. Dette bliver oplæst og bekræftet af Hans Jepsen Kjær og Niels Michelsen af Seest. Niels Ulf er blevet pågrebet hos Hans Jepsen i Gejsing. Denne skal bevidne, at Simon Møller på arrestationsaftenen spurgte Niels Ulf om, hvem der havde skrevet de uforskammede og lovstridige indlæg for ham, som han havde indgivet til retten. Niels Ulf havde erklæret, at det skulle aldrig nogen få at vide; thi om en ærlig karl eller mand skrev noget for ham, og han igen røbede den, gjorde han som en skælm, og det skulle aldrig ske. Niels Ulf har tjent ved vidnet Hans Jepsen i Hjarup, og han er kendt med både Koldinghus og Haderslevhus amt (han har sagt, at han ikke kendte de steder, hvor han havde været). Christen Regelsen, Mads Andersen og Joen Hansen har også overværet forhøret.

539b:

7/9. Dom: Regimentskriveren for Claus Mahler i Pjedsted ctr. Hans Nielsen Grau ibidem. - Hans

Grau har slået Claus Møller. Sagen var blevet opsat til 7/9, for at der kunne ske mindelig afhandling ved amtmanden iflg. forordningen af 4/6-1723. Der er sagen blevet afgjort således, at Hans Grauf skal betale sagens omkostninger og til Claus Mahler 2 rdl. for tilføjet skade og tidsspilde samt til de fattige 1 rdl. - Da Hans Grau ikke har bevist, at han har betalt, hvad han burde, dømmes han nu til det, idet sagsomkostningerne bliver 5 rdl.

540:

1734 - 26. oktober:

5/10. Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 9/11

5/10. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jens Sørensen Skræder af Tårup. 9/11

Læst forordning om kornskatten i Danmark.

På amtmandens foranledning vidner nogle mænd af Bindeballe i Randbøl sogn, at for ca. 16 år siden forlod en dreng ved navn Søren Jørgensen Bindeballe. Han var da 12-13 år. Han er ikke blevet set siden, og vidnerne ved ikke, hvor han er. Han er født i Bindeballe, der er ikke tilfaldet ham nogen arvepart, og det sker formentlig heller ikke..

1734 - 2. november:

1734 - 9. november:

26/10. Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 23/11

26/10. Jens Poulsen af Taulov Nebel ctr. Jens Sørensen Skræder af Tårup. 23/11 (se under modpartens sag)

Sognefogeden Peder Knudsen af Håstrup ctr. Jep Hansen og datter Mette Jepsdatter af Vester Nebel. Udsat til 23/11, men ej set. - Der har været fremlagt en ordre fra regimentskriveren til sognefoged Hans Lauridsen i Vester Nebel.

540b:

1734 - 16. november:

Læst forskrivning på 40 rdl. fra Peder Ebbesen af Omme Vrå (Omvrå) til Niels Mortensen i Plagborg i Grindsted sogn med pant i den halvpart af stedet, som han nu selv bebor.

1734 - 23. november:

Regimentskriveren lader afhøre vidner. 30/11

9/11. Regimentskriveren ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. Udsat til 7/12, men ikke set igen. - Regimentskriverens sag har drejet sig om, at Jens Poulsen har indbjerget rugen på den mark, som

var blevet tilsået af hans afdøde lejer Thomas Sørensen. Det har han ment sig berettiget til, idet han havde tilbudt 8 slettedaler i frøgæld og pløjeløn. Men regimentskriveren havde ikke accepteret dette tilbud, da de to tønder rugsæd der i distriktet vurderes til 16 rdl. Derfor havde han sat høsten på auktion, og Jens Sørensen Skræder havde budt de 16 rdl. Den pris havde Jens Poulsen fået tilbudt at overtage rugen til, men det havde han afslået. Regimentkriveren skal til sognefogeden have sendt en seddel med forbud imod, at Jens Poulsen høstede rugen, men det pågældende vidne ved ikke, om Jens Poulsen har fået den. - I sin sag mod Jens Sørensen fører Jens Poulsen vidner på, at Jens Sørensen havde været i sin afdøde broders stervbo et par dage efter dødsfaldet for at fjerne brevskaber og andet, hvad Jens Poulsen forbød. Da denne selv ville have skrinet med papirerne åbnet, nægtede Jens Sørensen af udlevere nøglen, hvorfor Jens Poulsen åbnede det ved et let slag med en økse. De havde skubbedes lidt. I en resolution af 9/4 har amtmanden tilkendt Jens Poulsen høsten.

Hans Poulsen af Bramdrup lovbød sit halve sted 2. gang.

1734 - 30. november:

23/11. Regimentskriveren lader afhøre vidner. Disse kunne ikke møde sidste gang, da de var i Fredericia med skattekorn. Idag vidner mænd fra Taulov Nebel, at de ikke mindes nogen karl fra deres by ved navn Jens Pedersen, som har været bådsmand. Der har tjent en karl ved det navn i Taulov præstegård; han døde sidste marts, men han har ikke tjent andre steder end i præstegården og har slet ikke været bådsmand.

541:

Læst afkald og kvittering fra Jep Hansen af Bramdrup, der er beskikket til at være formynder for afdøde Jens Hansen i Bramdrup hans søn Niels Jensen. Han har modtaget 40 slettedaler fra Hans Poulsen den ældre.

Afkald fra Hans Poulsen til Hans Poulsen den ældre for Jens Hansen i Bramdrup hans to efterladte pigebørn Maren og Anne Jensdatter.

Niels Poulsen af Bramdrup og hustru Johanne Nielsdatter, Jep Hansen ibidem på vegne af myndlingen Niels Jensen, og Hans Poulsen den yngre ibidem på vegne af myndlingene Maren og Anne Jensdatter lovbød 3. gang den halve gård i Bramdrup, som Hans Poulsen den ældre påbor. Denne og hustru Mette Jensdatter begærede skøde.

541b:

Skødet efter foranstående lovbydelse.

1734 - 7. december:

Hans Poulsen den yngre af Bramdrup opbød myndlingene Maren og Anne Jensdatters arveparter 1. gang.

542:

Læst forskrivning fra nogle lodsejere i Egeskov, at de har indgået forlig med Jens Hansen Lomholt om, at de sørger for, at han har drift fra sin gård for sine kreaturer.

Læst obligation på 70 sldlr. fra enken Anne Madsdatter, selvejer i Store Velling, til oberstløjtnant Rojan i Follerup. (Senere udslettet).

Læst gældsbrief på 40 sldlr. fra Lave Hansen i Stovstrup til svigersønnen Peder Sørensen i Erritsø, en rest af den arv, der er tilfaldet hans datter Ingeborg Lauridsdatter.

542b:

Læst gældsbrief på 20 sldlr. fra Søren Nielsen i Loft, Grindsted sogn til Hans Nielsen. Gælden forrentes årligt med 2 læs hø, som Hans Nielsen selv skal bjerge.

1734 - 14. december:

Læst forordning af 26/11 om matrikelskat og rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1735.

Læst kgl. befaling af 3/12 til amtmanden om, at drukkenskab og fylderi iflg. lovens pag. 263 og 264 bør straffes og afskaffes.

Peder Pedersen af Viuf p.v.a. Hans Nielsen i Dal ctr. Niels Pedersen Degn i Morsbøl. 11/1-1735

Læst skøde: Poul Jensen Thuesen, borger i Fredericia, har for nogle år siden solgt en ager på Husby mark til Laurids Gammel, nu boende i Stovstrup.

543:

Læst skøde fra Frederik Amager, rådmann i Fredericia. Hans formand Niels Madsen Pag, fordem borger og handelsmand, har i levende live afhændet til Laurids Gammel, nu boende i Stovstrup, nogle agre på Husby søndre og nørre Reslev marker.

Læst forskrivning: Jens Jørgensen Gammel i Roeslet, Peder Jørgensen i Andslev og Mads Lauridsen i Volby har indgået kontrakt med Christen Jensen og hustru Maren Jensdatter i Stovstrup: Det har tildraget sig, at Laurids Jørgensen Gammel er blevet Christen Jensen og hustru en anelig kapital skyldig, nemlig 272 sldlr. i løn og lån. Derfor har Laurids Gammel med underskrivernes samtykke pantsat til dem til evindelig arv og eje nogle jorder på Reslev marker på den kondition, at de forplejer Laurids Gammel med føde og klæder, og at han råder i alt, hvad findes hos ham, lige som før. Han har testamenteret sine kreaturer til sine arvinger; men når de efter hans død får udbetalt 50 sldlr., så skal Christen Jensen og hustru nyde alt, hvad der forefindes efter hans død.

543b:

Hans Poulsen den yngre af Bramdrup opbød myndlingene Maren og Anne Jensdatters arveparter 2. gang.

1734 - 21. december:

Knud Andersen af Kolding ctr. Peder Nielsen i Møsvrå, Søren Bertelsen og hustru i Tolstrup samt Karen sl. Hans Jepsens enke i Seest. 11/1

Ridtmester Pogrell i Kolding får tingsvidne på, at Niels Sørensen Quist er eneste rette arving efter Søren Quist og Kirstine Jørgensdatter.

544:

Anders Pedersen Roskilde af Viuf ctr. Mads Jørgensen og hustru ibidem. Disse gør afbigt. Hvad de måtte have sagt, må være udtalt i ubesindig hastighed og et glas brændevin.

1735

544:

1735 - 11. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar, Da Man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1735 - den 11. januar

Birkedommeren Hans Pank af Håstrup og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Peder Pedersen, Søren Madsen, Mogens Jensen, Rasmus Jørgensen, Michel Snegel af Viuf, Hans Madsen og Laurids Christensen af Fredsted samt Niels Iversen af Håstrup.

14/12. Peder Pedersen af Viuf p.v.a. Hans Nielsen i Dal ctr. Niels Pedersen Degn i Morsbøl. 18/1

21/12. Knud Andersen af Kolding ctr. Peder Nielsen i Møsvrå, Søren Bertelsen og hustru i Tolstrup samt Karen sl. Hans Jepsens enke i Seest. 25/1

544b:

Skovrider Jacob Rimling angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest ditto.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf ditto.

1735 - 18. januar:

545:

Anders Pedersen af Starup ctr. Mads Christensen og hustru Maren Christensdatter ibidem. 1/2

11/1. Dom: (Peder Pedersen af Viuf p.v.a.) Hans Nielsen i Dal ctr. Niels Pedersen Degn i Morsbøl. - Niels Pedersen Degn er udeblevet fra retten, men har med påskrift på lovdagelsen tilstået, at han skylder de søgte 21 sldlr. 5 sk. - Dem skal han betale.

1735 - 25. januar:

11/1. Knud Andersen af Kolding ctr. Peder Nielsen i Møsvrå, Søren Bertelsen og hustru Anne Dorthe i Tolstrup samt Karen sl. Hans Jepsens enke i Seest. - Det drejer sig bl.a. om en 16 år gammel regning. Anne Dorthe havde været med Peder Nielsen for at udtage nogle varer til dennes bryllup i Møsvrå. Hans Jepsens enke har betalt i løbet af sagen. Peder Nielsen har betalt den del, som han selv vedkender sig. Nu har man indgået et forlig, så at Anne Dorthe betaler ialt godt 6 rdl. i to omgange. Hendes svigersøn Hans Steffensen i Tolstrup kautionerer.

Jens Jensen Thorsen af Håstrup ctr. Peder Skomager i Tiufkær. 8/2

Maren Eriksdatter af Stovstrup og hendes medarvinger lovbød hendes påboende gård i Stovstrup 1. gang.

1735 - 1. februar:

Afdøde Henrik Sytkams enke madame Johanne Margrethe Holmsted ctr. madame Søbye og sognedegnen Christen Nielsen. 15/2

545b:

18/1. Anders Pedersen af Starup ctr. Mads Christensen og hustru Maren Christensdatter ibidem. - Disse gør afbigt over for Mads Christensen og hustru Karen Olufsdatter. I samme forlig indgår en aftale om, hvorledes det skal være med udkørslen fra Mads Christensens gård. Han skal ikke køre ud gennem Anders Pedersens gård, men der oprettes et mellemgærde mellem deres gårde, så enhver kan beholde deres kreaturer i deres egen gård. I mellemgærdet er der en brønd, som de begge er lige lodtagne i. Anders Pedersen beholder den skorsten, som de begge er lodtagne i, samt det fag hus, hvor skorstenen står, uden betaling til Mads Christensen, undtagen for en vindueskarm med vinduer.

546:

Maren Eriksdatter af Stovstrup og hendes medarvinger lovbød hendes påboende gård i Stovstrup 2. gang.

Peder Hansen af Seest lovbød sin gård 1. gang.

1735 - 8. februar:

Jens Madsen af Horsbøl får på vegne af sin broder Iver Madsen tingsvidne ctr. dennes hustru Dorthea Catharina, der blev efterlyst den 25. november 1730. Hun bortgik uden føje fra sin mand og to børn natten mellem 19. og 20. november 1730. Iver Madsen har måttet forlade sin fæstegård, fordi han savnede hjælp.

25/1. Jens Jensen Thorsen af Håstrup ctr. Peder Skomager i Tiufkær. Sagen udsat til 22/2, men er ikke set igen. Den har drejet sig om gæld for jordleje.

546b:

Læst forskrivning fra Niels Hansen i Stovstrup og hustru Maren Eriksdatter på de 130 rdl. 2 mk. 7 1/2, som ved arv er tilfaldet sl. Hans Bertelsens tre børn Sidsel Hansdatter og Bertel og Claus Hansen.

Claus Eriksen af Tolstrup for myndlingen Claus Hansen af Stovstrup, Niels Pedersen af Skærbæk for myndlingen Bertel Hansen af Stovstrup og Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted for Sidsel Hansdatter lovbød 3. gang Hans Bertelsens halve gård i Stovstrup. Niels Hansen, som bebor gården, begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse. Bertel Hansen har købt gården af Claus Sørensen i 1719.

547:

Læst forskrivning fra Lauge Hansen i Stovstrup på 20 sldl. til Niels Pedersen af Erritsø.

Peder Hansen af Seest lovbød sin gård 2. gang.

547b:

1735 - 15. februar:

Thor Jensen af Kragelund fører vidner på, at landsoldaten Niels Poulsen retteligt tilhører sl. Just Lunds arvingers gods. Han blev født i Bække hyrdehus og kom med sine forældre til Fredericia, da faderen blev soldat der. Senere flyttede moderen med ham til Skøde og siden til Kragelund, hvor de boede på Just Lunds gods.

548:

1/2. Afdøde Henrik Sytkams enke madame Johanne Margrethe Holmsted ctr. madame Søbye og sognedegnen Christen Nielsen. 1/3

Læst forskrivning på stedsønnen Jens Nielsens arv efter hans fader Niels Markussen i Brøndsted mølle og hans sl. broder Hans Nielsen. Underskrevet 1733 i Nørre Vilstrup af Jes Simonsen Møller.

Kvittering fra amtmand Linstow på 354 rdl. 3 mk., som Jes Simonsen har betalt ham som overformynder.

548b:

Jens Sørensen Krage er beskikket til at være formynder for Jes Simonsens stedsøn Jens Nielsen. Pengene er deponeret hos amtmanden. Jes Simonsen kvitteres for pengene.

Arveafkald og kvittering fra Erik Christensen i Seest på et beløb, som hans far Christen Eriksen ibidem har betalt ham i medgift.

Skovfoged Søren Svendsen angav ulovlig skovhugst.

Peder Hansen af Seest lovbød sin gård 3. gang. - Poul Christensen af Seest begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

549:

1735 - 22. februar:

Læst forordning af 21/1 om, at det hidtil årligt holdte hestemarked i Nykøbing på Falster på Langfredag og næstfølgende dag i Maribo skal være ophævet, og at der herefter skal holdes et marked for Sjælland og Falster torsdagen før Dimmelugen i Maribo.

Læst forordning af 31/12 ang. taksten for breve, som sendes med posten mellem stæderne.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1734.

Borgmester og postmester Frederik Amager af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte i Trelde. 8/3

1735 - 1. marts:

Bekendtgjort auktion på de ferske søer.

Bekendtgjort bortforpagtning af Lerbækgårdens hovedgård med underliggende tiender i 6 år.

Bekendtgjort bortforpagtning af kongens sorte(?) fangster i Vejle for 12 år.

Søren Mikkelsen får tingsvidne på, at han på sin gård i sin egen tobaksplantage har avlet en stor del tobak, hvoraf han har solgt 3500 skålpund til Knud Andersen, køb- og handelsmand.

549b:

15/2. Dom: Henrik Sytkams enke madame Johanne Margrethe Holmsted ctr. madame Søbye og sognedegnen Christen Nielsen. - Madame Søbye har ikke indfriet sin sl. mands obligation af 31/7 1731 på 100 rdl. ej heller betalt hendes tilfaldne pension af kaldets indkomme, hvoraf resterer 25 rdl. - Hun skal betale, og hvis ikke hun gør det, tilfindes sognedegnen Christen Nielsen og Hans Andersen af Påby, som har oppebåret Harte sogns korntiende efter den med dem oprettede kontrakt, hvori mad. Sytkam prioriteres for pensionens mislige betaling, at betale mad. Sytkam de 25 rdl.

1735 - 8. marts:

22/2. Borgmester og postmester Frederik Amager af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte i Trelde.
22/3

550:

Oberst Brink af Fredericia ctr. Jep Udsen af Kongsted. 19/4

550b:

Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller af Kolding får tingsvidne ang. Peder Sørensen Ulfs forhold og ærlige navn og rygte. Han beboede tidligere en ryttergård i Gelballe, som han blev fradømt for ca. 10 år siden på grund af sin slette tilstand og pådragne restancer, hvorefter han blev soldat. Han har altid opført sig ærligt, kristeligt og skikkeligt. Hans forældre var Søren Pedersen Ulf og Malene Poulsdatter, også ærlige og skikkelige folk. Navnet Ulf har han fået efter gården, hvor der engang har levet to mænd, som har haft navn af Ulve. Men han er ikke i familie med den familie Ulve, som i nogle år har siddet på Koldinghus for begangne gerninger.

Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 22/3

Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 22/3

551:

Skovfoged Hans Sivertsen angav skovhugst. **1735 - 15. marts:**

Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 29/3

551b:

Peder Andersens påboende gård i Ravnholt lovbudt 1. gang.

Sl. Christopher Christophersens enke af Herslev Højrup lovebød sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

1735 - 22. marts:

Læst forordningen af 12/3 om sabbattens og andre helligdages tilbørlige helligholdelse.

8/3. Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 5/4

552b:

8/3. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 5/4

Anne Andersdatter, der tjener Jørgen Haar af Vester Nebel, og denne ctr. Peder Jepsen og fader Jep Hansen af Vester Nebel ang. det ægteskabsløfte, som Peder Jepsen med sin faders samtykke har givet Anne Andersdatter den 14/10. - Jep Hansen indrømmede, at de havde givet ægteskabsløftet, men hans søn har bedre overvejet sin tilstand. Han har antaget en brøstfældig gård og tør ikke indgå hastigt i ægteskab, men vil bide lidt, til Gud giver ham bedre lykke. Han vil give hende 16 sldlr. og

erklærer, at de ikke ved noget usømmeligt at påsige hende. Det tilbud modtager Anne Andersdatter og Jørgen Haar. Det konfirmeres af retten, og hvis nogen handler imod det til hendes æres bebrejdelse, så må de vente at lide straf. - Tingsvidne.

553:

Hans Jensen Smed af Almind anmelder et forlig med Anders Pedersen Roskilde af Viuf, der ved et glas brændevin har udtalt nogle fornærmende ord. Sidstnævnte gør afbigt; han husker ikke ordene, som må være udtalt i overflødig drukkenskab. Tingsvidne.

8/3. Dom: Borgmester og postmester Frederik Amager af Fredericia ctr. Søren Jørgensen Skytte i Trelde. - Søren Skytte har ikke indfriet sin obligation på 100 sldlr. Dem skal han betale, men med henblik på de øvrige gældssager imod Søren Skytte, så tilkender retten enhver kreditor prioritet i henhold til en attest, som birkeskriveren har udarbejdet.

Peder Pedersens (Andersens?) påboende gård i Ravnholt lovbudt 2. gang. Ligeledes sl. Christoffer Christoffersens enkes påboende gård i Herslev Højrup.

Skovfoged Anders Elias Møller angav skovhugst.

1735 - 29. marts:

Præsident Benfeldt af Fredericia får tingsvidne ctr. sin bonde Christen Christensen af Fugdal i Hejnsvig sogn for gårdforsiddelse. Det bevidnes bl.a., at han har truet med en ulykke over den, som overtager stedet.

553b:

Regimentskriveren ctr. Jens Jepsen af Tiufkær. 19/4

554:

15/3. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 5/4

554b:

Christoffer Christoffersen af Møsvrå for sig og moder Ingeborg Simonsdatter af Herslev Højrup, Simon Christoffersen, Jens Christensen for sin hustru Anne Marie Christoffersdatter, og Peder Christoffersen, alle af Herslev Højrup lovbyød 3. gang gården i Højrup. - Rudolph Christoffersen og fæstemø Maren Pedersdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

555:

Hans Jensen af Egtved, Niels Rasmussen af Verst p.v.a. hustru Else Jensdatter, Peder Pedersen af Egtved p.v.a. hustru Maren Jensdatter, Hans Olesen af Vester Gesten p.v.a. hustru Dorthe Jensdatter

og Iver Tullesen af Øster Gesten p.v.a. myndlingen Else Jensdatter lovbød 3. gang gården i Ravnholt. - Peder Andersen, som bebor gården, og hustru Johanne Jensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Læst forskrivning fra Rudolph Christoffersen i Herslev Højrup på gæld til søsteren Anne Christoffersdatter: 100 sldr. samt noget tøj og indbo.

555b:

Læst forskrivning, en aftale mellem Simon Christoffersen og broderen Rudolf Christoffersen. Rudolph afstår til Simons arvepart af gården et byggested med et stykke jord. Simon holder plov og heste m.m.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

556:

1735 - 5. april:

22/3. Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 19/4

22/3. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 19/4

29/3. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 19/4

559b:

Degnen Espen Hansen af Herslev fredlyser for ulovlig farvej. 19/4

Læst aftægtskontrakt for Hans Madsen og hustru, der afstår deres i fæste havende selvejergård til sønnen Hans Hansen og trolovede fæstemø. Underskrevet 1732 i Pjedsted.

560:

Læst forskrivning fra Kirsten Hansdatter af Donslund, Anders Christensen, Niels Christensen og Anders Lauridsen ibidem til deres broder Peder Christensen i Kvie, som har indløst 4 stk. eng.

Læst forskrivning fra Donslunds beboere til deres broder og slægtning Knud Christensen i Agervig, Næsberg sogn, som har udlagt penge til panthaveren Christen Pedersen i Hovborg for et stk. eng, som var pantsat. - Ratificeret af amtmanden.

Christen Hansen angav skovhugst.

Skovfoged Hans Jørgen Mejer af Velling angav skovhugst.

skovfoged Ditlev Markussen af Skærup angav skovhugst.

560b:

1735 - 19. april:

5/4. Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 26/4

5/4. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 26/4

29/3. Regimentskriveren ctr. Jens Jepsen af Tiufkær. 3/5

5/4. Degnen Espen Hansen af Herslev fredlyser for ulovlig farvej. 26/4

8/3. Dom: Oberst Brink af Fredericia ctr. Jep Udsen af Kongsted. - Inden dommen har Jep Udsen betalt sin gæld. Han dømmes til også at betale sagsomkostningerne.

561:

5/4. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 10/5

Læst aftægtskontrakt for Gyde Andersen og hustru Zidse Jensdatter, der har afstået deres fæstegård i Børkop til Peder Hansen i Børkop mølle. Peder Hansen kan uden hindring søge fæste på gården.

561b:

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

1735 - 26. april:

Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf om fredlysning mod færdsel. 3/5

563b:

19/4. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 10/5

564:

19/4. Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 10/5

19/4. Degnen Espen Hansen af Herslev og interessenter fredlyser 3. gang for ulovlig farvej.

Læst forskrivning fra Christen Jepsen i Glibstrup til regimentskriveren på gæld i forbindelse med overtagelse af Hans Pedersens gård.

565:

Peder Pedersen af Store Velling fremkom med tre levende ulveunger, som blev ophængt i den dertil

ordinerede ulvegalge.

1735 - 3. maj:

19/4. Regimentskriveren ctr. Jens Jepsen af Tiufkær. 17/5

565b:

Christen Lassen af Tiufkær ctr. Hans Olesens enke Dorthe Sørensdatter ibidem og Bodil Olufsdatter og mand Niels Thomsen af Pjedsted for gæld. Dorthe Sørensdatter lover at betale inden 8 dage. Kravet til Bodil Olufsdatter vedrører en skifteforretning af 1697 efter Ole Hansen i Tiufkær. Bodil Olufsdatter tilkendegav, at hun havde fået udbetalt sin arvepart af stedfaderen Christen Lassen efter sin fader og efterlevende moder Maren Hansdatter, og at hun ville meddele Christen Lassen og søn Ole Christensen arveafkald, så snart de gav hende skøde på den halve otting, som Ole Christensen nu har i brug. Sagen opsættes i 8 dage med henblik på at se, om Dorthe Sørensdatter holder sit løfte.

26/4. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf fredlyser mod færdsel 2. gang. 10/5

566:

1735 - 10. maj:

3/5. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf fredlyser mod færdsel 3. gang i sag mod Anne Margrethe og Michel Pedersen. 7/6

Regimentskriveren ctr. adskillige for gæld til afdøde Christen Laursens stervbo i Taulov. 24/5

567b:

19/4. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 24/5

26/4. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. 7/6

568:

26/4. Dom: Regimentskriveren ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. - Inden dommen har Søren Jørgensen Skytte anmeldt, at han vil lade sin gård gå på auktion for at kunne betale de skyldige børnepenge. Der fældes dom i det øvrige: Han har ikke indfriet sin obligation til overformynderen på den arv, der tilfaldt hans brodersøn Søren Jørgensen, og heller ikke betalt sine 2 børn Jørgen og Anne deres arv efter deres mor Barbra Pedersdatter. Han har også indestående den arv, som hans to børn Peder og Barbra fik efter deres moder Dorthe Pedersdatter. Søren Jørgensen Skytte har i retten indleveret en kaution dateret den 16/4 og underskrevet af Poul Jensen Fenger, Gregers Hansen, Niels Jørgensen, Lauge Jørgensen og Hans Jørgensen. Men kautionisterne er ikke selv mødt frem i retten for at vedstå kautionen, og deres signeter findes ikke under kautionen, ligesom der heller ikke er underskrift af vitterligheds mænd; så der kan ikke reflekteres på den. Søren Skytte dømmes til at betale sin gæld eller stille regimentskriveren tilfredsstillende kaution.

Læst obligation fra birkedommer Hans Pank i Påby til Bertel Jespersen af Viuf, Niels Jespersen af Bjert og Bertel Jespersen af Stenderup på et beløb, som tilhører sl. Hans Jespersens børn i Stenderup, nemlig Anne, Mette og Anne Marie Hansdøtre.

568b:

1735 - 17. maj:

Læst obligation fra sognepræst Jørgen Jensen Cronius, Vorbasse, til sognepræst Knud Storm, Egtved.

Regimentskriveren lader afhjemle syn på alle rytterkoblernes indhegning med grøft, gærder og led.

Skovrider Römeling lader afhjemle syn på ulovlig skovhugst i Anst herred.

Jægermester Bachman lader afhjemle syn på ulovlig skovhugst i Brusk herred.

Niels Pedersen af Horsted afhjemler syn på ulovlig skovhugst i Jerlev herred.

569:

Syn på ditto i Elbo herred.

Syn på ditto i Holmans herred.

Skovfoged Jens Krog angav ulovlig skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav ulovlig skovhugst.

3/5. Dom: Regimentskriveren ctr. Jens Jepsen af Tiufkær. - Jens Jepsen har ikke præsteret, hvad han lovede for retten den 29/3, og har heller ikke besiddet sin fæstegård, som han burde; men han har ladet bygningerne forfalde og pådraget sig restance af kgl. kontributioner samt bortlejet af sin jord til andre. Det kendes for ret, at han har forbrudt sit fæste og straks skal overlevere sin gård til regimentskriveren med iværende besætning efter registrering af 10/3 til beboelse og istandsættelse ved en anden, god beboer, så kongens gård kan komme i stand og restancen blive betalt. Og da det er bevist, at Jens Jepsen ikke formedelst sin og hustrus efterladenhed og forsømmelse er kommet i armod, men at vanheld har forvoldt deres slette armelige tilstand, så frifindes Jens Jepsen som en arm og fattig mand med hustru og mange små børn for sagsomkostninger og andre krav fra regimentskriveren.

1735 - 24. maj:

Læst regimentskriverens proklamation af auktion over afdøde Jens Pedersen Bollers gård og indbo den 16/6.

Proklameret auktion i Trelde den 15/6 over Søren Jørgensen Skyttes gård og indbo.

Regimentskriveren har stævnet samtlige Almind bys lodsejere for at afhøre dem om, hvem der har hugget gærdsel i det fredlyste krat på Viuf rettighed. Tingsvidne.

570:

10/5. Regimentskriveren ctr. adskillige for gæld til afdøde Christen Laursens stervbo i Taulov. 7/6

571:

10/5. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 7/6

Skovrider Brandts karl Jacob Krog af Brandtlund fremkom med 7 levende ulveunger, som blev ophængt i den dertil ordinerede ulvegalge.

1735 - 7. juni:

Poul Thuesen af Fredericia ctr. Appelonne Henningsdatter af Bredstrup. 21/6

571b:

(Se 10/5). Sl. Mogens Rasmussens enke Anna Margrethe Cathrine af Viuf ctr. sl. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter ibidem ang. benyttelse af to veje. De opnår forlig som broderenker og gode venner. Anne Margrethe Cathrine skal altid beholde sin vej over Mette Jensdatters Basse have. Når to vogne mødes, skal den ledige vige for den, som har læs. Ligeledes beholder Michel Pedersen af Viuf sin vej. (Se efterfølgende sag).

10/5. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf fredlyser mod færdsel 3. gang i sag mod Anne Margrethe og Michel Pedersen. 21/6

24/5. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. 21/6

10/5. Hans Pedersen Ladegaard, Søren Pedersen og Hans Sørensen Skovenborg af Gårslev ctr. Søren Jørgensen Skytte af Trelde. Udsat til 21/6, men ikke set igen. Det var en gældssag. Søren Skytte har idag påstået, at der er indgået forlig, men sagsøgernes prokurator har krævet sagen opsat.

572:

Læst og påskrevet Viuf og Håstrup lodsejeres aftale om oprettelse af markskelsgrøft. (Hele dokumentet er gengivet).

572b:

Læst plakat om auktion over Søren Skyttes gård i Trelde den 15/6.

Proklameret auktion i Bredstrup på alt, hvad Jens Pedersen Boller har efterladt.

Læst obligation fra Hans Jørgen Mejer, skovfoged i Pjedsted, til Jacob Jensen Krog hos skovrider Brandt.

Læst afkald fra Søren Madsen i Vesterby til moderen og stedfaderen på arv efter sl. fader Mads Sørensen.

Jes Madsen i Høllund, Ødsted sogn, er blevet beskikket til formynder for mademoiselle Mette Lauridsdatter Gødvad i stedet for Erik Lauridsen af Tudvad og har modtaget arvemidlerne sikkert indsat. Den tidligere formynder befries hermed for krav som formynder.

24/5. Regimentskriveren ctr. adskillige for gæld til afdøde Christen Laursens stervbo i Taulov. 21/6

1735 - 14. juni:

1735 - 21. juni:

7/6. Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf fredlyser mod færdsel. 19/7

573:

Sognepræst Mourids Mouridsen af Vejle proklamerer skifte i Nye Kirke præstegård efter sl. hr. Hans Jørgensen Jelling.

7/6. Regimentskriveren ctr. adskillige for gæld til afdøde Christen Laursens stervbo i Taulov. 5/7

7/6. Regimentskriveren for Knud Madsen af Taulov Nebel ctr. Jens Poulsen ibidem. - Idag indgås der forlig, idet regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller beder retten om at annullere sagen og kende magtesløse de ord, der var sagt mod Jens Poulsen og familie. Jens Poulsens sagfører Christian Grundahl har fra starten bedt om, at sagen måtte frafalde, idet han havde fremlagt et forlig mellem de to parter; men det har regimentskriveren ikke villet anerkende, idet et sådant forlig ikke kunne fritage den sagsøgte fra bøder til kongen (for gærdselhugst og slagsmål). - Baggrunden for søgsmålet var, at Jens Poulsen den 25/2 havde sendt bud til Knud Madsen for at spørge, om han ville med ud at hugge gærdsel for nu kunne han ikke vente længere. Knud Madsen havde undskyldt sig med, at han den dag havde besøg af hjuleren (Laurids Jepsen af kirkehuset ved Taulov); så sendte Jens Poulsen sine karle ud, men noget efter tog Knud Madsen alligevel derud for at se, hvor de huggede (de havde vist et fælles skovskifte). Han fik så skovfogeden til at tage med derud og ville pante Jens Poulsens heste og vogn. "Lader du ikke min vogn stå, som står på min egen ejendom, skal jeg lade dig slutte ved den, lige som Anders Ulf er sluttet", truede Jens Poulsen. Knud Madsen svarede med at kalde ham en horebuk og skovtyv. Så kom det til lidt slagsmål, og da de kom tilbage til byen, var der lidt råben mellem de to gårde. Et af vidnerne var Carl Jensen, som for retten erklærede, at han ikke kunne holde Knud Madsen for så oprigtig en mand som hans andre bymænd. For på et grandestævne en søndag eftermiddag havde han svoret på, at han ikke kendte noget til et vist træ, som var blevet hugget. Men næste dag var bymændene sammen med deres karle gået ud til stubben, for at de allesammen skulle sværge på deres uskyld; da havde Knud Madsens karl ikke villet sværge, men havde forklaret, at han havde hugget træet efter sin husbonds påvisning. Så var de gået hjem, og Knud Madsen havde bødet efter byens vedtægt. - Idag har regimentskriverens fuldmægtig erklæret, at han ville standse sagen, hvis de to bønder ville erstatte sagens udgifter. Men Christian Grundahl har stået fast på, at hvis sagen skulle fortsætte til dom, så måtte han på sin klients vegne forlange erstatning for både slag, skældsord og sagsomkostninger. Forliget kommer i stand, da Grundahl lover at forsøge at få sin klient til at betale lidt af

sagsomkostningerne.

573b:

7/6. Poul Thuesen af Fredericia ctr. Appelonne Henningsdatter af Bredstrup. Degnen Rasmus Toft af Bredstrup vidner idag om, hvad han overværede i Bredstrup kirke den 6/4: Jordmoderen Anne Catrine Eriksdatter af Bredstrup frembar Appelone Henningsdatters uægte barn og nævnte, at barnefaderen var en soldat ved navn Poul Hansen. Præsten havde spurgt hende, hvor kvinden var blevet besvangret, og fik til svar, at hun da tjente i Fredericia hos Poul Thuesen. - Dette vidnesbyrd bekræfter Appelone Henningsdatter. Hun ved ikke, hvor Poul Hansen nu er.

574:

Læst obligation fra Jørgen Mørch, sognepræst for Harte og Bramdrup menigheder, til sr. Hans Lauridsen Buch af Hjarup, der af sin myndling Laurids Jensen Wellings arvepart har lånt ham penge til præstegårdens indløsning.

Læst afkald fra Michel Andersen i Bølling til Erik Lauridsen i Tudvad på den arvepart, som var tilfaldet hans sl. kones sl. broder Jens Sørensen af den gård i Tudvad, som Erik Lauridsen nu påbor.

1735 - 28. juni:

Hans Jensen Boesen af Fredsted opbød sin myndling Mads Sørensens fædrede arvemidler.

1735 - 5. juli:

Hans Steffensen af Almind ctr. Karen Dahls ibidem. Denne og fæstemand Jens Madsen gør afbigt for nogle fornærmelige ord, som hun skal have sagt mod citantens hustru Inger Christensdatter. Det er sket i hastighed og ubesindighed.

574b:

Hans Jensen Boesen af Fredsted opbød sin myndling Mads Sørensens fædrede arvemidler 2. gang.

Hans Hansen af Nyborg opbød sin myndling Peder Jensens arv 1. gang.

21/6. Dom: Regimentskriveren ctr. adskillige for gæld til afdøde Christen Laursens stervbo i Taulov. - Jens Hansen af Hoit (?) i Taulov sogn og Jep Udsen af Kongsted skal betale. (Andre debitorer har betalt i løbet af sagen).

1735 - 12. juli:

Hans Jensen Boesen af Fredsted opbød sin myndling Mads Sørensens fædrede arvemidler 3. gang.

Hans Hansen af Nyborg opbød sin myndling Peder Jensens arv 2. gang.

Hans Jensen af Fredsted er stokkemand i følgende sag i stedet for Rasmus Jørgensen:

Peder Pedersen i Viuf ctr. Hans Skræder ibidem. Denne indfinder sig og gør afbigt. Hvad han ved et bryllup måtte have sagt om husmændene i Viuf, og som først skulle være sagt af Rasmus Jørgensen, er sket i drukkenskab og ubesindighed.

575:

Læst en skelforretning, som birkedommer Hans Pank med tiltagne mænd har foretaget i Høllund skov vedrørende rytterbonden Jens Jørgensens og selvejerne Søren Michelsens og Jes Madsens skovskifter.

1735 - 19. juli:

Hans Hansen af Nyborg opbød sin myndling Peder Jensens arv 3. gang.

21/6. Dom: Jørgen Rasmussens enke Mette Jensdatter af Viuf fredlyser mod færdsel. - Hun har fredlyst to lykker, den ene ved hendes gård og den anden kaldet Basse have. De, som har færdedes over dem, har gjort det i mindelighed eller af selvtagen frihed. Sl. Mogens Rasmussens enke Anne Margrethe Cathrine og Michel Pedersen har frihed til at køre der til og fra deres Basse have. Og Christen Jepsen husmand skal også som hidtil have fri gangsti over samme Basse have til og fra sin lille have. Ellers skal hun have sine to lykker fri for gang og kørsel. Den, som handler herimod, kan idømmes voldsbøder iflg. lovens 6-14-5 samt skadeserstatning. Denne dom skal forkyndes for alle Viuf beboere, som alle skal have en kopi heraf.

575b:

1735 - 26. juli:

1735 - 2. august:

Synsforretning afhjemles vedr. en person, som hang død på Jens Hansens hølåd i Tårup.

Synsforretning afhjemles vedr. Håstrup markvogter Jørgen Sirmester (?), som hang død i et bøgetræ i Vejle skov.

Skovrider Brandts karl Jacob Krog af Brandtlund angav skovhugst.

Christen Hansen af Kolding angav skovhugst.

Læst dokument om Velling skovs deling.

576:

1735 - 9. august:

Jens Hansen af Trelde ctr. Niels Hyboes tjenestepige Kirsten Lasdatter og hustru Maren Bertelsdatter for nærgående ord om Jens Hansens hustru Birthe Pedersdatter. De gør afbigt.

1735 - 16. august:

Regimentskriveren ctr. Peder Hansen af Andkær. Hans Møller af Andkær og Jacob Krog af Brandtlund har i Andkær skov set en karl begå sodomi med en kvie. Jacob Krog var straks løbet efter karlen efterfulgt af Hans Møller, der var kommet med et forskrækket udråb, som advarede karlen, der nåede at flygte. Vidner sikrer Peder Hansens alibi, og han frigives. - Tingsvidne. (Se igen 6/9).

578:

Skovrider Brandts karl Jacob Krog af Brandtlund stævner ang. skovhugst. 30/8

578b:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Regimentskriveren ctr. Morten Hansen af Højen for klammeri med afdøde Knud Andersen ibidem. 30/8

1735 - 23. august:

1735 - 30. august:

Læst plakat om landmilitssession i Århus og Ribe stifter for Koldinghus amt i Vejle.

16/8. Regimentskriveren for afdøde Knud Andersen af Højen ctr. Morten Hansen ibidem. 13/9

580b:

16/8. Skovrider Brandts karl Jacob Krog af Brandtlund stævner ang. skovhugst. Hans Steffensen i Tolstrup har sammen med sin svigerfar Søren Bertelsen skovet i Pjedsted sogn. Fra dem blev den stjålet, da den lå i lergraven, og toppen fik skovfogeden. Tingsvidne.

Jægermester Bachman ctr. Jens Skov og søn Jørgen Jensen af Jennum. 20/9

582:

Provst Peder Storm af Egtved ctr. Søren Rasmussen af Vork, der selvrådigt har indtaget sit korn uden at lade det tælle og give tiende, samt ctr. en del husmænd, som ikke vil gøre præsten den høstdag, de skylder ham efter loven. De bad om forladelse.

582b:

Læst afkald fra Oluf Jensen til hustruen Anne Rasmusdatters stedfar Mads Nielsen Ulf i Skærup for hendes arvepart efter hendes far Rasmus Jensen Damkjær og endnu levende mor Kirsten Jensdatter.

1735 - 6. september:

Læst forskrivning: Søren Jørgensen Skytte i Trelde har ved et skovsyn i Trelde skov den 2/11 1722 brugt nogle ærerørige ord mod Jørgen Nielsen Melsen i Fredericia. Rettens kendelse herom blev indanket for højesteret, der den 12/3 1727 kendte, at Søren Skytte skulle gøre afbigt. Hvilket han hermed gør. Erklæringen er underskrevet i 1727.

Læst auktionsskøde for Jørgen Nielsen Melsen og hustru Ingeborg Madsdatter af Fredericia på Søren Jørgensen Skyttes halve gård i Trelde. Skøder tilbage til 1649.

583:

Læst auktionsskøde for Niels Jensen Hyboe af Trelde på Søren Jørgensen Skyttes frie ejendomshave Skullebæk.

Jens Andersen af Viuf er sættemdommer i Hans Panks lovlige forfald:

(Se 16/8). Niels Dahls søn Peder Nielsen Dahl af Andkær ctr. Hans Møller ibidem og Jacob Krog af Brandtlund. Prokurators konstitution og stævningen er ikke i orden. Sagen afvist. (Se igen 27/9).

584:

Søren Pedersen af Tågelund fremlyste en hest 1. gang.

1735 - 13. september:

Sognefoged Niels Madsen i Dal bevidner den ildsvåde, der ramte hans jordegods i Jerrig hos Niels Michelsen og Jens Christensen Løvlund.

584b:

Læst forordning af 19/8 om vedkendelse eller fragåelse af arv og gæld.

30/8. Regimentskriveren for afdøde Knud Andersen af Højen ctr. præstens husmand Morten Hansen ibidem ang. klammeri den 10/7 ved et barselsgilde hos sognefoged Henrik Madsen i Højen. Da Knud Andersen blev berettet af præsten, angav han Morten Hansen som sin banemand, og regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller mener, at hvad den afdøde har bekendt for provsten, der betjente ham i hans saligheds sag, måtte være sandhed. Men de synsmænd, der havde synet ham forinden, havde ikke fundet noget dødssår på ham, og han havde talt frisk til dem, så at de ikke havde fået den tanke, at han skulle dø. Efter klammeriet var Knud Andersen blevet ved gildet og havde drukket øl og brændevin uden at beklage sig over Morten Hansen, og dagen efter var han taget til Vejle for at købe tømmer. Først derefter havde han lagt sig til sengs. Årsagen til klammeriet var, at Morten Hansen havde sagt, at Knud Andersen havde høstet i Oksvig som en hundsfot; det havde fået sidstnævnte til at angribe. - Idag bevidnes det igen, at Knud Andersen var gået frisk og før hjem fra festen, og regimentskriveren lader sagen afslutte med tingsvidne. Men se igen 22/11.

588:

Christen Jepsen af Egeskov ctr. Thomas Jensen ibidem. 20/9

588b:

Hans Mortensen af Tiufkær anmelder ildsvåde. Han er en vanfør mand og behøver hjælp fra kongens kasse.

Regimentskriveren lader efterlyse Preben Hansen af Nørre Vilstrup, som er bortrømt fra gård, hustru og børn.

589:

Christen Hansen angiver skovhugst. **1735 - 20. september:**

Magister Laurids Lundemand, sognepræst for Smidstrup og Skærup ctr. major Dischlow vedr. en kirkeeng. Alt det, som er henlagt til vin og brød, har majoren ingen krav på, men han skal så heller ikke svare afgift deraf. Tingsvidne.

589b:

13/9. Christen Jepsen af Egeskov ctr. Thomas Jensen ibidem om vejret. Forlig, begge vedligeholder gærderne, så de er i overensstemmelse med byens vide og vedtægt.

590:

30/8. Jægermester Bachman ctr. Jens Skov og søn Jørgen Jensen af Jennum for skovhugst. Mogens Skytte, skovfoged ved Rugballegård tilbyder sin ed på, at træet er derfra. Ingen er mødt på jægermesterens vegne. Sagen kan ikke fortsætte uden nyt stævnemål.

Peder Jespersen Gris' påboende gård i Bjert lovbudt 1. gang.

Birkeskriver Mads Paabye fremlyste en hest.

Preben Hansen af Nørre Vilstrup efterlyst 2. gang.

1735 - 27. september:

Sognepræst Claus Hagen af Grindsted ctr. Christen Ebbesen af Nollund. 11/10

590b:

Læst forordning af 16/9 om kornskatten for 1736.

Læst forbud af 16/9 på indførsel af alle fremmede kornvarer.

Læst kaution fra Jens Andersen af Viuf kammerkollegiet for regimentskriver Laurberg for resten af indeværende år og ikke længere.

(Se 6/9). Peder Nielsen Dahl vil anlægge sag for at rense sig for en beskyldning om sodomi og får vidnesbyrd om sin færden og påklædning den dag. Han vil have Jacob Krog og Hans Møller til at gøre afbigt, men det vil de ikke, da de ikke har beskyldt ham for gerningen. Tingsvidne. (Se igen 22/11).

592b:

Preben Hansen af Nørre Vilstrup efterlyst 3. gang.

Indsendt amtmandens resolution på madame Ebbesens memorial vedr. en synsforretning.

Peder Jespersen Gris' påboende gård i Bjert lovbudt 2. gang.

1735 - 4. oktober:

Læst proklama om auktion og skifte efter løjtnant Peder Grundet.

Løjtnant Lorentz Klesmand ctr. Søren Jepsen Kjær af Hundsholt. 18/10

593:

1735 - 11. oktober:

27/9. Sognepræst Claus Hagen af Grindsted ctr. Christen Ebbesen af Nollund. 8/11

Peder Hansen Bundgaard og Hans Nielsen af Erritsø anmelder ildsvåde. De kom nøgne ud og havde end ikke beholdt det, de kunne skjule deres syndige legemer i.

593b:

Læst afkald fra Christen Pedersen af Bjert på arv til Peder Jespersen Gris og hans hustru Gertrud Hansdatter.

Kvittering fra Peder Pedersen af Bjert til samme.

594:

Sl. Peder Jørgensens arvinger af Bjert, Hans Pedersens formynder Christen Svendsen, Maren Pedersdatters formynder Bertel Nielsen, Mette Pedersdatters formynder Jep Jepsen af Bjert, Jørgen Pedersens formynder Niels Thomsen af Oddersted, Gertrud Pedersdatters formynder Jens Christensen samt Jens Jepsen på vegne af sin hustru, Hans Madsen p.v.a. sin hustru, Anders Andersen Kjær p.v.a. sin hustru, Iver Pedersen, Christen Pedersen og Peder Pedersen på egne vegne, alle af Bjert, lovbyød 3. gang den gård, som Peder Jespersen Gris og hustru Gertrud Hansdatter Ravn nu påbor. Disse begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelser. Der er skøder tilbage til 1630.

594b:

1735 - 18. oktober:

4/10. Løjtnant Lorentz Klesmand ctr. Søren Jepsen Kjær af Hundsholt. 15/11

595b:

Jens Christensen af Spjarup og søskende får tingsvidne vedr. Peder Christensen, som nu siges at være død i Holland. Han er født i Spjarup. Hans far er Christen Pedersen og moder Else Lauridsdatter, der forlængst er døde. Han har en halvbroder (Jens Christensen) og to halvsøstre, Else, der tjener hos Mads Pedersen i Gamst, og Mette, som nu ikke vides hvor er. De har alle haft samme fader, men ikke moder. Øvrige søskende er døde. Peder Christensen drog for 10-11 år siden til Holsten, hvor han tjente i 5-6 år. For 4 år siden begav han sig til skibs til Holland. Til at opkræve hans evt. arv befuldmægtiges Jens Hansen af Hejsager, der skal nyde 1/3 af arven imod at svare alle pågående omkostninger.

Johan Risom af Dal ctr. Otto Nielsen af Hinum og forlover Niels Andersen af Nollund. 8/11

Læst skrivelse til birkedommer Hans Pank fra mænd i Sønderby, Grindsted og Hejnsvig. De er ikke blevet affordret fagedkorn, siden de blev solgt fra Skovgård gods og birketing, og beder om at blive antaget under Koldinghus birk.

596:

1735 - 25. oktober:

Madame Lobidantz af Fredericia ctr. Peder Jepsen af Kongsted. 6/12

Hans Nielsen Ravn af Eltang opbød sin myndling Johanne Hansdatters arv 2. gang. (Første gang var 18/10, hvor opbydelsen dog ikke er set).

1735 - 8. november:

11/10. Johan Risom af Dal ctr. Otto Nielsen af Hinum og forlover Niels Andersen af Nollund. 29/11

597b:

Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Hans Sørensen. 22/11

11/10. Dom: Sognepræst Claus Hagen af Grindsted ctr. Christen Ebbesen af Nollund. - Christen Ebbesen har uden tilladelse indaget sin boghvede, før end han deraf havde svaret tiende. Han har ikke bevist, hvor meget der tilkom præsten. To uvildige mænd skal vurdere, hvor meget han skal betale. Desuden skal han for sin forseelse betale 2 mk. til Grindsted sogns fattigkasse.

Læst forskrivning fra Jakob Nielsen i Bølling for gæld til Peder Andersen i Hesselballe.

598:

Christen Hansen i Bramdrup opbød sin myndling Peder Pedersens arv efter farbroderen Niels Hansen i Eltang 1. gang.

Christen Hansen angav skovhugst.

Christen Laursen angav skovhugst.

Hans Nielsen Ravn af Eltang opbød sin myndling Johanne Hansdatters arv 3. gang.

1735 - 15. november:

Læst kgl. plakat af 31/10 om forhøjelse af tolden på krap og karteboller.

Regimentskriveren ctr. Thomas Bertelsen, der er arresteret på Kolding slot for sit forsøg på rømning. Nogle mænd afhøres om deres meddelagtighed. Skoleholder Henrik Drejer af Egeskov benægter, at Thomas Bertelsen har rådført sig med ham om, hvorledes han bedst kunne følge Henrik Drejers søn til København. Thomas Bertelsen var i Hans Bangs hus i Fredericia fredag den 16/9, da skoleholderen skulle overfærge sin søn til Strib, og Thomas Bertelsen fulgte hans søn til færgestedet. Færgemanden havde spurgt om pas, men Søren Dahl havde sagt, at det ville han svare til. - Jørgen Hansen Gade og Hans Nielsen Ougsen benægter også, at de har været i råd og dåd med Thomas Bertelsen. Han havde vel talt om at rejse, men Jørgen Gade vidste ikke hvornår. Og til Ougsen havde han sagt, at han med sin tilfaldne arvepart på 2 rdl. enten ville rejse til Holsten eller med Søren Dahl. Ougesen havde sagt, at han ikke skulle rejse nogen steder hen, for så blev han soldat; men drengen havde svaret, at det var lige meget, han kunne lige så godt blive gevorben soldat, som han til sin tid skulle blive landsoldat. - Tingsvidne.

599:

Regimentskriveren ctr. debitorer for skyldige auktionspenge. 29/11

Der bekendtgøres skifte efter Peder Mortensens hustru i Andkær.

599b:

Erik Sørensen i Kongsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

18/10. Løjtnant Lorentz Klesmand ctr. Søren Jepsen Kjær af Hundsholt. 6/12

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1735 - 22. november:

(Se 27/9). Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. 20/12

600:

8/11. Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Hans Sørensen. De anmelder idag forlig.

600b:

Peder Lauridsen Lemvig, sognedegn i Smidstrup, får tingsvidne på, at Lorentz Pedersen Lemvig, som nu agter at lære kirurgiprofessionen, er født af kristelige og skikkelige forældre, Peder Lauridsen Lemvig og Johanna Jensdatter.

(Se 13/9). Regimentskriveren ctr. Morten Hansen af Højen. 6/12

Læst forskrivning fra birkedommer Hans Pank, at han har modtaget fra Hans Hansen i Nyborg dennes myndling Peder Jensens arv.

Christen Hansen i Bramdrup opbød sin myndling Peder Pedersens arv efter farbroderen Niels Hansen i Eltang 3. gang. (2. gang er ikke set).

601:

Erik Sørensen i Kongsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

Skovrider Brandts karl Jacob Krog af Brandtlund fremlagde synsforretning over opbyggede huse i Vejlbj sogn.

1735 - 29. november:

8/11. Johan Risom af Dal ctr. Otto Nielsen af Hinum og forlover Niels Andersen af Nollund. 20/12

15/11. Regimentskriveren ctr. debitorer for skyldige auktionspenge. 13/12

Regimentskriveren lader afhøre vidner til et slagsmål i Vork mellem Niels Andersen og Mads Andersen. - Bymændene havde været forsamlet den 12/11 hos Knud Nielsen for at dele deres videpenge, som var skrevet på videpindene med skurer. Mads Andersen havde sagt til vidfogeden Niels Andersen, at han havde skrevet som en hundsfot, skønt der ikke var skrevet videre på pindene, end der skulle skrives efter byens vide og vedtægt og bymændenes sigelse. Så var de kommet i slagsmål.

602:

Erik Sørensen i Kongsted lovbød sin påboende gård 3. gang. - Hans søn Christen Eriksen og forhåbende fæstemø Lene Jensdatter fra Erritsø begærede skøde.

602b:

Læst afkald fra Peder Madsen af Stovstrup for hustruen Birthe Eriksdatter til Christen Eriksen for fædre og mødre arv af den gård, som Erik Sørensen og nu havende hustru Johanne Christensdatter har afstået til Christen Eriksen og forhåbende fæstemø Lena Jensdatter, Jens Tuesens datter af Erritsø.

Læst kontrakt: Bertel Jespersen af Viuf har med sin hustru billigelse afstået selvejergården til Søren Sørensen Kyed af Starup og mandens steddatter Mette Pedersdatter.

603:

Bertel Jespersen i Viuf lovbød sin gård 1. gang.

Skovrider Brandt lod angive skovhugst.

1735 - 6. december:

22/11. Regimentskriveren ctr. Morten Hansen af Højen. 20/12

15/11. Løjtnant Lorentz Klesmand ctr. Søren Jepsen Kjær af Hundsholt. Denne gør afbigt; hans ord imod løjtnantens hustru Katrine Klesmands har været sagt i overilelse og ubetænksomhed. - Den 12/9 sidst på morgenen søgte Klesmands hund døren. Da den blev ved, gik fruene ud for at se, hvad hunden søgte efter, og da så hun Søren Jepsen Kjær stå derudenfor. Hun bød ham ind og spurgte, om han idag havde brændevin at slå i hendes øjne. Det havde han ikke. Tjenestepigen gik i bryggerset, men kom tilbage, da fruene råbte efter hende. Da så tjenestepigen fruene retirere med Søren Kjær efter sig. De slog på hinanden. Vidnet sprang til, og Søren Kjær holdt op. Så gav fruene ham et rap af sin kæp og satte ham ud af døren. Sådan havde tjenestepigen forklaret. - Men Søren Kjær havde kaldt sin handling nødværge. Til sin søn Jep Sørensen af Hundsholt havde han fortalt, da han kom hjem fra Jordrup, at han havde været hos fru løjtnanten idag. - Har I det! - Ja, jeg har så; jeg stod uden for hendes hus og ladte mit vand, da hun kom og kaldte mig ind. Der fik han hug, og sønnen havde set, at hænderne var blå og ophovnede, og at der var en rød stribe i ansigtet. Fruene og hendes tjenestepiger skulle have slået ham med skaghånd og mangletræ. Hans datter kan endda efter hans beretning vidne, at fruene slog skaghånden i stykker på ham, og at hun også havde bedt om en økse. - Dagen inden slagsmålet, søndagen den 11/9, skal Søren Kjær have begejnet fruene meget ilde i Anne Paaskesdatters hus i Jordrup. Her sad han sammen med en anden og drak et glas brændevin. Fruene var kommet ind og havde spurgt ham, om han var i kællingelaug. Han havde taget sit brændevinsglas, men ingen så ham slå indholdet i ansigtet af hende.

603b:

Beboerne af Tiufkær anmeldte den store skade, som var sket på deres hornkvæg ved den grasserende smitsomme syge lungesot.

604:

25/10. Dom: Madame Lobidantz, sl. rådmann Nicolaj Lobidantz' enke af Fredericia ctr. Peder Jepsen af Kongsted. - Han har ikke holdt sit løfte om at betale en gæld. Det dømmes han nu til.

Bertel Jespersen i Viuf lovbød sin gård 2. gang.

Herman Skusters enke Maren Lasdatter på Jubelholm og svoger Christian Risom i Dons mølle lovbød hendes påboende gård 1. gang.

1735 - 13. december:

Læst forordning af 5/12 om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat.

Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 20/12

Jens Sørensen Buhl af St. Velling ctr. Martha Christiansdatter Brogers ibidem. 10/1-1736

29/11. Regimentskriveren ctr. debitorer for skyldige auktionspenge. 10/1

604b:

Rytterbønderne fra Vinding anmeldte deres tab ved den grasserende kvægsyge. Den rammer dem særlig hårdt, fordi deres ernæring er kvægopdræt og smørsalg.

605:

Bertel Jespersen i Viuf lovbød sin gård 3. gang. Søren Sørensen Kyed og fæstemø Mette Pedersdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse fra Bertel Jespersen og hustru Kirsten Sørensdatter.

Erklæring fra Jens Bertelsen i Egeskov om, at han overtager en gæld til Jens Lauridsen, som har tjent på gården i 11 år, i forbindelse med at han har fået gården overdraget fra sin moder Dorthea Jensdatter.

605b:

Herman Skusters enke Maren Lasdatter på Jubelholm og svoger Christian Risom i Dons mølle lovbød hendes påboende gård 2. gang.

Christen Hansen angav skovhugst.

1735 - 20. december:

6/12. Regimentskriveren ctr. Morten Hansen af Højen. 31/1

22/11. Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. 10/1

607:

13/12. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 10/1

607b:

Der afhjemles en udlægsforretning mod Anne Enevoldsdatter af Asbo med lavværge Otto Diderich Bjerrum på Gravengård. Der var udlæg til regimentskriveren, Simon Madsen i Vejen mølle, sognets

fattigkasse og Peder Thonboe. En af gældsposterne har været Anders Ulfs arrest og underhold.

29/11. Dom: Johan Risom af Dal ctr. Otto Nielsen af Hinum og forlover Niels Andersen af Nollund. - Otto Nielsens hustru har lovet Risom til opslag på det hus, som Otto Nielsen havde købt i Nollund, 4 rdl. Niels Andersen havde lovet, at pengene nok skulle blive betalt; men det er ikke sket. Otto Nielsen skal betale, og hvis ikke han gør det, skal kautionisten.

Christian Risom af Dons mølle lovbød på vegne af sin hustru og som lavværge for sin svigermoder Maren Lasdatter dennes gård Jubelholm. Hendes søn Michel Hermansen af Jubelholm og forhåbende fæstemø Maren Pedersdatter af Bramdrup begærede skøde.

608:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

1736

608:

1736 - 10. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar Da Man tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1736, Den 10. Januar

Birkedommer Hans Pank af Håstrup og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Hans Jørgensen af Trelde, Lauge Hansen af Gårslev, Peder Pedersen, Søren Madsen, Mogens Jensen og Peder Hansen(?) af Viuf, Hans Madsen af Fredsted og Niels Iversen af Håstrup.

Læst forordning af 9/12 ang. landmilitsen.

608b:

Læst kammerkollegiets ordre af 31/12 til amtmanden ang. skifter og børnepenge samt skatternes inddrivelse og eksekutions udstedelse.

20/12. Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. 24/1

20/12. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 17/1

609b:

20/12. Jens Sørensen Buhl af St. Velling ctr. Martha Christiansdatter Brogers ibidem. Denne gør afbigt overfor citantens hustru Else Hansdatter.

610:

13/12. Dom: Regimentskriveren ctr. debitorer for skyldige auktionspenge. - Samuel Eliassen af Kragelund, Erik Væver af Velling og Gregers Mortensen af Skærup har ikke besvaret søgsmålet. De skal betale. Ligeledes Hans Christensen Skræder af Viuf. - Kravet til Jens Poulsen af Taulov Nebel vedrører den rugsæd, som han har indavlet, og den gødning, han har taget, men som var tilslået Jens Sørensen af Tårup. Ifølge kongens forordning af 4/6-26 henvises dette søgsmål til ryttersessionen. Hvis ikke der kan opnås en ordning der, kan sagen rejses her for tinget igen.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

Skovrider Brandt ditto.

Bekendtgørelse, at Jakob Nielsens gård og andre ejendele i Bølling skal til auktion den 19/1.

1736 - 17. januar:

10/1. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 31/1

611b:

Læst kvittering fra Hans Hansen Koed i Store Velling, at Christen Iversen i Smidstrup har betalt ham tiendepenge af en vis otting jord, så længe han har ejet den ifølge sit skøde.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Læst plakat om auktion på Jakob Nielsens gård i Bølling.

1736 - 24. januar:

Læst forordning af 12/12 ang. deserterede, som nogle midler efterlader.

10/1. Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. 7/2

Hospitalsforstander Christopher Lucht af Kolding ctr. byfoged Christian Grundahl, Jens Damgaard og sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke af Kolding. Jens Lydum besvarer spørgsmål vedr. et interessentskab som den af interessenterne, der har faret på Norge som købmand. De har bragt korn til Norge og taget tømmer med tilbage. Christoffer Lucht synes interesseret i at bevise, at han ikke var interessent. Tingsvidne.

614:

Michel Muhle på Hvilsbjerggård på vegne af skoleholder Peder Mousing af Andkær ctr. provst Jørgen Fædder i Gauerlund. 7/2

615b:

Læst obligation fra Niels Pedersen Lejrskov i Hjarup til Hans Vraae i Store Anst og Albret Pedersen, skoleholder ibidem.

Læst obligation fra Poul Hansen i Store Anst til Hans Vraae og skoleholder Albret Pedersen ibidem.

616:

1736 - 31. januar:

17/1. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 14/2

618b:

Læst aftægtskontrakt for Magdalene Andersdatter Bogøl: Hendes mand Ole Simonsen Bogøl er afgået ved døden, og hun har ingen venner eller arvinger, hvorfor hun har formået Lave Jensen til at tage sig på aftægt. Kontrakten er underskrevet i Pjedsted.

20/12. Dom: Regimentskriveren på vegne af afdøde Knud Andersen af Højen ctr. Morten Hansen ibidem. - De var til barselsgilde hos sognefoged Henrik Madsen i Højen den 10/7-35, hvor de kom i klammeri (se tidligere beskrivelse, 13/9- 35). Ingen af de 6 vidner har set Morten Hansen med noget skadeligt våben i hånden eller set ham slå eller sparke eller træde på Knud Andersen, men han har alene haft ham i håret, og således er de i hårdrag faldet til jorden med hinanden. De skal efter lovens pag. 900 art. 8 begge bøde tre 6 lod sølv, hvoraf Knud Andersens bo betaler det halve og Morten Hansen den anden halvpart til kongens kasse. - Underskrevet af Hans Pank, Jens Andersen (Viuf), Peder Knudsen (Håstrup), Hans Hartvigsen, Michel Pedersen (Viuf), Morten Iversen Koed (Håstrup), Hans H. Koed, Jens Jensen og Hans Iversen Koed.

619:

1736 - 7. februar:

Læst forordning af 23/12 ang. justitskassens indretning.

Læst forordning af 23/12 om lovens skærpelse mod Termere Litigantes samt uretvis dommere og prokuratorer.

Læst forordning af 23/12 om nøjere kirkedisciplin med skandaløse synder.

Læst forordning af 13/1 ang. den tilvoksende ungdoms konfirmation og bekræftelse i deres dåbs nåde.

24/1. Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. 6/3

24/1. Michel Muhle på Hvilsbjerggård på vegne af skoleholder Peder Mousing af Andkær ctr. provst Jørgen Fædder i Gauerlund. 21/2

En tingsvidnesag ang. nogle tyverier i Asbo. Bymændene har tænkt, at det var Peder Henriksen Skøllermands hustru og børn, der havde stjålet. Mændene var i hans hus sidste vinter for at eftersøge noget kål, som var taget fra Anders Pedersens, og fandt en børnekål, som deres datter Lene på 12 år havde taget. De sendte hende til Anders Pedersens hustru med den, men hun lod hende beholde den og sagde, at hun skulle tage den med hjem, koge og spise den. Derefter har bymændene på grandestævne advaret Skøllermann om at holde sin hustru og børn fra slige skarnvorne gerninger. Siden har hans kone truet og undsagt bymændene, når de efterlyste noget. Især bevidnes, at hun skal have truet med at stikke Hans Ulf med en kårde, hvis han kom. - Der meldes også om andre ting, som er blevet taget, blandt andet børneris og børnetørv.

620:

Skovrider Brandt lod anmelde skovhugst.

1736 - 14. februar:

620b:

31/1. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 21/2

Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel, Niels Hansen af Børup og kautionist Michel Hansen ibidem samt Morten Markussen Smed i Bjert. 28/2

1736 - 21. februar:

Læst forordning af 30/12 ang. det oprettede General Lands Økonomi og Kommerce Kollegium.

Læst forbud af 16/9-35 på indførsel af alle slags fremmede kornvarer.

Læst patent af 23/9-35 om højesteret.

14/2. Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. 6/3

621b:

7/2. Michel Muhle på Hvilbjerggård på vegne af skoleholder Peder Mousing af Andkær ctr. provst Jørgen Fædder i Gauerlund. - Muhle vil have provsten til at fragå, at skoleholderen nogen sinde har pantet eller plaget sognets fattige eller besværet nogen af distriktets beboere, samt at han vil ophøre med at hade skoleholderen og fraholde ham hans ret til at blive antaget til skrifte og alterets sakramente. Provsten har nægtet at have sagt noget sådant eller at have hadet ham, men har fastholdt sin embedspligt til at holde opsyn med ham. Der er blevet ført en del vidner i skoleholderens favør: Han lever skikkeligt, lever ikke i fylderi, horeri, tyveri, spil, dobbel eller uforligelighed, og han søger gudstjenesten som andre af sine naboer; undertiden kommer konen i stedet for ham. Tidligere er han blevet tilbage efter kirketjenesten og har mange søndage stået ved kirkedøren efter gudstjenesten og læst med ungdommen. Gudstjenesten er ikke på nogen fast tid hver søndag, men den kan holdes kl. 12, 1 eller 2, ligesom der er i kirken at forrette, og sådan har det været, så længe vidnerne kan mindes, idet Gauerlund er et vidtløftigt sogn. Med hensyn til de

fattige bekræfter vidnerne, at han ikke har været streng mod de egentlige fattige, altså dem som findes anført til sognealmisse. Men de tre inderstekvinder Karen Fiskers, Anne Hansdatter og Maren Sørensdatter er ikke rigtige fattige. De er besovede kvinder, Karen Fiskers endda to gange med hver sin ægtemand, og de kan spinde, vinde og væve, så at de alle tre meget vel kan fortjene deres klæde og føde. - Heroverfor anfører provsten, at han ikke har beskyldt skoleholderen for andet end hårdhed mod de fattige, som har klaget over ham for hans krav om plidsarbejde, samt påtalt, at han ikke kom så flittigt til kirke. - Idag melder parterne, at de har indgået forlig i amtmandens overværelse.

Jens Andersen af Viuf opbød de af ham modtagne landgildepenge af sl. birkeskriver Just Lunds arvingers gods.

Christen Hansen angav skovhugst.

1736 - 28. februar:

Niels Pedersen Hagelund af Seest har stævnet Karen Jacobsdatter, der nu tjener hos rådmand Bahnsen i Kolding, for at aflægge ed på, at han ikke er fader til hendes barn. Hun har udlagt ham derfor i Seest kirke, og da har han selv ved udtræden på kirkegulvet offentlig for menigheden benægtet det. Retten forklarer ham, at hans benægtelsesed ikke blot skal angå faderskabet, men også omfatte en benægtelse af, at han har haft legemlig omgængelse med moderen. Niels Pedersen Hagelund vil dog kun aflægge den ed, som er nævnt i hans stævning, og den tager retten ikke imod.

623:

14/2. Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel, Niels Hansen af Børup og kautionist Michel Hansen ibidem samt Morten Markussen Smed i Bjert. Niels Hansen har betalt. Udsat til 13/3, men dommen kommer 6/3

Læst obligation fra Søren Jørgensen Skytte af Trelde til broderen Lauge Jørgensen ibidem for et lån i den arv, der er tilfaldet Søren Skyttes søn Jørgen Sørensen.

623b:

Jens Andersen af Viuf opbød de af ham modtagne landgildepenge af sl. birkeskriver Just Lunds arvingers gods 2. gang.

Peder Smed af Trelde opbød sin myndling Søren Jørgensen arvepart 1. gang.

Lauge Jørgensen af Trelde opbød sin myndling Jørgen Sørensens arvepart 1. gang.

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

Bekendtgørelse, at Jep Christensen Buchs gård og ejende i Rugsted skal på auktion.

1736 - 6. marts:

Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 20/3

624b:

Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. 20/3

627:

Jens Andersen af Viuf opbød de af ham modtagne landgildepenge af sl. birkeskriver Just Lunds arvingers gods 3. gang.

Bekendtgørelse, at Jep Christensen Buchs gård og ejende i Rugsted skal på auktion.

Peder Smed af Trelde opbød sin myndling Søren Jørgensen arvepart 2. gang.

Lauge Jørgensen af Trelde opbød sin myndling Jørgen Sørensens arvepart 2. gang.

21/2. Dom: Regimentskriveren ctr. Jakob Nielsen af Bølling. - Det er ikke tilstrækkeligt bevist, at Jakob Nielsen enten ved skud på sig selv eller på andre måder har forøvet noget, hvorfor han kan dømmes efter regimentskriverens irettesættelse. Men det er vel bevist, at han sidste sommer har været forrykt i sit hoved, hvilket desværre for ham nu undertiden continuerer. Dog bevises det også, at han i al sin urolighed har ladet sig styre og råde og ikke i nogen måde gjort nogen noget ondt. Det er hans hustru Kirsten Andersdatter, der ved sin tale og andragende til naboerskerne og sognefogeden har forårsaget, at hendes mand blev arresteret. - Det kendes for ret, at Jakob Nielsen skal løsgives fra sin arrest med tilhold til hans hustru, at hun både efter Guds og kongens lov føjer og forholder sig imod sin mand, som hun i alle måder bør, såfremt hun ikke vil vente straf, om hun ikke omgås ham i hans svaghed, som hun bør. - Da det er hende, der har forvoldt processen, skal hendes mand betale omkostningerne. - (Konen har bl.a. fortalt, at hendes mand havde våben med sig i seng, og at han havde lagt ild på en aften, da andre var i seng. Dette har skabt frygt for ildsvåde, og sognefoged Søren Simonsen har på gadestævne sagt til ham, at han ikke måtte rejse sig om natten og gøre unyttig ild. Men i retten bliver det bevidnet, at han kun havde lagt ild på en aften, da han var oppe, og at han havde slukket ilden igen, inden han gik i seng. Over for sognefogeden har han forklaret sine våben i eller under sengen med, at han var bange for et spøgelse, der havde skikkelse som en hovedløs hund. Hans sindsforvirring har været åbenbar på hans arbejde; han kunne f.eks. komme til at pløje i andres jord. En dag var kone og tjenestefolk blevet tilkaldt af et brag inde fra huset. De fandt Jakob Nielsen siddende på en seng og en bøsse liggende på den anden. Da de fik tøjet af hans overkrop, fandt de et lille rødt mærke, der måske havde været der i forvejen. Regimentskriverens fuldmægtig ville have det forstået som selvmordsforsøg, og ville formode, at bøssen faktisk havde været skarpladt, men Jakob Niensens advokat, byfoged Christian Grundahl, har herimod indvendt, at hvis flinten havde været skarpladt og rettet imod Jakob Niensens bryst, så måtte han jo "være knald og fald død på stedet", og med hensyn til våbnene i sengen har han påpeget, at det ikke var anderledes, end mange andre bønder gjorde. - I begyndelsen af sagen har regimentskriveren villet have Jakob Nielsen fradømt sin gård, som han ikke kunne passe. Den del af tiltalen er blevet frafaldet, idet han har stillet sin gård til auktion.

627b:

7/2. Dom: Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen af Andkær ctr. Jacob Krog af Brandtlund og Hans Møller af Andkær. - Jacob Krog og Hans Møller har i Andkær skov set en sodomitisk gerning af en karlsperson, der skal have haft med et hoved at bestille og begået blodskam. Der er herom holdt forhør den 28/7 1735. De to vidner har sagt, at de ikke har hørt, at Søren Sørensen mere end andre unge karle, især Niels Dahls søn og hans svogers tjenestedreng Peder der i byen, var berygtet for denne gerning. Peder Hansens uskyld er bevist, hvorfor han blev frigivet fra sin arrest. Derefter har Peder Nielsen Dahl bevist sin uskyld. De to karle har sagsøgt Jacob Krog og Hans Møller, for at opnå satisfaktion, men disse har bevist at de to var berygtet for gerningen inden forhøret. De kan ikke anses for andet end vidner, ikke for sagvoldere eller saggivere, thi de har alene forklaret, hvad de har set og vidst, og de har bevidnet, at de ikke genkendte personen. De frifindes. Peder Nielsen Dahl og Peder Hansen, der med så lovfaste vidnesbyrd har bevist deres uskyld, skal være aldeles fri for berygtelse for denne sodomitiske gerning; og skulle nogen beskyldte dem derfor, kan de forvente sig søgsmål og straf.

628:

Bekendtgørelse af skifte efter Inger Madsdatter, sl. Hans Fobes(?) kæreste i Vejle.

Hans Jensen i Herslev får tingsvidne ang. sin søster Dorthea Jensdatter, som boede i København i Lavendelstræde og døde 30/11-35 uden at efterlade sig livsarvinger. Hun er barnefødt i Herslev, datter af Jens Mikkelsen og Anne Jensdatter, som begge er døde. Der nævnes nogle brødre og deres efterlevende børn.

28/2. Dom: Byfoged Christian Grundahl af Kolding ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel, Niels Hansen af Børup og kautionist Michel Hansen ibidem samt Morten Markussen Smed i Bjert. (Niels Hansen har betalt). - De er blevet sagsøgt for prokuratorudgifter, men er ikke mødt op i retten. De skal betale.

628b:

Peder Hansen Smed af Trelde opbød sin myndling Søren Jørgensen arvepart 3. gang.

Lauge Jørgensen af Trelde opbød sin myndling Jørgen Sørensens arvepart 3. gang.

Bekendtgørelse, at Jep Christensen Buchs gård og ejende i Rugsted skal på auktion den 21/3.

1736 - 20. marts:

Læst forordning af 10/2 om, hvorledes herefter skal forholdes med examinibus juridices ved universitetet i København til justitsens befordring.

6/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 10/4

6/3. Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. 27/3

632b:

Læst købebrev: Hans Johansen og hustru i Seest har solgt til Hans Johansens broder Christen Johansen og hans hustru deres anpart af proprietærjord på Seest mark.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1736 - 27. marts:

20/3. Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. 10/4

635b:

Sl. Jens Pedersen i Bredstrup hans halvsøskende og deres børn ctr. sl. Jens Pedersens enke Mette Hansdatter i Bredstrup. Sagen ophæves, da det bliver klart, at Rasmus Pedersen Møller ikke har beskadiget stervboet.

636b:

Læst obligation fra Peder Hansen i Børkop mølle til farbroderen Rasmus Pedersen i Pjedsted og hustru Mette Markusdatter for et lån til køb af en gård i Børkop, som sidst har været beboet af Anders Hansen Skovsen.

Læst revers fra Peder Hansen i Børkop mølle og moderen Kirsten Pedersdatter for et lån af Rasmus Pedersen og hustru Mette Markusdatter i Pjedsted.

Læst aftægtskontrakt mellem Hans Jensen og Niels Christensen og søster Mette Christensdatter. Niels Christensen har afstået sin gård til Hans Jensen og skal have aftægt. Underskrevet i Skærbæk.

637:

Læst obligation fra Peder Christensen Thonboe til Hundsbæk til regimentskriver Søren Hachsen.

637b:

Læst kaution: Peder Storm i Egtved kautionerer over for kongens kasse for Anker Storm vedr. de ham betroede oppebørsler.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

1736 - 10. april:

20/3. Regimentskriveren (ved sin fuldmægtig Simon Møller) ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. Denne sag får idag en foreløbig afslutning med, at der skrives tingsvidne. Regimentskriveren havde ladet Barbara Christensdatter arrestere for et pengetyveri hos Jørgen Hansen i Mørkholt. Hans fuldmægtig Møllers hovedvidne skulle have været Maren Jakobsdatter, der fra starten har beskyldt Barbara Christensdatter for tyveriet. Men efter Michel Muhles anmodning (han er Barbara Christensdatters forsvarer, fordi hun er født på Nebbegårds gods, som Muhle er kurator for) udskydes hendes vidnesbyrd, idet han vil bevise, at hun er den egentlige

anklager og måske også den egentlige gerningsmand. - Det første vidne har været Sidsel Jensdatter af Follerup, moder til Maren Jakobsdatter. Hun havde en søndag sammen med sine to døtre og en del andre indfundet sig hos Barbara i Jes Hansens hus, da hun stod og skulle til kirke. "Hvorledes er det, du og Maren Jakobsdatter har holdt hus med de penge, som I har skilt eders farbroder ved?", begyndte hun. Men Barbara nægtede. Imens søgte Maren rundt i huset og fandt en lille økse; den kom hun med, idet hun spurgte Barbara, om ikke det var den, hun havde vristet Jørgen Hansens skrin op med. Barbara nægtede. Men så tog Sidsel sine to forklæder af, et hørgarns og et blågarns, og viftede ad Barbara med dem. Hun mente, at Barbara forsøgte at tage dem fra hende. Hun havde nemlig taget dem med som bevis. Det skulle være nogen, Barbara havde givet til Maren for at tie stille med tyveriet. Maren havde fortsat med sine beskyldninger, ret detaljeret, bl.a. at Barbara først skulle have skjult pengene i Jes Hansens lade og siden under sin seng, hvorfra de var forsvundet. - Et vidne havde været inde hos Jørgen Hansen, efter at pengene var forsvundet. Han havde hørt ham sige disse ord til Barbara: "Barbara, jeg ville nødig have eder eller eders beklippet i nogen måde, eller at Fanden skulle vinde nogen sjæl for mine penge, som jeg er af med; thi da ville jeg hellere miste dem; men sig selv eders sandhed, så I kan blive lige så god, som I har været". Barbara skulle have svaret: "Hvad skal jeg sige. Jeg nægter ikke, at jeg jo har haft med pigen Maren Jakobsdatter at bestille med pengene; men hvor de blev af, eller hvor de nu er, ved jeg ikke". - Jes Hansens hustru, Berrit Jepsdatter af Mørkholt (hvor Barbara tjente) kunne fortælle, at Maren omkring sidste mikkelsdag kom med nogle penge i en klud, som hun ville have hende og hendes mand til at tælle; men de havde sagt, at de ikke ville have noget med hendes penge at bestille. Hun havde sagt, at hun havde fundet dem under en hyld i toften til deres gård. - Et par vidner har bemærket de kønne klæder, som Barbara havde, og en mener at have hørt, at hun skulle have talt om, at hun ejede 50 daler, for lang tid siden, da hun og en karl pjattede sammen om at gifte sig. - Michel Muhle har forsøgt at få klarlagt, om det fra første færd har været Maren Jacobsdatter, der har kastet mistanke på Barbara Christensdatter, samt om Maren har været berygtet for tidligere at have taget penge fra sin onkel. Det ender med, at retten afviser Maren som vidne, fordi det er hende der har beskyldt Barbara, og fordi forklaringerne tyder på, at hun selv har været til stede, da skrinet blev brudt op. - Barbara Christensdatter har hidtil været fængslet. (Der er ikke angivet nogen ny dato, men det er måske denne sag, der fortsætter 17/4).

639b:

20/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 24/4

Kirkeinspektør Morville ctr. Anders Andersen, blytækker af Kolding. Tingsvidnesag. Hovedsagen har været for Skovgårds birketing, og der er stævnet til landstinget. Den synes at dreje sig om noget, blytækkeren skal have sagt, da Gauerslund kirke blev repareret: At alle de håndværksmestre, som har været ved kongens kirkers reparationer, var spidsbuer, skælme og bedragere. Det var i en situation, hvor han ved sognefogeden og to mænd havde ladet gøre forbud imod den blytækker, som var ved at reparere kirken.

642:

(Se fol. 637b). Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup. Udsat til 24/4, men se også 17/4

Hans Christensen af Drostrup ctr. Thor Jensen af Kragelund. 24/4

Læst obligation fra Hans Iversen af Fredsted til Dorthe Christensdatter ibidem.

Skovrider Jacob Rimling angav skovhugst.

Skovfoged Hans Sivers ditto.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved ditto.

Skovfoged Niels Pedersen ditto.

Skovfoged Søren Svendsen ditto.

642b:

1736 - 17. april:

10/4. Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. 24/4

646b:

Skovrider Brandts karl Jakob Krog angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest ditto.

1736 - 24. april:

10/4. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup (og vistnok Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter). 8/5

650:

10/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 1/5

10/4. Hans Christensen af Drostrup ctr. Thor Jensen af Kragelund. Denne gør afbigt. Der har været strid om betaling for et par stude samt en arvepart. Hans Christensen forpligter sig til at give arveafkald til sin moder og sin stedfar Thor Jensen efter sin sl. fader Christen Kjeldsen.

650b:

Søren Mikkelsens hustru Gertrud Hansdatter af Høllund lovbød sin halve gård 1. gang.

1736 - 1. maj:

Læst forbud af 16/4 mod at bære juveler, guld og sølv m.m.

Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans

Steffensen af Vorbasse. 15/5

24/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 8/5

651:

Søren Mikkelsens hustru Gertrud Hansdatter af Høllund lovbød sin halve gård 2. gang.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Læst obligation fra Poul Hansen i Seest til Jens Simonsen i Dons.

651b:

1736 - 8. maj:

24/4. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup (og vistnok Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter). 29/5

654:

1/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 15/5

Regimentskriveren for Ole Olesen i Egtved ctr. Ole Andersen og fader Anders Jensen ibidem. 15/5

655:

Ole Andersen og fader Anders Jensen af Egtved ctr. sognefogeden Søren Simonsen af Hjelmdrup og hans tjenestekarls Jens Jensen ibidem. - Stævningen afvises.

656:

Søren Christensen Kyed af Starup lovbød på vegne af myndlingen Søren Sørensen det boel, som Mads Eriksen Borlev påbor, 1. gang.

656b:

Iver Jepsen af Skanderup ctr. Nis Pedersen Lejrskov af Hjarup. 29/5

Kongebrev af 6/4 for Hans Henrik Fertig, som vil ernære sig som kok i Kolding. Han må betjene alle og enhver, som måtte ønske det, til bryllupper og andre værtskaber.

Søren Mikkelsens hustru Gertrud Hansdatter af Høllund med lavværge Søren Simonsen af Hjelmdrup lovbød 3. gang gården i Høllund. - Hendes mand Søren Michelsen begærede skøde.

Skødet efter foranstående lovbydelse.

657:

1736 - 15. maj:

Frands Nielsen, tjenende i Skanderup, ctr. Peder Knudsen, tjenende Iver Jepsen ibidem. Peder Knudsen gør afbigt.

8/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. 12/6

1/5. Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans Steffensen af Vorbasse. 5/6

659:

8/5. Regimentskriveren for Ole Olesen i Egtved ctr. Ole Andersen og fader Anders Jensen ibidem. 29/5

659b:

Rasmus Nielsen i Andkær mødte med 9 ulveunger, som blev dræbt og ophængt i ulvegalgen.

Læst følgende transporter: Thøger Dyssel i Fredericia har på vegne af Anne Nielsdatter, som boede i Taulov Nebel, samt en del af hendes børn og svogre betalt et beløb til underskriveren Jens Damgaard af Kolding, som til gengæld transporterer hendes (med fleres) panteforskrivning til Thøger Dyssel.

Thøger Dyssel af Fredericia transporterer samme obligation til mad. Kirsten Gudme, sl. Niels Gudmes enke af Herslev. Der er pant i en gård i Taulov, som nu beboes af Jens Poulsen, Anne Nielsdatters søn. Skovfoged Detlev Andersen, boende i skovhuset på Rerslev mark ved landevejen mellem Fredericia og Kolding, er kautionist.

Mads Eriksens påboende gård i Borlev lovbudt 2. gang.

1736 - 29. maj:

8/5. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Nis Pedersen Lejrskov af Hjarup. 19/6

660:

8/5. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup (og vistnok Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter). 12/6 (se også 5/6)

661:

Regimentskriveren for Kirsten Jensdatter i Vester Vamdrup ctr. Søren Nielsen Skræder, nu på Bygholm gods i Vester Gesten. 12/6

662b:

Nis Pedersen og Jep Hansen af Bramdrup afhjemler en synsforretning på en kvinde, som er fundet død (det står der ikke i notatet) af hyrden Lorentz Block af Bramdrup. De pjalter, hun havde, var så besat af lus, at hun umuligt kunne "reterere sig at være imellem nogle mennesker i huse".

Sognefoged Hans Elkjær af Erritsø havde set hende Kristi Himmelfartsdag, da han så, at hun lå inden for kirkegården, da han og præsten kom fra kirke. Han havde talt med hende, men kunne ikke i ringeste måde forstå hende, og hun tegnede for sig med hænderne. Derefter gik enhver hjem til sit hus, og han så hende ikke før fredag aften, da der kom bud til ham, og hun lå vesten byen ved et gærde, hvor vidnet da straks opgik og fik degnen med sig for at optage hende, og da de kom til gærdet, var hun gået op til byen og stod da på gaden. Vidnet bestilte straks en vogn og lod hende køre til sognefogeden Niels Pedersen i Børup til videre befordring. Vidnet vidste ikke, hvad nation hun var fra.

Regimentskriveren ctr. landsoldaten Jens Olesen, tjenende Niels Lassen i Kongsted. 5/6

663:

Jens Madsen af Askær i Hejnsvig sogn anmelder ildsvåde. Hans fæstegård tilhører kancelliråd Poulsen til Refstrupgård. Ilden opstod, mens han var i ægt for sin husbond.

15/5. Regimentskriveren for Ole Olesen i Egtved ctr. Ole Andersen og fader Anders Jensen ibidem. Sagen har drejet sig om nogle fornærmelige ord, der den 22/4 er blevet sagt i Anders Eliassens hus. Dem fortryder begge parter hjerteligt. Anders Jensen var ikke med ved sidste retsmøde. Idag tilslutter han sig forliget.

Skovrider Jakob Rimling af Jordrup lader afhjemle syn på ulovlig skovhugst i Anst herred.

Syn på skovhugst i Jerlev herred.

Læst obligation fra Jens Poulsen i Taulov Nebel til Rasmus Pedersen i Pjedsted.

663b:

Søren Christensen Kyed af Starup lovbød på vegne af myndlingen Søren Sørensen 3. gang det boel, Mads Eriksen påbor, og som Søren Sørensen har arvet efter sine forældre i Borlev. Mads Eriksen og hustru Wus Christensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

664:

1736 - 5. juni:

15/5. Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans Steffensen af Vorbasse. 26/6

(Se 29/5). Regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter af Mørkholt. Vidnet Maren Pedersdatter af Mørkholt (Jens Thomsens hustru) fortæller, at hun har engang talt med Rasmus Hyrdes kone,

Inger hyrdekone, der skal have sagt at Barbara Christensdatter og Maren Jakobsdatter en aften kom med en huefuld penge, som de kastede ind i overhyrdens seng, da der kom en gående. De ville have pengene delt, fordi de ville til marked morgenen efter. - Maren Sørensdatter af Gårslev (Knud Hjulers hustru) vidner, at hun har været i hyrdens hus, da hun så Barbara og hendes moder komme gående op ad gaden. "De går nu i råd om Jørgen Hansens penge", sagde hyrdekonen og tilføjede, at Barbara engang kom til hende med 50 daler, som hun skulle opbevare. Det var ikke så underligt, at Barbara holdt sig så kønt i tøjet, og i Andkær har hun en fin klædetrøje med spitzer på og sølvknapper i og en gylden stykkeshue, så der er ikke dens lige i dette sogn eller Gauerslund sogn, og hun har rare kniplinger og fint lærred. - Niels Jørgensen af Mørkholt ville regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller gerne have til at bevidne, at Barbara engang havde talt med sin husbond Jes Hansen om, at han havde Jørgen Hansens penge på kistebunden. Men det kunne han ikke. - Så blev Inger Knudsdatter afhørt, ovennævnte kone til Rasmus Markvogter i Håstrup. Hun bekræftede, at både Maren Jakobsdatter og Barbara Christensdatter havde været hos hende, men vist aldrig sammen, og det havde været for at spørge til får og kvæg. Hun havde dog set nogle penge, som ikke lå i en hue men i en hat (linhat? lyshat?). Dem havde hendes søns kone båret ind, og Maren Jakobsdatter kom bagefter og fik pengene og gik med dem til Kolding marked. Barbara var ikke med. Hun har aldrig sagt til Knud Hjulers kone, at Barbara og moder lagde råd op om Jørgen Hansens penge. Har hverken sagt det, som hun eller Maren Sørensdatter har vidnet. Derimod har hun sagt til Maren Pedersdatter, at hun vidste at hendes søns kone havde haft nogle penge i forvaring for Maren Jakobsdatter, dem havde denne fået tilbage til marked. Og til Maren Sørensdatter har hun sagt det samme, at de havde fået kønne klæder. - Simon Møller insinuerer, at dette vidne lyver, og mener, at hendes ord ikke kan stå fast overfor to lovfaste vidners påstand. Men hendes mand bekræfter, at hans kone ikke har talt om penge i forbindelse med Barbara Christensdatter. Denne stævning afsluttes med tingsvidne.

667:

Regimentskriveren ctr. Anders Nielsen Smed, nu i Bølling. 12/6

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus lod afhjemle skovsyn for Brusk herred.

Skovrider Brandts karl Jakob Krog af Brandtlund lod afhjemle skovsyn for Elbo og Holmans herreder.

667b:

29/5. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Jens Olesen, tjenende Niels Lassen i Kongsted. Udsat til 19/6, men ikke set igen.

Skovfoged Hans Siverts af Røj leverede 2 ulveunger, som blev hængt i ulvegalgen.

1736 - 12. juni:

5/6. Regimentskriveren ctr. Anders Nielsen Smed, nu i Bølling. 26/6

668:

29/5. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup. 10/7

668b:

29/5. Regimentskriveren for Kirsten Jensdatter i Vester Vamdrup ctr. Søren Nielsen Skræder, nu på Bygholm gods i Vester Gesten. Udsat til 19/6 men ikke set igen. Han har været anklaget for at have slået Kirsten Jensdatter med sin alen. Hun havde begivet sig til Kolding for at klage til regimentskriveren, og først ved hjemkomsten havde kun ladet sig syne. Skrædderen var ikke blevet stævnet til synet, for han var samme dag flyttet til Vester Gesten.

Jens Jørgensen, friskrædder i Haderslev, får med 12 vidner tingsvidne på, at han er barnefødt i Tolstrup, født af de ærlige forældre Jørgen Madsen og Karen Jensdatter.

669:

15/5. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Jesper Christensen. - Han har ulovligt bortført en hoppe fra Anders Munkgaard i Kuftrup på Fyn og i Vejerslev kro bortbyttet den med ladefogeden på Urslevgård for en anden hoppe og nogle penge. Denne hoppe solgte han til kromanden. Fra Peder Frederiksen i Kongsted Torp har han taget en hoppe, som han red til Grejs med. Der byttede han den hos en husmand for en gammel sort hest og nogle penge. Denne hest solgte han i en landsby mellem Skanderborg og Århus. - De to stjalne hopper er vurderet til hhv. 10 rdl. og 2 rdl. 2 mk. - Det kendes for ret, at han skal kagstryges og have tyvsmærke på sin pande og arbejde i Bremerholms jern på livstid. Han skal betale igæld og tvigæld samt have sin boslod forbrudt til kongen, hvis der er noget tilbage, når omkostningerne er blevet dækket. Underskrevet af Hans Pank, Mads Christensen Dahl (Herslev), Peder Madsen, Lars Pedersen, Poul Poulsen (Follerup), Jens JJS Joensen, Peder PSS Strangesen (Tiufkær), Niels Joensen, Oluf Madsen (Smidstrup).

Trelde bymænd fremlyste 3 svin.

1736 - 19. juni:

29/5. Dom: Iver Jepsen af Skanderup på vegne af hustruens fader Jep Vedstesens ibidem ctr. Nis Pedersen Lejrskov af Hjarup. - Han skal betale sin gæld.

669b:

Læst slutningen af skiftebrevet af 19/8 1731 efter afdøde Thomas Svendsen i Hjarup. Den umyndige datter skal have 100 rdl. (samt noget bohav), når hun fylder 18 år. Bohavet bliver i enkens gård indtil da.

Læst obligation fra Søren Hansen og hustru Else Mortensdatter af Andkær til Jochum Anrentzen ibidem.

Trelde bymænd fremlyste 3 svin 2. gang.

1736 - 26. juni:

670:

Syn afhjemles på Jørgen Hansen Smed i Trelde, som er fundet druknet under Trelde land. - Den afdøde har altid levet skikkelig; han har søgt gudstjenesterne så vel som andre naboer, indtil han blev svag sidste vinter. Han har været svag siden sidste rugsæd og undertiden været tausig i hovedet og svag og elendig af kræfter og har ikke kunnet gøre noget arbejde. Han gik jævnlige til stranden for at hente sig lidt fisk, siden han ikke kunne spise brød eller andet, og for at drikke af noget kildevand, som vældede ud der; han var altid hidsig og meget tørstig. Om han end har sat sig på revlen eller er faldet om, så har han ikke været i stand til at bjerge sig for vandfloden, som kommer hurtigt både ud og ind. Han var 60 år.

5/6. Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans Steffensen af Vorbasse. 10/7

670b:

Jens Jensen Thorsen af Håstrup lod annullere en af hans formand udgivet obligation, indført i protokollen fol. 489.

Læst kvittering og afkald fra Peder Andersen af Tiufkær til konens stedfar Christopher Olesen ibidem, som har udbetalt hans hustru Mette Nielsdatter hendes arv efter hendes fader Niels Strangesen.

12/6. Regimentskriveren ctr. Anders Nielsen Smed, nu i Bølling . Udsat til 24/7, men ikke set igen. - En Morten Pedersen havde mindeligt overtaget Anders Smeds hus i Ågård, hvorefter Anders Smed flyttede til Bølling. Da regimentskriveren opdagede, at Morten Pedersen tilhørte Lerbæk gods, beordrede han ham til at forføje sig og Anders Smed til at vende tilbage til sit hus. Det gjorde han ikke, så huset har stået tomt og er blevet forfaldent. Nu har en aftakket korporal antaget det, men regimentskriveren vil have Anders Smed til at betale for brøstfældigheden og har krævet synsmænd udmeldt. Anders Smed kunne fremvise en resolution fra amtmanden, men regimentskriveren ville fortsætte sagen.

1736 - 3. juli:

Læst kongens konfirmation af 30/4 på en fundats til indretning af en enkekasse for kirkebetjente(?) i Danmark.

Læst Land Etats General Kommissariatets plakat af 26/6 om bortsalg af en del kavalleriheste.

Lars Sørensen, Jens Nielsen, Christen Jørgensen og Iver Madsen i Egholt anmeldte ildsvåde. Ilden startede hos Christen Jørgensens aftægtskone Karen Nielsdatter, da hun søndag aften den 24/6 var ude at luge hør.

671:

Trelde bymænd fremlyste 3 svin 3. gang. - De har optaget dem i deres skov.

1736 - 10. juli:

12/6. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup - og regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter. 7/8

671b:

26/6. Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans Steffensen af Vorbasse. 24/7

Hans Jensen i Skøde leverede en ulveunge, som blev ophængt i galgen.

Læst plakat om, at oberst von Ustov holder auktion i Vejle.

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

1736 - 17. juli:

1736 - 24. juli:

10/7. Krigs- og landkommissær Hans Folsach af Randers (ved Simon Møller) ctr. sognedegn Hans Steffensen af Vorbasse. Sagen er idag afgjort i mindelighed. Den har drejet sig om betaling af tiende og af to gange vognleje i tilfælde, hvor Hans Steffensen har nægtet at køre i ægt. Ægtkørsel har han ment sig fri for, idet han beboede en ødegård, som han stadig var i færd med at opdyrke. Tienden har han fundet for højt ansat, men her har han ikke været enig med sine medinteressenter.

Jens Sørensen af Rygbjerg indleverede en ulveunge, som blev ophængt i ulvegalgen.

Ebbe Andersen af Morsbøl anmeldte ildsvåde. Hans fæstegård tilhører Horsens hospital.

672:

1736 - 31. juli:

Enevold Nielsens enke Heilvig Nielsdatter af Bindeballe ctr. Mads Hansen Ødegaard i Asbo. 14/8

Søren Lundemands enke Karen Jensdatter af Follerup ctr. Niels Madsen, hans hustru og to døtre ibidem for nærgående ord. De gør afbigt og betaler 1 mk. til de fattige.

1736 - 7. august:

Læst plakat om session i Vejle.

10/7. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup - og regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter. 21/8

673:

1736 - 14. august:

31/7. Enevold Nielsens enke Heilvig Nielsdatter af Bindeballe ctr. Mads Hansen Ødegaard i Asbo.
21/8

673b:

Jens Andersen af Viuf fremlyser en so med 6 grise.

674:

Hans Hansen i Nyborg opbød sin myndling Peder Jensens arv 1. gang.

1736 - 21. august:

7/8. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup - og regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter. 4/9

14/8. Enevold Nielsens enke Heilvig Nielsdatter af Bindeballe ctr. Mads Hansen Ødegaard i Asbo. - Der indgås forlig idag. Mads Ødegaard gør afbigt for de ord, han måtte have sagt i drukkenskab. Han skal have sagt til Anders Ulfs hustru Anne Enevoldsdatter i Asbo, at det ikke var så godt med hendes mor i Bindeballe, for hun havde taget en sølvkande eller et låg (eller købt det af tatere) og havde måttet betale 8 sldr. for at få sagen ud af verden. Guldsmeden i Vejle skulle have genkendt låget som tilhørende provsten der. Der har også været snak om, at hun skulle have taget et stykke damask fra madame Karen Therkildsdatter i Kolding, og at de havde slået hende og taget det fra hende igen. Og Drostrupperne har talt om, at hun skulle have taget fejl af et stykke jern i Kolding hos Hans Mikkelsen, men at jernet blev byttet igen ude ved vognene, så at Drostrupperne fik deres og hun sit. - Måske er snakken gået, fordi folk i Asbo bærer nag til Anne Enevoldsdatter, der har søgt dem straffet hos øvrigheden for deres modvillighed. To af konerne i byen havde talt sammen den dag, da mændene var i Kolding, om, hvad straf de ville få. Og da havde de også gentaget rygterne.

Jens Andersen af Viuf fremlyser en so med 6 grise 2. gang.

Hans Hansen i Nyborg opbød sin myndling Peder Jensens arv 2. gang.

1736 - 28. august:**1736 - 4. september:**

Regimentskriveren efterlyser Preben Hansen af Nørre Vilstrup. 25/9

674b:

Regimentskriveren får tingsvidne ang. noget ubefindtligt jord i Pjedsted.

675b:

21/8. Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup - og regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter. 16/10

676:

Jens Andersen af Viuf fremlyser en so med 6 grise 3. gang.

Hans Madsen af Seest opbød Hans Jepsen Kjærs børns arv 1. gang.

1736 - 11. september:

Hans Madsen af Seest opbød Hans Jepsen Kjærs børns arv 2. gang.

Læst afkald og forskrivning: Arvingerne Mads Pedersen og hustru Johanne Pedersdatter i Gamst, Christen Poulsen og hustru sl. Maren Pedersdatter af Bindeballe og Mads Jensen og hustru Sidsel Pedersdatter af Lie er forligt med deres stedfader Iver Tullesen og deres moder Anne Bøgvads i Øster Gesten om fædrende og mødrende arv og har ikke mere at fordrø.

1736 - 18. september:

Hans Madsen af Seest opbød Hans Jepsen Kjærs børns arv 3. gang.

Peder Jensen i Herslev Højrup fremlyste en galt 2. gang.

1736 - 25. september:

676b:

Kirkeinspektør Morville stævner synsmænd til syn af kirker og skoler i distriktet. 16/10

Peder Jensen i Herslev Højrup fremlyste en galt 3. gang.

4/9. Dom: Regimentskriveren ctr. Preben Hansen af Nørre Vilstrup. - Han har forladt gård, hustru og børn og har ikke indfundet sig til sin fæstegård efter at være efterlyst ved tinget og fra prædikestolen. Efter lovens 3-13-7 skal han have sit fæste forbrudt, betale gårdens brøstfældighed og som en rømningsmand pågribes og arbejde et år i Bremerholms jern.

1736 - 2. oktober:

Læst forordning af 7/9 om, hvorledes supplikanter og koncipister til supplikker til kollegierne under straf skal forholde sig, samt om straf for at fordølge sit navn og tilnavn, når der søges kopulationsbreve i den danske kancelli til vielse hjemme i huset.

Læst kgl. befaling af 14/9 til stiftsbefalingsmanden om omløbende betlere.

677:

1736 - 9. oktober:

Hans Iversen i Fredsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

1736 - 16. oktober:

25/9. Kirkeinspektør Morville stævner synsmænd til syn af kirker og skoler i distriktet. 23/10

Hans Iversen i Fredsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

4/9. Dom: Barbara Christensdatter, tjenende Jes Hansen i Mørkholt, ctr. Jørgen Hansen ibidem og Maren Jacobsdatter af Follerup - og regimentskriveren ctr. Barbara Christensdatter. - Regimentskriveren har bevist, hvad føje han har haft til at lade Barbara Christensdatter arrestere, søge og tiltale for de fra aftægtsmanden Jørgen Hansen af Mørkholt under lås og lukkelse af hans skrin borttagne penge: Maren Jakobsdatters beskyldninger mod hende. - Derimod har Barbara Christensdatters forsvarer Michel Muhle bevist, at Maren Jakobsdatter har været beskyldt for at have beskadiget Jørgen Hansen med penges fratagelse og båret penge tilbage til Jørgen Hansen, før Maren Jakobsdatter beskyldte Barbara Christensdatter. Og det er bevist, at Barbara Christensdatter ikke har været berygtet enten for Jørgen Hansens penge eller anden ugerning, før Maren Jakobsdatter beskyldte hende for Jørgen Hansens penge. - Det kendes for ret at være, at eftersom der ikke er ført tilstrækkeligt bevis for noget af det, som Maren Jakobsdatter så ubeviseligt har påsat Barbara Christensdatter, nemlig at hun skulle have opbrækket Jørgen Hansens skrin og taget penge deraf, så frikendes Barbara Christensdatter for beskyldningen. Og Maren Jakobsdatter, som så ubeviseligt har beskyldt hende for stort tyveri, hvorfor hun har været arresteret, skal bøde efter lovens 6-21-7 sine 3 mark og desuden tre 40 lod sølv, hvilke bøder efter lovens 1-24-4 deles, de to parter til kongens kasse og den tredie part til Barbara Christensdatter. - I lige måde betaler krigsråd Hachsen til Barbara Christensdatter forplejningspengene for den tid, hun sad i arrest, med 1 rdl. 12 sk. - Processens omkostninger betaler Maren Jakobsdatter til Barbara Christensdatter med 8 rdl., alt inden 15 dage. - For resten beholder Jørgen Hansen sin regres og tiltale til Maren Jakobsdatter for utro tjeneste og de fra ham tagne penge. - Underskrevet af: Hans Pank, Jørgen Haar, Hans Lauridsen (Vester Nebel), Anders Thomsen (Dons), Niels Pedersen, Søren Jensen, Carl Jensen (Taulov Nebel), Hans Madsen, Niels Lauridsen (Dons). - (Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller synes under hele sagen have strakt sig til det ydereste for at holde Maren Jakobsdatter fri af mistanke. Han forsøgte bl.a. at forhindre, at hendes broder Hans Jakobsen blev ført som vidne, idet han ikke skulle være fornuftig nok til at forstå edens betydning. Han blev nemlig kaldt Gale Hans. Men Michel Muhle har skaffet attest fra hans præst på at Hans Jakobsen går til alters som andre. Da han bliver afhørt, kan han fortælle, at han en dag kom uventet hjem til sin moders hus og der så denne sammen med de to døtre i færd med at tælle penge; de forsøgte at skjule det for ham og gav ham så 8 skilling, for at han skulle tie stille derom. Siden har de tilbudt ham 5 slettedaler, for at han ikke skulle vidne sin sandhed i retten. Simon Møller får ud af ham, at han er vred på sin moder, fordi hun hidtil har forholdt ham hans arvepart efter en broder i Fredericia, mens hans søstre har fået deres. Det får endnu en gang Møller til at opfordre retten til at se bort fra dette vidne, der nærer had til sin moder. Men Hans Jakobsen nægter dog, at han hader sin moder, og aflægger sin ed. - Michel Muhle har ført vidner på, at Maren Jakobsdatter kom af tjenesten hos sin bestjålne onkel på grund af tyveriet. Derefter tjente hun hos Maren Olufsdatter, men forlod snart sin tjeneste (efter Muhles mening fordi hun var bange for at blive antastet af sin onkel Jørgen Hansen). Maren Olufsdatter havde ikke krævet Maren Jakobsdatter tilbage, for hun havde ikke haft megen nytte af hende, idet hun altid gik i byen).

Læst kontrakt mellem Rasmus Pedersen Smed og hans sl. kones moder Cathrine sl. Peder Smeds. Rasmus Smed tilstår, at han skylder sin kones moder 40 rdl. De må blive stående i huset, hvor svigermoderen må nyde ophold. Underskrevet i Hjarup 1734.

677b:

1736 - 23. oktober:

Læst anordning af 6/10 vedr. forordningen, som forbyder at bære juveler, guld og sølv.

16/10. Kirkeinspektør Morville lader afhjemle syn af kirker og skoler i distriktet.

678:

Hans Iversen i Fredsted lovbød sin påboende gård 3. gang. - Peder Pedersen af Fredsted og hustru Karen Jensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

678b:

1736 - 6. november:

Jep Madsen af Rugsted opbød sin myndling Inginatius Pedersens arv efter faderen Peder Madsen Damgaard i Bøgvad 1. gang.

Læst indstævning fra Nørrejylland landsdommere til skifte efter fru Lucie Emerence sl. oberstløjtnant Hierunimus de Camaris til Agersbølle.

1736 - 13. november:

Niels Hansen af Dal på vegne af moder og medarvinger ctr. debitorer. 27/11

679:

Jep Madsen af Rugsted opbød sin myndling Inginatius Pedersens arv efter faderen Peder Madsen Damgaard i Bøgvad 2. gang.

1736 - 20. november:

Michel Muhle på Hvilsbjerggård får tingsvidne for Gert Jensen, tjenende junker Brochdorf på Ødstedgård, ctr. hans hustru Maria Elisabeth Nicolausdatter og hendes lavværge og fader Nicolaj Dehn i Fredericia. Hun er undvejet fra sin mand for 7 år siden imod sin mands vilje. Al den tid, Gert Jensen har været i Bredstrup sogn, har han opført sig skikkelig og kristeligt.

679b:

Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 4/12

Læst aftægtskontrakt: Mod aftægt afstår Jep Udsen af Kongsted og hustru deres halve gård til sønnen Peder Jepsen og den anden halvdel til Mads Laugesen.

680:

Jep Madsen af Rugsted opbød sin myndling Inginatius Pedersens arv efter faderen Peder Madsen Damgaard i Bøgvad 3. gang.

Læst obligation fra Hans Pedersen i Nyborg, Starup sogn, til Jens Simonsen i Dons.

680b:

Obligation fra Peder Poulsen i Nyborg til Jens Simonsen i Dons.

1736 - 27. november:

13/11. Niels Hansen af Dal på vegne af moder og medarvinger ctr. debitorer. 11/12

681:

Læst obligation fra Jens Jensen Krog i Anst til Laurids Pedersen i Glibstrup.

Søren Lassen af Jelling opbød sin myndling Maren Pedersdatters mødrende arv 1. gang.

1736 - 4. december:

20/11. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 18/12

Søren Lassen af Jelling opbød sin myndling Maren Pedersdatters mødrende arv 2. gang.

1736 - 11. december:

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup får tingsvidne på, at han ved plantør Johan Fornis af Fredericia har ladet plante en del tobak af vægt 3180 pund. Det er blevet solgt til Johan Lindemand i Vejle.

681b:

Læst obligation fra Christen Jensen Møller i Viuf til Michel Pedersen ibidem.

Søren Lassen af Jelling opbød sin myndling Maren Pedersdatters mødrende arv 3. gang.

27/11. Dom tilsendt af birkedommer Pank: Niels Hansen af Dal på vegne af moder og medarvinger ctr. debitorer. - En del debitorer fra Hinum, Kærbøl og Urup skal betale.

1736 - 18. december:

Læst forordning af 17/10 om kornskatten for 1737.

Læst forordning af 13/11 om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1737.

4/12. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 8/1-1737

682b:

Nicolaj Boysen i Kølholdt bekendtgør at ville sælge sin påboende Kølholtgård på auktion.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovrider Johan Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest angav skovhugst.

1737

682b:

1737 - 8. januar:

I Den Høje og Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde udi Nærværende Aar, Da Man Tegner Efter Christi Fødsel

Anno 1737, den 8. Januar

Udi birkedommer Hans Panks svaghed Jens Andersen af Viuf og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Peder Pedersen, Mogens Jensen, Niels Jacobsen, Peder Isaksen og Søren Madsen af Viuf, Hans Madsen af Fredsted samt Niels Iversen af Håstrup.

18/12. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 15/1

Christen Pedersen af Starup fremlyste en hoppe 2. gang (1. gang ikke set).

Læst forordning af 21/12 om tingskrivernes løn m.v.

1737 - 15. januar:

8/1. Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 12/2

683:

Peder Møller af Børkop mølle lod på vegne af samtlige Børkop lodsejere tinglyse et originalt vide- og vedtægtsbrev af 12/6-1723 forsynet med ryttersessionens approbation. (Den fulde ordlyd er gengivet).

683b:

Læst forskrivning fra Niels Ebbesen i Erritsø til sønnen Ebbe Nielsen på hans arv efter moderen

Karen Jensdatter. Drengen skal bl.a. have et lille sølvbæger og 2 sølvskeer, "som jeg med det første skal lade gøre og stikke min søns navn på".

1737 - 22. januar:

684:

Jægermester von der Lieth lod advare alle i Koldinghus om at rette sig efter kongens forordning og lade deres hunde stå bundne, så de ikke går løse i vildtbanen.

Christen Pedersen af Starup fremlyste en hoppe 3. gang.

Skovfoged Hans Andersen Lyng i Gudsø angav skovhugst.

1737 - 29. januar:

Anders Pedersen i Tiufkær angav stormskade.

684b:

Læst proklama om skifte efter forrige tolder og byfoged i Vordingborg sl. Hans Kirchmann og hans efter ham bortdøde enke sl. Anna Maria Londemann.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1736.

Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

1737 - 5. februar:

Læst fornyelse af 13/12 af det om østerstyveriets afskaffelse udgangne mandat.

Skovrider Jacob Rimling angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen Møller i Egtved angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig angav skovhugst.

1737 - 12. februar:

15/1. Dom: Peder Hansen Smed af Trelde ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. - Eftersom Jens Poulsen, der har beholdt sin sl. fader Poul Jensens gård m.v., som skiftet efter denne i 1729 formelder, ikke har bevist, at Peder Smed har nydt mere end 14 rdl. af den fordring på 27 rdl. 2 mk., som skiftebrevet udviser, dømmes han til at betale resten. Afdraget på de 14 rdl. har Jacob Nielsen Lund modtaget på Peder Smeds vegne ifølge kvittering på skiftebrevet.

Læst obligation fra Jep Nielsen Snedker i Pjedsted til Jørgen Thomsen i Brøndsted.

685:

Peder Møller af Børkop mølle og medinteressenter lader tinglyse en amtmandsresolution, der befaler kongens bønder at bruge kongens møller. På grundlag af lister, som kongens møllere skal føre, vil der årligt blive givet ordre til sognefogederne om at udpante de modvillige, der har ladet male andetsteds, så at de kommer til at betale deres mølletold til de kgl. møllere, selv om de evt. ikke har benyttet dem. Amtmandens resolution skal læses til tinge samt bekendtgøres på alle sogne- og kirkestævner.

1737 - 19. februar:

Tømmermændene Niels Jespersen Gris og Ole Andersen af Bjert og 2 andre synsmænd afhjemler syn på de nyoprettede broer over Anst, Hesselvad og Truds åer.

685b:

Bekendtgjort auktion over en del varer på Vrandrup hovgård.

1737 - 26. februar:

Skovfoged Hans Sivert angav skovhugst.

Niels Jacobsens arvinger i Trelde, Jacob Nielsen Lund i Trelde og Jens Nielsen i Fredericia lovbød et hus i Trelde, som Hans Nielsen har beboet, 1. gang.

Bertel Hansen den yngre af Seest opbød sin myndling Karen Lauridsdatters arv 1. gang.

1737 - 5. marts:

Hans Nielsens påboende sted i Trelde lovbudt 2. gang.

Bertel Hansen den yngre af Seest opbød sin myndling Karen Lauridsdatters arv 2. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1737 - 12. marts:

Andkær lodsejere får udmeldt synsmænd til at syne byens veje m.m. 19/3

Michel Pedersen og Søren Kyed i Viuf stævner Tiufkær lodsejere til afhøring om skovhugst. Forskellige tilstår, at de har hugget lidt. Anders Pedersen tilstår at have hugget 2 stringeler udskud fra nogle risbøge af Michel Pedersens skovskifte, men han vil vente, at han ikke bliver efterstræbt derfor, da han er en fattig mand og træet af ringe værdi. Tingsvidne.

686:

Læst mageskifte mellem Hans Andersen Skammelsen og Søren Pedersen i Lunderskov.

686b:

Jacob Nielsen Lund i Trelde og Jens Nielsen i Fredericia lovbød 3. gang et dem tilhørende hus i Trelde. Deres broder Hans Nielsen af Trelde begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Bertel Hansen den yngre af Seest opbød 3. gang sin myndling Karen Lauridsdatters arv efter hendes forældre, der boede i Dollerup.

687:

1737 - 19. marts:

Andkær lodsejere afhjemler syn på byens veje m.m.

Skovrider Brandts karl Jacob Krog angav skovhugst.

1737 - 26. marts:

Skovfoged Anders Eliassen Møller af Egtved angav skovhugst.

1737 - 2. april:

Læst forordning af 8/3 om den i København oprettede Assignations- Veksel- og Lånebank.

Regimentskriveren får tingsvidne ctr. 2 kyrasserer, Hans Hansen Gris, der nu er i tjeneste hos sin fader Hans Gris i Børup, og Peder Hansen Gris, der bebor et selvejerhus i Viuf. Efter at Michel Hansen i Børup havde bekræftet, at han en nat havde været ude med Ditlev Skovfoged, havde de to kyrasserer pryglet ham med en vognkæp, til han mistede bevidstheden.

688b:

Læst obligation fra Jes Madsen Høgger i Høllund til Jep Madsen i Rugsted af Ignatius Pedersens fædrende arv.

689:

Læst obligation fra Jens Poulsen i Taulov Nebel til sognepræst Jørgen Seidelin.

Skovfoged Jens Krog angav skovhugst.

1737 - 9. april:

1737 - 16. april:

Jens Krog opbød sin myndling Søren Svendsens fædrende arv af Højen 1. gang.

Erik Prat af Ødsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

689b:

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest lod afhjemle skovsyn for Anst herred undtagen Knudsbøl skov.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig ditto for Jerlev herred.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus ditto for Brusk herred.

Skovrider Brandts karl Jacob Krog ditto for Holmans og Elbo herreder.

1737 - 30. april:

Erik Prat af Ødsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

Jens Krog i Oksvig opbød sin myndling Søren Svendsens fædrende arv af Højen 2. gang.

Skovrider Rømeling i Jordrup angav skovhugst.

1737 - 7. maj:

Hans Christensen Skræder af Viuf ctr. Laurids Christensen Høg i Skovsgård. Denne gør afbigt.

690:

Erik Prat i Ødsted og Clemmend Henriksen Fent af Fredericia lovbød 3. gang den dem tilhørende gård i Ødsted. Hans Jensen af Ødsted og hustru Mette Jensdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

690b:

Læst obligation fra Christen Rasmussen i Almind til Jens Simonsen i Dons. Han skal bruge lånet til at indløse det hus, som han har købt af Hans Smed i Almind. Christoffer Lucht kautionerer.

Læst obligation fra Peder Nielsen i Højen til Jens Krog i Oksvig. Lånet er af hans myndling Søren Svendsens fædrende arv.

691:

1737 - 14. maj:

Læst kgl. bevilling af 21/3 til birkedommer Thomas Ebbesens enke til at holde kro i Viuf.

Jacob Krog i Brandtlund indleverede 8 ulveunger, som blev ophængt i ulvegalgen.

1737 - 21. maj:

Simon Christensen Møller af Kolding fremstillede to selvejere, Hans Simonsen af Lilballe og Jens Simonsen af Dons, som sine kautionister. Han har været fuldmægtig for afdøde regimentskriver Søren Hachsen og konstitueres nu som fuldmægtig ved regimentskriverstuen for Kolding rytterdistrikt, indtil en regimentskriver bliver bestallet.

1737 - 28. maj:

Søren Steffensen og Hans Pedersen af Bække angav ildsvåde.

691b:

Niels Christensen i Venborg fremlyste en plag.

1737 - 4. juni:

Læst afkald til amtmand Eggert Christopher von Lindstov, som har udbetalt "min kone" Sophie Cathrine Giødvads fædrende arv. Også afkald til hendes tidligere værge Hans Simonsen i Lilballe.

Kommerceråd Lichtenberg af Engelsholm ctr. Anna Enevoldsdatter af Asbo. 25/6

693:

Niels Christensen i Venborg fremlyste en plag 2. gang.

1737 - 12. juni:

Læst reskript af 10/5 om inddrivelse af bøder til justitskassen.

Læst reskript af 10/5, at væver må bo på ladet (landet?).

1737 - 18. juni:

Niels Christensen i Venborg fremlyste en plag 3. gang.

Jep Nielsen Snedker af Pjedsted lovbød sin gård 1. gang.

1737 - 25. juni:

Læst reglement af 3/5 om sørgedragt.

Læst anordning og patent om, hvorledes der skal forholdes med skibspassage og varer fra Danzig og Königsberg med hensyn til de i Polen grasserende farlige sygdomme.

693b:

Læst kgl. patent af 27/5 hvorved ophæves friheden for konsumtions- og familie- og folkeskat, som de, der flyttede fra København p. gr. af branden i 1728 har nydt.

4/6. Kommerceråd Lichtenberg af Engelsholm ctr. Anna Enevoldsdatter af Asbo. 9/7

Søren Sørensen Kyed af Viuf stævner vidner til afhøring om skovhugst. 9/7

694:

Jep Nielsen Snedker af Pjedsted lovbød sin gård 2. gang.

Læst skøde fra Niels Jensen Hyboe i Trelde og hustru Maren Bertelsdatter til borgmester Hans Thomsen af Fredericia på ejendomshaven Skullebæk, som Niels Hyboe købte ved auktionen over Søren Jørgensen Skyttes ejendom.

1737 - 9. juli:

25/6. Søren Sørensen Kyed af Viuf stævner vidner til afhøring om skovhugst. Forskellige har tilstået. Tingsvidne.

694b:

25/6. Kommerceråd Lichtenberg af Engelsholm ctr. Anna Enevoldsdatter af Asbo. 23/7

695:

Christian Grobol til Urupgård får tingsvidne for sin bonde Johan Rasmussen af Lunderskov ctr. kyrasseren Andreas Orlef. - Johan Rasmussen har sammen med en anden været hos Niels Skovenborg for at skære grise og heste. Mens han var der, kom kyrasseren og begærede for en skilling brændevin. Derefter lagde han sig på en bænk. Så gik Johan Rasmussen og hans ledsager ud i gården for at skære en so. Da den begyndte at skrigе, kom Andreas Orlev ud, og uden at mæle et ord gav han Johan Rasmussen 2 hug med sin pallask. Johan Rasmussen flygtede, men da han ville lukke et led efter sig, gav Orlev ham endnu et slag over hånden. Da Johan Rasmussen beklagede sig over, at han nu var lemlæstet og måtte betle, svarede Orlev, at han fortrød, han ikke havde hugget hånden helt af, så han kunne putte den i lommen. Han havde sagt, at hans broder var Morten Orlev, hesteskæreren her i amtet. - Hans advokat havde forsøgt at hindre vidneafhøringen med en påstand om, at samtlige vidner havde været med til at overfalde ham, så at han kun havde handlet i nødværge.

696b:

Anthony Jacobsen Buhl af Nagbøl lod udslette en obligation til Nis Markussen i Bønstrup og Jacob Bartramsen i Lejrskov.

Læst obligation fra Anthony Jacobsen Buhl til Bartram Højer, sognepræst i Gamst.

Læst obligation fra samme til Oluf Jepsen Buch, ibidem.

697:

Jes Madsen Højer i Høllund lovbød sin påboende gård 1. gang.

1737 - 16. juli:

Læst kgl. reskript til amtmanden om betlere, som opholder sig i krohusene på landet.

Skovrider Rømling af Jordrup stævner samtlige Gejsing og Glibstrup beboere. Men Gejsing beboere arbejder idag ved rytterkoblerne, og de er ikke navngivet, så nyt stævнемål er nødvendigt.

Michel Muhle p.v.a. Poul Poulsens hustru Johanne Christensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensens hustru Maren Knudsdatter ibidem. Denne gør afbigt med en meget ordrig erklæring. Hun har overfuset Johanne, da hun drev sine køer på marken, med ord som kætterkvinde og kætterhore. Hun vil betale sagsomkostninger samt en bøde på 2 mk. til Smidstrup sogns fattige.

697b:

Rasmus Jørgensen af Rugsted stævner vidner til afhøring om skovhugst. Udsat til 30/7, men ikke set der. (Se 13/8)

Regimentskriver Nicolaj Hansen efterlyser rytterbonden Ole Larsen, som hidtil har beboet 1/4 gård i Velling. Han har gjort sig usynlig for 8-10 dage siden og har bl.a. fjernet 2 heste og en vogn.

Skovrider Rømlings karl af Jordrup indleverede en ulveunge, der blev ophængt.

698:

Jes Madsen (Højer) i Høllund lovbød sin påboende gård 2. gang.

Lauge Hansens enke i Stovstrup lovbød sin påboende gård 1. gang.

Jep Nielsen Snedker af Pjedsted lovbød sin halve gård 3. gang. Hans søn Niels Jepsen og dennes hustru Anne Margrethe Jensdatter begærede skøde.

Skøde iflg. ovenstående lovbydelse.

Læst obligation fra Iver Jacobsen Buch i Dollerup til svigerfaderen Mads Jessen i Seest mølle.

698b:

Læst afkald fra Iver Jacobsen Buch i Dollerup på vegne af hustruen Gertrud Madsdatter, som har fået sin arv efter sin fader Mads Jessen og moder Anne Mathiasdatter i Seest mølle.

1737 - 23. juli:

9/7. Kommerceråd Lichtenberg af Engelsholm ctr. Anna Enevoldsdatter af Asbo. Udsat til 6/8, men ikke set der. - Hun er blevet stævnet for ulovlig skovhugst i Lichtenbergs enemærke i Bindeballe. Træet er blevet sporet til Asbo og genkendt hos Mads Hansen Ødegaard, der var i færd med at skære det.

Peder Knudsen fra Uhre i Lejrskov sogn får tingsvidne ctr. Marcus Madsen og svoger Rasmus Nielsen vedr. en enghave, Skrædderhave, i skellet mellem Uhre og Vrå marker.

700:

Regimentskriveren efterlyser Ole Lauridsen fra Velling 2. gang.

Lauge Hansens enke i Stovstrup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Jes Madsen i Høllund lovbød (opbød) sin påboende gård 3. gang.

1737 - 30. juli:

Læst forordning af 17/7 ang. mandskab henlagt til marinen i Riberhus og Ålborg stifter.

Amtsforvalter Christian Roed af Kolding ctr. Hans Ulf m.fl. af Asbo. 13/8

700b:

Regimentskriveren efterlyser Ole Lauridsen fra Velling 3. gang.

Niels Christensen i Skærbæk lovbød sin påboende gård 1. gang.

Lauge Hansens enke i Stovstrup Apolone Larsdatter med lavværge Jørgen Bang ibidem lovbød sin påboende 1/4 gård 3. gang. Hendes fæstemand Bertel Jensen af Stovstrup begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

701:

1737 - 6. august:

Læst krigs- og landkommissær Hans Folsachs plakat af 29/7 om session.

Regimentskriveren ctr. Ole Jensens hustru Anne Rasmusdatter af Skærup. 20/8

704:

Læst obligation fra Jes Hansen i Store Anst til svogeren Laurids Pedersen af Uhre i Lejrskov sogn.

Læst angivelse og syn på et ulovligt opført hus i Amnitsbøl.

Niels Christensen i Skærbæk lovbød sin påboende gård 2. gang.

1737 - 13. august:

30/7. Amtsforvalter Christian Roed af Kolding ctr. Hans Ulf m.fl. af Asbo. 24/9

704b:

Jægermester får tingsvidne ctr. Ole Jensen i Gejsing ang. krybskytteri. Skovrideren Jacob Rimling af Jordrup blev opsøgt 2. pinsedag af Jens Lauridsens søn Jens Jensen af Vrå. Han klagede over, at der var blevet skudt efter ham i skoven. Skuddet gik lige hen over hestens hoved. Næste dag foranstaltede skovrideren en ransagning i Gejsing. Hos Oluf Jensen fandt de på loftet skindet af et rålam. Oluf Jensen sagde, at han uforvarende var kommet til at dræbe det med en spade i mosen, og at han ikke vidste, hvad det var for et kreatur. - Der er også fundet en dødsdudt hjort i Gesten skov.

706b:

(Se 16/7). Rasmus Jørgensen Leegardt af Rugsted ctr. Peder Madsen af Vork. 27/8

Niels Christensen i Skærbæk lovbød sin påboende gård 3. gang. Hans Jensen fra Oddersted og hustru Dorthe Poulsdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

707:

Læst kontrakt: Jens Rasmussen, der tjener i Andkær hos sin tilforhåbende svigerfar Oluf Pedersen og hustru Sidsel Thomasdatter, skal yde disse aftægt, når han og hans tilforhåbende hustru Maren Olufsdatter overtager gården.

707b:

1735 - 20. august:

Læst forordning af 19/7 om auktionssalær.

Læst plakat med forbud imod indførsel af messingplader og andet uforarbejdet messing samt messingtråd og udførsel af gammelt kobber og messing.

6/8. Regimentskriveren ctr. Ole Jensens hustru Anne Rasmusdatter af Skærup. (Se 29/10)

711b:

Læst obligation fra sognepræst Anders Werlin i Vorbasse til David Revendt i Vingsted mølle, Bredsten sogn.

Niels Jensen af Dons lovbød sin påboende 1/2 gård 1. gang.

1737 - 27. august:

13/8. Rasmus Jørgensen Leegardt af Rugsted ctr. Peder Madsen af Vork for skovhugst. Forlig.

712:

Niels Jensen af Dons lovbød sin påboende 1/2 gård 2. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1737 - 3. september:

Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup. 24/9

713b:

Niels Jensen af Dons lovbød sin påboende 1/2 gård 3. gang. Palle Christensen, som har gården i husbondhold, og hans kone Karen Hansdatter begærede skøde.

Skøde efter foranstående lovbydelse. Gården har tilhørt Niels Jensens tidligere hustru Sidsel Andersdatter og hendes forrige mand Jørgen Christensen.

714:

1737 - 10. september:

Læst forordning af 26/8 om forskud til det i København oprettede magasin (?) for indenlandsk fabrikerede uld- og silkevarer.

Efterlyst 2 bæster, som er stjålet fra en rytterbonde i det Skanderborgske distrikt.

Læst afdøde regimentskriver Søren Hachsens frues plakat om auktion i Eltang på en del indbo, vogne, heste og kvæg.

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

1737 - 17. september:

Læst kgl. reskript af 26/8 til stiftsbefalingsmanden ang. manufakturers .. sættelse i København.

Efterlyst en soldat og to fanger fra Fredericia, Adser og Daniel. De skal føres til Kolding eller Fredericia mod god og rimelig betaling.

Læst obligation fra Jens Nielsen i Kongsted og hustru Birgitte Eriksdatter til Markus Hansen, sognefoged i Bredstrup. Sognefoged Jens Jensen i Kongsted Torp kautionerer.

714b:

1737 - 24. september:

3/9. Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup. 8/10

Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 8/10

715b:

Staffen Hansen af Højen ctr. Jens Nielsen Follerup og hustru Bodil Jensdatter ibidem. Disse hævder, at de aldrig har beskyldt Staffen Hansen for at have stjålet nogle klæder fra dem, og vil have deres sagsomkostninger dækket. Men da sagen truer med at fortsætte, gør de afbigt og tilbyder at betale 1 rdl. i omkostninger.

716:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus lod afhjemle oldensyn for Brusk herred.

716b:

13/8. Dom: Amtsforvalter Christian Roed af Kolding ctr. Hans Ulf m.fl. af Asbo. (Inden domsafsigelsen er der blevet fremlagt en ansøgning fra Kirsten Enevoldsdatters moder til amtmanden med dennes resolution). - Hans Olufsen Ulf har begået lejermål (hor) med sin broder Anders Bertelsen Ulfs hustrus søster, Kirsten Enevoldsdatter, hvorfor amtsforvalteren efter amtmandens ordre har sagsøgt ham. Det er bevist ved en sekvestrationsforretning den 18/7, at Hans Olufsen Ulf intet ejer, når besætning og sædekorn m.v. skal forblive ved hans fæstegård (ejet af Anne Enevoldsdatter). - Det kendes for ret, at som Hans Ulf ikke har nogen boslod, når al hans beviselige gæld bliver fradraget, men han skal betale sine lejermålsbøder efter loven med 12 rdl., og hvis han ikke præsterer betalingen inden 15 dage, skal han lide efter forordningen af 5/1-1717. Desuden skal han for sin store, syndige gernings bedrivelse og forargelse i menigheden stå åbenbart skrifte. - Kirsten Enevoldsdatter, om hvem her idag er fremlagt amtmandens resolution, bliver ikke dømt.

Søren Lauridsen og stedsøn Johan Loransen af Kongsted lovbød deres gård 1. gang.

1737 - 1. oktober:

Læst forordning af 13/9, at forordningen om ligs begravelse skal efterleves, især bestemmelserne om brug af egekister.

Læst patent af 30/8 om efterlevelse af forordninger og om beskikkelse af fiskaler i hvert stift til at have opsyn med, hvad der handles derimod.

Søren Lauridsen og stedsøn Johan Loransen af Kongsted lovbød deres gård 2. gang.

Afdøde regimentskriver Søren Hachsens enke lovbød sin gård i Eltang 1. gang.

717:

Skovrider Jacob Brandt af Brandtlund lod afhjemle oldensyn i Elbo og Holmans herreder.

1737 - 8. oktober:

Læst kgl. reskript af 4/10 til amtmanden ang. skoleholderne og undervisning af ungdommen til deres kristendoms oplysning.

24/9. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 29/10

24/9. Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup. 5/11

De to selvejergårde (Eltang og Høllund) lovbudt 2. gang.

Hans Boesen i Fredsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

Læst forskrivning: Hans Pedersen af Tolstrup giver arveafkald til sine forældre, som har opladt ham deres påboende gård i Tolstrup, og forpligter sig til nogle ydelser til sine to halvsøskende Jens Bertelsen og Kirsten Bernhartsdatter.

717b:

Poul Hansen i Bølling fremlyste en hoppe 1. gang.

1737 - 15. oktober:

Poul Hansen i Bølling fremlyste en hoppe 2. gang.

Hans Boesen i Fredsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

Læst skøde fra Hans Madsen Raun og Anders Hansen Sandemand og hustru Mette Madsdatter af Bjert på en bondebolig i Bjert, som de har arvet efter deres sal. fader Mads Mathiasen, til Iver Pedersen og hustru Maren Thomasdatter.

1737 - 22. oktober:

718:

Poul Hansen i Bølling fremlyste en hoppe 3. gang. - En tidlig morgen havde han mødt en karl på vejen til Kolding, og da karlen hverken havde sadel eller ridetøj og heller ikke kunne gøre rede for, hvor han hørte til, så mente Poul Hansen, at hesten var stjålet, tog karlen med hjem og lod to af sine egne karle holde vagt over ham om natten. Men de havde sovet, og den fremmede karl var undsluppet.

Søren Lauridsen og hustru med (sted)søn Johan Loransen Cunat af Kongsted med kurator Jep Udsen lovbød deres gård 3. gang. Jens Nielsen og hustru Berret Eriksdatter, som nu bebor gården,

begærede skøde.

718b:

Hans Jensen Boesen af Fredsted lovbød 3. gang sin halve gård i Fredsted. Jacob Haar af Starup begærede skøde på vegne af datteren Kirsten Jacobsdatter, som er Hans Boesens hustru.

Skøde efter foranstående lovbydelse.

719:

Jes Madsen af Høllund lovbød 3. gang sin halve gård. Søren Kielbech og hustru Karen Iversdatter af Kolding begærede skøde.

719b:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1737 - 29. oktober:

(Se 20/8). Regimentskriveren ctr. Ole Jensens hustru Anne Rasmusdatter af Skærup. 26/11

720:

8/10. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 5/11

721:

Læst obligation fra Søren Kioldbech i Høllund, Ødsted sogn, til Iver Carlsen.

Læst obligation fra Søren Kioldbech i Høllund til Jep .. . af hans myndling Ignatius Pe ... (De sidste blade af tingbogen er noget beskadigede. Kreditor må være Jep Madsen i Rugsted, der er formynder for Ignatius Pedersen).

721b:

1737 - 5. november:

Læst kgl. patent af 1/10 om at anordne en generalkirkeinspektion, som bestandigt har opsigst med kirkerne og gejstligheden.

Læst forskrivning fra Frederik Christian Bredahl til søstersønnen Niels Bredahl Rüsol. Niels Pedersen af Børup kautionerer.

722:

8/10. Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af

Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup. 3/12

29/10. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 19/11

Jørgen Haar af Vester Nebel ctr. Niels Knudsen af Bjert for en gæld på 6 rdl. 2 mk. Sagen udsat til 19/11, men ikke set igen.

Afdøde regimentskriver Søren Hachsens enke Margrethe Kirstine lovbød sin gård i Eltang 3. gang (2. gang er ikke set). Peder Olesen Nyborre og hustru Anne Jensdatter begærede skøde.

722b:

Skøde efter foranstående lovbydelse.

723:

1737 - 12. november:

Læst forordning af 12/10 om ... skatten for 1738.

Læst forordning om ... mundering ..

Læst kgl. patent af 11/10 om højesteret.

Læst amtmandens ... mons. Iver Munthe at modtage og forrette amtets forretninger ...

Læst kontrakt: Hans Iversen af Fredsted afstår sin selvejergård til svogeren Peder Pedersen ibidem og hustru Karen Jensdatter, der skal have aftægt samt yde noget til nogle moderløse børn.

Erklæring fra birkedommeren og birkeskriveren om, at denne tingbog den 12. november 1737 er afsluttet i overværelse af ting- og stokkemændene (deres navne er nævnt).

Koldinghus birks tingbog 1737-48

1737

(Filmrulle M 30897 fortsat).

(1737 - 12. november:)

(Nogle sider mangler).

... slutningen på en obligation med pant i en selvejergård i Nørre Vilstrup. Underskrevet af J. Sten.

1737 - 19. november:

5/11. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 26/11

Joen Nielsen i V. Gesten fremlyste en plag 1. gang.

1737 - 26. november:

19/11. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop. 17/12

2b:

29/10. Regimentskriveren ctr. Ole Jensens hustru Anne Rasmusdatter af Skærup. 24/12

Læst obligation fra Anne Tullsdatter af Ferup, enke efter Jens Madsen, til Søren Hachsens enke Margrethe Christine Hachsens i Kolding.

Læst obligation fra Laurids Jensen af Knudsbøl til Anders Nielsen Møller i Nybjerg mølle.

3:

1737 - 3. december:

Læst forordning af 23/11 om en vis bestandig agio på kroner imod kurant mønt.

5/11. Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup. 14/1-1738

Lichtenberg ctr. Anders Madsen af Vork og Jens Ulf af Amnitsbøl. 17/12

4b:

Mads Christensen af Starup fremlyste en hest 1. gang.

Læst forskrivning fra Jens Jensen Boesen af Højen Stubdrup til søsteren Kirsten Jensdatter.

5:

1737 - 10. december:

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

Læst kontrakt: Anna Bertelsdatter Krog og hendes sl. mand Jep Nielsen Bredstrup har afstået Nybjerg mølle til svigersønnen Anders Nielsen og datteren Hedevig Christine Jepsdatter mod visse aftægtsrettigheder. I kraft af kontrakten og i medfør af lovens pag. 670 art. 9 beslutter hun sig til at bo hos sin svigersøn Anders Eliassen i Egtved, i langstuen.

5b:

Læst aftægtskontrakt: Søren Christensen Kyed og hustru i Starup har afstået deres selvejergård til sønnen Niels Sørensen Kyed og hustru Sophia Pedersdatter, som skal yde aftægt.

6:

1737 - 17. december:

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge og okse- og flæskeskat for 1738.

Jens Christensen Møller af Drabæk mølle lod annullere en obligation til Jens Nielsen, fol. 389 i tidligere protokol.

3/12. Lichtenberg ctr. Anders Madsen af Vork og Jens Ulf af Amnitsbøl. 24/12

6b:

Regimentskriveren ctr. Ole Larsen af St. Velling. 7/1

7:

Læst obligation fra Jens Christensen i Drabæk mølle til Søren Hansen i Vester Vamdrup.

Læst obligation fra Jens Nielsen og hustru Birgitte Eriksdatter i Kongsted til Markus Hansen, sognefoged i Bredstrup.

7b:

26/11. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Nielsdatter, husmand Niels Pedersens hustru af Børkop, for drab. - Hun har frivilligt bekendt, at hun har slængt sit umyndige barn Pernelle Nielsdatter (2 år, 3 måneder) i en tørvemose, hvor det druknede. Vidner har forklaret, at de straks derefter blev kaldt til hende, og at hun bekendte sin gerning, idet hun gerne ville dø. Hendes forsvarer Christian Grundahl har bevist, at hun har været syghjernet siden en tidligere fødsel, samt at hun har levet skikkeligt og kristeligt indtil denne onde gerning. - Der er ikke ført eet eneste vidne,

som har set gerningen ske, men vidnerne udtaler sig alene på grundlag af hendes egen bekendelse. - Hun dømmes til efter lovens 6-6-1 og -10 at have sit liv forbrudt og miste sit hoved med sværd. Hoved og legeme nedlægges i kristen jord, formedelst hun næppe ville have ombragt sit barn, dersom hun havde været ved sin fulde fornuft. Hendes hovedlod hjemfalder til kongen, efter at der er foretaget fradrag for beviselig gæld. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene: Peder Knudsen, Jens Jensen, Morten Iversen Koed, Hans Iversen, Hans Hartvigsen, Søren Sørensen Kyed, Ole Madsen og Mads Olesen.

Egholts beboere lod fremlyse 2 stude.

Fra Nebbegård fremlyses 3 stude og fra Hvilsbjerggård 1 stud.

Skovrider Römbling angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

1737 - 24. december:

17/12. Lichtenberg ctr. Anders Madsen af Vork og Jens Ulf af Amnitsbøl for skovhugst. Tingsvidne.

Regimentskriveren ctr. rytterne Jens Bastholm og Niels Nielsen. 7/1

8:

26/11. Dom: Regimentskriveren ctr. Ole Jensens hustru Anne Rasmusdatter af Skærup. - Præsten Laurids Lundemand af Smidstrup har den 22/7-37 indsendt en relation til amtmanden, på hvis ordre sagen er blevet rejst, idet der er gået rygter om, at Ole Jensens spædbarn på 5 uger skulle være blevet druknet af sin moder i en brønd. Ved et forhør den 22/7 har ægteparret frivilligt bekendt, at barnet var faldet af moderens arm ned i brønden, mens hun med den anden hånd ville trække en spand vand op. Derfor har hun siddet arresteret på Koldinghus slot indtil den 20/8, hvor hun blev løsladt mod kaution. Efter amtmandens ordre er der blevet afhørt en del vidner i Skærup (ialt 68), men der er ikke et eneste vidne, der bevidner, at Anne Rasmusdatter er skyldig i forsætligt drab; men til alle, som hun har talt med, har hun sagt, at det var sket af vanvare, hvorfor hun græd og jamrede sig meget, og alle vidner har givet hende godt skudsmål, at hun har levet kristeligt og skikkelig, og at hun har elsket sit barn, som en moder burde. Det onde rygte er udsprunget af Anna Olufsdatters og tjenestekarlen Jens Albretsens udsagt til en og anden, og skoleholder Erik Larsen og hustru har været behjælpelig dermed. - Det kendes for ret, at da der ikke er det ringeste skin af forsætligt drab, men barnet er druknet af vanvare, så bør hun for sådan sin forseelse og vådesgerning stå åbenbart skrifte efter lovens pag. 929, art. 13 og betale til Skærup sogns fattigkasse 1 rdl. Processens omkostninger skal hun betale med 6 rdl. - Iøvrigt beholder Ole Jensen og hustru deres ret og tiltale til Anne Olufsdatter, Jens Albretsen og Erik Laursen og hustru så vel som andre, der beviseligt har udspremt det ry og rygte, som førte til Anne Rasmusdatters arrestation og torts lidelse. - (Da Anne Rasmusdatter tabte sit barn i brønden, løb hun ind til sin mand, der gik over til sin datter (ovennævnte) Anne Olufsdatter, som skulle hente Anne Rasmusdatters moder. Først da denne kom, tog de barnet op af brønden. Forældrene havde ikke ment, at et så spædt barn havde haft nogen chance for at overleve faldet i brønden. De fire havde straks talt om, at de for at få barnet begravet

skulle fortie ulykken og i stedet forklare, at barnet var dødt i moders seng. Den rådslagning havde moderen været for fortvivlet til at deltage i; hun havde bare indstillet sig på at gøre, hvad de andre sagde).

Hans Simonsen af Lilballe efterlyste en ko 1. gang.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Studene fra Nebbegård og Hvilsbjerggård fremlyst 2. gang.

1738

8:

1738 - 7. januar:

I Den Hellige Trefoldige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi fødsel

Anno 1738, Den 7. Januar.

Hans Pank af Håstrup birkedommer og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Peder Pedersen, Søren Madsen, Mogens Jensen, Peder Jacobsen(?) og Niels Jacobsen af Viuf, Hans Madsen af Fredsted, Niels Iversen og Peder Sørensen af Håstrup.

17/12. Regimentskriveren ctr. Ole Larsen af St. Velling. 4/2

24/12. Regimentskriveren på vegne af en del rytterbønder i Bramdrup ctr. rytterne Jens Bastholm og Niels Nielsen. 21/1

8b:

Generalfiskal Casper Wilhelm Smith ctr. Jørgen Kollerup. 21/1

10:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1738 - 14. januar:

3/12. Dom: Sag ctr. Christen Christensen Hjulmand i Seest, Peder Jensen af Højen, Søren Iversen Koed af Håstrup og Martin Valdskov af Håstrup, som er anklaget for at have huset og herbergeret desertører. - Imod Christen Christensen er fremlagt to krigsforhør; men de rummer ikke tilstrækkeligt bevis. Christen Christensen og hustru må aflægge ed på, at de ikke har set de

pågældende to desertører i deres hus eller udenfor, og at de ikke har givet dem øl, mad eller natteleje, ejheller vist dem vej. - Imod Peder Jensen er det bevist, at han har købt en soldaterkjole for 8 sk. og at soldaten har fået den igen; men det er ikke bevist, at Peder Jensen vidste, at han handlede med en desertør. Han må aflægge ed på, at han ikke vidste det. - Søren Iversen Koed har huset to desertører. De to soldater kom til ham i fuld mundering og fortalte, at de skulle til Ribe at afhente en desertør; de havde forevist deres pas, som var skrevet på tysk og var forsynet med segl. Sådan har Søren Koed og hustru Else Jensdatter forklaret det, og den forklaring må de aflægge ed på. - Hos sadelmageren Martin Valdskov har en desertør opholdt sig i to nætter, og han havde fortalt, at han var desertør, ifølge Martin Valdskovs hustrus tilståelse (han selv er rejst bort til Holsten). - Han skal efter forordningen af 3/12 1734 betale til den pågældende kaptajn 30 rdl. og arbejde i skubkærren i Fredericia fæstning 2 år. Og fordi han havde tilforhandlet sig desertørens mundering (hat, kjole, kamisol og snore), skal han iflg. lovens pag. 145, art. 37 straffes efter lovens pag. 983, art. 32 med at miste sin hud.

10b:

Læst obligation fra Hans Lauridsen i Vejlbj til Peder Poulsen, handelsmand i Fredericia.

11:

Læst forskrivning fra Jep Hansen til broderen Peder Hansen, der ellers kaldes Henningsen.

Læst afkald fra Christian Raffel Hüschen til svogeren løjtnant Claus Langhaar Weiss på arv efter moderen Catrine Margrethe Hüschen, som døde i Rønshave.

Læst afkald fra Claus Langhaar Weiss på vegne af hustru til svogeren Christian Raffel Hüschen på arv efter svigermoderen Catrine Margrethe Hüschen.

11b:

1738 - 21. januar:

7/1. Generalfiskal Casper Wilhelm Smith ctr. Jørgen Hansen Kollerup. 4/2

12:

Rådmand Daniel Michelsen i Kolding ctr. skoleholder Jørgen Collerup. 28/1

7/1. Regimentskriveren på vegne af en del rytterbønder i Bramdrup ctr. rytterne Jens Bastholm og Niels Nielsen, som skal have frataget dem en del svin, der var på olden i Bramdrup skov og slottets dyrehave. Tingsvidne.

13:

Læst obligation fra sl. Søren Kjærs enke Maren Andersdatter i Erritsø til sønnen Lauge Pedersen fra København.

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

1738 - 28. januar:

Læst kapitelstaksten for Ribe stift 1737.

Læst kongens konfirmation på en forskrivelse: Frederik Greve von Oertz, der er kommet i ægteskab med frue Maria Svane til Svenstrupgård, oberst Jesper Friis' enke, fraskriver sig retten til at stifte nogensomhelst gæld eller sælge noget gods uden sin hustrus vidende og samtykke. Forskrivningen har påtegning fra de tingsteder, hvor den hidtil er blevet tinglyst.

13b:

Læst obligation fra Bertel Nielsen i Nørre Bjert til sognepræst Jørgen Seidelin i Stenderup.

14:

21/1. Dom: Rådmand Daniel Michelsen i Kolding ctr. skoleholder Jørgen Collerup. - Den forhenværende skoleholder Jørgen Hansen Collerup i Bjert skal have pådraget sig en gæld på 8 rdl. 2 mk. for varekøb. Den skal han betale.

1738 - 4. februar:

Rasmus Jensen, der bebor anneksgården i Egeskov, får på vegne af sin hustru Malene Pedersdatter Qvist og medarvinger tingsvidne vedr. hendes broder Niels Pedersen Qvist, der er født på anneksgården af forældrene Peder Nielsen Qvist og Anne Sørensdatter og som 14-årig rejste til Holsten at tjene. Efter nogle år begav han sig til søs i Amsterdam på de lange rejser. Han skal være død for 3-4 år siden. Arvingerne er Malene Pedersdatter Qvist, Søren Pedersen Qvist, der nu er i kongens livspand, Johanne Pedersdatter Qvist, i tjeneste i kongens sølvpop i København, Hans Pedersen Qvist, i liberi hos kongens overstaldmester Hartmand i København, Jens Pedersen Qvist, nu skræddersvend i Fredericia. Disse er hans fulde søskende. Desuden har han to halvsøskende af faderens første ægteskab, Anne og Maren Pedersdatter, begge enker, samt Marie Pedersdatter, der er gift ved Rendsborg. Arvingerne giver Lucas Fabricius i Amsterdam fuldmagt til at oppebære hans efterladte bo.

14b:

21/1. Generalfiskal Casper Wilhelm Smith ctr. Jørgen Hansen Kollerup. 4/3

Selvejerne Niels Sørensen Kyed og Mads Christensen af Starup ctr. Jens Iversen ibidem. 18/2

15:

Peder Andersen Egholt af Tiufkær ctr. Jens Strangesen Veilling ibidem for injurier. Sidstnævnte gør afbigt.

7/1. Dom: Regimentskriveren ctr. Ole Larsen af St. Velling, som er borttrømt fra sin kvarte

fæstegård i Velling. Han har været efterlyst 3 tingdage. Har ved sin rømning bortranet fra gården 2 bæster, en vogn med behørigt drættetøj og alle de stedet tilhørende jernredskaber. Det er bevidnet, at han er bortrømt på grund af gæld. Der er holdt sekvestration den 28/8-37, og passiverne overstiger aktiverne med 5 rdl. 3 mk. 7 sk. - Dette beløb dømmes han til at betale, og som den, der ved sin rømning har begået ran, skal han efter lovens pag. 956, art 1 betale igæld og tvingæld, dernæst dobbelt så meget foruden en bøde på 3 mk. Desuden skal han efter lovens pag. 463, art. 7 som en rømningsmand pågribes, have sit fæste forbrudt samt arbejde i Bremerholms jern et år.

15b:

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

1738 - 18. februar:

4/2. Selvejerne Niels Sørensen Kyed og Mads Christensen af Starup ctr. Jens Iversen ibidem for skovhugst. Jens Iversen har indrømmet at have hugget en riseg, men hævdet at have fået tilladelse af selvejeren Anders Pedersen. Idag bliver der indgået forlig. Jens Iversen betaler sagsomkostningerne.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1738 - 25. februar:

Læst forordning af 31/1 om, at de sager, som hhv. kongen og proprietærene må føre for at holde mandskabet samlet til landmilitsens konservation, skal påkendes ved sessionerne.

Hans Jensen, Jens Pedersen og Jens Hansen af Skøde ctr. vagtmester Stahl i Bække. 18/3

16b:

Jens Sørensen i Egum opbød myndlingen Jens Nielsens fædrende arv 1. gang.

1738 - 4. marts:

Læst anordning af 31/1 om, hvad der skal betales for notarialinstrumenter og beskikkelser samt for dommes og tingsvidners beskrivelse.

Læst forordning af 7/2 om indretning af pantebøger m.m.

Læst patent af 24/1 vedr. det mandskab, som har stået i kongens krigstjeneste i 14 år.

Læst plakat om ryttersession.

Læst obligation fra Christen Andersen af Ferup til sl. Godske Iversens enke.

4/2. Dom: Generalfiskal Casper Wilhelm Smith ctr. forrige skoleholder Jørgen Hansen Collerup (fra Bjert). - Det er bevist, at han har skrevet et falsk pas med skudsmål, et tiggerbrev, et

kopulationsbrev på stemplet papir samt en kopi af et forslidt militært pas. Bortset fra kopien har han forsynet dokumenterne med øvrighedspersoners navne og stemplet med signet. - Han bør efter lovens pag. 84, art. 8 og pag. 990, art. 6 som en falskner at frahugges sin højre hånd med en økse og have sin ære forbrudt. Hånden skal slås på en stage. Hans boslod er hjemfalden til kongen, efter at hans gæld er betalt. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Jørgen JHS Henriksen (Lille Velling), Søren Olesen (Store Velling), Ole Christensen, Peder PSS Strangesen (Tiufkær), Christopher Christophersen, Ole Sørensen (Møsvrå), Jens JJS Jensen og Mads MJS Jensen (Viuf). - (Ved sagens begyndelse har sognefoged Jens Christensen med to mænd foretaget sekvestrationsforretning over hans bo. Det ene pas og kopulationsbrevet havde han fået fra Anne Laursdatter af Assens. Signetet havde han arvet efter sin sl. moder).

17:

Skovrider Römeling af Jordrup angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

Jens Sørensen i Egum opbød myndlingen Jens Nielsens fædrende arv 2. gang.

1738 - 11. marts:

Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller for Johannes Nielsen af Eltang hans søn Niels Johansen, som tjener Jens Olesen i Eltang, ctr. skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø. - Sognefoged Hans Hansen Buhl af Eltang har med to mænd og skovfogeden været på inkquisition hos Jens Olesen for noget træ. De fandt noget i gården, men det sagde Jens Olesen han havde fået fra selvejerer Peder Olesen. Så gik de ind i laden, hvor tjenestekarlen Niels Johansen stod og tærskede. Skovfogeden påstod, at der var andet træ end det ude i gården; men det nægtede karlen, og da skovfogeden gentog sin påstand, svarede karlen, at det var løgn. Så greb skovfogeden ham i håret, og karlen skovfogeden. De blev adskilt, og inkvisitørerne gik ud i gården. Men skovfogeden trak sin hirschfænger og stak den ind ad ladedøren mod karlen, som veg tilbage for stødet og slog med sin plejl hirschfænger ud af skovfogedens hånd. "Kom herud", råbte skovfogeden, "der Djævelen regere dig, og gå hjem at smøre dig med flæsk". Karlen kom ud og slog igen med sin plejl hirschfænger fra skovfogeden, som fik fat i den igen og angreb karlen med den. Denne tog med sin bare hånd fat om bladet og bøjede hirschfænger sammen. Så fik de hinanden i håret igen. Sognefogeden tog hirschfænger og rettede den ud, og da de to var blevet skilt ad, bemærkede han, at der kunne være sket en ulykke. Dertil svarede skovfogeden, at det var ligemeget, om han havde stukket karlen ihjel, og han var tilfreds, han levede ikke længere, end han kom op til leddet. Inden han forlod gården havde han også sagt til karlen, at han nok skulle varte ham op, når han kørte til Fredericia med træ. Hans ord om flæsket har indeholdt en anklage for tyveri. Efter at vidnerne har talt, gør Hans Lyng afbigt for fornærmelige ord. Simon Møller bemærker, at han nok kunne have ønsket sig, også af Hans Lyngs broder Jørgen Lyng, at det var sket noget før; men hvis Hans Lyng vil bede karlen og hans fader om forladelse for ord og gerning og betale sagsomkostningerne, så vil han bede regimentskriveren om at lade sagen falde.

18b:

Michael Muhle på Hvilsbjerggård får tingsvidne ctr. Poul Rasmussen Damkjær (eller måske lige så meget imod broderen Peder). - Poul Damkjær, der er rytter i Højen, var hjemme lidt før jul hos sin fader Rasmus Damkjær i Andkær. Her havde han spurgt sin broder Peder, om ikke hans husbond havde avlet meget tobak, og da Peder bekræftede det, bad han ham om at skaffe ham en hoben af denne tobak, som han kunne få, når han kom tilbage efter jul for at hugge gærdsel for sin far. Peder fik så løsnet et par brædder i gavlen på husbonds lade og tog et par bundter tobak ud. Det gentog sig nogle gange senere. Til sin mor sagde han, at han havde noget tobak til Poul, hvortil hun svarede, at det kunne han få, når han kom for at hugge gærdsel. Så stjal han også æbler og nødder fra sin husbond. Og fra Teglgården stjal han en potte og en pande, som moderen fik. Han havde fortalt, hvor han havde taget det, og sagt, at ingen ville savne det. En dag havde han forladt gudstjenesten under prædikenen for at stjæle mere tobak. - Faderen erkender under forhøret, at han tre gange har fået tobak af Peder; men moderen kan ikke huske, at hun har talt med Peder om tobak til Poul. - Michael Muhle har vidner på, at Peders tilståelse af tyverierne har været frivillig og uden tvang.

19b:

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Hans Sivert af Roj angav skovhugst.

1738 - 18. marts:

25/2. Hans Jensen, Jens Pedersen og Jens Hansen af Skøde ctr. vagtmester Stahl i Bække. 1/4

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1738 - 1. april:

Læst birkedommerens plakat om auktion på alle sl. løjtnant Langes effekter i Gauerlund kirkes kassehus.

18/3. Hans Jensen, Jens Pedersen og Jens Hansen af Skøde ctr. vagtmester Stahl i Bække. 15/4

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog i Oksvig angav skovhugst.

1738 - 9. april:

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup får tingsvidne på, at han på Skærup og Sellerup marker har avlet 2562 pund tobak, som er solgt til Peder Thuesen af Fredericia.

20:

Michael Muhle får tingsvidne på, at han på Andkær mark har avlet 2899 skålpund tobak, som er

solgt til Peder Thuesen af Fredericia og med skipper Hans Christensen af Marstal indskibet til København. Det beediges af plantør Michel Wilcken af Andkær.

1738 - 15. april:

1/4. Hans Jensen, Jens Pedersen og Jens Hansen af Skøde ctr. vagtmester Stahl i Bække. 13/5

Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Niels Jørgensen ibidem. 29/4

20b:

Magistraten af Kolding får udmeldt 4 mænd, som sammen med 4 mænd fra Kolding skal taksere græslæg.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjerg angav skovhugst.

Hans Krog angav skovhugst.

21:

1738 - 22. april:

Sergent Michael Dahlman af Skærup for sin hustru Inger Johansdatter ctr. Oluf Qvist af Damkær. Denne gør afbigt.

1738 - 29. april:

15/4. Niels Jensen Hyboe af Trelde ctr. Niels Jørgensen ibidem. Denne gør afbigt for nogle beskyldninger om, at Niels Jensen Hyboe skulle have fjernet byens landmåling og en ekstrakt fra Søren Madsens hus, hvor dokumenterne var lagt under lås og lukke til samtlige bymænds efterretning og eftersyn i nødige tilfælde.

1738 - 6. maj:

Læst anordning af 11/4 om brug af fløjl og andet silketøj.

Læst forordning af 21/3 om, at ingen komediantspiller, linedanser, taskenspiller eller de, som holder såkaldte lykkepottes, må indfinde sig i riget eller udøve deres spil og eksersitser nogetsteds.

Læst forordning af 18/4 ang. den forandring, der er gjort i forordningen om justitskassens indretning med hensyn til, at kassen herefter skal være under opsyn af de deputerede for finanserne.

21b:

Læst regimentskriverens plakat efter kammerkolleigets ordre af 26/4 om offentlig auktion på Kolding rådstue over 16 furagekitler, 16 par læderbukser, 80 par støvler med sporer og 80 par

handsker.

Læst amtmandens plakat om auktion over bortfæstelse af Gauerslund kirkehus.

Læst plakat om bortforpagtning af 3 års kongetiender af Grindsted, Vorbasse, Grene og Hejnsvig.

Sag ctr. tyven Christen Sørensen. 3/6

23:

Jørgen Krog lader på vegne af skovrider Brandt afhjemle syn på skovhugst i Elbo herred.

Jørgen Krog ditto for Holmans herred.

1738 - 13. maj:

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert lader afhjemle syn på skovhugst i Brusik herred.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig ditto for Jerlev herred.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

15/4. Dom: (Jens Andersen af Viuf for) Hans Jensen, Jens Pedersen og Jens Hansen af Skøde ctr. vagtmester Stahl i Bække. - Jens Andersen har bevist, at så længe nogen kan mindes, har Skødegårds beboere været berettiget til de to nederste stole i Bække kirke, en mands- og en kvindestol, begge indelukkede, og ingen har nogen sinde tilegnet sig sæde deri uden Skødes beboere, før end nu vagtmester Stahl og hustru sidst i november måned efter påvisning (af provsten Peder Blehr i Nagbøl, sognepræst Niels Tøxen og kirkeejeren sr. Thonboe på Hundsbæk) har søgt til disse stole. Stolene kan næppe rumme de Skøde beboere, og der kan kun side deri rummeligt fire personer, og med trang fem. Vagtmester Stahls forgængere har aldrig søgt disse stole, men søgt deres egne stolestader andetsteds i kirken. Der er i kirken rum til flere stole, som kunne opbygges for dem, som havde trang. På en memorial har forrige amtmand resolveret, at Skødegårds beboere efter lovens pag. 394, art. 48 skal nyde, bruge og beholde stolene lige som deres formænd. Denne resolution har Stahl ikke holdt sig efterrettelig. Den nye amtmand von Oertz har på en ny memorial resolveret som sin forgænger, samt at Stahl skal lade sig anvise sine formænds stol eller en anden stol i kirken. Denne resolution er blevet forkyndt for Stahl, og han har meddelt, at han vil rette sig efter den. - Det kendes for ret, at efter lovens pag. 394, art. 48 skal de to indelukkede stole alene tilhøre Skødegårds beboere. Vagtmester Stahl og hustru skal lade sig anvise stole andetsteds af kirkens ejer og betale Skødes beboere 3 rdl. i sagsomkostninger. Han har sin regres til dem, der har anvist ham stolestader på de steder, hvor der ikke kan rummes flere end de rette ejere, som af alders tid har været berettigede til stolene.

23b:

1738 - 20. maj:

Regimentskriveren ctr. Niels Madsen af Erritsø. 3/6

24:

Peder Thomsen Skomager af Tiufkær ctr. Peder Strangesen og hustru ibidem. Disse gør afbigt.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved lader afhjemle syn over Anst herreds skove.

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen ditto.

Skovfoged Laurids Jepsen ditto.

Fra Andkær blev leveret 7 ulveunger, som blev ophængt i ulvegalgen.

1738 - 3. juni:

Læst forordning om, at ved landmilitsen skal kompagnisamlingen herefter lægges til bataljonsamlingen, således at der det ene år er kompagnisamling i 3 dage og det andet år bataljonsamling i 9 dage, marchdagene iberegnet.

Hans Lauridsen i Torsted indleverede 4 ulveunger, som blev ophængt i ulvegalgen.

6/5. Sag ctr. tyven Christen Sørensen. 17/6

20/5. Regimentskriveren ctr. Niels Madsen af Erritsø. 17/6

24b:

1738 - 10. juni:

Hans Pedersen Fisker af Starup ctr. Jens Jørgensen Nyemand ibidem. Sidstnævnte gør afbigt.

Jes Simonsen, møller af Vejle mølle, får udmeldt 4 mænd til at syne møllen. 17/6

25:

Jens Simonsen i Dons opbød sin myndling Bertel Iver Bertelsens fædrende arv 1. gang.

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en hoppe 1. gang.

1738 - 17. juni:

10/6. Jens Simonsen, møller af Vejle mølle, får afhjemlet syn på møllen, for at det kan være bevidnet, i hvad stand møllen var, da han modtog den i fæste. Hans husbond provst Mourids Højer har forsøgt at afværge dette syn med henvisning til, at han selv havde haft et par møllere til at syne møllen (men uden stævning).

25b:

Selvejrbønderne i Nagbøl og Dollerup ctr. Morten Pedersen, Anders Pedersen og Søren Kolbech i Lille Anst. 1/7

3/6. Sag ctr. tyven Christen Sørensen. 29/7

3/6. Regimentskriveren ctr. Niels Madsen af Erritsø. 29/7

26:

Jens Simonsen i Dons opbød sin myndling Bertel Iver Bertelsens fædrende arv 2. gang.

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en hoppe 2. gang.

Oberstløjtnant Rojan af Follerup opbød sin myndling Claus Odes arv 1. gang.

Regimentskriveren lod afhjemle syn på rytterkoblernes indhegning.

1738 - 1. juli:

17/6. Selvejrbønderne i Nagbøl og Dollerup ctr. Morten Pedersen, Anders Pedersen og Søren Kolbech i Lille Anst. 15/7

26b:

Jens Simonsen i Dons opbød sin myndling Bertel Iver Bertelsens fædrende arv 3. gang.

Hans Poulsen af Skanderup fremlyste en hoppe 3. gang.

Oberstløjtnant Rojan af Follerup opbød sin myndling Claus Odies arv 2. gang.

27:

1738 - 8. juli:

Konsumtionsforpagterne Henrik Raun og Christian Ulrich Jensen ctr. Hans Christensen, møller af slottets mølle, og hans svigerfar Søren Møller. 22/7

29:

Oberstløjtnant Rojan af Follerup opbød sin myndling Claus Odes arv 3. gang. Claus Ode er rejst til Østindien.

1738 - 15. juli:

1/7. Selvejrbønderne i Nagbøl og Dollerup ctr. Morten Pedersen, Anders Pedersen og Søren Kolbech i Lille Anst. 29/7

1738 - 22. juli:

Løjtnant Deutscher p.v.a. oberst Muhle ctr. Jørgen Andreasen. 29/7

30:

8/7. Konsumtionsforpagterne Henrik Raun og Christian Ulrich Jensen ctr. Hans Christensen, møller af slottets mølle, og hans svigerfar Søren Møller. 29/7

1738 - 29. juli:

22/7. Løjtnant Deutscher p.v.a. oberst Muhle (vistnok) ctr. Jørgen Andreasen. Sagen afsluttes her ved tingsvidne, idet der er blevet ført vidner på, hvad der skete hos sognefoged Peder Knudsen af Håstrup en dag kort efter påske. En rytter ved navn Ditlev Holst havde franarret Jørgen Andreasen hans pas, idet han havde sagt, at han skulle få det tilbage, når rytteren havde været hjemme hos sin far i Viuf for at få det læst. Han havde imidlertid ikke fået det tilbage, og det bevirkede, at regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller og en kornet indfandt sig hos sognefogeden for at få klaring på sagen. Ved den lejlighed kom rytteren ind i sognefogedens forstue sammen med Jørgen Andreasen og dennes moder, en gammel vanfør kvinde, der måtte gå med stok. Mellem disse tre skal der have været slagsmål, og rytteren har beklaget sig over, at den gamle kone havde slået ham, så han fik næseblod. Et af vidnerne er Morten Iversen Koed, der ikke kunne møde sidste tingdag, fordi han var på vagthold på Kolding slot for de arresterede delinkventer; idag bekræfter han, at han den dag gik gennem sognefogedens gård på vejen hjem og så, at rytteren havde fat i den gamle, vanføre Anne Jørgensdatters kæp, så den gamle kone var lige ved af falde, hvorfor hendes søn også havde grebet fat i kæppen og givet rytteren et slag med sin bare hånd. - Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller foreslog ved sagens begyndelse, at denne blev klaret ved, at Jørgen Andreasen fik sit pas tilbage imod tilbagelevering af to pallasker.

15/7. Selvejrbønderne i Nagbøl og Dollerup ctr. Morten Pedersen, Anders Pedersen og Søren Kolbech i Lille Anst om gærdselhugst. Sagen frafaldet.

22/7. Konsumtionsforpagterne Henrik Raun og Christian Ulrich Jensen ctr. Hans Christensen, møller af slottets mølle, og hans svigerfar Søren Møller. - Idag frafaldes sagen. Konsumtionsforpagterne havde foranstaltet inkquisition på møllen, der også kaldes Kolding maltmølle, og havde fundet brændevinsredskaber, der var klar til brug. De havde også spurgt om en maltsæk med bogstaverne H.H.B., men havde ikke fået tilfredsstillende svar på, hvem den tilhørte; mølleren ville dog sværge på, at den ikke tilhørte nogen i Kolding. De havde forsegleet sækken, og da der næste dag kom bud om, at sækkens ejermand var kommet, indfandt de sig igen. Thue Sørensen af Bramdrup havde sagt, at det var hans sæk. - Møllerens forsvarer mener ikke, der er noget forbud imod, at møllere brænder brændevin til deres møllegæster.

Mads Iversen af Dollerup anmeldte ildsvåde ved lynnedslag. Han kan ikke genopbygge sin gård uden hjælp fra kongens kasse.

30b:

17/6. Dom: Regimentskriveren ctr. Niels Madsen af Erritsø. - Niels Madsen har en ryttergård i fæste. Hans gæld består af restancer, børnepenge og sagsomkostninger, ialt 148 rdl. 3 mk. Han har ikke kunnet stille kaution og dømmes til at betale sin gæld samt have sit fæste forbrudt, så gården

kan bortfæstes til en god beboer.

17/6. Dom: Sag ctr. tyven Christen Sørensen. - Christen Sørensen har frivilligt bekendt, at han natten mellem 17. og 18. marts har stjålet fra Christen Jensen i Gadbjerg en hest, en sadel og en pude, som han er blevet opbragt med på frisk fod af Christen Jensens søn og en medhjælper. Han har betjent sig af et falsk pas med påtegnet falsk skudsmål. Tyvekosterne er vurderet til ialt 8 rdl. 3 mk. - Det kendes for ret, at Christen Sørensen som en falskner skal miste sin hånd, ære og boslod efter lovens 6-18-6 og -7 og efter lovens pag. 985, art. 36 som en tyv stryges til kagen og med tyvemærke brændes på sin pande samt efter reskript af 21/6-1728 arbejde i Bremerholms jern på livstid. Desuden skal han efter lovens pag. 986, art. 39 betale igæld og tvigæld. - Dommen er underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Hans Ebbesen, Laue Jensen, Diderik Andersen, Christen Hansen (Pjedsted), Mads Hansen, Jens JNSA Nielsen Aagaard, Laurids LTS Thomsen (Store Velling) og Michel MHS Hansen (Lille Velling). - (Christen Sørensen har forklaret, at han er 28 år, født i Assedrup, Nørlev sogn, Hads herred af forældrene Søren Christensen og Anne Sørensdatter. Han har været hjemme, til han i en alder af 25 år kunne begynde at handle med heste på Sjælland i samarbejde med Michel Nielsen i Aars. Han gik bankerot og tog så tjeneste hos madame Mørch i Århus og siden hos madame Vissing. De sidste to år har han været sydpå i Pilwurm. Han ville hjem for at komme til alters og bad mad. Vissing om pas dertil, men det nægtede hun ham, hvorfor han fik det falske pas og rejste til Holsten. I marts ville han være rejst hjem, men hørte, at man ville tage ham til soldat, hvorfor han straks rejste igen. Der var en kone ved navn Mette, der hjalp ham med at tage hesten hos Christen Jensen. Passet, som han blev anholdt med, var forsynet med et skudsmål underskrevet af en Adam Levin. Christen Sørensen har hævdet, at det var en skoleholder i Aars, der skrev det for ham; han kunne ikke huske hans navn, men han blev undertiden kaldt den lamme og undertiden den tyske skoleholder. Pas og skudsmål var forsynet med påtrykte signeter. Den ene signet havde skoleholderen selv, den anden havde hans kone lånt i byen, hvor hun også købte det stemplede papir. Det er den skoleholder, som for nogle år siden var arresteret, fordi han ikke ville tage natmandens børn i skole. I retten havde Christen Jensen hævdet, at hesten i sig selv var 10 rdl. værd, og at den var bedre i stand, da den blev stjålet, end nu. Men det forblev ved den vurdering, der var foretaget, hvorefter han modtog hest, sadel og pude og rejste hjem. Sagen skulle egentlig have været forfulgt af pastor Lundemand, Ringive præstegård, som er Christen Jensens husbond; men han havde bedt sig fritaget).

Morten Dahl i Andkær opbød sin myndlings arv 1. gang.

1738 - 5. august:

Morten Dahl i Andkær opbød sin myndlings arv 2. gang.

Bekendtgørelse af auktion i Gudsø mølle over en del sølv, kobber, tin, messing og bohave.

31:

1738 - 12. august:

Morten Dahl i Andkær opbød sin myndling Mette Hansdatters arv 3. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

1738 - 19. august:

1738 - 26. august:

Læst reskript af 8/7 om, at alle delinkventer, som hidtil har været dømt til Bremerholm, herefter skal dømmes til at arbejde i nærmeste fæstning, medmindre forseelsen er stor.

Regimentskriveren for Zakarias Hansen, Store Anst, ctr. hans sognepræst Bertram Højer. 16/9

33:

Christen Lauridsen af Vinding ctr. Elsen Jokumsdatter. Hendes mand Søren Sørensen af Vinding gør afbigt.

33b:

1738 - 2. september:

Regimentskriveren for Viuf lodsejere ctr. madame Ebbesen i Kolding. 16/9

37:

Jens Madsen i Vejlbj får tingsvidne om sin søn Hans Jensen, der for nogle år siden rejste til Holsten og senere til Amsterdam, hvorfra han sejlede til Østindien. Sidst sejlede han som matros på skibet Ostrøst, hvor han døde. I Amsterdam kaldte han sig Hans Jonsen von Haderslev. Hans fader er Jens Madsen, og moderen er Anne Thomasdatter, som døde for ca. 30 år siden. Han havde en helbroder, Jens Jensen, som for ca. 12 år siden er rejst til Frankrig, og det vides ikke, om han er i live. Af halvsøskende er der Mads Jensen, som nu er i København, og Niels Jensen samt Anne Jensdatter, der er hjemme hos faderen. Peiter Lauritzen Timmermand i Amsterdam får fuldmagt til at modtage den afdødes efterladte bo.

37b:

1738 - 9. september:

Tingsvidne vedr. vadestedsriderne Hans Knudsen, Anders Pedersen og Niels Sørensen Becker. Hovedsagen foregår ved Gørding-Malt herredsting og drejer sig om drabet den 14/4 på kromand Hans Nielsen i Vejen. Der afhøres nogle vidner. Det ser ud til, at kromanden havde overfaldet vadestedsriderne og samlet nogle folk imod dem. Hans Hansen af Seest havde talt med Niels Sørensen Becker dagen efter drabet. Han havde sagt, at kromanden havde fået et par ørefigener, og at der var samlet en del folk, som ville have slået dem ihjel. "Så skød vi", sagde han, "og jeg traf; landflygtig er jeg, men det bliver vel godt". Så red han straks sin vej. Christen Hansen af Seest havde hørt af Niels Becker, at Anders Pedersen skød først og dernæst han selv; og det var ham, der var så ulykkelig at ramme. De to andre var ikke flygtet, men havde fortsat deres arbejde som vadestedsridere. De havde ikke troet sig under anklage, før end arrestordren var blevet læst op ved

kirken.

40b:

Lars Pedersen i Follerup og myndling Peder Jespersen ctr. Bold Sørensdatte i Tiufkær. 23/9

1738 - 16. september:

26/8. Regimentskriveren for Zakarias Hansen, Store Anst, ctr. hans sognepræst Bertram Højer. Denne har fra starten krævet sagen behandlet ved sit eget forum provsteretten. Men retten har resolveret, at det kunne den tage stilling til, når vidnerne var blevet afhørt. Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller anfører så, at Bartram Højer skal have afvist Zakarias Hansen, hans kone og hans gamle fader fra skriftemål og nadver, da de havde anmeldt sig tillige med andre sognelemmer. Det har Zakarias klaget over til amtmanden, til hvem præsten har afgivet forklaring. I Simon Møllers øjne er der sket det, at da Zakarias Hansen med hustru og fader havde indfundet sig i kirken søndag den 22/6 for sammen med andre sognets lemmer at ville forlige sig med Gud og søge deres synders forladelse ved skriftemål og det højærværdige sakramentes meddelelse, som de inderlig skal have attrået, er de på kirkegulvet for øjnene af alle tilstedeværende skriftefolk blevet forment sådant. Tjenestekarlen Niels Pedersen var ikke i kirke den dag, men har hørt sin madmor tale om det bagefter. Han kan fortælle, at Zakarias Hansen og hans gamle fader Hans Poulsen ofte er borte hele ugen for at arbejde som tømrere; så kommer de hjem lørdag aften eller nat eller søndag morgen, og om søndagen bliver de ret ofte hjemme fra kirken, fordi de er trætte, og så tager de undertiden for 1 eller 2 skilling brændevin. De kommer hjem for at se, hvordan det står til derhjemme og for at ordinere avlingens fortsættelse m.v. Præsten havde en torsdag sendt bud til Zakarias Hansen, at de skulle møde ham i kirken mandagen efter, men de var ikke kommet, da Zakarias og hans fader var ude at arbejde. Karlen og de andre vidner skal også fortælle om de to mænds adfærd ved et bryllup hos Christian Skuster i Store Anst. Her var et bord væltet, så maden faldt på gulvet. Christian Skuster havde sagt, at det var Zakarias Hansen og hans far, der var skyld i det. Om natten, da de gik hjem fra brylluppet, var Zakarias uforvarende kommet til at gå ind i præsteenken madame Spleths hus, hvor han tidligere har boet, og var begyndt at tage tøjet af ved tjenestepigens seng; hun var straks sprunget op, og da han forstod, at han var gået forkert, havde han forladt huset uden alarm. Den episode har madame Spleth ikke klaget over; hun sendte bare bud til ham dagen efter, for at han skulle komme og reparere den dør, han havde slået i stykker. Zakarias og især hans fader er ret ofte set berusede. Faderen er endog engang kommet drukken i kirke, så drukken at han knapt nok kunne se at komme ud igen. Anden pinsedag er Zakarias set på Anst gade, hvor han spillede kegler sammen med drengene og ungarlene, men den eftermiddag var der ikke grandestævne. Ellers synes han også at være noget forsømmelig med grandestævnerne søndag eftermiddag, skønt han ellers allerede er kommet hjem aftenen eller natten forinden. Sidste gang, han og konen var til alters, havde de et sygt barn derhjemme; de var begge gået hjem at se til det under gudstjenesten, og de kom først igen kort tid inden prædikenens slutning, så lang tid som det tager at bede et Fadervor. - Idag nævnes det henmod slutningen af sagsbehandlingen, at stævningen egentlig angår en udpantning, som Zakarias Hansen har været genstand for på grund af sin udeblivelse fra præsten. Retten resolverer dernæst, at da sagen har sin oprindelse i kirkens myndighed efter lovens pag. 265, art. 10, må den regnes for en gejstlig sag iflg. lovens pag. 16, art. 16. - Tingsvidne.

43:

2/9. Regimentskriveren for Viuf lodsejere ctr. madame Ebbesen i Kolding. 23/9

43b:

1738 - 23. september:

16/9. Regimentskriveren for Viuf lodsejere ctr. madame Ebbesen i Kolding. 7/10

9/9. Lars Pedersen i Follerup og myndling Peder Jespersen ctr. Christen Strangesens hustru Bold Sørensdatte i Tiufkær. Hun gør afbigt, vil betale sagsomkostninger samt 8 sk. til Smidstrup sogns fattige.

Erik Christensen af Seest ctr. Christen Strangesen og hustru Bodil Sørensdatte. De gør afbigt, vil betale sagsomkostninger samt 4 mk. til Smidstrup sogns fattige. Beskyldningerne har drejet sig om et bæst, der for nogle år siden frakom dem, samt om et bæst, der forsvandt forleden år.

44:

Skovrider Römeling angav skovhugst.

1738 - 30. september:

Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen af Andkær. 21/10

44b:

1738 - 7. oktober:

Læst Cartel og Convention af 31/3 mellem kongerne af Danmark og Sverige.

23/9. Regimentskriveren for Viuf lodsejere ctr. madame Ebbesen i Kolding. Idag slutter sagen med tingsvidne. Den gamle birkedommers enke har af afdøde birkeskriver Just Lunds arvinger købt det hus, som han i sin tid lod opføre som tilbygning til tinghuset. Lodsejerne nægter ikke, at huset var Just Lunds, men grunden har han aldrig købt af dem. Den havde de stillet til rådighed for ham som en venlighed. Oprindeligt havde Just Lund, ca. et år efter at han var blevet birkeskriver, bedt om at måtte indrette en have ved tinghuset. Det blev ham bevilget. Grunden tilhørte ikke tinghuset, heller ikke gevaldigerhuset før det.

46b:

Poul Nielsen af Nyborg lod udslette en obligation til Christen Pedersen i Amnitsbøl.

Christen Pedersen Roed, hattemager i Kolding, og rytterbonden Niels Pedersen Roed af Erritsø får tingsvidne angående deres broder Poul Pedersen Roed, som skal være død på Fyn i Bukkerup by. Han rejste dertil for ca. 38 år siden og skal være død ugift. Hans forældre var Peder Poulsen Roed

og Maren Olufsdatter, som boede i Erritsø. Der nævnes slægtninge i Holsten, Flensborg, Erritsø, Kolding og Ribe.

1738 - 14. oktober:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1738 - 21. oktober:

30/9. Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen af Andkær. 11/11

47:

Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 4/11

48:

Jens Pobel af Starup ctr. Hans Madsen af Velling og hans kautionist Ole Madsen af Smidstrup. 28/10

48b:

1738 - 28. oktober:

21/10. Jens Pobel af Starup ctr. Hans Madsen af Velling og hans kautionist Ole Madsen af Smidstrup. 11/11

1738 - 4. november:

21/10. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 11/11

Lars Pedersen af Follerup ctr. Espen Hansen, degn af Herslev. 18/11

Søren Pedersens arvinger i Nyborg lovbød deres gård 1. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1738 - 11. november:

Læst forordning af 31/10 om skattekorneret for 1739.

28/10. Jens Pobel af Starup ctr. Hans Madsen af Velling og hans kautionist Ole Madsen af Smidstrup. 18/11

4/11. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 18/11

50:

Hans Rasmussen fra Hvolbøl får tingsvidne om sin søn Mads Hansen, der er fundet druknet i en tørvegrøft. Mads har godt skudsmål, har altid holdt sig ædru, og han levede i et kærligt og endrægtigt ægteskab. Ved det bryllup, som han havde været med til, havde han været lige så villig som andre til at søge sit hjem. Han havde fulgtes med andre til stenen ved Nørskov have vest for Lejrskov kirke. Her gik de andre, som havde sko på, forbi vandsigene, mens Mads, der var i støvler, gik ligefrem. Man fandt ham i Lejrskov mose. Der var ingen mærker af slag eller sår på hans legeme. Ulykken må være sket af våde.

50b:

Stedet i Nyborg lovbudt 2. gang.

21/10. Dom: Regimentskriveren ctr. Thomas Nielsen af Andkær. - Han har restancer og skylder børnepenge og har ikke stillet kaution. Han skal betale sin gæld til kongen samt børnepengene, og efter lovens pag. 459-460, art. 1-2 skal han have sit fæste forbrudt, så gården kan bortfæstes til en god beboer, så at kongen ingen tab lider.

1738 - 18. november:

Læst patent af 3/10 om højesteret for 1739.

11/11. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 9/12

51b:

11/11. Jens Pobel af Starup ctr. Hans Madsen af Velling og hans kautionist Ole Madsen af Smidstrup. 2/12

Niels Olesen og Niels Pedersen af Højen anmeldte ildsvåde.

52:

4/11. Dom: Lars Pedersen af Follerup ctr. Espen Hansen, degn af Herslev. Han skal betale sin gæld på 10 rdl. 4 mk.

1738 - 23. november:

52b:

Læst anordning og patent af 7/11 om, hvorledes der skal forholdes med passagerer og varer fra Danzig, Königsberg og omkringliggende steder på grund af de i Polen og Ungarn grasserende farlige, smitsomme sygdomme.

1738 - 2. december:

Sognefoged Jørgen Bang af Stovstrup og Søren Kjærs enke af Erritsø ctr. Niels Jepsen af Børup m.fl. 16/12

Søren Sørensen af Fuglsang anmeldte ildsvåde.

18/11. Dom: Jens Pobel af Starup ctr. Hans Madsen af Velling (og hans kautionist Ole Madsen af Smidstrup). - Degnen Jens Pobel har holdt auktion i Herslev, hvor Hans Madsen købte nogle varer for 3 rdl. 5 mk. 12 sk. Disse penge er i løbet af sagen blevet betalt af hans svoger Jens Hansen af Vejlbj. Nu dømmes han til også at betale sagsomkostningerne.

Jacob Römeling angav skovhugst.

53:

1738 - 9. december:

Læst forordning af 18/11 om matrikelskat, rytterholdspenge, okse- og flæskeskat.

Læst plakat af 27/11 om, at kongens hovedgård Højgård skal på auktion.

18/11. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 23/12

(Peder Pedersen Nyemand af Viuf p.v.a.) præsident Christopher Poul Benfeldt af Fredericia ctr. hans bonde Peder Madsen af Vollund for gårdforsiddelse. Udsat til 23/12, men ikke set igen.

Jens Pedersen af Dons, formynder for Anne Sørensdatter, og Peder Poulsen af Nyborg, formynder for Maren Sørensdatter, begge arvinger efter afdøde Søren Pedersen, som beboede en gård i Nyborg, lovbød 3. gang gården. - Hans Pedersen, myndlingenes stedfar, begærede skøde.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

53b:

1738 - 16. december:

2/12. Sognefoged Jørgen Bang af Stovstrup og Søren Kjærs enke af Erritsø ctr. Niels Jepsen af Børup m.fl. 13/1-1739

54:

Ridefoged Peder Kjeldsen fra Tirsbæk ctr. en del rytterbønder fra Gauerslund og Andkær. 13/1

55:

(Peder Pedersen af Viuf for) hr. Peder Vinding af Præstkær ctr. Niels Christensen af Mosegård i Vorbasse sogn. 13/1

Jørgen Frederiksen af Vejle for korporal Hans Henrik Orlef ctr. organisten Johan Jochum Mejer. Denne har købt en gammel hoppe af Søren Nissen af Erritsø, som han angiver som sin

hjemmelsmand. Men denne hoppe, som fremvises på tinget, er på Vejle markeds tredie markedsdag blevet købt af korporal Hans Henrik Orlev og siden bortkommet for ham. Han købte den af en mand ved navn Christen Skøde, boende på denne side af Vorbasse. Et af hoppens kendetegn er, at den slår ud, når man vil ride den eller gribe den. - Tingsvidne. (Se igen 27/1-1739)

57b:

1738 - 17. december:

Christen Juel i Tabs Uhre i Haderslevhus amt ctr. hans nabo Eskild Juel. Anders Madsen af Lilballe, som har været i tjeneste hos dem begge aflægger vidne om skellet mellem deres skovparter i en sag om skovhugst. Tingsvidne.

58b:

1738 - 23. december:

9/12. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 13/1

Joen Andersen af Egtved ctr. sergent Jacob Christian Lassen af Ballesgård, der har beskyldt ham for at have taget noget boghvede, men nu gør afbigt.

Knud Jepsen i Ågård fremlyste en plag 3. gang.

Skovfoged Jacob Krog af Oksvig angav skovhugst.

Jørgen Bangs påboende gård i Stovstrup lovbudt 2. gang.

1739

58b:

1739 - 13. januar:

I Den Hellige Trefoldigheds Guds Navn Anfanges At Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1739, den 13. januar

Hans Pank i Håstrup birkedommer og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Peder Pedersen, Peder Isaksen, Jens Hansen og Mogens Jensen af Viuf, Hans Madsen af Fredsted, Niels Iversen og Peder Sørensen af Håstrup, samt Christen Pedersen af Vork.

23/12. Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. 10/2

59:

(Jonas Wissing af Kolding p.v.a.) toldofficerterne i Kolding ctr. Anders Sørensen af Gelballe. Vadedstedsriderne Hans Knudsen og Anders Pedersen var ikke mødt. Anders Sørensen skal i henhold til en byretsdom af 15/10 aflægge ed på, at han ikke er ejer af nogle stude, ej heller har haft at gøre med driften og ikke ved, hvorfra studene er kommet. Han aflagde sin ed.

16/12. Sognefoged Jørgen Bang af Stovstrup og Søren Kjærs enke af Erritsø ctr. Niels Jepsen af Børup m.fl. 24/2

16/12. Ridefoged Peder Kjeldsen fra Tirsbæk ctr. en del rytterbønder fra Gauerlund og Andkær. 10/2

59b:

16/12. Dom: (Peder Pedersen af Viuf for) hr. Peder Vinding af Præstkær ctr. Niels Christensen af Mosegård i Vorbasse sogn. - Han skylder for landgilde, indfæstning, korn- og pengehjælp ialt 40 rdl. Dem skal han betale, og han skal have sit fæste forbrudt.

Bertel Jensen af Stovstrup og Peder Andersen af Børkop p.v.a. hustruen Anne Kirstine Jensdatter gav arveafkald til deres stedfar Jørgen Bang i Stovstrup af den gård, som denne nu bebor.

Bertel Jensen af Stovstrup, Niels Hansen ibidem p.v.a. sl. Hans Bertelsens arvinger og Peder Andersen af Børkop p.v.a. hustruen Anne Kirstine Jensdatter lovbød 3. gang den gård i Stovstrup, som Jørgen Bang nu bebor og deres sl. forældre sidst beboede. - Jørgen Bang og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

60:

1739 - 20. januar:

Niels Andersen af Velling ctr. Peder Buchs hustru Karen Buchs ibidem om stolestade i kirken (Smidstrup kirke). Niels Andersen fører vidner på, at hans kone og moder upåanket har haft det 2. stade i den 7. kvindestol fra koret indtil sidste sommer, da Peder Buchs kone begyndte at bruge samme. Da Niels Andersens moder levede, brugte hun 1. stade, mens hans kone brugte 2. stade. Et af vidnerne er sognefoged Mads Hansen Lomholt. Han har sammen med to mænd været hos Peder Buchs for at forkynde en resolution fra amtmandens fuldmægtig om, at Karen Buchs ikke skulle bruge det omtvistede stolestade, men både mand og kone havde erklæret, at de absolut ikke ville vige sædet, og før hun skulle vige det, ville de søge kongen selv. Efter at vidnerne er blevet afhørt, bliver der indgået forlig. Niels Andersens hustru og kvindekøn beholder som hidtil det 2. stade i stolen, og Karen Buchs betaler sagsomkostningerne. Men forliget angår ikke evt. tiltale fra amtmanden, fordi Karen Buchs ikke havde efterlevet fuldmægtigens resolution.

60b:

Jørgen Melsen af Fredericia lovbød den halve gård i Trelde, som Carel Gotlef Slegel påbor.

Peder Skjelde i Ferup fremlyste to gamle bæster 1. gang.

1739 - 27. januar:

61:

Læst plakat af 30/12 om, hvilken straf der overgår de rettens betjente, der ikke i rette tid aflægger regnskab for, hvad der er indgået i justitskassen.

Læst plakat om ekstraordinær kornudskrivning for 1739.

Gert Hansen Lichtenberg af Horsens (ved Christian Grundahl) ctr. præsten Johan Risom og doktor Anchersen af Ribe. 17/2

61b:

(Se 16/12). Organist og instrumentalist Johan Jokum Mejer af Vejle (ved Rasmus Brun Humble af Vejle) ctr. Søren Nissen af Erritsø. Denne forklarer, at han på den første dag af Vejle marked i 1737 købte af to mænd fra Barrit en gammel brun hoppe, som han senere solgte til organisten. Det er den selvsamme hoppe, som er bragt til tinget, og som også har været forevist den 16/12. Det var uden for guldsmeden på Vejle torv, at han købte den gamle helmisse, og lidkøbsvidnerne var fire trompeterer, Adolf Bret, nu i Vinding, Fretoft, Gertener og Ament. Søren Nissen vil godt hjemle organisten hoppen, men ikke være med til at betale sagens omkostninger. - Tingsvidne.

62b:

Jørgen Frederiksen af Vejle p.v.a. broderen byskriver Søren Rasmussen Egtold af Vejle ctr. korporal Heile Olesen og hustru i Tiufkær. 3/2

63:

Hans Madsen af Fredsted og søster Anne Madsdatter ctr. Søren Thomsen i Rugsted. 3/2

Peder Skjelde i Ferup fremlyste to gamle bæster 2. gang.

Jørgen Melsen af Fredericia lovbød den halve gård i Trelde, som Carel Gotlef Slegel påbor, 2. gang.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

1739 - 3. februar:

27/1. Dom: Jørgen Frederiksen af Vejle p.v.a. broderen byskriver Søren Rasmussen Egtved (Egtold?) af Vejle ctr. korporal Heile Olesen og hustru i Tiufkær. Han har i 1733 købt hør for 2 rdl. 4 mk. 8 sk. og har ikke bevist, at han har betalt. Han har påstået, at han har betalt med et stykke drejl til byskriver Egtveds kæreste; men det kan han ikke bevise, og som debet findes i hovedbogen uden udgørelse, makulering eller radering, så skal han betale.

63b:

27/1. Dom: Hans Madsen af Fredsted og søster Anne Madsdatter ctr. Søren Thomsen i Rugsted. Han skal betale sin gæld på 5 rdl. 10 sk.

Peder Skjelde af Ferup fremlyste 2 gl. bæster 3. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog af Oksvig angav skovhugst.

1739 - 10. februar:

Jægermester von der Lieth ctr. Morten Falske af Håstrup. 17/2

13/1. Dom: Simon Christensen Møller befalet actor ctr. Anders Nielsen, portner på Koldinghus. - Eftersom den af actor alligerede forordning af 21/9 1695 alene indeholder, hvad straf de skal lide, som enten ved hemmelig tilladelse eller af uforsigtighed lader de for mord eller drab hængte delinkventer undkomme, og således ikke kan anvendes på den undvegne tyv Christen Sørensen, som er dømt den 29/7, så bortfalder for så vidt actors påstand. Derimod bevises, at portneren ikke har nydt vagthold til tyvens varetægt længere end, til de andre delinkventer blev overladt til deres strafs lidelse, endskønt han såvel som forgængere alle tider har nydt fornøden vagthold til at vogte de arresterede delinkventer; men han har dog bekendt, at han om aftenen kl. ca. 8 havde løsladt fangen af hans jern, for at han kunne iføre sig rene klæder, og at han da ikke havde været så forsigtig, som han burde. For denne forseelse bør han miste sit embede og betale til justitskassen 2 rdl. samt betale sagsomkostningerne med 8 rdl. foruden at erstatte den sold og fangefogedgebyr, der er anvendt på hans arrest og varetægt, som ikke bør komme amtets beboere til besværing i denne sag. - Iøvrigt tilsiges han at befri sig ved ed på, at han ikke med fri vilje, samtykke eller råd, hemmeligt eller åbenbart, for gunst, gave eller venskab har ladet tyven undslippe, og dermed være angerløs. Skulle fangefogeden ikke præstere en sådan ed, bør han for sin forseelse arbejde i Fredericia fæstning et år. Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Las Pedersen, Peder PMS Madsen (Follerup), Mads Olesen (Smidstrup), Søren Olesen (St. Velling), Henrik Jensen, Hans Jensen, Jens JSW Strangesen Welling, Mathias MJS Jessen (Tiufkær). - (Afhøringerne rummer en beskrivelse af slottets fængselsfaciliteter. Der havde været et 2 mands vagthold, indtil kvinden fra Børkop var blevet henrettet og skoleholderen fra Bjert sendt til København. Regimentskriverens fuldmægtig Simon Møller (som også er anklager i sagen) havde sagt, at fangefogeden ikke kunne få vagthold til Christen Sørensen, fordi denne var fra proprietærgods. Simon Møller mener at have sagt til fangefogeden, at han skulle passe godt på fangen, så han ikke selv til sin tid skulle lider derunder. Det mener fangefogeden ikke, men han havde fået besked om at passe godt på. Det bevises under sagen, at der ellers altid har været ydet vagthold, uanset hvad gods fangerne kom fra. Fangen var stærk og frisk, men fangefogeden gammel og tung, så det havde været ham umuligt at hindre hans flugt. Han havde straks begivet sig til regimentskriverstuen for at bede om hjælp til eftersættelse. Regimentskriveren havde ikke været der, men Simon Møller havde svaret, at det ikke var hans sag, og hvor skaffede man folk til det så sent på aftenen? Så Anders

Nielsen måtte gå trøstesløs fra regimentskriverstuen til sit hjem).

64:

13/1. Dom: Ridefoged Peder Kjeldsen fra Tirsbæk ctr. en del rytterbønder fra Gauerslund og Andkær for resterende oldengæld for 1737. - Vel har bønderne tilbudt at betale den resterende oldengæld efter kongens forordning af 26/1- 1733, art. 41 med 1 mk. 8 sk. af hvert fuldt svin, som de havde på olden. Men forordningen forbyder ingen at tage mere end dette beløb. Så da de sagsøgte rytterbønder havde hensat deres svin fra ryttergodsets skove til proprietærskov, burde de først have aftalt med ejeren, hvad de skulle betale. Altså tilfindes de at betale 2 mk. pr. fuldt svin som krævet af sagsøgeren. Dommen nævner hver enkelt bonde med angivelse af, hvad han skal betale.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

Læst kapitelstaksten for Ribe stift for 1738.

1739 - 17. februar:

27/1. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens (ved Christian Grundahl) ctr. præsten Johan Risom og doktor Anchersen af Ribe. 17/3

64b:

10/2. Jægermester von der Lieth ctr. Morten Falske af Håstrup. 24/2

66b:

1739 - 24. februar:

Læst instruktion af 23/1 for degne og skolemestre på landet.

Læst forordning af 23/1 om skolerne på landet og hvad degne og skoleholdere derfor må nyde.

Læst plakat om session i rytterdistrikterne.

17/2. Jægermester von der Lieth ctr. Morten Falske af Håstrup. 10/3

68:

13/1. Dom: Sognefoged Jørgen Bang af Stovstrup og Søren Kjærs enke af Erritsø ctr. Niels Jepsen af Børup, Jep Basse og Jens Knudsen af Tårup, Hans Jensen af Kongsted, Jørgen Jensen af Kongsted Torp, og Knud Nielsen og Søren Nielsen Smed af Stovstrup. - Jørgen Bang og Søren Kjærs enke har på egne og medinteressenters vegne bekostet et søgsmål mod en soldat ved navn Laurids Jørgensen i Fredericia, som har begået tyverier hos dem, og mod hans hælere (ved

Fredericia byting) og har herved fået 12 rdl. 3 sk. til gode. Men Jep Basse har anført at han ikke har været med i retsforfølgelsen, og hans navn findes heller ikke anført i det pågældende stævнемål. Derfor skal han være angerløs for interessentskabet. Knud Nielsen og Søren Smed har ikke fået noget af det, der var blevet stjålet fra dem. Udgifterne fordeles på de øvrige.

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

1739 - 3. marts:

1739 - 10. marts:

Læst generalplakat af 23/2 om pardon for alle fra armeen deserterede.

24/2. Jægermester von der Lieth ctr. Morten Falske af Håstrup. 17/3

69b:

(Peder Pedersen af Viuf for sin husbond) Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. 24/3

Skovfoged Hans Sivert angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog, Oksvig angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

1739 - 17. marts:

Læst forordning af 26/2 om straf over de regnskabsbetjente, som herefter bliver noget skyldige på deres oppebørsler.

10/3. Jægermester von der Lieth ctr. Morten Falske (Falsko?) af Håstrup for krybskytteri. Sagen slutter idag med tingsvidne. - Skovfoged Niels Pedersen af Luttergavl har angivet ham for jægermesteren, hvorefter der er blevet foranstaltet inkquisition på hans bopæl. Her fandt man 5 ræveskind og et hareskind. I kålgården lå der en død hund, og der var opført en hytte, hvorfra man kunne skyde gennem gærdet ud mod et ådsel, som lå nogle skridt fra gærdet. Hareskindet hævder Morten Falske at have fået af en kokkepige, da han for 6-10 år siden tjente på Vranderup hovgård. Den ene ræv havde hans søn, et barn, fundet på vejen, dødbid af hunde. Drengen havde skindet den og givet sin far skindet. De andre nægter han ikke at have skudt selv, når de kom til ådslet, som lå uden for hans gærde. Han vidste ikke af, at det skulle være kongens vildtbane. Når ådslet lå der, var det ingenlunde for at tiltrække ræve; men det var en gammel hest, som han havde ladet natmanden slå ned og flå. Hytten, hvorfra der kunne skydes gennem et hul i gærdet, hævdede han var opført til opbevaring af kål og andre afgrøder. Der hang nogle ådselrester i et træ i kålhaven; men det var

efter Morten Falskes forklaring noget, som han havde bevaret til hundefoder fra den dræbte hest, bl.a. lungerne. Den døde hund i kålhaven havde tilhørt skovfoged Niels Pedersen. Den nægter Morten Falske at have skudt. Den var kommet rendende ind i haven, og så havde han slået den med sin fork og havde ikke lagt mærke til, om den døde af det eller noget andet. Et af vidnerne er sognefoged Peder Knudsen af Håstrup. Han har lagt mærke til en død hund ude ved ådslet og noget, der kunne ligne en ræv. Iøvrigt bekræftes det af vidner, at kreaturer plejede at blive flået på det sted, hvor de var styrtet, og at der ikke i Håstrup by var anvist nogen særlig plads til henlæggelse af ådsler. Enhver beholdt sine ådsler på sin egen jord. - Morten Falske har tidligere boet i Viuf, hvorfra der også føres vidner. Han er set stående over et dødt dyr i skoven. Han har med sin bøsse i hånden forsøgt at skjule sig for en person bag et dige og siden sagt til ham, at han skulle blive fra ham en anden gang; det tjente ham ikke at komme nærmere. Men ingen har egentlig set ham begå krybskytteri. - Under sagen har Morten Falske siddet arresteret på Koldinghus. Sagsøgeren har frafaldet sit ønske om at få rettens konfirmation af arrestationen. Så den bliver ikke konfirmeret og må være på sagsøgerens egen risiko, indtil sagen bliver pådømt af vedkommende dommere.

70b:

Den forrige portner på Koldinghus Anders Nielsen aflægger den ed, som var pålagt ham i dommen den 10/2.

17/2. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens (ved Christian Grundahl) ctr. præsten Johan Risom og doktor Anchersen af Ribe. 14/4

71:

1739 - 24. marts:

10/3. Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. 7/4

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1739 - 7. april:

24/3. Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. 12/5

71b:

(Peder Pedersen af Viuf for sin husbond) Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. 21/4

Peder Rasmussen Snedker af Viuf ctr. Maren Beriders ibidem. Hun (en fattig enke) gør afbigt. Når hun havde sagt, at han havde haft lejermål med hende og var skyld i hendes besvangrelse, så har det været sagt i lystighed, ubesindighed og hastighed.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

Hans Henriksen Skiøt angav skovhugst.

Skovfoged Hans Sivert lod afhjemle skovsyn for Anst herred.

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert lod afhjemle skovsyn for Brusk herred.

72:

Skovfoged Jacob Krog af Oksvig lod afhjemle skovsyn for Jerlev herred.

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup lod afhjemle skovsyn for Holmans herred.

Skovsyn afhjemles for Elbo herred.

1739 - 14. april:

17/3. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens (ved Christian Grundahl) ctr. præsten Johan Risom af Nebel og doktor Anchersen af Ribe. 28/4

Hans Krog angav skovhugst.

Ebbe Clausens enke i Gejsing lovbød sin påboende halve gård 1. gang.

1739 - 21. april:

Læst extensionsplan og fundation af 19/12-39 til en enkekasse for adskillige stænder.

7/4. (Peder Pedersen af Viuf for sin husbond) Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. 12/5

Peder Pedersen af Viuf ctr. Peder Hansen Smed af Højen og Jens Hansen af Velling for resterende auktionspenge. Udsat til 5/5, men ikke set igen.

72b:

Gården i Gejsing lovbudt 2. gang.

1739 - 28. april:

Læst forordning af 20/3, som tillader soldater, der har lært en profession, at udøve denne, for så vidt som de kan gøre det med egne hænder uden brug af svende eller drenge.

14/4. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens (ved Christian Grundahl) ctr. præsten Johan Risom af Nebel og doktor Anchersen af Ribe. 2/6

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

Ebbe Clausens enke Mette Sørensdatte af Gejsing med broder og lavværge samt formynder for

hendes datter Mette Catrine Ebbesdatter, nemlig Jens Sørensen Bastrup af Hjarup, lovbød 3. gang sin påboende gård i Gejsing. Niels Jensen Viuf af Gejsing begærede skøde.

1739 - 5. maj:

(Peder Pedersen af Viuf er sættemdommer).

Justitsråd Lemvig lader ved fuldmægtig Christian Uldrich Jensen af Kolding afhjemle syn på kronens kirker og skoler i Koldinghus amt.

73:

Jens Krog af Oksvig opbød sin myndling Søren Svendsens arv 1. gang.

1739 - 12. maj:

Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Hans Nielsen og Hans Hansen ibidem. 26/5

73b:

Regimentskriveren får tingsvidne for Jens Lydum i Holme skov ctr. sognefoged Hans Elkjær og Anders Pedersen af Erritsø angående en øde ålegård.

75:

7/4. Dom: Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer. - Sagen er frafaldet m.h.t. Anders Iversen af Bølling og Apelone ibidem, Christen Madsens enke af Vork (nu i Viuf) og Søren Grøns enke i Vork (nu i Starup). Følgende dømmes til at betale: skovrider Brandt i Brandtlund, Peder Bundegaard i Erritsø, Peder Smed i Starup, Jep Andersen i Smidstrup, Peder Mus i Egtved, Jacob Nielsen og hustru i Egtved, Iver Buch i Dollerup og Niels Rasmussen i Verst.

75b:

21/4. Dom: Madame Anna Amalia sl. birkedommer Thomas Ebbesens enke ctr. en del debitorer (skiftegebyr). - Graue Niensens eftermand Jes Iversen af Gamst har betalt. Jens Madsen af Velling og Carl Jensen af Taulov dømmes til at betale.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Niels Christensen, der tjener gl. Bertel Hansen i Seest, indleverede 6 ulveunger, som blev ophængt i ulvegalgen.

Jens Krog af Oksvig opbød sin myndling Søren Svendsens arv 2. gang.

1739 - 26. maj:

Læst forordning af 17/4 om latinskoler m.v.

Læst forordning af 1/5 om de breve, som indleveres på posthusene til portofri befording.

Læst kammerkollegiets plakat af 1/5 om bortforpagtning af konsumtion og folke- og familieskatten til nytår 1740.

Læst patent af 8/5 om, at foranstaltningerne i anledning af den i Polen og Ungarn grasserende smitsomme sygdom ophæves ved juni måneds begyndelse.

Læst reskript af 27/4 ang. delinkventsager.

Simon Møller lader afhjemle syn på en på Hjarup mark dødfunden hyrde.

12/5. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Hans Nielsen og Hans Hansen ibidem. 9/6

77b:

Niels Andersen af Andkær indleverede 6 ulveunger.

Erik Jørgensen og Knud Sørensen af Verst indleverede 2 ulveunger.

Christen Andersens søn af Fuglsang, Anders Christensen, som tjener i Torsted, indleverede 8 ulveunger.

Skovfoged Jacob Krog af Oksvig angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf angav skovhugst.

Skovfoged Jens Krog af Oksvig opbød sin myndling Søren Svendsens arv 3. gang.

1739 - 2. juni:

28/4. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens ctr. præsten Johan Risom af Nebel og doktor Anchersen af Ribe. 16/6

Sognefoged Mads Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Henriksen og søn Henrik Jørgensen af Velling. 16/6

Peder Pedersen af Viuf ctr. Johan Kobbersmed af Kolding for resterende auktionspenge. Udsat til 16/6, men ikke set igen.

1739 - 9. juni:

26/5. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Hans Nielsen og Hans Hansen ibidem. Markstrid. Tingsvidne.

79b:

Regimentskriveren for Peder Madsens hustru Else Vorbeck i Vork ctr. Jacob Madsen ibidem. 23/6

Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. 23/6

80:

1739 - 16. juni:

2/6. Gert Hansen Lichtenberg af Horsens ctr. præsten Johan Risom af Nebel og doktor Anchersen af Ribe. 28/7

80b:

2/6. Sognefoged Mads Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Henriksen og søn Henrik Jørgensen af Velling. Forlig.

Christian Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg og svigersøn Jep Basse. 23/6

82:

Christian Nielsen, grovsmed i Gamst, får tingsvidne på, at han i 1738 har forarbejdet 4 høleer i sit smedehus med egne folk. Dem har han solgt i rytterdistriktet; de er ikke indbragt fra fremmede steder.

1739 - 23. juni:

16/6. Christian Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg og svigersøn Jep Basse. Tingsvidne. (Se 10/11)

83:

9/6. Regimentskriveren for Peder Madsens hustru Else Vorbeck i Vork ctr. Jacob Madsen ibidem for vold. Forlig.

9/6. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. 7/7

Jens Hansen Hyrde i Almind indleverede 4 ulveunger.

Hans Krog angav skovhugst.

1739 - 30. juni:

Skovfoged Hans Andersen Lyng af Gudsø angav skovhugst.

1739 - 7. juli:

83b:

Tolder Jacob Lund og kontrollør Weber fra Fredericia ctr. løjtnant og inspektør Tautenberg m.fl. af Fredericia. 14/7

88:

23/6. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. 14/7

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1739 - 14. juli:

Læst plakat af 15/6 om toldforhøjelse for blikkenslagerarbejde, alle slags overtrukne, kufferter, skrive- og flaskefade, gørtlerarbejde og stueure.

Læst generalpardonpatent af 18/6 for alt undveget mandskab i sømilitsen.

7/7. Tolder Jacob Lund og kontrollør Weber fra Fredericia ctr. løjtnant og inspektør Tautenberg m.fl. af Fredericia. En tingsvidnesag, hvor sagsøgerne vil bevise, at Tautenbergs moder og søster har forsøgt at tvinge deres tjenestepige Dorthe Jørgensdatter, nu i Stallerup, til at aflægge falsk vidnesbyrd i Fredericia byret. Hovedsagen har drejet sig om vold og æreskænden, og Dorthe Jørgensdatter vidner nu om, at hun ikke har set Tautenberg skadet efter et besøg på skipper Mogens Rasmussens fartøj. Hun ved ikke af, at tolder Lund skulle have sagt til ham, at han ikke skulle inkvirere så stærkt ombord på de fartøjer, der lå i Fredericia strøm, eller at Lund eller Weber skulle have lagt ham hindringer i vejen for hans embedsforretninger. Hun var blevet indkaldt til at vidne i Fredericia byting, men stævningen blev frafaldet, da hun forlod sin tjeneste samme dag. Det var efter Tautenbergs mening sket på en underfundig måde, idet hun havde sagt, hun skulle til bageren. Grunden til hendes rømning var, at inspektørens søster havde bedt hende om at vidne i pågældende sag imod kontrollørerne mere end hun vidste. Da hun nægtede, lovede søsteren hende en kartun til en kåbe; så sagde Dorthe Jørgensdatter, at hun skulle tænke over det; det var for at få fred i tjenesten; men da hun stadigvæk nægtede, fik hun prygl af løjtnantens søster. Derefter forlod hun tjenesten og rejste hjem til sine gamle forældre i Stallerup. Undertiden er hun blevet straffet for forsømmelser af madame Tautenberg med den bare hånd, men en enkelt gang med et stykke brænde; det skulle efter de sagsøgte advokats påstand være, fordi hun ikke ville holde sig ren med at kæmme og tvætte sine klæder. Hun har stadig mén af den medfart, løjtnantens søster gav hende, fordi hun ikke ville vidne.

91b:

7/7. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. 21/7

Peder Rasmussen af Viuf ctr. Maren Beriders ibidem. 28/7

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup får tingsvidne på, at han i 1738 avlede 3224 pund tobak på Skærup, Sellerup og Gauerlund marker. Tobakken er blevet udskibet i skipper Andreas Hansen Kjærs jagt af Fredericia for at blive forhandlet i København.

1739 - 21. juli:

14/7. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. Regimentskriver Nicolaj Hansen indfinder sig i retten og beder om udsættelse, idet hans fuldmægtig Simon Møller er afgået

ved døden. 4/8

Regimentskriveren for Jens Andersen af Skanderup ctr. Jens Jensen af Skanderup og sognefogeden Las Thomsen (Laurids Thomsen Ulf) ibidem for overlast. Jens Andersen er blevet forsonet med Jens Jensen med en kendelse til satisfaktion, men sagen skal fortsættes mod sognefogeden, der har været tilskyndende i slig omgang. Han skal stille i retten med sin sognefogedinstruks. Sagen udsættes til 4/8, men er ikke set igen.

92:

Jens Sørensen af Nyborg lovbød sin påboende gård 1. gang.

1739 - 28. juli:

14/7. Peder Rasmussen af Viuf ctr. Maren Beriders ibidem. 4/8

92b:

Jens Sørensen af Nyborg lovbød sin påboende gård 2. gang.

Samtlige beboere i Vorbasse Nebel, som er 13 mænd, indleverede 4 ulveunger, som de den 26. juli tog på deres mark. Der blev ophængt udi den dertil her ved tinget ordinerede ulvegalge.

16/6. Dom: Gert Hansen Lichtenberg af Horsens ctr. præsten Johan Risom, medtjener i ordet for Nebel og Lydum og doktor Ancher Anchersen af Ribe. - Lichtenberg har fremlagt auktionsskøde af 15/2 1737 på Hejnsvig kirke og Johan Risoms skøde af 5/12 1737 på Grene kirke, læst på landstinget 22/10 1738, og dermed bevist, at han har købt kirkerne med klausul for alle donationer eller behæftelser. - Dr. Anchersen har fremlagt kong Christian V's fundats og skøde af 21/11 1670 på alle de indkomster, doktoren i Ribe er benådet med, samt en beregning af 19/11 1670 af forrige renteskriver Samuel Biener, hvormed bevises, at forrige doktor Ludvig Pouch, medicus i Ribe, til vederlag for forrige kanonikat har fået tillagt (og efter ham hans efterfølgere i embedet) af Hejnsvig, Vorbasse og Grene kirkeregnskaber 6 rdl. Derefter har dr. Anchersen krævet af få 2 rdl. af hver af kirkerne i Hejnsvig og Grene, som resterer for 10 år, ialt 40 rdl. - Johan Risom har fremlagt kong Frederik IV's skøder af 28/10 1720 og 20/7 1723 samt kirkernes regnskabsbøger, Grene 1672-1720 og Hejnsvig 1669-1711, hvori ikke findes anført, at der nogen sinde er betalt noget til den i Ribe residerende doktor. - Det kendes for ret, at da begge de to sidstnævnte skøder indeholder en passus om, at kgl. kontributioner m.v. forbliver som hidtil, og Risom ikke har fremlagt bevis på, at kirkerne er solgt fri for afgift til doktoren i Ribe, så skal Risom betale til Anchersen de 40 rdl. men ikke omkostningerne, siden Anchersen selv har forårsaget restancens pådragelse. - Og da Risom har solgt kirkerne uden at tilkendegive, at der skulle svares afgift til doktoren, så bør han undgælde og betale til Lichtenberg af købesummen for begge kirker 80 rdl. samt hans sagsomkostninger.

93:

1739 - 4. august:

Læst plakater om efterhøstsession for landmilitien.

Niels Jensen af Vorbasse indleverede en ulveunge, som blev ophængt i den ved tinget ordinerede ulvegalge.

Skovfoged Niels Pedersen, Viuf skovhus, angav skovhugst.

21/7. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. Ingen mødte. 18/8

28/7. Dom: Peder Rasmussen Snedker af Viuf ctr. Maren Beriders ibidem. - Med tingsvidne af 7/4 er det bevist, at Maren Beriders har udspremt rygte om, at Peder Rasmussen skulle være hendes barnefader, hvilket hun her for retten har genkaldt og sagt ham ganske fri for at have haft legemlig omgængelse med hende. Derefter har hun igen beskyldt ham og udlagt ham til barnefader. - Da siden Maren Beriders, der er et løsagtigt og skarnagtigt menneske, hvis ord er variable og ganske uefterrettelige, såsom hun idag siger et og imorgen et andet og snart siger nej og snart siger ja, ja også for retten har erklæret, at hun ikke kunne bevise sin påstand mod Peder Snedker, så kan hendes grove og ubevislige beskyldning mod Peder Snedker ikke eragtes for troværdig, og den bør ikke komme Peder Snedker til hinder eller nagdel i nogen måde. Og Maren Beriders, som er fundet løgnagtig i sin tale og bekendelse, bør ikke mere være troende, men hun skal som en løgnagtig og ond kvinde efter lovens pag. 1000, art. 5 undvige Viuf by og herredet, dog at regimentskriveren først skal søge hende for hendes lejermålsbøder eller lade hende tilbørligt afstraffe på kroppen.

Jens Sørensen af Nyborg lovbød 3. gang sin gård. Poul Nielsen af Nyborg og fæstemø Maren Nielsdatter begærede skøde.

93b: (første side på filmrullen M 30898)

1739 - 11. august:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

1739 - 18. august:

By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 8/9

(filmrulle 30897 afsluttes på fol. 94).

94b:

Regimentskriveren p.v.a. Borlev beboere ctr. Vork og Ris beboere. 1/9

Hans Jensen af Tiufkær ctr. Peder Thomsen Skomager ibidem, som gør afbigt.

95:

Aftægtsmanden Niels Madsen af Follerup anmelder ildsvåde på vegne af sin svigersøn Mads Nielsen. Denne og hans tjenestekarl Hans Jensen blev så forbrændte, at man ikke ved, om de kan

leve.

4/8. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl. Ingen mødte. Ny stævning nødvendig.

Jes Simonsen af Nr. Vilstrup lovbød sin gård 1. gang.

1739 - 25. august:

Anders Pedersen af Tiufkær ctr. Peder Strangesen og hustru af Tiufkær, nu i Fredericia. Udsat til 1/9, men ikke set igen.

Jacob Sørensen i Uhre ctr. Sejr Lassen ibidem. 1/9

95b:

Jes Simonsen af Nr. Vilstrup lovbød sin gård 2. gang.

1739 - 1. september:

25/8. Jacob Sørensen i Uhre ctr. Sejr Lassen ibidem i sag om markstrid. Udsat til 15/9, men ikke set igen.

18/8. Regimentskriveren p.v.a. Borlev beboere ctr. Vork og Ris beboere. De har dannet vej hen over Borlev bønders kornmark. Idag anmelder de, at de uden videre proces vil betale erstatning inden 14 dage; til gengæld ønsker de ved en synsforretning at få fastslået, hvor deres rette vej til Kolding går. Hvis de ikke betaler, fortsætter sagen den 15/9, hvor den ikke er set.

96:

Regimentskriveren ctr. Jacob Madsen af Vork. 22/9

Regimentskriveren ctr. sognefogeden Hans Pedersen Elkjær af Erritsø. 6/10

96b:

Jens Andersen af Viuf ctr. Thyge Jensen af Tiufkær. 8/9

97:

Søren Jepsen Kjær af Hundsholt p.v.a. datteren Maren Sørensdatter ctr. Maren Lauridsdatter af Jordrup. Denne gør afbigt.

Skovfoged Anders Eliasens af Egtved angav skovhugst.

1739 - 8. september:

1/9. Jens Andersen af Viuf ctr. Thyge Jensen af Tiufkær for skovhugst. Denne fremstiller idag Jens

Hansen Koed af Store Velling som sin hjemmelsmand. Han har leveret Thyge Jensen noget træ, men ved ikke om det er det samme, som han nu er søgt for. Tingsvidne.

97b:

18/8. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 22/9

Junker Brundorf på Ødstedgård får tingsvidne på, at han i 1738 har avlet 2064 pund tobak, som nu er solgt til skipper Henrik Moue i Fredericia, som på sin jagt fører den til København.

Niels Pedersen angav skovhugst.

Jes Simonsen af Nr. Vilstrup (nu boende i Vejle mølle) lovbød sin gård 3. gang. Hans stedsøn Jens Nielsen og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

1739 - 15. september:

Læst anordning af 17/8, hvorefter kongens betjente og især landsfiskalerne skal rette sig.

Læst forordning af 17/8 om misbrug ved oksehandel.

Peder Sørensen af Nr. Bjert ctr. Søren Hansen ibidem. 30/9

98:

Søren Sørensen Kyed i Viuf fremlyste en plag 1. gang.

1739 - 22. september:

8/9. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 6/10

Jens Sørensen og hustru Karen Hansdatter af V. Nebel ctr. Lene Nielsdatter, Jokum Smeds hustru ibidem. Denne tilstår, at hun ved et mundklammeri har talt om en sølvske, som var blevet omspurgt hos Karen Hansdatter. Hun tilbyder at gøre afbigt imod en erklæring fra Karen Hansdatter, men da sagen så truer med at fortsætte, gør hun sin afbigt.

98b:

1/9. Regimentskriveren ctr. Jacob Madsen af Vork. 30/9

1739 - 30. september:

Læst forordning af 11/9 om, hvorledes der skal forholdes med døde kreaturer på landet, som befindes på veje og marker henliggende, deres nedgravelse eller bortfjernelse.

Læst forbud af 18/8 imod, at nogen - kongens jagtbetjente undtaget - i kongens vildtbane enten lægger luder (liider?) eller fanger ræve med jern eller skyder.

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Eskesen af Asbo. 13/10

15/9. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert ctr. Søren Hansen ibidem. Sagen frafaldes.

99:

22/9. Regimentskriveren ctr. Jacob Madsen af Vork. 13/10

1739 - 6. oktober:

22/9. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 20/10

Niels Sørensen og hustru Kirsten Bertelsdatter af Tolstrup ctr. Jens Bertelsens kone Anne Mortensdatter i Herslev. 13/10

100b:

1/9. Regimentskriveren ctr. sognefogeden Hans Pedersen Elkjær af Erritsø. Udsat til 27/10, men ikke set igen. Sognefogeden har modsat sig at skaffe befordring for grev Danneskjold Samsø fra Snoghøj til Kolding med tre par heste og to vogne. Han har i retten undskyldt sig med, at der i rekvisitionen (passet) var nævnt borgervogne, og iøvrigt skudt sig inder under sin enfoldighed og bedt om forladelse. Regimentskriveren får bekræftet, at han ikke selv er medskyldig i vægringen, og vil spørge greven, om sagen kan frafaldes.

1739 - 13. oktober:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovrider Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen, Egtved angav skovhugst.

30/9. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Eskesen af Asbo. 3/11

101b:

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Hans Olufsen Ulf af Asbo. 3/11

6/10. Niels Sørensen og hustru Kirsten Bertelsdatter af Tolstrup ctr. Jens Bertelsens kone Anne Mortensdatter i Herslev. Denne gør idag afbigt. Hun har udspreddt et rygte om, at Kirsten Bertelsdatter havde bedrevet utugt. Hun havde fortalt, at hun var kommet forbi et tørvehus i Tolstrup og havde hørt at der var nogen sammen derinde, en mand og en kvinde. Hun navngav ingen, men nøjedes med at sige, at det var et tørvehus, der lå ud mod gaden, og at der var mange huller i døren. Og så kunne det ikke være andet end Niels Sørensens. Det var også blevet sagt, at det drejede sig om en kone, der af en mand ville låne 2 daler til at købe hør (hø?) for. Da de implicerede var i Kolding hos regimentskriveren for at få sagen afhandlet, havde Anne Mortensdatter forsøgt at påvirke to af vidnerne ved at sige til hvert enkelt af dem, at hvis vedkommende var den eneste, der

førte rygget tilbage til hende, ville hun erklære vedkommende for løgner.

102:

30/9. Regimentskriveren ctr. Jacob Madsen af Vork. 27/10

1739 - 20. oktober:

6/10. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 3/11

102b:

Skovrider Römeling stævner p.v.a. jægermester Bachman en del rytterbønder. 3/11

103:

Sognefoged Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. hans bønder David Jørgensen og Anthoni Jørgensen på Løvlund gård og mølle. 3/11

Hans Sivert, skovfoged i Roj, angav skovhugst.

Jens Hansen i St. Velling lovbød sin påboende halve gård 1. gang.

1739 - 27. oktober:

Læst kgl. bestalling af 14/8 til byfoged Christian Grundahl af Kolding og byfoged Niels Christensen Forsum af Ringkøbing til tillige at være landfiskaler i Ribe stift.

Læst stiftbefalingsmandens deling af 15/9 over landfiskalernes steder i Ribe stift.

Læst kgl. ordre af 9/10 om delinkventer og deres vognleje fra og til tingene.

Sergent Mads Nielsen Ulf af Skærup og skovfoged Ditlev Andersen, Laues Enemærke ctr. Jens Knudsen, Jens Pedersen Skov og hustruens søster Bodil Jensdatter af Tårup. De har overfaldet sagsøgerne, da de kom ridende fra Fredericia. Den ene blev revet ned fra sin hest, og begge fik de prygl. Der indgås forlig, idet de sagsøgte erkender deres skyld, lover at bøde noget til de fattige og erstatter noget til sergenten, hvis hest løb fra ham. Der reserveres for bøder til kongen.

103b:

Jens Hansen i St. Velling lovbød sin påboende halve gård 2. gang.

104:

13/10. Regimentskriveren ctr. Jacob Madsen af Vork. Udsat til 10/11, men ikke set igen. Ved første retsmøde lovede Jacob Madsen at betale et beløb til forlig. Næste gang stillede han med et afdrag.

1739 - 3. november:

20/10. Sognefoged Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. hans bønder David Jørgensen og Anthoni Jørgensen på Løvlund gård og mølle. 17/11

Læst kgl. reskript af 14/10 til von Gabel om faddere til barnedåb og bønderfolkene at bære guldblommede samt guld og sølv på huerne, som de nu har.

20/10. Skovrider Römeling stævner p.v.a. jægermester Bachman en del (navngivne) rytterbønder, som ifølge skov- og jagtsessionens bestemmelse skal frigøre sig ved ed ang. skovhugst.

Regimentskriveren p.v.a. Vork beboere i sag om vejret. 10/11

104b:

20/10. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. 15/12

13/10. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Eskesen af Asbo. 10/11

13/10. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Hans Olufsen Ulf af Asbo. 10/11

Christen Iversen af Egtved ctr. Anders Hansen Faarkrogs enke Else Tullsdatter af Lejrskov med lavvæрге Peder Thulesen af Hesselballe. De lovede at betale 8 sldr. og sagsomkostninger. Lavværgen kautionerer. Forlig.

Jep Hansen Faarkrog af Lejrskov ctr. Anders Hansen Faarkrogs enke i Lejrskov. Hun lover at betale 6 sldr. Forlig.

105:

Skovfoged Laurids Jepsen af Seest angav skovhugst.

1739 - 10. november:

3/11. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Hans Olufsen Ulf af Asbo. 1/12

3/11. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Eskesen af Asbo. 1/12

(Se 23/6). Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckebo med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 8/12

106:

3/11. Regimentskriveren p.v.a. Vork beboere i sag om vejret. 17/11

106b:

1739 - 17. november:

Landfiskal Christian Grundahl ctr. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert. 8/12

107:

Regimentskriveren ctr. Hans Elkjær og interessent Anders Pedersen, begge af Erritsø. Deres hustruer mødte, men dem ville regimentskriveren ikke forhandle med. 8/12

10/11. Regimentskriveren p.v.a. Vork beboere i sag om vejret. En del vidner er blevet afhørt om, hvilken vej Vork beboere skal tage for at komme til Kolding. Tingsvidne.

108:

3/11. Dom: Sognefoged Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. hans bønder David Jørgensen og Anthoni Jørgensen på Løvlund gård og mølle. - De har ikke indfundet sig for at modbevise gældskravet. De skal betale deres restance på 50 sldr. 2 mk. og sagsomkostningerne. De skal have deres fæste forbrudt.

1739 - 24. november:

Jens Joensen af Tiufkær lovbød et hus 1. gang.

Jørgen Henriksen af Lille Velling p.v.a. broderen Hans Henriksen i Amnitsbøl ctr. Peder Thomsen Skomager i Tiufkær for skovhugst. Denne tilstod, at hans karl havde hugget risbøgen, og at han selv havde været med til at køre hjem. Han beder om forlig i betragtning af, at han er en fattig mand og selv har tilstået. Sagen udsættes til 8/12, men er ikke set igen.

108b:

1739 - 1. december:

Læst forordning af 30/9 om privilegier for søfolket i Danmark, som lader sig indrullere i søtjeneste på orlogsflåden.

Regimentskriveren p.v.a. Jep Basse, Peder Lassen, Jens Pedersen og Jens Knudsen af Tårup ctr. Christen Udsen i Tårup. 8/12

Jens Pedersen af Herslev Højrup fremlagde et forlig af 20/11 vedr. en udsprede spargement og tale om ham og Jens Christensens datter Karen Jensdatter. Han vil betale sagens omkostninger og noget til de fattige. Jens Christensen og dennes broder Jens Christensen Skræder, begge af Højrup, gav ham hånd på forlig.

109:

Margrethe Kirstine Hachsens af Kolding (ved Peder Pedersen af Viuf) ctr. Christen Jepsen i Glibstrup for resterende auktionspenge. Udsat til 15/12, men ikke set igen.

10/11. Dom: Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Eskesen af Asbo. - Det er bevist, at Johan Stahl den 20/9 var med Bække bymænd i grandestævne hos Morten Jensen i Bække, hvor også Iver Eskesen var. Og som de allermest sad uden nogen alarm eller uenighed, har

Iver Eskesen efter at have siddet der en times tid taget træsken af sin ene fod og med den slået Stahl i ansigtet, så blodet flød, og derefter grebet ham i håret med begge hænder. Dem fjernede de tilstedeværende, og efter at de havde sat ham ud, råbte han 'hundsfoot' efter Stahl. Iflg. lovens 6-7-2 pag. 898 skal han betale i bøde for hvert sår 3 tre lod sølv og efter pag. 889, art. 6 halvt mere. Og som Iver Eskesen sådant har forøvet på en helligdag, betaler han efter lovens 868, art. 1 og pag. 919 art. 22 3 lod sølv i helligdagsbrøde. Bøden deles efter lovens pag. 155, art. 4. Og som Iver Eskesen, da han var frataget Johan Stahl, har udtalt ukvemsord, som ikke anstår sig for en kristen, så tilfindes han at gøre Stahl afbigt. Hvis han ikke har formue til at betale bøderne, skal han arbejde i skubkærren (skufkorden) i Fredericia fæstning 8 måneder.

109b:

10/11. Dom: Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Hans Olufsen Ulf af Asbo for gæld. - Johan Stahl har bevist, at de 9 mk., som den karl var ham skyldig, skulle Hans Ulf betale ham, og Hans Ulf tilstår, at han ikke har betalt til Johan Stahl, men foregiver, at han har betalt pengene til en karl, hvis navn han ikke kendte. Siden han ikke kan legitimere pengenes rigtige betaling, så tilfindes han at betale de 9 mk. til Stahl plus sagsomkostninger med 8 mk. - (Laurids Clausen af Asbo har vidnet, at noget efter Vorbasse marked, mens han stod i sin lade, kom der en karl til ham og sagde, at Hans Ulf havde købt en hest af ham og nu skyldte ham 9 mk. "Sig til vagtmester Staal, at han der kan tage de 9 mk., som jeg skylder ham, og han skal give eder 1/2 pund tobak for eders umage". Den besked havde Laurids Clausen givet videre til Stahl og også fået det halve pund tobak).

Jens Joensen af Tiufkær lovbød et hus 2. gang.

Jens Jensen Ulf i Amnitsbøl fremlyste en hest 1. gang.

Niels Joensens påboende gård i Smidstrup, som Iver Nielsen fradøde, blev lovbudt 1. gang.

1739 - 8. december:

17/11. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert. 22/12

110b:

10/11. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckebo med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 12/1-1740

1/12. Regimentskriveren p.v.a. Jep Basse, Peder Lassen, Jens Pedersen og Jens Knudsen af Tårup ctr. Christen Udsen i Tårup. 12/1

111:

17/11. Regimentskriveren ctr. Hans Elkjær og interessent Anders Pedersen, begge af Erritsø ang. opbyggelsen af en ålegård. De modsætter sig ikke opførelsen, når det kan ske uden skade for dem selv. Tingsvidne.

Peder Pedersen, kromand i Viuf, ctr. Michel Schnegels enke, Anne Schnegels ibidem. Hun kan ikke

nægte at have solgt for en skilling brændevin eller to. Søren Sørensen Kyed af Viuf og Hans Jensen Smed af Fredsted kautionerer for hende. Hun er huskone hos Søren Kyed, og hvis hun sælger brændevin igen, skal hun ikke blive boende en dag længere i hans hus.

111b:

Jens Jensen Ulf i Amnitsbøl fremlyste en hest 2. gang.

Niels Joensens påboende gård i Smidstrup, som Iver Nielsen fradøde, blev lovbudt 2. gang.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen angav skovhugst.

Jens Joensen af Tiufkær lovbød 3. gang et hus i Tiufkær. Hans Jensen Smed af Fredsted og hustru Karen Jensdatter begærede skøde.

1739 - 15. december:

Regimentskriveren for Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatter ibidem. 12/1

112b:

Skovfoged Niels Pedersen, Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliasen af Egtved angav skovhugst.

Læst plakat af 5/12 fra borgmester Henrich Munch i Viborg som forstander for Viborg bys fattigkasse om, at kassens bøndergods i Grindsted og Hejnsvig sogne skal på auktion.

3/11. Dom: By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Poul Hansen af Seest. - Vel har Bahnsen fremlagt et tingsvidne af 1/8-1731, hvormed bevises, at Poul Hansen uden for Kolding har indestået for Bahnsen at betale inden førstkommende mikkelsdag de 100 sldlr., som Søren Knudsen af Seggelund på samme tid og sted tilstod at være skyldig. Men det er ikke bevist, hvad det var for penge, eller hvorfor Søren Knudsen skyldte ham dem. Bahnsen har også fremlagt en skrivelse til herredsfoged Schumacher med herredsfogedens svar af 22/7, at han i 1730 skulle gøre udlæg hos Søren Knudsen for 106 rdl. til Anders Clemendsen i Jylland, men at ingen forretning var påfulgt, og at der efter Søren Knudsens død heller ikke var noget at få, hvorfor Bahnsen kræver, at Poul Hansen som kautionist skal betale. Men Bahnsen har ikke fremlagt den i hans brev ønskede forskrivning af 23/5-1725 til Anders Clemendsen i Hillerød i Thyholms herred på de 106 rdl., hvoraf fornævnte gæld skal have sin oprindelse, og dens prioritet i Søren Knudsens bo og effekter, og heller ikke bevist, at gælden har været fordret i hans bo, og at det var et fallitbo. Han har heller ikke fyldestgjort lovens pag. 838 og 839, art. 21, som han burde have gjort, når kreditor vil søge sin betaling alene hos kautionisten og ikke hos debitor, og gælden kunne have været påtalt forhen og ikke, som sket er, henhvilet i 8 år fra det nævnte tingsvidne, til der blev sagsøgt for betaling. Altså frikendes kautionisten Poul Hansen for de søgte 100 sldlr. efter lovens pag. 839, art. 29.

Jens Jensen Ulf af Amnitsbøl fremlyste en hest 3. gang.

Niels Andersen af Store Velling og hustru Maren Hansdatter og svoger Hans Iversen lovbød 3. gang den gård, som Niels Joensen i Smidstrup påbor, og som sidst var beboet af Niels Andersens hustru Maren Hansdatter og Hans Iversens afdøde forældre Niels Joensen og hustru Kirsten Iversdatter. - Iver Nielsen begærede skøde.

113:

1739 - 22. december:

Læst reskript af 4/12 ang. bøndernes bryllupper, ligbegængelser samt andre deres samkvem og gilder alt at rette sig efter kongens derom udgangne forordninger.

Læst forordning af 17/11 ang. adskillige varer, som ikke må indføres uden attest fra det almindelige magasins direktører.

Læst forordning af 17/11 om forhøjelse af tolden på adskillige fremmede kramvarer.

Læst forordning af 26/11 om matrikelskat, rytterholdspenge og okse- og flæskeskat for 1740.

Læst forordning af 27/11 om, at delinkventer skal dømmes til arbejde i nærmeste fæstning i stedet for at dømmes til Bremerholm.

8/12. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert. 12/1

1740

113:

1740 - 12. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1740, den 12. Januar.

Hans Pank af Håstrup birkedommer og Mads Paabye på Nygård birkeskriver. Tingmænd: Mads Christensen af Jerlev, Mads Nielsen i Vilstrup, Jørgen Jørgensen af Højen, Jens Hansen, Peder Isaksen, Mogens Jensen og Peder Pedersen af Viuf og Hans Madsen af Fredsted.

Læst patent om højesteret for 1740.

Læst forordning om kornskatten for 1740.

22/12. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert. 23/2

114:

15/12. Regimentskriveren for Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatter ibidem. Maren Sørensdatter har udsprede det rygte, at det er Carl Slegel, der har besvangret hende. Han har villet aflægge sin benægtelses ed, skønt hun endnu ikke har født. Hendes advokat har antydnet, at det kan være for at skræmme hende fra at bekende sin sandhed, når hun skal udlægge barnefader. Eden må vente, til efter at Maren Sørensdatter enten i sin barnenød eller ved kirkedåben eller det åbenbare skriftemål for den alvidende Gud skal udlægge barnefaderen. Slegel har villet aflægge sin ed allerede inden fødslen, fordi han som en gift mand vil fralægge sig det rygte, der er udsprede om ham. Idag er Maren Sørensdatter i en sådan tilstand, at hun ikke kan møde i retten og påhøre eden, så nu udsættes eden til efter fødslen. Tingsvidne.

8/12. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 9/2

115:

1740 - 19. januar:

Læst regimentskriverens plakat om auktion over Lerbækgård.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1739.

Regimentskriveren for Peder Jensen af Gudsø ctr. Terkild Hansen ibidem. 9/2

Regimentskriveren ctr. Jens Andersen Sabroe i Skanderup. 26/1

116:

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Skovrider Brandt angav skovhugst.

1740 - 26. januar:

Niels Jespersen Gris af Bjert frembragte en gl. ulv, som hans søn havde dræbt i Anders Hansen lade i Stenderup.

19/1. Regimentskriveren ctr. Jens Andersen Sabroe og Iver Jepsen i Skanderup. 16/2

1740 - 9. februar:

12/1. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 22/3

116b:

Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og

Hans Koed af Håstrup. 23/2

19/1. Regimentskriveren for Peder Jensen af Gudsø ctr. Terkild Hansen ibidem. Forlig, idet sagsøgte vil betale den skade, han har gjort i Peder Jensens æblehave og udenfor.

Læst forordning af 14/1 med forbud imod at landsbyer eller gårde lægges øde. De skal vedligeholdes med bygning og besætning.

Læst forordning af 2/1 ang. fiskeri i Limfjorden.

Læst stiftbefalingsmandens plakate af 22/1 om auktion på østersbænke i Ribe stift og hertugdømmet Slesvig.

1740 - 16. februar:

26/1. Dom: Regimentskriveren ctr. Jens Andersen Sabroe og Iver Jepsen i Skanderup. - Der er indgået til retten en skriftlig ordre af 12/2 fra amtmanden, men regimentskriverens fuldmægtig Simon Seest kræver alligevel dom. Og dommeren resolverer, at skønt han vel i alle tilfælde bør honorere sin superiorers højrespektive ordre, så understår han sig ikke i at hensætte sagen imod kongens lov og forordninger, da sagen allerede er udageret og optaget til doms. - Der er hos Jens Andersen Sabroe gjort registrering og vurdering i anledning af gårdforsiddelse og restancer den 24/12-39 og i den forbindelse gjort forbud imod, at noget blev fjernet fra boet. Han tilfindes at have sit fæste forbrudt samt at betale de kgl. præentioner, idet de registrerede effekter skal sælges ved offentlig auktion. Hvis de indbringer mere end vurderet, så kommet det Jens Sabroe til gode i den manglende sum. Regimentskriveren skal forsyne gården med sådan en beboer, at kongen derved ikke lider noget tab. Den nye beboer skal regimentskriveren forestille ryttersessionen til approbation og fæstes givelse. - Angående Iver Jepsens forseelse med at have handlet imod forbudet (som han selv overværede), idet han har leveret til Hans Pedersen en hest, som var registreret og vurderet til 4 mk., samt også ladet tærsk af laden havre til skattehavres levering, både for Jens Sabroes gård og Iver Jepsens gård, så bør han for at have handlet imod lovens pag. 142, art. 17 og pag. 144, art. 22 betale sine voldsbøder efter lovens pag. 950, art. 1, som er tre 40 lod sølv.

117:

Jep Andersen og Niels Christensen i Gamst anmeldte ildsvåde.

117b:

1740 - 23. februar:

9/2. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og Hans Koed af Håstrup samt Jørgen Andersen. 5/4

Anders Nielsen Møller i Nyborg mølle ctr. Mathias Jensen i Fitting og Jens Høllund ibidem samt Frederik Mogensen og Jens Sørensen i Fuglsang vedr. gæld. Udsat til 8/3, men ikke set igen.

118:

12/1. Dom: Landfiskal Christian Grundahl ctr. Peder Sørensen Ulf af Nr. Bjert, der er sagsøgt for 3 gange lejermål, 1) med en enke Appelone Sørensdatter, 2) med en pige Mette Andersdatter, der er hans søskendebarn, og 3) en pige Maren Mortensdatter. For de tre lejermål er han i Eltang kirke offentligt absolveret. Mette Andersdatters fader Anders Hansen af Bjert har forklaret, at Mette i 1737 fik et uægte barn, og at hun er beslægtet med Peder Ulf i 3 lige led, hvilket Peder Ulf påstår at han ikke vidste. - Det kendes for ret, at Peder Sørensen Ulf, som har ført et så forargeligt og horagtigt levned, efter lovens pag. 938, art. 7-8 bør bøde sine tre mark og arbejde i skubkærren i Fredericia fæstning 3 år samt have sin hovedlod forbrudt. Hans bohave skal sælges ved offentlig auktion, og det, som auktionen indbringer, tilfalder kongen, når beviselig gæld er fradraget. Nogle kreditorer, der tidligere er nævnt i sagen, har ikke bevist deres fordringer med protokollerede gældsbreve; de skal ikke nyde noget, medmindre enhver af dem bekræfter sin fordring med korporlig ed. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Christen Kyed, Jens Damgaard (Højen Stubdrup), Ole Christensen, Niels NSS Sørensen (Tiufkær), Søren Koed, Jens Torsen (Håstrup), Mads MNS Nielsen Buhls navn, og Michel Jensen (Store Velling). - (Ved et af retsmøderne har nogle kreditorer indfundet sig for at anmelde deres tilgodehavende, som det er ret sædvanligt, når hovedloden tildømmes kongen. Peder Ulf synes at have været meget large med at tilstå gældsfordringerne).

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Hans Krog angav skovhugst.

Christen Nielsen i Husted fremlyste en hoppe 1. gang.

1740 - 1. marts:

118b:

Anna Tulesdatter af Ferup med lavværge Jørgen Haar i Vester Nebel samt hendes børn Mads Jensen i Ferup, Carel Jensen i Taulov Nebel, Peder Jensen i Ødsted, Niels Jensen i Ferup, Else Jensdatter, som er gift med Knud Sørensen i Vrå, og Maren Jensdatter, der er gift med Jørgen Haar i Vester Nebel, får tingsvidne på deres arveret efter Anna Tulesdatters søn Tor Jensen, der i 1737 rejste til Emmerlev og derfra drog til Holland, da skibene afgik den 22/2 1738. Fra Holland rejste han med kaptajn Petersen til Vestindien og kom igen til Amsterdam, hvor han døde. Hans sovested var hos Clement Cornelius i König von Engelandt in de Juncher Strat. Hos Clement Cornelius er der et stykke papir på, hvad Thor Jensen havde ladet stå hos Jacob Kreg på Bomfloet. - Et af vidnerne er sognefoged Peder Skjelde i Ferup. Thor Jensens forældre var Jens Madsen og Anne Thulesdatter. Han selv var ugift. Arvingerne giver fuldmagt til Hans Nielsen i Emmerlev til at modtage Thor Jensens efterladenskaber.

Hoppen fremlyst 2. gang.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest angav skovhugst.

119:

1740 - 8. marts:

Peder Hansen af Børkop mølle får tingsvidne på, at han har avlet 624 pund tobak, som han har solgt til Johan Lindeman i Vejle. Plantøren er Michel Hvalken i Sellerup.

Christen Nielsen i Husted fremlyste en hoppe 3. gang.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved angav skovhugst.

1740 - 15. marts:

Skovfoged Hans Sivert i Roj indbragte en gl. ulv, som han havde skudt i Gesten skov.

Skovfoged Hans Sivert angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Jens Hansens påboende gård i Store Velling lovbudt 1. gang.

Niels Olesen i Ågård ctr. Mads Jessen i Bølling. Udsat til 29/3, men ikke set igen.

1740 - 22. marts:

Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. Nyt stævнемål nødvendigt. (Se 5/4).

119b:

9/2. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 12/4

Jens Hansens påboende gård i Store Velling lovbudt 2. gang.

1740 - 29. marts:

Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 20/4

120:

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

1740 - 5. april:

(Se 22/3). Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 20/4

121:

23/2. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og Hans Koed af Håstrup samt Jørgen Andersen. 26/4

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen i Bjert angav skovhugst.

Skovfoged Hans Andersen Lyng i Gudsø angav skovhugst.

1740 - 12. april:

22/3. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 3/5

121b:

Skovrider Brandt angav skovhugst.

Skovfoged Laurids Jepsen i Seest angav skovhugst.

Henrik Jensen af Tiufkær, Jens Nielsen Aagaard af Velling for hustruen Maren Jensdatter, Ditlev Markussen af Skærup p.v.a. forrige hustru Karen Jensdatter, Mogens Frandsen af Vilstrup for hustruen Dorthea Jensdatter, Anders Lauridsen af Herslev for myndlingene Sidsel og Maren Sørensdatter lovbød 3. gang den gård i Velling, som Jens Hansen nu påbor, og som forhen har været beboet af Jens Christensen og hustru. - Jens Hansen og hustru Anne Madsdatter begærede skøde.

1740 - 20. april:

29/3. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 10/5

122:

5/4. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 10/5

123:

Hans Kejsen i Herslev Højrup, Mads Kejsen og Christian Kejsen i Herslev får tingsvidne på arveret efter deres sl. faster Rebeca sl. kaptajn Wellings, som er død i København. Brødrenes far var Kej Hansen og deres moder Maren Madsdatter. De er arvinger til en broderlod, da den afdøde var fuldsøster til Kej Hansen.

1740 - 26. april:

5/4. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og Hans Koed af Håstrup samt Jørgen Andersen. 17/5

124:

Gl. Bertel Hansen i Seest lovbød sin gård 1. gang.

1740 - 3. maj:

Jægermester von der Lieth (ved Jacob Larsen af Kolding) ctr. arresterede Julius Berbom (Berenbom). 10/5

126:

12/4. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 10/5

Gl. Bertel Hansen i Seest lovbød sin gård 2. gang.

1740 - 10. maj:

3/5. Jægermester von der Lieth (ved Jacob Larsen af Kolding) ctr. arresterede Julius Berbom (Berenbom). 17/5

127b:

3/5. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 21/6

129:

20/4. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 31/5

129b:

20/4. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 17/5

Anders Pedersen af Jerlev ctr. Morten Pedersen Orlef. 17/5

Poul Nielsen i Nyborg lovbød sin gård 1. gang.

Regimentskriveren opbød arvelod for Søren Andersens to børn af slottets mølle 1. gang.

Bertel Hansen af Seest lovbød 3. gang sin påboende gård. Jens Pedersen Huger og fæstemø Johanne Jepsdatter begærede skøde.

130:

1740 - 17. maj:

Læst plakat af 29/4 ang. skolerne(?) på landet.

Læst kgl. extension og forbedring af 25/4 til den sub 22/5-39 udgivne fundats til en ny pensionskasse for enker og børn af landmilitæretaten.

Læst forordning af 7/4 ang. kvægtiende.

10/5. Jægermester von der Lieth (ved Jacob Larsen af Kolding) ctr. arresterede Julius Berbom (Berenbom). 8/6

10/5. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 14/6

131b:

26/4. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og Hans Koed af Håstrup samt Jørgen Andersen. 14/6

10/5. Anders Pedersen af Jerlev ctr. Morten Pedersen Orlef. 14/6

Skovfoged Jacob Krog af Højen lod afhjemle skovsyn for Jerlev, Holmans og Elbo herreder.

Regimentskriveren opbød arvelod for Søren Andersens to børn af slottets mølle 2. gang.

132:

Poul Nielsen i Nyborg lovbød sin gård 2. gang.

1740 - 24. maj:

Poul Nielsen i Nyborg lovbød sin gård 3. gang. - Steffen Nielsen af Nyborg og hustru Else Hansdatter begærede skøde.

Mads Iversen af Dollerup lovbød sin påboende gård 1. gang.

Regimentskriveren opbød arvelod for Søren Andersens to børn af slottets mølle, Anders Sørensen og Maren Sørensdatte, 3. gang.

1740 - 31. maj:

Læst plakat af 6/5 om toldforhøjelse for trykte og farvede lærreder.

Læst plakat af 6/5 med forbud mod indførsel af fremmede spåner.

Præsten Bartram Højer i Gamst ctr. Hans Hansen Seest og Iver Kock, begge af Verst. 14/6

132b:

10/5. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 14/6

Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 14/6

133:

Mads Iversen af Dollerup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Niels Madsen i Tiufkær indleverede 5 ulveunger.

Christen Christensen i Vranderup indbragte 1 ulveunge.

1740 - 8. juni:

17/5. Jægermester von der Lieth (ved Jacob Larsen af Kolding) ctr. arresterede Julius Berbom (Berenbom). 21/6

133b:

Johan Scharnet til Kobbeltgård i Stovstrup sogn får tingsvidne på, at han har avlet 2210 skålpund tobak, som han har solgt til skipper Hans Hansen Kjær i Fredericia, som har indskibet den på sin jagt til København.

134:

Sag ctr. Peder Nielsen af Knudsbøl. 28/6

1740 - 14. juni:

Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatter ibidem. 28/6

135:

31/5. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 12/7

136:

31/5. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 28/6

17/5. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 21/6

136b:

31/5. Præsten Bartram Højer i Gamst ctr. Hans Hansen Seest og Iver Kock, begge af Verst. 5/7

137:

17/5. Anders Pedersen af Jerlev ctr. Morten Pedersen Orlef. 5/7

Iver Thorsen af Sønder Vilstrup opbød sin myndling Laurids Poulsen af Nyborg hans mødrende arv 1. gang.

17/5. Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed

og Hans Koed af Håstrup samt Jørgen Andersen. 26/7

1740 - 21. juni:

137b:

8/6. Jægermester von der Lieth (ved Jacob Larsen af Kolding) ctr. arresterede Julius Berbom (Berenbom) for krybskytteri. Vidneafhøringen sluttes idag med tingsvidne. - Skovrider Skøts tjener i Skodborg Peder Christensen havde anholdt Julius Berbom med hjælp af Bendix Pedersen af Ødis. Han havde set ham lægge an mod nogle svaner i Vamdrup mølledam, men bøssen slog klik. Så fik han Bendix Pedersen til at følge med, og de nåede ham ved Skodborg vad, hvor han smed sin bøsse i vandet. Da Berbom ville springe i vandet for at tage den op igen, blev han holdt tilbage af Peder Christensen, mens hans medhjælper samlede den op. De kradsede ladningen ud og fandt, at den bestod af store blyskrå, eller huggenkantede hagl, samt en paskugle. Ladningen lagde de på plads igen uden krudt, og bøssen har således været fremlagt i retten. Berbom havde forsøgt at angribe Peder Christensen med sin foldekniv, men var blevet ført til Vamdrup ind hos Niels Kartbøl, der nægtede at give hjælp til at få arrestanten til Kolding. Da Peder Christensen så red videre til sognefogeden, undslap arrestanten. Han har selv påstået, at han ikke vidste, han var arresteret. Men forinden havde han tilbudt de tilstedeværende en potte brændevin, hvis de ville give ham bøssen tilbage og lade ham slippe. I enrum havde han også tilbudt Peder Christensen penge. Berbom har sagt, at han var ude at skyde oddere, men han har også forklaret, at han bare var på vej til smeden i Bastrup for at få sin gamle bøsse skåret op til fjederbomme eller hængelåse. Den var nemlig skadet på skæftet. Det bliver senere bevidnet, at skaden er kommet, fordi han har slået et vildsvin med den. Forklaringen om smeden holder ikke, for det sted, hvor han blev anholdt, var ikke på den rette vej til Bastrup. Der er efterhånden blevet ført en del vidner på, at Julius Berbom har drevet krybskytteri.

138:

10/5. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. Udsat til 5/7, men først set 12/7

139:

14/6. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 28/6

140:

Regimentskriveren opbød arven til Jens Knudsens 5 børn af Vamdrup efter Poul Laursen Sotterups kone ibidem 1. gang.

Iver Thorsen af Sønder Vilstrup opbød sin myndling Laurids Poulsen af Nyborg hans mødrende arv 2. gang.

1740 - 28. juni:

14/6. Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatte ibidem. 12/7

21/6. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog. 12/7

141:

8/6. Sag ctr. Peder Nielsen af Knudsbøl. 12/7

14/6. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 5/7

Iver Thorsen af Sønder Vilstrup opbød sin myndling Laurids Poulsen af Nyborg hans mødrende arv 3. gang.

Mads Iversen af Dollerup lovbød sin påboende halve gård 3. gang (2. gang ikke set). - Mads Lauridsen af Dollerup og hustru Kirsten Markusdatter begærede skøde.

141b:

Regimentskriveren opbød arven til Jens Knudsens 5 børn af Vamdrup efter Poul Laursen Sotterups kone ibidem 2. gang.

1740 - 5. juli:

14/6. Præsten Bartram Højer i Gamst ctr. Hans Hansen Seest og Iver Kock, begge af Verst. 26/7

142:

28/6. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 12/7

Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Peder Madsen Basse og Anders Mortensen ibidem. 12/7

Præsten Lucas Knop ctr. Peder Clausen ibidem. 19/7

Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Herup i Børup. Stævningen i uorden, ny stævning nødvendig. (Se 19/7).

142b:

Hejler Olufsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. 26/7

14/6. Anders Pedersen af Jerlev ctr. hesteskæreren Morten Pedersen Orlef. Der indgås forlig. Morten Orlef betaler 20 rdl.

143:

Præsten Niels Friborg af Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen i Viuf. 19/7

Regimentskriveren opbød arven til Jens Knudsens 5 børn af Vamdrup efter Poul Laursen Sotterups

kone ibidem 3. gang.

Peder Iversen, hyrde i Bække, indbragte en ulveunge.

1740 - 12. juli:

Læst anordning af 20/7 om hø- og halmleverancer til kavalleriregimenter.

Læst stiftsbefalingsmandens plakat af 4/4 ang. toldsvig med okser, heste og svin. Opslået i tingstuen.

Amtmandens fuldmægtig Jacob Lauson af Kolding fremstillede de opsynsmænd, der ifølge kongens reskript af 22/3 og ovennævnte plakat på tingdøren er udnævnt for de 4 sønden for Kolding toldsted i friheden liggende sogne, nemlig Seest, Hjarup, Skanderup og Vamdrup: Ole Madsen og Poul Pedersen (for Seest by), Peder Ejstrup og Hans Jensen (for Vranderup by og mølle), Mads Christensen og Hans Roved af Vester Vamdrup (for Vester Vamdrup, Hafdrup, Knurborg, Vamdrupgård, Horskær og Vamdrup mølle), Hans Hansen og Iver Andersen i Øster Vamdrup (for Øster Vamdrup, Bønstrup og Søgård), Hans Andersen Raun og Iver Jepsen i Skanderup (for Skanderup), Poul Nielsen og Peder Mickelsen i Gelballe (for Gelballe), Bertel Pedersen og Rasmus Jørgensen i Lunderskov (for Lunderskov undtagen Rolles mølle, som tillige med Drabæk mølle ligger norden for toldskellet og uden for friheden), Anthoni Jacobsen Buch i Nagbøl og Niels Jensen i Dollerup (for Nagbøl og Dollerup undtagen Drabæk mølle), samt Anders Halkjær og Jens Baastrup (for Hjarup sogn). - Disse 18 mænd blev taget i ed til deres embedes tiltrædelse.

143b:

21/6. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 26/7

144b:

28/6. Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatte ibidem. 23/8

146:

28/6. Hospitalsforstander Kaj Stalknegt i Vejle ctr. skovfoged Jacob Krog vedr. en eg, som er bortkommet fra hospitalsgodset. Der er afhørt en del vidner, men ingen har kunnet bekræfte, at Jacob Krog har været meddelagtig, eller at egen skulle være kommet ham til nytte.

146b:

5/7. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Peder Madsen Basse og Anders Mortensen ibidem. 19/7

14/6. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 26/7

147b:

5/7. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 9/8

Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt Jens Andersen af Skanderup og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup. 26/7

148:

28/6. Dom: Sag ctr. Peder Nielsen af Knudsbøl for resterende auktionspenge efter auktionen hos Poul Nielsen i Nyborg. - Han skal betale de 6 rdl. 5 mk. på Nygård til birkeskriver Paabye, der er indkasserer for Poul Niensens auktionerede varer.

Christen Snogdals enke af Hjarup lovbød halvdelen af sin påboende gård 1. gang.

Henrik Christian Hyrde i Skanderup indbragte en ulveunge.

Ditlev Markussen af Skærup får tingsvidne på, at han i 1739 har avlet 2544 skålpund tobak, som er solgt til Poul Finger i Fredericia og indskibet i skipper Henrik Maus jagt til København.

1740 - 19. juli:

Læst plakat af 5/7 med forbud mod udførsel af alle slags kornvarer.

Læst plakat af 1/7 fra landsdommerne i Nørrejylland om betaling til landstinget for indstævnedesager til domhusets reparation.

(Se 5/7). Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. madame Herup i Børup. 2/8

149b:

5/7. Præsten Lucas Knop ctr. Peder Clausen ibidem. 9/8

150b:

12/7. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Peder Madsen Basse og Anders Mortensen ibidem. 26/7

5/7. Præsten Niels Friborg af Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen i Viuf. 26/7

1740 - 26. juli:

5/7. Præsten Bartram Højer i Gamst ctr. Hans Hansen Seest og Iver Kock, begge af Verst. Sagen slutter idag med tingsvidne. De to sagsøgte, som er hospitalsbønder havde udført et stykke arbejde for præsten, men da de var kommet ind i køkkenet for at få deres betaling, kom det til skænderi, vistnok fordi præsten beskyldte dem for at have taget noget tøj. Præsten ville have et par vidner indkaldt, men Hans Seest sagde, at dem kunne han selv hente. Præsten har nok på et tidspunkt slået Hans Seest, for ved slutningen af alarmen har de to bønder bemærket, at det var betalingen for deres

sure arbejde og sved, og præsten har spurgt, hvem der havde slået dem, hvortil Hans Seest sagde, om det ikke var Bertram Højers hånd, eller det var den onde ånd Asmedeus, der regerede ham. Under skænderiet har de to bønder angrebet præsten med en kløjenfork (ildfork), og han har slået dem over hænderne med en køkkenkniv, som han under sit tilbagetog greb fra bordet. Et af vidnerne til episoden var præstens tjenestedreng, der havde siddet i en krog af stuen ved køkkendøren, hvor han syede eller vævede på et fiskegarn. Det andet vidne var Anne Dorthe Spleth, der har til huse hos præsten. Hun har aflagt sit vidne skriftligt, og i den mundtlige afhøring har det været svært at få hende til at udtale sig yderligere, idet hun hele tiden har henholdt sig til sin attest, som hun bedyrer at have både skrevet og underskrevet selv. Præsten har tilsyneladende haft noget svært ved at lade være med at fortælle sine to vidner, hvordan de skulle svare på spørgsmålene.

155:

12/7. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 23/8

12/7. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 2/8

19/7. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Peder Madsen Basse og Anders Mortensen ibidem. 9/8

155b:

5/7. Hejler Olufsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. 9/8

19/7. Præsten Niels Friborg af Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen i Viuf. 2/8

12/7. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt Jens Andersen af Skanderup og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup. 9/8

14/6. Dom: Landfiskal Christian Grundahl ctr. Jep Jensen, Iver Jørgensen, Christen Ravn, Morten Koed og Hans Koed af Håstrup (samt Jørgen Andersen). - Sagen er blevet rejst iflg. kgl. reskript af 31/7-39 til amtmanden og dennes derpå følgende ordre til byfoged og landfiskal Christian Grundahl. De fem rytterbønder skal på vejen mellem Håstrup og Fredericia den 9/4-38 have overfaldet 2 ryttere, Ditlev Holst og Bonde Hermandsen, under den beskyldning, at de uretmæssigt skulle have hvervet en bondekarl af Håstrup ved navn Jørgen Andersen, og taget deres pallasker fra dem. Blandt de vidnesbyrd, der er blevet fremlagt i retten er et par krigsforhør. Rytter Ditlev Host har (uden ed) erklæret, at Jørgen Andersen havde tilbudt sig til ryttertjeneste og til den ende udleveret sit pas. Løjtnant Weises frue i Rønshave har fortalt, at de to ryttere søgte i sikkerhed i hendes hus, men at de fem bønder gik derind; da hun hørte alarm, kiggede hun ind i stuen; der lå Ditlev Holst på jorden, og bønderne gik bort med to pallasker. - De fem bønder har selv tilstået, at de forlod deres plove på marken for at gå efter rytterne. - Dommen lyder for Jørgen Andersens vedkommende på, at han nu er indrulleret som landsoldat, og der bør han forblive, såsom han ikke har navn af en fri karl. (Det pas, som han havde overladt rytterne, lød ikke på hans eget men på Jørgen Jensen Rauns navn. Den side af sagen tages der ikke stilling til). - De fem bønder, som havde forladt deres plove for at få passet tilbage (som de dog ikke fik, men i stedet tog de to pallasker), dømmes, fordi de har handlet på en måde, der ikke var lovtilladelig, og i stedet skulle

have anmeldt sagen til deres øvrighed, til at betale 24 lod sølv hver iflg. lovens 6-2-2 og -5. Bøden deles efter lovens 1-24-4. Desuden betaler de 8 rdl. i sagsomkostninger. - (Ved retsmødet den 26/4 har Iver Jørgensen givet sin version af episoden: De gik og pløjede, da Else Andersdatter (Jens Jepsens hustru) kom og sagde, at Ditlev Holst var kommet til hendes broder Jørgen og spurgt, om han ikke ville være rytter, og han havde fået hans pas, som han ville forevise sin fader; men Jørgen ville ikke være rytter. Hun havde bedt dem om at skaffe passet tilbage. Det afslog Iver Jørgensen, og Else gik så grædende hen til de andre. Så forlod de deres plove; nogle af dem havde taget deres plovstave med, men dem stillede de uden for døren, da de kom til Rønshave. Da de var kommet ind i stuen, bad de rytterne om passet, men fik det ikke. De bad så rytterne om at følge med til øvrigheden eller til Håstrup, men det nægtede de, og da Ditlev Holst tog til sin pallask, tog de den fra ham. Den anden afleverede frivilligt sin. De fem bønder havde forlangt at se rytternes pas; det nægtede de, og rytterne lod det så blive derved, da de kendte de to ryttere. - Ditlev Holsts far er Hans Baltzer Holst. - Se iøvrigt 29/7-1738).

156:

Hans Lauridsen Buch af Hjarup som lavværge for Mette Jepsdatter, afdøde Christen Snogdals enke af Hjarup, lovbød 3. gang halvparten af hendes påboende gård. Anders Jensen Halkjær, som nu er gift med hende, begærede skøde.

1740 - 2. august:

26/7. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 9/8

158b:

19/7. Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jes Herup og madame Herup i Børup. 23/8

Regimentskriveren ctr. Thomas Pedersen i Ågård, Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. 16/8

159:

26/7. Præsten Niels Friborg af Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen i Viuf. 16/8

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Kst. skovrider Jacob Elling angav skovhugst.

1740 - 9. august:

2/8. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 6/9

162b:

26/7. Præsten Lucas Knop af Pjedsted ctr. Peder Madsen Basse og Anders Mortensen ibidem. Strid om et tørveskær. Forlig. De to bønder betaler sagsomkostningerne.

19/7. Præsten Lucas Knop ctr. Peder Clausen ibidem. 23/8

26/7. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt Jens Andersen af Skanderup og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup. 23/8

163:

12/7. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 23/8

Jacob Ursin lovbød et sted i Gauerslund 1. gang.

26/7. Hejler Olufsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. 16/8

1740 - 16. august:

Læst forordning af 21/7 om hø- og halmleverancer til kavalleriregimenter.

Regimentskriveren bekendtgjorde auktion over eftergræsning i rytterkoblerne.

163b:

2/8. Regimentskriveren ctr. Thomas Pedersen i Ågård, Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. 23/8

9/8. Hejler Olufsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. Idag frafaldes sagen, idet Thyge Jensen tilbyder at betale 2 rdl. Sagen har drejet sig om en so, der var blevet dræbt med slag. På den tid, da der var mønstring for kongen på Kolding bjerg, var Thyge Jensen set løbe efter et svin i Peder Skomagers toft med en kæp i hånden. Han havde også talt om at slå nogle svin ihjel, fordi ingen kunne holde dem ude af toften.

2/8. Præsten Niels Friborg af Herslev ctr. anneksbonden Christen Andersen i Viuf for resterende landgilde. Idag indgås forlig, idet Christen Andersen betaler i retten 10 rdl. og lover 3 kvier og et studungmød til indbindingstid. Resten vil han betale senere.

Stedet i Gauerslund lovbudt 2. gang.

1740 - 23. august:

9/8. Præsten Lucas Knop i Pjedsted ctr. Peder Clausen ibidem. 4/10

164:

9/8. Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra

Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. 4/10

164b:

26/7. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 20/9

2/8. Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jens Herup og madame Herup i Børup. 6/9

9/8. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt Jens Andersen af Skanderup og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup. 6/9

165:

16/8. Regimentskriveren ctr. Thomas Pedersen i Ågård, Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. Sagen mod Thomas Pedersen frafaldes, idet han har betalt sin restance. 6/9

12/7. Dom: Carl Gotlef Slegel af Trelde ctr. Maren Sørensdatter ibidem. - Carl Slegel har ved ed fralagt sig faderskabet til Maren Sørensdatters barn efter opsættelse til den 28. juni, dels fordi Maren Sørensdatter ikke var mødt i retten, og dels for Carl Slegel des bedre kunne betænke sig på, om han trøstede sig til at gøre sin ed således, som det var pålagt ham ved rettens kendelse. - Det kendes for ret, at siden Carl Slegel har aflagt ed på ikke at være Maren Sørensdatters barnefader eller i så måde have haft legemlig omgængelse med hende, så bør han efter lovens 6-13-5 være fri og aldeles angerløs for den straf, loven i så måde pålægger ham, om han ikke havde kunnet trøste sig til eds gørelse, og Maren Sørensdatters beskyldning må ikke i nogen optænkelig måde komme ham til hinder eller nagdel på hans ærlige navn og rygte. Og som Carl Slegel ved sin forsvarer, regimentskriver Nicolaj Hansen, har gjort irettesættelse på Maren Sørensdatter, at hun burde blive dømt efter lovens 6-13-6 og -26, da har hun ikke påløjet sig selv, idet hun har født et barn, hvorfor hun ikke kan dømmes efter art. 6. Og da det ikke med vidnesbyrd er bevist, hverken hvem hendes barnefader til det avlede barn er eller har været, og heller ikke, at hun har været berygtet for letfærdighed med nogen anden mandsperson, så kan hun ikke dømmes efter art. 26, før end sådant bevis er ført; indtil sådant sker, bør hun være fri for lovens bydende i så måde samt for erstatning af sagsomkostninger. - (Dette sagsanlæg er kommet, efter at Maren Sørensdatter både ved fødslen og senere ved dåben har udlagt Carl Slegel som barnefader. Det er et forhold, som hendes forsvarer Christian Grundahl har lagt megen vægt på: Hun har bekendt til sin sjæls og samvittigheds frelse i sin barnenød, da hun måtte forestille sig døden nærmere end livet, at hun ikke vidste anden end Carl Slegel som den, der havde lokket og forført hende, mens hun var i hans tjeneste; og da Gud gav hende liv og helbred bekendte hun det igen ved det åbenbare skriftemål i Vejlbj kirke for menigheden og præsten i tillid til sine synders nådige forladelse. I retten har præsten selv været til stede for at formane Carl Slegel til ikke at aflægge mened, og Christian Grundahl har forlangt en bestemt formulering, som han skulle bruge med håndspåleggelse på Maren Sørensdatters hoved, hvilket krav retten antog. Efter at han så havde aflagt sin ed, krævede regimentskriveren, at Maren Sørensdatter skulle kagstryges og idømmes tremarksbøden).

165b:

Jacob Ursin, sogneegn for Gauerslund menighed og skoleholder i Andkær, lovbød 3. gang den ham tilhørende bolig i Gauerslund. - Erik Thomsen, som nu bebor den, og hustru Anna Detlefsdatter begærede skøde.

1740 - 6. september:

9/8. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 20/9

166b:

23/8. Regimentskriveren ctr. (Thomas Pedersen i Ågård), Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. 11/10

23/8. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. (Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt) Jens Andersen af Skanderup (og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup). 11/10

167:

23/8. Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jens Herup og madame Herup i Børup. 20/9

Christen Christensen Paaske af Refsgård ctr. Hans Madsen og hustru Dorthe Pedersdatter og søn Mads Hansen ibidem. Konen og sønnen har kaldt Christen Paaske tyv og sagt, at han skulle komme med det lærred, han havde stjålet fra dem. De gør afbigt og betaler sagens omkostninger.

1740 - 13. september:

Sogneegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 27/9

167b:

1740 - 20. september:

23/8. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 11/10

6/9. Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jens Herup og madame Herup i Børup. 25/10

6/9. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 4/10

168:

1740 - 27. september:

Svend Gydesen af Seest tages i ed som opsynsmand i Seest by i stedet for Poul Pedersen, der er afgang ved døden.

Præsten Johan Saltov ctr. Iver Buck i Vester Nebel. 11/10

168b:

13/9. Sognedegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 4/10

1740 - 4. oktober:

20/9. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. 25/10

169:

27/9. Sognedegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 18/10

23/8. Dom: Præsten Lucas Knop i Pjedsted ctr. Peder Clausen ibidem. - Peder Clausen har pløjet en hovedager i Fiskebæk enetoft, der efter landmålingsforretningen er tilmålt præsten. Der er ikke pløjet nogen hovedager der, før hans formand for 15 år siden begyndte derpå, hvilket daværende præst påankede. Da var bymændene ude at syne, men da det ikke kom til forlig, faldt sagen dengang bort. Samme hovedager er år efter år tilpløjet og forbedret i bredden. - Det kendes for ret, at siden Peder Clausen ikke kan bevise nogen ret til denne Fiskebæk enetoft, men samme altid har tilhørt præstegården, så bør den herefter tilhøre præstegården, og Peder Clausen må ikke befatte sig med den.

169b:

23/8. Dom: Oberstløjtnant Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld (ved fuldmægtig Niels Skovbøl fra Kærbølling) ctr. Nr. Vilstrup beboere. - Sagen har drejet sig om digning og grøftning mellem Glasbjerg og Vilstrup marker. Ved beskikkelse har en del af Vilstrup beboere erklæret, at de nok ville kaste og dige deres part, hvis det var med deres øvrigheds minde; men deres forsvarer, regimentskriveren, har modsat sig det og protesteret imod domsafsigelse om grøftning, indtil oberstløjtnanten samtykkede i at indrette markskel mellem Haraldskærs og Jerlev marker. - Der har ikke tidligere været oprettet markskelsgrøft mellem Glasbjerg og Vilstrup, og provst Jacob Jensen i Nørre Vilstrup har ikke været indstævnet til retten. Sagsøgeren har heller ikke bevist, om der falder fællede imod hegnet, eller om der er fællede på begge sider. Derfor kendes det for ret, at Vilstrups beboere efter lovens 3-13-13 skal være befriet for sådan grøftning og hegning, indtil loven bliver i alt fuldkommet. Sker sådant ikke, og lodsejerne på begge sider ikke samtykker i at oprette markskelsgrøftning og -gærde, skal begge parter holde sig lovens 3-13-41 efterrettelig.

1740 - 11. oktober:

6/9. Regimentskriveren ctr. (Thomas Pedersen i Ågård), Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. 25/10

170:

20/9. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 25/10

6/9. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. (Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt) Jens Andersen af Skanderup (og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup). 25/10

27/9. Præsten Johan Otto Saltov ctr. Iver Buck i Vester Nebel. 25/10

Mads Hansen Lomholt af Store Velling fremlyste en hoppe 1. gang.

1740 - 18. oktober:

Peder Jensen af Lille Velling ctr. Peder Hansen ibidem. Denne vil aflægge ed på, at han ikke har skrevet eller ladet skrive en i retten fremlagt seddel, og at han ikke ved noget uskikkelig at tillægge Peder Jensen eller hans hustru Johanne Christensdatter. Han gør afbigt og vil betale tingsvidnet.

170b:

Mads Hansen Lomholt af Store Velling fremlyste en hoppe 2. gang.

4/10. Sogndegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 8/11

Anders Thomsen af Dons ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup og Søren Koed i Håstrup. 8/11

1740 - 25. oktober:

11/10. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 8/11

171:

11/10. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. (Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt) Jens Andersen af Skanderup (og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup). 22/11

4/10. Christen Udsen af Tårup ctr. madame Munckeberg med svigersøn Jep Basse, Jens Pedersen Skov og Jens Knudsen samt Peder Lassen, alle af Tårup. Sagen har drejet sig om en markstrid. Nu slutter den her med tingsvidne, idet regimentskriveren har opnået at få nedsat en kommissionsdomstol.

11/10. Dom: Regimentskriveren ctr. (Thomas Pedersen i Ågård), Søren Thomsen i Rugsted, Niels Pedersen Lykkemand i Store Velling og Jakob Knudsen i Gamst. Der har været holdt sekvestrationsforretning på Niels Pedersen Lykkemands, Jakob Knudsens og Søren Thomsens bo, og deres gæld overgår aktiverne. De har ikke betalt deres restancer og ikke kunnet stille kaution. De bør efter lovens pag. 460, art. 2 have deres fæste forbrudt, medmindre de betaler inden 15 dage. Regimentskriveren skal så forsyne gårdene med sådanne beboere, så kongen intet tab lider. (Thomas Pedersen har i løbet af sagen betalt sin gæld).

20/9. Dom: Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jens Herup og madame Herup i Børup angående Gudsø mølles fruentimmerstolestade i Taulov Nebel kirke. - Det er bevist, at Terkild

Hansens fader, som er forrige beboer af Gudsø mølle, har bekostet og opbygget den omtvistede fruentimmerstol i Taulov kirke efter påvisning af daværende kirkeejer, og at Gudsø møllerkone altid har været berettiget til gangstaden uantastet, indtil nuværende degnekone begyndte at bruge det. Forrige kirkeejer Jørgen Holm i Snoghøj har forklaret, at han med samtykke af biskoppen og præsten i 1718 gav mølleren tilladelse til at betjene sig af de 2 yderste stader i den øverste karlestol samt det uderste af fjerde stade i fruentimmerstolen, den 2. stol oven for præstekonens stol, og at Gudsø møller altid har været berettiget til gangstaden og sædet i omtvistede stol; han har også forklaret, på hvad måde den forrige degnekone har søgt det 2. sæde i stolen og nu i sin enkestand søger sit sæde nederst (inderst) i stolen; mons. Herups kone har ikke haft nogen ret til denne fruentimmerstol, men er blot blevet bevilget at søge stolestade der indtil videre. - Det kendes for ret, at Gudsø mølles beboere iflg. lovens pag. 394, art. 48 bør nyde gangstaden i den omtvistede fruentimmerstol, som med rette hører møllen til, og degnens kone må ikke deri tilholde sig nogen rettighed, men skal hos vedkommende øvrighed gøre ansøgning om at få anvist plads andetsteds i kirken. - (Frederik Bredahl på Søholmegård har forklaret, hvordan problemet er opstået: Da han kom til sin gård i 1718, fik han at vide af sin kone, at der kort tid forinden var blevet opbygget en ny stol af daværende Gudsø møller, 3. stol ovenfor, og derved var der taget noget af Bredahls fruentimmerstol. Han kiggede på det og fandt, at hans kones stol ikke var helt så bred som før, men dog bred nok, så han lod det gå upåtalet. Fra 1718 sad daværende Gudsø møllerkone i det yderste stolestade i stolen, og konen til den daværende degn, der beboede et kassehus, sad i det andet stade, og Gregers Hansens kone i det tredie. Alle tre søgte deres sæder som en rettighed. Bredahl ved ikke, hvem der havde ret til de øvrige stader i stolen. Nogle år senere havde møllerkonen fået lov til at sidde sammen med sin lille datter i Bredahls fruentimmerstol, fordi datteren var noget læderet i ansigtet og undså sig for folk. Bredahls fruentimmerstol var nemlig indelukket bagtil og øverst i kirken. Til gengæld kunne Bredahls kvinder betjene sig af to stader i møllerens fruentimmerstol, nemlig gangstaden og et stade inden for de tre ovennævnte koner. Indtil 1730 gik Bredahls huskoner så i møllerens stol, og da huskonen da holdt sig til gangstaden, bad daværende degn Morten Hansen Bredahl, om ikke hans kone måtte bruge gangstaden, og så kunne huskonen bruge hendes 2. stade. Det gav han lov til. I 1730 blev Bredahl gift med møllerens datter, og siden den tid har møllerkonen siddet i Bredahls fruentimmerstol sammen med sin datter, Bredahls kone. Degnens kone blev ved med at sidde i gangstaden i møllerens stol, og nuværende degnens kone havde han også givet lov til det, så længe det var ham, der rådede over stolen på sin svigermors vegne. Bredahl ved ikke, om det 2. stade i stolen tilhører enhver tids degnekone, eller det tilhører det kassehus, som den forrige degn boede i; men Morten Hansens enke har siden sin mands død siddet ved muren i stolen. - Et andet vidne fortæller, at den forrige møller, som hed Hans Jørgensen, opbyggede 2 stole, en til mandfolk og en til fruentimmer. Karlestolen blev bygget i den nordre side bag fruentimmertolene, og fruentimmerstolen blev opbygget som nr. 3, med kun een stole mellem den og præstekonens. - Gregers Hansen, hvis kone har plads i den omtvistede stol, oplyser, at den gang, da mølleren havde opbygget stolene, og Gregers Hansen og hans kone manglede stolestader, da tilbød mølleren dem et stade hver i mands- og kvindestolen. - Degnen Morten Hansens enke Karen Pedersdatter fortæller, at hun tidligere var gået ind i præstekonens stol, men da møllerens stole blev opbygget, sagde hendes mand til hende, at hun derefter skulle bruge det 2. sæde i møllerstolen. - Staffen Jensen Smed i Børup har sammen med Anders Hansen som beskikkelsesmænd været hos den nuværende degnekone og spurgt hende, hvad ret hun havde til at sidde i møllerkonens stol. Hun havde svaret, at der ville hun sidde; præsten og kirkeværgen havde givet hende lov til det. - Niels Pedersen i Børup er den, der som kirkeværge har givet den nuværende degnekone lov til at sidde der, men kun indtil videre, nemlig så længe møllerkonen sad i Bredahls stol. - På et sent tidspunkt i sagen har degnen

forsøgt at skyde sig ind under gejstlig ret; men da sagen ikke drejer sig om hans embede, får han ikke held til det).

171b:

11/10. Dom: Præsten Johan Otto Saltov ctr. landsoldaten Iver Buck i Vester Nebel. - Eftersom landsoldaten Iver Buck ikke efter sit tilbud har fornøjet Johan Otto Soltov for den resterende høstdag, da - idet han sidder i lejehus og ernærer sig som en anden inderste og husmand og ikke har givet præsten tiende - bør han betale præsten den resterende høstdag med 1 mk. - (Iver Buck bor til leje i et hus tilhørende Iver Buhl og ernærer sig som væver og landsoldat. Han kan ikke arbejde stadigt for bønderne i sit lægd, da han ikke er ret stærk og derfor bor uden for sit lægd. Han havde ment sig fritaget for at yde præsten høstdag, fordi han var landsoldat).

Sognefoged Mads Hansen Lomholt af Store Velling fremlyste 3. gang en hoppe.

Regimentskriveren opbød børnepenge for sl. Søren Madsens søn af Horsted Mads Sørensen.

1740 - 8. november:

Læst forordning om kornskatten for 1741.

Læst patent om højesteret for 1741.

172:

Læst forbud af 19/10 mod udførsel af alle slags kornvarer og smør.

Læst kgl. fornyelse af 7710 af mandatet om østerstyveris afskaffelse.

Efterlyst 4 tartarer (tater?), som landfiskal Mathias Brun har ladet arrestere, men som er udbrudt af arresten.

25/10. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem.
29/11

18/10. Sogndegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 22/11

172b:

18/10. Anders Thomsen af Dons ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup og kautionist Søren Koed i Håstrup. Udsat til 15/11, men ikke set igen. Idag bevidnes det, at Søren Koed den 23/8 havde mødt Anders Thomsen, som var på vej til tinget, og på Jens Pedersens vegne havde foreslået en mindelig betaling af hans gæld: om Anders Thomsen ville lade gælden stå til Vorbasse marked. Der ville han få pengene, om han selv kom, og ellers kunne nogen fra hans by få dem med hjem. Søren Koed havde ventet, at Jens Pedersen havde efterlevet sit løfte.

Regimentskriveren opbød børnepenge for sl. Søren Madsens søn af Horsted Mads Sørensen 2. gang.

1/3 af Jens Hansens påboende gård i Store Velling lovbudt 2. gang.

Anders Christensen i Ferup opbød børnepenge for Anders Pedersen og Thomas Pedersen 1. gang.

1740 - 15. november:

Anders Christensen i Ferup opbød børnepenge for Anders Pedersen og Thomas Pedersen 2. gang.

Jens Hansen af Store Velling lovbød 3. gang 1/3 af sin påboende gård. Mads Hansen Lomholt og hustru Birthe Pedersdatter begærede skøde.

173:

Regimentskriveren opbød børnepenge for sl. Søren Madsens søn af Horsted Mads Sørensen 3. gang.

1740 - 22. november:

Læst kgl. gentagne mandat af 31/10 om lediggængeres og deserterede soldaters eksaminering, anholdelse og indbringelse.

8/11. Sogndegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 6/12

Anders Christensen i Ferup opbød børnepenge for Anders Pedersen og Thomas Pedersen 3. gang. Det er arven efter deres mor Gertrud Andersdatter og hendes fæstemand Peder Sørensen i Borlev.

173b:

Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. degnen Jens Herup i Børup. Udsat til 6/12, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om gæld, 3 rdl. 5 sk. samt betaling for 3 skp. rug.

25/10. Dom: Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. (Nis Pedersen Lejrskov, Poul Christensen, Troels Jepsen og Christen Levesens enke Maren Hansdatter, alle af Hjarup, samt) Jens Andersen af Skanderup (og Jens Nielsen i Lejrskov Højrup). - Jens Andersen skylder til Anders Halkjærs formand 10 rdl. for to heste, som han havde købt. Han har tilbudt at befri sig med ed, men det er bevidnet, at Jens Andersen i efteråret, da Christen Snogdal (Anders Halkjærs formand) endnu levede, lovede at betale de 10 rdl.; og Jens Andersen Vaaben af Hjarup har bevidnet, at Christen Snogdal for 10 år siden krævede 14 rdl. af Jens Andersen for to heste. - Jens Andersen skal betale. - (De øvrige har ordnet deres mellemværende i løbet af sagen. Det drejede sig om gæld til dødsboet efter Christen Snogdal, hvis enke Anders Halkjær nu er gift med).

Hans Knudsen af Lejrskov lovbød sit sted i Lejrskov 1. gang.

Iver Tullesen i Øster Gesten og Hans Poulsen i Silkeborg lovbød på vegne af deres myndlinge den gård i Bindeballe, som Christen Poulsen og hustru Maren Pedersdatter er fradøde, 1. gang.

Bodil Nielsdatter af Gelballe med mand og lavværge Anders Mortensen lovbød et hus i Gelballe 1. gang.

Staffen Niensens enke i Nyborg Else Hansdatter lovbød et sted ibidem 1. gang.

1740 - 29. november:

Læst forbud af 14/11 mod udførsel af 24 skilling stykker.

Lovbudt 2. gang stederne i Lejrskov, Bindeballe, Gelballe og Nyborg.

8/11. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 6/12

175:

Jacob Elling angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen af Viuf skovhus angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Michel Nielsen i Svinholt fremlyste en stud 1. gang.

175b:

1740 - 6. december:

Læst forordning af 15/11 om matrikelskat og rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat.

29/11. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem.
13/12

178:

22/11. Sognedegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 13/12

Thomas Jensen Slaugballe af Viuf får tingsvidne på arveret for sin hustru Maren Pedersdatter, der har en søn, Peder Hansen Viuf, der skal være død i København. Han tog til Holsten, da han var 16 år; her tjente han i 12 år og drog så til København, hvor han var i 6 år. Hans fader var afdøde Hans Pedersen. Der nævnes nogle hel- og halvsøskende. Hans svoger Hans Sørensen Berg, tømmermester i København, får fuldmagt til at modtage den afdødes bo.

178b:

Regimentskriveren får tingsvidne på bygningshjælp til Søren Svendsen i Bjert, Hans Hansens eftermand Jep Nielsen i Herslev og Erik Lauridsen af Verst. De har modtaget tømmer til opbyggelse af deres huse. Der føres vidner på, hvad hver enkelt har fået.

Studen fremlyst 2. gang.

179:

Hans Knudsen af Lejrskov lovbød sit sted i Lejrskov 3. gang. - Tulle Hansen og hustru Mette Hansdatter begærede skøde.

Iver Tullesen i Øster Gesten og Hans Poulsen i Silkeborg lovbød på vegne af deres myndlinge Maren Christensdatter, Mette Christensdatter, Peder Christensen, Kirsten Christensdatter og Jens Christensen den halve gård i Bindeballe, som deres forældre Christen Poulsen og hustru Maren Pedersdatter er fradøde, 3. gang. Knud Hansen og hustru Margrethe Knudsdatter, som nu bebor gården, begærede skøde.

179b:

Staffen Nielsens enke i Nyborg Else Hansdatter lovbød (ved sin fæstemand Hans Jørgensen af Nyborg) sin påboende gård 3. gang. - Jens Sørensen og hustru Karen Hansdatter, som nu bebor stedet, begærede skøde.

Iver Tullesen af Øster Gesten, der har påtaget sig at være formynder for (de børn, der er nævnt på foregående side) gav arveafkald til Knud Hansen i Bindeballe.

1740 - 13. december:

6/12. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. Niels Johansen og Markus Nielsen ibidem. 10/1-1741

181:

Michael Muhle på Hvilbjerggård ctr. sin fæster Villads Clausen i Andkær (og ridtmester Brochdorff på Grundet). - Villads Clausen forklarer i retten, hvordan han var blevet lokket til at lade sig hverve som rytter. Det var et stykke tid efter hvervningen af Knud Knudsen Smed. Denne og en anden rytter ved navn Jacob Handskemager havde lokket ham med til Grundet. Ridtmesteren havde spurgt ham, hvem han tilhørte, og om han havde pas på at være sin egen, så at han angerløs kunne gå i ryttertjeneste. Villads Clausen havde fortiet, at han var fæstebonde. Så gav ridtmesteren ham 2 mk. som han sagde han kunne beholde, enten han blev hvervet eller ikke. Villads Clausen tog hjem og passede sit arbejde som sædvanligt uden at fortælle nogen om sine planer, indtil rytteren Mads Krog i Vejle sendte bud efter ham. De traf ikke hinanden, men i Vejle kom Villads hen til Jacob Handskemager, der besnakkede ham til at gå med til Grundet. Derfra fulgte Mads Krog ham til Aars, hvor de blev henvist til nærmeste rytterbarak; de kom i kvarter i Fiskergade, hvor Knud Knudsen også havde kvarter. Senere blev han fremstillet for vagtmesteren, der sammen med nogle officerer så ham an, og et par dage efter blev han fremstillet for amtsforvalter Peter Pank, som spurgte Villads, hvorfra han var, og hvem han tilhørte. Han svarede, at han hørte hjemme i Andkær og tilhørte Michael Muhle. Til spørgsmålene, om han havde pas fra sin husbond, og om han kunne noget håndværk, svarede han nej og blev så antaget i stedet for Hans Jokum, der skulle udskrives. Så fulgte Villads med til Randers, hvor han blev præsenteret for oberst Juul, og kom derfra tilbage til Aars (Århus?). Til præsentationerne havde rytterne pyntet ham med pisk i håret og en ny mundering, som de havde lånt af en anden rytter. Det udstyr måtte han nu aflevere, og i stedet fik han en luvslidt mundur bestående af kjortel, vest, en gl. hat med snor om samt en pallask med gehæng. I den påklædning kom han sammen med Mads Krog tilbage til Grundet, og næste dag gik

han hjemad. På vejen mødte han sin hustru og sin moder, der var ude at lede efter ham. De havde et brev fra Michael Muhle til ridtmester Brochdorffs forvalter Michel Rohde på Grundet angående hans undvigelse. Dem fulgte han tilbage til Grundet med brevet og kom så endelig igen hjem til sit fæstehus. Han har ikke aflagt ed og har ikke fået penge bortset fra 2 sldlr. 2 mk., som han har fået fra tid til anden til sit ophold. (Rytterne havde lovet ham 20 rdl. på hånden og "capetalotions forsikring" på 6 år). Han har altid båret stor frygt for at komme til krigsvæsenet og erkender, at han ikke har opsagt sit fæste. Hans kone Anne Nielsdatter havde forsøgt at holde ham fra omgangen med Knud Smed og kone, der forsøgte at overtale ham til at lade sig hverve. Sognefoged Morten Dahl af Andkær og Eske Hansen havde på Muhles foranledning registreret hans bo, og da de kom ind i huset, så de Villads stående der i en gl. rød mundering med en gl. blå vest og en gl. snoret hat i hånden og med rytterkjortelen og pallasken hængende under loftet bagved. Muhle havde spurgt ham, hvordan han var kommet til den ryttermundur, og han svarede først, at det vidste han ikke; men så var han gået til bekendelse. - Tingsvidne.

182b:

Jens Jepsen af Trelde ctr. Carl Gotlef Slegel ibidem. 20/12

183:

6/12. Sognedegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 10/1

Hans Madsen Raun af Bjert, fæster af en ryttergård, anmeldte ildsvåde.

183b:

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

Bodil Nielsdatter af Gelballe med mand og lavværge Anders Mortensen i Almind lovbød 3. gang det hende og forrige mand, afdøde Jacob Christensen, tilhørende hus i Gelballe. - Iver Christensen og hustru Maren Christensdatter begærede skøde.

184:

1740 - 20. december:

13/12. Jens Jepsen af Trelde ctr. Carl Gotlef Slegel ibidem. 17/1

185b:

Peder Lauridsen af Nr. Bjert, der bebor et lejehus i Hans Madsen Rauns fæstegård, anmeldte ildsvåde. Huset er brændt sammen med gårdens øvrige bygninger.

Skovfoged Hans Sivert på Roj angav skovhugst.

1741

185b:

1741 - 10. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1741, tirsdagen den 10. Januarius.

Udi birkedommer Hans Panks (som nu bor i Follerup) lovlige absance Jens Andersen af Viuf som sættedommer og Mads Paabye på Nygård som birkeskriver. Tingmænd: Søren Christensen, Laurids Risom, Mogens Jensen, Jens Hansen, Peder Isaksen og Jens Andersen Sabroe af Viuf, Hans Madsen af Fredsted og Niels Iversen af Håstrup.

13/12. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 31/1

13/12. Sogndegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 21/2

Skovfogederne i Holmans herred, Ditlev Andersen, Ditlev Markussen og Jørgen Mejer, angav skovhugst.

186:

1741 - 17. januar:

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1740.

20/12. Jens Jepsen af Trelde ctr. Carl Gotlef Slegel ibidem. 14/3

1741 - 24. januar:

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

Jens Madsens enke Anne Tullsdatter af Ferup m.fl. lovbød hendes påboende gård i Ferup 1. gang.

186b:

Hans Jensen Boesens enke Kirsten Jacobsdatter af Fredsted med fader Jacob Haar i Starup lovbød det halve af sin påboende gård 1. gang.

1741 - 31. januar:

Gårdene i Ferup og Fredsted lovbudt 2. gang.

Bekendtgjort auktion i morgen hos Christen Raun i Moesvrå.

10/1. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 7/2

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

1741 - 7. februar:

Læst forordning af 28/2 om, hvorvidt gudelige forsamlinger uden for den offentlige gudstjeneste til videre opbyggelse i gudfrygtigheds øvelse under vedkommende lærers opsyn må tillades, og hvilke derimod som utilladelige og mistænkelige forbydes.

31/1. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 28/2

Regimentskriveren ctr. Kirsten Pedersdatter. 14/2

187:

Synsmænd udmeldes til at syne Vamdrup mølle, som mølleren Peder Markussen har i fæste. 14/2

187b:

Hans Krog angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen i Bjert angav skovhugst.

Hans Jensen Boesens enke Kirsten Jacobsdatter af Fredsted med fader og lavværge Jacob Haar i Starup lovbød det halve af sin påboende gård 3. gang. Ude Pedersen, der nu er gift med Kirsten Jacobsdatter, begærede skøde.

1741 - 14. februar:

Mons. Jacob Larsen af Kolding får tingsvidne vedrørende de tre rytterbønder Hans, Mads og Christian Kejsønner med hensyn til deres genealogi. Deres forældre var Kej Hansen og Maren Madsdatter. Kej Hansen var rytter; hans forældre var Hans Christian Drejer og hustru Anne Pedersdatter, som fordum boede i Haderslevhus amt, nogen tid i Frørup og nogen tid i Ødis. Anne Pedersdatter døde som enke i Vinding. Kej Hansen blev 1691 viet i Gårslev kirke til pigen Maren Madsdatter, og han døde i 1702 i den bretanske krig. En bror til Kej Hansen er Anders Frørup.

188b:

7/2. Synsmænd afhjemler syn på Vamdrup mølle, som mølleren Peder Markussen har i fæste. Den er skadet af oversvømmelse.

7/2. Regimentskriveren ctr. Kirsten Pedersdatter. 28/2

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Niels Pedersen, Viuf, angav skovhugst.

Jens Madsens enke Anne Tullsdatter i Ferup med lavværge Jørgen Jepsen Haar af Vester Nebel tillige med hendes medarvinger: Mads Jensen i Ferup, Carel Jensen i Taulov Nebel, Peder Jensen i Ødsted, Else Jensdatters mand Knud Sørensen i Vrå og Maren Jensdatters Mand Jørgen Jepsen Haar i Vester Nebel løvbød 3. gang gården i Ferup, som Jens Madsen er fradød. Hans søn Niels Jensen og hustru Catrina Jacobsdatter begærede skøde.

189:

1741 - 21. februar:

10/1. Dom: Sognedegnen i Østbirk Christen Viebye ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. - Jens Pedersen har ikke holdt sit løfte om at betale 78 rdl. 4 mk. for stude, han har købt af ham. Han dømmes til at betale.

1741 - 28. februar:

7/2. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 21/3

190b:

14/2. Dom: Regimentskriveren ctr. Kirsten Pedersdatter i Bjert for tre gange lejermål. - Iflg. ryttersessionens resolution er Kirsten Pedersdatter indstævnet til strafs lidelse for 3 lejermål. Til bevis er fremlagt attest fra præsten Jørgen Seidelin, at Kirsten Pedersdatter i Eltang kirke er blevet absolveret for den 3. gang, hun har ladet sig besvangre. Hun har tilstået at have født 3 børn, de to første med en rytter i Fredericia under ægteskabs løfte. Han døde, hvorfor ægteskabet svandt bort. - Altså siden Kirsten Pedersdatter ikke har legitimeret, at hendes ægteskabsløfte med en rytter har været offentligt og lovligt, og hun efter egen tilståelse har født 3 børn, som da er uden for ægteskab og avlet i horeri og løsagtighed, så dømmes hun efter lovens 6-13-9 til at stryges til kagen, og det med 9 ris og 3 slag af hvert ris, andre sådanne letsindige og løsagtige mennesker til eksempel. - Underskrevet af Hans Pank, Mads Dahl, Anders Lauridsen (Herslev), Peder Poulsen (Højrup), SIS Søren Iversen Koed, Hans Jørgensen, Christen Jensen Grøn, Jens Jensen Lundemand (Håstrup). - (Præstens attest har været den årlige indberetning fra sognet: "Fra årsdagen d. 1. januar 1739 til årsdagen 1. januar 1740 har følgende personer i Eltang sogn begået lejermål og er publice absolverede: Eltang sogn, Bjert by: Kirsten Pedersdatter i Peder Graises hus, hvilket er den tredje gang, hun har ladet sig besove". - Hendes egen forklaring: For ca. 12 år siden tjente hun i Fredericia, hvor hun blev forlovet med en rytter ved navn Christian Obel, som under ægteskabs velmente løfte besvangrede hende første gang. Med ham avlede hun en datter, som nu er død. Da han ikke kunne få friseddel hos sine officerer, blev ægteskabet forhindret. Hun blev befriet for kirkens disciplin på grund af ægteskabsløftet. Og som deres kærlighed til hverandre endnu continuerede i 5 år, da Christen Obel fik friseddel, blev hun atter ved ham svanger, og før ægteskabet kunne fuldbringes, afgik samme rytter ved døden, så hendes ægteskab derved faldt bort. Hun kunne gerne bevise sin angivelse med den givne friseddel, om hun havde ventet, at det kunne være hende til nogen nytte; og hun skulle ikke have haft det nødtigt, om ikke hendes sidste fald var sket (hvilket hun fortryder meget). Men hun er pålagt arrest, og omkostningerne hertil er for store til, at hun (ved at kræve udsættelse) kan legitimere sin påstand, så hun underkaster sig dommernes milde afgørelse).

1741 - 7. marts:

Skovhugst angivet for skovrider Johan Luckharts beridt.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved angav skovhugst.

Steen Rasmussen på Amhede opbød børnepenge for sin myndling Andreas Pedersen Damgaard 1. gang.

1741 - 14. marts:

17/1. Jens Jepsen af Trelde ctr. Carl Gotlef Slegel ibidem. 28/3

191b:

Michael Muhle på Hvilbjerggård får tingsvidne på, at han har avlet 1499 skålpund tobak, som han har solgt til borgmester Johan Lindemann i Vejle.

Skovfoged Anders Mogensen i Hjarup angav skovhugst.

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Hans Sivert angav skovhugst.

Jacob Krog angav skovhugst.

Steen Rasmussen på Amhede opbød børnepenge for sin myndling Andreas Pedersen Damgaard 2. gang.

1741 - 21. marts:

Regimentskriveren lod fremstille synsmænd, der afhjemlede den skade, som vildsvin med deres vradsel havde forvoldt på Nygård, Roj og Hønnebjerg ladegårds rytterkobler.

192:

28/2. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 18/4

Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Niels Michelsen i Højen Stubberup. 11/4

193b:

Steen Rasmussen på Amhede opbød børnepenge for sin myndling Andreas Pedersen Damgaard 3. gang.

1741 - 28. marts:

Læst plakate af 24/2 med forbud på indførsel af fremmed olie og tran og sæbe.

14/3. Jens Jepsen af Trelde ctr. Carl Gotlef Slegel ibidem. Idag anmeldes forlig. - Sagen har drejet sig om et vandløb, hvormed begge bønder vandede deres enghaver. Der blev allerede i 1737 oprettet en kontrakt imellem dem; men den vil Carl Slegels svigerfar Jørgen Melsen af Fredericia ikke anerkende. Han har hævdet, at Carl Slegel dengang var umyndig, og at han slet ikke kunne indgå kontrakten, fordi Jørgen Melsen selv ejede gården og blot lod sin svigersøn bo på den. Og desuden er det antydnet, at Carl Slegel kun skrev under af frygt, idet han havde været i slagsmål med Jens Jepsen og da havde slået denne med en sten. Derfor skulle han have været tilbage for at lade vandløbet syne. Men der er vittigheder, som kan bekræfte, at kontrakten var blevet indgået i al venlighed og kærlighed uden tvang og lokkelse. Derimod var Carl Slegels kone imod, at hendes mand slog pæl, fordi det var mod hendes faders vilje og minde. Carl Slegel havde selv hentet og nedslået den ene pæl, og Jens Jepsen den anden. - Idag lader regimentskriveren fremlægge bevis på, at Carl Slegel fik skøde på gården i 1735 og husbondholds-brev året efter. Forliget går ud på, at det omtvistede vandløb skal have sit rette løb, som det har haft af alders tid ifølge kontrakten af 1737. De skal begge være lige lodtagne i vandløbet. Begge skal nedlægge i vandløbet 2 stykker træ indrettet med afløbshuller eller render, så at hver af dem kan nyde halvparten af vandet; og dem skal de vedligeholde. Hvis en af dem bryder denne aftale, skal vedkommende betale 4 rdl. til sognets fattige. - Byfoged Bles af Fredericia, der har repræsenteret Jørgen Melsen, erkender, at sagen er blevet forliget uden hans vidende, og han beklager, at han har været ganske uvidende om, at Jørgen Melsen forlængst har overdraget sin svigersøn gården.

194:

Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup om skel. 11/4

194b:

Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup for vold. 11/4

Sognefoged Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted lader afhøre vidner af Bredstrup vedr. skovhugst. Ingen ved noget.

Skovfoged Niels Pedersen angav skovhugst.

1741 - 11. april:

195:

Læst forordning af 17/3, hvorved loven og krigsartiklerne ang. udfordringer og dueller gentages og skærpes.

Læst forordning af 3/3 vedr. retspleje.

Gyde Jensen i Gelballe lovbød sin partgård 1. gang.

Michel Hermandsen på Jubelholm lovbød Jubelholm med tilliggende huse i Fuglsang 1. gang.

Søren Simonsen i Hjelmdrup lovbød 2 tdr. hartkorn af Nygårds mark 1. gang.

Peder Knudsen af Håstrup lovbød gården i Håstrup 1. gang.

21/3. Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Niels Michelsen i Højen Stubberup. 25/4

195b:

Jægermester Bachman lader afhjemle syn på skovhugst for Brusk, Jerlev, Holmans og Elbo herreder. 2/5

196:

28/3. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup om skel. 25/4

197b:

28/3. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup for vold. 25/4

198b:

Steffen Nielsens enke i Nyborg lovbød den halve gård 1. gang.

1741 - 18. april:

De for 8 dage siden lovbudne steder lovbudt 2. gang.

21/3. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 2/5

Søren Wilstrup af Follerup p.v.a. provst Henrik Pontoppidan af Fredericia ctr. Jens Jensen af Erritsø. Denne gør afbigt for det, som han måske har sagt til provstens (eller Jens Jensens?) svigersøn Peder Nielsen. Denne, der nu har antaget anneksgården, får løfte om at måtte gøre sit arbejde i fred. Jens Jensen vil betale 2 sldlr. til sognets fattigkasse. Nogle af bymændene kautionerer for ham.

199:

Ditlev Markussen af Skærup får tingsvidne på, at han i 1740 har avlet 1752 skålpund tobak, som han har solgt til skipper Anders Hansen Kjær af Fredericia, der har indskibet den på sin jagt Ung Tobias.

1741 - 25. april:

Amtsforvalter Christen Roed af Kolding (ved Johan Wedschefeld af Kolding) ctr. arresterede Gyde Christensen af Vorbasse. 16/5

200b:

11/4. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup om skel. 9/5

11/4. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup for vold. 9/5

201:

11/4. Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Niels Michelsen i Højen Stubberup. 9/5

Gyde Jensen i Gelballe lovbød sin påboende partgård 3. gang. - Jep Sørensen Buck af Gelballe begærede skøde.

Steffen Nielsens enke i Nyborg med lavværge Anders Hansen ibidem lovbød den halve gård 3. gang. - Hendes fæstemand Hans Jørgensen begærede skøde.

201b:

Niels Pedersen Lejrskov af Hjarup lovbød sin påboende gård 1. gang.

1741 - 2. maj:

18/4. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 16/5

Jægermester Bachman lod afhjemle syn på skovhugst for Anst, Brusk, Jerlev, Holmans og Elbo herreders skove.

Niels Pedersen Lejrskov af Hjarup lovbød sin påboende gård 2. gang.

1741 - 9. maj:

202:

25/4. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup om skel. 20/6

25/4. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup for vold. 20/6

202b:

25/4. Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Niels Michelsen i Højen Stubberup. 20/6

Hans Jensen Smed af Tiufkær ctr. Tyge Andersen i Viuf. Både denne og hans fader Anders Roskilde gør afbigt.

203b:

Michel Hermandsen på Jubelholm lovbød Jubelholm (under nr. 5 og 6 i Bølling by) med tilliggende kassehus(e) i Fuglsang 3. gang. - Jens Simonsen af Dons begærede skøde for 450 rdl.

Søren Simonsen i Hjelmdrup lovbød 3. gang sin gård på Nygårds mark. - Jens Simonsen af Dons begærede skøde.

204:

Peder Knudsen af Håstrup lovbød sin partsgård i Håstrup 3. gang. - Mickel Hermandsen og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

Søren Christensen Kyed i Starup lovbød sin påboende gård 1. gang.

1741 - 16. maj:

25/4. Amtsforvalter Christen Roed af Kolding (ved Johan Wedschefeld af Kolding) ctr. arresterede Gyde Christensen af Vorbasse. 13/6

204b:

2/5. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 6/6

205:

Regimentskriveren lader synsmænd udmelde for Skærup lodsejere for at undgå søgsmål. De skal afhjemle deres syn vedr. omtvistede jorder den 30/5, men sagen er ikke set igen.

Niels Pedersen Lejrskov af Hjarup lovbød 3. gang sin påboende gård. - Hans Lauridsen Kock og hustru Maren Nisdatter begærede skøde.

Søren Christensen Kyed i Starup lovbød sin påboende gård 2. gang.

205b:

Regimentskriveren opbød sl. Thomas Svendsens datter Maria Thomasdatters arv 1. gang.

1741 - 30. maj:

Læst kongens reskript af 5/5 til stiftsbefalingsmanden og biskoppen (Hans Adolph Brorsen) ang. at ansøgninger om ægteskab i forbudne led skal forsynes med præstens attest på, at de er admitterede til konfirmation og sakramentets brug.

Læst proklama fra byfoged Grundahl i Vejle om auktion på Brandholm.

Læst efterlysning på den fra Skanderborg slots arresthus undvegne hestetyv ved navn Poul Mortensen, natmand. Han er af statur en mådelig undersat karl med sort hår og skæg, og deri nogle grå hår; noget koparret i ansigtet og på næsen, og han har en langagtig hage. Ved undvigelsen natten mellem den 24. og 25. hujus var han iført en brunagtig grov klædekjortel med kamelhårsknapper og en lysagtig grov klædevest med metalknapper.

Johan Schorner af Kobbegård får tingsvidne på, at han i 1740 har avlet 1112 skålpund tobak, som

han har solgt til skipper Andreas Hansen Kjær af Fredericia.

Niels Christensen Hyrde i Hjarup indleverede 2 ulveunger, og Niels Andersen i Andkær indleverede 3 ulveunger. De blev ophængt i ulvegalgen.

Regimentskriveren opbød sl. Thomas Svendsens datter Maria Thomasdatters arv 2. gang.

Jens Jensen i Kongsted Torp lovbød sin påboende gård 1. gang.

Jep Bertelsen af Seest, formynder for Michel Nielsen, og Hans Nielsen i Vranderup, formynder for Karen Nielsdatter, samt Christen Nielsen i Vranderup, formynder for Maren Nielsdatter, opbød deres myndlings arve 1. gang.

Søren Christensen Kyed af Starup lovbød 3. gang sin påboende gård. - Hans søn Niels Sørensen Kyed og dennes hustru Sophia Pedersdatter begærede skøde.

206:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1741 - 6. juni:

16/5. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 27/6

30/5. Jep Bertelsen af Seest, formynder for Michel Nielsen, og Hans Nielsen i Vranderup, formynder for Karen Nielsdatter, samt Christen Nielsen i Vranderup, formynder for Maren Nielsdatter, opbød deres myndlings arve 2. gang.

Jens Jensen i Kongsted Torp lovbød sin påboende gård 2. gang.

1741 - 13. juni:

Søren Jensen i Plovslund, Grene sogn, anmeldte ildsvåde.

206b:

16/5. Dom: Amtsforsvalter Christen Roed af Kolding (ved Johan Wedschefeld af Kolding) ctr. arresterede Gyde Christensen af Vorbasse. - Gyde Christensen er om natten mellem 26. og 27. marts ved midnatstid indbrudt i Søren Mortensens lade i Klink medbringende et reb og tre sække. Søren Mortensen havde tidligere mistet noget korn fra sin lade og havde derfor besluttet at ligge i laden for at beogte og få at vide, hvem der var hans skademand. Da han havde pågrebet Gyde Christensen, tilbød denne ham en ko eller 4 slettedaler for at tie stille. En skrivelse af 2/4 fra Estrup melder, at den beskyldte kan vente sig liden eller ingen berømmelse af nogen af sine by- eller sognemænd, men langt snarere rygte for det, han nu beskyldes for. - Han skal for sådan sin skammelige gerning andre ligesindede, ugudelige mennesker til afsky og eksempel efter lovens 6-17-32 i arresten miste sin hud og iflg. reskript af 8/8 1738 arbejde i skubkærren i Fredericia 3 år. - Underskrevet af Hans Pank, Ude Pedersen, Hans HHS Hansen (Fredsted), Iver IAS Andersens, Jens

JIS Iversens navne (Starup), Knud Nielsen, Peder PHS Henriksens (Ågård), Peder PMS Madsens og Jens JAS Andersens navne (Lilballe).

Regimentskriveren opbød sl. Thomas Svendsens datter af Hjarup Maria Thomasdatters arv 3. gang.

Jep Bertelsen af Seest opbød 3. gang sin myndling Michel Nielsens arv.

Hans Nielsen af Vranderup opbød 3. gang sin myndling Karen Nielsdatters arv.

Christen Nielsen af Vranderup opbød 3. gang sin myndling Maren Nielsdatters arv.

207:

Jens Jensen af Kongsted Torp lovbød 3. gang sin påboende gård. - Hans søn Peder Jensen og dennes hustru Karen Markusdatter begærede skøde.

1741 - 20. juni:

9/5. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup om skel. - Anthoni Buch fremlægger en mageskiftekontrakt, og der udstedes tingsvidne.

9/5. Anthoni Jacobsen Buch af Nagbøl ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup for vold. De har indgået forlig. Men da sagen implicerer bøder til kongen, skal regimentskriveren, der hidtil har været Mads Buchs forsvarer, retsforfølge ham for bøderne. Opsat til 11/7, men er ikke set før 5/12

207b:

Søren Sørensen Kyed af Viuf ctr. Jens Nielsen i Højrup for gæld på 22 sldr. Sagen udsat til 4/7, men ikke set igen.

9/5. Dom: Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Niels Michelsen i Højen Stubberup. - Niels Mikkelsen har ved sin forsvarer regimentskriveren tilstået at have fået en riseg fra Haraldskær skov, idet han angav, at den var af ringe værdi (rådden). Men med tingsvidne fra Nørvang-Tørrild herredsting er bevist, at der hos Niels Michelsen på hans savlade er fundet frisk eg, som han skal have skovet i Haraldskær skov. - Han skal efter skovforordningen af 26/1 1733 betale 10 rdl. til de Andischou samt sagsomkostninger.

208:

1741 - 27. juni:

Læst forordning af 16/6 om adskillige slags fremmede klædevarer, som i Danmark ikke må sælges, forarbejdes eller bæres.

Læst forordning af 3/6 om adskillige slags fremmede kramvarer, som ikke må falbydes på de offentlige markeder.

Læst plakater om auktion i Kærbølling efter afdøde oberstløjtnant Roepstorff.

6/6. Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. 8/8

Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 4/7

211:

Laurids Risom af Viuf ctr. Jens Christian i Egtved. 18/7

Bekendtgørelse om, at den edsvorne inspektør og bogholder ved det kgl. saltværk på Christianshavn Nicolaj Basse er forsvundet efter at have begået underslæb. Alle og enhver, der har kendskab til, hvor han er, skal melde det. Han er af middelmådig, mager status, bleggul og koparret af ansigt, har sort hår og øjenbryn, temmelig stærke læber og lægge, bærer en kort, askegrå paryk, en brunagtig eller grøn klædning, taler og skriver færdigt det danske sprog, men det tyske mådeligt. Der udsættes en dusør på 100 rdl. for oplysninger, der fører til hans pågribelse. Alle, som har gæld til ham, skal anmelde det straks. Ellers kommer de til at betale det dobbelte, når deres gæld i sin tid opdages.

1741 - 4. juli:

Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 11/7

214b:

Christen Lauridsen Klim i Ågård ctr. Ole Bertelsen Ulf i Hesselballe. Denne gør afbigt. De havde ved en bryllupsforsamling talt om noget jernarbejde, som Klim skulle have gjort for ham, men som over år og dag ikke er blevet færdigt.

1741 - 11. juli:

4/7. Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 1/8

215b:

Laurids Hjort af Bogense p.v.a. Jacob Hjort Jensen ibidem ctr. degnen Hans Nielsen Buhl i Gårslev og hustru Karen Hansdatter. 8/8

216:

Hans Michelsen og Anders Michelsens enke af Lille Velling anmelder ildsvåde.

Hans Pedersen i Brøndsted opbød arv for sin myndling Gertrud Nielsdatter 1. gang.

Jep Bertelsen af Seest opbød arv efter sl. Hans Madsen for sine 3 myndlinge Lene, Maren og Maren

Hansdøtre 1. gang.

Ole Madsen opbød arv efter Hans Madsen i Seest for sine 2 myndlinge Jep Hansen og Karen Hansdatter.

216b:

Jens Hansen af Store Velling lovbød sin påboende 2/3 gård og Mads Hansen ibidem sin påboende 1/3 gård 1. gang.

1741 - 18. juli:

27/6. Laurids Risom af Viuf ctr. Jens Christian i Egtved. Forlig ventes. Sagen udsat til 1/8, men ikke set igen.

11/7. Børnepengene opbudt 2. gang.

Jens Hansen af Store Velling lovbød sin påboende 2/3 gård og Mads Hansen ibidem sin påboende 1/3 gård 2. gang.

1741 - 25. juli:

Læst forordning af 7/7 om vedligeholdelse af heste til kavalleriregimenternes remontering.

Christen Sørensen, Christen Nielsen Degn og Anders Rasmussen i Rådvad (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. hospitalsbonden Mads Jørgensen Buch ibidem. 8/8

217:

Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværge Hans Hansen af Seest. 22/8

Michel Hansen i Børup (ved Preben Langsted) ctr. Jep Hansen Gris ibidem. 8/8

Hans Pedersen af Brøndsted opbød arv for sin myndling Gertrud Nielsdatter 3. gang.

Jep Bertelsen af Seest opbød arv efter sl. Hans Madsen for sine 3 myndlinge Lene, Maren og Maren (her: Marie) Hansdøtre 3. gang.

217b:

Ole Madsen af Seest opbød arv efter Hans Madsen i Seest for sine 2 myndlinge Jep Hansen og Karen Hansdatter 3. gang.

1741 - 1. august:

11/7. Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 8/8

Jens Hansen af Store Velling lovbød sin påboende 2/3 gård og Mads Hansen Lomholt ibidem sin påboende 1/3 gård 3. gang. - Hans Pedersen og hustru Kirsten Hansdatter begærede skøde.

Christen Madsen Wind af V. Vamdrup blev taget i ed som opsynsmand i stedet for Hans Roved, som er flyttet fra Vamdrup og nu bor på Ballesgård.

218:

1741 - 8. august:

Læst missiv af 5/8 fra amtmand Oertz og kirkeinspektør Bertelsen til byfoged og birkedommer Pank, at kirkesession skal holdes på Koldinghus.

1/8. Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 19/9

11/6. Laurids Hjort af Bogense p.v.a. Jacob Hjort Jensen ibidem ctr. degnen Hans Nielsen Buhl i Gårslev og hustru Karen Hansdatter. 29/8

25/7. Christen Sørensen, Christen Nielsen Degn og Anders Rasmussen i Rådvad (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. hospitalsbonden Mads Jørgensen Buch ibidem. - Sagsøgerne har klaget over, at de ikke kunne få den velhavende hospitalsbonde til at rette sig efter en aftale, de havde indgået sammen, om at ansætte en hyrde, der foruden en bolig, som de har opbygget til ham, skulle have i løn 1 td. rug, 4 skp. boghvede og 2 skp. malt. - Idag lover Mads Buch, at han imorgen vil vise birkedommeren et tingsvidne, som for mange år siden blev taget vedr. byens hedegræsning fælles med Kolding borgere, som han har i forvaring for bymændene. Og han giver sin version af aftalen om ansættelse af hyrde: Sagsøgerne havde været hos ham for at få ham med til at antage en fælles hyrde. Han havde spurgt, hvordan det kunne lade sig gøre, når deres marker ikke lå sammen til græs. Christen Sørensen havde sagt, at han ville holde sine køer tøjret på sit eget græs eller holde hyrde til dem. Så gik Mads Buch med til ansættelsen; men så slog Christen Sørensen alligevel sine køer løs på Mads Buchs græs uden at spørge. Det androg han for amtmanden, der svarede, at han skulle holde hyrde sammen med de andre indtil mikkelsdag, og derefter skulle de holde hver deres hyrde, som de havde gjort det af alders tid. Hyrden var lejet fra påske 1741 til påske 1742.

219:

25/7. Michel Hansen i Børup (ved Preben Langsted) ctr. Jep Hansen Gris ibidem. 15/8

27/6. Dom: Christen Hansen Knapmager af Pjedsted ctr. (Niels Johansen) og Markus Nielsen ibidem. - Regimentskriveren har for Christen Hansen Knapmager fremlagt en synsforretning, der forklarer, at hans påboende hus i landmålingsforretningen findes anført for efterskrevne stykker jord (her følger en liste over marker, som er specificeret ved navn, placering, bredde og længde). Der er nogle differencer mellem landmålingsforretningen og synsforretningen; det skyldes oprydning og til- og frapløjning. - Der har været stævnet for kontrasynsforretning, men den blev frafaldet, og i stedet valgte modparten at føre vidner på, at hospitalsbonden har yrket og dyrket jorden upåtalte i mange år. - Regimentskriveren har bevist, at de omtvistede jorder er tilmålt nr. 12, Store Niels Pedersens sted, som nu beboes af Christen Hansen Knapmager, og denne svarer alle kontributioner

deraf. Markus Nielsen har ikke bevist, hvilke jorder der hører til hans sted, eller at han mangler noget jord, som han svarer skat af. - Det er billigt og ret, at den, der svarer alle kgl. kontributioner af jorden, også bør nyde sammes grøde. Markus Nielsen og Niels Johansen frakendes alle de omtvistede jorder, og hvis der i sagens forløb (siden 31/5-40) er avlet korn derpå, så nyder Christen Hansen Knapmager grøden deraf, dog at han betaler frøgælden, som alene er det korn, hvormed jorden er besået. Markus Nielsen skal betale 12 rdl. i sagsomkostninger. Niels Johansen, som ikke har forlænget sagen, frikendes for sagsomkostninger.

220:

1741 - 15. august:

8/8. Michel Hansen i Børup (ved Preben Langsted) ctr. Jep Hansen Gris ibidem. Sagen frafalder idag. Sidste tingdag blev der indleveret et forlig, som Preben Langsted ikke kendte til og derfor ikke ville anerkende.

Den gård i Glibstrup, som Christen Jepsen nu påbor, blev lovbudt 1. gang.

1741 - 22. august:

25/7. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværge Hans Hansen af Seest. 12/9

Den gård i Glibstrup, som Christen Jepsen nu påbor, blev lovbudt 2. gang.

1741 - 29. august:

Læst plakat af 18/8, hvorved jagten på fællede udsættes fra 24/8 til 7/9.

Jens Storm af Højen præstegård (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup for gæld på 16 rdl. Sagen udsat til 12/9, men ikke set igen.

220b:

8/8. Laurids Hjort af Bogense p.v.a. Jacob Hjort Jensen ibidem ctr. degnen Hans Nielsen Buhl i Gårslev og hustru Karen Hansdatter. Parterne er ikke mødt. Sagen udsættes til nyt stævne mål med regres til den sagsøgte for unyttige sagsomkostninger.

Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Pedersen ibidem. 26/9

Fru Margrethe Kirstine sl. Hachsens lovbød 3. gang den gård i Glibstrup, som Christen Jepsen nu påbor. Denne og hustru Lene Thomasdatter begærede skøde.

221:

1741 - 5. september:

Jørgen Ostesen Hjuler og hustru Lene Jensdatter af Vinding (ved Preben Langsted) ctr. Johanne Jensdatter ibidem. Denne gør afbigt.

Justitsråd Lichtenberg til Engelsholm (ved Niels Schousbøl af Kærbølling) som husbond for Lars Andersen Smed i Hinnum ctr. Jens Madsen i Løvlund mølle. 12/9

1741 - 12. september:

Læst forordning af 25/8 om land- og forprang og de sig deraf rejsende sager samt alle politisagers påtale og påkendelse.

Læst forordning af 14/8 ang. købstadsjorderne.

221b:

Læst plakat af 11/8 ang. opdagelse af kasserer Köllers fordulgte effekter.

Læst anordning af 18/8, at Koldinghus rytterdistrikts birketing fra Viuf by bør flyttes og herefter holdes i Kolding bys tingstue.

Læst amtmandens skrivelse af 7/9 til byfoged og birkedommer Hans Pank, at birketinget fra 1/10 skal holdes på Kolding byting. Ligeledes læst byfoged og birkeskriver Panks plakat herom.

22/8. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværge Hans Hansen af Seest. 19/9

5/9. Justitsråd Lichtenberg til Engelsholm (ved Niels Schousbøl af Kærbølling) som husbond for Lars Andersen Smed i Hinnum ctr. Jens Madsen i Løvlund mølle og husbond Rasmus Pedersen i Pjedsted. 26/9

Regimentskriveren ctr. Niels Nielsen Basse af Skærbæk. - Der fremlægges attest fra sognefoged Niels Pedersen af Børup, der med to mænd har synet et stykke træ, der lå på byens gade. Træet ligger så langt fra Jep Jacobsens hus, at to vogne nemt kan køre ved siden af hinanden, men han vil ikke uden besvær kunne vende en vogn. Sognefoged Carl Jensen har på regimentskriverens ordre ladet træet vælte hen til gærdet, men Niels Nielsen Basse væltede det tilbage igen. Stedet er vist Børup. - Tingsvidne.

222:

1741 - 19. september:

8/8. Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Gjønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. 3/10

224b:

Iver Jensen Storm af Vester Nebel ctr. Lene Nielsdatter Jochum Smeds ibidem. Hun gør afbigt.

Jægermester von der Lieth (ved skovrider Jacob Römeling) ctr. rytterbonden Hans Jepsen fra Gejsing. Denne aflægger ed på, at han ikke har skudt den dræbte hjort, og ikke ved, hvem der har gjort det.

12/9. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværge Hans Hansen af Seest. 3/10

1741 - 26. september:

12/9. Justitsråd Lichtenberg til Engelsholm (ved Niels Schousbøl af Kærbølling) som husbond for Lars Andersen Smed i Hinum ctr. Jens Madsen i Løvlund mølle og husbond Rasmus Pedersen i Pjedsted. 24/10

227:

Degnen Jens Sørensen Heerup ctr. Christopher Jepsen af Børup. 10/10

227b:

29/8. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. 3/10

1741 - 3. oktober:

- er retten begyndt for Koldinghus birk på Kolding bytings stue og holdt af kgl. maj. byfoged i Kolding, birkedommer i Koldinghus birk Hans Pank og kgl. maj. birkeskriver Mads Paabye på Nyborg i overværelse af ting- og stokkemændene Jørgen Jensen, Ancker Danielsen, Jep Lybkjær, Simon Andersen, Thomas Thomsen og Rasmus Rasmussen og Niels Jørgensen af Kolding og Niels Jensen af Nygård, alt ifølge hans maj.s allernådigste anordning af 18. august 1741, som allerunderdanigst blev læst og påskrevet.

19/9. Landfiskal og byfoged Grundahl (ved prokurator Giønge) ctr. regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest samt vinhandler Johan Adolph Møller i Kolding. - Sagen afsluttes idag ved denne ret med tingsvidne. Sigtelsen angår land- og forprang. - I februar har regimentskriverens skriverkarl Rasmus Drejer været forskellige steder i distriktet for at aftale ("betinge") rug til kongens tjeneste. Efter at prisen var blevet aftalt med de forskellige bønder, kom der imidlertid bud om, at kongen ikke behøvede kornet. Alligevel har nogle bønder gennem deres sognefogeder fået besked om at køre kornet ind til Kolding på en bestemt dag. Her fik de bud om at holde på akseltorvet og faldbyde kornet til borgerne, men til en meget høj pris, 3 rdl. pr. tønne. Derfor købte ingen noget, og efter kort tid kørte vognene videre til skibbroen, hvor kornet blev målt og indskibet og vist afregnet til den pris, der var aftalt med regimentskriveren. Anklagemyndigheden mener, at denne kornhandel har medført høje kornpriser og stor mangel på korn, især til skade for de fattige. En del vigtige vidner (især sognefogeder) har ikke kunnet afhøres, fordi de oprindeligt var sigtet for meddelagtighed.

230:

19/9. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværgen Hans Hansen af Seest. 17/10

26/9. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. 17/10

Frands Joensens enke Maren Kjeldsdatter med lavværgen samt hendes børn og formyndere lovbød 1. gang deres gård i Bølling, som Joen Frandsen påbor.

Det halve af Hans Pedersens påboende gård i Nyborg lovbød 1. gang.

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Den kgl. anordning om, at birketinget skal flyttes til Kolding afskrevet. Det er sket efter begæring af birkefoged Hans Pank, da han tillige blev beskikket til byfoged i Kolding. En begrundelse har været, at tingdagene i Viuf, som finder sted på tirsdage, ofte strækker sig til langt ud på aftenen, så Hans Pank først kan begive sig til Kolding næste dag, onsdag, hvor bytinget holdes. Flytningen vil også være til fordel for bønderne, der har mange andre ærinder i Kolding, f.eks. hos amtsforvalteren eller regimentskriveren. Desuden slipper bønderne for transporten af arresterede delinkventer og deres forsvarere fra Kolding til Viuf.

230b:

1741 - 10. oktober:

Læst forordning af 18/9 om ophævelse af forbud mod udførsel af alle slags kornvarer.

Læst forordning af 26/9 om kornskatten for 1742.

26/9. Degnen Jens Sørensen Heerup ctr. Christopher Jepsen af Børup. Tingsvidne.

Thor Jensen af Kragelund ctr. Søren Madsens kone Mette Gydesdatter ibidem. 24/10.

231:

1741 - 17. oktober:

3/10. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. 31/10

3/10. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværgen Hans Hansen af Seest. 31/10

Jens Pedersen af Dons på vegne af myndlingen Anne Sørensdatter af Nyborg og Peder Poulsen af Nyborg på vegne af myndlingen Maren Sørensdatter ibidem lovbød 3. gang halvdelen af det sted,

som Hans Pedersen nu påbor og myndlingenes forældre har påboet. Hans Pedersen, der er pigernes stedfar, og nu havende hustru Johanne Nielsdatter begærede skøde.

Arveafkald fra Anne og Maren Sørensdatter til Hans Pedersen.

231b:

Jens Pedersen af Dons opbød arv for myndlingen Anne Sørensdatter 1. gang.

Peder Poulsen af Nyborg opbød arv for myndlingen Maren Sørensdatter 1. gang.

1741 - 24. oktober:

10/10. Thor Jensen af Kragelund ctr. Søren Madsens kone Mette Gydesdatter ibidem. Hun gør afbigt.

Jægermester Bachman lader afhjemle oldensyn for Brusk, Jerlev, Anst, Holmans og Elbo herreder.

232:

17/10. Jens Pedersen og Peder Poulsen opbød børnepenge 2. gang.

26/9. Justitsråd Lichtenberg til Engelsholm (ved Niels Schousbøl af Kærbølling) som husbond for Lars Andersen Smed i Hinnum ctr. Jens Madsen i Løvlund mølle og husbond Rasmus Pedersen i Pjedsted. 7/11

Kjeld Thomsen (kaldes senere Jørgensen) i Hjarup opbød børnepenge for sin myndling Anne Maria Frandsdatter af Bølling 1. gang.

Kjeld Frandsen af Bølling med formynder og kurator Thomas Jørgensen af Hjarup og Kjeld Jørgensen af Hjarup som formynder for Anna Marie Frandsdatter af Bølling giver arveafkald efter deres afdøde fader Frands Joensen og endnu levende moder Maren Kjeldsdatter til Joen Frandsen, som nu bebor gården.

Frands Joensens enke Maren Kjeldsdatter af Bølling med lavværge Christen Christensen Paaske af Refsgård samt hendes og afdøde mands børn og deres formyndere: fornævnte Christen Christensen p.v.a. for sin hustru Johanne Frandsdatter, Kjeld Frandsen med kurator og formynder Thomas Jørgensen af Hjarup og Kjeld Jørgensen af Hjarup, formynder for Anne Marie Frandsdatter, lovbød 3. gang deres gård i Bølling. - Joen Frandsen, afdøde Frands Joensens og Maren Kjeldsdatters søn, og hans hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

232b:

1741 - 31. oktober:

17/10. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. 7/11

17/10. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværgen Hans Hansen af Seest. 7/11

Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 14/11

Kjeld Jørgensen i Hjarup opbød børnepenge for sin myndling Anne Maria Frandsdatter af Bølling 2. gang.

Jens Pedersen af Dons opbød 3. gang børnepenge for sin myndling Anne Sørensdatter af Nyborg.

Peder Poulsen af Nyborg opbød 3. gang børnepenge for sin myndling Maren Sørensdatter.

233:

1741 - 7. november:

31/10. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværgen Hans Hansen af Seest. 14/11

31/10. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. 21/11

24/10. Justitsråd Lichtenberg til Engelsholm (ved Niels Schousbøl af Kærbølling) som husbond for Lars Andersen Smed i Hinum ctr. Jens Madsen i Løvlund mølle og husbond Rasmus Pedersen i Pjedsted. Sagen frafalder. Den ene har høstet på en eng, som skulle tilhøre den anden.

Kjeld Jørgensen i Hjarup opbød børnepenge for sin myndling Anne Maria Frandsdatter af Bølling 3. gang.

1741 - 14. november:

Læst forbud af 27/10 mod udførsel af flæsk, levende svin, talg og ost.

Læst forordning af 7/10 med tilladelse til at indføre alle slags fremmede kornvarer.

Læst plakat af 3/11 om bortforpagtning af forstrande.

7/11. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværgen Hans Hansen af Seest. 9/1-1742

233b:

31/10. Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 21/11

Iver Andersen af Øster Vamdrup fremlyste en kvie 1. gang.

1741 - 21. november:

7/11. Hans Mortensen og søn Peder Hansen af Tiufkær (ved prokurator Preben Langsted) ctr. Tyge Jensen (Pedersen?) ibidem. Denne gør afbigt.

14/11. Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 5/12

234:

Grovsmed Peder Mortensen af Kolding ctr. Anders Hansen Sandemand. 28/11

234b:

Iver Andersen af Øster Vamdrup fremlyste en kvie 2. gang.

Regimentskriveren opbød børnepenge af afdøde Christen Jørgensens børn af Højen 1. gang.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved angav skovhugst.

1741 - 28. november:

Læst forordning om okse- og flæskeskatten for 1742.

Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 12/12

Arvingerne efter Petter Pettersen får tingsvidne på deres arveret. Petter Pettersen rejste for nogle år siden fra Fyn over Hamburg til Amsterdam, og rejste i det Østindiske Kompagnis tjeneste til Østindien. Han døde på rejsen. Hans forældre er afdøde Peder Knudsen og Catharina i Vordingborg (tidligere i Strandhuse). Helsøskende: Knud Pedersen, Vordingborg, og Christence Pedersdatter, gift med Poul Andersen i Vordingborg, samt Mathias Pedersen og Anna Pedersdatter, begge i København. De flyttede til Sjælland efter faderens død. Petter Pettersen havde lært feltskærerprofessionen i Plön.

235b:

21/11. Grovsmed Peder Mortensen af Kolding ctr. Anders Hansen Sandemand. Forlig. - Anders Sandemand var sidste sommer kommet ind til Peder Smed og havde spurgt, om han ville købe det ene af to sosvin. Det ville han og gav Anders Sandemand 7 mk. Svinet skulle gå på græs hos Anders Sandemand, der sagde, at han skulle ikke være bange, han skulle nok svare for svinet. Så drak de lidkøb, og det havde de hver givet 2 sk. til. - Siden døde svinet i Anders Sandemands varetægt. Han har i retten tilbudt at refundere de 7 mk., men da sagen nu var kommet så langt, ville Peder Smed også have sagsomkostningerne dækket. Preben Langsted, der var til stede i retten som fuldmægtig for regimentskriveren, havde grebet ind og sat spørgsmålstegn ved, hvor meget Anders Hansens garanti egentlig dækkede: om han havde garanteret, at svinet blev leveret levende, eller blot, at det ville være til stede.

Regimentskriveren for Christen Thomsens enke i Højrup ctr. Jens Nielsen og Søren Hansen ibidem. 12/12

236:

Regimentskriveren opbød børnepenge for afdøde Christen Jørgensens børn af Højen 2. gang.

1741 - 5. december:

Læst forbud af 10/11 mod indførsel af forskellige varer.

21/11. Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 19/12

(Se 20/6). Regimentskriveren ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup. 19/12

236b:

Regimentskriveren opbød børnepenge af afdøde Christen Jørgensens børn af Højen 3. gang.

Iver Andersen af Øster Vamdrup fremlyste en kvie 3. gang.

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for sin myndling Peder Jensen 1. gang.

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

1741 - 12. december:

28/11. Regimentskriveren for Christen Thomsens enke i Højrup ctr. Jens Nielsen og Søren Hansen ibidem. 9/1

237:

28/11. Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 19/12

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for sin myndling Peder Jensen 2. gang.

Hans Olesen i Stenderup efterlyste en sort stud.

Hans Olesen i Stenderup fremlyste en sort stud.

1741 - 19. december:

12/12. Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 16/1

Kirsten Lasdatter, nu tjenende på Ødstedgård, ctr. Jacob Jensen Krog i Højen og provst Mourids

Mouridsen Højer af Vejle. 9/1

241:

5/12. Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 9/1

Skovrider Jacob Römeling angav skovhugst.

Skovfoged Bendix Mortensen af Jelling angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Hans Olesen i Stenderup fremlyste og efterlyste en sort stud 2. gang.

Carl Jensen af Taulov Nebel fremlyste en stud 1. gang.

Mads Christensen i Aidrup efterlyste en hest.

5/12. Dom: Regimentskriveren ctr. Mads Lauridsen Buch af Dollerup. - Efter amtmandens skrivelse af 5/6 til regimentskriveren, at rentekammeret ved skrivelse af 27. passato har resolveret, at sagen mellem Anthoni Buch i Nagbøl og Mads Lauridsen Buch i Dollerup, at sagen (siden der er vedhængende bøder, som tilkommer kongen), skulle behandles efter lovens 1-24-8, har regimentskriveren ladet Mads Buch tiltale med påstand om tre 6 lod sølv i bøde. - Det er bevist, at Mads Buch 2 gange har overfaldet Anthoni Buch (af Nagbøl) med hug og slag af en kæp, og han skal for hver gang, han således har overfaldet Anthoni Buch bøde tre 6 lod sølv, ialt 36 lod sølv, som er 18 rdl., der er hjemfalden til kongen. Regimentskriveren skal besørge bøderne inddrevet. - (I skelstriden mellem de to bønder skulle der inden retssagen have været holdt et syn med deltagelse af bønder fra Nagbøl og Dollerup; men Mads Buch mødte alene; den ene af hans naboer var i ægt, og de andre havde han ikke tilsagt. Han syntes, det var noget narreri med det syn, for hans gærde stod godt nok. "Er det narreri at søge sin ret," sagde Anthoni Buch, "så er du også selv en nar, om du holder det for narreri!". Mads Buch, der var til hest, red nu hen og gav Anthoni 5 slag over skuldrene og ryggen, "Du skal have hug, din hundsfot!". En af de andre mænd greb fat i kæppen. Så gik de i gang med synet, men Mads Buch brugte mund: "Din hundsfot, din rebel, du løber med din skælmstrekker". "Drages til minde", sagde Anthoni til de andre. "Sådan en skal have hug, om det så skal koste 20 rdl", sagde Mads og gav han ham 4 slag mere. En af mændene tog kæppen fra ham; så forsøgte han at ride Anthoni ned. Men Anthoni holdt hesten fra sig med en målestang).

241b:

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for sin myndling Peder Jensen 3. gang.

1742

241b:

1742 - 9. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1742 - tirsdagen den 9. Januarius,

Hans Pank af Kolding, byfoged og birkedommer, og Mads Paabye på Nygård birkeskriver.
Tingmænd: Niels Jørgensen, Jørgen Jensen, Ancher Danielsen, Thomas Thomsen, Rasmus Rasmussen, Jens Andersen, Jep Lybkjær og Simon Andersen.

19/12. Kirsten Lasdatter, nu tjenende på Ødstedgård, ctr. Jacob Jensen Krog i Højen og provst Mourids Mouridsen Højer af Vejle. 23/1

246:

12/12. Regimentskriveren for Christen Thomsens enke i Højrup ctr. Jens Nielsen og Søren Hansen ibidem. - Forlig. Der har været foretaget syn af sognefoged Peder Skjelde og to mænd.

14/11. Christen Pedersen af Seest (ved Preben Langsted af Viuf) ctr. Poul Pedersens enke Ellen Hansdatter v. lavværge Hans Hansen af Seest. - Forlig. Sagen har drejet sig om en gæld. Enken har i retten fremlagt skiftebrevet efter sin mand samt dennes hovedhandelsbog. Siden har begge parter været indkaldt til regimentskriveren.

Niels Pedersen, der tjener på Ødstedgård, får tingsvidne på, at der på junker Brochdorfs mark har været avlet 587 skålpund tobak, der er blevet solgt til købmand Johan Lundeman i Fredericia.

19/12. Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) og Søren Kjærs enke ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. 30/1 (se 31/1)

Carl Jensen af Taulov Nebel fremlyste en stud 2. gang.

Jens Farver i Ågård fremlyste en hest 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1742 - 16. januar:

246b:

19/12. Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 13/2

Skovfoged Søren Svendsen af Bjert angav skovhugst.

Carl Jensen af Taulov Nebel fremlyste en sort stud 3. gang.

1742 - 23. januar:

9/1. Kirsten Lasdatter, nu tjenende på Ødstedgård, ctr. Jacob Jensen Krog i Degnegården ved Højen kirke og provst Mourids Mouridsen Højer af Vejle. 30/1

247b:

Læst plakate af 4/1 om nogle kgl. oppebørselsbetjente, der er blevet store beløb skyldige til kongens kasse. De er angivet med navn og bestilling. Blandt andet er der Niels Hansen, forrige amtsforvalter over Koldinghus amt og proviantforvalter i Fredericia og slotsfoged ved Koldinghus slot, der har gæld for regnskabet 1705-07. Oplysninger, der kan føre til, at kongen får sine tilgodehavender tilbage, vil blive belønnet med en dusør på 10% af det indkomne beløb.

248:

Lignende plakate vedr. oppebørselsbetjente i Norge.

248b:

Mads Jensen i Nyborg lovbød sin påboende gård 1. gang.

Peder Madsen i Gauerslund lovbød sin påboende gård 1. gang.

1742 - 30. januar:

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1741.

23/1. Kirsten Lasdatter, nu tjenende på Ødstedgård, ctr. Jacob Jensen Krog i Degnegården ved Højen kirke og provst Mourids Mouridsen Højer af Vejle. 13/2

249:

Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 31/1

252:

1742 - 31. januar:

252b:

30/1. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 13/2

253:

Ebbe Gydesen på Kjeldkær ctr. Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling samt Niels Pedersen Orlef i Rindum. 13/2

254:

Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 20/2

254b:

Regimentskriveren for Christen Nielsen Degn og Anders Rasmussen i Rådvad ctr. hospitalsbonden Mads Jørgensen Buch i Rådvad. 6/2

255:

Peder Madsen i Gauerlund lovbød sin påboende gård 2. gang.

Anders Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Maren Nielsdatter 2. gang.

9/1. Dom: Jørgen Bang af Stovstrup (v. mons. Sidenborg af Kolding) og Søren Kjærs enke ctr. Niels Jepsen i Børup, Hans Jensen i Kongsted og Jørgen Jensen i Kongsted Torp. - Dommen af 24/2 1739 fornyes. Niels Jepsen har afdraget 10 mk. De tiltalte skal betale deres gæld samt de nye sagsomkostninger.

Jens Farver i Ågård fremlyste en hest 2. gang.

1742 - 6. februar:

255b:

Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 7/2

258:

1742 - 7. februar:

6/2. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 20/2

260b:

Regimentskriveren for Rasmus Jørgensen ctr. møller Poul Jepsen af Rolles mølle. Synsmænd udmeldes. 13/2

Regimentskriveren lader udmelde synsmænd til at besigtige Drabæk mølles brøstfældighed. Udsat til 13/2, men ikke set igen.

Rådmand Richter af Fredericia ctr. Hans Nielsen Høst af Skærbæk og Jens Heerup af Børup. 20/2

261:

31/1. Regimentskriveren for Christen Nielsen Degn og Anders Rasmussen i Rådvad ctr. hospitalsbonden Mads Jørgensen Buch i Rådvad. - Idag bliver der indgået forlig i markstriden.

Christen Nielsen Degn og Anders Rasmussen skal nyde grøden af den rug, der er blevet sået, og dernæst beholde jorden, som er afpælet til gårdens ager, indtil anderledes bevises. Og fordi Mads Jørgensen Buchs umyndige drengebørn har pløjet jorden, uden at deres far vidste det, så vil han betale sagens omkostninger. Mads Jørgensen Buch forpligter sig til at leje en særlig hyrde sammen med de to og Christen Sørensen, og der skal opføres et hyrdehus. Mads Buch vil betale 1/3, og hver den 1. maj skal der lægges græslæg, og de, der har mere kvæg, end de kan tilkomme efter deres lod og græslæg, skal betale til de øvrige lodsejere for hver ko i kogangen 1 mk. 8 sk. og i ungfæsdriften 8 sk. for hvert fæs hoved og 2 sk. for et får.

Peder Madsen af Gauerlund lovbød 3. gang sit boel i Gauerlund. - Søren Olesen og hustru Kirsten Pedersdatter begærede skøde.

261b:

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Anders Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Maren Nielsdatter 2. gang.

Læst plakate (i fuld ordlyd) om oppebørselsbetjente i hertugdømmerne Slesvig og Holsten, der er blevet kongen noget skyldig. De, som kan anmelde noget, der fører til gældsposternes reduktion, belønnes med 10% af beløbet.

262:

1742 - 13. februar:

30/1. Kirsten Lasdatter, nu tjenende på Ødstedgård, ctr. Jacob Jensen Krog i Degnegården ved Højen kirke og provst Mourids Mouridsen Højer af Vejle. - Regimentskriveren havde på vegne af Kirsten Lasdatter sendt forbudsmænd til provsten for at nedlægge forbud imod et bryllup, der skulle stå samme dag mellem Jacob Jensen Krog og en datter af afdøde Jes Møller i Vejle mølle. Dette forbud har været søgt konfirmeret i retten, men idag resolverer dommeren, at det ikke kan konfirmeres. Preben Langsted, der er regimentskriverens prokurator, forlanger afgørelsen beskrevet til appel. - Jacob Jensen Krog synes at have fået et barn med Kirsten Lasdatter for 7 år siden, og hans prokurator Christian Grundahl har henholdt sig til, at Jacob Krog dengang var under 25 år og derfor ifølge forordningen af 5/3-1734 ikke af lejermålet forpligtet til ægteskab.

16/1. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 6/3

262b:

31/1. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 6/3

263:

7/2. Regimentskriveren for Rasmus Jørgensen ctr. møller Poul Jepsen af Rolles mølle. Synsmænd afhjemler deres syn. - Der er indgået forlig. Poul Jepsen vil sætte det omtvistede vandløb i dets

gamle leje.

31/1. Ebbe Gydesen på Kjeldkær ctr. Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling samt Niels Pedersen Orlef i Rindum. 14/2

266b:

1742 - 14. februar:

13/2. Ebbe Gydesen på Kjeldkær ctr. Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling samt Niels Pedersen Orlef i Rindum. 20/2

269:

Anders Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Maren Nielsdatter 3. gang.

269b:

1742 - 20. februar:

Læst kongens plakate af 23/1 om krybskytteriet i Koldinghus amt.

7/2. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 6/3

270:

14/2. Ebbe Gydesen på Kjeldkær ctr. Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling samt Niels Pedersen Orlef i Rindum. 6/3 (se 7/3)

271b:

31/1. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 6/3

272:

Peder Nielsen af Herslev ctr. Peder Olesen i Eltang. 6/3 (se 7/3)

272b:

Michael Muhles bonde Eske Hansen af Andkær og de Bolviger på Nebbegård deres bonde Hans Lundemand i Gårslev ctr. sl. Peder Hansens enke Abelone Hansdatter, nu boende i Kolding. 6/3 (se 7/3)

7/2. Rådmand Richter af Fredericia ctr. Hans Nielsen Høst af Skærbæk og Jens Heerup af Børup. 6/3 (se 7/3)

Skovrider Johan Luchkardt af Velling lod afhjemle syn på ulovlig skovhugst i Vinding skov.

273:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1742 - 27. februar:

Michel Hansen af Børup ctr. Niels Jepsen ibidem. 3/4

274:

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1742 - 6. marts:

13/2. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 3/4

13/2. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 3/4

20/2. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 13/3

274b:

Regimentskriveren får udmeldt synsmænd til at syne skellet mellem Jerlev og Rue (under Haraldskær). 13/3

Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 3/4

275b:

20/2. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 13/3

276b:

De øvrige sager udsættes til i morgen.

1742 - 7. marts:

20/2. Ebbe Gydesen på Kjeldkær ctr. Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling samt Niels Pedersen Orlef i Rindum (Rindkøbing). - Idag slutter sagen her ved retten med tingsvidne, idet et forbud ikke konfirmeres. - Det drejer sig om hestehandel med Ebbe Gydesen som køber og Niels Orlef (og Morten Orlef i Jerlev) som sælger og med Jens Pedersen af Nr. Vilstrup som mellemmanden, der skulle bringe hestene til Haderslev til Ebbe Gydesens broder, hvilket ikke var lykkedes. Jens Pedersen var så ankommet til Morten Orlef med hestene. Her indfandt sig 3. juledag Niels Orlef sammen med Christen Joensen af Mejsling. Da handelen var ved at gå i stykker, forlod de sidstnævnte atter Jerlev, og Niels Orlef tog de 6 heste med sig sammen med Jens Pedersens egen ridehest. Jens Pedersen havde så sendt bud til Christen Thomsen og Preben Hansen i Nr. Vilstrup

om at de skulle gå til Mejsling og lægge forbud på hestene. De to forbudsmænd nåede frem til Christen Joensen i Mejsling sent om aftenen. Nu var hestene opstaldet på forskellige gårde. Niels Orlef blev hentet, og forbudsmændene begærede af ham, at han blev der i 2 dage, indtil øvrigheden kunne kende dem imellem. Det lovede Niels Orlef og Christen Joensen; men alligevel blev hestene fjernet og bragt til Tørskind i Bredsten sogn og videre derfra.

278:

20/2. Peder Nielsen af Herslev ctr. Peder Olesen i Eltang. 13/3

20/2. Michael Muhles bonde Eske Hansen af Andkær og de Bolviger på Nebbegård deres bonde Hans Lundemand i Gårslev ctr. sl. Peder Hansens enke Abelone Hansdatter, nu boende i Kolding. 13/3

278b:

20/2. Rådmand Richter af Fredericia ctr. Hans Nielsen Høst af Skærbæk og Jens Heerup af Børup. 17/4

Hans Sørensen af Højrup ctr. Jens Nielsen ibidem. 13/3

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

279:

1742 - 13. marts:

6/3. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 20/3

6/3. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 3/4

7/3. Michael Muhles bonde Eske Hansen af Andkær og de Bolviger på Nebbegård deres bonde Hans Lundemand i Gårslev ctr. sl. Peder Hansens enke Abelone Hansdatter, nu boende i Kolding. Tingsvidne. Nyt stævнемål ventes. - Jørgen Lyng af Strandhuse har erklæret, at han ikke har penge i forvaring af Peder Hansens stervbo, men han har haft en lædervest i pant for 16 sldr., som han har lånt enken, før regimentskriveren registrerede boet. Hun har betalt pengene og fået vesten tilbage. - Hans Nielsen Høst af Skærbæk har forklaret, at han har fået 85 sldr. foræret, da de boede i Gørding sogn i Torp Hessellund, for at han kunne komme til gård og sted. Abelone Hansdatter er hans faster. - Skipper Søren Andersen af Kolding har skrevet en attest om, hvad han vidste om pengene; men han er sejlet af.

6/3. Regimentskriveren lader afhjemle syn på skellet mellem Jerlev og Rue (under Haraldskær). 3/4

Jens Christensen af Bjert ctr. Morten Markussen Smed ibidem. 10/4

279b:

7/3. Peder Nielsen af Herslev ctr. Peder Olesen i Eltang. 3/4

7/3. Hans Sørensen af Højrup ctr. Jens Nielsen ibidem for skovhugst. Men skovhugsten har vist sig at være så ubetydelig, at sagen frafaldes.

280:

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Peder Tygesen Raun af Børkop lovbød sin påboende gård 1. gang.

1742 - 20. marts:

13/3. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 10/4

Skovrider Johan Luchkardt angav skovhugst.

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Skovfoged Hans Sivert angav skovhugst.

Peder Tygesen Raun af Børkop lovbød sin påboende gård 2. gang.

Mads Jessen af Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 1. gang.

1742 - 3. april:

Læst reskript af 16/3 om, at smør, der føres til København eller andre steder, først skal være i sådanne fustager, som forordningen af 24/9-23 befaler.

6/3. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 17/4

6/3. Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 17/4

280b:

13/3. Peder Nielsen af Herslev ctr. Peder Olesen i Eltang. Udsat til 17/4, men ikke set igen, medmindre sagen er afsluttet med den lovbydelse, der finder sted den dag.

6/3. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. Udsat til 17/4, men kommer igen allerede 10/4

27/2. Michel Hansen af Børup ctr. Niels Jepsen ibidem. 17/4

13/3. Regimentskriveren i sag om skellet mellem Jerlev og Rue (under Haraldskær). 10/4.

Regimentskriveren efterlyser 1. gang en person ved navn Jens Jensen, som var skrevet til fæstes tagelse på et sted i Nyborg, hvor han også var trolovet til stedets forrige beboers datter.

Regimentskriveren efterlyser 1. gang en karl Anders Christensen fra Almind, som sidst tjente Jep Hansen i Børup.

Regimentskriveren ctr. en del debitorer for resterende skiftesalær. 10/4

Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 17/4

281:

Sr. Lindeman i Fredericia ctr. Morten Orlef i Jerlev. 17/4

281b:

13/3. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 10/4

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Mads Jessen af Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 2. gang.

Peder Olufsen i Eltang lovbød sin gård 1. gang.

1742 - 10. april:

3/4. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 24/4

3/4. Regimentskriveren ctr. en del debitorer for resterende skiftesalær. 24/4

Læst plakat af 2/4 om ryttersession.

13/3. Jens Christensen af Bjert ctr. Morten Markussen Smed ibidem. 1/5

282:

20/3. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 24/4

283b:

3/4. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 17/4

3/4. Regimentskriveren i sag om skellet mellem Jerlev og Rue (under Haraldskær). Tingsvidne.

Regimentskriveren efterlyste Jens Jensen fra Nyborg 2. gang.

Regimentskriveren efterlyste Anders Christensen fra Børup 2. gang.

Peder Olufsen i Eltang lovbød sin gård 2. gang.

Skovrider Jochum Rimling angav skovhugst.

Peder Tygesen Raun af Børkop lovbød sin påboende gård 3. gang. - Hans søn Tyge Pedersen Raun og dennes hustru Karen Pedersdatter begærede skøde.

Mads Jessen af Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 3. gang. - Peder Madsen af Vork begærede skøde på vegne af sin datter Karen Pedersdatter, der er Mads Jessens fæstemø.

284:

1742 - 17. april:

3/4. Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 1/5

3/4. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 8/5

Regimentskriveren ctr. arresterede Juel Christensen og sønnerne Jens og Christen Juel. 1/5

285:

3/4. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 1/5

3/4. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 1/5

285b:

10/4. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 24/4

3/4. Michel Hansen af Børup ctr. Niels Jepsen og Anders Hansen ibidem. 1/5

Regimentskriveren efterlyser 3. gang en person ved navn Jens Jensen, som var skrevet til fæstes tagelse på et sted i Nyborg, hvor han også var trolovet til stedets forrige beboers datter.

Regimentskriveren efterlyser 3. gang en karl Anders Christensen fra Almind, som sidst tjente Jep Hansen i Børup.

Jens Pedersen Nyborg af Eltang lovbød på vegne af forældrene (Peder Olesen Nyborg og Anne Jensdatter) og alle deres arvinger 3. gang gården i Eltang. Peder Nielsen af Herslev og hustru Inger

Hansdatter begærede skøde.

286:

Birkeskriver Mads Paabye lovbød sin påboende gård Nygård 1. gang.

Jens Simonsen af Dons lovbød Jubelholm med underliggende huse i Fuglsang 1. gang.

Christian Risom i Dons mølle lovbød et enemærke under Bølling rettighed, som nu kaldes Jubelholm, 1. gang.

Peder Christensen i Dons lovbød sin påboende gård 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Niels Jespersen i Bjert opbød børnepenge for sin myndling, broderdatteren Mette Kirstine Hansdatter, og Bertel Jespersen i Stenderup opbød børnepenge for sin myndling Anne Marie Hansdatter 1. gang.

7/3. Dom: Rådmand Richter af Fredericia ctr. Hans Nielsen Høst af Skærbæk og Jens Heerup af Børup for boggæld. - Hans Nielsen Høst har en restgæld på 4 sldr. og Jens Heerup en på 3 rdl. 1 mk. 6 sk. - De skal betale.

1742 - 24. april:

Efter skov- og jagtsessionens resolution er en del bønder indkaldt til at aflægge ed (eller gøre forklaring) vedr. skovhugst. Nogle aflægger ed, andre har betalt for deres skovhugst.

287:

10/4. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 1/5

Regimentskriveren stævner ang. fiskeriet i Fjord Høl. Synsmænd udmeldes. 1/5

287b:

Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 1/5

10/4. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 22/5

288:

17/4. Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. 5/6

289:

Markus Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 8/5

Rådmand Richter ctr. debitorer. 8/5

Læst forordning af 30/3 om landmilitsens forstærkning med nyoprettede reserver.

Gårdene, som blev lovbudt for 8 dage siden, lovbydes 2. gang.

Niels Jespersen i Bjert opbød børnepenge for sin myndling, broderdatteren Mette Kirstine Hansdatter, og Bertel Jespersen i Stenderup opbød for sin myndling Anne Marie Hansdatter 2. gang.

Den til Nors liggende selvejerrettighed lod Johan Garp i Skanderup lovbyde 1. gang.

289b:

Jørgen Krog fra Roj skovhus angav skovhugst.

10/4. Regimentskriveren ctr. debitorer for resterende skiftesalær. Udsat til 8/5, men ikke set igen.

Markus Madsen af Vranderup mølle tages i ed som opsynsmand for Vranderup by og mølle i stedet for Peder Jensen, der er død.

1742 - 1. maj:

17/4. Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 8/5

17/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Juel Christensen og sønnerne Jens og Christen Juel. 22/5

24/4. (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 12/6

17/4. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 8/5

290:

17/4. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 22/5

24/4. Regimentskriveren stævner ang. fiskeriet i Fjord Høl. Syn afhjemles. 22/5

291:

24/4. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 22/5

292:

17/4. Michel Hansen af Børup ctr. Niels Jepsen og Anders Hansen (nu død) ibidem. 22/5

10/4. Dom: Jens Christensen af Bjert ctr. Morten Markussen Smed ibidem. - Morten Smed har ikke holdt sit løfte om at betale de skyldige 9 rdl. Han skal betale inden 15 dage, ellers bliver de arresterede effekter bortsolgt på offentlig auktion til dækning af gælden.

Birkeskriver Mads Christensen Paabye lovbød 3. gang Nygård. Christian Risom af Dons mølle begærede skøde.

Jens Simonsen i Dons lovbød 3. gang stedet Jubelholm (under nr. 5 og 6 i Bølling) og et kassehus. - Christian Risom af Dons begærede skøde.

292b:

Christian Risom af Dons mølle lovbød 3. gang enemærket Jubelholm (et enemærke under Bølling rettighed, som nu kaldes Jubelholm). - Hans Christensen og hustru Maren Madsdatter begærede skøde.

293:

Peder Christensen af Dons lovbød 3. gang sin påboende halve gård. - Jens Simonsen af Dons begærede skøde.

Den til Noes liggende selvejerjord lovbød 2. gang.

Hans Johansen af Seest opbød børnepenge for sin myndling Johan Nielsen.

1742 - 8. maj:

1/5. Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 22/5

1/5. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 22/5

24/4. Markus Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 22/5

294:

24/4. Rådmand Richter ctr. debitorer. 19/6

Ole Nielsen, Ole Nielsen Skrædder, Hans Hansen, Niels Olesen, Christen Christensen, Magnus Mortensen og Hans Andersen, alle rytterbønder i Gesten sogn, samt Peder Sørensen, der tjener til Gesten kirke og tilhører generalinde Lebbetzow på Bygholm, anmeldte ildsvåde.

294b:

17/4. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 29/5

Hans Johansen af Seest opbød børnepenge for sin myndling Johan Nielsen 2. gang.

Johan Garp af Skanderup og medarvinger lovbød 3. gang 1/4 gård i Gejsing. - Poul Nielsen Garp

(søn af Nis Garp og hustru Dorthea Jochum Beenfeldts datter) og hustru Anne Christensdatter begærede skøde.

1742 - 22. maj:

1/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Juel Christensen og sønnerne Jens og Christen Juel. 5/6

295:

8/5. Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. 12/6

1/5. Regimentskriveren stævner ang. fiskeriet i Fjord Høl. Syn afhjemles. Udsat til 5/6, men først set 22/6

8/5. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 5/6

1/5. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 5/6

24/4. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 29/5

8/5. Markus Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 5/6

1/5. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 29/5

296:

1/5. Michel Hansen af Børup ctr. Niels Jepsen og Anders Hansen (nu død) ibidem. Anders Hansens enke fremlægger forlig, og der gøres afbigt. - Det var en injuriersag. Niels Jepsen har forklaret i retten, at han ikke har noget at påsige Michel Hansen, men at han heller ikke kan holde ham fri af folks tale. Det, som han har sagt, har han hørt af Anders Hansen af Børup. Denne forklarer, at han for 3 uger siden var i Fredericia, og da var han inde hos skarpretteren mester Vitus (der er fremlagt attester fra skarpretter Jochum Wagner i Haderslev og hans far skarpretter Vitus Wagner i Fredericia). Mester Vitus havde fortalt, at da hans søn for nogen tid siden red fra Fredericia, var han undervejs taget ind til Stovstrup for at få noget at drikke, og da han rejste videre og befandt sig mellem Stovstrup og Børup, blev han noget tung og lagde sig og faldt i søvn. Bag sadlen på hesten var der fastbundet en tværsæk med noget tøj i og oven over den en rejsekjortel. Da han vågnede, var tværsækken væk. Michel Hansen kom hen til ham, og overfor ham beklagede Jochum Wagner sig over den mistede tværsæk. Michel Hansen mente, at de skyldige måtte være to skærslippere, som var kommet forbi. Dem indhentede Jochum Wagner så, men de nægtede at have taget tværsækken, hvorefter Michel Hansen hjalp ham med at finde den i Tårup Østerskov. - Dette har Anders Hansen fortalt videre, også inde hos Jep Gris, der kan bevidne, at Niels Jepsen derefter sagde til Michel Hansen: "Du er lige så skyldig, som solen den skinner; det siger verden og mennesker".

296b:

Nis Sørensen Basse i Gejsing lovbød sin påboende gård 1. gang.

Hans Johansen af Seest opbød børnepenge for sin myndling Johan Nielsen 3. gang.

1742 - 29. maj:

22/5. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 5/6

22/5. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 19/6

8/5. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. 26/6

Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 5/6

297:

Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 26/6

Nis Sørensen Basse i Gejsing lovbød sin påboende gård 2. gang.

Skovrider Luckhart angav skovhugst.

Anders Christensen i Smidstrup efterlyste hoppe 1. gang.

Hans Rasmussen, tjenende Mads Poulsen i Seest, indbragte en ulveunge, som blev dræbt.

1742 - 5. juni:

22/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Juel Christensen og sønnerne Jens og Christen Juel. 17/7

297b:

22/5. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 19/6

22/5. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 19/6

29/5. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 12/6

22/5. Markus Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 19/6

29/5. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 19/6

299:

Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev. 19/6

299b:

24/4. Dom: Afdøde købmand Hans Høxbros arvinger ctr. debitorer. - Peder Markussen i Horskær,

Jacob Knudsen i Gamst, Anders Madsen i Vork, Hans Jensen Smed i Tiufkær, Hans Olesen og hustru Maren Sørensdatter, Peder Thomsen og Anders Pedersen i Tiufkær, Hans Skræder nu boende i Vilstrup, Hans Skræder i Gudsø og Kirsten Nielsdatter i Verst har ikke godtgjort, at fordringen er urigtig. De skal betale i.h.t. ekstrakt af Høxbros købmandsbøger. - Jens Hansen Koed i Velling, som i ekstrakten er anført for 5 mk., frifindes, siden han har aflagt ed. - Morten Smed i Bjert, som er anført for 10 mk. 5 sk., kan ikke dømmes, da han ikke er stævnet.

Regimentskriveren for Hans Pedersen i Seest ctr. Poul Hansen, Jacob Nielsen og Svend Gydesen ibidem. 12/6

Skovfoged Adolph Walter angav skovhugst.

300:

Nis Sørensen Basse i Gejsing lovbød 3. gang sin gård i Gejsing; men han havde ikke sine papirer med, så lovbudstingsvidnet udsættes til 26/6.

1742 - 12. juni:

5/6. Regimentskriveren for Hans Pedersen i Seest ctr. Poul Hansen, Jacob Nielsen og Svend Gydesen ibidem. Forlig. Der har været udmeldt synsmænd til at se på et gærde.

5/6. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. Udsat til 19/6, men ikke set før 26/6

22/5. Regimentskriveren får tingsvidne ang. fiskeriet i Fjord Høl.

Detlev Markussen, skovfoged af Skærup, får tingsvidne på, at han i 1741 har avlet 2268 skålpund tobak, som han har solgt til skipper Anders Hansen Kjær, der har indskibet den på sin jagt Den unge Tobias.

300b:

Hans Jørgen Hammeling af Øster Gesten anmeldte ildsvåde.

22/5. Dom: Preben Langsted som befalet actor ctr. arresterede Mathias Christensen. - Han var 3. juledag om aftenen, da det var mørkt, gået ind i Anders Sandemands lade (i Bjert) og havde der udtaget 2 vadmelslagener, en hoveddyne og 2 puder, vurderet for ialt 5 mk. 12 sk. - I forhøret er anført hans omgang med en fodermand Peder Jacobsen af Haderslev på vejen mellem Viuf og Kolding, hvilket Peder Jacobsen selv har berettet. Men Mathias Christensen har ikke villet tilstå denne beretning som sand, men forklarer sagens omgang anderledes. - Det kendes for ret, at Mathias Christensen bør andre sådanne mennesker til eksempel for dette tyveri efter lovens pag. 983-984, art. 32 miste sin hud i arresten og herefter ikke lade sig finde eller opholde her i Koldinghus birk, men derfra sig ganske og aldeles at holde under lovens straf, såfremt han skulle nogen tid antræffes her i Koldinghus birk. - Angående de beskyldninger, som Peder Jacobsen har tillagt ham, så kan han ikke dømmes derfor, da de ikke er bevist. - Underskrevet af Hans Pank, Laurids Thomsen (Ulf), Abel Slegel, Hans Pedersen (i Skanderup), Christen Pedersen, Christen

Hansen, Hans Johansen (i Seest), Peder Michelsen og Christen Christensen (i Gelballe). - (Man har forsøgt at få rede på Mathias Christensens færden i tiden omkring tyveriet. De stjalne sengeklæder havde han bragt til Henning Siverts kone i Kolding. I juledagene havde han været to nætter i Viuf, og den sidste nat var han hos Søren Kyed af Viuf; her var der også en fodermand fra Haderslev. Der blev drukket brændevin. Da fodermanden drog bort, tog Mathias Christensen med. De var lystige. En onsdag havde Mathias Christensen fået lov til at overnatte hos Peder Smed i Harte. Han gik bort torsdag morgen og kom igen om lørdagen. Da spillede han nogle penge bort i kortspil, så Peder Smed lånte ham 8 sk. på hans pas. I løbet af sagen er han blevet udspurgt om en bondemand, der er fundet dræbt på Harte mark; men han har erklæret sig ganske fri derfor og har ytret ønske om at få stævnet Søren Hansen i Højrup, hvor han logerede den nat, da drabet skete, samt bl.a. Niels Sønnichsen. Denne var i Kolding med halm den dag, da Mathias Christensen logerede der, og af kvitteringen for halmleverancen vil man kunne se, hvad dag det var).

1/5. Dom: (Markus Madsen af Seest mølle på vegne af broderen) Jes Madsen af Langlund mølle ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. - Der er fremlagt en veksellidende på 100 sldr., hvoraf ifølge påskrift derpå er betalt 40 sldr. Jens Pedersen har fremlagt et tingsvidne fra Nørvang-Tørrild herredsting og en kvittering på 40 sldr. Denne kvittering findes at dreje sig om det beløb, der er skrevet på vekselen. - Der resterer 40 rdl., som Jens Pedersen bør betale til Jes Madsen. Men da Jes Madsen i sin kvittering melder at have fået sine omkostninger betalt af Jens Pedersen, da frikendes denne for omkostningerne i denne sag.

301:

1742 - 19. juni:

Læst proklama af sognepræst Claus Hagen, Grindsted om skifte efter afdøde mag. Peder Storm, forhen sognepræst i Egtved og Ødsted sogne og provst for Jerlev og Slavs herreder.

Jægmester og oberforster Bachman ctr. 7 ryttere for skovhugst. - Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup var den 22/1 sammen med sognefoged Peder Nielsen af Vinding og rytterbonden Bertel Thomsen ude at bese skovskade i kronens skove. Om aftenen traf de på Vejle fjord lige uden for Vinding skov 7 ryttere med 6 drageslæder læsset med træ. Bertel Thomsen blev sendt til Vejle efter vagtmester Møller og korporal Niels Hansen, der genkendte rytterne som tilhørende deres kompagni. De havde hugget ca. 26 bøge.

301b:

Jægmester Bachman lader afhjemle skovsyn for kronens skove i Koldinghus rytterdistrikt.

302:

5/6. Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev. 3/7

303b:

Regimentskriveren for Thyge Jensen af Tiufkær ctr. Niels Buch ibidem. Udsat til 26/6, men ikke set igen. Der er blevet udmeldt synsmænd.

5/6. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 3/7

5/6. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 3/7

29/5. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 3/7

5/6. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. Udsat til 26/6, men først set igen 10/7

5/6. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 26/6

304:

Maren Nielsdatter af Pjedsted ctr. Joen Jepsen ibidem. 3/7

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

8/5. Dom: Rådmand Richter ctr. debitorer. - Knud Thomsen i Pjedsted har ikke modbevist en fordring på 7 rdl. 5 mk. 13 sk. Dem skal han betale. - Vedr. Morten Hansen Sadler i Andkær er Morten Falsker af Andkær mødt og har erklæret, at han ikke skyldte Richter noget, og at navnet Morten Hansen Sadler, som er anført i stævningen, ikke er hans rigtige navn. - Hans Hansen Smed af Vilstrup, nu boende i Andkær, har benægtet fordringen. - Mads Olesen af Smidstrup kunne ikke tilstå den fordring, som hans formand var anført for, og selv har han ikke modtaget ubetalte varer. - Dersom Morten Falske, Hans Hansen Smed og Mads Olesen trøster sig til at aflægge ed på, at de ikke har fået varer fra Richter ubetalt, så frifindes de.

1742 - 26. juni:

29/5. Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. Han er død, men sagen skal alligevel pådømmes. 7/8

12/6. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 3/7

304b:

19/6. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 10/7

29/5. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 10/7

Regimentskriveren efterlyser 1. gang Peder Jensen, 21 år. Han tjente sidst hos Peder Madsens enke i Ferup, hvorfra han er deserteret den 17/6.

305:

Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov lovbød sin gård 1. gang.

5/6. Nis Sørensen Basse i Gejsing lovbød 3. gang sin påboende gård i Gejsing. Christen Jessen og

hustru Johanne Nisdatter begærede skøde.

1742 - 3. juli:

19/6. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 10/7

26/6. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 17/7

19/6. Maren Nielsdatter af Pjedsted ctr. Joen Jepsen ibidem. 17/7

Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 10/7

305b:

19/6. Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev. 24/7

306:

19/6. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 24/7

306b:

19/6. Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. 14/8

26/6. Peder Jensen efterlyst 2. gang.

Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov lovbød sin gård 2. gang.

Jens Pedersen Hoger i Seest lovbød sin gård 1. gang.

Regimentskriveren opbød børnepenge for Johanne, Karen og Maren Jacobsdatter af Uhre 1. gang.

1742 - 10. juli:

Pile- grøfte- og gærdesyn afhjemles for Anst herred, Jerlev herred, Hjarup enemærke, Elbo og Holmans herreder.

Jens Pedersen Hogger i Seest lovbød sin gård 2. gang.

Regimentskriveren opbød børnepenge for Johanne, Karen og Maren Jacobsdatter af Uhre 2. gang.

Niels Pedersens gård i Stallerup lovbudt 1. gang.

3/7. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 24/7

307b:

3/7. Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levits af Hjarup. 21/8

19/6. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 17/7

308:

26/6. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 17/7

26/6. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 24/7

Jep Hansen Faarkrog i Lejrskov lovbød sin gård 3. gang. - Sønnen Hans Jepsen Faarkrog og hustru Anna Hansdatter begærede skøde.

Regimentskriveren efterlyser 3. gang Peder Jensen, 21 år. Han tjente sidst hos Peder Madsens enke i Ferup, hvorfra han er deserteret den 17/6. Han skal indbringes til Koldinghus arresthus.

308b:

1742 - 17. juli:

10/7. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. Udsat til 14/8, men kommer igen 7/8

10/7. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 7/8

Regimentskriveren opbød børnepenge for Johanne, Karen og Maren Jacobsdatter af Uhre 3. gang. - Efter at pengene var blevet forsegleet indfandt sig formynderen for Johanne, Jørgen Madsen af Harte, og ville modtage pengene på rente. Og da han er krontjener, stillede han som kautionist selvejerer Lauge Michelsen i Gelballe. Og Peder Madsen af Uhre, der er formynder for Maren, ønskede at låne Marens arvepart med selvejerer Søren Hansen af Vrå som kautionist.

309:

Johan Schorne af Kobbeltgård i Ullerup sogn får tingsvidne på, at han har avlet 1864 skålpund tobak, som er blevet solgt til skipper Anders Hansen Kjær af Fredericia.

3/7. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 31/7

3/7. Maren Nielsdatter af Pjedsted ctr. Joen Jepsen ibidem. 24/7

Jens Pedersen Hogger i Seest lovbød 3. gang sin påboende gård. - Johan Jørgensen og hustru Maren Sørens datter begærede skøde.

309b:

Niels Pedersen i Stallerup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Sl. Mogens Legards enke Anne Margrethe Cathrine Jensdatter Sandager af Viuf med lavvæрге lovboød sin påboende gård 1. gang.

Jep Hansens påboende gård i Skærbæk lovbudt 1. gang.

5/6. Dom: Regimentskriveren på vegne af Laurids Pedersen i Fløjstrup af Højgårds gods ctr. arresterede Juel Christensen og sønnerne Jens og Christen Juel. - De to sønner har tilstået at have gjort indbrud natten mellem 12. og 13. februar i Laurids Pedersens hus i Fløjstrup og der udtaget af en kiste 246 rdl. 3 mk. 1 sk. i penge og nogle klæder med sølvknapper vurderet til 22 rdl. 3 mk. 14 sk. Desuden har de taget 2 sølvskeer og en sølvknap, der lå mellem pengene, ialt vurderet til 271 rdl. 5 mk. 9 sk. - I Koldinghus arrest er blevet fundet af pengene hos Christen Juel i en pung 14 slettedaler og 2 sk., som han havde leveret portneren til forvaring, og hos Jens Juel i en anden pung 22 sldlr. 2 sk., hvoraf han foregav selv at eje de 5 sldlr. 3 mk. 4 sk., som han skal have tjent ved skrædderprofession og arbejde, men resten var stjålne penge. Disse penge og klæder havde de to brødre i fællesskab hjembragt til deres forældres hus i Torup, hvor de var nedgravet i jorden på 3 steder, skjult i frygt for ransagning, men omsider ved ransagningen åbenbaret. - Faderen Juel Christensen har tilstået, at han havde ladet sig overtale af sin hustru og sønnen Jens til at indvilge i, at Jens skulle forøve tyveriet, hvorpå Jens og Christian en mandag morgen gik til Fløjstrup for at bestjæle Laurids Pedersen. Tirsdag morgen var Christian kommet hjem med nogle af de stjålne klæder og penge og havde sagt, at broderen Jens stod ved Hedensted kirke med både penge og klæder, som var stjålet fra Laurids Pedersen, og at han ikke kunne bære tyvekosterne alene. Faderen begav sig så til Hedensted kirke og hjalp sin søn med at få varerne hjem, og ved deres hjemkomst hjalp han til med at nedgrave pengene og klæderne i stuen og laden. Faderen har sagt, at han hjalp til for at skjule sønnernes skarnvornhed, da de var beskænkede. - Der er attest fra præsten i Hvirring: Jens er født Kristi Himmelfartsdag 1719, 23 år gammel, og Christen er født Dom. Septuagesima 1722, 20 år gammel. - På baggrund af beviser og tilståelser forstår retten, at Jens Juel Skræder har udset lejlighed til tyveriet og har haft sin broder med til at udføre det, idet han stod uden for vinduet og tog imod, hvad Jens rakte ham. Faderen har været enig i gerningen og hjulpet med til at fuldføre den. - Altså bør de alle tre for deres begangne grove tyveri og med råds råd gjorte indbrud til velfortjent straf og andre ligesindede til eksempel efter forordningen af 4/3-1690 hænges i en galge og efter lovens 6- 17-39 betale igæld og tvigæld samt have deres hovedlod forbrudt til kongen, hvis der bliver noget tilbage. Skarpretteren skal nyde efter taksten for sin umage 10 rdl. pr. hængning. - Hans Pank, Ludvig Pedersen Fram (sognefoged i Bønstrup), Anders Christiansen, Nicolaj Regelsen (i Søgård), Christen Hartvigsen, Ole Jepsen Buch, Morten MSS Sørensen, Christen Mickelsen, Hans Laursen Kock (i Hjarup). - (Delinkventerne har ved sagens begyndelse erklæret sig indforstået med at blive pådømt ved Koldinghus birketing).

310:

1742 - 24. juli:

3/7. Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev. 14/8

3/7. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 14/8

10/7. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 7/8

313:

10/7. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 7/8

313b:

Poul Christensen og Mickel Jensen af Velling ctr. Hans Pedersen Smed ibidem. 7/8

314:

David Bertelsen af Pjedsted ctr. Mette Madsdatter ibidem. 7/8

17/7. Maren Nielsdatter af Pjedsted ctr. Joen Jepsen ibidem. 31/7

Sl. Mogens Legards enke Anne Margrethe Cathrine Jensdatter Sandager af Viuf med lavværgelovbød sin påboende gård 2. gang.

Berthel Thomsens påboende gård i Vinding lovbudt 1. gang.

Ebbe Nielsen af Egum for hustruen Dorthea Pedersdatter og Kirsten Nielsdatter i Gudsø med lavværgelovbød 3. gang den deres afdøde mor Maren Troelsdatter sidst tilhørende gård i Stallerup, som deres broder Niels Pedersen nu påbor. - Denne og hustru Elsebet Andersdatter begærede skøde.

1742 - 31. juli:

17/7. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 7/8

24/7. Maren Nielsdatter af Pjedsted ctr. Joen Jepsen ibidem. Udsættes til 7/8, da sagen svæver under forlig. Er ikke set igen.

Christen Bertelsen af Erritsø ctr. Mads Hansen. 14/8

314b:

Thyge Jensen af Tiufkær ctr. Niels Nielsen ibidem. Denne forklarer, at han sidste søndag den 15/7 om eftermiddagen var ved at takke for Henrik Jensen på hans hus, og da kom Thyge Jensen med de andre bymænd og sagde, han skulle pantes, fordi han havde ladet et led stå åbent for deres kohave. Han svarede, Nej, han havde ikke; men Thyge Jensen sagde, at han ville bevise det med to vidner. Men dertil sagde Niels Nielsen, at det kunne han ikke, og indtil han havde gjort det, skulle han være en tyv og en skælm. Det var sagt i hastighed og uden eftertanke om, at han dermed forså sig eller fortalte sig mod Thyge Jensen. Tingsvidne bliver beskrevet til sagens videre lovformelige fremmelse.

Plakat af 29/6 fra generalpostamtet om, at ingen breve uden med posten eller ekspresse må befordres

under straf af 10 rdl.

Den gård, som Jep Hansen påbor i Skærbæk blev lovbudt 3. gang, men da vedkommende, som skulle skøde gården, ikke mødte, blev denne stævnet og lovbudstingsvidnet opsat til 14/8

Berthel Thomsens påboende gård i Vinding lovbudt 2. gang.

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Peder Jensen 1. gang.

Peder Pedersen i Fredsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

1742 - 7. august:

24/7. Poul Christensen og Mickel Jensen af Velling ctr. Hans Pedersen Smed ibidem. - Der bliver ført vidner på, at Hans Smed med sine løse hunde har jaget svin i den fælles skov. Nogle er blevet revet og eet dræbt. Da han var blevet spurgt, hvordan han kunne forsvare at jage efter folks svin, havde han spurgt, om man kunne forsvare at lade hans børn(?) opæde. Hans Smed ville ikke betale erstatning, og han ville blive ved med at jage svinene. Tingsvidne.

316:

24/7. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 21/8

316b:

31/7. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 21/8

24/7. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 28/8

317:

17/7. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 21/8

17/7. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 14/8

24/7. David Bertelsen af Pjedsted ctr. Mette Madsdatter ibidem. Denne og hendes mand Niels Madsen tilkendegiver, at der er indgået forlig, og gør afbigt.

317b:

Iver Madsen af Øster Gesten, som havde et hus til leje tilhørende Ole Nielsen, samt Mette Christensdatter, der boede i Hans Andersens hus ibidem, anmelder ildsvåde og søger om tilladelse til at søge almisse.

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Peder Jensen 2. gang.

Peder Pedersen i Fredsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

Hans Thomsen, borger i Vejle, Simon Hansen af Vejle på vegne af sin hustru Gisel Thomasdatter, Hans Lauridsen i Børkop på vegne af hustruen Anne Thomasdatter, Anders Jacobsen i Tårup på vegne af hustruen Anne Thomasdatter, Iver Pedersen i Bjert på vegne af afdøde hustru Maren Thomasdatter, og Bertel Jespersen af Stenderup som kurator for Jesper Thomsen af Vinding lovbød 3. gang den gård i Vinding, som beboes af Bertel Thomsen. - Denne og hustru Anne Sørensdatter begærede skøde.

318:

26/6. Dom: Kst. anklager Preben Langsted af Kolding ctr. arresterede Laurids Jensen af Højen. (Han er død, men sagen skal alligevel pådømmes). - Han gik den 26/8-41 fra sit hjem til sin broder, som er rytter og opholder sig i en by i Haderslevhus amt, 2 mil fra Kolding. Der blev han søndag d. 27/8 til hen mod aften, da han gik derfra. Tæt ved byen tog han en sort hoppe, som han red på 1 1/2 mil. Så for han vild og kom fra landevejen, fornam så, at der var en ridende, som han råbte an og spurgte om vej. De fulgtes til Seest, hvorfra han med hoppen blev bragt til regimentskriverstuen dagen efter. - Laurids Jensen har været berygtet for tyveri forhen, men har ikke været anklaget for retten derfor. - Det kendes for retten, at hvis Laurids Jensen havde oplevet den dag, da sagen blev udageret, da burde han have været dømt til at udstå den befalede straf; men da han er død og begravet forlængst, så har hans fortjente straf sit forblivende derved. Hvis han har efterladt nogen boslod, hjemfalder den til kongen, og regimentskriveren skal oppebære den til indtægt for kongens kasse. - Hans Pank, Tulle Pedersen, Jep Buck (i Lejrskov), Sejer Lassen, Hans HSS Sørensen Buhl (i Uhre), Niels Jensen, Niels Nielsen Dons (i Ferup), Jens JNS Nielsen, Hans HPS Pedersen (i Højrup).

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1742 - 14. august:

Regimentskriveren opbød børnepenge efter afdøde Hans Hansens enke Maren Poulsdatter i Vesterby. - Peder Poulsen i Rugsted, formynder for arvingen Poul Hansen, ville modtage pengene.

318b:

31/7. Christen Bertelsen af Erritsø ctr. Mads Hansen. Forlig.

24/7. Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev. 21/8

24/7. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 21/8

319b:

Hans Jørgensen af Trelde ctr. Lauge Jørgensen ibidem. 4/9

320:

7/8. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest.

Udsat til 18/9, men først set igen 16/10

Søren Jepsen af Hundsholt ctr. Christen Frandsen af Verst om skovhugst. Christen Frandsen foreslår forlig og vil betale 3 rdl. Sagen opsættes til 28/8, men er ikke set igen.

31/7. Jep Hansen i Skærbæk ctr. samtlige medarvinger efter hans afdøde fader Hans Henningsen og moder Maren Jepsdatter. De skal enten lovmæssigt lovbyde forældrenes gård eller gøre lovmæssig indsigelse derimod. Frands Emanuelsen af Fredericia, som er gift med Karen Henriksdatter (en af Henrik Hansens døtre), erklærede, at han ikke ville give skøde på sin kones vegne, før end skiftet efter hendes farbror Peder Hansen var afsluttet. Men den sag finder Jep Hansen uvedkommende. Jens Steffensen af Skærbæk, som er Henrik Hansens eftermand og stedfar til hans børn, mødte på vegne af Hans Henriksen, Niels Henriksen, Christen Henriksen, Maren Henriksdatter og Johanne Henriksdatter, og Jens Nielsen af Egeskov på vegne af sin hustru Anne Hansdatter, Rasmus Hansen af Skærbæk på egne vegne og på vegne af søsteren Maren Hansdatter, Anders Hansen Bjerre af Skærbæk på vegne af hustruen Mette Hansdatter, Mette Hansdatter af Stenderup på egne og Ole Hansen i Skærbæk på vegne af hustruen Lisbeth Hansdatter og tillod gårdens lovbydelse og tilstod, at de efter afgangne Hans Henningsen og Maren Jepsdatter ej havde noget i arv at fordre af gården. Maren Hansdatter mødte ikke. Lovbudstingsvidne blev udstedt.

Peder Pedersen i Fredsted lovbød sin påboende halve gård 3. gang. - Jens Pedersen Koed, hans søn, begærede skøde.

320b:

3/7. Dom: Sr. Henrik Lindeman af Fredericia ctr. Morten Orlef. - Morten Orlef har tilstået at have givet Lindeman en revers på 20 rdl., som han skyldte sammen med Søren Koed af Håstrup for en hest, og han har tilbudt at betale sin part til mikkelsdag. Søren Koed, som var til stede i retten, tilstod, at han sammen med Morten Orlef havde købt af Lindeman 2 heste, hvilket var deres fælles handel, som han også har betalt. Men da købte Morten Orlef en grå hest, som han blev ham skyldig for, og det var ikke deres fælles handel, så Morten Orlef skylder alene de 20 rdl. Sagen har været opsat fra tid til anden i forventning om mindelig afhandling. Men en sådan er ikke kommet. - Altså siden Morten Orlef ikke har bevist, at det var en fælles handel med Søren Koed, og Søren Koed heller ikke er stævnet for nogen gæld, så bør Morten Orlef alene betale de 20 rdl. plus 4 rdl. i sagsomkostninger.

Skovfoged Adolf Walther angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Hans Hansen i Nyborg opbød børnepenge for Peder Jensen 3. gang.

1742 - 21. august:

7/8. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 25/9

321b:

7/8. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd. 2/10

322:

7/8. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 18/9

14/8. Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. 18/9

14/8. Bolvigerne på Nebbegård og deres husmænd i Gårslev ctr. samtlige rytterbønder i Gårslev om græsningsrettighed. Forlig.

322b:

10/7. Dom: Prokurator Preben Langsted som befalet actor ctr. Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals og enken Maren Levitsdatter af Hjarup. - Der er i Hjarup stjålet fra Hans Jepsen Degn 2 gæs, fra Hans Kock 2 får og et lam og fra Iver Koed 1 lam. Derefter er der ved bymændene sket ransagning, og man fandt i Anders Halkjærs hus en balje med gåsekød og fårekød. De foregav, at Maren Levits havde sat den derind, og at baljen tilhørte hende. Men da hun benægtede dette, tilstod Anders Halkjær, at baljen var deres. Ved ransagningen fandt man også hos Maren Levits noget fåre- eller lammekød, som hun først sagde hun havde fået af sin mor, men siden sagde at Mette Snogdals havde givet hende. - Mette Snogdals har ved Simon Seest erklæret, at hvad hun er stævnet for, har hun allerede ved indkaldelse for øvrigheden tilstået, og at hun har betalt derfor efter loven. Anklageren erkender, at Mette Snogdals har rettet for sig efter loven og efter aftale betalt igæld og tvigæld, nemlig til Hans Jepsen Degn for 2 gæs ialt 5 mk., til Hans Kock for 2 får og et lam 1 rdl. og til Iver Koed for et lam 2 rdl. De bestjålne har erklæret sig tilfredse. - Maren Levits har på anklagerens spørgsmål svaret, at hvis det tillades af retten, vil hun gerne aflægge ed på, at hun ikke vidste, at det kød der blev fundet hos Mette Snogdals og hende selv, var stjålet. - Der er blevet afhørt 18 vidner, som alle har vidnet om, hvad de vidste. - Og som det da befindes efter 2 tingsvidner, at Anders Halkjærs hustru Mette Snogdals med dette, at hun til ejerne enhver især betalte alt det, som fra dem var stjålet, med igæld og tvigæld uden ringeste hjælp af Maren Levits, har påtaget sig alene sagen som gerningsmand, så i anledning af, at hun har betalt igæld og tvigæld efter loven, så har sr. Langsted som befalet actor, efter at de 9 vidner er afhørt, afstået fra continuation, får så vidt Mette Snogdals var betræffende, og ej over hende æsket nogen dom, men alene ønsket at holde sig til Maren Levits. Men som amtmanden ved sin ordre af 17/1 befaler Langsted, at der efter indkomne klage fra en del af Hjarup bymænd om tyveriet skal føres vidner over Mette Snogdals og Maren Levits, og da efter vidnernes udsigende og sagens befindende omstændigheder over de skyldige fældes dom, så dømmes for ret, at siden Mette Snogdals før sagen kom for retten har betalt det stjålne med 9 rdl. 5 mk., hvormed de bestjålne var tilfredse, så bør hun også betale efter forordningen af 23/12-1735 i mulkt til distriktets justitskasse 8 rdl. 3 mk. og til de fattige i Hjarup sogn 2 rdl., som af sognepræsten sammesteds tillige med sognets fattiges forstander oppebæres og til de mest nødlidende fattige uddeles, samt denne proces' omkostninger med 8 rdl. 3 mk. og i prokursorsaler 4 rdl. - Angående Maren Levits: da der ikke er bevist tilstrækkeligt imod hende, kan hun befri sig ved ed på, at hun ikke har været med til at tage fra Hans Jepsen to gæs, fra Hans Kock 2 får og et lam og fra Iver Koed et lam, eller har været medvider deri, og at hun ikke heller vidste, at det kød, som blev fundet hos hende ved ransagningen, og som hun havde fået af Mette Snogdals, var stjålet kød. Denne ed skal hun aflægge her for retten efter lovlige indstævning.

Hun er fundet ustadig i sin forklaring ved ransagningen og eksaminationen derved, at hun først sagde, at det var hendes mor, der havde givet hende det fundne kød, og siden, at Mette Snogdal havde givet hende det. Derfor bør hun give til Hjarup sogns fattige 4 mk., som hun leverer til sognepræsten til uddeling til de nødlidende. Desuden betaler hun de af hendes forsvarer begærede genparter af tingsvidner og genparten af dommen med 7 rdl. 2 sk. samt for hendes forsvarers hafte møje i sagen. - Hans Pank, Niels Nissen (sognefoged i Bramdrup), Christen CHS Hansen, Hans Hansen, Hans Poulsen (den yngre) (i Bramdrup), Jens Andersen, Iver Mickelsen, Christen Jepsen, Tulle TMS Mogensen (i Harte). - (Ransagningen skete ifølge sognefoged Hans Lauridsen Buch af Hjarup i oktober. Anders Halkjær og hustru havde først nægtet at vedkende sig baljen, men efter at Maren Levits havde nægtet, at det var hendes, gjorde de det alligevel. De havde også flyttet baljen væk fra huset ud i haven og var derfor blevet spurgt om, hvorfor de havde haft nødig at gøre det. Maren Levits havde ved ransagningen sagt, at Mette Snogdals havde bedt hende om at blive væk fra Kolding marked den 4/10, fordi der gik nogle gæs i Anders Halkjærs toft, som de ville tage nogle af; men det havde hun nægtet og var gået til marked. Ransagningen var fortsat i de andre af byens gårde, indtil de kom til Maren Levits, der først nægtede, at der var kød i hendes hus. De fandt kødet i en kiste sammen med hendes bedste klæder. - På spørgsmålet, om Maren Levits var berygtet for tyveri, svarede sognefogeden, at der for nogle år siden blev stjålet nogle sengeklæder i Christen Snogdals karls kammer. Ved ransagning blev de fundet i Maren Levits hus. Hun sagde, at det var en kone, der havde bragt hende dem. Hun blev indkaldt for øvrigheden, hvor hun blev tilfundet at betale 4 mk. fordi hun havde skjult klæderne. En rytter har sagt under forhøret, at Maren Levits har været inde i Peder Bunches hus for at stjele øl, og at hun har taget en lærredskittel, hvilket sidst hun skulle have tilstået at have gjort, idet hun skulle bruge kitlen til at drette sin søns klæder med. Rygtet om kitlen har sognefogeden nok hørt. Det skulle vist være kommet fra Jes Lauridsen. Denne mener, at hun er berygtet for småtyverier. - Ved retsmødet den 20/2 har Maren Levits selv aflagt forklaring. Den dag, ransagningen skete, havde hun været i Vamdrup, og ransagningsmændene var i hendes hus, da hun kom. Hun havde ikke været klar over, hvad hele den alarm skulle betyde og var kommet til at sige, at det var hendes mor, der havde givet hende kødet; det var fordi hendes moder tidligere havde givet hende kød til hendes små børn; men hun havde fået det af Mette Snogdals som betaling for noget arbejde, idet hun var nødt til at tage arbejde for at ernære sig selv og sine børn. Da der var session i Vejle sidste Michaeli med de unge mandskaber havde Mette Snogdals sendt bud efter hende og bedt hende om at hjælpe med at slagte et lam, idet hun havde lyst til noget sådant, fordi hun lavede til barsel. Så ville Mette Snogdals sige til sin mand, at ulven havde taget det. Mette Snogdals havde sagt, at lammet var hendes eget. - Blandt vidnerne var ægteparret Christen Michelsen og Anne Sørensdatter, hos hvem Maren Levits har logi og har haft det i 5 år. Efter at sagen var begyndt, havde Christen Michelsen en dag været henne hos smeden for at få noget at drikke, og han var noget beskænket, da han efter at være kommet hjem sagde til Maren Levits, at hun var lige så god som Mette Snogdals i tyveriet med de tagne får og lam. Det benægtede hun, og hun fortalte så, at hun har været med til at bære et får over toften, men hun vidste ikke, hvor det kom fra, eller hvem det kom hen til. Hun har også været med til at slagte et lam i Mette Snogdals bryggers, men kendte ikke til, at det var stjålet. Christen Michelsen kunne ikke gøre helt præcist rede for deres samtale, idet han som sagt var noget beskænket dengang. Der var været snak om, at Maren Levits nok forberedte sig til at flytte, fordi hun havde bragt noget bohavne ind til Christen Michelsens. Det havde hun; men det var for at have det i forvaring, da hun ikke var meget hjemme, og Christen Michelsen mener ikke, det var af frygt for sagen. Han har iøvrigt ikke noget at sige hende på i de 5 år, hun har boet i hans hus. - Hendes forsvarer beklager sig iøvrigt over den langstrakte sag, som Maren Levits som en fattig enke med 4 små faderløse børn har

svært ved at udholde. Om 14 dage har hun ingen bolig, men må flytte. Hun kan ikke komme til Guds bord, før hun er blevet frigjort for denne sag ved endelig dom eller andet lovtilladeligt middel. - Maren Levits aflægger ed 11/9).

323:

1742 - 28. august:

7/8. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 11/9

323b:

Anders Pedersen af Kragelund ctr. Nis Madsen ibidem. 11/9

1742 - 4. september:

Læst forordning af 4/8 om kommercen.

Læst generalpardonspatent vedr. undveget mandskab.

Læst sessionsplakat om landmilitsen.

14/8. Hans Jørgensen af Trelde ctr. Lauge Jørgensen ibidem. 18/9

1742 - 11. september:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Jægermester og oberforster Bachman lod afhjemle oldensyn for Anst og Jerlev herreder, Lerbæks og Højgårds bønderskove, samt Holmans og Elbo herreder.

324:

28/8. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 16/10

Ole Christensen af Tiufkær ctr. Hans Christensen Hyrde. Denne gør afbigt.

Maren Levits af Hjarup aflagde ed efter dommen af 21/8.

28/8. Anders Pedersen af Kragelund ctr. Nis Madsen ibidem. Denne gør afbigt.

324b:

Søren Skovfoged angav skovhugst.

1742 - 18. september:

Læst plakater af 24/8 om, hvad der i overretten og underretten skal svares til landstingshuset.

4/9. Hans Jørgensen af Trelde ctr. broderen Lauge Jørgensen ibidem. 2/10

21/8. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 16/10

325:

Peder Hansen Smed af Hjarup ctr. Jens Nielsen Lejrskov i Højrup. 9/10

325b:

21/8. Dom: Søren Koed i Håstrup ctr. Morten Orlef i Jerlev. - Det er bevist, at Morten Orlev skylder Søren Koed 65 rdl. 1 mk. 12 sk. på deres fælles købmandskab. Preben Hansen (af Nr. Vilstrup) har forklaret, at han har skrevet mellemregning mellem dem, og da tilstod Morten Orlef, at Søren Koed havde leveret ham 100 rdl. til handelen, hvoraf Morten Koed har taget til sin nytte 46 rdl. 3 mk., og han skulle betale Søren Koed 18 rdl. 4 mk. 12 sk., tilsammen 65 rdl. 1 mk. 12 sk. Desuden har vidner bevidnet, at Morten Orlef har tilstået at have oppebåret i Tønder 29 rdl., som de havde til gode der, men vidnerne vidste ikke, om det var Morten Orlefs egne penge, eller om de var fælles. Morten Orlef har krævet sagen opsat, men i stedet for at legitimere, at sagen var af en anden beskaffenhed, eller afgøre den i mindelighed, har hans prokurator kun forlænget sagen. Han bør betale de 65 rdl. 1 mk. 12 sk. foruden de i Tønder oppebårne penge, ialt 94 rdl. 2 mk. 12 sk.

326:

1742 - 25. september:

21/8. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 2/10

Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Anders Jensen Halkjær og hustru Mette Snogdals af Hjarup. 9/10

326b:

Regimentskriveren ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 16/10

327:

1742 - 2. oktober:

Læst kgl. befaling af 25/9 til amtmanden om høliverance af Koldinghus amt til kavalleriet.

21/8. Regimentskriveren for Niels Iversen af Børkop ctr. samtlige Børkop bymænd i markstrid. Forlig.

25/9. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. Set igen 23/10

330:

18/9. Hans Jørgensen af Trelde ctr. broderen Lauge Jørgensen ibidem. 16/10

Mads Jensen af Nyborg lovbød sit sted 1. gang.

1742 - 9. oktober:

Læst forklaring og anordning af 2/9 ang. den den 7/7-41 udgangne forordning om at holde rytter- og dragonheste.

Læst kgl. plakat af 14/9 om, at ingen bonde herefter må nægte en indrulleret bondekarl den løn, som han burde nyde, ifald han ikke var indrulleret.

Læst kgl. befaling af 28/9 til stiftamtmanden om at efterlyse en person ved navn Peter Johan Collindre, som har bortpraktiseret sig fra Stockholm den 21/8. Han er o. 30 år gammel, lang og smal af vægt (vækst?), mager i ansigtet, oftest bærende en lys paryk og undertiden sit eget lysebrune hår. Ved undvigelsen var han i blå klædesklæder og en grå surkul. Han skal bringes i forvaring.

330b:

25/9. Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Anders Jensen Halkjær og hustru Mette Snogdals af Hjarup. - Sagen slutter idag med tingsvidne, men genoptages 13/11

333b:

18/9. Peder Hansen Smed af Hjarup ctr. Jens Nielsen Lejrskov i Højrup. Sagen frafaldes idag. Peder Smed havde stævnet Jens Nielsen for en hoppe, som denne imidlertid hævder at have købt af to landsoldater. Der foreligger en erklæring fra oberstløjtnant Waltersdorph om, at han har skænket hoppen til Peder Smed for at kurere to andre rytterheste. Hoppen er blevet vurderet i retten; den er næppe værd at sætte på vinterfoder. Idag havde Jens Nielsen ventet at se de to soldater i retten; men de er udeblevet. Han tilbyder at tilbagelevere hoppen uden betaling. Peder Smed vil betale sagsomkostningerne.

Nis Poulsen af Gamst ctr. præsten Bartram Højer af Gamst. 23/10

334:

Mads Jensen af Nyborg lovbød sit sted 2. gang.

1742 - 16. oktober:

18/9. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 30/10

11/9. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 30/10

334b:

Margrethe Kirstine Hachsens ctr. debitorer. 30/10

25/9. Regimentskriveren ctr. Ole Madsen af Smidstrup. Udsat til 30/10, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om gæld. Det er bevidnet, at afdøde Bertel Jespersen har afkrævet Ole Madsen nogle penge, og da Søren Kyed af Viuf blev indkaldt til Bertel Jespersen dagen inden hans død, sagde Bertel Jespersen til ham, at Ole Madsen skyldte ham 4 rdl. 4 mk.

14/8. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 30/10

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Niels Pedersen Hjortlund af Grindsted, ctr. Niels Nielsen, hustru og datter ibidem. Forlig.

335:

Mads Jensen af Nyborg lovbød sit sted 3. gang. Hans svigersøn Jens Jensen begærede skøde.

2/10. Hans Jørgensen af Trelde ctr. broderen Lauge Jørgensen ibidem. 23/10 (24/10)

1742 - 23. oktober:

9/10. Nis Poulsen af Gamst ctr. præsten Bartram Højer af Gamst i en sag om skældsord. Forlig.

336:

2/10. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 24/10

338:

1742 - 24. oktober:

23/10. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 20/11

341:

16/10. Hans Jørgensen af Trelde ctr. broderen Lauge Jørgensen ibidem. 6/11

Regimentskriveren får tingsvidne på, at landsoldaten Jens Jensen af Skanderup lider af fald.

1742 - 30. oktober:

Læst forordning af 12/10 om kornskatten for 1743.

16/10. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 13/11

16/10. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter. 20/11 (21/11)

342:

16/10. Margrethe Kirstine Hachsens ctr. debitorer. 20/11

16/10. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 13/11

1742 - 6. november:

Forpagteren på Rugballegård Niels Zellemann ctr. Morten Orlef af Jerlev. 20/11

342b:

Regimentskriveren ctr. delinkventen Jens Nicolajsen. 13/11

343:

Gilliam Jensen af Håstrup ctr. Hans Jørgensens hustru Maren Jensdatter ibidem. 20/11 (21/11)

24/10. Hans Jørgensen af Trelde ctr. broderen Lauge Jørgensen ibidem. Udsat til 20/11, men ikke set igen.

Jens Udsen i Kongsted lovbød 1/2 gård 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Niels Bock og Thyge Jensen i Tiufkær fremlagde et skriftligt forlig i en tvist om byggeplads. Niels Bock beholder det stk. jord, som har tilhørt Thyge Jensen, der får en ager i Enemærke. Skellet mellem deres huse angives.

1742 - 13. november:

343b:

Læst forordning af 26/10 ang. tyverier, som begås ved af afskære man (manke) og rumpe af andres heste på marken eller andetsteds.

Læst kgl. plakat af 12/10 om, at proprietærernes ret til det unge mandskab skal tage sin begyndelse, fra de er 9 år gamle, og at de virkelige soldater lige så vel som reserverne må indrulleres fra 8 til 40 år.

Læst patent om højesteret for 1743.

(Se 9/10). Sognefoged Hans Lauridsen Buch af Hjarup ctr. Anders Jensen Halkjærs hustru Mette Snogdals af Hjarup. Sagen afsluttes idag med tingsvidne. Den havde sin oprindelse i, at Anders Halkjærs heste havde græsset på en eng tilhørende Hans Buch. Denne havde sendt en karl hen til Anders Halkjær med den besked, at han gerne ville tale med ham. Da Anders Halkjær ikke var hjemme, blev det hans kone, der modtog beskeden. Hun indfandt sig da om aftenen hos Hans Buch og ville have at vide, hvad han ville tale med hendes mand om; men Hans Buch afviste at tale med

hende om det. Det havde ført til nogle grove beskyldninger og trusler. Anders Halkjær har forsøgt at få sagen afgjort i mindelighed, idet han gerne ville betale erstatning for græsningen og få sin kone til at gøre afbigt. Men det tilbud har ikke tilfredsstillet Hans Buch. Et af vidnerne er Iver Koed, der har fulgt episoden fra sit vindue. Et andet var Hans Buchs broder Mads Lauridsen Buch af Dollerup, der havde været på besøg sammen med Christen Hartvigsen. Da Mette Snogdals kom, var Hans Buch gået ud til hende og Mads havde sagt til hende, at hun skulle skamme sig, og hvad havde hun der at bestille ved nattetid, da lys var tændt; men hun var fulgt efter ham og var gået ham lige under øjnene og havde sagt, at hun var lige så god som han. Og til Hans Buch havde hun sagt, at hun nok skulle få at vide, hvad han ville hendes mand, og Hans Buchs sag stod lige så slet som hendes. "Jeg har ingen sag", sagde Hans Buch. Mette Snogdals: "Jeg har endnu ingen stude stjålet enten fra præst eller degn!". Nu kom Hans Buchs kone og Christen Hartvigsen ud og bad Mette Snogdals om at gå hjem, og Hans Buch sagde det samme; han ville intet samkvem have med hende, og hun havde der intet at bestille; hun havde gjort det og det; hun kunne gå til sine ligemænd, og til tingbogen der kunne hun se, hvad hun var for en. Og da hun stadig ikke ville gå, blev der ud af vinduet rakt en lille kedel med noget i, som Hans Buch modtog og hældte det, der var i kedlen, ud på Mette Snogdals; men hvad der var i kedlen, enten vand eller øl eller deslige, ved vidnet Mads Buch ikke at forklare; og så tog Hans Buch noget tørt skarn på jorden og slog det på hende, da hun gik af gården. Hans Buch og de andre fulgte efter hende. Og skønt de efter Iver Koeds mening havde gjort det i al venlighed og kærlighed uden at tiltale hende med noget usømmeligt, så vendte hun sig alligevel om mod dem og sagde, "Djævelen skal regere jer tyvepak tilsammen, og I skal få en ulykke!". - Hans Buch har talt om, at hun burde udstå kirkens disciplin og dømmes til ikke at bo i Hjarup sogn. Idag gøres der afbigt. Abel Slegel af Skanderup og Peder Halkjær af Hjarup kautionerer for, at Mette Snogdals ikke herefter skal tilføje Hans Buch eller hans nogen ulykke eller skade. Kirkens disciplin er hun villig til at underkaste sig, dersom hendes sognepræst ønsker det. Og Anders Halkjær oplyser, at han længe før denne sags begyndelse har haft i sinde at sælge sin påboende selvejergård, men endnu ikke har kunnet finde en køber. Han har ikke lyst til at bo i Hjarup mere, men vil søge sit brød og sin lykke andre steder og begærer, at retten vil behage at lade udgå plakat om offentlig auktion på gården den 1/5 1743. - På det grundlag frafaldes sagen, men den står Mette Snogdals åben for.

344:

30/10. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 11/12

Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 27/11

345b:

6/11. Regimentskriveren ctr. delinkventen Jens Nicolajsen. 27/11

30/10. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest.
20/11 (21/11)

Jens Udsen i Kongsted lovbød 1/2 gård 2. gang.

1742 - 20. november:

6/11. Forpagteren på Rugballegård Niels Zellemann ctr. Morten Orlef af Jerlev. 4/12

30/10. Margrethe Kirstine Hachsens ctr. debitorer. 11/12

346:

23/10 (24/10). Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 21/11

349:

1742 - 21. november:

349b:

20/11. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 18/12

350b:

6/11. Gilliam Jensen af Håstrup ctr. Hans Jørgensens hustru Maren Jensdatter ibidem. Denne gør afbigt over for Gilliam Jensens hustru Karen Jensdatter.

30/10. Ole Nielsen af Håstrup ctr. Anne Pedersdatter i faderskabssag. Ole Nielsen har allerede ved første retsmøde villet fralægge sig faderskabet ved ed; men regimentskriveren fik på Anne Pedersdatters vegne sagen opsat "for at redde en sjæl af Satans klør, og at synderen kunne få tid til bedre betænkning". Derefter har Anne Christensdatter bevidnet, at Ole Nielsen var i vidnets hus omkring sidste kyndelmisse, og her talte man om Anne Pedersdatters graviditet. Anne Pedersdatter havde sagt til vidnet, at hvis hun var blevet hjemme i pinsen, så havde hun været fri derfor; men Ole Nielsen havde sagt, at han kun havde "hasseleret" med hende, og af det kunne hun ingen barn få, og Anne Pedersdatter var lige så fri for ham, som vidnet var. - Sidsel Hansdatter af Smidstrup mølle kunne fortælle, at da Ole Nielsen var til mølle for nogen tid siden, havde han sagt: "Idag eller imorgen skal min kone give barsel". "Hvor ved du det?". "Det ved jeg deraf, at hun har sagt til mig, det blev gjort pinsehelligdage, og nu er det 40 uger siden". Men Ole Nielsen talte ellers undertiden sådanne lystige ord, så vidnet vidste ikke, om dette var lystig snak eller alvor. De andre vidnesbyrd har heller ikke været fældende. Men den 30/10 lader regimentskriveren Anne Pedersdatter selv erklære sig. Og hun forklarer, at hun for to år siden tjente Jørgen Thomsen i Håstrup, mens Ole Nielsen tjente Iver Kreng, den nærmeste nabo. De kom i kendskab med hinanden og gik tit over til hinanden. Så foreholdt hun ham, at der snart kunne komme andet ud af deres sammegang. Men Ole Nielsen sagde, at så snart de mærkede det, ville de gå for præsten og ægte hinanden. Senere lod hun sig fæste i Kolding, og derfra kom hun hjem i pinsen, og da lå de i seng sammen hos Iver Kreng i foderladen. Hendes lillebror lå der også, og han havde beklaget sig til deres mor. Det ville Anne Pedersdatter aflægge sin ed på, og hun bad Ole Nielsen om til sin samvittigheds frelse at lade være med at gøre den benægtelsesed, han havde tilbudt. Men han erklærede, at det hele var løs snak, og idag har han aflagt sin ed med håndspålæggelse på Anne Pedersdatters hoved.

351:

Christen Uldrich Jensen af Kolding er sættestemmer i følgende sag:

Iver Jepsen af Skanderup ctr. Jens Andersen og hustru Anne Hansdatter ibidem. 4/12

353:

Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 4/12

Jens Olesen, Claus Jensen og Christian Sigvart af Hvejsel ctr. Jens Pedersen af Nørre Vilstrup. 4/12

Jens Olesen af Hvejsel ctr. Morten Orlef af Jerlev. 4/12

Mads Jepsen af Egeskov fremlyste en stud 1. gang.

Jep (Jens?) Udsen i Kongsted lovbød sin halve påboende gård 3. gang. - Jørgen Hansen, der er gift med Jep Udsens datter Mette Jepsdatter, begærede skøde.

353b:

13/11. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest. 27/11

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Skovfoged Adolf Walter angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

1742 - 27. november:

13/11. Regimentskriveren ctr. delinkventen Jens Nicolajsen. 18/12

354:

13/11. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 18/12

354b:

21/11. Markus Madsen Møller af Seest Mølle ctr. Bertel Hansen og Jens Pedersen Hogger af Seest i en sag om nogle jorder. Sagen frafaldet.

Hans Ostesens påboende gård i Børkop, som hans fader Oste Hansen fradøde, lovbudt 1. gang.

1742 - 4. december:

355:

Bekendtgørelse af, at der holdes kirkesession på Koldinghus.

21/11. Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 8/1-1743

21/11. Jens Olesen, Claus Jensen og Christian Sigvart af Hvejsel ctr. Jens Pedersen af Nørre Vilstrup. 8/1

21/11. Jens Olesen af Hvejsel ctr. Morten Orlef af Jerlev. 8/1

355b:

21/11. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Jens Andersen og hustru Anne Hansdatter ibidem. 8/1

356:

Læst kgl. patent af 12/11 om, at ingen skipper i Danmark må fra nytår i sit fartøj have hemmelige eller fordulgte luger, item at de toldbetjente, som tiltaler nogen skipper for brud på toldsegl, skal nyde 2/3 af de strafbøder, som toldordinancen dikterer.

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1743.

Mads Jepsen af Egeskov fremlyste 3. gang en stud.

356b:

Mads Jepsen af Egeskov efterlyste en stud 1. gang.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

20/11. Dom: Forpagteren på Rugballegård Niels Zellemann ctr. Morten Orlef af Jerlev. - Morten Orlef har ikke indfundet sig i retten for at svare på et krav om 16 rdl. Han skal betale.

1742 - 11. december:

20/11. Margrethe Kirstine Hachsens ctr. debitorer. Debitorerne har betalt i løbet af sagen, som derfor frafalder. - En af de indstævnedede var Niels Jensen af Tolstrup, der hævdede at have betalt for det pågældende skiftebrev med 20 sldlr. Regimentskriver Hachsen havde sagt, at han ville have noget mere, og havde så skrevet en seddel på 10 sldlr., men Niels Jensen sagde nej, 20 slettedaler var nok, og han skrev ikke under på regimentskriverens seddel; det gjorde regimentskriveren selv. Den forklaring tilbød han siden sin ed på, men han ville også godt betale, og idag har han betalt det sidste afdrag.

Kirsten Hansdatter med mand og lavværge Ude Hansen i Skærbæk og medarvingerne Maren Hansdatter (gift med Niels Udesen i Skærbæk), Peder Hansen (tjenende i Fredericia) samt fornævnte Ude Hansen som myndling for Else Lauridsdatter lovbød 2. gang den gård i Herslev, som Hans Hansen Koed nu bebor.

Christen Snogdals eftermand Anders Halkjær af Hjarup lovbød 1/3 gård i Hjarup 1. gang.

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

Hans Ostesens påboende gård i Børkop, som hans fader Oste Hansen fradøde, lovbudt 3. gang. -
Hans Ostesen og hustru Dorthe Hansdatter begærede skøde.

357:

13/11. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 15/1 (16/1)

1742 - 18. december:

27/11. Regimentskriveren ctr. delinkventen Jens Nicolajsen. 15/1 (16/1)

27/11. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 15/1

357b:

21/11. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. 15/1 (16/1)

358b:

Jep Hansen i Seest ctr. Maren Frandses ibidem. Der var blevet stjålet noget rug fra Johannes Jørgensen, og Maren Frandses havde sagt, at de kunne spore den på gaden og op til den gamle smed næstved. Hun har ingen navne nævnt og nægter at have beskyldt Jep Hansen. Sagen frafaldet.

Regimentskriveren ctr. Jens Christensen af Egtved. 15/1 (16/1)

Hans Hansen Koeds påboende gård lovbudt 2. gang.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Christen Kyed ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 8/1

359:

Sr. Hans Rudolph Feddersen af Haderslev ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 8/1

Peder Jespersen Gris af Bjert lovbød sin halve påboende gård 1. gang.

1743

359:

1743 - 8. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges At Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1743, Tirsdagen Den 8. Januarius.

Hans Pank af Kolding byfoged og birkedommer, Mads Paabye ibidem birkeskriver. Tingmænd: Johan Møller, Niels Jørgensen, Peder Amnitzbøl, Jep Lybkjær, Jens Andersen, Thomas Thomsen, Ancker Danielsen og Rasmus Rasmussen, alle af Kolding.

4/12. Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 15/1 (16/1)

4/12. Jens Olesen, Claus Jensen og Christian Sigvart af Hvejsel ctr. Jens Pedersen af Nørre Vilstrup. 15/1 (16/1)

4/12. Jens Olesen af Hvejsel ctr. Morten Orlef af Jerlev. 15/1 (16/1)

18/12. Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 15/1 (16/1)

18/12. Sr. Hans Rudolph Feddersen af Haderslev ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 15/1 (16/1)

4/12. Iver Jepsen af Skanderup ctr. Jens Andersen og hustru Anne Hansdatter ibidem. Den anordnede sættemand Christian Uldrich Jensen er død, og der er ikke udpeget nogen ny. 22/1

359b:

Jøden Valentin Isach af Fredericia (ved mr. Siedenborg af Kolding) ctr. Berent Isachson Valentin, nu opholdende sig i Nr. Vilstrup. 22/1

Peder Jespersen Gris af Bjert lovbød sin halve påboende gård 2. gang.

Christen Surkjær i Pjedsted lovbød 1/2 gård 1. gang.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Ude Hansen af Skærbæk p.v.a. hustruen Kirsten Hansdatter og sin stedsøn Peder Hansen og myndlingen Karen Hansdatter samt Niels Udesen i Skærbæk p.v.a. hustruen Maren Hansdatter lovbød 3. gang den gård i Herslev, som Hans Hansen sidst påboede og fradøde. Hans og hustru Kirsten Hansdatters søn Hans Hansen Koed og dennes hustru Anne Udesdatter begærede skøde.

360:

Christen Snogdals eftermand Anders Halkjær af Hjarup lovbød 1/3 gård i Hjarup 3. gang. - Jørgen Andersen og hustru Maren Madsdatter begærede skøde.

1743 - 15. januar:

18/12. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 29/1

Kirkeinspektør Bertelsen, tolder Rachlow, regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest, alle af Kolding, ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 29/1

363b:

1743 - 16. januar:

18/12. Vinding bymænd ctr. Andkær beboere. Sagen afsluttes idag med tingsvidne. Sagen har drejet sig om byernes rettigheder i skov og mark i anledning af, at Andkær beboere har foretaget en indhegning.

11/12. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 5/2

Bertel Jensen af Stenderup ctr. Peder Sørensen Ulf af Bjert. 29/1

8/1. Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 5/2

364:

8/1. Jens Olesen, Claus Jensen og Christian Sigvart af Hvejsel ctr. Jens Pedersen af Nørre Vilstrup. 26/2

8/1. Jens Olesen af Hvejsel ctr. Morten Orlef af Jerlev. 5/2

8/1. Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 26/2

8/1. Sr. Hans Rudolph Feddersen af Haderslev ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 26/2

18/12. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen af Egtved. 29/1

Peder Nissen i Store Dalby ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 29/1

Sergent Hans Pedersen Orlef ctr. Jens Pedersen. 29/1

364b:

Niels Madsen af Pjedsted ctr. Mads Larsen. 29/1

18/12. Dom: Regimentskriveren ctr. delinkventen Jens Nicolajsen (Jens Nicolaj Falkenberg). - Han har været rytter i et år og er blevet dimitteret på grund af tyveri med afskedsbevis. I dette bevis er der blevet raderet, og ordet 'maleur' er blevet indsat i stedet for 'tyveri'. Dette bevis har han brugt til at løbe om med, indtil han her på egnen blev pågrebet for tyveri i Gudsø, hvor han har afskåret af møllerens klæder 8 sølvknapper og fra Hans Nielsen stjålet 6 sølvknapper m.v., i alt takseret for 3 rdl. 1 sk. Desuden har han taget en del brevskaber. Tyveriet begik han en søndag, mens folk var i kirke. - Da han nu for 2. gang er grebet i tyveri og har betjent sig af et forfalsket bevis, hvilket er imod forordningen af 23/6 1740, og da han er før og frisk og kunne have erhvervet sit brød på en lovlig måde og afholdt sig fra trygleri og tyveri, så bør han, andre sådanne ondsindede mennesker til afsky og eksempel efter lovens 6-17-33 miste sin hud ved kagen og brændes på sin ryg og arbejde på livstid i Fredericia fæstning efter forordningen af 27/11- 1739. - Da han ikke ejer noget, bliver

der ikke noget at erholde i igæld og tvigæld, ejheller nogen boslod til kongen at oppebære. Skarpretteren nyder for eksekutionen efter taksten, nemlig for kagstrygning 5 rdl. og brændemærkning 4 rdl. - Hans Pank, Jens Lydum, Iver Hansen (i Søholm), Hans Jensen, Laurids Andersen (i Skærbæk), Jens Knudsen Jegeberg, Jep Nielsen Basse, Jens Pedersen Skov (i Tårup), Hans Andersen (i Oddersted).

Christen Surkjær i Pjedsted lovbød 1/2 gård 2. gang.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Peder Jespersen Gris af Bjert lovbød sin halve påboende gård 3. gang. - Hans Andersen af Påby begærede skøde på vegne af sin datter Maren Hansdatter, som er Peder Gris' fæstemø.

365:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Mads Eriksens væring i Borlev lovbudt 1. gang.

1743 - 22. januar:

8/1. Jøden Valentin Isach af Fredericia (ved mr. Siedenborg af Kolding) ctr. Berent Isachson Valentin af samme nation, nu opholdende sig i Nr. Vilstrup. 5/2

Jep Nielsen af Viuf ctr. Hans Jensen Smed i Tiufkær. 5/2

Retten blev betjent af Johan Adolph Møller af Kolding i følgende sag:

8/1. Iver Jepsen af Skanderup ctr. hans aftægtsmand Jens Andersen og hustru Anne Hansdatter ibidem. - Striden har stået om en eng, der ifølge aftægtskontrakten skulle være delt mellem gårdmanden og aftægtsmanden. Men aftægtsmanden Jens Andersen har ladet radere i kontrakten, og hans kone har fjernet det gærde, der markerede delingen, og ladet en kalv græsse på Iver Jepsens del. Denne kalv har Iver Jepsen taget ind og bedt Anne Hansdatter betale indløsning. Hun havde så indfundet sig hos Iver Jepsen medbringende sin søn, som hun havde givet besked om at tage en stav med. Her skældte hun Iver Jepsen ud for en tyv, der havde stjålet hendes kalv. Iver Jepsen spurgte, om hun ville give ham det beskrevet, og hun svarede ja og tog til sin røv: der skulle han have det beskrevet, idet hun løftede skørtet ad Iver Jepsen. Han bad hende så gå sin vej, og hun sagde, at hun skulle bede for ham alle tider, tidligt og sildigt, og han skulle få en ulykke, og der skulle komme ulykke over ham ved nattetide. Da Iver Jepsen spurgte, hvor den skulle komme fra, sagde hun, at den skulle komme ned fra himmelen. I samtalens løb havde Iver Jepsen spurgt, hvor gammel hendes søn var. Hun svarede, "Hvad kommer det dig ved, han dur hverken til at tjene kongen eller dig endnu; men han kan vel leve den dag med Guds hjælp". Og hun svor og tilføjede, "Du må slikke hans mås, når han nys har skidt". - Jens Andersen har forsøgt at benægte forfalskningen af aftægtskontrakten, men birkedommer Pank har fremlagt en kopi af den oprindelige kontrakt. Så har Jens Andersen tilbudt afbigt; men den har Iver Jepsen ikke villet tage imod umiddelbart. Hans prokurator har anført, at falskneriet, der ellers kan medføre straf på lemmerne, må medføre, at Jens Andersen har forbrudt sin aftægtsrettighed; men hans klient vil i konsideration af den kristne og

ærbare kærlighed, hvis dette indrømmes, ikke nægte at udbetale en vis sum penge for aftægts ophør; og der skal stilles kaution for hustruens trusselsord. Jens Andersens hustru Anne Hansdatter skulle også selv frivilligt tilstå, at hun havde truet med ulykke og iøvrigt havde bevist sin grovhed og ublu frejdighed, og hun skulle også tilstå, at det var hende, der havde rykket gærdet op. Desuden har sagsøgeren krævet sagsomkostningerne betalt med mindst 20 rdl., samt at aftægtsparret skulle forpligte sig til at flytte fra byen og sognet. - Idag anmelder Iver Jepsen, at sagen er frafaldet på følgende betingelser: 1) At ægteparret gør afbigt, og - idet de ikke har kunnet stille kaution for undsigelsesordene - beder Iver Jepsen om forladelse. - 2) At Jens Andersen erkender, at de med forfalskningen af aftægtsbrevet ganske og aldeles har forspildt deres aftægtsrettighed, og forsikrer, at de vil forlade aftægtshuset førstkommende Philipi Jacobi dag og rydde det, dog uden at fjerne noget nagelfast. Alt bohøve må de fjerne, også det, som egentlig tilhører Iver Jepsen. Desuden må de fjerne to små vinduer, som Jens Andersen har lånt og indsat i huset. - 3) Derimod vil Iver Jepsen selv betale processens omkostninger, beregnet til 20 rdl. Han vil eftergive Jens Andersen de 10 rdl., som han skylder ham, samt de 16 rdl. han igår den 21/1 fik af Iver Jepsen for aftægten. - Hvis de inden 3 uger kan betale de 46 rdl. tilbage, skal det stå dem frit for at blive boende i aftægtshuset og tillige nyde aftægt, dog på den betingelse, at kontrakten på grund af raderingen bliver fornyet på stemplet papir og læst her for retten, alt på Jens Andersens bekostning, samt at Jens Andersen betaler Iver Jepsen 6 rdl. til tilfredselse for denne proces. - Jens Andersen erklærer sig meget vel fornøjet med disse betingelser og tilstår gælden på de 46 rdl. Men så mange penge kan han ikke tilvejebringe, at han kan blive boende i aftægtshuset. Hans kone er syg, men vidner bekræfter, at hun giver sin tilslutning til forliget.

366:

Christen Surkjær i Pjedsted lovbød sin påboende halve gård 3. gang. - Hans brodersøn Christen Jepsen og dennes fæstemø Kirsten Mortensdatter begærede skøde.

Mads Eriksens væring i Borlev lovbudt 2. gang.

1743 - 29. januar:

Læst forordning af 31/12 til kammerretsordningens desto nøjere efterlevelse.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1742.

366b:

Læst befaling af 18/1 til amtmanden om et forråd af hø og halm i Koldinghus amt, som skal holdes i beredskab og leveres proportionalt af hver tønne hartkorn.

16/1. Niels Madsen af Pjedsted ctr. faderen Mads Larsen. 19/2

16/1. Bertel Jensen af Stenderup ctr. Peder Sørensen Ulf af Bjert. 19/2

15/1. Kirkeinspektør Bertelsen, tolder Rachlow, regimentskriver Nicolaj Hansen og fuldmægtig Simon Seest, alle af Kolding, ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård som betroet opsynsmand med fiskeriet i Lille og Store Dons Sø. - Nogle dage før jul er der gennem en uge blevet fisket i søerne

med fiskerne Poul Jacobsen af Strandhuse og Niels Rasmussen af Bjert med assistenter. Der blev fanget et vist antal gedder, aborrer og skaller, som blev sat ned i et hyttefad, der hver aften blev aflåst og skubbet ind under isen. Fiskeriet startede en mandag; fredag aften bad Villads Nielsen om at få nøglen til hyttefadet; men Niels Fisker nægtede at aflevere den og sagde, at han selv ville svare for fiskene. Dagen efter var fiskene borte. Et af vidnerne var Jens Thomsen af Vester Nebel; han havde nogle aftener hentet nogle fisk, som han betalte med brændevin, penge og tobak. De fisk, der blev fanget lørdag og søndag, blev afhentet af en vogn søndag eftermiddag. Villads Nielsen sagde da, at de kunne lade hyttefadet stå på isen, men det ville fiskerne ikke, for det indeholdt endnu nogle småfisk, som de måtte beholde; så hyttefadet blev sat ned i vågen. Om mandagen var det opbrudt. - En del af vidnesbyrdene har drejet sig om fiskernes færden, og det har fået sagsøgernes prokurator til at betegne fiskernes egen forklaring som ustadig, og han har begæret dem afhørt igen for at vejlede dem til at komme i deres synders kundskab og derved blive forskånet for den straf, som ellers måtte påfølge. Men de har fastholdt deres forklaring. - Tingsvidne.

368:

15/1. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 5/2

16/1. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen af Egtved. Udsat til 12/2, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om gårdforsiddelse.

16/1. Peder Nissen i Store Dalby ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. 26/2

16/1. Sergent Hans Pedersen Orlef ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 26/2

368b:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Læst plakat fra kammerkollegiet om fhv. oppebørselsbetjente, der er blevet kongens kasse noget skyldige. Jvf. befalingen af 4/11-1741 (se 23/1-1742). Oplysninger, der kan føre til, at kongen får sine tilgodehavender tilbage, vil blive belønnet med en dusør på 10% af det indkomne beløb.

Tilsvarende efterlysning for Norge (og Island).

369:

1743 - 5. februar:

29/1. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 19/2

370:

16/1. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 26/2

22/1. Jep Nielsen af Viuf ctr. Hans Jensen Smed i Tiufkær. 5/3

16/1. Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. 26/2

370b:

22/1. Jøden Valentin Isach af Fredericia (ved mr. Siedenborg af Kolding) ctr. Berent Isach af samme nation, nu opholdende sig i Nr. Vilstrup. 19/2

Læst herredsfoged Schumachers proklama af 1/2 ang. Anders Iversen Ising, som er borttrømt fra kronens landboel Hjortlund i Frørup sogn under Tyrstrup herred.

Anders Thomsen i Dons opbød børnepenge for sin myndling Margrethe Hansdatter 1. gang.

Peder Poulsen i Nyborg lovbød et sted i Nyborg 1. gang.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Mads Eriksen af Borlev lovbød 3. gang sit boel i Borlev. - Laurids Pedersen og hustru Margrethe Elisabeth Hansdatter begærede skøde.

16/1. Dom: Jens Olesen af Hvejsel ctr. Morten Orlef af Jerlev for gæld på 7 sldr. - Morten Orlef har ladet sagen opsætte tid efter anden for at bevise sagens beskaffenhed, men er ikke mødt. Han skal betale.

371:

1743 - 12. februar:

Stedet i Nyborg lovbudt 2. gang.

Anders Thomsen i Dons opbød børnepenge for sin myndling Margrethe Hansdatter 2. gang.

1743 - 19. februar:

5/2. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 12/3

371b:

29/2. Niels Madsen af Pjedsted ctr. faderen Mads Larsen. 5/3

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

5/2. Dom: Jøden Valentin Isach af Fredericia (ved mr. Siedenborg af Kolding) ctr. Berent Isach af samme nation, nu opholdende sig i Nr. Vilstrup. - Han skal betale sin gæld på 36 rdl. 2 mk. 8 sk.

29/1. Dom: Bertel Jensen af Stenderup ctr. Peder Sørensen Ulf af Bjert. - Han skal betale sin gæld på 46 sldlr.

Anders Thomsen i Dons opbød børnepenge for sin myndling Margrethe Hansdatter af Nyborg 3. gang. Det er en arv af det selvejersted, som Søren Skammelsen nu bebor.

Peder Poulsen af Nyborg lovbød 3. gang stedet i Nyborg, som hans svigerfar Jørgen Simonsen fradøde. - Søren Pedersen, som er Peder Poulsens søn og nu bebor stedet, og hustru Anna Pedersdatter begærede skøde.

372:

1743 - 26. februar:

Jægermester Bachman ctr. Peder Nielsens enke af Vrå. 12/3

373b:

Jes Madsen af Langlund mølle ctr. regimentskriver Nikolaj Hansen. - Han fremlægger en dom af 12/6-1742 og påstår konfirmation af et forbud. Dommeren konfirmerer forbudsforretningen for gæld iflg. dommen med 1. prioritet.

Læst plakat om vårsession.

5/2. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 19/3

Jens Jepsen af Trelde får tingsvidne på en forligserklæring af Niels Hyboe ibidem.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Christen Hansen, Christen Lauridsen og Iver Andersen af Ø. Vamdrup anmeldte ildsvåde.

374:

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

16/1. Dom: Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. - Han skal betale en gæld på 39 rdl. 4 mk.

374b:

16/1. Dom: Sr. Hans Rudolph Feddersen af Haderslev ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. - Han skal betale en gæld på 47 mk. 13 lybske sk.

16/1. Dom: Jens Olesen, Claus Jensen og Christian Sigvart af Hvejsel ctr. Jens Pedersen af Nørre Vilstrup. - Han skal betale en gæld på 67 sldl. bl.a. for stude, han har købt.

29/1. Dom: Peder Nissen i Store Dalby ctr. Jens Pedersen i Nr. Vilstrup. - Han skal betale en gæld

på 70 rdl.

29/1. Dom: Sergent Hans Pedersen Orlef ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. - Han skal betale en gæld på 47 sldlr.

5/2. Dom: Christen Stiegaard af Hove sogn i Vandfuld herred og medinteressenter ctr. Jens Pedersen af Nr. Vilstrup. - Han skal betale en gæld på 132 rdl.

375:

1743 - 5. marts:

19/2. Niels Madsen af Pjedsted ctr. faderen Mads Larsen. 9/4

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

5/2. Dom: Jep Nielsen af Viuf ctr. Hans Jensen Smed i Tiufkær. - Han skal betale en gæld på 20 sldlr. plus 3 års rente.

1743 - 12. marts:

375b:

19/2. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 9/4

377b:

26/2. Jægermester Bachman ctr. Peder Nielsens enke af Vrå for skovhugst i Niels Jepsens have i Ejstrup. Idag sluttes sagen med tingsvidne, efter at der er blevet afhørt en del vidner, som intet vidste. Mændene, der skulle spore træet, havde et stykke af vejen til Vrå ikke kunnet følge sporet, fordi det fulgte en vej, hvor mange andre havde kørt. Men de fandt det igen og fandt så træet hos Peder Nielsens enke i Vrå. De havde målt stubben; målet passede med træet, som de fandt. De havde også målt et spor af træsko. Det passede med enkens søns træsko.

378:

Skovrider Rimling angav skovhugst.

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1743 - 19. marts:

Læst reskript af 8/3 om, at de delinkventer, som hidtil har været dømt til Christianshavns børnehus, herefter skal dømmes til tugthuset i Viborg.

Regimentskriveren ctr. Maren Mortensdatter af Bjert. 2/4

379b:

Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 2/4

380:

26/2. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 2/4

Hans Nielsen Ougesen i Trelde lovbød halvdelen af sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Adolf Walter angav skovhugst.

1743 - 26. marts:

Mr. Niels Lund af Kolding ctr. kaptajn Peter Grib af Snoghøj. 9/4

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

Hans Nielsen Ougesen i Trelde lovbød halvdelen af sin påboende gård 2. gang.

Søren Michelsens enke Gertrud Hansdatter i Høllund lovbød sin påboende gård 1. gang.

1743 - 2. april:

19/3. Regimentskriveren ctr. Maren Mortensdatter af Bjert. 30/4

380b:

19/3. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 23/4

381:

19/3. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 23/4

Frederik Roland af Kolding ctr. Hans Jensen Smed af Tiufkær. 23/4

Søren Michelsens enke Gertrud Hansdatter i Høllund lovbød sin påboende gård 2. gang.

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

Hans Nielsen Ougesen i Trelde lovbød halvdelen af sin påboende gård 3. gang. - Hans hustru Maren Jensdatter begærede skøde.

1743 - 9. april:

12/3. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 7/5

381b:

Christian Regelsen og Christen Jessen af Gejsing ctr. samtlige Gejsing bymænd. De ønsker synsmænd udmeldt i en markstrid. Men der foreligger en resolution fra ryttersessionen, som er godkendt af kammerkollegiet. Retten resolverer, at resolutionen skal efterleves. - Ryttersessionens resolution handler om, at en vis ældgammel skik skal efterleves. Sagsøgerne har hævdet, at de med synet ville bevise, at denne skik netop ikke var blevet efterlevet.

382:

En del bønder er (ved mons. Niels Lund af Kolding) stævnet i henhold til skov- og jagtsessionens protokol. De aflægger ed eller afgiver forklaring.

382b:

26/3. Mr. Niels Lund af Kolding ctr. kaptajn Peter Grib af Snoghøj. 7/5

Læst et forlig: Thomas Michelsen gør afbigt over for sognefogeden Hans Elkjær af Erritsø og Peder Jørgensen Fisker i Lyngshuse ved Erritsø strand. Han skal have beskyldt deres børn for at have optrukket og spoleret en jagtbod (jagtbåd?) tilhørende Ole Mortensen af Fredericia. Han skal også have sagt, at der af jagtbodens planker var gjort mange hylder i Erritsø og andre steder. Han ved ikke af, at han har sagt noget sådant, og hvis han har gjort det, må det være sket i drukkenskab.

383:

Jens Jensen af Nyborg i Starup sogn anmeldte ildsvåde.

Søren Michelsens enke Gertrud Hansdatter i Høllund lovbød ved sin lavværge sognefogeden Jens Andersen af Viuf sin påboende gård 3. gang. - Mads Eriksen af Borlev og hustru Ras(?) Christensdatter begærede skøde.

383b:

5/3. Dom: Niels Madsen af Pjedsted ctr. faderen Mads Larsen. - Endskønt en kontrakt af 1/8-1740 mellem Mads Larsen og søn Niels Madsen (også underskrevet af sønnerne Laurids og Peder Madsen) tilstrækkeligt viser, at Mads Lauridsen har solgt til sin søn Niels Madsen 1/4 selvejergård, lige som den tidligere var solgt til ham af Mads Stobye, og har lovet ham skøde på gården, så har Mads Larsen alligevel ikke villet give skøde. - Det kendes for ret, at kontrakten skal stå ved magt. Da Mads Larsen er aldrende og ikke har andet end det, som Niels Madsen er pligtig at give ham, så modereres sagsomkostningerne til 2 sldr.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1743 - 23. april:

2/4. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 21/5

384:

2/4. Frederik Roland af Kolding ctr. Hans Jensen Smed af Tiufkær. 30/4

2/4. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 14/5

Søren Hansens enke Else Sørensdatter af Stenderup lovbød med lavværge og svigersøn Niels Nielsen af Møsvrå sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved angav skovhugst.

1743 - 30. april:

Læst forordning af 27/3 om, hvad præference det i København oprettede almindelige magasin skal have hos de handlende i de øvrige købstæder for de til dem udborgede varer.

Læst anordning af 15/3 om, hvorledes der ved universitetet i København skal forholdes med de unge studerende, som agter at rejse udenlands for deres studier videre at fortsætte.

Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Peder Nielsen ibidem. Denne gør afbigt. Han har været beskænket af brændevin.

Knud Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Nielsen ibidem. Denne gør afbigt for ord udtalt den 8/4. Han ved ikke, hvad han har sagt; var beskænket.

384b:

Søren Hansens enke Else Sørensdatter af Stenderup lovbød med lavværge og svigersøn Niels Nielsen af Møsvrå sin påboende gård 2. gang.

Mogens Rasmussen Legaards enke i Viuf lovbød sin påboende gård 1. gang.

2/4. Dom: Regimentskriveren ctr. Maren Mortensdatter af Bjert. - Maren Mortensdatter var den 10/3, da hendes nabokone Mette Jespersdatter var i kirke, gået op på loftet og ned i Mette Jespersdatters forstue (eller fremgulvet kaldet), hvor hun fra døren tog en hængelås. Hun gik ind og tog af Mette Jespersdatters seng 3 hovedpuder og et par blågarns lagener (ialt vurderet til 7 mk.), som hun bragte i forvaring i sin egen kiste under lås og lukke. Efter at hun havde begået tyveriet, opdagede nogle naboer, som var hjemme fra kirke, at der stod stor røg og damp op af samme hus, hvorfor de brækkede døren op og gik ind i huset for at dæmpe ilden, som var antændt i Mette Jespersdatters seng. Maren Mortensdatter blev indbragt i arrest for både tyveri og ildspåsættelse. Men det sidste nægter hun ganske, og der er ingen beviser imod hende herfor. Hun tilstår alene at have begået tyveriet af de sengeklæder, som sognefogeden med mænd ved ransagning forefandt i hendes kiste. - Hun dømmes alene til for tyveriet, andre sådanne mennesker til afsky og eksempel, at lide efter lovens 6-17-32: at miste sin hud i arresten; piskningen forrettes af fangefogeden. Efter reskript af 8/3-43 dømmes hun desuden til at arbejde i Viborg tugthus i 3 år. Og da delinkventen er

fattig og ejeren har fået det stjålne igen, så er der ej noget at erholde hos hende af igæld og tvigæld, ejheller har hun nogen boslod, men hun er en ledig og løs kvinde. Hun ejer ikke andet end to små umyndige børn, og da hun ikke har nogen venner eller pårørende, som kan antage sig børnene til opdragelse, så skal de forsørges af regimentskriver Nikolaj Hansen med klæde og føde af rytterdistriktets kasse i de tre år, delinkventen skal være i Viborg tugthus. - Underskrevet af Hans Pank, Anders Hansen, Bertel Jespersen (i Stenderup), Christen Poulsen, Bertel Nielsen (i Skovsgård), Jens Olesen, Peder Nielsen (i Eltang), Peder Madsen, Peder PMS Mogensen (i Sdr. Vilstrup). - (Mette Jespersdatter har forklaret, hvorledes hun forlod sit hus, inden hun gik til kirke: Hun havde forsynet sit ildsted med god forsigtighed, så der fandtes liden eller ingen ild; sengen var redt i komplet stand bestående af 3 dyner, en hoveddyne, 3 puder og et par blågarns lagener med videre. Hun låste og lukkede, slog en hængelås for sin stuedør og en for gårddøren. Og der var ingen indelukkede børn, hunde eller katte, som kunne forårsage ilds forflyttelse fra et sted til et andet. - Sognefoged Hans Olesen af Bjert havde været ude for at vande sine heste, da han så, der kom røg ud af begge ender af huset. Han løb til med sin karl, brækkede døren op og gav sig til at dæmpe ilden. Så kom der flere til. Maren Mortensdatter var der også. Huset tilhører Jesper Nielsen, og både Maren Mortensdatter og Mette Jespersdatter bor der. Da Mette Jespersdatter kom hjem fra kirke, var ilden slukket. Hun opdagede, at der manglede sengeklæder, og bad straks sognefogeden om, at der måtte blive ransaget hos Maren, hvilket både Maren og hendes mor tillod. De oplukkede selv kisten, hvor sengeklæderne var blevet gemt. Maren hævdede, at hendes mor ikke havde vidst noget om tyveriet).

23/4. Dom: Frederik Roland af Kolding ctr. Hans Jensen Smed af Tiufkær for boggæld, 5 rdl. 3 mk. 5 sk. - Han skal betale.

1743 - 7. maj:

Forstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind m.fl. 28/5

385:

9/4. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 28/5

Gården i Viuf lovbudt 2. gang.

9/4. Dom: Mr. Niels Lawson (Lund) af Kolding ctr. kaptajn Peter Grib af Snoghøj for resterende auktionsspenge til afdøde Jørgen Holms stervbo. - Han skylder 1792 rdl. 4 mk. 15 1/4 sk. plus salær. Han skal betale inden 15 dage, ellers skal der holdes auktion over varerne igen.

Læst reskript af 26/4 til stiftsbefalingsmanden om, hvorledes der skal forholdes med fremmede skibe, som måtte anløbe havnen.

Regimentskriveren bekendtgør skifte efter Søren Pedersen Ulf, som forhen har beboet en gård i Bjert.

Skovrider Luckhardt angiver skovhugst.

385b:

Søren Hansens enke af Nr. Stenderup Else Henriksdatter (Sørensdatte?) med lavværg og svigersøn Niels Nielsen af Møsvrå lovbød 3. gang sin påboende gård. - Jens Jensen og hustru Kirsten Sørensdatte begærede skøde.

Regimentskriveren opbød børnepenge for sl. Markus Nielsens datte Anne Markusdatte af Amnitsbøl 1. gang.

1743 - 14. maj:

23/4. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. 21/5

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Anne Margrethe Jensdatte Sandager, sl. Mogens Rasmussen Legaards enke i Viuf, lovbød 3. gang med lavværg Steen Rasmussen Legaard på Amhede sin påboende gård. - Hans Hartvigsen af Viuf, hendes svigersøn, og hustru Bodil Mogensdatte Legaard begærede skøde.

386:

Børnepenge opbudt 2. gang.

1743 - 21. maj:

14/5. Borgmester Hans Thomsen af Fredericia ctr. Jens Pedersen i Trelde. - Regimentskriveren spørger idag, om borgmesteren vil vinde jord og ejendom fra Jens Pedersen eller pådrage ham skat og skyld af den ham tilmålte jord. Borgmesteren svarer, at det er hans agt at se sin husmand befriet for de skatter, som han svarer af jorder, som rytterbonden Jens Pedersen bruger. Lige for tiden har regimentskriveren travlt med hø- og halmleverancerne til magasinet i Norge; men han vil senere stævne til kontrasyn.

386b:

23/4. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 18/6 (19/6)

Hans Madsen af Velling får på vegne af sin hustru Gertrud Nielsdatte og medarvinger tingsvidne på arveret efter hustruens broder Joen Nielsen, som for mere end et år siden er død i København. - Vidnerne har kendt Niels Pedersen Hjuler og hustru Sidsel Jensdatte, som forhen beboede en ryttergård i Tiufkær. De havde 3 sønner og 5 døtre: Margrethe, Joen, Kirsten, Niels, Anne, Gertrud, Jens og Johanne. - Joen rejste her fra landet for 7 år siden.

1743 - 28. maj:

Jægermester og oberforster Hans Bachman lader afhjemle syn på ulovlig skovhugst i rytterdistriktet.

387b:

7/5. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 18/6

7/5. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind m.fl. 18/6 (19/6)

Hans Rasmussen af Herslev Højrup ctr. Jens Pedersen af Tolstrup for ærerørige ord mod hustruen Dorthea Nielsdatter på Herslev kirkegård sidste søndag 8 dage. Jens Pedersen gør afbigt. Det var sket under sindets forbitrelse. Han mener selv, at han også har forset sig mod kirken og kirkens tjenere og har kunnet give menigheden anstød, hvorfor han også vil give 2 sldr. til sognets fattige.

388:

Anders Christensen af Søgård ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 11/6

Niels Nielsen af Vejlby, Hans Eriksen af Sellerup p.v.a. hustruen Karen Nielsdatter, Niels Jørgensen af Erritsø p.v.a. hustruen Maren Nielsdatter, Jørgen Hansen i Egeskov p.v.a. myndlingen Johanne Nielsdatter og Hans Jensen Gade af Egeskov p.v.a. enken Anne Nielsdatter får tingsvidne på arveret efter fornævnte Anne Nielsdatters søn Knud Nielsen, som i Amsterdam har ladet sig skrive Cort Cornelisen fra Haderslev. Han rejste fra Amsterdam ad Østindien som matros i 1734 og er død i Seeland på sygehuset. Vidner har kendt Niels Christensen og hustru Anne Nielsdatter, som forhen boede i Trelde. De avlede 3 sønner og 3 døtre: Niels, Jens og Knud Nielsen, samt Karen, Maren og Johanne Nielsdatter. Knud Nielsen var hjemme hos sine forældre til sit 27. år. Tjente så 1/2 år i Haderslev og rejste derfra til Holland. Arvingerne befuldmægtiger Peter Lauridsen Timmermand i Amsterdam til at indfordre arven.

388b:

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

1743 - 11. juni:

Jægermester og oberforster Hans Bachman lod afhjemle syn på skovhugst.

Afdøde Peder Hansens arvinger i Møsvrå lovbød den gård, som Jens Pedersen nu påbor, 1. gang.

Lars Nielsen Kejser af Fredericia ctr. byfoged Bles m.fl. 18/6

Regimentskriveren fremlægger ekstrakt af den ham tilstillede antegnelse af kontributionsregnskabet for 1742 og begærer 4. post læst, hvorefter han begærer efterlyst den deri nævnte Niels Christensen, om han endnu er til eller nogen sinde har været bosiddende i Mørkholt. To gamle mænd af Mørkholt vidner, at der ikke i deres tid har været en mand i Mørkholt af det navn.

389:

28/5. Anders Christensen af Søgård ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 25/6

Carl Slegel og Jens Jepsen af Trelde fremlagde et forlig med de øvrige bymænd.

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Adolf Walter angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1743 - 18. juni:

28/5. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 16/7

389b:

11/6. Lars Nielsen Kejser af Fredericia ctr. byfoged Bles m.fl. - Lars Kejser har været vidne ved en sag for Fredericia byret og mener efter domsafsigelsen at have konstateret, at byfogeden havde ladet hans svar indføre forkert i forhørsprotokollen. Ved forhøret den 11/4-1742 skulle han og hans hustru vidne i en sag om Mette Kejsers, der var beskyldt for rufferi. Byfogeden havde spurgt, om ikke Mette Kejsers holdt horehus og rufferi, og dertil havde Lars Kejser svaret, nej, men før end hans fader døde, holdt hun horer, og efter hans død horer og liderlige kvinder i sit hus. Så havde byfogeden sagt til skriveren, at han skulle skrive, at det var det samme og det samme.

391:

De øvrige sager udsat til i morgen.

391b:

1743 - 19. juni:

Anders Halkjær af Hjarup ctr. Markus Møller i Vranderup mølle. 9/7

392:

28/5. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind (m.fl.). 16/7

21/5. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 16/7

392b:

Rådmand og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Anders Vadrider og Christen Pedersen af Seest. 9/7

Lars Nielsen Vaaben af Hjarup, Hans Nielsen Vaaben i Møgeltønder, Maren Nielsdatter Vaaben med ægtemand Jens Christensen, borger i Kolding, og Nis Pedersen Lejrskov i Hjarup som formynder for Karen Jeppesdatter får tingsvidne på arveret efter Jes Nielsen Vaaben, som boede og døde i København. Vidner fortæller, at moderen Mette Lasdatter først var gift med Jesper Markussen, og de avlede i deres ægteskab 3 døtre og 1 søn: Karen, Lene, Else og Jesper. Senere

blev moderen gift med Niels Jessen Vaaben og fik 3 sønner og 2 døtre: Las, Hans, Jes, Kirsten og Maren. - Arvingerne gav deres broder Hans Nielsen Vaaben fuldmagt til at modtage arven.

393:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Gården i Møsvrå lovbudt 2. gang.

Joen Frandsen i Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 1. gang.

1743 - 25. juni:

Læst plakat af 5/6 om inkquisitioner for ulovligt krohold samt brygning og brænden på landet, samt hvem de derved faldne bøder skal tilhøre.

Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 9/7

Peder Pedersen af Asbo ctr. Joen Husmand og Thomas Sørensen Rytter af Egtved, Christen Rytter af Vork og Christen Søndergaard af Vorbasse. 9/7

394b:

Niels Hjortlund i Grindsted og Jens Madsen i Løvlund (begge er beboere af Løvlund) ctr. Jens Christensen og Lars Thomsen af Utoft. Citanterne er ikke mødt; men det er Jens Christensen, som har været i Kolding siden søndag for at kunne efterkomme stævningen. Denne bliver afvist, da den viser sig at være underskrevet med birkedommerens navn uden dennes medvirken.

395:

11/6. Dom: Anders Christensen af Søgård ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. - Knud Hansen har ikke holdt sit løfte her for retten om at tilfredsstille citanten for de skyldige 131 rdl. med et års rente. Han skal betale.

Afdøde Peder Hansens arvinger: Hans Madsen af Fredsted p.v.a. afdøde hustru Else Pedersdatter og arvinger Niels Pedersen i Møsvrå, Frederik Pedersen i Almind og Jens Andersen i Lilballe p.v.a. hustruen Karen Pedersdatter lovbød 3. gang den gård i Møsvrå, som afdøde Peder Hansen sidst påboede og fradøde, og som nu beboes af Jens Pedersen. Denne (hans søn) og hustru Mette Hansdatter begærede skøde.

395b:

1743 - 9. juli:

25/6. Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 23/7

396:

Lars Thomsen og Jens Christensen af Utoft ctr. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen, begge beboere af Løvlund. 23/7

396b:

Dollerup og Nagbøl beboere ctr. Anst beboere. 16/7

19/6. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Markus Møller i Vranderup mølle. 6/8

397b:

19/6. Rådmand og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Anders Vadriider og Christen Pedersen af Seest. 23/7

398:

25/6. Peder Pedersen af Asbo ctr. Joen Husmand og Thomas Sørensen Rytter af Egtved, Christen Rytter af Vork og Christen Søndergaard af Vorbasse. 23/7

Skovfoged Adolf Walter angav skovhugst.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1743 - 16. juli:

18/6. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 13/8

9/7. Dollerup og Nagbøl beboere ctr. Anst beboere. Markstrid. Synsmænd har været udmeldt til at syne og opmåle markskel, bl.a. de tre sognefogeder Christen Joensen af Mejsling, Hans Lauridsen af Vester Nebel og Peder Skjelde af Ferup.

399:

19/6. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind. 6/8

19/6. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 6/8

Enken Anne Bertelsdatter Krog af Egtved ctr. Hans Jensen Skræder og hustru Mette Jensdatter. 6/8

400:

Peder Sørensen og Hans Pedersen af Seest tages i ed som opsynsmænd i Seest by.

1743 - 23. juli:

Læst plakat om auktion over Gjørlev, Søholm og Erikstrup godser og ladegårde på Sjælland.

9/7. Lars Thomsen og Jens Christensen af Utoft ctr. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen, begge beboere af Løvlund. Udsat til 21/8, men først set 27/8

401:

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Steffensen og faderen Steffen Iversen. 30/7

401b:

9/7. Peder Pedersen af Asbo ctr. Joen Husmand og Thomas Sørensen Rytter af Egtved, Christen Rytter af Vork og Christen Søndergaard af Vorbasse. 6/8

9/7. Rådmand og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Anders Vadriider og Christen Pedersen af Seest. 6/8

9/7. Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 6/8

Jens Simonsen i Dons opbød børnepenge for Kirsten Pedersdatter.

1743 - 30. juli:

Læst plakat om, at det den 28/4 givne forbud mod udførsel af heste skal fortsætte til ultimo december dette år.

Læst plakat om ophævelse af toldforhøjelsen for fremmed spejlglas.

23/7. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Iver Steffensen og faderen Steffen Iversen. - Sagen har drejet sig om ærekrænkende ord i forbindelse med hårgreb og iturivning af klæder. Idag sluttet forlig, idet Iver Steffensen og faderen har gjort afbigt og betalt 2 rdl. til justitskassen og 2 rdl. til sognets fattige samt 12 rdl. i sagsomkostninger.

402:

23/7. Jens Simonsen i Dons opbød børnepenge for Kirsten Pedersdatter 2. gang.

1743 - 6. august:

23/7 (Der henvises til 16/7). Peder Pedersen af Asbo ctr. Joen Andersen Husmand og Thomas Sørensen Rytter af Egtved, Christen Pedersen Rytter af Vork og Christen Søndergaard af Vorbasse. Sagen udsat til 20/8, men er ikke set igen. - Fredag den 7/6 var Peder Pedersen kommet ridende til Egtved med en sæk boghvede. Han tog ind til Jens Jensen Skræder (kromand), hvor han fik en del at drikke sammen med Thomas Rytter. De betalte ikke. Så sagde Jens Skræder, at de ikke fik mere at drikke, og gav Peder Pedersen brød, pølse og en pot tykmælk at drikke. Så lagde han sig til at sove. Efter en time vågnede han, og Jens Skræder hjalp ham på hesten og sagde, at han skulle ride

hjem, så han kunne få sin boghvede sået dagen efter. Men han ville ned i byen. Her besøgte han forskellige, og der blev drukket brændevin. Han solgte boghveden og byttede siden de fleste af sine klæder bort og fik gamle pjalter igen samt penge til mere brændevin, som der skulle drikkes lidkøb med. Først om tirsdagen kom han fra Egtved igen. - Køberne af hans klæder m.m. mener ikke, han var beruset ved handlerne; men hans egen forklaring er, at han ingen penge fik, men de drak så længe med hinanden, at han blev fortumlet og sanseløs, og ikke nu ved, hvordan han blev aftrukket sine klæder og atter iført det lasede tøj. Det var ham, der havde måttet betale al brændevinen fra fredag til tirsdag morgen, og han var så drukken, at han ikke vidste, hvordan de så ugudeligt holdt hus med ham. - Idag står Hans Skræder, Peder Mus, Jens Skræder, Christen Søndergaard, Joen Husmand, Christen Rytter og Peder Sørensen frem og tilbyder at betale visse beløb i straf og erstatning. Peder Pedersens prokurator vil lade det blive derved, da bønderne er i en sådan tilstand, at de ikke kan betale den mulkt, som lov og forordninger ellers dikterer. Sagen bliver udsat til 20/8, men er ikke set igen.

16/7. Enken Anne Bertelsdatter Krog af Egtved ctr. Hans Jensen Skræder og hustru Mette Jensdatter. 3/9

402b:

23/7. Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 20/8

16/7. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 3/9

16/7. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind. 3/9

403:

23/7. Rådmand og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Anders Vadriider og Christen Pedersen af Seest. 3/9

9/7. Anders Jensen Halkjær af Hjarup ctr. Markus (Madsen) Møller i Vranderup mølle. Idag frafaldes sagen, efter at Markus Møller har betalt 1 rdl. til justitskassen for sin forseelse. - Anders Halkjær havde mistet en eg fra sin skovhave Søndervig. Sammen med Niels Pedersen Lejrskov og Iver Pedersen Koed af Hjarup sporede de egen til Vranderup mølle. Der i gården fandt de egen, der fornylig var blevet afslindet. Anders Halkjær nedlagde forbud på egen. Ved stubben havde de fundet et lille stykke træ, der var afsavet af stammen forneden, efter at den var blevet hugget om. Det havde han taget med. Men da de havde siddet lidt i Markus Madsens stue og røget en pipe tobak, forhindrede Markus Madsen ham med magt i at tage træstykket med tilbage. Anders Halkjær havde bedt de tilstedeværende om at drages til minde. Stykket passede lige til stubben. I retten havde Markus Madsen lagt vægt på at spørge de to vidner fra Hjarup, om de havde set det stykke tømmer, som de fandt i hans gård, i samme stand tidligere; men det havde de ikke, da det jo var blevet slindet efter hugningen. Markus Madsens tjenestekarl Bertel Madsen nægtede at gøre ed som vidne i retten, og han gav den forklaring, at det ville han ikke, for han og hans husbond havde ikke hugget den eg i Anders Halkjærs skovhave. Men efter at retten havde foreholdt ham, at han i så fald

ville blive idømt en faldsmålsbøde på 10 rdl. og alligevel ville blive afkrævet ed næste tægtedag, så tilstod han, at han og hans husbond havde hugget egen hos Anders Halkjær. Nu ville han gerne være fri for at aflægge ed, fordi han var medskyldig; men han gjorde det alligevel, efter at Anders Halkjærs prokurator havde forsikret ham om, at der ikke var rejst nogen sigtelse imod ham.

Mogens Poulsen og hustru Anne Thonnesdatter af Starup ctr. Jens Bocks hustru Mette Bock. Hun gør afbigt.

403b:

Jens Simonsen i Dons opbød børnepenge for sin myndling Kirsten Pedersdatter 3. gang.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

1743 - 13. august:

Læst rentekammerets plakat om auktion over Lerbæk og Højgård hovedgårde.

16/7. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 3/9

1743 - 20. august:

6/8. Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 3/9

Maren Sørens datter af Egum ctr. konsumtionsbetjent Niels Helt af Fredericia. 17/9

405:

Mads Olufsen af Seest ctr. rytterbonden Jep Sørensen af Hundsholt. - Regimentskriveren vil ikke egentlig forsvare rytterbonden, men derimod kongens interesse i hans gård. Han bemærker, at Jep Sørensen er af den beskaffenhed, at han ikke kan styre sig selv. Sagen drejer sig om nogle stude, som Jep Sørensen først har solgt i drukkenskab til een og siden i drukkenskab til en anden. Regimentskriveren vil have gården under sekvestration og have nedlagt forbud på besætningen. Men han tilbyder at deponere så mange penge, som Jep Sørensen har lånt på disse stude. Han betaler 15 rdl., hvorefter sagen frafalder.

By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. nogle lodsejere i Seest. 27/8

405b:

Hans Ulf og Peder Poulsen af Asbo stævnes. 3/9

Amtsforvalter Roed efterlyser den bortrømte fæstebonde Jens Pedersen Skræder af Hejnsvig. Efterlysningen skal gentages den 27/8, men her er den ikke set.

1743 - 27. august:

Læst forordning af 16/8 om fourage og udskrivning.

Læst plakate af 16/8 om, at jagten på fælled for året 1743 udsættes fra 24/8 til 10/9.

406:

23/7. Lars Thomsen og Jens Christensen af Utoft ctr. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen, begge beboere af Løvlund. 8/10

20/8. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. nogle lodsejere i Seest. 24/9

407b:

1743 - 3. september:

Læst forordning af 20/8 om adskillige ekstraordinære påbud, formue- og kopskat.

6/8. Enken Anne Bertelsdatter Krog af Egtved ctr. Hans Jensen Skræder og hustru Mette Jensdatter. - Enken havde sagsøgt ægteparret for nogle penge, som hun mente, de skyldte hende. For 8-9 år siden havde hun deponeret nogle penge hos dem indlagt i 5 punge, som igen var samlet i een pung, og pungene var forsejlet med hendes egen tråd. Hun havde forbudt dem at fortælle nogen om denne deponering, da hendes børn og svigersønner ikke måtte få kendskab til pengene. Ægteparret har ikke vidst, hvor mange der var; men da hun et år senere hentede dem alle sammen og et par dage efter igen bragte nogle punge ind, vejede de dem af nysgerrighed og bemærkede, at vægten var blevet mindre. Siden har hun og en datter ved forskellige lejligheder hentet penge. - Idag frafaldes sagen, efter at dommeren har afsagt en resolution: Anne Bertelsdatter har ikke bevist, at hun har leveret ægteparret 100 rdl., hvoraf der endnu skulle restere 47 rdl. 1 mk. Hans Jensen Skræder og hustru ved kun, at de havde 5 punge til forvaring med penge i; og der var i hver pung en seddel på, hvor mange penge der skulle være deri. Ægteparret kan gå fri, hvis de vil aflægge ed på deres egen forklaring. - Enken havde givet dem 10 sldr., som de har brugt. Enken og hendes datter, der er gift med skovfoged Anders Eliassen i Egtved har fået alle pengene bortset fra 6 rdl. 4 mk. som hun har givet dem. Der er så kun 3 mk. tilbage.

408:

13/8. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 17/9

20/8. Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo. 15/10

408b:

6/8. Rådmand og rådstueskriver Baltzer Bahnsen af Kolding ctr. Anders Vadriider og Christen Pedersen af Seest. Sagen er ordnet i mindelighed. Den har drejet sig om ulovlig skovhugst.

6/8. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 8/10

20/8. Hans Ulf og Peder Poulsen af Asbo stævnes. 17/9

Jens Pedersen Skræder efterlyst 2. gang.

6/8. Dom: Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Mickelsen og Niels Madsen i Almind for restance. - Peder Mickelsen skylder landgilde og arbejdspenge for 1728-42, ialt 46 rdl. 4 sk. - Niels Madsen skylder for 1730-42 28 rdl. 16 sk., men har efter sagens begyndelse betalt 8 rdl. - De skal betale deres restance, og siden de har været så efterladende og pådraget sig så mange års restance, skal de have deres fæste forbrudt. Peder Mickelsen skal tilvejebringe en plag, han har solgt fra stedet, og restituere gårdens brøstfældighed. Sagsøgeren har også forlangt, at Niels Madsen skulle sætte sin gård i forsvarlig stand, men har ikke tilvejebragt beviser herom, så det dømmes han ikke til.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

1743 - 10. september:

1743 - 17. september:

409:

3/9. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 1/10 (2/10)

20/8. Maren Sørens datter af Egum ctr. konsumtionsbetjent Niels Helt af Fredericia. 8/10

Anders Halkjær i Hjarup lovbød sin påboende gård 1. gang.

3/9. Dom: (Hans Ulf og) Peder Poulsen af Asbo stævnes for skyldige auktionspenge efter auktionen hos Anne Enevoldsdatter. - Peder Poulsen dømmes til at betale. (Hans Ulf har betalt i løbet af sagen).

1743 - 24. september:

Johan Schornee af Kobbegård får tingsvidne på, at han har avlet 1088 skålpund tobak, som er solgt til Michel Wejde i Fredericia.

27/8. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. nogle lodsejere i Seest. 16 synsmænd udmeldes.
1/10

409b:

Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 8/10

Regimentskriveren får udmeldt 2 synsmænd (sognefogederne Hans Andersen af Påby og Niels Nissen af Bramdrup) til at overvære på Koldinghus ladegård afleveringen af hø og halm fra kavalleriet til regimentskriveren.

Anders Halkjær i Hjarup lovbød sin påboende gård 2. gang.

1743 - 1. oktober:

24/9. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. nogle lodsejere i Seest. 8/10

411b:

Margrethe Kirstine Søren Hachsens ctr. en del debitorer. 15/10

412:

Øvrige sager opsat til imorgen.

1743 - 2. oktober:

Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen Møller i Løvlund samt deres husbond Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. Jens Christensen af Utoft som selvejer og Lars Thomsen af Utoft med husbond Jens Lassen af Lille Brande. 15/10

412b:

Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter. 22/10

413:

17/9. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 8/10

Jægermester Hans Bachman lader ved skytten Rasmus Nielsen afhjemle oldensyn for Anst, Brusk, Jerlev, Elbo og Holmans herreder.

413b:

Anders Halkjær af Hjarup lovbød sin påboende gård 3. gang. Ingen byder på den. Så erklærer han, at han selv vil forblive på gården og ikke vil sælge den, før den igen er blevet lovbudt.

1743 - 8. oktober:

Læst rentekammerets plakat af 9/9 om auktion over Lystager hovedgård.

2/10. Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter. 19/11

24/9. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 5/11

414:

17/9. Maren Sørensdatter af Egum ctr. konsumtionsbetjent Niels Helt af Fredericia. 22/10

3/10. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 29/10

414b:

1/10. By- og rådstueskriver Baltzer Bahnsen ctr. nogle lodsejere i Seest. Sagen har drejet sig om Bahnsens skovrettigheder. 16 synsmænd har afhjemlet deres syn. De har indstillet, at reb skal gange og situationskort tegnes. Nyt stævнемål til rebning og affattelse af situationskortet er nødvendig. - Blandt de 16 synsmænd var sognefogederne Jens Andersen af Viuf, Peder Skjelde af Ferup, Peder Knudsen af Håstrup, Jens Simonsen af Dons, Rasmus Møller af Pjedsted, Morten Dahl i Andkær, Carl Jensen i Taulov Nebel og Søren Simonsen i Hjelmstrup.

Casper Henriksen fremlyste en stud 1. gang.

27/8. Dom: Lars Thomsen og Jens Christensen af Utoft ctr. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen, begge beboere af Løvlund. - De to indstævnte havde indstævnet citanterne til tinget vedr. noget lyng, som skulle være afslået (se 25/6), men da var Niels Hjortlund og Jens Madsen ikke mødt, og stævningen var ugyldig. Nu er de sagsøgt for omkostningerne ved denne unyttige stævning. Niels Hjortlund har undskyldt sig med, at Lars Thomsen havde overtalt ham til at opgive stævningen, og at han ikke vidste, at Jens Christensen rejste forgæves til tinget. Den kopi af stævningen, som Jens Christensen da mødte op med, er ikke i overensstemmelse med originalen, og denne er skrevet uden rettens tilladelse. Niels Hjortlund har villet føre et kontratingsvidne ved Skovgård birketing for at bevise, hvorledes han havde frafaldet stævнемålet efter anmodning fra Lars Thomsen og andre; men hans fire vidner er ikke overensstemmende og giver ikke tilstrækkelig oplysning om sagen. - Niels Hjortlund og Jens Madsen skal betale for deres udeblivelse til justitskassen 1 rdl. og 6 rdl. til Lars Thomsen og Jens Christensen. - Angående stævningen, hvori Niels Hjortlund uden tilladelse har underskrevet med dommerens navn og ekspederet den, ligesom den var en rettens stævning, så reserveres sådant til lovlig påankelse på sine behørigt tider og steder.

1743 - 15. oktober:

415:

2/10. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen Møller i Løvlund samt deres husbond Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. Jens Christensen af Utoft som selvejer og Lars Thomsen af Utoft med husbond Jens Lassen af Lille Brande. 22/10

417b:

1/10. Margrethe Kirstine Søren Hachsens ctr. en del debitorer. 5/11

3/9. Dom: Hofjægermester Hans Bachman ctr. Anne Enevoldsdatter, afdøde Peder Christensens enke af Asbo, ang. det bøndergods, han har købt på offentlig auktion. - Hans Bachman har fremlagt

auktionsskøde af 28/11-1742, de tre fæstebønders erklæring om ydelse af landgilde samt deres fæstebreve og har påstået, at Anne Enevoldsdatter bør erstatte ham det hoveri, som bønderne forhen har gjort til Anne Enevoldsdatter, men nu nægter at gøre. - Anne Enevoldsdatter har fremlagt det kgl. skøde af 30/8-1731. - I auktionsbetingelserne er der anført 7 poster for hver gård om stedets hartkorn, dets besætning og landgilde samt gårdenes arbejdsydelse til Anne Enevoldsdatter (betingelserne opregnes). Hans Bachman har ikke bevist, at beboerne har været beordret til at forrette arbejde til den gård, Anne Enevoldsdatter forhen beboede i Asbo, eller at de har nægtet at gøre det hoveri, som de har gjort forhen. Anne Enevoldsdatter frikendes for hans krav.

418:

Studen fremlyses 2. gang.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1743 - 22. oktober:

Læst forordning af 27/9 om kornskatten for 1744.

2/10. Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter. 5/11

15/10. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen Møller i Løvlund samt deres husbond Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. Jens Christensen af Utoft som selvejer og Lars Thomsen af Utoft med husbond Jens Lassen af Lille Brande. 5/11

420:

8/10. Hans Hansen Bjerregaard og hustru Maren Sørensdatter af Egum ctr. konsumtionsbetjent Niels Helt af Fredericia. - Idag slutter sagen for denne ret med tingsvidne. - En torsdag i slutningen af juli var Maren Sørensdatter ankommet til Fredericia port med et læs tørv. Hun var standset ved sisseboden og havde ladet en pige gå ind for at betale konsumtion. Det tog nogen tid, så Maren råbte efter hende, hvor hun blev af, og hun svarede, at betjenten ingen søsselinger havde at give igen. "Så, har den posekigger ingen søsselinger at give igen!", råbte Maren. Så kom betjenten Niels Helt ud med sin søger og gav sig til at stikke i tørvene. Han fandt en lille lærredspose med lidt boghvedegryn, en kop havregryn og et lille stykke flæsk. Det havde hun taget med til et hospitalslem. Niels Helt bragte posen ind i sisseboden, kom ud igen og begyndte at tage tørv af vognen. Han ville se, om der var skjult mere, og kaldte i den forbindelse Maren for en commiskvinde. Så kom en rødhåret betjent til; han gik ind under vognen og væltede den. Hun gik så ind til konsumtionsforpagter Mads Pag, hvor hun klagede over behandlingen. Han svarede, at ligesom hun beegnede betjentene, blev hun selv beegnet. Hun sagde, at hun ikke vidste, der gik konsumtion af det i posen, fordi det var en fattig stakkel, der skulle have det. - Ved boden havde hun villet betale med 3 reducerede toskillingstykker, det er 5 skilling, og hun skulle have haft 3 skilling tilbage. - Den dag, rytterkoblernes eftergræsning skulle bortlejes, var Hans Hansen Bjerregaard så med sin kone i Fredericia for at klage over konsumtionsforpagter Falchenberg til regimentskriver Nicolaj Hansen, der den dag var i Fredericia. De mødte Falchenberg i Borchs hus. "Du bøffelmund", sagde Falchenberg til Hans Hansen, "jeg skal lære dig til, for du kørte fra mig den anden dag; du skal betale mig derfor 22 rdl.". Så gik han ind i stuen, og ægteparret med

ledsagere blev udenfor. Da han kom ud igen, sagde en af dem til ham, at det nok var bedst, om sagen blev afgjort i stilhed, for ellers ville ægteparret søge greven derom. Dertil svarede Falchenberg, at han var tilfreds, de søgte den, der bar fire ridderbånd, han ville ikke give noget bort af sin rettighed. Maren Sørensdatter bad dem drages til minde, hvad han sagde; han estimerede ikke den, der bar ridderbånd, hvordan skulle han da estimere en stakkels bonde!

421:

Casper Henriksen af Kolding fremlyste en stud 3. gang. Han har ikke foder til at holde studen i live for, så Baltzer Bahnsen overtager den.

Hans Hartvigsen af Viuf opbød 1. gang børnepenge for sin myndling Mette Christensdatter.

1743 - 29. oktober:

8/10. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 19/11

Skovrider Luckhardts husmand Jens Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Jensen ibidem. 12/11

422:

Jep Sørensen af Dalby har beset den stud, som blev fremlyst for 2 tingdage siden. Han vedkender sig den.

Hans Hartvigsen af Viuf opbød 2. gang børnepenge for sin myndling Mette Christensdatter.

Søren Jepsen af Hundsholt lovbød 1. gang sin skov, Skræder skov kaldet, som er mellem Roj skov og Vester skov.

1743 - 5. november:

Jægermester og oberforster Hans Bachman til Sønderskov lader afhøre vidner vedr. en hjort, der er fundet død i Viuf fællesskov på vildtbanen. Hjorten lå nord for Viuf skovhus, Luttergavl kaldet. Et vidne har set 3 karle i grå kjortler, en med hat og en med natlue. Efter afhøring af 144 vidner, tages der tingsvidne.

423b:

22/10. Niels Hjortlund af Grindsted og Jens Madsen Møller i Løvlund samt deres husbond Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted ctr. Jens Christensen af Utoft som selvejer og Lars Thomsen af Utoft med husbond Jens Lassen af Lille Brande. Udsat til 19/11, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om en markstrid. Idag har de sagsøgte prokurator krævet at se en fuldmagt fra citanternes husbond Rasmus Pedersen Møller. Det mener citanternes prokurator ikke er nødvendigt, da sagen allerede går sin gang. Dommeren resolverer, at siden det allerede er aften, og der føres ting ved tændte lys, så vil han ikke idag lade afhøre de frivilligt fremmødte vidner og heller ikke lovdage de stævnedede vidner, som er udeblevet, men udsætte sagen til 19/11, hvor citanternes prokurator så skal fremvise sin autorisation fra jorddrotten.

424b:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

22/10. Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter. - Hun har beskyldt ham for at være fader til et barn, hun endnu ikke har født. Idag resolverer dommeren, at Hans Pedersen ikke må aflægge sin benægtelsesed, før end hun har født og derefter fastholdt sin påstand. - Ude Pedersen af Fredsted har bevidnet, at Hans Pedersen og hustru lørdag aften den 31/8 kom og talte med Else Jensdatter. Ude i gården spurgte Hans Pedersen Else Jensdatter, om hun havde sagt, at han var hendes barnefader. "Ja", svarede hun, "det både er I og skal I være". Hans Pedersen nægtede og skubbede hende om på stenbroen. Hun rejste sig og gentog sin beskyldning, og så måtte de gøre ved hende, hvad de ville, og pine hende så meget, som de ville; han var hendes barnefader; og det skulle han være, om hun så skulle gå til kongen selv. "Slik min mås, din kanalje", var Hans Pedersens svar. "Det var forskyldt", replicerede hun, - han havde slikket hendes så tit. Det indbragte hende nogle spark fra ægteparret. - Else Jensdatter har selv forklaret i retten, at hun har ligget med Hans Pedersen to gange, og sidste gang blev hun frugtsommelig. Iøvrigt har hun tidligere avlet 2 børn i løbsagtighed, hvorfor hun har udstået kirkens disciplin og er blevet straffet efter øvrighedens kendelse. Hun har været indkaldt til sin sjælesørger, og over for ham har hun bekendt, at Hans Pedersen er hendes barnefader. Denne har i retten ganske afvist hendes forklaring.

8/10. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 17/12

Søren Jepsen af Hundsholt lovbød 2. gang sin skov, Skræder skov kaldet, som er mellem Roj skov og Vester skov.

Hans Hartvigsen af Viuf opbød 3. gang børnepenge for sin myndling Mette Christensdatter.

15/10. Dom: Margrethe Kirstine regimentskriver Søren Hachsens ctr. en del debitorer for resterende skiftesalær. - Følgende dømmes til at betale: 1) Lars Jørgensen og svigermor Mette Bertelsdatter af Bjert efter hendes mand Hans Madsen Kyed, 2) Jørgen Christensen i Gelballe efter afdøde skovfoged Jens Pedersen ibidem, 3) Søren Pedersen af Gelballe efter sin hustrus forrige mand Jørgen Andersen, 4) Christen Olesen i Tiufkær efter sin hustru Mette Sørensdatters forrige mand Anders Nielsen, 5) Jens Hansen i Velling, som er gift med afdøde Christen Jensens enke Anne Madsdatter, 6) Mads Olesen i Smidstrup efter afdøde Karen Jensdatter, 7) Jens Eriksen i Vinding, som er gift med Mads Andersens enke Johanne Jensdatter, 8) Peder Sørensen i Gårslev, som er gift med Ole Jensen Vævers enke Birgitte Bertelsdatter, 9) Peder Jepsen i Vester Nebel for skiftet efter Thomas Gregersen, hvis sted han nu bebor, samt for skiftet efter sin broder Hans Jepsen, 10) Niels Pedersen af Vester Nebel efter sin hustru Anne Nielsdatter, 11) Peder Nielsen af Knudsbøl efter sin hustrus forrige mand Christen Paaskesen, 12) Niels Jensen Smed i Ødsted efter sin hustrus forrige mand Simon Hansen i Fuglsang, 13) Maren Andersdatter i Brejning efter sin mand Niels Hansen, 14) Anne Sørensdatter i Højten efter sin første mand Christen Jensen samt 15) Niels Christensen Junker i Gamst efter sin hustru Maren Hansdatter.

425b:

1743 - 12. november:

29/10. Skovrider Luckhardts husmand Jens Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Jensen ibidem. 3/12

Amtsforvalter Roed ctr. bortrømte Jens Pedersen Skræder af Hejnsvig. 3/12

426b:

Jægermester Hans Bachman stævner vidner ang. krybskytteri i Nyborg Brakker skov. 26/11

428:

Søren Jepsen Kjær af Hundsholt lovbød 3. gang sin skov, Skræder skov kaldet, som er mellem Roj skov og Vester skov. - Hans søn Jep Sørensen Kjær og dennes hustru Mette Pedersdatter begærede skøde.

428b:

1743 - 19. november:

29/10. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 10/12

8/10. Dom: Regimentskriveren ctr. delinkventen Anne Ditlevsdatter, som er arresteret på Koldinghus for tyveri og bedrageri fra rytterbonden Anders Bjerre i Oddersted. - Ved forhøret den 25/10-42 har hun bekendt, hvorledes hun har fået adskillige slags varer fra Anders Bjerres kone foruden 7 rdl. i rede penge. Varerne pantsatte hun i Fredericia og andre steder for at få penge til at betale sin gæld med til Mads Vognmand i Kolding. Ved en afhøring i forbindelse med arrestationen har hun over for sognefoged Carl Jensen af Taulov Nebel bekendt, at hun har stjålet varerne fra Anders Bjerre, og den bekendelse skete frivilligt, uden tvang. Hun har betjent sig af et falsk pas ifølge erklæring fra sognepræsten i Løjt, der også har beskrevet hendes bedragerier der på egnen. Disse oplysninger er blevet bekræftet med ekstrakt fra Rise herreds retsprotokol. - Anders Bjerres hustru har i retten forklaret, at Anne Ditlevsdatter med list og snak har franarret hende varerne, hvilket var imod hendes mands vilje. - Det kendes for ret, at hun vel for sådan list og bedrageri bør lide som løsgænger efter lovens 3-19-16 og anses efter lovens 6-22-2 som den, der har forlokket Anders Bjerres kone, der er en ganske enfoldig bondekone, samt lide efter lovens 6-18-6 som den, der har betjent sig af et falsk pas. Men da hun er en frisk og før kvinde, der vel kunne arbejde for sin føde i stedet for at bedrage folk, så dømmes for ret at være, at hun andre ligesindede til afsky og eksempel skal arbejde i Viborg tugthus på livstid. Hun ejer ikke noget, så der bliver ikke noget at få fra hende til denne sags omkostninger og heller ingen boslod til kongen. - Hans Pank, Hans Olesen (sognefoged i Bjert), Laurids Jørgensen, Christen Pedersen, Jep Jensen Grundet (i Bjert), Henrik HIS Iversen, Niels NJS Jensen (i Eltang), Iver Sørensen Damkjær, Jens Jensen (i Stenderup). - (Da sognefoged Carl Jensen havde arresteret hende, var han taget til Kolding for at berette det for øvrigheden; men da hverken amtmanden eller regimentskriveren var hjemme, var han rejst tilbage og havde foranstaltet afhøring med to mænd. Hun havde fortalt, hvor varerne var. På spørgsmålet, om hun havde fået dem med Anders Bjerres vilje, eller om hun havde stjålet dem, havde hun svaret, at hun havde fået dem af hans kone uden hans vidende. Om hun da ikke havde stjålet dem? Jo!).

429:

1743 - 26. november:

12/11. Jægermester Hans Bachman stævner vidner ang. krybskytteri i Nyborg Brakker skov. - Skovfoged Søren Svendsen af Bjert havde den 20/8 fundet en bøsse indsat i en busk i Nygård Brakkers skov, efter at 2 personer var løbet ud af skoven. De havde kitler eller hvide kamisoler på. Skovfogeden havde også hørt et skud, men en buk, der stod i nærheden, var ikke blevet ramt. Et af vidnerne mener at have set sådan en gammel flinte med plader på i Dons mølle for nogle år siden. Et andet af vidnerne var Johan Bochwalt Smed i Nyborg, der ved første afhøring blot havde sagt, at han ikke kendte noget til sagen. Men da havde han ikke nøjere efterset flinten. Idag kan han vedkende sig den. Han havde været i skoven sammen med sin broder Nicolaj Buchwalt, der havde skudt efter rådyret. Da de så skovfogeden komme ridende, havde de slængt bøssen ind i buskene og var løbet ad skoven til for at skjule sig. I løbet af forklaringen ændres denne til, at det var Johan Buchwalt Smed selv, der både havde ladet og afskudt bøssen. Bøssen havde han fået efter langvarig bedens af Christian Risom i Dons mølle. Han bliver pålagt arrest til sagens videre fremmelse og overdraget til portneren Christen Poulsen til forvaring på Koldinghus arrestkammer.

429b:

1743 - 3. december:

12/11. Amtsforvalter Roed ctr. bortrømte Jens Pedersen Skræder af Hejnsvig. 24/12

Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. 17/12

430:

12/11. Skovrider Luckhardts husmand Jens Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Jensen ibidem. 17/12

1743 - 10. december:

Læst amtmandens og kirkeinspektørens skrivelse af 2/12 om kirkesession på Koldinghus.

19/11. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 24/12

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved angav skovhugst.

1743 - 17. december:

430b:

Læst anordning af 15/11 ang. påskefestens holdelse for 1744.

431:

3/12. Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. 14/1-1744

Peder Thonboe ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække. 7/1

432b:

3/12. Skovrider Luckhardts husmand Jens Hansen af Store Velling ctr. Jørgen Jensen ibidem. Sagen frafaldet, fordi ingen af parterne er mødt. - Halen var blevet skåret af Jens Hansens hest, og han mente at have fundet den i Jørgen Jensens vogn. Men Jørgen Jensen har påstået, at den hale havde hans karl fået sammen med en grime af en soldat fra Haraldskær; han købte altid sådanne underlige ting.

5/11. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 14/1

1743 - 24. december:

Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 14/1

10/12. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 7/1

3/12. Dom: Amtsforvalter Roed ctr. bortrømte Jens Pedersen Skræder af Hejnsvig, som er bortrømt fra sin fæstegård. - Han er blevet efterlyst både ved birketinget og landstinget, efter at han ved nattetide mellem 26. og 27. april er bortrømt fra sin ægtehustru Mette Pedersdatter og har medtaget en del af boets bedste og redeste midler. I følgeskab med ham er rømt Peder Christensen Skræders hustru Birgitte Johanne Sørensdatter med sin søn Søren Pedersen af Hejnsvig. - Hans hustru var ikke hjemme, da han bortrømte, idet han havde henvist hende til et sted på landet for at købe gildvæddere. Han havde indbildt hende, at han havde købt en del jordegods, hvortil han måtte indsamle penge, hvorfor han havde solgt 2 køer; den ene var hans egen, den anden havde han i pant. - Til eksempel og andre ligesindede til afsky skal han som en rømningsmand straffes efter lovens 3-12-7 samt efter forordningen af 28/1-1682. Om han nogen tid træffes, da skal han pågribes og føres til Viborg tugthus, hvor han skal forblive i jern et år. Sit fæste skal han have forbrudt. - (Et af vidnerne har været Gravers Christensen af Hejnsvig. Han var uden at vide det kommet til at bistå med rømningen: Jens Pedersen Skræder var en dag kommet til ham og havde forklaret, at han sammen med mons. Svitser havde købt Hejnsvig og Fugdøl og for sin egen part skulle betale syv snese daler; nu ville han sælge og gøre i penge, hvad han kunne undvære, for at betale godset. Han havde noget, han ville om til Skjoldborg med, og spurgte Gravers, om han ville køre med ham en mil eller halvanden. Det sagde Gravers først nej til, men Jens Pedersen var en veltalende og myndig mand der på egnen, så Gravers lod sig overtale. Ved dawningen kom Jens Pedersen, inden Gravers Christensen var klar, og tog hans vogn og heste med hen til sit hus for at pakke. Han sagde, at han havde mere pantegods, end nogen skulle tro. Ved Donslund å mødte de Peder Christensen Skræders hustru Birgitte Johanne Sørensdatter og hendes 8 årige søn. Hun ville gerne med til Skoldborg for at købe noget hør og derefter hen til sin broder for at få ham til at hjælpe hende til en ko. Gravers kørte dem helt til Norning skov i Læborg sogn. Der lejede de en vogn til Skoldborg. Gravers havde fået

en gammel hule for sin hjælp).

1744

433:

1744 - 7. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi fødsel

Anno 1744, Den 7. Januari

Hans Pank af Kolding byfoged og birkedommer, Mads Paabye birkeskriver. Tingmænd: Hans Rasmussen af Herslev Højrup, i hans sted Baltzer Eliassen, Niels Hansen af Herslev Højrup, i hans sted Anders Christensen, Jens Michelsen af Bjert, i hans sted Niels Jørgensen, Thomas Christensen i Lejrskov, i hans sted Jens Lybkjær, Knud Pedersen i Uhre, i hans sted Johan Møller, Jep Nielsen af Ejstrup, i hans sted Rasmus Rasmussen, Hans Lauridsen i Harte, i hans sted Jens Andersen, Niels Jørgensen af Jerlev, i hans sted Thomas Thomsen og Jens Pedersen af Vester Nebel, Jep Nickolajsen af Nr. Vilstrup, i hans sted af de lejede.

17/12. Peder Thonboe til Hundsholt ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække. 4/2

434b:

24/12. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 14/1

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Mons. Jacob Lausen opbød 1) på vegne af formynderen Jens Christensen i Spjarup for myndlingen Johanne Pedersdatter børnepenge efter hendes fader Peder Christensen, som boede og døde i Asbo, og 2) på vegne af Ole Bertelsen Ulf af Hesselballe for hans afdøde broder Anders Ulfs umyndige datter Karen Andersdatter den arv, som er tilfaldet hende ved skiftet efter stedfaderen Peder Christensen.

435:

Niels Sørensen af Dyvelsrække i Grindsted sogn anmeldte ildsvåde.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1744 - 14. januar:

Skovfoged Anders Mogensen angav skovhugst.

7/1. Børnepengene opbudt 2. gang.

24/12. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 21/1

17/12. Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. 21/1

7/1. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. Markus Nielsen ibidem. 21/1

435b:

Regimentskriveren lader læse proklamation om, at Jens Pedersen af Nr. Vilstrup tillige med sine kreditorer søger at få rigtighed imellem sig, og kreditorer derfor indkaldes til birketetinget torsdag den 23/1 med deres fordringer, for at det kan konstateres, om de 200 rdl., der er deponeret på regimentskriverstuen, strækker til.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

17/12. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 4/2

1744 - 21. januar:

14/1. Christen Nielsen Surkjær af Pjedsted ctr. hospitalsbonden Markus Nielsen ibidem om Christen Surkjærs aftægt af gården, som Markus Nielsen har fæstet. Der er indgået forlig.

Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. 4/2

14/1. Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. 4/2

436:

14/1. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 3/3

Opsynsmændene Jens Bostrup og Anders Halkjær i Hjarup er efter begæring blevet afskediget, og i stedet er beskikket Thomas Gregersen og Michel Madsen. De tages i ed.

Mons. Jacob Lausen opbød 1) på vegne af formynderen Jens Christensen i Spjarup for myndlingen Johanne Pedersdatter børnepenge efter hendes fader Peder Christensen, som boede og døde i Asbo, og 2) på vegne af Ole Bertelsen Ulf af Hesselballe for hans afdøde broder Anders Ulfs umyndige datter Karen Andersdatter den arv, som er tilfaldet hende ved skiftet efter stedfaderen Peder Christensen.

436b:

Sl. Iver Hansen Koeds enke af Håstrup Malene Mortensdatter med børn og medarvinger, Morten Iversen Koed og Søren Iversen Koed af Håstrup, Hans Poulsen af Tiufkær p.v.a. hustruen Maren

Iversdatter og Jens Lassen af Håstrup p.v.a. hustruen Kirsten Iversdatter lovbød 1. gang den gård, som Hans Iversen Koed nu påbor og sl. Iver Hansen Koed fradøde.

1744 - 28. januar:

(Niels Grum af Foldingbro på vegne af) Oberauditør og sessionsskriver Johan Kiele fører vidner ang. krybskytteri ved Højen. 18/2

439:

Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 18/2

Anders Pedersen og hustru af Gamst ctr. Christian Regelsen af Gejsing. 18/2

Hans Koeds påboende gård i Håstrup lovbudt 2. gang.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovfoged Jacob Krog angav skovhugst.

1744 - 4. februar:

Læst forordning af 6/12 om inddrivelse af pengebøder og straf på kroppen ved manglende betaling.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1743.

Mons. Niels Grum af Foldingbro får p.v.a. overauditør og sessionsskriver Johan Frederik Kille tingsvidne ctr. arresterede Johan Bockwalt ang. krybskytteri i Nygård Brakkers skov. Christian Risom i Dons mølle er indstævnet. Vidner skal svare på, om den fundne flint har været i Johan Bockwalts gemme, hvor han har fået den, om han har skudt i vildtbanen med den, og hvem der har fået del i vildtet.

440:

21/1. Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. 25/2

441b:

7/1. Peder Thonboe til Hundsholt ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække. 25/2

442:

Niels Zellemann på Rugballegård ctr. Morten Orlef af Jerlev. 25/2

Regimentskriveren for Anders Hansen Bjerre i Skærbæk, Niels Johansen i Herslev og Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel. 25/2

Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen ibidem. 25/2

442b:

14/1. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 25/2

21/1. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. 25/2

Skovfoged Adolf Walter angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Iver Hansen Koeds enke Magdalene Mortensdatter af Håstrup med lavværge Michel Hermandsen ibidem samt børn og medarvinger: Søren Iversen Koed af Håstrup på egne vegne og på vegne af broderen Morten Iversen Koed, og Hans Poulsen af Tiufkær p.v.a. hustru Maren Iversdatter, lovbød 3. gang sin påboende gård, som sønnen Hans Iversen Koed nu påbor og har forestået i over 10 år ifølge husholdsbrev. Denne begærede skøde. Se 25/2

1744 - 18. februar:

Læst forordning af 27/1 om, at det med de forhen anordnede rytter- og dragonhestes holdelse hos landmanden må ophøre.

28/1. (Niels Grum af Foldingbro på vegne af) Oberauditør og sessionskriver Johan Kiele fører vidner ang. krybskytteri ved Højen. Der optages tingsvidne, efter at 90 vidner er blevet afhørt.

443b:

28/1. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 3/3

444:

28/1. Anders Pedersen og hustru af Gamst ctr. Christian Regelsen af Gejsing. 3/3

Johan Schornee på Kobbegård får tingsvidne på, at han i 1743 har avlet 1951 skålpund tobak.

Ole Jepsen Buch i Nagbøl tages i ed som opsynsmand i stedet for Niels Jensen af Dollerup.

1744 - 25. februar:

444b:

4/2. Niels Zellemann på Rugballegård ctr. Morten Orlef af Jerlev. 10/3

4/2. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. 3/3

4/2. Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup. 24/3

(4/2. Regimentskriveren for Anders Hansen Bjerre i Skærbæk, Niels Johansen i Herslev og Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel. Denne sag er ikke set idag, men der henvises hertil den 10/3)

4/2. Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen ibidem. 10/3

4/2. Peder Thonboe til Hundsholt ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække. Forlig. Sagen har drejet sig om Johan Stahls behandling af den trediedels gård, som Stahl har i fæste foruden kroen. Han skal have nedbrudt et hus og brugt materialerne til kroen. Men en del af huset var faldet sammen af sig selv. Idag forpligter Johan Stahl sig til at istandsætte og vedligeholde 12 fag hus med skorsten og vinduer i stedet for de nedfaldne 15 fag. Til gengæld skal han have ret til at indhegne sin ejendomseng Smedeengen.

445:

4/2. Morten Poulsen og søn Søren Mortensen samt datter Anne Mortensdatter af Bække ctr. Peder Thonboes bonde Jens Christensen og svigersøn Iv Thomsen ibidem. Idag indgås forlig. Iv Thomsen betaler til Morten Poulsens prokurator 9 rdl. og til de fattiges kasse her ved retten for sin forseelse i sagen 2 sldlr., og det omtvistede vandløb skal herefter have sit sædvanlige forløb. De sæder, Iv Thomsen har lagt i vandløbet, skal straks fjernes og den kastede rende jævnes. Thonboe kautionerer for, at forliget bliver opfyldt. - Jens Christensen og svigersøn havde forsøgt at ændre forløbet af et vandløb, der altid havde løbet igennem Morten Poulsens gård og forbi Jens Christensens. Derover var det kommet til skænderi og håndgemæng. Iv Thomsen havde een dag slået Morten Poulsens datter i hovedet med en spade og en anden dag slået hende over højre arm med en greb og også rykket hår af hendes hoved. Da de siden skændtes om deres tidligere klammeri, sagde Iv Thomsen, at hun ikke havde fået nok og skulle have noget mere, og dersom han havde et vidne så godt, som han havde to, så skulle han lade hende sætte i Kolding ved hendes lilletå.

4/2. Jens Andersen af Viuf giver på vegne af Jens Larsen og hustru Kirsten Iversdatter af Håstrup skøde på den gård, som Hans Iversen Koed nu påbor i Håstrup.

1744 - 3. marts:

Anders Pedersen af Starup ctr. sognefogeden Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling. 10/3

445b:

21/1. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse

og Nyby. 7/4

Knud Rasmussen af Egholt tilbyder sin ed på, at da han den 23/1 betalte til amtsforvalter Roed i Kolding for Claus Hegtemand Skræder i Gejsing 1. termins kopskat med 4 mk., fik han kun kvittering for 2 mk.

18/2. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 17/3

18/2. Anders Pedersen og hustru af Gamst ctr. Christian Regelsen af Gejsing. 7/4

25/2. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. 10/3

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen ditto.

Rasmus Nielsen ditto.

Skovfoged Anders Eliasen ditto.

1744 - 10. marts:

3/3. Anders Pedersen af Starup ctr. sognefogeden Christen Joensen og søn Søren Christensen af Mejsling. Idag bekræfter Christen Joensen et forlig, som hans søn tilbød sidste gang, og som Anders Pedersen accepterede: De tilstår at have hugget en rise og genkalder deres ukvemsord. De vil betale sagens omkostninger plus 4 mk. i mulkt til de fattige i Jerlev sogn.

446:

3/3. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. 17/3

25/2. Regimentskriveren for Anders Hansen Bjerre i Skærbæk, Niels Johansen i Herslev og Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel. 7/4

25/2. Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen ibidem. 7/4

Sr. Hans Henriksen Amnitsbøl af Lille Velling ctr. skovrider Johan Luckhardt ibidem. Sagen har drejet sig om en indelukket kirkestol, som de to har til deres gårdes fruentimmere efter kirkebogens udvisning. Nu er de blevet forligt. Johan Luckhardt lader på egen bekostning sætte midt i den indelukkede stol et ryglæn og et sæde, så stolen, som er til begge gårde, gøres til to stole. Han lader sætte to lige brede døre ved indgangen. Heraf beholder Johan Luckhardt for sine fruentimmere den forreste stol og Hans Henriksen Amnitsbøl for sine den anden. Og dersom de høje herrer i kirkesessionen skulle være imod dette forlig, så forpligter Johan Luckhardt sig til at bringe stolen tilbage i tidligere stand, og de to gårde skal da igen nyde stude og sæde i samme stol efter loven og nuværende kirkebogs formelding. Tingsvidne.

446b:

Thyge Pedersen af Erritsø får som lavværger for søsteren Johanne Pedersdatter tingsvidne på, at denne og hendes afdøde mand Steen Andersen Kyrasser er forældre til Andres Steensen, som nu er død ugift i København. Han er født i Erritsø 1705. Ægteparret har også en datter. Arvingerne befuldmægtiger Søren Hansen Elkjær, der er i tjeneste hos geheimeråd von Holstein, til at modtage arven.

447:

25/2. Dom: Niels Zellemann på Rugballegård ctr. Morten Orlef af Jerlev. - En dom af 4/12 1742 for gæld på 16 rdl. plus sagsomkostninger bliver fornyet.

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

1744 - 17. marts:

10/3. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen i Gudsø. Sagen frafaldes, idet Peder Jensen har afstået sin fæstegård til en anden beboer, som betaler det, der var stævnet for.

3/3. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 7/4

1744 - 24. marts:

Jens Sørensen Kreng af Andkær ctr. Jens Fynboe ibidem. 7/4

447b:

Peder Hermand af Andkær får tingsvidne på, at han har avlet 986 skålpund tobak, som er indskibet til København i jagten Tobis tilhørende skipper Hans Hansen Kjær af Haderslev.

25/2. Dom: Regimentskriveren ctr. Knud Hansen af Ø. Vamdrup for forsiddelse af hans tre fæstesteder og restance og anden gæld. - Han har begæret auktion på effekter og den besætning, han kunne undvære, til betaling af gælden uden dom. Men han har ikke holdt sit løfte. Til Joen Andersen af Haderslev skal han betale 29 rdl. 4 mk. 15 sk.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1744 - 7. april:

3/3. Anders Pedersen og hustru af Gamst ctr. Christian Regelsen af Gejsing. Ved sidste retsmøde lovede Christian Regelsen, at han ville betale sagsomkostningerne samt herefter leve skikkelig og fredeligt med Anders Pedersen og hustru Anne Regelsdatter (der er Christian Regelsens søster). Denne skal have frihed til at besøge sin gamle moder, når hun vil. Idag har Christian Regelsen

betalt sagsomkostningerne.

448:

24/3. Jens Sørensen Kreng af Andkær ctr. Jens Fynboe ibidem. 28/4

17/3. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 21/4

10/3. Regimentskriveren for Anders Hansen Bjerre i Skærbæk, Niels Johansen i Herslev og Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel. 12/5

448b:

3/3. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 5/5

Carl Jensen af Taulov Nebel får tingsvidne om en kontrakt med Peder Jensen af Gudsø(?) om afståelse af en gård. 213 rdl. bliver leveret i en pung, der forsegles af retten og overleveres til regimentskriveren. (Teksten for svær at læse på mikrofilm).

10/3. Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen ibidem. Sagen frafaldet, da Hans Madsen Lund har fået sin betaling, og Ude Jepsen har lovet at betale regimentskriveren sagsomkostningerne.

Christian Risom af Dons lovbød Nygård 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1744 - 14. april:

Christian Risom af Dons lovbød Nygård 2. gang.

Skovløber Jens Hansen af Høt får tingsvidne ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel om Jens Poulsens forsøg på at fordrive ham ud af hans fæstehus ved selvrådigt at høste frugterne af Jens Hansens have. Sagen skal anmeldes for ryttersessionen (og kommer igen for retten 13/5).

450:

Jens Jensen af Vork ctr. Niels Lauridsen af Oustrup. 5/5

450b:

Skovfoged Anders Mogensen(?) angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

451:

1744 - 21. april:

7/4. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 12/5

Amtsforvalter Christen Roed af Kolding ctr. Christen Jensen Bødker af Nollund. 5/5

451b:

Regimentskriveren ctr. Peder Jensen af Gudsø om trusler. 5/5

452:

Regimentskriveren ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel og Peder Jensen af Gudsø om afståelse af en gård. 5/5

En del bønder aflægger ed eller forklaring vedr. skovhugst iflg. ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol.

452b:

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

Anders Eliassen angav skovhugst.

Sognefoged Jens Andersen af Viuf lader læse en stævning mod Hans Hartvigsen ibidem for nærgående ord og beskyldninger på et offentligt sted, hvor bymændene var forsamlede, og hvor der alene blev forhandlet om byens vedtægter. Videfoged Mads Jørgensen m.fl. er indstævnet som vidner. Stævningen bærer en påskrift af Hans Hartvigsen, der tilstår sin forseelse og gør afbigt.

453:

1744 - 28. april:

Hans Buch af Hjarup ctr. landsoldaterne Lars Jessen og Peder Pedersen ibidem. 12/5

453b:

Jørgen Henriksen af Lille Velling ctr. Niels Sørensen af Tiufkær for skovhugst. Sidstnævnte tilstår at have hugget en risbøg og vil betale 2 rdl. for træet samt rettens gebyr. Sagen udsat til 12/5, men er ikke set igen.

Regimentskriveren for Mads Mogensen, ladefoged af Fovslet, ctr. Anders Christiansen af Søgård. Ny stævning nødvendig.

454:

7/4. Jens Sørensen Kreng af Andkær ctr. Jens Fynboe ibidem. - En aften var Jens Krengs hustru Maren Pedersdatter kommet til sognefogeden Morten Dahl og havde sagt, at Jens Fynboe havde slået en væg ind i den lade, hvor hendes mand stod og arbejdede. Næste dag synede han sammen med to mænd skaden på laden og Jens Krengs sår og forsøgte at ordne sagen i mindelighed. Jens Fynboe havde forklaret, at deres disput var opstået på grund af det kighul, der var i Jens Krengs lade ind til Fynboes gård. Han ville ikke tilstå, at han havde slået væggen ind, men hævdede, at den var faldet sammen, da han havde stillet en fjæl for kighullet. Jens Krengs svigerdatter Abelone Hansdatter var om aftenen, da hun hørte tummel, gået ind i laden, hvor hun havde fundet svigerfaderen liggende blå og blodig, og leret fra væggen var fløjet helt over til døren. Jens Kreng selv har forklaret i retten, at Fynboe havde sat en møgfyæl så hårdt imod muren, at den rystede. Da han så kiggede ud af kighullet, så han Fynboe komme tilbage med en buløkse. - Idag indgås der forlig. Jens Fynboe betaler inden fjorten dage halvdelen af sagsomkostningerne plus 2 mk. til de fattiges bøsse i retten, og Jens Krengs søn Laurids Jensen skal tillukke kighullet. Sagen udsættes til 12/5 for det tilfælde, at Jens Fynboe ikke skulle betale. Men den er ikke set igen.

454b:

Anders Høst i Seest indleverede 4 ulveunger, som han har taget i Seest skov.

Christian Risom af Dons mølle lovbød 3. gang sin gård Nygård i Starup sogn. Christen Sørensen og fæstemø Anna Joensdatter begærede skøde.

1744 - 5. maj:

21/4. Regimentskriveren ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel og Peder Jensen af Gudsø om afståelse af en gård. 20/5

455:

14/4. Jens Jensen af Vork ctr. Niels Lauridsen af Oustrup. 2/6

21/4. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen af Gudsø om trusler. 20/5

455b:

7/4. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. Da sagen har stået på så længe, uden at der er ført eller fremmet noget i den, så befaler retten sagsøgernes advokat (Langsted) at fremme sin sag med nyt stævнемål, idet den udsættes til 26/5, hvor den ikke forekommer. Men se igen 8/9.

21/4. Dom: Amtsforvalter Christen Roed af Kolding ctr. Christen Jensen Bødker af Nollund for resterende skatter. - Han har tilstået at skyldes til amtstuen i resterende kontributioner 9 rdl. 3 mk. 2 sk., samt at han ikke har stedet i fæste, men var lovet fæste af forrige ejer, afdøde Poul Moth. - Han skal betale restancen og fratræde stedet og overlevere det til amtsforvalteren i den stand, hvori han overtog det. Amtsforvalteren skal forsyne stedet med en sådan beboer, at det kan komme i stand, og så kongen ikke skal lide tab på kontributionerne. - (Christen Bødker har forklaret, at han fik lovning på fæstet af Poul Moth i Gørding mølle, der havde lovet ham to bæster eller drivkreaturer til avlens

drift og bygningstømmer til stedets opbyggelse samt sæde- og tærekorn indtil indavling. Men straks efter døde Poul Moth, så Christen Bødker fik ingenting undtagen rugsæden, der vel beløb sig til 2 tdr. Derudover havde han selv måttet skaffe besætning til gården, hvilket forårsagede hans fattige tilstand. De kgl. skatter havde han betalt, så længe han kunne. Han havde ikke haft forstand til at tage imod stedet ved syn, men øde var stedet, da han antog det, og lige som det er nu. Der var ikke blevet truffet aftale om landgilde, men Poul Moth havde sagt, at når stedet var opbygget, så skulle han give årligt 5 slettedaler. Han har ikke betalt landgilde i de tre år, han har haft stedet, og er heller ikke blevet krævet derfor).

456:

1744 - 12. maj:

7/4. Regimentskriveren for Anders Hansen Bjerre i Skærbæk, Niels Johansen i Herslev og Hans Madsen Lund af Taulov Nebel ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel. - Sagen frafaldes idag, da der er blevet givet forsikring for betaling. Sagsøgerne er formyndere for Ude Jepsens stedbørn, og sagen har drejet sig om deres arveparter.

Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl vedr. en ager. Nyt stævнемål er nødvendigt. (Se 16/6)

21/4. Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård. 23/6

Regimentskriveren for ladefogeden Mads Mogensen på Fovslet ctr. Anders Christiansen af Søgård. Denne gør afbigt.

456b:

28/4. Hans Buch af Hjarup ctr. landsoldaterne Lars Jessen og Peder Pedersen ibidem. 2/6

457b:

1744 - 13. maj:

(Se 14/4). Skovløber Jens Hansen af Høt ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 26/5

458:

Jægermester Bachmans skytte lader afhjemle skovsyn for Anst, Brusk, Jerlev, Elbo og Holmans herreder.

1744 - 20. maj:

5/5. Regimentskriveren ctr. (Carl Jensen af Taulov Nebel og) Peder Jensen af Gudsø om afståelse af en gård. 26/5

5/5. Regimentskriveren ctr. Peder Jensen af Gudsø om trusler. - Peder Jensen har sagt, at så snart Jens Nielsen Bjerre af Oddersted kom ind i hans gård, ville han slå ham sådan, at han ikke skulle gå derfra. Inde hos Jep Skræder i Gudsø har han sagt, at han ville slå ham af een dynd morads i en anden. Det var, da der blev talt om, at Jens Bjerre skulle have hans gård af Carl Jensen. Til dennes hustru Maren Hansdatter havde han sagt, at hvis Jens Bjerre skulle have hans gård og han kom deri, så ville han slå ham for hans pande, så han skulle ligge for hans fødder. "Pederlil, det må du ikke have i tanke, langt mindre sige det", havde Maren Hansdatter sagt, men det ville han gøre, om han også skulle klæde stejle og hjul derfor. - Idag frafaldes stævningen i forventning om, at Peder Jensen ikke vil tilføje Jens Bjerre noget usømmeligt.

1744 - 26. maj:

Læst proklama fra regimentskriveren om auktion efter afdøde skovfoged Jacob Krog på Højen degnegård.

Hans Hansen på Fårupgård ctr. Jens Simonsen i Dons. 9/6

460:

20/5. Regimentskriveren ctr. (Carl Jensen af Taulov Nebel og) Peder Jensen af Gudsø om afståelse af en gård. Retssagen er blevet ført under henvisning til et tingsvidne af 7/4. Peder Jensen ville nok fraflytte gården, så snart han fik udbetalt 213 rdl. 2 mk. samt et pas fra Carl Jensen, som denne har lovet ham, så at han kunne rejse og være fri som en fri karl, hvor han end ville rejse hen. Så vil han også rette for sig ved en lovlig konkurs. Kontrakten om hans overlevering af gården er sket i regimentskriverens hus uden ringeste tvang, og han har godvilligt bortmindet gården til Carl Jensen for det nævnte beløb; men han mener, at kontrakten indeholdt et løfte om, at gården ikke skulle blive overgivet til Jens Lydom på Holm skovhus og Jens Bjerre i Oddersted. Idag er der blevet fremlagt pas til ham fra amtmanden. Han skal udbetale en arv til Anna Pedersdatter samt noget gæld til Jens Lydom og Carl Jensen, og han lover at betale alle sine kreditorer på betingelse af, at de to sager imod ham frafaldes. Inden 9/6 vil han fraflytte gården og aflevere den til Carl Jensen i henhold til kontrakten.

13/5. Skovløber Jens Hansen af Høt ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 9/6

Jens Mogensen(?), hyrde i Kragelund, indleverede en ulveunge, som var blevet dræbt på Kragelund mark.

1744 - 2. juni:

12/5. Hans Buch af Hjarup ctr. landsoldaterne Lars Jessen og Peder Pedersen ibidem. 23/6

460b:

Niels Andersen og hustru Karen Lauridsdatter af Egtved ctr. Niels Christensens hustru af Knudsbøl. 16/6

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

461:

5/5. Dom: Jens Jensen af Vork ctr. Niels Lauridsen af Oustrup for Jens Jensens hustrus fædrende og mødrende arv. - Jens Jensen har bevist, at hans svigerfar Laurids Nielsen for 7 år siden har lovet ham i medgift med hans hustru Anne Lauridsdatter 50 sldlr. og en ko; det skulle være hendes fædrende og mødrende arv af den halve gård, som Niels Lauridsen har i fæste. Niels Lauridsen har ved sin overtagelse af gården lovet at betale denne arv. Noget før sidste jul aftalte han med Jens Jensen, at han skulle give 40 sldlr. plus en ko. Pengene ville han betale i to terminer, og koen kunne Jens Jensen få, når han ville. Han lovede at stille kaution inden 14 dage, hvilket han ikke har gjort. - Han dømmes til at betale 50 sldlr. og levere koen.

1744 - 9. juni:

26/5. Hans Hansen på Fårupgård ctr. Jens Simonsen i Dons. 14/7

461b:

Regimentskriveren for Jacob Jørgensen, Bendix Nielsen og Jacob Pedersen i Svinholt ctr. Vejle borgere. 23/6

462:

Regimentskriveren ctr. Hans Christensen på Kolding maltmølle. 16/6

26/5. Skovløber Jens Hansen af Høt ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 16/6

1744 - 16. juni:

Læst plakate af 25/5 om ophævelse af forbud mod indførsel af småt salt.

(Se 12/5). Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 23/6

9/6. Regimentskriveren ctr. Hans Christensen på Kolding maltmølle. Der har været holdt syn på møllens brøstfældighed. Mølleren vil istandsætte den med øvrighedens hjælp.

2/6. Niels Andersen og hustru Karen Lauridsdatter af Egtved ctr. Niels Christensens hustru af Knudsbøl. Denne gør afbigt.

462b:

Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter i Starup sogn. 7/7

9/6. Skovløber Jens Hansen af Høt ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. 23/6

1744 - 23. juni:

2/6. Hans Buch af Hjarup ctr. landsoldaterne Lars Jessen og Peder Pedersen ibidem. 4/8

463:

16/6. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 14/7

464:

9/6. Regimentskriveren for Jacob Jørgensen, Bendix Nielsen og Jacob Pedersen i Svinholt ctr. Vejle borgere ang. et tørveskær. Tingsvidne.

465b:

Jep Steffensen i Ferup indleverede en ulveunge, som han havde taget i Ferup skov.

Rasmus Hvittsen i Andkær indleverede 2 ulveunger, som han har taget i Andkær skov.

16/6. Skovløber Jens Hansen af Høt ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel. - Jens Poulsen har forsøgt at tvinge Jens Hansen bort fra et hus. Vidner har forklaret husets historie. For ca. 60 år siden var Tårup lodsejere med øvrighedens tilladelse blevet enige om at opsætte et hus i Tårup skov til en skovløber, som skulle holde øje med skoven. Det var den daværende præst, der ejede den gård, som Jens Poulsen nu bebor, og han tillod, at huset blev sat på hans grund; de andre lodsejere lagde jord til huset. Huset blev opbygget af Søren Pedersen; lodsejerne hjalp ham med tømmer. Jens Hansen har været skovløber i ca. 30 år og har haft huset og jorden frit som løn. Det var Poul Jensen, Jens Poulsens far, og Christen Udsen i Tårup, der fæstede ham huset. De sidste 2-3 år har Jens Poulsen villet have husleje. - Idag bliver der indgået forlig: Jens Hansen vil gerne nyde fred i sin alderdom og beholde sin bopæl gennem 22 år. Han tilbyder Jens Poulsen at betale den halve haves frugt som lejer af huset, der kaldes Høt, og af jorden i Peder Gris' have 4 rdl., og han vil som hidtil tilse skovskifterne. Han vil svare 3 mk. for ekstra græsning (ud over de to høveder, som han efter fæstebrevet er berettiget til). Det tilbud er Jens Poulsen tilfreds med; dog skal Jens Hansen holde frugtræerne i samme stand som hidtil og holde huset i stand. Det vil Jens Hansen gerne, idet han dog formoder, at Jens Poulsen kommer ham til hjælp med træ, når huset behøver det. Det indvilger Jens Poulsen i.

Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Jacobsen og hustru af Almind. 7/7

466:

12/5. Dom: Anders Nielsen og hustru Barbara Sørensdatter af Kragelund ctr. Christen Sørensen af Refsgård for gæld iflg. aftægtskontrakt af 28/5-1735. Christen Sørensen har ifølge kontrakten lovet at betale til sin søster Barbara 20 sldr., når hun engang fik en medhjælper. Disse penge har sagsøgerne fordret betalt med 7 års rente, fra den tid, Christen Sørensen kom i ægteskab. Desuden har de krævet tilgodehavende løn for 6 års tjeneste, 5 sldr. pr. år. Herimod har Christen Sørensen anført, at da han blev gift, tog Anders Nielsen og hustru en del varer af hans bo imod hans vilje, hvorfor han ikke ville betale. Det har han ikke bevist. Han skal betale.

1744 - 30. juni:

Skovfoged Adolf Walter angav skovhugst.

Jørgen Krog angav skovhugst.

1744 - 7. juli:

Løjtnant og strømtoldinspektør Christian Sigfred Tautenberg af Fredericia ctr. byfoged Christian Bless og by- og rådstueskriver Emmiche Hvid ibidem. Deres svar er skrevet på stævningen. Tingsvidne.

466b:

16/6. Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter i Starup sogn i faderskabssag. Else Jensdatter har stået åbenbart skrifte og udlagt Hans Pedersen. Hun har forhen fået 2 uægte børn, hvorfor hun er straffet. Der henvises til tingsvidne af 5/11-1743. Else Jensdatter har forklaret, på hvad tid og sted Hans Pedersen Snedker har haft legemlig omgang med hende, men Hans Pedersen har tilbudt sin benægtelsesed. Sagen har været udsat, indtil hun efter barsel kunne stå åbenbart skrifte, eller Hans Pedersen kunne bevise, at hun var berygtet for nogen anden mand. Ifølge lovens 6-13-5 aflægger han sin ed. - Sagen fortsætter 21/7

23/6. Hospitalsforstander Christoffer Lucht af Kolding ctr. Peder Jacobsen og hustru af Almind. Dorthe Mortensdatter og Peder Jacobsens hustru tilstod, at deres mundklammeri var sket i hastighed. De indgår forlig med løfte om herefter at leve skikkeligt og fredeligt, som det anstår sig for naboer.

Poul Garpes enke i Noes lovbød en otting 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1744 - 14. juli:

9/6. Hans Hansen på Fårupgård ctr. Jens Simonsen i Dons. - Hans Hansen havde været hos Jens Simonsen for at afregne noget gæld, bl.a. for sin søn. Da han forlod gården, opdagede Jens Simonsen, at der var noget galt; han løb efter Hans Hansen og tvang ham tilbage, idet han tilkaldte nogle vidner. Da de var kommet ind i gården, beordrede han porten lukket og fik Hans Hansen ned af hans hest ved at tage fat i hans ene ben. Inde i stuen gennemgik de indholdet af nogle punge. Idag kommer det til forlig. Sagen har haft sin oprindelse i ubesindighed på begge sider, og Jens Simonsen gør afbigt. Hans Hansen erklærer, at hvad han ved birketinget og på Nørvang-Tørrilds herredsting har fremført mod Jens Simonsen, skal være dødt og magtesløst, og også han gør afbigt. Nu er de så lige gode venner som forhen.

467:

23/6. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 4/8

Poul Garpes enke i Noes lovbød en otting 2. gang.

1744 - 21. juli:

Skovrider Johan Luckhardt af Velling stævner efter ordre fra skov- og jagtsessionen Peder Jensen Kring af Andkær for ulovlig skovhugst. Peder Kring tilstår at have hugget en rise; men han er en rytterbonde med en meget forfalden bygning, og han kan ikke få tømmer for penge, så han forventer en moderat behandling. Risegen var hugget på Peder Nielsens skifte i Vinding. - Regimentskriveren mener, at de øvrige ikke bør afhøres. Tiden er ubelejlig til, at samtlige en bys beboere med alle deres tjenestefolk skal møde i en så tvivlrådig sag; de er idag beordret at møde på Kolding rytterkobler for at bjerge hø, der snart kunne fordærves af den ventede regn. Han ønsker også et nyt stævнемål, der navngiver den, der regnes for hovedmand i sagen. Sagen henvises til nyt stævнемål, og skovfoged Søren Svendsen skal forinden erkyndige sig om, hvem hovedmanden kan være.

467b:

7/7. Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter i Starup sogn i faderskabssag. 1/9

Poul Garpes enke af Noes Anne Christensdatter med lavværgen Markus Madsen i Seest mølle lovbød 3. gang 1/4 gård i Gejsing. - Bertel Hansen, som er gift med Anne Christensdatter, begærede skøde.

468:

1744 - 28. juli:

Regimentskriveren (ved Niels Borup) ctr. arresterede Maren Nielsdatter af Hjarup. 25/8

468b:

Regimentskriveren ctr. Christen Sørensen og Hans Madsen af Refsgård samt Knud Knudsen af Vork. Udsat til 11/8, men ikke set igen. - Christen Sørensen og Hans Madsen havde været tilsagt af Peder Smeds bud til at køre tørv for amtmanden, men de mødte ikke, heller ikke efter 2. tilsigelse. Så blev de indkaldt til afhøring og afstraffelse for ulydighed, men de mødte ikke. Anders Madsen, der var bud for Peder Smed i Egtved, havde sagt til Hans Madsen, at han skulle ride træhesten, for det havde han hørt at de andre skulle. I retten forklarede Hans Madsen, at han nok var tilsagt til at ride træhesten, men ikke til at køre tørv. Christen Sørensen forklarede, at Peder Smeds pige havde været i hans hus om aftenen for at tilsige ham og Hans Madsen til at møde på slottet, men det fik han først at vide om aftenen, da de skulle være mødt; så syntes han, det blev for sent, og blev hjemme; men tørvekørslen var han ikke tilsagt til. - Peder Vedesen af Egtved havde ved sin pige beordret Knud Knudsen til at møde på Koldinghus til afstraffelse, men pigen havde sagt, at Knud Knudsen var syg. Derpå havde han kørt et læs tørv til slottet.

469:

Ude Pedersen, Jens Pedersen og Jens Pedersen Roed i Fredsted ctr. Ude Jørgensen ibidem. Forlig. Ude Jørgensen gør afbigt.

1744 - 4. august:

14/7. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 18/8

470:

Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 18/8

470b:

Præsten Hans Wilhelm Kaalund af Vorbasse ctr. Iver Sørensen af Store Anst. Dennes hustru Dorthe Madsdatter møder op og melder, at hendes mand ligger syg og måske skal dø. Han har i sin elendige svaghed skrevet et skrift til præsten, men hun kunne ikke læse det. Hun gør (sammen med Iver Andersen, som ledsager hende) afbigt.

471:

23/6. Dom: Hans Buch af Hjarup ctr. landsoldaterne Lars Jessen og Peder Pedersen ibidem. - De to soldater er søndag aften den 22/3 kommet til Laurids Andersens hus i Hjarup og har forevist en soldaterflinte med begæring om, at de tilstedeværende ville bese flinten og stenen derpå. Stenen var af træ. En af dem sagde, at de havde opholdt Sara Buches på vejen fra Skanderup til Hjarup, så at hun ikke kunne køre forbi dem, og de havde vist dem på vognen den lille ende af flinten. - Tjenestekarlen Poul Jørgensen, der kørte vognen, har bevidnet deres grove adfærd mod hans madmor og hendes datter. - De to soldater har selv tilstået, at de har gået i vejen for vognen, så den ikke kunne køre forbi, da der var rug på begge sider af vejen. - Det er altså bevist, at de har øvet voldsom gerning i stedet for at være gået skikkeligt hjem fra deres exercerplass, som de burde. De dømmes til, andre ligesindede til afsky og eksempel, efter lovens 6-9-24 at bøde deres voldsbøder, tre 40 lod sølv = 60 rdl., betale sagens omkostninger med 4 rdl. samt at love, at de ikke efterdags prøver noget lignende. Bøderne deles efter lovens 1-24-4: til sagsøgeren 1/3 og til kongen 2/3, som regimentskriveren skal oppebære. - Hvis de ikke kan betale, skal de efter forordningen af 6/12-1743 arbejde i skubkærren i Fredericia fæstning hver i 6 måneder og 12 dage, hvilket er en dags arbejde for hver mark.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1744 - 11. august:

Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund, nu boende i Løvlund, og Niels Mortensen i Plagborg vedr. regnskab med Grindsted sogns korntiende. Niels Hjortlund vil have sagen afvist, fordi samtlige vidner efter hans mening er vildige, og fordi der er gået nogle år, siden han og Niels Mortensen afleverede deres regnskaber i samtlige Grindsted sognemænds overværelse ved alteret i Grindsted kirke. - Hans Christensen af Loft og Niels Bondesen af Morsbøl har som beskikkelsesmænd været rundt hos alle sognemænd for at få afklaret, om de alle har betalt tiende som anført i beskikkelsen. Kun var de ikke hos den 17. mand, som er Niels Hjortlund selv. Efter sigende skal pengene ikke være blevet afleveret i Ribe. (Se videre 22/9).

474:

1744 - 18. august:

4/8. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 1/9

474b:

4/8. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 15/9

1744 - 25. august:

475:

Læst plakate af 6/8 om, at jagten på fælled udsættes fra den 24/8 til den 12/9.

Læst kgl. skrivelse af 29/7 ang. skærpelse af det forbud mod indførsel af hølere og skæreknive til Jylland og Fyn, som blev udstedt den 2/4-27.

Regimentskriveren for rytterbønderne Lauge Jensen og Knud Thomsen af Pjedsted ctr. Pjedsted beboere. En forbudsordre, som er udført af sognefoged Søren Madsen med to mænd af Vilstrup, konfirmeres.

Regimentskriveren ctr. løjtnant Houmann. 8/9

475b:

28/7. Dom: Regimentskriveren (ved Niels Borup) ctr. arresterede Maren Nielsdatter af Hjarup i formening, at hun skal have født et barn i dølgsmål. - Sognepræst Jens Buch af Hjarup har i en skrivelse af 25/6 til amtmanden tilkendegivet, at en kvinde ved navn Maren Nielsdatter fra Kolding havde født et barn, endskønt det siges, at hun har født før tiden eller aborteret. - Der er blevet holdt forhør ved sognefoged Hans Buch af Hjarup med tiltagne 4 mænd. Her har kvinden forklaret, at hun fødte sit foster i sengen, og at det var dødt, da hun fødte det. Hun havde svøbt det i et forklæde og lagt det på sin kiste, og siden tog hun det derfra og lagde det i sengen hos sig i dølgsmål, så at ingen vidste det. Hun havde fortalt det til sin madmor Maren Hans Kochs og en anden kone af byen ved navn Maren Jonases, da de kom til hende og spurgte, hvorledes det var med hende, og om hun havde født et barn. Hun havde svaret, ja, og taget det op af sin seng og vist dem det. - Fire koner har foretaget en synsforretning og meldt, at de ikke kunne skønne andet, end at hun nok har født barnet omtrent den halve tid for tidligt, dog havde det alle sine lemmer; de kunne ikke se, at hun på nogen måde skulle være skyld i sit barns død. - To kirurger har været i Hjarup at syne fosteret, og de fandt ingen sår eller blå mærker, der kunne være årsag til barnets død. De har skønnet, at fosteret højst kunne være 26 uger gammelt. Og sognefogeden har vidnet, at Maren Nielsdatters husbond Hans Kock har ladet hende arbejde strengt i en brønd i 3 dage, hvor hun fik ondt. Hun har selv erklæret i retten, at det ikke nogen sinde har været hendes tanke at føde i dølgsmål. - Det kan ikke ses, at Maren Nielsdatter har dræbt sit barn, men hun har født før tiden, aborteret, og da hendes madmor og den anden kvinde kom til hende dagen efter fødslen, har hun straks efter tilspørgsel bekendt for dem, at hun havde fået et dødfødt barn, som hun viste dem. Derfor kan hun ikke dømmes efter

regimentskriverens irettesættelse; men det dømmes for ret at være, at hun for sin begangne synd bør først udstå kirkens disciplin i Kolding kirke, i hvis menighed hun har været, da lejermålet skal være begået. Og for sin omgang ved barnefødslen, idet hun ikke i den tid eller forhen havde åbenbaret, at hun var frugtsommelig, skal hun andre sådan sindede kvinder til afsky og eksempel arbejde i Viborg tugthus i 3 år. Hun er ikke blevet stævnet for lejermålsbøder, men såfremt noget hos hende er at erholde, så skal de erlægges i Kolding, hvor hun har haft ophold, da lejermålet blev begået. De skal være kongen til indtægt. - Underskrevet af Hans Pank, Hans HCS Christensen, Christen Andersen, Søren Pedersen (af Ferup), Peder Hansen, Mads Poulsen (af Lejrskov), Mads Jensen (af Ferup), Niels Jensen og Tulle Hansen (af Lejrskov).

476:

1744 - 1. september:

Amtmanden ctr. Hans Kock og Jonas Hjuler af Hjarup. 20/10

Læst plakat, at landmilitssession holdes i Vejle.

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 22/9

477:

Jens Eriksen af Tudvad ctr. Maren Andersdatter, der nu opholder sig i Harte. 15/9

478b:

18/8. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 8/9

21/7. Dom: Hans Pedersen Snedker af Fredsted ctr. Else Jensdatter i Starup sogn i faderskabssag. - Med tingsvidne af 5/11 bevises, at Else Jensdatter har beskyldt Hans Pedersen Snedker for det barn, hun dengang var svanger med, og at Hans Pedersen Snedker tilbød benægtelsesed. Sagen blev udsat, indtil Else Jensdatter havde født og gjort sin bekendelse om faderskabet, og hvis hun fastholdt sin påstand, kunne Hans Pedersen aflægge sin benægtelsesed, såfremt der ikke var andre beviser. Efter at det med præstens attest så blev bevist, at hun havde udstået offentligt skrifte for sin løsgtighed og udlagt Hans Pedersen, har denne værget sig ved sin ed og påstået straf over hende for hendes falske påstand. - Det er bevist, at Else Jensdatter har avlet 3 uægte børn i løsgtighed og udlagt Hans Pedersen for det sidste. Hun, der har levet et så syndigt og løsgtigt levned og 3 gange i hor har avlet uægte børn, bør efter lovens 6-13-9 andre ligesindede mennesker til afsky og eksempel stryges til kagen samt betale Hans Pedersens sagsomkostninger. Hun er ikke stævnet for sine lejermålsbøder, så disse beror til anmeldelse og påkendelse i ryttersessionen. - Før end denne dom eksekveres, skal Hans Pedersen lovligt lade den forkynde for Else Jensdatter og dernæst indgive domsakten til øvrigheden til påtegning enten til appel eller eksekution. - Underskrevet af: Hans Pank, Mads Olesen, Johan Jørgensen, Peder Sørensen, (unge) Christen Hansen (af Seest), Jep JHS Hansen, Jes Lauridsen, Peder PJS Jensen Halkjær, Ole OSS Sørensen (af Hjarup).

479:

1744 - 8. september:

1/9. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 22/9

25/8. Regimentskriveren ctr. løjtnant Houmann. 15/9

481b:

(Se 5/5). Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 22/9

Skovrider Johan Landsberg angav skovhugst.

1744 - 15. september:

1/9. Jens Eriksen af Tudvad ctr. Maren Andersdatter, der nu opholder sig i Harte. 6/10

482:

8/9. Regimentskriveren ctr. løjtnant Houmann. 6/10

484:

Peder Terkelsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. 22/9

484b:

18/8. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 6/10

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1744 - 22. september:

8/9. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 13/10

15/9. Peder Terkelsen af Tiufkær ctr. Thyge Jensen ibidem. Denne gør afbigt.

(Se 11/8). Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 13/10

Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 13/10

486:

1/9. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 13/10

8/9. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 6/10

486b:

Jægermester von der Lieth (ved mons. Lorentzen) stævner samtlige Vranderup og Vranderup mølles beboere ang. skovhugst. Ingen gerningsmand er nævnt. Nyt stævнемål nødvendigt.

Jens Pedersen Roed i Fredsted lovbød sin halve påboende gård 1. gang.

1744 - 6. oktober:

15/9. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 3/11

15/9. Jens Eriksen af Tudvad ctr. Maren Andersdatter, der nu opholder sig i Harte. 13/10

22/9. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 20/10

15/9. Regimentskriveren ctr. løjtnant Houmann. - Lørdag den 8/8 skulle der køres hør ind fra magistratens eng i Fredericia. Postmester Lorentzen lod afveje 32 pund hør til et prøvelæs, der sammen med de øvrige vognlæs skulle leveres til rytterhestenes forplejning i det herværende kavalleri. Til stede var fourageskriver og konsumtionsforvalter Falckenberg på vegne af regimentskriveren. Han var kommitteret, siden regimentskriverens andre folk var optaget i andre forretninger. Da Falckenberg sagde til postmesteren, at han skulle skynde sig at få prøvelæsset i orden, brød løjtnant Houmann ind og spurgte postmesteren, hvor mange pund der var afvejet i prøvelæsset. Postmesteren svarede, at der var afvejet 32 pund efter forskriften. Men så krævede Houmann 36 pund på prøvelæsset (uden at det blev efterkommet). Så blev de andre vogne læsset, og Falckenberg formanede bønderne til at læsse retfærdigt, på begge sider, lige som de plejede at læsse på kongens rytterkobler. Vognene blev kørt frem til broen, hvor prøvelæsset holdt. Og Falckenberg gjorde Houmann opmærksom på, at disse læs alle var større end prøvelæsset. Men Houmann ville ikke acceptere leverancen for mere end 32 pund pr. læs, hvorfor Falckenberg sagde til ham, at hvis ikke han ville antage dem, så ville Falckenberg lade dem køre op til staldene og tale med obersten for at aflevere dem efter den kgl. anordning. Bonden i den første vogn tog til tømme for at efterkomme Falckenbergs befaling om at køre; Men Houmann befalede ham at holde stille. Falckenberg erindrede løjtnanten om, at det ikke stod i hans magt at forhindre bønderne i at køre, så længe han ikke ville modtage læssene efter billighed, og bød endnu en gang bønderne køre. Så sagde Houmann noget til ham på tysk, spyttede i hænderne og greb fat i sin stok. Falckenberg advarede ham: "Hr. løjtnant, betænk eder og brug ingen Gewalt; thi I skal vide, jeg er her i kongens forretning på regimentskriverens vegne, foruden at jeg også selv er kongelig betjent", og han bad derpå alle tilstedeværende drages til minde. Så slog løjtnanten ham med sin stok, så knoppen og ringen gik af. Derefter befalede Falckenberg bønderne at følge sig, og de fulgte ham ind til oberst Rauch. Her blev læssene fordelt mellem de tre kompagnier, nogle læs for 35 pund, nogle for 36 og andre for flere pund. De 12 vogne kørte derpå tilbage til engen for at hente flere læs. - Idag er sagen

blevet afsluttet ved denne ret med tingsvidne.

488:

Jens Pedersen Roed i Fredsted lovbød sin halve påboende gård 2. gang.

Jørgen Krog angav skovhugst.

1744 - 13. oktober:

488b:

22/9. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 27/10

(489b er første side på filmrullen 30899).

490: (Sidste side på filmrulle 30898).

22/9. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 27/10

Jens Pedersen af Trelde, Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup og medarbejdere ctr. Niels Hansen af Trelde. Udsat til 20/10, men ikke set igen. Synsmænd er blevet udmeldt i en markstrid.

490b:

Niels Johansen af Pjedsted ctr. Maren Nielsdatter, Christen Pedersens hustru ibidem. Hun tilstår, at hun på et offentligt gadestævne har haft mundklammeri med Niels Johansen ang. sin søn, som har været i tjeneste hos ham, og da citanten vrængede mund ad hende, har hun sagt, "Hør, han burde have noget flæsk at smøre sin mund i", men hun ved ikke noget at sige ham på og vil erstatte ham halvdelen af sagsomkostningerne. Forlig.

22/9. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 3/11

22/9. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 27/10

6/10. Jens Eriksen af Tudvad ctr. Maren Andersdatter, der nu opholder sig i Harte. 24/11

491:

Christen Pedersen af Seest får tingsvidne på arveret efter en moster, som var gift med Niels Jacobsen Taarup og forhen boede i Hjerting. Nu er de begge døde. Hendes forældre har boet i Seest; faderen var hølesmed Christen Pedersen og moderen Maren Johannesdatter. Parret havde 3 sønner og 3 døtre, alle født i Seest. De opregnes med samt deres børn.

Jens Pedersen Roed af Fredsted lovbød 3. gang halvdelen af sin påboende gård. Hans hustru Kirsten Pedersdatter begærede skøde.

491b:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1744 - 20. oktober:

Læst reskript af 15/10 om hø- og halmleverance.

6/10. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 3/11

1/9. Amtmanden har stævnet Hans Kock og Jonas Hjuler af Hjarup som vidner. De sigtede er vist Hans Nissen af Ødis og Iver Koed af Hjarup. Et af vidnerne skal have sagt, at når der blev stævnet for en vis eg i Drenderup pensionsskov, så skulle gerningsmændene vel findes; men idag har de intet at vidne.

492:

Samtlige lodsejere i Bække (ved Markus Jensen af Bække) ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 27/10

1744 - 27. oktober:

13/10. Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. kromanden Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt og Hans Smedegaard i Erritsø. 24/11

13/10. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 24/11

492b:

13/10. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 3/11

20/10. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 10/11

494b:

6/10. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 3/11

1744 - 3. november:

27/10. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. Markstrid. Tingsvidne. (Se 24/11)

495:

20/10. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 17/11

Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Hansen og hustru Anne Margrethe Jørgensdatter. 24/11

495b:

27/10. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 24/11

496:

Iver Jepsen af Skanderup ctr. skovrider Johan Henrik Landsberg. 10/11

13/10. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 10/11

Mathias Mathiasen Pistolchy af Asbo anmelder ildsvåde.

Skovrider Landsberg angiver skovhugst.

496b:

1744 - 10. november:

Læst kgl. reskript af 16/10 til stiftamtmanden og biskoppen ang. lejermål i militæret.

27/10. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 8/12

497b:

3/11. Iver Jepsen af Skanderup ctr. skovrider Johan Henrik Landsberg. 24/11

498b:

3/11. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 17/11

Regimentskriveren ctr. Jakob Hansen af Andkær. 17/11

Christen Hansen i Seest fremlyste en so 1. gang.

1744 - 17. november:

Læst forordning om kornskat i penge for 1745.

Læst patent om højesteret for 1745.

Læst plakat om kirkesession.

10/11. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 8/12

499b:

Daniel Revend af Vingsted mølle (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld. 24/11

500b:

Hans Henriksen ctr. Niels Sørensens svoger, tjenende Niels Joensen i Smidstrup, om skovhugst. Sagen udsat til 1/12, men ikke set igen.

501:

10/11. Regimentskriveren ctr. Jakob Hansen af Andkær. - Sagen frafaldes for denne gang efter brev fra amtmanden for at se tiden an, om Jakob Hansen vil bedre sit liv og levned, dyrke sin fæstegård forsvarligt og betale de kgl. skatter i rette tid.

3/11. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 1/12

Christen Hansen den yngre af Seest fremlyste en so 2. gang.

Rasmus Sørensen Møller af Herslev lovbød 1. gang nogle jorder, som er henlagt til Gammelby mølle.

1744 - 24. november:

3/11. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Hansen og hustru Anne Margrethe Jørgensdatter. 15/12

(Se 3/11). Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 8/12

10/11. Iver Jepsen af Skanderup ctr. skovrider Johan Henrik Landsberg. - Idag slutter sagen med tingsvidne. Sidste tingdag var skovrideren forhindret i at møde, idet han var beordret på vildsvinejagt for at skaffe vildsvin til det kgl. herskabs fødselsdag. Da fortalte Søren Christensen, Iver Jepsens tjenestekar, at han havde været med sin husbond ude at hugge noget gærdsel i husbondens selvejerskov. Skovrideren kom ridende sammen med en af jægermester von der Lieths skytter og spurgte, "Hvad gør din bondeslyngel her? Hvad har du her at hugge, din flægel eller slyngel?" Iver Jepsen svarede, at det var hans egen skov. Landsberg forlangte pant, men Iver Jepsen sagde, at han ikke havde nogen økse hos sig. Skytten stod af sin hest, gav Landsberg hans flinte og opsøgte 2 økser, som lå ved en busk. Dem begærede Iver Jepsen tilbage; men skytten ville ikke give

ham dem. Landsberg havde trukket sin hirschfænger og truede med den. Skytten bad ham om at stikke den tilbage i skeden, og det gjorde han uden at tilføje Iver Jepsen noget ondt. Da Iver Jepsen havde sagt, at det var hans ejendomshave, havde skovrideren sagt, at det var forbudt at hugge på den tid - med tilføjelse af ord som skurk, hund og bondeslyngel. - Idag har skytten, Anders Nygaard, vidnet. Han har ikke lagt mærke til skældsordene, men ellers er hans vidnesbyrd overensstemmende med første vidnes. - Et tredje vidne kan kun fortælle, at han har set to personer ride ud af skoven iført hvide kjortler ledsaget af en hund med hvid krans om halsen. Det skal have været Landsberg og skytten. - Iver Jepsen har bevist, at han har købt skovlykken af Jep Vedstesen, der fik skøde fra Thomas Svendsen i Hjarup i 1728 med påberåbt adkomst af 1636. Han ønsker, at Landsberg vil love, at han ikke mere vil behandle ham således, og han vil betale sagens omkostninger. Det kan Landsberg ikke for nærværende svare på.

502:

3/11. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 8/12

27/11. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 8/12

17/11. Daniel Revend af Vingsted mølle (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld. 22/12

503:

Lauge Mikkelsen af Erritsø og datter Maren Laugesdatter ctr. Gert Andersen, tjenende Niels Thomsen af Erritsø. 8/12

504:

27/10. Dom: Preben Langsted af Kolding som befalet actor ctr. den såkaldte kromand Anthoni Laber i Erritsø, Bertel Hansen, Thomas Holdt, Hans Jensen Smedegaard og Rasmus Snedker i Erritsø formedelst en desertør, musketer Christoffer Weis Müller (måske Weismüller) fra kaptajn Lutzaus kompagni i Fredericia, som de skal have haft omgang med. - 1) Anthoni Laber: Desertøren har tilstået, at han den 9/6 har været i Anthoni Labers hus. Til stede var også Bertel Hansen, der drak broderskab med desertøren og skød til måls med et pusterør sammen med ham. Anthoni Laber har sagt, at han vel kunne mærke, det var en desertør, men hvis han havde anholdt ham og taget penge for hans opbringelse, så ville han være blevet ilde lidt blandt Erritsø beboere, om de havde opdaget det. - 2) Bertel Hansens har ikke indfundet sig hverken til forhørene eller i birkeretten. Hans omgang med desertøren (undtagen vedr. pusterøret) er tilstået af desertøren. - 3) Thomas Holt har erklæret, at han aldrig har været i selskab med desertøren eller talt med ham, skønt desertøren har sagt, at han havde spurgt om hans pas. - 4) Hans Jensen Smedegaard har erklæret, at han er ganske ubekendt med desertøren. - 5) Rasmus Snedker, som desertøren har sagt gav ham hans stivelet (støvlet?) igen, har forklaret, at han gik om morgenen i sit lovlige ærinde og fandt da en sort stivelet og hat, som han ophængte på Hans Smedegaards gærde, og som hans vej faldt der igennem gården, blev han vár, at en soldat kom ud af gårdens lade. Han vedkendte sig beklædningsdelene;

men Rasmus Snedker kunne ikke tænke eller vide, at han var en desertør. - Anthoni Laber burde have gjort sin skyldighed efter forordningen af 3/12-1734 og søgt hjælp hos sognefogeden i byen og af bymændene og ladet desertøren opbringe og indlevere til regimentet. Bertel Hansen, som holdt desertøren i selskab med drik og spil, og som ifølge desertøren er skyld i, at han ikke kom tilbage til Fredericia om aftenen, har vist ham fra sit hus om aftenen og pryglet ham. I stedet burde han have holdt ham hos sig og om morgenen bragt ham til regimentet. - Det kendes for ret, at de begge for een og een for begge efter forordningen af 3/12-1734 skal betale til regimentet 30 rdl. og som mandatovertrædere hver arbejde i Fredericia fæstnings skubkærre i 2 år samt begge betale sagsomkostninger med 6 rdl. 12 sk. Hvis de ikke kan betale, skal de arbejde en dag for hver mark i skubkærren. - De øvrige personer er ikke overbevist at have haft omgang med desertøren. De skal befri sig ved ed. Ellers står sagen dem åben for.

504b:

13/10. Dom: Jens Eriksen af Tudvad ctr. Maren Andersdatter af Ågård (har opholdt sig i Harte), fordi hun har udlagt ham tillige med en snedkersvend, Johannes Rasmussen af Vejle, som barnefader. - Da Maren Andersdatter beredte til barsel, og da hun siden kom op fra sin barselseng, bekendte hun bestandigt, at snedkersvenden Johannes Rasmussen af Vejle var hendes barnefader, hvilket også bekræftes ved præsternes attester og af de beskikkelsesvidner, der var med hos snedkersvenden. Denne er lovligt indstævnet, men ikke mødt, hvorfor han ikke har befriet sig for at være hendes barnefader. - Altså: da Maren Andersdatter ublu har beskyldt Jens Eriksen for at være barnefader og han har værget sig ved sin ed, så befries han for hendes beskyldning, og Maren Andersdatter dømmes for sin ublu udlæggelse og løgnagtige skrifte til efter lovens 6-13-26 at straffes til kagen og forvises af landet, andre ligesindede til afsky og eksempel. Hun skal betale Jens Eriksens sagsomkostninger samt skarpretterens umage. Hun er ikke stævnet for lejermålsbøder, hvorfor de beror til anmeldelse og påkendelse under ryttersessionen efter forordningen af 19/8-24. Men før end denne dom eksekveres, skal Jens Eriksen lade den forkynde lovligt for Maren Andersdatter og dernæst indgive den til vedkommende høje øvrighed til påtegning, enten til appel eller eksekution. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Jørgen Jepsen, Niels NHS Hansen, Peder PCS Christensen, Laurs Christensen, Jens Jensen, Iver Sørensen Damkjær, Oluf Sørensen, Christoffer Christoffersen. - (Maren Andersdatters far er Anders Hansen af Ågård. Til ham havde hun sagt, at barnefaderen var Johannes Rasmussen, hvilket faderen så sagde til præsten, da han bestilte barnedåb. Og den bekendelse var blevet gentaget ved dåben. Men senere aflagde hun en anden bekendelse for en anden præst, Knud Storm i Egtved. Far og datter har med beskikkelsesmænd været hos snedkersvenden for at gøre arrest på hans redskaber. Da havde Johannes Rasmussen sagt til faderen, at han ikke ville have hendes datter, om han så ejede hele Ågård, for hans lyst stod ikke til hende nu, og ingen skulle tvinge ham til det. Han ville ikke tage en andens hore og gøre til en artig kone. - Inden Maren tog til Egtved for at skrifte, var hun blevet spurgt, om ikke det var kopsætterkonens søn, der var barnefader; men det havde hun benægtet. Hendes beskyldning mod Jens Eriksen kom, efter at Johannes Rasmussen havde været hos dem og kraftigt benægtet, at han var barnefaderen, og hendes fader derefter havde straffet hende hårdt, og da hun havde fået mange hug, bekendte hun, at Jens Eriksen var faderen og havde lovet hende 100 daler).

505:

Skovrider Landsberg har indbragt en gammel ulv, som han har skudt og dræbt.

Christen Hansen den yngre af Seest fremlyste 3. gang en hvid so.

1744 - 1. december:

Christen Jepsen af Oustrup ctr. Jens Thomsen af Vork. 15/12

17/11. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 8/12

Søren Poulsen i Brejning og Mads Pedersen i Gauerslund p.v.a. hustruen Karen Poulsen og medarvinger Anne Sørensdatter i Brejning, Peder Poulsen ibidem, Niels Thomsens hustru Maren Poulsdatter af Brejning og Niels Poulsen af Andkær får tingsvidne på arveret efter Anne Sørensdatters søn Mogens Poulsen, som er død i København. Hans forældre var Poul Mogensen og Anne Sørensdatter, der forhen boede i Sellerup møllested og siden i Brejning. Der gøres rede for disses afkom. Søren Poulsen får fuldmagt til at modtage arven.

505b:

Rasmus Sørensen Møller af Herslev lovbød 3. gang nogle jorder, der ligger til Gammelby mølle, og som forhen har tilhørt Niels Jensen, Peder Jensen og Jens Madsen af Tolstrup. - Johan Henriksen Fink af Gammelby mølle og hustru Maren Christensdatter begærede skøde.

506:

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

1744 - 8. december:

Læst forordning af 16/11 om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1745.

10/11. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 12/1- 1745

17/11. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 15/12

24/11. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 12/1

1/12. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 22/12

24/11. Lauge Mikkelsen af Erritsø og datter Maren Laugesdatter ctr. Gert Andersen, tjenende Niels Thomsen af Erritsø. 22/12

507b:

24/11. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund,

Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 22/12

24/11. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 22/12

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Niels Madsen af Brøndsted fremlyste en hest 1. gang.

1744 - 15. december:

24/11. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Hansen og hustru Anne Margrethe Jørgensdatter. 22/12

508:

Søren Iversen Koed af Håstrup ctr. Christen Joensen af Mejsling. 12/1

8/12. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 19/1

Dorthe, sl. Jens Bjerregaards enke af Vejlbj, ctr. Niels Thomasen. Denne gør afbigt og erklærer, at hun er ganske fri af ham m.h.t. legemlig omgængelse. Han vil betale sagsomkostningerne samt 4 mk. til rettens fattigbøsse.

508b:

1/12. Christen Jepsen af Oustrup ctr. Jens Thomsen af Vork. Udsat til 22/12, men ikke set igen. - Lars Nielsen i Oustrup har vidnet, at da Jens Thomsen blev forlovet med sin hustru Maren Sørensdatter, lovede han at betale alt, hvad hans formand Søren Christensen var skyldig til Christen Jepsen.

1744 - 22. december:

Læst anordning af 20/11 om, at ingen af kongens undersåtter, som opholder sig i Hernhut, Marienborn eller andre sådanne for sære meninger i adskillige religionsposter mistænkelige steder, eller som har været opdraget eller har studeret der, skal have eller antages til noget gejstligt embede.

15/12. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Hansen og hustru Anne Margrethe Jørgensdatter. 26/1 (27/1)

8/12. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. 26/1

8/12. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. 26/1

509:

8/12. Lauge Mikkelsen af Erritsø og datter Maren Laugesdatter ctr. Gert Andersen, tjenende Niels Thomsen af Erritsø. 26/1

24/11. Daniel Revend af Vingsted mølle (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld. 26/1

511:

Lauge Mikkelsen af Erritsø vil lade et forbud afhjemle, men den ene af forbudsmændene er blevet syg. 12/1

8/12. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 12/1

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Niels Madsen af Brøndsted fremlyste en hest 3. gang.

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

1745

511:

1745 - 12. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1745, Tirsdagen den 12. Januari

Hans Pank, byfoged i Kolding og birkedommer i Koldinghus birk, Mads Christensen Paabye birkeskriver. Tingmænd: Niels Jørgensen, Johan Møller, Baltzer Eliassen, Christen Nielsen, Thomas Thomassen, Jens Pedersen, Rasmus Rasmussen og Jep Lybkjær.

8/12. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 19/1

22/12. Lauge Mikkelsen og datter Maren Laugesdatter af Erritsø får afhjemlet et forbud hos præsten Jens Bergendal af Fredericia. Præsten havde efter læsning deraf erklæret, at det var unødvendigt, han påskrev det, men han ville holde sig det efterretteligt. Retten konfirmerer forbudet.

511b:

15/12. Søren Iversen Koed af Håstrup ctr. Christen Joensen af Mejsling. 26/1 (27/1)

Christen Joensen af Mejsling ctr. Morten Orlef af Jerlev. 26/1

22/12. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 19/1

8/12. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 16/2

Hans Hartvigsen af Viuf ctr. Peder Madsen Smed ibidem. Denne gør afbigt for sig selv og sin søn Frederik Pedersen, der er rytter i Odense (Ottense). De har i en forsamling hos Søren Kyed udtalt nogle ærerørige ord. Vil betale sagens omkostninger samt 2 mk. til rettens fattigbøsse.

512:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Rasmus Nielsen ditto.

Jørgen Krog ditto.

1745 - 19. januar:

12/1. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 9/2

512b:

12/1. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 9/2

15/12. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 16/2

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1745 - 26. januar:

Læst forordning af 31/12 med forbud imod at fruentimmere bærer fremmed tøj med forskellige guldprydelser.

22/12. Sognefoged Niels Madsen i Dal, Grindsted sogn ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund, Grene sogn og Niels Mortensen i Plagborg, Grindsted sogn. - Niels Madsen har på vegne af samtlige Grindsted sognemænd ført en sag mod Niels Hjortlund og Niels Mortensen Plouborg ang. Grindsted sogns kongekorntiende, som er beneficeret domprovsten i Ribe. Sidste tingdag har Hans Christoffer af Nollund Kloster på vegne af Niels Madsen og Niels Hjortlund angivet, at sagen var blevet forliget. Men den indleverede kontrakt var blevet afvist af retten, idet den ikke var belagt med stemplet papir. Claus Hagen, der var til stede i retten, havde også erklæret, at han ikke var bekendt med noget forlig. - Idag oplyser Niels Hjortlund, at der er indgået forlig, idet tienden herefter ikke skal oppebæres af ham og Niels Plovborg, men af dem, som sognemændene vælger dertil. Dette

bekræftes af sognefogeden. Niels Hjortlund vil betale ham 6 rdl. i sagsomkostninger, og hans far vil betale 2 rdl. Sognemændene vil refundere ham resten for at blive forskånet for tingrejser i denne stærke vintertid. Niels Hjortlund har også lovet at gøre afbigt over for Niels Mortensen Plovborg vedr. at han havde beskyldt ham for at have opkrævet for mange tiendepenge. Niels Plovborg vil også have sine sagsomkostninger refunderet, men dem vil Niels Hjortlund ikke betale. 16/2

513:

22/12. Claus Hagen, sognepræst for Grindsted og Hejnsvig menigheder, ctr. Niels Pedersen Hjortlund. - Søgsmålet er en udløber af en gejstlig sag vedr. Jens Jensen Smed og hustru i Vorbasse. I denne sag skal Niels Hjortlund have skrevet nogle utilbørlige attester, og han er i Grindsted kirke blevet spurgt, om han ville stå skrifte derfor, men han har svaret, at det ville han ikke, før han blev dømt til det. En af attesterne var blevet skrevet af Anders Pedersen i Vorbasse og underskrevet af sognemændene; men den havde fået en tilføjelse, som Vorbasse sognemænd ikke vedkendte sig. Genparten af attesten har sognemændene ikke underskrevet, og de ved ikke, hvem der har skrevet den. Tilføjelsen drejer sig om en edsaflæggelse. Jens Smed har selv forklaret, at han havde betroet Niels Hjortlund at skrive for sig, og han havde betalt ham 4 rdl. for det. Han havde leveret ham to originalattester, men ingen kopi deraf. Niels Hjortlund har ikke villet svare direkte på spørgsmålet, om han har konciperet og/eller skrevet et brev af 23/2-1743 fra Jens Smed til biskoppen. Og han kan ikke huske, om det er ham, der har skrevet to breve til Jens Smed, som er blevet fremlagt i retten. Det pålægger retten ham at gøre ved næste retsmøde, men da udebliver han med den begrundelse, at han ikke kan forlade sin kone, der er syg. Endelig har han idag tilstået, at han muligvis kan have skrevet de to breve til Jens Smed, men ikke husker deres indhold. Det svar er retten ikke tilfreds med. Han skal svare klart ja eller nej. Men nu erklærer han, at hans svage helbred ikke tillader ham at blive længere ved retten. Der skrives tingsvidne, og der er ikke angivet nogen ny dato for videre behandling.

513b:

Claus Hagen af Grindsted ctr. Christen Nielsen af Plovslund. 16/2

514:

22/12. Lauge Mikkelsen af Erritsø og datter Maren Laugesdatter ctr. Gert Andersen, tjenende Niels Thomsen af Erritsø. 23/2

514b:

12/1. Christen Joensen af Mejsling ctr. Morten Orlef af Jerlev. 9/2

Regimentskriveren ctr. Morten Orlef i Jerlev. Der er holdt sekvestration over hans bohave. Retten konfirmerer forbud derpå, idet dog borgmester Johan Lindemand af Vejle beholder sin i huset stående kakkellovn.

22/12. Daniel Revend af Vingsted mølle (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld. Sagen fortsætter i morgen den 27/1.

515:

1745 - 27. januar:

26/1. Daniel Revend af Vingsted mølle (ved Jørgen Frederiksen af Vejle) ctr. oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld. Sagen slutter med tingsvidne. Den har drejet sig om den skade, der tilføjes Vingsted mølle ved opførelsen af en mølle (grubemølle?) ved Andischous fabrik.

515b:

Byskriver Baltzer Bahnsen ctr. Hans Bertelsen af Seest. 9/2

516:

Jens Christensen af Utoft anmelder ildsvåde ved lynnedslag.

22/12. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Hansen og hustru Anne Margrethe Jørgensdatter, begge hjemhørende i Skads herred, Bryndum sogn, Forum by, som i Jordrup fra Jens Sørensens hus og gård ved nattetide har stjålet 18 stk. får. - Hans Hansen blev i Fredericia pågrebet af Peder Madsen den ældre fra Sønder Vilstrup og arresteret af byfoged Bless. Ved et forhør her har han tilstået, at han og hans hustru var krøbet ind ad et hul i væggen og der havde taget de 18 får, som de drev til Fredericia, hvor de solgte dem, 6 til en jøde boende ved rådstuen, 7 til Johan Herman Rosenmejer, 3 til en rytter ved navn Fane Smed og 2 til en anden rytter. Hans Hansen undslap fra Fredericia arrest og blev efter pågribelse sat i Koldinghus arrest, hvorefter han igen blev forhørt. Ved dette forhør har hans hustru tilstået, at hun var med til tyveriet, men har også påstået, at hun og hendes moder ofte har formanet manden til at afstå fra tyveri, og at hun deltog i gerningen, fordi hun frygtede sin mands onde medfart. Dette har hendes mand bekræftet. Deres forsvarer, mons. Lund har fremskaffet konens skudsmål for at bevise hendes uskyld. Manden er efter arrestationen på Koldinghus atter undsluppet. - Hans Hansen dømmes for tyveri og 2 gange udbrud til efter lovens 6-17-36 at stuppes til kagen og have tyvemærke på sin pande samt efter reskript af 21/7- 28 at arbejde i jern i Fredericia fæstning på livstid. Dersom han og hustru ejer noget, betales igæld og tvigæld i forhold til den pris, de fik for fårene, og resten, som er deres boslod, tilfalder kongen. - Hustruen har godt skudsmål og har formanet sin mand til at holde op med at stjæle; men hun har dog været med til at stjæle fårene. Hun skal efter lovens 6-7-32 miste sin hud i arresten og arbejde i Viborg tugthus i 3 år. - Regimentskriveren forbeholder sig sagsanlæg mod køberne af fårene. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Niels Jensen, Christian Regelsen (af Gejsing), Frederik Jørgensen, Niels NJS Jepsen (af Glibstrup), Knud Sørensen, Søren SHS Hansen (af Vrå), Jens JMS Madsen og Jens JJS Jensen (af Uhre).

516b:

12/1. Dom: Søren Iversen Koed af Håstrup ctr. Christen Joensen af Mejsling. - Morten Orlef i Jerlev har udstedt en forskrivning på 100 sldlr. til Søren Koed. Christen Joensen har kautioneret, og han har siden betalt en termin på 50 sldlr. men uden renter. Han dømmes til at betale det resterende.

517:

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1745 - 9. februar:

19/1. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 23/2

27/1. Byskriver Baltzer Bahnsen ctr. Hans Bertelsen af Seest. Denne tilstår at have hugget en lille risbøg i Seest skov. Det var enten på hans egen fæstegårds skifte eller på naboens, hvorfor han vil underkaste sig skov- og jagtsessionens afgørelse. Det var ikke på Bahnsens skifte. Da han og hans karl fældede den, kom Bahnsens skovløber, Hans Skonning, og bad om deres økser til bevis på, at de var gerningsmændene, så de kunne blive pantet efter byens vedtægt. De nægtede at aflevere dem og førte træet bort. Tingsvidne.

517b:

Jens Sørensen Kreng af Andkær ctr. Jens Rasmussen Fynboe ibidem. 23/2

19/1. Regimentskriveren for de to rytterbønder Iver Buch af Dollerup og Christen Hartvigsen af Nagbøl ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl vedr. markstrid. Striden har drejet sig om den 20. ager i Nydams fald, som er blevet dyrket sammen med 18. og 19. ager til præstegården. En landmålingsekstrakt af 1735 siger, at ageren tilhører Iver Buchs og Christen Hartvigsens gård. Denne har præsten haft i fæste, da landmålingen skete. De to bønder har hidtil brugt den 34. ager, som tilhører præstegården. Parterne skal lade fremstille situationskort, inden sagen kan fortsætte. Tingsvidne. (Se 5/4- 46).

26/1. Dom: Christen Joensen af Mejsling ctr. Morten Orlef af Jerlev. - Christen Joensen har kautioneret for Morten Orlef over for Søren Koed i Håstrup. Morten Orlef skal betale den resterende gæld.

518:

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Jørgen Krog angav skovhugst.

1745 - 16. februar:

26/1. Claus Hagen af Grindsted ctr. sognefoged Christen Nielsen af Plovslund. - Sidste tingdag forklarede nogle vidner, at den dag, de kørte ind til Kolding i sagen om Jens Smed og hustru i Vorbasse, holdt de uden for Christen Nielsens gård i Plovslund, og Christen Nielsen kom ud til dem. Claus Hagen viste ham et skrift og spurgte ham, om det var det samme, som han havde oplæst for sognemændene i Grene sogn. Dertil svarede Christen Nielsen ja. - Claus Hagen har i retten forevist ham dokumentet, og Christen Nielsen har erklæret, at det er selvsamme dokument (en ordre af 24/2-1741 fra forrige domprovst, nu biskop Brorson, ang. Grene sogne konge-korntiende med påtegning), som han har ladet oplæse for sognemændene en helligdag på kirkegården. Han fik det leveret af Jens Madsen Møller i Løvlund mølle, da han gik ud af kirken og tjenesten havde ende, og

degnet oplæste det. Men Christen Nielsen ved ikke, hvem Jens Møller havde fået skriftet fra. Han beholdt skriftet i ca. 3 uger, da han blev enig med en del af sognemændene om at sende skriftet til domprovst Stockmark, siden de havde mistanke om, at det var falsk, idet det ikke stemte med provstens løfte og deres fæstebrev på Grene sogns korntiende. Dokumentet blev ved et lejet bud sendt til Ribe domprovst, og da sognemændene ikke fik svar, lejede de atter et bud til Ribe, hvorefter de fik genpart af fæstebrevet. - Jens Madsen Møller, der leverede sognefogeden skriftet, forklarer, at han har fået det af Niels Hjortlund; men han kan ikke huske, om skriften er den samme som i det nu foreliggende dokument. - Der fremlægges en attest af 16/12-41 fra Jens Madsen Møller til Niels Hjortlund. Den vil Jens Madsen ikke rigtig vedkende sig, men efter tilhold fra retten kommer han i tanke om, at den med hans tilladelse er skrevet af Niels Hjortlund. - Jens Madsen af Silkeborg var i Varde, da fæstebrevet blev skrevet in originali tillige med en genpart. Det var Niels Hjortlund, der skrev, og bagefter ville han ikke udlevere fæstebrevet, idet han påstod, at han havde noget til gode i sognet; men han lovede at sende det, så snart han kom hjem. Det gjorde han ikke. Siden har Jens Madsen af Silkeborg set fæstebrevet, hvor Anders Pedersens navn var udraderet og Niels Hjortlunds indsat i stedet. Det var grunden til, at de sendte bud til Ribe. I den genpart, de fik, er Niels Hjortlunds navn udraderet og Anders Pedersens indsat, hvilket man kan se, når man holder brevet op for lyset. - Der bliver fremlagt et udateret brev, hvori Niels Hjortlund forbyder Jens Madsen at fortælle nogen, hvad der skete i Varde. Niels Hjortlund vil ikke svare på, om han har skrevet det, og efter rettens pålæg om svar, siger han, at det kan han ikke huske. - Niels Hjortlund har i retten spurgt, om han var til stede for at vidne eller for at påhøre vidner; da havde fået besked om at vidne, aflagde han en forklaring, som retten afstod fra at tage ham i ed for. Bl.a. har han påstået, at Claus Hagen ville have ham til at rejse til Ribe for at få et eller andet brev at se, og når han så fik det i hånden, skulle han rive det i stykker eller stikke det i lommen. - Idag slutter retsforhandlingen med et længere, uklart indlæg fra Niels Hjortlund, der forbeholder sin ret over for præsten, der har påført ham rejser og omkostninger, og hvad angår det brev, præsten har ladet fremlægge, og som formelder om uskikkelig eller drukkenskab, da, hvis det er ham, der har skrevet det, så erklærer han, at han ikke nu ved at beskyldte Grene sognemænd for nogen uskikkelig eller drukkenskab, thi om de nogen tid før har begået sådant, så har de nu omvendt sig.

520:

26/1. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 23/2

Christian Regelsen i Gejsing anmelder stormskade.

520b:

12/1. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 16/3

19/1. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 16/3

Mons. Niels Endorph på Nygård ctr. Jens Jensen af Nyborg. Udsat til 2/3, men ikke set igen.

Kirsten Hansdatter af Gelballe med lavværge lovbød sin påboende halve gård 1. gang.

1745 - 23. februar:

Hr. Lucas Knob af Pjedsted ctr. Peter Johannes Osterleu, Ole Olesen og Christen Albertsen og søn ibidem for skovhugst. Der skrives tingsvidne efter afhøring af 60 vidner.

522b:

9/2. Jens Sørensen Kreng af Andkær ctr. Jens Rasmussen Fynboe ibidem for gæld. Sidstnævnte tilbyder at betale, hvorefter sagen frafaldes.

26/1. Lauge Mikkelsen af Erritsø og datter Maren Laugesdatter ctr. Gert Andersen, tjenende Niels Thomsen af Erritsø. Sagen skal for ryttersessionen til mindelig afhandling og genoptages efter sessionen. - Den aften, da det blev aftalt i Lauge Mikkelsens hus, at hans datter skulle giftes med enkemanden Peder Mikkelsen i Erritsø og hendes medgift blev optalt og lå på bordet, da havde Gert Andersen sagt til de omkringsiddende, hvem der kunne skille Peder Mikkelsen af med de penge. Just Christensen havde svaret ham, at det skulle der en karl til, hvortil Gert Andersen havde givet et forblømt svar om, at det kunne der også blive, så gik han rundt på gulvet og slog tre gange i bordet uden at sige noget. Nogle dage blev han beskikket med spørgsmål om, hvorfor han havde slået i bordet for dem ved jaordet. Han havde svaret, at det var på grund af den snak, der gik i byen om, at Maren Laugesdatter lavede til barsel ved ham. Og han benægtede, at de to havde haft noget hemmeligt med hinanden at gøre, og indvilgede i at underskrive en erklæring. Denne var på slet papir, så om aftenen var de forsamlede hos Lauge Mikkelsen for at få den skrevet på stemplet papir, men nu nægtede han at underskrive; han ville først tale med sine officerer. Bagefter dikterede han for skolemester Mikkel Due i Bredstrup en erklæring, som han viste frem for forskellige. Heri påstår han, at Maren Laugesdatter ikke er fri for ham, og at hun har tilbudt ham 5 slettedaler plus en skjorte, et par strømper og et par handsker, for at han skulle tie stille. De 2 daler skulle han få den dag, brylluppet skulle stå, og de tre daler senere ved lejlighed. Det løfte havde hun givet nogle dage før jaordet. Se igen 27/4

523:

16/2. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 9/3

9/2. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 2/3

Den halve gård lovbudt 2. gang.

1745 - 2. marts:

Lauge Mikkelsen i Gelballe lovbød en kvart gård.

23/2. Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. beboerne i Strandhuse og Nyby. 13/4 (14/4)

Læst forordning af 29/1 om, hvorledes der skal forholdes med deres formue og midler, som rejser ud af landet for at begive sig til de mähriske brøders menigheder.

Christen Christensens enke Kirsten Hansdatter af Gelballe med lavværge Jep Sørensen Buhl ibidem

lovbød sin påboende halve gård 3. gang. - Lauge Mikkelsen af Gelballe og hustru Mette Madsdatter begærede skøde.

523b:

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen ditto.

1745 - 9. marts:

23/2. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 30/3

524:

Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 23/3

Hans Madsen Bjerre af Erritsø anmeldte ildsvåde.

524b:

Skovfoged Hans Lyng i Gudsø angav skovhugst.

Lauge Mikkelsen i Gelballe lovbød en kvart gård 2. gang.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

Skovrider Johan Luckhardt ditto.

1745 - 16. marts:

16/2. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 13/4 (14/4)

16/2. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 13/4 (14/4)

Markus Rasmussen af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring ibidem for gæld på 10 rdl. Han vil betale inden 4 uger; men det er kreditor ikke tilfreds med, da han har opsagt sit lejemål og flytter til påske. Han får henstand til 30/3, hvor han vil blive dømt, hvis ikke han forinden har tilfredsstillet kreditor. Sagen ikke set igen.

Regimentskriveren anmelder stormskade på et kassehus i Viuf, som tidligere var beboet af Mads Hansen, der kort forinden var flyttet ud p.gr. af armod og straks derefter døde.

525:

Jacob Christensen Haustrup i København (ved Jørgen Nielsen Mindstrup af Vejle) ctr. præsten Wilhelm Kaalund af Vorbasse. 30/3

Lars Pedersen i Borlev lovbød et boel 1. gang.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovfoged Anders Eliassen ditto.

1745 - 23. marts:

9/3. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 6/4

525b:

Jens Jensen Smed af Vorbasse anmelder ildsvåde. Vidnerne er de 4 naboer Anders Pedersen, Jens Jørgensen, Peder Madsen og Christen Christensen. Han mistede en 13-årig søn i ilden. De tililende kunne ikke redde drengen, som skrålede og skreg i den stærke ild og hede, han var i. Han bjergede sig til sidst så vidt, at han kom til et vindue, hvor de tog ham ud; men han var så forbrændt, at han ikke kunne leve og døde andendagen. - Dr. Ancher Anchersen af Ribe ejede gadehuset.

Lauge Mikkelsen i Gelballe lovbød halvdelen af sin den 2/3 tilskødede gård. - Poul Nielsen af Gelballe og hustru Sara Madsdatter begærede skøde.

526:

Lars Pedersen i Borlev lovbød et boel 2. gang.

1745 - 30. marts:

16/3. Jacob Christensen Hastrup i København (ved Jørgen Nielsen Mindstrup af Vejle) ctr. præsten Hans Wilhelm Kaalund af Vorbasse. 6/4

Regimentskriveren lader afhjemle syn på den skade, som fæsteren Jep Møller på Follerup mølle har taget på omløbet ved møllen af overflødig is og vandløb.

Provst Storm i Højen (ved mons. Niels Lund af Kolding) ctr. præsten Hans Wilhelm Kaalund i Vorbasse. 13/4

526b:

Maren Lauridsdatter af Strandhuse ctr. Hans Andersen, der bor hos sin fader Anders Hansen ibidem, vedr. ægteskabsløfte. - Hans Andersen forklarer i retten, at først ville han ikke ægte Maren Lauridsdatter, fordi hendes far ikke ville give ham så stort et bryllup, som han ville have. Det skulle bestå af 16 sæt mad, og han skulle tage brudegave, hvoraf han skulle betale kongebrevet, som hendes far ikke ville betale. Men nu vil han på ingen måde gå med til at gifte sig med hende, skønt han ikke kan nægte at have haft legemlig omgang med hende. Det havde han betalt hende for med penge og et østindisk sølvklæde, og det var ikke under ægteskabsløfte. Han må tilstå, at de har haft legemlig omgængelse den 7. juni 1744, men ikke siden; og derfor mener han ikke, at han er fader til det barn, hun har fået lørdag den 20. marts. - Da han aftalte ægteskab med hendes far nytårsdag om

aftenen, tænkte han ikke, han skulle bide så længe, inden hun gjorde barsel. Men da hun har gået over 40 uger, er han kommet i tvivl om, om han er hendes barnefader, og det er årsagen til, at han nu ikke vil ægte hende. Penge kan han ikke give hende, men ægte hende vil han ikke nu. - Vidner skal bekræfte, at Maren har ført et skikkeligt og kristeligt liv og været uberygtet, indtil Hans fik sin vilje med hende, og at Hans selv har tilstået at have besvangret hende under ægteskabs løfte, samt at Maren og Hans er næstsøskendebørn. - Sognefoged Jørgen Andersen Lyng af Strandhuse har hørt ham tilstå, at han var hendes barnefader. På spørgsmålet, om han ville ægte hende, havde han svaret, Ja, det kunne de tale om hjemme, det var længe siden, de Strandhuser gik på skriverstuen og aftalte ægteskab. Jørgen Lyng var med nytårsdags aften, da Hans Andersen blev spurgt, om han ville ægte Maren. Han havde svaret, ja, men det skete ikke i aften; han hverken begærede lidt eller meget med hende, for det blev ikke klart den aften. Marens far tilbød så at gøre hende fri trolovelse og frit bryllup til en 20-30 sæt mad, og Hans Andersen måtte selv tage brudegave, og så ville han også give en halv seng med hende. Hans Andersen svarede, at de også skulle have kongebrev, om de skulle sammen. Det kunne Marens far ikke give ham, men han fik tage bryllupskost dertil. Så blev der ikke besluttet mere den aften, fordi Hans Andersen sagde, at han først ville leje husveje til hende, for at han kunne vide, hvor han kunne skrive til hende og en gang imellem komme til hende, når han kom hjem; for i faderens hus ville han ikke have hende; og hvis han sendte hende noget, vidste han, hvor hun kunne få det. - Tingsvidne.

527:

9/3. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 13/4

527b:

Lars Pedersen i Borlev lovbød sit påboende boel 3. gang. - Peder Iversen begærede skøde.

1745 - 6. april:

Læst forordning af 29/3 om den på nogle steder i hertugdømmet Slesvig iblandt kvæget ytrende syge.

Regimentskriveren lader afhjemle syn på stormskade hos Hans Thomsen i Stallerup.

Jægermester von der Lieth (ved mons. Niels Grum af Foldingbro) ctr. Christen Sørensen, Christen Nørgaards søn af Jordrup. 27/4 (28/4)

528b:

23/3. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 27/4

De Lichtenberg til Engelsholm og Haraldskær (ved prokurator Niels Schousbøl fra Kærbølling) ctr. mag. Kaalund. 13/4 (14/4)

529:

30/3. Dom: Jacob Christensen Haustrup (eller Kautrup) i København (ved Jørgen Nielsen

Mindstrup af Vejle) ctr. præsten Hans Wilhelm Kaalund af Vorbasse vedr. en obligationsgæld på 30 rdl. Han dømmes til at betale renterne.

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf ditto.

Christen Eriksen af Seest lovbød sin gård i Seest 1. gang.

Jørgen Nielsen Melsen af Fredericia lovbød sin halve gård i Trelde, som hans svigersøn Carl Schlegel bebor.

Hans Kock i Hjarup lovbød sin påboende gård 1. gang.

Jørgen Krog angav skovhugst.

1745 - 13. april:

Christen Eriksen af Seest lovbød sin gård i Seest 2. gang.

Jørgen Nielsen Melsen af Fredericia lovbød sin halve gård i Trelde, som hans svigersøn Carl Schlegel bebor, 2. gang.

Hans Kock i Hjarup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Søren Kielbech og Hans Sørensen i Høllund lovbød en halv gård ibidem 1. gang.

529b:

30/3. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 14/4

531b:

(1745 - 14. april:)

13/4. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 4/5

534:

Peder Mortensen og datter Mette Pedersdatter af Mejsling ctr. Jens Lassens hustru Kirsten Koeds af Håstrup. 27/4 (28/4)

534b:

Landsoldaten Jens Andersen og hustru Anne Sørensdatter af Jordrup ctr. Jep Sørensen af Hundsholt. 27/4

30/3. Dom: Provst Storm i Højen (ved mons. Niels Lund af Kolding) ctr. præsten Hans Wilhelm

Kaalund i Vorbasse. - Han dømmes til at betale 40 rdl. iflg. en vekselobligation.

6/4. Dom: De Lichtenberg til Engelsholm og Haraldskær (ved prokurator Niels Schousbøl fra Kærbølling) ctr. mag. Kaalund. - Han dømmes til at indfri en forskrivning på 350 rdl. En del møbler, der ifølge obligationen er pantsat, skal sælges på auktion.

16/3. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 4/5

535:

16/3. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 4/5

2/3. Dom: Rådmand Morten Juhl og broderen jagtbetjent Erik Juhl i Kolding ctr. en del beboere i Strandhuse og Nyby, der er fæstere af kongens ørtefangst (ørredfangst). - Dommen beskriver meget omhyggeligt den fremgangsmåde, som synsmænd har anvendt for at vurdere, hvor megen eng der er bortskyllet på grund af den teengård (ruse), som fiskerne har syd for Kolding, og som er fæstnet til brødrenes grund. Synsmændene mener, at bortskylning kan undgås, hvis åen forsynes med en bolværk af tømmer og sten, hvortil rusen kan fæstnes. Hverken i Juhlernes skøder eller i fiskernes fæstebrev fra kongen er der nævnt noget om, at rusen må fæstnes til engen. Derfor bør ørtefæsterne holde deres teengård i en sådan stand, at de tilgrænsende ejere ikke lider skade derved. De kan sætte et bolværk eller udfylde med grus og store sten. Hvis ikke de sætter tengården i stand således, skal de erstatte den skade, der gøres på engen. Tidligere skade frikendes de for, da den ikke har været påtalt.

536:

1745 - 27. april:

536b:

13/4 (14/4). Landsoldaten Jens Andersen og hustru Anne Sørensdatter af Jordrup ctr. Jep Sørensen af Hundsholt for tilgodehavende arv. Jep Sørensen er broder til Anne Sørensdatter, som skulle have i arv 66 rdl. 4 mk. plus seng og kiste eller penge (20 rdl.) derfor. Nu frafaldes sagen, idet Jep Sørensen har betalt 20 rdl. og lovet resten til mikkelsdag.

6/4. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 18/5

Sognefoged Christen Eriksen i Seest lovbød 3. gang sin påboende gård. - Hans søn Poul Christensen af Seest begærede skøde. Der er på gården en gæld til afdøde Erik Christensens børn; deres stedfar er Troels Jepsen. Der udvikler sig en disput mellem arvingerne, og lovbudstingsvidne kan så først udstedes i morgen, 28/4

538b:

(Se 23/2). Regimentskriveren fremlægger ryttersessionens resolution i sagen, som Lauge Mikkelsen og datter Maren Laugesdatter af Erritsø har ført mod landsoldaten Gert Andersen. Lauge Mikkelsen og datter erklærer sig tilfredse med forliget. Det er aftalt, at Gert Andersen for sin grove formastelse

skal stå åbent skrifte i Erritsø kirke. Det er ikke nævnt i forliget, men Gert Andersen indrømmer, at det er blevet sagt. Det er ham, der bør betale sagsomkostningerne; de kan fradrages af den løn, han har til gode hos Niels Thomsen i Erritsø. De tog hinanden i hånden med løfte om, at denne sag skal være ganske død og magtesløs.

De øvrige sager opsat til i morgen kl. 8.

(1745 - 28. april:)

13/4 (14/4). Peder Mortensen og datter Mette Pedersdatter af Mejsling ctr. Jens Lassens hustru Kirsten Koeds af Håstrup. Kirsten Koeds nægter at have beskyldt Peder Mortensens søn Niels Pedersen, men Mette Pedersdatter, hendes forrige tjenestepige, vil hun ikke erklære fri for det, som hun venter, at vidner vil påvidne hende. Vidnerne påråbes, men så fremstår begge parter, som er blevet forligt: Kirsten Koeds har ikke noget at påsige Peder Mortensens søn, og hvad der er passeret mellem hende og datteren, er tildels på begge sider sket i overilelse og hastighed. Og da Mette Pedersdatter er taget af sin tjeneste 3 uger før påske, hvor hun dog var lejet til mikkelsdag, og Kirsten Koeds derfor har måttet leje en anden i hendes sted, så skal hun ikke betale derfor, men hun nyder ingen løn for sin tjeneste. Hun skal have tilbageleveret sin skrin og sine klæder. Så har de ikke noget at kræve af hinanden.

539:

(Se 27/4). Sognefoged Christen Eriksen lovbyder 3. gang den halve gård, som ham arveligt er tilfaldet efter hans datter sl. Else Christensdatter, og som hun og afdøde mand Hans Madsen fradøde. - Hans søn Poul Christensen begærer skøde. Christen Eriksen svarer, at skønt han ikke finder sig pligtig til at give nogle af de umyndige børn nogen af de lovbudne gårde, siden hverken de eller andre frænder har gjort højere bud end Poul Christensen, så har han dog af kristen kærlighed lovet af gårdens købesum 200 rdl. til sl. Erik Christensens umyndige børn, 33 rdl. 2 mk. til hvert barn, og til hans datter, Hans Buhls hustru, aparte 33 rdl. 2 mk.

Johan Schornee af Kobbegård får tingsvidne på at have avlet 2347 skålpund tobak, som er solgt til Michel Wejde i Fredericia.

6/4. Jægermester von der Lieth (ved mons. Niels Grum af Foldingbro) ctr. Christen Sørensen, Christen Nørgaards søn af Jordrup, som tjener Ingvor Hansen i Jordrup. 18/5

539b:

Jens Thygesen, der tjener Jep Hansen i Børup, ctr. Maria Elisabeth Jensdatter, der opholder sig i Torup. 11/5

Søren Kielbech og Hans Sørensen i Høllund lovbød en halv gård ibidem 2. gang.

Henrik Pedersen i Gudsø anmelder ildsvåde. Hans hustru Anna Jensdatter (senere: Joensdatter) blev så forbrændt, at hun nu er et vanfør menneske.

Hans Lauridsen Kock i Hjarup lovbød sin påboende gård 3. gang. - Anders Poulsen og hustru Anne

Jørgensdatter begærede skøde.

540:

Regimentskriveren opbød 1. gang den arv, der er tilfaldet Mette Snogdals af Hjarup efter hendes afdøde mand Anders Halkjær.

1745 - 4. maj:

14/4. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 25/5

14/4. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 25/5

Rasmus Nielsen lader afhjemle skovsyn for Holmand, Elbo, Anst, Brusk og Jerlev herreder.

540b:

Peder Jensen Rytter af Rugsted ctr. Peder Poulsens hustru Karen Thomasdatter ibidem. 18/5

541b:

Mag. Hans Wilhelm Kaalund af Vorbasse ctr. Hans Madsen Boemand i Vorbasse for gæld på 15 skp. rug og 10 mk. Sagen udsat til 18/5, men er ikke set igen.

Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 18/5

542:

Søren Madsen af Gauerslund ctr. naboen Peder Ravn. 11/5

Marcus Madsen Møller af Vrandrup mølle ctr. Hans Jacobsen og Anker Rasmussen af Binderup. 25/5

14/4. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 25/5

Regimentskriveren opbød 2. gang den arv, der er tilfaldet Mette Snogdals af Hjarup efter hendes afdøde mand Anders Halkjær.

Jørgen Nielsen Melsen af Fredericia lovbød 3. gang den ham tilhørende gård, som blev tilslået ham på offentlig auktion 15/6-1735, og som hans svigersøn Carl Gotlieb Schlegel nu bebor. - Denne og hustru Kirsten Jørgensdatter begærede skøde for 632 rdl.

542b:

Søren Christensen Kioldbech og Hans Sørensen af Høllund lovbød 3. gang den gård i Høllund, som sidst blev tilskødet Søren Christensen Kioldbech og som Hans Sørensen hidtil har beboet. - Niels Jensen Skov og hustru Maren Lauridsdatter begærede skøde for 333 rdl. 2 mk.

1745 - 11. maj:

4/5. Søren Madsen af Gauerslund ctr. naboen Peder Ravn i en markstrid. Idag bliver der indgået forlig.

Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 25/5

544:

28/4. Jens Thygesen, der tjener Jep Hansen i Børup, ctr. Maria Elisabeth Jensdatter, der opholder sig i Torup. 25/5

1745 - 18. maj:

27/4 (28/4). Jægermester von der Lieth (ved mons. Niels Grum af Foldingbro) ctr. Christen Sørensen, Christen Nørgaards søn af Jordrup, som tjener Ingvor Hansen i Jordrup. - Ved en ransagning hos Ingvor Hansen har man fundet tre flinter, hvoraf to var ubrugelige og een ladt. Ingvor Hansen har forklaret, at den altid ligger ladt, fordi egnen hjemses af tyveknægte, f.eks. den tyv, der brød ind hos Jens Sørensen og stjal 18 får. Bøssepipen har han efter sin sl. fader, og hans kones broder, en lille dreng, har påmonteret pistollåsen. Christen Sørensen er mistænkt for at have skudt ræve. Man mener, at han har skudt ud af et hul i gærdet mod et hesteådsel, som ligger der. Der går også en jordsti ud til ådslet. Sagen skal for sessionen. Tingsvidne.

545:

27/4. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 15/6

4/5. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 15/6

Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 15/6

545b:

4/5. Peder Jensen Rytter af Rugsted ctr. Peder Poulsens hustru Karen Thomasdatter ibidem. - Karen Thomasdatter gør afbigt.

546:

1745 - 25. maj:

Skovfoged Jørgen Krog får udmeldt synsmænd til at skifte og dele Jelling skov. 1/6

4/5. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 1/6

546b:

4/5. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 15/6

4/5. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 15/6

11/5. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 15/6

4/5. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Jacobsen og Anker Rasmussen af Binderup. - Markus Madsen har fremstillet sin sag således: Efter hestemarkedet den 4/3 var han inde i vadestedrider Hans Rasmussens hus i Kolding. Der blev han overfaldet med skældsord, stokkeprygl og hårgreb af Hans Jacobsen og Anker Rasmussen og evt. andre. - Vidnet Iver Hansen på Holm forklarer, at som de sad ved bordet, sagde Marcus Madsen, at han skulle slikke hans mås. De ord lod vidnet gå videre til Carl Jensen, der svarede, at det ikke var skikkeligt at sige sådan til en ærlig mand. Marcus Madsen sagde, at det var Anker Rasmussen, han havde sagt det til. Denne sagde, at derpå burde der følge en ørefigen, rejste sig og slog Marcus Madsen under øret og gav ham 2-3 rap med en stok. Hans Jacobsen tog ham i håret og lagde ham ned på en bænk og gav ham nogle slag af en pisk, han havde i hånden. Da klammeriet var til ende, stod Marcus Madsen i døren og råbte gevalt, så ingen kunne komme ind eller ud for ham. Derved tilkaldtes Hans Hansen af Kolding (vidnets broder) og den vagtholdende rytter ved Klosterporten. Markus Madsen greb fat i vidnets broder næst ved tasken og holdt ganske fast deri og ruskede, så vagten og de andre kun med nød og næppe fik ham til at slippe. Under den tumult var Markus Madsen blevet skubbet om på gulvet. - Tingsvidne.

547b:

11/5. Jens Thygesen, der tjener Jep Hansen i Børup, ctr. Maria Elisabeth Jensdatter, der opholder sig i Torup. 15/6

1745 - 1. juni:

25/5. Skovfoged Jørgen Krog lader afhjemle syn på delingen af Jelling skov. Mons. Rind fra Engelsholm lod optage tingsvidne på vegne af de Lichtenberg og ridtmester Brochdorf, mons. Steen på Rugballegård og præsten i Jelling. - Da de 8 synsmænd skulle udmeldes, fremstod sognefoged Søren Lassen Smed og Jacob Jensen af Jelling på vegne af alle Jelling bymænd og erklærede at de ikke ønskede synsmændene udmeldt. De har selv skiftet hele skoven, og hver mand var vel tilfreds. Men retten har ikke ment, at de to mænd har legitimeret sig.

548:

25/5. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 15/6

Vægter Mads Pedersen Helm af Kolding stævner vidner. 22/6

1745 - 15. juni:

Birkedommer Hans Latterup fra Jelling (ved Anders Schumann af Kolding) for Anders Jensen og hustru i Jelling ctr. præsten mag. Moss' kone i Jelling. 29/6

548b:

18/5. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 29/6

549b:

18/5. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 22/6

25/5. Jens Thygesen, der tjener Jep Hansen i Børup, ctr. Maria Elisabeth Jensdatter, der opholder sig i Torup. Der fremlægges attest fra præsten, at Marie Elisabeth Jensdatter den 1. søndag i advent har udstået kirkens disciplin i Taulov kirke og udlagt ham som barnefader. Han aflægger sin benægtelses ed. Tingsvidne.

1/6. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 13/7

550:

25/5. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 29/6

25/5. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 29/6 (30/6)

18/5. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 6/7

550b:

25/5. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 22/6

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1744 - 22. juni:

1/6. Vægter Mads Pedersen Helm af Kolding stævner vidner. De forklarer, at han og hustru Ingeborg Eskildsdatter Roeds boede i Jelling by 1 1/2 år, da han ved påsketid for 7 år siden rejste til Viborg for at tjene. Hun forblev i byen til pinse, da hun tog skudsmål hos præsten og rejste derfra til Horsens, idet hun sagde, at hun ville til København. Siden den tid har de hverken set eller hørt hende, og de ved ikke, om hun er død eller levende. Da Mads Pedersen mikkelsdag kom tilbage til Jelling, havde han forventet, at hun var der, og efterlyste hende.

Hans Christensen af Hjelmstrup ctr. Hans Pedersen af Ballesgård. 29/6

551:

15/6. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 6/7

15/6. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 6/7

1745 - 29. juni:

15/6. Birkedommer Hans Latterup fra Jelling (ved Anders Schumann af Kolding) for Anders Jensen og hustru i Jelling ctr. præsten mag. Moss' kone i Jelling. - Anders Jensens hustru Anne Pedersdatter forklarer, at hun en dag lånte en hjulbør til præstens tjenestepige. Denne tilbageleverede den ikke igen, og da de selv skulle bruge den, befalede Anders Jensen sin kone at hente den hjem igen. Hun bebrejdede mildt pigen, at hun ikke selv havde tilbageleveret børen; det fik pigen til at bruge mund, så Anne Pedersdatter sagde: "Er det takken! Gjorde jeg dig din ret, gav jeg dig et par ørefigener!". Nogen tid derefter sendte præstekonen bud efter hende, at hun skulle komme med det samme. Og da hun kom, skælde præstekonen hende ud for at have truet eller udkældt hendes tjenestepige; Anne Pedersdatter forsøgte at forklare, men præstekonen overfaldt hende med knytnæveslag og ukvemsord. Tjenestekarlen på præstegården fik lempet Anne Pedersdatter ud. - Tingsvidne.

552:

22/6. Hans Christensen af Hjelmdrup ctr. Hans Pedersen af Ballesgård i markstrid. Idag fremlægger de et forlig, der er afskrevet på fol. 566. Synsmændene erklærer, at det vil være til stor nytte for begge parter, idet de begge kan græsse deres kreaturer på deres eget.

552b:

15/6. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 20/7

553:

15/6. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 30/6

(1745 - 30. juni:)

29/6. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 20/7

555b:

15/6. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 20/7

557:

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 13/7

1745 - 6. juli:

22/6. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 13/7

15/6. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 3/8

558b:

22/6. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 3/8

En del bønder er stævnet for skovhugst.

Christen Bertelsens enke Kirsten Ebbesdatter af Erritsø forklarer, at mens hendes mand levede, faldt der en disput på vejen fra Vejle marked den 8/10-44 mellem ham og Peder Hansen af Lille Velling. Denne havde sagt nogle ærerørige ord, som om hendes mand skulle have stjålet en hest i Middelfart og solgt den igen. Hendes mand kunne ikke få den sag klaret i mindelighed, inden han døde, og bad hende på sit yderste om at skaffe en erklæring enten i mindelighed eller ved lovmål, så at han dog i sin grav kunne være en ærlig mand. Hun havde tænkt sig at stævne Peder Hansen, men det ville koste tid og penge, så hun spørger ham, om han vil gøre afbigt godvilligt. Det gør han og betaler også omkostningerne.

559:

1745 - 13. juli:

30/6. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 27/7

15/6. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 27/7

6/7. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 20/7

Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 27/7

Sognedegnen Jens Heerup i Børup ctr. Mikkel Hansen ibidem. 27/7

560:

Jens Mikkelsen af Bredstrup lovbød sin gård 1. gang.

Læst plakat ang. auktion hos kaptajn Grib i Snoghøj og hos Herman Kaltoft i Ødsted.

1745 - 20. juli:

29/6. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 10/8

29/6 (30/6). Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 27/7

(30/6. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 27/7 - Sagen er ikke set idag.)

13/7. Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. 31/8

Jens Mikkelsen af Bredstrup lovbød sin gård 2. gang.

Jens Hansen lovbød sin påboende gård i Bramdrup, som Hans Hansen sidst påboede, 1. gang.

Læst plakat af 6/7 ang. auktion over en del tobak, humle m.m. på Fredericia toldbod.

560b:

1745 - 27. juli:

Læst forordning af 9/7 om videre foranstaltninger mod kvægsygen på Sjælland og Fyn.

20/7. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 17/8

20/7. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 3/8

13/7. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 10/8

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Knud Christensen i Verst. 3/8

13/7. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. (Efter at en del vidner er blevet afhørt, udsættes sagen til 10/8, idet prokurator måtte afstå fra at høre flere vidner, "formedelst itzige conjuncturer, der gør hinder deri ved den almindelige landeplage iblandt kreaturerne, hvorved også menneskene, nemlig disse indstævnte og udeblevne vidner, formedelst øvrighedens foranstaltning er blevet indespærrede, så de ikke kan tillades at mødes, forinden Gud giver forandring deri". Denne situation præger også en del af de følgende retssager.)

562:

13/7. Sognedegnen Jens Heerup i Børup ctr. Mikkil Hansen ibidem. 24/8

562b:

13/7. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 10/8

Jens Mikkelsen af Bredstrup lovbød 3. gang sin påboende gård. Tygge Andersen i bemeldte Bredsted(!) begærede skøde på vegne af Anders Tyggesen og hans tilforhåbende fæstemø Karen Christensdatter.

Jens Hansen lovbød sin påboende gård i Bramdrup, som Hans Hansen sidst påboede, 2. gang.

1745 - 3. august:

Læst forordning af 9/7 om, hvorledes de informatores, som besvangrer og i uære beligger de dem til undervisning anfortroede pigeboørn, skal straffes.

Læst plakat af 16/7 om, at alle og enhver skal sætte (penge i?) en af de oprettede enkekasser, og at i fremtiden ingen skal nyde noget af generalpostkassen, medmindre det tilstrækkeligt bevises, at

deres vilkår har været så slette, at de det ej har kunnet formå.

563:

Læst forordning af 29/7 om foranstaltninger mod kvægsygen.

27/7. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 10/8

6/7. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 17/8

6/7. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 17/8

Dom: Jørgen Steffensen af Bække ctr. vagtmester Johan Stahl. - Denne har to gange indstævnet Jørgen Steffensen til Nørvang-Tørrild herredsting uden selv at møde op. Han skal til justitskassen betale for hver gang 2 lod sølv, ialt 4 lod sølv, som er 2 rdl., samt sagsomkostninger, der modereres til 9 rdl. - Prokurator Langsted forbeholder sig appel.

564b:

27/7. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Knud Christensen i Verst. 17/8

Jens Hansen af Bramdrup lovbød 3. gang den halve gård i Bramdrup, som Hans Poulsen og hustru Mette Jensdatter sidst var tilskødet, og som de for nogle år siden fradøde, da Jens Hansen efter deres død tiltrådte den og siden har beboet den for at opføde deres efterladte børn som morfar, til de kunne tjene deres brød. - Jep Hansen af Bramdrup og hustru Karen Knudsdatter begærede at købe gården. Ved bud og overbud blev Jep Hansen den højstbydende.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1745 - 10. august:

20/7. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 7/9

3/8. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 7/9

27/7. Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund. 21/9

565:

27/7. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 24/8

27/7. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 24/8

Jep Hansen i Bramdrup lovbød 1/4 gård i Bramdrup 1. gang.

1745 - 17. august:

3/8. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 31/8

3/8. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 31/8

27/7. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 7/9

565b:

3/8. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Knud Christensen i Verst. 14/9

Jep Hansen i Bramdrup lovbød 1/4 gård i Bramdrup 2. gang.

1745 - 24. august:

Isac Dypung af Skærup får tingsvidne på at have avlet 744 skålpund tobak, som er solgt til Anders Hansen Kjær.

27/7. Sogndegnen Jens Heerup i Børup ctr. Mikkil Hansen ibidem. 31/8

10/8. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 21/9

10/8. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 21/9

Regimentskriveren får konfirmeret et forbud imod, at Marcus Madsen Møller i Vranderup mølle befatter sig med eftergræsset på Ejstrup mader, før dom ganger om, hvem samme tilhører.

566:

Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vranderup mølle. 31/8

Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vranderup mølle. Synsmænd udmeldes. 31/8

Jep Hansen i Bramdrup lovbød sin halve gård i Bramdrup 3. gang. - Sognefoged Niels Nielsen af Bramdrup og hustru Anne Chirstina Christensdatter begærede skøde.

(Se fol. 552). Forlig mellem Hans Christensen på Hjelmdrupgård og Hans Pedersen på Ballesgård om deres fælles græsning og skeldragning.

566b:

1745 - 31. august:

Læst plakate af 13/8 om kongens inkquisitioner om kontrabande og andre ufortoldede varer.

Læst regimentskriverens plakate om, at de fire kobberkedler, der er fundet i Revsingmose, skal sælges ved offentlig auktion på Koldinghus den 1/9.

Læst plakat om, at der på Kolding rådstue den 7/9 skal være offentlig auktion over 75 reducerede rytterheste.

17/8. Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem. 12/10

24/8. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vranderup mølle. Synsmænd forklarer, at Marcus Madsen har hugget noget ungskov og buskadser til en vase, hvormed han har gjort overdrift med en del Ejstrup bæster, som fandtes på kongens eng, og indtaget dem. Marcus Madsen tilstod, at han havde nedbrudt et gærde; men det var fordi hans kreaturer ingen anden udvej havde fra engen.

567:

24/8. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vranderup mølle (for respektløshed). 14/9

567b:

17/8. Sogndegnen Jens Heerup i Børup ctr. Mikkell Hansen ibidem. - Trinitatis søndag var Jens Heerup og andre inde hos Søren Pedersen i Børup. Da han skulle til at gå ud af døren, sagde Mikkell Hansen, "Bort med skælmen". Han kom ind igen og krævede de tilstedeværende til vidnesbyrd. Mikkell Hansen slog så degnen for brystet og sagde, "Gå bort, din bængel og rachel, gak hjem og skriv!". Han havde også kaldt ham hundsfot m.m. - Mikkell Hansen erindrer sig vel, at der var nogle ord imellem dem, men husker ikke indholdet, dels på grund af tidens længde, og dels fordi han muligvis på den tid kunne have fået en pot øl mere end til fornødenhed. Han har fra starten villet gøre afbigt, men degnen har villet føre sine vidner først. Et af dem var sognefoged Niels Pedersen af Børup, som kunne bekræfte det meste af degnens anklage. Idag bliver der indgået forlig.

17/8. Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og søn Laurids Nicolajsen. 12/10

568:

20/7. Dom: Rådmand Richter af Fredericia ctr. debitorer. - Følgende skal betale deres boggæld: Peder Hansen af Trelde (dom af 19/6-42), Hans Sørensen ibidem, Søren Nielsen af Gårslev, Niels Nielsen af Tolstrup, Jørgen Jensen af Stallerup og Hans Strangesen af Tiufkær.

1745 - 7. september:

10/8. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 5/10

568b:

10/8. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 5/10

17/8. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 21/9

1745 - 14. september:

31/8. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vrandrup mølle (for respektløshed). 28/9

17/8. Dom: Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Knud Christensen i Verst. - Han har ikke holdt sit løfte om at betale sin gæld på 6 rdl. 2 mk. Det dømmes han til at gøre nu.

1745 - 21. september:

7/9. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 28/9

569:

Søren Knudsen af Vinding og Jørgen Jensen af Børkop afhjemler oldensyn for Holmans herred.

24/8. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 2/11

24/8. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 2/11

Regimentskriveren anmelder ildsvåde hos Christen Sørensen i Refsgård. Der er nedbrændt 6 fag salshus. Christen Sørensens hustru Maren Lasdatter forklarer, at hun havde taget et lys i hånden for at se at smøre et lamt får med tjære. Lystræet faldt ned i bygkornet, hvorved ilden optændtes. Vidnerne forklarer, at Christen Sørensen har et ovnhus, hvor han og hustru endnu bruger ild og lys, som er til stor frygt og fare for hele byen. Ovnhuset er så ringe, at der ikke kan være ild eller lys deri uden fare for naboerne, hvis huse og bygninger står tæt derved. Regimentskriveren forbyder ægteparret at bruge ild og lys i det hus, og befaler naboerne om at have indseende dermed. Så snart de bemærker ild eller lys i det ubrugelige hus, skal de indbringe ægteparret til Kolding slot.

10/8. Dom: Niels Mortensen Plovborg i Plagborg ctr. Niels Pedersen Hjortlund i Løvlund angående Grindsted sogns tiendeafgift for 1742 m.v. - 1) Niels Mortensen er sammen med Niels Hjortlund af sognefoged Niels Madsen på vegne af Grindsted sognemænd blevet sigtet for tiendens oppebørsel i 1742, for at de skulle gøre rigtighed derfor og forklare, hvad de havde oppebåret for meget. Niels Mortensen har da i retten fremlagt en skrivelse af 6/11-1743 til provst Stockmark i Ribe fra Niels Hjortlund, hvori denne beskylder Niels Mortensen for at have oppebåret af Grindsted sognemænd 69 rdl., hvor de kun skulle svare 65 rdl. For at fralægge sig en sådan beskyldning havde Niels Mortensen ved to mænd rekvireret hos sognemændene deres erklæring om, hvor meget han havde fået af enhver. Det blev 52 rdl. 5 mk. 14 sk., og Niels Hjortlund havde oppebåret fra 17 mænd 13 rdl. 1 mk. 14 sk. Disse penge har Niels Hjortlund i tre omgange betalt til Niels Mortensen, så det samlede beløb blev 64 rdl. 5 mk. 6 sk., altså 10 sk. mindre end 65 rdl. - Niels Mortensen har fremlagt provstens kvittering af 9/11-42 for tienden på 65 rdl. samt for de to gildvæddere, der var lovet ham. - Tre uger før sidste jul var sognemænd forsamlede om tiendepengene i kirken; da blev Niels Hjortlund spurgt, om han havde leveret tiendepengene til provsten. Han svarede, de var blevet tilbudt, men ikke modtaget. Og da de kom uden for kirken, sagde Niels Hjortlund, at han havde tilbudt provsten pengene ved 2 mænd, men provsten havde nægtet at tage imod dem. Mændene vedtog at samles næste torsdag i skolehuset til afregning. Her gjorde Niels Mortensen og Niels Hjortlund regnskab, og det fandtes ved eftersyn urigtigt. Niels Mortensen viste kvittering på, hvad han havde oppebåret. Så rejste Jens Christensen af Utoft og Anders Olesen af Hindum sammen med Niels Mortensen på sognets vegne til Ribe for at erfare, om Niels Hjortlund havde betalt for sognet. Der blev svaret nej; og han havde heller ikke tilbudt at betale pengene, hverken personligt eller ved

mænd. Men provsten sagde, at Niels Hjortlund havde skrevet til ham om Niels Mortensen (vistnok forannævnte brev). Mændene havde taget penge med til provsten af frygt for, at tienden ellers skulle komme fra sognet. Pengene havde de lånt. - Det er blevet bevist, at Niels Mortensen ikke har oppebåret for meget, som Niels Hjortlund havde påstået. - 2) Herimod har Niels Hjortlund ført et kontratingsvidne for at overbevise Niels Mortensen om, at han allerede var forligt med ham, og for at bevise, hvad Niels Mortensen har indkasseret til tiendeafgift for 1742. Han har fremlagt en attest eller kvittering under foregivende af, at den var underskrevet af Niels Mortensen. Men denne har nægtet at have skrevet eller underskrevet den. Han forklarer derimod, at da de var forsamlet næste tægtedag før sidste jul 1744 i Grene by med de Grindsted sognemænd, som på den tid var stævnet til retten, da skrev Niels Hjortlund en seddel på 4 linjer, hvorpå Niels Mortensen skrev: "Disse ord ikke tilstås" samt sit navn. Niels Hjortlund har konfronteret en række vidner med den fremlagte attest, men de har ikke genkendt den, og tre af vidnerne har erklæret, at det ikke var dette stykke papir, Niels Mortensen og Niels Hjortlund på den tid havde imellem hinanden. Niels Hjortlund har da ført 32 vidner i retten for at bevise det påståede forlig mellem ham og Niels Mortensen. Dette forlig var blevet skrevet ned, og alle vidner sagde, at hvis de kunne få forligsdokumentet at se, så skulle de bekræfte det, men ellers kunne de ikke vidne derom. Forliget var alene et forlig mellem Grindsted sognemænd i deres sag mod Niels Hjortlund og Niels Mortensen vedr. tiendens oppebørsel. Da det blev nedskrevet, havde Niels Hjortlund taget originalen til sig, og siden har ingen kunnet få den at se; heller ikke i retten er den blevet forelagt. - Vidnerne har besværet sig over Niels Hjortlunds vidtløftighed i denne sag, og de har krævet, at han skulle fremlægge forliget, som de har underskrevet; derved kunne sagen være blevet forkortet. - Med vidneførelsen har Niels Hjortlund også villet bevise, at Niels Mortensen har opkrævet for meget; men vidnerne har forklaret, at det har været til gildvædderne og til bekostning af rejsen angående sognetienden. - Niels Hjortlund anses for at have været årsag til denne vidtløftige proces. Han har vrangeligt skrevet til provsten, at Niels Mortensen har oppebåret 69 rdl. i stedet for 65 rdl. Han har påstået for sognemændene, at han havde tilbudt provsten betaling, men havde fået afslag. Han har forårsaget, at sognefoged Niels Madsen i Dal på egne og Grindsted sognemænds vegne tog anledning til at søge Niels Mortensen, så denne derved blev nødsaget til ved 2 mænd at indhente sognemændenes egen erklæring. Siden har han villet afskubbe sig sagen med påstand om allerede at være forligt med Niels Mortensen og til det formål fremlagt en seddel, som bevidnes at være en anden end den, som Niels Hjortlund påstod den var. Og han har heller ikke fremlagt det forlig, der var blevet indgået. - Det kendes for ret, at Niels Hjortlund for sin ustadige omgang fra først til sidst i denne sag og for hans mange beskyldninger mod Niels Mortensen bør gøre Niels Mortensen en sømmelig afbigt her for retten, så at Niels Mortensen kan herefter som forhen passere for en skikkelig mand, ham og hans familie uden ringeste gravamina. For hans procedure og udflugter i sagen samt for hans ulydighed mod retten skal han betale til justitskassen 2 rdl. samt efter lovens 6-8-13 sagens omkostninger med 16 rdl. - Såsom Niels Hjortlund ikke har produceret tingsvidnet af 11/8-1744, så skal han bekoste genparttingsvidne til at følge akten, hvis han vil have denne dom beskrevet. - Ligeså har Niels Mortensen at tage beskrevet tingsvidnet af 15/1-45, som ikke er blevet produceret af ham, til at følge akten, inden domsakten kan ekspederes. - Da Niels Mortensen har reserveret sig sin regres til Niels Hjortlund ved lovmål for den af Niels Hjortlund fremlagte seddel, som er underskrevet med Niels Mortensens navn, så beholder Niels Mortensen samme til lovlig påtale.

570:

1745 - 28. september:

570b:

14/9. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen i Vranderup mølle (for respektløshed). - En ordre fra regimentskriveren til sognefoged Christen Eriksen i Seest var af dennes søn Poul Christensen blevet oplæst for Marcus Madsen i Christen Nielsens gård, hvor Marcus Madsen havde sat nogle heste, han havde indtaget. Marcus Madsen havde svaret, at han ikke udleverede hestene, før end han fik 8 sk. for hver eller pant derfor. Han havde også sagt, at regimentskriveren ikke havde noget med ham at bestille, undtagen når han leverede ham sin landgilde. - Idag har Marcus Madsen gjort et forligstilbud: 1: Skønt regimentskriverens tjener og ladefoged Jens Jensen forhen har bortlejet ham madernes græsning, så vil Marcus Madsen afstå fra sin ret dertil og overlade den til regimentskriveren. 2: Han vil retablere det gærde, som han har gjort hul i for at kunne få de andres kreaturer af maderne (hvilket han havde ment sig berettiget til). 3: Han vil fra sig levere indtægtspengene. Til gengæld skal regimentskriveren frafalde stævnemålet. Det forlig accepterer regimentskriverens fuldmægtig Simon Seest ikke, da dette alene drejer sig om hånlige ord. Han har set Markus Madsen, hvor han enten møder ham selv eller hans principial, hvordan han da ikke vil værdige dem at hilse, hverken med munden eller ved at løfte til hatten. Dernæst afhøres nogle af Marcus Madsens tjenestefolk. En kan fortælle, at den dag, da Marcus Madsen havde været indkaldt på skriverstuen ang. Ejstrup maders bortleje, havde han sagt, at regimentskriveren havde taget for meget i fæste eller indskræbningsspenge, nemlig 20 rdl. Men hvad angik regimentskriverens person og embede, så var det Marcus Madsens skyldighed at vise ham den ære, der tilkom ham. - Men da han kom tilbage fra Kolding med de to sølvskeer, han havde fået i pant af regimentskriveren, sagde han da ikke: "Se, om regimentskriveren ikke måtte give mig pant af hans egne sølvskeer, før end jeg ville lade mig nøje og levere de indtagne Ejstrup mænds bæster ud"? Han sagde, at regimentskriveren først gav ham een ske, så måtte han give ham een til. - Sagde han ikke: "Sådan skal sådanne folk omgås; det måtte være en nar, der ville lade sig befale af regimentskriveren, som en del bilder sig ind på distriktet at være deres øvrighed", mens han i det sted ikke trakterede regimentskriveren for en skriverkarl eller dreng? Vidnet kan huske nogle af ordene: Regimentskriveren var ikke hans øvrighed, men det var amtmanden eller greven på slottet. Ved sidste påsketid kaldte han regimentskriveren for en klyttefod. - Et andet vidne beretter, at Marcus Madsen har sagt, at regimentskriveren ikke havde samvittighed, og det var godt, om han havde det. Han tog så mange penge for skifter og andet, og dersom det kom ret for, ville det ikke gå ham vel. Han havde også sagt, at det ikke var godt at komme i med store rakkere, men da havde han ikke navngivet nogen. - Sagen slutter med, at der optages tingsvidne.

572:

21/9. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Jørgen Staffensen ibidem. 9/11

Læst forordning af 2/9 om, hvorledes ungdommen, som begår lejermål før konfirmationen eller under konfirmationsforberedelsen, skal anses og straffes.

572b:

1745 - 5. oktober:

Jens Lydum af Holm skov ctr. Niels Nielsen Basse af Gudsø. 19/10

Hans Hartvigsen af Viuf ctr. enken Mette Jensdatter Spesberg og søn Jens Jørgensen ibidem. Forlig. De betaler for den skade, de har gjort på engen og vognen, og sagsomkostningerne og gør afbigt for de ubesindige ord, de udtalte ved stævningen.

573:

7/9. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 26/10

7/9. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 2/11

Læst kgl. reskript af 23/8: Blandt de omløbende betlere er mange bønder, som efter at have fået tingsvidne på ildsvåde ikke alene en tid lang går omkring og anmoder godtfolk om en liden hjælp i deres trang, men ofte løber hele landet igennem så længe, at de til slut vænner sig til betlerstaven og ved lang ledighed gøres så uskikkede til arbejde, at de siden er landet til dobbel byrde. Det sker også, at når en sådan afbrændt mand har benyttet sit tingsvidne så længe, som han finder det for godt, han så sælger det til andre. - Derfor må tingsvidner om ildsvåde herefter kun gælde et fjerdingår og kun i det amt, hvor ulykken er sket.

573b:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1745 - 12. oktober:

28/9. Prokurator Preben Langsted af Kolding ctr. Niels Hjortlund og Jens Madsen af Løvlund. 26/10

31/8. Dom: Niels Jensen af Trelde ctr. Hans Jørgensen den ældre ibidem for gæld på 48 sldlr. - Gælden er for 2 stude og en hest samt for et lån. Hans Jørgensen har påstået, at gælden var blevet ham eftergivet formedelst brud på et ægteskabsløfte mellem ham og Niels Jensens steddatter; men det har Niels Jensen ikke villet vedgå, og Hans Jørgensen har ikke bevist det. Han skal betale. - (Hans Jørgensen har ment, at alt, hvad han havde fået, var medgift med Niels Jensens steddatter. Da ægteskabet skulle fuldbyrdes, havde han ikke fået hende alligevel, fordi der var et bedre parti i sigte. Da havde han ellers - sig selv til skade og gården til svækkelse - ventet i tre år, indtil hans forlovede fæstemø var kommet til konfirmation).

31/8. Dom: Laurids Andersen Lærke af Søgård ctr. Nicolaj Regelsens hustru Johanne Lauridsdatter og lille søn Laurids Nicolajsen for et såkaldt slagsmål. - Tre vidner har efter regimentskriverens ordre synet Laurids Andersens kone, Maren Mikkelsdatter, og fundet et sår i hovedet, som hun har hævdet at de indstævnedede har tilføjet hende. Eet vidne har forklaret, at han fra sin foderlade har set, at Nicolaj Regelsens får var kommet ind i Laurids Andersens rug. Maren Mikkelsdatter kom og jog dem væk igennem et hul ind i Nicolaj Regelsens egen toft. Så kom dennes kone ud med sin søn, begge forsynet med kæppe, og slog Maren Mikkelsdatter. - Nicolaj Regelsens kone har derimod forklaret, at da hun var ude at hente tørv til sin ild, så hun fårene i naboens toft; hun tog en kæp for

at jage dem ud, men hverken hun eller hendes lille søn har slået nabokonen. Drengen (som kun er 9 år gammel) har også aflagt forklaring. - Sagsøgerne har ønsket nyt stævnmål med henblik på aflæggelse af sigtelses- eller benægtelsesed; men det har retten ikke billiget. - Da der kun er ført eet vidne, så befries Nicolaj Regelsens hustru efter lovens 1-13-1 for søgsmålet. Laurids Andersens hustru skal betale sagen med 4 rdl. til Nicolaj Rasmussen.

574:

1745 - 19. oktober:

Læst forordning om kornskatten.

Læst forordning af 8/10 om adskillige poster kvægsygen vedkommende.

5/10. Jens Lydum af Holm skov ctr. Niels Nielsen Basse af Gudsø. 2/11

Niels Madsen af Pjedsted ctr. Peder Hansen Snedkers hustru Karen Jensdatter og Hans Christian Sørensen ibidem. De gør afbigt overfor citanten og hustru Mette Madsdatter.

574b:

Skovrider Johan Henrik Landsberg i Uhre anmelder ildsvåde ved lynnedslag. Han og hans familie er gerådet i største armod.

1745 - 26. oktober:

5/10. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 23/11

575:

12/10. Prokurator Preben Langsted af Kolding ctr. Niels Hjortlund og Jens Madsen af Løvlund. 9/11

Søren Nielsen af Vester Nebel ctr. Knud Nielsen, Jens Farver og Tulle Jørgensen i Ågård. 9/11

575b:

1745 - 2. november:

19/10. Jens Lydum af Holm skov ctr. Niels Nielsen Basse af Gudsø med hans kautionister Jens Knudsen og Jens Skov, begge af Torup, vedr. gæld. Tingsvidne.

576:

5/10. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 16/11

21/9. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 23/11

Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Højrup vedr. en tengård (ruse), som Marcus Madsen har oprettet i åen mellem Seest og Påby. Han har ingen fæstebrev, men har anmeldt oprettelsen af tengården for sessionen for et år siden uden at få svar. Han betaler ikke til kongens kasse, men til jægermester von der Lieth. Hans Pedersen tilstår, at det er ham, der sammen med tjenestekarlen Jens Jensen (der tjener Hans Lynggård), Hans Smed i Lejrskov og Christen Hansen (der tjener Peder Sørensen i Højrup) har nedbrudt tengården. De fik 8 ørreder. Han har gjort det, fordi han var forurettet over, at Marcus Møller med oprettelsen af denne tengård fratog ham alle de fisk, som han ellers kunne få i åen, og som han betalte til Jørgen Haar i Vester Nebel for. (Se igen 23/11).

577:

21/9. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 16/11

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf angav skovhugst.

1745 - 9. november:

Læst patent om højesteret for 1746.

Læst forordning af 22/10 om, hvorledes de skal forholde sig, som søger pension fra generalpostkassen.

Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 16/11

579b:

26/10. Søren Nielsen af Vester Nebel ctr. Knud Nielsen, Jens Farver og Tulle Jørgensen i Ågård for gæld. Udsat til 7/12, men ikke set igen.

26/10. Prokurator Preben Langsted af Kolding ctr. Niels Hjortlund og Jens Madsen af Løvlund. 23/11

28/9. Dom: Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. en fæstebonde Jørgen Staffensen ibidem, formedelst han skal have tøjret på nogle agerender norden byen, Lergravene kaldet. - Johan Stahl har ladet holde syn på de skader, der skulle være tilføjet hans rug og har villet have Jørgen Staffensen tilkendt både at betale erstatning for den lidte skade og betale bøde for overtrædelse af videbrevet og dernæst efter lovens 6-14-14 at straffes med ransbøder for det halve. Han har bevist, at videbrevet blev læst op for granderne søndagen efter Valborgsdag 1744, men ikke, at der blev vedtaget noget om agerenderne. Synsmændene, der har synet skaderne på rugen, kunne ikke taksere skaden, da rugen allerede var høstet; men de skønner, at den højst kan have været på 2-3 kærve. Engene har de ikke takseret, og det var de heller ikke blevet bedt om. De har ikke set, hvis kreaturer der har været inde i Stahls rug. Jørgen Steffensen har på grandestævne tilbudt at betale Stahl med høl eller andre varer, den skade, han kunne bevise at Jørgen Staffensens kreaturer havde gjort ham; det har han også gjort i retten; men han har også bevist, at han havde tilladelse til at sætte sine kreaturer på agerenderne. - Stahl har indstævnet ham for Nørvang-Tørrild herredsting, uden at Stahl selv var

mødt. Herfor er Stahl blevet dømt den 3/8. I sagen har Stahls prokurator Preben Langsted fremlagt en attest dateret Store Hæstelund den 15/9-1744 med navnet Jens JJS Jensen, atteret af en person ved navn sr. Petersen. Denne attest anses ikke for at være lovformelig, hvorfor der ikke reflekteres på den. - Stahl har ikke bevist, at Jørgen Staffensen har tøjret sine bæster i lergraven til skade for hans korn, og han har heller ikke - om så skulle være - bevist noget forbud imod denne tøjring, eller at videbrevet derved skulle være blevet overtrådt. Han har heller ikke nævnt nogen værdi, som Jørgen Staffensen skulle betale, om han havde forskyldt sig, og Jørgen Staffensens bæster er ikke blevet taget i Stahls rug. Stahl har ikke kunnet lade sig nøje uden at forfølge denne fæstebonde med lands lov og ret i stedet for at lade ham straffe efter byens videbrev og vedtægter, om han havde været skyldig; og han har prolongeret sagen i vidtløftighed og krævet ham straffet efter videbrev og lov. - Langsted har villet undskylde sin hårde irettesættelse med travlhed, hvorved ordet "ran" havde indsneget sig. - Det kendes for ret, at Jørgen Steffensen frikendes for Stahls tiltale. Stahl skal for sagens vidtløftighed betale til justitskassen 8 lod sølv, som giver kurant 4 rdl. Desuden skal han betale sagsomkostninger til Jørgen Staffensen, ialt 22 rdl.

580b:

1745 - 16. november:

9/11. Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 30/11

581b:

Jep Faarkrog af Lejrskov ctr. Sejr Lassen af Uhre, som gør afbigt.

Michel Mogensen og hustru Kirsten Andersdatter ctr. Peder Hansen ibidem, som gør afbigt.

582:

2/11. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. Hans kone, Margrethe Knudsdatter, forklarer, at manden straks efter ophævelse af indespærringen (på grund af kvægsygen) er rejst til den søndre side for at tjene noget til familiens ophold. 7/12

582b:

2/11. Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert. 7/12

Regimentskriveren ctr. Zacharias Hansen og hustru Inger Nielsdatter af Store Anst. 30/11

1745 - 23. november:

26/10. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 7/12

583:

2/11. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. 14/12

9/11. Prokurator Preben Langsted af Kolding ctr. Niels Hjortlund og Jens Madsen af Løvlund. 7/12

583b:

Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen Møller i Vranderup mølle vedr. tengården. 30/11

584:

(Se 2/11). Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen, Jens Jensen og Christen Hansen af Lejrskov Højrup samt Hans Smed af Lejrskov. 30/11

Niels Andersen ctr. Jens Pedersen Farver, Tulle Jørgensen, Claus Christensen samt sergent Jacob Pedersen af Ågård. 7/12

Niels Jørgensen af Jerlev anmeldte ildsvåde.

584b:

Regimentskriveren for Laurids Andersen i Søgård ctr. Nicolaj Regelsen i Søgård. Forlig. Nicolaj Regelsen frafaldt dommen af 12/10. De vil leve i fred med hinanden.

1745 - 30. november:

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat.

Læst forordning af 9/11 med tilladelse til at udtage talg af det kvæg, som er dødt i den grasserende sygdom.

Læst plakat af 12/11 om, at de 6 mænd, som årligt afgår fra hvert kompagni ved landmilitsen, må have frihed til, når de ej vil antage gårde, at engagere sig ved de gevorbene regimenter.

16/11. Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 21/12

585:

23/11. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen Møller i Vranderup mølle vedr. tengården. 14/12

585b:

23/11. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen, Jens Jensen og Christen Hansen af Lejrskov Højrup samt Hans Smed af Lejrskov. 21/12

586:

16/11. Regimentskriveren ctr. Zacharias Hansen og hustru Inger Nielsdatter af Store Anst. Sidste gang fremlagde Inger Nielsdatter sin og sin mands aftægtskontrakt af 22/3-1745. Idag melder regimentskriveren, at hun for sin opførsel er blevet condempneret af sessionen og igår er blevet sendt

til Viborg tugthus for at arbejde et halvt år. Zacharias Hansen ønsker en forsvarer konstitueret, og derfor frafalder stævnen, til han har fået en forsvarer.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1745 - 7. december:

Læst forordning af 26/11 om, at plakaten af 16/10 om forbud mod udførsel af penge m.m. skal stå ved magt indtil videre.

23/11. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. 14/12

586b:

Fru Cathrine Elisabeth kornet Caltofts af Fredericia ctr. sin søn Herman Caltoft og hustru i Ødsted. 21/12

16/11. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 21/12

23/11. Prokurator Preben Langsted af Kolding ctr. Niels Hjortlund og Jens Madsen af Løvlund. Udsat til 11/1-1746, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om prokuratorsalær.

23/11. Niels Andersen af Ågård ctr. Jens Pedersen Farver, Tulle Jørgensen, Claus Christensen samt sergent Jacob Pedersen af Ågård. De fremmødte gør afbigt, hvorfor sagen frafalder. Sergenten er ikke mødt, hvorfor Niels Andersen reserverer sin tiltale over for ham.

587:

16/11. Dom: Lars Pedersen af Follerup ctr. Jep Jensen Grundet af Bjert for gæld på 28 rdl. 4 mk. - Jep Grundet har ikke holdt sit løfte af 13/7 om at betale gælden til mikkelsdag. Han skal betale.

1745 - 14. december:

7/12. Samtlige lodsejere i Bække ctr. vagtmester Johan Stahl ibidem. - Retten resolverer idag, at skønt Johan Stahl har bevist, at sr. Thonboe på egne og bøndernes vegne har givet ham tilladelse til at indgrøfte sin ejendomseng Smedeengen, så kræver forordningen af 31/3-1719, at de to parter skal lade fremstille et situationskort, inden dom kan afsiges. - Sagen udsat til nyt stævnenål. (Se 22/2 1746).

588:

30/11. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen Møller i Vranderup mølle vedr. tengården. 21/12

588b:

Jens Pedersen af Trelde ctr. Niels Hansen ibidem, Søren Hansen af Sellerup og Niels Hansen af

Egeskov. 11/1

589:

23/11. Degnen Jens Heerup i Børup ctr. Jens Poulsen i Taulov Nebel. Udsat til 11/1 i forventning om forlig, men ikke set igen. - Jens Heerup havde sigtet Jens Poulsen for utilbørlig opførsel under gudstjenesten Trinitatis søndag i Taulov kirke. Efter hans opfattelse var hændelsesforløbet omtrent sådan: Degnen havde under gudstjenesten bedt Niels Nielsens søn af Skærbæk om at gå over i præstegården og hente brød og vin til altergangen. Det satte Jens Poulsen sig imod; han sprang op og ned i sin stol med adskillige fagter og grimasser og forfærdede dermed drengen, der af forsagthed krøb ind under stolen. Lars Andersen af Skærbæk, som stod tre stole foran, spurgte degnen, hvad han ville, hvilket han sagde. Jens Poulsen havde grebet en pallask, som Peder Jensen Livgarde, der stod ved siden af ham, bar ved siden. Degnen advarede Jens Poulsen om, hvilket sted han var på, men da han igen bad drengen gå, slog Jens Poulsen efter ham med sine hænder og sagde, Bliv! du skal intet! Han var beskænket, og hans opførsel havde skabt en stor rupur i kirken, menigheden til forargelse. - Den fremstilling synes ingen af vidnerne at kunne bekræfte. Nogle har set drengen gå ud af kirken og komme ind igen under salmesangen før prædikenen og evt. set Jens Poulsen gøre tegn med sin hånd. Et af vidnerne vidste egentlig nok, at han muligvis kunne have fået noget at drikke, idet han havde været til velkomst den dag; men han var ikke fuld.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovfoged Jørgen Krog ditto.

Skovrider Lucholtz ditto.

1745 - 21. december:

30/11. Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. Et krigsforhør skal oversættes til dansk. 11/1

7/12. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 11/1

14/12. Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen Møller i Vranderup mølle vedr. tengården. Sagen afsluttes idag med tingsvidne. Synsmænd fra Strandhuse har været udmeldt til at syne Marcus Madsens tengård. De har forklaret, at som den er opsat, kan ingen ørreder slippe igennem. Store ål kan heller ikke, men kun små ål. Det er Jørgen Haar i Vester Nebel, der har foranlediget sagen. Han betaler fæste af fiskeri. Marcus Madsen har fastholdt, at det retteligt burde være jægermester von der Lieth, der var stævnet, for det er ham, han har lejet fiskeriet af. Regimentskriveren vil henvise til sessionens godtfindende.

589b:

30/11. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen, Jens Jensen og Christen Hansen af Lejrskov Højrup samt Hans Smed af Lejrskov. 18/1

7/12. Fru Cathrine Elisabeth kornet Caltofts af Fredericia ctr. sin søn Herman Caltoft og hustru i Ødsted. 11/1

1746

590:

1746 - 11. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges At Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1746, Tirsdagen den 11. Januari.

Hans Pank af Kolding byfoged og birkedommer, Mads Paabye birkeskriver. Tingmænd: Christen Nielsen, Johan Møller, Baltzer Eliassen, Jesper Blegmand, Rasmus Rasmussen, Jens Andersen, Niels Jørgensen og Thomas Thomsen, alle af Kolding.

Læst plakat af 14/12 ang. nedsættelse af told og konsumtion på ordinære portugisiske vine.

Læst forordning af 20/12 om forbud mod udførsel af får og lam m.m.

Hans Pag af Egeskov lovbød 1/4 af Bøndershave 1. gang.

Niels Pedersen af Stallerup lovbød det halve af sin påboende gård 1. gang.

21/12. Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. Christen Jensen Tørring i Bjert. 22/2

21/12. Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 22/2 (se også 1/2)

590b:

21/12. Fru Cathrine Elisabeth kornet Caltofts af Fredericia ctr. sin søn Herman Caltoft og hustru i Ødsted. Sagen bliver på de sagsøgtes anmodning udsat til 8/2, men bliver først genoptaget 7/2-1747. De har ikke villet tilstå en gæld på ca. 200 rdl. til sagsøgeren ifølge et skifte; men de vil af kristen kærlighed unde hende visse aftægtsydelse.

Hans Pedersen i Herslev Højrup ctr. Hans Rasmussen ibidem. De gør afbigt over for hinanden.

591:

14/12. Jens Pedersen af Trelde ctr. Niels Hansen ibidem, Søren Hansen af Sellerup og Niels Hansen af Egeskov. 18/1

Marcus Møller af Vrandrup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. Nyt stævnemål

nødvendigt.

591b:

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Johan Wilhelm Holtzendorf ditto.

Rasmus Nielsen ditto.

1746 - 18. januar:

Hans Pag af Egeskov lovbød 1/4 af Bøndershave 2. gang.

Niels Pedersen af Stallerup lovbød det halve af sin påboende gård 2. gang.

Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 25/1

593b:

21/12. Marcus Møller af Vrandrup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 15/2 (Se også 25/1)

11/1. Jens Pedersen af Trelde ctr. Niels Hansen ibidem, Søren Hansen af Sellerup og Niels Hansen af Egeskov i markstrid. Synsmænd udmeldes, og sagen udsættes til 25/2, hvor den ikke er set.

594:

Hans Nielsen Ougesen af Trelde ctr. Niels Hansen ibidem. Sagen udsat til 1/2, men ikke set igen.

Hans Lyng angav skovhugst.

1746 - 25. januar:

Læst plakat af 10/12 om, at ingen fremmede ankomne Betel jøder, som ikke har andet ærinde i landet end at besøge deres slægt og venner, må ved færgstederne antages til transport og overførsel.

Læst kammerkollegiets forpagtningskontrakt af 26/10-45 med sr. Anders Flensborg på folke- og familieskat i Koldinghus amt for årene 1746-48.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1745.

18/1. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 1/2

595b:

Niels Jensen af Store Velling ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 8/2

Sr. Frederik Roland af Kolding ctr. Ole Smed i Jelling for boggæld. Udsat til 8/2, men ikke set igen.

596:

(Se 18/1) Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen, Jens Jensen og Christen Hansen af Lejrskov Højrup og Hans Smed, Knud Jepsen og Hans Simonsen af Lejrskov samt Niels Sørensen af Asbøl. 8/2

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Trelde, Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbød en ager på Trelde mark 1. gang.

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbød et stk. engjord 1. gang.

Hans Pag af Egeskov lovbød 1/4 af Bøndershave 3. gang. Jørgen Hansen (hans søn) og hustru Maren Nielsdatter begærede skøde.

596b:

Niels Pedersen af Stallerup lovbød det halve af sin påboende gård 3. gang. Hans hustru Maren Hansdatter med fader Hans Pag begærede skøde.

1746 - 1. februar:

Jordene på Trelde mark lovbød 2. gang.

Jens Nielsen Fisker, tømmermand i Vejle ctr. Søren Thomsen i Tved for gæld. Udsat til 15/2, men ikke set igen.

25/1. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 15/2

597:

(Se 11/1) Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. Kontrastævning. Et par vidner forklarer, hvordan gartneren kunne få mistanke til rytteren for tyveriet af nogle linnedklæder. Det var Anne Olufsdatter, der havde sagt, at tøjet nok skulle blive fundet, hvis man søgte ordentligt på staldgårdens høløft, for det var høbinderen og hans kone, der havde det, og de ville rejse sydpå. Hun havde også beskyldt rytteren og hans kone for at have stjålet fra Henrik Ravns køkken. Da rytteren og hans kone rejste sydpå, kom Anne Olufsdatter og sagde det til gartneren, som så red afsted efter dem. Tingsvidne. (Se videre 22/2).

597b:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1746 - 8. februar:

25/1. Niels Jensen af Store Velling ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 1/3

25/1. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen, Jens Jensen og Christen Hansen af Lejrskov Højrup og Hans Smed, Knud Jepsen og Hans Simonsen af Lejrskov samt Niels Sørensen af Asbøl. Sagen drejer sig om ødelæggelsen af Marcus Madsens ruse. Retten har resolveret, at Jørgen Haar i Vester Nebel ikke må indkaldes som vidne, idet han har anket over Marcus Madsens ruse som den, hvis fiskeri tager skade deraf. - Idag indrømmer Hans Simonsen og Knud Jepsen, at det er dem, der har ødelagt rusen. De 8 fisk, der var i den, gav de til Hans Lyndgaard. For deres gerning fik de en halv pot brændevin, som de drak hos Thomas Lassen, men de ved ikke, hvem der betalte for den. Der var ingen, der havde bedt dem om at ødelægge rusen, det havde de besluttet at gøre selv, fordi de tidligere havde fisket ørreder i åen og nu ikke mere kunne det på grund af rusen. Efter at Marcus Madsen havde indrettet den, kunne de gå 3-4 dage uden at få fisk, og de betalte ellers Jørgen Haar for at fiske der. Thomas Lassen indrømmede, at det var ham, der havde givet dem brændevin. Han vidste, at det var dem, der havde ødelagt rusen. Tingsvidne. (Se igen 15/2).

599:

Læst proklama om skifte efter Poul Iversen Staal, der beboede et sted i Almind på Kolding hospitals grund.

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Trelde, Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbød en ager på Trelde mark 3. gang. - Hans Nielsen Ougesen af Trelde og hustru begærede skøde.

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbød et stk. engjord 3. gang. - Niels Hansen af Trelde og hustru Mette Hansdatter begærede skøde.

599b:

Hans Jørgensen af Trelde fremlyste en hoppe 1. gang.

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Trelde, Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbød en enghave på Trelde mark 1. gang.

1746 - 15. februar:

1/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 8/3

602:

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

Hoppen fremlyst 2. gang.

Enghaven i Trelde lovbudt 2. gang.

18/1. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 22/2

1746 - 22. februar:

11/1 (se også 1/2). Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 15/3

15/2. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 8/3

(Se 14/12). Bække lodsejere og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække. Synsmænd udmeldes til affattelse af situationskort. Det er sognefoged Peder Skjelde og 15 mand. Sagen fortsættes, når situationskortet er blevet affattet. Se igen 19/4

602b:

11/1. Dom: Claus Andersen og hustru Gertrud Pedersdatter af Viuf ctr. en aftakket rytter Christen Jensen Tørring i Bjert (i dommen siges han at være af Viuf) for nogle af ham udtalte ærerørige ord. - Der er ført vidner på, at Gertrud Pedersdatter i en samtale har kaldt ham tyv og skælm, hvortil han har svaret, at det skulle en heks sige m.m. En hel del vidner fra Viuf har derefter givet hende godt skudsmål, men derimod bekræftet, at Christen Jensen er berygtet for tyveri. Han er f.eks. blevet pantet for at have taget nogle gærdestave, og man har fundet hos ham nogle fyrrebrædder, der skulle være brugt til reparation af kirken. - Christen Jensen har fremlagt sin afsked fra regimentet, der beviser hans tro tjeneste, men han har ikke modbevist påstandene om tyveri. - Han skal gøre Gertrud Pedersdatter afbigt og betale hendes sagsomkostninger. - (Klammeriet skal være begyndt, fordi Christen Tørring havde slået Claus Andersens og hustrus lille dreng om aftenen den dag, da Hans Hartvigsens hustru blev begravet. Under skænderiet har Christen Tørring påstået, at drengen havde drevet en told ind i et fårs eller lams rumpe).

Hans Jørgensen af Trelde fremlyste en hoppe 3. gang.

603:

Peder Sørensens arving af Trelde Jens Peder Sørensen og hans medarvinger Niels Hansen af Trelde, Niels Hansen af Egeskov og Søren Hansen af Sellerup lovbyød en enghave på Trelde mark 3. gang. - Bertel Madsen af Trelde og hustru Anne Jensdatter begærede skøde.

1746 - 1. marts:

8/2. Niels Jensen af Store Velling ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 15/3

Søren Pedersen af Fredericia ctr. Hans Madsen Dahl i Follerup. 29/3

Claus Christensen af Ågård ctr. Knud Jepsen ibidem vedr. hestehandel. Udsat til 15/3, men ikke set igen. Claus Christensen havde købt en sort hoppe af Knud Jepsen for 17 rdl. 3 mk. og havde sagt, at han skulle drikke ham hoppen til uden lyde. Så drak Knud Jepsen ham hoppen til uden smitte og

lyde, hvorefter den blev travet i gården. Claus Christensens farbror Peder Nielsen af Venborg syntes nok, den lammede lidt. Andre vidner har aldrig set hesten lamme, undtagen da den blev stukket af et søm i foden i rugsæden.

603b:

1746 - 8. marts:

22/2. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 15/3

604:

15/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 15/3

1746 - 15. marts:

8/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 5/4

604b:

22/2. Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Bertelsen. 26/4

8/3. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 29/3

605:

Degnen Christen Mulvad i Jelling (v. Lars Tistrup af Egholm mølle) ctr. mag. Moss' hustru i Jelling. 19/4

605b:

1/3. Niels Jensen af Store Velling ctr. Ole Madsen af Smidstrup. 26/4

Lars Madsen i Tolstrup lovbød et stykke agerjord, Borregårds jord, 2. gang.

1746 - 22. marts:

Jørgen Rasmussen fra Eskelund i Malt sogn får sammen med en række personer fra Tiufkær, Herslev, Starup, Kolding, Bredstrup, Sellerup, Pjedsted og Sjælland tingsvidne på arveret efter afdøde Kirsten Nielsdatter, som døde ugift i Bredstrup. Hendes forældre var Niels Larsen og Karen Jørgensdatter. Se igen 19/4.

Madame Schytte, sl. Michel Schyttes i Jelling, med lavværge Michel Roed ctr. Michel Pedersen får konfirmeret et forbud mod at Michel Pedersen hugger træ i sin skov, inden han har indløst en obligation på 240 rdl.

607:

Læst forbud af 7/2 imod at holde kvægmarkeder i Jylland.

Læst plakat af 14/2 om nedsættelse af told på fremmed smør, som indføres.

Læst forordning af 11/3 om oprettelse af General Landets Havne Kommission.

Lars Madsen i Tolstrup lovbød et stykke agerjord, Borregårds jord, 3. gang. - Jens Pedersen af Tolstrup og hustru Sidsel Bertelsdatter begærede skøde.

1746 - 29. marts:

15/3. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. 26/4

607b:

1/3. Søren Pedersen af Fredericia ctr. Hans Madsen Dahl i Follerup ang. hustruen Dorthea Nielsdatters arv. Hans Dahl fremlagde 66 rdl. og bad sin svoger Søren Pedersen om at tage imod dem og dermed frafalde sagen, nu da næsten alt hornfæet er bortdødt. Søren Pedersen foreslår, at de resterende 20 rdl. bliver stående til betaling i løbet af 2 år, men Hans Dahl erklærer, at det ville være et unyttigt løfte, da han sidder i gæld til så mange andre. Så indgås der forlig, idet Søren Pedersen eftergiver ham de resterende penge på grund af kvægsygen og giver arveafkald. En del af gælden skyldtes Hans Dahls løfte om fri troløvelse og halvt bryllup.

1746 - 5. april:

608:

Læst plakat af 18/3 om ophævelse af tolden på udførsel af alle her i riget forarbejdede varer undtagen sølv.

Skovrider Johan Henrik Landsberg angav skovhugst.

Christen Jensen, tjenende Niels Dons i Ferup, ctr. Else Jensdatter i Ravnholt, nu opholdende sig i Egtved. 19/4

15/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 19/4

Gartneren ved Koldinghus slotshave sr. Peter Bertelsen lod på embeds vegne afhjemle en synsforretning.

(Se 9/2-45). Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anton Holm i Nagbøl. 19/4

608b:

1746 - 19. april:

5/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 24/5

15/3. Degnen Christen Mulvad i Jelling (v. Lars Tistrup af Egholm mølle) ctr. mag. Moss' hustru i Jelling. 10/5

609:

22/2. Bække lodsejere og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække. 17/5

609b:

5/4. Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 10/5

610:

5/4. Christen Jensen, tjenende Niels Dons i Ferup, ctr. Else Jensdatter i Ravnholt, nu opholdende sig i Egtved. 26/4

Jørgen Hansen Brock og hustru af Tiufkær ctr. Hans Jensen ibidem. (Lars Tistrup af Egholm mølle fremlagde legitimation fra øvrigheden på at måtte lade sig bruge som prokurator i Ribe stift og Ribe og Koldinghus amter). 3/5

610b:

(Se 22/3). Laurids Christensen af Store Velling m.fl. af Herslev, Sellerup, Bredstrup, Starup, Kolding og Sjælland, alle børn af Johanne Nielsdatter, får tingsvidne på, at de er arvinger til Kirsten Nielsdatter, som døde sidste sommer i Bredstrup. Kirsten Jørgensdatter var gift med Niels Tørring i Herslev, hun var moster til Kirsten Nielsdatter. Kirsten Jørgensdatter er død og har efterladt sig Johanne Nielsdatter, hvis børn endnu lever.

Anders Andersen Høst og Mikkel Jørgensen af Seest indleverede 7 ulveunger, som de har taget i Seest skov.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

Søren Ougesen af Trelde m.fl. ctr. skovløberen Lars Nielsen ibidem. 26/4

611:

1746 - 26. april:

29/3. Marcus Møller af Vranderup mølle ctr. Hans Pedersen af Lejrskov Højrup m.fl. På regimentskriverens begæring resolverer retten, at sagen skal udsættes, til den har været forelagt ryttersessionen; men den kender ikke tidspunktet for næste samling.

19/4. Christen Jensen, tjenende Niels Dons i Ferup, ctr. Else Jensdatter i Ravnholt, nu opholdende

sig i Egtved. Hun har udlagt ham som barnefader. Hun har i retten forklaret, at han har ligget hos hende hos Peder Andersens i Ravnholt, hendes svoger; men det har han nægtet. Idag aflægger han sin benægtelses ed.

611b:

19/4. Søren Ougesen af Trelde m.fl. ctr. skovløberen Lars Nielsen ibidem. Der rejses adskillige anker imod stævnemålet, og skov- og jagtsessionen skulle også have været stævnet. Ny stævning nødvendig. Se 10/5

612b:

Peder Pedersen af Rans ctr. Jens Poulsen, Niels Thomsen og Hans Nielsen ibidem i markstrid. Udsat til 10/5, men ikke set igen.

En del bønder stævnet til edsaflæggelse vedr. skovhugst. 10/5

15/3. Dom: Niels Jensen af Store Velling ctr. Ole Madsen af Smidstrup for rentepenge, 7 sldr. 2 mk. Ole Madsen har fremlagt modregning, der skulle vise, at han havde penge til gode hos Niels Jensen, men den har han ikke bevist. Han skal betale.

613:

15/3. Dom: Rytter (kyrasser) Henrik Dideriksen og hustru Kirstina Gregersdatter ctr. kongens gartner ved Koldinghus slot, sr. Peder Bertelsen, fordi han skal have visiteret rytteren og dennes hustru formedelst noget linnedtøj, der var blevet ham frastjålet. - Bertelsen har været ledsaget af to vadestedsridere (Hans Knudsen og Niels Nielsen Tysk) og en karl ved navn Niels Strangesen, som han havde mødt ved Fovslet og bedt om at være med til at eftersætte rytterægteparret, der var på vej til Holsten. - Rytterens advokat har villet bevise, at Bertelsen havde eftersat dem og ladet dem visitere som tyve, ja ladet dem afføre klæderne til den bare krop, samt at han i eftersøgningen af dem havde spurgt efter dem i herbergshuse og andre steder og beskyldt dem for tyveriet. - Bertelsens forklaring er, at han fik nys om, at et rytterægtepar var på vej sydpå med store bylter (se tingsvidnet 1/2). Da han indhentede ægteparret, spurgte han i al venlighed, om de havde noget imod at vise ham, hvad der var i deres tværsæk, ikke fordi han havde dem mistænkt, men alene for at andre ikke skulle beskylde dem for tyveriet. Hertil havde rytteren svaret, "Ja, hjertelig gerne; thi vi tjener kongen begge to, og jeg har også sønner, som kan blive til karle og også komme til at tjene kongen". Og han tilbød at klæde sig af og begyndte straks at tage kjortelen af, men Bertelsen sagde, at det skulle han ikke gøre; han beskyldte ham ikke, og det var alene hans hensigt at kunne sige til andre, der spurgte, at det ikke var rytteren og hans kone, der havde hans linnedtøj. - Hans tre ledsagere bekræfter stort set hans forklaring: Da de nåede rytterægteparret, var de redet lidt forbi og havde så vendt hestene imod ægteparret. Bertelsen havde bedt vadestedsriderne om at visitere dem; men det ville de ikke, fordi det havde de ikke noget med at gøre; så havde han spurgt, om de havde hørt om tyveriet af hans linnedtøj, og om han måtte se, hvad der var i tværsækken. Rytteren havde frivilligt taget tøjet ud. Der var også et stykke linned; det var til deres datter, som var i kniplingskole i Kloster. Rytteren havde selv knuppet sin kjortel op, og det var ham, der havde bedt sin kone om også at hægte sin trøje op. Men ledsagerne havde ikke set, at Bertelsen examinerede

rytterkonen "hendes bryster, oven og neden og rundten omkring for at erfare, om hun på slige steder kunne have noget at skjule". Han havde tværtimod protesteret, da hun ville hægte trøjen op. - Sagen er blevet rejst efter kgl. befaling af 15/10 på grundlag af et krigsforhør. - Rytterægteparret har ikke villet påstå den yderste ret efter loven, men har villet lade sig nøje med en moderat satisfaktion og afbigt: en ren tilståelse fra Bertelsen om, at han havde forurettet dem uforskyldt, samt 100 rdl. for tort og skade plus sagsomkostninger. Det beløb har deres prokurator i løbet af sagen først nedsat og siden igen forhøjet. - Det findes ikke bevist, at Bertelsen skal have forulempet ægteparret som påstået, og prokuratoren har ikke påvist den lovbestemmelse, der skulle godtgøre kravet om betaling. - Peder Bertelsen frikendes. Sagsomkostningerne går lige op med hinanden. Rytterægteparret beholder regres over for Anne Olufs, der har beskyldt dem for tyveriet.

613b:

1746 - 3. maj:

19/4. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen ibidem. 10/5

617:

Læst forbud af 6/4 mod indførsel af fremmed forarbejdet kobber.

(Se 19/4). Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. Kontrastævning. 17/5

Selvejrbønderne Niels Christian og Tøger Nissen af Bastrup ctr. Anders Nielsen Smed af Øster Vamdrup. Udsat til 17/5, men ikke set igen.

617b:

1746 - 10. maj:

26/4. En del bønder stævnet til edsafleggelse vedr. skovhugst. De aflægger ed eller forklaring.

19/4. Degnen Christen Mulvad i Jelling ctr. mag. Moss' hustru i Jelling. 7/6

3/5. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen ibidem. - Sagen slutter idag med tingsvidne. - Kort før påske var der blevet stjålet en kiste fra Hans Jensen. Man fandt den om natten ude i Søren Christensens toft; låget var slået i stykker, og noget tøj var væk, og af et stykke klæde var sølvknapperne blevet afskåret. Ved kisten fandt man et skident kvindetørklæde, der blev genkendt som Anne Sørensdatters. På hende faldt mistanken også, fordi hun ikke skulle have været hjemme den nat. Hans Jensen og kone havde om natten eftersøgt hende hos Jens Bertelsen Rytter og hustru Maren Hansdatter. Her havde Anne Sørensdatter været tidligere på aftenen efter et par strømper, der havde været i farvegryden, men hun var efter deres forklaring gået igen. Hans Jensen og kone havde bedt om lys og søgt efter hende rundt i begge stuer og raget i bageovnen; de ville ikke sige, hvorfor de søgte efter hende, men det skulle nok spørges imorgen. Maren Hansdatter har forklaret, at Hans Jensen og kone kom, da de allerede var i seng, og pigen var i ovnen for at røre noget korn; her var hun faldet i søvn. Preben Langsted, Hans Jensens prokurator, har stillet en række spørgsmål, der insinuerede, at Jens Bertelsen Rytter og hustru var i ledtog med

Anne Sørensdatter. Han har bl.a. spurgt, om ikke de nægtede Hans Jensen lys, da han ville undersøge huset, og først gav ham det, da de hørte bagdøren gå. Men der er ingen bagdør i huset, og når det tog lidt tid at få lyset tændt, så skyldtes det, at rytterkonen først skulle have smurt lyset. - Dagen efter var en onsdag. Da blev Anne Sørensdatter, da hun kom fra kirke, passet op af sognefoged Peder Knudsen, Ole Christensen og Søren Basse, der fulgte hende til hendes hus. Så var der vagter hos hende, indtil der næste morgen kom bud fra regimentskriveren, at hun skulle til forhør i Kolding. Hun blev kørt ind på Ole Christensens vogn, hendes mand kørte, og bagefter red Hans Jensen. Nogle få vidner, heriblandt Peder Thomsen Skomager, bevidner, at Hans Jensen har beskyldt hende for tyveriet, og at hun blev ført til Kolding som en tyv. Men andre mener, at vagten hos hende var på hendes egen eller hendes mands anmodning og blot skulle tjene til at sikre, at hun ikke skulle blive beskyldt for noget. Ole Christensen, der er Jørgen Brocks husbond, har forklaret, at de ikke beskyldte hende, men blot havde mistanke til hende, fordi hun ikke skulle have været hjemme den nat, da tyveriet skete. (Se igen 5/7).

619:

(Se 26/4). Søren Ougesen af Trelde m.fl. ctr. skovløberen Lars Nielsen ibidem. 24/5

620:

Aftakket rytter Peder Clausen af Bølling anmelder ildsvåde. Ilden startede hos naboen Niels Langkjær. Almissebrev.

19/4. Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 7/6

Jægermester Bachmans skytte Rasmus Nielsen lader afhjemle skovsyn for Anst, Jerlev, Brusk, Elbo og Holmans herreder.

620b:

Peder Poulsens enke af Nyborg lovbød sin påboende gård 1. gang.

1746 - 17. maj:

3/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. Kontrastævning. Vidner af Fredsted, Horsted og Ødsted giver Hans Jensen deres skudsmål, der gennemgående går ud på, at han har levet skikkelig med sin hustru. Søren Joensen af Ødsted har tidligere tjent hos Hans Jensen i 6 år og giver ham også godt skudsmål, men kan dog huske en enkelt uoverensstemmelse: Engang, mens han tjente Hans Jensen i Tiufkær, gik han hen, rørte i vællingen, som de skulle have til davre, og så at der var langtop(?) og skident vand, som konen havde taget af det vand, der stod til fårene. Det ville han ikke spise. Så kom Hans Jensen ind og spurgte, hvad der var i vejen. Ingenting, sagde vidnet; men Hans Jensen gik hen og rørte i vællingen, og da han så den, slog han sin kone under øret med sin bare hånd og gik så ud uden at spise. Niels Pedersen af Horsted havde besøgt parret på den tid, da konen blev berettet. Smeden havde spurgt hende, om hun havde noget at sige ham på; det havde hun benægtet, hun havde tilgivet ham al hans forseelse. Om aftenen havde smeden siddet ved sin kones seng og læst for hende. - Tingsvidne.

621b:

19/4. Bække lodsejere og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække. 14/6

Landsoldaten Christopher Caspersen får tingsvidne vedr. sin kone Sidsel Jørgensdatter. Peder Jensen af Fredsted fortæller, at Sidsel Jørgensdatter for ca. 7 år siden kom til hans hus og der fødte et barn. Hun bekendte, at hun nok var gift, men at hendes mand ikke var barnets fader, det var derimod Hans Teglblænder fra Herritskær(?), og derfor blev barnet døbt som uægte i Starup kirke. Karen Oles af Fredsted havde ført barnet til kirke, og hun kunne bekræfte Peder Jensens forklaring. Christopher Caspersen og hustru avlede i deres ægteskab to børn; hun forlod ham i Skærup for ca. 7 år siden, da hun blev besvangret af teglblænderen, som hun forsvandt med. Christopher Caspersen får skudsmål for skikkelig levned.

622:

Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 7/6

622b:

Jens Andersen af Jordrup ctr. Jep Sørensen Kjær af Hundsholt. 24/5

623:

Anders Nielsen Smed ctr. Poul Lærke og hustru Karen Jesdatter, begge af Øster Vamdrup. De sidstnævnte gør afbigt over for Anders Nielsen og søn Niels Andersen.

Peder Iversen af Nollund i Grindsted sogn, fæster under Juellingsholm gods, anmelder ildsvåde. I salshuset, hvor ilden opstod, var en gammel mand ved navn Niels Ebbesen. Han opbrændte sammen med huset. Almissebrev.

623b:

1746 - 24. maj:

10/5. Søren Ougesen af Trelde m.fl. ctr. skovløberen Lars Nielsen ibidem. 7/6

627:

19/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 7/6

17/5. Jens Andersen af Jordrup ctr. Jep Sørensen Kjær af Hundsholt. 7/6

627b:

Peder Poulsens enke Kirsten Jørgensdatter af Nyborg med lavværge Anders Hansen ibidem og søn Søren Pedersen (der også repræsenterer en umyndig broder) samt Hans Pedersen, som er formynder

for hendes datter, lovbød 3. gang hendes halve påboende gård. Gjermand Jørgensen og hustru Kirsten Pedersdatter (Peder Poulsens og Kirsten Jørgensdatters datter) begærede skøde.

1746 - 7. juni:

10/5. Degnen Christen Mulvad i Jelling ctr. mag. Moss' hustru i Jelling. 19/7

24/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 14/6

24/5. Jens Andersen af Jordrup ctr. Jep Sørensen Kjær af Hundsholt. 5/7

628:

24/5. Søren Ougesen af Trelde m.fl. ctr. skovløberen Lars Nielsen ibidem. - Sagen slutter idag med tingsvidne. Bønderne anklager skovfogeden for misbrug af hans stilling. Han har bl.a. solgt en del træ til borgere i Fredericia. Bønderne selv har været nødt til at give ham gaver af korn og andet for at få lov til at hugge gærdsel m.v. De har haft et problem med, hvem der skulle være anklagere, og hvem der skulle være vidner, da skovfogedens dispositioner jo ramte dem alle; men de havde aftalt, at vidnerne skulle være dem, der selv havde set noget. Skovrideren havde forsøgt at få stævningen afvist under forskellige påskud, men bøndernes sagfører kunne henvise til, at det første stævnemål var blevet afvist, fordi skov- og jagtsessionen ikke var blevet stævnet. Det har den været denne gang, og den har ikke gjort indvendinger imod stævnemålet. Bønderne regner med, at Lars Nielsen bliver afskediget, når hans gerninger bliver kendt for øvrigheden.

629b:

17/5. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 21/6

10/5. Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 21/6

630:

Jens Christensen af Herslev Højrup samt Niels Hansen og Christen Jepsen anmelder ildsvåde. Ilden opstod i et aftægtshus tilhørende Jens Christensens gård. Her havde en gammel mand, Jens Sørensen, tilladelse til at bo uden husleje.

630b:

1746 - 14. juni:

Regimentskriveren efterlyser Jep Staffensen af Ferup, som er rømt fra sin fæstegård.

Regimentskriveren opbød ovenstående gård til fæste.

7/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær. 12/7

Hans Henriksen af Lille Velling får tingsvidne på, at hans husmand Lars Jensen ibidem er rette

arving efter Kirsten Nielsdatter, som døde i Bredstrup. Et par vidner forklarer, at for ca. 4 år siden sagde Kirsten Nielsdatter, at Lars Jensen var hendes nærmeste arving på hendes faders side, og at der på moderens side var mange arvinger.

631:

17/5. Bække lodsejere og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække. 21/6

1746 - 21. juni:

Mons. Henrik Ernst Lucht af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne. 28/6

631b:

7/6. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 12/7

632b:

14/6. Bække lodsejere og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække. 2/8

7/6. Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 28/6

633:

Regimentskriveren efterlyser Jep Staffensen af Ferup, som er rømt fra sin fæstegård, 2. gang.

Regimentskriveren opbød ovenstående gård til fæste 2. gang.

Las Madsen i Tolstrup lovbød sin påboende halve gård 1. gang.

1746 - 28. juni:

21/6. Mons. Henrik Ernst Lucht af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne. 12/7

21/6. Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl. 9/8

Henrik Ernst Lucht lader afhjemle inkvisitions- og afleveringsforretning på Kolding hospitals bøndergods til nuværende forstander Hans Lintrup.

633b:

Las Madsen i Tolstrup lovbød sin påboende halve gård 2. gang.

Regimentskriveren efterlyser Jep Staffensen af Ferup, som er rømt fra sin fæstegård, 3. gang. Hvis han findes, skal han indbringes med vagt til Koldinghus.

1746 - 5. juli:

Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværge sognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 2/8

634b:

Regimentskriveren ctr. arresterede Laurids Hansen fra Grau (beboer på Boller gods). 12/7

(Se 10/5). Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatte af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 2/8

635:

Las Madsen i Tolstrup lovbyder sin påboende halve gård 3. gang. - Jens Joensen, forhen boende i Tiufkær, og hustru Mette Pedersdatte begærer skøde for 255 sldr. Men betalingen er ikke tilstrækkelig til at dække Lars Madsens gæld. 19/6

635b:

Mads Jessen i Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 1. gang.

7/6. Dom: Jens Andersen af Jordrup ctr. Jep Sørensen Kjær af Hundsholt. - Der er fremlagt en skiftekontrakt af 15/5-30, som Søren Jepsen Kjær i Hundsholt har indgået efter sin hustru Anna Jepsdatte. Da blev der tillagt datteren Anne Sørensdatte en arv på 66 rdl. samt en seng og en kiste af værdi 20 rdl. Denne arv skulle blive stående i gården, indtil hun blev 25 år eller derforinden kom i ægteskab. Ved aftægtskontrakt af 12/11-43 har Søren Jepsen Kjær afstået sin gård og skov til sønnen Jep Sørensen Kjær. I aftægtskontrakten binder Jep Sørensen Kjær sig til at efterleve skiftekontraktens bestemmelser, og søsterens arv er blevet forsikret med prioritet i skoven, Skræder Skov. - Da Anne Sørensdatte for 2 år siden blev gift med Jens Andersen, udbetalte broderen kun seng og kiste og 20 rdl., idet han fik henstand med resten til mikkelsdag. Da udbetalte han en ko for 4 rdl. og en ungnødstud for 2 rdl. 2 mk. Altså er der til rest 47 rdl. - Jep Sørensens kone Mette Pedersdatte har indleveret et indlæg i retten, ifølge hvilket hendes mand ikke havde pligt til at betale; men det er ikke belagt med bevis. Da Jep Sørensen underskrev skiftekontrakten, var han kun 22 år gammel; men da han underskrev aftægtskontrakten, var han 35 år gammel, altså langt over myndighedsalderen, og da gik han selv godvilligt ind på skiftekontraktens bestemmelser. Han skal betale.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1746 - 12. juli:

Læst forordning af 3/6 om, hvor de skal retsforfølges, som efter deres begåede gerning er undvejet fra det sted, hvor gerningen er sket, og pågribes et andet sted, som er under en anden jurisdiktion.

636:

Læst forordning af 1/7 om eftergivelse af april og juli kvartals skatter af det kontribuerende hartkorn, hvor kvægsygen har været før den 1/3-46.

5/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Laurids Hansen fra Grau (beboer på Boller gods). 26/7

21/6. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 23/8

28/6. Dom: (Mons. Henrik Ernst Lucht for) afdøde hospitalsforstander Christoffer Luchts enke Karen Jensdatter af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne Jens Pedersen Amhede, Abraham Sørensen, Morten Pjedsted, Peder Jacobsen, Rasmus Christensen, Hans Olufsen, Anders Hansen, Anders Mortensen, Frederik Pedersen, Christen Rasmussen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, alle af Almind, og Peder Nielsen i Knurborg samt Jørgen Christensen og Jens Tuesen af Vorbasse. - De er alle mødt med deres kvitteringsbøger til konferering med hospitalets hovedafskrivningsbog vedr. restance i landgilde til udgangen af 1745. De skal betale deres restance til Kolding hospital til, hvem de høje herrer direktører for samme hospital behager at befale.

636b:

14/6. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Hans Jensen Smed fra Tiufkær for berygtede slette levemåde mod hans afdøde hustru Karen Jensdatter i hendes levende live, der kunne gøre ham mistænkelig for hendes død. - Hans Jensen Smed blev taget i arrest som følge af to breve af 25/12-45. Der er blevet holdt sekvestration over hans ejendele, og regimentskriveren har foranlediget, at to kirurger fra Kolding tog til Tiufkær for at syne liget, men de måtte vende tilbage med uforrettet sag, fordi de fandt liget i en sådan stank og forrådnelse, at de ikke kunne røre ved det. - Efter Karen Jensdatters død havde Peder Thomsen Skomager og hustru Lisbeth Andersdatter, da byens koner ville lægge hende på strå, beskyldt smeden for at have forvoldt hendes død (han var hendes bøddel og tyran, og han havde trådt tarmene ud af livet på hende m.m.). Smeden havde så forlangt, at liget skulle synes af sognefogeden Peder Knudsen i Håstrup, der ikke var hjemme på det tidspunkt, så liget kom til at ligge i fire dage uden at blive synet. - Under forhøret i Kolding har Peder Skomager og kone forklaret, at efter at der var blevet bedt for den syge i kirken, var hun en aften kommet over til dem iført een strømpe; hun havde sagt, at hendes mand var vred og havde jaget hende ud af huset, og havde bedt om at måtte sidde ved deres ild og varme sig. Efter at de havde givet hende lidt te, tog Lisbeth Andersdatter hende med over til Kirsten Basses, der ikke ville have hende der om natten, men bragte hende tilbage til hendes mand. Kirsten Basses har aflagt forklaring i overensstemmelse hermed. Dagen efter sagde den syge kone til hende, at hun havde måttet ligge i et degnetrug om natten, og at hendes mand var et skarn imod hende; han havde jaget hende af sengen i hendes sygdom. - Efter disse beskyldninger, og efter at sognefogeden havde ladet foranstaltet et syn ved to koner, som fandt et hul på den afdødes mave, var smeden blevet arresteret, og liget var blevet ført til graven på Smidstrup kirkegård for at stå i åben grav til videre foranstaltning af vedkommende øvrighed. - Der er blevet afhørt 18 vidner. Kirsten Basses har i retten gentaget sin forklaring med den tilføjelse, at ca. 8 dage efter, at den syge var blevet beredt til døde, havde hun sagt til hende, at Hans Smed havde slået hende i hendes svaghed, og at hun ikke kunne tilgive ham det. Peder Skomager og hustru har udbygget deres anklager. De har mange gange set Hans Smed fuld og gal, har een gang set ham slå hende med en ildklemme. Konen har sammen med Kirsten Basses hørt hende sige, at hun ikke kunne tilgive sin mand, fordi han havde slået eller trådt hende på hendes sygeseng, - hvilket af ordene, enten 'slået' eller 'trådt', den syge havde brugt, kunne Peder

Skomagere og deres hustruer ikke forklare. De har fremført en del flere beskyldninger mod smeden. - Derimod har Maren Sørensdatter af Tiufkær fortalt, at hun 3-4 dage før konens død var hos hende og havde foreholdt hende at holde sig til Gud og bekende for mennesker og Gud, om der lå hende noget på hjerte; så hjalp Gud hende, enten til livet eller døden. Da havde hun svaret, at hun kunne ikke leve, for hendes mave var i stykker, men hun klagede ikke over manden. Dette vidne har set smeden slå sin kone med en ildklemme, og det har Svend Mogensen også. Han ved også, at da hun lå syg, klagede hun over, at hendes mand havde jaget hende af sengen. En del andre vidner kan ikke fortælle andet, end at ægteparret har levet skikkelig sammen. - Retten mener ikke, at vidnesbyrdene imod smeden kan holde over for de positive vidnesbyrd og bevise, at smeden har været årsag til sin kones død. Retten bemærker også, at Peder Skomager og kone efter deres beskyldninger ikke har villet afgive forklaring til sognefogeden; de ville først sige sandheden på det sted, hvor de skulle række fingre i vejret, og ikke før. - Et af vidnerne var Anne Cathrine Habermans, nu i Tiufkær. Hende havde Hans Jensen Smed hentet i Velling, for at hun skulle opvarte hans syge kone. Hun havde tre dage inden konens død set hullet i hendes mave. Derefter måtte hun ikke opvarte den syge. Vidnet lå om natten i degntruget ved siden af sengen, fordi der ikke var andre sengepladser. Hun var i huset, da konen blev berettet, men hørte hende ikke klage over sin mand. Dette vidne har hævdet, at den gang, da smeden hentede hende fra Velling, havde han bedt hende om at give hende noget, hun kunne dø af; så ville han have hende (vidnet), da han anså hende for et skikkelig menneske. En af de sidste dage blev der hentet noget mjød, som en gammel kone og Hans Smed gav den syge. Vidnet nærede mistanke til det, gik ud at malke en ko og gav den syge 2-3 kopper mælk. Det var det sidste hun fik, inden hun døde. - Den forklaring har smeden aflagt sin benægtelses ed imod. Han har ikke kendt dette vidne, før end han hentede hende i Velling. Iøvrigt har vidnet ikke fremvist sit pas eller skudsmål i retten, så man ved ikke noget om dette vidnes opførsel. Retten vil ikke reflektere på hendes udsagn; og desuden er hun alene om at påstå forgiftning; og eet vidnes udsagn kan hverken rejse eller fælde smeden. Efter gennemgang af disse og andre bevisligheder slutter retten, at begivenhedsforløbet har været således: Ved hustruens død beskyldte Peder Skomager og hustru ham for at være skyld i hendes død. Det bevirkede, at liget blev henliggende i sengen, for at det kunne blive synet, indtil på 4. dag, da sognefoged Peder Knudsen i Håstrup efter bud kom over til Tiufkær og lod det døde legeme syne ved to koner. Disse fandt et hul i maven neden for navlen, men de kunne ikke afgøre, om det var betændelse, eller hvad det var. Fordi det tog så lang tid med at få liget synet, har Hans Jensen Smed pådraget sig yderligere mistanke og blev derfor taget i arrest til sagens videre befordring. Hans egen kones klagemål over ham har givet ham et slet rygte mellem folk i Tiufkær, skønt det ikke er bevidnet, at han i gerning har øvet sådant ondt mod sin kone, bortset fra at han ved mikkelsdagstider slog hende med en ildklemme, hvilket han også selv har bekendt; men det var lang tid før hendes sygdom. Dog kan man af sagen fornemme, at hans levemåde med sin kone ikke har været så aldeles forligelig, som vel ske kunne. Og han har bestyrket mistanken imod sig ved at nægte at lade konerne i byen iklæde liget. Hvis han havde ladet dem gøre det, kunne rygten snarere være blevet dæmpet, ifald de ikke havde bemærket noget spor efter voldsgerning. Ligeledes hvis han selv var gået hen i byen og havde taget nogle mænd eller koner til at syne liget (i stedet for at afvente, at sognefogeden skulle komme til stede). - Altså har Hans Smed sin egen uforsigtige omgang at takke for den udståede arrest, og han skal ikke nyde nogen refusion derfor. Efter denne doms afsigelse skal han løslades af sin arrest og frikendes for videre straf, såsom han ej tilstrækkeligt er overbevist om nogen slags gerning, hvorfor han kan dømmes. Og som hans bo er blevet sekvestreret og forlængst pantsat til Jens Simonsen i Dons, foruden at han har anden vidtløftig gæld, så bliver hans bo og effekter at sælge ved offentlig auktion til afbetaling af al hans beviselige gæld. Skulle der blive noget til overs,

hvilket ikke er venteligt, så skal Hans Smed og hans afdøde kones arvinger have det. - Liget, der endnu står i åben grav på Smidstrup kirkegård, besørger Hans Smed med jordpåkastelse som et andet lig. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Poul Christensen, Anders Pedersen, Mads Olufsen, Svend Gydesen (af Seest), Hans HJS Jensen, Simon Andersen (af Vranderup), Hans Madsen og Hans Thomsen (af Skanderup).

637b:

Mads Jessen i Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 2. gang.

Sognefoged Jens Simonsen i Dons lovbød sin påboende gård 1. gang.

1746 - 19. juli:

Læst forordning af 1/7 om adskillige poster landgodset vedkommende.

638:

Madame Schytte i Jelling med lavværge sr. Michel Rode i Takjærhus ctr. Mickel Pedersen i Jelling. Udsat til 26/7, men ikke set igen. Synsmænd skal syne skovhugst i Mickel Pedersens skov.

5/7. Las Madsen i Tolstrup lovbyder sin påboende halve gård 3. gang. - Jens Joensen, forhen boende i Tiufkær, og hustru Mette Pedersdatter tilbyder fortsat at tage skøde på gården. Las Madsen mangler stadig 36 sldlr. 3 mk. i at kunne betale sin gæld, så han tilbyder Jens Joensen en obligation med sikkerhed i den krongård, som han skal bebo i Tiufkær. Det accepteres. Der er gæld til Johannes Henrik Finds i Gammelby og til Kirstine Espensdatter i Herslev (Espen Hansen Degns datter) som mødrende arv samt til Niels Hansen Gade i Kongsted . Lovbudstingsvidne udstedes.

638b:

Mads Pedersen af Tågelund i Egtved sogn anmelder ildsvåde ved lynnedslag og får almissebrev. Hans husbond er Anders Nielsen i Nybjerg mølle.

Mads Jessen i Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård 3. gang. - Iver Hansen af Torsted begærede skøde på vegne af sin datter Maren Iversdatter, der er Mads Jessens fæstemø.

639:

Sognefoged Jens Simonsen i Dons lovbød sin påboende gård 2. gang.

Niels Jacobsen i Viuf fremlyste 3 svin 1. gang.

Iver Rasmussen af Skærup efterlyste en hoppe.

7/6. Dom: Degnen Christen Mulvad i Jelling ctr. mag. Moss' hustru i Jelling. - Der er ført vidner ved Nørvang-Tørrild herredsting og Vejle byting foruden ved birketinget. - Et af vidnerne er Hans Hansen Rytter, der tjener Oluf Smed i Jelling. Han har forklaret, at den 17/10 om aftenen ved 10-

tiden var han sammen med præstens tjenestekarl Søren Høllund inde hos degnen i skolehuset. Noget efter kom madame Moss til degnehuset, som er bygget sammen med skolehuset, og spurgte degnekonen, om tjenestekarlen ikke var der. Degnekonen svarede nej og tilføjede, at mad. Moss ikke måtte tro, hun havde noget maskepi med hendes tjenestekarl. Så talte de om en bog, som skulle hentes i kirken. Degnens søn, Søren Mulvad, sagde at det var ikke tid så til nats at hente bog i kirken. "Hold du din mund, din sløngert", svarede mad. Moss, lad din moder tale, som er ældre end som du". Søren gik hen og slog hende under øret, og mad. Moss faldt til jorden. Mad. Moss havde brugt en del skældsord. Hun kom på benene igen, og så fik de to koner hinanden i håret. Degnen kom ud af skolehuset, og snart var det ham og mad. Moss, der havde fat i hinanden; de tumlede om på jorden, degnen nederst. Så skilte Hans Rytter dem ad. Degnen flygtede ind i skolehuset og lukkede døren til efter sig. Mad. Moss ville låne en kniv af Hans Rytter til at åbne døren med, og da han ikke ville give hende den, sendte hun sin pige hjem for at hente både kniv og lygte. Men da pigen kom tilbage, havde mad. Moss allerede fået døren op. Degnen var flygtet ud gennem et vindue. Nu ville mad. Moss ind i degnehuset og stod og bankede på et vindue med baghånden; hun sendte sin pige til Søren Smed efter en økse, for nu ville hun bruge kongens nøgle. Pigen kom dog tilbage uden økse. - Retten konkluderer, at mad. Moss har opført sig utilbørligt overfor degnen, hans hustru og hans søn. Som en hæderlig kone i en højagt værdig stand og som gift med den højoplyste og vellærde præstemand mag. Moss burde hun føre et kristeligt og skikkeligt liv og foregå sine sognefolk med et godt eksempel. Med sin opførsel har hun nedbrudt mere, end hendes mand med sin gudelige lærdom og kristelige formaninger kan opbygge. - Thi kendes for ret, at mad. Moss bør for 2 hårgreb og jordskub på degnen og hans hustru betale efter lovens 6-7-8 for hver gang 3 seks lod sølv, ialt 18 rdl. og til justitskassen 18 rdl. plus 6 rdl. i sagsomkostninger.

639b:

1746 - 26. juli:

640:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Billund og Ankelbo.

Ditto for Harte.

Ditto for Vollund og Nordbæk.

Ditto for Almind og Viuf.

640b:

Ditto for Kragelund og Asbo.

641:

Ditto for Vester Nebel.

Anders Madsen i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 9/8

641b:

Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 16/8

642:

12/7. Dom: Regimentskriveren på vegne af Søren Madsen i Trelde ctr. arresterede Laurids Hansen fra Grau (beboer på Boller gods) for en del frastjålet lærred. - Der har været holdt forhør i Horsens den 9/6. Byfoged Rasch har forespurgt tyvens jorddrot, forvalter Peter Møller på Boller, om han ville tage Laurids Hansen under arrest og strafforfølgning, men Peter Møller har svaret, at han overlod delinkventen til vedkommende med alt, hvad han er grebet med, til afstraffelse. Så er tyven blevet ført til Koldinghus, hvor der er blevet holdt nyt forhør. - Laurids Hansen er en nat med sin båd roet over fra Grau til Trelde land, hvor han hos Søren Madsen har udtaget en rude, rakt hånden ind og har taget de 6 stk. lærred. Ruden gik i stykker, da han ville sætte den på plads. Så er han roet tilbage, og straks samme morgen er han med sine egne heste og vogn kørt til Horsens for at sælge lærredet. Han solgte en del deraf, men blev så pågrebet. Det solgte er blevet tilbageleveret. Tyvekosterne er vurderet til 13 rdl. 1 mk. 3 sk. - Det kendes for ret, at han efter lovens 6-17-37 skal kagstryges og have tyvsmærke i sin pande. Efter lovens 6-17-39 skal han betale igæld til den forurettede og tvigæld til kongen, og han skal have sin hovedlod forbrudt. Han skal arbejde på livstid i jern i nærmeste fæstning, Fredericia. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene P. Pedersen Kyed, Jørgen Thomsen, Niels NLS Lausen, Jesper Nielsen (af Bjert), Hans HJS Jensen, Bertel BJS Jensen, Hans Pedersen og Rasmus RJS Iversen (af Sønder Vilstrup).

642b:

Niels Jacobsen i Viuf fremlyste 3 svin 2. gang.

Iver Rasmussen af Skærup efterlyste en hoppe 2. gang.

Jens Eriksens påboende gård i Tudvad lovbudt 1. gang.

1746 - 2. august:

Hospitalsforstander Hans Lintrup af Kolding hospital lod afhjemle syn på hospitalets brøstfældighed.

5/7. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 23/8

Hans Pedersen af Harte og søsteren Mette Pedersdatter gør afbigt over for landsoldaten Søren Christensen.

643:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Glibstrup og Store Anst.

5/7. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru

ibidem. 30/8

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Lille Anst.

643b:

Ditto for Jordrup.

Ditto for Jerlev.

Ditto for Skibdrup mølle, Gudsø, Oddersted, Skærbæk, Børup, Taulov Nebel og Tårup samt Bjert.

644:

Ditto for Erritsø.

Ditto for Snoghøj.

644b:

Skovfoged Las Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. 9/8

Johan Jørgensen af Seest ctr. Poul Hansen ibidem. 16/8

Jens Eriksens påboende gård i Tudvad lovbudt 2. gang.

Niels Jacobsen i Viuf fremlyste 3 svin 3. gang.

21/6. Dom: Samtlige Bække lodsejere og fæstebønder og præsten Niels Tøxen som forsvar for annexbonden ctr. vagtmester Johan Stahl i Bække, fordi han med grøft er begyndt at indhegne en ham tilhørende eng, Smedeengen, på Bække bys mark. - Johan Stahl har påbegyndt indgrøftning, hvor der aldrig før har været indhegnet, til stor skade for lodsejerne, fordi engen ligger i Bækkemændenes jordsmon, og grøften, om den blev tilladt, ville være til stor hinder for deres fædrift; der er også fragrøftet dem en stor del eng, som de alle tider har haft og bjerget til deres gårde. - Stahl har fremlagt et forligstingsvidne af 25/2-44 mellem ham og Peder Thonboe i en anden sag, hvori Thonboe tillader ham at hegne smedeengen med grøft. - Retten har fundet for godt at tilfinde begge parter at lade affatte situationskort. Det er blevet affattet af gartner Peder Bertelsen på Kolding slot i samarbejde med 16 synsmænd, der har bevidnet, at grøften er skadelig for kreaturerne, da der ikke findes nogen opgang af diget uden i det sydligste hjørne, så hvis kreaturer kommer ned i grøften, kan de ikke komme op igen uden menneskelig hjælp. - Retten kender, at vagtmester Johan Stahl har handlet imod lovens 3-13-13. Han skal sløjfe og udjævne det opkastede dige og grøften om Smedeengen, så at den bliver uindgrøftet og uindhegnet, som den har været det af arilds tid, og citanterne skal beholde deres fragrøftede jordsmon, som hidtil har været bjerget af dem og ikke af Smedeengens ejer. Han skal betale det sidste syn og situationskortet med 57 rdl. 3 mk. 6 sk. samt de øvrige omkostninger, der er modereret til 33 rdl. 2 mk., ialt 84 rdl. 5 mk. 6 sk. Til justitskassen skal han betale 6 rdl. for sagens forlængelse og unyttig proces, da sagen kunne have været afgjort i mindelighed.

645b:

1746 - 9. august:

26/7. Anders Madsen i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 30/8

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Hejnsvig og Grindsted.

646:

Ditto for Bredstrup, Stallerup, Stovstrup, Vejlby og Egeskov.

Ditto for Skærup, Vinding, Smidstrup, Store og Lille Velling samt Vilstrup.

646b:

2/8. Skovfoged Lars Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. 23/8

647:

Søren Pedersen og Christen Knudsen af Lejrskov ctr. Sejr Lassen i Uhre. 16/8

Niels Pedersen i Morsbøl får tingsvidne på arveret efter afdøde Niels Jensen, hvis fader var Jens Nielsen; de er begge døde i Haderslev. Jens Nielsens far var Niels Christensen Modvig, og moderen var Else Modvigs, der forhen boede i Modvig i Grindsted sogn. Der er nævnt arvinger og slægtninge fra Nollund Kloster, Silkeborg, Hinum, Østerby, Dal, Hallundsbæk, Verst, Trøllund, Haderslev, Odense og Kolding.

647b:

Sognefoged Jens Simonsen i Dons lovbød sin påboende gård 3. gang. - Mons. Simon Jacobsen Seest, fuldmægtig ved regimentskriveren, begærede skøde.

648:

Søren Madsen og Jens Madsen af Vesterby, Mads Eriksen af Høllund på egne vegne samt Thomas Jørgensen af Ødsted på vegne af sin hustru og som formynder for afdøde Laurids Eriksens børn lovbød 3. gang den gård i Tudvad, som deres forældre forhen har beboet, og som Jens Eriksen nu bebor. - Denne og hustru Dorthea Jespersdatter begærede skøde.

28/6. Dom: (Regimentskriveren for) Christen Hartvigsen i Dollerup ctr. præsten Hans Anthoni Holm i Nagbøl ang. den 20. ager i Nydams fald. - Præsten har fremlagt et dokument, der viser, at fæsterne af den gård, som den omtvistede ager var tilskrevet, havde frafaldet denne ager, og siden den 20/12- 1693 har den uden påanke været brugt af præstegården i rolig hævd. Dette stadfæstes så meget mere deraf, at der under fæstegården, som Christen Hartvigsen nu bebor, er fundet en ager i brug tilhørende præstegårdens jorder; den er muligvis givet i equivilong for den 20. ager i Nydams fald. Under sagens drift burde præstegårdens jorder have været rebet sammen med de øvrige, men

det er ikke sket, skønt man deraf ville have kunnet se, om ikke der andetsteds var vederlag for den omtvistede ager. - Altså bør Christen Hartvigsen lige som sine formænd lade sig nøje efter sin fæstepligt, og hr. Holm og hans efterkommere kan bruge den omtvistede 20. ager til præstegården uforkrænket. Procesomkostningerne ophæves på begge sider.

650:

1746 - 16. august:

Anders Nielsen i Højrup ctr. Peder Christensen Høst ibidem. Denne gør afbigt. Hvad han har udtalt i Hans Lyndgaards hus den 7/8, skal være aldeles dødt og magtesløst.

Læst Kong Frederik V's forordning af 8/8 om at bære sørgeklæder for Kong Christian VI.

Læst Kong Frederik V's forordning af 8/8 om ringen med klokkerne for Kong Christian VI.

26/7. Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 6/9

650b:

9/8. Søren Pedersen og Christen Knudsen af Lejrskov ctr. Sejr Lassen i Uhre. 13/9

651b:

2/8. Johan Jørgensen af Seest ctr. Poul Hansen ibidem. 23/8

652b:

Skovrider Johan Luckhardt angav skovhugst.

1746 - 23. august:

2/8. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværge sognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 20/9

Tingsvidne om tab ved kvægsyge i Skadtved(?) i Seest sogn.

16/8. Johan Jørgensen af Seest ctr. Poul Hansen ibidem. 20/9

653:

9/8. Skovfoged Lars Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. 13/9

655:

12/7. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 13/9

Skovfoged Holtendorf angav skovhugst.

1746 - 30. august:

Mad. Marie sl. rådmænd Bjørnsens af Åbenrå (ved Niels Lund af Kolding) ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 27/9

9/8. Anders Madsen i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 13/9

2/8. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. Kontrastævning. 20/9

655b:

1746 - 6. september:

16/8. Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 27/9

Læst plakater af 23/8 om indførsel af fremmed salt.

Læst reskript af 12/8, at alle inden den 1/11 skal lade deres benådningsbreve m.v. konfirmere.

1746 - 13. september:

16/8. Søren Pedersen og Christen Knudsen af Lejrskov ctr. Sejr Lassen i Uhre. Udsat til 11/10, men ikke set igen. Smeden Knud Pedersen af Lejrskov har vidnet, at da Sejr Lassen var inde i smedjen den 18/7, sagde han, "Jeg tænker, I har både bøddel og rakker i eders by"; han mente, at Søren Pedersen var bøddlen og Christen Knudsen rakkeren. Sejr Lassens advokat Preben Langsted ville gerne have smeden til at forklare, om den snak ikke kom deraf, at nogle Lejrskov folk havde spøgt for groft i høslætten ved Fobeslet og opført sig lige som bøddel og rakker, idet de lagde en ung dreng på et hjul, som en synder henlægges på stejle. Men det spørgsmål kunne han ikke få svar på, da der ikke var stævnet for det. Så spurgte han, om ikke Sejr Lassen selv havde givet en sådan forklaring. Men det spørgsmål anerkendte retten heller ikke.

30/8. Anders Madsen i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 20/9

Jens Pedersens hustru Maren Hansdatter af Vester Nebel ctr. Jacob Mickelsens hustru Marie Hansdatter og Søren Hansens hustru Else Villadsdatter. De gør afbigt.

656:

23/8. Skovfoged Lars Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. 27/9

658:

23/8. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 27/9

Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. Hans Poulsen i Almind. 20/9

1746 - 20. september:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Gårslev, Rands, Brøndsted, Børkop og Pjedsted.

658b:

13/9. Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. Hans Poulsen i Almind. 8/11 (9/11)

Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 28/9

660b:

30/8. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 11/10 (12/10)

23/8. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 11/10 (12/10)

13/9. Anders Madsen i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 18/10

23/8. Johan Jørgensen af Seest ctr. Poul Hansen ibidem. Udsat til 25/10, idet forlig ventes. Sagen er ikke set igen. Den har drejet sig om en studehandel, hvor Johan Jørgensens søn Jørgen på sin fars vegne har solgt Poul Hansen 4 stude, som skulle betales med 26 rdl. Poul Hansen havde straks videresolgt studene og var derefter kommet med udflugter for at slippe for at betale.

Jægermester og oberforster Bachmans skytte Rasmus Nielsen lader afhjemle oldensyn.

661:

1746 - 27. september:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Gauerslund.

13/9. Skovfoged Lars Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. 11/10

662:

30/8. Mad. Marie sl. rådmand Bjørnsens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 11/10 (12/10)

662b:

Regimentskriveren ctr. kvinderne Kirsten Olufsdatter og Else Jensdatter. 11/10 (12/10)

Sejer Lassen af Uhre gør afbigt over for Søren Pedersen og Christen Knudsen af Lejrskov.

13/9. Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. 8/11 (9/11)

6/9. Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 25/10 (26/10)

1746 - 28. september:

20/9. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 11/10

665:

1746 - 4. oktober:

1746 - 11. oktober:

28/9. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 18/10

666b:

27/9. Skovfoged Lars Nielsen af Trelde ctr. en del Trelde beboere. Idag sluttes sagen med tingsvidne. Skovfogeden har ført vidner på, at han passer sit embede ordentligt.

De øvrige sager udsat til 12/10.

1746 - 12. oktober:

20/9. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. Kontrastævning. 8/11

668:

20/9. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 8/11

27/9. Mad. Marie sl. rådmand Bjørnsens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 25/10 (26/10)

Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 25/10

668b:

Poul Christensen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. 25/10 (26/10)

Mads Poulsen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. 25/10 (26/10)

Opsynsmanden Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Mads Poulsen og lille Hans Hansen af Seest. 18/10

27/9. Regimentskriveren ctr. kvinderne Kirsten Olufsdatter og Else Jensdatter. 25/10 (26/10)

1746 - 18. oktober:

11/10. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 8/11

669:

20/9. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olufsen ibidem. 15/11

670b:

11/10 (12/10). Opsynsmanden Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Mads Poulsen og lille Hans Hansen af Seest. 25/10 (26/10)

671b:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen i Nagbøl, Dollerup og Skanderup.

672:

1746 - 25. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1747.

Regimentskriveren får tingsvidne på specifikation over tab ved kvægsygen i rytterdistriktet for 1745 til 1/6-1746. Den bevidnes af sognefogeden med 2-4 mænd fra hvert fogderi. Sognefogederne: Sognefoged Christen Eriksens søn Poul Christensen af Seest, Hans Lauridsen Buch af Hjarup, Søren Thomsen Terpager af Skanderup, Poul Lauridsen Buch af Nagbøl, Ludvig Pedersen af Bønstrup, Iver Jensen af Anst, Ole Andersen af Vester Gesten (ved Hans Iversen ibidem), Anders Lauridsen af Jordrup, Peder Skjelde af Ferup, Jacob Bartramsen af Lejrskov, Søren Simonsen af Hjelmdrup, Hans Buch af Rugsted, Christen Joensen af Mejsling, Hans Nielsen af Nørre Vilstrup, Henrik Madsen af Højen, Holger Jacobsen af Starup, Peder Andersens enkes søn Anders Pedersen af Hesselballe, Hans Lauridsen af Vester Nebel, Hans Andersen af Påby, Jes Jensen af Ejstrup, Niels Nielsen af Bramdrup, Hans Simonsens enkes søn Christen Hansen af Lilballe, Hans Buhl af Eltang, Hans Olesen af Bjert, Søren Madsen af Sønder Vilstrup, Jens Simonsen af Dons, Jens Andersen af Viuf, Mads Dahl af Herslev, Peder Knudsen af Håstrup, Hans Nielsen af Store Velling, Niels Buhl af Skærup, Peder Nielsen af Vinding, Niels Lauridsen Lomholt af Brejning, Morten Dahl af Andkær, Hans Skovenborgs søn Peder Hansen af Gårslev, Rasmus Pedersen Møller af Pjedsted, Markus Hansen af Bredstrup, Peder Jensen af Kongsted Torp, Carl Jensen af Taulov (ved Jens Pedersen Skov af Tårup), Niels Pedersen af Børup, Hans Pedersen Elkjær af Erritsø, Jørgen Bangs enkes søn Niels Jørgensen af Stovstrup, og Niels Lauridsen af Vejlbj.

673:

12/10. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 26/10

674:

1746 26. oktober:

25/10. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 8/11

675:

12/10. Poul Christensen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. (22/11)

675b:

12/10. Mads Poulsen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. 15/11

18/10. Opsynsmanden Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Mads Poulsen og lille Hans Hansen af Seest. 15/11

676:

11/10 (12/10). Mad. Marie sl. rådmand Bjørnsens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 8/11

27/9. Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 15/11 (16/11)

11/10 (12/10). Regimentskriveren ctr. kvinderne Kirsten Olufsdatter og Else Jensdatter. Kirsten Olufsdatter mødte ikke, den anden er ikke at finde. Tingsvidne. Sagen drejer sig om deres lejermål. Kirsten Olufsdatter har i retten erklæret, at faderen til hendes i hor avlede barn var soldaten Søren Christensen på Haraldskær.

1746 - 8. november:

12/10. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. Udsat til 15/11, men først set igen 6/12

25/10 (26/10). Mad. Marie sl. rådmand Bjørnsens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 15/11 (16/11)

18/10. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 15/11

677:

26/10. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 6/12

677b:

12/10. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. Kontrastævning. 9/11

678:

1746 - 9. november:

8/11. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. Kontrastævning. 22/11

680:

Regimentskriveren for landsoldaten Hans Poulsen af Taulov Nebel ctr. Susanne Blesselsdatter i Børup. 22/11

680b:

20/9. Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. Hans Poulsen i Almind. 22/11

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

Karen Hansdatter af Bramdrup med mand og lavværge Hans Iversen lovbød nogle agre 1. gang.

27/9. Dom: Mads Bertelsen af Tolstrup ctr. Las Madsen og hustru Sara Jørgensdatter ibidem. - Den 29/4, da nogle af bønderne kom hjem fra arbejdet med at reparere Kongens Kobbels grøfter, sagde Sara Jørgensdatter uden for Mads Bertelsens gård til ham, at han var skyldig i tyveriet af det træ, som lå over åen mellem Tolstrup mark og Kongsted mark. Da han gav hende gensvar, skældte hun ham ud for en fåretyv og skælm. Derefter tog Mads Bertelsen nogle mænd (Hans Pedersen, Niels Nielsen og Laurids Jensen) med sig til Sara Jørgensdatter for at høre, om hun ville vedgå, hvad hun havde skældt ham for. Hun svarede, at hun havde ikke skældt ham for andet, end at han var en skælm, om han havde taget træet over åen. Hendes mand kom til og spurgte, på hvad måde de var kommet derind; de svarede, at de var kommet på en god måde. Lars Madsen gik stiltiende ind i en stue, tog en træbism i hånden og gav Mads Bertelsen et slag over skulderen. Mads Bertelsen tog træbismen fra ham og gik ud. Men så råbte Hans Pedersen, at de skulle komme ind, for ellers slog de Jep Bertelsen ihjel. Da de kom ind, havde Las Madsen og hustru fat i håret på Jep, der lå på gulvet. De fik dem skilt ad og gik så igen; men da de var kommet ud, råbte Sara Jørgensdatter efter dem og skældte Mads Bertelsen for en lang skælm og fåretyv m.v. og bandede dem og kaldte dem "fulde hunde". - Las Madsen har foreslået et forlig, som er blevet afvist på grund af de bøder, der tilkommer kongen, og på grund af et utilstrækkeligt tilbud om dækning af sagsomkostningerne. - Det kendes for ret, at Las Madsen efter lovens 6-7-8 skal betale for stavshug tre seks lod sølv (9 rdl.), og får hårgreb og jordskub skal han og hans hustru betale hver 3 seks lod sølv (18 rdl.), tilsammen 27 rdl. foruden 8 rdl. i sagsomkostninger. Sara Jørgensdatter skal gøre afbigt over for Mads Bertelsen her for retten, såfremt hun og hendes mand vil passere at have omgang med skikkelige folk. Bismen skal sønderslås som en ulovlig vægt, og Las Madsen skal betale 1 rdl. til justitskassen for at have brugt den. - (Beskikkelsen til Sara Jørgensdatter blev indledt med, at Mads Bertelsen kaldte til grandestævne og der opfordrede nogle af mændene til at følge med ham. Drengen Jep Bertelsen er Mads Bertelsens broder).

681:

1746 - 15. november:

8/11. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 22/11

681b:

Preben Langsted som befalet actor ctr. delinkventen Hans Jørgensen af Jels. 22/11

682:

Niels Bang af Overby på vegne af sl. Jørgen Bangs enke ctr. Anders Sørensen af Bekken i Århus. 16/11

682b:

18/10. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 29/11

25/10 (26/10). Mads Poulsen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. - Forlig. Mads Poulsen mener ikke at kunne bevise sin påstand i stævnemålet og gør afbigt over for Marcus Madsen.

25/10 (26/10). Opsynsmanden Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle ctr. Mads Poulsen og lille Hans Hansen af Seest. - Marcus Madsen oplyser, at han er kommet i anden erfaring end forhen og frafalder sagen.

1746 - 16. november:

15/11. Niels Bang af Overby på vegne af sl. Jørgen Bangs enke ctr. Anders Sørensen af Bekken i Århus. 6/12

684b:

Laurids Bolvig på Nebbegård ctr. Brochdorf på Ødstedgård. 29/11

26/10. Niels Nielsen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. Udsat til 6/12, men ikke set igen. Mellem kyndelmisse og påske havde Jens Pedersen været hos Niels Nielsen og havde handlet om en hest og et svin for Christen Strangesen. Hesten skulle koste 7 sldlr. 3 mk. og soen 3 sldlr. Senere fandt Christen Strangesen hesten for dyr, men Niels Nielsen holdt på, at prisen var aftalt for hest og so tilsammen; beholdt han soen, skulle han også have hesten. Så drak de lidkøb. Spørgsmålet er, om Jens Pedersen har kautioneret.

Karen Hansdatter af Bramdrup med mand og lavværge Hans Iversen lovbød nogle agre på Bramdrup mark 2. gang.

685:

8/11. Mad. Marie sl. rådmannens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 29/11

Skovfoged Ditlev Andersen af Enemærke skovhus fremlyste en stud 1. gang.

1746 - 22. november:

Læst kgl. ordre af 26/8, at Skanderup sognemænd ligesom andre sognefolk i Ribe stift skal forrette pligtarbejde til kirken, dog ikke i sæde- og høsttiden.

25/10 (26/10). Poul Christensen af Seest ctr. Marcus Madsen Møller af Vranderup mølle. Poul Christensen har toldseddel fra toldkammeret på fortoldning af 8 stk. græsstude. Den har han ved beskikkelsesmænd vist Marcus Møller, som dog først ville udlevere de konfiskerede stude på øvrighedens resolution. Idag anmelder parterne forlig.

15/11. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, Rasmus Rasmussen af Gejsing og Jes Jessen. 29/11

685b:

15/11. Preben Langsted som befalet actor ctr. delinkventen Hans Jørgensen af Jels. 13/12

686:

9/11. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 20/12

686b:

8/11 (9/11). Regimentskriveren for landsoldaten Hans Poulsen af Taulov Nebel ctr. Susanne Blesselsdatter i Børup. 20/12

Afdøde Hans Hansens enke Sidsel Jepsdatter af Bramdrup ctr. Johan Hansen ibidem. 6/12

687:

Skovfoged Ditlev Andersen af Enemærke skovhus fremlyste en stud 2. gang.

Søren Jensen Ladegaard i Trelde efterlyste 2 heste 2. gang.

Peder Lundemand og Peder Lassen af Follerup fremlyste 2 heste 1. gang.

Karen Hansdatter af Bramdrup med mand og lavværge Hans Iversen lovbød nogle agre på Bramdrup mark 3. gang. - Hans Hansens enke Sidsel Jepsdatter begærede skøde.

9/11. Dom: Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. Hans Poulsen, husmand i Almind formedelst hans fæstehus' brøstfældighed. - Han har ignoreret hospitalsforstanderens påmindelse om at istandsætte fæstehuset. Synsmænd har vurderet reparationsomkostningerne til 62 rdl. 1 mk. 4 sk. Derefter har Hans Poulsen bedt om henstand, så han enten kunne skaffe kaution eller få huset sat i stand. Det løfte har han ikke holdt. Han skal efter lovens 3-13-1 og -2 have sit fæste forbrudt og betale reparationerne.

1746 - 29. november:

22/11. Preben Langsted som befalet actor ctr. Hans Jørgensen af Sønder Bjert, Hans Madsen af Tved, landsoldat Rasmus Rasmussen af Gejsing og rytteren Jes Jessen. Sagen sluttes idag for denne ret med tingsvidne, efter at 63 vidner er blevet afhørt. - Skovrider Landsberg har ladet karlene arrestere for krybskytteri hos Claus Hegtman i Gejsing. Vidner er blevet indkaldt for at overvære visiteringen af dem, og de har også set et krudthorn m.v.; men tingene blev samlet op fra gulvet, og de kan ikke sige, hvem tingene har tilhørt. Et af vidnerne har hørt, at en kugle blev fundet i lommen hos en af karlene, og at karlen havde tilstået, at han havde brugt den, når han var tørstig eller hidsig. En sæk fundet på Claus Hegtmans vogn vedkender denne sig. Den skulle han have brugt til hestefoder på en tur til Kolding med tørv dagen efter (en søndag), og på vejen hjem skulle han have haft kalk i den. Da han var klar til at køre, kom Rasmus Rasmussen og spurgte, om han måtte få et glas mjød. Så bandt Claus Hegtmand sine heste og gik med ham ind. Der kom så de andre tre karle og spurgte, om de kunne få et stykke smørrebrød. De fik til svar, at der var ingen smør, men ville de have et stykke spegeflæsk, så kunne de få det. Så fik de brød og spegeflæsk og et glas mjød dertil. Straks derefter var skovrideren og skovfogeden kommet ind og havde sagt, at de skulle arresteres. Noget ud på natten fik Claus Hegtmand besked om at hente præsten, for Rasmus Rasmussen var blevet skudt. Det var skovriderens skytte, der havde skudt ham, da han forlod huset, hvor han var arresteret. - Nogle vidner har fortalt om karlenes færden.

687b:

15/11. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 20/12

688b:

Niels Hansen af Store Anst ctr. Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem. 13/12

15/11 (16/11). Laurids Bolvig på Nebbegård ctr. Brochdorf på Ødstedgård om fiskeri i Lille Strand. Sagen frafaldet.

Jonas Wissing på vegne af toldofficerterne i Kolding ctr. Ole Jensen af Hvejsel. 13/12

Skovfoged Ditlev Andersen af Enemærke skovhus fremlyste en stud 3. gang.

689:

Søren Jensen Ladegaard i Trelde efterlyste 2 heste 3. gang.

Peder Lundemand og Peder Lassen af Follerup fremlyste 2 heste 2. gang.

16/11. Dom: Mad. Marie sl. rådmand Bjørnsens af Åbenrå ctr. Ole Lassen Smed i Jelling for boggæld, 46 rdl. 4 mk. 14 sk. - Han har påstået, at han kun skyldte for noget jern, og at resten forlængst var betalt, men det har han ikke bevist, ej heller at købmandsbogen skulle være urigtigt ført. Han skal betale.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

689b:

1746 - 6. december:

15/11 (16/11). Niels Bang af Overby på vegne af sl. Jørgen Bangs enke ctr. Anders Sørensen af Bekken i Århus. Anders Sørensen har solgt nogle stude til Niels Bangs mor. Da de var blevet sat i Fredericia rytterkoppel, døde nogle af dem af kvægsygen. Dem begravede Jens Andersen og Peder Madsen af Stovstrup sammen med deres koner. Der er vidner på, at en af køerne havde stærkt durkløb inden leveringen, et tegn på kvægsygen. Idag bliver der indgået forlig, idet Anders Sørensen skal betale 92 rdl. inden den 19/12.

690b:

22/11. Afdøde Hans Hansens enke Sidsel Jepsdatter af Bramdrup ctr. Johan Hansen ibidem. Denne gør afbigt.

691:

Christen Andersen af Starup ctr. Mette Baches ibidem. 20/12

Peder Lundemand og Peder Lassen af Follerup fremlyste 2 heste 3. gang.

Niels Sonnicksens påboende gård i Vrå lovbudt 1. gang.

Jep Sørensen af Hundsholdt lovbød Skræder Skov 1. gang.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

691b:

8/11. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 10/1-1747

8/11. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværges sognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 10/1

1746 - 13. december:

Læst forordning om matrikelskat, rytterholdspenge samt okse- og flæskeskat for 1747.

Johan Depong af Skærup får tingsvidne på, at han har avlet 3106 skålpund tobak, som han har solgt til skipper Anders Kjær i Fredericia, som dermed agter sig til København.

29/11. Jonas Wissing på vegne af toldofficerterne i Kolding ctr. Ole Jensen af Hvejsel og Jep Grundet af Nørre Bjert. - Peder Sørensen, der er i tjeneste hos Jep Grundet, kan bekræfte, at der den 28/10 ankom 14 stk. kvæg, som han hjalp med at drive ned i Jep Grundets enghave sammen med husbond, Niels Jepsen Rytter og to andre. Men han kan ikke bekræfte, at de drev dem helt ned til

stranden, eller at Jep Grundet havde sagt til dem, at dersom nogen kom og tog kvæget fra dem, skulle de stå fast, og hvem som ej ville slå, dem ville han selv slå på. Og han havde ikke tænkt over, at det var mærkeligt, at der skulle en så talstærk flok drivere til for at få dem ned til enghaven (som ligger ved stranden). Kvæget var blevet opbragt af toldofficianernes folk; men to stykker fik de ikke fat i. - Jens Iversen, der tjener Lars Jørgensen af Bjert, kan bekræfte, at han blev sendt over efter en mand på den søndre side, men ikke, at han skulle advare ham om, at kvæget var blevet optaget, eller at han skulle til stranden for at advare de folk, der lå der med både. Hans far, Iver Pedersen af Bjert, fortæller, at hans søn havde sagt, at han var ved stranden for at advare de folk med både; men det var noget, han havde sagt for spøg. Anne Christensdatter, Søren Simonsens hustru af Dons, vidner, at Ole Jensen af Hvejsel og hans bror Jens kom til Dons med to fremmede mænd. De sad ved skorstenen og røg en pipe tobak og snakkede, men hun hørte ikke, hvad de snakkede om, heller ikke, om de købslog om kvæget. Ole Jensen blev der til om morgenen, men kvæget blev bragt videre, da Dons bymænd har vedtaget, at intet fremmed kvæg må være på Dons marker. Tingsvidne.

693b:

29/11. Niels Hansen af Store Anst (ved Anders Schurman af Kolding) ctr. Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem. Der føres vidner på, at Inger Nielsdatter var gået ind til Niels Hansens med en strikke for at malke en ko. Da hun gik, spyttede hun ad Niels Hansens kone og sagde, dit skarn, og spyttede 2. gang og sagde, din hore. Dagen efter kom hun igen for at malke koen, men da var den allerede blevet malket. Inger Nielsdatter har sagt, at Niels Hansen har solgt hendes ko, og derfor ville hun gå over og malke hans til gengæld. Hun har også sagt, at Niels Hansen og hans kone ikke havde det godt sammen, og de lå ikke sammen, og hun havde hørt i Kolding, at Niels Hansens kone havde fået et barn. Tingsvidne. (Se igen 31/1)

694:

22/11. Preben Langsted som befalet actor ctr. delinkventen Hans Jørgensen af Jels. 10/1

695:

Niels Sonnicksens påboende gård i Vrå lovbudt 2. gang.

Jep Sørensen af Hundsholdt lovbød Skræder Skov 2. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1746 - 20. december:

Regimentskriveren ctr. skoleholder Jacob Pedersen af Almind. 10/1

6/12. Christen Andersen af Starup ctr. Mette Baches ibidem. 17/1

696:

22/11. Regimentskriveren for landsoldaten Hans Poulsen af Taulov Nebel ctr. Susanne

Blesselsdatter i Børup. Hun har beskyldt ham for at have taget nogle penge hos Niels Pedersen Skov. Idag gør hun afbigt.

Sognepræst Andreas Werlin i Øster Egesborg ctr. Christen Christensen i Høllund i Vorbasse sogn. 17/1

22/11. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 10/1

29/11. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 17/1

Jep Sørensen af Hundsholt lovbød 3. gang Skræder Skov. Niels Sønnicksen af Vrå og hustru Kirsten Andersdatter begærede skøde.

696b:

Afdøde Peder Poulsens arvinger af Vrå: Niels Sønnicksen på vegne af Jens Pedersen af Vrå og Maren Pedersdatter samt Paaske Andersen af Ferup på vegne af hustruen Dorthea Pedersdatter lovbød 3. gang den trediedelsgård i Vrå, som Niels Sønnicksen nu bebor. Sergent Peder Jensen Muldvad og hustru Maren Jepsdatter begærede skøde.

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

1747

696b:

1747 - 10. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1747, Tirsdagen Den 10. Januar

Hans Pank af Kolding byfoged og birkedommer, Mads Paabye birkeskriver. Tingmænd: Johan Møller, Christen Nielsen, Peder Amnitsbøl, Thomas Thomasen, Baltzer Eliassen, Jesper Bergmand og Evald Wichmand, alle af Kolding, samt Rasmus Rasmussen ibidem.

6/12. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 7/2

20/12. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 31/1

Kirkeinspektør Bertelsen ctr. delinkventerne Esche Steensen, glarmester, Christen Nielsen og Hans Hansen Skytte af Jelling. 31/1

698:

En sag angående krybskytter. 24/1

6/12. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 31/1

13/12. Dom: Preben Langsted som befalet actor ctr. delinkventen Hans Jørgensen af Jels for tyveri af en hest fra Hans Sørensen af Oustrup i Egtved sogn. - Han var gået til Jylland for at købe sig en malkeko, men fik ingen og ville derfor gå tilbage. På hjemvejen havde han drukket et glas brændevin for meget og turde ikke driste sig over åen. Han faldt i søvn, og efter at være vågnet op om natten var han gået tilbage og havde taget en hest fra Hans Sørensen i Oustrup fra en toft. Den bragte han hjem til Jels og red kort efter til Haderslev marked, hvor han solgte den offentligt til Jep Juel fra Ustrup for 13 rdl. 32 sk. med løfte om at skaffe en attest på hesten, hvorfor de 32 sk. af købesummen blev stående. - Han er blevet forhørt i Haderslev og efter overførselen til Kolding igen her. - Hans forsvarer Frederik Steensen har med nogle attester villet bevise hans tidligere skikkelige levned. - Hesten er ved retten blevet vurderet til 10 rdl. og er blevet udleveret til ejeren. - Han bør lide sin fortjente straf og andre ligesindede mennesker til afsky og eksempel efter forordningen af 4/3-1690 hænges i en galge samt efter lovens 6-17-39 betale igæld til Hans Sørensen og tvigæld til kongen samt Hans Sørensens omkostninger ved eftersøgning m.m. ialt 16 rdl. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Hans Hansen (den yngre), Svend Gydesen, Mads MPS Poulsen, Christen Pedersen (af Seest), Poul PSC Christensen, Christen CCS Christensen, Simon Andersen og Hans HJS Jensen (af Vrandrup).

698b:

20/12. Dom: Regimentskriveren ctr. skoleholder Jacob Pedersen af Almind, fordi han i ægteskab har begået lejemål med en kvinde ved navn Anna Nielsdatter i Almind. - Han har frivilligt bekendt i retten, at han i sit ægteskab har været så dårlig og begået lejemål med kvinden Anna Nielsdatter og finder sig derfor skyldig til at lide efter loven. Regimentskriveren har foretaget sekvestrationsforretning. - Jacob Pedersen bør efter lovens 6-13-1 betale i lejemålsbøder til kongen 24 lod sølv (12 rdl.), og efter 6-13-24 som den, der første gang begår denne forseelse, straffes på sin yderste formue. Ægteparrets samlede formue beløber sig kun til 26 rdl. 5 mk. 6 sk., hvoraf halvdelen tilhører hustruen; så bliver da af den anden halvdel at betale for lejemålsbøderne 12 rdl. Til rest udgør den yderste formue 1 rdl. 2 mk. 12 sk.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1747 - 17. januar:

20/12. Sognepræst Andreas Werlin i Øster Egesborg ctr. Christen Christensen i Høllund i Vorbasse sogn. 24/1

699:

Selvejerne Hans Buhl, Peder Nielsen og Hans Hansen af Eltang har stævnet vidner ang. skovhugst. Nogle befrier sig med ed, og andre erklærer sig villige til at betale, for det, som de kan overbevises om. Tingsvidne.

699b:

Therkild Hansen Møller og hustru af Gudsø mølle ctr. Niels Basse og hans to sønner i Gudsø. 31/1

701b:

Poul Andersen af Drostrup ctr. Jens Christensen Møller af Drabæk mølle. Denne gør afbigt.

20/12. Christen Andersen af Starup ctr. Mette Baches ibidem. 24/1

20/12. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 7/2

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1747 - 24. januar:

10/1. En sag angående krybskytter, som er undvejet fra arresten. - Hans Jensen og Henrik Mogensen af Seest har været beordret til at holde vagt over de to for krybskytteri arresterede, Hans Jørgensen af Sønder Bjert og Hans Madsen af Tved, noget før sidste mikkelsdag. Hans Jensen forklarer, at han var gået i byen for at hente en kande øl til arrestanterne. Da han kom tilbage, stod begge arrestanterne uden for slotsporten og snakkede med den anden vagt, Henrik Mogensen. Han gik så ind på portstuen med øllet. I det samme løb arrestanterne. Henrik Mogensen gav anskrig og løb efter dem med sin flint; Hans Jensen bagefter. De nåede dem i dyrehaveskoven. Hans Jensen greb fat i Hans Jørgensen, men denne blev ham for stærk, tog flinten fra ham og slog ham over panden med den, så den gik i stykker, og Hans Jensen faldt til jorden. Bøssepipen beholdt Hans Jørgensen, da han flygtede videre. Hans har stadig et ar i panden. - Henrik Mogensen råbte om hjælp, da han så Hans ligge så godt som død på jorden, og fulgte ham hjem til Seest, da han var kommet sig noget. De havde begge haft flinter med på portstuen, og de vidste, at der var fængkrudt på. Men da Hans Jensen ville skyde efter arrestanterne, kunne han ikke få bøssen til at gå af og bestemte sig derfor til at tage fat på Hans Jørgensen. Da Henrik Mogensen ville skyde, opdagede også han, at fængkrudtet var borte. - Arrestforvareren Anders Hansen havde ikke været til stede, for Hans Jørgensen havde sagt til ham, at han skulle gå hen til fuldmægtigen for at spørge, om de ikke skulle have noget at leve af, siden de nu havde været der i 3 dage og ikke havde fået noget, ikke heller endnu var taget under forhør eller vidste, om de skulle være i arrest eller ikke. Så var Anders Hansen gået, Hans Jensen var blevet sendt ud efter øl, og til Henrik Mogensen havde de sagt, at de ville ud at lade deres vand, hvorfor han var fulgt med dem ned. - Tingsvidne.

702b:

17/1. Sognepræst Andreas Werlin i Øster Egesborg ctr. Christen Christensen i Høllund i Vorbasse sogn. 14/2

17/1. Christen Andersen af Starup ctr. Mette Baches ibidem. 21/2

1747 - 31. januar:

10/1. Kirkeinspektør Bertelsen ctr. delinkventerne Esche Steensen, glarmester, Christen Nielsen og Hans Hansen Skytte af Jelling. 14/2

17/1. Therkild Hansen Møller og hustru af Gudsø mølle ctr. Niels Basse og hans to sønner i Gudsø. 28/2

705:

(Se 13/12). Niels Hansen af Store Anst (ved Anders Schurman af Kolding) ctr. Zakarias Hansen og hustru Inger Nielsdatter ibidem. 14/2

(Se 13/12). Niels Hansen af Store Anst ctr. Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem. 14/2

10/1. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 14/2

705b:

10/1. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 14/2

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

1747 - 7. februar:

Læst forordning af 13/1 om, hvad slags delinkventsager der skal lignedes på almuen, samt hvor meget der dagligt må bruges på delinkventers underhold.

Læst kapitelstaksten for 1746.

17/1. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 28/2

10/1. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 28/2

(Se 11/1-1746). Fru kornet Caltoft af Fredericia (ved Anders Schurmann) ctr. hendes søn Herman Caltoft og hustru af Ødsted. 21/2

Regimentskriveren ctr. rytterbønderne i Koldinghus rytterdistrikt for resterende landgilde og gårdforsiddelse. Udsat til 7/3, men er ikke set der.

706:

Jens Eriksen af Tudvad ctr. Hans Hansen Buch af Rugsted, som nu har til ægte Laurids Eriksens enke Maren Poulsdatter, som efter kontrakt af 5/9-40 af Jens Eriksen og fader sl. Erik Lauridsen er blevet givet i medgift med Laurids Eriksen afgrøden af Voldslunds hø og græs i 19 år m.v. Voldslund tilhører retteligt Jens Eriksens selvejergård. - Forlig med nærmere bestemmelser om

rettigheder og pligter.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1747 - 14. februar:

706b:

31/1. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 7/3

31/1. Kirkeinspektør Bertelsen ctr. delinkventerne Esche Steensen, glarmester, Christen Nielsen og Hans Hansen Skytte af Jelling. 7/3

708:

31/1. Niels Hansen af Store Anst (ved Anders Schurman af Kolding) ctr. Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem. 7/3

Peder Staffensen af Mørkholt ctr. Jes Hansen ibidem. Denne gør afbigt.

31/1. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 28/2

Amtmand von Bülow's fuldmægtig Sonnin får tingsvidne på de rette arvinger efter Christen Jensen, som nu skal være død i Husum. Han er barnefødt i Håstrup, faderen er rytterbonden Jens Lassen, der endnu lever og er eneste arving.

708b:

24/1. Sognepræst Andreas Werlin i Øster Egesborg ctr. Christen Christensen i Høllund i Vorbasse sogn. Sagen frafalder idag. Andreas Werlin har påstået, at Christen Christensen har nægtet at udlevere visse ham betroede møbler, men Christen Christensen har haft penge til gode hos ham.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1747 - 21. februar:

Provst Jens Storm af Højen ctr. Anders Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg og Niels Jørgensens enke Else Jensdatter. 7/3

24/1. Christen Andersen af Starup ctr. Mette Baches ibidem. 14/3

7/2. Fru kornet Caltoft af Fredericia (ved Anders Schurmann) ctr. hendes søn Herman Caltoft og hustru af Ødsted. 21/3

709:

1747 - 28. februar:

Læst forordning af 13/2 ang. oprettelse af et livrentesocietet.

Provst Buch i Hjarup ctr. Lars Jensen i Vrå. 11/4

Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 14/3

31/1. Therkild Hansen Møller og hustru af Gudsø mølle ctr. Niels Basse og hans to sønner i Gudsø. 14/3

7/2. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværge sognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 7/3

709b:

14/2. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 21/3

7/2. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 14/3

Christen Joensen af Mejsling lovbød sin gård 1. gang.

(Se ovenfor). Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. Kontrastævning. 14/3

1747 - 7. marts:

21/2. Provst Jens Storm af Højen ctr. Anders Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg og Niels Jørgensens enke Else Jensdatter. 21/3

Hans Bjørn som befalet actor ctr. portneren Anders Hansen på Koldinghus. 28/3

710:

Frederik Steensen som befalet actor ctr. sognefogeden Peder Nielsen af Vinding. 28/3

710b:

14/2. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 28/3

Frederik Steensen ctr. præsten Niels Tøxen i Verst og samtlige Bække bymænd. 28/3

14/2. Niels Hansen af Store Anst (ved Anders Schurman af Kolding) ctr. Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem. 11/4

711:

Preben Langsted af Kolding ctr. Mads Poulsen af Seest og lille Hans Hansen ibidem. Hans Hansen erklærer, at de ikke har begæret Preben Langsted som forsvarer og ikke skylder ham en skilling. Udsat til 14/3, men er ikke set mere.

Preben Langsted ctr. Mads Poulsen af Seest. Udsat til 14/3, men ikke set igen.

28/2. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 14/3

Christen Joensen af Mejsling lovbød sin gård 2. gang.

14/2. Dom: Kirkeinspektør Bertelsen (ved fuldmægtig Bjørn af Kolding) ctr. delinkventerne Esche Steensen, glarmester, Christen Nielsen og Hans Hansen Skytte af Jelling formedelst tyveri i Jelling kirke. - En søndag aften er Esche Steensen gået ind i Jelling kirke sammen med den blinde Christen Nielsen og har med den lille ende af et loddejern vristet dørlåsen op. Den blinde gik foran og talte sig frem ved stolene hen til det sted, hvor der lå noget bly, som han rakte til glarmesteren. Det ene stykke var en klump og det andet et stykke tavlebly. Begge stykker blev bragt til glarmesterens hus. Christen Nielsen har erkendt, at han har givet glarmesteren anslag på blyet, samt at han sidste sommer, da der blev ringet med klokkerne for højsalige konges lig, lånte sin kniv til Hans Hansen Skytte, der skar et stykke af noget bly, der lå under prædikestolen. Dette har Hans Hansen erkendt. Han havde skåret stykket af en gammel tavle, som Christen Nielsen havde givet ham anslag på; Christen Nielsen havde råbt til ham, at han skulle komme op til ham, og han fik da så meget bly som til en halv snes hagl. Hverken før eller siden har han fået noget af kirkens bly. Lørdag den 10/12 kom Christen Nielsen til ham og bad ham gå med til kirken for at tage mere bly; men Hans Hansen nægtede og jog Christen Nielsen ud af døren. Noget bly, som Hans Hansens kone har solgt til glarmesteren for 4 sk., havde han fået fra Engelsholm, hvilket han kan bevise med en attest derfra. - Søren Lassen Smed af Jelling har bekræftet, at Hans Hansens forklaring svarer til den, han havde givet ved en afhøring i Jelling, og har iøvrigt oplyst, at kirken altid bliver aflåst efter hver gudstjeneste. - Det stjalne bly er vurderet til 1 rdl. 3 mk. 6 sk. - Der er holdt sekvestration over Esche Steensens og Christen Nielsens bo, som er opgjort til hhv. 10 rdl. 2 mk. 13 sk. og 8 rdl. 1 mk. - Esche Steensen og Christen Nielsen bør andre ligesindede mennesker til afsky og eksempel efter lovens 6-16-4 straffes med kagen og arbejde i jern i Fredericias fæstning deres livs tid, og efter 6-17-39 skal de betale igæld og tvingæld samt have deres hovedlod forbrudt. Igæld og tvingæld beregnes af kirkeinspektør Bertelsen Jelling kirke til indtægt. - Hvad angår den såkaldte skytte Hans Hansen, så er han ikke sat i rette til strafs lidelse. Men han har alligevel været i arrest under sagen. Han befries med udstået arrest og sættes på fri fod for lovligt at fortjene sit brød. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene: Niels Nissen (sognefoged), Thue Sørensen, Morten MJS Jensen, Jep Hansen (af Bramdrup), Jørgen JMS Madsen, Laurids LHS Hansen, Lars Hansen Krog og Niels NCS Christensen (af Harte). - Esche Steensen og Christen Nielsen erklærede, at de ville underkaste sig kongens nåde. Hans Hansen Skytte takkede for denne retfærdige dom. De to domfældte blev udleveret til fangefogeden Johan Henrik Hageberg til god forvaring under arrest.

712:

1747 - 14. marts:

7/3. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværge sognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 28/3

Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang, for søsteren Mette Hansdatter ctr. Jens Pedersen i Jelling. 28/3

28/2. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. Kontrastævning. 11/4

713b:

28/2. Anders Madsen Skomager i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem. 25/4

28/2. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 21/3

Regimentskriveren stævner efter amtmandens ordre vidner. 28/3

21/2. Christen Andersen af Starup ctr. Jens Nielsen og hustru Mette Baches ibidem. 11/4

714:

28/2. Therkild Hansen Møller og hustru af Gudsø mølle ctr. Niels Nielsen Basse og hans to sønner i Gudsø. 28/3

Peder Christensen af Lejrskov Højrup fremlyste et svin 1. gang.

Poul Nielsen i Gelballe lovbød en byggeplads 1. gang.

Sognefoged Christen Joensen af Mejsling og søn Joen Christensen lovbød 3. gang Christen Joensens påboende gård. - Søren Christensen, som er Christen Joensens søn, og hustru Dorthea Madsdatter begærede skøde.

1747 - 21. marts:

14/3. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 11/4

714b:

Jonas Wissing p.v.a. toldofficerterne i Kolding ctr. Jep Grundet af Nørre Bjert og Ole Jensen af Hvejsel. (Se 13/12). En vidneafhøring drejer sig bl.a. om Lars Pedersen af Dalby og Hans Rytter af Agtrup. Var Lars Pedersen ejer af kvæget? Hans Mørk af Bjert kan fortælle, at han den nat, da kvæget blev konfiskeret, blev råbt op af sin mor, der sagde, at han skulle stå op, for Jep Grundet var slået fordærvet; men han frygtede for hug og blev liggende i sengen. - Lars Jørgensen af Bjert havde hørt, at Lars Pedersen var nede ved stranden, og han sendte sin karl ned til ham; men det var for at købe noget sæderug af ham. - Nogle fiskere fra Strandhuse havde været ude af fiske tidligt om morgenen; de havde set to både inde ved stranden nær Jep Grundets enghave; bådfolkene sad ved ilden og røg tobak. En af fiskerne havde talt med dem; de sagde, at de var fra Middelfart. Tingsvidne.

716:

Christian Møller af Fredericia (ved byfoged Bless af Fredericia) ctr. Abraham Sivert af Pjedsted. En sekvestrationsforretning konfirmeres. 18/4

716b:

28/2. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 11/4

7/3. Provst Jens Storm af Højen ctr. gl. Anders Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg og Niels Jørgensens enke Else Jensdatter. 11/4

Niels Bundesen af Morsbøl på vegne af faderen Bunde Madsen ctr. Jens Andersen og Lass Hansen af Fiskerhuse for gæld. Udsat til 11/4, men ikke set igen.

717:

Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. mag. Peter Henrik Moss i Jelling. 28/3

Anders Nielsen, møller af Nybjerg mølle, anmelder et forlig med sine to bønder Søren Pedersen og Mads Pedersen i Tågelund om vandets opstivning.

717b:

Poul Nielsen i Gelballe lovbød en byggeplads 2. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

21/2. Dom: Fru kornet Caltoft af Fredericia (ved Anders Schurmann) ctr. hendes søn Herman Caltoft og hustru af Ødsted for gæld på 209 rdl. 5 mk. 6 sk., en arvedel, som de efter en skiftebehandling og senere moderation er hende skyldige. - Fru Caltoft har tidligere sagsøgt dem på grundlag af et skiftet brev af 1738. Sagen blev opsat den 11/1-1746, og retten blev ikke derefter gjort bekendt med, hvorledes parterne havde afhandlet sagen. Nyt stævнемål er blevet rejst. De sagsøgte skal betale.

1747 - 28. marts:

14/3. Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling. 9/5

718:

14/3. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 9/5

7/3. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru

ibidem. 18/4

7/3. Hans Bjørn som befalet actor ctr. portneren Anders Hansen på Koldinghus. 11/4

7/3. Frederik Steensen som befalet actor ctr. sognefogeden Peder Nielsen af Vinding. 18/4

718b:

14/3. Regimentskriveren fører efter ordre tingsvidne vedr. Ødstedgårds ret til fiskeri i Lille Strand (Rands fjord). 25/4

720:

7/3. Frederik Steensen ctr. præsten Niels Tøxen i Verst og samtlige Bække bymænd. 18/4

21/3. Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. mag. Peter Henrik Moss i Jelling. 18/4

Sr. Hans Goldbech til Fårupgård ctr. bondekarl Henrik Sørensen. 18/4

14/3. Therkild Hansen Møller og hustru Kirsten Jørgensdatter af Gudsø mølle ctr. Niels Nielsen Basse og hans to sønner i Gudsø. - Idag sluttet sagen med tingsvidne. Niels Basse gør afbigt. Han kan ikke udholde proces på grund af kvægsygen. Therkild Hansen eftergiver ham de bøder, som måtte kunne tilkomme ham, men kongens bøder kan han ikke skænke ham. Sagen skal stå Niels Basse åben for. - I starten af sagen havde Niels Basse erkendt, at han nok kunne have sagt nogle skældsord, efter at han selv var blevet udskældt, og dem ville han godt gøre afbigt for, hvis de også ville gøre afbigt over for ham. Men sagen drejer sig også om vold mod den højfrugtsommelige Kirsten Jørgensdatter, der har frygtet, at hendes foster derefter var dødt. Ifølge vidner havde en af møllerens tjenestepiger været ude at hænge vasketøj på et gærde, der tilhørte Niels Basse. Denne var kommet og havde slået hende med en slyde, så hun flygtede over gærdet ind i møllen. Møllerkonen kom ud: "Vorherre har ført din krakiler her til byen!". Niels Basse svang sin stav over hende og kaldte hende for enten hore eller kanalje, tog hende så for brystet. Et vidne har set ham lette sit ene ben, men kunne ikke se, om han sparkede hende i maven. Sognefoged Carl Jensen har med to mænd synet tjenestepigen, men ikke møllerkonen.

720b:

Jens Pedersen Kjeld af Andkær anmelder ildsvåde. Han og konen og 6 børn kom ud nøgne. Nogle af børnene reddede hans kone ud af døren, andre af vinduet. Selv blev hun så forbrændt i ansigtet, at det er jammerligt at se hende. Hendes mor, der var skrøbelig og blind, kunne de ikke redde. - Almissebrev.

721:

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Poul Nielsen af Gelballe lovbød 3. gang en byggeplads i Gelballe med ager og eng. Frederik Clemmensen og hustru Gertrud Sørensdatter (Poul Nielsens steddatter) begærede skøde.

Peder Christensen af Lejrskov Højrup fremlyste 3. gang et svin.

1747 - 11. april:

Læst forordning af 27/3 med forandringer af plakaten af 25/4-35.

(14/3 og) 21/3. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 25/4

21/3. Provst Jens Storm af Højen ctr. gl. Anders Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg og Niels Jørgensens enke Else Jensdatter. Idag frafaldes sagen. Provst Storm har rejst sagen som overformynder i den gejstlige jurisdiktion angående rigtigheden for den arv, der er faldet efter sl. Jens Jensen, fhv. sognedegn til Grindsted og Hejnsvig sogne efter et skifte i 1726. Jørgen Nielsen har været i retten for sig og sin moder Else Jensdatter, Niels Jørgensens enke, for at forklare, at de ikke som formyndere har fået deres myndlings arve; den står hos Alexander Jensen, der nu bor i Trøllund, for så vidt den ikke allerede er udbetalt. De forventer altså, at det er ham, der skal tiltales.

28/2. Provst Buch i Hjarup ctr. Lars Jensen i Vrå. - Lars Jensen havde lovet at betale sin gæld inden påske. Sagen frafaldes idag.

14/3. Christen Andersen af Starup ctr. Jens Nielsen og hustru Mette Baches ibidem. - Fredag den 25/11 har sognefoged Holger Jacobsen af Starup efter regimentskriverens ordre og på begæring af Mette Baches med to mænd visiteret i hyrden Christen Andersens hus efter noget lærred, som Mette Baches sagde var blevet stjålet fra hende. Hyrdens kone sagde, at hun ikke troede, hun havde noget, som andre ville kende sig ved. Dernæst fandt de 2 blågarns lagener og 2 skjorter og 2 nederdele, alt nyt og syet. Mette Baches vedkendte sig det, men hyrdekongen sagde, hun havde købt det på markedet i Kolding. Hun beklagede sig også over, at der to gange før var blevet ledt efter det samme hos hende, "det var værd at tage en spand vand og slå på eder!". De havde gjort det efter regimentskriverens ordre, forsvarede en af de tilstedeværende sig; men hyrdekongen mente, at sådan en seddel kunne de selv skrive. Hun forklarede, at Ude Pedersen havde haft lærredet med hjem på sin vogn; men det rettede hun siden til, at hun selv havde båret det hjem. Under mundklammeriet kom hendes mand hjem, drivende med fårene. Hun løb ud til ham. "Nu står det vel til, de kommer og berøver vores hus og tager vores lærred, som vi har købt i Kolding marked". Om han ikke kendte den, som hun købte lærredet af? Hyrden bandede og svarede nej. Han var ikke ved, da hun købte lærredet; de skiltes ad på torvet og mødtes først igen hos rådmand Juhls, da de ville hjem. Så havde sognefogeden taget lærredet i forvaring. - Idag bliver der indgået forlig mellem parterne. Hyrdekongen Mette Kirstine Christensdatter er nu blevet enke. Lærredet udleveres til Mette Bache. Hyrdekongen har ikke kunnet tilstedebringe den, hun har købt det af, og kan altså ikke bevise købet, idet hun har købt det på et offentligt marked og ikke har lagt mærke til, hvem hun købte det af, hvorfor hun taber sine købepenge efter loven. Hun har aftalt at betale Mette Baches sagsomkostninger. Nu har de ikke noget at sige hinanden på, og det giver de hinanden hånd på.

721b:

21/3. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 25/4

Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl.
18/4

723:

28/3. Hans Bjørn som befalet actor ctr. portneren Anders Hansen på Koldinghus. 25/4

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

Anders Hansen Sandemand af Bjert lovbød halvparten af sin påboende gård 1. gang.

Anders Hansen Sandemand af Bjert lovbød halvparten (den anden halvpart) af sin påboende gård 1. gang.

7/3. Dom: Niels Hansen af Store Anst (ved Anders Schurman af Kolding) ctr. aftægtsmanden Zakarias Hansens hustru Inger Nielsdatter ibidem ang. en kos malkning og ærerørige ord mod Niels Hansens hustru Jeng Andersdatter. - (Se 13/12). - Inger Nielsdatter er gået ind i Niels Hansens gård, hvoraf nydes aftægt, og der uden nogens tilladelse malket hans eneste i behold havende ko. Da hun er gået derfra med mælken i en strippe, har hun overfaldet aftægtsgiveren Niels Hansens kone med ærerørige ord og spyttet ad hende. Hun har sagt, at Niels Hansen og hans kone ikke lå sammen. Derfor har Niels Hansen været nødt til at sagsøge hende for at bevise sin kones uskyld. - Inger Nielsdatter bør andre ligesindede onde kvinder og mennesker til afsky og eksempel efter lovens 6-21-5 som en ond kvinde på landet arbejde i Viborg tugthus i et helt år samt betale sagsomkostninger med 8 rdl. Hvis ikke hun har betalt inden 15 dage, skal hun aftjene beløbet i tugthuset. Til dagligt underhold får hun 4 sk. Hendes ord om Jeng Andersdatter skal være døde og magtesløse, og de, der ikke retter sig herefter, kan idømmes mulkt og straf.

723b:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1747 - 18. april:

28/3. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørens datter af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 9/5

28/3. Sr. Hans Goldbech til Fårupgård ctr. bondekarl Henrik Sørensen. 9/5

28/3. Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. mag. Peter Henrik Moss i Jelling. 9/5

Anders Flensborg i Horsens ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. 2/5

Lars Thistrup ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. 2/5

724:

21/3. Christian Møller af Fredericia ctr. Abraham Sivert af Pjedsted. 16/5

724b:

11/4. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 2/5

725:

28/3. Frederik Steensen som befalet actor ctr. sognefogeden Peder Nielsen af Vinding. 9/5

Kancelliråd Roed ctr. Markus Madsen Møller af Vranderup mølle. 25/4

725b:

Oberstløjtnant de Andischou til Haraldskær og Gnadenfeld ctr. Christen Sørensen Kjeldbeck, skomager i Rue. Udsat til 2/5, men ikke set igen.

28/3. Frederik Steensen ctr. præsten Niels Tøxen i Verst og samtlige Bække bymænd. 2/5

Anders Hansen Sandemand lovbød sin gård 2. gang.

1747 - 25. april:

28/3. Regimentskriveren fører efter ordre tingsvidne vedr. Ødstedgårds ret til fiskeri i Lille Strand (Rands fjord). 16/5

727b:

Petter Herman af Andkær får tingsvidne på, at han har avlet 264 skålpund tobak, som er solgt til Abraham Dupont i Fredericia.

728:

18/4. Kancelliråd Roed ctr. Markus Madsen Møller af Vranderup mølle. Denne anmelder, at han har afgjort sagen med Roed. Straks efter høsten vil han levere 2 tdr. 4 skp. havre in natura eller 4 mk.

11/4. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 9/5

11/4. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 9/5

11/4. Hans Bjørn som befalet actor ctr. portneren Anders Hansen på Koldinghus. - Tyven Hans Jørgensen er undsluppet. Anders Hansen havde sat sin lid til vagten, som sad ved siden af ham i portstuen, og havde intet vidst om tyvens planer, før han rejste sig op og søgte døren. Portneren og vagten forsøgte at hindre ham i at komme ud, men han var dem for stærk, slap ud og lukkede døren i for dem og satte haspen på (den er monteret, før Anders Hansen blev portner), så at portneren var indespærret med 8 mennesker. Han råbte om hjælp, og da der ingen hjælp kom, lod han sig hisse ud ad vinduet, som er højt over jorden, for at eftersætte tyven. Anders Hansen finder sig ganske uskyldig i tyvens undvigelse. - Nu er der kommet benådningsbrev fra kongen, så sagen frafaldes.

Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Basse ibidem. 9/5

14/3. Dom: Husmanden Anders Madsen (Skomager) i Starup ctr. Hejler Olesen ibidem for den af ham udsprede berygtelse til æres fornærmelse. - Hejler Olesen har sagt til Jens Jensen og Mette Christensdatter i Starup, da de var inde hos Jens Buch, at Anders Madsen har forsøgt at forgive hans hund, fordi den var vagtsom om natten, og når den om natten gøede stærkt, stod Hejler Olesen og hustru op og så, hvad der passerede; og han har set Anders Madsen og kone komme gående med sække på nakken. Han har også sagt, at Anders Madsen har forsøgt at få ham med til Starup præstegård for at stjæle, og at Anders Madsen, da han kom derfra, sagde, at han ikke kunne komme til for folk. Til andre har Hejler Olesen sagt, at Anders Madsen om natten gik ud og stjal korn. - Hejler Olesen har ikke villet møde i retten, men har ved sin prokurator ved kontrastævning ført vidner, der dog ikke vidste andet end det, som de havde hørt af ham selv og hans kone. Ingen har vidst at påsige Anders Madsen noget tyveri. - Hejler Olesen bør gøre Anders Madsen og kone offentlig afbigt her for retten og bede dem om forladelse, hvis ikke han efter lovens 6-21-6 vil være den samme mand, som han har beskyldt Anders Madsen og hustru for at være. Han skal betale 16 rdl. i sagsomkostninger.

728b:

1747 - 2. maj:

Læst plakate af 18/4 om forbud mod indførsel af fremmed kobber...

18/4. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 16/5

730b:

Mickel Nielsen af Østerby p.v.a. Claus Svitzer på Juellingsholm ctr. Hans Christensen og Peder Mortensen af Loft. 16/5

En del beboere i rytterdistriktet aflægges ifølge ekstrakt fra skov- og jagtsessionen ed eller forklaring vedr. skovhugst.

18/4. Dom: Anders Flensborg i Horsens ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. - Han skal betale en gæld på 15 rdl. 4 mk. for varer.

18/4. Dom: Prokurator Lars Thistrup ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. - Han skal betale en gæld på 33 rdl.

731:

18/4. Dom: Frederik Steensen ctr. præsten Niels Tøxen i Verst og en del af Bække bymænd. - Han har ført en sag for dem mod vagtmester Johan Stahl i Bække og forlangt iflg. regning 50 rdl. 5 mk. 12 sk. De har tid efter anden afdraget 25 rdl. 2 mk., så der refterer 25 rdl. 3 mk. 17 sk. Herimod har de leveret kontraregning og angivet, at de fandt, at regningen var for høj. - Men de har ikke bevist med lov eller forordning, hvor meget en prokurator skal have i salær, og det er praxis, at enhver part

fornøjer sin forsvarer, enten dommeren idømmer sagsomkostninger eller ikke. De bør betale, alle for een og een for alle.

731b:

1747 - 9. maj:

18/4. Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatte af Tiufkær ctr. Hans Jensen og hustru ibidem. 20/6

Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 30/5

18/4. Frederik Steensen som befalet actor ctr. sognefogeden Peder Nielsen af Vinding. 6/6

25/4. Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. 6/6

732:

25/4. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Basse ibidem. 30/5

732b:

25/4. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. 30/5

28/3. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 6/6

Jægermester og oberforster Bachmans skytte Rasmus Nielsen lader afhjemle skovsyn for Anst, Brusk, Holmans og Elbo herreder.

733:

28/3. Dom: Enkemadame Anna Margrethe Schytte, sl. hr. Michel Schyttes af Jelling med lavværgesognepræst Jørgen Bang af Bredsten ctr. mag. Moss i Jelling om hendes pension. - Provsteretten har den 3/8-1744 fastlagt pensionens størrelse og hvorledes pensionen skal leveres. Mag. Moss har fremført, at pensionen ikke må overgå 1/8 af kaldets visse indtægter iflg. lovens 2-13- 10, og at han ikke har haft den indtægt, som var forudset i aftalen. Men han har ikke i tide, før pensionen forfaldt, bevist, hvad der dermed med rette kunne fradrages, og han har heller ikke bevist, hvad hans indkomst så har været. - Han skal svare hende hendes tilgodehavende pension for 1745-47, ialt 42 rdl. foruden nogle kornvarer (eller penge efter kapitelstaksten). - Hvis han ikke er tilfreds med den aftale, han har sluttet med enken, så beholder han ret til at søge den forhandlet under provsteretten. Indtil da står aftalen ved magt.

734:

18/4. Dom: Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. mag. Peter Henrik Moss i Jelling for gæld ved en proces. - Af 63 rdl. 3 mk. 6 sk. har Moss afdraget 20 rdl. - Han skal betale resten.

734b:

18/4. Dom: Sr. Hans Goldbech til Fårupgård ctr. bondekarlen Henrik Sørensen, som uden pas eller tilladelse skal have begivet sig fra citantens ind på fremmed gods. - Karlen har stedse været hos sin fader Søren Lassen, som 1731- 46 har boet i et hus, Bjelet kaldet, der tilhører Fårupgård, og er derfra rejst med sin fader, der nu bor i Rue ved Haraldskær fabrik. Citanten har fremlagt købekontrakt af 1745 med sin formand Hans Hansen Warmark, der giver ham ret til Henrik Sørensen med mere ungt mandskab, som fulgte godset. - Henrik Sørensen skal forføje sig til stavns på Fårupgård, såfremt han ikke som rømningsmand vil pågribes, hvor han opholder sig, og komme under fængsels tvang eller arbejde i fæstning.

1745 - 16. maj:

Læst forordning af 1/5 ang. de algierske søpasser.

Læst forordning af 2/5 om eftergivelse af april og juli kvartalers skat af det kontribuerende hartkorn, hvor kvægsygen har været før d. 1/5-47.

735:

18/4. Christian Møller af Fredericia ctr. Abraham Sivert af Pjedsted. 30/5

25/4. Regimentskriveren fører efter ordre tingsvidne vedr. Ødstedgårds ret til fiskeri i Lille Strand (Rands fjord). 6/6

737:

2/5. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 6/6

737b:

Hans Thomsens enke Kirsten Pedersdatter med lavværge Mads Pedersen af Ødsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

2/5. Dom: Claus Svitzer på Juellingsholm ctr. Hans Christensen og Peder Mortensen af Loft. - De har pådraget sig en stor restance både i kgl. kontributioner og i landgilde og har forsiddet deres steder. - Hans Christensen skal betale restancer af den gård, han nu har i fæste, med 12. rdl. 2 sk. samt gammel restance af den gård, han tidligere havde i Loft. Heraf refterer der 10 rdl. - Peder Mortensen skal betale ialt 24 rdl. 4 mk. 8 sk. De skal betale inden 15 dage. Hvis de ikke gør det og ikke bringer gårdenes besætning og dyrkning i forsvarlig stand, bør de efter lovens 3-13-1 og -2 have deres fæste forbrudt, og husbonden vil da have lov til at forsyne stederne med andre beboere.

738:

1747 - 30. maj:

Johan Frederik Kelle, oberauditør, skov- og jagtsessionsskriver får udmeldt 8 mænd til at syne et stykke skov i Gejsing Vesterskov. 6/6

Christen Pedersen Hannerup på Brandholm ctr. Ole Lassen Smed og Christen Jensen i Jelling. 13/6

738b:

Knud Pedersen mod sin husbond Niels Bertelsen på Refsgård. Denne gør afbigt.

9/5. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 20/6

9/5. Christian Møller af Fredericia ctr. Abraham Sivert af Pjedsted. 11/7

739:

9/5. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 13/6

740:

9/5. Provst Buch i Hjarup ctr. Claus Christensen af Horskær. Udsat til 13/6, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om en gæld på 8 sldlr. til afdøde skoleholder Hans Hansen i Vester Vamdrup. De har påstået, at de kunne aflægge ed på, at de aldrig har lånt pengene eller skylder hans stervbo noget. Men skønt de er helt uskyldige, vil de hellere betale de 8 sldlr. end at aflægge ed, når provsten vil frafalde sagen og ikke kræve sagsomkostninger betalt. Ellers vil Claus Christensen aflægge eden. Han får så et bedre tilbud, men fastholder, at han så vil aflægge eden.

16/5. Gården i Ødsted lovbudt 2. gang.

1747 - 6. juni:

Læst forordning af 19/5 med forbud mod at indføre levende eller slagtede kalve i købstæderne og ophævelse af forbud mod udførsel af svin.

30/5. Johan Frederik Kelle, oberauditør, skov- og jagtsessionsskriver får afhjemlet syn på et stykke skov i Gejsing Vesterskov. Ingen af Gejsing beboere var mødt.

16/5. Regimentskriveren får tingsvidne vedr. Ødstedgårds ret til fiskeri i Lille Strand (Rands fjord).

740b:

16/5. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 27/6

741b:

Daniel Revent af Vingsted mølle ctr. mons. Niels Endorph, nu i Herslev. 13/6

Ebbe Jepsen i Hovborg anmelder ildsvåde. Han er fæster under amtmand Christian Teilman til Nørholm. Almissebrev.

742:

Niels Andersen af Vork p.v.a. hustruen Mette Hansdatter, hvis far var afdøde Hans Thomsen, som boede i Ødsted, lovbød 3. gang sin påboende gård i Ødsted. - Hans Thomsens enke Kirsten Pedersdatter og nuhavende fæstemand Niels Jørgensen begærede skøde.

9/5. Dom: Frederik Steensen som befalet actor ctr. sognefogeden Peder Nielsen af Vinding, som mellem 1. og 2. januar skal have huset og herberget en desertør ved navn Christen Nielsen Brørup, musketer. - Tiltalen er rejst efter et krigsforhør over to udsendte, korporal Borchholt og musketer Peder Arend, som har eftersøgt desertøren. De to har alene efterspurgt desertøren hos Peder Nielsen og der fået til svar, at som den desertør allerede havde haft gråt hår, havde sognefogeden ikke spurgt ham om hans pas, idet han mente, at han for alders skyld måtte have fået sin afsked. Forhøret er ikke beediget, og det oplyser ikke, om de to udsendte har oplyst sognefogeden om desertørens statur og alder, og hvad mundering han havde, hvorved nærmere kunne have været udforsket, om sognefogeden havde huset desertøren eller en afskediget musketer og betler. Forhøret kan ikke anses som noget bevis. - Peder Nielsens kone, der ikke har kunnet møde i retten, har over for 2 mænd afgivet en beediget forklaring om, at hun ikke vidste, at det var en desertør, men troede, det var en gammel betler, som gik omkring og betlede. - Frederik Steensen har forlangt Peder Nielsen straffet som modvillig overtræder af kgl. befalinger med arbejde i jern til hjulbøren sluttet i nærmeste fæstning i tre måneder. Men han er ikke overbevist om nogen forseelse, så han frikendes, hvis han trøster sig til at aflægge ed (efter lovligt stævнемål) på, at han ikke vidste, det var en desertør.

742b:

9/5. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 13/6

9/5. Dom: Søren Jensen Weber af Hjarup ctr. Niels Jacobsen og hustru ibidem. - Søren Weber har anklaget dem for at have påført ham brok i et slagsmål uden for Mikkel Madsens gård ved at slå ham på det lønlige sted den dag, da der blev kørt havre ind. Nogle vidner har set slagsmålet, men der er også vidner på, at det var Søren Weber, der begyndte. Han havde den dag været så beruset, at han faldt ned fra sin vogn, og hans kone havde ytret bekymring for, at han ville forlade vognen. Klammeriet skal være opstået i anledning af, at Niels Jacobsen havde lejet ham med til Ribe. En uge efter slagsmålet lod Søren Weber sig syne hos sognefogeden, hvor man så en brok ved det venstre røre, men synsvidnerne kunne ikke afgøre, om den var gammel eller ny. Han lod sig også syne af en kirurg. - Niels Jacobsen har ført adskillige kontradidner om hans drukkenskab og tilbøjelighed til klammeri, samt at hans brok er en gammel skade. - Da Søren Weber løb imod Niels Jacobsen, havde dennes kone revet ham i ansigtet, for at han ikke skulle kunne se at slå hendes gamle mand, og hun havde også med en stav stødt ham over rumpen og lårene. - Retten konstaterer, at Søren Weber ikke har ladet sig syne på fersk fode efter loven, og at han har påført Niels Jacobsen sag for derved at skjule sit liderlige liv og levned med daglig drukkenskab og klammeri med konen og andre. Det var ham, der begyndte klammeriet ved at løbe ind på Niels Jacobsen med hårgreb og

jordskub. - Det kendes for ret, at han efter lovens 6-7-8 bør betale for hårgreb 3 seks lod sølv og for jordskub det samme, tilsammen 18 rdl., hvoraf kongen får 1/3 og Niels Jacobsen de 2/3. I sagsomkostninger skal han betale 10 rdl. til Niels Jacobsen.

743b:

1747 - 13. juni:

6/6. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 27/6

30/5. Christen Pedersen Hannerup på Brandholm ctr. Ole Lassen Smed og Christen Jensen i Jelling. 27/6

6/6. Daniel Revent af Vingsted mølle ctr. mons. Niels Endorph, nu i Herslev. 27/6

30/5. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 27/6

1747 - 20. juni:

744:

Tingsvidne om tab ved kvægsygen på Nebbegård.

Assessor Hans Marcussen til Rasch og bønderne Søren Christensen og Laurits Laursen af Kalhauge ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. 4/7

30/5. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 11/7

744b:

Mads Sørensen i Komarkshuset fremlyser 2 svin 1. gang.

9/5. Dom: Husmand Jørgen Hansen Brock og hustru Anne Sørensdatter af Tiufkær ctr. gårdmand Hans Jensen ibidem. - Dommen beskriver det forløb, der er gengivet under 10/5-1746. - Under kontrastævning er Christen Lassen blevet ført som vidne: Han kom hjem fra Kolding en sen aften og blev afhentet af sine to børnebørn hos Thyge Jensen. På vejen gennem Tiufkær mødte de tre personer. Christen Lassen kunne ikke selv se, hvem de var, da han er noget tyksynet; men drengene (sønnesønnen Christen Olesen og dattersønnen Niels Christensen) sagde, at det var Jens Rytter og hans to kvinder. "Hvad vil de rømplinger her, det var bedre, de blev hjemme og lå i deres seng", havde vidnet sagt. De havde hilst godaften, og Jens Rytter havde svaret, mens kvinderne forholdt sig tavse. Det var ved 11-tiden. Om natten blev vidnets familie banket op af Hans Jensen og hans kone, som fortalte, at de var blevet bestjålet. Da de var gået igen, sagde de to drenge til den enes mor, at de nok vidste, hvem der havde gjort det, for de havde mødt 3 personer i hosesokker (der var sneføre), men deres bedstefar (kaldes: oldefar) havde forbudt dem at sige, hvem de var. De to kvinder, fortalte de, var Jens Bertelsen Rytters steddatter og Anne Sørensdatter. De to drenge er

blevet afhørt i retten; de er 19 og 16 år. De er blevet forsynet med attest fra sognepræsten og fra kapellanen om, at denne har formanet dem og taget deres løfte, at de helligen ville iagttage, således at de med en god samvittighed ville møde ham på hin dag; og efter at have hørt lovens ed oplæse har de lovet at sige sandheden. - Retten opsummerer begivenhedsforløbet: Hans Jensen er blevet frastjålet en kiste med en del klæder, tøj og penge, og han har straks fundet kisten i en anden mands toft med en del ting fjernet. Han fandt anledning til at opvække nogle af naboerne af deres senge for at finde gerningsmændene i byen eller udenfor. Herunder kom de også til husmanden Jørgen Hansen og råbte til ham, og han svarede ene. De spurgte, om hans kone var hjemme. Han svarede, nej. Så forføjede Hans Jensen og kone sig hen til et andet hus, hvori boede Jens Bertelsen rytter, og spurgte, om Brocks kone ikke var der; de fik lys tændt og ledte efter hende i huset, men fandt hende ikke, gik så igen til Jørgen Brock, og noget efter hørte de, at hans kone var derinde. Derefter tilkendegav de det for sognefoged Peder Knudsen i Håstrup, som om morgenen kom over til Tiufkær. Han og andre efterså sporene i sneen mellem Hans Jensens hus og toften, hvor kisten blev fundet. Der var spor af 3 personer i hosesokker, en større og to mindre. De unge drenges forklaring rettede yderligere mistanken mod Anne Sørensdatter, og sognefogeden formanede Jørgen Hansen til at holde sig til sandheden og sige, om hans kone havde været hjemme eller ikke på den tid af natten. Først sagde han, at hun var hjemme, men tilstod så, at hun ikke var det. Men da han senere havde talt med sin kone, gik han fra det også. Efter hendes og hendes mands begæring blev det så foranstaltet, at 2 mænd skulle være hos hende, for at hun ikke skulle mistænkes for at snakke med andre. Der blev sendt bud til regimentskriveren, efter hvis ordre hun blev ført til Kolding til forhør. Men da hun ikke bekendte noget, blev hun sat på fri fod. Derefter har Anne Sørensdatter ikke villet lade sig nøje med det, men har straks søgt prokurator Thistrup på hånden at være hendes forsvar og har stævnet Hans Jensen, fordi hun fandt sig fornærmet, idet hun mente sig beskyldt for tyveriet og arresteret. Det har nødsaget Hans Jensen til hans kontrastævning. - Under sagen er der også ført vidne om et hoved- eller halsklæde, som fandtes i kisten, da den blev fundet. Nogle har genkendt det som Anne Sørensdatters. Men skønt dette tørklæde kan give mistanke om, at hun er gerningsmanden, så er der ikke at reflektere derpå, da det ikke er bevist, hvordan det er kommet ned i kisten. - Der er blevet vidnet, at Anna Sørensdatters mor i andres påhør, før hun blev ført til Kolding, har forbudt sin datter at gå til bekendelse med de ord: "Dersom du bekender, skal jeg aldrig kendes ved dig". Men hvad moderen har ment dermed, er ikke blevet forklaret. - Der er tillige blevet ført vidner om noget uld, som en smedekone i Tiufkær skal have vedkendt sig hos Anne Sørensdatter. Men efter vidnernes forklaring er den sag forlængst afhandlet således, at smedekonen måtte betale noget til sognets fattige, fordi hun havde taget sig selv til rette. - Det kendes for ret, at da Anna Sørensdatter ikke er grebet i gerningen, og der heller ikke er fundet nogle af tyvekosterne i hendes hjem, så befries hun for videre tiltale. Og Hans Jensen og hustru befries ligeledes for Jørgen Hansens og hustrus tiltale. Og hermed ophæves sagen, som skal være død og magtesløs. Sagsomkostningerne går lige op. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene: Carl Jensen (sognefoged, Taulov Nebel), Jep Basse, Peder Lassen (af Tårup), Hans HAS Andersen, Niss Jensen, Jens Clausen (af Oddersted), Hartvig Jepsen og Hans HUS Udsen (af Gudsø).

746:

1747 - 27. juni:

746b:

13/6. Daniel Revent af Vingsted mølle ctr. mons. Niels Endorph, nu i Herslev. 18/7

13/6. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 18/7

6/6. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 11/7

748b:

13/6. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 4/7

13/6. Dom: Christen Pedersen Hannerup på Brandholm ctr. Ole Lassen Smed og Christen Jensen i Jelling for gæld. - De har købt 82 stk. får for 72 rdl. hvoraf de har betalt 50 rdl. Christen Jensen har påstået, at det er ham, der har betalt de 50 rdl., og at han derfor ikke skylder mere. Men den skrivelse, der er fremlagt som bevis, bærer begges underskrifter på den fulde sum, og Christen Jensen har ikke bevist, at han har betalt sin part. - De skal betale de resterende 22 rdl. en for begge og begge for en.

Mads Sørensen i Komarkshuset fremlyser 2 svin 2. gang.

1747 - 4. juli:

749:

20/6. Assessor Hans Marcussen til Rasch og bønderne Søren Christensen og Laurits Laursen af Kalhauge ctr. Ole Lassen Smed af Jelling for gæld. Udsat til doms d. 1/8, men ikke set igen.

27/6. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 18/7

751:

Mads Sørensen i Komarkshuset mellem Kolding og Bramdrup fremlyser 2 svin 3. gang.

1747 - 11. juli:

Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. en del hospitalsbønder. 18/7

751b:

27/6. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 8/8

752:

20/6. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 8/8

752b:

Lars Thomsen af Hinum ctr. Anders Olesen ibidem. 25/7

753:

Laurids Nissen, tjenende i Stepping, ctr. Poul Lauridsen Sottrup i Øster Vamdrup. 8/8

Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten. 25/7

753b:

30/5. Dom: Christian Møller af Fredericia ctr. Abraham Sivert af Pjedsted for gæld. - Abraham Sivert har modtaget 360 mk. til at købe huder og talg for; heraf har han leveret for 48 rdl. Der reterer 72 rdl. - Abraham Sivert har fremlagt kontraregning; men denne har ikke dato, så man kan se, om den er før eller efter den tid, da han gav sin kvittering på de 360 mk. - Han skal purgere sig med ed, at han siden sin håndskrifts udgivelse på de 72 rdl. har betalt til Christian Møller ifølge sin regning og nu ikke skylder mere end 21 rdl. 2 mk. 6 sk. Det skal ske inden 15 dage, ellers skal han betale de 72 rdl.

754:

1747 - 18. juli:

27/6. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 1/8

754b:

Tingsvidne på tab ved kvægsygen i Bække og Kragelund.

4/7. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 8/8

755b:

Et forlig mellem Lars Thistrup og Ole Lassen Smed i Jelling. Ole Smed beholder al sin ret iflg. kontrakt til det lovede hus og brændsel imod betaling af 60 rdl. Han giver Therkild Sørensen skøde, og det renskrevne skøde underskrives her i retten. Thistrup og Therkild Sørensen forpligter sig til at betale den på gården hæftende afgift til Mette Hansdatter Bang til Peder Henriksen i Binderup mølle. Der er nævnt flere forhold og implicerede personer.

756:

27/6. Daniel Revent af Vingsted mølle ctr. mons. Niels Endorph, nu i Herslev. 25/7

Hans Hansen og Markus Hansen af Påby ctr. Hans Pedersen Ladegaard af Andkær. 15/8

756b:

Kolding magistrat og borgerskab ctr. Harte og Rodevad beboere. 25/7

Regimentskriveren fremlægger specifikation over tab ved kvægsygen i rytterdistriktet. Den bekræftes af sognefogeden og to mænd fra hvert fogderi. Af sognefogeder er nævnt: Ole Andersen i V. Gesten, Peder Skjelde i Ferup, Hans Hansen i Rugsted, Christen Joensen i Mejsling, Henrik Madsen i Højen, Holger Jacobsen i Starup, Jens Jensen i Ejstrup, Jens Simonsen i Dons, Peder Knudsen i Håstrup, Hans Nielsen i Store Velling, Niels Lauridsen i Brejning, Rasmus Møller i Pjedsted, Markus Hansen i Bredstrup, Hans Elkjær i Erritsø, Peder Bang i Stovstrup og Niels Lauridsen i Vejlbj.

757:

Jørgen Henriksen i Lille Velling opbød børnepenge for Dorthea Nielsdatter ibidem.

Sergent Mads Nielsen Ulf af Skærup opbød børnepenge for Mette Kirstine Nielsdatter.

Hans Henriksen Amnitsbøl af Lille Velling opbød børnepenge for Ellen Nielsdatter.

11/7. Dom: Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. en del hospitalsbønder for restance. - Følgende har tilstået deres gæld i landgilde til udgangen af 1746 og bliver dømt til at betale inden 15 dage: Jens Pedersen Amhede, Abraham Sørensen, Morten Pjedstedes enke, nu Jep Nielsen, Niels Andersen, Rasmus Christensen, Oluf Hjuler, Anders Hansen, Anders Mortensen, Frederik Pedersen, Christen Rasmussen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, Iver Christensen og Søren Pjedsted, alle af Almind, og Peder Nielsen i Knurborg, Vamdrup sogn.

757b:

1747 - 25. juli:

11/7. Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten. 8/8

11/7. Lars Thomsen af Hinum ctr. Anders Olesen ibidem. - Hovedvidnet er Niels Hjortlund af Løvlund. Sidste jul kom Anders Olesen og sagde, at Otte Nielsens hustru var død, og at Lars Thomsen eller hustru havde taget nogle af hendes klæder. 14 dage senere har Niels Hjortlund været med til at forene parterne, men det lykkedes ikke. 30 dage senere var han og andre samlet i Hinum til skifte. Da Niels Hjortlund havde skrevet fortalen til skiftet, forlangte Anders Olesen og hans medarvinger, at det tøj, som Lars Thomsen og hustru havde, først skulle bringes ind i stervboet. Men det ville de ikke aflevere, for det havde de fået for at passe den nu afdøde kone, mens hun var syg og sengeliggende i deres hus. Så gik Niels Hjortlund tilbage til stervboet og ville have afhørt enkemanden Otte Nielsen om denne sag; men denne blev forhindret i at give forklaring. Og Anders Olesen sagde, at om Lars Thomsen var gået ind og havde taget noget tøj efter konens død, så havde han gjort som en tyv og en skælm. Lars Thomsen svarede, at det skulle han selv være, indtil han beviste det. På Niels Hjortlunds forslag blev tøjet nu bragt ind i stervboet til vurdering, idet Lars Thomsen så kunne indgive regning på sit tilgodehavende, der blev anført i skifteforretningen. Men Anders Olesen hævdede, at Lars Thomsen var blevet betalt med penge for gildvæddere og andet tøj. Der opstod diskussion, og skifteforretningen blev opsat i 3 uger. - Otte Nielsen har så forklaret Niels Hjortlund, hvordan det var gået for sig med tøjet: Da hans kone lå syg hos Lars Thomsens,

havde hun ladet sin mand tilkalde og bedt ham om at medbringe noget kristentøj og et skørt. Det gav hun til Lars Thomsens kone med de ord, at det skulle hun have, fordi hun havde været så god mod hende under hendes sygdom. Nogen tid efter kom konen sig, og hun fik skørtet tilbage for at have det på til kirke, og så beholdt hun det i sit gemme. Da hun så døde og skulle lægges på strå, var Lars Thomsens kone også til stede. Otte Nielsen ville tage noget tøj op af en kiste til klædning og fandt da skørtet øverst. "Der er der skørt; tag det til eder; det hører eder til". Hun svarede, nej. Men han sagde, jo, hun skulle have det, det var hendes, og det kom ingen ved. Så tog hun imod det. - Otte Nielsen har sagt til Niels Hjortlund, at der var sket Lars Thomsen en stor uret, og det var sandt, alt det han sagde, det ville han gøre sin ed på; og det var synd, at han således skulle beskyldes for tyv. Det var Hans Knudsen, der havde sagt til Otte Nielsen, at han skulle nægte at have givet Lars Thomsens tøj, for ellers mistede han alt, hvad han havde, og han kunne komme på Bremerholm. Men nu takkede han Gud, at han havde sagt sandheden, og det ville han fastholde. - Niels Hjortlund forklarer, at han ikke har været beskikket som skifteforvalter. Hans Knudsen af Hinum, som ejer Otte Nielsens hus, skriver temmelig slet og havde bedt ham skrive et koncept. - Sagen ender med, at Anders Olesen gør afbigt og betaler et beløb. Når de kommer hjem, skal Lars Thomsen så levere den sæk med boghvede, som tilhører Otte Nielsen.

759:

18/7. Daniel Revent af Vingsted mølle ctr. mons. Niels Endorph, nu i Herslev for gæld. Udsat til 8/8, men ikke set igen. Niels Endorphs kautionist har ikke holdt sit løfte om at betale.

18/7. Kolding magistrat og borgerskab ctr. Harte og Rodevad beboere. Der optages forbudstingsvidne.

759b:

Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 8/8

760:

Børnepengene opbudt 2. gang.

1747 - 1. august:

18/7. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. 8/8

Jørgen Henriksen i Lille Velling opbød børnepenge for Dorthea Nielsdatter ibidem 3. gang.

Sergent Mads Nielsen Ulf af Skærup opbød børnepenge for Mette Kirstine Nielsdatter 3. gang.

Hans Henriksen Amnitsbøl, før Lille Velling, nu logerende i Fredericia, opbød børnepenge for Ellen Nielsdatter 3. gang.

760b:

Hans Henriksen Amnitsbøl, før Lille Velling, nu Fredericia, opbød børnepenge for Anna Nielsdatter 3. gang.

1747 - 8. august:

11/7. Laurids Nissen, tjenende i Stepping, ctr. Poul Lauridsen Sottrup i Øster Vamdrup. Forlig. Poul Sottrup tilstår at skyldes Laurids Nissen 40 rdl., som han vil betale i afdrag. Hvis ikke han betaler, kan Laurids Nissen søge fæste på hans gård.

11/7. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 5/9

18/7. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 5/9

761:

Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten Knud Storm af Egtved. 22/8

762b:

25/7. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 15/8

763:

Abraham Sivert vil aflægge ed i.h.t. dom af 11/7. 15/8

11/7. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 15/8

Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. provst Jens Storm i Højen. 22/8

763b:

1/8. Sognepræst for Bredsten menighed, Jørgen Bang af Balle, for søsteren Mette Hansdatter af Jelling ctr. Jens Pedersen i Jelling. Udsat til doms d. 5/9, men ikke set igen. - Sagen har drejet sig om Mette Hansdatters aftægt iflg. kontrakt af 30/10-32. Hun er Peder Jensens enke.

25/7. Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten. 29/8

1747 - 15. august:

8/8. Abraham Sivert vil aflægge ed iht. dom af 11/7. Christian Møller er af nogle tilstedeværende blevet overtalt til at eftergive Abraham Sivert noget af sin fordring for at undgå eden. Han skærer sin fordring ned til 50 rdl., hvilket tilfredsstiller Abraham Sivert, som begærer af retten at beramme auktion på hans effekter til betaling, så vidt det rækker.

Las Hansen af Fiskerhuse i Hejnsvig sogn ctr. Bunde Madsen og søn Niels Bundesen af Morsbøl. - Forlig. Niels Bundesen lover at betale ved hjemkomsten 2 rdl., som hans husbond Niels Hansen caverer for. Så er der ingen krav ved skiftet efter Bunde Madsens hustru.

764:

Niels Hansen Bundsgaard ctr. Lars Hansen af Fiskerhuse og husbond præsten Claus Hagen. - Forlig. Niels Bundsgaards bonde Jens Andersen høster en ager, som Lars Hansen har pløjet og tilsået.

18/7. Hans Hansen og Markus Hansen af Påby ctr. Hans Pedersen Ladegaard af Andkær. 29/8

8/8. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 5/9

764b:

8/8. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 12/9

765:

1747 - 22. august:

Peder Mikkelsen af Erritsø og hustru ctr. Hans Pedersen Bundsgaard ibidem. Denne gør afbigt.

8/8. Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten Knud Storm af Egtved. 12/9

766:

8/8. Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. provst Jens Storm i Højen. 12/9

768:

Poul Hansen i Seest fremlyser 14 svin 1. gang.

1747 - 29. august:

8/8. Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten. 5/9

15/8. Dom: Hans Hansen og Markus Hansen af Påby, arvinger efter en søster Mette Cathrine Hansdatter, ctr. Hans Pedersen Ladegaard af Andkær for penge til hendes ophold, 13 rdl. 2 mk., som blev lovet, da han overtog hendes fars gård. - Der er blevet fremlagt en attest på, at Hans Ladegaard i overværelse af de tre sognefogeder Markus Hansen af Bredstrup, Rasmus Pedersen af Pjedsted og Morten Dahl i Andkær og i amtmandens påhør har lovet med håndspålæggelse 20 sldr. til Mette Cathrine Hansdatter, som da var spæd og umyndig, til hjælp til hendes opdragelse i 10 år,

årligt 2 slettedaler. - Herimod har Hans Ladegaard fremlagt en attest fra Michael Muhle på Hvilsbjerggård, for at vise, at han ikke havde lovet de 20 sldlr. uden til den tid, hvor hun opnåede at komme i ægteskab, og vel mere, om hans evne da var dertil, alt i henseende denne Mette Cathrine Hansdatters moder Anne Hansdatter således bortdøde og han befriet for en hård indgået årlig aftægt til hende foruden anden derved forestående vanskelighed etc. Denne attest påberåber sig visse dokumenter, som kan understøtte Hans Ladegaards påstand om fritagelse; men de er ikke blevet fremlagt i retten. - Han skal holde sit løfte og betale til arvingerne de lovede 13 rdl. 2 mk. samt sagsomkostninger.

768b:

1747 - 5. september:

29/8. Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten. 3/10

15/8. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 26/9

Frederik Steensen som kst. actor ctr. arresterede dreng Henning Phillipsen. 26/9

769b:

Frederik Steensen som befalet actor ctr. Mads Jørgensen m.fl. af Egeskov og Trelde. 19/9

8/8. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 3/10

8/8. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 12/9

Provst Jens Jacobsen Buch af Hjarup opbød børnepenge for sl. mag. Albert Thuras efterladte børn, Laurids, Hans, Christian Henrik, Maria Elisabeth, Helena, Jacobe Maria og Barbara Margrethe Thura.

Maren Thomasdatter af Brøndsted med lavværg Niels Madsen ibidem og Lauge Pedersen af Erritsø på egne vegne og på vegne af arvingerne Niels Pedersen i Smidstrup, Thomas og Knud Pedersen og Maren Pedersdatter af Brøndsted får tingsvidne på arveret efter Anders Pedersen, som er død i Kina. Han er søn af afdøde Peder Nielsen og hustru (fornævnte) Maren Thomasdatter. Han var født på den hospitalsgård, som hans forældre havde. Rejste til København som 15-årig. Var på 2 rejser til Kina, kom hjem i 1745. Var hjemme til maj 1745 og rejste så igen til Kina. - Der gives fuldmagt til Maren Thomasdatters søn Lauge Pedersen af Erritsø til at modtage arven.

770:

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1747 - 12. september:

Læst forordning af 29/8 med forbud mod udførsel af græs- og ustaldede okser samt nærmere

anordning om handel med staldokser.

22/8. Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten Knud Storm af Egtved. 3/10

771:

22/8. Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. provst Jens Storm i Højen. - Andreas Flensborg synes at have været utilfreds med provstens skattemandtaller. Men provsten er straks gået i offensiven og har dels påvist til vilje til, at skatteforpagteren fik, hvad der tilkom ham, og dels anført skatteforpagterens ulovlige fremfærd: Han har foretaget exekution for skat på en sabbat, og han har exekveret fattige, ja almisselemmer, gamle, svage, vanføre samt dem, der efter skatteforpagtningskontrakten skulle være befriede for indsidderskatten, idet de havde jord af kongens bønder, hvoraf svares til kongens kasse. Så vil Niels Schousbøl, der repræsenterer skatteforpagteren have stævnet vidner til at bevise mandtallernes urigtighed; men retten kræver, at han først beviser hvert terminsmandtals urigtighed, for at ingen skal komme til at vidne i egen sag. Det kan han ikke efterkomme, og han forlader straks retten. Provst Storm reserverer sig sin tiltale.

771b:

5/9. Therikld Hansen Møller af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem. 24/10

772:

15/8. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 19/9

773b:

Provst Jens Jacobsen Buch af Hjarup opbød børnepenge for sl. mag. Albert Thuras efterladte børn, Laurids, Hans, Christian Henrik, Maria Elisabeth, Helena, Jacobe Maria og Barbara Margrethe Thura, 2. gang.

Christen Sørensen af Nygård i Starup sogn anmelder ildsvåde. Huset beskrives; alt var ganske godt indrettet, bygget ikke som en bondegård men som en præstegård. Løjtnant Pagerel logerede med sin familie der. Hans kone havde gjort barsel samme morgen, og en time senere døde barnet. Løjtnantens familie mistede også deres effekter. Så snart de havde fået den svage moder ud og ville være gået ind efter det døde barn, faldt taget ned, og barnet brændte til aske. - Almissebrev.

774:

Jægermester og oberforster Peter Bachmans skytte Rasmus Nielsen afhjemler oldensyn.

1747 - 19. september:

5/9. Frederik Steensen som befalet actor ctr. Mads Jørgensen m.fl. af Egeskov og Trelde. Disse har hos øvrigheden fået sagen ordnet i mindelighed. De skal betale omkostningerne med 22 rdl. 2 mk.,

som regimentskriveren kautionerer for.

774b:

Mr. Jens Hansen af Kolding p.v.a. Mads Nielsen af Follerup ctr. Hans Madsen Dahl ibidem. Denne gør afbigt.

12/9. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 10/10

775:

Hans Rasmussen af Herslev Højrup ctr. Peder Christensens enke Maren Sørensdatter, hans svigermor. Forlig. Ved hjemkomsten betaler hun til Hans Rasmussen 1 rdl. 4 mk., og han beholder 1 rdl., som er lovet i aftægtsbrevet, fra mikkelsdag 1747 til 1748.

Provst Jens Jacobsen Buch af Hjarup opbød børnepenge for sl. mag. Albert Thuras efterladte børn, Laurids, Hans, Christian Henrik, Maria Elisabeth, Helena, Jacobe Maria og Barbara Margrethe Thura, 3. gang.

775b:

1747 - 26. september:

5/9. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 24/10

5/9. Frederik Steensen som kst. actor ctr. arresterede dreng Henning Phillipsen. - Henning Philipsen har frivilligt tilstået over for 4 kvinder af Strandhuse, som havde opbragt ham, at han ved et bryllup i Strandhuse havde stjålet et sølvbæger og samme bryllupsaften afleveret bægeret til Gert Guldsmeds kone, hvorfor han er blevet arresteret på Koldinghus. Guldsmeden Gert Tørbrøgger har fundet det fornødent ved forhør at fornemme, om drengen fastholdt denne forklaring, hvilket han i begyndelsen gjorde; men da guldsmeden modsagde ham, fragik han sit forrige udsagn og erklærede, at han ikke havde stjålet bægeret, men kun havde sagt det, fordi de Strandhuse kvinder nødte ham til det. Da han fandtes ustadig ved forhøret, blev han pryglet med en tamp to gange, men fastholdt dog sin sidste forklaring og nægtede at have stjålet bægeret, hvilket han også har fastholdt i retten. - Det er ikke bevist, at han har stjålet bægeret, men vel, at han har betlet ved brylluppet, og at han ideligt tilforn har opført sig som en løsgænger og ikke holdt sig til nogen skikkelig ære og tugt. Det kendes for ret, at da han således har opført sig som løsgænger og betler og ikke har stræbt efter at lære det, hvormed han lovligt kunne fortjene sit brød, så bør han efter bestemmelserne i fundatsen for Viborg tugthus arbejde der i 6 år for derved at lære et håndværk og tillige oplyses i sin kristendom, så at han siden derefter kan erhverve sit brød på en lovlig måde. Han skal efter fundatsen have fire sk. i dagligt underhold. - Hvad angår Gert Guldsmeds kone, så reserveres guldsmeden og hans hustru deres ret, om de finder det fornødent at værgе sig mod den beskyldning, som er rejst imod dem. - (I retten har drengen forklaret, at han fik rakt bægeret af en karl med sort vest; han lagde ikke mærke til, om det var af sølv eller tin, men drak brændevinen og rakte karlen bægeret tilbage. Det var ved forhøret for mr. Sonnin, at han først fragik sin tilståelse, hvorfor Sonnin havde givet portneren ordre til at slå ham. - Brylluppet fandt sted lørdag den 12/8. Der var

mange tiggere til stede, men de var alle gået, da bægeret blev borte. Da var Henning Phillipsen den eneste tigger, der var tilbage. De fire koner var om mandagen i Kolding for at tilbagelevere det lånte tøj; da spurgte de efter drengen, men de fandt ham først dagen efter).

776:

1747 - 3. oktober:

12/9. Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten Knud Storm af Egtved. 14/11

5/9. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 31/10

776b:

5/9. Dom: Laurids Jensen af Knudsbøl ctr. Niels Knudsen i Øster Gesten for fornærmelige ord. - Ved forlig har Niels Knudsen genkaldt sine fornærmelige ord og tilbudt at betale 4 rdl. inden 14 dage. Det gav de hinanden hånden på. Men han har ikke holdt sit løfte om betaling. - Han skal betale de fire rdl. plus endnu 3 rdl. 2 mk. for den fortsatte proces, såfremt han fremdeles agter at passere blandt skikkelige folk og ikke vil stå som en, der ej står til troende. Hans beskyldning skal være død og magtesløs.

1747 - 10. oktober:

19/9. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 31/10

777b:

Læst kammerkollegiets plakat om auktion over Tryggevælde og Alsløf hoved- og sædegårde.

1747 - 17. oktober:

Søren Pedersen, Joen Nielsen og Gjermand Jørgensen af Nyborg i Starup sogn anmeldte ildsvåde. Almissebrev.

778:

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1747 - 24. oktober:

26/9. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 31/10

Christen Jepsen af Glibstrup ctr. husmanden Lars Andersen ibidem. 31/10

778b:

Jep Hansen og Gregers Thomsen af Hjarup blev taget i ed som opsynsmænd i stedet for Thomas Gregersen og Mickel Madsen.

Tingsvidne på tab ved kvægsygen på Kobbeltgård ved Stovstrup.

12/9. Dom: Therikld Hansen Møller og hustru Kirsten Jørgensdatter af Gudsø ctr. Niels Nielsen Basse ibidem for slagsmål og overfald med hjælp fra hans to sønner. (Se tingsvidne af 28/3). - Foruden Kirsten Jørgensdatter blev også møllens to tjenestepiger Karen Jacobsdatter og Ellen Nielsdatter ofre for slagsmålet. Den sidste var med ude for at skille Niels Basse og Kirsten Jørgensdatter ad og blev angrebet af Niels Basses to sønner, der fik hende til jorden med deres hænder i hendes hår. - Der har været indgået forlig, men Niels Basse har ikke holdt sit løfte at betale 10 rdl. til Therkild Møller. - Det kendes for ret, at han efter lovens 6-7-8 skal betale tre seks lod sølv (9 rdl.) for at have slået Karen Jacobsdatter. Hans sønner Peder og Hans, skal for at have overfaldet Ellen Nielsdatter med hårgreb og jordskub begge for een og een for begge betale samme beløb. En tredjedel går til kongen og de to tredjedele til Therkild Madsen, som desuden skal have de tidligere lovede 10 rdl. samt 6 rdl. i sagsomkostninger.

780:

1747 - 31. oktober:

Læst forordning af 16/10 om kornskatten for 1748.

24/10. Christen Jepsen af Glibstrup ctr. husmanden Lars Andersen ibidem. Sagen er ikke set mere. Lars Andersen har tilstået at have begået skovhugst. Han har bedt om forlig og lovet, at det ikke skulle ske mere.

24/10. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 14/11

3/10. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 14/11

Hans Bjørn af Kolding som kst. actor ctr. Peder Christensen og hans moder i Lejrskov Højrup. 14/11

780b:

10/10. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 21/11

781:

1747 - 7. november:

Læst patent af 13/10 om højesteret for 1748.

1747 - 14. november:

Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 12/12 (13/12)

781b:

Peder Henriksen af Stivel ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. 28/11

31/10. Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle. 19/12 (20/12)

782:

Regimentskriveren ctr. Hans Strangesen og Mathias Jessen af Tiufkær. 28/11

Niels Bonnichsen af Segelin i Haderslevhus amt ctr. Morten Orlef i Jerlev og Christen Joensen i Mejsling. 28/11

782b:

31/10. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 28/11

783:

Claus Christensen af Ågård ctr. Knud Nielsen ibidem. 28/11

Mathias Rasmussen af Store Velling, tjenende jægermester Peter Bachman af Lille Velling, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

Jes Pedersen af Skærup opbød børnepenge for Anna Hansdatter af Vinding 1. gang.

783b:

3/10. Dom: Konsumtions-, folke- og familieskatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten Knud Storm af Egtved, fordi han har forrettet en brudevielse uden kopulationsbevis. - Knud Storm havde pr. brev af 21/7-47 meddelt skatteforpagteren, at han den 22/2-47 havde viet enkemanden Søren Snedker, borger og håndværksmester af Vejle, og pigen Maren Sørensdatter af Tudved i annekset Ødsted kirke uden kopulationsseddel. Han havde ikke tænkt på at fordre kopulationssedlen og sendte derfor skatteforpagteren 2 dukater for at holde ham skadesløs, idet han forsikrede, at det var en forglemmelse og ikke skyldtes modvillighed. Efter at have modtaget dette brev har Andreas Flensborg rejst sag mod præsten med krav om en bøde på 50 rdl. i h.t. forordningen af 31/12-1700. Men Storm har krævet sig frikendt under henvisning til en post i forpagtningskontrakten, ifølge hvilken skatteforpagteren skulle være moderat over for forseelser, der ikke blev begået af modvillighed. - Retten konstaterer, at Flensborg selv har været forsømmelig, idet han ikke har påmindet pastor Storm om hans forseelse for at få sagen ordnet i mindelighed. Og det kendes for ret, at da Storm ikke har besveget Flensborg, men af egne penge rettet for sig, skal han efter lovens 1-5-11 være befriet for Flensborgs påstand. De to dukater hjemfalder til Flensborg

til processens omkostninger. Flensborg reserveres sin regres over for snedkeren med hensyn til kopulationspengene som den, der skulle have betalt kopulationsstedlen og have leveret den til præsten.

784:

31/10. Dom: Hans Bjørn af Kolding som kst. actor ctr. Peder Christensen og hans moder Kirsten Pedersdatter i Lejrskov Højrup, som for lang tid siden skal have huset og hælet samt marchanderet med to desertører ved navn Hans Lauridsen og Christian Davidsen. - Grundlaget for anklagen er et krigsforhør af 25/9 over to ryttere (hvor det ene vidne var den deserterede Hans Lauridsen). De har været i Flensborg at hente de to desertører, og på tilbagevejen har de gjort holdt i Højrup, hvor desertørerne har forklaret, hvor de har været inde. Den ene hævdede at have solgt til Peder Christensen et par gamle munderingsbukser til gengæld for øl og brød. Peder Christensen skal også have vist desertørerne vej og været vidende om, at de var desertører. - Enken har ved sin forsvarer regimentskriveren aflagt sin forklaring i retten: Det var i 1746 noget hen på sommeren; da kom der til hendes dør om natten 2 personer, som bankede på. Hendes søn stod op af sin seng og lukkede dem ind og gik så straks i seng igen. De begærede, at hun for Guds skyld ville give dem noget at drikke og noget at bide på, hvad de også fik. Så bad de hende om et brød (en såkaldt rouling), som hun gav dem for at blive dem kvit. Da de gik, gav de hende et par gamle læderbukser til vederlag, uden at hun havde bedt om det. - Retten underkender krigsforhøret, idet det ene vidne har været en af desertørerne, der som sådan havde brudt deres troskabsed og altså var utroværdige. - Enken og sønnen frikendes for tiltale, hvis de trøster sig til efter stævнемål at aflægge ed på, at de ikke vidste, at de to karle var desertører, og ikke heller har vist dem vej i deres desertion. - (Enken har ladet forklare i retten, at der ikke var hverken ild eller lys i huset, så hun kunne ikke se de to karles påklædning, hvad kulør den havde. Det var først længere hen på året, da de høstede byg ind, at hun blev klar over, at de var desertører. Det var da den udkommanderede korporal kom tilbage med dem fra Flensborg og sagde, at det var dem, der havde været i hendes hus. - Korporalen havde sagt, at han ville tage logement der på kongens vegne. Og det gjorde han, skønt enken undskyldte sig med, at der ikke var andre senge end dem, hun og børn lå i. Så tog korporalen enkens seng, mens de to desertører lå på noget strå på gulvet, og hun og hendes søn blev oppe og holdt vagt).

784b:

1747 - 21. november:

31/10. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 19/12

785:

Præsten Jørgen Bang af Balle ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. 5/12

Jes Pedersen af Skærup opbød børnepenge for Anna Hansdatter af Vinding 2. gang.

1747 - 28. november:

785b:

14/11. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 12/12 (13/12)

787b:

Regimentskriveren ved fuldmægtig Jacob Wollund ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. 19/12 (20/12)

14/11. Niels Bonnichsen af Segelin (Seglund) i Haderslevhus amt ctr. Morten Orlef i Jerlev og Christen Joensen i Mejsling. 9/1-1748

788:

14/11. Claus Christensen af Ågård ctr. Knud Nielsen ibidem. 19/12

14/11. Regimentskriveren ctr. Hans Strangesen og Mathias Jessen af Tiufkær. 12/12 (13/12)

Jens Pedersen Roed, Ude Pedersen og Jens Pedersen af Fredsted ctr. Søren Koed af Håstrup. Udsat til 12/12, men ikke set igen.

Jes Pedersen af Skærup opbød børnepenge for Anna Hansdatter af Vinding 3. gang.

14/11. Dom: Peder Henriksen af Stivel ctr. Ole Lassen Smed af Jelling. - Med tingsvidne af 21/9-47 fra Skovgård birketing bevises, at Ole Smed har afhandlet Peder Henriksen i Styvel 2 stude og lovede at være mand for betalingen. Peder Henriksen og Christen Grauersen drev dem til Oluf Smeds i Jelling. Bendix Jensen af Høllund har set disse to stude med to andre blive drevet fra Lerager til Jelling. - Ole Smed havde lovet 14 rdl. for studene. Dem skal han betale.

788b:

1747 - 5. december:

21/11. Præsten Jørgen Bang af Balle ctr. Ole Lassen Smed i Jelling. - Ole Lassen mødte i retten og erkendte, at han ikke efter sit løfte havde afklareret med Jørgen Bang, hvorfor han overlod sagen til rettens behandling. Dommen findes på fol. 790.

Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. 19/12

790b:

(Se ovenfor). Dom: Præsten Jørgen Bang af Balle ctr. Ole Lassen Smed i Jelling for gæld. - Ole Smed har ikke efter løfte indfriet sin vekselobligation på 150 rdl. - Han skal betale.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

1747 - 12. december:

Frederik Steensen af Kolding som kst. actor ctr. Else Christensdatter. 19/12 (20/12)

792b:

De øvrige sager opsættes til i morgen.

793:

1747 - 13. december:

14/11. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 23/1

793b:

28/11. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 9/1

794b:

28/11. Regimentskriveren ctr. Hans Strangesen og Mathias Jessen af Tiufkær. Sagen, som skulle været optaget til doms idag, er blevet frafaldet, siden de har lovet at betale restancen.

Rasmus Nielsen af Viuf ctr. Peder Pedersen af Højen. 9/1

795:

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1747 - 19. december:

21/11. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 23/1

795b:

5/12. Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. 9/1

797:

Øvrige sager opsat til i morgen.

1747 - 20. december:

Morten Nielsen af Erritsø ctr. Hans Niensens hustru Anne Jensdatter ibidem. - Hun gør afbigt.

Mons. Christian Risom af Dons mølle ctr. mons. Niels Endorph af Herslev. Der er gjort arrest på Endorphs effekter, som findes i Anders Lauridsens hus i Herslev. Her var hans sidste opholdssted.

Han er bortrejst efter at have sagt til Anders Lauridsen, at han kom tilbage om 8 dage. - Da han ikke er i retskredsen, pålægges det Christian Risom at stævne ham med gyldigt varsel både ved birketinget og landstinget. Imens beholder han sin regres på det arresterede indtil sagens uddrag. Udsat til 19/3-1748, men ikke set igen.

798:

28/11. Regimentskriveren ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. 9/1

28/11. Claus Christensen af Ågård ctr. Knud Nielsen ibidem. Forlig. Knud Nielsen gør afbigt - og omvendt.

12/12. Dom: Frederik Steensen af Kolding som kst. actor ctr. tjenestekvinden Else Christensdatter af Almind, som formedelst barnefødsel er arresteret på Koldinghus. - Ved forhør den 2/12 har hun frivilligt bekendt, hvorledes hun tirsdagen den 28/11 ved middagstide i sin husbond Christen Rasmussens bryggers uden hjælp af hastig påkommende barnenød fødte et levende drengbarn og for at redde sit foster lagde det i en ledig brændevinstønde på den tørre bund. Straks derefter kom hendes madmor Maren Thomasdatter og hendes husbond ud i bryggerset, og da de hørte, barnet skreg, og spurgte, hvad det var, sagde Else Christensdatter straks, "Det er mit barn", og tog det op og leverede det til sin madmor, som tog imod det i et forklæde. Else Christensdatter kom straks til sengs, og barnet blev forsynet med klæder m.v. - Hun har sagt til dem, at hun ville intet ondt gøre barnet. - Else Christensdatter har vel ikke brugt de lovlige midler ved sit barns fødsel, og hun har heller ikke givet til kende for sin madmor, da hun blev spurgt, om hun ikke var frugtsommelig, men hengået på det yderste under sit arbejde i sin tjeneste og har således født sit barn. Dog er samme barn befundet levende. - Det kendes for ret, at Else Christensdatter bør være fri med den hidtil udståede 14 dages arrest, siden barnet er fundet levende uden forladelse af hende, og hun ikke heller er overbevist at have nægtet at være frugtsommelig. Hun løslades af arresten, imod at hun i Vilstrup sogn, hvor hun har ladet sig besvangre i sin tjeneste i Skovsgård af en aftakket rytter ved navn Poul Pedersen, som nu er soldat i Rendsborg, derfor og for sin løssagtighed udstår kirkens disciplin og søger næstholdende session til aftingelse af sine lejermålsbøder efter forordningen af 19/8-1724. Og det børnetøj, som hun har fået i Almind, betaler hun, når hun forlader arresten. - (Da hun havde født sit barn, var hun straks gået ud at hente en spand vand. Anklageren har regnet med muligheden af, at hun måske ville have druknet barnet dermed i brændevinstønden. Men hun var gået direkte hen til bryggerskedlen med vandet, hvilket hendes madmor kan bekræfte. Det bekræftes også at hun har taget imod sit barn, som det er naturligt for en moder. Der var blevet sendt bud efter Anne Jensdatter, der kom og svøbte barnet. Da hun havde gjort det, gav hun det til moderen med de ord: "Her har I et velskabt barn uden lyde; tag det og hold deraf, som en moder bør". Og Else Jensdatter modtog barnet og kyssede det og lagde det til sit bryst. Anklageren havde mistanke om, at to blå pletter i panden kunne have været tegn på overlast). "Vic og veck er der så!", havde Else svaret, da Anne Jensdatter gjorde hende opmærksom på, at der var disse pletter i panden. Det var Anne Jensdatter, der var kommet med noget børnetøj. - Ingen havde rigtig vidst, at Else var gravid. Der var blevet talt om det i byen, og da hendes madmor havde foreholdt hende disse rygter, havde hun hverken benægtet eller bekræftet dem, men blot sagt, at det var hendes sag.

798b:

14/11. Dom: Rasmus Sørensen af Herslev ctr. Johannes Henrik Fentz af Gammelby mølle for tilgodehavende aftægt. - Johannes Fentz har siden 1744 ikke efterlevet den skriftlige aftægtskontrakt, der dog er påtegnet af ryttersessionen 7/10-1740. Derfor har Rasmus Sørensen i forventning om hjælp klaget til regimentskriveren, der imidlertid har resolveret, at aftægten var for høj og måtte beskæres. Så har Rasmus Sørensen indbragt sagen for ryttersessionen, der har resolveret, at Johannes Fentz skulle holde sin kontrakt. Men Rasmus Sørensen er alligevel blevet nødt til at gå rettens vej. - Når nu rytterforordningen af 10/8-1695, art. 37 i 4. kap. retteligt overvejes, så gælder den alene bøndergårde, og der tales ikke om møller, hvilket bekræftes både af sessionens påtegning på kontrakten og dens resolution på klagen, hvor aldeles intet i så måde er modsagt. - Det kendes for ret, at som Johannes Fentz i nogle år har efterlevet kontrakten, bør han også gøre det herefter, og han bør betale det resterende, ialt 7 rdl. 4 mk. samt noget hvedemel og nogle æbler for indeværende år eller penge i stedet. - Striden har især drejet sig om mølledammens førstegrøde (3 læs hø), som Johannes Fentz har ment, at han ikke havde lov til at føre fra stedet i henhold til rytterforordningen.

1748

799:

1748 - 9. januar:

I Den Hellige Guds Navn Anfanges at Skrive og Ting Holde, Da Man Skriver Efter Christi Fødsel

Anno 1748, Tirsdagen Den 9. Januari

Hans Pank, byfoged og birkedommer, Mads Paabye birkeskriver. Tingmænd: Johan Møller, Baltzer Eliassen, Rasmus Rasmussen, Thomas Thomsen, Simon Andersen, Evaldt Wickmand og Jens Andersen, alle af Kolding.

13/12. Rasmus Nielsen af Viuf ctr. Peder Pedersen af Højen. - Sognefoged Henrik Madsen af Højen vidner idag om en kvie, som Peder Pedersen for 2 år siden solgte til Rasmus Nielsen, der nu bor i Viuf. Det havde Peder Pedersen bekendt for alle bymændene. I høstens tid var Rasmus Nielsen på grandestævne i Højen og tilbød græspenge af den kvie, han havde købt. Det var på den tid, da kvægsygen grasserede i Højen. Rasmus Nielsen havde den på foder i Højen og bad om at få at vide, hvis kvægsygen nærmede sig byen, så ville han få kvien andetstedshen. - Idag bliver der indgået forlig.

800b:

12/12 (13/12). Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 23/1

801b:

28/11. Niels Bonnichsen af Segelin (Seglund) i Haderslevhus amt ctr. Morten Orlef i Jerlev og

Christen Joensen i Mejsling. 6/2

19/12. Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. 6/2

Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). 23/1

Jens Pedersen Roed af Fredsted ctr. Søren Koed af Håstrup for gæld. Udsat til 30/1, men ikke set igen.

802:

20/12. Regimentskriveren ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. 6/2

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Skovfoged Jørgen Krog angav skovhugst.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1748 - 16. januar:

Regimentskriveren ctr. Mads Andersen, boelsmand i Trelde. 30/1

1748 - 23. januar:

19/12. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 26/3

9/1. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 6/2

803:

9/1. Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. skipper Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). 6/2

805:

Læst kgl. konfirmation af 15/5-1747 på de reformertes privilegier.

12/12 (13/12). Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 30/1

Lars Jensen af Vrå ctr. Hans Pedersen af Højrup, sergent Peder Jensen af Vrå og landsoldaten Søren Olesen af Ferup. 6/2

Amtmanden lod opbyde børnepenge for 1) afdøde kaptajnløjtnant Sejers 2 sønner, 2) Mette

Laurisdatter Gjødvad og 3) Christian og Peder Hvas.

1748 - 30. januar:

23/1. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 20/2

805b:

Amtmand von Bülow ctr. hr. Jørgen Bang af Balle. 13/2

Amtmanden lader søge tingsvidne vedr. Martha Susanne Johansdatter af Store Velling. 20/2

806:

Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. degnen Christen Mulvad af Jelling. 13/2

Frk. Bachman til Sønderkov ctr. Hans Ulf af Asbo. 20/2

807b:

16/1. Regimentskriveren ctr. Mads Andersen, boelsmand i Trelde. Sagen udsættes i 8 dage, men er ikke set igen.

Læst forordning af 17/1, hvorved alle og enhver (slagterne i København undtaget) forbydes at overføre noget slags hornkvæg fra Jylland til de andre provinser.

Læst kapitelstaksten for Ribe stift for 1747.

Amtmanden opbød børnepenge 2. gang.

1748 - 6. februar:

23/1. Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. skipper Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). 20/2

810:

9/1. Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. Sagen slutter idag med tingsvidne. Sagen har drejet sig om fiskeri i møllernes fiskevande. (Der vises vistnok tilbage til denne sag den 26/3).

9/1. Niels Bonnichsen af Segelin (Seglund) i Haderslevhus amt ctr. Morten Orlef i Jerlev og Christen Joensen i Mejsling for gæld og sagsomkostninger, ialt 59 rdl. 3 mk. 6 sk. - Der foreslås en afdragsordning over 5 år. Man enes om afdrag over 3 år.

810b:

Frederik Steensen af Kolding ctr. Peder Christensen Skovlund i Hejnsvig. 20/2

23/1. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 5/3

9/1. Regimentskriveren ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. 20/2

23/1. Lars Jensen af Vrå ctr. Hans Pedersen af Højrup, sergent Peder Jensen af Vrå og landsoldaten Søren Olesen af Ferup. - De gør afbigt; de ved ikke, hvem der har skrevet et vist skrift.

811:

Amtmanden lod 3. gang opbyde børnepenge for 1) afdøde kaptajnløjtnant Sejers 2 sønner, 2) Mette Laursdatter Gjødvad og 3) Christian og Peder Hvas.

1748 - 13. februar:

Læst plakat af 22/1 om krybskytteri.

30/1. Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. degnen Christen Mulvad af Jelling. 12/3

30/1. Amtmand von Bülow ctr. hr. Jørgen Bang af Balle. Sagen frafaldet.

1748 - 20. februar:

6/2. Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. skipper Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). 19/3

811b:

30/1. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 5/3

30/1. Frk. Bachman til Sønderskov ctr. Hans Ulf af Asbo. 5/3

812:

30/1. Amtmanden lader søge tingsvidne vedr. Martha Susanne Johansdatter af Store Velling. 5/3

812b:

6/2. Frederik Steensen af Kolding ctr. Peder Christensen Skovlund i Hejnsvig. Sagen slutter her med tingsvidne. Den har drejet sig om gæld.

6/2. Regimentskriveren ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. 5/3

Jep Jepsen Buchs enke Lene Andersdatter med lavværge af Lejrskov lovbød sin påboende gård 1. gang.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Rasmus Nielsen angav skovhugst.

1748 - 27. februar:

Læst kgl. befaling af 9/2 til stiftsbefalingsmanden om, at alle svenskere af mands- og kvindekøn, som antræffes i riget, skal opbringes og føres til forhør hos øvrigheden.

Christen Mickelsen og datter Kirsten Christensdatter af Hjarup ctr. Karen Niskone (Karen Jensdatter) ibidem. Hun gør afbigt.

813:

Jens Eriksen af Tudved ctr. Johannes Rasmussen af Vork. 12/3

813b:

Jep Jepsen Buchs enke Lene Andersdatter med lavværgen af Lejrskov lovbød sin påboende gård 2. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1748 - 5. marts:

Læst forordning af 21/2 om 1748 års skatten af det kontribuerende hartkorn, hvor kvægsygen har været hidtil.

20/1. Frk. Bachman til Sønderkov ctr. Hans Ulf af Asbo. 12/3

20/2. Amtmanden får tingsvidne vedr. Martha Susanne Johansdatter af Store Velling. Hendes mand Peder Nielsen undveg for 8 år siden. Da boede de hos Mads Pedersen i Horsted. Hun har opført sig kristeligt og skikkeligt, bortset fra at hun i 1747 fik et uægte barn med Niels Pedersen Lyckemand.

20/2. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 30/4

814:

6/2. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 2/4

20/2. Regimentskriveren ctr. en del bønder for resterende skiftesalær. Frafaldet.

Jep Jepsen Buchs enke Lene Andersdatter med lavværgen Peder Hansen af Lejrskov lovbød sin påboende gård 3. gang. - Hendes fæstemand Bertel Christensen Wind begærede skøde.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1748 - 12. marts:

27/2. Jens Eriksen af Tudved ctr. Johannes Rasmussen af Vork for skovhugst. Johannes Rasmussen siger, at han ikke evner at betale de krævede 9 rdl. 1 mk., men hvis Jens Eriksen frafalder sagen, vil han betale 2 rdl. til sagsomkostningerne. De enes om 5 rdl. inden 14/5.

814b:

Brøndsted beboere ctr. Peder Hansen af Børkop mølle og Simon Stub af Brøndsted mølle. Synsmænd udmeldes. 19/3

815b:

Hans Pedersen af Ballesgård ctr. Ole Gravesen i Egtved. 26/3

13/2. Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. degnen Christen Mulvad af Jelling. 23/4

5/3. Dom: Frk. Bachman til Sønderskov ved sin ridefoged Mickel Knudsen ctr. sin fæstebonde Hans Ulf af Asbo formedelst hans fæstegårds forsidelse. - Mikkil Knudsen har med to tiltagne mænd den 28/12-47 indfundet sig hos Hans Ulf for at efterse, hvad stand hans besætning m.m. fandtes i, og dernæst affattet en skriftlig forretning, som er blevet afhjemlet i retten. Ridefogeden har spurgt ham, om han kan betale sin resterende landgilde på 32 rdl. og skat, og hvad han kan opbygge og istandsætte. Der var 15 fag nedfaldet bindingshus. Hans Ulf har svaret, at han ikke nu kunne betale restancerne. Derefter har ridefogeden registreret boet og vurderet det til 73 rdl. 5 mk. 6 sk. og befalet Hans Ulf at forblive hos Mathias Pistol i Asbo indtil videre. Hans Ulf har ikke svaret landgilde, siden jægermester Bachman købte Asbo gods. Han har forsømt høsten af en skp. rugsæd og to engskifter. Han har fået bygningstømmer fra Sønderskov, men har ikke brugt det til opbygning af husene. Han er blevet hjulpet med en stud til ploven, men har solgt den. En del af sidste års afgrøde har han sat ind hos Mathias Pistol, fordi hans egen bygning var faldet sammen. Han har købt kvæg på syge steder. Og da kvægsygen kom til Asbo, begyndte den hos ham. Da Hans Ulf var flyttet ind hos Mathias Pistol med sine møbler m.m., havde han villet udbære tøjet, men fik så at vide, at hvis han gjorde det, så gjorde han som en tyrk og hedning. - Hans Ulf havde lovet ridefogeden at stille kaution; men kautionisterne ville kun kautionere for 9 fag hus. - Han kræves dømt til at betale ialt 209 rdl. 3 mk. 12 sk. med fradrag af det sekvestrede, ialt 135 rdl. 4 mk. 6 sk. - Hans Ulf har ikke modbevist noget i retten, men blot klaget til amtmanden. - Det kendes for ret, at siden fæstebrevet af 20/6-24 ikke alene tilholder Hans Ulf at opbygge 20 fag bygninger og derefter forsvarligt vedligeholde dem imod 12 års frihed til december 1735, men der kun efter synsforretningen er 9 nogenlunde gode fag af stuehuset, og de øvrige bygninger er brøstfældige, og siden han har pådraget sig restance af landgilde og skat og mangler besætning og æde- og sædekorn, så bør han have sit fæste forbrudt efter lovens 3-13-1 og - 2. Hvis han ikke har præsteret sligt inden 15 dage, skal hans ejendele sælges ved auktion. Sagsomkostningerne skal han betale med 6 rdl.

816b:

Skovfoged Anders Eliassen angav skovhugst.

1748 - 19. marts:

20/2. Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. skipper Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). 7/5

12/3. Brøndsted beboere ctr. Peder Hansen af Børkop mølle og Simon Stub af Brøndsted mølle. 2/4

819:

Søren Svendsen angav skovhugst.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1748 - 26. marts:

Læst forbud af 12/3 mod indførsel af fremmed perlegryn og bankebyg.

23/1. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 9/4

819b:

12/3. Hans Pedersen af Ballesgård ctr. Ole Gravesen i Egtved for gærdselhugst. Tingsvidne.

820:

8 uger (6/2?). Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. 2/4

821:

Skovfoged Søren Svendsen angav skovhugst.

1748 - 2. april:

Amtmanden lod efterlyse 3 uærlige og i jern smedede slaver: Esche Steensen, glarmester, Anders Andersen og Anders Nagel, hvilke sidste har brændemærke i panden. De er natten mellem den 27. og 28. marts sluppet bort fra stokhuset i Fredericia fæstning.

26/3 (se også 19/3). Simon Stub i Brøndsted mølle og Peder Hansen af Børkop mølle ctr. samtlige Brøndsted og Børkop beboere. Tingsvidne. Der er ført vidner om fiskeri og færdsel.

823b:

5/3. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 7/5

824:

Hans Jepsen Kjær og svigersøn Mads Olesen af Seest lovbød nogle agre på Seest mark.

Jørgen Henriksen i Lille Velling lovbød sin påboende gård.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Skovfoged Hans Lyng angav skovhugst.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

1748 - 9. april:

Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk ctr. sr. Terman Madsen til Nielsbygård og hans bonde Niels Kioldberg i markstrid. Tingsvidne.

826:

26/3. Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling. 21/5

826b:

Hans Jepsen Kjær og svigersøn Mads Olesen af Seest lovbød nogle agre på Seest mark 2. gang.

Jørgen Henriksen i Lille Velling lovbød sin påboende gård 2. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Jørgen Krog angav skovhugst.

1748 - 23. april:

Tingsvidne på tab ved kvægsygen i Mørkholt.

12/3. Dom: Lars Thistrup af Egholm mølle ctr. degnen Christen Pedersen Mulvad af Jelling for tilgodehavende fordring, en rest af udlagte penge og salær i hans sag ctr. mad. Moss i Jelling, 16 rdl. 1 mk. 14 sk. - Degnen har påstået, at aftalen var, at Thistrup skulle føre sagen for egen regning på gevinst og forlis; men det har han ikke bevist, og han skal betale. (Udgifter og salær er blevet opgjort til 40 rdl. 1 mk. 4 sk. Mad. Moss har betalt 24 rdl. i sagsomkostninger; altså resterer 16 rdl. 1 mk. 14 sk.).

827:

Hans Jepsen Kjær og svigersøn Mads Olesen af Seest lovbød nogle agre på Seest mark 3. gang. - Jep Bertelsen af Seest begærede skøde.

Hans Simonsens enke Kirsten Andersdatter og medarvinger af Lilballe lovbød sin påboende gård 1. gang.

1748 - 30. april:

Hans Simonsens enke Kirsten Andersdatter og medarvinger af Lilballe lovbød sin påboende gård 2. gang.

5/3. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 14/5

1748 - 7. maj:

19/3. Byfoged Thomas Bech af Middelfart p.v.a. skipper Hans Pedersen ibidem ctr. Jørgen Lyng og Thomas Hansen af Strandhuse (og regimentskriveren). - Hans Pedersen har rejst sagen for at få tilbageleveret en ko, som de to sagsøgte med magt har frataget ham, da han flyttede fra Strandhuse. - Koen havde stået hos Thomas Hansen. Da Hans Pedersen kom og sagde, at han ville have den med sig, sagde Thomas Hansen, at han ville gå hen at fortælle Jørgen Lyng det. Så trak Hans Pedersen af med koen. Undervejs gik han ind til Peder Sørensens i Nr. Bjert, hvor han sad og røg en pibe tobak, da Thomas Hansen kom og sagde, at der var nogen udenfor, der ville tale med ham. Det havde Hans Pedersen ikke tid til, og han gik så ud og trak sin ko af gården. Udenfor blev han standset af Jørgen Lyng, der ville lægge arrest på koen. Hans Pedersen spurgte, om han havde ordre dertil fra øvrigheden. Da han bekræftede det, ville Hans Pedersen gerne se ordren; men Jørgen Lyng slog sig for brystet: Han havde mundtlig ordre fra regimentskriveren. Så blev Hans Pedersen med ko tvunget ind i Peder Sørensens gård igen, og han måtte forlade sin ko der. - Thomas Bech og Hans Pedersen har været hos regimentskriveren, der imidlertid har sagt, at Thomas Hansen skulle beholde koen. Så regimentskriveren bliver gjort medansvarlig, hvis der sker koen noget, bl.a. ved kvægsygen. Idag er der blevet indgået forlig: Hans Pedersen skal til Skt. Hans have sin ko tilbage fra Thomas Hansen, der beholder dens spædkalv. Thomas Hansen er imens ansvarlig for koen og skal besørge hende med godt og forsvarligt græs; men han er ikke erstatningspligtig, hvis koen rammes af kvægsygen eller anden skade. Et led i forliget er, at regimentskriveren frafalder en stævning mod Hans Pedersen for hans fraflyttelse samt for et skifte efter hans sl. forældre. - Under sagen har Hans Pedersen ført vidner fra Tved, hvilket har fået modpartens advokat mons. Bjørn til flere gange at undre sig over, hvordan en mand, der boede uden for provinsen i et andet land, kunne have så nær omgang med de implicerede. Thomas Bech må erindre ham om, at Strandhuse ligger på den ene side og Tved på den anden side af Kolding fjord, og at disse to byer er tæt ved hinanden og fisker sammen og dagligt er hos hinanden, og det derfor er, som om de sammen boede i een by.

827b:

Provst Jens Storm af Højen ctr. skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens. 14/5

829:

2/4. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup

m.fl. 28/5

Niels Lauridsen og Lauge Pedersen af Vester Vamdrup tages i ed som opsynsmænd i stedet for afdøde Christen Madsen Wind og Mads Christensen ibidem.

829b:

Hans Simonsens enke Kirsten Andersdatter i Lilballe med lavværge Jens Simonsen af Dons og hendes medarvinger: Anders Hansen af Stenderup p.e.v. og p.v.a. broderen sognepræst Jens Dons og broder studiosus Hans Hansen Dons samt søster Anne Hansdatter samt Christen Hansen af Lilballe lovbød 3. gang hendes påboende gård. - Simon Hansen, som er Hans Simonsens og Kirsten Andersdatters søn, og hans hustru Anne Marie Christensdatter(?) begærede skøde.

Peder Iversen af Borlev lovbød sit boel 1. gang.

1748 - 14. maj:

7/5. Provst Jens Storm af Højen ctr. skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens. Provst Storm får tingsvidne på, hvordan Andreas Flensborg på en sabbat har eksekveret for skat og herunder også eksekveret (navngivne) fattige, betlere, sindssyge og vanføre. Der nævnes bl.a. en gammel, fattig svensk fange og en kone, der for 20 år siden tog skade på sin næse og derfor ikke kan tjene til føden. Skatteforpagteren har også eksekveret smeden, selv om han har hus og jord af byen for smedearbejde og der betales skat af denne jord af bymændene.

830b:

30/4. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 28/5

En del bønder er indstævnet for at aflægge ed eller forklaring om skovhugst. 28/5

Jægermester Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf får afhjemlet syn på skovhugst i Anst, Jerlev, Brusk, Holmans og Elbo herreder.

831:

Peder Iversen af Borlev lovbød sit boel 2. gang.

Niels Jørgensen og hustru Kirsten Pedersdatter af Ødsted lovbød deres påboende gård 1. gang.

1748 - 21. maj:

Sognefoged Hans Olufsen i Bjert ctr. Christen Pedersen ibidem. Udsat til 11/6, men ikke set igen.

Niels Jørgensen og hustru Kirsten Pedersdatter af Ødsted lovbød deres påboende gård 2. gang.

Peder Iversen af Borlev lovbød sit boel 3. gang. - Christen Sørensen og hustru Anna Joensdatter begærede skøde.

9/4. Dom: Skatteforpagter Andreas Flensborg af Horsens ctr. præsten mag. Peder Henrik Moss af Jelling, fordi han uden kopulationsseidel fra skatteforpagteren har trolovet og derefter viet i Hover kirke en håndværksmand ved navn Poul Nielsen Bødker og Maren Sørensdatter i februar 1746. - Magister Moss har villet bevise, at Poul Nielsen ikke var nogen mesterhåndværker, men en fattig husmand, der kun fuskede med bødkerarbejde og undertiden måtte betle. Der har været beskikkelsesmænd ude, hvor Poul Nielsen tidligere har boet, for at få udtalelser om hans bødkerarbejde, og han selv har forklaret, at han har svendebrev fra Middelfart og har arbejdet som svend i Kolding, mens han boede i Amnitsbøl. Han bekræfter, at da armoden slog til en tid, måtte han et halvt års tid for at bjerge brødet påtage sig at være markvogter; men siden har han brugt sit håndværk. Præsten havde bl.a. skaffet sig en attest fra mons. Roede på Takærgård(?) om Poul Nielsens unyttige fuskerarbejde og mener, at Poul Nielsen havde sagt, han havde attest fra Roede. Retten kender, at der ikke er noget i Roedes brev, der kan anses for gyldigt i sagen, og at det alene tilkommer den nuværende skatteforpagter at moderere eller helt eftergive kopulationspenge. Moss kunne have forsynet Poul Nielsen med attest på hans fattigdom og have ladet ham selv forsøge at få en aftale med skatteforpagteren inden vielsen. - Han skal efter forordningen af 31/12- 1700 for sin forseelse betale 50 rdl. til Flensborg plus 10 rdl. i sagsomkostninger. (Flensborg havde i sagens løb tilbudt forlig imod betaling af 10 rdl.).

832:

Jens Pedersen af Egholt fremlyste en plag 1. gang.

832b:

1748 - 28. maj:

Niels Jørgensen og hustru Kirsten Pedersdatter af Ødsted lovbød deres påboende gård 3. gang. - Der fremlægges købe- og aftægtskontrakt med hustruens brodersøn Peder Christensen, der byder 100 sldlr. plus aftægt. Niels Jørgensens broder Mads Jørgensen tilbyder 150 sldlr. plus aftægt. Så overbyder de hinanden med efterhånden små beløb. Sidste bud (på 202 sldlr.) bliver Peder Christensens.

7/5. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 9/7

834:

14/5. Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf. 25/6

14/5. En del bønder er indstævnet for at aflægge ed eller forklaring om skovhugst. 11/6

Jens Pedersen af Egholt fremlyste en plag 2. gang.

Jep Bramsen af Skanderup tages i ed som opsynsmand i stedet for Hans Ravn ibidem.

1748 - 11. juni:

28/5. En del bønder er indstævnet for at aflægge ed eller forklaring om skovhugst.

834b:

1748 - 18. juni:

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Claus Christensen af Horskær og Mads Hansen i Roved.
9/7

Niels Sørensen og Peder ? af Ødsted ctr. kaptajnløjtnant Ebbel af Ødsted. Forlig.

835:

Poul Christensen m.fl. af Seest ctr. Poul Hansen m.fl. ibidem. 25/6

Niels Hansen Smed af Vejlby og Hans Madsen Smed af Tved ctr. Lauge Nielsen og sognefoged Niels Laugesen, begge af Vejlby. Forlig. Sognefogeden og hans søn betaler 10 rdl. for deres øvede gerning og gør afbigt.

835b:

1748 - 25. juni:

Jacob Johansen Lund, opholdende sig på Hundsbæk, ctr. Iver Jensen, tjenende i Drostrup, og Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. - Jacob Lund er blevet ilde tilredt ved et slagsmål i Gammelby pinsedag. Tingsvidne.

837b:

18/6. Poul Christensen m.fl. af Seest ctr. Poul Hansen m.fl. ibidem om vejret. Tingsvidne.

28/5. Dom: Farveren Peder Møller af Horsens ctr. Søren Kyed af Viuf ang. en sorthjelmet ko ham tilhørende, som har været indsat hos Søren Kyed. - Peder Møller har i Viuf hos Søren Kyed solgt en ko til Niels Kyed af Starup (da den lammede og ikke kunne følge med driften længere) for 7 sldr. på det vilkår, at pengene skulle betales, hvis koen levede til påske. - Senere har Peder Møller været i Viuf, hvor han blev tilbudt de aftalte 7 slettedaler, som han ikke ville modtage, idet han forlangte flere penge end aftalt; og dernæst påførte han Søren Kyed proces. - Det kendes for ret, at Peder Møller for sin unyttige trætte bør betale 10 rdl. i sagsomkostninger til Søren Kyed. Når der godtgøres ham 4 rdl. 4 mk., den aftalte pris for koen, bliver der 5 rdl. 2 mk. at betale. - (Søren og Niels Kyed er brødre).

838:

1748 - 9. juli:

18/6. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Claus Christensen af Horskær og Mads Hansen i Roved for skovhugst. Tingsvidne.

838b:

28/5. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 13/8

Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. nogle hospitalsbønder. 16/7

1748 - 16. juli:

Læst plakate om auktion over ... 50 hvide kitler, 75 kapper

9/7. Dom: Hospitalsforstander Hans Lintrup ctr. nogle hospitalsbønder i Almind for restance. - De skal betale.

839:

1748 - 23. juli:

Peder Christensen Møller af Vester Nebel mølle ctr. Joen Nielsen af Nyborg. 6/8

Mikkel Larsen af Børup ctr. degnen Jens Herup ibidem. 6/8

839b:

1748 - 30. juli:

Læst anordning ... oktrojerede kompagni ...

Niels Madsens enke Birthe (Mette?) Madsdatter af Pjedsted lovbød sin gård 1. gang.

Læst reskript til geheimeråd Gabel

1748 - 6. august:

23/7. Peder Christensen Møller af Vester Nebel mølle ctr. Joen Nielsen af Nyborg. 20/8

840:

23/7. Mikkel Larsen af Børup ctr. degnen Jens Herup ibidem. Degnen gør afbigt.

Der afhjemles syn på havre- og bygsæd i Børup, Gårslev og Mørkholt.

Jep Rasmussen og hustru af Seest ctr. Nicolaj Rytter og Niels Krog m.fl. 20/8

841b:

Niels Madsens enke Mette Madsdatter af Pjedsted med lavværge lovbød sin 1/4 gård 2. gang.

Joen Nielsen af Nyborg lovbød sin gård 1. gang.

Christen Sørensen på Nygård lovbød Nygård 1. gang.

1748 - 13. august:

9/7. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 27/8

Niels Madsens enke Mette Madsdatter af Pjedsted med lavværge Peder Madsen Basse ibidem lovbød sin 1/4 gård 3. gang. - Hendes fæstemand Niels Nielsen begærede skøde.

842:

Joen Nielsen af Nyborg lovbød sin gård 2. gang.

Christen Sørensen på Nygård lovbød Nygård 2. gang.

1748 - 20. august:

Regimentskriveren fremlægger specifikation på tab ved kvægsygen i rytterdistriktet fra maj 1747 til 21/2-1748. Vidnerne benævnes ikke almindeligvis som sognefogeder.

6/8. Peder Christensen Møller af Vester Nebel mølle ctr. Joen Nielsen af Nyborg for gæld på 305 rdl. 5 mk. 6 sk. - Frafaldes, da han har betalt.

6/8. Jep Rasmussen og hustru af Seest ctr. Nicolaj Rytter og Niels Krog, Peder Christensen og Jep Christensen, alle tjenende i Seest. - Vidner har forklaret, at Jep Rasmussen (Jep Skræder) den 6/7 var i selskab hos Mads Poulsens i Seest. Her sad han og spillede kort med 2-3 andre, som sagde, at de havde vundet 2 sk. fra ham. Han var også kommet op at skændes med Peder Skræder, der sagde, at han var bedre end Jep. Det sagde Jep nej til, og det blev repeteret nogle gange, hvorefter Jep tog en ølkausse med øl i og slyngede efter Peder Skræder, der ved at dukke sig undgik at blive ramt. Skålen gik i stykker mod væggen. Så kom Nicolaj Wedel og ville have Jep Skræder til at betale skaden, men det ville han ikke. Så rendte Nicolaj Wedel ind i ham og væltede ham om over bænken og slog ham over hovedet. Maren Oles, gift med Overholms hyrde Ole Jacobsen, hørte fra bryghuset skænderiet om penge og skål. Hun gik ind til Jep Skræders kone og bad hende tage penge med. Så gik Jep Skræders kone ind og ville have sin mand med hjem. Hun kom også i klammeri. Maren Oles så, at hendes hue lå på gulvet. Jep Skræder havde bedt om at måtte gå hjem, men der var blevet sagt, at han skulle betale først. En af de tilstedeværende havde tilbudt at betale for ham, men det havde han afslået. - Idag bliver der indgået forlig. Jep Rasmussen betaler 14 mk. til kontraparterne. Heraf får Peder Christensen Skræder de to mk. og de andre fire hver.

Joen Nielsen af Nyborg med hustru Johanne Pedersdatter lovbød sin gård 3. gang. - Hans Pedersen af Nyborg, svoger til Joen Nielsen, og hustru Karen Pedersdatter begærede skøde.

842b:

Christen Sørensen på Nygård lovbød Nygård 3. gang. - Joen Nielsen og hustru Johanne Pedersdatter (Christen Sørensens svigerforældre) begærede skøde. - Christian Risom tilkendegav, at han havde Nygård i pant for 500 rdl. iflg. obligation fra forrige ejer Joen Nielsen.

Sergent Peder Jensen Muldvad af Vrå lovbød 1/3 gård 1. gang.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

1748 - 27. august:

Kancelliråd Thygesen til Mottrup ctr. præsten Bartram Højer i Gamst. 15/10

843:

Simon Braad af Horsens ctr. Hans Buch i Hjarup. 15/10

13/8. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 17/9

843b:

Jacob Johansen på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. 17/9

844:

Ejstrup bymænd ctr. Jens Nielsen og Peder Sørensen i Højrup m.fl. 3/9

Sergent Peder Jensen Muldvad af Vrå lovbød 1/3 gård 2. gang.

Hans Pedersen Jul af Seest fremlyste 4 svin.

1748 - 3. september:

27/8. Ejstrup bymænd ctr. Jens Nielsen og Peder Sørensen i Højrup m.fl. 10/9

27/8. Hans Pedersen Jul af Seest fremlyste 4 svin 2. gang.

844b:

Jægermester og oberforster Peter Bachmans skytte Rasmus Nielsen lod afhjemle oldensyn.

Sergent Peder Jensen Muldvad af Vrå lovbød 1/3 gård 3. gang. - Iver Andersen og hustru Kirsten Jensdatter begærede skøde.

1748 - 10. september:

Læst plakat ang. forbud af 12/8 mod indførsel af fremmede ligsten m.m.

3/9. Ejstrup bymænd ctr. Jens Nielsen og Peder Sørensen i Højrup m.fl. Markstrid. Tingsvidne.

845:

Mette Sørensdatter af Skovbølling ctr. mad. Moss af Jelling. 24/9

Hans Pedersen Juel af Seest fremlyste 4 svin 3. gang.

1748 - 17. september:

27/8. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 1/10

27/8. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. 15/10

1748 - 24. september:

10/9. Mette Sørensdatter af Skovbølling ctr. mad. Moss af Jelling. 8/10

846b:

1748 - 1. oktober:

Læst forordning af 13/9 om bankolodsedler.

Læst amtmandens bekendtgørelse af auktion på de kgl. skoves olden.

Læst plakat fra provst Winter af Vejle om auktion i Pjedsted præstegård efter Lucas Knob.

Frederik Steensen som kst. actor ctr. Anna Jepsdatter fra Nr. Bjert. 8/10

17/9. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 22/10

847:

Niels Marcussen af Dons anmelder ildsvåde på hans i fæste havende kassehus. Der var ikke andre i huset, da branden begyndte, end hans hustru, som er gammel og blind. Almissebrev.

1748 - 8. oktober:

Ude Jørgensen af Starup og Ole Sørensen i Møsvrå lovbyder den halve gård i Starup, som Anders Pedersen påbor, 1. gang.

Jens Andersen af Ødsted lovbød sin gård 1. gang.

Søren Sørensen af Amnitsbøl lovbød sin gård ibidem 1. gang.

847b:

Læst forordning om kornskatten for 1749.

1/10. Frederik Steensen som kst. actor ctr. Anna Jepsdatter fra Nr. Bjert. - Hun har frivilligt bekendt at have stjålet nogle varer, som ved inkvisition blev fundet i hendes kiste. Tingene tilhører Hans Sørensen hustru og steddatter Anne Marie Hansdatter i Bjert. Det var en lille sølvknap, lidt humle og nogle silkeklude samt 3 mk. 8 sk. i penge. Hun tog tingene, da hun gik Hans Sørensens syge hustru til hånde. - Hun bør, andre ligesindede onde mennesker til eksempel efter lovens 6-17-32 miste sin hud. Og da det er første gang, hun har begået tyveri, så skal hun piskes af fangefogeden i arresten. Hun skal betale igæld og tvingæld samt have sin hovedlod forbrudt. Men som det er bekendt, at hun er gammel og fattig og ej ejer andet end de gamle, usle klæder, hun bærer på sin krop, så er ej noget derved i så måde at erholde. - Underskrevet af Hans Pank og meddomsmændene Troels Jepsen, Mads MOS Olesen, Christen Hansen, Hans HBS Bertelsen (af Seest), Hans HJS Jensen, Hans HNS Nielsen, Christen CCS Christensen og Poul PCS Christensen (af Vrandrup). - Anne Jepsdatter påhørte dommen og erklærede, at hun ikke ville appellere.

24/9. (Søren Pedersen og moder) Mette Sørensdatter af Skovbølling ctr. mad. Moss af Jelling. 22/10

848:

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1748 - 15. oktober:

Læst generalpardon af 19/9 for dem, som er deserteret.

17/9. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. 12/11

27/8. Kancelliråd Thygesen til Mottrup ctr. præsten Bartram Højer i Gamst. 29/10

848b:

27/8. Simon Braad af Horsens ctr. Hans Buch i Hjarup for gæld. Forlig.

Ridefoged Niels Iversen på Nørholm ctr. Knud Christensen i Agervig m.fl. 29/10

850:

Assessor Laurids Bolvig på Nebbegård får tingsvidne på arveret efter Jens Risom, der i 1723 rejste fra sit fødested Nebbegård til Holland og med det Nederlandske Kompagni for til Østindien (han kaldes i Holland Jan Riesum). Hans forældre er døde for mange år siden. Han har haft 2 helsøstre, 2 halvbrødre og en halvsøster: Sophia (død i ægteskab), Leonora (lever i ægteskab), Jochum, Laurids og Kirstina. En købmand i Amsterdam bemyndiges til at modtage arven.

850b:

Ude Jørgensen af Starup og Ole Sørensen i Møsvrå lovbyder den halve gård i Starup, som Anders Pedersen påbor, 2. gang.

Jens Andersen af Ødsted lovbød sin gård 2. gang.

Søren Sørensen af Amnitsbøl lovbød sin gård ibidem 2. gang.

Poul Christensen af Seest lovbød sin halve gård 1. gang.

Troels Jepsens hustru i Seest lovbød sin halve gård 1. gang.

1748 - 22. oktober:

8/10. (Søren Pedersen og moder) Mette Sørensdatter af Skovbølling ctr. madame Moss af Jelling. - Forlig. Mag. Moss betaler inden påske 10 rdl., og Mette Sørensdatter beholder den andel korn- og kvægtiende, som tilkommer mag. Moss af hendes gård. Der tages reservation m.h.t. kongens bøder. - Mad. Moss' advokat har forsøgt at få stævningen afvist med den begrundelse, at der var blevet indgået forlig på Skovgård birketing; men retten resolverede, at sagen skulle gå videre, for Mette Sørensdatter havde ikke været med til det forlig.

1/10. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 5/11

Poul Christensen af Seest lovbød sin halve gård 2. gang

Troels Jepsens hustru i Seest lovbød sin halve gård 2. gang.

Ude Jørgensen af Starup og hustru Maren Pedersdatter samt Ole Sørensen i Møsvrå med hustru Anna Pedersdatter lovbyder den halve gård i Starup, som Anders Pedersen påbor, 3. gang. - Denne og hustru Mette Olesdatter begærede skøde.

851:

Jens Andersen af Ødsted lovbød halvdelen af sin påboende gård 3. gang. - Niels Sørensen og hustru Heilvig Mortensdatter begærede skøde.

Jens Andersen af Ødsted lovbød 3. gang halvdelen af sin gård i Ødsted. Peder Andersen og hustru Zidse Christensdatter begærede skøde.

851b:

Søren Sørensen af Amnitsbøl lovbød sin påboende gård ibidem 3. gang. - Niels Sørensen og fæstemø Johanne Sørensdatter begærede skøde.

1748 - 29. oktober:

15/10. Kancelliråd Niels Thygesen til Mottrup ctr. præsten Bartram Højer i Gamst. Lorintz Nielsen

stævnet. 12/11

852:

15/10. Ridefoged Niels Iversen på Nørholm ctr. Knud Christensen i Agervig m.fl. 12/11

Hans Lorentzen Møller i Hvolkærs mølle ctr. Mathias Kornbeck i Jelling. 12/11

Mathias Kornbeck i Jelling ctr. præsten mag. Moss ibidem. 12/11

Poul Christensen af Seest lovbød sin halve gård i Seest 3. gang. - Hans brodersøn Christen Eriksen begærede skøde.

852b:

Troels Jepsens hustru Karen Hansdatter i Seest med lavværge Poul Lauridsen Buch af Nagbøl lovbød sin halve påboende gård 3. gang. - Hendes mand begærede skøde.

1748 - 5. november:

Niels Lauridsen(?) i Dons ctr. Therkild Sørensens enke Catharina Rasmusdatter af Jelling for gæld. - Tingsvidne.

853:

22/10. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 19/11

854:

Anders Nielsen og Niels Bertelsen af Øster Vamdrup tages i ed som opsynsmænd i stedet for Hans Hansen og Iver Andersen ibidem.

Skovrider Luckhardt angav skovhugst.

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

1748 - 12. november:

29/10. Kancelliråd Niels Thygesen til Mottrup ctr. præsten Bartram Højer i Gamst og forrige forpagter på Estrup Lorintz Nielsen (Nissen). 26/11

854b:

29/10. Mathias Kornbeck i Jelling ctr. præsten mag. Moss ibidem. 10/12

29/10. Ridefoged Niels Iversen på Nørholm ctr. Knud Christensen i Agervig m.fl. 26/11

855b:

15/10. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. 3/12

29/10. Hans Lorentzen Møller i Hulkær mølle (Hvolkærs mølle) ctr. Mathias Kornbech i Jelling.
26/11

Regimentskriveren får på vegne af en del Seest mænd konfirmeret et forbud imod, at Markus Madsen Møller i Vranderup mølle opfører en bygning på Skovdrup mark. (Se 26/11)

856b:

Læst patent om højesteret for 1749.

Læst forbud af 21/10 mod udførsel af havre.

Læst kgl. befaling om, at Thisted marked, som hidtil er blevet holdt den 10/9, herefter skal holdes tirsdagen eller onsdagen efter mikkelsdag.

Læst stiftbefalingsmandens plakat af 8/11 om licitation på reparation og vedligeholdelse af de to rytterstalde i Fredericia.

Hospitalsforstander Hans Lintrup af Kolding hospital efterlyser Søren Christensen, Peder Pedersen og Morten Andersen, født på hospitalsgodset i Almind sogn.

1748 - 19. november:

Læst hospitalsforstander Hans Lintrups efterlysning 2. gang.

Husmanden Niels Mortensen af Øster Vamdrup ctr. Christen Hansen ibidem for gæld. 3/12

857:

5/11. Anthony Jacobsen Buch af Nagbøl m.fl. ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen af Dollerup m.fl. 3/12

857b:

Regimentskriveren lader efterlyse en del (navngivne) karle, som er rømt fra ryttergodset.

1748 - 26. november:

Hospitalsforstander Hans Lintrup af Kolding hospital efterlyser 3. gang Søren Christensen, Peder Pedersen og Morten Andersen, født på hospitalsgodset i Almind sogn. Efterlysningen er også blevet oplæst fra Almind kirkes prædikestol.

12/11. Kancelliråd Niels Thygesen til Mottrup ctr. præsten Bartram Højer i Gamst og forrige forpagter på Estrup Lorintz Nielsen (Nissen). 7/1-1749

858:

12/11. Ridefoged Niels Iversen på Nørholm ctr. Knud Christensen i Agervig m.fl. - Idag afsluttes sagen her med tingsvidne. - Christian Lund fra Rødding havde været i Dal hos Peder Ryegaard med en kvægdrift på 30 stude, 2 ungnødder og 4 køer. Her kom Knud Christensen af Agervig og medfølgere (Christen Andersen af Bilstoft og Mads Bertelsen af Næsbjerg samt 2 andre) og gjorde arrest på driften og Christian Lund under foregivende af at have penge til gode. Skønt beboerne i Dal tilbød kaution, førte de med magt Christian Lund bort til Nørholm (det var med magt; han var kun iført nattrøje). Christian Lund havde ellers forevist bevis på, at han skulle købe kvæg til Estrupgård, og der var også sundhedsattest. Ridefoged Gydesen fra Estrup var kommet og havde også tilbudt kaution.

12/11. Hans Lorentzen Møller i Hulkær mølle ctr. Mathias Kornbech i Jelling. 10/12

Degnen Christen Mulvad af Jelling ctr. præsten Peder Henrik Moss ibidem. Stævningen afvises, idet det er en gejstlig sag, som skal behandles ved provsteretten, der samles i Jelling skolehus den 5/12.

859:

(Se 12/11). Regimentskriveren ctr. Markus Madsen Møller af Vranderup mølle vedr. byggeriet på Skovdrup mark. 3/12

Regimentskriveren lader efterlyse en del (navngivne) karle, som er rømt fra ryttergodset, 2. gang.

Skovrider Landsberg angav skovhugst.

859b: (her slutter filmrullen 30899).

Skovfoged Holtzendorf angav skovhugst.

Læst skatteforpagter Anders Flensborgs plakat om erlæggelse af konsumtions- og folke- og familieskatten. Beboere i Nørvang, Tørrild, Jerlev og Slavs herreder betaler hos Stephan Zetner i Vejle, og beboerne i Anst, Holmans, Brusik og Elbos herreder betaler hos Peder Therkildsen i Kolding.

Foreskrevne tingprotokol er Anno 1748 d. 26. november endt og sluttet udi forbemeldte ting- og stokkemænds overværelse, hvilket hermed bevidnes med vore hænders underskrift og hostrykte signeter. (Sign.) Mads Paabye.

Koldinghus birks justitsprotokol 1748-61

(Filmrulle M 30900: 3/12-1748 til 28/10-1755)

1748

1:

1748 - 3. december:

26/11. Regimentskriver Nicolai Hansen ctr. Marcus Madsen, møller i Vranderup, ang. byggeri på Skovdrup mark, Seest. 24/12

1b:

19/11. Niels Mortensen, husmand af Ø. Vamdrup ctr. Christen Hansen, Ø. Vamdrup ang. skiftebrev og gæld. 24/12

2:

Forstander Hans Lintrup, Kolding hospital ang. 3 bortrømte karle af hospitalsgodset: Søren Christensen, Peder Pedersen og Morten Andersen af Almind. 7/1

2b:

19/11. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 10/12

3b:

26/11. Regimentskriver Hansen efterlyser bortrømte karle fra ryttergodset.

12/11. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård (ville drikke dus med ham, slagsmål). 24/12

Børnepenge opbydes for børn af degneenken Sandagers i Viuf. 10/12

4:

1748 - 10. december:

Læst forpagtningskontrakt på folke- og familieskats forpagtning.

3/12. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 7/1

5b:

12/11. Mathias Kornbech af Jelling ctr. magister Moss ang. kalkuner. 14/1

26/11. Hans Lorentzen, møller i Hulkær mølle ctr. Mattias Kornbech. 14/1

3/12. Børnepenge opbudt 2. gang.

Læst Rasmus Niensens angivelse på ulovlig skovhugst.

1748 - 17. december:

De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Niels Nielsen af Refsgårde ang. skovhugst. 7/1

6:

10/12. Børnepenge opbudt 3. gang.

1748 - 24. december:

24/12. Regimentskriver Nicolai Hansen ctr. Marcus Madsen, møller i Vranderup, ang. byggeri på Skovdrup mark, Seest. 21/1

7:

Marcus Madsen, møller i Vranderup mølle, ctr. regimentskriveren ang. byggesag. 14/1

8:

3/12. Niels Mortensen og Christen Hansen af Ø. Vamdrup indgår forlig.

3/12. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård (ville drikke dus med ham, slagsmål). 14/1

Regimentskriver Hansen ang. undvigt mandskab fra rytterdistriktet. 14/1

Jep Knorborg i Kolding, klejnsmed, ctr. Hans Jørgensen i Nygårds barakker vedr. gæld i korn og gryn. 14/1

1749

8:

1749 - 7. januar:

Læst plakat af 10/12-48 om ophævelse af forbud mod tyrekalves indførelse i købstæder.

8b:

Læst generalspardonspatent af 5/12-48 for alle, som er deserteret fra Holmens faste stok m.m.

Læst kgl. befaling 13/12-48 til stiftsbefalingsmanden om, hvorledes der skal forholdes med jøderne, som til Danmark skulle ankomme.

10/12. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 21/1

9b:

3/12. Forstander Hans Lintrup, Kolding hospital, ang. 3 bortrømte karle: Søren Christensen, Peder Pedersen og Morten Andersen, alle af Almind. 21/1

17/12. De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Niels Nielsen af Refsgårde ang. ulovlig skovhugst. 14/1

Sentence i den sag, som kancelliråd Thygesen til Mattrup har rejst mod præsten Bertram Høyer i Gamst for to forfaldne terminer af en obligation, som den tidligere forpagter på Estrup Lorentz Nissen har udstedt med Bertram Høyer som kautionist. Denne har først anført, at Lorentz Nissen som gældens hovedmand først burde være stævnet; det er han så blevet; men han udeblev, og nu dømmer retten præsten til at betale, idet han har regres over for Lorentz Nissen, der i tilfælde af manglende betaling må lide udlæg i sit eje.

10:

Læst 2 angivelser fra skovrider Luchhart på ulovlig skovhugst.

1749 - 14. januar:

7/1. De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Niels Nielsen af Refsgårde ang. ulovlig skovhugst. Forlig.

10/12. Hans Lorentzen, møller i Hulkær mølle ctr. Mattias Kornbech. 28/1

10b:

24/12. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen, tjenende på Vamdrupgård. 4/2

10/12. Mathias Kornbech af Jelling ctr. magister Moss ang. kalkuner. 28/1

24/12. Jep Knorborg i Kolding, klejnsmed, ctr. Hans Jørgensen i Nygårds barakker vedr. gæld i korn og gryn. Betinget frafald.

11:

24/12. Regimentskriver Hansen ang. unviggt mandskab fra rytterdistriktet. 28/1

24/12. Marcus Madsen, møller i Vranderup mølle ctr. regimentskriveren ang. byggesag. Tingsvidne.

11b:

Frederik Steensen som befalet actor ctr. major Falch af Skærup og broder løjtnant Falch i Husum og medhavende karl for krybskytteri i kongens vildtbane. 4/2

Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 28/1

Hans Jostesen i Jelling ctr. Therkild Sørensens enke Cathrine Rasmusdatter i Jelling for gæld. 28/1

Niels Jepsens enke i Pjedsted, Anna Margrethe Jensdatter lovbyder gård 1. gang.

Læst skovfoged Holtendorfs angivelse på ulovlig skovhugst.

12:

1749 - 21. januar:

Læst generalpardon af 5/12-48 for undveget mandskab.

7/1. Forstander Hans Lintrup, Kolding hospital, ang. 3 bortrømte karle: Søren Christensen, Peder Pedersen og Morten Andersen, alle af Almind. 18/2

7/1. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 18/2

14:

24/12. Regimentskriver Nicolai Hansen ctr. Marcus Madsen, møller i Vranderup ang. byggeri på Skovdrup mark, Seest. 4/2

Niels Jepsens enke i Pjedsted, Anna Margrethe Jensdatter lovbyder gård 2. gang.

1749 - 28. januar:

14/1. Hans Jostesen i Jelling ctr. Therkild Sørensens enke Cathrine Rasmusdatter i Jelling for gæld. 18/2

Tre arresterede kvinder anklaget for tyveri af bistader: Karen Hansdatter, Margrethe Knudsdatter og Sara Jørgensdatter af Tiufkær. 4/2

15:

14/1. Regimentskriver Hansen (død) ang. undveget mandskab. 18/2

14/1. Hans Lorentzen i Hulkær mølle ctr. Mattias Kornbech af Jelling. 18/2

14/1. Mathias Kornbech af Jelling ctr. præsten, magister Moss ang kalkuner. 25/2

14/1. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 18/2

15b:

Niels Jepsens enke i Pjedsted, Anna Margrethe Jensdatter lovbyder gård 3. gang. Hendes nuværende fæstemand Niels Mortensen vil købe.

Læst skovfoged Holtzendorfs angivelse på ulovlig skovhugst.

Læst skovfoged Søren Svendsens ditto.

1749 - 4. februar:

14/1. Frederik Steensen som befalet actor ctr. major Falch af Skærup og broder løjtnant Falch i Husum og medhavende karl for krybskytteri i vildtbanen. 18/2

16b:

21/1. Regimentskriver ctr. Marcus Madsen, møller i Vranderup, ang. byggeri på Skovdrup mark, Seest. 18/2

17:

28/1. Tre arresterede kvinder anklaget for tyveri af bistader: Karen Hansdatter, Margrethe Knudsdatter og Sara Jørgensdatter af Tiufkær. 18/2

14/1. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen på Vamdrupgård. 18/2

Læst skovrider Landsbergs angivelse på ulovlig skovhugst.

1749 - 18. februar:

4/2. Frederik Steensen som befalet actor ctr. major Falch af Skærup og broder løjtnant Falch i Husum og karl for krybskytteri i kongens vildtbane. 11/3

18b:

28/1. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 4/3

4/2. Regimentskriver ctr. Marcus Madsen, møller i Vranderup, ang. byggeri på Skovdrup mark, Seest. 11/3

19:

21/1. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 25/2

4/2. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen på Vamdrupgård. 4/3

Magister Moss i Jelling ctr. Mathias Kornbech i Jelling. 4/3

28/1. Hans Lorentzen, Hulkær mølle, ctr. Mattias Kornbech af Jelling. 4/3

Ole Hansen af Kongsted Torp lovbyder sin gård 1. gang.

Læst skovrider Johan Luckhardts angivelse på ulovlig skovhugst.

Læst skovfoged Jens Krogs ditto.

Læst skovfoged Holzendorfs ditto.

4/2. Sentence i sagen, som Frederik Hansen af Kolding har ført som befalet actor ctr. Margrethe Knudsdatter, Sara Jørgensdatter og Karen Hansdatter af Tiufkær for tyveri af et bistade fra Henrik Meienhart, ibidem. - Bistadet blev ved ransagning fundet i Karen Hansdatters mands, Anders Hansens hus. Anders Hansen og de tre kvinder er blevet forhørt på Koldinghus, og de har tilstået tyveriet. Anders Hansen har angivet, hvem de hovedskyldige er, og oplyst, hvorledes honningen blev fordelt i hans hus: Hans kones moder, Margrethe Knudsdatter, og Sara Jørgensdatter havde taget bistadet og bragt det til hans hus. Her hjalp hans kone med at afperse honningen og fik for det 2 potter deraf, mens de andre to kvinder fik 3 potter hver. Selv lå han på den tid i sin seng og turde ikke sige noget af frygt for at skulle blive jaget af huset, idet han ikke rådede noget i sit eget hus. - Vidnerne har bekræftet, at Anders Hansen er således kujoneret, at han ikke råder i sit eget hus; de har set ham jaget ud af huset en halv snes gange, så han måtte sove ude. - De tre kvinder skal miste deres hud i arresten; de skal betale igæld og tvigæld foruden at have forbrudt deres hovedlod til kongen. Igæld er 2 rdl. til ejeren, tvigæld er 4 rdl. til kongen. Regimentskriveren skal beregne hovedloden til kongen, når al beviselig gæld er fratrukket. Kvinderne skal desuden indbede sig i sognets menighed til at udstå kirkens disciplin for deres forargelse til forbedring af et kristeligt liv og levned fremdragelse. - Anders Hansen frikendes for skyld, da det er bevist, at han ikke råder i sit eget hus og undertiden har været jaget ud om natten, og at han iøvrigt har godt rygte.

20:

28/1. Sentence i den sag, regimentskriver Nikolai Hansen har ladet føre ctr. en del af Koldinghus rytterdistrikts undvegne mandskab, mod hvem han søger rømningsdom, idet de ikke har indfundet sig efter efterlysning. Det drejer sig om følgende: Peder Gravesen (tjente sidst Anthony Buch i Nagbøl), Mads Jensen (tjente sidst Jens Nielsen i Lejrskov Højrup), Laurids Nielsen (tjente sidst Jens Møller i Nr. Vilstrup), Mads Jørgensen (tjente sidst Jørgen Rans i Højen), Søren Hansen (tjente sidst Peder Kring i Andkær), Hans Laugesen (tjente sidst Peder Roed (Rand?) i Andkær), Mads Andersen (søn af Anders Andersen Munk i Andkær), Rasmus Pedersen (tjente sidst Christen Hansen i Pjedsted), Niels Sørensen (søn af Søren Jensen i Egeskov), Peder Bertelsen (tjente sidst broderen Jens Bertelsen i Egeskov), Jens Hansen (stedsøn af Gregers Hansen i Trelde) og Niels Nielsen (tjente sidst Søren Svendsen i Bjert). Disse skal pågribes, hvor de end findes, og føres tilbage til kongens og ryttergodsets tjeneste. - For en bortløben landsoldat ved navn Christen Gravesen, som sidst tjente hos Poul Buch i Nagbøl, havde regimentskriverens advokat forlangt hans navn opslået på galgen. Det fritages han for på grund af manglende beviser. Han kan tages til nåde i

kraft af kongens generalpardonspatent af 5/12-48, når han indfinder sig til ryttergodsets tjeneste inden 3 år. Ellers skal han anses for en troløs og meneder og udstå lovens straf for desertører, hvis han fanges.

21/1. Sentence i sagen, som hospitalsforstander Hans Lintrup af Kolding hospital har rejst ctr. 3 personer, som er undveget fra hospitalsgodset: Peder Pedersen, 16 år, født i Almind by på hospitalsgodset, rejst til København sidste jul uden pas, opholder sig vistnok hos kongens livkusk Jens Jacobsen. Morten Andersen, 20 år, født i Almind på hospitalsgods, har ved sidste Mikkelsdags tide begivet sig bort med sin farbror, opholdssted kendes ikke. - Disse to skal indfinde sig på deres fødestavn til hospitalsgodsets tjeneste; ellers skal de pågribes og fæng-sles. - Den tredje er Søren Christensen af Almind. Han er rejst med tilladelse og har været borte ca. 8 år. Han dømmes ikke.

1749 - 25. februar:

Ole Hansen af Kongsted Torp lovbyder sin gård 2. gang.

20b:

18/2. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 1/4

21:

28/1. Mathias Kornbech af Jelling ctr. magister Moss af Jelling. Kalkuner. 4/3

1749 - 4. marts:

Læst forordning af 7/2-49 om grove morderes straf.

18/2. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen på Vamdrupgård. 1/4

21b:

18/2. Magister Moss i Jelling ctr. Mathias Kornbech i Jelling. Tiendes fordølgelse (kalkuner). 18/3

22b:

25/2. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 1/4

18/2. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 1/4

18/2. Hans Lorentzen, Hulkær mølle, ctr. Mattias Kornbech af Jelling. 1/4

Ole Hansen af Kongsted Torp lovbyder sin gård 3. gang. Hans Pedersen, som nu bebor gården, tilbyder at købe.

23:

Læst skovrider Landsbergs angivelse på ulovlig skovhugst.

1749 - 11. marts:

Læst reskript af 21/2-49 om jøderne.

Læst Simon Seests bestalling til at være regimentskriver.

18/2. Sag ctr. major Falch af Skærup og broder løjtnant Falch i Husum og medhavende karl for krybskytteri i kongens vildtbane. - Tingsvidne.

24:

18/2. Sentence i sagen, som afdøde regimentskriver Nikolai Hansen har ført mod Marcus Madsen Møller i Seest mølle som befalet actor på vegne af kgl. maj. tilhørende fæste- rytter- og selvejerbønder i Seest formedelst det byggeri, som Marcus Madsen har foretaget på Skovdrup mark på sin tilhørende ejendom. - Seest bymænd har klaget til amtmanden, fordi de mener, det vil være dem til skade, at Marcus Madsen bygger på Skovdrup mark, hvor der aldrig før har været bygget, fordi deres tilsåede agerjord ikke vil kunne være i fred for hans kreaturer. Amtmanden udstedte en resolution, der befalede regimentskriveren at nedlægge forbud mod videre byggeri, hvis han ville undgå tiltale og beholde sit møllefæste. Det protesterede Marcus Madsen imod, hvilket medførte en forbudsdom, der lod amtmandens forbud stå ved magt, men indrømmede Marcus Madsen ret til at føre bevis på sin adkomst til at bygge. Marcus Madsen har så ved kontrastævning fremlagt dokumenter for sin sag: Et, hvori nogle bymænd i Seest indrømmer ham ret til at bygge på marken, samt et fra Haderslevhus amtmand, der tillader ham at bygge. Begge dokumenter underkendes. Det ene hidrører fra fæstebønder, der ikke har nogen ret til at give tilladelse. Det andet falder på, at marken ligger i Koldinghus amt. - Marcus Madsen skal fortsat lade sin ejendom være uhegnet, den nygravede brønd skal tilkastes, den allerede rejste stråhytte samt alle byggematerialer fjernes. Desuden skal han betale 6 rdl. til justitskassen og til Seest bymænd 8 rdl. i sagsomkostninger, alt inden 15 dage.

25:

Læst skovrider Luckharts angivelse for ulovlig skovhugst.

Læst skovfoged Hans Lyngs ditto.

1749 - 18. marts:

4/3. Magister Moss i Jelling ctr. Mathias Kornbech i Jelling. Tiendes fordølgelse (kalkuner). Tingsvidne. 4/4

Marcus Madsen, møller på Vranderup mølle, ctr. Maren Hansdatter, tjenende på Vranderup Hovgård, der har udlagt ham som barnefader. 1/4

26b:

1749 - 1. april:

Læst forordning af 3/3-49 om danske konsuler.

Læst amtmandens proklama til skifte efter Christen Sørensen i Skovdal mølle.

4/3. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. Kontrastævning. 22/4

4/3. Jacob Johansen Lund på Hundsbæk ctr. Niels Jensen på Vamdrupgård. 13/5

27:

4/3. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 22/4

18/3. Marcus Madsen, møller på Vrandrup mølle, ctr. Maren Hansdatter, tjenende på Vrandrup Hovgård, der har udlagt ham som barnefader. Frafaldet. Tingsvidne.

Skomagerlauget i Kolding ctr. Frands Pedersen i Eskelund under Estrup gods vedr. håndhævelse af laugsprivilegier. - Forlig. Tingsvidne.

27b:

25/2. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 13/5

Sognefoged Poul Buch i Nagbøl ctr. Maren Jeskone i Store Anst, skovhugst. 15/4

28:

Peder Thonboe, fæster af ryttergården Vamdrupgård, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

28b:

Læst skovfoged Søren Svendsens angivelse af ulovlig skovhugst.

Læst skovrider Johan Henrik Landsbergs ditto.

Jørgen Henriksen af Lille Velling lovbyder gård 1. gang.

(4/3. Hans Lorentzen, møller i Hulkær mølle ctr. Mattias Kornbech af Jelling. Sagen mangler.)

1749 - 15. april:

Mikkel Mikkelsen Singer i Store Velling, Smidstrup sogn på vegne af svigermoderen Lene Margrethe Johannesdatter Boch m.fl. fører vidner på, at Lene Margrethe Johannesdatter Boch er søster til Anders Johansen Boch, som er død i København, og til Anthony Johansen Boch, som også er død.

1/4. Sognefoged Poul Buch i Nagbøl ctr. Maren Jeskone i Store Anst for skovhugst. 22/4

Jørgen Henriksen af Lille Velling lovbyder gård 2. gang.

28b:

Læst skovrider Luchhardts angivelse om ulovlig skovhugst.

Læst skovfoged Jørgen Krogs ditto.

Læst skovfoged Holtendorfs ditto.

29:

1749 - 22. april:

Læst kammerkancelliets skrivelse af 12/4-49 om pas med kreaturer i Oldenburg og Delmenhorst.

1/4. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 6/5

29b:

1/4. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. Kontrastævning. 6/5

30b:

15/4. Sognefogeden Poul Buch i Nagbøl ctr. Maren Jeskone i Store Anst for skovhugst. 29/4

31:

Maren Hansdatter, tjenende på Vranderup hovgård, ctr. Marcus Møller, Vranderup mølle. - Faderskab. 6/5

Vidner føres på, hvilke kreaturer der er døde af kvægsygen i Spjarup i Egtved sogn, Bindeballe i Randbøl sogn under Engelsholm og Kjeldkær.

Vidner føres på, hvilke kreaturer der er døde af kvægsygen for kirkebønderne Zakarias Christensen og Jens Jensen af Bindeballe i Randbøl sogn.

Jørgen Henriksen af Lille Velling i Smidstrup sogn lovbyder gård. Hans søn Henrik Jørgensen vil købe.

31b:

1749 - 29. april:

22/4. Sognefogeden Poul Buch i Nagbøl ctr. Maren Jeskone i Store Anst for skovhugst. 6/5

Fremlagt ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol om skovhugst.

1749 - 6. maj:

Hans Lintrup, forstander for Kolding Hospital, ctr. hospitalsbønderne vedr. restance. 13/5

32:

Præsten Niels Tøxen i Almind ctr. præsten Iver Hagelund i Verst for gæld. 13/5

22/4. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 3/6

22/4. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. Kontrastævning. 3/6

Oberstløjtnant de Andischon til Haraldskær ctr. Jens Møller og Jep Nikolajsen i Nr. Vilstrup for skovhugst. 20/5

32b:

22/4. Maren Hansdatter, tjenende på Vranderup hovgård, ctr. Marcus Møller, Vranderup mølle. - Faderskab. 20/5

29/4. Sognefogeden Poul Buch i Nagbøl ctr. Maren Jeskone i Store Anst for skovhugst. - Tingsvidne.

Jægermester og oberforster Bachmanns skytte Rasmus Nielsen af Viuf: synsforretning om ulovlig skovhugst.

33:

1749 - 13. maj:

6/5. Hans Lintrup, forstander for Kolding Hospital, ctr. hospitalsbønderne vedr. restance. - Dom fol. 36.

Rasmus Nielsen af Viuf for skovrideren ctr. Jens Ulf og Iver Tybo af Amnitsbøl for ulovlig skovhugst. 3/6

34:

1/4. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 1/7

Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Sr. Thonboe på Vamdrupgård for forsømmelse med at indgrøfte en mark i henhold til landstingsdom. 3/6

34b:

Kronbønderne Hans Rasmussen, Niels Lassen, Iver Steffensen, Niels Johansen og Bennet Sørensen af Herslev anmelder ildsvåde. Almissebrev.

35:

Sognedegnen for Herslev og Viuf menigheder, Jens Møller af Herslev anmelder ildsvåde. - Almissebrev.

35b:

Hans Hansen og Søren Pedersen i Gelballe beskikkes til at være kvægopsynsmænd i Gelballe by i stedet for Poul Nielsen og Peder Mikkelsen.

Hans Pedersen i Skanderup beskikkes til at være kvægopsynsmand i Skanderup by i stedet for Iver Jepsen.

1/4. Sentence i sagen, som Jacob Johansen Lund på Hundsbæk har ctr. Niels Jensen, tjenestekarl på Vamdrupgård, som efter hans påstand har overfaldet ham under en pinsefest hos Christen Staarup i Gammelby. Han har påvist to sår i hovedet samt et blodunderløbet mærke på brystet, hvor han var blevet trådt. Ifølge vidnerne havde Lund danset og drukket brændevin; den havde han spruttet ud gennem hånden, da Niels Jensen drak ham til og dultede ham. Han havde bedt Niels Jensen gå med udenfor; han tog Niels Jensen i arm og bryst og rykkede ham i håret. Dernæst kom det til slagsmål, hvorunder der bl.a. er blevet trådt på Lund. Da de var blevet skilt ad, flygtede Niels ud af huset forfulgt af Lund. - Jacob Johansen Lund skal for hårgreb betale til Niels Jensen tre 6 lod sølv (= 9 rdl.). Niels Jensen skal, fordi han ville hævne sig, betale til Lund tre 6 lod sølv for hvert sår (=18 rdl.) og tre 6 lod (=9 rdl.) sølv for jordskub, ialt 29 (!) rdl. - Desuden skal de begge betale til justitskassen 2 rdl.

36:

Dom afsagt over følgende hospitalsbønder, som har tilstået deres restancer for 1745-46: 1) Jens Pedersen Amhede, 2) Hans Olsen, nu Abraham Sørensen, 3) Jep Nielsen, 4) Niels Andersen, 5) Rasmus Christensen, 6) Ole Hjuler, som tilforn beboede Peder Mikkelsens halve gård, og for Abraham Sørensens forhen beboede halve gård, 7) Anders Hansen, 8) Anders Mortensen, 9) Frederik Pedersen, 10) Christen Rasmussen, 11) Jørgen Christensen, 12) Niels Madsen, 13) Iver Christensen, 14) Søren Pjedsted, alle de foranstående af Almind, samt 15) Peder Nielsen af Knurborg. - De skal betale deres restancer inden 15 dage.

(6/5. Præsten Niels Tøxen i Almind ctr. præsten Iver Hagelund i Verst for gæld. Sagen ikke med idag.)

36b:

1749 - 20. maj:

6/5. Oberstløjtnant de Andischon til Haraldskær ctr. Jens Møller og Jep Nikolajsen i Nr. Vilstrup for skovhugst. 10/6

6/5. Maren Hansdatter, tjenende på Vranderup hovgård, ctr. Marcus Madsen Møller, Vranderup mølle. - Faderskab. 3/6

Søren Hansen og Jens Hansen af Tiufkær indleverede 11 ulveunger.

1749 - 3. juni:

Læst forordning ang. moderation i 1749-skatteerne, hvor kvægsygen hidtil har været.

13/5. Rasmus Nielsen af Viuf for skovrideren ctr. Jens Ulf og Iver Tybo af Amnitsbøl for ulovlig skovhugst.

37:

6/5. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 17/6

37b:

6/5. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. Kontrastævning. 17/6

13/5. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Sr. Thonboe på Vamdrupgård for forsømmelse med at indgrøfte en mark i henhold til landstingsdom. 17/6

Jens Jepsen lovbyder sin gård i Trelde 1. gang.

Laurids Jørgensen lovbyder sin gård i Bjert 1. gang.

Læst skovfoged Holtzendorfs angivelse om ulovlig skovhugst.

20/5. Sentence i sagen, som Maren Hansdatter, tjenende som amme hos kammerherre og jægermester von der Lieth på Vranderup Hovgård, har ført ctr. Marcus Madsen Møller på Vranderup Mølle. - Efter at hun har udlagt ham som barnefader, har han stævnet hende til Skovgårds birketing for at lade hende høre sin benægtelses ed. Tinget ligger ca. 5 mil fra hendes hjem og er hverken hendes eller hans rette forum. Sagen blev henvist til Koldinghus birketing, men sagen er siden blevet frafaldet af Marcus Madsen, der altså ikke har præsteret sin benægtelsesed. Der er også blevet fremlagt attest fra præsten i Seest om, at Marcus Madsen offentligt i kirken har bekendt sin synd mod det 6. bud. Maren Hansdatter har stævnet ham for godtgørelse af udgifter ved den nævnte sag. - Han skal betale hende 23 rdl. inden 15 dage.

38:

1749 - 10. juni:

Tulle Hansen af Lejrskov ctr. Kirsten Olufsdatter af Lejrskov. Forlig: injurier tilbagekaldes. Tingsvidne.

Toldofficerterne i Kolding ctr. Thomas Holdt og Mads Hansen Aars af Erritsø om smugleri.
Tingsvidne.

38b:

20/5. Oberstløjtnant de Andischo til Haraldskær ctr. Jens Møller og Jep Nikolajsen i Nr. Vilstrup
for skovhugst. 1/7

De to gårde i Bjert og Trelde lovbudt 2. gang.

Læst Jørgen Krogs angivelse om ulovlig skovhugst.

1749 - 17. juni:

3/6. Mathias Kornbech i Jelling ctr. magister Moss i Jelling. 22/7

39:

3/6. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel
Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. Kontrastævning. 22/7

3/6. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Sr. Thonboe på Vamdrupgård for forsømmelse med at
indgrøfte en mark i henhold til landstingsdom. 1/7

Afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke ctr. en del rytterbønder for resterende skiftesalær. 8/7

39b:

Niels Kyed af Starup ctr. Jens Grøn af Jerlev for skovhugst. 1/7

40:

Mads Jepsen med familie lovbyder sin gård i Trelde 3. gang. Jens Jepsen tilbyder at købe.

40b:

Læst skovrider Luckharts angivelse af ulovlig skovhugst.

1749 - 1. juli:

10/6. Oberstløjtnant de Andischo til Haraldskær ctr. Jens Møller og Jep Nikolajsen i Nr. Vilstrup
for skovhugst. - Forlig.

Toldofficerterne i Kolding ctr. Hans Jensen, Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Henrik Gregersen og
Bertel Hjuler af Skærbæk for toldsvig. 15/7

42b:

17/6. Vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. Peder Thonboe på Vamdrupgård for forsømmelse med at indgrøfte en mark i henhold til landstingsdom.- Tingsvidne.

43:

Mads Pedersen af Asbøl ctr. sergent Peder Jensen i Vrå for injurier. Forlig. Tingsvidne.

17/6. Niels Kyed af Starup ctr. Jens Grøn af Jerlev for skovhugst. Sagen frafalder. Tingsvidne.

13/5. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 12/8

43b:

Laurids Jørgensen med familie lovbyder gården i Bjert 3. gang. Laurids Jørgensen tilbyder at købe.

Amtmandens fuldmægtig Sonnin opbyder på rente Johan Peter Flors arv 1. gang.

1749 - 8. juli:

Børnepengene (Johan Peter Flors) opbudt 2. gang.

17/6. Afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke ctr. en del rytterbønder for resterende skiftesalær. 22/7

Kancelliråd Roed og hr. Claus Hagen i Grindsted ctr. bønderne Niels Pedersen, Peder Sørensen, Jørgen Pedersen, Christen Jensen og Hans Nielsen i Nebel, Vorbasse sogn - ang. skade ved hedebrand. 22/7

44:

Skovfoged Adolf Wolter af Egholt ctr. Hans Gravesen, som er undvigt af tjenesten. 22/7

Niels Jessen i Ødsted opbød børnepenge 1. gang.

1749 - 15. juli:

Regimentskriver Simon Seest af Dons procuderer specifikation på kvæg, som er død af den grasserende kvægsyge i Koldinghus rytterdistrikt. Tingsvidne.

44b:

Amtmanden ctr. Marcus Madsen, møller på Vrandrup mølle, der er arresteret for trusler imod Seest bymænd og lydighedsnægtelse mod amtmanden. 29/7

45:

1/7. Toldofficerterne i Kolding ctr. Hans Jensen, Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Henrik

Gregersen og Bertel Hjuler af Skærbæk for toldsvig. 5/8

46:

Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg (alle lokaliteterne i Næsbjerg sogn i det nuværende Ribe amt). 5/8

Rasmus Jensen og hustru Sofie Nielsdatter af Viuf ctr. Peder Gris og hustru Gertrud Gris af Viuf for injurier. 29/7

Amtmandens fuldmægtig Sonnin opbyder for 3. gang børnepenge.

Læst skovfoged Holtendorfs angivelse på ulovlig skovhugst.

1749 - 22. juli:

8/7. Kancelliråd Roed og hr. Claus Hagen i Grindsted ctr. bønderne Niels Pedersen, Peder Sørensen, Jørgen Pedersen, Christen Jensen og Hans Nielsen i Nebel, Vorbasse sogn - ang. skade ved hedebrand. Frafaldet ved forlig.

17/6. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 5/8

8/7. Skovfoged Adolf Wolter af Egholt ctr. Hans Gravesen, som er undvigt af tjenesten. 5/8

46b:

Regimentskriveren ctr. arresterede rytter Johan Peter Orlov og hustru Edele Therkildsdatter for ildspåsættelse i Jerlev. 29/7

47b:

8/7. Afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke ctr. en del rytterbønder for resterende skiftesalær. 5/8

48:

17/6. Sentence i sagen, som Mathias Kornbech i Jelling har ført mod magister Moss og kæreste (=hustru) i Jelling ang. nogle kalkunske høns, som de har taget til sig under påstand af tiendesvig eller tingsvig. - De har fundet dem uden for Christen Jensens gårds led og taget dem til sig, fordi ingen havde opgivet dem til tiendetagerne. I forvejen har de beskyldt Mathias Kornbech for at have fordulgt sine bier over for tiendetagerne, og nu nægter de at tilbagelevere ham kalkunerne, da de opdager, at det er hans. Mathias Kornbech har ikke villet fordølge hverken bier eller kalkuner over for tiendetagerne, men da de var hos ham, har de ikke spurgt ham derom. Bierne er en sværm, som er kommet tilflyvende, og kalkunerne har han flere gange tilbudt at betale for; men madame Moss har svaret med en ed, at hun skulle udmatte ham med proces og få ham straffet efter en lovparagraf,

der skulle handle om at blive brændemærket og bære sten; hun har også beskyldt Mathias Kornbechs kone for at have stjålet en gase tidligere. - Dommen siger, at da magister Moss ikke på ferske fode og i rette tid ved kvægtiendens oppebærelse beviseligt har befundet Mathias Kornbech med fordølgelse at øve tiendesvig, da skal de fornærmelige ord tingsvig og tiendesvig være som usagt og uskrevet; ligeså madame Moss' fornærmelige ord om hans kone. Magister Moss skal for denne gang have tabt sin tienderet af bierne og kalkunerne, han skal tilbagelevere kalkunerne og betale sagens omkostninger med 12 rdl. samt til justitskassen 2 rdl. - De ord, som begge parter under sagen har brugt til at skærtse hinanden med, skal herefter ikke være nogen af dem til præjudice, men skal være ganske døde og magtesløse.

48b:

1749 - 29. juli:

22/7. Regimentskriveren ctr. arresterede rytter Johan Peter Orlov og hustru Edele Therkildsdatter for ildspåsættelse i Jerlev.

49b:

15/7. Amtmanden ctr. Marcus Madsen, møller på Vranderup mølle, der er arresteret for trusler imod Seest bymænd og lydighedsnægtelse mod amtmanden. 12/8

15/7. Rasmus Jensen og hustru Sofie Nielsdatter af Viuf ctr. Peder Gris og hustru Gertrud Gris af Viuf for injurier. Forlig.

50:

Peder Thonboe på Vamdrupgård ctr. kromanden Johan Stahl ang. Smedeengen. 12/8

Jens Pedersen Roed i Fredsted opbød sin myndlings arv 1. gang.

1749 - 5. august:

15/7. Toldofficianterne i Kolding ctr. Hans Jensen, Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Henrik Gregersen og Bertel Hjuler af Skærbæk for toldsvig. 19/8

51b:

22/7. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 26/8

15/7. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 12/8

52b:

Jens Pedersen Roed i Fredsted opbød sin myndlings arv 2. gang.

22/7. Skovfoged Adolf Wolter af Egholt ctr. Hans Gravesen, som er undvigt af tjenesten. Forlig.

22/7. Afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke ctr. en del rytterbønder for resterende skiftesalær. 19/8

Læst skovrider Luckharts angivelse om ulovlig skovhugst.

Læst bevilling for Mikkel Pedersen i Viuf til at holde kro og værtshus.

1749 - 12. august:

Læst plakat af 28/7-49 om ophævelse af forbudet mod havres udførsel fra Danmark.

29/7. Peder Thonboe på Vamdrupgård ctr. kromanden Johan Stahl ang. Smedeengen. Forlig.

5/8. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Biltoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 19/8

1/7. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 23/9

Jens Pedersen Roed i Fredsted opbød sin myndlings arv 3. gang.

53:

29/7. Sentence i sagen, som regimentskriver Simon Seest på amtmandens ordre har ført mod Marcus Madsen fra Vranderup mølle. - Marcus Madsen er blevet fængslet, fordi han uden tilladelse har givet sig ud af ryttergodset ind under Haderslevhus amts jurisdiktion og været ulydig mod amtmanden samt har udtalt trusler mod Seest bymænd, da han blev arresteret. Han har ikke nævnt navne, men nogle af dem har ved memorial til amtmanden bedt om at få kaution på, at der ikke skal ske dem noget. - Ved en retsforhandling var Marcus Madsen ikke mødt i retten fra sin arrest. Derfor var Poul Christensen med to mænd af Seest sendt ind til ham ned en skriftlig stævning. Han havde svaret skriftligt, at han ikke havde noget at bestille på Koldinghus birketing, og "hvad disse trusselsord anbelanger i denne stævning, ved jeg ikke er talt af mig, og ifald så skulle være, er min mening denne: vedkommende Seest mænd skal straffes for deres ulovmæssige behandling på kirkevejen så vel som deres uhørsomme tyveri og toldsvig, som skal udførligt undersøges. Iøvrigt skal Gud bevare og fri mine hænder fra alt ondt, og han selv skal betale og straffe uretfærdige. Alligevel melerer jeg mig ikke i sagen her ved Koldinghus birketing, men bør og må søge mig til mit rette forum, som er Thystrup herredsting i Haderslevhus amt, og ifald at nogen mancherer sig for mit pas, beder jeg at måtte gives tid først i et halvt år, ellers agter jeg ikke at rejse fra sognet, som jeg er født i, så jeg endnu ikke behøver noget pas ...". - Marcus Madsen er født på Vranderup mølle, som han også har haft i fæste og beboet, men for nogen tid siden er han flyttet ind til David Madsen i Seest, som bor under Haderslevhus amt. - Da Marcus Madsen gentagne gange har vist ulydighed over for amtmanden og ikke har modbevist trusselsordene, bør han lide den af amtmanden pålagte arrest, indtil han stiller borgen således, at Seest mænd kan være sikre på, at ej noget ulovligt tilføjes dem. Han skal selv betale forplejningen med videre pågående omkostninger ved hans arrest.

53b:

1749 - 19. august:

5/8. Toldofficerterne i Kolding ctr. Hans Jensen, Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Henrik Gregersen og Bertel Hjuler af Skærbæk for toldsvig. Tingsvidne. (25/11)

54b:

12/8. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 26/8

5/8. Sentence i den sag, som afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke har ført mod en del rytterbønder for resterende skiftesalær. Der opregnes navne på adskillige skyldnere, idet sædvanligvis også nævnes skiftebrevets dato og navnet på den, der er skiftet efter. Andre indstævnte skyldnere frikendes, fordi de allerede har betalt, er bortkomne eller døde eller er umyndige på betlerfærd.

55:

1749 - 26. august:

Læst plakate af 31/7-49 ang. landmiliti- og ryttersession.

5/8. Mathias Kornbech i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling og træskomanden Daniel Villumsen, som var karl hos Mattias Kornbech. 30/9

19/8. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 7/10

Peder Sørensen Lundemand i Follerup ctr. Rasmus Jepsen i Follerup ang. beskyldning om voldtægt på Rasmus Jepsens kone. 9/9

56:

Laurids Jensen, Henrik Orlev, Morten Orlev og Morten Mikkelsen, alle af Jerlev, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

1749 - 2. september:

Selvejrbonden Jens Jensen af Stenderup ctr. Mads Nielsen Kyed i Eltang. Markstrid. Forlig.

Regimentskriveren ctr. landsoldaten Sejer Sørensen af Amnitsbøl for overfald. Tingsvidne.

57:

1749 - 9. september:

57b:

Glarmestrene Nicolai Primon og Marcus Flebbe, begge i Kolding, ctr. Anders Nyemejer i Kolding, som skal have gjort glarmesterarbejde. 23/9

58:

26/8. Peder Sørensen Lundemand i Follerup ctr. Rasmus Jepsen i Follerup ang. beskyldning om voldtægt på Rasmus Jepsens kone. 30/9

Rasmus Jensen af Egeskov, Vejlbys sogn fører vidner på sine tab ved kvægsygen.

Jægermester og oberforster Bachmanns skytte Rasmus Nielsen: synsrapport på skovs olden i rytterdistriktet.

58b:

1749 - 16. september:

1749 - 23. september:

12/8. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 4/11

9/9. Glarmestrene Nicolai Primon og Marcus Flebbe, begge i Kolding, ctr. Anders Nyemejer i Kolding, som skal have gjort glarmesterarbejde. Tingsvidne.

1749 - 30. september:

Læst forordning af 15/9-49 om kornskatten.

9/9. Peder Sørensen Lundemand i Follerup ctr. Rasmus Jepsen i Follerup ang. beskyldning om voldtægt på Rasmus Jepsens kone. 7/10

26/8. Sentence i den sag, som Mathias Kornbech i Jelling har ført ctr. Jens Møller Fynbo i Jelling ang. hans tjenestekar, træskomanden Daniel Villumsen, som var antaget af Kornbech og i urette tide blev antaget af Jens Møller Fynbo. - Mathias Kornbech havde antaget Daniel Villumsen for et helt år til at forarbejde træsko. Men siden havde han sagt til ham, at han kunne rejse tidligere, hvis han ville. Daniel havde ved juletid sagt, at han gerne ville rejse til påske, hvortil Kornbech havde sagt, at så skulle han rejse med det samme, og han ville kun give ham løn for den forløbne tid, hvis Daniel skaffede en anden karl i sit sted. Daniel Villumsen havde reageret ved at træde i Jens Møller Fynbos tjeneste straks uden at skaffe en anden karl, og natten derefter blev hans træskoredskaber hentet over i fynboens gård. - Da Jens Møller Fynbo havde antaget karlen uden at spørge Mathias Kornbech, om han tillod det, og uden pas og afsked, dømmes han til at betale Kornbech et helt års løn, 5 rdl. foruden til processens omkostninger. Daniel Villumsen, som har frasagt sig sin tjeneste hos Mathias Kornbech uden at skaffe ham en anden karl, bør have forlist lønnen for de seks uger, han tjente hos Kornbech.

59:

1749 - 7. oktober:

30/9. Peder Sørensen Lundemand i Follerup ctr. Rasmus Jepsen i Follerup ang. beskyldning om voldtægt på Rasmus Jepsens kone. 21/10

26/8. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Biltoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 18/11

59b:

1749 - 14. oktober:

Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 4/11

61b:

Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 4/11

1749 - 21. oktober:

7/10. Peder Sørensen Lundemand i Follerup ctr. Rasmus Jepsen, nu opholdende sig Nr. Bjert, ang. beskyldning om voldtægt på Rasmus Jepsens kone. 18/11

62:

Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 4/11

Peder Andersen, Mads Andersen, Jørgen Nielsen og Hans Madsen af Gilbjerg i Hejnsvig sogn fører vidner på tab ved kvægsygen. Tingsvidne.

1749 - 4. november:

Bertel Jespersen i Stenderup lovbyder sin gård 1. gang.

14/10. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 18/11

64:

21/10. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 18/11

65b:

14/10. Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 18/11

23/9. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 13/1

Regimentskriveren begærer forbudsdom over Vilhelm Brochman, degn til Eltang og Sdr. Vilstrup.

1749 - 11. november:

Bertel Jespersen i Stenderup lovbyder sin gård 2. gang.

1749 - 18. november:

Læst forordning af 4/11-49 om prinsessestyr.

Læst patent om højesteret i Danmark.

4/11. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 2/12

67:

Mads Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup ctr. Mads Enevoldsen ang. beskyldning for tyveri. 9/12

7/10. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Biltoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 9/12

67b:

4/11. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 2/12

4/11. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 2/12

21/10. Sentence i den sag, Peder Sørensen Lundemand i Follerup har ctr. Rasmus Jepsen, ibidem, ang. ublu beskyldninger om, at han har voldtaget Rasmus Jepsens hustru Lisbeth Andersdatter forleden i høslættens tid, da hun var pige. Rasmus Jepsen har i retten fastholdt sin beskyldning, men har ikke villet føre bevis på den, idet han har hævdet, at det var tilstrækkeligt, at enten han selv aflagde ed på sin påstand, eller Peder Sørensen Lundemand befriede sig ved ed. - Rasmus Jepsen bør tilbagekalde sin skammelige og ublu beskyldning, der skal regnes for død og magtesløs, hvis han vil undgå lovens straf; desuden skal han betale til Herslev sogns fattige 1 rdl. samt sagens omkostninger med 6 rdl.

1749 -25. november:

(19/8). Toldofficerterne i Kolding ctr. Hans Jensen i Skærbæk m. fl. for toldsvig. 9/12

68:

Peder Christensen i Jelling ctr. Iver Hansen (Jensen) i Jelling. 2/12

Læst skovfoged Holtendorfs angivelse af ulovlig skovhugst.

1749 - 2. december:

18/11. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 23/12

25/11. Peder Christensen i Jelling ctr. Iver Hansen (Jensen) i Jelling. 9/11

18/11. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 16/12

18/11. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 23/12

Christoffer Olsen lovbyder sin ejendom i Tiufkær 1. gang.

1749 - 9. december:

Christoffer Olsen lovbyder sin ejendom i Tiufkær 2. gang.

Læst folke- og familieskatsforpagter Anders Flensbergs indkaldelse til betaling.

25/11. Toldofficianterne i Kolding ctr. Hans Jensen i Skærbæk m. fl. for toldsvig. Tingsvidne.

69:

18/11. Mads Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup ctr. Mads Enevoldsen ang. beskyldning for tyveri. 13/1

70:

2/12. Peder Christensen i Jelling ctr. Iver Jensen i Jelling. 23/12

18/11. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. 20/1

70b:

1749 - 16. december:

Sognefogeden Peder Knudsen i Håstrup fremlyser en hestepag 1. gang.

Portneren Andreas Hansen på Koldinghus fremlyser en galt og en so.

2/12. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 23/12

Afdøde Niels Strangesens arvinger af Tiufkær lovbyder 3. gang ejendommen i Tiufkær. Christoffer Olsen, som nu bebor den, tilbyder at købe.

1749 - 23. december:

16/12. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 13/1

2/12. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 13/1

2/12. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 13/1

9/12. Peder Christensen i Jelling ctr. Iver Jensen i Jelling. 3/2

1750

71:

1750 - 13. januar:

Læst forordning af 5/12-49 om, at om nogen, som nyder hospitalsophold eller fattigunderstøttelse, arver, da skal arven tilfalde hospitalet eller fattigkassen.

4/11. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 24/2

9/12. Mads Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup ctr. Mads Enevoldsen ang. beskyldning for tyveri. 27/1

23/12. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. 27/1

23/12. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 27/1

23/12. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 27/1

71b:

1750 - 20. januar:

9/12. Christian Lund ctr. Knud Christensen i Agervig, Christen Andersen og Jakob Christensen i Bilstoft, Mads Bertelsen og Jørgen Nielsen i Næsbjerg. Sagen ophævet uden dom.

1750 - 27. januar:

Anders Hansen af Nyborg foreviste en gammel ulv, som han søn havde dræbt ved sin gård.

13/1. Rytterbonden Christen Jessen af Gejsing ctr. skovfoged Adolf Wolter i Egholt ang. nogle risbøge, som er solgt til mænd i Revsing. Ulovlig skovhugst med skovfogedens vidende. Tingsvidne.

72b:

13/1. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 3/2

13/1. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 10/2

13/1. Mads Nielsen og hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup ctr. Mads Enevoldsen ang. beskyldning for tyveri. Kontrastævning fra Mads Enevoldsen ctr. Anne Pedersdatter for tyveri. 10/2

73b:

1750 - 3. februar:

Læst kapitelstaksten for 1749.

Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 17/2

75b:

27/1. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 17/2

23/12. Sentence i sagen, som Peder Christensen i Jelling har rejst ctr. Iver Jensen i Jelling ang. varetægt i Peder Christensens gård: Iver Jensen havde påtaget sig varetægt, mens Peder Christensen og hustru var bortrejst til Fyn. Men der skete indbrud og tyveri, skønt Iver Jensen havde sovet i den forreste stue. Om aftenen havde han spurgt de to piger om, hvor nøglerne til kælder og skabe var. Det havde de fortalt ham. Mens indbrudet stod på, havde en af pigerne flere gange forsøgt at vække ham. Han vågnede endelig, da tyvene var borte, udbrød "Nu er det ravgalt!", løb ud i nabolaget og skaffede vidner på indbrudet. Havde selv mistet sin pibe, som lå i hans lomme. - Peder Christensen har krævet, at Iver Jensen skal betale ham erstatning for stjålne sølv- og guld kroner m.m. på godt 75 rdl. - Dommeren fritager ham herfor, fordi han ikke i forvejen havde fået påvist værdigenstandene. Men han skal ved ed rense sig for mistanke om meddelagtighed i tyveriet, betale sagens omkostninger samt for sin tungsovenheds skyld betale 1 rdl. til sognets fattigkasse inden 15 dage.

76b:

1750 - 10. februar:

27/1. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Mads Nielsens hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 3/3

77b:

Peder Christensen, Jep Handskemager m.fl. af Kolding ctr. sognefogeden Poul Lauridsen Buch i Nagbøl og Hans Nielsen i Ågård for brænding og salg af brændevin. 24/2

78:

27/1. Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup. 17/2

1750 - 17. februar:

Læst forordning af 23/1-50 om de såkaldte vinkelskrivere, der påtager sig at skrive memorialer for andre.

3/2. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresformærmelse (er kaldt rakker). 10/3

81:

Clemend Marcussen til Lerbæk ctr. hans bonde Niels Sørensen i Jelling. 3/3

3/2. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 24/2

Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 3/3

81b:

Jep Jensens enke i Håstrup Else Andersdatter lovbyder sin gård 1. gang.

1750 - 24. februar:

Jep Jensens gård lovbydes 2. gang.

10/2. Peder Christensen og Jep Handskemager m.fl. af Kolding ctr. sognefogeden Poul Lauridsen Buch i Nagbøl og Hans Nielsen i Ågård for brænding og salg af brændevin. Tingsvidne.

82:

13/2. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 17/3

82b:

Rytterbonden Hans Jensen ctr. Lars Andersen, begge Skærbæk, ang. beskyldninger og trusler. 10/3

17/2. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 3/3

83b:

1750 - 3. marts:

24/2. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 24/3

84:

17/2. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 17/3

86:

10/2. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 17/3

17/2. Clemend Marcussen til Lerbæk ctr. hans bonde Niels Sørensen i Jelling for gæld. 10/3

1750 - 10. marts:

Læst skovrider Luchharts angivelse om ulovlig skovhugst.

24/2. Rytterbonden Hans Jensen ctr. Lars Andersen, begge Skærbæk, ang. beskyldninger og trusler. Forlig.

17/2. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 24/3

88b:

3/3. Clemend Marcussen til Lerbæk ctr. hans bonde Niels Sørensen (Jørgensen) i Jelling for gæld. 24/3

Niels Ebbesen i Bølling, Egtved sogn, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

89:

1750 - 17. marts:

3/3. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 7/4

91:

24/2. Anthony Buch, Nagbøl, og medinteressenter ctr. sognefogeden Poul Buch af Nagbøl m.fl. ang. kirkeægt. 28/4

3/3. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Mads Nielsens hustru Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 24/3

Ridtmester Bolck ctr. Carsten Carstensen, husmand i Nr. Vilstrup, for gæld til afdød rytter Christen Jensen. 14/4

91b:

Jacob Wollund af Dons ctr. Bennet Sørensen i Herslev for gæld. 7/4

Jep Jensens enke i Håstrup Else Andersdatter lovbyder sin gård 3. gang. Niels Jensen Frismand, som nu er gift med enken, tilbyder at købe.

Søren Madsens enke Maren Christensdatter af Vesterby lovbyder sin gård 1. gang.

1750 - 24. marts:

10/3. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 21/4

92b:

3/3. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 14/4

93b:

17/3. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 14/4

94:

Søren Madsens enke Maren Christensdatter af Vesterby lovbyder sin gård 2. gang.

10/3. Sentence i sagen, som Clemend Marcussen til Lerbæk har rejst mod sin bonde Niels Jørgensen (sic), nu boende i Jelling, som forhen har beboet en gård i Hørup under Lerbæk, til fornyelsesdom for pådragne restancer, som han allerede har været dømt til at betale ved Nørvang-Tørrild herreders ting den 27. november 1745. Niels Sørensen (sic) havde derefter foregivet slet tilstand, hvorfor Clemend Marcussen af medlidenhed havde tilladt ham at flytte og beholde visse værdier, imod at han lovede af yderste flid at betale sin gæld samt at være sin husbond lydig og hørig. - Dommen af 27/11 1745 fornyes; han skal betale sine restancer samt sagens omkostninger, ellers indsættes han i Viborg tugthus' manufakturhus for at arbejde, indtil han efter fængelsesadministratorens skøn har aftjent sin gæld.

Efter regimentskriver Simon Seests forlangende indkaldes alle, som har børnepenge stående i afdøde Nicolai Hansens bo.

94b:

1750 - 1. april (onsdag):

Offentligheden ctr. arresterede Mikkell Markussen for begået tyveri hos præsten Peder Borch i Greis præstegård. 7/4

95:

1750 - 7. april:

1/4. Offentligheden ctr. arresterede Mikkell Markussen for begået tyveri hos præsten Peder Borch i

Greis præstegård. 21/4

95b:

17/3. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 21/4

96b:

17/3. Jacob Wollund af Dons ctr. Bennet Sørensen i Herslev for gæld. 14/4

Søren Madsens enke Maren Christensdatter af Vesterby lovbyder sin gård 3. gang. Niels Knudsen, som nu er hendes ægtemand, tilbyder at købe.

1750 - 14. april:

Læst plakater af 31/5-50 om forbud mod indførelse af raffineret sukker og sirup.

Skovfoged Ditlev Markussen af Skærup fremstiller vidner på, at kaptajn Grevenkops frue Sophia Amalie og søster Margrethe Elisabeth de Boyshett er beslægtede med afdøde Jacob Wilhelm de Stuart.

97:

17/3. Ridtmester Bolk ctr. Carsten Carstensen, husmand i Nr. Vilstrup, for gæld til afdød rytter Christen Jensen. 5/5

24/3. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 5/5

7/4. Jacob Wollund af Dons ctr. Bennet Sørensen i Herslev for gæld. 21/4

24/3. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 21/4

97b:

Jens Knudsen af Øster Vamdrup på vegne af sine børn, der skal arve deres afdøde morbror Iver Nissen Sotterup, som boede i Runde på Holsteinsborg grevskab.

1750 - 21. april:

7/4. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 5/5

14/4. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 28/4

24/3. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 5/5

Læst kgl. resolution af 17/3 ang. huders udførelse af Koldinghus rytterdistrikt og om brændevinsbrænden.

7/4. Sentence i sagen mod delinkventen Mikkell Markussen fra Grejs by, som i samme by nu og da har stjålet kornvarer fra præsten Peder Borchs kornlade. Han er blevet bragt til Koldinghus arrest, skønt tyveriet ikke var begået under Koldinghus birk. Under forhøret har han frivilligt tilstået at have stjålet tærsket korn fra præstens lade om natten, idet han skaffede sig adgang dertil ved at løsne nogle brædder i væggen. - Straffens hårdhed er betinget af, at han har stjålet flere gange: Han skal kagstryges og brændemærkes på sin ryg og dernæst sendes til Fredericia fæstning at arbejde i jern på livstid, samt betale igæld og tvingæld: til præsten 1 rdl. 3 mk. 1 sk. (kornets værdi) og til kongen 3 rdl. 2. sk.

99:

14/4. Sentence i sagen, som Jacob Wollund af Dons har ført ctr. Bennet Sørensen i Herslev for skyldige auktionspenge. Han skal betale sin gæld samt sagens omkostninger inden 15 dage.

1750 - 28. april:

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, stævner en del hospitalsbønder for restancer. 5/5

99b:

Læst reskript af 28/3-50, ang. at der ikke må betales for lig (?) på landets kirkegårde.

Læst reskript af 6/3-50 om jurisdiktion for militærpersoner.

17/3. Sentence i sagen, som Anthony Buch i Nagbøl og medinteressenter har rejst ctr. Mads Buch og Christen Hartvigsen i Dollerup, sognefogeden Poul Buch af Nagbøl, sognefoged Søren Terpager og afdøde Mattias Markussens enke i Skanderup, Lauge Mikkelsen og Poul Nielsen i Gelballe, formedelst de med Skanderup kirkes kirkekørsel og ægter ved forefalden reparation i 1746 har været overhørig og efter citanternes mening har nægtet at forrette dem. Der er ført bevis på, hvordan kirkeægter har været forrettet i sognet i gammel tid. Tidligere har det kun været een sognefoged i sognet, og da var han alene fri for kirkeægt, idet han tilsagde ægterne. Budfogederne forrettede ægt i lighed med andre sognemænd. Efter at sognefoged Laurids Thomsen Ulf var afgang, blev budfogederne afskaffet, og der kom 2 sognefogeder. Der nævnes nogle gårde, som nu har færre beboere end tidligere og således er kommet til at levere mindre ægt. Der er anført forskellige resolutioner fra amtmand, regimentskriver og ryttersession, som begrunder nogle gårdes lempelse i ægtforpligtelsen. Også fordelingen mellem gårdene af kirkens stolestader indgår i argumentationen. - De to beskikkede sognefogeder, som gør tilsigelse i stedet for kirkeværger, skal bevare deres ægtfrihed, så længe det er dem, der gør tilsigelse. De andre gårde bevarer også deres lempelige ordning, men kun så længe de ikke igen er delt på flere brugere.

101b:

21/4. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 5/5

1750 - 5. maj:

Ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol.

102:

Læst forordning af 10/4-50, at alle birkedommere må herefter for højesteret indstævnes.

Amtsforvalter Roed: sekvestrationsforretning ctr. Jørgen Nielsen, Hans Madsen og Peder Andersen af Gilbjerg i Hejnsvig sogn, om de bruger nogen af Goderums rettigheder. 12/5

Skytten Rasmus Nielsen af Viuf: synsforretning over kronens skove. 12/5

21/4. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 2/6

103b:

28/4. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 2/6

14/4. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 26/5

104:

21/4. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 12/5

14/4. Sentence i sagen, som ridtmester Bolk i Kolding har ført ctr. Carsten Carstensen, husmand i Nr. Vilstrup, på vegne af stervboet efter en i hans kompagni afdød rytter, Christen Jensen, for skyldige tilgodehavende penge, 2 rdl. 4 mk. - Han skal betale sin gæld samt sagens omkostninger på 1 rdl. 4 mk.

5/5. Dom i sagen, som hospitalsforstander Hans Lintrup har ført ctr. en del hospitalsbønder, som alle er mødt i retten med deres kvitteringsbøger, hvorudfra er beregnet, hvad enhver er skyldig i landegildeydelse til udgangen af 1749, beregnet efter hvert års kapitelstakst. De har nægtet mindelig betaling. Følgende dømmes til at betale inden 15 dage: Jens Pedersen Amhede, Abraham Sørensen, Jep Nielsen, Niels Andersen, Rasmus Christensen, Ole Hjuler, Anders Hansen, Anders Mortensen, Frederik Pedersen, Christen Rasmussen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, Iver Christensen og Søren Pjedsted, alle af Almind, samt Peder Nielsen af Knurborg.

1750 - 12. maj:

Peder Dahl og Hans Møller af Andkær indleverer 12 ulveunger.

5/5. Skytten Rasmus Nielsen af Viuf fremfører skovsyn.

104b:

5/5. Amtsforvalter Roed: sekvestrationsforretning ctr. Jørgen Nielsen, Hans Madsen og Peder Andersen af Gilbjerg i Hejnsvig sogn, om de bruger nogen af Goderums rettigheder. 20/5

5/5. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 26/5

105:

1750 - 20. maj (onsdag):

12/5. Dom. Det har været pålagt amtsforvalter Roed at holde sekvestrationsforretning over det øde hartkorn (htk. 1-0-1-0) i Goderum i Hejnsvig sogn og søge hjemmelsdom, efter at forrige ejer Rasmus Brun Humles enke ikke har betalt kontributionsrestancerne for 1748 og 1749. - Sekvestrationsforretningen konfirmeres, og det øde hartkorn hjemfalder til kronen.

1750 - 26. maj:

Skovrider Landsberg lod afhjemle grøfte-, dige- og pælesyn over Anst herred.

12/5. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. Kontinuationsstævning krævet. 23/6

106:

5/5. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 9/6

1750 - 2. juni:

Skovrider Luchkart lod afhjemle pæle- og grøftesynsforretning i Elbo og Holmans herreder.

Regimentskriveren lader føre vidner for Thomas Nielsen Haugaard i Sellerup, som har fået ihjelstukket 5 bæster, og for Thomas Madsen Haugaard, som har mistet 3 bæster ved smitsom syge.

Regimentskriveren ctr. Niels Johansen og Christen Jepsen, begge af Pjedsted, som har været i slagsmål med hinanden ved et gærdesyn. 23/6

107:

Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 23/6

107b:

5/5. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 9/6

5/5. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 30/6

Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn (samt skovfoged Adolf Wolter i Egholt, sergent Peder Jensen i Vrå, Lejrskov sogn, Knud Basse af Gejsing samt Frederik Jørgensen Leegardt af Glibstrup) for opbringelse af en del okser. Marcus Madsen er hovedmanden. 9/6

Jocum Mathiasen i Fredericia, som er gift med Birgitte Maria Johansdatter Foss, som skal arve Erik Thomsen og hustru Anna Ditlevsdatter Foss' ejendom, har de to foregående tingdage (sic!) lovbudt Erik Thomsens bolig i Gauerlund og lovbyder nu 3. gang. Sognepræsten This Martin Steenberg tilbyder at købe.

108:

1750 - 9. juni:

Skovfoged Johan Vilhelm Holtzendorf afhjemler syn på grøfter og pæle i Brusk og Jerlev herreder.

26/5. Mads Enevoldsen af Smidstrup ctr. Anne Pedersdatter af Smidstrup for tyveri af lam. 21/7

2/6. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af en del okser. 23/6

108b:

De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Peder Madsen, sønnen Mads Pedersen, Niels Andersen og hyrden Søren Sørensen af Vork. De har taget en risbøg. 30/6

Christian Risom af Dons Mølle ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel for salg af sygt kvæg. 23/6

110:

Sognepræsten Jens Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 21/7

2/6. Magister Moss og kæreste i Jelling ctr. Jens Møller Fynbo, Jelling ang. vold og trusler. 21/7.

Hans Thuesen af Fredericia ctr. Mads Pagh af Viuf. 23/6

1750 - 16. juni:

Afdøde regimentskriver Nikolai Hansens enke og arvinger ctr. en del rytterbønder om indestående børnepenge. 30/6

110b:

Mikkel Nielsen af Bredstrup anmelder ildsvåde. Almissebrev.

Iver Hansen af Bramdrup lovbyder sine midler, om nogen vil modtage dem og betale hans gæld og give ham underhold. 1. gang. 23/6

1750 - 23. juni:

111:

Læst forordning af 29/5-50 om den rettergang, der herefter skal bruges i sager om skilsmisse.

9/6. Christian Risom af Dons Mølle ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel for salg af sygt kvæg. 30/6

111b:

9/6. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af en del okser. 30/6

9/6. Sognepræsten Jens Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 14/7

112:

2/6. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 7/7

113b:

26/5. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 7/7

114:

2/6. Regimentskriveren ctr. Niels Johansen og Christen Jepsen, begge af Pjedsted, som har været i slagsmål med hinanden ved et gærdesyn. 17/7

9/6. Hans Thuesen i Fredericia ctr. Mads Pagh i Viuf. 30/6

16/6. Iver Hansen af Bramdrup lovbyder sine midler, om nogen vil modtage dem og betale hans gæld og give ham underhold. 2. gang. 30/6

1750 - 30. juni:

23/6. Christian Risom af Dons Mølle ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel for salg af sygt kvæg. Tingsvidne.

23/6. Hans Thuesen i Fredericia ctr. Mads Pagh i Viuf. 14/7

23/6. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af en del okser. 14/7

114b:

9/6. De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Peder Madsen, sønnen Mads Pedersen, Niels Andersen og hyrden Søren Sørensen af Vork. De har taget en risbøg. 14/7

115:

16/6. Afdøde regimentskriver Nikolai Hansens enke og arvinger ctr. en del rytterbønder om indestående børnepenge. 14/7

Regimentskriveren ctr. Ole Hansen af Andkær, som er bortrømt. 7/7

Regimentskriveren lod opbyde på rente Jens Knudsens børns mødrende arv i Øster Vamdrup, 1. gang. 7/7

2/6. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 14/7

23/6. Iver Hansen af Bramdrup lovbyder sine midler, om nogen vil modtage dem og betale hans gæld og give ham underhold. 3. gang. Får kontrakt med Hans Steffensen, som til sin tid ægter hans steddatter Johanne Nielsdatter.

1750 - 7. juli:

Skovfoged Adolf Wolter af Egholt indleverede en ung ulv.

115b:

30/6. Regimentskriveren ctr. Ole Hansen af Andkær, som er bortrømt. 14/7

30/6. Regimentskriveren lod opbyde på rente Jens Knudsens børns mødrende arv i Øster Vamdrup, 2. gang. 14/7

Marcus Madsen på Skoustrupgård ctr. Jens Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, rytteren Ole Jørgensen, tjenende Mads Poulsen, alle i Seest (samt Anders Jensen Hjarup, tjenende David Madsen i Seest under Haderslevhus amt) for overfald og vold. 14/7

116:

23/6. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 21/7

116b:

1750 - 14. juli:

Læst forordning af 12/6 om, hvorledes der herefter skal forholdes med skifterne efter de i virkelig tjeneste afdøde militærpersoners enker.

117:

30/6. De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Peder Madsen, sønnen Mads Pedersen, Niels Andersen og

hyrden Søren Sørensen af Vork. De har taget en risbøg. 21/7

30/6. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 4/8

23/6. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 11/8

23/6. Sognepræsten Jens Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 28/7

30/6. Hans Thuesen i Fredericia ctr. Mads Pagh i Viuf. 21/7

7/7. Marcus Madsen på Skoustrupgård ctr. Jens Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, rytteren Ole Jørgensen, tjenende Mads Poulsen, alle i Seest (samt Anders Jensen Hjarup, tjenende David Madsen i Seest under Haderslevhus amt) for overfald og vold. Nyt stævнемål nødvendigt. (28/7)

Peder Madsen af Bølling lovbyder gård 1. gang.

23/6. Regimentskriveren ctr. Niels Johansen og Christen Jepsen, begge af Pjedsted, som har været i slagsmål med hinanden ved et gærdesyn. 28/7

30/6. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovstrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af en del okser. 21/7

117b:

Regimentskriveren lod opbyde på rente Jens Knudsens børns mødrende arv i Øster Vamdrup, 2. gang.

7/7. Sentence: Regimentskriver Simon Seest har ved Viborg landsting ladet efterlyse en Koldinghus rytterdistrikt tilhørende bonde, nemlig Oluf Hansen af Andkær, som er undveget. Han er stævnet her til retten, men ikke mødt. Det er bevist, at han er undveget i året 1734; han skal være i tjeneste i København hos en brygger. Hvor han end findes, skal han pågribes og føres tilbage til rytterdistriktet til kronens og godsets tjeneste, såfremt han ikke som fredløs vil anses og tabe den arv, ham fra forældre eller andre i kongens riger og lande kunne tilfalde.

30/6. Sentence: Afdøde regimentskriver Nicolai Hansens enke har stævnet en del rytterbønder for de hos dem fra hendes sl. mands betjeningstid indestående børnepenge, hvorfor vedkommende enten straks skal stille kaution eller snarest sørge for, at pengene bliver udbetalt: Hans Sørensen, annexbonde i Viuf, Laurs Andersens enke af Jerlev, nu boende i Nr. Vilstrup, Christen Iversen i Store Anst og skovfogeden Hans Jørgen Mejer i Store Velling; disse har ikke indfundet sig i retten for enten at betale eller stille kaution. De skal betale pengene samlet inden 15 dage samt 1 rdl. i sagsomkostninger.

1750 - 21. juli:

Peder Madsen af Bølling lovbyder gård 2. gang.

118:

14/7. Hans Thuesen i Fredericia ctr. Mads Pagh i Viuf. 24/11

14/7. De Lichtenberg til Engelsholm ctr. Peder Madsen, sønnen Mads Pedersen, Niels Andersen og hyrden Søren Sørensen af Vork. De har taget en risbøg. 4/8

7/7. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransgning for brændevinsredskaber. 4/8

122:

14/7. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 11/8

9/6. Sentence i sagen, som magister Moss og hustru af Jelling har rejst ctr. deres forpagter Jens Møller Fynboe ibidem formedelst hans slette opførsel mod dem. Ved nytårstide har Jens Møller Fynboe bandet mod madame Moss, klappet hende nogle gange på skulderen, skubbet hende op til en besling i fæhuset og taget hende om armene, så hun fik blå mærker. Han har truet hende med en ulykke inden år og dag, og hun skulle blive så fattig, at hun skulle gå ud af præstegården med et par træsko. Han har slået hende i hendes tynde liv, kaldt hende en kanalje, truet hende med bøsse, så hun ikke turde sove i præstegården. Hendes tjenestepige har han arresteret og truet med at sende hende til spindehuset. - For de såremål, han har tilføjet madame Moss skal han for hver plet (ialt 4) betale tre 6 lod sølv (= 36 rdl.), til justitskassen 2 rdl. samt i sagsomkostninger 10 rdl. - Hans ord og tale mod præsteparret skal være død og magtesløs. Bøderne betales i 3 parter: til sagsøgeren de 2 parter, som er 24 rdl., og til kongen de 12 rdl. Betaling inden 15 dage.

122b:

9/6. Sentence i den sag, som husmand Mads Nielsens hustru Anne Pedersdatter i Smidstrup har haft mod Mads Enevoldsen ibidem, fordi han offentligt har antastet og beskyldt hende for at have uberettiget slagtet et lam, som tilhørte ham, og hvis skind han vedkendte sig, da det blev fundet hos hende, til tort, blame og største beskæmmelse for hende. - Mads Enevoldsen har efter at have mistet sit lam ladet ransage hos hende så vel som hos andre i byen. Hos Anne Pedersdatter fandt man et skind med et mærke, som Mads Enevoldsen kendte som sit. Gemt i en seng fandt man en sort lergryde med lammekød. Hun påstod at have fået lammet af en mand i Starup, "og som han ikke var så rigtig, så tilbød hun hellere at betale det end at gøre rejser til Kolding". De blev enige om, at hun skule betale 2 mk. og 12 sk. for lammet, og så kunne han beholde skindet. Dernæst blev der drukket forlig, hvor hun gav bymændene en potte brændevin, mens Mads Enevoldsen og hyrden i fællesskab også gav en potte. Men bagefter har hun alligevel været utilfreds med forliget; hun har opirret sagen og dernæst rejst søgsmål mod Mads Enevoldsen, der har været nødt til ved kontrastævning at bevise, at lammet var hans. Et af vidnerne var Jørgen Nielsen fra Pjedsted, der dengang var karl for byens hyrde. Han er under mistanke for at have "colederet" med kvinden, siden han ikke vidste, hvem der havde taget lammet fra ham i degnens fåresti, skønt han selv var der, da det skete; han havde fået besked om at tie stille med det. - Dommen siger, at Mads Enevoldsen ikke burde have indgået forlig, men rettet sig efter loven og gjort arrest på skindet og anmeldt sagen for

øvrigheden. Det er ikke afvist, at Mads Enevoldsen har blameret Anne Pedersdatter efter forliget og inden hendes søgsmål; men hun har selv opirret sagen, og derfor bør Mads Enevoldsen være fri for hendes påtale, og sagen imellem dem ophæves, uden at nogen af dem nyder omkostninger af hinanden.

123b:

1750 - 28. juli:

14/7. Sognepræsten Jens Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 11/8

(14/7). Marcus Madsen på Skoustrupgård ctr. Jes Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, tjenende Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, alle i Seest for overfald og vold. 18/8

124:

14/7. Regimentskriveren ctr. Niels Johansen og Christen Jepsen, begge af Pjedsted, som har været i slagsmål med hinanden ved et gærdesyn. 4/8

1750 - 4. august:

21/7. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 25/8

126:

14/7. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 25/8

28/7. Regimentskriveren ctr. Niels Johansen og Christen Jepsen, begge af Pjedsted, som har været i slagsmål med hinanden ved et gærdesyn. Sagen ophæves, indtil nyt stævnemål indgives.

Musketter Johan Henrik Rindorph fremstiller vidner på vegne af sin hustru Karen Jensdatter for at bevidne slægtskab.

Peder Madsen af Bølling lovbyder gård 3. gang. Hans søn Poul Pedersen tilbyder at købe.

126b:

21/7. Dom afsagt således: Etatsråd de Lichtenberg har ved tingsvidne bevist, at Peder Madsen, Søren Sørensen, Mads Pedersen og Niels Andersen i Vork en nat i etatsrådets enemærke har afsavet og bortfjernet en frugtbærende eg. De har været lige gode om det og skal alle for een og een for alle betale de Lichtenberg 20 rdl. for egen samt 4 rdl. i sagsomkostninger, alt inden 15 dage.

1750 - 11. august:

Læst plakater til sessions afholdelse.

Offentligheden ctr. Svend Christensen for krybskytteri i vildtbanen i Gelballe. 18/8

127b:

14/7. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 25/8

21/7. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 25/8

28/7. Sognepræsten Jens Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 25/8

Etatsråd Lauttrup i København ctr. præsten Jens Nielsen Blicher i Starup for gæld. 22/9

128:

Læst forordning af 20/7-50 ang. skattemoderation.

1750 - 18. august:

Læst forordning af 17/7-50 ang. den mellem København og Ålborg agende post.

28/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jes Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, tjenende Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, alle i Seest for overfald og vold. 1/9

130:

11/8. Offentligheden ctr. Svend Christensen for krybskytteri i vildtbanen i Gelballe. Tingsvidne.

1750 - 25. august:

Offentligheden ctr. Lorentz Jacobsen Skræder af Bjert, som har ihjelkørt en dreng. 15/9

132:

11/8. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 22/9

4/8. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 8/9

133:

4/8. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 8/9

11/8. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 8/9

11/8. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 8/9

1750 - 1. september:

18/8. Marcus Madsen på Skoustrupgård ctr. Jes Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, tjenende Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, alle i Seest for overfald og vold. 22/9

134:

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 15/9

134b:

Læst plakat om, at jøderne af den portugisiske nation uhindret må rejse i riget og drive handel.

Læst kirkeinspektør Bertelsens skrivelse om kirkesession.

Løjtnant Lange i Kolding ctr. degnen Brochman ved Eltang kirke for gæld. 6/10

1750 - 8. september:

Jægermester Bachmanns skytte Rasmus Nielsen indgiver synsforretning over olden i kronens skove.

25/8. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresformærmelse (er kaldt rakker). 20/10

25/8. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 22/9

25/8. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 22/9

Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel for gæld. 22/9

25/8. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 15/9

136:

Hans Madsen Smed af Tved, Peder Pedersen Dahl af Vejlbj, Therkild Nielsen og Rasmus Jensen af Egeskov, Hans Pedersen af Bredstrup, Søren Rasmussen af Kongsted, Christen Jensen og Bertel Jensens enke af Stovstrup samt Johan Scheneg i Kobbeltgård får tingsvidne på tab af kvæg ved kvægsygen.

136b:

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder arv på rente.

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder arv på rente.

1750 - 15. september:

Læst efterlysning af delinkventen Christen Johansen, som er flygtet fra Dronningborg rytterdistrikts birketing. Han kalder sig også Jørgen Christian Weinhart, Johan Christian Mohrbach, Christian Franck, Johan Christian Freiman og Johan Malthesen Moring.

8/9. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 27/10

140:

25/8. Offentligheden ctr. Lorentz Jacobsen Skræder af Bjert som har ihjelkørt en dreng. 6/10

1/9. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 13/10

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder børnepenge 2. gang.

Tingsvidne for tab ved kvægsygen til en række navngivne bønder i Almind sogn.

140b:

Dito for en del navngivne proprietærbønder i Holmans herred.

Dito for nogle kirkefæstere og proprietærbønder i Bramdrup og Vester Nebel.

Dito for nogle bønder i Skærbæk.

141:

1750 - 22. september:

8/9. Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Jens Poulsen af Taulov Nebel for gæld. 13/10

11/8. Afdøde etatsråd Lauttrup i København ctr. præsten Jens Nielsen Blicher i Starup for gæld. 13/10

15/9. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 6/10

25/8. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 6/10

1/9. Marcus Madsen på Skoudrupgård ctr. Jes Nielsen, tjenende Poul Christensen, landsoldat Poul Hansen, tjenende Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, alle i Seest for overfald og

vold. - Sagen ophæves med løfte på begge sider at leve fredeligt og skikkelig, som det anstår sig skikkelige folk.

141b:

8/9. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 13/10

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder børnepenge 3. gang.

1750 - 6. oktober:

Offentligheden ctr. to arresterede kvinder, Elisabeth Andersdatter, skomager Peder Thomsens hustru af Tiufkær, og hendes datter Anna for tyveri af et stykke hørlærred fra Steffen Smed i Tiufkær. 20/10

142:

Offentligheden ctr. den arresterede dreng Peder Pedersen fra Lejrskov, der er anholdt for tyveri fra sin husbond. 27/10

15/9. Offentligheden ctr. Lorentz Jacobsen Skræder af Bjert som har ihjelkørt en dreng. 13/10

22/9. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 13/10

22/9. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 13/10

Tingsvidne for navngivne proprietærbønder i Vorbasse og Vorbasse Nebel på tab ved den grasserende kvægsyge.

Mads Pedersen, Jens Jensen og Knud Pedersen i Lejrskov sogn, Uhre by anmelder ildsvåde. Almissebreve.

143:

1/9. Løjtnant Lange i Kolding ctr. degnen Brochman ved Eltang kirke for gæld. Degnen betalte 4 rdl. og lovede at betale resten. Hvis ikke han holder sit løfte skal sagen til doms 13/10

Amtsfuldmægtig Sonnien opbyder 1. gang på rente penge tilhørende afdøde Jens Pedersens børn, Urupgård.

1750 - 13. oktober:

Læst forordning om kornskatten.

Læst stiftsbefalingsmand Scheel og amtsforvalter Jørgen Brans plakat om auktion.

Regimentskriveren skaffer tingsvidne på det kvæg, der er mistet på rytterdistriktet på grund af kvægsygen. Ingen mødt fra Hjarup. 20/10

143b:

6/10. Offentligheden ctr. Lorentz Jacobsen Skræder af Bjert som har ihjelkørt en dreng. 24/11

22/9. Arvingerne efter afdøde etatsråd Lauttrup i København ctr. præsten Jens Nielsen Blicher i Starup for gæld. 10/11

22/9. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 27/10

6/10. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 27/10

144:

Jep Madsen, møller af Vranderup mølle (Seest mølle) ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård for injurier. Jep Madsen er imidlertid død. 20/10

15/9. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 20/10

144b:

Fr. Steensen ctr. Poul Hansen af Seest som kautionist for Hans Jacobsen og Anker Rasmussen af Binderup, der skylder ham prokuratorsalær. 3/11.

Bønder i Store Anst, Glibstrup og Vester Gesten får tingsvidne på tab ved kvægsyge.

Proprietærbønder i Vinding m.v. får ditto.

145:

Amtsfuldmægtig Sonnien opbyder 2. gang på rente penge tilhørende afdøde Jens Pedersens børn, Urupgård.

Christen Jensen af Vesterby lovbyder sin gård 1. gang.

22/9. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 3/11

22/9. Sentence: Jens Poulsen af Taulov Nebel har ikke i mindelighed villet indfri sin panteforskrivning til provst Jørgen Seidelin af Stenderup. Han skal betale sin gæld med påløbne renter fra 1739, desuden 5 rdl. i sagsomkostninger.

1750 - 20. oktober:

13/10. Regimentskriveren skaffer tingsvidne på det kvæg, der er mistet i Hjarup sogn på grund af

kvægsygen.

6/10. Offentligheden ctr. to arresterede kvinder, Elisabeth Andersdatter, skomager Peder Hansens hustru af Tiufkær, og hendes datter Anna for tyveri af et stykke hørlærred fra Steffen Smed i Tiufkær. 3/11

146:

13/10. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 3/11

8/9. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 3/11

Christen Jensen af Vesterby lovbyder sin gård 2. gang.

13/10. Enken efter Jep Madsen, møller af Vranderup mølle (Seest mølle) ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård for injurier. Forlig.

146b:

Tingsvidne på kvægdød i Oddersted og Taulov Nebel.

Amtsfuldmægtig Sonnien opbyder 3. gang på rente penge tilhørende afdøde Jens Pedersens børn, Urupgård.

1750 - 27. oktober:

6/10. Offentligheden ctr. den arresterede dreng Peder Pedersen fra Lejrskov, der er anholdt for tyveri fra sin husbond. 17/11

147b:

Regimentskriveren ctr. Christen Strangesen af Tiufkær og Jens Pedersen Farver af Ågård for restance. 3/11

148:

Mogens Jørgensen af Bølling ctr. Ole Andersen af Bøgvad og Anders Larsen af Egtved for gæld. 10/11

Niels Hansen af Andkær ctr. Peder Jensen Kring af Andkær om opkastning af et vandløb, der løber gennem byen 10/11

13/10. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 17/11

149:

20/10. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 10/11

Borgerne Christian Sams og Hans Nielsen af Kolding ctr. Maren Mikkels og søn Peder Mikkelsen i Eltang for injurier. 3/11

149b:

13/10. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 3/11

15/9. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 24/11

Tingsvidne på kvægsyge i Erritsø.

Christen Jensen af Vesterby lovbyder sin gård 3. gang. Hans søn Jørgen Christensen tilbyder at købe.

150:

1750 - 3. november:

20/10. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 17/11

13/10. Hans Caspersen af Fredsted ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær for trusler. 15/12

20/10. Offentligheden ctr. to arresterede kvinder, Elsebeth Andersdatter, skomager Peder Hansens hustru af Tiufkær, og hendes datter Anna for tyveri af et stykke hørlærred fra Steffen Smed i Tiufkær. 17/11

27/10. Borgerne Christian Sams og Hans Nielsen af Kolding ctr. Maren Mikkels og søn Peder Mikkelsen i Eltang for injurier. Forlig.

13/10. Fr. Steensen ctr. Poul Hansen af Seest som kautionist for Hans Jacobsen og Anker Rasmussen af Binderup, der skylder ham prokuratorsalær. 17/11

150b:

27/10. Regimentskriveren ctr. Christen Strangesen af Tiufkær og Jens Pedersen Farver af Ågård for restance. 10/11

27/10. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 10/11

1750 - 10. november:

Læst patent om højesteret.

Peder Jensen i Vorbasse fremlyser hoppe.

27/10. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 1/12

13/10. Arvingerne efter afdøde etatsråd Lauttrup i København ctr. præsten Jens Nielsen Blicher i Starup for gæld. Gælden betalt i mindelighed. Sagen ophævet.

3/11. Regimentskriveren ctr. Christen Strangesen af Tiufkær og Jens Pedersen Farver af Ågård for restance. 1/12

27/10. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. Ole Andersen af Bøgvad og Anders Lauridsen af Egtved. 24/11

151:

27/10. Niels Hansen af Andkær ctr. Peder Jensen Kring af Andkær om opkastning af et vandløb, der løber gennem byen. 24/11

3/11. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 24/11

1750 - 17. november:

Peder Jensen i Vorbasse fremlyser hoppe 2. gang.

Læst skovfoged Anders Eliassen af Egtved hans angivelse på skovhugst.

27/10. Offentligheden ctr. den arresterede dreng Peder Pedersen fra Lejrskov, der er anholdt for tyveri fra sin husbond. 1/12

3/11. Offentligheden ctr. to arresterede kvinder, Elsebeth Andersdatter, skomager Peder Hansens hustru af Tiufkær, og hendes datter Anna for tyveri af et stykke hørlærred fra Steffen Smed i Tiufkær. 1/12

151b:

Tingsvidne på kvægdød i Sdr. Vilstrup sogn, Skovsgårde, Seest sogn, Vranderup, og Taulov sogn, Studsdal.

3/11. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 8/12

27/10. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 24/11

Tingsvidne på kvægdød hos annexbonden i Sdr. Vilstrup sogn.

Anders Pedersen Brun i Ajstrup efterlyser 2 plage.

Jens Nielsen i Ajstrup efterlyser 1 plag.

1750 - 24. november:

De 3 plage efterlyst 2. gang.

17/11. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 15/12

152:

10/11. Niels Hansen af Andkær ctr. Peder Jensen Kring af Andkær om opkastning af et vandløb, der løber gennem byen. Forlig.

10/11. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. Ole Andersen af Bøgvad og Anders Lauridsen af Egtved. 1/12

Ib Thomsen af Asbo ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 8/12

153:

27/10. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 8/12

10/11. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 8/12

21/7. Hans Thuesen i Fredericia ctr. Mads Pagh i Viuf. Sagen frafaldet.

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder børnepenge på rente 1. gang.

13/10. Sentence i sagen mod Lorentz Jakobsen Skræder af Nr. Bjert, fordi han på vejen mellem Kolding klosterport og Bramdrup skov har overkørt et drengebarn fra Vinding by, Ole Nielsen, 10 år gammel, som døde efter at være blevet synet og indbragt til behandling i Kolding. - Lorentz Jakobsen havde ført hestevognen i jævn fart ad jordvejen ved rytterkoblet Schinderborg Lycke. Hverken han eller hans forsædepassager havde set drengen, før han var inde under den ene hest. De to forsøgte ved fælles hjælp at standse hestene med tømmerne, men kunne ikke, før også vognen var kørt hen over drengen. Den hest, som havde nedtrådt drengen, har haft for vane at løbe løbsk, og den var hårdmundet. Efter ulykken havde Lorentz Jakobsen uden at sige noget forladt vognen og var gået ind i skoven. Moderen ville have haft drengen med på vognen ned til Nr. Bjert, men det turde passagererne ikke. I Kolding beskikkede amtmanden to kirurger, der tog ud at bese drengen og dernæst bragte ham ind til Kolding til Laurids Poulsen, hvor de forbandt ham og forsynede ham med de fornødne medikamenter. Moderen var til stede og opvartede drengen med al fornøden omsorg, indtil han straks derefter døde. - Det er ikke bevist, at Lorentz Jakobsen forsætligt kørte drengen ned, men det er sket af våde. Men siden han har været så uforsigtig og ikke holdt øje med vejen, så at denne ulykke kunne være undgået, så skal han bøde 40 lod sølv, det er 20 rdl., til drengens arvinger og dermed være angerløs. Desuden skal han betale kirurgerne 4 rdl. for deres

umage.

153b:

1750 - 1. december:

Peder Skjelde af Farup lovbyder sin gård 1. gang.

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder børnepenge på rente 2. gang.

24/11. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. Ole Andersen af Bøgvad og Anders Lauridsen af Egtved.
12/1

154:

10/11. Regimentskriveren ctr. Christen Strangesen af Tiufkær og Jens Pedersen Farver af Ågård for
restance. Frafaldet.

17/11. Offentligheden ctr. to arresterede kvinder, Elsebeth Andersdatter, skomager Peder Hansens
hustru af Tiufkær, og hendes datter Anna for tyveri af et stykke hørlærred fra Steffen Smed i
Tiufkær. 22/12

17/11. Offentligheden ctr. den arresterede dreng Peder Pedersen fra Lejrskov Højrup, der er anholdt
for tyveri fra sin husbond. 22/12

10/11. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for
æresfornærmelse (er kaldt rakker). 15/12

Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Jørgen Danielsen i Hafdrup m.fl. ang. nogle stude, som
Jørgen Danielsen skal have købt efter at Marcus Madsen havde indbragt dem til konfiskation i
Kolding. 22/12

154b:

1750 - 8. december:

Peder Skjelde af Farup lovbyder sin gård 2. gang.

Jørgen Bangs enke Maren Pedersdatter af Stovstrup med arvinger lovbyder gård 1. gang.

17/11. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 15/12

24/11. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste
andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 19/1

24/11. Ib Thomsen af Asbo ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 19/1

155:

Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Diderik Andersen og søn Anders Dideriksen af Pjedsted og Mads Hansen Lomholt af Store Velling vedr. helbredsattest for en ko. Tingsvidne.

Mogens Jørgensen af Bølling opbyder børnepenge på rente 3. gang.

155b:

24/11. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. 15/12

1750 - 15. december:

Mads Jensen af Lille Almstok indleverer en gammel ulv.

1/12. Kromanden, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). Johan Stahl er afgået ved døden. 19/1

8/12. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 12/1

156:

24/11. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 22/12

8/12. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. Ingen af parterne mødte. Udsat til 22/12

Jørgen Bangs enke Maren Pedersdatter af Stovstrup med arvinger lovbyder gård 2. gang.

Sognefogeden Peder Skjelde af Ferup lovbyder sin gård 3. gang. Sønnen Jens Pedersen Skjelde tilbyder at købe.

156b:

3/11. Sentence i sagen, som Hans Caspersen af Fredsted har ført ctr. Peder Thomsen Skomager af Tiufkær, fordi han har beskyldt ham med fornærmelige ord på ære og lempe. - Han har sagt, at sidst da han fulgtes med Hans Caspersen, havde han i sin lomme en daler, der sprang op af lommen og over i Hans Caspersens lomme; samt at sådanne karle som han, der stjæler af folks lommer, skulle man brænde inde i deres huse. - Peder Thomsens kone skulle have været vidne, men hendes vidnesbyrd var så modvilligt og "variabelt", at man undlod at tage hende i ed; og sidenhen har man af andre grunde afstået fra at benytte hende som vidne. - Peder Thomsen skal tilbagekalde sine beskyldninger og ikke mere gravere Hans Caspersen, hvis han vil undgå lovens straf. Han skal betale 1 rdl. til Smidstrup sogns fattige inden 15 dage.

1750 - 22. december:

Jørgen Bangs enke Maren Pedersdatter af Stovstrup med arvinger får opsat 3. lovbud af gården.

12/1

1/12. Offentligheden ctr. den arresterede dreng Peder Pedersen fra Lejrskov Højrup, der er anholdt for tyveri fra sin husbond. 12/1

1/12. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Jørgen Danielsen i Hafdrup m.fl. ang. nogle stude. Tingsvidne.

157:

1/12. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Jørgen Danielsen i Hafdrup m.fl. ang. nogle stude, som Jørgen Danielsen skal have købt efter at Marcus Madsen havde indbragt dem til konfiskation i Kolding. Tingsvidne.

157b:

15/12. Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 19/1

158b:

Madame rådmand Juhls af Kolding ctr. degnen Jens Sørensen Heerup til Taulov Nebel for gæld. 19/1

159:

1/12. Sentence i sagen ctr. Peder Skomagere kone Elisabeth Andersdatter og datter Anna Pedersdatter fra Tiufkær, som er arresteret på Koldinghus formedelst bortstjålet hørlærred fra Steffen Smed i Tiufkær. - Datteren har tilstået, at det er hende, der har stjålet lærredet, da det lå på bleg i Niels Sørensens toft. Det var Sara Jørgensdatter, som bor hos dem, der fik hende til det. Ingen hjælp hende med at tage det; men hjemme i huset hjalp Sara Jørgensdatter hende med at lægge det på bordet. Hun har hævdet, at hendes forældre ingenting vidste. Men moderen har i sin forklaring nævnt, at hendes datter fortalte hende derom. - Moderen burde straks som en skikkelig kone og moder have straffet sin datter for hendes skarnagtighed og leveret Steffen Smed lærredet tilbage. Hun skal miste sin hud i arresten, og skønt ejeren har fået lærredet tilbage, skal hun betale vurderingssummen 3 rdl. 1 mk. 6 sk. som igæld og i tvigæld 6 rdl. 2 mk. 12 sk. samt have sin hovedlod forbrudt. Tvigældten og den hovedlod, som regimentskriveren beregner efter fradrag af beviselig gæld, skal indbetales til kongens kasse. Anna Pedersdatter, der kun er 12-13 år gammel, og som i sin ungdoms dårskab har forøvet dette tyveri, skal miste sin hud i arresten.

(15/12. Sognepræsten Jens Nielsen Blicher i Starup ctr. Iver Andersen af Starup for ulovlig skovhugst. Sagen forekommer ikke.)

1751

159:

1751 - 12. januar:

Læst forordning af 18/12-50 ang. skilsmisse i tilfælde af fængselsstraf.

Læst reskript af 26/12-50 ang. auktion på det ryttergods, som er under de Sevilles jurisdiktion.

15/12. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 26/1

160b:

22/12. Jørgen Bangs enke Maren Pedersdatter af Stovstrup med arvinger lovbyder 3. gang gården. Sønnen Niels Jørgensen Bang tilbyder at købe.

22/12. Sentence i sagen ctr. tjenestedrengen Peder Pedersen fra Lejrskov Højrup, som er blevet arresteret på Koldinghus, fordi han har stjålet en del penge og noget uld fra sin husbond Anders Nielsen Rytter i Højrup. - Han er ca. 17 år og ukonfirmeret. Tidligere har han stjålet ca. 1 mk. uld af husbonden til et par strømper. Det blev han ikke straffet for. Denne gang havde han skaffet sig adgang en aftenstund til husbondens salshus, dønsen, fundet en nøgle i det skab, hvor han havde set husbond gemme den, og dermed åbnet det skab, der var i husbondens seng. Herfra har han taget et pengebeløb, hvis størrelse han påstår ikke at kende, skønt husbonden har sagt at han savnede 24 daler, som han beskyldte Peder Pedersen for at have taget. På grund af denne beskyldning var han løbet bort til sin formynder Anders Smed i Ø. Vamdrup. - Han har i forhørene været meget "variabel" og brugt mange udflugter. - Andre ligesindede til afsky og eksempel bør han miste sin hud i arresten, samt betale sin husbond de stjålne penge tilbage med sin mødrende arv på 4 rdl. 5 mk. 14 sk., som vil blive affordret hans formynder. Og da Peder Pedersen ikke ejer andet end de klæder, han kan skjule sit legeme med, så bliver der ikke nogen tvigæld eller omkostninger til arrest og proces, ej heller nogen hovedlod at beregne; men han skal sendes til Viborg manufaktur- og tugthus der at arbejde i 6 måneder for at lære tugt til forbedring i sin ungdom etc. Han skal til dagligt underhold have 4 sk. danske. Efter udstået straf skal han sendes tilbage til kongens og ryttergodsets tjeneste.

161b:

1/12. Sentence i sagen, som Mogens Jørgensen af Bølling har rejst mod Ole Andersen af Bøgvad for skyldige 13 rdl. 2 mk. og Anders Lauridsen for skyldige 20 rdl. - Sagen mod Anders Lauridsen er frafaldet, fordi han allerede ved stævningen betalte sin gæld og sin anpart for stævnemålet. - Ole Jørgensen har allerede betalt de 20 rdl. (!) i retten, men Mogens Jørgensen har ikke fået erstatning for sin umage med rejser og tidsspilde eller procesomkostninger. - Ole Jørgensen skal betale for procesomkostninger 4 rdl. inden 15 dage.

162:

1751 - 19. januar:

Isak Dupont (Dypung) af Skærup ved den reformerte koloni på Skærup mark bekræfter at have dyrket en del tobak, som er solgt til borgmester Johan Linneman i Vejle.

22/12. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 26/1

163b:

15/12. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 16/2

8/12. Ib Thomsen af Asbo ctr. (nu afdøde) vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 16/2

8/12. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 9/2

164:

22/12. Madame rådmænd Juhls af Kolding ctr. degnen Jens Sørensen Heerup til Taulov Nebel for gæld. 26/1

1751 - 26. januar:

19/1. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. Kontrastævne. 9/2

164b:

12/1. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 23/2

19/1. Madame rådmænd Juhls af Kolding ctr. degnen Jens Sørensen Heerup til Taulov Nebel for gæld. 19/2

165:

1751 - 9. februar:

Læst forordning af 26/12-50 om, at Viborg omslagstermin herefter årligt skal begynde 26/4, og Nørrejylland's landsting skal holdes anden onsdag derefter.

Læst kapitelstaksten i Ribe stift for 1750.

Ude Jepsen (Hansen?) af Skærbæk lovbyder på sin myndlings vegne den gård, som Jørgen Jensen bebor i Kongsted Torp. 1. gang.

26/1. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af en del okser. Kontrastævne. 2/3

166b:

Peder Madsen i Harte Stubdrup lovbyder gård 1. gang.

9/1. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 9/3

2/2. Dom i sagen, som sl. rådmænd Juhls enke af Kolding madame Else Cathrine har rejst ctr. Jens Sørensen Heerup, sognedegn til Taulov Nebel sogn, boende i Børup, for gæld til sl. rådmænd Juhls stervbo. Han er ikke mødt i retten. Skal betale gæld med renter samt i sagsomkostninger 3 rdl.

1751 - 16. februar:

Ude Jepsen (Hansen?) af Skærbæk lovbyder på sin myndlings vegne den gård, som Jørgen Jensen bebor i Kongsted Torp, 2. gang.

Peder Madsen i Harte Stubdrup lovbyder gård 2. gang.

167:

Jægermester Bachmanns skytte Jens Jørgensen indleverede en ulv.

19/1. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 2/3

19/1. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 2/3

1751 - 23. februar:

26/1. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 9/3

Offentligheden ctr. den arresterede Knud Christensen for tyveri fra forskellige i Jordrup. 16/3

167b:

Ole Sørensens enke Anne Pedersdatter af Møsvrå lovbyder gård 1. gang.

Ude Hansen (Jepsen?) af Skærbæk lovbyder på sin myndlings vegne den gård, som Jørgen Jensen bebor i Kongsted Torp, 3. gang. Jørgen Jensen tilbyder at købe.

168:

Peder Madsen i Harte Stubdrup lovbyder gård 3. gang. Christen Enevoldsen tilbyder at købe.

1751 - 2. marts:

Læst forordning af 5/2-51 om, hvorledes skipperne m.m. bør straffes for tyveri.

9/2. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 17/3

Læst krigskommissærens plakat af 10/2 til sessions holdelse.

Ole Sørensens enke Anne Pedersdatter af Møsvrå lovbyder gård 2. gang.

168b:

Borgerne Christian Samsøe og Hans Basse af Kolding ctr. Niels Pedersen og hustru Anna Højrup i Møsvrå om mulkt for mangtanvendelse i forb. med ransagning efter brændevinsredskaber. 23/3

170:

16/2. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 9/3

16/2. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 9/3

170b:

1751 - 9. marts:

23/2. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 23/3

2/3. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for æresfornærmelse (er kaldt rakker). 23/3

2/3. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 23/3

Skomageren Johan Bøhm af Pjedsted: hans hustru har tabt en læderpung. Naboer afhøres som vidner, om nogen kan give oplysning om den. Hvis ikke den i mellemtiden findes genoptages sagen 23/3

171:

9/2. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 23/3

Rudolf Christoffersens enke Maren Pedersdatter lovbyder den gård i Herslev Højrup, som Knud Olsen bebor. 1. gang.

Carl Slegel i Trelde lovbyder sin gård 1. gang.

Ole Sørensens enke Anne Pedersdatter af Møsvrå lovbyder gård 3. gang. Niels Pedersen, som nu bebor gården, tilbyder at købe.

171b:

1751 - 16. marts:

Rudolf Christoffersens enke Maren Pedersdatter lovbyder den gård i Herslev Højrup, som Knud Olsen bebor. 2. gang.

Carl Slegel i Trelde lovbyder sin gård 2. gang.

2/3. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 27/4

Amtsforvalter Roed ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm. 30/3

Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. Henrik Jørgensen af Lille Velling. 30/3

172:

Christian Risom af Dons mølle ctr. husmanden Niels Joensen i Bølling for gæld. 23/3

23/2. Sentence i sagen, som offentligheden har ført for Oluf Pedersen Smed og andre i Jordrup ctr. Knud Christensen, der er arresteret på Koldinghus for at have stjålet nogle smederedskaber og nogle huggeredskaber. - Knud Christensen har været uden tjeneste siden jul og har ikke haft noget ret tilholdssted. Har stjålet nogle redskaber fra smedjen fra Oluf Pedersen Smed og andre redskaber fra Mikkil Paaske og Hans Jørgensen. Siger, at han ikke vidste, hvad han ville med dem. Nogle har han lagt på marken, andre har han solgt i Kolding. - Han skal miste sin hud i arresten og betale igæld til de forurettede med 3 rdl. 1 mk. 12 sk. og tvigæld til kongen på 6 rdl. 3 mk. 8 sk. Men da han ikke har noget at betale med, hverken igæld, tvigæld eller proces- eller arrestomkostninger, skal han indsættes i Viborg manufaktur- og tugthus at arbejde et helt år og siden så længe, at han kan aftjene så meget, som pågribelsens omkostninger og forsendelsen til Viborg beløber sig til. I dagligt underhold skal han have 4 sk. danske.

172b:

1751 - 23. marts:

Carl Slegel i Trelde lovbyder sin gård 3. gang. Knud Nielsen Pagh af Fredericia tilbyder at købe.

173:

Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiufs mark. 20/4

9/3. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen af Seest for gæld m.m. 4/5

En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 30/3

9/3. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 20/4

173b:

2/3. Borgerne Christian Samsøe og Hans Basse af Kolding ctr. Niels Pedersen og hustru Anna

Højrup i Møsvrå om mulkt for mangtanvendelse i forb. med ransagning efter brændevinsredskaber.
Tingsvidne. 2/3

16/3. Christian Risom af Dons mølle ctr. husmanden Niels Joensen i Bølling for gæld. Frafaldet.

9/3. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for
æresfornærmelse (er kaldt rakker). 6/4

9/3. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 6/4

Rudolf Christoffersens enke Maren Pedersdatter lovbyder den gård i Herslev Højrup, som Knud
Olsen bebod. 3. gang. Knud Olsen tilbyder at købe.

1751 - 30. marts:

16/3. Amtsforvalter Roed ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm. Forlig. Frafaldet.

174:

Læst kammerkollegiets plakat af 8/3-51 på raspet farvetræs indførelse.

23/3. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved
oversvømmelse. 27/4

175:

16/3. Therkild Hansen af Gudsø mølle ctr. Henrik Jørgensen af Lille Velling. Forlig.

1751 - 6. april:

Læst forordning af 17/3-51, at offentlig og umyndiges kapital kan hensættes til 4%, når det ikke er
muligt at få 5% mod forsvarligt pant.

Læst forordning af 19/3-51, at de kvinder, der 3 gange har avlet børn i løsagtighed, skal dømmes til
nærmeste tugthus.

23/3. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for
æresfornærmelse (er kaldt rakker). 20/4

23/3. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. 20/4

1751 - 20. april:

Læst kammerkollegiets plakat af 2/4-51, at konsumtions-, folke- og familieskatten skal til offentlig
auktion.

6/4. Afdøde kromand, vagtmester Johan Stahl af Bække ctr. de fleste af Bække bymænd for
æresfornærmelse (er kaldt rakker). 11/5

6/4. Ib Thomsen af Asbo ctr. nu afdøde vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. Forlig.

175b:

23/3. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 4/5

Mikkel Jensen af Erritsø lovbyder sin gård 1. gang.

23/3. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 4/5

1751 - 27. april:

Læst plakat af 6/4-51 om skærpelse af straffen for dem, der indfører kvæg fra lande, hvor kvægsygen findes.

Læst forordning om moderation af 1751-skatten.

Mikkel Jensen af Erritsø lovbyder sin gård 2. gang.

176:

30/3. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 11/5

16/3. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 25/5

Barbara Jensdatter, som er enke efter Hans Rasmussen og nu agter at gifte sig med Niels Chrisensen Smedesvend, fører vidner på graden af slægtskab mellem denne og hendes afdøde mand.

1751 - 4. maj:

Jægermester og oberforster Peter Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf indgiver synsforretning over kronens skove i rytterdistriktet.

20/4. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 25/5

176b:

20/4. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 25/5

Jens Thomsens påboende gård i Erritsø lovbydes 1. gang.

Mikkel Jensen af Erritsø lovbyder sin gård 3. gang. Anders Ditlevsen tilbyder at købe.

177:

23/3. Sentence i sagen, som Marcus Madsen Haar af Skovdrupgård har ført ctr. Johan Jørgensen af Seest, rytterselvejerbonde i Seest, for en fordring i rede penge for lån med pant i et stykke jord i Åkær, for lån til en ko i 1742 og andet efter en aftægtskontrakt, han skulle være skyldig, samt en gæld i 1749 efter regning 22 rdl. 4 mk. 4 sk, samt for at Johan Jørgensen skal have ompløjet ovennævnte jordstykke. - Johan Jørgensen har ifølge Marcus Madsens fremstilling lånt penge af ham mod en slags brugsret i jordstykket. På grandestævne og ved andre lejligheder skal han have advaret Johan Jørgensen mod at beskaffe sig med jordstykket, men alligevel har han nedpløjet den havre, som Marcus Madsen havde sået, og sået boghvede i stedet. - Marcus Madsen har rejst krav om betaling af begravelse og kiste efter afdøde Bertel Hansen ifølge en aftægtskontrakt mellem denne og Johan Jørgensens formand på gården, Jens Pedersen Højer. Også anden gæld har Marcus Madsen påstået. - Retten konstaterer, at Johan Jørgensens søn først har pløjet det pågældende jordstykke, så har Marcus Madsen tilsået det med havre, og siden har Johan Jørgensen nedpløjet denne havre, skønt den allerede var synlig, og sået boghvede i stedet. Han nægter iøvrigt at have solgt noget jord til Marcus Madsen eller at være ham penge skyldig. - Marcus Madsen har på grandestævne advaret ham mod at befatte sig med jordstykket. Men han har ikke vist nogen købekontrakt på handelen og har heller ikke lovligt forfulgt sit forbud på ferske fode, hvorved han kunne have søgt forbudsdom i retten, men han har upåtaltd ladet Johan Jørgensen hjembringe kornet fra marken. Johan Jørgensen beholder sin regres for Markus Madsens hårde og nærgående skrivemåde i hans henvendelse til ham. - Den eneste gæld, som retten anerkender, er den, der vedrører begravelsen af Bertel Hansen, og som er baseret på ovennævnte aftægtskontrakt, hvoraf Marcus Madsen har fremlagt en kopi, hvis ægthed Johan Jørgensen bestrider ("en skælm har skrevet den, og det var værd, hans hånd blev hugget af"), dog uden at have været i stand til at fremvise originalen. Altså skal Johan Jørgensen betale til Marcus Madsen 3 rdl. for ligkiste og 6 rdl. i begravelsesomkostninger, ialt 9 rdl. inden 15 dage.

178:

1751 - 11. maj:

Jens Thomsens påboende gård i Erritsø lovbydes 2. gang.

27/4. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 22/6

20/4. Sentence: Afdøde vagtmester Staal (Stahl) i Bække og ditto bys beboere har ført en vidtløftig proces, idet vagtmester Staal fandt sig af et udspreddt vanrygte tildels fornærmet på ære og velfærds spilde. Han er afgået ved døden, og hans enke Botilla Geissemans (?) har for at undgå pengespild for sig og sine umyndige børn indgået et skriftligt forlig, der hermed konfirmeres i alle måder, så at alle løse rygter om Staal, hustru og familie skal være døde og magtesløse. Dette skal Bække bymænd overholde, hvis ikke de vil rammes af lovens straf.

1751 - 18. maj:

178b:

Den gård i Tårup, som Christen Udsen og hustru Johanne Pedersdatter fradøde, lovbydes 1. gang.

1751 - 25. maj:

Selvejergården i Tårup lovbydes 2. gang.

27/4. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 22/6

4/5. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiufs mark. 29/6

Jens Thomsens påboende gård i Erritsø lovbydes 3. gang af Mikkel Jensen m.fl. - Jens Thomsen tilbyder at købe.

179:

4/5. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransgning for brændevinsredskaber. 15/6

1751 - 8. juni:

Hans Pedersen af Brøndsted opbyder børnepenge på rente 1. gang.

Anders Pedersen af Vorbasse fremlyser to plage.

Læst efterlysning fra regimentskriveren på Skanderborg af en person ved navn Hans, som er mistænkt for at have dræbt en mand i Galten skov.

Mads Pedersen af Horsted lovbyder gården i Tårup 3. gang. Troels Christensen, søn af Christen Udsen, tilbyder at købe.

179b:

1751 - 15. juni:

Hans Pedersen af Brøndsted opbyder børnepenge på rente 2. gang.

De to plage fremlyses 2. gang.

Peder Mikkelsen i Dollerup lovbyder otting 1. gang.

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, ctr. en del hospitalsbønder for landgilde. 29/6

180:

Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Hølld i Hølldund, Vorbasse sogn. 22/6

25/5. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 13/7

180b:

1751 - 22. juni:

Læst forordning af 21/5-51 om, hvad der bør iagttages ved delinkventsagers udførelse.

15/6. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Høllend i Høllund, Vorbasse sogn. 6/7

11/5. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 13/7

181:

25/5. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 6/7

Thomas Pedersen, Laurids Nielsen og Anders Pedersen, husmænd af Jordrup, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

181b:

Hans Pedersen af Brøndsted opbyder børnepenge på rente 3. gang.

Peder Mikkelsen i Dollerup lovbyder otting 2. gang.

Mads Pedersen i Horsted vedkendte sig de to plage, der var fremlyst af Anders Pedersen i Vorbasse.

Laurids Jensen af Verst indbragte 4 ulveunger.

1751 - 29. juni:

Sakarias Christensen af Bindeballe indbragte 4 ulveunger.

Hans Andersen m.fl. af Bjert lovbød den gård i Bjert, som Anders Sandemand er fradød.

Tolder Rachlow ctr. Christen Jepsen i Harte, som ifølge en dom ved bytinget skal aflægge ed på, at han ikke vidste, det var forbudt uden øvrighedens tilladelse at føre kvæg over åen. Det gør han, skønt Marcus Madsen påpeger, at manden er nær de 50 år og har boet i byen i mange år.

182:

Niels Sonniksens enke Kirsten Andersdatter af Hundsholt lovbød Skræder Skov 1. gang.

25/5. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo

ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 3/8

Peder Mikkelsen i Dollerup lovbyder otting 3. gang. Mads Lauridsen Buch af Dollerup og sognefoged Poul Lauridsen Buch af Nagbøl tilbyder at købe hver en halvdel.

182b:

15/4. Dom i sagen, som Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital har rejst mod en del hospitalsbønder for restancer. Alle de indstævnte bønder er mødt til konference med deres kvitteringsbøger at tilstå, hvad enhver var skyldig i restance af landgildespecier til udgangen af 1750 efter forrige åringers kapitelstakst, men de har ikke indfundet sig til mindelig betaling. Det drejer sig om restancer indtil 1745 samt landgilde for 1746. Følgende skal betale: 1) Jens Pedersen Amhede, 2) Abraham Sørensen, 3) Jep Nielsen, 4) Niels Andersen, 5) Rasmus Christensen, 6) Oluf Hjuler, som tilforn beboede Peder Mikkelsens gård, 7) Anders Hansen, 8) Anders Mortensen, 9) Frederik Pedersen, 10) Christen Rasmussen, 11) Jørgen Christensen, 12) Niels Madsen, 13) Iver Christensen, og 14) Niels Sørensen Pjedsted, alle af Almind, samt 15) Peder Nielsen af Knurborg. - De skal betale inden 15 dage til hospitalsforstanderen, hvis de vil undgå lovens videre tvang og exekution.

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, opbyder børnepenge på rente.

183:

1751 - 6. juli:

Hans Kaalhaug af Ribe ctr. Jørgen Ravn af Øster Vamdrup for gæld. 3/8

22/6. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 20/7

Tingsvidne for dødsboet efter Kirsten Hansdatter Basse af Tiufkær, at der er fundet nogle penge efter hendes død.

183b:

22/6. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Hølld i Hølldund, Vorbasse sogn. 20/7

Hans Andersen m.fl. af Bjert lovbød den gård i Bjert, som Anders Sandemand er fradød.

Skræder Skov lovbudt 2. gang.

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, opbyder børnepenge på rente, 2. gang.

Niels Pedersen af Stallerup og Ebbe Nielsen af Egum og Jørgen Pagh af Egeskov lovbyder den gård, som Niels Pedersen bebor. 1. gang.

Sognefoged Rasmus Pedersen af Pjedsted lovbyder sin gård 1. gang.

Jep Lauridsen af Lejrskov Højrup indbragte en ulveunge.

1751 - 13. juli:

Niels Pedersen af Stallerup og Ebbe Nielsen af Egum og Jørgen Pagh af Egeskov lovbyder den gård, som Niels Pedersen bebor. 2. gang.

Gården i Pjedsted lovbudt 2. gang.

Poul Christensen af Seest lovbød 1. gang halvparten af sin gård.

Christen Eriksen den yngre af Seest lovbød 1. gang halvparten af sin gård.

22/6. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 10/8

185:

15/6. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 27/7

Niels Sonnicksens enke Kirsten Andersdatter af Hundsholt lovbød Skræder Skov 3. gang. Skovfoged Adolf Wolter tilbyder at købe skov og eng.

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, opbyder børnepenge på rente, 3. gang.

185b:

1751 - 20. juli:

Amtsforvalter Roed ctr. Anne Steffensdatter i Rankenberg, Vorbasse sogn for 3. gangs lejermål. 27/7

6/7. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 27/7

6/7. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Hølld i Hølldund, Vorbasse sogn. 27/7

Poul Christensen af Seest og unge Christen Eriksen af Seest lovbyder 2. gang halvparten af deres gård.

Niels Pedersen af Stallerup, Ebbe Nielsen af Egum og Jørgen Pagh af Egeskov lovbyder den gård, som Niels Pedersen bebor, 3. gang. Mads Jørgensen tilbyder at købe.

186:

1751 - 27. juli:

20/7. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Høllid i Høllund, Vorbasse sogn. 10/8

Regimentskriveren ctr. Jens Christensen Smed af Herslev, der er arresteret for vold mod Bennet Sørensen. 10/8

186b:

20/7. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 10/8

Velbyrdige Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk ctr. Peder Eg af Stormsgård i Grene sogn for brud på aftale om fæste. 10/8

187:

Rådmand Knudsen i Varde og forpagteren på Endrupholm, Hans Fogh ctr. Jørgen Ravn af Øster Vamdrup for gæld. 10/8

Tingsvidne for arveret efter Søren Jensen, som er død i udlandet.

20/7. Amtsforvalter Roed ctr. Anne Steffensdatter i Rankenberg, Vorbasse sogn for 3. gangs lejermål. 10/8

187b:

13/7. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 10/8

188b:

Poul Christensen af Seest lovbyder 3. gang sin gård. Hans hustru Karen Edelberg (?) og arvinger tilbyder at købe.

Christen Eriksen den yngre af Seest lovbyder 3. gang sin gård. Hans hustru Kirsten Jensdatter tilbyder at købe.

189:

Læst skovrider Luckharts angivelse om ulovlig skovhugst.

1751 - 3. august:

29/6. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiufs mark. 24/8

6/7. Hans Kaalhaug af Ribe ctr. Jørgen Ravn af Øster Vamdrup for gæld. Frafaldet.

Sognefogeden Rasmus Pedersen i Pjedsted m.fl. lovbyder gården i Pjedsted 3. gang. Hans søn Peder Rasmussen tilbyder at købe.

189b:

1751 - 10. august:

Hans Paabye af Kolding fremlyser to hopper.

27/7. Hans From i Meggerdorf og Christian Claudie på Østerbygård ctr. Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård i Seest sogn m.fl. for opbringelse af okser. 21/9

27/7. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Høllend i Høllund, Vorbasse sogn. Delinkventen er blevet syg i arresten. 24/8

27/7. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen Smed af Herslev, der er arresteret for vold mod Bennet Sørensen. 24/8

190:

13/7. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 31/8

27/7. Velbyrdige Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk ctr. Peder Eg af Stormsgård i Grene sogn for brud på aftale om fæste. 31/8

190b:

27/7. Rådmand Knudsen i Varde og forpagteren på Endrupholm, Hans Fogh ctr. Jørgen Ravn af Øster Vamdrup for gæld. 17/8

27/7. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 17/8

Proprietærbønder i Smidstrup og Skærup sogn får tingsvidne på tab ved kvægdød.

27/7. Sentence i sagen, som amtsforvalter Christian Roed har ført ctr. Anne Steffensdatter i Rankenberg, Vorbasse sogn, fordi hun 3 gange har begået lejermål: 1) med en gift mand ved navn Anders Mogensen i Galthoved i Starup sogn (Galstho i Vester Starup sogn), 2) med en landsoldat ved navn Hans Casper i Bække sogn og by. Derfor har hun udstået kirkens disciplin og er blevet straffet på kroppen. Men for 3. gang har hun ikke betalt lejermålsbøder, har heller ikke noget at betale med. Hun bør i kraft af forordningen af 19/3-1751 arbejde i Viborg Tugthus i 6 år og desuden samme sted aftjene omkostningerne til sagen og til hendes transport til Viborg.

191:

1751 - 17. august:

Hans Nielsen i Ravnholt lovbyder sin påboende gård 1. gang.

10/8. Rådmand Knudsen i Varde og forpagteren på Endrupholm, Hans Fogh ctr. Jørgen Ravn af Øster Vamdrup for gæld. 24/8

10/8. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 7/9

191b:

Læst krigs- og landkommissær Folsacks plakat om rytterog landmilitssession.

1751 - 24. august:

Hans Nielsen i Ravnholt lovbyder sin påboende gård 2. gang.

Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 14/9

192:

10/8. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Høllend i Høllund, Vorbasse sogn. Delinkventen er blevet syg i arresten. 7/9

10/8. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen Smed af Herslev, der er arresteret for vold mod Bennet Sørensen. 31/8

3/8. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 31/8

Regimentskriveren ctr. ridtmester Tochsmer og reserven Christen Sørensen m.fl. 7/9

192b:

17/8. Sentence: Jørgen Ravn, som tidligere var forpagter på Estrup og tilsidst har boet i Øster Vamdrup, er ved Skads-Gørding-Malt herredsting blevet dømt til at betale til Hans Fogh i Storsbøl og rådmand Knudsen i Varde rede penge samt procesomkostninger, ialt 31 rdl., men har ikke villet betale i mindelighed, ej heller er han mødt i retten. Dommen fornyes, og nu skal han i tilgift betale denne sags omkostninger med 4 rdl., alt inden 15 dage.

1751 - 31. august:

24/8. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen Smed af Herslev, der er arresteret for vold mod Bennet Sørensen. 7/9

24/8. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 7/9

10/8. Velbyrdige Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk ctr. Peder Eg af Stormsgård i Grene sogn for brud på aftale om fæste. 7/9

10/8. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 21/9

Hans Nielsen i Ravnholt lovbyder sin påboende gård 3. gang. Hans søn Knud Hansen tilbyder at købe.

193:

1751 - 7. september:

31/8. Regimentskriveren ctr. Jens Christensen Smed af Herslev, der er arresteret for vold mod Bennet Sørensen. 21/9

24/8. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christen Høllend i Høllund, Vorbasse sogn. Delinkventen er død i arresten. 28/9

24/8. Regimentskriveren ctr. ridtmester Tochsmer og reserven Christen Sørensen m.fl. 21/9

195:

31/8. Provst Jørgen Bang fra Balle i Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde mag. Moss' stervbo ctr. samtlige Jellinge bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Stiuvs mark. 19/10

31/8. Velbyrdige Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk ctr. Peder Eg af Stormsgård i Grene sogn for brud på aftale om fæste. 19/10

17/8. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 21/9

1751 - 14. september:

Rasmus Nielsen af Viuf indgav synsforretning over olden i kronens skove.

Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 5/10

196b:

24/8. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 28/9

197:

Regimentskriveren ctr. Hans Jensen Smedegaard for gæld til moderen Karen Hansdatter. 5/10

Johanne Pedersdatter, Joen Nielsens enke på Nygård lovbyder sin påboende gård 1. gang.

Hans Hansen i Nyborg lovbyder sin gård 1. gang.

Maren Hansdatter, Jep Hansens enke i Skærbæk lovbyder sin påboende gård 1. gang.

1751 - 21. september:

Johanne Pedersdatter, Joen Nielsens enke på Nygård lovbyder sin påboende gård 2. gang.

Hans Hansen i Nyborg lovbyder sin gård 2. gang.

Maren Hansdatter, Jep Hansens enke i Skærbæk lovbyder sin påboende gård 2. gang.

Rådmand Hans Mikkel Danielsen efterlyser en hoppe.

31/8. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 12/10

197b:

7/9. Regimentskriveren ctr. ridtmester Tochsmer og reserven Christen Sørensen m.fl. Tingsvidne.

198:

Regimentskriveren får tingsvidne på tab ved kvægsygen i rytterdistriktet.

198b:

Regimentskriveren får tingsvidne på stormskade i Vester Vamdrup.

7/9. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 19/10

10/8. Sentence i sagen, som Hans From i Meggersdorf og Christian Claudie på Østerbygård har ført ctr. Marcus Madsen Møller, nu boende på Skovdrupgård i Seest sogn, som om natten den 9.-10. april 1750 med sine medhjælpere, skovfoged Adolf Walter af Egholt og sergent Peder Jensen af Vrå, skal have bemægtiget sig 104 staldokser, hvoraf 99 blev indbragt til Kolding i formening om toldsvig, og 5 blev indsat hos Frederik Jørgensen Leegarth i Glibstrup, skønt okserne var anmeldt og fortoldet på Kolding toldkammer. - Driverne lå med kvæget på Dollerup hede og afventede, at tolderne næste morgen skulle komme og tælle og syne okserne, da Marcus Madsen med medhjælpere kom og jog dem op, så de om morgenen fandtes spredt i moser og heder, og da driverne havde samlet dem igen, kom Marcus Madsen tilbage med sine folk og førte dem til Kolding. - Marcus Madsen har henvist til en kgl. forordning af 29/10-1727, ifølge hvilken ingen okser må befinde sig mindre end en mil fra toldskellet fra en time efter solnedgang til en time før solopgang. Men heroverfor gøres gældende, at kvægetransporten var anmeldt til tolderne, og at den fulgte rute og fremgangsmåde var valgt med henblik på at undgå den grasserende kvægsyge, hvortil

kom rentekammerordre af 3/3-1750 til befordring af oksehandelen til landets bedste. - Marcus Madsen og hans to medhjælpere bør for deres formastelige og voldelige gerning betale i voldsbøde tre 40 lod sølv (= 60 rdl.) een for alle og alle for een. Bøden deles i tre dele, hvoraf de 40 rdl. betales til de forurettede. Desuden til justitskassen 10 rdl., alt inden 15 dage. For Marcus Madsens fornærmelige ord og skrivemåde i hans indlæg mod Hans From og Christian Claudie skal han betale 2 rdl. til justitskassen, og beskyldningerne skal være døde og magtesløse.

200b:

7/9. Sentence i den sag, som prokurator Carl Lindom af Snoghøj på vegne af regimentskriveren som befalet aktor for afdøde rytterbonde Bennet Sørensen af Herslev har ført ctr. Jens Christensen Smed ibidem angående slagsmål. - Bennet Sørensen blev under sin sygdom synet, fordi han for sognepræsten i Herslev havde angivet Jens Christensen Smed som sin banemand. De havde været til bryllup hos Christian Nielsen i Herslev. Bennet Sørensen havde først slået smeden med sin hånd på munden; så rendte denne ind på Bennet Sørensen, de tog hinanden i håret; Bennet Sørensen kom under smeden hen over bænken og bordet; og siden omvendt. Da andre bryllupsgæster kom til og fik dem skilt ad, gik Bennet Sørensen straks hjem og lagde sig. Næste morgen havde han redet hestene på marken og flyttet nogle kreaturer, men lagde sig, da han kom hjem. Han havde beklaget sig over indvendige smerter og havde også spyttet blod. To kirurger havde undersøgt ham, men ikke fundet udvortes tegn på skade. - Jens Christensen havde vedstået den forklaring, som Bennet Sørensen havde givet om slagsmålet. Han blev sat i arrest, idet han skulle blive på Koldinghus, indtil der var sikkerhed om Bennet Sørensens helbred. - Efter dennes død foretog de to kirurger igen en undersøgelse, og da der ingen udvortes tegn var, blev legemet opskåret, og der blev fundet nogen ødelæggelse på lungerne. Ifølge deres attest er det ikke slagsmålet, der har været dødsårsag, men derimod en brystfeber, som har forårsaget lungernes fordærvelse og inflammation. - Smeden dømmes til for hårgreb at betale tre seks lod sølv (= 9 rdl.) til kronens kasse samt 12 rdl. til de to kirurgers rejser samt forplejning i arresten plus varetægtspenge; men han befrires for yderligere omkostninger, siden sagen er ført på slet papir og uden rettens gebyr. Alt skal betales inden 15 dage, hvis han vil undgå yderligere arrest og tvang. - Prokurator Lindom forbeholder sig ret til appel med hensyn til den besynderlige modulation i omkostningerne, som han holder for at stride imod kongens forordning om delinkventsagers førelse.

201:

1751 - 28. september:

7/9. Etatsråd de Lichtenberg i Horsens ctr. Niels Hansen Amager, der er arresteret for tyveri mod Christen Christensen Høllede i Høllund, Vorbasse sogn. Delinkventen er død i arresten. 9/11

14/9. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 12/10

202:

Johanne Pedersdatter, Joen Nielsens enke på Nygård lovbyder sin påboende gård 3. gang. Joen Nielsens søn Anders Joensen tilbyder at købe.

Hans Hansen i Nyborg lovbyder sin gård 3. gang. Peder Jensen tilbyder at købe.

202b:

Maren Hansdatter, Jep Hansens enke i Skærbæk lovbyder sin påboende gård 3. gang. Peder Thomsen, som har ægtet enken, tilbyder at købe.

1751 - 5. oktober:

14/9. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 19/10

14/9. Regimentskriveren ctr. Hans Jensen Smedegaard for gæld til moderen Karen Hansdatter. 12/10

1751 - 12. oktober:

21/9. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 9/11

28/9. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 23/11

203:

Rytterbonden Jens Knudsen i Tårup ctr. rytteren Jens Kyel for vold. 26/10

204b:

Selvejerrytterbonden Johan Jørgensen af Seest ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård ang. markstrid. 19/10

1751 - 19. oktober:

Læst forordning om kornskatten.

Jep Madsen af Rugsted opbyder børnepenge på rente 1. gang.

5/10. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 2/11

21/9. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 2/11

7/9. Sentence i den sag, velbyrdige Hans Adolf Poulsen til Hundsbæk har ført ctr. Peder Eg i Stormsgård, som har akkorderet med hr. Poulsens bonde Mads Madsen i Asserbøl om at overtage hans fæstgegård og i indfæstning betale til hr. Poulsen 30 rdl., men ikke overholdt sit løfte. - Peder Eg har hævdet, at han aldrig har akkorderet med Poulsen om hans gård, hverken om fæste eller

landgilde. Han har iøvrigt ikke givet møde i retten. Han dømmes til at betale de 30 rdl. i indfæstning samt 2 rdl. i sagsomkostninger, alt inden 15 dage, foruden at han skal modtage gården i Asserbøl i fæste, om det forlanges.

205:

7/9. Sentence i sagen, som provst Jørgen Bang til Bredsten sogn som skifteforvalter i afdøde magister Moss' stervbo har ført ctr. Jelling bys beboere ang. resterende afgiftskorn af Styvs mark fra året 1748, hvert andet år 20 skp. rug og hvert andet år 20 skp. byg. - Provst Bang har bl.a. fremlagt Christian den Fjerdes åbne brev af 14/4-1636 som grundlag for kravet (landgilden af Stiufs mark skal tilfalde præsterne for Jelling og Hover menigheder). Afgiften er blevet betalt indtil 1748, hvor beboerne nægtede at betale den. De har begrundet det med, at det var fordi pastor Moss ikke mere ville lade dem betale den boghvedetiende, som de plejede at betale sammen med afgiftskornet, med et vist kvantum gryn. De har iøvrigt påstået sig fri af afgiften, fordi de ikke skal betale landgilde, efter at de ved skøde af 10/7-1744 købte deres gårde af kongen. Provst Bang beviser, at de dog har betalt afgiften lige til 1748 og at denne kornafgift ikke har noget at gøre med boghvedetienden, som præsten har ønsket at få in natura. De dømmes til fortsat at betale afgiften, selv om der ikke er nævnt nogen reservation i deres skøder derom, og altså til stervboet at betale for årene 1748-50. Sagsomkostningerne slipper de for, fordi pastor Moss ikke, da han endnu levede, lovligt havde "indtalt" landgildekornet.

206:

1751 - 26. oktober:

Læst plakat af 4/10-51, som ophæver tidligere forbud mod udførelse af får og lam fra Danmark m.m.

12/10. Rytterbonden Jens Knudsen i Tårup ctr. rytteren Jens Kyel for vold. 9/11

208b:

Mads Sørensens enke Kirsten Jensdatter, nu opholdende sig i Vester Nebel, fører vidner på arveret.

Jep Madsen af Rugsted opbyder børnepenge på rente 2. gang.

Søren Hansens enke Else Mortensdatter af Andkær lovbyder gård i Andkær 1. gang.

209:

1751 - 2. november:

Søren Hansens enke Else Mortensdatter af Andkær lovbyder gård i Andkær 2. gang.

19/10. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 9/11

Søren Jensen Haars gård i Viuf lovbudt 1. gang.

Christen Jensen, boelsmand i Store Velling, anmelder ildsvåde.

Jep Madsen af Rugsted opbyder børnepenge på rente 3. gang.

209b:

19/10. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 16/11

1751 - 9. november:

Søren Jensen Haars gård i Viuf lovbudt 2. gang.

Læst reskript af 22/10-51 ang. auktioner i birkerne.

12/10. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 23/11

26/10. Rytterbonden Jens Knudsen i Tårup ctr. rytteren Jens Kyel for vold. Tingsvidne.

210:

2/11. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 16/11

211:

Marcus Madsen (arresteret) af Skovdrupgård ctr. Thomas Gotfreds hustru af Kolding om brudt kautionsløfte. 23/11

211b:

Søren Hansens enke Else Mortensdatter af Andkær lovbyder gård i Andkær 3. gang. Peder Nielsen Dahl tilbyder at købe.

28/9. Sentence i den sag, som prokurator Lindom i Snoghøj som aktor på vegne af etatsråd de Lichtenbergs bonde Christen Høllend i Høllend (Høllund i Vorbasse sogn) har ført ctr. Niels Hansen Amager, som på Koldinghus var arresteret, fordi han fra Christen Høllend har stjålet en hest m.v. - Efter fire ugers tjeneste hos Christen Høllend gik han om natten ind ad et vindue gennem et kammer og ind i kakkelsestuen, hvor han bortstjal nogle klæder og skind, kylede dem ud af vinduet og bandt dem i et bundt, som han bandt på en hest, han stjal i stalden. Red til Jens Eriksen i Søldon(?), videre til Kollemorten; var hos kromanden der 1 Å time og solgte ham 12 stk. skind. Red derfra med Hans Hollænder til Øster Snede kro, hvor han overnattede. Derfra til Tim, hvor han boede på kroen i 3 dage, inden han blev pågrebet og ført til Søbygård og via Skanderborg arrest til Koldinghus. Han er barnefødt i Storning sogn 1732 som søn af en hyrde. Han er tidligere dømt for heste- og andet tyveri

(Frisenborg birk 13/10-1750), men undslap, hvorefter han ved tiggeri undervejs var nået frem til Christen Hølld. Han er død i arresten. Hvis han havde levet, burde han være dømt til at hænges i galgen, med mindre han for sin vankundigheds og ungdoms dårskabs skyld kunne være dømt til livsvarigt fæstningsarbejde, efter at have mistet sin hud på kagen, være brændemærket på ryggen samt iøvrigt at have betalt sin gæld. Gælden til Christen Hølld beløber sig til 11 rdl. 2 mk. 6 sk., og tvigælden til 22 rdl. 4. mk. 12 sk. til sagsøgerens husbond, som har ladet sagen forfølge. Desuden skulle den afdødes hovedlod være hjemfalden til kongen. Men da den afdøde delinkvent ikke ejer noget, så bliver der ikke noget at beregne. Kromanden i Kollemorten har ikke under sagen modbevist, at han har købt nogle skind af tyven for 1 rdl. 2 mk. Dem kan Christen Hølld gøre regres på ved søgsmål i vedkommende ret.

212b:

1751 - 16. november:

Rytterbonden Hans Jensen i Tiufkær ctr. Henrik Jensen og hustru i Tiufkær for vold og hærværk. 30/11

9/11. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 30/11

Rytterbonden Iver Jepsen af Skanderup ctr. afdøde Mikkell Westesens enke Maren Pedersdatter, Skanderup ang. gårdfæste. (30/11)

213:

2/11. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 7/12

Søren Jensen Haars gård i Viuf lovbudt 3. gang af Hans Jakobsen Farver på vegne af hustruen Anna Jensdatter. Søren Jensen Haar tilbyder at købe.

1751 - 23. november:

213b:

Læst patent af 15/10-51 om højesteret.

12/10. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 14/12

9/11. Marcus Madsen (arresteret) af Skovdrupgård ctr. Thomas Gotfreds hustru af Kolding om brudt kautionsløfte. 30/11

215:

9/11. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved

oversvømmelse. 14/12

Niels Jensens enke Mette Sørensdatter af Gejsing lovbyder gård 1. gang.

Hans Hansen af Øster Gesten fremlyser plag 1. gang.

1751 - 30. november:

Niels Jensens enke Mette Sørensdatter af Gejsing lovbyder gård 2. gang.

Hans Jensen i Vranderup opbyder børnepenge på rente 1. gang.

Hans Hansen af Øster Gesten fremlyser plag 2. gang.

16/11. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 14/12

Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Tue Nielsen af Bjert for gæld. 21/12

215b:

16/11. Rytterbonden Hans Jensen i Tiufkær ctr. Henrik Jensen og hustru i Tiufkær for vold og hærværk. 14/12

216:

23/11. Marcus Madsen (arresteret) af Skovdrupgård ctr. Thomas Gotfreds hustru af Kolding om brudt kautionssløfte. 21/12

217:

1751 - 7. december:

Hans Jensen i Vranderup opbyder børnepenge på rente 2. gang.

Bertel Niensens enke Else Dorthe Jensdatter lovbyder gård i Skærbæk, som Christen Jensen påbor, 1. gang.

Jens Lydum i Holmeshave ctr. hjulmanden Niels Basse i Gudsø for gæld. 14/12

217b:

Mads Andersen og søskende lovbyder deres forældres fradøde gård i Bjert 1. gang.

Rytterbonden Laurids Lauridsen Buch af Hvolbøl ctr. Laurids Andersen af Gamst. Forlig indgået.

Niels Jensen, tjenende Mad. Flye i Kolding, hans broder Jens Jensen, tjenende i Bohol (Bosol? Bosøe?) og søsteren Maren Jensdatter med hendes mand Anders Jensen i Gejsing fører vidner på, at

de er arvinger efter deres afdøde broder Søren Jensen, på hollandsk: Sybrand Johnsen.

218:

16/11. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 21/12

Hans Hansen af Øster Gesten fremlyser plag 3. gang.

218b:

Niels Jensens enke Mette Sørensdatter af Gejsing lovbyder gård 3. gang. Peder Mikkelsen tilbyder at købe.

1751 - 14. december:

Bertel Nielsens enke Else Dorthe Jensdatter lovbyder gård i Skærbæk, som Christen Jensen påbor, 2. gang.

Mads Andersen og søskende lovbyder deres forældres fradøde gård i Bjert 2. gang.

Læst forordning af 19/11-51, at delinkventer, som er kagstrøgne og brændemærkede, skal hensættes til arbejde på livstid.

30/11. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 11/1

220:

23/11. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 11/1

30/11. Rytterbonden Hans Jensen i Tiufkær ctr. Henrik Jensen og hustru i Tiufkær for vold og hærværk. Forlig.

220b:

23/11. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 21/12

Peder Olsen af Ågård ctr. Niels Andersen af Ågård ang. beskyldninger. 21/12

221:

Amtets snedkermestre ctr. Laurids Sørensen i Knudsbøl og Mikkel Sørensen i Jordrup. 11/1

Hans Jensen i Vranderup opbyder børnepenge på rente 3. gang.

1751 - 21. december:

221b:

Læst forordning af 30/11-51 om videre frihed til dem, som vil nedsætte sig på hederne i Jylland.

Læst plakat af 7/12-51 fra Haderslev amtmand om forpagtning af en del pensionærgårde.

14/12. Prokurator Lars Thistrup ctr. arresterede Marcus Madsen på Skovdrupgård for beskyldninger. 1/2

223:

30/11. Marcus Madsen (arresteret) af Skovdrupgård ctr. Thomas Gotfreds hustru af Kolding om brudt kautionsløfte. Sagen henvises til bytinget.

223b:

14/12. Peder Olsen af Ågård ctr. Niels Andersen af Ågård ang. beskyldninger. Forlig.

7/12. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 11/1

30/11. Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Tue Nielsen af Bjert for gæld. 18/1

Bertel Niensens enke Else Dorthe Jensdatter lovbyder gård i Skærbæk, som Christen Jensen påbor, 3. gang. Christen Jensen tilbyder at købe.

224:

Mads Andersen og søskende lovbyder deres forældres fradøde gård i Bjert 3. gang. Tue Nielsen tilbyder at købe.

1752

224:

1752 - 11. januar:

224b:

Læst forordning af 18/12-51 om straf for uforsigtig omgang med ild og lys.

Læst forbud af 29/12 mod spil og leg formedelst dronningens død.

Læst gentagne mandat af 31/10-1740 om lediggængeres og deserterede soldaters ekstradering, anholdelse og indbringelse.

Peder Christensen Thyboes enke Sidsel Sørensdatter af Ødsted m.fl. lovbød gård 1. gang.

Hans Jensen i Ødsted lovbød gård 1. gang.

14/12. Amtets snedkermestre ctr. Laurids Sørensen i Knudsbøl og Mikkel Sørensen i Jordrup.
Forlig.

14/12, Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet
arrestere for tyveri. 18/1

225:

14/12. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved
oversvømmelse. 29/2

21/12. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste
andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 18/1

1752 - 18. januar:

De to gårde i Ødsted lovbudt 2. gang.

Efterlysning af Knud Christensen, som er dømt til Viborg Tugthus og derfra rømt.

21/12. Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Tue Nielsen af Bjert for gæld. 1/2

11/1. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet
arrestere for tyveri. 8/2

225b:

Offentligheden ctr. Iver Jepsen af Skanderup, som har konciperet, og skoleholder Lauge Jørgensen
af Skanderup, som har renskrevet et skrift for Jens Hansen Ødegaard. 8/2

226:

Søren Buhls enke og Jørgen Haars enke af Vester Nebel ctr. Jens Christensen Vestergaard i Verst
for skovhugst. 1/2

11/1. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste
andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 1/2

226b:

1752 - 25. januar:

1752 - 1. februar:

18/1. Søren Buhls enke og Jørgen Haars enke af Vester Nebel ctr. Jens Christensen Vestergaard i Veerst for skovhugst. 15/2

227:

Christen Hansen af Tåruplund ctr. salig Rosenbergs enke i Jelling for gæld. 15/2

Marcus Madsen (arresteret) på Skovdrupgård ctr. Frederik Steensen af Kolding. Injurier. Tingsvidne.

227b:

18/1. Peder Skrøder og Peder Christensen m. fl. koldingborgere ctr. Hans Pedersen og de fleste andre bymænd i Sdr. Vilstrup for vold i forbindelse med ransagning for brændevinsredskaber. 14/3

Peder Christensen Thyboes enke Sidsel Sørensdatte af Ødsted m.fl. lovbød gård 3. gang. Gregers Madsen tilbød at købe.

Hans Jensen i Ødsted lovbød gård 3. gang. Jens Nielsen tilbød at købe.

228:

21/12. Sentence i den sag, prokurator Laurids Thistrup af Skovdallund har ført ctr. Marcus Madsen af Skovdrupgård, som på Koldinghus er arresteret, fordi han i en sag mellem ham og Hans From og Christian Claudie skal have tillagt prokurator Thistrup adskillige fornærmelige beskyldninger, in specie at Thistrup for nogle år siden skulle have bedraget ham. - Arrestforretningen den 10/8-51 har været til konfirmation i retten. Thistrup havde tilbudt Marcus Madsen at komme fri, imod at han stillede kaution og tilbagekaldte sine beskyldninger; men han havde ikke villet gøre nogen af delene. Der har været en del tovtrækkeri om de kautionister, Marcus Madsen stillede. Dommen lyder på, at Marcus Madsen skal genkalde de ublu og ærerørige beskyldninger, han har rettet imod Thistrup i sine indlæg og stævнемål, og erklære, at han ikke ved andet om Thistrup end godt og redeligt. Han skal betale mulkt til justitskassen på 10 rdl. og sagsomkostninger til Thistrup med 20 rdl., foruden at han skal betale for arrestforretningen samt opholdet i arresten, når udgiften er beregnet, efter at han lovligt er kommet ud, alt inden 15 dage.

229b:

1752 - 8. februar:

Læst kapitelstaksten for Ribe stift.

18/1. Offentligheden ctr. Iver Jepsen af Skanderup, som har konciperet, og skoleholder Lauge Jørgensen af Skanderup, som har renskrevet et skrift for Jens Hansen Ødegaard. 29/2

18/1. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 15/2

1752 - 15. februar:

1/2. Christen Hansen af Tåruplund ctr. mad. salig Rosenbergs enke i Jelling for gæld. 29/2

8/2. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 22/2

230:

1/2. Søren Buhls enke og Jørgen Haars enke af Vester Nebel ctr. Jens Christensen Vestergaard i Veerst for skovhugst. Tingsvidne.

230b:

1752 - 22. februar:

15/2. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 7/3

231:

(1/2). Marcus Madsen fra Skovdrupgård blev sat på fri fod, efter at hans hustru Mette Bertelsdatter indbetalte en bøde på 10 rdl. og retten havde oplæst hans erklæring i henhold til den afsagte dom.

1752 - 29. februar:

15/2. Christen Hansen af Fåruplund ctr. mad. salig Rosenbergs enke i Jelling for gæld. 28/3

11/1. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 11/4

8/2. Offentligheden ctr. Iver Jepsen af Skanderup, som har konciperet, og skoleholder Lauge Jørgensen af Skanderup, som har renskrevet et skrift for Jens Hansen Ødegaard. 7/3

231:

1752 - 7. marts:

29/2. Offentligheden ctr. Iver Jepsen af Skanderup, som har konciperet, og skoleholder Lauge Jørgensen af Skanderup, som har renskrevet et skrift for Jens Hansen Ødegaard. 21/3

22/2. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 14/3

1752 - 14. marts:

Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilsbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 11/4

233:

7/3. Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. 11/4

234:

Rytterbonden Hartvig Sørensen og Christen Jepsen Buch af Vester Vamdrup beskikkes til at være kvægopsynsmænd i stedet for Niels Lauridsen og Lauge Pedersen.

1/2. Sentence i den sag, som Frederik Steensen på vegne af en del koldingborgere, nemlig Peder Schrøder, Peder Christensen, Christoffer Tømmermand, Hans Nielsen, Jens Andersen Brun, Laurids Bogbinder, Anders Puk, Niels Olsen Vrå, Christian Sams, Johan Schultz, Niels Smed, Peder Nielsen, Jens Cronius, Jens Ravn, Thomas Andersens enke, Niels Iversens enke og Hans Hansen, har ført ctr. Sønder Vilstrup rytterbønder, fordi da koldingborgerne den 3/2-1750 inkvirerede efter brændevinsredskaber hos dem, blev de ikke alene forhindret, men en af dem, nemlig Peder Schrøder, blev overfaldet og slået af Peder Madsens søn, gårdmanden Hans Pedersen, og hans medhjælper, og borgerne måtte rejse derfra med uforrettet sag. Rytterbønderne er på regimentskriverens vegne blevet forsvaret af prokurator Lars Thistrup. - Koldingborgerne havde til inkquisitionen medtaget Hans Paaby, der på justitsens vegne var befuldmægtiget af birkeskriver Mads Paaby. De var først kommet til sognefoged Søren Madsens gård og gik derfra til Poul Jensens gård. Men en del Vilstrup bymænd havde forsamlet sig medbringende stokke og prygl. De forlangte at høre forordningen om brændevinsinkquisition oplæst først. Det indvilgede Hans Paaby i, så de gik ind i sognefogedens hus. Undervejs greb Hans Pedersen fat i en jernsøger, som Peder Schrøder bar på; denne gav ikke slip; de tumlede om på jorden, og da de blev skilt ad, var jernsøgeren helt krum, og Peder Schrøder havde nogle sår i ansigtet med lidt blod ned over tøjet, som var beskadiget. Inde i sognefogedens hus oplæste Hans Paaby anordningen; nogle sagde, at sådan en gammel forordning agtede de ikke; andre, at denne forordning aldrig var blevet oplæst i kirken eller på kirkestævne, sådan som forordninger ellers blev; men der var også nogen, der godt ville acceptere inkquisitionen. Det var ikke muligt at navngive nogle af de modvillige, for alle havde sagt, at de hed det samme. Efter al denne tummel opgav koldingenserne at inkvirere; nogle af byens mænd fulgte dem ud til vangeleddet med deres kæppe i hænderne. - Vilstrupperne havde vidst i forvejen, at koldingenserne skulle komme. De havde en vedtægt om, at når der blev kaldt sammen, skulle der under bødestraf for udeblivelse komme en fra hvert hus, mand, karl, dreng eller pige. At de bar stokke, hævdede de var ganske almindeligt hos dem ved grandestævner og lignende. Iøvrigt havde de ikke brugt dem til nogen form for slagsmål. - Det fandtes bevist, at Peder Schrøder havde fået sine skrammer i Vilstrup, men ikke af hvem. Ved en efterfølgende synsforretning konstateredes også Hans Pedersens adfærd over for Schrøder. Hans Pedersens fader, Peder Madsen, var selv en af underskriverne; men under retsforhandlingen hævdede han at have været beskænket på den tid, hvilket dog ingen andre havde lagt mærke til. - Det kendes for ret, at Hans Pedersen, som har grebet til håndgemæng ved uden anledning at have taget fat i Peder Schrøders jernsøger og bevirket, at han faldt overende, skal for sådan omgang betale for jordskub til Peder Schrøder tre 6 lod sølv (= 9 rdl.) samt 2 rdl. til sognets fattigkasse. Iøvrigt skal Vilstrup-mændene, fordi de har været så sammenrådige og ved deres genstridighed mellem hinanden har forhindret inkquisitionen, een for alle og alle for een betale i mulkt til sognets fattigkasse 4 rdl., og herefter skal de vise sig hørige og lydige, når der kommer inkquisition, såfremt de vil undgå den straf, som lov og forordning byder.

Desuden skal de betale Koldingborgerne 18 rdl. i sagsomkostninger.

235b:

1752 - 21. marts:

Salig rådmand Juhls enkes dødsbo ctr. (adskillige navngivne) debitorer. 11/4

236:

7/3. Offentligheden ctr. Iver Jepsen af Skanderup, som har konciperet, og skoleholder Lauge Jørgensen af Skanderup, som har renskrevet et skrift for Jens Hansen Ødegaard. 18/4

Læst to angivelser fra skovfogeden Søren Svendsen.

Læst en angivelse fra skovfogeden Holtzendorf.

1752 - 28. marts:

Læst to angivelser fra skovrider Landsberg i Jordrup.

Læst en angivelse fra skovfoged Jørgen Krog i Oksvig.

Læst angivelse fra skovfoged Hans Lyng i Gudsø.

Laurids Thomsen af Skanderup og Christen Jepsen Degn af Glibstrup lovbød 1. gang den gård i Skanderup, som Thomas Ulf fradøde og nu beboes af Hans Thomsen Ulf.

29/2. Christen Hansen af Tåruplund ctr. mad. salig Rosenbergs enke i Jelling for gæld. Forlig.

Skovfogeden Adolf Walther fra Hundsholt anmeldte ildsvåde. Almissebrev.

237:

1752 - 11. april:

29/2. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 9/5

14/3. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 9/5

239:

21/3. Salig rådmand Juhls enkes dødsbo ctr. debitorer. 2/5

Laurids Thomsen af Skanderup og Christen Jepsen Degn af Glibstrup lovbød 2. gang den gård i Skanderup, som Thomas Ulf fradøde og nu beboes af Hans Thomsen Ulf.

Laurids Jørgensen af Bjert lovbød sin gård 1. gang.

Mads Andersen og søskende lovbød den gård, som deres forældre påboede i Bjert, 1. gang.

Læst skovfoged Anders Eliassens angivelse på ulovlig skovhugst.

14/3. Sentence i sagen ctr. Hans Orlef fra Ågård, som er arresteret på Koldinghus formedelst noget tøj (=redskaber m.m.), som fra Søren Kyed i Viuf skal være stjålet. - Efter tyveriet hos Søren Kyed har der været ransagning hos Hans Orlef, som nok ville vedgå at have varerne, men ikke at have stjålet dem. Han havde også tilbudt penge for varerne; ville ikke sige, hvor de var, blot at de stod et sted for brændevin. En død gæsling var blevet fundet i stuen. Resten fandt man hos husmanden Frederik Hansen i Starup: en lyngle (med Søren Kyeds navn på), en håndøkse og et savblad. Husmanden havde lånt Hans Orlef 14 sk. derfor. En istykkerklippet messingkedel som blev fundet under ransagningen, viste sig ikke at være stjålet. Den havde han fået af en anden mand for at støbe den om til lysestager, hvilket blev bevist af forsvareren. Denne forsøgte også at bevise, at Hans Orlef var blevet slået under ransagningen og truet til at tilstå. Men retten fandt det ikke bevist. Hans Orlef er tidligere blevet dømt til skubkærre i Fredericia, fordi han lå inde med falske penge; men han blev benådet. Han kendes skyldig i tyveriet af de stjålne varer og skal derfor miste sin hud i arresten. Til Søren Kyed skal han betale i igæld 1 rdl. 2 mk. 4 sk. (det stjåltes værdi) og til kronen det dobbelte i tvigæld. Dertil arrestens og processens omkostninger, foruden at han skal miste sin hovedlod til kongen. I mangel af betaling skal han sendes til Viborg manufaktur- og tugthus og blive der, til han har aftjent gælden plus udgifterne til forsendelsen til Viborg. Han skal nyde 4 sk. om dagen i underhold. - Hans Orlef appellerede dommen. (9/5)

240b:

1752 - 18. april:

Ridtmester Toxwerdt i Haderslev ctr. regimentskriver Seest om værnepligt for Christian Sørensen, søn af Søren Nielsen i Vester Gesten. 16/5

Laurids Jørgensen af Bjert lovbød sin gård 2. gang.

Mads Andersen og søskende lovbød den gård, som deres forældre påboede i Bjert, 2. gang. Sidst beboet af Mads Andersen!

21/3. Sentence i sagen, som efter kgl. befaling af stiftsbefalingsmanden er ført contra Iver Jepsen, rytterbonde i Skanderup, og skoleholderen sammesteds, Lauge Jørgensen, fordi førstnævnte har konciperet og sidstnævnte renskrevet et indlæg af 1/2-51 til Skads-Gørding-Malt herredsting for en bonde ved navn Jens Hansen Ødegaard, hvis forsvarer, prokurator Hans Fogh, i indlægget er blevet afkrævet ed på, at han vil føre og fremme hans ret. - De to anklagede tilstår forholdet, men de har hverken krævet eller fået penge for det. - I henhold til forordninger af 7/9-36 og 23/1-50 bør Iver Jepsen for sin forseelse og skrivemåde beale 3 rdl. til justitskassen og siden entholde sig fra utilladelig skrivning. Skoleholderen, der har renskrevet konceptet uden at lade det underskrive af koncipisten, skal bøde 3 rdl. til justitskassen og herefter holde sig fra utilladelige ting at skrive. Ialt 6 rdl. een for begge og begge for een. Plus 6 rdl. i sagsomkostninger.

241:

1752 - 25. april:

Læst rentekammerets plakat af 7/4-52 om stemplet papir.

Læst kancelliets anordning af 21/3-52 for grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst om, hvilken rute kvægdrifter skal følge af hensyn til kvægsygen.

Laurids Thomsen Ulf af Skanderup og Christen Jepsen Degn af Glibstrup (på hustrus vegne) lovbød 3. gang den gård i Skanderup, som Thomas Ulf fradøde, og nu beboes af Hans Thomsen Ulf. Denne tilbyder at købe.

241b:

Laurids Jørgensen af Bjert lovbød sin gård 3. gang. Laurids Jensen tilbyder at købe.

Mads Andersen og søskende lovbød den gård, som deres forældre påboede i Bjert, 3. gang. Sidst beboet af af Mads Andersen! Laurids Jørgensen tilbyder at købe.

1752 - 2. maj:

Læst kongens reglement af 14/4-52 om sørgedragt.

242:

11/4. Salig rådmand Juhls enkes dødsbo ctr. debitorer. 16/5

Jægermester og oberforster Bachmanns skytte Rasmus Nielsen af Viuf fremlagde skovsyn over kronens skove.

Sognefoged Anders Lauridsen i Jordrup fremlyste en plag 1. gang.

1752 - 9. maj:

Plagen fremlyst 2. gang.

11/4. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 20/6

244:

11/4. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 6/6

(11/4). Offentligheden ctr. Hans Henrik Orlev fra Ågård, som bonden Søren Kyed i Viuf har ladet arrestere for tyveri. Appel tilbagekaldes.

Carl Jensen i Nagbøl og Peder Mikkelsen i Dolerup beskikkes til at være kvægopsynsmænd i stedet for Ole Buch og Anthoni Buch.

244b:

1752 - 16. maj:

18/4. Ridtmester Toxwerdt i Haderslev ctr. regimentskriver Seest om værnepligt for Christian Sørensen, søn af Søren Nielsen i Vester Gesten. Tingsvidne.

245b:

Læst plakate af 21/4-52 om størrelsen af mursten.

Læst plakate af 21/4-52 om freden med Tunis og Tripolis.

Regimentskriveren ctr. rytterbonden Hans Jensen Smedegaard (Sundgaard ?) i Erritsø for hans moder, enken Karen Smedegaard i Erritsø ang. aftægt. 13/6

2/5. Sentence i sagen ctr. en del debitorer til hr. rådmand Juhls enke madame sl. Else Cathrine Jensdatter Flyes stervbo. - De debitorer, som ved stævningen ikke var at finde, opremses ikke, da de er nævnt i prokurators indlæg. Ligeledes de, som ved ed har benægtet fordringen. - Steensen Degn i Anst og Søren Skammelsen i Nyborg frifindes, da de har legitimeret sig med bevis. - Ligeså de, som ifølge indlægget har betalt i retten. Så og Anders Lauridsen af Egholt, som i retten har betalt 3 mk. og ved ed benægtet øvrige fordringer. - Jep Skræder i Seest har i retten betalt 1 rdl. Han resterer 2 mk. 14 sk., som han har tilbudt at aflægge ed på ikke at være skyldig. Enten skal han gøre det, eller også skal han betale. - Kirsten Mortensdatter af Jordrup har i retten foregivet at have sat 7 sølvknapper i pant for sin gæld på 3 mk. Det skal hun bekræfte med ed. - Karen Olufsdatter og Mette Hansdatter af Rugsted har påstået at have sat 14 sølvknapper i pant for en gæld på 1 rdl. 1 mk. 14 sk. Det skal de bekræfte med ed, ellers må de betale gælden og dertil 3 mk. 14 sk. i sagsomkostninger hver. - Hans Ougesen af Trelde skylder 2 rdl. 5 mk. 4 sk. Han er død og hans enke nu gift med Niels Pedersen. Denne erkender, at han er pligtig at betale gæld, som er krævet i skiftet efter Hans Ougesen; men denne gæld er ikke nævnt. Hans kone skal aflægge ed på, at hun ikke var vidende om gælden. Ellers skal de betale gælden og sagsomkostninger. - En række debitorer havde ikke givet møde i retten: Laurids Jensen i Bække, Thomas Møller i Lejrskov og hans fader Christen Møller, Anders Christensen ibidem, Laurids Hvolbøl, skovrider Landsberg i Jordrup, Peder Christensen i Hejnsvig, Alexander Jensen i Trøllund, Christen Søndergaard i Vorbasse, Peder Brinck i Spjarup, Laurids i Oustrup, Søren Sørensen Hyrde i Vork, Anders Skræder i Ågård, Maren Jensdatter ibidem, Hans Mortensens enke af Tiufkær og Anna Madsdatter i Vinding. De skal betale deres gæld samt 3 mk. 14 sk. hver i sagsomkostninger.

246:

1752 - 30. maj:

Skov- og jagtsessionens skriver Thomas Kisbye ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård ang. skovhugst. Tingsvidne. (4/7)

246b:

Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, ctr. hospitalsbønder for restance. 6/6

247:

Peder Nielsen i Andkær indleverede 8 ulveunger.

Anders Jensen i Jordrup indleverede 7 ulveunger.

1752 - 6. juni:

Læst amtmandens proklama af 12/5-52 om skifte efter afdøde birkedommer Hans Lottrup og hustru Maren Christensdatter, som boede i Jelling.

Læst herredsfoged Bierums plakat om auktion på Hundsbæk.

9/5. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 18/7

30/5. Dom: Hans Lintrup, forstander for Kolding hospital, har indstævnet nogle hospitalsbønder i Almind og Knurborg for landgilderestance. Det drejer sig om restancer op til 1745 samt 1746. Bønderne har tilstået deres restancer, men har ikke mindeligt kunne afklarere dem. Det drejer sig om: 1) Jens Pedersen Amhede, 2) Abraham Sørensen, 3) Jep Nielsen, 4) Niels Andersen, 5) Rasmus Christensen, 6) Oluf Hjuler, som tilforn beboede Peder Mikkelsens halve gård, og for Abraham Sørensens forhen beboede gård, 7) Anders Hansen, 8) Frederik Pedersen, 9) Christen Rasmussen, 10) Jørgen Christensen, 11) Niels Madsen, 12) Iver Christensen, 13) Søren Pjedsted, - alle af Almind, samt 14) Peder Nielsen af Knurborg. - De skal betale inden 15 dage.

1752 - 13. juni:

247b:

16/5. Regimentskriveren ctr. rytterbonden Hans Jensen Smedegaard i Erritsø for hans moder, enken Karen Smedegaard i Erritsø ang. aftægt. 20/6

1752 - 20. juni:

Lovbudt den gård i Trelde, som Hans Nielsen Ougesen sidst påboede og nu beboes af Niels Pedersen, 1. gang.

9/5. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 11/7

13/6. Regimentskriveren ctr. rytterbonden Hans Jensen Smedegaard i Erritsø for hans moder, enken Karen Smedegaard (Sundgaard) i Erritsø ang. aftægt. 1/8

Enken Maren sl. Ditlev Skovfogeds ctr. sønnen skovfoged Peder Ditlevsen i Enemærke skovfogedhus om misligholdt kontrakt. Han får henstand til at ordne sagen i mindelighed inden 18/7

Regimentskriveren anmelder for enken Anne sl. Hans Jensens af Erritsø, at hendes hus er blæst om af uvejr. Tingsvidne.

248:

1752 - 27. juni:

Lovbudt den gård i Trelde, som Hans Nielsen Ougesen sidst påboede og nu beboes af Niels Pedersen, 2. gang.

1752 - 4. juli:

(30/5). Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. jægermester og oberforster Bachmann m.fl. (kontrastævning). 18/7

248b:

Morten Pedersen og Mogens Christensen af Rankenberg i Vorbasse sogn ctr. Vorbasse Nebels beboere om skel. 25/7

249:

Den gård i Nagbøl, som Anthoni Jacobsen Buch er fradød og nu beboes af Anders Anthonisen, lovbudt 1. gang.

Hans Nielsen Ougesens enke Maren Jensdatter og mandens arvinger løvbød 3. gang den gård i Trelde, som Niels Pedersen nu bebor. Denne tilbød at købe.

1752 - 11. juli:

Den gård i Nagbøl, som Anthoni Jacobsen Buch er fradød og nu beboes af Anders Anthonisen, lovbudt 2. gang.

20/6. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 8/8

1752 - 18. juli:

Læst forordning af 16/6-52 om auktioner efter militærpersoner.

249b:

Laurids Sørensens fradøde gård i Nr. Vilstrup lovbudt af enken Anne Nielsdatter 1. gang.

4/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. jægermester og oberforster Bachmann m.fl. Tingsvidne.

251b:

6/6. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 29/8

Oluf Jepsen Buch af Nagbøl lovbød på vegne af Anthoni Jacobsen Buchs arvinger gården, som nu beboes af Anders Anthonisen Buch. Denne tilbød at købe.

252:

1752 - 25. juli:

4/7. Morten Pedersen og Mogens Christensen af Rankenberg i Vorbasse sogn ctr. Vorbasse Nebels beboere om skel. 15/8

255:

Laurids Sørensens fradøde gård i Nr. Vilstrup lovbudt af enken Anne Nielsdatter 2. gang.

1752 - 1. august:

Laurids Sørensens fradøde gård i Nr. Vilstrup lovbudt af enken Anne Nielsdatters lavværge provst Jørgen Bang af Balle præstegård, 3. gang. Søren Nicolaisen tilbyder at købe.

255b:

20/6. Sentence i sagen, som aftægtskone Karen Hansdatter Smedegaard i Erritsø har ført ctr. sønnen, rytterbonden Hans Smedegaard ibidem, formedelst han ikke har efterlevet en af ham udgivet aftægtsforligskontrakt. - Aftægtskontrakten med ryttersessionens påtegning har været fremlagt i retten sammen med en senere tilføjet forligskontrakt med regimentskriverens påtegning og amtmandens approbation, der indeholder en advarsel om alvorlig afstraffelse, hvis de ikke derefter efterlever kontrakten: at moderen kan blive sendt til Viborg tugt- og manufakturhus, og sønnen kan miste sit fæste eller blive belagt med hårdere straf. - Sønnen er sagsøgt for skyldige aftægtspenge 9 rdl. 3 mk. (bragt ned til 9 rdl. 1 mk. efter afbetaling med en gås). Sønnen havde erklæret, at han gerne ville betale, men ikke kunne på grund af sin slette tilstand, hvorfor han havde udbedt sig udsættelse i 4 uger; men derefter var han ikke mødt i retten. - Han skal efterleve kontrakten og betale de skyldige penge samt sagens omkostninger med 4 rdl. inden 15 dage. Desuden skal han for at have været sin øvrigheds befalinger overhørig sættes til mulkt eller anden straf ved næste ryttersession.

1752 - 8. august:

Hans Hansen den ældre i Sdr. Stenderup ctr. Erik Nissen i Sdr. Stenderup ang. kaution. Tingsvidne.

256:

Kirsten Andersdatter af Brøndsted ctr. Lauge Andersen af Kongsted, med hvem hun mod sin vilje er blevet trolovet. 15/8

256b:

11/6. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 29/8

1752 - 15. august:

25/7. Morten Pedersen og Mogens Christensen af Rankenberg i Vorbasse sogn ctr. Vorbasse Nebels beboere om skel. Tingsvidne.

257:

8/8. Kirsten Andersdatter af Brøndsted ctr. Lauge Andersen af Kongsted, med hvem hun mod sin vilje er blevet trolovet. Tingsvidne.

1752 - 22. august:

1752 - 29. august:

Læst plakat af 7/8-52 ang. godtgørelse for gamle mønter og andet af nogen sjældenhed.

18/7. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 26/9

8/8. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 12/9

1752 - 5. september:

Læst plakat af 10/7-52 om rytter- og landmilitssession.

Jægermester og oberforster Bachmanns skytte Rasmus Nielsen indgiver skovsyn.

257b:

1752 - 12. september:

Læst plakat af 27/8-52 om forbud mod visse farvevarers indførelse i Danmark.

29/8. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 26/9

258b:

Søren Pedersens enke Anne Pedersdatter i Nyborg lovbyder sin påboende gård 1. gang.

1752 - 19. september:

Søren Pedersens enke Anne Pedersdatter i Nyborg lovbyder sin påboende gård 2. gang.

1752 - 26. september:

29/8. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 10/10

12/9. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 10/10

Lars Christensen i Vindelev ctr. den arresterede Anna Pedersdatter fra Fløjstrup, datter af Peder Nielsen af Vindelev. 10/10

259:

Major Brochdorff af Grundet ctr. den arresterede Anna Pedersdatter fra Fløjstrup, datter af Peder Nielsen af Vindelev for indbrud og tyveri. 3/10

Rytterbonden Niels Knudsen af Vesterby ctr. Niels Jessen af Ødsted og tjenestepige Margrethe for beskyldning om stjålet gås. Forlig.

259b:

Søren Pedersens enke Anne Pedersdatter i Nyborg lovbyder sin påboende gård 3. gang. Hans Jørgensen, som nu er gift med enken, tilbyder at købe.

1752 - 3. oktober:

Afdøde Gregers Jepsens børn af Gamst ctr. Ole Andersen i Vester Gesten, Knud Jensens enke i Ravnholt og Hans Pedersens enke i Glibstrup vedr. kaution for børnenes arv. 24/10

260b:

26/9. Major Brochdorff af Grundet ctr. den arresterede Anna Pedersdatter fra Fløjstrup, datter af Peder Nielsen af Vindelev for indbrud og tyveri. Sagen henvist til Nørvang-Tørrild herredsret.

1752 - 10. oktober:

Tingsvidne udstedt ang. lejemål mellem Karen Christensdatter af Harte og bagersvend Richardt Jensen af Haderslev.

261:

26/9. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 24/10

261b:

26/9. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbsbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 21/11

26/9. Lars Christensen i Vindelev ctr. den arresterede Anna Pedersdatter fra Fløjstrup, datter af Peder Nielsen af Vindelev. Sagen henvist til Nørvang-Tørrild herredsret.

Vagtmester Sørensen af ridtmester Boecks kompagni ctr. gårdmand Anders Jacobsen i Kongsted, som er hvervet som rytter. Penge skal tilbagebetales. 24/10

262:

1752 - 17. oktober:

Læst forordning af 2/10-52 om kornskatten.

Diverse datoer for kirkesession på Koldinghus.

1752 - 24. oktober:

10/10. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 14/11

262b:

10/10. Vagtmester Sørensen af ridtmester Boecks kompagni ctr. gårdmand Anders Jacobsen i Kongsted, som er hvervet som rytter. Penge skal tilbagebetales. 21/11

3/10. Afdøde Gregers Jepsens børn af Gamst ctr. Ole Andersen i Vester Gesten, Knud Jensens enke i Ravnholt og Hans Pedersens enke i Glibstrup vedr. kaution for børnenes arv. Tingsvidne.

Johan Johansen af Seest ctr. Hans Christian Traue (Trane ?), degn i Seest, for injurier. 14/11

263b:

Madame Elisabeth sl. borgmester Thomsens enke af Fredericia ctr. Hans Jørgensen af Trelde for gæld. 7/11

Hans Mikkelsen i Erritsø efterlyser hoppe.

Marcus Madsen på Skovdrupgård fremlyser stud.

Lauge Mikkelsens enke Mette Madsdatter af Gelballe lovbyder sin mands fradøde gård 1. gang.

263b:

1752 - 31. oktober:

Lauge Mikkelsens enke Mette Madsdatter af Gelballe lovbyder sin mands fradøde gård 2. gang.

264:

Rådmand Juhls enkes dødsbo ctr. degnen Jens Sørensen Heerup for gæld. 14/11

1752 - 7. november:

Søren Schauenborg af Gårslev og Peder Steffensen af Mørkholt ctr. Mads Pedersen af Skanderup for betaling af stude solgt til nu afdøde Bertel Madsen. Tingsvidne. (21/11)

264:

Boet efter afdøde aftægtskone Karen Iversdatter ctr. Niels Jørgensen af Velling, som har fjernet hendes aftægtskontrakt. Tingsvidne.

264b:

Synsforretning angående vildtbanepæle fremlagt.

Lauge Mikkelsens enke Mette Madsdatter af Gelballe lovbyder sin mands fradøde gård 3. gang. Tobias Nielsen, som nu er gift med Mette Madsdatter, tilbyder at købe.

(24/10. Madame Elisabeth sl. borgmester Thomsens enke af Fredericia ctr. Hans Jørgensen af Trelde for gæld. - Sagen forekommer ikke.)

1752 - 14. november:

Læst patent om højesteret.

Læst reskript af 27/10-52 om foranstaltninger imod pesten fra Algier.

31/10. Rådmand Juhls enkes dødsbo ctr. degnen Jens Sørensen Heerup for gæld. 21/11

265:

10/10. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 5/12

24/10. Johan Johansen af Seest ctr. Hans Christian Traue (Trane ?), degn i Seest, for injurier. 5/12

Oluf Madsen af Seest fremlyser 6 bukke.

1752 - 21. november:

Læst herredsfoged Rasmussen i Thystrup herred (?) hans proklama af 16/11-52, at Peder Ahrentsen i Tved skal under konkursbehandling, hvorfor debitorer indkaldes.

De 6 bukke fremlyses 2. gang.

10/10. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilsbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 28/11

Regimentskriver Seest ctr. Jens Pedersen, Jep Bertelsen og Niels Sørensen, alle af Tolstrup. De tilstod deres forseelse og betalte mulkt. Frafaldet.

265b:

(7/11). Mads Pedersen af Skanderup stævner Bertel Madsens eftermand Ebbe Olufsen af Landerupgård til at påhøre edsaflæggelse om betaling for stude.

Anders Jørgensen og Mikkil Christensen af Hjarup beskikkes til at være kvægopsynsmænd i stedet for Jep Hansen og Gregers Thomsen.

24/10. Sentence: Eftersom Anders Jacobsen, gårdmand i Kongsted, ikke mindeligt har indfundet sig til ridtmester Bock (Boek ?) i Kolding for at betale sin gæld på 5 rdl. og heller ikke har bevist, at gælden er betalt, så skal han betale gælden samt 1 rdl. 4 mk. i sagsomkostninger.

266:

24/10. Sentence: Sig. Jens Sørensen Heerup, sognedegn til Taulov Nebel sogn, boende i Børup, har ikke i mindelighed efter mange påmindelser villet indfri den over ham ved Koldinghus birketing afsagte dom af 9/2-1751 på sin obligation, hvoraf resterer 25 rdl., samt renter og sagens omkostninger. - De penge skal han betale, og desuden 3 rdl. i sagsomkostninger for dommens fornyelse, til sl. rådmand Juhls enkes stervbo inden 15 dage.

1752 - 28. november:

Kvægopsynsmanden Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Carl Schlegel i Vranderup mølle for toldsvig. Stævningen afvist.

266b:

21/11. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilsbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 19/12

Madame Flyes dødsbo ctr. Jacob Sotterup om betaling for potaske. 12/12

Ole Madsen af Seest fremlyser 3. gang 6 gedebukke.

267:

1752 - 5. december:

Regimentskriveren ctr. Niels Christensen, husmand i Herslev, m.fl. ang. ansvar for den manglende

sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 12/12

14/11. En del Koldingborgere ctr. Hans Christensen Møller i slotsmøllen for skade forvoldt ved oversvømmelse. 16/1

267b:

14/11. Johan Johansen af Seest ctr. Hans Christian Traue (Trane ?), degn i Seest, for injurier. 12/12

Hans Iversen Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 19/12

Mads Hansen af Smidstrup mølle ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 19/12

Morten Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 19/12

268:

Jens Jensen Thorsen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 19/12

Hans Sørensen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 19/12

1752 - 12. december:

5/12. Johan Johansen af Seest ctr. Hans Christian Traue (Trane ?), degn i Seest, for injurier. 9/1

268b:

28/11. Madame Flyes dødsbo ctr. Jacob Sotterup om betaling for potaske. 19/12

269:

5/12. Regimentskriveren ctr. Niels Christensen, husmand i Herslev, m.fl. ang. ansvar for den manglende sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 9/1

1752 - 19. december:

28/11. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 16/1

5/12. Hans Iversen Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 16/1

5/12. Mads Hansen af Smidstrup mølle ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 16/1

5/12. Morten Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 16/1

5/12. Jens Jensen Thorsen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 16/1

5/12. Hans Sørensen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 16/1

Major Brochdorff til Grundet og Højgård ctr. sig. Marcussen til Lerbæk vedr. et hus ved Hover kirke, som har været beboet af Christen Skræder. Tingsvidne.

270:

12/12. Madame Flyes dødsbo ctr. Jacob Sotterup om betaling for potaske. Sagen afsluttet.

270b:

Jens Lauridsen af Herslev fremlyser kvie 1. gang.

1753

270b:

1753 - 9. januar:

Læst kgl. gentagne mandat af 31/10-1740 om lediggængeres og deserterede soldaters examinering, anholdelse og indbringelse.

12/12. Johan Johansen af Seest ctr. Hans Christian Traue (Trane ?), degn i Seest, for injurier. Forlig.

12/12. Regimentskriveren ctr. Niels Christensen, husmand i Herslev, m.fl. ang. ansvar for den manglende sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 30/1

271b:

Jens Lauridsen af Herslev fremlyser kvie 2. gang.

1753 - 16. januar:

19/12. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 23/1

Poul Hansen af Seest fremlyser plag 2. gang.

Jagtbetjent Erik Juhl af Kolding ctr. skovrider Landsberg af Jordrup om en lovligt opsagt kapital. 30/1

272:

Carl Jensen af Taulov Nebel ctr. Laurids Madsen, der bor hos sin fader Mads Larsen Buch i Dollerup, om betaling for et par stude. 30/1

19/12. Hans Iversen Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 27/2

19/12. Mads Hansen af Smidstrup mølle ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 27/2

19/12. Morten Koed af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 27/2

19/12. Jens Jensen Thorsen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 27/2

19/12. Hans Sørensen af Håstrup ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 27/2

272b:

Jørgen Sørensen og Peder Sørensen, begge af Nr. Bjert, tinglyser aftægtskontrakt. Jørgen Sørensen lovbyder sine midler iht. kontrakten, 1. gang. 23/1

5/12. Sentence i den sag, som en del Koldingborgere, nemlig Jørgen Christian Slotsmurmester, Jochum Snedker, Anders Sadelmager, Niels Hansen Juhl, afgangne Frederik Pottemagers enke, Jens Hansen Snedker, Niels Olesen, afgangne Johannes Skomagers enke, Lorens Bogbinder, Jens Olesen, Jens Brun og hospitalsforstander Lintrup har ført ctr. Hans Christensen, møller i Koldinghus slotsmølle formedelst slotssøens vands opstemmelse deres haver og eng til beskadigelse. - Deres haver og hospitalets eng er en bestemt dag blevet oversvømmet, og de mener, at det skyldes, at mølleren har opstemmet vandet højere end tilladt. - Begge parter har ladet holde synsforretninger. Borgernes synsmænd mente at kunne skønne, at haverne havde taget skade af oversvømmelsen. Mølleren havde haft 8 møllere til at syne møllen og 8 bønder til at syne haverne. Bønderne mente ikke, at haverne havde taget skade, men de fandt, at haverne gik længere ud i søen end tidligere; de havde bl.a. konstateret udfyldninger med mursten. I en senere runde har borgerne fremlagt et situationskort, der skulle vise, hvor grundene blev oversvømmet (det prikkede område i modsætning til det himmelblå, som betegnede søen). - En stor del af diskussionen har angået møllens funktionsmåde og vandbehov. Der er ingen pæl til at angive den højst tilladte vandstand, og mølleren kender ikke andre mål end dæmningens og stigbordenes højde. Der er to kværne, og de arbejder med overfaldsvand. Borgerne mener, at der tidligere har været et større møllehjul til underfaldsvand (som kræver mindre vandstand); men ingen kan huske, hvornår det har været. Her finder de hjælp i gamle tingbogsudskrifter: Kolding byting 19/7-1713, Koldinghus birketing 18/7-1719, Kolding byting 19/3-1720 samt et forligstingsvidne udstedt af Kolding byting 19/3-1727. Den gang var det også kværnen til overfaldsvand, der skabte problemet. Da havde den ikke været der "af alders tid eller i 20 år", hvorfor mølleren Søren Andersen havde fået forbud mod at stemme vandet op mere end 4 kvarter uden de skadetagendes vilje og minde, hvadenten overfaldskværnen så kan drives eller ej. - Dommen tager hensyn til, at kværnen har brugt overfaldsvand uden påtale siden 1727. Hans Christensen Møller må herefter til brug af vintervand (fra mortensdag til marts måneds udgang) opstemme vandet 4 kvarter og til sommervand (marts til mortensdag) opstemme det 3 kvarter. Under overværelse af de 8 møllere, som var synsmænd for Hans Christensen, samt de 4 personer, der var synsmænd for borgerne, skal der nedsættes en god, forsvarlig firkantet egepæl, som afmærker, hvor højt vandet må stå. Hvis Hans Møller opstemmer vandet højere til skade for borgernes haver, skal han lide efter lovens 5-11-4. Borgerne forpligtes til herefter ikke mere at forlænge deres haver og engen ud i søen til skade for møllen. De har ikke bevist med skøder og adkomster, hvor grænserne for deres grunde gik, og de har forlænget sagen unyttigt med den ene opsættelse efter den anden. Derfor går omkostningerne lige op, og den ene part skal ikke betale noget til den anden.

274b:

1753 - 23. januar:

275:

16/1. Skræderen Peder Pedersen Flensborg, nu boende i Starup, ctr. Michael Muhle på Hvilsbjerggård for uhjemlet konfiskation af indbo. 6/3

Rytterbonden Jens Pedersen og Mogens Pedersen Hjuler ctr. Niels Sørensen, alle af Tolstrup, for overfald ved et lille æregilde efter en fattig kvindes begravelse. Tingsvidne.

276:

16/1. Jørgen Sørensen og Peder Sørensen, begge af Nr. Bjert, tinglyser aftægtskontrakt. Jørgen Sørensen lovbyder sine midler iht. kontrakten, 2. gang. 30/1

1753 - 30. januar:

Læst forordning af 5/1-53, som forbyder enhver at handle med underofficerer eller deres koner uden kompagnichefens tilladelse.

Skovrider Thomas Kingo Biering af Skodborg ctr. Niels Hansen i Vejen for fjernelse af træer fra præstens skov i Skodborg. 13/2

276b:

16/1. Carl Jensen af Taulov Nebel ctr. Laurids Madsen, der bor hos sin fader Mads Larsen Buch i Dollerup, om betaling for et par stude. Carl Jensen sværger sig fri; sagen frafaldes.

277:

9/1. Regimentskriveren ctr. Niels Christensen, husmand i Herslev, m.fl. ang. ansvar for den manglende sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 27/2

16/1. Jagtbetjent Erik Juhl af Kolding ctr. skovrider Landsberg af Jordrup om en lovligt opsagt kapital. 13/2

Troels Christensen af Tårup i Taulov sogn lovbød sin gård 1. gang.

Niels Hansen og Christen Nielsen m.fl. af Grindsted og Sønderby samt Hejnsvig beboere ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund, om de hører til Skovgårds eller Koldinghus' birketing (med hensyn til betaling af dommerkorn). 13/2

278:

Madame sl. Johan Adolf Poulsens, forrige ejer af Hundsbæk, ctr. Laurids Hansen, nu boende i Egtved. 13/2

Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af

kaution. 13/2

278b:

Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 13/2

23/1. Jørgen Sørensen og Peder Sørensen, begge af Nr. Bjert, tinglyser aftægtskontrakt. Jørgen Sørensen lovbyder sine midler iht. kontrakten, 3. gang.

1753 - 6. februar:

Troels Christensen af Tårup i Taulov sogn lovbød sin gård 2. gang.

Læst kapitelstaksten for 1752.

Jægermester van der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt m.fl. for krybskytteri. 20/2

279:

Rytterbonden Niels Kyed i Starup ctr. Peder Thornboe på Vamdrupgård for gæld. 20/2

1753 - 13. februar:

Byfoged Hans Pank er forhindret i at beklæde dommersædet, idet han er kaldt ud for at syne liget efter en kvinde, der er fundet død i en af Koldinghus' porte. Frederik Steensen af Kolding er sættestemmer.

30/1. Niels Hansen og Christen Nielsen m.fl. af Grindsted og Sønderby samt Hejnsvig beboere ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund, om de hører til Skovgårds eller Koldinghus' birketing (med hensyn til betaling af dommerkorn. 20/2

279b:

30/1. Skovrider Thomas Kingo Biering af Skodborg ctr. Niels Hansen i Vejen for fjernelse af træer fra præstens skov i Skodborg. Tingsvidne. 30/1

280b:

30/1. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 13/3

30/1. Madame sl. Johan Adolf Poulsens, forrige ejer af Hundsbæk, ctr. Laurids Hansen, nu boende i Egtved. Forlig.

30/1. Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 20/2

(30/1. Jagtbetjent Erik Juhl af Kolding ctr. skovrider Landsberg af Jordrup om en lovligt opsagt kapital. Sagen ikke fundet idag.)

1753 - 20. februar:

6/2. Rytterbonden Niels Kyed i Starup ctr. Peder Thornboe på Vamdrupgård for gæld. 13/3

6/2. Jægermester van der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt m.fl. for krybskytteri. 6/3

282:

13/2. Niels Hansen og Christen Nielsen m.fl. af Grindsted og Sønderby samt Hejnsvig beboere ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund, om de hører til Skovgårds eller Koldinghus' birketing (med hensyn til betaling af dommerkorn). Tingsvidne.

283:

(19/12). Jacob Sotterup skaffer tingsvidne i sagen om afdøde mandame Flyes bortkomne potaske (en fjerding gået i stykker under transporten).

283b:

13/2. Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 27/2

Troels Christensen af Tårup i Taulov sogn lovbød sin gård 3. gang. Peder Pedersen tilbyder at købe.

Læst plakat om ryttersession.

284:

1753 - 27. februar:

Offentligheden ctr. kusken på Koldinghus Niels Pedersen for mordet på Maren Sørensdatter. 6/3

286:

20/2. Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 20/3

30/1. Regimentskriveren ctr. Niels Christensen, husmand i Herslev, m.fl. ang. ansvar for den manglende sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 20/3

Sagerne, som Hans Iversen Koed, Morten Koed, Jens Jensen Thorsen og Hans Sørensen af Håstrup samt Mads Hansen af Smidstrup mølle har rejst ctr. Niels Jensen Bech for gæld: Da alle de implicerede i foranstående 5 gældssager er rytterbønder, henvises de til amtmanden eller ryttersessionen, før dom kan afsiges.

1753 - 6. marts:

Læst forordning af 19/2-53 om import af silke- og uldstoffer.

27/2. Offentligheden ctr. kusken på Koldinghus Niels Pedersen for mordet på Maren Sørensdatter.

27/3

288:

20/2. Jægermester van der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt m.fl. for krybskytteri. 13/3

288b:

Christen Jensen af Skærbæk lovbyder sin halve gård 1. gang.

23/1. Sentence i den sag, som Frederik Steensen i Kolding af amtmanden er blevet konstitueret til at føre for skræderen Peder Pedersen Flensborg og hustru Cathrine Nielsdatter fra Starup efter kgl. beneficium pauperitatis ctr. kommerceråd Michael Johannes Muhle på Hvilbjerggård i Andkær formedelst han i Peder Pedersens og hustrus fravær har taget deres bohav i forvaring uden nogen rettergang eller dom. - Peder Pedersen har i brev af 17/3-1748 til amtmanden klaget over, at Muhle, da Peder Pedersens kone var gået bort fra huset for at bringe ham noget linned, har tømt huset for bohav til en værdi af 100 slettedaler, fordi han mod pant i bohavet havde kautioneret for en gæld på 16 slettedaler, hvoraf kun var til rest 10 slettedaler. Muhle skal desuden have forholdt ægteparret pas og skudsmål, så at de har været forhindret i at komme til alters. I sin ansøgning til kongen om beneficium pauperitatis har han angivet værdien af bohavet til 2-300 rigsdaler. Han har påstået at have aftjent 8 slettedaler af gælden, samt at han med hug og slag har været tvunget til at sætte sin underskrift på et blankt stykke papir. - Sagens rette sammenhæng viser sig at være følgende: Peder Skræder havde en gæld til Christen Svenske i Jelling på 16 slettedaler. Muhle kautionerede for denne gæld mod pant i Peder Skræders møbler, som før havde været pantsat til Christen Svenske. Denne tillod så, at skræderen flyttede med Muhle, hvor han og kone kom til at bo i Muhles lejehus i Andkær. Ved juletid 1744-45 forlod Peder Skræder huset. Hans kone gik rundt og sagde, hun frygtede han havde forladt hende og nok ikke ville komme igen. Sct. Hans aften listede hun selv bort med en bylt, idet hun efterlod en gammel tiggerske i huset. Muhle beslaglagde indboet, som han fik vurderet til 5 rdl. 1 mk. 8 sk. Peder Rand af Andkær og Muhles karl eftersøgte skræderkone, fandt hende hos Bertel Bonde i Vinding og bragte hende tilbage til Muhle, der lod hende gå igen, så hun kunne opsøge sin mand og få ham til at indløse sit pant samt betale skyldig husleje for et år. Nogle uger senere fandt Peder Rand ægteparret i Fredericia og tog dem med tilbage til Muhle, der i vidners nærværelse holdt forhør over skræderen og lod ham underskrive sine tilståelser (uden tvang og ikke forneden på blankt papir). - Peder Skræder og kone har ved deres adfærd givet anledning til denne sags størrelse, fordi de forlod huset uden at tilkendegive det for Muhle. Peder Skræders angivelse af boets værdi til 2-300 slettedaler har været usandfærdig. Han og hustru har ikke bevist deres lovlige og skikkelige forhold efter deres bortgang. De bør for deres ustadige omgang og usandfærdige opgivelser genkalde alt, hvad de har sagt og skrevet imod Muhle, samt betale processens omkostninger af stemplet papir, rettens gebyr og prokurators salær med 20 rdl. og for mislig betaling lide arrest og straf på kroppen. - Muhle burde have søgt dom på disse folk til skadesløs betaling eller udlæg i det pantsatte gods. Han skal betale til justitskassen 10 rdl. og lide det tab, som det konfiskerede gods ikke kan indbringe til betaling af gælden til Christen Svenske. Han skal ikke have sine sagsomkostninger godtgjort.

291:

1753 - 13. marts:

6/3. Jægermester van der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt m.fl. for krybskytteri. 20/3

291b:

13/2. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 3/4

292:

Maren Hansdatter af Seest, Maren Sørensdatter (trolovet med Johan Christian Koftrup, Haderslevhus amt), Bodil Sørensdatter, tjenende i Vilstrup præstegård i Haderslevhus amt, samt Inger Pedersdatter, gift med Erik Hansen i Moltrup i Haderslevhus amt, fører vidner på arveret efter afdøde fru løjtnant Kleesmans.

Christen Jensen af Skærbæk lovbyder sin halve gård 2. gang.

20/2. Rytterbonden Niels Kyed i Starup ctr. Peder Thonboe på Vamdrupgård for gæld. 3/4

1753 - 20. marts:

292b:

27/2. Regimentskriveren ctr. husmand Niels Christensen, Jørgen Jensen m.fl. i Herslev ang. ansvar for den manglende sikkerhed ved den brønd, hvori gårdmanden Anders Lauridsen druknede. 1/5

27/2. Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 3/4

294:

13/3. Jægermester van der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt m.fl. for krybskytteri. 27/3

294b:

1753 - 27. marts:

6/3. Offentligheden ctr. kusken på Koldinghus Niels Pedersen for mordet på Maren Sørensdatter. 10/4

295:

6/3. Jægermester van der Lith ctr. Mogens Madsen (sic, Mads Mogensen ?) af Egholt m.fl. for krybskytteri. Tingsvidne.

296:

Christen Jensen af Skærbæk lovbyder sin halve gård 3. gang. Jens Sørensen tilbyder at købe på

vegne af datteren Maren Jensdatter, Christen Jensens fæstemø.

1753 - 3. april:

20/3. Peter Jacobsen Hjelm af Kolding ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia. 1/5

297:

13/3. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 1/5

297b:

13/3. Rytterbonden Niels Kyed i Starup ctr. Peder Thonboe på Vamdrupgård for gæld. 17/4

1753 - 10. april:

Peder Pedersen lovbyder sin gård i Tårup 1. gang.

27/3. Sentence i den sag, regimentskriver Simon Seest af Dons som befalet aktor har ført ctr. delinkventen Niels Pedersen Kusk, arresteret på Koldinghus, fordi han natten mellem den 12. og 13. februar i stalden har aflivet Maren Sørensdatter af Kolding. - Hun var fundet liggende død med ansigtet nedad i staldporten, kvalt med en snor og med et sår i panden. Niels Pedersen, der tjener som kusk for amtmanden, har under forhør tilstået drabet. - Sagsforløbet synes at være følgende: Den 30-årige Maren Sørensdatter, der allerede havde to lejemålsbøder, var blevet gravid igen. Hun synes at have villet presse Niels Pedersen til ægteskab. En aften er hun kommet til ham i stalden og har opnået samleje med ham. Næste dag har hun hos en veninde lånt nogle penge, som hun sammen med sine egne sammensparede penge medbragte aftenen efter hos kusken. Denne forsøgte at få hende til at gå, bl.a. med henvisning til, at stalddrengen ville komme senere; men hun opfordrede ham til at binde stalddøren til. Hun påstod, at hun var blevet gravid med ham, og hun viste ham de medbragte penge. Hvis han ikke ville gifte sig med hende, ville hun hellere dø. Han hentede så en grime, og kvalte hende med den. Senere slog han hende i hovedet med en kæp for at forkorte hendes pine og bar hende så ud i porten, hvor hun senere blev fundet. De medbragte penge gemte han i en hestekrybbe. Der var 57 rdl. 1 mk. 8 sk. - Iflg. attest fra sognepræsten i Egtved er Niels Pedersen døbt i Ødsted kirke 1729 på Mariæ Bebudelses Dag og konfirmeret i 1747. Han er nu i sit 24. år. Men han har ikke selv kendt sin alder. - Forsvareren har fremlagt en skrivelse fra beboere i Dons by, Almind sogn, hvor Niels Pedersen tidligere har tjent i 4 år: han har dør ført et kristeligt, ærligt, ædrueligt og meget fredeligt levned, hvilket stedets sognepræst bekræfter. Noget lignende har hans medtjenere vidnet om ham. - Retten konkluderer, at Niels Pedersen har aflivet Maren Sørensdatter, som han havde hos sig i stalden, straks efter at han havde haft legemlig omgang med hende. Hendes 6 år gamle slegfredssøn er nu både fader- og moderløs. - Han bør for sådan ugudelig og morderisk gerning, andre ligesindede mennesker til afsky og skræk og eksempel efter allernådigste ergangne forordning om grove mordere, dateret København den 7. februar 1749, af skarpretteren knibes med gloende tænger, først uden for stalden, hvorindenfor han havde kvalt og slået hende, 2. på det sted i stalddørspalten, hvor han havde lagt hende, 3. på Kolding torv, hvor han kører over ud til retterstedet, 4. ved Kolding byport, og 5. på retterstedet. Dernæst hans højre hånd levende afhugges med en økse og siden hovedet i lige måde med en økse. Legemet af

natmandens folk henføres og lægges på stejle, og hovedet tillige med hånden fæstnes på en stage oven over legemet. Han skal føres fra fængslet til retterstedet uden nogen ceremoni eller pyntelige klæder, men iført de dagligklæder, som han har brugt i fængslet, og uden hat eller hue, med blottet hoved, strikken om halsen og sammenbundne hænder, sig selv til desto større forhåelse og andre til skræk og afsky på natmandens skuffe. Iflg. lovens 6-6-1 skal hans hovedlod være forbrudt, den halve del til kongen og den anden halvdel til den dræbtes arving, når først al hans beviselige gæld er fradragen samt arrestens underhold og denne proces' omkostninger er betalt. Efter gældende takst modtager skarpreteren: for hvert kneb med gloende tænger: 2 rdl. = 10 rdl. - for hånden af afhugge med økse: 4 rdl. - for hovedet at afhugge med økse: 8 rdl. - For hånd og hoved at sætte på stejle, 2 rdl. for hver = 4 rdl. - For kroppen at lægge på stejle og hjul og pælen at nedgrave og sætte: 7 rdl. - ialt 33 rdl. - På spørgsmålet, om han ville appellere dommen til højesteret eller underkaste sig den på kongens approbation, svarede Niels Pedersen, at han ikke kunne nægte, at han fortjente døden. Han ville ikke appellere, men bad om, at hans dom blev indgivet til kongen med bøn om, at om ikke straffen så dog selve måden måtte blive modereret. I særdeleshed bad han om at måtte blive kørt ud til retterstedet på en bondevogn sammen med sin præst; ikke så meget for at undgå forhåelsen som for at være så meget nærmere sin præst og så meget bedre være i stand til at forrette sin andagt til det sidste.

298b:

1753 - 17. april:

Peder Pedersen lovbyder sin gård i Tårup 2. gang.

3/4. Rytterbonden Niels Kyed i Starup ctr. Peder Thonboe på Vamdrupgård for gæld. 8/5

Laurids Hvolbøl i Hvolbøl fremlyser plæg 1. gang.

Mads Paabye som inkassator for afdøde Hans Mikkelsen Flyes enke sl. Mette Pedersdatter Flyes dødsbo ctr. en del debitorer (navngivne). 8/5

299:

Mikkel Hansen af Skovsgård, formynder for Niels Laugesen, og Mads Sørensen, formynder for Maren Laugesdatter, lovbyder et hus i Skærbæk 1. gang.

1753 - 1. maj:

Skytten Rasmus Nielsen fremlægger skovsynsforretning.

3/4. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 15/5

301:

3/4. Sagen, som Peter Jacobsen Hjelm af Kolding har ført ctr. guldsmed Schlegel af Fredericia afsluttes med et tingsvidne. - Dens baggrund har været en episode i den nu afdøde enke Mette Flyes

gård: en defekt fustage med potaske var uden passerseddel blevet bragt til hendes køkken. Fra sin sygeseng havde hun givet ordre til, at den vogn, som havde bragt den, ikke måtte forlade gården igen uden potasken. Det havde medført, at porten blev låst, og guldsmeden har derefter beklaget sig over, at det var hans vogn, og at han var blevet tilbageholdt på gården.

Huset i Skærbæk lovbudt 2. gang.

20/3. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført imod Niels Christensen, husmand i Herslev, angående den brønd, hvori gårdmanden Anders Rasmussen druknede. Foruden Niels Christensen har været indstævnet Søren Hansen Hyrde, Thomas Hansen og Hans Thomsen, husmænd, samt disses huses ejere Hans Brems og Jørgen Jensen, gårdmænd i Herslev. - Brønden er kun 3 alen og 2 fod fra kørevejen. Den er efter ulykken blevet omgærdet. Hans Brems har sidst opsat brønden med sten. Den står på byens gadejord, og efter rygtet skal der være betalt noget derfor til byen. Ifølge vidner blev brønden benyttet af både husets ejere og deres beboere. Jørgen Jensen havde anmeldt at ville føre bevis for, at hverken han eller formænd har benyttet den; men han udeblev fra retten. - Brønden er ikke i overensstemmelse med lovens 6-11-9, som kræver 4 favne til kørevej, ejheller forsynet med nogen art bolværk ovenomkring. Den skal tilkastes, og de fire husmænd og 2 ejere skal betale til den druknedes arvinger 40 lod sølv (20 rdl.) samt processens omkostninger med 4 rdl. 2 mk.

301b:

1753 - 8. maj:

Mikkel Hansen af Skovsgård, formynder for Niels Laugesen, og Mads Sørensen, formynder for Maren Laugesdatter, lovbyder et hus i Skærbæk 3. gang. Peder Andersen Smed og hustru Anne Nielsdatter af Sdr. Vilstrup tilbød at købe.

302:

17/4. Mads Paabye som inkassator for afdøde Hans Mikkelsen Flyes enke sl. Mette Pedersdatter Flyes dødsbo ctr. en del debitorer. 22/5

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Stilling og hustru, opholdende sig i Vranderup, for ærerørige ord om Marcus Madsen og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter (Rødtop). 22/5

303b:

17/4. Sentence i sagen, som rytterbonden Niels Kyed i Starup har ført imod Peder Thonboe på Vamdrupgård for gæld på 82 rdl. - Han skal betale pengene samt 3 rdl. 2 sk. i procesomkostninger til Niels Kyed.

304:

1753 - 15. maj:

1/5. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning

af kaution. 5/6

Hans Iversen i Vester Gesten fremlyser 2 plage 1. gang.

Regimentskriveren ctr. skytten Rasmus Nielsen i Viuf for ærerørige ord under forhandling af videbrev. 22/5

306b:

Jens Thorsen af Håstrup ctr. Christen Sørensen af Tiufkær for gæld. 29/5

307:

Peder Pedersen lovbyder sin gård i Tårup 3. gang. Niels Basse fra Fyn tilbyder at købe.

1753 - 22. maj:

8/5. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Stilling og hustru, opholdende sig i Vrandrup, for ærerørige ord om Marcus Madsen og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter. 19/6

15/5. Regimentskriveren ctr. skytten Rasmus Nielsen i Viuf for ærerørige ord under forhandling af videbrev. Tingsvidne.

Hans Iversen i Vester Gesten fremlyser 2 plage 2. gang.

308b:

8/5. Mads Paabye som inkassator for afdøde Hans Mikkelsen Flyes enke sl. Mette Pedersdatter Flyes dødsbo ctr. en del debitorer. 19/6

Regimentskriveren opbyder Sofie Hansdatters arv af Pjedsted.

1753 - 29. maj:

Læst folke- og familieskatsforpagterens proclama.

Synsmænd i Anst herred afhjemler deres synsforretning over grøfter og pæle.

15/5. Jens Thorsen af Håstrup ctr. Christen Sørensen af Tiufkær for gæld. 19/6

Peder Markussen af Vamdrup mølle anmelder ildsvåde. Almissebrev.

309:

Hans Iversen i Vester Gesten fremlyser 2 plage 3. gang.

Christen Ravn i Tiufkær fremlyser plag 1. gang.

1753 - 5. juni:

Synsmænd i Elbo og Holmans herreder afhjemler grøfte- og pælesynsforretning. Ditto for Brusk og Jerlev herreder.

309b:

Peder Christensen Felding af Kolding som lavværge for enken efter afdøde forstander for Kolding hospital Hans Lintrup ctr. hospitalsbønder for restance. 19/6

15/5. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 19/6

Christen Ravn i Tiufkær fremlyser plag 2. gang.

Jens Jensen af Pjedsted opbyder Sofie Hansdatters børnepenge 3. gang.

310:

1753 - 19. juni:

22/5. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Stilling og hustru, opholdende sig i Vranderup, for ærerørige ord om Marcus Madsen og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter. 31/7

29/5. Jens Thorsen af Håstrup ctr. Christen Sørensen af Tiufkær for gæld. 3/7

5/6. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 26/6

Jens Poulsen af Dollerup tages i ed som anordnet kvægopsynsmand i Dollerup og Nagbøl i stedet for Carl Jensen i Nagbøl.

310b:

Christen Ravn i Tiufkær fremlyser plag 3. gang.

22/5. Sentence i sagen mod afdøde Hans Mikkelsen Flyes enke sl. Mette Pedersdatter Flyes debitorer. Nogle af dem har man ikke kunnet finde. De øvrige (navngivne) dømmes til at betale.

311:

5/6. Sentence i sagen, som Peder Christensen Felding af Kolding som lavværge for enken efter afdøde forstander for Kolding Hospital har ført ctr. hospitalsbønder for restancen indtil 1745 og for 1746: Jens Pedersen Amhede, Abraham Sørensen (for den halve gård, han nu bebor), Jep Nielsen, Niels Andersen, Ole Hjuler (beboede tilforn Peder Mikkelsens halve gård og nu den gård, som Abraham Sørensen før beboede), Anders Hansen, Frederik Pedersen, Christen Rasmussen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, Iver Christensen og Søren Pjedsted, alle af Almind, samt Peder Nielsen

af Knurborg. De skal betale inden 15 dage.

1753 - 26. juni:

19/6. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 3/7

Regimentskriveren stævner rytterbonden Troels Jepsen af Seest til at vidne om noget konfiskeret kvæg. Tingsvidne.

1753 - 3. juli:

26/6. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning af kaution. 10/7

311b:

Offentligheden ctr. rytterbonden Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt bortrømte Svend Christensen for krybskytteri i 1750, da ægteparret vidnede mod Svend Christensen. 31/7

313:

Peder Madsen Basses arvinger i Pjedsted, Mads Jessen af Bølling og Anders Mortensen af Pjedsted, formynder for Sofie Hansdatter, lovbyder gård 1. gang.

19/6. Sentence i sagen selvejerbonden Jens Thorsen af Håstrup ctr. Christen Sørensen af Tiufkær. Denne har ikke villet betale resterende hus- og jordleje til Jens Thorsen, ejheller har han villet vige huset, efter at Thorsen har opsagt lejemålet pr. 1. maj. En arrestforretning er blevet fremlagt i retten og konfirmeret her. Det beslaglagte beløber sig til 31 rdl. 5 mk. 5 sk. - Christen Sørensens hustru har i retten indrømmet gælden. Men han selv har villet bevise, at fordringen var uberettiget. Det er sket med et indlæg, som er skrevet af skoleholderen i Egtved, og hvori anføres, at efter hans mening var det sådan, at når den ene blev ked af den anden, skulle de sige hinanden op ved nytårstide, hvilket han har holdt sig efterretteligt. Han påstår, at han år efter år har forlangt at komme derfra, siden han så, at udgifterne var ham for store, men han var blevet holdt hen med løfter om forbedringer, indtil Jens Thorsen nu imod lovlig opsigelse har jaget ham ud og tilegnet sig hans gods, bohave, vogn og plov. Retten betegner hans indlæg som "frem og tilbage, uden beviselig oplysning til befrielse for Jens Thorsens krav", endskønt han har haft lang tid til at bevise sin sag. Han skal betale Jens Thorsen de 31 rdl. 5 mk. samt procesomkostningerne med 4 rdl. Denne må gøre sig betalt med det konfiskerede bohave, som ved lovlig auktion bortsælges, og hvis det ikke er nok, må han søge sin betaling for det resterende i Christen Sørensens øvrige bohave.

1753 - 10. juli:

Regimentskriveren ctr. Peder Thonboe, rytterbonde på Vamdrupgård. Sagen frafaldet.

3/7. Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling ctr. Christen Jensen af Jelling, krav om indløsning

af kaution. 21/8

313b:

Gården i Pjedsted lovbudt 2. gang.

1753 - 17. juli:

Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birke-dommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 14/8

314:

Peder Madsen Basses arvinger i Pjedsted, Mads Jessen af Bølling og Anders Mortensen af Pjedsted, formynder for Sofie Hansdatter, lovbyder gård 3. gang. Jens Jensen af Pjedsted tilbyder at købe.

314b:

1753 - 24. juli:

Læst regimentskriver Seests proklama om skifte efter madame Knob i Pjedsted og Hans Henriks enke i Vranderup.

1753 - 31. juli:

Læst plakat af 29/6-53 om små latteriers afskaffelse.

Læst krigs- og landkommissær Hans Folsacks plakat om rytter- og landmilitssession.

19/6. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Stilling og hustru, opholdende sig i Vranderup, for ærerørige ord om Marcus Madsen og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter. 14/8

3/7. Offentligheden ctr. rytterbonden Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt borttrømte Svend Christensen for krybskytteri i 1750, da ægteparret vidnede mod Svend Christensen. 11/9

315:

1753 - 7. august:

Sergent Mads Ulf i Skærup lovbyder sin gård 1. gang.

1753 - 14. august:

Gården i Skærup lovbudt 2. gang.

31/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Stilling og hustru, opholdende sig i Vranderup,

for ærerørige ord om Marcus Madsen og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter. 11/9

17/7. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 25/9

315b:

1753 - 21. august:

Ole Jensen af Skærup og Mads Nielsen og hustru af Skærup m.fl. lovbyder 3. gang den gård, som Mads Nielsen Ulf hidtil har beboet. Hans Nikolaisen tilbyder at købe på egne og Mette Madsdatters vegne.

10/7. Sentence i sagen, som Gregers Nielsen og Henrik Jensen af Jelling som værger for afdøde Niels Gregersens to sønner, Jens Nielsen og Gregers Nielsen, har ført mod Christen Jensen i Jelling, fordi han ikke har villet betale Niels Gregersens to sønner 80 slettedaler i henhold til en forskrivning af 21/12-1740. - Niels Gregersen havde på den tid overladt sin fæstegård med bohave og besætning til Christen Jensen, som blev gift med drengenes søster Karen Nielsdatter. Foruden de 80 sldlr. skulle han have lovet at klæde og føde drengene og holde dem til skole, indtil de kom til skels år og alder. Karen var død et par år senere uden at efterlade sig børn, og ifølge skiftebrevet efter hende (18/8-1742) skulle hendes mødrende arv derfor tilfalde brødrene, ialt 11 rdl. 1 mk. 4/5 sk. Derimod nævner skiftebrevet intet om de 80 sldlr., og der har ikke været holdt skifte efter Niels Gregersen. Christen Jensens forskrivning blev skrevet på slet papir, fordi der ikke var stemplet papir til stede. Det havde ifølge forskrivningen været hensigten at gøre denne mangel god senere, når der var adgang til stemplet papir. Men det var aldrig sket. Iøvrigt havde man ikke sørget for at få øvrighedens approbation på forskrivningen. Derfor gælder den fremlagte forskrivning ikke som bevis. Retten kan kun dømme Christen Jensen til at udbetale den mødrende arv, som er nævnt i skiftet efter drengenes søster. Kravet om de 80 slettedaler kan han befri sig for, hvis han i retten vil aflægge ed på, at han ikke har lovet Niels Gregersen at betale drengene disse penge. Hvis ikke kan vil aflægge en sådan ed, skal han betale de 80 sldlr. samt procesomkostninger med 6 rdl., hvorimod han skal være fri for at betale den mødrende arv.

316:

1753 - 28. august:

316b:

Sognefogeden Markus Hansen af Bredstrup ctr. Jørgen Henriksen, smed i Smidstrup. 11/9

1753 - 4. september:

1753 - 11. september:

Læst reskript af 10/8-53 om møbler, som indføres fra landet til købstæderne.

31/7. Offentligheden ctr. rytterbonden Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt bortrømte Svend Christensen for krybskytteri i 1750, da ægteparret vidnede mod Svend Christensen. 23/10

28/8. Sognefogeden Markus Hansen af Bredstrup ctr. Jørgen Henriksen, smed i Smidstrup. 25/9

14/8. Sentence i sagen, som Marcus Madsen Møller på Skovdrupgård og hans tjenestepige Maren Rasmusdatter, ibidem, har ført mod Søren Stilling og hustru Anne Stillings i Vranderup for ærerørige ord. De har sagt, at Marcus Madsen var en Ranepose (?), og har kaldt tjenestepigen den Rødtoppede, den rødtoppede hore og lignende. - Al den snak, hvormed de har påtalt Marcus Madsen og tjenestepige, skal være usagt og ganske død i enhver henseende. De skal betale til Seest sogns fattigkasse 2 rdl. samt 10 rdl. til Marcus Madsen og tjenestepige i procesomkostninger.

317:

1753 - 18. september:

(Kvæg)opsynsmændene for de fire sogne syd for Kolding får indskærpet stiftamtmand Gobels plakat af 4/4-1740 iflg. kgl. reskript af 22/3-1740. De er: Hans Pedersen og Jeppe Bertelsen af Seest, Jep Bramsen og Hans Pedersen af Skanderup, Søren Pedersen og Hans Hansen af Gelballe, Rasmus Jørgensen af Lunderskov, (Bertel Pedersen af Lunderskov var syg), Jens Poulsen af Nagbøl og Peder Mikkelsen af Dollerup, Hartvig Sørensen og Christen Jepsen af Vester Vamdrup, Anders Nielsen og Nis Bertelsen af Øster Vamdrup, Mikkil Christensen og Anders Jørgensen af Hjarup. - Marcus Madsen på Skovdrupgård og Hans Jensen af Vranderup var ikke til stede. - Jep Bertelsen, der har afløst afdøde Peder Sørensen, aflagde sin troskabsed.

Skytten Rasmus Nielsen indgav synsforretning over svins olden i de kongelige skove.

1753 - 25. september:

14/8. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 23/10

(28/8). Sognefogeden Markus Hansen af Bredstrup ctr. Jørgen Henriksen, smed i Smidstrup. Sagen er ikke med idag.

317b:

1753 - 2. oktober:

Læst plakat ang. et under Bergen stift beliggende toldsted.

Marcus Madsen af Skovdrupgård og Hans Jensen af Vranderup formanet til at holde deres ed som kvægopsynsmænd.

1753 - 9. oktober:

Købmand Ulbrich Frich af Kolding ctr. Lars Jørgensen Fløe i Uhre, Brande sogn for gæld. 30/10

Læst forordning af 1/10-53 om ophævelse af forbud mod kvægmarkeder i Danmark.

Offentligheden ctr. to arresterede personer, Jens Jensen og Peder Stenkjær. Sidstnævnte er død i arresten. De er anklaget for at have stjålet en hest fra bonden Søren Nielsen Skræder i Skærup.
23/10

318:

1753 - 16. oktober:

Jens Mikkelsen af Seest fremlyste 3 bukke.

1753 - 23. oktober:

De tre bukke fremlyst 2. gang.

Læst forordning af 3/10-53 om kornskatten.

Læst forordning af 6/10-53 om forbud imod hasardspil, være sig med kort eller terninger.

318b:

Læst plakat af 6/10-53 om, at strandforpagtning fra nytåret 1754 skal til opbud.

Hans Pedersen Ladegaard af Andkær fremlyser 2 plage 1. gang.

11/9. Offentligheden ctr. rytterbonden Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt bortrømte Svend Christensen for krybskytteri i 1750, da ægteparret vidnede mod Svend Christensen. 4/12

9/10. Offentligheden ctr. to arresterede personer, Jens Jensen og Peder Stenkjær. Sidstnævnte er død i arresten. De er anklaget for at have stjålet en hest fra bonden Søren Nielsen Skræder i Skærup.
30/10

25/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 30/10

1753 - 30. oktober:

De to plage fremlyst 3. gang.

Lodsejerne i Vorbasse Slav og Knurborg fremlagde foreningsdokument, dateret 2/5-53 (fol. 319b).

Lodsejerne i Vorbasse Slav og Knurborg fremlagde foreningsdokument, dateret 6/5-53 (fol. 320).

319:

23/10. Offentligheden ctr. to arresterede personer, Jens Jensen og Peder Stenkjær. Sidstnævnte er død i arresten. De er anklaget for at have stjålet en hest fra bonden Søren Nielsen Skræder i Skærup. 13/11

23/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 6/12

9/10. Købmand Ulbrich Frich af Kolding ctr. Lars Jørgensen Fløe i Uhre, Brande sogn for gæld. Tingsvidne.

Søren Nielsen og Christen Bertelsen af Lunderskov beskikkes til at være kvægopsynsmænd i Lunderskov i stedet for Rasmus Jørgensen og Bertel Pedersen.

319b:

Foreningsdokument mellem Slav og Knurborg afskrevet.

320:

Foreningsdokument mellem Slav og Knurborg afskrevet.

1753 - 6. november:

Byfoged Smidt fra Ringkøbing for madame Garboe, viceborgmester Garboes hustru i Bergen, indstævner vidner fra Grindsted-kanten til at vidne om jomfru Mathiesens uægteskabelige fødsel i dølgsmål.

328:

Marcus Madsen på Skovdrupgård fremlyser to stude.

1753 - 13. november:

30/10. Sentence i den sag, som efter kgl. reskript af 14/7-53 skal pådømmes på Koldinghus birketing, og som gælder de to på Koldinghus arresterede personer Jens Jensen og Peder Stenkjær af Spettrup. Sidstnævnte er død i arresten. De har stjålet en sort hoppe tilhørende bonden Søren Nielsen Skræder i Skærup ved Kolding markeds tider. Efter at have besøgt markedet red de om aftenen til Viuf kro, hvor de borttuskede den til kromanden Niels Rasmussen Vejle for en gammel brun hoppe og 2 mark. - Jens Jensen har i sin tilståelse sagt, at det var Peder Stenkjær, der tog hoppen på Skærup mark, men Peder Stenkjær har forklaret, at det var Jens Jensen, der fik den af to drenge for 2 sk. på Vejle mark. Den forklaring tilsluttede Jens Jensen sig. Derfor har man ført de to hestetyve til Vejle, for at de skulle dømmes der; men byfoged Grundahl i Vejle har afvist sagen bl. a. med den begrundelse, at den stjalne hoppe ikke har været på Vejle mark. Derefter blev de i Koldinghus arrest, indtil der kom en kgl. resolution om, at sagen skulle behandles i Koldinghus

birketing, uanset om det blev amtet eller købstaden Vejle, der kom til at betale sagens omkostninger. - Forsvareren har skaffet attest fra Jens Jensens præst, provst Andreas Raarup i Ølsted sogn (Hatting herred), at Jens Jensen er et halvtåbeligt menneske, født af ærlige og skikkelige bønderfolk i Ølsted sogn, og at han aldrig før har begået tyveri. - Søren Nielsen Skræder i Skærbæk har aflagt ed på, at den stjalne hoppe var hans, og at den var frastjålet ham om natten, efter at den dagen forud havde været brugt for hans møgvogn og om aftenen slaget til mark sammen med hans andre bæster. På det grundlag kender retten, at sagen tilkommer Koldinghus birketing. - Dommen siger, at Jens Jensen vel havde fortjent at lide straf efter forordningen af 4/3-1690, men fordi han er et halvtåbeligt menneske og ikke før har begået tyveri, dømmes han andre ligesindede til afsky og eksempel til efter lovens 6-17-32 at miste sin hud i arresten samt efter lovens 6-(?)-39 at have sin hovedlod forbudt samt at betale igæld til ejeren 2 rdl. (hvad hesten er vurderet til) og tvigæld til kongen 4 rdl., når al beviselig gæld samt udgifterne til arresten og retssagen er fradraget. Og i mangel af i- og tvigæld m.m. skal Jens Jensen arbejde i Viborg tugthus, til pengene er aftjent. Han skal nyde 4 sk. danske i dagligt underhold. - Den afdøde Peder Stenkjær, hvis han ejer noget, skal hans boslod tilfalde kongens kasse, når al beviselig gæld samt arrest- og procesomkostninger er fratrukket. - Forespurgt erklærede Jens Jensen, at han ikke ville appellere dommen til overretten, men udstå den straf, han var blevet tildømt.

329:

1753 - 20. november:

Læst patent om højesteret 12/10-53.

Læst deklARATION af 22/10-53, hvorved al handel mellem kongens undersåtter og Spanien ophæves.

Læst amtmandens missive af 23/11-53 om kirkesession.

Jørgen Steffensen af Bække fremlyser en hest 1. gang.

Tingsvidne på arveret efter afdøde Peder Knudsens enke sl. Anne Pedersdatter af Dollerup. Hun havde 4 søstre: Lene, gift med Rasmus Hansen Rytter i Seest, Anna, gift med en svensker Nicolai, død i Nagbøl, Bodil, som rejste til Tønder, og Karen, der døde ugift i Seest. Deres børn nævnes.

329b:

1753 - 27. november:

Hesten fremlyses 2. gang.

1753 - 4. december:

Jakob Hansen af Brøndsted fremlyser hoppe 1. gang..

23/10. Offentligheden ctr. rytterbonden Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt bortrømte Svend Christensen for krybskytteri i 1750, da ægteparret vidnede mod Svend Christensen. Sagen frafaldes iflg. kgl. resolution.

Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Anders Poulsen af Hjarup for betaling for skovhugst i sagsøgerens skov. 18/12

330:

Peder Christensen Østergaard af Hejnsvig sogn ctr. Niels Jensen Søgaard af Vorbasse. 18/12

1753 - 11. december:

Jakob Hansen af Brøndsted fremlyser hoppe 2. gang.

30/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 8/1

1753 - 18. december:

Peder Nielsen af Eltang ctr. Niels Fisker og Bertel Bertelsen af Bjert vedr. skovhugst. 8/1

330b:

4/12. Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Anders Poulsen af Hjarup for betaling for skovhugst i sagsøgerens skov. 8/1

4/12. Peder Christensen Østergaard af Hejnsvig sogn ctr. Niels Jensen Søgaard af Vorbasse. 8/1

Jakob Hansen af Brøndsted fremlyser hoppe 3. gang.

1754

330b:

1754 - 8. januar:

Læst kgl. mandat af 31/10-53 om lediggængeres og deserterede soldaters eksaminering, anholdelse og indbringelse.

Offentligheden ctr. Enevold Sørensen af Børkop, som er arresteret for at have skudt et rådyr i kongens vildtbane. 22/1

331b:

11/12. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 29/1

Christen Sjællands hustru Anne Mikkelsdatter af Vester Nebel anmelder ildsvåde. Almissebrev.

(18/12). Sognefoged Hans Buch ctr. Anders Poulsen. Sagen ikke med idag.

(18/12). Peder Christensen Østergaard ctr. Niels Jensen Søgaard. Sagen ikke med idag.

(18/12). Sagerne med Peder Nielsen, Hans Buch og Peder Christensen er ikke med idag.

332:

1754 - 15. januar:

Ove Hansen, forstander for Kolding hosiptal, opbyder på rente 100 rdl., som amtsforvalter Roed har skænket hospitalet.

1754 - 22. januar:

Ove Hansen, forstander for Kolding hosiptal, opbyder kapital 2. gang.

8/1. Offentligheden ctr. Enevold Sørensen af Børkop, som er arresteret for at have skudt et rådyr i kongens vildtbane. 12/2

332b:

1754 - 29. januar:

8/1. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 12/3

333:

Ove Hansen, forstander for Kolding hosiptal, opbyder kapital 3. gang.

Regimentskriveren ctr. Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for restance og gårdforsiddelse. 12/2

Peder Christensen, møller i Vester Nebel mølle, ctr. Jep Bramsen på Skanderupgård og Jep Strick af Knudsbøl for gæld. 12/2

1754 - 5. februar:

Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vrandrup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 19/2

335b:

Laurids Lauridsen Buch på Hvolbølgård i Lejrskov sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

336:

David Madsen af Seest fremlyser galt 1. gang.

1754 - 12. februar:

David Madsen af Seest fremlyser galt 2. gang.

Søren Terpager af Skanderup fremlyser hoppe 1. gang.

29/1. Regimentskriveren ctr. Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for restance og gårdforsiddelse.
19/2

22/1. Offentligheden ctr. Enevold Sørensen af Børkop, som er arresteret for at have skudt et rådyr i kongens vildtbane. 26/2

29/1. Peder Christensen, møller i Vester Nebel mølle, ctr. Bramsen på Skanderupgård og Jep Strick af Knudsbøl for gæld. Frafaldet.

1754 -19. februar:

Søren Terpager af Skanderup fremlyser hoppe 2. gang.

5/2. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 5/3

340:

David Madsen af Seest fremlyser galt 3. gang.

12/2. Regimentskriveren ctr. Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for restance og gårdforsiddelse.
5/3

1754 - 26. februar:

12/2. Offentligheden ctr. Enevold Sørensen af Børkop, som er arresteret for at have skudt et rådyr i kongens vildtbane. Tingsvidne.

341:

Sognefoged Søren Terpager af Skanderup fremlyser hoppe 3. gang.

1754 - 5. marts:

19/2. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 12/3

345:

Regimentskriveren ctr. Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for restance og gårdforsiddelse. 12/3

1754 - 12. marts:

5/2. Regimentskriveren ctr. Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for restance og gårdforsiddelse. 19/3

5/3. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 19/3

347b:

29/1. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup ø. 23/4

1754 - 19. marts:

Læst krigs- og landkommissær Hans Folsacks plakat om ryttersession.

Selvejerrytterbonden Jens Nielsen Møller i Nr. Vilstrup og Niels Pedersen og Hans Pedersen af Vinding lovbyder gård i Nr. Vilstrup 1. gang.

12/3. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 26/3

349b:

12/3. Sentence i den sag, regimentskriveren på embeds vegne har ført ctr. rytterbonden Laurids Lauridsen Buch på Hvolbøl for meddelst fæstegårdens forsiddelse og pådragen restance og gårdens brøstfældighed. Ved sekvestrationsforretning af 9/1-54 samt derpå skete forbud og beslaglæggelse er restancen og vedligeholdelsen beregnet til 180 rdl. 3 mk. 9 sk. imod boets "indtægt" på 49 rdl. 1 mk. 13 sk. Bonden har bedt om udsættelse for at skaffe kaution, men har ikke holdt sit løfte. - Han bør lide nam i det registrerede bo til gårdens vedligeholdelse samt have sit fæste forbrudt for gårdens forsiddelse.

350:

1754 - 26. marts:

Jens Nielsen Møllers påboende gård i Nr. Vilstrup lovbudt 2. gang.

19/3. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 30/4

Læst reskript af 19/3-54 ang. transport af kvæg i provinserne fra Jylland.

351:

1754 - 2. april:

Jens Nielsen Møller i Nr. Vilstrup lovbød sin påboende gård 3. gang. Præsten Christopher Einsperg af Nr. Vilstrup tilbød at købe.

1754 - 9. april:

1754 - 23. april:

12/3. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 28/5

1754 - 30. april:

26/3. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). - Ved kgl. resolution overgives sagen til et kommissorium. 11/6

351b:

Niels Joensen i Smidstrup lovbyder noget jord 1. gang.

1754 - 7. maj:

Mikkel Jepsen og Christen Christensen af Vranderup beskikkes til at være kvægopsynsmænd i Vranderup by og mølle i stedet for Marcus Madsen på Skovdrupgård og Hans Jensen af Vranderup.

Niels Joensen i Smidstrup lovbyder noget jord 2. gang.

1754 - 14. maj:

Skytten Rasmus Nielsen fremlagde synsforretning over skovhugst.

352:

Anders Tøgersen af Bredstrup fører vidner på, at afdøde Mads Pedersen i Horsted på dødslejet tilstod at skylde ham penge. Tingsvidne. (16/7)

Jens Pedersen af Horsted fører vidner på, at afdøde Mads Pedersen i Horsted på dødslejet tilstod at skylde ham penge. Tingsvidne.

352b:

1754 - 21. maj:

Læst forordning af 15/4-54, hvorved forordning af 5/1--53 om, at ingen må handle med underofficerer eller menige uden vedkommende kompagnichefs tilladelse, udvides.

Læst forordning af 5/4-54 om skifteforvalteres salær.

Læst kgl. privilegium af 16/3-51 for kammerråd Jens Baar, borgmester Lars Eriksen og apoteker Johan Christoffer von Westen på at oprette et sukkerraffinaderi i Odense, ligeså extension af privilegiet af 21/5-53.

Læst kammerråd Jens Baars og apoteker Westens skrivelse til magistraterne og byfogederne i købstæderne af 8/5-54 med priserne på sukker og sirup.

Jens Rasmussen af Andkær anmelder ildsvåde. Ligeå Søren Gregersen af Vinding sogn. Almissebrev.

353:

Niels Joensen i Smidstrup lovbyder noget jord 3. gang. Mads Hansen af Smidstrup mølle tilbød at købe.

353b:

1754 - 28. maj:

23/4. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 11/6

1754 - 11. juni:

Læst forordning af 14/5-54 om straf for dem, der giver umyndige kredit eller oppebærer ulovlig åger eller renter.

Læst amtmand Bøllows skrivelse af 2/6-54 til byfoged Pank ang. arresterede Carl Gotlob Schlegel, Thomas Pedersen og Johan Johansen Vintermand, som er udbrudt af arresten tillige med en tyv ved navn Peter Petersen. De efterlyses.

Peder Jepsen, Jørgen Hansen, Hans Pedersen og Jens Jensen af Kongsted afhjemler en forretning, som de har foretaget mellem krontjeneren Jens Lauridsen og selvejerer Mikkel Lauridsen af Kongsted.

30/4. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 23/7

28/5. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 9/7

354:

Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. en del hospitalsbønder for resterende landgilde. 18/6

1754 - 18. juni:

Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. 9/7

355b:

Mads Jensen i Viuf opbyder arv på rente 1. gang.

11/6. Sentence: Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, har sagsøgt nogle hospitalsbønder for resterende landgilde vedrørende 1734-45 og 1746. Det er: Jens Pedersen Amhede, Abraham Sørensen, Jep Nielsen, Niels Andersen, Rasmus Christensen, Ole Hjuler, Anders Hansen, Frederik Pedersen, Christen Rasmussen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, John Christensen og Søren Pedersen Pjedsted, alle af Almind, samt Peder Nielsen af Knurborg i Vamdrup sogn. - De skal betale.

356:

1754 - 25. juni:

Mads Jensen i Viuf opbyder arv på rente 2. gang.

1754 - 9. juli:

18/6. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. 23/7

357:

11/6. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 30/7

Mads Jensen i Viuf opbyder arv på rente 3. gang.

357b:

1754 - 16. juli:

Rådmand Daniel Mikkelsen i Kolding ctr. Carl Schlegels hustru Kirsten Jørgensdatter Melsing i Vranderup mølle for gæld. 30/7

(14/5). Skifteretten efter afdøde Mads Pedersen i Horsted kræver edsaflæggelse af Anders Tøgersen i Bredstrup om gældsfordring. Tingsvidne.

358:

Hans Jensens enke Dorthe Poulsdatter af Skærbæk lovbyder sin gård i Skærbæk 1. gang.

1754 - 23. juli:

9/7. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. 6/8

Hans Jensens enke Dorthe Poulsdatter af Skærbæk lovbyder sin gård i Skærbæk 2. gang.

11/6. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 20/8

1754 - 30. juli:

Læst plakat om rytter- og landmilitssession.

16/7. Rådmand Daniel Mikkelsen i Kolding ctr. Carl Schlegels hustru Kirsten Jørgensdatter Melsing i Vranderup mølle for gæld. 6/8

358b:

9/7. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 20/8

Hans Jensens enke Dorthe Poulsdatter af Skærbæk lovbyder sin gård i Skærbæk 3. gang. - Jens Nielsen, som nu er gift med enken, tilbyder at købe.

1754 - 6. august:

Læst plakat af 15/7-54 om forbud mod at føre kontrabande og ufortoldede varer i både længere ud end en mil.

23/7. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. Tingsvidne. (3/9)

358b:

Regimentskriveren ctr. Jørgen Hansen og stedfaderen Jens Andersen i Strandhuse for vådeskud mod pigebarnet Mette Pedersdatter. 27/8

359:

Sentence i sagen, som rådmand Daniel Michelsen og myndling har ført ctr. Carl Gotlieb Schlegel i Vranderup mølle for skyldige 110 rdl. efter obligation af 27/4-51. Det drejer sig om børnepenge. Lånet er lovligt blevet opsagt for at sikre myndlingens midler i den situation, at offentligheden efter Carl Schlegels forbrydelse har sequestreret al hans ejendom. - Carl Schlegel og hustru Kirsten Jørgensdatter Melsing dømmes til at betale gælden med påløbne renter indtil betaling samt sagens omkostninger med 3 rdl. 2 mk.

1754 - 13. august:

1754 - 20. august:

23/7. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 3/9

359b:

30/7. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 10/9

Læst regimentskriverens proklama om skifte i Dons efter enken efter afdøde præst Jørgen March (?), Anne Margrethe Thorup.

1754 - 27. august:

Christen Jensen Gammel af Stovstrup lovbød sin gård 1. gang.

6/8. Regimentskriveren ctr. Jørgen Hansen og stedfaderen Jens Andersen i Strandhuse for vådeskud mod pigebarnet Mette Pedersdatter. 17/9

Rytterbonden Thyge Madsen af Pjedsted ctr. Christen Jepsen, Niels Mortensen, David Bertelsen, Johanne Laugesens med lavværge Bertel Madsen, Mads Pedersen og Niels Johansen, gårdmænd i Pjedsted om Thyge Madsens eng, tørvejord og skovpart. 17/9

361b:

1754 - 3. september:

Christen Jensen Gammel af Stovstrup lovbød sin gård 2. gang.

(6/8). Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af

Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. 17/9

362b:

Anders Mortensen og Hans Hansen af Pjedsted ctr. Peder Clausen af Pjedsted for skovhugst. 24/9

20/8. Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 29/10

1754 - 10. september:

Læst amtmandens ordre til birkedommere og herredsfogeder om at bekendtgøre kongens resolution af 28. passato ang. findeløn for opbringning af fanger, som er bortløbet fra fæstninger.

Christen Jensen Gammel af Stovstrup lovbød sin gård 3. gang. Hans Laugesen, som er svoger, tilbød at købe.

363:

20/8. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 24/9

1754 - 17. september:

3/9. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. Tingsvidne. (19/11)

27/8. Regimentskriveren ctr. Jørgen Hansen og stedfaderen Jens Andersen i Strandhuse for vådeskud mod pigebarnet Mette Pedersdatter. 1/10

27/8. Rytterbonden Thyge Madsen af Pjedsted ctr. Christen Jepsen, Niels Mortensen, David Bertelsen, Johanne Laugesens med lavværge Bertel Madsen, Mads Pedersen og Niels Johansen, gårdmænd i Pjedsted om Thyge Madsens eng, tørvejord og skovpart. Tingsvidne.

365:

Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiede. 1/10

366:

Arvinger efter Lars Poulsen, som boede og døde i Haderslev, får tingsvidne på arveret.

366b:

Sognefogeden Peder Knudsen i Håstrup opbyder børnepenge på rente 1. gang.

1754 - 24. september:

Sognefogeden Peder Knudsen i Håstrup opbyder børnepenge på rente 2. gang.

Skovfoged Søren Svendsen af Bramdruplund fremlægger synsforretning over kronens skove.

Regimentskriveren ctr. proprietærlægdet nr. 6 og 14, om Anders Holm skal tilhøre ryttergodset. Sagen afvist, fordi største lodsejer i lægdet ikke er indvarslet (27/5-55).

367b:

3/9. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 1/10

368:

10/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 1/10

1754 - 1. oktober:

24/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 22/10

17/9. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketie. 22/10

369:

24/9. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 22/10

369b:

Sognefogeden Peder Knudsen i Håstrup opbyder børnepenge på rente 3. gang.

19/9. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført på vegne af pigebarnet Mette Hansdatter af Strandhuse ctr. drengen Jørgen Hansen og stedfaderen Jens Andersen ibidem, formedelst drengen har fraskudt Mette Hansdatter højre arm, og stedfaderen har hængt flinte på bjælken ladt, hvoraf ulykken er sket. - Stedfaderens hus var under ombygning, så det ikke kunne aflukkes. Jens Andersen havde derfor haft sin flinte hængende ladt på bjælken for at kunne beskytte sig mod tyve; men han havde ikke troet, at den lille dreng kunne nå den. Ulykken skete, da Mette (i sit 6. år) kom på besøg og snakkede med drengen (i sit 10. år) en dag, da forældrene var fraværende. Hun sad med højre arm oppe på skorstensvingen og spiste et smørebrød, da drengen kravlede op på en kiste og tog flinten ned fra bjælken. Derved gik et skud af. Det gik gennem hendes højre arm. Hun løb ud af huset hen til den gamle kone Mette Pedersdatter. Denne klædte hende straks af og så, at hendes højre arm var skudt i kvas oven for albuen. Hun sendte straks bud efter mænd at syne barnet, og

derefter blev pigen bragt ud til regimentfeltkærerens her i Kolding at forbindes og dernæst indlagt til Morten Lyngs her, hvor hun siden har været under kur. Men for at holde hende i live var det fundet nødvendigt at afsave hendes arm. Så hun er et vanfør barn, så længe hun lever. - Drengen Jørgen Hansen bør efter Lovens 6-11-8 bøde til pigebarnet Mette Hansdatter 40 lod sølv (20 rdl.) samt for hendes forplejning og bartskærerløn efter regning, som denne måtte indkomme af amtmanden approberet, når barnet bliver restitueret. Stedfaderen skal efter Lovens 6-11-7 bøde 20 lod sølv (10 rdl.) til pigebarnet samt een for begge og begge for een skal de betale procesomkostningerne på 12 rdl.

370:

1754 - 8. oktober:

Mads Nielsen Ulf af Skærup opbyder arv 1. gang.

Steffen Vorbasse af Kolding ctr. Jens Brun, bager i Kolding, som skal have gravet i Nyemeiers gårds have. 22/10

1754 - 15. oktober:

Mads Nielsen Ulf af Skærup opbyder arv 2. gang.

1754 - 22. oktober:

1/10. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 5/11

372b:

Regimentskriveren ctr. en del fra rytterdistriktet undvegne mænd. 12/11

1/10. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 5/11

8/10. Steffen Vorbasse af Kolding ctr. Jens Brun, bager i Kolding, som skal have gravet i Nyemeiers gårds have. 12/11

373:

1/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 12/11

Mads Nielsen Ulf af Skærup opbyder arv 3. gang.

1754 - 29. oktober:

(3/9). Offentligheden ctr. Carl Schlegel på Vrandrup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen

samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). - Sagen er ikke fundet her. (1/7-55)

1754 - 5. november:

Læst patent af 11/10-54 om højesteret i Danmark.

Læst plakat af 19/10-54 om frihed til sukkerraffinaderiers indrettelse i København.

Læst forordning om kornskatten.

Læst rentekammerets forpagtningskontrakt af 12/10-54 på folke- og familieskatten med Arendt Peter Engvari på Haughus.

22/10. Frederik Laurup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 3/12

375b:

22/10. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 26/11

Mons. Lips af Dons ctr. Hans Buhl af Velling for resterende auktionspenge. Hvis han ikke vil betale, dømmes han den 19/11

1754 - 12. november:

22/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 26/11

376:

22/10. Steffen Vorbasse af Kolding ctr. Jens Brun, bager i Kolding, som skal have gravet i Nyemeiers gårds have. Tingsvidne.

22/10. Regimentskriveren ctr. en del fra rytterdistriktet undvegne mænd. 26/11

Hans Møller i Herslev Højrup fremlyser stud 1. gang.

376b:

1754 - 19. november:

(17/9). Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. Tingsvidne. 3/12

377:

Hans Christensen af Pjedsted får tingsvidne på arveret efter vagtmester Jakob Kok og hustru Maren Hansdatter.

(5/11. Sagen Lips ctr. Hans Buhl er ikke med).

377b:

1754 - 26. november:

12/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 7/1

379:

Tulle Sørensen af Store Anst fører vidne på gårdens ægtforpligtelse. 10/12

5/11. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 10/12

12/11. Regimentskriveren ctr. en del fra rytterdistriktet undvegne mænd. 3/12

Birkedommer Lars Thistrup fra Skovdallund ctr. Christen Hansen Skræder af Rugballe ang. auktionspenge. 10/12

380:

Sognefoged Carl Jensen i Taulov Nebel fremlyser stud 1. gang.

1754 - 3. december:

19/11. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. Tingsvidne. 17/12

26/11. Regimentskriveren ctr. en del fra rytterdistriktet undvegne mænd. 14/1

380b:

Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 17/12

382:

5/11. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 10/12

Stud fremlyses 2. gang.

Niels Rasmussen i Vejle, som forhen har beboet og ejer den gård i Viuf, som Peder Bech nu bebor, lovbyder den 1. gang.

1754 - 10. december:

Gården i Viuf lovbudt 2. gang.

26/11. Birkedommer Lars Thistrup fra Skovdallund ctr. Christen Hansen Skræder af Rugballe ang. auktionspenge. 24/12

Amtsforvalter Claudius til Sønderskov ctr. fæstebønderne Simon Knudsen og Knud Madsen i Jested (?) under Sønderskov gods for ægtforsømmelse. Tingsvidne.

384:

3/12. Frederik Laurtrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiede. 7/1

385:

26/11. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 7/1

26/11. Tulle Sørensen i Store Anst fører vidne på gårdens ægtforpligtelse. 7/1

1754 - 17. december:

3/12. Tolder Rachlau ctr. Poul Buch af Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buch samt Hans Jensen af Skanderup og Christian Claudie, forpagter på Østerbygård, ang. toldsvig med stude. Tingsvidne.

3/12. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 7/1

387:

1754 - 24. december:

387b:

10/12. Sentence: Såsom Christen Hansen Skræder i Rugballe har i auktionen efter Michel Pedersen og hustru i Jelling ladet sig tilslå en del varer til ialt 12 rdl. 3 mk. 11 sk., som forlængst skulle have være betalt til stervboets kasserer birkedommer Thistrup, så skal han nu betale summen med renter samt procesomkostninger på 4 rdl. 2 mk. til Thistrup.

1755

387b:

1755 - 7. januar:

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-1740 om lediggængere og deserterede soldater.

Knud Basse i Gejsing fremlyser en hoppe 1. gang.

Regimentskriveren ctr. Vranderup mølles beboere for brøstfældighed. 21/1

10/12. Anders Mortensen og Hans Hansen ctr. Peder Clausen, alle af Pjedsted ang. skovhugst. 18/2

388:

10/12. Tulle Sørensen i Store Anst fører vidne på gårdens ægtforpligtelse. Tingsvidne.

388b:

10/12. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 21/1

389:

17/12. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 4/2

(26/11. Sagen Peder Hansen Høeg m.fl. ctr. Lars Thistrup og Jelling gårdmænd er ikke med idag, men kommer igen 21/1)

390:

1755 - 14. januar:

Læst reskript af 3/1-55 om kreditorers stævning af debitorer.

Læst reskript af 20/12-54 ang. foranstaltninger mod et fartøj i søen med pest.

Knud Basse fremlyser hoppe 2. gang.

Sessionsskriveren får tingsvidne på, at en riseg, som er hugget i Erritsø skovhave, er fundet i Peder Brems gård.

390b:

Niels Hansen af Stovstrup anmelder ildsvåde. Almissebrev.

391:

3/12. Sentence. Regimentskriveren har stævnet en del unge mænd af rytterdistriktet, som er undvejet. Stævningen er forkyndt på landstinget, og de er blevet efterlyst fra prædikestolen i vedkommende sogne. Der nævnes 142 unge mænd med navn, alder og bopæl. - Hvor de opdages uden lovmæssigt pas og skudsmål, skal de pågribes iflg. forordning af 5/3-1731 og 4/2-33 og bringes til ryttergodsets tjeneste. De skal lide straf efter forordningen, og de, som har huset, hælet og borthjulpet dem, skal anses efter forordningens 19. post. Omkostningen til denne doms erhvervelse m.m. betales af de indbragte personer.

391b:

1755 - 21. januar:

Niels Rasmussen Vejle, nu boende i Vejle, lovbyder sin gård i Viuf 1. gang.

392:

7/1. Regimentskriveren ctr. Vranderup mølles beboere for brøstfældighed. 28/1

Regimentskriveren ctr. landsoldat Anders Andersen, arresteret for uforsigtig omgang med lys og lygte, rytterbonden Niels Hansen til velfærds spilde. 4/2

392b:

(7/1). Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 18/2

7/1. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 18/2

394:

Knud Basse i Gejsing fremlyser en hoppe 3. gang.

1755 - 28. januar;

Gården i Viuf lovbudt 2. gang.

(7/1). Hans Jørgensen Gregersen af Trelde ctr. Jens Jepsen af Trelde ang. voldssag. Kontrastævning. 4/2

395:

21/1. Regimentskriveren ctr. Vranderup mølles beboere for brøstfældighed. 4/2

1755 - 4. februar:

7/1 (og 28/1). Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 18/2

28/1. Regimentskriveren ctr. Vranderup mølles beboere for brøstfældighed. 18/2

Niels Rasmussen Vejle, nu boende i Vejle, lovbyder sin gård i Viuf 3. gang. Peder Bech tilbyder at købe.

21/1. Sentence i den sag, som regimentskrivren har ført for rytterselvejerbonden Niels Hansen i Stovstrup ctr. hans tjenestekarl, landsoldaten Anders Andersen, som i sin tjeneste brugte uforsigtig omgang med en tændt glastrælygte i forloen om natten mellem 2. og 3. juledag og derved forvoldte, at husbondens udhusbygning på 51 fag opbrændte med nogle kreaturer, utærsket korn og avlsredskaber med videre: Tjenestekarlen, der har været arresteret på Koldinghus, har i alle måder tilstået sin forseelse og har frabedt sig nogen forsvarer, idet han ikke mente, at der var noget, der kunne befri ham fra ansvaret. - Efter at have været på besøg, var han kommet tilbage til Stovstrup ved 10-tiden om aftenen og havde dernæst med husbondens tilladelse været til lystighed i Stovstrup by. Herfra kom han hjem kl. ca. 4 om natten sammen med husbondens lille søn. Efter at have fået et glas øl tog han den lille dreng over til forloen, hvor de skulle sove, hængte lygten op på stolpen, fodrede dyrene og gik selv i seng uden at slukke en stump væge, der stadig brændte i lygten. Den satte ild i lygtens træbund, og derfra bredte ilden sig. Han blev vækket af en gammel mand, der også sov i forloen. Han begyndte at bekæmpe ilden; ville hente vand fra brønden, men kunne ikke få spanden af brøndstangen. Drengen blev reddet, og karlen gjorde sit bedste for at redde, hvad han kunne af kreaturer. - Da branden ikke er sket med forsæt, dømmes han til at betale skaden iht. lovens 6-19-2; men da han ikke ejer noget, skal han iflg. forordningen 18/12-1751, andre til eksempel for bedre varetægt med ild og lys, arbejde i Fredericia fæstning med skubkærre i jernbånd to år og efter ustanden straf afleveres til vedkommende regimentskriver i Koldinghus rytterdistrikt for at være til kongens og ryttergodsets tjeneste. - Anders Andersen ville ikke appellere dommen, men underkaste sig kongens nåde i håb om, at han efter ansøgning kunne få lindring i straffen på de to år.

396:

1755 - 18. februar:

Læst forordning af 24/1-55 ang. appellationsterminer.

4/2. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 11/3

398:

21/1. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 11/3

4/2. Regimentskriveren ctr. Vranderup mølles beboere for brøstfældighed. Tingsvidne.

398b:

21/1. Frederik Laurtrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende.
11/3

Læst kapitelstaksten for Ribe stift.

7/1. Sentence i sagen, som proprietærbønderne Anders Mortensen og Hans Hansen i Pjedsted har ført ctr. rytterbonden Peder Clausen ibidem, formedelst han har hugget og hjemført en risbøg fra deres proprietærskovskifte. - Peder Clausen havde erkendt at have hugget bøgen, men mente, at den stod på hans egen fæstegårds skovpart. Der har været synsmænd ude at syne skellet, som i nogle år har været kendetegnet ved 2 skelbøge. Stubben var 15 alen inde på proprietærparten. - Fra regimentskriveren mødte mons. Henrik Hansen, der påstod, at der ikke findes noget ordentligt skel, og at dommen ikke kunne falde, inden det var afgjort, hvor skellet virkelig gik, og hvem der altså skulle have bøden for skovhugsten: enten proprietærbønderne eller kongen. Men hans protest er ikke blevet opfulgt af nogen resolution fra skov- og jagtsessionen. - Peder Clausen dømmes til at betale proprietærbønderne 10 rdl. i bøde samt procesomkostninger med 5 rdl.

399:

1755 - 25. februar:

Hans Jørgensen af Nyborg Brakker i Øster Starup sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

399b:

1755 - 4. marts:

Læst plakat af 11/2-55 om forbud mod import af farvetrykt kattun m.m.

Hans Pedersen Smed af Nyborg opbyder børnepenge 1. gang.

Rytterbønderne Anders Tøgersen og Hans Pedersen af Viuf, Christen Slot, afdanket garder i Bjert, Knud Thomsens enke Anna Sørensdatter af Eltang og Mads Clausen af Bjert og deres hustruer får tingsvidne på arveret efter deres afdøde svoger og broder Hans Sørensen, tømmermand i København.

400:

1755 - 11. marts:

Hans Pedersen Smed af Nyborg opbyder børnepenge 2. gang.

Clemend Jensen i Starup fremviste ulv, som han havde skudt ved sin gård.

Niels Lauridsen i Bjert lovbød den gård i Bjert, som han forhen har beboet, og som Jens Nielsen nu påbor, 1. gang.

18/2. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 8/4

Drengen Hieronimus Bertelsen af Erritsø ctr. madame Kiellinghuusen for påstand om faderskab til et barn født af Anna Cathrine Michaelsdatter. 25/3

401:

18/2. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 25/3

401b:

18/2. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 18/3

Jep Madsen af Rugsted lovbyder sin påboende gård 1. gang.

1755 - 18. marts:

Niels Lauridsen i Bjert lovbød den gård i Bjert, som han forhen har beboet, og som Jens Nielsen nu påbor, 2. gang.

Jep Madsen af Rugsted lovbyder sin påboende gård 2. gang.

11/3. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 15/4

Jochum Pedersen af Follerup fremlyser hoppe 1. gang.

Henrik Hansen af Agrup i Haderslevhus amt ctr. Hans Iversen Smed i Bramdrup. 8/4

Læst plakat om ryttersession.

1755 - 25. marts:

11/3. Drengen Hieronimus Bertelsen af Erritsø ctr. madame Kiellinghuusen for påstand om faderskab til et barn født af Anna Cathrine Michaelsdatter. 6/5

402:

Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 8/4

11/3. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 8/4

402b:

Peder Christensen, møller af Vester Nebel mølle, ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 8/4

Niels Lauridsen i Bjert lovbød på egne og Iver Nielsens vegne den gård i Bjert, som han forhen har beboet, og som Jens Nielsen har i husbondhold, 3. gang. Jens Nielsen tilbød at købe.

403:

Jep Madsen af Rugsted lovbyder sin påboende gård 3. gang. Hans hustru Ellen Christensdatter tilbyder at købe.

Hans Pedersen Smed af Nyborg opbyder børnepenge 3. gang.

Jochum Pedersen af Follerup fremlyser hoppe 2. gang.

1755 - 8. april:

11/3. Frederik Laurup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 22/4

403b:

25/3. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 22/4

404b:

25/3. Peder Christensen, møller af Vester Nebel mølle, ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 6/5

25/3. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 22/4

405b:

Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. 29/4

406b:

Jochum Pedersen af Follerup fremlyser hoppe 3. gang.

18/3. Henrik Hansen af Agtrup i Haderslevhus amt ctr. Hans Iversen Smed i Bramdrup. Sagen henfaldet.

406b:

1755 - 15. april:

18/3. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 6/5

1755 - 22. april:

Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel for gæld samt ctr. kautionisterne Peder Jepsen og Mikkel Lauridsen af Kongsted. 6/5

407:

8/4. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 6/5

8/4. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 13/5

408:

8/4. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 29/4

1755 - 29. april:

Skanderupgård, nu beboet af Jep Bramsen i Skanderup, lovbudt 1. gang af Hans Iversens arvinger.

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved får tingsvidne om en eg, som er hugget. Sign. Labedant har tilstået.

408b:

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved får tingsvidne på skovhugst i Gesten skov. Jep Kjeldsen i Store Andst under Estrup gods er mistænkt.

409b:

22/4. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 27/5

410:

8/4. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. 10/6

410b:

1755 - 6. maj:

Skytten Rasmus Nielsen indgiver skovsynsforretning.

22/4. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald).27/5

411b:

Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. 13/5

22/4. Provst Jørgen Seidelin af Stenderup ctr. Ude Jepsen af Taulov Nebel for gæld samt ctr. kautionisterne Peder Jepsen og Mikkel Lauridsen af Kongsted. 27/5

412:

8/4. Peder Christensen, møller af Vester Nebel mølle, ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. Hvis han ikke betaler, skal han dømmes d. 27/5

15/4. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 27/5

Skanderupgård lovbudt 2. gang.

Peder Thullesen i Hesselballe opbyder arv 1. gang.

25/3. Sentence i sagen, som tjenestedrengen Hieronimus Bertelsen af Erritsø har ført mod et dumt kvindefolk ved navn Anna Catrine, som har avlet et barn og har beskyldt ham for at være barnefaderen, hvilket han har villet befri sig for ved benægtelses ed. - Ved barnedåben i kirken skal hun have udlagt ham, men vidnerne ved ikke andet at forklare, end at hun ved sine tegn pegede på ham. I retten har hun ikke haft forstand til at gøre andet end det samme igen. Men han benægtede pure. Og efter at han var blevet advaret imod falsk ed, havde han med god samvittighed aflagt sin ed i henhold til lovens 6-13(?). Altså befries han for at være den dumme kvindes barnefader samt for lejermålsbøder og kirkens disciplin.

412b:

1755 - 13. maj:

Læst forordning af 22/4-55 om handelen på de kgl. danske amerikanske øer og Guineakysten.

22/4. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 27/5

413:

6/5. Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. 3/6

413b:

Peder Thullesen i Hesselballe opbyder arv 2. gang.

Anders Sørensen og Søren Sørensen af Højen og Bodil Simonsdatter, nu enke, af Bølling får tingsvidne på arveret efter afdøde tolder Simon Nielsen Glud, som døde i Kalundborg. (10/6)

414:

Troels Nissen af Skartved, gift med Lisbeth Hansdatter, som er datter af afdøde Hans Iversen på Skanderupgård, lovbød 3. gang Skanderupgård. Jep Bramsen tilbød at købe.

1755 - 27. maj:

Forstander Ove Hansen af Kolding hospital ctr. nogle hospitalsbønder for restance (lige som forrige åringer). 3/6

414b:

6/5. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 3/6

13/5. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 1/7

415:

29/4. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketien. 10/6

416b:

6/5. Peder Christensen, møller af Vester Nebel mølle, ctr. Niels Jensen Bech af Håstrup for gæld. 10/6

Jægermester og oberforster Peter Bachman ctr. selvejeren Mads Lauridsen Buch af Dollerup for skovhugst. 3/6

(24/9-54). Regimentskriveren ctr. Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på strølægdet nr. 6 og 14. 17/6

6/5. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 17/6

Peder Thullesen i Hesselballe opbyder arv 3. gang.

417:

1755 - 3. juni:

27/5. Jægermester og oberforster Peter Bachman ctr. selvejeren Mads Lauridsen Buch af Dollerup for skovhugst. Tingsvidne.

13/5. Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. 17/6

Søren Nicolaisen af Nr. Vilstrup ctr. Jacob Hansen af Hjortkær mølle for skovhugst. Jørgen Christensen Rytter af Højen var med til det. 17/6.

417b:

27/5. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 1/7

418:

Peder Jensen af Tuesbøl i Brørup sogn ctr. Karen og Else Christensdatter af Kragelund for beskyldninger. 17/6

27/5. Sentence på hospitalsforstander Ove Hansens sag ctr. nogle hospitalsbønder. Det drejer sig om den samme gamle gæld. Personerne er de samme, bortset fra, at Knud Andersen nu har afløst Anders Hansen, og Niels Pjedsted er kommet i stedet for Søren Pjedsted. Som hidtil siger dommen, at de skal betale inden 15 dage, hvis de vil undgå lovens videre tvang og exekution.

1755 - 10. juni:

Tingsvidne på et syn ang. et skovskifte i Verst skov mellem præsten Iver Hagelund og Laurids Moesgaard.

418b:

Tingsvidne på et ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol. 17/6

27/5. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketie. 8/7

419b:

(13/5). Arvinger efter afdøde tolder Simon Nielsen Glud af Kalundborg (sl. kancelliråd Drejers efterladte børn og Peter Drejer farvers) ctr. Anders Sørensen og Søren Sørensen, begge af Højen, og Bodil Simonsdatter af Bølling. Tingsvidne. (19/8)

420b:

29/4. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt

ægteskabsløfte. 1/7

27/5. Sentence i sagen Peder (Christensen) Møller i Vester Nebel mølle ctr. selvejerbonden Niels (Jensen) Bech af Håstrup for gæld iflg. veksel på 22 rdl. - Niels Bech har i retten betalt en del af beløbet med løfte om at betale resten senere. Men han mødte ikke op. Han skal betale de resterende 4 rdl. samt procesomkostninger med 4 rdl.

421:

1755 - 17. juni:

10/6. Tingsvidne på et ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol.

27/5. Regimentskriveren ctr. Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på strølægdet nr. 6 og 14. 1/7

421b:

3/6. Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. 8/7

422:

27/5. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 29/7

422b:

3/6. Peder Jensen af Tuesbøl i Brørup sogn ctr. Karen og Else Christensdatter af Kragelund for beskyldninger. 15/7

423:

Strange Christensen af Tiufkær ctr. Christen Jensen af Glibstrup for gæld. 1/7

3/6. Søren Nicolaisen af Nr. Vilstrup ctr. Jørgen Christensen Rytter af Højen (før var sagsøgt Jacob Hansen af Hjortkær mølle) for skovhugst (4 risege stjålet). 1/7

423b:

1755 - 1. juli:

Læst Ålborg stiftsamtmands skrivelse om stjålen hoppe.

(29/10-54). Offentligheden ctr. Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 22/7

17/6. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 22/7

424:

3/6. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 22/7

424b:

27/5. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 15/7

17/6. Strange Christensen af Tiufkær ctr. Christen Jensen af Glibstrup for gæld. 29/7

10/6. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. 29/7

425:

17/6. Søren Nicolaisen af Nr. Vilstrup ctr. (Jacob Hansen af Hjortkær mølle) Jørgen Christensen Rytter af Højen for skovhugst. Sagen frafaldet.

1755 - 8. juli:

17/6. Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. 22/7

10/6. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketienende. 22/7

Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 22/7

425b:

1755 - 15. juli:

17/6. Peder Jensen af Tuesbøl i Brørup sogn ctr. Karen og Else Christensdatter af Kragelund for beskyldninger. 29/7

426:

1/7. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 29/7

1755 - 22. juli:

Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl

Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 19/8

8/7. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 19/8

1/7. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 26/8

1/7. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 26/8

8/7. Amtmanden ctr. rytterbonde Johan Jochum Eriksen af Verst for krybskytteri. Tingsvidne.

8/7. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 26/8

426b:

(8/7). Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 26/8

Hr. Peder Aabye fra Sørslev og den umyndige Jeremias Frederik Lund ctr. madame Brandt, Hans Pedersen og Mads Pedersen i Gauerslund ang. skovhugst. 29/7

1755 - 29. juli:

Læst plakat om session i Vejle.

22/7. Hr. Peder Aabye fra Sørslev og den umyndige Jeremias Frederik Lund ctr. madame Brandt, Hans Pedersen og Mads Pedersen i Gauerslund ang. skovhugst. 19/8

427b:

15/7. Peder Jensen af Tuesbøl i Brørup sogn ctr. Karen og Else Christensdatter af Kragelund for beskyldninger. 9/9

1/7. Strange Christensen af Tiufkær ctr. Christen Jensen af Glibstrup for gæld. 12/8

15/7. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 26/8

17/6. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 12/8

1/7. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. 12/8

1755 - 5. august:

1755 - 12. august:

29/7. Strange Christensen af Tiufkær ctr. Christen Jensen af Glibstrup for gæld. 26/8

29/7. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 2/9

29/7. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. 9/9

Peder Poder til Hundsbæk for Mads Hansen Smed af Bække ctr. Iver og Anders Steffensen samt Peder Eskildsen af Bække. 26/8

428:

1755 - 19. august:

22/7. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 7/10

22/7. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 9/9

22/7. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrullet til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 26/8

29/7. Hr. Peder Aabye fra Særslev og den umyndige Jeremias Frederik Lund ctr. madame Brandt, Hans Pedersen og Mads Pedersen i Gauerlund ang. skovhugst. 9/9

(10/6). Søren Sørensen og Anders Sørensen af Højen samt Bodil Simonsdatter af Bølling i Egtved sogn ang. arv efter toldereren Simon Nielsen Glud, som døde i Kolding. 26/8

428b:

Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. 2/9

429b:

1755 - 26. august:

19/8. Søren Sørensen og Anders Sørensen af Højen samt Bodil Simonsdatter af Bølling i Egtved sogn ang. arv efter toldereren Simon Nielsen Glud, som døde i Kolding. Tingsvidne.

430:

22/7. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 23/9

430b:

12/8. Peder Poder til Hundsbæk for Mads Hansen Smed af Bække ctr. Iver og Anders Steffensen samt Peder Eskildsen af Bække. Forlig. Tingsvidne.

Provst Christopher Elovius Einsperg af Nr. Vilstrup ctr. Niels Nielsen Hjuler boende på Blæsbjerg i Skibet sogn for ulovlig skovhugst. 9/9

22/7. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 9/9

22/7. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 9/9

22/7. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 9/9

431:

29/7. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 9/9

12/8. Sentence i sagen Strange Christensen af Tiufkær ctr. Christen Jepsen i Glibstrup for en gæld på 30 rdl. (hvoraf er resterende 7 rdl. 5 mk.). Det er bevidnet, at Christen Jepsen i regimentskriverens overværelse har aftalt med Strange Christensen, at pengene skulle betales til hans svigerforældre. Han har ikke ført kontrabevis på fordringen og skal betale det resterende beløb samt 3 rdl. i procesomkostninger.

1755 - 2. september:

19/8. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. Tingsvidne. (30/9)

431b:

Christian Regelsen og hustru af Gejsing ctr. Jens Hansen Hjulers hustru Bodil af Gejsing for injurier. 16/9

12/8. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 9/9

432:

1755 - 9. september:

19/8. Hr. Peder Aabye fra Særslev og den umyndige Jeremias Frederik Lund ctr. madame Brandt, Hans Pedersen og Mads Pedersen i Gauerslund ang. skovhugst. 21/10

26/8. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 23/9

26/8. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 7/10

26/8. Provst Christopher Elovius Einsperg af Nr. Vilstrup ctr. Niels Nielsen Hjuler boende på Blæsbjerg i Skibet sogn for ulovlig skovhugst. 7/10

432b:

26/8. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 7/10.

12/8. Marie Iversdatter af Skærup ctr. tambour Svend Christensen af Skærup for brudt ægteskabsløfte. Tingsvidne.

Regimentskriveren ctr. samtlige Sdr. Vilstrup bymænd. 23/9

433:

26/8. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 23/9

19/8. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 23/9

2/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 23/9

29/7. Sentence i sagen, som sig. Laurids Gydesen fra Estrup har ført for en bonde Peder Jensen af Tuesbøl (i Brørup sogn) ctr. Karen og Else Christensdøtre i Kragelund, formedelst det af dem udsprede fornærmelige ord og påtale til Peder Jensens æres forklejning: De har sagt, at han for en del år siden på Koldingvejen med magt har frataget dem et par strømper og et par handsker, samt at han da truede dem på ære og liv. Else Christensdatters mand Christen Sørensen af Kragelund har fremlagt et indlæg, som borgmester Woydeman i Varde har skrevet for ham: Else og Karen har ikke anlagt nogen sag eller beskyldning imod Peder Jensen, men de har vidnet i en sag ved Skads-Gørding-Malt herredsting, som verserede mellem Peder Jensen og Jocum Christensen på Brørupgård. Der er ikke skaffet tingsvidne fra den nævnte retssag, og retten kender, at Peder Jensen

ikke kan tillægges nogen tilfredselse, så længe ingen af parterne har fremlagt, hvad der er passeret på det nævnte ting, men reserverer ham hans lovlige regres til vedkommende, hvis sagen fremlægges.

433b:

1755 - 16. september:

2/9. Christian Regelsen og hustru af Gejsing ctr. Jens Hansen Hjulers hustru Bodil af Gejsing for injurier. Tingsvidne.

1755 - 23. september:

9/9. Regimentskriveren for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde ctr. Hans Jørgensen Gregersen og sønner Jørgen og Peder Hansen af Trelde for vold og trusler. 4/11

9/9. Regimentskriveren ctr. samtlige Sdr. Vilstrup bymænd. 21/10

9/9. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 7/10

434:

9/9. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 7/10

(9/9). Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 7/10

Christen Jensen Gammel af Stovstrup ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. Om aftægtskontrakt og ærerørige beskyldninger. 21/10

9/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 7/10

Jægermester og oberforster Bachmans skytte Rasmus Nielsen fremlægger oldensynsforretning.

1755 - 30. september:

434b:

(2/9). Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. Tingsvidne. 14/10

Anders Lauridsens enke Bodil Hansdatter af Herslev ctr. Peder Nielsen af Skærbæk for gæld. 14/10

Regimentskriveren ctr. Poul Pagh i Trelde for gæld. 14/10

1755 - 7. oktober:

23/9. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 21/10

19/8. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 4/11

436

23/9. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 21/10

23/9. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 21/10

436b:

23/9. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 21/10

9/9. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 21/10

9/9. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølagdet nr. 6 og 14. 21/10

437:

9/9. Provst Christopher Elovius Einsperg af Nr. Vilstrup ctr. Niels Nielsen Hjuler boende på Blæsbjerg i Skibet sogn for ulovlig skovhugst. 28/10

1755 - 14. oktober:

30/9. Regimentskriveren ctr. Poul Pagh i Trelde for gæld. 18/11

30/9. Anders Lauridsens enke Bodil Hansdatter af Herslev ctr. Peder Nielsen af Skærbæk for gæld. Han betalte halvdelen og lovede at betale resten inden 8 dage. Sagen udsættes til 21/10 til mindelig afhandling (forekommer ikke).

30/9. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. Tingsvidne. 28/10

437b:

Las Nielsen Vaabens enke Anne Pedersdatter med lavværgen Søren Bastrup af Hjarup og børn

lovbød den gård i Hjarup, som Niels Lassen Vaaben nu påbor, 1. gang.

1755 - 21. oktober:

Gården i Hjarup lovbudt 2. gang.

7/10. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 4/11

23/9. Regimentskriveren ctr. samtlige Sdr. Vilstrup bymænd. Frafaldet.

7/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 4/11

7/10. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 4/11

7/10. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 18/11

439:

7/10. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 18/11

7/10. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 18/11

23/9. Christen Jensen Gammel af Stovstrup ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. Om aftægtskontrakt og ærerørige beskyldninger. Forlig. Tingsvidne.

440:

9/9. Sentence i sagen, som hr. Peder Aabye fra Særslev og den umyndige Jeremias Frederik Lund har ført ctr. madame Brandt, Hans Nielsen (Pedersen?) og Mads Pedersen i Gauerslund, fordi de har forhugget deres fæstegårdes skovparter. - Stubbene er påvist. - For hver stub skal der bødes 10 rdl. Mads Pedersen skal således betale 100 rdl. og Hans Nielsen 70 rdl. Desuden sagsomkostninger med 6 rdl., een for begge og begge for een. Der er ikke stævnet for fæstes forbrydelse, så husbonderne reserveres deres lovlige regres til fæsterne, når de lader dem lovligt stævne derfor. Mad. Brandt dømmes ikke, fordi hr. Peder Aabye pr. brev har frafaldet søgsmålet mod hende.

1755 - 28. oktober:

14/10. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. 11/11

Læst forordning af 6/10-55 om kornskatten.

7/10. Sentence i sagen, som provst Christopher Elovius Einsperg af Nr. Vilstrup har ført ctr. Niels Nielsen Hjuler boende på Blæsbjerg (i Skibet sogn) for ulovlig skovhugst. Han har hugget og bortført en riseg.

(Her begynder filmrullen M 30901)

440b:

Ved ransagning er den blevet fundet hos ham, og han har erkendt, at det var den samme, som var fjernet fra præstens enghave (Paikær). Han skal betale i mulkt til provsten 20 rdl. samt sagsomkostninger med 4 rdl. 2 mk.

Las Nielsen Vaabens enke Anne Pedersdatter lovbyder sin gård i Hjarup 3. gang. Niels Lassen Vaaben og hustru Lene Pedersdatter får skøde.

1755 - 4. november:

Læst plakat af 10/10-55 om højesteret.

21/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. 18/11

441:

21/10. Frederik Lautrup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 18/11

21/10. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 18/11

7/10. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 25/11

23/9. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført for sognefogeden Jens Jepsen af Trelde mod Hans Gregersen (kaldes somme tider Hans Jørgensen) og sønner Jørgen og Peder Hanssønner af Trelde. - Jens Jepsens karle var kørt ud i skoven den 12/11-54 for at hente et par læs brænde, da Hans Gregersens to sønner, soldaten Peder og hans broder Jørgen, kom til dem på vejen og sagde, at de på kongens vegne ville pante dem, fordi de huggede på kongens skovskifte. De pantede dem for 2 økser, hvorefter Peder huggede 8 eger i stykker på de beslagne hjul og 2 eger på de bageste træhjul på den ene vogn. Efter at vogn og folk var kommet hjem til Jens Jepsen, bad denne sine karle om at gå ud for at få økserne med det gode. Han gik selv med. Da de var kommet til Egehoushave kom Peder og Jørgen kørende med træ på en vogn. Jørgen Hansen og Jens Jepsen kom i slagsmål og faldt med hinanden om på jorden, efter at Peder først havde slået Jens Jepsen oven i hovedet med en økse. Der lå de og havde fat i håret på hinanden, og Jørgen bed Jens Jepsen i en finger. De omkringstående måtte vriste Jørgens mund op med et økseskaft, og Jens Jepsens lille

søn slog Jørgen på ryggen med en lille håndøkse, for at han skulle slippe faderen; men deres vrede var så hidsig, at de ikke kunne komme fra hinanden, før end andre gjorde det for dem. Derefter har Jens Jepsen hugget nogle eger i stykker på Hans Gregersens vogn og fjernet to kobler fra den. - Dagen efter har Hans Gregersen sagt nogle forfløjne ord om, at det var ilde, at hans søn ikke havde slået Jens Jepsen rent ihjel, for det kunne ikke været gået værre, end at han kunne ligge ude på banken. Og Jørgen Hansen har sagt, at dersom han traf nogen af Jens Jepsens folk eller børn på vej eller sti, skulle de få så meget, de kunne tåle. Hans Gregersens kone har beskyldt Jens Jepsen for at have forvoldt, at hendes søn blev landsoldat, og hun har truet med hævn. - Der er vidner på, at Peder Hansen har bandet regimentskriveren. Så både af den grund og af hensyn til Jens Jepsens liv havde regimentskriveren ladet Hans Gregersen og sønner fængsle, men siden kom de ud mod kaution, da Jens Jepsen var lidt i bedring. Men de skal ikke have nogen erstatning for arrestens lidelse. - Hans Gregersen og sønner har ført vidner på Jens Jepsens andel i klammerierne og på de sår, som sønnerne pådrog sig. - Retten vurderer, at Jens Jepsen ikke har handlet så betænksomt, som han burde. Han burde være forblevet ved sit hjem og klaget til øvrigheden over den skete skade og pantningen, og derved kunne dette klammeri, der snart kunne have medført større ulykke, have været undgået. - Jens Jepsen har endnu de to kobler, som han tog af Hanssønnernes vogn, og Hans Gregersen endnu de to økser, som sønnerne pantede. - Altså: De to Hanssønner, som har pantet for skovhugst i et skovskifte, der ikke var deres egen, skal for det første aflevere de to økser. Desuden skal Peder Hansen for de ulovlige hug på Jens Jepsens vogn iflg. lovens 6-14-10 betale 3x40 lod sølv (60 rdl.) og for hugget i Jens Jepsens hoved iflg. lovens 6-7-8 betale 3x6 lod sølv (9 rdl.). Jørgen Hansen skal for hårgreb betale 3x6 lod sølv og for biddet i Jens Jepsens finger 3x6 lod sølv, samt for jordskub 3x6 lod sølv. De skal begge betale kirurgregningen på 11 rdl. 2 mk. samt procesomkostninger med 30 rdl. - Peder Hansens udtalelser imod regimentskriveren er ikke bevist så kraftigt, som de burde; men han skal afbøde sin forseelse og stille borgen for, at han ikke enten mod regimentskriveren eller sognefogeden eller budfogeden herefterdags skal forsøge det mindste, men være kongen en tro soldat og underdanig, såfremt han vil undgå livsstraf (arbejde i nærmeste fængsel) for så formastelig tale mod øvrigheden. - Hans Gregersen, som skulle være en fornuftig gammel mand, og som i sin bitterhed dagen efter klammeriet har ladet falde så ugudelige ord (at det gjorde ikke noget, om hans søn kom til at ligge på banken m.m.), han bør bete sig for sin sognepræst og udstå åbenbar kirkens disciplin og afbøde sin synd og ugudelige talemåde samt bøde 2 rdl. til sognets fattige. - Jens Jepsen har begået en forseelse ved at gå Hanssønnerne i møde med sine folk, så klammeriet opstod. Fordi han huggede nogle eger i stykker på Hans Gregersens vogn, skal han ifølge lovens 6-14-10 bøde 3x40 lod sølv (60 rdl.). Han skal aflevere de to kobler imod at få sine økser igen. Enhver skal reparere sin egen vogn. - Der tilkendes ikke Jens Jepsen nogen erstatning for hans lange sengeleje; derfor befries han for yderligere procesomkostninger.

443b:

1755 - 11. november:

28/10. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. 25/11

Steen Rasmussen i Amhede lovbød sin gård 1. gang.

444:

1755 - 18. november:

4/11. Frederik Laurup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 25/11

4/11. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). 25/11

14/10. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 25/11

14/10. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 25/11

14/10. Regimentskriveren ctr. Poul Pagh af Trelde for gæld. 25/11

21/10. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 25/11

4/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. Dommeren resolverer, at der iflg. forordning af 31/3-1719 skal fremlægges et situationskort, inden dom kan afsiges. 2/12

Steen Rasmussen af Amhede lovbød sin går 2. gang.

444b:

Poul Nielsen af Gelballe ctr. Knud Mortensen af Hjarup. 2/12

1755 - 25. november:

18/11. Regimentskriveren for Poul Sørensens hustru i Fuglsang ctr. Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter af Fuglsang (arresteret for overfald). Amtmanden har givet regimentskriveren ordre til at påtale sagen. 13/1

18/11. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 16/12

18/11. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 16/12

18/11. Frederik Laurup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 16/12

4/11. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 16/12

445:

18/11. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrullet til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 13/1

11/11. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. 9/12

Læst amtmandens skrivelse af g.d. med efterlysning og signalement af rytter Johan Frederik Christian, som er mistænkt for et mord på Løgum mark i Tønder amt.

Efter sig. Michel Rinds skrivelse efterlyses 3 heste, som er forsvundet for to bønder under Engelsholm i Søgård, Nørup sogn.

Steen Rasmussen af Amhede lovbød sin gård 3. gang. Jens Madsen og hustru Berte Maria Steensdatter (hans datter) fik skøde.

(18/11. Regimentskriveren ctr. Poul Pagh af Trelde for gæld. Sagen findes ikke idag).

445b:

1755 - 2. december:

De tre heste efterlyses 2. gang.

18/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle, major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Grejs møller, samt Clemend Marcussen til Lerbæk, ejer af Vejle mølle, ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys gårdbeboere, som opstemmer vandet i Fårup sø. Peder Høeg er ikke mødt. Sagen frafaldet, indtil nyt lovligt stævнемål foreligger. (27/4-56)

Nis Hansen af Vester Vamdrup bliver taget i ed som kvægopsynsmand for Vester Vamdrup, Hafdrup, Knurborg, Horskær og Vamdrupgård i stedet for afdøde Hartvig Sørensen.

(18/11. Poul Nielsen af Gelballe ctr. Knud Mortensen af Hjarup. Sagen findes ikke idag).

1755 - 9. december:

Jørgen Hansen Pagh af Egeskov fremlyser en ko.

446:

Hans Madsen af Skanderup fremlyser en hest.

25/11. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. rytterbonden Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvad, som har gravet tørv i hospitalsmosen i Rådvad Mark. I henhold til forordning af 31/3-1719 skal der fremlægges situationskort. En kendelse i henhold til forordning af 3/3-1741 er ikke blevet efterlevet. Ingen af parterne har bevist deres ret til at grave tørv i denne

mose.

1755 - 16. december:

Hans Madsen i Skanderup fremlyser hest 2. gang.

25/11. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vrandrup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 13/1

25/11. Frederik Laurup til Estrup ctr. samtlige Skanderup sognemænd ang. levering af kirketiende. 27/1

446b:

25/11. Rytterbonde Hans Sørensen af Bjert ctr. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup for beskyldning om brugstyveri af hest. 27/1

25/11. Hans Pedersen af Sdr. Vilstrup ctr. Hans Sørensen af Bjert. 27/1

Regimentskriveren får tingsvidne på omstændighederne, hvorunder Niels Poulsen, som tjente Poul Christensen i Seest, druknede.

447:

Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. 13/1

447b:

Jørgen Hansen Pagh af Egeskov fremlyser ko 2. gang

1755 - 23. december:

Marcus Madsen i Skovdrupgård ctr. Knud Jensen i Seest angående Åkær, der er blevet indgrøftet og indhegnet af ejerne Poul Christensen og Christen Eriksen. 27/1

448:

Jørgen Hansen Pagh i Egeskov fremlyser ko 3. gang.

Hans Madsen af Skanderup fremlyser hest 3. gang.

1756

448:

1756 - 13. januar:

25/11. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 10/2

Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. 27/1

449:

16/12. Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. 3/2

449b:

Jens Nielsen Aagaard af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft ibidem for vold mod sønnen Niels Jensen. 27/1

450:

16/12. Offentligheden ctr. bortrømte Carl Schlegel, forhen møller på Vranderup mølle med tjenestekarl Thomas Pedersen samt Johan Johansen Vintermand af Seest for overfald på Marcus Madsen på Skovdrupgård (øjne revet ud m.m.). 24/2

450b:

25/11. Sentence i sagen, som Poul Sørensens hustru Sidsel Jensdatter af Fuglsang har haft mod Jacob Joensen og hustru Dorthe Nielsdatter ibidem for vold mod hende den 23/2-55. - Der var opstået klammeri mellem de to koner om, hvem der først skulle drage vand op af brønden. Sidsel havde først slået Dorthe med sin brøndkrog, og dernæst slog Dorthe igen med sin, hvorefter hun løb hjem og hentede sin mand, der kom ud, rev brøndkrogen (eller stagen) fra Sidsel, hvorved hun faldt baglæns; han slog hende også i ryggen med en stage, tog hende i brystet og slog hende i maven. Hun faldt om med ham over sig. - Sognefoged Søren Simonsen af Hjelmstrup har været engageret i et forsøg på forlig, ifølge hvilket Jacob Joensen skulle betale 8 slettedaler til Poul Sørensen og hustru. Det havde denne erklæret sig tilfreds med, men havde bagefter beklaget sig over, at det ikke var lovformeligt. Sidsel Jensdatter var dengang frugtsommelig og er stadig sengeliggende. Regimentskriveren havde, da han fik anmeldt slagsmålet, arresteret Jacob Joensen for at have hans person sikret, ifald der skulle ske dødsfald; men siden blev han sat på fri fod igen. - Retten kender, at Dorthe efter at have slået igen skulle have ladet det blive ved det; hun skulle ikke være rendt ind efter sin mand, og denne burde være blevet i sit hus. Efter lovens 6-7-8 skal de bøde til den sengeliggende Sidsel Jensdatter 3 gange tre 6 lod sølv (27 rdl.) for stavhug, tre 6 lod sølv (9 rdl.) for jordskub samt iflg. lovens 6-7-10 efter to uvildige mænds taxering betale for hendes så længe varende husets forsømmelse med kost og tæring, som mændene eragter inden tinget at kunne afhjemle. Desuden skal de betale udgifterne til arresten, processen og kirurgen, ialt 24 rdl. I mangel af betaling skal de lide straf på kroppen efter forordningen af 6/12-1743.

451b:

1756 - 20. januar:

Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. 17/2

Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Søren Nielsen i Skærup for gæld. 3/2

Christen Hansen i Stenderup lovbød halvdelen af sin påboende gård.

1756 - 27. januar:

13/1. Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. 17/2

452:

13/1. Jens Nielsen Aagaard af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft ibidem for vold mod sønnen Niels Jensen. 17/2

453:

En del Vester Nebel bymænd ctr. Jens Rasmussen og Hans Nielsen af Vester Nebel. 10/2

23/12. Marcus Madsen i Skovdrupgård ctr. Knud Jensen i Seest angående Åkær. 24/2

Christen Hansens halve gård lovbudt 2. gang.

16/12. Sentence i sagen, som kancelliråd Lautrup til Estrup og Skodborghus har haft ctr. Skanderup sognemænd, formedelst Skanderup sogns kirke-korntiende i året 1754 skulle indavles og i kærven oppebæres in natura, men som efter at den var talt og læsset på vogne, atter blev aflæsset på enderne af deres ager, hvor det gik i forrådnelse. - Sognemændene har villigt ladet Lautrups ridefoged Lars Gydesen og ledsagere tælle tienden, men da kornet var læsset på vogne, ville Gydesen have dem til at køre det til Store Anst over toldskelsåen ved Dollerup. Det nægtede de, medmindre Lautrup skaffede dem en tilladelse fra øvrigheden; men ellers ville de gerne køre kornet en mil ad lovlige veje, hvorhen Lautrup måtte ønske det. I stedet for at skaffe tilladelsen har Lautrup indledt proces. Hans prokurator har forsøgt uden held at bevise, at der var indgået en hemmelig aftale mellem sognemændene om at chikanere Lautrup til at overlade dem tienden for, hvad de ville give ham. Det er kun blevet bevist, at de havde aftalt, at den ene ikke måtte akkordere den andens tiende. De har også tilbudt Lautrup årligt 4 mk. danske pr. td. hartkorn, hvilket er meget mere, end de tidligere har givet. Men prokuratoren ville ikke gå ind derpå. Han påstod, at det tilkom dem selv at søge tilladelse til at køre over toldskellet. Han har krævet erstatning for tiendekornet, men har ikke ført bevis på, hvor meget det var, eller hvad det var værd i penge. - Altså kender retten, at Lautrup selv har forårsaget, at tiendekornet ikke kom i hus, så at det er rådnet på marken og det uden at komme til nogen menneskers nytte. Han skal lide dette tab alene. Derimod skal Skanderup sognemænd være forpligtet på, efterdags når høsten er tør, at give tienden til tiendeejeren og befordre det een mil at regne fra Skanderup kirke til det sted, som anvises ad tilladelige veje, når tienden tages in natura af kærven.

455:

16/12. Sentence i sagen, som Hans Pedersen af Sønder Vilstrup har haft ctr. Hans Sørensen af Bjert ang. en gul hoppe Hans Pedersen tilhørende, som Hans Sørensen havde taget i brug uden at fremlyse den, - samt i den sag, som Hans Sørensen har haft mod Hans Pedersen for æresfornærmelse. - En gul hoppe og en sortbrun mærplag var blevet borte for Hans Pedersen. Tre mænd fra Sønder Vilstrup traf Hans Sørensen ridende på hoppen ved Bramdrup skovled. De sagde, at den tilhørte Hans Pedersen, hvorfor Hans Sørensen godvilligt afleverede den. Han havde været ude for at finde en ejer og havde medbragt to skæpper malt, som på vejen skulle afleveres til mølleren. Hans Pedersen havde udbredt nogle beskyldninger, om at Hans Sørensen også skulle have harvet med den. Men hesten har kun været 2 Å time i hans gård. Da Hans Pedersen fik hoppen tilbage, burde han have taget syn på, om den var blevet forredet, så han i givet fald kunne have påtalt dette. Men han har ikke bevist sine beskyldninger. Så intet af det, der er blevet sagt, må være Hans Sørensen eller hans familie til nogen vanære. Hans Pedersen skal for sit utidige og ubetænkte søgsmål betale til Brusk herreds fattigkasse 2 rdl. samt Hans Sørensens sagsomkostninger med 8 rdl.

455b:

1756 - 3. februar:

13/1. Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev.
17/2

20/1. Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Søren Nielsen i Skærup for gæld. 10/2

Regimentskriveren ctr. Anna Maria Nielsdatter, som forhen tjente Tulle Pedersen til Lejrskov, ang. hendes døde barn. 17/2

456:

Birkedommer Lars Thistrup ctr. overauditør Seidelin angående brug af et værelse på Refstrupgård.
17/2

457:

Christen Hansen af Stenderup i Eltang sogn lovbød halvdelen af sin gård 3 gang. Johan Sørensen Smed af Surhave begærede skøde på vegne af Christen Hansens hustru Gertrud Nielsdatter.

1756 - 10. februar:

27/1. En del Vester Nebel bymænd ctr. Jens Rasmussen og Hans Nielsen af Vester Nebel ang. nogle gangstier over deres grunde. 24/2

458:

Jægermester von der Lieth ctr. Hans Hjuler i Store Velling ang. krybskytteri. 2/3

459:

13/1. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 2/3

3/2. Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Søren Nielsen i Skærup for gæld. 2/3

1756 - 17. februar:

En del er indstævnet for at aflægge ed efter skov- og jagtsessionens resolution.

3/2. Regimentskriveren ctr. Anna Maria Nielsdatter, som forhen tjente Tulle Pedersen til Lejrskov, ang. hendes døde barn. 9/3

459b:

27/1. Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. Retten bifalder, at hun lægges i jern. 2/3

460:

Jægermester von der Lieth ctr. Jens Olesen af Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle ang. krybskytteri. 9/3

460b:

3/2. Birkedommer Lars Thistrup ctr. overauditør Seidelin angående brug af et værelse på Refstrupgård. 2/3

20/1. Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. 9/3

27/1. Jens Nielsen Aagaard af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft ibidem for vold mod sønnen Niels Jensen. 9/3

3/2. Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. 9/3

1756 - 24. februar:

Toldofficianterne ctr. Jørgen Steffensen i Bække ang. smugleri. Sagen skal i byretten.

461:

10/2. En del Vester Nebel bymænd ctr. Jens Rasmussen og Hans Nielsen af Vester Nebel ang. nogle gangstier over deres grunde. 16/3

462:

Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 2/3

462b:

(Jvf. 17/2). Overauditør Seidelin ctr. birkedommer Lars Thistrup. 9/3

13/1. Sentence i den sag, som regimentskriveren for Marcus Madsen af Skovdrupgård har ført ctr. gerningsmændene Carl Schlegel, tjenestekarl landsoldaten Thomas Pedersen, begge af Vranderup mølle, samt Johan Johansen Vintermand af Seest for deres misgerning imod Marcus Madsen den 16/1-54. Gerningsmændene har længe benægtet deres skyld, men der er blevet ført vidner imod dem. De har planlagt deres forbrydelse i forvejen og har talt om den. - Om aftenen den 16/1-54 har de angrebet Marcus Madsen på hans hjemvej, slået ham af hesten og på jorden med deres fingre revet hans øjne ud af hovedet, hvorefter de forlod ham. I denne tilstand gik han på marken og råbte om hjælp, indtil hans råb hørtes til Skovdrupgård, og omsider blev han bragt hjem af sin kone og sine folk. - Delinkventerne er undveget af fængslet. Forsvareren har villet bevise, at Marcus Madsens forhold til ugerningsmændene kan forklare deres handlemåde; men det kan ikke tjene dem til undskyldning. - Når de kommer til stede, bør de iflg. lovens 6-16-1 som stimænd, andre onde mennesker til afsky og eksempel have forbrudt deres liv til stejle og hjul, deres hovedlod til kongen at være hjemfalden, når al lovlig gæld er fradraget. Til Marcus Madsen skal de for hans svie og smerte betale 100 rdl. samt denne proces' omkostninger, så meget som det kan beløbe sig til. - Da delinkventerne var fraværende og altså ikke kunne erklære sig, fandt defensor det for fornødent at appellere dommen.

463:

1756 - 2. marts:

10/2. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 23/3

17/2. Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. 30/3

24/2. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 16/3

464:

10/2. Jægermester von der Lieth ctr. Hans Hjuler i Store Velling ang. krybskytteri. - Tingsvidne.

464b:

17/2. Birkedommer Lars Thistrup ctr. overauditør Seidelin angående brug af et værelse på Refstrupgård. - Tingsvidne.

10/2. Sentence i sagen, som sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted har haft ctr. Søren Nielsen, selvejer i Skærup, for skyldige 8 rdl. - Denne er lovligt stævnet, men ikke mødt. Han skal betale pengene samt 4 rdl. 2 mk. i sagsomkostninger.

465:

1756 - 9. marts:

17/2. Regimentskriveren ctr. Anna Maria Nielsdatter, som forhen tjente Tulle Pedersen til Lejrskov, ang. hendes døde barn. 16/3

17/2. Jægermester von der Lieth ctr. Jens Olesen af Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle ang. krybskytteri. 30/3

465b:

24/2. Overauditør Seidelin ctr. birkedommer Lars Thistrup. 30/3

17/2. Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. 30/3

466b:

17/2. Jens Nielsen Aagaard af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft ibidem for vold mod sønnen Niels Jensen. 30/3

467:

17/2. Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. 23/3

1756 - 16. marts:

9/3. Regimentskriveren ctr. Anna Maria Nielsdatter, som forhen tjente Tulle Pedersen til Lejrskov, ang. hendes døde barn. 23/3

2/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 30/3

468:

24/2. En del Vester Nebel bymænd ctr. Jens Rasmussen og Hans Nielsen af Vester Nebel ang. nogle gangstier over deres grunde. Tingsvidne.

468b:

1756 - 23. marts:

Læst skov- og jagtsessionsprotokollen for 1755.

På amtmandens befaling lader regimentskriveren afhøre vidner til en vådeskudsulykke, hvor Peder Thomsens datter i Højrup blev ramt. 6/4

469:

2/3. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 30/3

Simon Stub af Brøndsted mølle ctr. Laurids Jensen af Børkop for skovhugst. Tingsvidne.

470:

9/3. Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. 6/4

16/3. Sentence i den sag, regimentskriveren har ført imod kvinden Anna Maria Nielsdatter, der tjente som amme hos Tulle Pedersen i Lejrskov, formedelst hans 26 uger gamle datter, som Anna Maria formenes at skulle have ligget ihjel i sengen. - Pigebarnet har længe været sygt, og der er blevet gjort bøn for det fra prædikestolen. Ved ligsynet er der ikke fundet andre tegn end dem, der skyldes hendes sygdom. Anna Marias pas og skudsmål viser, at hun ikke "beskyldes af nogen", og at hun har udstået kirkens disciplin i Haderslev for lejermål med en rytter, samt hvornår hun der sidst har været til alters. Også Tulle Pedersen giver hende godt skudsmål. - Hun frikendes.

470b:

1756 - 30. marts:

9/3. Jens Nielsen Aagaard af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft ibidem for vold mod sønnen Niels Jensen. 27/4

2/3. Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. 13/4

16/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 13/4

471:

23/3. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrullet til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 13/4

9/3. Jægermester von der Lieth ctr. Jens Olesen af Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle ang. krybskytteri. 13/4

471b:

Espen Nielsen, tjenende Knud Basse i Gejsing, ctr. denne, der erklærede, at han ikke havde andet end godt at sige om Espen Nielsen. Tingsvidne.

9/3. Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. 27/4

472:

9/3. Overauditør Seidelin ctr. birkedommer Lars Thistrup. 13/4

1756 - 6. april:

23/3. Offentligheden ctr. Peder Hansen og hans fader Hans Rasmussen af Møsvrå ang. vådeskuddet,

som drengen Peder Hansen skød mod Peder Thomsens lille datter af Højrup. 13/4

23/3. Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. 13/4

1756 - 13. april:

6/4. Offentligheden ctr. Peder Hansen og hans fader Hans Rasmussen af Møsvrå ang. vådeskuddet, som drengen Peder Hansen skød mod Peder Thomsens lille datter af Højrup. 4/5

472b:

30/3. Overauditør Seidelin ctr. birkedommer Lars Thistrup ang. Refstrup. Tingsvidne. (se fol. 473b)

30/3. Jægermester von der Lieth ctr. Jens Olesen af Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle ang. krybskytteri. 27/4

473:

30/3. Regimentskriveren ctr. den arresterede Maria Amalia af Håstrup for hærværk og trusler mod Iver Jørgensen i Håstrup. 25/5

30/3. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 27/4

Jens Simonsen af Dons ctr. Niels Jensen Friismand af Håstrup for gæld. 27/4

473b:

30/3. Regimentskriveren ctr. (Anders Christensen Holm, en karl fra rytterdistriktet, som er indrulleret til landsoldat på) strølægdet nr. 6 og 14. 25/5

(se fol. 472b). De spørgsmål, som prokurator Carl Lindom på vegne af overauditør Seidelin har fremlagt i sagen ctr. hr. birkedommer Lars Thistrup (vedr. Refstrup).

474:

6/4. Sentence i sagen Jørgen Andreasen af Håstrup ctr. Niels Jensen ibidem for gæld. Han skal betale gælden plus 5 rdl. i sagsomkostninger.

1756 - 27. april:

Læst jægermester Bachmanns skovsynsforretning.

474b:

13/4. Jægermester von der Lieth ctr. Jens Olesen af Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle ang. krybskytteri. Tingsvidne.

13/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 4/5

13/4. Jens Simonsen af Dons ctr. Niels Jensen Friismand af Håstrup for gæld. 11/5 (men sagen ikke fundet der.)

Peder Knudsen, Hans Koed, Jens Thorsen og Christen Hansen af Håstrup ctr. Hans Sørensen og Iver Hansen ibidem for skovhugst. 11/5

476:

(2/12-1755). Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. birkedommer Lars Thistrup og Jelling bymænd ang. Fårup sø. 11/5

477:

Hans Jørgensen Clausen med søn Hans Hansen af Dons lovbød deres halve gård 1. gang.

30/3. Sentence i sagen, som Jens Nielsen Aagaard af Store Velling med sønnen Niels Jensen har haft mod Herman Kaltoft ibidem, fordi han skal have overfaldet og slået drengen. - Synsmændene har konstateret tre blå mærker på drengens skulder, og nogle vidner har hørt drengen græde, set Herman Kaltoft give ham nogle ørefigner eller slået ham på munden med et piskeskæft; en har hørt ham spørge drengen, hvorfor han havde taget "svøben" fra hans børn. Efter hændelsen har Jens Nielsen villet forlige sagen med, at Herman Kaltoft betalte 8 sk. danske til fattiggassen, men det har Kaltoft ikke villet. Han hævder, at han bare har taget en pisk fra drengen. - De mærker, der blev konstateret ved synet, synes at have været ubetydelige, og der er ikke bevidnet noget sår ved munden. Der er ikke ført beviser, der kan begrunde, at Herman Kaltoft dømmes for såremål. Derfor frikendes han. De to parter skal dele sagens omkostninger.

30/3. Sentence i sagen Christen Hansen af Håstrup ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld hos Morten Orlev i Jerlev. - Christen Hansens kone lånte for nogle år siden Morten Orlev 6 rdl. 4 mk. Dengang blev hun udtrykkeligt tilbudt kaution, men det sagde hun nej til. Morten Orlev er hoveddebitor, men ikke stævnet som sådan. Under retssagen har han deponeret pengene i retten; her kan Christen Hansen få pengene. Søren Koed frikendes. Sagsomkostningerne ophæves, da ingen af de to har stævnet Morten Orlev.

477b:

1756 - 4. maj:

13/4. Offentligheden ctr. Peder Hansen og hans fader Hans Rasmussen af Møsvrå ang. vådeskuddet, som drengen Peder Hansen skød mod Peder Thomsens lille datter af Højrup. 11/5

Hans Koed af Håstrup ctr. Niels Beck ibidem ang. forbudsforretning og gæld. 18/5

Hans Brun af Kolding ctr. Hans Pedersen af Seest for gæld. 18/5 (men sagen ikke fundet der.)

478:

Den halve gård i Dons lovbudt 2. gang.

27/4. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 11/5

1756 - 11. maj:

27/4. Peder Knudsen, Hans Koed, Jens Thorsen og Christen Hansen af Håstrup ctr. Hans Sørensen og Iver Hansen ibidem for skovhugst. Tingsvidne.

479b:

4/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 25/5

4/5. Offentligheden ctr. Peder Hansen og hans fader Hans Rasmussen af Møsvrå ang. vådeskuddet, som drengen Peder Hansen skød mod Peder Thomsens lille datter af Højrup. Krav om, at drengen idømmes bod, hvorimod det overlades til dommerens afgørelse, om drengen Thomas Pedersen, der havde ladet bøssen, skal retsforfølges. 18/5

27/4. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. birkedommer Lars Thistrup og Jelling bymænd ang. Fårup sø. Da han ikke har tilvejebragt det situationskort, som han tidligere er blevet pålagt at skaffe, lader dommeren det forblive ved kendelsen af 18/11-55: der kan ikke afsiges dom på det foreliggende grundlag. (26/10)

480:

Hans Hansen af Dons og fader (syg og sengeliggende) Hans Jørgensen Clausen lovbyder 3. gang den halve gård i Dons. Jens Simonsen af Dons begærer skøde.

Niels Jensen Frismand af Håstrup lovbyder sin gård 1. gang.

1756 - 18. maj:

Læst stiftsbefalingsmandens og amtsforvalterens plakat af 4/5-56 ang. strandforpagtning.

480b:

11/5. Offentligheden ctr. Peder Hansen og hans fader Hans Rasmussen af Møsvrå ang. vådeskuddet, som drengen Peder Hansen skød mod Peder Thomsens lille datter af Højrup. 29/6

Skovfoged Adolf Wolther af Hundsholt ctr. Christen Kioldbæk med karl Clemen, Hans Pedersen, Niels Laursen, Søren Pedersen, Peder Hjuler, Jens Gjermansen, Ole Gravesen, Jørgen Jensen, Laue Olufsen, Peder Videsen, Christian Smed og Peder Munk, alle af Egtved, samt Anders Christensen af Vork for skovhugst. 1/6

4/5. Hans Koed af Håstrup ctr. Niels Beck ibidem ang. forbudsforretning og gæld. 1/6

(Hans Christian Lips af Dons) ctr. Thomas Hansen af Strandhuse for gæld. 1/6

Niels Jensen Frismand af Håstrup lovbød sin gård 2. gang.

Peder Bech i Viuf lovbød sin gård 3. gang. Rasmus Sørensen Sael og hustru Anna Nielsdatter Bredahl begærede skøde. (De to foregående lovbydelser skal have været 4/5 og 11/5, men de ses ikke under disse datoer).

481:

1756 - 25. maj:

Læst reskript af 13/5-56 ang. foranstaltninger mod pesten, som grasserer i Algier.

Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 15/6

481b:

11/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 15/6

482:

Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen og Niels Lassen, begge af Hjarup, efter klage til amtmanden fra Leve Christensen, Hjarup. 1/6

Fr. Lautrup til Estrup lader bevise ildsvåde hos bønderne Mads Christensen og Peder Christensen i Fitting, Vorbasse sogn. Almissebrev.

482b:

13/4. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført ctr. proprietærstrølægdet 6 og 14 vedrørende karlen Anders Christensen Holm, som strølægdet uden ret med magt har tvunget ud af søtjenesten og indrulleret ham som landsoldat. - Anders' far har været matros og dernæst fæstehusmand hos Jens Jepsen i Trelde. Her blev Anders født i 1730. Han har hjulpet sin fader med fiskeri og undertiden med pløjning. Familien flyttede til Mørkholt på krongods i 1742 og senere til Gauerslund skovhus (proprietærgods), hvor lægsmanden har indskrevet ham i lægdsrullen uden at spørge til hans pas fra ryttergodset. Sagen har stået på i lang tid, bl.a. fordi Mich. Johs. Muhle fra Hvilsbjerggård har gjort sig store anstrengelser for at bevise, at det var berettiget, at Anders var blevet indrulleret som landsoldat under strølægdet. Oberstløjtnant Falli har ikke kunnet slippe karlen, før end denne sag var afgjort. - Da Anders var i sit 14. år, da han kom ind på strøgodsset uden pas, bør han tilhøre sin fødestavn ryttergodset, af strøgodsset udveksles med en anden tjenestedygtig karl ved første landmilitssession, slettes af deres reserverulle og indføres i ryttergodsets reserverulle. Strøgodssets lodsejere betaler sagsomkostningerne til regimentskriveren med 26 rdl. - (NB: I Landsarkivet for Nørrejylland er der under Koldinghus birk et bind med titlen 'Domsakt i sagen mod strølægdet nr. 6 og 14', 1755-56).

483b:

13/4. Sentence i sagen, som regimentskriveren på grund af klage fra Håstrup bymænd har ført ctr. kvinden Maria Amalia Lassesdatter, som er arresteret på Koldinghus formedelst hendes slette

levneds opførsel i Håstrup by. - Hun har levet et forargeligt levned med fylderi og drukkenskab, har i horeri avlet to børn ved en landsoldat Søren Bertelsen i Håstrup og har holdt sig fra Herrens bord og ikke søgt offentligt skrifte. En aften ved allehelgens tide kom hun ind hos Iver Jørgensen, mens de holdt bøn, med en økse i hånden og gjorde postyr. Iver Jørgensen satte hende udenfor, hvorefter hun slog en rude ind, kom ind igen og ville slå flere ruder ud. Truede med en ulykke. Hun skal også have stjålet en ildklemme fra Iver Kjær (senere leveret den tilbage). - Forsvareren har villet påpege, at årsagen til hendes handlemåde skulle findes i, at hun var blevet lovet ægteskab af Søren Bertelsen, der også havde villet ægte hende, men Håstrup bymænd havde sat sig derimod. Hun selv forklarer, at hun vel har begæret at komme til offentligt skrifte, men hun opgav det, fordi hun ikke kunne sin læsning. Præsten i Smidstrup oplyser, at for det første barn har hun udstået strafbøder, men ikke for det andet. Hun har ikke været til alters, siden det første barn blev født, har ikke ladet sig oplyse i sin saligheds sager og ikke stået åbenbart skrifte. - På grund af hendes trusselsord og hendes ukristelige og forargelige levned, skal hun andre til eksempel og afsky sendes til Viborg tugthus at arbejde i tre år til forbedring samt aftjene sine lejermålsbøder og udgift til arrest og proces og forsendelse til Viborg med vagthold. I tugthuset skal hun nyde dagligt 4 sk. danske. Der skal hun således arbejde og skikke sig, at hun ved løsladelsen kan få en sådan attest fra overdirektørerne, at der ikke er grund til at frygte hendes trusselsord mod Iver Jørgensen.

484:

1756 - 1. juni:

Peder Christensen og Anders Jensen af Hovborg indleverede 6 ulveunger.

Niels Jensen af Fuglsang indleverede 8 ulveunger.

25/5. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen og Niels Lassen, begge af Hjarup, efter klage til amtmanden fra Leve Christensen, Hjarup. 22/6

484b:

18/5. Skovfoged Adolf Wolther af Hundsholt ctr. Christen Kieldbæk m. fl. af Egtved, samt Anders Christensen af Vork for skovhugst. 22/6

485:

Tolder Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen af Seest vedr. smugleri af stude. 15/6

485b:

18/5. (Hans Christian Lips af Dons) ctr. Thomas Hansen af Strandhuse for gæld. 15/6 (men sagen ikke fundet der.)

18/5. Sentence i sagen, som Hans Koed af Håstrup har haft ctr. Niels Bech ibidem for skyldige 14 rdl. - Prokurator Hans Lips har ved to mænd ladet foretage sekvestration på en del varer hos Niels Bech og ladet forretningen afhjemle i retten. Niels Bech skal betale gælden samt 6 rdl. i

sagsomkostninger, såfremt Hans Koed ikke skal være foranlediget til ved offentlig auktion at bortsælge de sekvestrerede varer til skadesløs betaling.

486:

1756 - 15. juni:

Læst plakat af 29/5-56 ang. forbud mod udførsel af alle slags kornvarer fra Danmark og Norge indtil september måneds udgang.

25/5. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 29/6

487:

1/6. Tolder Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen af Seest vedr. smugleri af stude. 22/6

487b:

25/5. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 22/6

1756 - 22. juni:

Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Iver Koed og Anders Jepsen af Hjarup vedr. stolestade i Hjarup kirke. 6/7

488:

1/6. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen og Niels Lassen, begge af Hjarup, efter klage til amtmanden fra Leve Christensen, Hjarup. 13/7

489:

15/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 13/7

Rytterbonden Jens Joensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem for injurier. 13/7

489b:

15/6. Tolder Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen af Seest vedr. smugleri af stude. 6/7

1/6. Skovfoged Adolf Wolther af Hundsholt ctr. Christen Kieldbæk m. fl. af Egtved, samt Anders Christensen af Vork for skovhugst. 6/7 (men sagen ikke fundet der.)

Niels Jensen Friismand af Håstrup lovbød sin gård 3. gang. Hans Nissen og hustru Maren Andersdatter begærede skøde.

490:

Skovfoged Adolf Wolther angav at have skudt en gammel ulv.

1756 - 29. juni:

15/6. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 13/7

492:

Peder Sørensen Eg af Adserbøl (Adsbøl i Strellev sogn?) fører vidner på, at Anne Engelsdatter (datter af Engel Krønnich i Lindknud) ved hjemkomsten fra sin tjeneste i Haderslev var gravid med en krambodsvend, og at denne har aftinget hendes besvangrelse ved en sammenkomst i Egtved. 13/7

493:

Regimentskriveren ctr. Niels Nielsen Kock i Pjedsted. 13/7

Regimentskriveren ctr. landsoldaten Johan Pedersen af Viuf. 13/7

493b:

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen i Seest for gæld iflg. afsagt dom. 13/7

Hans Jensen af Sønder Vilstrup opbød børnepenge 1. gang.

Arvingerne efter Jens Sørensen, som boede og døde i Skanderborg, fører vidner på deres arveret. De er: Peder Sørensen Rytter i Højrup, Hans Sørensen, tjenende som kusk i København, Magdalene Sørensdatter, forhen gift med Niels Olesen og nu enke, Anne Sørensdatter, gift med Hans Jepsen, annexbonde i Bramdrup, og Kirsten Sørensdatter, gift med Laurids Jensen i Vrå. - Tingsvidne.

18/5. Sentence i sagen, som regimentskriveren som befalet aktor har ført på vegne af det ihjelskudte pigebarn Else Pedersdatter, datter af Peder Thomsen i Herslev Højrup, ctr. en lille dreng ved navn Peder Hansen i Møsvrå, søn af Hans Rasmussen. - Den 18/2-56 havde der været trolovelse hos Peder Thomsens. Dennes søn Thomas Pedersen havde i forvejen hemmeligt købt krudt i Fredericia, fordi han havde en plan om at affyre et æresskud for sin morbror Hans Rasmussen, når han efter festen kørte fra gården. Han sneg sig til at tage geværet ned fra bjælken og lade det med krudt og en læderpropning. Men da han skulle bruge geværet, kunne han ikke affyre det, så han stillede det ind i den forreste stue bag en stor kiste. Hans fætter Peder Hansen blev der natten over for at kunne lege med hans lillesøster Else dagen efter, da de fleste var i byen. De fandt geværet og gav sig til at lege med det. Det gik af, da de havde fat i det begge to. Skuddet ramte hende i hovedet. Hun var 10 år. Drengen var 9-10 år. - Hans Rasmussen af Møsvrå har ikke ført noget forsvar for sin søn, ej heller har Peder Thomsen af Herslev ført forsvar for sin søn Thomas. - Da Peder har gjort denne ulykke, mens han var i sin uskyldigheds stand og ikke var under sine forældres varetægt, men var hos sin faster, befries han for straf og bøde. Hans forældre har ikke lod og del i det. Men Thomas, som i sit

14. år uden forældrenes vidende har sneget sig til at tage flinten fra bjælken og ladt den med krudt og læderprop, han kunne have lagt den op på bjælken igen, for at små børn ikke skulle komme til skade med den. Han skal efter lovens 6-11-7 bøde halvt så meget, som han skulle have bødet, hvis han selv havde gjort ulykken. Halv mandebod er iflg. 6-6-17 27 lod sølv, beregnet til 13 rdl. Pengene skal betales til den dræbte piges arvinger foruden 8 rdl. i sagsomkostninger.

494b:

1756 - 6. juli:

22/6. Tolder Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen af Seest vedr. smugleri af stude. 20/7

496:

22/6. Sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Iver Koed og Anders Jepsen af Hjarup vedr. stolestade i Hjarup kirke. Tingsvidne.

496b:

Hans Christiansen Møller af Borre mølle ctr. samtlige Bramdrup bymænd. 20/7

497:

1756 - 13. juli:

29/6. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. - Tingsvidne. (10/8)

498b:

29/6. Regimentskriveren ctr. Niels Nielsen Kock i Pjedsted. Sagen er blevet afgjort af amtmanden; men den mulkt, som Niels Nielsen Kock skal betale, er ikke fuldstændig betalt endnu. Derfor udsættes sagen til 10/8. men sagen ikke fundet der.)

29/6. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Johan Pedersen af Viuf. Han har ved afbigt og mulkt til de fattige tilfredsstillet sin sognepræst og menighed, hvorfor sagen frafaldet på amtmandens ordre.

Regimentskriveren ctr. Laurids Langkild i Horsted for gæld. 27/7

22/6. Rytterbonden Jens Joensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem for injurier. Tingsvidne på Jens Pedersens beskyldninger og Jens Joensens skikkelse.

499:

29/6. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Johan Jørgensen i Seest for gæld iflg. afsagt dom. 27/7

29/6. Peder Sørensen Eg af Adserbøl ctr. Anne Engelsdatter om, at en krambodsvend fra Haderslev har aftinget hendes besvangrelse ved en sammenkomst i Egtved. 27/7

499b:

22/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 20/7

22/6. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen og Niels Lassen, begge af Hjarup, efter klage til amtmanden fra Leve Christensen, Hjarup. 27/7

Ove Hansen, forstander for Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 20/7

Else Nielsdatter af Øster Gesten ctr. Niels Hansen, tjenende Niels Tullesen ibidem. 3/8

500:

Hans Jensen af Sønder Vilstrup opbød børnepenge 3. gang.

Læst krigs- og landkommissær Folsachs plakat af 5/7-56 om ryttersession og landmilitindsdrullering.

1756 - 20. juli:

Søren Nielsen Ougesens påboende går i Trelde lovbudt 1. gang.

13/7. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 3/8

6/7. Tolder Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen af Seest vedr. smugleri af stude. - Tingsvidne.

500b:

6/7. Hans Christiansen Møller af Borre mølle ctr. samtlige Bramdrup bymænd. Forlig. Han betaler til sognefoged Søren Boeief og 2 mænd den aftalte leje for 1954-56. - Tingsvidne.

13/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 27/7

1756 - 27. juli:

13/7. Peder Sørensen Eg af Adserbøl ctr. Anne Engelsdatter om, at en krambodsvend fra Haderslev har aftinget hendes besvangrelse ved en sammenkomst i Egtved. - Tingsvidne.

501b:

13/7. Regimentskriveren ctr. Laurids Langkild i Horsted for gæld. 10/8

Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem. 10/8

502:

Christen Kyed af Højen Stubdrup (Stubberup) ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. 10/8

20/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Else Cathrine Joensdatter. 10/8

Søren Nielsen Ougesens påboende går i Trelde lovbudt 2. gang.

13/7. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen og Niels Lassen, begge af Hjarup for klammeri. Ny stævning omfatter desuden Christen Mikkelsen og Hans Lassen af Hjarup. 3/8

13/7. Sentence i sagen, som Marcus Madsen på Skovdrupgård har haft ctr. Johan Jørgensen Wintermand i Seest for gæld, som denne allerede er blevet dømt til at betale ved dom af 4/5-1751. Nu skal han ikke blot betale de 17 rdl., som han dengang blev pådømt, men desuden den nye sags omkostninger med 4 rdl.

502b:

1756 - 5. august:

20/7. Ove Hansen, forstander for Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 10/8

13/7. Else Nielsdatter af Øster Gesten ctr. Niels Hansen, tjenende Niels Tullesen ibidem. Denne undskylder og tilbagekalder, hvad han måtte have sagt imod hende, vil betale sagens omkostninger med 4 rdl. samt 1 rdl. til Gesten sogns fattige. Der stilles kautionister, bl. a. sognefoged Ole Andersen af Gesten, på de nævnte penges betaling, samt for at Niels Hansen vil anmelde sig hos sin sjælesøger hr. Bertram Højer til at stå åbenbart skriftemål i Gesten kirke inden Mikkelsdag. Han forlader da sin tjeneste hos Niels Tullesen, som af hans løn udreder de nævnte penge. På dette grundlag accepteres, men der tages tingsvidne, og sagen skal stå åben til påtale, hvis han fremturer.

27/7. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen m.fl. af Hjarup. 24/8

503:

Inger Corrinsdatter, nu gift med Søren Nielsen Ougesen af Trelde, tidligere gift med Søren Nielsen, og børn og medarvinger lovbød 3. gang gården i Trelde. Søren Nielsen Ougesen begærede skøde.

1756 - 10. august:

Provst Pontoppidan af Fredericia ctr. hans annexbonde Jep Thomsen af Erritsø for skovhugst og gårds brøstfældighed. 17/8

27/7. Christen Kyed af Højen Stubdrup (Stubberup) ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. - Forlig. Tingsvidne.

503b:

27/7. Regimentskriveren ctr. Laurids Langkild i Horsted for gæld. 24/8

504:

27/7. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. brugen af hyrdeengen og Krog eng. 24/8

505:

(13/7). Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 31/8

Enken Else Andersdatter af Nørre Bjert ctr. Jens Knudsen, forhen tjenende i Bjert og nu boende i Seest, for gæld. 31/8

505b:

27/7. Sentence i sagen, som regimentskriveren som befaleet aktor har ført for Claus Hansen Rytter og hustru Cathrine Lauridsdatter af Hjarup ctr. den på Koldinghus arresterede løse og ledige kvinde Else Cathrine Joensdatter fra Limskov i Nørup sogn formedelst hendes besvigelige omgang og påfund. - Hun var kommet til Hjarup under foregivende af at søge arbejde, lejede sig så ind hos Claus Hansen og hustru. Disse lod sig besnakke af hende, så hustruen med sin mands vidende lånte hende en del af sine gangklæder. Hun foregav, at hun skulle hen til en slægtning i Starup, så der kunne gå bud til Limskov. Claus Hansen skulle ledsage hende til Starup, og hun skulle følge med tilbage. De lå to nætter hos Mads Christensen i Starup, men Claus Hansen blev opmærksom på, at hun skaffede penge til opholdet ved at pantsætte noget af hans kones tøj. Da han gik med hende fra Starup igen, lod han hende derfor arrestere. Man konstaterer, at Claus Hansen og kvinden må have haft nogen fortrolighed med hinanden, siden han ikke har modsagt hende, når hun udgav sig for at være hans kone, og de også lå sammen i Starup. Hans tilbagekomst skete også efter, at hans kone havde sendt bud efter ham ved to mænd. - Kvinden har gjort noget lignende over for hyrden og hans kone i Jordrup for 6 år siden. Da blev hun også arresteret, men løsladt igen på hendes løfte om forbedring. Ifølge attest fra præsten i Nørup er hun døbt 1724. Præsten Knud Storm i Egtved attesterer, at hun er konfirmeret i Ødsted kirke 1741. Hun har for 6 år siden begået løssagtighed og levet syndigt og holdt sig fra Herrens bord, ikke bodfærdigt indfundet sig til åbenbart skriftemål. Hendes barn er i Limskov, mens hun har flakket om fra sted til sted. - Hun skal forsendes til Viborg tugthus til hendes forbedring der at arbejde i 3 år samt aftjene omkostningerne til arrest, proces og forsendelsen til Viborg. Til dagligt underhold skal hun have 4 sk. danske.

506:

3/8. Dom afsagt således: Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, har stævnet nogle hospitalsbønder for deres restance af 1745-46. Det drjer sig om: Jens Pedersen Amhede; Hans Olesen, nu Abraham Sørensen; Jep Nielsen; Peder Jacobsen, nu Niels Andersen; Rasmus Christensen; Peder Mikkelsen, nu Ole Hjuler; Abraham Sørensen, nu Ole Hjuler; Anders Hansen; Frederik Pedersen; Christen Rasmussen; Jørgen Christensen; Niels Madsen; Iver Christensen; Niels Pjedsted; disse af Almind; samt Peder Nielsen i Knurborg, Vamdrup sogn. - De skal betale inden 15 dage.

1756 - 17. august:

Læst forordning af 3/8-56 ang. forlængelse af forbudet mod udførsel af kornvarer.

10/8. Provst Pontoppidan af Fredericia ctr. hans annexbonde Jep Thomsen af Erritsø for skovhugst og gårds brøstfældighed. - Tingsvidne.

507:

1756 - 24. august:

Læst forordning af 23/7-56 om antagelse af fattige børn i de offentlige latinskoler m.m.

Jægermester og oberforster Bachman lader tinglæse synsforretning på svins olden.

10/8. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. brugen af hyrdeengen og Krog eng. 7/9

507b:

10/8. Regimentskriveren ctr. Laurids Langkild i Horsted for gæld. 7/9

Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling. 7/9

509:

Christian Lund af Kolding ctr. Jørgen Anders Staffensen af Bække. 7/9

3/8. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen m.fl. af Hjarup. 31/8

Hans Jepsens påboende gård i Børup lovbudt 1. gang.

Søren Olesen af Højen fremlyste en mærplag 1. gang.

1756 - 31. august:

Hans Jepsens påboende gård i Børup lovbudt 2. gang.

Søren Olesen af Højen fremlyste en mærplag 2. gang.

Hans Jensen af Ågård opbød børnepenge 1. gang.

10/8. Enken Else Andersdatter af Nørre Bjert ctr. Jens Knudsen, forhen tjenende i Bjert og nu boende i Seest, for gæld. 12/10

509b:

Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen ibidem for beskyldning om at have flyttet skel. 14/9

510b:

Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Jens Joensen ibidem for beskyldning om at være sprunget ud af en husgavl. 14/9

10/8. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 12/10

24/8. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen m.fl. af Hjarup for klammeri. 7/9

Christian Madsen af Haderslev by fører på vegne af hustruen Sara Ottesdatter og dennes moster Mette Lauridsdatter af Haderslev vidner på arveret efter afdøde Anna Lauridsdatter, som var gift med Peder Enevoldsen i København.

511:

1756 - 7. september:

24/8. Christian Lund af Kolding ctr. Jørgen Anders Staffensen af Bække. Erklæring. - Tingsvidne.

Hans Jepsen af Børup lovbød sin påboende gård 1. gang.

24/8. Regimentskriveren ctr. Laurids Langkild i Horsted for gæld. 21/9

511b:

24/8. Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling. 21/9

512:

24/8. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. brugen af hyrdeengen og Krog eng. 5/10

513:

Mads Pagh af Viuf ctr. Peder Smed af Viuf, som har beskyldt ham for at være barnefader til det uægte barn, som Maren Pedersdatter allerede har udlagt landsoldat Johan Pedersen som barnefader til. Peder Smed tilbagekalder beskyldningen og tilbyder at betale til de fattige i Viuf sogn 4 mk. danske, hvilket accepteres, da han er så gammel. - Tingsvidne.

513b:

Hans Marcussens påboende gård i Viuf lovbudt 1. gang.

Hans Jensen i Ågård opbød børnepenge 2. gang.

31/8. Regimentskriveren ctr. Mikkel Christensen m.fl. af Hjarup for klammeri. 28/9

Søren Olesen af Højen fremlyste mærplag 3. gang.

Mads Jensen Holm af Egum på vegne af sig selv og broderen Niels Jensen Holm, tjenende i København, Staffen Jensen Holm af Børup og Thomas Sørensen på vegne af sin hustru Mette Jensdatter lovbød 3. gang gården i Børup, som deres fader Jens Nielsen og moder Anne Nielsdatter er fradøde. - Hans Jepsen, som bebor gården, begærede skøde.

1756 - 14. september:

Sag ctr. Niels Basse af Tårup. 28/9

514:

Provst Pontoppidan af Fredericia ctr. annexbonden Jep Thomsen af Erritsø for restancer. 28/9

Hans Marcussens gård i Viuf lovbudt 2. gang.

Hans Jepsens påboende gård i Børup lovbudt 2. gang.

Mads Andersen i Gejsing fremlyser hest 1. gang.

31/8. Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Jens Joensen ibidem for beskyldning om at være sprunget ud af en husgavl. Tingsvidne.

31/8. Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen ibidem for beskyldning om at have flyttet skel.
19/10

515:

Hans Jensen af Ågård opbød børnepenge 3. gang.

515b:

1756 - 21. september:

Læst rentekammerets plakat ang. østersbankens forpagtning til Peder Todsen af Højer under Tønder amt.

7/9. Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling: Henrik Jørgensen af Lille Velling og en del fra Store Velling. Om at sognefogeden Hans Nielsen af Store Velling m.fl. med magt har tilbagetaget nogle heste, som Laurids Langkild havde beslaglagt. 5/10

518:

Jørgen Staffensen af Bække ctr. Hans Trommeslager af Kragelund. 12/10

518b:

Jens Jensen af Kongsted Torp, formynder for Dorthea Jensdatter (datter af afdøde Jens Udsen) og Hans Pedersen, formynder for Jens Jensen, lovbød 3. gang den gård, som Hans Marcussen påbor i Viuf. Denne og hans hustru Margrethe Hansdatter begærede skøde.

7/9. Sentence i sagen, som regimentskriveren på afdøde Mads Pedersens børns vegne af Horsted har ført ctr. Laurids Langkiel i Horsted for skyldige børnepenge, 700 rdl. med renter samt nogle huspenge: 7 rdl. 5 mk. 5 1/3 sk. Huspengene er betalt til ham af nogle husmænd uden kvittering, men han var ikke berettiget til at modtage dem. Han har påstået at have betalt renter af lånet til skrivestuen; men den betaling har været for noget andet. - Han skal indfri sin panteobligation på 700 rdl. med renter samt huspengene plus processens omkostninger.

519:

1756 - 28. september:

14/9. Sag ctr. Niels Basse af Tårup frafaldet.

14/9. Provst Pontoppidan af Fredericia ctr. annexbonden Jep Thomsen af Erritsø for restancer.
19/10

Hans Rasmussen af Gelballe fremlyser 2 heste.

7/9. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført ctr. Michel Christensen og Niels Lauridsen m.fl. af Hjarup formedelst deres slagsmål i smedens hus efter klage til amtmanden fra Leve Christensen. Dennes moder, Maren Hansdatter, er blevet slået i ansigtet. - Knud Mortensen havde siddet i smedens hus sammen med Leve Christensen, da Hans Lauridsen kom ind og hilste Knud Mortensen med "god dag, Knud skræder!". Denne havde sagt tak og rejst sig op, hvorefter Hans Lauridsen tog fat i ham og rendte ham baglænds overende. Leve Christensen løb til for at skille dem ad; men da kom Michel Christensen og Niels Lauridsen; de for ind på Leve Christensen. Så kom dennes moder Maren Hansdatter ind. Hun ville hjælpe sin søn. Vidner har set Leve Christensen ligge på gulvet med Michel Christensen og Niels Lauridsen stående over sig; men de har ikke set, hvem der væltede ham. De har set ham blive slæbt hen over gulvet, men så ikke, hvem der slæbte ham. De har set, at Maren Hansdatter var forrevet og blodig i ansigtet, men ikke, hvem der gjorde det ved hende. - Altså: Hans Lauridsen, som begyndte klammeriet, bør efter lovens 6-7-8 for jordskub bøde tre seks lod sølv, altså 9 rdl. Michel Christensen og Niels Lauridsen, der gik bagefter Hans Lauridsen ind i smedens hus og straks greb fat på Leve Christensen og fik ham til jorden og siden stod bøjet over ham, bør hver betale for jordskub 3 seks lod sølv, 18 rdl. Desuden bør Knud Mortensen, Hans Lauridsen, Niels Lauridsen og Michel Christensen bøde for Maren Hansdatters tilføjede hug i deres selskab een for alle og alle for een til hende i særdeleshed 3 seks lod sølv, ni rdl., siden det ikke under sagen er blevet bevist, hvem der har tilføjet hende skaden. Hans Lauridsen, Niels Lauridsen og Michel Christensen skal betale processens omkostninger med 10 rdl. (stemplet papir, rettens gebyr og prokuratorsalær), een for alle og alle for een. Bøderne for overgrebene mod Knud Mortensen og Leve Christensen, ialt 27 rdl., tilfalder kongen. Bøderne for overgreb mod Maren Hansdatter, 9 rdl., betales til hende selv.

520:

1756 - 5. oktober:

21/9. Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling: Henrik Jørgensen af Lille Velling og en del fra Store Velling. Om at sognefogeden Hans Nielsen af Store Velling m.fl. med magt har tilbagetaget nogle heste, som Laurids Langkild havde beslaglagt. 26/10

521:

7/9. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. brugen af hyrdeengen og Krog eng. 26/10

522b:

Hans Jepsen af Børup lovbød 3. gang gård i Børup. Staffen Jensen Holm af Børup begærede skøde.

Hans Rasmussen af Gelballe fremlyste 2 heste 2. gang.

523:

1756 - 12. oktober:

31/8. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværge hr. Claus Haagen og øvrige interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. 9/11

523b:

21/9. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Hans Trommeslager af Kragelund. Forlig: Hans Christensen skal betale til Jørgen Staffensen 3 rdl. i sagsomkostninger. Hans husbond mons. Lund i Kolding indestår for betalingen. Hermed skal alle disputer imellem dem til dato være ophævet, og de vil herefter leve som svogre og venner i al venlighed og kærlighed. Sagen ophævet.

31/8. Enken Else Andersdatter af Nørre Bjert ctr. Jens Knudsen, forhen tjenende i Bjert og nu boende i Seest, for gæld. 2/11 (men sagen ikke fundet der.)

Hans Rasmussen af Gelballe fremlyste 2 heste 3. gang.

524:

1756 - 19. oktober:

Læst forordning af 4/10-56 om kornskatten.

28/9. Provst Pontoppidan af Fredericia ctr. annexbonden Jep Thomsen af Erritsø for restancer. 26/10

Jens Joensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 9/11

14/9. Joen Jensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Tolstrup, som beskyldes for at have flyttet

skelpæle, efter at sognefoged Mads Dahl med to uvildige mænd havde fastlagt skellene for nogle år siden. 9/11

525:

1756 - 26. oktober:

5/10. Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling. 9/11

526:

5/10. Niels Jensen af Dollerup ctr. Mads Lauridsen Buch ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 9/11

526b:

(11/5-1756). Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. birkedommer Lars Thistrup og Jelling bymænd ang. Fårup sø. Sagen kan genoptages. 16/11

527b:

Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. Christen Hansen Skræder af Jelling møllested. 16/11

528:

19/10. Sentence i sagen, som provst Pontoppidan i Fredericia har haft ctr. sin annexbonde Jep Thomsen af Erritsø for fæstegårdens forgældelse med pådragne restancer af kgl. skatter og landgilde så vel som bygfældighed og skovs forhuggelse. - For skovhugsten skal han betale 276 rdl., for bygfældighed 4 rdl. Desuden skal han betale resterende skatter og landgilde samt sagens omkostninger.

1756 - 2. november:

Rytterbonden Hans Hansen af Påby og hans broder Marcus Hansen, der opholder sig hos ham, lovbyder aftægtskontrakt. 9/11 (16/11)

1756 - 9. november:

528b:

Læst patent om højesteret af 15/10-56.

Læst amtmandens skrivelse af 4/11 ang. udførsel af kornvarer.

19/10. Jens Joensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 7/12

26/10. Sign. Laurids Langkild af Horsted ctr. en del beboere i Lille og Store Velling. - Tingsvidne.

530:

26/10. Niels Jensen af Dollerup ctr. Mads Lauridsen Buch ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng.
23/11

530b:

12/10. Madame Maren Møller på Lille Modvig med lavværg hr. Claus Haagen og øvrige
interessenter ctr. Claus Svitzer på Juellingsholm og hans bønder i Loft ang. markstrid. Tingsvidne.

2/11. Rytterbonden Hans Hansen af Påby og hans broder Marcus Hansen, der opholder sig hos ham,
lovbyder aftægtskontrakt 2. gang. 16/11

19/10. Joen Jensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Tolstrup, som beskyldes for at have flyttet
skelpæle. 23/11

Mons. Levin Struer af Stovstrup som lavværg for sl. Knud Nielsens enke Karen Hansdatter af
Stovstrup ctr. Knud Nielsens arvinger, fordi de ikke mindeligt har villet skøde hendes påboende
gård. 23/11

531b:

1756 - 16. november:

26/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrup til Refstrup og
Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 30/11

532:

26/10. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. Christen Hansen Skræder af Jelling møllested for
gæld. 14/12

532b:

Peder Høeg af Hopballe mølle ctr. degnen Christian Neuchs af Jelling ang. beskyldninger. 30/11
(men sagen ikke fundet der.)

533:

9/11 (2/9). Rytterbonden Hans Hansen af Påby og hans broder Marcus Hansen, der opholder sig hos
ham, lovbyder aftægtskontrakt 3. gang.

1756 - 23. november:

9/11. Niels Jensen af Dollerup ctr. Mads Lauridsen Buch ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng.
7/12

534:

Rytterselvejrbonden Niels Basse af Tårup ctr. rytterbonden Jørgen Nielsen ibidem ang. en af hans heste, som er fundet ihjelstukket med en spids stav efter trussel herom. Efter klage fra Jørgen Nielsen til amtmanden har denne forbudt vidneførelse efter stævnemålet. Jørgen Nielsens to stedsønner Lars og Ole Pedersen er bortrømt straks efter stævningen. - Niels Basse får tingsvidne med henblik på at kunne søge sin ret på højere steder. (8/2-57)

9/11. Joen Jensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen af Tolstrup, som beskyldes for at have flyttet skelpæle. 21/12 (men sagen ikke fundet der. Se fol. 537 samt 8/3-57)

9/11. Mons. Levin Struer af Stovstrup som lavværges for sl. Knud Nielsens enke Karen Hansdatter af Stovstrup ctr. Knud Nielsens arvinger, fordi de ikke mindeligt har villet skøde hendes påboende gård. 7/12

Knud Nielsens enkes påboende gård i Stovstrup lovbydes 1. gang.

534b:

1756 - 30. november:

16/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 21/12

Knud Nielsens enkes påboende gård i Stovstrup lovbydes 2. gang.

1756 - 7. december:

Jagt- og skovsessionens skriver Erik Hoved ctr. Peder Hansen i Gamst for skovhugst. Tingsvidne.

535b:

Jægermester Bachman ctr. Søren Olsen af Store Velling for skovhugst. 21/12 (men sagen ikke fundet der.)

536:

23/11. Niels Jensen af Dollerup ctr. Mads Lauridsen Buch ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 21/12

536b:

Regimentskriveren efter amtmandens befaling ctr. et i skovfoged Peder Ditlefsens hus i Ullerup sogn arresteret kvindemenneske ved navn Karen Sørensdatter, som har født et barn i enrum. Barnet er fundet dødt. 21/12

Landstingsprokurator Mattias Brun af Viborg ctr. Christen Hansen i Jelling møllested for gæld. 21/12

537:

23/11. Mons. Levin Struer af Stovstrup som lavværg for sl. Knud Nielsens enke Karen Hansdatter af Stovstrup ctr. Knud Nielsens arvinger, fordi de ikke mindeligt har villet skøde hendes påboende gård. - Sagen frafaldet.

9/11. Jens Joensen af Tolstrup ctr. Jens Pedersen ibidem. I henhold til forordning af 4/6-1723 henvises sagen til ryttersessionens resolution, inden den kan pådømmes ved birkeretten.

Knud Nielsens enke Karen Hansdatters påboende gård i Stovstrup lovbydes 3. gang. - Hun selv begærer skøde sammen med sin nye mand Hans Hansen af Stovstrup.

537b:

1756 - 14. december:

Læst plakat af 24/11-56 om toldens forhøjelse for visse varer.

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved stævner Hans Joensen Hjuler af Store Velling til at aflægge ed.

16/11. Sentence i sagen, som Peder Hansen Høeg i Hopballe mølle har ført ctr. Christen Hansen Skræder boende ved Jelling møllested for skyldige 8 rdl. 3 mk. 10 sk. - Dem skal han betale, samt 3 rdl. 2 mk. i sagsomkostninger.

1756 - 21. december:

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested, som skal aflægge benægtelses ed i henhold til sessionens kendelse.

538:

7/12. Regimentskriveren efter amtmændens befaling ctr. et i skovfoged Peder Ditlefsens hus i Ullerup sogn arresteret kvindemenneske ved navn Karen Sørensdaughter, som har født et barn i enrum. Barnet er fundet dødt. Hun har ikke indfundet sig. Stovstrup fogderi er befalet at holde vagt over hende, indtil hun kan komme til amtshuset. Hun skal overføres til Kolding arrest for at kunne være til stede under forhørene. 11/1

538b:

27/11. Niels Jensen af Dollerup ctr. Mads Lauridsen Buch ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 11/1

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Anders Pedersen i Tiufkær for skovhugst. 11/1

539:

7/12. Landstingsprokurator Mattias Brun af Viborg ctr. Christen Hansen i Jelling møllested for gæld. Hvis ikke han betaler forinden, optages sagen til doms den 18/1

30/11. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 18/1

539b:

Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Jens Jepsen i Follerup mølle for skovhugst. 18/1

1757

539b:

1757 - 11. januar:

Læst kgl. gentaget mandat om lediggængeres og deserterede soldaters eksaminering, anholdelse og indbringelse.

21/12. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Anders Pedersen i Tiufkær for skovhugst. 25/1

21/12. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 8/2

540:

21/12. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige i Ullerup sogn. 25/1

541:

Hans Poulsens enke Maren Koeds lovbyder sin gård i Tiufkær 1. gang.

1757 - 18. januar:

Hans Poulsens enke Maren Koeds lovbyder sin gård i Tiufkær 2. gang.

21/12. Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Jens Jepsen i Follerup mølle for skovhugst. 1/2

541b:

21/12. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 8/2

21/12. Sentence i sagen, som landstingsprokurator Mattias Brun i Viborg har haft ctr. Christen Hansen, boende i Jelling møllested for gæld på 5 rdl. 4 mk. - Han skal betale gælden samt sagsomkostninger, ialt 6 rdl.

542:

1757 - 25. januar:

Læst forordning af 4/1-57 ang. forbud mod indførelse af fremmede spillekort samt deres stempling.

Mogens Jørgensen af Bølling ctr. hans husmand Jens Lauridsen for hugst af gærde. 8/2

11/1. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. 8/2

543b:

11/1. Jægermester og oberforster Bachman ctr. Anders Pedersen i Tiufkær for skovhugst. 15/2

Christen Christensen i Seest fremlyser en galt 1. gang.

Niels Andersens enke Maren Hansdatter i Store Velling m.fl. lovbyder gård 1. gang.

544:

1757 - 1. februar:

Læst kapitelstaksten for 1756.

18/1. Sognefoged Peder Rasmussen i Pjedsted ctr. Jens Jepsen i Follerup mølle for skovhugst. Tingsvidne.

Christen Christensen i Seest fremlyser en galt 2. gang.

Lars Langkiel af Horsted ctr. Hans Torndal og hustru Abolone ibidem. 15/2

Morten Koed af Håstrup lovbød på vegne af søsteren Maren Koeds, Hans Poulsens enke af Tiufkær, 3. gang gård. Iver Hansen af Tiufkær, eneste søn af Maren Koed og Hans Poulsen, begærede skøde.

544b:

Niels Andersens enke Maren Hansdatter i Store Velling m.fl. lovbød gård 2. gang.

Niels Nielsens enke Karen Iversdatter af Skærup m.fl. lovbød det sted i Skærup, som Søren Nielsen påbor.

1757 - 8. februar:

25/1. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. 22/2

11/1. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng.

22/3

545:

(23/11). Niels Basse af Tårup ctr. Jørgen Nielsen ibidem vedr. ihjelstukket hest og trusler. 1/3

546:

25/1. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. hans husmand Jens Lauridsen for hugst af gærde. 1/3

547:

18/1. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 15/2

Niels Nielsens enke Karen Iversdatter af Skærup m.fl. lovbød det sted i Skærup, som Søren Nielsen påbor, 2. gang.

Niels Andersens enke Maren Hansdatter i Store Velling m.fl. lovbød gård 3. gang. Hans Nielsen, Maren Hansdatters søn, og hans fæstemø Anne Marcusdatter begærede skøde.

Christen Christensen i Seest fremlyser en galt 3. gang.

Jens Pedersen Skjelde af Ferup i Lejrskov sogn anmeldte ildsvåde. Almissebrev.

547b:

1757 - 15. februar:

Læst plakat af 8/2-57 om forbud til maj måneds udgang mod at udføre sådanne heste, som er tjenlige til kavalleri- og dragonregimenternes tjeneste.

8/2. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 15/3

549b:

1/2. Lars Langkiel af Horsted ctr. Hans Torndal og hustru Abolone ibidem ang. bortfjernet bølgeblok. Tingsvidne.

550:

Thomas Gregersen af Skærup fremlyste en hoppe 1. gang.

Niels Nielsens enke Karen Iversdatter af Skærup m.fl. lovbød det sted i Skærup, som Søren Nielsen påbor, 3. gang. - Niels Andersen Søborg fra Tirsbæk mølle og hustru Anna Olufsdatter Raun begærede skøde.

550b:

25/2. Sentence i den sag, jægermester og oberforster Bachman ved sin fuldmægtig mons. Petersen fra Velling har ført ctr. Anders Pedersen i Tiufkær formedelst han på jægermesterens skovskifte har hugget og bortført en risbøl. - Topgrenene er fundet ved Peder Skomagers hus. Anders Pedersen har ikke indfundet sig med noget til befrielse. Han skal betale skovbøde på 10 rdl. til jægermester Bachman samt processens omkostninger.

1757 - 22. februar:

Læst forordning af 1/2-57 om at afskaffe misbrug med brændevinsdrik.

Thomas Gregersen af Skærup fremlyste en hoppe 2. gang.

Bertel Christensen af Ferup fremlyste en so 1. gang.

8/2. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. 22/3

551b:

Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 15/3

552:

Niels Frismand af Fredericia ctr. Hans Nissen af Håstrup angående en aftægt, som denne ved købet af gården havde lovet førstnævntes kone Else Andersdatte. 22/3

552b:

1757 - 1. marts:

Bertel Christensen af Ferup fremlyste en so 2. gang.

Regimentskriveren skaffer tingsvidne vedrørende efterladenskaberne efter afdøde landsoldat Jørgen Pedersen, der døde hos Hans Jørgensen i Håstrup.

8/2. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. hans husmand Jens Lauridsen for hugst af gærde. 8/3

Thomas Gregersen af Skærup fremlyste en hoppe 3. gang.

553:

1757 - 8. marts:

Læst kammerkollegiets skrivelse til tolder Skyberg ang. hoppers udførsel til kongens kavalleriregiment i hertugdømmerne.

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved får tingsvidne ang. 5 risege, der er stjålet i 1755.

553b:

1/3. Mogens Jørgensen af Bølling ctr. hans husmand Jens Lauridsen for hugst af gærde. Tingsvidne.

554:

(Se 23/11-56). Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen af Tolstrup ang. skel. 29/3

555b:

Bertel Christensen af Ferup fremlyste en so 3. gang.

1757 - 15. marts:

15/2. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 5/4

22/2. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 22/3

Carl Lindom af Snoghøj som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i kongens vildtbane. 29/3

556b:

1757 - 22. marts:

Læst plakate af 15/3-57 ang. toldens forhøjelse på fremmede glas.

22/2. Niels Frismand af Fredericia ctr. Hans Nissen af Håstrup angående en aftægt, som denne ved købet af gården havde lovet førstnævntes kone Else Andersdatter. Der afventes resolution fra amtmanden. 19/4

22/2. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørens datter, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. Da anklageren kræver dødsstraf, forvares hun herefter i jern. 5/4

15/3. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 5/4

557:

8/2. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 29/3

1757 - 29. marts:

8/3. Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen af Tolstrup ang. skel. 5/4

558:

22/3. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng.
19/4

559:

15/3. Carl Lindom af Snoghøj som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i kongens vildtbane. 5/4

1757 - 5. april:

Jens Sørensen Feveil af Vejle og interessenter ctr. Simon Stub i Brøndsted mølle for brændevinsbrænden. 3/5

559b:

29/3. Carl Lindom af Snoghøj som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i kongens vildtbane. 19/4

560:

22/3. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. 19/4

560b:

22/3. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 3/5

29/3. Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen af Tolstrup ang. skel. Tingsvidne.

561:

15/3. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 10/5

1757 - 19. april:

Jægermester Bachmans synsforretning over Trelde skov.

5/4. Carl Lindom af Snoghøj som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i kongens vildtbane. 26/4

561b:

5/4. Regimentskriveren ctr. det arresterede kvindemenneske Karen Sørensdatte, tjenende hos skovfoged Peder Ditlefsen i Laues Himmerige. 3/5

29/3. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 24/5

562:

22/3. Niels Frismand af Fredericia ctr. Hans Nissen af Håstrup angående en aftægt, som denne ved købet af gården havde lovet førstnævntes kone Else Andersdatter. 3/5

Michel Christensen af Stenvad mølle ctr. Søren Simonsen, svigersøn Hans Christensen og hustru af Hjelmstrup ang. arv efter Maren Jensdatter i Hjelmstrup. 3/5

562b:

1757 - 26. april:

19/4. Carl Lindom af Snoghøj som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i kongens vildtbane. Tingsvidne.

563:

Jægermester Bachman med synsforretning over kgl. skove i Koldinghus birk.

1757 - 3. maj:

5/4. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 24/5

563b:

5/4. Jens Sørensen Feveil af Vejle og interessenter ctr. Simon Stub i Brøndsted mølle for brændevinsbrænden. 24/5

564:

19/4. Michel Christensen af Stenvad mølle ctr. Søren Simonsen, svigersøn Hans Christensen og hustru af Hjelmstrup ang. arv efter Maren Jensdatter i Hjelmstrup. 17/5

19/4. Sentence i sagen, som regimentskriveren på befaling har ført ctr. Karen Sørensdatter, som på Koldinghus er arresteret, fordi hun den 21/11 1756 i sin tjeneste hos skovfoged Peder Ditlevsen i Laues Himmerige har født et drengbarn i dølgsmål i hans bryggers. Barnet er fundet dødt. - Karen Sørensdatter blev for to år siden trolovet til enkemanden Jørgen Nielsen Hyrup i Fredericia. Efter hendes eget udsagn forlod hun ham (med hans egen billigelse), fordi han var ond imod hende. De havde ikke noget at leve af, fordi han drak alting op. Hun kom i tjeneste hos kancelliråd Hvalsø i Fredericia, var der et år og kom så i tjeneste hos murermester Johan Bordevig. Der blev hun besøvet af en soldat ved navn Peder Hansen. Hendes trolovede fæstemand er nu hospitalslem i Fredericia. Hos skovfogeden kom hun i tjeneste Mikkelsdag og skulle være blevet til påske. Skovfogeden fik senere nys om, at hun var gravid, og da han spurgte hende derom, svarede hun hverken ja eller nej, men græd og sagde, at om så var, så havde hun dog dag indtil jul. Skovfogedens kone, Barbara

Dideriksdatter, var også gravid, og Karen Sørensdatter havde ifølge sin egen forklaring regnet med, at hun selv skulle føde til jul, mens hendes madmoder skulle føde nogle uger tidligere. Derfor havde hun regnet med at afvente madmoderens barsel og så ved den lejlighed bestille jordemoderen til at komme til hendes egen. Den søndag, fødslen skete, var hun stået op om morgenen ved dagning og havde tændt op i dagligstuen, hvorefter hun var gået i bryggerst for at arbejde der; der var fødselen sket; hun var besvimet og vidste ikke selv, om hun havde skreget eller råbt om hjælp. Da hun kom til sig selv, fandt hun barnet dødt. Hun havde taget det med ind i dagligstuen og lagt sig i seng med det efter at have svøbt det i et stykke gammel særk. Skovfogeden var ikke hjemme, og hans kone lå og sov i deres sovekammer. Hun havde ingenting hørt, og først om aftenen havde hun sammen med sin svigerinde været inde hos Karen Sørensdatter og spurgt hende, om hun havde født. Da havde hun taget dynen til side og vist dem det døde barn. Da skovfogeden kom hjem, red han over til Stovstrup og anmeldte det for sognefoged Niels Bang, der foranstaltede et syn og efter ordre satte vagt ved huset for at sikre sig hendes person. - I retten åbnede man Karen Sørensdatters kisteskrin, der viste sig at indeholde noget børnetøj, hvilket forsvareren tog som et tegn på, at hun havde ønsket at forberede sig på fødselen. Der er blevet indhentet attest fra Gammelby præstegård og fra provst Pontoppidan i Fredericia: Hun har for 5 år siden fået et pigebarn uden for ægteskab ved en soldat (barnet lever endnu) og derfor udstået kirkens disciplin. Den 6/2-55 blev hun trolovet med en enkemand i Fredericia, og der blev lyst for dem i kirken; men hun forlod fæstemanden, og skylden var mere hos hende end hos ham; de har været kaldt for magistraten og formanet til at holde deres ægteskabsløfte. - Rettens sammendrag af sagen siger, at hun for det 1) i løstighed har avlet et pigebarn for 5 år siden; for det 2) haft trolovelse med en enkemand og forladt ham uden videre ægteskabs fuldbyrdelse; og for det 3) har hun trods det begyndte ægteskabsløfte befundet sig i løstighed og er blevet besvangret 2. gang; og til trods derfor har hun understået sig i at tage tjeneste hos skovfogedens, hvor hun så gjorde barsel den 21/11-56. For det 4) har hun vist sig ubøjeelig, har ikke nogen sinde af sig selv bekendt sin graviditet uden at blive spurgt derom (der henvises til et tingsvidne fra Fredericia); og hun har ikke forud truffet aftale med nogen jordemoder eller anden kone til at betjene sig på en skikkelig og anstændig måde, og det endda på dette sted, der lå langt fra byer, og hvor der ikke var noget andet fruentimmer end hendes madmoder, der selv frygtede for sin egen barselsfærd. For det 5) anses også, hvorledes udfaldet derpå har været (jvf. tidligere beskrivelse af fødslen), og at hun altså først efter forespørgsel om aftenen tilstod at være i barselsnød. For det 6) vises af regimentfeltkærerens attest, at barnet var fuldbåret og døde af mangel på hjælp ved fødselen. Altså har hun født i dølgsmål; oplysningen om, at hun havde samlet børnetøj, tages til efterretning, men tillægges ingen betydning. - Karen Sørensdatter skal iflg. Lovens 6-6-7 og 6-6-8 andre ligesindede til afsky og eksempel miste sin hals med sværd, og hovedet sættes på en stage. Hun skal have forbrudt sin hovedlod, der tilfalder kongens kasse, når først er fradraget beviselig gæld, sidste lejermålsbøder samt udgift til arrest og exekution. Skarpretteren nyder for denne exekution efter taxationen for hovedet at afhugge med sværd 10 rdl., for hovedet at sætte på stage 2 rdl., samt for kroppen at nedgrave 3 rdl.

566:

19/4. Sentence i sagen, som Niels Friismands kone i Fredericia har haft ctr. Hans Nissen i Håstrup, som ved købet af Niels Friismands gård har lovet hende en årlig aftægt, men ikke holdt sit løfte. - Ved købet havde han lovet at give hende hver jul 1 td. rug og 1 td. malt, leveret i Kolding eller Fredericia, så længe hun levede. Men den aftale har han ikke efterlevet, ligesom han heller ikke har villet underskrive aftægtskontrakten. Friismand har indbragt sagen for amtmanden, der har ladet

sognefoged Peder Knudsen i Håstrup tilsige dem til møde hos amtmanden; men de blev ikke forligt, hvorfor sagen er blevet indstævnet til doms. - Hans Nissen har ikke kunnet anføre noget til sin befrielse. Han dømmes til at yde den årlige afgift efter aftalen til Friismands kone samt at betale Niels Friismands sagsomkostninger.

567:

1757 - 10. maj:

5/4. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 7/6

1757 - 17. maj:

Hans Nicolaisen af Skærup opbød børnepenge 1. gang.

3/5. Michel Christensen af Stenvad mølle ctr. Søren Simonsen, svigersøn Hans Christensen og hustru af Hjelmstrup ang. arv efter Maren Jensdatter i Hjelmstrup. 24/5

568:

1757 - 24. maj:

Hans Nicolaisen af Skærup opbød børnepenge 2. gang.

Samtlige bymænd i Nebel, Vorbasse sogn indleverede 4 ulveunger.

Jørgen Madsen i Knudsbøl indleverede 8 ulveunger.

Christen Andersen i Bredstrup lovbød sin påboende gård 1. gang.

3/5. Jens Sørensen Feveil af Vejle og interessenter ctr. Simon Stub i Brøndsted mølle for brændevinsbrænden. 7/6

568b:

3/5. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 7/6

(13/1-56). Regimentskriveren ctr. Jacob Joensen og hustru i Fuglsang. Får udmeldt til taxationsforretning Jens Lydum i Søholmhave og sognefoged Hans Buhl i Eltang, som skal vurdere Sidsel Jensdatters tab ved husets forsømmelse efter de sårhug, som ovennævnte tilføjede hende. 7/6

19/4. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 28/6

17/5. Michel Christensen af Stenvad mølle ctr. Søren Simonsen, svigersøn Hans Christensen og hustru af Hjelmstrup ang. arv efter Maren Jensdatter i Hjelmstrup. Sagen kommer i skifteretten, hvorfor den afsluttes her med tingsvidne.

569:

Carl Jensen i Børup fremlyste 3 plage.

1757 - 7. juni:

Christen Andersen i Bredstrup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Hans Jensen i Tiufkær lovbød sit påboende hus 1. gang.

Carl Jensen i Børup fremlyste 3 plage 2. gang.

24/5. Amtmanden ctr. den arresterede tambour Hans Jørgen Hjort, som har skrevet et falsk pas. 21/6

24/5. Regimentskriveren ctr. Jacob Joensen og hustru i Fuglsang. 21/6

569b:

10/5. Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle ctr. aføde birkedommer Lars Thistrups enke til Refstrup og Jelling bymænd m.fl. ang. Fårup sø. 19/7

24/5. Jens Sørensen Feveil af Vejle og interessenter ctr. Simon Stub i Brøndsted mølle for brændevinsbrænden. 21/6

570:

Hans Nicolaisen af Skærup opbød børnepenge 3. gang.

1757 - 14. juni:

Hans Jensen i Tiufkær lovbød sit påboende hus 2. gang.

Hans Marcussen i Viuf lovbød sin gård 1. gang.

Christen Andersen i Bredstrup lovbød sin påboende gård 3. gang. Niels Marcussen, som er gift med Christen Andersens datter Kirsten Christensdatter, begærede skøde.

570b:

1757 - 21. juni:

Hans Marcussen i Viuf lovbød sin gård 2. gang.

Niels Pedersen i Trelde lovbød sin halve påboende gård 1. gang.

7/6. Sentence i sagen, som prokurator Carl Lindom af Snoghøj som befalet aktor har ført ctr. arresterede Hans Jørgen Hjorth, afskediget tambour, fordi han har skrevet et falsk pas for en landsoldat. Den deserterede landsoldat, Hans Laursen, har med sin kompagnichefs tilladelse tjent

som gårdkarl, kusk og senere som daglønner. Var ked af at skulle være soldat så længe og ville rejse med Hans Jørgen Hjorth, da denne ville rejse til Odense. De blev anholdt med det falske pas ved Snoghøj. Det oplyses, at Hans Jørgen Hjorth var flyttet til Ålborg i 1756, hvor han havde arbejdet som handskemagersvend; han tog ud på landet og tjente noget ved at årelade. I sin tjenste hos handskemageren forholdt han sig upåklageligt, og der er intet ondt at sige om ham før denne sag. Hans kone med 6 små børn sidder til huse i Ålborg. Iflg. attest fra sognepræsten i Vester Hassing har han været der i ca. 12 år. Har med hustru sidst været til alters 3/3-1754, men har ikke begået nogen forbrydelse eller forargelse. Dog havde han ord for at have været noget liderlig i levned og unyttig i munden i henseende til drukkenskab. - Med benyttelse af 2 signeter havde han lavet det falske pas med skudsmål for Hans Laursen, der blev udgivet for at være en stolemagersvend ved navn Peder Jensen, samt skudsmål om, hvornår han sidst havde været til alters. - For sådan en forvoven og dumdristig gerning dømmes han efter Lovens 6-8-6 (!), pag. 990, til at have forbrudt sin hånd, ære og boslod, samt at betale omkostningerne til sag, arrest og exekution. Bosloddet tilfalder kongens kasse efter fradrag af beviselig gæld. - Den dømte underkastede sig kongens nåde.

571:

7/6. Sentence i den sag, som konsumtionsforpagteren sr. Jens Sørensen Feveil i Vejle på egne og medinteressenters vegne har ført ctr. Simon Bertelsen Stub i Brøndsted mølle for brændevinsbrænden. Der var den 14. og 15. februar holdt ransagning adskillige steder omkring Vejle, og hos Simon Stub blev der fundet en brændevinskedel i fuld gang. Simon Stub har påberåbt sig, at han selv ejede møllen, og at han derfor til forskel fra fæstemøllere måtte have ret til at brænde brændevin til egen husholdning. Han har anført bestemmelser, som gælder grever, friherrer og godsejere; men det godtages ikke. - Han skal betale i mulkt til Vejle købstads konsumtionsforpagtere 6 rdl. og brændevinsudstyret skal slås i stykker. Desuden betaler han sagsomkostningerne.

571b:

7/6. Sentence i den sag, som regimentskriveren har ført ctr. Jacob Joensen og hustru i Fuglsang til fornyelse og exekutionskraft af den dom, der blev afsagt over dem den 13. januar 1756 for deres vold mod Poul Sørensens sengeliggende hustru Sidsel Jensdatter. Jens Lydum i Søholmhave og sognefoged Hans Buhl i Eltang har vurderet Sidsel Jensdatters tab ved husets forsømmelse til dagligt 4 mark danske fra 23/2-55 til 13/1-56, ialt 47 slettedaler. Dette beløb samt de tidligere pådømte bøder skal betales. Og hvad Jacob Joensen ikke kan betale, skal nu hans kautionister udrede. De er Søren Simonsen og Hans Christensen på Hjelmstrup og Poul Pedersen i Bølling.

572:

1757 - 28. juni:

Niels Pedersen i Trelde lovbød sin halve påboende gård 2. gang.

24/5. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng.
26/7

572b:

Assessor Bredahl ctr. Christen Hansen Skræder af Jelling møllested for gæld. 12/7

Hans Marcussen i Viuf lovbød sin gård 3. gang. Sign. Ulrich Frederik Michelsen fra Fyn og hustru Maren Henningsdatter Spesberg begærede skøde.

573:

1757 - 5. juli:

Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. en del hospitalsbønder for restance. 12/7

Madame Thistrup på Refsing ctr. Hans Jensen i Jelling for husleje og lånte penge, ialt 8 rdl. 19/7

1757 - 12. juli:

28/6. Assessor Bredahl ctr. Christen Hansen Skræder af Jelling møllested for gæld. 19/7

573b:

Mads Hansen Kyed af Follerup opbød børnepenge 1. gang.

Niels Pedersen af Trelde lovbød 3. gang sin halve påboende gård. Hans Sørensen af Trelde begærede skøde på vegne af sin datter Johanne Hansdatter, der er gift med Niels Pedersen.

5/7. Dom således: Nogle hospitalsbønder er stævnet for deres (sædvanlige) restance for 1745-46. De dømmes (som sædvanligt) til at betale den inden 15 dage. - De er: Jens Pedersen Amhede; Hans Olufsen og Abraham Sørensen; Morten Pjedsteds enke, nu Jep Nielsen; Peder Jacobsens enke, nu Niels Andersen; Rasmus Christensen, nu Christen Christensen; Peder Mikkelsen, nu Oluf Hjuler; samme Oluf Hjuler, før Abraham Sørensen; Anders Hansen; Frederik Pedersen; Christen Rasmussen, nu Christen Christensen; Jørgen Christensen; Niels Madsen; Iver Christensen, nu Christen Iversen; Søren Pjedsted, nu Niels Sørensen Pjedsted; alle i Almind; samt Peder Nielsen i Knurborg, Vamdrup sogn.

574:

1757 - 19. juli:

7/6. Peder Høeg af Hopballe mølle ctr. madame Thistrup og Jelling bymænd. 16/8.

12/7. Assessor Bredahl ctr. Christen Hansen Skræder af Jelling møllested for gæld. 9/8

Mads Hansen Kyed af Follerup opbød børnepenge 2. gang.

Peder Tullesen i Hesselballe opbød børnepenge 1. gang.

(5/7. Madame Thistrup på Refsing ctr. Hans Jensen i Jelling. Sagen forekommer ikke).

574b:

1757 - 26. juli:

Læst plakat af 4/7-57 om de forhen møntede og derefter til 11 mark stykket nedsatte kurante dukaters indkaldelse.

Læst kammerkollegiets plakat af 28/6-57 om auktion over ryttergodset i Dragsholm amt.

Læst forstander Ove Hansen af Kolding hospital hans skrivelse om at udsætte på rente 100 rdl. 4 mk. af hospitalets midler.

28/6. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. - Niels Jensen har udbedt sig kammerkollegiets resolution om sagen. 23/8

Peder Tullesen af Hesselballe opbød børnepenge 2. gang.

Mogens Madsen af Viuf og Lars Sørensen af Jelling lovbød deres sl. forældres fradøde gård i Viuf 1. gang.

Den gård i Nørre Vilstrup, som Hans Pedersen Buch nu bebor, blev lovbudt 1. gang.

Mads Hansen Kyed af Follerup opbød børnepenge 3. gang.

575:

1757 - 2. august:

Mogens Madsen af Viuf og Lars Sørensen af Jelling lovbød deres sl. forældres fradøde gård i Viuf 2. gang.

Den gård i Nørre Vilstrup, som Hans Pedersen Buch nu bebor, blev lovbudt 2 gang.

Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, opbød penge på rente 2. gang.

Peder Tullesen af Hesselballe opbød børnepenge 3. gang.

1757 - 9. august:

Poul Hansen og Karen Jørgensdatter af Seest skal aflægge beediget forklaring på, hvordan en rytter ved navn Jens Pedersen fra regimentet i Rendsborg blev ansat som karl hos Poul Hansen, mens denne var i København.

576:

Lars Sørensen af Jelling lovbød på vegne af hustruen Johanne Madsdatter 3. gang den selvejergård i Viuf, som Mads Jensen og hustru Maren Mogensdatter sidst ejede og er fradøde, og som arveligt er tilfaldet Johanne Madsdatter og hendes broder Mogens Madsen. Mogens Madsen og hustru Karen Hansdatter begærede skøde.

Den gård i Nørre Vilstrup, som Hans Pedersen Buch nu bebor, blev lovbudt 3. gang. Han beviste med skøde, at han selv havde købt den.

576b:

19/7. Sentence i sagen, som assessor Bredahl har ført ctr. Christen Hansen Skræder i Jelling møllested for gæld iflg. 2 panteforskrivninger. - Han skal betale de 150 rdl. samt renter og sagens omkostninger.

1757 - 16. august:

19/7. Peder Høeg af Hopballe mølle ctr. madame Thistrup og Jelling bymænd. 27/9

Claus Svitzer til Juellingsholm fører vidner, alle af Trøllund, ang. bortrømte karle. 30/8

577:

1757 - 23. august:

26/7. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 6/9

Knud Jensen i Seest tages i ed som opsynsmand i stedet for Jep Bertelsen.

1757 - 30. august:

Læst nærmere anordning af 20/7-57 om, for hvilke koner altid, og for hvilke koner ikke længere end til dette års udgang, må antages indskud i landmilitsetatens pensionskasse.

Læst forordning af 17/8-57 om et livrentesocietet.

Læst kgl. bevilling af 21/1-57 til Christen Pedersen i Skovgård, at den til hans gård liggende birkerettighed herefter må være ophævet, og at det hartkorn, der hidtil har været under birket, herefter skal sortere under de herreder, hvorunder de henhørte, inden birket blev oprettet. Birkefogeden er afgang ved døden.

577b:

16/8. Claus Svitzer til Juellingsholm fører vidner ang. bortrømte karle. 6/9

Niels Olsen af Gamst by anmelder ildsvåde. Almissebrev.

578:

1757 - 6. september:

Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og rytteren Jørgen Fisker ibidem for vold. 20/9

23/8. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 4/10

Sag ctr. sognefogeden Niels Pedersens søn Lars Nielsen af Børup. 20/9

(30/8. Claus Svitzer til Juellingsholm fører vidner ang. bortrømte karle. Sagen forekommer ikke idag).

578b:

1757 - 13. september:

Læst plakate af 22/8-57 ang. forbud mod at sælge både eller joller bygget af eg til fremmede.

Oberforster Bachman afhjemler oldensyn.

579:

1757 - 20. september:

6/9. Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og rytteren Jørgen Fisker ibidem for vold. 11/10

580:

6/9. Sag ctr. sognefogeden Niels Pedersens søn Lars Nielsen af Børup m.fl. 27/9

580b:

Niels Pedersen af Store Velling i Smidstrup sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

581:

1757 - 27. september:

16/8. Peder Høeg af Hopballe mølle ctr. madame Thistrup og Jelling bymænd. 4/10

20/9. Sag ctr. sognefogeden Niels Pedersens søn Lars Nielsen af Børup m.fl. 11/10

581b:

Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 11/10

583:

Toldassistentene af Kolding ctr. jøden Levin Samson fra Rendsborg for smugleri. 11/10

583b:

1757 - 4. oktober:

6/9. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. Sagen skal for sessionen. 8/11

Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 18/10

584b:

Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 11/10

585:

27/9. Sentence i den sag, som Peder Høeg af Hopballe mølle på vegne af sig selv og medinteressenterne: oberstløjtnant Brochdorff til Grundet og Højgård, ejer af Holms og Grejs møller, Clemann Marcussen til Lerbæk for Lerbæk mølle samt Niels Busch, ejer af Vejle mølle, har ført ctr. Jelling bys jorddrotter og avlsfæstebeboere og birkedommer Laurs Thistrup i Skovdallund som lodsejer i Jelling, formedelst de har opdæmmede Fårup søs østre endes afløb og derved hindret vandtilførsel til ovennævnte fem møller. En del af sagen er foregået ved Nørvang-Tørrild herredsting; her er der optaget en forbudsdom. Den blev forkyndt for de fleste af Jelling mænd, mens de var på vej til søen, hvorefter forbudsmændene var gået til Jellings videfoged, hvor dennes kone påhørte forbudet. Peder Høeg har haft synsmænd både ved søen og hjemme ved møllen for at bese opdæmningen og dens effekt på møllen. - I vandige år har Jelling bymænd dæmmede op for åen for at kunne bjerge deres hø. Der har været gravet en grøft til at lede vandet uden om engen; men den er ikke blevet holdt ryddelig. En sognefoged i Jelling, nemlig Morten Rytter, skal have haft et brev fra amtmanden på den tid, at man måtte opdæmme åen. Men det brev er ikke kommet frem i lyset ved retten. - Efter påbud fra retten har der været fremstillet et situationskort, der skulle vise, hvorledes vandløbene gik. - Retten kender, at Jelling lodsejere herefter ikke må opdæmme søen efter egen vilje; de skal spørge Fårup søs ejere og give Peder Høeg besked, og opdæmningen skal indrettes sådan, at Peder Høeg og de øvrige møllere har vand nok. Til deres eget bedste skal lodsejerne herefter holde den gamle og den nye å (grøften) ryddelige, for så vidt angår deres andel. De skal betale til Peder Høeg omkostningerne til proces og fremstilling af situationskort, ialt 30 rdl.

586:

1757 - 11. oktober:

586b:

27/9. Toldassistentene af Kolding ctr. jøden Levin Samson fra Rendsborg for smugleri. 18/10

587:

27/9. Sag ctr. sognefogeden Niels Pedersens søn Lars Nielsen af Børup m.fl. 25/10

27/9. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 25/10

588b:

4/10. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 25/10

589b:

20/9. Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og rytteren Jørgen Fisker ibidem for vold. 18/10

Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 25/10

590:

1757 - 18. oktober:

Læst forordning af 6/10-57 om forbud på alle slags møntsorders udførelse af landet.

Læst kammerkollegiets ordre af 11/10-57 til tolder Skyberg, at forbud af 3/8-56 på kornvarers udførelse strikte skal holdes.

11/10. Toldassistenterne af Kolding ctr. jøden Levin Samson fra Rendsborg for smugleri. 8/11

11/10. Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og rytteren Jørgen Fisker ibidem for vold. 8/11

591b:

4/10. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 8/11

592b:

1757 - 25. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1758.

11/10. Sag ctr. sognefogeden Niels Pedersens søn Lars Nielsen af Børup m.fl. 8/11

593:

11/10. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 8/11

11/10. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 15/11

11/10. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 8/11

594b:

Læst kgl. konfirmation af 21/10-57 til Nicolas Thomsen på den ham givne bestalling at være musikanter.

595:

Fru sl. kaptajn Weisses på Rønshave fremlyste stud 1. gang.

1757 - 8. november:

25/10. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 15/11

25/10. Sagen mod sognefogeden Niels Pedersen (!) af Børup. Peder Thuesen og en dreng angrebet af en flok karle fra Børup. Tingsvidne.

595b:

18/10. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 29/11

Samtlige lodsejere af Sønder Reeslof mark (Reslev? Reerslev?), herunder Niels Gade af Kongsted, stævnes til at påhøre 8 uvildige mænd, som er udmeldt til at måle og efterse Stokkebroens Falds jorder på Reesløfs mark. 20/12

18/10. Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og rytteren Jørgen Fisker ibidem for vold. - Tingsvidne.

596b:

18/10. Toldassistentene af Kolding ctr. jøden Levin Samson fra Rendsborg for smugleri. 22/11

4/10. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. 29/11

25/10. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 15/11

Fru sl. kaptajn Weisses på Rønshave fremlyste stud 2. gang.

1757 - 15. november:

Læst patent om højesteret for 1758.

Læst forordning af 31/10-57 ang. et ekstra påbud ... (?)

597:

25/10. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 22/11

598:

8/11. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 29/11

8/11. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 29/11

1757 - 22. november:

598b:

Læst plakat af 31/10-57, hvorledes de bøder af 50 rdl. herefter skal deles, som nogen måtte tilkendes at betale for at spille og handle med ustemplede kort.

15/11. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 6/12

8/11. Sentence i sagen, som toldofficerterne i Kolding har ført ctr. jøden Levin Samson i Rendsborg formedelst nogle købmandsvarer, som han havde indlagt hos bonden Peder Christensen i Jelling, hvor de ved inkvisition er fundet og konfiskeret af tolder Sybergs fuldmægtige sr. Linnet og vadestedsrider Staffen Vorbasse af Kolding. - Sognefogeden Lars Sørensen af Jelling har givet attest på, hvorledes inkvisitionen er sket. Over for bonden Peder Christensen havde Samson forklaret, at han ville komme tilbage om 10-12 dage for at søge borgerskab i Vejle. Samson er ikke mødt i retten, men omstændighederne viser, at han har indpraktikeret varerne for at sælge dem ved landeprang, idet de ikke var forsynet med den toldstempling, der ville have tvunget ham til at rejse med toldpasserseddel fra købstad til købstad. - Varerne, der er vurderet til 67 rdl. 4 mk. 1 sk. konfiskeres. Desuden skal Samson betale i mulkt 200 rdl., halvdelen til kongens toldkasse og den anden halvdel til opbringeren. Han skal betale dobbelt told = 2 rdl. 66 sk. samt accisse og stemplet papir med 21 sk. samt 9 rdl. i sagsomkostninger. I mangel af betaling skal han arbejde i Fredericia fæstning 2 år. - De konfiskerede varer sælges ved offentlig auktion under de konditioner, at den køvende fører varerne ud af riget og for udførelsen bringer attest fra de toldsteder i Holsten, hvortil varerne føres.

599:

1757 - 29. november:

Læst forordning af 12/11-57, hvorved deklARATIONEN af 22/10-53 om al handels ophævelse med Spanien genkaldes.

8/11. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 13/12

15/11. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. 6/12

15/11. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 6/12

8/11. Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem ang. hyrdeengen og Krog eng. Der er indgået forlig. Sagen frafaldes.

599b:

1757 - 6. december:

22/11. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. 13/12

600:

Prokurator Mattias Brun i Viborg ctr. assessor Jens Jørgen Bredal på Hammergård ang. udlæg til Christen Hansen Skræder i Jelling møllested. 20/12

601:

Peder Christensen af Hejnsvig på vegne af Jørgen Staffensen af Bække ctr. Iver Staffensen af Bække. 20/12

601b:

Lambert Jensen af Baldersbæk i Vorbasse sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

29/11. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 20/12

(29/11. Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri ikke set idag. 13/12)

1757 - 13. december:

Læst forordning af 23/11-57 ang. straf for utilladelig brændevinsbrænden.

Læst anordning af 18/11-57 om debitorer, som gør opbud, hvorledes deres opbudsboer skal behandles af opbudsmændene, samt om svingagtige debitorers afstraffelse.

(6/12). Sag ctr. Peder Høeg af Hopballe mølle for krybskytteri. Tingsvidne.

602:

6/12. Sag. ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri. Tingsvidne.

602b:

29/11. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. - Kontrastævning. 10/1

Stævning ctr. Mette Buhl m.fl. af Vester Nebel vedr. regning. 10/1

603:

1757 - 20. december:

6/12. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 14/2

8/11. Samtlige lodsejere af Sønder Reeslof mark (Reslev? Reerslev?), herunder Niels Gade af Kongsted, stævnes til at påhøre 8 uvildige mænd, som er udmeldt til at måle og efterse Stokkebroens Falds jorder på Reesløfs mark. Udsættes i 6 uger, men sagen er ikke fundet siden.

1758

603:

1758 - 10. januar:

Læst kgl. gentagne mandat af 31/10-40 om lediggængeres og deserterede soldaters examination, anholdelse og indbringelse.

13/12. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Krusse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 31/1

13/12. Stævning ctr. Mette Buhl m.fl. af Vester Nebel vedr. regning. 17/1

603b:

Hans Johansen af Seest beskikkes til kvægopsynsmand i stedet for Knud Jensen af Seest.

Hans Hansen af Stovstrup lovbød sin påboende gård 1. gang.

1758 - 17. januar:

Hans Hansen af Stovstrup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Ole Smed af Skærbæk, Thomas Gregersen af Skærup og Peder Sørensen af Jordrup aflægger ed på ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol for 1757.

Hans Ulf i Egholt aflægger ed efter stævning fra skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved.

Regimentskriveren ctr. borgeren Knud Pagh af Fredericia for gærdselhugst ved Fredericia rytterkobbels dige på de lodder, der tilhører Hans Hansen og Hans Pedersen af Store Velling. Knud Pags søn og to karle er blevet grebet på fersk gerning. En del af Velling bymænd anholdt dem og bragte den ene karl ind til sognefoged Niels Andersen i Bredstrup. De har tilstået at have gjort det på Knud Pags befaling. Tingsvidne.

604b:

10/1. Sag ctr. en del Vester Nebel bymænd. 7/2

Anders Nielsen af Bølling ctr. Hans Nielsen og hustru Maren Lauridsdatter af Vester Nebel ang. tøj og penge, som savnedes i hendes moder Kirsten Iversdatters dødsbo. 24/1

605:

Regimentskriveren ctr. Abraham Dupont, borger i Fredericia for resterende auktionspenge til dødsboet efter Jean Geneet i Skærup. 31/1

1758 - 24. januar:

Læst plakater af 3/1-58 om vidneførelse i de sager, som angår toldsvig og toldbetjentes forhold.

Skovrider Johan Luchhardt af Follerup ctr. bl.a. Niels Andersen af Herslev, der har skovet 4 risege. Tingsvidne.

17/1. Anders Nielsen af Bølling ctr. Hans Nielsen og hustru Maren Lauridsdatter af Vester Nebel ang. tøj og penge, som savnedes i hendes moder Kirsten Iversdatters dødsbo. Tingsvidne.

605b:

Christen Jensen Buch af Ågård anmelder ildsvåde. Almissebrev.

606:

Hans Hansen Møller af Stovstrup lovbød sin påboende gård 3. gang. Hans fæstemø Anne Pedersdatter får skøde sammen med ham.

1758 - 31. januar:

10/1. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Kruse, alle af Kolding, ctr. Jens Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 7/2

Regimentskriveren ctr. landsoldat Mattias Hansen, nu Bjert, som i året 1750 deserterede. 7/2

17/1. Regimentskriveren ctr. Abraham Dupont, borger i Fredericia for resterende auktionspenge til dødsboet efter Jean Geneet i Skærup. 14/2

Hans Bertelsen af Højen anmeldte ildsvåde. Almissebrev.

606b:

1758 - 7. februar:

31/1. Regimentskriveren ctr. landsoldat Mattias Hansen, nu Bjert. 21/2

31/1. Vadestedsriderne Staphen Thomsen, Hans Knudsen og Elias Kruse, alle af Kolding, ctr. Jens

Friis, skoleholder i Bække, ang. nogle konfiskerede får og lam. 21/3

607:

Anders Staffensen i Bække fremlyser en hoppe.

Jens Daugaard i Højen Stubberup fremlyser en hoppe.

17/1. Sentence i sagen, som Henrik Hansen i Dons har ført ctr. en del Vester Nebel beboere ang. en rest af et tilgodehavende for nogle tingsvidner, der blev ført i januar 1756. - Han har fremlagt en regning af 12/12 sidst på 8 rdl. 4 mk. 6 sk., hvoraf resterer 3 rdl. 1 mk. 8 sk. Jens Schielde af Ferup har repræsenteret Sidsel Schielde, Mette Buhl, Iver Jørgensen, Anders Jørgensen, Niels Nielsen Bracquer, Niels Nielsen Jordrup og Jens Pedersen af Nebel. Disse har betalt deres anpart. Det resterende påhviler Peder Jepsen, Jørgen Jepsen, Anders Ebbesen, Søren Nielsen, Iver Jensen, Søren Hansen og Jens Jacobsen. - Disse dømmes til at betale den resterende gæld samt sagens omkostninger.

1758 - 14. februar:

Jens Daugaard i Højen Stubberup fremlyser en hoppe 2. gang.

Anders Staffensen i Bække fremlyser en hoppe 2. gang.

31/1. Regimentskriveren ctr. Abraham Dupont, borger i Fredericia for resterende auktionspenge til dødsboet efter Jean Geneet i Skærup. 21/2

20/12. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 14/3

1758 - 21. februar:

607b:

Læst kapitelstaksten for 1757.

7/2. Regimentskriveren ctr. landsoldat Mattias Hansen, nu Bjert. 7/3

Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. Peder Bielidt, Mads Olesen, Jens Sørensen, Jens Pedersens enke, Steffen Iversen, Peder Christensen, Peder Hansen, Gregers Nielsen, Lars Sørensen, Henrik Jensen, Jacob Jensen, Thomas Pedersen, Hans Pedersen Snedker og Mads Davidsen, alle af Jelling, samt Hans Pedersen af Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin for 1755. 7/3

14/2. Regimentskriveren ctr. Abraham Dupont, borger i Fredericia for resterende auktionspenge til dødsboet efter Jean Geneet i Skærup. 7/3

Jens Daugaard i Højen Stubberup fremlyser en hoppe 3. gang.

608:

Anders Staffensen i Bække fremlyser en hoppe 3. gang.

1758 - 28. februar:

1758 - 7. marts:

21/2. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. 4/4

Jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård indstævner vidner. 21/3

608b:

21/2. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ladet føre ctr. Abraham Dupont i Fredericia for skyldige auktionsspenge til hans afdøde svigerfader Jean Geneets dødsbo i Skærup med videre, ialt 29 rdl. 5 mk. 10 sk. - Han skal betale pengene til Henrik Hansen af Dons som indkassator for dødsboet samt sagens omkostninger.

21/2. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ladet føre ctr. landsoldaten Mattias Hansen, barnefødt i Bjert, som var deserteret fra det sønderjydske nationalregiment. Han deserterede i 1749 og var derefter i tjeneste i Rendsborg under Markgravens regiment. Derfra godvilligt rejst til ryttergodset her med pas lydende på et andet navn for at forblive her, om øvrigheden vil tillade det. - Han bør fremdeles være til ryttergodsets tjeneste, og som førstegangsdertør bør han lide arrest i Koldinghus arrest på vand og brød i 12 dage, samt betale sagens omkostninger og arresten.

1758 - 14. marts:

Oberstløjtnant Falch af Skærup ctr. Christen Sørensen i Skærup ang. en riseg, som er bortført fra Hårkrog skov. 4/4

610:

14/2. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 4/4

Læst krigs- og landkommissær Hans Folsacks plakat om session.

1758 - 21. marts:

Maren Madsdatter af Lunderskov i Skanderup sogn ctr. hendes trolovede fæstemand, skræderen Hans Peder Jensen. De blev trolovet i 1754, og straks derefter bortrømte han. Hun har forholdt sig skikkelig, kristelig og ærlig både før og efter trolovelsen og har ikke givet årsag til hans rømning. - Tingsvidne.

611:

7/3. Jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård ctr. Thomas Mortensen af Strandhuse og hans lille dreng Morten Thomsen for krybskytteri. 11/4

Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderskov. 11/4

611b:

Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 11/4

7/2. Sentence i sagen, som de tre kgl. vadestedsridere i Kolding, Staffen Thomsen Vorbasse, Hans Knudsen og Elias Krusse har rejst ctr. skoleholderen Jens Friis i Bække for at have drevet land- og forprang med nogle lam, som han blev antruffet med i Vester Gesten. - Han har købt dyrene og foregivet at skulle til Fredericia og andre steder med dem i kommission. Men det har han ikke kunnet bevise, og han er blevet grebet på fersk gerning i at sælge af flokken i Vester Gesten. Så han har begået både land- og forprang. De 31 får og lam konfiskeres og hjemfalder til opbringerne. Han skal betale i mulkt 4 rdl., som erlægges til Kolding hospital, samt omkostningerne til proces og opbringelse, 8 rdl.

612:

1758 - 4. april:

7/3. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. 18/4

612b:

14/2. Oberstløjtnant Falch af Skærup ctr. Christen Sørensen i Skærup ang. en riseg, som er bortfort fra Hårkrog skov. Tingsvidne.

14/2. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 11/4

1758 - 11. april:

21/3. Jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård ctr. Thomas Mortensen af Strandhuse og hans lille dreng Morten Thomsen for krybskytteri. 18/4

4/4. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 18/4

21/3. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderskov.

18/4

21/3. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 18/4

1758 - 18. april:

4/4. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. 9/5

613b:

11/4. Jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård ctr. Thomas Mortensen af Strandhuse og hans lille dreng Morten Thomsen for krybskytteri. 2/5

11/4. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderskov. 2/5

614:

11/4. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 2/5

Jægermester og oberforster Bachman afhjemler ved skytte Rasmus Nielsen af Viuf skovsyn.

11/4. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. 2/5

Jens Schielde af Ferup lovbød sin halve påboende gård 1. gang.

Ebbe Nielsen i Egum, formynder for Johanne Pedersdatter af Tårup, opbød børnepenge 1. gang.

1758 - 25. april:

Jens Schielde af Ferup lovbød sin halve påboende gård 2. gang.

Ebbe Nielsen i Egum, formynder for Johanne Pedersdatter af Tårup, opbød børnepenge 2. gang.

Christen Hansen af Stenderup ctr. Jep Knurborg, grovsmed i Eltang for skovhugst. 9/5

616b:

1758 - 2. maj:

Barbara Sørensdatter af Fredericia ctr. hendes mand Hans Jacob Calagger, som har forladt hende i 1749. Han var tidligere dragon og boede dengang i Trelde Vejlbj. Barbara Sørensdatter har ført et

anstændigt, kristeligt og ærligt liv. De levede sammen et års tid. - Tingsvidne.

617b:

18/4. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 6/6

618:

18/4. Jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård ctr. Thomas Mortensen af Strandhuse og hans lille dreng Morten Thomsen for krybskytteri. Tingsvidne.

Sag om krybskytteri i Gejsing og Gesten skove. 23/5

18/11. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderkov. 23/5

Jens Schielde af Ferup lovbød sin halve påboende gård 3. gang. Hans hustru Maren Andersdatter begærede skøde.

618b:

Ebbe Nielsen i Egum, formynder for Johanne Pedersdatter af Tårup, opbød børnepenge 3. gang.

18/4. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. Lars Sørensen af Jelling ang. betaling for hus og lån. Sagen ikke fundet.)

1758 - 9. maj:

25/4. Christen Hansen af Stenderup ctr. Jep Knurborg, grovsmed i Eltang for skovhugst. Tingsvidne.

619b:

18/4. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. 6/6

1758 - 23. maj:

Læst plakat af 18/5-58 om forbud mod udførsel af heste fra Danmark.

Christen Eriksen og Hans Bertelsen af Seest ctr. Claus Henriksen i Hattstedt i Husum amt ang. hestehandel. Tingsvidne.

2/5. Sag ctr. Esben Nielsen af Hvolbøl for krybskytteri. 20/6

622:

2/5. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø, for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderskov. 20/6

Hans Pedersen Gys af Strib ctr. mons. Henrik Hansen af Dons med kautionist Niels Bang af Stovstrup for gæld. 6/6

Skovfoged Andreas Nygaard af Enemærke skovfogedhus i Ullerup sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

Jens Sørensen i Jordrup fremlyser hest.

1758 - 30. maj:

Regimentskriveren ctr. 2 arresterede personer: løsgænger Peder Jensen, som er befundet med falsk pas, og Michel Dohlmann af Skærup, som har skrevet og stemplet passet. 20/6

Oberforster og jægermester Bachman i Lille Velling ctr. Ole Madsen i Skanderup for skovhugst. Efter begæring af kancelliråd Lautrup skal synsmænd sætte skel mellem kronens og Skanderup kirkes skovskifter. 6/6

622b:

1758 - 6. juni:

30/5. Oberforster og jægermester Bachman i Lille Velling ctr. Ole Madsen i Skanderup for skovhugst. Synsmænd afhjemler syn vedr. skel mellem kronens og Skanderup kirkes skovskifter. Tingsvidne.

9/5. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. Mindelig afgørelse ventes. 4/7

2/5. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 20/6

623:

Amtmanden ctr. Bertel Rytter og hustru i Bjert for ulovligt krohold. 27/6

23/5. Hans Pedersen Gys af Strib ctr. mons. Henrik Hansen af Dons med kautionist Niels Bang af Stovstrup for gæld. 13/6

623b:

1758 - 13. juni:

Læst rentekammerets plakat af 27/5-58 ang. konsumtion af sukkervand og skum samt sirup-melasse som bruges til brændevinsbrænden.

624:

Læst plakat af 3/6-58 om provision ved besejling af de kgl. dansk-amerikanske øer.

Hospitalsforstander Ove Hansen, Kolding hospital, ctr. en del Kolding hospitalsbønder for restance. 20/6

Undersøgelse for skovfoged Anders Nygaard af hans ildsvåde. Forrige skovfoged Peder Ditlevsen afhøres som deponent. 11/7

626:

6/6. Dom i sagen, som Hans Pedersen Gys af Strib har haft mod mons. Henrik Hansen, fuldmægtig for regimentskriveren i Dons, og hans kautionist Niels Bang i Stovstrup for skyldige 100 rdl. - Henrik Hansen er ikke mødt op i retten for at modbevise gældspåstanden. Han skal betale pengene samt 4 rdl. i sagsomkostninger inden 15 dage. Ellers foretages der udpantning, og hvis ikke hele beløbet derved erholdes, skal Niels Bang indløse den resterende gæld.

1758 - 20. juni:

6/6. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 11/7

23/5. Sag ctr. Esben Nielsen af Hvolbøl for krybskytteri. Tingsvidne.

23/5. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø, for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderkov. 11/7

626b:

30/5. Regimentskriveren ctr. 2 arresterede personer: løsgænger Peder Jensen, som er befundet med falsk pas, og Michel Dohlmann af Skærup, som har skrevet og stemplet passet. 11/7

Hans Pedersen og Christen Hansen af Øster Vamdrup beskikkes til kvægopsynsmænd i stedet for Anders Nielsen og Nis Bertelsen.

627:

13/6. Dom: Hospitalsforstander Ove Hansen har stævnet nedenstående bønder for restancerne vedr. 1745-46: Jens Pedersen Amhede; Abraham Sørensen; Jep Nielsen; Niels Andersen; Rasmus Christensen; Ole Hjuler, før Peder Mikkelsens gård og for Abraham Sørensens forhen beboede gård; Anders Hansen; Frederik Pedersen; Christen Rasmussen, nu Christen Christensen; Jørgen

Christensen; Niels Madsen; Iver Christensen, nu Christen Iversen; Søren Pjedsted, nu Niels Pjedsted, alle af Almind; samt Peder Nielsen af Knurborg. De skal betale inden 15 dage.

1758 - 27. juni:

6/6. Amtmanden ctr. Bertel Rytter og hustru i Bjert for ulovligt krohold. 11/7

627b:

1758 - 4. juli:

Marcus Madsen af Skovdrupgård på vegne af sig selv og Hans Christensen af Skudstrup ctr. Jørgen Danielsen af Hafdrup, som skal have overfaldet Hans Christensen og beskyldt Marcus Madsen derfor. Stævningen ukorrekt. Sagen frafaldet.

628:

6/6. Tolder og postmester Peder Staal i Vejle ctr. nogle beboere i Jelling og Nørre Vilstrup vedr. korn til kongens magasin. 8/8

1758 - 11. juli:

Christen Eriksen af Kongsted ctr. Hans Nielsens enke Karen Jørgensdatter af Kongsted for gæld. 25/7

20/6. Regimentskriveren ctr. 2 arresterede personer: løsgænger Peder Jensen, som er befundet med falsk pas, og Michel Dohlmann af Skærup, som har skrevet og stemplet passet. 1/8

20/6. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø, for besvigelser med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderkov. 18/7

20/6. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 1/8

13/6. Undersøgelse for skovfoged Anders Nygaard af hans ildsvåde. Forrige skovfoged Peder Ditlevsen afhøres som deponent. 18/7

629:

27/6. Amtmanden ctr. Bertel Rytter og hustru i Bjert for ulovligt krohold. 1/8

1758 - 18. juli:

11/7. Undersøgelse for skovfoged Anders Nygaard af hans ildsvåde. Forrige skovfoged Peder Ditlevsen deponent. 1/8

631:

Sag ctr. Christian Hjort af Fredericia om krybskytteri. 1/8

632:

Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 8/8

Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 8/8

632b:

11/7. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø, for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderkov. 1/8

1758 - 25. juli:

Peder Nielsen af Eltang ctr. Hans Christensen ibidem for skovhugst. 22/8

633:

11/7. Christen Eriksen af Kongsted ctr. Hans Nielsens enke Karen Jørgensdatter af Kongsted for gæld. 1/8

1758 - 1. august:

18/7. Undersøgelse for skovfoged Anders Nygaard af hans ildsvåde. Førrige skovfoged Peder Ditlevsen arresteret. 15/8

633b:

18/7. Regimentskriveren ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter, Jens Nielsen Krog og hustru Anne Jensdatter, alle af Erritsø, for besvigelse med dødsboet efter Maren Jensdatter, gift med Hans Madsen i Sønderkov. 12/9

18/7. Sag ctr. Christian Hjort af Fredericia om krybskytteri. 15/8

634:

11/7. Regimentskriveren ctr. 2 arresterede personer: løsgænger Peder Jensen, som er befundet med falsk pas, og Michel Dohlmann af Skærup, som har skrevet og stemplet passet. 22/8

11/7. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. Resolution fra amtmanden endnu ikke kommet. 29/8

25/7. Christen Eriksen af Kongsted ctr. Hans Nielsens enke Karen Jørgensdatter af Kongsted for gæld. Sagen afgjort i mindelighed, frafaldet.

11/7. Sentence i sagen ctr. Bertel Rytter og hustru Bodil Jeppes i Bjert, som har solgt brændevin. Ved inkvisitionsforretningen den 6/5 fandt man i Jens Greis' have et bimplet med 6 potter brændevin. Det var lagt der af Bodil Jeppes. Hun havde fået det fra Niels Skovfoged på den søndre side i Haderslevhus amt. Hun har tit og ofte solgt brændevin i sit hus, men ikke selv brændt det. - [gteparret idømmes en mulkt på 20 rdl. som tilfalder angiveren til inkquisitionen. Bimplet med de 6 potter brændevin konfiskeres til de fattige i Eltang sogn. Desuden skal de betale sagsomkostningerne. De har allerede betalt en del af beløbet. Resten skal betales inden 15 dage, hvis de vil undgå straf på kroppen.

634b:

1758 - 8. august:

18/7. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 19/9

18/7. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 19/9

Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 22/8

4/7. Sentence i sagen, som tolder og postmester Peder Staal i Vejle på vegne af proviantforvalter Deichman i Fredericia har ført ctr. en del Jelling bymænd for resterende skattehavre for 1755, som de ikke har leveret til Vejle magasin. - Samtlige bymænd hævder, at de havde en aftale med birkedommer Lars Thistrup om, at han skulle levere kornet for dem, imod at de betalte ham penge. Der er vidner på, at bymændene leverede pengene til Thistrups fuldmægtig Nicolai Goldbech af Hopballe ved en forsamling i Lars Sørensens gård i Jelling, hvor aftalen blev indgået. Lars Thistrup har sagt til dem, at kornet er blevet leveret, og det er først nu efter Thistrups død, at tolder Staal rejser sit krav imod dem. Thistrups enke afviser bøndernes fordring, idet hun ikke i sin mands regnskab kan se de omtalte penge ført til indtægt. Fuldmægtigen kan ikke fremvise nogen kvittering fra toldereren på kornets levering. - Altså: Mads Olufsen, Jens Sørensen, Peder Hansen, Jens Pedersens enke, Steffen Iversen, Peder Christensen, Hans Pedersen, Lars Sørensen, Henrik Jensen, Jacob Jensen, Thomas Pedersen, Gregers Nielsen, Hans Pedersen Snedker og Mads Davidsen bør in natura levere den skyldige skattehavre samt betale sagens omkostninger med 7 rdl. fordelt imellem dem i forhold til deres hartkorn.

635:

1758 - 15. august:

1/8. Sag ctr. Christian Hjort af Fredericia om krybskytteri. 29/8

635b:

1/8. Undersøgelse for skovfoged Anders Nygaard af hans ildsvåde. Forrige skovfoged Peder

Ditlevsen arresteret og under sigtelse sammen med flere andre. 5/9.

Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 5/9

1758 - 22. august:

Jægermester og oberforster Bachman afhjemler oldensyn.

636:

8/8. Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. Christen Hansen af Jelling møllested er sendebud for sin husbond assessoren. 5/9

1/8. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført ctr. to på Koldinghus arresterede personer: en lediggænger ved navn Peder Jensen, som er befundet med betleri med falsk pas, og Mikkel Dahlman af Skærup, som har skrevet, underskrevet og forseglet samme løbepas imod betaling i rede penge og brændevinsdrikken. - Peder Jensen var blevet anholdt i Dons og indbragt i arresten af sognefogeden; han havde logeret hos Mikkel Dahlman, der havde skrevet passet, dog med forbud imod at bruge det i Koldinghus amt. Derfor havde han modtaget 10 sk. danske samt drukket brændevin for 12 sk. Men Peder Jensen havde alligevel gået og betlet fra by til by, indtil han blev pågrebet i Dons. - Mikkel Dahlman har tilstået at have skrevet passet, men hævder, at Peder Jensen havde et gammel pas, som han blot afskrev. Det nægter Peder Jensen, som påstår, at Dahlman skrev passet uden noget at se efter. Men Dahlman har tilbudt ed på sin forklaring. - Dahlman er 68 år, afskediget fra krigstjeneste for 22 år siden, og ernærer sig nu som fattig husmand i Skærup. - Sognepræst Michael Feld i Vammen har i sin attest oplyst, at han aldrig har set Peder Jensen med sine øjne, men nok hørt tale om ham. Følgelig er alt det, som han har fortalt om altergang i Bigum kirke og vielse i Vammen kirke, ganske usandt. Om Mikkel Dahlman er der indhentet attest fra sognepræsten til Smidstrup og Skærup menigheder. - Man kan ikke regne med, hvad Peder Jensen oplyser; og han udviser selv en liderlig opførsel. Dahlman burde have tænkt sig bedre om og anholdt Peder Jensen; thi han måtte dog have haft den skønsomhed, at det gamle pas, som han efterskrev, ikke var rigtigt. Og det tilkom ikke ham at give kopi af passet, siden han ikke var en rettens betjent. Han har huset og herberget sådan en betler og skrevet pas for folk uden hjemmel, skønt han som gammel mand skulle have konfereret sin alderdoms forstand og ikke ladet sig forføre enten for penge eller brændevinsdrikken. - Altså: både Peder Jensen, som har fået skrevet det falske pas til at befordre sit betleri, og Mikkel Dahlman, som har været ham behjælpeilig, skal ifølge lovens 6-8-6 have forbrudt deres hånd, ære og boslod samt betale omkostningerne til sagen, arresten og straffens exekution. - De modtager straffen: vil søge kongens nåde og ikke appellere til højesteret.

25/7. (Peder Nielsen af Eltang ctr. Hans Christensen ibidem for skovhugst. Sagen ikke fundet).

636b:

1758 - 29. august:

15/8. Sag ctr. Christian Hjort af Fredericia om krybskytteri. Tingsvidne.

637:

1/8. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. 12/9

1758 - 5. september:

Læst plakat af 10/6-58 om forbud på at udføre saltet og røget flæsk og oksekød.

Søren Mortensen af Klink ctr. Anders Jensen Hallenbech for gæld. 12/9

15/8. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 19/9

637b:

15/8. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 31/10

22/8. Frederik Ernst Jocusen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. Christen Hansen af Jelling møllested er sendebud for sin husbond assessoren. 17/10

638:

1758 - 12. september:

29/8. Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. Ingen af parterne mødt. 19/9

1/8. Sentence i sagen, som regimentskriveren har haft for enkemanden Hans Madsens stervbo i Sønderskov ctr. Karen Hansdatter, Jens Smedegaards enke i Erritsø, Hans Jensen, Peder Madsen og hustru Kirsten Jensdatter samt Jens Nielsen Krog og hustru Anke Jensdatter, alle af Erritsø. - Karen Hansdatter havde som aftægtskone ophold hos sin svigersøn Hans Madsen og datter Karen Jensdatter. Da denne døde og var lagt på strå, havde Karen Hansdatter fjernet noget tøj (et rødt sengeklæde) og nogle tintallerkner. Hans Madsen havde opfattet tingene som medgift, men Karen Hansdatter hævdede, det var ting, hun havde taget med sig fra Erritsø for at kunne bruge dem som sin egen ejendom under sin aftægt i Sønderskov. Hverken ejerforholdet eller mængden af genstande er blevet afgjort. Karen Smedekone burde, da hun flyttede til Hans Madsen i Sønderskov, have skaffet et skriftligt bevis på, hvad hun ejede, og derefter kunne hun ved skifteretten efter sin datters død have fået tilkendt, hvad der tilhørte hende; men i stedet har hun taget sig selv til rette. - Karen Hansdatter bør efter lovens 5-2-88 udlægge det beviste til stervboen at komme til skifte og deling mellem hendes søskende og den afdødes arvinger. Men da der savnes tilstrækkeligt bevis, skal Hans Madsen først efter foregående lovligt stævнемål aflægge ed på, hvad det drejer sig om. Karen Hansdatter skal betale omkostningerne til denne selvforårsagede sag med 4 rdl. (se fol. 677b)

638b:

5/9. Dømt således: Anders Jensen Hallenbech af Sønderby har ikke i mindelighed villet indfri sin panteforskrivning til Søren Mortensen i Klink på 20 slettedaler, som han havde lånt til indløsning af et pas. Han skal betale sin gæld samt sagens omkostninger.

1758 - 19. september:

Læst forordning af 8/9 ang. hør-(hø-?)udskrivning i Danmark.

Læst amtmandens ordre af 16/9 med den deri værende skrivelse af 12/9 fra rentekammeret ang. udførsel af korn fra Danmark.

8/8. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 17/10

8/8. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 17/10

5/9. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 3/10

639:

Hans Nielsen af Store Velling foreviste en gl. ulv.

12/9. (Regimentskriveren ctr. Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring til hans søster Margrethe Jensdatter. Sagen ikke fundet.)

1758 - 26. september:

Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 17/10

639b:

1758 - 3. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1759.

Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 17/10

19/9. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 17/10

Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vrandrup Hovgård for gæld. 17/10

640:

Jens Krogs enke Karen Jørgensdatter, nu Kolding, hvis moder var Margrethe Jørgens født Vosgrave, død for nogle år siden, får tingsvidne på, at moderen var helsøster til forlængst afdøde oberstløjtnant Vosgrave i Norge, efter hvem Karen Jørgensdatter kan arve en helsøsterlod.

1758 - 10. oktober:

Hans Jensen af Egum ctr. Ole Nielsen Krag vedr. en so, som er fundet dræbt. Tingsvidne.

640b:

Niels Jensen af Ferup fremlyser 4 bukke 1. gang.

1758 - 17. oktober:

3/10. Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 14/11

641:

3/10. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus.
31/10

3/10. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 7/11

Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 7/11

641b:

19/9. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 24/10

19/9. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 28/11

5/9. Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 14/11

26/9. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 7/11

642b:

1758 - 24. oktober:

643:

Søren Pedersen af Erritsø ctr. Gye Sørensdatte med svoger Anders Nielsen og hustru Maren ibidem ang. afståelse til ham af et kassehus med tilhørende kirkejord. Kontrakt var blevet skrevet af degn og skoleholder i Erritsø Baltzer Weiher mellem Søren Pedersen som den mindende og de andre som dem, der afstod huset. Søren Pedersen havde betalt til mindelig afståelse 73 slettedaler imod løfte om, at han måtte have huset til kirkesession og overtage jorden i fæste, hvis han kunne. Gye Sørensdatte havde afleveret fæstebrevet og kvitteringsbogen. Fattigforstander Jens Thomsen havde modtaget 4 sk. i fattigpenge. - Tingsvidne.

643b:

17/10. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 14/11

Jens Pedersen Roeds enke i Fredsted lovbød gård 1. gang.

1758 - 31. oktober;

17/10. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 7/11

5/9. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 7/11

Jens Pedersen Roeds enke i Fredsted lovbød gård 2. gang.

Niels Hansens gård i Pjedsted lovbudt 1. gang.

1758 - 7. november:

17/10. Oberauditør Seidelin af Fredercia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 28/11

644:

17/10. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 28/11

31/10. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 21/11

644b:

31/10. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 5/12

17/10. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 14/11

645b:

Regimentskriveren efterlyser landsoldaten Poul Hansen, som sidst skal have tjent Niels Hansen i Store Anst og er bortrømt efter sin afsked fra militærtjeneste.

Jens Pedersen Roeds enke i Fredsted Kirsten Pedersdatter lovbød gård 3. gang. Jesper Bertelsen, som har hende til ægte, begærede skøde.

646:

Niels Hansens gård i Pjedsted lovbudt 2. gang.

1758 - 14. november:

24/10. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 28/11

7/11. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 5/12

647:

Hans Pedersen Smed af Nyborg Brakker ctr. Margrethe Møllers og datter Christiane Møllers af Nyborg. 5/12

647b:

17/10. Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 28/11

17/10. Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 19/12

Regimentskriveren efterlyser landsoldaten Poul Hansen, som sidst skal have tjent Niels Hansen i Store Anst og er bortrømt efter sin afsked fra militærtjeneste. 2. gang.

Niels Hansens gård i Pjedsted lovbudt 3. gang af afdøde Hans Nielsens arvingers formyndere i Pjedsted. Niels Hansen, søn af afdøde Hans Nielsen, begærede skøde.

648:

1758 - 21. november:

Læst patent af 13/10 om højesteret.

Læst reskript af 27/10 til stiftsbefalingsmanden og biskoppen i Ribe om, hvem der skal holde auktioner.

Læst reskript af 8/9 til amtmanden, om det tilkommer amtmanden eller regimentskriveren at holde skifte efter afdøde personer.

7/11. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 5/12

Niels Jepsen af Hjarup tages i ed som kvægopsynsmand i stedet for Anders Langvad.

648b:

1758 - 28. november:

7/11. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for

gæld. 19/12

7/11. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 19/12

17/10. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 19/12

14/11. Niels Gregersen af Jelling ctr. Jens Iversen ibidem om markstrid. 9/1-59

14/11. Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 12/12

649:

Regimentskriveren efterlyser landsoldaten Poul Hansen, som sidst skal have tjent Niels Hansen i Store Anst og er borttrømt efter sin afsked fra militærtjeneste. 3. gang.

1758 - 5. december:

21/11. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 19/12

650:

14/11. Hans Pedersen Smed af Nyborg Brakker ctr. Margrethe Møllers og datter Christiane Møllers af Nyborg. Forlig. Tingsvidne.

14/11. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 12/12

650b:

7/11. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 19/12

Birkedommer Hans Pank indkalder en del beboere og rytterbønder i Koldinghus birk til at aflægge ed ang. skovhugst. Ekstrakt af skovsessionens protokol tinglæses. Ed aflægges af: Jep Lauridsen og Anders Pedersen af Lejrskov Højrup, Søren Knudsen af Mejsling, Hans Jørgensen Fynbo af Trelde, Jens Madsen af Sellerup og Peder Hansen af Andkær. - Hans Møller af Herslev og sognefogeden Niels Pedersen af Børup mødte ikke, angiveligt syge og sengeliggende. (12/12)

651:

1758 - 12. december:

5/12. Hans Møller af Herslev og sognefoged Niels Pedersen af Børup aflagede ed om skovhugst efter skov- og jagtsessionens beslutning. Tingsvidne.

28/11. Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 19/12

5/12. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 16/1-59

651b:

Peder Therkildsen af Vinding anmelder at have mistet 6 gode plovbæster og får almissebrev.

652:

Jens Hansen af Vinding efterlyser en plag.

Jens Clausen i Oddersted efterlyser og fremlyser forbyttede stude 1. gang.

1758 - 19. december:

Læst plakat af 4/11, der med henvisning til forordning af 29/7-1745 bekendtgør, at det ikke alene er tilladt enhver at tage huden af selvdøde dyr, men også at sælge kødet af alle slags firbenede selvdøde kreaturer til parforcejagten ved Jægersborg og andre steder til dem, som holder jagthunde; og det skal ikke holdes for nogen skammelig eller uanstændig gerning, men agtes for en ærlig og tilladelig sag.

5/12. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 9/1-59

652b:

28/11. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 9/1-59

28/11. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 9/1-59

Sign. Bjørn i København på vegne af bryggersvend Mads Joensen ctr. sign. Christian Kohle på Christianshavn for gæld. Tingsvidne.

653b:

12/12. Assessor Bredahl på Hammergård ctr. prokurator Andreas Bagger i Jelling for gæld. 30/1-59

28/11. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 16/1-59

14/11. Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 16/1-59

Søren Pedersen af Horskær tages i ed som kvægopsynsmand i Vester Vamdrup m.m.

Jens Hansen af Vinding efterlyser en plag 2. gang.

Jens Clausen i Oddersted efterlyser og fremlyser forbyttede stude 2. gang.

5/12. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. De er kautionister for Jørgen og Peder Hansen af Trelde i den sag, som verserer imellem disse og Jens Jepsen. 9/1-59

1759

654:

1759 - 9. januar:

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-1740 om lediggængeres og deserterede soldaters examination, anholdelse og indbringelse.

19/12. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 23/1

Regimentskriveren ctr. arresterede Christen Vonsild og rytterbonden Hans Jensen af Skanderup for tyveri. 23/1

654b:

19/12. Regimentskriveren ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pagh af Trelde efter en højesteretsdom over Peder Hansen. Der afventes en resolution fra rentekammeret. De vil blive indkaldt, når den foreligger.

655:

19/12. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 30/1

19/12. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 23/1

Jens Clausen i Oddersted efterlyser og fremlyser forbyttede stude 3. gang.

28/11. Sentence i sagen, som Niels Gregersen, bondeejer i Jellig har haft ctr. Jens Iversen, bondeejer ibidem, der har benyttet Bredeager i Jelling søndermark, som Niels Gregersen mener at have ret til. Niels Gregersen har gjort mundtligt forbud ved 2 mænd, hvortil Jens Iversen har svaret, at han henholdt sig til et lovligt gjort skifte. Det mundtlige forbud er blevet fulgt op af en skriftlig besikkelse, hvortil Jens Iversen har svaret, at han kunne fremvise adkomst til marken, hvis det blev fornødent. I retten har han fremvist mageskiftebrev mellem afdøde birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jens Iversens formand Steffen Iversen. Det var skrevet på slet papir, men var blevet stemplet med en rigsdaler i rentekammeret. I forbindelse med mageskiftet fik Steffen Iversen Bredeager, der tidligere tilhørte Christen Enkes gård. Desuden er der fremlagt udskrift af Nørvang-Tørrild herreders auktionsprotokol vedr. auktionen efter afdøde Lars Thistrup samt Steffen Iversens skøde til Jens Iversen og hustru. Niels Gregersens advokat havde ikke fundet det fornødent at fremlægge Gregersens auktionsskøde. Det burde han have gjort. - Efter lovens 5-1-1.2 befries Jens

Iversen for videre tiltale fra Niels Gregersen, der skal betale sagens omkostninger.

656:

1759 - 16. januar:

Thomas Mortensen af Strandhuse skal aflægge ed på skov- og jagtsessionens dom.

19/12. Niels Gregersen af Jelling ctr. Peder Christensen ibidem om markstrid. 6/2

12/12. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 6/2

657:

19/12. Frederik Ernst Jocumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 13/2

Hr. Barthold Høe i Taulov præstegård fremlyste 2 svin 1. gang.

Jep Gravesen i Verst fremlyste en so 1. gang.

1759 - 23. januar:

9/1. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 30/1

9/1. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 30/1

9/1. Regimentskriveren ctr. arresterede Christen Vonsild og rytterbonden Hans Jensen af Skanderup for tyveri. 6/2

Jep Gravesen i Verst fremlyste en so 2. gang.

658:

1759 - 30. januar:

Erik Pedersen af Fynskov, der tjener grev Vedel, ctr. gartner Bertelsen, murmester Jørgen Christian og tolder Skybergs fuldmægtige Hans Linnet, alle af Kolding, ang. fængsling. Hovedsagen føres for Kolding byting. 13/2

659:

23/1. Regimentskriver Simon Seest ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 13/3

9/1. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for

gæld. 27/2

Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. 6/3

659b:

Jørgen Jepsen af Vranderup tages i ed som kvægopsynsmand i Vranderup by og mølle i stedet for Mickel Jepsen, som er borttrømt.

Jep Gravesen i Verst fremlyste en so 3. gang.

660:

23/1. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 13/2

19/12. Sentence i sagen, som assessor Jørgen Bredahl på Hammergård har ført imod prokurator Andreas Bagger i Jelling for en gæld på 50 rdl. Han skal betale sin gæld samt sagens omkostninger.

1759 - 6. februar:

Sag ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække, som skal have overfaldet Thomas Jensen ibidem. 20/2

662b:

16/1. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 20/2

23/1. Sentence i sagen, som regimentskriveren har haft mod den arresterede husmand Christen Vonsyld af Skanderup, fordi han ulovligt har samlet noget rug i en pose i rytterbonden Hans Jensens kornlade i Skanderup, hvor han tjente som daglønner, samt ctr. nævnte Hans Jensen, fordi han havde taget imod penge for at tie om forbrydelsen. - Christen Vonsyld havde tærsket korn hos Hans Jensen. Hans Jensen havde bedt ham gå et ærinde og så fundet ca. 1 1/2 skp. i en pose, som Christen Vonsyld tilstod at han ville have taget med hjem. Hans Jensen tilkaldte 3 mænd og sagde i deres påhør, at han ville have sognefoged Søren Terpager til at arrestere Christen Vonsyld. Denne bad for sig, ville hellere akkordere end lade sig føre i arrest. Hans Jensen indvilgede i en akkord på 19 rdl. som Christen Vonsyld betalte dagen efter, for at det skulle forblive i stilhed. Men Hans Jensen røbede det alligevel. - Hans Jensen har indrømmet at have fået de 19 rdl. Han påstår, at han for 4 år siden mistede et stykke egekløft, som efter ransagning blev fundet hos Christen Vonsyld. De 19 rdl. deponerede han i retten med den påstand, at han kun havde modtaget dem for bedre at kunne bevise tyveriet. - Sognepræsten i Skanderup har givet attest på, at han ikke ved af noget ondt om Christen Vonsyld at sige før end dette. - Hans Jensen kunne straks efter antastelsen eller efter, at pengene var ham leveret, have ladet Christen Vonsyld arrestere og ladet pengene følge med ham så vel som posen med rug. Så havde han bedre kunnet bevare sin ret. Men han beholdt både posen med rug og pengene, som han først deponerede efter, at han var sagsøgt, og han har ikke selv anmeldt sagen. Hans Jensen har vel påberåbt sig, at Christen Vonsyld for 4 år siden har stjålet en egekløft. Men det har han ikke anmeldt tidligere, så det må antages, at han ikke har agtet det for nogen værdi

at anmelde. Og han har derefter haft ham i sin tjeneste. Hvis Christen Vonsyld havde været berygtet, ville ingen have taget ham i deres tjeneste, før end han lovligt var blevet afstraffet. - Christen Vonsyld har akkorderet med dem, der ikke havde ret til sligt og ikke kunne holde deres løfte. - Af de 19 rdl. som han betalte til Hans Jensen, skal han betale omkostningerne til arrest og proces samt 1 rdl. til sognets fattigkasse. Hvad der så er tilbage af pengene, skal han have tilbage. Sagen skal stå ham åben for til højere doms lidelse, hvis han siden findes i lignende omstændigheder. - Hans Jensen er strafskyldig, fordi han i sin egennyttighed til mægleri gik med til at tie for penge. Herved kunne han have opmuntret Christen Vonsyld til at fortsætte sådanne forbrydelser. Han skal betale til Anst herreds fattigkasse 8 rdl. Han skal som fæstebonde herefter tage sig i agt for at akkordere, men skal vide som en bonde på friske tide og måde at anmelde sig for sin øvrighed, om han forurettes i noget, hvis han for sin forseelse agter at undgå højere mulkt og straf.

663b:

16/1. Sentence i sagen, som bondeejeren Niels Gregersen af Jelling har haft ctr. Peder Christensen ibidem, fordi denne havde brugt ageren Hvidsager efter foregående mageskifte med afdøde birkedommer Lars Thistrup. - Sagen har et lignende forløb som Niels Gregersens sag mod Jens Iversen (se fol. 655). Også her er mageskiftet skrevet på slet papir, som siden er stemplet i rentekammeret. Og det drejer sig om en ejendom, som Christen Enke tidligere har ejet. - Peder Christensen frikendes for Niels Gregersens tiltale. Sidstnævnte skal betale sagens omkostninger.

664:

1759 - 13. februar:

30/1. Erik Pedersen af Fynskov, der tjener grev Vedel, ctr. gartner Bertelsen, murmester Jørgen Christian og tolder Skybergs fuldmægtige Hans Linnet, alle af Kolding, ang. fængsling. Hovedsagen føres for Kolding byting. 27/2

665:

16/1. Frederik Ernst Jøcumsen af Jelling og assessor Bredahl på Hammergård ctr. Jacob Jensen af Jelling. 27/3

666:

30/1. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen m. fl. ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. En landsoldat skal afhøres ved krigsretten. Tingsvidne. (24/4)

Jens Nielsen af Gudsø i Taulov sogn anmelder, at hans kassehus er brændt. Almissebrev.

Sign. Udsen fra Stovgård lader efterlyse en karl Peder Pedersen, som sidst skal have været i Jelling.

Thomas Jørgensens påboende gård i Ødsted lovbudt 1. gang.

1759 - 20. februar:

6/2. Thomas Jensen ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække for overfald. 6/3

667b:

6/2. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 13/2

668:

Sign. Udsen fra Stovgård lader efterlyse en karl Peder Pedersen, som sidst skal have været i Jelling, 2. gang.

Thomas Jørgensens påboende gård i Ødsted lovbudt 2. gang.

1759 - 27. februar:

Læst forordning af 15/2-59 om forhøjelse af tolden på vine m.m.

13/2. Erik Pedersen af Fynskov, der tjener grev Vedel, ctr. gartner Bertelsen, murmester Jørgen Christian og tolder Skybergs fuldmægtige Hans Linnet, alle af Kolding, ang. fængsling. Hovedsagen føres for Kolding byting. Tingsvidne. (Se fol. 697b)

669b:

30/1. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 20/3

Thomas Jørgensens påboende gård i Ødsted lovbudt 3. gang af Jens Jørgensen m.fl. Thomas Jørgensen og hustru Else Eriksdatter begærer skøde.

1759 - 6. marts:

20/2. Thomas Jensen ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække for overfald. 27/3

670:

30/1. Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. 27/3

Søren Christensens påboende gård i Bindeballe lovbudt af Thomas Jacobsens arvinger 1. gang.

670b:

1759 - 13. marts:

20/2. Marcus Madsen af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 20/3

30/1. Sentence i sagen, som regimentskriver Simon Seest i Dons har haft ctr. jægermester von der

Lieht på Vranderup Hovgård for gæld på 200 rdl. iflg. en vekselobligation. - Seest havde modtaget en skrivelse fra Lieht med anmodning om et lån på 200 rdl. imod en veksel. Seest havde accepteret anmodningen og sendt pengene med skovfoged Søren Svendsen som bud. Auditør Riggelsen, som var i Liehts tjeneste, havde været til stede, da Lieht modtog pengene. Han har sagt til Lieht, at Seest havde misforstået anmodningen, idet lånet var en sag mellem Seest og ham selv. Lieht havde overladt pengene til Riggelsen og skrevet et brev til Seest om "fejltagelsen". Dette brev skulle skovfogeden have haft med tilbage; men det fik han ikke; der er mistanke om, at Riggelsen har fået jægermesterens tjener til at tilbageholde det. Dagen efter leverede Riggelsen brev og veksel til Seest. Først da Seest ønsker vekslens indløst, opdages bedraget. Seest tilbyder Lieht at dele halv skade; men det nægter han pure. - Ved krigsretten i Kaltenkirchen den 2/10-58 har Riggelsen erkendt at have modtaget pengene imod en falsk veksel. Han har brugt pengene til at betale sin passirgæld. - Lieht kan ikke bevise, at det sikre sendebud skovfogeden fik hans eget brev med tilbage til Seest; og det er bevist, at han selv har åbnet kuerten med pengene, og at han overlod disse til Riggelsen, skønt han vidste, at Seest ikke havde tiltænkt ham pengene. Under de omstændigheder tør dommeren ikke tage imod en ed fra Lieht om, at veksel og brev var falsk. Lieht bør derfor betale Seest de 200 rdl. og søge sin regres hos auditør Riggelsen. Desuden skal han betale sagens omkostninger. - Liehts prokurator begærede sagen beskrevet til appel.

672:

Søren Christensens påboende gård i Bindeballe lovbudt af Thomas Jacobsens arvinger 2. gang.

1759 - 20. marts:

13/3. Marcus Madsen Haar af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 24/4

672b:

27/2. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. Krigsforhør afventes. 3/4

Frederik Clemendsen i Gelballe by, Skanderup sogn, fører på vegne af broderen Rasmus Clemendsen vidner, som har kendt Clemend Rasmussen og hustru Maren Frederiksdatter i 46 år. De har avlet Rasmus Clemendsen, som nu er 45 år. Han havde hjemme i Skanderup sogn til 14-15 år alderen, hvor han kom til Haderslev og lærte skræderhåndværket. Tingsvidne.

673:

Søren Christensens påboende gård i Bindeballe lovbudt af Thomas Jacobsens arvinger 3. gang. Søren Christensen og hustru Karen Christensdatter begærede skøde.

1759 - 27. marts:

Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved ctr. Jens Hjuler af Gejsing ang. en riseg, som er bortført fra Christian Regelsens skifte. 3/4

6/3. Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. 10/4

13/2. Sentence i sagen, som assessor Bredahl på Hammergård som panthaver i gården hos Frederik Ernst Jocusen af Jelling og denne har haft ctr. ejendomsbonden Jacob Jensen ibidem, som har tilegnet sig 8 fag hus, som Frederik Ernst Jocusen mener at have til sin gård. - Frederik Ernst Jocusen har fremlagt et auktionsskøde, som dog ikke oplyser noget om bygningerne. Han og Thomas Gregersen fik ved auktionen tilslået den gård, som sidstnævnte havde haft i fæste. - Jacob Jensen fremlagde tingsvidne fra Nørvang-Tørrild herredsret på, at salig birkedommer Lars Thistrup borttuskede til ham 8 fag hus for 5 fag andre huse ved Christen Enkes halve gård. Det skete for 5 år siden, og de tog hver især med det samme deres tilbyttede huse i brug efter istandsættelse. Bl.a. flyttede Jacob Jensen døren, som før var ud til den gård, som Thomas Gregersen og Frederik Snedker beboede, over på den side, der vendte mod hans egen gård. Der er vidner på tuskhandelen. Mageskiftet er bekræftet af de fremlagte auktionskonditioner. Der var heller ingen indsigelser fra Thomas Gregersen og Frederik Ernst Jocusen Snedker efter auktionen. - Jacob Jensen erkendes at være rette ejer af de 8 fag hus og påstående grund. Jocusen skal betale sagens omkostninger.

674:

6/3. Thomas Jensen ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække for overfald. 3/4

1759 - 3. april:

27/3. Thomas Jensen ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække for overfald. 10/4

674b:

20/3. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vrandrup Hovgård for gæld. Krigsforhør afventes. 10/4

Apoteker Eilschou ctr. jægermester von der Lieht for gæld. 24/4

Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksler. 24/4

27/3. Skov- og jagtsessionens skriver Erik Hoved ctr. Jens Hjuler af Gejsing ang. en risege, som er bortført frfa Christian Regelsens skifte. Jens Hjuler nægter. - Tingsvidne.

675:

1759 - 10. april:

3/4. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vrandrup Hovgård for gæld. 24/4

675b:

3/4. Thomas Jensen ctr. arresterede Johan Phillip og hustru Maren Nielsdatter af Bække for

overfald. 24/4

27/3. Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. 24/4

1759 - 24. april:

3/4. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 8/5

676:

10/4. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld. 15/5

3/4. Apoteker Eilschou ctr. jægermester von der Lieht for gæld. Det drejer sig om betaling af nogle varer, som ikke blev betalt: 4 toppe sukker, 8 pund mandler, 1/4 pund trøfler, 8 pund kaffe, 2 glas oliven, 3 glas olie og 2 pund konfektfigner. Varerne var blevet pakket ned i kareten og bragt ud til mad. Hee på Vranderup Hovgård. Auditør Riggelsen er indblandet i sagen. Jægermester von der Lieht har ikke i de 3-4 år, vidnet har tjent ham, haft kontrabog hos apotekeren, men fået varerne efter nota og straks betalt. Tingsvidne.

677b:

(Se fol. 638). Hans Madsen af Sønderkov ved Erritsø stævnet af regimentskriveren til at aflægge ed i henhold til dom af 12/9-58. Han aflægger ed på, at det brogede tøj var et omhæng til en seng, og tinnet bestod af 5 tallerkner, 2 fade, 1 smørbrik, 1 salttop og 2 små tallerkner, ialt 11 stk. Det var, hvad Karen Smedegaards udtog fra Hans Madsens stervbo.

(13/2). Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 15/5

10/4. Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. 8/5

678:

Marcus Madsen Haar af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 15/5

Jacob Hansen Smed af Starup m.fl. fører vidner, som har kendt Jens Madsen, som boede i Starup og havde til ægte Maren Henriksdatter. De aflede i ægteskab Mads Jensen, som boede og døde i København, og en datter Kirsten Jensdatter, som lever og er gift med Jacob Hansen Smed. Efter Maren Henriksdatters død blev Jens Madsen gift med Maren Udsdatter. I dette ægteskab kom der også nogle børn (som er nævnt ved navn og bopæl). Det drejer sig om at bevise, hvem der kan arve efter afdøde Mads Jensen.

10/4. Sentence i sagen, som Thomas Jensen i Bække har haft ctr. Johan Phillip og hustru (Maren Nielsdatter), som er arresterede på Koldinghus, vedr. en slagsmålssag. - Ifølge indgivet klagemål med synsforretning befandtes Thomas Jensen at være blevet slået af ægteparret med spade og greb. Ifølge resolution blev de arresteret, fordi Thomas Jensen var i livsfare og berettiget til døden, og der

blev ved sognefoged Hans Christensen i Kragelund og 4 mænd foretaget syn på såremål: et åbent sår på den højre side af hovedet, 1 tomme langt og så bredt som en pennefjer er tyk. Det andet sår var ved håndleddet, 2 1/2 tomme langt og 1/2 tomme bredt. - Thomas Jensen havde været ved Johan Phillups hus for at samle sit der liggende møg. Det kom der strid om, og han måtte med sin greb forsvare sig mod ægtgeparret, der angreb ham med greb og spade. Hans egen greb gik i stykker. Han gik blodig fra dem til sit hjem og blev siden lagt til sengs og berettet af sin sjælesørger; der blev også gjort forbøn for ham på prædikestolen. Foruden de to nævnte sår er han blevet slået bag over skulderen, men uden sår. - Forsvareren har ført et vidne på, at Thomas Jensen havde taget en sten i hånden og smidt den mod Johan Phillip, men vidnet så ikke, om han ramte. - Den langvarige arrest skyldes, at det var usikkert, om Thomas Jensen skulle leve eller dø. - Altså: Johan Phillip og hustru, der som gerningsmænd har taget sig selv til rette og slået og overfaldet Thomas Jensen, da han ville skovle sit møg, der lå ved deres hus, bør efter Lovens 6-7-2 betale til Thomas Jensen for hugget i hovedet tre 3 lod sølv (4 rdl. 3 mk.), og efter 6-7-6 for skaden på hans hånd, som ikke kan skjules med klæder, 13 1/2 lod sølv (6 rdl. 1 mk. 8 sk.), item for hug og slag på hoved og skulder iflg. 6-7-8 tre 6 lod sølv (9 rdl.), samt iflg. 6-7-10 for smerte og svie samt bartskærerløn med kost og tæring så meget, som ansættes af 2 gode, upartiske mænd. Desuden betaler de sagsomkostningerne med 10 rdl. samt omkostninger til arresten efter regning.

678b:

1759 - 1. maj:

Jægermester og oberforster Bachmann afhjemler ved skytten Rasmus af Viuf skovsyn.

679:

1759 - 8. maj:

Justitsråd Thygesen af København ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld på 700 rdl. iflg. vekselobligation. 29/5

24/4. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 29/5

679b:

Læst reskript af 24/10-1755, at proprietærer, som vil tage restancetingsvidner og -dom, ikke på hver især skal tage samme, men i det tilfælde skal lovens 5-14-53 strikte efterleves.

Læst reskript af 14/4-59, at ingen delinkvent må kagstryges eller brændemærkes, uden den pågældende dom er indsendt til kgl. resolution.

(24/4. Hans Jacobsen af Binderup ctr. Poul Lauridsen Buch af Nagbøl for gæld. Sagen ikke fundet.)

1759 - 15. maj:

24/4. Oberauditør Seidelin af Fredericia ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for

gæld. 26/6

24/4. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 19/6

680b:

24/4. Marcus Madsen Haar af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 29/5

1759 - 22. maj:

Niels Hansen af Pjedsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

1759 - 29. maj:

8/5. Justitsråd Thygesen af København ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld på 700 rdl. iflg. vekselobligation. 12/6

Niels Hansen af Pjedsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

15/5. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 12/6

681:

8/5. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 19/6

681b:

1759 - 12. juni:

Læst ratifikation af 21/3 på det atter fornyede og forlængede Cartel med Storbritanniens majestæt og kurfyrste til Lyneburg etc.

Læst forordning af 18/5 ang. alle fremmede, stemplede korts kassation og afskaffelse, samt hvorledes videre herefter skal forholdes med de indenlandsk fabrikerede stemplede korts forhandling og brug.

Læst stiftsbefalingsmandens plakat af 25/5 ang. de kgl. reserverede forstrandsrettigheder.

Læst syn over vildtbanepæle i Anst og Slavs herreder.

Do. do. i Jerlev herred og Jelling bys skov og mark.

29/5. Justitsråd Thygesen af København ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld på 700 rdl. iflg. vekselobligation. 26/6

682:

29/5. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 3/7

682b:

Christian Iversen af Middelfart ctr. Niels Hansen i Ladegårdshus. 26/6

Niels Hansen af Pjedsted lovbød 3. gang halvdelen af sin påboende gård. Hans fæstemø Maren (Karen?) Pedersdatter begærede skøde.

Mads Jepsen i Egeskov, som den 22/5 og 29/5 har lovbudt sin ejendomshave, lovbød den idag 3. gang. Jep Hansen, som er gift med Mads Jepsens datter, begærede skøde. (Lovbydelsen er hverken fundet 22/5 eller 29/5).

Hans Christensen af Pjedsted anmeldte, at hans kassehus var brændt. Ilden kom fra Niels Nielsens udhus. Almissebrev.

Skrivelse fra provst Høstmark i Pjedsted: de præstegården tilhørende 4 lejehuse er nedbrændt, ialt 52 fag hus, som beboedes af Niels Nielsen Kok, Jørgen Hansen, Johanne Jensdatter, Agnete Mach samt Jacob Nielsen. Niels Nielsen Kok og Jørgen Hansen fik almissebrev.

684:

1759 - 19. juni:

Læst forordning af 25/5 ang. i hvad alder ungdommen må antages til konfirmation, hvor længe konfirmationen med nogle må udsættes, og hvor snart de efter konfirmationen bør søge Herrens bord.

Læst plakat af 9/6, hvorved kornvarers udførsel af Danmark igen tillades.

15/5. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 26/6

29/5. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 26/6

Niels Nielsen, Niels Hansen, Marius Nielsen og Ole Christensen af Pjedsted lovbød 2. gang en ejendomsgrund på Pjedsted mark til Hans Hansen Elkjær og børnenes moder Mette Nielsdatter i Pjedsted.

1759 - 26. juni:

12/6. Justitsråd Thygesen af København ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for gæld på 700 rdl. iflg. vekselobligation. På grundlag af en kgl. oprejsning af 2/3-59 resolverer dommeren, at han ikke kan understå sig i at afvise vekslens. Von der Lieths prokurator begærede tingsvidne skrevet til appel. Han ville snarest indstævne dommerens kendelse og håbede, at der ikke ville ske mere i sagen, før end kendelsen var blevet pådømt i højesteret. Sagen blev udsat indtil videre. (24/7)

684b:

Oberst Brochdorff ctr. sign. Peder Poder på Hundsbæk. 10/7

12/6. Christian Iversen af Middelfart ctr. Niels Hansen i Ladegårdshus. 17/7

19/6. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 10/7

685:

19/6. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 17/7

Niels Nielsen, Niels Hansen, Marius Nielsen og Ole Christensen af Pjedsted lovbød 3. gang som formyndere for afdøde Søren Jørgensens børn en ejendomsgrund på Pjedsted mark (1/4 gård). Den beboes nu af deres moder Mette Nielsdatter. Denne er nu gift med Hans Hansen Elkjær af Pjedsted, som begærede skøde. (Den første lovbydelse 12/6 er ikke set).

15/5. Sentence i den sag, som overauditør Sejdelin af Fredericia har søgt ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for betaling af en veksel på 450 rdl. Denne har erklæret vekslen falsk, han har aldrig hverken begæret eller fået pengene, hvilket han tilbyder sin ed på. Skriften ligner auditør Riggelsens hånd akkurat, og denne har ved krigsforhør den 2/10-58 erkendt, at han har skrevet vekslen med Liehts navn og modtaget pengene, som han har brugt til reparation af sit hus smat betaling på anden gæld. - Der nævnes en hel del korrespondance, som skal have noget med sagen at gøre. - Von der Lieht frikendes i.h.t. lovens 5-1-6. Sejdelin kan søge sin regres hos auditør Riggelsen og se sig betalt i hans sekvestrede ejendom.

686b:

1759 - 3. juli:

Hans Nissen af Håstrup lovbød sin påboende gård 2. gang.

12/6. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 17/7

687b:

1759 - 10. juli:

688:

26/6. Oberst Brochdorff ctr. sign. Peder Poder på Hundsbæk. 24/7

26/6. Sagen ctr. arresterede Peder Ditlevsen ang. Anders Nygaards afbrændte skovfogedhus. 7/8

Tule Mogensens enke Karen Nielsdatter af Harte anmelder ildsvåde. Almissebrev.

688b:

17659 - 17. juli:

3/7. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 24/7

689:

26/6. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 24/7

26/6. Dom afsagt således: Eftersom Niels Hansen til Hønnebjerg Ladegårdshus ikke har indfundet sig i retten enten til befrielse eller til mindelig afklaring af sin gæld til Christian Iversen af Middelbart, så dømmes han til at betale gælden på 30 rdl. 8 mk. samt sagens omkostninger.

1759 - 24. juli:

689b:

10/7. Oberst Brochdorff ctr. sign. Peder Poder på Hundsbæk. 7/8

(26/6). Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 7/8

17/7. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 7/8

690:

17/7. Christoffer Nielsen af Tårup og Therkild Sørensen, ladefoged af Hedensted ctr. Hans Jensen Velling i Skanderup for gæld iflg. veksel. 21/8

690b:

Johan Petter Scrølling af Vorbasse (under Estrup) anmelder ildsvåde. Almissebrev.

1759 - 31. juli:

690b:

1759 - 7. august:

24/7. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 4/9

691:

24/7. Oberst Brochdorff ctr. sign. Peder Poder på Hundsbæk. De var i Vejle præstegård den 4/2-58 for at afslutte en handel om Visselbjerggård. Der blev ingen handel, fordi Peder Poder ikke bragte købesummen på 2000 rdl. Hans kone havde overtalt ham til ikke at købe godset. Tingsvidne.

24/7. Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 28/8

691b:

10/7. Sentence i sagen for skovfoged Anders Nyegaard i Stovstrup ctr. den på Koldinghus arresterede forrige skovfoged Peder Ditlefsen fra Erritsø vedr. Anders Nyegaards afbrændte hus. - Anders Nyegaard havde indgivet en skriftlig klage til amtmanden over, at hans hus var brændt, og at det efter hans formening skyldtes onde mennesker, vistnok fra Erritsø. Prokurator Carl Lindom af Snoghøj var blevet beskikket til at undersøge sagen og evt. foretage arrest m.m. Peder Ditlefsen blev arresteret og var den eneste, der blev stævnet til doms. - Forsvareren har hævdet, at Peder Ditlefsen var blevet arresteret ulovligt, og krævet satisfaktion. - Arrestationen var foregået ved sognefoged Peder Hansen af Erritsø efter ordre fra Lindom, der ville lægge ansvaret på sognefogeden, hvis Peder Ditlefsen undslap. På Koldinghus har han været i jern dels i arrestkælderen og dels i portstuen. - Der er ført vidner på, at Peder Ditlefsen har talt om, at Anders Nyegaard skulle få en ulykke, men ikke hvad ulykken skulle bestå i. Det er bevist, at han har været stærkt utilfreds med at have mistet sin stilling til Anders Nyegaard, men ikke, at han har påsat branden. - Altså skal han befri sig fra påtalen ved at aflægge ed. Når han har gjort det, skal han befries for sin arrest, og denne må ikke komme ham eller familie til nogen fornærmelse på ære, navn eller rygte. - Prokurator Lindom bør så betale til hans tort og arrestens lidelse 100 rdl. samt omkostning til forplejning og varetægt i 12 måneder efter regning samt 20 rdl. i sagsomkostninger - med regres til Anders Nyegaard eller hvem der urigtigt har angivet Peder Ditlefsen. - Lindom begærede dommen beskrevet, så han kunne søge appel. Peder Ditlefsen var ganske villig til at fyldelsgøre dommen, ifald anklageren uden foregående stævning ville påhøre eden. Men i henseende til erstatningen for den langvarige arrest, tort og beskyldninger begærede han dommen beskrevet for ved overretten at nyde vedbørlig satisfaktion.

692:

1759 - 14. august:

1759 - 21. august:

692b:

Søren Tygesen af Kongsted anmelder, at hans salshus med indbo er brændt og får en slags almissebrev.

24/7. Sentence i sagen, som Christoffer Nielsen af Tårup og Terkild Sørensen Ladefoged af Hedensted har haft ctr. rytterbonden Hans Jensen i Skanderup. Han skal betale sin gæld og sagens omkostninger. (NB: Teksten går ikke hele siden ned, men fortsætter forneden på fol. 693 over på fol. 693b).

1759 - 28. august:

693:

7/8. Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 4/9

Christen Linde til Engelsholm ctr. rytterbønderne Anders Pedersen og Mads Eriksen af Høllund.

Synsmænd udmeldes. 4/9

(Forneden på siden fortsætter ovennævnte dom.)

693b:

1759 - 4. september:

28/8. Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 18/9

7/8. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 25/9

28/8. Christen Linde til Engelsholm ctr. rytterbønderne Anders Pedersen og Mads Eriksen af Høllund. Synsmænd afhjemler synsforretning vedr. hvor mange læs hø de to bønder mister ved, at vandet opstemmes ved kobbermøllen. Tingsvidne.

694b:

Hans Nielsen af Store Velling ctr. Hans Steffensen ... ibidem ang. en hest, som er fundet dræbt. 18/9

695b:

Niels Thomsen af Amnitsbøl lovbød sin påboende gård, sidst beboet af Hans Jensen, 1. gang.

1759 - 11. september:

Jægermester Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf afhjemlede oldensyn.

1759 - 18. september:

Regimentskriveren ctr. to landsoldater, Niels Laugesen (Lauridsen), søn af Lauge (Laurids) Ladegaard i Trelde og Hans Pedersen Smed i Rugsted, som har foregivet af være udygtige til militærtjeneste. Der føres vidner på deres helbredstilstand. Tingsvidne. (Se også fol. 718b)

697:

4/9. Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 25/9

4/9. Hans Nielsen af Store Velling ctr. Hans Steffensen ... ibidem ang. en hest, som er fundet dræbt. Tingsvidne.

697b:

(Se fol. 668). Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. 25/9

Hans Nissen af Håstrup lovbød 3. gang sin gård. Anders Jensen Smed og hustru Johanne Nielsdatter begærede skøde.

Afdøde Hans Jensens arvinger m.m. lovbød 3. gang den gård i Amnitsbøl, som Niels Thomsen nu bebor, og sidst var beboet af Hans Jensen. Niels Thomsen og hustru Gertrud Jensdatter begærede skøde.

698:

1759 - 25. september:

18/9. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. 2/10

701b:

18/9. Justitsråd Thygesen i København ctr. jægermester von der Lieht til Vranderup Hovgård. 6/11

4/9. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 23/10

702:

1759 - 2. oktober:

Læst forordning om skattekor for 1760.

25/9. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. 9/10

703:

Kromanden Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Christen Møller i Termestrup mølle, som har optrådt voldeligt og ærekrænkende og truende mod ham og hans kone. 9/10

704b:

1759 - 9. oktober:

2/10. Kromanden Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Christen Møller i Termestrup mølle, som har optrådt voldeligt og ærekrænkende og truende mod ham og hans kone. Tingsvidne.

2/10. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. 16/10

705b:

Joen Frandsen i Bølling lovbød sin gård 1. gang.

1759 - 16. oktober:

9/10. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend

i Fynskov. 23/10

706b:

Joen Frandsen i Bølling lovbød sin gård 2. gang.

1759 - 23. oktober:

25/9. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 13/11

707:

16/10. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. 6/11

Proprietærmøller Peder Christensen Møller af Vester Nebel mølle ctr. Bertel Hansen af Noes angående 10 stude, som han har taget ud af Roy kobbel og solgt til skovfoged Adolf Walter i Hundsholt. 13/11

708b:

Joen Frandsen i Bølling lovbød sin halve gård 3. gang. Hans hustru Anne Marie Andersdatter begærede skøde på den halve gård.

1759 - 6. november:

23/10. Hans Linnet på vegne af gartner Peder Bertelsen i Kolding ctr. Erik Pedersen, blytækkersvend i Fynskov. (Under vidneafhørelsen de pågældende tingdage er der blevet afhørt vidner, der har beskrevet en del af sagen: Gartner Peder Bertelsen (kirkeinspektøren hedder også Bertelsen) har ladet sig tilslå murer- og blytækkerarbejdet på Harte kirke. Til sidstnævnte havde han engageret Erik Pedersen, der imidlertid leverede et dårligt stykke arbejde. Ved omsmeltingen af de gamle blyplader efterlodes der i den såkaldte blyaske blyklumper så store som to knytnæver. Denne blyaske har han solgt til bønder, vistnok vestfra, der hentede den med heste og vogne. Han har også afskåret et stykke blyplade og givet eller solgt det til Anders Snedker, som skulle gøre en solskive deraf. Denne blev bragt til kirken men blev siden fundet i gartner Bertelsens gård. Nogle synsmænd kasserede siden det nye blytag. Arbejdet blev givet til en blytækker, der kunne omsmelte blyet, uden er der kom bly i asken. - To af vidnerne er kirkeværger; der er en del, de ikke kan huske; og ved besvarelsen af visse spørgsmål har de konfereret med en seddel, de tog op af lommen. Det viser sig, at det er Hans Linnet, der har givet dem den. - Erik Pedersen blev på et tidspunkt arresteret og bragt til Koldinghus, hvor Hans Linnet (med hilsen fra gartner Bertelsen?) afleverede ham. Han var ifølge portneren ikke egentlig arresteret, men blot i forvaring. Da der ikke var noget sted at ligge i portstuen, kom han frivilligt til at sove ved siden af den i jern lagte Peder Ditlefsen, der lå i den tilstødende arreststue. Gartner Bertelsen, hvis ansvar for arrestationen er lidt taget, sørgede for forplejningen efter anmodning fra Erik Pedersen. Han blev frigivet, efter at Hans Linnet havde fået ham til at skrive under på et stykke papir. Først ville han vente, til en Jens Brun havde set erklæringen; men Linnet kunne ikke vente og truede muligvis med, at fængselsopholdet blev af længere varighed, hvis han ikke skrev under. Erklæringen har vistnok drejet sig om at fortsætte i

arbejdet hos gartner Bertelsen med en anden blytækker til at lede arbejdet.

709:

Paaske Mikkelsen af Jordrup fremlyser 2 hopper 1. gang.

25/9. Sentence i den sag, som justitsråd og amtsforvalter Emanuel Thygesen i København har haft ctr. jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård for en vekselobligation uden dato på 700 rdl. - Ved krigsforhør den 2/10-58 har auditør Riggelsen tilstået, at vekslen var falsk og skrevet af ham. Han havde været fuldmægtig hos von der Lieht. Efter at denne havde opdaget bedraget, havde han skrevet derom til Emanuel Thygesen, der af den grund havde ventet med at gøre sin fordring gældende. Dernæst har han fået en kgl. bevilling og oprejsning for vekslen; men alligevel er der gået nogen tid, inden han rejste sit krav. - Siden Lieht har tilbudt sin ed, så skal han ved af aflægge den være fri for Thygesens påtale iflg. lovens 5-1-6. Thygesen kan søge sin regres for veksel, renter og omkostninger hos auditør Riggelsen.

710:

1759 - 13. november:

23/10. Marcus Madsen Møller af Skovdrupgård ctr. Knud Jensen af Seest for trusler om vold. 8/1-60

710b:

23/10. Proprietærmøller Peder Christensen Møller af Vester Nebel mølle ctr. Bertel Hansen af Noes angående 10 stude, som han har taget ud af Roy kobbelt og solgt til skovfoged Adolf Walter i Hundsholt. - Forlig.

Niels Mikkelsen af Starup fører på vegne af sin hustru Margrethe Jensdatter og hendes søskende vidner på deres slægtskab til afdøde Niels Jensen Brødsgaard, som døde på rejsen til Vestindien. Disse hel- halv søskende er børn af Dorthea Sørensdatter, der først var gift med Anders Hansen og siden med Jens Nielsen Brødsgaard.

711:

Peder Hansen af Horskær tages i ed som kvægopsynsmand i Vester Vamdrup m.m. i stedet for Nis Hansen af Vester Vamdrup.

Påske Mikkelsen i Jordrup fremlyste 2 hopper 2. gang.

1759 - 20. november:

Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 27/11

711b:

Jens Christensen i Lunderskov anmelder ildsvåde. Almissebrev.

Påske Mikkelsen i Jordrup fremlyste 2 hopper 3. gang.

1759 - 27. november:

20/11. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 22/1-60

712:

1759 - 4. december:

1759 - 11. december:

Derefter blev retten betjent af birkedommer Hans Albrecht Gotlob Sonnin i følgende sag angående den generalinkquisition af regimentskriver Seest og byfoged og birkedommer Hans Pank om brændevinskedler efer Hans Majestæts allernådigste forordning:

Johan Meden af Dons på vegne af regimentskriver Seest og birkedommer Pank ctr. Hans Hansen og hustru Anna Ravns, rytterbonde i Dons. 8/1-60

1759 - 18. december:

1760

712:

1760 - 8. januar:

Læst forordning af 31/10-1740 ang. kgl. gentaget mandat om lediggængeres og deserterede soldaters examinering, anholdelse og indbringelse.

11/12. Johan Meden af Dons på vegne af regimentskriver Seest og birkedommer Pank ctr. Hans Hansen og hustru Anna Ravns, rytterbonde i Dons. 22/1

713:

Christen Hansen af Tolstrup i Herslev sogn fremlyste en ko 3. gang (de to første gange skulle være 11/12 og 18/12, hvor fremlysningen ikke er set).

713b:

13/11. Sentence i sagen, som Marcus Madsen af Skovdrupgård har haft ctr. Knud Jensen Harth i Seest formedelst beskyldninger, som skulle være fremsat af denne. - Knud Jensen havde erklæret, at han aldrig har påsagt Marcus Madsen de indstævnedes beskyldninger, og havde været villig til at afslutte sagen med en erklæring derom. Men Marcus Madsen ville ikke lade sagen falde. - Forsvareren har indvendt, at stævningen indeholdt 3 forskellige sager, som burde stævnes hver for sig: 1) Knud Jensen beskyldes for at have slået Marcus Madsens hyrdedreng, 2) han skal have

bortranet Marcus Madsens kvæg fra hans egen grund, og 3) han skal have beskyldt Marcus Madsen for at være tyv. - Et enkelt vidne bevidner, at Knud Jensen en dag, mens de slog græs i Vrandrup Maner (?) for kronen, havde sagt, at han havde to pistoler, hvormed han ville skyde Marcus Madsen. Men det blev ikke bekræftet af de andre vidner, der havde været i nærheden den dag. Nogle har nok hørt Knud Jensen sige, at han ville skyde nogen, men ikke hvem: menneske, hund eller andet kreatur. Der blev også ført vidner om en strid om noget hø i Krogen. En har også hørt Knud Jensen kalde Marcus Madsen for en blind hund. - Af alt forberørte sagens vidtløftighed ses det klarligen, at Marcus Madsen ikke har inklineret til nogen forening, siden han ej ved sagens begyndelse har villet lade sig nøje at tage imod Knud Jensens tilbudte deklARATION i retten, men yderligere fremturet og påført Knud Jensen sag, hvilket vises af tingsvidneakterne med de mange opsættelser og mange vidners førelse, hvoraf alle vidnerne ikke er overensstemmende. Altså skal rytterbonden Knud Jensen være befriet for Marcus Madsens søgsmål; og hvad nærgående ord og tale, som er falden dem imellem af vrang fortalninger, skal være herefter ganske døde og magtesløse og ikke komme dem til nogen fornærmelse. Dersom nogen skulle bebrejde hinanden dermed, da skal den skyldige efter lovlig overbevisning lide straf efter allernådigste lov og forordninger.

714:

1760 - 15. januar:

714b:

Hans Nielsen Kielde af Gejsing lovbød sin gård 1. gang.

1760 - 22. januar:

Læst forordning af 7/1 ang. det oprettede Vestindiske og Guineiske rente- samt generaltoldkammer.

27/11. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 1/4

Peder Nielsen, videfoged, med flere af Tiufkær ctr. Laue Nielsen m.fl. om ansættelse af en smed.
29/1

8/1. Johan Meden af Dons på vegne af regimentskriver Seest og birkedommer Pank ctr. Hans Hansen og hustru Anna Ravns, rytterbonde i Dons. 5/2

716:

Hans Nielsen Kielde af Gejsing lovbød sin gård 2. gang.

1760 - 29. januar:

716b:

Læst kapitelstaksten for 1759.

Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 5/2

22/1. Peder Nielsen, videfoged, med flere af Tiufkær ctr. Laue Nielsen m.fl. om ansættelse af en smed. Forlig. - I løbet af sagen er der ført vidner på, at der var ansat en ny smed i byen: Bymændene havde været samlet hos Henrik Jensen i Tiufkær angående de fattige, og på samme tid kom smeden Jens Nielsen fra Egtved. Videfogeden havde på samtlige bymænds vegne spurgt byens gamle smed, Steffen Hansen, om han var tilfreds med, at de i hans sted lejede den nye smed, fordi han nu var for gammel og ikke kunne forrette deres arbejde. Han svarede, at de måtte leje til smed, hvem de ville, når der ikke skete ham selv uret på hans foder og gødning (?). Den nye smed blev lejet til 1. majdag. Og, som det er skik på landet, når lodsejerne i en by fæster til deres tjeneste enten smed, hyrde eller markvogter: at den fæstede giver dem noget at drikke, havde den unge smed beskænket dem med et par pottes brændevin. Den 11/11 var bymændene igen forsamlet med den nye smed for at skrive kontrakt. Da gav han dem igen noget at drikke; men da kontrakten skulle skrives under, var en del af mændene gået ud, og de tilbageværende nægtede at underskrive uden dem. Et par dage efter blev den gamle smed opsagt af videfogeden og 2 mænd til fraflytning fra byen 1. maj.

Hans Nielsen Kielde af Gejsing og søn Søren Hansen Kielde lovbød deres gård 3. gang. Iver Hansen Kielde, søn af Hans Nielsen Kielde, og hustru Lisbeth Madsdatter begærede skøde.

717:

1760 - 5. februar:

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Niels Nielsen og Niels Udsen af Skærbæk, som skal aflægge ed efter skov- og jagtsessionens decision.

29/1. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 4/3

22/1. Johan Meden af Dons på vegne af regimentskriver Seest og birkedommer Pank ctr. Hans Hansen og hustru Anna Ravns, rytterbonde i Dons. Tingsvidne. Birkedommer Hans Pank og regimentskriver Seests assistent Johan Meden havde indfundet sig hos Hans Hansen for at inkvirere for brændevinsredskaber. Mens de var i stuen, var konen og tjenestepigen gået ud. Manden var kommet ind i bryggerset, hvor han tog piberne af svaletønden og bagefter gemte redskaberne. Imens holdt tjenestepigen Mette Nielsdatter og karlen Henrik Christensen Ravn (broder til madmor) de to døre ind til stuen. Sådan mente anklageren at det var foregået. De to tjenestefolk erkender ganske vist, at de har holdt hver sin dør, som de havde fået besked på. Men de kendte ikke nogen grund til det. Karlen havde nok hørt en råben og banken inde fra stuen, men han vidste ikke, hvem det var der gjorde det. Han havde også set Hans Hansen komme ud i gården fra bryggerset, men ikke med hvad. Havde også siden hørt ægteparret tale om episoden, men erindrede ikke ordene. Da Meden får at vide, at han er broder til madmor, opgiver han at afhøre ham yderligere for samvittighedens og slægtskabets skyld.

1760 - 12. februar:

Snedkerlauget i Kolding ctr. Peder Madsen, Søren Nielsen og Hans Iversen af Gamst, som tilstår, at

de har gjort snedkerarbejde og accepterer en mulkt på 2 rdl. hver plus sagsomkostninger.

717b:

Snedkerlauget i Kolding ctr. Anders Jepsen i Hjarup. Han indrømmer sit snedkerarbejde og accepterer at betale mulkt og sagsomkostninger.

718:

Snedkerlauget i Kolding ctr. Tulle Hansen af Lejrskov. 26/2

1760 - 19. februar:

1760 - 26. februar:

Regimentskriveren skaffer på foranledning af birkedommer Sonnin tingsvidne ctr. Jens Mikkelsen af Herslev m.fl. Det synes at dreje sig om en skorsten.

718b:

Regimentskriveren ctr. Hans Pedersen Smed, reservelandsoldat fra Rugsted. En attest er skrevet af underofficer Mads Hesberg i Kærbølling hos sognefogeden Hans Hansen Buch i Rugsted. Alle underskriverne frafalder deres underskrift. - Tingsvidne.

719:

12/2. Snedkerlauget i Kolding ctr. Tulle Hansen af Lejrskov, der tilstod sin forseelse og accepterede bøden.

719b:

1760 - 4. marts:

5/2. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 18/3

721b:

Poul Nielsen i Gelballe lovbød sin gård 1. gang.

Mons. Holtendorf i Lutergauel har skudt en gl. ulv i sit beridt.

Troels Jepsen af Seest lovbød sin gård 1. gang.

1760 - 11. marts:

Troels Jepsen af Seest lovbød sin gård 2. gang.

Poul Nielsen i Gelballe lovbød sin gård 2. gang.

1760 - 18. marts:

4/3. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 1/4

722b:

Hans Andersen af Ågård i Starup sogn og Søren Andersen af Dons m.fl. fører vidner på, at de er halvbrødre til og arveberettigede efter afdøde Niels Jensen, der i Holland skal være kaldt Cornelis Jansen. Hans fader var Jens Nielsen Brødsgaard og moderen Dorthe Sørensdatter.

723:

Poul Nielsen i Gelballe lovbød sin gård 3. gang. - Niels Poulsen Buch af Gelballe, hans søn, og fæstee enke Maren Jørgensdatter Melsings begærer skøde.

723b:

Henrik Jørgensen i Lille Velling, formynder for Sara Terkildsdatter, opbød børnepenge 1. gang.

1760 - 1. april:

18/3. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 15/4

724:

22/1. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 29/4

Snedkerlauget i Kolding ctr. Ingvard Hansen af Fuglsang og Hans Pedersen af Nyborg, som begge tilstod snedkerarbejde og antog mulkt.

724b:

Snedkerlauget i Kolding ctr. Niels Hansen i Dons, som fremlagde en kgl. bevilling af 9/11-59 til at gøre snedkerarbejde i Dons. Men han havde også arbejdet for Ole Jensen i Vrå. Tilstod og vedtog mulkt.

Snedkerlauget i Kolding ctr. Christen Bertelsen i Starup, som har gjort ligkister, dragkister og sengesteder. 15/4

725:

Læst forordning af 5/3 ang. en kgl. alm. pensionskasse på livstid.

Læst fundats af 5/3 til en dito.

Læst forordning af 8/3 ang. landvæsenets forbedring m.h.t. fællesskabet i de fire jydsk stifter.

Læst forordning af 22/3 ang. den kgl. oktrojerede assignations-, veksels- og lånebank i København, som gerne antager flere interessenter og subscriptions.

Iflg. skrivelse fra magistraten i Fredericia udmeldes 8 mænd til at taxere Fredericia bys græsning. 15/4

Regimentskriveren har stævnet vidner i en vis sag. 22/4

725b:

Henrik Jørgensen i Lille Velling, formynder for Sara Terkildsdatter, opbød børnepenge 2. gang.

Mads Jensen Holm af Egum lod p.v.a. sin broder Staffen Jensen Holm lovbyde den gård, som Carl Jensen nu påbor, 1. gang.

Rasmus Poulsen af Seest lovbød for 3. gang p.v.a. Troels Jepsen af Seest hans gård i Seest. Ebbe Nicolaisen og kæreste Anne Eriksdatter begærede skøde.

1760 - 15. april:

Læst forordning af 25/5, hvorved alle fremmede glassorters indførelse forbydes.

1/4. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 20/5

1/4. Magistraten i Fredericia lader afhjemle taxering af Fredericia bys græsning.

726:

1/4. Snedkerlauget i Kolding ctr. Christen Bertelsen i Starup, som har gjort ligkister, dragkister og sengesteder. 13/5

Sognepræst Claus Hagen af Grindsted ctr. undvegne Jens Christensen Bødker og Mads Christensen Bødker fra Grindsted brohus samt Anders Andersen fra Donslund. 6/5

726b:

Læst forordning af 25/3, at det som angår købstædernes og amternes konsumtion, familie- og folkeskat samt copulationspenge skal sortere under det vestindiske og guineiske rente samt general-toldkammer.

Carl Jensens påboende gård i Børup lovbudt 2. gang.

Henrik Jørgensen i Lille Velling, formynder for Sara Terkildsdatter, opbød børnepenge 3. gang.

1760 - 22. april:

1/4. Regimentskriveren tager tingsvidne vedr. et slagsmål efter et memorial fra Mads Jacobsen (Skærup eller Smidstrup) til jægermester von der Lieht. - Da Mads Jacobsen kom ridende, spurgte han først Christen Christensen, hvor han havde været. Christen Christensen svarede, at han havde været i buskene for sig selv på naturens vegne. Mads Jacobsen slog Christen Christensen med sin pisk; denne slog Mads Jacobsens hest i hovedet med sin kæp. Så vendte hesten sig om med rumpen og gik baglæns tilbage imod Christen Christensen, der slog hesten over lænden med sin kæp. Slaget har også ramt Mads Jacobsen over lænden. Det ramte ham på klæderne, og det vides ikke, om han derved fik nogen skade på kroppen. (Se sentence fol. 768).

Mads Jensen Holm af Egum og Thomas Sørensen i Egum lovbød 3. gang p.v.a. deres broder og svoger Staffen Jensen Holm i København den gård i Børup, som Staffen Holm fik tilskødet 5/10-56, og som Hans Jepsen sidst for ham har beboet. Carl Jensen, som nu bebor samme gård og i 1756 betalte for den, begærer skøde for sig og sin hustru Kirstine Marie Nielsdatter.

727b:

1760 - 29. april:

1/4. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 13/5

1760 - 6. maj:

Jægermester og oberforster Bachmann lod afhjemle skovsyn.

Læst patent af 18/4 angående uldent garn på landet at spinde samt klæde deraf sammesteds at væve og hvad præmie deraf loves.

Læst forordning af 28/4 ang. forhøjelse af told på fremmed krudt.

Christoffer Møller på Børkop mølle anmelder vandbrud med skade på møllen.

15/4. Sentence: Sognepræst Claus Hagen af Grindsted har søgt og efterlyst tre ham tilhørende bønderkarle, nemlig Jens Christensen Bødker, 23 år, og broderen Mads Christensen Bødker, 21 år, som sidst opholdt sig hos deres forældre i Grindsted brohus, samt Anders Andersen, 19 år, født i Donslund, som sidst tjente hos bemeldte husbond og lodsejer. Efterlysning er foretaget på Viborg landsting og forkyndt på deres sidste opholdssted samt på birketetinget, foruden at der er lyst 3 gange fra Grindsted kirkes prædikestol efter dem. Men de har ikke indfundet sig til stavns, og heller ikke har nogen indfundet sig i retten for at svare for dem. - Altså bør de, hvor de opdages uden lovligt pas og skudsmål, pågribes og bringes tilbage til husbondens tjeneste. Hvis de ikke straks indfinder sig efter denne doms forkyndelse, så skal de efter pågribelse lide straf, og de, som har huset og hælet dem og borthjulpet dem skal også lide straf efter forordningerne. De bortløbne skal selv betale for udgiften til denne dom og til arrest m.m.

22/4. Sentence i det søgsmål, som næstforrige hospitalsforstanders enke madame sl. Ouge (Ove) Hansens af Kolding har haft mod hospitalsbønderne i Almind og Knurburg til regnskabsaflæggelse. Det drejer sig om restancerne for 1745 og 1746: 1) Jens Pedersen Amhede, 2) Abraham Sørensen, 3) Peder Hansen, 4) Niels Andersen, 5) Rasmus Christensen, 6) Ole Hjuler, 7) Knud Andersen, 8)

Christen Iversen, 9) Frederik Pedersen, 10) Christen Christensen, 11) Jørgen Christensen, 12) Niels Madsen, 13) Niels Sørensen - alle af Almind, samt 14) Peder Hjerting af Knurborg. - De skal betale inden 15 dage.

728b:

1760 - 13. maj:

29/4. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 17/6

Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind og Knurborg. 20/5

729:

15/4. Snedkerlauget i Kolding ctr. Christen Bertelsen i Starup, som har gjort ligkister, dragkister og sengesteder. 3/6

1760 - 20. maj:

15/4. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 10/6

729b:

Anders Pedersen af Sønder Vilstrup ctr. Hans Bertelsen af Seest. 17/6

13/5. Sentence i sagen, som hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital har haft ctr. hospitalsbønderne i Almind og Knurborg. Det drejer sig endnu en gang om restancerne for 1745-46, der ialt beløber sig til 444 rdl. 7 sk. - Navnene er stort set de samme som i dommen den 6/5, men her er nogle af de forrige fæstere også nævnt. - De skal atter betale inden 15 dage.

1760 - 3. juni:

Mikkel Jensen i Velling efterlyser en hest.

730:

Niels Vestergaard af Hejnsvig indleverede 7 ulveunger.

13/5. Dom afsagt således: Christen Bertelsen af Starup har understået sig i at gøre snedkerarbejde og derved gjort indpas i Kolding snedkerlaugs næring. Hvis han vil ernære sig som snedker, bør han flytte ind til en købstad og søge ind i lauget, holde laugsartiklerne og de kgl. reskripter. Han skal betale i mulkt til lauget 4 rdl. samt denne sags omkostninger.

1760 - 10. juni:

20/5. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans

fædrende og mødrende arv. 17/6

1760 - 17. juni:

10/6. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 1/7

731:

13/5. Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem. 1/7

(20/5. Anders Pedersen af Sønder Vilstrup ctr. Hans Bertelsen af Seest. Sagen ikke fundet idag.)

1760 - 1. juli:

Læst forordning af 7/6 om, hvorledes der med delinkventsagers indstævning for højesteret skal forholdes.

Selvejermøller Simon Stub af Brøndsted mølle og Christoffer Møller af Børkop mølle ctr. Major Mollerup af Brandtlund og oberstløjtnant Falch af Skærup m.fl. af Skærup og Børkop bymænd ang. markskel og indhegning. 8/7

17/6. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 15/7

Søren Ougsen af Trelde lovbød sin påboende gård 1. gang.

17/6. Sentence i sagen proprietærbonde Christen Jensen af Jelling ctr. Mogens Nielsen ibidem for overfald på citantens umyndige barn, den cirka 9-årige Karen. - Et af Mogens Niensens børn er kommet hjem og har klaget sig over, at Karen har slået det med en sten. Mogens Nielsen er rendt ud af sit hus og har fået fat i Karen, hvem han har rusket så kraftigt, at huen er faldet af hende. Ifølge vidner har han også slået hende i brystet. Karens far lod afholde syn på pigen, og siden har han haft beskikkelsesmænd hos Mogens Nielsen for at spørge, hvorfor han havde slået barnet. Over for dem nægtede han at have gjort andet end at have stødt barnet omkuld. Ifølge et af vidnerne havde Christen Jensens kone et års tid forinden sendt bud til Mogens Nielsen, at han skulle holde sine børn fra hendes. - Christen Jensen og Mogens Nielsen er kommet i proces med hinanden på grund af børneværk. Det kunne de vel på en skikkelig måde have klaret med hinanden indbyrdes og derefter givet deres børn en kristelig optugtelse og varetægt i efterlevelse af Guds og Kongens lov. Da Mogens Niensens børn kom hjem og klagede over, at Karen havde kastet jord eller sten på dem, skulle han straks i al sømmelighed have undersøgt, hvad skade der var tilføjet dem, samt hvad årsagen var, og hvis skylden var Karens, da skulle han i skikkelighed have meldt det for hendes forældre, så de kunne have straffet hende derfor. Men i stedet er Mogens Nielsen ubetænksomt løbet ud af sit hus og ud på gaden og har på hendes faders grund hævnnet sig selv og stødt hende omkuld, så huen faldt af hovedet, muligvis også slået hende med hånden, så hun blev blå og syg. Han har i sit af ham selv konciperede indlæg vist sin ondskab. Har han haft en rådgiver dertil, så har det været et ondt, gement menneske. - Han skal for jordskub bøde 3 seks lod sølv (= 9 rdl.) til barnets fader samt betale sagens omkostninger med 6 rdl.

732b:

1760 - 8. juli:

Sag ctr. 2 på Koldinghus arresterede personer, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue, begge i Koldinghus amt vedr. tyveri af heste. 15/7

734b:

Søren Ougsen af Trelde lovbød sin påboende gård 2. gang.

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød 2 tdr. hartkorn på Nygårds mark 1. gang.

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød nogle jorder, som han har købt fra gården nr. 6 i Dons, 1. gang.

1/7. Selvejermøller Simon Stub af Brøndsted mølle og Christoffer Møller af Børkop mølle ctr. Major Mollerup af Brandtlund og oberstløjtnant Falch af Skærup m.fl. af Skærup og Børkop bymænd ang. markskel og indhegning. Det drejer sig om nogle problemer i forbindelse med Brandtlunds indhegning. Sagen har haft sin gang hos amtmand og regimentskriver. Sidstnævnte har haft 2 sognefogeder til at efterse de pågældende lodsejeres markskel, som er blevet istandsat iflg. amtmandens resolution. I henhold til en kgl. forordning, som forbyder stævнемål i sådanne sager, afvises sagen.

1760 - 15. juli:

735:

Læst birkeskriver Hans Paabyes bestalling af 30/5-60 på at være birkeskriver i Koldinghus birk efter hans fader Mads Paabye.

8/7. Sag ctr. 2 på Koldinghus arresterede personer, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue, begge i Koldinghus amt vedr. tyveri af heste. 22/7

735b:

1/7. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædre og mødre arve. 26/8

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jens Michelsen af Seest ang. nogle marker. 22/7

736b:

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød 2 tdr. hartkorn på Nygårds mark 2. gang.

737:

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød nogle jorder, som han har købt fra gården nr. 6 i Dons,

2. gang.

Jens Andersen og Hans Christensen af Gejsing indleverede 2 ulveunger.

Søren Nielsen Ougesen af Trelde lovbød sin påboende gård 3. gang. - Hans søn Søren Sørensen Ougesen og hustru Karen Jensdatter begærede skøde.

1760 - 22. juli:

15/7. Sag ctr. 2 på Koldinghus arresterede personer, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue, begge i Koldinghus amt vedr. tyveri af heste. 5/8

738:

15/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jens Michelsen af Seest ang. nogle marker. 5/8

738b:

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød 2 tdr. hartkorn på Nygårds mark 3. gang. Sign. Rasmus Drejer, fuldmægtig hos regimentskriveren, begærede skøde.

Sign. Christian Risom af Dons mølle lovbød nogle jorder, som han har købt fra gården nr. 6 i Dons, 3. gang. Sign. Rasmus Drejer, fuldmægtig hos regimentskriveren, begærede skøde.

739:

1760 - 29. juli:

1760 - 5. august:

22/7. Sag ctr. 2 på Koldinghus arresterede personer, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue, begge i Koldinghus amt vedr. tyveri af heste. 12/8

739b:

22/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jens Michelsen af Seest ang. nogle marker. 26/8

1760 - 12. august:

740:

5/8. Sag ctr. 2 på Koldinghus arresterede personer, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue, begge i Koldinghus amt vedr. tyveri af heste. Tingsvidne.

Regimentskriveren ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård efter en memorial fra Jens Andersen af Seest til amtmanden. Dommeren konfirmerer en forbudsforkyndelse vedr. brug af nogle marker.

741:

Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 19/8

Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 26/8

741b:

1760 - 19. august:

12/8. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 26/8

743b:

1760 - 26. august:

5/8. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jens Michelsen af Seest ang. nogle marker. Tingsvidne.

Jægermester og oberforster Bachman lader afhjemle oldensyn.

12/8. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 9/9

744:

19/8. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 9/9

744b:

15/7. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 23/9

Selvejrbonde Mads Christensen af Starup ctr. Peder Andersen af Amnitsbøl ang. nogle risege. 9/9

745:

1760 - 2. september:

Læst kammerkollegiets plakat af 29/7 med datoer for offentlig auktion på konsumtions-, folke- og familieskat.

1760 - 9. september:

Bertel Hansen af Noes lovbød sin gård i Gejsing 1. gang.

26/8. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i

Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 23/9

745b:

26/8. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 30/9

746:

26/8. Selvejerbonde Mads Christensen af Starup ctr. Peder Andersen af Ammitsbøl ang. nogle risege. Tingsvidne.

746b:

1760 - 16. september:

Bertel Hansen af Noes lovbød sin gård i Gejsing 2. gang.

Kromanden Thomas Pedersen Tørring af Store Anst ctr. rytterbonden Anders Christiansen ibidem om ulovligt krohold. 30/9

747b:

1760 - 23. september:

2/9. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 21/10

748:

26/8. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 14/10

Poul Joensen og Søren Madsen af Lunderskov tages i ed som kvægopsynsmænd i stedet for Søren Nielsen og Christen Bertelsen ibidem.

748b:

1760 - 30. september:

Sag ctr. arresterede Daniel Danielsen, som har stjålet garn fra sognefogeden Jens Skjelde i Ferup. 21/10

749:

9/9. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 14/10

16/9. Kromanden Thomas Pedersen Tørring af Store Anst ctr. rytterbonden Anders Christiansen ibidem om ulovligt krohold. Forlig, imod at Anders Christensen betaler sagens omkostninger.

749b:

Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. selvejerproprietærbonden Hans Larsen ibidem. 14/10

1760 - 7. oktober:

Sognefogeden Jens Simonsen i Dons, som ejer en gård i Grene Krog, der bebos af Christen Pedersen, opbyder børnepenge efter dennes afdøde hustru 1. gang.

750:

Skovfoged Adolf Walter af Hundsholt ctr. ladefogeden Mads Buch i Dollerup ang. indhegning og gærder. Tingsvidne.

Anders Ostrup i Kolding ctr. slotsforvalter Andreas Rachlou på Koldinghus ang. gæld. 14/10

750b:

1760 - 14. oktober:

30/9. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 4/11

23/9. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 28/10

30/9. Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. selvejerproprietærbonden Hans Larsen ibidem. Denne repræsenteres af mons. Levin Struer, der er hans svoger og selv bor i Stovstrup. Videfogeden har nedlagt et forbud under henvisning til en kontrakt af 14/8-1737 mellem Stovstrup lodsejere. Struer protesterer imod forbud og stævning med den begrundelse, at det ikke er blevet ham pålagt af samtlige lodsejere, især ikke af Niels Hansen som den største lodsejer. Niels Hansens sagfører mener, at det må påligge Niels Hansen som videfoged at beoagte og indtale, hvad der i almindelighed kan være byen til nytte, og at han især er forpligtet til at drage omsorg for, at byens vide og vedtægt og andre kontrakter efterleves. Dommeren resolverer, at han ikke vil afvise afhjemlingen af forbudsforretningen, hvis forbudsmændene kan fremvise ordre fra Niels Hansen på samtlige lodsejeres vegne. Forbudsmændene havde ikke nogen skriftlig ordre. - Tingsvidne. (Se 3/3-61).

751:

7/10. Anders Ostrup i Kolding ctr. slotsforvalter Andreas Rachlou på Koldinghus ang. gæld. Sagen frafaldet.

Sognefogeden Jens Simonsen i Dons, som ejer en gård i Grene Krog, der bebos af Christen

Pedersen, opbyder børnepenge efter dennes afdøde hustru 2. gang.

1760 - 21. oktober:

30/9. Sag ctr. arresterede Daniel Danielsen, som har stjålet garn fra sognefogeden Jens Skjelde i Ferup. 11/11

751b:

23/9. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 4/11

Hans Andersen af Grene Krog ctr. Therkil Madsens hustru Marie Poulsdatter ibidem. 4/11

Sognefogeden Jens Simonsen i Dons, som ejer en gård i Grene Krog, der bebos af Christen Pedersen, opbyder børnepenge efter dennes afdøde hustru 3. gang.

1760 - 28. oktober:

14/10. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 9/12

752:

1760 - 4. november:

21/10. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 2/12

14/10. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 25/11

752b:

Søren Koed af Håstrup ctr. Therkild Sørensen af Heinsted, som i Rasmus Sørensens hus i Viuf har tilstået at have frataget Søren Koed et dokument på 50 rdl. og fået penge derfor. Han har også solgt svin for ham uden at give ham penge derfor. Tingsvidne.

Rytterbonden Poul Johansen af Hjarup taget i ed som kvægopsynsmand i stedet for Michel Christensen ibidem.

753:

21/10. Hans Andersen af Grene Krog ctr. Therkil Madsens hustru Marie Poulsdatter ibidem. De tager hinanden i hænderne og tilbagekalder gensidige beskyldninger. Tingsvidne.

Morten Pedersen af Lille Anst fremlyser en galt 2. gang. (Første gang skulle være 28/10, men er ikke set der).

Læst patent af 10/10 om højesteret for 1761.

1760 - 11. november:

21/10. Sag ctr. arresterede Daniel Danielsen, som har stjålet garn fra sognefogeden Jens Skjelde i Ferup. 25/11

753b:

Morten Pedersen Hyrde af Lille Anst fremlyser en galt 3. gang. (Første gang skulle være 28/10, men er ikke set der).

1760 - 18. november:

Læst forordning af 1/11 om kornskatten for 1761.

1760 - 25. november:

11/11. Sag ctr. arresterede Daniel Danielsen, som har stjålet garn fra sognefogeden Jens Skjelde i Ferup. 23/12

4/11. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 9/12

754:

Christian Risom af Kolding lovbød en proprietærsejergård i Smidstrup, som beboes af Niels Joensen, 1. gang.

Christen Eriksen af Seest, som har mageskiftet nogle jorder på Skovdrup mark med Knud Jensen, lovbød det derpå værende skov og opvækst 1. gang.

1760 - 2. december:

4/11. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 16/12

Christian Risom af Kolding lovbød en proprietærsejergård i Smidstrup, som beboes af Niels Joensen, 2. gang.

Christen Eriksen af Seest, som har mageskiftet nogle jorder på Skovdrup mark med Knud Jensen, lovbød det derpå værende skov og opvækst 2. gang.

1760 - 9. december:

25/11. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 23/12

Jørgen Nielsen i Bølling fremlyser hest 1. gang.

Jens Hansen Raun i Brejning fremlyser stud 1. gang.

28/10. Mads Jensen i Vester Vamdrup ctr. sin formynder Poul Lauridsen Buch af Nagbøl ang. hans fædrende og mødrende arv. 16/12

754b:

Christen Eriksen af Seest, som har mageskiftet nogle jorder på Skovdrup mark med Knud Jensen, lovbød det derpå værende skov og opvækst 3. gang. Knud Jensen, som har mageskiftet jorderne, begærede skøde.

1760 - 16. december:

2/12. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. 13/1-61

Jørgen Nielsen i Bølling fremlyser hest 2. gang.

Jens Hansen Raun i Brejning fremlyser stud 2. gang.

Christian Risom af Kolding lovbød en proprietærselvejergård i Smidstrup, som beboes af Niels Joensen, 3. gang. - Mads Lauridsen Buch i Dollerup begærede skøde.

755:

9/12. Sentence i sagen, som myndlingen Mads Jensen af Vester Vamdrup har haft ctr. sin morbroder, formynderen Poul Lauridsen Buch i Nagbøl for fædrende og mødrende arveparter. - Ved skifter 13/9-34 og 21/1-35 har Mads Jensen arvet 143 rdl. 4 mk. 7 5/8 sk. Poul Buch blev sat til at være formynder og lovede at tage ham til sig og holde ham forsynet med føde og klæde, skolegang og kristelig optugtelse imod at nyde renten af kapitalen, til Mads blev 16 år (13/3-50). Da denne blev myndig i 1959, forlangte han kapitalen plus renter 4 % pro anno i 9 år, ialt 195 rdl. 2 mk. 12 sk. Men Poul Buch har anført, at Mads i sin barndom har været af slet helbred, og at en del af kapitalen er blevet brugt til lægebesøg og kur. Poul Buch havde over for regimentskriveren anført, at han var beordret dertil af overformynderen den tidligere regimentskriver Hacksen, men det har han ikke kunnet bevise, hvorfor regimentskriver Seest havde overgivet sagen til rettens afgørelse. Ved stævningen er rentekravet blevet øget, og Mads Jensen vil også have betaling for at have gjort bondearbejde (til mindst 6 rdl. om året). Poul Buch har ført vidner på, hvad han har søgt af læger m.m. Bl.a. har Mads været over et år i kur hos en kone i Egholt. Det er tvivlsomt, hvor meget Mads har gjort sig fortjent ved sit arbejde for Poul Buch. Hans Bertelsens kone, en søster til Mads, har engang sagt til Poul Buch, at hvis han kunne give Mads 100 slettedaler af arven, så ville hun være tilfreds. Og Poul Buch havde svaret, at hvis Mads skikkede sig vel, ville han gøre det, skønt arven var gået til kur. Poul Buch har i retten fremlagt et regnskab på godt 121 rdl. for kurforanstaltningerne og tilbudt at betale den øvrige del af arven, godt 22 rdl. Løn vil han ikke betale, da Mads ikke har fortjent det, og da han har forsynet ham med klæder langt udover, hvad hans løn kunne prætere. - Dommen siger, at Poul Buch bør bekræfte sit kurregnskab med ed, og

i så fald skal han kun betale de godt 22 rdl. plus renter. Hvis han ikke vil aflægge ed, skal han betale hele beløbet med renter. Han skal betale sagens omkostninger, siden han ikke i rette tid har aflagt vedbørligt formynderregnskab uden indkaldelse til overformynderen. - Mads Jensens advokat protesterede imod dommen og ville appellere den til højesteret, men ville først søge om beneficium pauperitatis.

755b:

1760 - 23. december:

9/12. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr gæld. 13/1-1761

Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 13/1-1761

Jørgen Nielsen i Bølling fremlyser hest 3. gang.

Jens Hansen Raun i Brejning fremlyser stud 3. gang.

25/11. Sentence i sagen ctr. delinkventen Daniel Danielsen, arresteret på Koldinghus for ringe tyveri begået mellem d. 19. og 20. september i sognefogeden Jens Skjeldes have i Ferup. - Han har selv tilstået tyveriet af noget bleget hørgarn. Han blev pågrebet af husmanden Niels Hansen Skræder i Ferup og indsat i arresten af Jens Skjelde. Det stjalne garn er i retten blevet vejet til 2 1/2 skålpund og vurderet til 4 mk. 13 sk. Skjeldes kone har med ed bekræftet, at garnet er hendes og frastjålet hende uden hendes vilje og vidende, hvorefter hun har fået garnet tilbage. - Daniel Danielsen har oplyst, at han har udstået en straf på 3 år i Viborg Tugthus, men har ikke kunnet fremlægge pas derfra; og en attest fra tugthusets bogholder oplyser, at han ikke udstod hele straffen, men deserterede. Dengang kaldte han sig Christen Pedersen. En attest fra sognepræst Hans Schytte i Nim bekræfter, at en Daniel Danielsen blev døbt i sognet for 64 år siden. Det kan være delinkventen. Han har så været borte fra sognet i 40 år. Han er tidligere blevet dømt ved Nørvang-Tørrild herredsret (9/2-54) og dernæst efter appel ved landstinget (13/6-54) dømt for at have stjålet et glas til at miste sin hud i fængsel og dernæst at arbejde 3 år i Viborg Tugthus, når han blev antruffet. Piskningen fik han efter pågribelse på Koldinghus d. 15/3-57 og blev dernæst sendt til Viborg Tugthus. - Iflg. lovens 6-17-33 skal han miste sin hud på kagen, brændemærkes på ryggen og sendes til nærmeste fæstning i Fredericia at arbejde i jern på livstid. Desuden skal han betale igæld til Jens Skjeldes hustru, 4 mk. 13 sk., tvingæld til kongens kasse, 1 rdl. 3 mk. 10 sk., samt have sin hovedlod forbrudt. Man da han ikke ejer noget, bliver der ikke noget at beregne. Skarpretteren skal have 4 rdl. for brændemærkningen og 5 rdl. for kagstrygningen. Udgifterne til arrest, proces og exekution må betales af amtet. - (NB: På Landsarkivet for Nørrejylland er der under Koldinghus birk et bind ved navn 'Domsakt i sagen mod Daniel Danielsen også kaldet Chr. Pedersen', 1753-1760).

1761

756b:

1761 - 13. januar:

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-1740 om lediggængeres og deserterede soldaters examination, anholdelse og indbringelse.

Læst forordning af 24/12-60, hvorefter konsumtions-, familie- og folkeskat skal svares 1/1-61

Sag ctr. Jens Knudsen, portner på Koldinghus. 10/2

16/12. Jep Rasmussen af Seest ctr. Jes Nielsen af Gejsing, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen i Seest, vedr. hærværk. Jes Nielsen tilbagekalder beskyldninger og tilbyder 10 rdl. for den lidte skade. Sagen frafaldet. Tingsvidne.

757:

23/12. Sivert Jacobsen af Vrågård og Lars Pedersen af Gros Tønder i Tønder amt ctr. Peder Lassen af Follerup vedr. gæld. 10/2

Oluf Madsens enke Anne Hansdatter af Seest m.fl. lovbyder hendes ejendom i Bøgvad halve have med tilhørende halve skovskifte i Seest skov, 1. gang.

23/12. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 27/1

1761 - 20. januar:

Apoteker Eilschou af Kolding ctr. provst Einsperg i Nr. Vilstrup for gæld. 10/2.

757b:

13/1. Oluf Madsens enke Anne Hansdatter af Seest m.fl. lovbyder hendes ejendom i Bøgvad halve have med tilhørende halve skovskifte i Seest skov, 2. gang.

1761 - 27. januar:

Læst forordning af 31/12-60 ang. tobakshandelen og dens generaldirektion.

13/1. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 10/2

Skovfoged Adolf Walter ctr. rytterbonden Jørgen Danielsen af Hafdrup for beskyldninger. 10/2

758:

Jens Christensen af Utoft og broder Christen Skytt af Nollund fremlyser en rød rytterkjortel med blå opslag og blå underfoer og en liden pallask med hvidt lædergehæng, som deres drenge har

fundet ved en hyrdehytte på Påbøl hede. Den er tidligere blevet fremlyst i Grindsted kirke. 1. gang.

Oluf Madsens enke Anne Hansdatter af Seest m.fl. lovbyder hendes ejendom i Bøgvad halve have med tilhørende halve skovskifte i Seest skov, 3. gang. Borger og bager Peder Jepsen Hjelm, som er gift med Anne Olufsdatter, datter af sl. Oluf Madsen og Anne Hansdatter, tilbød at holde den allerede oprettede kontrakt.

1761 - 3. februar:

Rytterkjortel og pallask fremlyst 2. gang.

Jægermester og oberforster Bachman stævner nogle, der skal aflægge ed vedr. skovhugst iflg. skov- og jagtsessionens protokol: 1) Jens Pedersen Krog af Jordrup, 2) Niels Michelsen af Starup, 3) Niels Basses enke af Gudsø, 4) Peder Brems af Gudsø, 5) Jens Skov af Tårup meddelte, at Jens Knudsen af Tårup var syg og ikke kunne komme.

758b:

Jægermester og oberforster Bachman ctr. Gyde Christensen og tjenestekarl Gyde Sørensen i Gelballe ang. et stykke vildt. De aflagde ed.

Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 10/2

759b:

Mads Jensen, boende i Christen Hartvigsens gård i Nagbøl, beskikket til opsynsmand i stedet for afdøde Jens Poulsen, og Knud Jepsen af Skanderup beskikket i stedet for afdøde Jep Bramsen.

1761 - 10. februar:

Læst brandforsikringsanordning af 13/1 for alle købstæder.

Læst kapitelstaksten for Ribe stift for 1760.

13/1. Sag ctr. Jens Knudsen, portner på Koldinghus. Der afventes kgl. resolution. 10/3

20/1. Apoteker Eilschou af Kolding ctr. provst Einsperg i Nr. Vilstrup for gæld. 17/3

27/1. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 17/2

27/1. Skovfoged Adolf Walter ctr. rytterbonden Jørgen Danielsen af Hafdrup for beskyldninger. Sagen afgjort i mindelighed.

3/2. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i

Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 17/2

760b:

Arvingerne efter Jens Madsen i Skikballe ctr. jøden Phillip Slagter i Fredericia for gæld. Vidner har været tilkaldt, da Jens Madsen lå på sit yderste. Da tilkendegav han, hvilke tilgodehavender han havde hos en og anden. Jens Madsen sad hos dem ved bordet og sagde hver mands navn og penge, det blev nedskrevet. Dette skete nogle dage, inden han døde. Phillip blev nævnt for 29 slettedaler. De andre debitorer har allerede betalt. Tingsvidne.

761:

13/1. Sentence i sagen, som Sivart Jacobsen af Vrågård og Las Petersen af Gross Tønder ved Tønder har haft ctr. Peder Lassen, rytterbonde i Follerup for 100 rdl., som de har lånt ham, og som han ikke vil betale tilbage. - Peder Lassen har bevist, at det ikke var et egentligt lån, men håndpenge, som de gav ham for at købe 30 stk. stude, når han skulle til Vendsyssel. Studene blev indkøbt og bragt med tilbage. De skulle efter aftalen have været afhentet den 16/9, men der kom brev fra Sivart Jacobsen om, at han ikke kunne afhente studene da, hvorfor han bad ham beholde dem til Mikkelsdag. Det havde han ikke forberedt græs eller fodring til. Siden havde Sivart Jacobsen skrevet igen, at han havde beset studene, men at han ikke ville have dem; de var for dyre og i dårlig stand; og han bad Peder Lassen om at indlevere de 100 rdl. hos Christen Eriksen i Seest. Men deres tilstand skyldtes, at de havde måttet være på græs så langt ud på året. Derefter har Peder Lassen solgt studene til andre for den pris, som han kunne få. Han har opstillet et regnskab, der viser hans udgifter og tab på handelen, så at han foruden de 100 rdl., som han har beholdt, burde have endnu 20 rdl. af sagsøgerne. - Han frikendes for deres krav.

761b:

Jens Christensen af Utoft og broder Christen Skytt af Nollund fremlyser en rød rytterkjortel med blå opslag og blå underfoer og en liden pallask med hvidt lædergehæng, som deres drenge har fundet ved en hyrdehytte på Påbøl hede. Den er tidligere blevet fremlyst i Grindsted kirke. 3. gang.

1761 - 17. februar:

10/2. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 3/3

762:

10/2. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 17/3

762b:

Søren Boerlev og Søren Jepsen af Bramdrup fremlyser hest 1. gang.

Læst plakat med efterlysning af bortrømte husmand Peder Jensen i Asbo, som har voldtaget 11-årige Margrethe Andersdatter af Asbo. 1. gang.

1761 - 24. februar:

Læst ovenstående plakat 2. gang.

763:

1761 - 3. marts:

17/2. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 17/3

(14/10-60). Selvejer Hans Larsen i Stovstrup ctr. videfoged Niels Hansen ibidem. Sognefoged Søren Haar af Viuf m.fl. udmeldes til synsmænd. 10/3

763b:

Regimentskriveren ctr. Christian Christiansen af Velling. 10/3

764:

Anders Joensen af Nygård anmelder stormskade. Tingsvidne.

Læst plakat med efterlysning af bortrømte husmand Peder Jensen i Asbo, som har voldtaget 11-årige Margrethe Andersdatter af Asbo. 3. gang.

1761 - 10. marts:

Læst forordning af 18/2 ang. udskrivning af havre.

Læst avertissement af 28/2, at fremmede guldmønter må passere i de kgl. kasser.

3/3. Selvejer Hans Larsen i Stovstrup ctr. videfoged Niels Hansen ibidem. Sognefoged Søren Haar af Viuf m.fl. afhjemler syn på et vadested, der er vanskeligt at passere ved høj vandstand. Striden står om, hvem der må benytte et par huller i et dige, og hvem der må køre over hvis jord. Videfogeden havde appelleret dommerens kendelse af 14/10-60 til højesteret. Tingsvidne.

765b:

Kaj Madsen af Herslev Højrup som formynder for nogle af Mads Mikkelsens børn i Stigballehus fører vidner på, hvad der er taget ud af boet efter Mads Mikkelsens kones død. 17/3

10/2. Sag ctr. Jens Knudsen, portner på Koldinghus. Der afventes kgl. resolution. 31/3

3/3. Regimentskriveren ctr. Christian Christiansen af Velling. 31/3

766b:

Rytterbonden Peder Madsen af Gelballe tages i ed som opsynsmand i stedet for Søren Pedersen.

1761 - 17. marts:

3/3. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 31/3

17/2. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 31/3

10/3. Kaj Madsen af Herslev Højrup som formynder for nogle af Mads Mikkelsens børn i Stigballehus fører vidner på, hvad der er taget ud af boet efter Mads Mikkelsens kones død. En del familiemedlemmer har taget en del, nogle ærter, noget træ, en egefjæl, penge. Men de er til stede i retten og aflægger ed på, at det er sket til børnenes bedste. Tingsvidne.

767b:

10/2. Sentence vedr. apoteker Eilschou af Kolding ctr. provsten Christoffer Einsperg i Nørre Vilstrup for en gæld på 102 rdl. 1 mk. 5 sk. for adskillige varer. Provsten har svaret, at det for nærværende tid ikke kan lade sig gøre at betale, da hans kreditorer har tilladt, at han lader sit gods gå på auktion, for at de kan få deres tilgodehavender, og at den rente, som derved spares, kan gå til apotekeren. - Han dømmes til at betale sin gæld samt sagens omkostninger.

1761 - 31. marts:

Læst reskript af 13/3 ang. den grasserende pest i Archipelagos (?), og hvorledes med skibe skal forholdes.

17/3. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 21/4

768:

10/3. Portneren Jens Knudsen på Koldinghus benådet ved kgl. resolution.

17/3. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 14/4

10/3. Sentence i sagen, som regimentskriveren efter ordre fra amtmanden har ladet føre for sognefogeden Mads Jacobsen i Skærup ctr. Christian Christiansen, husmand i Velling til afstraffelse for hans opsætsighed og utilbørlige opførsel mod sognefogeden på den i året 1760 holdte klapjagt, jvf. tingsvidne af 22/4-60 (se fol. 726b). Der er blevet gjort rede for sognefogedernes pligt til at hjælpe hinanden i opsynet med de fra deres fogderier tilsagte jagtklappere. Disse skal holde linjen,

så at den ikke åbnes og de skadelige dyr derved får mulighed for tilbageflugt og undgår forposterne, nemlig de herrer kgl. jagtbetjente og forlappere. Hvis linjen ikke holdes ordentligt, er det til tidsspilde for klapperne og stor skade for amtets beboere, som lider tab på grund af de skadelige dyr. - I den hensigt har Mads Jacobsen vist sin troskab og efterkommet lydighed. Under sit ridt har han konstateret urigtighed hos Velling fogderis klappere, hvem han har formanet til at holde linjen, men er i det samme blevet mødt med modsigelse af Christian Christiansen, hvem han for opsætsighed gav et par slag af sin pisk, og Christian Christiansen tog sin kæp og slog hesten i panden og senere på baglænden. Sognefogeden Mads Jacobsen har straks anmeldt sagen for sin øvrighed, men Christian Christiansen lod først give klage over sig, og så først kom han med en slags undskyldning på naturens vegne. Han har ikke bevist, at han har fået sår af sognefogedens pisk, og han har ikke på ferske fode klaget ved klapjagten for de kgl. jagtherrer og vist, han har havde været nødt til at sætte sig til modværge. Derfor er denne sag af den høje øvrighed blevet henvist til lands lov og ret. - Christian Christiansen har opført sig ulydigt over for sognefogeden og gjort modværge med sin kæp og dermed taget sig selv til rette; han bør for sin adfærd bøde til jagttøjets vedligeholdelse denne gang 1/2 rdl. og tilstå sin forseelse i den høje øvrigheds overværelse og gøre en sømmelig afbigt. Desuden skal han betale sagens omkostninger med 2 rdl. 4 mk.

768b:

1761 - 7. april:

Læst forordning af 13/3 om, hvorledes med delinkventers undervisning af præsterne i deres kristendom og saligheds sag, mens de er arresterede, skal forholdes.

Sag mod provst Einsperg af Nørre Vilstrup ang. en veksel på 150 rdl., som er protesteret af notarius publicus. 14/4.

1761 - 14. april:

Jægermester og oberforster Bachman lader afhjemle skovsyn.

769:

Hospitalsforstander Christian Hadberg, Kolding hospital, ctr. hospitalsbønderne i Almind og Knurborg. 21/4

31/3. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 19/5

7/4. Sentence: Provst Einsperg i Nørre Vilstrup har ikke indfriet sin veksel på 150 rdl. til købmanden Michel Wissing i Kolding, men ladet notarius publicus, birkeskriver Paabye, protestere vekslens. Han skal betale sin gæld med renter samt sagens omkostninger.

769b:

1761 - 21. april:

Læst reskript af 3/4, at rettens betjente ikke må afkortes i deres salær, når der bruges sættemænd eller -skrivere.

31/3. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 5/5

770:

14/4. Dom afsagt: Hospitalsforstander Christian Hadberg, Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind og Knurborg. Det er den samme gamle restance som hvert år fra 1745-46, og de dømmes endnu en gang til at betale den inden de sædvanlige 15 dage.

770b:

1761 - 28. april:

Laurids Jensen af Lilballe ctr. Peder Andersen i Eltang for skovhugst. 19/5

1761 - 5. maj:

21/4. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 2/6

771:

Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 19/5

771b:

1761 - 19. maj:

Høldsmænd Rasmus Olesen af Rølling (Røllum ?) by i Ensted sogn, Tønder amt ctr. Johan Lorentzen af Kongsted for gæld 14 rdl. 4 mk. 16/6

772:

5/5. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 26/5

772b:

28/4. Laurids Jensen af Lilballe ctr. Peder Andersen i Eltang for skovhugst. 2/6

773:

Peder Møller Mahler af Jelling ctr. guldsmed Hans Nysted i Horsens og Peder Mortensen, tømmersmand i Jerrignau (?). 2/6

774:

Mikkel Jensen af Gelballe fører tingsvidnesag ang. en af Niels Pedersen i Skanderup afkøbt plag, som er konfiskeret af vadestedsriderne. 2/6

Byfoged Geriken af Fredericia ctr. Niels Hansen i Henneberg ladegårdshus for resterende auktionspenge 29 rdl. 16/6

774b:

14/4. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 16/6

1761 - 26. maj:

Niels Jensen Skov i Høllund lovbyder sin påboende gård 1. gang.

Afhjemlet pilesyn for 1761 i Elbo og Holmans herreder.

19/5. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 23/6

Afhjemlet syn over vildtbanepæle i Anst og Slavs herreder.

Afhjemlet pilesyn for Anst herred.

Do. syn over levende gærder, stendiger og jorddiger i Anst herred.

Niels Pedersen af Fugdal p.v.a. sognepræst Claus Haagen i Grindsted ctr. Jes Nielsen ibidem. 9/6

775:

Sognepræst Claus Haagen i Grindsted ctr. Jes Nielsen og hustru Maren Jørgensdatter i Grindsted formedelst forargeligt levned. 9/6

Peder Poder af Hundsbæk for Poul Pedersen, tjenende kromanden i Bække ctr. Anders Steffensens sønner Jep og Peder Andersen i Bække for beskyldninger og vold. 16/6

775b:

1761 - 2. juni:

Læst forordning af 15/5 om landvæsenets forbedring ved fællesskabets ophævelse.

Læst plakat af 28/5 ang. kurante dukaters forhøjelse, som er slået til 2 rdl., herefter skal gå i køb og salg for 13 mk.

Regimentskriveren stævner bortrømt mandskab. Kun få mødte: Hans Andersen af Hafdrup, som har tjent i Bastrup i 5 år, men altid indfinder sig i Dons, når han stævnes af sognefogeden på Vamdrupgård. Oplyste, at Hans Pedersen er landsoldat sønderude, og hans lillebror Jep Pedersen tjener i Bastrup. Jens Hansen af Gejsing mødte for sin søn Hans Jensen, der tjener i Højrup sogn i Haderslevhus amt. 23/6

19/5. Mikkel Jensen af Gelballe fører tingsvidnesag ang. en af Niels Pedersen i Skanderup afkøbt plag, som er konfiskeret af vadestedsriderne. Tingsvidne.

776:

19/5. Peder Møller Mahler af Jelling ctr. guldsmed Hans Nysted i Horsens og Peder Mortensen, tømmermand i Jerrignau (?). Guldsmeden har eftersøgt ham i og omkring Jelling med beskyldninger om, at han har tilegnet sig et ur, som en anden skulle have haft. Tingsvidne.

776b:

Christen Hansen af Jelling møllested ctr. provst Einsperg af Nørre Vilstrup samt vistnok også provst Jørgen Bang i Dejbjerg og Hans Justesen i Jelling. Ny stævning fornøden. 14/7

777:

5/5. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 9/6

19/5. Laurids Jensen af Lilballe ctr. Peder Andersen i Eltang for skovhugst. Forlig.

Niels Jensen Skov i Høllund lovbyder sin påboende gård 2. gang.

1761 - 9. juni:

2/6. Mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, vedr. stolestader i kirken. 21/7

777b:

Peder Nielsen af Gamst anmelder ildsvåde og får almissebrev.

778:

26/5. Sognepræst Claus Haagen i Grindsted ctr. Jes Nielsen og hustru Maren Jørgensdatter i Grindsted formedelst forargeligt levned. Forlig. (Gælder vistnok begge sager). Tingsvidne.

Niels Jensen Skov i Høllund lovbyder sin påboende gård 3. gang. Preben Hansen af Nørre Vilstrup

begærer skøde.

1761 - 16. juni:

19/5. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 7/7

778b:

26/5. Peder Poder af Hundsbæk for Poul Pedersen, tjenende kromanden i Bække ctr. Anders Steffensens sønner Jep og Peder Andersen i Bække for beskyldninger og vold. 30/6

779:

Sign. Thøger Sterm ctr. Anders Petersen Biering i Åbenrå for veksel. 30/6

19/5. Høldsmeden Rasmus Olesen af Rølling (Røllum ?) by i Ensted sogn, Tønder amt ctr. Johan Lorentzen af Kongsted for gæld 14 rdl. 4 mk. 23/6

19/5. Byfoged Geriken af Fredericia ctr. Niels Hansen i Henneberg ladegårdshus for resterende auktionspenge 29 rdl. 23/6

779b:

1761 - 23. juni:

2/6. Regimentskriveren ctr. en del undvigt mandskab. 30/6

Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 7/7

26/5. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er bortrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 14/7

16/6. Sentence: Johan Lorentzen i Kongsted skal betale sin gæld på 14 rdl. 4 mk. til Rasmus Olesen (høldsmed) i Rølling (Røllum?) i Ensted sogn, Tønder amt, samt sagsomkostninger.

16/6. Sentence: Niels Hansen i Henneberg ladegårdshus skylder 29 rdl. i auktionspenge til byfoged Gierken i Fredericia. Han skal betale dem samt sagsomkostninger.

1761 - 30. juni:

23/6. Regimentskriveren ctr. en del undvigt mandskab. 14/7

780:

16/6. Sign. Thøger Sterm ctr. Anders Petersen Biering i Åbenrå for veksel. 14/7

Provst Høstmark af Pjedsted, skifteforvalter i stervboet efter hr. Steenberg i Gauerslund, ctr. Enevold Sørensen i Gauerslund for gæld på 114 rdl. 14/7

16/6. Peder Poder af Hundsbæk for Poul Pedersen, tjenende kromanden i Bække ctr. Anders Steffensens sønner Jep og Peder Andersen i Bække for beskyldninger og vold. Brødrene erklærer, at de ikke ved andet end godt om Poul Pedersen, og betaler sagsomkostninger. Forlig. Tingsvidne.

780b:

1761 - 7. juli:

Bertel Hansen i Noes lovbød sin gård i Gejsing 1. gang.

16/6. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 18/8

23/6. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 4/8

Iver Mikkelsen af Jordrup og Niels Mikkelsen af Starup ctr. Mogens Jørgensen i Bølling for injurier. - De er kommet i ord om noget hør, som sagsøgerne ville have flyttet fra et af Mogens Jørgensens huse uden hans tilladelse i forbindelse med nogle folks flytning. Han erklærer, at han ikke ved noget til deres æres forklejning og tilbyder at betale udgift til tingsvidnets ekspedition. De tager hinanden i hånden og erklærer at være venligt og kærligt forligte.

781:

1761 - 14. juli:

23/6. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 28/7

30/6. Provst Høstmark af Pjedsted, skifteforvalter i stervboet efter hr. Steenberg i Gauerslund, ctr. Enevold Sørensen i Gauerslund for gæld på 114 rdl. 28/7

781b:

2/6. Christen Hansen af Jelling møllested (ctr. provst Einsperg af Nørre Vilstrup samt vistnok også provst Jørgen Bang i Dejbjerg og Hans Justesen i Jelling) fører vidner for at fastslå, hvem der ejer Jelling møllested. Hans Justesen har påstået at have skøde på stedet. Han har ladet nogle mænd udsætte hans bohave, mens han selv var fraværende. en fremmed mand, der sagde, at han var udsendt af assessor Bredahl, har stået for udsættelsesforretningen. Et af vidnerne var blevet bedt om at gå med og se på udsættelsen, hvor Hans Justesen skulle have været sat ind i huset i stedet. Men

da han hørte den fremmede sige, at Christen Hansen evt. måtte sættes ud med magt, var han gået sin vej. Et vidne har hørt den fremmede sige, at han ville have byttet sig til Jelling møllested for et andet hus, men siden han havde set, at det var en røverkule, ville han betænke sig. - Da Christen Hansen ikke ved vidneførelsen har fået vished om, hvem der ejer huset, og til hvem han altså skal betale sin afgift, tilbyder han at betale pengene i retten til rette ejer. 21/7

782:

Bertel Hansen i Noes lovbød sin gård i Gejsing 2. gang.

Sign. Rasmus Sørensen Soel i Viuf lovbød sin gård 1. gang.

Hans Pedersen af Brøndsted opbød for 3. gang børnepenge for sin myndling Gertrud Nielsdatter. (De foregående gange skal være 30/6 og 7/7, men er ikke set der).

782b:

30/6. Sentence, sign. Thøger Stern ctr. Anders Petersen Biering i Åbenrå for veksel på 165 rdl. Debitor har i sin veksel bundet sig til at lide dom ved Koldinghus birketing i tilfælde af misligholdelse. Han har ikke indfundet sig og dømmes til at betale sin gæld og sagens omkostninger.

30/6. Sentence: Regimentskriveren har stævnet en del undveget mandskab fra rytterdistriktet. Mattias Johansen er blevet anført under Seest, men det har vist sig, at han er født og opvokset i Haderslevhus amt. Hans Pedersen af Hafdrup er blevet landsoldat, og Hans Andersen ibidem har tilkendegivet, at han tjener hos Jens Ebbesen i Bastrup under Vamdrup sogn. Dommen gælder de øvrige navngivne 103 unge mænd i alderen 15-41 år. Siden de ikke har indfundet sig efter stævning og efterlysning både ved landstinget og birkeretten samt fra sognekirkernes prædikestole, bør de, hvor de end måtte opdages og findes uden lovmæssigt pas og skudsmål, pågribes og forsendes til ryttergodsets tjeneste. Hvis de ikke indfinder sig efter denne doms forkyndelse, skal de desuden lide straf efter forordningen. Og de, som har huset, hælet og borthjulpet dem ligeledes. Dommens omkostninger og andre udgifter skal betales af dem selv, når de findes.

783:

1761 - 21. juli:

14/7. Christen Hansen af Jelling møllested (ctr. provst Einsperg af Nørre Vilstrup samt vistnok også provst Jørgen Bang i Dejbjerg og Hans Justesen i Jelling) fører vidner for at fastslå, hvem der ejer Jelling møllested. 4/8

783b:

Sign. Rasmus Sørensen Soel i Viuf lovbød sin gård 2. gang.

Bertel Hansen af Noes, nu boende i Gejsing lovbød 3. gang gård i Gejsing. Laurids Jensen og hustru Kirsten Sørensdatter begærede skøde.

784:

9/6. Sentence i sagen, som mølleren Christen Jensen af Drabæk mølle har haft ctr. mølleren Poul Jepsen af Rolles mølle, begge i Skanderup sogn, formedelst Rolles mølle har tilegnet sig det første stolestade (gangstadet) i Skanderup kirke både i mands- og fruentimmerstolene, som de begge var fælles udi, og som Christen Jensen mener har tilhørt ham af arilds tid. Drabæk mølle har været til fra alders tid, mens Rolles mølle er ca. 70 år gammel. Begge møllere har haft stolestader sammen i kirken. Christen Jensen har haft 1., 3. og 5. stade i begge sider, og Poul Jepsen 2., 4. og 6. stade. Gangstaderne har tilhørt Christen Jensen, indtil Poul Jepsen for 15-16 år siden har disputeret dem. De andre sognebørn har altid søgt de stolestader, som var tildelt gårdene, gamle eller unge, mand efter mand alle tider. Poul Jepsen har fået sin egen stol opbygget i mandssiden; den har 4 stader udover de andre stader, som hører til Rolles mølle. - Poul Jepsen har påberåbt sig en amtmandsresolution af 10/5-28, hvor amtmanden anfører lovens 2-22-48, samt en dito af 1/5-57, hvor amtmanden bekræfter den første. Poul Jepsen holder også på, at han er ældre gift end Christen Jensen. - Dommen siger, at Christen Jensen og Poul Jepsen er hinanden lige i byrd, og derfor skal de underdanigst efterleve lovens 2-22-47 og 2-22-48, som begge citeres. Men den drager ikke heraf nogen konklusion om, hvem der så skal have gangstaderne. Procesomkostningerne ophæves på begge sider.

784b:

1761 - 28. juli:

Læst reskript af 26/6.

Læst reskript af 26/6.

14/7. Provst Høstmark af Pjedsted, skifteforvalter i stervboet efter hr. Steenberg i Gauerlund, ctr. Enevold Sørensen i Gauerlund for gæld på 114 rdl. Sagen frafalder.

Regimentskriveren ctr. Jens Ducke for tyveri af økse. 4/8

785:

14/7. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 11/8

Sign. Rasmus Sørensen Soel i Viuf lovbød sin gård 3. gang. - Hans hustru Else Anchersdatter begærede skøde.

Mads Christensen af Baldersbæk i Vorbasse sogn ctr. hans foregivende husbond Anders Nielsen i Keldbjerg i Læborg sogn. Synsmænd udmeldes. 11/8

Peder Mikkelsen af Gejsing lovbød sin påboende gård 1. gang.

785b:

1761 - 4. august:

28/7. Regimentskriveren ctr. Jens Ducke arresteret for tyveri af økse. 18/8

Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål. 18/8

786:

Regimentskriveren ctr. Lauge Hansen Lund og Christen Olesen, begge af Trelde, for slagsmål. 18/8

21/7. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. provst Einspørg af Nørre Vilstrup og provst Jørgen Bang i Dejbjerg ang., hvem der ejer Jelling møllested. 18/8

787:

7/7. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 25/8

Hans Jensen Smed i Nagbøl beskikkes til opsynsmand og tages i ed. Om edens ordlyd henvises til fol. 748.

Peder Mikkelsen af Gejsing lovbød sin påboende gård 2. gang.

1761 - 11. august:

28/7. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 18/8

Assessor Bredahl i Vindeslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om gæld, fæstes forbrydelse og beskyldninger. Christen Hansen påviser, at stævningen er ugyldig; den indskrænkes til spørgsmålet om fæstes forbrydelse. 1/9

788b:

Peder Mikkelsen af Gejsing lovbød det halve af sin påboende gård 3. gang. Hans kone Mette Kirstine Rasmusdatter begærede skøde.

28/7. Mads Christensen af Baldersbæk i Vorbasse sogn ctr. hans foregivende husbond Anders Nielsen i Keldbjerg i Læborg sogn. Sagen frafaldet.

1761 - 18. august:

4/8. Regimentskriveren ctr. Jens Ducke arresteret for tyveri af økse. 15/9

11/8. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 15/9

4/8. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål. 8/9

789:

4/8. Regimentskriveren ctr. Lauge Hansen Lund og Christen Olesen, begge af Trelde, for slagsmål. 8/9

789b:

4/8. Christen Hansen af Jelling møllested ctr. 9provst Einsperg af Nørre Vilstrup og) provst Jørgen Bang i Dejbjerg ang., hvem der ejer Jelling møllested. Hans Justesen i Jellig har i nogle år forsøgt at komme til at bo i Jelling møllested. Han har påstået at have skøde dertil og har udtalt, at Christen Hansen nok skulle blive sat ud, fordi han havde opryddet unge træer (risege); men i løbet af den parallele sag har Christen Hansen Skræder ført vidner på, at han selv med eget indkøbt tømmer har opbygget huset, og at jorden før ham henlå udyrket til græsning. Han har nok selv plantet træer, og han har iøvrigt gjort jorden tjenlig til agerbrug ved at rydde den for kratværk og rødder. Christen Hansen får nogle skødekopier påtegnet i retten.

7/7. Kommerceråd Jens Riis, rådmand Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Møllers, mons. Ulrich Frich, Michel Wissing og sl. Daniel Michelsens arvinger ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. 15/9

1761 - 25. august:

790:

/8. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 22/9

Fremlagt en skrivelse fra jægermester og oberforster Bachman. Indstævnte Peder Madsen og Peder Mikkelsen af Gelballe bekræftede deres indgivne attest. Clemend Madsen af Nyborg, Bertel Christensen Vind i Lejrskov og Laurids Jensen i Noes kunne ikke beedige attesterne. De frafaldes.

1761 - 1. september:

Jægermester Bachman lader afhjemle oldensyn.

11/8. Assessor Bredahl i Vindeslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om gæld, fæstes forbrydelse og beskyldninger. Christen Hansen påviser igen fejl i sagen, en "rettens forelæggelse". 15/9

792:

Tingbogen sluttet 1. september 1761..

Koldinghus birks justitsprotokol 1748-61

Supplement 1

(Mikrofilm M 30900)

Denne justitsprotokol var den første, jeg skrev ekstrakt til. På det tidspunkt var jeg mest interesseret i at skabe overblik over indholdet, mere end at skabe indblik i det. Det bevirkede, at det hovedsageligt kun var sager, der endte med en dom, der blev refereret nogenlunde grundigt. Her vil jeg supplere med bl.a. indholdet af sager, der endte med et tingsvidne. Lovbydelser vil jeg også referere mere udførligt. - Tingsvidner om den grasserende kvægsyge refererer jeg kun til og med 1750.

Kun datoen for første tilførsel i hver sag er anført. Derunder er angivet, hvor i tingbogen sagen forekommer.

1749 - 14. januar:

Fol. 11b, 15b, 17, 23:

Frederik Steensen af Kolding som befalet actor ctr. højædle og velbyrdige major Falch af Skærbæk og broder hr. løjtnant Falch af Husum tillige med medhavende karl.

De indkaldte vidner skal besvare nogle spørgsmål fra Steensen:

1: Om vidnet ved, at de tre sagsøgte 8-14 dage før sidste mikkelsdag red omkring på Vorbasse Fittings omkringliggende marker og heder?

2: Om de medførte skydevåben og tre hunde?

3: Om de har jaget efter vildt og skudt en del fugle, heriblandt urfuglekyllinger?

4: Om ikke de steder er i kongens vildtbane?

5: Hvor logerede de om natten efter jagten?

6: Hvad slags vildt og hvor meget har de bragt med hjem til deres logi?

7: Har vidnet selv set dem jage på de omtalte steder?

8: Har de tre personer til andre tider og steder ladet sig befinde i kongens vildtbane med gevær og hunde?

De sagsøgtes forsvarer er Jacob Wollund, der ønsker vidnernes svar på det spørgsmål, om ikke landevej til og fra Varde går igennem Vorbasse og Fitting. De senest afhørte vidner skal desuden forklare, om og i givet fald hvorfor de har skrevet under på en attest, som skovrideren har udfærdiget.

1. vidne: Mogens Christensen af Rankenbjerg:

1) Har ikke set det, men har nok hørt det sige, efter at stævningen var forkyndt. - 2) Ved ikke. - 3)

Ved ikke. - 4) Vorbasse marker er i vildtbanen. Ved ikke, om Fitting marker er det. - 5-8) Ved ikke.
- Jo, landevejen til og fra Varde går gennem Vorbasse og Fitting.

2. vidne: Anders Pedersen af Vorbasse.

Han så major Falch og to andre personer på Vorbasse mark. De havde tre hunde med, men han kan ikke sige tilvisse, om de havde gevær. De logerede hos Peder Jensens i Vorbasse. Ved ikke, hvor mange fugle de havde, eller hvad slags; men mener, at han så en liden knip. Vidnet ved ikke, hvor de var skudt.

3. vidne: Christen Christensen af Høllet:

Engang har major Falch ligget i vidnets hus, og han havde med sig et par hunde og gevær; men vidnet så ikke, at de blev brugt til jagt. Kan ikke huske, om hundene var koblet og ført i strikke. Da majoren og hans broder red fra hans hus, red de mod Varde.

4. vidne: Peder Jensen af Vorbasse:

I vidnets hus havde de tre hunde med. De havde også geværer, men de var ikke ladt. De havde ca. en halv snes fugle; mener nok, der var urhøsekyllinger iblandt. Ved ikke, hvor de blev skudt. De red vestpå mod Varde.

5. vidne: Jens Jensen Smed af Vorbasse:

Så brødrene Falch ride på Vorbasse mark ca. 14 dage før mikkelsdag. De havde skydevåben og hunde med. Hørte, at der blev skudt, men så ikke, om de fik noget. Ved ikke, hvem der skød, men så dampen fra bøssen. Skuddet blev affyret i vildtbanen. De logerede hos Peder Jensen om natten. Vidnet så i Peder Jensens hus nogle fugle, men han talte dem ikke. Der var nok urhøsekyllinger iblandt.

6. vidne: Jørgen Christensen af Vorbasse:

Så tre karle ride på Vorbasse mark den omhandlede tid. Så ikke, at de havde hunde eller geværer med. Hørte skud, men ved ikke, om det var dem, der affyrede dem.

7. vidne: Hans Christoffer Hansen Kov:

Har aldrig set majoren jage i vildtbanen. - På Wollunds spørgsmål om attesten svarer han, at han blev indkaldt af skovrideren til at underskrive attesten, hvor han da svarede, at han vidste ej andet, end at han havde hørt sige, at de tre lå til Peder Smeds, og i den henseende tillod han sit navn at underskrive på begærede attest.

8. vidne: Anders Mortensen af Vorbasse:

Så de tre mænd komme ind i byen ad landevejen, de havde flinte på hestene og havde tre hunde. Han kendte dem ikke. - Han var blevet bedt om at underskrive attesten, men havde svaret, at han ikke vidste andet end, at de tre red ind i byen.

9: Christen Christensen Søndergaard af Vorbasse:

Så 2-3 hunde komme løbende med dem. Så ingen flinte.

10: Christen Pedersen af Fitting:

Så tre karle komme ridende ad landeven, som går fra Egtved til Vorbasse, da vidnet gik og pløjede

til rug. Noget derefter hørte han skud. Samme dag et par timer efter middag kom major Falch i vidnets gård og begærede foderhø til sine heste, hvilket han også fik. Han havde med sig tvende svende. Vidnet så ikke, om de havde skydegevær. - Om vidnet har underskrevet nogen attest, så er det sket i enfoldighed, og han kan ikke nu forklare, hvad han har underskrevet. - Hans kone og datter var stævnet. Men konen var ikke hjemme på den tid, men fraværende i fostermoderforretninger. Datteren Mette Christensdatter var vel hjemme, men ved intet og beder sig forskånet for tingrejser. - Steensen mente ikke, at det var umagen værd at forelægge den udeblevne kone Maren Nielsdatter og datter Mette Christensdatter at møde som vidner, siden vidnet som husbond og fader har erklæret, at de intet ved om sagen.

11: Peder Christensen af Fitting - ved intet.

12: Søren Pedersen af Fitting
Så dem ride omkring med tre hunde.

13: Anders Nielsen i Nybjerg mølle.
Major Falch og broder har nogle gange logeret vidnets hus, når de har rejst til eller fra Varde til deres venner og pårørende.

Blandt vidnerne er også en sergent og nogle af Ditlev Skovfogeds og skovrider Luchhardts karle.

Johan Scheel, tjenende skovrideren:

Vidnet var ude i Vesterkant at skulle betinge tag. Kom så til major Falch og broder. Han spurgte majoren, hvor han skulle hen. Majoren svarede, han ville ud i heden på justitsråd Lichtenbergs gods for at eksercere en hund. Vidnet bad så majoren om han ikke måtte følge med for at se den eksercits, det havde han lyst til. Det tillod majoren. Skovrideren vidste intet om dette. Vidnet fulgte så med majoren og hans broder. Ved ikke, at det var i kongens vildtbane, de red og exerceerede hunden. Ved ikke, hvor vildtbanepælene står. Om aftenen kom de til Vorbasse, hvor de lå natten over. De medførte skydevåben og tre hunde. De skød ca. en snes urhøns i heden, men vidnet ved ikke, om de blev skudt i vildtbanen, idet det blev sagt, at det var på justitsråd Lichtenbergs gods uden for vildtbanen. Da de red til Vorbasse, så han en vildtbanepæl og fik at vide, at Vorbasse lå i vildtbanen.

Sagen slutes med, at der optages tingsvidne.

Fol. 11b, 14, 15b:

Niels Jepsens enke (Anne) Margrethe Jensdatter lovbyder halvdelen af sin halve gård (under nye matrikel nr. 1, ialt htk. 2-6-1/2-0). Niels Mortensen, der nu er hendes fæstemand, begærer at købe.

1749 - 18. februar:

Fol. 19, 20, 22b:

Ole Hansen af Kongsted Torp (med hustru Dorthea Jensdatter) lovbyder sin gård af htk. nr. 2, 5-3-1-1. - Hans Pedersen, som nu bebor gården, og hans fæstemø Kirsten Jensdatter begærer skøde.

1749 - 18. marts:

Fol. 25, 27:

Marcus Madsen Møller (ved Jacob Wollund) af Vranderup mølle (ved Jacob Wollund) ctr. Maren Hansdatter, tjenende på Vranderup Hovgård. Han har stævnet hende til at påhøre, at han med ed fralægger sig faderskabet til hendes barn. Hun har i Seest kirke udlagt ham som faderen.

På hendes vegne advarede Frederik Steensen i stærke vendinger Marcus Madsen imod at sætte sin timelige og evige velfærd på spil ved at aflægge mened. Han oplyser, at Marcus Madsen ifølge Maren Hansdatter har haft legemlig omgang med hende adskillige gange, nemlig i 1746 på Olufaften og dagen tilforn om formiddagen, begge gange i den såkaldte ... ved høbjergningen, og ellers en dag, da Marcus Madsen lod holde syn i hans skaldte Storeng på en imellem ham og Poul Hjuler omtvistet vej. Da skete der lejermål samme tid og sted ved middagstid, før end synsmændene ankom. Desuden har Marcus Madsen adskillige gange i fornævnte eng øvet denne løsagtigheds og letfærdigheds gerning, da Maren Hansdatter gik derhen for at malke.

Jacob Wollund: Disse beskyldninger kan ikke anses for validable eller som noget, der enten kan rejse eller fælde, allerhelst når considereres, at siden hun ikke undser sig ved at beskæmme sig selv, da meget mindre andre. Dette af Maren Hansdatter begangne lejermål er efter sigende ikke det første og bliver nok heller ikke det sidste. Marcus Madsen vil aflægge ed på, at han ikke er hendes barnefader. De øvrige beskyldninger bør hun bevise eller være en løgner.

Næste tingdag oplyses det, at Marcus Madsen har frafaldet sagen. Steensen reserverer sig retten til at tiltale ham for al blame og beskyldning samt for sagsomkostninger.

1749 - 1. april:

Fol. 28.

For retten fremkom Peder Thonboe, som har i fæste en kgl. ryttergård, Vamdrupgård kaldet, af hartkorn nr. 11, 11-2-1-2. Den 15. marts om eftermiddagen kl. 5 blev han besøgt med ildebrand, som opbrændte hans gårds salshus bestående af 20 fag god bygning med det meste af hans bohaver af kobber, tin, messing, jernfang ... senge- og gangklæder, 2 specie hollandske dukater, 3 guldringe og i kurant mønt 418 rdl. samt æde- og sædekorn. Han er kommet i største armod og elendighed. - Seks mænd af Vamdrup bevidner hans andragende. Han kan ikke komme på fode igen uden kongens og medlidende kristnes hjælp.

Regimentskriverens fuldmægtige Jacob Wollund spurgte om årsagen til ildebranden. Vidnerne kan ikke give anden årsag end, at de havde hørt sige, at tjenestepigen ved uforsigtighed med ild eller aske havde givet årsag til banden. Samme tjenestekvinde var også gået bort derfra, før end nogen mennesker blev ilden var, og har ikke indfundet sig siden.

Der skrives et tingsvidne, som Peder Thonboe skal forevise for amtmanden til påtegning. Han må ikke benytte sig af det i mere end et fjerdingår fra dato, og han må ikke besøge nogen dermed til almisse uden i Koldinghus amt.

1749 - 15. april:

Fol. 28b.

Mikkel Mikkelsen Singer af Store Velling i Smidstrup sogn på vegne af svigermoderen Lene Margretha Johannesdatter Boch og Anthoni Johansen Bochs datter Lene Margrethe Anthonisdatter med kurator og formynder Mads Lauridsen Buch af Dollerup på egne vegne og på vegne af moderen Maren Jensdatter og søster Christence Anthonidatter fremstillede tre dannemænd for at bevise, at fornævnte Lene Margrethe Johannesdatter Boch er kødelig søster til afgangne Anders Johansen Boch, som er død i København, og at Anthoni Johansen Boch, som er død, var kødelig broder til bemeldte Anders Johansen Boch, har efterladt sig hans hustru forn. Maren Jensdatter og to døtre, Lene Margrethe og Christence Anthonisdøtre, alle er rette arvinger efter berørte afgangne Anders Johansen Boch.

Vidnerne: De har kendt Johan Boch og hustru Christence Andersdatter, som i deres ægteskab avlede 3 sønner, Poul Johansen, Anthoni Johansen og Anders Johansen Boch, samt en datter, Lene Margretha Johannesdatter Boch. Johan Boch og hustru er for lang tid siden døde. Poul Johansen, som vel var gift, men for lang tid siden død uden livsarvinger, Anthoni Johansen Boch ligeledes død, hans hustru Maren Jensdatter og 2 døtre, Lene Margrethe og Christence Anthonidatter er endnu i live. Anders Johansen Boch er død i København, og datteren Lene Margrethe Johansdatter lever endnu i enkestand. Fornævnte Lene Margrethe Johansdatter er Anders Johansen Bochs fulde søster. Og Anthoni Johansens hustru Maren Jensdatter og to døtre, Margrethe og Christence Anthonidøtre, er afgangne Anders Johansen Bochs sande arvinger. Andre arvinger efter ham er nu ikke i live.

Fol. 28b, 31.

Jørgen Henriksen af Lille Velling i Smidstrup sogn lovbød sin gård af hartkorn nr. 8: 5-2-2-1. Henrik Jørgensen, som er Jørgen Henriksens søn, og fæstemø Anna Kirstine Olufsdatter begærede skøde.

1749 - 22. april:

Fol. 31.

Tingsvidne om kvæg, som bønder tilhørende justitsråd de Lichtenberg til Engelsholm og Kjeldkær har mistet på grund af den grasserende kvægsyge:

Egtved sogn, Spjarup:

Jens Christensen på htk. 3-0-1-2½: 4 køer, 2 kvier, 4 ungnøder, 10 stk.

Niels Laursen på htk. 3-0-1-2½: 5 køer, 4 kvier, 5 stude og ungnøder, 2 kalve, 16 stk.

Peder Boch på htk. 2-7-3-2: 6 køer, 2 kvier, 1 stud, 6 kalve, 15 stk.

Thomas Christensen på htk. 2-7-3-2: 6 køer, 4 kvier, 6 stude og ungnøder, 2 kalve, 18 stk.

Hans Hansen på htk. 2-6-2-0: 5 køer, 2 kvier, 3 stude og ungnøder, 1 tyr, 11 stk.

Jens Brinck på htk. 2-6-2-0: 5 køer, 3 kvier, 2 stude og ungnøder, 10 stk.

Randbøl sogn, Bindeballe:

David Johansen på htk. 4-6-3-0: 4 køer, 1 kvie, 1 kalv, 6 stk.

Fol. 31.

Tingsvidne om kvæg, som hospitalsbønder i Bindeballe har mistet på grund af den grasserende kvægsyge:

Zacharias Christensen på htk. 3-6-1-0: 2 køer, 3 kvier, 2 stude ungnøder, 2 kalve, 9 stk.
Iver Jensen på htk. 3-2-2-0: 5 køer, 1 kvie, 3 stude ungnøder, 3 kalve, 12 stk.

1749 - 13. maj:

Fol. 34, 37b, 39, 40b, 50

Vagtmester Johan Stahl ctr. Peder Thonboe på Vamdrupgård. - Fire mænd skal taxere, hvad årlig skade Johan Stahl tilføjes på den såkaldte Smedeeng ved det, at samme eng ikke efter Peder Thonboes forsikring og løfte har været indkastet og indgrøftet, alt efter landstingsdom af 16/10 1748. - Efter at synsmændene har takseret skaderne og indgivet deres synsrapport, bliver de af Frederik Steensen (på vegne af Peder Thonboe) spurgt, hvorfor de har takseret så højt. De mener, at engens nytteværdi er betinget af, at den nu ejes af Johan Stahl, der har købt bække kro, som engen tilhører. - Steensen vil tage kontrasyn.

Peder Thonboe får udmeldt 8 mænd til kontrasyn: Sognefoged Søren Terpager i Skanderup, sognefoged Poul Buch og Anthoni Buch i Nagbøl, Mads Buch og Christen Hartvigsen i Dollerup, Jens Hansen i Bønstrup, Hans Hansen i Vester Vamdrup og Jørgen Danielsen i Hostrup. De skal møde i Bække by hos Mathias Møller lørdag den 9. august og derfra begive sig ud at syne Smedeengen. - Næste tingdag fremlægges deres syn med påtegning om, at der er indgået forlig.

Fol. 34b:

For retten fremstod Hans Rasmussen, Niels Lassen, Iver Staffensen, Niels Johansen og Bennet Sørensen, alle af Herslev sogn og by, som vemodigt androg, at de den 5. maj om morgenen, før solen stod op, blev hjem søgt af ulykkelig ildsvåde.

Hans Rasmussen: Salshuset bestående af 10 fag velbygget hus af egetømmer på leder med hans og hans forældres indbo af trævarer, borde, stole, kister med videre, tin, kobber, messing, jernfang, senge- og gangklæder af uld og linned, ædekorn af alle slags med viktualier som havre, byg og boghvede til vårsæden. De fik intet reddet. Huset stod i fuld brand, da de vågnede og kom så godt som nøgne ud.

Niels Lassen: Salshuset bestående af 10 fag godt bebygget ledehus med alt bohøve ... De fik kun reddet 2 halvkister.

Iver Staffensen: Salshuset på 10 fag og ladehuset på 15 fag, alt velbygget, med indbo.

Niels Johansen: Salshuset bestående af 9 fag, bygget for 3 år siden, samt indbo.

Bennet Sørensen: 14 fag velbygget ladehus og 2 fag stolpehus, utærsket rug og boghvede.

Fire naboer bekræfter andragendet. De skadelidte er gerådet i største armod og elendighed og kan ikke komme på fode igen uden hjælp fra kongens kase og medlidende kristne med almisse. - Vi ikke forklare, hvordan ilden er opstået. Den opbrændte først Hans Rasmussens salshus. Havde Gud ikke set i nde til dem og vendt ilden, havde der været stor fare for præstegården og den øvrige del af byen formedelst mangel på vand.

De skadelidte skal insinuere dette tingsvidne hos amtmanden til påtegning, forinden dermed nogen besøges, og ej heller at benytte sig længere deraf end et fjerdingår fra dato. Så ej heller dermed nogen at besøge til almisse andre steder end i Koldinghus amt.

Fol. 35:

Sogndegn for Herslev og Viuf menigheder Jens Møller af Herslev anmelder ildsvåde. Den 5. maj om morgenen før solen stod op, blv han hjemstøgt af ildsvåde i sin svoger Hans Rasmussens salshus, hvor han var til huse. Alt hans og hans hustrus indbo opbrændte. Fik kun reddet et skrin og en dyne.
- Han får tingsvidne med samme betingelser som det foregående.

1749 - 3. juni:

Fol. 37b, 38b, 40

Jens Jepsens gård i Trelde, nr. 13 af htk. 5-4-1-1, lovbydes:

For retten fremstod Mads Jepsen og Christen Jepsen af Egeskov på egne vegne og på vegne af broderen Søren Jepsen i København, Jep Lauridsen i Stallerup på vegne af hustruen Anna Jepsdatter, Niels Hansen i Vejlbj på vegne af hustruen Karen Jepsdatter, Hans Nielsen i Egeskov på vegne af moderen Maren Jepsdatter, Niels Jensen i Trelde på vegne af hustruen Dorthea Jepsdatter. De lovbød den gård i Trelde, som deres salige forældre sidst beboede, og som nu beboes af deres broder Jens Jepsen. Denne og hans fæstemø Johanne Sørensdatter begærede skøde.

Fol. 37b, 38b, 43b

Mads Hansen af Stenderup på egne vegne og på vegne af moderen Mette Bertelsdatter af Nørre Bjert, lovbød en gård i Nørre Bjert af hartkorn no. 16 på 8-1-1-2. - Laurids Jørgensen, som nu bebor gården, og hans hustru Mette Nielsdatter begærede at købe.

1749 - 10. juni:

Fol. 38,

Jonas Wissing af Kolding har på vegne af toldofficerterne stævnet Thomas Holdt og Mads Hansen Aars af Erritsø til at vidne. De skal besvare følgende spørgsmål:

1. Ved vidnet, hvem de personer er, som i Thomas Hansens hus indbragte de toldforsvegne varer, som den 2. januar 1749 blev fundet af vadestedrederne: 4 oksehoveder fransk vin, 1 oksehoved 1 stime vin, 1 td. speier og ½ td. rosiner. - Thomas Hansen var ikke hjemme, da vinen blev indlagt.
2. Hvem har ejermændene været? Har hans hustru, børn eller tjenestefolk talt med dem, som bragte varerne ind? Hvem gav dem tilladelse? - Thomas Holdt: hans hustru lå i barselsseng; han har ingen tjenestefolk; hans umyndige børn ved intet om sagen.

Mads Hansen Aars: Kender ikke den karl som indlagde varerne i hans udhus; det har ingen lås. - Han har selv talt med personen, som indlagde varerne. Havde spurgt om, hvem varerne tilhørte, men fik det ikke at vide.

1749 - 1. juli:

Fol 40b, 45, 50, 53b, 67b, 68

Jonas Wissing af Kolding for toldofficianterne i Kolding ctr. Hans Jensen, Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Henrik Gregersen og Bertel Hjuler af Skærbæk angående toldsvig og overpracticering med heste og stude fra Skærbæk land til Holsten.

Vidne: Jep Jacobsen af Skærbæk:

- 1) Ved vidnet, at søndag nat før sidste Mortensdag blev der ført over stranden ved Skærbæk land til Holsten 14 stk. hornkvæg og 2 heste eller hopper? - Ja, det havde han set.
- 2) Hvem der havde foranstaltet udpracticeringen? - Hans Jensen sagde, det var hans.
- 3) Hvem har overført kvæget? - Jørgen Knudsen, Peder Madsen, Bertel Hjuler og Henrik Gregersen overførte det.
- 4) Har vidnet ikke set, at i en tid på 2 år en del kreaturer af kvæg og bæster er ført over vandet fra Skærbæk land eller Børup strand til Holsten i bådene eller svømmende efter bådene foruden de 14 stude og heste? - Har set sådant passere i 10 år.
- 5) Hvem der har ladet sig bruge til at overføre sådant kvæg eller bæster? - Jørgen Knudsen har ladet sig bruge dertil. Somme tider har han haft sin datter og somme tider sin stedsøn med.
- 6) Kan vidnet forklare, hvem ejerne har været? - Ved ikke.
- 7) Hvem der har drevet kvæget til stranden? - Ved ikke.

Jep Jacobsen besvarer så nogle spørgsmål fra Niels Hansen af Fredericia, der spørger på vegne af toldinspektør Touten. - Ja, han så det ske, og Hans Jensen sagde, det var hans. Jørgen Knudsen har overført kreaturer i 10 år. Vidnet har set Henrik Gregersen, Peder Madsen og Bertel Hjuler overføre kreaturer et par år. Har også set Henrik Gregersen overføre med hans stedfar Jørgen Knudsen.

Regimentskriver Simon Seest er de anklagedes forsvar, repræsenteret ved Lars Thistrup.

Thistrup kan ikke agnocere Jep Jacobsen som et lovligt vidne, henseende han er en sådan person, der efter egen tilståelse i 10 r har lagt dølgsmål på det passerede toldsvig, men vil dog spørge ham:

- 1) om han virkelig selv har set det omvundne toldsvig passere, eller han har ladet sig det berette af andre, og i så fald af hvem? - Har selv set det.
- 2) Hvorfor han da ikke straks har angivet sådant toldsvig til toldofficianterne? - De, som havde overført kvæget, havde sagt, de skulle angive det for toldofficianterne.
- 3) Har vidnet nogen tid selv været med og hjulpet til ved den angivne udpracticering? (Jonas Wissing : Vidnet er ikke forpligtet til at svare på spørgsmål, som sigter på ham selv. - Retten understod sig ikke i at modtage vidnets svar).
- 4) Hvor har vidnet været, når kreaturerne blev overført? - Sad i sin båd lidt derfra.
- 5) Hvem andre har været nærværende? - Der var ikke andre hos ham end en dreng.
- 6) Hvor langt vidnet har været ude på vandet i sin båd ommeldte tid? - Undertiden 20 favne, undertiden 10 og nærmere.
- 7) Hvor Hans Jensen har været, da han vedkendte sig kvæget? - På Børup strand.
- 8) Om de 14 høveder var på standen samme tid? - Nej.
- 9) Hvorfor vidnet har anmeldt toldsvigen til hr. løjtnant Tautenberg? - Fordi han syntes, det var ikke ret.
- 10) Har vidnet nogen sinde angivet det for tolderne i Kolding? - Nej.
- 11) Har den indstævnedede Rasmus Hansen nogen sinde været med ved udpracticering? (Wissing: Rasmus Hansen er ikke stævnet til at påhøre vidner. - Retten vil ikke modtage vidnets svar på spørgsmålet, før der er stævnet derfor).
- 12) Ved vidnet, hvem der foruden ham selv ha angivet toldsvigen? - Nej.
- 13) Om nogen af de indstævnedede vidner har været nærværende tillige med vidnet? - Rasmus

Hansen, Laurs Thuesen, Niels Henriksen, Niels Nielsen og søn Niels Nielsen. Flere kan vidnet ikke erindre.

14) Har Hans Jensen hjulpet til med overførslen af de 14 høveder? - Vidnet så, Hans Jensen stod ved; men han så ikke, han hjalp til.

15) Om vidnet fulgte med de 14 høveder og deraf ved, at de blev ført til Holsten? - Fulgte ikke med; men stod i sin båd og siden på land og så og hørte, de blev overført.

16) Om vidnet ved, af hvem de høveder blev købt? - Om bæsterne ved han det ikke, men Hans Jensen sagde, at høvederne var hans.

17) Ved hvad anledning har Hans Jensen sagt det? - Hans Jensen kom til ham, da han lå med sin båd, truede ham og sagde, at det var hans kvæg. Hans Jensen havde sagt, han skulle gå derfra med sin båd.

18) Hvor langt er der fra Skærbæk land ved Børup sand over til Holsten? - Vidnet har vel roet derimellem, men kender ikke målet.

19) Om det var før, end de 14 høveder blev udskibet, at Hans Jensen skulle have vedkendt sig dem? - Det var, før de blev udskibet.

20) Hvor længe er det siden, vidnet sidst talte med løjtnant Tautenberg desangående? - En dag eller to efter, at vidnet sidst var indstævnet.

21) Hvem flere var på samme tid med vidnet hos løjtnanten, og hvad har han aftalt med dem? - Han bad vidnet vidne og sige sandheden.

22) Om ikke løjtnanten talte med ham om forhøret i Fredericia og foreholdt ham sammes indhold? - Nej.

23) Er han ikke blevet lovet en del af den konfiskation og bøde, der kunne ventes? - Nej.

24) Om de 14 fæhøveder var på stranden, da Hans Jensen angiveligt skulle have vedkendt sig dem? - Ikke på stranden, men lidt derfra under banken. Så gik vidnet drfra, og s kom kvæget straks til vandet.

2. vidne er Rasmus Hansen af Skærbæk, landsoldat. Han besvarer de samme spørgsmål fra Wissing, Tautenberg og Thistrup. For ca. 3 år siden så vidnet set en overførsel, og da sagde Jørgen Knudsen til ham, at han måtte sige det til tolderne og vadestedriderne og hvem han ville, og derfor har han ikke angivet det. Han havde spurgt Peder Madsen, om det burde gå an således at overføre kreaturer. Peder Madsen havde svaret, at det kom ikke ham ved, høvederne var hans.

3. vidne: Niels Henriksen af Skærbæk besvarer de samme spørgsmål. Han har ikke set kvæg eller heste overført og kan ikke navngive nogen, som har været med til overførslen. Har vel set Hans Jensen og kvæg ved stranden, men ved ikke, at det var hans. Hørte nok Hans Jensen sige, det var hans, men vidnet talte ikke kvæget. Hørte nok Peder Madsen snakke ved båden. Agtede ikke, hvem de andre var, da det var mørkt. Han så ikke, hvor kvæget blev ført hen, fordi han gik hjem.

Flere vidner: Kan intet give til oplysning.

Da det kommer til afhøring af vidner, der kan have bistået med smuglerierne, beder Tautenberg om, at få oplæst forordning af 30/6-1723, hvor kongen benåder alle, der har været med til toldsvig, når de vidner deres sag. - Tingsvidne.

fol. 43b, ...

Amtmandens fuldmægtig opbød Johan Peter Thors arv på 643 rdl. 4 mk. 7 sk.

1749 - 8. juli:

Fol. 43b, 46

Frederik Steensen på vegne af kancelliråd Roed i Kolding og hr. Claus Hagen i Grindsted og deres bønder ctr. Niels Pedersen, Peder Sørensen, Jørgen Pedersen, Christen Jensen og Hans Nielsen af Nebel i Vorbasse sogn. - Hans Nielsen møder på de indstævnedes vegne, men har kun fuldmagt til at påhøre stævningen, og kan derfor ikke indgå forlig, skønt han på egne vegne gerne vil. Der udmeldes så fire synsmænd: Jens Christensen i Utoft, Niels Pedersen Degn i Morsbøl, Cristoffer Nielsen i Dyvelsrække og Morgten Pedersen i Rankenberg. De skal førstkommende fredag møde i Donslund hos Anders Christensen for der at begive sig ud på heden mellem Donslund fiskerhuse og Nebel for at taksere den skade, som en hedeild har påført bønderne i Donslund og husene på tørvegrøft og engslæt. - Næste tingdag er der indgået forlig, og sagen bliver frafaldet.

Fol. 44, 46, 52b

Skovfoged Adolf Walter af Egholt ctr. Hans Grausen af Lejrskov, som er undveget af hans tjeneste. Dennes hustru, Kirsten Andersdatter, mødte. Hun vidste ikke, hvor hendes mand var, men ventede ham hjem. Han havde ikke bragt hende 1 skp. rug, lærred og skind for 1 rdl. samt noget brændevin til udsalg. Hun kan ikke sige hvor meget, før de to bimpler bliver eftermålt. Hvis skovfogeden vil gøre regning og fratage, hvad hendes mand har forskyldt hos ham siden Mikkelsdag 1748, vil hun stræbe efter yderste evne at betale. hvad han skyldig bliver. - Næste tingdag fremlægger Frederik Steensen en regning på skovfogedens tilgodehavende. Heri er indbefattet et halvt års løn (6 slettedaler), fordi Hans Gravesen er undveget af tjenesten. Hans hustru henviser til sin fattigdom. Hun kan ikke få nogen til at forsvare sig, og for at blive fri for proces vil hun bringe til veje 10 slettedaler, som hun vil betale til skovfogeden, imod at han holder hende fri for tiltale for det brændevin, som hun har solgt for ham, samt frafalder videre sag. - Der indgås forlig.

1749 - 22. juli:

Regimentskriverens fuldmægtig Jacob Wollund anmelder ildsvåde i Jerlev:

Mads Christensen, selvejergadehus, 8 fag.

Byens hyrdehus, 10 fag.

Kassehuset, Henrik Orlef, 10 fag salshus, 6 fag udhus, skyldende af hartkorn under nr. 1: 0-1-1-2.

Lars Joensen, 14 fag salshus og 7 fag udhus, under hartkorn nr. 3, 4 og 5: 0-3-0-0.

Jørgen Sørensens hus, som Morten Orlef beboede, 8 fag salshus og 11 fag udhus af hartkorn under nr. 2: 0-1-0-0.

Rytter Johan Peter Orlef og hustru Edele Therkildsdatter var for retten løs og ledig uden bånd og fængsels tvang. Niels Scousbøl af Kærbølling havde indvilget i at forsvare dem. Jacob Wollund fremlagde en af sognefoged Christen Joensen i Mejsling indsendt angivelse, der har foranlediget regimentskrivren til at eftersøge og pågribe de arresterede. Herefter føres vidner:

1. vidne, Niels Madsen af Jerlev: Han var i nærheden og så, Johan Peter Orlef med hustru og barn på en vogn. Han kunne ikke høre, hvad der blev sagt; men de var ved at tage afsked. Han havde hørt to skud og havde set det ene. Ilden så han ikke, får end hans fader Mads Christensens hus stod i fuld brand. Det var ikke over en halv time efter skuddet. Han så, Johan Peter Orlefs hustru skød et skud mod nord med en pistol. De holdt på gaden ved hjørnet af kålgårdsgærdet, og hun skød hen på en grød poldad (?) på gaden lidt fra Mads Christensens hus. Lidt derfra stod Tobias og Karen Christensdatter samt Morten og Hans Orlef. Edele havde en pistol ved hver side i hylster (spændt til vognen i haugerne??). Efter at de havde taget afsked og var kørt bort, hørte vidnet endnu et skud. Vidnet ved ikke, hvad forladningen til pistolen var lavet af. - Da vidnet havde set afskeden, gik han hen til Jens Jensen nede i byen for at høre, hvorår de skulle køre tørv for ham. Han var der ikke længere, end Jens Jensen afløssede et læs tørv. Da vidnet kom ud, så han, Mads Christensens hus stod i lys lue.

Forsvarerens spørgsmål: Har vidnet hørt sige, at sognefogeden samme dags aften truede med at ville angive Johan Peter og hustru som skyldige, og at tilstedeværende bymænd da svarede, at de var uskyldige? - Svar: Sognefogeden kom til vidnet på gaden og spurgte, om han ikke havde set Johan Peters kone skyde. Han svarede jo, hvorpå sognefogeden bad vidnet give ham sin hånd, hvilket også skete. Det øvrige hørte vidnet ikke.

2. vidne, Karen Christensdatter af Jerlev:

Ca. en halv time før ildebranden hørte hun et skud og så røgen deraf. Hun så et kvindemenneske, som Johan Peter Orlef kørte for, tage en pistol op ved sin side og skyde mod nord. De holdt ved Mads Christensens hus. Hos vidnet stod Maren Conradsdatter, som hørte og så det samme. Hun hørte kun et skud. Huset stod syd for skuddet. Vinden var i sydvest. Sognefogeden kom til hende og flere og spurgte dem, hvoraf denne ildebrand var kommet, og om de ikke havde set Johan Peters hustru skyde. Vidnet svarede, hun vidste ikke andet, end at hun havde set et skud. Christen Joensen sagde så, at hun skulle hente de andre, som var forsamlet, ellers ville han lade hende trække derhen ved tvende mænd. Vidnet, som lå på halm, rejste sig og gik derhen og sagde, hvad hun havde set, og gik så hjem og lagde sig.

3. vidne, Anne Koedsdatter af Jerlev:

Skuddet gik af uden for Mads Christensens hus' kålhavn. - Vidnets mand, sm er død, Hans Orlef, var Johan Peters farbror. Christen Joensen var Jerlev om aftenen og hørte om, hvoraf denne ildebrand var kommet, da vidnet svarede, hun vidste ikke videre, end at hun havde hørt et skud, da Christen Joensen truede og sagde, han havde hørt, at Johan Peter Orlefs hustru havde skudt der i byen; han ville derfor lade dem arrestere.

4. vidne, Poul Sørensen i Jerlev:

Han så vel ildebranden, men var da ude på marken. Hørte to skud. Har hørt, at ægteparret rejste til Ribe. Hørte, at Christen Joensen sagde, han skulle have skrevet, at de havde skudt. Nogle af de tilstedeværende svarede, at det gjordes ikke fornødent, fordi ildebranden var ikke kommet deraf. Christen Joensen svarede, han kunne ikke lade det uskrevet, for det var hans pligt som sognefoged at angive det.

5. vidne, Markus Simonsen af Jerlev:

Så vidt han ved, kom ildebranden indvendig fra i Mads Christensens hus. Han hørte tilstedeværende sagde til Christen Joensen, han skulle ikke angive Johan Peter Orlef og hustru for skyderi, for de var

uskyldige i ildebranden.

6. vidne, Anders Pedersen af Jerlev:

Han får stillet det spørgsmål, om han ikke var inde i Mads Christensens hus, da ilden opstod, og da hørte, at konen i huset kom ind i stuen fra fremgulvet eller køkkenet og råbte med klagende stemme, at det var ilde fat, og at der var ild optændt derude ved hendes moders kiste. - Svar: Han var i huset og hørte, konen kom ind og klagede sig, at det var ilde fat.

Fire vidner bekræfter ødelæggelserne. Beboerne formår ikke at genopbygge husene uden hjælp fra kongens kasse. - Der optages tingsvidne.

1749 - 29. juli:

Fol. 50, 52b

Jens Pedersen Roed i Fredsted lod opbyde børnepenge for sin myndling Iver Hansens arv, 113 sldr. Ved 3. opbud er beløbet angivet til 75 rdl. 2 mk. Ingen ønskede at låne pengene, så pengene blev beseglet, efter at der var fradraget til stemplet papir og salær 4 mk. 8 sk., og udleveret til Jens Pedersen Roed.

1749 - 26. august:

Fol. 56.

Laurids Jensen, Henrik Orlef, Morten Orlef og Morten Mikkelsen af Jerlev anmelder ildsvåde.

Laurids Jensen: et fæste-kasse på 14 fag lade- og salshus og 6 fag fæhus samt alt indbo.

Henrik Orlef: et fæste-kassehus på 10 fag salshus og 6 fag udhus samt bohøve og 3 bistader. Fik kun reddet en seng og en kiste med gangklæde.

Morten Orlef: et kassehus og alt bohøve.

Morten Mikkelsen: et lejet selvejerhus, alt bohøve og 4 bistader.

Husene brændte ved den brand, som først opstod i Mads Christensens selvejerhus den 15/7, da de fleste af byens folk var i marken.

Fire vidner bekræfter angivelserne. De er gerådet i største armod og elendighed, så de ikke kan komme på fode igen, uden medlidende kristne vil komme dem til hjælp med almisse.

Der udstedes tingsvidne med de sædvanlige betingelser.

1749 - 2. september:

Fol. 56b.

Selvejerbonden Jens Jensen af Stenderup har stævnet Mads Nielsen Kyed i Eltang. Denne erklærer, at han herefter ikke vil pløje eller slå længere ud i Jens Jensens eng end hans naboer og rensmand Hans Buhl og Knud Thomsen og altså rette sig efter samme skel som de. Han lover at betale sagsomkostningerne.

Fol. 56b.

Regimentskriveren ctr. landsoldat Sejer Sørensen af Amnitsbøl for vold.

Egnens bønder har leveret hør til kavalerikompaniet i Fredericia. På hjemvejen er Hans Jensen i ødsted blevet ramt af en sten i ansigtet. Det skete ved et sted kaldet Kabeltov vest for Bredstrup spang bro. Vidner skal fortælle om omstændighederne og specielt, hvem der kylede stenen. Hans Jensen var med i et hold på fire vogne fra ødsted, mens Sejer Sørensen var med i et hold, der foruden hans egen vogn bestod af tre vogne fra Høllund. Blandt dem var der en "dum dreng". Landsoldat Jens Christensen af Høllund så nok, at Hans Jensen var blodig, men ved ikke, hvem der kastede stenen, og har ikke hørt tale om, hvem der gjorde det. Har ikke hørt, at der var nogen uenighed mellem Hans Jensen og andre. Da stenen blev kastet, stod vidnet og hans ledsagere bag ved den bageste vogn i deres følge og tændte deres piber, og Hans Jensen kørte forbi dem. Og da han havde fået skaden, kom han og hans medfølgere til dem og ville have nødet dem til Pjedsted med sig for at overvære synet. De svarede nej, de var uskyldige i hans skade.

Christen Nielsen af Høllund: Så den dumme dreng kyle en sten over vognen, men så ikke Hans Jensen blive ramt.

Hans Madsen af Refsgård: Var i Fredericia, men ikke i følge med nogen. Han lå og bedte i skoven når det sted, hvor stenen blev kastet. Hørte da ingen uenighed mellem parterne. Men i skoven hørte han, at en af de Høllund karle sagde til en mand i Vork, om han ville følge med dem og stå med dem, så skulle de ødsted mænd få hug.

Jep Nielsen Smed i ødsted: Da de Høllund mænd holdt i Bredstrup å og vandede deres heste, hørte han, at Sejer Sørensen sagde til Hans Jensen, at du skulle få skade eller skam.

Jens Nielsen, tjenende Hans Jensen i ødsted: Der var ingen uenighed, da de spurgte Hans Jensen, om han ikke ville have en pibe tændt; han svarede nej. Men oppe ved Bredstrup i leddet sagde Christen Nielsen, de skulle få en ulykke, men ingen blev navngivet. Der var ingen andre til stede end de to hold, og de var så nær hinanden, at de kunne kyle til hverandre.

1749 - 9. september:

Fol. 57b, 58b

Glarmestrene Nicolai Primon og Marcus Flebbe i Kolding ctr. Andreas Nyemejer i Kolding, som skal have gjort glarmesterarbejde. - Der føres vidner.

Søren Koed af Håstrup: Andreas Nyemejers karl har lavet et nyt vindue i hyrdehuset og indsat nogle ruder i husets gamle vinduer.

Mikkelt Pedersen af Viuf: Forleden sommer var karlen, en soldat ved navn Peter, i vidnets hus og spurgte, om de havde noget glarmesterarbejde at lade udføre. Han indsatte i vidnets stueværks hus en stor rude, som straks gik i stykker. Ved Mikkels tider forfærdigede han for vidnet 3 vinduer og til byens hyrdehus 3-4 vinduer, og nu sidste sommer satte han en stor rude i vidnets klokkehus. Ved Mikkels tider kom Andreas Nyemejer og karl kørende til vidnets gård med heste og vogn. De sagde, de havde været i Vejle at hente en kiste glas, og klagede sig, for de kunne ikke få glas i Kolding. Vinduerne til hyrdehuset gjorde karlen i vidnets gård; mende vinduer, som vidnet selv fik lavet, blev ikke gjort der i huset, men var gjort, da vidnet fik dem.

Hans Hansen af Påby: Forledent år ved Mikkels tider var Andreas Nyemejer i vidnets gård. Han sagde, at hans vinduer var gamle, og han ville lade sin karl komme og isætte nye vinduer og tage de gamle igen. Ved Mortensdags tider kom karlen, havde tilskåret glas og vinduesbly med. Han forfærdigede 6 nye vinduer.

Fol 58

Rasmus Jensen af Egeskov, Vejlbj sogn, får tingsvidne på tab ved den grasserende kvægsyge. Han har mistet 5 køer, 4 ungnøder og 3 kalve. Han skatter af htk. 4-2-2-0.

1749 - 14. oktober:

Fol. 61b, 65b, 68, 70b, 71, 72b, 78

Prokurator Lars Thistrup ctr. Lars Gydesen på Estrup.

1749 - 21. oktober:

Fol 62

Tingsvidne på kvægdød i Gilbjerg, Hejnsvig sogn:

Peder Andersen (htk. 1-1-1-2½): 4 stude, 4 køer, 2 kvier, 1 ungnød, 3 kalve.

Mads Andersen (htk. 1-1-1-2½): 3 stude, 3 køer, 3 kvier, 4 kalve.

Jørgen Nielsen (htk. 1-7-3-2): 5 stude, 4 køer, 2 kvier, 5 kalve.

Hans Madsen (htk. 1-1-1-2½): 2 stude, 4 køer.

1749 - 4. november:

Fol. 62, 65b

Bertel Jespersen i Skanderup lovbyder sin partsgård på htk. 5-3-3-2 1/7.

Fol. 65b

Regimentskriver Simon Seest ctr. Wilhelm Brochman, degn til Eltang og Sdr. Vilstrup. Et forbud afhjemles. Det skal stå ved magt, indtil restancer på 22 rdl. 15 sk. og børnepenge for 270 rdl. med renter er klareret.

1749 - 2. december:

Fol. 68

Christoffer Olesens påboende sted i Tiufkær (htk. 0-1-1-0) lovbydes af afdøde Niels Strangelsens arvinger: sønnen Ole Nielsen, Johanne Nielsdatters mand Lauge Nielsen og Mette Nielsdatters mand Peder Andersen, alle af Tiufkær. - Christoffer Olesen og hustru Karen (?) Olufsdatter begærer at købe.

1750 - 17. februar:

Fol 81b, 91b

Jep Jensens enke i Håstrup Else Andersdatter med lavværgesognefoged Peder Knudsen ibidem og hendes børns formyndere, Hans Iversen Koed, Christen Hansen og Jens Jensen Lundemand af Håstrup samt Christen Raun af Moesvrå, lovbød sin gård af htk. 8-2-3-0. Niels Jensen Frismand, som nu ægter enken, begærede skøde.

1750 - 24. februar:

Fol. 82b, 86

Hans Jensen ctr. Lars Andersen, begge af Skærbæk for vold og trusler. - Vidner: Peder Nielsen af Børup: Lørdag før juleaften, den 20/12, var vidnet inde på Hønnebjerg ladegård. Hørte, at Lars Andersen sagde til Hans Jensen, at han og skrædderen skulle mage det således med Hans Jensen, at han ikke skulle beholde så meget som der var i det glas, som var for ½ sk. brændevin. Med skrædderen mente han Jep Jacobsen, Lars Andersens svoger. Jep Skræder har været vidne mod Hans Jensen i en anden sag. - Hans Jensen svarede i stilhed, at hverken skrædder eller skomager skulle give ham nogen skade næst Guds hjælp. - Næste tingdag indgås der forlig.

1750 - 10. marts:

Fol 88b

Niels Ebbesen i Bølling anmelder ildsvåde i et kassehus under matr. 8 af htk. 0-3-0-1 i Fuglsang, som beboedes af Mogens Frederiksen. Det brændte, da folk var i kirke søndag den 22/2. Huset bestod af 10 fag godt bebygget hus.

For Mogens Frederiksen brændte alt undtagen en seng og et lille skrin samt de klæder, han havde på i kirke. Hans kone var vel hjemme, men var så svag, at hun intet kunne udrette. De fleste i Fuglsang var i kirke, og da de kom til, fik de foruden det nævnte også reddet 2 heste, 1 ko og 1 kvie. - Om årsagen til branden kan vidnerne intet oplyse. Der var ikke blevet brygget eller bagt i huset den dag eller den foregående. - Der udstedes tingsvidne med de sædvanlige betingelser.

1750 - 17. marts:

Fol. 91b, 94, 96b

Søren Madsens enke Maren Christensdatter af Vesterby med lavværgesognefoged Mads Pedersen af ødsted lovbød halvdelen af sin halve gård i Vesterby, matr. nr. 4 af hartkorn 2-0-2-1 1/4. Niels Knudsen, som nu er hendes fæstemand, begærede skøde.

1750 - 14. april:

Fol. 97b

For retten fremkom Jens Knudsen af øster Vamdrup på hans børns vegne, som er arvinger efter deres afdøde morbroder Iver Nissen Sotterup, som boede og døde i et hus i Runde på Holsteinborg grevskabs gods uden livsarvinger. Ligeså fremkom af sl. Peder Sotterup, forrige guldsmed i

Fredericia, hans børn, nemlig Jacob Sotterup, guldsmed i Kolding, og sign. Christian Regel, guldsmed i Frederica, på de øvrige af sl. Peder Sotterups børns vegne.

Vidner: De har kendt Nis Pedersen Sotterup, som boede og for lang tid siden døde i øster Vamdrup. Han havde i ægteskab med sin hustru Karen Pedersdatter følgende børn: 1) Mette Nisdatter, død uden livsarvinger, 2) Anne Nisdatter, forhen gift med Poul Lauridsen Sottrup, død og ej efterladt nogen livsarvinger, 3) Peder Nissen Sotterup, var guldsmed i Fredericia og efterladt sig børn; ved ikke, hvor mange af dem er i live, 4) Christen Nissen Sotterup, død ugift, 5) Iver Nissen Sottrup, nu død, været gift og boet i Sjælland og ej skal have efterladt sig børn, 6) Karen Nisdatter, død, været gift med Jens Knudsen i øster Vamdrup og efterladt sig en søn og fire døtre, nemlig Nis Jensen, Bodil, Karen, Mette og Anna Jensdøtre, som alle endnu lever. Og er fornævnte Peder Nissen Sotterups børn og Karen Knudsdatters børn rette og sande arvinger efter Iver Nissen Sotterup. Ikke heller er andre i live, som retteligt kan arve afdøde Iver Nissen Sotterup.

1750 - 2. juni:

Fol. 106

Regimentskriverens fuldmægtige Jacob Wollund fører vidner på bæster, som er ihjelstukket på grund af sygdommen Rodtz, som ikke var til at kurere:

Thomas Nielsen Haugaard i Sellerup (htk. nr. 8, 3-6-3-1½): 5 bæster, som før sygdommen var værd 40 rdl.

Thomas Madsen Haugaard ibidem (htk. nr. 8, 3-6-3-1½): 3 bæster, som før sygdommen var værd 42 rdl.

Fol. 106, 114, 117, 124, 126

Regimentskriveren (ved fuldmægtig Jacob Wollund) har stævnet Niels Johansen og Christen Jepsen af Pjedsted for slagsmål med henblik på idømmelse af voldsbøder.

Da sagen allerede er begyndt, har Frederik Steensen ladet sig formå til at være forsvarer for Niels Johansen, og han griber ind, da der stilles et spørgsmål til vidnerne om, hvad der har været årsag til tvisten, hvilke ord der eventuelt kan være udtalt. Stævnemålet nævner nemlig ikke noget om skældsord, kun voldshandlinger som hårgreb, slag, spark og jordskub.

Mads Pedersen af Pjedsted: Ved Valborgdags tider kom de to mænd i slagsmål ved et gærdesyn. De mundtes noget først, og så slog Cristen Jepsen Niels Johansen på hovedet, så hans hat faldt af. De greb fat på hverandre og faldt med hverandre til jorden. Niels Johansen lå nederst, og de havde hinanden i håret. Da de var kommet hjem, kom Niels Johansen til vidnet og viste ham sit ene knæ, hvor huden var stødt af og det blødte. Der var en mand, der havde taget deres hænder ud af hinandens hår, da de lå på jorden. - Et af de spørgsmål, som vidnet ikke må svare på, går ud på, om det forholdt sig sådan, at Niels Johansen, efter at de var blevet adskilt, ville have fat i sin økse, som dog var taget i forvaring af en af bymændene. - Sagen ophæves til sidst.

Fol. 107b:

For retten fremkom sign. Jucum Mattiasen fra Fredericia, som har til ægte Birgitte Maria Johansdatter Fosh, hvem sign. Erik Thomasen og hustru Anna Dilefsdatter Fosh har testamenteret deres ejendom, og på egne vegne og ermeldte Erik Thomsens vegne af Gauerslund lovbød 3. gang

den Erik Thomsen sidst tilhørende selvejerbolig i Gauerlund by og Kobjerges enemærke af htk. 2-2-1-0. - Hr. Thies Morten Steenberg, sognepræst for Gauerlund menighed, og kæreste Barbra Helena Ollerup begærede skøde. - De to foregående lovbydelser (12/5 og 26/5) er ikke set i tingbogen.

1750 - 9. juni:

Fol. 108b,

Christian Risom af Dons mølle (ved prokurator Lars Thistrup) ctr. Carl Jensen af Taulov Nebel (ved byfoged Bech fra Middelfart) for salg af sygt kvæg. - Bech ønsker sagen afvist, fordi Risoms vidner er hans tjenestefolk og andre villige vidner. Men retten lader dem vidne. Carl Jensen har tilkendegivet at have solgt hvert par stude for 23 rdl., og tilbudt af tabe det halve, hvis han kunne blive fri for proces.

Vidner: Christian Risom købte ved påsketid 10 stude af Carl Jensen. De blev leveret af denne i Dons mølle. Christian Risom havde betinget sig, at studene ville æde og tage ved foder, og han havde givet sin frygt til kende, at en bestemt af studene ikke var rigtig. Den døde af den grasserende syge. De øvrige ni blev siden angrebet af sygdom i Dons mølle. De blev drevet til Viuf, hvor der i forvejen var kvægsyge, og her døde de. Den øvrige del af Risoms besætning blev nu også ramt af sygdommen og døde, undtagen en kalv. Der var ingen kvægsyge i Dons mølle, før end de ti stude blev leveret. - Da Risom udtrykte frygt for den ene stud, der ikke ville æde, havde Carl Jensen svaret, at det burde han ikke regne, det var fordi den var jaget. - Risum havde ønsket, at studene kunne blive stående hos Carl Jensen nogle dage. Han havde svaret, at det måtte de gerne, men han havde kun halm at give dem, og det var de ikke tjent med. Risom havde ikke villet købe stude, der var gået sygdommen igennem; de blev ham for dyre. - Der har ikke været kvægsyge i Taulov, hverken da eller siden.

Fol. 110, 114, 117, 118, 153:

Hans Thuesen af Fredericia ctr. Mads Pagh af Viuf. - Sagen ender med forlig: Dersom sign. Peter Thomasen Frøsig i Meggerdorf inden førstkommende Martini betaler til sign. Hans Thuesen hans tilgodehavende part for solgte heste i fælleshandelen med 60 rdl. 3 mk., lover Mads Pagh at betale pengene til Hans Thuesen 8 dage efter Martini. Mads Pagh skal søge pengene inddrevet hos Peter Frøsig. Hvis han ikke får pengene, bliver det hans tab. Sagen udsættes så til 24/11, hvor sagen frafaldes.

Fol. 110b

Michel Nielsen af Bredstrup anmelder ildsvåde. Han mistede et salshus på 5 fag og et tilbygget fag til vognhus samt en del bohave. Hans gård er af hartkorn 3-5-1-1. Huset stod i fuld brand, da ilden blev opdaget, såsom de var i kirke. Der var ikke blevet bagt eller brygget i huset den dag eller dagen forinden. - Der udstedes tingsvidne. De sædvanlige betingelser er ikke nævnt.

Fol. 110b, 111, 114, 115

Iver Hansen af Bramdruo lovbyder sine midler og ejendom, om nogen samme vil modtage (og

forsyne ham og hustru med fornøden føde og klæder, så længe de lever, og når de er døde, da at lade dem hæderligt og skikkelig begrave) og betale hans gæld samt videre, hvad er udlovet efter oprettede kontakt med Hans Staphensen, som i sin tid ægter hans steddatter Johanne Nielsdatter, de dato 18/5 1750. Nævnte kontrakt blev oplæst og protokolleret i panteprotokollen. Retten pårøbte 3 gange, om nogen havde noget at indvende mod samme kontrakt eller vil indgå alt, hvad kontrakten formelder, da at fremkomme og gøre tilbud. Ingen indfandt sig.

1750 - 30. juni:

Fol. 115

Regimentskriveren lod opbyde Jens Knudsens barns mødrene arv af øster Vamdrup, 5 rdl. 5 mk., 12 sk. Ingen ville modtage pengene på rente. De blev forseglede efter fradrag for et ark stemplet papir og salær. Til rest 5 rdl., 1 mk. 4 sk. i pungen, som fuldmægtig Jacob Wollund tog i forvaring.

Fol. 115, 115b

Regimentskriveren ctr. Ole Hansen af Andkær, som er bortrømt. Frem mænd af Andkær vidner: Han skal være født på den gård i Andkær, som Niels Hansen nu har i fæste. Han er rømt for ca. 16 år siden. De ved ikke, om han var forsynet med pas. De har hørt sige, at han rejste til København, hvo han skal tjene hos en brygger.

1750 - 7. juli:

Fol. 115b, 117, 123b, 128, 133, 141

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. landsoldat Jes Nielsen, tjenende Poul Christensen, Poul Hansen, tjenende Anders Pedersen, Søren Harth, tjenende Oluf Madsen, og en rytter Ole Jørgensen, tjenende Mads Poulsen, alle i Seest. De anklages for vold. - Frederik Steensen er deres forsvarer. Han påpeger, at stævningen er ukorrekt. I hans kopi af stævningen er også nævnt en Anders Jensen Hjarup, som henhører under Haderslevhus amt. Og Ole Jørgensen er ikke længere i Seest, skønt det af stævningens fremgår, at han er stævnet. Desuden skulle Marcus Madsen have rejst sagen straks, men har fortiet den 4-5 uger. - Marcus Madsen kan oplyse, at det er Frederik Steensen selv, der har konciperet stævningen, og det er ham, der har forhalet den. - Stævningsmændene er ikke til stede til at afhjemle deres stævning. Ny stævning er nødvendig.

Den nye stævning gælder kun de tre først nævnte. - Der er indkaldt et stort antal vidner.

1 vidne: Mads Sørensen af Seest:

1) Om vidnet ved, hvem der først slog Marcus Madsen 2. pinsedag inde hos David Madsen i Seest? - Så det ikke.

2) Om vidnet ved, hvor mange der overfaldt Marcus Madsen? - Så det ikke.

3) Om vidnet da ikke har hørt, hvem der skulle være årsag til klammeriet? - Steensen protesterer; der er ikke stævnet for det spørgsmål. - Spørgsmålet ændres: Om vidnet ved, hvorfor Jes Nielsen, Poul Hansen og Søren Hart slog Marcus Madsen? - Vidnet har ikke hørt noget derom af de tre mænd.

4) Hvor mange slog de på Marcus Madsen, før end de slæbte ham ud af døren, og hvormed slog de

ham? - Så ikke, at de slog Marcus Madsen.

5) Så vidnet, hvem der slæbte Marcus Madsen ud af døren, og ved han, at de tre sparkede og trådte Marcus Madsen ved det samm? - Så det ikke.

6) Hvor mange slog Marcus Madsen med stave på gaden? - Så ingen der slog Marcus Madsen med stave, men så derefter, at Poul Hansen havde en stav i hånden på gaden.

7) Hvad sagde de tre på gaden? - Hørte, Poul Hansen sagde, han ville slå arme og ben i stykker, men han navngav ingen.

8) Hvor mange sår og blå slag blev bagefter fundet på Marcus Madsen? - Så en eller to dage derefter, da Marcus Madsen lå i sin seng, han havde nogle blå slag på benene, men talte dem ikke. Så også, han havde et sår i panden.

Adskillige vidner har ikke set noget.

Tre mænd har efter regimentskriverens ordre synet Marcus Madsen, og sognefoged Søren Terpager forfattede synet og sendte synsforretningen til regimentskriveren. Synsforretningen er ikke fremlagt i retten, og derfor kan de ikke afhjemle den.

11. vidne, Niels Jensen: Den første, som vidnet så slå Marcus Madsen, var Jes Nielsen, som slog Marcus Madsen på munden, så der kom blod. Det kom måske af, at Marcus Madsen havde sagt til Jes Nielsen, at han ikke var værd at snakke med. - Hørte vidnet, at Jes Nielsen og hans medhjælper skældte på Marcus Madsen, at han ville tage deres øl og brændevin fra dem? (Steensen protesterer: Det spørgsmål er ikke omfattet af stævningen). Vidnet hørte, at Søren Harth sagde, at Marcus Madsen havde truet med at tage deres øl og brændevin fra dem; men hørte dem ikke skælde Marcus Madsen. Vidnet så ikke, hvem der greb Marcus Madsen i håret og slog ham til jorden; men han hørte, de sagde til Marcus Madsen, han skulle gå ud, og Marcus Madsen sagde ja og bad, han måtte gå ud. - På Steensens spørgsmål bekræfter vidnet, at selskabet fandt sted i al skikkelighed, indtil Marcus Madsen var kommet; men han ved ikke, hvem der begyndte klammeriet.

12. vidne, Catrine Hedevig, Knud Knudsens hustru: Så, at Jes Nielsen og Poul Hansen slog Marcus Madsen, som lå på jorden. Hørte nogle råbe, at de skulle slå arme og ben i stykker på ham. Hun så nok, at Marcus Madsen løb hen ad gaden, og at de løb efter ham. Han faldt til jorden, men hun så ikke, om han faldt eller blev slået ned.

15. vidne, Johan Hansen: Så Poul Hansen på gaden slog Marcus Madsen over benet, og det, som han slog med, gik i stykker.

18. vidne, Hans Christensen: Så at Poul Hansen gav Marcus Madsen to slag af en rådden kvasbøg på hans ryg eller skulder. Han så ikke, at Marcus Madsen blev slået til jorden, men at han lod sig falde.

Ved sidste retsmøde frafalder Marcus Madsen stævningen. Han vil ikke gøre krav på bøder eller omkostninger. Og der er ikke ført noget bevis, der udløser bøder til kongens kasse. Sagen ophæves med løfte på begge sider om at leve fredeligt og skikkeligt, som skillelige folk vel egner og anstår. I dessens mangel underkaser de sig lovens allernådigste bydende.

1750 - 14. juli:

Fol. 117, 117b, 126

Peder Madsen i Bølling lovbyder sin og sin hustrus halve gård af hartkorn under nr. 3 og 4 på 6-5-2-1. Sønnen Poul Pedersen og hustru Karen Jensdatter begærer skøde.

Musketer Johan Henrik Rindorph på vegne af sin hustru Karen Jensdatter fremstillede vidner for at bevise, at hans hustrus moder Malene Dideriksdatter, som havde til ægte auditør Jens Jensen, boende i Starup, var kødelig søster til fru Anna Dideriksdatter, som havde til ægte regimentkvartermester Peder Elkjær og døde som byfoged i Hobro. - De bevidner, at Malene Dideriksdatter havde til ægteskab med sin mand Jens Jensen avlet tre døtre, nemlig Anna, Karen og Kirsten. Karen Jensdatter havde til ægte ovennævnte soldat Johan Henrik Rindorph, mens de andre to døtre ved vidnerne ikke om de er døde eller i live. Malene Dideriksdatter var kødelig søster til Anna Dideriksdatter, regimentkvartermester Peder Elkjærs frue, som døde i Hobro. Altså er Karen Jensdatter en arving efter regimentskvartermesterens frue Anna Elkjærs. - Dernæst fremlagdes som yderligere bevis attes fra sognepræsten for Starup og Vester Nebel menigheder.

1750 - 11. august:

Frederik Steensen som beskikket actor i en krybskyttesag fører vidner. Alle vidner mødte frem undtagen Jens Nielsen Nebel, som er syg og sengeliggende.

Sognefoged Jens Jensen af Ejstrup har med to mænd foretaget en inkvisitionsforretning hos Jens Nebel i Ejstrup vedr. et stykke vildt. De fremlægger deres inkvisitionsforretning og besvarer spørgsmål:

- 1) Om de ved, hvem der har begået krybskytteriet? - Nej.
- 2) Om de kunne skønne, at den suppe, som fandtes i en kedel tillige med grums og smuler var af det skudte vildt? - De fandt nok suppen i en kedel, men hvad kød samme suppe er kogt af, ved vidnerne ikke at forklare, ej heller fandt de noget grums eller smuler deri.
- 3) Om det kød, som i forretningen meldes at være fundet på en træ tallerken, ikke var det skudte stykke vildt, og om det ikke på benene deraf kunne kendes? - De så vel lidt kød på en tallerken, men om det var af vildt eller tamt kreatur, ved de ikke at forklare.
- 4) Om de, som forretningen melder, fandt en del dyrehår her og der på gulvet, og om de kunne skønne, om vildtet samme sted var blevet forlagt? - Der fandtes dyrehår på gulvet, men de ved ikke, om dyret var blevet forlagt der.
- 5) Kan vidnerne ved ed bekræfte deres forretning? - Ja, undtagen den 5. post. På vognen var blod, men hvoraf det var, eller om dyret var hjemkørt på samme vogn, ved de ikke. Der fandtes vel bøge- og vilegrene i laden med løv på, men de ved ikke, om dyret dermed har været dækket. Og ellers forklarede synsmændene, at Jens Nebel har stændigt ligget syg siden sidste pinsedag.
- 6) Om Jens Nebels karl Svend Christensen nogen sinde har gået med skydevåben i kongens vildtbane og skudt der? - Nej, det har de ikke set. Svend Christensen er for nogen tid siden bortgået af sin tjeneste, og de ved ikke, hvor han opholder sig.
- 7) Om Jens Nebel har været medvider? - Det ved de ikke.

Herefter afhøres vidner. Det første vidne er Jens Nielsen Nebels hustru, Anne Nielsdatter af Ejstrup:

Har vidnet hørt, at der den 18/6 er blevet skudt et stykke vildt i kongens vildtbane i Gelballe skov? - Nej.

Svend Christensen kom i deres tjeneste sidste Mikkelsdag og skulle have været i tjeneste til Mikkelsdag næste år. Men sidste Sct. Hansdag bad an om folov til at gå hjem til sine forældre i

Bjert. Han har ikke været der siden.

Sidste jul kom Svend Christensen med en flinte, som han sagde at have købt i Herslev. Med den er han et par gange sidste forår gået ud af vidnets gård; men vidnet ved ikke, hvor han gik hen. Vidnet formanede ham til at lade være med sådant; derved kunne han snart komme i ulykke, og de kunne komme i stor fortræd for hans skyld. Også vidnets datter havde formanet ham således.

Om Svend Christensen ikke hjembragte et stykke vildt den 18/6 om aftenen? - Jo, og Svend Christensen tog vidnets og mands vogn at køre vildtet hjem med.

Om Svend Christensen forlagde samme vildt i vidnets hus? - Jo. Hun spurgte ham, hvor han havde skudt vildtet. Han svarede, i Gelballe skov. De skændte på ham, fordi han bragte det i deres hus. Vidnet vidste ikke, at vildtet var skudt ulovligt. Hendes mand har ikke været medvidder. Han har aldrig brugt skydevåben i vildtbanen.

Hvorfor vidnet ved inkvisitionsforretningen havde foregivet, at hendes børn havde fundet vildtet i engen ved åen og bragt det hjem? - Det skete af enfoldighed, og hun forstod det ikke bedre. Men nu, da hun er under ed, følger hun sandheden, så hun kan have en god samvittighed.

Næste vidne er datteren Maren Jensdatter, der vidner helt i overensstemmelse med moderen.

Der udmeldes to mænd til at afhøre den sengeliggende Jens Nielsen Nebel. De skal medbringe lovbogen for deraf at oplæse lovens ed med formaning sig for mened at vogte. - De afhjemler deres forretning næste tægtedag. Men indholdet gengives ikke.

1750 - 8. september:

Fol. 136

Tingsvidner om kvægdød:

Hans Madsen Smed af Tved (htk. 5-2-1-0): 2 køer, 2 ungnøder, 3 kalve.

Peder Pedersen Dahl af Vejlbjerg (htk. 6-0-0-0): 2 køer, 2 kvier, 2 stude 3 ungnøder.

Therkild Nielsen, Egeskov (htk. 4-2-0-0): 1 ko, 2 kvier, 4 kalve.

Rasmus Jensen, Egeskov (htk. 4-2-2-0): 2 køer, 3 ungnøder, 3 kalve.

Hans Pedersen, Bredstrup (htk. 3-2-1-1): 3 køer, 2 stude, 1 kalv.

Søren Rasmussen, Kongsted (htk. 3-1-1-2): 1 kalv, 1 studekalv.

Christen Jensen, Stovstrup (htk. 2-7-1-0): 3 køer, 2 stude, 2 kvier, 1 kalv.

Bertel Jensens enke, Stovstrup (proprietærhtk. 1-6-0-2): 1 stud, 2 kalve.

Johan Schenej, Kobbegård (htk. 4-0-0-1): 1 ko, 1 tyr, 1 kvie.

Fol. 136b, 140, 141b

Mogens Jørgensen af Bølling, efterkommeren efter sergent Poul Hansen, der var formynder for Mads Pedersens arv efter hans fader Peder Damgaard af Bøgvad efter skiftekontrakt af 5/11 1736, opbød på rente af arven 66 rdl. 4 mk.

Samme opbød sin stedsøn Hans Poulsens mødrene arv efter skiftebrev af 14/1 1746 på 41 rdl. 3 mk. 14 1/4 sk. og fædrene arv efter skiftebrev af 19/1 1750 på 31 rdl. 4 mk. 11 5/7 sk. Tilsammen 73 rdl. 2 mk. 10 sk. - Der var ingen, der ønskede pengene på rente. De blev forsejlet med fradrag af stemplet papir og omkostninger og lagt i pungen, som Mogens Jørgensen fik i forvaring.

1750 - 15. september:

Fol. 140

Tingsvidne om kvægdød i Almind sogn:

Hospitalsbønder:

Iver Christensen (htk. 5-1-1-2): 3 køer, 10 ungnøder,
Jørgen Christensen: 5 køer, 5 ungnøder,
Niels Madsen (htk. 5-2-0-2): 3 køer, 6 ungnøder,
Jens Pedersen Amhede (htk. 4-7-3-0): 5 køer, 2 ungnøder,
Abraham Sørensen: 2 køer, 3 ungnøder,
Jep Nielsen (htk. 5-0-0-2): 1 ko, 5 ungnøder,
Niels Andersen (htk. 5-0-2-0): 2 køer, 4 ungnøder,
Rasmus Christensen (htk. 5-1-1-1): 4 køer, 5 ungnøder,
Mogens Sørensen (htk. 5-0-2-1): 2 køer, 7 ungnøder,
Niels Sørensen: 2 køer, 1 ungnød, og
Anders Skræder (htk. 4-7-3-2): 2 køer, 3 ungnøder,
Anders Mortensen (htk. 5-1-3-2): 2 køer, 5 ungnøder.

Anneksbønder:

Jens Madsen: 2 køer, 4 ungnøder,
Niels Andersen (htk. 5-2-0-0): 1 ko, 1 ungnød.

Hospitalsbønder:

Frederik Christensen (htk. 4-7-2-2): 5 køer, 6 ungnøder,
Christen Rasmussen (htk. 5-2-2-2): 5 køer, 7 ungnøder.

Fol. 140b:

Tingsvidne om kvægdød hos proprietærbønder:

Søren Svendsen, Andkær (htk. 3-1-0-2½): 2 studeungnøder,
Søren Madsen, Andkær (htk. 0-4-0-2): 1 ko, 1 ungnøds stud,
Jens Nielsen, Andkær (htk. 0-3-1-0): 2 køer, 1 ungnøds stud,
Hans Smed, Andkær (htk. 0-0-0-2): 2 køer, 1 ungnød,
Thomas Pedersen, Brøndsted (htk. 5-2-0-0): 3 køer, 2 kvier, 1 stud, 4 ungnøder, 2 kalve,
Sacharias Larsen, Børkop (htk. 2-7-0-2½): 2 køer, 2 ungnøder, 1 kalv,
madame Karen Hansdatter Brandt, Gauerlund (htk. 5-5-1-2): 4 køer, 3 ungnøder, 2 kalve,
kammerassessor Laurids Bolvig, Nebelgård (htk. 24-4-3-2): 2 stude, 1 tyr, 7 ungnøder,
Hans Hansen, Gårslev (htk. 5-2-1-0): 2 køer, 2 kvier, 2 stude ungnøder,
Peder Knudsen, Gårslev (htk. 2-2-2-1½): 3 køer,
Hans Pedersen, Gårslev (htk. 2-2-2-1½): 1 kvie,
Jørgen Boels enke, Gårslev (htk. 5-2-0-2): 3 køer, 2 kalve,
Hans Pedersen (htk. 0-3-3-2): 1 ko,
Søren Hansen, Mørkholt (htk. 4-2-1-2): 2 køer, 1 kalv,
Marcus Nielsen, Pjedsted (htk. 4-6-2-0): 3 køer, 1 stud, 2 kalve,
Niels Thomsen, Pjedsted (htk. 4-6-1-1): 1 ko, 3 stude, 3 kalve,
Søren Jørgensen, Pjedsted (htk. 1-5-2-1): 2 køer, 1 kvie,
Anders Mortensen, Pjedsted (htk. 1-5-2-1): 2 køer, 1 kvie, 1 kalv,

Peder Madsen Basse, Pjedsted (htk. 1-5-2-1): 1 ko,
Niels Nielsen, Pjedsted (htk. 1-5-2-1): 1 stud, 1 kvie, 1 kalv,
Hans Jensen, Pjedsted (htk. 2-0-1-1): 2 køer, 1 ungnød,

Jens Jensen, Gårslev (htk. 5-0-0-1): 2 køer, 2 stude,
Hans Nielsen, Rans (htk. 2-0-2-½): 1 ko, 1 ungnød, 1 kalv

Hans Jensen, anneksbonde, Bramdrup (htk. 3-5-3-0 - 0-0-1-1): 3 køer, 3 ungnøder, 1 kalv,
Hans Nielsen, Kolding kirketjener, Bramdrup (htk. 5-5-3-0 - 0-0-1-0): 4 køer, 3 ungnøder, 3 kalve,

Iver Hansen, Bramdrup (htk. 5-5-3-0): 3 køer, 6 ungnøder, 2 kalve,
Hans Iversen Smed, (htk. 0-2-0-0): 1 ko, 1 kvie, 2 kalve,
Jens Jacobsen, anneksbonde i Vester Nebel (htk. 3-1-2-0): 1 ko,
Søren Hansen, proprietærbonde i Vester Nebel (htk. 2-4-0-0): 1 ko, 1 kvie, 1 kalv.

Isak Dupom, Skærup (htk. 7-0-1-1 - 0-1-1-0): 1 ko, 1 stud, 2 ungnøder, 2 kalve,
Peder Sørensen, Skærup (htk. 3-2-3-2½ - 0-0-2-0): 3 stude, 2 ungnøder, 2 kalve, 2 køer,
Jes Pedersen, Skærup (htk. 6-1-0-2 - 0-0-3-0): 1 ko, 1 stud, 2 kalve.

1750 - 6. oktober:

Fol. 142

Tingsvidne om kvægdød for proprietærbønder i Vorbasse Nebel tjenende Estrupgård:

Vidnerne er Niels Sørensen og Christen Jensen i Nebel.
Hans Mortensen (htk. 1-1-3-0): 4 køer, 2 stude, 3 kalve,
Peder Sørensen (htk. 1-1-3-0): 2 køer, 4 stude, 1 kvie,
Jørgen Pedersen (htk. 1-5-0-2): 4 køer, 5 stude, 3 køer (!),

Dernæst fremstod Peder Jensen Smed af Vorbasse, tjenende Estrupgård, og Jens Tuesens enke, tjenende til Donneruplund, som fremstillede Anders Pedersen og Willum Christensen af Vorbasse, som vandt og forklarede:

Peder Jensen Smed, (htk. 2-5-1-½): 3 køer, 2 stude, 1 kvie, 2 ungnøder,
Jens Thuesens enke (htk. 1-4-1-2½): 3 køer, 2 ungnøder.

Fol. 142:

Tingsvidne om ildsvåde i Uhre by, Lejrskov sogn:

Mads Pedersen (htk. nr. 3,2-5-3-2): salshus 16 fag, 20 fag lade og staldhus, 6 fag fæ-, fåre- og tørvehus, 4 fag aftægtshus, ialt 46 fag velbygget hus med alt indavlet hør og korn, indbo, får og avlsredskaber. Fik kun reddet 2 køer, 1 kalv, 3 får samt hestene, som var i marken, og lidt sengeklæder af 2 senge, som de lå i.

Jens Jensen (htk. nr. 3, 2-5-3-2): 10 fag salshus, 12 fag fæ- og tørvehus, 26 fag lade og staldhus, ialt 48 fag velbygget hus. Fik kun reddet lidt gangklæder i en kisse og nogle sengeklæder, item 3 køer, 3 kvier, 1 ungnød, 2 kalve og får samt bæsterne, som var i marken.

Knud Pedersen (htk. nr. 4, 3-5-2-0): 16 fag salshus, 20 fag stald-, fæ- og ladehus og 9 fag ladehus,

ialt 45 fag hus, og noget af deres indbo.

De kan ikke komme på fode igen eller opbygge deres fæstegårde uden hjælp fra kongens kasse og medlidende kristne. Ilden opstod om natten, da alle folk lå i deres trygge søvn.

Der udstedes tingsvidne med de sædvanlige betingelser.

Fol. 143, 145, 146:

Amtmandens fuldmægtig nons. Sonnien lod opbyde børnepenge, 260 rdl., som er afdøde Jens Pedersens børn på Urupgård tilhørende.

1750 - 13. oktober:

Fol. 143, 145:

Tingsvidne om kvægdød for rytterbønderne.

To mænd fra hvert sogn skal vidne om rytterbøndernes tab. De skadelidte synes ikke nævnt ved navn. - Vidnerne fra Hjarup sogn er udeblevet, hvorfor sagen fortsætter næste tingdag, hvor Anders Halkjær og Søren Mortensen af Hjarup bekræfter en skriftlig specifikation på kvægdød.

Fol. 144, 146:

Jep Madsen Møller på Vrandrup mølle, også kaldet Seest mølle (ved Frederik Steensen) har stævnet Marcus Madsen på Skovtrupgård for injurier. Denne oplyser, at Jep Madsen nu er død, men at de indgik forlig inden hans død. Marcus Madsen vil fornemme hos sin fader Mads Jessen, om han ikke også vil tilstå at være forligt med Jep Madsen, før han døde. - Frederik Steensen vil, at Marcus Madsen til protokollen skal give en erklæring om, at han ikke i nogen måder har afdøde Jep Madsens søn Mads Jepsen noget at tillægge, som kunne være til hinder for hans gode navn og rygte, samt betale sagens omkostninger med 4 slettedaler; så kan sagen afhandles i mindelighed. - Marcus Madsen vil gerne tilstå, at Jep Madsens søn Mads Jepsen kan være aldeles fri for den gerning, der er stævnet for. Han vil ikke nu beskylde ham og har heller ikke beskyldt ham derfor; men der har været løs sladder. Men han vil ikke betale den mindste skilling til omkostningerne. - Da Marcus Madsen næste tingdag står fast på, hvad han allerede har sagt, lader Steensen sig nøje med den erklæring, der allerede er tilført protokollen, og han afstår fra sit krav om sagsomkostninger.

Fol. 144b:

Tingsvidne om kvægdød i Store Anst, Glibstrup og Vester Gesten:

Jep Jensen, Store Anst, (htk. 3-3-2-0): 5 køer, 4 stude, 3 ungnøder,

Hans Nielsen, Store Anst (htk. 3-3-2-0): 5 køer, 1 stud, 1 kvie, 1 ungnød,

Jens Hansen, Store Anst (htk. 0-5-1-2): 2 køer, 1 kalv,

Christen Iversen, Store Anst (htk. 1-4-0-0): 1 ko, 1 stud, 1 ungnød,

Jens Pedersen, Store Anst (htk. 0-2-2-0): 2 køer, 2 ungnøder,

Hans Steensen, Store Anst (htk. 0-1-0-0): 1 ko,

Niels Jepsen, Glibstrup (htk. 2-5-1-2): 1 ko, 1 studekalv, 1 kvie.

Anders Andersen, Vester Gesten (htk. 1-3-2-0): 2 køer, 1 ungnød,

Hans Iversen, Vester Gesten, kirketjener (htk. 0-1-0-0): 1 ko.

Kvægdød i Vinding:

Bertel Pedersen Hold (htk. 5-6-2-1 - 0-0-1-1): 1 ko, 2 ungnøder.

Hans Jepsens enke (htk. 5-7-2-0 - 0-0-1-1): 2 køer, 2 kvier,

Bendix Nielsen (htk. 6-0-2-1 - 0-0-1-0): 2 køer, 2 kvier,

Jørgen Lauridsen Ulf (htk. 7-1-3-2 - 0-0-1-1): 1 ko, 2 kvier, 2 kalve,

Jens Lauridsen Ulf (htk. 7-1-3-2 - 0-0-1-1): 1 kvie, 1 stud, 1 kalv,

Peder Sørensen (htk. 3-2-0-1 - 0-0-0-2): 1 ko,

Peder Hansen (htk. 3-4-2-1½ - 0-0-0-2): 1 ko, 1 kvie.

Hans Nielsen Degn, Gårslev (kirkens htk. 2-3-2-1): 1 kvie,

Niels Joensen, Smidstrup (htk. 8-6-2-2): 5 køer, 3 stude, 1 kvie, 3 kalve, 1 studeungnød.

Jægermester Bachman, Lille Velling (htk. 12-1-2-0): 12 høveder,

Michel Jensen, Store Velling (htk. 2-1-2-0): 1 ko, 2 kalve,

Hans Nielsen, Store Velling (htk. 2-2-3-0): 1 ko, 1 kalv,

Hans Madsen, Store Velling (htk. 4-3-1-0): 4 køer, 3 ungnøder, 1 kalv.

Fol. 145, 146, 149b:

Christen Jensen af Vesterby i ødsted sogn lovbyder sin halve gård på htk. 4-1-0-2½.. Sønnen Jørgen Christensen og hustru Agenite Jørgensdatter begærer skøde.

1750 - 20. oktober:

Fol. 146b:

Tingsvidne om kvægdød:

Niels Thomsen, Oddersted (htk. 4-1-0-0): 2 køer, 1 stud, 3 ungnøder, 3 kalve,

Mads Hansen, Taulov Nevel (htk. 2-2-2-2): 1ko,

Laurids Jepsen, Taulov Nebel kærhus (htk. 0-5-2-1): 1 ko, 1 studeungnød.

Fol. 149:

Tingsvidne om kvægdød for proprietærbønder i Erritsø:

Jep Thomsen (htk. 5-0-2-1): 1 ko, 2 ungnøder,

Peder Pedersen (htk. 2-4-3-2½): 2 ungnøder,

Jacob Jensen (htk. 1-0-3-2): 1 ko,

Hans Hansen (htk. 0-2-0-0): 1 ko,

Thomas Mickelsen (htk. 0-1-2-2): 1 ko.

1750 - 17. november:

Fol. 151b:

Regimentskriverens fuldmægtige Jacob Wollund af Dons fremlægger skriftlig specifikation på kvægdød i Sønder Vilstrup sogn, Skousgård, Seest sogn, Vranderup, og Taulov sogn, Studsdal. Vidner bekræfter specifikationen.

Fol. 151b:

Tingsvidne på kvægdød for annexbonden i Sønder Vilstrup sogn:
Anders Poulsen (htk. 6-0-0-1): 5 køer, 4 stude, 2 kvier.

1750 - 24. november:

Fol. 152, 154b, 163b, 170, 170b, 173b, 175:

Ib Thomsen af Asbo ctr. vagtmester Johan Stahl af Bække for overfald. (Denne er ikke mødt).

1. vidne, Casper Christensen, landsoldat af Asbo: 1) Han var til stede, da Johan Stahl mellem Bække og Asbo overfaldt Ib Thomsen. 2) I følge med Johan Stahl var hans tjenestekarl Knud Christensen, en skrædder Johan Philop, som den tid var hos Stahls, samt flere, som vidnet ikke kendte. 3) Stahl kom til Ib Thomsen på landevejen 66 skridt fra sin bopæl, tiltalte Ib Thomsen og derpå tog noget ud, som han havde skjule under sine klæder, og slog Ib Thomsen ved hovedet, så han faldt til jorden; han gav ham også 4 slag over ryggen; men om det var jern eller træ, han slog med, ved vidnet ikke; det var noget langagtigt. Skrædderen bad Stahl holde op. 4) Der kom blod af Ib Thomsens hoved, som rendte langs ned ad hans klæder. 5) Efter at Ib Thomsen var kommet op, slog de imod hverandre, og skrædderen tog Ib Thomsen i skulderen. Vidnet skilte dem ad. 6) Blev Ib Thomsen af tilstedeværende indbåret som død? Vidnet så, han blev indbåret i annexgården i Bække. 7) Hørte ikke, hvad Stahl da sagde.

2. vidne, Bodil Mortensdatter af Asbo: Knud Christensen og Johan Philip Skræder var med Johan Stahl samt flere andre. Overfaldet skete syd for Bække kro. Vidnet kunne på grund af mørket ikke se, hvad Johan Stahl slog med, men hun hørte, at Ib Thomsen råbte og bad drages til minde, at han huggede ham ned en hirschfænger. Vidnet gik til Johan Stahl og sagde til ham, Ib Thomsen lå og var næsten død, bad om hjælp til at få ham indbåret. Stahl sagde, Lad ham ligge, det Djævelen brække hans hals". Ib Thomsen havde ikke beegnet Stahl med nogen uanstændigt hverken i ord eller gerning.

To synsvidner, Iver Steffensen og Poul Mortensen af Bække:

Vidnet Bodil Mortensdatter var kommet til dem og havde sagt, at Ib Thomsen lå på landevejen, hun frygtede, at han døde. Da de kom til ham, lå han næsegrus på jorden med armene udstrakt fra sig, ligesom han havde været død. De fik ham oprejst. Han kom lidt til sig selv og bad at hjælpe ham til byen. De bar ham så ind i annexgården og satte ham på en stol. Af afmagt faldt han ned på jorden. De forefandt over hans højre øje et langt hulsår.

Mattias Pistol og Las Clausen af Asbo: Da Ib Thomsen var kommet ind i Las Clausenss hus, så de hulsåret og et blåt slag over den ene hånd.

I løbet af sagen er vagtmester Stahl død. Den slutter med, at enken indgår et forlig.

1750 - 24. november:

Fol. 153, 153b, 155:

Mogens Jørgensen af Bølling opbød på rente sin myndling Mads Pedersens arv på 33 rdl. 2 mk. Mogens Jørgensens formand sergent Poul Hansen har været drengens formynder. - Pengene blev forseglet og overdraget til Mogens Jørgensen.

1750 - 1. december:

Fol. 153b, 154b, 156:

Sognefoged Peder Schielde (Skielde) i Farup lovbød syn gård matr. nr. 11 htk. 5-0-1-1 2/3. Sønnen Jens Pedersen Schielde og hustru Maren Christensdatter begærer skøde.

1750 - 8. december:

Fol. 154b, 156, 156b, 160b:

Jørgen Bangs enke Maren Pedersdatter, hendes lavværger Iver Hansen af Søholm og hendes medarvinber Peder Jørgensen Bang, Niels Hansen af Stovstrup på vegne af hustruen Cathrine Jørgensdatter, sign. Jens Lydum, formynder for Jacob Jørgensen Bang, og sign. Jep Madsen af Fredericia, formynder for Claus og Henrik Jørgensønner Bang, samt Peder Jørgensen Bang, kurator for Laurids Jørgensen Bang, lovbyder med arvinger sin gård i Stovstrup. Sønnen Niels Jørgensen Bang og hustru Mari Sophia Knudsdatter begærer skøde.

Fol 155:

Jens Pedersen af Tolstrup har stævnet Diderik Andersen og søn Anders Dideriksen af Pjedsted samt Mads Hansen Lomholt af Store Velling vedr. en helbredsattest for en ko. - En attest fremlægges. Den er underskrevet af Diderik Andersen og flere mænd. Disse bekræfter at have underskrevet attesten og forklarer, at omkring Sct. Hans blev koen syg af blodadelen og var meget syg deraf i 5 uger. Samme sommer var den grasserende kvægsyge i Pjedsted, men den ramte ikke denne ko. Om koens sygdom har været den grasserende syge, kan de ikke just bekræfte med ed. Da koen blev solgt, var der slet ingen svaghed i Pjedsted iblandt hornkvæget. - En anden attest fremlægges. De bekræfter den med ed.

1751 - 9. februar:

Fol. 165, 166b, 167b:

Den halve gård, som Jørgen Jensen i Kongsted Torp bebor, lovbydes af Ude Jepsen af Skærbæk på hans myndlings vegne. - 3. lovbydelse: Ude Hansen (!) af Skærbæk, formynder for Laurids Christensens datter Else Lauridsdatter af Kongsted Torp lovbød 3. gang den halve gård i Kongsted, som Jørgen Jensen og hustru Karen Jepsdatter nu påbor af hartkorn 3-7-3-2. Disse begærede skøde.

Fol. l66b, 168,

Peder Madsen i Harte Stubdrup på egne vegne og på vegne af hans søstre Anna og Else Madsdøtre lovbyder en kvart gård af htk. 1-5-1-1 1/3. Christen Enevoldsen og fæstemø Kirsten Madsdatter begærer skøde.

1751 - 23. februar:

Fol. 167b, 168, 171:

Ole Sørensens enke Anna Pedersdatter af Møsvrå med lavværges Anders Pedersen af Starup og hendes og stedbørns formyndere, nemlig Christen Raun af Møsvrå for Niels Olesen, Jens Pedersen ibidem for Kirsten Olesdatter, Niels Pedersen ibidem for Anna Kirstina Olufsdatter, Ude Jørgensen af Starup for Karen Olufsdatter og Hans Sørensen af Almind for Elsebeth Olufsdatter, lovbyder sin påboende gård af hartkorn 5-3-3-1. - Niels Pedersen, som nu bebor gården, og hustru Anne Pedersdatter begærer skøde.

Fol. 168b, 173b:

1751 - 2. marts:

Frederik Steensen på vegne af Koldingborgerne Christian Samsøe og Hans Basse ctr. Niels Pedersen og hustru Anna Højrup i Møsvrå, der repræsenteres af regimentskriverens fuldmægtige Jacob Wollund. De to borgere har under ledsagelse af rettens middel, byfogeden, inkvireret for brændevinsredskaber hos de sagsøgte.

1. vidne, Mogens Christensen af Kolding, var med som vidne til inkvisitionsforretningen. Han bekræfter, at på stueloftet blev fundet en brændevinskedel med krans og 2 ører, og i bryghuset fandt de en tønde fuld af mæskning, som stod i fuld arbejde og var ganske varm og tildækket. Vidnet kunne ikke se andet, end at den skulle brændes. - Om ikke de to borgere, efter at de var gået op på loftet for at opsøge og tage brændevinskedlen, ikke af Niels Pedersens hustru den ene efter den anden blev nedstødt af stigen, da de ville gå ned igen? Vidnet agtede ikke efter, hvordan Hans Basse kom ned, men han så, at Christian Samsøe faldt forover på en bjælke og tog imod bjælken med begge hænder, og da han kom ned, sagde han, at han ikke fået fat i bjælken, havde hun stødt ham ned på jorden. Derefter blev vidnet befalede at hente kedlen ned. Men den tog Niels Pedersens kone og en anden kone fra ham, idet hun bandede, råbte og svor, at de ikke ville hendes kedel, hun ville beholde den. Rettens middel befalede vel i kongens navn, at brændevinskedlen skulle tages med, men det skete ikke formedelst den store skrigen og alarm. Borgerne måtte tage derfra med uforrettet sag.

Jacob Wollunds forhør af vidnet: Var der brændevinsredskab med hat og pibe? Vidnet så kun kedlen og mæskningen. - Hvordan vil vidnet så godtgøre, agt kedlen var en brændevinskedel? Kedlen var indrettet som alle brændevinskedler her er gjort, med ring om til at pålægge et dæksel. Hørte ikke, at Niels Pedersens hustru erklærede, at det var en bryggerkedel. Vidnet erkender, at en kedel, som er indrettet som den omhandlede, kan bruge både til brygning og til brændevinsbrænden.. - Efter hvis ordre vidnet, som alene skulle have bivånet inkquisitionen som vidne, modtog kedlen, og hvorfor han ikke fik den med sig, siden det dog ikke er venteligt, at Niels Pedersens hustru ved sin modstand kunne afværge hans foretagende og gøre hinder i hans forsæt? -

Efter borgernes begæring var han med som et vidne, og i Møsvrå befalede byfogeden at tage kedelen, som Niels Pedersens kone og en anden kone med magt tog fra vidnet. Han mener, at den anden kone var Christen Rauns kone. - Vidnet er borger i Kolding og ernærer sig som daglønner. Han har heste og vogn for dem, som behøver hans tjeneste. Somme tider har han brændevin at sælge, men nu har han ikke noget. - Kan det, som var i tøndene, ikke have været mask til kreaturerne? Nej, det var mæskning til brændevin.

2. vidne, Hans Rasmussen af Møsvrå: Lagde ikke mærke til, hvordan borgerne kom ned fra loftet; men Hans Basse kom hastigt ned, og Niels Pedersens hustru var på loftet. Vidnet hørte og så ikke, at kedlen med magt blev frataget Mogens Christensen, idet han da ikke var i bryghuset, men i stuen. Hørte, at der blev befalede, at kedlen skulle medtages i kongens navn, og Niels Pedersens hustru bad om at beholde sin kedel; hun jamrede og græd, for de var kommet der og anstillede sig uregerligt. Vidnet så tøndene i bryghuset, men så ikke, hvad der var i den. Han hørte nok, at Koldingborgerne sagde, det var mæskning, og vidnet sagde så, de skulle give vel agt på, hvad det var, for de mængede sådant sammen og gav deres kreaturer. - Vidnet så ikke, at to koner havde fat i kedlen; men borgerne drog derfra med uforrettet sag. - Vidnet ved ikke, om der var mæskning eller mask i tøndene. - Kedlen havde den facon, som bruges til bryggerkedler, men forsynet med hat og piber kan de bruges til brændevinsbrænden.

Ved næste retsmøde afsluttes sagen med tingsvidne.

1751- 9. marts:

Fol. 171, 171b, 173b:

Rudolf Christoffersens enke Maren Pedersdatter af Herslev Højrup med laværge Christoffer Christoffersen af Møsvrå og med arvingerne Simon Christoffersen, Peder Christoffersen, Jens Christensen på vegne af hustru Maria Christoffersdatter, Jens Pedersen på vegne af hustru Anne Christoffersdatter, alle af Højrup, og Christoffer Christoffersen af Møsvrå lovbød den gård i Højrup, sin Knud Olesen nu påbor. Gården er af hartkorn 7-6-2-1. - Knud Olesen og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

Fol. 171, 171b, 172b:

Carl Slegel af Trelde lovbød sin halve gård, nr. 6 af htk. 3-0-0-2, 0-0-0-1. Han talte gården for 750 rdl. Knud Nielsen Pagh af Fredericia begærede skøde på vegne af broderen Poul Nielsen Pagh af Fredericia og hustru Anne Jørgensdatter, søster til Carl Slegels hustru.

1751 - 20. april:

Fol. 175, 175b, 176b:

Mikkel Jensen i Erritsø på egne vegne, Peder Mikkelsen på egne og broder Jens Mikkelsens vegne, Niels Mikkelsen på egne vegne og på vegne af svoger Hans Madsen, som har til ægte Maren Mikkelsdatter, samt Thomas Mikkelsen Holt på vegne af Sidsel Pedersdatter og Jens Thomsen på vegne af Karen Pedersdatter, alle af Erritsø, lovbyder den halve gård, htk. 4-2-2-1, som Mikkel Jensen nu bebor og har beboet i næsten 41 år. - Anders Ditlevsen og fæstemø Mette Mikkelsdatter

begærer skøde.

1751 - 27. april:

Fol. 176:

Barbra Jensdatter, sal. Hans Rasmussens enke fra Herslev Højrup, som nu agter at indlade sig i ægteskab med Niels Christensen, smedesvend, barnefødt i Lejrskov Højrup, fremstillede to mænd til at bevidne, hvor nært hendes forrige mand er beslægtet med Niels Christensen: Hans Rasmussen og Niels Christensens moder Kirsten Pedersdatter var søskendebørn, født af 2 kødelige søstre. Og nærmere er de ikke i slægtskab.

1751 - 4. maj:

Fol. 176b, 178, 178b:

Mikkel Jensen på egne vegne, Niels Ebbesen på vegne af hustru Karen Jensdatter, Niels Pedersen på vegne af hustru Mette Thomasdatter, alle af Erritsø, lovbød den dem arveligt tilfaldne halve gård i Erritsø, som Jens Thomsen nu bebor af hartkorn 5-4-2-1. - Denne og hustru Karen Pedersdatter begærede skøde.

1751 - 18. maj:

Fol. 178b, 179:

Mads Pedersen i Horsted på vegne af hustru Karen Christensdatter og formynder for Maren Christensdatter, Anders Tygesen af Bredstrup på vegne af hustru Else Christensdatter, Hans Pedersen i Taulov Nebel på vegne af hustru Gertrud Christensdatter, Jens Christensen i Skærbæk på egne vegne og på vegne af broderen Ude Christensen lovbød en gård i Tårup, som Christen Udsen og hustru Johanne Pedersdatter sidst beboede og er fradøde, og som er dem arveligt tilfalden efter fader og moder, htk. 10-2-0-0. - Troels Christensen, som er Christen Udsens søn, og fæstemø Margrethe Elsebeth Kusterm begærede skøde.

1751 - 8. juni:

Fol. 179, 179b, 181b:

Hans Pedersen af Brøndsted opbød sin myndling Gertrud Nielsdatters fædrene og mødrene arv på 39 rdl. 2 mk. 10 sk. - Ingen ønskede at få pengene på rente. De blev forseglet.

1751 - 15. juni:

Fol. 179b, 181b, 182:

Peder Mikkelsen af Dollerup lovbyder en ham arveligt tilfalden otting jord i Dollerup af htk. 1-5-2-0. - Mads Lauridsen Buch af Dollerup begærer skøde på halvdelen af ottingen og den tilhørende

enemærkeskov. Sognefoged Poul Lauridsen Buch af Nagbøl begærer skøde på den anden halvdel.

1751 - 22. juni:

Fol. 181:

Thomas Pedersen, Laurids Nielsen og Anders Pedersen, husmænd af Jordrup, anmelder ildsvåde. De mistede deres i fæste havende kassehuses bygninger og indbo.

Thomas Pedersen: 8 fag god ny bygning,

Laurids Nielsen: 10 fag, deraf de 5 fag opbygget dette r,

Anders Pedersen: 10 fag.

De er derved kommet i største armod og elendighed og kan ikke uden hjælp fra kongens kasse og medlidende kristnes almisse igen opbygge deres huse. - Kassehusene står ikke for noget hartkorn, men deraf svaes årligt til kongens kasse af hvert hus 2 rdl. 1 mk. 8 sk.

Tingsvidne udstedes med de sædvanlige betingelser.

1751 - 29. juni:

Fol. 181b, 183b,

Hans Andersen, Mads Andersen, David Johannesens hustru Else Andersdatter, Christen Jensens hustru Mette Andersdatter og Thue Nielsens hustru Maren Andersdatter, alle af Bjert lovbød den gård i Bjert, som Anders Sandemand sidst beboede og fradøde. Htk. 8-0-0-1.

3. lovbydelse er ikke set. Se fol. 217b.

Fol. 181b, 183b, 185:

Niels Sonnicksens enke Kirsten Andersdatter af Hundsholt med lavværgen Anders Christensen af Ferup lovbød den hende tilhørende Skræder skov beliggende mellem Roi skov og Verst skov. - Skovfoged Adolf Walter og hustru Johanne Margrethe Jørgensdatter Leegart begærede skøde.

Fol. 182b, 183b, 185:

Hospitalsforstander opbyder på rente børnepenge tilhørende Iver, Cristen og Christoffer Poulsønner og Dorthe Poulsdatter, født på hospitalsgodset i Almind efter skiftebrev af 18/2 1746 og gavebrev af 12/2 1749, ialt 62 rdl. 4 mk. Der er også nævnt en Niels Nielsen Sandager tilfalden arv og gave efter skiftebrev af 23/11 1750.

1751 - 6. juli:

Fol. 183:

Jacob Wollund på vegne af stervboet efter afdøede Kirsten Hansdatter Basse af Tiufkær har stævnet vidner angående nogle penge, som arvingerne formener har tilhørt salige Kirsten Hansdatter og ej er fundet efter hendes død.

Peder Bertelsen: 1) Om han ikke ved, at der efter hans kones moder var rede penge, som hun havde

ejet? - Har hørt det. - 2) Om han har været hos afdøde i hendes svaghed, og om hun da har talt med ham om penge? - Var hos hende 2 gange, de talte ikke om penge. - 3) Om han har hørt, hvem der skulle have fået pengene? Har ikke hørt derom, inden den afdødes søn Jens Hansen sagde, der var penge.

Anne Hansdatter, Peder Bertelsens hustru: Hun var hos sin moder i hendes svaghed; hun sagde, der lå 3 daler indbundet i en klud i kisten. Deraf tog vidnet 1 mk. til at købe 2 pund smør til den syge, og siden blev taget 1 mk., hvoraf blev købt noget til den syge; resten, som var 10 mk., blev brugt til den dødes ligkiste. - Vidnet har hørt sine brødre sige, at moderen skulle have haft nogle penge.

Søren Hansen: Vidste nok, hun havde penge, men ikke, hvor mange. Han var nok hos hende i hendes svaghed, men hun ville aldrig tilstå, at hun havde penge.

Gertrud Pedersdatter, Søren Hansens hustru: Når hun spurgte den nu afdøde, om hun havde penge, nægtede hun det. - Tingsvidne udstedt.

Fol. 183b, 185b:

Niels Pedersen af Stallerup og Ebbe Nielsen af Egum, formynder for Dorthe Nielsdatter, og Jørgen Pagh af Egeskov, formynder for Gertrud Nielsdatter, lovbød den gård, som Niels Pedersen påbor, matr. 1 af htk. 6-4-2-0. - Mads Jørgensen og tilforhåbende fæstemø Margrethe Nielsdatter begærede skøde.

Fol. 183b, 189:

Sognefoged Rasmus Pedersen af Pjedsted, Marcus Rasmussen af Viuf og Niels Andersen af Bredstrup på vegne af hustru Maren Rasmusdatter lovbød den gård i Pjedsted på htk. 8-4-1-0, som Rasmus Pedersen påbor. Sønnen Peder Rasmusen og hustru Maren Lasdatter begærede skøde.

1751 - 13. juli:

Fol. 183b, 185b, 188b:

Poul Christensen i Seest lovbød halvparten af sin gård på htk. 4-4-0-1. Han gav til kende, at hans hustru Karen Edelberg have givet ham så meget, som nogen anden, enten frænde eller fremmed, allermest ville give ham. Hun fik skøde.

Fol. 183b, 185b,

Christen Eriksen den yngre af Seest lovbød halvparten af sin halve gård på htk. 3-3-0-2 1/2. Han gav til kende, at hans hustru Kirsten Jensdatter have givet ham så meget, som nogen anden, enten frænde eller fremmed, allermest ville give ham. Hun fik skøde.

1751 - 27. juli:

Fol. 187:

Anders Lerche, 61 år, og Niels Pedersen, 71 år, begge af Gejsing, bevidner, at de har kendt Søren Jensen, som er født i Gejsing og for ca. 19 år siden ugift og i sin ungarlestand er rejst til Holland,

hvor han skal have været i skibstjeneste på Ostindien, men ved døden er afgået. De har kendt Søren Jensens forældre, faderen Jens Jensen og moderen Sidsel Sørensdatter, som begge er døde i Gejsing. I deres ægteskab har de foruden Søren Jensen avlet 8 børn, hvoraf de 5 i deres unge år og ugift forlængst er ved døden bortkaldet, men de øvrige 3, som er Jens Jensen, i tjeneste på Basøe i Leyt sogn i Holsten, Niels Jensen, i tjeneste hos madame Flye i Kolding, og Maren Jensdatter, som er i ægteskab med Anders Jensen af Gejsing. Disse tre er rette og sande arvinger efter deres broder Søren Jensen, siden vidnerne ved, at forældrene ikke har været gift før. - Dernæst fremlagdes attest fra sognepræsten for Anst og Gesten menigheder. Afdødes broder Niels Jensen af Kolding, 29 år gammel, befuldmægtigede på egne og sine to søskendes vegne sin svoger Christian Mortensen i Amsterdam til at modtage al den arv, som kan falde efter deres broder.

1751 - 17. august:

Fol. 191, 191b, 192b:

Hans Nielsen af Ravnholt på egne vegne og som kurator for sine to sønner Niels Hansen og Jens Hansen samt formynder for datteren Kirsten Hansdatter, lovbyder den fjerdeparts gård, han påbor, hartkorn 1-4-2-0. - Sønnen Knud Hansen og hustru Maren Jørgensdatter begærede skøde.

1751 - 24. august:

Fol. 192, 193, 197b:

Regimentskriveren fører ved prokurator Carl Lindom fra Snoghøj sag mod ridtmester Tochsmer (Toihsmær?) med flere angående reserven Christen Sørensen. Han fører en lang række vidner for at kortlægge den unge mands liv siden fødslen.

Første vidne er Christen Sørensens fader, Søren Nielsen Nibe af Vester Gesten: Christen Sørensen er født på ryttergodset i Vamdrup sogn 1730. Forældrene flyttede til Vester Gesten i Gesten sogn med amtmandens pas 1736. Det var efter faderens afsked fra kongens tjeneste, og inden han og hustruen kunne komme til Guds bord der, måtte han tage daværende amtmands pas. Christen tjente hos hyrden i Gamst først et år, kom så derfra, og siden kom han der igen. Kan ikke huske hvad år (regimentskriveren mener, det var 1741-1742). Sønnen blev ikke tilbage i Vamdrup, da forældrene rejste til Gesten, men noget efter kom han tilbage til Vamdrup for at bo hos sin mormor. Derfra kom han nok senere hjem til forældrene. - Om ikke han efter ordre mødte tillige med andet reservemandskab, da de blev fremstillet og eftersat i den store forsamling i Vejle 1742? Vidnet kan ikke huske, hvad år det var. - Han tjente (i 1744) hos Ole Nielsen i øster Gesten, som ellers kaldes Ole Knudsen, fordi der i samme by er en anden mand, som har samme navn. - året derefter tjente han vist Peder Christensen Agermand i øster Vamdrup, og ret efter tjente han som hyrde i Ravnholt. Dernæst tjente han rytterbonden Ole Jepsen Buch i Nagbøl, hvor han kom til konfirmation ved Mikkels tider. - Straks derefter, da han skulle være taget til soldat, undløb han og fandtes siden i Gesten. Vidnet og hustru har ikke hos regimentskriveren bedt om, at han blev fritaget for soldatertjeneste. For ca. tre år siden tjente Christen en sommer hos Mads Nielsens enke i Vester Gesten, og da var han rytter. Han har tjent hos Christen Ravn i Gesten og gik derfra. - Frederik Steensen, der repræsenterer ridtmesteren, vil vide, hvor Christen var, da han fyldte 14 år. Da var han på Als land i Sønderborg. Carl Lindom kan oplyse, at mens Christian tjente hyrden i Gamst, tog

han forlov af hyrden på en kort tid for at rejse til Als at besøge sin broder, hvorfra han straks kom hjem igen. Broderen havde lært smedehåndværk. Broderen hedder Peder Sørensen, født i Gelballe, ca. 23 år gammel. Han drog til Holsten og er siden blevet rytter ved grev Vedel Friises regiment.

Karen Jensdatter, Frands Nielsens hustru i øster Vamdrup, tidligere gift med Peder Agermand: Christen tjente hende og hendes forrige mand det år, da kvægsygdommen var der, 1745. Han tjente som dreng at køre vogn og plov og gøre andet drengearbejde.

Ole Andersen, Vester Gesten: Christen var med i Vejle 1742, da faderen bad vidnet, at han ville tage ham med sig under ryttergodsets mandskab, fordi han ikke ville have ham under proprietærgodset, som faderen samme tid boede på et kirkeværing tilhørende generalinde Lebitzou. Christen blev også antaget under ryttergodsets mandskab.

Johanne Iversdatter, Christens moder, Søren Nielsen Nibes hustru: Christen tjente hyrden i Gamst, da han var en lille dreng på 8-9 år. Da han tjente Mads Nielsens enke i Gesten, blev han ikke eftersøgt, men det blev han, da han tjente Christen Raun i Vester Gesten, og da var han rytter.

Sognefoged Poul Lauridsen Buch af Nagbøl: I 1747 tjente Christen hos Ole Buch i Nagbøl, da vidnet beordrede ham at møde i Skanderup. Han skulle indføres i reserverullen. Det skete. Dagen efter Mikkelsdag var vidnet hos Ole Buch for at gøre forbud på hans løn. Ole Buch svarede, han havde fået lønnen og var borte.

Niels Kejsen af Vester Gesten: Han vidste, at Christen var med i Vejle, fordi vidnet da var lægdsmand og var i Vejle på samme tid.

Frederik Steensen vil føre kontravidner. Men sagen er ikke set siden. - Tingsvidne.

1751 - 21. september:

Fol. 197, 202:

Joen Nielsens enke på Nygård Johanne Pedersdatter med lavværge Jens Simonsen i Dons samt børn og medarvingers formynder Niels Kyed af Starup lovbød sin gård Nygård, htk. 8-0-0-0. - Joen Nielsens søn Anders Joensen og hustru Sophia Sørensdatter begærede skøde.

Fol. 197, 202:

Hans Hansen i Nyborg og Søren Skammelsen på egne og søskendes vegne lovbød den gård, som Hans Hansen nu påbor, htk. 4-0-0-0. - Peder Jensen og hustru Mette Andersdatter begærede skøde.

Fol. 197,

Jep Hansens enke Maren Hansdatter af Skærbæk med lavværge Hans Jensen ibidem og medarvinger, Hans Jepsens formynder Ole Hansen af Skærbæk og Jens Jepsens formynder Mads Sørensen af Taulov Nebel, lovbød den halve gård, som hun påbor, htk. 4-0-1-1. - Peder Thomsen, som nu har Maren Hansdatter til ægte, begærede skøde.

Fol. 198b:

Regimentskriveren lader føre vidner på en stormskade, som har ramt Peder Pedersen i Vester Vamdrup den 11/9 om eftermiddagen. Stormen omblæste og istykkerslog et nybygget salshus, der bestod af 8 fag med undertømmer, stænger, løsholter og lukker af godt forsvarligt egetømmer. Overtømmer bjælker, sarer og remme var ligeledes af godt forsvarligt fyrretømmer. Huset var i bredden 10½ alen og med nyt stråtag tækket, så og ellers i alle måder vel bunden og opsat. Tavlerne på den ene side opmuret med ler. - Vidnerne eragter, at skaderne beløber sig til 4 rdl. pr. fag, ialt 32 rdl. - Manden kan ikke uden hjælp sætte huset i stand igen, siden hans fattige omstændigheder er vidnerne bekendt. Hans halve ryttergård står for htk. 2-6-0-2. - Tingsvidne.

1751 - 12. oktober:

Fol. 203, 206, 209b:

Regimentskriveren ved prokurator Lindum for rytterbonden Jens Knudsen i Tårup ctr. nogle ryttere. Nogle vidner er stævnet. For de sagsøgte møder auditør Fussing, der anfører, at der allerede er holdt krigsførhør, hvor rytteren Jens Kyl har vidnet. Lindum svarer, at denne rytter er anmeldt som sagvolder og medgerningsmand og således har vidnet i egen sag. - Jens Knudsen og andre mænd har været til Middelfart marked. På hjemvejen ad landevejen om aftenen skulle de igennem et rytterkoppel ved Hønneboerg Ladegård. Det var forsynet med et led i begge ender samt et vagthus, hvor vagtmandskabet befandt sig.

1. vidne er Hans Nielsen af ødis. Han er fra Haderslevhus amt, men er mødt godvilligt for at vidne. Det var ham, der åbnede det østre led, som de skulle igennem. Der kom en rytter ud fra vagtstuen og sagde, at de skulle huske at lukke leddet efter sig, hvilket de også gjorde. Så red han igennem koblet side om side med Jens Knudsen til det vestre led, hvor Jens Knudsen bad ham om at lukke op. Det gjorde han og red selv igennem først. Så hørte han bag sig, at der blev slået og skroppet. Han tænkte først, at det nok var Jens Knudsen, der slog på et bæst, som han førte med sig ved hånden. Men så hørte han Jens Knudsen sige, "Hvad er det, må jeg ikke ride med fred?", og han bad til at følge med dem til officren. Der blev svaret, her var officeren, og de skældte på den, som havde lukket leddet op. Vidnet, som holdt lidt forude, turde ikke vende tilbage, formedelst det var mørkt, regnede og blæste stærkt, og kunne derfor ikke høre tilvisse, hvad da passerede. Jens Knudsen var ikke kommet igennem leddet, da han fik hug. Om han blev slået med kårde eller pallaske? Vidnet hørte skroppen, men så det ikke, og han turde ikke vende tilbage, for han frygtede, det skulle gå ham ligeså. - Der blev skældt og sagt, hvem den hundsfoot var, som havde lukket leddet op. Auditøren vil vide, om vidnet har hørt Jens Knudsen sige "Vi var 25 hundsfoter, om de skulle lade dem slå af tre"; det har vidnet ikke.

Auditøren vil vide, om nogle af de andre vidner var beskændede og derfor ikke kunne vidne i denne sag. Lindom protesterer: Spørgsmålet er en beskyldning mod vidnerne, og det er der ikke stævnet for. Auditøren kan ikke se, hvordan det er en beskyldning at spørge, om de var beskændede, allerhelst som denne menneskelige fejl nu om stunder hverken medfører skam eller bøder. Lindom må tage sig den frihed at erindre auditøren om, at enskøndt drukkenskab af visse folk ikke bliver holdt for en skam, så er det dog en last, som ethvert skikkeligt menneske undser sig for. - Dommeren kan ikke acceptere, at der bliver vidnet på andre vidner.

2. vidne er Peder Hansen af ødis Bramdrup, der også er mødt godvilligt. Han red sammen med tre andre bag efter Jens Knudsen og Hans Nielsen. Da de kom til huset i rytterkoblet, kom der 3-4 karle ud, 2 i hvide kitler og 2 i røde kjortler; de gik ud mod det vestre led. Da vidnet og de, der fulgtes med ham, kom hen til leddet, hørte vidnet, at der blev givet hug. De red så til, og da de kom til dem, var Jens Knudsen af sin hest. Vidnet så ikke, at der blev slået, men han hørte det. Og han så, at korporalen havde en blank kårde trukket. Jens Lydum spurgte så Jens Knudsen, om han havde sin hat med pengene; den skulle han give ham og så følge dem; så skulle resten vel finde sig, når der blev talt med deres officer. Jens Knudsen bad om fred. Korporalen og rytterne tog ham så med sig og sagde, han skulle med dem i arrest i vagthuset. Vidnet red så derfra. - Om vidnet ikke hørte korporalen sige, at han ville kløve hans hoved og stikke ham tvært igennem? - Vidnet hørte, at korporalen sagde, at hvis ikke Jens Knudsen gik med i arrest i vagthuset, ville han stikke ham igennem og hugge hans hoved fra. - Vidnet havde lånt Jens Knudsen sin hest med sadel og bidsel at ride på fra Snoghøj, og vidnet red på Jens Knudsens bærehest uden sadel. Hesten og sadlen ville korporalen også have i arrest; men vidnet fik sin hest.

3. vidne, Mads Jepsen af Sønder Vilstrup: Korporalen hvingede med sin dragne kårde og sagde, han skulle hugge og stikke dem allesammen. Vidnet fik så Jens Knudsens penge, som Jens Lydum bad vidnet at ride med til Lydums. Men vidnet blev der og fulgte med de andre medfølgere derfra. Lidt senere red vidnet og Jens Lydum tilbage, da vidnet hørte, at Jens Knudsen var inde i koblet, hvor der var alarm. Vidnet havde set den ene karl hugge stærkt med kården, og Jens Knudsen bad om, at han måtte beholde livet, og sagde derhos, at han var hugget. Hørte korporalen sige, de ville ikke tage hans penge. Jens Knudsen sagde, at det havde han ikke sagt.

4. vidne, Mikkelsen af Børup: Var til Middelfart marked, og på sin hjemrejse om aftenen var han inde i Ladegårds hus, hvor han og korporal Jacob Hansen her af Kolding drak et glas brændevin. Og noget ud på aftenen hørte vidnet, at Jens Knudsen med flere red forbi. De to ryttere fra Fredericia gik ud, og korporal Jakob Hansen spændte ved sin side en pallask og gik med. Vidnet tog så ad vejen hjem, og da han kom hen imod Hønneberg ladegårds led, hørte han, der var klammeri. Han så, Jens Knudsen lå på sin ryg i en rende over vejen inden for leddet, og korporal Hansen stod over ham med sin dragne pallask, og de to ryttere med hver sin kæp. Jens Knudsen bad vidnet, han ville hjælpe ham og redde hans liv. Vidnet bad korporalen lade være med sådant og lade Jens Knudsen fare med fred. Han hjalp Jens Knudsen på benene og fulgte ham med til vagthuset. Han var så forslagen, at han ikke kunne gå uden hjælp. Vidnet ville ikke forlade ham, før han havde bragt ham hjem i husly. I huset satte Jens Knudsen sig på stolen; han var meget blodig ansigtet og på klæderne. Han blev så forbundet med et klæde om hovedet, og da de ville have ham i sengen, besvimede han og faldt død om for dem på gulvet.

Auditøren: Var vidnet ikke til stede, da den ene rytter, Jens Pedersen Holm, beklagede sig for korporalen, at han var blevet overfaldet og slagen på posten, og derfor bad korporalen om assistance? - Derom har vidnet ikke hørt noget. - Var Jens Knudsen faldet om af sig selv? - Det ved vidnet ikke, men tror det ikke, såsom han ikke er så benløs og heller ikke var fuld. - Hvor de, da Jens Knudsen var faldet død på jorden, fik liv i en død mand, og vor længe det dødsfald har varet? - Jens Knudsen var besvimmelig en liden tid, og så hjalp Vor Herre, han kom sig igen, da de nærværende fik ham oprejst.

5. vidne, Hans Mikkelsen af Oddersted: Havde været til Middelfart marked. På hjemvejen var han

inde i Hønneberg ladegårds vagthus, hvor han drak et glas brændevin tillige med korporal Jakob Hansen og 2 ryttere samt Mikkel Hansen af Børup. Nogle kom ridende forbi på landevejen, og da de hørte det, tog begge rytterne en kæp i hånden og gik ud. Vidnet gik bagefter og ville hjemad. Korporalen løb forbi vidnet tæt ved vagthuset, spurgte vidnet om, hvem der red forbi. Vidnet svarede, at det vidste han ikke. Korporalen sagde, "Djævelen skal regere dem". Vidnet kom bagefter og nåede Lydum, Mads Jepsen og Peder Hansen. De hørte alarm ved det vestre led. Lydu spurgte Jens Knudsen ad, hvad det var. Han svarede, "Det er mig, de således attraperer på landevejen". Korporalen og rytterne forlangte, at Jens Knudsen skulle følge med dem i arrest i vagthuset. Jens Lydum spurgte så Jens Knudsen, om han havde sine penge; han skulle give dem til ham og følge med dem; skulle det nok blive andraget for øvrigheden i morgen. Korporalen sagde, "Hvad er det for penge? Vi forlanger ingen penge. Djævelen skal regere jer; jeg skal hugge tarmene ud af eders liv". Så brugte han sin pallask det bedste, han kunne, og slog på Jens Knudsen og Lydum, så vidt vidnet kunne se. Og da så vidnet, at Jens Knudsen var af hesten nede på jorden ved leddet og lå på sin ryg. Han fik så hjælp af de tilstedeværende og kom op og fulgte med korporalen og rytterne til vagthuset, og vidnet tillige med tre andre fulgte med. I vagthuset sad Jens Knudsen på en stol, besvimelede så og faldt om på jorden; blev så hjulpet op. Imidlertid blev lyset slukket, men blev derefter tændt af den gamle mand i huset. Derefter kom Jens Knudsen i en seng at ligge, og vidnet blev hos ham om natten. Da de var kommet ind i vagthuset, var Jens Knudsen blevet besigtet af vidnet og flere tilstedeværende mænd, og da så vidnet nogle hug i hans ansigt, og der blev bundet et klæde om hans hoved. Der var også et hug på hans ene hånd. Korporalen havde slået på Jens Knudsen med sin pallask, og den ene rytter slog ham med sin kæp.

Auditøren: Hvad hed den rytter, der slog Jens Knudsen? - Mener, han hed Hans Holm. - Om vidnet har set Jens Knudsens hat? Jo. - Hvoraf den rift i hatten var kommet? - Da de kom ind i huset, var der hugget for i skyggen på hatten, og hatten var blodig indvendig; men vidnet så ikke, at hatten blev hugget. - Hvor dybe sår Jens Knudsen havde fået, og om de blødte stærkt? - Jens Knudsen havde to hug i ansigtet, som blodet løb af ned på hans kinder og klæder, men vidnet så ikke efter, hvor dybe de var. - Om vidnet med frelst samvittighed kan sige, om Jens Knudsen har fået de sr af hug eller fald? - Så vidt vidnet kunne skønne, var sårene hugget og ikke stødt. - Om Jens Knudsen dagen efter var frisk eller syg, og hvorledes han kom hjem? - Han var ikke frisk og var derhos utålmodig. Hans søn kom med en hest, som han red på hjem.

6. vidne, Jep Hansen af Børup: Vidner overensstemmende med de foregående. Korporalen stod over Jens Knudsen med sin pallask og huggede på ham, og to ryttere, Hans Holm og Niels Tambur, havde hver en kæp i hånden. Hans Holm slog på Jens Knudsen. Og Jens Knudsen råbte og sagde, de skulle for Jesu navns skyld lade ham beholde hans liv. Vidnet fulgte med til vagthuset. Korporalen sagde mange gange, at havde han hugget hans hoved halvt af, så ville han have forsvaret det. Vidnet blev der om natten. Om morgenen opsøgte han ved leddet Jens Knudsens hue, som han havde under sin hat.

Auditøren: Så vidnet korporalen hugge Jens Knudsen? - Ja.
Tingsvidne udstedt.

1751 - 19. oktober:

Fol. 204b, 208b, 209:

Jep Madsen af Rugsted opbød sin myndling Inginatius Pedersens fædrene arv på 99 rdl. 1 mk. 8 sk.

Ingen ønskede at modtage pengene på rente. De blev forseglet.

Fol. 208b:

Mads Sørensens enke Kirsten Jensdatter, nu boende i Vester Nebel, fremstillede Niels Andersen i Egtved, 68 år, Maren Jensdatter i Hjelmdrup, 78 år, og Karen Lauridsdatter i Egtved, 72 år, til at bevidne, hvem hendes sal. mands forældre og søskende har været, og hvem der er arving efter afdøde Kirsten Sørensdatter, som havde til ægte afdøde postmester Dam, begge døde i København. De har kendt afdøde Kirsten Sørensdatter, som var barnefødt i Egtved. Hendes forældre var Søren Knudsen og Anna Hansdatter, som i deres ægteskab havde avlet 5 børn, Hans og Mads Sørenssønner og Kirsten, Mette og Maren Sørensdøtre, som alle var hjemme i deres barndom og gik i skole for at lære deres børnelærdom, og indtil de hos fremmede kunne fortjene deres brød. Faderen og moderen er forlængst døde. Sønnen Hans Sørensen kom i oberst Schwanevedels tjeneste som skytte; de ved ikke, hvor han siden blev af, om han er i live eller død uden livsarvinger. Mads Sørensen blev rytter og er for nogen tid siden død som rytter, skal have været gift 3 gange. I ægteskabet med sin efterlevende enke, forn. Kirsten Jensdatter, har han avlet en søn, som skal være rytter. Kirsten Sørensdatter, som var kødelig søster til Mads Sørensen, havde til ægte postmester Dam. Mette Sørensdatter har været gift 2 gange, men har ikke fået børn i sine ægteskaber. Maren Sørensdatter kom til København, hvor hun blev gift; skal være død og have efterladt sig børn. - Flere vidner bekræfter det samme. - Mads Sørensen var først gift med Lene Thygesdatter og i det ægteskab avlet 1 søn og 1 datter. Sønnen døde som barn; datteren, Anne Madsdatter, rejste for 30 år siden bort. Mads' 2. ægteskab var med Maren Iversdatter, som er død. I det ægteskab afledte de 2 døtre, Kirsten og Maria Madsdøtre. Kirsten lever og er gift med Mads Iversen, som bor i Bindeballe. Marie rejste for ca. 20 år siden til København, og siden har de ikke hørt fra hende. Mads' 3. ægteskab var med fornævnte Kirsten Jensdatter, som lever og bor i sin enkestand i Vester Nebel. De har avlet sønnen Johan Madsen, rytter og fanesvend (?) ved general Kaases regiment, ca. 29. år gammel.

1751 - 26. oktober:

Fol. 208b, 209, 211b:

Søren Hansens enke Else Mortensdatter af Andkær med lavværge Hans Pedersen af Brøndsted, Anthoni Mogensen af Andkær på egne vegne og på vegne af boderen Morten Mogensen, boende i Lolland ved Nysted, Eske Hansens hustru Maren Mogensdatter af Andkær med lavværge Henning Jucumsen, da hendes mand er så syg, at han ej kan møde, Hans Hansen Dankjær i Stenderup på vegne af hans myndling Maren Sørensdatter lovbyder den partgård i Andkær, som Else Mortensdatter påbor, på htk. 5-6-3-2. - Peder Nielsen Dahl og fæstemø Dorthe Mogensdatter begærede skøde.

1751 - 2. november:

Fol. 209, 209b, 213:

Sign. Hans Jacobsen, farver i Kolding, lovbød på vegne af hustruen Anna Jensdatter sine salige svigerforældres sidst tilhørende og påboende gård i Viuf, som hans svoger Søren Jensen Haar i Viuf nu påbor, htk. 7-4-0-0. - Velagte Søren Jensen Haar og hustru Mette Madsdatter begærede skøde.

Fol. 209:

Christen Jensen, boelsmand i Store Velling anmelder ildsvåde. Syv fag ladehus med indavlede 10 læs ærter, 2 læs boghvede, 10 traver byg og ½ trave sæderug er brændt. Stedet er af hartkorn 2-2-1-2 / 0-0-0-2. Om årsagen til branden oplyses, at der i den ene ende af huset var en skorsten; dog var de to fag nærmest skorstenen de sidste, der brændte. Tingsvidne.

1751 - 16. november:

Fol. 212b, 215b, 221:

Frederik Steensen på vegne af rytterbonden Hans Jensen af Tiufkær ctr. Henrik Jensen og hustru ibidem. Tre vidner har synet to hestevogne for Hans Jensen og observeret forskellige skader. Andre vidner om, hvad der er sket. Om aftenen den 2. november ville Hans Jensen og en karl køre deres vogne med gødning gennem Henrik Jensens toft. Det forsøgte Henrik Jensens kone at forhindre, men Hans Jensen fastholdt, at han ville køre den vej; det var hans kørevej. Henrik Jensens kone slog så løs på hestene med en kæp, så de rendte først den ene vej og så den anden. På et tidspunkt har Hans Jensen taget kæppen fra konen og holdt på hende, mens karlen kørte begge vogne igennem. Morgenen efter så vidner halvdelen af de to vogne ligge i toften væltede og med forskellige skader. - Ved sidste retsmøde er der blevet sluttet forlig på den måde, at Henrik Jensen vil betale 3 rdl. til processens bekostninger, mens Hans Jensen for at vise føjelighed betaler resten.

1751 - 23. november:

Fol. 215, 218b:

Niels Jensens enke Mette Sørensdatter i Gejsing med broder og lavværge Jens Sørensen Baastrup af Hjarup og Niels Jensens arvinger, nemlig Jacob Knudsen fra Baastrup for Knud Jensens børn i Ravnholt, nemlig Jens Knudsens formynder Anders Jensen af Vester Gesten, Knud Knudsen og Anders Knudsens formynder Anders Andersen af Vester Gesten, Niels Knudsens formynder Knud Hansen i Ravnholt, Peder Knudsens formynder Niels Nielsen af Ferup, Maren Knudsdatters formynder Jens Nielsen af Dons, Anders Jensen af Vester Gesten på egne vegne og på vegne af broderen Hans Jensen og Hans Nielsen af Ravnholt på hans børns vegne, lovbød den gård i Gejsing på htk. 3-1-1-2, som Niels Jensen er fradød. - Peder Mikkelsen og hustru Mette Catrine Ebbesdatter begærede skøde.

1751 - 30. november:

Fol. 215, 217, 221:

Hans Jensen i Vranderup, formynder for Jens Jepsen af Vranderup mølle, opbød dennes fædrene arv på 147 rdl. 2 mk. 7 sk. - Pengene blev forseglet.

1751 - 7. december:

Fol. 217, 218b, 223b:

Bertel Nielsens enke Else Dorthe Jensdatter af Skærbæk med lavværge Niels Pedersen af Børup og medarvingers formyndere, Niels Thomsen af Skærbæk, lovbød sin gård ibidem på htk. 3-7-1-0. Christen Jensen, som nu bebor den halve gård, begærede skøde.

Fol. 217b, 218b, 224:

Mads Andersen, Hans Andersen, Christen Jensen på vegne af hustru Mette Andersdatter og David Johansen på vegne af hustru Else Andersdatter, alle af Bjert, lovbød halvdelen af deres salige forældres fradøde gård i Bjert, htk. 4-0-0-½ / 0-0-1½-0, som Tue Nielsen og hustru Maren Andersdatter bebor. - Sidstnævnte begærede skøde. - Se fol. 171b.

Fol. 217b:

Lars Thistrup på vegne af Niels Jensen, tjenende mad. Flye i Kolding, og hans broder Jens Jensen, tjenende i Gejsing, fremstillede vidner for at bevise, at Niels og Jens Jenssønner og Maren Jensdatter er rette arvinger efter den afdøde boder Søren Jensen, som på hollandsk har ladet sig kalde Sybrand Johnsen. Vidnerne har kendt Søren Jensen, barnefødt i Gejsing, hvis forældre var Jens Jensen og Sidsel Sørensdatter, som allerede er døde. De har foruden Søren avlet 8 børn i deres ægteskab, 6 sønner og 2 døtre. Fire sønner og en datter bortdøde i deres ungdom og ugifte. Tre søskende er endnu i live, Niels Jensen, 28 år, Jens Jensen, 31 år, og Maren Jensdatter, 43 år, i ægteskab med Anders Jensen. Sybrand Joensen er i 1732 rejst til Holland, ugift, og har derfra givet sig i tjeneste i det højlovlige Ostindiske Kompagni med skibet Oostrust, hvor han, så vidt dem bekendt, er død ugift og har ikke efterladt sig andre eller flere søskende, enten af hel eller halv seng. - Niels Jensen fremlagde et brev fra sin søster Maren og hendes mand Anders Jensen. Niels Jensen gav fuldmagt til Christiaan Martensen og hans hustru Agetie (?) Hansen, boende i Ribergaden i Amsterdam, til at modtage alt, hvas Sybrand Joensen kan have efterladt sig.

1752 - 11. januar:

Fol 224b, 227b:

Peder Christensen Tyboes enke Sidsel Sørensdatter af ødsted med lavværge Thomas Jørgensen ibidem samt hendes barn og medarving Søren Pedersens formynder Niels Knudsen af Vesterby lovbød den halve gård, som hun påbor, af htk. 4-1-2-½. - Gregers Madsen begærede skøde på halvparten af den halve gård for 220 rdl.

Fol. 224b, 227b:

Hans Jensen af ødsted lovbød sin påboende halve gård på htk. 4-1-2-½. - Jens Nielsen og hustru Gisel Nielsdatter begærede skøde.

1752 - 1. februar:

Fol. 227:

Marcus Madsen, som er arresteret på Koldinghus, har stævnet mons. Frederik Steensen af Kolding. Han fører som vidne portneren på Koldinghus, Anders Hansen: Han bekræfter, at da Frederik Steensen kom ind i retten og hørte Marcus Madsens indlæg imod feldskærer Thomas Gotfredsen blive læst op af dommeren, sagde han, at det var et uforskammet og skarns indlæg at indgive på en ærlig mand. - Sagde han, at det var meget, at sådan et skarn skulle tortere nogen ærlig mand her offentligt for retten? Det husker vidnet ikke. - Marcus Madsen frafalder at afhøre portnerens kone. - Tingsvidne.

1752 - 14. marts:

Fol. 234:

For retten blev fremstillet rytterbonden Hartvig Sørensen og Christen Jepsen Buch af Vester Vamdrup til at være opsynsmænd i Vester Vamdrup, Hafdrup, Horskær, Knurborg og Vamdrup (gård og) mølle i stedet for Niels Lauridsen og Lauge Pedersen, for hvem blev oplæst lovens ed med formaning dem for mened at vogte. Hvilke for retten aflagde deres ed således: Eftersom jeg Hartvig Sørensen og jeg Christen Jepsen Buch i Vester Vamdrup efter den kgl. allernådigste anordning af 22. marts 1740 er blevet beskikket til at være opsynsmænd over kvæget i Vester Vamdrup, Hafdrup, Horskær, Knurborg og Vamdrup mølle og at udgive de herom forordnede attester, altså sværger vi hermed inden Koldinghus birketings ret lovens ed, at jeg efter allerhøjest bem.te kgl. reskript og den derefter af hans excellence hr. geheimeråd og stiftsbefalingsmand von Gabel d. 4. april 1740 udstedte plakat, hvoraf os genpart er leveret, dets tilhold vil have god og flittig opsyn med alt i Vester Vamdrup, Hafdrup, Horskær, Knurborg og Vamdrup mølle nu befindtlige og efterdags opdragende, såvel som fra andre steder indbringende hornfæ, heste og svin. Det altsammen nu straksen og ellers flittigen antegne, og uden medfølgende rigtig bevis og attest ej nogen i byerne eller på deres mark og græsning andensteds fra vidende lade indkomme eller forblive, men uopholdeligt anholde og til øvrigheden bringe samt flittig efterforske og give øvrigheden til kende, om nogen sygdom blandt kvæget findes, eller om noget sygt kvæg til vores byer måtte ankomme. I lige måder lover vi udi de af os udførende kvæg udstedende attester sandeden altid at følge, med ingen mand enten af venskab, had eller avind, frygt, skænk eller gave eller anden optænkelig årsags skyld at se igenem fingre, men så meget udi vores magt står, se derop og holde over, at alle højt bem.te anordning efter plakaten tilhold bliver efterlevet, og al underslæb af toldsvig forhindret, samt ellers udi alting forholde således, som tro og ærekær opsynsmænd vel egner og anstår, og den os leverede plakat tilholder og foreskriver. Så sandt hjælpe os Gud og hans hellige ord. - Efter passerende blev på begæring tingsvidne tilstedt.

1752 - 28. marts:

Fol. 236, 239, 241:

Laurids Thomsen Ulf af Skanderup og Christen Jepsen Degn af Glibstrup lovbød den gård i Skanderup, som Thomas Ulf sidst beboede og nu beboes af Hans Thomsen Ulf, htk. 7-1-2-2. Hans Thomsen Ulf begærede skøde.

Fol. 236:

Skovfoged Adolf Walter fra Hundsholt i Lejrskov sogn anmeldte den ildsvåde, som natten mellem 17/3 og 18/3 har ramt hans i fæste havende ryttergård, bygning, æde- og sædekorn, avlsredskab og det meste af hans indbo, da hans hustru og husgesinde lå i deres trygge søvn. 17 fag salshus i nogenledes stand med god ege-undertømmer og bjælker, muret med brændt murseten i tavlerne, 12 fag ladehus, sidste sommer af ny opbygget, i meget god stand. 13 fag staldherberg og huggehus med godt egetømmer, velbygget. 9 fag fæhus, god ny bygning, opbygget af nyt sidste sommer. I alt 51 fag god bygning, en stor del indbo. Brændte også 5 vinterkalve og 8 spæde lam, hvilke ikke var at redde formedelst ildens hastige overbygelse. - Det ene af vidnerne, Jens Jensen, var ude i ærinde i Jordrup by, og da han kom hjem om natten ved midnatstide, begav han sig i herberget for at gå i seng, og som han stod og klædte sig af, blev han var, at salshuset stod i fuld brand, gjorde alarm, og konen med 3 børn og husgesinde kom op og fik ej videre reddet end 3 kister med gang- og sengeklæder og linnedklæder i, samt heste og kvæg, som og blev uddrevet. - Derover er Adolf Walter med hustru og 4 umyndige børn nu sat i en arm og bedrøvelig tilstand og kan ikke komme på fode igen eller opbygge ryttergården ude hjælp. Gården skylder af htk. 3-7-3-2. - Regimentskriverens fuldmægtige Henrik Hansen spurgte vidnerne, om de kan vidne, at ilden ikke var kommet af uforsigtighed og skødesløshed med ild og lys eller af tobakssmøgen. Ilden kom oven ud ved skorstenen. Der havde ikke været bagt eller brygget eller brændt i de 2 sidste dage før branden, og langt mindre var ilden kommet af tobakssmøgen af gårdens folk. To andre vidner har om morgenen beset de to skorstene. De fandt ingen tegn på, at ilden havde haft sin oprindelse derfra. - Tingsvidne med de sædvanlige almissebetingelser.

1752 - 11. april:

Fol. 239, 240b, 241b:

Laurids Jørgensen i Bjert lovbød den ham tilhørende gård af htk. 8-1-2-2.- Laurids Jensen og hustru Ellen Christensdatter begærede skøde.

Fol. 239, 240b, 241b:

Mads Andersen, Hans Andersen, Christen Jensen på vegne af hustruen Mette Andersdatter og David Johansen på vegne af hustruen Else Andersdatter lovbød den halve gård i Bjert, som deres salige forældre fradøde (og Mads Andersen sidst beboede), htk. 4-0-0-½.

Ved tredie lovbydelse er også nævnt Tue Nielsen på vegne af hustruen Maren Andersdatter, og Niels Andersen nævnes som den, der sidst beboede gården, hvis hartkorn her opgives til 4-0-0-½, skovskyld 0-0-1½-0. - Laurids Jørgensen og hustru Mette Nielsdatter begærede skøde.

1752 - 18. april:

Fol. 240b:

Frederik Steensen på vegne af ridtmester Toxwerdt ctr. regimentskriver Seest (ved Carl Lindom). Sagen er i opfølging af sagen, der påbegyndes den 24/8 1751. Der føres vidner, som skal besvare spørgsmål af lignende art som i første sag. - Der sluttet med tingsvidne.

1752 - 20. juni:

Fol. 247b, 248, 249:

Hans Nielsen Ougesens enke Maren Jensdatter af Trelde med lavværge Søren Madsen ibidem og den sl. mands arvinger, Maren Hansdatters mand Peder Thomsen i Skærbæk, Johanne Hansdatters mand Gregers Pedersen af Fredericia ved Søren Ougesen af Trelde, Anne og Maren Hansdatters formynder, forn.te Søren Ougesen, Niels Hansens formynder Bertel Madsen af Trelde og Jens Hansens formynder Søren Sørensen af Trelde lovbød den dem arveligt tilfaldne partgård i Trelde matr. 4 og 5 af htk. 2-3-3-1, som Hans Nielsen Ougesen sidst beboede og er fradød, og som nu beboes af Niels Pedersen. Denne og hustru Maren Jensdatter begærede skøde.

Fol. 247b:

Carl Lindom af Snoghøj på vegne af enken Maren sl. Ditlev Skovfogeds af Erritsø ctr. skovfoged Peder Ditlevsen i Enemærke Skovfogedhus med flere. Fremlagde en skriftlig kontrakt mellem enken og sønnen Peder Ditlevsen Skovfoged af 2/10-1751, hvorved enken, imod at hun overlod til sønnen sit hele bohav indend og uden ddøre, af sønnen er tilstået at skulle blive betalt, når forlanges, 200 sldr. med mere, som kontrakten indeholder. Han sætter i rette, at efterdi Peder Ditlefsen ikke efter så lang tids forløb har villet efterkommere mere af kontrakten end at udlevere følgende poster: en seng, et tinfad, ½ dusin tintallerkener og et gammelt spejl, at han da vorder kendt pligtig at udbetale til enken de rede penge, 200 sldr., samt hvad i øvrigt kontrakten formelder, de forbemeldte poster undtaget. - Peder Ditlefsen begærede sagen udsat i 4 uger for om muligt at få sagen afhandlet i mindelighed og ellers for at skaffe sig en forsvarer.

1752 - 4. juli:

Fol. 248b, 252, 256b:

Laurids Thistrup fra Skovdallund på vegne af Morten Pedersen og Mogens Christensen i Rankenberg i Vorbasse sogn ctr. Vorbasse Nebel bys beboere. Der udmeldes fire synsmænd: Søren Steffensen, Anders Staffensen af Bække, sognefogeden Jens Urup af Trøllund og Thomas Hansen i Knurborg. - Nebel beboeres husbonder er kancelliråd Lautrup til Estrup, provst Stockemarch i Ribe og Jørgen Nielsen i Gilbjerg.

Tingdagen den 25. juli benævnes Lars Thistrup birkedommer. Nebel beboere er nu repræsenteret af ridefoged Laurids Gydesen fra Estrup. Efter at synsmændene har afhjemlet deres syn, afhøres de af Thistrup:

- 1) Om de efterså Rankenbergs Tue enge, og om disse kan tåle træk og overgang af kreaturer, især af fæhøveder, uden bedærvelse? Det kan de ikke tåle, fordi de er bløde.
- 2) Om synsmændene kan skønne, at de agre, som ligger sønden og noget til vesten for Rankenbjerg enge, er af hedejord opbrudt? Det ligner nok, at samme jord er opbrudt af hedejord.
- 3) Kunne de skønne, at den sten, som ligger i det såkaldte Eriks dal, havde været åbnet, og om den ikke ellers havde anseelse af en skelsten? Samme sten havde været oppe og kunne være i anseelse som en skelsten. Men om den havde været skelsten, vidste de ikke, siden ved åbning ikke fandtes kul eller flint.
- 4) Om det ikke kendeligt er at se, at den vandrende, som Nebel efter deres synsforretning har påvist

ved den søndre ende af Rankenberg enge til øster at skulle gøre skel, enten er forårsaget af vandløb fra den mose, som grænser tæt ind til engene, eller og, i fald den er opkastet, som det dog ikke er kendeligt, om sådant da ikke kan være sket for at hindre vandets afløb fra mosen på dito enge; item om der ikke straks ved i mosen findes ligedan vandrender? De anså ikke renden for nogen skelrende; kunne ikke skønne opkastelse. Og i fald samme skulle være fra forrige tider opkastet, kunne det og være, for at vandet ikke skulle gå ind i engene.

5) Kan de skønne, hvor mange år det kan være siden, at der er gravet tørv på det sted, hvor Nebel mænd påviste at skulle gøre skel imellem dem og Rankenberg mark? Tørvene var ikke gravet på een gang, men var gravet nogle de sidste år og nogle for 2-3 år siden. De kunne ikke anse det for skel, og der var ingen skeltegn at se.

6) Når de overvejer de af begge parter påviste skeltegn og linjer, hvilken linje de da efter situationens beskaffenhed anser for den rimeligste og rigtigste? Rankenbergs linje synes rimeligst. Ridefoged Laurids Gydesen beklagede, at Rankenberg bønder forsøgte at fravende Nebel mænd et stykke grund og ejendom, hvorpå Nebels beboere ulast og ukæret mere end i mands minde har græsset deres kreaturer samt benyttet sig af samme til lyng og sådeslæt. - Han stiller spørgsmål til synsmændene:

1) Om synsmændene efterså det dige, som var opkastet mellem Rankenberg eng og Nebel beboeres mark, fra hvad side, enten fra engen eller agrene af? Det var opkastet fra agrene af, groben til agrenes side og digen til engenes side.

2) Om de kunne skønne, om diget eller røften er opkastet for at indhegne Rankenberg eng fra Nebel mark? Det var et gammelt dige. Hvorfor det var opkastet, ved synsmændene ikke, såsom der var ikke dige langs igennem; ellers holdt begge parter samme for skel.

3) Om de ved, om enten Rankenberg mænd eller Nebel mænd har gravet den omvundne pletsede grøft, somaf Nebel mænd er påvist? (Thistrup: Synsmændene har ikke haft til opgave at svare på, hvem der har opkastet skelstederne. - Dommeren fritog synsmændene for at besvare spørgsmålet).

4) Om de kunne skønne, at den sten, som Nebel mænd foreviste som skelsten i heden lidt fra mosen, ikke var eller i det mindste kunne synes at være en skelsten? Det var en lang sten, som havde været oppe. De kunne ikke se, at den var en skelsten, såsom derunder ikke var tegn til skel; ellers var derved flintesten, og grunden på det sted er meleret med flintesten, men ingen kul der at finde.

5) Om der da fandtes flint eller kul under de sten, som Rankenberg mænd foreviste? De fandt ingen kul eller sten under dem.

6) Hvorpå de da grunder deres udsagn, idet de melder at Rankenbergs påviste skel skal være det rigtigste? De kunne ikke skønne andet, end at Rankenbergs påviste skel var det rigtigste, som går uden om det forhen pløjede jord; men det skel, som Nebel påviste over det pløjede jord, kunne ingen rimelighed have. Der gik og vej fra Rankenberg til samme ager og jord; men de så ingen vej fra Nebel dertil.

7) Om de så, at den vej, som gik fra Rankenberg til agrene, ikke løb tværs over hen ad Høllet til? Der gik en gammel ubrugt vej til agrene fra Rankenberg foruden den anden kørevej, som går ad Høllet.

8) Om de ej tillige efterså, om der løb nogen vej fra Nebel og til agrene? De så ingen, og de blev ingen forevist.

Herefter afhørtes vidnerne.

1. vidne: Peder Andersen af Fitting.

Besvarer Thistrups spørgsmål:

- 1) Om han kender Rankenberg og Nebel marker? Ja, han kender dem; han er 76 år og har været bestandigt der i sognet.
- 2) Skellet går nør fra, fra Tue bæk eller Tue eng til sønder, hvor er et gammelt opkastet dige vesten for Rankenberg enge.
- 3) Det er blevet holdt for skel i vidnets mindes tid fra det opkastede dige og sydá til en sten, som står i Eriks dal. Vidnet har hørt det sige af mange mennesker, så længe han kan mindes.
- 4) Om vidnet ikke ved, at det fald ager, som findes sønden for Eriks dal og kaldes Rankenberg gamle hedeager, stedse i vidnets mindes tid er blevet holdt for Rankenberg mark og ejendom, item om samme ager af Rankenberg beboere ikke er blevet med korn besået og af dem hjemavlet? Vidnet har set, at der i agrene har været sået korn, som Rankenberg beboere har sået og hjembjerget uden last og kæremål. Og har alle tider hørt for en snes år ungefær sige, at de har kaldt samme ager for Rankenberg gamle agre. Har og hørt en gammel kone sige, at samme ager har været kaldt Rankenberg ager i ca. 70 år.
- 5) Om vidnet ved, at Nebel beboere har tilegnet sig eller brugt samme Rankenberg gamle agre? Nej, ikke før nu på 1-2 år.

Gydesens spørgsmål:

- 1) Om vidnet kan gøre nogen forklaring på, hvad sted den omvundne sten står i Eriks dal? Har blot hørt sige, at den var skelsten.
- 2) Af hvem har han hørt det? Af mange.
- 3) Hvorfor han har spurgt om omvundne skel? Har hørt det sige, siden det kom i disput for et år siden. Har også hørt det sige forhen. Husker ikke, hvem der har sagt det.
- 4) Har vidnet hørt, at Rankenberg mænd, før end de pløjede og besåede den omtvistede jord, søgte Nebel mænds tilladelse dertil? Har aldrig hørt noget derom.
- 5) Når Nebel mænd ikke selv pløjede og såede, skyldtes det så ikke, at agrene lå ret langt væk? Ved ikke noget derom.
- 6) Om vidnet har hørt eller ved, at Nebel beboere altid har græsset deres kreaturer på omvundne ager, og at de har benyttet sig af lyngslæt og rådegraven på heden deromkring, og om nogen har gjort modsigelse derimod før nu? Ved ikke noget derom.

Thistrups 6. spørgsmål:

6) Om ikke vidnet for ca. 18 år siden har modtaget en skriftlig forpligt af Nebel mænd, hvorved de har forbundet sig til at frede Rankenberg eng og mark, og ved hvad anledning vidnet har modtaget sådan forpligt; item hvem der har skrevet og underskrevet den? (Gydesen excerperede imod vidnets svar, siden stævnet alene melder om skel mellem Nebel og Rankenberg. - Thistrup: Der er ikke alene stævnet for at oplyse markskel, men for alt, hvad der kan tjene til oplysning i sagen). - Svar: Som sognefoged den tid blev vidnet befalet af daværende amtmand at beordre Nebel mænd til Koldinghus til genmæle med Rankenberg mænds klage angående en ufred på deres eng af Nebel mænds kreaturer, og blev da af Nebel mænd gjort skriftlig forpligt og forening derom, som Peder Jensen Smed i Vorbasse skrev og af de Nebel mænd blev med deres navne underskrevet. Vidnet kan ikke nu erindre, hvor mange der var til stede eller underskrev samme.

2. vidne: Christen Christensen af Høllet.

Han bekræfter Peder Andersens udsagn. Han har kendt de omtvistede marker i ca. 30 år. Han ved, at de Nebel mænd har drevet på de omtvistede jorder, men har ingen tid set, at de har slået lyng eller gravet sådetørv på de steder.

3. vidne: Peder Madsen af Vorbasse.

Bekræfter foregående. De Nebel mænd har nok indimellem drevet med kvæget på omspurgte hede; men han kender ikke til lyngslæt eller sådegraven.

4. vidne: Ole Pedersen af Vorbasse.

Han har kendt markerne i 10 år. Han vogtede kvæget i Nebel for 10 år siden, og da sagde de Nebel mænd, at skellet var til Eriks dal, og videre måtte han ikke drive med kvæget, og siden vesten om de gamle Rankenberg agre, som den tid var i grøn jord. I den tid, da han vogte kvæget, gik det vel undertiden på Rankenberg hede; ellers var det vidnet forbudt af de Nebel mænd at drive længere med kvæget end til Eriks dal; og de Rankenberg mænd var også efter ham engang og sagde, han måtte ikke drive med kvæget på deres ager.

5. vidne: Jens Jensen af Fitting.

Har kendt markerne i 43 år. Fik fortalt om skellet, da han vogtede kvæget i Høllet. Den omspurgte ager blev ikke pløjet af Nebel mænd, og en gammel mand i Høllet havde sagt til ham, at de Rankenberg mænd havde pløjet og sået samme agre efter fjendetiden.

6. vidne: Henrik Nielsen af Nebel.

Har boet i Nebel i 32 år og har i den tid kendt markerne. Har hørt en gammel mand sige, at den omtalte sten er skelsten. - For 18 år siden var der disput mellem Rankenberg og Nebel mænd, fordi Rankenberg mænd havde indtaget nogle kreaturer, og da sagde den gamle mand til vidnet, at skellet gik, som det er beskrevet her i retten. Da der sidst var korn sået i de omtvistede agre af Rankenberg mænd, havde vidnet i fæste ½ gård i Nebel, og da var der ingen i Nebel, der ankede derpå. Om græsning på de omtvistede agre ved vidnet ikke noget; men lyng og sådegraven har de Nebel mænd ikke brugt på de steder.

7. vidne: Christen Christensen af Vorbasse.

Har kendt markerne i 40 år. Har hørt af gamle folk, at stenen i Eriks dal skulle være skelsten. Rankenberg har besået jorden og indavlet uden påanke.

Ved sidste retsmøde havde Thistrup indleveret de papirer, der vedrørte forliget for 18 år siden. Tingsvidne.

1752 - 27. juni:

Fol. 249, 251b:

Oluf Jepsen Buch af Nagbøl på vegne af afgangne Anthoni Jacobsen Buchs arvinger, nemlig sig. Jep Anthonisen Buch, Jacob Anthonisen Buch, Jens Anthonisen Buch og Peder Anthonisen Buch samt sign. Thomas Johansen, som har til ægte Gertrud Anthonisdatter Buch, der alle har givet afkald og kvitering, dateret København den 10/4 1752, på al den arv, de kunne tilfalde efter deres sl. fader, såvel hans fradøde gård som andet. De lovbød den fradøde gård i Nebel på htk. 5-4-2-2. - Anders Anthonisen Buch, som er afdødes søn og nu bebor gården, og hustru Anne Justine Thomasdatter begærede skøde.

1752 - 18. juli:

Fol. 249b, 255:

Provst Jørgen Bang af Balle præstegård som lavværge for afgangne Laurids Sørensens enke af Nørre Vilstrup Anne Nielsdatter lovbød den fradøde gård af htk. 6-2-3-2/ 0-0-1-0. - Søren Nicolaisen og hustru Catrina Lauridsdatter begærede skøde..

1752 - 8. august:

Fol. 256, 257:

Kirsten Andersdatter af Brøndsted (ved Frederik Steensen) har stævnet Laurids Andersen af Kongsted. - Der føres vidner:

1. vidne: Anders Nielsen, tjenende på ødstedgård i Bredstrup sogn, har ellers sin bopæl i Rans i Gårslev sogn.

1) Om vidnet ikke ved, at Kirsten Andersdatter sidste søndag sexagesima d. 6/2 havde trolovelse med Laurids Andersen? Jo.

2) Om vidnet ikke så, at det var imod Kirsten Andersdatters vilje, at hun skulle drikke trolovelse med Laurids Andersen, og om hun ikke dertil blev nødet og tvunget? Det var ikke med hendes vilje, og hun blev nødet dertil. De mente og, når de kom sammen og blev kendt sammen, at de så skulle komme til rette med hverandre.

3) Om Kirsten Andersdatter ikke også, endog før end hun havde trolovelse, ofe adskillige gange rent ud har tilstået og bekendt, at hun aldeles ingen lyst, vilje eller kærlighed havde til Laurids Andersen, men at det ganske var og sklle være mod hendes vilje, om hun nogen sinde skulle lade sig vie eller trolove til ham? Jo.

4) Om vidnet ellers kan sige, om de ellers på trolovelsesdagen eller siden har været enige eller haft mindste kærlighed til hverandre, men om de ikke meget mere fra den første dag af, de kom i hus sammen, alle tider har levet i splid og uenighed, så der ikke har været mindste kendetegn til ringeste kærlighed eller forligelsesmål imellem dem? Vidnet bekræfter.

5) Om vidnet ved, at Kirsten Andersdatter og Laurids Andersen nu er eller for lang tid siden har været adskilte fra hverandre? Hun gik fra ham til Brøndsted, nogle dage før han mindede gården bort, som de begge med hverandre skulle have beboet. Siden har de begge holdt sig fra hinanden. De har ellers en gang været hos deres sognepræst, provst Høstmark, og han har også været hos dem for at forene dem, men det har været forgæves.

Laurids Andersen var til stede i retten. Han havde ikke noget at indvende mod vidnet.

2. vidne: Karen Hansdatter, tjenende i Bredstrup.

Hun bekræfter foranstående. Kirsten Andersdatter havde sagt, at hun ville hverken eje eller have ham.

3. vidne: Niels Madsen Degn af Bredstrup.

Han var ved, da der var jaord mellem dem, og da han gik ud for at spænde for vognen og køre derfra, sagde Kirsten Andersdatter, at hun ville hverken eje eller have ham.

4. vidne: Niels Nielsen af Brøndsted.

Han var ikke til stede og har ikke så meget at vidne.

1752 - 12. september:

Fol. 258b, 259b:

Søren Pedersens enke Anne Pedersdatter af Nyborg med lavværge Jens Simonsen af Dons og børnenes formyndere Hans Pedersen og Gjermand Jørgensen af Nyborg lovbød enkens påboende partsgård i Nyborg af htk. efter reduktionen 3-0-0-0. - Hans Jørgensen, som nu har enken til ægte begærede skøde på egne og hustrus vegne.

1752 - 26. september:

Fol. 259:

Henrik Hansen fra Dons på vegne af rytterbonden Niels Knudsen af Vesterby ctr. Niels Jessen af ødsted og tjenestepige Margrethe. Niels Jessen mødte på egne og hustrus vegne, erklærede, at de aldrig har beskyldt Niels Knudsen eller hustru for at have stjålet en gås. Beder om, at sagen frafalder, da han ikke har evne til at udholde proces. Angående hans tjenestepige, da er hun selv til stede og må erklære sig for sig selv. - Henrik Hansen er villig til forlig, hvis tjenestepigen med antagen formynder ham her i protokollen ligeledes vil erklære, nemlig at hun til det udsprede rygte aldeles ved ingen grund, samt at Niels Jessen deponerer 2 rdl. til omkostninger, og tjenestepigen for det udførte rygte til sognets fattige 4 mark. - Niels Jessen tilbød at betale halv af, hvad her i retten er betalt, som er 3 mk. 7 sk. - Margrethe Olufsdatter erklærer, at hun ikke ved andet end godt om Niels Knudsen og hustru og beder som en fattig tjenestepige om, at mulkten må hende eftergives. Hun kan ikke her frembringe nogen formynder eller forsvar, såsom hun er fremmed og fattig og har intet at betale en forsvarer med. - Henrik Hansen fandt sig beføjet til for at undgå yderligere proces at erklære, at når Niels Jessen ville betale halvparten af den af ham påståede omkostning med 1 rdl. samt vedblive den sin forhen i protokollen gjorde erklæring, så og når tjenestepigen vedblev hendes forhen tilførte samt deponerede her i retten til sognets fattige 2 mk. danske, ville han på vegne af Niels Knudsen frafalde sagen. - Herefter begge parter tog hverandre i hånden her for retten med løfte på begge sider herefter at leve fredeligt og skikkeligt, og Niels Jessen betalte her i retten til mons. Hansen hans part af omkostningen, lovede og at betale for Margrethe Olufsdatter, som han indeholder af hendes løn, 2 mk. til sognepræst Knud Storm imod hans kvittering, som leveres mons. Hansen. - Tingsvidne.

1752 - 10. oktober:

Fol. 260b:

Prokurator Lindom fra Snoghøj afhører vidner om Karen Christensdatter af Harte, som skal være besvangret af bagersvenden Gierhart Jensen fra Haderslev. - Vidnerne er Tulle Mogensen, Iver Mikkelsen og i Lars Hansens svaghed hans søn Søren Laugesen af Harte. De kender Karen Christensdatter. Hun er barnefødt i Harte og har tjent vidnerne forhen, og hun er tid efter anden kommet til sin broder, som bor i Harte. De ved ikke andet, end at hun har ført et skikkeligt liv, før hun blev besvangret i Haderslev. Det er hende selv, der har sagt, at hun er blevet besvangret i

Haderslev. - Tingsvidne bliver udfærdiget på slet papir, idet memorialen fra Haderslev magistrat har meldt, at der er beneficium pauperitatis i sagen.

1752 - 24. oktober:

Fol. 262b, 265, 267b, 268, 270b:

Mons. Henrik Hansen af Dons fører på vegne af Johan Johansen af Seest vidner ctr. Hans Christian Degn ibidem:

Peder Nielsen af Seest har hørt Hans Christian Degn skælde Johan Johansen for en tyveknægt. Det får Hans Christian Degns forsvarer Frederik Steensen til at spørge, af hvad årsag dette skulle være sagt; om ikke Johan Johansen havde trakteret degnen med hug, slag og spark. Hans Hansen anfører, at stævnemålet ikke nævner noget om hug, slag eller spark, eller hvad det foregående mellemværende har været. Dommeren undtog vidnet for at svare, da stævningen alene angår ærerørige ord; hvis modparten har noget imod citanten for hug og slag, kan han stævne ham for det. - Ved en tidligere lejlighed, nemlig da Hans Christian Degn krævede ringepenge ind, havde denne sagt til vidnet, at han var en ærlig mand, men Johan Wintermands var nogle tyvepak.

Mette Sørensdatter af Seest har også hørt begge tilfælde af beskyldninger. Da Hans Christian Degn krævede ringepenge ind, skældte han i vidnets hus Johan Johansens forældre for tyvetøj.

Et par vidner mere bekræfter enten det ene eller det andet vidnesbyrd.

Senere indgiver degnen, der her kaldes Hans Christian Traue, kontrastævning; men vidnerne er ikke mødt. Sagen ender med, at parterne med gode venners mellemhandling er blevet forligt. Hans Christian Trau erklærer, at hvad han har talt, som Johan Johansen, faderen Johan Jørgensen og familien finder sig fornærmet ved, er sket i ubesindig hastighed og ikke skal gravere dem i nogen på dees gode ærlige navn og rygte. Og det, som er sagt ved dette ting og ved Tystrup herredsting, skal være mortificeret.

Fol. 263b, :

Lauge Mikkelsens enke Mette Madsdatter af Gelballe med lavværge Peder Mikkelsen af Gelballe og den sal. mands børns formyndere, for Anders Laugesen Anders Sørensen ibidem, for Ide Laugesdatter Jep Sørensen ibidem og for Gye Laugesdatter Jørgen Madsen af Harte, lovbød den partsgård af htk. 3-7-1-0, som Lauge Mikkelsen er fradød. - Tobias Nielsen, som nu har enken til ægte, begærede skøde.

1752 - 7. november:

Fol. 264:

Henrik Hansen af Dons har stævnet Niels Jørgensen af Velling, som forklarer, at han efter afdde aftægtskone Karen Iversdatters begæring havde i hendes levende live taget af hendes kiste hendes aftægtskontrakt, men ikke deraf taget nogen rede penge, få eller mange, og på det, at hans medarvinger ikke skal have tvivl derom, så vil han her for retten aflægge sin korporlige ed på, at han kun tog aftægtskontrakten fra kisten. Han beholdt vel nøglen til kisten, som blev forseglet af Isak Dupun i overværelse af 2 mænd, inden Karen Iversdatter døde. Det var en 2-3 dage forinden.

1752 - 28. november:

Fol. 266:

Prokurator Frederik Steensen af Kolding på vegne af opsynsmand Marcus Madsen fra Skovdrupgård har stævnet Carl Schlegel i Vrandrup mølle i sag om konfiskeret hoppe. Carl Schlegel ønskede først at se Markus Madsens instruks som opsynsmand for at erfare, om han ikke skulle først deslige formente toldsvig angive til øvrigheden. Steensen findet ikke det nødvendigt. Marcus Madsen er endnu ikke afsat som opsynsmand. Han er berettiget til at have opsyn med al toldsvig, samme at opbringe og se derhen, at slig ulovlig omgang vorder hindret, så vidt ham muligt er Carl Slegel ønsker stævnemålet afvist, og at Marcus Madsen udleverer den antrufne hoppe til øvrigheden eller stiller kaution både for hoppen og sagsomkostninger. - Dommeren: Marcus Madsen har ikke bevist, at han har anmeldt toldsvigen for øvrigheden, sådan som den af ham aflagte ed tilholder, og har heller ikke anmeldt stævningen til regimentskriveren, der er Carl Schlegels forsvar som en kongens fæstemøller. Derfor kan dommeren ikke tage imod vidneførsel. Stævningen afvises, og Marcus Madsen skal efterkomme sin pligt til at anmelde og frembringe den forstævnte hoppe for den høje øvrighed, amtmanden, til dennes diction, om denne sag skal følges eller ikke.

1752 - 19. december:

Fol. 269:

Niels Schousbøl af Kærbølling på vegne af major Brochdorff ctr. sign. Marcussen til Lerbæk. Afhører vidnet Anders Nielsen af Nyberg mølle. Vidnet har været på Rugballegård og der tjent assessor Lassen i tre år som ride- og ladefoged, så han kender Hover kirke og et vesten for kirkegårdsmuren forhen stående hus. Det er 21 år siden, han tjente assessor Lassen. Da stor der et hus ved øster ende op til kirkens vestre mur. Det var beboet af Christen Skræder. Han havde en stribe jord til brug ved den søndre side og nordre side; men pladsen vesten for holdt sognefolkene på med deres heste og vogne, og den var ikke under avl de tre år, da vidnet var ridefoged. Christen Skræder kunne vel avle en trave byg; den tog vidnet ikke tiende af. Vidnet har heller ikke udvist egetømmer til huset, kun risbøg til støtter og brændsel. Christen Skræder holdt assessor Lassen for sin husbond, men han betalte ikke afgift af huset til Rugballegård. Han havde tilbudt at betale afgift, så snart huset blev repareret, men det ville Rugballegårds ejer ikke. Så hans ydelse imod at bebo huset var at holde kirken ren og se efter, om f.eks. noget af blyet faldt af taget. Vidnet ved ikke, om huset stod opført i Rugballegårds jordebog, for han havde ikke fået udleveret jordebog hverken over Rugballegårds eller kirkens gods.

1753 - 16. januar:

Fol. 272, 276b:

Carl Lindom (Carl Lindam) på vegne af Carl Jensen (Carl Joensen) i Taulov Nebel ctr. Lars Madsen, værende hos sin fader Mads Lassen Buch i Dollerup. - Faderen, som var til stede på sin søns vegne, erklærede, at skønt det var vist, at de af Carl Joensen fordrede 20 rdl. for et par stude var indlagt i en pung med flere og derefter forsejlet af Mads Buch kort før sidste 1. maj og indlagt i

sal. Jørgen Haaers enkes hus her i Kolding til afsendelse med første lejlighed eller til Carl Jensen selv at overlevere, så dog når Carl Jensen vil aflægge sin korporlige ed, at han ikke har fået af Jørgen Haars enke eller andre en forseglede pung på nævnte tid, hvori var for 3 stude 31 rdl., så byder Mads Buch på sin søns vegne at betale de 20 rdl. - Carl Jensen svarede, at han kunne føre vidner på, at der i nævnte pung hverken var de 20 rdl. for de to stude ej heller på den indlagte seddel var anført de 20 rdl., men for ikke at komme i langvarig trætte med Mads Buch, som var hans gode ven, tilbød han af aflægge sin ed. - Sagen frafaldes.

Fol. 272b, 276, 278b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af Jørgen Sørensen og Peder Sørensen, begge af Nørre Bjert, producerede en mellem dem oprettet kontrakt af 2/1 1753. Jørgen Sørensen lovbød sine midler, som kontrakten formelder, til hans frænder eller fremmede, om nogen vil modtage samme og derfor give ham den forsikring at underholde og vedligeholde ham med fornøden klæder og føde hans livstid samt at lade ham hæderligt og skikkeligt efter døden begrave. De, som vil indgå dette, skal beholde alt hans efterladende uden skifte og deling til øvrige hans arvinger. - Ingen uden Peder Sørensen mødte og bepligtede sig for sig og arvinger, eller om hans påboende gård skulle blive beboet af nogen anden, imens Jørgen Sørensen lever, de den indgåede kontrakt at holdes og efterleves.

Fol. 272b,

Carl Lindam på vegne af rytterbonden Jens Pedersen og Mogens Pedersen Hjuler, begge af Tolstrup, ctr. Niels Sørensen. Der føres vidner:

1. vidne: Bertel Jepsen af Tolstrup.

1) Om han ikke var til stede i Niels Sørensens hus søndag den 14/1 om aftenen, da der blev drukket som et lidet æregilde efter en gammel, fattig enke, de havde båret til jorden? Jo.

2) Om ikke Niels Sørensen først overfaldt Jens Pedersen og siden Mogens Pedersen med hug og hårde skældsord? - Ved forsamlingen talte de først sammen om en jordebog på deres mark, da Niels Sørensen sagde, at Jens Pedersen var en løgner og et skarn samt en voldtager; derpå greb de fat på hverandre, men hvem af dem, der begyndte først, kan vidnet ikke forklare, såsom han ikke agtede det. Samme tid sagde Niels Sørensen til Mogens Pedersen "din hund", greb så fat på hverandre, og Niels Sørensen slog Mogens Pedersen til jorden.

3) Vidnet ved ikke, om Jens og Mogens Pedersen har givet anledning dertil.

Niels Hansen af Dons, der repræsenterer Niels Sørensen, spørger vidnet, om ikke Mogens Pedersen havde Niels Sørensen i brystet og Jens Pedersen kom bagtil og tog ham i håret, så han ikke kunne hjælpe sig selv fra dem, hvis ikke andre godtfolk i selskabet var kommet ham til hjælp. - Det kan vidnet ikke bekræfte.

2. vidne: Jens Nielsen af Tolstrup: Supplerer vidnesbyrdet. Da Jens Pedersen og Niels Sørensen havde fat i hinanden, kom Mogens Pedersen til og spurgte, hvad lov det havde, han ville ikke lade Jens Pedersen have fred. Niels Sørensen viste Mogens Pedersen døren og skældte ham for en hund; derefter tog de hverandre i håret, og Niels Sørensen slog Mogens Pedersen til jorden. De tilstedeværende skilte dem så ad.

3. vidne: Niels Sørensen, husmand i Tolstrup: Niels Sørensen sagde, en skælm og et skarn skulle

tage hans jorder fra ham.

4. vidne: Anders Andersen af Tolstrup: Niels Sørensen skældte Mogens Pedersen for en hund og en landløberknægt, han han skulle ud af hans dør som en canallie. Hørte ikke, at Jens Pedersen og Mogens Pedersen gav anledning til klammeriet, men hørte Jens Pedersen sige, at han end var det argeste skarn, så burde han dog lade ham have fred. Efter at Niels Sørensen og Mogens Pedersen var blevet adskilt, ville Niels Sørensen have trådt på hans hals. Vidnet forhidrede det.

1753 - 30. januar:

Fol. 276, 280:

Anders Pettersen på vegne af skovrider Thomas Cingo Biering af Skodborg under Haderslevhus amt ctr. Nis Hansen af Vejen (der repræsenteres af ridefoged Lars Gydesen fra Estrupgård). - Nis Hansen vil aflægge ed på, at han ikke har hugget det træ, søgsmålet gælder.

Vidnet Oluf Sørensen af Gamst afhøres:

- 1) Om vidnet ikke ved, at sidste år 3 uger før jul, natten mellem 4. og 5. december, blev hugget og bortført 2 risege af Skodborg præsteskov? Nej.
- 2) Var vidnet selv i skoven, da træet blev bortført? Ja.
- 3) Så han, at træet blev ført til Nis Hansens gård i Vejen, og hvem der gjorde det? Han har set, at træet blev ført bort, men ved ikke, om det var eg eller bøg.
- 4) Om det ikke var samme to risege, som skovfogeden Søren Nielsen fra Sudelund ved holdte ransagning i Vejen by fandt liggende ved Nis Hansens gård, den ene afsavet i 6 kærsv, den anden hel af størrelse som en løftestang? Kunne ikke sige, om det var samme risege.
- 5) Om vidnet ikke så, at Nis Hansen, mens skovfogeden var på Estrup, bemægtigede sig den sidst omtalte risege og gjorde den ukendelig, uagtet der i kongens navn var gjort arrest på den? Han så vel, at Nis Hansen huggede noget af træet. Hørte ikke, at skovfogeden i kongens navn havde gjort arrest på træet.

Ridefoged Gydesen fandt det uforholdsmæssigt at stille spørgsmål til vidnet, da hans vidnesbyrd i ingen måde præjudicerede Nis Hansen, der har gjort sin sandfærdige forklaring, at han han ikke var gerningsmand for de to bortførte ege, hvilket Nis Hansen er i stand til at bekræfte med korporlig ed.

Fol. 277, 278b, 283b:

Troels Christensen af Tårup i Taulov sogn på egne vegne og på vegne af hustru Margrethe Elisabeth Keusteren (Elisabeth Keuster, Elisabeth Kysteren) lovbød den gård i Tårup af hartkorn 10-1-2-0, som de fik tilskødet den 8. juni 1751 af hans salige forældres arvinger. Peder Pedersen og hustru begærede skøde for 1500 rdl.

Fol. 277, 279, 282:

Mons. Søren Müller af Kolding på vegne af Niels Hansen, Christen Nielsen med flere af Grindsted og Sønderby (og Heinsvig) ctr. birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund. - Thistrup mener, at sagen egentlig drejer sig om, hvorvidt Grindsted hører under Skovdallund birketing eller

Koldinghus birketing, idet citanterne ikke har villet betale dommerkorn. Derfor burde dommeren som part i sagen have ladet en sættdommer administrere sagen. Søren Møller fastholder, at stævnemålet alene sigter til at bevise, at cianterne er befriet for stokkemænds sæde ved Skovgårds birke. - Thistrup anfører nu, at han ikke vil engagere sig i besvarelse af Møllers indlæg, idet han ikke ved, om Møller er autoriseret til at virke som prokurator. Det undrer Møller, der både her ved birketinget og ved Kolding byret har mødt Thistrup som contrapart i andre sager.- Dommeren resolverer, at citanterne skal have ret til at føre bevis for, at de ikke siden grevernes ejelses tid har været stokkemænd under Skovgård birk, så længe det godtgøres, at rettens betjente ikke er impliceret i sagen, og Møller skal næste tægtedag legitimere sig (hvilket han gør). - Næste tægtedag er Thistrup repræsenteret ved Christen Christensen fra Skovdallund. Han ønsker stadigvæk sagen behandlet af en sættdommer. Det er ellers Frederik Steensen, der denne dag betjener retten; men ham regner Christen Christensen blot for birkedommerens fuldmægtige.

1. vidne, Christen Jensen Bøker af Sønderby: Han er barnefødt i Sønderby, 43 år gammel. Hans forældre har beboet ½ gård, og hans fader Jens Madsen er død for 10 år siden. Faderen har aldrig været stokkemænd i Skovgård birketing eller lejet nogen til at være det.
2. vidne, Bertel Sørensen i Vitterup, Omme sogn: Er født i Sønderby, 60 år gammel. Har været i Sønderby indtil for 5 år siden, da han kvitterede sin fader Søren Eskildsens gård. De har ikke været stokkemænd ved Skovgård birketing eller lejet nogen dertil. Han har beboet sin faders gård ca. 30 år.

Søren Møller fremlagde dokumenter: Amtmandens forestilling til Danske Kancelli af 2/10 1751. Sammes erklæring til kongen på Grindsted og Heinsvig mænds ansøgning om befrielse for Skovgårds birk med påtegnet resolution. En erklæring af 5. februar 1753 fra herredsfogeden ved Skads herredsting.

1753 - 6. februar:

Fol. 278b, 281, 288, 291, 292, 295:

Carl Lindom (Carl Lindam) på vegne af jægermester von der Lith ctr. Mads Mogensen af Egholt med flere for krybskytteri. Mads Mogensen er rytterbonde og forsvares af mons. Henrik Hansen af Dons. - Vidner afhøres:

1. vidne, Jep Mogensen af Egholt:

- 1) Om han ikke ved, at der ved Mortensdags tider af skovrider Landsberg med to mænd blev ransaget hos hans broder Mads Mogensen og der forefundet nogle beredte dyreskind, ialt 4 stk.? - Jo.
- 2) Om han ved, hvor Mads Mogensen har fået dem, og hvordan de er blevet tilberedt? - Nej.
- 3) Om han da ikke har hørt noget af andre om, hvor de skulle være kommet fra eller beredte? - Nej. Forklarede siden, at han havde hørt af Mads Mogensens børn, at han har fået dem i Vejle.
- 4) Om hans broder Mads Mogensen har nogen bøsse eller skydevåben? - Ved ikke.
- 5) Om han da aldrig har set Mads Mogensen i mark eller skov med skydevåben? - Nej.
- 6) Om han aldrig har set hos Mads Mogensen dyrekød eller dyreskind? - Nej.
- 7) Hvorfor han da ved ransagningen sagde til sin moder og Mads Mogensens hustru: "Skam få han; han måtte lade sådant fare, som nok er ham sagt; så kunne han have siddet i fred og rolighed som andre ærlige mænd"? - Nej, sådant har han ikke sagt.
- 8) Om han da på samme tid ikke talte med Mads Mogensens hustru og moderen i en anden stue? -

Nej.

9) Om han da sidstleden Mortensdags tider ikke havde hørt nogen skud i eller omkring Egholt skov? - Hørte vel to skud, men hvem der skød, ved han ikke.

10) Om han ikke samme tid så nogen der af byen gå med bøsse? - Nej.

11) Om han ellers på andre tider har set nogen der af byen eller egnen gå i mark eller skov med bøsse? - Nej.

12) Om han hos nogen der i byen eller egnen har set noget dyrekød eller dyreskind? - Nej.

Henrik Hansen som beskikket defensor stiller vidnet spørgsmål:

1) Om der med skovrideren ved ransagningen fulgte to mænd, og hvem de var? - Nej.

2) Hvem der da var nærværende som vidner? - Skovrideren havde skovfoged Adolf Walter og begge hans sønner med sig.

3) Om skovrideren har opbrudt eller sønderslagen kisten, hvori skindene blev fundet? - Har set, skovriderens dreng Søren slog låsen op efter skovriderens ordre.

4) Om Mads Mogensen var fraværende under ransagningen? Ja.

Lindam spørger:

13) Om ikke skovrideren begærede kisten oplukket, før den blev opbrudt? - Jo.

2. vidne, Hans Quist af Egholt:

Han har hørt sige, at Mads Mogensen skulle have fået skindene af en feldbereder i Vejle. Har nok set en bøsse i hans hus, men ikke set ham med bøsse i skov eller mark. Vidnet har vel fået kød i hans hus, men ved ikke, om det har været dyrekød. Han har ikke set andre dyreskind i huset end de fire, som sagen drejer sig om.

Om han har sagt til en bekendt mand, han skulle nok gøre sin ed, at Mads Mogensen ikke havde skudt det vildt, hvoraf skindene hos Mads Mogensen fandtes;; men det havde vangmanden gjort? - Nej.

3. vidne, Mads Mogensens moder Karen Espens af Egholt:

Har hørt sige, at Mads Mogensen har fået skindene i Vejle.

Om ikke Jep Mogensen, da ransagningen skete, sagde til Mads Mogensens hustru og flere: "Skam få han, at han skulle lade sligt fare, som nok er ham sagt; så kunne han have siddet i fred og rolighed så vel som andre ærlige folk"? - Vidnet var ikke hos Mads Mogensen den dag og hørte det ikke.

4. vidne, vangmanden Hans Christensen af Egholt:

Har nok hørt skud, men ved ikke, hvem der skød.

Om han ikke har sagt, at dersom han for krybskytteri var blevet pågrebet, skulle han have udlagt mange, som nu blev holdt fri og uskyldige, og dersom skovrideren havde ransaget hos Knud Faarkrog i stedet for Mads Mogensen, havde han fundet, hvad han søgte om, både det yderste og inderste, nemlig krop og skind, af det, som aftenen tilforn var blevet skudt? - Det har han aldrig sagt, ej heller hørt tale om før nu.

Om han ikke har hørt, at Niels Jensens sønner i Lejrskov havde erhvervet sig så meget på et års tid ved dyreskytteri, at de derfor havde købt sig et par stude til 18 rdl.? - Nej.

Om han nogen tid har set Knud Faarkrogs søn eller og Rasmus Rasmussen hyrde i Lejrskov gå i mark eller skov med bøsse eller og have enten dyrekød eller dyreskind i deres værn? - Nej.

5. vidne, Mads Lassen af Egholt:

Han var ikke til stede ved ransagningen. Har nok hørt skud, men ved ikke, hvem der skød.

Om han ikke ved, at der også blev holdt ransagning hos vangmand Hans Christensen, og om der ikke var mere end een slags kød i et kar, som skovrideren fandt, og som blev angivet for oksekød? - Nej, det ved vidnet ikke.

Knud Faarkrog:

Han skal først besvare spørgsmål uden edsaflæggelse.

Om hans søn nogen tid har gået ud med bøsse eller har dyreskind i sit væрге? - Nej. - Aflægger ed.

Knud Faarkrogs søn Jens Knudsen:

Også han skal først besvare spørgsmål uden ed.

Om han ikke nogen tid har set hyrden Rasmus Rasmussen eller Niels Jensens sønner i Lejrskov enten gå med skydevåben i skov eller mark eller have dyrekød eller skind i deres værn? - Nej. - Aflægger ed.

8. vidne, Søren Nielsen af Egholt:

Han har vel set nogen gå med skydevåben i skoven, efter at rytterhestene var taget af kobbelen, men kan ikke forklare, hvem det var, såsom han ikke var dem så nær, at han kunne kende dem.- Han har ikke set uberedte dyreskind hos Mads Mogensen eller andre i egnen.

16. vidne er Anne Mortensdatter, Jep Mogensens hustru:

Hans Hansen spørger hende, om hun ved, at Mads Mogensen har haft udstand med nogen og da hvem. - Hun ved ikke andre end deres skovfoged; han var vred på ham, fordi Mads Mogensen ikke som sine naboer ville gøre, hvad han befalede.

21. vidne, Hans Gregersen af Egholt:

Har ikke set dyrekød og -skind i byen de 4 år, han har været der, men før da har han måske nok set det; husker ikke, hos hvem.

25. vidne, Adolf Walter, skovfoged på Hundsholt:

Retten tillod, at han aflagde ed som vidne. Hvorvidt der i tiden kan reflekteres på hans vidne, henstilles til vedkommende, som det tilkommer at pådømme sagen.

Han har adskillige gange hørt skud i Egholt skov.

Mads Mogensen var ikke hjemme ved ransagningen. Det var skovrideren dreng, der først ville have kisten opslået. Konen i huset var øm derover og ville nødtigt have kisten opslået. Skovrideren var heller ikke derfor i førstningen. Drengene gav så anslag derpå, hvorpå kisten blev opslagen og skindene deraf udtaget. Da kisten blev åbnet, var der ingen testes hos. Men før end skindene blev udtaget af huset, kom der bud til 2 mænd, som så dem blive udtaget.

26. og 27. vidne, Knud Rasmussen og Peder Nielsen af Egholt:

De var blevet tilkaldt på skovrideren forlangende, da der blev ransaget. Da dyreskindene blev fundet, var de ikke til stede; men da de kom ind, lå skindene på bordet, og det blev berettet, at de var fundet i den opslagne kiste. De hørte ikke, at konen forklarede, hvor manden havde skindene fra. Og selv ved de de ikke. De har ikke set Mads Mogensen med skydevåben i skov eller mark, og de har ikke set uberedte dyreskind hos ham eller andre på egnen.

28. vidne, Mette Madsdatter, Mads Mogensens hustru:

Hendes mand har fået skindene i Vejle hos en feldbereeder. Han har købt dem og har ikke først leveret dem til feldbereederen for at få dem behandlet. Ved ikke, hvad han har givet for dem. De har aldrig haft uberedte dyreskind i deres hus, og sådanne har hun heller ikke set hos andre på egnen. Hendes mand har ikke gået med skydevåben i mark eller skov. - Herefter aflægges hun ed.

To vidner er sygemeldte. Dem vil Carl Lindam afhøre ved kontinuationsstævning, om det agtes for nødvendigt. - Han får tingsvidne.

1753 - 6. marts:

Fol. 288b, 292, 296:

Christen Jensen af Skærbæk lovbød halvdelen af sin påboende gård på htk. 1-7-2½-0. - Jens Sørensen begærede skøde på vegne af datteren Maren Jensdatter, som er Christen Jensens fæstemø.

1753 - 13. marts:

Fol. 292:

For retten fremkom Maren Hansdatter, boende i Seest på ryttergodset, på egne vegne og på vegne af Maren Sørensdatter, som har haft trolovelse med Johan Christian i Koftrup i Haderslevhus amt, og Bodil Sørensdatter, tjenende i Vilstrup præstegård i Haderslevhus amt, samt Inger Pedersdatter, gift og har til ægte Erik Hansen i Moltru i Haderslevhus amt. - Hun fremstillede Christen Pedersen, gl. 64 år, boende i Seest, og Hans Hansen, gl. 66 år, boende i Seest, til at bevidne, hvem der er afgangne fru løjtnant Kleesmans rette arvinger. - De har kendt Hans Sørensen og hustru Inger Nisdatter, som i deres ægteskab har avlet 2 sønner og 2 døtre, nemlig Søren og Peder Hansen og Karen og Maren Hansdatter. Hans Sørensen og hustru er for lang tid siden døde. Karen Hansdatter, som havde til ægte afgangne løjtnant Laurids Ottosen Kleesman, er også død uden livsarvinger, og er følgende hendes rette arvinger: Søren Hansen, helbroder til afdøde Karen Hansdatter. Er også død og efterladt sig 2 døtre: Maren Sørensdatter, trolovet til Johan Christian i Koftrup, og Bodil Sørensdatter, tjenende i Vilstrup præstegård. Peder Hansen, død, ligeledes helbroder til afdøde Karen Hansdatter, efterladt sig en datter Inger Pedersdatter, har til ægte Erik Hansen i Moltrup, og Maren Hansdatter, boende i Seest, ligeledes helsøster til afdøde Karen Hansdatter. der er ikke andre arvinger. - Attest fra sognepræst Christen Humblet blev fremlagt.

1753 - 10. april:

Fol. 297b, 298b, 309:

Peder Pedersen og hustru af Tårup lovbød sin gård i Tårup af htk. 10-1-2-0. Sign. Niels Basse fra Fyn og hustru Christina Brun begærede skøde for 1550 rdl.

1753 - 17. april:

Fol. 299, 301, 301b:

Mikkel Hnsen af Skovsgård, formynder for Niels Laugesen, og Mads Sørensen, formynder for Maren Laugesdatter, lovbød et hus i Skærbæk med tilliggende proprietærjord af htk. 0-3-1-2. Peder Andersen Smed af Sønder Vilstrup og hustru Anne Nielsdatter begærede skøde for 113 rdl. 2 mk. - Prokurator Carl Lindam fremlagde på vegne af enken, der bebor dette sted i Skærbæk med sine børn, et hendes mand Hans Nissen Smed af Skærbæk fra myndlingerne Niels Laugesens og Maren Hansdatters fader, forfader og forfædre meddelt fæstebrev dateret Taulov Nebel den 7/1 1728, hvorved ej alene Hans Nissen overdrages i fæste forbemeldte hus og jord imod årlig afgift 5 rdl., men endogså forsikres, at Hans Nissens arvinger efter hans død skal frem for andre både tilbydes, tilslås og overleveres samme hus og tilliggende ager og eng. Samme brev blev begæret læst og påskrevet. Nu har da vel forbemeldte Hans Nielsens enke som en gammel og svag kone ladet sit fæste opsiges med mindlingernes formyndre, men med den klausul, at dersom huset skulle sælges, hendes børn da blev berettiget til at købe frem for andre, og da Hans Nissens børn ikke alene vil indestå at betale den anbudne købeskilling, men endog 10 slettedaler mere, som er ialt 120 rdl., og derfor stille nøjagtig kaution, så formodede Lindam, at huset med tilliggende ager og eng blev solgt til Hans Nissens børn, helst siden hverken myndlingerne eller deres formyndere, men alene fremmede har anbudt sig som købere. Derefter tilbød Peder Andersen at betale 126 rdl. 4 mk., skønt formynderne har ved købekontrakt af 9/3 solgt ham huset for 113 rdl. 2 mk. - Lindam: Hans Nissens børn vil give 6 rdl. 4 mk. mere ialt 133 rdl. 2 mk. - Peder Andersen bød endnu 6 rdl. 4 mk., ialt 140 rdl. - Lindam måtte da indeholde med videre overbud og deklarerede, at han på sine principalers vegne intet havde imod, at huset med tilliggende blev solgt og skødet; men det var ham kært, at de umyndige ved denne havde profiteret 40 sldlr. - Formynderne godkendte handelen.

1753 - 15. maj:

Fol. 304, 307b:

Regimentskriver Simon Seest ved fuldmægtig Henrik Hansen af Dons ctr. Rasmus Nielsen Skytte i Viuf, der repræsenteres af Carl Lindam, der ikke helt forstår, hvad regimentskriveneren stævner Rasmus Nielsen for. Han har ved et grandelav udtalt: "Jeg beskylder ingen og kan ingen beskylde, men hvem som på en underfundig måde forfører sin nabo, forfører sin øvrighed for derved at vinde dens venskab og tilvejebringe sin nabo ved sin øvrigheds ugunst, det er en skælm og en æretyv". Og da disse ord er af den beskaffenhed udtalte, at ingen derved kan være graveret, men meget mere på grandelavet sagt for at opmuntre hver ærlig nabo til redelig omgang og afsky for løgnagtig sladder, så formener Rasmus Nielsen, at regimentskriveneren ikke deri kan finde noget usømmeligt. Rasmus Nielsen undrer sig over søgsmålet, ikke kun fordi det var plat umuligt at udlede af hans ord noget, som kunne grave noget menneske, meget mindre hr. regimentskriveneren, men endog denne som Rasmus Nielsens øvrighed og medlem af sessionen stedse har vist sig som en velynder af Rasmus Nielsen, hvilket han i sit hjerte ej alene stedse har erkendt, men endog fremdeles vil beflitte sig at påskønne. Hvorfor han alene vil bede regimentskriveneren vise ham den godhed at nævne den mand, som har givet sådan rapport fra grandelavet, at ordene skulle sigte til regimentskriveneren eller nogen anden mand.

Regimentskriveneren, der selv var til stede ved retten, replicerede, at han lod denne af prokurator Lindam gjorte deklaration stå ved sit værd, og begærede fortsat vidner fremstillet til forhør for at oplyse, hvori de ærerørige ord, Rasmus Nielsen har udtalt, har bestand, og hvem han dertil har sigtet

med, alt efter den beretning, ham derom er givet fra sognefogeden Søren Haar i Viuf, som Rasmus Nielsen forhen på skriverstuen i Dons har truet med proces for hans andragelse i sessionen, hvorpå den anførte sessionsresolution er fulgt, uagtet at regimentskriveren da forklarede Rasmus Nielsen, at han ikke havde hørt Søren Haar at have andraget noget især om Rasmus Nielsen, men at regimentskriveren på sessionens spørgsmål om byens dispute havde forklaret sagen, således som sessionsresolutionen viser.

1. vidne, Mads Jensen af Viuf:

- 1) Om han ikke var til stede i Mads Pagh's hus søndag d. 6. maj for at forenes efter øvrighedens ordre at indgå og underskrive deres videbrev, og om ikke han hørte Rasmus Nielsen Skytte holdt lang, vidtløftig og myndig tale til granderne? - Ja, de var forsamlede den 5. maj sidst en lørdag for at blive enige om videbrevets underskrivelse og lægge græsleje, da Rasmus Nielsen sagde, at hvad for en nabo, som underfundigt forklagede sin nabo for sin øvrighed, var en tyv og en skælm, og derhos sagde, han var bange for Vor Herres straf, fordi der var uenighed i byen, med flere ord, som vidnet nu ikke kan erindre.
- 2) Om han ikke hørte Rasmus Nielsen tale disse ord: "Hvem som underhånden på en underfundig måde fortaler eller bagtaler sin næste eller nabo for sin øvrighed eller for sessionen, den er en æretyv og en skælm, og det kan jeg se på den resolution, at der er talt mere for sessionen, end der er skrevet i klagen"? - Vidnet hørte foruden det ovenanførte, at Rasmus Nielsen sagde, at der var talt mere for sessionen, end der var skrevet i klagen.
- 3) Om ikke sognefoged Søren Haar, da disse ord var udtalt, bad, at Rasmus Nielsen ville erklære sig og navngive, hvem han sigtede til, og hvem han havde mistænkt for at have talt om ham i sessionen? - Jo.
- 4) Om Rasmus Nielsen ikke svarede, han navngav ingen, men han ville gerne gentage sine ord, på det samtlige tilstedeværende grander des bedre kunne høre og huske dem, og om sligt ikke også skete? - Jo, og han sagde, at han beskyldte ingen og kunne ingen beskylde.
- 5) Om vidnet var til stede torsdag den 3. maj, da samtlige grander efter ordre var mødt i regimentskriverstuen i Dons for der efter sessionens resolution ved regimentskriverens mellemhandling at blive forenede om deres videbrev? - Jo.
- 6) Om vidnet ikke hørte, at Rasmus Nielsen, da sessionsresolutionen for ham blev oplæst, truede Søren Haar med proces for hvis han efter Rasmus Nielsens tanker i sessionen mundtligt skulle have andraget? - Jo, han sagde, han ville stævne Søren Haar, fordi han havde vrangelt angivet for sessionen.
- 7) Om han ikke hørte, at regimentskriveren straks tog ordet og svarede, han troede ikke, Søren Haar havde talt noget i sessionen om ham i særdeleshed, men han selv, regimentskriveren, havde demonstreret sagen mundtligt efter dens sammenhæng for sessionen? - Jo.
- 8) Om ikke Rasmus Nielsen påstod i byens almindelige græsning at ville have græsning til sine kreaturer på fælled og i auret for sin gårds fulde hartkorn, uagtet han for 2-3 tønder deraf har aparte indelukker (som skrevet i sessionsresolutionen og i stævnemålet)? - Jo, Rasmus Nielsen har påstået fuld græsning i fælleden og i det gamle jord så vel og på aureden alt efter hans fulde gårds hartkorn, omendskønt han har aparte indhegnet lykke og basse have, som er under hans gårds hartkorn.

Carl Lindam stiller spørgsmål til vidnet:

- 1) Om ikke vidnet tillige med flere af naboerne har gjort samme påstand, at græsning skulle inddeles efter hartkorn, uagtet at de og lige så vel som Rasmus Nielsen havde indelukker under deres hartkorn beregnet? - Jo, de har gjort påstand efter hartkorn, men Rasmus Nielsens indelukker er meget større end de andres.

- 2) Om han ikke har ladet sin påstand ankomme på øvrighedens godtfindende og decision? - Jo.
- 3) Om ikke Rasmus Nielsen så vel som flere naboer, eller samtlige, fik genbud ved Søren Haar, at de ikke skulle møde for amtmanden, dagen efter at sessionen var begyndt? - De var tilsagt at møde i Dons og en gang i Kolding; fik så begge gange afbud. Vidnet kan ikke huske, hvad tid sessionen blev holdt.
- 4) Om vidnet da ikke ved, at det var i sessionsdagene, Rasmus Nielsen med flere fik afbud? - Vidnet troede nok, det var i sessionsdagene.
- 5) Om ikke samtlige bymænd nu, efter at sessionens resolution var gangen og dem af regimentskriveren bekendtgjort, ja end før end denne stævning udgik, er blevet enige såvel om den gamle jords pløjning, nemlig alle de 29 fald, som om deres græsning? - Jo, de blev enige derom, før stævningen blev forkyndt, når øvrigheden ville tillade det.
- 6) Om ikke både Mads Pagh og Niels Hansen tillige med Rasmus Nielsen havde gjort visse antegnelser imod videbrevet, dog ikke anderledes end, at samme antegnelser blev indstillet til øvrighedens godtfindende? - De tre mænd havde gjort nogle antegnelser og derfor ikke ville underskrive videbrevet, før samme af øvrigheden blev approberet.
- 7) Om vidnet ikke selv tillige med Rasmus Nielsen samt flere af naboerne var ved regimentskriveren, to dage efter at de var blevet forenede, for at få resolution og tillige med besvaring på videbrevet? - Jo, de var på skriverstuen, to dage efter at foreningen var gjort, men kom ikke regimentskriveren i tale.

Regimentskriveren fandt fornødent yderligere at spørge vidnet:

- 10) Om Rasmus Nielsen ikke har været den eneste, der har ladet sin lod ligge upløjet af den part, byen havde indtaget af græsningen, fordi han såvel dette år som forrige år har påstået deri at ville have fuld lod for sin fulde hartkorn? - Jo.
- 11) Om byen ikke endnu var uenige om dette med mere, da de forstævnte ærerørige ord blev talt? - Jo, da ordene blev talt, var de i uenighed med hverandre.

Lindam spurgte vidnet:

- 8) Om ikke Rasmus Nielsen i den henseende havde ladet forbemeldte jord ligge for at ervente øvrighedens resolution, hvorledes dermed skulle forholdes? - Rasmus Nielsen lod jorden ligge, til det blev udgjort hos øvrigheden.
- 9) Om ikke Rasmus Nielsen ellers har holdt sin gård med avling og jordsbrug samt hegning, grøften og poden, husbygning og videre i fuldkommen forsvarlig stand så godt som nogen af hans naboer i de 6 år, han har beboet den? - Jo.

2. vidne, Markus Rasmussen af Viuf:

- 1) (Omtrent som første vidne) ♦ og derhos sagde han, man måtte frygte for Guds straf, at der hverken skulle gro græs eller korn for deres uenigheds skyld.
- 3) Rasmus Nielsen var ikke fornøjet med, at græslæg blev lagt efter otting, men påstod at nyde græslæg efter hartkorn og at græsse så meget om sommeren, som han kunne føde om vinteren af sin gårds avl; har ellers større indelukker end nogen mand i Viuf by.
- 11) Kan ikke erindre andet, end da ordene blev talt, da var uenigheden imellem dem. Derefter gik de i marken for at bese det ord, Rasmus Nielsen skulle have, og så blev de enige.

Lindams spørgsmål:

- 1) Rasmus Nielsen påstod græsning efter hartkorn, og så var der flere, som ville have græsning efter hartkorn. Der er og de, som har indelukker. Men ingen har så store indelukker som Rasmus Nielsen.
- 3) De var kaldt til amtmanden, men fik afbud af Søren Haar.

3. vidne, Niels Rasmussen af Viuf:

Da de havde talt noget sammen, tog Rasmus Nielsen en klage op af lommen, som Søren Haar havde indgivet til øvrigheden, og så snakkede Rasmus Nielsen og Søren Haar sammen, og så sagde Rasmus Nielsen ...

4. vidne, Hans Pedersen af Viuf:

Regimentskriveren sagde, at Søren Haar havde ikke talt nogen for sessionen, men regimentskriveren havde forestillet sagen for sessionen, som den var, og dertil talt et latinsk ord, som vidnet ikke forstod eller kan huske.

De var alle i marken, hvor de blev enige. Da de kom hjem, hørte de, at stævningen var forkyndt. Rasmus Nielsen har alle tider sagt, at han lod sin part ligge og ikke ville pløje den, før derpå kom øvrighedens resolution, og det ville han kun de skulle søge at få.

5. vidne, Hans Pedersen, tjenende Hans Koeds enke i Viuf:

Har været med ved grandestævnet og vidner stort set som de andre.

1753 - 22. maj:

Fol. 308b, 309b::

Regimentskriver Seest lod opbyde på rente Sofie Hansdatters arv af Pjedsted efter skiftebrev af 6/2 1751, 63 rdl. 5 sk. og renter deraf i 2 år og 4 måneder (7 rdl. 2 mk. 12 sk.), ialt 70 rdl. 2 mk. 17 sk. - Tredie opbydelse sker ved Jens Jensen af Pjedsted. Ingen indfandt sig, hvorfor pengene blev forsegleet med fradrag for et ark stemplet papir og salær; så var der 69 rdl. 3 mk. 15 sk. tilbage i pungen, der blev leveret til Jens Jensen, der skal levere den til regimentskriveren.

1753 - 29. maj:

Fol. 308b:

For retten fremkom Peder Marcussen af Vamdrup mølle, der vemodentligt androg, at hans i fæste havende mølle, Hans Majestæt tilhørende, er ved påkomende torden og lynilds nedslagelse i hans møllehus d. 18/5 om eftermiddagen opbrændt med alt hans ejende indbo. Han er med hustru og børn gerådet i største armod. Fire vidner bekræfter det. Møllehuset bestod af .. fag ny bebygget og velindrettet stue- og møllehus med kværnsten og maleværk, for få år siden opbygget af nyt. Møllestene til to kværne, som var reens stene, rent i stykker slagen. Ingen var hjemme uden manden og konen, som af tordenskralden blev så forskrækket, at de ej kunne redde noget, ja var knap, at de med livet kom ud af huset. Møllen er af hartkorn 0-3-0-2 mølleskyld, 6-4-0-0. De kan ikke uden hjælp fra kongens kasse og medlidende kristnes almisse igen komme på fode. Der blev kun reddet 7 fag hus til baghus, hvoraf 3 fag tække blev ruineret ved ildens slukkelse. Der udstedtes tingsvidne, som Peder Marcussen skal insinuere til amtmandens påtegning, inden nogen besøges med det, og han må kun benytte det et fjerdingår og kun i Koldinghus amt.

1753 - 3. juli:

Fol. 311b, 314b, 316b, 318b, 329b:

Frederik Steensen af Kolding har stævnet Jens Nielsen Nebel med hustru, børn og tyende i Ejstrup samt den bortrømte Svend Christensen. Henrik Hansen af Dons er forsvar for Jens Nielsen Nebel, der er rytterbonde. Han ser ikke, hvad grund der er til, at Frederik Steensen har anlagt sag mod ham og hustru som gerningsmænd eller medvidere til det i 1750 begangne krybskytteri, allerhelst da han i 1750 har brugt dem som vidner i sagen ctr. den bortrømte formentlige gerningsmand Svend Christensen, og ønsker sagen afvist. Carl Lindam er beskikket prokurator for Svend Christensen. - Frederik Steensen forklarer i enkeltheder, hvordan han i 1750 med konstitution fra jægermester von der Liht har været befalet mod betaling at erhverve tingsvidne i sagen om den ulovligt skudte hind i Gelballe skov. Han har fået ordre fra skovsessionen om at forfriske sagen. Han har forsøgt at komme ud af denne fortrædelige sag ved en ansøgning hos kongen og forventer en resolution, der ikke er kommet endnu. - Den lader vente på sig længe. - Ved tægtedagen den 23/10 1753 er Frederik Steensen blevet birkedommer og byfoged i Ribe. Resolutionen er endnu ikke kommet. På vegne af de sessionsdeputerede protesterer Carl Lindam mod yderligere udsættelse, men sagen udsættes endnu 6 uger. - Den 4. december kan Steensen fremvise den kongelige resolution, ifølge hvilken sagen frafaldes.

Fol. 313, 313b, 314:

Peder Madsen Basses arvinger i Pjedsted, nemlig Mads Jessen af Bøllng og Anders Mortensen af Pjedsted, formyndere for Sofie Hansdatter, lovbød en fjerdepart gård på htk. 1-4-2-1. - Jens Jensen af Pjedsted og hustru Johanne Jesdatter begærede skøde for 84 rdl. ("siger firsindstve rigsdaler"!).

1753 - 17. juli:

Fol. 313b, 315, 317, 318b, 319, 330, 331b, 332b, 347b, 351, 353b, 357, 358b, 359b, 363, 368, 373, 375b, 377b, 392b, 398, 401406b, 412, 416b, 422, 427b, 431b, 433, 434, 434b, 437b:

Peder Hansen Høeg af Hopballe mølle på egne vegne og på vegne af major Brochdorf til Grundet og Højgård, ejer af Holm og Greis møller, sign. Clemend Marcussen af Lerbæk for dito mølle, mons. Niels Busch, ejer af Vejle mølle har stævnet birkedommer Lars Thistrup i Skovdallund og Jelling bys beboere vedr. opstemning af vandet i Fårup sø. Christen Christensen af Skovdallund protesterer: Nogle af Jelling bys beboere er fæstere, og deres husbonder er ikke stævnet. Det gør Peder Hansen Høeg inden næste tægtedag, hvor Christen Christensen får sagen udsat i 6 uger. Dernæst får han opsættelse i 4 uger, fordi der skal føres tingsvidnesag ved Nørvang-Tørrild herredsting. Næste tægtedag er ingen af parterne mødt. Næste tægtedag får Thistrup sagen opsat i 6 uger, fordi der skal skaffes oplysningstingsvidne ved Nørvang-Tørrild herredsting. Den 4. december er ingen af parterne mødt.

Siden fører Christen Christensen vidner:

Peder Christensen ørum af Jelling, husmand:

Han er 63 år gammel, kom til Fårupgård, da han var 5 år, og blev der, til han var 15-16 år. - Om han ikke ved, at Jelling beboere har nogle dage i hvert års høbjergningstid, når vandige åringer er indtruffet, sat for vandet ved Fårup sø, hvor vandet har sit udløb i østerenden? - Da han var på Fårupgård, var der en ålekiste for østerenden af søen, og der har været en kørebro over åen, og i den

tid og så længe ålekisten var ved magt, var der for ålekisten 3 stigbord, og når de Jelling mænd bad derom, blev i høbjergningstiden sat de to stigbord, og de 3 stigbord havde sin gang. Det skete i mindelighed. - Hvorledes der da er forholdt dermed, siden ålekisten kom bort, om ikke Jelling mænd i den tid og indtil nu, hvor mons. Høegh har klaget derpå, ligeledes upåanket af Hopballe og de andre indstævnedede møllere har sat for Fårup søs vand nogle dage i høbjergningstiden i vandige åringer? - Det har Jelling mænd gjort hvert år, når de har haft det nødt. Ved ingen påanke derom før nu. Ved ikke andet, end at de har haft lov dertil af Fårup ejer. - Om ikke vidnet må tilstå, at når vandige åringer i høbjergningstiden indfalder, det da er næsten ugørligt for Jelling beboere at få deres enge, som grænser på åen, slagen og bjerget, når det ikke var dem tilladt at sætte for vandet og opdæmme samme i Fårup sø? - Når de ikke måtte opdæmme og der faldt stærk vand, sø kørte de Jelling mænd deres slagne grønne græs på tør jord, hvor det blev bjerget i hø. - Når Fårupgårds ejere ikke ville tillade dem at stemme for søen, og de så havde bjerget det op af vandet til agrene, om det da ikke af vandet var blevet ganske bedærvet? - Jo, havde det blevet liggende, havde det tildels blevet fordærv et og tildels bortskyllet. - Om vidnet har set, at Peter Høeg og flere, som han havde med sig, har i høbjergningstiden i 1752 optaget den dæmning af fjæle, som Jelling mænd havde sat for vandet, hvor ålekisterne har stået, og samme fjælde udkastet i vandet? - Nej. - Om vidnet ikke ved, at høet, som lå slaget på engene ved åen, formedelst vandets løsgivelse dels bortflød og dels blev bedærvet i 1752? - Nej, var ikke i Jelling den sommer. - Ved vidnet, at der for mange år siden faldt en amtmandsresolution, hvorved det blev Jelling mænd tilladt at gøre opdæmning? - Nej.

Peter Høeg spørger vidnet: Var ålekisten til hinder for de neden for møllers contribuerende malevand? - Da ålekisten stod, var det ikke til hinder for møllernes malevand. - Ved vidnet, at Jelling mænd havde stemt for Fårup søs vande med fjæle og jord sommeren 1752? - Nej. - Om Jelling bymænd ikke havde dæmmede søens vande det første år, Høeg kom til Hopballe mølle, 1750, og om han ikke da klagede for vidner, at Jelling mænd havde betaget ham hans malevand, og sendte dem både skriftlig og mundtlig begæring, at de ville give det løs; men efter at de i 9 dage havde søen indeholdt, og det derefter kom løs, om de da ikke satte Høeghs eng og hø i vand, så at han derover led stor skade på sit hø, som dette år var hans eneste avl til møllen? - Jo, og vidnet tjente Peter Høeg det år. - Om vidnet ved, at Jelling mænd nogen tid har opryddet den gamle å, som Gud og naturen har dannet til vandets befordring? - Ja, de har ryddet åen nogle gange forhen. - Vidnet ved ikke, om de dæmmede for søen sidste sommer. - Hvordan fik deres hø indavlet i sidste vanskelige indbjergningsår? - Det ved vidnet ikke; han var syg. - Om de opryddede den gamle å sidste sommer? - Ja. - Om de ikke for nogle år siden har gjort en ny grob eller å norden fra den gamle, medens den gamle å eftergroede? - For nogle år siden gjorde de en grob over Jelling enge, fordi fndet kunne bedre trække end i den gamle å ---- Hvem er vidnet beslægtet med i Jelling? - Har haft til ægte gårdmand Gregers Niensens søster og halvsøster til Henrik Jensens søsters hustru.

Peter Høeg fører vidner:

Søren Mikkelsen af Jelling, tjenende præsten hr. Wedel: Han har kendt Fårup sø og engene østfor i 4 år. I de sidste to år har Jelling mænd ikke dæmmede op for søen i den østre ende. De fik deres hø bjerget og forliste det ikke, men det første år blev høet ikke så tørt, som det burde. - En oprydning fornylig var ikke god nok, fordi bymændene ikke fik hjælp af dem på den anden side åen. - Ved tilstrækkelig oprydning ville åen ikke være et problem for høbjergningen undtagen hvis der kom stærk storm fra sydvest og stærk regn. Forleden år hjalp det meget, at der blev ryddet op i åen. - Hvor længe det var, efter at Hopballe møller den 13/7 1752 løsnede de øverste fjæle af deres opdæmning, at vandet flød over, de Jelling mænds hø og enge til skade? Ved ikke noget derom; var

ikke til stede. - Om Jelling mænd havde slået græsset, som grænser til åen, da åbningen skete den 13/7? - Noget var slået; men om det var det øverste eller nederste, husker vidnet ikke.

Sagen fortsætter på næste filmrulle.

1753 - 7. august:

Fol. 315:

Sergent Mads Nielsen Ulf i Skærup lovbød sin påboende gård af htk. 5-5-3-0. - Ved tredie lovbydelse foretages denne af Ole Jensen af Skærup på vegne af hustruen Anne Rasmusdatter af Bregning, Jens Rasmussen af Vester Nebel, Ole Bertelsen af Hesselballe på vegne af hustruen Kirsten Rasmusdatter, og Thomas Pedersen af Brøndsted på vegne af hustruen Johanne Rasmusdatter. - Hans Nicolaisen og hustru Mette Madsdatter, som er Mads Ulfs datter, begærede skøde.

1753 - 28. august:

Fol. 316b:

Mons. Hans Christian Lips af Dons på vegne af sognefoged Markus Hansen af Bredstrup ctr. Jørgen Henriksen Smed i Smidstrup.

1753 - 30. oktober:

Fol. 318b:

Lars Thistrup fremlagde på vegne af Vorbasse, Slav og Knurborg mænd to af dem oprettede foreningsdokumenter, dateret Engelsholm den 2. maj (fol. 319b) og 6. maj (fol. 320) med henblik på forligstingsvidne.

319b:

[Stempelmærke nr. 20, 24 skilling].

Efter at uenighed og dispute var opkommet mellem Vorbasse, Slav og Knurborg beboere angende deres sammengrænsende hede og mark, har lodsejerne været forsamlede for at efterse beskaffenheden og, om gørligt havde været, at oplede skel. Men da ingen skelsten eller andet autoriseret skeltegn har været at finde eller af beboerne kunne blive påvist, så er for videre disput at se forekommet og enighed mellem beboerne at stifte, den questionerede hede og ejendom imellem ovenmeldte, Vorbasse, Slaug og Knurborg beboere udi overværelse af samtlige fornævnte beboere og med deres gode vilje blevet delt og til bestandig rettesnor herefter nedsat med skeltegn af kul og flint under følgende stene på efterskrevne steder, nemlig:

Fra en sten, som står ved Vandmose (?) indtil Gilbjerg og Plovslund marker går skellet imellem Vorbasse mark på den ene og Knurborg hede og mark på den anden side sydøst på i lige linje indtil Nordsø, hvor norden for dito sø blev sat den (2.) sten. Derfra i øster tværs over den nordeste kant af

samme sø, hvor vesten for en klynemose blev nedsat den 3. sten. Derfra skellet mellem Vorbasse hede og mark på den ene og Knurborg med Slav hede og mark på den anden side fremdeles går i øster til den 4. sten, som blev sat norden for sidstmeldte klynemose, og videre går skellinjen i øster over en lynngbanke indtil en sandig banke, hvor nord for banken blev sat den 5. skelsten. Videre følger linjen til skel i øster indtil en ager-ren, hvor den 6. sten i fornævnte agerren blev nedsat. Da agerrenen derfra gør skel langs igennem, så vidt samme strækker sig, til en uoprudt hedejord, hvor ved dito agerrens ønstre ende blev sat den 7. sten. Derfra går skellinjen i øster til den 8. sten, som blev sat på heden. Da skellet fremdeles går i øster, indtil vejen, som løber mellem Vorbasse og Knurborg. Da bem.te vej gør skel sønderpå indtil Vorbasse mark. Hvad som således befindes af hede, mark og ejendom med sø og moser vesten og sønden for specificerede skellinje og skelsteder, skal herefter anses for Vorbasse bys rettighed og mark uden dispute af Knurborg og Slavs beboere eller ejere. Mens derimod hvad som af mark, hede og ejendom med mose og sø findes østen og norden for, skal uden påanke af Vorbasse beboere og ejers være Knurborg og Slav tilhørende. - At således imellem os er passeret og afhandlet, bekræftes med hænder underskrift. Engelsholm, den 2. maj 1753. G. d. Lichtenberg. F. Lautrup. Jens Riis.

Efter at imellem Vorbasse på den ene side og Knurborg samt Slav på den anden side er blevet idag oprettet forening angående en del hede og mark, hvorom imellem bemeldte steders beboere har været dispute, og under samme forening er reguleret og fastsat til bestandig efterretning skel og skeltegn, således som derover forfattede dokument det nærmere udviser, så er og for disput og uenighed at forekomme bleven aftalt og reguleret, at imellem Knurborg og Slavs sammengrænsende mark og hede herefter skal være skel, nemlig:

Fra en sten, som står norden for kæret, løber en gl. vej i sydvest op til Almstok kirkevej, hvilken sten og vej på den kant imellem Slav og Knurborg marker herefter skal være skel. Derfra går skellinjen med dito kirkevej til en sten, som nu findes nedsat vesten for ermeldte vej i en ager-ren, hvilken agerren følger og gør skel langs op vesten på til en anden sten, som findes i hjørnet af en lyngmose, hvorfra skellet går op på en banke sønden for Houlberg, hvor blev nedsat til skel en sten. Derfra vesterpå til en dito sten, som er nedsat på en banke eller høj lige ud for en agerren. Siden gør bemeldte agerren skel vesterpå ud til heden. Mens bemeldte hede vesten for sidstmeldte skel og indtil Nordsø skal herefter være til fælles brug og fædrift for beboerne i Slav og Knurborg. - At således i hosværelse af næstmeldte beboere er aftalt og fastsat skel, tilstås under vore hænder. Kolding og Engelsholm, d. 6. marts 1753. G. d. Lichtenberg. Jens Riis.

1753 - 6. november:

Fol. 320:

Byfoged Smit fra Ringkøbing skal føre vidner på vegne af viceborgmester Garboes hustru i Bergen. Det synes at være et modtræk imod ægtemanden, der har iværksat en skilsmissesag foranlediget af hendes utroskab med mandens søstersøn, altså blodskam. Vidnesbyrdene skal bidrage til at bevise, at en jomfru Mathisen i året 1749 rejste til Danmark sammen med conrektor Lakier og hustru for at føde i dølgsmål. Dette ægtepar og jomfruen er repræsenteret ved birkedommer Lars Thistrup, mens viceborgmester Garboe selv er til stede i retten. Denne ønsker vidneførelsen kendt ulovlig. Han påpeger stævningens lige så uhumske som ubeviselige expression, og citanterne behager at formere sådanne argumenter, såsom at fordi jomfru Mathiesen i 1749 rejste fra Norge til Jylland med

magister Lakier og kæreste, så måtte hun nødvendigvis være frugtsommelig, og fordi i samme år blev indtegnet et fremmed barn hos degnen i Oustrup, så måtte hun nødvendigvis være moder til samme med comparenten (Barsøe) som fader. - Thistrup støtter ham i, at vidnerne bør afvises. - Dommeren afgør, at vidnerne kan afhøres. Om der skal reflekteres på deres vidnesbyrd, må afgøres af den dommer, der skal pådømme sagen.

1. vidne, Niels Hansen af Grindsted:

For ca. 4 år siden logerede i vidnets hus 3 personer, som han siden efter rygter har hørt var fra Norge. De var hos vidnet 2 nætter. De to kvinder kørte han til Hjortlund i Omme sogn en mil fra Grindsted. Manden lejede en hest hos ham; han sagde, han ville ride til Ringøje præstegård. - Om vidnet af de to kvinders sprog kunne erfare, at de var norske, og om den ene ikke lavede til barsel? - Den ene snakkede norsk, så vidt vidnet forstod; den anden snakkede kun lidet; ved ikke, hvad sprog hun talte. Ved ikke heller, om nogen af dem lavede til barsel. - Siden opholdt personerne (den norsktalende kvinde og manden) sig nogen tid i Grindsted præstegård.

2. vidne, Gye Hansdatter, Niels Hansens hustru:

De var norske folk. Hun så siden manden og konen i Grindsted præstegård. Efter spargement kom de til Oxenvad præstegård.

3. - 4. vidne, Poul Hansen og hustru Ide Andersdatter af Dal:

Ved nok, at der logerede en mand og en kvinde hos præsten hr. Haagen i Grindsted præstegård; men ellers kan de ikke oplyse noget.

5. - 6. vidne, Niels Madsen og hustru Else Ebbesdatter af Dal:

Har nok hørt om, at der for nogle år siden var nogle logerende, som skulle være norske.

7. vidne, Christoffer Nielsen af Dyvelsrække:

Om han kender conrektor Poul Lakier fra Bergen og ved, at han i 1749 var her i landet i Grindsted præstegård med sin kone og et fremmed fruentimmer? - Vidnet ved nok, at der var nogen; husker ikke året og tiden, men det var i rugsædtiden. - Han kørte med manden og en af kvinderne. Ved ikke, om kvinden lavede til barsel. Han kørte dem til Mikkelborg skov, hvor der holdt en vogn, som de sad op på og kørte væk med. Han ved ikke hvorhen. Vidnet bedte så i skoven nogle timer, indtil manden kom tilbage, som vidnet igen kørte til Grindsted præstegård. - Om der er kort vej fra Mikkelborg til Oxenvad? - Har ikke været i Oxenvad og ved ikke, hvor langt der er dertil fra Mikkelborg. - Om vidnet ikke nogen tid derefter afhentede hendes barn der i egnen, hvor han henbragte hende, og førte det til degnen Jan Lorrantz Breum og hustru i Oustrup? - I samme Mikkelborg kom han, da han havde kørt med nogle hosekræmmere. Der kom til ham - efter hans skøn - den samme kvinde, som han der havde forladt, med et barn. Han tog dem på sin vogn og kørte dem over Skoldborg å. Noget nord for holdt en vogn, hvorpå var Anders Blytækker og kone, så vidt han kunne høre på røsten. Thi han kunne ikke se dem, såsom det var mørkt og om natten. De tog så barnet og kørte med det; han ved ikke hvorhen. Kvinden kørte vidnet til Ribe, til Tranbergs (Frankbergs?), hvor han forlod hende. - Han kan ikke huske, hvor mange uger der gik fra han kørte kvinden fra Grindsted, til han hentede hende og barnet. Hosekræmmerne havde han modtaget i sit eget hus, hvor de logerede om natten. - Det var den fremmede mand, der havde bestilt vidnet til at køre. - Om kvinden med barnet talte norsk? - Hun talte godt, bred dansk. - Hvor kvinden logerede (siden det var om natten)? - De lå i en enestegård mellem Skoldborghus og

Foldingbro.

8. vidne, Anders Andersen af Grindsted:

Har nok hørt, at de tre kom til Grindsted fra Ringøje. Har engang kørt en mand og en kvinde til Højen præstegård, som han mente var de samme. Har kørt dem til Højen en gang mere. Sidste gang kom de ikke med ham tilbage. Han har hentet en kvinde i Ringøje og kørt hende til Grindsted præstegård. Synes nok, det var den samme, som han så hos Niels Hansens. - Om vidnet ellers af disse personer er blevet bestilt til andre ærinder? - Der kom en fremmed karl og bestilte ham til at køre hen på heden imellem Vejen og Skoldborggård for at tage imod et barn. Den fremmede karl sagde, at han var udsendt af en svensk mand. - Barnet bragte han til degnen i Outrup. Vidnets kone var med. - Hvem det var, der leverede ham barnet, så han ikke, for det foregik i mulm og mørke; men så vidt han kunne skønne på mål og mæle, var det Christoffer Nielsen i Dyvelsrække i Grindsted sogn. Barnet var et drengebarn. Det var i svøb. Ved ikke, hvor gammelt det var.

9. vidne, Maren Nielsdatter, Anders Andersens hustru:

Hun kunne slet ikke se, at kvinden lavede til barsel, da de kom til Grindsted. - Da de modtog barnet, havde det et rødt svøb; ved ikke, om det var af rye eller multum. Listen og luen kan hun ikke huske hvad var af.

1753 - 20. november:

Fol. 329:

Mons. Hans Christian Lips af Dons fører vidner til at bevise, hvem der er arvinger efter afgangne Peder Knudsens enke, sal. Anne Pedersdatters, som boede og døde i Dollerup. To vidner af Seest: De kendte Anna Pedersdatter meget vel, men har ikke kendt hendes forældre.

Peder Knudsens enke havde 4 søstre: 1) Lene, gift med Rasmus Hansen Rytter i Seest, som efterlod sig fem børn, Hans, Rasmus, Dorthe, Karen og Maren; 2) Anna, gift med en svensk ved navn Nicolai; hun er for nogle år siden død i Nagbøl, de havde et pigebarn, som også er død; 3) Bodil, der rejste til Tønder; ved ikke om hun var gift eller har haft børn; 4) Karen, der døde ugift i Seest. Anna døde i Nagbøl.

1753 - 4. december:

Fol. 329b, 330b:

Hans Christian Lips på vegne af sognefogeden Hans Buch af Hjarup har stævnet Anders Poulsen af Hjarup angående 5-6 riseges frahuggelse og bortførelse af citantens selvejerskov. - Jens Baastrup af Hjarup er mødt som vidne. Han har ikke set Anders Poulsen hugge træet og ved ikke, hvem der har gjort det.

Følgende vidner er udeblevet: Anders Langvad, Claus Pedersen Hjuler, Johan Smed, Knud Mortensen, Søren Mortensen, Anders Halkjær, Claus Pedersen, Mikkel Christensen, Knud Hansen, Jep Hansen, Niels Lassen, Thomas Gregersen, Ole Sørensen, Thomas Lassen, Søren Krage, Thomas Jørgensen, Jens Poulsen, Johan Hansen, Anders Jessen Vaaben, Kjeld Jørgensen, Iver Koed, Jonas Hjuler, Søren Smed, alle af Hjarup. - Næste dag ligeledes, nu på grund af strengt vintervejr.

Fol. 330, 330b:

Peder Christensen østergaard af Heinsvig sogn ctr. Niels Jensen Søgaard af Vorbasse. - Vidnerne, Peder Jensen Smed og Jens Tambour af Vorbasse, Jens Olufsen af Heinsvig og Niels Pedersen af Askær, er ikke mødt. Heller ikke næste tægtedag på grund af strengt vintervejr.

1754 - 8. januar:

Fol. 330b, 332, 336, 340:

Carl Lindam af Snoghøj som konstitueret actor ctr. Enevold Sørensen af Børkop, der på Koldinghus er arresteret for et rådyr skudt i Børkop skov på kongens vildtbane. Enevold Sørensen blev løs og ledig fremstillet for retten. Hans forsvarer er mons. Henrik Hansen af Dons. - Forhør:

- 1) Hvor han havde skudt det rådyr, som han havde i en sæk, da skovrider Luchhart attraperede ham med det Børkop skov? - Havde ikke skudt det, men fandt det død liggende i skoven.
- 2) Om han da ikke kunne se, det var skudt? - Agtede ikke derefter.
- 3) Om han da så straks puttede det i sin sæk? - Ja.
- 4) Til hvad ende han puttede det i sin sæk? Hans tanke var t bringe det hen til jægermester Bachman i Velling.
- 5) Hvem der hjalp ham dyret i sækken? - Slet ingen.
- 6) Om der da ingen var ved ham, fra han fik dyret i sækken, til skovrideren kom til ham? - Nej.
- 7) Hvorfor han slængte sækken, da han så skovrideren? - Han syntes, han kunne ikke gøre bedre end at lægge det, hvor han havde taget det.
- 8) Hvorfor han da løb, da han så skovrideren? - Han løb ikke.
- 9) Hvorfor han da bad for sig? - For den forseelse at han havde taget dyret op.
- 10) Om dyret var varmt eller koldt? - Agtede det ikke.
- 11) Om det var skudt med hagl eller kugle? - Så ikke derefter.
- 12) Om han havde ingen bøsser hjemme i sit hus? - Jo, men ingen man kunne skyde med. - Har ingen selv, men det er andres, som han havde at gre med.
- 13) Hvad kan han gøre ved bøsser? - Han kan skæfte bøsser, og videre kan han ikke gøre ved dem.
- 14) Om han da ikke prøvede bøsser, når han fik dem færdige? - Nej.

Herefter afhører Lindam vidnerne Hans Thomsen og Jens Knudsen, begge af Børkop:

- 1) Om de ikke af skovrideren blev forlangt at besigtige det dyr, som skovrideren havde truffet Enevold Sørensen med? - Jens Knudsen: Skovrideren begærede inde i Tyge Rauns hus at se, hvad der var i den sæk, hvoraf skovrideren tog dyret ud i Enevold Sørensens overværelse. - Hans Thomsen: Han kom derind i sit eget ærinde. Så og samme tid dyret og sækken. Enevold Sørensen var nærværende, og så bad skovrideren vidnet om at blive der lidt.
- 2) Om dyret var skudt? - Så ikke derefter.
- 3) Om dyret var koldt eller varmt? - Ved ikke.
- 4) Hvorledes Enevold Sørensen stillede sig? Han bad for sig for den forseelse, at han havde taget det op, og skovrideren ville lade ham være. Skovrideren sagde, han kunne det ikke.
- 5) Om de nogen sinde har set Enevold Sørensen i skov eller mark med skydevåben? - Nej.

Enevold Sørensens hustru Anna Hansdatter afhøres uden forudgående edsafklæggelse:

- 1) Om hun ved, hvor hendes mand har fået det rådyr? - Han sagde, han fandt det i Børkop skov.

- 2) Om hun ikke var hos sin mand, da han kom dyret i sækken? - Nej.
 - 3) Hvorledes hun da kunne komme til at bede for sin mand hos skovrideren? - Da hendes mand nys var pågrebet, drev hun deres kvæg til marks, kom til sin mand ved skovleddet, da han sagde, han havde et dyr i sækken, som han havde fundet, og der kom skovrideren til dem, og så bad hun for sin mand.
 - 4) Om hendes mand ikke slængte sækken, da han så skovrideren, og løb? - Nej, så det ikke.
 - 5) Om hendes mand ikke forhen har fundet nogen dyr i skoven? - Nej.
 - 6) Om han da har båret nogen dyr hjem før? - Nej.
 - 7) Om hendes mand ikke har gået i skov eller mark med skydevåben? - Nej.
 - 8) Hvad hendes mand havde i sækken, da han gik hjemmefra? - Han havde noget korn til nogle grise, som de havde i skoven.
 - 9) Om hendes mand ikke, kort før han gik ud med sækken, var gået ud med en liden halv skæftet bøsse, som er i deres hus? - Nej.
 - 10) Hvad tid på dagen hendes mand gik ud med sækken? - Om morgenen, lidt før kvæget blev uddrevet, som havde fået et gift (?) før blev uddreven.
 - 11) Om han enten om natten tilforn eller om morgenen samme dag havde været ude? - Han havde været ude om morgenen samme dag efter en børenvender (?), som han bar hjem.
 - 12) Om der ikke i samme børenvender var en flint? - Nej.
- Lindam mærkede nok, dette vidne var noget interesseret for sin mand. Altså kunne han ikke vente sig nogen oplysning om sandheden, hvorfor han agtede hende for denne gang intet videre at questionere. Dog med forbehold ved kontinuationsstævning at indkalde hende til nøjere examen, i fald han fandt det fornødent.
- Vidnet blev foreholdt, om hun med god samvittighed kunne bekræfte sine svar. Hun gav så til kende, at hendes mand havde vel båret til andre byer bøsser, som han havde skæftet, men ikke nogen tid skudt dermed, det hende var bevidst. Herpå aflagde hun sin ed.

Laurids Bang og Thomas Andersen, begge af Vranderup, afhøres:

1) Om de ikke på Vranderup Hovgård havde forlagt det rådyr, som skovrideren traf Enevold Sørensen med? - Jo.

2) Om det var skudt? Hvor? Hvormed? - Det var blevet skudt med en kugle ind i ryggen.

Henrik Hansen spørger:

1) Kan de vidne, at det af dem forlagte rådyr var det samme, som hos Enevold Sørensen blev opbragt? - Efter skovriderens beretning var det det samme dyr.

2) Om de kan forklare, hvad det er at forlægge et dyr? - De tog skindet af dyret, og så huggede det i stykker. Ellers var indvoldene udtaget af dyret, før de forlagde det.

Jørgen Henriksen af Børkop:

Lindam spørger:

1) Om han ikke var ved i den gård, hvor Enevold Sørensen med et rådyr i en sæk blev indbragt? - Jo.

2) Om dyret var varmt eller koldt? - Ved ikke.

3) Om han ikke så, at dyret røg eller dampede? - Nej.

4) Om han ikke var med i Enevold Sørensens hus, da skovrideren dér ransagede eller så sig om? - Jo.

5) Om der ikke befandtes en liden halvskæftet bøsse, som nyligen var skudt med? - Jo, de fandt en sådan. Skovrideren stak sin finger i og sagde derhos, at der var nyligen skudt med den. Enevold

Sørensen tilstod at have skudt dermed aftenen før mod en dør.

6) Om vidnet ved, at Enevold Sørensen har skudt dette dyr? - Nej.

7) Har eller ingen oplysninger.

Henrik Hansen spørger:

1) Om vidnet aftenen før anholdelsen hørte skud i Enevold Sørensens hus? - Ja, han hørte skud.

2) Om han har set den dør, hvor Enevold Sørensen havde prøvet bøssen og der fundet skud? - Ja.

3) Så han nogen dyrekød eller dyreskind ved ransagningen? - Nej.

Enevold Sørensen:

1) Om han ikke havde en kniv med sig, da han fandt rådyret? - Jo.

2) Hvortil han sidst havde brugt kniven? - Husker det ikke.

3) Om han ikke havde opskåret rådyret med den? - Nej.

4) Hvoraf kniven da var blevet blodig? - Ved ikke.

5) Om han kendte samme kniv, når han så den? - Ja. (Lindam viste ham kniven).

6) Om det var den samme? - ja.

Niels Dahl:

Har været med til ransagningen sammen med Jørgen Henriksen. Får stillet de samme spørgsmål, og giver omtrent de samme svar. Dernæst:

8) Om han ikke var med at bringe Enevold Sørensen til Koldinghus? - Jo.

9) Om ikke skovrideren tog en kniv fra ham, og om ikke den var blodig? - Så nok, skovrideren fik en kniv, men så ikke, at den var blodig.

10) Om det er den samme kniv, som er blevet forevist i retten? - Det er en ligesådan kniv, men kan ikke sige, at det er den samme.

Lindom lod kniven forsegle.

Johanne Olesdatter, Enevold Sørensens kones moder af Børkop:

Kender ikke til, at svigersønnen skulle have begået krybskytteri. Om hans færden med skydevåben kender hun kun til, at han har båret flinter hjem, som han har skæftet for andre.

Henrik Hansen vil høre mere om prøveskydning: Om Enevold Sørensen havde skudt til måls med den flinte, der blev fundet ved ransagningen? - Ja, det så og hørte hun.

Lindam: Hvor langt Enevold Sørensen var fra døren? Hvor mange skud? Om der var sat prikker eller hæftet papir på døren, eller han skød mod den blotte dør? - Døren stod i gården. Enevold Sørensen stod i gårdleddet og skød. Han gjorde kun 1 skud.

Mads Ebbesen af Sellerup:

1) Om Enevold Sørensen ikke har lært hjulmagerhåndværk hos ham, og hvor længe det er siden? - Jo, for en 7 år siden.

2) Hvor længe han var i lære hos ham? - Han var hos vidnet i næsten et år.

3) Om han ikke i den tid har skudt nogen slags vildt? - Nej, har ikke hørt det.

4) Om han ikke har skudt en sælhund ved stranden? - Har ikke set det og ved ikke noget om det.

5) Hvorledes vidnet så kunne komme til at fortælle sådant i en mølle, efter at Enevold Sørensen var arresteret? - Det vidste han ikke af at sige. Kan ikke huske at have sagt det.

6-11) Ingen belastende vidnesbyrd.

Lindam mærkede nok, at dette vidne så vel som det forrige (en Karen Hansdatter) ikke ville ud med nogen oplysning i den sag. Begærede tingsvidne.

Fol. 331b:

Christen Sjællands hustru Anne Mikkelsdatter af Vester Nebel, der beboede et selvejerhus, som tilhørte Hans Lauridsens enke, anmeldte ildsvåde. Af huset opbrændte 4 fag forneden og 6 fag foroven med det meste af deres bohøve og 12 fårehøveder samt korn og foder. Det bekræftes af 2 vidner. De er gerådet i armod og elendighed, behøver højlig medlidende kristnes hjælp og almisse. Tingsvidne på de sædvanlige betingelser.

1754 - 5. februar:

Fol. 335:

Rytterbonden Laurids Lauridsen Buch på Hvolbølgård i Lejrskov sogn anmelder ildsvåde den 26/12 på hans salshus på 12 fag med korn af rug, byg, havre og boghvede. - Gårdens hartkorn er 4-7-2-1. Han er med hustru og 4 små børn gerådet i armod og elendighed og kan ikke uden medlidende kristnes hjælp og almisse komme på fode igen. Sædvanligt tingsvidne.

1754 - 19. marts:

Fol. 347b, 350, 351:

Rytterbonden Jens Nielsen Møller af Nørre Vilstrup lovbød sin gård tillige med Nels Pedersen og Hans Pedersen af Vinding, formyndere for hans søn Peder Jensen og datter Marie Jensdatter. Gården er nr. 9 (7?) af hartkorn 6-2-3-2. - Hr. Christoffer Egelberg af Nørre Vilstrup begærede skøde for 826 rdl.

1754 - 30. april.

Fol.351b, 353:

Niels Joensen i Smidstrup lovbød noget jord på Smidstrup mark af htk. nr. 1, 0-2-2-1, Skrynkær kaldet. - Mads Hansen af Smidstrup mølle og hustru Sidsel Hansdatter begærede skøde for 158 rdl. 4 mk.

1754 - 14. maj:

Fol. 352:

Anders Tøgersen af Bredstrup fører vidner på tilgodehavende:

Jens Boesen af Højen Stubberup og Mads Sørensen af Højen: Afgangne Mads Pedersen i Horsted sagde nogle dage før sin død på tilspørgsel, at han skyldte Anders Thøgersen nogle penge; men han sagde ikke hvor mange. Derpå blev Mads Pedersen spurgt, om det var så mange, som Carl Jensen i Taulov Nebel var skyldig til Mads Pedersen. Denne svarede dertil, at det var ikke slet så mange.

Hans Pedersen af Taulov Nebel: Mads Pedersen var i vidnets hus sidste sommer, da han sagde, at han skyldte Anders Tøgersen henved 80 slettedaler.

Jens Pedersen i Horsted: Mads Pedersen købte forleden år ved påsketider 4 stude af Anders Tøgersen for 49 slettedaler. Har og hørt, at han skyldte ham flere penge.

Fol. 352:

Jens Pedersen af Horsted fører vidne på tilgodehavende:

Niels Pinggaard i Højen: Hørte, at Mads Pedersen, nogle dage før han i sin svaghed blev beredt til døden, sagde, at han skyldte Jens Pedersen 100 slettedaler, som var arvelod efter hans afdøde søster Karen Pedersdatter. Og da han sagde det, var han ved sin fulde fornuft og forstand.

1754 - 23. maj:

Fol. 352b:

Hans Christian Lips af Dons fremstillede Jens Rasmussen af Andkær, som anmeldte, at hans fæstegård brændte den 3. maj om eftermiddagen: salshus på 13 fag, ladehus på 15 fag. Og der var et gl. hus nedtaget, hvortil var tømmer til 7 fag til fæhus. Alt indbo brændte. Item 6 kør, 3 ungnøder, en åringssplag, 2 vogne med behør og avlsredskaber, en del korn. - Fire mænd bekræfter anmeldelsen. Gården brændte, da alle folk var i marken ved deres avls drift og havresæd. Familien er gerådet i armod etc. - Gården er af htk. nr. 4, 6-1-3-2 / 0-0-3-0.

Lips fremstillede dernæst Søren Gregersen af Vinding, hvis fæstegård brændte den 17. maj om eftermiddagen: Salshus på 15 fag med det meste af hans indbo samt korn på loftet, hvoraf kun meget lidet blev reddet, fordi han på den tid var til mølle og hans hustru tillige med folk var i Vejle til marked undtagen en liden pige på 13 år og et barn på 3 år. - To vidner bekræfter. Byens folk var tildels i marken og tildels i Vejle. Da de blev ilden var, hastede de derhen. Ved Guds hjælp fil de reddet de øvrige huse. Hartkorn nr. 10, 6-6-1-2 / 0-0-1-1. - De er gerådet i armod etc.

1754 - 18. juni:

Fol. 354, 356, 358, 358b, 361b, 376b, 380, 385:

Jonas Wissing på vegne af tolder Andreas Rachlau (Rachlow) ctr. Poul Buck i Nagbøl og søn Laurids Poulsen Buck samt Hans Jensen i Skanderup og sign. Christian Claudie, forpagter på østerbygård angående med en til amtmanden angiven toldsvig med studes udpraktikering fra Nordjylland over toldskellet. - Der afhøres første tægtedag 16 vidner. Ingen har noget belastende at sige. Christen Kyed af Højen Stubberup nægter, at de indstævnedes sidste forår købte en halv snes stude af ham. Han har heller ikke set stude blive drevet forbi Højen Stubberup, som efter anklagerens mening skulle være købt i Hvejsel præstegård. Vidner fra Hjelmstrup har ikke lagt videre mærke til stude, som er drevet forbi deres by. - Skovrider Johan Henrik Langberg af Jordrup har ikke set ca. 40 stude blive drevet igennem eller uden om Jordrup. Om de 19 stude, som af tolder Rachlow og rettens middel blev anholdt hos Hans Jensen af Skanderup, ved han ikke, om de er

"fordreven" (smuglet forbi toldstedet), hvor de er købt, eller hvor de kom fra. Han ved heller ikke, om Christian Claudie sidste forår købte i Starup af Niels Kyed 50 stude, som skal være praktikeret forbi toldstedet. - Skovfoged Adolf Walter af Hundsholt: Så sidste forr en flok stude ligge uden for Hundsholtgård. Studene drev sydvest derfra ad Egholt skov til. De var kommet nordfra. - Siden afhøres flere vidner. Et af vidnerne er Jens Nyemand i Starup. Han er krøbling, går med 2 krykker og et træben, kan ikke gå til Kolding og heller ikke tåle at køre hertil. Der udmeldes to mænd til at afhøre ham. På sidste tægtedag afhjemler de deres forretning; men indholdet er ikke gengivet i protokollen.

Fol. 355b, 356, 357:

Mads Jensen i Viuf opbød sin myndling Jørgen Jørgensens fædrene og mødrene arv på 50 slettedaler. Ved 3. opbydelse er nævnt: arv efter kontrakt 33 rdl. 2 mk. - Pengene blev forsejlet.

1754 - 16. juli:

Fol. 358, 358b:

Hans Jensens enke Dorthea Poulsdatter af Skærbæk med lavværg Jens Lydum af Holm skov tillige med hendes og hendes sal. mands 3 børns formyndere (Hans Andersen i Lilballe for Poul Hansen, Gyde Andersen af Lilballe for Jens Hansen, Niels Lauridsen i Erritsø for Mette Hansdatter) lovbød sin påboende gård af htk. 9-0-3-0. - Jens Nielsen, som nu har til ægte Dorthea Poulsdatter, begærede skøde.

1754 - 27. august:

359b, 361b, 362b:

Christen Jensen Gammel af Stovstrup lod ved sign. Levin Struer af Stovstrup lovbyde sit påboende sted i Stovstrup af htk. 2-7-0-1. - Hans Laugresen, som er Christen Jensen Gammels svoger, og hustru Anne Sørens datter begærede skøde for 260 rdl.

Fol. 359b, 363b:

Levin Struer på vegne af rytterbonden Thyge Madsen af Pjedsted ctr. Christen Jepsen, Niels Mortensen, David Bertelsen, Johanne Laugesen med lavværg Bertel Madsen, Mads Pedersen og Niels Johansen, gårdmænd i Pjedsted. - Fører vidner:

1. vidne, Anders Pedersen, husmand af Stovstrup:

1) Om han ikke ved, at de indstævnedes har skiftet og delt Thyge Madsens engbund og tørvejord samt skovpart i Boeskjær imellem sig og således af egen myndighed bemægtiget sig det, som har ligget til hans gård i mands mindes tid? - Ved intet.

2) Ved vidnet ikke, at den pågældende jord har ligget til Thyge Madsens gård, ikke alene i hans sal. faders tid, men endog så længe nogen kan mindes? - Kan mindes i 34 år, og i den tid har jorden ligget til Thyge Madsens gård uden påanke.

3) Om ikke jorden har været forsynet med skelsten på begge sider? - Jo.

- 4) Om ikke Thyge Madsen og hans formand har med sparsommelighed fredet og opelsket hans skov og tørvejord og ikke brugt samme til nogen upligt? - For 20 år siden, da vidnet tjente Thyge Madsen i 7 år, blev omspurgt skov og tørvejord fredet og ikke til upligt forhugget eller gravet.
- 5) Om ikke enhver beboer, som havde lod og del i dette Boeskjær, kendte deres jords lodder og andel, så at ingen forrige tider har taget mere, end deres andel tilkom? - Ved ikke.
- 6) Om ikke de indstævnedede mænd har for indeværende år skåret tørvegrave i Thyge Madsens engjord og deraf bortlejet (?) el del ligesom og solgt deraf til andre? - Ved ikke.
- 7) Husker vidnet, hvem der lå til rens med Thyge Madsen på begge sider og slog og gravede tørv på omtvistede Boeskjær? - Søren Mortensen lå på den nørre side og Jep Suurkjær på den søndre side.
- Henrik Hansen, der repræsenterer de indstævnedede, spørger:
- 1) Hvor gammel er vidnet? - 50 år.
- 2) Hvorfra han kom, da han kom til Thyge Madsen i tjeneste, og hvor gammel han da var? - Han kom fra Lindved nord for Vejle, da han var 12 år gammel, og første tjente Thyge Madsen som dreng i 3 år; tjente Christen Suurkjær i Pjedsted et år; kom så til Thyge Madsen og tjente ham i 2 år; kom så til Moesvrå og tjente der 1 år; kom så til Pjedsted og tjente Niels Thimsen i 3 år; kom til David Bertelsen i Pjedsted, 4 (?) år; kom så til Thyge Madsen og tjente ham som karl i 2 år; kom så til Stovstrup, hvor han siden har været.
- 3) I den tid, da han tjente i Pjedsted, da når agerjorden, som grænsede til engen, var besået, så var engen i fred og blev slået og bjerget til hø. Men når agerlandet blev udlagt til græsning, så var engen i Boeskjær også til græsning og fædrift.
- 4) Om det omvundne pågrænsende agerlag nogen sinde i vidnets tid har været aflukket med gærde fra Boeskjær eller Boeskjær fra agerjorden? - Nej.
- 5) - ? ---
- 6) Om vidnet har set de omvundne skelsten? hvem har sat dem? er de forsynet med flint og kul? - Har set skelstenene, hvorefter de rettede sig dengang. Ved ikke, hvem der har sat dem, og hvordan de er forsynet.
- 7) Om Søren Mortensen og Jep Suurkjær overalt ligger til rens med Thyge Madsen i skov, mark og eng? - Nej ikke alle steder, men i Boeskjær lå de den tid til rens.

2. vidne, Jørgen Jørgensen, husmand i Pjedsted:

Får stillet de samme spørgsmål. Han har tjent Thyge Madsen for 22 år siden, og da fik han i sin løn af samme skifte 4 læs tørv. Har hørt sige, at samme skifte lå til Thyge Madsens gård, og ingen andre har bemægtiget sig samme forhen. - Om han ved, at de indstævnedede har pantet Thyge Madsen for 2 rdl. og udtaget pant af hans bohav for 16 slettedalers værdi, og hvorfor denne udpantning er sket? - Har hørt, at han er udpantet.

Henrik Hansens spørgsmål til vidnet:

Vidnet er 50 år gammel. Han kom fra Hans Ebbesen i Pjedsted og tjente Thyge Madsen, og da var han 28 år og gift. - Om ikke Boeskjær tillige med flere skifter på Pjedsted mark en gang siden efter sessionens ordre er blevet ved uvildige mænd synet og da imellem menige mænd skiftet og delt, og hvornår? - Har hørt sige, som spørgsmålet formelder, men kan ikke huske, hvor længe det er siden. - Om Thyge Madsen fil tildelt sin lod i Boeskjær, hvor han tilforn havde haft den, og om han endnu har samme mænd til rens med sig i Bloeskjær skifte? - Ved ikke. - Om der ikke, da delingen skete, blev lovet Rasmus Møller et vederlag, Vandkjær kaldet, samt sognepræsten tilbød på et andet sted i marken, hvorom noget skriftligt i pennen skal være forfattet. Det spørgsmål afvises af dommeren. Struer spørger: Om det er selvejerbønder de indstævnedede, der har fået krontjener Thyge Madsens i fæste havende jord i Boeskjær? - Ja, Christen Jensen og Niels Mortensen er selvejere; de andre er

krontjenere.

Der afhøres en del vidner mere. Thyge Madsen var blevet pantet, fordi han havde slået græs på det skifte, der tidligere lå til hans gård. Der er foregået en omfordeling af lodderne for et eller to år siden. Thyge Madsen var til stede ved den deling og var tilfreds med den. (Der er også et vidne, der husker, at han ikke var tilfreds).

Levin Struer nævner en overenskomst, som skal være indgået af samtlige Pjedsted beboere den 28/4-1751 angående Boelskjær ved mellemlandhandling af uvildige mænd efter regimentskriverens ordre. Han vil tage kontinuationsstævning for at lade de uvildige mænd afhjemle deres forretning.

Næste tægtedag er stævningen udvidet til at gælde samtlige lodsejere i Pjedsted. - Henrik Hansen giver en oversigt over sagens rette sammenhæng. Før end beboerne fik foretaget en landmåling, tog enhver af jorden, som de var stærke til; men med landmålingen kom de forurettede i oplysning om deres tab. Daværende amtmand, etatsråd Linstow, udstedte den 9/5 1737 ordre til nogle uvildige mænd, at de skulle syne og om muligt ligne det omtvistede jord. Men da de af landmålingen så, at den omtvistede jord var udlagt til græsning, bragte de det så vidt, at menige lodsejere blev forenede, at når nogen af forbemeldte jorder og kærskifter skulle indtages enten til pløjeland eller engslæt, skulle enhver lodsejer nyde del deri efter landmålingen for sine ottinger. Denne forening blev approberet af amtmanden den 20/5 1737 og af sessionen 13/9 1738. Hermed har det haft sin forbliven, indtil de i året 1751 har oprettet det af Struer påberåbte makulerede og uefterrettelige forlig. Endelig har de i 1752 oprettet et nyt forlig grundende sig på det i 1737 passerede, hvorved er sket en deling over omtvistede Boelskjær.

Struer fremstiller de uvildige mænd, for at de kan afhjemle deres forretning. Dommeren tillader dog ikke en egentlig afhjemling efter så lang tids forløb; men de må blive hørt som vidner. Struer fremlægger en skriftlig forening af 28/4 1751, hvorfra ses, at samtlige lodsejere er blevet forenet således, at enhver lodsejer skulle beholde det i deres bys nørre mark af tørvejord, eng og skovskifte, som de af alders tid har haft. Foreningen er blevet sluttet efter øvrighedens ordre. Dog findes i dokumentet 3 linjer overstreget, på nogle steder overskrevet, og i marginen er skrevet nogle linjer. - De uvildige mænd bekræfter, at de har været i Pjedsted at oprette en overenskomst, og at den da blev nedskrevet. Når denne fremkommer, oplyser den om, hvad de forrettede. Det oplæste og korrigerede koncept har de vel underskrevet; men det er langt fra, at de kan sige, om samme er ligelydende med originalen, siden den befindes overstreget og overskrevet og makuleret, som og skrevet i marginen. Om det alt er sket den tid, kan de nu ikke erindre. - Det fremgår, at den originale forretning er indgivet til regimentskriveren.

1754 - 17. september:

Fol. 366:

For retten fremkom afgangne Las Poulsen, som boede og døde i Haderslev, hans arvinger, som er følgende:

- 1) Peder Poulsen, som er død, boede i Rugsted by, ødsted sogn, efterladt sig 6 børn:
Margrethe Pedersdatter, gift med Jens Christensen i Store Anst,
Poul Pedersen, rytterbonde i Jerlev,

Thomas Pedersen, rytterbonde i Rugsted,
Maren Pedersdatter, gift med Hans Skræder i Vork,
Anne Pedersdatter (ved fornævnte Thomas Pedersen),
Peder Pedersen (ved fornævnte Thomas Pedersen).

2) Niels Poulsen, død, efterladt sig 2 børn:

Margrethe Nielsdatter, boede og døde i Håstrup, efterladt sig 4 børn:
Niels og Anders Hausauer (v. formynder Niels Hansen af Rugsted),
Maren Madsdatter og Hans Madsen (ved deres fader Mads Hansen, Håstrup).

Poul Nielsen, død, efterladt sig 4 børn:

Maren, Mette, Grethe og Anna (ved forn. Niels Hansen af Rugsted).

3) Maren Poulsdatter, død, efterladt sig en søn:

Poul Hansen i Rugsted (formynder Thomas Pedersen af Rugsted).

De fremlagde attester fra sognepræst Knud Storm til Egtved og ødis og sognepræst Jacob Elling til Smidstrup og Skærup.

Vidner: Søren Thomsen, 75 år, Jens Sørensen, 74 år, Søren Pedersen, 74 år, og Jep Madsen, 64 år, alle af Rugsted by i ødsted sogn. De har kendt Poul Pedersen og hustru Margrethe Nielsdatter, som boede og for lang tid siden døde i Rugsted. De avlede 4 sønner og 1 datter.

1) Peder Poulsen, død og efterladt sig 6 børn, som nu lever og foran er rigtigt navngivne.

2) Niels Poulsen, død, efterladt sig endatter og en søn, som er døde; de har efterladt sig forbemeldte navngivne børn.

3) Maren Poulsdatter, død og efterladt sig en søn, som og er forhen navngivet.

4) Jens Poulsen, som endnu lever og skal bo i Holsten.

5) afgangne Las Poulsen, som døde i Haderslev uden livsarvinger.

Sognefoged Peder Knudsen i Håstrup og Jens Jensen Torsen ibidem: Margrethe Nielsdatter er død og har efterladt sig 3 sønner og en datter: Niels, Anders, Hans og Maren.

Fol. 366b, 369b:

Sognefoged Peder Knudsen af Håstrup opbød på rente sin myndling Anne Nielsdatters fædrene arv på 65 rdl. 5 mk. 8 sk. - Pengene blev forseglede.

1754 - 8. oktober:

Fol. 370, 373:

Mads Nielsen Ulf i Skærup opbød sin myndling Mette Mortensdatters fædrene og mdrene arv på 60 rdl. 4 mk. - Ved 3. opbydelse specificeres: arv efter faderen 40 rd., efter broderen Morten Mortensen 11 rd. 1 mk. 5 1/3 sk., gave af Mads Ulf 15 rdl. 2 mk. 10 2/3 sk. - Pengene blev forseglede.

Fol. 370, 372b, 376:

Steffen Vorbasse af Kolding (ved Christen Christensen fra Skovdallund) ctr. sign. Jens Bruun af Kolding (ved sign. Søren Møller). - Der føres vidner:

Forstander Ove Hansen af Kolding Hospital:

1) Om han sidste påskedag under prædikenen så Jens Bruun i haven, som hører til Nyemeiers gård, og om der var flere med Bruun og hvem? - Første Påskedag, da prædikenen var til ende i hospitalet henmod kl. 12, og de var kommet af kirken, stod Steffen Vorbasse i den liden stue i hospitalet ud til kirkegården og lukkede et vindue op og bad vidnet og hns kone, at de ville se, Jens Bruun i hans have liggende ved den såkaldte Nyemeyers gård. De så Jens Bruun stod og gik i haven, men hverken så eller fornå, at han gravede eller tog det allerringeste i haven, men gik bare igennem et gab eller hul, der var på gærden ved Bruuns eget hus. Men hvad han foretog sig i sin egen have, så vidnet ikke.

2) Om vidnet ved, at Bruun havde Steffen Vorbasses kommission til at tilkøbe ham Nyemeyers gård, og om han ikke har hørt det af Bruun selv? - Vidste ikke noget om det, før det blev bekendt overalt her i byen. Har ikke hørt det af Bruun selv før.

1754 - 19. november:

Fol. 377:

Hans Christensen af Pjedsted tilkendegav, at hans hustru Elisabeth Sofie Jacobsdatter Kok, hvis fader var vagtmester Jacob Kok og moder Maren Hansdatter Brun, som forhen ved døden er afgået, er eneste arving efter hendes afdøde forældre, som er arving efter sal. jomfru Anne Narrethe Grave. - Fire vidner: De har kendt vagtmester Jacob Kok og hustru Maren Hansdatter Brun, som for mange år siden er døde. De har i deres ægteskab avlet Elisabeth Sofie Jacobsdatter Kok, som nu har til ægte Hans Christensen i Pjedsted. De havde også en søn, Rasmus Casemeris Kok, som for mange år siden er død uden livsarvinger. Elisabeth er eneste arving og søger i sine forældres sted arv efter sal. jomfru Anne Margrethe Grave, som er død i Serup by, His herred. - Attest fra sognepræsten for Smidstrup og Skærup sogne.

1754 - 26. november:

Fol. 379, 385, 388:

Henrik Hansen af Dons fører vidner for Tulle Sørensen af Store Anst vedr. hans gårds ægtforpligtelser.

Christen Iversen af Store Anst:

Han har været i Anst sogn siden sin barndom og er 53 år. Han har været sognefoged i sognet for ryttergodset nogle år. - Kan han mindes, at Mads Knudsen, beboende den gård, som nu beboes af Tulle Sørensen, har i den tid kun gjort en trediedel ægt imod en helgård i sognet, eller ved omgang lige så meget som enten Frands Danielsen eller Peder Iversen i Lille Anst? - I den tid, da vidnet var sognefoged, da kørte Mads Knudsen, som var Tulle Sørensens formands formand, halvgårds ægt, og Peder Iversen og Frands Danielsens formand Jes Iversen i Lille Anst gjord og halvgårds ægt, og som Mads Knudsen fandt sig fornærmet, at han gjorde for meget ægt, søgte han og fik en sessionsresolution, at han skulle have moderation i hans ægter. Kan ikke erindre, hvor meget det

var. Og i den tid, vidnet var sognefoged, blev resolutionen efterlevet. - Om Niels Købmand, som efter Mads Knudsen fik hans partgård i fæste, i henseende han var takseringsmand og på udvisningsforretninger befordrede sig selv, sad i sin tid ægtfri? - Jo, Niels Købmand var undertiden fri for ægt. - Hvorledes da de tre gårdsparter har forrettet konge- og marchægter efter sessionsresolutionen, om sligt er sket af Tulle Sørensen's formand hver anden gang lige mod de 2 andre eller hver 3. gang imod en af dem? ---

Anders Christiansen af Store Anst:

Om han ikke har lige hartkorn i brug og fæste imod Tulle Sørensen under samme nummer foruden hans påboende gårds hartkorn? - Jo. - Hvorledes han af samme hartkorn forretter ægt og arbejde, om samme sker lige imod Tulle Sørensen eller og det under hans påboende gårds hartkorn er indbegreben? - Hans påboende halve gård er af htk. 3-0-1-0, og den anden part imod Tulle Sørensen's hartkorn er 2-3-0-0. Af begge hartkorn, somer 5-4-0-0, gør vidnet ægt og arbejde lige ved en helgård i byen og sognet. - Siden vidnet ikke forretter ægt og arbejde af i fæste havende hartkorn imod Tulle Sørensen uden alene som afvundet er, så spørges, om han ikke ved, at en af Tulle Sørensen's formænd har i den anledning fundet sig fornærmet imod beboerne i Lille Anst og derfor besværet sig og erholdt en sessionsresolution, at han ved omgangsægter i sognet skulle nyde godtgørelse, og endelig, om han kan forklare, hvori samme består? - I vidnets faders tid har der været en sessionsresolution, at Mads Knudsen, som da beboede Tulle Sørensen's gård, skulle nyde godtgjort i omgangsægter i sognet hver fjerde ægt, og ligeså nød vidnets fader godtgjort af samme hartkorn imod Tulle Sørensen's. Men da vidnet ikke ved, hvor sessionsresolutionen er blevet af, så har han siden måttet gøre ægt lige med de andre gårde i sognet. - Om vidnet kan forklare, hvorledes der enten på den tid eller siden er forrettet ægt og arbejde af Tulle Sørensen eller formand imod beboerne i Lille Anst? - Ved kun, at beboerne i Lille Anst gjorde hver anden ægt, og Tulle Sørensen's formænd gjorde hver anden ægt, og Tulle Sørensen's formand nød af sognet hver fjerde ægt godtgjort.

Inger Lasdatter af Store Anst:

Har også under sin beboende gårds hartkorn lige hartkorn med Tulle Sørensen og under samme nummer. - Ved blot, at Anders Christiansen nu gør ægt lige med en helgård. Har nok hørt, at hans fader forhen nød godtgjort for det hartkorn, han havde imod Tulle Sørensen's. - I Mads Knudsen's tid kørte de i Lille Anst 2 ægter og Mads Knudsen gjorde den 3. ægt og fik den 4. fri i omgang af sognet. - Siden Mads Knudsen's død har samme steds beboere måttet forrette hver anden ægt, imod de i Lille Anst har forrettet hver anden ægt.

Rasmus Nielsen af Uhre:

For ca. 20 år siden tjente vidnet Mads Knudsen's enke i et år. Og i den tid kørte de af omvundne sted, som Tulle Sørensen nu bebor, hver 3. ægt.

1754 - 3. december:

Fol. 382, 391b, 394, 395:

Niels Rasmussen Vejle, som forhen har beboet den går i Viuf, som Peder Bech nu bebor, løvbød gården af htk. 8-4-0-1 / 0-1-1-2. Peder Bech og kæreste Mette Landorph begærede skøde for 1300 rdl.

1754 - 10. december:

Fol. 382:

Lars Thistrup på vegne af amtsforvalter Claudius til Sønderskov ctr. to fæstebønder i Jedsted, Simon Knudsen og Knud Madsen under Sønderskov gods. Carl Lindam på vegne af Simon Knudsen tilbød at betale for den påankede ægt med penge i forhåbning om, at han herefter ikke blev besværet med flere ægter eller byrder, end han med rette kunne tilkomme. - Thistrup oplyste, at Knud Madsen mindeligt havde rettet for sig, idet han for Claudius har afbedt sin opsætsighed og tilstået herefter at bedre observere sin pligt, hvorfor sagen mod ham frafaldes. Hvorvidt Simon Knudsen kan eragtes pligtig at forrette den oversatte ægt, er det, som citanten intenderer at få decideret ved dom. Forlig kan indgås, hvis Simon Knudsen foruden Lindams tilbud vil tilstå, at han herefter vil forrette påkommende ægter, som angår Sønderskov gård og gods, hvori han parterer lige ved andre af gårdens fri bønder efter rigtig tur og omgang, og derhos betaler sin andel af procesomkostningerne. - Lindam: Det vil Simon Knudsen gøre, når han alene må befries for at gøre fere ægter, end han tilkommer. Dvs. en stor ægt om året. Thi da Claudius' formand, jægermester Bachman købte en del ryttergods, hans gård indbegreben, blev det accorderet, at han i stedet for landgilde in natura, som efter jordebogen beløb sig til ca. 7 slettedaler, skulle han betale årligt 9 rdl., imod at han kun årligt skulle gøre en stor eller 2 små ægter. Da han nu i dette år har gjort 3 store ægter, enhver 18-20 mil frem og tilbage, følgelig var det Simon Knudsens mening at henholde sig til samme accord med sal. Bachman, som lige til iår er blevet holdt. Og skulle Claudius finde for godt at forandre denne accord således, at Simon Knudsen alene svarer sin landgilde efter jordebogen og derimod gør de ægter, som han billigen kan tilkomme, da vil han deri vise sig føjelig.

Thistrup fører vidner:

Eskild Pedersen af Nørbølling:

Han kender Simon Knudsen og ved, at han er en boe og tjener til Sønderskovgård. - Simon Knudsen har alle tider forrettet påkommende ægter lige med gårdens øvrige fri bønder såvel i jægermester Bachmans tid som siden. - Om vidnet da ikke ved, at Simon Knudsen efter rigtig tur og omgang imellem Sønderskovs bønder har været tilsagt for nogen tid siden at gøre ægt til åbenrå lige med de øvrige bønder, og om Simon Knudsen da ikke nægtede at gøre ægten, item om vidnet ved, i hvad tilfælde og hvad brug samme ægt var beordret? - Han stod tilbage med en kongeægt og en kornægt, og derfor skulle han køre og gøre en ægt til åbenrå efter det læs tømmer til Sønderskov til Stenderup by, som var afbrændt, hvilken ægt Simon Knudsen sad og ej kørte, da han stod samme for efter rigtig tur. Vidnet havde 3-4 gange, dels skriftligt og dels mundtligt, sagt ham til, men han kørte ikke alligevel. - Om samtlige bønder undtagen Simon Knudsen og Knud Madsen ikke efter rigtig tur og omgang imellem dem hentede tømmer i åbenrå til de i Stenderup afbrændte gårdes opbyggelse? - Somme til åbenrå og somme til Ribe hentede alle efter tur materialer til opbyggelsen 1-2 gange undtagen Simon Knudsen og Knud Madsen.

Lindam spørger:

Hvad for kornægt han stod tilbage med? - Somme af dem havde kørt 2 gange og somme een gang til Ribe med korn. - Om han nogen tid blev beordret i korn- eller kongeægt og havde holdt sig tilbage? - Nej, var ikke dertil beordret, men turen slap på ham, og derfor blev han efter den tur

tilsagt siden. - Om han da ikke tillige med de andre bønder havde gjort den sidste kornægt til Ribe i høst sidste år? - I 1753 kørte de alle til Ribe, men siden Michaeli 1753 har han kun kørt 2 lange ægter og en kort ægt, de to lange til åbenrå og den ene til ribe, kornægt. De andre fribønder har gjort efter tur somme 3 ægter og somme 2 ægter i nævnte tid mellem Michaeli 1753 og Michaeli 1754, og somme har i den tid kørt 4-5 ægter, alt efter turen. - Om der holdes nogen bog ved Sønderskov over ægterne, og hvem samme holder? - Der holdes ingen bog, men vidnet har nu i 3 på 4 år tilsagt Sønderskov bønder at forrette alle ægter og kørsler, har og efter husbondens ordre alle tider optegnet, hvem der først stod for turen at forrette eller gøre ægt. - Om d i denne ægtetur har gjort nogen forskel på kort eller lang tur, således at de har holdt en omgang med lang tur og en omgang med kort tur, eller og begge er gået under eet efter omgang? - Fribønderne har gjort under eet efter turen ægter til Ribe, åbenrå, Lydum Kloster og andre steder, så derpå er ingen forskel gjort, men enhver har nydt den lykke, som han tilkom efter turen i rigtig omgang. - Har Simon Knudsen altid, og især i jægermester Bachmans tid, gjort så mange og så store ægter, som nu pålægges ham. - Hverken har han eller andre forhen gjort så mange ægter som i dette år, før den store ulkke skete med Stenderup bys afbrændelse, hvortil de blev nødt. - Om Simon Knudsen nogen tid har nægtet at køre tillige med de andre frie bønder, når han blev tilsagt, undtagen denne sidste gang? - Om vidnet kan sige med sandhed, at Simon Knudsen aldrig er sket nogen uret i henseende til de lange ægter til åbenrå? I vidnets tid ingen uret sket. Men snarere er tilbagebleven utilsagt formedelst han er så langt fra værende. - Om vidnet ikke ved, at Simon Knudsen i sin trobelste høstetid og ganske kort, efter at han var kommet hjem fra en ægt til åbenrå, blev atter tilsagt i denne ægt, som han nægtede, fordi det var ham umuligt at præstere den på den tid? - Ved Sønderskov var der ingen høst før end en 8-14 dage efter, at han var tilsagt at gøre den ægt, som han nægtede; vel blev han tilsagt, men blev opsat til efter Michaeli, da både høste- og pløjetid var ovre, og ville ikke heller da køre. - Om vidnet ikke ved, at denne Simon Knudsen foruden den lille halvgård af Sønderskov gods besidder og driver tillige 2 andre gårde af kongens gods under Haderslevhus amt i samme by, hvoraf enhver er større end den gård, han har af Sønderskov? - Simon Knudsen bebor foruden gården under Sønderskov 2 gårde i samme by, som skal tilhøre Haderslevhus amt. Vidnet har hørt, han skal have købt dem til sine børn. - Om ikke Jested er en stor by, og følgelig må han så vel som de fleste andre bønder i høst- og sædetid være på færde med de fleste, såfremt han ikke vil komme til kort og lide skade? - Jo. - Har Simon Knudsen nogen tid vist nogen slags ulydighed uden denne gang? - Kun denne gang. - Om ikke Simon Knudsen stedse i rette tid har betalt sine skatter og landgilde uden restance? - Formedelst han var betroet, så har han ikke alle tider til rette tid betalt. - Om vidnet ved, at de andre Sønderskov fribønder er pålagt så stor en forhøjelse for deres skyld og landgilde, siden deres gårde kom under Sønderskov, som Simon Knudsen og Knud Madsen? Ved ikke.

1755 - 7. januar:

Fol. 387b, 392, 395, 398:

Carl Lindam har på vegne af regimentskrver Seest stævnet Vranderup mølles beboere og kautionister. Får udmeldt møllerne Johannes Fintz i Gammelby mølle og Mads Hansen i Smidstrup mølle til at syne møllen. - Det meldes til møller Carl Slegels hustru på Vranderup mølle samt kautionisterne, guldsmed Slegel og Niels Jørgensen Melsing, begge i Fredericia.

Efter besigtelse og taksering af møllens mangler og skader møder kautionisterne frem. De vil rette for sig: De fremstiller en møller fra Fredericia, Peder Dinesen, som de har formået til at ville antage

Vranderup mølle og jordbrug på følgende betingelser: 1) I løbet af et år at sætte møllen i en sådan stand, som synsforretningen foreskriver. 2) at betale de kgl. præentioner, som beløber sig til 84 rdl. 4 mk. 7 sk., samt al anden beviselig gæld, som Carl Slegels hustru er skyldig. 3) At betale til Carl Slegels umyndige børns opdragelse årligt 20 rdl. i de første 8 år fra dato, - imod at Peder Dinesen kan være forskiret at få fæste og vished (?) på møllen og dertil brugende hartkorns besiddelse inden påske førstkommende, og at de levende kreaturer, som er på stedet og af regimentskriveren blandt andet sequestreret til observation for Carl Slegels hovedlod, må følge møllen og dens ager og engs hartkorn, hvilket opløber efter vurderingen til 101 rdl. 1 mk. 8 sk. - Lindam fandt dette tilbud fordelagtigt til møllens konsevation og for de fattiges kasse, at den ikke skulle bebyrdes i henseende til de umyndige fatige børn, og antog tilbuddet til de sessionsdeputeredes approbation. Frafaldt således den påbegyndte sag.

1755 - 14. januar:

Fol. 390:

Andread Pettersen af Lille Velling på vegne af sessionsskriver Haaed fører vidner angående en riseg, som ved ransagning er fundet i Peder Bremses gård i Gudsø.

1. vidne, Anders Nielsen i Børup: Om vidnet kan huske, at Peder Brems for ca. 2 år siden fandt en eg liggende mellem Børup og Skærbæk i hvid moes ender (?). - Ja. - Om vidnet var med til at hjælpe Peder Brems på hans vogn? - Ja, Peder Brems kom til vidnet om natten og talte til ham, da han lå i sin seng; stod så op og gik med ham. - Han vidste ikke i forvejen, at egen lå på det nævnte sted i hvid moes ender. - Vidnet nævner flere, som var med. - Har ikke hørt, at egen var hugget i Erritsø haver. - Om vidnet ikke ved, at Peder Brems vel vidste, at egen ikke kom fra hans skovskifte, som han foregiver? Nej, ved kun, at da egen var kommet på vognen, sagde Peder Brems, at han tømte, det var hans. - Ved vidnet ikke, at Peder Brems selv har ladet egen hugge i Erritsø have og siden henlægge på det sted, hvor han afhentede den?

Der afhøres flere vidner, som giver lignende svar.

Fol. 390:b:

Niels Hansen af Stovstrup anmelder ildsvåde natten mellem 2. og 3. påskedag. Der brændte 12 fag staldhus, 18 fag lade, 21 fag fæhus med alt indavlet korn og hø, 4 gode bæster, 8 gode stude, 2 væddere, folkenes senge, vogne, avlsredskaber. Salshuset på 11 fag blev reddet, men døre, vinduer og alt boskab blev spoleret. - Vidner bekræfter. Det er en selvejergård. Der brændte tilsammen 51 fag, altsammen god og forsvarlig bindingsværk af godt egetømmer med fyrretømmer foroven. De 21 fag var sidste sommer opført af nyt, og de fleste af tavlerne opmuret med brændt mursten. Niels Hansen med hustru og 7 børn er gerådet i største armod etc. Gården er matr. nr. 2 af htk. 8-0-2-2. - Niels Hansens tjenestekarl Anders Andersen, landsoldat, har bekendt for dem, at han natten imellem 2. og 3. juledag kom sildigt hjem, gik så ud for at fodre hestene og derefter til sengs. Havde med sig en lygte med tændt lys i, som han ... hængte på stænger; gik til sengs; forsømte at slukke lygten; faldt så i søvn, og da han vågnede, var huset i fuld band. - Tingsvidne på sædvanlige betilgelser.

1755 - 25. februar:

Fol. 399:

Hans Jørgensen af Nyborg Brakker i Starup sogn anmelder ildsvåde den 16/2 om aftenen: Salshuset på 12 fag, velbygget, med det meste af hans bohave. - Vidner bekræfter. Salshuset blev for 6 år siden opbygget af nyt. Ved Guds nåde og tilkommende folks hjælp blev kreaturerne og udhusene redet. Hans Jørgensen er med hustru og 2 børn gerådet i armod etc. Gården er af htk. 3-0-0-0 efter reduktionen. - Tingsvidne på sædvanlige betingelser.

1755 - 4. marts:

Fol. 399b, 400, 403:

Hans Pedersen Smed af Nyborg opbød sin myndling Dorthe Pedersdatters fædrene og mødrene arv på 80 slettedaler. Pengene blev forseglet.

Fol. 399b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af rytterbønderne Anders Tøgersen og Hans Pedersen af Viuf, Christen Slot, afdanket garder i Bjert, Knud Thomsens enke Anne Sørensdatter af Eltang og Mads Clausen af Bjert og deres hustruer fører vidner på deres arveret efter deres angangne svoger og broder Hans Søresen Tømmermand i København. - Fire vidner af Bjert: De har kendt Peder Hansen Ousen, som havde til ægte Maren Hansdatter Nebel, boende i Bjert i Eltang sogn. De er forlængst døde og de avlede i første ægteskab 7 døtre:

1) Sidsel Pedersdatter, forhen gift med Søren Lauridsen, husmand i Bjert, som derfra for lang tid siden er bortflyttet og skal være død i Varde. Om hun har efterladt sig livsarvinger, er ikke bekendt.

2) Maren Pedersdatter, død, har været gift 2 gange. Først med Hans Pedersen Smed i Viuf. I dette ægteskab har hun avlet 5 børn:

Peder Hansen, død uden livsarvinger.

Hans Hansen, rejste herfra i ungdommen; ved ikke, om han er i live, eller hvor han opholder sig.

Peder Hansen, død ung, ugift uden livsarvinger.

Anna Pedersdatter(!), død i ungdommen.

Maren Pedersdatter (!), død i ungdommen.

I 2. ægteskab, med Thomas Jensen Slaugbolle, har hun avlet 2 døtre:

Lene Thomasdatter, lever og er gift med rytterbonden Hans Pedersen i Viuf.

Dorthe Thomasdatter, lever og er gift med Anders Tøgersen i Viuf.

3) Else Pedersdatter, rejste herfra i ungdommen ugift. Ved ikke om hun lever eller har efterladt sig arvinger.

4) Apolone Pedersdatter, død samme år som hun blev født, efter hvad de for længe siden har hørt.

5) Dorthe Pedersdatter, lever endnu og er gift med Christen Slot og bor i Bjert.

6) Apolone Pedersdatter, død, har været gift med Anders Kjær i Bjert og ej efterladt sig arvinger.

7) Anne Pedersdatter, død ugift.

I 2. ægteskab har Maren Pedersdatter (!) Nebel avlet med Søren Pedersen Ulf 2 sønner og 2 døtre:

1) Peder Sørensen Ulf, er for nogle år siden rejst herfra. Vides ikke, om han lever eller hvor han er.

2) Anne Sørensdatter, lever i enkestand i Eltang.

3) Maren Sørensdatter, lever og er gift med Mads Clausen, rytterbonde i Bjert.

4) Hans Sørensen Tømmermand, død i København.

Disse sidste 2 brødre og 2 søstre er alle helsøskende, og de fornævnte 7 søstre er alle helsøstre, men halvsøstre til afdøde Hans Sørensen Tømmermand.

Henrik Hansen fremlagde attester fra hr. Jørgen Seidelin af Stenderup, provst i Bruskk herred, og hr. Niels Friborg af Herslev.

1755 - 11. marts:

Fol. 400, 401b:

Niels Lauridsen af Bjert på egne vegne og på vegne af Iver Nielsen i hans svaghed og i hans hustru Gertrud Pedersdatters nærværelse lovbød det sted i Bjert, som han forhen har beboet og nu beboes af Jens Nielsen, matr. nr. 18 af htk. 4-0-0-0. - - Jens Nielsen, som har stedet i husbondhold, og hans hustru Lene Jensdatter begærede skøde.

Fol. 401b, 403:

Jep Madsen af Rugsted lovbød halvdelen af sin påboende halvgård af htk. 1-4-1-2½. - Hans hustru Ellen Christensdatter begærede skøde.

1755 - 8. april:

Fol. 405b, 410, 420b, 427b, 432b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af Marie Iversdatter af Skærup ctr. Svend Christiansen, tambour i Skærup, for brudt ægteskabsløfte.

1. vidne, Ditlev Marcussen, skovfoged i Skærup:

1) Om vidnet har hørt, at Svend Christiansen har tilsagt Marie Iversdatter sit ægteskabsløfte? - Ja, vidnet hørte selv Svend Christiansen sige det i sognefoged Mads Jacobsen Buhls hus i Skærup den 3. påskedag 1754 mod aften, at han ville have til ægte citanten. Vidnet foreholdt Svend Christiansen, at han ikke skulle sige, han ville ægte hende, hvis han ikke tænkte til at holde det. Han svor derpå, det var hans alvor, og han mente det, han sagde. Samme tid var og til stede sognefoged Mads Jacobsen Bull, Peder Sørensen Quist og Ole Sørensen Quist af Skærup.

2) Om Svend Christiansen den aften var ved sin sunde fornuft, eller var beskænket? - Ved sin fulde fornuft og ej beskænket, fik ikke heller noget at drikke der, før løftet var givet, da de derefter fik noget brændevin at drikke.

3) Om vidnet derefter har kunnet fornemme, hvad årsagen var til hans ustadighed, at han nu, da han under ægteskabsløfte har besvangret Marie Iversdatter, vil forlade hende og tvært imod sin gjorte forpligtelse indlade sig i ægteskab med en anden? - Nej, han har ikke for vidnet ladet sig forstå om sådant.

4) Om Marie Iversdatter ikke den aften var til stede, da løftet blev afgivet, og derpå straks gav hverandre hænder? - Jo, hun var til stede, og da løftet var gjort af dem begge, blev det stadfæstet med hænder givelse, som tilstedeværende lagde deres hænder på og ønskede dem til lykke, og Svend Christiansen lovede at skaffe friseddel.

5) Om ikke citanten er født af ærlige ægteforældre, og om hun ikke sedse har ført et uberygtet levned? - Jo.

Løjtnant Bülow er mødt på vegne af tamburen Svend Christiansen. Spørger vidnet:

1) På hvad tid blev det såkaldte ægteskabsløfte givet? - De kom derind ved dagslys, og en times tid derefter skete løftet, så vidt vidnet kan erindre.

2) Om sognets præst tillige var hosværende? - Nej, præsten var der ikke. Hørte heller ikke, at han blev begæret.

3) Om Svend Christiansen ikke var beskænket, og hvem han samme tid havde drukket med? - Nej, så ikke at han drak brændevin, før løftet var givet.

4) Om vidnet ved, at derpå straks af major Falch blev begæret friseddel på Marie Iversdatter? - Ved ikke, om der blev begæret friseddel, men den aften, da løftet blev gjort, lovede Svend Christiansen at begære friseddel.

5) Om vidnet ikke må tilstå og var bevidst, at Svend Christiansen ulovligt og uden hans chefs tilladelse og viden og imod hans ordre den dag skulle have indfundet sig i Vejle med de andre tamburer, lod sig overtale og forføre og forblev natten over i Skærup ved Marie Iversdatter? - Svend Christiansen kom til vidnet uden hans port og begærede, at vidnet ville gå med ham ind til Marie Iversdatter. Ved ikke, om det var med majorens vilje eller ikke. Svend Christiansen talte og om, at han skulle til Vejle om natten. Vidnet gik hjem, efter at ægteskabsløftet var sket. Og da blev Svend Christiansen der. Om han blev der natten over, ved vidnet ikke. Og ingen var der, der overtalte ham eller forførte ham dertil, så længe vidnet var der.

6) Om vidnet da ikke siden den tid har hørt nogen tale derom? - Nej.

7) Om vidnet ved, at Marie Iversdatter eller forældre nogen tid, enten før eller siden, har bedt major Falch at give Svend Christiansen friseddel på sig? - Ved ikke.

Henrik Hansen:

6) Om Svend Christiansen ikke efter dette løfte nogen sinde for vidnet har udladt sig, at han ville søge at få trolovelse med Marie Iversdatter ifølge hans forhen gjorte ja-ord? - Svend Christiansen har mange gange siden sagt til vidnet, at han ville søge friseddel og efter løfte ægte Marie Iversdatter, og han ville ingen anden ægte.

2. vidne, Mads Jacobsen Buhl, sognefoged i Skærup:

Vidnet får stillet de samme 5 spørgsmål som første vidne, hvis udsagn han kan bekræfte. - 3. påskedag 1754, da de begge var forsamlet i vidnets hus, lovede de hinanden ægteskab i mange godtfolks påhør. Og siden, 3. juledag samme år, var de igen forsamlet i vidnets hus, da Svend Christiansen igen med høje og dyre eder lovede at ville ægte Marie Iversdatter og ej ægte noget kvindemenneske, så længe hun levede.

Løjtnant Bülow's spørgsmål:

Svend Christiansen forblev i vidnets hus om natten efter 3. påskedag, men blev ikke lokket dertil, og gik derfra om morgenen. - Marie Iversdatters moder har sagt, at hun har begæret friseddel af majorinde Falch.

Henrik Hansens yderligere spørgsmål:

6) Svend Christiansen har mange gange sagt, at han ville ægte Marie Iversdatter, når han kunne få friseddel.

Hansen fandt fornødent at spørge Svend Christiansen: Om han ikke har været og endnu er til sinds at ægte Marie Iversdatter, den han under ægteskabsløfte har besvangret. - Løjtnant Bülow forsøger at forhindre svaret, men Svend Christiansen får tilladelse til at svare: Ja. - Hvad der da bevægede ham til at indgå ægteskabsløfte med Anne Christiansdatter, imod hvilket der skete forbud (som der er stævnet for)? - Svend Christiansen: Han begærede friseddel af major Falch til at ægte Marie Iversdatter, hvilket majoren nægtede ham; men på Anne Christensdatter kunne han få friseddel, endskønt det var imod Svend Christiansens vilje.

Løjtnanten: Om han sagde til majoren, at det var imod hans vilje? - Nej.

Næstsidste tægtedag: Henrik Hansen meddeler, at Svend Christiansen nu er opbragt som desertør og sat i arrest. - Sidste tægtedag skrives der tingsvidne.

1755 - 29. april:

Fol. 408, 412, 414:

Troels Nissen af Skartved, som har til ægte Lisbeth Hansdatter, afgangne Hans Iversen af Skanderupgård hans datter, lovbød den hans sal. svigerfar fradøde ejendom, Skanderupgård kaldet, htk. 6-4-3-2. - Jep Bramsen og hustru Maren Hansdatter, som er Hans Iversens datter, begærede skøde for 550 rdl.

Fol. 411b, 413, 417, 421b, 425, 426:

Carl Lindam ctr. Johan Jokum Eriksen, rytterbonde af Verst (forsvaret af Henrik Hansen) for krybskytteri.

1. vidne, skovfoged Adolf Walter af Hundsholt:

1) Om han ikke ved, at Johan Jokum den 25/2 har lagt et luder uden for Verst by i en skovhave og aftenen derefter ladet sig finde ved luderet med en flint for at skyde ræve? - Jo.

2) Hvad flinten var ladet med? Hugget skrå af bly så store som viker eller små ærter.

3) Om vidnet ikke traf ham med den ladte flint, og hvad han da sagde? - Jo, traf ham med den ladte flint, som vidnet tog fra ham, og han bad for sig at beholde flinten, men vidnet tog den med sig, og Johan Jokum gik bort.

4) Om vidnet ved noget mere til oplysning? - Nej.

Henrik Hansen er beskikket forsvarer, spørger:

1) Ved vidnet, at Johan Jokums folk havde omrørte 25/2, mens Johan Jokum var her i Kolding for at hente natmandens dreng, udtrukket det forefundne luder levende af Johan Jokums gård ned i toften, siden de frygtede, den skulle dø på stalden? - Vidste ej noget derom, før natmandens dreng berettede, at luderet lå i toften eller skovhaven.

2) Siden han har afvundet efter natmandens beretning at have indfundet sig for at passe op ved dette luder, så spørges: Om han og uden flint der har indfundet sig? - Ja.

3) Om han ved luderet fandt nogen hytte eller skjul til at sidde i ved sligt krybskytteri? - Nej, han fandt ingen skjul eller hytte, men der var indrettet et sted ved en levende gærde straks ved luderet, hvor man kunne stå eller sidde til at beoagte sådant.

Johan Jokum forhøres:

1) Om han har skudt nogen ræve i dette luder, før end Adolf Walter kom til og tog flinten fra ham? - Nej.

2) Hvornår han ladede flinten? - Om aftenen før han gik derned.

3) Hvorledes han turde understå sig i at gå på rævejagt; om han muligt mente, det ikke var forbudt at skyde ræve? - Han gik ikke efter ræve; men som ulven havde aftenen tilforn gået i hans gård og dér beskadiget et svin, gik han derfor ud i den mening, om ulven kom igen, s ville han kyse ham, og ikke for at skyde noget. Aftenen derefter blev taget fra ham en gås enten af en ræv eller en ulv.

Henrik Hansen fører vidner:

1. vidne, Johan Ludvig Jørgensen af Verst.

Han har aldrig før set Johan Jokum gå i skov eller mark med en bøsse. - Om ikke det luder eller ådsel, som fandtes i hans toft, var af et bæst, som for ham var kommet til skade, og at han derfor dagen tilforn måtte hente natmanden fra Kolding for at aftrække det? - Vidnet ved nok, at bæstet blev trukket ned i toften, og at det var så slet, at det ikke kunne leve; det så han, da bæstet blev trukket forbi hans gård. Derefter blev det af natmanden aftrækket.

2. vidne, Dorthe Jepsdatter, Johan Ludvig Jørgensens hustru:

Har nok hørt sige, at en ræv havde bidt en gås i Johan Jokums gård sidste vinter.

Der afhøres et par vidner mere, som ikke synes at kunne bidrage meget til sagens oplysning.

Fol. 412, 413b:

Peder Thulesen i Hesselballe opbød sin myndling Sofie Amalie Jacobsdatters arv og gave på 66 rdl. - Ved 2. opbydelse nævnes beløbet 100 rdl. - Ved 3 opbydelse betegnes arven som mødrene arv på 66 rdl. 4 mk. - Pengene blev forseglet.

1755 - 13. maj:

Fol. 413b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af Anders Sørensen og Søren Sørensen af Højen samt Bodil Simonsdatter, en enke af Bølling, vidner, der skal bevise deres arveret efter afgangne tolder Simon Nielsen Glud, som døde i Kalundborg.

Vidnerne (af Højen) har kendt Simon Andersen, en søn af Anders Simonsen, forhen boet i Fredericia, som begge for lang tid siden er døde. Simon Andersen har efterladt sig:

En søn, Anders Simonsen; vides ikke, om han lever, eller hvor han opholder sig, siden han i

ungdommen herfra bortrejste.

En datter, Bodil Simonsdatter, lever og bor i Bølling.

Flere børn har Simon Andersen ikke efterladt sig.

Ligeledes har afdøde Anders Simonsen efterladt sig:

En datter, Ingeborg Andersdatter, død, været gift med Søren Lassen i Højen, og død.

I deres ægteskab avlede de:

En søn, Anders Sørensen, lever og bor i Højen.

En dito søn, Søren Sørensen, lever og bor i Højen.

Flere børn har Ingeborg Andersdatter ikke efterladt sig, som lever. Og vidnerne ved, at Anders Simonsen og Bodil Simonsdatters fader, Simon Andersen, var kødeligt søskendebarn til afgangne tolder Simon Nielsen Glud, og at Anders Sørensen og Søren Sørensens afdøde moder Ingeborg Andersdatter ligeså var kødeligt søskendebarn til afgangne tolder. Altså er Bodil Simonsdatter, Anders Sørensen og Søren Sørensen rette arvinger efter ham. - Vidnerne ved ingen forklaring at gøre angående Simon Nielsen Gluds farbroder, Hans Simonsen Bendrejer, som døde i Odense, hans børn og deres arvinger.

1755 - 10. juni:

Fol. 419b, 428, 429b:

Ovennævnte tre arvinger stævnes af prokurator Poul Rulie af Odense på vegne af kancelliråd Drejers og sal. Hans Peter Drejers efterlevende børn, arvinger efter tolder Simon Nielsen Glud af Kalundborg. Han fører vidner:

1. vidne, Jørgen Nielsen af Højen:

- 1) Han har ikke kendt Anders Simonsen, men har kendt hans søn, Simon Andersen.
- 2) Han har hørt af en gammel kone, Dus Nielsdatter, at Anders Simonsen og 3 brødre var født i Seest præstegård.
- 3) Ved ikke, hvad Anders Simonsens brødre hed. Har ikke talt med dem.

2. vidne, Niels Andersen af Højen:

- 1) Har hørt fortælle af sin gamle fader, at Anders Simonsen har boet i Fredericia, og hans enke kom til Højen efter hans død; men vidnet kendte ingen af dem.
- 2) Hans fader har sagt, at Anders Simonsen var født i Seest præstegård; det har han også hørt af en gammel kone i Højen.
- 3) Den gamle kone, som endnu lever, har sagt, at den enes navn var Hans, og den andens Niels, som har boet i Odense. Den 3. har vidnet ikke hørt noget om.
- 5) Vidnet har ikke selv set Niels og Hans; men den gamle kone har sagt, at tolder Glud var en søn af Niels.

Hansen vil tage kontrastævning for at afhøre den gamle Rus Nielsdatter. Men da vidnet (Vuus Nielsdatter, Wulie Nielsdatter? Wucie Nielsdatter?) er gammel og sengeliggende udmeldes 2 uvildige mænd, sognefoged Henrik Madsen og Jørgen Rans af Højen til at afhøre hende. De skal medbringe lovbogen for at oplæse lovens ed for hende. De afhjemler deres forretning næste tægtedag og bekræfter, at hun har god forstand og kan rede for sig. Men indholdet af forretningen

gengives ikke. - Mons. Lips af Dons fremlægger en attest fra provst Jens Storm af Højen.

1755 - 19. august:

Fol. 428b, 431, 434b, 437, 440:

Forstander Ove Hansen af Kolding Hospital ctr. rytterbønderne Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rodevad. - Han fører vidner på, at de har skåret tørv i Hospitalsmosen på Rodevad mark. Vidnerne skønner forskelligt om, hvor mange læs de kan have taget, op til ti læs. Det er ikke alle, der kalder mosen for Hospitalsmosen; nogle kalder den Rodevad mose, og andre kalder den Mads Buchs mose. Mads Buch er hospitalsbonde. - Nogle vidner skal også svare på, om de har set heste græsse på engen, som ellers var fredet til høbjergning, og hvor mange læs græs, der kunne være bjerget.

Sagen fortsætter på næste filmrulle.

1755 - 23. september:

Fol. 434, 439:

Christen Jensen Gammel i Stovstrup har ved beskikket forsvarer Carl Lindam stævnet Hans Lauridsen, ibidem, der repræsenteres af rådmænd Lindberg af Fredericia. Denne meddeler, at der mellem Christen Jensen Gammel og Hans Lauridsen er i vidners påhør indgået forlig, og til bevis for, at det er Hans Lauridsens rene alvor at skride til forlig, så erklærer han sig indforstået med nogle krav, Lindam har rejst: 1) Foruden den i kontrakten Christen Jensen Gammel tillagte ko årligt at nyde malkningen af, vil Hans Lauridsen lade ham få malkningen af endnu en ko, som Hans Lauridsen lover at give græsning og føde tillige med sine egne. - 2) En tønde havresæd årligt i anden kærvs jord at besø (hvortil Christen Jensen Gammel her for retten erklærede at skaffe sædekorn). - 3) For at evitere proces' vidtløftighed lover Hans Lauridsen at betale processens omkostninger med 4 rdl. - Lindam bifalder forliget, som han ikke har hørt om før nu, på betingelse af, at Hans Lauridsen desuden her til protokollen vil erklære, at han ikke ved nogen skel eller rede til den beskyldning, han har gjort mod Christen Jensen Gammel, at han skulle have stjålet hans malt og hakkelse, men at sådant er sagt af ham i ubesindighed. - Lindberg mener, at skældsord er lige så vel talt af Christen Jensen Gammel imod Hans Lauridsen; men ifald noget skulle være talt af Hans Lauridsen, var det sket i hastighed og overilelse formedelst Christen Gammels opførsel imod ham, og når skældsordene på begge sider går lige op, er det Hans Lauridsens vilje, at alting må være afgjort. - Lindam mærker nok, at det ikke er Hans Lauridsens alvor at indgå forlig, og begærer derfor vidner stedt til forhør. - Så beder Lindberg instændigt om, at alting må være dødt og magtesløst, og erklærer, at Hans Lauridsen intet ondt ved med Christen Jensen Gammel, og hvad han har sagt, er sket i ubesindighed. - Så accepterer Lindam forlig på betingelse af, at han inden 14 dage får de 4 rdl. til sagsomkostninger. Og han tilstår på vegne af Christen Jensen Gammel, at i stedet for den omtalte kos græs og foder, som er uden for kontrakten, skal indgå den hest, som i kontrakten er mentioneret. - Derefter tog begge parter hinanden i hænderne med løfte på begge sider at leve fredeligt og skikkelig med hverandre, og derhos lovede Hans Lauridsen at føde og græsse Christen Jensen Gammel hans livstid den ko, som han idag har indgået foruden aftægtskoen. Og at Christen Gammel selv køber og forskaffer denne sidste ko, som Hans Lauridsen alene fodrer og

gæsser lige ved hans egne køer.

1755 - 14. oktober:

Fol. 437b:

Las Nielsen Vaabens enke Anne Pedersdatter med lavværgen Jens Sørensen Baastrup af Hjarup og hendes og den sal. mands børn, nemlig Peder Lassen, værende i Møgeltønder, Jens Lassen og Hans Lassen af Hjarup med kurator Anders Jessen ibidem, Mette Cathrine Lasdatter hendes formynder Tulle Pedersen i Lejrskov, lovbød den halve gård i Hjarup, som Niels Lassen Vaaben nu påbor, htk. 3-3-2-2. - Sidste lovbydelse sker på næste filmrulle.

Koldinghus birks justitsprotokol 1748-61

Supplement 2

(Mikrofilm M 30901)

Denne justitsprotokol var den første, jeg skrev ekstrakt til. På det tidspunkt var jeg mest interesseret i at skabe overblik over indholdet, mere end at skabe indblik i det. Det bevirkede, at det hovedsageligt kun var sager, der endte med en dom, der blev refereret nogenlunde grundigt. Her vil jeg supplere med bl.a. indholdet af sager, der endte med et tingsvidne. Lovbydelser vil jeg også referere mere udførligt. - Tingsvidner om den grasserende kvægsyge refererer jeg kun til og med 1750. Gældssager refererer jeg normalt ikke.

Kun datoen for første tilførsel i hver sag er anført. Derunder er angivet, hvor i tingbogen sagen forekommer.

1755 - 28. oktober:

Fol. 440b:

Las Nielsen Vaabens enke Anne Pedersdatter med lavværge Jens Sørensen Baastrup af Hjarup og medarvinger, Jes Lassen, myndig, på Peder Lassens og Hans Lassens vegne deres kurator Anders Jessen af Hjarup, item Mette Cathrine Lasdatters formynder Tulle Pedersen i Lejrskov, de lovbød den dem tilhørende halve ryttergård i Hjarup, som Niels Lassen Vaaben nu bebor og har i husbondhold, matr. nr. 11 af htk. 3-3-2-2 / 0-0-0-2½. - Niels Lassen Vaaben og hustru Lene Pedersdatter begærede skøde.

1755 - 11. november:

Fol. 443b, 446:

(Fortsat fra forrige filmrulle). Ove Hansen, forstander for Kolding hospital, ctr. Niels Christensen Degn og Hans Nielsen af Rådvand (Rodevad). - Sidste tægtedag afgør dommeren, at han ikke kan dømme i sagen, når ingen af parterne har bevist deres adkomst til den omtvistede jord (Hospitalsmosen).

Fol. 443b, 444:

Steen Rasmussen i Amhede lovbød sin gård, Amhede kaldet, i Egtved sogn af htk. 5-3-1-1. - Jens Madsen og hustru Berte Maria Steensdatter Legaard, som er Steen Rasmussens datter, begærede skøde.

1755 - 25. november:

Fol. 445:

Læst amtmandens efterlysning af rytteren Johan Frederik Christian, af en lang og smal statur, et langagtigt ansigt og hvidgult hår, 29 år, som er mistænkt for at have begået et mord på Løgum mark i Tønder amt den 4. hujus og nu er undveget og eftersøgt. Hvor han opdages, at pågribes og bringes med god bevaring til amthuset.

1755 - 23. december:

Fol. 447b, 453:

Marcus Madsen af Skovdruppård ctr. Knud Jensen i Seest. Prokurator Carl Lindam på vegne af Poul Christensen og Christen Eriksen af Seest, der som ejere af omstævnte Åkær har foranstaltet dets indgrøftning, fremlagde en af samtlige lodsejere given tilståelse til Poul Christensen og unge Christen Eriksen, at de ikke havde noget imod, at Åkær blev indgrøftet og indhegnet, afgivet dags dato. Han mener ikke, at Marcus Madsen har ret til dette søgsmål. Marcus Madsen har aldrig før været bekendt med en sådan tilståelse og begærer synsmænd udmeldt.

1756 - 20. januar:

Fol. 451b, 453, 457:

Christen Hansen i Stenderup i Eltang sogn lovbød halvdelen af sin halve gård på htk. 2-5-3-2½. På vegne af Christen Hansens hustru Gertrud Nielsdatter begærede Johan Sørensen Smed af Surhave skøde.

1756 - 27. januar:

Fol. 453, 457b:

En del bymænd af Vester Nebel (ved Henrik Hansen af Dons) ctr. Jens Rasmussen og Hans Nielsen af Vester Nebel.

1. vidne, sognefoged Peder Knudsen af Håstrup:

1. Kan han huske, at der igennem Jens Rasmussens nu beboende selvejergårds toft om ved hans nu af Jens Sørensen Skræder beboende lejehus og igennem Hans Nielsen Boelsmands toft har været nogen gangstier og stætter, og hvorledes de har gået på den tid? - Vidnet er født i Vester Nebel by og er 55 år gammel. Var hjemme i Vester Nebel, til han kom til København under livgarden i ca. 24 års alderen. Og i den tid, han var hjemme, var der gang over den toft, som Jens Rasmussen nu tilhører, og i den tid tilhørte Jep Pedersen og søn Jørgen Haar, og der var gang fra stetten, som begyndtes nordvest (?) eller den næreste hjørne af gårdens kålgård, og i den tid var der et hus, hvor stien gik sydvesten om huset, hvor hyrden og alle andre gik, som havde ærinde derforbi. Og i samme tid gik der gang over Hans Nielsens nu beboende toft. Hvilken gang begyndtes ved Ole Jørgensens tofts hjørne, som nu

- efter beretning tilhører Niels Nielsen, og gik igennem Hans Nielsens toft gangsti ind til hans hus. Og ligger det hus i den nørre gade. Og Jens Rasmussens gård ligger sønden for den store gade, som går igennem byen til vest og nør.
2. Hvor den igennem Jens Rasmussens toft ud forbi hans rytter- eller gadehus omvundne sti gik ud til gaden? - Stien og gangen gik ud til gaden imellem det omvundne hus' ... og Søren Skræders kålhøve.
 3. Hvor mange stier der på den tid var igennem Hans Nielsen Boelsmands toft? - Der gik, som omvundet er, sti i toften med gærdet inden for gaden til byen, indtil de kom til fortovet, og ligger toften ved siden af huset på begge sider til øster og vester og derfra gik stil til Spegerbordgaden.

Flere vidner besvarer de samme eller lignende spørgsmål. Der nævnes i byen en gade ved navn Korsgade. Den 25. januar var der et grandestævne, hvor Jens Rasmussen lod sig repræsentere ved sin karl. De sendte bud til Jens Rasmussen om at komme, for at de kunne få disputten om stien afgjort; men han kom ikke. - Da Hans Kræmmer boede i det omtalte hus, havde han urter og andet i haven. Han bad bymændene om, at gangen måtte ske til gaden fra øster og til vester, og til den ende lagde han en stenbro på gaden, som folk gik på i stedet for stien i toften forbi hans hus. - Jens Sørensen Skræder har beboet huset. De, som han tillod at gå ad stien, benyttede den. Andre tillod han det ikke. De, som han afviste, før Jørgen Haars død, var fremmede og udenbys folk. Og siden hans død har han afvist sal. Hans Lauridsens søn Laurids Hansen og Mette Buhlisdatter Gunder. - Hans Lauridsen (der nok er den samme som Hans Kræmmer) havde forlangt at nedlægge den sti, som gik forbi hans hus til Spegebordegade, og forpligtede sig til gengæld til at oprette en gangsti med trinsten langs ad nørre gade. Den er ikke blevet vedligeholdt.

1756 - 3. februar:

Fol. 456, 460b, 462b, 464b, 465b, 472:

Birkedommer Lars Thistrup til Refstrup ctr. oberauditør Seidelin.

1. vidne, Preben Hansen af Nørre Vilstrup:

1. Om vidnet har set Refstrupgårds bager- og bryggerhus, som er i borggården i den østre længe? - Ja.
2. Om vidnet ved, hvor mange fag samme baggers og bryggers består af, og om ikke han må tilstå, at deri er fuldkommen god plads til at bage og brygge på een dag og tid, og uden at det ene skulle hindre det andet, når sådant ej skete med forsæt? - Bage- og bryggerhus er 5 fag, og næstved i den nørre ende er 2 fag, hvori forhen har været opmuret en kedelgrue til samme bryggers' og ovns skorsten, og i samme to fag var afdelt 2 kamre, og i bryggerhuset kunne brygges og bages på samme tid, ja også brændes, om kedlen havde været opmuret, uden at det kunne være til hinder for det andet.
3. Om vidnet har observeret, at ved hver side af bageovnen er en ildgrue til indmurede kedler, således at den ene er ind til bryggerset, og den anden ud til et kammers, 2 fag? - Er besvaret.
4. Om der ikke i samme to ildgruer og kedler kunne koges indmad af fæhøveder og handles med samme, uden at det sidste var fornøden at ske lige for bageovnen eller de to fag, hvori bageovnen står? - Når der i hver grue af de 2 gruer var kedler, kunne der koges i dem, hvad

- de fandt fornødent, uden at være bageovnen til hinder, eller skorstenen, allerhelst at gruerne er ud hver til sin side af skorstenens vangene.
5. Om vidnet har set loftet over samme østre længe i Refstrup borgegård, og om han synes, at samme er bekvem til at forvare aftærsket korn på? - For ca. 14 dage siden var vidnet der for at købe et par tønder rug, da vidnet så, at det regnede ned igennem tækket, og loftet var meste våd overalt, så der på loftet ikke kunne lige korn tørt.
 6. Om vidnet har set den stald i det vestre hus i ladegården, hvor oberauditør Seidelins heste står, om samme er god og forsvarlig til heste? - Ja, efter vidnets mening.
 7. Om ikke ved samme stald findes to kammerser, og om de er således, at det ene kunne bruges til kuskekammer og det andet til hakkelseskammer? - Ja, bortset fra, at vinduerne i det ene kammer var brøstfældige.
 8. Når Seidelin alligevel lader sin kusk eller staldkarl logere i staldkammeret i Thistrups stald i det østre hus, og samme kammers holdes tillukket, så at Thistrups kusk og ladefoged må logere i hakkelseskammerset ved sidstnævnte stald, da Seidelin derimod enten indsætter svin og fæhøveder til at føde i kuskekammeret ved sin stald eller lader samme stå ledigt, om det da ikke er forsætlig fortrædenhed og ubillighed? - Vidnet så nok, det ene kammer var tillukket: ved ikke af hvem. Det øvrige ved vidnet ikke at forklare.
 9. Da vidnet har set og ved, hvad lejlighed hr. birkedommer Thistrup i det vestre hus i borggården på Refstrup har til bopæl for sig og familie, nemlig 9 fag hus, som består af to kammerser i 3 fag, et køkken med et fra gangen af langt, lidet huel eller kammers af 4 fag og et spisekammer af 2 fag, om han da ikke må tilstå, at i fald Thistrup havde sin bopæl et andet sted uden for Refstrup og på dito gård til sammes og godsets ... skulle holde tjenestefolk såsom en ridefoged, ladefoged, ladekarl, staldkarl, hyrder, røgttere og en pige til at holde hus for samme, at bemeldte tjenestefolk da ej kunne have mindre lejlighed til logement og opholdssted, som Thistrup nu har til bopæl? - Vidnet har set de omspurgte værelser, og ifald Thistrup med familie ej selv var der, så var det dog ikke for megen værelse i dem for en ridefoged etc. efter vidnets skønsomhed.
 10. Om vidnet har set, hvorledes vinduerne i det store grundmurede hus tildels er i stykker og spoleret, således at regn og sne kan skylle ind på vinduernes rammer, karme og pael og deslige, og om vidnet ikke synes, at sådant er til stor skade for huset? - Jo, har set en del vinduer i stykker på det grundmurede hus, men har ikke set skaden indvendigt, såsom vidnet ikke var derinde.
 11. Om vidnet har set, hvorledes Refstrupgårds have, som er vesten for borgergården, at gærder og plankeværk er ruineret, således at svin og andre kreaturer går deri og spolerer de unge poder og vækster og plantninger i haven? - Ja.

Vidnet blev nu overladt til kontraparten. Men da ingen indfandt sig på kontrapartens vegne, blev han demitteret fra retten.

2. vidne er Hans Pedersen Buck af Nørre Vilstrup, som besvarer de samme spørgsmål.

På Thistrups sidste tægtedag afhøres vidnerne Christen Christensen af Høllet i Vorbasse sogn og Hans Mogensen af Oxlund i Lindknud sogn. - De kan bekræfte, at Bække by og Skjoldbjerggård er beliggende i kongens indpælede vildtbane!

Prokurator Carl Lindam på vegne af Seidelin har indgivet kontrastævning med henblik på at afhøre

Cathrine Bierings, tjenende i Snoghøj. Lindam har indgivet 31 spørgsmål, som hun skal svare på. De er anført for sig selv på fol. 473b-474, men er her kombineret med hendes svar:

1. Hvad tid hun kom til Refstrup, og når hun kvittede samme tjeneste? - Kom til Refstrup Michaeli 1753 og kvittede ved påsketid 1755.
2. Om hun erindrer sig, hvad tid Thistrup købte Refstrup, og om det ikke var i juli måned 1754? - I året 1754 ved pinsedags tider købte birkedommer Thistrup Refstrup.
3. Om ikke kort tid derefter hans ridefoged ... Goldbech kom til gården og blev ridefoged, og i hvilket kammer han havde sit logemente, om det ikke var i den søndre ende i det vestre hus i det kammer, som gik ud til haven? - Jo.
4. Om ikke Bertel Larsen, som efter Goldbech kom til gården og blev ridefoged, havde det samme kammer til logement som Goldbech. - Jo.
5. Om ikke værelserne overalt i borgegården, undtagen det kammer, som Goldbech og efter ham Larsen var i, har været i hr. oberauditørens frie brug til at lægge deres egne og fremmede folk, håndværksfolk og domestiquere (?) i, deres gods stået derinde og dem betjent af bemeldte værelser ligesom dem godt syntes og havde det nødigt? - Jo.
6. Om vidnet ikke kan erindre sig, at jomfru Møllers og stuepigen Maren lå i det kammer uden for det, som Goldbech og Larsen logerede i, indtil noget efter Mikkelsdag 1754, endog efter Larsen var kommet til Refstrup? - Jo.
7. Om vidnet ikke også selv i fornævnte tid imellem har ligget ved jomfru Møller i samme kammer? - Jo.
8. Om hun ikke også husker, at nogle fremmede fra Sjælland, som ville købe stude af overauditør Seidelin, har ligget i forbemeldte yderste kammer? - Husker det ikke.
9. Om hun ikke også ved, at jægermester Bchmanns frues pige lå ved stuepigen i samme kammer uden for Larsens, da oberauditørens datter havde bryllup? - Jo.
10. Om ikke oberauditørens kusk Christen Andersen sidst afvigte vinter nogen tid før kyndelmisse, da han var syg, kom til at ligge i dette omvundne kammer og siden den tid havde sit natteleje i samme kammer? - Kusken lå i samme kammer nogen tid ved kyndelmissetider i året 1754 (?) og var syg; men i den tid, kusken lå der og var syg, lå ingen fruentimmere der i kammeret.
11. Om ikke kancelliråd Claudiskusk, da de nogentid før sidstafvigte påske var i besøgelse hos oberauditøren på Refstrup, lå i samme kammer ved Chrisen Kock? - Jo.
12. Om ikke vidnets kuffert og ammens skrin stod i samme kammer, før gården blev solgt, og ammens skrin forblev og var der endnu, da vidnet kvitterede? - Jo.
13. Om vidnet ikke selv såvel som de andre piger har benyttet sig af bemeldte kammer uden for Larsens til at tørre linklæder og amme at tørre børnetøj? - Jo.
14. Om Goldbech og Larsen ikke havde nøglen til det inderste kammer, hvor de lå, og stændig har holdt samme kammer under lukke og gemt nøglen, så ingen kunne komme derind uden deres vilje? - Jo.
15. Om derimod ikke nøglen var i den yderste dør, og vidnet såvel som de andre oberauditørens folk gik ud og ind i samme kammer og brugte det til, hvad de havde det nødigt? - Jo.
16. Om vidnet ikke ved, at Goldbeck og Larsen ikke har haft eller skulle have mere end det inderste kammer, hvor de lå? - Havde ikke mere end omspurgte kammer; ved ikke, om de skulle have mere.
17. Om vidnet ikke også ved, at de ikke har brugt, nemlig Goldbeck og Larsen, det yderste kammer videre end, at de er gået derigennem, og om de ved samme gennemgang kunne tale

- med en eller anden bonde, eller anden som enten med dem fulgtes ind til eller ud af deres eget kammer? - De havde ingen anden brug i kammeret end gennemgang, det vidnet er bekendt.
18. Om de har haft nogen boskab der stående, eller andet tøj, end ad de kunne lægge en rejsekjole, hynde eller kappe på en af oberauditørens derværende stole, eller at Larsen satte sine træsko ved døren, item en papirpose og kniv? - Jo.
 19. Om vidnet ikke ved, at der i det vestre hus i borgegården på Refstrup var et kammer ved den side ud til haven imellem det kammer, hvor Larsen lå, og rullestuen, som blev kaldt gamle køkken? - Jo.
 20. Om ikke i samme såkaldte gamle køkken var 4 sengesteder af brædder indrettet og et sammensanket dito af bøgetræ? - Der var fire sengesteder indrettet.
 21. Om ikke dette kammer og deri værende sengesteder såvel før som efter, at gården var solgt, er blevet brugt til at ligge i af oberauditørens tjenestefolk, fremmede kuske, håndværksfolk, ... og deslige, som kom til gården, så og den gamle hyrdekone Mette og et par små drenge? - Jo.
 22. Om vidnet ikke ved, at i det østre hus i borgegården imellem bryggerhuset og b... var to kamre, det ene ud til gården ... det andet ud ... dette sidste, fra borgestuen, og man skulle gå gennem det yderste til det inderste, som blev kaldt kalkekammer? - Jo.
 23. Om ikke det såkaldte kalkekammer blev brugt til at lægge kalk, materialer og kalkeredskaber, og det yderste af disse kamre blev brugt til at fede gæs på sti, kapuner i et bur, sættekyllinger og unge kapuner inde indlagt, en so med grise, item og grise der indelukket for at give dem deres føde dér? - Jo.
 24. Om vidnet ikke ved, at Larsen uden oberauditørens og fruens vidende og tilladelse har betjent sig af adskillige deres boskab, især køkkentøj af tin, messing og jernfang, hvad sorter, så vidt vidnet erindrer? - Ved, at mons. Larsen havde en og anden gang tekedlen i brug, tintallerkener og et fyrfad oberauditøren tilhørende.
 25. Om hun ikke også ved, at Larsen af husholdersken, hvis navn forbigås, har fået både spise og mad af køkkenet? - Jo.
 26. Om det ikke er sket, når de selv har været til bords eller ej var hjemme og således uden deres viden og tilladelse? - Jo.
 27. Om hun ikke ved, at skorstenen og kiølen (?) i borgestuen i det østre hus nedfaldt ved juletider sidst afvigte vinter, og at røgterren, før den nedfaldt, havde ild på og sad ved samme skorsten om aftenen for at varme sig? - Ja, skorstenen nedfaldt om vinteren; kan ikke erindre tiden.
 28. Om røgterren, siden skorstenen nedfaldt, ikke næsten hele vinteren sad ved oberauditørens skorsten om aftenen? - Jo.
 29. Om vidnet ikke ved, at den hyrdedreng, som forrige vinter vogtede får på Refstrup, tillige forrettede og var i oberauditørens tjeneste til, hvad ærinde og gerning behøvedes? - Jo.
 30. Om samme hyrdedreng ikke også fik sin kost ved oberauditørens folk og lå på deres sengeklæder i en af de senge i det såkaldte gamle køkken? - Jo.
 31. Om der var flere eller anden hyrdedreng på gården end denne omvundne sidst afvigte vinter, som hun kan erindre, og ved, at røgterren, før gården blev solgt, havde deres natteleje i fårebåsen (?) i fæhuset og i ladegården? - Kan ikke huske det.

Ingen var mødt på birkedommer Thistrups vegne.

1756 - 10. februar:

Fol. 458:

Jægermester van der Lieth (ved Carl Lindam) ctr. Hans Hjuler af Store Velling (med Hans Paabye af Kolding som beskikket forsvarer). - Forhør:

1. Om ikke hjorten var fundet i hans have således beskadiget, som stævнемålet formelder? - Jo.
2. Om der ikke på stedet, hvor hjorten var synet, kunne spores, at 2 stk. vildt var kommet ind i haven, og at det ene var sprunget samme vej tilbage? - Jo, det kunne spores, og så snart han fandt samme, angav han det for skovfoged Meier med de ord, ville hani kke angive det for vedkommende, så ville Hans Hjuler selv angive det.
3. Om han ikke har skudt til samme hjort eller på nogen måde såret den for at jage den ud af haven? - Nej (tilbød sin ed).
4. Om han da ikke ved, hvordan eller af hvem hjorten er blevet såret? - Nej.
5. Om han da ikke har sat nogen rendesnare eller reb for at holde dyr ude af sin have? - Nej.

Lindam begærede de to synsmænd, Jens Aagaard og Søren Olesen af Store Velling til forhør:

1) Søren Olesen kørte dyret over til skovrider Luchhart i Follerup, hvor og kom til Jens Aagaard, og der så de dyret således som stævningen formelder.

2) Efter at de havde synet dyret hos skovrideren og derefter var kommet til Velling, forefandt de i Hans Hjulers have spor, at der var indkommet 2 dyr, men kun et par spor af dyr derudaf. De så sporet uden for haven.

Defensor spørger:

- 1) Har de set Hans Hjuler med skydevåben i kongens vildtbane, eller er han berygtet for det? - Nej.
- 2) Om de ingen sinde har hørt skud i hans gård eller have? - Nej.
- 3) De har ikke set Hans Hjuler med noget skydevåben.

Christian Hansen, Hans Hjulers søn, forklarer, at han går i skole til konfirmation; ved ikke med vished, hvor gammel han er, men har hørt, at han nu skal være i 14. år efter forældrenes sigelse.

1) Ved han, at der kort efter Mortensdag var fundet en hjort i hans faders have, som var beskadiget og såret? - Ja, så, et dyr lå i haven, om morgenen, før han gik til skolen; ved ikke, om det havde skade eller ikke. Da han kom hjem, hørte han, at dyret var kørt over til skovrideren i Follerup.

2) Ved han, at hans fader enten har skudt eller har sat rendesnarer for denne hjort? - Nej, og har aldrig set sin fader med en bøsse i hænderne. Har heller ikke hørt skud om natten før.

Hans Paabye fører vidner ved kontrastævning:

1. vidne, Hans Jørgen Meier af Store Velling:

Hans Hjuler kom til vidnet om morgen tidligt og sagde, der lå en hjort i hans have, det han som skovfoged ville komme og bese og så angive det for vedkommende. - Vidnet beså hjorten og red straks derpå til skovrideren og gav det til kende. Skovrideren skikkede så sin karl over og skød hjorten for panden og så bragte den derfra.

2. vidne er Peder Skovfoged af Store Velling. Han tilføjer ikke nye oplysninger.

1756 - 17. februar:

Fol. 460, 465, 471, 474b:

Jægermester van der Lieth (ved Carl Lindam) ctr. Jens Olesen (af) Skærup og Jørgen Klingenberg af Vejle.

1. vidne, Ditlev Marcussen af Skærup:

1. Om han ved, at Jens Olesen og Jørgen Klingenberg er af skovfogeden Johan Skeel antruffet med flinter i en skovhave, Stærkær kaldet, den 3. december? - Ja, har hørt det sige af Johan Skeel.
2. Om han dagen før har set de to mænd med flinter på et sted, som kaldes Sommers Bjerg, ca. 100 skridt fra Stærkjær? - Nej.
3. Om han ikke har set dem andre steder i vildtbanen med flinter? - Nej.
4. Om han da ikke har set dem noget sted med skydevåben eller har set skind af vildt i deres huse? - Nej.
5. Om han da ikke ved, at Jens Skærup og Jørgen Klingenberg, fonemmelig den første, har været meget berygtet for krybskytteri, og at rygter er gået så vidt, at når bønderne omkring ved Velling har set nogen dyr, har de sagt til hverandre, "Der går Jens Skærups kræ"? - Har nok hørt Jens Skærup berygtet for krybskytteri; men det øvrige ved han ikke noget om.

2. vidne, Rasmus Frandsen af Store Velling:

Han ved bare, at noget før sidste jul var han ude at lede efter et gammelt bæst, som var bortkommet. Da så han, ved gærdet ved Sommers Bjerg stod 2 karle med blå kjortler. Og da han var kommet hjem, hørte han, at der i byen havde været alarm om krybskytteri. - Om han ikke, samme dag som han så de to karle ved Sommers Bjerg, så, Johan Skeel Skovfoged og en parykmager fra Vejle kom ridende på hin side af Særkjær? - Jo.

3. vidne, Johan Buck i Store Velling:

1. Om han ikke den 2. december har set de to i Velling skov? - Nej.
2. Søndagen før var de i vidnets hus og sagde, de ville købe korn, og de gik derfra til Hovgård i Store Velling.
3. Vidnet hørte vel den dag 2 skud, men ved ikke, hvem der gjorde det.
4. Om han ikke samme dag mødte Hans Koed af Lille Velling, som var kørende med et læs vas, og om ikke Hans Koed spurgte, hvad mon det var for en skyden; hvad vidnet da svarede? - Han mødte Hans Koed og Mads Lauridsen af Velling. Hans Koed spurgte, hvem mon det var der skød så. Vidnet svarede, "Så gid Fanden kere sig derefter. De, som skyder, har vel forlov dertil".
5. Om ikke Jens Olesen Skærup eller Jørgen Klingenberg har bedt vidnet følge med på skytteri? - Nej.

4. vidne, Hans Koed af Lille Velling:

Han hørte 3 skud den 2. december. Han mødte Johan Buck, der kom ridende med en kæp i hånden. Spurgte ham, om ikke vidste, hvem det var, der skød. Johan Buck svarede, "Den, der skyder, har vel en fri fod at stå på".

Mads Lauridsen svarer som Hans Koed. Et af de øvrige vidner er Hans Joensen Hjuler fra Store Velling.

Der afhøres flere vidner. De har ingenting set. Hans Hovgaard af Store Velling bliver spurgt, om han kender de to. Jo, han kender Jens Skærup af Vejle. Han er gift med Jens Skærups søster. (Dette notat tyder på, at ikke blot Jørgen Klingenberg, men også Jens Olesen er bosat i Vejle).

1756 - 27. april:

Fol. 475, 478:

Henrik Hansen af Dons på vegne af Peder Knudsen, Hans Koed, Jens Thorsen og Christen Hansen af Håstrup ctr. Hans Sørensen og Iver Hansen ibidem. - Vidner skal besvare disse spørgsmål:

1. Om vidnet ikke ved, at Hans Sørensen og Iver Hansen enten selv eller ved andre har hugget de på citanternes skifter dels afhugne og dels afsavede ege og elle?
2. Om vidnet ikke kan forklare, af hvem denne skovskade tid efter anden er forøvet?
3. Om vidnet da ej ved, hvor en eller flere af egne eller ellene er blevet henbragt?

Der afhøres 81 vidner. De fleste ved ingenting. Nogle få af de sidste har hørt, at Niels Bjerre og Mads Hovgaard har fået en af egne.

Fol. 477, 478, 480:

Hans Jørgensen Clausen med søn Hans Hansen af Dons lovbød deres påboende gård i Dons, matr. 1 af htk. 2-6-2-0. - Ved 3. lovbydelse er faderen syg og sengeliggende. - Velagte Jens Simonsen i Dons begærede skøde.

1756 - 11. maj:

Fol. 480b, 480b, 489b:

Niels Jensen Frismand i Håstrup lovbød sin partsgård(!) af hartkorn 8-2-2-0. - Hans Nissen og hustru Maren Andersdatter begærede skøde for 723 rdl.

1756 - 18. maj:

Fol. 480b, 484b, 489b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af skovfoged Adolf Walter i Hundsholt ctr. Christen Kjeldbech

med karl Clemen, Hans Pedersen, Niels Laursen, Søren Pedersen, Peder Hjuler, Jens Gjermandsen, Ole Gravesen, Jørgen Jensen, Laue Olufsen, Peder Videsen, Christian Smed og Peder Munk, alle af Egtved, samt Anders Christensen af Vork.

1. vidne, skovrider Corfitz Lesbjerg (?) af Jordrup:

1. Om vidnet ikke har set de indstævnedede mænd hugge en del af opelskning samt bøge med stavning på skovfoged Adolf Walters skovskifte, som grænser til Roj kobbøl, hvilken skovhugst de har brugt til Hans Majestæts gærder om Roj kobbøl? - Jo, vidnet så en del hugge og slæbte til rytterkoblernes grøft og gærder en del ris og stave fra Adolf Walters selvejerskovskifte, men kan ikke navngive dem, såsom de var fra Egtved og Vork.
2. Om de til gærderne har rekvireret nogen udvisning i Hans Majestæts skove? - Nej, slet intet.

2. vidne, Christian Jensen af Egtved:

1. Har set Hans Pedersens karl Christen og Lauge Olesen af Egtved, at de huggede nogle ris og nedstævning (?) på Anders Walters skovskifte. De blev ført til rytterkoblets grøfter og gærder.
2. Nej.

3. vidne, Jep Andersen af Egtved:

1. Så kun Hans Pedersens karl Christen, som nedstivede nogle grene og bragte dem til kobbølgaardet ved Roj.
2. Nej, ved intet.

Fol. 480b:

Sign. Peder Bech i Viuf lovbød 3. gang sin påboende gård, matr. 2 af htk. 8-4-0-1 / 0-1-1-2. - Velagte Rasmus Sørensen Sael og hustru Anne Nielsdatter Bredahl begærede skøde for 1265 rdl. (Det er angivet, at de første lovbydelser er sket 4/5 og 11/5, men de er ikke noteret i tingbogen).

1756 - 25. maj:

Fol. 481, 486, 490, 497:

Henrik Hansen (senere Hans Paabye) på vegne af madame Maren Møller på Lille Maivig med lavværge Claus Haagen og umyndige jomfru datter Anna Jensdatter og deres bønder (øvrige interessenter) ctr. sign. Claus Svitser på Jullingsholm og hans bønder med flere i Loft. På disses vegne møder Peter Høeg fra Hopballe mølle.

1. og 2. vidne, Jens Nielsen af Grindsted og Christen Christensen af Silkeborg (synsmænd): De fremlagde deres skriftlige synsforretning. Det noteres, at Christen Christensen efter synsrapportens udarbejdelse er flyttet til Grene Krog. Synsmændene bekræfter rapportens indhold.

Hans Paaby spørger: Om Iver Lassens hustrus svar til dem som beskikkelsesmænd var lige som Kirsten Nielsdatters og Bertel Lassens hustru Gertruds, som deres forretning formelder, nemlig at

sign. Svitzer havde befalet Loft hyrdedreng eller beboere at jage Modvig hyrdedreng med sit fæ af fornævnte byers fælles fædrift? - Ja.

Peter Høeg fra Hopballe mølle stiller kontraspørgsmål:

1. Om de selv har skrevet synsforretningen, eller hvem? - Degnen har skrevet den efter deres tilsigelse og beretning, og de har selv underskrevet.
2. Om synsvidnerne begge selv kan læse skrift og skrive? - Kan ikke læse skrift. De tilsagde degnen, hvad han skulle skrive. Det oplæste degnen for dem, før de underskrev, og de holdt pennen, da deres navne blev skrevet under forretningen.
3. Om vidnerne har overværet, de Modvig og Loft hyrder har brugt den såkaldte uenighed og set samme, enten det var børnespil eller det var alvor? - Så ikke gerningen, men det blev berettet for dem, ligesom deres forretning formelder, af pigens klage og hyrdedrengens tilståelse.
4. Om vidnerne så, hvem der afrev hende huen, trak hende i håret og besmittede hendes klæder således, som hun, efter at hun var kommet til Modvig, foreviste sig for vidnerne at være tilredt? - Så det ikke, men hun sagde det for vidnerne, at drengen havde således tilredt hende.
5. Om vidnerne ved, hvor mange hyrder, og om Modvig beboere ikke samme dag havde 3 hyrder og de Lofter kun een? - Så ikke flere end een fra Modvig og een fra Loft.
6. Om det sted eller vandpøl, som Hns Modvig foreviste vidnerne, var på Modvig eller Loft bys jorder? - Ved ej videre, end Hans Modvig sagde, der havde han forhen gravet tørv, norden for ved en lille høj.
7. Om vidnerne ved, enten Hans Modvig havde lejet samme tørvegrøft af Loft eller haft den for anden bevilling? - Ved ikke noget derom; det ved Hans Modvig bedst.
8. Om Loft og Modvig steder (?) har hver for sig sin matrikulerede agerjord og fægang uden nogen fællig? - Christen Christensen: De har agerjord hver for sig uden fællig, men fædriften på heden har de til fællig. - Jes Nielsen ved kun, hvad han har hørt sige.
9. Om hyrdedrengen Niels Christensen ikke til slut gav dem det svar, at hans husbond Claus Svitzer ikke havde givet ham lov at slå nogen? - Har ikke hørt andet end, hvad deres forretning formelder.
10. Om hyrdedrengen Niels Christensen ikke samme dag først blev slået af Modvig hyrdepige, og samme beklagede for vidnerne, at hun først greb ham an med hug og slog tillige Modvig hyrdedreng, og da den 3. var straks hos, nødtes han til det storeste mulige at slide sig løs fra dem for ikke af 3 på een gang aldeles at blive ilde medhandlet? - Drengen sagde, at pigen ville slå først; men hvem der slog først, så de ikke.
11. Om det ikke var på Loft mark, hyrdedrengen Niels Christensen blev angrebet af de 3 Modvig hyrder? - Ved ikke.
12. Om vidnerne ikke har hørt det være passeret? - Ved ej videre, end afvundet er.
13. Om vidnerne ved, hvor mange høveder Modvig mænd havde på marken, og hvor mange alle Loft mænd drev med? - De så og talte ikke kvæget.
14. Af hvis gods er vidnerne, og hvem er deres husbond; og hvem har udmeldt dem til synsforretningen? - Christen Christensen svarede, de Silkeborg mænd er hans husbond. - Jes Nielsens husbond er hr. Claus Haagen i Grindsted; og Hans Modvig forlangte dem til forretningen.
15. Om vidnerne kan nægte med god samvittighed ikke at have hørt de Loft mænd klage over,

at Modvig kreaturer nedtrådte og spolerede deres tørv? - Paabye protesterede mod vidnernes svar på dette spørgsmål; der er ikke stævnet for det. - Dommeren tilholdt Peter Høeg at holde sig efterretligt kgl. forordning af 3/3 1741.

16. Hvad der holdes for ret skel mellem Modvig og Lofts ejendomme, og hvad kendetegn de kan oplyse ved navn? - Kan ikke forklare noget derom.

Paabye spurgte i anledning af Høegs 10. spørgsmål, om Loft hyrdedreng Niels Christensen klagede over, at hyrdepigen havde slået ham; om han forlangte, at de synede ham, eller om der fandtes nogen slags såremål på ham? - Nej.

3. vidne, Peder Loft af Nollund:

1. Hvor gammel han er? - I sit 80. år.
2. Hvor længe han har boet i Grindsted sogn, og om han kender Modvig og Loft, samt hvor længe han har kendt disse byer? - Er barnefødt i Loft og været stændig i Grindsted sogn, og har kendt Modvig og Loft fra mindetid af, det er 60 år.
3. Om vidnet kan forklare, hvad navn den forstævnte mose har, og om han kender den? - Mens vidnet boede i Loft, kaldte de den Nollund Mose og Store Mose ved Nollund kær.
4. Om vidnet ved, hvor længe Modvig og Loft beboere har haft mosen til fællig? - Så længe vidnet kan huske.
5. Om Modvig beboere nogen tid har givet penge eller villighed for mosen til Loft beboere eller andre? - Nej, har aldrig hørt det; og de Modvig beboere har aldrig givet nogen villighed til enten vidnet eller hans forældre, som boede i Loft.
6. Har Loft beboere før nu forment Modvig beboere denne fælles fædrift, eller har vidnet hørt nogen disput derom før nu? - Nej, de har altid drevet til fællig med hverandre i nævnte mose.
7. Om vidnet ikke så, at Iver Madsen og Christen Bertelsen af Loft jog Modvig kreaturer af nævnte fædrift, og hvornår det skete? - Jo, så det en fredag den 7. maj, at de jog Modvig kreaturer af mosen og heden.
8. Om han ikke nogle dage senere har set Loft hyrdedreng med sin hund ligeledes bortjage Modvig kreaturer af fædriften? - Jo.
9. Om vidnet ikke ved, at Modvig beboere i hans mindetid uforment har drevet på det sted? - Jo.
10. Om vidnet kan forklare, hvad navn det sted har, som Loft beboere jog Modvig kreaturer fra, samt hvor de forlod kvæget, og hvad navn det har? - De tog kvæget vesten for Loft vej og jog det til Modvig vej. Ved ikke, hvad navn stedet har.

Peter Høegh spørger:

1. Om han ikke har boet i Loft by, og hvor længe? - Ca. 13 år.
2. Om vidnet da ikke kan sige stedernes navne, som da holdtes for skel mellem Modvig og Lofts marker og fægang? - Ved ingen skel i heden og fædriften, men de har stændigt drevet til fællig med hverandre.
3. Hvor vidt Lofts bys fædrift strakte sig, medens vidnet boede i Loft, og om der ikke findes en sten vidt fra agerenderne i heden, som taltes om at være skelsten mellem Modvig og Loft? - De har været tilfælles med hverandre i hede og mark, men lidt ude i heden står en sten, som de har kaldt for en skelsten mellem Modvig og Loft agerjord; og ingen skelsten for

- fædriften, det vidnet er bekendt.
4. Om ikke Lofts kreaturer drev til Nollunds agerender i fædriften upåanket i den tid, vidnet boede i Loft og ellers forhen kan mindes? - Påbye protesterede mod vidnets svar, siden hverken Nollunds beboere eller deres husbonde er stævnet. Høegh frafaldt spørgsmålet.
 5. Om ikke i hans mindetid er anket af Loft mænd, at Modvig kreaturer drev dem for nær? - Nej.
 6. Om vidnet med god samvittighed og under lovens ed kan sige at den græsning, som Modvig mænd med deres kreaturer har tiltaget sig på Loft mark, er en rettighed, som haves nogen bevis for, eller og er sket af en høflighed, venskab eller andre årsagers skyld? - Ved ej andet, end de drev til fællig med hverandre uden al modsigelse.
 7. Om vidnet ved, hvor mange mænd der har boet i Loft i hans mindes tid? - Der har været mange. Somme har boet længe og somme kort. Kan ikke nu huske at forklare alle deres navne.
 8. Om disse mange beboere er gået fra stederne i armod eller på hvad måde? - Påbye: Der er ikke stævnet for dette spørgsmål, og det vedkommer ikke søgsmålet. - Dommeren fritager vidnet for at svare; Høegh kan stævne derfor, hvis han finder det nødvendigt. Men han skal holde sig den kgl. forordning efterrettelig.
 9. Hvorfor kvitterede vidnet sit fæste i Loft? - Dommeren tilholdt Høegh at forblive ved forrige kendelse.
 10. Om vidnet mindes, hvem der i hans tid har beboet Modvig? - Først boede Peder Munck der, så Peder Mortensen, (3) Rasmus, (4) Peder Iversen, (5) Niels Iversen, (6) Hans Christensen, (7) Christen Jensen og (8) Hans Christensen Modvig. Og Lille Modvig, som har den fjerde part af Modvig mark, har været beboet af Mads Dahl, (2) degnen Brockman, (3) Niels Pedersen, (4) Jørgen, som nu bebor Lille Modvig. Og madame Møller beboer et hus ved Lille Modvig. Hun er husbond til hele Modvig.
 11. Om vidnet kan nægte, at da Peder Munck boede i Modvig og et år var i trang for foder, om han da ikke søgte tilladelse hos Loft mænd at få sine kreaturer græsset på Loft mark? - Ved ikke noget derom.
 12. Siden vidnet er født i Loft, om han da ikke ved, at størstedelen af Loft har stået uden beboere en og anden tid? - Loft har alle tider været beboet, undtagen den halve gård, som vidnet havde i fæste; den var øde, da han fik den i fæste og så opbyggede den.
 13. Om ikke Store Mose i hans mindetid har været brugt til Loft bys fædrift? - De har været til fællig med Modvig, Nollund og Jerrig byer alle tider i vidnets mindetid i Store Mose ved Nollund kærende.
 14. Om ikke Loft har sin mark og fædrift for sig og Modvig for sig, undtagen Store Mose? - Agerjorden har de hver for sig, men fædriften er tilfældig på heden og mosen, hvor ingen skel imellem de byer er, det vidnet er bekendt.
 15. Om Modvig beboere kan drive på deres egen agerjord deres kreaturer til Store Mose? - De driver med deres kreaturer ad agrene og siden heden og mosen, som er til fælles fædrift.
 16. Om det ikke var på Loft mark, at Loft hyrdedreng med sin hund jog Modvig kreaturer fra? - Det var på heden og noget i mosen, at kvæget blev jaget af hyrdedrengen og hunden.
 17. Hvad tid denne fælles græsning er sket om året, og om ikke hver by har græsset på deres eget om sommeren og i hegnetid? - De græssede til fællig både vinter og sommer alle tider på heden og i mosen.
 18. På hvis gods bor vidnet, og hvad sælgt eller svogerskab har han i Modvig og Loft? - Doktor Anchersen er hans husbond. Ved ikke at være slægtet eller svogret med nogen i Loft eller

Modvig.

Paabye tilspurgte vidnet yderligere:

11) Om Lille Modvigs kreaturer ikke drives tillige med Store Modvigs under een hjord på heden og mosen? Jo.

Høegh spørger videre:

19) Ved vidnet, hvor mange hyrder Hans Modvig havde med stedernes kreaturer den dag, tvistigheden skal være rejst mellem Modvig og Loft hyrder, og om han ved, hvem der begyndte klammeriet først? - Ved ikke noget derom.

4. vidne, Jens Christensen Mosgaard af Nollund:

Han er 36 år gammel, barnefødt i Nollund og har kendt byerne i over 20 år. - I Nollund kalder de mosen Loft mose, og i Loft kalder de den Nollund mose, og de gamle folk har kaldt den for Store Mose ved Nollund Sønder Kær. - Har set, at Loft hyrdedreng har jaget Modvig kvæg af mosen i heden såvel, før der blev stævnet, som og en gang efter.

På Høeghs spørgsmål oplyser han bl. andet:

Han tjente i Loft for 9 år siden. Da blev der talt om, at Modvig kvæg kunne drive lige så langt som Loft kvæg; men der blev inen disput derom. - De to byer drev deres kvæg tilfælles, horn ved horn og klov ved klov. - Da hyrdedrengen drev Modvig kvæg væk, var det i heden og på mosen. - Claus Svitzer er vidnets husbond.

5. vidne, Peder Mortensen af Hinum, og 6. vidne, Niels Nielsen Blytækker af Hinum: De har begge Hans Knudsen i Hinum til husbond.

På den sidste tægtedag møder mons. Bagger fra Skovdallund i stedet for Peder Høeg. Der afhøres et par vidner mere. Et af vidnerne er 77 årige Christen Pedersen af Nollund. Han har tjent mange steder og er barnefødt i Grindsted. Han har fået at vide, at han skal vidne om en mose kaldet Nørre Mose, og han ved ikke om det er dér, hyrdepigen er blevet slået.

Sagen slutes foreløbigt med tingsvidne.

Fol. 482:

Peder Madsen fremkom for retten på vegne af kancelliråd Lauttrup til Estrup for at bevise, at Mads Christensen og Peder Christensen i Fitting i Vorbasse sogn er blevet hjemstået af ildsvåde den 16. maj.

For Peder Christensen opbrændte hans salshus på 14 fag, ladehus 12 fag, fæhus og anden husveje 13 fag samt 10 fag fåre- og småkræhus, tilsammen 49 fag, altsammen i god og forsvarlig stand. Salshuset var bygget med stænger på sten, og de andre udhuse på sten og tildels stolpehus. - Noget af hans indbo er også brændt.

For Mads Christensen brændte salshuset på 13 fag, ladehus 10 fag, fæhus og anden husveje 8 fag, tilsammen 31 fag. Salshuset og laden var sat på sten og var god bygning. Fæhuset var stolpehus. Alt hans indbo brændte, item en so med 8 grise og 10 lam. Intet blev reddet, formedelst han og hustru ej vr hjemme men andetsteds efter ædekorn og andet ærinde.

Søren Pedersen og Jens Jensen af Fitting bekræfter udsagnene. Ilden opstod søndag den 16. maj kl. ca. 10♦ - Peder Christensen skylder af hartkorn 2-4-2-0, Mads Christensen af 2-6-0-0. - De kan ikke komme på fode igen og opbygge deres fæstegårde og svare de påbudne skatter og afgifter uden hjælp. - Tingsvidne med de sædvanlige betingelser.

1756 - 1. juni:

Fol. 484:

Peder Christensen og Anders Jensen af Hovborg indleverede 6 ulveunger, som de har fanget på Hovborg marks hede, som blev dræbt.

Niels Jensen af Fuglsang indleverede 8 ulveunger, som han har taget i Egtved skov, som ved tinget blev dræbt.

Fol. 485, 487, 489b, 494b, 500:

Jonas Wissing af Kolding på vegne af tolder Andreas Rachlow ctr. Johan Jørgensen Wintermand og søn Jørgen i Seest. Producerede et forhør af 20/3 1756.

1. vidne, Niels Christensen af Hudsted:

1. Om han ikke ved Mortensdags tider forleden år har solgt 4 stude til♦ Johan Jørgensen Wintermand eller hans søn Jørgen? - Nej, men har solgt til Søren Johansen Wintermand Smed, boende i Knudsbøl, 4 stude ved indbindingstid sidste vinter; kan ikke huske, om det var før eller efter Mortensdag.
2. Hvad kulør disse 4 stude havde, og hvor meget han fik for dem? - 1 ravnsort, 2 jerngrå og 1 gråhjelmet, og han fik 30 rdl. for dem alle fire.
3. Hvem der affordrede disse stude og drev dem fra vidnets gård; item hvad tid på dagen de drev og hvad vej? - Søren Smeds broder Peder Wintermand kom til vidnet og fordrede dem, og vidnet fulgte med og drev dem til Knudsbøl, hvor de blev indbundet i Søren Smeds hus om eftermiddagen.
4. Hvem der var overværende den tid ved købet, da Søren Wintermand afhandlede vidnet disse stude? - Var ingen overværende uden hans kone og børn.
5. Om Søren Wintermand betalte vidnet selv, eller om de blev betalt af nogen anden, og da af hvem? - Han betalte dem selv.
6. Om vidnet så nogen, enten Johan Jørgensen eller søn Jørgen Wintermand eller deres tjenestefolk i Knudsbøl, hos Søren Johansen Wintermand, da han leverede studene? - Nej.
7. Om vidnet ved, hvor længe studene blev stående der, eller om de blev drevet videre? - Ved ikke.
8. Om han da har set studene efter den tid hos Søren Johansen Wintermand? - Nej.
9. Om han ej har hørt eller ved noget om de 4 stude, siden han afleverede dem, er blevet drevet

til Johan Jørgensen over toldskellet? - Nej.

2. vidne, Christen Nielsen af Hudsted:

1. Om vidnet ikke ved, at hans nabo Niels Christensen ved sidste Mortensdags tider har solgt 4 stude, og til hvem? - Har hørt sige, at han har solgt til Søren Smed i Knudsbøl, som vidnets nabo har sagt; var også ved, da nogle af pengene blev betalt for studene.
2. Om han ved, hvor studene blev hendrevet, og hvad kulør de var af? - Har hørt sige, at hans nabo leverede dem i Knudsbøl. Kuløren kan vidnet ikke huske.
3. Om vidnet ikke har hørt sige, at studene siden er drevet over toldskellet af Johan Jørgensen Wintermand i Seest? - Nej.

3. vidne, Bertel Hansen af Tersbøl:

1. Har hørt sige, at Niels Christensen i Hudsted har solgt 4 stude til Søren Smed.
2. Ved blot, at de blev solgt til Knudsbøl. Studene var af kulør en sort, 2 jerngrå og en gråhjelmet.
3. Ved ikke noget.

4. vidne, Peder Johansen Winkelmand af Knudsbøl:

1. Om ikke vidnets broder Søren Winkelmand i Knudsbøl har købt af Niels Christensen i Hudsted ved sidste Mortensdags tider 4 stude? - Jo.
2. Hvad kulør de havde? - Kan ikke huske til visse; ellers var nogle af dem grå.
3. Om vidnet ikke var med at hente studene fra Hudsted, og hvorhen de blev drevet? - Ja, var med at hente dem; drev dem til Knudsbøl, hvor de blev indbundet i vidnets broders Søren Wintermands hus.
4. Hvor længe de blev stående dér på fode? - De blev der til nogle dage før jul.
5. Hvem de blev solgt til? Hvor de drev dem hen, og af hvem? - Ved ikke, hvem han solgte studene til, eller hvor de drev dem hen.
6. Om da ikke hans fader eller hans broder Jørgen har sagt til ham, at studene var kommet til hans faders gård? - Nej.
7. Om vidnet ved, hvem der betalte pengene til Niels Christensen, og hvor meget de kostede? - Hans broder Søren Wintermand betalte dem. Ved ikke, hvad de kostede.

5. vidne, Appelone Sørensdatte, Niels Christensens hustru i Hudsted:

Får stillet de samme spørgsmål som manden og giver lignende svar. - Søren Wintermands broder Peder og hendes mand drev studene til Knudsbøl en helligdays eftermiddag.

6. og 7. vidne, Mette Hansdatter, Christen Nielsens hustru i Hudsted, og Johanne Christensdatter, Bertel Hansens hustru af Tersbøl, svarer som deres mænd.

8. vidne, Niels Jensen Søegaard, landsoldat, boende i Seest:

Han skal bl.a. svare på, om han ikke ved, at straks før vadestedsriderne den 18/3 kom til Johan Jørgensen Wintermand for at inkvirere just efter de 4 stude, om der da ikke blev jaget 4 stude ud af

gården hen i byen og 4 stude drevet fra byen ind igen? - Har ikke set nogen stude blive drevet fra Wintermands gård, men har hørt af en lille dreng, at der var drevet 4 stude ind i hans gård sidste forår. - På spørgsmålet, om han ikke ved, at Johan Jørgensen Wintermand har købt 4 stude enten i Hudsted eller Knudsbøl, og at de var tolden forbidrevet, svarer han nej, han har ikke hørt andet end, hvad Marcus Madsen på Skovdrupgård har fortalt ham.

10. vidne, Poul Hansen af Seest:

Har hørt sige, at Johan Jørgensen Wintermand havde solgt 4 stude til Ødis Bramdrup - Ved ikke noget om 4 stude drevet fra Wintermands gård, men Jørgen Wintermand købte af vidnet 4 stude sidste forår; de blev drevet til hans gård. Jørgen sagde, han ville have dem i stedet for de solgte 4 stude. - Mener, at Svend Gydesen var til stede ved handelen. - Studene var af vidnets eget opdræt.

12. vidne, Svend Gydesen af Seest:

Bekræfter, at de 4 stude blev solgt til Ødis Bramdrup. - Da Jørgen Wintermand købte stude af Poul Hansen, var vidnet ikke til stede ved selve handelen, men var hos, da lidkøbet blev drukket.

13. og 14. vidne er kvægopsynsmændene Hans Pedersen og Jep Bertelsen af Seest:

1. Om de kan forklare, hvor meget studekvæg Johan Jørgensen Wintermand havde på foder sidste vinter i sin gård? 6 stude, som var købt, og desuden nogle af eget opdræt, småt år efter år, som de ikke kan forklare, fordi deres optegning som opsynsmænd er hjemme.
2. Hvad bevis og rigtighed der var med de 6 stude, item hvor gamle de var? - På de 4 stude var herredsfogedens attest fra Thystrup herred. De to var opdraget i Seest by, den ene af Hans Bertelsen og den anden af Hans Johansen.
3. Om attesten på de 4 stude var i opsynsmændenes gemme, eller Johan Jørgensen havde den? - Attesten blev dem forevist, da studene kom til byen, som blev påtegnet. Johan Jørgensen Wintermand beholdt attesten i sin væрге.
4. Om Johan Jørgensen anmeldte det for dem, da studene efter foregivende blev solgt, eller begærede nogen anden attest til studenes følge? - Nej.
5. Hvad kulør havde de 4 stude? - Ved ikke.
6. Af hvilken mands opdræt i Thystrup herred attesten meldte at studene skulle være? Attesten var, at studene var købt af Hans Nissen i Ødis. Kan ikke forklare, hvor de var opdraget.
7. Hvor gamle de stude var, og om de ikke har anoteret attesten og dens indhold hos sig i deres optegninger? - De tegnede, som omvundet er, på attesten, som blev i ejerens gemme, ligesom det alle tider har været brugeligt. Og når da sådant kvæg skulle andet steds hen, eller det blev solgt, da tog de kuløren og alderen efter samme attest, og derpå giver de igen attest. Men det er ikke sket, da disse stude bortdrev fra Seest. Studene var efter vidneres skøn ca. 4 år.
8. Hvornår blev attesten forevist dem, da studene dermed skal være kommet til Seest? - Mellem Mortensdag og jul kom studene til Seest, og da så de attesten første gang. Anden gang så den den ved deres optegning.
9. Om de ikke ved, at der noget før vadestedsriderne den 18/3 kom til Wintermand at inkvirere efter de angivne stude, blev da ikke uddrevet 4 stude i byen og andre 4 derind igen? - Ved intet derom, uden at Poul Hansen har i sidste forår solgt til Jørgen Wintermand 4 stude.

16. vidne, Søren Johansen af Knudsbøl:

1. Om han ikke sidste efterår har købt af Niels Christensen i Hudsted 4 stude? - Jo.
2. Om han gjorde dette køb for sig selv eller for sin fader Johan Jørgensen eller broder Jørgen Johansen? - Han købte dem til sig selv til sit foder.
3. Om han da selv affordrede dem, og hvad han gav for parret? - Lod dem hente ved sin broder Peder Johansen som tjener ham. Kan ikke til vished huske, hvad han gav for parret, men i en sun for alle 4 stude betalte han 30 eller 31 rigsdaler.
4. Om vidnet lod dem drive til sit hjem eller andet steds hen? - De blev drevet hjem til vidnets hus, og han beholdt dem på sit foder.
5. Om han solgte dem videre til nogen anden, og da til hvem? - Han solgte dem en 8 dages tid derefter til 2 mænd eller karle, som sagde for ham at høre hjemme vesterude i Jerne sogn.
6. Hvem der var til overværelse, og hvor meget han accorderede? - Ingen uden de to købere. Fik et par rdl. mere, end han gav selv.
7. Om de to mænd ikke købte flere stude der på egnen, og af hvem, item om de ikke sagde deres navne og bopæl? - De sagde, de havde købt 4 stude norden for, som skulle møde dem vesten Bække; de sagde ikke deres navne eller bopælssted.
8. Hvad tid på dagen studene drev fra Knudsbøl? Var vidnet eller hans folk med til at drive dem og da hvor langt? - De drev derfra en helligdag om formiddagen. De to, som købte studene, drev dem selv derfra, og vidnet hjalp dem studene ud af gården og fulgte ikke med.
9. Hvad vej de drev fra Knudsbøl, og hvad kulør studene havde? - De drev vestpå ad skoven og sagde, de ville ad Bække til. De to stude var grå, en var gråhjelmet og en sort.
10. Om vidnet kan trøste sig til med uskadt samvittighed forestående hans udsigende med ed at kunne bekræfte? - Ja.

Wissing ville dog vente med hans edsaflæggelse, til flere vidner var hørt.

18. og sidste vidne er Else Johansdatter, Johan Wintermands datter. Hun har ikke yderligere at oplyse. Hun kan bekræfte, at faderen havde 6 stude, der var større end de andre.

1756 - 22. juni:

Fol. 487b, 496:

Hans Paabye på vegne af sognefoged Hans Buch af Hjarup ctr. Iver Koed og Anders Jepsen ibidem.

1. vidne, Jørgen Mikkelsen af Hjarup:

1. Hvor gammel han er, og hvor længe han har boet i Hjarup? - 72 år gammel, så vidt han kan erindre sig; er født i Hjarup og har boet der 45-46 år.
2. Om han ikke ved, hvorledes stolestaderne i Hjarup kirke er inddelt? - Jo, at hver søger stole i Hjarup kirke.
3. Om den nederste stol ved den søndre side ikke har tilhørt og væet betrådt af Snogdalgårds ejere i vidnets mindetid? - Jo.
4. Om vidnet ved, at nogen andre end foromspurgte Snogdalgårds ejere, før end disse indstævnedede kontraparter Iver Koed og Anders Jepsen, har haft rettighed til eller benyttet sig

- af den stol? - Snogdalgårds beboere har siddet i stolen så vel som Iver Koed og formand Nis Markussen Skræder. Ved ikke at forklare, at Anders Jepsen og formand har haft stade der. Hyrden har også siddet i samme stol; ved ikke at forklare med hvad rettighed.
5. Om vidnet ikke ved, at Iver Koed og formand, så vel som hyrden, med Snogdalgårds ejere har søgt fornævnte stol og stade med tilladelse, og af hvem? - Ved ikke, efter hvis tilladelse de har søgt stolen.
 6. Om vidnet ikke ved, at stolen i hans mindetid har været kaldt Snogdals stol, og hørte til fornævnte gård? - Ved kun, at Snogdalgårds beboere har søgt stolen.

2. vidne, Nis Pedersen af Hjarup:

1. Er 50 år; har boet i Hjarup i 25 år.
2. Ved ikke.
3. Christen Snogdal søgte stolen undertiden.
4. Iver Koed og formand så vel som hyrden har søgt samme stol; ved ikke med hvad rettighed.
5. Ved ikke.
6. Har hørt, de har kaldt stolen Snogdals stol; ved ikke med hvad rettighed.
7. Om vidnet ikke ved, at enhver gårds ejer i Hjarup sogn har sine visse tildelte stolestader? - Ved ikke andet end har set enhver søge deres stole og ved ikke om delingen at vidne.
8. Om vidnet ikke må tilstå, at ifald Snogdalgårds ejere skulle betages foromvundne stol, det da ville blive gårdens beboere i tiden til fornærmelse og mangel for dem på stade i kirken? - Ved ikke.
9. Om vidnet ikke ved, at der i Hjarup kirke kunne blive andre eller lige så god lejlighed for Iver Koed og Anders Jepsen som i Snogdals stol uden hinder for vedkommende? - Ved ikke.

3. vidne, Poul Christensen af Hjarup:

1. Er 78 år; har boet i Hjarup i over 50 år.
2. Ved ikke, hvordan stolestaderne er inddelt.
3. Har set, at Snogdalgårds ejere har gået i den stol; ved ikke om rettighed.
4. Har set Iver Koed og formand gået i samme stol; ved ikke med hvad rettighed.
5. Ved ingen rede dertil.
6. Har hørt det sige af Christen Snogdal, at stolen tilhørte hans gård.
7. Ved ingen rede om inddelingen, men ved ikke andet end, at enhver søger deres stader i kirken.
8. Kan ingen forklaring gøre derom.
9. Ved det ikke, fordi enhver har deres stolestade fornøden.

4. vidne, Christen Mikkelsen af Hjarup:

1. Er 66 år gammel; barnefødt i Hjarup og været der stændigt.
2. Ved ikke.
3. Jo, de har gået i omspurgte stol.
4. Iver Koed og formand har gået i den; ved ikke med hvad rettighed.
5. Ved ikke noget.
6. Ved det ikke.

7. Ja.
8. Ved det ikke.

5. vidne, Jens Baastrup af Hjarup:

1. Er 59 år gammel og har boet der i 32 år.
2. Ved det ikke.
3. Christen Snogdal gik undertiden i stolen, og Hans Buck, som nu har Snogdalgård, har også benyttet sig deraf undertiden, som og hans folk går deri.
4. Iver Koed og formand så vel som hyrden har også søgt stolen; ved ikke med hvad rettighed.
5. Ved ikke.
6. Ved ikke.
7. Ja, de har, det vidnet ikke rettere ved.
8. Ved ikke.
9. Ved ikke.

6. vidne, Iver Koeds hustru Gye Kirstine Christensdatter af Hjarup:

1. Om vidnet ikke ved, at (såvel) hendes nuhavende mand (som forrige mand) har søgt stoltstadet med tilladelse af Snogdalgårds ejer? - Jo, med Hans Buchs tilladelse har vidnets mand gået i den nederste stol i mandsstolen.
2. Om det ikke var med Snogdalgårds ejers vilje, vidnets mand har søgt stolestadet, samt om derfor haves nogen anden adkomst eller rettighed? - Det var, før Hans Buch fik Snogdalgård, at vidnets mand fik tilladelse til at gå i den stol. Ved ikke, om det var med tilladelse fra Snogdalgårds ejer på den tid. Ved ikke, at hendes mand har nogen adkomst.

7. vidne, Thomas Jørgensen af Hjarup:

Nu stilles igen de samme spørgsmål som til de første vidner.

1. 56 år gammel, er barnefødt i Hjarup og har stedse boet der.
2. Ved det ikke.
3. Kan huske, Jens Snogdal gik i den stol, og efter ham Christen Snogdal. Agtede ikke efter, om Anders Halkjær, som var eftermand efter Snogdal; og Hans Buck har også benyttet sig af samme stol den tid, han har ejet Snogdalgård.
4. Ved ikke, hvad rettighed Iver Koed og Anders Jepsen har haft; men Iver Koeds formand gik også i den stol.
5. Ved det ikke.
6. Ved ikke.
7. Ja.
8. Ved ikke.
9. Ved ingen plads der er til overs i kirken for dem at få stolestade.

8. vidne, Jens Poulsen af Hjarup:

1. 46 år, født i Hjarup, har boet der altid.
2. Ved det ikke.

3. Har set, Snogdalgårds ejere gik ind i den stol i hans mindetid.
4. Der har gået derind af kassehusmænd. Ved ikke med hvad rettighed.
5. Har hørt, at Hans Buch viste Iver Koed i stolen, før han blev ejer af Snogdalgård.
6. Ved ikke.
7. Gårdmændene søger hver deres stole.
8. Der er dem, der har mere stolestade i kirken end til Snogdalgård, og ♦ dem, der har lige ved og mindre.
9. Det kan ikke ske, uden stolene bliver omdelt overalt i kirken.

9. vidne, Peder Halkjær af Hjarup:

1. 60 år, har været i Hjarup i 50 år.
2. Ved ikke.
3. Ja, de har gået der nogle gange; men de gik ikke alle tider der.
4. Boelsmændene har gået deri. Ved ikke med hvilken rettighed.
5. Ved ikke, med hvis tilladelse de har søgt stolen.
6. Ved det ikke.
7. Enhver gårds ejer søger de stader, som de alle tider har benyttet sig af.
8. Der er dem, der har mere stolestade end til Snogdalgård, og dem, der har lige ved, og dem, der har mindre.
9. Ved ikke, det kunne ske, uden alle stolene i kirken blev omdelt.

Hans Buch får tingsvidne.

1756 - 29. juni:

Fol. 492, 499, 509b:

Hans Fogt af Størsbol på vegne af Peder Sørensen Eg af Adserbøl. Fører vidner:

Bodil Chrisensdatter og Karen Lauridsdatter af Egtved:

1. Om de kender Engel Krønnichs datter af Lindkund, Anne Engelsdatter? - Ja.
2. Om de ved, at hun tjente i Haderslev fra Mikkels 1754 til henad foråret 1755? - Ja, det havde Lauge Olesens hustru Kirsten Engelsdatter i Egtved sagt til dem .
3. Ved de, at Anne Engelsdatter nogen tid efter sin hjemkomst befandtes at være frugtsommelig? - De har blot hørt sige, at hun har fået et barn i Lindknud, efter at hun var kommet hjem fra Haderslev.
4. Om de ikke derefter har hørt sige, at en såkaldt krambodsvend i Haderslev skal have været fader til barnet? - Jo.
5. Af hvem de har hørt det sige? - Af fornævnte hendes søster Kirsten Engelsdatter.
6. Om de kan huske, at krambodsvenden i 1755 2. pinsedag skal have indfundet sig i Egtved i Lauge Olesens hus? - Så ham ikke, men har hørt det sige.
7. Om de har hørt sige, at Anne Engelsdatter og hendes moder fra Lindknud begge på samme tid også befandt sig i Egtved i deres svogers og søsters hus? - Har ørt det fortælle overalt i Egtved by.

8. Har de hørt sige, at krambodsvenden dér aftingede med Anne Engelsdatter og betalte hende en del penge? - Har hørt det sige overalt i Egtved by. - Bodil Christensdatter har også hørt det af Kirsten Engelsdatter. - Begge vidnerne forklarede, at de havde hørt, at mandspersonen havde en ly kjortel og pung i håret.

Joen Jensen af Egtved: Kirsten Engelsdatter har sagt til vidnet, at krambodsvenden gav hendes søster en snes daler, men om det var rigs eller slette, blev ikke nævnt.

12. vidne er Christen Sørensen Kielbeck, skomager af Egtved. Foruden de generelle spørgsmål skal han svare på, om han ikke for nogen tid siden var i Almstok at arbejde, og hvad han fortalte folkene dér. - Jo, han flikkede nogle gamle sko der. Han fortalte folkene i Almstok, at Peder Eg havde talt til ham om denne Anne Engelsdatter, og om de ikke havde fået til Lauge Olesens i Egtved nogle penge, og vidnet havde samme tid sagt til Peder Eg, at han vidste ingen rede dertil. - Han nægter, at Anne Engelsdatter eller hendes pårørende har sagt til ham, hvad han skulle vidne. - Fogh holdt så uforholdt at questionere dette vidne, helst det var retten bekendt, hvor fortrædelig dette vidne har opført sig for retten og i stedet for de forventede rene og tydelige besvarelser har ræsoneret vidtløftigt uden for sagen, hvorved han ikke des mindre har gjort sig mistænkelig, og desårsag reserverede Fogh sig al lovlig ret til vidnet i sin tid.

15. vidne er Lauge Olesen af Egtved. Han siger, at den første, der talte til ham og aftingningen m.m., var Peder Eg. - Vidnets kone er søster til Anne Engelsdatter. - Fogh reserverede sig citantens rettigheder og begærede tingsvidne.

Fol. 493:

Carl Lindam på vegne af regimentskriver Seest ctr. Niels Nielsen Kock i Pjedsted.

Fol. 493:

Carl Lindam på vegne af regimentskriveren ctr. landsoldat Johan Pedersen i Viuf.

Fol. 493, 500:

Hans Jensen af Sønder Vilstrup opbød sin myndling Mette Jensdatters mødrene arv på 18 rdl. 3 mk. 10 sk.

1756 - 20. juli:

Fol. 500, 501, 503:

Inger Corrinsdatter (Inger Coninsdatter?), som nu har til ægte Søren Nielsen Ougesen af Trelde og forhen har haft til ægte Søren Nielsen, med hendes lavværge Jens Hansen Pagh af Trelde tillige med hendes børn og medarvinger, nemlig Jens Andersen, konstabel af Fredericia, på vegne af hustruen Anne Sørensdatter, Hans Jørgensen af Trelde på vegne af hustru Maren Sørensdatter, Niels Pedersen af Trelde på vegne af hustru Gisel Sørensdatter og Thomas Thomsen af Vinding på vegne af hustru Maren Sørensdatter samt på vegne af hans svoger Niels Sørensen i København efter given fuldmagt hans kvittering og afkald dateret København, den 3. marts 1753. - Søren Nielsen Ougesen

begærede skøde.

1756 - 27. juli:

Fol. 501b, 504, 507, 512b, 521, 526, 530, 533, 536, 538b, 539b, 544b, 557, 558, 561, 568b, 572, 574b, 577, 578b, 583b, 596b, 599b:

Mads Lauridsen Buch af Dollerup ctr. Niels Jensen ibidem (der repræsenteres af Carl Lindam).

1. vidne, Hans Snedker af Dollerup:

1. Om vidnet ikke ved, at sønden for Mads Buchs huse i Dollerup ligger et stk. engjord, som går ud til gaden med enden, og hvad samme hedder? - Jo, og engen kaldes Krog.
2. Om der ikke findes mere engbund i samme Krog, som bjerges hø på, og hvad det kaldes? - Jo, der findes derved et stk. eng, som hyrden har slået og bjerget og kaldes hyrdeeng.
3. Hvem Krog tilhører, og hvem der har bjerget samme? - Krogen tilhører samtlige Dollerup bymænd, og vidnet har også haft den i leje af bymændene i nogle år.
4. Om disse to stk. engjord er eller har været under een brug eller adskilt, samt om der ikke mellem de to enge er nogen skel, og hvori samme består? - Der er skel imellem hyrdeengen og byens Krog. Hyrden har slået hyrdeengen, og Krogen er slået og bjerget af den, som bymændene har lejet den til.
5. I 1755 slog Niels Jensen hyrdeengen og byens Krog, men næste år for ved 1754 slog Niels Jensen alene Krogen, og hyrden slog hyrdeengen.
6. Om Niels Jensen nogen tid før 1755 i Mads Buchs fravær eller svaghed har bemægtiget sig hyrdeengen? - Nej.
7. Hvor længe vidnet kan mindes at hyrdeengen er blevet brugt af Dollerup hyrder? - I de 17-18 år, vidnet har boet i Dollerup, er den slået og bjerget af hyrderne.
8. Om vidnet ikke ved, at både hyrdeengen og byens Krog i 6 år ligger til byens fædrift og i andre 6 år til hyrdeeng og ligger til høbjergning? - Når det ikke fredes, ligger samme til fædrift, og når det fredes bjerges samme til hø.
9. Om vidnet ikke ved, at Mads Buch ejer halvdelen af Dollerup by og deraf svarer hyrden sin halve løn for sig og husmænd så vel af penge som engbod og videre? - Ved blot, at Mads Buch har sagt det.
10. Om vidnet ved, at når disse 2 stk. enge ligger til fædrift, at byens kreaturer da har deres fornødne vandsteder i samme eng? - Ja, der er en diggrav, hvori der er altid vand, når der er fædrift, ved enden af hyrdeengen ved Niels Jensens toft.
11. Om ikke må tilstå, at i fald denne hyrdeeng tillige med byens Krog blev indhegnet til Niels Jensens toft, det da ville blive til mangel på vand for byens kreaturer, ligesom og til fornærmelse for Mads Buch, da hans huse ved samme indhegning blev indelukket i Niels Jensens indelukke? - Ja, ifald samme 2 enge blev indelukket, blev det vand, som haves i diggraven, også indelukket, og da blev der lukket for Mads Buchs huse uden til gaden.
12. Om vidnet ved, at disse 2 stk. engbund nogen tid har været indhegnet? - Nej.
13. Om vidnet ikke ved, at Mads Buch ved sin hjemkomst afvigte år påankede Niels Jensens foretagende med hyrdeengens bemægtigelse og slæt? - Jo.

Carl Lindam spørger:

1. Hvorledes Mads Buch påankede, at Niels Jensen slog hyrdeengen? - Mads Buch lå i Ribe under doktorens hånd, og havde han været hjemme, var det ikke sket.
2. Om vidnet kan sige med sandhed, at Mads Buch var af by og ikke hjemme, da Niels Jensen slog hyrdeengen? - Ved ikke rettere, end at han var i Ribe forgangne år.
3. Om ikke disse to enge er til fælles græsning for begge byer, Nagbøl og Dollerup, når der græsses? - Jo.
4. Om der ikke er vand til fornødenhed for kreaturerne i diggraven tæt vesten for og uden for hyrdeengen? - Vandingen går vesten for hyrdeengen, men det bedste vand er ved hyrdeengen.
5. Om vidnet ikke ved, at Mads Buch har haft en eng af fællesgrund beliggende norden for Dollerup ved en hans eng kaldet Møllepøt i 16 år? - Ved, han har haft den, men ikke, om det er 15 eller 16 år.
6. Om vidnet ikke også ved, at ingen af granderne har haft nogen vederlag derfor før end nu på en 3 års tid? - Ved ikke nogen rede dertil.
7. Om vidnet da ikke ved, at granderne var blevet forenet om dette mageskifte, at Niels Jensen skulle have hyrdeengen og byens Krog, som ligger under eet, til vederlag for hans part? - Ved ingen rede derom.
8. Om vidnet ikke har hørt, at Mads Buch har tilstået, at han nok havde lovet Niels Jensen både hyrdeengen og byens Krog til vederlag, men han havde ikke ment det? - Har hørt andre snakke derom, men har ikke hørt Mads Buch sige det.
9. Om der ikke er og stedse har været gærde mellem Mads Buchs hus og Krogen samt hyrdeengen? - Jo.

Paabye spørger yderligere:

14) Hvad det er for et gærde? - Det er Niels Jensens toftegærde og husenes kålgårdsgærde, som der er ved hyrdeengen.

15) Om vidnet nogen tid har set Nagbøl kreaturer har græsset på hyrdeenge og Krogen uden i for- og efteråret, når auret er opgivet? -Ja, i for- og efteråret har det gået der.

16) Om vidnet ikke ved, at Mads Buch godvilligt har udlagt engen ved Møllenpøt for at undgå disput med Niels Jensen for hyrdeengen? -Mads Buch har udlagt engen i dette år. Videre ved vidnet ikke.

2. vidne, Peder Pedersen af Dollerup:

Forleden år efter at høet var indbjerget, påankede Mads Buch det, og i dette år gjorde han forbud derpå, efter at det var slået. - Om vidnet ved, hvor mange tønder hartkorn Mads Buch, Niels Jensen og Christen Hartvigsen står for, og hvor mange ottinger? - Niels Jensen: 2½ otting, Christen Hartvigsen: ♦ 3½. Ved ikke med vished, hvormange ottinger Mads Buch har.

3. vidne, Peder Mikkelsen af Dollerup:

Mener, at Mads Buch har 6 eller 5½ otting.

4. vidne, Otte Knudsen af Dollerup:

Det har ikke så stor nød for vand. - Kan ikke skønne, at indhegning er til fornærmelse mere for Mads Buchs huse end de andre i byen..

Mads Buch var i Ribe, da Niels Jensen slog hyrdeengen. - Vidnet har hørt, at Mads Buch har lovet Niels Jensen Krogen, men om hyrdeengen har han ikke hørt det af Mads Buch, men af andre. - Mads Buch har forhen indavlet Møllenpøt, og i dette år har hyrden indbjerget det.

5. vidne, Mattias Hansen, tjenende præsten i Nagbøl:

1. Om vidnet var med ved grandernes samling om den omtvistede hyrdeeng? - Ja, var med første gang for 3 år siden.
2. Hvor meget Niels Jensen forlangte for engen? - Han forlangte den nørre ende af engen, og Mads Buch forbød, at Niels Jensen ikke måtte få det stykke ved vandsted, for det måtte ikke gå fra byen. Ved ikke, hvad engen blev kaldt.
3. Hvor meget af engen tilstod Mads Buch Niels Jensen? - Han tilstod ham Krogen.
4. Om vidnet ved, om Mads Buch nogen tid ved grandernes forsamling har tilstået Niels Jensen hyrdeengen og Krogen tillige? - Hørte ikke tale om hyrdeengen, kun om Krogen.
5. Om andre har sagt det? - Ja, han hørte det idag af Anders Anthonsen.

Den 5/10 har Carl Lindam indgivet kontrastævning og kan nu føre egne vidner.

1. vidne, Poul Lauridsen Buck af Nagbøl:

1. Om de Nagbøl mænd ikke gik til Mads Buch og sagde, at de enten ville have vederlag og have noget ind til deres tofter, eller også han skulle udlægge det stk. eng, kaldet Møllenpøt, som han i så mange år havde haft i brug af fælles grund, og om ikke Mads Buch tilstod dem vederlag og derpå sagde, at Niels Jensen ikke kunne få vederlag anderledes end i den fælles eng, som ligger sønden og vesten for Mads Buchs huse? - Jo.
2. Om vidnet ikke hørte, at Mads Buch tilstod Niels Jensen hyrdeengen tillige med det stk. eng, som ligger østen for og grænser til det samme, til vederlag for Møllenpøt, som Mads Buch har haft i en 16 års tid af fællesgrund uden vederlag`- I vidnets hus tilstod Mads Buch, at Niels Jensen skulle have til vederlag det stk. eng, som ligger sønden og vesten for Mads Buchs huse med (?) enden til gaden og er i en vinkel, som de har kaldt Krog; og vidnet har ikke hørt, at de har kaldt samme eng hyrdeeng før dette år, og Mads Buch har haft Møllenpøt uden vederlag i ca. 14 år.
3. Om vidnet under omvundne stk. eng, som han siger ligger i en vinkel, ikke forstår både det stk. eng, som Mads Buch nu kalder hyrdeengen, og det, han kalder Krog, under eet? - Jo.
4. Om vidnet ikke foromvundne tid hørte, at Mads Buch sagde til Niels Jensen, "Nu har du fået det eng tilsammen ved Dollerup efter din begæring. Nu skal du se til med de andre, at de får ikke for meget"? - Jo.
5. Om vidnet samme tid så og hørte, at Mads Buch foreviste Niels Jensen i den vestre side af den nu såkaldte hyrdeeng, hvor han måtte sætte dige eller gærde? - Jo, der blev vist eller påvist stedet, hvor gærde eller grøft skulle være; men da blev de ikke enige derom. Men siden, i vidnets hus, blev de enige, at det skulle være således som udvist va med dige; men gærde blev der ikke talt om.
6. Om vidnet ikke er bevidst, at Mads Buchs to huse, som står vesten for gaden, står på fælles grund og gadejord? - For 16 år siden hørte vidnet, at der blev talt om, at de stod på byens

- gadejord; men vidnet ved ingen rede dertil.
7. Om vidnet kan mindes, hvor længe Mads Buchs huse har været opbygget, og om han har haft nogen slags tilladelse til at opbygge dem? - Det ene har været rytterhus, og det andet er bygget for 14 år siden. Ved ikke, med hvad tilladelse.
 8. Om vidnet ikke ved, at det stk. eng, som ligger sønden for Mads Buchs huse og grænser til gaden med den østre ende, ikke er det hus tilhørende, som Ebbe Poulsen forhen beboede, og nu Niels Jensen tilhørende? - Har nok hørt det sige, men ved ingen rede på det. Men ved siden ligger et stk. pløjejord, som tilhører Niels Jensen.

Paabye spørger:

1. Om vidnet ikke ved, at i fællesskoven ligger et stk. engjord, Siuve agerhave (Siuve agerhave) kaldet, som i landmålingen er takseret til høbjergning til Mads Buchs gård, men nu ligger til fælles græsning? - Der ligger et lille stykke, som de har alle tider tilbudt Mads Buch, at han måtte indgrøfte; men det skøtter han ikke om, fordi grøften er ond at vedligeholde.
2. Om vidnet ikke ved, at Møllenpøt var accorderet Mads Buch til vederlag for Siuve agerhave, og hvad Møllenpøt var bedre end Siuve agerhave, derfor skulle granderne have vederlag anden sted på fælles grund? - Nej, det var ham aldrig tilstanden.
3. Om vidnet kan forklare, hvad Niels Jensen første gang forlangte til vederlag for Møllenpøt? - Han forlangte en Krog, ligger norden og vesten for hans gård ved vandstedet, og så den ene ende af Krogen; men det blev ham nægtet, og tilstanden enden af Krogen, som han ikke ville modtage; og de syntes også, at han ikke dermed kunne være fornøjet. Så blev det, som afvundet er, udvist.
4. Om vidnet med sandhed kan sige, at det stik. eng, som Niels Jensen først forlangte, blev afgjort og fastsat at han skulle beholde samme? - Det blev ikke afgjort på stedet, men blev siden afgjort i vidnets hus.
5. Om vidnet ikke hørte, at Mads Buch sagde til Niels Jensen, "Når du får Krogen, så kan du være fornøjet; se så til, de Nagbøller ikke får for meget"? - Ja, han skulle have begge ender af Krogen, og det sagde Mads Buch at han kunne være fornøjet med.
6. Har vidnet hørt af Mads Buch, at han nogen tid har tilstået Niels Jensen, at han skulle have den såkaldte hyrdeeng? - Ja, Mads Buch tilstod, at Niels Jensen skulle have det stk. eng, som nu kaldes hyrdeengen, og på stedet sagde Mads Buch, at Niels Jensen ikke skulle have al den Krog, som ligger ved; men i vidnets hus blev det afgjort, som afvundet er.
7. Om vidnet da kan sige, at Mads Buch tilstod Niels Jensen alt det engbund, som nu omtvistes, samt hvor længe det er siden, at den afhandling fandt sted? - Ja, han tilstod ham al engen; det er over 3 år siden.
8. Aftalen skete mundtligt i grandernes overværelse.
9. Om da Niels Jensen også bjergede høet der det første år, da aftalen var sket? - Det ved vidnet ikke.

2. vidne, Anne Pedersdatter af Uhre i Lejrskov sogn:

1. Om vidnet ikke kan huske, at Mads Buchs to huse, som står vesten for gaden, står på fælles grund og gadejord? - Så vidt vidnet ved, er det ene hus bygget på byens gadejord. Det andet er bygget, efter at hun er kommet fra Dollerup.

2. Om hun ikke også ved, at den plads, som Mads Buchs husmænd har til kålhavn, ikke har ligget til gade og fællesjord? - Jo.
3. Hvor længe Mads Buchs huse har været opbygget, og om han har haft nogen slags tilladelse til at opbygge dem? - Så vidt vidnet kan huske, er det første hus bygget i Mads Buchs formands tid for 48-49 år siden. Ved ikke noget om tilladelse.

Hans Paabye spørger:

1. Om vidnet ikke ved, at Niels Jensen har en lille toft vesten for Mads Buchs hus' kålhavn, og om samme ikke er af byens gadejord? - Der er en liden toft; den har været indelukket i hendes faders tid; om samme er indløst af byens gadejord, ved vidnet ikke.
2. Hvor mange år det er siden, hun boede i Dollerup? - Så vidt hun husker, er dt 33 år siden.
3. Om vidnet kan forklare, om den plads, hvor det sidste hus er bygget, var gadejord i vidnets tid, eller om den var indhegnet og i brug, og af hvem? - Mads Buchs formands formand havde samme indhegnet, og det blev brugt til den gård, som Mads Buch nu bebor.
4. Om vidnet hørte, da hun boede i Dollerup, at der var disput om det jord, som Mads Buchs huse står på, og som nu kaldes gadejord? - Nej, der var ingen trætte derom, og de kom godt tilrette med hinanden den tid, og de regnede det ikke så nøje.

3. vidne, Maren Jacobsdatter af Vrå i Lejrskov sogn:

Hun kom fra Dollerup for 32-33 år siden. Havde tjent der.

4. vidne, Jep Nielsen af Nagbøl:

- Niels Jensen blev lovet til vederlag al Krogen, og vidnet ved ikke, at der var nogen hyrdeeng, før nu, da han under sagen har hørt, at det ene stykke kaldes hyrdeeng. Niels Jensen skulle have det altsammen.

Hans Paabyes spørgsmål:

- Nej, Møllenpøt var ikke vederlag for Siuve agerhave.
- Før forlangte Niels Jensen at rette sit toftegærde ud til gaden og så et stykke af Krogen, og som det var byen til fornærmelse, så blev det ikke bevilget, lg siden blev man tillad al Krogen.
- Aftalen blev indgået for en 3 år siden.
- Første år, da aftalen var indgået, slog hyrden hyrdeengen og Niels Jensen Krogen. Andet år slog Niels Jensen bege dele, og nu sidste sommer slog Niels Jensen også det altsammen.
- Om Nagbøl bymænd har nogen part i hyrdeengen og Krog, eller om de ikke hører til Dollerup mænd alene? - De hører både til Nagbøl og Dollerup, som er under eet grandelag, og når samme Krog ligger ud til græs, så går de Nagbøl kreatuer der lige så vel som Dollerups.
- Om vidnet ikke ved, at når hyrdeeng og Krog er i hegn, at samme da af Dollerup bymænd er forhen bortlejet til en og anden der i byen? - Jo.
- Kan vidnet da sige, at Nagbøl bymænd har fået noget af lejen? - Nej.
- Af hvad grund er det, at Nagbøl mænd og Christen Hartvigsen i Dollerup har fået ind til

- deres tofter? - (Det spørgsmål er der ikke stævnet for).
- Om Mads Buch ikke har talt til vidnet og de øvrige grander og begæret, at de ville følge til Dollerup for at udvise, hvor meget Niels Jensen skulle have af det omtvistede eng, siden han påstod det altsammen, og Mads Buch forment, at han burde kun have Krogen? - Ja, det skete sidste sommer. De var der og så det efter, da det befandtes, at Niels Jensen ej havde slaget mere, end han var forhen anvist. Mads Buch svarede, Jo, og forbød Niels Jensen at bjerge det.
 - Har Poul Buck, Anders Anthonisen og Ole Buch af Nagbøl samt Christen Hartvigsen af Dollerup lovet at give deres andel til denne sags udførelse imod Mads Buch? - (Det spørgsmål er der ikke stævnet for).

5. vidne, Anders Anthonisen af Nagbøl:

- På stedet ved Dollerup blev Niels Jensen tilstået at skulle have til vederlag for Møllenpøt hyrdeengen, og i Nagbøl ved slutningen blev han også lovet at skulle have Krogen, som ligger ved hyrdeengen.
- Det sidste hus er bygget for 15-16 år siden; har ikke hørt om nogen påanke.

Hans Paabyes spørgsmål:

- Hvad Niels Jensen forlangte første gang som vederlag? - Han forlangte først hyrdeengen og et stykke ved vandbroen; det stykke ved vandbroen blev ham nægtet; så begærede han Krogen tillige med hyrdeengen, som ikke blev ham tilstået på stedet, men siden i Nagbøl.

6. vidne, Ole Buck af Nagbøl:

- Har ikke hørt, at der var 2 stk. engjord, før denne disput kom.
- Så vidt vidnet kan huske, blev det første hus bygget for 40-50 år siden som aftægtshus, og det sidste for 15-16 år siden. Ved ikke noget om tilladelse.

Paabyes spørgsmål:

Om vidnet ikke ved, at Mads Buch, efter at han havde købt Mads Iversens gård, nedbrød et på bemeldte gårds grund stående hus og genbyggede det på gårdens grund, som af Mads Iversen var brugt til kålgård, og om det ikke er det hus, der blev bygget for 15-16 år siden? - Kan det ikke forklare.

7. vidne, Peder Nielsen, nu boende i Geising:

- Om ikke Niels Jensen i det første år, da hyrdeengen var blevet ham af Mads Buch tilstået, advarede vidnet, som da var hyrde, at han vel i samme første år måtte bjerge hyrdeengen, men ikke siden fremdeles? - Jo.
- Om ikke vidnet siden i stedet for denne hyrdeeng fik vederlag i Dollerup Tved? - Ved ikke, om det var for hyrdeengen eller søen, han fik vederlag.

Hans Paabyes spørgsmål:

- Om det var med Mads Buchs vilje, at Niels Jensen fik hyrdeengen? -Nej.
- Om ikke Mads Buch var i Ribe eller andet steds, da Niels Jensen første gang i 1755 slog hyrdeengen? - Jo.
- Om ikke vidnet ved Mads Buchs hjemkomst beklagede sig, at Niels Jensen havde slået hyrdeengen, og om han ikke fik til svar, at det var imod hans vilje, og han kunne tage vederlag af den, som havde slået den? - Jo.

Lindam spørger:

- Om vidnet kan nægte, at Niels Jensen med Mads Buchs søn og Christen Hartvigsen anviste vidnet det stk. eng i Dollerup Tved og sagde ham derved, at han skulle have det til vederlag for hyrdeengen, som han forhen havde bjerget? - Kan ikke huske, hvem der sagde, at han skulle have den eng.

8. vidne, Christen Hartvigsen af Dollerup:

Da vidnet kom til granderne i Dollerup, var de enige om, at Niels Jensen skulle have vederlag for Møllenpøt i hyrdeengen. Før end de gik fra Dollerup, tilstod Mads Buch, at Niels Jensen skulle have hyrdeengen til vederlag; men den endelige slutning skete i Nagbøl. - Han bekræfter, at hyrden i stedet for hyrdeengen fik vederlag i Dollerup Tved, som blev ham udvist af Mads Buchs søn tillige med Niels Jensen. - Niels Jensen forlangte at få gærdet rettet ved vandbroen og begærede af hyrdeengen så meget, som de kunne enes om. Til slut i Nagbøl tilstod Mads Buch det. - Carl Lindam frafaldt øvrige vidner.

Den 21/12 tilbyder Carl Lindam på Niels Jensens vegne forlig, da aftalen om hyrdeengen nu er bevist. Mads Buch vil også gerne have forlig, men ikke på Niels Jensens betingelser. Han mener, at det aldrig er bevist, at Niels Jensen har tilladelse til at indhegne hyrdeengen, ja ikke engang at Mads Buch har lovet ham både hyrdeengen og Krogen. Han vil have foretaget syn og føre flere vidner.

Der udmeldes: Niels Nielsen Dons og Niels Jensen af Ferup, Lars Jensen af Vrå og Hans Jepsen i Gjesing. De afhjemler deres syn næste tægtedag og besvarer spørgsmål fra Hans Paabye:

1. Om de kunne skønne, at den omtvistede hyrdeeng eller Krog nogen tid har været indhegnet? - Nej, og den var heller ikke indhegnet nu.
2. Om de ikke i enden af den såkaldte hyrdeeng forefandt det bedste vandsted, som er for Dollerup kreaturer, når samme er indtaget til fædrift eller græsning? - Der var nu godt vand at vande kreaturerne i; men hvor længe det kan holde vand om sommeren i tør tid, kan vidnerne ikke forklare; men i Krogen kan det holde længst vand efter deres skøn.
3. Om det ikke ville komme Mads Buch til skade, om Niels Jensen indhegnede hyrdeengen? - Om samme kunne holde vand, som de ikke véd, så var det til skade for Mads Buch, om den blev indhegnet i Niels Jensens toft. Kunne ikke heller se, om samme var et vandsted eller havde været det tilforn.
4. Dersom hyrdeengen og Krogen blev indhegnet til Niels Jensens toft, så synes det, at Mads Buchs huse blev indelukket til Niels Jensens toft uden alene til gaden.

Lindam spørger:

1. Om der fra Mads Buchs huse ud til Niels Jensens toft eller hyrdeeng var enten udsigt med vinduer, udgang eller udkørsel? - De agtede ikke derefter, og det blev heller ikke begæret at se derefter.
2. Om ikke synsmændene blev forevist, hvor der var tilstået Niels Jensen skel til at indhegne hyrdeengen og Krogen? - Der blev ikke forevist dem nogen skel, men det blev sagt, at Ole Buch skulle udvise skel, som han ikke gjorde.

Hans Paabye fremlagde en skriftlig rekvisition fra Mads Buch til mag. Winther samt øvrige grander i Dollerup og Nagbøl grandelav af dato 3/2 1757 med påtegnede svar.

Mads Buchs 1. vidne, Mattias Hansen af Nagbøl:

1. Har den omtvistede hyrdeeng og Krog nogen sinde været indhegnet? - Vidnet ved det ikke.
2. Har vidnet nogen tid hørt, at Mads Buch har tilstået Niels Jensen at indhegne hyrdeengen og Krog til hans toft? - Nej.
3. Må vidnet ikke tilstå, at hvis Niels Jensen fik hyrdeengen og Krog indhegnet til sin toft, det da ville være Mads Buch til fornærmelse, samt om Mads Buchs 2 huse ikke da blev indelukket i Niels Jensens toft? - Dersom hyrdeengen og Krogen blev indelukket til Niels Jensens toft, blev de lukket fra den side; men til den ene side eller ende ligger de til gaden, og derved blev de ikke udelukket fra udgang til gaden.
4. Om vidnet kan forklare, af hvad grund det er, de Nagbøl beboere har fået og indhegnet til deres tofter? - Det er såvel af Nagbøl som af Dollerup fælles jord.

2. vidne, Hans Nielsen af Nagbøl:

1. Af hvad grund det er, de Nagbøl beboere har fået og indhegnet til deres tofter? - Det er fælles grund til Dollerup og Nagbøl.

Lindam: Hvoraf ved vidnet det? - Det ved han deraf, at samtlige deres kvæg og bæster har gået der.

Hans Paabye begærer nu tingsvidne. Men sagen fortsætter. Hans Paabye indgiver så sagen til amtmandens resolution. Parterne har så været indkaldt til forlig hos amtmanden, og Mads Buch vil nu frafalde sagen. Men der blev ikke indgået forlig, og nu vil Carl Lindam på vegne af Niels Jensen have sagen afgjort ved dom. Niels Jensen som krontjener vil have sin sag billiget imod Mads Buch som selvejer. Han refererer sagen til kammerkollegiet. Efter nogle uger kommer memorialen tilbage. Sagen skal for sessionen. - Senere melder Carl Lindam, at sagen er forliget.

1756 - 10. august:

Fol. 503, 506:

Levi Struer af Stustrup på vegne af provst Pontoppidan ctr. hans annexbonde Jørgen Thomsen af Erritsø. - Fire mænd udmeldes til at syne annexgården og dens skovpart. De afhjemler synet næste tægtedag. Da er Jep Thomsen ikke til stede i retten; men han dukker op senere.

1. vidne, Laurids Potholm, tjenende Laurids Thuesen i Erritsø.

1. Om vidnet har tjent Jep Thomsen? - Ja, fra Mikkelsdag 1755 til sidste påske 1756.
2. Om han har været med sin daværende husbond i skoven at hugge træ, og hvad de da huggede? - Kan ikke forklare, hvor mange træer han har været med til at skove.
3. Blev træet ført hjem til annexgårdens brug, eller blev det solgt, og da til hvem? - Det blev kørt hjem til annexgården, og noget af det blev siden af Jep Thomsen læsset igen og kørt bort.
4. Hvor mange skovsparter har Jep Thomsen, hvor ligger de, og hvad kaldes de? - Fire, så vidt vidnet ved: Palles toft, Trycken, Rojborg toft og Færgested skov.
5. Hvem der ligger til rens med annexgårdens skovspart i Færgested skov? - Søren Nielsen ligger til rens ved den ene side, og ved den anden side er Erritsø plovjord.
6. Blev noget træ hugget i skovsparten Færgested skov? - Ja.
7. Er der noget stort træ, enten bøg eller eg, i Færgested skov? - Der er nogle bøge dér, som kan blive læs af 3 risbøge.
8. Hvor mange risbøge han sidste vinter har været med til at hugge i annexgårdens skov Færgested skov, og om Jep Thomsen var med eller havde givet vidnet ordre på at hugge dem? - Han huggede 3 risbøge der, som Jep Thomsen selv kørte hjem, som var tilvisse en kvarter over stubben. Og Jep Thomsen har ladet hugge 2 risbøge af tykkelse som en arm ...

Jep Thomsen, som nu var kommet til retten, havde ej noget at spørge vidnet om.

2. vidne, Niels Hansen af Røjborg, tjenende Jep Thomsen:

Inden han blev taget i ed, bad Jep Thomsen tilføje (til protokollen), at dette vidne ikke er forvaret vel i hans hoved; snart siger han et og snart et andet, og derfor formener Jep Thomsen ikke, at vidnet bliver taget i ed. - Struer, som havde påhørt Jep Thomsen erklære, at vidnet var fourieux i hovedet, fandt sig foranlediget til at spørge vidnet, om han har været til alters og hvornår sidst? - Ja, mange gange, første gang for en 20 år siden og sidste gang var i Erritsø kirke ved sidste påsketider, og han tjener Jep Thomsen og forretter, hvad bondearbejde han tilkommer. - Han får stillet de samme spørgsmål som første vidne.

Han har tjent Jep Thomsen siden sidste påske. - Har været med til at hugge træ efter Jep Thomsens og hustrus befaling. - Har kørt træet hjem til gården; Jep Thomsen har kørt noget af træet fra gården igen; ved ikke, om han har solgt eller givet det bort. - Efter afhøringen erklærede Jep Thomsen, at vidnet var i sandhed.

505, 519b, 523, 530b:

Hans Paabye på vegne af madame Møller på Lille Modvig, datter og bønder af Modvig ctr. Claus Svitzer til Jullingsholm samt bønder af Loft og hyrdedrengen Niels Christensen. - På 2. tægtedag møder Tue Mattiasen fra Loft med et indlæg fra Claus Svitzer. - På 3. tægtedag repræsenteres madame Møller af Bagger, der lægger op til forlig. - Sidste tægtedag frafaldes søgsmålet med fremlæggelse af to forlig. Bagger finder, at Hans Paabyes indlæg i den sammenhæng præjudicerer hans persons navn og rygte samt hans timelige velfærd. Han beder om, at beskyldninger bliver trukket tilbage. Det sker ikke.

1756 - 24. august:

Fol. 508b, 511b, 520, 525, 528b:

Sign. Laurids Langkild af Horsted (ved Bagger fra Skovdallund) ctr. en del beboere i Lille og Store Velling. På deres vegne anker Carl Lindam over, at han efter så lang tid indgiver dette ærerørige søgsmål. Og Bagger bør stille kaution for sin principal, der netop er blevet sagsøgt for gæld i en anden sag. Dernæst protesterer han mod nogle af vidnerne, fordi de er stævnet både til at vidne og til at påhøre vidner. Men Bagger forklarer, at de er de eneste, som Langkild har set ved gerningen. Dommeren vil derfor ikke fraholde dem at vidne om, hvad de har set.

1. vidne, Mikkel Jensen af Store Velling:

1. Så vidnet, at sognefoged Hans Nielsen af Store Velling og Henrik Jørgensen af Lille Velling tillige med de andre i denne sag saggivne personer kom ind i Laurids Langkils iboende gård i Horsted den 8. juni, som var 3. pinsedag, ved middagstid og imens gudstjenesten blev forretet i Højen kirke, hvorunder Horsted sorterer? - Ja, var der i gården, og det var nok lidt over middag. Vidnet nævner de personer, der har været med.
2. Om vidnet ved, at det var vedtaget og overlagt mellem dem, at de ville gå ind i Langkils gård for at få nogle af ham indtagne bæster ud igen, og ifald han ej uden løsningspenge ville lade dem få samme, ville de tage dem selv på egen hånd med list eller vold, lige som de kunne finde på? - De havde tanker om at lade bæsterne vurdere, og så kom de ud af døren, som vidnet ikke ved hvem oplukkede.
3. Om Langkil ikke stod i sin dør, da de kom i hans gård, og sagde til dem, I er svar mange i følge, og om da Henrik Jørgensen svarede ham, ja, og de var kommet for at ville have deres bæster, og uden at spørge ham ad, lige som og at de ville pante ham? - De var kommet for at ville have deres bæster, de kom til døren, og Langkil kom så ud til døren, og vidnet kan ikke mindes, hvad han sagde. Heller ikke, hvad Henrik Jørgensen svarede.
4. Om vidnet da ikke hørte, at Langkil svarede, "Så vil I gøre vold", og Henrik Jørgensen derpå atter sagde, "Ja, vi vil gøre vold og slås med eder, har I lyst"? - Hørte Langkil sagde de nævnte ord. Kan ikke mindes, hvad Henrik Jørgensen sagde.
5. Da nu Langkil havde fået Henrik Jørgensens erklæring om deres forsæt, om da Langkil bad dem, de ville give så lang tid, at han kunne se at få nogen folk samlet af byen, der kunne se og høre, hvad han og hans hus vederfaredes, og derpå lukkede døren for at holde dem ude, imens han enten kunne komme ud af en bagdør eller vandre til byen for at hente folk ind til sig, der kunne være vidne til, hvad der passerede? - Hørte blot, at Langkil sagde, at han ville hente folk fra byen og så låste døren.
6. Da døren var blevet låst, om da de saggivne bankede og brød på døren og ville have været ind? - Der var ingen, der bankede og brød på døren, det vidnet så.
7. Om da ingen tog fat på Langkil eller døren for at forhindre ham i at lukke den? - Der var ingen, der tog fat på Langkil; men der var nogle ved døren, der lagde deres arme på den nederste dør og bad om at komme ind; de ville tale med ham.
8. Om vidnet aldeles ikke så nogen forsøge at forhindre, at døren blev lukket? - Nej, så ikke videre end afvundet.
9. Da nu døren af Langkil var blevet lukket, om da de gik hen til det sted i Langkils gård, hvor de indtagne bæster var indelukket, og oplukkede døren for dem og begyndte at tage dem ud på egen hånd, og om Langkil derpå straks kom ud til dem? - De, der havde bæster derinde, gik derhen. Ved ikke, hvem der oplukkede døren. Langkil gik ud til dem. Vidnet var ikke i

- stalden og så ikke, hvordan bæsterne kom ud, men så, nogle af bæsternes ejere tog fat på bæsterne i gården.
10. Om Langkil forbød dem at tage bæsterne ud, uden at de betalte indtægtspenge til ham på samme måde, som han havde måtte betale til dem for sine, som de havde optaget på fælles græsbed? - Hørte bare han sagde, de måtte ikke trække bort med bæsterne, og synes, det var til Joen.
 11. Om de andre da ikke kunne høre, at Langkil forbød dem at tage bæsterne bort på den måde? - Ved det ikke.
 12. Da de ville bemægtige sig bæsterne, om han da ikke søgte at forhindre det, og om da ikke Henrik Jørgensen med flere greb Langkil fat med vred hu, holdt ham og stødte ham, mens de andre bemægtigede sig bæsterne? - Henrik Jørgensen lagde sin hånd på Langkils aksel, og Langkil igen sin hånd på Henrik Jørgensens aksel, og de stod og snakkede sammen. Fornam ikke, der var vrede på nogen af siderne. De hverken stødte eller skubbede hinanden, og ikke heller skældte, det vidnet hørte eller ved. Og da Langkil kom ud, tog han fat på grimeskaftet på hesten, som Joen havde fat på, og ville forhindre at tage den, og mere fornå vidnet ikke.
 13. Ved hvad lejlighed Henrik Jørgensen så høfligt, som vidnet forklarer det, kom til at lægge sin hånd på Langkil? - Da Langkil kom ud i gården.
 14. Om Langkil ikke ville værge sig for sådan Henrik Jørgensens håndspåleggelse og villet være fra ham og hen til dem, som tog bæsterne? - Fornå det ikke.
 15. Vidnet kan slet ikke huske nogen af de ord, der faldt, mens Henrik Jørgensen havde fat i Langkil.
 16. Så vidnet, at Langkils kæreste kom tilløbende, da Henrik Jørgensen og andre havde hendes mand fat og stod omkring ham, for at bede for sin mand og assistere ham? - Hun kom løbende og tog Henrik Jørgensen fat oven i hans klæder ved halsen og brystet, og ingen havde fat på Langkil uden som afvundet er.
 17. Vidnet hørte ikke, hvad Henrik Jørgensen sagde til kæresten.
 18. Henrik Jørgensen tog Langkils kæreste om armen, efter at hun først havde taget fat på ham; men de skubbede ikke hinanden.
 19. Om vidnet da ikke så, at Henrik Jørgensen skubbede Langkils kæreste op til en hjørnestolpe på huset? - Nej, og de var heller ikke ved nogen huse, men var midt i gården ved møddingen.
 20. Om de stridige parter stændig stod på eet sted midt i gården? - Ja, og de stod stille, og det varede ikke så længe.
 21. Hvem der holdt Langkil, da Henrik Jørgensen forlod ham og tog fat på hans kone? - Var slet ingen. Henrik Jørgensens ene hånd var på Langkil, og den anden tog han fat på Langkils kone med.
 22. Om vidnet hørte, at Langkil og hans kæreste samme tid jamrede og klagede sig over den onde og hårde medfart, disse personer brugte mod dem? - Nej.
 23. Da de saggivne personer således havde bemægtiget sig bæsterne, om vidnet da ved, hvor bæsterne blev henbragt med påliggende grimer, som tilhørte Langkil? - De red med bæsterne ned til Velling skov, men grimerne fornå vidnet ikke til.

Carl Lindam spørger:

1. Hvor længe de indstævnedede mænd har savnet deres bæster, og om de ikke i nogle dage har ledt efter dem? - Ved det ikke.

2. Om Langkil havde tilkendegivet de Velling mænd, at han havde indtaget deres bæster? - Nej, og de, som ejede bæsterne, ankede derpå, fordi bæsterne var indtaget dagen tilforn efter deres sigende.
3. Om vidnet ved, at de Horsted mænd af øvrigheden blev befaleet at istandsætte markskelsgærdet mellem Horsted og Velling skov? - Bagger protesterer mod spørgsmålet; der er ikke stævnet for det. Lindam anfører, at hele sagen bunder i, at Langkil og øvrige bønder i Horsted ikke havde villet lyde øvrighedens ordre om at lukke for bemeldte markskelsgærde, hvilken har forårsaget, at Velling bæster var løbet ind i Horsted fæled. Dommeren tillader ikke, at spørgsmålet besvares. Men Lindam kan stævne for det.
4. Om vidnet ikke ved, at Laurids Langkil ikke har villet lukke sin anpart markskelsgærde imellem Velling skov og Horsted fæled? - Bagger protesterer. Dommeren tillader ikke spørgsmålet.

2. vidne, Poul Andersen af Velling:

Han var fulgt med de andre Velling mænd til Horsted. - Langkil sagde, de kunne løse deres bæster med penge. De talte ikke om, at de ville pante Langkil. - Henrik Jørgensen lagde sin hånd på Langkils skulder i skikkelse og sagde, hvorfor han tog deres bæster ind og ville ikke oprette sit markskelsgærde med dem. - Da vidnet så, der var ingen af hans bæster der, gik han ud af gården lidt før de andre. De andre kom straks efter, og de gik ind til Jens Pedersens i Horsted. - Om vidnet med de andre havde været i deres sognekirke, før de gik til Horsted? - Vidnet havde ikke været i kirke den dag, men var gået i skoven og havde ledt om sine bæster. - Om Mikkel Jensen var med i gerningen? - Han var i følge med dem, men havde ingen bæster der.

3. vidne, Niels Jensen af Store Velling:

Da de stod i døren, sagde Henrik Jørgensen, at hvis de ikke kunne få deres bæster med det gode, ville de tage dem med magt. - Da Langkils kone kom sin mand til hjælp, holdt Henrik Jørgensen på skulderen med den ene hånd og konen med den anden; og Niels Jørgensen kom til og tog fat på Langkil. - Der blev sagt i skoven, at Langkils søn havde sagt, at bæsterne var blevet indtaget dagen tilforn; der var ingen bud sendt derom til Velling by.

4. vidne, Mette Christensdatter, Jens Pedersens hustru i Horsted:

Hun hørte, der var alarm i Langkils gård og gik derind; men da tog de bæsterne ud af gården. - Langkil vil gerne vide, om de ikke straks derefter gik ind i vidnets hus, og om de dér talte om, hvad de havde gjort. Det må hun ikke besvare; der er kun stævnet for det, der foregik hos Langkils. - Men næste tægtedag fortsætter afhøringen.

- Om vidnet slet ingen kendte af dem, der var i Langkils gård og tog de indtagne bæster og molesterede hans hus under gudstjenestens forretning 3. pinsedag? - Hun kendte kun Hans Nielsen af Store Velling.
- Om de personer, der var i følge med Hans Nielsen, bragte nogle af de disputerede bæster med sig ind i vidnets gård? - Hun så ikke, de kom ind i vidnets gård med bæsterne, men så, de red derudfra med nogle bæster.
- Hun kan ikke huske, at de talte om, at de bæster var dem, som de havde med ind i gården.

- Om de ikke i vidnets gård talte m, hvad de havde forøvet i Langkilds gård? - De talte om, at Langkil havde taget deres bæster ind, men vidnet kan ikke forklare, hvad ord der passerede, såsom der var mange folk, og vidnet gik ud og ind.
- Om ikke vidnet hørte (nogle af) dem tale om, at de ville ind til Kalgkil igen for at pante ham? - Hørte, der var nogle, der sagde, at de ville igen ind til Langkilds, og det var værd, han blev pantet, for han havde ladet deres bæster stå og sulte.
- Vidnet så ikke, at de kom tilbage til Langkilds hus.
- Om vidnet hørte, at de sagde om Langkilds hustru, at det havde været ret af dem gjort, at de havde smidt eller kastet hende i pølen i gården med hendes brøggede tøfler? - Hun hørte, de sagde, hvor hun ville hen med brøggede tøfler; det var værd, hun skulle have været i møddingen dermed.
- Om vidnet så, at Henrik Jørgensen eller nogle af de andre havde fat på Langkilds kone i deres gård? - Nej.
- Så ikke bæsterne blive udtaget af gården.

5. vidne, Hans Torndal af Horsted:

Han så ikke, at der blev skubbet til Langkil og hustru, blot at der stod nogen omkring ham. - Han bedes om at identificere en række navngivne personer, men kender kun få af dem. - Han var ikke nået hen til gården, før de saggivne var kommet ud igen. Hans kone havde sagt, der var alarm i gården; så var han gået ud øverst op i sin toft, for at se; herfra var der et lille stenkast til Langkilds gård.

6. vidne, Sara Sørensdatter, Peder Frosts kone i Horsted:

Om vidnet har set, hvorledes Langkilds kæreste vr blodig, blå og rød på hendes legeme 3. pinsedag af nappen og støden af Henrik Jørgensen og andre? - Første søgnedag efter pinse viste Langkilds kone hende sin højre arm, som var blå og brun.

Da Velling mænd kom, hentede Langkilds datter vidnet. Men da hun kom, var de borte. Det var under prædikenen, og folk var ikke kommet fra Højen kirke, hvor samme dag var sidst prædiken.

Lindam spørger:

1. Om Langkilds kone ikke udlod sig med, at hun aftenen eller natten efter 3. pinsedag havde haft tvistighed med sin mand? - Det har vidnet ikke hørt.
2. Har vidnet ellers ikke hørt, at der har været alarm mellem Langkild og hans kone? - Har aldrig hørt det, og vidnet bor der næstved og lige overfor.
3. Hvor store pletterne på armen var? - Det var lovlige og store pletter på hendes arm oven for albuen, ligeom en hånd kunne have grebet derom; men hvor mange pletter ved hun ikke.
4. Om hun fandt Langkilds kone andetsteds på hendes legeme beskadiget? - Slet intet mere, og hun viste hende heller ikke mere.
5. Om Langkilds kone var hjemme i sit hus på 3. pinsedags middag og, indtil vidnet så hendes ar? - Ved det ikke; men har hørt sige af andre, at hun var rejst fra byen.

7. vidne, Anders Nielsen af Store Velling:

1. Om de fortalte vidnet, at de ville til Langkils? - De forsamlede sig, og vidnet hørte ej andet, end de ville til Horsted for om de kunne få deres bæster.
2. Om de har fortalt ham, hvad de gjorde i Langkils gård? - Nej.
3. Vidnet gik til kirke og hørte ikke mere.

8. vidne, Maren Hansdatter, Niels Andersens enke af Store Velling:'

1. Der var nogle forsamlet i vidnets hus 3. pinsedag. Hun gav ikke agt på, hvad de talte om. De ville til Horsted om bæster hos Langkil.
2. Da vidnets søn kom hjem, spurgte hun ham, hvordan det blev. Han svarede, han vidste det ikke, det var galt, og da de stod i gården, nogle af dem, hos Langkil, kom Langkils kone ud og sagde til vidnets søn, som er sognefoged i Velling, "Kom hid, sognefoged, og styr på dem", og Henrik Jørgensen og Niels Jørgensen stod havde ved Langkil og hans kone. Og vidnets søn gik efter ham sigende til ham og sagde, "Hvad er det, I fanger an. Lad sådant være", og derhos sagde, galt var det, og det havde blevet galere, havde han ikke været med.
3. ved intet.
4. Om hendes søn, sognefogeden Hans Nielsen, ej har fortalt hende, hvordan personerne fik bæsterne ud af Langkils hus? - Kan ikke erindre noget derom at være sagt til vidnet.
5. Om vidnet ikke har hørt, at hendes søn eller andre har sagt, at de frygtede ikke for den gerning, de havde gjort, dels i henseende til, at Langkil ej kunne overbevise dem, siden han havde ingen vidner nærværende, dels i henseende, at hans kræfter ej var til at føre proces imod dem? - Har ikke hørt noget af det.

9. vidne, Jep Pedersen af Horsted:

1. Om han var i følge med de saggivne, da de 3. pinsedag gik ind i Langkils gård, hvad vej de tog ind til gården, og hvor vidnet samme tid gik ind i byen? - Var i Velling den dag og gik derfra hjem til Horsted. Undervejs kom til Mikkjel Jensen, Christen Drejer og Jon og Poul Koed af Velling, og han fulgte så med dem til Langkils toft. De gik ind af toften til Langkils gård, og vidnet gik ind ad gaden til sit hus. Undervejs på Horsted mark kom tilgangendes Henrik Jørgensen, Hans Nielsen, Niels Jørgensen, Peder Ovesen (?), Hans Hougaard, Jens Aagaards søn Niels, og de var 2-3 mere. De fulgte med de andre ind i Langkils toft.
2. Om de fortalte undervejs, hvad deres ærinde var? - Der blev talt om, at de ville til Horsted om deres bæster, og de spurgte vidnet, om han vidste, hvem der havde taget dem. Vidnet svarede, bæsterne var hos Langkils.
3. Om det var 2-3 eller flere af de saggivne, der spurgte om det? - Kan ikke forklare det.
4. Hørte vidnet, de lod sig forstå, at i fald de ej kunne få bæsterne ud uden løsningspenge, da ville de tage dem selv uadspurgt? - Kan kun huske, at de sagde, de ville over til Horsted, for deres bæster var indtaget.
5. Om vidnet har talt med dem bagefter? - Om det har han ikke talt med dem siden.
6. Om Langkil havde noget bud hos vidnet den dag om, at vidnet ville komme i hans gård for at se og høre, hvad de foretog sig? . Ja, hans søn kom til vidnet.
7. Om vidnet da gik derom og traf nogle af dem? - Gik derom; men da var ingen af dem der.
8. Om Langkil og hans kone da beklagede sig over den omgang, som de havde forøvet mod dem og deres hus? - De sagde, nu kunne han komme bagefter; han kunne have kommet,

mens de var der.

Lindam spørger:

1. Om vidnet ved, hvor længe bæsterne stod hos Langkils? - Han indtog dem 2. pinsedag om eftermiddagen.
2. Om vidnet ved, om Langkil har oplyst (fremlyst) disse bæster, eller tilkendegivet de Velling mænd, at de var optaget? - Ved det ikke.

10. vidne, Maren Simonsdatter, Thomas Brochs hustru i Horsted:

Hun så også fru Langkils blå arm dagen efter. På 3. pinsedag så hun ingenting, da hun var i kirke.

På Lindams spørgsmål svarer hun: Hun har hverken hørt eller set tvistighed mellem Langkil og hans kone. - Fru Langkil klagede over sin ene side og lå nogle dage. - Hvor eget Langkil eller hans kone betalte hende for at syne armen? - Ikke noget.

11. vidne, Ole Larsen Langkil, Lars Langkilds søn:

Bagger, der denne dag repræsenterer Langkil, får ikke lov til at tage sønnen i ed og afstår derfor fra at føre ham og hans søster som vidner. Han oplyser, at Langkil har indgivet en klage til amtmanden med påtegning af sognepræsten for Højen og Jerlev menigheder. Amtmandens resolution er påtegnet. - Bagger får tingsvidne.

Fol. 509:

Christian Lund af Kolding ctr. Jørgen og Anders Staffensønner af Bække.

509, 513b:

Mads Jensen Holm i Egum på egne vegne og på vegne af Niels Jensen Holm, tjenende i København, Staffen Jensen Holm af Børup og Thomas Sørensen på vegne af hustru Mette Jensdatter lovbød den gård som deres fader Jens Nielsen og moder Anna Nielsdatter sidst er skødet og er fradøde, matr. 7 af htk. 6-6-2-0. - Hans Jepsen, som nu bebor gården, begærede skøde.

1756 - 31. august:

Fol. 509, 513b, 515:

Hans Jensen i Ågård opbød Hans Nielsens søn Jep Hansens fradøde midler, 80 rdl. Der udstedes tingsvidne, som Hans Jensen skal udlevere til regimentskriveren til videre foranstaltning.

Fol. 509b, 514, 524, 531, 534:

Hans Paabye på vegne af Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Joen Jensen af Tolstrup.

1. vidne, Jens Jørgensen af Herslev Højrup:

1. Om vidnet ikke ved, at Joen Jensen i Jens Joensens hus har beskyldt Jens Pedersen, og hvori beskyldningen bestod? - Vidnet var hos Jens Joensen for at tale ham og Jens Pedersen imellem, om de ikke kunne blive forligte om deres mellemværende disput. Joen Jensen sagde da, hvordan kunne de forliges; Jens Pedersen tager skellene op i deres enge og forvilder alle skellene i deres enge.
2. Har Jens Pedersen givet anledning til denne beskyldning? - Nej.

Levi Struer repræsenterer Joen Jensen, spørger:

1. Om vidnet er beslægtet med Jens Pedersen eller hans kone? - Er ikke selv beslægtet til Jens Pedersen eller hans kone; og har ikke spurgt sin kone, om hun er i slægtskab med dem.
2. Om vidnet kan forklare, hvad en skelsten eller skelpæl er, og hvordan den skal være beskaffen? - Der sættes og er gerne skel i engene i alle byer mellem nabo og nabo, hvorefter enhver retter sig. Ellers er der somme steder skel af sten, og somme steder er der pæle, og somme steder tuer, hvori sættes ris, til tegn og ret skel mellem nabo og nabo til en rettesnor og efterlevelse for vedkommende.
3. Hvad skel Joen Jensen skulle have sagt at Jens Pedersen havde optaget, og hvori samme bestod, sten, pæle eller pinde? - Vidnet henviste til sit allerede givne svar.
4. Ved vidnet, hvori deres skel består i Tolstrup? - Har set, der er tuer og ris i Tolstrup enge.
5. Om vidnet ingen tid har hørt, at Jens Pedersen nogen tid skulle have forrykket skellet på deres mark? - Har hørt det sige af Jens Joensen og Joen Jensen.

2. vidne, Knud Olesen af Herslev Højrup:

På første spørgsmål svarer han som første vidne. - Jens Pedersen var der ikke, da Joen Jensen sagde ordene.

Struers spørgsmål:

Vidnets kone er Jens Pedersens søster. - Har på engen set gamle skelstager og skeltuer med gamle pinde.

3. vidne, Jens Joensen af Tolstrup:

1. Joen Jensen sagde, Han rykker stager op, men han navngav ingen, det vidnet vidste.
2. Jens Pedersen var ikke hos, men der blev talt om noget tørvejord, og Jens Pedersens navn blev nævnt.
3. Hvem der da nævnte Jens Pedersens navn, og i hvad henseende? - Kan ikke huske, hvem der nævnte hans navn, men idet Jens Pedersens navn blev nævnt, sagde Joen Jensen, Han rykker stager op.
4. Om vidnet ikke må tilstå, at Jens Jørgensen Spesberg fra Højrup og Knud Olesen ibidem var i vidnets gård for at handle om forlig mellem Jens Pedersen og vidnet ang. den mellem dem værende disput, og om Joen Jensen ke svarede, da de ville, at Jens Joensen skulle forliges med Jens Pedersen: Nej, det kunne han ikke, for Jens Pedersen oprykker alle skellene i marken? - De talte først om tørvejorden ude i gården, og siden talte de om forlig, da vidnets søn sagde, han rykkede stager op.

5. Hvad det var for stager hans søn talte om at Jens Pedersen skulle have oprykket? - Det hørte vidnet ikke.

Paabye var øm over at besvære vidnets samvitighed ved videre questioner.

Struer:

1. Om Jens Pedersen nogen tid skulle have oprykket skellet på deres marker? - Vidnet har set, at Jens Pedersen har oprykket 2 skelpinde i engen og kylet dem til side; det var skelstager.
2. Om de var den slags, grander og bymænd almindeligvis retter sig efter? - Ja.
3. Om de skelpæle stod i markskellet, eller de stod mellem grander, og da mellem hvem? - Mellem Jens Pedersens og Niels Nielsens engskifter.
4. Om vidnet ved, om der er nogen skelsten mellem bymændenes engskifter, eller der er alene pæle? - Kun pæle.

Paabye spørger nu yderligere:

- 6. Hvornår Jens Pedersen oprykkede de skelpæle? - For 2-3 år siden, da Jens Pedersen havde koldesygen, red han i engene, da hans folk og de andre gik og slog engene; så stod han af hesten og tog de omvundne pæle op, og de måtte så måle engen om og sætte skelpæle imellem dem.
- 7. Af hvad årsag han oprykkede skellet, og om vidnet kan forklare, når skellet blev sat og af hvem? - Jens Pedersen fandt sig forurettet og mente, han havde ikke sit mål; derfor blev eftermålt og sat anden skel af alle bymændene godvilligt. Ved ikke at forklare, hvem der har sat de gamle skel, eller hvor længe de har stået.
- 8. Om Jens Pedersen var alene i marken, da han oprykkede skellene, eller han tillige med andre grander var i marken for at efterse sine enge? - Jens Pedersen kom ud til vidnet og naboer, da de slog deres enge, og i deres påsyn rykkede han skellet op.
- 9. Om Jens Pedersen var med, da engene blev ommålt og skellene blev flyttet, samt om han fik mere end hans rette mål og part? - Ved ikke, om han fik mere eller mindre, end han skulle have.
- 10. Om Jens Pedersens engskifte da blev større eller mindre ved omskiftelsen? - Mere.

Struer spørger:

5. Om det var med samtlige bymænds vilje eller mod deres vilje, at skelpælene blev optaget af Jens Pedersen? - Jens Pedersen tog dem op uden at spørge nogen derom, og derefter blev alle skellene flyttet i Beis kærns eng af samtlige bymænd, og det var ikke med vidnets vilje.

Den 19/10 har Levin Struer indgivet kontrastævning og fører vidner:

1. vidne, Christen Hansen af Tolstrup:

1. Om vidnet ved, at Jens Pedersen har oprykket skelpæle i Tolstrup enge, og hvornår? - Har set Jens Pedersen oprykke 2 steder skellet mellem hans og Niels Nielsens enge. Den første skelpæl oprykkede han for 3 år siden og den anden for 2 år siden.
2. Hvem der var nærværende? - Der var ingen ved Jens Pedersen, men der gik folk og slog

- græs i engene. Om de så det, ved vidnet ikke at forklare. Ellers havde bymændene eftermålt og sat samme skelpæle, før engene skulle slåes, som Jens Pedersen sagde han var ikke fornøjet med, og dem ville han ikke have stående, for de var ham for nær.
3. Da vidnet har forklaret, at skellene var sat i Tolstrup enge af bymændene, så spørger Struer, om Jens Pedersen tillige med samtlige bymænd havde været nærværende på åstedet og sat omvundne skel? - Ja, Jens Pedersen var med, og det var vidnet også.
 4. Var Jens Pedersen misfornøjet dengang? - Da skellet blev sat, klagede Jens Pedersen også over, at skellet blev sat ham for nær.
 5. Var de skel, som Jens Pedersen oprykkede, ellers sådanne skel, som samtlige bymænd rettede sig efter, eller de havde nogen anden skel, som de rettede sig efter? - De havde ingen andre skel at rette sig efter.

Hans Paabye spørger:

1. Hvad det var for enge, hvor Jens Pedersen skal have oprykket skelpindene? - Det var Bag Palm enge.
2. Hvor skellene var sat og af hvem? - De er sat af bymændene for 3 år siden, da samme var forvildet.
3. Da engene blev afmålt og skellet sat, om da ikke Jens Pedersen påankede, at han ved målet var fornærmet, samt begærede ommåling og andet skel eller i dessen mangel han ej ville holde sig samme efterretteligt? - Vidnet har ikke hørt mere om det.
 - Struer: 6) Om Jens Pedersen var fornærmet, da skellet blev sat? - Ved ikke.
4. Blev engene opmålt og skellene forandret, efter at Jens Pedersen havde oprykket pindene? - Har ikke været med ved ommålingen, siden pindene af Jens Pedersen blev optaget, og ved derfor ikke noget om det.

2. vidne, Jens Nielsen af Tolstrup:

For en 6 år siden rykkede Jens Pedersen en skelpæl op i Tolstrup eng, Langhave kaldet, som han sagde var ikke sat ret. - Om vidnet ikke ved, at for 2-3 år siden var sognefoged Mads Dahl af Herslev tillige med 2 uvildige mænd i Tolstrups enge for efter regimentskriverens ordre at eftermåle engene og sætte skel imellem deres ejere, og om ikke samtlige bymænd var med til det? - For 5-6 år siden skete der måling. - Hvornår omvundne skel var oprykket af Jens Pedersen, om det var, før de synsmænd ommålte deres enge, eller det var efter? - De havde målt det før. - Vidnet ved ikke, at Jens Pedersen skal have oprykket skel i den såkaldte eng Bag Palm.

5. vidne, Anna Hansdatter, Mogens Pedersens hustru i Tolstrup:

Har hørt sige af sin stedfader Niels Nielsen i Tolstrup, som nu er død, at Jens Pedersen har oprykket skelpæle, når de gik og slog græs. Det blev sagt for 6-7 år siden. Deres folk har siden sagt, at Jens Pedersen tumlede sig med skellene og slog over.

Sagen opsættes i 4 uger, men er ikke set igen.

Fol. 510:

Hans Paabye på vegne af Jens Pedersen af Tolstrup ctr. Jens Joensen af Tolstrup.

1. vidne, Maren Rasmusdatter af Tolstrup:

1. Om vidnet var overværende sidste forår mellem byg- og boghvedesæden og hørte en disput mellem Jens Joensen og Jens Pedersen? - Ja, var ude på marken i toft ..., hvor boghveden dette år er sået, med 2 bæster; begyndte at ville sætte dem deri .. til at græsse, hvortil kom Jens Joensen, som spurgte ad, om de bæster ikke skulle i fælleden i sommer ... og Jens Pedersens ko. Hun svarede, jo, og tog så sine bæster og trak dem bort derfra med det samme.
2. Om hun så, at Jens Joensen gik til Jens Pedersen, som gik og pløjede, og begyndte at skælde og true ham? - Efter at hun var gået tilbage med sine bæster, hørte hun, at Jens Joensen sagde til Jens Pedersen, "Du kyser mig ikke ud af nogen husgavl". Jens Pedersen svarede, "Du skal være en skælm og tyv, indtil du beviser mig derover".
3. Om Jens Joensens ord ikke faldt således, "Jeg har endnu ikke udsprunget af nogen husgavl som du", og Jens Pedersen derpå svarede, at Jens Joensen skulle være en løgner, til han beviste, at Jens Pedersen på nogen ulovlig måde havde udsprunget af nogen husgavl? - Vidnet bekræftede Jens Pedersens svar.

2. vidne, Søren Andersen af Tolstrup:

Han var på marken noget fra dem. Hørte ikke, hvad Jens Joensen sagde, men Jens Pedersen sagde, at han skulle være en tyv og en skælm, til han beviste, at Jens Pedersen var sprunget ud af en husgavl.

3. vidne, Hans Hansen Købmand, nu tjenende i Fredericia:

1. Var nærværende, kørte ploven for Jens Pedersen.
2. Jens Joensen og Jens Pedersen kom i tale om en husmands bæster og Jens Pedersens ko, der gik og græssede, og Jens Joensen sagde, hans måtte gå og gnave på fælleden. Jens Pedersen sagde, hans ko var udkommet af hans toft, og samme ko var ganske ussel og forarmet. Jens Joensen sagde så, at han var ikke udstødt af nogen husgavl. Jens Pedersen derpå svarede, han skulle være en tyv og en skælm, indtil han beviste, at han var udstødt af en husgavl ulovligt.

4. vidne, Dorthe Hansdatter af Tolstrup:

1. Hun var ved.
2. Hørte, at Jens Joensen sagde til Jens Pedersen, han havde ikke nødig at tage så højt på; han var ikke jaget ud af nogen husgavl. Herpå svarede Jens Pedersen, Hvad vil du, din tyv, din tyv.

Struer spørger vidnet: Om ikke hun ved, at Jens Joensen både er og har været et skikkeligt og redeligt menneske samt fredelig og ej med glaner begejnet sin næste? Hun kender ingen uskikkelighed om Jens Joensen.

5. vidne er Apelone Pedersdatter i Tolstrup, Søren Andersens hustru. Hun var i marken, men ikke så nær ved, at hun hørte noget. - Tingsvidne.

Fol. 510b:

Christian Madsen af Haderslev fører vidner på vegne af sin hustru Sara Ottesdatter og hendes moster Mette Lauridsdatter, opholdende sig i Haderslev, til at bevise, at de er rette arvinger til afgangne Anna Lauridsdatter, som havde til ægte Peder Envoldsen i København, hvor de begge er døde. De har kendt Anna Lauridsdatters forældre, Laurids Poulsen og hustru Kirsten Jensdatter, begge for lang tid siden døde i Skanderup sogn, Gelballe by. De avlede 6 døtre:

1. Dorthe Lauridsdatter, døde ugift uden livsarvinger.
2. Kirsten Lauridsdatter, døde uden livsarvinger.
3. Anna Lauridsdatter, døde ugift uden livsarvinger.
4. Maren Lauridsdatter, forhen gift i Haderslev med Otte Skræder; begge er døde og har efterladt sig en datter, som er formeldte Sara Ottesdatter, der har til ægte Christian Madsen.
5. Mette Lauridsdatter, lever i Haderslev, ugift.
6. Anna Lauridsdatter, var gift i København med Peder Enevoldsen.

1756 - 7. september:

Fol. 511, 514, 522b:

Hans Jepsen af Børup lovbød sin påboende, gård i Børup. Den er ham arveligt tilfalden efter hans afdøde hustru. Matr. 7 af htk. 6-6-2-0. - Staffen Jensen Holm af Børup begærede skøde.

Fol. 513b, 514, 518b:

Jens Jepsen af Kongsted Torp, formynder for Dorthea Jensdatter, afgangne Jens Udsens datter, og Hans Pedersen af Kongsted Torp, formynder for Jens Jensen, lovbød den gård, som Hans Marcussen i Viuf nu påbor. Den er tilfaldet dem som arvepart efter skiftebreve af 8/6 1734 og 6/6 1741. Gården har sidst været skødet til afgangne Jens Udsen d. 3/11 1716. Hartkorn 6-7-0-1. - Henrik Marcussen af Skiftrup mølle begærede skøde på vegne af sin broder Hans Marcussen, der idag er syg og sengeliggende, og hans hustru Margrethe Hansdatter.

1756 - 2. november:

Fol. 528, 531, 533:

Hans Hansen af Påby og hans broder Marcus Hansen, som opholder sig hos ham, lovlbyder aftægtskontrakt: Marcus Hansen lovbyder sine midler imod at den, der modtager dem, underholder og vedligeholder ham med fornøden føde og klæde i hans livstid og lader ham hæderligt og skikkeligt efter døden begrave. Den, der indgår kontrakten, må beholde hans efterladende uden skifte og deling til øvrige arvinger.

1756 - 9. november:

Fol. 531:

Levin Struer af Stovstrup som lavværge for sl. Knud Nielsens enke Karen Hansdatter i Stovstrup ctr. Knud Nielsens arvinger, fordi de ikke mindeligt vil skøde hendes påboende gård.

1756 - 23. november:

Fol. 534b, 537:

Afgangne Knud Nielsens arvinger af Stoustrup: Peder Nielsen, borger i Fredericia på egne og Jesper Nielsens samt Hans Nielsens vegne, Peder Hansen af Stovstrup på egne og Niels Hansens samt Søren Hansens og Margrethe Hansdatters vegne, Ebbe Nielsen af Egum, formynder for Dorthe Nielsdatter af Stallerup og på Mads Jørgensen af Stallerup hans hustru Margrethe Nielsdatters vegne, samt på Niels Henriksens egne af Egum og Jens Henriksen af Middelfart, - de lovbød gården i Stovstrup af hartkorn 5-4-1-2 samt proprietærhartkorn 0-4-1-0. - Knud Nielsens enke Karen Hansdatter og hendes nu fæstemand Hans Hansen af Stovstrup begærede skøde.

1756 - 21. december:

Fol. 539b, 541, 544:

Hans Paabye for sognefoged Peder Rasmussen af Pjedsted ctr. Jens Jepsen i Follerup mølle. - Der afhøres 27 vidner, som skal besvare disse spørgsmål:

1. Om vidnet ikke ved, at Jens Jepsen har ladet hugge eller save de to risege i Peder Rasmussens skovhave og en risbøg i Sønder Skov?
2. Om vidnet da kan forklare, af hvem skovskaden tid efter anden er forøvet?
3. Om vidnet har hørt, hvor træet er blevet af?

Samtlige vidner svarer nej til spørgsmålene.

1757 - 11. januar:

Fol. 541, 544:

Morten Koed af Håstrup som lavværge for hans søster Maren Koeds, Hans Poulsens enke i Tiufkær lovbød hendes gård i Tiufkær, matr. 6, 4-3-1-1 / 0-0-0-2½, samt matr. nr. 7 i Velling, 0-4-2-0. - Iver Hansen af Tiufkær, som er Maren Koeds og bortdøde mands eneste søn og arving, og hustru Ellen Andersdatter begærede skøde.

1757 - 25. januar:

Fol. 542, 552b:

Hans Paabye for selvejer Mogens Jørgensen af Bølling ctr. hans husmand Jens Lauridsen.

1. vidne, Steffen Madsens hustru Anna Kirstina Pedersdatter af Egtved:

1. Har Jens Lauridsen, husmand af Bølling, sidste sommer ladet hjemføre af citantens gærder gærsel og stave til sit hus? - Ja, vidnet har set det sidste forår før påsken 1756, at Jens Lauridsen har kørt på en trillebør gærdsel og stave, og hans kone på hendes ryg har båret gærdsel og stave, som de sagde at have taget af deres husbond Mogens Jørgensens gærder.

2. Om vidnet da ikke kan forklare, hvad sted Jens Lauridsen har taget det? - Så det ikke, men Jens Lauridsen sagde, at de havde taget det ved hans husbonds gærde.
3. Om vidnet ved mere denne sag til oplysning? - Nej.

2. vidne, Jens Andersens hustru, Cathrine Mortensdatter af Bølling:

1. Så sidste forår, at Jens Lauridsens kone kom med staver på en trillebør, som hun sagde at hun havde taget af Mogens Jørgensens enemæke gærde ved søndre side.
2. er besvaret.
3. Om vidnet ellers ved, at Jens Lauridsen sidste sommer har overfaldet Mogens Jørgensen med ♦ skældsord, og hvori samme bestod? - Sidste sommer, da Jens Lauridsen kom fra Middelfart marked, var vidnet i Jens Lauridsens hus i Bølling, da Jens Lauridsens kone sagde at husbonden havde været der og hørt, om han var kommet hjem, og han skulle komme i hans tjeneste, da Jens Lauridsen svarede, han gav ham Djævelen, den starblinde knægt, har jeg forsømt noget for den langbedede starblinde og blinde knægt, så kan det oprettes. Hans kone styrede på ham og bad ham, han skulle ikke være vred; men Jens Lauridsen ville ikke lade sig sige, men blev ved hans forrige ord.

Et par vidner mere oplyser noget lignende.

5. vidne, Jens Andersen af Bølling:

Han har nok set Jens Lauridsen hjembringe nogle stumper af gærde. Ved ikke, hvor han har fået det, og har ikke spurgt ham. En aften, da Jens Lauridsen kom fra sin husbond, sagde han, at han kom fra slaveriet.

På Jens Lauridsens vegne stiller Levin Struer spørgsmål:

Det var gamle staver, Jens Lauridsen bragte hjem. Det var på den tid, da de lukkede gærderne. Ved ikke, om det var brækket af gærderne eller samlet op på jorden. - Hvorledes Jens Lauridsens forhold til Mogens Jørgensen er? - En dag sidste sommer, da Jens Lauridsen kom fra Middelfart marked, kom Mogens Jørgensen til ham og bad ham komme og gå i hans tjeneste. Jens Lauridsen svarede nej, og det var ved middagstide.

Vidne, Ole Møllers hustru Karen Hansdatter af Bølling:

Har set ham komme med noget gammelt tøj afbrudt af gærder. Sidste sommer hørte hun ham skælde Mogens Jørgensen for en blind knægt og langbenet knægt og en starblind hund.

Struer spørger: Er hun i tjeneste hos Mogens Jørgensen eller beslægtet med ham? - Ikke beslægtet, men sidder til leje i et af hans huse.

Vidnerne Poul Pedersen og Mads Jensen af Bølling optræder samlet. De har af Mogens Jørgensen været sendt til Jens Lauridsen for at opsigte hans fæste. Jens Lauridsen spurgte hvorfor. Mogens Jørgensen svarede, det var for hans skænds munds skyld, og fordi han havde taget af hans gærder. Jens Lauridsen bad dem drages til minde --- Vidnerne har set, at Mogens Jørgensens gærde er ruineret, og der er fjernet 30 stave, men de har ikke set, hvem der har taget dem.

Paabye spørger til Jens Lauridsens fæstebrev. Struer: Mogens Jørgensen har vel en kopi selv.

Den 1. marts anmelder Struer, at han vil indgive kontrastævning, og erklærer dernæst på vegne af Jens Lauridsen, at når Mogens Jørgensen vil betale 2 rdl. igen af den indfæstning, som Jens Lauridsen forhen har givet Mogens Jørgensen, og frafalde sagen således, at den ikke nu eller i fremtiden skal komme ham, hustru eller pårørende til præjudice, men alle ting imellem dem blive mortificeret og død og magtesløs, så vil Jens Lauridsen med god vilje kvittere og afstå sit i fæste havende hus til næstkommende 1 maj og det i den stand, det da er eller forefindes; men han forbinder sig ikke til at svare noget til fæld; dog måtte han herhos forklare dette, at huset er endnu i lige så god stand, som da han modtog det. Han lover, at han og hustru ikke skal forøde noget af huset eller dets tilliggende. - Paabye accepterer. - Jens Lauridsen gør afbigt for sine fornærmende ord. Men hvad huset angår, så viser hans fæstebrev, at der skulle være 8 fag hus, og han modtog kun 7 fag.

Fol. 543b, 544b, 547:

Niels Andersens enke Maren Hansdatter af Store Velling med lavværgen Niels Joensen i Sindstrup og medarvinger, Maren Nielsdatters mand Johan Wilhelm Holtzendorf i Luttermølle, Birthe Nielsdatters (Biert Nielsdatters) mand Niels Olesen i Højen, Ellen Nielsdatters mand Søren Olufsen i Velling, Dorthe Nielsdatters mand Ole Jensen i Horsted og Anders Nielsen i Velling lovbød den halve gård i Store Velling af htk. 2-2-1-2. - Hans Nielsen, som er Maren Hansdatters søn, og fæstemø Anna Marcusdatter begærede skøde.

1757 - 1. februar:

Fol. 544, 549b:

Lars Langkil af Horsted ctr. Hans Torndal og hustru Abolone ibidem.

Langkil spørger vidnet Jørgen Jørgensen Torndal af Højen:

1. Om han ikke søndag den 23. januar i Horsted skov så liggende en bøgeblok 8-9 alen lang, som tilhørte Lars Langkil og var gammelhuggen og havde ligget der i skoven i rum tid, før gården blev solgt ved auktion? - Jo.
2. Så vidnet, at den blev oversavet og hjemført til Horsted af Hans Torndal? - Var med til at afsave bøgeblokken -- efter hans søn Hans Torndals begæring, men var ikke med til at køre den til Horsted.
3. Om vidnet da så, at blokken blev læsset til at bortføres? - Nej.
4. Har han siden set de to blokke ligge ved Hans Torndals hus? - Nej.
5. Om vidnet har hørt af Hans Torndal at have hjemført dem på to slædelæs? - Ja.

Hans Torndal tilstod at have hjemkørt de to blokke, som Ole Jensen af Horsted havde givet ham; han vil hjemle for dem. - Fra Hans Hansen på Dons blev fremvist en erklæring, hvor han tilstår på Ole Jensens vegne, at siden der i den under 26/11 1756 holdte auktion densen konditioner ej var nævnt eller reserveret noget hugget træ i skoven, som Ole Jensen har givet husmanden, han mener, han er ejer af det sammen med gården. - Langkil frafaldt yderligere vidner.

Fol. 544b, 547, 550:

Niels Nielsens enke Karen Iversdatter af Skærup hendes lavværge Hans Nicolaisen af Skærup og medarvinger Iver Nielsen af Fredericia, på Søren Nielsen af Skærup hans vegne Jes Pedersen af Skærup, Niels Nielsen af Skærup og på Peder Michelsens hustru Johanne Nielsdatters vegne Iver Nielsen af Fredericia lovbød den gård, som Søren Nielsen hidtil har beboet, matr. nr. 13 af htk.2-7-1-2 / 0-0-1-1. - Niels Andersen Søeberg fra Tirsbæk mølle og hustru Anna Olufsdatter Ravn begærede skøde.

1757 - 8. februar:

Fol. 545:

Niels Basse af Tårup (ved Carl Lindam) ctr. Jørgen Nielsen ibidem (ved Levin Struer). Denne beder om at undgå proces, da han er uskyldig i hestens afdagekommelse og heller ikke har udladt sig med trusler mod Niels Basse eller hans hustru.

1. vidne, Jens Knudsen i Tårup:

1. Om han ikke ved, at Niels Basse har mistet en brun hoppe aftenen eller natten mellem 4. og 5. oktober, hvilken er fundet død i Lamballe uden for Jørgen Nielsens toft i sådan omstændigheder, at hun var stukket med en spids stav fra brystet og igennem livet lige til baglåsene? - Hoppen fandtes død liggende i Lamballe 5-6 skridt fra Jørgen Nielsens toftgærde med hovedet mod gærdet og livet ude af hende. Husker ikke dato, heller ikke, hvorledes staven gik igennem hoppen.
2. Om vidnet kendte hoppen og ved, at den var volds at springe over gærder og deslige? - Om sommeren, når hun gik i fælleden, sprang hun ikke over noget gærde, det vidnet har hørt. Men når hun blev taget hjem og sat i toften, efter hø og korn var inde, så sprang hun over toftgærdet, efter hvor der var bedst græs.
3. Om der på den tid var bedre græs i Lamballe end i Jørgen Nielsens toft? - Ved ikke, hvor det bedste græs var. Der var græs nok i Jørgen Nielsens toft og ligeså i Lamballe.
4. Om vidnet ikke ved, at kort før hoppen fandtes død, var der sat nogle usædvanligt spidse stave i en stette (stente), som man går over fra Jørgen Nielsens toft til Lamballe, og om ikke spidsen var sat i vejret på samme stave? - En dag eller to før hoppen var død, gik vidnet over samme stette, som var skikkelig af højde, da der midt i stetten var en stav, som ikke var spids, men duppet og til syne, ligesom derpå var hvæstet andre stave og deraf ihugget.
5. Om han derefter da ikke så, at i samme stette var sat spidse stave med spidserne i vejret, og hvornår han så det? - Om morgenen, da hoppen var død, gik han over samme stette, da der var liden med løv udi, da deri var en ellepind --- vesten i stetten. Om samme var spids eller ikke, ved vidnet ikke at forklare, men stetten var omgjort.
6. Om hoppen efter hans skønsomhed havde selv sprunget staven i sig, eller den af ode mennesker var tilføjet den vanheld? - Kan ingen forklaring give.
7. Om han ikke har hørt Jørgen Nielsen tale med fortrydelse om Niels Basse og bl.a. sagt, at Fanden havde ført det fynbotøj til byen, og inden få tider ville han gøre det, som han (Niels Basse) skulle komme til at fortryde? - Har aldrig hørt Jørgen Nielsen sige det.
8. Om ikke Jørgen Nielsen eller hans dreng om aftenen, natten eller morgenen før hoppen blev

fundet død, har jaget efter den i Jørgen Niensens toft og ville drive den ud af toften? - Har ikke set det, men har hørt det sige af Anders Jacobsen af Tårup, at han så om morgenen i lysningen, at Jørgen Nielsen gik for ved ham i toften, og hans dreng var nede i toften ved bæsterne, da hoppen løb først østerpå i toften og siden løb til stetten og sprang den ned. - Lindam afstår fra yderligere spørgsmål til dette vidne: han kommer med varierende forklaringer på, hvad Anders Jacobsen har sagt til ham.

Struer spørger:

- Om ikke Jørgen Nielsen hidtil har haft eftergrøden og græsningen til den jord, Niels Basse har liggende i Jørgen Niensens toft, og det fordi han lukker gærdet om den hele toft? - Niels Basse har jord i Jørgen Niensens toft, hvor Jørgen Nielsen og formænd har haft græsningen i den tid, vidnet har boet i Tårup. Hvad vederlag Niels Basse derfor har, eller hvad gærder Jørgen Nielsen derfor gærder, ved vidnet ikke.

1757 - 8. februar:

Fol. 547:

Selvejer Jens Pedersen Skielde af Ferup anmelder ildsvåde om morgenen kl. 4 mellem 30. og 31. januar. Der brændte: salshuset og 2 ladehuse, ialt 49 fag. Kun fæhuset blev reddet samt besætning og lidt gangklæder med andet, som de tog med sig af huset, da de blev opvågnet i denne forskrækkelige ildsvåde. - Vidner bekræfter: Salshuset var på 18 fag, velbygget af egetømmer med bindingsværk på leeder (?), opmuret med brændte mursten; det nordre ladehus på 17 fag og det søndre ladehus på 14 fag var velbygget, af egetømmer, opbygget med brændte mursten og tildels bulværk. Jens Pedersen Skielde er med 6 umyndige, moderløse børn gerådet i stor elendighed og kan ikke komme på fode igen uden hjælp af Hans Maj. kasse og medlidende kristne. Tingsvidne på sædvanlige betingelser.

1757 - 1. marts:

Fol.552b:

Henrik Hansen af Dons på vegne af regimentskriver Seest fører vidner i henseende til en mellem afgangne Jørgen Pedersen Landsoldat, som døde i Håstrup, hans arvinger verserende disput om hans efterladenskab, da nogle af dem formener, at der skulle være mere af hans efterladenskab end, hvad ved registreringen den 2. april 1756 var angivet: Hans Jørgensen af Håstrup, hos hvem dødsfaldet skete, og Jens Pedersen af Almind, som er den afdødes broder. De har begge været til stede hos den afdøde i hans yderste, og de skal hver især under lovens ed forklare, om den afdøde noget videre har været tilhørende end, hvad ved forbemeldte forretning er befundet og angivet.

Hans Jørgensen:

1. Hvor meget der fandtes efter afgangne Jørgen Pedersen i rede penge, og hvem samme til sig tog, da han døde? - Vidnet så ikke penge og ved heller ikke, hvem der tog samme til sig. Den afdødes broder Jens Pedersen af Almind havde nøglen til kisten, som han oplukkede og deraf tog en skjorte, men ingen penge; lukkede så kisten, og Jens Pedersen beholdt nøglen,

- indtil vurderingen skete.
2. Havde afdøde noget udestående eller til gode hos andre end, hvad der i registreringsforretningen er angivet, nemlig hos Iver Kjær i Håstrup 2 rdl. 4 mk., hos Iver Kring ibidem 3 rdl. 2 mk., hos Markus Rasmussen i Viuf 5 rd., hos Hans Jensen i Hesselballe 1 rdl. 2 mk., hos Peder Pedersen i Kolding 4 mk., hos Anders Jensen i Almind 1 rdl. 8 sk. og endelig hos Jens Pedersen i Almind 4 mk samt hos vidnet selv de angivne tilgodehavende 12 rdl.? - Nej, ved ikke en skilling mere.
 3. Om han hos sin broder Jens Pedersen i Almind skulle have til gode noget af den fra hans fædrene gård udlovede fædrene og mødrene arv og gave, samt hvor meget? - Ved ingen rede derom og har ej heller hørt noget derom.

Jens Pedersen af Almind:

1. Ved dødsfaldet fandtes ingen rede penge, som vidnet til sig tog; men søndagen før han døde om onsdagen, leverede den afdøde til vidnet i en pung 4 rdl. og 8 sølvknapper til forvaring, som Maren Hansdatter så og var hos.
2. Ved ej mere, end spørgsmålet formelder.
3. Den afdøde skulle have 10 rdl., og dem har han fået af vidnet betalt.

1757 - 8. marts:

Fol. 554, 557, 560b:

Jens Pedersen af Tolstrup (ved Bagger) ctr. Joen Jensen ibidem (ved Levin Struer).

1. vidne, Jep Bertelsen af Tolstrup:

1. Om vidnet kender Tolstrup enge, og hvor længe? - Ja, er barnefødt i Tolstrup og er nu 27-28 år.
2. Om der i vidnets mindetid har i de såkaldte Bag Palms enge, Langhave enge og Beiskærs enge været noget bestandigt skel eller skeltegn af sten eller stager imellem beboernes andele? - Der har været pinde af elle og ris til skel, og når samme har været borte, har de imellem hverandre sat igen skel af pinde, som de har rettet sig efter, når hver havde sin andel.
3. Når pindene har været borte, så spørges, hvem der har sat samme igen og i hvis overværelse? - Når pindene har været borte, så har de somme tider igen sat pnde, hvor der var tegn, og somme tider har naboerne ... samlet og målt engene, når nogen har vret efter formening ... og fejlet i deres mål, og så sat pinde til skel.
4. Om alle beboere og lodsejere har været til stede, når pindene har været sat igen, efter at de forrige var blevet forrådnede eller borte og ingen på egen hånd uden samtliges nærværelse har sat sådanne pinde, som skulle kaldes skel? - Svarede som forhen: somme tider har de ikke været samlet derom. Da hvor pindene var borte og der var tegn til skel, så har vidnet imellem sig og nabo igen sat pinde, uden nogen var ved. Men når nogen fandt sig fornærmet og ej havde sit mål, har naboerne været samlet og målt engene og så sat pinde til skel.
5. Er de pinde, der er blevet sat i de bortblevnes sted, blevet sat på de samme steder og i samme linje som de forrige? - Pindene, som de har sat, har de at efter deres skønnende det

- retteste og ligeste, de kunne. Men når de har målt engene, er skelpindene ikke altid sat på de gamle steder.
6. Hvor ofte vidnet har været bekendt med, at de omvundne enge er blevet forandret i skellene ved den omvundne ommåling? - På de andre enge er skellene, som de alle tider har været. Men i Langhave er for en 8 år siden sat skel, hvor ingen var. Vidnet var ikke med at sætte dem, men har hørt det sige af andre.
 7. Om vidnet kan beskrive, hvor store eller små de omvundne såkaldte skelpinde kan være, som af samtlige mændene eller en anden kan være sat i de omvundne enge? - Det var ellepinde og ris med løv på, som de brød af og satte, nogle var små, og nogle lidt større, uden løv.
 8. Om der ved skelpindene de enge findes og har bestandigt været nogen skeltegn lagt af kul, flint eller sten? - Har ikke set det eller ved det, før nu sidste sommer blev af regimentskriveren sat skelpæle i 3 fald enge med kul og flint ved, den ene eng kaldes Rang eng (Stang eng?), Birkeeng. Den tredje ved vidnet ikke hvad hedder.
 9. Når de omvundne enge forhen er blevet målt, og før end regimentskriveren i år har ladet sætte det omvundne skel, om da af nogen af de lodtagne har fundet sig misfornøjet med den tilmålte del, og sådant har forårsaget (?) ommåling nogen tid? - Sidste sommer var sognefogeden der (med) mænd og målte samme enge, som var fornøjet med målet undtagen Jens Pedersen; det skete, før regimentskriveren var der og satte omvundne skel.
 10. Siden vidnet er barnefødt i Tolstrup, om vidnet nogen tid har hørt, at Jens Pedersen skulle have optaget skelstager eller noget lovligt skel i Tolstrup enge, før end Joen Jensen har beskyldt ham derfor? - Nej.

Struers spørgsmål:

1. Om vidnet er beslægtet med Jens Pedersen? - Jens Pedersens hustru er vidnets søster.
2. Om vidnet ikke ved, at samtlige Tolstrup lodsejere og grander i henseende til deres engslæt og tørveskær retter sig efter de skelstager og skelpinde, som nu og forhen har været sat imellem grandernes enge? - Jo.
3. Om han ikke ved, at der iblandt og især i hovedskellene er store stager eller pæle, hvorefter enhver retter sig, før end nu sidste sommer, da regimentskriver Seest ved eftermåling fandt tjenligt at sætte skel i grandernes overværelse? - Ved ikke at have set store stager eller pæle til skel i Tolstrup enge før dem, som blev sat i regimentskriverens overværelse.
4. Har vidnet ikke hørt sige, at Jens Pedersen har oprykket nogle af skellene i de nævnte enge, og om det har været med eller imod samtlige granders vilje, før regimentskriveren lod sætte skel? - Nej, ikke før end han hørte det af andre efter Joen Jensens stævning.
5. Om vidnet ved, at der ellers nogen steder på Tolstrup mark eller enge er nogen virkelig skelsten, som er sat med enten flint eller kul? - Slet ingen stene, der er sat i engene til skel. Ved ikke, om der er sat nogen sten sidste sommer.

Bagger spørger igen:

- 11) I anledning af Struers 2. spørgsmål: Om beboerne rettede sig efter de såkaldte skelpinde videre end for så vidt, de derom kunne forenes, men når samme blev flyttet eller forandret og nogen fandt sig derved fornærmet, om da sådant ikke forårsagede den omvundne skete ommåling? - De rettede sig efter skelpindene, så længe de var enige. Men når de fandt dem

fornærmet, så skete der ommåling, og derefter blev så sat skelpinde.

Struer igen:

- 6) Om vidnet har været nærværende, når der skete ommåling i tolstrup enge? - Har ikke været ved ommåling før sidste sommer.

2. vidne, Hans Købmand af Bredstrup (samme spørgsmål).

1. Har kendt engene en snes år.
2. I sidste sommer tjente vidnet ... da vidnet var i Tolstrup enge for at grave render, som var i engene ... da vidnet spurgte om skellet; så somme steder pinde og somme steder ... elleløv, hvor ingen pinde var til skel, og vidnet spurgte, om der var ingen andre (skel); de sagde nej, som var til stede; men når de slog engene, så rettede de dem, og hvor som ingen pinde var, blev sat pinde og løv, som de tømte hvor skel var.

I anledning af vidnets svar spurgte Bagger vidnet:

- Hvem de personer var, som satte pindene på de steder, hvor de syntes eller tømtes, der var skel, da vidnet gik og gravede render i engene? - Jens Joensens søn Joen Jensen, Jens Nielsen Gårdmand, enkekonens søn Christen og en del tjenestefolk af byen, som var i engene at grave render. Kan nu ikke erindre alle deres navne.
- Om vidnet efterforskede, om der var nogen skeltegn, hvor de omvundne personer satte pindene til skel? - Han trådte med sine bae fødder og søgte om skel, hvor de satte pinde eller løv, men fandt ingen gamle skelpæle eller stumper; de satte pinde, hvor de tømte var rettest.
- Om vidnet ved, hvorfra de fik de omvundne pinde, som de således satte til skel at slå græs efter? - De tog pindene, som så i engene, og satte, hvor de syntes var ret skel.

Vidnet har hverken set eller hørt, at Jens Pedersen skulle have optaget skel.

Struers spørgsmål:

Vidnet er søskendebarn til Jens Pedersens kone. - Hvor Palm enge ligger? - Midt imellem Bredstrup kovested (?) og Kongsted gangtræ (?), og Palms banke ligger vesen for engen. - Om renderne er gravet i skellene imellem granderne, eller enhver har gravet rende på deres egne parter? - Blev gravet tvær over engene hver på sit skifte. - Om der ikke, da pindene blev nedsat, var nærværende bymændene eller i det mindste et bud fra hver mand? - De forhen navngivne var der, da renderne blev kastet, og de mænd, som ikke var der selv at grave render, havde dertil 2 folk. - I anledning af hans svar, at der ingen gamle skelpæle var, hvor pindene blev sat: Om vidnet da var alle steder for at efterse der i engene, om der ikke var gamle skel, eller virkelig kunne være, skønt vidnet kunne ikke have set det? - Var ingen andre steder uden på det sted, han gravede rende, og hvor de fandt en pind, blev den sat til skel. - Om vidnet selv på sin husbonds vegne satte omvundne skelpinde? - Han satte ingen pinde, og hans husbond var der ikke. Men pindene blev sat af de andre.

3. vidne, Bertel Jepsen af Tolstrup:

1. Har boet i Tolstrup i 8 år og har kendt Tolstrup enge i den tid.

2. Somme steder har der været pæle, og somme steder pinde, og somme steder slet ingen pæl eller pinde.

Bagger supplerer sit spørgsmål.

- Hvad det var for pæle, vidnet har omvundet, og i hvor mange af engene de fandtes? - Der er 2-3 i Langhave imellem vidnet og Niels Sørensen, item Jens Joensen. Og til vished kan vidnet ikke forklare flere pæle i Langhave. Og hvor de finder skelpæle mellem nabo og nabo, som er indpælet og kan ses skel, så måler de med høleer, når de kommer ud at slå, og derefter sætter de skel af pinde, køv og stager, hvad der er nærmest ved hånden at få.
 - Når der således blev målt til skel med høle, hvem der forrettede og tillod målingen? - Når der var tvivl om skel og finde og sætte ret skel, så målte de ad et andet skifte, og så målte sit eget, og derefter sætter de og og indretter lige skel mellem sig og nabn. Somme tider har nabo været ved, og somme tider ikke.
 - Ved hvem og hvornår de omvundne stager i Langhave enge er blevet sat? - Ved ikke, hvem der har sat de gamle skelpæle. De var sat, før han kom til Tolstrup at bo.
 - Om der findes nogen skeltegn ved de såkaldte stager? - Ved ej videre, end de var der, da han kom til Tolstrup.
 - Har vidnet da aldeles intet hørt noget om, af hvem og hvornår pælene er sat? - Har hørt fortælle, at pælene er sat af de Follerup mænd.
3. Om skellene i bemeldte enge har været bestandige i den tid, vidnet par boet i byen, eller de adskillige gange imidlertid har været forandret dels ved målingen imellem beboerne og dels ved, at en anden på egen hånd har sat pinde til skel, imod de skulle til at slå græsset, eftersom de har tøkket at kunne være tjent med, siden der ej nogen tid har været nogen lovlig skel indført i bemeldte enge? - På det sted, som vidnet har omvundet, har de holdt for ret skel omvundne skelpæle; de omvundne pinde er somme tider blevet borte og omfaldne, og så igen som forhen afvundet er målt og sat pinde, som de har rettet sig efter.

Struers spørgsmål:

1) Vidnet er ikke beslægtet med Jens Pedersen. - 2) Hvor de har fundet skelstager eller pinde, har de rettet sig efter dem. - 4) Har hørt først sige af Jens Joensen, at Jens Pedersen skulle have oprykket skellene i engene, og derefter har hn hørt tale derom af andre; men har ikke set ham oprykke skellene.

4. vidne, Niels Sørensen af Tolstrup:

1. Har boet der i 5 år og kender engene der, men ved ikke navn på dem alle.
2. I omspurgte enge har der været skel af stager og ris, og når de har ikke fundet sådan skel, som de kunne slå engene efter, har de målt imellem de andre skel, som stod, og derefter havde målt og sat ris, hvorefter de har slaget og således holdt dem efterretelig.
3. Når engene har været slået og nogen har fundet dem fornærmet, så er engene af samtlige granderne blevet efermålt og sat skel. Vidnet har også befundet ved det, han har slået, gamle skelpælestumper i engene, som ikke kunne ses, før græsset først var slået, og sådant er holdt for ret skel.
4. De slår hver and i samling sammen, og når de da kan ikke udfinde skel, går de sammen og sætter ris at slå efter.

5. I de skel, vidnet har slaget til sin nabo, er det sket, at risene og pindene er set på de steder, hvor vidnet har fundet gl. skelstumper.
6. I engene neden for Palm er der sket ommåling en gang, da Jens Pedersen fandt sig fornærmet. Ved ikke, hvad navn samme eng har. Kan ikke heller erindre, hvor længe det er siden. Samme tid fandt naboen Niels Nielsen sig og fornærmet, og de var uenige om skellet imellem dem, og derfor blev de samlet og målte, som omvundet er.
7. Der var nogle små ris, og der var nogle større af el og andet, som de brød af og satte til skel.
8. I sidste sommer blev der sat skel af flint og kul samt pæle i 2 fald engskifter imellem alle Tolstrup bymænd, og før fandt de ikke kul eller flint der.
9. Ved ikke at navngive engskifterne, men formedelst at nogle af Tolstrup mænd fandt dem fornærmet, så blev skifterne målt og sat skelpæle med flint og kul.
10. Ved ingen rede dertil og har det ikke hørt eller set, før end denne sag blev stævnet.

Lindams spørgsmål:

1) Er noget beslægtet med Jens Pedersen, ved ikke hvor nært. - 2) ja. - 3) Ved ikke andet, end afvundet er.

Bagger igen:

12) Hvem er vidnets naboer i engskiftet? - På den ene side er Jep Bertelsen og på den anden Bertel Jepsen.

13) Om de forleden sommer af regimentskriveren eller i hans overværelse satte skelpæle blev sat på de samme steder, som forhen af naboerne blev forment at være skel? - På engene, hvor der graves tørv, blev skellene sat på de steder, hvor forhen var skel; ved ikke hvad samme kaldes.

5. vidne, Niels Sørensen Svensk af Tolstrup:

1. Har været i Tolstrup i 20 år og har i den tid kendt engene.
2. Somme steder har der været stager og somme steder pinde; men vidnet ved ikke, at der har været sten eller kul.
3. Ved ikke.
4. Ved ikke; har ikke været med.

Bagger fik tingsvidne.

1757 - 15. marts:

Fol. 555b, 559, 559b, 561, 562b:

Carl Lindam som konstitueret actor ctr. hr. kornet von Ahlefeldt for krybskytteri i vildtbanen.

1. vidne, Søren Svendsen Skovfoged af skovfogedhuset i Bramdruplund:

1. Om vidnet kender von Ahlefeldt, som er indkvarteret i byen? - Ja.
2. Har vidnet set ham ride med (flinte ?) i vildtbanen? - Nej.

3. Om han har ikke set Ahlefeldts tjener Johan eller rytter Peder Mørck i vildtbanen med flinte samt hvor og når? - Nej.
4. Om ikke Jørgen Jensen ... eller Hans Raun her i Kolding har sagt til vidnet at have set von Ahlefeldt ride i vildtbanen med flint? - Jørgen Jensen og Hans Raun sagde til vidnet, at de så Ahlefeldt ride i Bramdrup skov. Kornetten kom imod dem, og hans tjener med rytter gik i skoven ad Bække Stob til.
5. Om de ikke talte om, at enten hr. cornet Ahlefeldt eller hans tjener eller rytter Peder Mørck havde flint med sig samme gang? - De sagde, at kornetten ... for ved sig i sadlen, og hans klæder var fortil brede; men blev ikke navngivet, at kornetten eller de andre havde nogen flint.
6. Lindam foreviste vidnet en kuglebøsse samt en sæk, begge med hr. jægermester Bachmans segl på, og tilspurgte, om vidnet har fundet og optaget samme kuglebøsse og sæk, samt på hvad tid og sted? - Vidnet har fundet den foreviste flint og sæk i slotsmølleren Hans Christensens kålhavn den anden søgnedag efter sidste julehelligdage d. 29. december.
7. Om han ved, hvem samme flint eller sæk tilhører? - Nej.
8. Om han ved, i hvad hensigt flinten og sækken er lagt på det sted? - Nej.
9. Om han ved, at der på foromvundne tid er skudt noget vildt med flinten, eller forvaret noget vildt i sækken? - Nej, flinten var i sækken, og der var intet vildt i den, da han fandt den.
10. Om sækken, da han fandt den, var enten blodig eller anderledes conditioneret, end som nu forefindes? - Nej, var ikke blodig, men var bundet for flinten, og sækken var således beskaffen, som den nu er.
11. Om han ellers har set, hvem der har lagt flint og sæk i møllerens have? - Nej.
12. Om han ellers ved noget til oplysning? - Nej.

2. vidne, Søren Sørensen, tjenende skovrideren Mogens Madsen i Skoldborg (samme spørgsmål).

Vidnet hørte i sin faders hus, at Jørgen Jensen sagde, at kornetten red med en kort tingest under hans klæder.

3. vidne, Jens Poulsen, tjenende Poul Hansen i Seest.

1. Om han ikke har tjent Hans Christensen Møller i slotsmøllen, og på hvad tid han kom ud af samme tjeneste, samt hvor længe han har tjent ham? - Har tjent der et år og kom derfra sidste Mikkelsdag.
2. Om han kender kornet Ahlefeldt her i Kolding? - Ja.
3. Om han ved, at kornetten har skudt noget vildt i kongens vildtbane? - Nej.
4. Om han ved da, at hans tjener eller rytter Peder Mørck har skudt noget vildt i vildtbanen? - Nej.
5. Om han ellers ved noget til oplysning? - Nej.

4. vidne, Hans Christensen, møller i Kolding.

1. Om han kender cornet Ahlefeldt, her i byen indkvarteret, samt hans tjener Johan og rytter Peder Mørck? - Kender ikke Ahlefeldt og tjeneren, men har vel set dem. Kender rytteren Peder Mørck.
2. Om han ved, hvem den sæk og flint tilhørte, som fandtes i hans kålhavn af Søren Svedsen? -

- Nej.
3. Om han ved, hvem der havde kastet sækken der? - Nej.
 4. Om han nogen tid har set cornet Ahlefeldt, hans tjener eller rytter at skyde vildt i kongens vildtbane? - Nej.
 5. Om han har set nogen af dem gå eller ride med flinti vildtbanen? - Nej.
 6. Om han ellers ved noget til oplysning? - Nej.

Der afhøres flere vidner, bl.a. møller Hans Christensens hustru Maren Hansdatter, Christen Hansen af slotsmøllen og Anna Hansdatter, som er Søren Svendsen Skovfogeds hustru. De kan intet oplyse.

Auditør Regelsen var mødt på vegne af kornet Ahlefeldt, hans tjener Johan Bundesen og hans rytter Peder Mørck. Han beder til slut om at få navngivet den, der så grundløst har angivet hans klienter. Det får han ikke at vide, men han forbeholder sig deres rettigheder.

1757 - 26. april:

Fol. 562, 564, 567, 568b:

Michel Christensen af Stenvad mølle ctr. Søren Simonsen, svigersøn Hans Christensen og hustru af Hjelmstrup ang. arv efter Maren Jensdatter af Hjelmstrup. (I retten er protokollen overdraget til sætteskriver Hans Paabye). De stævnedede repræsenteres af Henrik Hansen af Dons, der protesterer mod stævningen. Den angår 150 rdl., som var skænket sal. Maren Jensdatter af hendes mand Søren Simonsen af de 333 rdl., 2 mk., som tilfaldt dem efter deres sal. søn Jesper Hjelmstrup i Æbeltoft. Mikkell Christensen påstår, at de skal drages ind under skifte og deling. Henrik Hansens protest angår anvendelse af sigtelses- og benægtelsesed i denne sag. - Jens Simonsen af Dons er indkaldt som vidne, men er ikke mødt.

Henrik Hansen har ved første retsmøde lovet at fremskaffe den skifteretskendelse, som han har støttet sig til; den har han ikke med næste gang; han ønsker at frafalde påstanden om skifteretskendelsen, men får befaling om at fremskaffe den. Det gør han ved det følgende retsmøde. Mikkell Christensen beder om at få den oplæst og indlemmet i akten, men det protesterer Henrik Hansen imod: at hvad hr. rådmann Paabye under sin broder Mikkell Christensens navn af Stenvad mølle har behaget at påstå om den producerede ekstrakt af skifterettens kendelse, dessen indlemmelse i akten, da håbede han at høre efterkommet, hvad ham idag 14 dage blev pålagt, g altså med henhold til sin forrige påstand ventede at blive befriet for videre vidtløftighder. Rådmann Paabye nægtede ganske intet, at han på sin broder Mikkell Christensens vegne, som selv her for retten er til stede, har ladet begære den foreviste ekstrakt indlemmet i denne tingsvidneagt; thi Mikkell Christensen som en møller forstår ikke at indlade sig i at besvare mons. Hansens vidtløftigt tilførte...

Rådmann Paabye formerede spørgsmål til Hans Christensen og hustru Maren Madsdatter:

1. Om ikke sal. Maren Jensdatter på Hjelmstrup tilfaldt i arv efter hendes søn sal. Jesper Hjelmstrup, som døde i Æbeltoft 1754, 333 rdl. 2 mk., som de annammede i rådmann Paabyes hus den 11. november 1754, hvoraf Søren Simonsen fik 183 rdl. 2 mk. for sig at beholde til hans udgifter, de øvrige 150 rdl. ved hjemkomsten at levere til Maren Jensdatter,

- som hun ville have på rente, hun at nyde renten deraf, om de kunne komme på rente, og kapitalen 150 rdl. at deles efter hendes død i tvende lige dele, den halve del til hendes datters børn i Stenvad mølle og den anden halve del til Maren Madsdatter eller børn på Hjelmdrup.
2. Om de, nemlig Hans Christensen og hustru, med en god samvittighed kan nægte, at sal. Maren Jensdatter for dem har før den 11. nov. 1754 ikke sagt og tilstået, at det var hendes vilje, at fornævnte 150 rdl. således i tvende lige dele efter hendes død skulle deles, og til den ende straks ved hjemkomsten blev sal. Maren Jensdatter leveret.
 3. Om ikke Maren Madsdatter, den dag som pengene i rådmand Paabyes hus blev leveret, havde hilsen fra sin moder sal. Maren Jensdatter, at hun var ikke så frisk, at hun selv kunne komme til Kolding at modtage de bemeldte 150 rdl., og derfor bad, at samme måtte leveres til hende og mand Hans Christensen, da hendes løfter til rådmand Paabye skulle vorde holdt og efterlevet. Og til den ende fik de og hjem med sig de 150 rdl. ...

Henrik Hansen mente ikke, at det var nødvendigt, at de stævnedede skulle svare spørgsmålene separatim. Men det mente rådmand Paabye, der formulerede endnu et spørgsmål:

4) Om de 150 rdl. var i behold efter sal. Maren Jensdatter, eller hvor mange deraf efter hendes død, og hvor de var, og hvem samme havde til forvaring..

De to stævnedede blev afhørt separatim.

Hans Christensen:

1. De fik lige ... til arv efter sal. Jesper Hjelmdrup, nemlig sal. Maren Jensdatter, Mikkel Christensen og hans hustru, af den tilfaldne kapital 1000 rdl., som de annammede i rådmand Paabyes hus. Og tog Søren Simonsen imod hans hustru Maren Jensdatters andel, hvoaf han ved hjemkomsten leverede sal. Maren Jensdatter rdl., og resten beholdt han selv. Men det øvrige ved han ikke at have hørt af hans svigermoder om de 150 rdl. udsættelse på rente eller deling efter hendes død.
2. Er besvaret.
3. Ved derom ej videre, end pengene blev leveret som forhen forklaret.
4. Efter hendes død var der 100 rdl. i behold, som hendes pige havde i forvaring og siden leveret sognepræsten hr. Knud Storm til forvaring, af hvem Hans Christensen siden har modtaget samtlige 100 rdl. De øvrige 50 rdl. ved han ingen oplysning om, hvad afbleven.

Han aflagde ed på sin besvarelse.

Hans Christensens hustru Maren Madsdatter:

1. Hendes moder tilfaldt i arv 500 rdl., som Søren Simonsen modtog i rådmand Paabyes hus, og hendes sal. moder deraf forlangte halvdelen. Hvor meget hun fik, ved hun ikke at forklare; har ikke heller hørt af hendes sal. moder, at bemeldte penge på omspurgte måde skulle deles eller sættes på rente.
2. Ved ikke at have hørt det af hendes sal. moder.
3. Havde hilsen til rådmand Paabye, at han ville beholde hendes andel, til hun selv modtog samme, men Søren Simonsen modtog dem og lovede at levere hende samme, når han kom

- hjem. Som og skete.
4. Svarer ord til andet som sin mand.

Hun aflagde sin ed.

Søren Simonsen var ikke mødt. Heller ikke næste tægtedag. Da erklærer Mikkel Christensen, at som skiftet er opsat at foretages på regimentskriverstuen i Dons den 28. maj, vil han ikke for sin part opholde tingsvidnet længere, men begærer det afsluttet til at insinuere i sikfteretten for at få et lovforsvarligt skifte efter hans svigermoder sal. Maren Jensdatter sluttet og tilendebragt.

1757 - 17. maj:

Fol. 567, 568, 570:

Hans Nicolaisen af Skærup lod opbyde på rente sin myndling Mette Mortensdatters arvemidler og gave, ialt 65 rdl. 5 mk. 8 sk. og et halvt års rente på 1 rdl. 2 mk., tilsammen 67 rdl. 1 mk. 8 sk. - Pengene blev forseglede.

1757 - 24. maj:

Fol. 568, 569, 570:

Christen Andersen i Bredstrup lovbød sin påboende halve gård af hartkorn 5-2-2-1. - Niels Marcussen, som har til ægte Christen Andersens datter Kirsten Christensdatter, begærede skøde.

1757 - 7. juni:

Fol. 569, 570:

Hans Jensen i Tiufkær lovbød sit påboende hus af htk. 0-1-0-0. (3. lovbydelse er ikke set).

1757 -14. juni:

Fol. 570, 570b, 572b:

Hans Marcussen i Viuf lovbød sin hidtil tilhørende partgård i Viuf af htk. 6-7-0-1. Sign. Ulrik Frederik Michelsen fra Fyn og hustru Maren Henningsdatter Spesberg begærede skøde for 900 rdl.

1757 - 21. juni:

Fol. 570b, 572, 573b:

Niels Pedersen i Trelde lovbød halvdelen af sin påboende partgård matr. nr. 4 og 5 af htk. 2-3-3-1. Hans Sørensen af Trelde begærede skøde på vegne af sin datter Johanne Hansdatter, som har Niels Pedersen til ægte.

1757 - 12. juli:

Fol. 573, 574b:

Mads Hansen Kyed af Follerup, formynder for Maren Hansdatter, opbød hendes arv efter skiftebrev af 26/6 1749 på 68 rdl. 1 mk. 12½ sk. og renter 9 rdl. 3 mk., ialt 77 rdl. 4 mk. 12½ sk. - Pengene blev forseglet.

1757 - 19. juli:

Fol. 574b, 575:

Peder Tullesen af Hesselballe opbød sin myndling Anne Margrethe Lasdatters mødrene arv, 61 rdl. 4 mk. - Pengene blev forseglet.

1757 - 26. juli:

Fol. 574b, 575:

Læst forstander Ove Hansens skrivelse om at indsætte på rente til 4% 100 rdl. 4 mk. af Kolding Hospitals midler.

Fol. 574b, 575, 576:

Mogens Madsen af Viuf og Lars Sørensen af Jelling lovbød deres sal. forældres fradøde gård i Viuf af htk. 6-0-0-1 - Ved 3. lovbydelse er det Lars Sørensen, der på vegne af hustruen Johanne Madsdatter lovbyder den gård i Viuf, som Mads Jensen og hustru Maren Mogensdatter sidst ejede og fradøde og arveligt er tilfaldet fornævnte Johanne Madsdatter tillige med broder Mogens Madsen. - Mogens Madsen og hustru Karen Hansdatter begærede skøde.

Fol. 574b, 575:

Den ryttergård i Nr. Vilstrup, som Hans Pedersen Buch nu påbor og provsten hr. Christoffer Clorius Einsperg har tilskødet fornævnte Hans Pedersen Buch efter skøde af 7/5 1755, matr. nr. 1 af htk. 6-2-3-2 / 0-0-1-0, blev lovbudt.

1757 - 9. august:

Fol. 575:

Hans Paabye har på amtmandens ordre stævnet Poul Hansen og Karen Jørgensdatter, begge af Seest, til at vidne om en rytter ved navn Jens Pedersen.

Poul Hansen:

1. Om vidnet kender en rytter ved navn Jens Pedersen fra Rendsborg, og hvor længe han har kendt ham? - Vidnet var i sidste forår rejst til København, og da han hjemkom noget efter påske, så han Jens Pedersen gå i gården. Vidnet spurgte sine folk ad, hvad det var for en ussel karl, der gik i gården, og blev givet til svar, at deres karl var blevet gift og var kommet

- derfra, og de havde fået denne i hans sted. Og før den tid har vidnet ikke kendt ham.
2. Om Jens Pedersen er beslægtet eller besvogret med vidnet? - Nej, slet ikke.
 3. Om vidnet ikke har skrevet til Jens Pedersen eller begæret ham i sin tjeneste? - Nej.
 4. Om vidnet da kan forklare, hvor rytteren kom fra eller havde tjent, før han kom til vidnets gård? - Vidnet ved kun, at Karen Jørgensdatter gjorde vidnets folk anslag på ham i stedet for deres karl, som var gift og kommet fra dem.
 5. Hvor længe rytteren var i vidnets tjeneste, og om han medbragte nogen pas eller skudsmål? - Kan ikke erindre til vished, hvor længe han var der, men han var kommet der i vidnets fraværelse, da vidnet var i København. Han havde ingen pas, men vidnets søn havde lånt ham 10 sk. til at skrive efter hans pas.
 6. Om Jens Pedersen gav til kende for vidnet, at han var rytter og af hvad regiment? - Nej, aldrig gav han det til kende, og de kunne ikke forestille sig, at han var i Kongens tjeneste, siden han så ussel ud og gik som en arm betler, både i kød og klæder, og hans klæder var så ringe, som en betlers kunne være.
 7. Om vidnet da ikke begærede af Jens Pedersen, at han skulle blive i tjeneste hos ham, og om samme ikke af ham blev nægtet med beretning, at han turde ikke blive længere fra regimentet, fordi hans pas var borte? - Nej, blev ej omtalt; men en dag sagde Jens Pedersen, at han ville til Kolding, og gik så af vidnets gård, og samme dag hørte vidnet, at Jens Pedersen var opbragt som en desertør.
 8. Om vidnet kan forklare, af hvem Jens Pedersen blev opbragt og på hvad måde? - Hyrdens karl Christian Sonnicksen af Seest opbragte ham, så vidt vidnet har hørt sige.
 9. Om denne Christian Sonnicksen nu opholder sig i Seest, eller hvor han nu er at finde? - Straks efter opbringelsen gik Christian Sonnicksen af sin tjeneste hos hyrden i Seest, og siden har vidnet ikke hørt, hvor han er.
 10. Om vidnet kender Peder Nissen i Lunderup, samt om han kan forklare, hvad amt eller sogn Lunderup er i? - Nej.
 11. Om vidnet ved mere denne sag til oplysning? - Nej.

Karen Jørgensdatter, til huse i Seest:

Noget efter sidste påske kom til vidnet en mandsperson, som hun anså for en betler, og spurgte hende ad, om hun ikke hed Karen Pouls. Hun svarede ja. Han sagde så, at han skulle hilse hende fra hendes steddatter; han havde besøvet hende og sagde for hende, at hun var i Hosby, og hendes navn er Mette Maria, og han spurgte vidnet, om hun vidste ingen, der behøvede en tjenestekarl. Poul Hansen var ikke hjemme den tid, men i København. Poul Hanses folk modtog ham så. Vidnet vidste ikke, at han var rytter, og ikke heller sagde han det til vidnet. Nogen tid derefter hørte vidnet, at Christian Sonnicksen, som tjente hyrden i Seest, havde opbragt fornævnte person som en desertør. Christian Sonnicksen gik bort straks derefter fra hyrden i Seest; ved ikke, hvor han nu findes. Vidnet har ikke set forbemeldte rytter Jens Pedersen, før han kom til hende, eller i nogen måder har haft kendskab til ham. Og videre ved hun ikke til oplysning. Hun kender ikke Peder Nissen i Lunderup.

1757 - 16. august:

Fol. 576b, 577b:

Claus Svitzer af Jullingsholm (ved mons. Bagger fra Skovgård) har stævnet vidner, der skal vidne

om de undvegne personer fra Jullingholms gods.

1757 - 30. august:

Fol. 577:

Læst kgl. bevilling af 21/1-1757 til Christen Pedersen i Skovgård, at den til hans gård liggende birkerettighed herefter må være ophævet, og at det hartkorn, der hidtil har været under birket, herefter skal sortere under de herreder, hvorunder de henhørte, inden birket blev oprettet. Ansøgningen fra Christen Pedersen er indgivet i forbindelse med, at hans birkefoged er afgået ved døden. Af kongebrevet fremgår hans begrundelser for ansøgningen: Skovgård er kun en ufri sædegård, hvortil alene for nærværende tid er hartkorn 81-5-0-0 / 3-2-0-0 bøndergods. Det er ham en stor byrde at kontribuere til en birkefoged, som han slet ingen nytte har af. Og det er en byrde for hans få bønder, da birket kun består af htk. 206-5-3-½ og ligger spredt i 5 amter. Det er dem fast utåleligt at udstå de besværing med at sidde retten so tinghørere; størstedelen af bønderne bor for langt væk, og de øvrige bliver derfor meget bebyrdede. Birkefogeden har tillige været birkeskriver.

Fol. 577b:

Regimentskriver Simon Seests fuldmægtig Henrik Hansen fremstillede rytterbonden Niels Olesen af Gamst, som har i fæste kongens ryttergård i Gamst nr. 1 af htk. 6-2-3-0. Han androg vemodentligt, at hans fæstegård den 25. august kl. 3 slet om eftermiddagen, da det var en forskrækelig lynild og torden, nedslog i hans ladehus og for ham opbrændte af hans gård 18 fag ladehus og 12 fag ditto ladehus samt 11 fag fæhus, tilsammen 41 fag med deri indavlede 66 travrer rug, 6 travrer byg, 38 travrer havre, 6 travrer boghvede og 60 læs hø med noget af hans avlsredskab. Vidner bekræfter Af det nedbrændte var 13 fag nyt ladehus, som var bygget i 1756 af ganske nyt. De øvrige 28 fag var i god byggelig stand. Og størstedelen var opmuret med brændte mursten og ellers overalt godt bindingsværksbygning sat på sten. Dersom Gud ikke i nåde havde vendt vinden og havde landet falde så stor og stærk regn, havde der været stor fare for den største part af Gamst by, som dog Gud være lovet ved Guds bistand blev befriet. Derover Niels Olesen med hustru og 2 små børn er geråden i største armod etc. - Tingsvidne med de sædvanlige betingelser.

1757 - 6. september:

Fol. 578, 579, 589b, 590, 595b:

Gregers Dahls tjenestekarl Hans Madsen af Herslev (ved Levin Struer af Stoustrup) ctr. Hartvig Pedersen af Follerup og Jørgen Fisker ibidem, som er rytter. Hartvig Pedersen repræsenteres af Hans Paabye og rytteren af auditor Regelsen.

Som synsvidner nævnes Niels Johansen, Iver Staffensen og Hans Larsen af Herslev. De har ved første retsmøde ingen synsrapport at afhjemle. Den første synsforretning er forrettet af Niels Johansen og Iver Staffensen og er indleveret til skriverstuen. Den anden forretning har bikedommer Pank forrettet tillige med Iver Staffensen og Hans Lauridsen; den har de heller ikke. Birkedommer Pank er ikke til stede ved retten, idet han sammen med amtmanden og andre er ude på forretning over hederne i Slavs herred. Synsmændene skal fremskaffe rapporterne til næste tægtedag.

Næste tægtedag bliver synsforretning af 10/7 tydeligt oplæst for synsmændene. Levin Struer tilkendegav først, at den post i forretningen, som Hans Madsen skulle have tilstået, at Daniel Gynter og Hartvig Pedersen skulle være skilt ad, før end Hans Madsen kom til dem, da erklærer Hans Madsen, at han ikke er bevidst, at deslige ord af ham skulle være sagt, og i fald de af ham er udtalt i den tid, han af de mange hug og slag var fortumlet i hans hoved, da kan samme ikke eragtes af nogen værdi. - Struer udspørger derefter synsvidnerne:

1. Om de så Hans Madsen, da han kom fra Hønnebjerg Ladegårds kobbelt, og var han da blodig? - Hans Lauridsen: Så ikke Hans Madsen i den tilstand, han var i, før synet den 10/7 blev taget. Da var han i den tilstand, som synsforretningen formelder. - Iver Staffensen: Den dag, Hans Madsen kom hjem fra Ladegårds kobbelt, så vidnet ham efter Hans Madsens begæring tillige med Niels Johansen, da vidnet så, at Hans Madsen havde en rift på hans ene kindben og ressen (?) på hovedet, og ellers forefandtes Hans Madsen i den tilstand, som forretningen af 10/7 formelder. - Ellers tilstår de hele forretningens indhold.

Hans Paabye spørger på vegne af Hartvig Pedersen:

1. Hvor mange sår de fandt i Hans Madsens ansigt, da de den 10/7 synede ham? - Ikke andet, end synsforretningen formelder.
2. Om der den dag fandtes noget såremål i Hans Madsens hoved? - Nej.
3. Hvor mange dage var der imellem da Hans Madsen skal være blevet slået, og til han den 10/7 blev synet af birkedommer Pank og synsvidnerne? - En eller to dage efter slagsmålet.
4. Om vidnerne ikke hørte, at Hans Madsen ved synet tilstod, at Hartvig Pedesen og soldaten Daniel Gynter var adskilt og havde ej nogen disput med hinanden, da han kom til dem i Hønnebjerg Ladegård? - Ja, som forretningen formelder.

Struer:

Hvad tilstand var Hans Madsen i, da synet skete, om han da kunne synes at være fortumlet? - Han var ikke fortumlet i hovedet; men han sagde, den dag, slagsmålet var, var han meget fortumlet og kunne ikke huske, hvad passerede.

1. vidne, Jens Joensen af Tolstrup:

1. Så vidnet, at Daniel Gynter og en anden karl sloges inde i Hønnebjerg Ladegårds kobbelt, da bønderne slog græs derinde den 8. juli? - Før end vidnet svarede, ville Hans Paabye tjenstligt erindre retten, at hvad disput der kan have været imellem den navngivne Daniel Gynter eller andre, er aldeles dette søgsmål uvedkommende. - Struer frafaldt sit spørgsmål med sådan forandring: Om ikke vidnet ved, at der var klammeri og slagsmål på Hønnebjerg Ladegårds kobbelt, da Herslev sogn var der at slå, og om ikke Hans Madsen da kom til at ville skille dem ad, og om sådant ikke skete, forinden slagsmålet begyndte med Hans Madsen? - Vidnet hørte alarm, men så det ikke.
2. Om vidnet da så, at Hartvig Pedersen og rytter Jørgen Fisker greb fat på Hans Madsen og slog ham blodig og ilde samme tid og kastede ham til jorden? - Vidnet så, at Jørgen Fisker gav Hans Madsen 1-2 ørefigner.
3. Hvormed de slog Hans Madsen, og om de slog ham i hovedet? - Så ej videre, end Jørgen

- Fisker slog ham på øret med bar hånd.
4. Om Hans Madsen foretog sig enten at slå Hartvig Pedersen eller Jørgen Fisker eller andre måder at gøre dem foryræd, uden alene at han ville skille dem ad, som sloges? - Ved derom ej noget af at sige.
 5. Om vidnet har hørt Jørgen Fisker eller Hartvig Pedersen at have skældt Hans Madsen samme tid, og hvori ordene bestod? - Hans Paabye exciperede imod dette svar, siden derfor ej er stævnet. - Struer tilspurgte vidnet: O vidnet ved, at disse 2 personer har slået Hans Madsen således, at han måtte ligge til sengs i 14 dage? - Så det ikke.
 6. Om vidnet ikke hørte, at Jørgen Fisker sagde til Hans Madsen, da han var slagen af ham og Hartvig Pedersen, at så mege, som han havde fået idag, så meget skulle han få, hver gang han mødte ham? - Nej.

Auditør Regelsen lod spørge:

1. Om han var hos, da Jørgen Fisker bad Hans Madsen slippe Hartvig Pedersen? - Hørte det ikke og ved det ikke.
2. Ved vidnet, i hvad anledning Jørgen Fisker gav Hans Madsen en ørefigen? - Nej.
3. Hvor langt vidnet stod derfra? - Var et godt stenkast derfra.

2. vidne, Gregers Madsen Dahl af Herslev:

1. Om han ikke var i rytterkoblerne den dag, hans karl Hans Madsen blev slået der? - Ja, og var en fred (?) og før Hans Madsen blev synet af birkedommer Pank.
2. Om vidnet da så, han blev slået, og hvem der slog ham? - Nej, så det ikke.
3. Om vidnet kan forklare, hvad tilstand Hans Madsen var i, da han kom til vidnet omvundne tid på koblet? - Han var blodig i ansigtet omkring næse og mund.
4. Om vidnet ved, hvoraf han da således var blevet blodig? - Så det ikke og var ikke ved, da det skete.
5. Hvor lang tid Hans Madsen lå syg? - Lå i 14 dage.
6. Om denne sengeliggende deriveredes af det, han således var bleven slagen? - Efter skønsomhed og Hans Madsens klagemål så lå han af det, han var slaget.
7. Om ikke Hans Madsen, både da han kom til ham i koblet, og derefter, har beklaget sig, at han således blev slaget af Jørgen Fisker og Hartvig Pedersen? - Ja, det har Hans Madsen sagt.
8. Om ikke vidnet kan forklare, at der var nogen huller eller stød i ansigtet eller hovedet? - Nej, så det ikke.

Hans Paabye spørger:

1. Hvor langt der er fra Ladegårds kobbet til Herslev? - Ca. ½ mil.
2. Gik Hans Madsen selv hjem, eller var han således tilredt, at han måtte køres hjem? - Hans Madsen gik hjem og bar selv sin høle, så vidt vidnet ved.
3. Om vidnet kan fastsætte, at Hans Madsen var så syg af de hug, han efter beretning skal have fået, at han virkelig intet kunne forrette sin husbond til tjeneste? - Hans Madsen gjorde ikke vidnet nogen tjeneste i 14 dage, han lå syg og sagde, han ej kunne forette noget.

Tingdagen den 11/10: Da der var holdt ting den hele dag til ud på aftenen ved lys, da kl. nu var 9 og næstendels 10 slet, de mødte vidner endog her fra retten bortgået, så udsættes sagen 8 dage.

3. vidne, Joen Jensen af Follerup:

Han så ikke, at Hartvig Pedersen slog nogen, men så, at Jørgen Fisker slog Hans Madsen 2 gange under øret med sin bare hånd. Han ved ikke, hvorfor Jørgen Fisker gjorde det.

4. vidne, Anne Jensdatter nu tjenende i Holme og sidste sommer tjente Jens Pedersen i Tolstrup:

Hun så, at Jørgen Fisker gav Hans Madsen 2 ørefigner, og at Hartvig Pedersen slog Hans Madsen til jorden. Men senere synes hun at rette det til, at Hartvig Pedersen og Hans Madsen havde fat på hinanden og derunder faldt til jorden. Hartvig Pedersen var øverst. Hans Madsen havde fat i Hartvig Pedersens hår, Jørgen Fisker ville skille dem ad; men da Hans Madsen ikke ville slippe, gav han ham de to ørefigner. Hun så ikke slagsmålet, før de begge lå på jorden, og da havde de hinanden i håret.

5. vidne, Jep Mikkelsen, nu tjenende på Landrupgård og sidste sommer tjente Jens Pedersen i Tolstrup:

Det var efter at Hans Madsen var kommet op fra jorden, at Jørgen Fisker gav ham de to ørefigner. Hans Madsen så lidt bleg ud bagefter, men var ikke blodig, så vidt vidnet kunne se. Han har ikke set, at Hartvig Pedersen eller Jørgen Fisker stødte Hans Madsen, mens han lå på jorden. Det var da Hans Madsen ikke ville slippe sit greb i håret, at Jørgen Fisker gav ham de to lussinger. - Struer vil gerne vide, om der var nogen, der tog fat om benene på Hans Madsen, da de faldt til jorden. Vidnet har ikke set nogen.

Der afhøres flere vidner (ialt 13). Der kommer ikke mere nyt frem bortset fra, at Hans Madsen forlod arbejdet efter slagsmålet.

Hans Paabye forbeholdt Hartvig Pedersens ret til satisfaktion for dette man så ubilligt påførte søgsmål. Struer svarede, at det var meget blligt, at Hartvig Pedersen bekom sådan satisfaktion, som han i anledning af sagens medfør meriterede. Begærede tingsvidnet sluttet.

Fol. 578b, 580, 581, 587, 592b, 595:

Carl Lindam (med konstitution fra jægermester van der Lieth) ctr. sognefoged Niels Pedersens søn af Børup Lars Nielsen med ♦ hjælp af Hans Sørensen og Ole Nielsen angående 2 afsavede risege i Peder Thuesens have i Erritsø. - Sagvolderne indkaldes til examination:

Lars Nielsen:

1. Om deponenten ikke tillige med Hans Peders tjenestekarl Hans Sørensen og hans husmand Ole Nielsen har natten imellem 13. og 14. november afsavet 2 ege i Erritsø have og henbagt dem i Hans Andersens toft i Børup samt der nedlagt dem i en dam? - Lars Nielsen tilstod det.
2. Om han da ved, at Peder Tuesen af Erritsø med hans tjenestedreng Peder Christensen samt

- nabo Søren Pallesen og Peder Dideriksen af Erritsø, item forrige skovfoged Peder Ditlefsen kort derefter kom til Børup og afhentede disse ege, som lå i dammen? - Lars Nielsen kunne ikke nægte det.
3. Om da deponenten Lars Nielsen ikke anmodede rytteren Laurids Nielsen med flere at følge med sig og være ham behjælpelig til at tage disse ege fra Peder Tuesen? - Begærede rytteren Laurids Nielsen, Ole Nielsen, Ole Jacobsen og Hans Sørensen, alle af Børup, at følge med sig.
 4. Hvor de nåede Peder Tuesen og hans medfølgere? - På Børup mark uden for Ladegård led på agrene et bøsseskud fra leddet.
 5. Hvem der angreb Peder Thuesen og hans dreng, som kørte? - Lars Nielsen selv angreb dem først.
 6. Hvorledes Peder Tuesen og hans vogn blev angrebet? - Han tog fat på tømme og ville vende vognen og gav drengen et rap af en kæp, som gik fra vognen, og så vendte han vognen og væltede træet af samme g kørte så den ledige vogn til Ladegårds led, hvor han bandt hestene; gik så hen til træet og læssede det på sin egen vogn og kørte det til Børup.
 7. Hvem der hjalp deponenten og karlen Hans Sørensen at vælte Peder Tuesens vogn samt at læsse træet igen på deponentens vogn? - Kan ikke erindre, hvem af medfølgerne der hjalp dem.
 8. Hvem af det navngivne selskab der var sværtet i ansigtet? - Ved ikke, at nogen var sværtet i ansigtet.
 9. Om nogen af medfølgerne havde enten usædvanlige klæder på eller og vendt deres klæder om ved denne forretning? - Nej.
 10. På hvad tid Peder Tuesens vogn blev angrebet? - Det var en aften i mørkningen, før de fik deres natter; ved ikke, hvad klokken var.
 11. Hvad belønning hans medfølgere har fået ved deres tjenstagtighed i denne forretning? - Fik ej noget.
 12. Om han ved mere til oplysning? - Nej.

Ole Nielsen af Børup: (samme spørgsmål)

1. Ja.
2. To dage derefter hørte han det sige.
3. Lars Nielsen bad ham følge med, hvad han også gjorde.
4. Nåede dem på Børup ager uden for Ladegårds kobbelt.
5. Ved det ikke og så det ikke.
6. Så det ikke.
7. Ved det ikke.
8. Der var ingen sværtet i ansigtet.
9. Nej.
10. Det skete i mørkningen.
11. Ved ej videre, end træet blev kørt til sognefogedens gård i Børup med Lars Nielsens vogn.

Hans Sørensen, som nu er husmand i Bjert: (samme spørgsmål)

1. Ja, var med.
2. Har hørt det sige i byen dagen derefter.

3. Hans Sørensen blev befalet at spænde for vognen og at komme med den til overleddet ved landevejen og køre ned ad marken, som han og gjorde.
4. Da Hans Sørensen kom ned på marken, så han en vogn holde noget fra Ladegårds led.
5. Ved det ikke.
6. Ved det ikke.
7. Ved ikke, hvem der væltede vognen, og vidnet var ikke med til det; men var med at læsse træet på den vogn, som Hans Sørensen kørte derned.
8. Så ingen, der var sværtet i ansigtet.
9. Nej.
10. Fik ej noget.
11. Nej.

Niels Nielsen af Børup:

1. Om han ved, at Peder Tuesen af Erritsø med hans tjenestedreng Peder Christensen samt naboer Søren Pallesen og Peder Diderichsen af Erritsø, item skovfoged Peder Ditlevsen kort efter Mortensdag kom til Børup og afhenede 2 ege, som lå i Hans Andersens toft i en dam? - Har nok hørt, de blev hentet. Ved ikke, hvem de blev hentet af, men hørte dagen derefter sige, at Peder Tuesen havde hentet dem.
2. Om sognefogedens søn Lars Nielsen ikke anmodede deponenten med flere (at følge) med sig at hjælpe ham? - Nej, var ingen bud til deponenten, men han kom til dem ...
3. Hvem der da var samlet ved at tage træet fra Peter ... og læsse det på Lars Nielsens vogn? - Så, Lars Nielsen var ved ... flere, som deponenten ikke ved at navngive. Og deponenten hjalp ej til enten at læsse af eller på vognene.
4. Hvor de nåede Peter Tuesen og hans medfølgere? - Da deponenten så dem, var de lidt fra Ladegårds led.
5. Hven der angreb Peder Tuesen og hans dreng, som kørte? - Ved det ikke.
6. Hvorledes de angreb Peder Tuesen og hans vogn? - Ved det ikke.
7. Hvem der hjalp Lars Nielsen og hans karl Hans Sørensen at vælte Peder Tuesens vogn samt at læsse træet igen på hans vogn? - Ved det ikke.
8. Hvad tid det skete? - Det var noget efter mørkningen.
9. Hvem af dette selskab der var sværtet i ansigtet eller forklædt? - Så ingen, der var sværtet eller forklædt.
10. I hvad anledning kom deponenten ud til dem? - Han var ude på marken med sine bæster, og da hørte han, at der var nogen forsamlet; gik så derhen.
11. Om deponenten ellers ved noget denne sag til oplysning? - Nej.

Hans Hansen, landsoldat af Børup: (samme spørgsmål som til Niels Nielsen)

1. Nej, har kun hørt det sige siden.
2. Nej.
3. Ved ikke.
4. Ved ikke.
5. Ved ikke.
6. Ved ikke.
7. Ved ikke.

8. Det var i mørkningen.
9. Så ingen, der var sværtet eller forklædt.
10. forbigås.
11. Nej, ved ikke videre end fulgte med på hjemvejen.

Ole Jakobsen af Børup: (samme spørgsmål som til Niels Nielsen)

1. Hørte tale derom, efter at det var sket.
2. Nej.
3. Ved ikke.
4. Ved ikke.
5. Ved ikke.
6. Ved ikke.
7. Ved ikke.
8. Lidt efter mørkningen.
9. så ingen.
10. forbigås.
11. Nej, så blot, at de læssede træet på sognefogedens vogn, da han var i marken med sine bæster.

Ved retsmødet den 11/10 fremstilles synsmændene Peder Joensen og Lars Thuesen af Erritsø. De har synet Peder Thuesens dreng Peder Christensen efter overfaldet. - Hans ene arm var blå, og han klagede sig, at han havde fået et slag på sit hoved; det så de ikke efter. Drengen havde ikke sagt, hvem der havde slået ham, for han kendte dem ikke. Men det skete på landevejen, da træet blev taget fra dem.

1. vidne, Peder Thuesen af Erritsø:

Han bekræfter den fremstilling, som forhen er givet af begivenhederne. Han og vognen blev angrebet af 2 personer, og flere kom til, som han på den tid ikke vidste at navngive, men han har hørt sige af Lars Nielsen, at det var ham, og han ville afgøre med vidnet, hvad der var passeret. Den ene af de to personer slog hans dreng, og den anden holdt i meiltømmen (miiltømmen). Vidnet var bag ved vognen. Da angrebet skete løb han væk fra vognen. Han kunne ikke se, om de var sværtet i ansigtet eller havde forvendte klæder på. Drengen løb straks efter vidnet. Han var blodig på den ene arm og havde fået et slag i hovedet.

2. vidne, Peder Christiansen af Erritsø, i tjemeste hos forrige vidne:

Han bekræfter sin hosbonds udsagn.

3., 4. og 5. vidne, Søren Pallesen, Peder Dideriksen og Peder Ditlefsen af Erritsø:

De to førstnævnte var straks flygtet og havde ikke set ret meget. Peder Ditlefsen havde forladt de andre i Børup gyde, efter at træet var blevet læsset på vognen.

Tingsvidnet afsluttes.

1757 - 20. september:

Fol. 580b:

Niels Pedersen af Store Velling anmelder ildsvåde den 4. september. Ilden opkom først hos en huskvinde Maria Smeds, som var til huse i den øvre ende af Niels Pedersens i fæste havende proprietærhus, og dér opbrændte 5 fag hus med alt hendes bohøve. Herfra gik ilden i Niels Pedersens hus og opbrændte 9 fag, tilsammen 14 fag. For ham opbrændte alt hans indavlede hø og korn, nemlig 4 trager rug, 5 raver byg, 9 traver havre, 1½ læs boghvede, 1 læs vikker, 7 læs hø samt hans avlsredskab, samt bohøve undtagen en seng og en halv kiste. - Vidner bekræfter. Derover er Niels Pedersen med hustru og 3 børn gerådet i armod etc. Tingsvidne (til Niels Pedersen) på sædvanlige betingelser.

1757 - 27. september:

Fol. 581b, 587, 593, 595, 598, 600, 601b:

Prokurator Carl Lindam fører en sag ctr. Petter Høeg i Hopballe mølle for krybskytteri.

1. vidne, Jens Sørensen af Jelling:

1. Om vidnet ved, at Peter Høeg har skudt vildt omkring i egnen samt på hvad sted? (Petter Høeg bad om, at Carl Lindam blev tilholdt at stille sine spørgsmål efter stævnemålet, som alene imundefører kongens vildtbane; men dommeren godtog spørgsmålet). - Nej.
2. Ved han, at Peter Høeg har ødelagt vildt med snarer, sakse eller hunde? - Nej.
3. Om han ikke ofte har set Peter Høeg med skydevåben, samt på hvad sted? - Har ikke set Peter Høeg med skydevåben uden for hans hus.
4. Om han ikke har set vildt hos Peter Høeg? - Nej.
5. Om han har set dyreskind, hareskind, rævebælge, odder- eller brokskind eller deslige hos Peter Høeg? - Har ikke set dyreskind hos Peder Høeg, men vel set rævebælge og brokskind hænge i møllehuset; ved ikke, hvorfra han har fået dem.
6. Om han ved, at Peter Høeg har enten solgt eller foræret vildt bort? - Nej.
7. Om han ved, at Peter Høeg har holdt klapjagt? - Nej.
8. Om han har set hos Peter Høeg sakse til at fange ræve, brokke eller deslige med? - Nej.
9. Om da ikke den 2. september sidste år er skudt et dyr i Jelling skov og indvoldene deraf fundet om morgenen, og om ikke Peter Høeg enten har skudt samme eller været ved og drevet til, da samme blev skudt? - Ved ej noget derom.
10. Om ikke den 17. juli blev skudt en hind i Jelling skov, og om ikke Peter Høeg ... som før? - Ved ej noget derom.
11. Om vidnet ellers ved noget sagen til oplysning? - Nej.

2. vidne, Mette Pedersdatter, Jens Nyemands hustru af Jelling:

1. Nej.
2. Nej.
3. Nej.
4. Har ej set andet der end en med skind på.

5. Har set et hareskind hos ham.
6. Nej.
7. Ved det ikke.
8. Nej.
9. Ved ej noget derom.
10. Ved det ikke.
11. Nej.

3. vidne, Christen Hansen Skræder af Jelling møllested:

1. Har set, han har skudt en and på Rugballegårds side og sønden åen på Rugballegårds mark.
2. Har set, han har brugt saks og hund, men ikke set, han dermed har ødelagt noget.
3. Har set, at Peter Høeg har gået med flint og hunde på Hopballe mark og Rugballegårds marki, og i vidnets hus, som og før på samme sted, før huset blev sat. Hvorhen ellers han er gået med flint og hunde, ved vidnet ikke.
4. Har ikke set andet end en brok, odder og ræve hos Peter Høeg.
5. Har set et ... dyreskind af stor dyr hos ham, har og set hos Peter Høeg rævebælge, odder, brokskind og deslige.
6. Ved det ikke.
7. Har ikke set, han har holdt klapjagt, men vel set, at Peter Høeg har gået ud med flint og hunde, og der undertiden har fulgt med ham af hans folk. Hvor de har gået hen, ved vidnet ikke.
8. Har set 3 sakse hos Peter Høeg i hans hus og har haft nogen af dem i vidnets hus. Ved ikke, hvorfra han er kommet, eller hvor han gik hen dermed. Har og engang set, at Peter Høeg kom hjem til møllen med en levende brok i en saks, som han slog løs for hans hunde i hans toft.
9. Omtrent ved omspurgte tid hørte vidnet en nat, at hundene larmede meget vesten for vidnets hus på Jelling mark og skov, hørte og, at der gik forbi vidnets hus samme nat et par mennesker, men så dem ikke og ved ikke hvem det var. Dagen efter så vidnet i Jelling skov der lå indvoldene af et dyr.
10. Har hørt sige af andre, at der blev skudt et dyr i Jelling skov, men hverken set eller hørt, at Peter Høeg har skudt det eller været derved.
11. Kan ikke erindre mere på nærværende tid.

Peter Høeg, som havde anhørt dette vidne, der efter spargement selv skal være angiver i denne sag, modsagde hans urigtige foregivende i adskillige poster, og så meget mere, som Peter Høeg kan bevise, at samme vidne i adskillige ugrundede tilfælde har tragtet ham efter ære og velfærd og endnu viser sig som hans åbenbare avindsmand. Dersom det ellers blev søgt(?), hvorledes dette vidne for få år siden har opbygget et hus i skoven i kongens vildtbane, efterlever jagtforordningerne, blev han den, der har overtrådt samme, og ikke Peter Høeg, som han ... uskyldigt og urigtigt har angivet. - Vidnet Christen Hansen deklarerede, at Peter Høeg skal blive samme mand, som han har beskildt vidnet for, indtil så længe han samme beviser. Thi Christen Hansen forsikrer derhos, at Peter Høeg aldrig enten er eller skal blive i den stand at overbevise ham det allerringeste af, hvis hans usandfærdige besklidninger medfører. - Mens vidnet stod for retten, indløb ham noget, som han tilforn ikke kunne erindre i sit vidne: at sidste vinter kom Peter Høeg gående på den søndre side åen Jelling møllestedes grund og skød et skud, da vidnet ikke vidste hvor

skuddet kom fra, før Peter Høeg råbte til huset, hvorpå vidnets datter gik ud og hentede ham en and, som var skudt og lå på den nordre side af åen Jelling mark, og den anden vildand, som blev skudt med samme skud, hetede Peter Høeg selv, som pigen ikke kunne finde.

Lindam endnu tilspurgte vidnet, hvor længe det er siden, at han så forømvundne rå skind af et stort dyr hos Peter Høeg? - Kan ikke erindre rettere, end at det er et par år siden.

4. vidne, Anne Catrine Hansdatter, forrige vidnes hustru af Jelling møllested:

1. Har ikke set ham skyde i kongens vildtbane.
2. Ved ikke.
3. Har set ham med flint inde i vidnets hus; ved ikke, hvorfra han kom med den.
4. Nej.
5. Har set rævebælge og odderskind i Peter Høegs hus hænge.
6. Nej.
7. Ved ikke.
8. Har vel set sakse hænge i hans hus. Ved ikke, hvortil han har brugt dem.
9. Har nok set noget af omspurgte indvolde, men ved ikke, hvem der har skudt samme.
10. Nej, har ikke set det.
11. Ved ej videre, end afvundet er. Ved ej heller noget at vidne om de to vildænder, som hendes mand har omvundet.

5. vidne, Thomas Gregersen af Jelling (spørgsmål som til 1. vidne):

1. Har blot set, at han har skudt en hare i Rugballegårds skov, da ejeren til Rugballegård også selv var med.
2. Nej.
3. Har ikke set ham andre steder end i Rugballegårds skov.
4. Nej.
5. Har set brokskind og andre små skind i Peter Høeghs hus, men ikke dyreskind.
6. Ved blot, at Peter Høeg stod ved møllebroen og skød en vildand i åen, som vidnet bragte til hans husbond på Rugballegård.
7. Ved blot, at da Peter Høeg skød i Rugballegård skov, da var der klapjagt og 2-3-4 personer i ejerens overværelse.
8. Har set i Peter Høegs hus en saks, som var i stykker; det blev sagt, det var en rævesaks.
9. Ved ej noget derom.
10. Ved ej noget derom.
11. Nej.

6. vidne, Else Christensdatter af Jelling møllested:

1. Ved blot, at Peter Høegh stod ved Jelling møllesed og skød en and i åen, som vidnet hentede på den nørre side, og så skød han en anden and, som han selv hentede på den nørre side i Jelling kær.
2. Har set, at Peter Høeg er kommet med en brok hjem i sit hus i en saks; ved ikke, hvorfra han kom med samme; og hun har set, at Peter Høeg havde snarer i vidnets faders hus, Jelling

- møllested, og gået dermed over i Rugballegårds skov.
3. Har set, at Peter Høeg har gået med flint fra sit hus og mølle, været dermed i hendes faders hus; ved ikke, hvor han er gået hen.
 4. Har set brokker og ildere i Hopballe mølle, og mere kan hun ikke huske uden et ræveskind, som hun har set der.
 5. Har ej set andre skind i møllen, men har set et bredt dyreskind i sin faders hus, som hendes fader skulle sy Peter Høeg et par bukser af.
 6. Ved blot, at Peter Høeg sidste sommer forærede hendes fader en and.
 7. Ved ej noget derom.
 8. Har set i Peter Høegs hus en rævesaks og en anden saks, og har set, at Peter Høeg havde en anden saks i hendes faders hus, som nok var en rævesaks; har og set en hund sidde i Peter Høegs toft i en rævesaks, som var hendes faders hund, da hun gik der forbi til Hopballe mølle.
 9. Hørte, der var hunde i skoven en nat, og om morgenen derefter så indvolde så store som af et hoved lå i Jelling skov ved gærdet mellem skoven og kærene, men ved ikke videre derom.
 10. Ved ej noget derom.
 11. Kan ikke nu erindre mere.

Peter Høeg spørger vidnet:

1. Om hun nogen tid har set Peter Høeg med skydevåben inden for kongens indpælede vildtbane Jelling skov eller mark? - Har set ham med flint i sin faders hus og har engang sidste vinter set ham og hans møllesvend komme der en aften. Ved ikke, hvorfra de kom, og da havde Peter Høeg en flint.
2. Om vidnet har set vildtbanepæl sønden for åen, som løber fra Fårup s til Hopballe mølle? - Har ikke set vildtbanepæl sønden for åen, men nu står vildtbanepælen i hendes faders have nord for åen og vesten for Jelling møllested.
3. Om vidnet har set Hopballe møller andetsteds med flint end på sit eget og ved søndre side op mod åen, som han af Rugballegårds ejer var tilladt for at efterse, når han manglede malevand, hvor det kunne være opholdt? - Har set Peter Høeg i hendes faders hus med flint; har og hørt sige af ham selv, at han var buden af Rugballegårds ejer, at han ikke måtte gå med flint på Rugballegårds side.
4. Om vidnet har hørt af Rugballegårds ejers, H. Jørgensens mund, det rekvirenten modsiger aldrig har været passeret, men tværtimod ham tilladt at gå på åens søndre side for at efterse hans malevand og åens beskaffenhed, og om hun da nogen tid har hørt af H. Jørgensen at forbyde Peter Høeg at gå med flint på sin grund? - Har hørt det sige af Peter Høeg selv og af Rasmus Skræder, boende på Rugballegård mark i skrædderhuset, og ikke af H. Jørgensen selv.
5. Om vidnet har set, da Hopballe møller skulle have skudt en omvundne and? - Hørte han skød; så ikke, han skød; men han havde en flint, og vidnet hentede for ham anden, som lå og flagrede i vandet, op til nordre side i kæret.
6. Om samme and var levende eller død, da vidnet kom til den? - Anden var skudt og levende, da vidnet tog den og bragte den til hendes faders hus til Høeg, som tog den og stak en fjer (fæder) i nakken og tog den med sig tillige med den anden and og gik derfra hjem.
7. Hvad kulør anden havde? - Var en grå and, så vidt vidnet kan huske.
8. Om vidnet kan sikkert fastsætte med en god samvittighed, at det var en vild and eller ta and?

- Det så hun ikke efter.
9. Om vidnet så eller ved, der var flere ænder, som skule være skudt og lå i åen omvundne tid?
- Så ej derefter.
 10. Om vidnet kan sige, hvor længe det er siden, hun skulle have taget anden levende på nordre side af åen? - Det var sidste vinter, og var sne på jorden; kan ikke forklare dagen.
 11. Hvorhen mølleren gik, enten vester op med åen eller øster ned, efter sligt skulle være passeret? - Peter Høeg skød først den ene and og så den anden and, og efter at de var begge bragt i vidnets faders hus, tog Peter Høeg dem begge og gik derfra med dem; så ikke, om han gik øster eller vester på, eftersom det var aften.
 12. Om mølleren gik efter nogle ænder på nordre side åen, som den tid skulle være skudt, og hvem da fulgte ham i sligt ærinde? - Så ikke nogen uden Peter Høeg.
 13. Om vidnet har set og kan fastsætte med en god samvittighed, hvad år og tid Peter Høeg og vidnets fader tog hver en kæp i deres hånd for at rage enand i land af åen, som løber uden for kongens vildtbanepæle på søndre side? - Lindam måtte erindre, at Peter Høeg med dette spørgsmål sigter til at beskyldte vidnets fader som den, der skulle være interesseret med Peter Høeg o jams begangne krybskytteri. Vidnets fader er stævnet som vidne og ikke til at påhøre vidnesbyrd.
 14. Om hun har set andre hunde hos Peter Høeg end et par bønder- eller gårdhunde? - Har set, han har haft hunde, som er gået løse ved Jelling møllested og i Jelling skov; ved ikke, om de har været gårdhunde, brokhunde eller andre hunde.
 15. Om vidne har set eller været med, da der kunne være fanget vildt med omvundne hunde? - Har ikke nlogen tid været med på jagt med Peter Høeg og hans hunde, men har tit set Peter Høeg`gå med hunde til hendes faders hus. Hun har ikke set ham med hunde i Jelling skov, men har vel set hans hunde i Jelling kær og skov; ved ikke, hvem der var med dem, og har ikke set folk med hans hunde i Jelling kær eller skov.
 16. Om disse hunde var Peter Høegs, eller også andre hunde♦ kunne løbe der og vre kommet vidnet for øjnene? - Dommeren tillod ikke, at der blev vidnet om andre, ustævnede personer eller deres hunde. - Svar: Peter Høeg har haft 2 hunde, som vidnet har kendt af navn. Den ene kaldt for Flink og den anden Holdfast.
 17. Hvor store og af hvad beskaffenhed disse hunde var? - Den største var så stor som en gårdhund, og den anden var en liden, lavbenet hund, så stor som en ræv.
 18. Om de foromvundne snarer var dannet til at fange dyr eller fugle med? - Var nogle snarepinde med hestehår ved; forstår ikke, hvad dermed skulle fanges, enten fugle eller andet.
 19. Hvor længe det er siden, vidnet så Peter Høeg med flint eller snarer på omvundne sted, og hvor Peter Høeg har sat samme snarer eller danner(?). - Så vidt vidnet kan erindre, var han sidste gang i vidnets faders hus med flint sidste sommer. Kan ikke erindre tiden. Han har været der med flint og snarer mere end een gang.
 20. Hvorfra de omvundne brokker og ildere er kommet il Peter Høegs hus? - Det ved Peter Høeg. Det ved hun ikke.
 21. Om de omvundne flinter var lås for, ladt eller uladt` - Det ved Peter Høeg bedst; det ved hun ikke.

Siden Peter Høeg kan ej få nogen ren eller tydelig svar på fremsatte spørgsmål af dette vidne, lod han for denne sinde bero og reserverede sig sin lovlige ret i nødig eragtende tilfælde med videre quæstioner efer lovlig indkaldelse.

Det øvrige vidne, Jens Nyemand, er så svag af helbred, at han ej kunne møde her ved retten, og derfor vil Lindam få ham afhørt ved Hvissel ting.

Der afhøres senere nogle vidner, som intet ved, bl.a. de to børn, der også skulle vidne mod Søren Pedersen.

14. vidne, Maren Pedersdatter:

Har for nogle år siden set et lille skind i Hopballe mølle hænge på væggen, så vidt hun husker.

15. vidne, Carl Pettersen, nu boende ved Farup sø:

Har repareret en oddersaks for Peter Høeg og deri sat en ny fjeder. Det var sidste sommer ved Sct. Hans.

17. vidne, Peder Willumsen af Jelling.

Har nok set et skind hænge i møllen. Kan ikke sige, om det var af en odder eller en ilder, kan heller ikke huske hvornår..

Lindam producerede attest fra præsten hr. Paulus Vedel, at Christen Jensens hustru Ingeborg Sørensdatter af Jelling har brudt sit ben og har et lidet barn at give die og derfor ej kan møde. - Begærer tingsvidne.

1757 - 4. oktober:

Fol. 584b, 588b, 593, 597, 598b, 599b, 602:

Carl Lindam ctr. Søren Pedersen i Hopballe for krybskytteri.

1. vidne, Jens Sørensen af Jelling:

1. Om vidnet ved, at Søren Pedersen har skudt vildt omkring i egnen ved sig og på hvad sted? - Nej.
2. Om Søren Pedersen har ødelagt vildt, såsom dyr, harer, ræve, brokker, oddere eller deslige med snarer, sakse eller hunde, samt på hvad sted? - Ved ikke noget.
3. Om vidnet ikke ofte har set Søren Pedersen med skydevåben? - Nej.
4. Om vidnet ikke har set vildt hos Søren Pedersen? - Nej.
5. Om vidnet ikke har set skind af vildt hos Søren Pedersen? - Nej.
6. Om Søren Pedersen har solgt vildt eller foræret vildt bort? - Ved ikke noget.
7. Om Søren Pedersen ikke undertiden har haft folk med i skov og mark for at drive til og selv stå for med flint for at skyde vildt? - Ved ikke.
8. Om Søren Pedersen har sakse til at fange ræve, brokker, oddere eller deslige med? - Ved ikke.
9. Om ikke den 2. september 1756 er skudt et dyr i Jelling skov og indvoldene deraf fundet om morgenen, og om ikke Søren Pedersen enten har skudt samme dyr eller og været ved og drev til, da samme er blevet skudt? - Ved ikke.

10. Om ikke den 17. juli blev skudt en hind i Jelling skov, og om Søren Pedersen enten har skudt den eller været ved og drevet til, da den blev skudt? - Ved ikke.

11. Om vidnet ellers ved noget sagen til oplysning? - Nej.

Auditør Regelsen som Søren Pedersens anordnede forsvarer reserverede sig hans lovlige ret.

2. vidne, Thomas Gregersen af Jelling. - Han ved intet.

3. vidne, Mette Pedersdatter, Jens Nyemands hustru af Jelling. - Ved intet.

4. vidne, Anne Cathrine Hansdatter, Christen Hansens hustru i Jelling møllested:

Til spørgsmål 2: Ved blot, at Søren Pedersen en vinter ledte om en hare, han havde skudt. Det får auditør Regelsen til at spørge, om det var i eller uden for vildtbanen, at Søren Pedersen ledte efter haren. - Det var lidt over markskellet på Jelling rettighed.

5. vidne, Else Christensdatter af Jelling møllested:

Til 3: For et par år siden så hun, at Søren Pedersen kom gående til Jelling skov, hvor vidnet var, og havde en flint med sig. Så ikke, hvad side han gik til, og hørte ingen skud.

Til 7: For et par år siden, da vidnet var der at sy, hørte hun, at Søren Pedersen sagde, han havde skudt til en hind. Så vidt hun husker blev det ikke omtalt, hvor det var.

Auditør Regelsen spørger:

1. Så vidnet Søren Pedersen i eller uden for Jelling skov med bøssen, og var den forsynet med lås og sten? - Det var i Jelling skov norden for Vejle sti, og han sagde, han ledte efter en hare, som han havde skudt på Hopballe mark. Ved ikke, om der var lås for bøssen.
2. Om vidnet ikke ved, at Søren Pedersen iblandt har skæftet og repareret bøsser og skydegevær for en og anden og bragt dem fra sit hus til ejermanden? - Har set, at han har skæftet bøsser; har også skæftet en for vidnets far.

Ved retsmødet den 25/10 var vidnet Christen Hansen ikke mødt, skønt han selv er citant i den påfølgende sag.

16. vidne, Christen Hansen Skræder af Jelling møllested:

1. Ved vidnet, at Søren Pedersen har skudt vildt omkring og i egnen ved sig, og hvad sted? - Nej.
2. Om Søren Pedersen har ødelagt vildt med snarer, sakse eller hunde? - Ved ikke, at Søren Pedersen har brugt sakse eller snarer, men kan ikke benægte, at Søren Pedersen har haft hunde, som han selv har tilstået for vidnet at have brugt til sligt, men vidnet har ikke set det.
3. Om vidnet ikke ofte har set Søren Pedersen med skydevåben? - Har set ham med skydevåben i Hopballe skov og Jelling skov og mark nogle gange, men har ikke set ham skyde dermed.
4. Om vidnet har set vildt hos Søren Pedersen? - Nej.

5. On vidnet har set skind hos ham? - Har vel set for nogle år siden et beredt skind af store dyr og rådyr, som vidnet selv har syet i klæder for ham.
6. Har Søren Pedersen solgt vildt eller foræret vildt bort? - Ved kun, hvad andre har sagt.
7. Har Søren Pedersen undertiden haft folk med sig for at drive til og selv stå for med flint for at skyde vildt? - Kan ikke nægte, han har set en gang, Søren Pedersens søn og en anden person har fulgt med Søren Pedersen, da han selv har haft flint, men så ikke, der blev jaget noget til, ikke heller hørt noget skud.
8. Om vidnet ved, at Søren Pedersen har sakse til at fange ræve, brokke, oddere eller deslige med? - Nej.
9. Om ikke d. 2. september 1756 er skudt et dyr i Jelling skov og indvoldene deraf fundet om morgenen, og om Søren Pedersen ikke enten har skudt samme dyr eller været ved? - Omkring ved den tid blev der om natten ødelagt et dyr ca. 2 bøsseskud fra vidnets bopæl vesten for i siden af Jelling skov imellem skoven og åen i kæret, som vidnet lå på sin seng og hørte en stor alarm af hude. Tillige kom der to personer over broen ved Jelling møllested sønderfra; men om samme dyr blev skudt, eller det blev af hundene ødelagt, ved vidnet ikke. Ikke heller så vidnet, hvem samme personer var. Nogle dage derefter kom Søren Pedersen fra Hopballe og passerede over samme bro sønderpå, hvor vidnet stod uden for sit hus på samme vej. Sagde Søren Pedersen, "Hørte du ikke, jeg og Peter Høeg i Hopballe mølle kom her over broen den anden nat tillige med vore hundes alarm, som samme tid var efter en odder her oven for i åen?".
10. Om der ikke den 17. juli lev skudt en hind i Jelling skov, og om Søren Pedersen enten har skudt den eller været ved og drevet den? - Ved kun, hvad den indstævnedede Hans Jensens hustru og søn har fortalt derom.
11. Ved vidnet videre til oplysning? - Nej.

Søren Pedersen benægtede vidnets vidnesbyrd in totum, for så vidt hans vidnesbyrd kan gravere ham. Auditør Regelsen som hans beskikkede forsvarer reserverede hans lovlige ret.

De to næste vidner ved intet.

9. vidne, Hans Hansen, Hans Justesens søn af Jelling:

Han har set to drenge gå i Jelling skov med en hund; kendte dem ikke. - Sidste sommer en søndag så vidnet, at Søren Pedersen lå og sov i Hopballe skov, og nedenfor i engen ved markskellet gik et dyr, som var levende. Derefter da vidnet var kommet op i skoven, hørte han et skud; ved ikke, af hvem, eller om der blev skudt noget, og ikke heller så, at Søren Pedersen, da han lå og sov, havde noget skydevåben hos sig.

10. og 11. vidne er Ole Nielsen og Karen Jepsdatter. Ole er 15-16 år og har ikke været til konfirmation eller alters, så han vidner uden edsaflæggelse. Ligeså Karen. Ingen af dem ved noget.

11. vidne, Carl Petersen(?), der nu bor ved Fårup sø.

Han bliver spurgt, om han ikke har gjort nye ræve- eller andre sakse for Søren Pedersen eller repareret gamle sakse for ham. -❖ Det nægter han.

12. vidne, Trine Christensdatter Nysted, Hans Jensens hustru:

Ved kun, at Søren Pedersen har ligget i markskellet; ved ikke, omhan havde hos sig noget skydevåben. - Har hørt sige af Christen Hansen i Jelling møllested, at Søren Pedersen stod i Jelling skov med en flint, da en mand kom til ham og sagde, om han fik noget idag. Søren Pedersen svarede nej, men han vidste nok den gang, da han der havde fået 5 råbukke. - Har hørt sige af hyrden Jørgen i Jelling, at han havde set Søren Pedersen med en flint ved markskellet og hørte et skud gå af. - Christen Hansen har sagt til vidnet, at Søren Pedersen havde skudt ved Jelling gærde en morgen, før solen stod på, 3 harer, og Christen Hansen sagde, at det havde Søren Pedersen selv sagt.

Søren Pedersen erklærede, at han aldrig har sagt det til Christen Hansen, mindre skudt de 5 rådyr eller 3 harer. Det vil han aflægge ed på.

Vidnet tilføjede, at Christen Hansen havde sagt, at Søren Pedersens flint havde ikke været fra Jelling skov et fjerdingår. Det sagde Christen Hansen at Jens Sørensen af Jelling havde sagt til ham. - Søren Pedersen benægtede og tilbød sin ed på, at han aldrig har haft flint i Jelling skov.

14. vidne, Peder Willumsen af Jelling:

Har ikke set Søren Pedersen skyde vildt, men har hørt sige af hyrden Jørgen, at Søren Pedersen skal have ligget ved markskellet og haft en flint hos sig. - Hyrden Jørgen og en dreng, Hans Hansen, Hans Justesens søn i Jelling, har sagt til vidnet, at da Søren Pedersen lå i markskellet, var 2 af hans sønner i Jelling skov med en hund, som de adspurgte, hvad de ledte efter, ledte de efter et dyr? De hørte, et skud gik af ved markskellet; vidste ikke, hvad det var. De sagde ikke, hvad der blev skudt efter. - Christen Hansen, hans hustru og datter har sagt, at Søren Pedersen gik der og sporede efter en hare; har og sagt, at han i Jelling skov havde haft en flint et fjerdingår og skudt i Jelling skov 5 dyr. Ligeledes har Jens Sørensen i Jelling sagt, at Søren Pedersen havde rost (?) af at have skudt dyr i Jelling skov.

Der skrives tingsvidne.

1757 - 11. oktober:

Fol. 589b, 593, 596b, 599b, 601b, 603, 607, 610, 612b, 614:

Christen Hansen af Jelling møllested (ved Carl Lindam) ctr. Lars Sørensen af Jelling (ved Hans Paabye). Sagen drejer sig om et hus i Rugballe, so Christen Hansen har solgt til Lars Sørensen. Hans Paabye foreslår, at Christen Hansen frafalder sagen. Hans klient vil gerne betale de 104 rdl. for huset, så snart citanten leverer ham skøde på huset uden behæftelse af nogen art samt leverer ham det afkøbte hønse med videre. Han vil også låne Christen Hansen 10 rdl., der er nævnt i stævningen, imod forsvarligt pant. Carl Lindam erklærer, at det har han ikke fuldmagt til.

Næste tingdag fører Christen Hansen selv sin sag. Han kan ikke modtage Hans Paabyes tilbud, men vil føre vidner.

1. vidne, Peder Hansen af Jelling:

1. Var vidnet overværende sidste 3/9, da Lars Sørensen afkøbte et hus i Rugballe by, som ved offentlig auktion var opbudet den 1/8? - Var nærværende, da Christen Hansen solgte huset, husker ikke datoen. Huset blev solgt i Jelling i Peder Willumsens hus.
2. Om ikke huset blev solgt således, at alt, hvis dertil hørende kålhøve, toft, eng, græsning på byens mark til 2 køer og 10 får, alt efter auktionskonditionerne og lige som forrige skøder og han det selv har ejet, intet i nogen måder undtaget? - Huset solgte Christen Hansen til Lars Sørensen for 104 rdl., hvormed under købet skulle være husets rette tilliggede i byens mark og græsning til 2 køer og 10 får, alt efter skødernes formelding, og dertil indvlede 2 læs ø og ved huset værende gødning.
3. Om ikke huset blev solgt, lige som det på auktionsstedet blev opråbt, og lige so det på de tid forefandtes inden og uden døre? - Ved ikke, der blev talt om auktionskonditionerne, men huset blev solgt med samme ret, som afvundet er, efter skøde og kondition for 104 rdl.
4. Hvor samme penge blev aftalt at skulle betales, og hvad tid? - Pengene blev aftalt at skulle betales til assessor Bredahl på Hammergeård; blev ikke berammet nogen tid, men så snart forlahgtes, og så skulle Christen Hansen derimod levere kvittering og hånd, at ingen havde noget i huset at fordre.
5. Siden vidnet har vidnet om bevis fra assessor Bredahl, så spørges, om vidnet tør fastsætte, at ordene blev anderledes talt, end når Lars Sørensen foreviste assessor Bredahls kvittering, skille han lovforsvarligt skøde derpå blive meddelt? - Christen Hansen lovede at skaffe assessor Bredahls hånd, når pengene blev betalt, og så skulle Lars Sørensen få skøde på huset og hvad som var solgt, uden nogen derpå havde noget at fordre.
6. Om vidnet ikke hørte, ved samme køb blev aftalt, at Lars Sørensen og citanten Christen Hansen samme dag ville følges med hverandre til Hveisen ting for der at høre, om assessoren var der til stede, for at sætte en dag, når kunne berammes at modtage pegene? - Dommeren ville ikke modtage svar. Bredahl er ustævnet.
7. Christen Hansen spørger så i stedet: Om vidnet ikke ved, at de ville følges ad at bespørge sig, når samme penge kunne betales, og til hvem? - Dommeren tilholder Christen Hansen en gang for alle at indrette sine spørgsmål efter stævnemålet. Christen Hansen undskylder sig med, at han er fattig og ukendt med procedurer.
8. Om ikke vidnet var ved sidste 7. august, da samme hus blev ved offentlig auktion opråbt, og hvem derved var nærværende? - Hans Paabye, som måtte fornemme, at Christen Hansen continuerer med at extraligere og uden at regardere den kgl. forordning af 3/3 1741 samt de her i retten gjorte kendelser, ville tjenstligt have sig udbedt, at Christen Hnsen måtte vorde tilholdt at indrette sine quæstioner efter det for retten producerede stævnemål. - Christen Hansen mente ikke, han havde overtrådt forordningen, men afstod for nærværelde tid spørgsmålet.

Hans Paabye spørger vidnet:

1. Om ved den omvundne samtale mellem Christen Hansen og Lars Sørensen om huset blev af Christen Hansen foregivet, at beboeren eller ejeren af huset var berettiget på Rugballe bys mark til græsning for 2 køer og 10 får? - Ja.
2. Hvor mange kreaturers græsning ejeren er berettiget til på Rugballe bys mark? - Ved ej andet derom end, hvad han har hørt ved købet.
3. Om vidnet ved, at de af Christen Hansen og Lars Sørensen accorderede 2 læs hø og gødning, som den tid var ved stedet, endnu er ved huset eller siden af Christen Hansen derfra

- bortflyttet eller til andre afhentet? - Ved ikke noget derom.
4. Ved vidnet, at Christen Hansen har pantsat huset og øvrige løsøre, og i så fald til hvem? - Har blot hørt det sige.
 5. Ved vidnet, at pantaveren har erhvervet namsdom over Christen Hansen for hafte prioritet i huset? - Dommeren exiperede imod dette quæstion, såsom derfor ikke er stævnet.

Christen Hansen beder senere om udsættelse, fordi han skal søge tingsvidne ved Nørvang-Tørrild herredsting. Senere søger han tingsvidne ved Grundet birketing. Det tingsvidne fremlægger han i retten til bevis på, hvorledes det er tilgået ved købet. Den 4/4 1758 mødte hans datter Else Christensdatter i retten. Hun havde ikke penge til at løse det sluttede tingsvidne, der har ligget færdigt siden den 28/2. Der kommer et par opsættelser mere.

1757 - 6. december:

Fol. 600:

Prokurator Mattias Brun i Viborg (ved mons. Stobel) ctr. assessor Jens Jørgen Bredal på Hammergård ang. udlæg hols Christen Hansen Skræder i Jelling møllested og påfulgte auktion på udlagte varer. Der er den 18/11 blevet holdt auktion (i Niels Mortensens hus) på noget af Christen Hansens bohave. Mattias Brun har hævdet at have første prioritet i det, som auktionen indbragte. Bredal har kun villet give ham halvdelen. - Stobel fremlægger en udlægsforretning af 5/5 samt en dom af 18/1, hvorefter udlægget er sket. Bredal har ifølge Stobel egenmægtigt og ulovligt holdt auktion over effekterne. Stobel har ved auktionen ladet gøre forbud på indtægten ved auktionen og ønsker nu forbuddet kendt ved magt og sin principal tilkendt hans fulde tilgodehavende samt 10 rdl. for rejser og omkostninger. Sagen udsættes til 20/12, men er ikke set igen.

Fol. 601b:

Lambert Jensen af Baldersbæk anmelder ildsvåde den 25/11. Hans halve fæstegård af htk. 1-3-2-½ er brændt, 12 fag bindingsværksbygning med indavlet hø og korn samt indbo af trævarer. Iver Christensen af Baldersbæk, Jens Andersen og Iver Chrisensen af Hovborg samt Anders Mogensen af Galsthoved bekræfter. Ilden er opkommet hos aftægtsmanden Ole Madsen af hans kakkelovn. Lambert Jensen er med hustru og 4 børn gerådet i største armod etc. Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

1758 - 10. januar:

Fol. 603b, 606:

Hans Hansen Møller af Stovstrup lovbød sin påboende gård, bestående af htk. 5-4-1-2 selvejergård og 0-1-1-0 proprietærjord. Hans Hansen gav til kende, at hans fæstemø Anne Pedersdatter havde fornyligt indbragt til ham varer og penge til halvdelen af gårdens værdi, og han ville give hende skøde, så hun var lige lodtagen med ham.

1758 - 17. januar:

Fol. 604b, 605:

Anders Nielsen af Bølling (ved Henrik Hansen af Dons) har stævnet Hans Nielsen og hustru Maren Lauridsdatter af Vester Nebel. - Henrik Hansen spurgte dem:

1. Om de kunne nægte, lige som de ved regimentskriver Seest har tilstået, at de i stævningen specificerede varer ved hendes død jo havde været til stede. - Det i stævnemålet specificerede tøj undtagen forklædet og de forstævnedede 40 slettedaler ... efter hendes moders død; men de øvrige varer tilhørte dem og ikke stervboet.
2. Kunne de bevise, at varerne var dem tilhørende og ej var deres moder, afgangne Kirsten Iversdatters stervbo tilhørende? - Da hun var hos hendes sal. moder i Ferup, oplagde hun sig det specificerede tøj, som hendes moder beholdt i 6 år hos sig i Ferup, indtil hun flyttede fra Ferup til Vester Nebel, da hun bragte samme med sig.
3. Hvor længe Hans Nielsen og hustru har været sammen i ægteskab? - Det bliver 7 år til pinse.
4. Om de kan fragå, at der efter deres sal. moder Kirsten Iversdatter fandtes rede penge, samt hvor mange, og på hvad grund de har tilegnet sig dem? - Deres sal. moder havde 27 slettedaler, som hun gav hende, før hun døde. Hvad varerne angår, da har såvel hendes sal. fader i hans levende live som (moderen) givet dem det, de var tilhørende, og noget af samme varer har de selv oplagt og fortjent.

1. vidne, Mette Schieldes, sal. Buhls:

- Om vidnet er bekendt med, hvor mange penge afgangne Kirsten Iversdatter Buckes bragte med sig til Vester Nebel, da hun flyttede fra Ferup, eller hvor mange der endnu var i behold efter hende, da hun døde? - Det har vidnet ikke set, men Kirsten Iversdatter sagde i levende live til vidnet, hun ville unde den liden dreng Niels Iversen i Bølling hendes sauesom(?), et lidet sølvbæger og en snes daler, som hun bad at ... tage i forvaring. Vidnet ville ikke modtage samme og fik dem heller ikke, men vidnet svarede hende, det var bedst, hun leverede samme til Peder Asbøls kone.

2. vidne, Niels Hansen Skræder i Ferup:

- Da Kirsten Iversdatter flyttede fra Ferup, havde hun 26-27 slettedaler; men da hun døde, ved vidnet ikke hvor mange penge hun havde.

1758 - 24. januar:

Fol. 605b:

Christen Jensen Buch af Ågård anmelder ildsvåde på hans i fæste havende rytterpartsgård den 20/1: 12 fag salshus og 15 fag lade- og fæhus samt 1 fag huggehus, ialt 28 fag, de 27 fag velbygget hus med lede og bindingsværk, det ene fag stolpehus. Han har mistet sit bohavende undtagen en kiste, et skrin, et hængeskab og en seng, item hans indavlede høn og korn, hvoraf ej blev reddet videre end ... - Vidner bekræfter. Gården er matr. 12 af htk. 3-3-3-2. Christen Jensen Buch er med hustru og 3 små børn gerådet i yderste armod etc. Ilden opkom i tørvehuset 9 fag fra skorstenen, og der havde hverken været brygget eller bagt dagen tilforn. - Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

1758 - 31. januar:

Fol. 606:

Hans Bertelsen af Højen anmelder ildsvåde den 21/1 på hans to i fæste havende kassehuse: 14 fags salshus, hvortil og var fæhus, med den største del af hans bohave. ♦ - Vidner bekræfter. Reddet blev kun hans kister, senge og gangklæder. Det er matr. 5 og 7 af htk. 0-1-2-2 og kirkejord matr. 5 og 8 af htk. 0-6-1-1½, tilsammen 1-0-0-½. Han er med hustru og børn gerådet i største armod etc. - Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

1758 - 7. marts:

Fol. 680, 611, 612b, 613b, 618:

Carl Lindam på vegne af jægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård har stævnet vidner i en sag om krybskytteri.

Thomas Mortensen af Stranhuse og hans lille dreng på ca. 10 år er indstævnet. Lindam producerede et forhør ved skytte Rasmus Nielsen i Viuf. Det er underskrevet af 3 vidner, Peder Thomsen og Peder Lauridsen af Strandhuse samt skovfoged Søren Svendsen af Bramdruplund. De afhøres:

1. Om de ved, hvem disse to personer i forhøret nævnte to personer, so var i grønne klæder og have en meget blank flint hos sig, var? - Nej, de så dem ikke.
2. Om de ved, hvorfra den vogn var, som køre dyret væk, eller hvem vognen og hestene samt karl tilhørte? - Nej.
3. Om de ikke efter forhøret har hørt sige af Thomas Mortensen, enten hvem de to krybskytter har været, eller hvor vognen og karlen var fra? - Nej.
4. Om de ellers ved noget til oplysning om sagen? - Nej.

Lindam ville ikke denne gang afhøre Thomas Mortensen, siden hans lille dreng ikke var til stede.

1. vidne, Henning Hansen af Strandhuse:

1. Om vidnet ved, at der den 3. december blev skudt et stykke vildt i Bramdrup skov, som efter at være blevet skudt løb ned til stranden ved Strandhuse og blev forfulgt af to personer i grønne klæder og derefter af dem dræbt med en hirschfænger samt derpå ved Thomas Mortensens hjælp lagt på en vogn, som bemeldte personer hentede fra skoven og siden bortkørte? - Var ikke hjemme den dag og ved derfor ikke noget derom.
2. Om vidnet ikke har hørt Thomas Mortensen tale om, hvem disse 2 personer skulle have været, eller hvis vogn det var, og hvor dyret blev kørt hen? - Har ej hørt noget derom, hverken af Thomas Mortensen eller andre.
3. Om han ellers ved noget til oplysning? - Nej.

2. og 3. vidne - ved ikke noget.

4. vidne, Hans Andersen - så en karl ved vandet men var så langt væk, at han ikke kunne se, hvad han ledte efter, eller hvad klæder han havde på.

Thomas Mortensen og hans dreng var denne dag begge til stede:

1. Om han tilstår forhøret? - Ja.
2. Om han da med god samvittighed kan sige at ha ikke ved, hvem de to personer er? - Han kendte dem ikke (tilbyder sin ed).
3. Om han ikke ved, hvem heste og vogn eller kusk hørte til? - Nej.
4. Om det ikke da kom ham meget tvivlsomt og mistænkeligt for, at han fik 4 mk. i drikkepenge for at hjælpe dette dyr på vognen? - Havde ingen mistanke, siden de foregav at være jægermesterens karle.
5. Om han da i ingen måder er at bringe til bekendelse om det forhen omspurgte? - Kan ikke bekende noget videre, end forklaret er, såsom han ej ved mere.

Hans søn Morten (gav til kende, at han var 10 år):

1. Om han ikke holdt hestene for to personer i grønne klæder, der hentede et dyr ved Strandhuse? - Jo.
2. Hvad de gav ham derfor? - De gav ham 4 sk.
3. Hvad kulør disse heste havde, og om de var stumphalet eller langhalede? - Hvad lød hestene havde, ved han ikke, og halerne var bundet op på dem.
4. Om han ikke ved eller af sin fader har hørt sige, hvem disse 2 karle var, eller hvor hest, vogn og karl var fra, eller hvor dyret blev kørt hen? - Ved ikke noget derom.

Der afhøres ialt 11 vidner. De ved intet. Tingsvidne sluttes.

1758 - 21. marts:

Fol. 611b, 612, 614, 617b, 622b, 626, 628, 634, 637, 638:

Carl Lindam har på vegne af regimentskriver Seest stævnet Christen Jensen Møller i Viuf ang. en fordring af hans søster Margrethe Jensdatter.

På vegne af Christen Jensen Møller indgiver Levin Struer en af Margrethe Jensdatter undrskreven afkaldskvittering af 27/1 1756; den er også underskrevet af hendes da brugte lavværge Markus Rasmussen og til vitterlighed af Jakob Pedersen, hvormed bevises, at Margrethe Jensdatter er fuldkomment afbetalt den fordring, hun her ved retten har søgt Christen Jensen for. - Struer fører som vidner Markus Rasmussen og Jakob Pedersen:

- Om de ikke havde ifølge Margrethe Jensdatters begæring underskrevet afkaldskvitteringen, samt om ikke Margrethe Jensdatter derved tilstod at være fornøjeligt betalt? - Jo, Christen Jensen er hende ikke noget skyldig.

Christen Jensen har indgivet memorial til amtmanden. Han afventer mindelig afgørelse.

1758 - 18. april:

Fol. 614, 618 :

Jens Schielde i Ferup lovbød halvdelen af sin påboende gård, matr. nr. 11, htk. 2-4-0-2½. Hans hustru Maren Andersdatter begærede skøde.

Fol. 614, 618b:

Ebbe Nielsen i Egum, formynder for Johanne Pedersdatter af Tårup, opbød hendes fædrene og mødrene arv, 82 rdl. 4 mk. og renter til dato 10 rdl. 4 mk., tilsammen 93 rdl. 2 mk. - Pengene blev forseglede.

1758 - 25. april:

Fol. 614, 618b:

Hans Paabye på vegne af Christen Hansen af Stenderup ctr. Jep Knurborg, grovsmed i Eltang ang. en risege. Denne repræsenteres af Hans Linnet af Kolding, der forsøger at få stævningen kendt ugyldig, fordi regimentskriveren ikke er stævnet, skønt smeden bor på ryttergods. Men det går ikke, for smeden har er ikke fæstebonde.

1. vidne, Iver Hansen Buhl af Eltang:

1. Om vidnet kan ved, at der i marts måned er afsavet og bortført en risege af selvejer Christen Hansens skovslod, Indtægts kobbelt kaldet? - Nej.
2. Om vidnet ikke er bekendt med, at Jep Knurborg har afsavet og bortført egen? - Nej.
3. Om vidnet aldeles intet ved derom? - Nej.

4. vidne, Mads Mikkelsen nægter at aflægge ed. Han idømmes en bøde for foragt for retten, 10 lod sølv til kongen og 10 lod sølv til sagsøgeren, ialt 10 rdl., og pålægges at aflægge sin ed om 14 dage. - Hans Paabye vil vide, hvad stilling han har. Han er hos sin broder Peder Mikkelsen i Eltang og har ikke noget i fæste. Paabye påstår, at da han ikke er bosiddende og ikke har noget i fæste og følgelig ikke kan anses for vederhæftig, skal han betale straks eller stille kaution og i dens er mangling at blive til stede, indtil han samme præsterer. Dommeren fasholdt dog sin kendelse.

5. vidne, Knud Hansen af Eltang, Peder Nielsens stedsøn: Har blot hørt sige af deres karl Peder Hansen, at Jep Knurborg Smed har taget egen i Christen Hansens skov.

6. vidne, Peder Hansen, tjenende Peder Nielsen, og 7. vidne, Søren Johansen, Johan Nielsens søn: Vil ikke aflægge ed idag. får samme straf som Mads Mikkelsen.

Næste tægtedag fortsætter afhøringen.

21. vidne, Jens Pallesen af Eltang, har hørt, at Christen Hansen har afsavet risegen. Og han har hørt sige, at Jep Knurborg har fået den. Kan ikke navngive den, der har sagt det.

25. vidne, Mads Mikkelsen, der sidste gang nægtede at aflægge ed. Han aflægges sin ed og hævder, at han intet ved.

26. vidne, Peder Hansen, aflægges også sin ed. Han har hørt, at Christen Hansen har afsavet risegen, og ved ellers intet.

27. vidne, Søren Johansen, aflægges ligeledes sin ed. Ved intet.

Tingsvidnet sluttes.

1758 - 2. maj:

Fol. 618, 620b, 626:

Carl Lindam stævner vidner contra Espen Nielsen af Hvolbøl om krybskytteri i Geising og Gesten skov. - Producerer skovfoged Adolf Walters angivelse til jægermester von der Lieht med påtegning om denne sags undersøgelse.

1. vidne, Peder Mikkelsen af Geising:

1. Om vidnet ved, at Espen Nielsen den 11. februar kørte okring i Geising eller Gesten skove med en bespændt vogn med hauger og vognkurv og 3 sædeknipper i vognen, og om han ikke samme tid selv sagde, at han kørte for skytter? - Jo.
2. Om vidnet så disse skytter eller ved, hvem de var? - Nej.
3. Om vidnet ved, om denne Espen Nielsen samme tid havde kørt kryds og tværs igennem Geising og Gesten skove ... og af og til visenterede skoven igennem til fods samt på et sted befunden svietz eller blod som af et rådyr? - Nej.
4. Om han så noget vildt af dyr eller hare eller deslige samme tid ved eller i Espen Nielsens vogn? - Nej.
5. Om han så noget skydevåben i eller ved vognen? - Nej.
6. Om han ellers så nogen skytter, hørte noget skud eller så noget vildt blv fældet samme dag i Geising eller Gesten skove? - Nej.
7. Om han ellers ved noget om dette krybskytteri? - Nej.

Der afhøres flere vidner; en ingen ved noget særligt.

1758 - 23. maj:

Fol. 619b:

Christen Eriksen og Hans Bertelsen af Seest ctr. Claus Henriksen i Hattstedt under Husum amt og Johan Frederik Biester i Husum.

1. vidne, Knud Jensen af Seest:

1. Om vidnet ved, at Christen Eriksen og Hans Bertelsen forrige vinter har haft compagnie-handling med heste? - Ja.
2. Om ikke Claus Henriksen og Johan Frederik Biester før fastelavn i året 1757 er kommet til Seest og har købt 24 heste af Christen Eriksen og Hans Bertelsen? - Jo.
3. Om de ikke er blevet enige om 18 rdl. 24 lsk. stykket? - Jo.
4. Om ikke Claus Henriksen og Hans Bertelsen har givet hinanden hånd på denne handel? - Jo.
5. Om ikke Claus Henriksen og Johan Frederik Biester samme tid endnu har købt en hest mere af Christen Eriksen for 12 rdl. og Claus Henriksen derpå har ivet ham hånden? - Jo.
6. Om ikke Claus Henriksen alene endnu har købt samme tid en hest af Christen Eriksen for 14 rdl? - Ved ikke.

7. Om ikke Claus Henriksen selv samme tid endnu af andre folk i Seest har købt nogle heste, for hvilke Christen Eriksen har sagt god eller er borgen? - Jo.
8. Nemlig Carsten Andersen, 2 heste for 44 rdl.? - Har hørt det sige; var ikke ved den tid.
9. Poul Christensen, en hest for 19 rdl. 16 lsk.? Ja, men det var en sorttblisset hoppe.
10. Af Troels Jepsen en hest for 16 rdl.? - Ja, det var en rød hoppe.
11. 11. af Johan Nielsen eh hest for 12 rdl.? - Ja.
12. Om ikke Claus Henriksen ved den handel har betinget, at hestene skulle bringes til Røde kro? - Ja.
13. Om ikke de er bragt til Røde kro? - Ved det ikke.

De følgende vidner (heriblandt sælgerne) fortæller omtrent det samme.

9. of 10. vidne, Nikolai Wedel og Jep Hansen af Seest, kan bekræfte, at de selv har været med til at bringe hestene til Røde kro. Og derfra blev de lejet af Claus Henriksen til at bringe dem videre til Husum.

1758 - 23. maj:

Fol. 622b:

Skovfoged Anders Nygaard af Enemærke skovfogedhus i Ullerup sogn anmelder ildsvåde natten mellem 4. og 5. maj. Boligen bestod af 28 fag hus, hvoraf kongen for ca. 12 år siden har ladet bygge de 6 fag stuehus. Han mistede alt sit indbo, 6 får, vogne og vognredskab m.m. Han kom med kone og 2 små børn nøgne ud, så de ikke beholdt det, de kunne skjule deres syndige legemer i. Reddet blev kun 2 gamle dyner og et par hovedpuder, som de greb i hånden ud med sig og måtte ligge nøgne i ved gærdet, til der kom folk fra Stovstru by og kørte hans kone og 2 små nøgne børn til Stovstrup. Hans bo, som Gud havde betroet ham med sølv, tin, kobber, messing, ulden og linned etc., som var brændt for ham, var ikke kostet under 300 rdl. foruden den aparte bygning, som var købt af forrige skovfoged. Da han vågnede op af søvnen, stod det søndre hus, som der alene var får og tørv i, samt en vognport i fuld brand og var færdig at falde. Og ilden tændte straks an i de andre to huse, nemlig stalden og stuehuset. I fåre- og tørvehuset er der verken ildsteder eller folk. Han formoder, at ilden må være sat på af onde og skarnagtige mennesker. - Vidner bekræfter. Boligen bestod af 28 fag velbygget hus. Han er med hustru og to børn gerådet i armod etc. Tingsvidne på sædvanlige betingelser.

1758 - 18. juli:

Fol. 631, 633b, 635, 636b:

Carl Lindam fører sag ctr. Christian Hjort af Fredericia m.fl. for krybskytteri. Før stævningen blev oplæst, blev for retten løs og ledig uden fængels bånd fremstillet arresterede Christian Hjort.

1. vidne, Niels Hansen af Ladegårdshus. Han skulle ikke aflægge ed, før end man havde erfaret, hvad han agtede at forklare af sandheden.

1. Om ikke Christian Jokumsen Sadelmager af Fredericia, Mikkel Hjort, Christian Hjort og Henrik Hjort var enten alle eller nogle af dem i Hønnebjerg Ladegårds skov eller i Ladegård

- hus den 12. februar om aftenen, som var søndagen efter Taksigelsesfest? - Christian Jokumsen Sadelmager var der, og det var en helligdag, kan ikke erindre datoen. Hørte dagen derefter, at Christian Hjort var arresteret i Fredericia.
2. Om ikke deponenten samme aften lånte Christian Jokumsen sine heste og vogn at køre med til Fredericia eller til møllen udenfor, og om ikke den ene af disse heste var studsøret? - Jo, og vidnet lånte ham heste og vogn til møllen uden for Fredericia, og den ene hest var studsøret.
 3. Hvonår han fik disse heste og vogn igen, og hvem der leverede ham samme? - Dagen derefter kl. 10 eller 11 om formiddagen kom en ung person med dem og sagde at høre hjemme i møllen; men vidnet kendte ham ikke og ved ikke hans navn.
 4. Til hvad brug vidnet lånte Christian Jokumsen sine heste og vogn? - Christian Jokumsen sagde, at han havde noget tøj i en båd, som han var kommet med fra Holsten, og ville have det til møllen, eller Fredericia, og dertil lånte vidnet ham heste og vogn, men vidnet fulgte ikke med, og ikke heller var flere med heste og vogn fra vidnet af end Christian Jokumsen. Hvad tøj de kom på vognen, er vidnet ubekendt.
 5. Om han ikke kendte Christian Jokumsen fra ungdommen af og vidste, han var berygtet for krybskytteri? - Jo.
 6. Om Christian Jokumsen ikke havde flint eller skydegevær med sig? - Nej, ikke det vidnet så.
 7. Om vidnet da ikke siden har hørt, at Christian Jokumsen kørte et dyr på hans vogn af Ladegårds skov? - Det havde han nok hørt, men ingen af de indstævnedede personer har sagt det til ham.
 8. Om han ikke på andre tider har set nogen af de indstævnedede i Højbjerg Ladegårds skov med skydevåben? - Nej, har ikke set dem med skydevåben, men vel set nogle af dem plukke nødder i skoven.
 9. Om han ikke kunne se på hans vogn, da den kom hjem, enten blod eller dyrehår? - Nej.
 10. Om han siden den tid ikke har talt noget med nogen af de indstævnedede om denne sag? - Nej.
 11. Om han ved noget videre til oplysning? - Nej.

Hans Paabye mødte i kommission af auditøren som defensor for Christian Jokumsen.

2. vidne, Mikkelsen af Børup:

1. Om han kan nægte, at han jo for nogle år siden har set Christian Hjort i Ladegårds skov med flint og i følge med Hans Kusks søn af Ladegårdshus, Hans Mikkelsen, som nu er død? - For nogle år siden en aftenstund så vidnet, at Christian Hjort og Hans Kusks søn Hans Mikkelsen kom gående over Børup mark, ligesom de kom fra Skærbæk, og gik til leddet for Ladegårds kobbelt, og som det var mørkt, kunne vidnet ikke se, at de havde flint med. Uden for Ladegårds kobbelt på grøften lagde Christian Hjort sig, og Hans Mikkelsen satte sig ved en busk. Så ikke, de havde flint.
2. Om vidnet ved noget til oplysning om det forstævnte dyr, hvem samme har skudt eller bortkørt af Ladegårds skov? - Nej.

Hans Madsen og hustru Anne Mikkelsdatter af Ladegårdshus vidner stort set overensstemmende med Niels Hansen. Det gør også dennes hustru Margrethe Andersdatter.

1758 - 25. juli:

Fol. 632b:

Selvejer Peder Nielsen af Eltang (ved Hans Paabye) ctr. Hans Christensen ibidem ang. skovhugst.

1. og 2. vidne, Johan Nielsen og Peder Mikkelsen af Eltang:

1. Om de ikke den 14/7 var i Eltang kobbøl for at syne 2 risbøge på Peder Niensens skovskifte?
- Jo.
2. Om de ikke må tilstå, at de to risbøge var skamstivet og ilde medhandlet? - Jo.
3. Var det ikke to unge, frugtbærende risbøge? - Jo.

Hans Christensen spørger dem:

- Om denne afstivning var gjort på een gang, eller det var gjort før eller siden? - Afstivningen var gjort sidste forår. De så ikke afstivningen og ved heller ikke, hvem der har gjort den.

3. vidne, Anders Jepsen, tjenende Hans Christensen:

1. Om vidnet ikke ved, at der i foråret på Peder Niensens skovskifte i Eltang kobbøl er afstive og ilde medhandlet to frugtbærende risbøge? - Ved, at der er afstivet grene af to risbøge i Eltang kobbøl. Kan ikke forklare, på hvis skifte det var, siden vidnet ikke kendte, på hvis skifte han huggede samme, såsom han var skoven ubekendt.
2. Om vidnet ikke har hørt, at det er på Peder Niensens skovskifte, de to risbøge blev afstivet? Har hørt det af Peder Nielsen; har og hørt det af Peder Mikkelsen.
3. Om Hans Christensen befalede vidnet at stive på hans eget skovskifte, eller han den omvundne tid skulle stive på andres? - Hans Pedersen befalede ham at køre i skoven og hente et læs vas, men sagde ikke, på hvis skifte han skulle hugge det.
4. På hvis skifte han da forestillede sig, at han havde afstivet grenene? - Vidste ikke i skoven, men lidt efter, at han var kommet hjem, hørte han, at det var hugget på Peder Niensens skifte.
5. Om afstivningen ikke blev kørt hjem til Hans Christensens gård med hans heste og vogn og afstivningen der forbrugt? - Jo.
6. Om Peder Nielsen ikke, straks efter at afstivningen var kommet hjem i Hans Christensens gård, gik til Hans Christensen og vedkendte sig samme afstivning, og om Hans Christensen derfor ville fornøje ham? - Ja, han vedkendte sig den og sagde, at risbøgene nu var fordærvet, og han måtte også tage stammerne og betale ham 2 rdl. for hver. Hans Christensen svarede, det var en bødegerning og ikke en hængegerning; han kunne tage to mænd at vurdere grenene, og dem ville han betale, hvad de blev vurderet til.

4. og 5. vidne, Anders Clausen og Anders Mikkelsen af Eltang:

1. Om Hans Christense ikke sidste forår begærede, at de ville komme i hans gård at syne nogle grene, som i Eltang kobbøl var afstivet? - Jo.
2. Om Hans Christensen da sagde, på hvis skifte grenene var hugget? - Han sagde, de skulle være hugget på Peder Niensens skifte, og Peder Nielsen havde været der samme dag for at vedkende sig dem.

Hans Christensen spørger:

- Om de ikke vurderede samme grene, og hvad værd grenene var af? - De grene, som Hans Christensen foreviste dem, satte de efter deres skønsomhed for 12 skilling.

1758 - 15. august:

Fol. 655b, 637b, 643b, 644b, 650b, 654, 654b:

Regimentskriver Seest (ved Carl Lindam) ctr. Søren Hansen og Jens Hansen Pag af Trelde. Producerede en kopi af den over Peder Hansen ergangne højesteretsdom. De indstævnedede er kautionister for de bøder og omkostninger, Jørgen og Peder Hansen kunne vorde tildømt i den mellem dem og Jens Jepsen svævende sag. Regimentskriveneren har til Jørgen og Peder Hansens arrest udlagt 7 rdl. 2 mk. 11 sk. Regimentskriveneren påstår de indstævnedede tilkendt at betale dette beløb samt Peder Hansens bøder foruden nærværende sags omkostninger.

Ved næste retsmøde kommer Søren Hansen med et forseglede brev fra amtmanden til birkedommeren. På det grundlag opsættes sagen i 8 uger i forventning om resolution. Følgende udebliver de indstævnedede fra et par retsmøder. Så kræver Carl Lindam dom. Men da er amtmandens egen fuldmægtige til stede. Han melder, at deres memorial er sendt til resolution i rentekammeret. Sagen beror, indtil resolutionen er kommet.

1758 - 3. oktober:

Jens Krogs enke Karen Jørgensdatter, nu boende i Kolding, hvis moder var Margrethe Jørgens født Vosgrave, død for nogle år siden, var helsøster til forlængst afdøde oberstløjtnant Johan Vosgrave i Norge, efter hvem Karen Jørgensdatter kan arve en hel søskendelod, - fører vidner

Christen Iversen af Anst, 55 år, og Jep Iversen af Gamst, 60 år: De har kendt Margrethe Jørgens født Vosgrave, været gift med Jørgen Nielsen, forrider, havde i deres ægteskab avlet Karen Jørgensdatter, som endnu lever, og Margrethe Vosgrave, har ingen andre arvinger efterladt sig. Vidnerne er ikke bekendt med, at Margrethe Vosgrave havde andre søskende end afdøde oberstløjtnant Johan Vosgrave og endnu i live værende helbroder løjtnant Peter Vosgrave og en halvsøster Bodil Pedersdatter, boende i Bække sogn, død, efterladt sig børn, som de ikke i alt kan give oplysning om til vished.

Rytterbonden Nis Jørgensen i Gamst, som har til ægte en datter af afdøde Bodil Pedersdatter, navnlig Christence Pedersdatter, fremstod og førte på vegne af sin hustru og hendes søster Cathrine Hansdatter i Bække sogn to vidner:

Knud Nielsen, 68 år, og Peder Andersen, 70 år, begge af Bække: De har kendt Bodil Pedersdatter, halvsøster til afdøde oberstløjtnant Johan Vosgrave. Hun er for lang tid siden død, var først gift med Hans Pedersen og i samme ægteskab avlet en datter, fornævnte Cathrine Hansdatter, nu enke og boende i Bække, en søn Thomas Hansen Vosgrave kom til Norge og blev præst, skal være død; om han har efterladt sig børn og hvor mange, ved vidnerne ikke. I andet ægteskab med Peder Frederiksen har hun avlet en datter, fornævnte Christence Pedersdatter, lever og er gift med fornævnte Nis Jørgensen. Og Bodil Pedersdatter har ingen flere arvinger i live, alene præsten Thomas Hansen Vosgrades børn i Norge, om der er nogen, og Cathrine Hansdatter samt Christence Pedersdatter. Er ikke bekendt med, at Bodil Pedersdatter havde andre søskende end en halvbroder,

løjtnant Peter Vosgrave og en halvsøster Margrethe Jørgens født Vosgrave.

Karen Jørgensdatter og Nis Jørgensen tilstod, at deres morbroder løjtnant Peter Vosgrave havde vel for en 8 måneder siden givet dem til kende, at de kunne få arv efter deres afdøde morbroder overstløjtnant Johan Vosgrave i Norge, hvorom de vel har ladet skrive til Norge for at få oplysning derom, men ej fået svar derpå. Af den årsag er dette tingsvidne ej blevet ført før.

1758 - 24. oktober:

Fol. 643b, 645b:

Jens Pedersen Roeds enke Kirsten Pedersdatter i Fredsted med Søren Jensen Graf af Kolding og den sal. mands børn Karen Jensdatters formynder Jens Pedersen af Fredsted, Peder Jensens formynder Ude Pedersen af Fredsted og Mette Jensdatters formynder Peder Jørgensen af Fredsted - lovbød halvdelen af den dem tilhørende og påboende halve gård i Fredsted, matr. nr. 3 af htk. 2-1-3-0. - Jesper Bertelsen, so har Kirsten Pedersdatter til ægte, begærede skøde.

1758 - 31. oktober:

Fol. 643b, 646, 647b:

Afgangne Hans Nielsens arvingers formyndere i Pjedsted, Hans Hansens formynder Hans Hansen Elkjær, Ussala Hansdatters formynder Markus Nielsen og Anne Hansdatters formynder Anders Dideriksen, alle af Pjedsted - lovbød den halve gård i Pjedsted, som Niels Hansen påbor og ham og forbemeldte myndlige arveligt er tilfalden efter deres fader Hans Nielsen, matr. 7 af htk. 3-6-0-2. - Niels Hansen, som er afdøde Hans Nielsens søn, begærede skøde.

1758 - 12. december:

Fol. 651b:

Rytterbonden Peder Terkildsen af Vinding anmeldte at have mistet 6 gode plovbæster af smitsom syge. - Sognefoged Jep Pedersen og tre andre vidner bekræfter. Han har mistet hestene af smitsom syge, vand, snue eller ratz kaldet. Hestene beskrives med farve, alder og værdi. De kan ikke se anden årsag end, at smitten må være kommet fra naboen, der havde sådant et bæst, der drak af et vandtrug, de har tilfælles. Han er gerådet i armod og kan ikke komme på fode i en uden medlidende kristnes hjælp. Tingsvidne.

1759 - 30. januar:

Fol. 658, 664, 668:

Med fuldmagt fra greven af Vedel fører Carl Lindam sag for Erik Pedersen af Fynskov ctr. gartneren (gørtler?) Bertelsen, murmester Jørgen Christian ♦ tolder Sigbergs fuldmægtige Hans Linnet, alle af Kolding. - Der fremlægges et indlæg af Bertelsen.

1. vidne, kirkeværgen Søren Lauridsen af Harte:

1. Om ikke en person ved navn Erik Pedersen fra Fynskov har sidste november måned logeret i hans hus? - Jo.
2. Om han kan erindre, at der i samme tid blev holdt et forhør over Erik Pedersen i vidnets hus? - Det blev vidnet sagt, da han kom hjem.
3. Om ikke om aftenen eller natten, som forhøret blev holdt om dagen, der kom to karle i vidnets hus, en fra Bertelsen og en fra murmester Jørgen Christian, for at afhente Erik Pedersen og bringe ham til Kolding? - Dagen før forhøret blev afholdt, ko om natten 2 personer og bankede på. De blev lukket ind, og det var Bertelsens karl Thomas og Jørgen Christins svend Johan. De blev lukket ind og blev der om natten. Om morgenen, da folk rejste sig, stod de alle op, og vidnet som kirkeværge gik til Harte kirke.
4. Hvad disse to personer foregav at have til ærinde, om de ikke sagde, at de var udsendt for at bringe Erik Pedersen til Kolding? - Deres ærinde var, at de ville vide, om Erik Pedersen var der; så ville de blive hos ham, siden de mente, at hans broder var gået bort.
5. Til hvad ende de da ville blive hos ham, om det ikke var for at bevogte ham og dagen derpå at bringe ham til Kolding? - De talte ikke om at bevogte ham, men at de ville blive hos ham, til forhøret blev holdt.
6. Om de da ikke talte til Erik Pedersen og forlangte af ham, at han skulle følge med dem til Kolding? - Kan ikke huske det.
7. Om da ikke disse to personer bragte Erik Pedersen til Kolding? - Ved det ikke; var ikke hjemme den tid.
8. Om han da ikke derefter har hørt det sige? - Mener at kunne huske, at det er blevet sagt.
9. Om han da med en god og frelst samvittighed kan sige, at de to personer ikke forlangte af Erik Pedersen, at han skulle følge med dem til Kolding? - Nej, ved ikke at have hørt det af dem.
10. Om han da ikke heller ved eller har hørt, at Erik Pedersen kom i arrest på Koldinghus? - Jo, har hørt, han kom op på portstuen.

Hans Linnet spørger:

1. Om han ved, at de to personer har sagt den aften, af hve de var udsikket, eller efter hvis ordre det skete? - Nej.
2. Om vidnet ikke heller hørte, at denne Erik Pedersen tillige med sin broder Rasmus Pedersen var akkorderet med Bertelsen om at forfærdige blytækkers arbejde på Harte kirketårn i forsvarlig stand for 26 rdl.? - Lindam protesterer; der er ikke stævnet for det spørgsmål.

Til næste retsmøde har Thomas Sørensen, der tjener Bertelsen, indgivet et indlæg fra Hans Linnet. Det bliver læst op. Carl Lindam bemærker, at det må være en skrivefejl, når Linnet har skrevet "kgl. tjeneste" i stedet for "hans husbonds tjeneste", siden det endnu ikke er bekendt, at denne Hans Linnet står i nogen kgl. tjeneste eller undr kgl. ed og pligt. Altså kan han ikke kade sine vidners førelse bero, til det behager Hans Linnet.

2. vidne, portneren Jens Knudsen på Kolding slot:

1. Om vidnet ikke ved, at en person ved navn Erik Pedersen fra Fynskov blv bragt i arrest den 25. november om aftenen? - Jo.
2. Hvem der indbragte ham? - Bertelsens karl Thomas og Jørgen Christians karl Johan kom

med Erik Pedersen op på portstuen med de ord, "Her er en karl, som skal blive til forvaring til videre".

3. Om ikke Erik Pedersen sad (?) på portstuen om dagen og i en af kældrene om natten? - Erik Pedersen var i portstuen om dagen, og om natten var han i arrestkammeret næst ved portstuen.
4. Om ikke i samme arrestkammer, han var i om natten, har forhen været fængslet tyve, mordere og andre misdædere? - Jo, men Erik Pedersen var der i forvaring og ikke i fængsel.
5. I hvor lang tid Erik Pedersen således var i arrest? - Var der på 4. dagen, og mons. Linnet betalte vidnet varetægtspenge for 4 dage, da Erik Pedersen kom med en sk.d.
6. Om ikke Linnet var den, som begærede Erik Pedersen ud af arresten? - Jo.
7. Om ikke Linnet den 28. november, som var den dag Erik Pedersen kom ud, formåede Erik Pedersen til at underskrive et skrift, som Linnet havde med sig, og da det var underskrevet, tog til sig igen? - Linnet kom op på portstuen, og Erik Pedersen fulgte med ham på nederste trappe til porten. Vidnet fulgte efter for at beoagte Erik Pedersen, at han skulle ikke gå bort. Linnet sagde så til vidnet, at han skulle svare til ham, og så viste Linnet Erik Pedersen noget papir, hvorpå var skrevet. Vidnet kunne ikke høre det oplæse. Derpå gik de op på portstuen, og Linnet satte sig til at skrive noget på papir, som han viste Erik Pedersen. Erik Pedersen dertil svarede, det kunne han ikke underskrive, før han havde talt med mons. Brun. Da svarede Linnet, så gjorde det ikke gode; vil I ikke skrive det under, så kan I komme til at sidde 1/4 år eller 1/2 år eller længere.
8. Om da Erik Pedersen fik talt med mons. Brun eller andre til at rådføre sig, før end han underskrev det af Hans Linnet på portstuen skrevne skrift? - Nej, kom ikke, før det var underskrevet, og da Brun kom, sagde Linnet, "Nu er det for sildig; der er alt underskrevet".
9. Om dette skrift, som Linnet skrev på portstuen og af Erik Pedersen blev underskrevet, blev tydeligt oplæst, før end Erik Pedersen underskrev det? - Nej.
10. Om ikke Erik Pedersen derpå med Linnets tilladelse gik ud af arresten? - Ja.

3. vidne, Inger Jensdatter, forrige vidnes hustru. Stort set samme svar.

4. vidne, Anders Høst af Seest:

1. Om han ikke var på Koldinghus portstue den 28. november og der så og hørte, at Hans Linnet formåede en person ved navn Erik Pedersen til at underskrive et skrift, og om vidnet ikke underskrev til vitterlighed? - Den dag, der var session om krybskytterisagen, var vidnet på portstuen, da Linnet også var der, og havde noget skrevet på papir, som Erik Pedersen underskrev; det blev ikke oplæst, men vidnet anene skrev under til vitterlighed.
2. Om vidnet da ikke hørte, at Erik Pedersen, før end han skrev sin hånd under, bad at det måtte bero med hans underskrift, indtil sign. Brun kom, som han ville rådføre sig med, og om ikke Linnet dertil svarede, at dersom Brun kom, så gjorde det ingen gode, og så kunne Erik Pedersen komme til at sidde inde 1/4 år, 1/2 år eller længere? - Hørte ikke andet, end Erik Pedersen sagde, han mente, at Brun Bagger km ret straks, da Linnet, som gik på gulvet, svarede, han havde ikke tid at bie. Så skrev Erik Pedersen under, og vidnet skrev sit navn under til vitterlighed. Vidnet agtede ikke efter, hvad tale der faldt samme tid, såsom han stod og talte med andre i portstuen.
3. Om vidnet da ikke så, at Brun kom straks ind ad døren, da dette skrift var underskrevet, og om Hans Linnet da ikke sagde til Brun, nu klommer han for sildig, nu er det alt klaret? - Da

Brun kom ind, sagde Linnet til Brun, nu er alt klaret.

4. Om ikke Erik Pedersen derpå kom ud af arresten, og hvem der da betalte portneren varetægtspenge for ham? - Erik Pedersen kom ud, og Hans Linnet betalte.

5. vidne, Jep Rasmussen af Seest - samme spørgsmål som til forrige vidne. Har også skrevet under til vitterlighed, men har ikke hørt så meget som forrige vidne. - Hans Linnet stiller nogle kontrapørgsmål:

1. Om ikke vidnet tillige med Anders Høst af Hans Linnet blev begæret at være overværende, imens den omvundne underskrift af Erik Pedersen skete? - Jo.
2. Om vidnet ikke må tilstå, at Erik Pedersen godvilligt underskrev? - Carl Lindam bad retten om at erindre vidnet om vedbørlig eftertanke til at svare på dette spørgsmål, siden det vel ikke er venteligt, at Erik Pedersen efter foromvundne omstændigheder har underskrevet med nogen god vilje, men alene af frygt, og så meget mindre kan vidnet svare udførligt herpå, som det er ikke let for det ene menneske at indse den andens vilje. - Svar: Erik Pedersen skrev godvilligt sit navn. Skriftet blev ikke oplæst, og vidnet ved ikke, hvad det var for et skrift, han underskrev til vitterlighed., som Erik Pedersen underskrev uden tvang. - Lindam spørger: Hvad vidnet forstår ved tvang? - Det var for at Erik Pedersen kunne komme ud af arresten..
3. Om Erik Pedersen beklagede sig, da Brun kom, at han havde underskrevet, og at han fortrød det? - Hørte ej noget derom.

Lindam fremlagde et kopi af grev Vedels svar på Bertelsens henvendelse. Tingsvidnet afsluttes.

1759 - 13. februar:

Fol. 666:

Jens Nielsen af Gudsø anmelder, at hans i fæste havende kassehus er brændt den 7. februar med det meste af hans bohave samt et bæst og 4 får. Kassehuset svarer årligt til kongens kasse 2 rdl. 1 mk. 8 sk. Huset bestod af 7 fag salshus, god bygning, og 2 fag andet hus. Han er gerådet i armod. Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

Fol. 666, 668, 669b:

Jens Jørgensen af Ødsted, Ole Pedersens enke Maren Jørgensdatter af Horsted med lavværg Jens Jørgensen, Simon Hansen af Vejle på vegne af Jørgen, Hans og Anders Simonsønner og en datter Gissel Simonsdatter - lovbød den gård i Ødsted, so Thomas Jørgensen nu påbor, matr. nr. 2 af htk. 6-7-3-0 / 0-0-1-2. - Thomas Jørgensen og hustru Else Eriksdatter begærede skøde.

1759 - 6. marts:

Fol. 670, 672, 673:

Jakob Thomsen af Kragelund på egne vegne og på vegne af hans broder Jørgen Thomsen af Lim og søster Maren Thomasdatter, som har til ægte Peder Jensen i Smidstrup, og Søren Nielsen på vegne af hans hustru Pernille Thomasdatter af Bindeballe, lovbød den halve gård i Bindeballe, som Søren

Christensen nu bebor og deres sal. fader Thomas Jakobsen forhen har beboet, htk. 3-3-0-0. - Søren Christesen og hustru Karen Christensdatter begærede skøde.

1759 - 27. marts:

Fol. 673, 674b:

På vegne af skov- og jagtsessionens skriver Erik Houed fører Hans Paabye sag ctr. Jens Hjuler i Geising for skovhugst.

1. vidne, Niels Mortensen, hyrde i Geising:

1. Om vidnet ikke ved, at der sidste år er hugget og borført en riseg af Christian Regelsens skifte i Geising skov? - Ved nok, at der er hugget en ris i Geising skov, som Christian Regelsen siger er på hans skifte.
2. Om vidnet ikke ved, at Jens Hjuler har hugget og bortført egen? - Nej.
3. Om han da ikke ved, hvem der har hugget den? - Nej.

2. vidne, Jens Nielsen af Geising, ved intet.

Næste tægtedag vil Christian Regelsen åbenbart sigte hyrden:

Skov- og jagtsessionens protokol melder, at skovhugsten er forrettet af Jens Hjuler, og at han kan overbevises af hyrden Niels Markussen. Og da samme hyrde, der navngav sig Niels Mortensen, har aflagt sit vidne, så kan dommeren ikke nu altage Christian Regelsen og hustru til at påvidne hyrden, der forhen har vidnet. Hans Paabye spørger så Jens Hjuler, om han med en god samvitighed kan nægte at have hugget egen. Han svarer, at han hverken har hugget eller fået egen og heller ikke ved, hvem der har gjort det; det vil han gerne aflægge ed på.

1759 - 22. maj:

Fol. 680b, 682b:

Niels Hansen af Pjedsted lovbød halvdelen af sin gård, matr. nr. 7 htk. 3-6-0-2. - Hans fæstemø Maren Pedersdatter (Karen Pedersdatter?) begærede skøde.

1759 - 12. juni:

Fol. 683:

Hans Christensen af Pjedsted anmelder, at hans i fæste havende kassehus er brændt den 28. maj om eftermiddagen med bohove og en del kornvarer. Hartkorn 1-0-0-0. 7 fag salshus og 13 fag ladehus, altsammen god og forsvarlig bygning. Af stedet svares årligt til kongens kasse 2 rdl. 1 mk. 8 sk. foruden deslige kgl. skatter af hartkornet. Kun to gamle dyner og et lille skrin blev reddet. Hans Christensen er med hustru og børn gerådet i armod. Ilden optændtes først i et af provst Høstmarks huse, som beboes af Niels Nielsen, først i et af udhusene. - Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

Fol. 683b:

Læst skrivelse fra provst Høstmark i Pjedsted, at af de til præsegården hørende lejehuse er den 28. maj om eftermiddagen brændt 52 fag hus.

Niels Nielsen Koks partshus: 8 fag salshus og 18 fag stald og lade. Han og hans hustru fik kun ud de klæder, de havde på. De er gerådet i armod.

Ilden fløj derfra straks i det andet af provstens huse, som bestod af 9 fag og beboedes af Jørgen Hansen Skræder. Han fik ikke noget med ud formedelst at redde sin syge og sengeliggende kone og børn. Gerådet i yderste armod.

Ilden gik derfra videre i det 3. hus, som beboedes af 2 gamle kvinder, Johanne Jensdatter og Agnete Moch, der havde huset i leje, 7 fag.

Derfra fløj ilden i en hast i det fjerde hus på 10 fag, beboet af Jakob Nielsen; han mistede næsten alt sit indbo, er gerådet i stor armod.

Ilden gik derfra videre til Hans Christensens kassehus. - Tingsvidne til provsten og genpart til de skadelidte, Niels Nielsen Kok og Jørgen Hansen.

1759 - 19. juni:

Fol. 684, 685:

Niels Nielsen Kok, Niels Hansen, Morten Nielsen og Ole Christensen af Pjedsted som formyndere for afgangne Søren Jørgensens børn lovbød den proprietærejendomsgård på Pjedsted mark af htk. 1-5-2-1, som nu beboes af børnenes moder Mette Nielsdatter. Hans Hansen Elkjær af Pjedsted, som har til ægte børnenes moder og nu bbør nævte fjerdepartsgård, begærede skøde. - Første lovbydelse er ikke set. I 2. lovbydelse nævnes direkte, at gården lovbydes til Hans Hansen Elkjær og børnenes moder.

1759 - 26. juni:

Fol. 684b, 688, 689b, 691:

Oberst Brochdorf (ved Carl Lindam) ctr. Peder Poder på Hundsbæk.

1. vidne, Hans Agermand af Seest:

1. Om vidnet var til stede i Vejle præstegård den 4. februar 1758, da oberst Brockdorf og Peder Poder var samlede for at slutte køb om Visselberg gård og gods? - Ja.
2. Om Peder Poder samme tid havde penge med sig, og hvor mange bankosedler og hvor mange i kurant mønt, samt hvor pengene var forvaret, og hvor bankosedlerne var forvaret? - Vidnet så, at der lå en tværsæk i vognen med så meget i som en næve stor; men om det var penge, ved vidnet ikke. Hvad bankosedler angår, da ved vidnet ikke noget derom at forklare.
3. Om vidnet ikke ved, at der blev intet af forbemeldte køb, formedelst at Peder Poder ikke

- havde med sig 2000 rd., som han efter aftale den dag og på det sted skulle betale på købesummen? - Der blev ikke noget af købet, fordi Peder Poder ikke betalte de 2000 rdl.
4. Om Peder Poder samme tid og sted præsenterede eller på nogen slags måde tilbød hr. obersten disse 2000 rdl., efter at han havde forlangt dem? - Nej, hørte ikke, Peder Poder bød nogen penge frem.
 5. Om vidnet ved noget mere sagen til oplysning? - Ved ej mere, end Laurids Nielsen af Gammelby sagde til vidnet, at Peder Poders kone havde bedt ham overtale Peder Poder til ikke at købe Visselbjerg gård og gods, for de sad i vidtløftigheder nok foruden.

Fol. 685, 686b, 697b:

Hans Nissen af Håstrup lovbød sin påboende gård af htk. 8-2-3-0. - Anders Jensen Smed og hustru Johanne Nielsdatter begærede skøde.

1759 - 10. juli:

Fol. 688:

Tulle Mogensens enke Kaen Nielsdatter af Harte anmelder, at hendes i fæste havende ryttergård matr. 10 af htk. 5-0-2-0 den 21. juni om eftermiddagen kl. 7-8 med indbo og en del tærsket korn er brændt. 15 fag salshus, 31 fag lade-, fæ- og porthus, ialt 46 fag, som altsammen var god ny bygning. Der svares årlig landgilde 5 rdl. 5 mk. 7 sk. - Hun og svigersøn Iver Hansen, børn og folk er gerådet i yderste armod etc. De fik ikke noget reddet, formedelst de fleste af byens folk var i marken, uden alene en gammel seng og en gammel kiste. - Tingsvidne med sædvanlige betingelser.

1759 - 24. juli:

Fol. 690b:

Johan Petter Schrølling i Vorbasse på Estrup gods anmelder, at hans i fæste havende fjerdepartsgård er brændt den 8. juli om formiddagen kl. 8-9. Vidner er sognefoged Anders Pedersen og Peder Madsen af Vorbasse. Gården er af htk. 0-7-2-2½. Bygningen bestod af 11 fag salshus og 12 fag lade-, stald- og ovnhaus, ialt 23 fag god og forsvarlig bygning. Gården brændte med alt indbo. De fik ikke reddet andet end de klæder, de stod og gik i. Bonden er med hustru og børn gerådet i alleryderste armod etc. Vidnerne mener, at ilden er kommet af bagningen, siden der for nylig havde været ild i ovnen. - Tingsvidne med sædv. betingelser.

1759 - 21. august:

Fol. 692b:

Søren Thygesen af Kongsted anmeldte, at hans i hosbondhold havende ryttergård den 8. august om eftermiddagen kl. 6-7 blev ramt af ildsvåde. Hans salshus bestående af 13 fag god bygning brændte med alt indbo af tin, kobber, messing, jernfang, trævarer, senge og gangklæder samt en del af hans korn på loftet. - Vidner bekræfter. De 5 fag er opbygget nyt i denne sommer, og de 8 fag blev nybygget for 2 år siden. Også 5 høleer og 2 slæder brændte. Husets folk var i marken. Dog ved Guds forsyn og tilkommende menneskers hjælp blev de øvrige bygninger reddet. Gården er af

hartkorn 8-0-3-1. Søren Thygesen er med hustru og børn gerådet i armod og kan ikke uden hjælp få sit salshus opbygget. Tingsvidne.

1759 - 28. august:

Fol. 693, 693b:

Hans Horsted af Engelsholm har på vegne af sit herskab stævnet rytterbønderne Anders Pedersen og Mads Eriksen af Høllund. Fire synsmænd udmeldes. De skal møde ved Haraldskær kobbermølle og syne, hvad skade Anders Pedersen og Mads Eriksen tager ved vandets opstemmelse på deres engbund og jordsmon, samt syne og taksere den ejendom, som citanten tilbyder til vederlag.

Næste tingdag møder Lars Gydesen på vegne af Christen Linde på Engelsholm, og for de to bønder møder for regimentskriver Seest prokurator Carl Lindam.. Synsmændene afhjemler deres rapport og bliver afhørt af Lars Gydesen.

1. Siden de i deres rapport har forklaret, hvor vandet opstod på Anders Pedersens grund, kunne vokse 1½ til 2 læs hø og på Mads Eriksens ½ læs hø, så er spørgsmålet: Om de kunne skønne, at der desformedelst aldeles intet kunne vokse, hvor de melder vandet således opstår? - Der kan vel vokse lidt ved siderne, ca. ½ læs hø; men hvad nytte samme kan komme til, kan de ikke forklare; det skal tiden udvise, når samme vorder bjerget.
2. Om der ikke er fald ned til åen, hvor synsmændene forklarer at engen skal være i junge (?), så at, om der blev grøftet til åen, om vandet da af samme ikke kunne drages didhen og engen derved tørres, siden åen falder dybere end engbunden? - Der er vel noget fald, og det kunne vel hjælpe noget, når vandet således ikke blev opstemmet i åen. Om det kan hjælpe noget, vil tiden leve(?).
3. Hvad synsmændene synes i værdi i penge de læs hø kunne være, som der foregives kunne vokse på de steder ...? - Efter deres skønsomhed kunne det ene år i det andet et læs hø til 32 lispund koste 11 mk. d.

Carl Lindam spørger:

1. Om de kan nægte, at disse to bønders enge år efter år mere og mere må blive forringet ved det, at åen opstemmes til fabrikkens bestandige brug? - Bliver fabrikken ved, så forringes engene mere og mere.
2. Om de ikke foruden den ansatte skade må tilstå, at bønderne tager skade på afgrøde? - Ja, så vidt høet kunne avles, tager de skade på afgrøden.
3. Om ikke det vederlag, som hr. Linde har tilbudt bønderne, er omflydt af åen? - Jo.
4. Om ikke mons. Gydesen ved forretningen sagde, at åen skulle fyldes på den ene side, for at bønderne kunne få indkørsel til bemeldte omflydte stk. eng, såfremt det blev antaget til vederlag? - Jo.
5. Om der ikke blev talt om ved forretningen, at åen kunne fyldes på et andet sted og skæres et stk. af igennem for at nå løbet til hovedåen, hvorved bøndernes vederlag kunne forbedres således, at de nogenlunde kunne blive skadesløse? - Jo.
6. Om synsmændene ikke med god samvittighed må tilstå, at et sådant vederlag var meget rettere og billigere end, om bønderne skulle vederlægges med penge, for hvilke de ikke altid

så bekvemmeligt kunne få hø og afgrøde? - Jo, det var bedre, de fik sådant vederlag, end de fik penge.

Gydesen:

- Gydesen stiller et langt og snørklet spørgsmål, der bl.a. går på, om ikke bønderne kunne have gavn af ved opstemmelsen at få vand ind på deres hårde engbunde ved det, at vandet kommer bedre op og læsker det tørre? - Synsmændene refererer sig til deres forhen givne svar med den tilføjelse, at kreaturerne trækker engbunden mere og mere i morads, hvor vandet står.
- Om de var ovre på det stk. jord, som de mellem hverandre talte om der ved åens gennemgravning skulle afskæres, og som skulle gives de Høllund mænd til vederlag, og efterså, om en sådan gennemgravning af åen var gørlig? - De var ikke derovre, og det blev heller ikke begæret af dem.

Gydesen ellers erklærede, at han havde talt med sin husbond om det ommeldte stk. jord at give de Høllund mænd til vederlag, hvorpå er svaret, at de hellere end gerne ville se de Høllund mænd satisfiede for deres påklagede skade, men da situationen ovenbemeldte sted er blevet efersat, er det skønnet, at åens igennemskærelse ikke lader sig gøre, hvorfor sligt ikke på den måde lader sig gøre, der ellers gerne havde sket. - Tingsvidne.

1759 - 4. september:

Fol. 694b, 697:

Hans Nielsen af Store Velling ctr. Hans Steffensen ibidem ang. et ham dræbt bæst.

1. vidne, Jens Lassen af Store Velling:

1. Om vidnet ikke ved, at Hans Nielsen den 7. august havde en sort hoppe på 4 år stående i tøjr ved citantens have Bøgested kaldet? - Jo.
2. Om vidnet ikke ved, at hoppen af onde mennesker samme dag blev skammelig hugget og derpå straks døde? - Har hørt det sige, men så det ikke. To dage derefter gik vidnet forbi hoppen og så at den var død og hugget med en økse.
3. Om vidnet ved, hvem der har forøvet sådan skammelig gerning? - Nej.
4. Om vidnet da ikke ved, at Hans Staffensen eller andre har truet at tilføje Hans Nielsen nogen ulykke på hans kreaturer? - Nej.
5. Om vidnet da intet ved til oplysning? - Nej.

3. vidne, Peder Pedersen af Store Velling - han er ganske døv, frafaldes.

17. vidne, Søren Olesen af Store Velling: Han var i Herman Kaltofts hus sidste sommer for at ville løse sit pant, som de havde for hans bæster, som de havde indtaget nogle dage før sidste majdag. Da Kaltofts kone sagde, kunne de ... fået Hans Niensens bæster, skulle de pønitere.

1759 - 4. september:

Fol. 695b, 697b:

Afgangne Hans Jensens arvinger, nemlig en søn Niels Hansen med curator Jens Nielsen af Højen, Jens Olesen af Højen på vegne af hustruen Kirsten Hansdatter, , Jørgen Hansen af Refsgård på vegne af hustruen Karen Hansdatter og formynderen fornævnte Jens Olesen for Maren Hansdatter samt Iver Andersen af Starup, formynder for Anne Hansdatter, lovbød den halve gård i Amnitsbøl, som Niels Thomsen nu bebor og sidst var beboet af bortdøde Hans Jensen, matr. 3 af htk. 3-7-3-2½ / 0-0-2-1. - Niels Thomsen og hustru Gertrud Jensdatter begærede skøde.

1759 - 18. september:

Fol. 695b:

Regimentskriver Seest af Dons fører vidner for at bevise, at to landsoldater, nemlig Niels Laugesen, Lauge Ladegaards søn i Trelde, og Hans Pedersen i Rugsted falskeligt har foregivet at være udygtige til kongen tjeneste som landsoldater.

1. vidne, sognefoged Jens Jepsen, Trelde:

1. Om vidnet har hørt eller set, at Niels Lauridsen har nogen brok, mén på hans lemmer? - Nej.
2. Om Niels Lauridsen fra ungdom op efter årene og kræfternes tiltagelse har kunnet gøre alle slags bondearbejde både i mark og skov og by lige ved den stærkeste og bedste karl i Trelde? - Ved alt bondearbejde, høste og slå, gærdselhugst og andet, har han kunnet gøre lige så godt arbejde som nogen karl i Trelde.
3. Om han, da han kom fra Nyborg fæstning og derefter bleven hjemme, skadede noget på sit helbred, ja, om han fra den tid af og siden har kunnet og endnu kan gøre sit arbejde, høste og slå, tærsk og skove(?) samt ved skovning hugge, løfte og lette ved tungt træ lige så fuldkomment som en anden karl i sognet? - Da Niels Lauridsen kom hjem fra Nyborg, tog han ved arbejdet og gjorde alt, hvad en bondekarl tilkom at gøre; i sidste høst var han syg og ikke kunne følge at høste; men nu er han frisk.
4. Om han ikke, når han er til selskab og til gilde blandt sognets unge folk, kan gøre alting med i lystigheds øvelser, ja endog til at prøve styrke med andre og vist sig en af de stærkeste, som ikke giver mange i sognet sådant efter? - I selskab med unge folk har han gjort alting med, har og med fader og broder kommet fra Fredericia noget beskænket, og han slogedes med andre.
5. Om han er af samme helbred og beskaffenhed som tilforn? - Ja.

2.-4. vidne: stort set samstemmende svar.

5. vidne, Søren Hansen i Vester Vamdrup:

1. Om landsoldat Hans Pedersen Smed af Rugsted har kendt vidnet, og hvor længe, samt når han kom fra ham? - I året 1758 tjente han vidnet fra boghvedesæd tiden til ...
2. Om vidnet i den tid hørte af ham klage over, at han fattedes noget på hans helbred af den torden, som han i 1753 i Dollerup skulle være slaget ved i Peder Pedersens hus, hvor han tillige med flere var? - Han klagede over, at han var svimmelhovedet og kunne ikke klyve. Hvoraf det var, vidste vidnet ikke.

3. Om han, da han tjente vidnet, kunne gøre sit arbejde som et frisk menneske i alle forefaldende ting i bondestanden lige ved en anden god og stærk bondekarl? - Ja.
4. Om han i sådant sit arbejde enten i en kort eller lang vej, eller hvor han kunne have ærinde til andre byer eller egne, manglede noget i sin gang? - Nej.

6. vidne, Søren Johansen af Knudsbøl:

1. Har kendt vidnet i 2 år, 1756 og 1757.
2. Nej.
3. Ja.
4. I almindelighed ikke; men han havde noget skade i sin fod en gang ved klynegraven, men det gik bort igen.

7. vidne, Poul Buch, sognefoged i Nagbøl:

1. Om vidnet kender landsoldat Hans Pedersen Smed, hvor han har tjent, og hvorledes han har forholdt sig i sit arbejde? - Ja, har kendt ham siden 1753, da han tjente Mads Buck i Dollerup, og ved ikke andet, end han forholdt sig, som han burde, og gjorde sit arbejde.
2. Siden Hans Pedersen foregiver, at torden slog ned på ham i Peder Pedersens hus i Dollerup i året 1753, hvorved han faldt baglæns ned til jorden, så fråden stod for hans mund, og at hans strømper blev brændt på ben, og lemmer blev hovne, blev sorte og blå, så han måtte indbæres i Mads Buchs hus som en død, så spørges vidnet om at have hørt eller set noget sådant, samt om han deraf siden har manglet noget på hans helbred, at han jo har kunnet gøre sit arbejde lige med en anden god og frisk bondekarl? - Var i Dollerup den dag, tordenen slog ned, da vidnet gik ind i huset, hvor tordenen havde slået ned, forefandt, konen i huset og manden lå på sengen. Vidnet spurgte så ad, om der ingen skade var gjort. Konen sagde, hun og mand samt Mads Buchs tjenestemenneske Hans Pedersen var derinde, som af forskrækkelse alle tre besvimele. Hun og mand kom først til (live?), og derefter kom Hans Pedersen sig, og de fulgte ham hjem til Mads Buchs. Har ikke hørt, at han siden har manglet noget, enten på helbred eller hans arbejde.
3. Om vidnet har set ham mangle noget på hans gang, både til og fra hans arbejde, samt hvor han kan have været hengået? - Nej, men han har alle tider gået langsomt.

8. vidne, Niels Jensen af Dollerup:

1. Har kendt Hans Pedersen, og han har tjent i Dollerup og andre steder, og har arbejdet som en anden karl.
2. Har blot hørt om torden af andre. Ved ikke andet, end at han siden har været frisk og sund til sit arbejde.
3. Nej.

Seest lader indkalde de seks personer, som har underskrevet en attest af 5/2 1759:

Hans Hansen og Peder Mikkelsen af Dollerup (de øvrige er ikke mødt):

1. Om de har noget imod de førte vidners udsagn? - Nej, de kunne ikke modsige dem.
2. Om de ikke ved, at Hans Pedersen siden tordenen har været frisk og sund og gjort arbejde

- lige som en anden stærk bondekarl? - Ved ikke andet.
3. Om de med sandhed kan tilstå, at de med egen hånd har underskrevet denne attest? - Hans Hansen: Han havde ved pennen, da attesten blev underskrevet af Jens Mikkelsen Viuf. - Peder Mikkelsen: Havde ikke underskrevet sit navn, men det havde Peder Hansen Smed, og han havde ved pennen.

Seest spurgte landsoldat Hans Pedersen Smed, om han kunne nægte, at han jo ved præsentationen har tilstået, at han skadede ikke noget på helbred eller lemmer. - Det kunne han ikke nægte. - Tingsvidne.

1759 - 2. oktober:

Fol. 703, 704b:

Anders Horsbøl af Bække (ved Nicolai Stobel af Greis) ctr. Christen Møller i Teremtrup mølle.

1. vidne, Poul Pedersen af Bække:

1. Om vidnet var i Bække den 26. august i kromand Andreas Jensen Horsbøls hus, og om han så hestekøberen Christen Møller af Teremtrup mølle? - Ja.
2. Om vidnet så, at Christen Møller, noget efter at han var indkommet, yppede trætte, slog i bordet, bandede og skældte? - Ja.
3. Om vidnet hørte, Christen Møller skældte Anders Horsbøl blandt mange utilladelige skældsord for en skælm, item sagde, at han var en rakker, stodder og andet? - Christen Møller sagde, at Anders Horsbøl var en fuksvandser, en fureluers, og han havde ikk en skilling til lusesalve, og slog i bordet.
4. Om vidnet så, Christen Møller slog og greb Anders Horsbøl i hans hoved og hår, bukkede ham under bordet og meget uanstændigt imod ham sig beegnede? - Så, at Christen Møller havde Anders Horsbøl i håret.
5. Om vidnet hørte, Anders Horsbøl beklagede sig for ufred og overfald i sit eget hus, bad om fred og redning(?), item om Christen Møller ikke på det samme greb Anders Horsbøls kone i hoved og ansigt, slog og ... hende? - Hørte, Anders Horsbøl bad om fred, og at de mtte lade ham have fred i sit eget hus. Det øvrige så vidnet ikke.
6. Om vidnet hørte, Christen Møller truede Anders Horsbøl med en ulykke og skældte hans kone, hvad ulykken da skulle være; og skældsordene, som blev sagt, ville vidnet forklare tillige således, som Christen Møller sagde dem? - Hørte ikke, Christen Møller truede Anders Horsbøl med ulykke, men han sagde, at hvor han mødte Anders Horsbøl på vej eller sti, ville han hilse ham. Christen Møller skældte Anders Horsbøls kone for en hvid kanalje, og videre skældsord hørte vidnet ikke.
7. Om vidnet så, Anders Horsbøls kone var ganske oprevet, skrammet og pradsket i hovedet, item i nogle dage gik og klagede sig over bemeldte skade, som hun sagde hende af Christen Møller var tilføjjet? - Ja.
8. Om vidnet den 28. august sidst var på Vorbasse marked og der så Christen Møller? - Ja.
9. Så vidnet, at Anders Horsbøl blev tilføjjet skade og slået i hoved, ansigt og hånd? - Så, der kom en butelje flyvende imod Anders Horsbøls hoved, hvoraf skårene fløj i Anders Horsbøls ene hånd og hovedet.

10. Om vidnet så derpå straks, Anders Horsbøl ved slaget var tilføjet skade i hoved og hænder, således at hans ene hånd var blå og blodig? - Ja.
11. Om vidnet kan skønne, at slaget kom med sådan en fart, at om det ret havde truffet, kunne have skilt ham ved livet? - Ved det ikke.
12. Hvem der gjorde dette slag med poteljen? - Hørte, nogle folk sagde, det var Christen Møller, der gjorde det. Hørte også, en red straks derpå fra markedet, men hvem det var, ved vidnet ikke.
13. Om vidnet ved mere til oplysning? - Nej.

2. vidne, Søren Christensen Smed af Bække:

1. Om vidnet så og hørte, hvad der passerede i Bække kro den 26. august, hvorledes Christen Møller på en grov, utilladelig og uanstændig måde overfaldt Anders Jensen og hustru? - Var der ikke, så det ikke, men har hørt det sige af andre.
2. Om vidnet var på Vorbasse marked den 28. august og (så, hvad der skete med Anders Horsbøl)? - Medens vidnet sad på Anders Horsbøls vogn hos ham, kom en potelje flyvende, som tørnede på vognen ... og skårene fløj på hans ansigt og på hans ene hånd, så blodet flød; hvem der gjorde samme slag, ved vidnet ikke, men Christen Møller holdt på en hest lidt fra vognen, og så snart slaget var gjort, red han i fuld rend fra markedet, og siden så vidnet ham ikke på markedet, men hørte, da han red bort, at folk råbte, Der rider han, som gjorde gerningen.
3. Om vidnet, før slaget skete, tale med Christen Møller, og hvad han talte om angående Anders Horsbøl? - Talte med Christen Møller ca. en time, før gerningen skete, og da spurgte Christen Møller vidnet, om han ikke var i kroen forleden aften. Vidnet svarede nej. Christen Møller sagde så, kunne han træffe Anders Horsbøl ene, så skulle han aldrig se dagen mere, for ham skete en stor uret i hans hus.
4. Om vidnet ved mere til oplysning? - Nej.

3. vidne, Maren Nielsdatter af Bække:

Hun var i kroen den dag. Hørte, Christen Møller sagde til Anders Horsbøl, Du skal få en ulykke, ihvor jeg træffer dig. Hørte også, han skældte Anders Horsbøls kone mange gange for en hvid kanalje. - Vidnet var ikke på Vorbasse marked, men da Anders Horsbøl kom hjem om aftenen, så hun, at der var en knude i hans hoved, og han havde en rift i hånden.

4. vidne, Peder Christensen:

Han var i kroen den dag. ♦ - Christen Møller tog Anders Horsbøl i håret og trak ham over bordet, og hvor Anders Horsbøl lagde sine hænder på bordet, så slog Christen Møller ham derpå. - Kan også bekræfte noget af det øvrige. På markedet så han ikke slaget, men hørte folk sige, Der rider han, som gjorde det. - Han har hørt Christen Madsen sige, at dersom han traf ham på vej og stil, så skulle han hilse ham.

1759 - 9. oktober:

Fol. 705b, 706b, 708b:

Joen Frandsen af Bølling lovbød halvdelen af sin påboende gård, matr. 2, halvdelen er htk. 2-4-0-½.
Hans hustru Anne Marie Andersdatter begærede skøde.

1759 - 23. oktober:

Fol. 707, 710:

Proprietærmøller Peder Christensen Møller af Vester Nebel (ved Hans Linnet) contra Bertel Hansen af Noes. - Hans Linnet spørger Bertel Hansen, om han kan nægte, at han i denne sommer for 2 måneder siden har udtaget af Roj kobbøl 10 stude citanten tilhørende uden at lade denne vide det og solgt dem til Adolf Skovfoged i Hundsholt uden at have betalt en skilling derfor til Peder Møller. - Levin Struer, der repræsenterer Bertel Hansen, undrer sig over stævneområdet: Peder Møller ved, at han selv direkte i vidners påhør har givet Bertel Hansen fuldmagt til at sælge de 5 par stude for 25 rdl. parret, hvilket også er sket. Pengene har Bertel Hansen tilbudt at betale, men Peder Møller har ikke villet bekvemme sig dertil, men indvælter sig pludselig med proces på Bertel Hansen. Han tilbyder pengene betalt til førstkommande Martinsdag. - Linnet svarer, at Peder Møller aldrig har givet Bertel Hansen lov til at sælge studene. Han vil modtage pengene, når Bertel Hansen betaler sagsomkostningerne med 4 rdl. samt bøder til kongen.

1. vidne, Mads Lærke af Geising:

1. Om vidnet ikke ved, at Peder Møller har haft i Roj kobbøl i sommer 10 stude på græs? - Ved den tid, høsten begyndte, kom disse stude i Roj kobbøl.
2. Om vidnet ikke selv var nærværende, mens Bertel Hansen tog de 10 stude ud af Roj kobbøl og drev dem hen til Adolf Walter Skovfoged i Hundsholt? - Var selv med at skulle have drevet dem til Adolf Walter; drev så de 8 stude og blev tilbage, som de ikke fandt de 2 stude.
3. Om vidnet ikke ved, at Bertel Hansen solgte de 10 stude til Adolf Walter? - Jo. De 8 stude fandt de, og de 2 blev tilbage, som skulle blive opsøgt til i morgen kl. 9-10, så skulle de og blive leveret, hvilket også skete dagen dernæst.
4. Om vidnet ved, hvor meget Adolf Walter skulle give Bertel Hansen for de 10 stude. - Levin Struer ville erindre retten, at Adolf Walter ikke er stævnet til at påhøre vidnesbyrd. - Linnet, som mærkede, at Struer var seende blind, siden han ikke ville se, at indstævnte skovfoged Adolf Walter både er stævnet for at vidne og i nødige tilfælde vidne at påhøre, påstod svar. - Dommeren modtog svaret: De blev enige om 23½ rdl. for parret, det halve at betale til Mikkelsdag sidst og det halve til førstkommande Martini.
5. Om vidnet ved, hvor studene er afblevet, siden de blev solgt til Adolf Walter? - 14 dage efter købet gik de på hans græs med hans kvæg.

Struer:

1. Om vidnet ved, at Peder Møller har givet Bertel Hansen fuldmagt og ordre til at sælge studene for 25 rdl. parret? - Har hørt det sige af Marcus Møller, Jens Nielsen og Christian Regelsen af Geising.

2. vidne, Peder Pedersen af Geising, som i stævningen er kaldt Peder Nissen: Bekræfter stort set 1. vidnes udsagn.

3. vidne, Søren Johansen Smed af Knudsbøl:

1. Sidste sommer kom vidnet igennem Roj kobbøl, da Bertel Hansen gik ved nogle stude, som han gik for at udse, at han ikke skulle tage fejl af de stude, som han havde købt af Peder Møller for 25 rdl. parret; og så ville han beholde 100 rdl. for gårdkøb, som imellem dem var sket, og resten af pengene ville han så betale til Peder Møller; og samme tid sagde Bertel Hansen, at han var bange for, at han skulle forgribe sig at tage fejl af studene, fordi Niels Jensen af Ferup havde også stude der i koblet.
2. Fulgte med Adolf Walter til Hundsholt, og imidlertid kom nogle stude der i gården, som Adolf Walter sagde var de, som han fortalte sin kone var de stude, som Bertel Hansen havde advaret ham om at skulle tage imod; men frygtede for, at der skulle blive en ranssag og han deri skulle være medvider, og derfor ville han ikke modtage dem. Konen sagde, Jo, lille fader, du skulle tage imod dem, fordi jeg har lovet Peder Møllers kone det.
3. Har ikke været ved købet, men har hørt det sige af andre.
4. Nej.
5. Ved det ikke.

Struers spørgsmål: Har ikke hørt det af Peder Møller, men af Bertel Noes på koblet; forklarede ellers, at han forleden dag var i Nebel mølle, da han talte med Peder Møller om disse stude, og da sagde Peder Møller, at han havde givet Bertel Noes forlov at sælge hans stude for 25 rdl. parret, så længe de gik på Bertel Noes' græs; og tillige sagde han, at han skulle levere pengene i hans hus, før de kom derfra.

Næste tingdag melder de to parter, at der er indgået forlig, idet Bertel Hansen betaler til Peder Møller 25 rdl. parret, ialt 125 rdl. Betalingen sker om 14 dage hos Ulrik Frichs den 27. november. Derimod forbeholder Bertel Hansen sig al lovlig tiltale til Peder Møller for, hvad dem i andre tilfælde kan være imellem. Et lignende forbehold vil Peder Møller også have imod Bertel Hansen.

1759 - 13. november:

Fol. 710b:

Rytterbonden Niels Mikkelsen af Starup på vegne af hustru Margrethe Jensdatter og hustruens søskende, nemlig Dorthe Jensdatter, lever ugift, og Karen Jensdatter, lever ugift, for hvem han er formynder. De var helsøstre til afdøde Niels Jensen Brødsgaard, som døde på rejsen til Vestindien sommeren 1759. - Niels Mikkelsen mødte også på vegne af Hans Andersen af Ågård og Søren Andersen af Dons, begge halvbrødre til afdøde Niels Jensen, alle nærværende og opholdende sig på ryttergodset i Koldinghus amt i Starup og Ågård byer i Starup sogn og i Dons by i Almind sogn, undtagen Karen Jensdatter, tjenende i Haderslev. - Fire vidner, alle af Starup: De har tildels kendt Anders Hansen og Dorthea Sørensdatter, forhen boende i Starup, som i deres ægteskab har avlet 2 sønner, nemlig Hans Andersen, lever og bor i Ågård, Søren Andersen, lever og bor i Dons, begge halvbrødre til afdøde Niels Jensen. Og efter første mands død kom Dorthea Sørensdatter i andet ægteskab med Jens Nielsen Brødsgaard, avlede med ham 3 sønner, Anders Jensen og Niels Jensen, død i deres spæde år, samt Niels Jensen, som nu er død på rejsen til Vestindien, og 3 døtre, Margrethe Jensdatter, lever og er gift med Niels Mikkelsen i Starup, Dorthea Jensdatter, ugift, lever og er i Starup, Karen Jensdatter, lever og nu tjener i Haderslev. - Den afdøde Niels Jensen var her

hjemme til hans alders 23 år, rejste så til Holsten og tjente der i nogle år, siden for ca. 4 år siden gav sig til skibs og efter beretning ved skrivelse skal være død på rejsen. Afdødes fader og moder er begge døde, moderen for 3 år siden, og faderen døde sidste vinter. Så der nu ingen er i live, som retteligt kan arve Niels Jensen, som døde ugift, uden de nævnte halvbrødre og helsøstre. - Niels Mikkelsen fremlagde attest fra sognepræst Nielsen Blicher.

1760 - 15. januar:

Fol. 714b, 716, 716b:

Hans Nielsen Kielde af Geising med søn Søren Hansen Kielde lovbød sin gård matr. 5 af htk. 3-1-1-1 / 0-0-0-1½. Iver Hansen, om er Hans Nielsen Kieldes søn, og hustru Lisbeth Madsdatter begærede skøde.

1760 - 12. februar:

Fol. 417:

Hans Paabye på vegne af snedkeramtet i Kolding ctr. Peder Madsen af Gamst. Denne, som har i fæste sin faders forhen beboede halve ryttergård, erklærer, at han ingen snedkerarbejde har gjort, uden han har gjort en ligkiste for Jens Espensens lig, og kan ham derover bevises andet snedkerarbejde, får han at lide derfor. - Hans Paabye begærede vidnerne til forhør. De aflagde ed. Men inden afhøring spurgte Hans Paabye Peder Madsen, om han uden videre søgsmål ville betale til snedkeramtet 2 rdl. og tillige forbinde sig til herefter at entholde sig fra alt snedkerarbejde; da er snedkeramtet villigt til at skænke ham de øvrige 2 rdl. af mulkten. Han skal også betale sagsomkostninger med 4 mk. - Peder Madsen indvilger og betaler de 2 rdl. 4 mk. til Hans Paabye. Herefter vil han ikke gøre amtsmestrene i Kolding nogen forfang eller indpas i deres profession.

Indstævnte Søren Nielsen af Gamst mødte og betalte for sin forseelse 2 rdl. 4 mk. med samme forsikdring. Ligeså Hans Iversen af Vester Gesten.

Fol. 717b:

Samme ctr. Hans Jepsen i Hjarup. Han ved ikke af, at han har gjort snedkerarbejde. Paabye fører som vidne Christen Jensen Møller af Drabæk mølle: Anders Jepsen har lagt loft, gulv, indsat vindueskarme og døre for vidnet. Han ved ikke af, at han har gjort snedkerarbejde for andre. - Anders Jepsen betalte 3 rdl. 2 mk. og lovede at afholde sig fra snedkerarbejde.

Fol. 718, 719:

Samme ctr. Tulle Hansen af Lejrskov. - Han tilstod sin forseelse og betalte 4 rdl.

1760 - 26. februar:

Fol. 718b:

Regimentskriver Seest (ved Carl Lindam) ctr. Hans Pedersen, reservelandsoldat fra Rugsted.

Producerede en ekstrakt af en sessionsresolution af 5/10 1759 samt en attest af Rugsted mænd af 24/9. Underskriverne skal svare på, om de har skrevet eller underskrevet, og i så fald om de trøster sig til at oplæse den og med ed bekræfte den. - Attesten blev oplæst, og alle attestgiverne blev fremkaldt og taget i ed.

Anders Nielsen af Rugsted:

1. Om han selv har underskrevet attesten? - Han kan ikke skrive eller læse skrift og ved derfor ikke, hvor hans navn er skrevet; men han tog ved pennen, da samme blev skrevet.
2. Hvem der har skrevet attesten, og hvem der har skrevet hans navn? - En underofficer, Mads Hesberg i Kærbølling, skrev atesten, og han skrev og Anders Nielsens navn under, og det skete i soglefoged Hans Hansen Bucks hus i Rugsted.
3. Om han trøster sig til med ed at bekræfte denne ham foreviste atest? - Nej, kan ikke bekræfte attestens rigtighed i alt.

Mads Joensen:

1. Nej, kan ikke skrive og læse skrift og ved heller ikke, hvor hans navn er skrevet.
2. Så ikke, attesten blev skrevet, men underofficer Mads Hesberg fra Kærbølling underskrev hans navn i sognefoged Mads Bucks hus.
3. Nej, kan ikke bekræfte attestens ord i alle sine meninger.

Christen Hansen:

1. Var ikke til stede den dag, men hans søn har underskrevet den.
2. Ved det ikke.
3. Nej.

Thomas Pedersen:

1. Nej, kan ikke skrive og læse.
2. Sergeant Hesberg skrev hans navn under i Hans Bucks hus.
3. Nej.

Mads Sørensen:

1. Ja, har selv underskrevet.
2. Attesten var skrevet, før han underskrev den i Mads Bucks hus. Ved ikke, hvem der har skrevet attesten.
3. Nej.

Bertel Nielsen:

1. Holdt ved pennen, da hans navn blev skrevet.
2. Der kom en sergeant med attesten i Hans Bucks hus, han skrev hans navn under.
3. Nej.

Søren Jakobsen:

1. Nej, har haft ved pennen.
2. Hørte sige, at sergeant Mads Hersberg havde skrevet attesten. Søren Jakobsens navn blev undeskrevet; kan ikke forklare, hvem der skrev det.
3. Nej.

Søren Jensen:

1. Nej; men en sergeant fra Kærbølling underskrev hans navn.
2. Sergeanten kom med attesten; hvem der har skrevet den, ved vidnet ikke.
3. Nej.

Niels Hansen:

1. Ja.
2. En underofficer, Mads Hesberg, kom med attesten i Mads Bucks hus; ved ikke, hvem der har skrevet den.
3. Nej.

De øvrige to underskrivere, nemlig Vinter Olesen og Poul Pedersen, havde ikke indfunet sig. Den første lod foregive at være syg, men har derom ikke fremmet noget bevis. Den anden har ikke ladet sig finde, og altså ved deres udeblivelse fragået deres attest lige som de øvrige ni, der har gjort det idag i protokollen. Altså siden Hans Pedersen Smed ikke påberåber sig nogen beviselighed, begæres tingsvidnet sluttet.

1760 - 4. marts:

Fol. 721b, 723:

Poul Nielsen af Gelballe lovbød den ham tilhørende fjerdeparts ryttergård i Gelballe, matr. nr. 7 af htk. 1-2-1-1. - Niels Poulsen Buck af Gelballe, som er Poul Nielsens søn, og fæstee enke Maren Jørgensdatter Meisling begærede skøde.

Fol. 721b, 725b:

Troels Jepsen af Seest lovbød sin påboende halve ryttergård, matr. nr. 7 af htk. 6-3-3-2. - Tredie lovbydelse foretages af Rasmus Poulsen af Seest efter given fuldmagt fra Troels Jepsen, der er så svag, at han ikke den dag selv kan møde på tinget. - Ebbe Nikolajsen og kæreste Anne Eriksdatter begærede skøde.

1760 - 18. marts:

Fol. 722b:

For retten fremkom rytterbønderne Hans Andersen af Ågård i Starup sogn, 57 år, Søren Andersen af Dons i Almind sogn, 49 år, begge halvbrødre til afgangne Niels Jensen, der i Holland skal være

kaldt Cornelis Jansen, rytterbonde Niels Mikkelsen af Starup, som har til ægte Margrethe Jensdatter, 46 år, og er formynder for ugifte Dorthe Jensdatter, 40 år, som selv var til stede, og for Karen Jensdatter, 33 år, tjenende i Haderslev. Disse sidste tre er helsøskende til bortdøde Niels Jensen. - Fire vidner af Starup bekræfter: De har i levende live meget vel kendt Niels Jensen, barnefødt i Starup sogn og by af ærlige ægte forældre. Faderen var Jens Nielsen Brødsgaard og moderen Dorthe Sørensdatter, som forhen begge er døde. Den afdøde Niels Jensen var her hjemme til hans alders 23 år, rejste så til Holsten og rejste til Holland og siden efter skrivelse i året 1758 med skibet kaldet de Standvastighyt(?), som førtes af kaptajn Johan Andreas Struver, i samme ugifte stand udfaret fra Amsterdam til St. Dustatius(?), på hvilken rejse han ved døde skal være afgået. - Hans Andersen og Søren Andersen er halvbrødre til afdøde Niels Jensen, og Niels Mikkelsens hustru Margrethe Jensdatter, samt hans myndlige Dorthe Jensdatter og Karen Jensdatter, som alle tre er helsøstre til afdøde Niels Jensen, og er ingen mere arvinger i live, enten af søskende eller søskendebørn. Vidnerne har kendt den hele familie fra barndommen af. - Arvingerne producerede sognepræst Niels Blichers attest. De gav fuldmagt til Hans Jørgen Lugt og hans hustru Cathrina Hooghysel i Amsterdam at fordre og annamme af kaptajn Johan Andreas Struvers eller af skibsreder og bogholder samt af alle andre, hvem det måtte være, det, som arvingerne tilhører af alt, hvad Niels Jensen enten i månedspenge, klæder eller andet kan have efterladt sig. Så alt, hvad Hans Jørgen Lugt og hustru Catharina Hooghysel forretter eller lader forrette angående arvens søgning (er på deres vegne).

Fol. 723b, 725b, 726b:

Henrik Jørgensen i Lille Velling opbød på rente sin myndlig Sara Terkildsdatter fra Gudsø mølle hendes fædrene og mødrene arvepart, 196 rdl. 1 mk. 2 sk.

1760 - 1. april:

Fol. 724:

Hans Paabye på vegne af snedkerlauget i Kolding ctr. Ingvard Hansen af Fuglsang. Han tilstod sin forseelse imod snedkeramtet og tilbød at betale 1 rdl. 2 mk. Betalingen skal ske til Jens Snedker. Niels Ebbesen og Mads Jessen af Bølling vil kautionere. Hans Paabye accepterede.

Fol. 724b:

Samme ctr. Niels Hansen af Dons. Denne fremlagde en kgl. bevilling af 9/11 1759 med tilladelse til at gøre snedkerarbejde. Hans Paabye vil vide, om han gør snedkerarbejde andetsteds end i Dons by. Niels Hansen svarer, at han tænker, at han efter bevillingen kan gøre snedkerarbejde i Dons by såvel for indenbys mænd som udenbys mænd, når han gør arbejdet i sit hus i Dons. - Om han uden vidneføring til tilstå at have arbejdet for Ole Jensen i Vrå, Clemend Madsen i Nyborg med flere, dels i deres egne huse og dels hos sig selv? - Kan ikke nægte, han i Vrå hos Ole Jensen sidste sommer har gjort vindueskarme; det var før han fik den kgl. bevilling. Og ligeså sidste sommer satte han nogle skærværker for Clemend Madsen i Nyborg, og i sit eget hus har han gjort et bord til Clemend Madsen. - Om han uden proces vil betale snedkerlauget de på sagen anvendte omkostninger, så vel som noget for sin forseelse og dertil forbinde sig at holde sig sin bevilling efterrettelig? - Han kan ikke tåle at give mere end 2 slettedaler i omkostning og mulkt. - Hans

Paabye kan ikke være fornøjet med det gjorte tilbud og belaver sig på at føre vidner. Niels Hansen betænker sig og lover så at betale til sagsomkostninger og mulkt 4 slettedaler til 1. maj. Clemend Madsen af Nyborg vil kautionere. Det stiller Hans Paabye tilfreds.

1760 - 8. april:

Fol. 725b, 726b, 727:

Mads Jensen Holm af Egum og Thomas Sørensen i Egum på vegne af broder og svoger Staffen Jensen Holm, som nu er i København, efter given fuldmagt lovbød den forhen Staffen Jensen Holm d. 5. oktober 1756 tilskødede ryttergård i Børup, som Hans Jepsen forhen beboede, matr. nr. 7 af htk. 6-6-2-0. - Carl Jensen (Carel Jensen), som bebor samme gård og derfor har betalt i året 1756 til Staffen Jensen Holms gælds betaling 400 rdl., og hans hustru Kirstine Marie Nielsdatter begærede skøde.

1760 - 6. maj:

Fol. 727b:

Christoffer Møller af Børkop mølle anmelder, at hans påboende mølle ved påkommende vandbrud den 14/3 er tilføjet en for ham meget ulidelige skade. Johan Meden fremstiller på vegne af regimentskriveren to af distriktets møllere, Johannes Finds af Gammelby mølle og Jens Jepsen af Follerup mølle. De afhjemler en synsrapport, der skal bevise omstændighederne ved uheldet, om sligt ikke er forvoldt i mangel af tilsyn og fornødne anstalters gørelse af beboeren Christoffer Møller, og om det ikke ved bedre opsigt har kunnet forekommes. De har også skullet taksere reparationsomkostningerne.

1760 - 1. juli:

Fol. 731b, 734b, 737:

Søren Nielsen Ougesen af Trelde lovbød sin gårdspart i Trelde af htk. 2-3-3-1. - Sønnen Søren Sørensen Ougesen og hustru Karen Jensdatter begærede skøde.

1760 - 8. juli:

Fol. 732b, 735, 737, 739, 740:

Hans Linnet som befalet actor ctr. to på Koldinghus slot arresterede karlspersoner, Hans Hansen af Hvejsel og Laurids Jensen fra Rue. Deres defensor er Hans Paabye. - Linnet producerede det den 28/6 holdt forhør, der blev oplæst.

Hans Hansen fremstod uden bånd og fængsel. Han tilstod sit svar i det oplæste forhør undtagen de deri skrevne klokkeslæt, som han ikke så just kan fastsætte, siden han ingen ur havde hos sig.

1. Om disse ålemænd, som Hans Hansen forklarer at have købt de to hopper af, havde læs på deres vogn, da han kom til dem? - Ja, de havde fiskevarer på deres vogn; de kom nørfra og

- kørte sønderpå.
2. Om den sorte og brune hoppe, som han købte af dem efter eget sigende, var forspændt ålemændenes vogn eller ikke? - De gik ledig der ved vognen.
 3. Ved hvad lejlighed han just så lige kunne have 30 rdl. hos sig at give for de 2 hopper på markedet? - Han havde pengene med sig, fordi han ville købe noget med sig hjem sønderfra, og han købte bæsterne for at tjene sig noget derpå.
 4. Om han tør nægte ... ? - Ja, på deres udrejse til Holsten kørte de over Dammes Vad igennem Skustrup, som ligger på den holstenske side, hvor han fik at høre, at udriderne var der i egnen, vendte så og kørte fra den holstenske side over åen ved Skolborghus og ad vejen til Foldingbro og derigennem.
 5. Om han ikke tillige med sin kammerat Laurids Jensen kørte ...? - Nej, den første nat lå de i en by næst ved Foldingbro; kan ikke erindre byens navn; kørte så derfra om morgenen ad Annom og siden til Arrild på den søndre side, hvor de lå anden natten hos Niels Hjuler; tog derfra til Lydum Kloster og siden forbi et krohus Altona kaldet, og ikke videre udad.
 6. Om han tør nægte, at han jo med disse ommeldte 2 hopper kørte igennem Tønder og ud til Sæd? - Ja, kan med sandhed sige, at han ikke kørte den vej, men tilbage.
 7. Til hvem han solgte den sorte og brune hoppe, han havde for vognen, hvormed han lå i Arrild, og hvad køberens navn og hjemsted er? - Køberens navn ved han ikke, men han havde hjemme i Friheden.
 8. Om han ikke på tilbagevejen i Kloster lejede 2 heste for sin vogn af en faermand, som hedder Jens Tygesen, og gav derfor 3 mk. samt glemte hos ham sin tømme? - Ja.
 9. Hvormed han da kørte sine egne bæster, siden han der glemte sin tømme? - Han lejede siden bæster lige til Harte by, og de, som ejede bæsterne, ejede også tømme.
 10. Om Jens Tygesen i Kloster var den første mand, han lejede for sig at køre, efter at han havde solgt sine bæster? - Ja.
 11. Om han erindrer sig, hvor længe denne Holstensrejse varede fra den dag, han rejste fra Hvejsel, og til den dag, han kom til Harte? - Det var ca. 8 dage.
 12. Om han ved, hvor langt det er fra Lintrup sogn til Arrild by? - Ca. 4 mil.

Laurids Jensen: Tilstod de oplæste spørgsmål.

1. Om Laurids Jensen var ved sit hjem, efter at han var kommet til Hans Hansen af Hvejsel på Kærbølling eller Balle mark, før end de fortsatte deres rejse til Geising og videre til Holsten? - Han var ikke hjemme i sit hus, efter at han på marken eller vejen mellem Kærbølling og Balle mark var kommet til Hans Hansen, men blev ved rejsen og red til Geising.
2. Om han da just kunne være betænkt på at følge med Hans Hansen til Holsten i så mange dage uden at give enten hans kone eller børn det til kende, som og at være forsynet med klæder og penge til at fortsætte rejsen med? - Han havde forhen talt med Hans Hansen om at følge med ham til Holsten, og da han kom til Hans Hansen på vejen mellem Kærbølling og Balle mark, så fulgte han videre med til Geising og så til Holsten.
3. Om Hans Hansen ikke havde to hopper for sin vogn, da han kom først til ham på marken, foruden to andre gamle bæster, som gik bag efter vognen? - Jo.
4. Af hvad kulør og alder disse to hopper var? - Den ene var brun og den anden sort; ved ikke, hvor gamle de var. Den sorte havde en hvid plet over boven ved manken, og videre kendetegn så han ikke.
5. Da disse to hopper var blevet beslaget, hvor de lå om natten i Geising, om de da ikke om

morgenen rejste derfra og kørte over toldskelåen ved Dammes Vad og videre igennem Skustrup, hvor Hans Hansen var inde i kroen og Laurids Jensen kørte vognen der igennem byen? - Da bæsterne var beslagen i Geising om morgenen, fortsatte de videre deres rejse ad Foldingbro.

6. Om han kan erindre eller kender, hvor de videre fortsatte deres rejse i Holsten, og at han da ville navngive stederne og de folk, de logerede hos? - Var ubekendt med stederne og ved ingen navne derpå uden Foldingbro. På hjemvejen var de i ...
7. Om han ikke ved, hvem Hans Hansen solgte de to hopper til, hvad deres navne er, og fra hvad sted, samt hvor meget derfor blev betalt? - Hopperne solgte Hans Hansen ude på marken; ved ikke, hvor køberne havde hjemme, ikke heller, hvad hopperne kostede.
8. Fra hvad sted de lejede de første heste på hjemvejen til at køre deres vogn med? - I Kloster.

1. vidne, Adolf Walter, skovfoged, boende i Hundsholt:

1. Om ikke de to her ved retten værende personer, nemlig Hans Hansen og Laurids Jensen, for ca. 14 dage siden kom til vidnets gård med en fjælvogn og havde to hopper for vognen, da af hvad alder og kulør disse to hopper var? - Den her ved retten værende person Hans Hansen kom i vidnets gård og havde to hopper for en vogn, den ene sort og den anden brun. Den sorte gik på den venstre side, den havde en hvid plet, som ... gjorden spændes over livet tæt ved manken, og uskoet og ikke heller kunne kendes, at den nogen tid havde været skoet. På den venstre bov var brænde W og ligeså på baglåret samme brænde, som var gl. brændt. Var ca. 5 år gl. Den brune hoppe faldt noget skarp om hoften, ligesom den var lidt svejlænnet(?), med lidt hvidt på den venstre bag..., og ikke efter vidnets tykke havde været skoet. Så spurgte vidnet manden, hvor han havde hjemme. Manden svarede, ved Donneruplund. Han sagde, at han var ikke ejer af Donneruplund, men han havde lånt dem af Donneruplunds ejer, og han gav for, at han havde en datter i Ribe i syskole, som han ville hente i Anst kro. Så blev vidnet ved at holde snak med ham og forundrede sig over, at bæsterne vqr i så god stand og så fede. Hans Hansen derpå svarede, de kunne sagt være så godt ved magt, for de blev ikke brugt til arbejde; Donneruplunds bøndergods gjorde alt arbejdet, og derfor kunne de være i god stand, og derpå gav han bæsterne af sin pisk, og vidnets søn viste ham vejen til Egholt. Andendagen om eftermiddagen vr vidnet i Anst kro, da vidnet spurgte, om de ikke havde set en mand, der med en Nørboe vogn og to gode bæster for. De svarede, at det kunne vel være, der var kommet sådan en vogn forbi, men der havde den ikke været. Ellers ved Henrik Hansens to sønner, den ældste Hans ved derom nogen oplysning; den ene søns navn ved vidnet ikke til vished; Henrik Hansen har tre sønner; hvilken af de to sønner, der ved derom oplysning, ved vidnet ikke. Forklarede også, at vidnet havde været med Knud Christensen i Holsten for at søge om fornævnte to bæster, kom så på spor i Skustrup, efter at Hans Hansen, som havde en med sig og var kommet over Dams Vad der igennem byen, og en af dem havde været i kroen. Kunne spørge, at de var kommet ad Vester Linnet, Gram, Linnet skov og til Arrild, havde for vognen der efter folks sigende en sort og en brun hoppe, havde med sig et andet gl. sort bæst, som blev stående i Arrild. Kørte så ad Kloster, Tønder og til Sød. Længere sønderpå kunne de ikke spørge til dem. Vendte så tilbage, og i Kloster fik at høre, at de på deres hjemrejse havde lejet en foermand i Kloster, som kørte dem til Arrild og derfor betalte 3 mk. Og i Kloster glemte Hans Hansen sin tømme, og fra Arrild og siden videre til Harte lejede de et bæst.

Defensor spørger:

1. Om det var på henvejen til Holsten eller hjemvejen derfra, at de saggivne skulle være kommet igennem Vester Linnet, Gram og Linnet skov til Arrild? - De kom der både frem og tilbage.
2. Om vidnet selv har set det eller kan forklare og navngive, hvem der har givet ham sådan beretning? - Har ikke selv set dem på rejsen uden i vidnets gård, hvor de så Hans Hansen; men kromanden og krokonen i Skustrup berettede det for vidnet, skovriderens karl og pige i Linnet skov, kromanden og konen i Gram, kromanden i Arrild, kromanden Antoni i Sæd så Hans Hansen ved Tønder køre med en fjælvogn.

Defensor efter Hans Hansens forlangende tilstod, at han havde holdt den omvundne samtale med Adolf Walter angående at have lånt hestene af Donneruplunds ejer, men derhos forsikrede, at han aldrig havde sagt det af anden årsag for ikke at blive optaget eller angivet af Adolf Walter på hen- eller hjemrejsen fra Holsten, siden han, som forklaret er, har overkørt toldskelåen; for slig angivelse har han og sagt, at han ville til Store Anst at hente sin datter. - Linnet konstaterer, at han ser heraf, at hans tanke og hensigter ved hans udrejse har været onde og af lige beskaffenhed med hans gerninger.

2. vidne, Peder Andersen Smed i Geising:

1. Om vidnet ikke kender de her ved retten værende to arrestanter, Hans Hansen og Laurids Jensen, og for ca. 3 uger siden d. 19/6 for dem i Geising enten om morgenen eller eftermiddagen har beslaget 2 hopper fortil og derfor fået 28 sk. danske? - Ja, kender de to personer, som om eftermiddagen kom til Hans Kieldes i Geising og om morgenen dernæst beslog for dem 2 hopper fortil, den ene med 2 nye sko og den anden med 2 sko, som tilforn havde været brugt; for de 4 sko, søm og arbejde fik vidnet 2 mk. 2 sk. d.
2. Om vidnet ikke kan erindre sig, at den ene af disse hopper var af kulør brun med en hvid bagfod, 6 år gl.? - Hoppen var brun, agtede ikke efter den hvide bagfod og ikke heller så, hvor gl. den var.
3. Om vidnet ikke kan erindre sig, at den anden hoppe vr af kulør sort med en hvid plet ca. 2 fingre bred over ryggen ved manken, gl. 5 i sjette år, som var brændt på venstre bov fortil og på samme lår bagtil med det her ved retten vindnet foreviste afridsningsbrænde således: W, som var brændt næstafvigte år? - Hoppen var sort og havde en hvid plet på ryggen ved manken. Brændet og aldren agtede vidnet ikke efter.
4. Om vidnet ikke talte med dem om, hvorfra de kom, hvorhen de ville, og hvad ærinde? - Nej, blev ej omtalt. Vidnet beslog hopperne i Hans Kieldes gård, og så gik vidnet bort.
5. Om vidnet ikke kunne se og skønne, at disse hopper ikke tilforn havde været skoet? - Så havde det været længe siden.
6. Om vidnet ikke ved, at disse to personer igen en 8 dages tid derefter var i Geising, men ikke havde de ommeldte to hopper for sin vogn, samt at nogle af Geising var ude efter dem og ville have optaget dem, men på marken havde de forstukket sig, at de ikke fik fat på dem? - Så dem ikke, men har hørt det sige.
7. Om vidnet ellers ikke ved noget til denne sags oplysning? - Nej.

Defensor spørger, om vidnet har kendt eller haft nogen omgang med disse saggivne samt forhen har

beslået bæster for dem? - Nej.

3. vidne, Thomas Torning Kromand i Store Anst:

1. Om vidnet kender de to arrestanter, og om de ca. 20/6 kørte gennem Store Anst med to hopper for deres vogn? - Har forhen set Hans Hansen, men så ikke, de kørte igennem Anst omspurgte tid.
2. Om vidnet ikke ved eller har hørt, at disse to personer havde for deres vogn en sort og en brun hoppe, og til hvem de samme havde solgt? - Har blot hørt sige, at de var kommet igennem Store Anst med en vogn og havde de omspurgte to hopper for vognen.

4. vidne, Hans Nielsen Kielde i Geising:

1. Om vidnet kender de to arrestanter, og har de logeret hos ham natten mellem den 19. og 20. juni? - Har forhen kendt Hans Hansen, og han lå tillige med Laurids Jensen i vidnets og søns hus den nat.
2. Om vidnet ikke ved, at de havde for deres vogn 2 hopper, som om morgenen blev beslået af Geising smed, før de rejste bort, som ikke tilforn havde været beslået? - De to personer lod deres hopper beslå i vidnets og søns gård af smeden i Geising. Men om de tilforn havde været beslået, ved vidnet ikke.
3. Om vidnet ikke ved, at den ene hoppe var brun med en hvid bagfod, 6 år gammel? - Ved ikke andet, end at hoppen var brun.
4. Om vidnet ved, at den anden hoppe var sort med en hvid plet ca. 2 fingre bred over ryggen ved manken, gammel 5 i sjette år, og brændt på den venstre ov med brænde således: W? - Ved blot, at hoppen var sort.
5. Om vidnet ikke ved, at de 2 personer var i Geising på bagrejsen og ikke havde med sig hopperne, samt at nogle i Geising var efter dem for dem at anholde, men ikke fik dem? - De to personer var vel i vidnets gård på bagrejsen tilbage og havde fo deres vogn 2 andre bæster. Hørte eller straks efter i smedehuset, at der havde været nogen ude efter dem, efter at de var kørt fra Geising. - Vidnet ved ej noget videre til oplysning uden alene, at da de første gang var i vidnets gård og rejste derfra, havde de med sig et gl. sort bæst foruden de to hopper.

Defensor spørger, om de to personer på deres tilbagerejse fra Holsten var i vidnets og søns gård en times tid og der bedte med deres heste? - De var der og bedte, og da de var kommet der, gik vidnet ud i byen, og da vidnet kom hjem igen, var de borte, og ved ikke, hvor længe de var der.

5. vidne, Iver Kielde af Geising (samme spørgsmål som til 4. vidne):

1. Ja, de lå der om natten.
2. De to hopper blev beslået i vidnets gård af smeden i Geising, og efter vidnets skønnende har hopperne ikke tilforn været beslaget.
3. Hoppen var brun; agtede ikke efter den hvide fod bagtil og ikke heller efter alderen.
4. Hoppen var sort og havde en hvid plet på ryggen ved manken; agtede ikke efter brændet og så heller ikke efter, hvor gammel den var.
5. De kom til Geising på bagrejsen. Da der også var nogle personer ude på marken for at søge

efter dem, siden de havde været på spor efter dem og skulle haft sådan to hopper for deres vogn, som ejeren var frakommet. Og da de to personer kom sønderfra, havde de ikke de to hopper med sig.

Defensors spørgsmål: De var der og ville have haft noget at bede med; var der lidt, men fik intet, formedelst vidnet ej havde noget ved hånden. - Om vidnet kan sige, at den hvide plet, som var på den sorte hoppers ryg ved manken, var således, at det kunne være gjort af sadelgjorden ..., eller den var højere oppe i manken, hvor sadelgjorden eller sadel ikke kunne forårsage samme? - Den hvide plet var bag ved hoppens manke, men hvad den var gjort af, er vidnet ubekendt.

6. vidne, Søren Hansen Kielde af Geising: Svarer omtrent som broderen. Har ikke lagt mærke til, om den brune var hoppe eller hest.

7. vidne, Iver Mikkelsen af Harte:

De kom til vidnets gård en dag ved middagstid. De havde to gamle bæster for deres vogn, som de begærede noget græs til. De ville til Kolding for der at forrette deres ærinde. Det ene bæst tilhørte dem selv, det andet havde de lejet i Store Anst. Kom tilbage igen næste dag lidt over middag. Imidlertid kom der to mænd til vidnet for at søge om de to bæster, som dem var frakommet, og derhos spurgte, hvem den Nørboe vogn, som stod i vidnets gård, tilhørte. Vidnet svarede, at de, der havde vognen, var gået til Kolding. I værende tid blev de to mænd der i byen, og da den ene var kommet tilbage, nemlig den gamle mand, som kaldes Laurids, blev de to mænd hos ham, indtil Hans Hansen kom der. Så blev de to personer bragt til Kolding i arrest. De arresterede personer sagde, at de kom fra Ribekanten.

8. vidne, Henrik Hansen af Store Anst:

Om vidnet for ca. 1 måned siden har set de to arrestanter køre igennem Store Anst med en vogn, hvorfor var to hopper, og den ene af dem ride enten bagefter vognen eller derved på en gl. sort hest? - Der kørte en karl på en Nørboe fjælvogn; han kom kørende ad Anst gade og kørte vesten ud af Anst by; havde for deres vogn en brun og en sort bæst. Kan ikke sige, om det var en af arrestanterne. Den sorte bæst, som gik ved den venstre side af stjerten for vognen, havde en hvid plet på ryggen ved manken.

9. vidne, Søren Henriksen af Store Anst:

Han vidner omtrent som 8. vidne. - Han bliver desuden spurgt, om han ikke var efter vognen og folkene for at opbringe dem. Det var han ikke.

10. vidne, Niels Henriksen af Store Anst: føjer intet nyt til.

11. vidne, Kaj Pedersen af Kolding:

De to arrestanter har logeret i hans hus en nat. Han ved ikke, hvad de foretog sig i Kolding. De havde ikke heste og vogn med.

Linnet producerede to forhør, af 1. og 9. juli ved byfoged Gaarman i Vejle. Samt et bevis af 23.

april fra Hans Hansen til Laurids Rading på 7 slettedaler.

12. vidne, Peder Mikkelsen af Geising:

Det er defeosor, Hans Paabye, der spørger:

1. Om vidnet ikke kender de to personer og ved, at de på deres tilbagerejse fra Holsten var i Geising hos Hans Kielde? - Kender dem ikke og var ikke hjemme den tid.

13. vidne, Anne, Claus Clausens hustru af Geising:

1. Hun så dem, da de kørte af Geising by, og også, da de kom tilbage til Gesing.
2. Hvor længe de var i Geising sidste gang? - En times tid hos Hans Kielde. De fik af vidnet hø for 2 sk. at bede med.
3. Ved vidnet, at Geising mænd skal have været ude at lede efter dem, da de var taget ud fra byen, og hvorfor? - Har hørt, det var fordi der var fejl med deres bæster, de havde for vognen.
4. Om vidnet ikke må tilstå, at dersom de Geising mænd havde haft nogen tvivl eller præntention på deres bæster, de da gerne i den tid, de var der i byen, kunne have anholdt dem uden at eftersøge dem på vejen? - Havde de haft nogen tvivl, kunne de gerne have taget dem i Geising by, da de bedede.

Linnet spørger, om vidnet kan forklare, hvad bæster de havde, da de kørte sønderpå. - Var ikke så nær på, at hun kunne se begge bæsters kulør; men den frahånds bæst var brun, som vidnet syntes var højere end den tilhånds bæst.

Tingsvidnet bliver beskrevet.

1760 - 8. juli:

Fol. 734b, 736b, 738b:

Christian Risom af Dons mølle lovbød 2 tdr. hartkorn på Nygårds mark med tilhørende bygninger i Nyborg by, ellers kaldet Brakker. Han har fået ejendommen med sin sal. hustru, og hendes første mand, sal. Christen Simonsen Møller har haft den efter kgl. resolution af 3. marts 1708 og ryttersessionens forsikringsbrev af 17. oktober 1708. - Sign. Rasmus Drejer, fuldmægtig for regimentskriver Seest, begærede skøde.

Fol. 734b, 737, 738b:

Christian Risom i Dons mølle lovbød nogle jorder, som han har købt fra gården nr. 6 i Dons, af hartkorn 0-5-2-1 efter skøde af 2. januar 1749. Jorden er mageskiftet med samtlige Dons bymænd ved kontrakt af juni 1749, approberet af ryttersessionen i Vejle den 3. oktober 1749. - Sign. Rasmus Drejer begærede skøde.

1760 - 15. juli:

Fol. 736, 738, 739b, 743b:

Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Jens Mikkelsen af Seest. Producerer sin memorial til ryttersessionen med påtegnet resolution samt nogle tingsvidner og adkomster af 17/6-1630, 13/2-1651, 20/8-1651 og 23/10-1651. - Birkedommer Sonnin af Kolding mødte på vegne af regimentskriver Seest og påpegede nogle mangler ved de gamle adkomster.

1. vidne, Karen Mikkelsdatter af Seest:

1. Om hun kan erindre sig, at ommeldte Skovdrup marks jord var i brug til en aftægt for Jens Mikkelsens gård? - Ved intet.
2. Om vidnet kan huske, at det såkaldte Skovdrup mark var ejendom, før end Jens Mikkelsen kom til gården? - Kan ikke redegøre for det.
3. Om vidnet ikke har hørt tale om, at der var mange gamle tingsvidner, som beråbte sig på Jens Mikkelsens Skovdrup mark? - Det kan hun ikke svare til.
4. Om vidnet ikke kan huske, hvorledes bemeldte Skovdrup er kommet under dette navn at skulle være given til kongen, på hvad måde og af hvem? - Det kan vel være, hun har hørt det sige. Ved ikke, af hvem, og kan ikke gøre rede for det.

2. vidne, Hans Johansen:

1. Om han ved, at Jens Mikkelsen har haft i brug en del jord og eng på Skovdrup mark? - Ja.
2. Hvad navn denne jord og eng egentlig har? - Det hedder Skovdrup marks jord og Skovdrup Krog og Møgel Maj eng. Deri har Jens Mikkelsen lod og del med andre lodsejere.
3. Om vidnet da ikke ved, at Jens Mikkelsen har brugt et stk. mark i Skovdrup Krog, som kaldes Rør Kro? - Har hørt sige, at han har avlet hø i Rør krog, men ved ikke at forklare, hvor høet er avlet og bjerget.
4. Om han ikke har hørt, at Rør krog skal ligge i Skovdrup Krog mellem Hølche vej og præstens Skovdrup? - Jo.
5. Ved han, hvor mange stykker jord Jens Mikkelsens andel i Skovdrup Krog har været, og hvor mange stykker andre tilhører? - Nej.
6. Om vidnet ikke har hørt, at Skovdrup Krog og mark med tilhørende eng forhen har været ejendom, og hvorledes er tilgået, at den ejendom har fået navn af krongods? - Har hørt, at det har været ejendom. Ved ikke, hvordan det er kommet under krongodset.

Birkedommer Sonnin:

1. Kan vidnet redegøre for, at jorden har været ejendom? - Har blot hørt det sige.
2. Hvor længe det har været fæstegods? - I de 40 år, vidnet kan mindes, har det været fæstegods.

3. vidne, Anders Høst: Besvarer 4. spørgsmål med, at jorden grænser op til præstens Skovdrup kær og have og til Vranderup kirkevej og Rør Krog.

4. vidne, Hans Normand: Har hørt, at jorden var ejendom, og at den blev givet til krongods, før Jens Mikkelsen kom.

1760 - 12. august:

Fol. 740:

Regimentskriver Seest (ved Johan Meden af Dons) ctr. Marcus Madsen i Skovdrupgård. Meden producerer en memorial fra Jens Andersen i Seest til amtmanden med dennes påtegning samt regimentskriverens ordre til forbuds forkyndelse. - To forbudsmænd afhjemler forbuddet. De har forkyndt det for Markus Madsens hustru. Hun svarede, at hendes mand var ikke hjemme, men udrejst. Hun fik en kopi, som hun lovede at levere manden ved hjemkomsten.

Markus Madsen fremviste en mellem ham og Jens Mikkelsen af Seest oprettet kontrakt af 17/2 1755, som han mente var et godt bevis på, at han havde rettighed til det omtvistede jord og korn. Eftersom der nu er gjort lovligt forbud, begærer han, at kontraparten vil tillade, at det høstede korn må optages, tælles og vurderes. I lige måde en ager ærter, som er uhøstet og snart er moden, for at konservere alt det omtvistede korn, at det ikke skulle forrådnede og fordærves; så og tillades at sætte samme korn i hus, da værdien deraf skal blive til stede ved sagens uddrag, til hvilken side ret kan synes. - Meden erklærer, at der skal blive forholdt med kornet lovligt efter loven. - Dommeren resolverer, at Markus Madsen skal holde sig forbuddet efterretteligt. Om som indeværende års høst allerede er indfaldet med vanskeligt vejrlig, at dette korn, som omtvistet, høstet og uhøstet, ikke alene kan stå i sikkerhed på marken uden forrådnelse eller skade, efter de andre lodsejere indbjerge deres høst, i den henseende tillades (til) fæsteejeren Jens Andersens og begge parters egen sikkerhed og bedste i lovlig tid at høste og indbjerge kornet, når Jens Andersen først ved 2 uvildige mænd har ladet det tælle og taxere.

Fol. 741, 741b, 744, 745, 747b, 751b, 752, 754, 754b, 756b:

Hans Paabye på vegne af Jep Rasmussen i Seest ctr. Jes Nielsen af Geising, Jens Poulsen, tjenende Rasmus Poulsen i Seest, og Hans Poulsen, tjenende Knud Jensen Harte i Seest. - Producerede Jep Rasmussens memorial til amtmanden med dennes påtegnede resolution.

1. vidne, Nikolaj Wedel af Seest:

1. Om vidnet ikke ved, at (de tre saggivne) natten mellem 29/7 og 30/7 kom til Jep Rasmussen Skræders hus og sønder slog hans dør til gården? - Hørte nok, de kom dertil, men så dem ikke, såsom han lå i sin seng. Har siden hørt, at Jep Rasmussens kone sagde, at de slog deres dør i stykker.
2. Om vidnet da ikke morgenen derpå så, Jep Rasmussens gårddør var istykkerslagen så vel som en del glas og stentøj i stuen ligeledes i stykker? - Jo.
3. Om vidnet ikke så, at et i citantens hus stående skab var nedbrækket og sønderslaget samt deri værende glas og stentøj ganske spoleret og i stykker? - Så nok, skabet var flyttet, og mel og gryn lå og flød i skabet og nogle mælkesætter i stykker.
4. Om vidnet ikke erinderer, at noget mere af citantens tilhørende boskab fandtes ødelagt? - Ved ej mere.
5. Om vidnet med sandhed kan nægte, at de indstævnte hovedmænd jo har tilføjet Jep Rasmussen skaden? - Så det ikke, men hørte Jes Nielsens røst, så vidt han kunne skønne. Det blev også vidnet sagt af Jep Rasmussens kone, at det var de omspurgte personer.

6. Om vidnet hørte, at de saggivne skældte Jep Rasmussen og hustru, og hvori skældsordene bestod? - Hørte ikke, hvad tale der skete i huset, men da de gik ud derfra, hørte vidnet efter sit tække, at Jes Nielsen sagde, han havde ingen kedel på sin ryg og ikke heller havde det nøddigt.
7. Om vidnet da ikke ved, hvad Jes Nielsen mente med de ord, og om de ikke sigtede til at bebrejde Jep Rasmussen og ... en forlængst ved kgl. resolution eftergivet straf? - Ved ikke noget derom, eftersom han ikke talte med dem.
8. Om vidnet ved, af hvad årsag sagvolderne så voldsomt ved nattetider overfaldt citanten og hustru, da de lå i deres trygge søvn? - Ved ikke, på hvad måde de gjorde det.

På de indstævntes vegne gav Hans Linnet retten til kende, at Jep Rasmussen Skræder både har brændevinstøj og dermed brænder ideligt og holder offentligt krohus, hvor de sælger både øl og brændevin, som nærmere ved kontrastævning skal blive bevist, hvilket egentlig var årsag til, at disse personer med flere af de indstævnedede vidner kom i Jep Rasmussens hus den aften. Han spørger vidnet:

1. Om vidnet ikke må tilstå, at det var om aftenen kl. ca. 10, at de var inde i Jep Rasmussens hus? - Jo, det kunne nok være ved den tid, eftersom vidnet ikke var kommet i søvn.
2. Om vidnet ikke har hørt, at de indstævnedede vidner Niels Cristensen, tjenende hr. Hamele, Jens Bertelsen og Søren Nielsen, landsoldater, var i følge med de tre saggivne? - Jo, har hørt det sige.
3. Om vidnet ikke ved, at Jes Nielsen af Geising med flere var inde til Jep Rasmussens samme dag formiddag, som han igen med de andre om aftenen kom derind, og da købte noget at drikke og ved den lejlighed blev skyldig 3 sk., som Jep Rasmussen eller hans kone sagde det kunne bie til om aftenen, han kom tilbage igen, siden han ville til Kolding; da kunne han komme og betale dem? - Ved nok, at Jes Nielsen var derinde, men ved ikke, om han da fik noget, og om han blev noget skyldig.

2. vidne, Christen Christensen af Seest:

1. Lå i sin seng og sov, blev vågen ved alarmen af en del mennesker ved hans vinduer; de gik derfra hen til Jep Rasmussens dør og gjorde alarm der, kom også i huset, hvor der blev alarm, men vidnet så ikke personerne og vidste den tid ikke, hvem de var.
2. Så om morgenen, at Jep Rasmussens gårddør var slået i stykker. Mere så vidnet ikke.
3. Nej, så det ikke.
4. Så det ikke.
5. Ved intet.
6. Nej.
7. Ved ikke.
8. Ved blot, at han hørte, de sagde, de ville ind og have noget at drikke.

Linnets spørgsmål: Mener, det var mellem kl. 10 og 11. Har hørt sige, at præstens karl var med.

3. vidne, Kirsten Jepsdatter af Seest:

1. Ja, de tre personer kom til hendes faders hus, og i følge med dem var Niels Christensen,

- tjenende præsten i Seest, Jens Bertelsen, tjenende Hans Bertelsen i Seest, og Søren Nielsen, tjenende Jep Christensen ibidem. Døren blev først slået i stykker, og så kom de ind i stuen, da Jens Nielsen svor med høje eder, at der ikke skulle blive en hel splind i huset.
2. Døren blev slået i stykker, og Jens og Hans Poulsønner tog skabet i stuen og flyttede det således på gulvet, at mælk og andet blev spildt; karrene, som det var i, så vel som glas og stentøj, som stod på skabet, og hvad deri var, blev sønderlået; og derved taget en liste af skabet.
 3. Besvaret.
 4. En rokkestol og en bænk ved skabets flytelse kom oven på hverandre, og derved fik rokken skade.
 5. Skaden blev gjort af Jes Nielsen, Jens og Hans Poulsønner.
 6. Jes Nielsen sagde ved bordet, at han hverken havde stjålet kobber eller messing, og nu kunne de løbe med kobber og messing tillige med deres brev, hvor de ville. Samme ord sagde han til vidnets moder, broder og til vidnet. Og da personerne gik ud, sagde Jens Poulsen i døren, Nu kunne de løbe med kedlen på ryggen, hvor de ville.
 7. Jes Nielsen sagde ordene, som afvundet er, og vidnets mening er denne, at han sagde ordene til dem for at bebrejde dem med den kobberkedel, hvorfor en kgl. resolution; og det var den kedel og det brev, efter vidnets tanker, de kunne løbe med.
 8. Ved ikke anden årsag, end da de kom ind, forlangte Jes Nielsen brændevin; de svarede, at de ej havde noget, og derover skete alarmen og overfaldet.

Linnets spørgsmål:

1. Da de kom til vidnets forældres hus om Olufs markeds aften eller nat, havde vidnet sovet noget og ved alarmen blev vækket og kom op af sengen, og som de ikke havde nogen klokke i huset, så kan vidnet ikke til vished sige klokkeslæt, men mener, det var kl. ca. 11.
2. De kom derind med de andre.
3. Jes Nielsen var derinde om dagen med en anden mand fra Geising, men fik ej noget at drikke (uden et glas øl og et glas brændevin), da han sagde, at når han kom tilbage igen fra Kolding, ville han komme ind at betale 3 sk. for den kande øl, som en mand i Seest forhen havde fået.
4. Om vidnet så, at de saggivne slog Jep Rasmussens yderste dør i stykker den aften, eller om samme ikke kunne være glemmt åben og ved den lejlighed af vinden kommet til skade om natten? - Hendes moder lukkede døren om aftenen. Vidnet sov og så ikke, døren blev slået i stykker, og da Jes Nielsen kom ind, spurgte han, hvorfor de lukkede deres dør; de lukker døren for tyve og skælme og ikke for ærlige folk; havde han ikke kommet ind, havde han slaget alle deres vinduer ind; men nu kunne han slå dem ud, det kunne han bedre forsvare.
5. Om vidnet tør nægte, at hun jo hørte hendes fader sagde til de saggivne og spurgte dem mange gange, om de ikke nu havde kedler på deres ryg? - Hørte og ved det ikke.
6. Om vidnet ved, hvor mange glas og stentøj der skal være kommet i stykker ved, at skabet skal være blevet flyttet? - Tre store hollandske fade, et ølglas og et spidsglas og 2 små glas; og hvad der var i skabet, kom alt i stykker, og hvad der var, blev spildt, som bestod af nogle sorte lerkar.
7. Om vidnet ikke må tilstå, at da de saggivne talte om, at de ikke havde stjålet kedler m.m., de da ikke nævnte hendes forældres, broders eller nogens navn? - Ingen blev navngivet.
8. Om vidnet ved, hvorfor hendes broder ikke idag er kommet frem for at vidne? - Hendes

faders forsvar, rådmænd Hans Paabye, sagde, at der idag ikke kunne blive afhørt flere vidner end de tre, som idag er afhørt, og derfor nyttede det ikke, at der kom flere idag.

Hans Paabye spørger, om de saggivne var drukne, da de slog døren i stykker. Det spørgsmål vil dommeren ikke lade vidnet besvare. - I anledning af Linnets angivelse af, at Jep Rasmussen holder kro, vil det være Hans Paabye kært, om han vil angive, når sligt krohold er forøvet, og hvem man kan betjene sig af som vidner; da Paabye forsikrede, at sagen imod Jep Rasmussen ikke alene straks skal vorde anhängiggjort, men endog kontraparterne nyde deres andel af bøderne. - Linnet kunne ikke for nærværende tjene Paabye, siden de saggivne nu var gået fra retten, og han derom ej var videre bekendt end, hvad han havde sagt og begæret tilført protokollen.

4. vidne, Christen Jepsen af Seest:

Døren til hans faders hus blev opstødt med magt, da vidnet vågnede ved den alarm og kom ind i stuen, hvor de var indkommet. I stuen tog Jens og Hans Poulsønner et skab etc. - Jes Nielsen stod og rykkedes med hans søster om et andet skab, som han også ville have flyttet. De ville have brændevin, og de skulle skaffe det, om Djævelen end skulle regere dem. Men de fik ingen brændevin.

5. vidne, Niels Christensen, tjenende hr. Hombler i Seest: (skal først aflægge ed efter at have aflagt sit vidnesbyrd)

1. Vidnet stod ude på gaden og hørte, at de indstævnedes personer bankede på Jep Rasmussens dør og ville derind og begære brændevin. Vidnet gik så hen til døren, som var oppe. Agtede ikke efter, at døren var i stykker. Gik så ind i stuen, hvor var Jes Nielsen, Jens Poulsen, Hans Poulsen, Jens Bertelsen og Søren Nielsen. Vidnet begærede et glas brændevin, som blev ham nægtet. Så gik han bort derfra.
2. Nej.
3. Nej, da vidnet var derinde, var det ikke sket; men har hørt sige siden, at det skete efter hans bortgang.
4. Ved det ikke.
5. Så det ikke.
6. Hørte, Jes Nielsen sagde, hvorfor han ikke kunne få brændevin, han havde ingen kedel. Og da vidnet gik ud, stod Jep Rasmussens kone i gaden, til hvem vidnet sagde, hun turde sagt(ens) lade dem få en halv pot brændevin. Hun svarede, Nej, lad dem gå hen og spilde deres bærm, hvor de har drukket. - Vidnet aflagde ed.

6. vidne, Jens Bertelsen, tjenende Hans Bertelsen i Seest, og 7. vidne, Søren Nielsen, landsoldat, tjenende Jep Christensen i Seest: De vil ikke aflægge vidnesbyrd, før end de har angivet det for deres officer, og beder derfor om udsættelse i 14 dage.

6. vidne, Jens Bertelsen: (aflægge først eden bagefter)

1. Ja.
2. Var derinde om morgenen og så, at et skab var flyttet ud på gulvet, og et glas lå sønderlagt.

3. Så, skabet var udtaget fra dets sted og stod midt på gulvet, og deraf var en liste.
4. Nej, så ej andet, det han kan erindre.
5. Jes Nielsen slog døren ind, men slog ikke skilden(?) af døren, og heller ikke Jens Poulsen eller Hans Poulsen gjorde det, men det skete, før de kom derind.
6. Hørte, at Jes Nielsen sagde, han havde hverken kobber eller messing og ikke heller var han indført noget sted derfor. De andre to hørte han ikke talte noget skældsord.
7. Hørte, han sagde det; kan ikke sige, hvad han mente.
8. Årsagen dertil var, at de ville ind og have brændevin, og da der ej blev oplukket, fik Jes Nielsen døren op, og de alle gik ind.

Linnets spørgsmål:

1. Det var kl. 9-10 om aftenen.
2. Ja, den var derinde.
3. Var ikke derinde om morgenen.

8. vidne, Søren Nielsen af Seest (aflagde først ed efter sit vidnesbyrd):

1. Var vel med fra Kolding af, og uden for væverens hus kom i tale med væveren uden for hans vinduer. Gik så hen til Jep Skræders, da de andre var indkommet, og vidnet gik så derind.
2. Han så, at et skab var udflyttet fra væggen, og på gulvet lå nogle stykker af stentøj. Jes Nielsen sagde, de skulle tage ved skabet og flytte det ud på gulvet, og det, som stod ovenpå, faldt på gulvet og blev i stykker.
3. Ved ikke videre.
4. Nej.
5. Ved ikke mere.
6. Hørte ej videre, end Jes Nielsen sagde, han havde hverken kobber eller messing.
7. Hørte, hvad han sagde; ved ikke, hvad han dermed mente.
8. De ville have for en skilling øl og en skilling brændevin, og så ville de være gået igen.

Den 4/11 indlader Hans Paabye sagen til doms. Næste tingdag tilkendegiver Linnet, at der mellem parterne ventileres et forlig. Den 13/1-1761 fremstod Jes Nielsen og erklærede, at de forstævnte ord tillige med hvad ord, som til dato af ham kan være talte imod Jep Rasmussen og familie, er talt i overilelse og hastighed. Han forsikrede, at han i ingen måder ved nogen rede eller rigtighed til samme, men derimod deklarerede, at han i ingen optænkelig måder ved Jep Rasmussen, hustru eller børn noget at påsige, end hvis ærlige og skikkelige bønderfolk vel egner og anstår. For det øvrige tilbød han at betale til Jep Rasmussen, for vidtløftighed at undgå, at betale for den lidte skade og omkostninger 10 rdl. - Jep Rasmussen erklærede, at han for at vise, at han ikke inklinerede til proces og vidtløftighed i henseende til gode venners mellemhandling, fandt sig fornøjet med den gjorte erklæring og tilbud; dog med reservation om Jes Nielsen eller de øvrige herefter skulle æreskælde eller overfalde ham, da denne sag står åben. Sagen frafaldes for denne gang.

1760 - 26. august:

744b, 746:

Selvejrbonden Mads Christensen af Starup (ved Hans Paabye) ctr. Peder Pedersen af Amnitsbøl ang. to risege.

1. vidne, Mikkel Nielsen af Amnitsbøl:

1. Om vidnet ikke ved, at der for kort tid siden er afsavet og bortført 2 risege af Mads Christensens skovskifte i Starup skov, Knivsholt kaldet? - Ved blot, at han har hørt af en mand i Vork, at han skulle have 2 risege af Peder Andersen i Amnitsbøl; men hvorfra de skulle komme, ved vidnet ikke. Og samme tid sagde han også, at han af en mand i Starup havde fået et stk. træ fra Starup skov, men blev ikke navngivet, hvad mandens navn var. Vidnet har også selv fået et stk. eg i sidste sommer, straks efter vårsæden var lagt, i Amnitsbøl skov eller skellet til Starup skov, som Gregers Madsen i Ødsted havde lovet ham. Samme træ brugte vidnet til et ledstykke i sit hus.
2. Om vidnet da kan vise stubben til den bekomne risege samt med Gregers Madsen godtgøre, at han havde tilladelse til at hugge samme eg på hans skifte? - Kan derpå ej svare anderledes, end han først skal tale med Gregers Madsen derom; så vil vidnet forevise stubben i Mads Christensens overværelse. Er så stubben på Mads Christensens skifte, vil han fornøje ham derfor.

2. vidne, Christen Jensen af Amnitsbøl:

1. Han var med sin stedfader Mikkel Nielsen at skove en risege hjem en nat i sidste forsommer, efter at boghveden var sået. Og var tillige med Jens Mortensen af Amnitsbøl. Vidnets stedfader sagde, at Gregers Madsen havde givet ham forlov dertil. Ved ikke, på hvis skifte risegen blev afsavet. Træet blev kørt til vidnets faders gård og der lagt til en remmestykke, og deraf et stk. til en stenger i det vestre hus.
2. Om vidnet kan forklare, hvor bred egen var over stubben? - De savede egen fra begge sider, og var ca. 3 kvarter over stubben.
3. Om vidnet kan erindre, i hvor mange stykker egen blev savet og til hans faders hjemhus blev hjemført? - Blev savet i to stykker, et som afvundet til en stenger og et til et remstykke over to fag.
4. Om vidnet ellers ved, at mere ege er afsavet og bortført fra Starup skov til Mikkel Nielsen eller andre i Amnitsbøl? - Nej.

3. vidne, Jens Mortensen af Amnitsbøl:

1. I forsommeren en nat var vidnet med Mikkel Nielsen og forrige vidne at afsave en risege, men om det var i Starup skov, Amnitsbøl skov eller Ødsted skov, som grænser sammen, ved vidnet ikke.
2. Egen blev afsavet fra to sider over stubben; kan ikke forklare, hvor bred den var over stubben.
3. Blev afsavet i to stykker, og var det ene stykke som til en stenger, og det andet noget længere; ved ikke, hvortil samme er blevet brugt.
4. Nej.

4. vidne, Jens Jepsen af Amnitsbøl: Ved blot, at 3. vidne var henne at skove.

1760 - 9. september:

Fol. 745, 746b:

Bertel Hansen af Noes lovbød sin fjerdeparts gård i Geising tilliger med noget engbund og skov kaldet Grydesten og Møllemaj. (3. lovbydelse er ikke set).

1760 - 16. september:

Fol. 746b, 749:

Kromanden Thomas Pedersen Tørring af Store Anst (ved Hans Linnet) ctr. rytterbonden Anders Christiansen ibidem, der først uden held forsøger at få sagen opsat, fordi han ikke har nogen forsvarer.

1. vidne, Laurids Pedersen af Lille Anst:

1. Om vidnet ikke ved, at Anders Christiansen ofte logerer fremmede og rejsende folk, som passerer landevejen igennem Store Anst, og til dem har solgt både øl og brændevin? - For 4 år siden, da vidnet tjente der som dreng, logerede der vel en og anden; men vidnet ved ikke, at der til dem blev solgt øl eller brændevin.
2. Om vidnet med en god og frelst samvittighed kan sige, at han enten i den tid, han tjente Anders Christiansen, eller siden, aldrig har set enten de fremmede eller af byens egne folk hos ham ikke har fået enten øl eller brændevin? - Har vel set, at Anders Christiansen har skænket en god ven enten øl eller brændevin, men ikke, at han derfor har taget penge.
3. Om vidnet da ikke ved eller har set, at Anders Christiansens kone eller de, som er i hans hus, på hans vegne har taget betaling for at udskænke øl eller brændevin? - Kan derfor ingen redelighed gøre.
4. Om vidnet ikke ved, at de unge karle af byen har siddet inde hos Anders Christiansen og drukket brændevin og øl? - Nej.

2. vidne, Niels Frandsen af Lille Anst:

1. Har for 4 år siden tjent Anders Christiansen, da der undertiden logerede en og anden, men vidnet ved ikke, at han solgte øl eller brændevin.
2. Har nok i den tid set, at han har skænket dem med øl og brændevin, men ikke set, at han derfor har taget penge.
3. Nej.
4. Har set unge karle sidde derinde og fået øl og brændevin at drikke, men ikke set, at de derfor har betalt penge.

3. vidne, Hans Bertelsen af Store Anst: Har ikke set andet, end at nogen har kørt ind i hans gård og bedet der og undertiden er blevet der om natten.

4. vidne, Laurids Mikkelsen af Store Anst:

1. Har set en og anden køre derind og logeret der om natten, og somme bedet der om dagen;

men har ikke set at dem er solgt øl eller brændevin.

2. Kan ikke mindes, at nogen har betalt penge for øl og brændevin der i huset i nogle år.
3. Nej, kan det ikke mindes.
4. For nogle år siden så vidnet vel nogle unge karle derinde; men så ikke, de betalte penge for øl eller brændevin.

5. vidne, Peder Vrandrup af Store Anst: Har vel set, en og anden har bedet der; men ingen set, som har fået øl eller brændevin der.

Næste tægtedag er Levin Struer blevet forsvarer for Anders Christiansen. Han ved ikke, hvad der er passeret ved første retsmøde, men kan af stævнемålet se, at Thomas Pedersen Tørring erklærer sig for kromand og synes at ville formene Anders Christiansen at logere sine bekendte og gode venner, som en eller anden tid til ham kan være ankommet m.m. Struer ønsker, at kromanden fremlægger sit privilegium, om han har noget, på det man kan se, hvorvidt han kan være berettiget til denne sags anlæggelse og agtende påstand. Derpå må Struer ydmygest melde, at hans principal rent ud erklærer aldrig at have logeret for penge, mindre solgt øl eller brændevin imod kongens forordning eller privilegium; men derimod kan han ikke nægte, at der vel en eller anden tid har været adskillige i kroen, som har villet logere der, men ej kunnet få logement, og følgelig måtte ligge andre steder om natten. Han bad om, at sagen måtte frafalde. Anders Christiansen tilbød at betale 5 mk. 4 sk. i sagsomkostninger. Thomas Tørring erklærede sig fornøjet; for at leve i fred og enighed med sine naboer accepterer han tilbuddet.

1760 - 7. oktober:

Fol. 749b, 751, 751b:

Sognefoged Jens Simonsen i Dons opbyder som ejer af den gård i Grene Krog, der beboes af Christen Pedersen, efter hvis hustru der er holdt skifte den 1/12 1759, den mødrene arv, der er tilfaldet deres børn: Kirsten Christensdatter, Anne Sareborg Christensdatter, Jens Christensen, Hylleborg Christensdatter, Karen Christensdatter og Margrethe Christensdatter, 40 rdl. - Ingen ønskede at tage pengene på rente. De blev forseglet og leveret Jens Simonsen til forvaring.

Fol. 750:

Skovfoged Adolf Walter af Hundsholt ctr. ladefoged Mads Buch i Dollerup. For denne er mødt mons. Jørgen Hudtfelt, der protesterer mod stævningen. Der er sket fejl i brugen af synsmænd. - Retten resolverer: Omendskønt Adolf Walter har som forpagter af Roj kobbels ryttergræsning indeværende år efter auktionen ham tilslagen på Koldinghus imod penges svarelse med condition, ladefogeden Mads Buch i Dollerup at aflevere koblernes indhegning i forsvarlig stand, Mads Buch har da ved 2 mænd afleveret samme til forpagteren Adolf Walter; men Adolf Walter har igen brugt kontrastævning ved 4 mænd samme såvel som ladefogedens forrige 2 mænd indstævne samme at afhjemle deres syn, men ikke produceret nogen skriftlig synsforretning, hvad dag og dato samme er sket, så at ikke efterkommet lovens pag. 127 et 128, lovformeligt på friske fode i slig tilfælde, fuldkommet. I den anledning understod dommeren sig ikke at modtage indstævnte synsmænd til afhjemling, men reserverer forpagteren hans lovlige ret til andragelse for amtmanden og regimentskriver Seest vedr. skade på hans græs.

1760 - 18. november:

Fol. 754, 754b:

Christian Risom af Kolding lovbød en proprietærselvejergård i Smidstrup, som nu beboes af Niels Joensen, matr. 4 af htk. 8-6-2-2 / 0-0-1-0. (Den årlige landgildeydelse er angivet). - Mads Lauridsen Buch af Dollerup fik skøde for 550 rdl.

Fol. 754, 754b:

Christen Eriksen af Seest, som har mageskiftet nogle jorder på Skuttrup mark med Knud Jensen, lovbyder det derpå værende skov og opvækst. Der er mageskiftekontrakt af 17. september 1756, approberet af ryttersessionen i Vejle 5. oktober 1757. Forbemeldte Knud Jensen begærede skøde.

1761 - 13. januar:

Fol. 756b, 759, 766, 768:

Hans Linnet som befalet actor ctr. Jens Knudsen, portner på Koldinghus. - Et forhør af 20. december 1760 bliver oplæst, og Jens Knudsen bekræfter sine svar deri. Det gør også hans kone Inger Jensdatter, som tilføjer, at da hendes mand kom ned af trappen i porten, sagde han til hende, "Kone, kone, hvad har du nu gjort!". - Linnet måtte fornemme, at den indstævnte arresant Søren Herberg var blevet tilladt agt rejse ned til sin husbond i Jylland for der at bringe lovligt bevis på sin person og vende tilbage om 4 uger. Sagen udsættes nogle gange; så foreligger en benådning.

Fol. 757, 757b, 758:

Oluf Madsens enke Anne Hansdatter af Seest med lavværge Svend Gydesen af Seest, Mads Olesen af Seest på egne vegne og på vegne af broderen Bertel Olesen og søsteren Mette Olufsdatter, som er gift med Jens Jensen og bor i Seedland (Sjælland?), item som formynder for sin søster Else Olufsdatter, som er ugift, - de har for retten ladet oplæse en kontrakt af 13/12 1760 mellem enken og svigersøn Peder Hjelm og hustru Anne Olufsdatter. I overensstemmelse med kontrakten lovbyder de Anne Hansdatters ejendom samt den halve part i en ejendomsskovhave i Seest skov kaldet Niels Madsens eller Bøgvad have samt halvdelen af den såkaldte Kolding-otting i Seest skov dessen sejvejerskovskifte overalt i Seest skov, hvor det findes og er beliggende, alt som det er tilskødet hendes sal. mand Oluf Madsen efter skøde af 30/4 1750. - Borger og bager sign. Peder Jepsen Hjelm, der har til ægte Anne Olufsdatter, datter af Oluf Madsen og Anne Hansdatter, tilbød at efterleve den tinglyste kontrakt af 13/12 1760 og begærede skøde for sig og hustru. (Ved første lovbydelse nævnes også David Madsen af Seest).

1761 - 3. marts:

Fol. 764:

Anders Joensen af Nygård anmelder, at den 23/2 blev hans lade omblæst af en stærk storm, 16 fag godt hus, som for ca. 13 år siden blev opbygget af nyt, efter at hele gårdens bygning året forud var brændt. Tømmeret er ødelagt; noget deraf kan bruges til småtømmer. Vidner bekræfter: ladens

stænger var 4 alen egetømmer, løsholte 3 alen og dækker overalt bindingsværk med meget godt fyrretømmer oventil. Anders Joensen har derved lidt skade for over 50 rdl. og formår ikke at opbygge ladehuset uden hjælp. Tingsvidne.

1761 - 10. marts:

Fol. 765b, 766b:

Johan Meden på vegne af Kaj Madsen af Herslev Højrup som værge for nogle af afgangne Mads Mikkelsens børn af Skegballerhus.

1. vidne, Gert Hansen af Skelballehuset:

1. Om vidnet har set, at de indstævnedede personer var i Skegballer, straks efter at Mads Mikkelsens hustru var død, og af stervboet der har udtaget nogle penge og noget tøj, før end der af øvrigheden skete forsegling? - Så (ikke?), der blev udtaget penge, men vel så, at Maren Hans Smeds hustru af Sellerup udtog noget tøj, som var i et pudevår, og bragte det ud til en vogn og dermed kørte bort; kan ikke forklare, hvad tøj det var; ved heller ikke, om samme tøj er kommet til stede, børnene til bedste.
2. Om vidnet ikke så, at nogen af de andre samme tid tog noget ud af stervboet, og hvori det bestod? - Så, at Hans Smed af Sellerup tog en egefjæl derfra, ca. 4 alen lang og 5 kvarter bred, og Jens Terkildsen af Andkær tog en sæk, hvori var ca. 4 skp. ærter, og bar den ud i Hans Smeds vogn. Så også, at Thomas Madsen udbar 2 stk. asketræ ... af størrelse til stænger.

2. vidne, Lisbeth Mikkelsdatter, tjenende i Skegballer:

1. Så, Maren Hans Smeds kone tog en pung af kisten, hvoraf blev taget penge til præsten, som Hans Thomsen af Børkop talte tillige med Maren Smeds, og Maren Smeds tog også nogle klæder af kisten af den sal. kones gangklæder, som blev bragt til Sellerup. Hvor mange penge der var i pungen, og hvor mange der blev taget deraf, og hvor de øvrige blev af, ved vidnet ikke.
2. Kan kun huske, at Thomas Madsens hustru tog tillige med Maren Smeds klæderne af kisten, og Maren Smeds tog noget kød og flæsk i en sæk. Hans Smed tog en egefjæl til et bord, som alt blev bragt til Sellerup. Samme tid blev også borte 4 skp. ærter; ved ikke, hvem der fik dem.

4. vidne, Hans Thomsen af Børkop. - Han er mødt uden stævning. Han så ikke, at nogen af de indstævnedede tog noget af stervboet. Men Hans Madsens hustru tog en pung op af kisten; ved ikke, hvor mange penge der var i pungen. Af pengene leverede hun vidnet 4 slettedaler til præsten og 4 mk. til degnen. Hans Madsens kone beholdt pungen; men hvor den blev af, ved vidnet ikke.

5. vidne, Jens Terkildsen af Andkær møder også ustævnet:

1. Har ikke set det.
2. Ved det ikke.
3. Om vidnet da ikke så, at de indstævnedede var i stervboet, og om han ikke hjalp dem at udbære

noget derfra, som blev bragt til Sellerup? - Han bar ca. 4 skp. ærter ud i gården, som med Hans Madsens vogn skulle befordres til Sellerup at sælges til sæden, siden det ville blive for sildigt, om de skulle henholdes til auktionen. Vidnet fik af ærterne 1 skp., som han betalte med 28 eller 30 sk. til Hans Madsens hustru. Det har han også bekendtgjort Kaj Madsen i Højrup.

De indstævnede fremstod og endrægtigt tilbød deres korporlige ed, at de i ingen måder havde forurettet afgangne Mads Mikkelsens børn; men alt, hvad de har foretaget sig i stervboet, har de alene gjort til børnenes bedste og fordel.

Hans Madsen af Sellerup forklarede, at egefyælen, som han havde bragt til sit hjem i Sellerup, havde Mads Mikkelsen forhen fået af ham selv på den måde, at han skulle have et bord for den, og da sådant ikke skete, tog han fyælen tilbage igen. Det tøj tillige med pudevåret, som hans kone havde taget hjem, er igen leveret stervboen til vurdering og auktion. Pungen med pengene i tillige med pengene for ærterne, som blev solgt, er af hans kone leveret på regimentskriverstuen i Dons ved skiftets samling, uden deraf til børnenes fornærmelse er formindsket een eneste skilling. - Han aflagde ed.

Hans Madsens kone af Sellerup, Maren Thomasdatter: Havde ikke udtaget noget af stervboet undtagen nogle af afdødes gangklæder, som hun mente kunne gemmes til børnene. Da hun derefter fik at vide, at sådant ikke måtte være, har hun igen bragt det ind i stervboen, så det tillige med stervboens øvrige ejende kunne sælges i auktionen til børnenes fælles bedste, undtagen 2 stykker små kniplinger, som barnet Anne Marie Madsdatter havde beholdt. De 4 skæpper ærter, som var bragt til hendes hus, var til børnenes fordel blevet solgt, og pengene derfor tillige med pengene i pungen leveret på regimentskriverstuen. For det omvundne kødmad havde hun ligeledes efter uvildige mænds taksation betalt og lagt i pungen, 1 rdl. 2 mk. 3 sk. - Aflagde ed.

Thomas Madsen af Sellerup: Har ikke modtaget noget af stervboet undtagen 2 små stykker asketræ, hvoraf han forhen havde betalt sal. Mads Mikkelsen med noget halmfodring.

Thomas Madsens hustru af Sellerup: Har blot hjulpet med at udbære et pudevår med noget tøj. - De bekræfter med ed, at de ikke har taget noget ud af stervboet.

1761 - 28. april:

Fol. 770b, 772b, 777:

Laurids Jensen af Lilballe (ved Hans Linnet) ctr. Peder Andersen i Eltang.

1. vidne, degnen Brochmand ved Eltang kirke (møder godvilligt):

1. Om vidnet ikke har hørt eller ved, at Peder Andersen sidste vinter på sognefoged Laurids Jensens ejendomsskifte har skovet 3 eller flere risbøge? - En dag sidste vinter kom vidnet fra Nørre Bjert, og da han red igennem Lilballe skov, så han, noget træ lå hugget noget fra vejen, og Peder Andersen tillige med hans vogn og en liden dreng holdt noget derfra; men vidnet hverken så eller hørte ham hugge træet, ikke heller så han Peder Andersen køre noget derfra.

2. Om Peder Andersen ikke har tilstået for vidnet, at han havde hugget og bortført risbøgene? - Til vidnet har Peder Andersen ikke selv sagt noget, men har hørt af andre, at Peder Andersen skulle hae sagt, at han ikke frygtede andre end degnen i denne sag.

Sr. Hutfeldt af Kolding på vegne af Peder Andersen spørger:

1. Om det ikke var på en ordentlig vej, Peder Andersens vogn holdt den tid, og hvor langt han var fra de steder, hvor træerne lå fældet? - Det var på en liden skovvej, som går fra skoven, at vognen holdt. Hvor langt vognen holdt fra træet, kan vidnet ikke egentlig sige, dog mener han, der ungefær kunne være 50 skridt.
2. Om vidnet ikke ved, at Peder Andersen må passere samme vej, når han vil hente gærdsel eller deslige på sit eget skovskifte? - Jo, men da han så den vogn, var der ingen gærdsel på den.
3. Om vidnet ved, at det var på citantens skovskifte, træerne var fældet? - Kender ikke skovskifterne.

4. vidne, Laurids Lauridsen Hvolbøl af Eltang: Peder Andersen havde sagt til vidnet, at han havde fået et læs træ i Lilballe skov, og det havde hyrden fået; men på hvis skifte det var taget, vidste Peder Andersen ikke, efter hans ord til vidnet.

5. vidne, Peder Nielsen af Eltang: Peder Andersen sagde til vidnet i sidste havresæd, at han havde hørt sige, der var hugget 25 eller 26 risbøge i Lilballe skov, hvorpå vidnet spurgte ham, om han havde hugget dem. Hertil svarede han, at han havde ikke fået mere end 2-3 deraf, som hyrden havde fået. Det blev ikke omtalt, på hvis skifte de var hugget.

På sidste tægtedag indgås der forlig.

1761 - 19. maj:

Fol. 771, 775b:

Mikkel Jensen af Gelballe (ved Johan Meden af Dons) ang. en af Niels Pedersen i Skanderup afkøbt plag, som af vadestedriderne i Kolding er opbragt til konfiskation.

1. vidne, Jens Lassen af Skanderup:

1. Om det ikke er vidnet bekendt, at vadestedsriderne d. 8/3 tog en sortskimlet hesteplag fra Mikkel Jensen på vejen, da han ville føre den over til Ødis Bramdrup, hvor han havde solgt den til Jep Lassen? - Kan ikke erindre dato, men har hørt sige, at vadestedsriderne tog plagen fra Mikkel Jensen, da han red dermed på Drenderup mark på vej til Ødis Bramdrup.
2. Om vidnet ikke også ved, at Mikkel Jensen en 8 dages tid forinden havde købt plagen af Niels Pedersen af Skanderup, at plagen er af Niels Pedersens gårds eget opdræt, der stedse er fodret og græsset på Skanderup mark? - Jo.
3. Om vidnet ikke var til stede ved købet og hørte, Niels Pedersen lovede Mikkel Jensen, om han ville sælge plagen igen, at han da derpå skulle blive leveret behørig attest, hvormed han kunne føre den bort? - Kan erindre, at Niels Pedersen lovede at levere enten toldseddel eller attest på plagen.

2. vidne, Søren Nissen af Skanderup:

1. Har hørt det sige, men så det ikke.
2. Ja.
3. Niels Pedersen lovede Mikkel Jensen en toldseddel.

Tingsvidnet sluttes.

Fol. 773, 776:

Peder Møller Maler af Jelling (ved Jørgen Hutfelt af Kolding) ctr. guldsmed Hans Nysted i Horsens og Peder Mortensen tømmermand i Jerrignau.

1. og 2. vidne, Christen Sørensen Svensk og Hans Sørensen af Jelling:

1. Om de ikke på begæring af Hans Nysted af Horsens den 6. eller 7. marts var hos citanten Peder Møller og i hvad ærinde? - De var med Hans Nysted for at høre, hvad der passerede, men som de ikke fandt Peder Møller hjemme, så gik de til hans kone, som var indgået til hendes værtinde Maren Smeds(?).
2. Hvad der passerede mellem Hans Nysted og citantens kone? - Da Hans Nysted kom ind, spurgte han Peder Møllers kone, om hendes mand var hjemme eller i byen. Hun svarede, han var ikke hjemme, men var rejst af byen. Derpå sagde Hans Nysted, Så skælder jeg ham for en tyv og en skælm, indtil han gør sig ren for det ur, han havde ladet afhente hos ham.
3. Om Hans Nysted ikke samme tid sagde, at citanten skulle give Peder Mortensen Tømmermand i Jerrignau 2 rdl. for at afhente samme ur og for at tie(?) dermed? - Hørte det ikke. Ved blot, at Hans Nysted sagde, at om Peder Møller end rejste 100 mile bort, så skulle hans brev dog være for ham.
4. Om vidnerne fulgtes med Hans Nysted i andre huse der i byen, og om bemeldte guldsmed da før eller siden talte noget fornærmeligt om citanten? - De fulgte vel med ham til Peder Nyborg, men blev ikke videre omtalt end forklaret.
5. Hvem flere der var til stede i Maren Faarups hus og hørte de ondsindede skældsord? - Der var ingen flere end vidnerne, Maren Faarups og Peder Møllers hustru.

3. vidne, Hans Justesen af Jelling:

1. Har vidnet hørt, at Hans Nysted på adskillige tider og steder har beskyldt citanten Peder Møller, at han skulle ladet afhente et ur fra ham, som var Sr. Rudericheo tilhørende? - Nej.
2. Om vidnet ved, at hans hustru eller og han selv har haft brev fra Hans Nysted, og om samme brev ikke indeholdt personens navn, som skulle afhente uret og beskrevet ham af klædedragt, kulør i ansigtet, og hvad hår? - Jo, personen var beskrevet af statur mådelig med et sort hår og klædt i en rødbrun cammisol; men ej i brevet navngivet.
3. Om vidnet ikke har været i Horsens for nogen tid siden tillige med Peder Møller, og om Nysted da ikke samme tid sagde, at Peder Møller var den rette mand, som havde affordret uret hos ham, såsom han kunne se det både af ansigtet, tale, gebæder, krop samt af hans medbragte tobakspibe? - Var i Horsens tillige med Peder Møller. Da Hans Nysted sagde til Peder Møller: "Efter eders person ligner I den person, som affordrede uret, men af

klædedragt er I den ikke".

4. Om vidnet ikke tillige med hans hustru, Peder Mortensen Tømmermand, Hans Nysted og 2 andre mænd var hos Peder Møller og gik ind og ud af hans hus en hel dag samt ud på aftenen og tillige rundt om huset samt og uden byen og spurgte efter citanten så og besøgte hans klæder? - Hans Nysted, Peder Mortensen og 2 mænd fra Horsens kom om dagen ved middagstider og søgte efter Peder Møller, men som de ikke fandt ham, så rejste de morgenen derpå uden at tale med ham. Hans Nysted sagde, da han gik ud af Peder Møllers dør, hvor der hang en kjole Peder Møller tilhørende, Havde jeg kendt denne kjole, så vel det sidste jeg så den samme, så skulle den ikke have hængt der.
5. Om vidnet ikke siden har hørt, at det sklle være en anden, nemlig en tømmermand fra Jerrignau, som skule afhentet ure? - Har hørt, det skulle være Peder Tømmermand fra Jerrignau, der skulle afhente det.

4. vidne, Frederik Ernst Jokumsen Snedker af Jelling:

1. Om vidnet har hørt, at Hans Nysted af Horsens og Hans Justesen og kone har talt fornærmelige ord mod Peder Møller Maler angående et ur, som skal være afhentet fra Hans Nysted? - Har ikke hørt det af omspurgte personer.
2. Har vidnet hørt, at hr. Fæveiles krambodsdræng Christen Bech i Vejle har talt noget fornærmeligt om Peder Møller angående uret? - Christen Bech sagde til vidnet og Peder Nyborg i Jelling, at en anden krambodsdræng der i byen havde et Tombachs ur, som var lige som det forstævnedede ur, som han formente krambodsdrængen havde fået af Peder Møller i Jelling.

5. vidne, Christofer Nagelsmed i Jelling og 6. vidne, Hans Brun Bødker, begge af Jelling:

1. Om de har været hos Peder Mortensen Tømmermand i Jerrignau efter Peder Møllers forlangende? - De har ikke været hos Peder Mortensen af Jerrignau; men Hans Brun har været hos guldsmeden Nysted een gang og Christoffer Nagelsmed een gang for Sr. Ruderiche for at afhente uret, som er mere end et år siden; men uret var ikke færdigt, og derfor bekom de det ikke. Derefter har de vel hørt, at uret skal være affordret for et år siden, og videre ved de ikke.

7. vidne, Christen Hansen af Jelling møllested og 8. vidne, Mogens Nielsen af Jelling:

1. Om de ved, at guldsmed Nysted har været i Jelling og der beskyldt citanten, at han skulle have afhentet et ur, som var Sr. Rudericko i Jelling tilhørende? - Maleren er beskyldt efter folks sigende, at han skulle have ladet uret afhente, men ikke hørt det af guldsmed Nysted selv anderledes, end at det ene vidne Christen Hansen, at da han var i Horsens i guldsmed Nysteds hus, sagde guldsmeden, at maleren måske tænkte, det var et guldur, og tænkte der at have sin fordel, dog at det var et gammelt Tombachs ur, som var kun 6 rdl. værd.
2. Om vidnerne ved, at Nysted tillige med Peder Mortensen Tømmermand af Jerrik Nau, Hans Justesen og hustru af Jelling og 2 mænd fra Horsens d. 10. april var i Jelling og søgte efter Peder Møller Maler den hele dag og langt ud på natten, såvel i hans eget hus som hos andre der i byen, så og udenfor på marken? - Det er fuldkommeligt, at sign. Nysted og de nævnte personer var i Jelling by og søgte efter maleren, især ved hans eget hus, og det ud på aftenen

- kl. ca. 10, såvel som og uden for byen i Jelling møllested.
3. Om vidnerne på begæring af Peder Møller Maler havde været i Jerrig nau hos tømmermand Peder Mortensen for at forhøre sagens omstændigheder og tillige at sige ham, at nu var maleren til stede, om han ville tale med ham, og hvad svar de bekom? - De var ikke alene udsendt for at høre Peder Mortensens ord, men også for efter stævnemål at påhøre, hvad der var passeret på Horsens rådstue. Men da de talte med tømmermanden, fik de til svar, at han havde gået afvigte år til Horsens for en person, som lod sig melde, Ruderichow for ham at afhente et lommeur(?); men igenting fortrød ham mere, end han sagde, han hørte hjemme i Jelling og var ikke sit navn bekendt; med mere spurgte Christen Hansen, hvorefter han gik efter samme ur; men Peder Mortensen svarede, at den ommeldte Ruderichow leverede ham brev, hvorefter samme ur skulle være følgagtigt; med mere spurgte vidnet, om samme brev var forsegleet eller ikke, hvortil Peder Mortensens svarede, han undrede ikke, om brevet var forsegleet eller ikke; dog syntes, at det var forsegleet; da videre forklarede han, at han bekom et ur i guldsmed Nysteds hus, som han leverede til fornævnte Ruderichow i Jerrignau, og han fik for sin gang 10 sk.
 4. Om tømmermanden da ellers siden har sagt, af hvad positur eller klædedrag den person var, som begærede ham til at afhente uret? - Meldte person skulle haft et kulsort hår, sorte strømper og en rødagtig kjortel med blanke knapper, men han vidste ikke, enten de var gule eller hvide.
 5. Om vidnerne har set, Peder Møller nogen tid har brugt sorte strømper, og om han har kulsort hår? - De har ingen tid set ham med sorte strømper, og hans hår er sortebrunt.
 6. Om vidnerne ved, at Peder Møller har skrevet en seddel for sign. Ruderschow, og har hørt eller ved, med hvem han sendte denne seddel til guldsmeden? - Ved ikke tilvisse, hvem der har skrevet nogen seddel, men har vel hørt, at Christoffer Nagelsmed i Jelling har haft en seddel til guldsmeden i Horsens efter omspurgte ur fra Ruderschow; og tillige tilstod han, at det var i afvigte år i foråret, han brugte samme seddel som leverede, men fik ingen ur.

9. vidne, Peder Christensen af Jelling:

1. Ved nok, at guldsmed Nysted var der i byen. Har vel hørt sige, at Peder Møller Maler er beskyldt for uret.
2. Ved nok, omspurgte personer var der i byen. De lå der i huset om natten; de kom om aftenen ved silde sengetid.

Tingsvidnet afsluttes.

1761 - 26. maj:

Fol. 774b, 777, 778:

Niels Jensen Skov i Høllund lovbød sin påboende halve gård, matr. 1 af htk. 5-0-0-0 / 0-0-1-1. - Preben Hansen af Nørre Vilstrup begærede skøde.

Fol. 775, 778b, 780:

Peder Poder af Hundsbæk på vegne af Poul Pedersen, tjenende kromanden i Bække, ctr. Anders Steffensens sønner Jep og Peder Andersen i Bække.

1. vidne, Mette Thomasdatter i Bække:

1. Om vidnet ikke sidste pinsedag så, at Anders Steffensens sønner kom ind i Bække kro? - Jo.
2. Om det ikke var på den tid, de ville spise og maden var på bordet? - De havde spist, og maden var taget af bordet.
3. Om ikke de uden årsag tog fat på kromandens tjenestekarl Poul Pedersen, slog ham ned på gulvet, væltede bodet overende med derpå stående tøj, som blev spoleret? - De slog i bordet, og derved slog en bordskuffe med smør og brød på jorden. Derefter greb de fat på Poul Pedersen og slog ham på jorden og skældte ham for en tyveknægt.
4. Om de ikke slog og skældte Poul Pedersen for, at han var en skælm og var kommet af en skælms tyvepak? - Ja, de skældte Poul Pedersen for en tyveknægt og sagde, han var kommet af en skælms tyvepak.
5. Om bemeldte Peder og Jep Andersen ikke truede og sagde til Poul Pedersen, at de ... på vej eller sti, anderledes og langt hårdere ville handle med ham, når han kunne antræffes, med videre deres brugte ulovlige omgng? - Ja.

2. vidne, Niels Nielsen, værende hos hans fader Niels Mortensen i Bække:

1. Ja.
2. Nej, så ikke, at der var mad på bordet.
3. Peder Andersen og Jep Andersen var inde i stuen, og Poul Pedersen kom ind til dem. Peder Andersen spurgte Poul Pedersen, om han endnu ville slå hans røde paryk af og tage en bøsse at skyde ham med, som var han en hund? Poul Pedersen svarede ja, gik så hen til kromandens bord og slog derpå med sin hånd, og han havde ingen bøsse i hånden; svarede der hos, at han ville og stå ved sine ord. Poul Pedersen og Peder Andersen tog så hverandre i camimsollen; men ingen af dem kom til jorden. Bordet blev ikke omvæltet, men en skuffe, som var under bordet, faldt til jorden, hvori var en brok brød.
4. Peder Andersen skældte Poul Pedersen for en hyrdedreng og en hundsfot, og videre skældsord hørte vidnet ikke, som han var der i huset fra først til sidst.
5. Hørte det ikke.
6. Om vidnet nogen tid har hørt Poul Pedersen sige, at han ville slå parykken af Peder Andersen og Jep Andersen? - Nej.
7. Om vidnet ved, hvoraf disputten mellem dem rejste sig, og hvem der gav årsag dertil? - Ved nok, at de var sammen aftenen tilforn i kroen, og om det var årsagen, ved vidnet ikke.

Jørgen Huitfeldt spørger:

- Om ikke Anders Jensen Horsbøl i Bække holder offentlig kro og skænker for, hvem som det begærer? - Spørgsmålet må ikke besvares; der er ikke stævnet for det.

3. vidne, Jep Poulsen, Poul Mortensens søn i Bække:

1. Ja.

2. Nej, og det var efter spisetid.
3. Peder Andersen tog fat på Poul Pedersen i hans cammisol for brystet og satte ham hen til sengen i dagligstuen, og Poul Pedersen tog ikke igen; de kom ikke heller til jorden med hverandre. Efter at de var kommet fra hverandre, slog Peder Andersen med sin hånd på bordet, så at skuffen faldt på jorden, hvori var kød, flæsk og brød, som på jorden blev optaget og lagt i skuffen.
4. Blev ikke skældt for andet end kælling, hundsfot og hyrdedreng.
5. Nej, hørte det ikke.

Hutfelt:

- Hvad der gav anledning til, at de kom i disput med hinanden, og hvad skældsord Poul Pedersen brugte mod dem? - Kender ikke anledningen, og Poul Pedersen skældte ikke.

4. vidne, Peder Sørensen Ulf, hyrde i Bække: Så, at Jep Andersen stødte til Poul Pedersen, så han faldt til jorden ved skorstenen. Så ikke, at noget faldt fra bordet.

Næste tingdag gør de to brødre afbigt og betaler 5 rdl. i sagsomkostninger. Sagen frafaldes. (Her nævnes de forresten ved deres faders efternavn, Staffensen).

1761 - 9. juni:

Fol. 777b:

Peder Nielsen af Gamst anmelder, at hans i fæste havende ryttergård, matr. 2 af htk. 7-0-2-1, ♦ brændte onsdag den 4. juni: 12 fag stuehus, 14 fag ladehus, 2 fag fæhus, 12 fag staldhus, ialt 49 fag, med det meste indbo. - Vidner bekræfter. Der var ild i gårdens bageovn i stuehuset til bagning. Desuden brændte en del tærsket korn på loftet, noget af deres bohave samt et svin. Der blev ikke reddet andet end en plov, harve og noget af indboet formedelst ildens hastige opkommelse, før folk kom til at redde. Ilden optændtes om dagen ml. kl. 11 og 12. - Peder Nielsen er gerådet i største armod etc. - Tingsvidne.

1761 - 7. juli:

Fol. 780b, 782,783b:

Bertel Hansen af Noes løvbød en fjerdepartgård i Geising tillige med noget engbund og skov kaldet Grydesten og Mølle maj. Tredie lovbydelse: Bertel Hansen bor nu i Geising, og han har i sin svaghed ikke kunnet møde i retten. Hans svoger Anders Christensen af Store Anst og Peder Nielsen af Geising lovbyder gården i overværelse af Bertel Hansens hustru Anne Christensdatter. Matr. 7 af htk. 1-2-0-2½ samt Grydesten og Mølle maj, der er indberegnet undet Noes gårds hartkorn. - Laurids Jensen og hustru Kirsten Sørensdatter begærede skøde.

1761- 14. juli:

Fol. 782, 783b, 785:

Sign. Rasmus Sørensen Soel i Viuf lovbød halvdelen af sin gård, matr. nr. 2 af htk. 4-2-0-½ / 0-0-2-2½. - Han deklarerede, at hans hustru Else Ankersdatter begærede skøde.

Fol. 782:

Hans Pedersen af Brøndsted opbød 3. gang sin myndling Gertrud Nielsdatters arv og renter til 12/7-1761, ialt 47 rdl. 5 mk. 1 sk. - Pengene blev forsejlet og leveret Hans Pedersen til forvaring.

1761 - 784b, 785b, 788b, (36):

Johan Meden af Dons som befalet actor ctr. Jens Ducke. - Producerer et forhør, der blev holdt, da han blev indbragt på Kolding slot den 20/7, skrevet på kirkeinspektør Bertelsens missiv til magistraten i Kolding samme dato. - Jens Ducke blev fremført løs og ledig.

1. vidne, Frederik ... af Bjert:

1. Om vidnet var i Eltang smedehus igår 8 dage, da Jens Ducke kom derind med en økse, som han havde taget fra kirkeinspektør Bertelsen i Stenderup? - Ja.
2. Om vidnet hørte, hvad Jens Duckes ærinde var der, hvad han foretog sig og talte? - Han kom ind og begærede ild til at tænde sin tobakspibe. Og da vidnet så, han havde en økse under sin kjortel, så spurgte vidnet ham ad, hvad det var for en økse, han havde. Han svarede, det kom ham ikke ved, og da vidnet blev ved, svarede Jens Ducke uhørlige ord og sagde derefter, at han havde købt den af Anders Hansen i Stenderup, hvorpå han gik ud og ind igen med smeden, som havde øksen med sig og sagde, den var stukket ind i gærdet af Jens Ducke. Vidnet derpå spurgte Jens Ducke, hvor han havde arbejdet, og da han svarede, til kirkeinspektørens, bad vidnet smeden, at hans søn måtte gå til kirkeinspektøren og give efterretning om det passerede, hvorpå kirkeinspektørens to karle, Berent Berentsen og Niels N., kom. De kendte sig ved øksen. Og derpå tog de Jens Ducke med øksen til kirkeinspektøren. Uden for smedehuset slængte Jens Ducke øksen og ville ikke bære den. Så tog Berent Berentsen den og bandt den på hans ryg og gik dermed bort.
3. Om vidnet kendte øksen og kan se, at det er den samme, som her er til stede og her blev forevist? Ja.

2. vidne, Berent Berentsen af Stenderup: Han bekræfter, at øksen tilhører kirkeinspektøren.

Retten udmelder to mænd, Hans Buck af Rugsted og Peder Mikkelsen af Geising, til at vurdere øksen. De vurderer den til 24 sk.

Næste tingdag er Carl Lindam anklager, mens forsvareren er Jørgen Hvitfeldt.

3. vidne, Hans Hansen af Eltang:

1. Han hørte, Henrik Rytter af Bjert spurgte Jens Ducke, hvad det var for en økse, og om han ville sælge den. Han svarede nej.
2. Kan ikke huske andet, end at Jens Ducke sagde, han kom fra kirkeinspektøren i Stenderup, og han havde købt øksen af Anders Hansen i Stenderup. Smeden kaldte på vidnet og sagde, at han havde fundet øksen i gærdet.

4. vidne, Henrik Jørgensen af Eltang:

1. Jens Ducke kom ind i smedjen således, som han var drukken og ikke ret i hovedet; da havde han ingen økse. Derefter fandt de en økse i gærdet. Først nægtede Jens Ducke det, og siden tilstod han, at han havde fået øksen af Anders Hansen i Stenderup. Vidnet sendte så bud til kirkeinspektøren etc.

Defensor Hutfeldt i konsideration af sagens omstændigheder så vel som Jens Duckes bekendelse, store enfoldighed og ynkværdige omstændigheder i henseende mangel på fornuft, fandt fornødent at føre to vidner, som actor har undgået at modtage. Dem når han ikke at afhøre, for den 15/9 frafaldes sagen.

1761 - 28. juli:

Fol. 785, 788b:

Mads Christensen af Baldersbæk i Vorbasse sogn (ved Hans Paabye) har stævnet sin foregivende husbond Anders Nielsen af Kieldberg i Læborg sogn. Fire synsmænd udmeldes: Anders Pedersen af Vorbasse, Peder Christensen af Hovborg, Niels Christensen i Donslund og Christen Søgaard i Hejnsvig sogn. De skal møde på Baldersbæk den 6. august om morgenen kl. 8 for at syne og taxere bygningen og dernæst afhjemle synet den 11. august. - Men den dag er sagen blevet frafaldet.

Fol. 785, 787, 788b:

Peder Mikkelsen lovbød halvdelen af sin påboende halve gård i Geising, htk. 1-4-2-2½. - Han deklarerede, at hans hustru Mette Kirstine Rasmusdatter begærede skøde.

Koldinghus birks tingbog 1761-70

1761

(Filmrulle: M 30901)

1:

1761 - 8. september:

Læst landkommissær Folsacks plakat om ryttersession.

18/8. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål.
15/9

2:

Hans Pedersen i Højen ctr. flere i Højen vedr. slagsmål. Sagen afvises i.h.t. en forordning af 1723, der forudsætter amtmandens tilladelse til søgsmål.

2b:

Læst kgl. reskript af 26/6, at ingen proprietærer herefter ved salg af jordegods må forbeholde det unge mandskab til pasgivelse, men det skal følge godset.

18/8. Regimentskriveren ctr. Lauge Hansen Lund og Christen Olesen, begge af Trelde, for slagsmål.
22/9

1761 - 15. september:

Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 6/10

3:

Søren Sørensen Slot af Bramdruplund ctr. Markus Pedersen Ulf af Nørre Bjert og Jørgen Jørgensen ibidem. 6/10

8/9. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål.
13/10

3b:

18/8. Regimentskriveren ctr. Jens Ducke, som var arresteret for tyveri af økse. Sagen frafaldet. (Jens Ducke var kommet ind i Eltang smedehus og havde bedt om ild til sin tobakspibe. Et af vidnerne havde set, at han bar en økse skjult under sin kjortel. Han påstod, at han havde købt den af Anders Hansen i Stenderup, og gik så ud. Smeden havde fundet øksen stukket ned i gærdet. Siden kom kirkeinspektør Bertelsens to karle fra Stenderup, de genkendte øksen som kirkeinspektørens og

ville tage drengen med til denne. Drengen ville ikke bære øksen og smed den fra sig, hvorfor en af karlene havde taget den og bundet den fast på hans ryg. Jens Ducke har tilstået sit tyveri. Øksen er blevet vurderet til 24 sk.)

1/9. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om fæstes forbrydelse (?). 6/10

4:

1/9. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om beskyldninger (?). 6/10

4b:

18/8. Amtsforvalter Møller i Kolding ctr. Peder Jensen og hustru, sidst boende i Asbo i Bække sogn, men som er borttrømt, efter at Peder Jensen har voldtaget den 11-årige Margrethe Andersdatter. 22/9

18/8. Dom afsagt således: Kommerceråd Jens Riis, rådmænd Hans Michel Danielsen, madame Maren sl. Mads Møllers, mons. Ulrich Frich, mons. Michel Wissing og sl. rådmænd Daniel Michelsens arvinger, alle af Kolding, har sagsøgt Villads Nielsen på Stallerupgård i den formening, at de på ryemager Dørrings vegne (med en sjettedel hver) har lånt ham den sum 33 rdl. 2 mk., som Jens Riis har afskrevet på en kontrakt af 26/6-52 mellem Villads Nielsen og de to farvere og ryemager Døring om bygningen af en ny stampemølle i Dybvad. Ulrich Frich har frafaldet kravet om sin sjettedel, hvorefter der består et krav om 27 rdl. 4 mk 10 2/3 sk. - Villads Nielsen har henholdt sig til, at kontrakten var mellem ham og de to farvere samt ryemageren, så at citanterne slet ikke har føje til at søge betaling hos ham, men må holde sig til den, som har givet dem kommission til at levere ham den. På det grundlag frikendes han. Sagsøgerne må søge deres regres hos ryemageren, for hvem de har betalt.

Sign. Holtzendorf foreviste en gammel ulv, som han har skudt i Viuf skov.

1761 - 22. september:

8/9. Regimentskriveren ctr. Lauge Hansen Lund og Christen Olesen, begge af Trelde, for slagsmål. 3/11

5:

25/8. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 6/10

15/9. Sentence i amtsforvalterens sag ctr. Peder Jensen, husmand af Asbo i Bække sogn, formedelst hans ublu, løssagtige og voldsomme omgængelse med hyrde Anders Olesens datter Margrethe Andersdatter i hendes alders 11. år den 19/1 mandag aften i hans eget hus, og ctr. hans hustru Maren Lauridsdatter, der imod rettens sekvestrationsforretning over deres bohaver, vurderet ialt til 5 rdl. 13 mk., har fjernet bohavet og er borttrømt med det. - Aftenen efter sin onde gerning har Peder

Jensen tilstået, at han i sit eget hus har voldtaget pigen, først over sine knæ og siden i sengen. Voldtægten er bekræftet i retten af koner, der har synet pigen, samt siden af pigen selv, der i retten har gentaget den forklaring, som hun havde givet ved synet. Peder Poder, der er Peder Jensens husbond, har indleveret hans fripas med vedkommende præsts påtegnede skudsmål. Der foreligger attest fra pastor Hagelund angående de saggivnes skudsmål og opførsel i menigheden. - I henhold til lovens 6-13-16 og 6-13-18 bør den bortrømte Peder Jensen miste sit liv og være fredløs. Han skal pågribes og indbringes, hvor han end måtte findes. Konen skal i.h.t. 2-21-17 betale sin voldsbod med tre fyrre lod sølv (60 rdl.) iflg. 1-24-4, når hun pågribes. I mangel deraf skal hun lide straf på kroppen. Desuden skal hun betale det sekvestrede gods med 5 rdl. 13 sk. Ægteparret skal betale sagens omkostninger. Men da de ikke har noget at betale med, påhviler udgiften amtet. - Meddomsmænd: Hans Jensen og Bertel Christensen af Ferup, Jep Pedersen og Peder Sørensen af Højrup, Jørgen Jensen og Ole Jensen af Vrå samt Hans Hansen og Christen Hansen af Seest.

1761 - 6. oktober:

15/9. Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 3/11

5b:

15/9. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested, tingsvidnesag om beskyldninger (?). 27/10

15/9. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om fæstes forbrydelse (?). 17/11

7:

15/9. Søren Sørensen Slot af Bramdruplund ctr. Markus Pedersen Ulf af Nørre Bjert og Jørgen Jørgensen ibidem. Disse tilbagekalder deres beskyldninger. Forlig.

7b:

Niels Jensen af Stovstrup ctr. Hans Møller ibidem. 20/10

22/9. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 13/10

1761 - 13. oktober:

15/9. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål. 27/10

6/10. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 27/10

8:

1761 - 20. oktober:

6/10. Niels Jensen af Stovstrup ctr. Hans Møller ibidem. Forlig.

Niels Nielsen af Refsgård m.fl. lovbyder en gård i Refsgård 1. gang.

1761 - 27. oktober:

8b:

6/10. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested, tingsvidnesag om beskyldninger (?). 24/11

13/10. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål. 24/11

Niels Nielsen af Refsgård m.fl. lovbyder en gård i Refsgård 2. gang.

13/10. Peter Iversens enke af Haderslev ctr. Hans Nissen i Egtved for gæld på 6 rdl. 3 mk. 6 sk. for varer, han har fået, da han boede i Toustrup. 10/11

1761 - 3. november:

Læst forordning om kornskatten for 1762

Hans Møller af Stovstrup ctr. Peder Christensen, husmand af Erritsø, for skovhugst. 17/11

9:

6/10. Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 24/11

Niels Nielsen af Refsgård, Anders Nielsen af Risgård, Peder Pedersen, Jens Iversen af Vindelev p.v.a. hustru Else Pedersdatter lovbød 3. gang gården i Refsgård, som nu beboes af Poul Pedersen. Denne og hustru Anna Nielsdatter begærede skøde.

9b:

22/9. Sentence i sagen, som regimentskriveren har ført ctr. Lauge Hansen Lund (Laue Lund) og Christen Olesen (Olufsen), begge af Trelde, for slagsmål imellem dem den 3/7 på Middelfart marked. Laue Lund var kommet ind i Mette Hansdatters gård for at lede efter sin kone. Da han gik derfra, mødte han Christen Olesen. Laue Lund holdt sin kæp op imod ham. Men Christen Olesen tog fat i den. Så tog de fat på hinanden, og Laue Lund kastede Christen Olesen til jorden. Da Laue lå oven på Christen, kaldte denne ad sin datter Ellen (Mette ?), der kom til, tog Laues stok og slog ham over ryggen med den. Så kom Christens kone gående. Laue truede ad hende, "Du skal få en ulykke, din tykbenede kvinde", og slog Christen over armene med kæppen. På et vist tidspunkt var Søren Labois (Laboris) af Trelde kommet til. Da lå de på jorden og havde hinanden så fast i håret, at han ikke kunne skille dem ad liggende, så han var nødt til at rejse dem op først. Christen Olesen

havde også fået fat i en pilegren, der lå på jorden. Med den lykkedes det ham at ramme Laue i ansigtet. - De to slagsbrødre har i løbet af sagen bedt om, at sagen måtte blive frafaldet; de var blevet henvist til amtmanden. Men de kunne ikke senere fremvise nogen resolution fra ham, hvorfor sagen fortsatte. - I dommen kendes de begge skyldige i jordskub. De bør efter lovens 6-7-8 begge bøde for jordskub 3 seks lod sølv, 9 rdl. For det blodige sår, som Christen Olesen har tilføjet Laue Lund i ansigtet, skal han bøde halvdelen mere, altså 27 lod sølv, som er 13 rdl. 3 mk. Hans datter Ellen skal i.h.t lovens 6-7-8 bøde 3 seks lod sølv, 9 rdl. for de blå mærker på Laues ryg. Det hele skal af regimentskriveren føres kongen til indtægt. De to skal sammen udrede sagens omkostninger med 5 rdl.

1761 - 10. november:

10:

Læst patent om højesteret.

27/10. Sentence i sagen, som sl. Peter Iversens enke i Haderslev som kreditor har rejst mod Hans Nissen i Egtved for boggæld for købmandsvarer, han har fået, mens han boede i Favstrup i Haderslevhus amt, ialt 6 rdl. 3 mk. 6 sk. - Han skal betale sin gæld samt sagens omkostninger.

1761 - 17. november:

3/11. Hans Møller af Stovstrup ctr. Peder Christensen, husmand af Erritsø, for skovhugst. Frafaldet.

6/10. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om fæstes forbrydelse (?). Udsættes, fordi der endnu ikke er afhørt vidner i tingsvidnesagen, til 22/12

1761 - 24. november:

Jægermester og oberforster Peter Bachman fremlægger ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol for 1761 og stævner til edsaflæggelse. Der nævnes Jørgen Maug, Engelbret Poulsen og Bertel Hansen af Gejsing samt Christen Jepsen af Pjedsted.

10b:

3/11. Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 12/1-62

11:

27/10. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål. 12/1-62

27/10. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested, tingsvidnesag om beskyldninger (?). Vidnerne er ikke mødt. Tingsvidne.

Isak Jensen af Egum fremlyser en hoppe 1. gang.

1761 - 1. december:

Isak Jensen af Egum fremlyser en hoppe 2. gang.

11b:

Jens Gregersen i Bramdrup fremlyser en hest 1. gang.

1761 - 8. december:

Jens Gregersen i Bramdrup fremlyser en hest 2. gang.

Eskild Jull af Vester Vamdrup for datteren Maria Eskildsdatter ctr. Rasmus Hansen ibidem. Peder Schaurup af Hjarup og Hans Hansen af Vester Vamdrup aflægger ed på en attest, de har underskrevet. Rasmus Hansen afstår fra at udspørge disse to vidner, da han ikke forstår det og ikke har noget forsvar. Tingsvidne.

1761 - 15. december:

Anders Joensen af Nygård fremviste en gammel ulv.

Poul Pedersen og broderen Mads Pedersen lovbød en gård i Rugsted, som Peder Lassen og hustru Sidsel Pedersdatter nu påbor.

Jens Gregersen i Bramdrup fremlyser en hest 3. gang.

1761 - 22. december:

Poul Pedersen og broderen Mads Pedersen lovbød en gård i Rugsted, som Peder Lassen og hustru Sidsel Pedersdatter nu påbor, 2. gang.

17/11. Assessor Bredahl i Vinderslevgård ctr. Christen Hansen Skræder på Jelling møllested om fæstes forbrydelse (?). Bredahls advokat Hans Paabye har ikke fået nogen tilkendegivelse fra Bredahl om udsættelse. Han frafalder sagen med reservation af nyt stævнемål, om det skulle blive nødvendigt. - Oprindeligt har Christen Skræder rejst en ret diffus sag mod flere forskellige (se især 18/8-61), idet der er gjort forsøg på at sætte ham ud af Jelling møllested til fordel for Hans Justesen af Jelling. Et af formålene med hans søgsmål synes at have været, at finde ud af, hvem der nu ejede stedet. Han havde tilbudt at deponere penge til fæsteydelse i retten, så at rette vedkommende kunne få dem, når han havde dokumenteret sin adkomst til Jelling møllested. - Den 11. august 1761 stævnes han af assessor Bredahl af Vinderslevgård, der nu fremstår som ejer. Denne repræsenteres i retten af Hans Paabye, den tidligere birkeskriver, der på det tidspunkt er efterfulgt som skriver af sønnen Mads Paabye. Christen Skræder påviser, at stævningen er ukorrekt, og det er vist grunden til, at sagen deles i to, hvoraf den ene kaldes en tingsvidnesag, som vistnok drejer sig om injurier, hvorimod den anden gælder fæstes forbrydelse. Men der er ingen, der kan vidne andet, end at Christen Hansen Skræder i sin tid havde overtaget et sted, hvor der kun voksede kratværk og græs, og at han selv havde opført bygninger på stedet og taget jorden under avl. Han er bl.a. blevet anklaget for at have ryddet unge risbøge og risege bort og således at have skadet skovs

fremelskelse. Men ingen kender til, at der skulle have været andet end hasselbuske og tjørn, da han overtog stedet. Under retsforhandlingerne har han følt sig dårligt behandlet af både modparten og retten. Han har kaldt Bredahl for en kapitalist og (vistnok) rendonist, og efter en irettesættelse fra dommeren har han beklaget sig over sin position som en fattig mand, hvor fader og søn har protokollen imellem sig. Det får Hans Paabye til at bede de 8 stokkemænd om at huske, hvad de har set og hørt, så at han senere kan tage denne fornærmelse op. Derefter løber sagen ud i sandet.

Hans Jensen af Tiufkær opbyder og lovbyder et selvejerhus i Tiufkær.

Søren Nissen af Hafdrup tages i ed som kvægopsynsmand for Vamdrup m.m. i stedet for Søren Pedersen af Horskær.

1762

1762 - 12. januar:

12:

Hans Pank, byfoged og birkedommer, Mads Paabye, by- og rådstue- samt birkeskriver. -
Tingmænd: Hans Jensen i Bjert, i hans sted Rasmus Rasmussen, Jørgen Jensen af Bjert, i hans sted Simon Andersen, Thomas Knudsen af Skærup (?), i hans sted Kort Andersen, Mads Nielsen i Eltang, i hans sted Søren Lorendsen, Christen Enevoldsen og Ole Jensen ..., i deres sted Anker Eriksen, Iver Jørgensen i Vester Nebel, i hans sted Søren Munch, Knud Andersen i Vester Nebel, i hans sted Bunde Hansen, Jens Jørgensen i Ejstrup, i hans sted Jens Steffensen. (Alle stedfortræderne bor i Kolding).

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-1740 om lediggængeres og deserterede soldaters eksaminering, anholdelse og indbringelse.

24/11. Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 9/2

12b:

24/11. Regimentskriveren ctr. Mads Hansen Skov og Hans Christensen af Bramdrup for slagsmål.

23/2

Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. 9/2

13:

Hans Jensen af Tiufkær opbyder og lovbyder et selvejerhus i Tiufkær 2. gang.

Ude Pedersen af Fredsted m.fl. lovbyder 1/2 otting i Fredsted, som Jens Pedersen har i husbondhold, 1. gang.

Nis Pedersen Lejrskov af Hjarup tages i ed som kvægopsynsmand i stedet for Niels Jepsen ibidem.

Poul Pedersen af Refsgård og hans broder Mads Pedersen lovbyder 3. gang en gård i Rugsted, som deres svoger Peder Lassen har i husbondhold. Denne og hans hustru Sidsel Pedersdatter begærer skøde.

1762 - 19. januar:

13b:

Ude Pedersen af Fredsted m.fl. lovbyder 1/2 otting i Fredsted, som Jens Pedersen har i husbondhold, 2. gang.

Niels Madsen i Sønder Kollemorten, Nykirke sogn, lovbyder gård i Rugsted, som Mads Sørensen bebor, 1. gang.

Peder Sørensen i Vinding m.fl. lovbyder gård i Højen Stubberup 1. gang.

Jens Sørensen af Mejsling m.fl. lovbyder gård i Mejsling, som Christen Nielsen påbor, 1. gang.

Mads Hansen af Mejsling m.fl. lovbyder gård i Mejsling, som Søren Madsen har i husbondhold, 1. gang.

1762 - 26. januar:

Hospitalsforstander Christian Hadberg, Kolding hospital, ctr. Jens Andersen, som er rømt. 16/2

14:

Niels Madsen i Sønder Kollemorten, Nykirke sogn, lovbyder gård i Rugsted, som Mads Sørensen bebor, 2. gang.

Peder Sørensen i Vinding m.fl. lovbyder gård i Højen Stubberup 2. gang.

Jens Sørensen af Mejsling m.fl. lovbyder gård i Mejsling, som Christen Nielsen påbor, 2. gang.

Mads Hansen af Mejsling m.fl. lovbyder gård i Mejsling, som Søren Madsen har i husbondhold, 2. gang.

Den gård i Bramdrup, som Hans Hansen påbor, lovbudt 1. gang.

Den gård i Bramdrup, som Christen Hansen påbor, lovbudt af Johan Hansen 1. gang.

Den gård i Bramdrup, som Niels Hansen påbor, lovbudt 1. gang.

Jens Gregersens påboende gård lovbudt 1. gang.

Ude Pedersen af Fredsted på egne vegne og på vegne af søsteren Anna Pedersdatter, sl. Bertel Sørensens enke af Håstrup, og søsteren Valborg Pedersdatter, gift med Jens Strangesen i Tiufkær, samt Jesper Bertelsen af Fredsted på vegne af hustruen Kirsten Pedersdatter lovbød 3. gang 1/2

otting i Fredsted mark. Jens Pedersen af Fredsted og hustru Anna Maria Jensdatter begærede skøde.

14b:

Hans Jensen af Tiufkær lovbød 3. gang et hus. Hans broder Anders Jensen og dennes hustru Anna Maria Christensdatter begærede skøde.

1762 - 9. februar:

Sognepræsten i Grejs Peder Borch på vegne af Christen Christensen i Høllund, med hvem han er medinteressent i Vorbasse kirke og noget beslægtet, ctr. to mænd i Vorbasse sogn, nemlig Niels Christensen i Donslund og Hans Nielsen i Nebel, som skal have tilredt citanten på hans ærlige navn og rygte. Deres advokat fremlægger deres egenhændige erklæring med tilbud om sagens mindelige afgørelse: de tilbyder at betale noget til de fattige i Vorbasse sogn samt sagens omkostninger. De lover aldrig mere at antaste Christen Christensen med nogen uretfærdig æreskænde; pengene til de fattige skal de levere førstkommende søndag til sognets præst til uddeling til de fattige. Desuden betaler de samtlige sagsomkostninger, som er specificeret grundigt. På det grundlag forlig og tingsvidne.

15b:

12/1. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. 23/2

12/1. Thøger Sterm af Søvigård ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 23/3

Den gård i Bramdrup, som Hans Hansen påbor, lovbudt 2. gang.

Den gård i Bramdrup, som Christen Hansen påbor, lovbudt 2. gang.

16:

Den gård i Bramdrup, som Niels Hansen påbor, lovbudt 2. gang.

Jens Gregersens påboende gård lovbudt 2. gang.

Mads Joensen af Rugsted på vegne af Niels Madsen af Sønder Kollemorten lovbød 3. gang den gård i Rugsted, som Mads Sørensen påbor. Denne og hans hustru Maren Madsdatter begærede skøde.

Peder Sørensen af Vinding, Christen Jensen af Højen Stubberup, Christen Olesen i Tiufkær på vegne af hustruen Anne Sørensdatter, Thomas Nielsen i Højen på vegne af hustruen Karen Jensdatter samt førnævnte Christen Jensen som formynder for søsteren Lene Jensdatter lovbød 3. gang gården i Højen Stubberup, som Hans Jensen påbor. Denne begærede skøde.

16b:

Jes Sørensen på egne vegne og på vegne af brødrene Anders Sørensen og Søren Christensen af

Mejsling og Søren Madsen ibidem lovbød 3. gang den gård i Mejsling, som Christen Nielsen påbor. Denne og hans hustru Maren Sørensdatter begærede skøde.

Mads Madsen og Jens Madsen af Mejsling lovbød 3. gang den gård i Mejsling, som Søren Madsen påbor. Denne og hans hustru Berte Andersdatter begærede skøde.

17:

1762 - 16. februar:

26/1. Hospitalsforstander Christian Hadberg, Kolding hospital, ctr. Jens Andersen, som er rømt.
23/2

Regimentskriveren ctr. Hans Larsen af Follerup, Jens Spesberg i Højrup og Laurids Torsen i Erritsø. 2/3

Jep Pedersen af Øster Vamdrup tages i ed som kvægopsynsmand i stedet for Christen Hansen.

Johan Hansen, tjenende i Kolding, lovbød 3. gang den gård i Bramdrup, som hans broder Christen Hansen påbor. Denne og hans hustru Maren Hansdatter begærede skøde.

17b:

Jep Hansen og søn Søren Jepsen af Bramdrup samt Mads Hansen Skov ibidem på vegne af hustruen Maren Jepsdatter lovbød 3. gang den gård, som Niels Hansen påbor. Denne og hustruen Mette Jepsdatter begærede skøde.

Enken Johanne Rasmusdatter med lavværge Jep Hansen af Bramdrup, Jep Christensen i Højen på vegne af hustruen Karen Gregersdatter, Severin Jakobsen af Vejle på vegne af hustruen Margrethe Gregersdatter og førnævnte Jep Christensen som formynder for Anna Margrethe Gregersdatter lovbød den gård i Bramdrup, som Jens Gregersen påbor. Denne begærede skøde.

Jep Hansen og Niels Hansen af Bramdrup med moder Sidsel Jepsdatters lavværge Villads Nielsen på Stallerupgård, som er gift med hendes datter Mette Hansdatter, Anders Thomasen af Holmhauge på vegne af hustruen Maren Hansdatter og Søren Jepsen af Bramdrup på vegne af hustruen Else (Elise ?) Hansdatter lovbød 3. gang den gård i Bramdrup, som Hans Hansen påbor. Denne begærede skøde.

18:

1762 - 23. februar:

Læst plakat af 16/2 om forbud mod kornvarers udførsel af Danmark.

Læst plakat af 29/1 om, hvad der herefter ved landstingsretten i Nørrejylland skal svares til domhuset og dets vedligeholdelse, hvorved plakaten af 24/8-42 genkaldes.

Jens Andersen af Skærbæk, som bebor et selvejerkassehus, anmeldte ildsvåde. Almissebrev i henhold til kgl. reskript af 23/8-1745.

18b:

12/1. Sentence i sagen, som regimentskriveren har rejst mod Mads Hansen Skov og Hans Christiansen af Bramdrup for slagsmål ved Holm vadestedbanke på Bjert mark, da de var på hjemrejse fra Fredericia, hvor de havde leveret skattehavre. Der var blevet fremlagt 2 synsforretninger over Hans Christiansen. Ved den første var han sengeliggende med to små rifter, et lille sår på venstre ben og hudafskrabbinger på begge ben. Han havde forklaret, at han på hjemvejen var gående ved siden af vognen op ad Holm vadestedbanke. Mens han selv kørte på jordvejen, kom Mads Skov kørende, siddende på sin vogn, op ad stenbroen. De kørte side om side; Mads Skov kom for tæt på Hans Christiansen, ramte ham med vognen, så han kom ind under den. Da han kom op på banken, holdt han stille, hvorfor Hans løb til og gav Mads nogle slag med sin pisk og tog ham i håret. Mads steg så af vognen, tog også Hans i håret og lagde ham ned på stenbroen. Så var striden til ende, og de kørte hver hjem til sit. Mads har beklaget at have modtaget nogle slag af Hans, men har betegnet det hele som sket i forvildelse og utidig overilelse og uskyldighed. En senere synsforretning er kommet til, fordi Hans Christiansen har beklaget sig over at have taget skade af slagsmålet. - Begge har i retten vedkendt sig deres forklaringer, og på det grundlag har regimentskriverens advokat gjort påstand om, at Hans Christiansen skulle idømmes en slagsmålsbøde på 9 rdl., mens Mads Skov skulle dømmes til at betale 58 rdl. 3 mk. samt bartskærerløn og Hans Christiansens kost i den tid, han lå syg, et rimeligt beløb for lyde og skade samt sagens omkostninger. - Det har fået Mads Skov til at føre vidner, der skulle vise sagens rigtige sammenhæng, så at Hans Christiansen kunne dømmes til at betale 22 rdl. 3 mk. i slagsmålsbøder, en bøde på 60 rdl. for vejfred og processens omkostninger. Hvilket igen har fremkaldt modpåstand fra Hans Christiansen. - Det eneste i sagen, som fuldkomment findes bevist, er, at Hans Christiansen med sit piskeskæft har givet Mads Skov nogle slag i hovedet, så blodet er løbet ned på hans klæder. - Men følgende rekonstruktion af begivenhedsforløbet er ikke blevet modsagt af nogen af parterne: 1) De kørte begge ud fra Bjert, Hans foran og Mads bagved, indtil de kom ned til banken vest for Bjert; da kørte Hans på jordvejen og Mads på stenbroen op ad Holm vadestedbanke, begge ganske stille, indtil de kom op; da forsøgte den ene at komme før den anden. 2) Derved kom deres vogne hinanden for nær, så at hammelrebene kom ind i hjulnavene, og Hans kom ind under sin vogn. 3) Det kunne let have været undgået, hvis de havde holdt sig lidt væk fra hinanden. 4) Derpå gav Hans Mads nogle slag med sit piskeskæft, så blodet kom ud af hovedet bagtil; og han tog ham i håret og trykkede ham ned i vognen, skønt Mads bad om at lade ham være. 5) Derefter kom de i slagsmål på jorden. - Der findes ingen tilstrækkelig oplysning om Hans Christiansens foregivne sygdom, eller om hvorledes han har fået de ubetydelige rifter og sår. - Mads Skov dømmes til at betale 9 rdl. for jordskub, idet han kørte Hans Christiansen ned. Hans Christiansen skal bøde 9 rdl. for stavhug, 9 rdl. for hårgreb, 4 rdl. 3 mk. for de tilføjede sår i hovedet (lovens 6-7-7 og 6-7-8). Pengene skal tilfalde kongens kasse og betales på regimentskriverstuen. For den modvillighed at ville køre hinanden forbi og at køre på hinanden skal de betale til Brusker herreds fattigkasse 2 rdl. hver. Til processens omkostninger 3 rdl. hver. Doktor, feltskærer og apoteker betaler Hans Christiansen selv.

19:

16/2. Dom: Ved tingsvidne er bevist, at Jens Andersen af Almind er undveget fra ryttergodset uden pas, men ikke at han tilhører Kolding hospitalsgods. Thi kendes for ret, at denne Jens Andersen efter den 19. art. i forordningen af 4/2-33 bør pågribes, hvor han forefindes, og komme det gods til gode, som han befindes at tilhøre. (Denne kortfattede dom, der her er afskrevet næsten ordret, gennemgår ikke den stedfundne bevisførelse, men nøjes med konklusionen. Af tingbogens tilførsler den 26/1-62 ses, at det er hospitalsforstander Christian Hadberg, der har stævnet Jens Andersen. Hans far, Anders Hansen af Almind, bekræfter, at Jens er barnefødt på hospitalsgodset og opført i reserverullen, lige som de andre unge mænd. Han kom i tjeneste sidste mikkelsdag hos Mads Kyed i Eltang, men er bortgået derfra uden pas. Mads Nielsen Kyed i Eltang har hørt, at han er blevet rytter i ridtmester Geislers kompagni. Han er blevet efterlyst af provst Seidelin i Stenderup og hr. Westfahl i Kolding fra deres prædikestole ifølge attester og desuden efterlyst tre tingdage, men disse efterlysninger er ikke noteret i tingbogen).

1762 - 2. marts:

16/2. Regimentskriveren ctr. Hans Larsen af Follerup, Jens Spesberg i Højrup og Laurids Torsen (Thuesen) i Erritsø. Sagen frafaldet.

1762 - 9. marts:

23/2. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. 23/3

(Se 10/3-61). Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem ang. et vejforbud. Hans Larsen har fået beneficium pauperitatis. Hans advokat er Levin Struer af Stovstrup. 23/3

19b:

Hofjægermester Bachmans fuldmægtig Otto Hagen fremstiller Hans Mickelsen, Anders Jessen, Anders Halkjær, Søren Mortensen, Jep Jessen og Niels Jepsen, alle af Hjarup, som ifølge skovsessionen for Haderslevhus amt ved ed skal befri sig for beskyldning om ulovligt at have fået en del risege fra Fobeslet skov. De var mødt, men bad om udsættelse i 8 uger for at få sessionens resolution svækket, idet de fandt sig fornærmet ved den og ventede at blive fritaget for eden. 4/5

1762 - 16. marts:

En sag ctr. Hans Hansen fra Hvejsel og afdøde Laurids Jensen fra Rue, der er mistænkt for tyveri. 23/3

20b:

Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl i Jordrup sogn anmelder ildsvåde. Almissebrev.

21:

Læst forbud af 5/3 på udførsel af flæsk, levende svin, smør og ost.

1762 - 23. marts:

9/3. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. 6/4

16/3. En sag ctr. Hans Hansen fra Hvejsel og afdøde Laurids Jensen fra Rue, der er mistænkt for tyveri i Skanderborg amt. Efter ordre fra amtmand Bülow (Koldinghus) og på anmodning af amtmand Woyda (Skanderborg) er vidner blevet indkaldt til at besvare 28 spørgsmål forfattede af regimentskriver Mollerup samt en del kontrapørgsmål, som er opsat af den beskikkede forsvarer. Spørgsmålene er kun angivet med nummmmer. - Tingsvidne.

9/3. Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem ang. et vejforbud. 20/4

22b:

9/2. Sentence i sagen, som sign. Thøger Sterm af Søvig eller Skrumsager har rejst mod færgeforvalter og prokurator Carl Lindom i Snoghøj, fordi han ikke har villet udlevere nogle ting, som sr. Sterm har stående hos ham. - Det drejer sig om en kuffert, nogle klæder og andre ting, som Lindom har nægtet at udlevere, fordi Sterm har afvist en regning, som han finder urimelig. Sterm har haft ophold hos Lindom i 1760-61 imod en aftalt ugentlig betaling på 2 rdl. Han har betalt til påske 1761 104 rdl. og har forladt Snoghøj noget efter påske samme år. Han har haft en hest på foder i 18 uger. Efter at han havde forladt Snoghøj, sendte han hr. Fibiger dertil den 10/6 og igen i juli for at hente hans ejendele imod en betaling på 30 rdl. samt kaution for det, som Lindom yderligere måtte have til gode. Men Lindom har krævet 167 rdl. 3 mk. og har ikke villet udlevere tøjet, medmindre han fik pengene udbetalt. - Under retssagen har Lindom tilbudt, at tøjet kunne hentes for 67 rdl. 3 mk., og siden strakt sig så vidt i sit tilbud, at det kunne vente med betalingen, indtil retten havde afsagt dom i sagen. Men Thøger Sterm har efter hr. Fibigers to forgæves rejser til Snoghøj krævet, at tøjet nu blev leveret ham på Søvig. - De 67 rdl. 3 mk. drejer sig om den husleje, som Lindom mener at have til gode, samt hestens fodring og udlæg til en skræder. De 100 rdl. vil Lindom have som betaling for den rådgivning, Sterm har modtaget hos ham. Sterm har ifølge Lindoms forklaring været hos ham for at øve sig i pennen og dygtiggøre sig til sine kommende opgaver. Og Lindom har også hjulpet ham i et par konkrete sager. Sterm var kommet til at love et lån på 8000 rdl. til Frands Rausch, der siden var gået fallit. Her havde Lindom hjulpet ham med nogle koncepter til breve, som hjalp ham ud af den knibe, og han havde formået sr. Ivorsen i Middelfart til at tage pengene på rente i 4 år til 4 1/2 procent. Lindom mener også, at det er hans koncepter og forslag, der har sikret Sterm en god udgang af hans ægteskabsaffærer, så at han beholdt sin brud. - Men sådan ser Sterm ikke på det. Han har ikke været i vanskeligheder med de 8000 rdl., for hans løfte var betinget af sikkert pant. Og i ægteskabssagen ved han noget om Lindom, som kunne skade denne, hvis det kom frem. Det viser sig siden, at han hermed sigter til, at Lindom har foreslået ham at stævne jomfru Bundesen til at lide dom ved Vester herredsting, hvilket efter Sterms mening ville have været ulovligt. Han synes ellers nok, at Lindoms rådgivning er blevet rigeligt betalt ved de dusører, han har givet hans børn, og han synes, at Lindom nu udskriger for alverden, at han tager sig betalt for at samtale med sine gæster. Han mener, at Lindom har handlet ulovligt ved at tilbageholde hans ejendele uden at gøre lovlig arrest og ved at afvise den kaution, som hr. Fibiger havde tilbudt ham. - Lindom derimod mener, at ved indlogering er den logerendes ejendele hypoteca tauta, som den logerende ikke har ret til at fjerne, før end han har betalt sin vært. Og han har heller ikke været i stand til at sagsøge Sterm for hans gæld, fordi han ikke kunne vide, hvilket værneting han havde. Det afviser Sterm imidlertid med, at han nu bor på Søvig og med det snarest agter at bosætte sig på Skrumsager. - Undervejs i hændelsesforløbet har

Lindom søgt at få et forlig i stand ved mellemkomst af forvalter Meiner på Grubersholm (Grubbesholm i Nørre Bork sogn?). Det er også kommet frem, at han på vegne af Sterm har modtaget et beløb på 100 rdl. fra en person i Åbenrå, og at han endnu ikke har aflagt regnskab for det. Lindom har iøvrigt antydnet, at han kunne underbygge sine krav bedre, hvis han i retten fremlagde nogle af Sterms breve, som er i hans besiddelse, men at han vil forsøge at undgå det for ikke at kompromittere ham for stærkt! - Retten finder ikke, at Sterm har haft længere opsigelsesvarsel end til en uges udgang. Ved beregningen af udgifterne til hestens pasning tages der hensyn til, at det drejer sig om den trangeste fodringstid fra påske til midsommer. Retten giver Lindom ret i, at hr. Fibiber, der for denne ret er en ganske ubekendt person, kunne afvises som kautionist. Sterm bør betale til Lindom for sit logement fra 22/3 til 25/7 1761, atten uger, 36 rdl. og for hestens pasning i 12 uger 15 rdl. 3 mk. foruden Lindoms udlæg til skræderen på 12 rdl. 4 mk., tilsammen 63 rdl. 7 mk. (eller 64 rdl. 1 mk. danske). Imod sådan betaling skal Lindom frigive Sterms ejendele. Hvad Lindoms rådgivning angår, findes ikke andet bevist, end at Lindom har givet Sterm koncepter på et par ark papir i ægteskabssagen, og det har Sterm givet ham 10 rdl. for. Retten kan ikke tilkende ham mere, men forbeholder ham hans ret, hvis han vil søge Sterm ved hans nu havende værning. De usømmelige talemåder, som parterne har brugt imod hinanden, mortificeres, og processens omkostninger ophæves.

24:

1762 - 30. marts:

Læst generalpardon af 10/3 for dem, som er deserteret fra tropperne i Danmark og de tyske provinser.

1762 - 6. april:

6/4. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. 20/4

1762 - 20. april:

Jægermester von der Licht ctr. Jens Nielsen af Hvolbøl ang. krybskytteri. 4/5

24b:

23/3. Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem ang. et vejforbud. 4/5

25:

6/4. Regimentskriveren ctr. landsoldaten Bertel Olufsen Ulf i Hesselballe. Han er nu i kongens tjeneste i Holsten. Der optages tingsvidne til bevaring, til han kommer hjem.

1762 - 27. april:

Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 4/5

Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede Peder Hansen af Fredericia for tyveri. 18/5

27b:

Hofjægermester Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf fremlægger skovsyn.

Hans Madsen i Skanderup tages i ed som kvægopsynsmand i Skanderup i stedet for Hans Pedersen ibidem.

28:

Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 11/5

Hr. Blicher i Gauerlund ctr. Jørgen Jensen Nyemand i Starup. 11/5

28b:

1762 - 4. maj:

27/4. Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 25/5

Læst plakat 19/4, hvorved det under 5/3 gjorde forbud mod udførsel af smør, flæsk og svin ophæves.

Læst forordning af 2/4, at ingen ugifte og ledige kvindepersoner må begive sig til fremmede lande og steder uden lovligt pas og afsked fra vedkommende øvrighed, hvor de sidst har opholdt sig.

Dernæst var borgmester og byfoged Hans Junghans sættemøder:

20/4. Jægermester von der Lieht ctr. Jens Nielsen af Hvolbøl ang. krybskytteri. 18/5

29:

9/3. Hofjægermester Bachmans fuldmægtige Otto Hagen ctr. Hans Mickelsen m.fl. af Hjarup for skovhugst. 16/6

Hofjægermester Bachman har ladet indkalde vidner om skovhugst. Tingsvidne.

20/4. Videfogeden Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem ang. et vejforbud. Tingsvidne. (se fol. 30b).

30:

Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. 18/5

30b:

Alexander Jensen af Trøllund i Hejnsvig sogn, som bebor en proprietærpartsgård, der tilhører Christen Smed i Almstok, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

20/4. Kendelse angående den til 20/4 fremlagte kontrastævning, som Hans Larsen af Stovstrup har udtaget i den sag som vidfogeden Niels Hansen m.fl. har rejst imod ham, fordi han en del af året kører ud gennem et hul i et dige i stedet for at køre ud fra sin gård ad byens gade. Kontrastævningen kan antages.

1762 - 11. maj:

27/4. Hr. Blicher i Gauerslund ctr. Jørgen Jensen Nyemand i Starup. 25/5

31:

27/4. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 8/6

31b:

Jens Christensen, smed i Herslev, ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 8/6

32:

Nis Jørgensens enke Maren Madsdatter på Hjelmstrup ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. 8/6

Nis Jørgensens enke Maren Madsdatter på Hjelmstrup ctr. Hans Roued i Ødsted for gæld. Sagen skulle komme igen 25/5, idet man afventer amtmandens tilladelse til søgsmål. Men den er ikke fundet nævnte dato.

1762 - 18. maj:

Læst forordning af 13/5 ang. skærpet straf for dem, som hemmeligt udfører rede penge af riget og til den ende veksler penge med bankosedler.

4/5. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. (Her kaldes de Steffen og Jep Steffensen). Udsat til 25/5, forudsat at vidnerne ikke møder. Men det gør de. Se fol. 33b

4/5. Jægermester von der Lieht ctr. Jens Nielsen af Hvolbøl ang. krybskytteri. Tingsvidne. (Skovfogeden Adolf Walter har været inde på Noesgård hos Laurids Jensen. Han hørte et skud og gik ud med Laurids Jensen for at se, hvad det kunne være. Så en mand slæbe et dyr ind i buskadset. Bad Laurids Jensen om at komme med hans hest; men kan kom ikke. Løb så selv ud til krybskytten. Holdt ham fast, men han rev og sled i hans ansigt for at hindre ham i at råbe om hjælp. Skovfogeden holdt ham fast en tid i forventning om, at der måtte komme hjælp fra Noes, men der kom ingen. Så måtte han lade ham løbe med geværet. Dyret bragte han til von der Lieth. - Vidnerne har nok set skovfogeden og en anden mand have fat i hinanden, men de kan ikke sige, at det var Jens Nielsen). -

Hans Andersen fra Lejrskov og Niels Andersen af Egholt kautionerede for Niels Jensens tilstedeværelse til sagens afslutning.

33:

27/4. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede Peder Hansen af Fredericia for tyveri. 29/6

33b:

Se fol. 32. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. 8/6

34:

1762 - 25. maj:

Hans Pedersen af Knurborg tages i ed som kvægopsynsmand i Vester Vamdrup m.v. i stedet for Søren Nissen af Hafdrup, som er flyttet til Harte.

11/5. Dom i den sag, som hr. Blicher i Gauerslund har ført ctr. Jørgen Jensen Nyemand i Starup, fordi denne havde lovet ham at levere en hest til Hans Majestæts tjeneste. I et revers har han bekræftet at have modtaget penge til betaling af en hest og dermed overtaget ansvaret for leverancen. På en ordre fra amtmanden om at møde i Kolding med henblik på forlig har han anført, at han har givet mere for hesten, end hr. Blicher har betalt ham, og at hesten er blevet syg. Men det har han ikke bevist. Han bør betale hr. Blicher 75 rdl.

25/5. Dom: Hospitalsforstander Christian Hadberg har stævnet hospitalsbønderne i Almind for deres restance, tilsammen 344 rdl. 4 mk. 1 sk. - De skal betale. Bønderne er: Jens Pedersen Amhede, Jep Nielsen, Niels Andersen, Rasmus Christensen, Frederik Pedersen, Christen Christensen, Jørgen Christensen, Niels Madsen, Knud Andersen, Christen Iversen og Niels Sørensen.

1762 - 8. juni:

18/5. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. 15/6

11/5. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 29/6

34b:

Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 22/6

11/5. Jens Christensen, smed i Herslev, ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 29/6

11/5. Nis Jørgensens enke Maren Madsdatter på Hjelmstrup ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld. 29/6

1762 - 15. juni:

4/5. Hofjægermester Bachmans fuldmægtige Otto Hagen ctr. Hans Mickelsen m.fl. af Hjarup for skovhugst. 10/8

35:

8/6. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. 29/6

1762 - 22. juni:

Borgmester Junghans sættestemmer i følgende sag:

8/6. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 13/7

35b:

Mons. Meden var sættestemmer i følgende sag:

Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen, efter klage fra provst Jens Storm i Højen, vedr. slagsmål med Jørgen Rytter, der døde. 13/7

37:

1762 - 29. juni:

Regimentskriveren ctr. Niels Vævers enke Mette Jacobsdatter i Erritsø, som har overskåret halsen på sin datter Lisbeth Nielsdatter. 13/7

38:

18/5. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede Peder Hansen af Fredericia for tyveri. Han er undsluppet. 13/7

15/6. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. 13/7

8/6. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 6/7

8/6. Dom: Smeden i Herslev, Jens Christensen har sagsøgt Bertram Højer af Vester Gesten for en gæld på 18 rdl. - Den skal han betale.

8/6. Dom: Nis Jørgensens enke Maren Madsdatter på Hjelmstrup har sagsøgt Bertram Højer af

Vester Gesten for en gæld på 17 rdl. 3 mk. Den skal han betale nu.

38b:

1762 - 6. juli:

Læst fornyelse af 1/7 af den under 10/3-62 udgangne generalpardon.

29/6. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 20/7

40b:

Laurids Jensen af Noes og Christian Regelsen i Gejsing ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld. 20/7

Søren Christensen af Mejsling ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld. 20/7

41:

Jens Krages enke Karen Jørgensdatter, boende i Kolding, får tingsvidne på arveret. Hendes moder, Margrethe Jørgens født Vosgrave, var helsøster til løjtnant Peter Vosgrave.

1762 - 13. juli:

Sag ctr. Frands Danielsen i Store Anst, sergent Otte Friderich i Vester Gesten og Bartram Højer ibidem for resterende auktionspenge efter Christen Jepsen i Glibstrup. 27/7

29/6. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 27/7

41b:

29/6. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen af Fredericia for tyveri. 3/8

22/6. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 3/8

22/6. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 3/8

42:

Niels Hjortlund og Las Møller af Løvlund (ved Niels Madsen af Hinum) ctr. Ole Jensen af Grene. 27/7

(29/6. Bertram Højer af Vester Gesten ctr. Jørgen Stephansen, Stephen Andersen og Jep Andersen, alle af Bække. Sagen er ikke set idag. Den har især drejet sig om injurier. Om aftenen den 7/4 havde Bartram Højer været på vej hjem fra Kolding sammen med Poul Poulsen, sognefogeden i Lejrskov. De havde været inde for at præsentere heste for amtmanden til kronens tjeneste. På hjemvejen var de blevet indhentet af de tre indstævned. Bartram Højer var blevet overfaldet med hug og slag og

vistnok også forsøgt væltet ned fra hesten. Det var nok især Staffen Andersen, der var aggressiv. Bartram Højer var blevet kaldt skælm og spion, og både sognefogeden og Mads Pedersen af Uhre, der også var til stede, havde sagt til ham, at hvis han ikke fralagde sig disse beskyldninger, så kunne ingen ærlig mand drikke af kande eller krus med ham. Allerede den 15/6 har Bartram Højer bedt om udsættelse af sagen i forventning om en mindelig afgørelse.)

1762 - 20. juli:

6/7. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård ang. funktionsforstyrrelser på Dybvad stampemølle. 17/8

43b:

Tolder Skybergs dødsbo ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for resterende auktionspenge. 3/8

6/7. Laurids Jensen af Noes og Christian Regelsen i Gejsing ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld. 17/8

6/7. Søren Christensen af Mejsling ctr. Bertram Højer af Vester Gesten. 17/8

1762 - 27. juli:

44:

13/7. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 3/8

13/7. Sag ctr. (Frands Danielsen i Store Anst,) sergent Otte Friderich i Vester Gesten og Bartram Højer ibidem for resterende auktionspenge efter Christen Jepsen i Glibstrup. 10/8

13/7. Niels Hjortlund og Las Møller af Løvlund (ved Niels Madsen af Hinum) ctr. Ole Jensen af Grene, der har tilbagekaldt sine beskyldninger. Sagen frafaldes.

1762 - 3. august:

20/7. Tolder Skybergs dødsbo ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for resterende auktionspenge. 17/8

27/7. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 10/8

13/7. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen af Fredericia for tyveri. 17/8

13/7. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 17/8

13/7. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 17/8

44b:

Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 17/8

Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling for hestetyveri. 21/9

1762 - 10. august:

15/6. Sagen ctr. de 6 mænd i Hjarup for skovhugst. 21/9

45:

3/8. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 17/8

Sognepræst Claus Haagen af Grindsted og samtlige lodsejere i Morsbøl får tinglæst en skifteforening.

27/7. Dom i sagen ctr. (Frands Danielsen i Store Anst,) sergent Otto Friderich i Vester Gesten og Bartram Højer ibidem for resterende auktionspenge efter Christen Jepsen i Glibstrup. - Sergenten har købt en blå vadmels mandskjortel for 8 mk. 12 sk. og Bartram Højer et spanskrør med sølvring for 8 mk. De skal betale deres gæld og sagens omkostninger. Frands Danielsen betalte allerede ved stævningen.

1762 - 17. august:

20/7. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen. 14/9

3/8. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 31/8

3/8. Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 31/8

45b:

3/8. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 31/8

3/8. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen af Fredericia for tyveri. 31/8

10/8. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 31/8

Tingsvidne på arveret efter afdøde borger Jørgen Andersen i Fredericia.

46:

20/7. Dom: Søren Christensen af Mejsling ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld på 50 rdl. Han skal betale, samt 5 rdl. i sagsomkostninger.

3/8. Dom: Tolder Skybergs dødsbo ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld på 78 rdl. i auktionspenge. Han skal betale med 5 % rente fra dato, samt 4 rdl. i sagsomkostninger.

20/7. Dom: Laurids Jensen af Noes og Christian Regelsen i Gejsing ctr. Bertram Højer af Vester Gesten for gæld, 20 rdl. til Lars Jensen og 4 rdl. til Christen Riggelsen. Han skal betale, samt 5 rdl. i sagsomkostninger.

1762 - 24. august:

Læst plakat af 4/8, hvorved forbudet på kornvarers udførsel ophæves.

1762 - 31. august:

Oberforster Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf fremlægger oldensyn.

17/8. Regimentskriveren ctr. Mette Jacobsdatter i Erritsø. 5/10

46b:

17/8. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 21/9

47:

17/8. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 21/9

17/8. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 21/9

Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus, fordi Peder Hansen er undveget. 21/9

47b:

17/8. Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 21/9

1762 - 7. september:

48:

Hans Hansen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 14/9

Markus Madsen på Skovdrupgård fremlyser 2 plage.

1762 - 14. september:

Læst forordning af 3/9 om foranstaltninger mod kvægsygen i Jylland og på Fyn.

Læst efterlysning fra amtmanden ang. en mand ved navn Laurids Jørgensen fra Bygebjerg i Hejls sogn, som er undveget, og som skal have slået sin nabo Hans Jensen i hovedet, så han er død.

17/8. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen. 5/10

48b:

7/9. Hans Hansen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 28/9

Markus Madsen på Skovdrupgård fremlyser 2 plage 2. gang.

1762 - 21. september:

Læst forordning af 4/9 om nye bankosedler.

Læst plakat af 10/9 om session.

10/8. Sagen ctr. de 6 mænd i Hjarup for skovhugst. 12/10

31/8. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 12/10

31/8. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 12/10

31/8. Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 19/10

49:

3/8. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 19/10

50b:

31/8. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 12/10

31/8. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 12/10

Maren Rasmusdatter af Tiufkær, enke efter Mads Thomsen, og sønnen Thomas Mathiesen i København bevidner slægtskab til Anders Mathiesen, som rejste til Holland og er død.

51:

1762 - 28. september:

14/9. Hans Hansen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 12/10

1762 - 5. oktober:

Læst forordning af 23/9-62 om ekstra påbud i Danmark.

14/9. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen. 2/11

Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 19/10

Sag ctr. Søren Christensen, sognefoged i Mejsling. Han er ikke mødt op og bliver lovdaget til 19/10. Men sagen er ikke set herefter.

Mads Christensen af Starup lovbød sin påboende gård 1. gang.

Hyrden Peder Jørgensen i Fredsted fremlyser en ko.

51b:

31/8. Dom i sagen, som regimentskriveren har rejst ctr. Niels Vævers enke Mette Jacobsdatter af Erritsø, fordi hun har skåret sin datter Lisbeth Nielsdatter således i halsen, at hun dagen derefter døde. Den 3/6 er Lisbeth fundet i sin seng blodig og svag, næsten uden bevægelse og målløs af et sår i halsen, hvorved luftrøret ganske og spiserøret næsten var overskåret. Mads Physicus i Fredericia og doktor Ingversen har i deres betænkning erklæret såret for i sig selv dødeligt. Hun døde da også dagen efter, skønt hun snarest muligt var blevet forbundet. Hendes moder har ved forhør og senere i retten tilstået, at hun har gjort det med frit forsæt og beråd hu alene for at dræbe hende og derved selv miste sit liv, som hun var ked af, fordi alle folk foragtede og forhånede hende på grund af en kræftskade, hun havde i ansigtet. - Det kendes for ret, at Mette Jacobsdatter bør i de daglige klæder, hun har brugt i fængslet, med blottet hoved, strikken om halsen og med sammenbundne hænder, udføres på natmandens sluffe, knibes 5 gange med gloende tænger på de steder, som amtmanden anordner, og bringes hen til retterstedet, hvor hendes højre hånd levende og siden hendes hoved skal afhugges med en økse, og af natmandens folk lægges på stejle. Hovedet og hånden skal fæstnes på en stage oven over legemet. Skarpretteren skal for denne doms fuldbyrdelse have ialt 33 rdl. imod selv at anskaffe alle dertil behøvende redskaber. Delinkventindens lidet ejende, eller hovedlod, anvendes, så vidt det strækker, til sagens omkostninger, som for det øvrige udredes af Koldinghus amt efter amtmandens foranstaltning. Dommen er underskrevet af H.A.G. Sonnin og meddommerne: Svend Gydesen og Ebbe Nicolaisen af Seest, Anders Poulsen og Claus Jels af Hjarup, Jørgen Wind i Vester Vamdrup, Nis Bertelsen i Øster Vamdrup, Hans Pedersen i Skanderup og Niels Jensen i Dollerup. - Mette Jacobsdatter ville ikke appellere dommen, men bad alene om, at den måtte forestilles for kongen, så hun håbede at få opfyldt den bøn, at hendes legeme måtte komme i kristen jord. - (Fra vidneførelsen: Jens Nielsen og Mads Nielsen havde sammen med sognefogeden været inde i huset for at syne forbrydelsen. Da de kom ind, havde Lisbeth trukket dynen op over halsen, så at de ikke så hendes sår. Johanne Hieronimusdatter og Kirsten Christensdatter havde våget hos pigen til hun døde. "Gud nåde mig for en mor, jeg har haft". "Du skal tilgive din moder den onde gerning, hun har gjort dig," sagde Kirsten Christensdatter, "og bede Gud, at han vil omvende hende". "Jo, det vil jeg også". Hun havde været bange for, at hendes moder skulle komme ind til hende.)

1762 - 12. oktober:

28/9. Hans Hansen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 26/10

21/9. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. Opsat til 23/11 (men der føres et tingsvidne i sagen allerede 2/11).

21/9. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 26/10

21/9. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 9/11

52:

21/9. Sagen ctr. de 6 mænd i Hjarup for skovhugst i Fobeslet skov. De skal frigøre sig med ed for mistanke om den ulovlige skovhugst. Jep Jessen og Anders Jessen aflægger ed. Hans Mikkelsen,

Søren Mortensen og Niels Jepsen gør det ikke, og de meddeler, at Anders Halkjær er død for 6 uger siden.

21/9. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 19/10

Mads Christensens påboende gård i Starup lovbudt 2. gang.

Hyrden Peder Jørgensen i Fredsted fremlyser en ko 2. gang.

1762 - 19. oktober:

21/9. Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 2/11

5/10. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 16/11

Hans Nielsen af Egeskov ctr. Hans Nielsen af Vejlbj. 2/11

52b:

Hans Nielsen af Egeskov ctr. Karen Jepsdatter med lavværge af Vejlbj. 2/11

12/10. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 26/10

53:

21/9. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 26/10

Mads Christensen af Starup og hustru Maren Christensdatter lovbød 3. gang deres påboende gård. Ole Madsen, som er Mads Christensens søn, og hans hustru Mette Kirstine Nielsdatter Kyed begærede skøde.

1762 - 26. oktober:

Sag ctr. Peder Villumsen af Jelling. 9/11

19/10. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 23/11

12/10. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 2/11

19/10. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 23/11

Apoteker Eilschou ctr. Lars Jensen af Noes. 2/11

12/10. Hans Hansen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer i Vester Gesten. 23/11

Niels Christensen af Vester Vamdrup fremlyser en hest.

1762 - 2. november:

5/10. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen. 30/11

(12/10). Tingsvidne føres i sagen regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 9/11

54b:

26/10. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 23/11

26/10. Apoteker Eilschou ctr. Lars Jensen af Noes. Udsat til 9/11, men der findes den ikke.

19/10. Hans Nielsen af Egeskov ctr. Hans Nielsen af Vejlbj. Forlig.

19/10. Hans Nielsen af Egeskov ctr. Karen Jepsdatter med lavværg af Vejlbj. Tingsvidne. (Stævningmændene var Nicolai Drejer og Jens Pedersen af Stovstrup. Lørdag den 9/10 kom de til Karen Jepsdatter, hilste hende og sagde, at de havde en stævning at forkynde. Nicolai Drejer begyndte derpå at oplæse stævningen, og da han var kommet ungefær til midten af samme, hvor der stod, at Hans Nielsen af Egeskov havde betalt 350 slettedalter til hendes søn, Hans Nielsen, til afdrag på den belovede medgift, som han skulle have med hans datter, sprang hun op, rev ham stævningen af hænderne, rykkede på den, som om hun ville rive den i stykker. Ville ikke give den tilbage, men tog et stykke træ, greb Nicolai Drejer i brystet og lod, som om hun ville slå ham. Viste dem ud af huset, uden at de kunne få stævningen med).

19/10. Regimentskriveren ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 16/11

1762 - 9. november:

26/10. Sag ctr. Peder Villumsen af Jelling. 30/11

12/10. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 23/11

Sag ctr. arresterede Hans Henriksen for tyveri af 2 gæs m.m. 23/11

55:

2/9. Tingsvidne sluttes i sagen regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. (23/11)

Søren Pedersen af Hafdrup tages i ed som kvægopsynsmand i Vester Vamdrup m.m. i stedet for Peder Hansen af Horskær.

1762 - 16. november:

19/10. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 30/11

55b:

Poul Buch af Nagbøl ctr. Christen Jensen, møller ved Drabæk mølle, ang. bortført riseg. 23/11

56:

Hans Paabye sættemer i følgende sag:

2/9. Regimentskriveren (amtmanden og Verst beboere) ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 30/11

1762 - 23. november:

26/10. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 14/12

2/11. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 11/1-63

56b:

26/10. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 14/12

9/11. Sag ctr. arresterede Hans Henriksen for tyveri af 2 gæs m.m. 30/11

9/11. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 14/12

12/10 (og 9/11). Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 30/11

16/11. Poul Buch af Nagbøl ctr. Christen Jensen, møller ved Drabæk mølle ang. bortført riseg. Tingsvidne. (Blandt vidnerne havde været Poul Jepsen, møller i Rolles mølle. Han mente sig fritaget for at vidne, fordi han havde hørt, at Christen Jensen havde beskyldt ham for at være hovedmanden. Hans tjenestekarl, Peder Nielsen, lagde sig i sin forklaring tæt op ad ham: På spørgsmålet om, hvem der havde taget risegen, svarede han, at det kunne han ikke svare på, før end det blev vist ham, hvem der var hovedmanden. Men da han så blev spurgt, hvad han mente med en hovedmand, måtte han svare, at det vidste han ikke. Han fik betænkningstid til næste retsmøde, men da svarede han igen udenom. Poul Buch rejser sagen igen, se 7/12).

Mons. Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup. 7/12

Læst plakat om højesteret for 1763.

57:

Anne Jørgensdatter og medarbejder Rasmus Mathiasen og Jørgen Mathiasen lovbød den selvejerrotting i Tiufkær, som Jes Mathiasen har haft i fæste.

26/10. Dom: Hans Hansen i Øster Gesten har søgt Bartram Højer i Vester Gesten for en gæld på 30 rdl. Det er bevist, at Bartram Højer har lovet Hans Hansen 32 rdl. for en hoppe. Bartram Højer har ikke bevist, at han har betalt, men Hans Hansen tilstår, at han har fået 10 mk. Bartram Højer skal betale de resterende 30 rdl. 2 mk. samt 5 rdl. i sagsomkostninger. (Et af vidnerne var Anders

Christiansen Falch af Øster Gesten. Han fortalte, at Bartram Højer hentede ham fra skolen til Hans Hansens hus, hvor der blev drukket lidkøb på en hoppe til 32 rdl. Hans Hansen drak Bertram Højer samme hoppe til og sagde, at han skulle have sine penge søndagen derefter. Bartram Højer havde sagt, at han skulle give 32 rdl., men havde ikke sagt noget om tiden. Bartram Højer selv har forsøgt at argumentere med, at hoppen ikke var til ham selv, og vistnok, at den havde nogle fejl).

1762 - 30. november:

Læst forordning om kornskatten for 1763.

23/11. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 14/12

23/11. Sag ctr. arresterede Hans Henriksen for tyveri af 2 gæs m.m. 14/12

2/11. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen. 14/12

57b:

16/11. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 11/1-63

Søren Thygesen af Kongsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld på 80 rdl. På vegne af sidstnævnte fremstod Mads Pedersen af Sdr. Vilstrup og tilstod, at han skyldte pengene sammen med Thomas Knudsen. 21/12

Rådmand Hans Paabye sættedommer i næste sag:

16/11. Regimentskriveren (amtmanden og Verst beboere) ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 11/1-63

58:

Ottingen i Tiufkær lovbudt 2. gang.

1762 - 7. december:

Søren Christensen i Mejsling ctr. Iver Hansen i Tiufkær for gæld. 21/12

Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem. 21/12

23/11. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. 21/12

58b:

Nis Michelsen i Favrvrå i Tyrstrup sogn ctr. Erik Andersen af Tyrstrup stævner skræderen Jep Hansen af Smidstrup til vidne. 21/12.

(23/11). Poul Buch af Nagbøl stævner en del vidner (ikke mindst fra Rolles mølle), men de er ikke

mødt. Sagen udsættes til 21/12, hvor den ikke forekommer.

1762 - 14. december:

23/11. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 11/1-63

30/11. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 11/1-63

59:

23/11. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 11/1-63

30/11. Sag ctr. arresterede Hans Henriksen for tyveri af 2 gæs m.m. 21/12

23/11. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 11/1-63

60:

30/11. Ryemageren Mickel Christian Dørring af Kolding ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård. Forlig. Sagen frafaldet. (Ryemageren havde rejst sag mod Villads Nielsen, fordi Dybvad stampemølle ved Stallerupgård havde fungeret utilfredsstillende den foregående vinter. Han havde fået nogle af sine varer ødelagt ved stampningen. Årsagen har været brud på dæmningen under vinteres stærke vejr, og Villads Nielsen har ført vidner på sine bestræbelser på at hele dæmningen. Ved retsmødet den 30/11 har han anmeldt et forlig gående ud på, at Ryemageren får ophævet sin kontrakt om at lade stampe ved Dybvad stampemølle og desuden får sine sagsomkostninger godtgjort med 20 rdl. og en tønde rug).

Jørgen Steffensen af Bække ctr. Ib Thomsen af Asbo. 11/1-63

Sign. Jens Ring i Gråmølle ved Århus ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 11/1-63

Jørgen Mathiasen, tjenende i Fredsted, og hans moder Anna Jørgensdatter og øvrige medarvinger erklærede sig fornøjet med fædrende og mødrende arv af den otting på Tiufkær mark, som Jes Mathiasen har i brug. Den lovbydes 3. gang. Mathias Jessens søn Jes Mathiasen og hustru Anne Olesdatter fik skøde.

60b:

1762 - 21. december:

Johan Schiønberg af Lille Velling ctr. Jes Mathiasen af Tiufkær for gæld. Udsat til 11/1, hvor sagen ikke er fundet.

30/11. Søren Thygesen af Kongsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld på 80 rdl. 11/1

Søren Thygesen af Kongsted ctr. Mads Pedersen af Sdr. Vilstrup for gæld. 11/1

61:

7/12. Nis Michelsen i Favrvrå i Tyrstrup sogn ctr. Erik Andersen af Tyrstrup. Skræderen Jep Hansen af Smidstrup beediger en erklæring ang. et stolestade. Tingsvidne.

Peter Lorentzen af Fredericia ctr. Thomas Thomsen af Vinding for auktionspenge. 11/1

7/12. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. 18/1

Hans Paabye sættedommer i følgende sager:

7/12. Søren Christensen i Mejsling ctr. Iver Hansen i Tiufkær for gæld. 18/1

7/12. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 18/1

61b:

14/12. Dom i sagen, som regimentskriveren har rejst ctr. en person, som kalder sig Hans Henriksen og foregiver at være født i Nebel ved Åbenrå, og som er arresteret på Koldinghus for tyveri. Han har ikke bevist at have ernæret sig på lovlig måde og kan ikke gøre rede for, hvor han har opholdt sig de sidste 3-4 år. Han har stjålet 2 gæs i Bølling (vurderet til 2 mk.). Må tiltales for både løsgænger og tyveri. Efter lovens 6-17-32 og 6-17-39 bør han miste sin hud i fængsel, betale i tvigæld 4 mk. danske, have sin hovedlod forbrudt, og han skal arbejde 4 år i Viborg tugt- og manufakturhus. Udgifterne til hans afstraffelse må udredes af Koldinghus amt. - Hans Henriksen ønskede ikke at appellere dommen, men takkede for nådig straf. - Meddomsmænd: Hans Hansen af Påby, Christen Jepsen og Iver Hansen Buhl af Harte, Mads Hansen Skov og Laue Poulsen af Bramdrup, Lars Jensen og Christen Pedersen og Jesper Nielsen Gris af Bjert.

1763

61b:

1763 - 11. januar:

Hans Albrecht Gotlob Sonnin, birkedommer, Mads Paabye, rådmand, by-, rådstue- samt birkeskriver. Tingmænd: Jens Møller i Skærbæk, i hans sted Rasmus Rasmussen, Jep Thomasen af Erritsø, i hans sted Peder Christensen, Hans Pedersen af Kongsted Torp, i hans sted Søren Munch, Jep Udsen af Stallerup, i hans sted Friderich Vogt, Niels Hansen af Stovstrup, i hans sted Kort Andersen, Peder Pedersen i Vejlbj, i hans sted Bunde Hansen, Jens Poulsen i Rands, i hans sted Jens Staffensen, Marcus Nielsen af Pjedsted, i hans sted Simon Andersen.

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-40 om lediggængeres og deserterede soldaters eksaminering, anholdelse og indbringelse.

62:

Læst forordning af 17/12-62, hvorved de forrige anstalter vedr. kvægsygen gentages, forandres og forbedres.

14/12. Sign. Jens Ring i Gråmølle ctr. Søren Christensen af Mejsling. 8/2

14/12. Regimentskriveren ctr. Peder Hansen i Fredericia. 22/2

14/12. Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 25/1

14/12. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna. 25/1

23/11. Sag ctr. fangefogeden Jens Knudsen på Koldinghus. 22/2

Regimentskriveren ctr. Søren Sørensen. 25/1

21/12. Søren Thygesen af Kongsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang. 22/2

62b:

21/12. Søren Thygesen af Kongsted ctr. Mads Pedersen af Sdr. Vilstrup. 22/2

14/12. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 25/1

63:

21/12. Peter Lorentzen af Fredericia ctr. Thomas Thomsen af Vinding. 25/1

30/11. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 25/1

14/12. Jørgen Steffensen af Bække ctr. Ib Thomsen af Asbo. 1/2

Hans Paabye sættemdommer i følgende sag:

63b:

30/11. Regimentskriveren (amtmanden og Verst beboere) ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. 25/1

64:

Laurids Thuesen af Erritsø fremlyser en plag 1. gang.

1763 - 18. januar:

21/12. Søren Christensen i Mejsling ctr. Iver Hansen i Tiufkær for gæld. 1/3

21/12. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. 1/2

21/12. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 1/3

Plagen fremlyst 2. gang.

1763 - 25. januar:

Læst den atter gentagne fornyelse af udgangne generalpardon af 29/12-62.

Læst pardonpatent af 30/12-62 for alle af Danmark og Norge rejste og uden eller med tilladelse udeblevne søfolk.

Læst plakat af 30/12-62 om pardon med dem, som er udeblevet og herefter udebliver med mandtallene og generalregistre til den under 23/9-62 påbudne ekstraskat.

Læst plakat af 29/12 fra ober....

Læst rentekammerets skrivelse af 11/1 til amtmanden ang. ekstraskatten.

11/1. Sag ctr. Søren Sørensen, skovfoged Søren Svendsens søn af Bramdruplund. Klageren er Jørgen Jørgensen af Bjert. 22/2

64b:

11/1. Regimentskriveren ctr. kvindemennesket Anna og flere af Lejrskov sogn. 8/3

11/1. Regimentskr. ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling. 8/3

11/1. Regimentskriveren ctr. Jep Raun af Højen. 22/2

65:

Stenderup bys lodsejere lader afhjemle landmålingsforretning med udmåling af byens agerjord og græsning. De gør bl.a. rede for, hvorledes de har opmålt den jord, som kan have været rund, aflang eller bugtet eller kantet. Denne opmåling i kvadratalen siges at være forstået af alle undtagen Hans Buch af Rugsted og Mads Eriksen af Høllund.

65b:

11/1. Peter Lorentzen af Fredericia ctr. Thomas Thomsen af Vinding. 22/2

11/1. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. 8/2.

Rådmand Hans Paabye sættedommer i følgende sag:

11/1. Regimentskriveren (amtmanden og Verst beboere) ctr. Adolf Walter, skovfoged i Hundsholt. Denne har rejst en kontrastævning, som omfattede amtmanden, men sættedommeren resolverer, at amtmanden er fritaget for søgsmål ved retten i h.t. lovens 1-2-8. Prokurator Struer fandt, at Adolf Walter dermed var forhindret i at skaffe sig de for forsvaret nødvendige oplysninger, hvorfor han fandt sig beføjet til at indanke sagen, medmindre amtmanden ville frafalde den. Det ville dennes

advokat, prokurator Lindom ikke; han ville endda skærpe den på grund af Adolf Walters mange unyttigheder. Tingsvidne.

66:

Lauritz Thuesen af Erritsø fremlyste plag 3. gang.

1763 - 1. februar:

11/1. Jørgen Steffensen af Bække ctr. Ib Thomsen af Asbo. Udsat til 15/2, men sagen kommer ikke igen.

66b:

18/1. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup. 15/2

1763 - 8. februar:

Læst general land- og com. kollegiets skrivelse af 29/1 til amtmanden ang. kvægsvagheden.

11/1. Sign. Jens Ring i Gråmølle ctr. Søren Christensen af Mejsling. 22/2

25/1. Jens Iversen, slagter af Fredericia, ctr. Niels Larsen, bager ibidem, og Johannes Fink i Gammelby mølle. Sagen frafaldet. (Niels Larsen er ved Fredericia byting dømt til at betale en gæld på 16 rdl. 2 mk. 4 sk. til Jens Iversen, som også har gjort forbud hos Johannes Fink på en sæk hvedemel, der står i møllen. Det var dette forbud, retten skulle have konfirmeret).

1763 - 15. februar:

Læst plakat af 1/2, hvorved forbud mod hestes udførsel ophæves.

Rasmus Poulsen af Seest stævner vidner til at bevise hans uskyld i forhold til den forbrydelse, der blev begået mod Marcus Madsen på Skovdrupgård den 16/1-54. Hans modpart er den undersøgelseskommission, der blev nedsat i den anledning. Vidnerne oplyser om Rasmus Poulsens færden den aften. Tingsvidne.

67b:

Lars Jensen af Bjert ctr. Tue Nielsen ibidem ang. en risbøg. 1/3

68:

1/2. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup. 1/3

1763 - 22. februar:

25/1. Regimentskriveren ctr. Jep Raun af Højen. 8/3

Læst kapitelstaksten for 1762.

8/2. Sign. Jens Ring i Gråmølle ctr. Søren Christensen af Mejsling. 29/3

25/1. Sag ctr. Søren Sørensen, skovfoged Søren Svendsens søn af Bramdruplund. Klageren er Jørgen Jørgensen af Bjert. 1/3

25/1. Dom: Peter Lorentzen af Fredericia ctr. Thomas Thomsen af Vinding for skyldige auktionspenge, 6 rdl. 3 mk. 9 sk. - Sagsøgeren har ikke fremlagt ringeste bevis på, at Thomas Thomsen skylder pengene, så denne frikendes.

11/1. Dom: Søren Thygesen af Kongsted ctr. Mads Pedersen af Sdr. Vilstrup for gæld på 250 rdl. Han har erkendt sin gæld og skal betale.

11/1. Dom: Søren Thygesen af Kongsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang. Han skal betale sin gæld på 30 rdl.

11/1. Dom: Regimentskriveren ctr. slotsportneren og fangefogeden Jens Knudsen, fordi han har ladet undvige den ham til forvaring overleverede Peder Hansen af Fredericia, der var fastsat formedelst søgsmål for tyveri. Peder Hansen var undvejet fra slottets arrestkammer, som portneren ikke havde låst. Det er ikke bevist, at der er nægtet ham noget, som han behøvede til delinkventens sikre forvaring. En fangefoged, der nyder varetægtspenge, anses for at være lige så forpligtet på at svare for en varetægtsfange som en mand, der er gået i borgen for sådan en. - Iflg. lovens 1-23-6 bør han bøde 60 lod sølv, samt de 4 rdl., som Peder Hansen idag er idømt, ifald disse 4 rdl. ikke kan betales af Peder Hansens bo. I mangel af betaling skal han lide på kroppen efter amtmandens bestemmelse. (Allerede inden retsmødet den 27/4 havde Peder Hansen været en tur væk fra fængslet. Han havde forklaret, at det var sket af tåbelighed, og at han ville være gået hen at tale med kammeråd Richter og borgmester Lund for dernæst at vende tilbage til sit fængsel; men han var blevet pågrebet ude i byen).

68b:

11/1. Dom: Regimentskriveren ctr. Peder Hansen af Fredericia formedelst en i hans varetægt fundet skindvest, som Christen Nielsen af Mejsling har vedkendt sig. - Skindvesten var blevet fundet under en ransagning hos Peder Hansen. Skræderen Jens Sørensen af Vester Nebel har forklaret, at han har syet sådan en vest med den slags knapper for Christen Nielsen. Der er vidner på, at vesten er blevet stjålet fra Christen Nielsen, mens han tjente i Holmehave. Følgelig er Peder Hansen tyv efter lovens 6-17-11, især da han har skudt på hjemmel, som er bristet for ham. Men da det ikke er behørigt bevist, enten at han har gjort indbrud, eller at der før er overgået ham tyvsdom, og skindvesten, som i retten er vurderet til 2 rdl., er til stede, så bør han efter lovens ?-32-39 miste sin hud i fængsel, bøde i tvigæld 4 rdl., have forbrudt sin hovedlod til kongen og betale sagens omkostninger eller i mangel heraf straffes på kroppen efter amtmandens nærmere bestemmelse. Skindvesten bør udleveres til Christen Nielsen i Mejsling. - Meddomsmænd: Jens Nielsen i Dons, Jens Grøn Jensen og Christen Iversen af Almind, Hans Rasmussen af Møsvrå, Uldrich Michelsen og Rasmus Sørensen af Viuf, Anders Hansen af Stenderup og Peder Nielsen af Eltang.

1763 - 1. marts:

18/1. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 26/4

22/2. Sag ctr. Søren Sørensen, skovfoged Søren Svendsens søn af Bramdruplund. Klageren er Jørgen Jørgensen af Bjert. Sagen udsættes til 29/3 med henblik på opfyldelse af en resolution fra amtmanden. Den kommer ikke igen.

15/2. Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup for gæld. 12/4

69:

Laurids Jensen af Bjert ctr. Tue Nielsen ibidem ang. en risbøg. Der tilbydes et forlig gående ud på, at Tue Nielsen betaler til Laurids Jensen 4 rdl. og 2 læs træ inden 14 dage, ellers optages sagen igen 15/3

Hofjægermester Bachman lader indstævne til edsaflæggelse Christen Hansen af Tolstrup, Mads Hansen af Tiufkær, Peder Zakariasen af Vinding, Michel Hansen Faugaard af Erritsø, Ole Andersen, Anders Olesen og Niels Olesen, alle af Vester Gesten; disse aflagde ed på skov- og jagtsessionens resolution. Lars Jacobsen af Vester Gesten var ikke mødt.

18/1. Dom: Søren Christensen i Mejsling ctr. Iver Hansen i Tiufkær for gæld. Han skal betale sin gæld samt sagsomkostningerne.

1763 - 8. marts:

22/2. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 22/3

Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. for slagsmål. 12/4

69b:

25/1. Dom: Regimentskriveren ctr. Ove Hansen og hustru Maren Jørgensdatter i Bølling, som begge er bortrømt, fordi han har stjålet en hest fra Hans Jørgensen i Nyborg Brakker med hende som medvider. Claus Christensen i Ågård og Ole Krabbe i Bølling bevidner, at han har tilstået at have stjålet hesten fra Hans Jørgensens stald og solgt den til møllersvenden Frederik Christoffersen i Donslund mølle. De var rejst til møllen, hvor de fik tilståelsen bekræftet. - Anklageren har påstået ham dømt til galgen. Men han har ikke stjålet den på marken og har heller ikke beviseligt begået indbrud; ej heller er han tidligere blevet brændt med tyvemærke. Derfor kan han ikke dømmes til galgen. Han bør pågribes, hvor han end findes, og efter lovens 6-17-36 og 6-17-39 kagstryges og have tyvemærke på sin pande, for hvilken eksekution skarpretteren skal have 9 rdl. Han skal betale tvigæld med 72 rdl. Ejeren har fået sin hest tilbage i stedet for igæld. Han skal have sin hovedlod forbrudt til kongen og skal arbejde i jern i Fredericia på livstid. Desuden skal han betale for processen og eksekutionens fuldbyrdelse. I mangel af betaling skal den udredes af Koldinghus amt efter amtmandens nærmere bestemmelse. - Det er ikke bevist, at Maren Jørgensdatter har haft del i sin mands tyveri, så hun frikendes. Dog forbeholdes vedkommende sin ret til at tiltale hende, hvis der senere opdages noget, der beviser hendes skyld, fordi hun ved sin opførsel og rømning har gjort sig mistænkelig. - Meddomsmænd: Gyde Andersen, Peder Mouritzen, Mads Jepsen, Mikkell Hansen, H. Larsen, Jens Rasmussen, Kej Madsen, Gregers Madsen. Måske identiske med dem, der

blev udmeldt d. 25/1: Gyde Andersen i Lilballe, Mads Jepsen, Peder Mogensen og Mickel Hansen i Sønder Vilstrup, Jens Spetsberg og Kej Madsen af Herslev Højrup, Gregers Dahl i Herslev og Hans Larsen i Follerup.

70:

25/1. Dom i sagen, som regimentskriveren har rejst dels ctr. et fremmed kvindemenneske, der har kaldt sig Anne og været nogen tid i Lejrskov sogn, formedelst hun menes at have født et barn i Lejrskov kirkes våbenhus og henlagt det på kirkegården, hvor det er fundet dødt, og dels mod Lars Pedersen af Vrå og Peder Christensen Høst af Højrup i Lejrskov sogn, fordi de ulovligt har huset hende. Kvinden har opholdt sig omtrent et par måneder i Lejrskov sogn under navnet Anne. Her har hun lavet til barsel efter sit eget udsagn. Hun er bortgået fra sit sidste opholdssted hos Peder Høst netop dagen før, end der i kirkens våbenhus blev fundet tegn på, at der var sket en barnefødsel. Obduktionen af det døde barn godtgør, at det er født levende, men døde på grund af manglende pleje ved fødslen. Alt dette gør den tiltalte stærkt mistænkelig for at have født det dødfundne barn i dølgsmål og om ikke forsætligt så dog ved en højst strafværdig omgang have skilt det af ved livet; men det er ikke bevist. Derfor frikendes Anne for anklagerens påstand. Dog forbeholdes vedkommende sin ret til at anholde og påny at tiltale hende, om der opdages noget imod hende i fremtiden. Det skyldes, at hun efter lovlig stævning ikke er mødt i retten og ikke har fralagt sig mistanken, som også forøges derved, at hun efter skrivelse fra præsten hr. Jensen i Ansager ikke har hjemme i hans menighed, som hun havde foregivet. - Lars Pedersen og Peder Høst har begge forset sig deri, at de ikke har anmeldt hendes ankomst for sognepræsten. Det var også en forseelse, at Peder Høst havde ladet hende gå i den tilstand, hun var i, uden at kere sig om, hvor hun blev af. Det har givet anledning, om ikke til den ulykkelige barnefødsel så dog til denne proces. Lars Pedersen skal betale 2 rdl. til Anst herreds fattigkasse, og Peder Høst 4 rdl. dertil. Peder Høst skal desuden betale sagens omkostninger.

70b:

1763 - 15. marts:

1/3. Lars Jensen af Bjert ctr. Tue Nielsen ibidem ang. en risbøg. Udsat til 29/3, men er ikke set der.

1763 - 22. marts:

8/3. Regimentskriveren ctr. Jep Raun i Højen. 12/4

Jes Pedersen og Niels Raun i Skærup ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 29/3

Rasmus Jespersen af Elsted under Havreballegård ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 29/3

Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 12/4

Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem vedr. vejret. 12/4

72b:

1763 - 29. marts:

Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 12/4

73:

22/3. Jes Pedersen og Niels Raun i Skærup ctr. Søren Christensen i Mejsling. 12/4

22/3. Rasmus Jespersen af Elsted ctr. Søren Christensen af Mejsling. 12/4

Hans Griis i Nr. Bjert ctr. svogeren Anders Jørgensen ibidem for gæld. 19/4

73b:

Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup vedr. salg af en ko. 19/4

74b:

22/2. Dom: Sign. Jens Ring i Gråmølle ved Århus ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld på 120 rdl. Han skal betale gælden og sagsomkostningerne.

1763 - 12. april:

75:

29/3. Jes Pedersen og Niels Raun i Skærup ctr. Søren Christensen i Mejsling. 3/5

29/3. Rasmus Jespersen af Elsted ctr. Søren Christensen af Mejsling. 3/5

22/3. Regimentskriveren ctr. Jep Raun af Højen. 17/5

29/3. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 3/5

8/3. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. for slagsmål. 3/5

22/3. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 3/5

75b:

22/3. Niels Hansen af Stovstrup ctr. Hans Larsen ibidem vedr. vejret. Niels Hansen og medinteressenter tilbyder forlig: De vil afstå fra deres krav m.h.t. voldsbøder for brud på forbudet om at køre gennem diget, og de vil tilbyde ham en bekvem udkørsel fra hans gård der, hvor hans svoger Struer kører, og ellers hvor de andre lodsejere kører. Forlig.

76:

1/3. Dom i sagen Nicolai Goldbech i Jelling ctr. Søren Koed i Håstrup for en gæld på 21 rdl. 3 mk. 1 sk. i prokuratorosalær. Søren Koed har i en memorial til amtmanden anført, at sr. Goldbech ikke

har ført den sag, han kræver salær for, så ordentligt; men han har ikke bevist noget desangående og har heller ikke modsagt nogen post i regningen. Han skal betale sin gæld samt sagsomkostninger.

76b:

1763 - 19. april:

Peder Hansen Høeg af Taulov Nebel ctr. Jens Skov af Tårup. 10/5

29/3. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 10/5

77:

29/3. Hans Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld. 26/4

Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 3/5

1763 - 26. april:

1/3. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 10/5

Jægermester og oberforster Bachmans skytte Rasmus Nielsen fremlægger skovsyn.

19/4. Hans Nielsen Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld. 31/5

77b:

Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. 10/5

1763 - 3. maj:

12/4. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 17/5

12/4. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 17/5

12/4. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. for slagsmål. 17/5

19/4. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 17/5

12/4. Dom i sagen Jes Pedersen og Niels Raun i Skærup ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld på 62 rdl. Han skal betale med renter plus sagsomkostningerne.

78:

12/4. Dom i sagen Rasmus Jespersen af Elsted under Havreballegård ctr. Søren Christensen af

Mejsling for gæld på 130 rdl. Han skal betale gælden og sagens omkostninger.

1763 - 10. maj:

26/4. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 31/5

19/4. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 31/5

78b:

19/4. Peder Hansen Høeg af Taulov Nebel ctr. Jens Skov af Tårup. Ingen mødt. Jens Skov havde ved første retsmøde tilstået, at hans karl havde hugget ca. et læs tørv (?), og havde tilbudt betaling derfor.

Skovfoged Jens Jørgensen af Oksvig indleverede en ulv, som birkedommeren straks betalte 4 rdl. for.

26/4. Dom i sagen hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for restance. Restance tilstået for Jep Nielsen af hans hustru, for Knud Andersen af hans fader, for Frederik Pedersen af Rasmus Christensen, og for de øvrige navngivne mænd af dem selv. Mogens Sørensen alene er undtaget. Gælden er ialt 219 rdl. 2 1/2 sk. Enhver skal betale til hospitalet det, som i specifikationen er anført. Mogens Sørensen er ikke blevet overbevist om sin gæld, men hospitalsforstanderen forbeholder sig ret til videre tiltale, om de høje herrer direktører finder det for godt.

1763 - 17. maj:

3/5. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 31/5

Amtmanden lader ved regimentskriveren udmelde nogle synsmænd til at efterse en tvistighed mellem Verst lodsejere og skovfoged Adolf Walter på Hundsholt ang. en indhegning ved Adolf Walters Skræder skov. Udmeldt blev sognefoged Søren Terpager og Iver Jepsen af Skanderup, samt sognefoged Poul Buch i Nagbøl og Niels Jensen i Dollerup. Når de afhjemler deres syn i retten, skal det ikke være tilladt at udspørge dem det mindste, ej heller at protestere imod afhjemlingen, alt i henhold til landvæsenskommissionens instruktion af 4/10-61. (14/6)

79:

3/5. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 7/6

Jens Christensen af Utoft i Grindsted sogn ctr. Hans Bertelsen af Sønderby. De indstævnedede vidner er ikke fremmødt. Sagen bliver opsat til 31/5, men forekommer ikke der.

3/5. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 7/6

3/5. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. for slagsmål. 7/6

79b:

12/4. Dom i sagen, som regimentskriveren har ført ctr. Jep Raun i Højen. Teksten er for vanskelig at læse på mikrofilm. Men vidneafhøringerne i sagens løb viser, hvad sagen har drejet sig om: Regimentskriveren har rejst sagen efter en klage fra provst Jens Storm i Højen. Søndag den 9/5-62 var Jep Raun kommet i slagsmål med Jørgen Rytter i dennes hus, og Jørgen Rytter døde snart derefter. Jørgen Rytters kone, Johanne Jørgensdatter, bevidner, at de to mænd ikke tidligere har haft nogen ufred med hinanden, og at hendes mand på dødslejet heller ikke havde ønsket at kaste nogen skyld på Jep Raun; han havde sagt, at det var synd at føre nogen i fortræd. Der har været en del mennesker forsamlet hos Jørgen Rytter den søndag. Da Jep Raun ganske fredeligt var kommet ind, havde Jørgen Rytter skældt ham ud: "Du er en skælm, fordi du har forvoldt, at jeg er blevet udlagt som barnefader af den besovede pige, som har tjent hos dig, og hvem du har givet 20 daler, for at hun skulle udlægge mig". Jep Raun havde sagt, at det ikke var sandt. Og så kom slagsmålet i gang. De blev senere skilt ad af de tilstedeværende, som snart derefter forlod huset for at gå til grandestævne. De havde bedt Jep Raun om at gå med, men det havde han nægtet. Jørgen Rytters kone derimod forlod huset sammen med de andre. Lisbeth Christensdatter af Ødsted har i mange enkeltheder beskrevet det påfølgende slagsmål, der undertiden blev afbrudt, "som om de havde været gode venner". Til sidst bliver de adskilt ved pigens mellemkomst, og snart efter kommer de to mænds koner ind. Dernæst har Jep Raun tilsluttet sig grandestævnet, hvor han skulle have udtalt sig om, at han nu havde givet Jørgen Rytter så meget, han kunne hjælpe sig med, og at han rent kunne have myrdet ham. - Men i løbet af sagen kommer det frem, at Jørgen Rytter på sit sidste havde talt om, at det var en af de mænd, der havde skilt dem ad, der havde påført ham den kvæstelse, som han senere døde af. Det var Jep Lauridsen Hjuler i Hattenborg; han havde taget ham i håret og rendt ham baglæns ind i en kiste. Men det var efter, at Jørgen Rytter havde væltet både sin egen kone og Jep Lauridsen i deres forsøg på at holde ham, og konen havde skreget om, at hendes ryg var i stykker. - Der synes ikke at være andre end Jep Raun, der bliver dømt. Retten konstaterer, at der har fundet adskillige jordskub og hårgreb sted, og Jep Raun dømmes til foruden sagsomkostningerne at bøde 20 rdl., som skal gå til kongens kasse.

80b:

1763 - 31. maj:

10/5. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 14/6

17/5. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 14/6

Rådmand Hans Paabye sættedommer i følgende sag:

Birkedommer Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup ang. en af denne til kongen indgiven memorial. 14/6

81:

10/5. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 21/6

26/4. Hans Nielsen Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld. 14/6

Jens Jepsens enke, Johanne Sørensdatter af Trelde m.fl. lovbyder halvdelen af gård i Trelde 1. gang.

Søren Christensen af Mejsling, som er sindet at sælge sin påboende gård, lovbyder den 1. gang.

81b: (Rulle 30902 begynder her)

1763 - 7. juni:

Der afhjemles syn over vildtbanepæle.

17/5. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 21/6

17/5. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 21/6

82: (Filmrulle 30901 slutter med denne side).

17/5. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. for slagsmål. 21/6

Skoleholderen i Herslev, Thomas Christensen, ctr. Jochum Pedersen af Follerup. Sagen forliget.

Jens Jepsens enke, Johanne Sørensdatter af Trelde m.fl. lovbyder halvdelen af gård i Trelde 2. gang.

Søren Christensen af Mejsling lovbød sin gård 2. gang.

1763 - 14. juni:

31/5. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 12/7

Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. 21/6

31/5. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. Mads Pedersen tilstod sin del af gælden. 21/6

82b:

17/5. Synsmænd aflægger rapport om syn af Skræder skov i tvisten mellem Verst beboere og skovfoged Adolf Walter. Tingsvidnet afsluttet.

Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 29/6

Mads Olesen af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 29/6

Niels Hjortlund i Løvlund ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 5/7

31/5. Hans Nielsen Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld. 5/7

83:

Sættedommer: Hans Paabye

31/5. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 12/7

Jens Jepsens enke Johanne Sørensdatter og arvinger Jep Jensen, Peder Jensen, Johanne Jensdatter, Sidsel Jensdatter, Laurids Jensen, Søren Jensen og Anne Jensdatter lovbyder 3. gang gården i Trelde. Søren Hansen, som ægter enken, begærer skøde.

Søren Christensens gård i Mejsling lovbudt 3. gang. Ingen meldte sig som købere.

1763 - 21. juni:

Christen Mortensen af Mejsling ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 5/7

83b:

Regimentskriveren ctr. grænsekontrollør Frederik Zahn for auktionspenge til Frederik Skræders stervbo i Gelballe. 5/7

Mickel Nielsen, Jens Christensen og Niels Thomsen i Amnitsbøl ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 5/7

Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. 29/6

84b:

7/6. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. af Tiufkær for slagsmål. Christen Ravn, Mads Hansen, Johan Nielsen og Hans Strange har indgivet memorial til amtmanden. Dennes resolution af 6/6 fremlægges. Der nævnes også som repræsenteret ved en anden prokurator: Mads Hansen, Hans Hansen og Mikkil Hansen. De vil efterleve amtmandens resolution, ellers genoptages sagen 12/7.

85:

7/6. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. 12/7

7/6. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 12/7

Jens Simonsen i Dons ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 5/7

Jørgen Sørensen af Jerlev ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 5/7

85b:

31/5. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. Kontrastævning. 19/7

Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for resterende landgilde og gæld. 5/7

Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for hans søns udeblivelse fra militærtjeneste. 5/7

(14/6. Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. Sagen ikke fundet idag, men kommer igen 5/7)

86:

14/6. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 5/7

1763 - 29. juni (onsdag):

21/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. 12/7

86b:

14/6. Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 5/7

14/6. Mads Olesen af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 5/7

1763 - 5. juli:

21/6. Jørgen Sørensen af Jerlev ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 12/7

21/6. Regimentskriveren ctr. grænsekontrollør Frederik Zahn for auktionspenge til Frederik Skræders stervbo i Gelballe. 12/7

21/7. Christen Mortensen af Mejsling ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld. 12/7

Jægermester Bacmann lader afhøre vidner på, at Ole Andersen i Øster Gesten har hugget gærdsel i det fredlyste Krorlund. 19/7

87:

21/6. Mickel Nielsen, Jens Christensen og Niels Thomsen i Amnitsbøl ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 12/7

21/6. Jens Simonsen i Dons ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld. 12/7

21/6. Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. 12/7

14/6. Hans Nielsen Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld. 12/7

14/6. (Niels Hjortlund i Løvlund) ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i

Elkær i Ringive sogn. 2/8

Johan Jocum Eriksen af Verst ctr. skovfoged Adolf Walter på Hundsholt for vold. 2/8

87b:

21/6. Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for resterende landgilde og gæld. 26/7

88:

21/6. Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for hans søns udeblivelse fra militærtjeneste. Lægdsmanden Jens Christensen af Eg havde bedt ham om at følge med til Jerrig, hvorfra han med nogle andre unge mænd skulle til session i Varde; men han havde unddraget sig. Tingsvidne.

88b:

21/6. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 26/7

Jens Andersen af Harte lovbød sin gård 1. gang.

Poul Lauridsen Buch af Nagbøl lovbød sin gård 1. gang.

Peder Bull i Starup fremlyste en hest 1. gang.

29/6. Dom: Mads Olesen af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld på 37 rdl. 3 mk. Han skal betale.

29/6. Dom: Christen Kyed af Højen Stubberup ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld på 48 rdl. Han skal betale.

89:

1763 - 12. juli:

21/6. Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen. Dom 23/8

21/6. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 2/8

21/6. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. af Tiufkær for slagsmål. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup har endnu ikke efterlevet amtmandens resolution. 26/7

89b:

14/6. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. Kontrastævning. 9/8

90b:

Hans Paabye sættdommer.

29/6. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. 2/8.

14/6. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 26/7

91:

Generalmajor von der Schullenburg ctr. Johan Wintermand og søn Jørgen Johansen i Seest. 26/7

Jens Andersen af Harte lovbød sin gård 2. gang.

Poul Lauridsen Buch af Nagbøl lovbød sin gård 2. gang.

5/7. Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. 26/7.

Peder Bull i Starup fremlyste en hest 2. gang.

5/7. Dom: Mickel Nielsen, Jens Christensen og Niels Thomsen i Amnitsbøl ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld på 112 rdl. Han skal betale.

91b:

5/7. Dom: Christen Mortensen af Mejsling ctr. Søren Christensen af Mejsling for gæld på 32 rdl. 3 mk. Han skal betale.

5/7. Dom: Jørgen Sørensen af Jerlev ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld på 15 rd. 4 mk. Han skal betale.

5/7. Dom: Jens Simonsen i Dons ctr. Søren Christensen i Mejsling for gæld på 8 rdl. Søren Christensen var ikke mødt frem i retten, men Jens Simonsen har selv fremlagt en kvittering for de 7 rdl. Altså skal Søren Christensen betale 1 rdl.

5/7. Dom: Regimentskriveren ctr. grænsekontrollør Frederik Zahn for auktionspenge til Frederik Skræders stervbo i Gelballe. Han skal betale.

5/7. Dom: Hans Nielsen Griis i Nr. Bjert ctr. Anders Jørgensen ibidem for gæld 73 rdl. 3 mk. Han har tilstået at skyldte 73 rdl. 4 mk., men har påstået at kunne fremlægge en kontraregning. Det har han ikke gjort. Han skal betale.

92:

1763 - 19. juli:

21/6. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 16/8

5/7. Jægermester Bacmann lader afhøre vidne på, at Ole Andersen i Øster Gesten har hugget gærdsel i det fredlyste Krorslund (Krogslund). Tingsvidne.

Jens Andersen af Harte lovbød 3. gang sin gård. Sønnen Søren Jensen og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

Poul Lauridsen Buch af Nagbøl lovbød sin gård 3. gang. Hans søn Niels Poulsen Buch begærede skøde.

92b:

1763 - 26. juli:

12/6. Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. 30/8

5/7. Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen i Eltang og Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. 9/8

Regimentskriveren lader afhjemle syn på Seest Overholms enge efter memorial til amtmanden fra Mads Sørensen. Tingsvidne.

93:

Niels Hansen af Andkær ctr. Jens Pedersen Ulf i Gårslev. 23/8

93b:

12/7. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. af Tiufkær for slagsmål. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup har endnu ikke efterlevet amtmandens resolution. 23/8

Regimentskriveren ctr. Mads Pedersen af Sønder Vilstrup for gæld på 9 rdl. 8 sk. til Carl Jensens stervbo i Børup. 9/8

5/7. Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for resterende landgilde og gæld. 2/8

12/7. Generalmajor von der Schullenburg ctr. Johan Wintermand og søn Jørgen Johansen i Seest. 9/8

Hans Paabye sættedommer.

12/7. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 16/8

94:

Peder Bull i Starup fremlyste en hest 3. gang.

1763 - 2. august:

12/7. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 23/8

12/7. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. 16/8

26/7. Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for resterende landgilde og gæld. 9/8

94b:

5/7. Sagen ctr. Peder Nielsen i Hinnum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 13/9

5/7. Johan Jocum Eriksen af Verst ctr. skovfoged Adolf Walter på Hundsholt for vold. 30/8

1763 - 9. august:

26/7. Regimentskriveren ctr. Mads Pedersen af Sønder Vilstrup for gæld på 9 rdl. 8 sk. til Carl Jensens stervbo i Børup. 23/8

12/7. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 23/8

26/7. Generalmajor von der Schullenburg ctr. Johan Wintermand og søn Jørgen Johansen i Seest, som skal have taget noget tøj i pant af rytteren Bertel Andersen. Forlig. Sagen er frafaldet.

2/8. Dom: Hr. Claus Hagen af Grindsted ctr. Niels Christensen Brun i Morsbøl for resterende landgilde og gæld, samt fordi han har bortlejet noget af ejendommens eng til andre. Det har han gjort adskillige gange uden sin husbonds tilladelse. Han har tilstået en regning på 22 rdl. 2 mk. 13 sk. og han skylder ca. 20 rdl. i landgilde. Han har forbrudt sit fæste. Gælden skal han betale, og gården skal han aflevere uden brøstfældighed.

95:

26/7. Dom: Poul Pedersen af Herslev Højrup ctr. (Thomas Knudsen i Eltang og) Mads Pedersen i Sdr. Vilstrup for gæld. Thomas Knudsen har betalt på et tidligt tidspunkt, så at sagen derefter kun gjaldt Mads Pedersen. Hans gæld er på 3 rdl. 2 mk. 8 sk. Den skal han betale.

1763 - 16. august:

19/7. Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. 27/9

2/8. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. 23/8

95b:

Hans Linnet af Kolding sættedommer i stedet for den befalede sættedommer, Hans Paabye, som er ude at rejse.

26/7. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 30/8

96:

Hans Pedersen af Sønder Vilstrup fremlyser en hest.

1763 - 23. august:

16/8. Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri. Meddomsmænd udpeges. 30/8

26/7. Niels Hansen af Andkær ctr. Jens Pedersen Ulf i Gårslev. Der var berammet trolovelse for Niels Hansen og Anna Sørensdatter af Andkær 5. søndag efter trinitatis. Men samme søndag skete der forbud fra Jens Pedersen Ulf i Gårslev, som også kaldes Jens Lundemand. Han har påstået, at Niels Hansen skulle have været forlovet med hans datter Kirsten Jensdatter. Der har været skriftlige indlæg fra provst Høstmark i Pjedsted, som i den afsluttende retsforhandling forbeholder sig sin ret og antyder, at han vil kunne skaffe tingsvidne på Niels Hansens utilladelige omgang i denne sag.

96b:

2/8. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 6/9

26/7. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling m.fl. af Tiufkær for slagsmål. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup har endnu ikke efterlevet amtmandens resolution. 6/9

9/8. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 13/9

Hest fremlyst 2. gang.

Niels Pedersen af Børup lovbød sin gård 1. gang.

Christen Poulsen af Børup lovbød sin gård 1. gang.

12/7. Dom: Regimentskriveren for Maren Mortensdatter af Bjert mod hendes søn Marcus Pedersen, fordi han har skældet, bandet og ilde begejnet hende. Efter vidneførelse er han blevet overbevist og har selv tilstået, at han har skældt sin moder for en skarnskvinde, dutset og bandet hende med de ord, at djævelen skulle partere hende, ja endog taget fat på hende for at støde hende ud af stuen. - Efter lovens 6-5-2 og forordning af 27/11-1739 skal han straffes med jern og arbejde i Fredericia fæstning sin livstid, miste arv og betale denne proces' omkostninger.

9/8. Dom: Regimentskriveren ctr. Mads Pedersen af Sønder Vilstrup for gæld på 9 rdl. 8 sk. til Carl Jensens stervbo i Børup. Han skal betale.

97:

1763 - 30. august:

2/8. Johan Jocum Eriksen af Verst ctr. skovfoged Adolf Walter på Hundsholt for vold. 27/9

Anders Hansen i Stenderup, Koldinghus amt og birk, fører vidner vedr. en hest, som var blevet ham frastjålet. Efter tyveriet var den straks blevet eftersøgt. Den blev fundet hos sognefoged Hans Pedersen Barsen i Alslev under Løgumkloster amt. Denne havde udleveret hesten mod kaution fra to mænd på, at Anders Hansen ville skaffe sig tingsvidne på, at hesten tilhørte ham og var blevet stjålet.

Hans Linnet sættedommer (nu ordentligt konstitueret).

16/8. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 13/9

Niels Pedersen i Børup lovbyd sin gård 2. gang.

97b:

Christen Poulsen i Børup lovbød sin gård 2. gang.

Afdøde Jørgen Jepsen Haars gård i Vester Nebel lovbudt 1. gang.

23/8. Dom: Regimentskriveren ctr. arresterede Anne Hansdatter for tyveri mod hendes husbond Niels Marcussen i Dons samt ctr. Johann Waxmuth og hans hustru Anne Cathrine Ollmann i Dons, formedelst de skal have været medvidere i tyveriet. Hun har stjålet 3 dukater og noget tøj. De to dukater har Niels Marcussen fået igen. Det stjalne tøj er bragt tilbage og vurderet til 6 mk. 6 sk. Anne Hansdatter har tilstået, at hun uden lovligt pas og skudsmål og uden at gå til alters har opholdt sig 3-4 år adskillige steder i landet. Tyverierne har hun også tilstået. Johann Waxmuth og hustru har tilstået, at de har taget imod det stjalne tøj for 3 mk. 12. sk. og at Waxmuth efter hendes begæring har vekslet en dukat til 2 rdl. Men han vidste ikke, at sagerne var stjålet. - Det kendes for ret, 1) at Anne Hansdatter efter lovens 6-17-32 og -39 bør miste sin hud, betale igæld til Niels Marcussen for den ene dukat, han ikke har fået igen, på 2 rdl., samt til kongens kasse tvigæld for både dukaten og de stjåle varer: 14 rdl. 12 sk. Hun skal have sin hovedlod forbrudt og betale processens omkostninger. Hvis hun ikke kan det sidste, udredes de efter amtmandens resolution af amtets kasse. Som løsgænger og utro tjener dømmes hun efter lovens 3-19-16 til at indsættes i Viborg tugt- og manufakturhus at arbejde i 3 år og desuden aftjene de bøder, som hun ikke betaler. - 2) Johann Waxmuth og hans hustru bør miste, hvad de har leveret delinkventinden for det af hende modtagne tøj, men i øvrigt være frie for tiltale i denne sag. - Meddomsmænd: Hans Andersen i Oddersted, Peder Hansen Høj i Taulov Nebel, Jep Hansen Gris i Børup, Hans Andersen ibidem, Jens Christensen og Hans Hansen i Skærbæk, Peder Andersen og Niels Thomsen i Erritsø. - Anne Hansdatter erklærede sig for fornøjet med dommen og forlangte ikke, at den skulle indstævnes for højere ret.

(23/7. Dom: Nis Hansen i Gamst ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld. Sagen er blevet pådømt idag, men den ses ikke at være blevet indført i protokollen. Der henvises til dommen i en anden dom over Bartram Højer. Se fol. 107b dommen i sagen, som Claus Pedersen har rejst.)

98:

1763 - 6. september:

23/8. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 27/9

23/8. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup for slagsmål. 27/9

Afdøde Jørgen Jepsen Haars gård i Vester Nebel lovbudt 2. gang.

Niels Pedersen af Børup lovbød sin gård 3. gang. Hans søn Laurids Nielsen og hustru Anne Carlsdatter begærede skøde.

98b:

Christen Poulsen af Børup lovbød sin gård 3. gang. Hans søn Poul Christensen og hustru Johanne Hansdatter begærede skøde.

1763 - 13. september:

23/8. Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup. 25/10

99:

2/8. Sagen ctr. Peder Nielsen i Hinnum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 4/10

Kromanden Anders Horsbøl i Bække ctr. Jørgen Steffensen ibidem for vold. 4/10

99b:

Gertrud Nausche af Kolding ctr. Ludvig Knudsen af Jelling. 27/9

Hans Paabye sættemer.

30/8. Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup. 27/9

100:

Afdøde Jørgen Jepsen Haars enke Maren Jensdatter, nu gift med Jens Rasmussen Damkjær i Vester Nebel, lovbyder 3. gang gården i Vester Nebel sammen med sine medarvinger: Marie Jørgensdatter Haar, Jens Jørgensen Haar, Anders Jørgensen Haar, Anna Jørgensdatter Haar. - Peder Lassen Vaaben og hustru Else Jørgensdatter Haar (datter af afdøde) begærer skøde.

Tulle Hansen i Lejrskov lovbød sin gård 1. gang.

1763 - 20. september:

Tulle Hansen i Lejrskov lovbød sin gård 2. gang.

Claus Pedersen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld på 66 rdl. 4 mk. 2/11

100b:

Jens Bertelsen af Herslev ctr. Hans Madsen ibidem for gæld på 40 rdl. Jens Bertelsen får et tilbud, som han vil tænke over, hvorfor sagen udsættes til 18/10, men den kommer ikke igen.

1763 - 27. september:

6/9. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup for slagsmål. De har nu betalt bøden, men ikke omkostningerne. 18/10

6/9. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 18/10

101:

Højesteretsprokurator Mattias Brun ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 18/10

30/8. Johan Jocum Eriksen af Verst ctr. skovfoged Adolf Walter på Hundsholt for vold. 8/11

13/9. Gertrud Nausche af Kolding ctr. Ludvig Knudsen af Jelling. 4/10

Thulle Hansen af Lejrskov lovbød 3. gang sin gård. Knud Jepsen, som bebor gården, og hustru Johanne Jensdatter begærede skøde.

101b:

16/8. Dom: Peder Christensen Nyborg af Jelling ctr. Enevold Sørensen ibidem ang. tiendetagelse. I sommeren 1762 har Enevold Sørensen af Tofthøj mark borttaget noget rug uden at have givet Peder Christensen Nyborg nogen tiende deraf. Han havde haft 14 kærve og 2 neg stående, og imod lovens 2-23-1 og -5 borttog han alt undtagen 4 neg. Peder Christensen Nyborg har akkord på Gadberg kirkes tiende, men han har hverken fået korn eller vederlag af kornet. Enevold Sørensen har ikke forsøgt nogen mindelig afgørelse, men har ladet sig både stævne og lovdage, han har været årsag til mange opsættelser, som har været bekostelige for modparten. Af kornet skal han betale i tiende 8 skilling danske; dertil kommer 24 rdl. i sagsomkostninger. Og til justitskassen skal han foruden 3 rdl., som han er blevet idømt under retssagen, betale yderligere 1 rdl. Han har påberåbt sig, at Christen Knudsen i Tofthøj har givet ham tilladelse til at bortføre kornet, og han har ret til at sagsøge denne.

13/9. Dom: Birkedommer Gotlob Sonnin ctr. Hans Lauridsen af Stovstrup (som her kaldes Hans Lassen) ang. en under hans navn til kongen indsendt memorial med beskyldninger mod Sonnin. Hans Lauridsen har ved ed benægtet enhver andel i denne memorial, men ved udeblivelser har han selv forårsaget procesomkostningerne. Dem skal han betale, ialt 6 rdl.

102:

1763 - 4. oktober:

Hr. Høstmark i Gamst ctr. Peder Nielsen ibidem. 18/10

103b:

13/9. Niels Hjortlund af Løvlund ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 18/10

27/9. Gertrud Nausche af Kolding ctr. skomageren Ludvig Knudsen af Jelling. Denne har tilbagekaldt nogle beskyldninger. Forlig. Sagen frafaldet.

104:

Søren Nielsen og Hans Laugesen Kjær af Harte fremlyser en hoppe 1. gang.

13/9. Kromanden Anders Horsbøl i Bække ctr. Jørgen Steffensen ibidem for vold. 18/10

1763 - 11. oktober:

Søren Nielsen og Hans Laugesen Kjær af Harte fremlyser en hoppe 2. gang.

1763 - 18. oktober:

27/9. Højesteretsprokurator Mattias Brun ctr. prokurator Carl Lindom af Snoghøj. 29/11

27/9. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 8/11

Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 8/11

105:

4/10. Niels Hjortlund af Løvlund ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 29/11

4/10. Hr. Høstmark i Gamst ctr. Peder Nielsen ibidem. 25/10

4/10. Kromanden Anders Horsbøl i Bække ctr. Jørgen Steffensen ibidem for vold. Sagen udsat til 8/11, men ikke set igen.

Søren Nissen og Hans Laugesen Kjær af Harte fremlyste 3. gang en hoppe, som en person, der kaldte sig Jens Rasmussen fra Skærup (?) ved Skanderborg, havde sagt var hans, men han var undveget fra dem.

27/9. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup for slagsmål. 8/11

105b:

Der anmeldes ildsvåde hos Hans Pedersen og Niels Thullesen af Højen. Degnen Melchior nævnes også. Tingsvidne.

1763 - 25. oktober:

Læst forordning om kornskatten for 1764.

18/10. Hr. Høstmark i Gamst ctr. Peder Nielsen ibidem. Præsten havde indklaget Peder Nielsen, fordi denne havde behandlet sin kone dårligt. De to præstemedhjælpere Niels Jensen og Niels Olesen har påhørt præsten formane ham til at forbedre sit liv med konen. Han havde svaret afvisende, og på præstens advarsel om indberetning til øvrigheden havde han sagt, at det eneste amtmanden kunne tænkes at gøre var at idømme ham den spanske kappe, og den var han karl for. I løbet af sagen har han dog lovet bedring. Og sagen ender med et forlig: 1) Peder Nielsen skal tilstå sin forseelse og love at leve et kristeligt liv med sin kone. 2) Han skal love at omgås sin præst kærligt og ikke foragte hans formaninger, som sigter til hans timelige og evige velfærd. 3) Han skal betale Høstmark sagens omkostninger. Det går Peder Nielsen ind på, dog med nogle forbehold om hans kones medskyld i ufredeligheden. Således frafalder sagen.

106:

Søren Christensen af Mejsling ctr. Niels Thomsen og Michel Nielsen af Amnitsbøl. 8/11

Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 8/11

107:

13/9. Dom: Søren Andersen Smed af Nr. Bjert ctr. Kej Madsen i Herslev Højrup vedr. en ko, som Kej Madsen har købt af smeden, men ikke betalt. Prisen skulle have været 26 rdl. hvis koen havde levet 14 dage efter leveringen. Den har gennemgået en sygdom, som ser ud til at være den grasserende kvægsyge. Jens Griis af Bjert har bevidnet, at smeden havde lovet at dele halv skade med køberen, hvis koen døde inden 14 dage af den grasserende kvægsyge. Men Kej Madsen har foregivet, at han i det tilfælde slet ikke skulle betale noget, samt at koen døde inden for de 14 dage. Det har han ikke bevist, men imod lovens 1-14-3 og -6 har han tilbudt med sin ed at benægte det af Jens Gris edeligt aflagte vidnesbyrd. Kej Madsen har handlet ubilligt, trættekært og lovstridigt, især i betragtning af, at han havde sat den købte ko ind til sygt kvæg og ikke bevist, at han havde tilladelse dertil af Søren Andersen. 26 rdl. er en ganske almindelig pris for en ko, der har været syg. - Kej Madsen bør betale 26 rdl. til Søren Andersen, medmindre han inden 4 uger efter denne doms forkyndelse gør sin ed på, at koen døde inden 14 dage efter modtagelsen. I så fald skal han betale 14 rdl. Han skal betale sagens omkostninger med 16 rdl. samt en bøde til justitskassen på 1 rdl.

107b:

1763 - 2. november (onsdag):

20/9. Dom: Claus Pedersen af Øster Gesten ctr. Bartram Højer af Vester Gesten for gæld på 100 slettedaler. Bartram skal betale sin gæld med renter inden 15 dage, hvis han ikke vil lide nam og indførelse. Hvis pengene ikke kan fremskaffes, skal han være pligtig til, hvis vedkommende høje

øvrighed vil tillade det, at fratræde sin fæstegård til sagsøgeren, dog således at der ikke sker nogen krænkelse af de rettigheder, som Nis Hansen i Gamst har erhvervet til gården ved den dom, der blev afsagt her ved retten den 30. august d.a. Claus Pedersen skal lade sig nøje, når han nyder sin betaling enten ved Nis Hansen, som kan korte pengene i de 15 rdl., som Bartram Højers hustru skulle have haft i medgift, eller ved anden høje øvrigheds foranstaltning.

108:

1763 - 8. november:

Amtsforvalter Møller ctr. Thomas Knudsen af Eltang. 15/11

18/10. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 15/11

18/10. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 6/12

18/10. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup for slagsmål. Udsættes 4 uger. 6/12

25/10. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 29/11

109:

Læst plakat om højesteret i Danmark.

Læst forordning af 14/10 om, at den, som er fader til et uægte barn, skal lige med moderen bære omsorg for dets opdragelse og efter hans formue erlægge i det mindste halvdelen af de omkostninger, som barnets underholdning kræver, indtil det er 10 år gammelt.

Læst plakat af 24/10 om indføsel af smør og ost.

Søren Hansen i Vrå lovbød sin gård 1. gang.

Hans Jensen i Jelling fremlyste en ko 1. gang.

27/9. Dom: Johan Jocum Eriksen af Verst ctr. skovfoged Adolf Walter på Hundsholt, fordi han med sin hirschfænger har såret ham i hænderne. Adolf Walter havde truffet Johan Jocum Eriksen i færd med at hugge gærdsel og havde villet konfiskere hans økse. Men denne svarede, at han havde fået tilladelse af skovrideren (hvilket skovrideren siden har bekræftet), hvorefter skovfogeden slog ham på hænderne med hirschfængerens. Da Adolf Walter fik forkyndt amtmandens indkaldelse til amtshuset desangående, svarede han enten, at det ikke var rigtigt, eller at han fortrød, at han ikke havde hugget næsen af Eriksen. Derimod har han ikke bevist mindste føje til sin handling. Da der derfor ikke ses at være nogen anden årsag til hans handling end modvillig ondskab, så kendes for ret, at han for sin gerning skal bøde efter lovens 6-7-6 og -15 samt 1-24-4 36 rdl., de 30 rdl. til Eriksen og det øvrige til kongens kasse, og desuden Eriksens omkostninger til proces og bartskeer. For de af ham udsagte ord skal han bøde til Anst herreds fattigkasse 5 rdl. og lige så meget til justitskassen.

(25/10. Søren Christensen af Mejsling ctr. Niels Thomsen og Michel Nielsen af Amnitsbøl. Sagen er ikke set idag.)

1763 - 15. november:

109b:

Læst forordning, hvorved det kgl. generalkrigsdirektorium bliver konstitueret, 28/10

Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 6/12

Regimentskriveren ctr. delinkventen dragon Henrich Mathiasen. Denne vedkender sig et i forvejen afholdt forhør. Der nævnes en synsforretning vedr. et dødt barn Ulrich Sørensen, vistnok af Bjert. Dragonens fader er Mathias Jepsen. To af hans mostre, Anders Christensens enke Kirsten Christoffersdatter og Niels Olesens hustru Mette Lauridsdatter, begge af Kolding, bevidner, at Henrich Mathiasen for 3 år siden lå syg af sprinklerne, og at han da mistede sin forstand og var så urolig og rasende, at der måtte holdes vagt hos ham. Siden den tid har han af og til været ligesom forvildet i hovedet. - Tingsvidne. (Se 10/1-64)

110:

8/11. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. Forlig i sigte. 6/12

Hans Jensen, Nis Jespersen, Michel Sørensen og Anders Pedersen, alle af Bastrup, ctr. Hans Pedersen af Knurborg og Jørgen Danielsen af Hafdrup. 22/11

110b:

8/11. Amtsforvalter Møller ctr. Thomas Knudsen af Eltang. 29/11

Søren Hansen af Vrå lovbyder sin gård 2. gang.

Hans Jepsen i Jelling fremlyser ko 2. gang.

1763 - 22. november:

15/11. De 4 mænd fra Bastrup ctr. Hans Pedesen og Jørgen Danielsen. 6/12

Hans Jepsen af Jelling fremlyser ko 3. gang.

111:

Søren Hansen af Vrå lovbyder 3. gang sin gård, som hans svigersøn Ole Jensen har i husbondhold. Denne og hustru Johanne (?) Sørensdatter begærer skøde.

1763 - 29. november:

Offentligheden for Kirstine Christensdatter ctr. hendes bortrømte mand Peder Larsen med henblik

på skilsmisse. Han er bortrømt for 3-4 år siden efter 2 års ægteskab. Det bevidnes, at Kirstine Christensdatter har levet kristeligt og skikkeligt både før og efter rømningen, og at hun ikke har givet ham årsag til rømningen.

111b:

8/11. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 10/1-64

112:

18/10. Niels Hjortlund af Løvlund ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. 20/12

Peder Hjelm i Kolding ctr. Mads Pedersen i Sønder Vilstrup for gæld. 20/12

Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbeck i Jelling for auktionspenge. 13/12

Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 6/12

15/11. Amtsforvalter Møller ctr. Thomas Knudsen af Eltang. 6/12

Hans Iversen af Bramdrup fremlyser en hoppe 1. gang.

18/10. Dom: Højesteretsprokurator Mattias Brun ctr. færgesforvalter prokurator Carl Lindom af Snoghøj vedr. fordring af salær for en sag, som Brun har udført ved højesteret mod Peder Ditlevsen i Erritsø. - Der er fremlagt en skrivelse af 28/9-59 med kongelig befaling til Mattias Brun om uden betaling at udføre den sag ved højesteret, som Carl Lindom ved hjemtinget har anlagt mod Peder Ditlevsen. Desuden et brev af 27/10 samme år fra Lindom, som skriver til Brun, at han kunne fortjene et skikkeligt honorar, men at han ej kan sætte sig i flere depenser for samme sag. - Altså ses det ikke, at Mattias Brun med føje kan kræve sig betalt for sit arbejde. Derimod er det ikke meningen, at han selv skulle udrede de udgifter, som processen har medført. Altså skal Lindom betale til Brun 8 rdl. og 2 mk. som han har udlagt.

112b:

1763 - 6. december:

8/11. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 20/12

15/11. Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 10/1

113:

8/11. Regimentskriveren ctr. Johan Christoffersen af Velling og Hans Christoffersen af Skærup for slagsmål. Frafaldet.

29/11. Amtsforvalter Møller ctr. Thomas Knudsen af Eltang. 10/1

Søren Bertelsen, Peder Nielsen, Peder Christensen, Peder Michelsen, og Peder Andersen, alle af Eltang, ctr. Hans Christensen ibidem. 10/1

15/11. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 10/1

114:

22/11. De 4 mænd fra Bastrup ctr. Hans Pedersen og Jørgen Danielsen. 13/12

29/11. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 13/12

1763 - 13. december:

Hjøllesmed Christen Sørensen af Øster Vamdrup fører vidne på, at han har færdiggjort 12 stk. hølær, som er indført til Jylland.

6/12. De 4 mænd fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen og Jørgen Danielsen. 10/1

114b:

6/12. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 10/1

115:

29/11. Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbeck i Jelling for auktionsspenge. 10/1

115b:

Peder Andersen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. Denne vil stræbe at betale. 17/1

Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. Hvis ikke sagen er ordnet i mindelighed forinden, udsættes den til 17/1

Hans Iversen af Bramdrup fremlyste hoppe 3. gang.

Hans Buch i Rugsted, som på offentlig auktion har købt Søren Christensens halve gård i Mejsling, lovbød samme 1. gang.

1763 - 20. december:

6/12. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 10/1

Jørgen Ancher Brochman af Grindsted ctr. Thomas Christian Nielsen og hustru i Grindsted. 10/1

116:

29/11. Peder Hjelm i Kolding ctr. Mads Pedersen i Sønder Vilstrup for gæld. 17/1

Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 10/1

Hans Buch i Rugsted, som på offentlig auktion har købt Søren Christensens halve gård i Mejsling, lovbød samme 2. gang.

116b:

29/11. Niels Hjortlund af Løvlund ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. Et anmeldt forlig er ikke blevet bekræftet. Ingen er mødt. 31/1

1764

116b:

1764 - 10. januar:

Hans Albrech Gotlob Sonnin birkedommer, Mads Paabye, rådmand, by- og rådstue- samt birkeskriver. Tingmænd: Thomas Pedersen i Brøndsted (i hans sted Rasmus Rasmussen), Bennet Nielsen af Vinding (i hans sted Bunde Hansen), Jes Pedersen i Skærup (i hans sted Peder Christensen), Niels Joensen (?) i Smidstrup (i hans sted Søren Munch), Christen Kyed i Stubberup (i hans sted Jens Steffensen), Anders Sørensen i Jerlev (i hans sted Simon Andersen), Peder Pedersen i Tudved (i hans sted Frederik Vagt) og Poul Pedersen i Bølling (i hans sted Kort Andersen).

20/12. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 31/1

(15/11). Regimentskriveren ctr. delinkventen dragon Henrich Mathiasen. Niels Olesens kone Mette Lauridsdatter vidner igen. Tingsvidne.

117:

6/12. Søren Bertelsen, Peder Nielsen, Peder Christensen, Peder Michelsen og Peder Andersen, alle af Eltang, ctr. Hans Christensen ibidem, der har indgivet en klage til amtmanden ang. en kørevej. Tingsvidne.

117b:

13/12. De 4 mænd fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen og Jørgen Danielsen. 24/1

6/12. Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 27/3

118:

6/12. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 31/1

118b:

29/11. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 24/1

Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 24/1

20/12. Jørgen Ancher Brochman af Grindsted ctr. Thomas Christian Nielsen og hustru i Grindsted. 24/1

20/12. Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 24/1

6/12. Amtsforvalter Møller ctr. Thomas Knudsen af Eltang for skyldige auktionspenge. Frafaldes, da pengene nu er betalt.

13/12. Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbech i Jelling for auktionspenge. 31/1

119:

13/12. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 24/1

1764 - 17. januar:

(Anders Olesen af Hinum for) Maurids Andersen af Hinum ctr. Peder Jørgensen af Ansager sogn og by. 31/1

13/12. Peder Andersen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 31/1

13/12. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 31/1

Markus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest vedr. skovhugst. Denne tilstår at have hugget nogle elletræer, men på en grund, der tilhører det ryttergods, som han har i fæste. Da det ser ud til at blive en ejendomssag, skal regimentskriveren indkaldes. (7/2)

119b:

29/11. Dom: Peder Hjelm i Kolding ctr. Mads Pedersen i Sønder Vilstrup for gæld på 30 rdl. ifølge veksel. Den skal betales.

1764 - 24. januar:

10/1. De 4 mænd fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen og Jørgen Danielsen. 7/2

10/1. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 14/2

10/1. Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 7/2

120:

10/1. Jørgen Ancher Brochman af Grindsted ctr. Thomas Christian Nielsen og hustru i Grindsted.

Sagen ventes forligt. 14/2

Mogens Jørgensen af Bølling fører vidner på et tilgodehavende hos Ove Hansen og hustru, som sad i et af hans huse, men er borttrømt for hestetyveri. Det drejer sig om husleje og rede penge, som de havde lånt, og nu vil han gerne have gjort udlæg i deres efterladenskaber. Vidnet henviser til en situation for et par år siden, da Mogens Jørgensen var meget syg og derfor havde ladet sende bud til Ove Hansen for at få opgjort gælden. Tingsvidne.

120b:

10/1. Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 31/1

10/1. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 7/2

1764 - 31. januar:

Læst kgl. gentaget mandat om lediggængeres og deserterede soldaters examinering, anholdelse og indbringelse, dat. 31/10-1740

Læst forordning af 11/1-64 ang. visse forandringer i ekstraskatten.

Kst. regimentskriver Rasmus Dreier ctr. landsoldaten Christen Andersen Snogdahl af Hjarup, som har ihjelskudt grænsekontrollør Zahns hund. 13/3

122:

10/1. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 14/2

20/12. Niels Hjortlund af Løvlund for enken Mette Larsdatter ctr. Peder Nielsen i Hinum for gæld til Christen Ørres stervbo i Elkær i Ringive sogn. Forlig.

17/1. Maurids Andersen af Hinum ctr. Peder Jørgensen af Ansager sogn og by. Niels Pedersen Hjortlund af Løvlund og Niels Pedersen degn af Morsbøl har været beskikkelsesmænd. Inden beskikkelsen har Maurids Andersen gjort nogle forgæves forsøg på dels at få Peder Jørgensen til at betale skyldig landgilde og dels at få en ordning vedr. betaling for Maren Jepsdatters (Ibsdatter) underhold hos Peder Jørgensen. Denne havde tilbageholdt hendes tøj et års tid, efter at hun var flyttet fra ham.

122b:

17/1. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 14/2

17/1. Peder Andersen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 28/2

123:

10/1. Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr.

Nicolaj Goldbech i Jelling for auktionspenge. 21/2

Hr. Claus Haagen af Grindsted ctr. 2 ham tilhørende unge mænd, Anders Jespersen fra Hejnsvig og Christen Nielsen Brun af Morsbøl, som er bortrømt fra hans gods. 28/2

10/1. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 14/2

24/1. Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 7/2

Hans Christian Høgsbro ctr. Thomas Knudsen i Eltang for gæld. 7/2

123b:

Afskrift af en erklæring af 26/1-64, som sognefoged Søren Bunde af Eltang har indgivet på stemplet papir. Heri tilstår han, at han nogle gange har forset sig imod krigs- og landkommissær de Folsacks ordrer til ham ang. nogle rekvirerede vogne og forspand, idet han har været forledt af slette rådgivere. Nu er han blevet klar over sin forseelse og lover fremover at respektere ordrene. Han beder om fritagelse for straf. Og for at hans kammerater, nemlig de øvrige sognefogeder i Koldinghus amt, ikke skal mangle oplysning herom til deres skyldigheds iagttagelse, må hans erklæring føres til bogs, når og hvor de Folsack ønsker det.

1764 - 7. februar:

Læst plakat om, at plakat af 30/12-62 om generalpardon for alle, der har forladt riget med eller uden tilladelse, er blevet forlænget.

Kirsten Pedersdatter, nu gift med Christen Jepsen i Gelballe, fører vidner på arveret efter sin søn Jacob Thomsen, som i året 1760 skal være draget fra Amsterdam til Surinam og være død på rejsen. Han er en søn af hendes tidligere ægteskab med Thomas Christensen i Skanderup.

124:

24/1. Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 28/2

31/1. Hans Christian Høgsbro ctr. Thomas Knudsen i Eltang for gæld. 21/2

31/1. Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 21/2

124b:

24/1. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 21/2

24/1. Hans Jensen m.fl. fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen af Knurborg og Jørgen Danielsen af Hafdrup. 21/2

(17/1). Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 21/2

Peder Rasmussen af Pjedsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 21/2

125:

Knud Sørensens påboende gård i Vrå lovbudt 1. gang.

Thomas Knudsens påboende gård i Eltang lovbudt 1. gang.

Jep Pedersens påboende gård i Højrup lovbudt 1. gang.

1764 - 14. februar:

31/1. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 21/2

125b:

24/1. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 28/2

24/1. Jørgen Ancher Brochman af Grindsted ctr. Thomas Christian Nielsen og hustru i Grindsted. Forlig.

31/1. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 21/2

31/1. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 28/2

126:

Jens Spesbiere af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 27/3

Sellerup bys lodsejere ctr. Søren Olesens enke Karen Nielsdatter i Sellerup Møllested og lavvæрге Knud Rasmusen af Brejning. 28/2

Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. 28/2

Knud Sørensens påboende gård i Vrå lovbudt 2. gang.

Thomas Knudsens påboende gård i Eltang lovbudt 2. gang.

Jep Pedersens påboende gård i Højrup lovbudt 2. gang.

Niels Andersens påboende gård i Bredstrup lovbudt 1. gang.

Laurids Jørgensens påboende gård i Lilballe lovbudt 1. gang.

126b:

Bertel Nielsens otting i Lejrskov Højrup lovbudt 1. gang.

Anders Jensens gård i Bramdrup lovbudt 1. gang.

1764 - 21. februar:

Nis Jensen af Øster Vamdrup taget i ed som opsynsmand i stedet for Hans Pedersen ibidem.

14/2. Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning i Folby sogn under Frisenborg gods. 28/2

7/2. Peder Rasmussen af Pjedsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 6/3

14/2. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 17/4

127:

7/2. Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem. 6/3

7/2. Hans Christian Høgsbro ctr. Thomas Knudsen i Eltang for gæld. 6/3

127b:

31/1. Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbeck i Jelling for auktionspenge. 20/3

7/2. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. Udsat til 20/3, men kommer allerede igen 13/3

128b:

7/2. Hans Jensen m.fl. fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen af Knurborg og Jørgen Danielsen af Hafdrup. 6/3

7/2. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 6/3

Bertel Nielsens otting i Lejrskov Højrup lovbudt 2. gang.

Anders Jensens gård i Bramdrup lovbudt 2. gang.

Laurids Jensens påboende gård i Lilballe lovbudt 2. gang.

Niels Andersens påboende gård i Bredstrup lovbudt 2. gang.

Jørgen Nielsens påboende gård i Skærbæk lovbudt 1. gang.

Jens Christensens påboende gård i Skærbæk lovbudt 1. gang.

Niels Sørensens påboende gård i Tolstrup lovbudt 1. gang.

129:

Bertel Jepsens påboende gård i Tolstrup lovbudt 1. gang.

Søren Bertelsens påboende gård i Eltang lovbudt 1. gang.

Jens Sørensen af Vrå, broderen Hans Sørensen (opholdssted ukendt), Mette Sørensdatter og afdøde Kirsten Sørensdatters børn lovbød 3. gang den gård, som Knud Sørensen påbor i Vrå. Knud Sørensen og hustru Else Jensdatter begærede skøde.

Jep Lauridsen af Højrup og Johanne Lauridsdatter af Egholt lovbød 3. gang den gård i Højrup, som Jep Pedersen påbor. Denne og hustru Maren Lauridsdatter begærede skøde.

129b:

Anna Sørensdatter af Eltang og Jens Knudsen ibidem lovbød 3. gang den gård i Eltang, som Thomas Knudsen har i husbondhold. Thomas Knudsen og hustru begærede skøde.

Kancelliråd Lautrup til Estrup ctr. kromanden Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. til kammerassessor Lautrups stervbo. 6/3

1764 - 28. februar:

Jørgen Nielsens påboende gård i Skærbæk lovbudt 2. gang.

Jens Christensens påboende gård i Skærbæk lovbudt 2. gang.

Niels Sørensens påboende gård i Tolstrup lovbudt 2. gang.

Bertel Jepsens påboende gård i Tolstrup lovbudt 2. gang.

Søren Bertelsens påboende gård i Eltang lovbudt 2. gang.

130:

14/2. Sellerup bys lodsejere ctr. Søren Olesens enke Karen Nielsdatter i Sellerup Møllested og lavværge Knud Rasmusen af Brejning. 13/3

14/2. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 6/3

7/2. Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 13/3

14/2. Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. 20/3

14/2. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 13/3.

Jens Olesens påboende gård i Højen lovbudt 1. gang.

Knud Hansens påboende gård i Harte Stubdrup lovbudt 1. gang.

Niels Knudsens påboende gård i Harte Stubdrup lovbudt 1. gang.

130b:

21/2. Dom: Regimentskriveren ctr. Jens Jørgensen af Tinning (Tinnet) i Folby sogn under Frisenborg gods, Skanderborg amt, Hans Hansen og Peder Bennedsen af Eltang, Peder Madsen af Sønder Vilstrup samt sr. Hans Frideriksen Brun af Gudsø mølle for ulovlig kvæghandel. - Jens Jørgensen var kommet til Gudsø mølle med en flok kvæg uden sundhedsbevis og anden befalet rigtighed for at sælge det. Heraf købte Hans Hansen ti, Peder Bennedsen to, Peder Madsen tre og Hans Brun een ko. Jens Jørgensen havde haft fuldmagt fra Svenning Valentinsen af Femmerup på Dollunds gods på Fyn til at indkøbe kvæg i Jylland. Han havde også indkøbt kvæget på sunde steder og fået sundhedsattest for det. Men da han kom tilbage til Valentinsen, havde denne ikke haft penge til flere end 36 af kreaturerne. Derfor var Jens Jørgensen kommet hertil for at sælge de tiloversblevne, hvor han bedst kunne. Handelen har været ulovlig, men dog ikke så graverende, som myndighederne i begyndelsen havde troet. Køberne burde ikke have købt, men de skulle have bragt Jens Jørgensen til amtmanden. - Jens Jørgensen har været sat i arresten. Han slipper for yderligere straf, idet kan blot skal betale sit fængselsophold og halvdelen af procesomkostningerne. samt et beløb til stemplet papir. Køberne skal i forhold til det antal køer, de har købt, betale den anden halvdel af procesomkostningerne, samt pr. ko 2 mk. til Elbo herreds fattigkasse.

31/1. Dom: Hr. Claus Haagen af Grindsted ctr. 2 ham tilhørende unge mænd, Anders Jespersen fra Hejnsvig og Christen Nielsen Brun af Morsbøl, som er borttrømt fra hans gods. De har ikke indfundet sig. De bør pågribes, hvor de findes, og hjembringes til det lægd, som de tilhører. De skal betale omkostningerne ved proces og tilbagebringelse.

31/1. Dom: Peder Andersen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld på 16 rdl. 1 mk. Han skal betale gælden og sagsomkostningerne.

Sognefoged Søren Borlef af Bramdrup, som har til ægte afgangne Niels Nissens enke Anna Kirstine Christensdatter, lovbød for 3. gang den gård, som Anders Jensen påbor i Bramdrup. Denne og hans hustru Maren Iversdatter begærede skøde.

131:

Jens Andersen, Malene Andersdatter og Mette Andersdatter lovbød (ved formyndere) 3. gang den halve otting, som Bertel Nielsen har i husbondhold, og som sidst tilhørte afdøde Anders Nielsen. Bertel Nielsen af Lejrskov Højrup og hustru Mette Jensdatter begærede skøde.

Marcus Rasmussen af Viuf lovbød 3. gang den gård i Bredstrup, som hans søster og svoger Niels Andersen påbor. Sognefoged Niels Andersen og hustru Maren Rasmusdatter af Bredstrup begærede skøde. De havde i forvejen den anden halvpart af gården.

Anders Hansen af Stenderup og Christen Hansen ibidem, formyndere for deres afdøde broder Simon Hansens børn i Lilballe, lovbød 3. gang den gård i Lilballe, som deres moder og afdøde far sidst ejede, og som nu bebos af børnenes mor og stedfar Laurids Jensen. Disse begærede skøde. Moderen hedder Anna Marie Christensdatter.

131b:

1764 - 6. marts:

Jens Olesens påboende gård i Højen lovbudt 2. gang.

Knud Hansens påboende gård i Harte Stubdrup lovbudt 2. gang.

Niels Thomsens påboende gård i Harte Stubdrup lovbudt 2. gang.

21/2. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 20/3

21/2. Hans Jensen m.fl. fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen af Knurborg og Jørgen Danielsen af Hafdrup. De sagsøgte har endnu ikke meddelt deres sagfører, hvad han skal gøre ved sagen. 20/3

21/2. Kancelliråd Lautrup til Estrup ctr. kromanden Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. til kammerassessor Lautrups stervbo. 20/3

132:

Hans Sørensen Raun af Brejning ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 3/4

Jep Bertelsens påboende gård i Tolstrup lovbudt 1. gang.

Peder Mikkelsens påboende gård i Eltang lovbudt 1. gang.

28/2. Jørgen Staffensen af Bække ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. Forlig.

Theodosius Jacobsens påboende gård i Store Anst lovbudt 1. gang.

21/2. Dom: Hans Hansen Raun i Eltang ctr. Thomas Knudsen ibidem for gæld. Den skal han betale.

21/2. Dom: Hans Christian Høgsbro i Kolding ctr. Thomas Knudsen i Eltang for gæld. Han skal betale.

21/2. Dom: Peder Rasmussen af Pjedsted ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. Han skal betale.

132b:

Hans Nielsen af Skærbæk, Niels Nielsen, tjenende på Søholm, og Karen Nielsdatter lovbød 3. gang den gård i Skærbæk, som Jørgen Nielsen påbor. Denne og hustru Anna Pedersdatter begærede skøde.

Peder Nielsen af Fredericia, Jens Nielsen af Skærbæk og Bodil Nielsdatter lovbød 3. gang den gård i Skærbæk, som Jens Christensen påbor. Denne og hustru Sidsel Sørensdatter begærede skøde.

Peder Hansen, Hans Hansen og Jens Hansen lovbød (ved formyndere) 3. gang den gård i Tolstrup, som Niels Sørensen påbor. Denne og hustru Mette Jensdatter begærede skøde.

133:

Michel Clausen, Jens Hansen for sig og kone, Jens Jepsen for sig og kone, Jacob Hansen for sig og kone Karen Clausdatter, arvinger efter Claus Eriksen af Tolstrup, lovbød 3. gang den gård i Tolstrup, som Bertel Jepsen påbor. Denne og hustru Sidsel Clausdatter begærede skøde.

Hans Hansen Buhl af Herslev, Iver Hansen Buhl af Harte, Hans Hansen, Bertel Hansen, Simon Hansen, Peder Hansen, Anna Hansdatter og Else Hansdatter lovbød 3. gang den gård i Eltang, som deres afdøde far Hans Hansen Buhl sidst beboede, og som nu påbos af Søren Bertelsen. Denne og hustru Anna Hansdatter (Hans Hansen Buhls enke) begærede skøde.

133b:

1764 - 13. marts:

Hans Hansens påboende gård i Herslev Højrup lovbudt 2. gang.

Peder Mikkelsens påboende gård i Eltang lovbudt 2. gang.

31/1. Regimentskriver ctr. landsoldaten Christen Andersen Snogdahl af Hjarup, som har ihjelskudt grænsekontrollør Zahns hund. 3/4

Jep Bertelsens påboende gård i Tolstrup lovbudt 2. gang.

Theodosius Jacobsens påboende gård i Store Anst lovbudt 2. gang.

28/2. Sellerup bys lodsejere ctr. Søren Olesens enke Karen Nielsdatter i Sellerup Møllested og lavværge Knud Rasmusen af Brejning. 10/4

28/2. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. Kontrastævning. 3/4

134b:

28/2. Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. 20/3

21/2. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. Sagen skulle først have været behandlet næste tingdag, men Marcus Madsen har taget fejl i sin blindhed. 3/4

Christen Hansens påboende gård i Tolstrup lovbudt 1. gang.

135b:

Hans Madsens påboende gård i Håstrup lovbudt 1. gang.

Degnen sr. Erik Binderups påboende gård i Store Anst lovbudt 1. gang.

Niels Thomsen p.v.a. sin hustru Gertrud Jensdatter lovbyder 3. gang gården i Højen, som hun sidst har beboet med sin forrige mand Hans Jensen, og som nu bebos af Jens Olesen. Denne og hustru

Kirsten Hansdatter begærer skøde.

Hans Mortensen af Uhre og Just Pedersen af Pjedsted lovbød 3. gang på vegne af afdøde Bodil Madsdatters arvinger den gård i Harte Stubdrup, som Knud Hansen bebor. Denne og hustru Sindet Pedersdatter begærer skøde.

De samme lovbød for 3. gang den gård i Harte Stubdrup, som Niels Knudsen påbor. Denne og hustru Anne Nielsdatter begærede skøde.

136:

1764 - 20. marts:

Christen Hansens påboende gård i Tolstrup lovbudt 2. gang.

Hans Madsens påboende gård i Håstrup lovbudt 2. gang.

Degnen sr. Erik Binderups påboende gård i Store Anst lovbudt 2. gang.

Søren Tygesens påboende gård i Kongsted lovbudt 1. gang.

21/2. Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbech i Jelling for auktionsspenge. 1/5

Regimentskriveren ctr. Bertel Bertelsen Rytter og hustru samt Peder Poulsen af Bjert for tyveri af korn fra Søren Hansen i Bjert. 3/4

137b:

Søren Bertelsen, Peder Nielsen, Peder Christensen og Peder Mikkelsen af Eltang ctr. Hans Christensen ibidem. 3/4

138b:

13/3. Sign. Jens Lassen til Hundsbæk ctr. Bartram Højer i Vester Gesten for gæld. Forlig

6/3. Hans Jensen m.fl. fra Bastrup (og Krogsgård) ctr. Hans Pedersen af Knurborg og Jørgen Danielsen af Hafdrup. Forlig.

6/3. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 3/4

28/2. Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. 1/5

139:

6/3. Kancelliråd Lautrup til Estrup ctr. kromanden Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. til kammerassessor Lautrups stervbo. 1/5

Skovrider Lebergs skytte Christian Olesen af Jordrup fremviste en gammel ulv, som han havde skudt. Han fik straks af birkedommeren udbetalt 4 rdl.

Maren Madsdatter og medarvinger Mads Michelsen af Eltang, Maren Michelsdatter af Vilstrup, Mette Michelsdatter af Vilstrup, Mette Michelsdatter af Eltang og Karen Michelsdatter af Bjert lovbød 3. gang den gård i Eltang, som Peder Michelsen påbor. Denne og hustru Mette Iversdatter begærede skøde.

Hans Hansen af Herslev Højrup m.fl. lovbød 3. gang den gård i Herslev Højrup, som Hans Hansen påbor. Han og hustru Dorthe Madsdatter begærede skøde.

139b:

Sidsel Bertelsdatter, Jens Bertelsen i Herslev og Mads Bertelsen i Taulov Nebel samt enken Kirsten Madsdatter lovbød 3. gang den gård i Tolstrup, som Jep Bertelsen påbor. Denne og hustru Johanne Nielsdatter begærede skøde.

Søren Jensen Krog af Vester Gesten, Jørgen Jensen Krog af Højrup, Hans Jensen Krog og Cathrine Jensdatter af Kolding lovbød 3. gang den gård i Store Anst, som Theodocius Jacobsen påbor. Denne og hustru Maren Jensdatter begærede skøde.

1764 - 27. marts:

Søren Thygesens påboende gård i Kongsted lovbudt 2. gang

140:

10/1. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. Kontrastævning. 17/4

Jens Christiansen af Store Anst lovbød 3. gang den gård i Store Anst, som degnen Erik Binderup påbor. Denne og hustru Maren Hansdatter Seest begærede skøde.

Dorthe Hansdatter, Anna Hansdatter og enken Kirsten Christensdatter lovbød 3. gang den gård i Tolstrup, som Christen Hansen påbor. Denne og hustru Maren Jensdatter begærede skøde.

14/2. Dom: Jens Speesbjerg (Spesbiere) af Herslev Højrup ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. Han skal betale.

1764 - 3. april:

140b:

13/3. Regimentskriver ctr. landsoldaten Christen Andersen Snogdahl af Hjarup, som har ihjelskudt grænsekontrollør Zahns hund. 17/4

20/3. Regimentskriveren ctr. Bertel Bertelsen Rytter og hustru samt Peder Poulsen af Bjert for tyveri af korn fra Søren Hansen i Bjert. - Anklagen for tyveri er blevet rejst efter en ransagning, som

Søren Hansen har ladet foretage. Der var blevet fundet byg både under sengen og i en kiste. I retten har Bertel Bertelsen delvist ændret sin forklaring i forhold til politiforhøret, men det har han forklaret med, at han var beskænket under politiforhøret. Nogle vidner har forklaret, at de nogle gange har set Bertel Bertelsens kone komme fra Søren Hansens kone med en pose, der godt kunne være byg. Søren Hansens kone fastholder dog, at hun kun een gang har solgt byg til hende, men forklarer, at Bertel Bertelsens kone flere gange har været ovre hos hende for at male sit eget byg med hendes håndkværn. Sagen ender her med et tingsvidne, som amtmanden har forlangt udstedt.

141b:

13/3. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 17/4

20/3. Søren Bertelsen, Peder Nielsen, Peder Christensen og Peder Mikkelsen af Eltang ctr. Hans Christensen ibidem. Tingsvidne. Sagen har drejet sig om sagsøgernes ret til at køre med gødning ud fra gaden til deres tofter mellem Hans Christensens og Peder Christensens gårde. Der føres vidner på, hvordan det har forholdt sig med den sag gennem tiden.

142:

20/3. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 1/5

6/3. Hans Sørensen Raun af Brejning ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld. 1/5

13/3. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. 17/4

Amtmanden ctr. kromanden Andreas Horsbøl i Bække. 15/5

Iver Hansen og Laurids Hansen lovbød 3. gang den gård i Håstrup, som før var beboet og ejet af Hans Iversen Koed og nu påboes af Hans Madsen. Denne og hustru Else Lauridsdatter begærede skøde.

142b:

Jens Nielsen lovbød 3. gang den gård i Kongsted, som Søren Thygesen påbor. Denne og hustru Anna Margrethe Jensdatter begærede skøde.

1764 - 10. april:

Forstander Hadberg af Kolding Hospital ctr. hospitalsbønderne i Almind for gammel restance. De indstævnte bønder mødte og tilstod deres restancer undtagen Peder Hansen, som udeblev; men Jep Nielsen, som forhen har beboet gården, tilstod hans. 1/5

143:

13/3. Dom: Sellerup bys lodsejere ctr. Søren Olesens enke Karen Nielsdatter i Sellerup Møllested, fordi hun ikke vil holde orne eller tyr for sagsøgerne. - Bymændene har ladet fremlægge et udtog af landmålingsforretningen, som viser, at Jens Thygesen, der da beboede møllestedet, har haft et de

menige bymænd tilhørende stykke jord til leje. Desuden har de fremlagt en klage af 10/11 1717 fra Sellerup bymænd om at holde tyr og orne for dem. Den var blevet påtegnet af ryttersessionen den 23. samme måned med en resolution, at den i klagen specificerede bymænds jord, som var indhegnet i 2 af Niels Thomsens tofter, skulle forblive under hans brug, imod at han og hans eftermænd uforanderligt holdt tyr og orne. - Karen Nielsdatter har erklæret sig villig til at overholde bestemmelsen på den betingelse, at hun måtte nyde den græsning på Sellerup mark, som fra gammel tid har været til møllestedet. Men det nævner ryttersessionens resolution ikke noget om, og hun har heller ikke ellers bevist en sådan rettighed. - Altså: Hvis hun vil beholde den jord, hun har af Sellerup bymænd, skal hun anskaffe en forsvarlig tyr og orne inden 15 dage, eller også skal hun betale 1 mk. dansk for hver ko og so, som nogen af dem må tage andet steds hen med. Har hun ikke betalt inden 15 dage, har hun forbrudt den jord, som hun har af Sellerup bymænd. Hun skal betale sagsomkostningerne samt de beviselige omkostninger, som de har haft på at bringe deres køer og søer andet steds hen. Desuden bøder hun 1 rdl. til justitskassen.

1764 - 17. april:

Hans Buch af Rugsted ctr. Peder Poder fra Bække ang. køb af en gård i Mejsling. 8/5

3/4. Andreas Jørgensen af Nørre Bjert ctr. Hans Nielsen Griis. Udsat til 1/5, men der er sagen ikke set.

21/2. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 8/5

27/3. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 8/5

143b:

3/4. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 8/5

144b:

3/4. Regimentskriver ctr. landsoldaten Christen Andersen Snogdahl af Hjarup, som har ihjelskudt grænsekontrollør Zahns hund. Christen Snogdahl indleverer egenhændigt indlæg. 1/5

Sr. Struers påboende gård i Stovstrup lovbudt 1. gang.

Peder Hansen Høgs påboende gård i Taulov Nebel lovbudt 1. gang.

Jep Mikkelsens påboende gård i Kongsted lovbudt 1. gang.

1764 - 1. maj:

Læst forordning af 13/4 ang. landmilitsens indretning.

Levin Struers påboende gård i Stovstrup lovbudt 2. gang.

Peder Hansen Høgs påboende gård i Taulov Nebel lovbudt 2. gang.

Jep Mikkelsens påboende gård i Kongsted lovbudt 2. gang.

145:

20/3. Kancelliråd Lautrup til Estrup ctr. kromanden Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. til kammerassessor Lautrups stervbo. Han har tilstået sin gæld. Sagen frafaldet.

3/4. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 15/5

20/3. Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. 8/5.

Hans Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 1. gang.

Niels Jørgensens påboende gård i Højen lovbudt 1. gang.

Niels Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 1. gang.

17/4. Dom: Regimentskriver ctr. landsoldaten Christen Andersen Snogdahl af Hjarup, som har ihjelskudt grænsekontrollør Zahns hund. - Christen Snogdahl har tilstået, at han på et sted, hvor ingen plejer at ride, har skudt hunden uden nogen hensigt at gøre enten grænsekontrolløren, som da var til hest, eller nogen anden skade. Han mener ikke, at han dermed har forbrudt sig, men at han tværtimod har efterlevet forordningen af 17/12 1762, som befaler, at på de med kvægsygdommen befængte steder skal løse hunde ødelægges. Han har endvidere fremført, at stedet, hvor hunden blev skudt, ligger ved den kgl. vildtbane, hvor efter jagtforordningen 26. artikel ingen løse hunde må være. Og da slige løse hunde altså ej anses at have større frihed i vildtbanen end ulve- og bjørnehvalpe, der vorder løse og dræbes, hvorfor gerningsmanden efter lovens 5-13-10 ikke bøder, så kendes Christen Andersen Snogdahl for videre tiltale fri, og der forbeholdes ham hans ret til at søge grænsekontrolløren for den fornærmelse, han mener sig af ham at være tilføjet. (Under sagens behandling er det blevet oplyst, at Anders Snogdahl skød hunden fra Anders Poulsens gård i Hjarup med en flint, der var ladet med skrå af bly. Han gjorde det, fordi han ikke kunne gå i fred til sin exercerplads. Hans løjtnant havde givet ham lov til at skyde hunden, fordi den tidligere havde revet hans soldaterkjole i stykker. Grænsekontrolløren havde sagt til Anders Poulsen og Christen Buch, at han ville skyde Christen Snogdahl med en af sine pistoler, hvis han skød hunden. Så det var foregået gennem et hul i Anders Poulsens port. Til sit forsvar havde Christen Snogdahl indleveret sit egenhændige indlæg!)

20/3. Dom: Provst Lorents Buchholtz af Balle for Kirsten Arensberg, sl. Jens Mandix' enke i Hvejsel, ctr. Nicolaj Goldbech i Jelling for auktionsspenge. Dem skal han betale.

145b:

10/4. Dom: De forhen navngivne hospitalsbønder i Almind skal betale deres gæld på ialt 309 rdl. og 2 1/2 sk.

3/4. Dom: Hans Sørensen Raun af Brejning ctr. Thomas Knudsen af Eltang for gæld på 14 rdl. 3 mk. Dem skal han betale.

1764 - 8. maj:

17/4. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 22/5

Sr. Lindom af Snoghøj fremlyste en hoppe.

17/4. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 5/6

17/4. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 22/5

146:

Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Søren Skræder i Skærup for boggæld på 3 mk. 1 sk. 22/5

Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Abraham Jensen i Skærbæk for boggæld på 1 rdl. 2 mk. 12 sk. 22/5

1/5. Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. 19/6

146b:

Hofjægermester og oberforster Bachman lader afhjemle synsforretning.

Hans Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 2. gang.

Niels Jørgensens påboende gård i Højen lovbudt 2. gang.

Niels Pedersens påboende gård i Højen lovbudt 2. gang.

Enken Apeolone Larsdatter, Hans Lauridsen af Stovstrup, Anne Lauridsdatter af Påby og afdøde Lars Lauridsens søn Laurids Larsen af Lejrskov lovbød 3. gang den gård i Stovstrup, som Levin Struer bebor. Denne og hustru Karen Lauridsdatter begærede skøde.

Jens Poulsens hustru Bodil Lauridsdatter af Taulov Nebel, som foregav, at hendes mand var syg, lovbød 3. gang den gård i Taulov Nebel, som de har ejet og beboet, og som nu beboes af Peder Hansen Høg. Denne og hustru Anna Jensdatter begærede skøde.

147:

Lauge Andersen og Mickel Laugesen af Kongsted lovbød 3. gang den gård i Kongsted, som Jep Mickelsen påbor. Denne og hustru Dorthe Hansdatter begærede skøde.

17/4. Hans Buch af Rugsted ctr. Peder Poder fra Bække ang. køb af en gård i Mejsling. 15/5

1764 - 15. maj:

1/5. Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld. 5/6

8/6. Hans Buch af Rugsted ctr. Peder Poder fra Bække ang. køb af en gård i Mejsling. 29/5

Ole Jensen af Grene ctr. hans bonde Hans Jensen ibidem. 29/5

147b:

Nis Hansen på Fobesletgård efterlyser 2 plage.

Sr. Lindom fremlyser hoppe 2. gang.

3/4. Dom: Amtmanden ctr. kromanden Anders Horsbøl i Bække for gæld på 100 slettedaler. Anders Horsbøl havde solgt en gård, som har været pantsat for 100 slettedaler børnepenge. Degnen sr. Brøgger i Verst havde nogle penge at indkassere for ham. Amtmanden har så ladet lægge arrest på 100 rdl. af samme penge den 22. marts. Denne arrest kendes gyldig, og sr. Brøgger er pligtig at betale til amtmanden af de indkasserede penge 66 rdl. 4 mk. og i procesomkostninger 10 rdl. Anders Horsbøl skal betale det manglende.

1764 - 22. maj:

Nis Hansen på Fobesletgård efterlyser 2 plage 3. gang. (!)

8/5. Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Abraham Jensen i Skærbæk for boggæld på 1 rdl. 2 mk. 12 sk. 29/5

8/5. Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Søren Skræder i Skærup for boggæld på 3 mk. 1 sk. 29/5

8/5. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 19/6

8/5. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 19/6

148:

Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 19/6

148b:

Ole Krabbe i Verst indleverede 10 ulveunger, og sidste ting kom en stor ulv.

Hans Pedersen Buch af Nørre Vilstrup lovbød sin påboende gård 1. gang.

Jesper Bertelsen af Fredsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

1764 - 29. maj:

Hans Pedersen Buch af Nørre Vilstrup lovbød sin påboende gård 2. gang.

Jesper Bertelsen af Fredsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

8/5. Hans Buch af Rugsted ctr. Peder Poder fra Bække ang. køb af en gård i Mejsling. 5/6

15/5. Ole Jensen af Grene ctr. hans bonde Hans Jensen ibidem. 26/6

149:

Søren Andersen af Tiufkær, Iver Andersen af Børkop og Anders Andersen af Ågård på vegne af dem selv og deres afdøde broder Lars Andersen af Højen lovbød 3. gang den gård i Højen, som Niels Pedersen nu bebor. Denne og hustru Else Christensdatter begærede skøde.

22/5. Dom: Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Søren Skræder i Skærup for boggæld på 3 mk. 1 sk. Sagsøgerne har både søgt og lovdaget Søren Skræder, men har ikke leveret ringeste bevis på fordringen, så Søren Skræder frikendes.

22/5. Dom: Mad. Margrethe Matfelts arvinger ctr. Abraham Jensen i Skærup for boggæld på 8 mk. 12 sk. Sagsøgerne har erkendt, at Abraham Jensen har betalt gælden, men de vil have ham til at betale sagsomkostningerne. Det frikendes han for.

149b:

1764 - 5. juni:

8/5. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. Kontrastævning. 19/6

29/5. Hans Buch af Rugsted ctr. Peder Poder fra Bække ang. køb af en gård i Mejsling. Udsat til 19/6, men der er sagen ikke set.

15/5. Dom: Jens Pedersen af Fredsted ctr. Niels Kyed i Starup for gæld på 10 rdl. Niels Kyed har købt en hoppe af Jens Pedersen for 62 rdl., hvoraf han har betalt de 52 rdl. Niels Kyed ville bevise, at hoppen havde lyde, da han købte den, men det har han ikke gjort. Han skal betale de 10 rdl. samt sagsomkostninger plus 1 rdl. til justitskassen.

Maren Hansdatter og Peder Pedersen af Højen lovbød 3. gang den gård i Højen, som Hans Pedersen påbor. Denne og hustru Margrethe Olufsdatter begærede skøde.

Christen Nielsen og hustru Mette Olufsdatter af Højen, Mads Henriksen, Ole Henriksen, Hans Henriksen, Søren Henriksen, Dorthe Henriksdatter, Karen Henriksdatter og Mette Henriksdatter (med formyndere) lovbød 3. gang den gård i Højen, som Niels Jørgensen påbor. Denne og hustru Dorthe Nielsdatter begærede skøde.

150:

Hans Pedersen Buch af Nørre Vilstrup lovbød 3. gang sin påboende gård. Christen Pedersen Hopballe og kæreste Mette Kirstine Hansdatter (Hans Pedersen Buchs datter) begærede skøde.

Jesper Bertelsen af Fredsted lovbød 3. gang sin påboende gård. Hans hustru Anne Pedersdatter begærede skøde.

1764 - 19. juni:

Læst plakat af 9/4 med nogle bestemmelser om handel på de kgl. amerikanske øer.

Læst plakat af 4/6, hvorved forbydes import af fremmed krudt.

Læst forordning af 9/4 om handel på de amerikanske øer og om toldbestemmelser i den forbindelse.

22/5. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 17/7

150b:

22/5. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 3/7

22/5. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 10/7

5/6. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 10/7

151:

8/5. Dom: Hans Christensen, møller af Borre mølle, ctr. Hans Poulsen af Seest for køb af ko, der nu er død af kvægsygen. Teksten er for vanskelig at læse på mikrofilm.

1764 - 26. juni:

29/5. Ole Jensen af Grene ctr. hans bonde Hans Jensen ibidem. Forlig. Ole Jensen har ført vidner på, at Hans Jensen har misligholdt sit fæstebrev. Han har bl.a. med fri vilje ofte ladet sit kvæg æde af Mikkel Christensens rugager. Han har også tiltalt sin husbond ilde.

1764 - 3. juli:

19/6. (Tingbogen viser dog tilbage til 22/5). Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 24/7

151b:

Peder Andersen af Erritsø ctr. enken Dorthe Olufsdatter af Sønder Vilstrup. 17/7

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Thomas Holdt og Iver Andersen af Erritsø for gæld. 17/7

152:

Christen Jensen af Skærbæk lovbød sin forhen påboende gård 1. gang.

Anders Pedersen af Erritsø lovbød sin forhen påboende gård i Erritsø 1. gang.

1764 - 10. juli:

19/6. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 7/8

19/6. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 7/8

152b:

Christen Jensen af Skærbæk lovbød sin forhen påboende gård 2. gang.

Anders Pedersen af Erritsø lovbød sin forhen påboende gård i Erritsø 2. gang.

1764 - 17. juli:

19/6. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 7/8

3/7. Peder Andersen af Erritsø ctr. enken Dorthe Olufsdatter af Sønder Vilstrup. Tingsvidne. Det er ikke undersøgt, hvad sagen egentlig har drejet sig om. Men der er ført vidner på, hvad hendes afdøde mand Søren Hansen har sagt på sit dødsleje. Bl.a. om han angrede, at han gav afkald på Javnsgård.

3/7. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Thomas Holdt og Iver Andersen af Erritsø for gæld. 7/8

Christen Jensen af Børup lovbød sin forhen påboende gård i Skærbæk 3. gang. Hans Nielsen af Skærbæk og hustru Maren Andersdatter begærede skøde.

Anders Pedersen af Erritsø lovbød 3. gang sin forhen påboende gård i Erritsø. Hans søn Peder Andersen af Erritsø og hustru Maren Christensdatter begærede skøde.

153:

1764 - 24. juli:

Læst forordning, at delinkventer i stedet for at dømmes til nærmeste fæstning herefter skal dømmes til arbejde i Københavns fæstning.

Thomas Pedersen af Ødsted lovbød sin påboende gård 1. gang.

3/7. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 7/8

1764 - 31. juli:

Thomas Pedersen af Ødsted lovbød sin påboende gård 2. gang.

Jochum Christian Christensen af Adserbøl ctr. hans svigerfar Niels Ebbesen i Kieldbiere (Keldbjerg) ang. køb af en halvgård i Adserbøl. 14/8

1764 - 7. august:

153b:

17/7. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 21/8

10/7. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 21/8

24/7. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 21/8

17/7. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Thomas Holdt og Iver Andersen af Erritsø for gæld. 4/9

10/7. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 21/8

Peder Christensens enke Maria Pedersdatter af Erritsø ctr. Jens Jepsen i Erritsø for gæld. 21/8

Thomas Jørgensen af Ødsted lovbød 3. gang halvdelen af sin gård i Ødsted. Hans fæstemø Johanne Thomasdatter begærede skøde.

154:

1764 - 14. august:

31/7. Jochum Christian Christensen af Adserbøl ctr. hans svigerfar Niels Ebbesen i Keldbjerg ang. køb af en halvgård i Adserbøl. Udsat til 11/9, men ikke set der.

154b:

Laurids Olesen, møller i Nebbegård mølle, anmelder ildsvåde. Almissebrev.

155:

1764 - 21. august:

7/8. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. Han har frataget kaldsmændene kaldssedlen. 4/9

Sr. Levin Struer ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård, fordi han har frataget kaldsmændene deres kaldsseddel. 4/9

Regimentskriveren begærer udmeldt 4 kyndige synsmænd til at taxere kornsæden på de kongen tilhørende jorder i Kolding distrikt. Udmeldt blev Rasmus Sørensen af Viuf, Anders Hansen af Stenderup, Mads Jepsen af Sønder Vilstrup og Mads Kyed af Follerup.

155b:

Iver Jepsen i Skanderup og Christen Buch i Hjarup søger tingsvidne om det kvæg, som de den 12/4 lod drive til Wiolde (Wioler) marked (kan det være Mjolden?). Det bevidnes, at den grasserende kvægsyge ikke var i Skanderup på den tid, da kvæget blev drevet derfra, at en Jørgen Christensen i Toldsted fik en sortbroget stud, m.m.

156:

7/8. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 4/9

7/8. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 4/9

7/8. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 4/9

7/8. Peder Christensens enke Maria Pedersdatter af Erritsø ctr. Jens Jepsen i Erritsø for gæld. 4/9

Frederik Nielsen af Møsvrå anmeldte ildsvåde. Tingsvidne.

1764 - 28. august:

Hofjægermester Bachmans skytte Rasmus Nielsen af Viuf afhjemler oldensyn.

156b:

1764 - 4. september:

Læst plakat af 28/8 om prinsessestyr.

21/8. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. 18/9

21/8. Sr. Levin Struer af Stovstrup ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård, fordi han har frataget kaldsmændene deres kaldsseddel. 18/9

21/8. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 2/10

21/8. Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for gæld. 16/10

21/8. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 2/10

21/8. Peder Christensens enke Maria Pedersdatter af Erritsø ctr. Jens Jepsen i Erritsø for gæld. 2/10

Anders Lauridsen af Hesselballe søger tingsvidne ang. penge, som han har til gode i stervboet efter afdøde Peder Christensen i Nebel mølle.

157b:

7/8. Dom: Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Thomas Holdt og Iver Andersen af Erritsø for gæld på 8 rdl., som han iflg. kvittering skal have betalt for Thomas Holt til sr. Niels Lund, en rådmand i Ribe. Iver Andersen er ikke overbevist at være pligtig til at betale disse penge og frikendes efter sin på lovdagelsen tagende påstand. Thomas Holt derimod har vel tilstået, at han har skyldt pengene, men har tillige tilbudt sin ed på, at han har aftjent gælden ved arbejde hos sagsøgeren. Denne har imod lovens 5-14-53 ladet sagen være upåtalte i over 17 år, og da sagens rette oplysning derved er gjort om ikke umulig så dog såre vanskelig, så kendes for ret efter lovens 1-14-6 og -7, at Thomas Holt ligeledes bør være fri for dette søgsmål, dersom han aflægger den ed, som han har tilbudt, her for retten inden 4 uger. Hvis det ikke sker, skal sagsøgeren aflægge ed ved sit værneting på, hvor meget han lovligt har til gode. Derefter skal der betales inden 8 dage.

1764 - 11. september:

Sognefoged Niels Bang i Stovstrup får tingsvidne i en sag mod skoleholder Nicolai Dreiers hustru af Stovstrup. Hun er kommet ind til ham og har talt ilde til ham og slået i bordet, så han blev nødt til at vige for hende ud af sit eget hus. Grunden synes at være nogle påstande om, at hendes børn har skåret korn på marken. Der er også en antydning til, at hun selv skal have stjålet korn fra Niels Bang for et par år siden. (Se 22/1-1765).

158:

Niels Thomsens påboende gård i Erritsø lovbudt 1. gang.

1764 - 18. september:

Niels Thomsens påboende gård i Erritsø lovbudt 2. gang.

4/9. Stovstrup lodsejere ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård. Forlig. - Sagen var vistnok foranlediget af, at Hans Jørgensens kreaturer havde ædt skoleholderens byg, men har vist også drejet sig om hans forpligtelser over for Stovstrup skole i almindelighed. Stovstrup lodsejere har været repræsenteret af Levin Struer, en prokurator, der havde gård i Stovstrup.

4/9. Sr. Levin Struer af Stovstrup ctr. Hans Jørgensen på Kobbegård, fordi han har frataget kaldsmændene deres kaldsseddel. Sagen er ikke speciel nævnt denne tingdag. Den er vel omfattet af foranstående forlig.

Søren Christensen af Mejsling ctr. Hans Buch af Rugsted. Det drejer sig om, at Søren Christensen mener, Hans Buch ikke har holdt nogle løfter ved handelen med en gård i Mejsling, som han ved offentlig auktion har købt. Stævningen kendes ugyldig, fordi Hans Buch er (selvejer-)rytterbonde, og stævningens hensigt er at vinde en ryttergård for sagsøgerens søn Christen Sørensen samt aftægt til sagsøgeren selv, hvilket betyder, at også regimentskriveren som rytterbondens værn skulle have været stævnet. Tingsvidne.

158b:

Mikkel Hansens påboende gård i Erritsø lovbudt 1. gang.

Niels Pedersens påboende gård i Erritsø lovbudt 1. gang.

1764 - 25. september:

Niels Pedersens påboende gård i Erritsø lovbudt 2. gang.

Mikkel Hansens påboende gård i Erritsø lovbudt 2. gang.

Skovfoged Adolf Walter af Hundsholdt får tingsvidne vedr. omstændighederne ved opbringelsen i 1750 af 104 stude, tilhørende Christian Claudie og Hans From, på Dollerup hede. Adolf Walter havde i Marcus Madsens overværelse bedt Hans Jepsen og Mads Lerke af Gejsing om at komme og

tælle studene, men på grund af vejret var de ikke kommet længere end til et dige uden for byen, da de så Adolf Walter, Marcus Madsen og Peder Jensen af Vrå drive afsted med dem. De kan ikke sige, om der havde været flere med. Anders Jensen af Gejsing var blevet bedt om at følge med ud til studene på Dollerup hede. Han så dem drive afsted med dem mod Kolding.

159:

Niels Laugesen af Erritsø, Hans Elkjærs enke, Peder Mikkelsens hustru af Erritsø og Jens Laugesens enke lovbød 3. gang den gård i Erritsø, som Niels Thomsen påbor. Denne og hustru Ingeborg Laugesdatter begærede skøde.

1764 - 2. oktober:

4/9. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 16/10

159b:

4/9. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 16/10

Regimentskriveren ctr. brødrene Niels Mikkelsen og Peder Mikkelsen af Erritsø. Forlig vil blive forsøgt. 16/10

4/9. Peder Christensens enke Maria Pedersdatter af Erritsø ctr. Jens Jepsen i Erritsø for gæld. 30/10

Thomas Hansen Faugaard af Erritsø, Hans Nielsens hustru Johanne Hansdatter af Erritsø og Hans Jensens hustru Dorthe Hansdatter ibidem lovbød 3. gang den gård i Erritsø, som Mikkell Hansen Faugaard påbor. Denne og hustru Karen Hansdatter begærede skøde.

Peder Jensen af Erritsø lovbød 3. gang den gård i Erritsø, som hans søn Niels Pedersen Haugaard bebor. Denne begærede skøde for sig selv og arvinger.

160:

1764 - 9. oktober:

1764 - 16. oktober:

Læst forordning om kornskatten.

2/10. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 30/10

2/10. Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. 27/11.

2/10. Regimentskriveren ctr. brødrene Niels Mikkelsen og Peder Mikkelsen af Erritsø. Forlig vil blive forsøgt. 30/10

Fogeden sr. Ernst Braath fra Elvadgård på Fyn ctr. Ulrich Mikkelsen Bonde i Viuf. 30/10

160b:

4/9. Dom: Christian Claudie på Østerbygård ctr. Niels Buch i Nagbøl for 300 rdl., som Niels Buch har modtaget for Claudie hos Simon Prahll i Husum. Niels Buch har erkendt, at han har modtaget pengene fra Simon Prahll, men påstået, at han havde leveret pengene til nu afdøde Morten Jensen på Vamdrupgård. Dette er blevet bekræftet af de to uvildige vidner Ebbe Nicolaisen i Seest og Matthias Højkjær af Flensborg. Claudie har nok erkendt, at han har fået 300 rdl. af Morten Jensen ved Vamdrup kirke, men hans sagfører har forsøgt at hævde, at det var penge, som Morten Jensen havde fået til Claudie fra Hans Laursen i Favrvrå. Men der foreligger skriftlig erklæring fra Morten Jensen om, at dette var pengene fra Niels Buch. Og det er også blevet bekræftet af flere vidner. Niels Buch kendes derfor fri for søgsmålet.

1764 - 23. oktober:

Hospitalsforstander Hadberg, Kolding hospital, ctr. hospitalsbønderne i Almind. 30/10

161b:

1764 - 30. oktober:

23/10. Hospitalsforstander Hadberg, Kolding hospital, ctr. hospitalsbønderne i Almind. Sagen er blevet afgjort i mindelighed. Den har drejet sig om, at hospitalsbønderne var blevet tilsagt til ægtkørsel med tørvejord til hospitalet, men var udeblevet. Det var de vist blevet enige om på et grandestævne.

Læst plakat ang. højesteret.

16/10. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 27/11

162:

Kammerråd Riis i Kolding ctr. Hans Christensen, møller i Borre mølle, for gæld. 13/11

16/10. Regimentskriveren ctr. brødrene Niels Mikkelsen og Peder Mikkelsen af Erritsø. 27/11

16/10. Fogeden sr. Ernst Braath fra Elvadgård på Fyn ctr. Ulrich Mikkelsen Bonde i Viuf for gæld. 13/11

Jørgen Hansen af Strandhuse ctr. Jens Andersen Kunde ibidem. 13/11

162b:

2/10. Dom: Peder Christensens enke Maria Pedersdatter af Erritsø ctr. Jens Jepsen (her kaldes han Jens Pedersen) i Erritsø for gæld på 5 rdl. 2 mk. 10 sk. Dem skal han betale.

1764 - 6. november:

Hans Rasmussens påboende gård i Møsvrå lovbudt 1. gang.

1764 - 13. november:

30/10. Jørgen Hansen af Strandhuse ctr. Jens Andersen Kunde ibidem. 27/11

30/10. Kammerråd Riis i Kolding ctr. Hans Christensen, møller i Borre mølle, for gæld. Sagen frafaldet.

163:

Læst plakat om session.

Læst genpart af skrivelse fra general-krigs-direktøren til krigs- og landkommissær oberst de Falsen vedr. kgl. resolution om, at proprietærene ingen ret har til de børn, hvis forældre tilhører de gevorbene regimenter.

Hans Rasmussens påboende gård i Møsvrå lovbudt 2. gang.

30/10. Dom: Fogeden sr. Ernst Braath fra Elvadgård på Fyn ctr. Ulrich Mikkelsen Bonde i Viuf for gæld på 100 rdl. Dem skal han betale.

1764 - 20. november:

Hr. Peder Mollerup ctr. Mads Jacobsen i Skærup for resterende auktionspenge. 4/12

Rasmus Christensens hustru Abelone Rasmusdatter af Almind og Peder Thomsens hustru Mette Rasmusdatter af Herslev og Poul Hansens afdøde hustru Karen Rasmusdatter i Møsvrå, hendes børn, lovbød 3. gang den gård i Møsvrå, som Hans Rasmussen påbor. Denne og hustru Gyde Hansdatter begærede skøde.

163b:

1764 - 27. november:

Mads Eriksen af Høllund lovbød sin påboende gård 1. gang.

Jørgen Raun på Fobesletgård (Fovsletgård) efterlyser 8 stude.

Sag. ctr. den arresterede Mads Pedersen for en række tyverier. 11/12

165b:

30/10. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 11/12

166:

Sag ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 29/1-1765

166b:

13/11. Jørgen Hansen af Strandhuse ctr. Jens Andersen Kunde ibidem. Fordi birkedommer Sonnin skulle være ført som vidne, skulle sr. Lindom have været sættemdommer, men denne har undskyldt sig. Jens Andersen Kunde har indgivet en memorial til sessionen og henviser til dennes resolution samt til en resolution fra kammerkollegiet, der har afgjort, at Jens Kunde bør beholde sit i fæste havende hus (med jordbrug) i rolig besiddelse, hvorfor efter hans sagførers mening ingen sag bør rejses herom. Da det er langt ud på aftenen, beslutter dommeren at fortsætte dagen efter. (28/11)

Sager, der er opsat til 27/11, kan søges under efterfølgende tingdag.

1764 - 28. november: (onsdag, retten kontinuieres)

(27/11). Ovenstående sag fortsættes og opsættes så til 11/12

167:

30/10. Regimentskriveren ctr. brødrene Niels Mikkelsen og Peder Mikkelsen af Erritsø. De har betalt deres gæld. Sagen frafaldes.

167b:

Christen Jensen af Amnitsbøl lovbød sin gård til sin søn Jens Christensen og hustru 1. gang.

Johanne Christensdatter lovbød Mikkel Nielsens påboende gård i Amnitsbøl 1. gang.

Thomas Jørgensen af Ødsted lovbød Christen Madsens påboende gård i Ødsted 1. gang.

Helvig Mortensdatter lovbød Niels Pedersens påboende gård i Ødsted 1. gang.

16/10. Dom: Hr. Friis i Hjarup præstegård ctr. Hans Michelsen i Hjarup. Sagen er anlagt af amtmanden efter kgl. befaling af 3/9-62 mod rytterbonden Hans Mikkelsen i Hjarup, formedelst en i brug værende eng, som sognepræsten hr. Friis har andraget at være præstegården tilhørende. Mons. von Meden, præstens sagfører, har fremlagt 1) et udtog af landmålingsforretningen over Hjarup, der viser, at til Hjarup præstegård er målt en eng kaldet Stubberup Kroe, taxeret for et læs hø, 2) en skriftlig forening mellem Hjarup bymænd, at de ville holde sig landmålingsforretningen efterrettelig, 3) en af Preben Hansen på regimentskriverens vegne med 4 mænd tagen synsforretning, efter hvilken Hans Mikkelsen har en eng i brug, som kaldes Stubberup Krog og er taxeret for 7-8 læs hø, og 4) et indlæg, hvori han påstår Hans Mikkelsen tilfundet at levere samme eng fra sig til Hjarup præstegård. - Hans Mikkelsens sagfører, hr. Lindom, har derimod på regimentskriverens vegne påstået, at Hans Mikkelsen måtte frifindes fra søgsmålet, fordi han har bevist med vidner, at Stubberup, som af 4 af retten udmeldte mænd er taxeret for 9 læs hø, i over 40 år har været brugt til hans Mikkelsens gård, og fordi efter de fire mænds synsforretning Hans Mikkelsen fattes 9 agre og 2 læs hø, som han efter landmålingsforretningen skulle have, hvorimod der til præstegården findes en eng ved navn Sandmai på 2 læs hø, som den efter landmålingsforretningen ikke skulle have. Det har hr. Friis modsagt. Det er iøvrigt ikke bevist, enten at Hjarup præstegård har mindre, end der er tillagt den ved landmålingen, eller at den til Hans

Mikkelsens gård liggende Stubberup Krog, som af synsmændene er taxeret til 9 læs hør, er den samme, som i landmålingsforretningen er taxert til 1 læs hør, hvilket ikke synes at være rimeligt. På den anden side vides ikke, om Sandmai med rette tilhører præstegården. Og da Hans Mikkelsens gård ingen Stubberup Krog er tilskrevet, så ses ingen årsag til, hvorfor samme dertil skulle bruges, helst om det i sin tid måtte befindes, at præstegården eller nogen af Hans Mikkelsens medtjenere havde bedre ret dertil. - Sagen findes ikke således oplyst, at man kan have nogen vished om, hvortil den omtvistede Stubberup Krog henhører. Efter disse omstændigheder, og da sagen er en af kongen befalet sag, finder dommeren sig endnu ikke i stand til at afsige endelig dom, men må pålægge parterne, så snart det ske kan, at tilvejebringe den behørig oplysning til endelig påkendelse. (Se 30/4-65)

1764 - 4. december:

Læst plakater af 12/12 og følgende datoer om auktion på Tystrup, Fovslet, Refsø, Drenderup, Vorgård, Tågerup og Strårup gårde.

20/11. Hr. Peder Mollerup ctr. Mads Jacobsen i Skærup for resterende auktionspenge. Pengene er betalt. Sagen frafaldes.

Peder Poder i Bække ctr. Christian Matthiasen Møller i Bække m.fl., arrestforretning. 18/12
168:

Nis Jespersen og Christen Hansen i Bastrup ctr. Søren Mortensen i Hjarup for gæld. 18/12

Lars Sejrsen Møller i Løvlund mølle ctr. Alexander Jensen i Trøllund. 18/12

Jørgen Raun på Fobesletgård (Fovsletgård) efterlyser 8 stude 2. gang.

Mads Eriksen af Høllund lovbød sin påboende gård 2. gang.

Jens Christensens påboende gård i Amnitsbøl lovbudt 2. gang.

Niels Pedersens påboende gård i Ødsted lovbudt 2. gang.

Christen Madsens påboende gård i Ødsted lovbudt 2. gang.

Mikkel Nielsens påboende gård i Amnitsbøl lovbudt 2. gang.

Hans Jensen Koeds enke lovbyder Hans Pedersen Koeds påboende gård i Viuf 1. gang.

Anna Nielsdatter m.fl. lovbyder Hans Hansens påboende gård i Pjedsted 1. gang.

Birthe Marie Steensdatter m.fl. lovbyder sin påboende gård Amhede 1. gang.

168b:

Jacob Christensen af Ødsted lovbyder Peder Iversens påboende gård i Ødsted 1. gang.

1764 - 11. december:

Hans Pedersen Koeds påboende gård lovbydes 2. gang.

Hans Hansens påboende gård i Pjedsted lovbydes 2. gang.

Niels Hansens påboende gård i Amhede lovbydes 2. gang.

Peder Iversens påboende gård i Ødsted lovbydes 2. gang.

Jørgen Raun på Fovslet efterlyser 8 stude 3. gang.

Johan Jørgensen af Seest lovbyder sin påboende gård til sønnen Jørgen Johansen 1. gang.

28/11. Jørgen Hansen af Strandhuse ctr. Jens Andersen Kunde ibidem. Tingsvidne. Jens Andersen Kunde er Jørgen Hansens stedfar. Han har med dyre eder lovet at overlade sit hus med jordbrug til Jørgen Hansen. Alle aftaler er truffet. Vidner kan fortælle, at han har talt om, at han ville afstå sit hus til stedsønnen og også sælge et lille hus, som dennes hustru har. Nogle har advaret ham imod at sælge svigerdatterens hus, inden de unge folk havde fået hans hus, for at de ikke skulle blive husvilde, men han har erklæret, at han ville kaldes både tyv og skælm, hvis han bragte dem i den situation. Så solgte han svigerdatterens hus til Lars Larsen, og for ca. 6 uger siden måtte de unge flytte ud af Jens Kundes hus, så de nu ikke mere har noget hus.

27/11. Sag. ctr. den arresterede Mads Pedersen for en række tyverier. Tingsvidne. 8/1-65

169:

Sag ctr. rytterbonden Mads Hansen Høeg for krybskytteri i vildtbanen. 8/1

169b:

27/11. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. Tingsvidne. 8/1-65

170:

Mads Eriksen af Høllund lovbød halvdelen af sin påboende gård 3. gang. Hans hustru Bodil Jensdatter begærede skøde.

Sidsel Nielsdatter af Ødsted lovbød 3. gang halvdelen af sin gård i Ødsted. Hendes mand Christen Madsen begærede skøde.

170b:

Johanne Christensdatter, Christen Jepsen, Jens Jepsen og Anna Jepsdatter lovbød 3. gang halvdelen af Mikkel Nielsens påboende gård. Denne og hustru Johanne Christensdatter begærede skøde.

Christen Jensen af Amnitsbøl lovbød 3. gang sin forhen påboende gård i Amnitsbøl. Hans søn Jens

Christensen og hustru Else Nielsdatter begærede skøde.

1764 - 18. december:

Johan Jørgensen af Seest lovbyder sin påboende gård til sønnen Jørgen Johansen 2. gang.

171:

4/12. Lars Sejrsen Møller i Løvlund mølle ctr. Alexander Jensen i Trøllund. Forlig.

4/12. Nis Jespersen og Christen Hansen i Bastrup ctr. Søren Mortensen i Hjarup for gæld. 29/1

4/12. Peder Poder i Bække ctr. Christian Matthiasen Møller i Bække m.fl., arrestforretning. 15/1

Jacob Jensens hustru i Skærup Anna Jensdatter og Sidsel Christensdatter lovbød 3. gang den gård i Ødsted, som Peder Iversen bebor. Denne og hustru Maren Pedersdatter begærede skøde.

Birthe Marie Steensdatter Leegaard og hendes børn med Jens Madsen, Karen Jensdatter og Jens Jensen lovbød 3. gang gården Amhede. Niels Hansen og hustru Birthe Marie Steensdatter begærede skøde.

171b:

Hans Jensens enke Anna Nielsdatter, Pjedsted, Niels Hansen ibidem og Karen Hansdatter lovbød 3. gang Hans Hansens påboende gård i Pjedsted. Denne og fæstemø Karen Sørensdatter begærede skøde.

Hans Jensen Koeds enke Maren Jepsdatter i Viuf lovbød 3. gang sin sl. mands gård i Viuf. Hans Pedersen Koed og hustru Anna Maria Hansdatter (enkens datter) begærede skøde.

Hans Buch i Rugsted lovbød 3. gang den gård i Mejsling, som han på auktion har købt af Søren Christensen. Peder Poder begærede skøde. De to foregående lovbydelser skete den 13. og 20. december 1963.

1765

172:

1765 - 8. januar:

Hans Albrecht Gotlob Sonnin, birkedommer, Hans Paabye, rådmand og adjungeret birkeskriver, begge af Kolding. Tingmænd: Rasmus Rasmussen for Almind sogn, Peder Christensen for Seest sogn, Bunde Hansen for Hjarup sogn, Søren Munk for Vamdrup sogn, Frideric Vogt for Skanderup sogn, Cort Andersen for Anst sogn, Simon Andersen for Gesten sogn og Jacob Møller for Lejrskov sogn, hvilke mænd alle er af Kolding og lejede af de udmeldte sognemænd.

Læst reskript af 10/12-64 om, at skrædere, som imod lovens 3-13-23 forarbejder købstadsklæder og

dog bor på landet, skal straffes med et halvt års fæstningsarbejde.

Læst kgl. gentaget mandat om lediggængeres og deserterede soldaters examination, anholdelse og indbringelse, 31/10-1740.

11/12. Sag. ctr. den arresterede Mads Pedersen for en række tyverier. 15/1

11/12. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 5/2

11/12. Sag ctr. rytterbonden Mads Hansen Høeg for krybskytteri i vildtbanen. 5/2

1765 - 15. januar:

Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. Adolf Walter på Hundsholt for gæld. 29/1

172b:

8/1. Sag. ctr. den arresterede Mads Pedersen for en række tyverier. Meddomsmænd udmeldes: Peder Lassen og Søren Nissen i Harte, Peder Gydesen i Påby, Mads Jørgensen Buk i Rådvad, Villads Nielsen på Stallerupgård, Hans Carlsen i Stubdrup, Steffen Jensen og Villads Nielsen af Estrup. 29/1

Borgmester Danielsen af Kolding ctr. Hans Christensen, møller i Borre mølle, for gæld. 26/2

Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Jens Nielsen Hvolbøl på Hvolbølgård. 29/1

173:

18/12. Peder Pøder i Bække ctr. Christian Matthiasen Møller i Bække m.fl. 12/2

1765 - 22. januar:

Læst forlængelse af generalpardon for dem, som fra landlægder og tropper er deserterede, 26/12-1764

Læst rapels- og generalpardonpatent, at patent af 19/1-64 gentages: om de af riget undvegne.

173b:

Hans Nicolaisen af Vejstrup Røj får tingsvidne om 16 stude, som han har købt af Ole Jensen Hvejsel i Horsted. De var friske og sunde, da de blev drevet fra Horsted, og der var ingen grasserende kvægsyge der.

(Se 11/9-64). Afskrift af erklæring med vedhæftet stemplet papir fra Anna Louise Eleonora Giehler, hvori hun genkalder de fornærmelige ord, hun i ubesindighed har udtalt imod Niels Bang i Stovstrup.

1765 - 29. januar:

Gyde Andersens påboende gård i Lilballe lovbydes 1. gang.

15/1. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Jens Nielsen på Hvolbølgård. 5/2

27/11. Sag ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 5/2

174b:

15/1. Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. Adolf Walter på Hundsholt for gæld. 19/2

18/12. Nis Jespersen og Christen Hansen i Bastrup ctr. Søren Mortensen i Hjarup for gæld. 5/3

Læst plakat af 21/1-65 om auktions holdelse på en del kgl. forbeholdt gods, kirker og tiender i Kolding og Dronningborg rytterdistrikter. Auktion begæres over det koldingske distrikt 30. maj.

Jens Mikkelsen i Lille Velling lovbyder sin halve gård 1. gang.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved lovbyder halvdelen af sin påboende gård til sønnen Jep Andersen 1. gang.

Samme lovbyder den anden halvdel til datteren Emarentze Andersdatter 1. gang.

15/1. Dom i den sag, som hr. Lunde på Engelsholm har ladet anlægge mod Mads Pedersen, født i Ryeberg (Rydbjerg?), formedelst heste- og andre tyverier. - Han har tilstået, at han har stjålet en hest i en skov nordvest for Ågård, en hoppe fra Joen Pedersen i Bindeballe, et par støvler, et hestedækken og et bidsel fra Jacob Andersen i Lie, samt at han har taget et bæst i Egtved skov og sluppet det i Lindeballe skov. - Han har solgt en hest til Hans Hansen i Uhre, det var den, som tilhørte Peder Hansen i Ågård. Den fra Joen Pedersen stjåle stjålne hoppe har han solgt til Svend Poulsen i Gullestrup. . - Mads Pedersen bør efter forordningen af 4/3-1690 for hestettyveriet miste sit liv i galgen; efter lovens 6-17-39 og -40 skal han bøde 6 mk. til kongens kasse for at have taget hesten i Egtved skov og redet derpå til Lindeballe skov. Han skal erstatte dem, han har stjålet fra, den derved forårsagede skade: Igæld til Peder Hansen i Ågård 4 rdl., til Joen Pedersen i Bindeballe 6 rdl., og til Jacob Andersen i Lie for støvlerne 5 mk., for dækkenet 1 mk. og for bidslet, som han ikke har fået igen, 4 mk. Tvigæld til hr. Lunde på Engelsholm, der har ladet tiltale sagen: 61 rdl. Og han skal have sin hovedlod forbrudt til sin husbond. Han skal betale omkostningerne til hans pågribelse, tiltale, fængsel, underhold og dommens fuldbyrdelse. Den bekostning, der ikke kan udredes af ham selv, skal udredes af Koldinghus amt efter øvrighedens nærmere foranstaltning. - Meddomsmænd: Peder Gydesen (Påby), Villads Nielsen (Stallerupgård), Mads Jørgensen (Mads Jørgensen Buch i Rådvad), Hans Karlsen (Stubdrup), Steffen Jensen (Estrup), Villads Nielsen (Estrup) og Søren Nissen (Harte). (I denne liste mangler Peder Lassen af Harte, som også blev udmeldt). - Delinkventen, som havde hørt dommen afsige, forlangte, at den måtte indstævnes til højesteret.

175:

1765 - 5. februar:

Jens Mikkelsen i Lille Velling lovbyder sin halve gård 2. gang.

Gyde Andersens påboende gård i Lilballe lovbydes 2. gang.

Skovfoged Anders Eliassen i Egtved lovbyder halvdelen af sin påboende gård til sønnen Jep Andersen 2. gang.

Samme lovbyder den anden halvdel til datteren Emarentze Andersdatter 2. gang.

Hans Pedersen Roeds påboende halve gård i Bølling lovbudt 1. gang.

8/1. Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen af Seest for skovhugst. 19/3

8/1. Sag ctr. rytterbonden Mads Hansen Høeg for krybskytteri i vildtbanen. 19/2

175b:

29/1. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Jens Nielsen Hvolbøl på Hvolbølgård. 19/2

29/1. Sag ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 12/2

176:

Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. 12/2

Jørgen Nielsens påboende gård i Bølling lovbudt 1. gang.

176b:

Niels Ebbesens påboende gård i Bølling lovbudt 1. gang.

Mogens Jørgensens påboende gård i Bølling lovbudt 1. gang.

Jørgen Lauridsen af Ågård anmelder ildsvåde. Tingsvidne.

Johan Jørgensen af Seest lovbyder 3. gang sin påboende gård til sønnen Jørgen Johansen, som begærer skøde.

1765 - 12. februar:

Jens Thomsens påboende gård i Lilballe lovbudt 1. gang.

Jens Gjermanssens påboende gård i Egtved lovbudt 1. gang.

Ole Buch af Nagbøl lovbyder sin forhen påboende gård i Nagbøl 1. gang.

177:

5/2. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. 26/2

177b:

5/2. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 5/3

Jørgen Niensens påboende gård i Bølling lovbudt 2. gang.

15/1. Peder Poder i Bække ctr. Christian Matthiasen Møller i Bække m.fl. Udsat til 5/3, men ikke set der.

Anna Kirstina Olesdatter og hendes to børn i ægteskabet med Henrik Jørgensen, Anna og Else Henriksdatter, samt Kirsten og Bodil Kathrine Henriksdatter lovbyder 3. gang halvdelen af hendes salige mands gård i Lille Velling til hendes nu havende mand Jens Mikkelsen, som sammen med hende begærer skøde.

178:

Hans Nielsen af Vesterby, Jens Nielsen af Oddersted og Søren Nielsen i Børup lovbyder 3. gang Gyde Andersens påboende gård i Lilballe. Denne og hustru Else Nielsdatter begærer skøde.

Skovfoged Anders Eliassen af Egtved og hans stedsøn Christian Jensen Ravn i Bøgvad lovebød 3. gang sin halve gård til sønnen Jep Andersen, som begærede skøde.

Samme lovebød den anden halve gård til datteren Emarence Andersdatter, på hvis vegne hendes broder begærede skøde.

178b:

1765 - 19. februar:

Laurids Jensen på Noes lovebød en gård i Gejsing til Hans Iversen 1. gang.

Mads Enevoldsens påboende gård i Bredstrup lovbudt 1. gang.

Peder Pedersens påboende gård i Tudvad lovbudt 1. gang.

Kirstine Maria Madsdatter af Ølgård (med beneficium pauperitatis) ctr. Claus Thiesen Jacobsen i Rødemis ved Husum. Dennes advokat, landsretsprokurator Bondo af Viborg, kræver, at sagsøgerens advokat skal godtgøre sin adkomst til at føre denne sag, som vist drejer sig om en eller anden misgerning. Dertil får han udsættelse indtil 19/3, men da forekommer sagen ikke. (Se imidlertid fol. 194b).

179b:

5/2. Sag ctr. rytterbonden Mads Hansen Høeg for krybskytteri i vildtbanen. Tingsvidne.

29/1. Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. Adolf Walter på Hundsholt for gæld. 2/4

180:

5/2. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Jens Nielsen Hvolbøl på Hvolbølgård. 5/3

Jens Thomsens påboende gård i Lilballe lovbudt 2. gang.

Jens Gjermandsens påboende gård i Egtved lovbudt 2. gang.

Ole Buch af Nagbøl lovbyder sin forhen påboende gård i Nagbøl 2. gang.

Morten Ebbesens enke Christence Michelsdatter, Karen Mortensdatters arvinger, Maren Mortensdatter, Anna Sofia Mortensdatters børn Martin Jensen og Dorthe Jensdatter, Johanne Mortensdatter, Michel Mortensen af Bølling, Jørgen Mortensen af Kolding og Ebbe Mortensen lovbød Jørgen Nielsens påboende gård i Bølling 3. gang. Denne og hustru Anna Mortensdatter begærede skøde.

1765 - 26. februar:

12/2. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. 12/3

15/1. Borgmester Danielsen af Kolding ctr. Hans Christensen, møller i Borre mølle, for gæld. Frafaldet.

180b:

Peder Pedersens påboende gård i Tudvad lovbudt 2. gang.

Mads Enevoldsens påboende gård i Bredstrup lovbudt 2. gang.

Laurids Jensen på Noes lovbød en gård i Gejsing til Hans Iversen 2. gang.

Poul Pedersen af Bølling lovbød enemærket Jubelholm til Christen Henriksen på Hjelmdrup 1. gang.

Anders Mikkelsen af Refsgård, Dorthe Mikkelsdatter, Mette Mikkelsdatters arvinger samt Søren Mikkelsen af Oustrup og Kirsten Mikkelsdatter lovbød 3. gang den gård i Bølling, som Niels Ebbesen bebor. Denne og hustru Maren Mikkelsdatter begærede skøde.

1765 - 5. marts:

Poul Pedersen af Bølling lovbød enemærket Jubelholm til Christen Henriksen på Hjelmdrup 2. gang.

19/2. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Jens Nielsen Hvolbøl på Hvolbølgård. Tingsvidne. Vorbasses sagfører har bl.a. afhørt vidner vedr. en "såkaldt have" Hauggård syd for toldskelåen.

Vidner har forklaret, at den tilhører Jens Nielsen på Hvolbølgård og er mageskiftet fra Hans Niensens gård i Lejrskov.

Laurids Thuesen og Peder Thuesen af Erritsø ctr. Jens Jepsen ibidem for gæld. 16/4

Regimentskriveren lader udmelde synsmænd til at se på Vamdrup kirkes bro og vej. Sagen udsættes herefter til 19/3, men der er den ikke set. Det er vist hr. Friis af Hjarup, der har klaget, og sagen har været omme ad kammerkollegiet. Synsmændene er sognefoged Jens Skjelde af Ferup, Rasmus Sørensen af Viuf, Svend Gydesen af Seest og Jep Sørensen af Gelballe.

181:

Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 19/3

12/2. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 19/3

181b:

Hans Buchs påboende gård i Rugsted lovbudt 1. gang.

Samme tilhørende gård ibidem lovbudt af Peder Lassen fra Refsgård 1. gang.

Maren Poulsdatter, Anne Marie Poulsdatter, Anne Poulsdatter, Jens Poulsen og Hans Poulsen, som alle er børn af afdøde Poul Hansen af Bølling, lovbød 3. gang hans gård i Bølling, som nu bebos af Magnus Jørgensen. Denne og hustru Marie Jørgensdatter begærede skøde.

Dorthe Jespersdatter, enke efter Jens Eriksen, og deres børn, Jesper Jensen, Erik Jensen, Anne Jensdatter, Laurids Jensen og Jens Jensen lovbød 3. gang gården i Tudved til hendes nu havende mand Peder Pedersen, som sammen med sin hustru begærede skøde.

182:

Iver Thomsen af Lilballe og broderen Niels Thomsen samt Knud Mortensens hustru af Hjarup Anna Thomasdatter lovbød 3. gang Jens Thomsens påboende gård i Lilballe. Denne og hustru Margrethe Laursdatter begærede skøde.

Dorthe Madsdatter, Jens Madsen og Iver Madsen, børn af afdøde Mads Jessen og nu afdøde Maren Iversdatter, samt Mads Jessens børn af forrige ægteskab, nemlig Mogens Madsen af Sønder Vilstrup og Niels Christoffersens hustru af Vester Nebel Maren Madsdatter lovbød 3. gang den gård i Bølling, som nu bebos af Hans Pedersen Roed. Denne begærede skøde.

182b:

Niels Sørensens hustru Anna Cathrine Pedersdatter af Bredstrup og søstre Karen og Maren Pedersdatter lovbød 3. gang den gård i Bredstrup, som beboes af Mads Enevoldsen. Denne og hustru Mette Thygesdatter begærede skøde.

Ole Buch af Nagbøl lovbød sin forhen påboende gård i Nagbøl 3. gang. Christen Olesen og hustru Anne Kirstine Sørensdatter begærede skøde.

29/1. Dom: Nis Jespersen og Christen Hansen i Bastrup ctr. Søren Mortensen i Hjarup for gæld på 36 rdl. 3 mk. Dem skal han betale.

183:

1765 - 12. marts:

Afdøde Mads Buchs enkes påboende gård lovbudt 2. gang. (1. lovbydelse er ikke set).

Hans Buchs påboende gård i Rugsted lovbudt 2. gang.

Peder Lassens forhen påboende gård i Rugsted lovbudt 2. gang.

26/2. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. 19/3

Mads Hansen lovbød enemærket Jubelholm på Bølling mark 3. gang. Christen Henriksen og hustru Karen Hansdatter i Hjelmdrup begærede skøde.

183b:

Thomas Pedersens påboende gård i Rugsted lovbudt 1. gang.

Søren Jacobsens påboende gård i Rugsted lovbudt 1. gang.

1765 - 19. marts:

Thomas Pedersens påboende gård i Rugsted lovbudt 2. gang.

Søren Jacobsens påboende gård i Rugsted lovbudt 2. gang.

12/3. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. 2/4

5/3. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 2/4

Henrik Markussen, møller af Schifdrup mølle, ctr. Jens Pedersen Skov i Tårup for gæld. 2/4

5/3. Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 2/4

184:

Velædle hr. Pashou på Brandtlund ctr. Hans Laborsen og Anders Roskilde, begge af Skærup, for skovhugst. Sagen udsat til 2/4, men der forekommer den ikke.

184b:

Ingeborg Jesdatter i Hjarup ctr. Elisabeth Jensdatter ibidem. 2/4

19/3. Dom: Marcus Madsen på Skovdrupgård ctr. Søren Lytsen (Lytksen) af Seest, formedelst han har hugget nogle elletræer i Åkær, som Marcus Madsen påstår at eje. Marcus Madsen har dels villet have rettens kendelse på, at han ejede den pågældende grund, og dels have Søren Lytksen idømt bøde for skovhugst. I den vidtløftige proces har han forsøgt at bevise sin hjemmel med tingsvidner, skøder og udtog af landmålingsforretning, men har ikke bevist andet, end at hans kvæg har græsset på en del af Seest mark i 40 år, ikke på hans ejendomsgrund, men i fællesskab med Seest Overholms beboere, hvilken fælles græsning endog synes at kunne gøres ham disputabel efter bemeldte udtog af landmålingsforretning, hvorefter nr. 37, som formenes at være det, som Marcus Madsen besidder, er ganske udelukket fra græsning og skovpart på Seest mark. Han har uberettiget beskyldt Søren Lytksen for at føre vidner, der ikke var uvildige.- Han skal betale 30 rdl. i sagsomkostninger til Søren Lytksen. For sin unyttige vidtløftighed og beskyldningerne mod Søren Lytksen skal han betale 5 rdl. til Anst herreds kasse (fattigkasse?) og lige så meget til justitskassen.

185:

Mads Buchs enke Kirsten Markusdatter af Dollerup og Laurids Buch på Grundet, Søren Haars hustru Mette Madsdatter af Viuf og Mads Pagh's hustru Else Marie Madsdatter ibidem lovbød 3. gang afdøde Mads Buchs gård i Dollerup. Iver Madsen Buch begærede skøde.

1765 - 26. marts:

Hospitalsforstander Hadberg af Kolding hospital ctr. en del hospitalsbønder i Almind for gammel restance. 16/4

Markus Rasmussen af Viuf ctr. Peder Madsen i Skærbæk for gæld. Udsat til 16/4, men se næste side.

Markus Rasmussen af Viuf ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. Udsat til 16/4, men ikke set der.

185b:

(Se foregående side) Peder Madsen af Skærbæk mødte i retten og tilstod gælden til Markus Rasmussen. Han bad om udsættelse til 7/5

Hans Buchs kone Maren Poulsdatter af Rugsted og Else og Johanne Lauridsdatter lovbød 3. gang halvdelen af Hans Hansen Buchs nu påboende gård i Rugsted. Denne og hustru Maren Poulsdatter begærede skøde.

Ellen Christensdatter af Rugsted, Anna Margrethe Jepsdatter og Anna Jepsdatter lovbød 3. gang halvdelen af Søren Jacobsens påboende gård i Rugsted. Denne og hustru Ellen Christensdatter begærede skøde.

Poul Pedersen af Jerlev og Hans Madsens hustru Maren Pedersdatter af Vork lovbød 3. gang

Thomas Pedersens påboende gård i Rugsted. Denne og hustru begærede skøde.

186:

1765 - 2. april:

19/3. Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for tyveri. Meddommere udmeldes: Hans Hansen, Jens Gregersen, Søren Jepsen og Hans Jepsen Wang (Mang?) af Bramdrup, Peder Sørensen, Anders Jensen, Jens Christensen, Christen Pedersen den yngre og Peder Pedersen af Bjert. 16/4

19/3. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 23/4

186b:

Sag ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 16/4

19/3. Henrik Markussen, møller af Schifdrup mølle, ctr. Jens Pedersen Skov i Tårup for gæld. 23/4

187:

19/3. Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 23/4

19/3. Ingeborg Jesdatter, opholdende sig hos Søren Mortensen i Hjarup, ctr. Elisabeth Jensdatter, tjenende hr. Friis ibidem. Dennes far Jens Iversen af Vamdrup lover at ville betale sagens omkostninger, hvorefter sagen kan frafalde.

(19/2. Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. Adolf Walter på Hundsholt for gæld. Sagen er ikke set idag, men den pådømmes 16/4)

187b:

1765 - 16. april:

2/4. (Tingbogen henviser vist til 3/4). Sag ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 23/4

2/4. Dom: Regimentskriveren ctr. den på Koldinghus arresterede landsoldat Jens Pedersen Tiufkær fra Lunderskov for kvægtyveri. I Viuf har han stjålet to kvier tilhørende hhv. Iver Jensen i Håstrup og Christen Jensens enke Maren Knudsdatter i Viuf, de er vurderet til 9 og 10 rdl. Han har gjort sig mistænkelig, at han ikke lovligt er kommet til 2 stude, som han har solgt til hhv. Knud Mortensen i Hjarup og Jens Lassen i Skanderup. - Efter forordning af 4/3-1690 skal han for kvægtyveriet miste sit liv i galgen. Efter lovens 6-17-39 skal han betale i tvigæld 38 rdl. og have sin hovedlod forbrudt til den kgl. kasse, betale omkostninger til sin pågribelse, tiltale, fængsel og dommens fuldbyrdelse. Så vidt omkostningerne ikke kan tages af hans egne midler, udredes de af Koldinghus amt efter høje øvrigheds foranstaltning. Skarpretteren skal nyde 10 rdl. for at eksekvere dommen. Meddommere: Hans Hansen, Jens Gregersen, Søren Jepsen og Hans Jepsen Wang (Mang?) af Bramdrup, Peder

Sørensen, Jens Christensen, Anders Jensen og Christen Pedersen af Bjert.

5/3. Dom: Laurids Thuesen og Peder Thuesen af Erritsø ctr. Jens Jepsen ibidem for gæld. Han skal betale.

188:

26/3. Dom: (Hospitalsforstander Hadberg af Kolding hospital ctr. en del hospitalsbønder i Almind for gammel restance). De "forhen navngivne mænd" skylder tilsammen 316 rdl. 2 mk 2 sk. Dem skal de betale. (Som sædvanligt inden 15 dage, hvad de nok aldrig gør).

2/6. Dom: Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. Adolf Walter på Hundsholt for gæld. Det drejer sig om udgifterne til en højesteretsstævning, hvor højesteretsprokurator Bruun har medvirket. Adolf Walter har ikke modsagt fordringen og skal betale.

1765 - 23. april:

Hans Hansen Koed i Herslev lovbyder sin påboende gård til Hans Nielsen ibidem, 1. gang.

2/4. Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 30/4

2/4. Henrik Markussen, møller af Schifdrup mølle, ctr. Jens Pedersen Skov i Tårup for gæld. Kontrastævning. Sagen opsat til doms 4/6, men er ikke set der.

188b:

Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 21/5

189:

2/4. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 14/5

16/4. Sag ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 7/5

Jens Madsens enke Johanne Pedersdatter i Bølling, Else Jensdatter, Maren Jensdatter og Jens Jensen lovbød 3. gang Jens Gjermandsens påboende gård i Egtved. Denne og hustru Maren Christensdatter begærede skøde.

1765 - 30. april:

Hans Hansen Koed i Herslev lovbyder sin påboende gård til Hans Nielsen ibidem, 2. gang.

189b:

Regimentskriveren lader afhøre vidner i anledning af, at skovfoged Rasmus Sørensen er fundet død. Tingsvidne. (Se fol. 198b).

190:

(Se 28/11-64). Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 7/5

190b:

23/4. Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 7/5

Synsmænd udmeldes til at syne marker mellem Jens Skjelde i Ferup og Hans Carlsen og Jens Jensen i Stubdrup. 14/5

1765 - 7. maj:

Syn over kgl. skove i Elbo, Brusk, Jerlev, Holmans og Anst herreder.

Syn på vildtbanepæle i Jerlev og Tørrild herreder samt syn på Jelling skov.

Syn på vildtbanepæle i skovrider Lerbergs beridt.

Pilesyn i Elbo og Holmans herreder.

Pilesyn i Anst herred.

Pilesyn i Jerlev og Brusk herreder.

191:

Jægermester Bachman lader tinglyse ekstrakt af skov- og jagtsessionens protokol.

30/4. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 21/5

30/4. Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem. 18/6

191b:

Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter, som har født og nedgravet et barn på Rugsted mark. 14/5

192:

Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 21/5

192b:

26/3. Dom: Markus Rasmussen af Viuf ctr. Peder Madsen i Skærbæk for gæld på 7 rdl. Han skal betale.

23/4. Sag ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 18/6

1765 - 14. maj:

30/4. Sag mellem Jens Skjelde af Ferup og Hans Carlsen og Jens Jensen af Harte Stubdrup. 21/5

23/4. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 11/6

7/5. Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter, som har født og nedgravet et barn på Rugsted mark. 29/5.

193:

1765 - 21. maj:

14/5. Sag mellem Jens Skjelde af Ferup og Hans Carlsen og Jens Jensen af Harte Stubdrup. Tingsvidne.

193b:

23/4. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 4/6

7/5. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 18/6

194:

7/5. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 4/6

1765 - 29. maj: (onsdag)

14/5. Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter, som har født og nedgravet et barn på Rugsted mark. 4/6

Dernæst gæsteretten sat af birkedommer Sonnin samt birkeskriver Paabye under overværelse af 3 testes: Bunde Hansen, Cort Andersen og Simon Andersen af Kolding.

Grænsekontrollør Roikjær ctr. Peder Maltesen fra Kørup på Urupgårds gods og Thomas Knudsen i Eltang. Forlig. De betaler begge 4 rdl. til Bruske herreds fattigkasse.

1765 - 4. juni:

29/5. Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter, som har født og nedgravet et barn på Rugsted mark. 11/6

194b:

21/5. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 18/6

(Se fol. 178b). Efter en memorial fra Mads Smed i Ølgård til amtmanden skaffer sr. Hans Tronberg fra Endrupholm mølle tingsvidne for Mads Smed og datter Kirstine Marie Madsdatter i en sag, der svæver mellem hende og Claus Thiesen Jacobsen i Rødemis ved Husum. Vidner skal svare på spørgsmålet, om Claus Thiesen Jacobsen før har været gift med en anden end sin nuværende kone, og om han blev skilt fra den første.

195:

21/5. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 18/6

1765 - 11. juni:

4/6. Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter, som har født og nedgravet et barn på Rugsted mark. Medommere udmeldes: Knud Jensen, Jørgen Johansen, Hans Bertelsen, Søren Lytkesen, Jep Jørgensen, Mads Olesen, Niels Christensen og Johan Nielsen, alle af Seest. 18/6

14/5. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 9/7

1765 - 18. juni:

4/6. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 9/7

4/6. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 9/7

21/5. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 16/7

11/6. Dom: Regimentskriveren ctr. delinkventinden Johanne Mortensdatter af Vonsild, som har født og nedgravet et uægte barn på Rugsted mark. - Der er blevet holdt forhør i Haderselv. Hun har tilstået, at hun har ladet sig besvangre af avlskarlen i Vonsild præstegård Hans Jacobsen og den 4/4 efter hendes regning 6-7 uger for tidligt fødte et pigebarn på marken mellem Hesselballe og Rugsted uden nogens hosværelse eller hjælp, at barnet er kommet til verden uden livstegn, og at hun ca. 1 time efter fødslen har taget barnet i sit forklæde for at gå med det til sin broder Anders Mortensen og lade det ordentligt begrave, men af frygt for sine slægtninge har hun nedgravet det med sine bare hænder ved Rugsted, hvor det også efter hendes egen påvisning den 17. ejusdem er forefundet. Den 18. samme måned er der foretaget obduktionsforretning af stadsfysikus i Fredericia doctor Inguersen og to kirurger. - Hun har desuden forklaret, at hun et par dage inden fødslen ikke kunne mærke, at barnet var levende, at hun ikke selv kunne tage det op før en time efter fødslen, og at hun gik med det i sit forklæde til Amnitsbøl, hvor hun mente at hendes broder var, men da hun var kommet dertil og havde erfaret, at han var flyttet til Rugsted, gik hun dertil og nåede frem ved solnedgang. Så fik hun i sinde at begrave barnet. Hun har ikke sagt til andre end barnefaderen, at hun var gravid, skønt mange havde udfrittet hende, for hun ville først bekende det for sin broder. - Obduktionsforretningen siger imidlertid, at barnet har været fuldbåret, er kommet levende til verden og har draget ånde, og at det formentlig er død ved kvælning. - Sagsøgeren påstår hende dømt til døden efter lovens 6-6-10. Forsvareren forestiller sig derimod, at barnet må være dødfødt, kvalt i fødslen eller omkommet af kulde i den første time efter fødslen, da moderen lå som i en besvimelse. Da fødslen efter hendes eget udsagn er kommet uventet, har hun altså været på vej til

sin broder for at åbenbare ham sin tilstand, og mens hun befandt sig på vildmark, hvor kun ikke kunne søge hjælp hos nogen til barnets frelse, er fødslen sket. - Retten konstaterer, at Johanne Mortensdatter ikke er overbevist, at hun har ombragt sit foster, og at det er muligt, at fødslen er kommet så pludseligt, at hun ikke har kunnet nå frem til en by, så barnet døde af den kulde (og haglvejr), som var den dag. "Men alt dette er ubevist, og derimod af hende tilstået, at hun har lagt dølgsmål på sin besvangrelse, født i enrum uden at bruge de ordentligt beskikkede midler og hemmeligt begravet sit foster uden at tilkendegive det for nogen". Derfor ses ikke rettere, end at hun bør agtes efter lovens 6-6-8, som har hun med vilje ombragt sit foster. Det kendes for ret, at hun efter 6-6-1 og 6-6-7 bør miste sin hals og hendes hoved sættes på en stage, så og have sin hovedlod forbrudt og betale omkostningerne ved hendes pågribelse, fængsel og tiltale så vel som dommens eksekution. Hvis de ikke kan udredes af hendes egne midler, bliver de udredt af Koldinghus amt efter høje øvrigheds nærmere foranstaltning. Skarpretteren nyder for at eksekvere denne dom, ifald den sker, 10 rdl. efter allernådigste reskript af 12/3-1698. - Meddommere: Hans Bertelsen, Knud Jensen, Jørgen Johansen, Niels Christensen, Jep Jørgensen, Johan Nielsen, Søren Lytsen (Lytkesen) og Mads Olesen (alle af Seest). - Johanne Mortensdatter agtede at søge kongens formildelse og begærede derfor ikke sagen indstævnet til højesteret.

196:

7/5. Dom: Elisabeth Poulsdatter sl. Udes af Taulov Nebel ctr. Lotte Jensdatter tjenende Mads Hansen Smed ibidem for ærerørige beskyldninger. Disse gik ud på, at Elisabeth Poulsdatter ofte er kommet til Lotte Jensdatter i Mads Hansen Smeds hus og har fået hende til at give hende adskillige fødevarer, idet hun havde lovet hende en sribet trøje derfor. Men Lotte har ikke fremført det ringeste til bevis. Ifølge attest er hun ikke mere end 14 år. Hun skal miste sin hud, og hendes påsagn skal ikke være Elisabeth Poulsdatter til hendes æres forklejning.

7/5. Dom: Hr. Meden på Koldinghus ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld på 20 rdl. Dem skal han betale.

1765 - 25. juni:

1765 - 9. juli:

11/6. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 23/7

18/6. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 23/7

196b:

18/6. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 23/7

Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 16/7

Oberstinde Falk af Skærup ctr. Jens Hansen i Vinding for skovhugst. 23/7

197b:

David Johansens enke Else Andersdatteraf Nørre Bjert ctr. Thue Nielsen ibidem. 6/8

Iver Jepsen af Skanderup og afdøde Mads Buchs arvinger af Dollerup ctr. Laurids Jensen på Noes for gæld. 6/8

1765 - 16. juli:

9/7. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 13/8

198b:

(Se fol. 189b). Til efterforskning af drabet på Rasmus Sørensen i Amnitsbøl lader regimentskriveren udnævne 8 lovfaste dannemænd til sandemænd. Deres sandemandstov er at eftersøge og udforske alle omstændigheder ved drabet, for at gerningsmanden kan findes. Deres afhjæmning skal finde sted om seks uger, 27/8. Følgende udpeges som sandemænd: Jørgen Sørensen af Jerlev, Christen Nielsen af Mejsling, Mads Eriksen af Høllund, Thomas Jørgensen af Ødsted, Jørgen Christensen af Vesterby, Søren Jacobsen af Rugsted, Peder Pedersen af Tudved og Mikkel Nielsen af Amnitsbøl. 27/8

18/6. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 13/8

199b:

Christen Olesen og Jep Nielsen af Nagbøl ctr. Mads Jensen af Vester Vamdrup for skovhugst i Roved Maj. Udsat til 30/7, men ikke set der.

200:

1765 - 23. juli:

9/7. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 6/8

9/7. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 6/8

200b:

9/7. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 3/9

Hans Lauridsen af Harte og Hans Sørensen ibidem fører vidner vedr. afdøde Søren Hansen Krage, der var gift med Karen Hansdatter i Krage. I deres ægteskab var adskillige børn, deriblandt Hans Sørensen, som har boet 25 år i Haderslev og har lært handskemagerprofessionen (arv?).

9/7. Oberstinde Falk af Skærup ctr. Jens Hansen i Vinding for skovhugst. 6/8

201:

Niels Christensen af Håstrup ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted vedr. arvepart. 3/9

1765 - 30. juli:

Peder Poder af Bække ctr. Hans Andersen Lie ibidem vedr. en eng og en toft. Peder Poder vælger blandt sine to sager at fremme den om toften. 20/8

202:

1765 - 6. august:

23/7. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 3/9

23/7. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 20/8

23/7. Oberstinde Falk af Skærup ctr. Jens Hansen i Vinding for skovhugst. Udsat til 3/9, men ikke set der.

9/7. Iver Jepsen af Skanderup og afdøde Mads Buchs arvinger af Dollerup ctr. Laurids Jensen på Noes for gæld. 20/8

Anders Jensen af Tiufkær ctr. Christen Hansen af Håstrup. Udsat til 3/9, men ikke set der.

203:

9/7. David Johansens enke Else Andersdatter af Nørre Bjert ctr. Thue Nielsen ibidem. Opsat til domsafsigelse 17/9, men dommen findes først 1/10

1765 - 13. august:

16/7. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 10/9

16/7. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 3/9

1765 - 20. august:

6/8. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 3/9

30/7. Peder Poder af Bække ctr. Hans Andersen Lie ibidem vedr. en toft. 3/9

203b:

6/8. Iver Jepsen af Skanderup og afdøde Mads Buchs arvinger af Dollerup ctr. Laurids Jensen på Noes for gæld. 1/10

1765 - 27. august:

Ebbe Olesen på Landerupgård ctr. Jes Mathiasen i for gæld. Udsat til 24/9, hvor den dog ikke er set.

16/7. Sandemænd og vidner afhøres om drabet på Søren Iversen i Amnitsbøl. (Teksten er vanskelig at læse). 17/9

204:

Assessor Boldvig til Nebbegård ctr. Ole Lauridsen, hans fæstemøller af Nebbegårds mølle, for skovhugst. Udsat til 17/9, men ikke set der.

Jens Mikkelsen af Erritsø ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg. 24/9

Oberst de Falsen ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. 24/9

1765 - 3. september:

204b:

Læst forordning om kornskatten 1766.

23/7. Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld. På grund af birkedommerens sygdom er dommen udsat til 17/9. Men den findes først indskrevet 1/10

20/8. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 17/9

20/8. Peder Poder af Bække ctr. Hans Andersen Lie ibidem vedr. en toft. 17/9

13/8. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 1/10

23/7. Niels Christensen af Håstrup ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted vedr. arvepart. 17/9

De Falsen ctr. fæstebonden Christen Hansen af Håstrup. 15/10.

205:

Hans Madsen af Vester Gesten ctr. Esben Nielsen af Ferup. Udsat til 17/9, men ikke set der.

Christian Danielsen af Egtved ctr. Søren Jensen ibidem. 15/10

6/8. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 10/9

1765 - 10. september:

13/8. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 1/10

205b:

Sr. Nellesmann på Fyn ctr. Ulrich Mikkelsen af Viuf for gæld. 1/10

206:

3/9. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 17/9

207:

1765 - 17. september:

Jonas Wissing er sættemdommer, fordi birkedommer Sonnin er syg. Et par domme er udsat til senere.

3/9. Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. Udsat til 1/10, men er ikke set før 15/10

3/9. Niels Christensen af Håstrup ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted vedr. arvepart. 8/10

3/9. Peder Poder af Bække ctr. Hans Andersen Lie ibidem vedr. en toft. Udsat til 1/10, men er ikke set før 15/10

10/9. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 24/9

Der skaffes tingsvidne på, at Peder Andersen Kjær er barnefødt i Nørre Bjert, og at han for nogen tid siden ugift er bortrejst her fra landet til Amsterdam, hvorfra han med skibet De Jongste Elias rejste til Surinam, men døde på rejsen. Han har efterladt sig een helsøster, Karen Andersdatter Kjær, der er gift med borger og feltbereder Anders Hansen Woller i Kolding. Denne konstituerer mons. Jan Bartelsen i Amsterdam til af skibets kaptajn, reder eller andre at fordre alt, hvad Peder Andersen Kjær måtte have efterladt sig.

207b:

27/8. Undersøgelse af mordet på Søren Iversen af Amnitsbøl. 24/9

1765 - 24. september:

17/9. Undersøgelse af mordet på Søren Iversen af Amnitsbøl. Tingsvidne.

208:

17/9. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 8/10

27/8. Jens Mikkelsen af Erritsø ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg. 1/10

27/8. Oberst de Falsen ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. 1/10

208b:

1765 - 1. oktober:

10/9. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 29/10

10/9. Sr. Nellesmann på Fyn ctr. Ulrich Mikkelsen af Viuf for gæld. Sagen opsat til doms den 12/11, men dommen kommer først 19/11.

209:

3/9. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 15/10

24/9. Jens Mikkelsen af Erritsø ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. 15/10

24/9. Oberst de Falsen ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. 15/10

20/8. Iver Jepsen af Skanderup og afdøde Mads Buchs arvinger af Dollerup ctr. Laurids Jensen på Noes for gæld. Skulle pådømmes 12/11, men det sker først 19/11

Christen Eriksen af Seest ctr. Svend Aagaard ved Kolding. 8/10

209b:

3/9. Dom: Lorents Hansens enke af Åbenrå ctr. Peder Poder i Bække for gæld på 95 rdl. Peder Poder har ikke modsagt fordringen, men har fremlagt et bevis med Lorents Hansens navn under, hvori forsikres, at ved betaling af de 95 rdl. skulle blive godtgjort 45 rdl. enten i varer eller i penge. Dette bevis har en påtegning af Peder Poder til Nis Jacobsen i Åbenrå med anvisning på betale 51 rdl. med formodning om, at de 45 rdl. bliver "delauteret". Enken nægter, at dette bevis er underskrevet af hendes mand, og at Nis Jacobsen har betalt ham noget. Hun har fremlagt et brev fra sin mand til deres søn, og deraf kan man se, at hans underskrift er anderledes end på Peder Poders bevis. Hun har også fremlagt en erklæring fra Nis Jacobsen om, at han ikke har betalt noget til hendes mand. Peder Poder har svaret, at det er ham lige meget, om Lorents Hansen selv har skrevet og underskrevet beviset, eller om han har ladet andre gøre det, og så har han fremlagt et bevis på, at Nis Jacobsen skylder ham 51 rdl. - Peder Poder dømmes til at betale.

6/8. Dom: David Johansens enke Else Andersdatter (kaldes her Else Sandemands) af Nørre Bjert ctr. Thue Nielsen ibidem for 4 års resterende renter af en kapital på 200 rdl. Dem skal han betale.

1765 - 8. oktober:

210:

1/10. Christen Eriksen af Seest ctr. Svend Aagaard ved Kolding. 22/10

17/9. Niels Christensen af Håstrup ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted vedr. arvepart. 19/11

24/9. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 22/10

1765 - 15. oktober:

1/10. Jens Mikkelsen af Erritsø ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. Forlig.

1/10. Oberst de Falsen ctr. Hans Ditlevsen af Henneberg Ladegård. Forlig, efter at Hans Ditlevsen, som er hans fæstehusmand, har forsikret, at han vil sætte sit hus i forsvarlig stand. Jens Mikkelsen har under sagen fremlagt et dokument, der viser, at Hans Ditlevsen til ham har pantsat alt, hvad han

ejer eller kan komme til at eje, som sikkerhed for sin gæld til ham.

Ignatius Pedersen af Bjert ctr. Hans Hansen, husmand ibidem for gæld. 5/11

211:

Kammerråd Richter ctr. smeden Bent Hansen af Trelde for hans steds brøstfældighed. 29/10

1/10. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 29/10

3/9. Christian Danielsen af Egtved ctr. Søren Jensen ibidem. Frafaldet, da gælden er betalt.

17/9. Peder Poder af Bække ctr. Hans Andersen Lie ibidem vedr. en toft. Udsat til 29/10, men ikke set der.

17/9. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 29/10

3/9. Dom: Oberstløjtnant de Falsen ctr. fæstebonden Christen Hansen af Håstrup formedelst gårdens brøstfældighed og iværende gæld. Synsmænd har vurderet gårdens brøstfældighed til 175 rdl. 1 mk. 11 sk. imod værdien af Christen Hansens løsøre (kvæget undtaget), som er sat til 78 rdl. 70 sk. Desuden er der en skriftlig erklæring fra Anders Jensen i Tiufkær, at en af denne mod Christen Hansen anlagt sag er blevet afgjort mellem ham og sr. Fugl. De Falsen ønsker Christen Hansen dømt fra sit fæste og dømt til at betale gårdens brøstfældighed samt gælden til Anders Jensen. - Christen Hansen har været repræsenteret af Jens Thorsen i Håstrup, som har fremlagt hans ønske om at blive ved gården og hans løfte om at reparere gården og sætte sit løsøre ind som sikkerhed for gælden. - Christen Hansen er pligtig efter loven at holde sin gård ved hævd og bygning og efter hans fæstebrev at forbedre dens bygning samt dernæst at holde samme i den stand, at den kan udstå uvildige mænds syn, hvilket alt anses for det samme som at holde gården i den stand, at de dertil hørende folk og kreaturer med korn og fodring kan have fornøden husveje. Det er ikke bevist, at Christen Hansens gård ikke er i en sådan stand, eller at den ikke er bedre, end da han fik den i fæste, heller ikke, at han har handlet imod sit fæstebrev eller begået noget, hvormed hans fæste er blevet forbrudt. Vel giver det ikke ringe formodning imod ham, at brøstfældigheden er blevet takseret til 175 rdl.; men det er dog ikke videre end en formodning, efter hvilken i dette tilfælde så meget mindre ses at kunne dømmes, da bondens bygninger synes at kunne repareres med ringere end i synsforretningen anslået, hvor f.eks. er 170 alen fodstykker til udhusene a 28 sk., over 60 travertag eller halm at tække med a 40 sk, sten, kalk, ler og grus til en bageovn og skorsten med arbejds løn for 20 rdl., og da dog helst ved fattige og trælboender findes udhuset uden fodstykke, tagene tækket med lyng og bageovnen opsat af ler. Efter disse omstændigheder kendes for ret, at Christen Hansen bør sætte og holde sin gård i tilbørlig stand, bør holde sit løsøre til stede uden at afhænde eller forringe noget deraf til sikkerhed for hans husbond og til Anders Jensen, såfremt han ikke vil have forbrudt sit fæste.

211b:

1765 - 22. oktober:

8/10. Christen Eriksen af Seest ctr. Svend Aagaard ved Kolding. Tingsvidne. Christen Eriksen har

leveret halm til eskadronen i Kolding , imod at han måtte beholde gødningen fra eskadronens heste. Denne gødning er blevet fjernet. Han har med vidner været hos vagtmesteren for at spørge, hvem der har taget gødningen. Vagtmesteren har svaret, at det vidste han ikke. - Formodningen er, at det er Svend Aagaard.

212:

Niels Christensen, smed af Herslev Højrup, ctr. en del af byens beboere. 5/11

8/10. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 29/10

1765 - 29. oktober:

22/10. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 3/12

15/10. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 12/11

212b:

1/10. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 26/11

Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. 12/11

213:

Hans Jensen af Tiufkær ctr. Erik Jensen (kaldes også Erik Sørensen) af Kolding komarks hus. Det er usikkert, om sidstnævntes værning er birketinget eller Kolding byting. Sagen derfor udsat i 6 uger. 10/12

213b:

15/10. Kammerråd Richter ctr. smeden Bent Hansen af Trelde for hans steds brøstfældighed. 26/11

214:

15/10. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 19/11

1765 - 5. november:

22/10. Niels Christensen, smed af Herslev Højrup ctr. en del af byens beboere. 19/11

15/10. Ignatius Pedersen af Bjert ctr. Hans Hansen, husmand ibidem for gæld. 19/11

Madame Moreille og sl. mands arvinger ctr. Rasmus Nielsen af Uhre for gæld. 19/11

1765 - 12. november:

Læst patent om højesteret.

29/10. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 26/11

29/10. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. 26/11

215:

1765 - 19. november:

5/11. Ignatius Pedersen af Bjert ctr. Hans Hansen, husmand ibidem for gæld på 98 rdl. 3 mk. Frafaldet.

29/10. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. Udsat til 3/12, men nævnes igen 26/11

Hans Madsen af Håstrup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 3/12

5/11. Niels Christensen, smed af Herslev Højrup ctr. en del af byens beboere. Hans Hansen, Jens Spesbjerre og Jep Hansen ibidem fremlagde en aftale mellem beboerne og smeden, hvorefter sagen blev frafaldet med reservation af smedens rettigheder.

Sr. Scheldemose ctr. Carsten Andersen af Seest for gæld. 3/12

215b:

5/11. Madame Moreille og sl. mands arvinger ctr. Rasmus Nielsen af Uhre for gæld. Blev opsat til 3/12 i forventning om mindelig afhandling, men er ikke set igen, før sagen pådømmes 17/12

1/10. Dom: Niels Nellemann på Baagegaard på Fyn ctr. Ulrich Fridrich Michelsen af Viuf for gæld på 400 rdl. Den sagsøgte har udstedt en panteforskrivning til sr. Anders Jensen på Broholm, der skal være hr. Nellemanns formand i ægteskabet. Han skal betale.

1/10. Dom: Iver Jepsen af Skanderup og afdøde Mads Buchs arvinger af Dollerup ctr. Laurids Jensen på Noes for gæld på 800 rdl. Han skal betale.

8/10. Dom: Niels Christensen af Håstrup ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted vedr. arvepart, en gæld på 93 rdl. 5 mk. - Han skal betale.

1765 - 26. november:

216:

12/11. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 10/12

216b:

29/10. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 10/12

217b:

12/11. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. 10/12

218:

29/10. Kammerråd Richter ctr. smeden Bent Hansen af Trelde for hans steds brøstfældighed. Udsat til 24/12, men ikke set der.

19/11. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 10/12

1765 - 3. december:

19/11. Hans Madsen af Håstrup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 17/12

19/11. Sr. Scheldemose ctr. Carsten Andersen af Seest for gæld. 17/12

218b:

Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter for tyveri. 10/12

Hans Mikkelsen af Lille Velling ctr. Mads Lomholt af Store Velling. 17/12

219:

29/10. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 17/12

1765 - 10. december:

26/11. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. 17/12

26/11. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. Udsat til 24/12, men ikke set der. Kommer igen 21/1

3/12. Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter for tyveri. 24/12

219b:

26/11. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. 17/12

26/12. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 24/12

220b:

29/10. Hans Jensen af Tiufkær ctr. Erik Jensen (kaldes også Erik Sørensen) af Kolding komarks hus. Det er usikkert, om sidstnævntes værning er birketinget eller Kolding byting. Sagen har derfor været udsat i 6 uger. Efter fremlæggelse af et indlæg fra borgmester Junghans i Kolding udsættes sagen til 21/1, hvor den dog ikke er set.

Hr. Bergendal af Fredericia ctr. annexbonden Jens Mikkelsen af Erritsø for gæld. 24/12

221:

1765 - 17. december:

3/12. (Tingbogen viser tilbage til 29/10). Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 28/1

10/12. Sag ctr. den for tyveri arresterede Niels Sørensen. Som meddomsmænd udpeges de 8 stokkemænd. 24/12

10/12. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. 24/12

3/12. Hans Mikkelsen af Lille Velling ctr. Mads Lomholt af Store Velling. 7/1

221b:

19/11. Dom: Madame Moreille og sl. mands arvinger ctr. Rasmus Nielsen af Uhre for gæld på 32 rdl. 12 sk. Dem skal han betale.

3/12. Dom: Hans Madsen af Håstrup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld på 78 rdl. 3 mk. Dem skal han betale.

3/12. Dom: Sr. Scheldemose i Nagbøl ctr. Carsten Andersen af Seest for gæld på 24 rdl. Dem skal han betale.

1765 - 24. december:

17/12. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen. Som meddomsmænd udpeges de 8 stokkemænd. 7/1

222:

10/12. Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter for tyveri. 7/1

10/12. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 7/1

222b:

10/12. Hr. Bergendal af Fredericia ctr. annexbonden Jens Mikkelsen af Erritsø for gæld. 4/2

Morten Pedersen Quist af Gauerlund ctr. Hans Hansen Schauenborg af Herslev Højrup for gæld. 4/2

17/12. Dom: Sag ctr. den for kirketyveri arresterede landstryger Niels Sørensen. - Niels Sørensen har først foregivet at være født på Holmsland, senere at hans fødested er Fredbjerg i Farsø sogn. Øvrigheden har ikke fundet grund til at få denne oplysning bekræftet, da det ikke vil få indflydelse på dommen. Han er to gange pågrebet med sager, som han har røvet, nemlig fra Jelling kirke en messehagel og en salmebog den 24/6, og natten mellem den 5/11 og 6/11, da han var brudt ud af

jern og fængsel, fra Viuf kirke en messehagel, en messesærk, 6 voksllys og 9 salmebøger. Disse sager har vedkommende fået igen, efter at de er blevet vurderet: Den ene messehagel til 12 rdl., den anden 6 rdl., messesærken 2 rdl., lysene 4 mk., salmebøgerne 7 mk. Tilsammen 21 rdl. 5 mk. - Efter lovens 6-6-4 og 6-17-38 og -39 bør han straffes med galgen, betale tvigæld 43 rdl. 4 mk., have forbrudt sin hovedlod samt betale omkostningerne, som er blevet forårsaget af hans misgerninger. Såfremt omkostningerne ikke kan dækkes af ham, udredes de af Koldinghus amt. Skarpretteren nyder for at eksekvere dommen, såfremt sådant sker, 10 rdl. - Meddomsmænd: Simeon Andersen, Cort Andersen, Søren Munk, Jacob Møller, Rasmus Rasmussen, Johan Henriksen Hageberger, Friedrich Vagt og Peder Christensen (det er de 8 stökkemænd, som alle bor i Kolding). - Delinkventen erklærede at være fornøjet med denne dom og forlangte den ikke indstævnet for højesteret.

1766

223:

1766 - 7. januar:

Hans Albrecht Gotlob Sonnin birkedommer, Hans Paabye rådmand og adjungeret birkeskriver. Tingmænd: Claus Pedersen af Øster Gesten, for Gesten sogn i hans sted Rasmus Rasmussen, Johan Jørgensen af Verst, for Verst sogn i hans sted Johan Hageberg, Jørgen Steffensen af Bække, for Bække sogn i hans sted Jacob Møller, Christen Chrisensen af Høllet, for Vorbasse sogn i hans sted Cort Andersen, Ole Jensen af Grene, for Grene sogn i hans sted Friderik Vagt, Christen Nielsen af Grindsted, for Grindsted sogn i hans sted Simon Andersen, Peder Østergaard af Henjsvig sogn, i hans sted Søren Munk, og Johan Pedersen af Bindeballe, for Randbøl sogn, så vidt det sorterer her under birket, item for Jelling by i hans sted Peder Christensen. Alle de lejede stökkemænd er af Kolding.

Læst kgl. gentaget mandat af 31/10-1740 om lediggængere og deserterede soldaters examinering, anholdelse og indbringelse.

24/12. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. Dommeren udsiger en kendelse mod præstegårdens prokurator, Levin Struer af Stovstrup, om at han unyttigt har forlænget sagen. Men da den er publik, tillades en ny udsættelse på trods af hans forsømmelser. Dog vil han blive gjort økonomisk ansvarlig. 14/1

223b:

17/12. Hans Mikkelsen af Lille Velling ctr. Mads Lomholt af Store Velling. 14/1

24/12. Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter for tyveri. 21/1

Justitsråd Larsen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbyrdelse på Vamdrup mølle. 4/2

Peder Jørgensen af Trelde, som bebor et hus, der tilhører Søren Hansen ibidem, anmelder ildsvåde. Tingsvidne.

224:

24/12. Dom: 17/12. Sag ctr. den for hestetyveri arresterede Jens Pedersen af Gesten sogn. Han er blevet pågrebet med 2 heste, som er stjålet fra Poul Pedersen i Refsgård og Peder Sejersen i Oustrup, og har desuden tilstået at have stjålet 6 andre. Dem har han solgt på Husum marked til ubekendte folk. - Han bør efter forordningen af 4/3-1690 miste sit liv i galgen, efter lovens 1-17-39 have sin hovedlod forbrudt. For de to heste, som han er pågrebet med, og som ejermændene har fået tilbage, bør han betale tvigæld på 24 rdl. For to, som han har stjålet i Lejrskov, skal han betale igæld på 48 rdl. og tvigæld på 96 rdl. og for hver af de øvrige heste 20 rdl. i igæld og 40 rdl. i tvigæld, ialt 408 rdl. Hovedlod og tvigæld tilfalder den kgl. kasse, igælden til ejermændene. Desuden skal han betale de omkostninger, som hans misgerninger har forvoldt. Hvad han ikke selv kan betale heraf, udredes af Koldinghus amt. - Skarpretteren nyder for at exekvere dommen, ifald det sker, 10 rdl. - Meddomsmænd: Rasmus Rasmussen, Kort Andersen, Peder Christensen, Johan Henrik Hageberger, Simon Andersen, Søren Munk, Jacob Møller, Friedrich Vagt (det er de 8 stokkemænd). - Jens Pedersen begærede, at dommen måtte indstævnes til højesteret.

1766 - 14. januar:

7/1. Hans Mikkelsen af Lille Velling ctr. Mads Lomholt af Store Velling. Forlig. Hofjægermester Bachman har ved sagens begyndelse protesteret mod stævningen, da begge bønder tilhører ham.

7/1. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. Der er tovtrækkeri om en stævning, som præstegårdens prokurator Levin Struer har foretaget. Struer bliver vred og forlader tinget. De vidner, som han har indkaldt, kan derfor ikke blive afhørt, så de kræver ham dømt efter forordning af 3/3-41. 4/2

226:

1766 - 21. januar:

Læst forordning af 16/1-1766 om ringen med klokkerne for sl. kong Frederik den Femte, samt forbud på spil og leg i kirkerne og udenfor.

Læst forordning af s.d. om sørgeklæder at bære for den sl. konge.

7/1. Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter for tyveri. 4/2

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Thomas Jensen i Mørkholt for skovhugst. Sagen udsat til 28/1, men er ikke set igen.

10/12 (Tingbogen viser tilbage til 24/12). Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 18/2

Sr. Tornelund på Røjgård fremlyser en hoppe 1. gang.

226b:

1766 - 28. januar:

Sr. Tornelund på Røjgård fremlyser en hoppe 2. gang.

Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. Mads Olesen ibidem for skovhugst. 18/2

227:

17/12. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 4/2

Jacob Hansen af Viuf fremlyser galt og so 1. gang.

227b:

1766 - 4. februar:

7/1. Justitsråd Larsen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbyrdelse på Vamdrup mølle. 18/2

Jens Simonsen af Dons, ctr. Jacob Olesen i Nyborg Brakker med kautionist Christen Eriksen af Seest for gæld. 18/2

28/1. Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem. 18/3

228:

14/1. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 4/3

Sag ctr. den arresterede Claus Christensen med hustru Maren Jørgensdatter og moder Else Hansdatter, alle af Ågård, for slagting af et svin, der tilhørte Niels Sørensen ibidem. 18/2

228b:

Hans Nielsen Larsen af Erritsø ctr. Søren Christensen ibidem for gæld. 18/3

229:

Hans Nielsen Gris af Nr. Bjert ctr. Jørgen Jørgensen ibidem for en gæld på 83 slettedaler. Han vil betale i morgen, hvorfor der indgås forlig.

21/1. Dom: Sag ctr. arresterede Karen Pedersdatter af Nebel sogn og by i Vester herred for tyveri. Hun har stjålet fra Jep Nielsen i Ejstrup en papirssnustobaksdåse, fra Hans Jensen i Vranderup et par stykker bånd og en saks, fra Niels Olesen ibidem en kyse og et tørklæde, fra Søren Jensen og hans pige i Harte (?) et tørklæde, et par handsker og en strimmel samt fra Vranderup Hovedgård en særk og et pudevår. Tyvekosterne er vurderet til ialt 84 sk. og leveret tilbage til ejermændene. - Efter lovens 6-17-32 og -39 bør hun miste sin hud og have sin hovedlod forbrudt. Hun skal betale i tvigæld 10 mk. 8 sk. Desuden skal hun betale sagens omkostninger, som udredes af Koldinghus amt, hvis hun ikke selv kan. - Hun erklærede, at hun ikke forlangte dommen indstævnet til

højesteret.

24/12. Dom: Morten Pedersen Quist af Gauerslund ctr. Hans Hansen Schauenborg af Herslev Højrup for gæld på 200 rdl. Den skal han betale.

Sr. Tornelund på Røjgård fremlyser en hoppe 3. gang.

229b:

24/12. Dom: Sognepræsten hr. Bergendal af Fredericia ctr. annexbonden Jens Mikkelsen af Erritsø for gæld på landgilde og forstrækning m.v., ialt 23 rdl. 2 mk. 8 sk. Han skal betale.

1766 - 18. februar:

4/2. Justitsråd Larsen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vamdrup mølle. 4/3

4/2. Sag ctr. den arresterede Claus Christensen med hustru Maren Jørgensdatter og moder Else Hansdatter, alle af Ågård, for slagting af et svin, der tilhørte Niels Sørensen ibidem. 25/2

230:

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 4/3

4/2. Jens Simonsen af Dons, ctr. Jacob Olesen i Nyborg Brakker med kautionist Christen Eriksen af Seest for gæld. 8/4

230b:

Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup. 4/3

28/1. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. Mads Olesen ibidem for skovhugst. 11/3

231b:

Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. samtlige bymænd ibidem vedr. skovhugst. 18/3

Laurids Andersen af Smidstrup ctr. Knud Mortensen af Hjarup for gæld. 8/4

232:

Laurids Andersen af Smidstrup ctr. Iver Hansen af Tiufkær for gæld. 8/4

21/1. Anders (Andreas) Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. Sagen udsat til 4/3, men først set igen fol. 271b

Amtsforvalter Møller lader efterlyse en syd for Tønder værende kniplingskræmmer ved navn Hans, som af kvinden Anna Henriksdatter er udlagt til barnefader iflg. hr. Claus Haagens attest, 1. gang.

1766 - 25. februar:

Amtsforvalter Møller lader efterlyse en syd for Tønder værende kniplingskræmmer ved navn Hans, som af kvinden Anna Henriksdatter er udlagt til barnefader iflg. hr. Claus Haagens attest, 2. gang.

Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. kromanden sr. Castensen i Store Anst vedr. bøde for brændevinsredskaber. 8/4

Knud Hansen i Knudsbøl ctr. Ole Christensen, Jørgen Madsen og Niels Chrisensen ibidem. Sagen vil blive søgt afgjort i mindelighed og udsættes til 18/3, hvor den ikke er fundet.

232b:

18/2. Sag ctr. den arresterede Claus Christensen med hustru Maren Jørgensdatter og moder Else Hansdatter, alle af Ågård, for slagtning af et svin, der tilhørte Niels Sørensen ibidem. 4/3

Stævning ctr. Jørgen Poulsen i Snoghøj. Tingsvidne.

Læst kapitelstaksten for 1765.

1766 - 4. marts:

Læst kgl. reskript af 7/2-66 vedr. bestallingers og benådningers indløsning og konfirmation.

18/2. Justitsråd Larsen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vamdrup mølle. 25/3

25/2. Sag ctr. den arresterede Claus Christensen med hustru Maren Jørgensdatter og moder Else Hansdatter, alle af Ågård, for slagtning af et svin, der tilhørte Niels Sørensen ibidem. 11/3

233:

18/2. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 18/3

4/2. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. Der indleveres en liste med spørgsmål, som præstegårdens prokurator Levin Struer vil stille vidnerne. Den er indskrevet fol. 236. 18/3

234b:

Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 25/3

235b:

18/2. Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup. 25/3

Jørgen Danielsen af Hafdrup ctr. Nis Pedersen Møller i Vamdrup. 11/3

Lejrskov forrige fæstebønder ctr. beboerne i Uhre ang. et kassehus på Lejrskov eller Uhre mark. 18/3

Amtsforvalter Møller lader for 3. gang bekendtgøre ekstrakt af observationsposter i hans regnskab for 1764 til indlemmelse i tingsvidne. Tidligere bekendtgørelse er sket 18/2 og 25/2 sammen med efterlysningen af den syd for Tønder boende kniplingskræmmer Hans, der af kvinden Anna Henriksdatter er udlagt til barnefader iflg. hr. Claus Haagens attest. Ham har retten ikke fået nogen oplysning om.

236:

(Se fol. 233). Sytten spørgsmål, som Levin Struer i sagen for Hjarup præstegård vil stille til vidnerne.

1766 - 11. marts:

18/2. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 25/3

4/3. Jørgen Danielsen af Hafdrup ctr. Nis Pedersen Møller i Vamdrup mølle. 25/3

236b:

Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 8/4

237:

Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gærdselhugst i Vester Slette i Højen skov. 25/3

237b:

4/3. Dom: Sag ctr. den arresterede Claus Christensen med hustru Maren Jørgensdatter og moder Else Hansdatter, alle af Ågård, for tyveri af et svin, der tilhørte Niels Sørensen ibidem, og som ved ransagning blev fundet hos dem. Claus Christensen havde fundet svinet i sin stald og sparket det på trynen, så den døde med det samme, og bragt det ind i køkkenet til sin moder og kone, som gav sig til at tilberede det. Vel foregiver Claus Christensen, at det ikke er sket i den hensigt at stjæle det, men da han ikke har bevist sådant, eller at han har været betænkt på at tilkendegive hændelsen for vedkommende og betale for svinet, så anses han efter lovens 6-17-10 og -11 som tyv. - Efter lovens 6-17-32 og -39 bør han miste sin hud, betale igæld på 4 rdl., som svinet er vurderet til, til dets forrige ejer samt tvigæld på 8 rdl. til kongens kasse. Sin hovedlod skal han have forbrudt til samme kgl. kasse, eftersom husbonden iflg. art. 23 i forordningen af 6/12-1743 ingenlunde kan tilfalde bøder af de sager, som han ikke selv forfølger. Desuden skal han erstatte de ved hans tyveri forårsagede omkostninger. - Hans moder og hustru har tilstået, at de har taget fat på svinet for at gøre det rent i den tanke, at det var så godt som deres, siden Claus Christensen havde sagt, at han

fik betale det. Det er så meget mere troligt, at de har gjort sådant i deres enfoldighed, da de af deres sognepræst har fået henholdsvis et godt og et ikke ondt skudsmål, og de efter tingsvidnets formelding har tilbudt betaling for svinet, da det blev fundet hos dem. De er ikke overbeviste om at have fjælet og dølget med tyven, så de dømmes kun for, at de ej behørigt har bekendtgjort, hvad med svinet var forefaldet, til en bøde til Brusk herredskasse (fattigkasse?) på hver 2 rdl. Hvad af de nævnte bøder og omkostninger ikke betales, straffes vedkommende for på kroppen efter høje øvrigheds resolution. - Claus Christensen erklærede, at han ikke forlangte dommen indstævnet til højere ret.

1766 - 18. marts:

18/2. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. samtlige bymænd ibidem vedr. skovhugst. 8/4

238:

4/3. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 8/4

238b:

4/3. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 8/4

4/3. Lejrskov forrige fæstebønder ctr. beboerne i Uhre ang. et kassehus, som for tiden bebos af grænsekontrollør Zahn. Synsmænd har skullet afgøre, om det lå på Lejrskov eller Uhre mark. Forlig.

4/2. Dom: Hans Nielsen Larsen (og Mads Nielsen) af Erritsø ctr. Søren Christensen ibidem for gæld på 26 rdl. 4 mk. - Han skal betale.

4/2. Dom: Regimentskriveren ctr. Poul Hansen af Gelballe og Jørgen Hansen Bjerre ibidem formedelst tyveri. - Efter at Hans Christensen i Seest havde mistet en stud, blev der ved ransagning i Poul Hansens hus fundet noget nyslagt kød ved mortensdags tide 1764. Hans kone havde foregivet, at det var af en stud, som hendes mand havde hentet nordfra, og hun havde vist en attest, der var dateret Thyregod præstegård allehelgensdag 1764. Denne attest er blevet undersøgt og fundet at være rigtig, men det er blevet bevist, at den stud, som den handler om, ikke er kommet længere end til Ågård, 2 mil nord for Gelballe. Ved ransagningen har Poul Hansens kone først sagt, at kødet var af en grå stud, men da hun hørte, at der blev ransaget efter en grå stud, sagde hun, at kødet var af en sort. Efter at Sara Madsdatter og Poul Nielsen har vidnet, har hun tilstået, at hendes mand havde stjålet studen vistnok fra Seest skov, og at han og Jørgen Hansen Bjerre havde solgt huden til sadelmager Johan Kohl i Lejrskov. Denne har bekræftet at have købt en hud af dem med samme mærke som den, der var kommet bort for Hans Christensen. - Poul Hansen selv er bortrømt ved begyndelsen af denne sag og har dermed forøget den stærke formodning, som det foranførte giver om, at han har stjålet det nød, hvoraf kødet, som blev fundet hos ham, kommer. Men siden ikke sådant tilstrækkeligt er bevist, så kendes for ret, at den saggivne Poul Hansen bør pågribes, hvor kan kan overkommes, og såfremt han ikke straks tilvejebringer behørig hjemmel for det fundne kød, skal han fængsles, tiltales og dømmes efter de forekommende omstændigheder. - Imod Jørgen Hansen Bjerre foreligger kun Poul Hansens kones og Johan Kohls udsagn om, at han har

været med til at sælge huden af et nød til ham, samt at han er bortrømt på samme tid som Poul Hansen. Dette giver vel nogen formodning om, men intet bevis på, at han er impliceret i bemeldte tyveri. Han frikendes derfor for dette søgsmål, dog således at det er vedkommende tilladt at tiltale ham igen, fald dertil i sin tid skulle findes skellig årsag. - Til det i Poul Hansens hus fundne kød ses ingen at være nærmere berettiget end Hans Christensen i Seest, som det derfor skal leveres til på det vilkår, at hvis nogen skulle findes at have bedre ret dertil, skal han erstatte dem dets værdi, som så skal vurderes af to uvildige mænd.

239:

1766 - 25. marts:

Læst rentekammerets plakat af 8/2-66 ang. auktions holdelse over en del af kongens forbeholdne gods, kirker og tiender i Nykøbing og Stubbekøbing distrikter.

4/3. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 8/4

4/3. Justitsråd Lausen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrudelse på Vamdrup mølle. Kontrastævning. 8/4

239b:

11/3. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 22/4

Sag ctr. brødrene Mads og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for at være delagtige i skovfoged Rasmus Sørensen's død. Et af vidnerne er prokurator Levin Struer af Stovstrup. Han kan bevidne, at Mads Hansen var kommet til ham en nat, efter at der ved ransagning var blevet fundet dyrekød i hans hus. Han var blevet sagsøgt, men var bange for at møde op i retten og talte om at rømme. Strange Christensen af Tiufkær havde været med skovrideren, da ransagningen fandt sted. Til ham havde Mads Hansen grædende sagt, at han for dette dyrekøds skyld blev nødt til at rømme så langt bort, at ingen kunne høre eller spørge ham. Tingsvidne. (se fol, 241)

240:

Hospitalsforstander Hadberg af Kolding hospital ctr. en del af hospitalsbønderne i Almind for restance. 8/4

11/3. Jørgen Danielsen af Hafdrup ctr. Nis Pedersen Møller i Vamdrup mølle for gæld. 6/5

240b:

Søren Pedersen Quist af Vinding ctr. Niels Nielsen af Gauerslund vedr. gårdkøb. Niels Nielsen lover at holde sin kontrakt. Sagen udsat til 22/4, men er ikke set igen.

4/3. Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup. 8/4

11/3. Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gærdselhugst i Vester Slette i Højen skov. 15/4

Niels Nielsen af Møsvrå ctr. Peder Hansen af Ågård, Hans Jørgensen Jordrup og Jep Andersen af Nygård Brakker. 15/4

1766 - 2. april:

1766 - 8. april:

25/3. Justitsråd Lausen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vamdrup mølle. 15/4

241:

18/3. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. samtlige bymænd ibidem vedr. skovhugst. 22/4

18/3. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 22/4

(se fol. 239b). Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg af Tiufkær og Mikkell Hansen Høeg (af Pjedsted), som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. Et af vidnerne er Hans Nielsen af Velling, som skal forklare, om brødrene havde været bevæbnet med stave, da de fulgte ham og Hans Bertelsen til Tiufkær å, eller om der kunne være taget stave fra noget gærde i nærheden af det sted, hvor de red over åen. (22/4)

242:

18/3. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 22/4

243:

25/2. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. kromanden sr. Castensen i Store Anst vedr. bøde for brændevinsredskaber. 15/4

25/3. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 15/4

11/3. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 15/4

25/3. Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup. 15/4

25/3. Dom: Hospitalsforstander Hadberg af Kolding hospital ctr. en del af hospitalsbønderne i Almind for restance. De har hver for sig tilstået deres restance, som er tilsammen 256 rdl. 41 1/2 sk. De skal betale.

243b:

18/2. Dom: Jens Simonsen af Dons, ctr. Jacob Olesen i Nyborg Brakker med kautionist Christen Eriksen af Seest for gæld. Ifølge panteforskrivning af 1762 har Hans Jørgensen i Nyborg Brakker givet Jens Simonsen 1. prioritet i sit selvejersted for et lån på 150 rdl. Det er bevist, at Jacob Olesen har overtaget gælden, og at Christen Eriksen har kautioneret. De skal solidarisk betale.

18/2. Dom: Laurids Andersen af Smidstrup ctr. Iver Hansen af Tiufkær for gæld på 266 3/4 rdl. Dem skal han betale.

18/2. Dom: Laurids Andersen af Smidstrup ctr. Knud Mortensen af Hjarup for gæld på 31 rdl. Dem skal han betale.

1766 - 15. april:

8/4. Justitsråd Lausen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vamdrup mølle. 22/4

25/3. Niels Nielsen af Møsvrå ctr. Peder Hansen af Ågård, Hans Jørgensen Jordrup og Jep Andersen af Nygård Brakker. 27/5

244:

8/4. Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup. 27/5

8/4. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 22/4

8/4. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gårde i Højen skov. 29/4

25/3. Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gårdselhugst i Vester Slette i Højen skov. 29/4

Abraham Jensen af Skærup ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 29/4

8/4. Dom Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. kromanden sr. Castensen i Store Anst vedr. bøde for brændevinsredskaber, der er blevet fundet hos ham og konfiskeret. Han skal betale bøden på 20 rdl. samt sagsomkostninger.

1766 - 22. april:

15/4. Justitsråd Lausen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vamdrup mølle. 13/5

244b:

8/4. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 13/5

8/4. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg af Tiufkær og Mikkel Hansen Høeg (af Pjedsted), som er

mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 13/5

245b:

8/4. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 13/5

Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for fæstes forbrydelse. 13/5

Sag ctr. arresterede Niels Hansen af Lunderskov. 13/5

246:

8/4. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. samtlige bymænd ibidem vedr. skovhugst. 27/5

246b:

25/3. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 6/5

247:

Tilio Frich ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård for gæld til Ulrich Frichs dødsbo. 29/4

247b:

Anders Christensen af Skærup ctr. Christen Jepsen af Amnitsbøl for gæld. 3/6

15/4. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 13/5

1766 - 29. april:

15/4. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 27/5

15/4. Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gærdselhugst i Vester Slette i Højen skov. 27/5

15/4. Abraham Jensen af Skærup ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 6/5

Præsten magister Borch af Grejs præstegård som lavværge for Mette Hansdatter af Nørre Vilstrup ctr. Nis Pedersen (kaldes senere Prebensen) ibidem vedr. aftægt. 13/5

22/4. Tilio Frich ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård for gæld til Ulrich Frichs dødsbo. 6/5

248:

1766 - 6. maj:

29/4. Abraham Jensen af Skærup ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 27/5

29/4. Tilio Frich ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård for gæld til Ulrich Frichs dødsbo. 13/5

22/4. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 27/5

Hr. agent Iversen ctr. oberst de Falsen for gæld. 13/5

25/3. Jørgen Danielsen af Hafdrup ctr. Nis Pedersen Møller i Vamdrup mølle for gæld på 117 rdl. Pengene er blevet betalt og sagen ophævet.

248b:

1766 - 13. maj:

22/4. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 27/5

Sr. Lund lod forevise 2 ulveunger, som hyrden i Kragelund har taget på Kragelund mark. Birkedommeren betalte 2 rdl.

29/4. (Præsten magister Borch af Grejs præstegård som lavværgе for) Mette Hansdatter af Nørre Vilstrup ctr. Nis Prebensen ibidem vedr. aftægt. 10/6

249:

22/4. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 27/5

22/4. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 27/5

22/4. Sag ctr. arresterede Niels Hansen af Lunderskov. 27/5

6/5. Hr. agent Iversen ctr. oberst de Falsen for gæld. 27/5

249b:

22/4. Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for fæstes forbrydelse. 27/5

6/5. Tilio Frich ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård for gæld til Ulrich Frichs dødsbo. 17/6

22/4. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkell Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 27/5

Peder Rasmussen af Mørkholt ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 27/5

22/4. Dom: Justitsråd Lausen af København ctr. Peder Dinesen af Fredericia ang. hans fæstes forbrydelse på Vrandrup mølle. - Ifølge fæstebrev af 26/6-55 har han inden et år skullet istandsætte

møllens bygning og maleværk og derefter holde dem i en sådan stand, at de kunne stå for uvildige mænds syn, og iøvrigt forholde sig efter loven som en fæster. En synsforretning over møllen godtgør, at møllens bygning overalt er kun mådeligt solid og maleværket så brøstfældigt, at der er brug for 109 rdl. 3 mk. 8 sk. til dets nødvendige reparation. Desuden er tilkendegivet, at Peder Dinesen aldrig selv har beboet eller brugt den ham tilfæstede mølle, hvorfor sagsøgeren påstår ham tildømt at have sit fæste forbrudt. - Peder Dinesen har tilstået, at han aldrig selv har beboet møllen, og hævdet (uden bevis) at vedkommende øvrighed havde billiget, at han holdt sin broder i møllen. - Da lovens 3-13-1 og -2 menes at gælde også for fæstere, har Peder Dinesen forbrudt sit fæste ved overtrædelse heraf, idet han har ladet sin broder bruge møllen. Desuden har han tilstået, at møllens og værkets brøstfældighed ikke kan repareres for de 109 rdl., så de kan modstå uvildige mænds syn. Så han har altså også misligholdt sit fæstebrev. - Han skal aflevere møllen inden en måned og erstatte brøstfældigheden. - Hans sagfører, prokurator Struer, vil appellere dommen.

250:

1766 - 27. maj:

13/5. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 10/6

13/5. Sag ctr. arresterede Niels Hansen af Lunderskov. Som meddomsmænd udpeges de 8 stokkemænd: Rasmus Rasmussen, Johan Hageberg, Peder Christensen, Simon Andersen, Cort Andersen, Jacob Møller, Søren Munk og Frederik Vagt, alle af Kolding. 3/6

13/5. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkil Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 10/6

250b:

13/5. Hr. agent Iversen ctr. oberst de Falsen for gæld. 10/6

13/5. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 10/6

251:

13/5. Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for fæstes forbrydelse. 10/6

13/5. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 10/6

29/4. Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gårdselhugst i Vester Slette i Højen skov. 17/6

29/4. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 17/6

251b:

6/5. Abraham Jensen af Skærup ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 8/7

13/5. Peder Rasmussen af Mørkholt ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld. 8/7

Niels Thomsen af Brejning ctr. Mads Sørensen af Gauerslund vedr. gårdhandel. 10/6

252:

6/5. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 17/6

22/4. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. 2 bymænd ibidem vedr. skovhugst. 17/6

Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. 3/6

15/4. Dom: Anders Nielsen af Store Velling ctr. Peder Sørensen Quist af Skærup for gæld på 18 rdl. Dem skal han betale.

252b:

15/4. Dom: Niels Nielsen af Møsvrå ctr. Peder Hansen af Ågård, Hans Jørgensen Jordrup (Jaarup) og Jep Andersen af Nygård Brakker for gæld på 66 rdl. 4 mk. (de to sidstnævnte som kautionister). De skal betale solidarisk.

1766 - 3. juni:

27/5. Dom i sagen ctr. arresterede Niels Hansen af (Lunderskov) Vester Gesten, som har skrevet falske bankosedler. Han var blevet arresteret i Åbenrå for at have brugt en falsk bankoseddel med falsk stempel og har tilstået, at han har lavet ialt 6 sådanne. For en af dem har han fået et piberør, som han solgte for 3 1/2 mk. Dernæst var sedlen leveret ham tilbage som falsk, og han havde da lovet at tilbagebetale beløbet, men har ikke holdt sit løfte. I Haderslev har han forsøgt at købe noget for de falske sedler, men der blev de erkendt som falske. Anklageren vil have ham straffet på liv og ære efter lovens 6-18-2, hvorimod forsvarerens påstand har været, at både sedler og stempel var så tåbeligt gjort, at ingen let dermed kunne bedrages, hvilket er ganske øjensynligt. Imidlertid er dog et menneske blevet bedraget med den ene af sedlerne, og da desuden ikke kendes nogen anordning om, at en misgerning skal betragtes mildere, fordi den er begået på en tåbelig måde, så kendes for ret, at Niels Hansen af Vester Gesten skal dømmes efter lovens 6-18-2 og efter art. 8 i forordningen af 8/3-1737 på ære, liv og gods, af hvilket sidste de ved hans misgerning forårsagede omkostninger skal godtgøres. Hvad der mangler i betaling heraf, udredes ved høje øvrigheds foranstaltning. - Meddomsmænd: Simon Andersen, Rasmus Rasmussen, Jacob Møller, Cort Andersen, Søren Munk, Frederik Vagt, Peder Christensen, Johan Henrik Hageberger (det er de 8 stokkemænd, som alle er af Kolding). - Delinkventen forlangte ikke dommen indstævnet til højesteret, men indstillede den til kongens nåde i forhåbning om en formildelse i henseende til hans ungdom, vankundighed og enfoldighed. - (Det er under sagen oplyst, at Niels Hansen er født i Vester Gesten som søn af nu afdøde halvgårdsmand Hans Jørgensen. Siden konfirmationen har han tjent ved bondearbejde, indtil han ved sidste mikkelsdag blev skoleholder i Lunderskov. Hans kone hedder Anne Kirsten Jacobsdatter. Han har sidst været til alters for mere end et år siden, da han tjente Knud Mortensen i

Hjarup).

22/4. Dom: Anders Christensen af Skærup ctr. Christen Jepsen af Amnitsbøl for gæld på 18 rdl. 4 mk. Han skal betale.

(27/5. Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. De kommer først igen næste uge, 10/6)

253:

1766 - 10. juni:

27/5. Hjarup præstegård ctr. Hans Mikkelsen i Hjarup. 22/7

27/5. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkil Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 17/6

27/5. Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for fæstes forbrydelse. 17/6

27/5. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Niels Pedersen Smed af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. 22/7

6/5. (Præsten magister Borch af Grejs præstegård som lavværges for) Mette Hansdatter af Nørre Vilstrup ctr. Nis Prebensen ibidem (med husbond Peder Terkelsen) vedr. aftægt. Udsat til 1/7, men er først set igen 12/8

253b:

Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 1/7

Ignatius Pedersen af Erritsø ctr. Hans Justesen og Søren Christensen ibidem. 1/7

27/5. Hr. agent Iversen ctr. oberst de Falsen for gæld. 5/8

254:

27/5. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 1/7

27/5. Niels Thomsen af Brejning ctr. Mads Sørensen af Gauerslund vedr. gårdhandel. 1/7

255:

3/6. Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. De var kommet for sent sidste uge og vil nu gerne have sagen opsat til 17/6

1766 - 17. juni:

10/6. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 1/7

Vamdrup sognemænd ctr. kancelliråd Clausen og mons. Claudie. 1/7

255b:

10/6. Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. 25/6

10/6. Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for fæstes forbrydelse. 22/7

Jep Jensen, Jens Nielsen, Jens Sørensen, Søren Hansen og Hans Jørgensen af Trelde ("disse genstridige, opsætsige og rebelske bønder") ctr. kammerråd Richtor af Fredericia. 1/7

256:

27/5. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. 2 bymænd (Niels Tulleesen og Niels Olesens enke) ibidem vedr. skovhugst. 8/7

256b:

27/5. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 8/7

27/5. Jens Feveille af Vejle ctr. Thomas Nielsen, Niels Jørgensen Røns og Peder Piengaard af Højen vedr. gærdselhugst i Vester Slette i Højen skov. De mænd, hvis skovskifte støder op til den omstridte skovfogedhave i Højen skov, har ved deres skriftlige tilståelse frafaldet den præntention, som de forventede at have i samme have. Sagen er dermed frafaldet.

257:

27/5. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 8/7

Jens Sørensen, Jens Nielsen og Jep Jensen af Trelde ctr. kammerråd Richtor af Fredericia. 1/7

Friderik Otto Bager af Kolding ctr. Mads Jepsen nu boende i Krybily. 1/7

Hans Clausens enke Sophia Jespersdatter af Dons lovbød sine ejende effekter og midler til Niels Hansen i Dons mod hendes livs ophold, 1. gang.

13/5. Dom: Tillio Frich ctr. Villads Nielsen på Stallerupgård for gæld på 5 rdl. 2 mk. 2 sk. til broderen Ulrich Frichs dødsbo. Tilio har fremlagt sin egen attest om, at Villads Nielsen findes indført i broderes bog. Men da sådant ingenlunde kan anses for et lovgyldigt bevis, frikendes Villads Nielsen for Tillio Frichs tiltale.

257b:

1766 - 25. juni:

17/6. Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. 1/7

Mad. Mette Mønster sl. Niels Linds enke i Viuf kro ctr. Christen Rasmussens hustru Anne Jensdatter af Viuf. 8/7

Hans Clausens enke Sophia Jespersdatter af Dons lovbød sine ejende effekter og midler til Niels Hansen i Dons mod hendes livs ophold, 2. gang.

Poul Johansen af Hjarup fremlyste en hoppe 1. gang.

1766 - 1. juli:

10/6. Niels Thomsen af Brejning ctr. Mads Sørensen af Gauerslund vedr. gårdhandel. 22/7

258:

10/6. Mads Jacobsen Boll af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 22/7

10/6. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 22/7

17/6. Jens Sørensen, Jens Nielsen og Jep Jensen af Trelde ctr. kammerråd Richtor af Fredericia. 22/7

17/6. Jep Jensen, Jens Nielsen, (Jens Sørensen,) Søren Hansen og Hans Jørgensen af Trelde ctr. (kammerråd Richtor af Fredericia) Thomas Knudsen af Trelde skovfogedhus. 22/7

259:

10/6. Ignatius Pedersen af Erritsø ctr. Hans Justesen og Søren Christensen ibidem ang. markstrid. 22/7

17/6. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 22/7

17/6. Vamdrup sognemænd ctr. kancelliråd Clausen og mons. Claudie. 8/7

Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 15/7

259b:

17/6. Friderik Otto Bager af Kolding ctr. Mads Jepsen nu boende i Krybily. 22/7

260:

Arvingerne efter sl. kammerassessor Lautrup ctr. Andreas Horsbøl af Bække for gæld. 26/8

25/6. Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen ibidem. 29/7

Kammerråd Richtor ctr. Claus Christensen i Ågård ang. en synsforretning. Tingsvidne.

Iver Knudsen af Nørre Bjert ctr. Hans Iversen af Bramdrup for gæld på 50 slettedaler. Denne nægter gælden og hævder ikke at have skrevet under på det fremlagte gældsbevis. Sagen udsat til 15/7, men er ikke set igen.

Rådmand Bruun af Fredericia ctr. Anders Dideriksen af Pjedsted for gæld på 30 rdl. Udsat til 15/7, men er ikke set igen.

260b:

Hans Clausens enke Sophia Jespersdatter af Dons lovbød sine ejende effekter og midler til Niels Hansen i Dons mod hendes livs ophold, 3. gang.

Poul Johansen af Hjarup fremlyste en hoppe 2. gang.

1766 - 8. juli:

25/6. Mad. Mette Mønster sl. Niels Linds enke i Viuf kro ctr. Christen Rasmussens hustru Anne Jensdatter af Viuf. Hun har tilstået, at hun har udbredt et eller andet. Forlig.

17/6. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. 2 bymænd (Niels Tulleesen og Niels Olesens enke) ibidem vedr. skovhugst. 5/8

261b:

1/7. Vamdrup sognemænd ctr. kancelliråd Clausen og mons. Claudie. De vil føre bevis på, at Clausen inden auktionen over ryttergodset havde lovet dem, at hvis de lod være med at byde ham op, så skulle de beholde deres gårde på samme vilkår som hidtil, ja endog meget bedre vilkår end nogen sinde. Ved første vidneførsel var det ikke rigtig muligt at få vidnerne til at bekræfte dette, men Lauge Pedersen af Vester Vamdrup kunne dog sige, at hr. Claudie havde sagt, at de ville få det lige så godt som Østerbygårds bønder. Ved retsmødet idag rejses der tvivl om vidnernes uvildighed, idet jo samtlige sognemænd står som sagsøgere, men de får dog lov til at vidne. Et par af dem kan fortælle, at Clausens løfte blev afgivet samme dag som auktionen, da de var samlet hos Ferdigs enke i Kolding. Et enkelt vidne mangler endnu. Det er Christen Hansen af Bastrup. Han skal afhøres ved sit eget værneting. Retshandlingen afsluttes så med tingsvidne.

262b:

Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 22/7

263:

Christen Jensen af Gudsø ctr. Jens Nielsen Møller af Skærbæk vedr. hesteslagsmål. Udsat til 29/7, men ikke set igen.

263b:

17/7. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 22/7

17/6. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 22/7

Poul Johansen af Hjarup fremlyste en hoppe 3. gang.

27/5. Dom: Peder Rasmussen af Mørkholt ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld på 80 rdl. Dem skal han betale.

27/5. Dom: Abraham Jensen af Skærup ctr. Thomas Sørensen af Andkær for gæld på 85 slettedaler. Han skal betale.

264:

1766 - 15. juli:

Hr. Iver Pedersen Haglund af Verst ctr. beboerne i Verst Husted og Ravnholt ang. jorder til præstegården. 29/7

1/7. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 29/7

1766 - 22. juli:

1/7. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 5/8

8/7. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 29/7

265:

8/7. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 5/8

1/7. Ignatius Pedersen af Erritsø ctr. Hans Justesen og Søren Christensen ibidem ang. markstrid. Forlig.

1/7. Jep Jensen, Jens Nielsen, (Jens Sørensen,) Søren Hansen og Hans Jørgensen af Trelde ctr. (kammerråd Richtor af Fredericia) Thomas Knudsen af Trelde skovfogedhus. Begge sager, som er

udsat fra 1/7 er vistnok indbefattet her. Denne gang nævnes Jep Jensen, Jens Sørensen, Søren Hansen og Hans Jørgensen, alle af Trelde. Kammerråd Richtor har indgivet en kontrastævning. Hans Jørgensen har meddelt, at han frafalder den begyndte sag, beder om forladelse og lover at betale 4 mk. til Vejlbys sogns fattige. Anders Knudsen af Trelde skovfogedhus føres som vidne på, hvordan hoveriet var, da bønderne stod under regimentskriveren. Hvis de da udeblev fra arbejdet, kunne de også blive pantet eller straffet på anden måde. F.eks. kunne ladefogeden tage den forsømmeliges høle, som så måtte indløses inden høslættet. Forsømmelige bønder kunne også blive belagt med militær exekution. - Richtor forsøger at bevise, at Søren Hansen har forsøgt at få de andre bønder til at nægte hoveriarbejde, og at Jens Sørensen udlejer noget af sin fæsteland til Søren Fisker. Sagen bliver udsat til 5/8, men derefter stiller Richtors sagfører prokurator Lindom den endnu tilstedeværende citant Jep Jensen, et spørgsmål vedr. hans stævning. Men da retten påråber ham, er han forsvundet, hvorefter Lindom konstaterer, at citanterne har forladt sagen, og derfor begærer tingsvidne, så at han kan skaffe Richtor ret og tilfredshed. (5/8)

266:

1/7. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. Det er blevet meddelt, at Mads Høeg skal være til stede iflg. en indberetning fra sognefogeden Hans Nielsen af Velling og 6 mænd. 2/9

1/7. Niels Thomsen af Brejning ctr. Mads Sørensen af Gauerslund vedr. gårdhandel. 5/8

266b:

1/7. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 5/8

8/7. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 5/8

1/7. Friderik Otto Bager af Kolding ctr. Mads Jepsen boende i Krybily (Holmshave). 2/9

Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem. 12/8

267:

Peder Hansen af Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem. 12/8

10/7. Dom i den sag, som efter kgl. befaling for Hjarup præstegård er anlagt mod Hans Mikkelsen sammesteds for en eng, Stubberup Krog kaldet, som han er angivet at have i brug. Sagen har tidligere været for retten, men de bevisligheder, der dengang blev fremlagt, blev ikke anset for tilstrækkelige til at afgøre sagen (se dommen den 28/11-1764). Årsagen til tvisten har været, at præsten, hr. Friis af Hjarup, havde fundet ud af, at der i landmålingsforretningen var tillagt præstegården et engstykke ved navn Stubberup Krog, der var vurderet til et læs mosehø, og da han ikke længere havde sådan et engstykke, men Hans Mikkelsen derimod havde et engstykke (ganske vist vurderet til 9 læs hø) af det navn, så havde præsten påstået, at dette engstykke retteligt tilhørte præstegården. - Nu har nye undersøgelser vist, at den eng, som Hans Mikkelsen bruger, ikke hedder Stubberup Krog, men Stubberup Kær, og det er også bevist, at der til præstegården er et skovskifte i Stubberup Krog, hvor 2 engkær nu er udlagt til græsning. Det kan være det, som tidligere har været

udlagt til høavl. Det betydningsfuldeste i præstegårdens argumentation har været, at landmålingsforretningen nævner en Stubberup Krog til præstegården. Men det ses ikke, at dette giver præstegården nogen slags ret til Hans Mikkelsens Stubberup Kær, der er takseret til 9 læs hø. Derfor frikendes Hans Mikkelsen fra præstegårdens krav, så meget mere som præstegården allerede har en Stubberup Krog, og det ikke er bevist, at denne ikke på landmålingstiden har været engkær. - Herefter følger en detailleret og skarp påtale af den fremfærd, som præstegårdens sagfører, prokurator Levin Struer af Stovstrup, har udvist. Skønt han efter allernådigste befaling er blevet tilholdt at bringe sagen til lovforsvarlig endskab, så har han fundet på at opholde den fra 13/8-65 indtil 10/6-66 uden at fremføre det allermindste til sagens fremme. Men sine forhalinger af sagen har han forhindret andre folk i at fremme deres sager til belejlig tid, og han har forøget akten med 3 tingsvidner på 68 ark papir, som er af et sådant indhold, at man ikke kan begribe, hvorledes han deraf har kunnet vente sagen oplyst. Det har været nødvendigt at erindre ham om hans sagførered, og man har ligefrem været nødt til at lade ham aflægge den påny, og det er blevet ham pålagt at erstatte modparten al den skade, som er blevet forvoldt denne på grund af hans forsinkelser. Blandt andet har han den 14. januar ladet indstævne 9 vidner til at bevidne noget, som modparten allerede rent havde tilstået, og så havde han forladt retten uden hverken at høre vidnerne eller afstå fra at føre dem. Syv af disse vidner har påstået ham dømt til at betale 2 rdl. til hver af dem samt det samme til justitskassen. Ikkedestomindre har han indstævnet fem af dem igen, for at de skulle vidne om det, som de allerede een gang havde været indstævnet for. - For sådant lovstridigt forhold tilkendes prokurator Levin Struer 1) efter billig regning at erstatte al den skade, som den saggivne Hans Mikkelsen har lidt, 2) at erlægge til hvert af de 5 vidner (Kjeld Jørgensens enke, Jens Halkjær, Niels Jepsen, Anders Poulsen og Knud Mortensen), som to gange er stævnet at vidne om en sag, 4 rdl. (eller står der: 1 rdl.?), 3) til Anst herreds fattigkasse 2 og til justitskassen 2 rdl. - Struer ville appellere sagen både på egne og præstegårdens vegne.

267b:

10/6. Dom: Kammerråd Richtor (Richter) af Fredericia ctr. Niels Pedersen (Smed) af Trelde vedr. markstrid med Bertel Madsens enke. Niels Pedersen bruger en eng ved navn Stenballe Maj, som den 22/2-46 ved Koldinghus birketing blev tilskødet Bertel Madsen og hans hustru, som nu er enke. Kammerråden foregiver at være hendes husbond. Niels Pedersen har fremlagt en forskrivning af 19/5-47 fra Bertel Madsen til Hans Nielsen Ousen for et lån på 80 slettedaler på den måde, at hvis pengene ikke var betalt året efter, skulle engen tilhøre ham. Det er ikke bevist, at Bertel Madsen har betalt sin gæld, så Niels Pedersen frikendes for Richtors tiltale.

17/6. Dom: Kancelliråd Clausen ctr. Niels Buch af Nagbøl for ulydighed, fordi han som fæster af et lidet sted i Vester Vamdrup ikke vil svare enten frihedspenge eller hoveri. Niels Buch har fremlagt kvittering for en del penge, som han kalder skatte-, hus- og arbejdspenge. Kancelliråden har tilstået, at pengene er betalt, dog ikke som hus- og arbejdspenge, men i stedet derfor som kassepenge. Hvad dette ukendte ord vil sige, er ikke forklaret, heller ikke er det bevist, at Niels Buch er pligtig til videre, end han har svaret af det pågældende sted. Han frikendes for tiltale.

268:

1766 - 29. juli:

Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkell Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkquisition for brændevinsredskaber. Sagen opsat til senere på dagen, idet man afventer, at et vidne skal komme tilbage. (Se fol. 269).

268b:

15/7. Hr. Iver Pedersen Haglund af Verst ctr. beboerne i Verst, Husted og Ravnholt ang. jorder til præstegården. Synsmænd afhjemler deres forrretning. Tingsvidne.

15/7. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 19/8

22/7. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 19/8

269:

Kirstine Christoffersdatter med formynder Jørgen Christoffersen af Vorbasse ctr. Mads Hansen boende på Rygbjerg eller Frederikshåb. 12/8

(Se fol. 268). Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkell Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkquisition for brændevinsredskaber. 12/8

269b:

1/7. Dom: Jørgen Jørgensen af Bjert ctr. Andreas Jørgensen og hustru ibidem, fordi denne ikke vil flytte fra en ham tilhørende gård i byen. - Noget før påske har Jørgen Jørgensen sagt til Anders Jørgensen og hustru, som boede i en stue i gården, der næstforrige vinter var blevet overtaget af Jørgen Jørgensen, at de skulle flytte og gøre huset ryddeligt. Skønt han ikke var dem noget skyldig, havde han tilbudt dem, at siden de havde nydt aftægt af gården, ville han give dem hver 10 slettedaler årligt til deres død. - Da Anders Jørgensen ikke har bevist, at han og hustru har nogen ret til at bo i sagsøgerens gård, så kendes efter lovens 6-14-7 for ret, at de inden 15 dage flytter derfra med hvad de har i huset, imod at Jørgen Jørgensen efter sit tilbud giver dem årligt 5 sldr. hver til deres dødsdag. (Anders Jørgensens hustru kaldes Maren Griises. Jørgen Jørgensen har købt gården ved auktion af Christen Pedersen).

1766 - 5. august:

Peder Nielsen af Gamst ctr. Nis Poulsen og søn Hans Nissen ibidem. Nis Poulsen tilstår, at en dag, da hans søn var kommet i ord sammen med Peder Nielsen, havde sønnen sagt adskillige ubetænksomme ord, som han ikke har ment. Beskyldningerne trækkes tilbage, og Nis Poulsen tilbyder at betale sagsomkostningerne, hvorefter sagen frafaldes.

270:

22/7. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 19/8

Kammerråd Richtor og øvrige i Trelde skov lodtagere tinglyser en udskiftning af Trelde skov, som Preben Hansen af Høllund og Hans Pedersen Buch af Nørre Vilstrup efter lodsejernes begæring har foretaget.

22/7. Kammerråd Richtor i sagen mod kammerrådens bønder af Trelde. 19/8

10/6. Hr. agent Iversen ctr. oberst de Falsen for gæld. Gælden på 90 rdl. 2 mk. 12 sk. er betalt, og sagen dermed frafaldet.

270b:

8/7. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. 2 bymænd (Niels Tullesen og Niels Olesens enke) ibidem vedr. skovhugst. 26/8

22/7. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig vedr. gærde i Højen skov. 26/8

271:

22/7. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 2/9

271b:

22/7. Niels Thomsen af Brejning ctr. Mads Sørensen af Gauerslund vedr. gårdhandel. De er blevet forenede ved en kontrakt, som tinglyses idag (den findes afskrevet på fol. 272). I retten suppleres kontrakten med en aftale specielt om de senge, der skal følge med i handelen. Sagen frafalder. Den var blevet rejst af Niels Thomsen, der mente, at han havde løfte om at købe Mads Sørensens gård, og allerede havde udbetalt 80 rdl. i forskud. Han og Mads Sørensens søster Mette havde aftalt, at de skulle giftes, men inden kontraktens underskrift havde hun nægtet at blive gift med ham, fordi han var mere forgældet, end hun havde regnet med. Det er ret nøje beskrevet, under hvilke omstændigheder aftalen var blevet indgået. Niels Thomsen får altså gården, men sagen melder ikke, om han også fik Mette.

22/7. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. 26/8

(Se 18/2). Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 26/8

272:

Afskrift af brev til amtmanden fra oversekretær O. Thott i Danske Kancelli: Efter auktionen over krongodset har der været en tvist mellem retsbetjentene i Fredericia og ved Kolding distrikts birketing ang. auktionssalær for en del kornsæd, der ved auktion sidste år blev solgt på Trelde kobbøl. Retsbetjentene i Fredericia mente sig berettigede til auktionssalæret, siden godset var blevet solgt til Fredericia. Imidlertid er der i konditionerne for salget af krongodset ikke blevet bestemt noget med hensyn til jurisdiktionen, så man har anset det for billigt, at salget ikke skal gå ud over de rettigheder, som birkets retsbetjente hidtil har haft.

(Se fol. 271b). Afskrift af kontrakt mellem Niels Thomsen i Brejning og Mads Sørensen i Gauerlund ang. salg af dennes gård. Blandt aftalerne er der også en, hvorefter Niels Thomsen vil overholde den aftægtskontrakt, som Mads Sørensen har indgået med sin fader.

272b:

1766 - 12. august:

(10/6?). Præsten magister Borch af Grejs præstegård som lavværge for Mette Hansdatter af Nørre Vilstrup ctr. Nis Prebensen ibidem vedr. aftægt. 26/8

Håstrup mænd ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 19/8

12/8. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkel Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkvisition for brændevinsredskaber. 19/8

22/7. Peder Hansen af Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem vedr. et engskifte ved navn Holm. 9/9

273b:

22/7. Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem vedr. et engskifte ved Gamst sø. 9/9

274:

29/7. Kirstine Christoffersdatter med formynder Jørgen Christoffersen af Vorbasse ctr. Mads Hansen boende på Rygbjerg eller Frederikshåb. Sagen er udsat til 19/8, men er ikke set igen. Sagen har drejet sig om, hvorvidt Mads Hansen ved skiftet efter degnen Hans Munk, der døde i Knurberg, har fået udleveret 7 rdl. Det skulle være for brændevinstøj, som Hans Munk havde fået efter Kirstines moder.

274b:

1755 - 19. august:

29/7. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 2/9

29/7. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 2/9

5/8. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 2/9

275:

5/8. Kammerråd Richtor i sagen mod kammerrådens bønder af Trelde, Jep Jensen, Søren Hansen og Jens Sørensen. 16/9

12/8. Håstrup mænd ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 26/8

275b:

Præsten Jens Højer i Starup ctr. en del husmænd i Vester Nebel. 2/9

12/8. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkel Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkvisition for brændevinsredskaber. 16/9

276:

1766 - 26. august:

1/7. Arvingerne efter sl. kammerassessor Lautrup ctr. Andreas Horsbøl af Bække for gæld. 16/9

12/8. Præsten magister Borch af Grejs præstegård som lavværge for Mette Hansdatter af Nørre Vilstrup ctr. Nis Prebensen ibidem og/eller hans husbond Peder Terkelsen på Keldskær vedr. aftægt. Sagen bliver udsat til 9/9, men er ikke set igen. Peder Terkelsen er i sagen blevet betegnet som ejer af Nr. Vilstrup. Han har hævdet, at hans bonde var fattig og efter auktionen over krongodset ude af stand til at holde aftægtskontrakten. Peder Terkelsen selv er ved auktionen ikke blevet tilpligtet at betale nogen aftægt. Men han har tilbudt at tage hendes mindste søn til sig og endog sørge for, at hun årligt nyder halvdelen af de kornvarer og penge, som aftægtskontrakten omtaler. Men hun skal sige ja med det samme, for senere vil han måske ikke gentage dette gode tilbud. Sådan lød det ved retsforhandlingen den 13/5. Men sr. Brandt, hendes sagfører, fandt sig ikke befuldmægtiget til at træffe en sådan aftale. Den nye udsættelse idag skyldes også at Peder Terkelsen endnu en gang vil undersøge, om enken vil tage imod hans gode tilbud.

5/8. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 9/9

5/8. Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 9/9

5/8. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig. 9/9

5/8. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen i Velling vedr. gæld. Udsat til 16/9, men er ikke set igen før 7/10

276b:

19/8. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 2/9

1766 - 2. september:

19/8. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 16/9

22/7. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt

for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. Dommen skulle have været afsagt idag, men der savnes et dokument. 16/9

277:

5/8. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 23/9

19/8. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 9/9

19/8. Præsten Jens Højer i Starup ctr. en del husmænd i Vester Nebel. 9/9

26/8. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 16/9

278:

Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 16/9

19/8. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 9/9

Niels Iversen af Vesterby anmelder ildsvåde i et hus ved hans gård. Det var beboet af en gammel mand ved navn Rasmus ..., hyrden Niels Hansen og en kone ved navn Gertrud Andersdatter. Også gårdens udhuse brændte. Den gamle mand døde dagen efter af sine forbrændinger. Tingsvidne.

22/7. Dom: Friderik Otto Møller (tidligere kaldt Bager) af Kolding ctr. Mads Jepsen boende i Krybily (tidligere er nævnt Holmshave) for en gæld på 11 rdl. 7 sk. Sagsøgeren har fremlagt en regning, hvorefter nogen skal have 11 rdl. 7 sk. til gode hos Thomas Hyrde. På den har Mads Jepsen skrevet, at han vil betale denne gæld til vedkommende, når byens skatter falder. Men der er ikke nævnt noget om, hvem der har pengene tilgode, og det er ikke blevet bevist, at byens skatter er faldet, så den fremlagte regning kan ikke tages som bevis på, at sagsøgeren har noget at fordre hos Mads Jepsen, som altså frikendes. - Friedrich Otto Bager begærede dommen beskrevet.

278b:

Afdøde Mads Buchs enke af Nagbøl lovbød en hende tilhørende gård i Smidstrup 1. gang.

1766 - 9. september:

Afdøde Mads Buchs enke af Nagbøl lovbød en hende tilhørende gård i Smidstrup 2. gang.

26/8. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig. 7/10

2/9. Præsten Jens Højer i Starup ctr. en del husmænd i Vester Nebel. 16/9

2/9. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 23/9

26/8. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 23/9

2/9. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. 7/10

279:

12/8. Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem vedr. et engskifte ved Gamst sø. 7/10

12/8. Peder Hansen af Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem vedr. et engskifte ved navn Holm. 7/10

26/8. Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 7/10

Hans Linnet af Kolding sætteskriver i følgende sag:

Rådmand Hans Paabye af Kolding ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for beskyldninger. 30/9

279b:

Læst forordning af 21/7-77, hvorefter handel med te forbydes matroser på skibe til England.

Læst Vestindiske og Guineiske samt generaltoldkammerets plakat af 27/8 om, at håndværksfolk, daglønnerne og tjenestefolk herefter må være fri for at svare kopulationspenge.

1766 - 16. september:

Hans Madsen Boll af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft for gæld. 28/10

19/8. Kammerråd Richtor i sagen mod kammerrådens bønder af Trelde, Jep Jensen, Søren Hansen og Jens Sørensen. Sagen synes nu at være blevet delt op i to. 30/9

280:

2/9. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 30/9

9/9. Præsten Jens Højer i Starup ctr. en del husmænd i Vester Nebel. 28/10

2/9. Sag ctr. brødrene Mads Hansen Høeg og Mikkel Hansen Høeg af Tiufkær, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. 30/9

2/9. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 23/9

Niels Jepsen af Amnitsbøl ctr. Peder Andersen og broder Niels Andersen Asbo af Rugsted. Peder Andersen står frem og trækker nogle beskyldninger tilbage, han lover at tilbagelevere den uden tilladelse tagne "randvæder", at betale sagens omkostninger med 2 rdl. samt 4 mk. til de fattige. Tingsvidne.

280b:

19/8. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkil Hansen Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkvisition for brændevinsredskaber. 7/10

26/8. Dom: (Arvingerne efter sl. kammerassessor Lautrup nævnes ikke mere) Sr. Feveille af Vejle ctr. Andreas Horsbøl af Bække for gæld. Anders Horsbøl har udstedt en panteforskrivning, iflg. hvilken sl. dommerassessor Lautrup har lånt ham 600 rdl. Han har tilstået gælden og dømmes nu til at betale den til sr. Feveille, der er panteobligationens retmæssige ihændebruger.

1766 - 23. september:

2/9. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 30/9

281b:

9/9. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 21/10

9/9. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 21/10

16/9. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 30/9

Borgmester Danielsen af Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst for gæld. 4/11

1766 - 30. september:

282:

23/9. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 21/10

23/9. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. 14/10

282b:

16/9. Kammerråd Richtor i sagen mod kammerrådens bønder af Trelde, Jep Jensen og Jens Sørensen. Disse er repræsenteret af sr. Brandt af Grejs, der på forlangende af Richters sagfører afvises, indtil han kan fremlægge ordentlig autorisation. Richtors sagfører mener, at han er i familie med præsten hr. Borch i Grejs, som skal have sat disse bønder op imod deres husbond, "og denne proces alene sigter til at oprøre almuen og gå bønderne til hånde i ulydighed og opsætsighed imod deres husbond". 14/10

16/9. Kammerråd Richtor i sagen mod Søren Hansen af Trelde. 14/10

16/9. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 14/10

283b:

Hans Linnet af Kolding sætteskriver i følgende sag:

9/9. Rådmand Hans Paabye af Kolding ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for beskyldninger.
28/10

284:

16/9. Dom i sagen ctr. brødrene Mads Høeg af Tiufkær og Mikkel Høeg af Pjedsted, som er mistænkt for drabet på skovfoged Rasmus Sørensen. - Skovfogeden blev den 20/1-66 fundet død på Pjedsted mark efter 3 dages eftersøgning, som sognefoged Hans Nielsen af Velling havde foranstaltet på begæring af skovfogedens kone, der havde fortalt, at hans hest var hjemkommet med sønderrevet tøj. Aftenen i forvejen, da Hans Nielsen sammen med Hans Bertelsen af Seest havde været henne at se en hestetyv blive hængt, skulle de over den tilfrosne å ved Tiufkær. Her fik de hjælp af rytterbonden Mads Høeg og hans broder Mikkel, som ellers tjente i Pjedsted. De var i selskab med skovfogeden; han ville ikke lade sig hjælpe over, men red over åen adskillige gange frem og tilbage for at vise, at det var ingenting. Han ville ikke fortsætte sammen med Hans Nielsen og Hans Bertelsen, skønt de erindrede ham om det. Siden er han ikke blevet set af nogen, før end han blev fundet død. På det sted, hvor han blev tilbage sammen med de to brødre, har det set ud, som om en hest var væltet, og der er fundet en del blod samt en knap som den, skovfogeden havde i sin kjortel. Et lille stenkast derfra fandt man en stor egestav, dog uden blod eller andet sligt. Et par bøsseskud derfra er fundet et stykke reb, som finderens syntes at være skovfogedens skydegrime, og der har gået en hest med 4 sko, og på hver side af den har der gået et menneske, den ene med støvler og den anden med træsko. Hist og her er der fundet en dråbe blod i sporet, der førte til et kær ved Smidstrup, hvor der også var en del blod. Og det var tydeligt, at her har et menneske i grønne klæder ligget fastfrosset, da der fandtes grøn luv i isen. Skovfogedens hest var netop fireskoet, og han er dødfundet i grønne klæder ca. en fjerdingvej derfra. - De to brødre, hvoraf den ene har haft støvler på, har været hjemme den nat, da skovfogedens hest kom hjem, men de bortrømte, dagen efter at han blev fundet. Da havde Mikkel Høeg fortalt, at skovfogeden var blevet ved med at ride frem og tilbage over åen, indtil han faldt af hesten og blev hængende i stighbøjlen, de havde hjulpet ham op igen, hvorefter han red op ad agrene. Mikkel Høeg havde også givet udtryk for, at han var bange for, at han og broderen skulle komme i fortræd for skovfogedens skyld. - Den dødfundne er ved obduktion blevet eftersat på det nøjeste både udvendig og indvendig, og der er ikke fundet tegn på, at han skulle være blevet taget af dage på en voldsom måde. Doktor Ingversen af Fredericia, der har foretaget obduktionen, har indgivet sin medicinske betænkning, hvori han skønner, at skovfogeden er død af en blodstyrtning. - Efter anklagerens formening derimod giver de foranførte omstændigheder og brødrenes rømning en grundig formodning om, at de er den afdødes banemand, og han påstår dem tildømt at fralægge sig mistanken ved deres ed. - Forsvareren har bevist, at Mads Høeg har været tiltalt for vildttyveri, og at han til adskillige har sagt, at han blev nødt til at rømme af den grund. Han påstår dem ikke bare frikendt, men også tilkendt erstatning. - "Sagens omstændigheder er helt forvirrende, og efter al anseelse er de saggivne på en eller anden måde deri indviklede. Men på hvad måde det egentlig er, kan de ventelig selv bedst forklare, og sådant holdes fornødent, før end en endelig dom kan afsiges". Men det står fast, at de er bortrømt, hvorfor de har fortjent at straffes som rømningsmænd. Altså kendes for ret, at Mads og Mikkel Høeg bør anholdes, hvor de kan overkommes, tages under forhør ang. denne sag,, hvorefter der kan dømmes, hvad ret

er.

284b:

1766 - 7. oktober:

Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 4/11

285:

9/9. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem for skovhugst. Opsat til 28/10, men ikke set før 4/11

9/9. Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig. 18/11

(26/8). Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 21/10

9/9. Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem vedr. et engskifte ved Gamst sø. Forlig indgået. Nu skal det ratificeres af deres husbond kammerråd Richter. 28/10

9/9. Peder Hansen af Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem vedr. et engskifte ved navn Holm. Som ovenfor. Også opstat til 28/10, men er først set igen 18/11

16/9. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkell Hansen Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkvisition for brændevinsredskaber. 14/10

285b:

1766 - 14. oktober:

7/10. Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkell Hansen Junker og hustru af Lille Anst vedr. inkvisition for brændevinsredskaber. 25/11

30/9. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 28/10

30/9. Kammerråd Richter i sagen mod Søren Hansen af Trelde. Nu er det en tingsvidnesag imod kammerråd Richter. 28/10

30/9. Kammerråd Richter i sagen mod Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 28/10

30/9. Håstrup fæstebønder ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg Ladegård. Ebbe Olesen fra Landrupgård og Mads Jepsen fra Sønder Vilstrup beediger den opmålingsforretning, som de har foretaget. Tingsvidne.

Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. 11/11

286:

Sag (ved sr. Meden) ctr. Peder Poder i Bække. Opsat til 28/10, men er ikke set igen.

1766 - 21. oktober:

23/9. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. 11/11

286b:

30/9. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 11/11

23/9. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 2/12

7/10. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 2/12

1766 - 28. oktober:

14/10. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Søren Hansen af Trelde. 18/11

287:

14/10. Kammerråd Richtor i sagen mod Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 18/11

287b:

7/10. Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem vedr. et engskifte ved Gamst sø. 18/11

16/9. Dom: Præsten Jens Højer i Starup ctr. husmændene Peder Iversen, Hans Iversen, Jens Sørensen, Mads Christensen, Jacob Michelsen og Michel Bertelsen i Vester Nebel formedelst de og deres hustruer har nægtet at gøre ham deres høstdag efter lovens 2-12-5. De skal herefter efterleve lovens bestemmelse samt erstatte sagsøgeren den ved deres uvillighed forårsagede skade.

16/9. Dom: Hans Madsen Boll (Bul) af Store Velling ctr. Hermand Kaltoft for gæld på 146 rdl. 4 mk. Dem skal han betale.

288:

14/10. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 18/11

Rasmus Poulsen af Seest ctr. tjenestekarlen Niels Hansen, som tjener Mads Jepsen i Sønder Vilstrup. 11/11

(30/9) Hans Linnet skulle være sættestemmer i en sag, men da han ikke er mødt, ophæves sagen for denne gang. (Det må være sagen rådmand Hans Paabye af Kolding ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for beskyldninger. Den er ikke set senere).

1766 - 4. november:

(7/10). Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 18/11

288b:

7/10. Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 18/11

Læst plakat af 6/10 ang. prinsessestyr.

23/9. Dom: Borgmester Danielsen af Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst for gæld. Han har i 1754 udstedt en panteobligation på 70 rdl. til sl. Mads Banhsen. Dem skal han betale.

Med samme håndskrift som foranstående dom er indført et notat, der holdt i jegform begrundet den følgende tilførsel. Det er amtmanden, der har foreholdt rentekammerkollegiet de besværligheder, som det vil forårsage bønderne, hvis de, der har købt deres gårde, alle skal have deres skøder tinglyst på Viborg landsting.

289:

Afskrift af brev fra O. Thott i det Danske Kancelli til amtmanden: Bøndergods skal tinglæses ved birketinget, mens friherre- og sædegårdsgods stadig skal tinglæses ved landstinget.

1766 - 11. november:

21/10. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. Imod at betale bøde får Jerrig mændene opættelse til 2/12

289b:

21/10. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 2/12

14/10. Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. Opsat til 25/11, men nævnes allerede 18/11

28/10. Rasmus Poulsen af Seest ctr. tjenestekarlen Niels Hansen, som tjener Mads Jepsen i Sønder Vilstrup. Opsat til 25/11, men ikke set igen. Drengen havde fæstet sig til Rasmus Poulsen et helt år for 14 (eller måske 13) slettedaler. Han har forsøgt at komme ud af engagementet ved at sende pengene tilbage, men det er ikke blevet accepteret. Jep Andersen er hans formynder og farbroder.

290:

Jørgen Nielsen og Mads Andersen af Gilbjerg anmelder ildsvåde. Tingsvidne.

290b:

Kolding byhyrde Christen Pedersen fremlyser 2 kvier 1. gang.

1766 - 18. november:

28/10. Kammerråd Richtor af Fredericia ctr. Søren Hansen af Trelde. Der er indgået forlig. Richter frafalder sin sag mod Søren Hansen, og denne sin mod ham. Både denne og den efterfølgende sag har været foranlediget af kammerråd Richters krav til bønderne om hoveri. Se især denne ekstrakts fol. 265.

28/10. Kammerråd Richtor ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 13/1-1767

291b:

28/10. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 2/12

4/11. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 2/12

28/10. Peder Hansen af Gamst ctr. Niels Olesen ibidem vedr. et engskifte ved Gamst sø. Opsat til 9/12, men ikke set igen.

(7/10). Peder Hansen af Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem vedr. et engskifte ved navn Holm. Opsat til 9/12, men ikke set igen.

Læst forordning af 27/10, der gentager et ældre forbud mod at bære guld og sølv.

Læst patent om højesteret.

292:

4/11. Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 25/11

Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 2/12

11/11. Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. 25/11

7/10. Dom: Jens Feveille af Vejle ctr. skovfoged Jens Jørgensens enke af Oksvig formedelst hun har optaget et gærde, der indhegnede noget skovfogedjord i Højen skov, som han udgiver for sit. Derved er det efter hans mening lagt i fælle. Han påstår sig berettiget til at modtage jorden i samme stand som den var ved ryttergodsets auktion i foråret 1765. Modparten har taget til genmæle, men ikke bestridt hans beviser. Hun har også tilstået at have nedtaget noget af det pågældende gærde, hvorved andre kan have følt sig foranlediget til at benytte sig af resten. - Hun bør aflevere den pågældende skovfogedjord inden næstkommende marts måneds udgang til Jens Feveille. Ellers er han berettiget til at lade jorden indhegne på hendes regning.

1766 - 25. november:

292b:

Hans Madsen Skræder af Vork ctr. Thomas Villumsen på Oksvig og Peder Møller og Peder Mikkelsen af Rugsted. 9/12

18/11. Andreas Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. 13/1

18/11. Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. 23/12

Læst plakat af 3/10 ang. straf over dem, der skødesløst omgås ild på hederne i Jylland.

Jørgen Pedersen Krag i Børkop efterlyser en plag 1. gang.

14/10. Dom: Grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Mikkel Hansen Junker og hustru af Lille Anst, fordi de er blevet forhindret i inkvisition for brændevinsredskaber. Mikkel Junkers hustru har forment rådmand Paabye og grænsekontrollørerne adgang til hendes hus ved at stå uden for døren med en vognekæp i hånden og true med, at den, som ville gå ind i huset, skulle hun slå med kæppen midt imellem øjnene. Med vognekæppen har hun forfulgt dem ud af gården. Dette giver den største formodning om, at der i huset har været ulovlig brændevinshandel. Mikkel Junker har vel ikke gjort modstand, men man kan ikke slutte andet, end at han har været medvider, og han har opholdt sagen med unyttige udsættelser. Efter lovens 1-24-9 skal de, der griber til modværge, når de søges med nam eller indførsel, bøde 60 lod sølv. Efter forordn. af 20/11-1757 skal de, der gør modstand imod, truer eller overfalder dem, som foretager inkvisition, uden nogen forskånelse undgælde med fæstningsarbejde eller anden straf, og efter fundatsen for Viborg manufaktur- og tugthus må alle gemene folk i Jylland, der ej betaler, hvad mulkt de tildømmes, forsendes til nævnte tugthus. Mikkel Junker bør betale i procesomkostninger 10 rdl. og her for retten aflægge sin ed på, at der ingen ulovlige brændevinsredskaber eller -handel har været i hans hus den dag, da inkvisitionen skulle finde sted, eller bringe de ulovlige brændevinsredskaber her til tinge, for at de kan blive gjort ubrugelige. Efter forordningen af 30/4-34 skal han betale sin sagsøger 6 rdl. Hans hustru skal bøde 20 rdl. til den kgl. kasse og 10 til sagsøgerne, alt inden 15 dage. Hvis ikke hun har betalt, skal hun sættes i Viborg tugthus og være der så længe, indtil hun efter vedkommendes skøn har aftjent de idømte bøder, ialt 30 rdl. Han derimod skal lide nam og indførsel i sit gods, hvis han ikke betaler det, som han er tildømt.

293:

1766 - 2. december:

Sag ctr. Niels Jensen af Gelballe for krybskytteri. 16/12

18/11. Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup for fæstes forbrydelse. 13/1

18/11. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 27/1

293b:

21/10. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 13/1

294:

21/10. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tulleesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 16/12

18/11. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 16/12

11/11. Ole Andersen af Loft ctr. Jacob Christensen, Poul Madsen, Hans Poulsen, Søren Pedersen og Niels Madsen af Jerrig ang. tørveskær. Forlig. Jerrig mændene betaler til Ole Andersen processens omkostninger med 8 rdl. samt for hvert af de 8 læs tørv, de har taget, 1 mk.

11/11. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 23/12

294b:

1766 - 9. december:

Læst kgl. reskript af 21/11 til stiftsbefalingsmanden og biskoppen om beskikkelse af skoleholdere i rytterdistriktet i Koldinghus amt.

25/11. Hans Madsen Skræder af Vork ctr. Thomas Villumsen på Oksvig og Peder Møller og Peder Mikkelsen af Rugsted. 23/12

Efter amtmandens ordre udmeldes mænd til en delingsforretning mellem Jens Skjelde i Ferup og Jens Jensen og Hans Karlsen i Harte Stubdrup. Forretningen skulle afhjemles 16/12, men er ikke set der.

295:

Jørgen Pedersen Krag i Børkop efterlyser en plag 3. gang. (2. efterlysning er ikke set.)

1766 - 16. december:

2/12. Sag ctr. Niels Jensen af Gelballe for krybskytteri. 13/1

Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 13/1

2/12. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 13/1

295b:

2/12. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tulleesen og Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 13/1

1766 - 23. december:

Oberstløjtnantinde Falch af Skærup ctr. karlen Jens Christoffersen, der har ladet sig hverve til dragonerne på Fyn, skønt han har været på Falchs gods, siden har var en lille dreng, og ikke har lært noget håndværk. Tingsvidne.

296:

9/12. Hans Madsen Skræder af Vork ctr. Thomas Villumsen på Oksvig og Peder Møller og Peder Mikkelsen af Rugsted. Hans datter Maren Hansdatter og Mikkel Nielsen skulle have holdt forlovelse d. 12/11. Men så har de tre hos præsten Knud Storm i Egtved gjort forbud imod forlovelsen, da både præsten og gæsterne var indbudt og alt var rede, dem til spot og udgift. Forbudet skulle kendes ulovligt og de skyldige tilkendes at betale ersatning. Nu frafaldes sagen, efter at Thomas Villumsen har afgivet en skriftlig erklæring.

2/12. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters af Viuf. 3/2

Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 13/1

296b:

25/11. Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. 13/1

297:

Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder m.fl. af Hjarup. 13/1

1767

297:

1767 - 13. januar:

Hans Albrecht Godlob Sonnin, birkedommer, Mads Christensen Paabye, rådmand, by- og rådstuesamt birkeskriver. Tingmænd: Peder Nielsen i Eltang, i hans sted Friderik Vagt, Ebbe Olesen på Landerupgård, i hans sted Johan Henrik Hageberger, Hans Lassen i Follerup, i hans sted Rasmus Rasmussen, Mads Pagh i Viuf, i hans sted Simon Andersen, Niels Kyed i Starup, i hans sted Søren Munk, Peder Lassen i Vester Nebel, i hans sted Kort Andersen, Hans Hansen i Påby, i hans sted Peder Christensen, og Søren Jepsen i Bramdrup, i hans sted Jacob Møller.

18/11. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 24/2

Sag ctr. den for krybskytteri tiltalte Niels Jensen af Gelballe. Tingsvidne. (10/3)

297b:

16/12. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 10/2

23/12. Niels Pedersen af Vamdrup mølle ctr. præsten hr. Friis af Hjarup. Tingsvidne. Nis Pedersen har ført vidner på, hvad præsten sagde til ham en dag, da han efter at have indskrevet sig ville til skrifte. Præsten har afvist ham "med mange grove ord". Det har drejet sig om, at Nis Pedersen iflg. præstens ord imod kongens forordninger havde huset og hælet en pige, der ikke havde skudsmål. Han ville ikke tage ham til skrifte, før den sag var i orden. Præsten skal også have sagt, at Nis Pedersen var berygtet for det kvindemenneske, han havde i huset.

16/12. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 10/2

298:

2/12. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 3/2

16/12. Hans Linnet ctr. grænsekonservator Vorbasse for gæld. 27/1

23/12. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 3/2

298b:

23/12. Hans Paabye af Kolding og grænsekonservatorerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder m.fl. af Hjarup. 27/1

2/12. Dom: Kancelliråd Clausen ctr. Søren Hansen, Mads Jensen og Iver Jensen af Vester Vamdrup, fordi de ikke efter hans ordre har kørt en ægt. - De skulle hente hver et læs deller fra Binderup til Østerbygård, hvilket de ikke gjorde, hvorfor kancelliråd Clausen påstår dem for deres ulydighed og genstridighed dømt fra deres fæste m.m. - Bønderne tilstår, at de ikke har efterlevet deres husbonds ordre, dog har det ikke været af ulydighed, men fordi de ikke var i stand dertil på grund af travlheden med boghvedesæden og deres hestes ringhed. Hestene ville ikke kunne udstå at hente dellerne fra et sted, som de havde 3 mil til. Det havde de sagt til den, der bragte dem ordren, og da de ikke fik bud igen, så kerede de sig ikke mere om det. De har anført, at de siden den tid har gjort adskillige besværlige ægter til samme Østerbygård, som ellers ikke er deres husbonds, og alligevel har de betalt ikke alene deres landgilde, men endogså frihedspenge. Ifølge deres fæstebreve skulle de ikke være forpligtet til noget hoveri, og skønt de deraf slutter, at de burde være fri, så har de alligevel gjort alt det, som deres husbond har forlangt, undtagen denne ene gang. - Clausens sagfører har sagt, at hvis de havde givet deres forklaring om, hvorfor de ikke kunne køre den pågældende ægt, til Clausen selv og ikke blot til hans bud, så kunne det være anset for et lydighedstegn. - Altså synes bøndernes forseelse at bestå deri, "at de ej har været høflige nok, men opført sig noget burisk eller bondeagtigt, hvilket lignes deres stand, og anses ikke af den vigtighed, at de derfor skulle miste deres velfærd, hvilket er ungefær det samme som at dømmes fra deres fæste." De er ikke overbeviste om at have begået nogen forseelse, ulydighed eller genstridighed. Deres forseelse anses derfor ikke større, end at den fuldkommen er afstraffet ved den dem påførte proces, og de frikendes altså for videre tiltale.

25/11. Dom: Anders Jensen Horsbøl af Bække ctr. Peder Poder. Denne har købt Bække kro af Anders Horsbøl for 600 rdl., men nægter at betale under det påskud, at noget af kroen henhører under Bække kirke, som han ejer. Til bevis herfor har han fremlagt en kopi af et skøde, der er påtegnet "Rigtig efter originalen, tester H. Lund". Denne kopi har modparten protesteret imod som

uefterrettelig. - Peder Poder skal betale til Anders Horsbøl de 600 rdl. med rente fra Viborg omslagstermin 1764, indtil betaling sker, samt den afgift af Bække kro, som Anders Horsbøl beviser at have betalt, endnu mens Peder Poder har benyttet sig af kroen. Processens omkostninger skal han betale med 5 rdl. Det er hans ret som ejer af Bække kirke at indtale dens ret til det, som ulovligt måtte være kommet derfra.

299:

Læst plakat af 29/12-66 om håndværkersvende, daglejere og tjenestefolk.

Læst plakat af 19/12 om auktion over en del forbeholdent gods, kirker og tiender i Skanderborg rytterdistrikt.

1767 - 20. januar:

Frederik Markussen (Mortensen ?) af Børup fører på vegne af sin hustru Rebekka Jepsdatter og hendes moder sammesteds Karen Jensdatter samt hans hustrus søster Anne Dorthe Jepsdatter ibidem bevis på arveret efter Karen Jensdatters søn Niels Jepsen, der som matros er død på skibet Grevinde Molkte, da det kom hjem fra Østindien til København. Tingsvidne.

Oberstløjtnant de Falsen ctr. rådmand Hans Paabye for gæld. 17/2

Rådmand Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Niels Jensen Smed og Sejer Jespersen af Jordrup vedr. brændevinsinkquisition. 10/2

299b:

1767 - 27. januar:

Kammerråd Søren Fogh til Låge fører en tingsvidnesag ctr. hr. konrektor magister Halse, sådan som han har gjort det ved en del andre retter. Her skal Niels Kyed af Starup bevidne, hvad han, da han på en rejse ang. studehandel var omme ad Bergenhusen og inde at tale med Niels Fogh på Skovgård, har hørt om afdøde kancelliråd (Christian) Moths planer om, hvem der efter hans død skulle have Kvistrup gård. Niels Kyeds vidnesbyrd går ud på, at det var Søren Fogh, gården var tiltænkt.

300:

Hans Jensen i Tved ctr. Jens Hansen ibidem ang. en arvesag. Jens Hansens hustru Ingeborg Jensdatter er søster til sagsøgeren og altså datter af Jens Jørgensen, der døde for 1/2 år siden. Hans Jensen skulle have haft 20 rdl., noget tintøj, en seng og nogle gangklæder og gav til gengæld afkald, imod at Hans Nielsen i Egeskov som kautionist indestod for, at han fik, hvad der var aftalt. De indstævnte vidner er ikke mødt, og skønt de lovdages til 10/2, er sagen ikke set igen.

300b:

2/12. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads

Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 10/2

Jep Hansen af Hjarup fører bevis på sin arveret efter sin afdøde søn Hans Jepsen, bryggersvend i København, hvor han har tjent brygger Nicolai Castensen i 12 år. Vidnerne er Niels Nielsen og Poul Hansen, begge af Hjarup. Sidstnævnte har adskillige gange skrevet brev med Hans Jepsen. Denne har en halvbroder i København ved navn Christen Nielsen, som er brændevinsmand. Det er ham, som har skrevet til broderen gårdmand Niels Jepsen om Hans Jepsens død. - Jep Hansen erklærede, at han var for gammel til selv at tage til København for at modtage sin søns ejendele, hvorfor han gav sin søn Niels Jepsen fuldmagt.

13/1. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder m.fl. af Hjarup. 17/2

301:

13/1. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 17/2

Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Hans Nielsen, Knud Jepsen og Jep Nielsen af Lejrskov. Men Paabye melder, at der var taget fejl af Jep Niensens navn, ham har de ikke noget at klage over, så tiltalen mod ham frafaldes. 3/2

1767 - 3. februar:

Assessor Bolvig på Nebbegård og øvrige arvinger beviser arveret efter Dorthea Bang, som før var gift med præsten Lauritz Damstrøm, tidligere præst i Visby sogn, men nu er død på Vestergård i samme sogn.

301b:

13/1. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 24/2

27/1. Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Hans Nielsen m.fl. af Lejrskov. 24/2

13/1. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 17/3

23/12. Dom: Rådmand og konsumtionsforpagter Bahnsen af Kolding ctr. Niels Linds enke Mette Mønsters i Viuf kro, fordi hun har købt et oksehoved brændevin af ham, men ikke betalt. Hun har købt det af ham og lovet ham 13 sk. pr. potte, men nægter nu at betale, dels fordi brændevinen ikke var af den lovede kvalitet, og dels fordi Bahnsen ikke har villet holde hende skadesløs, da brændevinen blev konfiskeret af grænsekontrollørerne. - Der er ikke ført tilstrækkeligt bevis på, at brændevinen var ringere end lovet, eller at den er blevet konfiskeret, ejheller at Bahnsen har været skyldig i konfiskationen eller var pligtig til at holde hende skadesløs ved konfiskation. Et oksehoved holder efter Søren Mathiasens regnebog 240 potter. Hun skal betale 13 sk. pr. potte, ialt 32 1/2 rdl. samt sagens omkostninger.

1767 - 10. februar:

13/1. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. Kontrastævning. 10/3

Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Frederik Jørgensen af Glibstrup for auktionspenge. 24/2

302:

27/1. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 31/3

13/1. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 3/3

20/1. Rådmand Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Niels Jensen Smed og Sejer Jespersen af Jordrup vedr. brændevinsinkvisition. 3/3

1767 - 17. februar:

Hr. Sølling ctr. Hans Bondesen i Lilballe og Anders Hansen i Nr. Bjert for auktionspenge efter skoleholder Hans Baers (?) afdøde hustru i Eltang. 3/3

302b:

27/1. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 3/3

Rådmand Bahnsen ctr. Jens Knudsen i Egholt. 3/3

Christen Nielsen af Fredsted ctr. Hans Jensen Broch i Tiufkær. Udsat til 31/3, men ikke set igen. Da vidnerne skulle afhøres, blev der nedlagt protest imod det første vidne, Jep Lauritsen af Hattenborg (?). Denne har tidligere været på ransagning i Hans Brochs hus efter træ. Og da han ikke fandt noget, lovede han på anden måde at "gøre Hans Broch et pus".

303:

Oberstløjtnant de Falsen på Henneberggård ctr. nogle af hans bønder i Håstrup. Morten Andersen ladefoged har leveret til hver af gårdmændene 3 pund hør, og til hver halvgårdsmand 2 pund hør samt til hver huskone 2 pund blå, hvilket de modtog - undtagen: Niels Pedersens, Jens Lundemands, Iver Jensens og Iver Jørgensens koner, der afviste at tage imod det og spinde med forskellige begrundelser, især at de selv fik spundet ude for betaling. Tingsvidne.

303b:

Kammerråd Møller lader efterlyse nogle personer for lejermål, 1. gang. 24/2

27/1. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder (Godske) m.fl. af Hjarup. 10/3

304:

20/1. Dom: Oberstløjtnant de Falsen ctr. rådmand Hans Paabye i Kolding for gæld, skyldige auktionspenge 42 rdl. 5 mk. 2 sk. Han skal betale.

Læst kapitelstaksten for 1766.

1767 - 24. februar:

17/2. Kammerråd Møller lader 2. gang efterlyse nogle personer for lejermål. 3/3

10/2. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Frederik Jørgensen af Glibstrup for auktionspenge efter Jens Jørgensen på Oxvig. 10/3

Amtmanden ctr. de bønder, der har købt deres gårde på auktion over ryttergodset. Alle, som ikke har betalt den forfaldne købesum, skal have forbud imod at hugge i de skove, der er tilslået dem. Der nævnes adskillige navne. 10/3

305:

Hofjægermester Bachman ctr. Hans Hermandsen (og Hermand Kaltoft) i Store Velling for skovhugst. 10/3

Søren Knudsen af Nørre Bjert ctr. Jens Henningsen ibidem for gæld. 10/3

3/2. Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Hans Nielsen m.fl. af Lejrskov. 3/3

3/2. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 10/3

13/1. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 7/4

305b:

Anders Antonsen i Nagbøl fremlyste en hoppe 1. gang.

1767 - 3. marts:

Der udmeldes synsmænd til at syne skovhugst. 17/3

17/2. Rådmand Bahnsen ctr. Jens Knudsen i Egholt. Udsat til 17/3, men ikke set igen. Sagen har drejet sig om, at Jens Knudsen var blevet antruffet af konsumptionsbetjente, da han ville køre ind ad Låsby port, med et anker dansk brændevin gemt i sin fodersæk. Det var, da han kørte i ægt med den seneste kgl. suite.

17/2. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 17/3

10/2. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 17/3

17/2. Hr. Sølling ctr. Hans Bondesen i Lilballe og Anders Hansen i Nr. Bjert for auktionspenge efter skoleholder Hans Baers (?) afdøde hustru i Eltang. 10/3

24/2. Kammerråd Møller lader 3. gang efterlyse følgende personer for lejermål: Christen Udsen af Gauerlund, Hans Rasmussen af Pjedsted, Johan Sørensen af Eltang og Laurids Nielsen fra Skøde, Bække sogn. De er ikke mødt i retten. Tingsvidne.

306:

24/2. Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Hans Nielsen og Knud Jepsen af Lejrskov. Jørgen Mortensen af Kolding og Peder Thomsen Vorbasse var med ved inkquisitionen efter brændevinsredskaber. Knud Jepsen havde lukket sin dør og sagt, at ingen skulle komme ind i hans hus for at inkvirere. Hans Nielsen havde gjort det samme og begrundet med, at de havde købt sig selv. En del mennesker havde samlet sig med stove og pryglere. Inkvisitørerne kunne ikke komme til at gøre deres forretning og måtte forlade byen. De blev forfulgt til præstegården. Stævningen gjalt opr. også Jep Nielsen, men ved første tingdag meldte Hans Paabye, at det var en fejl, og at de ikke havde noget at klage over ham for. Tingsvidne.

10/2. Rådmand Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Niels Jensen Smed og Sejer Jespersen af Jordrup vedr. brændevinsinkquisition. 17/3

Anders Antonsen i Nagbøl fremlyste en hoppe 2. gang.

Læst forordning, at af de penge, som herefter udsættes, må ikke tages mere end 4%.

1767 - 10. marts:

Kommerceråd og postmester Jens Riis ctr. Anders Joensen på Nygård for gæld. 24/3

306b:

24/2. Søren Knudsen af Nørre Bjert ctr. Jens Henningsen ibidem for gæld. Udsat til 24/3, men ikke set igen.

3/3. Hr. Sølling ctr. Hans Bondesen i Lilballe og Anders Hansen i Nr. Bjert for auktionspenge efter skoleholder Hans Baers (?) afdøde hustru i Eltang. 24/3

(13/1). Sag ctr. Niels Jensen i Gelballe for krybskytteri. Jørgen Christensen og Lars Rasmussen kautitionerer for ham. 24/3

Sag ctr. kammerråd Richter i Fredericia for skovhugst i dyrehaven. Synsmænd udmeldes. 24/3

10/2. Ole Nielsen af Øster Gesten søgt af Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 31/3

Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønder i Almind for restance. Christen Christensen, Knud Andersen, Jørgen Christensen, Rasmus Christensen og Jep

Nielsen har for sig selv og de øvrige tilstået gælden, idet de beklagede ikke at kunne betale. 7/4

24/2. Hofjægermester Bachman ctr. Hans Hermandsen (og Hermand Kaltoft) i Store Velling for skovhugst. 7/4

307:

24/2. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 7/4

Anders Ditlevsen af Erritsø ctr. Christen Christensen ibidem ang. en buløkse. 24/3

307b:

Borgmester og byfoged Hans Junghans sættemdommer i følgende sag:

17/2. Hans Paabye af Kolding og grænsekonsullørerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder (Godske) m.fl. af Hjarup. 24/3

24/2. Dom: Amtmanden ctr. de bønder, der har købt deres gårde på auktion over ryttergodset. Alle, som ikke har betalt den forfaldne købesum, skal have forbud imod at hugge i de skove, der er tilslået dem. De enkelte bønder nævnes ikke ved navn, for de er allerede navngivet 2 gange i akten. De eneste, der har frigjort sig for forbudet, er Poul Jepsen i Rolles mølle og Niels Hansen af Bramdrup, som med amtstuen kvittering har bevist, at deres steder er behørigt betalte. De har frihed til at benytte sig af deres dertil beliggende skove i medfør af auktionsbetingelserne. Men de andre skal afholde sig fra al skovhugst i de dem tilslagne skove, indtil de får amtmandens tilladelse dertil.

24/2. Dom: Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Frederik Jørgensen af Glibstrup for auktionspenge efter Jens Jørgensen på Oxvig, 18 rdl. 2 mk. 9 sk. - Dem skal han betale til Johan von Meden på Koldinghus.

Anders Antonsen i Nagbøl fremlyste hoppe 3. gang.

1767 - 17. marts:

3/3. Hans Linnet ctr. grænsekonsullør Vorbasse for gæld. 24/3

3/3. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 24/3

308:

3/2. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 31/3

Jørgen Mathiasen af Tiufkær ctr. Gertrud Pedersdatter af Ågård vedr. faderskab. 31/3

3/3. Synsmænd afhjemler syn på skovhugst i Fauholt, Seest by tilhørende.

3/3. Rådmand Hans Paabye og grænsekonsullørerne Vorbasse og Reichart ctr. Niels Jensen Smed

og Sejer Jespersen af Jordrup vedr. brændevinsinkvisition. 31/3

308b:

Hans Hansen Høst af Kolding fører på vegne af sin hustru Maren Hansdatter og medarvinger bevis på slægtskab med deres broder Mads Hansen, som iflg. breve skal være død på en østindisk rejse fra Amsterdam. Forældrene er Hans Jørgensen og Sophia Jespersdatter i Dons, som har haft 9 børn.

1767 - 24. marts:

17/3. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 7/4

309:

17/3. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 7/4

10/3. Sag ctr. kammerråd Richter i Fredericia for skovhugst i dyrehaven. Synsmænd afhjemler deres syn. Tingsvidne.

Mads Pagh i Viuf ctr. Johan West i Viuf ang. arv. 31/3

309b:

10/3. Anders Ditlevsen af Erritsø ctr. Christen Christensen ibidem ang. en buløkse. Forlig. Christen Christensen beholder buløksen og betaler dens værdi 1 rdl. 8 sk. samt halvdelen af sagsomkostningerne med 1 rdl. Og begge bekræfter, at de ikke har noget at sige hinanden på. Ved retsmødet for 2 uger siden skulle øksen have været synet af 2 smede fra Kolding. Det har vist været i den anledning, at smeden Diderich Ronge var til stede. Men han bandede sådan i retten, at han blev tildømt at betale 9 mk. til Erritsø sogns fattigkasse. Da han blev ved med at råbe op mod dommeren, blev han vist mulkteret også til justitskassen og sat i slottets arrest. Så var sagen blevet udsat af mangel på smede til at syne øksen.

10/3. Sag ctr. Jørgen Christensen af Gelballe og Lars Rasmussen af Vranderup, som har kautioneret for Niels Jensen i Gelballe i krybskytterisagen. 7/4

10/3. Kommerceråd og postmester Jens Riis ctr. Anders Joensen på Nygård for gæld. 28/4

Hans Junghans sættedommer i følgende sag:

10/3. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Anders Jepsen og Nicolai Skræder (Godske) m.fl. af Hjarup. 7/4

310b:

10/3. Dom: Hr. Sølling i Kolding ctr. Hans Bondesen i Lilballe (og Anders Hansen i Nr. Bjert) for auktionsspenge efter skoleholder Hans Baers (?) afdøde hustru i Eltang. Det drejer sig om 15 mk. 1 sk., som Hans Bondesen dømmes til at betale. (Anders Hansen er ikke nævnt).

1767 - 31. marts:

24/3. Mads Pagh i Viuf ctr. Johan West i Viuf ang. arv. 14/4

Magister Borch af Grejs har indstævnet nogle vidner, deriblandt sognefogeden Peder Rasmussen og hans karl Jørgen af Pjedsted. 14/4

10/3. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 14/4

311:

Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged. 14/4

10/2. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. Sagen udsat en time. Se fol. 312

311b:

17/3. Rådmand Hans Paabye og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. Niels Jensen Smed og Sejer Jespersen af Jordrup vedr. brændevinsinkquisition. Tingsvidne. De har været sigtet for at have ydet modstand ved brændevinsinkquisitionen i Jordrup. Anklagerne mener, at der har været en aftale i Jordrup om, at i tilfælde af brændevinsinkquisition skulle der møde mindst en af hvert sted for at modstå forretningen. Smeden har stået med en stor stav over skulderen ved Peder Lassens led og sagt, at han ville slå den i panden, som vovede sig ind. Da kontrollørerne gik til sognefogeden, fulgte han med, lukkede døren i for dem og viste dem hen til en anden dør. Det samme gentog sig, da de ville ind i Anders Lauridsens bryggers. (se 12/5)

312:

Se fol. 311. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 14/4

17/3. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 12/5

17/3. Jørgen Mathiasen af Tiufkær ctr. Gertrud Pedersdatter af Ågård, som skal påhøre, at han ved ed fralægger sig hendes beskyldning om at være fader til hendes barn. Ved det første retsmøde har hendes sagfører advaret derimod, idet hun selv dels ville føre vidner på sit anstændige levned, og dels ville aflægge ed på, at hun ikke havde haft legemlig omgang med andre end Jørgen Mathiasen. Et vidne kan idag endda fortælle, at hun nærmest har været nødet dertil, når han har haft hende med på enlige steder, hvor det ikke var ret let at råbe om hjælp. Men hun får ikke lov til at aflægge sigtelsesed. Derimod aflægger Jørgen Mathiasen sin benægtelsesed og får tingsvidne.

1767 - 7. april:

312b:

24/3. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 14/4

24/3. Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup. 5/5

10/3. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 5/5

24/3. Sag ctr. Jørgen Christensen af Gelballe og Lars Rasmussen af Vrandrup, som har kautioneret for Niels Jensen i Gelballe i krybskytterisagen. 5/5

24/2. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 19/5

Hans Junghans sættemøder i følgende sag:

24/3. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. 28/4

Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermøderen Bodil Marie Ottens vedr. arv. 28/4

313:

10/3. Dom: Hospitalsforstander Christian Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønder i Almind for restance. De skal betale.

10/3. Dom: Hofjægermester Bachman ctr. Herman Kaltoft og hans søn Hans Hermansen i Store Velling for skovhugst. Sønnen har tilstået at have hugget 2 risbøge i Bachmans enemærke Ravenhage og solgt dem i Fredericia. Han skal betale efter skovforordningen og 5 rdl. i sagsomkostninger. Han har hævdet, at det skete uden faderens vidende. Denne frikendes, da der ikke er bevist andet.

1767 - 14. april:

31/3. Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. 26/5

31/3. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 28/4

Laurids Jensen, Niels Rasmussen, Samuel Samuelsen, Jens ... , Niels Hansen og Peder Jensen af Lilballe ctr. smeden Johan Bochwalt ang. dennes afskedigelse. Udsat til 28/4, men ikke set igen. Opsigelsen var sket, mens Lilballe lodsejere var forsamlet i Laurids Jensens gård en måned før jul. Smeden skulle flytte til næste Voldborg dag (i maj). Det var Laurids Jensen, der gav ham opsigelsen, og spørgsmålene til vidnerne går bl.a. på, om de øvrige tilstedeværende lydeligt protesterede mod eller bifaldt opsigelsen. Smedens påstand er, at opsigelsen er ulovlig, siden hans løn fra sognet som helhed består i kornsæd, og han kan ikke forlade de 2 1/2 tønne rug, som han har udsået. Hvis han kan blive et år, så er han villig til at forlade smedehuset og tilbagelevere smedejorden sådan, som han modtog den.

314:

31/3. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged. 5/5

31/3. Mads Pagh i Viuf ctr. Johan West i Viuf ang. arv. 28/4

7/4. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 28/4

Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 28/4

31/3. Magister Borch i Grejs for sin bonde Anders Jensen Grarup ctr. Mads Thygesen i Pjedsted. Sagen blev udsat til 5/5, men er ikke set igen. Søgsmålet har drejet sig om vold. Vidnerne kan godt bekræfte, at der har fundet et slagsmål sted, men ikke at det var Mads Thygesen, der havde overfaldet Anders Jensen. Denne havde derimod en aften været ude at drikke brændevin. Da han var kommet hjem til Mads Thygesens gård, hvor han for tiden havde tærskearbejde, fandt han på at bede om at få sin løn udbetalt. Han fik det og blev af den grund så vred på sin husbond, at han gik løs på ham. Sent om aftenen kom Anders Jensen til sognefoged Peder Rasmussen for at blive synet, og da denne gjorde opmærksom på, at folk allerede var gået i seng, lod han sig nøje med et syn ved sognefogeden selv og hans karl. De kunne godt se lidt blod i ansigtet og på en finger og nogle hudafskrabninger; men de så bl.a. ikke et ophovnet øje, der ifølge sagsøgeren stod i fare for at blive blindt. Sognefogeden kunne fortælle, at Anders Jensen havde tærsket på forskellige gårde i sognet, og at han kaldte sig enten Anders Grarup, Anders Østergaard eller Anders Lundfod. (Det er nok den samme Anders Jensen, som magister Borch starter en ny sag for den 19/5)

316:

Peder Høeg af Højen Stubberup ctr. Thomas Nielsen, hvis formynder er Niels Madsen i Tiufkær. 19/5

Forvalter From af Frederiksnåde ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 28/4

316b:

1767 - 28. april:

14/4. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 5/5

14/4. Mads Pagh i Viuf ctr. Johan West i Viuf ang. arv. 12/5

14/4. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 12/5

Jep Larsen af Ødsted ctr. Marcus Madsen på Skovdrupgård ang. nogle stude. Opsynsmændene Hans Pedersen Juhl og Hans Johansen i Seest aflægger vidnesbyrd om deres attest vedr. kvægsygen. Tingsvidne.

317:

14/4. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 5/5

7/4. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottens vedr. arv. 12/5

14/4. Forvalter From af Frederiksnåde ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 19/5

317b:

Hans Junghans sættedommer i følgende sag:

7/4. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. 12/5

24/3. Dom: Kommerceråd og postmester Jens Riis ctr. Anders Joensen på Nygård for gæld på 1800 rdl. Han havde bedt om udsættelse, idet han var i færd med at sælge gården, men har ikke betalt. Det skal han.

1767 - 5. maj:

28/4. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 12/5

7/4. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 19/5

14/4. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged. 19/5

28/4 (tingbogen viser 14 dage tilbage). Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 19/5

Læst forordning af 27/4-67 ang. den frihed i handelen, som frihavnene St. Thomas og St. Jan indtil videre er blevet forundt.

7/4. Dom: Sagen ctr. Niels Jensen i Gelballe for krybskytteri samt ctr. hans forlovere Jørgen Christensen af Gelballe og Lars Rasmussen af Vrandrup. Niels Jensen er blevet pågrebet med en ladet bøsse i Gelballe skov, og han har tilstået, at han ville skyde en hare, men har også erklæret, at han aldrig har skudt noget vildt. Anklageren har krævet ham dømt til at betale 50 rdl. Men da han kun har gået med en bøsse med det forsæt at skyde en hare, men ikke har skudt, så skal han bøde 25 rdl. til den kgl. kasse samt sagsomkostninger. Hans to kautionister skal stå inde for hans tilstedeværelse, indtil han har betalt. Hvis han rømmer, skal de selv betale.

318:

7/4. Dom: Nis Pedersen af Vamdrup mølle ctr. Niels Lauridsen i Vester Vamdrup for usandfærdigt påsagn. Niels Lauridsen har udfærdiget og underskrevet en attest, iflg. hvilken Nis Pedersen skal have sagt, at de Vamdrup mænd har slået i mølledammen som tyve og skælme. Han nægter at have

beskyldt Nis Pedersen, men tilstår dog, at han på forlangende af sin sjælesørger, der havde spurgt, om Nis Pedersen havde sagt noget usømmeligt, har tilkendegivet, hvad han vidste derom. Han kan ikke bevise attestens rigtighed. - Dens fornærmelige beskyldninger bør anses som usagt og uskrevet, så at den ikke kan komme til Nis Pedersens æres forklejning. Niels Lauridsen skal betale til Anst herreds kasse 2 rdl. og lige så meget til justitskassen samt sagsomkostninger.

1767 - 12. maj:

Michel Keller fra Fredericia fremlyste en hoppe 1. gang.

Hans Nissen i Egtved ctr. Morten Nielsen ibidem. 26/5

318b:

28/4. Mads Pagh i Viuf ctr. Johan West i Viuf ang. arv. 23/6

28/4. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 26/5

31/3. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 7/7

5/5. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 19/5

28/4. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottens vedr. arv. 2/6

(Se 31/3). Niels Jensen Smed i Jordrup ctr. Jørgen Mortensen i Kolding, Peder Steffensen Vorbasse i Gamst, Hans Paabye samt grænsekontrollørerne Vorbasse i Gamst og Reichart i Glibstrup for urigtigt vidnesbyrd i tingsvidne af 17/3. 26/5

Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 26/5

319:

Niels Knudsen og Peder Mikkelsen af Gelballe ctr. samtlige lodsejere i Vranderup ang. et stykke jord. 26/5

Hans Junghans sættemdommer i følgende sag:

28/4. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. 2/6

1767 - 19. maj:

319b:

12/5. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 16/6

5/5. Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru af Ø. Vamdrup. 30/6

5/5. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 26/5

14/4. Peder Høeg af Højen Stubberup ctr. Thomas Nielsen, hvis formynder er Niels Madsen i Tiufkær. Sagen udsat til 2/6, men ikke set igen.

Hr. magister Borch i Grejs for sin bonde Anders Jensen ctr. Peder og Henrik Orluf (Orlev?). 2/6

5/5. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged (kammerråd Richters folk). 2/6

320:

7/4. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 30/6

28/4. Forvalter From af Frederiksnåde ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 2/6

1767 - 26. maj:

12/5. Niels Knudsen og Peder Mikkelsen af Gelballe ctr. samtlige lodsejere i Vranderup ang. et stykke jord. 16/6

12/5. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 2/6

320b:

19/5. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 16/6

12/5. Niels Jensen Smed i Jordrup ctr. Jørgen Mortensen i Kolding, Peder Steffensen Vorbasse i Gamst, Hans Paabye samt grænsekontrollørerne Vorbasse i Gamst og Reichart i Glibstrup for urigtigt vidnesbyrd i tingsvidne af 17/3. - Tingsvidne. - Han får bevidnet, at han overhovedet ikke har haft nogen stav over skulderen, langt mindre truet nogen med at slå nogen. Han var ganske rigtigt fulgt med inkvisitørerne til sognefoged Anders Larsens gård. Her havde de ikke kunnet finde vej fra forstuen. Han havde vist dem den rigtige dør ind til stuen.

321:

12/5. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 16/6

12/5. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 30/6

14/4. Dom: Ole Nielsen af Øster Gesten ctr. Niels Tullesen og Malene Niels Olesens enke ibidem vedr. skovhugst. - Ole Nielsen havde sagsøgt de øvrige 5 medgrander i Øster Gesten, fordi de imod hans forbud skulle have hugget træ i hans skovskifte. Men han har ikke bevist, at det var hans

særskilte ejendom. Han har haft en ryttergård i fæste, som ikke var matrikuleret for skovskyld. Ved auktionen over ryttergodset i foråret 1765 blev Øster Gesten tilslået sognemændende. Det havde Ole Nielsen ikke været med til, og bagefter stod det til ham, om han ville indtræde i det køb, som hans medgrander havde gjort, ligesom det stod til dem, om de ville have ham med. De kom til enighed ved en kontrakt i 1765. I den trykte specifikation, som hele ryttergodset er solgt efter, er der 3 skp. 2 album skov under eet til hele byen, og i skøderne er der tildelt hver lodsejer en sjettepart deraf. Følgelig tilkommer også hver af dem en sjettepart af skoven, og den ene tilkommer en lige så god del som den anden. Alligevel vil Ole Nielsen have den første part af skoven for sig selv alene og kræver den indgåede kontrakt kuldkastet under det påskud, at han er blevet tvunget til at indgå kontrakten, og at den omtvistede skovpart altid har hørt hans gård til. Tre af de sagsøgte har forliget sig med Ole Nielsen, men Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Tullesen holder sig til deres skøder og til kontrakten og påstår, at de alle skal have en lige god part i skoven. Det er de i deres gode ret til. Denne ret tilkendes dem altså i dommen. - Sagen blev anlagt den 18/2-66 og er blevet ført med mange udflugter, ubeviste beskyldninger og uanstændige talemåder til 19/4-67, hvorved de saggivne, der bor 3 mil fra tinget, er blevet nødet til mange besværlige rejser og store omkostninger, og der findes intet i det, som sagsøgeren har anført, der kan vise, at han har haft anden årsag til denne proces end trættekærlighed. Han skal give de to sagsøgte 25 rdl. og for den lovstridige sag bøde 2 rdl. til Anst herreds fattigkasse og lige så meget til justitskassen.

321b:

1767 - 2. juni:

Læst plakate af 21/5-67 om told og konsumtion af alle friske frugter.

26/5. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 16/6

Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 23/6

Smeden Iver Jensen af Vester Vamdrup aflægges ed ang. 60 stk. hølær, som han vil indføre i Jylland. De er alle blevet fremstillet af ham og hans folk i Vester Vamdrup.

322:

19/5. Hr. magister Borch i Grejs for sin bonde Anders Jensen af Lundfod i Brande sogn ctr. Peder og Henrik Orulf (Orlev?). Anders Jensen beskrives af modpartens sagfører som en person, der som en anden landstryger rejser rundt i landet bl.a. for at rejse kivi og trætte. De to brødre Orlev er sagsøgt for at have givet ham nogle meget alvorlige hug med en hirschfænger i hoved og på skuldre. Da han sad og spiste på den gård i Stubberup, hvor han arbejdede, kom brødrene ind og spurgte, om det var ham, der havde skåret præstens plag i Starup. Det bekræftede han, hvorpå de kaldte ham en tyv, der havde stjålet brødet fra dem, og spurgte, hvordan han vovede at gå ind i deres håndtering. Han foreslog, de skulle sagsøge ham, hvis de mente, han havde gjort noget forkert, og så bad han madmor om at hente nogle folk fra byen, men der kom ingen, for de var allesammen væk. Brødrene ville se hans skæretøj. Han foregav at ville hente det i udhuset, men forsøgte at stikke af, da han kom ud. Brødrene forfulgte ham, den ene til fods og den anden til hest.

Den ene havde en hirschfænger. Da Anders Jensen kom tilbage, havde han sårene. Madmor sendte bud efter Peder Høj i Stubberup, som kom og forbandt ham. - Det var Christen Hansen (Skræder) fra Jelling møllested, der førte sagen for Anders Jensen. Da han havde hørt nogle af vidnerne, erklærede han sig tilfreds og bad om at få tingsvidne beskrevet, hvorefter han forlod retten uden at tilkendegive, om han frafaldt de øvrige vidner eller stadig ønskede at høre dem.

323:

19/5. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged (kammerråd Richters folk). 16/6

Hans Nielsen i Vejlbj ctr. Hans Sørensen i Trelde ang. gæld. 16/6

323b:

Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup. 23/6

324b:

19/5. Forvalter From af Frederiksnåde ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 14/7

12/5. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottes vedr. arv. 23/6

325:

Hans Junghans sættedommer i følgende sag:

12/5. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. 23/6

325b:

Iver Buchs fradøde gård i Dollerup lovbudt 1. gang.

1767 - 16. juni:

326:

19/5. Hans Linnet ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 7/7

26/5. Niels Knudsen og Peder Mikkelsen af Gelballe ctr. samtlige lodsejere i Vranderup ang. et stykke jord. 7/7

2/6. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 14/7

2/6. Hans Nielsen i Vejlbj ctr. Hans Sørensen i Trelde ang. gæld. 7/7

326b:

2/6. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged (kammerråd Richters folk). 7/7

26/5. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 30/6

26/5. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 30/6

Iver Buchs fradøde gård i Dollerup lovbudt 2. gang.

327:

1767 - 23. juni:

Sag ctr. den for tyveri arresterede Jens Hansen Wilhelm. 7/7

328:

2/6. Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup. 30/6

328b:

Hans Christensen, Peder Andersen, Mads Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg ctr. kolonisterne i Frederiksnåde eller forvalter From ang. Sønder Gilbjerg kær. 30/6

329:

2/6. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 7/7

2/6. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottes vedr. arv. 7/7

Arvingerne efter Iver Buch af Dollerup: Søren Haars hustru Mette Madsdatter af Viuf, Mads Pagh hustru Else Marie Madsdatter af Viuf, og Laurids Buch på Grundet lovbød 3. gang Iver Buchs fradøde gård i Dollerup. Laurits Mikkelsen Viuf og hustru Mete Madsdatter Pagh begærede skøde.

Hans Junghans sættedømmer i følgende sag:

2/6. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. 14/7

12/5. Dom: Mads Pagh i Viuf for sine myndlinge Sidsel og Mette Rasmusdatter ctr. deres stedfar Johan West i Viuf, der vægrer sig ved at give ham den forlangte sikkerhed for deres indehavende fædrende arv. - Ifølge skiftebrev efter Rasmus Nielsen af Viuf var der tillagt de to døtre hver 156 rdl. 3 mk. 4 sk. plus det, som deres moder Susanne Jørgensdatter har forbedret deres arv med. Pengene skulle indestå, til børnene blev 18 år. ... Hendes nuværende mand Johan West vil have arven kendt ugyldig, 1) fordi den skal være imod lovens 5-4-8 og -9, 2) fordi Susanne Jørgensdatter i sin enkestand skal have forringet boet stærkt. - Boets formue var ved skiftet opgjort til 2504 rdl. 4

mk 1 sk. Moderens forbedring af døtrenes arvelodder var så stor, at der skulle tilfalde dem ialt 2200 rdl., så at der kun blev 304 rdl. 4 mk. tilbage til hende selv. Det er en usædvanlig stor gave, men moderen har dog forbeholdt sig selv så meget, som kun tilfalder få enker af hendes stand ved skifte. De lovartikler, som Johan West har anført, passer altså ikke på dette tilfælde, og hvad han har anført om boets forringelse, har han ikke bevist. Hans hustrus løfte bør holdes efter lovens 5-1-1. - Johan West bør svare hver af Mads Paghs myndlinge 420 rdl. Derimod bør Mads Pagh lade sig nøje med den 1. prioritet, der er nævnt i skiftebrevet, hvilken dog bør gives ham ved ordentlig panteforskrivning ifølg. forordning af 23/6-1719.

329b:

1767 - 30. juni:

23/6. Hans Christensen, Peder Andersen, Mads Andersen og Jørgen Nielsen af Gilbjerg ctr. kolonisterne i Frederiksnåde eller forvalter From ang. Sønder Gilbjerg kær, som kolonisterne har villet tilegne sig. Synsmænd har set på kæret og erklærer, at det vel må være det, som er tillagt byen i landmålingen under navnet Gilbjerg bys søndermark.

19/5. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 4/8

16/6. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 28/7

16/6. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 7/7

330b:

23/6. Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup. 14/7

Hans Pedersen i Sønder Vilstrup anmelder ildsvåde. Tingsvidne.

331:

26/5. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. Sagen skulle have været pådømt idag, men den er begæret udsat til 11/8

Hofjægermester Bachman har ved sin fuldmægtig Johannes Seest stævnet Jep Knurborg i Lille Velling, fordi der ved ransagning i hans smedebælge er fundet noget bleget hørgarn, som var bortkommet fra Hans Koed ibidem. Jep Knurborg havde ved ransagningen nægtet ethvert kendskab til hørgarnet og påstået, at det måtte være lagt der af en fjende, der ville styrte ham i fortræd. Ifølge lovens 6-17-18 aflægges han ed på, at det ikke er ham, der har lagt garnet i bælgene, og heller ikke ved, hvem der har gjort det. Tingsvidne.

331b:

Hans Christensen i Kragelund fremlyser hest 1. gang.

19/5. Dom: Rådmand Hans Paabye ctr. Niels Mortensen og hustru Grete i Øster Vamdrup for ulovlig brændevinshandel og modstand. Ved inkquisitionen blev hustruen antruffet med brændevinstøj over ilden i fuld gang. Hans Paabye ville have bemægtiget sig brændevinstøjet, men blev forhindret af hende og andre, som tog det fra ham. Det er bevist, at hun har solgt brændevin. Efter lovens 1-24-29 skal de, der griber til modværge, når de søges ved nam eller indførsel, bøde 60 lod sølv. Ifølge nogle forordninger skal de, der yder modstand ved inkquisition om ulovlig brændevinshandel, undgælde med fæstningsarbejde, og den, hos hvem utilladeligt brændevinstøj findes, bøde 6 rdl. og redskabet gøres ubrugeligt, og de, der holder nogen slags ulovlig kro, skal bøde 20 rdl. - Niels Mortensen bør inden 15 dage bringe det hos hende fundne brændevinstøj til retten, for at det kan gøres ubrugeligt, eller betale til kongen sit faldsmål med 13 1/2 rdl. For sin modstand skal hun betale 20 rdl. til den kgl. kasse og til hr. Paabye 10 rdl., for brændevinstøjet 6 rdl., for brændevinsalget 20 rdl. og i sagsomkostninger 6 rdl.

332:

1767 - 7. juli:

23/6. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. Han er undveget fra fængslet. 28/7

16/6. Mølleren Peder Christensen af Skovmøllen (Borre mølle) ctr. Jes Gundersen og Anders Skovfoged (kammerråd Richters folk). Udsat til 4/8, men ikke set igen.

16/6. Niels Knudsen og Peder Mikkelsen af Gelballe ctr. samtlige lodsejere i Vrandrup ang. et stykke jord. Tingsvidne.

30/6. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 21/7

332b:

16/6. Hans Nielsen i Vejlbj ctr. Hans Sørensen i Trelde ang. gæld. 14/7

Peder Hansen og Søren Hansen i Kolding ctr. Niels Nielsen i Borlev for gæld. 18/8

12/5. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. Opsat til 4/8, men er først set igen 24/11

23/6. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 21/7

16/6. Hans Linneth ctr. grænsekontrollør Vorbasse for gæld. 18/8

333:

23/6. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottens, Anders Pedersens enke af Seest, vedr. arv. 18/8

Hest fremlyst 2. gang.

Læst forordning af 8/6-67 om, at det i loven for lejermål anordnede åbenbare skriftemål herefter skal være ophævet.

Læst plakat ang. konsumtion på te.

1767 - 14. juli:

16/6. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 25/8

333b:

Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 28/7

7/7. Hans Nielsen i Vejlbjby ctr. Hans Sørensen i Trelde ang. gæld. Forlig.

334:

30/6. Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup. For denne ret afsluttes sagen idag med et tingsvidne, efter at Svend Pedersen har ført en række vidner på, hvordan hr. Friis har udført sin præstelige pligt ved mølleren Nis Pedersens sygdom og død. (Nis Pedersen har fornylig ført proces mod præsten). Under sin sygdom havde Nis Pedersen ladet sende bud til præsten for at få nadveren. Præsten tog Jørgen Wind og Anders Skoleholder i Vester Vamdrup med sig som vidner (de har vistnok status som præstemedhjælpere). Hos den syge havde han stampet frem og tilbage over gulvet, mens han talte med ham. "Der har I frugten af Eders opførsel!". Om han fortrød sin synd? - Ja. - Om han ville stå åbenbart skrifte? - Nej. - Så tog præsten kalk og disk og ville være gået igen. Men Nis Pedersens søster sagde til ham: "I kommer ikke som en præst, men som en, der vil bestorme huset." Præsten viste hende ud. På et spørgsmål fra en af den andre svarede han, at det var for Nis Pedersens brændevinspimpdrikkens skyld, at han skulle stå åbenbart skrifte. Så viste han alle ud undtagen sine egne to vidner. Kort efter døde Nis Pedersen, og da Svend Pedersen kom for at bestille jordpåkastelse, havde præsten sagt, at Svend kunne komme med liget, hvilken prædikedag han ville, men der blev ikke kastet jord på liget før efter prædikenen og det uden klang og sang (ellers plejede man at holde jordpåkastelsen inden prædikenen (gudstjenesten), hvis man da ikke var kommet for sent med kisten). Han havde også sagt, at hvis Nis Pedersen havde levet, ville han ikke være kommet til alters, fordi han ikke havde villet holde op med sin pimpdrikken, og fordi han havde haft et kvindfolk i huset uden skudsmål.

334b:

Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup.4/8.

336:

Hans Junghans sættedommer i følgende sag:

23/6. Hans Paabye af Kolding og grænsekontrollørerne Vorbasse og Reichart ctr. en del beboere i Hjarup. Sagen slutter idag med, at der bliver beskrevet et tingsvidne. Oprindeligt var det primært

Anders Jepsen og Nicolai Skræder (også kaldet Godske), der var stævnet. Hjarups beboere havde bedt om en sættemand i sagen, og det var fordi birkedommer Sonnin selv havde været med til den brændevinsinkvisition, som det handler om. Hans Paabye har forsøgt at bevise, at der er blevet ydet modstand mod inkvisitionen, og at inkvisitørerne var blevet forfulgt ud af byen af en flok, der slog dem med sten eller kæppe, men det har været svært. Den 24/3 afhørtes Jens Poulsen af Hjarup. Birkedommeren havde bedt om, at han og sognefoged Christen Buch ville være vidner til, hvad der passerede, men han havde ikke set noget. Han havde nok hørt, at der blev oplæst en forordning i sognefogedens hus, men huskede ikke indholdet. Mikkell Christensen, et andet af de lokale vidner, havde nok set, at der var en flok unge mennesker, men ikke at disse gjorde noget usømmeligt. Den 12/5 skulle man have afhørt nogle af de vidner, som inkvisitørerne selv havde medbragt fra Kolding, men de var ikke mødt, for de skulle til borgerparade i anledning af det kongelige besøg, og af samme grund kunne sognefoged Christen Buch ikke være der, for han var med i kongerejsen. Den 2/6 kunne sognefogeden vidne. Han havde set Hans Mikkellsens tjenestedreng slippe en sten, da birkedommeren talte til ham. Havde også set nogle drenge kaste med sten, men han vidste ikke hvorfor de gjorde det. De to vidner fra Kolding, Hans Jepsen og Hans Basse, kunne derimod fortælle, at de havde hørt Jes Vaabens enke sige til inkvisitørerne, "at der nok skulle komme dem, der skulle følge dem af byen". Da forordningen blev læst op i sognefogedens hus, var der en del til stede. Nogle havde sagt, at de mente sig berettigede til at brænde brændevin, efter at de havde købt sig selv. Andre mente, at forordningen var forældet, fordi den konge, der havde givet den, var død. Ved afhøringen idag kunne Claus Jepsen Smed af Kolding fortælle, at der ikke blev fundet brændevinsredskaber undtagen hos en skræder, hvis navn han ikke huskede. Hos ham observerede de noget, der godt kunne ligne mæskning. Og her havde han hørt en mand, der vist hed Anders Jessen, råbe på gården, da skolebørnene kom ud fra skolen, men han kunne ikke forstå, hvad manden sagde. Der samlede sig også andre folk, og der var nogle, der kastede med jord og sten.

336b:

Hans Christensen i Kragelund fremlyser hest 3. gang.

2/6. Dom: Forvalter From af Frederiksnåde ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld på 18. rdl. Han skal betale.

1767 - 21. juli:

337:

7/7. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 4/8

Jep Andersen og myndling Karen Andersdatter af Nyborg Barakker ctr. Anders Joensen, nu opholdende sig i Starup, ang. arv. 1/9

Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. Jep Griis i Børup ang. skovhugst. 1/9

337b:

7/7. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 4/8

338:

Læst oberstløjtnant de Falsens plakat om landmilitssession.

1767 - 28. juli:

7/7. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. Han er blevet anholdt igen efter nye tyverier. 11/8

Niels Hansen af Store Anst fremstiller en hoppe, som blev frastjålet ham ifjor. Han fået den igen i Husum hos Købmand Hans Pedersen, der havde købt den på Varde marked. Han fører vidner på, at hoppen er hans.

Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde i tingsvidnesag ctr. Kammerråd Richter. 4/8

338b:

14/7. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 11/8

339b:

Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 11/8

340:

30/6. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 4/8

340b:

Præsten hr. Hagelund af Verst ctr. Niels Christensen og Christen Nielsen i Husted. 11/8

Læst rentekammerets skrivelse af 6/6-67 til amtmanden ang. justitskassens bøder.

1767 - 4. august:

Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 18/8

21/7. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. Udsat til 18/8, men kommer igen allerede 11/8

28/7. Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem om aftægt. 15/9

28/7. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde i tingsvidnesag ctr. Kammerråd Richter. 18/8

341b:

30/6 (Tingbogen viser 6 uger tilbage). Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 15/9

14/7. Svend Pedersen af Vamdrup mølle ctr. hr. Friis i Hjarup. Svend Pedersen har ført vidner på, at præsten har hindret ham i at komme til alters under forskellige påskud og bl.a. med henvisning til, at Svend Pedersen førte proces imod ham. Tingsvidne.

21/7. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 18/8

1767 - 11. august:

342:

28/7. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. 25/8

28/7. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 25/8

28/7. Præsten hr. Hagelund af Verst ctr. Niels Christensen og Christen Nielsen i Husted. 25/8

342b:

28/7. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 25/8

4/8. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 1/9

30/6. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 8/9

1767 - 18. august:

4/8. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 1/9

4/8. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde i tingsvidnesag ctr. Kammerråd Richter. 25/8

7/7. Grænsekontrollør Jens Andersen ctr. svigermoderen Bodil Marie Ottes, Anders Pedersens enke af Seest, vedr. arv. 15/9

4/8. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 8/9

343:

7/7. Dom: Hans Linnet i Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst for gæld på 162 rdl. 5 mk. 8 sk. Hans Linnet har fremlagt to regninger, og Vorbasse har tilstået, at Linnet har foretaget det, som regningerne omtaler, undtagen 5. post i første regning, men indvender derimod, dog uden bevis, dels at Linnet har beregnet sig for meget derfor, og dels, at de fleste poster er ham uvedkommende, siden det drejer sig om toldsager, hvilke toldereren eller hans fuldmægtige, Linnet, har pligt til at udføre for intet. Hertil henregner han også en post ang. en overlast, der er sket Søren Hansen, som er Vorbasses karl. Dernæst har Vorbasse fremlagt en kontraregning på 100 rdl. 1 mk. 8 sk., som Linnet på 9 rdl. nær aldeles modsiger. Linnet har fået bekræftet, at det ikke er tolderens

eller hans fuldmægtiges pligt at udføre toldsager for grænsekontrollørerne. Vorbasse har ikke modsagt det af Linnets fremførte, og han har ikke bevist sin regnings rigtighed, ejheller påpeget nogen urimelighed i Linnets regninger. - Altså skal Vorbasse betale de to regninger efter en afkortning på 9 rdl.

7/7. Dom: Peder Hansen og Søren Hansen i Kolding ctr. Niels Nielsen i Borlev for gæld. på 100 slettedaler. Dem skal han betale.

1767 - 25. august:

11/8. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. 8/9

Generalmajor Lütichou og kaptajn Benfeldt, begge i Fredericia, ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg ang. samme gårds kirke- og kongetiende. 1/9

343b:

14/7. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 8/9

11/8. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 1/9

18/8. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde i tingsvidnesag ctr. Kammerråd Richter. 1/9

345:

11/8. Præsten hr. Hagelund af Verst ctr. Niels Christensen og Christen Nielsen i Husted. 8/9

11/8. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 8/9

Lars Thuesen fra Erritsø ctr. Jens Jepsen for gæld. 6/10

Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Lars Nissen af Holsted m.fl. om Lars Nissens eller hans far Nis Pedersens transport af kreaturer over toldskellet. Tingsvidne.

346:

1767 - 1. september:

21/7. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. Jep Griis i Børup ang. skovhugst. 6/10

346b:

25/8 (tingbogen viser 14 dage tilbage). Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 6/10

348:

25/8. Generalmajor Lütichou og kaptajn Benfeldt, begge i Fredericia, ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberg ang. samme gårds kirke- og kongetiende. 22/9

348b:

25/8. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde i tingsvidnesag ctr. Kammerråd Richter. Tingsvidne.

Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ang. noget under Erritsø sogn matrikuleret hartkorn. 22/9

18/8. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 6/10

11/8. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 15/9

349:

21/7. Dom: Jep Andersen og myndling, søsteren Karen Andersdatter af Nyborg Barakker ctr. Anders Joensen i Starup ang. arv. Han har tilstået en panteforskrivning på 100 slettedaler, men beklaget, at han ikke var i stand til at betale. Det skal han.

1767 - 8. september:

25/8. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. 22/9

25/8. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 22/9

25/8. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 22/9

18/8. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 6/10

25/8. Præsten hr. Hagelund af Verst ctr. Niels Christensen og Christen Nielsen i Husted. 20/10

11/8. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. Kontrastævning. 6/10

349b:

Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Jørgen Sørensen. Sagen udsat til 22/9, men er ikke set igen.

Læst forordning af 21/8 ang. landmilitsen samt aflevering af rekrutter til de gevorbene regimente.

1767 - 15. september:

1/9. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 6/10

18/8. Grænsekontrollør Jens Andersen af Lintrup ctr. svigermøderen Bodil Marie Ottes, Anders Pedersens enke af Seest. Sagen frafalder indtil videre. Jens Andersen har optrådt på vegne af sin

hustru Dorteia Christine Andersdatter og svogeren Casten Andersen. Iflg. et skiftebrev skulle der være tilagt hustruen 100 rdl. Desuden har enken lånt 62 rdl. til betaling af skovhaven Bøgvad have.

Læst rentekammerets plakat af 27/8 om auktion over Skanderborg slot m.m.

4/8. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 27/10

Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 30/9

350b:

4/8. Dom: Henning Jochumsen og hans kone i Andkær ctr. Thomas Sørensen ibidem, fordi han ikke vil betale Henning Jochumsens hustru den aftægt, som han har lovet ifølge aftægtskontrakt. Denne blev indgået i 1763 og året efter forelagt ryttersessionen. Thomas Sørensen har anført, at han ikke er i stand til at holde kontrakten, fordi han på ryttergodsauktionen har købt den gård, hvoraf aftægten er lovet, så dyrt, at han næppe kan betale renterne af købesummen; at gården er solgt til ham fri og ubehæftet for deslige byrder; at sagsøgerens hustru er frisk og stærk og ikke behøver aftægt; at hun og hendes mand liderligt øder aftægten m.v. - Men da han ikke har bevist noget af det, som han har anført, så kendes for ret, at skønt aftægten ikke anses som en byrde, der hæfter på gården, hvilket kontrakten heller ikke siger noget om, så bør han dog efter lovens 5-1-1 og -2 efterkomme, hvad han ved kontrakten har lovet. Eller også skal han bevise, at gården, hvoraf aftægten er lovet, nu findes i de omstændigheder, at det udlovede deraf ej kan svares. I så fald står det Henning Jochumsen frit for efter Thomas Sørensens tilbud herom igen at tiltræde gården imod at tilbagebetale de penge, som han fik til minde for gårdens afståelse. Føres et sådant bevis ikke inden 5 måneder efter denne doms afsigelse, så bør Thomas Sørensen uden videre henstand svare den udlovede aftægt.

351:

1767 - 22. september:

8/9. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. 6/10

1/9. Generalmajor Lütichou og kaptajn Benfeldt og oberauditør Seidelin i Fredericia, ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberggård ang. samme gårds kirke- og kongetiende. 13/10

351b:

1/9. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. kammerråd Richter i Fredericia ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 6/10

8/9. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 3/11

8/9. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 6/10

1767 - 30. september:

15/9. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 27/10

352:

1767 - 6. oktober:

22/9. Sag ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. 13/10

22/9. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. kammerråd Richter i Fredericia ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 3/11

1/9. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 27/10

22/9. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 13/10

1/9. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. Jep Griis i Børup ang. skovhugst. 3/11

8/9. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 20/10

353:

1/9. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 20/10

15/9. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 13/10

8/9. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 27/10

Hr. Son.... af Fredericia ctr. Jens Nielsen Møller af Skærbæk. 20/10

Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 20/10

353b:

Peder Pedersen af Herslev Højrup ctr. Jens Spedsberg ibidem. 20/10

354:

25/8. Dom: Peder og Lars Thuesen fra Erritsø ctr. Jens Jepsen for gæld. - Han skal betale.

1767 - 13. oktober:

22/9. Generalmajor Lütichou og kaptajn Benfeldt og oberauditør Seidelin i Fredericia, ctr.

oberstløjtnant de Falsen på Henneberggård ang. samme gårds kirke- og kongetiende. 24/11

6/10. Dom i sagen ctr. hestetyven Jens Hansen Wilhelm. Efter at dommeren har stillet delinkventen nogle spørgsmål, oplæser han dommen, som findes indført fol. 354b. Wilhelm ønsker ikke at appellere dommen til højesteret.

6/10. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 3/11

354b:

6/10. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 27/10

Læst rentekammerets plakat af 10/10 om ny auktion over en del af det gods, der blev solgt ved auktionen i 1765.

(Se fol. 354). Dom i sagen, som justitsråd de Lichtenberg har anlagt ctr. Jens Hansen Wilhelm i Koldinghus fængsel for heste- og andet tyveri. - Anders Pedersen af Høllund har eftersøgt en ham frastjålet hoppe og fundet den hos Christen Evertsen (?) i Tønder, som havde købt den af indvånere der. Wilhelm har tilstået at have stjålet den nær ved en kobbermølle, som Høllund mark støder op til. I en bondegård nærved har han taget et hestedækken med grime, som Jep Nielsen af Amnitsbøl har vedkendt sig. Efter at han var blevet arresteret i Tønder, har adskillige folk klaget over, at de var blevet bestjålet. Der blev så fundet hos ham en del ting, som var stjålet i Møgeltønder, Højer og Nørre Løgum. - Den 6/7 undveg han fra fængslet og stjal så noget fra Thomas Jespersen i Skodborg. Han blev pågrebet med tyvekosterne og igen fængslet. Han er tre gange tidligere straffet for tyveri: 1. gang med at løbe stigrem i Odense, 2. gang efter overrettens resolution med fængsel på vand og brød i 6 uger og med at stå 3 dage i halsjern i Haderslev, 3. gang i Fredericia, hvor han var dømt til galgen, men efter kgl. resolution blev dømt til fæstningsarbejde og landsforvisning. - De tyvekoster, som er blevet fundet, er blevet vurderet til 49 rel. 76 sk og leveret tilbage til ejermændene. Det, som ikke er fundet igen, er blevet vurderet til 18 rdl. 64 sk. - Han er mistænkt for yderligere tyverier, men en efterforskning heraf findes uforholdende, da den blot vil belaste amtskassen, idet delinkventen aldeles intet ejer. - Han har begået en hel del af tyverierne ved at opbryde vinduer. Efter forordningen af 4/3-1690 bør han miste sit liv i galgen, og efter lovens 6-17-39 have sin hovedlod forbrudt, betale igæld 18 rdl. 64 sk og tvigæld 136 rdl. 88 sk. samt erstatte de af hans misgerninger forvoldte omkostninger. Dem udreder Koldinghus amt, så vidt han ikke selv kan. Skarpretteren nyder for at eksekvere dommen 10 rdl., hvis det sker. - Meddomsmænd: Simon Andersen, Bunde Hansen, Kort Andersen, Friderik Vagt, Jacob Møller, Søren Munk, Peder Christensen og Rasmus Rasmussen. (Det er tingmændene). I begyndelsen af sagen har Wilhelm oplyst, at han er født på Mors (i Wiberg sogn ??), men opdraget i Hygum sogn ved Harreyb fra sit 16. år, idet han blev overladt til Anders Madsen, der handlede med heste. Var soldat i mange år. Er nu omkring de 70, har en kone i Tønder, ingen børn. Har ernæret sig ved at købe kniplinger omkring Højer og sælge dem i Jylland

355:

1767 - 20. oktober:

6/10. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 3/11

355b:

Apoteker Eilschou ctr. Seest bønder. 27/10

6/10. Peder Pedersen af Herslev Højrup ctr. Jens Spedsberg ibidem. 3/11

356:

6/10. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 3/11

Sr. Mathias Christian Bundgaard af Sommersted ctr. Christen Katbøl ang. gæld. 1/12

6/10. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 10/11

6/10. Hr. Sondorff (?) af Fredericia ctr. Jens Nielsen Møller af Skærbæk. Sagen udsat til 3/11, men ikke set igen.

Læst forordning om kornskatten for 1768.

8/9. Dom: Præsten Iver Hagelund af Verst ctr. Niels Christensen og Christen Nielsen i Husted, som skal have noget præstegården tilhørende eng i brug. Der fattes ifølge tingsvidne præstegården 1/2 læs hø, som uden beboernes skade kunne tages fra Tagkærhale (?). Præsten påstår de to bønder tilkendt at afstå et stykke svarende til 1/2 læs hø samt betale sagens omkostninger. De har ikke anført noget imod tingsvidnets rigtighed. De skal inden 6 måneder aflevere fra deres del af Tagkærhale til den tilgrænsende Pisselbæk, der tilhører præstegården, så meget, som svarer til 1/2 læs mosefoder iflg. landmålingen.

356b:

1767 - 27. oktober:

6/10. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 24/11

6/10. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 17/11

13/10. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 10/11

20/10. Apoteker Eilschou ctr. Seest bønder. 10/11

30/9. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 10/11

15/9. Kammerråd Richter ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 8/12

1767 - 3. november:

22/9. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere (ved Jørgen Jepsen og Jens Hansen). 17/11

357:

6/10. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. kammerråd Richter i Fredericia og nogle bønder i Kongsted og Erritsø ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 24/11

6/10. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. Jep Griis i Børup ang. skovhugst. 1/12

20/10. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 17/11

Jep Sørensen Buch af Gelballe ctr. nogle mænd ibidem for ulovlig pantning. 17/11

357b:

20/10. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 17/11

13/10. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 17/11

358:

20/10. Peder Pedersen af Herslev Højrup ctr. Jens Spedsberg ibidem. Forlig. Gensidige beskyldninger skal være døde og magtesløse.

Laurits Knudsen i Vinding ctr. Morten Mathiasen i Svinholt. 17/11

Grænsekontrollør Stephan Vorbasse af Gamst ctr. grænsekontrollørerne Jens Andersen af Lintrup og Andreas Areit (?). 17/11

358b:

Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 17/11

1767 - 10. november:

20/10. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 17/11

Madssen i Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling. Sagen udsat til 24/11, men der er den ikke fundet.

27/10. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 1/12

27/10. Apoteker Eilschou ctr. Seest bønder. 22/12

359:

27/10. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 8/12

Frederik Mortensen og Sakarias Jensen i Børup og deres hustruer Rebekka og Anne Dorthea Jepsdatter samt disses moder Karen Jensdatter har ved tingsvidne af 20/1 (se der) bevist, at de er arvinger til den afdøde matros Niels Jepsen af Gudsø. Hans dødsbo er under skifteretten i København. De tinglyser, at de har givet sr. Niels Jensen Grøn i Christianshavn fuldmagt til at antage sig deres sag ved skifteretten.

Samtlige lodsejere i Gelballe ctr. Vrandrup bys lodsejere ang et markskel. 24/11

360:

1767 - 17. november:

Læst plakat om højesteret.

3/11. Jep Sørensen Buch af Gelballe ctr. nogle mænd ibidem for ulovlig pantning. Udsat til 1/12, hvor sagen ikke er set. Den pådømmes 22/12

3/11. Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Herslev af Skærbæk og Peder Høg af Taulov Nebel ang. noget kirkejord. 22/12

3/11. Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 1/12

361:

3/11. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 8/12

3/11. Laurits Knudsen i Vinding ctr. Morten Mathiasen i Svinholt. Frafaldet.

3/11. Von der Lieht i Vrandrup ctr. Vrandrup bys lodsejere. 8/12

362:

10/11. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 8/12

27/10. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. 8/12

3/11. Grænsekontrollør Stephan Vorbasse af Gamst ctr. grænsekontrollørerne Jens Andersen af Lintrup og Andreas Areit (?). Vorbasse kan ikke få en sagfører og lader sagen afslutte med et tingsvidne.

Læst plakat af 9/11 ang. rekrutter.

(3/11. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. Sagen er ikke set idag, men den kommer igen 1/12)

1767 - 24. november:

10/11. Samtlige lodsejere i Gelballe ctr. Vrandrup bys lodsejere ang. et markskel. Tingsvidne.

362b:

27/10. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 8/12

363b:

7/7. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 15/12

13/10. Generalmajor Lütichou og kaptajn Benfeldt og oberauditør Seidelin i Fredericia ctr. oberstløjtnant de Falsen på Henneberggård ang. samme gårds kirke- og kongetiende. Sagen udsat til 15/12, men ikke set igen før 19/1, hvor det må være samme sag, der fortsætter.

3/11. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. (kammerråd Richter i Fredericia og nogle bønder i Kongsted og Erritsø) tiendejerne ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 8/12

Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 15/12

364:

Søren Madsen og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem. 15/12

Niels Pedersen i Ødsted lovbød sin gård 1. gang.

1767 - 1. december:

3/11. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 15/12

364b:

Jep Madsen i Sønder Stenderup ctr. Iver Knudsen i Nørre Bjert ang. gæld. 12/1-1768

10/11. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 22/12

365:

17/11. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads

Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 8/12

17/11. Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 8/12

Knud Jessen af Skanderup ctr. Hans Laugesen ibidem. 15/12

365b:

Læst plakat af 30/10 angående, hvorledes der skal forholdes med indkassering af stervboers midler.

20/10. Dom: Sr. Mathias Christian Boegaard af Sommersted ctr. Christen Katbøl ang. gæld på 30 rdl. - Han skal betale.

1767 - 8. december:

10/11. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 12/1

366:

1/12. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads Olesen ibidem ang. Vesterby skov. 19/1

24/11. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 12/1

17/11. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 22/12

1/12. Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 22/12

17/11. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 22/12

17/11. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 19/1

366b:

Hans Christoffersen af Vorbasse gav til kende, at han var blevet stævnet af Morten Nielsen i Egtved for at aflægge vidnesbyrd i sagen mellem denne og Hans Nissen. Da han har erfaret, at der ingen vidner skal føres idag på grund af stævningens urigtighed, så beder han om at blive fri for at møde igen eller også at få betaling for sin rejse hertil.

17/11. Gertrud Pedersdatter i Nørre Bjert ctr. hendes mand Hans Sørensen. Udsat til 19/1, men er ikke set mere. Hun havde stævnet sin mand efter anmodning fra sin søsters mand Jørgen Jørgensen, og sagen skulle dreje sig om, at hendes nuværende mand skulle skylde sin stedsøn Ulrik Hansen 150 rdl.

Sr. Petter Terkelsen i Åbenrå ctr. Clemmen Jensen Møller i Stradvig (?) for gæld. 22/12

24/11. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. kammerråd Richter i

Fredericia og nogle bønder i Kongsted og Erritsø ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 12/1

27/10. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jep Jensen og Jens Sørensen i Trelde. Udsat til 26/1, hvor sagen imidlertid ikke er set. Derimod forekommer en ny forhandling den 19/1

Peder Nielsen af Eltang fremlyser kvie 1. gang.

1767 - 15. december:

24/11. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. (kammerråd Richter i Fredericia og nogle bønder i Kongsted og Erritsø) tiendejere ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 22/12

367:

24/11. Søren Madsen og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem. 12/1

24/11. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 19/1

24/11. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 26/1

Peder Nielsen af Eltang fremlyser kvie 2. gang.

1/12. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 22/12

1/12. Knud Jessen af Skanderup ctr. Hans Laugesen ibidem. 12/1

1767 - 22. december:

1/12. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 19/1

367b:

10/11. Apoteker Eilschou ctr. Seest bønder. Forlig.

8/12. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 19/1

15/12. Kammerråd Lütichou og kaptajn Benfelt, begge i Fredericia, ctr. (kammerråd Richter i Fredericia og nogle bønder i Kongsted og Erritsø) tiendejere ang. tiende af noget hartkorn i Erritsø sogn. 12/1

15/12. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 12/1

8/12. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 19/1

8/12. Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 19/1

8/12. Sr. Petter Terkelsen i Åbenrå ctr, Clemmen Jensen Møller i Stradvig (?) for gæld. 19/1

Læst forordning af 8/12 om udskrivning af rug.

Peder Nielsen af Eltang fremlyser kvie 3. gang.

17/11. Dom: Præsten Barthold Hoe i Taulov Nebel ctr. Ole Hansen og Niels Nielsen Herslev af Skærbæk (Peder Høg af Taulov Nebel er ikke nævnt) ang. noget kirkejord på Børup mark i Dunmose eng, som de uberettiget skal have brugt. Præsten ejer Taulov kirke, og da han beviser, at den pågældende jord tilhører kirken, skal Ole Hansen og Niels Herslev holde sig fra den under den straf, som loven sætter for dem, som befatter sig med fremmed mands gods. - Argumentationen er især foregået ud fra landmålingsforretningen, og der er nævnt adskillige navne til identifikation af jordlodder.

368:

(17/11). Dom: Jep Sørensen Buch af Gelballe ctr. nogle mænd ibidem for ulovlig pantning. - Anders Hansen, Michel Jensen, Søren Andersen, Christen Jørgensen, Niels Poulsen, Anders Lauridsen, Gyde Jepsen og Morten Pedersen har ved sidste kornhøst ved pantning taget 2 tinfade og 6 tintallerkner fra ham imod hans vilje, og han vil havde dem dømt til at tilbagelevere tingene og betale sagsomkostningerne samt bøde for boran. Inden sagsanlæggelsen har han fået resolution fra øvrigheden, der havde befalet, at tingene blev tilbageleveret, men de har ikke adlydt. - De saggivne påstår, at pantningen har været ifølge deres videbrev. Men de har ikke bevist at have et lovligt videbrev, eller at Jep Buch har handlet imod det såkaldte videbrev, som de har fremlagt i retten. Dette er et uefterretligt papir, som ikke kan begrunde pantefrihed i henhold til lovens 3-13-31, hvorfor deres forseelse kunne anses for ran. Men foranførte påstand bør ikke komme dem til æres forklejning. Man kan ikke forlange, at ulovkyndige bønder så nøje kan vide, hvor vidt de må gå i slige ting, og deres forseelse kunne holdes for undskyldelig, dersom de straks havde rettet sig efter den høje øvrigheds resolution. Men da de ganske har tilsidesat samme, ladet sig søge til tinge og ikke overbevist sagsøgeren om nogetsomhelst ulovligt, så anses deres handling for en forsætlig misbrug af deres pantefrihed, der kunne forvolde megen ufred og uorden, dersom den blev gængs. De skal een for alle og alle for een inden 15 dage tilbagelevere pantet, betale sagsomkostninger med 6 rdl. og bøde til Anst herreds fattigkasse 8 rdl. og til justitskassen 5 rdl. Hvis pantet ikke er tilbageleveret inden 15 dage, skal de bøde endnu 8 rdl. til fattighassen.

1768

368b:

1768 - 12. januar:

Hans Albrecht Gotlob Sonnin, birkedommer, Mads Christensen Paabye, rådmand, by- og rådstue- samt birkeskriver. Tingmænd: Niels Basse i Tårup, i hans sted Kort Andersen, Søren Tygesen i Kongsted, i hans sted Friderich Vaagt, Niels Thomsen i Erritsø, i hans sted Jacob Møller, Niels Markussen i Bredstrup, i hans sted Simon Andersen, Hans Laugesen i Stovstrup, i hans sted Søren

Munk, Søren Ougesen i Trelde, i hans sted Peder Christensen, Jens Pedersen i Gårslev, i hans sted Rasmus Rasmussen, Anders Didricsen i Pjedsted, i hans sted Bunde Hanen. De i stedet for de udmeldte tingmænd antagne er alle af Kolding og fik hver 1 rdl. for at betjene retten.

Læst forordning af 18/12-67 om afstraffelse af delinkventer, som uden foregående årsag alene for at gøre en ulykke og derved at miste livet ombringer andre.

Læst plakat af 4/12-67, at ingen slags lotterier eller såkaldte lykkespil må bruges.

Læst plakat af 22/12-67 ang. auktion over en del kgl. jordegods i Antvorskov rytterdistrikt.

22/12. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 26/1

(24/11). Erritsø sogns tiendeejere ang. tiende af Henneberg. 19/1

8/12. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 26/1

369b:

15/12. Knud Jessen af Skanderup ctr. Hans Laugesen ibidem. Forlig. Tingsvidne. Sagen har drejet sig om en aftægtskontrakt for Knud Jessens og hans 5 søskendes forældre. Hans Laugesen går stort set ind på alle Knud Jessens krav, hvis punkter er nævnt i retsforhandlingen.

370:

15/12. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 9/2

8/12. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 9/2

8/12. Ejerne af Erritsø sogns konge- og kirketiende ctr. kammerråd Richter m.fl. 23/2

Amtmand Bülow ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 26/1

Hans Lassen af Follerup efterlyser hest 1. gang.

1/12. Dom: Jep Madsen i Sønder Stenderup ctr. Iver Knudsen i Nørre Bjert ang. gæld på 200 rdl. Han skal betale.

Læst kammerherre von Klingenberg i Haderslev hans plakat om licitation den 29/1 over Aller vandmølles forpagtning.

Sr. Tjørnelund på Røj fremlyser en hest 1. gang.

1768 - 19. januar:

8/12. Niels Knudsen og Jørgen Christensen af Vesterby ctr. hr. Knud Storms annexbonde Mads

Olesen ibidem ang. Vesterby skov. Sagen har udviklet sig til at dreje sig om, hvorvidt skoven skal rebes påny. Knud Storm har sagsøgt de 8 synsmænd, der har erklæret, at det ikke skulle gøres. Dommen findes indskrevet på fol. 371b. Der tales om appel til højesteret.

370b:

22/12. Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. 1/3

Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 9/2

(8/12). Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. Ved en sag for Fredericia byret er Richter blevet frikendt for bøndernes søgsmål. Disse har imidlertid appelleret. 9/2

12/1. Erritsø sogns tiendejere ang. tiende af Henneberg. 26/1

371:

15/12. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. Kontrastævning. 9/2

8/12. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 9/2

Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. 16/2

22/12. Von der Lieht i Vranderup ctr. Vranderup bys lodsejere. 1/3

Hans Madsen i Håstrup ctr. Iver Melkiorson i Tiufkær. 9/2

Peder Andersen af Amnitsbøl ctr. Niels Jepsen ibidem. 9/2

22/12. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund ctr. Alexander Jensen ibidem. 16/2

22/12. Alexander Jensen i Trøllund ctr. Christen Hjortlund ibidem. 16/2

22/12. Sr. Peder Terkelsen (Frelsen ?) i Åbenrå ctr. Clemmen Jensen Møller i Stradvig (Strasvig ?) for gæld. 1/3

(Se fol. 370). Dom i den sag, som hr. Knud Storm har anlagt imod Jens Jensen og Poul Pedersen af Jerlev, Preben Hansen og Anders Pedersen af Høllund, Hans Pedersen Buch og Poul Prebensen af Nørre Vilstrup samt Christen Kyed og Jens Boesen af Højen Stubdrup, fordi de ikke har kendt Vesterby skov til reb. Af synsforretninger og tingsvidner er det klart, at de forrige selvejere har "tilholdt sig" skovens østerste, annexgården den vesterste og de forrige krontjenere den mellemste part. Men det er ikke bevist, at skoven er lovligt skiftet og forsynet med skel, og det er ikke klart, hvor vidt hver part strækker sig. De indstævnedes 8 synsmænd har den 31/3-67 her ved retten svoret,

at Vesterby annexgård er brøsthølden i byens skov, men desuagtet har de givet deres edelige eragtning om, at de ikke understod sig i at kende skoven til reb, fordi de af de i sagen førte tingsvidner vist sluttede, at skoven forhen må have været lovligt skiftet. Men da samme deres slutning findes ubegrundet, og modparten heller ikke har bevist deres foregivende, at annexgårdens skov er forhugget, så tilsidesættes de 8 mænds omtvistede eragtning aldeles, og det kendes for ret, at Vesterby annexgård i byens skovs vestre ende bør have lige så god en part, som der med rette tilkommer den. Denne part bør tildeles dem ved reb, enten ved de indstævnedes 8 mænd eller af andre udmeldte mænd, ligesom hr. Knud Storm finder det for godt. - Sagsøgeren har påstået synsmændende dømt til bøde og straf; men deres forseelse formodes at være begået af dem som ulovkyndige og uerfarne i slutningskunsten i deres enfoldighed, og da de ikke frivilligt har påtaget sig det, som de har forrettet, men var blevet det pålagt, og de heller ikke er blevet overbevist om nogen forsætlig ulempe, så frikendes de for denne tiltale, så meget mere som slige forretninger sjældent forefalder og det er vanskeligt for vedkommende just at træffe det retteste. (Se 31/1-69)

Hans Lassen af Follerup efterlyser plag 2. gang.

Sr. Tjørnelund på Røj fremlyser en hest 2. gang.

Søren Borlev af Bramdrup fremlyser en hest 1. gang.

1768 - 26. januar:

12/1. Amtmand Bülow ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 9/2

Peder Christensen og Anders Jensen af Bramdrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 9/2

372:

19/1. Erritsø sogns tiendejere ang. tiende af Henneberg. 23/2

12/1. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 23/2

372b:

Andreas Gydesen i Ødsted ctr. Mads Jensen, som tjener på Vamdrupgård. 16/2

373:

Laurits Jensen af Bjert ctr. nogle Strandhuse folk. 16/2

Lars Jensen som lavværge for Else Davids ctr. Iver Knudsen om aftægt. 9/2

373b:

15/12. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. 23/2

12/1. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang.

skovhugst. 9/2

Hans Lassen af Follerup efterlyser plag 3. gang.

Søren Borlev af Bramdrup fremlyser en hest 2. gang.

Sr. Tjørnelund på Røj fremlyser en hest 3. gang.

1768 - 9. februar:

12/1. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 23/2

19/1. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 16/2

19/1. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 1/3

19/1. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 1/3

374:

26/1. Lars Jensen som lavværg for Else Davids ctr. Iver Knudsen om aftægt. 1/3

Niels Thulesen og Niels Olesens enke Maline Sørensdatter af Gesten ctr. Ole Nielsen ibidem. 23/2

374b:

26/1. Peder Christensen og Anders Jensen af Bramdrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 8/3

19/1. Hans Madsen i Håstrup ctr. Iver Melkiorson i Tiufkær. Udsat til 23/2, men er ikke set igen.

375:

19/1. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl. 1/3

375b:

12/1. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 8/3

26/1. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 16/2

19/1. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 22/2

Grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst (vistnok) ctr. prokurator Hans Linnet. Sagen udsat til 12/4, men er ikke set igen.

376:

Læst kapitelstaksten for 1767.

376b:

Læst amtmandens bekendtgørelse af 4/2 om, at ingen må jage i det distrikt, som er overladt ham selv til jagt.

Søren Borlev af Bramdrup fremlyser en hest 3. gang.

26/1. Dom: Amtmand Bülow ctr. Peder Poder i Bække for 32 rdl., der er skyldige renter af en obligation på 800 rdl. Dem skal han betale.

1768 - 16. februar:

19/1. Christen Pedersen Hjortlund af Trøllund og Alexander Jensen ibidem. Deres sager imod hinanden er blevet afgjort ved forlig. Det var begyndt med, at Christen Hjortlund anlagde sag mod Alexander Jensen og førte vidner på, at denne en nat i september var kommet ind i Christen Hjortlunds soveværelse og havde trukket dynen af ægteparret. Den sad han med hele natten. Hjortlunds kone var blevet syg og lod præsten komme til hjemmealtergang, men havde vist ikke ligefrem meldt Alexander Jensen til præsten som den, der ville være skyld i hendes eventuelle død. Der har også været andre konflikter. Dem belyser Alexander Jensen i sit stævнемål.

9/2. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 15/3

Niels Hansen i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Viuf. 1/3

377:

9/2. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. Kontrastævning. 1/3

377b:

26/1. Andreas Gydesen i Ødsted ctr. Mads Jensen, som tjener på Vamdrupgård. 23/2

19/1. Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. 8/3

Markus Rasmussen af Viuf ctr. Anders Tygesen ang. skovhugst. Sagen er udsat til 15/3, men er ikke set igen.

378:

26/1. Laurits Jensen af Bjert ctr. nogle Strandhuse folk. 1/3

1768 - 23. februar:

26/1. Erritsø sogns tiendeejere ang. tiende af Henneberg. 15/3

9/2. Niels Thulesen og Niels Olesens enke Maline Sørensdatter af Gesten ctr. Ole Nielsen ibidem. 22/3

378b:

26/1. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. 22/3

9/2. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 1/3

Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Anders Kaalbæk (?) og hustru af Hafdrup. 8/3

9/2. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 15/3

16/2. Andreas Gydesen i Ødsted ctr. Mads Jensen, som tjener på Vamdrupgård. 29/3

26/1. Mads Jacobsen Boll (Buhl) af Skærup ctr. Hans Pedersen Smed i Velling vedr. gæld. Sagen udsat til 12/4, men ikke set igen.

379:

Kirsten Mathiasdatter af Skanderup ctr. Peder Rasmussen ibidem ang. underholdsbidrag. 8/3

Anders Hansen og Hans Jørgensen af Vester Gesten ctr. Hans Madsen ibidem ang. gæld. 8/3

12/1. Dom i sagen, som kammerherre og generalmajor von Lüthchou samt kaptajn Benfeldt i Fredericia og oberauditør Seidelin har anlagt mod kammerråd Richter i Fredericia formedelst uretlig oppebåren tiende og mod nogle bønderfolk i Erritsø og Kongsted formedelst uretlig ydet tiende af Kongsted mark. Richter har oppebåret tiende af nogle agre, som ligger på Kongsted mark, men er matrikuleret under Erritsø sogn. Dette sogns konge- og kirketiende har sagsøgerne købt ved auktionen i 1765. Richter har svaret, at Kongsted tiende ikke er hans, men at han har den i kommission for justitsråd Lauson, men det har han ikke bevist. Han bør erstatte sagsøgerne den pågældende tiende efter uvildige mænds vurdering, betale deres sagsomkostninger samt betale 1 rdl. til justitskassen. - Bønderne: Niels Thomsens enke og Peder Andersen af Erritsø samt Anders Jacobsen og Niels Gade i Kongsted eragtes i uskyldighed at have ydet tienden til dem, som har oppebåret den øvrige tiende af Kongsted mark. De frikendes.

1768 - 1. marts:

379b:

9/2. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 22/3

9/2. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 22/3

9/2. Lars Jensen som lavværge for Else sl. David Johansens ctr. Iver Knudsen om aftægt. 22/3

16/2. Niels Hansen i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Viuf. 15/3

380:

16/2. Laurits Jensen af Bjert ctr. Mogens Nielsen i Strandhuse ang. fratagne gærdestave. Sagen udsat til 31/5, men er ikke set igen. Måske er den forspil til den sag, der snart starter ang. delingen af en skov.

9/2. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl ang. aftægt. 15/3

381:

16/2. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 22/3

381b:

Tolder Hertz ctr. Steffen Vorbasse i Gamst ang. told af opbragte stude. 15/3

23/2. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 15/3

Forstander Hadberg, Kolding hospital ang. restance. 29/3

382:

19/1. Dom: Peder Pedersen og Søren Johansen af Knudsbøl ctr. Ole Christensen og Niels Christensen ibidem ang. skovhugst. De har hugget risbøge i et skovskifte, som sagsøgerne mener er deres. Sagsøgerne har som bevis på deres adkomst til skovskiftet ført vidnerne Lars Jensen og Anders Jensen af Bjert samt Søren Olesen af Vester Nebel. De har samstemmende bevidnet, at de aldrig har hørt, at de saggivne har del i den pågældende skovpart, og at de aldrig har hørt andet, end at den har ligget til sagsøgernes gård. Sagsøgernes formænd har været dømt af sessionen til edsaflæggelse eller bøder vedr. denne skovpart. De saggivne har fremlagt en ekstrakt af den trykte specifikation, hvorefter ryttergodset er solgt. Den viser, at der ikke er matrikuleret skov til sagsøgernes gård, hvorimod der er 2 album skovskyld til de gårde, som de selv har købt. Sagsøgerne har herimod anført, at der kan være blevet fremelsket skov siden landmålingens tid, og at skov, der dengang var der, siden kan være helt forsvundet. - At sådant er muligt, derpå tvivler vel ingen, men det er ikke blevet bevist, at det forholder sig således med parternes steder. Og da de tre førnævnte vidnesbyrd ikke er så sikre, så frikendes de saggivne for tiltale.

19/1. Dom: Sr. Peder Frelsen i Åbenrå ctr. Clemmen Jensen Møller i Strasvig for gæld på 22 rdl. 6 sk. - Han skal betale.

19/1. Dom: Hofjægermester von der Lieht på Vranderup Hovgård ctr. Vranderup bys lodsejere, fordi de har nægtet ham gærdsel, som han behøver til sin ejendom. Han mener at have ret dertil, dels fordi han har fået gærdsel af Vranderup mark i over 20 år, og dels fordi de saggivne skal have

indgået en overenskomst om, at hvis byen blev højstbydende ved auktionen over ryttergodset 1765, så skulle alt blive ved den gamle skik, hvilket så vel også må gælde gærdselet.. - Det er rigtigt, at Vranderup beboere lige så vel som andre fæstere på ryttergodset tidligere fik udvist gærdsel efter skovforordningen og skovrullen. Men denne gamle skik er aldeles afskaffet med auktionen, og lige så lidt ret Vranderup lodsejere nu har til gærdsel på andre byers marker, lige så lidt har von der Lieth fanget hævd på gærdselhugst i Vranderup mark. Desuden er det blevet bevist, at han ikke nær har fået alt sit gærdsel fra Vranderup mark tidligere. De saggivne har fremlagt 3 fæstebreve af 1/7-1742, udstedt af daværende ryttersession. Iflg. det ene har von der Lieth efter kgl. resolution afstået en del af gårdens hartkorn, og det tilbageværende er beskrevet som 4 små indhegnede tofter til ialt godt 5 tdr. hartkorn. Von der Lieht har ikke bevist, at han har nogen rettighed herudover i de øvrige lodsejeres fælles mark, så disse frikendes for tiltale.

382b:

Læst plakat af 15/1 om, hvorledes man skal forholde sig med arv, der måtte tilfalde nogen, som er gået i slaveri.

Læst en ratifikation af 17/12-67 om en forlængelse af et kartel med Englands konge og Brunsvig-Lüneburgs fyrste.

Læst en indkaldelse i stervboet efter hr. Krabbe i Ødis fra herredsfoged ... i Haderslev.

1768 - 8. marts:

Sillio Frich af Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst for gæld. 22/3

383:

9/2. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 12/4

9/2. Peder Christensen og Anders Jensen af Bramdrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 29/3

23/2. Anders Hansen og Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. Hans Madsen ibidem. 12/4

23/2. Kirsten Mathiasdatter af Skanderup ctr. Peder Rasmussen ibidem ang. underholdsbidrag. 12/4

23/2. Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Anders Kaalbech og hustru af Hafdrup. 29/3

383b:

16/2. Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. 22/3

Hans Lassen af Follerup fremlyser plag 2. gang.

1768 - 15. marts:

16/2. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 22/3

1/3. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl ang. aftægt. 29/3

384:

Thomas Nielsen af Skærbæk ctr. Jens Christensen ibidem ang. gærdselhugst. 29/3

384b:

23/2. Søren Madsen i Gauerlund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 29/3

23/2. Erritsø sogns tiendejere ang. tiende af Henneberg. 22/3

385:

1/3. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 22/3

1/3. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 29/3

Ludvig Knudsen Skomager i Jelling ctr. Peder Jensens hustru Maren Poulsdatter ibidem. Sagen udsat til 29/3, men ikke set igen.

1/3. Tolder Hertz ctr. Steffen Vorbasse i Gamst ang. told af opbragte stude. 29/3

385b:

Anders Jensen af Håstrup ctr. Iver Jensen ibidem for gæld. Sagen udsat til 22/3, men ikke set igen.

Hans Lassen af Follerup fremlyser plag 3. gang.

Læst herredsfoged Dauds (?) plakat af 10/3 om auktion over skovrider Wegers effekter.

1768 - 22. marts:

15/3. Erritsø sogns tiendejere ang. tiende af Henneberg. 29/3

23/2. Hans Nissen i Egtved ctr. aftægtsmanden Morten Nielsen ibidem. Forlig. Sagen har drejet sig om aftægt. Sagen begyndte med, at Hans Nissen ville have Maren Lauridsdatter ind i 4 fag hus, som Morten Nielsen og hustru beboede udover de 7 fag, de skulle have ifølge aftægtskontrakten. De ville ikke afstå de fire fag. Det viser sig, at Hans Nissen har henholdt sig til en ny aftægtskontrakt, der skulle være blevet indgået på Egtved skole, og som skulle gå ud på, at Morten Nielsen skulle nøjes med den halve aftægt.

15/3. Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem. 3/5

386:

1/3. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 12/4

23/2. Niels Thulesen og Niels Olesens enke Maline Sørensdatter af Gesten ctr. Ole Nielsen ibidem. 12/4

386b:

1/3. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 19/4

1/3. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 19/4

387:

1/3. Lars Jensen som lavværge for Else sl. David Johansens ctr. Iver Knudsen om aftægt. Iver Knudsen har ikke betalt hende, hvad han skulle, og han har fået et par opsættelser i sagen for at søge forlig ved sr. Christian Lunds mellemkost. Johan Meden, der så er kommet ind som advokat for enken, har protesteret mod forhalingerne, fordi enken imens må savne sit underhold. Men idag meddeles der så et forlig, hvor det opregnes, hvad hun herefter kan få.

8/3. Sillio Frich af Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst for gæld. 3/5

8/3. Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. 3/5

387b:

15/3. Præsten hr. Hoe i Taulov Nebel ctr. provst Laurits Schade i Stadil (for Jep Griis i Børup) ang. skovhugst. 3/5

Hans Lassen af Follerup får den fremlyste plag vurderet.

1768 - 29. marts:

8/3. Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Anders Kaalbech og hustru af Hafdrup. 10/5

15/3. Thomas Nielsen af Skærbæk ctr. Jens Christensen ibidem ang. gærdselhugst. 26/4

388:

8/3. Peder Christensen og Anders Jensen af Bramdrup ctr. Jens Pedersen ibidem. 26/4

Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 19/4

15/3. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl ang. aftægt. 26/4

388b:

22/3. Erritsø sogns tiendeejere ang. tiende af Henneberg. 12/4

15/3. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 19/4

389:

15/3. Tolder Hertz ctr. Steffen Vorbasse og søn Peder Steffensen i Gamst ang. told af opbragte stude. 12/4

15/3. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 12/4

23/2. Dom: Andreas Gydesen i Ødsted under Haderslevhus amt ctr. Mads Jensen, som tjener på Vamdrupgård, og som hører til et strølægd i Uhre under Koldinghus amt, fordi han har ladet sig fæste til sagsøgeren og taget fæstepenge, men ikke har indfundet sig i tjenesten. - Mads Jensen har fremlagt attest fra Uhre lodsejere, at det ikke er ham tilladt at tjene i Haderslevhus amt, og berettet, at han betimeligt har meldt sagsøgeren dette samt tilbageleveret fæstepengene. - Efter forordningen af 4/2-1733 må ingen bondekarl begive sig bort fra det gods eller lægd, hvortil han hører, og ingen antage ham, uden hans husbonds skriftlige tilladelse. Karlen anses altså i den henseende som umyndig, der ikke kan forpligte sig til at tjene uden for det lægd, han hører til; og sagsøgeren er som en, der har handlet med en umyndig, ubeføjet til den påstand, han har gjort mod ham, hvorfor karlen frikendes for sagsøgerens påstand. - Men karlen har forset sig deri, at han har bortfæstet sig uden vedkommendes tilladelse. Derfor dømmes han - sig selv og andre ligesindede til advarsel - til at bøde 10 mk. danske til Anst herreds fattigkasse, samt dommens fuldbyrdelse, hvis han lader det komme dertil.

1/3. Dom: Forstander Hadberg, Kolding hospital ctr. nogle (unavngivne) bønder ang. restance. De har tilstået deres gæld til Kolding hospital og skal betale, hvad de skylder.

1768 - 12. april:

29/3. Erritsø sogns tiendeejere ang. tiende af Henneberg. 17/5

389b:

29/3. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 26/4

22/3. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 26/4

8/3. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 26/4

Læst forordning af 15/2 om, at General landets økonomi- og kommercekollegium og Det

Vestindiske og Guineiske rente- samt General toldkammer er blevet slået sammen under navnet General toldkammer og kommercekollegium.

22/3. Niels Thulesen og Niels Olesens enke Maline Sørensdatter af Gesten ctr. Ole Nielsen ibidem. Parterne er blevet enige om at lade være med at hugge træ i den omtvistede skovpart, indtil den derom tidligere afsagte dom er blevet påkendt ved højesteret.

Kej Madsen af Herslev Højrup ctr. Søren Olesen i Store Velling ang. køb af ko. 26/4

29/3. Tolder Hertz ctr. Steffen Vorbasse og søn Peder Steffensen i Gamst ang. told af opbragte stude. 17/5

390:

Læst forordning af 12/2 ang. forhandling af silke og uldne varers forhandling på markederne.

8/3. Dom: Kirsten Mathiasdatter af Skanderup ctr. Peder Rasmussen ibidem ang. underholdsbidrag. Han har nægtet at give hende noget til deres sammen havende barns opdragelse. Pigebarnet, der hedder Anna Sophia, er døbt 22/11-1763 i Skanderup kirke. Efter forordningen af 14/10-63 skal Peder Rasmussen for hvert år siden forordningens dato, indtil barnet fylder sit 10. år, betale moderen 4 rdl., altså 16 rdl. Processens omkostninger skal han betale med 5 rdl. De næstfølgende 4 år skal han ved oktober måneds udgang betale hende 4 rdl.

8/3. Dom: Anders Hansen og Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. Hans Madsen ibidem for gæld på ialt 42 rdl. 24 sk. Han skal betale.

1768 - 19. april:

22/3. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 10/5

22/3. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 10/5

390b:

29/3. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 10/5

29/3. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 26/4

1768 - 26. april:

12/4. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 10/5

19/4. Søren Madsen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 10/5

12/4. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 3/5

12/4. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 10/5

29/3. Peder Christensen og Anders Jensen af Bramdrup ctr. Jens Pedersen ibidem. Udsat til 17/5, men ikke set igen.

29/3. Thomas Nielsen af Skærbæk ctr. Jens Christensen ibidem ang. gærdselhugst. I kommission af rådmand Lorentzen af Fredericia fremlægges et skriftligt indlæg bilagt ekstrakt af landmålingsforretning. 31/5

29/3. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl ang. aftægt. 10/5

12/4. Kej Madsen af Herslev Højrup ctr. Søren Olesen i Store Velling ang. køb af ko. Der er ført vidner på, om koen har haft den grasserende kvægsyge. Tingsvidne.

Læst von Klingenberg i Haderslev hans plakat af 20/4 at Gielstoff skal på auktion til bortforpagtning.

1768 - 3. maj:

391:

22/3. Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. 17/5

26/4. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 17/5

Espen Hansen af Skanderup tages i ed som kvægopsynsmand i stedet for Mads Hansen sammesteds.

22/3. Dom: Knud Olesen i Herslev Højrup ctr. Lars Jensen ibidem, fordi han bruger et hus og noget jord, som tilhører sagsøgerens gård. - Knud Olesen har fået skøde på sin gård i 1766, og skønt han har påtegnet skødet en kontrakt af 1835 mellem hans formand Rudolph Christophersen og dennes broder Simon Christophersen om, at der af gården er overladt et hus og en del jord til brug for Simon Christoffersen og hans arvinger, så påstår han dog nu, at Simon Christophersens svigersøn Lars Jensen, der nu bebor huset og bruger jorden, er uberettiget dertil, både fordi kontrakten er ulovlig og fordi Lars Jensen er kontrakten uvedkommende.. - Heroverfor har Lars Jensen påstået, at da Rudolph Christoffersen og Knud Olesen var rytterbønder, var de selvejere, og sådanne havde lov til at overlade lige så vel en part som en hel gård; og desuden er kontrakten over 30 år gammel. - Lovens 3-12-1 siger udtrykkeligt, at een mand skal bruge hele gårdens eje, og ingen andre end arvingerne må bruge noget af gårdens tilliggende. - Kontrakten er aldrig blevet godkendt, hverken af kongen, der var gårdens herlighedsejer, eller af den høje øvrighed. Og den er allerede blevet kendt ugyldig ved 2 skrivelser fra kammerkollegiet til amthuset. Den må betragtes som ulovlig. - Det kendes for ret, at Lars Jensen til næste Voldermisse bør flytte fra huset og ikke befatte sig mere

med jorden bortset fra, at han indavler grøden, som han beholder, dog uden at føre foder eller gøde fra stedet under straf af lovens 2-12-2 og 6-14-7, når Knud Olesen tilsiger ham derom i henhold til 3-13-3 inden Sct. Hansdag og betaler ham efter kontraktens 18. post 50 slettedaler så vel som beviselige omkostninger til forbedringer i by og i mark.

391b:

22/2. Dom i den sag, som hr. provst Laurits Schade i Stadil har ført imod hr. Barthold Hoe i Taulov for at tage sin bonde Jep Hansen Griis i Børup i forsvar. - Barthold Hoe har tiltalt Jep Hansen Griis, der har noget af præstens jord i fæste, for ulovlig omgang med noget i brug havende jord på Taulov Nebel mark, som Hoe, der ejer Taulov kirke, påstår tilhører kirken, hvilket han også har bevist. Provst Schades sagfører (rådmand Montagne af Ringkøbing) har vel udøst en del nærgående beskyldninger mod Hoe, men ikke gendrevet hans beviser, ej heller bevist, at Schade ejer jord på Taulov Nebel mark eller bygning til sit på Børup mark ejende hartkorn. - Det kendes for ret, at den omtvistede bygning er Schade uvedkommende og tilhører Taulov kirke. Schade skal betale 20 rdl. til Hoe i sagsomkostninger. Hans advokat skal for sine fornærmelige ord mod Hoe og sin lovstridige omgang betale 5 rdl. til justitskassen.

22/3. Dom: Sillio Frich af Kolding ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst for gæld iflg. panteforskrivning på 800 rdl. til sagsøgerens broders umyndige børn. Vorbasse skal betale.

1768 - 10. maj:

19/4 Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 17/5

19/4. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 31/5

392:

26/4. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 31/5

26/4. Søren Madsen og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 17/5

26/4. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 31/5

19/4. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 31/5

26/4. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl. 17/5

Søren Nielsen af Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds ang. vold. 17/5

392b:

Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder om hoveri. 7/6

Søren Buch og Gyde Jensen af Lunderskov begærer udmeldt synsmænd ang. skellet mellem dem og deres naboer i Gelballe skov. 21/6

393:

Læst forordning af 15/4 ang. landvæsenets forbedring.

Læst forordning af 12/4 ang. silke og uldne varers forhandling på markederne.

Læst forordning af 8/4, at arvinger i stervboer må forundes beneficium inventarii.

Markmanden Materinsen i Højrup fremlyser en plag, som står hos Kej Madsen.

29/3. Dom: Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Anders Kaalbech og hustru af Hafdrup for ulovlig brændevinshandel. - Vorbasse har nogle gange været i deres hus og fundet brændevinstøj over ilden. Anders Kaalbech har indrømmet, at han undertiden har givet håndværksfolk brændevin mod betaling. Altså har han ikke blot fremstillet brændevin, men også solgt deraf. Så han er dobbelt straf skyldig. Han skal 1. eller 2. tingdag herefter indbringe sine ulovlige brændevinsredskaber til tinget, for at de kan gøres ubrugelige eller også bøde 10 rdl. til den kgl. kasse, medmindre han en af tingdagene aflægger sin ed på, at han har skilt sig af med redskaberne. For brændevinshandelen skal han bøde til Anst herredskasse og sagsøgeren hver 6 rdl. For unyttig trætte skal han bøde til justitskassen 5 rdl. Desuden skal han betale sagsøgerens sagsomkostninger med 5 rdl.

1767 - 17. maj:

3/5. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 31/5

Rådmand Richter ctr. Laurids Jensen og Jens Kunde i Strandhuse. 31/5

393b:

10/5. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 31/5

10/5. Søren Madsen og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 28/6

10/5. Søren Nielsen af Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds ang. vold. 31/5

394:

10/5. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl. 31/5

Henrik Nielsen og Peder Nielsen af Møsvrå ctr. oberauditør Seidelin i Stenderup. 7/6

394b:

3/5. Oberstløjtnant og krigslandkommissær de Falsen ctr. Peder Christiansen i Borre mølle. Udsat til 7/6, men ikke set igen.

10/5. Markmanden Materinsen i Højrup fremlyser en plag, som står hos Kej Madsen, 2. gang.

Læst forordning af 3/5 ang. forpagtning af brændevinsbrænderi på landet.

12/4. Dom: Kammerherre von Lüttichou, kaptajn de Benfeldt og oberauditør Seidelin ctr. oberstløjtnant de Falsen til Hønneberg ladegård, fordi han ikke har svaret dem (ejere af Erritsø sogns konge- og kirketiende) tiende af sin gård, men har påstået, at den er tiendefri. Begge parter har accepteret de trykte konditioner for ryttergodssalget som rettesnor, og her nævnes de 7 hovedgårde, der, når de sælges som hovedgårde med bøndergods tildelt, er skatte- og tiendefri, men når disse hovedgårdes "taxter" bortsælges separat, bliver de at anse for ukomplette hovedgårde. Der henvises til en dom af 30/5-1682. De Falsen skal herefter svare tiende af gården.

12/4. Dom: Tolder Hertz ctr. Steffen Vorbasse (og søn Peder Steffensen) i Gamst ang. toldpenge af 76 opbragte stude, ialt 183 rdl. 73 sk. - Han skal betale.

1768 - 25. maj:

395:

Amtmand Bülow's fuldmægtig Johan v. Meden som inkassator i stervboet efter Johan Westes afdøde hustru i Viuf ctr. jøden Abraham Leiser i Fredericia. 7/6

1768 - 31. maj:

17/5. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 14/6

17/5. Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl. 28/6

17/5. Søren Nielsen af Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds ang. vold. 14/6

17/5. Rådmand Richter ctr. Laurids Jensen og Jens Kunde i Strandhuse. 14/6

10/5. Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. 28/6

395b:

17/5. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 7/6

10/5. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde.
21/6

10/5. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst.
21/6

26/4. Thomas Nielsen af Skærbæk ctr. Jens Christensen ibidem ang. gærdselhugst. De fremlægger et forlig, der skal indføres i skøde- og panteprotokollen.

Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 14/6

396:

10/5. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. 7/6

Niels Thomsen i Fredericia ctr. Peder Jensen i Erritsø for gæld. 14/6

Hr. Lauritz Satterup i Fredericia ctr. sin annexbonde i Erritsø Peder Jensen. 7/6

1768 - 7. juni:

31/5. Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høg med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter. 19/7

31/5. Hr. Lauritz Satterup i Fredericia ctr. sin annexbonde i Erritsø Peder Jensen for fæstes forbrydelse. 14/6

396b:

10/5. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder om hoveri. 28/6

398:

25/5. Amtmand Bülow's fuldmægtig Johan v. Meden som inkassator i stervboet efter Johan Westes afdøde hustru i Viuf ctr. jøden Abraham Leiser i Fredericia. 14/6

Sr. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 21/6

398b:

17/5. Henrik Nielsen og Peder Nielsen af Møsvrå ctr. oberauditør Seidelin i Stenderup. Forlig. Seidelin vil overlade dem deres gårde på nærmere angivne betingelser.

31/5. Niels Hansen Viis og søn Søren i Andkær ctr. den såkaldte Anders Pedersen Biering, doktor i Smidstrup. Sagen ender idag med, at der bliver beskrevet et forlig. Den begyndte med, at der havde været indbrud hos justitsråd Michael Muhle på Hvilbjerg. For at finde tyven havde han sendt bud efter doktoren Anders Pedersen Biering. Denne sendte bud efter Niels Hansen Viis. De skulle holde

et sold imellem sig, doktoren nævnte forskellige navne, uden at der skete noget, men når han nævnte Niels Viis' og søns navn, gav det sig til at løbe omkring, hvorefter doktoren påstod, at Niels Viis og hans søn var tyvene. Det er for denne beskyldning, sagen er anlagt, og den ender med, at doktoren indleverer en skriftlig erklæring og lover at betale sagsøgerens sagsomkostninger. Det fremgår af sagen, at Michael Muhle undertiden benyttede sig af denne doktor.

Christen Pedersen, glarmester i Skærbæk, har stævnet Søren Madsen i Håstrup for at aflægge ed på, at han ikke er far til det barn, som afdøde Kirsten Sørensdatter har født. Denne var datter af Søren Madsen, og hun havde udlagt Christen Pedersen.

399:

Læst forordning af 14/5 om personlig afgift i stedet for told og konsumtion på fremmed salt.

Læst amtmand von Klingenberg's plakat af 2/6 om forpagtning af Østergårds vandmølle.

1768 - 14. juni:

31/5. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. Udsat til 28/6, men kommer allerede igen 21/6

399b:

31/5. Rådmand Richter ctr. Laurids Jensen (Peder Lauridsen) og Jens Kunde i Strandhuse. 5/7

31/5. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 21/6

31/5. Søren Nielsen af Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds ang. vold. 28/6

Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 12/7

400:

31/5. Niels Thomsen i Fredericia ctr. Peder Jensen i Erritsø for gæld. 28/6

Frederik Jørgensen i Glibstrup ctr. sr. Wickmann på Hundsholt for gæld. 28/6

Læst forordning af 14/5 om skat på kontribuerende hartkorn.

Læst forordn. af 14/5 om ekstrapåbud af gejstliges og verdsliges embedsindkomster.

7/6. Dom: Amtmand Bülow's fuldmægtig Johan v. Meden som inkassator i stervboet efter Johan Westes afdøde hustru i Viuf ctr. jøden Abraham Leiser i Fredericia. Han har købt for 33 rdl., og dem skal han betale.

400b:

7/6. Dom: Hr. Lauritz Satterup i Fredericia ctr. sin annexbonde i Erritsø Peder Jensen for ulovligt forhold i gården, marken og skoven. Gården er ganske forfalden. Han har i år ikke besørget byg- og boghvedehøsten, og han har hugget en del træ i annexgårdens skov uden sin husbonds tilladelse. - Han har forbrudt sin gård og skal betale resterende landgilde med 8 mk. samt sagens omkostninger.

1768 - 21. juni:

14/6. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 5/7

14/6. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 28/6

31/5. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 19/7

31/5. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 19/7

7/6. Sr. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 12/7

401:

10/5. Søren Buch og Gyde Jensen af Lunderskov ctr. Gelballe mænd. 19/7

401b:

Læst reskript af 27/5 ang. transport af delinkventer.

Læst Geheimeconseillets ordre af 10/6 til stiftsbefalingsmanden vedr. ansøgninger om kgl. resolution.

Apoteker Christian Eilschou fremlyser en galt 1. gang.

1768 - 28. juni:

17/5. Søren Madsen og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 12/7

7/6. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder om hoveri. 26/7

14/6. Frederik Jørgensen i Glibstrup ctr. sr. Wickmann på Hundsholt for gæld. 12/7

Levin Struer og Niels Bang i Stovstrup begærer synsmænd til fællesskabets ophævelse. 12/7

402:

21/6. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 26/7

Amtmanden begærer synsmænd udmeldt til et syn ml. Lunderskov bymænd og mølleren på Rolles mølle. 12/7

Apoteker Christian Eilschou fremlyser en galt 2. gang.

31/5. Dom: Niels Christensen og Ole Christensen af Knudsbøl ctr. Søren Johansen ibidem ang. injurier i en tvist om skoven. Det er bevist, at han har skældt dem ud for tyve, æsler, slyngler og knægte. Han nægter at have villet skælde dem på ære, navn og rygte, men det gælder ikke efter lovens art. 21, pag. 111 og 112. Han har også hævdet, at han har sagt ordene til sine hunde (som ville gå i madkassen), men det har han ikke bevist. - Hans utilbørlige ord er et strafværdigt forhold af den slags, der let kan forårsage farlige slagsmål. Hvis han i tide havde indgivet sin erklæring om, at han ikke ved nogen grund til at skælde dem på ære, navn og rygte, og at han ikke ved andet om dem, end hvad ærligt og skikkeligt er, så kunne sagen sikkert have været bilagt med det samme, men en sådan erklæring er først indgivet den 26/4-68, hvorved han har forårsaget sagens forlængelse. Hans utilbørlige ord skal ikke komme Ole og Niels Christensen til deres æres forklejning. Han skal erstatte dem sagens omkostninger med 15 rdl. For sit uskikkelige forhold skal han bøde 5 rdl. til Anst herreds fattigkasse, og for sagens unyttige forlængelse 1 rdl. til justitskassen.

402b:

31/5. Dom: Peder Andersen af Rugsted (før Amnitsbøl) ctr. Niels Jepsen af Amnitsbøl for gæld. Peder Andersen har fremlagt 2 "foreninger" mellem dem, hvorefter Niels Jepsen skylder ham 208 slettedaler. Levin Struer har på Niels Jepsens vegne anført mange indvendinger, men da de ikke anses for andet end urimelige udflugter, så kendes for ret, at Niels Jepsen skal betale de 208 slettedaler med rente samt i procesomkostninger 10 rdl. For sin lovstridige omgang bøder han til justitskassen 1 rdl.

14/6. Dom: Niels Thomsen i Fredericia ctr. annexbonden Peder Jensen i Erritsø for gæld på 26 rdl. 4 mk. Han skal betale.

14/6. Dom: Søren Nielsen af Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds for nævehug. Han har givet Søren Nielsen en ørenfigen. Efter lovens art. 8 pag. 900 (6-7-8) og 4. art. pag 155 (1-24-4) skal han bøde til den kgl. kasse 6 rdl. og til sagsøgeren 3 rdl.

1768- 5. juli:

21/6. Laurids Jensen, Hans Olesen og andre lodsejere i Bjert ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert ang. et skovskifte. 26/7

403:

14/6. Rådmand Richter ctr. Laurids Jensen (Peder Lauridsen) og Jens Kunde i Strandhuse. 19/7

Mads Andersen af Gilbjerg og øvrige Gilbjerg mænd ctr. kolonisterne. Udsættes til næste tingdag. (2/8)

Læst rentekammerets plakat af 30/6 om takst på al slags salt.

Apoteker Christian Eilschou fremlyser en galt 3. gang.

Brev fra amtmanden, hvori han meddeler rentekammerets retningslinjer for skattefrihed i tilfælde af ildebrand.

403b:

1768 - 12. juli:

28/6. Søren Madsen (Hvid) og Mads Sørensen i Gauerslund ctr. Niels Thomsen ibidem ang. aftægtskontrakt. 19/7

21/6. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekonsulent Steffen Vorbasse i Gamst. 19/7

14/6. Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 2/8

28/6. Frederik Jørgensen i Glibstrup ctr. sr. Wickmann på Hundsholt for gæld. 9/8

28/6. Synsmænd afhjemler et syn ml. Lunderskov bymænd og mølleren på Rolles mølle, Poul Møller. 19/7

404:

28/6. Synsmænd afhjemler det af Levin Struer og Niels Bang i Stovstrup begærede syn ang. fællesskabets ophævelse. Memorial fra etatsråd de Hoffman. Tingsvidne.

Læst plakat af 3/7 om, at rekrutter, som årligt skal leveres til gevorbene regimente, kan antages, skønt de er noget ældre end de fastsatte 30 år.

Læst rentekammerets konditioner af 27/6 ang. brændevinsbrænderiets forpagtning på landet iflg. forordn. af 3/5-68.

1768 - 19. juli:

21/6. Søren Buch og Gyde Jensen af Lunderskov ctr. Gelballe mænd. Det foretagne syn findes uforståeligt og uefterretteligt. Der anmodes om nyt syn i dommerens overværelse. 2/8

404b:

12/7. Sagen ml. Lunderskov bymænd og mølleren på Rolles mølle, Poul Møller. Tingsvidne.

Jens Hansen i Vester Gesten ctr. sin broder Peder Hansen i Gamst for gæld. 2/8

12/7. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekonsulent Steffen Vorbasse i Gamst. 2/8

5/7. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse.

26/7

406:

21/6. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst.
30/8

21/6. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 2/8

Læst plakat af 18/6 ang. norsk salt (?).

7/6. Dom: Anders Rasmussen af København ctr. Peder Hansen Høj (Høg) med svigerforældre i Taulov Nebel, Jens Poulsen og Bodil Larsdatter for gæld. Han har fremlagt en skrivelse af 1/1-62, hvori Peder Høj melder ham, at han har fået at vide af sin svoger, at prokurator Smit har inddrevet hans penge fra Christen Kohl, og at hans moster, Anders Rasmussens hustru, dertil på hans vegne har udlagt 25 rdl.. Peter Høj har bedt om, at hun eller hendes mand vil tage imod hans penge fra prokurator Smit, tage sig betalt deraf og dernæst melde Peder Høj, hvad han får til overs. Desuden har Anders Rasmussen fremlagt en revers af 11/8-52 med Peder Højs svigerforældres navn under, iflg. hvilken de skulle skylde Margrethe Anders Rasmussens 30 rdl. - Anders Rasmussen har påstået, at da Peder Høj nu har fået sine svigerforældres gård, skal han betale begge regninger, ialt 55 rdl. - Svigerforældrene har tilbudt deres ed på, at de ikke har underskrevet reversen. Peder Høj har anført, at hans svigerforældres eventuelle gæld er ham uvedkommende. - Lovens 6. art. pag. 669 (5-1-6) tillader enhver at befri sig med ed, hvis han ikke vil vedgå en underskrift. Så svigerforældrene kan befri sig ved at aflægge deres ed inden 8 uger. - Peder Højs skrivelse er en takkeskrivelse, hvori han beder sin moster om at tage de udlagte 25 rdl. ud af de 75 rdl., som hun har inddrevet for ham. Han har bedt dem om at meddele ham, hvor meget der blev til overs, og det kunne man vel ikke med lov og dom tvinge dem til at gøre. Men at efterlade brevet i 6 år og derefter lade ham stævne, det viser ikke sådan kærlighed, der kunne bevæge ham til nu at antage sin svogers beretning som sandhed og derefter at betale, hvilket han heller ikke ved lov og dom kan tvinges til, og da der ikke findes andet bevis på, at hans moster har udlagt de 25 rdl., eller at han bør betale sine svigerforældres gæld, så frikendes han for denne tiltale.

406b:

12/7. Dom: Mads Sørensen og Søren Madsen (Hvid) i Gauerslund ctr. Niels Thomsen sammesteds, fordi han ikke har svaret aftægt til førstnævnte. - Mads Sørensen har overladt sin fæstegård i Gauerslund til sin søn ved en aftægtskontrakt af 16/1-1675. Samme gård har Søren Madsen igen overdraget til Niels Thomsen, som den 3/2-1767 har forpligtet sig til at opfylde aftægtskontrakten. Dette nægter Niels Thomsen ikke, men alligevel har han under adskillige urimelige udflugter ikke alene hidtil vægret sig ved at opfylde kontrakten, men også opholdt sagen et halvt år. Det kendes for ret: 1) Han skal betale til Mads Sørensen iht. en i retten fremlagt regning med 27 rdl. 3 mk. 5 sk., erstatte ham sagsomkostningerne med 15 rdl. og bøde for sin lovstridige omgang 1 rdl. til justitskassen. 2) Herefter skal han ubrydeligt holde aftægtskontrakten under straf på 2 rdl. for hver gang, han befindes at misligholde den, til Holmans herreds fattigkasse. Retten fastsætter dernæst nogle terminer for ydelsen af forskellige aftægtsleverancer for at forebygge yderligere proces. - Til gengæld dømmes Mads Sørensen til at betale Niels Thomsen den halm, som han har ladet bortføre,

og Søren Madsen til at meddele Niels Thomsen skøde på gården inden udgangen af august under straf af 2 rdl. for hver måned, der går derudover, samt til - under samme straf - at erstatte ham det, som han har bortført fra gården.

1768 - 26. juli:

Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle begærer 8 mænd udmeldt til at rebe Vinding skov. 9/8

407:

28/6. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder om hoveri. 2/8

19/7. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 2/8

28/6. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 9/8

408b:

Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd ang. pantede tinfade. 2/8

Højesteretsprokurator Matthias Bruun ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 9/8

409:

Christen Pedersen og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 2/8

5/7. Dom i sagen, som (Laurids Jensen, Hans Olesen og andre) lodsejere i Bjert har anlagt ctr. Niels Jensen i Nørre Bjert for at få deres skov Hestholm ligeligt skiftet imellem sig. - Oprindeligt har lodsejerne vedtaget at få skoven udskiftet og fået forretningen foretaget af 2 uvildige mænd. Denne forretning var alle tilfredse med undtagen Niels Jensen, hvorfor man lod udmelde 4 mænd af retten til at foretage en ny udskiftningsforretning. Denne forretning synes at være blevet foretaget så ligeligt som muligt, men Niels Jensen har alligevel ved de fire mænds afhjemling af forretningen erklæret, at hans godkendelse af den var betinget af, at han fik tilbageleveret et pant, som de øvrige lodsejere havde taget fra ham på grund af to bøge, som han havde hugget. Det tilbud har de ikke taget imod, hvorefter han har rejst forskellige ubetydelige eller ubeviste indvendinger imod udskiftningsforretningen. - Sagsøgerne har hverken nægtet at have taget pantet eller vist, men hvad føje de har gjort det. - Inddelingsforretningen bør stå ved magt. Bekostningerne dertil bør udredes af samtlige lodsejere efter den part, enhver er blevet tildelt. Det pant, man har frataget Niels Jensen, skal ubeskadiget tilbageleveres.

409b:

1768 - 2. august:

26/7. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd ang. pantede tinfade. 9/8

5/7. Mads Andersen af Gilbjerg og øvrige Gilbjerg mænd ctr. kolonisterne. Der har været holdt syn over en bestemt eng: dens bevoksning egner sig ikke til foder. Tingsvidne.

Hans Buch af Rugsted ctr. Søren Møller, Vingsted mølle. Udsat til i eftermiddag. Se fol. 411

410:

19/7. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 23/8

26/7. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 9/8

410b:

19/7. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 16/8

411:

Se fol. 409b. Hans Buch af Rugsted ctr. Søren Møller, Vingsted mølle. 9/8

26/7. Christen Pedersen og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 9/8

411b:

26/7. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 9/8

19/7. Jens Hansen i Vester Gesten ctr. sin broder Peder Hansen i Gamst for gæld. Sidstnævnte tilbyder en afdragsordning, og sagen udsættes til 23/8, men er ikke set igen.

12/7. Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 9/8

Peder Jepsen i Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem for gæld. 17/8

Læst oberstløjtnant og krigs- og landkommissærens plakat af 29/7 om session.

Læst forordning af 9/7 ang. ny landmåling i Danmark.

1768 - 9. august:

26/7. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle har begæret 8 mænd udmeldt til at rebe Vinding skov. Sagen udsat, til høsten er forbi, men dommeren vil undersøge muligheden for forlig. Se 29/11

412:

2/8. Hans Buch af Rugsted ctr. Søren Møller, Vingsted mølle. 6/9

412b:

12/7. Frederik Jørgensen i Glibstrup ctr. sr. Wickmann på Hundsholt for gæld. 6/9

2/8. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 16/8

2/8. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 16/8

2/8. Christen Pedersen Hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 16/8

413:

26/7 og 2/8. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd ang. pantede tinfade og græsning. Synsmænd udmeldes. 23/8

2/8. Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 6/9

413b:

26/7. Højesteretsprokurator Matthias Bruun i København ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 6/9

Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Ole Olesen Bøgvad af Erritsø for gæld. 23/8

414:

Læst generallandvæsenskollegiets intimation af 2/5 ang. landvæsenets forbedring.

1768 - 16. august:

9/8. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 23/8

9/8. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 23/8

9/8. Christen Pedersen Hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen (Jensen), skovfoged i dyrehaven, for vold. 23/8

2/8. Peder Jepsen i Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem for gæld. 6/9

Thyge Pedersen Raun i Børup ctr. Rasmus Jensen ibidem ang. aftægt. 30/8

414b:

2/8. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 23/8

1768 - 23. august:

Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 27/9

9/8. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd ang. pantede tinfade og græsning. 20/9

415:

2/8. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 13/9

16/8. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 6/9

16/8. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 20/9

415b:

9/8. Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Ole Olesen Bøgvad af Erritsø for gæld. 6/9

16/8. Rådmand Richter ctr. (Laurids Jensen) Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 6/9

Hans Hansen af Vester Vamdrup skaffer tingsvidne ctr. sognefoged Anders Christensen i Ødis. Denne har købt en ko hos ham og har lovet 20 rdl., hvis koen ikke døde af kvægsygen inden 6 uger, men om så skete, ville han skaffe ham tingsvidne derpå og et af koens horn. Koen har gået sygdommen igennem.

416:

16/8. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 6/9.

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 6/9

416b:

1768 30. august:

19/7. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 27/9

16/8. Thyge Pedersen Raun i Børup ctr. Rasmus Jensen ibidem ang. aftægt. 13/9

1768 - 6. september:

9/8. Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 20/9

417:

23/8. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 13/9

23/8. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 13/9

9/8. Højesteretsprokurator Matthias Bruun i København ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 20/9

9/8. Hans Buch af Rugsted ctr. Søren Møller, Vingsted mølle. Sidstnævnte tilbyder at afstå et kirkeboel, Knurborg, på nærmere angivne betingelser vedr. afståelsessum og årlig aftægt. Han får en advarsel fra dommeren for vidtløftig tilførsel til protokollen, og sagen udsættes til 20/9, men er ikke set igen.

418:

23/8. Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Ole Olesen Bøgvad af Erritsø for gæld. 20/9

23/8. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 20/9

418b:

23/8. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 20/9

Der føres vidner på arveret efter Mads Hansen af Dons, der bortrejste som ungarl til Amsterdam, hvor han blev hyret til fart på Østindien. Han var søn af Hans Jørgensen og Sophia Jespersdatter, som nu begge er døde. Adskillige navne er nævnt. Der gives fuldmagt til to mænd i Amsterdam til at tage vare på den afdødes efterladte ejendele.

419b:

16/8. Dom: Peder Jepsen i Gamst ctr. Søren Nielsen ibidem for gæld iflg. et bevis, hvorefter Søren Nielsen skylder 120 rdl. til sagsøgerens søn Jep Pedersen, at betale til denne eller hans formynder Anders Jepsen i Hjarup. Men da Jep Pedersen har en anden formynder, og Peder Jepsen ikke har bevist sin adkomst til pengene, der tilhører hans søn, så frikendes Søren Nielsen for tiltalen.

9/8. Dom: Frederik Jørgensen i Glibstrup ctr. sr. Wickmann på Hundsholt, fordi han ikke har efterkommet et hos ham gjort forbud. Frederik Jørgensen havde nedlagt forbud imod, at Wickmann af sin gæld til rådmand Hans Paabye betalte 56 rdl. Men Wickmann har fremlagt en kvittering af 24/5-68 fra Paabye. Sagsøgeren har ikke bevist, at den er urigtig, så Wickmann frikendes for tiltalen.

1768 - 13. september:

6/9. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 20/9

Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 27/9

420:

6/9. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 20/9

30/8. Thyge Pedersen Raun i Børup ctr. Rasmus Jensen ibidem ang. aftægt. Udsat til 27/9, men ikke set igen.

Andreas Roos på Bjerningrøj i Haderslevhus amt ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld. 27/9

Læst plakat af 27/8 ang. oppebørselsmåden for den ved forordn. af 14/5-68 påbudte fjerdedel procent.

23/8. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jep Jensen og Jens Sørensen af Trelde. 27/9

1768 - 20. september:

23/8. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd ang. pantede tinfade og græsning. 4/10

13/9. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 11/10

420b:

13/9. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 27/9

6/9. Iver Jensen i Håstrup ctr. Anders Jensen for gæld. 4/10

421:

6/9. Højesteretsprokurator Matthias Bruun i København ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 27/9

Jep Pedersen af Vinding ctr. Peder Zakariasen og Andreas Jepsen ibidem for skovhugst. Udsat til 20/12, men ikke set igen.

421b:

6/9. Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Ole Olesen Bøgvad af Erritsø for gæld. 11/10

23/8. Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst. 11/10

422:

6/9. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 27/9

6/9. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 27/9

1768 - 27. september:

20/9. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 11/10

422b:

23/8. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 8 mænd afhjemler forretning. 4/10

423:

Søren Hansen i Trelde ang. hans gårds rettighed i Trelde skov. 4 mænd udmeldes. 4/10

423b:

13/9. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og (Jep Jensen og) Jens Sørensen af Trelde. Jep Jensen har afgjort sagen i mindelighed. 11/10

Steffen Jensen af Ejstrup ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup for gæld. Sagen udsættes til senere på dagen. Se fol. 424

13/9. Andreas Roos på Bjerningroj i Haderslevhus amt ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld. 25/10

20/9. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 11/10

20/9. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 11/10

Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 11/10

424:

13/9. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 4/10

(Se 423b). Steffen Jensen af Ejstrup ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup for gæld. 25/10

Anders Jensen af Gejsing skaffer tingsvidne på arveret efter Morten Andersen Gejsing, der for 4 år siden er rejst til Holland og for nogle måneder siden er død som matros. Han var søn af Anders Jensen og hustru Maren Jensdatter. Fuldmagt til to mænd i Holland til at tage sig af den dodes efterladte ejendele.

20/9. Dom: Højesteretsprokurator Matthias Bruun i København ctr. Peder Poder i Bække for gæld. Peder Poder har i 1764 udgivet en forskrivning på 580 rdl. Der foreligger også et bevis på 7 rdl. 4 mk., som han skal betale på forlangende. Peder Poder har forsinket sagen uden at fremme den med andet end en seddel af 26/5-65, hvori Jens Nielsen melder om sagsøgerens bevis på 210 rdl., som

Peder Poder skal have betalt til Matthias Bruun. Men da han ikke har bevist, at det drejer sig om afdrag på den fordring, han er stævnet for, så dømmes han til at betale 125 rdl. i rente og renters rente af gælden samt 7 rdl. 4 mk. Desuden får han en bøde på 2 rdl. til justitskassen for at opholde så klar en sag.

424b:

30/8. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 18/10

1768 - 4. oktober:

27/9. Søren Hansen i Trelde ang. hans gårds rettighed i Trelde skov. 18/10

425b: (Første side på filmrullen 30903)

20/9. Iver Jensen i Håstrup ctr. (Anders Jensen og) Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 8/11

20/9. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 11/10

Fogeden ved Søndervang Niels Borck som lavværger for provstinde Schade ctr. præsten hr. Hoe i Taulov. Udsat til 25/10, men ikke set igen.

426: (Sidste side på filmrullen 30902)

27/9. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 18/10

27/9. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 18/10

1768 - 11. oktober:

426b:

27/9. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 25/10

27/9. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 25/10

27/9. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 25/10

20/9. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 25/10

27/9. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jens Sørensen af Trelde. 8/11

4/10 (Tingbogen viser 14 dage tilbage). Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 25/10

427b:

Borgeren Hans Feldbereder i Vejle ctr. Anders Lauritzen i Vindelev sogn. 8/11

27/9. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 25/10

Sr. Stephen Nissen Bruun fremlyser 2 stude.

20/9. Dom: Hans Hansen Møller af Stovstrup ctr. Ole Olesen Bøgvad af Erritsø for gæld på 13 rdl. 5 mk. - Han skal betale.

20/9. Dom: Albrecht Philip Fugl i Viborg ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse i Gamst, fordi denne har nægtet at fraflytte sin påboende fæstegård. - Fugl har bevist, at han har købt gården af kammerråd Richter i Fredericia. Han har før Sct. Hansdag 1767 ladet melde Vorbasse, at han som gårdens husbond, der ingen bopæl havde, ville besidde gården selv. Vorbasse har opholdt sagen uden at føre bevis på nogen rettighed. - Det kendes for ret, at han skal aflevere gården, svare til dens brøstfældighed, betale efterstående landgilde og anden skyld, erstatte sagens omkostninger og den skade, som Fugl har lidt ved, at Vorbasse ikke har afleveret gården i rette tid. Desuden idømmes han en bøde på 2 rdl. til justitskassen for sin lovstridige omgang i sagen.

428:

1768 - 18. oktober:

27/9. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. 29/11

4/10. Søren Hansen i Trelde ang. hans gårds rettighed i Trelde skov. Problemet synes opstået, fordi man for ca. 20 år siden ryddede en del skov og lagde jorden under plov. Dengang fik Søren Hansens formand Jens Jepsen sin andel i pløjeland og skov. Tingsvidne.

4/10. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 8/11

Johan Mieke af Bastrup ctr. Søren Pedersen af Hafdrup for gæld på 10 rdl. Sagen opsat til 25/10, men ikke set igen.

4/10. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 25/10

Læst rentekammerets skrivelse af 8/10 til oberst Diderich von der Schulenburg ang. jagttrettigheder i Hjarup, Lejrskov og Jordrup sogne.

428b:

1768 - 25. oktober:

11/10. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 22/11

11/10. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 8/11

429:

11/10. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 8/11

11/10. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 8/11

11/10. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 2/11

11/10. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 8/11

18/10. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 8/11

27/9. Dom: Jens Steffensen (opr. var nævnt Steffen Jensen) af Ejstrup ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup for gæld på 114 rdl. 6 sk. Han skal betale.

27/9. Dom: Andreas Roos på Bjerningroj i Haderslevhus amt ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld på 45 rdl. - Han skal betale.

429b:

Læst amtmandens plakat af 3/10 ang. skatterug.

1768 - 2. november: (onsdag)

25/10. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 8/11

1768 - 8. november:

25/10. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. (Hans Linnet er beskikket til at være herredsfoged i Hammerum herred, hvorfor sagen for bønderne overtages af Carl Lindom, Snoghøj). 22/11

11/10. Sagen mellem kammerråd Richter af Fredericia og Jens Sørensen af Trelde. Richter vil ikke længere lade Carl Lindom føre sin sag, men kræver den afvist fra retten. Den udsættes til 20/12, men er ikke set igen.

430:

2/11. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 22/11

25/10. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 15/11

25/10. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 29/11

25/10. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. 29/11

25/10. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 15/11

4/10 (Tingbogen viser 14 dage tilbage). Iver Jensen i Håstrup ctr. (Anders Jensen og) Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 22/11

11/10 (Tingbogen viser 14 dage tilbage). Borgeren Hans Lauridsen Feldbereder i Vejle ctr. Anders Lauritzen i Vindelev sogn. Udsættes til 22/11, men ikke set igen.

18/10. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 22/11

1768 - 15. november:

8/11. Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld. 29/11

430b:

8/11. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 29/11

Præsten magister Kleist af Sdr. Bjert ctr. Jens Ankensen Viuf i Skanderup for gæld. 29/11

Henrik Amitsbøl i Fredericia ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 29/11

Mads Nissen i Ødis, Haderslevhus amt, efterlyser en hoppe 1. gang.

1768 - 22. november:

25/10. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 6/12

431:

8/11. Iver Jensen i Håstrup ctr. (Anders Jensen og) Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 6/12

8/11. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 6/12

8/11. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 6/12

8/11. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. 6/12

Amtmandens fuldmægtig v. Meden ctr. bonden Mads Jensen i Vester Vamdrup. 6/12

431b:

Jens Pedersen Skov af Torup og Peder Jensen, en broder til Jens Skovs afdøde hustru Anne Jensdatter, får tingsvidne på slægtskab.

Mads Nissen i Ødis, Haderslevhus amt, efterlyser en hoppe 2. gang. Her står dog "oplyser" (=fremlyser). 29/11

Læst forordning om kornskatten for 1769.

Læst patent om højesteret i 1769.

1768 - 29. november:

18/10. Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem for skovhugst. Udsat til 21/2-1769, men er ikke set mere før 6/3-1770

8/11. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 13/12

8/11. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Peder Christensen, hyrdens søn af Kolding. Denne sag sluttes her med et tingsvidne. Richter ejer dyrehaven og har således ovennævnte skovfoged Mads Jessen i sin tjeneste. Hans sagsanlæg synes at være et forsøg på at dreje ovenstående sag i en anden retning. Under protest fra hyrdens sagfører har han ladet skovfogeden og dennes dreng Niels Sandager optræde som vidner imod Peder Christensen. Han har villet bevise, at Peder Christensen undertiden har hugget træ i dyrehaven, og at han endog har truet skovfogeden på livet. Men det lykkes tilsyneladende ikke.

9/8. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ang. rebning af Vinding skov. 10/1

432:

Anders Pedersen, Peder Madsen, Hans Pedersen og Jens Jepsen i Sønder Vilstrup ang. Sdr. Vilstrup skovs deling. 10/1

15/11. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 13/12

Knud Madsen i Bæk (Vonsbæk sogn i Haderslev amt) ctr. Jens Ankersen Viuf af Skanderup. 13/12

15/11. Præsten magister Kleist af Sdr. Bjert ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup for gæld. 13/12

15/11. Henrik Amitsbøl i Fredericia ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 13/12

432b:

22/11. Mads Nissen i Ødis, Haderslevhus amt, efterlyser en hoppe 3. gang.

15/11. Dom: Sr. Christian Risom af Ballesgård ctr. Christen Hansen Buch af Hjarup for gæld på 36 rdl. Han skal betale.

1768 - 6. december:

22/11. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 20/12

Præsten Jacob Holm i Højen ctr. Christen Eriksen i Seest. Han får tingsvidne ang. en karl ved navn Hans Mortensen, der er søn af Morten Hansen skræder i Højen. Han er født på Højen præstegårds grand og var over 9 år gammel, da han kom derfra.

433:

22/11. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 13/12

22/11. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 10/1

22/11. Amtmandens fuldmægtig v. Meden ctr. bonden Mads Jensen i Vester Vamdrup 20/12

433b:

22/11. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. Har Anders Hansen i Børkop solgt en del træ? 20/12

22/11. Iver Jensen i Håstrup ctr. (Anders Jensen ibidem og) Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 10/1

Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 13/12

434:

Læst plakat af 19/11 ang. nærmere anstalter til efterlevelse af salttakster.

Læst kgl. reskript af 25/11 til amtmanden om birker på de tidligere rytterdistrikter: Så længe birkedommeren lever og betjener embedet, skal den nuværende jurisdiktion bevares.

1768 - 13. december:

6/12. Rådmand Richter ctr. Peder Lauridsen og Jens Andersen Kunde i Strandhuse. 10/1

6/12. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 10/1

434b:

29/11. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 20/12

29/11. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 10/1

435:

29/11. Dom: Præsten magister Kleist af Sdr. Bjert ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup for gæld på 200 rdl. - Han skal betale.

29/11. Dom: Henrik Amitsbøl i Fredericia ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld på 20 rdl. - Han skal betale.

29/11. Dom: Knud Madsen i Bæk (Vonsbæk sogn i Haderslev amt) ctr. Jens Ankersen Viuf af Skanderup for gæld. Han skal betale.

1768 - 20. december:

6/12. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 17/1

Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. 17/1

435b:

Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 10/1

En del lægds mænd får tingsvidne ang. deres unge mandskab: Ejstrup: Smeden Ole Pedersens søn Peder Olesen under Steffen Jensens lægd; Pjedsted: Jørgen Jørgensen husmands søn Hans Jørgensen under Søren Skouenborg af Mørkholt hans lægd; Herslev: husmanden Jens Bertelsens søn Bertel Jensen i Herslev enemærkehus ved åen under Hartvig Hansen af Follerup hans lægd; Børup: Eisper Eispersen under Søren Nielsens lægd; Eltang: Frederik Christian Kronfelt under Hans (?) Hansen Rauns og Peder Nielsens lægd; Bjert: Jep Nielsen, født på lægdsmand Niels Jensens gård; Mads Nielsen født på Søren Jensen Enemærkes lægd.

436b:

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen i Taulov Nebel for gæld. 17/1

6/12. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. Udsat til 10/1, men ikke set igen før 24/1

437:

13/12. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 10/1

Jens Simonsen i Dons lovbyder sin gård til Niels Hansen Grundet ibidem 1. gang.

6/12. Amtmandens fuldmægtig v. Meden ctr. bonden Mads Jensen i Vester Vamdrup. 10/1

Jes Pedersen af Skærup fremlyser plæg 1. gang.

1769

437:

1769 - 10. januar:

Birkedommer Hans Albrecht Gotlob Sonnin, rådmænd Hans Paabye, adjungeret birkeskriver, begge af Kolding. Tingmænd: Hans Madsen af Håstrup, i hans sted Christen Frandsen, Markus Ditlefsen af Skærup, i hans sted Jacob Møller, Peder Dahl i Andkær, i hans sted Simon Andersen, Rasmus Markussen i Vinding, i hans sted Bunde Hansen, Søren Nikolajsen af ... Vilstrup, i hans sted Rasmus Rasmussen, Jørgen Nielsen i Jerlev, i hans sted Frederik Vagt, Thomas Nielsen i Højen, i hans sted Cort Andersen, Anders Pedersen af Høllund, i hans sted Hans Troelsen, alle af Kolding.

20/12. Amtmandens fuldmægtige v. Meden ctr. Mads Jensen i Vester Vamdrup. 24/1

29/11. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ang. rebning af Vinding skov. (8 mænd skal rebe skoven, og sagen udsættes til rebningen er forbi. Se 28/2

437b:

20/12. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 24/1

6/12. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 17/1

13/12. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 24/1

438:

29/11. Anders Pedersen, Peder Madsen, Hans Pedersen og Jens Jepsen i Sønder Vilstrup ang. Sdr. Vilstrup skovs deling. Sagen udsat til 24/1, men er ikke set igen.

20/12. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 17/1

Prokurator Levin Struer af Stovstrup ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst. 24/1

13/12. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 17/1

6/12. Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. Dom kan ikke afsiges, før det er oplyst, hvem af de to fra Dørup der kaldes Søren Dørup. (7/2)

Læst forordning af 26/11-68 ang. forhandling af udenlandsk fabrikerede kobber- og messingvarer.

Læst rentekammerets plakat ang. takst på alle slags salt for 1769. Plakaten blev dels opslået og dels indført i kopibogen.

Læst plakat af 1/11-68 ang. de i forordningen af 24/1-61 om brandvæsenet i Danmark opregnede vigtige sager, som skal indstævnes til højesteret.

Jens Simonsen i Dons lovbyder sin gård til Niels Hansen Grundet ibidem 2. gang.

Jes Pedersen af Skærup fremlyser plag 2. gang.

Efter begæring af Peder Hansen i Bindeballe og med hans herskabs tilladelse lovbydes hans påboende gård 1. gang.

438b:

13/12. Dom: Rådmand Richter ctr. Peder Larsen (Lauridsen) og Jens Andersen Kunde i Strandhuse, fordi de har nægtet at udbåde træ for ham. - Richter har fremlagt 2 reverser, iflg. hvilke de har forpligtet sig til i lighed med andre husmænd i Strandhuse at udbåde så meget favntræ, som Richter eller hans arvinger vil lade udskibe fra dyrehaven ved Kolding, for 8 sk. pr. favn, eller i mangel deraf at betale, hvad andre i deres sted kunne blive givet derfor. - De saggivne har indrømmet, at de har nægtet det, men påstået, at de ikke lægere var forpligtet til det, fordi de havde bevist, at nogle af Strandhuse husmænd ikke har udbådet så meget som de andre, og de foregiver, at Richter har lovet dem frihed fra denne udbådning, dersom nogen anden husmand i byen blev givet fri. Denne påstand synes at være ugrundet, da det ikke fuldstændig er bevist, hverken at han har fritaget nogen for byrden, eller at han har lovet denne frihed, hvis en eller anden ikke efterkom sin pligt. men der er stærk formodning om, at sagsøgeren har givet løfte om, at byrden skulle deles ligeligt imellem dem. - Det kendes for ret, at de sagsøgte skal betale Richter det, som han kan bevise at have udlagt til dem, som han har lejet i deres sted. Hvis de inden 4 uger edeligt bekræfter, at Richter har givet dem de nævnte løfter, bør efter rigtig ligning på samtlige husmænd i Strandhuse og Nyby, efter de hus- og arbejdspenge, som deres huse er solgt for, udbådes så meget træ, som dem efter lingen kan tilkomme. Men hvis de ikke aflægger eden, så skal de udbåde så meget af træet, som de tilsiges til, for 8 sk. pr. favn, eller betale hvad andre skal have for at gøre arbejdet for dem.

1769 - 17. januar:

Selvejerrettigheden af Peder Hansens påboende gård i Bindeballe lovbudt 2. gang.

20/12. Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. en del af hans bønder i Gårslev om hoveri. 14/2

10/1. Peder Jensens enke Karen Markusdatter i Kongsted Torp ctr. øvrige bymænd. 14/2

439:

10/1. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 24/1

20/12. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen i Taulov Nebel for gæld. 28/2

20/12. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. 31/1

10/1. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 31/1

Jes Pedersen af Skærup fremlyser plag 3. gang.

439b:

Hans Hansen af Pjedsted anmelder ildsvåde og får alminsebrev.

Jens Simonsen af Dons får tingsvidne på sin lovbydelse af gården, så han kan skøde den til Niels Hansen Grundet.

Markus Rasmussen af Viuf fremstillede for retten en gl. hoppe (fremlysning).

1769 - 24. januar:

10/1. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 7/2

17/1. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 14/2

440:

10/1. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 21/2

20/12. Assessor Bolvig til Nebbegård, provst Høstmark i Pjedsted, Anders Sørensen Nyemand, Laurs Jacobsen og Jørgen Krage i Børkop ang. rebning af Børkop skov. Sagen udsat til 21/2, men ikke set igen.

10/1. Prokurator Levin Struer ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst. 7/2

Ieng Zakariasdatter af Tiufkær ctr. hendes undvegne mand Jørgen Hansen. 7/2

Markus Rasmussen af Viuf fremlyser hoppe 2. gang.

10/1. Dom: Amtmandens fuldmægtige v. Meden ctr. Mads Jensen i Vester Vamdrup, fordi han har forhindret ham i at komme frem på landevejen fra Kolding til Vejle i hans lovlige ærinde. - Mads Jensen gik den 6/12 ind på inden 14 dage at bøde 10 rdl. for sin forbrydelse og at betale sagens omkostninger. Det har han ikke overholdt. Han skal betale von Meden hans sagsomkostninger efter regning og bøde 5 rdl. til justitskassen og 5 rdl. til Anst herreds fattigkasse.

1769 - 31. januar:

440b:

(Se 19/1-68). Præsten Knud Storm i Egtved får 8 mænd udmeldt til at rebe Vesterby skov i dommerens overværelse. 14/3

Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Vinding bys lodsejere for skovhugst i Vinding skov. 21/2

441:

Niels Jensen og hustru i Andkær ctr. hyrden Søren Pedersens kone Maren Sørensdatter ibidem for skældsord. 14/2

17/1. Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og Søren Johansen i Knudsbøl. 14/2

Sr. Christian Lund ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 14/2

Kammerråd Richter af Fredericia lader afhjemle synsforretning. Tingsvidne.

441b:

17/1. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. Dommeren tilbageleverer nogle dokumenter og advarer de sagsøgte om, at på grundlag af dem kan han ikke befri dem for sagen.

Poul Pedersens hustru Anne Christensdatter af Bølling og hendes søster Maren Christensdatter Roesen lovbyder Peder Hansens påboende gård i Bindeballe 3. gang til Peder Hansen og hans fæstemø Maren Roesen, der får skøde. Der henvises til en erklæring af deres herskab sr. Steenstrup på fol. 442.

Læst forordning af 5/1, hvori gentages, at den i forordningen af 14/5-68 nævnte fjerdedel procents skat skal svares af kreditorer uden at komme debitorer til last.

1769 - 7. februar:

24/1. Ieng Zakariasdatter af Tiufkær ctr. hendes undvegne mand Jørgen Hansen. 28/2

24/1. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 28/2

Sr. Steenstrup på Engelsholm ctr. Anders Christensen i Vork. 21/2

442:

Sr. Steenstrup på Engelsholm for Joen Pedersen i Bindeballe ctr. Inger Christensdatter ibidem. 21/2

10/1. Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. Den Søren Dørup, der har lovet Iver Jensen 100 rdl., er Søren Jensen, også kaldet Store Søren. 28/2

24/1. Prokurator Levin Struer ctr. grænsekrollør Steffen Vorbasse af Gamst. 21/2

Markus Madsen på Skovdrupgård fremlyser en hest 1. gang.

Se fol. 441b. Erklæring fra sr. Steenstrup på Engelsholm, der som herlighedsejer lover fæstebrev på selvejerbondegården i Bindeballe til Peder Hansen, der har betalt hosbondhold.

442b:

1769 - 14. februar:

Hr. Jacob Holm af Højen ctr. sr. Christian Fugl på Oxvig. 7/3

24/1. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 28/2

31/1. Niels Jensen og hustru i Andkær ctr. hyrden Søren Pedersens kone Maren Sørensdatter ibidem for skældsord. Vidner kan bekræfte, at de har hørt de to koner bruge mund imod hinanden, men de har ikke hørt, hvad de sagde. Sagen bliver opsat til 28/2, men så enes parterne om at lade sagen falde, idet de ikke har noget at sige hinanden på.

Markus Madsen på Skovdrupgård fremlyser en hest 2. gang.

Amtsforvalter Møller lader efterlyse nogle personer 1. gang. 21/2

443:

17/1. Dom: Assessor Bolvig til Nebbegård ctr. 8 bønder i Gårslev, fordi de ikke skal have efterkommet deres pligt imod ham som deres husbond. - Bolvig har opr. sagsøgt 20 bønder i Gårslev, hvis gårde han har købt på auktionen den 27/11-67, fordi de ikke skal have efterlevet en den 31/12-67 indgået aftale om, hvad penge og hoveri enhver af dem skulle svare, idet de har nægtet at tage imod en grøft til vedligeholdelse, men tilbudt til dens istandsættelse hver 2 folks arbejde i een dag. - De sagsøgte har vedstået at have indgået den nævnte kontrakt, men kun for et år. Og de er senere blevet forligt med Bolvig, undtagen disse otte: Winther Jensen, Jacob Sørensen, Niels Sørensen, Peder Jensen, Peder Sørensen Væver, Hans Nielsen, Anders Hansen og Anders Sørensen, som påstår sig frifundet, især fordi kontrakten ikke er sluttet med dem samtidigt på een dag, som den lyder, men med enhver for sig, tid efter anden, og at deres navne er underskrevet, uden at teksten er oplæst for dem, og uden at de har vidst, hvad det var. To af dem, nemlig Jacob Sørensen og Niels Sørensen, har tilbudt deres ed på, at aftalen var, at kontrakten bestemte om, hvad de skulle gøre og give, ikke skulle vare længere end et år, og at de ikke vidste andet, end at dette var anført i kontrakten. - Dokumentet anses for at være ikke uden fejl. Og da sådant har forårsaget, at sagen er tvivlagtig, så kendes for ret, 1) at de sagsøgte 8 mænd bør betale til deres husbond for grøftens istandsættelse hver 1 rigsfort, 2) at Jacob Sørensen og Niels Sørensen, såfremt de aflægger den tilbudte ed inden 4 uger, - og så mange af de øvrige 6 mænd, som inden for samme frist edeligt bekræfter, at de ikke har skrevet deres navne på den fremlagte kontrakt, - bør være frie for videre tiltale i denne sag, 3) og at enhver af dem, der ikke trøster sig til den således tilladte edsaflæggelse, bør efterleve så meget af kontrakten, som Bolvig inden 4 uger derefter edeligt

(endeligt?) forsikrer at de har indgået, under straf for ulydighed efter loven.

17/1. Dom: Peder Jensens enke Karen Marcusdatter i Torp ctr. hendes medgrander: Hans Pedersen, Jens Jensen og Mads Christensen sammesteds, samt Søren Thygesen, Jens Lauritsens enke Dorthe Olesdatter, Jep Mickelsen, Anders Mikkelsen og Jørgen Hansens enke, alle af Kongsted, fordi de har frataget hende noget tintøj. - De har vedgået, at de har frataget hende 2 tinfade og 7 tintallerkner, fordi hun efter deres mening ulovligt har tøjret 5 køer og 7 heste på Torp mark. Både en kontrakt af 22/11-1720 og nogle (daterede) resolutioner fra ryttersessionen samt de sagsøgtes foregivende om en kontrakt af 1754 viser tilstrækkeligt, at der i lang tid har været tvist om den hendes gård tilhørende græsning. I landmålingsforretningen er bemeldte gård nr. 1 tilskrevet noget lær lige så meget græsning som gård nr. 2 i Torp, men ved den af ryttersessionen stadfæstede kontrakt er der aftalt, at den skal nøjes med halvt så meget på Torp mark. - Det er ikke bevist, at Karen Marcusdatter har sat flere kreaturer på græs, end kontrakten tillader, hvorfor hun ikke menes at have forset sig. Men hendes modstandere har, om sagen tages på det mildeste, villet afgøre den tvist ved udpantning og således taget sig selv ret uden lov og dom, hvortil den anførte lovens 31. art. pag. 477 (= 3-13-31) ej giver dem nogen frihed, og siden ved unyttig og vidtløftig proces forsøgt at forsvare sådant. Deres sagfører sr. Brandt af Grejs har foruden anden lovstridig omgang i sagen ubeføjet beskyldt sagsøgeren for list og svig, uretsindighed, uretfærdighed o.a. - Det kendes for ret, 1) at de sagsøgte skal tilbageleverede det udpantede inden 15 dage og i mangel heraf dels betale ialt 8 rdl. til Elbo herreds fattigkasse, foruden at hun ved rettens middel må (skaffe sig det tilbage) på deres bekostning. 2) De skal betale hendes sagsomkostninger med 20 (?) rdl. samt bøde 8 rdl. til fattigkassen samt for unyttig trætte 1 rdl. til justitskassen. 3) Deres sagførers grove beskyldninger må ikke komme til hendes æres forklejning, men han skal betale til fattigkassen 5 rdl. og lige så meget til justitskassen. 4) Foranførte penge skal være betalt inden 15 dage.

443b:

31/1. Dom: Prokurator Hans Linnet af Kolding ctr. Hans Nissen i Egtved, Alexander Jensen i Trøllund og (Søren Johansen i Knudsbøl er ikke nævnt) Niels Thomsen i Gauerslund for tilgodehavende salær. Alexander Jensen har påstået, at han allerede har betalt, men det har han ikke bevist. De skal betale.

31/1. Dom: Sr. Christian Lund i Kolding ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld på 250 rdl. Han skal betale.

1769 - 21. februar:

31/1. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Vinding bys lodsejere for skovhugst i Vinding skov. Sagen forligt med en aftale om skovens rebning, undtagen med Markus Rasmussen, der har hugget træ i denne vinter. 7/3

444b:

Rasmus Markussen i Vinding ctr. hr. Neuchs i Vejle m.fl. ang. Vinding skov. 7/3

445:

24/1. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 7/3

7/2. Forvalter Steenstrup på Engelsholm ctr. Anders Christensen i Vork for skovhugst. 7/3

445b:

7/2. Sr. Steenstrup på Engelsholm for Joen Pedersen i Bindeballe ctr. Inger Christensdatter ibidem. Denne tilbagekalder beskyldninger. Tingsvidne.

14/2. Amtsforvalter Møller lader efterlyse nogle personer 2. gang.

7/2. Prokurator Levin Struer ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst. 21/3

Læst kapitelstaksten for 1768.

1769 - 28. februar:

14/2. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 21/3

446:

17/1. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen i Taulov Nebel for gæld. Kontrastævning. 21/3

7/2. Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. Den Søren Dørup, der har lovet Iver Jensen 100 rdl., er Søren Jensen, også kaldet Store Søren. 21/3

7/2. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 14/3

Hospitalsforstander Hadberg, Kolding hospital, for hospitalsbonden Søren Christensen Grøn af Almind ctr. løjtnant Carelsen af Nyborg Brakker og Niels Kyed i Starup. Sagen udsat til 14/3, men ikke set igen.

10/1. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ang. rebning af Vinding skov. De 8 mænd fremlægger deres rebningsforretning, som alle har underskrevet bortset fra Rasmus Markussen. Skoven var temmelig forhugget. Det idag og tidligere passerede blev af lodsejerne begæret beskrevet for at være hos dem til en bestandig regel og rettesnor mellem dem i den kommende tid.

446b:

7/2. Ieng Zakariasdatter af Tiufkær ctr. hendes undvegne mand Jørgen Hansen. 7/3

21/2. Amtsforvalter Møller lader for 3. gang efterlyse nogle personer: 1) Marie Larsdatter af Refsing i Gesten sogn, som i 1766 er angivet at have begået lejemål med Poul Jepsen af Askov i Maltbæk sogn, 2) Mads Pedersen, en ubekendt person, som Bodil Jensdatter af Erritsø i 1767 har

udlagt som barnefader, 3) Anders Andersen, som i året 1767 er udlagt som barnefader af Ellen Christensdatter i Seest.

1769 - 7. marts:

21/2. Sagen mellem Rasmus Markussen i Vinding ctr. hr. Neuchs i Vejle m.fl. ang. Vinding skov.
21/3

14/2. Hr. Jacob Holm af Højen ctr. sr. Christian Fugl på Oxvig. 21/3

447:

Sag ctr. Christen Skytte af Vranderup Hougård med kgl. lejdebrev. 21/3

Peder Jensens enke af Torp ctr. Levin Struer af Stovstrup. Hun får tingsvidne på, at noget jord i Stokkebros fald altid i hendes og hendes mands tid har tilhørt gården.

447b:

Se 31/1. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. 21/3

28/2. Ieng Zakariasdatter af Tiufkær ctr. hendes undvegne mand Jørgen Hansen. De har beboet et hus, der tilhørte Anders Jensen i Håstrup. Det bevidnes, at hun før og efter mandens bortgang har levet et kristeligt og skikkeligt liv. Tingsvidne.

21/2. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 4/4

Niels Madsen af Smidstrup ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld. 21/3

21/2. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen for skovhugst. 14/3

Peder Høg af Højen Stubberup stævner nogle folk ang. en ham frataget ildersaks, men stævningen afvises, da den ikke nævner nogen hovedmand. I stedet efterlyses saksen.

448:

21/2. Dom: Forvalter Steenstrup på Engelsholm ctr. Anders Christensen i Vork for skovhugst. Steenstrup har i Anders Christensens under arbejde værende nye bygning fundet 5 nyhugne risege, hvis toppe var befundet at passe akkurat til de 5 topstykker af ege, der var hugget på Lienskovs (?) grund. Anders Christensen har først foregivet at have hugget dem på egen grund, og dernæst, at han kunne skaffe hjemmel for dem, men det har han ikke gjort. Han skal betale til justitsråd de Lichtenberg 50 rdl. samt sagsomkostninger og bøde for unyttig trætte, medmindre han aflægger sin benægtelses ed.

1769 - 14. marts:

28/2. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. Kontrastævning. 21/3

31/1. Præsten Knud Storm i Egtved m.fl. om rebning Vesterby skov. Den udsættes til april. 25/4

(Se f.eks. 7/3). Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten (ctr. Ole Nielsens enke og arvinger) får udmeldt 8 mænd til rebning af Øster Gesten Skov. 18/4

448b:

7/3. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen for skovhugst. Vidnerne endnu ikke kommet, se længere nede på siden.

Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 4/4

Se ovenfor. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen for skovhugst. 4/4

449:

Læst plakat af 28/2 ang. en ny toldforordning.

449b:

1769 - 21. marts:

7/3. Hr. Jacob Holm af Højen ctr. sr. Christian Fugl på Oxvig. Sagen frafaldet.

7/3. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 11/4

450:

28/2. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen i Taulov Nebel for gæld. Kontrastævning. 11/4

452:

7/3. Sagen mellem Rasmus Markussen i Vinding ctr. hr. Neuchs i Vejle m.fl. ang. Vinding skov. Rebningsforretning er afleveret 28/2. Der kan ikke tilstedes syn eller vidnesbyrd derimod, før end den er lovligt påanket eller svækket. Prokurator Højers lovstridige adfærd påtales. Han påstår nu, at man med originale tingsvidner kan bevise, at Vinding skov blev lovligt skiftet for over 100 år siden. Tingsvidne.

7/3. Niels Madsen af Smidstrup ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld. 11/4

28/2. Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 4/4

7/3. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. 18/4

28/2. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 4/4

452b:

14/3. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. Kontrastævning. 4/4

21/2. Dom: Prokurator Levin Struer ctr. grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst for gæld. Han skal betale 80 rdl.

1769 - 4. april:

Jens Andersen Bruun af Kolding får tingsvidne om afdøde Henrik Henriksen, der tjente som møllersvend i Haderslev. Han var født på Borre mølle, og hans forældre var Henrik Johansen Theilman og hustru Anne Nielsdatter, der havde 4 børn, hvis navne og ægtefæller nævnes.

21/3. Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i dyrehaven, for vold. 18/4

453:

14/3. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen for skovhugst. 18/4

21/3. Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. 25/4

7/3. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld på 600 rdl. 2/5

21/3. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. Kontrastævning. 11/4

Oberauditør Seidelin ctr. Anders Lauritsen i Sdr. Vilstrup for krybskytteri. 25/4

14/3. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 11/4

454:

Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 11/4

454b:

1769 - 11. april:

21/3. Niels Madsen af Smidstrup ctr. Jens Viuf i Skanderup for gæld. 25/4

Claus Viuf i "Jarup" (Jordrup? Hjarup?) ctr. Christen Jensen i Drabæk mølle for gæld. Hvis ikke betaling har fundet sted forinden, pådømmes sagen 23/5

21/3. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen i Taulov Nebel for gæld. Kontrastævning.

9/5

455:

21/3. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 9/5

455b:

4/4. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 2/5

4/4. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. Kontrastævning. 2/5

4/4. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 2/5

456:

Amtsforvalter efterlyser nogle personer 1. gang. 18/4

1769 - 18. april:

Forstander Hadberg, Kolding hospital ctr. en del hospitalsbønder for restance. Knud Andersen var ikke mødt. 25/4

4/4. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen (her står: Markus Markussen) for skovhugst. 2/5

21/3. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. Forlig på vej, men hvis det ikke indgås, pådømmes sagen 2/5

14/3. Af samme årsag udsættes sagen om Øster Gesten skovs rebning til 2/5

11/4. Amtsforvalterens efterlysning 2. gang. Sidste efterlysning skal være 2/5, men den kommer allerede 25/4

Peder Poder som lavvæрге for enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 2/5

456b:

4/4. Dom: Christen Pedersen hyrde og søn Peder Christensen i Kolding ctr. Mads Jessen, skovfoged i Dyrehaven, for overlast imod hyrdens hustru og søn. - Det er bevist, at han har slået sønnen med et piskeskaft i juli måned 1768. Han har også tilstået at have taget en økse fra hyrdens kone, fordi hun efter hans påstand ville slå ham i hovedet med den; men det har han ikke bevist. Han har igen slået Peder Christensen blodig i september 1768. - Skovfogeden dømmes til 1) for stavshug iflg. art. 8, pag. 900 (6-7-8) og art. 12 (?), pag. 155 at bøde 6 rdl. til den kgl. kasse og 3 rdl. til sagsøgeren, 2) at tilbagelevere øksen i hyrdens hus inden 15 dage; ellers er hyrden berettiget til at lade sig den levere ved rettens middel og på skovfogedens bekostning. For hans selvrådighed i denne sag bøder han 3 (?) rdl. til Brusk herreds fattigkasse. 3) For det sår, han har tilføjet Peder Christensen, bøder han

efter 2. art, pag. 898 (6-7-2) og 4. art., pag. 155 (1-24-4) til den kgl. kasse 3 rdl. og til sagsøgeren 9 mk., og han skal betale feldskærer Møller 3 rdl. i badskærerløn. Denne post henfalder, hvis ikke Peder Christensen inden 15 dage bekræfter et vidnesbyrd af Hans Christensen med sin ed. 4) Skovfogeden betaler sagens omkostninger med 5 rdl.

1769 - 25. april:

(Se 14/2). Assessor Bolvig til Nebbegård stævner 6 bønder til at påhøre hans edsaflæggelse. Men iflg. forordning af 5/11-1723 afvises sagen, så længe dommen af 14/2 endnu kan appelleres til højesteret. Tingsvidne.

457:

14/3. Præsten Knud Storm i Egtved m.fl. om rebning Vesterby skov. 23/5

18/4. Forstander Hadberg, Kolding hospital ctr. en del hospitalsbønder for restance. Knud Andersen mødte og tilstod sin gæld. 9/5

Niels (?) Theisen og Niels Nielsen i Bastrup ctr. Peder Nielsen i Gamst for skovhugst. Denne har tilbudt et forlig. Hvis det ikke realiseres, falder dommen den 9/5

457b:

Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Christian Fugl på Oxvig. 23/5

Hans Nissen af Egtved for datteren Kirstine Hansdatter ctr. Mads Clemmensen på Ballesgård. 9/5

Kirsten Christen Iversens enke af Store Anst ctr. Morten Christensen ibidem om aftægt. Dom skal afsiges 6/6, men den kommer allerede 30/5

Iver Hansen Kræng i Håstrup ctr. Niels Christensen ibidem. 9/5

Anders Dideriksen i Pjedsted ctr. Markus Rasmussen i Viuf ang. hans søn Diderik Markussens mødrende arv. 6/6

458:

Amtsforvalterens 3. efterlysning af nogle personer: 1) Marie Larsdatter af Refsing i Gesten sogn, som i 1766 er angivet at have begået lejermål med Poul Jepsen af Askov i Maltbæk sogn, 2) Mads Pedersen, en ubekendt person, som Bodil Jensdatter af Erritsø i 1767 har udlagt som barnefader, 3) Anders Andersen, som i året 1767 er udlagt som barnefader af Ellen Christnsdatter i Seest, han har været husar og er blevet overført til et andet regiment.

4/4. Dom: Iver Jensen i Håstrup ctr. Christen Hansen (nævnes ikke her) og Anders Jensen ibidem samt Søren Jensen (også kaldet Søren Dørup eller Store Søren) og Søren Rasmussen i Dørup for gæld. - Det er bevist, at Søren Jensen har lovet Iver Jensen 100 rdl., da Christen Jensens gods blev vurderet til offentlig auktion. Der foreligger lovligt gældsbevis fra Christen Jensen til Iver Jensen på

120 rdl., hvoraf de 20 er betalt. - Søren Jensen bør betale til Iver Jensen 100 rdl. med regres til hans skyldnere, Christen Hansen, Søren Rasmussen og Anders Jensen.

4/4. Dom: Oberauditør Seidelin i Stenderup ctr. Mads Jepsens tjenestekarl Anders Lauritsen i Sdr. Vilstrup, fordi han i Seidelins jagtdistrikt er truffet med en ladet bøsse. - Han har tilstået, at han på Vor Frue dag er gået til Holm sø i Vilstrup sogn for at skyde en odde. Seidelin har krævet ham dømt for krybskytteri til 3 års fæstningsarbejde, men da han kun har gået med den ladte bøsse uden at begå egentligt krybskytteri, så idømmes han en bøde på 25 rdl. at betale til Seidelin.

11/4. Dom: Niels Madsen af Smidstrup ctr. Jens Andersen Viuf i Skanderup for gæld. Han skal betale Niels Madsen 32 rdl. i resterende aftægt til hans svigerforældre. Og herefter skal han hvert år den 11/11 betale til disse 14 rdl., så længe de begge lever. Når den ene dør, skal årligt betale 10 rdl.

458b:

1769 - 2. maj:

Peder Christensen, hyrdens søn i Kolding tilbød sin ed som pålagt ham i dommen af 18/4, men det blev ham nægtet, fordi det ikke var bevist, at vedkommende var lovligt stævnet til at påhøre eden. (Se igen 9/5)

18/4. Sognepræst Hans Henrik Neuchs i Vejle ctr. Markus Rasmussen for skovhugst. Sagen udsættes, indtil man ved, om Rasmus Markussen vil indanke rebningen af Vinding skov.

4/4. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld. 30/5

18/4. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten. Forlig afventes stadig. 30/5

18/4. Sagen om Øster Gesten skovs rebning udsættes til 30/5

11/4. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 9/5

11/4. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 23/5

18/4. Peder Poder som lavværge for enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 23/5

459:

11/4. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 9/5

1769 - 9. maj:

2/5. Peder Christensen, hyrdens søn i Kolding tilbød sin ed som pålagt ham i dommen af 18/4, efter at have stævnet skovfoged Mads Jessen. Dennes sagfører påstår, at det nu er for sent iflg. dommen. Dommeren kan ikke afgøre spørgsmålet, før han har set en udskrift af dommen. 30/5

25/4. Hans Nissen af Egtved for datteren Kirstine Hansdatter ctr. Mads Clemmensen på Ballesgård.
6/6

11/4. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 30/5

459b:

11/4. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 30/5

2/5. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk.
23/5

25/4. Iver Hansen Kræng i Håstrup ctr. Niels Christensen ibidem. 23/5

460:

2/5. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 23/5

Niels Mortensen af Øster Vamdrup ctr. Nis Bertelsens hustru Bodil Hansdatter ibidem. 23/5

25/4. Niels Theisen og Niels Nielsen i Bastrup ctr. Peder Nielsen i Gamst for skovhugst. Skal
på dømmes 30/5, men det sker først 6/6

Læst forordning af ? om at bære sølv, guld, m.m. på udenlandsk fremstillede varer.

Læst plakat af 4/4 ang. auktion over en del krongods på Møen m.m.

25/4. Dom: Forstander Hadberg, Kolding hospital ctr. en del hospitalsbønder for restance. ?
Pedersen Ankelbo, Jep Nielsen, Rasmus Christensen, Knud Andersen, ? Iversen, Frederik Pedersen,
Christen Christensen, Jørgen Christensen, Niels ?, alle hospitalsbønder i Almind skal til Kolding
hospital betale hver sin part af den specificerede restance.

1769 - 17. maj: (onsdag)

460b:

Justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk begærer syn over Ødstedgård og de løjtnant Frandsen overladte
møbler. 23/5

1769 - 23. maj:

9/5. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 6/6

25/4. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Christian Fugl på Oxvig. 20/6

9/5. Niels Mortensen af Øster Vamdrup ctr. Nis Bertelsens hustru Bodil Hansdatter ibidem. Sagen
frafaldes.

461:

9/5. Iver Hansen Kræng (Kring) i Håstrup ctr. Niels Christensen ibidem om aftægt. Jens Lundemand af Håstrup, der er Iver Krængs svoger, accepterer et forslag til forlig.

25/4. Præsten Knud Storm i Egtved m.fl. om rebning Vesterby skov. Sagen færdig.

2/5. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 6/6

17/5. Det af justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk begærede syn over Ødstedgård og de løjtnant Frandsen overladte møbler afhjemles. Tingsvidne.

2/5. Peder Poder som lavværge for enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 4/7

9/5. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 6/6

Jens Jensen af Vork ctr. Jens Jørgensen ibidem ang. skovhugst. Udsat til 20/6, men er ikke set igen.

461b:

Læst forordning af 6/5 om hoveriets bestemmelse i generalhoverireglement.

11/4. Dom: Claus Viuf i Jordrup ctr. mølleren Christen Jensen i Drabæk mølle for gæld på 200 rdl. Han skal betale.

1769 - 30. maj:

2/5. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld. 27/6

2/5. Peder Christensen, hyrdens søn i Kolding tilbyder sin ed som pålagt ham i dommen af 18/4, idet han nu fremlægger udskrift af dommen. Dommeren vil afsige kendelse 6/6

2/5. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 27/6

2/5. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes stadig. 27/6

462:

Steffen Christensen i Rugsted ctr. Jens Lauridsen i Nørre Vilstrup for gæld. 13/6

9/5. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 6/6

9/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 13/6

Læst plakat om, at der den 28/6 sælges af den ... nogle tusinde tønder rug.

25/4. Dom: Christen Iversens enke Kirsten Sørensdatter af Store Anst ctr. Morten Christensen

ibidem om aftægt. (Teksten er for vanskelig for læseapparat). Kirsten Sørensdatter har fremlagt en aftægtskontakt af 15/2-54, som ikke blot var blevet påtegnet af ryttersessionen samme år, men også den 9/6-68 underskrevet af Morten Christensen. Den indeholder en bestemmelse om, at hun i høstens tid årligt gør ham 6 dages arbejde, så længe hun forundes kræfter dertil. Hvis ikke han efterlever kontrakten, skal han bøde 2 rdl. til Anst herreds fattigkasse. Så længe hun kan arbejde, skal hun for hver dag, hun ikke efterkommer aftægtskontraktens bestemmelse om de 6 dages høstarbejde, betale ham 12 sk.

462b:

1769 - 6. juni:

23/5. Apoteker Eilschou ctr. Christen Eriksen af Seest. 27/6

30/5. Peder Christensen, hyrdens søn i Kolding, tilbyder sin ed som pålagt ham i dommen af 18/4. Dommerkendelse, at han skal have lov til at aflægge eden, hvis ikke modparten vil appellere sagen til højesteret. Det vil modparten så, hvorfor hyrdesønnen iflg. forordning af 15/11-1723 formenes edsaflæggelse.

23/5. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 20/6

23/5. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 20/6

30/5. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 4/7

463:

Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Svend Pedersen af Horskær og sr. Peder Marcussen til Agersbøl. 20/6

Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. 20/6

463b:

25/4. Anders Dideriksen i Pjedsted ctr. Markus Rasmussen i Viuf ang. hans søn Diderik Markussens mødrende arv. 20/6

Læst forordning af 13/5 om selvejerbønder og de dem forundte fordele.

9/5. Dom: Hans Nissen af Egtved for datteren Kirstine Hansdatter ctr. Mads Clemmensen tjendende sr. Risom på Ballesgård, fordi han ikke har villet give hende noget til hendes ved ham avlede barns opdragelse. - Han har tilbudt at yde til barnet efter evne, men beklaget, at han ikke havde synderlig formue dertil. - Det kendes for ret, at han årligt skal bidrage til barnets opdragelse med 4 rdl., indtil det fylder 10 år, om det lever så længe. Inden 15 dage skal han betale moderen, hvad han skylder fra barnets fødsel.

464:

9/5. Dom: Niels Theisen og Niels Nielsen i Bastrup ctr. Peder Nielsen i Gamst for skovhugst. Peder Nielsen har her for retten tilbudt at beale til sagsøgerne 5 rdl. 4 mk. 1 sk. Men det har han ikke gjort. Han skal betale.

1769 - 13. juni:

(Der vises 14 dage tilbage, men der er sagen ikke set). Aftægtsmanden Hans Jensen (Hans Nielsen ?) i Tufkær ctr. Anders Jensen. Et skøde skal udstedes til Hans Jensen. Thomas Christensen er med i et forlig om aftægtsydelse. Med henblik på aftalens efterlevelse udsættes sagen til 27/6

30/5. Steffen Christensen i Rugsted ctr. Jens Lauridsen i Nørre Vilstrup for gæld. 25/7

30/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 4/7

465:

1769 - 20. juni:

6/6. Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. 18/7

465b:

6/6. Rådmand Bahnsen af Kolding ctr. Svend Pedersen af Horskær og sr. Peder Marcussen til Agersbøl. Ved første retsmøde kom et ubekendt menneske i grønne klæder og slængte noget papir på bordet, hvorefter han straks gik bort uden at lade noget tilføre. Det viste sig, at være en meddelelse fra sr. Marcussen om, at dette ikke var hans rette værneting. Derfor blev stævningen kun opretholdt for Svend Pedersen. Nu er der indgået forlig.

17/5. Grænsekontrollør Vorbasse af Gamst ctr. Christian Fugl på Oxvig. Tingsvidne.

6/6. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 4/7

6/6. Anders Dideriksen i Pjedsted ctr. Markus Rasmussen i Viuf ang. hans søn Diderik Markussens mødrende arv. 4/7

466:

6/6. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. Her kaldes hun hans hustru. 27/6

Læst forordning af 6/6 ang. straffens nærmere bestemmelse for dem, som har ødelagt eller herefter ødelægger bøndergårde eller lader sådanne ødeblevne bøndergårde henligge ubebyggede.

1769 - 27. juni:

Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 8/8

20/6. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 11/7

Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 11/7

13/7. Sagen om aftægt mellem Thomas Chrisensen i Tiufkær, Hans Jensen ibidem og Anders Jensen i Håstrup. Udsat til 11/7, men er ikke set igen.

30/5. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 25/7

30/5. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. 25/7

30/5. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld. 25/7

Lægdsmanden Christen Raun af Tiufkær ctr. hofjægermester Bachmans fuldmægtig Johannes Seest i Lille Velling. 11/7

466b:

6/6. Dom: Apoteker Eilschou i Kolding ctr. Christen Eriksen af Seest, fordi han ikke inden Kolding Olufdags marked 1768 havde gjort engen Kloster Maj ryddelig. Apotekeren havde lejet engen, og Christen Eriksen skulle ifølge kontrakt af 13/12-68 have fjernet høet inden markedsdagen, om vejret tillod det. Det var ikke sket, og apotekeren havde derfor mistet en indtægt på 10 rdl. ved at indleje markedsheste. Dommen argumenterer en del imod apotekerens påstand, at det var undladt af ringeagt. Efter almanakken faldt markedsdagen på den 22/7 i 1768. Høet blev slået den 15/7, halmet dagen efter, og noget deraf opgjort i str før den 19/7. Den 20/7 kom ingen af Christen Eriksens folk, fordi det så ud til regnvej, og det halmede græs blev liggende, skønt der var 16 mennesker fra Bramdrup for at gøre det til strøhhø. Dommeren kender Christen Eriksen fri for tiltale.

1769 - 4. juli:

467:

Kammerråd Richter af Fredericia og Peder Knudsen af Vamdrup mølle ctr. Peder Nicolaisen ang. betaling af møllen. 18/7

20/6. Anders Dideriksen i Pjedsted ctr. Markus Rasmussen i Viuf ang. hans søn Diderik Markussens mødrende arv. 25/7

20/6. Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter. 25/7

6/6. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vrandrup Hougård. 18/7

13/6. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 18/7

Selvejrbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. Spørgsmål til vidnerne er indført fol. 467b. 18/7

467b:

23/5. Peder Poder som lavværge for enken Dorthe Fridstedts i Asbo ctr. Ib Thomsen. 15/8

Se ovenfor: Interrogation, spørgsmål til vidnerne.

468:

1769 - 11. juli:

27/6. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 18/7

27/6. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 25/7

27/6. Lægdsmanden Christen Raun af Tiufkær ctr. hofjægermester Bachmans fuldmægtig Johannes Seest i Lille Velling. 25/7

Justitsråd Muhle på Hvilsbjerggård for Mickel Andersens hustru Marie Thomasdatter i Sellerup ctr. Peder Jensens hustru Marie Sørensdatter for overlast begydet i kirken. Sagen udsat til 18/7, men er ikke set igen.

1769 - 18. juli:

Læst plakate af 27/6, hvorefter tolden på fremmede ... forhøjes.

11/7. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 1/8

Sr. Kaldager på Rugballegård ctr. sr. Seest i Lille Velling. 1/8

20/6. Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. 8/8

468b:

4/7. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 8/8

4/7. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 8/8

4/7. Kammerråd Richter af Fredericia og Peder Knudsen af Vamdrup mølle ctr. Peder Nicolaisen i Vamdrup ang. betaling af møllen. 1/8

469:

4/7. Selvejrbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. 8/8

Læst løjtnant og adjudant Blochs fremlysning af et føl.

1769 - 25. juli:

469b:

Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 8/8

Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 8/8

470:

27/6. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 8/8

27/6. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. 8/8

27/6. Landsdommer de Leth ctr. Anders Horsbøl i Bække for gæld. Udsat til 8/8, men er ikke set igen.

470b:

(11/7). Hovedparten af teksten er ulæselig, men det må være sagen: Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk, som var udsat til 25/7. Udsættes til 8/8

4/7. Dom: Thomas Sørensen i Andkær ctr. Henning Jochumsen og hustru Karen Hansdatter sammesteds for aftægt. - Thomas Sørensen har efter dom af 15/9-1767 bevist, at han må svare årligt omtrent 18 rdl. af hver af sin fæstegårds tønde hartkorn, og påstår sig frikendt for at efterkomme en i 1763 med Henning Jochumsen og hustru oprettet aftægtskontrakt, siden hans udgifter ved ryttergodsets salg er blevet så høje, at det ikke længere er ham muligt. Han tilbyder dog at tage aftægtskonen og hendes barn til sig i gården og forsørge dem med deres underhold, imod at hun arbejder med ham, og at barnet ligeledes gør det, når det bliver gammelt nok til at kunne. Henning Jochumsen har ladet fremlægge ovennævnte dom uden at erindre noget imod Thomas Sørensens bevis på udgifter. - Det kendes for ret, at Thomas Sørensen ikke er pligtig at holde aftægtskontrakten, men bør derimod holde det angivne tilbud eller overlade Henning Jochumsen hans påboende gård, imod at denne tilbagebetaler ham de penge, som han har fået til minde af gården.

4/7. Dom: Anders Dideriksen i Pjedsted ctr. Markus Rasmussen i Viuf ang. børnepenge (hans søn Diderik Markussens mødrende arv). Markus Rasmussen har tilstået, at han efter skiftebrev af 27/10-59 er blevet sin søn 300 rdl. skyldig, nemlig i mødrende arv 184 rdl. 3 mk. 4 sk. og i udlovet gave 115 rdl. 2 sk., på det vilkår, at samme hos ham skulle blive stående uden rente, til sønnen opnår sit 25. år. Men han beklager, at han dels på grund af vanheld og dels, fordi han har købt sin gård så dyrt på ryttergoodsauktionen, uden egen skyld er kommet i den fattigdom, at han ikke kan betale denne gæld. - Intet af dette andragende er blevet modsagt, og kendes altså for ret, at det påberåbte skiftebrev bør efterleves som en usvækket dom, og at Markus Rasmussen følgelig behodler de 300

rdl. til den i skiftebrevet fastsatte tid uden rente, imod at han på myndlingens bekostning giver sagsøgeren en lovlig panteforskrivning.

11/7. Dom: Lægdsmanden Christen Raun af Tiufkær ctr. hofjægermester Bachmans fuldmægtig Johannes Seest i Lille Velling, fordi han har oppebåret 20 rdl. for rekrutten Niels Jensen. Han har modtaget pengene til Niels Jensen og skal have undladt at betale ham dem. Men sagsøgeren har ikke bevist, at han har Niels Jensens fuldmagt eller nogen anden rettighed til at oppebære pengene, så Seest frikendes.

Læst oberst og krigskommissær Falsens plakat af 11/7 om session den 23/10

13/6. Dom: Steffen Christensen i Rugsted ctr. Jens Lauridsen i Nørre Vilstrup for gæld på 10 rdl. Han skal betale.

471:

1769 - 1. august:

Peder Andersen af Gilbjerg lader på vegne af en del Hejnsvig sognemænd afhjemle et syn på heden, der er maj måned brændte.

18/7. Sr. Kaldager på Rugballegård ctr. sr. Seest i Lille Velling. 29/8

18/7. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 22/8

18/7. Kammerråd Richter af Fredericia og Peder Knudsen af Vamdrup mølle ctr. Peder Nicolaisen i Vamdrup ang. betaling af møllen. 29/8

Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 8/8

471b:

Oberauditør Seidelin ctr. Anders Pedersen og Iver Nielsen. De tilstår, at Niels Christensen var født i et hus, som, så længe de kunne huske, har skattet og skyldet til sognepræst Højer. De vidste ikke, hvad et mensalhus var, og kunne derfor ikke vidne om det, de var stævnet for. Sagen afvist for at blive forelagt amtmanden. Tingsvidne.

1769 - 8. august:

25/7. Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 22/8

25/7. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 22/8

472:

25/7. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk.

15/8

Sognefogeden Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 22/8

472b:

18/7. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. 29/8

18/7. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 29/8

18/7. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 29/8

18/7. 20/6. Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. 19/9

Indlæg mellem siderne 472b og 473: Ansøgning af 19/12-68 fra Jens Simonsen i Dons om, at hans gård må blive lovbudt 3 gange, inden han udsteder skøde til Niels Hansen Grundet.

473:

Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 29/8

473b:

Lægdsmanden Jens Knudsen fra Egholt får tingsvidne angående dragonen Laurids Joensen, der tilhører lægdet. Han er født i lægdet, og han blev der, til han kunne høste og slå. Da var han 15 år gammel.

27/6. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 19/9

Niels Lauridsen af Vester Vamdrup får tingsvidne ang. en ko, som han har købt af Jens Mortensen i Bække på hans forsikring om, at den havde overstået kvægsygen.

Nellemand på Lerbæk ctr. Hans Jepsen i Jelling for gæld. Udsat til 29/8, men er ikke set igen.

474:

1/8. Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 5/9

25/7. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 22/8

25/7. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. 22/8

1769 - 15. august:

Sr. Hvass i Viuf får tingsvidne ang. karlen Hans Madsen, som er taget til dragen, men som tilhører

hans broder justitsråd de Lindenpalms gods i Viuf.

De Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen i Follerup for gæld. 12/9

474b:

Christen Christensen af Vorbasse, nu Frederiksnåde, ctr. Jørgen Christoffersen Nørgaard i Vorbasse. 29/8

8/8. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 22/8

4/7. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 12/9

Læst forordning af 28/7 om fællesskabets videre ophævelse.

Læst Rentekammerets plakat af 28/6 ang. bortforpagtning af fiskeri i København, Fredensborg samt Kronborg amter.

Læst Christian Martfeldt selskabets udtog af planen for det kgl. danske landhusholdningsselskab.

Læst conditioner af 27/7 vedr. auktionen over krongods på Møen m.v.

1769 - 22. august:

15/8. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. 5/9

475:

8/8. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 5/9

8/8. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 12/9

8/8. Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 19/9

8/8. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 19/9

8/8. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. 19/9

1/8. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 5/9

Anne Marie Jørgensdatter af Seest søger tingsvidne om hendes undvegne mand Johan Frederik Christian. 12/9

475b:

1769 - 29. august:

15/8. Christen Christensen af Vorbasse, nu Frederiksnåde, ctr. Jørgen Christoffersen Nørgaard i Vorbasse. 12/9

8/8. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 19/9

8/8. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 19/9

8/8. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. 24/10

476:

8/8. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 19/9

476b:

Læst jordebog over krongods på Møen m.v.

Læst forordning af 8/8 om havre, hø og halm til militæret.

1/8. Dom: Kammerråd Richter af Fredericia og Peder Knudsen af Vamdrup mølle ctr. Peder Nicolaisen, der nu bebor møllen, fordi han ikke har betalt den. I flg. kontrakt af 8/10-68 har han forpligtet sig til at betale 600 rdl. til Richter og 400 til Peder Knudsen til snapsting 1769 med renter. Han har betalt 500 rdl. til den kgl. kasse og 100 til Peder Knudsen. Amtsforvalter Møller skal have betalt 215 rdl. for ham. Hvis han beviser dette sidste, skal han til Richter betale 170 rdl. Ellers skal han betale 385 rdl.

477:

1/8. Dom: Sr. Kaldager til Mejlgård og Rugballegård ctr. sr. Seest i Lille Velling for gæld. Skovrider Langsted har den 12/2-66 transporteret Seests obligation til Kaldager, hvem Seest altså skylder 98 rdl. 2 mk. Dem skal han betale.

1769 - 5. september:

22/8. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 17/10

22/8. Christen Thomsen i Andkær ctr. Else Marie Nielsdatter og dragonen Johan Mathiasen Virk. Sagen slutter med tingsvidne. Christen Thomsen blev i foråret 1767 trolovet til Else Marie Nielsdatter, men hen på sommeren blev dragonen afsløret hos hende. Nogen tid efter forsvandt hun, og vidnesbyrdene har især drejet sig om hendes færden derefter.

22/8. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 19/9

8/8. Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 26/9

1769 - 12. september:

22/8. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 17/10

22/8. Anne Marie Jørgensdatter af Seest søger tingsvidne om hendes undvegne mand Johan Frederik Christian. 26/9

15/8. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 26/9

477b:

15/8. De Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen i Follerup for gæld. Frafaldet.

29/8. Christen Christensen Søndergaard af Vorbasse, nu Frederiksnåde, ctr. Jørgen Christoffersen Nørgaard i Vorbasse. 19/9

Læst konditionerne for bortforpagtning af de kgl. fiskerier i København m.fl. amter.

Hans Lauridsen og Jørgen Pedersen af Skanderup får tingsvidne ang. 3 køer, som de har købt af Jesper Stephensen i Åstrup by, Føvling sogn, Skanderborg amt med ganranti for, at de havde overstået kvægsygen, men som nu er døde deraf inden fristen på 6 uger.

1769 - 19. september:

Landvæsenskommissær i Koldinghus amt etatsråd Hoffman og kancelliråd Deichman, begge af Fredericia begærer udmeldt synsmænd til at taksere en ejendom i Eltang.

22/8. Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 17/10

478:

8/8. Auditor Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 31/10

Jens Ankersen af Binderup får tingsvidne vedr. en ko, som han har købt af Hans Hansen i Sønder Stenderup. Den er død af kvægsygen i Seest, hvor han havde udlånt den til malkning til Johan Nielsen, som selv havde mistet alle sine køer.

29/8. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 17/10

29/8. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 17/10

478b:

29/8. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 17/10

8/8. Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. 17/10

22/8. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 17/10

22/8. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. 17/10

5/9. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 3/10

12/9. Christen Christensen Søndergaard af Vorbasse, nu Frederiksnåde, ctr. Jørgen Christoffersen Nørgaard i Vorbasse. 3/10

479:

1769 - 26. september:

Søren Nissen af Harte får tingsvidne vedr. en ko, som han havde købt af Anders Terkelsen i Kalhave, Hornborg sogn. Den skulle have gennemgået kvægsygen, men er nu død.

5/9. Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 24/10

12/9. Anne Marie Jørgensdatter af Seest søger tingsvidne om hendes undvegne mand Johan Frederik Christian. 10/10

Jep Jacobsen af Skærbæk ctr. Niels Bertelsen ibidem. 10/10

479b:

Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække. 10/10

12/9. Enken Dorthé Fridstedts i Asbo ctr. Ib Thomsen. 24/10

480:

Hr. magister Kleist ctr. Johannes Seest af Lille Velling for gæld. 10/10

Christen Henriksen af Hjelmstrup fremlyser galt 1. gang.

1769 - 3. oktober:

19/9. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 24/10

Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle. 17/10

480b:

Hans Jensen af Ejstrup får tingsvidne vedr. 2 køer af Lars Sørensen i Bjerre by, Bjerre herred. Den skulle have gennemgået kvægsygen.

Christen Henriksen af Hjelmstrup fremlyser galt 2. gang.

19/9. Dom: Christen Christensen Søndergaard af Vorbasse, nu Frederiksnåde, ctr. Jørgen Christoffersen Nørgaard i Vorbasse for gæld. Der er fremlagt et bevis på 39 rdl. 2 mk.; men der er kun stævnet for 10 rdl. Dem skal sagsøgte betale.

1769 - 10. oktober:

26/9. Hr. magister Kleist ctr. Johannes Seest af Lille Velling for gæld. 7/11

26/9. Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække. 31/10

481:

26/9. Jep Jacobsen af Skærbæk ctr. Niels Bertelsen ibidem. Forlig. Sagen har drejet sig om, et svin, som Niels Bertelsen skal have slået og revet halen af.

26/9. Anne Marie Jørgensdatter af Seest får tingsvidne om hendes undvegne mand Johan Frederik Christian.

Christen Henriksen af Hjelmstrup fremlyser galt 3. gang.

1769 - 17. oktober:

3/10. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle). 31/10

19/9. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 14/11

19/9. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter og Niels Thulesen i Øster Gesten ctr. Ole Nielsens enke og arvinger i Øster Gesten om skovhugst. Forlig afventes. Udsat til 14/11, men er ikke set mere.

5/9. Ole Jensen i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld. 24/10

481b:

Hans Marcussen får tingsvidne imod løjtnant Frandsen på Ødstedgård. Han skal et par gange have overfaldet ham med skældsord og spark. Det var i forbindelse med levering af hørtiende og rugtiende. Et spørgsmål om nedgravning af døde kreaturer indgår i sagen.

482:

19/9. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 31/10

482b:

19/9. Hans Nielsen Høll af Egeskov ctr. kammerråd Richter af Fredericia m. fl. om sønnen Niels Hansen. Kongen har beskikket kommissærer i sagen. Derfor slutter den her med tingsvidne. Foruden Richter har Jes Gundersen og skovfoged Thomas Knudsen været sagsøgt. Ved disse mænds hjælp har Richter ladet Niels Hansen bortføre fra hans hjem en nat og bringe han hen til en af Richters fæstebønder, Laue Lund i Trelde. Næste dag måtte Laue Lund bringe ham til Richters gård i Fredericia, hvor han holdtes indelukket, til han senere blev transporteret til en gård i Vinding. Her indfandt sig Hans Nielsen Høll sammen med andre mænd fra Egeskov. De forsøgte at få han søn med tilbage, men Richter trak ham ved håret ind på et værelse, og skovfogeden forhindrede dem i at gribe ind deroverfor. Siden blev Niels taget til Vejle, hvor han blev set i et vindue i et hus, som sagdes at være apoteket, og næste dag lod Richter ham fremstille for sessionen. Her fik Egeslov lægdsbrødre ham imidlertid indskrevet som henhørende under deres lægd.

19/9. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 14/11

19/9. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 14/11

Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 31/10

483:

19/9. Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. 14/11

12/9. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 31/10

Læst rentekammerets koncitioner af 19/8 vedr. brændevinsbrænderi i købstædernes frihedsdistrikter på landet.

Læst borgmester Junghans og øvrige Kolding magistrats inddeling af 7/10 på frihedsdistrikter.

1769 - 24. oktober:

26/9. Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 7/11

26/9. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 21/11

Hans Jepsen og Knud Jepsen af Lejrskov får tingsvidne ang. en ko, som de har købt af Søren Nissen i Harte. Den skulle have udstået kvægsygen, men er nu blevet angrebet deraf, så den har kastet sin kalv og er meget lidt værd. De vil gerne være frie for at betale den høje pris.

483b:

Forstander Hadberg, Kolding hospital, anmelder ildsvåde for hospitalsbonden Knud Andersen i Almind. Tingsvidne.

Kammerråd Richter lader afhjemle syn på Dyrehaven.

3/10. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 7/11

Christen Christensen Søndergaard af Frederiksnåde ctr. Søren Mogensen i Vorbasse for gæld. 7/11

29/8. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. 14/11

17/10. Dom: Ole Jensen Hvejsel i Horsted ctr. Christen Buch i Hjarup for gæld på 80 rdl. Han skal betale.

484:

1769 - 31. oktober:

17/10. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 28/11

19/9. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 28/11

17/10. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 14/11

17/10. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 28/11

10/10. Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække. 14/11

17/10. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle). 14/11

1769 - 7. november:

10/10. Hr. magister Kleist ctr. Johannes Seest af Lille Velling for gæld. 19/12

484b:

24/10. Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. Ole Nielsen Krag m.fl. af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. 14/11

24/10. Oberstinde Graboe til Urup ctr. Peder Poder i Bække for gæld. Sagen er afgjort.

24/10. Christen Christensen Søndergaard af Frederiksnåde ctr. Søren Mogensen i Vorbasse for gæld. 19/12

Læst forordning om kornskatten for 1770.

Læst patent om højesteret for 1770.

Læst plakate af 19/10 ang. skifter under søetaten.

Læst stiftsbefalingsmandens plakate af 24/10 om, at der igen hver tirsdag skal holdes torvedag i kolding.

1769 - 14. november:

31/10. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vrandrup Hougård. 28/11

17/10. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 28/11

485:

24/10. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter og hans skovfoged Thomas Knudsen. 28/11

17/10. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 28/11

Christen Jensen Grøn af Håstrup ctr. Iver Melchiorson i Tiufkær for gæld. 5/12

485b:

Stævning fra de kreditorer, der har ladet holde auktion hos grænsekontrollør Vorbasse i Gamst i januar. 21/11

31/10. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle). 28/11

31/10. Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække. 28/11

17/10. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig i vente. 5/12

Niels Jensen af Harte får tingsvidne ang. 2 køer, som han har købt af Anders Terkelsen i Kalhave, Horneborg sogn i forventning om, at de havde gennemgået kvægsygen. Nu er de døde af den.

17/10. Dom: Hans Hansen af Sønder Stenderup ctr. Christen Buch af Hjarup for gæld. Hans Hansen har ifølge kvittering betalt hr. Stjernholm 164 rdl. for 12 stude til Christen Buch. Denne har hævdet, at han kun skylder 82 rdl. 2 mk. Det beløb skal han betale, hvis han inden 4 uger med ed bekræfter, at han ikke skylder mere. Ellers skal han betale det, som Hans Hansen inden for de fire følgende uger aflægger ed på, at han skylder ham.

486:

7/11. Dom: Præsten hr. Neuchs af Vejle ctr. sin husmand Niels Jensen Ulf (Ole Nielsen Krag er ikke nævnt her) af Vinding ang. skovhugst i Vinding skov. Han har tilstået at have hugget 2 risbøge. Dem skal han efter skovforordningen betale Neuchs med 20 rdl.

1769 - 21. november:

Lægdsmanden Jens Thomsen i Lilballe for tingsvidne vedr. lægdets ret til Christen Hansen Slott, som er blevet antaget til dragon. Han er født i Lilballe i et hus, som tilhører Lars Jensens gård.

486b:

14/11. Stævning fra de kreditorer, der har ladet holde auktion hos grænsekontrollør Vorbasse i Gamst i januar, contra debitorerne. Thomas Knudsen i Gamst har gjort rigtighed. Tilbage er Albrecht Fugl. 28/11

24/10. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 5/12

Christian Fugl af Oxviggård for sin broder Albrecht Fugl af Gamst får tingsvidne ang. en del korn i Steffen Vorbasses forhen beboede gård. Grænsekontrolløerne Streich og Andersen er nævnt.

487:

Christen Knudsen af Bække anmelder ildsvåde. Tingsvidne.

487b:

Læst stiftsbefalningsmandens plakat af 24/10 om, at der hver tirsdag skal holdes torvedag i Kolding.

1769 - 28. november:

14/11. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hougård. 9/1-1770

14/11. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 12/12

21/11. Kreditorerne til grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst ctr. Albrecht Fugl. Udsættes til eftermiddagen. Se fol.488

31/10. Auditor Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 9/1

14/11. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle, Nyberg mølle). 12/12

14/11. Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække. 19/12

14/11. Selvejrbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter. 12/12

488:

14/11. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 12/12

31/10. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 12/12

31/10. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 12/12

Se fol. 487b, opsat fra formiddagen. Kreditorerne til grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst ctr. Albrecht Fugl. 12/12

Niels Pedersen Grobe (?) af Andkær fremlyser en plag 1. gang.

1769 - 5. december:

Søren Andersen Snedker af Vejle ctr. Mads Hansen Kyed i Follerup for gæld. 16/1

488b:

Lægdsmanden Peder Nielsen af Eltang får tingsvidne på lægdsret til Jens Thomsen, født i Bjert og søn af Thomas Jensen og Mette Hansdatter.

Sr. Niels Hansen Dreier fra Gamtofte sogn på Fyn får tingsvidne ang. en ko, som han havde sat på prøve i sin gård for at se, om den kunne komme sig over kvægsygen. Den døde.

Anders Jepsen af Hjarup ctr. Søren Nielsen i Gamst (kaldes også Søren Jepsen). 12/12

14/11. Christen Jensen Grøn af Håstrup ctr. Iver Melchiorson i Tiufkær for gæld. 9/1

21/11. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 19/12

14/11. Sagen om Øster Gesten skovs rebning. Forlig indgået.

489:

Niels Pedersen Grobe (?) af Andkær fremlyser en plag 2. gang. Tredie fremlysning skulle ske næste tingdag, men er ikke set.

Hans Hansen i Gelballe fremlyser en plag 1. gang.

Præsten hr. Sølling i Grindsted ctr. Hans Bounsen (Hans Bondesen) i Brøndsted. 19/12

1769 - 12. december:

28/11. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 9/1

489b:

Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 9/1

28/11. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter. 9/1

490:

28/11. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for

skovhugst. 9/1

28/11. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 9/1

28/11. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 23/1

Husmanden Iver Pedersen af Dollerup blev fremstillet af Anders Antonsen i Nagbøl og taget i ed som opsynsmand for Nagbøl og Dollerup.

Hr. Høstmark og øvrige Gamst bys lodsejere ctr. Vester Gesten bys lodsejere ang. markskel. 19/12

490b:

5/12. Anders Jepsen af Hjarup ctr. Søren Nielsen i Gamst. 16/1

28/11. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle, Nyberg mølle). 16/1

Læst forordning af 21/11 om at holde kyrasser- og dragonheste i beredskab til kgl. tjeneste.

Jep Jørgensen i Seest fremlyser en hoppe 1. gang.

Simon Stub i Brøndsted mølle efterlyser en plag 1. gang. Efterlysningen skulle 19/12, men er ikke set der.

28/11. Dom: Kreditorerne til grænsekontrollør Steffen Vorbasse af Gamst ctr. Albrecht Fugl i Oxvig for skyldige auktionspenge. Sr. Fugl har på auktionen over Steffen Vorbasses ejendom den 18/1 og 19/1 1769 købt for 170 rdl. 28 sk., og der er efter hans egen tilståelse overdraget ham korn for 87 rdl. 74. sk. Han skal betale.

1769 - 19. december:

Sag ctr. den fængslede Christen Christensen. 9/1

491b:

Christen Buch af Hjarup aflægger ed i henhold til dommen af 14/11 i sagen mellem ham og Hans Hansen i Sønder Stenderup.

12/12. Hr. Høstmark og øvrige Gamst bys lodsejere ctr. Vester Gesten bys lodsejere ang. markskel. Synsmænd afhjemler deres forretning. Tingsvidne.

5/12. Enken Dorthe Fridstedts i Asbo ctr. Ib Thomsen. 16/1

5/12. Præsten hr. Sølling i Grindsted ctr. Hans Bounsen (Hans Bondesen) i Brøndsted. 16/1

12/12. Jep Jørgensen i Seest fremlyser en hoppe 2. gang. Tredie fremlysning skulle være 9/1, hvor den ikke er set.

Læst amtmandens efterlysning af 15/12 af en fra Sverige (?) undvegen person ved navn Jean Henry Helleday, som har været kommissionær i banken og der gjort underslæb.

7/11. Dom: Christen Christensen Søndergaard af Frederiksnåde ctr. Søren Mogensen i Vorbasse for gæld på 17 rdl. 2 mk. Han skal betale.

492:

28/11. Dom: Niels Nielsen Bundsgaard af Vester Gesten ctr. Peder Poder i Bække for gæld. Ifl.g. købekontrakt på en halv gård i Vorbasse skylder Peder Pder 92 rdl. Dem skal han betale.

7/11. Dom: Hr. magister Kleist i Bjert ctr. Johannes Seest af Lille Velling for gæld på 16 rdl. Han skal betale.

1770

492:

1770 - 9. januar:

Hans Albrecht Gotlob Sonnin, birkedommer, Mads Christensen Paabye, rådmand, by- og rådstue- samt birkeskriver. Tingmænd: Christen Hansen i Seest, (i hans sted) Rasmus Rasmussen, Anders Poulsen i Hjarup, i hans sted Christen Frandsen, Jørgen Wind i Vamdrup, i hans sted Jacob Møller, Niels Jensen i Ferup, i hans sted Simon Andersen, Anders Andersen i Gesten, (i hans sted) Kort Andersen, Mickel Christensen i Glibstrup, i hans sted Bunde Hansen, Knud Hansen i Knudsbøl, i hans sted Hans Troelsen, Lars Viuf i Dollerup, i hans sted Frederik Vagt, alle

19/12. Sag ctr. den fængslede Christen Christensen. 16/1

28/11. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 30/1

12/12. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter. 23/1

492b:

28/11. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vrandrup Hovgård. 23/1

12/12. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 23/1

493:

12/12. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 23/1

12/12. Jep Pedersen af Vinding sogn ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. 6/2

12/12. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. 23/1

Marcus Jensen Ulf af Vinding fremlyser en plag. 16/1

Læst amtmandens skrivelse af 4/12 til rettens betjente i amtet om dokumenter på stemplet papir.

5/12. Dom: Christen Jensen Grøn af Håstrup ctr. Iver Melchiorson i Tiufkær for gæld. Søren Basse i Tiufkær har udstedt obligation til Christen Grøn på 53 rdl. På samme obligation har Iver Melchiorson forpligtet sig til at betale 40 rdl. i rater af 10 rdl. Han mangler at betale 20 rdl., som var forfaldne sidste mikkelsdag. Han skal betale de 20 rdl. og herefter 10 rdl. hver mikkelsdag.

493b:

1770 - 16. januar:

9/1. Sag ctr. den fængslede Christen Christensen. 23/1

12/12. Anders Jepsen af Hjarup ctr. Søren Nielsen i Gamst. 30/1

12/12. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nyborg mølle (Nye mølle, Nyberg mølle). 23/1

19/12. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 30/1

19/12. Præsten hr. Sølling i Grindsted ctr. Hans Bounsen (Hans Bondesen) i Brøndsted. 27/2

Marcus Jensen Ulf af Vinding fremlyser en plag 2. gang. 23/1 (?)

5/12. Dom: Søren Andersen (Snedker) af Vejle ctr. Mads Hansen Kyed i Follerup for gæld på 47 rdl. 4 mk. 12 sk. Han har undskyldt sig med, at han har sat pengene på rente hos en mand i Fredericia og nu hverken kan få kapitalen eller renterne. Han skal betale inden udgangen af februar.

1770 - 23. januar:

494:

16/1. Amtmanden ctr. en del personer for gæld til stervboet efter Anders Nielsen i Nye mølle (Nyborg mølle, Nyberg mølle). Sagen bortfalder indtil videre, da sagføreren Johan von Meden ikke har kunnet fremskaffe beviserne mod de indstævnte personer.

16/1. Sag ctr. den fængslede Christen Christensen. 30/1

9/1. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vrandrup Hovgård. 20/2

9/1. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 20/2

9/1. Selvejerbønder i Trelde ctr. kammerråd Richter. Forlig. Sagen har drejet sig om Richters benyttelse af sin part af Trelde skov. De mener, at han har forsømt at hegne mellen sin part og deres, at han har ført for mange kreaturer ind til græsning, og det uden attest for kvægsyge. Kreaturerne skal være gået ind på bymændenes skovpart, og her har man fundet en død ko i Kåse

mose.

494b:

9/1. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 6/2

Mads Olesen af Højen Stubberup får tingsvidne ang. 3 køer, som han har købt af Niels Rasmussen i Flendsted. De skulle have udstået kvægsygen, men er nu alle døde.

Anders Poulsen i Hjarup ctr. Rasmus Andersen i Øster Vamdrup. 6/2

495:

12/12. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 20/2

495b:

En hest, der er blevet fremlyst 9/1 og 16/1, fremlyses idag 3. gang. Ingen var mødt, hvorfor tingsvidne udsættes.

496:

9/1. Dom: Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Mads Hansen smed i Taulov Nebel for gæld. - Richter har fremlagt en den 21/12-65 under Mads Hansens navn udgivet revers til Richter på 29 rdl. 27 sk. Mads Hansen har nægtet at have underskrevet den. Efter lovens 53 art. pag 854 (5-14-53) burde sagsøgeren have indstævnet bonden hvert år efter reversens udgivelse og taget gældsætningsvidne over ham. Derfor frikendes Mads Hansen for tiltalen. Ellers har både Richter og Mads Hansen inddraget Barthold Hoe i Taulov Nebel og fremsat svare irettesættelser imod ham. Sådant eragtes at være sagen uvedkommende, og de fremsatte beskyldninger kendes døde og magtesløse. - Prokurator Lindom begærer sagen beskrevet til appel. (Det har under retssagen været forsøgt bevist, at Richter inden ryttergodsauktionen har modtaget "stikpenge" af bønderne i Taulov Nebel, 5 rdl. pr. tønne hartkorn, for at lade være med at byde deres gårde op på auktionen. Pastor Hoe, der vistnok er svoger til Richter, har på en eller anden måde været mellemmand).

1770 - 30. januar:

23/1. Sag ctr. den fængslede Christen Christensen. 13/2

9/1. Auditor Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 27/2

496b:

16/1. Anders Jepsen af Hjarup ctr. Søren Nielsen i Gamst. 27/2

16/1. Enken Dorthe Fridstedts i Asbo ctr. Ib Thomsen. 13/3

Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen af Taulov Nebel. 6/2

Lægdet nr. 33 af Andkær ctr. Hans Pedersen Møller, som er rømt fra lægdet. 20/2

497:

Læst landvæsenskolleigiets skrivelse af 13/1 til amtmanden, at retsbetjentene skal have nøje indseende med bryllupper og værtskaber, at der ikke går for meget til. Hvis sådant sker hos bønderne, så søges og tiltales de derfor.

1770 - 6. februar:

23/1. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 20/2

30/1. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel. 20/2

Oberauditør Seidelin af Stenderup søger tingsvidne ang. en bondekarl Niels Christensen, som Seidelin gør krav på imod bønderne Anders Pedersen med flere af Sønder Vilstrup. 20/2

497b:

Mads Pedersen af Hedensted ctr. Jes Poulsen af Gelballe for gæld. 20/2

23/1. Anders Poulsen i Hjarup ctr. Rasmus Andersen i Øster Vamdrup. Denne har tilbudt sin ed på, at han ikke har hugget det træ, der er stævnet for. Men Anders Poulsen vil kun være tilfreds med en ed på, at han heller ikke har ladet det hugge og ikke har sendt en hestevogn til dets afhentning, og han nægter at skulle have erklæret sig tilfreds med en ed som den, Rasmus Andersen har tilbudt. Dommeren kalder tinghørerne til vidne på, hvad der er blevet sagt. Der begæres tingsvidne udskrevet i domsform, for at sagsøgeren kan appellere til højesteret.

498:

Læst kapitelstaksten for 1769.

9/1. Dom: Sognefogeden Jep Pedersen af Vinding ctr. Peder Zakariasen og Anders Jepsen i Vinding for skovhugst. - De har hugget nogle bøge på et sted i Vinding skov, som er tillagt Jep Pedersen ved en usvækket, endelig rebningsforretning. Gerningen er sket før rebningsforretningen, og gerningsmændene foregiver, at de har hugget bøgene på deres egne gårdes skovskifter. Men akterne viser, at der ingen vished har været om skifternes skel, og træerne er blevet hugget, efter at der af retten lovligt var udmeldt 8 mænd til at granske, om skoven burde rebes. - De skal betale Jep Pedersen de 11 træers værdi efter uvildige mænds vurdering samt sagens omkostninger. Bøder: for deres trættekærhed 1 rdl. til justitskassen og for deres egenrådighed 2 rdl. til Holman herreds fattigkasse og lige så meget til justitskassen. Prokurator Højer, der på en lovstridig måde har gjort denne simple sag vidtløftig, skal bøde til hver af kasserne 2 rdl. Højer vil appellere dommen til højesteret, hvad hans egne bøder angår.

498b:

1770 - 13. februar:

Magister Jens von Haven, sognepræst for Vester Velling og Skjerning (Skjern) sogne, ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup og kautionist Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld. 27/2

Magister Jens von Haven, sognepræst for Vester Velling og Skjerning (Skjern) sogne, ctr. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter i Øster Gesten og Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld. 27/2

499:

30/1. Dom: Sagen ctr. den fængslede Christen (Christensen) af Aale for tyveri. Han er den 5/12 taget med en del efter hans egen tilståelse stjalne og her ved retten siden vurderede koster i hænde, nemlig fra Jens Madsen i Seest, skomageren Fritz i Kolding, Anders Chrisensen og Ole Christensen, og han har desuden bekendt, at han har solgt en fra Ole Pedersen i Brora (?) stjålen økse. - Han skal efter lovens 36 art. pag. 983 (6-17-36) og forordningen af 19/11-67 kagstryges, have tyvemærke i panden og arbejde sin livstid i jern i nærmeste fæstning, betale igæld til Ole Pedersen i Brora 1 mk., tvigæld til den kgl. kasse 31 rdl. 5 mk. 2 sk., samt denne proces' omkostninger og dommens fuldbyrdelse. Skarpretteren skal have 9 rdl. for at eksekvere dommen, hvis det sker. De omkostninger, som delinkventen ikke selv kan betale, udredes af Koldinghus amt. - Meddomsmænd: Rasmus Rasmusen, Simon Andersen, Bunde Hansen, Kort Andersen, Jacob Møller, Christen Frandsen, Hans Troelsen, Frederik Vagt (det er de lejede tingmænd). Delinkventen forlangte ikke dommen appelleret til højesteret, men ville underkaste sig kongens nåde i håb om straffens formildelse.

1770 - 20. februar:

6/2. Oberauditør Seidelin af Stenderup får tingsvidne ang. bondekarlen Niels Christensen, som Seidelin gør krav på imod bønderne Anders Pedersen med flere af Sønder Vilstrup.

499b:

30/1. Lægdet nr. 33 af Andkær ctr. Hans Pedersen Møller, som er rømt fra lægdet. 20/3

23/1. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hovgård. 6/3

23/1. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 20/3

23/1. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 20/3

6/2. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel. 20/3

6/2. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 6/3

500:

6/2. Mads Pedersen af Hedensted ctr. Jes Poulsen af Gelballe for gæld. 20/3

Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen. 6/3

501:

Læst forordn. af 23/1, at alt sukker fra St. Croix til Europa skal sendes til København.

Se fol 500. Spørgsmål til vidnerne i sagen Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen.

1770 - 27. februar:

13/2. Magister Jens von Haven, sognepræst for Vester Velling og Skjerning (Skjern) sogne, ctr. Niels Olesens enke Malene Sørensdatter i Øster Gesten og Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld. 10/4

13/2. Magister Jens von Haven, sognepræst for Vester Velling og Skjerning (Skjern) sogne, ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup og kautionist Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld. 10/4

30/1. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 27/3

30/1. Dom: Anders Jepsen af Hjarup som værge for Jep Pedersen i Gamst ctr. Søren Nielsen i Gamst for gæld på 120 rdl. - Han skal betale gælden med renter eller stille forsvarlig kaution for den, idet pengene så kan blive stående, til Jep Pedersen bliver myndig.

501b:

16/1. Dom: Præsten hr. Sølling i Grindsted ctr. Hans Bonesen (Hans Bondesen) i Brøndsted. Han blev den 24/3-1767, da han boede i Lilballe, dømt til at betale 15 mk. 1 sk. til sagsøgeren, hvilket han ikke har gjort endnu. Han skal betale.

1770 - 6. marts:

(Se 29/11-68). Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem og Niels Nielsen i Tersbøl. 3/4

Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. en del Vinding beboere. 10/4

502:

20/2. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hovgård. 20/3

Iver Hansen af Høllund ctr. Knud Jensen for skovhugst. Tingsvidne.

20/2. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 20/3

20/2. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen. 3/4

502b:

Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. nogle (navngivne) folk i Skærup. 20/3

Læst plakater af 13/2 om salttakster.

Læst reskript af 9/2, at om vinteren skal bønderne befordre posten afsted, når der er stærk sne og snefog.

1770 - 13. marts:

Sognepræsten i Hjarup hr. Friis ctr. Christen Buch ibidem for gæld. 27/3

30/1. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 24/4

Læst amtmandens efterlysning af 2 kvinder, Anna Margrethe Jørgensdatter og Mette Hansdatter, som er brudt ud af arresten i Ribe, hvor de var arresteret for tyveri.

Læst Thotts skrivelse af 24/2 fra kancelliet ang. efterlysning af Johan Ehremstrøm fra Sverige, der er rømt med en anselig del penge.

Læst geheimeråd Thotts skrivelse af 3/3 ang. efterlysning af en ... (kammerherre?), som har stået i tjeneste ved banken i Sverige.

503:

Læst amtmandens skrivelse af 12/3 om, at der igen skal holdes auktion over de to gårde i Starup, som beboes af hhv. Jacob Iversen og Anders Jensen.

1770 - 20. marts:

Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 3/4

Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer (en del personer fra Øster og Vester Gesten er nævnt). 3/4

6/3. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. nogle (navngivne) folk i Skærup. 24/4

6/3. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vrandrup Hovgård. 3/4

6/3. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 3/4

503b:

Konsistorieråd Brosen ctr. Christen Christensen Høllund af Vorbasse sogn. 3/4

Magister Kleist ctr. Morten Kristoffersen i Vintmølle for gæld. Dom den 1/5, hvis ikke gælden er

betalt forinden.

504:

Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen ibidem. 3/4

20/2. Mads Pedersen af Hedensted ctr. Jes Poulsen af Gelballe for gæld. 24/4

20/2. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel. 3/4

Forstander Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønder for restance. 10/4

Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen i Holmenshave. 10/4

20/2. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 27/3

20/2. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 10/4

504b:

Borgeren Peder Broe af Vejle ctr. Jens Eskildsen i Jelling. 27/3

Læst anordning af 1/2 om sø-enrullering i Danmark.

20/2. Dom: Lægdet nr. 33 af Andkær ctr. Hans Pedersen Møller, som er rømt fra lægdet. Det er bevist, at han har fyldt sit 9. år hos Peder Ladegaards i Andkær og er bortrømt. Han skal pågribes og leveres tilbage til lægdet.

1770 - 27. marts:

13/3. Sognepræsten i Hjarup hr. Friis ctr. Christen Buch ibidem for gæld. 10/4

20/3. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 10/4

27/2. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 10/4

20/3. Borgeren Peder Broe af Vejle ctr. Jens Eskildsen i Jelling for gæld. Sagen udsat til 10/4, men ikke set igen.

1770 - 3. april:

505:

20/3. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer. 24/4

Lægdsmanden Peder Andersen af Starup får tingsvidne ang. karlen Bertel Pedersen. Som vidner optræder hans forældre Peder Bertelsen og Anna Cathrine Berg af Ågård.

20/3. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 24/4

20/3. Sag ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hovgård. 1/5

20/3. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 24/4

20/3. Konsistorialråd Brosen i Ribe ctr. Christen Christensen Høllund af Vorbasse sogn. 24/4

505b:

20/3. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel. 24/4

6/3. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 24/4

20/3. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen ibidem. 24/4

506:

6/3. Dom: Ole Christensen og Niels Christensen af Knudsbøl ctr. Peder Pedersen ibidem (Niels Nielsen i Tersbøl er ikke nævnt) for skovhugst. Peder Pedersen har tilstået, at han fra et sted i Knudsbøl skov, som han uden bevis påstår er hans, har solgt 20 risbøge. - Efter forordningen af 26/1-1733 skal han bøde 100 rd., hvoraf sagsøgerne efter uvildige mænds sigende får erstatning for deres træers værdi. Det overskydende går til Anst herreds fattigkasse.

Læst amtmandens foranstaltning af 23/2 til amtsforvalteren til Peder Pøder i Bække om krohold samt til de andre to, nemlig Holmeshave og Stovstrup. Findes indført fol. 507.

1770 - 10. april:

6/3. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. en del Vinding beboere.
Kontrastævning. 22/5

27/3. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 24/4

27/3. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 1/5

506b:

20/3. Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen i Holmshave. 1/5

507:

20/3. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 24/4

507b:

27/3. Sognepræsten i Hjarup hr. Friis ctr. Christen Buch ibidem for gæld. 22/5

Læst forordning af 20/3 ang. mønter på de kgl. amerikanske øer.

Læst forordning af 23/3 ang. tjenestefolks opsigelses- og tjenestetid på landet.

20/3. Dom: Forstander Hadberg af Kolding hospital ctr. hospitalsbønder for restance på ialt 256 rdl. 41 1/2 sk. De har den 20/3 tilstået hver sin gæld. De skal betale.

27/2. Dom: Provsten i Medelsom herred, magister Jens von Haven, sognepræst for Vester Velling og Skjerning (Skjern) sogne, ctr. Jens Ankersen Viuf i Skanderup og kautionist Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld på 1600 rdl. De skal betale een for begge og begge for een.

27/2. Dom: Samme ctr. Malene Sørensdatter i Øster Gesten og Kej Poulsen i Vejen mølle for gæld på 900 rdl. Sidstnævnte er kautionist og værge. De skal betale een for begge og begge for een.

Se fol. 506. Skrivelsen ang. Peder Poders krohold i Bække og Niels Bangs i Stovstrup samt krohold i Holmshave.

508:

1770 - 24. april:

10/4. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 15/5

20/3. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. nogle (navngivne) folk i Skærup. 22/5

508b:

3/4. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 1/5

3/4. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 8/5

3/4. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer. 15/5

20/3. Mads Pedersen af Hedensted ctr. Jes Poulsen af Gelballe for gæld. Udsat til 15/5, men sagen er ikke set igen.

3/4. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. 15/5

509:

3/4. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 1/5

3/4. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen (Lauridsen) ibidem. 22/5

13/3. Enken Dorthe Fridstedts i Asbo ctr. Ib Thomsen. 29/5

Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 8/5

509b:

10/4. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 1/5

3/4. Konsistorialråd Brosen i Ribe ctr. Christen Christensen Høllund af Vorbasse sogn. 8/5

1770 - 1. maj:

10/4. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 15/5

24/4. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 15/5

24/4. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 12/6

510:

10/4. Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen Skov i Holmenshave. 15/5

24/4. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 15/5

Sognefoged Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding fører tingsvidnesag ctr. Hans Christian Berg m.fl. af Vejle. 8/5

Rekrutlægsmanden Rasmus Sørensen af Ågård får tingsvidne på lægdsret til Peder Mogensen.

510b:

Laurids Pedersen af Øster Gesten på vegne af datteren Maren Lauridsdatter ctr. hendes broder Hans Lauridsen ibidem for gæld. 15/5

Amtsforvalteren efterlyser en besovet kvinde 1. gang. 8/5

20/3. Dom: Magister Kleist ctr. Morten Kristoffersen i Vintmølle for gæld på 100 rdl. Han skal betale.

3/4. Dom i sagen ctr. Christen Carstensen, skytte på Vranderup Hovgård, som den 25/9-68 skal have skudt en dreng ved navn Christen Christensen i låret og den 20/4 en karl ved navn Mads Nielsen af Lejrskov, så han nogle timer senere døde deraf. - Han har fortalt både jomfru Harthe og Maren Andersdatter, der begge tjente på Vranderup Hovgård på den tid, at han har skudt en dreng i låret. Ligeledes til Eibert Smed af Gelballe og geheimeråd von der Lieth. - Hvad Mads Nielsen angår, har skovfoged Rasmus Kjær bevidnet, at skytten i hans påsyn har skudt en karl i Gelballe skov. Det samme har skytten fortalt til Jep Kusk, men navnet var ikke angivet. Mads Nielsen har sagt på sit yderste, at det var Vranderup skytte, der skød ham. Dertil kommer, at skytten ulovligt er rømt, skønt han havde fået kgl. lejdebrev. Han har således gjort sig selv yderst mistænkt for at være

Mads Nielsens banemand. Det kendes for ret, at han skal tages fast og sættes i sikker forvaring, for at han kan blive lovligt forhørt og derefter dømmes, som ret kan være.

511:

1770 - 8. maj:

24/4. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 29/5

Søren Jensen af Jordrup anmelder ildsvåde. Han får tingsvidne at fremlægge for amtmanden i forventning om nådig hjælp til istandsættelse af gården.

24/4. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 15/5

511b:

1/5. Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding fører tingsvidnesag ctr. Hans Christian Berg m.fl. af Vejle. 15/5

512:

1/5. Amtsforvalteren efterlyser en besovet kvinde 2. gang. 15/5

24/4. Dom: Konsistorialråd og domprovst Brodersen i Ribe ctr. Christen Christensen Høllund af Vorbasse sogn for gæld. Iflg. kontrakt af 7/7-67 har Christen Høllund fæstet de fire kongekorntiender for Grindsted, Hejnsvig, Grene og Vorbasse sogne på livstid imod en betaling på 340 rdl. om året at erlægge hvert års martini. Det er med i kontrakten, at for hver uge, betalingsfristen overskrides, skal han betale 4 rdl. Han resterer at betale 78 rdl. for året 1768 og alle 340 rdl. for 1769, ialt 418 rdl. Dem skal han betale med renter samt de 4 rdl. ugentligt. Desuden skal han erstatte domprovsten, hvad han måtte have tabt ved ikke at få pengene i tide, samt 20 rdl. i sagsomkostninger.

1770 - 15. maj:

24/4. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 12/6

512b:

1/5. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 12/6

24/4. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. 29/5

513:

1/5. Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen Skov i Holmshave. 12/6

Niels Gris m.f. (navngivne) af Herslev ctr. Søren Holst m.fl. (navngivne) af Fredericia. 12/6

514b:

1/5. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 29/5

8/5. Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding fører tingsvidnesag ctr. Hans Christian Berg m.fl. af Vejle. 22/5

8/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 22/5

515:

Peder Christensen af Borre mølle søger tingsvidne om vandhjulene i møllen. 29/5

1/5. Laurids Pedersen af Øster Gesten på vegne af datteren Maren Lauridsdatter ctr. hendes broder Hans Lauridsen ibidem for gæld. 12/6

1/5. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 22/5

Læst plakate af 24/4 om toldstederne.

8/5. Amtsforsvalteren efterlyser 3. gang en besøvet kvinde ved navn Maren Jensdatter, som har begået lejermål i Højen sogn i året 1769. Hun meldte sig ikke.

24/4. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer. 19/6

515b:

1770 - 22. maj:

Madame Berg på Sofienlund ctr. Hans Krog i Nørre Bjert. 12/6

10/4. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. Kontrastævning. 3/7

Sognefoged Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 12/6

15/5. Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding fører tingsvidnesag ctr. Hans Christian Berg m.fl. af Vejle. 29/5

516:

10/4. Sognepræsten i Hjarup hr. Friis ctr. Christen Buch ibidem for gæld. Sagen afgjort i mindelighed. Det har indgået i sagen, at degnen Laue Høg i Hjarup skulle have afkøbt Christen Buch en hoppe under foregivende af, at den var til pastor Friis, som altså skulle betale.

24/4. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen (Lauridsen) ibidem. 29/5

15/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 29/5

På grund af birkedommer Sonnins svaghed er rådmand Hans Paabye sættestemmer i følgende sag:

24/4. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. nogle (navngivne) folk i Skærup. 12/6

15/5. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 29/5

1770 - 28. maj: (mandag)

Gæsteretten sat på Koldinghus birketingstue af borgmester og byfoged Hans Junghans af Kolding som kst. sættestemmer i vakancetiden samt rådmand og adjungeret birkeskriver Hans Paabye tillige med 2 testes, Bunde Hansen og Hans Basse af Kolding.

516b:

Kontrollør Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Laursen Kjergaard om indsmugling af 28 stude. 1/6

517b:

1770 - 29. maj:

Hans Junghans er sættestemmer, efter at birkedommer Sonnin er afgået ved døden.

15/5. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. 12/6

518:

15/5. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 26/6

518b:

8/5. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 12/6

22/5. Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding fører tingsvidnesag ctr. Hans Christian Berg m.fl. af Vejle. 19/6

520:

Jens Bastrup af Hjarup ctr. Mickel Christensen og Jes Jessen ibidem. 19/6

22/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 19/6

22/5. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen (Lauridsen) ibidem. 19/6

Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 19/6

22/5. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 12/6

15/5. Peder Christensen af Borre mølle får tingsvidne om vandhjulene i møllen.

Borgerne Mads Christensen og Peder Madsen af Vejle ctr. Hans Jepsen i Jelling. 19/6

520b:

24/4. Enken Dorthe Fridsteds i Asbo ctr. Ib Thomsen. 26/6

Smeden Iver Jensen af Vester Vamdrup får tingsvidne om 90 stk. høleer, som han vil indføre til salg i Jylland. De er forfærdiget af ham selv og hans folk i Vester Vamdrup.

Thomas Nielsen og Niels Rans i Højen efterlyser 4 plage 1. gang. 12/6

1770 - 1. juni (fredag):

28/5. Gæsteret. Sagen mod Peder Poder i Bække. 29/6

521:

1770 - 12. juni:

15/5. Laurids Pedersen af Øster Gesten på vegne af datteren Maren Lauridsdatter ctr. hendes broder Hans Lauridsen ibidem for gæld. 26/6

15/5. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 3/7

1/5. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 10/7

521b:

15/5. Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen Skov i Holmenshave. 10/7

15/5. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 10/7

29/5. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. 10/7

29/5. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 10/7

15/5. Niels Gris, Niels Iversen, Hans Brems, Jens Christensen og hustru og Bertel Thomsen og hustru, alle af Herslev, ctr. Søren Holst, Jes Gundersen, Gunder Gundersen, Niels Hansen og rådmand Lindberg, alle af Fredericia vedr. en brændevinsinkquisition. Tingsvidne.

Mads Olesen af Højen Stubdrup ctr. sin fæstebonde Markus Rasmussen i Viuf. Udsat til 19/7, men kommer først igen 31/7

522:

22/5. Madame Berg på Sofienlund ctr. Hans Krog i Nørre Bjert. 26/6

22/5. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup.
Spørgsmål til vidnerne, se fol. 523. 10/7

522b:

29/5. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 26/6

523:

22/5. Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 26/6

Borgeren Peder Broe i Vejle ctr. ?. 26/6

Henning Uldrich Nees på Haughus ctr. forvalter From i Nybjerg mølle. 26/6

Læst forbud af 28/5 på spil og leg formedelst enkedronning Sophia Magdalenas død.

29/5. Thomas Nielsen og Niels Rans i Højen efterlyser 4 plage 2. gang. 19/6

Se fol. 522. 25 spørgsmål til vidnerne i kontrastævning i sagen ml. Berg og Skærup folk.

523b:

Laue Hansen Lund (?) af Trelde anmelder ildsvåde med tab på ca. 300 rdl. Tingsvidne. (Se fol. 548b)

1770 - 19. juni:

29/5. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Laugesen (Lauridsen) ibidem. 3/7

29/5. Jens Bastrup af Hjarup ctr. Mickel Christensen og Jes Jessen ibidem. Forlig.

15/5. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer. 3/7

29/5. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. 10/7

29/5. Mads Christensen og Peder Madsen af Vejle ctr. Hans Jepsen i Jelling for gæld. 10/7

524:

Forpagter Johan Sørensen på Skjoldborghus ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for gæld. 10/7

29/5. Sognefoged Jep Pedersen og Rasmus Markussen m.fl. af Vinding får tingsvidne ctr. Hans

Christian Berg m.fl. af Vejle. Hans Christian Berg har holdt brændevinsinkquisition i Vinding bistået af en hel del vejlensere, der rendte rundt som gale hist og her og tog, hvad de havde lyst til. De havde ikke fremvist nogen skriftlig ordre, og der var ingen rettens betjent med inde i husene. Fra sognefogeden tog de et par brændevinspiber. Fra Peder Sørensen tog de en bryggerkedel, der dog ellers tidligere var kendt lovlig. Fra Rasmus Markussen havde de taget et kobberbrændevinslåg. Christian Rode fra Vejle var så fuld, at han faldt om på et iskær på gaden. Ingen skubbede. Rasmus Markussen fik sit låg tilbage uden tvang. Andre fik også deres tilbage.

29/5. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 3/7

524b:

12/6. Thomas Nielsen og Niels Rans i Højen efterlyser 4 plage 3. gang.

Læst amtmand von Klingenberg's plakat af 7/6 om licitation over Fovslet, Revsø, Tapdrup (Taabdrup), Voergård (?), Vaargaard), Drenderup og Strårup.

1770 - 26. juni:

29/5. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 10/7

12/6. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. Jep Raun i Højen. 3/7

Peder Poder i Bække ctr. prokurator Lindom af Snoghøj. 29/6

525:

Apoteker Folmer Holm af Fredericia ctr. Niels Christensen (kaldes her først Niels Christian og senere Jens Christian) af Håstrup. 10/7

12/6. Henning Uldrich Nees på Haughus ctr. forvalter From i Nybjerg mølle med kautionsister fru kancelliråd Deichman og borgmester Thomsen i Fredericia. 10/7

Hans Jensen af Højen Stubberup får tingsvidne ang. en ko, som han har købt af Jørgen Jespersen i Kalhave. Den skulle have udstået kvægsygen, men er nu død af den.

525b:

12/6. Borgeren Peder Broe i Vejle ctr. Niels Madsen af Hjortebjerg mølle. 10/7

12/6. Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 3/7

29/5. Enken Dorthe Fridsted's i Asbo ctr. Ib Thomsen. 10/7

Amtsforvalteren efterlyser Karen Nielsdatter af Gamst, som i 1769 er besvangret af Søren Jensen fra Vester Højst i Tønder amt. Hun er borttrømt. 3/7

12/6. Dom: Laurids Pedersen af Øster Gesten på vegne af datteren Maren Lauridsdatter ctr. hendes

broder Hans Lauridsen ibidem for gæld. Ved overtagelsen af selvejergården fra faderen har han bl.a. forpligtet sig til at udbetale søsteren 200 slettedaler, når hun enten blev gift eller efter opsigelse forlangte pengene. Han har ikke villet betale, skønt hun har givet opsigelse. - Han skal iflg. lovens 5-1-1 og -2 holde sin kontrakt og betale gælden.

12/6. Dom: Madame Berg på Sofienlund ctr. Hans Krog i Nørre Bjert for gæld på 350 rdl. Han skal betale.

526:

1770 - 29. juni (fredag):

1/6 (og 26/6). Gæsteret. Sagen mod Peder Poder i Bække. 10/8

1770 - 3. juli:

19/6. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 17/7

22/5. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 31/7

19/6. Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Lauridsen (Laugesen) ibidem. 24/7

526b:

26/6. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. fæstebonden Jep Raun i Højen. 10/7

12/6. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 31/7

19/6. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer. 17/7

26/6. Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 24/7

Peder Nørskov i Overby, Skanderborg amt, ctr. Jens Jensen Lundemand i Håstrup og kautionist Ole Jensen Hvejsel i Horsted. 17/7

527:

26/6. Amtsforvalteren efterlyser 2. gang Karen Nielsdatter af Gamst, som i 1769 er besvangret af Søren Jensen fra Vester Højst i Tønder amt. Hun er bortrømt. 10/7

1770 - 4. juli (onsdag):

Politiret. Sag ctr. Bramdrup beboere for ulovlig tømmerhandel. 16/7

527b:

1770 - 10. juli:

19/6. Forpagter Johan Sørensen på Skjoldborghus ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for gæld. 7/8

12/6. Borgmester Junghans af Kolding for frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. 24/7

12/6. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 7/8

26/6. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 24/7

528:

12/6. Iver Hansen af Holme ctr. Knud Jensen Skov i Holmenshave. 7/8

12/6. Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. 7/8

26/6. Apoteker Folmer Holm af Fredericia ctr. Niels Christensen af Håstrup. 24/7

528b:

12/6. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 24/7

26/6. Henning Uldrich Nees på Haughus ctr. forvalter From i Nybjerg mølle med kautionister fru kancelliråd Deichman og borgmester Thomsen i Fredericia. 17/7

529:

19/6. Kammerråd Richter af Fredericia ctr. Jens Hansen af Vinding for skovhugst. Tingsvidne.

26/6. Borgeren Peder Broe i Vejle ctr. Niels Madsen af Hjortebjerg mølle. 24/7

3/7. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. fæstebonden Jep Raun i Højen. 14/8

12/6. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup. 31/7

529b:

Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 24/7

Læst forordning af 12/6 ang. fremdeles ekstrapåbud af gejstlige og verdslige betjentes gage m.m.

3/7. Amtsforvalteren efterlyser 3. gang Karen Nielsdatter af Gamst, som i 1769 er besvangret af Søren Jensen fra Vester Højst i Tønder amt. Hun er borttrømt.

19/6. Dom: Mads Christensen og Peder Madsen af Vejle ctr. Hans Jepsen i Jelling for gæld. De har været kautionister for et lån på 94 rdl., som Hans Jepsen har optaget hos majorinde fru Bülow, som

nu er i ægteskab med major von Lüttichau til Haraldskær. Kautiønisterne har stævnet Hans Jepsen, efter at kreditor har erindret dem om gælden. - Han skal betale.

26/6. Dom: Afdøde Niels Rasmussens enke Dorthe Fridstedes i Asbo ctr. Ib Thomsen ibidem, som har villet fratage hende den jord, som hører til det fæstehus, hun bebor iflg. fæstebrev, som blev udstedt af daværende ejer af Hundsbæk (? Huusbech). Ib Thomsen grunder sig derpå, at jorden skal være kommet af hans fæstegård i hans formands tid, uden at der er sket noget afslag i landgilden; men det har enken modbevist. - Så længe Dorthe Fristed er enke efter sin mand, bør hun efter loven beholde huset med tilliggende jord imod årlig afgift ifølge fæstebrevet til den, som dertil er berettiget. Ib Thomsen bør forene sig med hende om den fornærmelse, hun ved ham er tilføjet. Hvis han ikke gør det, skal det gøres på hans bekostning ved uvildige mænd. - Ib Thomsen vil appellere sagen til højesteret.

530:

1770 - 16. juli (mandag):

4/7. Politiret. Sag ctr. Bramdrup beboere for ulovlig tømmerhandel. 23/7

1770 - 17. juli:

10/7. Henning Uldrich Nees på Haughus ctr. forvalter From i Nybjerg mølle med kautiønist fru kancelliråd Deichman og borgmester Thomsen i Fredericia. 24/7

3/7. Peder Nørskov i Overby, Skanderborg amt, ctr. Jens Jensen Lundemand i Håstrup og kautiønist Ole Jensen Hvejsel i Horsted. 14/8

530b:

Lægdsmanden Niels Quist af Herslev får tingsvidne om lægdsret til Thomas Hansen. Både han og hans fader Hans Thomsen er født i Herslev.

Sognepræst Jens Højer i Starup får tingsvidne på, hvordan tambour Friderich Johansen Gemming har beegnet hans annexbonde Iver Bech af Vester Nebel.

531:

3/7. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer, Ole Andersen m.fl. af Gesten. 31/7

3/7. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 31/7

Arvingerne efter Peder Thomsen Raufs enke Anna Jørgensdatter i Andkær ctr. Thomas Jørgensen (Damkjær) for gæld. 24/7

Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Poul Nissen, Bramdrup for gæld. 31/7

531b:

Samme ctr. Lars Jensen i Nørre Bjert for gæld. 31/7

1770 - 23. juli (mandag):

16/7. Politiret. Sag ctr. Bramdrup beboere for ulovlig tømmerhandel. 30/7

1770 - 24. juli:

10/7. Birkedommer Stephensen i Grundet birketing konstitueret til at afsige en dom mellem frk. Reuter og sl. oberst Roses enke og stervbo, se fol. 533.

10/7. Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. 21/8

532:

10/7. Apoteker Folmer Holm af Fredericia ctr. Niels Christensen af Håstrup. 7/8

10/7. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 7/8

533:

17/7. Henning Uldrich Nees på Haughus ctr. forvalter From i Nybjerg mølle med kautionister fru kancelliråd Deichman og borgmester Thomsen i Fredericia. Gælden på 700 rdl. er betalt og sagen frafaldet.

10/7. Borgeren Peder Broe i Vejle ctr. Niels Madsen af Hjortebjerg mølle. 4/9

3/7. Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 7/8

10/7. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 7/8

533b:

3/7. Dom: Anders Hansen af Øster Gesten ctr. Hans Lauridsen (Laugesen) ibidem. Udfra rytterdistriktets skifteprotokol er bevist, at der i Hans Lauridsens gård er indestående 16 rdl. 5 mk., der tilhører Anders Hansen som arv og gave. Dem skal han betale.

17/7. Dom: Arvingerne efter Peder Thomsen Raufs enke Anna Jørgensdatter i Andkær ctr. Thomas Jørgensen i Damkjær for gæld på 20 slettedaler. Han skal betale.

Hans Knudsen af Hinum i Grindsted sogn tinglyste i.h.t. forordn. af 13/5-69 sit testamente. Den ældste søn Knud Hansen skal beholde gården. Aftægtsbestemmelser.

10/7. Dom: Frk. Reuter i København ctr. oberst Roses arvinger i Follerup. Frk. Reuter har været i tjeneste hos obersten til hans død. Det er bevist, at han har lånt 90 rdl. af hende. En kontrakt med Peder Larsen i Follerup er nævnt samt en skriftlig bestemmelse fra obersten om, at hun skulle have

nogle møbler til gengæld for den løn, han ikke har udbetalt hende. Disse er med hendes tilladelse blevet solgt på auktion for godt 229 rdl., efter at hun ved brev til amtmanden havde meldt, at hun udrejste af landet. - Oberstens familie har forsøgt at få hendes krav underkendt og bl.a. hævdet, at hun ved sin bortrejse har afstået fra alle krav. Hovedargumentet synes at have været et brev fra madame Montaigne i Fredericia, der bl.a. hævder, at oberstens såkaldte gavebrev må være ugyldigt, da det ikke er belagt med stemplet papir, savner vitterlighedsvidners underskrift og ikke er tinglyst; hun afviser også gælden på 90 rdl. m.m. Hendes indlæg erkendes uefterretteligt. Gavebrevet går ud på, at frk. Reuter skulle have møblerne for hendes redelige tilsyn i hans hus og store møje med ham i hans svaghed. Dommen forklarer, hvilke slags breve der skal være belagt med stemplet papir m.m., og hvilke slags der ikke behøver det, og godkender oberstens brev. Det er bevist, at hvadenten frk. Reuter skal kaldes husholderske eller husfrøken, så har den sl. herre i 8 år i sin frues fraværelse ikke haft andre til at forestå huset end frk. Reuter. Oberstens enke skal altså betale hende: 1) for de solgte møbler 222 rdl. 1 mk. 5 1/2 sk., 2) iflg. den med Peder Larsen oprettede kontrakt 46 rdl., 3) de 90 rdl., som obersten havde lånt, 4) 10 rdl. i sagsomkostninger, 5) 5 mk. 4 sk. til justitskassen, så meget som dommen og seglet har kostet. - De anstødelige skrivemåder, som prokurator Lindom har brugt, bør ikke komme frk. Reuter til fornærmelse.

534:

1770 - 30. juli (mandag):

23/7. Politiret. Sag ctr. Bramdrup beboere for ulovlig tømmerhandel. 2/8

534b:

1770 - 31. juli:

10/7. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup. 7/8

17/7. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer, Ole Andersen m.fl. af Gesten. 14/8

3/7. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 21/8

3/7. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 21/8

12/6. Mads Olesen af Højen Stubdrup ctr. sin fæstebonde Markus Rasmussen i Viuf ang. opsigelse af gården. Mads Olesen har købt gården ved auktion i 1769. Han har påstået, at fæsteren har forringet gården, og bedt om, at Søren Haar og Rasmus Sørensen Soel af Viuf måtte blive udmeldt til at syne den. De skulle have afhjemlet deres syn den 19/7, men har ikke haft tid på grund af den landmålingsforretning, der er foretaget i deres by. Nu afhjemler de synet. Tingsvidne.

17/7. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 14/8

17/7. Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Poul Nissen, Bramdrup for gæld. 14/8

535:

17/7. Samme ctr. Lars Jensen i Nørre Bjert for gæld. 14/8

Christen Christensen og hustru Maren Christensdatter af Seest tinglyser i.h.t. forordn. af 13/5-1769 deres testamente. Ældste søn, Christen Christensen, skal have gården og svare 200 rdl. til hver af de andre søskende: Niels, Jeppe og Mads Christensen. Aftægtskontrakt nævnes.

1770 - 2. august (torsdag):

Politiretten sat:

30/7: Dom: Sag ctr. Bramdrup beboere for ulovlig tømmerhandel. De har allerede i nogen tid dristet sig til at opkøbe favntræ på landet for igen at sælge til skippere med profit og således overtrådt forordningen af 25/8-1741 til skade for Kolding bys indvånere. Dette burde allerede have været påtalt og straffet, men da det ikke er sket, så har byens borgere nu taget initiativ til at få Bramdrup mændene tiltalt i sagen. Man har stævnet Hans Maug, Mads Skov, Peder Bjerre, Thue Sørensen og Hans Christensen, alle af Bramdrup. Under sagen er det kommet frem, at Lars Jensen på Noes er med i sagen. 51 favne af det beslaglagte træ er kommet fra ham, og hans svoger Hans Maug har samarbejdet med ham. Lars Jensen har sagt, at han forhen har solgt og også fremover vil sælge til skippere. Derved kan hans skov hurtigt blive ødelagt, og han er så medinddraget i sagen. Men selve skovens forhugning er en sag for sig, der ikke skal påkendes her. - Hovedmændene er altså Lars Jensen og Hans Maug; men da de ikke er kommet til at fuldføre deres forsæt med at sælge favntræet til skippere, så kendes for ret, at enhver af dem såvelsom de øvrige indstævnedede i Bramdrup bør holde sig plakaten af 24/10-69 efterrettelig ved at sælge det beslaglagte træ til indvånerne i Kolding. Lars Jensen og Hans Maug bør formedelst deres omgang i sagen betale hver for sig 2 rdl. til fattigkassen i det herred, hvor de bor. Sagsomkostningerne fordeles på Lars Jensen med 13 og på Hans Maug med 7 rdl.

535b:

1770 - 7. august:

24/7. Apoteker Folmer Holm af Fredericia ctr. Niels Christensen af Håstrup. 21/8

536:

10/7. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 11/9

24/7. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 21/8

10/7. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 4/9

536b:

31/7. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup. 21/8

24/7. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 21/8

24/7. Christen Buch i Hjarup ctr. degnen mons. Høg ibidem. 4/9

10/7. Dom: Forpagter Johan Sørensen på Skjoldborghus ctr. Søren Johansen Smed i Knudsbøl for gæld på 310 rdl. Han skal betale.

10/7. Dom: Enken Elisabeth sl. Udes ctr. Mads Hansen smed af Taulov Nebel om aftægt. Afdøde Ude Jepsen af Taulov Nebel og Mads Hansen Smed ibidem havde indgået en tinglyst kontrakt af 1755, hvorved sidstnævnte er kommet i besiddelse af førstnævntes fæstegård imod at betale 450 slettedaler samt nogle aftægtsydelse: Ude Jepsen måtte bruge 3 stykker af gårdens jord og 1 stk. eng, bygge et 6 fags hus og dertil udlægge en 12 alen lang kålhave, have 12 læs tørv om året m.m. Og når Ude Jepsen og hustru afgik ved døden skulle deres arvinger være berettiget til huset. - Mads Hansen Smed har ment, at han som selvejer, siden han købte sin gård på den kgl. auktion i 1765, ikke har overtaget sådanne byrder, så han har taget al gårdens jord under brug og mener ikke at være pligtig til at yde enken noget. Derfor har enken sagsøgt ham og krævet kontrakten efterlevet samt vederlag for de efterstående 5 år, hvor græsning har været hende forment. - Under sagen har Mads Smed tilbudt enken forsvarligt ophold ved sit eget bord, eller at han kunne overlade hende gården for, hvad den har kostet ham, men det har hun ikke accepteret. - Når det nu betragtes, i hvilken tid kontrakten er indgået, hvor dyrt denne fæsteafståelse er blevet betalt, hvad forskel der nu er på de årlige kontributioner og renter imod før, at her er en selvejer imod tilforn en fæster, og at loven tilholder bonden selv at dyrke sin jord ..., så skal det snart være tiltstrækkeligt til at tilintetgøre enkens påstand, og viser, at Mads Hansen Smeds tilbud, især det første, da enken nu er ene efter sin mands død, ikke vel kunne forkastes. Men når herimod overvejes, hvad fremgang den begyndte uenighed mellem disse to stridende ville få ved daglig sammenkomst i eet hus, så og den billighed, som ligger i, at kontrakten ikke aldeles kan tilsidesættes, men i sine grænser efter omstændighederne bør forandres, så eragtes hermed for ret, at Elisabeth afdøde Ude Jepsens beholder huset til beboelse, så længe hun lever, med den derved beliggende kålhave; men når hun ved døden er afgået, da i fald hendes arvinger vil bebo selv eller ved andre huset, bør de at svare årlige huspenge til gårdens ejere, på hvis grund huset er bygget, således som derom kan anordnes. Og står det da i Mads Smeds eller efterkommeres frihed at undtage kålhaven derfra. For hendes levetid græsser og fodrer Mads Smed hendes ene ko lige med sine egne, og fordi jorden, som bør være ved gården, fragår hende, betaler han årligt til hende hver mikkelsdag 4 rdl. såvel i tørvetiden hvert år 6 gode læs tørv, lige som han selv eller andre plejer at køre på vognen, alt uden nogen klage. For de efterstående 5 år betaler Mads Smed 12 rdl.

537:

1770 - 10. august (fredag):

29/6. Gæsteret. Sagen mod Peder Poder i Bække. 24/8

537b:

1770 - 14. august:

31/7. Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Lars Jensen i Nørre Bjert

for gæld. 21/8

31/7. Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Poul Nissen, Bramdrup for gæld. 28/8

31/7. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer, Ole Andersen m.fl. af Gesten. 28/8

31/7. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 4/9

Læst kancelliets skrivelse af 4/8 til stiftsbefalingsmanden ang. et hollandsk skib ved navn Die Schnelle Soepost, som skal være kommet fra Alexandria til Tunis og er afgået videre derfra med pest ombord.

10/7. Dom: Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden ctr. fæstebonden Jep Raun i Højen, som ved dom af 17/5-63 blev tilkendt at betale 20 rdl. til den kgl. kasse samt sagsomkostningerne. Det har han ikke efterkommet. Han har sagt, at han har betalt bøden til sr. Drejer i Dons, men har ikke forevist kvittering. Han dømmes påny til betalingen med tillæg af de nye sagsomkostninger, såfremt han ikke kan fremvise Drejers kvittering.

538:

17/7. Dom: Peder Nørskov i Overby, Skanderborg amt, ctr. Jens Jensen Lundemand i Håstrup og kautionist Ole Jensen Hvejsel i Horsted for gæld på 400 rdl. De skal betale.

1770 - 21. august:

Niels Bang i Stovstrup får tingsvidne ang. 3 køer, som inspektør Bager på Fri...sendal har tilsendt. De er døde. Horn og klove med brændemærker forevises.

7/8. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup. 18/9

(Fol. 538b-539a mangler i mikrofilmen).

31/7. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 4/9

7/8. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 11/9

539:

14/8. Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Lars Jensen i Nørre Bjert for gæld. Frafaldes.

31/7. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 18/9

Niels Basse i Tårup ctr. Christian Blangsted ibidem for gæld. 2/10

539b:

Christian Blangsted i Tårup ctr. Niels Basse ibidem for gæld. 2/10

Søren Jensen i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 11/9

7/8. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 11/9

540b:

7/8. Dom: Apoteker Folmer Holm af Fredericia ctr. Niels Christensen af Håstrup for gæld på 306 rdl. 14 sk. Han skal betale.

24/7. Dom: Henrik Jørgensen af Børkop ctr. Anders Sørensen Nyemand ibidem. Henrik Jørgensen af Børkop har ved kontrakt af 13/10-67 solgt sin derboende gård til Anders Sørensen Nyemand af Kærbølling for 600 rdl. Heraf er 40 rdl. ikke betalt. Debitor har påstået, at de 40 rdl. var betalt til Niels Hansen i Andkær, som skulle have det beløb til gode hos Henrik Jørgensen. Men det holdt ikke. Så har debitor forsøgt at bevise, at Henrik Jørgensen ikke efter kontrakten havde dyrket havresæden til gården eller besørget forårshøgningen så godt, som han burde; men det har han ikke godtgjort eller fået vurderet. - Han skal betale de 40 rdl. og forbeholdes ret til at søge erstatning for den skade, som han mener at have lidt.

1770 - 24. august (fredag):

10/8. Gæsteret. Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 11/9

541:

1770 - 28. august:

Læst generalkammerkollegiets skrivelse af 11/8 til amtmanden om foranstaltninger mod kvægsygen.

14/8. Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer, Ole Andersen m.fl. af Gesten. 25/9

Læst kancelliets skrivelse af 18/8 til stiftsbefalingsmanden, at der foruden det hollandske skib også skal være et svensk skib ankommet fra Alexandria til Livorno med pest ombord. Det har destination til London.

14/8. Dom: Peder Hjelm som indkasserer i afdøde Peder Henriksens stervbo ctr. Poul Nissen, Bramdrup for gæld på 333 rdl. 2 mk. Han skal betale.

1770 - 4. september:

7/8. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 2/10

Lægdsmanden Hans Carlsen af Stubdrup i Harte sogn får tingsvidne ang. lægdsret til en karl ved navn Jep Jacobsen.

541b:

21/8. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 18/9

14/8. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 18/9

24/7. Borgeren Peder Broe i Vejle ctr. Niels Madsen af Hjortebjerg mølle. Forlig. Niels Madsens hustru Kirsten Olesdatter skulle være vidne, men der har fra starten været lagt op til forlig.

7/8. Dom: Christen Buch i Hjarup ctr. degnen Laue Høg ibidem, der skal skyldte penge for købet af en hoppe. Men han har oplyst, at han har købt den til sognepræst Friis, hvilket denne har tilstået og tilbudt at betale de 24 rdl. i en mellemregning. Lauge Høeg frikendes derfor for videre tiltale.

1770 - 11. september:

Hospitalsbonden Frederik Pedersen af Almind og Christen Nielsen og Jep Orlof, begge annexbønder til sognepræsten i Almind, anmelder ildsvåde. Alle tre gårde er nedbrændt. Tingsvidne.

542:

21/8. Søren Jensen i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 2/10

7/8. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 16/10

542b:

21/8. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 18/9

21/8. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 2/10

24/8. Gæsteret. Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 2/10

1770 - 18. september:

Anders Christensen i Donslund, Vorbasse sogn, får tingsvidne på arveret efter sønnen Christen Andersen, som for 2 1/2 år siden er gået i hollandsk tjeneste, hvor han skal være afgået ved døden. Fuldmagt til Sybrandt Møller (?) i Amsterdam til at modtage den dodes ejendele.

543:

11/9. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 2/10

21/8. Konsumtionsforpagter Berg i Vejle mølle ctr. Markus Detlevsen og andre i Skærup. 2/10

4/9. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 30/10

543b:

4/9. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 9/10

21/8. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 16/10

Enkegeneralmajorinde Brochdorff i Vejle ctr. sr. Aschou i Nørre Vilstrup for gæld. 2/10

544:

1770 - 25. september:

Lægdsmanden Jens Nielsen Grunnet af Bjert får tingsvidne ang. karlen Christen Hansen af Gudsø. Han er barnefødt i Herslev Højrup og kom med sine forældre derfra til Gudsø.

Lægdsmanden Hans Christensen af Kragelund får tingsvidne ang. karlen Peder Nielsen. Han er født i Revsing og fyldte sit 9. år i Kragelund.

Lægdsmanden Mads Christensen af Torp søger tingsvidne ang. karlen Poul Hansen.. 9/10

544b:

Christian Fugl på Oksviggård ctr. Jens Jacobsen og Nis Poulsen af Gamst for en udpantning, som de har foretaget mod hans broder Albrecht Philip Fugl i den tid, da han boede i Gamst. Under henvisning til selvejeres rettigheder henvises sagen i første omgang til amtmanden.

Læst amtmandens ordre af 18/9 om, at der på grund af kvægsygen ved kvægdrifter bør være en forløber, der undersøger forholdene på stedet, hvor driverne har planlagt at græsse hjorden.

545:

28/8. Dom: Amtmandens fuldmægtig Johan von Meden for arvingerne efter Hans Jørgensen i Vester Gesten ctr. dødsboets debitorer (for beløb mellem godt 1 rdl. og godt 46 rdl.): 1) Hans Iversen i V. Gesten eller hans efterfølger på gården Jep Simonsen, 2) Christen Christensen Rand og Hans Madsen, men nu Jens Hansen i V. Gesten, der har fået deres steder, 3) Peder Pedersen ibidem, 4) Hans Hansen i Ø. Gesten, 5) sognefoged Ole Andersen i V. Gesten, 6) enken Malene Sørensdatter i Ø. Gesten, 7) Johannes Skæder i V. Gesten, 8) hyrden Niels Langkjær i V. Gesten. - Nogle har nægtet og lovet afbevisning, andre har tilstået gælden, men kun Ole Andersen har endnu betalt noget, nemlig 10 rdl. Jens Hansen og Peder Pedersen er kommet med ubeviselige modkrav. Hans Iversen havde ved stævningen henvist til Bertram Højer, der havde fået hans gård og også skulle overtage hans gæld, men derefter er Jep Thomsen blevet ejer af gården, og han har ikke ment sig bundet til at betale sådan gæld. Derfor bør Hans Iversen selv betale sin gæld. Ole Andersen har hævdet, at han kun skyldte de 10 rdl. Det skal han bekræfte ved ed; ellers skal han betale den resterende del af gælden. De øvrige dømmes til at betale de beløb, de er stævnet for. (Se fol. 557b

og 562)

1770 - 2. oktober:

Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 9/10

545b:

18/9. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 9/10

4/9. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 16/10

546:

11/9. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 16/10

18/9. Enkegeneralmajorinde Brochdorff i Vejle ctr. sr. Aschou i Nørre Vilstrup for gæld. 23/10

11/9. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 16/10

11/9. Gæsteret. Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 9/10

21/8. Dom: Niels Basse i Tårup ctr. Christian Blangsted ibidem for gæld på 3000 rdl., der er en rest af købesummen på Basses gård i Tårup. Dertil kommer 30 rdl. i renter. Han har undskyldt sig med den pengemangel, der for tiden er i landet. Men han skal betale.

546b:

18/9. Dom: Konsumtionsforpagter Berg i Vejle (mølle) ctr. en del beboere i Skærup. - På forlangende af konsumtionsforpagter Berg har herredsfoged Gaardmann i Vejle været med i Skærup til inkquisition for brændevinsredskaber. Skærup ligger under Vejles frihedsdistrikt. Der har været nogle uroligheder, som dommeren for en stor del giver Gaardmann skylden for, han har nemlig ikke været med inde i husene, hvor inkquisitionen foregik. Bønderne, der har erfaring i at blive inkvireret, havde ventet, at deres herredsfoged var med; nu kendte de ingen af de fremmede mennesker, der kom til deres by. Desuden burde herredsfogeden havde medbragt to vidner, der ikke selv deltog i inkquisitionen og derfor kunne optræde som uvildige vidner i retten til forskel fra de vidner, der har været engageret i hændelsen på en af siderne. Konsumtionsforpagter Berg var også ukendt for beboerne i Skærup. Han burde have tinglyst sin konsumtionskontrakt ved Koldinghus birketing eller have forevist den ved inkquisitionen. På grund af disse mangler kan Skærup beboeres forhold ikke henføres til de hårde beskyldninger, sr. Berg ved prokurator Højer har fremsat mod dem: røvere, oprørere m.v. Berg har også krævet dem straffet, fordi nogle af beboerne fra Skærup på vejen tilbage til Vejle standsede dem og pantede dem. Vejlensernes vogne har ikke kørt på vejen, men hen over markerne, dem til skade. Det er derfor, de er blevet pantet af folk, der kom til dem på to slæder på deres vej til skoven. Det kalder loven ikke ran, da enhver må værgе sin jord og skaffe den fred. - Men hovedsagen er, 1) at der blev fundet brændevinsredskaber hos Niels Madsen, Jes Pedersen og Thomas Gregersen, og 2) at Marcus Detlevsen, Peder Quist og andre iflg. Bergs

påstand har begået sammenrotning og forhindret inkquisitionens fremgang. - De tre mænd, hos hvem der blev fundet brændevinsredskaber, har tilbudt betaling efter forordningen for at undgå proces, skønt de ikke har anset inkquisitionen for lovlig. Det har Berg ikke villet modtage. Urolighederne ville næppe have fundet sted, hvis inkquisitionen var foregået på ordentlig måde. Dog kan ikke aldeles undskyldes, hvad der skete, da folk kom ind i Niels Møllers hus, hvor herredsfoged Gaardmann opholdt sig, og hvor de blev bekendt med, hvad der foregik og blev formanet til at holde sig i ro. Deres forhold går ikke til overfald, slagsmål eller lignende, men de har sluppet nogle heste løs, og de har brugt mund på det sted, hvor herredsfogeden var. - Det kendes derfor for ret, 1) at Niels Madsen, Jes Pedersen og Thomas Gregersen bør betale til citanten 6 rdl. hver, og de fundne brændevinsredskaber skal indleveres, slås i stykker og derefter tilbageleveres. 2) Marcus Detlevsen, Peder Quist, Jes Pedersen, Thomas Gregersen, Hans Nicolajsen, Peder Jensen og Søren Detlevsen skal een for alle og alle for een betale i mulkt 4 rdl. til Holmans herreds fattigkasse og 10 rigsdaler i sagsomkostninger. De af citanten og hans prokurator benyttede nærgående udtryk bør ikke komme de sagsøgte eller deres forsvarer til allerringeste præjudice. - Prokurator Højer fik dommen beskrevet med henblik på appel for højesteret.

547:

1770 - 9. oktober:

2/10. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 16/10

547b:

25/9. Lægdsmanden Mads Christensen af Torp får tingsvidne ang. karlen Poul Hansen, som lægdsmanden Anders Jacobsen i det nyoprettede lægd nr. 16 i Kongsted gør krav på. Karlens far er Hans Poulsen i Nyborg Brakker i Starup sogn.

548b:

2/10. Gæsteret. Grænsekrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 23/10

18/9. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 30/10

2/10. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 23/10

(Se 523b). Vidner er indkaldt til at forklare ang. værdien af det brændte ved ildsvåden hos Laue Hansen i Trelde.

Læst forordning af 14/9 om, hvorvidt degn, præst eller anden beneficarius skal have erstatning af sin efterfølger for de omkostninger, der er brugt til landvæsenets forbedring.

1770 - 16. oktober:

549:

18/9. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 23/10

2/10. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 27/11

11/9. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 6/11

2/10. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 6/11

2/10. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 23/10

Maren Greiesdatter i Brejning ctr. halvbroderen Niels Thomsen i Gauerslund for gæld. 6/11

549b:

9/10. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 23/10

Læst kancelliets skrivelse af 22/9 om smitsom sygdom adskillige steder i Polen. Hvis der kommer jøder eller andre fremmede rejsende derfra uden sundhedsattest, skal de straffes.

1770 - 23. oktober:

Justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen af Follerup og kautionist Niels Smidt ibidem. 6/11

550:

16/10. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 30/10

550b:

Apoteker Eilschou ctr. hr. Friis i Hjarup. 6/11

9/10. Gæsteret (politiret). Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 6/11

16/10. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 13/11

9/10. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 27/11

551b:

Ellen Christensdatter af Jegerup ctr. Kirsten Lauridsdatter af Seest, hendes brors enke. 13/11

16/10. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 13/11

Peder Nielsen af Gamst ctr. oldermændene ibidem for ukvemsord og udpantning. 6/11

Mads Olesen af Viuf ctr. Mads Henriksen i Mejsling for gæld. 30/10

552:

Oberauditør Seidelin i Stenderup ctr. Jens Jørgensen i Smidstrup og hans kautionister. 6/11

Madame Haar af Kolding ctr. sr. Finsten i Jelling for gæld. 6/11

2/10. Dom: Enkegeneralmajorinde Brochdorff i Vejle ctr. sr. Peder Aschou i Nørre Vilstrup for gæld på 30 rdl. Han skal betale.

552b:

1770 - 30. oktober:

Oberstløjtnant Claudius (?) af Haderslev ctr. Jes Jensen af Lunderskov for gæld. 13/11

Jacob Frederik Bjørnsen af Åbenrå ctr. Laurids Christensen Smed i Gelballe for gæld. 13/11

23/10. Mads Olesen af Viuf ctr. Mads Henriksen i Mejsling for gæld. 13/11

9/10. Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. 13/11

Mad. sl. Jørgen Haars i Kolding ctr. degnen sr. Brockmann i Eltang for gæld. 13/11

553:

18/9. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 27/11

23/10. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 6/11

553b:

Gyde Jensen fra Lunderskov fremlyste 2 hopper 1. gang. 6/11

Christen Poulsen Bang af Bække ctr. Christen Christensen Smed i Store Almstok for gæld. 20/11

Jens Jørgensen Spedsberg af Herslev Højrup ctr. Thomas Pedersen ibidem. 20/11

Læst forordning af 8/10 om saltafgifters ophævelse.

Læst obersekretær Thotts skrivelse af 16/10 om, at varer, der kommer fra udlandet, såsom uld, hamp og hør, ikke må indføres, uden at de har ligget et år på magasin, af frygt for pesten, der grasserer i de polske grænser.

Læst forordning om kornskatten for 1770.

554:

1770 - 6. november:

30/10. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 13/11

554b:

23/10. Apoteker Eilschou ctr. hr. Friis i Hjarup. 27/11

16/10. Maren Greiesdatter i Brejning ctr. halvbroderen Niels Thomsen i Gauerlund for gæld. 27/11

23/10. Justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen af Follerup og kautionist Niels Smidt ibidem. 20/11

23/10. Oberauditør Seidelin i Stenderup ctr. Jens Jørgensen i Smidstrup og hans kautionister. 4/12

555:

16/10. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 27/11

16/10. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 27/11

23/10. Gæsteret (politiret). Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 27/11

Knud Hansen af Ravnholt ctr. Peder Nielsen af Gamst. 27/11

555b:

23/10. Peder Nielsen af Gamst ctr. oldermændene ibidem for ukvemsord og udpantning. Forlig. Blandt de indstævnte var videfogeden Nis Poulsen, der har hævdet, at Peder Nielsens udpantning var i overensstemmelse med Gamst bys vide og vedtægt. Forliget går ud på, at Peder Nielsen inden 14 dage indløser pantet hos oldermændene i Gamst for 7 mk 8 sk., og dernæst skal alle de ord, der måtte være faldet på begge sider, være døde og magtesløse.

23/10. Madame Haar af Kolding ctr. sr. Finsten i Jelling for gæld. 20/11

Madame Haar af Kolding ctr. Anker Viuf i Stenvad mølle for gæld. 20/11

556:

Madame Haar af Kolding ctr. Knud Jensen Raun i Skanderup for gæld. 20/11

Læst forordning af 26/10 om, at nogle af de årlige fest- og helligdage afskaffes eller henlægges til den påfølgende søndag.

1770 - 12. november (mandag):

Politiretten. Grænsekontrollør Vorbasse ctr. Johannes Bentsen af Hvejsel m.fl. ang. nogle råhuder.

19/11

556b:

1770 - 13. november:

30/10. Oberstløjtnant Claudius (?) af Haderslev ctr. Jes Jensen af Lunderskov for gæld. 4/12

30/10. Jacob Frederik Bjørnsen af Åbenrå ctr. Laurids Christensen Smed i Gelballe for gæld. 8/1-1771

6/11. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 20/11

557:

23/10. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 27/11

557b:

23/10. Ellen Christensdatter af Jegerup ctr. Kirsten Lauridsdatter af Seest, hendes brors enke. 27/11

23/10. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 27/11

(Se fol. 545). Hans Iversen af Vester Gesten ctr. von Meden på Koldinghus som prokurator for sl. Hans Jørgensens arvinger. 27/11.

558:

Sr. Østergaard af Vejen mølle ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 27/11

Dorthea Jepsdatter, enke efter Jørgen Steffensen i Bramdrup, tinglyste sit testamente.

Læst plakat om højesteret for 1771.

Læst forordning af 5/10 ang. tjenestefolks skiftetid i København og købstæderne.

558b:

Læst forordning af 5/11, hvorved udførsel af alle slags kornvarer indtil videre forbydes.

30/10. Dom: Lars Jensen af Bjert ctr. jagtbetjenten Hans Krog ibidem. Der var en aftale imellem dem om, at Hans Krog måtte opføre et aftægtshus på Lars Jensens ager imod at erstatte ham jorden et andet sted. Hans Krog har ikke villet efterkomme sin pligt, men tværtimod udbyttet sit hus sådan, at Lars Jensen har fået vanskelighed ved at benytte sin jord og ikke kan have den i fred for små kreaturer fra Hans Krogs hus. Han har heller ikke villet gå ind på et forlig om at betale Lars Jensen 2 rdl. for den skade, han har lidt. - Hans Krog skal efter uvildige mænds skøn erstatte Lars Jensen jorden med et stykke jord af lige størrelse, godhed og bekvemmelighed, og han skal flytte det

gærde, han har sat ved huset, så at Lars Jensen kan benytte sig af sin ager. Han skal betale 2 rdl. for ageren samt sagsomkostninger.

30/10. Dom: Mads Olesen af Viuf ctr. Mads Henriksen i Mejsling for gæld på 65 rdl. Han skal betale.

30/10. Dom: Mad. sl. Jørgen Haars i Kolding ctr. degnen sr. Brockmann i Eltang for gæld på 7 rdl. Han skal betale.

1770 - 19. november (mandag):

12/11. Politiretten. Grænsekontrollør Vorbasse ctr. Johannes Bentsen af Hvejsel m.fl. ang. nogle rårhuder. 4/12

559:

1770 - 20. november:

6/11. Justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen af Follerup og kautionist Niels Smidt ibidem. 11/12

30/10. Jens Jørgensen Spedsberg af Herslev Højrup ctr. Thomas Pedersen ibidem. Udsat til 18/12, men afsluttes allerede 11/12

13/11. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 27/11

559b:

6/11. Madame Haar af Kolding ctr. Anker Viuf i Stenvad mølle for gæld. 4/12

6/11. Madame Haar af Kolding ctr. Knud Jensen Raun i Skanderup for gæld. 4/12

30/10. Christen Poulsen Bang af Bække ctr. Christen Christensen Smed i Store Almstok for gæld på 8 rdl. Forlig.

Ribe bys magistrat ctr. Mads Clausen i Nr. Bjert for gæld. 11/12

560:

Christen Krog af Mejsling ctr. Mads Henriksen ibidem ang. aftægt. 11/12

Sr. Lund i Kolding ctr. Hans Hermandsen i Store Velling for gæld. 18/12

6/11. Dom: Madame Haar af Kolding ctr. en person ved navn Fentsteen (Finsten), som forhen har været i Fredericia, men nu bor i Jelling, for gæld på 5 rdl. 2 mk. for varer, han har fået. Han skal betale.

560b:

Ole Andersen af Lyngård lovbyder sine midler til Søren Pedersen og hustru ibidem. 27/11

1770 - 27. november:

23/10. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 4/12

30/10. Auditor Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 11/12

6/11. Apoteker Eilschou ctr. hr. Friis i Hjarup. 18/12

6/11. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 18/12

561:

6/11. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 18/12

16/10. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 18/12

13/11. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 4/12

6/11. Maren Greiesdatter (Griesdatter) i Brejning ctr. halvbroderen Niels Thomsen i Gauerlund for gæld. Forlig. Hun har oprindeligt krævet 49 rdl., mens han mente, at han kun har lovet 20 slettedaler, hvorfra skulle trækkes de lejermålsbøder, han har betalt for hende. Forliget beror på, at han nu tilbyder hende 40 rdl., som sognepræst Schoubo kautionerer for.

6/11. Gæsteret (politiret). Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 18/12

561b:

13/11. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. 18/12

20/11. Ole Andersen af Lyngård lovbyder sine midler til Søren Pedersen og hustru ibidem 2. gang. 4/12

13/11. Ellen Christensdatter af Jegerup ctr. Kirsten Lauridsdatter af Seest, hendes brors enke. 11/12

6/11. Knud Hansen af Ravnholt ctr. Peder Nielsen af Gamst. 11/12

13/11. Hans Iversen af Vester Gesten ctr. von Meden på Koldinghus som prokurator vor sl. Hans Jørgensens arvinger. 18/12

562:

13/11. Sr. Østergaard af Vejen mølle ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 18/12

(Se fol. 545). Ole Andersen af Vester Gesten aflægger den i dommen af 25/9 tilladte ed.

Knud Jepsen og Hans Jensen, begge af Lejrskov, har været lidt i slagsmål, men opnår forlig.

Skoleholderens søn af Store Anst Søren Hansen Horskjær fremlyser en hest 1. gang.

(20/11. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. Er ikke set idag, men kommer igen 4/12)

1770 - 4. december:

Johan von Meden på Pedersholm ctr. Peder Nielsen, Peder Aschou, Mickel Poulsen, Jens Lauridsen, Søren Nicolajsen, Nis Prebensen Smed og Niels Sørensen Tvede i Nørre Vilstrup samt Peder Nielsen i Andkær for gæld. 15/1

562b:

27/11. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 11/12

563:

Apoteker Eilschou ctr. løjtnant Wildenrat. 8/1

13/11. Oberstløjtnant Claudius (?) af Haderslev ctr. Jes Jensen af Lunderskov for gæld. 18/12

27/11. Søren Jensen Hjuler i Håstrup ctr. Jens Lycke i Rønshave. 8/1

Rådmand Bahnsen i Kolding ctr. Hans Lauridsen i Skanderup for gæld. 18/12

Poul Østergaard af Vejen mølle ctr. prokurator Anders Bagger i Håstrup. 18/12

563b:

19/11. Politiretten. Grænsekontrollør Vorbasse ctr. Johannes Bentsen af Hvejsel m.fl. ang. nogle råhuder. 18/12

Skoleholderens søn af Store Anst Søren Hansen Horskjær fremlyser en hest 2. gang.

6/11. Dom: Oberauditør Seidelin i Stenderup ctr. Jens Jørgensen i Smidstrup og hans kautionist, præsten Jacob Elling, for gæld på 60 rdl. De skal betale.

20/11. Dom: Madame Haar af Kolding ctr. Knud Jensen Raun i Skanderup for gæld på godt 12 rdl. for købmandsvarer. Han skal betale.

20/10. Dom: Madame Haar af Kolding ctr. Anker Viuf i Stenvad mølle for gæld på godt 13 rdl. for købmandsvarer. Han skal betale.

564:

27/11. Ole Andersen af Lyngård lovbyder sine midler til Søren Pedersen og hustru ibidem 3. gang

imod hans livs ophold. Tingsvidne.

Apoteker Eilschou i Kolding ctr. Anders Bjerning i Smidstrup for gæld. 18/12

(27/11. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. Sagen skulle have været på idag, men er først set den 11/12)

1770 - 11. december:

Nicolaj Dinesen af Vester Højst ctr. Peder Larsen Møller af Vranderup mølle for gæld. 8/1

4/12. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 18/12

564b:

Sag ctr. fængslede Jørgen Hagemand for tyveri. 18/12

565:

27/11. Auditor Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 18/12

4/12. Rasmus Sørensen af Brøndsted ctr. Thomas Pedersen ibidem. 8/1

20/11. Justitsråd Lindenpalm til Tirsbæk ctr. Peder Larsen af Follerup og kautionist Niels Smidt ibidem. 15/1

565b:

20/11. Jens Jørgensen Spedsberg af Herslev Højrup ctr. Thomas Pedersen ibidem. De har i mindelighed nået til forlig i deres jordtrætte. Thomas Pedersen havde indpløjet ca. 3 alen jord i citantens skovskifte. Nu er de blevet enige om, at Jens Jørgensen beholder jorden, indtil Thomas Pedersen har bevist sin lovlige ret til den.

Anders Hansen af Stenderup ctr. degnen Brochman v. Eltang kirke for gæld. 18/12

27/11. Knud Hansen af Ravnholt ctr. Peder Nielsen af Gamst. 22/1

20/11. Ribe bys magistrat ctr. Mads Clausen i Nr. Bjert for gæld. 8/1

Claus Viuf i Jordrup ctr. Knud Jensen i Skanderup for gæld. 8/1

20/11. Christen Krog af Mejsling ctr. Mads Henriksen ibidem ang. aftægt. 8/1

27/11. Ellen Christensdatter af Jegerup ctr. Kirsten Lauridsdatter af Seest, hendes brors enke. 15/1

566:

Anders Hansen af Børkop ctr. Laurids Jacobsen ibidem og provst Høstmark i Pjedsted for gæld.

15/1

Lægdsmanden Niels Hansen i Amhede ctr. rekrut Mads Steffensen i Ravnholt. Han får tingsvidne ang. hans helbred.

Læst kgl. befaling til Hans Jacob Gerchen, byfoged i Fredericia og nu tillige herredsfoged i Elbo, Holmans og Brusk herreder. Da Albrecht Gotlob Sonnin er afgang ved døden, skal distriktets jurisdiktion herefter være som før birkets oprettelse i 1718. De nævnte herreder skal være henlagt til byfogeden i Fredericia. Appel af domme skal foregå som ved andre herredsting: de skal indstævnes til landstinget. Gerchen skal betale 25 rdl. årligt til tidligere birkefoged Hans Panks enke m.m.

567:

Læst kgl. befaling til Hans Junghans, borgmester og byfoged i Kolding og nu tillige herredsfoged i Anst, Jerlev og Slavs herreder. Indhold som ovenfor.

1770 - 18. december:

(Allerede fra denne tingdag betegnes Hans Junghans som herredsfoged i Anst, Jerlev og Slavs herreder).

11/12. Sag ctr. fængslede Jørgen Mankesen fra Starup for manddrab. 8/1

567b:

11/12. Sag ctr. fængslede Jørgen Hagemand for tyveri. 8/1

11/12. Auditør Seidelin i Stenderup ctr. provst Knud Storm i Egtved ang. noget kirkejord. 8/1

27/11. Apoteker Eilschou ctr. hr. Friis i Hjarup. 8/1

568:

4/12. Oberstløjtnant Claudius (?) af Haderslev ctr. Jes Jensen af Lunderskov for gæld. Sagen frafaldet.

4/12. Rådmand Bahnsen i Kolding ctr. Hans Lauridsen i Skanderup for gæld. 15/1

27/11. Hans Jørgensen af Trelde ctr. kammerråd Richter af Fredericia. 8/1

27/11. Ridtmester Blom fra Skærup ctr. Rasmus Markussen i Vinding for skovhugst. 15/1

27/11. Iver Hansen af Holme gård ctr. Knud Jensen Skov i Holmehave. 15/1

568b:

27/11. Gæsteret (politiret). Grænsekontrollør Steffen Vorbasse ctr. Peder Poder i Bække og Just Lauridsen på Kjærsgård i Vendsyssel. 15/1

4/12. Politiretten. Grænsekontrollør Vorbasse ctr. Johannes Bentsen (Bennedsen) af Hvejsel m.fl. ang. nogle råhuder. 15/1

569:

27/11. Hans Iversen af Vester Gesten ctr. von Meden på Koldinghus som prokurator vor sl. Hans Jørgensens arvinger. Sagen appelleres.

Johan von Meden spurgte (Hans Iversens prokurator) Poul Østergaard af Vejen mølle, om han havde flere sager, der nævnte hans person. Østergaard nævner en sag med Anders Bagger i Håstrup, der er udsat til idag. Den udsættes til 15/1

569b:

27/11. Sr. Østergaard af Vejen mølle ctr. Peder Poder i Bække for gæld. 15/1

27/11. Konsumtionsforpagter Hans Christian Berg i Vejle ctr. Jep Pedersen, Rasmus Marcussen og andre Vinding beboere. Udsat til 8/1, men er ikke set igen 22/1

20/11. Sr. Lund i Kolding ctr. Hans Hermandsen i Store Velling for gæld. 29/1

11/12. Anders Hansen af Stenderup ctr. degnen Brochman v. Eltang kirke for gæld. 8/1

Jørgen Raun af Fobeslet ctr. adskillige debitorer. Nicolaj Skræder og Søren Jensen af Hjarup mødte og tilstod gælden, som de vil betale efter jul. Nis Bertelsen og Jørgen Danielsen meldte, at de ville fremlægge kontraregning. 8/1

570:

4/12. Apoteker Eilschou i Kolding ctr. Anders Bjerning i Smidstrup for gæld. 8/1

Christen Hansen Askjær af Hejnsvig ctr. Karen Pedersdatter ibiden. Udsat til 15/1, men er ikke set siden.

Tingbogen føres videre som tingbog for Anst-Jerlev-Slavs herredsting, hvis herredsfoged nu er den hidtidige birkedommer, borgmester Hans Junghans i Kolding. Alle de sager, der er påbegyndt ved birketetinget, synes fortsat under dette herredsting, uanset om de sagsøgte værning herefter skulle være Elbo-Holman-Brusk herredsting i Fredericia. .